

Hallituksen esitys eduskunnalle

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

[Kirjoita tähän esityksen pääasiallinen sisältö].

Laki /Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	24
1 Asian tausta ja valmistelu	24
1.1 Tausta	24
1.2 Valmistelu	24
2 Nykytila ja sen arviointi.....	24
3 Tavoitteet	24
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	24
4.1 Keskeiset ehdotukset.....	24
4.2 Pääasialliset vaikutukset.....	24
5 Muut toteuttamisvaihtoehdot	24
5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset.....	24
5.2 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot	24
6 Lausuntopalaute	24
7 Säännöskohtaiset perustelut.....	24
7.1 Ulkoministeriön toimiala	24
7.1.1 Laki kemiallisten aineiden kehittämisen, tuotannon, varastoinnin ja käytön kieltämistä sekä niiden hävittämistä koskevan yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä ja sen soveltamisesta	24
7.1.2 Laki Suomen talousvyöhykkeestä.....	24
7.2 Oikeusministeriön toimiala	25
7.2.1 Adoptiolaki	25
7.2.2 Asuntokauppalaki	25
7.2.3 Asunto-osakeyhtiölaki	25
7.2.4 Avioliittolaki.....	26
7.2.5 Eurooppaosuuskuntalaki.....	26
7.2.6 Eurooppayhtiölaki.....	26
7.2.7 Hallintolaki	26
7.2.8 Kuluttajansuojalaki	26
7.2.9 Laki asianajajista	27
7.2.10 Laki asumisoikeusyhdistyksistä.....	27
7.2.11 Laki avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä	28
7.2.12 Laki eräiden ympäristön käyttöön vaikuttavien hankkeiden lunastusluvasta	28
7.2.13 Laki hedelmöityshoidoista.....	28
7.2.14 Laki kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa	28
7.2.15 Laki kieltotoimenpiteitä koskevista edustajakanteista.....	28
7.2.16 Laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta.....	29
7.2.17 Laki kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista	29
7.2.18 Laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta	29
7.2.19 Laki oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa	29
7.2.20 Laki positiivisesta luottotietorekisteristä	29
7.2.21 Laki pysäköinninvalvonnasta	30

7.2.22	Laki rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta.....	30
7.2.23	Laki syyttömästi vangitulle tai tuomitulle valtion varoista vapauden menetyksen johdosta maksettavasta korvauksesta.....	30
7.2.24	Laki yrityksen saneerauksesta	30
7.2.25	Löytötavaralaki	31
7.2.26	Oikeudenkäymiskaari	31
7.2.27	Osakeyhtiölaki	31
7.2.28	Osuuskuntalaki	32
7.2.29	Perintökaari.....	32
7.2.30	Rikoslaki.....	32
7.2.31	Rikosrekisterilaki.....	32
7.2.32	Ryhmärakennuttamislaki	33
7.2.33	Saamen kielilaki	33
7.2.34	Turvallisuustutkintalaki	33
7.2.35	Ulosottoakaari	33
7.2.36	Vaalilaki.....	33
7.2.37	Valmiuslaki.....	34
7.2.38	Vesilaki.....	35
7.2.39	Yhdistyslaki.....	50
7.3	Sisäministeriön toimiala.....	50
7.3.1	Laki henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttohallinnossa	50
7.3.2	Laki hätäkeskustoiminnasta	50
7.3.3	Laki pelastustoimen järjestämisestä.....	50
7.3.4	Laki sisäasioiden rahastoista ohjelmakaudella 2021–2027.....	51
7.3.5	Laki Suomen lipusta.....	51
7.3.6	Laki vaaratiedotteesta.....	51
7.3.7	Laki yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta.....	52
7.3.8	Palosuojelurahastolaki.....	52
7.3.9	Pelastuslaki.....	52
7.3.10	Ulkomaalaislaki	53
7.4	Puolustusministeriön toimiala	54
7.4.2	Laki terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa	54
7.4.2	Puolustustilalaki.....	54
7.5	Valtiovarainministeriön toimiala	55
7.5.1	Kuntalaki.....	55
7.5.2	Laki Digi- ja väestötietovirastosta	55
7.5.3	Laki eräiden juomapakkausten valmisteverosta.....	55
7.5.4	Laki Euroopan unioniin saapuvien tai sieltä poistuvien käteisvarojen valvonnasta eräiden juomapakkausten valmisteverosta.....	55
7.5.5	Laki henkilötietojen käsittelystä Tullissa.....	55
7.5.6	Laki hyvinvointialueesta	55
7.5.7	Laki julkisen hallinnon yhteispalvelusta	55
7.5.8	Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta.....	56

7.5.9	Laki maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta	56
7.5.10	Laki oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä	56
7.5.11	Laki panttilainauslaitoksista	56
7.5.12	Laki pienten erillisten alueiden siirtämisestä kunnasta toiseen kuntaan.....	57
7.5.13	Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä	57
7.5.14	Laki tulotietojärjestelmästä.....	59
7.5.15	Sijoitusrahastolaki.....	59
7.5.16	Säästöpankkilaki	59
7.5.17	Valtion virkamieslaki.....	59
7.5.18	Varainsiirtoverolaki	59
7.6	Opetus- ja kulttuuriministeriön toimiala	59
7.6.1	Ammattikorkeakoululaki	59
7.6.2	Hautaustoimilaki.....	60
7.6.3	Laki ammatillisesta koulutuksesta	60
7.6.4	Laki Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksesta.....	60
7.6.5	Laki kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä.....	60
7.6.6	Laki kuntien kulttuuritoiminnasta.....	61
7.6.7	Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta	61
7.6.8	Laki opiskelijoiden oikeusturvalautakunnasta.....	61
7.6.9	Laki taiteen perusopetuksesta	61
7.6.10	Laki tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta	61
7.6.11	Laki valtion ja yksityisen järjestämän koulutuksen hallinnosta	61
7.6.12	Laki vapaasta sivistystyöstä.....	62
7.6.13	Laki yleisistä kirjastoista	62
7.6.14	Laki ylioppilastutkinnosta	62
7.6.15	Liikuntalaki.....	62
7.6.16	Lukiolaki.....	62
7.6.17	Muinaismuistolaki	63
7.6.18	Nuorisolaki	63
7.6.19	Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki	63
7.6.20	Oppivelvollisuuslaki	64
7.6.21	Perusopetuslaki	64
7.6.22	Tekijänoikeuslaki.....	64
7.6.23	Varhaiskasvatuslaki	64
7.6.24	Yliopistolaki	65
7.7	Maa- ja metsätalousministeriön toimiala.....	66
7.7.1	Elintarvikelaki	66
7.7.2	Elintarvikemarkkinalaki	67
7.7.3	Eläinlääkintähuoltolaki	67
7.7.4	Eläintautilaki.....	68
7.7.5	Kalastuslaki	71
7.7.6	Kasvinterveyslaki	75
7.7.7	Kiinteistönmuodostamislaki	76
7.7.8	Kolttalaki	76

7.7.9	Laki eläimistä saatavista sivutuotteista.....	77
7.7.10	Laki eläinjalostustoiminnasta	78
7.7.11	Laki eläinlääkäriammattin harjoittamisesta	78
7.7.12	Laki eläinten hyvinvoinnista.....	79
7.7.13	Laki eläinten kuljetuksesta	81
7.7.14	Laki eläinten lääkitsemisestä	83
7.7.15	Laki eläinten sekä eräiden tavaroiden tuontivalvonnasta	83
7.7.16	Laki eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä	83
7.7.17	Laki eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin hoidettavaksi	85
7.7.18	Laki eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista	86
7.7.19	Laki Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta.....	86
7.7.20	Laki Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta.....	87
7.7.21	Laki hukkakauran torjunnasta.....	88
7.7.22	Laki kalastuksesta Tenojoen vesistöissä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta	88
7.7.23	Laki kasvinsuojeluaineista.....	89
7.7.24	Laki kaupallisen kalastuksen vakuutustuesta	89
7.7.25	Laki kaupanvahvistajista	90
7.7.26	Laki kiinteistöjen kauppahintarekisteristä	90
7.7.27	Laki kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta	90
7.7.28	Laki luonnonmukaisesta tuotannosta.....	90
7.7.29	Laki maaseudun kehittämisen tukemisesta rahoituskaudella 2023–2027	90
7.7.30	Laki maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa	91
7.7.31	Laki maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta.....	92
7.7.32	Laki maatalouden rakennetuista	92
7.7.33	Laki maataloustuotteiden markkinajärjestelystä.....	94
7.7.34	Laki maatilatalouden kehittämisrahastosta.....	94
7.7.35	Laki merellä toimivien kalastus- ja vesiviljelyalusten rekisteröinnistä	95
7.7.36	Laki metsityksen määräaikaisesta tukemisesta.....	95
7.7.37	Laki Metsähallituksen erävalvonnasta.....	95
7.7.38	Laki metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä.....	95
7.7.39	Laki Neuvostoliiton kanssa Saimaan ja Vuoksen juoksutussäännöstä tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä sopimuksen soveltamisesta	95
7.7.40	Laki porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista	96
7.7.41	Laki porotaloutta kohdanneiden vahinkojen korvaamisesta.....	98
7.7.42	Laki ruokahallinnon tietovarannosta	98
7.7.43	Laki saariston kehityksen edistämisestä	98
7.7.44	Laki Suomen ja Ruotsin välillä tehdyn rajajokisopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta, sopimuksen soveltamisesta ja eräiden lakien kumoamisesta	98
7.7.45	Laki Suomen metsäkeskuksesta	99
7.7.46	Laki tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta.....	99

7.7.47	Laki tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta.....	100
7.7.48	Laki tulvariskien hallinnasta.....	101
7.7.49	Laki valtioneuvoston maatalouden maksuvalmiuslainoille	102
7.7.50	Laki vesihuollon tukemisesta	102
7.7.51	Laki vesistöhankeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä.....	103
7.7.52	Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta	103
7.7.53	Laki yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta....	103
7.7.54	Laki yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman hallinnoinnista ...	105
7.7.55	Lannoitelaki.....	105
7.7.56	Luopumiseläkelaki.....	105
7.7.57	Metsälaki	105
7.7.58	Metsästyslaki	106
7.7.59	Patoturvallisuuslaki.....	106
7.7.60	Poronhoitolaki	106
7.7.61	Rehulaki.....	107
7.7.62	Riistahallintolaki.....	107
7.7.63	Riistavahinkolaki	107
7.7.64	Siemenlaki	107
7.7.65	Taimiaineistolaki	107
7.7.66	Vesihuoltolaki.....	107
7.7.67	Yhteisaluelaki	108
7.7.68	Yhteismetsälaki	108
7.8	Liikenne- ja viestintäministeriön toimiala	108
7.8.1	Ilmailulaki.....	108
7.8.2	Kyberturvallisuuslaki.....	109
7.8.3	Laki ajoneuvojen siirtämisestä	109
7.8.4	Laki Liikenne- ja viestintävirastosta.....	109
7.8.5	Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä	109
7.8.6	Laki liikenteen palveluista	113
7.8.7	Laki sähköisen viestinnän palveluista.....	113
7.8.8	Laki vaarallisten aineiden kuljetuksesta	114
7.8.9	Laki Väylävirastosta	114
7.8.10	Merenkulun ympäristönsuojelulaki	114
7.8.11	Ratalaki	115
7.8.12	Tieliikennelaki	115
7.8.13	Vesiliikennelaki	116
7.8.14	Yksityistielaki.....	116
7.9	Työ- ja elinkeinoministeriön toimiala.....	117
7.9.1	Henkilöstörahasolaki.....	117
7.9.2	Kaivoslaki	117
7.9.3	Kilpailulaki.....	117
7.9.4	Laki alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta (voimassa 1.9.2021 alkaen)	118

7.9.5 Laki alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitiikan toimeenpanosta (voimassa 1.9.2021 alkaen).....	118
7.9.6 Laki brexit-mukautusvarauksen kansallisesta toimeenpanosta.....	119
7.9.7 Laki eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta.....	119
7.9.8 Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista	119
7.9.9 Laki kiinteistövälitysliikkeistä ja vuokrahuoneiston välitysliikkeistä.....	119
7.9.10 Laki Kilpailu- ja kuluttajavirastosta.....	120
7.9.11 Laki kotoutumisen edistämisestä (voimassa 1.1.2025 alkaen).....	120
7.9.12 Laki kuitintarjoamisvelvollisuudesta käteiskaupassa.....	123
7.9.13 Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä.....	123
7.9.14 Laki luonnontuotteita keräävien ulkomaalaisten oikeudellisesta asemasta	124
7.9.15 Laki matkapalveluyhdistelmien tarjoajista.....	124
7.9.16 Laki nuorista työntekijöistä.....	124
7.9.17 Laki perintätoiminnan harjoittajien rekisteröinnistä	124
7.9.18 Laki ravitsemisyriyten uudelleentyöllistämisen tukemisesta ja toiminnan rajoitusten hyvittämisestä.....	125
7.9.19 Laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä	125
7.9.20 Laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä (voimassa 1.1.2025 alkaen)....	125
7.9.21 Laki työneuvostosta ja eräistä työsuojelun poikkeusluvista	126
7.9.22 Laki työntekijöiden lähettämisestä.....	126
7.9.23 Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä	126
7.9.24 Laki uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä.....	128
7.9.25 Laki valtion varoista korvattavista merimiesten matkakustannuksista	128
7.9.26 Laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028 (voimassa 1.11.2021–31.12.2028)	128
7.9.27 Laki yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä	129
7.9.28 Mittauslaitelaki.....	129
7.9.29 Työaikalaki.....	129
7.9.30 Ydinenergialaki.....	129
7.9.31 Palkkaturvalaki.....	129
7.10 Sosiaali- ja terveysministeriön toimiala	130
7.10.1 Alkoholilaki	130
7.10.2 Huumausainelaki.....	132
7.10.3 Kemikaalilaki	133
7.10.4 Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä	133
7.10.5 Laki eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta	133
7.10.6 Laki eräistä asbestipurkutyötä koskevista vaatimuksista	133
7.10.7 Laki Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista.....	133
7.10.8 Laki kehitysvammaisten erityishuollosta	134
7.10.9 Laki kliinisestä lääketutkimuksesta.....	134
7.10.10 Laki korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta	134
7.10.11 Laki kuntouttavasta työtoiminnasta	134
7.10.12 Laki laiva-apteekista	134

7.10.13 Laki lapsen kohdistuneen seksuaali- ja pahoinpitelyrikoksen selvittämisen järjestämisestä.....	134
7.10.14 Laki liikenne- ja potilasvahinkolautakunnasta.....	135
7.10.15 Laki Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksesta.....	135
7.10.16 Laki lääkinnällisistä laitteista.....	135
7.10.17 Laki lääkärin hyväksymisestä luokkaan A kuuluvien säteilytyöntekijöiden terveydentilan seurannan suorittavaksi lääkäriksi.....	135
7.10.18 Laki potilasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista.....	135
7.10.19 Laki rajat ylittävästä terveydenhuollosta.....	135
7.10.20 Laki raskauden keskeyttämisestä.....	136
7.10.21 Laki rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta.....	136
7.10.22 Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä.....	136
7.10.23 Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä.....	138
7.10.24 Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta.....	138
7.10.25 Laki sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä.....	141
7.10.26 Laki sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta.....	141
7.10.27 Laki sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnasta.....	141
7.10.28 Laki sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevan Euroopan unionin lainsäädännön soveltamisesta.....	142
7.10.29 Laki sähköisestä lääkemääräyksestä.....	142
7.10.30 Laki Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisista lastensuojeluyksiköistä....	142
7.10.31 Laki Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta.....	142
7.10.32 Laki toimeentulotuesta.....	142
7.10.33 Laki työsuojeluhallinnosta.....	142
7.10.34 Laki työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta.....	143
7.10.35 Laki valtion varoista maksettavasta korvauksesta turvakotipalvelun tuottajalle.....	144
7.10.36 Laki ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta.....	144
7.10.37 Lastensuojelulaki.....	144
7.10.38 Lääkelaki.....	145
7.10.39 Mielenterveyslaki.....	147
7.10.40 Panostajalaki.....	147
7.10.41 Potilasvakuutuslaki.....	149
7.10.42 Sairausrakuutuslaki.....	149
7.10.43 Sosiaalihuoltolaki.....	149
7.10.44 Steriloimislaki.....	150
7.10.45 Säteilylaki.....	150
7.10.46 Tartuntatautilaki.....	150
7.10.47 Terveydenhuoltolaki.....	151
7.10.48 Terveydensuojelulaki.....	152
7.10.49 Tupakkalaki.....	154
7.10.50 Työterveyshuoltolaki.....	157
7.10.51 Työttömyysturvalaki.....	158
7.10.52 Työturvallisuuslaki.....	159
7.11 Ympäristöministeriön toimiala.....	159

7.11.1 Laki eräiden uusien luonnonsuojelualueiden perustamisesta valtionmaille.....	159
7.11.2 Laki eräiden ympäristölle aiheutuneiden vahinkojen korjaamisesta.....	159
7.11.3 Laki Etelämantereen ympäristönsuojelusta.....	159
7.11.4 Laki hiilidioksidin talteenottamisesta ja varastoinnista	159
7.11.5 Jätelaki	160
7.11.6 Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta	164
7.11.7 Laki kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta	164
7.11.8 Luonnonsuojelulaki.....	164
7.11.9 Maa-aineslaki	172
7.11.10 Maastoliikennelaki	173
7.11.11 Merensuojelulaki.....	174
7.11.12 Laki pilaantuneiden alueiden puhdistamisen tukemisesta.....	174
7.11.13 Laki rakennusperinnön suojelemisesta.....	175
7.11.14 Rakentamislaki.....	176
7.11.15 Laki rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta.....	176
7.11.16 Laki Suomen ympäristökeskuksesta	177
7.11.17 Laki Tammisaaren saariston kansallispuistosta	177
7.11.18 Ulkoilulaki	177
7.11.19 Laki Urho Kekkosen kansallispuistosta	178
7.11.20 Laki vapaaehtoisesta osallistumisesta ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään	178
7.11.21 Laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä.....	178
7.11.22 Ympäristönsuojelulaki	181
7.11.23 Laki ympäristövahinkorahastosta.....	188
7.11.24 Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä	188
LAKIEHDOTUKSET	190
kemiallisten aseiden kehittämisen, tuotannon, varastoinnin ja käytön kieltämistä sekä niiden hävittämistä koskevan yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä ja sen soveltamisesta annetun lain 12 §:n muuttamisesta.....	190
Suomen talousvyöhykkeestä annetun lain 18 §:n muuttamisesta	190
adoptiolain muuttamisesta.....	191
asuntokauppalain muuttamisesta.....	194
asunto-osakeyhtiölain muuttamisesta.....	195
avioliittolain 22 ja 23 §:n muuttamisesta	197
eurooppaosuuskuntalain muuttamisesta.....	198
eurooppayhtiölain 8 §:n muuttamisesta	199
hallintolain 58 §:n muuttamisesta	200
kuluttajansuojalain muuttamisesta	201
asianajajista annetun lain 6 §:n muuttamisesta	203
asumisoikeusyhdistyksistä annetun lain muuttamisesta.....	205
avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä annetun lain 7 §:n muuttamisesta	207
eräiden ympäristön käyttöön vaikuttavien hankkeiden lunastusluvasta annetun lain 4 a §:n muuttamisesta	208
hedelmöityshoidoista annetun lain muuttamisesta.....	209

kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa annetun lain muuttamisesta.....	211
kieltotoimenpiteitä koskevista edustajakanteista annetun lain muuttamisesta.....	213
kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta	214
kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetun lain 2 §:n muuttamisesta	216
lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain 17 c §:n muuttamisesta	217
oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 8 §:n muuttamisesta	218
positiivisesta luottorekisteristä annetun lain 28 ja 29 §:n muuttamisesta	219
pysäköinnin valvonnasta annetun lain 10 ja 11 §:n muuttamisesta.....	220
rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetun lain muuttamisesta	221
syöttömästi vangitulle tai tuomitulle valtion varoista vapauden menetyksen johdosta maksettavasta korvauksesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta	223
yrittäjien saneerauksesta annetun lain 10 ja 71 §:n muuttamisesta.....	224
löytötaveralain muuttamisesta.....	225
oikeudenkäymiskaaren 12 §:n muuttamisesta.....	227
osakeyhtiölain muuttamisesta	228
osuuskuntalain muuttamisesta.....	230
perintökaaren muuttamisesta.....	232
rikoslain 22 luvun 5 §:n ja 30 luvun 12 §:n muuttamisesta	233
rikosrekisterilain 4 §:n muuttamisesta	235
ryhmärakennuttamislain 23 ja 27 §:n muuttamisesta	236
saamen kielilain 2 ja 27 §:n muuttamisesta.....	237
turvallisuustutkintalain 16 §:n muuttamisesta.....	238
ulosottokaaren 2 luvun 2 §:n muuttamisesta	239
vaalilain 11, 99 ja 192 §:n muuttamisesta.....	240
valmiuslain muuttamisesta	242
vesilain muuttamisesta	248
yhdistyslain muuttamisesta	296
vaaratiedotteesta annetun lain muuttamisesta	308
terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa annetun lain 6 §:n muuttamisesta	319
puolustustilalain 12 §:n muuttamisesta	320
Digi- ja väestötietovirastosta annetun lain 3 §:n muuttamisesta	320
kuntalain 10 §:n muuttamisesta.....	321
eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain 7 §:n muuttamisesta	321
Euroopan unioniin saapuvien tai sieltä poistuvien käteisvarojen valvonnasta annetun lain 9 §:n muuttamisesta	322
henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetun lain 16 §:n muuttamisesta	323
hyvinvointialueesta annetun lain 11 §:n muuttamisesta.....	323
julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetun lain 8 a §:n muuttamisesta.....	324
kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 56 §:n muuttamisesta	324
maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain 15 ja 16 §:n muuttamisesta	325

oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 79 §:n muuttamisesta	326
panttilainauslaitoksista annetun lain muuttamisesta	326
pienien erillisten alueiden siirtämisestä kunnasta toiseen kuntaan annetun lain 5 §:n muuttamisesta.....	330
rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain muuttamisesta	330
tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttamisesta.....	335
sijoitusrahastolain 12 luvun 4 §:n muuttamisesta	336
säästöpankkilain 44 b §:n muuttamisesta.....	337
valtion virkamieslain 7 §:n muuttamisesta.....	337
varainsiirtoverolain 13 ja 14 §:n muuttamisesta	338
elintarvikelain muuttamisesta.....	377
elintarvikemarkkinalain muuttamisesta	381
eläinlääkintähuoltolain muuttamisesta	382
eläintautilain muuttamisesta.....	383
kalastuslain muuttamisesta.....	392
kasvinterveyslain muuttamisesta.....	405
kiinteistönmuodostamislain muuttamisesta	408
kolttalain muuttamisesta	409
eläimistä saatavista sivutuotteista annetun lain muuttamisesta.....	414
eläinjalostustoiminnasta annetun lain 12 §:n 3 momentin kumoamisesta	416
eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annetun lain muuttamisesta	417
eläinten hyvinvoinnista annetun lain muuttamisesta.....	418
eläinten kuljetuksesta annetun lain muuttamisesta.....	427
eläinten lääkitsemisestä annetun lain muuttamisesta	431
eläinten sekä eräiden tavaroiden tuontivalvonnasta annetun lain 13 §:n muuttamisesta.....	433
eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain muuttamisesta	434
eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin hoidettavaksi annetun lain muuttamisesta	437
eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 11 §:n muuttamisesta	440
Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta annetun lain muuttamisesta	440
Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta.....	443
hukkakauran torjunnasta annetun lain 6 §:n ja 10 §:n muuttamisesta.....	449
kalastuksesta Tenojoen vesistöissä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain muuttamisesta.....	450
kasvinsuojeluvälineistä annetun lain muuttamisesta.....	451
kaupanvahvistajista annetun lain 1 §:n 1 momentin muuttamisesta	452
kaupallisen kalastuksen vakuutustuesta annetun lain muuttamisesta.....	453
kiinteistöjen kauppahintarekisteristä annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta	455
kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta annetun lain 6 §:n 3 momentin muuttamisesta	456
laki luonnonmukaisesta tuotannosta annetun lain muuttamisesta.....	457
maaseudun kehittämisen tukemisesta rahoituskaudella 2023—2027 annetun lain muuttamisesta.....	458

maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa annetun lain muuttamisesta	462
maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain muuttamisesta	463
maatalouden rakennetuista annetun lain muuttamisesta	465
maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta	470
maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain 3 ja 3 a §:n muuttamisesta	473
merellä toimivien kalastus- ja vesiviljelyalusten rekisteröinnistä annetun lain 5 ja 27 §:n muuttamisesta	474
metsityksen määräaikaisesta tukemisesta annetun lain muuttamisesta	474
Metsähallituksen erävalvonnasta annetun lain 19 §:n muuttamisesta	475
metsätalouden määräaikaisesta kannusjärjestelmästä annetun lain 27 ja 28 §:n muuttamisesta	476
Neuvostoliiton kanssa Saimaan ja Vuoksen juoksutussäännöstä tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä sopimuksen soveltamisesta annetun lain muuttamisesta	477
porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain muuttamisesta	477
porotaloutta kohdanneiden vahinkojen korvaamisesta annetun lain muuttamisesta	485
ruokahallinnon tietovarannosta annetun lain 5 §:n muuttamisesta	486
saariston kehityksen edistämisestä annetun lain 12 §:n muuttamisesta	487
Suomen ja Ruotsin välillä tehdyn rajajokisopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta, sopimuksen soveltamisesta ja eräiden lakien kumoamisesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta	487
Suomen metsäkeskuksesta annetun lain 6 ja 9 §:n muuttamisesta	488
tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta annetun lain (497/2013) muuttamisesta	489
tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta	494
tulvariskien hallinnasta annetun lain muuttamisesta	498
valtioneuvostosta maatalojen maksuvalmiuslainoille annetun lain muuttamisesta	500
vesihuollon tukemisesta annetun lain muuttamisesta	502
vesistöhankkeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä annetun lain 16 §:n muuttamisesta	503
vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain muuttamisesta	503
yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain muuttamisesta	505
yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman hallinnoinnista annetun lain muuttamisesta	511
lannoitelain 23 ja 38 §:n muuttamisesta	512
luopumiseläkelain 16 §:n muuttamisesta	513
metsälain 7 a ja 14 b §:n muuttamisesta	513
metsästyslain 23 ja 88 §:n muuttamisesta	514
patoturvallisuuslain 5 §:n muuttamisesta	515
poronhoitolain muuttamisesta	515
rehulain 27 §:n muuttamisesta	517
riistahallintolain 5 §:n muuttamisesta	518
riistavahinkolain 47 ja 50 §:n muuttamisesta	518

siemenlain 23 §:n muuttamisesta	519
taimiaiainestolain 7 a §:n muuttamisesta	519
vesihuoltolain muuttamisesta	520
yhteisalue lain 18, 31 a ja 33 §:n muuttamisesta.....	521
yhteismetsälain 37 §:n muuttamisesta.....	522
ilmailulain muuttamisesta	523
kyberturvallisuuslain 26 §:n muuttamisesta.....	524
ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain muuttamisesta.....	525
Liikenne- ja viestintävirastosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta.....	527
liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain muuttamisesta	527
liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta	544
sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 318 §:n muuttamisesta.....	545
vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain muuttamisesta	546
Väylävirastosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta	547
merenkulun ympäristönsuojelulain muuttamisesta	548
ratalain muuttamisesta.....	550
tieliikennelain muuttamisesta	553
vesiliikennelain muuttamisesta	554
yksityistielain muuttamisesta	555
henkilöstörahasolain 59 a §:n muuttamisesta.....	559
kaivoslain muuttamisesta	559
Kilpailulain muuttamisesta.....	561
Alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahoittamisesta annetun lain muuttamisesta	562
Alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta	564
Brexit-mukautusvarauksen kansallisesta toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta.....	565
eräiden tuotteiden markkina- ja valvonnasta annetun lain 4 §:n muuttamisesta	568
julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 143 §:n muuttamisesta	569
kiinteistönvälitysliikkeistä ja vuokrahuoneiston välitysliikkeistä annetun lain muuttamisesta.....	569
Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain muuttamisesta	572
kotoutumisen edistämistä annetun lain muuttamisesta	573
kuitintarjoamisvelvollisuudesta käteiskaupassa annetun lain muuttamisesta	585
lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämiseksi annetun lain 4 ja 10 §:n muuttamisesta.....	585
luonnontuotteita keräävien ulkomaalaisten oikeudellisesta asemasta annetun lain muuttamisesta.....	586
matkapalveluyhdistelmien tarjoajista annetun lain muuttamisesta	587
nuorista työntekijöistä annetun lain muuttamisesta	588
perintätoiminnan harjoittajien rekisteröinnistä annetun lain muuttamisesta.....	589
ravitsemisyriyten uudelleentyöllistämisen tukemisesta ja toiminnan rajoitusten hyvittämisestä annetun lain muuttamisesta	592

tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain 10 ja 12 §:n muuttamisesta	593
työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetun lain muuttamisesta	594
työneuvostosta ja eräistä työsuojelun poikkeusluvista annetun lain muuttamisesta	595
työntekijöiden lähettämisestä annetun lain 16 §:n muuttamisesta	597
työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain muuttamisesta	598
uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä annetun lain 4 §:n muuttamisesta	604
valtion varoista korvattavista merimiesten matkakustannuksista annetun lain muuttamisesta	605
valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028 annetun lain muuttamisesta	606
yrittäjäpalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain 10 §:n muuttamisesta	609
mittauslaitelain muuttamisesta	609
työaikalain 39 §:n muuttamisesta	610
ydinenergilain 23 §:n muuttamisesta	611
palkkaturvalain muuttamisesta	611
[Kirjoita säädöksen nimi tähän]	614
alkoholilain muuttamisesta	615
LIITE	621
ALKOHOLILAIN 74 JA 75 §:SSÄ TARKOITETUT VALVONTAMAKSUT	621
huumausainelain muuttamisesta	622
kemikaalilain muuttamisesta	624
ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä annetun lain 4 §:n muuttamisesta	625
eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain 13 §:n muuttamisesta	626
eräistä asbestipurkutyötä koskevista vaatimuksista annetun lain muuttamisesta	627
Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain 14 ja 60 §:n muuttamisesta	628
kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain 75 a §:n muuttamisesta	629
kliinisestä lääketutkimuksesta annetun lain 16 ja 28 §:n muuttamisesta	630
korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetun lain 35 §:n muuttamisesta	631
kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain 24 §:n muuttamisesta	632
laiva-apteekista annetun lain 14 §:n muuttamisesta	633
lapseen kohdistuneen seksuaali- ja pahoinpitelyrikoksen selvittämisen järjestämisestä annetun lain 5 ja 7 §:n muuttamisesta	634
liikenne- ja potilasvahinkolautakunnasta annetun lain 18 §:n muuttamisesta	635
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta	636
lääkinnällisistä laitteista annetun lain 46 §:n muuttamisesta	637
lääkärin hyväksymisestä luokkaan A kuuluvien säteilytyöntekijöiden terveydentilan seurannan suorittavaksi lääkäriksi annetun lain muuttamisesta	638
potilasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista annetun lain 8 ja 14 §:n muuttamisesta	639
rajat ylittävästä terveydenhuollosta annetun lain 7 ja 25 §:n muuttamisesta	640

raskauden keskeyttämisestä annetun lain muuttamisesta.....	641
rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annetun lain 7 a §:n muuttamisesta	643
Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain muuttamisesta	644
Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta.....	649
sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain muuttamisesta.....	651
sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä annetun lain muuttamisesta.....	656
sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annetun lain 1 §:n muuttamisesta.....	659
sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnasta annetun lain 14 §:n muuttamisesta	660
sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevan Euroopan unionin lainsäädännön soveltamisesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta.....	661
sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain muuttamisesta.....	662
Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisista lastensuojelulaitoksista annetun lain 2 §:n muuttamisesta.....	664
Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta annetun lain 5 §:n muuttamisesta.....	665
toimeentulotuesta annetun lain 27 c §:n muuttamisesta.....	666
työsuojeluhallinnosta annetun lain muuttamisesta.....	667
työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain muuttamisesta.....	668
valtion varoista maksettavasta korvauksesta turvakotipalvelun tuottajalle annetun lain 12 §:n muuttamisesta.....	672
ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta.....	673
lastensuojelulain muuttamisesta.....	674
lääkelain muuttamisesta.....	675
mielenterveyslain 17 c ja 22 f §:n muuttamisesta.....	679
panostajalain muuttamisesta.....	680
potilasvakuutuslain 55 ja 57 §:n muuttamisesta.....	685
sairausvakuutuslain muuttamisesta.....	686
sosiaalihuoltolain muuttamisesta.....	688
steriloimislain muuttamisesta.....	690
säteilylain 139 §:n muuttamisesta.....	691
tartuntatautilain muuttamisesta.....	692
terveydenhuoltolain muuttamisesta.....	696
terveydensuojelulain muuttamisesta.....	698
tupakkalain muuttamisesta.....	703
työterveyshuoltolain 23 ja 24 §:n muuttamisesta.....	714
työttömyysturvalain muuttamisesta.....	715
työturvallisuuslain 65 §:n muuttamisesta.....	719
eräiden uusien luonnonsuojelualueiden perustamisesta valtionmaille annetun lain 21 e §:n muuttamisesta.....	719
eräiden ympäristölle aiheutuneiden vahinkojen korjaamisesta annetun lain 9 ja 15 §:n muuttamisesta.....	720
Etelämantereen ympäristönsuojelusta annetun lain 7 §:n muuttamisesta.....	721

hiilidioksidin talteenottamisesta ja varastoinnista annetun lain 12 ja 16 §:n muuttamisesta	721
jätelain muuttamisesta.....	722
kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 14 ja 16 §:n muuttamisesta	733
kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta	734
luonnonsuojelulain muuttamisesta.....	735
maa-aineslain muuttamisesta	751
maastoliikennelain muuttamisesta	754
merensuojelulain muuttamisesta	756
pilaantuneiden alueiden puhdistamisen tukemisesta annetun lain muuttamisesta	757
rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain muuttamisesta	759
rakentamislain muuttamisesta	763
rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta annetun lain muuttamisesta	766
Suomen ympäristökeskuksesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta.....	769
Tammisaaren saariston kansallispuistosta annetun lain 1 c §:n muuttamisesta	769
ulkoilulain muuttamisesta	770
Urho Kekkosen kansallispuistosta annetun lain 6 d §:n muuttamisesta.....	771
vapaaehtoisesta osallistumisesta ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään annetun lain 7 §:n muuttamisesta.....	772
vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta	772
ympäristönsuojelulain muuttamisesta	781
ympäristövahinkorahastosta annetun lain 10 ja 21 §:n muuttamisesta	801
ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain muuttamisesta	802
LIITTEET	804
RINNAKKAISTEKSTIT	804
kemiallisten aseiden kehittämisen, tuotannon, varastoinnin ja käytön kieltämistä sekä niiden hävittämistä koskevan yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä ja sen soveltamisesta annetun lain 12 §:n muuttamisesta.....	804
Suomen talousvyöhykkeestä annetun lain 18 §:n muuttamisesta	805
adoptiolain muuttamisesta.....	806
asuntokauppalain muuttamisesta.....	810
avioliittolain 22 ja 23 §:n muuttamisesta	815
eurooppasuuskuntalain 8 §:n muuttamisesta.....	816
eurooppayhtiölain 8 §:n muuttamisesta	817
hallintolain 58 §:n muuttamisesta	818
kuluttajansuojalain muuttamisesta	819
asianajajista annetun lain 6 §:n muuttamisesta	822
asumisoikeusyhdistyksistä annetun lain muuttamisesta.....	823
avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä annetun lain 7 §:n muuttamisesta	826
hedelmöityshoidoista annetun lain muuttamisesta.....	829
kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa annetun lain muuttamisesta.....	832
kieltotoimenpiteitä koskevista edustajakanteista annetun lain muuttamisesta.....	834

kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta	836
kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetun lain 2 §:n muuttamisesta	839
lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain 17 c §:n muuttamisesta	841
oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 8 §:n muuttamisesta	842
positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain 28 ja 29 §:n muuttamisesta	843
pysäköinninvalvonnasta annetun lain 10 ja 11 §:n muuttamisesta.....	845
rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetun lain muuttamisesta	847
syöttömästi vangitulle tai tuomitulle valtion varoista vapauden menetyksen johdosta maksettavasta korvauksesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta.....	851
yrittäjien saneerauksesta annetun lain 10 ja 71 §:n muuttamisesta.....	852
löytötavaralain muuttamisesta.....	854
oikeudenkäymiskaaren 12 §:n muuttamisesta.....	857
osakeyhtiölain muuttamisesta	858
osuuskuntalain muuttamisesta.....	861
perintökaaren muuttamisesta.....	864
rikoslain 22 luvun 5 §:n ja 30 luvun 12 §:n muuttamisesta	866
rikosrekisterilain 4 §:n muuttamisesta	868
ryhmärakennuttamislain 23 ja 27 §:n muuttamisesta	869
saamen kielilain 2 ja 27 §:n muuttamisesta.....	871
turvallisuustutkintalain 16 §:n muuttamisesta.....	873
ulosottokaaren 2 luvun 2 §:n muuttamisesta	874
vaalilain 11, 99 ja 192 §:n muuttamisesta.....	875
valmiuslain muuttamisesta	877
yhdistyslain muuttamisesta	890
vaaratiedotteesta annetun lain muuttamisesta	906
terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa annetun lain 6 §:n muuttamisesta.....	921
puolustustilalain 12 §:n muuttamisesta	922
kuntalain 10 §:n muuttamisesta.....	923
eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain 7 §:n muuttamisesta	923
henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetun lain 16 §:n muuttamisesta	925
hyvinvointialueesta annetun lain 11 §:n muuttamisesta.....	926
julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetun lain 8 a §:n muuttamisesta.....	927
kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 56 §:n muuttamisesta	927
maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain 15 ja 16 §:n muuttamisesta	928
oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 79 §:n muuttamisesta	930
panttilainauslaitoksista annetun lain muuttamisesta	930
pienien erillisten alueiden siirtämisestä kunnasta toiseen kuntaan annetun lain 5 §:n muuttamisesta.....	936
rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain muuttamisesta	936
tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttamisesta.....	945
sijoitusrahastolain 12 luvun 4 §:n muuttamisesta	946

säästöpankkilain 44 b §:n muuttamisesta.....	947
valtion virkamieslain 7 §:n muuttamisesta.....	948
varainsiirtoverolain muuttamisesta	948
elintarvikelain muuttamisesta.....	998
elintarvikemarkkinalain muuttamisesta	1005
eläinlääkintähuoltolain muuttamisesta	1006
eläintautilain muuttamisesta.....	1009
kalastuslain muuttamisesta.....	1026
kasvinterveyslain muuttamisesta.....	1050
kiinteistönmuodostamislain muuttamisesta	1055
kolttalain muuttamisesta	1056
eläimistä saatavista sivutuotteista annetun lain muuttamisesta	1065
eläinjalostustoiminnasta	1069
eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annetun lain muuttamisesta	1069
eläinten hyvinvoinnista annetun lain muuttamisesta.....	1072
eläinten kuljetuksesta annetun lain muuttamisesta.....	1088
eläinten lääkitsemisestä annetun lain muuttamisesta	1095
eläinten sekä eräiden tavaroiden tuontivalvonnasta annetun lain 13 §:n muuttamisesta	1100
eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain muuttamisesta	1101
eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin hoidettavaksi annetun lain muuttamisesta	1107
eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 11 §:n muuttamisesta	1111
Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta annetun lain muuttamisesta	1112
Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta.....	1118
hukkakauran torjunnasta annetun lain 6 §:n 3 momentin ja 10 §:n muuttamisesta.....	1127
kalastuksesta Tenojoen vesistöissä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain muuttamisesta.....	1128
kasvinsuojeluaineista annetun lain muuttamisesta.....	1130
kaupallisen kalastuksen vakuutustuesta annetun lain muuttamisesta.....	1132
kaupanvahvistajista annetun lain 1 §:n 1 momentin muuttamisesta	1137
kiinteistöjen kauppahintarekisteristä annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta	1137
kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta annetun lain 6 §:n 3 momentin muuttamisesta	1139
luonnonmukaisesta tuotannosta annetun lain muuttamisesta.....	1140
maaseudun kehittämisen tukemisesta rahoituskaudella 2023—2027 annetun lain muuttamisesta.....	1142
maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa annetun lain muuttamisesta	1148
maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain muuttamisesta ...	1150
maatalouden rakennetuista annetun lain muuttamisesta	1153
maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta.....	1162
maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain 3 ja 3 a §:n muuttamisesta	1166

merellä toimivien kalastus- ja vesiviljelyalusten rekisteröinnistä annetun lain 5 ja 27 §:n muuttamisesta.....	1168
metsityksen määräaikaisesta tukemisesta annetun lain muuttamisesta.....	1170
Metsähallituksen erävalvonnasta annetun lain 19 §:n muuttamisesta.....	1171
metsätalouden määräaikaisesta kannusjärjestelmästä annetun lain 27 ja 28 §:n muuttamisesta.....	1172
Neuvostoliiton kanssa Saimaan ja Vuoksen juoksutussäännöstä tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä sopimuksen soveltamisesta annetun lain muuttamisesta.....	1173
porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain muuttamisesta.....	1174
porotaloutta kohdanneiden vahinkojen korvaamisesta annetun lain muuttamisesta....	1187
ruokahallinnon tietovarannosta annetun lain 5 §:n muuttamisesta	1189
saariston kehityksen edistämisestä annetun lain muuttamisesta	1190
Suomen ja Ruotsin välillä tehdyn rajajokisopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta, sopimuksen soveltamisesta ja eräiden lakien kumoamisesta annetun lain muuttamisesta	1191
Suomen metsäkeskuksesta annetun lain 6 ja 9 §:n muuttamisesta.....	1191
tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta annetun lain muuttamisesta.....	1192
tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta.....	1201
tulvariskien hallinnasta annetun lain muuttamisesta	1208
valtioneuvoksesta maatalojen maksuvalmiuslainoille annetun lain muuttamisesta	1211
vesihuollon tukemisesta annetun lain muuttamisesta.....	1214
vesistöhankeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä annetun lain 16 §:n muuttamisesta.....	1215
vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain muuttamisesta	1216
yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain muuttamisesta.....	1220
yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman hallinnoinnista annetun lain muuttamisesta.....	1230
lannoitelain 23 ja 38 §:n muuttamisesta.....	1232
luopumiseläkelain 16 §:n muuttamisesta	1233
metsälain 7 a ja 14 b §:n muuttamisesta.....	1233
metsästyslain 23 ja 88 §:n muuttamisesta	1235
patoturvallisuuslain 5 §:n muuttamisesta.....	1236
poronhoitolain muuttamisesta	1237
rehulain 27 §:n muuttamisesta	1240
riistahallintolain 5 §:n muuttamisesta	1240
riistavahinkolain 47 ja 50 §:n muuttamisesta.....	1241
siemenlain 23 §:n muuttamisesta	1242
taimiaineistolain 7 a §:n muuttamisesta	1243
vesihuoltolain muuttamisesta.....	1244
yhteisalueainelain 18, 31 a ja 33 §:n muuttamisesta.....	1246
yhteismetsälain 37 §:n muuttamisesta.....	1247

ilmailulain muuttamisesta	1249
kyberturvallisuuslain 26 §:n muuttamisesta.....	1251
ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain muuttamisesta.....	1251
Liikenne- ja viestintävirastosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta.....	1254
liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain muuttamisesta	1254
liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta	1284
sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 318 §:n muuttamisesta.....	1286
vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain muuttamisesta	1287
Väylävirastosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta	1289
merenkulun ympäristönsuojelulain muuttamisesta	1289
ratalain muuttamisesta.....	1294
tieliikennelain muuttamisesta.....	1297
vesiliikennelain muuttamisesta	1299
yksityistielain muuttamisesta	1301
henkilöstörahasolain 59 a §:n muuttamisesta.....	1305
kaivoslain muuttamisesta	1306
Kilpailulain muuttamisesta.....	1309
alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta annetun lain muuttamisesta	1311
alueiden kehittämistä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta	1315
brexit-mukautusvarauksen kansallisesta toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta	1317
eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain 4 §:n muuttamisesta	1321
julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 143 §:n muuttamisesta	1322
kiinteistövälityслиikkeistä ja vuokrahuoneiston välityслиikkeistä annetun lain muuttamisesta.....	1323
Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain muuttamisesta	1327
kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta	1329
kuitintarjoamisesta käteiskaupassa annetun lain muuttamisesta	1352
lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain 4 ja 10 §:n muuttamisesta.....	1352
luonnontuotteita keräävien ulkomaalaisten oikeudellisesta asemasta annetun lain muuttamisesta.....	1354
matkapalveluyhdistelmien tarjoajista annetun lain muuttamisesta	1356
nuorista työntekijöistä annetun lain muuttamisesta	1357
perintätoiminnan harjoittajien rekisteröinnistä annetun lain muuttamisesta.....	1359
ravitsemisyriyten uudelleentyöllistämisen tukemisesta ja toiminnan rajoitusten hyvittämisestä annetun lain muuttamisesta	1364
tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain 10 ja 12 §:n muuttamisesta	1365
työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetun lain muuttamisesta	1366
työneuvostosta ja eräistä työsuojelun poikkeusluvista annetun lain muuttamisesta	1369
työntekijöiden lähettämisestä annetun lain 16 §:n muuttamisesta	1371
työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain muuttamisesta	1372

uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä annetun lain muuttamisesta.....	1383
valtion varoista korvattavista merimiesten matkakustannuksista annetun lain muuttamisesta.....	1384
valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028 annetun lain muuttamisesta.....	1385
yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain 10 §:n muuttamisesta.....	1388
mittauslaitelain muuttamisesta	1389
työaikalain 39 §:n muuttamisesta.....	1390
ydinenergialain 23 §:n muuttamisesta.....	1391
palkkaturvalain muuttamisesta.....	1392
alkoholilain muuttamisesta.....	1396
LIITE	1407
ALKOHOLILAIN 74 JA 75 §:SSÄ TARKOITETUT VALVONTAMAKSUT	1407
huumausainelain muuttamisesta.....	1408
kemikaalilain muuttamisesta	1410
ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä annetun lain 4 §:n muuttamisesta	1412
eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain 13 §:n muuttamisesta.....	1413
eräistä asbestipurkutyötä koskevista vaatimuksista annetun lain muuttamisesta.....	1415
Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 14 ja 60 §:n muuttamisesta	1416
kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain 75 a §:n muuttamisesta.....	1418
kliinisestä lääketutkimuksesta annetun lain 16 ja 28 §:n muuttamisesta	1419
korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetun lain 35 §:n muuttamisesta.....	1420
kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain 24 §:n muuttamisesta	1421
laiva-apteekista annetun lain 14 §:n muuttamisesta	1422
lapseen kohdistuneen seksuaali- ja pahoinpitelyrikoksen selvittämisen järjestämisestä annetun lain 5 ja 7 §:n muuttamisesta	1423
liikenne- ja potilasvahinkolautakunnasta annetun lain 18 §:n muuttamisesta	1425
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta ..	1426
lääkinnällisistä laitteista annetun lain 46 §:n muuttamisesta	1427
lääkärin hyväksymisestä luokkaan A kuuluvien säteilytyöntekijöiden terveydentilan seurannan suorittavaksi lääkeksi annetun lain muuttamisesta.....	1429
potilasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista annetun lain 8 ja 14 §:n muuttamisesta	1431
rajat ylittävistä terveydenhuollosta annetun lain 7 ja 25 §:n muuttamisesta	1433
raskauden keskeyttämisestä annetun lain muuttamisesta.....	1434
rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annetun lain 7 a §:n muuttamisesta	1437
Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain muuttamisesta	1438
Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta.....	1447
sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain muuttamisesta.....	1449

sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä annetun lain muuttamisesta	1459
sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annetun lain 1 §:n muuttamisesta	1464
sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnasta annetun lain 14 §:n muuttamisesta	1465
sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevan Euroopan unionin lainsäädännön soveltamisesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta.....	1466
sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain muuttamisesta	1467
Terveiden- ja hyvinvoinnin laitoksen alaisista lastensuojeluyksiköistä annetun lain 2 §:n muuttamisesta	1469
Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksesta annetun lain 5 §:n muuttamisesta	1470
toimeentulotuesta annetun lain 27 c §:n muuttamisesta	1471
työsuojeluhallinnosta annetun lain muuttamisesta	1472
työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain muuttamisesta.....	1473
valtion varoista maksettavasta korvauksesta turvakotipalvelun tuottajalle annetun lain 12 §:n muuttamisesta	1479
ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta	1480
lastensuojelulain muuttamisesta.....	1482
lääkelain muuttamisesta	1484
mielenterveyslain 17 c ja 22 f §:n muuttamisesta	1492
panostajalain muuttamisesta.....	1494
potilasvakuutuslain 55 ja 57 §:n muuttamisesta.....	1501
sairausvakuutuslain muuttamisesta	1502
sosiaalihuoltolain muuttamisesta	1505
steriloimislain muuttamisesta.....	1507
säteilylain 139 §:n muuttamisesta	1509
tartuntatautilain muuttamisesta	1510
terveydenhuoltolain muuttamisesta.....	1517
terveydensuojelulain muuttamisesta	1520
tupakkalain muuttamisesta	1528
työterveyshuoltolain 23 ja 24 §:n muuttamisesta.....	1546
työttömyysturvalain muuttamisesta	1548
työturvallisuuslain 65 §:n muuttamisesta.....	1554
eräiden uusien luonnonsuojelualueiden perustamisesta valtionmaille annetun lain 21 e §:n muuttamisesta	1554
eräiden ympäristölle aiheutuneiden vahinkojen korjaamisesta annetun lain 9 ja 15 §:n muuttamisesta.....	1555
Etelämantereen ympäristönsuojelusta annetun lain 7 §:n muuttamisesta	1556
hiilidioksidin talteenottamisesta ja varastoinnista annetun lain 12 ja 16 §:n muuttamisesta	1557
jätelain muuttamisesta.....	1558
kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 14 ja 16 §:n muuttamisesta	1579
kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta	1580

luonnonsuojelulain muuttamisesta	1581
maa-aineslain muuttamisesta	1609
maastoliikennelain muuttamisesta	1614
merensuojelulain muuttamisesta	1617
pilaantuneiden alueiden puhdistamisen tukemisesta annetun lain muuttamisesta	1618
rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain muuttamisesta	1622
rakentamislain muuttamisesta	1628
rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta annetun lain muuttamisesta	1633
Suomen ympäristökeskuksesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta	1638
Tammisaaren saariston kansallispuistosta annetun lain 1 c §:n muuttamisesta	1639
ulkoilulain muuttamisesta	1639
Urho Kekkosen kansallispuistosta annetun lain 6 d §:n muuttamisesta.....	1642
vapaaehtoisesta osallistumisesta ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään annetun lain 7 §:n muuttamisesta	1642
vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta	1643
ympäristönsuojelulain muuttamisesta	1656
ympäristövahinkorahastosta annetun lain 10 ja 21 §:n muuttamisesta	1694
ympäristövaikutusten arviointimenettelyä annetun lain muuttamisesta	1694

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

1.2 Valmistelu

2 Nykytila ja sen arviointi

3 Tavoitteet

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

4.2 Pääasialliset vaikutukset

5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

5.2 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot

6 Lausuntopalaute

7 Säännöskohtaiset perustelut

7.1 Ulkoministeriön toimiala

7.1.1 Laki kemiallisten aseiden kehittämisen, tuotannon, varastoinnin ja käytön kieltämistä sekä niiden hävittämistä koskevan yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä ja sen soveltamisesta

12 §. *Uhkasakko.* Voimassa olevassa laissa uhkasakon määrääjäksi on määritelty aluehallintovirasto, joka nyt muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.1.2 Laki Suomen talousvyöhykkeestä

18 §. *Toimivaltainen viranomainen.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Pykälän 2 momentissa Etelä-Suomen aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Viittaus toimivaltaiseen viranomaiseen poistettaisiin tarpeettomina, koska Lupa- ja valvontaviraston toimivalta olisi valtakunnallinen. Koska kaikki tehtävät kuuluisivat jatkossa yhdelle virastolle, muutettaisiin pykälää siten, että kaikki tehtävät lueteltaisiin yhdessä momentissa. Pykälän otsikkoa muutettaisiin vastaamaan pykälän asiasisältöä.

7.2 Oikeusministeriön toimiala

7.2.1 Adoptiolaki

21 §. *Adoptioneuvoannon pyytäminen.* Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

22 §. *Adoptioneuvoannon antajat.* Pykälän 1 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

86 §. *Adoptiolautakunta.* Pykälän 1 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

87 §. *Lupa adoptiotoimiston ylläpitämiseen ja kansainvälisen adoptiopalvelun antamiseen.* Pykälän 1 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

89 §. *Luvan peruuttaminen.* Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

91 §. *Luvan peruuttaminen.* Pykälän 1 ja 3 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

92 §. *Asiakirjojen säilyttäminen ja siirtäminen.* Pykälän 3 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.2.2 Asuntokauppalaki

2 luku Ostajan suojaaminen rakentamisvaiheessa

4 §. *Turva-asiakirjojen säilyttäminen.* Pykälä vastaisi muilta osin voimassa olevaa lakia, mutta sen 1 momenttiin sisältyvä maininta aluehallintovirastosta, jonka toimialueella yhtiön rakennukset sijaitsevat, muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Tämän lisäksi momentissa mainittaisiin erikseen Ahvenanmaan valtionvirasto, joka olisi nykyiseen tapaan toimivaltainen silloin, kun yhtiön rakennukset sijaitsevat Ahvenanmaan maakunnassa.

4 a §. *Turva-asiakirjojen tarkistaminen ja niiden luovuttaminen rakentamisvaiheen päätyttyä.* Pykälä vastaisi muilta osin voimassa olevaa lakia, mutta sen 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Tämän lisäksi momentissa mainittaisiin erikseen Ahvenanmaan valtionvirasto, joka olisi nykyiseen tapaan toimivaltainen silloin, kun yhtiön kotipaikka on Ahvenanmaan maakunta.

20 §. *Osakkeenostajien kokous.* Pykälä vastaisi muilta osin voimassa olevaa lakia, mutta sen 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Tämän lisäksi momentissa mainittaisiin erikseen Ahvenanmaan valtionvirasto, joka olisi nykyiseen tapaan toimivaltainen silloin, kun yhtiön kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa.

7.2.3 Asunto-osakeyhtiölaki

6 luku Yhtiökokous

18 §. Koolle kutsuminen. Pykälän 2 momentissa aluehallintoviraston tehtävä säädetään Ahvenanmaan valtionvirastolle, kun yhtiön kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, ja Lupa- ja valvontavirastolle, kun yhtiön kotipaikka on valtakunnan muulla alueella. Pykälän 1 momenttia ei muutettaisi.

45 §. Vakuuden asettaminen lunastushinnasta ja lunastushinnan tallettaminen. Pykälän 2 momentissa aluehallintoviraston säädettäisiin Ahvenanmaan valtionvirastolle ja Lupa- ja valvontavirastolle siten, että lunastushinta talletetaan Ahvenanmaan valtionviraston huostaan, kun yhtiön kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, ja Lupa- ja valvontaviraston huostaan, kun yhtiön kotipaikka on valtakunnan muulla alueella.

9 luku Tilintarkastus, toiminnantarkastus ja erityinen tarkastus

6 §. Toiminnantarkastajan valinta ja toimikausi. Pykälän 4 momentissa aluehallintoviraston tehtävä säädettäisiin Ahvenanmaan valtionviraston tehtäväksi, kun yhtiön kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, ja Lupa- ja valvontaviraston tehtäväksi, kun yhtiön kotipaikka on muualla valtakunnassa.

13 §. Erityisen tarkastuksen määrääminen. Pykälän 1 ja 3 momentissa aluehallintoviraston tehtävä säädettäisiin Ahvenanmaan valtionviraston tehtäväksi, kun yhtiön kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, ja Lupa- ja valvontaviraston tehtäväksi, kun yhtiön kotipaikka on muualla valtakunnassa. Pykälän 2 momenttia ei muutettaisi.

7.2.4 Avioliittolaki

22 §. Pykälän 1 ja 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Muilta osin pykälään ei tehtäisi muutoksia.

23 §. Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.2.5 Eurooppaosuuskuntalaki

8 §. Osuuskunnan kokous. Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.2.6 Eurooppayhtiölaki

8 §. Yhtiökokous. Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.2.7 Hallintolaki

58 §. Tiedoksanto viranomaiselle. Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.2.8 Kuluttajansuojalaki

2 luku Markkinointi ja menettely asiakassuhteessa

18 §. *Ahvenanmaan valtionviraston kieltö eräissä asioissa.* Pykälän otsikko muutettaisiin siten, että otsikko kertoisi viranomaisen, jonka kiellosta säädetään. Lisäksi pykälän 1 ja 3-5 momentissa aluehallintovirasto poistettaisiin, koska sen tehtävät siirretään aluehallintouudistuksen yhteydessä Kilpailu- ja kuluttajavirastolle, jonka tehtävistä jo säädetään laissa. Pykälän 1 ja 3-5 momentissa on tarpeen säätää Ahvenanmaan valtionviraston tehtävästä toimialueellaan, josta säädetään ehdotettavassa laissa Ahvenanmaan valtionvirastosta.

20 §. *Valvonta.* Pykälän 2 momenttia muutettaisiin tehtävän selkeyttämiseksi siten, että kulu- tushyödykkeen hinnan ilmoittamista markkinoinnissa valvoo kuluttaja-asiamies ja Ahvenan- maan maakunnassa lisäksi Ahvenanmaan valtionvirasto. Ahvenanmaan valtionviraston toimi- alue näkyisi säädöksessä. Kuluttaja-asiamiehen toimivalta kattaisi jatkossakin koko maan.

7 luku Kuluttajaluotot

51 §. *Valvontaviranomaiset.* Pykälän 1 momenttia muutettaisiin, koska aluehallintouudistuksen yhteydessä aluehallintovirastot lakkautetaan ja niiden tämän lain mukaiset tehtävät siirretään Kilpailu- ja kuluttajavirastolle. Kilpailu- ja kuluttajaviraston tehtävistä säädetään jo laissa. Sen sijaan pykälän 1 momentissa on tarpeen säätää siitä, että lain 7 luvun säännösten noudattamista valvovat kuluttaja-asiamies sekä Finanssivalvonta tietyissä tilanteissa, ja Ahvenanmaan maa- kunnassa myös Ahvenanmaan valtionvirasto.

7a luku Asunto-omaisuuteen liittyvät kuluttajaluotot

33 §. *Valvontaviranomaiset.* Pykälän 1 momenttia muutettaisiin, koska aluehallintouudistuksen yhteydessä aluehallintovirastot lakkautetaan ja niiden tämmmän lain mukaiset tehtävät siirre- tään Kilpailu- ja kuluttaja virastolle. Kilpailu- ja kuluttajaviraston tehtävistä säädetään jo laissa. Sen sijaan pykälän 1 momentissa on tarpeen säätää siitä, että lain 7 luvun säännösten noudatta- mista valvovat kuluttaja-asiamies sekä Finanssivalvonta tietyissä tilanteissa, ja Ahvenanmaan maakunnassa myös Ahvenanmaan valtionvirasto.

7.2.9 Laki asianajajista

6 §. Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.2.10 Laki asumisoikeusyhdistyksistä

19 §. *Koolle kutsuminen.* Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

51 a §. *Toiminnantarkastajan valinta, toimikausi ja sijainen.* Pykälän 3 momentissa aluehallin- tovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

54 §. *Eriyinen tarkastus.* Pykälän 1 ja 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

66 §. *Lunastustakuurahaston valvonta.* Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.2.11 Laki avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä

7 §. Lunastusriidat. Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.2.12 Laki eräiden ympäristön käyttöön vaikuttavien hankkeiden lunastusluvasta

4 a §. Valvonta ja hallintopakko. Pykälän 1 momentin johdantolauseessa, 3 ja 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.2.13 Laki hedelmöityshoidoista

6 §. Sukusolujen ja alkioiden hävittäminen. Pykälän 4 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

22 §. Luovutusrekisteri. Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

24 §. Lupa. Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

26 §. Toimintatiedot ja toiminnan tarkastus. Pykälän 2 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

27 §. Luvan peruuttaminen. Pykälän 1 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

28 §. Toiminnan lopettaminen. Pykälän 1 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.2.14 Laki kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa

5 §. Pykälän 2 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7 §. Pykälän 3 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

21 §. Pykälän 2 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.2.15 Laki kieltotoimenpiteitä koskevista edustajakanteista

5 §. Oikeutettu yksikkö kotimaisia edustajakanteita varten. Pykälän 1 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

6 §. *Oikeutettu yksikkö rajat ylittäviä edustajakanteita varten.* Pykälän 1 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

9 §. *Edustajakanteista tiedottaminen.* Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.2.16 Laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta

9 §. Pykälässä elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

52 §. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

68 §. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

79 §. Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.2.17 Laki kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista

2 §. *Yhteistyöasetuksen mukaiset toimivaltaiset viranomaiset.* Pykälän 2 momentin 5 kohtaa muutettaisiin siten, että yhteistyöasetuksen mukainen toimivaltainen viranomainen olisi kohdassa tarkoitettujen säännösten osalta Ahvenanmaan maakunnassa kuluttaja-asiamiehen lisäksi Ahvenanmaan valtionvirasto. Muutos on tarpeen, koska aluehallintoviraston kuluttajahallintoon liittyvät tehtävät siirretään aluehallintouudistuksen yhteydessä Kilpailu- ja kuluttajavirastolle. Kilpailu- ja kuluttajavirastossa toimivan kuluttaja-asiamiehen tehtävistä säädetään jo laissa, mutta Ahvenanmaan valtionviraston aseman säilyttämiseksi Ahvenanmaan maakunnassa asiasta olisi tarpeen säätää nimenomaisesti. Momentin 6 kohdassa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.2.18 Laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta

17 c §. *Asiantuntija-avustajan pätevyysvaatimukset.* Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.2.19 Laki oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa

8 §. *Hakemuksen antaminen tiedoksi eräissä muissa tapauksissa.* Pykälän 2 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.2.20 Laki positiivisesta luottotietorekisteristä

28 §. *Valvontaviranomaiset ja kehoitus.* Pykälässä Etelä-Suomen aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

29 §. *Valvontaviranomaisen ja Tulorekisteriyksikön tiedonsaantioikeus.* Pykälässä Etelä-Suomen aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.2.21 Laki pysäköinninvalvonnasta

10 §. *Toimivaltaiset viranomaiset.* Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

11 §. *Lupa kunnalliseen pysäköinninvalvontaan.* Pykälän 1 ja 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.2.22 Laki rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta

1 §. Pykälän 1 ja 3 momentin mukaiset aluehallintoviraston tehtävät siirrettäisiin Ahvenanmaan valtionvirastolle, kun suorituspaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, ja Lupa- ja valvontavirastolle, kun suorituspaikka on muualla valtakunnassa kuin Ahvenanmaan maakunnassa. Jos 3 momentissa tarkoitetun arvo-osuuden suorituspaikka ei ole tiedossa, arvo-osuusrekisterin pitäjän tulisi tehdä ilmoitus Lupa- ja valvontavirastolle.

Laissa ei nykyisin säädetä toimivaltaisesta viranomaisesta, jos muun saatavan kuin arvo-osuuden suorituspaikka ei ole tiedossa. Tämän vuoksi 1 momenttiin lisättäisiin maininta siitä, että suoritusvelvollisella olisi oikeus tehdä suoritus Lupa- ja valvontavirastoon siinä tapauksessa, että suorituspaikka ei ole tiedossa.

2 §. Pykälän 1 momentissa ilmoitus suorituksen tallettamisesta tulisi aluehallintoviraston sijaan antaa Ahvenanmaan valtionvirastolle, kun suorituspaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, ja Lupa- ja valvontavirastolle, kun suorituspaikka on muualla valtakunnassa.

Laissa ei nykyisin säädetä siitä, kenelle ilmoitus suorituksen tallettamisesta tulisi antaa, kun suorituspaikka ei ole tiedossa. Tämän vuoksi momenttiin lisättäisiin maininta siitä, että ilmoitus tulisi antaa Lupa- ja valvontavirastolle, kun suorituspaikka ei ole tiedossa.

3 §. Pykälän sanamuotoa muutettaisiin niin, että aluehallintoviraston sijaan pykälässä puhuttaiisiin Lupa- ja valvontavirastosta ja Ahvenanmaan valtionvirastosta.

4 §. Pykälän sanamuotoa muutettaisiin niin, että aluehallintoviraston sijaan pykälässä puhuttaiisiin Lupa- ja valvontavirastosta ja Ahvenanmaan valtionvirastosta.

6 §. Pykälä koskee aluehallintoviraston velvollisuutta tallettaa varat luottolaitokseen. Velvollisuus säädettäisiin koskemaan Ahvenanmaan valtionvirastoa ja Lupa- ja valvontavirastoa.

7 §. Pykälän 1 momentin sanamuotoa muutettaisiin niin, että aluehallintoviraston sijaan momentissa puhuttaiisiin Lupa- ja valvontavirastosta ja Ahvenanmaan valtionvirastosta.

7.2.23 Laki syyttömästi vangitulle tai tuomitulle valtion varoista vapauden menetyksen johdosta maksettavasta korvauksesta

7 §. Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.2.24 Laki yrityksen saneerauksesta

10 §. *Velkojatoimikunta.* Lain 71 §:n 3 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettiin vuonna 2017 elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi (LaVM 6/2017 vp). Kyseinen 71

§:n 3 momentin säännös viittaa lain 10 §:n 4 momenttiin, johon vastaavaa muutosta ei kuitenkaan tuossa yhteydessä tehty. Säännöksen tarkoituksena on tietyin edellytyksin mahdollistaa työvoima-asiainhallintoa edustavan henkilön nimeäminen velkojatoimikuntaan ja 71 §:n 3 momentin säännöksellä taas varmistetaan, että kyseisen henkilön velkojatoimikuntaan nimeävä viranomaisella saa tiedon yrityssaneerausmenettelyn aloittamisesta. Säännöksissä on ollut tarkoitus viitata samaan viranomaiseen (HE 68/1998 vp s. 11). Pykälän 4 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin tämän vuoksi elinvoimakeskukseksi.

71 §. Päätös menettelyn aloittamisesta. Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.2.25 Löytötavaralaki

21 a §. Luvan myöntämisen edellytykset. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

25 §. Valvonta ja valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

25 a §. Pakkokeinot. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

25 b §. Luvan peruuttaminen. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.2.26 Oikeudenkäymiskaari

11 luku Tiedoksiannosta oikeudenkäynnissä. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.2.27 Osakeyhtiölaki

5 luku Yhtiökokous

17 §. Koolle kutsuminen. Pykälän 2 momentissa aluehallintoviraston tehtävä säädettäisiin Ahvenanmaan valtionvirastolle, kun yhtiön kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, ja Lupa- ja valvontavirastolle, kun yhtiön kotipaikka on muulla valtakunnassa.

7 luku Tilintarkastus ja erityinen tarkastus

7 §. Erityisen tarkastuksen määrääminen. Pykälän 1 ja 3 momentissa aluehallintoviraston tehtävä säädettäisiin Ahvenanmaan valtionvirastolle, kun yhtiön kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, ja Lupa- ja valvontavirastolle, kun yhtiön kotipaikka on muulla valtakunnassa.

18 luku Vähemmistöosakkaiden lunastaminen

11 §. Lunastushinnan suorittaminen ja oikeuksien siirtyminen. Pykälän 2 momentissa aluehallintoviraston tehtävä säädetään Ahvenanmaan valtionvirastolle, kun yhtiön kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, ja Lupa- ja valvontavirastolle, kun yhtiön kotipaikka on muualla valtakunnassa.

7.2.28 Osuuskuntalaki

5 luku Osuuskunnan kokous

18 §. *Kokouksen koolle kutsuminen.* Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

40 §. *Valinnan laiminlyönti.* Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7 luku Tilintarkastus, toiminnantarkastus, jäsenen tarkastusoikeus ja erityinen tarkastus

7 §. *Toiminnantarkastajan valinta ja toimikausi.* Pykälän 4 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

15 §. *Erityisen tarkastuksen määrääminen.* Pykälän 1 ja 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

26 luku Riitojen ratkaiseminen

9 §. *Lunastushinnan suorittaminen ja oikeuksien siirtyminen.* Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.2.29 Perintökaari

22 luku Erityisjälkisäädöksen ja tarkoitemääräyksen täytäntöönpanosta.

7 §. Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

25 luku Jäämistöön kuuluvan maatilän jakamisesta.

8 §. Pykälän 1 momentin johdantokappaleessa sekä 2 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.2.30 Rikoslaki

22 luku Sikiön, alkion ja perimän loukkaamisesta.

5 §. *Laiton sukusolujen käyttö.* Pykälän 4 kohdassa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

30 luku Elinkeinorikoksista

12 §. *Syyteoikeus.* Pykälän 1 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.2.31 Rikosrekisterilaki

4 §. Pykälän 1 momentin 3 a kohdassa Etelä-Suomen aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoiksi.

7.2.32 Ryhmärakennuttamislaki

23 §. Ryhmärakennuttamisasiakirjat. Pykälä vastaisi muilta osin voimassa olevaa lakia, mutta sen 2 momenttiin sisältyvä maininta aluehallintovirastosta, jonka toimialueella yhtiön rakennukset sijaitsevat, muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Tämään lisäksi momentissa mainittaisiin erikseen Ahvenanmaan valtionvirasto, joka olisi nykyiseen tapaan toimivaltainen silloin, kun yhtiön rakennukset sijaitsevat Ahvenanmaan maakunnassa.

27 §. Ryhmärakennuttamisasiakirjojen säilyttäjän tehtävistään perimät palkkiot. Pykälä vastaisi muilta osin voimassa olevaa lakia, mutta siihen sisältyvä maininta aluehallintovirastosta muutettaisiin virastoksi. Virastolla tarkoitettaisiin joko Lupa- ja valvontavirastoa tai Ahvenanmaan valtionvirastoa siitä riippuen, kumpi on toimivaltainen. Lisäksi pykälään lisättäisiin selvytyden vuoksi uusi virke, jonka mukaan Ahvenanmaan valtionviraston tehtävien suorittamisesta perimistä maksuista säädetään ehdotettavassa laissa Ahvenanmaan valtionvirastoksi.

7.2.33 Saamen kielilaki

2 §. Lain soveltamisala. Pykälän 1 momentin 3 kohdasta poistettaisiin maininta aluehallintovirastosta ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin elinvoimakeskukseksi tehtävien siirtämisen vuoksi. Aluehallintoviraston tehtävät siirtyisivät aluehallintouudistuksessa uudelle valtakunnalliselle virastolle, Lupa- ja valvontavirastolle. Saamen kielilakia sovellettaisiin Lupa- ja valvontavirastoon samoin perustein kuin muihinkin valtakunnallisiin toimijoihin, jotka on lueteltu kohdassa 7. Maininta Lupa- ja valvontavirastosta ehdotetaan lisättäväksi pykälän 1 momentin 7 kohtaan.

27 §. Saamen kielen avustaja. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus elinvoimakeskukseksi tehtävien siirtämisen vuoksi.

7.2.34 Turvallisuustutkintalaki

16 §. Ilmoitusvelvollisuus. Pykälän 2 momentin 3 kohdassa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.2.35 Ulosottoakaari

2 luku Ulosottoperusteet

2 §. Ulosottoperusteiden luettelo. Pykälän 1 momentin 6 kohdasta poistetaan aluehallintoviraston päätös ulosottoperusteena, koska sen tehtävät siirtyvät Lupa- ja valvontavirastolle. Lupa- ja valvontavirasto on valtion keskushallintoviranomainen eikä sitä tarvitse luettelossa erikseen mainita, koska ulosottoperusteiden luettelossa on jo mainittu valtion keskushallintoon kuuluvan viraston päätös ulosottoperusteena.

7.2.36 Vaalilaki

11 §. Vaalipiirilautakunta. Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja Ahvenanmaan valtionvirastoksi Ahvenanmaan maakunnassa.

99 §. Asiakirjojen ja tarvikkeiden säilyttäminen. Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja Ahvenanmaan valtionvirastoksi Ahvenanmaan maakunnassa.

192 §. Ahvenanmaan valtionviraston toimivalta. Pykälään lisätään tieto siitä, että lain 11 ja 99 §:ssä säädetään Ahvenanmaan valtionviraston toimialaan kuuluvista tehtävistä.

7.2.37 Valmiuslaki

29 §. Valvonta- ja ilmoitusvelvollisuus. Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

32 §. Vähittäiskaupan säännöstely. Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

33 §. Muun kaupan säännöstely. Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

34 §. Teollisuustuotannon sääntely. Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

38 §. Sähkön käytöstä perittävä ylitysmaksu. Pykälän 2 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

41 §. Lämmityspolttoöljyn säännöstely. Pykälän 2 ja 4 momentissa elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

42 §. Maakaasun käytön rajoittaminen. Pykälän 2 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

45 §. Puun ja turpeen saannin turvaaminen. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

49 §. Aloitus- ja jatkamisluvan sekä ostoluvan myöntäminen. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

66 §. Tietojärjestelmäalan valmiusyksikkö ja sen tehtävät. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

69 §. Tieliikenteen polttonesteen säännöstelyviranomaiset. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

70 §. Polttonesteen käyttö lupa. Pykälän 2 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

73 §. Tieliikenteen polttonesteen sääntelyviranomaisten muut tehtävät. Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

74 §. *Tiekuljetusviranomaiset.* Pykälässä elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi ja Liikenne- ja viestintävirasto lisättäisiin tiekuljetusviranomaiseksi julkisen henkilöliikenteen tehtävien siirtyessä sinne.

86 §. *Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden toiminta.* Pykälän 1 momentin johdantokappaleessa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

103 §. *Työvelvollisuusrekisteri.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukset muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi. Pykälän 3 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Pykälän 4 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

126 §. *Tiedotusten julkaisuvelvollisuus.* Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus elinvoimakeskukseksi tehtävien siirtämisen vuoksi.

7.2.38 Vesilaki

1 luku Yleiset säännökset

6 §. Valtaväylä. Pykälän 3 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7 §. Viranomaiset. Pykälässä säädettäisiin vesilain mukaisia tehtäviä hoitavista viranomaisista. Voimassa olevan lain mukaan tehtäviä hoitavat aluehallintovirastot, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset. Ojitusasioita käsitellään lisäksi erityisessä ojitusoitusmenettelyssä. Pykälään tehtäisiin valtion aluehallinnon uudistuksesta johtuvat muutokset.

Pykälän 1 momentti sisältäisi Lupa- ja valvontavirastoa koskevat säännökset. Lupa- ja valvontavirasto toimisi vesilain mukaisena lupaviranomaisena sekä valvoisi vesilain noudattamista yhdessä kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa. Lupa- ja valvontatehtäviä hoitaessaan Lupa- ja valvontavirasto valvoisi yleistä etua. Tästä säädettäisiin vesilain 11 luvun 9 §:ssä.

Pykälän 2 momentti sisältäisi elinvoimakeskuksia koskevat säännökset. Elinvoimakeskuksille kuuluisi vesitaloustehtäviä ja kalataloustehtäviä, joista säädettäisiin vesilain lisäksi muualla lainsäädännössä.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen ja ojitusoitusmenettelyn tehtävissä ei tapahtuisi muutosta. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivallasta ojitusasioissa säädettäisiin vesilain 5 luvussa. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvoo lisäksi vesilain noudattamista, josta säädetään lain 14 luvussa.

2 luku Yleiset oikeudet, velvollisuudet ja rajoitukset

5 a §. Johdon sijoittaminen toisen vesialueelle. Pykälän 2 momentissa valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

6 §. Haitan poistaminen ja ruoppausmassan sijoittaminen. Pykälän 2 ja 3 momentissa lupaviranomainen ja valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

9 §. Rakennelman kunnossapito ja poistaminen. Pykälän 2 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

11 §. Eräiden vesiluontotyyppien suojeleminen. Pykälän 2 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

14 §. Oikeus toisen rakennelmaan. Pykälän 1 ja 3 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

14 a §. Oikeuden myöntäminen. Pykälän 2 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

15 §. Ilmoittamisvelvollisuus. Pykälän 1 ja 2 momentissa valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

3 luku Luvanvaraiset vesitaloushankkeet

2 §. Vesitaloushankkeen yleinen luvanvaraisuus. Pykälän 1, 2 ja 3 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

3 §. Aina luvanvaraiset vesitaloushankkeet. Pykälän 1 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

8 §. Luvan voimassaolo. Pykälän 3 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

11 §. Tarkkailuvelvoite. Pykälässä lupaviranomainen ja valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Voimassa olevan lain mukaan hankkeen vaikutusten tarkkailusta määrätään vesilain mukaisessa luvassa. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi lupaan sisältyvän määräyksen perusteella velvoittaa erillisellä päätöksellä hankkeesta vastaavan tarkkailemaan hankkeen vaikutuksia. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen valvontatehtävien siirtyessä Lupa- ja valvontavirastolle, antaa Lupa- ja valvontavirasto vaikutusten tarkkailua koskevat määräykset lupa-asian ratkaisemisen yhteydessä tai myöhemmin erikseen.

Hankkeen kalataloudellisten vaikutusten tarkkailua koskevien kysymysten ratkaisemista kaikissa tilanteissa lupa-asian yhteydessä ei kuitenkaan voida pitää toimivana ratkaisuna. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kuuluvien kalataloustehtävien siirtyessä elinvoimakeskukselle, tulisi kalatalousasioita koskevan tarkkailutehtävästä päättämisen olla edelleen määrättävissä elinvoimakeskuksessa hoidettavaksi. Tästä säädettäisiin pykälän 1 momentissa.

Tarkkailua koskevan päätöksen muuttamista tarkoittavan asian vireillepano-oikeudesta säädettäisiin pykälän 3 momentissa. Hankkeen vaikutusten tarkkailulla on merkitystä useiden eri viranomaisten lakisääteisten tehtävien hoitamiseen sekä muiden tahojen intresseihin. Tämä vuoksi asian vireillepano-oikeus tulisi olla niillä tahoilla, joiden tehtävien hoitamiseen tai perusteltuihin oikeuksiin hankkeella on vaikutusta.

14 §. Kalatalousvelvoite ja kalatalousmaksu. Pykälän 1 momentissa kalatalousviranomaisen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

15 §. Kalatalousvelvoitteen toteuttamissuunnitelma ja kalatalousmaksun käyttösuunnitelma. Pykälän 1 ja 2 momentissa kalatalousviranomaisen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

Pykälän 3 momentissa säädetään kalatalousvelvoitteen toteuttamissuunnitelman ja kalatalousmaksun käyttösuunnitelman muuttamista koskevan asian vireillepanoon oikeutetuista tahoista. Päätöksen tehnyt elinvoimakeskus voisi muuttaa päätöstä omasta aloitteestaan, mutta asiaa koskevan vaatimuksen voisi esittää myös Lupa- ja valvontavirasto, kunnan ympäristönsuojeluvontaviranomainen, muu asiassa yleistä etua valvova viranomaisen, kunta tai hankkeesta haittaa kärsivä asianosainen.

Päätöksen muuttamista koskevan asian vireillepano-oikeus tulisi olla myös kalatalousalueella. Kalatalousalueet ovat julkisoikeudellisia yhdistyksiä, joiden tarkoituksena on kehittää alueensa kalataloutta sekä edistää jäsentensä yhteistoimintaa kalavarojen kestävästä käytöstä ja hoidon järjestämiseksi. Kalatalousalueen jäseniä ovat alueen kalastusoikeuden haltijat sekä valtakunnalliset kalastusalan järjestöt.

16 §. Valmistelulupa. Pykälän 1 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Pykälän 3 momentissa tarkoitettujen valtion valvontaviranomaisen tehtävät siirtyvät osaksi Lupa- ja valvontavirastoon ja osaksi elinvoimakeskukseen. Vastaavasti kuin itse luparatkaisulla, valmistelulupaa koskevalla päätöksellä voi olla vaikutusta elinvoimakeskukselle kuuluvien tehtävien hoitamiseen. Tämän vuoksi Lupa- ja valvontavirastolla tulisi olla mahdollisuus pyytää lausunto lupapäätökseen muutosta hakeneiden lisäksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta ja vesitaloustehtäviä ja kalataloustehtäviä hoitavalta elinvoimakeskuksesta, jos asialla olisi merkitystä näille kuuluvien tehtävien hoitamiseen.

17 §. Valmistelulupaa koskeva päätös. Pykälän 2 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

18 §. Valmistumisilmoitus. Pykälässä lupaviranomainen ja valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

19 §. Hankkeen keskeyttäminen. Pykälän 2 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

20 §. Lupamääräysten määräaikainen tarkistaminen. Pykälän 2 ja 3 momentissa lupaviranomaisen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

Pykälän 3 momentissa tarkoitettujen valtion valvontaviranomaisen tehtävät siirtyvät osaksi Lupa- ja valvontavirastoon ja osaksi elinvoimakeskukseen. Jos luvanhaltija ei ole tehnyt lupamääräysten tarkistamista koskevaa hakemusta määräajassa, Lupa- ja valvontavirasto voisi tarvittaessa määrätä luvan raukeamaan. Lähtökohtaisesti kyse on sentyyppisestä valvontatehtävästä, jonka hoitaminen kuuluu Lupa- ja valvontavirastolle. Elinvoimakeskukselle kuuluvien vesitaloustehtävien hoitaminen edellyttää, että elinvoimakeskus voisi tarvittaessa tehdä asiaa koskevan hakemuksen.

21 §. Lupamääräysten muu tarkistaminen ja uusien määräysten antaminen. Pykälän 1 ja 4 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

Pykälän 1 momentissa säädetään Lupa- ja valvontaviraston oikeudesta ottaa lupamääräysten tarkistamista ja uusien määräysten antamista koskeva asia käsiteltäväkseen omasta aloitteesta. Säännös koskisi kaikkia 1 momentin mukaisia perusteita. Pykälän 4 momentissa säädetään asian vireillepanoon oikeutetuista muista tahoista. Toisin kuin Lupa- ja valvontaviraston osalta, näiden tahojen vireillepano-oikeutta on rajoitettu osaan perusteita tai sen käyttämiselle on asetettu lisäedellytyksiä.

22 §. Kalatalousvelvoitetta tai -maksua koskevien määräysten tarkistaminen. Pykälässä lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja kalatalousviranomaisen elinvoimakeskukseksi.

23 §. Lupamääräysten muuttaminen luvanhaltijan hakemuksesta. Pykälässä lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

24 §. Luvan määrääminen raukeamaan. Pykälän 1 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

4 luku Veden ottaminen

2 §. Veden ottaminen omalta alueelta. Pykälän 1 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

3 §. Pintaveden ottaminen toisen vesialueelta. Pykälässä lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

4 §. Pohjaveden ottaminen toisen alueelta. Pykälän 1 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

6 §. Veden ottamista koskeva päätös. Pykälän 3 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

9 §. Veden ottamista koskevasta luvasta poikkeaminen. Pykälässä lupaviranomainen ja valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

10 §. Veden ottamisen rajoittaminen. Pykälässä lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

11 §. Vedenottamon suoja-alue. Pykälän 1 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Suoja-alueen määrääminen voisi tulla vireille Lupa- ja valvontaviraston omasta aloitteesta. Asiaa koskeva vireillepano-oikeus tulisi kuitenkin olla hankkeesta vastaavan tai asianosainen lisäksi myös kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella sekä vesitaloustehtäviä hoitavalla elinvoimakeskuksella.

12 §. Suoja-aluemääräykset. Pykälän 2 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

13 §. Lunastusoikeus suoja-alueella. Pykälässä lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

5 luku Ojitus

3 §. Ojituksen luvanvaraisuus. Pykälässä lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

4 §. Ojitustoimituksen tarpeellisuus. Pykälän 1 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

6 §. Ojituksesta ilmoittaminen. Pykälässä valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

9 §. Oikeus ojittaa toisen alueella. Pykälän 2 ja 3 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

15 §. Ojitussuunnitelman laatiminen. Pykälän 1 ja 3 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

22 §. Ojitusyhteisö. Pykälän voimassaolevan 2 momentin mukaan ojitusyhteisö voitaisiin perustaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai kunnan ympäristösuojeluviranomaisen vaatimuksesta. Ojitusyhteisön perustamista koskevan asian vireillepano-oikeus tulisi olla Lupa- ja valvontaviraston lisäksi myös elinvoimakeskuksella, jolle ojitus- ja kuivatushankkeiden edistämistä koskevat tehtävät siirtyvät.

24 §. Ojitusyhteisön perustaminen ja säännöt. Pykälän 1 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Mainitun momentin 2 virkkeen mukaan viranomaisen aloitteeseen perustuva yhteisön perustaminen ratkaistaisiin ojitus-toimituksessa. Virkkeeseen tehtäväisiin 22 §:n 2 momentista johtuvat muutokset.

30 §. Kiinteistöpankki. Pykälän 2 momentissa lupaviranomainen ja valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

31 §. Ojitustoimituksen vireilletulo. Pykälän 1 momentissa valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Ojitustoimituksen toimitusmieheksi on yleensä määrätty elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen palveluksessa oleva insinööri. Ojituksen edistämistehtävien siirtyessä elinvoimakeskuksiin, esitetään, että määräys tulisi antaa elinvoimakeskuksen palveluksessa olevalle henkilölle. Työnjohdollisista syistä johtuen toimitusmiehen henkilöstä päättämisen tulisi kuulua elinvoimakeskukselle.

32 §. Lupa- ja valvontavirastossa käsiteltävä ojitus. Lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi pykälän otsikossa ja 1 momentissa.

33 §. Toimituskokous. Pykälän 2 momenttiin tehtäisiin tehtävien siirtämisestä johtuvat muutokset. Ehdotetun säännöksen mukaan toimitusmiehen tulisi varata Lupa- ja valvontavirastolle ja vesitaloustehtäviä ja kalataloustehtäviä hoitavalle elinvoimakeskukselle tilaisuus antaa lausuntonsa ojitushankkeesta.

35 §. Kokouksesta ilmoittaminen. Pykälän 1 momenttiin tehtävien siirtämisestä johtuvat muutokset. Ojitustoimituksen kokouksista ilmoitettaisiin Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuilla.

36 §. Päätös ojitusasiassa. Pykälän 2 ja 3 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

37 §. Ojitustoimituksen päätöksen tiedoksianto. Pykälässä valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

Pykälän 2 momentissa säädetään ojitustoimituksen päätöksen jäljennöksen lähettamisestä viranomaisille. Koska päätöksellä saattaa olla merkitystä kunnan ympäristönsuojeluviranomaisien ja vesitaloustehtäviä ja kalataloustehtäviä hoitavien elinvoimakeskusten tehtävien hoitamiseen, tulisi päätös lähettää näille tahoille.

39 §. Ojitustoimituksen kustannukset. Pykälän 2 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

6 luku Keskivedenkorkeuden pysyvä muuttaminen

7 §. Osallistuminen keskivedenkorkeuden alentamisen kustannuksiin. Pykälän 3 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

8 §. Osallistuminen keskivedenkorkeuden nostamisen kustannuksiin. Pykälässä lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

9 §. Keskivedenkorkeuden nostamista varten perustettava yhteisö. Pykälän 1 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7 luku Säännöstely

4 §. Esitys säännöstelyyn osallistumisesta. Pykälän 1, 3 ja 4 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

5 §. Osallistuminen säännöstelyhankkeeseen. Pykälässä lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

6 §. Säännöstely-yhteisö. Pykälässä lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7 §. Säännöstely-yhteisön jäsenet. Pykälän 1 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

10 §. Ulkopuolisen hyödynsaajan vastuu säännöstelyn kustannuksista. Pykälän 1 ja 3 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

8 luku Vesivoiman hyödyntäminen

8 §. Osallistumistarjous. Pykälän 1 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

9 §. Julkinen kuulutus osallistumisesta voimalaitoksen rakentamiseen. Pykälän 1 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

10 §. Lupahakemus. Pykälän 1 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

9 luku Puutavaran uitto

4 §. Uiton toimintapaikan käyttötarkoituksen muuttaminen. Pykälän 1 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

5 §. Uittajan oikeudet. Pykälän 2 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7 §. Yhteisuito. Pykälän 1 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

8 §. Uittovahingon korvaaminen. Pykälän 2 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

10 §. Haitallisten oppopuiden poistaminen vesistöistä. Pykälän 1 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja valtion valvontaviranomainen muutettaisiin voimavirastoksi 1-3 momentissa. Puhdistamismääräyksen antamista koskeva asia voi voimassaolevan lain mukaan tulla vireille valtion valvontaviranomaisena toimivan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai asiasta haittaa kärsivän hakemuksesta. Sääntelyä esitetään tarkistettavaksi siten, että asia voisi tulla Lupa- ja valvontavirastossa vireille viraston omasta aloitteesta, tai elinvoimakeskuksen tai asiasta haittaa kärsivän hakemuksesta.

Pykälän 2 momentissa säädetään viranomaisen oikeudesta poistaa vesistöistä vaaraa tai haittaa aiheuttavat oppopuut ja muut uittojätteet. Kyse on sellaisista käytännön toimenpiteistä, jotka eivät edellytä vesilain mukaista lupaa, vaan jotka voidaan toteuttaa suoraan lain nojalla. Sanottu tehtävä ehdotetaan osoitettavaksi elinvoimakeskukselle.

12 §. Uittoyhteisön jäsenet. Pykälän 2 ja 3 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

17 §. Rahastot. Pykälän 2 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

19 §. Uittoyhteisön purkaminen. Pykälän 1 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Valtion valvontaviranomaisena toimivan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vesitalousasioiden edistämistehtävät siirtyvät elinvoimakeskukseen, minkä vuoksi virastolla tulisi olla oikeus panna vireille uittoyhteisön purkamista koskeva asia.

20 §. Uittoyhteisön selvitystoimet. Pykälässä lupaviranomainen ja valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja vesitaloustehtäviä hoitavaksi elinvoimakeskukseksi. Pykälän 2 momentissa mukainen varojen siirtämistä koskeva asia voisi tulla vireille selvitystoimista vastaavan tai vesitaloustehtäviä hoitavan elinvoimakeskuksen hakemuksen lisäksi Lupa- ja valvontaviraston omasta aloitteesta.

21 §. Jälkihoitotoimenpiteet. Voimassa olevan lain mukaan uiton toimintapaikkaa koskevan luvan raukeamaan määräämistä koskeva asia on tullut aluehallintovirastossa vireille valtion valvontaviranomaisena toimivan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hakemuksesta. Pykälän 1 momentti esitetään tarkistettavaksi siten että Lupa- ja valvontavirasto voisi ottaa asian käsiteltäväkseen omasta aloitteestaan tai vesitaloustehtäviä hoitavan elinvoimakeskuksen hakemuksesta.

Pykälän 2 momentissa säädetään uittaa varten tehtyjen laitteiden ja rakennelmien poistamisesta tai muuttamisesta. Voimassa olevan lain mukaan tämä tehtävä kuuluu elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Kyse on sellaisista käytännön toimenpiteistä, jotka eivät edellytä vesilain mukaista lupaa, vaan jotka voidaan toteuttaa suoraan lain nojalla. Säännös esitetään tarkistettavaksi siten, että Lupa- ja valvontaviraston lisäksi vesitaloustehtävistä vastaava elinvoimakeskus

voisi suorittaa pykälässä tarkoitetut toimet. Viranomaisten keskinäisen tehtävienjaon selkeyden vuoksi elinvoimakeskuksen toimiin ryhtymisen tulisi perustua Lupa- ja valvontaviraston antamaan määräykseen.

10 luku Kulkuväylät ja muut vesiliikennealueet

2 §. Yleiseksi kulkuväyläksi määrääminen. Pykälän 1 ja 2 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

3 §. Yleiseksi kulkuväyläksi määräämisen edellytykset. Pykälässä lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Pykälän 3 momentissa Liikennevirasto korjattaisiin Väylävirastoksi.

4 §. Yleistä kulkuväylää koskevan päätöksen muuttaminen. Pykälän 2 momentissa valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

5 §. Turvalaitteiden asettaminen. Pykälän 2 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7 §. Oikeus toisen vesialueeseen eräissä tapauksissa. Pykälässä lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

8 §. Eräät puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen tehtäviä varten tarpeelliset oikeudet. Pykälän 2 ja 3 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

9 §. Edunmenetyksen korvaaminen. Pykälän 2 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

10 §. Kulkuväylän käytön maksullisuus. Pykälän 1 ja 2 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

11 luku Hakemusmenettely

1 §. Soveltamisala. Pykälän 1 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

2 §. Hakemusasian vireillepano. Pykälässä lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

6 §. Lausunnot. Pykälässä säädettäisiin hakemusasiassa pyydettävistä lausunnoista. Pykälässä lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Tehtävien järjestelyt vähentävät tarvetta lausuntojen pyytämiseen muilta viranomaisilta. Koska hakemusasian mukaisella toiminnalla saattaa olla vaikutusta elinvoimakeskukselle kuuluvien vesitaloustehtävien ja kalataloustehtävien hoitamiseen, säädettäisiin pykälän 1 momentissa velvollisuudesta pyytää elinvoimakeskukselta lausunto hakemuksesta. Lausuntoa ei kuitenkaan olisi tarpeen pyytää niissä tilanteissa, joissa se on ilmeisen tarpeetonta.

7 §. Muistutukset ja mielipiteet. Pykälän 1 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

9 §. Viranomaisen puhevalta. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kuuluvien valvontatehtävien Lupa- ja valvontavirastoon siirtämisen myötä Lupa- ja valvontaviraston tehtävänä olisi valvoa yleistä etua vesilain mukaisissa lupa- ja valvontatehtävissä, josta säädettäisiin pykälän 1 momentissa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin muiden yleistä etua valvovien viranomaisten puhevallasta vesilain mukaisissa hakemusasioissa. Viranomaiselle lailla säädetyn tehtävän hoitaminen saattaa edellyttää osallistumista vesilain mukaiseen menettelyyn, jos asiassa annettavalla ratkaisulla on vaikutusta viranomaiselle valvottavaksi kuuluvan edun kannalta. Puhevallan laajuus määrittäisi vesilaille ja muulla lainsäädännöllä viranomaisille osoitettujen tehtävien kautta.

10 §. Hakemuksen tiedoksianto ja hakemuksesta tiedottaminen. Pykälän 1 ja 2 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

11 a §. Lupahakemuksesta ja arviointiselostuksen täydentämisestä kuuleminen. Pykälässä lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

12 §. Lupahakemusten yhteiskäsittely. Pykälän 3 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

13 §. Yhdessä käsitteleminen. Pykälässä lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

14 §. Tarkastus. Pykälässä lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

15 §. Suullinen todistelu. Pykälän 1 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

16 §. Erityisen selvityksen hankkiminen. Pykälässä lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Pykälässä tarkoitetun selvityksen on hankkinut ympäristöhallinnon palveluksessa oleva, riittävän asiantunteva henkilö. Koska ympäristöhallinto käsitteenä on hallinnollisten muutosten jälkeen vanhentunut ja epäselvä, poistettaisiin sanottu vaatimus laista.

18 §. Asian ratkaiseminen osittain. Pykälän 1 ja 3 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

19 §. Aikaisemman päätöksen muuttaminen. Pykälässä lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

20 §. Vakuus. Pykälän 2 ja 3 momentissa aluehallintovirasto ja lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

22 §. Päätöksen tiedoksianto ja päätöksestä tiedottaminen. Pykälän 1 ja 2 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Voimassa olevan pykälän 2 momentin mukaan päätöksen jäljennös on toimitettava muun muassa valvontaviranomaisille. Säännös ehdotetaan tarkistettavaksi siten, että jäljennös olisi toimitettava kalataloustehtäviä ja vesitaloustehtäviä hoitavalle elinvoimaketukselle, kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja muille yleistä etua valvoville viranomaisille.

23 §. Edunvalvontakustannusten korvaaminen. Pykälän 1 ja 3 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

24 §. Asian käsittely kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa. Pykälässä lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

12 luku Vesioikeudellinen yhteisö

5 §. Sääntöjen vahvistaminen. Pykälän 1 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

8 §. Yhteisön rekisteröinti. Pykälässä lupaviranomainen ja valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

9 §. Tietojen merkitseminen. Pykälässä valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

10 §. Oikeus saada tietoja. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin viranomaisten oikeudesta saada maksutta tarpeelliset tiedot vesiyhteisörekisteristä vesilain mukaisten tehtäviensä hoitamiseksi. Ehdotuksen mukaan näitä viranomaisia olisivat Lupa- ja valvontavirasto, vesitaloustehtäviä ja kalataloustehtäviä hoitava elinvoimakeskus ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

11 §. Yhteisön kokous. Pykälän 4 momentissa säädetään toimintansa lakanneen yhteisön kokouksen koolle kutsumiseen oikeutetuista tahoista. Voimassa olevan lain mukaan oikeus on yhteisön jäsenellä tai valvontaviranomaisella. Oikeus tulisi olla vesilain valvonnasta vastaavien Lupa- ja valvontaviraston ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lisäksi myös vesitaloustehtäviä ja kalataloustehtäviä hoitavalla elinvoimakeskusella, jonka tehtävien hoitamiseen yhteisölle kuuluvista velvoitteista huolehtimisella on merkitystä.

17 §. Päätöksen moitteenvapaisuus. Pykälän 2 ja 3 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

18 §. Oikaisuvaatimus. Pykälän 1 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

19 §. Yhteisön purkautuminen. Pykälän 1, 3 ja 4 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

13 luku Korvaukset

6 §. Korvausasioita käsittelevät viranomaiset ja tuomioistuimet. Pykälän 1 ja 3 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7 §. Hakemusasiaan liittyvät korvaukset. Pykälän 3 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

8 §. Erilliset korvausasiat. Pykälän 1 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

15 §. Vedensaannin turvaaminen. Pykälässä lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

16 §. Korvauksen maksaminen. Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto ja lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

18 §. Korvauksen palauttaminen. Pykälässä lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Samalla pykälässä käytetty ilmaus muutoksenhakuviranomainen muutettaisiin muutoksenhakutuomioistuimeksi.

19 §. Kiinnitetylle omaisuudelle maksettava korvaus. Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto ja lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

22 §. Korvausvelvollisuuden poistaminen. Pykälässä lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

14 luku Valvonta ja hallintopakko

1 §. Valvontaviranomaiset. Pykälän 1 momentissa valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

2 §. Viranomaisen toimet lainvastaisen menettelyn johdosta. Tehtävien siirtämisen vuoksi pykälässä valvontaviranomainen muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiseksi.

3 §. Tiedonsaanti ja tarkastusoikeus. Tehtävien siirtämisen vuoksi pykälässä valvontaviranomainen muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiseksi.

4 §. Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen. Pykälän 1 ja 2 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

5 §. Menettely hallintopakkoasiassa. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kuuluva vesilain noudattamisen valvontatehtävä siirtyisi uudelle Lupa- ja valvontavirastolle, joka ratkaisisi hallintopakkoasiat. Asian ratkaisemiseksi saattaa olla tarpeen kuulla muita viranomaisia, josta säädettäisiin pykälän 1 momentissa. Pykälän 1 momentissa valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiseksi.

6 §. Luontovahingon korjaaminen. Pykälän 1 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7 §. Luontovahingosta ilmoittaminen. Pykälässä valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

8 §. Uhkasakko, teettämisuhka ja keskeyttämisuhka. Pykälässä säädetään päävelvoitteen noudattamisen turvaamiseksi asetettavista tehosteista. Lupa- ja valvontaviraston toimiessa valvontaviranomaisena ei pykälän 1 momentissa olisi enää tarpeen säätää sen mahdollisuudesta teettää tekemättä jätetty toimenpide. Momentissa säädettäisiin kuitenkin mahdollisuudesta antaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle oikeus teettää tarvittava toimenpide.

9 §. Omistajattomat rakennelmat. Voimassa olevan sääntelyn mukaan lupaviranomainen voi rakennelman kunnossapidon laiminlyöntitilanteissa oikeuttaa valvontaviranomaisen ryhtymään haitan tai vaaran poistamiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin valtion kustannuksella.

Pykälän 1 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Tehtävien siirtämisen myötä Lupa- ja valvontavirasto voisi itse ryhtyä tai

oikeuttaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tai vesitaloustehtäviä hoitavan elinvoimakeskuksen ryhtymään valvontaviranomaisen ryhtymään haitan tai vaaran poistamiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin valtion kustannuksella. Asia voisi tulla Lupa- ja valvontavirastossa vireille viraston omasta aloitteesta tai vesitaloustehtäviä hoitavan elinvoimakeskuksen hakemuksesta.

10 §. Valvontaviranomaisen välittömät toimet. Pykälässä valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiseksi.

11 §. Toiminnan keskeyttäminen. Pykälässä valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiseksi. Lupa- ja valvontaviraston olisi käynnistettävä toiminnan keskeyttämisen jälkeen 4 §:n mukainen hallintopakkomenettely. Myös kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voisi panna hallintopakkomenettelyn vireille hakemuksella.

13 §. Toimenpiteet valmistusilmoituksen johdosta. Pykälän 1 momentissa valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja 2 momentissa Lupa- ja valvontavirastoksi ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiseksi.

14 §. Vireillepano. Pykälässä säädetään hallintopakkoasian toissijaisesta vireillepano-oikeudesta. Lähtökohtaisesti hallintopakkoasian vireillepano kuuluu vesilain laillisuusvalvonnasta vastaaville tahoille, eli Lupa- ja valvontavirastolle tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Jos Lupa- ja valvontavirasto tai kunnan ympäristönsuojeluviranomainen eivät hallintopakkoasiaa kuitenkaan ole käynnistäneet, voisivat asian panna hakemuksella vireille muut pykälässä luetellut tahot. Luettelon 4 kohtaan ehdotetaan selkeyden vuoksi lisättäväksi vesitaloustehtäviä ja kalataloustehtäviä hoitava elinvoimakeskus.

15 luku Muutoksenhaku ja päätöksen täytäntöönpano

1 §. Muutoksenhaku. Pykälän 1 momentissa lupaviranomainen ja valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

Pykälän 3 momentissa säädetään muutoksenhausta 3 luvun 11 §:ssä tarkoitetun yhteistarkkailua tai tarkkailusuunnitelman hyväksymistä tai muuttamista koskevaan päätökseen sekä mainitun luvun 15 §:ssä tarkoitettuun kalatalousvelvoitteen toteuttamissuunnitelman hyväksymistä ja kalatalousmaksun käyttösuunnitelman vahvistamista koskevaan päätökseen ja näistä perittävään maksuun. Yhteistarkkailusta ja tarkkailusuunnitelmista päättäisi jatkossa Lupa- ja valvontavirasto. Lupa- ja valvontavirasto voi yksittäisen lupa-asian kalatalouskysymysten osalta siirtää tarkkailua koskevaa toimivaltaansa elinvoimakeskukselle. Elinvoimakeskuksessa hyväksyttäisiin myös kalatalousvelvoitteen toteuttamissuunnitelmat ja vahvistettaisiin kalatalousmaksun käyttösuunnitelmat. Näiden osalta muutosta haettaisiin ensi vaiheessa Lupa- ja valvontavirastolle tehtävällä oikaisuvaatimuksella.

2 §. Valitusoikeus. Pykälän 1 momentin 5 kohtaan esitetään sisällytettäväksi säännökset vesitaloustehtäviä ja kalataloustehtäviä hoitavan elinvoimakeskuksen valitusoikeudesta. Elinvoimakeskuksen lakisääteisten tehtävien hoitamiseksi on tarpeen voida tarvittaessa saattaa vesilain nojalla annetun päätöksen lainmukaisuus tuomioistuimen arvioitavaksi. Viranomainen voisi kuitenkin hakea muutosta vain sille kuuluvien tehtävien hoitamiseen kytkeytyvillä perusteilla.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jossa säädettäisiin Lupa- ja valvontavirastossa toimivan yleistä etua valvovan yksikön oikeudesta hakea muutosta Lupa- ja valvontaviraston antamaan päätökseen. Säännös olisi yhdenmukainen ympäristönsuojelulakiin ehdotetun 191 §:n 2 momentin kanssa.

Yleisen edun valvontaan liittyä olennaisena osana mahdollisuus saattaa päätöksen lainmukaisuus tuomioistuimen tutkittavaksi. Organisaatiouudistuksen myötä yleisen edun valvonta vesitalousasioissa muuttuu nykytilanteeseen verrattuna kiinteämmäksi osaksi valvoviraston suorittamaa lupaharkintaa. Yleisen edun valvontaa ei voida osoittaa muiden kuin viranomaisten tehtäväksi, eivätkä muut viranomaiset voi valvoa yleistä etua niille säädettyjä tehtäviä laajemmin. Koska viranomainen ei voi hakea muutosta omaan päätökseensä, tulisi yleistä etua valvovan tahon voida hakea muutosta Lupa- ja valvontaviraston antamaan päätökseen. Vastaavasti kuin elinvoimakeskuksen osalta, valitusoikeus esitetään rajattavaksi laissa säädettyihin tilanteisiin.

4 §. Menettely muutoksenhakutuomioistuimessa. Pykälän 1 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

8 §. Hallintopakkoa koskevan päätöksen täytäntöönpano. Pykälän 1 momentissa viranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiseksi.

9 §. Tarkkailua koskevan päätöksen täytäntöönpano. Tarkkailusuunnitelmia hyväksyvät jatkossa Lupa- ja valvontavirasto tai kalatalousasioita hoitavat elinvoimakeskukset. Pykälän 1 momenttiin tehtäisiin tästä johtuvat muutokset.

16 luku Rangaistussäännökset

2 §. Vesilain luparikkomus. Pykälässä lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

3 §. Vesilain rikkominen. Pykälässä valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

5 §. Lupa- ja valvontaviraston puhevalta rikosasiassa. Pykälässä ja sen otsikossa valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

17 luku Kiinteistöoikeudellisia säännöksiä

1 §. Lunastuksesta ilmoittaminen. Pykälässä lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

4 §. Panttioikeus ja muut oikeudet. Pykälän 2 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

5 §. Tietojen merkitseminen kiinteistötietojärjestelmään. Pykälän 1 ja 5 momentissa lupaviranomainen ja valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

6 §. Kiinteistötoimitus. Pykälän 1 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7 §. Oikeudet ja velvollisuudet omistajanvaihdoksessa. Pykälän 3 momentissa valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

8 §. Käyttöoikeuden antaminen. Pykälän 1 ja 2 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

11 §. Tilusjärjestely. Pykälän 1 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

18 luku Erinäisiä säännöksiä

1 §. Ympäristönsuojelun ja luonnonsuojelun tietojärjestelmiin merkittävät tiedot. Pykälän 1 ja 2 momentissa lupaviranomainen ja valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

2 §. Tietojen merkitseminen. Pykälän 1 ja 2 momentissa valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

3 §. Viranomaisen oikeus saada tietoja maksutta. Pykälän 1 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja valtion valvontaviranomainen elinvoimakeskukseksi.

3 a §. Vesistöalueen padotus- ja juoksutusselvitys. Pykälän 1 ja 2 momentissa lupaviranomainen ja valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja elinvoimakeskukseksi. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin lisäksi velvollisuudesta laatia selvitys riittävässä yhteistyössä Lupa- ja valvontaviraston kanssa.

4 §. Vaarantorjuntatoimet. Pykälässä lupaviranomainen ja valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja elinvoimakeskukseksi. Lupa- ja valvontavirasto voisi joko ryhtyä itse tai se voisi määrätä vesitaloustehtäviä hoitavan elinvoimakeskuksen tai vesitaloushankkeesta vastaavan ryhtymään pykälän tarkoittamiin vaarantorjuntatoimiin. Vaarantorjuntatoimiin ryhtymistä koskeva asia voisi tulla vireille joko Lupa- ja valvontaviraston omasta aloitteesta tai vesitaloustehtäviä hoitavan elinvoimakeskuksen hakemuksesta.

5 §. Jäästä aiheutuvien vahinkojen torjuminen. Pykälässä valtion viranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi ja valtion valvontaviranomainen Lupa- ja valvontavirastoksi.

7 §. Tutkimuslupa. Pykälän 1 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

8 §. Lupa- ja valvontavirastossa käsiteltävä erimielisyys. Pykälän otsikossa ja pykälässä lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

9 §. Käyttö- tai omistusoikeutta koskeva erimielisyys. Pykälässä lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

10 §. Lupa- ja valvontaviraston lausunto. Pykälässä ja sen otsikossa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

12 §. Asian käsittelystä perittävät maksut. Pykälän 1, 3 ja 4 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Pykälän 1 momentin mukainen valvontaviranomainen viittaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiseen. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen valvontatehtävät siirtyvät Lupa- ja valvontavirastoon, minkä vuoksi valvontaviranomainen muutettaisiin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiseksi.

17 §. Viranomaisten tiedonvaihto. Pykälässä valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

18 §. Vesialueen rajan määrittäminen. Pykälässä lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

19 §. Vesitalousasioita koskeva tietopalvelu. Pykälän 1 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

19 luku Voimaantulo

5 §. Päätökseen sisältyvien määräysten tarkistaminen. Pykälän 2 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7 §. Säännöstely. Pykälässä lupaviranomainen, valtion valvontaviranomainen ja kalatalousviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja elinvoimakeskukseksi. Pykälän 1 momentissa tarkoitetun selvityksen laadinnasta vastaisi elinvoimakeskus.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin sääntelyn koskevien lupamääräysten tarkistamista tarkoittavan hakemuksen jättämiseen oikeutetuista tahoista. Ehdotetun säännöksen mukaan asia voisi tulla vireille valvontaviraston omasta aloitteesta tai vesitaloustehtäviä ja kalataloustehtäviä hoitavan elinvoimakeskuksen tai kunnan hakemuksesta.

9 §. Tarkkailuvelvoite. Pykälässä lupaviranomainen ja valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja voimavirastoksi. Tarkkailuvelvoitteen määrittämisestä jälkikäteen tarkoitettava asia voisi siten tulla Lupa- ja valvontavirastossa vireille viraston omasta aloitteesta tai elinvoimakeskuksen hakemuksesta.

10 §. Kalatalousvelvoite ja kalatalousmaksu. Pykälässä lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

12 §. Aikaisemmin tehdyt rakennelmat. Pykälässä lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

16 §. Aikaisemmin annetun päätöksen selventäminen. Pykälän 1 ja 3 momentissa lupaviranomainen ja valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja voimavirastoksi ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiseksi. Selventävien määräysten antamista tarkoittava asia voisi tulla vireille Lupa- ja valvontaviraston omasta tai aloitteesta tai lainkohdassa yksilöityjen tahojen hakemuksesta.

19 §. Toiselle kuuluvan vesivoiman käyttäminen. Pykälän 2 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.2.39 Yhdistyslaki

4 §. *Luvanvaraiset yhdistykset.* Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Pykälään lisättäisiin säännös siitä, että Ahvenanmaan maakunnassa lupaviranomainen on Ahvenanmaan valtionvirasto.

20 §. *Yhdistyksen kokous.* Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ahvenanmaan valtionvirastoksi, kun yhdistyksen kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, tai Lupa- ja valvontavirastoksi, kun yhdistyksen kotipaikka on muualla valtakunnassa.

22 §. *Muun päätöksenteon järjestäminen.* Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ahvenanmaan valtionvirastoksi, kun yhdistyksen kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, tai Lupa- ja valvontavirastoksi, kun yhdistyksen kotipaikka on muualla valtakunnassa.

38 a §. *Toiminnantarkastus.* Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ahvenanmaan valtionvirastoksi, kun yhdistyksen kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, tai Lupa- ja valvontavirastoksi, kun yhdistyksen kotipaikka on muualla valtakunnassa.

7.3 Sisäministeriön toimiala

7.3.1 Laki henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttohallinnossa

3 §. *Ulkomaalaisasioiden asiankäsittelyjärjestelmän rekisterinpitäjät ja vastuunjako.* Pykälän 2 momentin 10 kohdassa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

11 §. *Tiedonsaantioikeus ulkomaalaisasioiden asiankäsittelyjärjestelmän rekisterinpitäjien välillä.* Pykälän 1 momentin 1-3 ja 7-8 kohdassa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

13 §. *Muu tiedonsaantioikeus.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.3.2 Laki hätäkeskustoiminnasta

20 §. *Viranomaisten tiedonsaantioikeus hätäkeskustietojärjestelmästä.* Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.3.3 Laki pelastustoimen järjestämisestä

6 §. *Pelastustoimen palvelutasopäätös.* Pykälän 3 ja 4 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7 §. *Pelastustoimen yleinen ohjaus, suunnittelu ja kehittäminen.* Pykälän 3 ja 4 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

(10 §. Sisäministeriön neuvottelut hyvinvointialueen kanssa. Pykälän 4 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. – tarkoitus kumota tämä pykälä vuoden 2024 aikana - jätin vielä muistipaikalle varmuuden vuoksi)

13 §. Hyvinvointialueen seuranta- ja arviointivelvollisuus. Pykälän 2 ja 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

14 §. Lupa- ja valvontaviraston asiantuntija-arvio. Pykälän otsikossa ja pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

15 §. Sisäministeriön vuosittainen selvitys. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

17 §. Pelastustoimen valvonta ja siihen liittyvä ohjaus. Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

18 §. Pelastustoimen palvelutason valvonta. Pykälän 1 ja 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

19 §. Tiedonsaantioikeus. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.3.4 Laki sisäasioiden rahastoista ohjelmakaudella 2021–2027

29 §. Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoasetuksen 19 ja 20 artiklan määrärahoja koskeva tietojen saanti ja luovuttaminen. Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi. Lisäksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

7.3.5 Laki Suomen lipusta

5 §. Pykälässä aluehallintovirastot muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus elinvoimakeskukseksi.

7.3.6 Laki vaaratiedotteesta

3 §. Toimivaltaiset viranomaiset. Pykälän 12 kohdassa sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.3.7 Laki yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta

20 §. *Valvontaviranomaiset.* Pykälässä Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi sekä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirastot Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.3.8 Palosuojelurahastolaki

4 §. *Palosuojelumaksun maksuunpano.* Pykälän 1 momentissa Etelä-Suomen aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

Pykälän 2-4 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Pykälän 5 momentti vastaisi voimassa olevaa sääntelyä.

5 §. *Palosuojelumaksun tilitys.* Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

6 §. *Vanhentuminen.* Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7 §. *Muutoksenhaku palosuojelumaksun maksuunpanoon.* Pykälän 1 ja 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.3.9 Pelastuslaki

22 b §. *Suuren öljyvaraston haltijan velvollisuus huolehtia torjuntavalmiudesta.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

22 c §. *Sataman pitäjän ja rannikkoalueen toiminnanharjoittajan velvollisuus huolehtia torjuntavalmiudesta.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

23 §. *Sisäministeriön ja Lupa- ja valvontaviraston tehtävät.* Pykälän otsikossa sekä pykälän 2 ja 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

26 §. *Pelastusviranomaiset.* Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

31 §. *Vastuu metsäpalojen tähytyksestä ja maastopalovaroituksen antamisesta.* Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

31 a §. Tilannekuvatoiminta. Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

48 §. Erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoinen pelastussuunnitelma. Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

67 §. Velvollisuus osallistua väestönsuojelukoulutukseen. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

79 §. Valvontasuunnitelma. Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

87 §. Velvollisuus tilastotietojen antamiseen. Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

91 §. Toimenpiderekisteri. Pykälän 5 momentin 2 kohdassa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja elinvoimakeskukseksi.

105 §. Uhkasakko ja teettämishukka. Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

111 a §. Öljyvahinkojen torjunta. Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.3.10 Ulkomaalaislaki

72 b §. Ulkomaisen työvoiman käytön alueelliset linjaukset. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

72 c §. Valtakunnallinen listaus työvoimapula-aloista. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

79 §. Yrittäjän oleskelulupa. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

79 a §. Elinvoimakeskuksen osapäätös yrittäjän oleskelulupahakemukseen. Pykälässä ja sen otsikossa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

83 §. Maahanmuuttoviraston toimivalta. Pykälän 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

84 §. Käsitteleyajat. Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

190 §. Muutoksenhaku. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi. Samalla pykälän otsikko muutettaisiin.

7.4 Puolustusministeriön toimiala

7.4.2 Laki terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa

6 §. Pykälässä säädetään Puolustusvoimien terveydenhuollon suunnittelun, ohjauksen ja valvonnan järjestämisen vastuutahoista. Pykälän 1 momentin mukaan Puolustusvoimien terveydenhuollon yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluvat Pääesikunnalle. Pykälän 2–3 momentit on kumottu 14.4.2023 voimaan tulleella sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetulla lailla (741/2023).

Pykälän 4 momentin mukaan Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto ohjaa aluehallintoviraston toimintaa valvonnan ja siihen liittyvän ohjauksen toimeenpanossa, yhteensovittamisessa ja yhdenmukaistamisessa. Lisäksi Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto valvoo 3 momentissa tarkoitettujen Puolustusvoimien terveydenhuollon lainmukaisuutta ja antaa siihen liittyvää ohjausta erityisesti silloin, kun kysymyksessä ovat periaatteellisesti tärkeitä tai laajakantoiset asiat (1 kohta), asiat, jotka liittyvät olennaisesti Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastossa käsiteltävään muuhun terveydenhuoltoon tai terveydenhuollon ammattihenkilöä koskevaan valvonta-asiaan (2 kohta) ja asiat, joita aluehallintoviraston valvonta-asioita käsittelevät virkamiehet ovat esteellisiä käsittelemään (3 kohta).

Pykälän 4 momentissa Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Momentissa ei virastojen yhdistämisen vuoksi olisi enää tarpeen säätää valvonta-asioista, joita virkamiehet ovat esteellisiä käsittelemään.

Pykälän 4 momentissa oleva virheellinen viittaus kumottuun 3 momenttiin korjattaisiin viittaukseksi 1 §:n 1 momenttiin, jossa säädetään Puolustusvoimien tehtävästä järjestää terveydenhuoltovastuullaan olevien henkilöiden terveydenhuollon. Puolustusvoimat voi myös muutoin antaa terveydenhuoltopalveluja siten kuin tässä laissa säädetään.

Pykälän 4 momentin säännös, joka koskee aluehallintoviraston ohjaamista, olisi tehtävien muutoksen vuoksi jatkossa tarpeeton. Myös 5 momentin asetuksenantovaltuus kumottaisiin valtion aluehallinnon uudistuksen vuoksi tarpeettomana.

7.4.2 Puolustustilalaki

12 §. Pykälän 1 momentin mukaan aluehallintovirasto voi rajoittaa oikeutta poistua tietyltä paikakunnalta sekä kieltää ulkona liikkumisen määrättyinä aikoina tai määrättyillä paikoilla ilman poliisin lupaa, jos väestön turvallisuus tai sotilaallisen maanpuolustuksen tärkeä etu sitä vaatii. Pykälän 2 momentin mukaan kiireellisessä tapauksessa 1 momentissa tarkoitettujen määräysten voi antaa poliisilaitoksen päällikkö. Päätös on välittömästi alistettava aluehallintoviraston vahvistettavaksi.

Pykälän 1 ja 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.5 Valtiovarainministeriön toimiala

7.5.1 Kuntalaki

10 §. Kuntien seuranta ja laillisuusvalvonta. Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.5.2 Laki Digi- ja väestötietovirastosta

3 §. Viraston tehtävät. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti, jonka mukaan Digi- ja väestötietovirasto vastaa yhdessä Ahvenanmaan valtionviraston kanssa siitä, että 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettujen valtion palveluiden saatavuus järjestetään Ahvenanmaan maakunnassa tuloksellisesti. Digi- ja väestötietovirasto vastaa erityisesti palveluiden tuottamisesta käytettävien tietojärjestelmien sekä sähköisen asioinnin, asianhallinnan ja arkistoinnin palvelujen toimivuudesta ja kehittämisestä.

7.5.3 Laki eräiden juomapakkausten valmisteverosta

7 §. Tuottajarekisteriin hyväksyminen. Pykälää muutettaisiin siten, että Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoon.

7.5.4 Laki Euroopan unioniin saapuvien tai sieltä poistuvien käteisvarojen valvonnasta eräiden juomapakkausten valmisteverosta

9 §. Käteisvarojen palauttaminen. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Pykälän nykyinen kirjaus siitä, mihin aluehallintovirastoon varat talletetaan, poistettaisiin tarpeettomana, koska perustettavalla Lupa- ja valvontavirastolla olisi valtakunnallinen toimivalta.

7.5.5 Laki henkilötietojen käsittelystä Tullissa

16 §. Tullin oikeus saada tietoja eräistä rekistereistä ja tietojärjestelmistä. Pykälän 1 momentin 18 kohdassa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.5.6 Laki hyvinvointialueesta

11 §. Hyvinvointialueiden seuranta ja laillisuusvalvonta. Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.5.7 Laki julkisen hallinnon yhteispalvelusta

8 a §. Yhteispalvelurekisteri. Pykälän 1 momentin mukaan rekisterinpitäjänä toimivasta aluehallintovirastosta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Tehtävän siirtämisen vuoksi momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että rekisterinpitäjänä toimisi Lupa- ja valvontavirasto. Lisäksi momentissa on säännös, jonka mukaan yhteispalvelun toimeksisaajan on ilmoitettava aluehallintovirastolle tiedot yhteispalvelusopimuksen tekemisestä, muuttamisesta ja

päättymisestä. Aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.5.8 Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta

56 §. *Uhkasakko.* Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.5.9 Laki maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta

15 §. *Tietojen antaminen Verohallinnolle ja eräille muille viranomaisille.* Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskuksiksi.

16 §. *Verohallinnon ja eräiden muiden viranomaisten oikeus oma-aloitteiseen tietojen antamiseen.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskuksiksi.

7.5.10 Laki oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä

79 §. *Virka-apu.* Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.5.11 Laki panttilainauslaitoksista

3 §. Pykälässä lain noudattamista keskushallintoviranomaisena valvova Etelä-Suomen aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Lupa- ja valvontavirasto on alueellisista aluehallintovirastoista poiketen valtakunnallinen keskushallinnon viranomainen.

4 §. Pykälän 1 ja 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

5 §. Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

10 §. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

11 §. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

11 a §. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

11 b §. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

13 a §. Pykälän 4 ja 5 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

30 §. Pykälän 2 *momentissa* aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

30 a §. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

30 b §. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

40 §. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Pykälän 3 *momentista* poistettaisiin säännös, jonka mukaan uhkasakon tuomitsee maksettavaksi Hämeenlinnan hallinto-oikeus. Uhkasakon maksettavaksi tuomitsemisessa ei ole perustetta poiketa uhkasakkolain 10 §:ssä säädetystä, jonka mukaan uhkasakon tuomitsee maksettavaksi uhkasakon asettanut viranomainen.

40 a §. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

40 b §. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.5.12 Laki pienten erillisten alueiden siirtämisestä kunnasta toiseen kuntaan

5 §. Pykälän 2 *momentista* poistettaisiin velvoite toimittaa päätös enklavin siirtämisestä tiedoksi aluehallintovirastolle. Koska perustettavalla Lupa- ja valvontavirastolla olisi valtakunnallinen toimivalta, ei tämänkaltaisen päätöksen toimittaminen sille tiedoksi olisi enää tarpeellista.

7.5.13 Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä

5 luku **Rahanpesun valvontarekisteri**

2 §. *Rahanpesun valvontarekisterin pitäjä ja käyttötarkoitus.* Pykälän 1 *momentissa* aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

3 §. *Hakemus rekisteriin merkitsemiseksi ja rekisteröinnin edellytykset.* Pykälän 2 *momentissa* aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

4 §. *Rahanpesun valvontarekisteriin merkittävät tiedot ja muutoksista ilmoittaminen.* Pykälän 2 *momentissa* aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

5 §. *Luotettavuus.* Pykälän 4–6 *momentissa* aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

6 §. *Rahanpesun valvontarekisteriin merkittyjen tietojen poistaminen.* Pykälän 1 ja 2 *momentissa* aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7 §. *Tietojen antaminen rahanpesun valvontarekisteristä.* Pykälän 2 ja 3 *momentissa* aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

8 §. *Tietojen päivittäminen väestötietojärjestelmästä, kaupparekisteristä ja yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä.* Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7 luku **Valvonta**

1 §. *Valvontaviranomaiset ja ilmoitus rahanpesun selvittelykeskukselle.* Pykälän 1 momentin 4 kohdassa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

1 a §. *Asianajajayhdistyksen vuosikertomus.* Pykälän 1 momentin 1 kohdassa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

8 luku **Hallinnolliset seuraamukset**

1 §. *Rikemaksu.* Pykälän 6 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

2 §. *Julkinen varoitus.* Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

3 §. *Seuraamusmaksu.* Pykälän 4 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

4 §. *Luotto- tai rahoituslaitokselle määrättävän seuraamusmaksun suuruus.* Pykälän 7 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7 §. *Hallinnollisen seuraamuksen määräämisoikeuden vanhentuminen.* Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

8 §. *Hallinnollisen seuraamuksen ja muun päätöksen julkistaminen.* Pykälän 5 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

10 §. *Asianajajayhdistyksen esitys aluehallintovirastolle hallinnollisen seuraamuksen määräämisestä.* Pykälän otsikossa ja 1, 3 ja 4 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

11 §. *Luotto- tai rahoituslaitokselle määräytyistä seuraamuksista ilmoittaminen Euroopan pankkiviranomaiselle.* Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

9 luku **Erinäiset säännökset**

3 §. *Valvontaviranomaisten ja asianajajayhdistyksen kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö sekä tietojenvaihto.* Pykälän 6 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

3 b §. *Tietojen toimittaminen Euroopan pankkiviranomaiselle.* Pykälässä Etelä-Suomen aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

6 §. *Määräyksenantovaltuus.* Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.5.14 Laki tulotietojärjestelmästä

13 §. *Tiedon käyttäjien oikeus saada tietoja tulotietojärjestelmästä.* Pykälän 1 momentin 23, 23 a ja 23 b kohdassa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi. Pykälän 1 momentin 23 kohdassa viittaus kumottavaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annettuun lakiin (897/2009) korvattaisiin viittauksella uuteen elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta annettuun lakiin. Lisäksi pykälän 1 momentin 25 kohdassa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.5.15 Sijoitusrahastolaki

12 luku Arvo-osuusjärjestelmään kuuluvat rahasto-osuudet

4 §. *Yhteistilillä olevien rahasto-osuuksien lunastaminen omistajien lukuun.* Pykälän 3 momentissa rahastoyhtiön kotipaikan aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.5.16 Säästöpankkilaki

44 b §. Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.5.17 Valtion virkamieslaki

7 §. Pykälän 1 momentin 9 kohdassa aluehallintoviraston pelastustoimen ja varautumisen tehtäviä hoitavan vastuualueen päällikön virkaa koskeva kansalaisuusvaatimus muutettaisiin koskemaan Lupa- ja valvontaviraston pelastustoimen ja varautumisen osaston osastopäällikön virkaa.

7.5.18 Varainsiirtoverolaki

13 §. *Eräät kiinteistön vaihdot.* Pykälän 1 kohdassa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi. Lisäksi teknisluonteisena tarkistuksena 2 kohdassa mainitun luonnonsuojelulain säädöskokoelmanumero ehdotetaan muutettavaksi viittaamaan voimassa olevaan luonnonsuojelulakiin.

14 §. *Eräät maaseutuelinkeinolainsäädännön mukaiset luovutukset.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.6 Opetus- ja kulttuuriministeriön toimiala

7.6.1 Ammattikorkeakoululaki

34 §. *Opiskeluoikeuden peruuttamiseen liittyvä tiedonsaanti.* Pykälän 6 momentissa mainittu Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) ehdotetaan muutettavaksi Lupa – ja valvontavirastoksi.

35 §. *Opiskeluoikeuden palauttaminen.* Pykälän 2 momentissa mainittu Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) ehdotetaan muutettavaksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.6.2 Hautaustoimilaki

8 §. Rekisteröity uskonnollinen yhdyskunta taikka muu rekisteröity yhteisö tai säätiö hautausmaan ylläpitäjänä. Pykälän 1-3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi.

10 §. Ilmoitukset lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin. Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi.

15 §. Hautausmaan lakkauttaminen. Pykälän 2 ja 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi.

16 §. Yksityisen haudan perustaminen. Pykälän 1 ja 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi.

17 §. Krematorion perustaminen. Pykälän 1 ja 4 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi.

21 §. Krematorion toiminnan lopettaminen. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi.

24 §. Haudatun ruumiin tai tuhkan siirto. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi.

26 §. Valvonta ja hallintopakko. Pykälän 1 ja 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi.

28 §. Voimaantulo- ja siirtymäsäännös. Pykälän 6 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.6.3 Laki ammatillisesta koulutuksesta

111 §. *Oikaisuvaatimus.* 111 §:n 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että oikaisua voisi jatkossa vaatia Lupa- ja valvontavirastolta.

118 §. *Henkilöstö.* 118 §:n 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että jatkossa Lupa- ja valvontavirasto voisi erityisestä syystä myöntää kelpoisuusvaatimuksista erivapauden.

7.6.4 Laki Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksesta

7 §. *Yhteistyö Opetushallituksen ja työ- ja elinkeinohallinnon alueellisten toimijoiden kanssa.* Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että palvelukeskuksen tulisi tehdä yhteistyötä Opetushallituksen ja elinvoimakeskuksen kanssa.

7.6.5 Laki kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä

27 §. *Laiminlyönnin oikaiseminen.* Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.6.6 Laki kuntien kulttuuritoiminnasta

4 §. *Valtion viranomaisten tehtävät.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ehdotetaan muutettavaksi elinvoimakeskukseksi.

7.6.7 Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta

40 §. *Valtionavustuksen hakeminen.* Aluehallintovirasto ehdotetaan muutettavaksi Lupa- ja valvontavirastoksi

42 §. *Perustamishankkeiden rahoitussuunnitelma.* Aluehallintovirasto ehdotetaan muutettavaksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Lisäksi, koska uusi perustettava virasto on valtakunnallinen, eikä sillä ole alueellisia toiminta-alueita samaan tapaan kuin aluehallintovirastoilla, momentin sanamuotoa ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä puhuttaisiin toiminta-alueiden sijaan alueittain toteutettaviksi aiotuista perustamishankkeista.

57 §. *Valtionapuviranomainen.* Aluehallintovirasto ehdotetaan muutettavaksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

64 §. *Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain eräiden säännösten soveltaminen.* Aluehallintovirasto ehdotetaan muutettavaksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.6.8 Laki opiskelijoiden oikeusturvalautakunnasta

12 §. *Oikeus saada tietoja ja virka-apua.* Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että lautakunnalla ja hallinto-oikeudella olisi salassapitosäännösten estämättä velvollisuus antaa Lupa- ja valvontavirastolle sille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot viireillä olevasta opiskeluoikeuden peruuttamista ja palauttamista koskevasta käsittelystä sekä opiskeluoikeuden peruuttamista ja palauttamista koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista.

7.6.9 Laki taiteen perusopetuksesta

9 §. *Henkilöstö.* Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi.

10 §. *Muutoksenhaku.* Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi.

11 §. *Valtionosuus.* Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.6.10 Laki tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta

25 §. *Muutoksenhaku.* Muutoksenhausta tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettuun päätökseen säädetään 25 §:ssä. Säännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että laissa tarkoitettuun päätökseen saisi vaatia oikaisua Lupa- ja valvontavirastolta.

7.6.11 Laki valtion ja yksityisen järjestämän koulutuksen hallinnosta

6 §. *Laillisuusvalvonta.* Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi. Lisäksi pykälään lisättäisiin säännös siitä, että Lupa- ja valvontavirasto on toimivaltainen tutkimaan myös ulkomailla järjestettyä opetusta koskevan asian.

7.6.12 Laki vapaasta sivistystyöstä

25 k §. *Muutoksenhaku arviointia koskevaan päätökseen.* Aluehallintovirasto ehdotetaan muutettavaksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

25 l §. *Muutoksenhaku oppivelvollisille suunnattua koulutusta koskevaan päätökseen.* Aluehallintovirasto ehdotetaan muutettavaksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.6.13 Laki yleisistä kirjastoista

4 §. *Valtion viranomaisten tehtävät.* Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi. Pykälästä poistettaisiin aluehallintovirastoja koskevat aluemääritelmät.

16 §. *Arviointi.* Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.6.14 Laki ylioppilastutkinnosta

21 §. *Muutoksenhaku rehtorin ja koulutuksen järjestäjän monijäsenisen toimielimen päätökseen.* Voimassa olevassa 21 §:n 1 momentissa säädetään oikaisun vaatimisesta rehtorin päätökseen, jossa on eväty osallistumisoikeus ylioppilastutkintoon tai sen kokeeseen. Oikaisua saa vaatia siten, kun hallintolaissa säädetään. Momenttia muutettaisiin siten, että Lupa- ja valvontaviraston oikaisumenettelyssä antamaan päätökseen haettaisiin muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

7.6.15 Liikuntalaki

4 §. *Valtion vastuu.* Pykälän 2 momentissa aluehallintovirastot muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi. Liikunnan aluehallinnon tehtävien sijaan momentissa viitattaisiin liikunnan alueellisesti hoidettaviin valtionhallinnon tehtäviin.

7 §. *Alueellinen liikuntaneuvosto.* Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi. Ehdotetun säännöksen mukaan Lupa- ja valvontavirastossa olisi asiantuntijaelimenä alueellinen liikunta-neuvosto, jonka maakunnan liitto asettaa. Jatkossakin alueellisen liikuntaneuvoston tehtävistä, kokoonpanosta ja asettamisesta säädettäisiin 7 §:n 2 momentin mukaisesti tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

9 §. *Rahoitus liikunnan alueellisesti hoidettaviin valtionhallinnon tehtäviin.* Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi. Liikunnan aluehallinnon toiminnan sijaan pykälässä ja sen otsikossa viitattaisiin liikunnan alueellisesti hoidettaviin valtionhallinnon tehtäviin.

15 §. *Valtionapuviranomainen.* Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.6.16 Lukiolaki

49 § *Oikaisuvaatimus.* Lain 49 § sääntelee oikeutta vaatia oikaisua lukiolain tarkoittamaan päätökseen. Oikaisua voi vaatia aluehallintovirastolta. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että oikaisua voisi vaatia Lupa- ja valvontavirastolta.

51 § Muutoksenhakuuika. 51 §:ssä säädetään oikaisuvaatimuksen tekemistä koskevasta määräajasta. Oikaisuvaatimus tulee pykälän mukaan tehdä aluehallintovirastoon 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Säännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että oikaisuvaatimus olisi jatkossa tehtävä Lupa- ja valvontavirastoon.

53 § Muutoksenhaku opiskelijan arviointia koskevaan päätökseen. Lukiolain 53 §:ssä säädetään muutoksenhausta opiskelijan arviointia koskevaan päätökseen. Säännöksen 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että opiskelija voisi hakea opiskelijan arviointia koskevaan päätökseen muutosta Lupa- ja valvontavirastolta.

54 § Valituskiellot. Valituskielloja sääntelevänä 54 §:n 2 momenttia muutettaisiin siten, että aluehallintoviraston sijasta säädettäisiin Lupa- ja valvontavirastosta.

55 § Toimivaltainen hallinto-oikeus ja aluehallintoviranomainen. 55 §:ssä säädetään toimivaltaisesta hallinto-oikeudesta ja aluehallintoviranomaisesta. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että opetusta järjestettäessä ulkomailla toimivaltainen aluehallintoviranomainen olisi jatkossa Lupa- ja valvontavirasto.

57 § Henkilöstö. 57 §:ssä säädetään rehtorin ja opettajien kelpoisuusvaatimuksista. Säännöksen 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Lupa- ja valvontavirasto voisi erityisestä syystä myöntää kelpoisuusvaatimuksista erivapauden.

61 § Rahoitus. 61 § sääntelee valtionavustusten myöntämisestä investointihankkeisiin. Säännöksen 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että valtionapuviranomaisena investointihankkeissa toimisi Lupa- ja valvontavirasto.

7.6.17 Muinaismuistolaki

7 §. Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi.

18 §. Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.6.18 Nuorisolaki

4 §. Valtion vastuu. Pykälän 2 momentissa aluehallintovirastot muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi. Nuorisotyön ja -politiikan aluehallinnon tehtävien sijaan momentissa viitattaisiin nuorisotyön ja -politiikan alueellisesti hoidettaviin valtionhallinnon tehtäviin.

25 §. Valtionapuviranomainen. Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.6.19 Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki

10 §. Opetuksen ja koulutuksen tueksi järjestettävät sosiaali- ja terveystalvet erityisoppilaitoksissa. Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto ehdotetaan muutettavaksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

26 §. Opiskeluhuollon valvonta. Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.6.20 Oppivelvollisuuslaki

24 §. Muutoksenhaku. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentissa säädeltyihin päätöksiin saisi hakea oikaisua Lupa- ja valvontavirastolta. 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että aluehallintovirasto muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.6.21 Perusopetuslaki

37 §. Henkilöstö. Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi.

42 §. Oikaisuvaatimus. Pykälässä aluehallintovirasto ehdotetaan muutettavaksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Samalla, koska pykälän 1 momentin 5 kohta on kumottu lailla 1216/2020, momentin kohtien 6 ja 7 numerointi ehdotetaan muutettavaksi siten, että ne olisivat uudessa laissa 5 ja 6.

42 b §. Muutoksenhakuaika. Pykälässä aluehallintovirasto ehdotetaan muutettavaksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

42 c §. Muutoksenhaku oppilaan arviointia koskevaan päätökseen. Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi.

42 d §. Valituskiellot. Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi.

42 f §. Toimivaltainen hallinto-oikeus. Pykälän otsikosta ehdotetaan poistettavaksi viittaus aluehallintoviranomaiseen. Lisäksi pykälästä ehdotetaan poistettavaksi viittaus Etelä-Suomen aluehallintovirastoon toimivaltaisena aluehallintovirastona. Lupa- ja valvontavirasto olisi toimivaltainen toimimaan oikaisu- ja kanteluviranomaisena, kun opetus järjestetään ulkomailta.

43 §. Rahoitus. Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto ehdotetaan muutettavaksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.6.22 Tekijänoikeuslaki

261 §. Tiedonanto- ja selvitysvelvollisuuden noudattamisen valvonta. Lain 26 k §:n 2 momentissa tarkoitetun tiedonanto- ja selvitysvelvollisuuden noudattamisen valvontaan liittyvät tehtävät siirtyisivät aluehallintovirastolta Lupa- ja valvontavirastolle. Pykälän 1–3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi. Lupa- ja valvontaviraston toimialue ei kata Ahvenanmaan maakuntaa. Pykälään lisättäisiin tästä johtuen uusi viides momentti, jonka mukaan pykälän 1-3 momentissa Lupa- ja valvontavirastolle säädetyt tehtävät kuuluvat Ahvenanmaan maakunnassa Ahvenanmaan valtionvirastolle.

7.6.23 Varhaiskasvatuslaki

44 § Lupa harjoittaa yksityistä päiväkotitoimintaa. Pykälän 1 momentissa mainittu aluehallintovirasto ehdotetaan muutettavaksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

45 § Päiväkodin johtajan ja perhepäivähoidon vastuuhenkilön nimeäminen. Pykälän 2 momentissa mainittu aluehallintovirasto ehdotetaan muutettavaksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

46 § Tietojen tallettaminen rekisteriin. Pykälän 1 momentin mukaan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) ja aluehallintovirastot pitävät valtakunnallista tietojärjestelmää (palveluntuottajien rekisteri). Koska esityksessä ehdotetaan, että sekä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) että aluehallintovirastojen tehtävät siirtyisivät uuteen perustettavaan Lupa- ja valvontavirastoon, ehdotetaan momentin sanamuotoa tarkistettavaksi siten, että siinä puhuttaisiin Lupa- ja valvontavirastosta nykyisten Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) ja aluehallintovirastojen sijaan.

48 § Oma- ja valvontasuunnitelma. Pykälässä mainittu Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) ehdotetaan muutettavaksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

51 § Valtion ohjausjärjestelmä. Pykälän 2 momentissa mainittu aluehallintovirasto ehdotetaan muutettavaksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

Pykälän 4 momentin mukaan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) ohjaa aluehallintojen toimintaa niiden toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi. Koska esityksessä ehdotetaan, että sekä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) että aluehallintovirastojen tehtävät siirtyisivät uuteen perustettavaan Lupa- ja valvontavirastoon, ehdotetaan 4 momentti kumottavaksi tarpeettomana.

Pykälän 5 momentissa mainittu Sosiaali ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) ehdotetaan muutettavaksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

52 § Valvontaviranomaiset. Pykälän sanamuotoa ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä aluehallintoviraston ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) sijaan puhuttaisiin Lupa- ja valvontavirastosta.

55 § Tarkastusoikeus. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä puhuttaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) sijaan Lupa- ja valvontavirastosta.

57 b § Toimenpiteet ilmoituksen johdosta. Pykälän 3 ja 4 momentteja ehdotetaan muutettavaksi siten, että aluehallintoviraston ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) sijaan niissä puhuttaisiin Lupa- ja valvontavirastosta.

59 § Valvontaviranomaisten ja lupaviranomaisen välinen yhteistyö. Pykälän 2 momentissa mainitut Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) sekä aluehallintovirasto ehdotetaan muutettavaksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

60 § Rahoitus ja avustukset. Pykälän 3 momentissa mainittu aluehallintovirasto ehdotetaan muutettavaksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

62 § Muutoksenhaku varhaiskasvatusoikeutta, lapselle annettavaa tukea ja varhaiskasvatukseen ottamista koskevaan päätökseen. Pykälän 1 momentissa mainittu aluehallintovirasto ehdotetaan muutettavaksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.6.24 Yliopistolaki

43 b §. Opiskelu-oikeuden peruuttamiseen liittyvä tiedonsaanti. Pykälän 6 momentissa mainittu Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) ehdotetaan muutettavaksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

43 c §. *Opiskeluoikeuden palauttaminen.* Pykälän 2 momentissa mainittu Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) ehdotetaan muutettavaksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.7 Maa- ja metsätalousministeriön toimiala

7.7.1 Elintarvikelaki

10 §. *Rekisteröity elintarviketoiminta.* Pykälän 6 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

11 §. *Hyväksytty elintarvikehuoneisto.* Pykälän 3 ja 4 momentissa aluehallintoviraston tehtävät siirrettäisiin Ruokaviraston tehtäväksi. Aluehallintoviraston ilmoitusvelvollisuus poistettaisiin pykälän 5 momentista tarpeettomana.

12 §. *Tiedottaminen elintarviketoiminnasta liikkuvassa elintarvikehuoneistossa.* Pykälän 1 momentin 3 kohdassa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

24 §. *Ruokaviraston tehtävät.* Pykälän 2 momenttiin siirrettäisiin kumottavasta 25 §:stä aluehallintoviraston tehtäviä.

Momentin 1 kohdan mukaan Ruokavirasto arvioisi kunnan elintarvikevalvonnan järjestämistä ja julkaisisi arvioinnin tulokset. Virasto arvioisi myös kuntien valvontasuunnitelmat ja tarkastaisi niiden noudattamista.

Momentin 2 kohdan mukaan Ruokavirasto huolehtisi lihantarkastuksesta ja muusta elintarvikevalvonnasta teurastamoiden ja riistankäsittelylaitosten sekä niiden yhteydessä olevien hyväksytyjen elintarvikehuoneistojen lisäksi poroteurastamoissa ja niiden yhteydessä olevissa hyväksytyissä elintarvikehuoneistoissa.

Momentin 3 kohdan mukaan Ruokavirasto huolehtisi alkuperätilalla tai muualla teurastamon ulkopuolella tapahtuvasta *ante mortem* –tarkastuksesta tarvittaessa myös poroteurastamon ulkopuolella sekä nimeäisi tarvittaessa momentin 4 kohdan mukaan eläinlääkärin huolehtimaan mainitusta tarkastuksesta.

Momentin 13 kohdassa helposti pilaantuvien elintarvikkeiden kansainvälisiä kuljetuksia ja tällaisissa kuljetuksissa käytettävää erityiskalustoa koskevan ATP-sopimuksen aluehallintovirastolle kuuluneet valvontatehtävät siirrettäisiin Ruokavirastolle sillä olevien voimassaolevan lain mukaisten valvonta- ja valvonnan johtotehtävien lisäksi.

Muilta osin momentti säilyisi ennallaan.

25 §. *Aluehallintoviraston tehtävät.* Pykälä kumottaisiin tarpeettomana, koska aluehallintoviraston tehtävät siirrettäisiin 24 §:ään Ruokaviraston tehtäviksi.

26 §. *Elinvoimakeskuksen tehtävät.* Pykälässä elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukset muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskuksiksi. Lisäksi vanhentunut viittaus maatalouden tukien toimeenpanosta annettuun lakiin korjattaisiin.

27 §. Kunnan tehtävät. Pykälän 4 momentin 1 kohdassa kunnan velvollisuus tehdä aluehallintovirastolle ilmoituksia ja raportteja poistettaisiin tarpeettomana. Mainitun momentin 5 kohdassa kunnan tehtäväksi säädettäisiin huolehtia *ante mortem* –tarkastuksesta myös poroteurastamon ulkopuolella.

Pykälän 5 momenttiin lisättäisiin kunnalle mahdollisuus hoitaa lihantarkastuksia ja muuta elintarvikevalvontaa myös poroteurastamoissa ja niiden yhteydessä olevissa hyväksytyissä elintarvikehuoneistoissa, jos kunta on tehnyt siitä Ruokaviraston kanssa sopimuksen.

28 §. Lupa- ja valvontaviraston tehtävät. Sosiaali- ja terveysalan valvontavirastoa koskeva pykälä muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi koskemaan Lupa- ja valvontavirastoa.

40 §. Tarkastus- ja läsnäolo-oikeus. Pykälän 1 momentista poistettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi säännökset, jotka koskevat aluehallintovirastoa.

45 §. Viranomaisen ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuus. Pykälän 1 momentista poistettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi säännökset, jotka koskevat viranomaisen ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuutta aluehallintovirastolle.

46 §. Tiedonantovelvollisuus eläinten terveydentilasta ja pito-olosuhteista. Pykälästä poistettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi säännös, joka koskee kunnan oikeutta ilmoittaa aluehallintovirastolle eläinten terveydentilaa tai pito-olosuhteita koskevia tietoja.

73 §. Kunnan suorittamasta elintarvikevalvonnasta perittävät muut maksut. Pykälän 2 momenttiin lisättäisiin 27 §:ään tehtyjen muutosten takia maininta poroteurastamon ulkopuolella tehtävän tarkastuksen maksullisuudesta.

79 §. Rekisterit. Pykälän 1 ja 2 momentista poistettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi tarpeettomana aluehallintovirastoa koskevat säännökset. Pykälän 5 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.7.2 Elintarvikemarkkinalaki

13 b §. Viranomaisten välinen tietojenvaihto. Pykälän 2 momentin 4 kohdassa tehtävän siirtämisen vuoksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi, elinkeino-, liikenne- ja ympäristövirasto elinvoimakeskukseksi ja aluehallintovirasto Ruokavirastoksi. Ehdotettavassa muutoksessa ei ole kyse tehtävän siirrosta, vaan tietojenvaihtoon oikeutettujen viranomaisten nimien päivittämisestä.

7.7.3 Eläinlääkintähuoltolaki

Eläinlääkintähuoltolaki, jota ehdotetaan muutettavaksi, ei ole vielä voimassa. Lain voimaantulosäännöksen mukaan lain voimaantulosta säädetään asetuksella. Eduskunta on 5.6.2024 hyväksynyt lain eräitä muutoksia sisältävän lain (HE 22/2024 vp). Samassa yhteydessä voimaantulosäännöstä on muutettu siten, että laki tulee voimaan vuoden 2026 alusta.

3 §. Viranomaiset. Pykälän 2 momentissa aluehallintovirastolle säädetyt tehtävät siirrettäisiin tehtävien siirtämisen vuoksi 1 momenttiin Ruokaviraston tehtäviksi. Pykälän 2 momentti kumottaisiin tarpeettomana.

4 §. Eläinlääkäripalveluja koskeva valtakunnallinen suunnitelma. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi siten, että Ruokaviraston tehtäviin valvonnan suunnittelun osalta ei kuuluisi ainoastaan yleisten tavoitteiden laatiminen.

5 §. Eläinlääkäripalveluja koskeva alueellinen suunnitelma. Pykälä, joka koskee aluehallintoviraston alueellista suunnittelua, kumottaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi tarpeettomana.

6 §. Järjestäjän suunnitelma. Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi. Lisäksi momentista poistettaisiin viittaus alueellisiin suunnitelmiin.

13 §. Toimintaedellytykset ja ilmoitusvelvollisuus toimipisteistä sekä vastuu potilasasiakirjojen säilyttämisestä. Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

22 §. Korvaus valvontatehtävistä. Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

23 §. Ilmoitusvelvollisuus. Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

26 §. Tarkastusoikeus. Pykälän 1 momentista poistettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi säännökset, jotka koskevat aluehallintoviraston Ruokavirastoon nähden rinnakkaista tarkastusoikeutta sekä Ruokaviraston oikeutta määrätä aluehallintovirasto suorittamaan tarkastuksen.

32 §. Viranomaisen tiedonsaantioikeus ja salassa pidettävien tietojen luovuttaminen. Pykälän 1 momentista poistettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi säännökset, jotka koskevat aluehallintoviraston Ruokavirastoon nähden rinnakkaista tiedonsaantioikeutta sekä mainittujen viranomaisten oikeutta saada tietoja toisiltaan.

7.7.4 Eläintautilaki

3 §. Määritelmät. Pykälän 1 momentin 11 kohdasta, jossa luetellaan eläinterveysviranomaiset, poistettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi maininta aluehallintovirastosta, jolloin laissa tarkoitettuja eläinterveysviranomaisia olisivat enää kunnaneläinlääkäri ja Ruokavirasto.

13 §. Sitoutuminen vapaaehtoiseen terveystarkintaan sekä päätös terveystuokasta. Pykälän 1 ja 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

14 §. B- tai c-luokan taudin hävittämisohjelmaan sisältyvä pitopaikkojen luokittelu. Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

19 §. Velvollisuus ilmoittaa eläintaukeista. Pykälän 1 momentissa kunnaneläinlääkäri ja aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi eläinterveysviranomaiseksi.

20 §. *Eläinlääkärin ja laboratorion ilmoitusvelvollisuus.* Pykälän 1 momentissa kunnaneläinlääkäri ja aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi eläinterveysviranomaiseksi.

22 §. *Eläinterveysviranomaisen ilmoitusvelvollisuus.* Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

Pykälän 2 momentista poistettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi säännös aluehallintoviraston velvollisuudesta toimittaa Ruokavirastolle tietoja ja yhteenvetoja.

Pykälän 3 momentissa kunnaneläinlääkäri ja aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi eläinterveysviranomaiseksi.

25 §. *A–c-luokan tautia koskevat toimenpiteet.* Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi. Momenttiin jäisi säännös pitopaikkakohtaista hallintopäätöksistä, mutta säännös aluehallintoviraston velvollisuudesta antaa päätökset tiedoksi Ruokavirastolle poistettaisiin.

Pykälän 2 ja 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

Pykälän 4 momentista poistettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi säännös, joka koskee aluehallintoviraston velvollisuutta antaa päätökset tiedoksi Ruokavirastolle.

29 §. *Vyöhykettä koskevasta päätöksestä poikkeaminen.* Pykälän 1 ja 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

32 §. *Tautitilanteen selvittäminen ja taudin leviämisen estäminen.* Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin Ruokavirastoksi. Momenttiin jäisi säännös pitopaikkakohtaista hallintopäätöksistä, mutta säännös aluehallintoviraston velvollisuudesta antaa päätökset tiedoksi Ruokavirastolle poistettaisiin.

Pykälän 2 ja 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin Ruokavirastoksi.

34 §. *Taudin leviämisen estämistä koskevan päätöksen voimassaolo.* Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

36 §. *TSE-asetuksen nojalla suoritettava taudintorjunta.* Pykälän 2 momentista poistettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi säännökset aluehallintoviraston ja Ruokaviraston välisestä toimivallanjaosta. Tehtävät säädettäisiin kaikilta osin Ruokavirastolle.

Pykälän momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

38 §. *Toimenpiteet eräiden zoonoosien leviämisen estämiseksi.* Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

39 §. *Pitopaikkojen hyväksyminen maaeläinten ja niistä saatujen tuotteiden siirtoja varten.* Pykälän 1 ja 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

40 §. *Sperman keräysaseman hyväksyminen kotimaankauppaa varten.* Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

41 §. *Alkioiden keräysryhmän hyväksyminen kotimaankauppaa varten.* Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

42 §. *Kotimaankauppaa varten hyväksytyn sperman keräysaseman ja alkioiden keräysryhmän toiminta.* Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

45 §. *Siirtoihin liittyvät toimijoiden ja viranomaisten ilmoitukset.* Pykälän 3 momentissa kunnaneläinlääkäri ja aluehallintovirasto sekä valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi eläinterveysviranomaiseksi.

60 §. *Väliaikainen kuljetuskielto.* Pykälän 4 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

61 §. *Toimivalta päättää muista kiiretoimista ja uusista tauteja koskevista toimenpiteistä.* Pykälän 3 momentista poistettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi maininta aluehallintovirastosta sekä aluehallintoviraston ja Ruokaviraston toimivaltajaosta.

67 §. *Ruokavirasto.* Pykälän 1 momenttia muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi siten, että Ruokaviraston tehtäviä ei olisi rajattu valtakunnallisen tason toimiin.

Pykälän 2 momenttiin koottaisiin kumottavaksi ehdotettavassa 68 §:ssä luetellut aluehallintoviraston tehtävät. Momentin 1 kohtaa muutettaisiin siten, että Ruokavirastolle kuuluisi myös alueellisen eläintautivalmiuden ylläpito. Momentin 2 kohdan mukaan Ruokaviraston suunnitteluvelvollisuudesta poistettaisiin raja- ja valtakunnalliseen suunnitteluun. Momentin uuden 7 kohdan mukaan Ruokavirastolle siirtyisivät kumottavaksi ehdotetun 68 §:n 2 momentin 3 kohdassa säädetyt taudintorjuntaan liittyvät tehtävät. Momentin 7 kohta muuttuisi 8 kohdaksi. Momentin uuden 9 kohdan mukaan Ruokavirastolle siirtyisivät kumottavaksi ehdotetun 68 §:n 2 momentin 6 kohdassa säädetyt tehtävät.

Pykälän 3 momenttia muutettaisiin siten, että Ruokaviraston vastuulle kuuluisivat eläintautilain mukaiset viranomaistehtävät myös poroteurastamoissa ja niiden yhteydessä olevissa hyväksytyissä elintarvikehuoneistoissa. Nämä tehtävät on säädetty aluehallintoviraston vastuulle kumottavaksi ehdotetun 68 §:n 5 momentissa.

Pykälän 4 momentin mukaan Ruokavirastolle siirtyisi aluehallintovirastolle kuuluva, kumottavaksi ehdotetun 68 §:n 3 momentissa säädetty velvollisuus järjestää eläintautien torjuntaan ja tautitilanteen selvittämiseen liittyvä päivystys virka-ajan ulkopuolella.

Pykälän 5 momenttiin siirtyisi kumottavaksi ehdotettuun 68 §:n 4 momenttiin sisältyvä asetuk-senantovaltuus, joka koskee valmiussuunnittelua.

68 §. *Aluehallintovirasto.* Pykälä kumottaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi tarpeettomana.

69 §. *Kunnaneläinlääkäri.* Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

Pykälän 4 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi, minkä lisäksi momentista poistettaisiin säännös, joka koskee aluehallintoviraston oikeutta määrätä kunnaneläinlääkäri taudintorjuntatehtäviin myös toisen aluehallintoviraston toimialueelle.

72 §. *Työvelvolliset laajan eläintautiepidemian sattuessa.* Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

73 §. *Taudintorjunnan johtaminen ja taudintorjunnasta tiedottaminen.* Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi. Viittaus toimialueeseen sekä säännökset aluehallintoviraston toimimisesta EU-lainsäädännössä tarkoitettuna alueellisena taudintorjuntakeskuksena poistettaisiin.

Pykälän 2 momentista poistettaisiin säännökset Ruokaviraston roolista aluehallintovirastojen suorittaman taudintorjunnan ohjaamisessa, valvonnassa ja yhteensovittamisessa. Säännökseen, joka koskee Ruokaviraston toimintaa kansallisena taudintorjuntakeskuksena, lisättäisiin maininta toiminnasta EU-lainsäädännössä tarkoitettuna alueellisena taudintorjuntakeskuksena.

76 §. *Tiedonsaantioikeus.* Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

91 §. *Kielto ja rajoitus.* Pykälän 1 ja 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

93 §. *Toimenpiteet, kun jäsenvaltioiden välisiä siirtoja koskevia vaatimuksia on rikottu.* Pykälän 1 ja 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

94 §. *Uhkasakko ja teettäminen.* Pykälän 1 momentista, jonka mukaan uhkasakon voi asettaa aluehallintovirasto, Ruokavirasto tai Tulli, poistettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi maininta aluehallintovirastosta.

94 a §. *Eläinvalvonnan seuraamusmaksu.* Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

96 §. *Viranomaisen suoritteista perittävät maksut.* Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

7.7.5 Kalastuslaki

13 §. *Alueellinen lupa kaupallisen kalastuksen harjoittamiseen.* Pykälän 1 momentin johdantokappaleessa sekä 2 ja 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

14 §. *Kaupallisesta kalastuksesta kalastusoikeuden haltijoille maksettava korvaus.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

15 §. *Etusijalle asettaminen luvan myöntämisessä kaupalliseen kalastukseen.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

16 §. *Lupaehtojen muuttaminen ja luvan peruuttaminen.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

18 §. *Alueellinen lupa kalastusopastointaan.* Pykälän 1-3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

19 §. *Kalatalousviranomaiset.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

20 §. *Elinvoimakeskuksen tehtävät.* Pykälän otsikossa, pykälän 1 momentin johdantokappaleessa ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

21 §. *Elinvoimakeskuksen toimivalta talousvyöhykkeellä.* Pykälän otsikossa ja pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

22 §. *Kalatalousaluejako.* Pykälän 3 ja 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

24 §. *Kalatalousalueiden tehtävät.* Pykälän 9 kohdassa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

30 §. *Kalatalousalueen säännöt.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

31 §. *Kirjanpito ja tilintarkastus.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

32 §. *Kalatalousalueen toiminnan valvonta.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

33 §. *Alueellinen kalatalouden yhteistyöryhmä.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

37 §. *Käyttö- ja hoitosuunnitelman hyväksyminen.* Pykälän 1 momentin johdantokappaleessa ja 3-5 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

38 §. *Käyttö- ja hoitosuunnitelman voimassaolo ja muuttaminen.* Pykälän 2-4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

39 §. *Käyttö- ja hoitosuunnitelman toimeenpanon valvonta.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

40 §. *Käyttö- ja hoitosuunnitelman toimeenpano ja seuranta.* Pykälän 2 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

47 §. *Elinvoimakeskuksen poikkeuslupa.* Pykälän otsikossa ja 1 momentin johdantokappaleessa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

53 §. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimivalta rajoittaa kalastusta.* Pykälän 1 momentin johdantokappaleessa ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

54 §. *Yleiskalastusoikeuksien rajoittaminen.* Pykälän 1 momentin johdantokappaleessa ja pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

57 §. *Elinvoimakeskuksenoikeus määrätä pyyntimitoista.* Pykälän otsikossa ja pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

60 §. *Sopimukset saimaannorpan suojelemiseksi.* Pykälässä Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi xxx elinvoimakeskukseksi.

61 §. *Korvaukset uhanalaisten eläinlajien suojelusta aiheutuneesta haitasta.* Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

64 §. *Vaelluskalavesistöjen sekä koski- ja virta-alueiden määrittely.* Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

67 §. *Kalaväylä.* Pykälän 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

69 §. *Kalaväylän ja jokisualueiden rajojen selvittäminen.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

71 §. *Kalatiessä kalastaminen.* Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

72 §. *Poikkeus kiellosta kalastaa jokisualueella, kalaväylässä sekä kalatiessä.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

74 §. *Kalojen ja rapujen istuttaminen.* Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

76 §. *Poikkeukset istutuskiellosta.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

77 §. *Kalojen ja rapujen maahantuonti.* Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

83 §. Maksuvarojen jakaminen. Pykälän 1-3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

88 §. Kaupallisten kalastajien ryhmät. Pykälän 2 momentin 2 kohdassa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

89 §. Kaupallisia kalastajia koskevan rekisteröinnin voimassaolo ja päättymisen. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

90 §. Sisävesiltä saatujen kaupallisen kalastuksen saaliiden ilmoittamisvelvollisuus. Pykälän 1 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

92 §. Kalavarojen käytön ja hoidon tietovaranto. Pykälän 2-4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

94 §. Kalavarojen käytön ja hoidon tietovarannon rakenne ja sisältö. Pykälän 1 momentin 1 ja 3-8 kohdassa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

95 a §. Kalavarojen käytön ja hoidon tietovarannon tietojen luovuttaminen. Pykälän 2 ja 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

101 §. Kalastuksentralvojen toiminnan valvonta. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

103 §. Kalastuksentralvojen kelpoisuusvaatimukset ja hyväksyminen. Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

104 §. Kalastuksentralvojen koe ja koulutus. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

105 §. Kalastuksentralvojakortti ja -tunnus. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

106 §. Kalastuksentralvojen hyväksymisen peruuttaminen. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

107 §. Kalastuksentralvojen valtuutus ja toimialue. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

117 §. Tapahtumailmoitus. Pykälän 3 ja 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

124 §. Muutoksenhaku elinvoimakeskuksen päätökseen. Pykälän otsikossa sekä 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

129 §. *Ensimmäinen kalatalousaluejako.* Pykälän 1, 3 ja 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

130 §. *Ensimmäisten käyttö- ja hoitosuunnitelmien sekä sääntöjen laatiminen.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

131 §. *Kalastusalueen tehtäviä, oikeuksia ja velvoitteita koskevat siirtymäsäännökset.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi ja pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

132 §. *Aiemman lainsäädännön mukaiset korvaukset vesialueen omistajille.* Pykälän 2 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

135 §. *Aiemmin saatu oikeus pyydyksen pitämiseen kalaväylässä.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.7.6 Kasvinterveyslaki

6 §. *Kiireelliset toimenpiteet eräissä tilanteissa.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7 §. *Ruokaviraston ohjaus Elinvoimakeskuksen tehtävissä.* Pykälän otsikossa ja pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

12 §. *Elinvoimakeskus.* Pykälän otsikko ja pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

15 §. *Valvontasuunnitelmat.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

19 §. *Ulkopuolinen virallinen kasvintarkastaja ja eräiden tehtävien siirtäminen muille kuin viranomaisille.* Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

24 §. *Rekisterinpitäjä ja rekisterin tiedot.* Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

25 §. *Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen toiselle viranomaiselle.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

28 §. *Päätösvalta eräissä tapauksissa.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

31 §. *Kasvintuhoajan torjunnasta aiheutuvien kustannusten korvaaminen.* Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.7.7 Kiinteistönmuodostamislaki

33 §. Pykälän 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

75 §. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

203 §. Pykälän 4 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

205 §. Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.7.8 Kolttalaki

11 §. *Kalaistutukset.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

12 §. *Eräät tienteko- ja vesihuoltotyöt.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

13 b §. *Lainan myöntämisen edellytykset.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

18 §. *Tuen, valtiontakauksen ja lainan hakeminen, myöntäminen ja maksaminen.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi xxx [Lapin] elinvoimakeskukseksi..

19 §. *Rakentamisen ohjaus ja tarkastukset.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

21 §. *Osto- ja siirtomenettely.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

27 §. *Maan käyttöä koskeva suunnitelma.* Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

28 §. *Maan hakeminen.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

29 §. *Myyntipäätös.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

31 §. Maanmittaustoimitukset. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

35 §. Tienteko- ja vesihuoltotyöt. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

36 §. Rajoitukset. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

37 §. Eräät lisäehdot. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

38 §. Myyntihintasaamisen ja lainojen irtisanominen. Pykälän 1–3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

55 §. Täytäntöönpanoviranomaiset. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi xxx [Lapin] elinvoimakeskukseksi. Pykälän 2 momentista poistettaisiin maininta Lapin aluehallintovirastosta.

55 a §. Tiedonsaantioikeus ja tietojen luovuttaminen. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

63 §. Muutoksenhaku. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

64 §. Käsittelemäksun periminen. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

65 a §. Säännösten soveltaminen Elinvoimakeskukseen. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

70 §. Aikaisemmat panttioikeudet. Pykälän 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.7.9 Laki eläimistä saatavista sivutuotteista

3 §. Määritelmät. Pykälän kohdassa 17 tehtävien siirtämisen vuoksi maininta aluehallintovirastosta poistettaisiin tarpeettomana. Lisäksi Elintarviketurvallisuusvirasto muutettaisiin Ruokavirastoksi.

30 §. Hävittäminen poikkeuksellisissa olosuhteissa. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

31 §. Sivutuotteita hautaamalla hävittävän kirjanpito- ja ilmoitusvelvollisuus. Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

44 §. Aluehallintovirasto. Aluehallintoviraston tehtävien siirtyessä Ruokavirastoon pykälä kumottaisiin tarpeettomana. Ruokavirasto vastaa jo valtakunnallisesti niistä tehtävistä, joista aluehallintovirasto pykälässä säädetyn mukaisesti toimialueellaan vastaa.

48 §. Kunnaneläinlääkärin antama virka-apu. Pykälän otsikossa ja pykälässä maininta aluehallintoviraston virka-avusta poistettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi tarpeettomana. Lisäksi pykälässä Elintarviketurvallisuusvirasto muutettaisiin Ruokavirastoksi.

49 §. Valvontasuunnitelma. Pykälän alueellista suunnitelmaa koskeva 2 momentti kumottaisiin tarpeettomana aluehallintoviraston tehtävien siirtyessä Ruokavirastoon.

50 §. Tarkastus- ja tiedonsaantioikeus. Pykälän 3 momentista poistettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi tarpeettomana maininta aluehallintovirastosta.

59 §. Viranomaisten suoritteista valtiolle perittävät maksut. Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi

63 a §. Sivutuotevalvonnan seuraamusmaksu. Pykälän 1 momentin johdantokappaleesta poistettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi tarpeettomana maininta aluehallintovirastosta.

68 §. Luvan peruuttaminen. Pykälässä Elintarviketurvallisuusvirasto muutettaisiin Ruokavirastoksi. Lisäksi aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

70 §. Uhkasakko ja teettämishukka. Pykälästä poistettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi tarpeettomana maininta aluehallintovirastosta.

71 §. Päätösvallan siirtäminen eräissä tapauksissa. Aluehallintoviraston tehtävien siirtyessä Ruokavirastoon pykälä ehdotetaan muutettavaksi kokonaisuudessaan. Voimassa olevan pykälän 1 momentti, jossa säädetään aluehallintoviraston tehtävistä, ei enää tämän vuoksi tarpeettomana sisältyisi ehdotettuun pykälään. Pykälän asiasisältö säilyisi muutoin nykyisellään. Elintarviketurvallisuusvirasto muutettaisiin pykälässä Ruokavirastoksi.

Ehdotetun 71 §:n 1 momentin mukaan Ruokavirasto voisi päättää lain 63–65 ja 67 §:ssä hallinnollisten pakkokeinojen käyttämisestä kunnan tai useampien kuntien alueella, jos se perustelusta syystä arvioi kunnaneläinlääkärin toimet riittämättömiksi. Ehdotetun 71 §:n 2 momentin sisältö säilyisi nykytilanteeseen verrattuna muutoin ennallaan vain viittaus viranomaisiin muutettaisiin momentissa Ruokavirastoksi. Momentin mukaan Ruokaviraston olisi viipymättä ilmoitettava tekemästään päätöksestä asianomaisille kunnille.

7.7.10 Laki eläinjalostustoiminnasta

12 §. Valvonta. Voimassa olevan 3 momentin mukaan Elintarviketurvallisuusvirasto (Ruokavirasto) voi käyttää valvonnassaan apunaan aluehallintovirastoa. Pykälän 3 momentti kumottaisiin, koska momentissa tarkoitettujen aluehallintovirastojen tehtävät siirretään Ruokavirastolle.

7.7.11 Laki eläinlääkärinammatin harjoittamisesta

12 §. Ilmoitus- ja tietojenantovelvollisuus. Pykälän 1 momentista, jonka mukaan tietoja ilmoitetaan Ruokavirastolle ja aluehallintovirastolle, poistettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi tarpeettomana viittaukset aluehallintovirastoon. Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

19 §. Ohjaus ja valvonta. Pykälän 2 momentti muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi siten, että Ruokavirastolle kuuluisi lain täytäntöönpanon ja noudattamisen ohjaus ja valvonta muutoinkin kuin keskushallinnon viranomaisena.

Pykälän 3 momentin säännökset aluehallintoviraston roolista kumottaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi.

Pykälän 4 momentissa Elintarviketurvallisuusvirasto muutettaisiin Ruokavirastoksi. Momentista poistettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi tarpeettomana aluehallintoviraston Ruokavirastoon nähden rinnakkainen rooli kantelujen käsittelyssä.

22 §. Vastaanotto toiminnan tarkastaminen. Pykälän 1 momentista, jossa säädetään Ruokaviraston ja aluehallintoviraston rinnakkaisesta oikeudesta suorittaa tarkastus, poistettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi tarpeettomana viittaus aluehallintovirastoon. Lisäksi poistettaisiin säännös Ruokaviraston oikeudesta määrätä aluehallintovirasto suorittamaan tarkastuksen.

33 §. Eläinlääkärirekisteriin merkittyjen tietojen säilyttämisaajat sekä rekisterin käyttö ja tietojen luovuttaminen. Pykälän 2 momentti, joka koskee aluehallintoviraston oikeus saada tietoja Ruokaviraston pitämästä rekisteristä, kumottaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi tarpeettomana.

40 §. Tiedonsaantioikeus. Pykälästä, jossa säädetään Ruokaviraston ja aluehallintoviraston rinnakkaisesta tiedonsaantioikeudesta, poistettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi tarpeettomana viittaus aluehallintovirastoon.

7.7.12 Laki eläinten hyvinvoinnista

5 §. Määritelmät. Pykälän 6 kohdan viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

46 §. Ilmoituksenvarainen eläinkilpailujen järjestäminen. Pykälän 2 momentin viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

47 §. Ilmoituksenvaraisen eläinkilpailun järjestämistä koskevan ilmoituksen sisältö. Pykälän 4 kohdan viittaus aluehallintoviraston toimialueeseen poistettaisiin tarpeettomana.

48 §. Kilpailueläinlääkärin tehtävät ja pätevyys. Pykälän 3 momentin viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

50 §. Eläintarha, pysyvä ja kiertävä eläinnäyttely sekä sirkus. Pykälän 1 momentin viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

52 §. Eläintarhaa, pysyvää ja kiertävää eläinnäyttelyä sekä sirkusta koskevan luvan hakeminen. Pykälän viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

55 § Toiminnan tarkastaminen ja valvonta. Pykälän viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

56 §. *Toiminnanharjoittajan eräät ilmoitukset ja toiminnassa tapahtuvat muutokset.* Pykälän 1, 3 ja 4 momentin viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

57 §. *Kotieläinpihasta tehtävä ilmoitus.* Pykälän viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

58 §. *Luonnonvaraisten eläinlajien tarhouksesta tehtävä ilmoitus.* Pykälän viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

59 §. *Broilerikasvattamot.* Pykälän 1 ja 3 momentin viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

60 §. *Ammattimainen tai muutoin laajassa mitassa tapahtuva seura- ja harrastuseläinten pito.* Pykälän viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

61 §. *Avuttomassa tilassa olevien luonnonvaraisten eläinten hoitolatoiminnan harjoittaminen.* Pykälän 1 momentin viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

67 §. *Eläinten lopetukseen liittyvästä toiminnasta ilmoittaminen.* Pykälän 1 ja 2 momentin viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

68 §. *Eläinten joukkolopetus.* Pykälän 2 ja 3 momentin viittaus aluehallintovirastoon poistettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

71 §. *Ruokavirasto.* Pykälään lisätään 72 §:ssä mainitut aluehallintoviraston tehtävät. Lisäksi pykälän 3 momentin viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

72 §. *Aluehallintovirasto.* Pykälä kumotaan aluehallintoviraston tehtävien siirtämisen vuoksi.

73 §. *Tulli.* Pykälän viittaus aluehallintovirastoon poistettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi.

77 §. *Valvontasuunnitelmat.* Pykälän 2 momentti kumottaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi.

78 §. *Tarkastus ja näytteenotto.* Pykälän 3 momentin viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

82 §. *Asiantuntijan ja avustajan käyttäminen.* Pykälän 5 momentin viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

86 §. *Broilereiden ja sikojen hyvinvoinnin arviointi teurastamolla.* Pykälän 3 momentin viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

87 §. *Valvontaviranomaisen ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuus.* Pykälän 2 momentin viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

94 §. *Määräys korjaavista toimenpiteistä ja kasvatustiheyden alentamisesta broilereiden tuotannossa.* Pykälän 1 ja 2 momentin viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

96 §. Toiminnan keskeyttäminen. Pykälän 3 momentin viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

97 §. Kiireellisen hoidon hankkiminen. Pykälän 1 momentin viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

101 §. Eläintarhaa, sirkusta ja eläinnäyttelyä koskevan luvan peruuttaminen ja muuttaminen. Pykälän viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

102 §. Ilmoitusta edellyttävän eläintenpidon ja toiminnan kieltäminen. Pykälän viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

103 §. UHKASAKKO, teettämishukka ja keskeyttämishukka. Pykälän 1 momentin viittaus aluehallintovirastoon poistetaan tehtävän siirtämisen vuoksi.

104 §. Ruokaviraston päätös hallinnollisten pakkokeinojen käytöstä. Pykälä kumotaan tehtävän siirtämisen vuoksi.

106 §. Luvan- ja ilmoituksenvaraista toimintaa koskevat rekisterit. Pykälän 3 momentin 5 kohdan viittaus aluehallintovirastoon poistetaan tehtävän siirtämisen vuoksi.

114 §. Perittävät maksut. Pykälän 2 momentin viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

115 §. Asiantuntijoille ja avustajille maksettavat palkkiot ja korvaukset. Pykälän viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

116 §. Hallinnollisista pakkokeinoista ja löytöeläinten talteenotosta aiheutuvat kustannukset. Pykälän viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

120 §. Eräiden eläinyksilöiden hallussapito. Pykälän 2 momentin viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

124 §. Luonnonvaraisten eläinten hallussapitoa koskevat siirtymäsäännökset. Pykälän 3 momentin viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

125 §. Luvan- ja ilmoituksenvaraista toimintaa koskevat siirtymäsäännökset. Pykälän 1, 5 ja 6 momentin viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

7.7.13 Laki eläinten kuljetuksesta

4 §. Määritelmät. Pykälän 7 kohdassa oleva viittaus aluehallintovirastoon poistettaisiin, tehtävän siirtämisen vuoksi.

16 §. Eläinkuljettajaluvan hakeminen. Pykälän 1 momentissa oleva viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi. Lisäksi pykälästä poistettaisiin tarpeettomana viittaus toimialueeseen, koska Ruokavirasto toimii koko maan alueella.

17 §. Eläinkuljettajaluvan myöntäminen ja peruuttaminen. Pykälässä oleva viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

18 §. Muutosten ilmoittaminen. Pykälän viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

19 §. Maantiekuljetusvälineiden hyväksymistodistus. Pykälässä oleva viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

21 §. Maantieajoneuvojen kuljettajien ja hoitajien pätevyystodistus. Pykälässä oleva viittaus oleva viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi. Lisäksi 1 momentista poistettaisiin tarpeettomana viittaus toimialueeseen, koska Ruokavirasto toimii koko maan alueella.

22 §. Tarkastusasemat. Pykälässä oleva viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi. Lisäksi 1 momentista poistettaisiin tarpeettomana viittaus toimialueeseen, koska Ruokavirasto toimii koko maan alueella

24 §. Ruokavirasto. Pykälän 6 kohdan viittaus lain 25 §:n korjattaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi. Lisäksi pykälään lisätään kohdat 7-9, joiden mukaan Ruokavirasto huolehtii eläinkuljetusasetuksen, valvonta-asetuksen sekä tämän lain täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta, on eläinkuljetusasetuksen 20 artiklassa tarkoitettu karja-aluksia tarkastava toimivaltainen viranomainen ja tarkastusasema-asetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen sekä on toimivaltainen viranomainen reittisuunnitelmiin liittyvissä tarkastuksissa ja muissa toimenpiteissä, jotka toteutetaan ennen pitkää kuljetusta tai kuljetuksen jälkeen

25 §. Aluehallintovirasto. Pykälä kumotaan tarpeettomana tehtävien siirtämisen vuoksi. Pykälän 1-4 momenteissa luetellut tehtävät siirtyvät Ruokavirastoon.

26 §. Paikalliset viranomaiset. Pykälän 2 momentissa oleva viittaus 25 §:n 3 momenttiin muutetaan lain 24 §:n 1 momentin 9 kohtaan. Pykälän 2 momentin viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

27 §. Tulli. Pykälässä oleva viittaus aluehallintovirastoon poistettaisiin, tehtävän siirtämisen vuoksi.

27 b §. Valvontasuunnitelmat. Pykälän 2 momentti kumotaan tarpeettomana tehtävän siirtämisen vuoksi.

28 §. Tarkastus- ja näytteenotto. Pykälän 2 momentissa oleva viittaus Lapin aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi. Pykälän 4 momentissa oleva viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

36 §. Eläinkuljettajarekisteri. Pykälän 2 momentin 4 kohta kumottaisiin, tehtävän siirtämisen vuoksi.

38 §. Uhkasakko ja teettäminen Pykälän 1 momentista poistettaisiin maininta aluehallintovirastosta, tehtävän siirtämisen vuoksi.

44 §. Perittävät maksut. Pykälän 2 momentissa oleva viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

7.7.14 Laki eläinten lääkitsemisestä

6 §. Määritelmät. Pykälän 11 kohdasta poistettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi maininta aluehallintovirastosta.

15 §. Eläinlääkärin oikeus luovuttaa lääkkeitä. Pykälän 4 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi. Samalla 4 momentista poistettaisiin edellytys siitä, millä toimialueella hakemus tehtäisiin, koska Ruokaviraston tehtävät eivät ole jaoteltu alueittain.

28 §. Aluehallintovirasto. Pykälä, joka koskee aluehallinto-viraston alueellisia tehtäviä, kumottaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi tarpeettomana

29 §. Kunnaneläinlääkäri. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

32 §. Valtakunnallinen ja alueellinen valvontasuunnitelma. Pykälän 2 momentti kumottaisiin tarpeettomana tehtävien siirtämisen vuoksi.

41 §. Määräykset ja kiellot. Pykälän 1—4 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

42 §. Uhkasakko ja teettäminen. Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

43 §. Haltuunotto. Pykälän 1 ja 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

44 §. Haltuunotetun omaisuuden säilyttäminen ja käyttäminen. Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

51 §. Valtakunnalliset eläinten terveydenhuolto-ohjelmat. Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi. Samalla 2 momentista poistettaisiin maininta toimialueesta koska Ruokaviraston tehtäviä ei ole jaoteltu alueittain.

7.7.15 Laki eläinten sekä eräiden tavaroiden tuontivalvonnasta

13 §. Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen toiselle viranomaiselle. Pykälän 2 kohdassa oleva viittaus aluehallintovirastoon muutetaan tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.7.16 Laki eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä

4 §. Kokoamisia toteuttavien pitopaikasta riippumattomien toimijoiden rekisteröinti. Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

5 §. *Vesiviljelypitopaikkojen rekisteröinti.* Pykälän 1 momentissa elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

6 §. *Eräitä eläimiä kuljettavien henkilöiden rekisteröinti.* Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

14 §. *Porojen tunnistaminen poronhoitoalueella.* Pykälän 2 momentissa Lapin aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

16 §. *Suljettujen pitopaikkojen toimijoille ja eläimiä eräitä erityistarkoituksia varten pitävälle toimijoille myönnettävät poikkeukset.* Pykälän johdantokappaleessa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

18 §. *Eräiden eläinten tunnistusasiakirjat toiseen jäsenvaltioon siirtoa varten.* Pykälän 1 momentin 2 ja 3 kohdassa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

20 §. *Ruokavirasto.* Aluehallintoviraston tehtävien siirtyessä Ruokavirastoon koottaisiin pykälään tehtävät, joista säädetään 20 ja 21 §:ssä. Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin kumottavaksi ehdotetusta 21 §:stä eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevien säännösten noudattamisen valvontatehtävä. Aluehallintovirasto suoritti valvontaa toimialueellaan. Ruokaviraston toimialue on valtakunnallinen, minkä vuoksi säädetty valvontatehtävä olisi valtakunnallinen. Pykälän 2 momenttiin lisättäisiin kumottavaksi ehdotetusta 21 §:stä poroteurastamoiden valvonta. Pykälän 3 momenttiin lisättäisiin uusi 6 kohta, jossa säädetäisiin Ruokavirastolle tehtäväksi vastata Euroopan unionin jäsenvaltiolle ja toimivaltaiselle viranomaiselle säädetyistä eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevista tehtävistä siltä osin kuin tehtävät eivät kuulu muun viranomaisen toimivaltaan. Kohta vastaisi kumottavaksi ehdotetun 21 §:n 2 momentin 3 kohtaa.

21 §. *Aluehallintovirasto.* Aluehallintoviraston tehtävät siirtyessä Ruokavirastoon pykälä kumottaisiin tarpeettomana. Pykälässä säädetyistä tehtävistä Ruokavirastolle siirtyvistä tehtävistä säädetään ylempänä 20 §:ssä.

22 §. *Elinvoimakeskus.* Pykälän otsikossa ja pykälässä elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

24 §. *Tulli.* Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

26 §. *Eräiden tehtävien siirtäminen muulle kuin viranomaiselle.* Pykälän 1 ja 3 momentista poistettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi tarpeettomana maininta aluehallintovirastosta.

28 §. *Tiedonsaantioikeus.* Pykälän 3 momentissa tehtävien siirtämisen vuoksi aluehallinto muutettaisiin Ruokavirastoksi ja elinkeino- liikenne ja ympäristökeskus muutettaisiin elinvoimakeskukseksi.

33 §. *Rajoitus, kieltö ja muut hallinnolliset toimenpiteet.* Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi ja elinkeino- liikenne ja ympäristökeskus elinvoimakeskukseksi. Pykälän 5 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirron vuoksi Ruokavirastoksi.

36 §. *Eläinten tunnistamis- ja rekisteröintivalvonnan seuraamusmaksu.* Pykälän 1 momentin johdantokappaleessa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi ja elinkeno- liikenne ja ympäristökeskus elinvoimakeskukseksi.

40 §. *Viranomaisten suoritteista perittävät maksut.* Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

41 §. *Muulle kuin viranomaiselle maksettavat palkkiot ja korvaukset.* Pykälän 1 momentista poistettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi tarpeettomana maininta aluehallintovirastosta.

7.7.17 Laki eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin hoidettavaksi

2 §. *Määritelmät.* Pykälän 3 kohdan a alakohdassa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi. Lisäksi maanmittaustoimisto muutettaisiin Maanmittauslaitokseksi.

7 §. *Pakkoperintä.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

11 §. *Tietojen luovuttaminen.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi. Lisäksi Maaseutuvirasto muutettaisiin Ruokavirastoksi ja viittaus maanmittaustoimistoon poistettaisiin tarpeettomana, koska Maanmittauslaitoksen hallinto on organisoitu uudelleen siten, että Maanmittauslaitoksen organisaatiota kenteesta on poistettu maanmittaustoimistot hallinnollisesti itsenäisinä piirihallinnon toimintayksikköinä.

13 §. *Maksuhelpotukset.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

14 §. *Lainojen ja saamisten siirrot.* Pykälän 1 momentin 4 kohdassa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi..

15 §. *Saneerausmenettelyt.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

16 §. *Lainojen ja saamisten vakuuksia koskevat ilmoitukset.* Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

17 §. *Muu vakuuksien hoito.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

18 §. *Irtisanominen.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.7.18 Laki eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista

11 §. *Korvauksen maksamisen edellytykset.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.7.19 Laki Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta

2 §. *Maa- ja metsätalousministeriön tehtävät.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin viraston nimen muuttumisen vuoksi KEHaksi.

4 §. *Välittävät toimielimet ja valtionapuviranomaiset.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi ja kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin viraston nimen muuttumisen vuoksi KEHaksi.

6 §. *Ohjelman yhteensovittaminen.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

15 §. *Tuen myöntäminen.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

17 §. *Tuen myöntäminen yhdenmetyt meripolitiikan toimenpiteisiin.* Pykälän 1 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

18 §. *Tuen myöntäminen maa- ja metsätalousministeriön vahvistaman käyttösuunnitelman perusteella.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

21 §. *Tuen maksaminen.* Pykälän 1 momentissa kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin viraston nimen muuttumisen vuoksi KEHaksi ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

22 §. *Takaisinperinnän menettelyt.* Pykälässä kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin viraston nimen muuttumisen vuoksi KEHaksi.

24 §. *Tietojärjestelmän yhteisrekisterinpitäjät.* Pykälän 1, 2 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi xxx elinvoimakeskukseksi ja kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin viraston nimen muuttumisen vuoksi KEHaksi.

25 §. *Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi ja kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin viraston nimen muuttumisen vuoksi KEHaksi.

29 §. *Toimivaltainen elinvoimakeskus.* Pykälän otsikossa ja pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi. Lisäksi viittaus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain 5 §:ään korvattaisiin viittauksella elinvoimakeskuslain x §:ään.

7.7.20 Laki Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta

6 a §. *Jokialueiden kaupallisia lohisaaliita koskevat erityismääräykset.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

10 §. *Kalastusluvat.* Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

11 §. *Kalastusluvan siirtäminen.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

16 §. *Siirrettävien käyttöoikeuksien siirtäminen.* Pykälän 6 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

17 §. *Aloittavien kaupallisten kalastajien ei-siirrettävät käyttöoikeudet.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

18 §. *Erilliset kalastuskiintiöt.* Pykälän 5 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi..

19 §. *Toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakomenettely.* Pykälän 2 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

20 §. *Toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakaminen.* Pykälän 1-3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

21 §. *Suomen kalastuskiintiöihin tehtävien muutosten vaikutus toimijakohtaisiin kalastuskiintiöihin.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

22 §. *Toimijakohtaisen kalastuskiintiön siirtäminen.* Pykälän 4 ja 5 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

25 §. *Lohisaaliita koskevat erityismääräykset.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

26 §. *Toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden käyttömaksu.* Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

27 §. *Siirrettävän ja ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltijan velvollisuudet ja seuraamukset niiden noudattamatta jättämisestä.* Pykälän 6 ja 8 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

29 §. *Toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijan velvollisuudet ja seuraamukset niiden noudattamatta jättämisestä.* Pykälän 2 ja 5 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

30 §. *Kaupallisen kalastuksen siirrettäviä ja ei-siirrettäviä käyttöoikeuksia ja toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskeva rekisteri.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

32 §. *Haltijan oikeus käyttää kalastuskiintiörekisterin tietoja.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

39 §. *Toimivaltainen rekisterinpitäjä.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.7.21 Laki hukkakauran torjunnasta

6 §. *Katselmus ja torjuntasuunnitelma.* Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

10 §. *Valvontaviranomaiset.* Pykälän 1 ja 2 momentissa Elintarviketurvallisuusvirasto muutettaisiin Ruokavirastoksi. Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.7.22 Laki kalastuksesta Tenojoen vesistöissä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta

3 §. *Poikkeusluvan myöntävä viranomainen.* Pykälässä Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi xxx elinvoimakeskukseksi.

6 §. *Hoitosuunnitelman valmistelu ja vahvistaminen.* Pykälän 2 momentissa Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi xxx elinvoimakeskukseksi.

8 b §. *Kalatalousalueen toiminnan valvonta.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

13 §. *Sopimuksen paikallinen seurantaryhmä.* Pykälässä Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi xxx elinvoimakeskukseksi.

7.7.23 Laki kasvinsuojeluaineista

4 §. Määritelmät. Pykälän 1 momentin 8 kohdassa Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

22 §. Kasvinsuojeluaineen lentolevityksen toteuttaminen. Pykälän 1 momentissa Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

24 b §. Elinvoimakeskus. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta koskeva pykälä muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi koskemaan elinvoimakeskusta.

38 §. Kielto. Pykälän 3 momentissa Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

42 §. Rikosilmoituksen tekeminen. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.7.24 Laki kaupallisen kalastuksen vakuutustuesta

10 §. Kalastusvakuutuslaitoksen hyväksyminen. Pykälän 2 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

11 §. Kalastusvakuutuslaitoksen avustamis- ja tiedonantovelvollisuus. Pykälän 1-4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

13 §. Korvauksen hakeminen valtiolta. Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

15 §. Kalastusvakuutuslaitoksen ohjaus ja valvonta. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

16 §. Tuen saajan valvonta. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

18 §. Takaisinperinnän menettelyt. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

19 §. Toimivaltainen elinvoimakeskus. Pykälän otsikossa ja pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi ja Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi xxx elinvoimakeskukseksi.**20 §. Muutoksenhaku.** Pykälän 1 momentissa Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi xxx elinvoimakeskukseksi.

23 §. Valtionapurahastoa koskevat siirtymäjärjestelyt. Pykälän 2 momentin 4 kohdassa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.7.25 Laki kaupanvahvistajista

1 §. *Virka-asemaan perustuva kaupanvahvistajan tehtävä.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.7.26 Laki kiinteistöjen kauppahintarekisteristä

4 §. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

5 §. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi sekä aluehallintovirasto Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.7.27 Laki kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta

6 §. Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi sekä aluehallintovirasto Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.7.28 Laki luonnonmukaisesta tuotannosta

7 §. *Elinvoimakeskus.* Pykälän otsikossa ja pykälän 1 ja 2 momentin johdantokappaleissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

11 §. *Valvontasuunnitelmat.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

14 §. *Valtuutettu tarkastaja.* Pykälän 1 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

17 §. *Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.7.29 Laki maaseudun kehittämisen tukemisesta rahoituskautella 2023–2027

30 §. *Hakuaika ja hakumahdollisuudesta tiedottaminen.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

32 §. *Toimivaltainen Elinvoimakeskus.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

33 §. *Tuen hakeminen paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä.* Pykälän 2 ja 4 momenteissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

34 §. *Tukihakemuksen arviointi.* Pykälän 2 ja 3 momenteissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

36 §. *Tuen myöntäminen.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

43 §. *Maksujen hyväksyminen ja suorittaminen.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

44 §. *Tiedon antaminen seurantaan varten.* Pykälän 1 ja 2 momenteissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

47 §. *Tarkastusoikeus.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

48 §. *Tarkastuksen suorittaminen.* Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

50 §. *Tuen maksamisen lopettaminen ja takaisinperintä.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

54 §. *Takaisinperintää ja maksamisen lopettamista koskeva päätös.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

57 §. *Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen.* Pykälän 1 ja 3 momenteissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

60 §. *Valituskielto.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.7.30 Laki maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa

7 §. *Ennakkotieto.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi. Lisäksi Maaseutuvirasto muutettaisiin Ruokavirastoksi.

10 §. *Valtioneuvoston päätöksenteko-oikeus.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi. Lisäksi Maaseutuvirasto muutettaisiin Ruokavirastoksi.

11 §. *Tehtävien hoidon ohjaus ja valvonta.* Pykälän 2 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi. Lisäksi Maaseutuvirasto ja Elintarviketurvallisuusvirasto muutettaisiin Ruokavirastoksi.

12 §. Virka-apu ja tiedonantovelvollisuus. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi. Lisäksi Maaseutuvirasto ja Elintarviketurvallisuusvirasto muutettaisiin Ruokavirastoksi.

7.7.31 Laki maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta

50 §. Oikeus vaatia selvitystä luopumistuen saajalta. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

63 §. Lain toimeenpano. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.. Samassa yhteydessä muutettaisiin myös Maaseutuvirasto Ruokavirastoksi.

64 §. Lain toimeenpano Ahvenanmaan maakunnassa. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

65 §. Valvonnan järjestäminen. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.. Samassa yhteydessä muutettaisiin myös Maaseutuvirasto Ruokavirastoksi.

66 §. Tuen saajia ja sitoumusten antajia koskevien tarkastusten suorittaminen. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi. Samassa yhteydessä muutettaisiin myös Maaseutuvirasto Ruokavirastoksi.

70 §. Oikeus saada tietoja asian ratkaisemiseksi ja lakisäätöiden tehtävien toimeenpanemiseksi. Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi. Samassa yhteydessä muutettaisiin myös Maaseutuvirasto Ruokavirastoksi.

73 §. Eläkelaitoksen oikeus ja velvollisuus antaa tietoja. Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi. Samassa yhteydessä muutettaisiin myös Maaseutuvirasto Ruokavirastoksi.

7.7.32 Laki maatalouden rakennetuista

13 §. Tuettavaa toimenpidettä koskevat edellytykset. Pykälän 4 momentissa vesilaisella tarkoitettu valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi vesitaloustehtäviä hoitavaksi elinvoimakeskukseksi.

19 §. Toimenpiteen toteutusaika. Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

22 §. Tiedonanto- ja avustamisvelvollisuus. Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi..

27 §. Lainan siirtäminen ja lainaehtojen muuttaminen. Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

- 30 §. Määräaika tuen hakemiselle.** Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.
- 31 §. Tukihakemuksen arviointi.** Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.
- 33 §. Tukipäätös.** Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.
- 34 §. Tukipäätöksen mukaisen oikeuden siirtäminen.** Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.
- 37 §. Avustusmuotoisen tuen maksun suorittaminen.** Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.
- 38 §. Nostolupa.** Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.
- 40 §. Tietojen antaminen seurantaan varten.** Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.
- 40 a §. Ilmoitus tuen käytön ehtojen vastaisesta hankintamenettelystä.** Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.
- 44 §. Tarkastusoikeus.** Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.
- 45 §. Tarkastuksen suorittaminen.** Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.
- 46 §. Tuen maksamisen lopettaminen ja takaisinperintä.** Pykälän 1 momentin johdantokappaleessa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.
- 49 §. Takaisinperinnän kohtuullistaminen.** Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.
- 50 §. Takaisinperintää ja maksamisen lopettamista koskeva päätös.** Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.
- 54 §. Luotonantajan avustamis- ja tiedonantovelvollisuus.** Pykälän 1 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.
- 61 §. Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen.** Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.
- 64 §. Varojen alueellinen kohdentaminen.** Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.
- 66 §. Valituskielto.** Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.7.33 Laki maataloustuotteiden markkinajärjestelystä

42 §. *Tietojen ilmoittamisessa toimivaltainen viranomainen ja ilmoitusmenettelyt.* Pykälän 1 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

46 b §. *Kaupan pitämisen vaatimukseen liittyvissä hakemuksissa ja ilmoituksissa toimivaltainen viranomainen.* Pykälän 2 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

46 g §. *Kaupan pitämiseen liittyvien tietojen rekisteröiminen, käyttö ja luovuttaminen.* Pykälän 2 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

53 §. *Varastoon toimitettavien ja sieltä poistettavien tuotteiden tarkastus.* Pykälän 1-3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi..

56 §. *Hyväksytyjen toimijoiden ja hintaselvityksiä antavien toimijoiden tarkastukset.* Pykälän 2 ja 4 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

58 b §. *Kaupan pitämisen vaatimukseen liittyvät Lupa- ja valvontaviraston tarkastukset.* Pykälän otsikossa ja pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

58 e §. *Elinvoimakeskuksen käyttö apuna kaupan pitämisen vaatimusten tarkastuksissa.* Pykälän otsikossa ja pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

59 §. *Yksityisten toimijoiden käyttö apuna tarkastuksissa.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.7.34 Laki maatilatalouden kehittämisrahastosta

3 §. Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

3 a §. Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.7.35 Laki merellä toimivien kalastus- ja vesiviljelyalusten rekisteröinnistä

5 §. *Toimivaltainen rekisterinpitäjä.* Pykälän 1 ja 2 momentissa Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi xxx elinvoimakeskukseksi ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus elinvoimakeskukseksi.

27 §. *Tietojen luovutuksesta päättäminen.* Pykälässä Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi xxx elinvoimakeskukseksi.

7.7.36 Laki metsityksen määräaikaisesta tukemisesta

13 §. *Ennen tukipäätöstä hankittava lausunto.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

14 §. *Tukipäätös.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

28 §. *Metsäkeskuksen yhteistyö viranomaisten kanssa.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.7.37 Laki Metsähallituksen erävalvonnasta

19 §. *Valvonta.* Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Koska Lupa- ja valvontavirasto olisi valtakunnallinen virasto, momentista poistettaisiin viittaus viraston toimialueeseen.

7.7.38 Laki metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä

27 §. *Metsäkeskuksen selvittämisvelvollisuus.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Koska Lupa- ja valvontavirasto olisi valtakunnallinen virasto, momentista poistettaisiin maininta viraston toimialueesta.

28 §. *Eräät hakemuksen ratkaisemista ja hankehaun käynnistämistä varten tarvittavat hakijan selvitykset.* Pykälän 5 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.7.39 Laki Neuvostoliiton kanssa Saimaan ja Vuoksen juoksutussäännöstä tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä sopimuksen soveltamisesta

2 §. Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Koska Lupa- ja valvontavirasto olisi valtakunnallinen virasto, momentista poistettaisiin määre alueellisesti toimivaltaisesta virastosta.

3 §. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi xxx elinvoimakeskukseksi ja aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Koska Lupa- ja valvontavirasto olisi valtakunnallinen virasto, momentissa ei tarvittaisi viittausta 2 §:n 2 momenttiin toimivaltaisen viraston osalta. Pykälästä poistettaisiin maa- ja metsätalousministeriön määräyksenantovalta tehtävää hoitavasta tahosta. Menettelyjä keskitettyjen tehtävien osoittamisessa elinvoimakeskuksille on tarkoitus yhdenmukaistaa siten, että aiemman kaltaisesta hallinnollisella päätöksellä määräämisestä luovutaan.

4 §. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi xxx elinvoimakeskukseksi.

7.7.40 Laki porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista

36 §. *Valtionlainan myöntämisen edellytykset.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

40 §. *Korkotukilainan koron arviointi.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

43 §. *Toimenpiteen toteutusaika.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

46 §. *Tiedonanto- ja avustamisvelvollisuus.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

49 §. *Määräaika tuen hakemiselle.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi. Pykälän 3 momentissa Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi xxx elinvoimakeskukseksi.

50 §. *Tukihakemuksen arviointi.* Pykälän 1 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

52 §. *Neuvottelu saamelaiskäräjien kanssa.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

53 §. *Tukipäätös.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

55 §. *Tukipäätöksen mukaisen oikeuden siirtäminen.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

57 §. *Avustusmuotoisen investointituen, asunnonrakentamistuen ja paliskunnalle aitojen kunnossapitoon myönnetyn tuen maksaminen.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

58 §. *Avustusmuotoisen tuen maksun suorittaminen.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

61 §. *Nostolupa.* Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

62 §. *Valtionlainan vakuus.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

63 §. *Valtionlainan lyhentäminen ja koron suorittaminen.* Pykälän 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

65 §. *Lainan siirtäminen ja lainaehtojen muuttaminen.* Pykälän 1—3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

73 §. *Valtionvastuu.* Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

87 §. *Erityiset etuudet.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

88 §. *Erityisen etuuden peruuttaminen.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

89 §. *Liiketoimintasuunnitelman seuranta.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

93 §. *Tarkastusoikeus.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

94 §. *Tarkastuksen suorittaminen.* Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

95 §. *Tuen maksamisen lopettaminen ja takaisinperintä.* Pykälän 1 momentin johdantokappaleessa ja 6 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

96 §. *Valtionlainan määrääminen irtisanottavaksi.* Pykälän 2 ja 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.**97 §.** *Tuen saajan ilmoitusvelvollisuus ja ennakkotieto.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.**101 §.** *Takaisinperinnän kohtuullistaminen.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.**102 §.** *Takaisinperintää ja maksamisen lopettamista koskeva päätös.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

105 §. *Luotonantajan avustamis- ja tiedonantovelvollisuus.* Pykälän 1 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

109 §. *Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen.* Pykälän 1 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

112 §. *Varojen alueellinen kohdentaminen.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

119 §. *Aikaisemman lainsäädännön soveltaminen.* Pykälän 2 momentissa Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi xxx elinvoimakeskukseksi.

126 §. *Eräät aikaisemman lainsäädännön mukaiset toimenpiteet ja oikeussuhteet.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.7.41 Laki porotaloutta kohdanneiden vahinkojen korvaamisesta

6 §. *Vahingon toteaminen.* Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

11 §. *Korvauksen hakeminen.* Pykälän 1 momentissa Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi xxx elinvoimakeskukseksi.

12 §. *Päätös korvauksesta.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi. Lisäksi Maaseutuvirasto muutettaisiin Ruokavirastoksi.

14 a §. *Muutoksenhaku.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

15 §. *Korvauksen maksun keskeyttäminen ja korvauksen takaisinperintä.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.7.42 Laki ruokahallinnon tietovarannosta

5 §. *Rekistereihin liittyvät vastuut.* Pykälän 1 momentissa elinkeino- liikenne ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.. Lisäksi aluehallintoviraston tehtävien siirtyessä Ruokavirastoon poistettaisiin pykälästä tarpeettomana maininta aluehallintovirastosta.

7.7.43 Laki saariston kehityksen edistämisestä

12 §. *Ympäristöhoitoavustus.* Pykälän 2 ja 3 momentissa oleva viittaus, liikenne- ja ympäristökeskukseen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi..

7.7.44 Laki Suomen ja Ruotsin välillä tehdyn rajajokisopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta, sopimuksen soveltamisesta ja eräiden lakien kumoamisesta

2 §. Pykälässä Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi xxx elinvoimakeskukseksi.

7.7.45 Laki Suomen metsäkeskuksesta

6 §. *Maakunnallinen metsäneuvosto ja sen tehtävät.* Pykälän 2 momentin 1 kohdassa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

9 §. *Metsäkeskuksen johtokunnan tehtävät.* Pykälän 1 momentin 3 kohdassa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.7.46 Laki tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta

8 §. *Henkilöstön koulutus- ja pätevyysvaatimukset.* Pykälän 1 ja 2 momentin viittaus Etelä-Suomen aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

10 §. *Eläimiä koskeva kirjanpito ja tilastot.* Pykälän 2 ja 3 momentin viittaus Etelä-Suomen aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

21 §. *Toimintalupa ja sen hakeminen.* Pykälän 1 ja 2 momentin viittaus Etelä-Suomen tai Itä-Suomen aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

23 §. *Muutokset henkilöstössä ja toiminnassa.* Pykälän viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

27 §. *Hankeluvan muuttaminen.* Pykälän 2 ja 3 momentin viittaus Etelä-Suomen aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

28 §. *Hankeessa käytetyn tai siihen tarkoitettujen eläinten vapauttaminen, luovuttaminen ja palauttaminen.* Pykälän 3 momentissa oleva viittaus, liikenne- ja ympäristökeskukseen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

29 §. *Takautuva arviointi.* Pykälän 2 ja 3 momentin viittaus Etelä-Suomen aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

29 a §. *Hanketta koskevien asiakirjojen säilyttäminen.* Pykälän 1 momentin viittaus Etelä-Suomen aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

30 §. *Takautuva arviointi.* Pykälän 1 momentin viittaus Etelä-Suomen aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

31 §. *Asioiden valmistelu ja käsittely lautakunnassa.* Pykälän viittaus 1 ja 2 momentin viittaus Etelä-Suomen aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

33 §. *Lautakunnan henkilöstö.* Pykälän viittaus Etelä-Suomen aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

35 §. *Valvontaviranomaiset.* Pykälän viittaus aluehallintovirastoihin muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi. Lisäksi 2 momentti kumotaan tarpeettomana.

36 §. *Ruokaviraston eräät tehtävät.* Pykälän otsikko ja johdantokappaleen viittaus Etelä-Suomen aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

38 §. *Valvontasuunnitelma.* Pykälän 1 momentin viittaus Etelä-Suomen tai Itä-Suomen aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

40 §. *Tarkastus- ja läsnäolo-oikeus.* Pykälän 2 momentin viittaus Etelä-Suomen tai Itä-Suomen aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

45 §. *Rekisteri toiminnanharjoittajista.* Pykälän 2 momentin johdantokappaleen viittaus Etelä-Suomen tai Itä-Suomen aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

46 §. *Hankerekisteri.* Pykälän 1 momentin johdantokappaleen viittaus Etelä-Suomen aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi. Pykälän 3 momentin viittaus Etelä-Suomen tai Itä-Suomen aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

48 §. *Hankeluvan peruuttaminen.* Pykälän viittaus Etelä-Suomen tai Itä-Suomen aluehallintovirastoon tai aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

49 §. *Toimintaluvan peruuttaminen.* Pykälän viittaus aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

50 §. *Uhkasakko ja teettäminen.* Pykälän 1 momentin viittaus Etelä-Suomen tai Itä-Suomen aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

53 §. *Tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukunta.* Pykälän 1 momentin viittaus Etelä-Suomen aluehallintovirastoon muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

7.7.47 Laki tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta

Hallitus antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2024 hallituksen esityksen eduskunnalle tiettyjä pinta-ala- ja eläinperusteisia tukia koskevien lakien muuttamisesta, joka täytyy tulla voimaan 1.1.2025. Edellä mainittuun hallituksen esitykseen tulee sisältymään muun muassa säännökset ns. sosiaalisen ehdollisuuden vaatimuksista, joiden noudattamista työsuojeluviranomaiset tulevat valvomaan. Työsuojeluviranomaisten tehtävät ehdotetaan siirrettäväksi Lupa- ja valvontavirastoon. Koska sekä tässä että edellä mainitussa hallituksen esityksessä on muutettavana samoja voimassa olevan lain pykälää, tässä vaiheessa on mahdollista tehdä lausunnolle lähtevään hallituksen esitysluonnokseen ainoastaan muutokset verrattuna voimassa olevaan lakiin. Kun ensimmäisenä mainittuun hallituksen esitykseen sisältyvät lakimuutokset on vahvistettu ja tulleet voimaan, ehdotetut muutokset tullaan päivittämään tähän liitelakiin ennen hallituksen esityksen antamista eduskunnalle. Tässä vaiheessa tiedossa olevia päivityksiä suhteessa voimassa olevaan lakiin ja aluehallintouudistukseen liittyvään hallituksen esitysluonnokseen on muun muassa 9, 25 30 ja 54 §:ään.

6 §. Ruokavirasto. Koska aluehallintovirastoille tällä hetkellä kuuluvat ehdollisuuden valvontaan liittyvät tehtävät siirrettäisiin Ruokavirastoon, pykälän 2 momenttiin lisättäisiin Ruokaviraston tehtäviin ehdollisuuden valvonta.

7 §. Elinvoimakeskus. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

11 §. Viranomaisen alueellinen toimivalta. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

20 §. Hallinnollinen tarkastus ja ristiintarkastus. Pykälän 3, 4, 6 ja 7 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

21 §. Pinta-alamonitorointi. Pykälän 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

25 §. Tarkastusoikeus. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

26 §. Ehdollisuutta koskevat erityiset säännökset. Pykälän 1–3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin elinvoimakeskukseksi ja 2 momentissa aluehallintovirasto Ruokavirastoksi tehtävän siirtämisen vuoksi. Lisäksi pykälän 2 momentissa oleva viittaus eläinsuojelulakiin muutettaisiin viittaukseksi voimassa olevaan eläinten hyvinvoinnista annettuun lakiin (693/2023).

30 §. Valvonnassa noudatettava menettely. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

49 §. Maitorekisteri. Pykälän 5 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

50 §. Tietojen antaminen seurantaan varten. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

54 §. Muutoksenhaku. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.7.48 Laki tulvariskien hallinnasta

4 §. Elinvoimakeskusten tehtävät. Pykälän otsikossa, 1 ja 2 momentin johdantokappaleessa sekä 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi. Momentti 4 poistettaisiin. Menettelyjä keskitettyjen tehtävien osoittamisessa elinvoimakeskuksille on tarkoitus yhdenmukaistaa siten, että aiemman kaltaisesta hallinnollisella päätöksellä määräämisestä luovutaan.

8 §. Merkittävät tulvariskialueet. Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

15 §. Tulvaryhmä. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

17 §. Osallistuminen ja tiedottaminen. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

18 §. Vesistö- ja meritulvariskien hallintasuunnitelmien hyväksyminen. Pykälän 2 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

24 §. Tietojen luovuttaminen. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

25 §. Tietojen toimittaminen. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.7.49 Laki valtioneuvostokausista maatalojen maksuvalmiuslainoille

3 §. Valtioneuvostokausien myöntövaltuus ja enimmäismäärä sekä takaajan vastuun toteutuminen. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

4 §. Valtioneuvostokausen kohteena oleva luotto. Pykälän 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

6 §. Valtioneuvostokausen hakeminen ja myöntäminen. Pykälän 2 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

8 §. Tarkastusoikeus ja tarkastuksen suorittaminen. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

10 §. Tiedonanto- ja avustamisvelvollisuus. Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

11 §. Tiedonsaantioikeus ja tietojen luovuttaminen. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi. Lisäksi pykälässä oleva viittaus maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain (28/2014) 64 §:ään muutettaisiin viittaukseksi maaseudun kehittämisen tukemisestä rahoituskaudella 2023—2027 annetun lain (1325/2022) 57 §:ään.

12 §. Muutoksenhaku. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi. Lisäksi pykälässä korvattaisiin muutoksenhakuun sovellettu aiempi hallintolainkäyttölaki (586/1996) sen korvanneella lailla oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019).

7.7.50 Laki vesihuollon tukemisesta

5 §. Tukipäätös. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

9 §. Avustushakemus. Pykälän 1, 2 ja 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

13 §. *Sopimus valtion työstä.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

14 §. *Tietojärjestelmä.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.7.51 Laki vesistöhankeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä

16 §. Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi

7.7.52 Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta

7 §. *Viranomaiset.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja 3 momentissa Etelä-Suomen aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

13 §. *Luvan peruuttaminen.* Pykälän 1 momentissa Etelä-Suomen aluehallintovirasto ja aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi..

14 §. *Tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus.* Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja Etelä-Suomen aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

17 §. *Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

18 §. *Takavarikointi ja hävittäminen.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja 2 momentti poistettaisiin tarpeettomana kaikkien lain mukaisten tehtävien Lupa- ja valvontavirastoon siirtämisen vuoksi. .

19 §. *Muutoksenhaku.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja Etelä-Suomen aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

20 §. *Ilmoitus esitutkintaviranomaiselle.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.7.53 Laki yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta

4 §. *Maa- ja metsätalousministeriö.* Pykälän 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

5 §. *Elinvoimakeskus.* Pykälässä ja sen otsikossa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7 §. *Ruokavirasto, Lupa- ja valvontavirasto ja kunnalliset elintarvikevalvontaviranomaiset.* Pykälässä ja sen otsikossa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

13 §. *Kalastusluvan tilapäinen peruuttaminen.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

15 §. *Moottoritiehen mittaaminen.* Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

18 §. *Vapautukset eräistä velvoitteista.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

19 §. *LIS-kalastuksesta peräisin olevien kalastustuotteiden hävittäminen.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

20 §. *Ilmoituksia vastaanottava viranomainen, määräajan laskeminen ja tarkemmat määräykset.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

21 §. *Alle kymmenmetrisen kalastusalueen kalastuskiintiöjärjestelmään kuuluvia kalalajeja koskevat saalisilmoitukset.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

22 §. *Alle kymmenmetrisen kalastusalueen muita kuin kalastuskiintiöjärjestelmään kuuluvia kalalajeja koskevat saalisilmoitukset.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

27 §. *Ilmoitus kalastuspäiväkirjan, jälleenlaivaus- ja purkuilmoituksen ja saalisilmoituksen al-lekirjoittajista.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

28 §. *Ensiostajaksi ilmoittautuminen.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

28 a §. *Kuljetusasiakirja.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

36 §. *Saalistodistusrekisteri.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

38 §. *Yhteisrekisterinpitäjät.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

49 §. *Rikkomukset.* Pykälän 25 kohdassa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

65 §. *Rikkomusrekisterin yhteisrekisterinpitäjät.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

69 §. *Tietojen luovuttaminen rekistereistä.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

69 a §. *Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen.* Pykälän 8 ja 12 kohdassa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.7.54 Laki yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman hallinnoinnista

6 §. *Alueellinen maaseudun kehittämissuunnitelma.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.**7 §.** *Paikallinen kehittämissuunnitelma.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

8 §. *Yhteistyö.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

11 §. *Välittävä toimielin.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

18 §. *Tekninen apu.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.7.55 Lannoitelaki

23 §. *Elinvoimakeskus.* Pykälän otsikko ja pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

38 §. *Kielto.* Pykälän 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.7.56 Luopumiseläkelaki

Lain 16 §:n 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.7.57 Metsälaki

7 a §. *Maanomistajan ja metsäkeskuksen ilmoitusvelvollisuus.* Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

14 b §. *Menettely liito-oravailmoituksesta.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.7.58 Metsästyslaki

23 §. *Metsästyksen rajoittaminen yleisen turvallisuuden vuoksi.* Pykälän 1 ja 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Pykälän 3 momentti poistettaisiin tarpeettomana, koska siinä säädetään aluehallintovirastojen toimialueista talousvyöhykkeellä, ja Lupa- ja valvontaviraston toimialue olisi koko valtakunta.

88 §. *Lain noudattamisen valvonta.* Pykälän 4 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.7.59 Patoturvallisuuslaki

5 §. *Viranomaiset.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi xxx elinvoimakeskukseksi.

Patoturvallisuusviranomaisen tehtävä hoidetaan valtakunnallisena tehtävänä Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa, jolle toimivalta on keskitetty maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä. Patoturvallisuus kuuluu yhteiskunnan turvallisuuskriittisiin tehtäviin, jossa keskeistä on paitsi pato-onnettomuuksien estäminen myös energiahuoltovarmuuden ja kriittisen infran turvaaminen. Tämä turvallisuuskriittinen tehtävä on syytä osoittaa lainsäädännöllä suoraan sitä valtakunnallisesti hoitavalle taholle voimavaran ja osaamisen riittävyden ja tehtävän yhdenmukaisen hoidon varmistamiseksi.

Momentti 3 poistettaisiin, sillä menettelyjä keskitettyjen tehtävien osoittamisessa elinvoimakeskuksille on tarkoitus yhdenmukaistaa siten, että aiemman kaltaisesta hallinnollisella päätöksellä määräämisestä luovutaan.

7.7.60 Poronhoitolaki

6 §. *Paliskunta.* Pykälän 3 momentissa Lapin aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi

8 §. *Paliskunnan perustaminen.* Pykälän 1 momentissa Lapin aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

14 §. *Paliskunnan kokouksen koollekutsuminen.* Pykälän 1 momentissa Lapin aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

28 §. *Poroerotusten suorittaminen.* Pykälän 2 ja 3 momentissa Lapin aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

39 a §. *Valtakunnan rajalle rakennettava esteita.* Pykälän 3 momentissa Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi XX elinvoimakeskukseksi.

48 §. *Paliskuntain yhdistyksen toiminnan rahoitus.* Pykälässä Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi XX elinvoimakeskukseksi. Elinvoimakeskukseksi.

52 §. Valvonta. Pykälässä Lapin aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi.

7.7.61 Rehulaki

27 §. Elinvoimakeskus. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.7.62 Riistahallintolaki

5 §. Alueelliset riistaneuvostot. Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.7.63 Riistavahinkolaki

47 §. Muutoksenhaku. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

50 §. Ruokaviraston valvontatehtävä. Pykälän otsikossa sekä 1 ja 2 momentissa Maaseutuvirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ruokavirastoksi ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.7.64 Siemenlaki

23 §. Valvontaviranomaiset ja sertifiointiviranomainen. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.7.65 Taimiaineistolaki

7 a §. Valvontaviranomaiset. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.7.66 Vesihuoltolaki

4 §. Viranomaiset. Pykälän 2 ja 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

15 §. Vesihuoltolaitoksen selvilläolo- ja tarkkailuvelvollisuus. Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

15 b §. *Vesihuollon häiriötilanteista ilmoittaminen.* Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

20 d §. *Vesihuollon tietojärjestelmä.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

29 §. *Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.7.67 Yhteisaluelaki

18 §. Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi tai, kun osakaskunnan kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, Ahvenanmaan valtionvirastoksi.

31 a §. Pykälän 2 ja 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi tai, kun osakaskunnan kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, Ahvenanmaan valtiovirastoksi. ja

33 §. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi tai, kun osakaskunnan kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, Ahvenanmaan valtionvirastoksi.

7.7.68 Yhteismetsälaki

37 §. *Pantinhaltijan aseman turvaaminen.* Pykälän 1 ja 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.8 Liikenne- ja viestintäministeriön toimiala

7.8.1 Ilmailulaki

76 §. *Lentopaikkojen ja muiden alueiden käyttö.* Pykälän 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi ja ympäristöasioiden osalta Lupa- ja valvontavirastoksi. **80 §.** *Rakentamislupa-asian käsittelyyn liittyvä kuulemismenettely.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi ja ympäristöasioiden osalta Lupa- ja valvontavirastoksi.

81 b §. *Rakentamislupaa koskevan päätöksen tiedoksianto ja päätöksestä tiedottaminen.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

181 a §. *Muutoksenhakuun oikeutetut eräissä tapauksissa.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.8.2 Kyberturvallisuuslaki

26 §. *Valvovat viranomaiset.* Pykälän 1 momentin 5 kohdassa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.8.3 Laki ajoneuvojen siirtämisestä

4 §. *Velvollisuus siirtää ajoneuvo onnettomuuspaikalta.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

5 §. *Siirto pysäköimistä koskevan säännöksen perusteella.* Pykälän 1 ja 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

6 §. *Siirto tiealueella tehtävän työn tai järjestettävän tapahtuman perusteella.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7 §. *Hylätyn ajoneuvon siirto.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

15 §. *Toimivaltaiset viranomaiset.* Pykälän 2 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.8.4 Laki Liikenne- ja viestintävirastosta

2 §. *Viraston tehtävät.* Pykälän 1 momentin 7 kohdasta poistettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimialaohjaus tehtävien siirtyessä Liikenne- ja viestintävirastoon. Pykälän 8 kohdassa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.8.5 Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä

4 a §. *Esitys maantien toiminnallisesta luokasta.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

6 §. *Maantielautat.* Pykälän 2 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

8 §. *Maantiehen kuuluvat palvelualueet.* Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

11 §. *Tienpidosta vastaavat viranomaiset.* Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

15 f §. *Maantien suunnittelun tehtävät.* Pykälän 2 - 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

15 g §. *Hankearviointi.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

15 h §. *Yleissuunnittelua ja tiesuunnittelua koskevat suunnitteluperusteet.* Pykälän 2 - 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

16 §. *Tutkimusoikeus.* Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

24 §. *Yksityisten teiden liittymät ja maatalousliittymät sekä laskuajat tiesuunnitelmassa.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

27 §. *Suunnitelmien nähtäville asettaminen ja muistutusten tekeminen.* Pykälän 1 - 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

27 a §. *Lausunnot ja kunnan vastine muistutuksiin.* Pykälän 1 - 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

27 b §. *Ennakkoneuvottelu.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

27 c §. *Yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman hyväksymisesitys.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

30 §. *Suunnitelmien muuttaminen ja vähäinen poikkeaminen.* Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

32 §. *Seuranta ja jälkiarviointi.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

34 §. *Rajoitettu kunnossapito.* Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

35 §. *Liikenteen tilapäinen kieltäminen tai rajoittaminen.* Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

36 §. *Tilapäinen kulkutie.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

37 §. *Liittyminen maantiehen.* Pykälän 1-4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

38 §. *Liittymän ja ylityskohdan tekeminen, kunnossapito ja muuttaminen.* Pykälän 1, 2 ja 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

40 §. *Liittymän poistaminen.* Pykälän 2 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

42 §. *Tiealueeseen kohdistuva työ sekä rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden sijoittaminen tiealueelle.* Pykälän 1 - 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

42 a §. *Tiettyjen kaapeleiden sijoittaminen tiealueelle.* Pykälän 1 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

42 b §. *Siirto-, suojaamis- ja poistamisvelvoite.* Pykälän 1 - 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

43 §. *Erityisen talvitien ja kulkuväylän risteäminen.* Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

44 §. *Maantien suoja-alue.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

45 §. *Maantien näkemäalue.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

47 §. *Poikkeamisvalta.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

48 §. *Poikkeukset rajoituksista.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Elinvoimakeskukseksi.

49 §. *Kasvillisuuden ja luonnonesteiden poistamista koskeva menettely.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

51 §. *Lumiaita ja lumen sijoittaminen.* Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

52 §. *Tienvarsimainonta ja -ilmoittelu.* Pykälän 2 - 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

52 b §. *Määräystenantovaltuus.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

54 §. *Maantietoimituksen vireilletulo.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

56 §. *Haltuunotto.* Pykälän 1, 3 ja 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

56 a §. *Yksityisen tien luovuttaminen.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

57 §. *Lunastuksen kohteen vahvistaminen ja omistusoikeuden syntyminen tiealueeseen.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

62 §. *Lunastuksen käsitteleminen kahtena toimituksena.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

69 §. *Yksityistiejärjestelyt.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

74 §. *Muut korvaukset ja korvauksia koskeva maantietoimitus.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

75 §. *Maantietoimitus erityisissä tapauksissa.* Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

79 §. *Korvausten maksaminen ja korko.* Pykälän 1, 2 ja 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi. Pykälän 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHAKsi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

81 §. *Pakkotäytäntöönpano erityisissä tapauksissa.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

83 §. *Vähäiset korvaukset.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

85 §. *Maantietoimituksen kustannukset.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

88 §. *Maantien lakkaaminen.* Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

90 §. *Entisen tiealueen rakenteet ja laitteet.* Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Elinvoimakeskukseksi.

91 §. *Entisen tiealueen siirtyminen.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

93 §. *Entinen tiealue yksityisenä tienä.* Pykälän 3 ja 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

95 §. *Liitännäisalueen lakkauttaminen.* Pykälän 1 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

95 a §. *Tiealueen osan lakkauttaminen ja luovuttaminen.* Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

100 §. *Varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin.* Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

100 b §. *Tienpidon omavalvonta.* Pykälän 1 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

101 §. *Hallinnolliset pakkokeinot.* Pykälän 1 - 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

101 a §. *Oikeus saada tietoja.* Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

102 §. *Kustannusten periminen.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

103 §. *Päätösten tiedoksi antaminen ja tiedoksisaanti.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

104 §. *Päätösten ilmoittaminen muistutuksen tehneille ja viranomaisille.* Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

105 §. *Muutoksenhaku.* Pykälän 3 ja 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

107 §. *Päätösten välitön täytäntöönpano.* Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

108 a §. *Maantierekisteri.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.8.6 Laki liikenteen palveluista

174 §. *Määrärahan kohdentaminen ja käyttö.* Pykälän 2 momentti muutettaisiin siten, että Liikenne- ja viestintävirasto voi käyttää valtion talousarviossa osoitettua määrärahaa 173 §:n 1 momentin 1–2 kohdassa mainittuihin tarkoituksiin 181 §:n 1 momentissa säädetyn toimivaltansa rajoissa. Pykälän 4 momentti, jossa säädetään toimivaltaisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten oikeudesta käyttää määrärahaa, kumottaisiin.

174 a §. *Valtionavustuksen maksaminen ja käytön valvominen.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana.

175 a §. *Takaisinperintään liittyvien tehtävien hoitaminen.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana.

181 §. *Palvelusopimusasetuksessa tarkoitetut tieliikenteen toimivaltaiset viranomaiset* Pykälän 1 momentissa toimivaltaiset elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset muutettaisiin tehtävän siirtymisen vuoksi Liikenne- ja viestintävirastoksi. Selkeyden vuoksi ehdotetaan muutosta pykälän 5 momentin viittaukseen toimivaltaisen viranomaisen Liikenne- ja viestintävirastolta saamiinsa tietoihin.

7.8.7 Laki sähköisen viestinnän palveluista

318 §. *Tietojen luovuttaminen viranomaisesta.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.8.8 Laki vaarallisten aineiden kuljetuksesta

33 §. *Sisäinen pelastussuunnitelma ja vastuuhenkilö.* Pykälän 4 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Vastaavasti alueellinen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin alueelliseksi elinvoimakeskukseksi.

35 §. *Satama-alueen turvallisuusselvityksen hyväksyminen.* Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Vastaavasti alueellinen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin alueelliseksi elinvoimakeskukseksi.

124 §. *Muut viranomaistehtävät.* Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.8.9 Laki Väylävirastosta

2 §. *Viraston tehtävät.* Pykälän 1 momentin 6 kohdassa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.8.10 Merenkulun ympäristönsuojelulaki

9 luku

6 §. *Sataman jätehuoltosuunnitelman hyväksyminen.* Pykälän 1, 4 ja 5 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Viittaus toimialueeseen ja toimivaltaiseen viranomaiseen poistettaisiin tarpeettomina, koska Lupa- ja valvontaviraston toimivalta olisi valtakunnallinen.

7 §. *Sataman jätehuoltosuunnitelmasta kuuleminen ja tiedottaminen.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

12 luku

1 §. *Valvontaviranomaiset.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

4 §. *Lupa- ja valvontaviraston valvontatehtävät.* Pykälän otsikossa ja pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

9 §. *Virka-apu.* Pykälän 1 momentista poistettaisiin maininta aluehallintovirastosta. Pykälän perustelujen mukaan virka-apu koskisi pääsyynturvaamista tarvittaessa vaikeakulkuisiin kohteisiin ja valtuuksia yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi ja pakkotoimiin. Aluehallintovirastolla tai nyt esitettävillä uusilla viranomaisilla ei kuitenkaan olisi sellaisia toimivaltuuksia, joita muilla pykälässä tarkoitetuilla viranomaisilla on, joten maininta alueellisesta viranomaisesta voidaan poistaa tarpeettomana.

15 §. *Hallintopakko.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

16 §. *Ulkasakko, teettämisuhta ja keskeyttämisuhta.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

19 §. *Tarkemmat säännökset.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

13 luku

1 §. *Maksu, palkkiot ja kustannusten korvaaminen.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.8.11 Ratalaki

8 §. *Yleistä rautatien suunnittelusta.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

10 §. *Rautatiealueen suunnittelu ja alueiden käytön suunnittelu.* Pykälän 3 ja 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

22 a §. *Lausunnot ja kunnan vastine muistutuksiin.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

25 a §. *Tasoristeyksiä koskevat ratasuunnitelmat.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

43 a §. *Puhevallasta ratatoimituksessa.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

69 §. *Korvausten maksaminen ja korko.* Pykälän 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KE-HAKsi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

89 a §. *Eräät vahingonkorvausasiat.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

91 §. *Päätösten ilmoittaminen muistutuksen tehneille ja viranomaisille.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

92 §. *Muutoksenhaku.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.8.12 Tieliikennelaki

65 §. *Liikenteenohjaaja.* Pykälän 2 momentin 4 kohdassa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

71 §. *Liikenteenohjauslaitteen asettaminen.* Pykälän 1 momentin 1 kohdassa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

184 §. *Poikkeukset velvollisuudesta noudattaa liikennesääntöjä, liikenteenohjauslaitteita ja ajoneuvon käyttöä koskevia säännöksiä.* Pykälän 5 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

191 §. *Erikoiskuljetusluvan myöntäminen.* Pykälän 1 ja 5 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.8.13 Vesiliikennelaki

54 §. *Vesiliikennemerkin ja Lupa- ja valvontaopasteen asettaminen.* Pykälän 2 momentissa alueellinen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

102 §. *Kielto- ja rajoitusasioiden käsittely.* Pykälän 1 momentissa alueellinen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

106 §. *Lupa kilpailuihin, harjoituksiin ja muihin tapahtumiin.* Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

132 §. *Ympäristöhaittojen ehkäisemiseen ja torjumiseen liittyvä valvonta.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.8.14 Yksityistielaki

13 §. *Yksityistien lakkaaminen ja muuttuminen kaduksi.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

21 §. *Tien rakentaminen Natura 2000 -verkostoon sisältyvällä alueella tai sen läheisyydessä.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

23 §. *Teettämisuhka.* Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

61 §. *Tiekunnan kokouksen koollekutsuminen.* Pykälän 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

73 §. *Yksityistietoimituksen hakeminen.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

83 §. *Valtionavustus.* Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

85 §. *Liikenteen salliminen avustettavalla tiellä.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

88 §. *Muutoksenhaku.* Pykälän 1 - 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

91 §. *Päätösten välitön täytäntöönpano.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.9 Työ- ja elinkeinoministeriön toimiala

7.9.1 Henkilöstörahaslakia

59 a §. *Maksettavaksi erääntyneen vähäisen rahasto-osuuden lakkaaminen.* Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.9.2 Kaivoslaki

37 §. *Lausunnot lupahakemuksesta.* Pykälän 1 momentin 2 kohdassa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

58 §. *Lupapäätöksestä tiedottaminen.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

146 §. *Lopputarkastus.* Pykälän 2 momentin 3 kohdassa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Lisäksi pykälän sanajärjestyksestä muutettaisiin muutoksen edellyttämällä tavalla.

152 §. *Viranomaisen tiedonsaantioikeus.* Pykälän 5 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

159 §. *Vireillepano-oikeus.* Pykälän 1 momentin 4 kohdassa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

165 §. *Valitusoikeus.* Pykälän 1 momentin 4 kohdassa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.9.3 Kilpailulaki

35 §. *Tarkastukset elinkeinonharjoittajan liiketiloissa.* Pykälän 1 momentista poistettaisiin maininta aluehallintovirastosta, koska kilpailu- ja kuluttajaoikeudelliset tehtävät siirrettäisiin uudistuksen yhteydessä Kilpailu- ja kuluttajavirastolle.

36 §. *Tarkastukset muissa tiloissa.* Pykälän 1 momentista poistettaisiin maininta aluehallintovirastosta, koska kilpailu- ja kuluttajaoikeudelliset tehtävät siirrettäisiin uudistuksen yhteydessä Kilpailu- ja kuluttajavirastolle.

37 §. *Menettely tarkastusta toimitettaessa.* Pykälän 1, 4 ja 6 momenteista poistettaisiin maininta aluehallintovirastosta, koska kilpailu- ja kuluttajaoikeudelliset tehtävät siirrettäisiin uudistuksen yhteydessä Kilpailu- ja kuluttajavirastolle.

41 §. *Ahvenanmaan valtionviraston tehtävät.* Pykälän otsikkoa ja sen sisältöä muutettaisiin siten, että aluehallintovirasto korvataan Ahvenanmaan valtionvirastolla. Viittaus aluehallintovirastojen tehtäviin on tarpeen poistaa kilpailu- ja kuluttajaoikeudellisten tehtävien siirtyessä Kilpailu- ja kuluttajavirastolle. Aluehallintovirastolain 16 §:n mukaan Ahvenanmaan maakunnassa aluehallintovirastojen valtakunnan lainsäädäntövaltaan kuuluvat tehtävät hoitaa Ahvenanmaan

valtionvirasto. Aluehallintouudistuksen yhteydessä ei ole tarkoitus muuttaa Ahvenanmaan valtionviraston asemaa tai tehtäviä, minkä johdosta tämän lain 41 §:ssä säädettyihin Ahvenanmaan kilpailuoikeudellisista tehtävistä, joita täsmennetään edelleen Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimiksiannoissa.

Kilpailunrajoituksia koskevien päätösten tekeminen ei kuulu voimassa olevan lainsäädännön mukaan aluehallintovirastojen toimivaltaan. Siten ne eivät kuulu myöskään Ahvenanmaan valtionviraston tehtäviin Ahvenanmaan maakunnassa, eivätkä jatkossa Lupa- ja valvontavirastolle muualla valtakunnassa. Siten kilpailulain soveltamispäätöksiä tekisivät Suomessa jatkossakin Kilpailu- ja kuluttajavirasto ja markkinaoikeus.

7.9.4 Laki alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta (voimassa 1.9.2021 alkaen)

12 §. *Elinvoimakeskuksen toimivalta.* Pykälässä ja pykälän otsikossa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

13 §. *Elinvoimakeskuksen harkintavalta eräissä tapauksissa.* Pykälässä ja pykälän otsikossa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

14 §. *Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman valtakunnallisten teemojen hankkeet.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

75 §. *Viranomaisten oikeus saada ja luovuttaa tietoja.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

81 §. *Muutoksenhaku työ- ja elinkeinoministeriön päätökseen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman välittävän toimielimen hanke- ja tukiasioita sekä toimivaltaisen maakunnan liiton ja Interreg-ulkorajaohjelman hallintoviranomaisen Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien kansallista vastinrahoitusta koskevaan päätökseen.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.9.5 Laki alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta (voimassa 1.9.2021 alkaen)

6 §. *Vastuu alueiden kehittämisestä.* Pykälän 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annettu laki elinvoimakeskuslaiksi.

8 §. *Alueiden kehittämisen suunnittelu.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

9 §. *Työ- ja elinkeinoministeriön tehtävät.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

10 §. *Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman välittävä toimielin.* Pykälän 1 ja 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.9.6 Laki brexit-mukautusvarauksen kansallisesta toimeenpanosta

4 §. *Elinvoimakeskusten tehtävät ja toimivalta.* Pykälässä ja pykälän otsikossa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annettu laki elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta annetuksi laiksi.

5 §. *Valtionvarainministeriön valtionvarain controller -toiminnon tehtävät.* Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7 §. *Viranomaisten oikeus tietojen luovuttamiseen ja tiedonsaantioikeudet.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

9 §. *Kansallisten viranomaisten tarkastusoikeudet.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

10 §. *Tarkastajan toimivalta.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

11 §. *Virka-apu.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

12 §. *Kirjanpitoaineiston ja muun todentavan aineiston säilyttäminen.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.9.7 Laki eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta

4 §. *Valvontaviranomaiset.* Pykälän 7 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.9.8 Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista

143 §. *Tietojen luovuttaminen toiselle viranomaiselle.* Pykälän 16 kohdassa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.9.9 Laki kiinteistönvälitysliikkeistä ja vuokrahuoneiston välitysliikkeistä

5 a §. *Luotettavuus.* Pykälän 4 ja 5 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7 §. *Välitysliikerekisteri, rekisteri-ilmoitus ja muutoksista ilmoittaminen.* Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

8 §. *Rekisteröinnin edellytykset.* Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

16 a §. *Välittäjäkokeen suorittaneiden rekisteri.* Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

17 §. *Valvonta ja valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus.* Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

18 §. Pakkokeinot. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

19 §. Rekisteristä poistaminen. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

21 §. Muutoksenhaku Lupa- ja valvontaviraston päätökseen. Pykälän otsikossa ja 1 ja 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.9.10 Laki Kilpailu- ja kuluttajavirastosta

6 §. Velvollisuus antaa tietoja. Pykälän 1 momentissa poistettaisiin maininta aluehallintovirastosta, koska kilpailu- ja kuluttajaoikeudelliset tehtävät siirrettäisiin uudistuksen yhteydessä Kilpailu- ja kuluttajavirastolle. Momenttiin lisättäisiin maininta siitä, että Kilpailu- ja kuluttajavirasto voisi pyytää toimittamaan tietoja Ahvenanmaan valtionvirastolle, jolla on toimivaltaa silloin, kun elinkeinoharjoittajan toimipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa.

7.9.11 Laki kotoutumisen edistämisestä (voimassa 1.1.2025 alkaen)

5 §. Määritelmät. Pykälän 16 ja 17 kohdassa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

11 §. Perustieto suomalaisesta yhteiskunnasta. Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus (*kehittämis- ja hallintokeskus*) muutettaisiin KEHAKsi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

33 §. Ilman huoltajaa maassa olevan lapsen asumisen järjestäminen. Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi. Pykälän 4 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

36 §. Edustajatoiminnan ohjaus, suunnittelu ja valvonta. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

39 §. Edustajalle maksettava palkkio ja kulut. Pykälän 1 momentissa kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHAKsi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

40 §. Kuntaan ohjaamisen valtakunnallinen suunnittelu ja kehittäminen. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusalueet muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

41 §. Kuntaan ohjaamisen alueellinen suunnittelu, kehittäminen ja toimeenpano. Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

42 §. *Sopimus kuntaan ohjaamisesta ja kotoutumisen edistämisestä.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

43 §. *Kuntaan ohjaaminen.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

45 §. *Kotoutumisen edistämisen suunnittelu, kehittäminen ja seuranta kunnassa.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

48 §. *Kunnan maahanmuuton ja kotoutumisen edistämisen yhteistyöryhmä.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

51 §. *Kotoutumisen edistämisen valtakunnallinen suunnittelu, kehittäminen ja ohjaus.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi. Lisäksi pykälän 2 momentissa kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

55 §. *Elinvoimakeskuksen tehtävät.* Pykälässä ja pykälän otsikossa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi. Lisäksi pykälän 1 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

56 §. *KEHAn tehtävät.* Pykälässä ja pykälän otsikossa kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

57 §. *Lupa- ja valvontaviraston tehtävät.* Pykälässä ja pykälän otsikossa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Lisäksi pykälän 2 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

58 §. *Alueellinen maahanmuuton ja kotoutumisen edistämisen yhteistyöryhmä.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

59 §. *Valtion korvaus kunnalle ja hyvinvointialueelle.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi. Lisäksi pykälän 1 momentissa kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

64 §. *Korvaus vastaanottoon varautumisesta.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

65 §. *Valtion korvaus erityiskustannuksista.* Pykälän 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

67 §. *Sodissa vapaaehtoisina palvelleista henkilöistä aiheutuvien kustannusten korvaaminen.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

68 §. *Ihmiskaupan uhrille annetuista palveluista ja tukitoimista aiheutuvien kustannusten korvaaminen.* Pykälän 2 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

69 §. *Korvaus alaikäisenä ilman huoltajaa maahan tulleen lapsen tai nuoren asumisen tai tuen järjestämisestä.* Pykälän 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

70 §. *Korvausten maksaminen.* Pykälän 1 momentissa kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

71 §. *Maksetun korvauksen palautusvelvollisuus.* Pykälässä kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

74 §. *Kotoutumisen edistämisen valtakunnalliset tietojärjestelmäpalvelut.* Pykälässä kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

75 §. *Kunnan lisäosa valtakunnalliseen kotoutumisen asiakastietojärjestelmäkokonaisuuteen.* Pykälän 2 momentissa kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

76 §. *Kotoutumisen edistämisen valtakunnalliseen tietovarantoon tallennettavat tiedot.* Pykälän 1 momentissa kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

77 §. *Kotoutumisen edistämisen valtakunnalliseen tietovarantoon tallennettujen tietojen poistaminen.* Pykälässä kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

78 §. *Kotoutumisen edistämisen valtakunnallisen tietovarannon rekisterinpitäjät.* Pykälässä kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

79 §. *Valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin kuuluvan asiakastietojärjestelmän käyttöoikeudet.* Pykälän 3 momentissa kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

80 §. *Käyttöoikeuden myöntäminen valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin kuuluvaan asiakastietojärjestelmään.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi. Lisäksi pykälässä kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

81 §. *Valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin kuuluvaan asiakastietojärjestelmään myönnetyn käyttöoikeuden muuttaminen ja poistaminen.* Pykälän 4 momentissa kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHAKsi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

82 §. *Kuntaan ohjaamisen valtakunnallisen suunnittelun tiedonsaanti.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

83 §. *Kuntaan ohjaamisen alueellinen tiedonsaanti.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

86 §. *Kotoutumista edistävien palveluiden tarjoamiseen liittyvä tiedonsaantioikeus.* Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

89 §. *Laskennallisten korvausten käsittelyyn liittyvä tiedonsaantioikeus.* Pykälän 1 momentissa kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHAKsi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

90 §. *Muiden korvausten hakemiseen ja käsittelyyn liittyvä tiedonsaantioikeus.* Pykälän 1–4 ja 6 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi. Lisäksi pykälän 1 momentissa kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHAKsi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

91 §. *Ohjaus- ja valvontatehtäviin liittyvä tiedonsaantioikeus.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

92 §. *Elinvoimakeskuksen muu tiedonsaantioikeus.* Pykälässä ja pykälän otsikossa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

95 §. *Muutoksenhaku.* Pykälän 5 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

102 §. *Siirtymäsäännökset.* Pykälän 4 momentissa kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHAKsi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

7.9.12 Laki kuitintarjoamisvelvollisuudesta käteiskaupassa

5 §. *Valvonta.* Pykälän 1 momentissa muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi aluehallintovirasto Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.9.13 Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä.

4 §. *Yksityisten sosiaalipalvelujen tai yksityisten terveydenhuollon palvelujen tuottajan rikosrekisteriotte.* Pykälän 1 ja 2 momenteissa momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Lisäksi muutettaisiin 2 momentissa viittaussäännös kumotun lain sijasta voimassa olevan varhaiskasvatuslain (540/2018) 44 a §:n 3 momenttiin.

10 §. Rangaistussäännökset. Pykälän 1 momentin 2 kohdassa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.9.14 Laki luonnontuotteita keräävien ulkomaalaisten oikeudellisesta asemasta

8 §. KEHA:n tehtävät. Pykälän otsikossa ja pykälässä muutettaisiin nimenmuutoksen takia Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus ja lyhenne kehittämis ja hallintokeskus KEHA:ksi.

Pykälän 2 ja 3 momenteissa muutettaisiin sanat 'työsuojeluviranomaisille' ja 'työsuojeluviranomaisten' monikosta yksikköön, koska jatkossa tehtäviä hoidetaan yhdessä valtakunnallisessa virastossa (Lupa- ja valvontavirasto), eikä alueellisia työsuojeluviranomaisia enää ole.

11 §. Tietojensaantioikeus ja asiakirjojen säilyttämisvelvollisuus. Pykälän 1 ja 2 momentissa muutettaisiin nimenmuutoksen takia kehittämis- ja hallintokeskus KEHA:ksi.

12 §. Muutoksenhaku. Pykälän 1 momentissa muutettaisiin nimenmuutoksen takia kehittämis- ja hallintokeskus KEHA:ksi.

7.9.15 Laki matkapalveluyhdistelmien tarjoajista

18 §. Valvonta. Pykälästä poistettaisiin maininta aluehallintovirastosta, koska tämän lain mukaiset kuluttajaoikeudelliset tehtävät siirrettäisiin Kilpailu- ja kuluttajavirastolle.

19 §. Valvontaviranomaisen oikeus saada tietoja. Pykälän 1 momentista poistettaisiin maininta aluehallintovirastosta, koska tämän lain mukaiset kuluttajaoikeudelliset tehtävät siirrettäisiin Kilpailu- ja kuluttajavirastolle.

20 §. Tiedonsaanti viranomaiselta. Pykälästä poistettaisiin maininta aluehallintovirastosta, koska tämän lain mukaiset kuluttajaoikeudelliset tehtävät siirrettäisiin Kilpailu- ja kuluttajavirastolle.

21 §. Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen. Pykälästä poistettaisiin maininta aluehallintovirastosta, koska tämän lain mukaiset kuluttajaoikeudelliset tehtävät siirrettäisiin Kilpailu- ja kuluttajavirastolle.

7.9.16 Laki nuorista työntekijöistä

15 §. Poikkeusluvut. Pykälän 1 momentin johdantokappaleessa ja 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

16 §. Nähtävänäpito. Pykälän 1 momentista muutettaisiin maininta työsuojeluviranomaisista yksikkömuotoon vastaamaan tehtyä muutosta yhdestä työsuojeluviranomaisesta.

17 §. Valvonta. Pykälästä muutettaisiin maininta työsuojeluviranomaisista yksikkömuotoon vastaamaan tehtyä muutosta yhdestä työsuojeluviranomaisesta.

7.9.17 Laki perintätoiminnan harjoittajien rekisteröinnistä

5 §. Perintätoiminnan harjoittajien rekisteri. Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7 §. Rekisteri-ilmoitus ja muutoksista ilmoittaminen. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

8 §. Rekisteröinnin edellytykset. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

10 §. Vakavaraisuus. Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

14 §. Valvonta ja valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

15 §. Oikeus saada tietoja eräistä viranomaisten rekistereistä. Pykälän 1–3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

16 §. Pakkokeinot. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

17 §. Rekisteristä poistaminen. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

18 §. Muutoksenhaku aluehallintoviraston päätökseen. Pykälän 1 ja 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.9.18 Laki ravitsemisyriyten uudelleentyöllistämisen tukemisesta ja toiminnan rajoitusten hyvittämisestä

16 §. Toimivaltainen viranomainen. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA-keskus) KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

7.9.19 Laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä

10 §. Laiminlyöntimaksun määrääminen. Pykälän 1 ja 2 momenteista poistettaisiin maininta aluehallintovirastosta, koska aluehallintoviraston tehtävät siirrettäisiin uudistuksen yhteydessä Lupa- ja valvontavirastolle.

12 §. Valvonta. Pykälän 1 ja 2 momentista muutettaisiin maininta työsuojeluviranomaisista yksikkömuotoon vastaamaan tehtyä muutosta yhdestä työsuojeluviranomaisesta. Lisäksi 2 momentista muutettaisiin maininta aluehallintovirastosta tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.9.20 Laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä (voimassa 1.1.2025 alkaen)

12 §. Monialaisen tuen yhteistoimintamallin asiakastietoaineisto ja -järjestelmä. Pykälä muutettaisiin. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus (*kehittämis- ja hallintokeskus*) muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi. Lisäksi pykälän 2 ja 4 momentissa kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

13 §. Rekisterinpitäjät. Pykälässä kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHAKsi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

17 §. Nuorten hyvinvoinnin ja elämänhallinnan valmennus. Pykälässä kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHAKsi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

18 §. Monialaisten palveluiden kehittämisen tuen tarjoaminen. Pykälässä kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHAKsi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

7.9.21 Laki työneuvostosta ja eräistä työsuojelun poikkeusluvista

1 §. Työneuvoston asema. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

8 §. Lausunnon pyytäjä ja sen pyytäminen. Pykälän 2 kohdassa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

9 §. Lupa- ja valvontaviraston poikkeuslupa-asiat. Pykälässä ja sen otsikossa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

10 §. Poikkeuslupa-asian käsittely Lupa- ja valvontavirastossa. Pykälän otsikossa sekä 1 ja 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

11 §. Muutoksenhaku Lupa- ja valvontaviraston poikkeuslupa-asiassa antamaan päätökseen. Pykälässä ja otsikossa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

17 §. Työneuvoston asiakirjat ja poikkeuslupa- päätökset. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Lisäksi pykälän otsikkoa muutettaisiin kirjoitusvirheen korjaamiseksi. Uusi otsikko olisi *Työneuvoston asiakirjat ja poikkeuslupapäätökset*.

7.9.22 Laki työntekijöiden lähettämisestä

16 §. Toimivaltaiset viranomaiset. Pykälän 1–4 momenteista muutettaisiin maininta työsuojeluviranomaisista yksikkömuotoon vastaamaan tehtyä muutosta yhdestä työsuojeluviranomaisesta. Aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Lisäksi pykälän 5 momentti kumottaisiin tarpeettomana.

7.9.23 Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä

9 §. Yhteistyövelvollisuus. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi. Lisäksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus (*kehittämis- ja hallintokeskus*) muutettaisiin KEHAKsi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

23 §. Alueelliset työllisyyden edistämisen yhteistyö- ja seurantakeskustelut. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

25 §. Valvonta. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

26 §. Oma-aloitteisen valvonnan seuraamukset. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

112 §. Asiakastietojen käyttötarkoitukset. Pykälän 1 momentin 2 kohdassa kehittämis- ja hallinto-keskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

116 §. Muiden viranomaisten ja palveluntuottajien tiedonsaantioikeus. Pykälässä kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi. Lisäksi pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

119 §. Tietojen luovuttamista koskevat erityissäännökset. Pykälässä kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

120 §. Työvoimapalvelujen valtakunnalliset tietojärjestelmäpalvelut. Pykälässä kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

121 §. Työvoimapalvelujen valtakunnalliseen tietovarantoon tallennettavat tiedot. Pykälän 1 momentissa kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

122 §. Työvoimapalvelujen valtakunnalliseen tietovarantoon tallennettujen tietojen poistaminen ja arkistointi. Pykälän 1 momentissa kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

123 §. Työvoimapalvelujen valtakunnallisen tietovarannon rekisterinpitäjät. Pykälässä kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

124 §. Valtakunnallisen asiakastietojärjestelmäkokonaisuuden käyttöoikeudet. Pykälän 4 momentissa kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

125 §. Käyttöoikeuden myöntäminen valtakunnalliseen asiakastietojärjestelmäkokonaisuuteen. Pykälässä kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi. Lisäksi pykälän 1 ja 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

126 §. Valtakunnalliseen asiakastietojärjestelmäkokonaisuuteen myönnetyn käyttöoikeuden muuttaminen ja poistaminen. Pykälän 4 momentissa kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

130 §. *Työnhakuprofiilien tietovaranto.* Pykälän 4 momentissa kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

131 §. *Palvelualustan käytön valvonta.* Pykälässä kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

145 §. *Oikaisuvaatimus ja valitus.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

7.9.24 Laki uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä

4 §. *Yhteispisteviranomainen.* Pykälän 1 momentissa Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.9.25 Laki valtion varoista korvattavista merimiesten matkakustannuksista

4 §. *Toimivaltainen viranomainen.* Pykälässä muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus nimen vaihtumisen vuoksi KEHA:ksi.

5 §. *Hakemus ja hakemuksen käsittely.* Pykälän 1 momentissa kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

6 §. *Tarkastusoikeus.* Pykälän 1 momentissa kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

9 §. *Muutoksenhaku.* Pykälän 1 momentissa kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

7.9.26 Laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028 (voimassa 1.11.2021–31.12.2028)

4 §. *Viranomaiset.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi. Viittaus kumottavaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annettuun lakiin (897/2009) ja sen nojalla annettuun valtioneuvoston asetukseen korvattaisiin viittauksella uuteen elinvoimakeskuslakiin ja sen nojalla annettavaan valtioneuvoston asetukseen.

13 §. *Avustuspäätös.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

17 §. *Valvonta.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

18 §. Tarkastusoikeus. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

19 §. Tiedonsaantioikeus. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

20 §. Tietojen luovuttaminen. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.9.27 Laki yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä

10 §. Asiakastietojärjestelmän tietojen luovuttaminen. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset muutettaisiin tehtävän siirtymisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.9.28 Mittauslaitelaki

7 luku. Valvonta

34 §. Valvontaviranomaiset. Pykälän 1 momentissa aluehallintovirastot muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja Ahvenanmaan maakunnan alueella Ahvenanmaan valtionvirastoksi.

7.9.29 Työaikalaki

39 §. Poikkeuslupa. Pykälää muutettaisiin siten, että sen 1 momentin johdantokappaleessa ja 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.9.30 Ydinenergilaki

23 §. Lupahakemusten käsitteleminen. Pykälä 5 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi sekä elinvoimakeskukseksi että Lupa- ja valvontavirastoksi. Molemmat tahot voisivat antaa muutoksen jälkeen lausunnon.

7.9.31 Palkkaturvalaki

3 §. Viranomaiset. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus (kehittämis- ja hallintokeskus) muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

10 §. Hakemus ja hakijat. Pykälän 1 momentissa kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

13 §. Pesänhoitajan työsuhdesaatavuuttelo. Pykälässä kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

15 §. Palkkaturvan maksaminen. Pykälän 3 momentissa kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

19 §. Maksuhojennukset. Pykälän 1 ja 2 momentissa kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHAKsi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

24 §. Saatavan selvittäminen työnantajan konkurssissa. Pykälän 2 momentissa kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHAKsi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

26 §. Hallintovalitus. Pykälän 1 momentissa kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHAKsi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

28 c §. Tiedonsaanti muulta kuin asianosaiselta. Pykälän 1–3 momenteissa kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHAKsi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi. Lisäksi pykälän 1 momentissa maininta työsuojeluviranomaisista korjattaisiin yksikkömuotoon.

28 d §. Tietojen luovuttaminen. Pykälän 1 momentissa ja 2 momentin johdantokappaleessa kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHAKsi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

7.10 Sosiaali- ja terveysministeriön toimiala

7.10.1 Alkoholilaki

7 §. Lupaviranomaiset. Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ahvenanmaan valtionvirastoksi, kun vähittäismyynti- tai anniskelupaikka sijaitsee Ahvenanmaan maakunnassa, ja Lupa- ja valvontavirastoksi, kun vähittäismyynti- tai anniskelupaikka sijaitsee muualla valtakunnassa tai hakijalla ei ole kotipaikkaa Suomessa. Pykälän 2 momentti kumottaisiin tarpeettomana.

26 §. Vähittäismyyntipaikka ja vähittäismyyntiluvan myöntäminen. Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ahvenanmaan valtionvirastoksi, kun vähittäismyynti- tai anniskelupaikka sijaitsee Ahvenanmaan maakunnassa, ja Lupa- ja valvontavirastoksi, kun vähittäismyynti- tai anniskelupaikka sijaitsee muualla valtakunnassa tai hakijalla ei ole kotipaikkaa Suomessa.

27 §. Luovutuspaikka ja alkoholijuoman luovuttaminen ostajalle. Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ahvenanmaan valtionvirastoksi, kun luovutuspaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, ja Lupa- ja valvontavirastoksi, kun luovutuspaikka on muualla valtakunnassa.

28 §. Alkoholijuomien muu myynti. Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi, joka vahvistaisi myymäläauton ja –veeneen reitin. Lisäksi säädettäisiin, että Ahvenanmaan valtionvirasto hyväksyisi reitin, joka kulkee yksinomaan Ahvenanmaan maakunnan alueella.

29 §. Ilmoittaminen maahantuonnista ja viennistä. Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Tehtävä on valtakunnallinen.

47 §. *Alkoholijuomien vähittäismyynti ja anniskelu ulkomaanliikenteen aluksissa.* Pykälän 1 ja 3 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Lisäksi 1 momentissa säädettäisiin siitä, että Ahvenanmaan maakunnassa harjoitettavasta vähittäismyyntistä tulee ilmoittaa Ahvenanmaan valtionvirastolle.

53 §. *Lievästi denaturoidun väkiviinan ja alkoholivalmisteen myynti.* Pykälän 2 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi, jonka toimivalta on valtakunnallinen.

54 §. *Lisävaatimukset lievästi denaturoidun väkiviinan ja alkoholivalmisteen denaturoinnille.* Pykälän 1 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi, jonka toimivalta on valtakunnallinen.

57 §. *Henkilökunnan osaaminen.* Pykälän 2 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi, jonka toimivalta on valtakunnallinen.

60 §. *Valvonta.* Teknisistä syistä pykälä muutettaisiin kokonaisuudessaan, mutta niin, että se vastaisi pitkälle nykyistä säännöstä tehtävän siirto huomioiden.

Pykälä muutettaisiin niin, että 1 momentissa säädettäisiin siitä, että Lupa- ja valvontavirasto valvoo alkoholijuomien vähittäismyyntiä ja anniskelua sekä markkinointia koko maassa sekä ilmailulaissa (864/2014) ja meri-laissa (674/1994) tarkoitetuilla aluksilla, joilla on Suomen kansallisuus. Momentti vastaisi nykyisen lainsäädännön 2 momenttia, jossa tehtävän siirtämisen vuoksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto on muutettu Lupa- ja valvontavirastoksi.

Pykälän 2 momentissa määriteltäisiin tarkemmin Lupa- ja valvontaviraston tehtävät. Nämä vastaisivat nykyisen lainsäädännön 3 momenttia. Tehtävän siirron vuoksi Lupa- ja valvontavirastolla ei olisi enää ohjaustehtävää, sillä virastojen yhdistyessä tälle ei ole tarvetta. Tämä otettaisiin huomioon pykälän otsikossa.

Pykälän 3 momentin mukaan Tulli valvoisi tässä laissa säädettyjen maahantuontikieltojen ja -rajoitusten sekä 32 §:n noudattamista. Tämä vastaisi nykyistä 4 momenttia.

Pykälään lisättäisiin uusi 4 momentti, jossa säädettäisiin siitä, että Ahvenanmaan maakunnassa alkoholijuomien vähittäismyyntiä ja markkinointia valvoo Ahvenanmaan valtionvirasto.

61 §. *Valvontaohjelma.* Pykälä kumottaisiin tarpeettomana. Valvontaohjelmalla ohjataan pykälän 1 momentin mukaan alkoholijuomien anniskelun ja vähittäismyyntin sekä markkinoinnin alueellista lupahallintoa ja valvontaa yhdenmukaiseen ratkaisukäytäntöön ja tämän lain tehokkaaseen täytäntöönpanoon. Kun lupahallinnosta ja valvonnasta vastaisi jatkossa yksi valtakunnallinen virasto, ei ohjaukselle olisi enää tarvetta. Pykälän 2 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden ja menettelytapojen puolestaan tulevat määritellyiksi vuosittaisilla valvontasuunnitelmillä.

66 §. *Alkoholielinkeinorekisteri.* Pykälän 1 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

68 §. *Valvontaviranomaisen kiellot ja turvaamistoimet.* Pykälän 2 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Pykälän 4 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallin-

tovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ahvenanmaan valtionvirastoksi, kun menettely tapahtuu Ahvenanmaan maakunnassa, ja Lupa- ja valvontavirastoksi, kun menettely tapahtuu muualla valtakunnassa.

73 §. *Seuraamukset rikkomuksista ulkomaanliikenteessä ja alkoholiyhtiön vähittäismyynnissä.* Pykälän 1 ja 2 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Ahvenanmaan valtionvirastoksi, kun myynti tapahtuu Ahvenanmaan maakunnassa, ja Lupa- ja valvontavirastoksi, kun myynti tapahtuu muualla valtakunnassa.

74 §. *Lupa- ja valvontaviraston perimät maksut.* Pykälän otsikossa ja 1 ja 2 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Pykälän 2 momenttiin lisättäisiin uudet 5 ja 6 kohdat, jotka olisivat samat kuin muutettavan 75 §:n 1 ja 2 kohdat.

75 §. *Ahvenanmaan valtionviraston perimät maksut.* Pykälän otsikko muutettaisiin. Pykälässä säädettäisiin Ahvenanmaan valtionviraston perimistä maksuista. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin siitä, että Ahvenanmaan valtionviraston suoritteista perittävistä maksuista säädetään valtion maksuperustelaissa ja tarkemmin laissa Ahvenanmaan valtionvirastosta. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin vähittäismyynnin valvontamaksusta. Anniskelun valvontamaksusta ei säädettäisi, koska anniskelu kuuluu Ahvenanmaan itsehallintolain mukaan maakunnan lainsäädäntövaltaan. Pykälän 3 momentin mukaan valvontamaksut perittäisiin liitteen mukaisesti.

80 §. *Valvontamaksua ja alkoholiyhtiön päätöstä koskeva oikaisuvaatimus.* Pykälän 2 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Viraston toimivalta on valtakunnallinen.

81 §. *Muutoksenhaku Lupa- ja valvontaviraston ja Ahvenanmaan valtionviraston päätökseen.* Pykälän otsikko muutettaisiin koskemaan muutoksenhakua Lupa- ja valvontaviraston ja Ahvenanmaan valtionviraston päätöksestä. Pykälän 1, 2 ja 3 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja Ahvenanmaan valtionvirastoksi.

82 §. *Markkinointia koskevan asian saattaminen markkinaoikeuden käsiteltäväksi.* Pykälän 2 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja Ahvenanmaan valtionvirastoksi.

91 §. *Kuulemisvelvollisuus.* Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

Liite. Liitteen 2 kohdassa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Liitteen 5 kohdassa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.10.2 Huumausainelaki

30 §. *Kirjanpitovelvollisuus.* Pykälän 1 momentista poistettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi tarpeettomana viittaus aluehallintovirastoon.

34 §. *Lupa- ja valvontaviranomaiset.* Pykälän 4 momentista poistettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi tarpeettomana viittaus aluehallintovirastoon.

40 §. Tietojen luovuttaminen. Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

46 §. Hallinnolliset pakkokeinot. Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.10.3 Kemikaalilaki

10 §. Työsuojeluviranomainen. Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

11 §. Lupa- ja valvontavirasto ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Pykälän otsikossa, 1 momentin johtolauseessa ja 2 momentissa Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

55 §. Muutoksenhaku. Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.10.4 Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä

4 §. Pykälän 2 momentissa aluehallintovirastot muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Lisäksi poistettaisiin maininnat toimialueesta, sillä tehtävä olisi valtakunnallinen.

7.10.5 Laki eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta

3 §. Rangaistussäännös. Pykälän 3 momentin 2 ja 3 kohdassa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.10.6 Laki eräistä asbestipurkutyötä koskevista vaatimuksista

4 §. Lupaviranomainen. Pykälässä lupaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7 §. Ilmoitusvelvollisuus muutoksista. Pykälän kirjoitusasu korjattaisiin vastaamaan ehdotettua 4 §:ää.

16 §. Valvonta. Pykälän 1 momentissa lain noudattamista valvovat työsuojeluviranomaiset muutettaisiin työsuojeluviranomaiseksi johtuen Lupa- ja valvontaviraston valtakunnallisesta toimivallasta. Pykälän 2 momentti kumottaisiin tarpeettomana. Viraston valtakunnallisesta toimivallasta johtuen säännös lupaviranomaisen ja rekisterinpitäjän tehtävien keskittämisestä ei ole enää tarpeen.

7.10.7 Laki Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista

14 §. Kuntoutuksesta aiheutuneiden kustannusten korvaaminen. Pykälän 2 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Lisäksi 2 momenttiin tehtäisiin tekninen muutos, jossa kuntoutusterapia muutettaisiin oikeaan muotoon kuntoutuspsykoterapiaksi.

60 §. Tietojensaantioikeus. Pykälän 4 ja 7 momentissa Terveysturvakeskus, nykyisin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto, muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.10.8 Laki kehitysvammaisten erityishuollosta

75 a §. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.10.9 Laki kliinisestä lääketutkimuksesta

16 §. Valtakunnallinen lääketieteellinen tutkimuseettinen toimikunta. Pykälän 1 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

28 §. Oikeus saada tietoja. Pykälän 2 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.10.10 Laki korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta

35 §. Valvonta. Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.10.11 Laki kuntouttavasta työtoiminnasta

24 §. Valtion korvaus. Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin nimen muuttamisen vuoksi KEHA:ksi.

7.10.12 Laki laiva-apteekista

14 §. Valvonta ja tietojenantovelvollisuus. Pykälässä viittaukset työsuojeluviranomaisiin muutettaisiin yksikkömuotoon. Pääsääntöisenä työsuojeluviranomaisena toimivan Lupa- ja valvontaviraston toimialueena olisi työsuojelun tehtävissä koko maa. Pykälän 1 momentissa viitattaisiin jatkossakin terveydenhuollon valvontaviranomaisiin. Näitä olisivat lääkealan turvallisuus ja kehittämiskeskus Fimea sekä Lupa- ja valvontavirasto sen hoitaessaan sille erikseen säädettyjä tehtäviä sosiaali- ja terveystoimialalla. Pykälän 2 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontaviraston terveydenhuollon valvontaviranomaiseksi.

7.10.13 Laki lapsen kohdistuneen seksuaali- ja pahoinpitelyrikkoksen selvittämisen järjestämisestä

5 §. Sopimus palvelujen tuottamisesta. Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7 §. Korvausten maksaminen. Pykälän 1 ja 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.10.14 Laki liikenne- ja potilasvahinkolautakunnasta

18 §. *Lautakunnan oikeus saada virka-apua potilasvahinkoasiassa.* Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.10.15 Laki Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksesta

7 §. *Tietojen saanti.* Pykälän 1 momentin 4 kohdassa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.10.16 Laki lääkinnällisistä laitteista

46 §. *Oikeus saada ja velvoite luovuttaa tietoja.* Pykälän 3–6 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.10.17 Laki lääkärin hyväksymisestä luokkaan A kuuluvien säteilytyöntekijöiden terveydentilan seurannan suorittavaksi lääkäriksi

1 §. *Luokkaan A kuuluvien säteilytyöntekijöiden terveydentilan seurannan suorittavaksi lääkäriksi hyväksyminen.* Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Samalla päivitetäisiin lakiviittaus koskemaan voimassa olevaa säteilylakia.

4 §. *Luettelo hyväksytyistä säteilyyn perehtyneistä työterveyslääkäreistä.* Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

5 §. *Muutoksenhaku.* Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.10.18 Laki potilasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista

8 §. *Potilasasiavastaavan, sosiaaliasiavastaavan ja vastuuhenkilön tehtävät.* Pykälän 4 ja 5 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

14 §. *Potilasasiavastaavien ja sosiaaliasiavastaavien toiminnan valvonta ja valtakunnallinen rekisteri.* Pykälän 2 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.10.19 Laki rajat ylittävistä terveydenhuollosta

7 §. *Hoitoon ottamisen rajoittaminen.* Pykälän 2 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

25 §. *Yhteistyövelvoite.* Pykälässä aluehallintovirasto ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.10.20 Laki raskauden keskeyttämisestä

1 §. Pykälän 3 momentin johdantokappaleessa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

5 §. Pykälän 3 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

5 a §. Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

6 §. Pykälän 2 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

10 §. Pykälässä säädetään Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston edeltäjästä Terveydenhuollon oikeusturvakeskuksesta. Nämä viittaukset muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Pykälässä säädetään siitä, että raskauden keskeyttämiseen liittyvät hakemusasiat, jotka on säädetty Lupa- ja valvontaviraston tehtäväksi, käsitellään virastossa toimivassa raskaudenkeskeyttämis- ja sterilointiasioiden lautakunnassa. Pykälän 1 momenttiin tehtäisiin tekninen pykäläviittaustarkennus, eli pykälässä viitattaisiin myös 5 a §:ään. Lisäksi pykälässä nyt oleva säännös, jonka mukaan lautakunnasta säädetään tarkemmin asetuksella, korvattaisiin informatiivisella viittauksella, jonka mukaan lautakunnasta säädetään Lupa- ja valvontavirastosta annetussa laissa.

10 a §. Pykälä kumottaisiin. Pykälässä säädetään siitä, että raskaudenkeskeyttämis- ja sterilointiasioiden lautakunnassa kuuluvista asioista voidaan päättää myös sähköisessä kokouksessa. Sähköisestä kokouksesta olisi jatkossa säännökset Lupa- ja valvontavirastosta annetussa laissa.

11 §. Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston edeltäjää Terveydenhuollon oikeusturvakeskusta koskeva viittaus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

15 §. Pykälän 2 momentissa oleva säännös, jonka mukaan terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen on ohjattava lausunnonantaja- ja suorittajalääkäreitä yhdenmukaiseen käytäntöön keskeyttämisperusteiden tulkinnassa, kumottaisiin. Lain 11 §:ssä jo säädetään Lupa- ja valvontaviraston velvoitteesta valvoa yhdenmukaista käytäntöä, eikä näin yksityiskohtainen sääntely ohjaamisesta ole tarpeellista.

7.10.21 Laki rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta

7 a §. *Palvelujen järjestämisen valvonta.* Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.10.22 Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä

65 §. *Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tietojärjestelmäpalvelut.* Pykälän 2-4 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

80 §. *Tietojärjestelmien ja hyvinvointisovellusten rekisteröinti.* Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

82 §. *Tietojärjestelmän ja hyvinvointisovelluksen käyttöönoton jälkeinen seuranta.* Pykälän 1-2 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

88 §. *Kansaneläkelaitoksen ja tietoturvallisuuden arviointilaitoksen ilmoittamisvelvollisuus.* Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

89 §. *Tietojärjestelmien valvonta ja tarkastukset.* Pykälän 1-2 ja 4 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

90 §. *Ilmoittaminen tietojärjestelmän ja hyvinvointisovelluksen olennaisten vaatimusten poikkeamista sekä tietoverkkoihin kohdistuvista tietoturvallisuuden häiriöistä.* Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

91 §. *Lupa- ja valvontaviraston tiedonsaantioikeus valvontaa varten.* Pykälän otsikossa ja pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

92 §. *Lupa- ja valvontaviraston oikeus ulkopuolisen asiantuntijan käyttöön.* Pykälän otsikossa ja pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

93 §. *Määräys velvollisuuksien täyttämiseksi.* Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

94 §. *Käytössä oleviin tietojärjestelmiin ja hyvinvointisovelluksiin kohdistuvat velvollisuudet.* Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

95 §. *Muutoksenhaku.* Pykälän 1 ja 3 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

96 §. *Ulkosakko.* Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

97 §. *Ohjaus, valvonta ja seuranta.* Pykälän 3 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

99 §. *Maksut.* Pykälän 3 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.10.23 Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä

2 §. Määritelmät. Pykälän 5 kohdassa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

13 §. Vuokratyövoiman ja yksityiseltä palveluntuottajalta hankittavan työvoiman käyttö. Pykälän 5 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

30 §. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntija-arviot. Pykälän 2 ja 3 momentissa Valvira ja aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

51 §. Varautuminen sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueella. Pykälän 2 momentin 3 kohdassa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.10.24 Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta

4 §. Määritelmät. Pykälän 9 kohdassa aluehallintovirasto ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

5 §. Oikeus tuottaa sosiaali- ja terveystalvotuksia. Pykälän 1 momentissa Valvira muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

11 §. Palveluntuottajien rekisteri. Pykälän 1 momentissa Valvira muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Lupa- ja valvontavirasto olisi jatkossa ainoa rekisterinpitäjä, jonka vuoksi pykälän 2 momentti kumottaisiin tarpeettomana.

12 §. Rekisteriin tallennettavat tiedot ja niiden poistaminen. Pykälän 2 momentin toisessa ja viimeisessä lauseessa olevat viittaukset valvontaviranomaisiin monikkomuodossa muutettaisiin yksikkömuotoon, sillä jatkossa lain mukaan olisi vain yksi valvontaviranomainen. Valvontaviranomaisella tarkoitettaisiin 4 §:n 9 kohdan mukaan Lupa- ja valvontavirastoa.

13 §. Rekisteritietojen käyttö. Pykälän 1 momentissa viittaus valvontaviranomaisiin monikkomuodossa muutettaisiin yksikkömuotoon, sillä jatkossa lain mukaan olisi vain yksi valvontaviranomainen. Valvontaviranomaisella tarkoitettaisiin 4 §:n 9 kohdan mukaan Lupa- ja valvontavirastoa.

15 §. Toimivaltainen viranomaisena. Pykälässä säädetään toimivaltaisesta viranomaisesta palveluntuottajan rekisteröinnissä. Aluehallintovirastojen ja Valviran tehtävien siirtyessä Lupa- ja valvontavirastolle, olisi jatkossa vain yksi valvontaviranomainen, joka on määritelty 4 §:n 9 kohdassa. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana.

20 §. Ennakkotarkastus. Pykälän 3 momentissa säädetään ennakkotarkastuksen osalta toimivaltaisesta viranomaisesta. Säännöksen mukaan ennakkotarkastuksen tekee se valvontaviranomainen, joka käsittelee palveluyksikköä koskevan rekisteröinti-ilmoituksen. Säännöksen mukaan Valvira voi pyytää aluehallintovirastoa tekemään tarkastuksen. Pykälässä säädetään myös mahdollisuudesta tehdä ennakkotarkastus teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti. Jatkossa, aluehallintovirastojen ja Valviran tehtävien siirtyessä Lupa- ja valvontavirastolle, olisi vain yksi ennakkotarkastuksia tekevä valvontaviranomainen. Tämän vuoksi momenttia ehdotetaan muutettavaksi niin, että siinä säädettäisiin ainoastaan ennakkotarkastuksen tekemisestä teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti.

27 §. *Palveluntuottajan omavalvonta.* Pykälän 2 momentissa viittaus valvontaviranomaisiin monikkomuodossa muutettaisiin yksikkömuotoon, sillä jatkossa lain mukaan olisi vain yksi valvontaviranomainen. Valvontaviranomaisella tarkoitettaisiin 4 §:n 9 kohdan mukaan Lupa- ja valvontavirastoa.

31 §. *Asetuksenantovaltuus ja määräykset.* Pykälän 2 momentissa Valvira muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

32 §. *Viranomaisvalvonta ja siihen liittyvä ohjaus.* Pykälässä säädetään valvontalain mukaista viranomaisvalvontaa toteuttavista valvontaviranomaisista ja niiden työnjaosta. Jatkossa, aluehallintovirastojen ja Valviran tehtävien siirtyessä Lupa- ja valvontavirastolle, olisi vain yksi valvontaviranomainen. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi niin, että siinä säädettyistä valvontatehtävistä vastaisi Lupa- ja valvontavirasto. Momentista poistettaisiin maininnat toimialueesta, koska Lupa- ja valvontavirastolla olisi valtakunnallinen toimivalta.

Pykälän 3 momentissa säädetään Valviran tehtävästä ohjata aluehallintovirastojen toimintaa. Lisäksi momentissa säädetään Valviran valvontavastuulle kuuluvista asioista. 4 momentissa on asetuksenantovaltuus, jonka mukaan Valviran ja aluehallintoviraston työnjaosta valvonnassa ja siihen liittyvässä ohjauksessa voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. 3 ja 4 momentit kumottaisiin tarpeettomana.

34 §. *Viranomaisten välinen yhteistyö.* Pykälässä säädetään viranomaisten välisestä yhteistyöstä. Pykälän 1 momentin mukaan valvontaviranomaisten on tarvittaessa toimittava yhteistyössä keskenään ja muiden viranomaisten kanssa hoitaessaan tässä laissa säädettyjä tehtäviä. Jatkossa, aluehallintovirastojen ja Valviran tehtävien siirtyessä Lupa- ja valvontavirastolle, olisi vain yksi valvontaviranomainen. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi niin, että siinä viitattaisiin valvontaviranomaiseen yksikkömuodossa ja siitä poistettaisiin valvontaviranomaisten keskinäiseen yhteistyöhön liittyvä viittaus. Ehdotetun säännöksen mukaan valvontaviranomaisen olisi tarvittaessa toimittava yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa hoitaessaan tässä laissa säädettyjä tehtäviä.

Pykälän 5 momentissa aluehallintovirasto ja Valvira muutettaisiin valvontaviranomaiseksi, jotta valvontaviranomaiseen viitattaisiin pykälässä johdonmukaisesti vain yhdellä nimikkeellä. Valvontaviranomaisella tarkoitettaisiin 4 §:n 9 kohdan mukaan Lupa- ja valvontavirastoa.

36 §. *Tarkastusoikeus.* Pykälän 1 momentissa säädetään valvontaviranomaisen tarkastusoikeudesta. Momentista ehdotetaan poistettavaksi Valviran oikeus määrätä aluehallintovirasto suorittamaan puolestaan tarkastuksen, koska tehtävä kuuluisi valtakunnallisesti Lupa- ja valvontavirastolle.

44 §. *Täytäntöönpano.* Pykälän 1 momentissa Valvira ja aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

45 §. *Tiedonsaantioikeus.* Pykälän 1 ja 5 momentissa Valvira ja aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Vastaavasti 2 ja 4 momentissa valvontaviranomainen muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi, jotta valvontaviranomaiseen viitattaisiin pykälässä johdonmukaisesti Lupa- ja valvontavirastona. 2 ja 5 momenttia täsmennettäisiin siten, että Lupa- ja valvontaviraston tiedonsaantioikeus koskisi vain tämän lain mukaisten tehtäviensä suorittamista varten välttämättömiä tietoja.

Pykälän 1 momentissa on listattu ne tahot, joilta Valviralla, jatkossa Lupa- ja valvontavirastolla, on oikeus maksutta ja salassapitosäännösten estämättä saada tämän lain mukaisten tehtäviensä

suorittamista varten välttämättömät tiedot. Lakiin johtaneen hallituksen esityksen mukaan Valviralla olisi ollut oikeus saada tarvittavat tiedot myös ”muilta viranomaisilta ja muulta julkisoikeudelliselta yhteisöltä”. Säännöstä kuitenkin täsmennettiin eduskuntakäsittelyn aikana niin, että säännöksessä luetellaan kaikki ne tahot, joiden tietoja tiedonsaantioikeus koskee. Työllisyysrahastoa ei mainita säännöksessä. Kuitenkin palveluntuottajan luotettavuuden toteamista koskevan 7 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan valvontaviranomaisen tulee palveluntuottajan tai henkilön luotettavuuden arvioinnissa ottaa huomioon muun muassa toistuvat työttömyysvakuutusmaksuihin liittyvien maksuvelvollisuuksien hoitamisen laiminlyönnit arviointia edeltäneen kolmen vuoden ajalta. Säännökseen ehdotetaan lisättäväksi Työllisyysrahasto, joka kerää työttömyysvakuutusmaksut, jotta valvontaviranomaisella olisi mahdollisuus saada kaikki luotettavuuden arviointia koskevan tehtävänsä kannalta välttämättömät tiedot.

46 §. Tietojen luovuttaminen. Pykälän 1 momentissa säädetään valvontaviranomaisten oikeudesta luovuttaa toisilleen salassapitosääntöjen estämättä tässä laissa tarkoitettujen tehtävien suorittamisessa tarvittavat välttämättömät tiedot ja selvitykset. Jatkossa, aluehallintovirastojen ja Valviran tehtävien siirtyessä Lupa- ja valvontavirastolle, olisi vain yksi valvontaviranomainen. Tämän vuoksi 1 momentti kumottaisiin tarpeettomana. Samalla 2 momentissa olevat viittaukset valvontaviranomaiseen muutettaisiin viittauksiksi Lupa- ja valvontavirastoon, jotta viittaukset olisivat johdonmukaisia tiedonsaantioikeutta koskevan 45 §:n kanssa.

47 §. Tietojen luovuttaminen viranomaisille. Pykälän 1 momentin johdantokappaleessa valvontaviranomainen muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi, jotta viittaus valvontaviranomaiseen olisi johdonmukainen 45 ja 46 §:ssä käytettävien viittausten kanssa.

48 §. Virka-apu. Pykälässä Valvira ja aluehallintovirastot muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

49 §. Rekisteröintiin liittyvien suoritteiden maksullisuus. Pykälän 2 momentissa säädetään rekisteröintiin liittyvistä toimenpiteistä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta aluehallintovirastojen ja Valviran välillä. Jatkossa olisi vain yksi rekisteröinneistä vastaava valvontaviranomainen, jonka vuoksi momentti kumottaisiin tarpeettomana. Pykälä sisältäisi jatkossa ainoastaan rekisteröintiä koskevan päätöksen maksullisuutta koskevan viittaussäännöksen valtion maksuperustelain (150/1992) 4 §:ään. Pykälän otsikkoa muutettaisiin vastaamaan paremmin pykälän asiasisältöä.

55 §. Aikaisemman luvan ja tehdyn ilmoituksen rekisteröinti. Pykälän 1 momentissa Valvira ja aluehallintovirastot muutettaisiin tehtävän siirtymisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Vastaavasti pykälän 2 momentissa valvontaviranomainen muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi, jotta pykälässä valvontaviranomaiseen viitattaisiin johdonmukaisesti Lupa- ja valvontavirastona.

Voimaantulo. Säännöksessä säädettäisiin muutosten voimaantulosta. Muutoslailla tehdään pääasiassa tehtävien siirtymisen vuoksi tarpeelliset muutokset. Lisäksi lain 45 §:ään, jossa säädetään niistä tahoista, joilta Valviralta, jatkossa Valo-virastolla, on oikeus maksutta ja salassapitosääntöjen estämättä saada tämän lain mukaisten tehtäviensä suorittamista varten välttämättömät tiedot, ehdotetaan lisättäväksi tämän lain säätämiseen johtaneessa hallituksen esityksessä tarkoitettun mukaisesti Työllisyysrahasto. Selvyyden vuoksi siirtymäsäännöksessä säädettäisiin kuitenkin, että tämän lain voimaan tullessa aluehallintovirastossa tai Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastossa vireillä ollut asia käsiteltäisiin loppuun noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

7.10.25 Laki sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä

6 §. *Palveluista vastaavat viranomaiset ja organisaatiot sekä tietoaaineistorajaukset.* Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirastot muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja tehtäisiin rajaus, että pykälä koskee Lupa- ja valvontavirastoa siltä osin kuin se käsittelee sosiaali- ja terveydenhuoltoon liittyviä asioita. Pykälän 4 kohta kumottaisiin ja 5 kohtaan lisättäisiin Lupa- ja valvontavirasto.

28 §. *Tietoturvallisuuden arviointilaitoksen ilmoittamisvelvollisuus.* Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

30 §. *Tietojärjestelmien valvonta ja tarkastukset.* Pykälän 1, 2 ja 4 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

31 §. *Lupa- ja valvontaviraston oikeus ulkopuolisen asiantuntijan käyttöön.* Pykälän otsikossa ja 1 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

32 §. *Lupa- ja valvontaviraston tiedonsaantioikeus.* Pykälän otsikossa ja pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

33 §. *Lupa- ja valvontaviraston määräys puutteiden korjaamiseksi ja uhkasakko.* Pykälän otsikossa ja 1-4 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

34 §. *Määräys velvollisuuksien täyttämiseksi.* Pykälän 1-3 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

50 §. *Palveluista perittävät korvaukset.* Pykälän 5 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

56 §. *Ohjaus, valvonta ja seuranta.* Pykälän 2 ja 3 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

58 §. *Muutoksenhaku.* Pykälän 1 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.10.26 Laki sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta

1 §. *Sosiaalialan osaamiskeskustoiminta.* Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.10.27 Laki sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnasta

14 §. *Asian käsittely.* Pykälän 9 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin nimen muuttamisen vuoksi KEHA:ksi.

7.10.28 Laki sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevan Euroopan unionin lainsäädännön soveltamisesta

6 §. *Toimivaltaiseksi nimetyt laitokset eräissä työnhakuun liittyvissä tilanteissa.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin nimen muuttamisen vuoksi KEHA:ksi.

7.10.29 Laki sähköisestä lääkemääräyksestä

7 §. *Lääkemääräyksen allekirjoittaminen ja ammattioikeuden tarkistaminen.* Pykälän 2 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

15 §. *Tietojen luovuttaminen viranomaisille ja tieteelliseen tutkimukseen.* Pykälän 1 momentin 1 kohdassa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

24 §. *Ohjaus, seuranta ja valvonta.* Pykälän 3 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

24 b §. *Biologisten lääkkeiden määräämisen ohjaus ja valvonta.* Pykälän 3 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Momentista poistettaisiin tarpeettomana ilmoittamisen tekeminen momentissa mainittujen asioiden osalta erikseen Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle ja toimivaltaiselle aluehallintovirastolle, koska aluehallintovirastojen ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tehtävien yhdistämisen ja siirtämisen seurauksena ei olisi enää tarvetta säätää kahdelle erilliselle virastolle ilmoittamisesta.

7.10.30 Laki Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisista lastensuojeluyksiköistä

2 §. *Ohjaus, johto ja valvonta.* Pykälän 2 momentissa aluehallintovirastot muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.10.31 Laki Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta

5 §. Pykälän 1 momentin 3 kohdassa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.10.32 Laki toimeentulotuesta

27 c §. *Määräaikaisten noudattamisen seuranta.* Pykälän 3 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.10.33 Laki työsuojeluhallinnosta

1 §. Pykälästä poistettaisiin viittaus alueellisuuteen valtion aluehallinnon kokonaisuudistuksen myötä. Pykälässä todettaisiin, että työsuojeluhallinnon tehtävänä on sosiaali- ja terveysministeriön johdolla huolehtia työsuojelun ohjauksesta ja valvonnasta. Työsuojelun ohjaus koostuu sosiaali- ja terveysministeriön toteuttamasta tulosohjauksesta sekä viraston työsuojelun toimialaosaston toteuttamasta informaatio-ohjauksesta työpaikoilla. Työsuojelun valvonnasta säädetään

tarkemmin työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetussa laissa (44/2006).

3 §. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja vastuualue toimialaosastoksi. Pykälästä poistettaisiin tarpeettomana maininta toisen aluehallintoviraston työsuojelun tehtäviä hoitavasta vastuualueesta.

4 §. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin siitä, että Lupa- ja valvontavirastolla olisi tarpeellinen määrä alueellisia työsuojelulautakuntia. Jokaisella aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueella on ollut alueellista kolmikantayhteistyötä varten työmarkkinajärjestöjen edustajista koostuva työsuojelulautakunta. Työsuojelulautakuntien toiminnan tarkoituksena on ollut työsuojeluvastuun tukeminen ja kehittäminen sekä yhdyssiteenä toimiminen työsuojelun vastuualueiden ja alueellisten työsuojelutoimijoiden ja työmarkkinajärjestöjen välillä. Lupa- ja valvontaviraston työsuojelun toimialan johtajalle annettaisiin oikeus päättää työsuojelulautakuntien lukumäärästä, alueellisesta sijoittumisesta sekä niiden kokoonpanosta. Työsuojelulautakuntia koskevan sääntelyn taustalla vaikuttaa kansainvälisen työjärjestön ILO:n yleissopimuksen nro 81 (Ammattientarkastus teollisuudessa ja kaupassa) 5 artiklan vaatimus siitä, että työsuojeluviranomaisen on ryhdyttävä sopiviin toimenpiteisiin edistääkseen yhteistyötä ammattientarkastushenkilökunnan sekä työnantajien ja työntekijöiden tai heidän järjestöjensä välillä.

7.10.34 Laki työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta

2 §. Määritelmät. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi. Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriön työsuojeluviranomaisena toimiminen ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan Lupa- ja valvontavirastoa koskevaa lakiehdotusta, jossa säädettäisiin siitä, että sosiaali- ja terveysministeriö valvoo työsuojelua koskevien säännösten noudattamista Lupa- ja valvontaviraston osalta.

16 §. Käyttökielto ja väliaikainen käyttökielto. Pykälän 1 momentista poistettaisiin asianomaisen-sana. Työsuojeluviranomainen määräytyisi 2 §:n mukaisesti ja se olisi pääsääntöisesti Lupa- ja valvontavirasto.

18 §. Teknisen laitteen luovuttamiskielto. Pykälän 1 ja 4 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

21 a §. Oikeus hankkia tekninen laite tutkittavaksi valehenkilöllisyyttä käyttäen. Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

28 §. Työnantajaa edustava yhteistoimintahenkilö. Pykälän 1 momentissa viittaus työsuojeluviranomaisiin muutettaisiin yksikkömuotoon. Pääsääntöisenä työsuojeluviranomaisena toimivan Lupa- ja valvontaviraston toimialueena olisi työsuojelun tehtävissä koko maa.

29 §. Työsuojeluvastuutettu ja varavastuutettu. Pykälän 1 momentissa viittaus työsuojeluviranomaisiin muutettaisiin yksikkömuotoon. Pääsääntöisenä työsuojeluviranomaisena toimivan Lupa- ja valvontaviraston toimialueena olisi työsuojelun tehtävissä koko maa.

31 §. Työsuojeluvastuutetun tehtävät. Pykälässä viittaus työsuojeluviranomaisiin muutettaisiin yksikkömuotoon. Pääsääntöisenä työsuojeluviranomaisena toimivan Lupa- ja valvontaviraston toimialueena olisi työsuojelun tehtävissä koko maa.

43 c §. *Yhteistoiminnan osapuolet yhteisellä työpaikalla.* Pykälän 2 momentissa viittaus työsuojeluviranomaisiin muutettaisiin yksikkömuotoon. Pääsääntöisenä työsuojeluviranomaisena toimivan Lupa- ja valvontaviraston toimialueena olisi työsuojelun tehtävissä koko maa.

44 §. *Muutoksenhaku työsuojeluviranomaisen päätökseen.* Pykälän 4 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

45 §. *Muistutus.* Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin työsuojeluviranomaiseksi. Pääsääntöisenä työsuojeluviranomaisena toimii Lupa- ja valvontavirasto.

46 §. *Kuoleman tai vaikean vamman aiheuttaneesta työtapaturmasta ilmoittaminen.* Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin työsuojeluviranomaiseksi. Pääsääntöisenä työsuojeluviranomaisena toimii Lupa- ja valvontavirasto.

46 a §. *Ammattitaudista tai työstä johtuvasta muusta työperäisestä sairaudesta ilmoittaminen.* Pykälän 1 ja 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin työsuojeluviranomaiseksi. Pääsääntöisenä työsuojeluviranomaisena toimii Lupa- ja valvontavirasto.

54 §. *Valvonta.* Pykälässä lain noudattamista valvovat työsuojeluviranomaiset muutettaisiin yksikkömuotoon. Pääsääntöisenä työsuojeluviranomaisena toimivan Lupa- ja valvontaviraston toimialueena olisi työsuojelun tehtävissä koko maa.

7.10.35 Laki valtion varoista maksettavasta korvauksesta turvakotipalvelun tuottajalle

12 §. *Viranomaiset.* Pykälän 3 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Lisäksi voimassa olevan säännöksen viittaukset sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 6 lukuun ja 46 ja 48 §:ään sekä yksityisistä sosiaalipalveluista annettuun lakiin (922/2011) korvattaisiin informatiivisella viittauksella sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annettuun lakiin (741/2023), jolla mainitut lait on kumottu.

7.10.36 Laki ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta

4 §. *Kunnan ja ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen ilmoitukset.* Pykälän 1 momentin johdantokappaleessa ja 2–4 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

5 §. *Valtioneuvoston päätöksenteko-oikeus.* Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.10.37 Lastensuojelulaki

27 a §. *Määräaikojen noudattamisen valvonta.* Pykälän 3 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

79 §. *Sijaishuollon valvonta.* Pykälän 2 ja 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

80 §. *Muu valvonta.* Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.10.38 Lääkelaki

30 g §. Pykälässä säädetään Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimean (*Fimea*) velvollisuudesta ylläpitää valtakunnallista lääkkeiden haittavaikutusrekisteriä ja viranomaisten velvollisuudesta ilmoittaa toisilleen niiden tietoon tulleista epäillyistä haittavaikutuksista. Pykälän 3 momentissa Sosiaali- ja Terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Virasto vastaanottaisi jatkossa Fimean ilmoitukset lääkkeen käyttöön liittyvästä virheestä johtuvista epäillyistä haittavaikutuksista ja virasto olisi velvoitettu välittömästi ilmoittamaan Fimealle epäillyistä haittavaikutuksista, jotka on saatettu sen tietoon.

68 §. Pykälässä säädetään sosiaalihuollon palveluasumisen yksikössä (toimintayksikkö) ylläpidettävästä rajatusta lääkevarastosta.

Pykälän 3 momentissa säädetään yksityiseltä palveluntuottajalta edellytettävästä luvasta. Lupa- viranomaisen on aluehallintovirasto toimialueellaan, Ahvenanmaan osalta Lounais-Suomen aluehallintovirasto tai Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto, jos palveluntuottajalla on toimintayksikköjä useamman kuin yhden aluehallintoviraston alueella. Momenttia ehdotetaan muutettavan siten, että lupahakemus tehtäisiin jatkossa Lupa- ja valvontavirastolle kaikissa tapauksissa. Muilta osin momentti säilyisi muuttumattomana.

Pykälän 4 momentissa säädetään kunnalta edellytettävästä ilmoituksesta. Ilmoituksen vastaanottaa aluehallintovirasto alueellaan ja Ahvenanmaan osalta Lounais-Suomen aluehallintovirasto. Momenttia ehdotetaan muutettavan siten, että ilmoitukset vastaanottaisi kaikilta kunnilta Lupa- ja valvontavirasto. Muilta osin momenttia ei ehdoteta muutettavan.

Pykälän 5 momentissa säädetään muista ilmoituksista. Ilmoitukset tehdään viranomaiselle, joka on käsitellyt kyseistä varastoa koskevan lupahakemuksen tai ilmoituksen. Lisäksi säädetään viranomaisen oikeudesta vaatia uuden lupahakemuksen tekemistä. Momenttia ehdotetaan muutettavan siten, että viranomaisen sijaan viitattaisiin Lupa- ja valvontavirastoon. Viranomaistehävien siirtyessä Lupa- ja valvontavirastolle ei ole enää tarpeen huolehtia siitä, että samaa rajattua lääkevarastoa koskevat ilmoitukset käsittelee sama viranomaisen.

71 §. Pykälässä säädetään rajatun lääkevaraston valvonnasta, tarkastuksista ja seuraamuksista. Pykälän 1-5 momenttia ehdotetaan muutettavan seuraavassa kuvatuin tavoin. Pykälän 1 momentin mukaan kunta tarkastaa vuosittain alueellaan olevat rajatut lääkevarastot ja raportoi aluehallintovirastolle. Lounais-Suomen aluehallintovirasto huolehtii Ahvenanmaalla sijaitsevien rajattujen lääkevarastojen tarkastamisesta. Momenttia ehdotetaan muutettavan siten, että aluehallintovirastojen tehtävistä huolehtisi Lupa- ja valvontavirasto.

Pykälän 2 momentissa säädetään aluehallintovirastojen ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston oikeudesta tarkastaa rajattu lääkevarasto ja oikeudesta saada virka-apua poliisilta. Momenttia muutettaisiin siten, että toimivaltainen viranomaisen olisi Lupa- ja valvontavirasto. Momentista ehdotetaan poistettavan Valviran oikeus määrätä aluehallintovirasto suorittamaan tarkastus, koska tehtävä kuuluisi valtakunnallisesti Lupa- ja valvontavirastolle.

Pykälän 3 momentissa säädetään viranomaisten oikeudesta käyttää tarkastuksissa avustajaa. Momenttia ehdotetaan muutettavan siten, että aluehallintoviraston ja Valviran sijaan oikeus olisi Lupa- ja valvontavirastolla. Momentin mainintaa viranomaisesta ei muutettaisi, koska viraston lisäksi kunnalla säilyisi oikeus momentin mukaiseen avustajaan tarkastuksissa.

Pykälän 4 momentissa säädetään aluehallintoviraston ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston oikeudesta määrätä seuraamuksia. Momenttia muutettaisiin siten, että oikeus seuraamusten määräämiseen olisi Lupa- ja valvontavirastolla.

Pykälän 5 momentissa säädetään viranomaisen oikeudesta antaa huomautus tai kiinnittää toimijan huomiota säännösten noudattamiseen. Momenttia muutettaisiin siten, että viranomaisen täsmennettäisiin olevan Lupa- ja valvontavirasto. Muilta osin momenttia ei muutettaisi.

72 §. Pykälässä säädetään rajattuja lääkevarastoja koskevien tietojen tallentamisesta ja käsittelystä. Pykälän 1 momentissa säädetään tietojen tallentamisesta aluehallintovirastojen ja Valviran asianhallintarekistereihin sekä tiettyjen momentissa listattujen tietojen tallentamisesta viranomaisten yhteiseen rekisteriin. Momenttia ehdotetaan muutettavan siten, että tietojen tallentamista koskevat velvoitteet koskisivat jatkossa Lupa- ja valvontavirastoa.

Pykälän 2 momentissa säädetään rekisterinpitäjistä ja rekisterissä olevien tietojen käsittelystä. Momenttia ehdotetaan muutettavan siten, että Lupa- ja valvontavirasto toimisi jatkossa rekisterinpitäjänä ja vastaisi ainoana viranomaisena tietojen tallentamisesta ja mahdollisesta luovuttamisesta. Koska rekisteri sisältäisi kaikkia rajattuja lääkevarastoja koskevat tiedot, saisi valtakunnallisen Lupa- ja valvontaviraston henkilöstö käsitellä tietoja vain siltä osin kuin se on välttämätöntä 68 ja 71 §:ssä säädettyjen tehtävien suorittamiseksi.

Pykälän 3 momentti koskee viranomaisten välistä tietojen luovutusta. Valviran ja aluehallintovirastojen rajattuja lääkevarastoja koskevien tehtävien siirtyessä Lupa- ja valvontavirastoon, ei ole tarpeen säätää näiden viranomaisten välisestä tietojenvaihdosta. Valtakunnallisesti toimivan Lupa- ja valvontaviraston henkilöstön tietojen käsittelyä olisi kuitenkin rajattu 2 momentissa säädetyllä tavalla. Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavan siten, että siinä säädettäisiin Lupa- ja valvontaviraston oikeudesta luovuttaa toimintayksikköä valvovalle kunnalle välttämättömät tiedot sen 68 ja 71 §:ssä säädettyjen tehtävien suorittamiseksi. Pykälän 4 ja 5 momenttia ei ehdoteta muutettavan.

Henkilötietojen käsittely osana Lupa- ja valvontaviraston velvoitteita perustuisi EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (EU) 2016/679 6 artiklan 1 kohdan c alakohtaan. Jos viraston olisi välttämätöntä käsitellä toimintayksiköiden asiakkaiden henkilö- ja potilastietoja, tietojen käsittely perustuisi yleisen tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 2 kohdan h alakohtaan. Viranomaisten tietojen salassapidosta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 22-24 §:ssä.

73 §. Pykälässä säädetään viranomaistoimenpiteiden maksullisuudesta. Valviran ja aluehallintovirastojen suoritteiden maksuista säädetään niitä koskevissa asetuksissa. Pykälän 1 momentti sisältää viittaukset lakeihin, joiden nojalla ko. asetukset on annettu. Viittaukset ehdotetaan korvattavan viittauksella Lupa- ja valvontavirastosta annetun lain 24 §:ään, jossa olisi viraston maksuasetusta koskeva asetuksenantovaltuus. Pykälän 2 ja 3 momenttia ei ehdoteta muutettavan.

89 b §. Pykälässä säädetään viranomaisten välisestä tietojen vaihdosta. Pykälän 1 momentin nojalla Fimealla olisi oikeus saada tietoja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta, jota koskevat maininnat ehdotetaan muutettavan Lupa- ja valvontavirastoksi. Momentin esitöiden mukaan (HE 183/2013 vp) tiedot voisivat koskea esim. terveydenhuollon ammatinharjoittamisoikeuksien poistamista, rajoittamista, valvontatoimia tai haittavaikutuksiin johtaneita lääkitysvirheitä. Vain sellaisia tietoja tulisi antaa, jotka täyttävät momentin mukaiset edellytykset. Pykälän 2 momenttia ei ehdoteta muutettavan.

90 §. Pykälässä säädetään salassapitovelvollisuudesta. Pykälän 3 momentin mukaan Fimea saa luovuttaa tietoja yksityisen ja yhteisön liikesalaisuudesta momentissa mainituille viranomaisille silloin kun se on välttämätöntä niiden lakisääteisten tehtävien hoitamiseksi. Momentissa aluehallintovirasto ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

92 a §. Pykälässä säädetään lääkkeiden markkinoinnin valvonnasta. Pykälän 3 momentin mukaan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintovirastojen tulee valvoa, että terveydenhuollon ammattihenkilöt, joilla on oikeus määrätä tai toimittaa lääkkeitä, noudattavat lääkelain 92 §:ssä säädettyä kieltoa. Valvonnasta säädetään muutoin terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa. Momenttia ehdotetaan muutettavan siten, että valvontatehtävä siirtyisi Lupa- ja valvontavirastolle.

93 §. Pykälässä säädetään Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen oikeudesta kieltää lääkkeen markkinoinnin uudistaminen tai määrätä markkinoinnin oikaisu. Määräyksiä voidaan tehostaa uhkasakolla. Pykälän 3 momentin mukaan uhkasakon tuomitsee aluehallintovirasto Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen vaatimuksesta. Momenttia ehdotetaan muutettavan siten, että aluehallintovirasto muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi.

102 §. Pykälässä säädetään muutoksenhakuoikeudesta viranomaisten päätöksiin. Pykälän 3 momentissa säädetään 68 ja 71 §:ssä tarkoitettuja päätöksiä koskevasta muutoksenhausta. Momenttia ehdotetaan muutettavan siten, että säännöksessä mainitut aluehallintovirasto ja Valvira korvattaisiin Lupa- ja valvontavirastolla, joka huolehtisi jatkossa 68 ja 71 §:ssä säädettyistä rajattuja lääkevarastoja koskevista viranomaistehtävistä. Muilta osin pykälää ei muutettaisi.

Läkelain muuttamisesta annetun lain siirtymäsäännökset. Läkelain muuttamisesta annetun lain säännöksillä aluehallintovirastojen ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston läkelain mukaiset tehtävät siirretään Lupa- ja valvontavirastolle.

Viranomaistehtävien siirto tuo mukanaan tarpeen siirtää viranomaisten asianhallintajärjestelmistä rajattuja lääkevarastoja koskevat tiedot Lupa- ja valvontavirastolle, samoin kuin varastoja koskeva rekisteri ja sen hallinta. Lupa- ja valvontavirasto käsittelee tietoja jatkossa samoin perustein kuin aluehallintovirastot ja Valvira ovat niitä käsitelleet. Rekisterissä olevat tiedot ovat ajantasaisia lääkelain 72 §:n mukaisten säilytysaikaa koskevien säännösten nojalla. On kuitenkin mahdollista, että viranomaisten asianhallintajärjestelmissä on olemassa myös sellaisia varastojen tietoja, joita koskeva toiminta on jo lopetettu. Asianhallintajärjestelmissä olevien tietojen osalta on tämän vuoksi säädetty, että tiedot on siirrettävä vain siltä osin kuin ne ovat välttämättömiä Lupa- ja valvontaviraston lain 68 ja 71 §:ssä säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

7.10.39 Mielenterveyslaki

17 c §. *Hoidon jatkamisesta päättäminen erityistilanteissa.* Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

22 f §. *Erityisten rajoitusten kesto ja niiden täytäntöönpanon valvonta.* Pykälän 4 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.10.40 Panostajalaki

5 §. *Pätevyyskirjan myöntäminen.* Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

- 6 §. Terveystilan osoittaminen.** Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.
- 8 §. Panostajan koulutus.** Pykälän 2 ja 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.
- 10 §. Poikkeukset koulutus- ja työkokemusvaatimuksista.** Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.
- 11 §. Pätevyyskirjan hakeminen.** Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.
- 12 §. Turvallisuus selvitys.** Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.
- 14 §. Pätevyyskirjan uusiminen.** Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.
- 15 §. Pätevyyskirjan peruuttaminen.** Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.
- 16 §. Pätevyyskirjan väliaikainen peruuttaminen.** Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.
- 17 §. Huomautus.** Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.
- 18 §. Pätevyyskirjan haltijan ilmoitusvelvollisuus.** Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.
- 19 §. Työnantajan ilmoitusoikeus.** Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.
- 20 §. Poliisin ilmoitusvelvollisuus.** Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.
- 21 §. Terveystilan ammattihenkilön ilmoitusoikeus.** Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.
- 22 §. Panostajan pätevyyskirjojen rekisteri.** Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.
- 23 §. Tietojen luovuttaminen, henkilötietojen käsittely ja rekisteröidyn oikeudet.** Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.
- 24 §. Muutoksenhaku.** Pykälän 1 momenttiin selkeytettäisiin, että panostajan kuulustelun hylkäävään päätökseen saa vaatia oikaisua Lupa- ja valvontavirastolta. Muutos olisi tekninen. Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

26 §. Poikkeuslupa. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

28 §. Valvonta. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

29 §. Pätevyyskirjan kaava. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.10.41 Potilasvakuutuslaki

55 §. Potilasvakuutuskeskuksen oikeus saada virka-apua. Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

57 §. Potilasvakuutuskeskuksen ilmoitusoikeus. Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.10.42 Sairausvakuutuslaki

1 luku Lain tarkoitus ja soveltamisala

4 §. Määritelmät. Pykälän 2 kohdassa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

3 luku Hoito- ja tutkimuskorvaukset

6 §. Sairaanhoidokorvauksen korvaustaksan enimmäismäärä ja perusteet sekä korvaustaksan vahvistaminen. Pykälän 2 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

19 luku Tietojen saamista ja luovuttamista koskevat säännökset

4 §. Tiedot hoitolaitoksilta, vankiloilta ja Lupa- ja valvontavirastolta. Pykälän otsikossa sekä 3 ja 4 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

5 §. Tietojen luovuttaminen eräissä tapauksissa. Pykälän 1 momentin 3 kohdassa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.10.43 Sosiaalihuoltolaki

22 a §. Perheryhmäkoti. Pykälän 5 momentissa Sosiaali- ja terveysalan valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

25 §. Mielenterveystyö. Pykälän 5 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

60 b §. Koulutuskorvausten maksaminen. Pykälän 1 momentissa Lounais-Suomen aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

60 c §. *Yliopistotasaisen sosiaalityön tutkimuksen rahoitus.* Pykälän 1 momentissa Lounais-Suomen aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.10.44 Steriloimislaki

4 §. Pykälän 1 momentin 3 kohdassa ja 3 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Pykälästä lisäksi kumottaisiin nyt pykälän 4 momentissa oleva asetuksenantovaltuutus. Asetuksenantovaltuutus viittaa sääntelyyn, joka on kumottu steriloimislain 1 ja 4 §:n muuttamisesta annetulla lailla (296/2023).

5 §. Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Pykälässä säädetään siitä, että raskauden keskeyttämiseen liittyvät hakemus-asiat, jotka on säädetty Lupa- ja valvontaviraston tehtäväksi, käsitellään virastossa toimivassa raskaudenkeskeyttämis- ja steriloimisasioiden lautakunnassa. Pykälässä nyt oleva säännös, jonka mukaan lautakunnasta säädetään tarkemmin asetuksella, korvattaisiin informatiivisella viittauksella, jonka mukaan lautakunnasta säädetään Lupa- ja valvontavirastosta annetussa laissa.

Pykälässä oleva muutoksenhakua koskeva oikaisuvaatimusta ja muutoksenhakua koskeva sääntely muutettaisiin nykyisten käytänteiden mukaisiksi. Viittaus siihen, että viraston päätöksestä annettuun hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan, kumottaisiin, koska oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) on asiasta säännös. Pykälässä täsmennettäisiin selvyuden vuoksi sitä, että jos lääkäri tai kaksi lääkäriä on antanut kielteisen päätöksen steriloimisesta, ei tästä päätöksestä voisi hakea erikseen muutosta. Lain 4 §:n mukaan hakija voi tällöin hakea sterilointia Lupa- ja valvontavirastolta. Tästä päätöksestä voi hakea oikaisua virastolta ja muutosta hallinto-oikeudelta.

8 §. Pykälässä viitattaisiin laillistetun lääkärin ja terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen myöntämän luvan saaneen lääkärin sijaan terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) tarkoittamaan laillistettuun lääkäriin ja ammatinharjoittamisluvan saaneeseen lääkäriin. Säännöksessä mainittu terveydenhuollon oikeusturvakeskus yhdistyi vuonna 2009 Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen kanssa, muodostaen Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston. Oikeuden harjoittaa ammattia laillistettuna lääkärinä sekä ammatinharjoittamisluvan myöntäisi tehtävän siirtämisen vuoksi jatkossa Lupa- ja valvontavirasto. Pykälässä ei ole välttämätöntä viitata viranomaiseen, joka myöntää ammatinharjoittamisluvan tai oikeuden harjoittaa ammattia, vaan riittävää on viitata lakiin, jonka nojalla ne on myönnetty.

7.10.45 Säteilylaki

139 §. *Valtion huolehtimisvelvollisuus.* Pykälän 3 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.10.46 Tartuntatautilaki

7 §. *Valtakunnallinen torjuntatyö.* Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

8 §. *Torjuntatyö Lupa- ja valvontavirastossa.* Pykälän otsikossa ja pykälän 2 ja 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

12 §. Torjuntatyön valvonta. Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Pykälän 2 ja 3 momentti kumottaisiin tarpeettomana, sillä aluehallintovirastojen ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tehtävien yhdistämisen ja siirtämisen seurauksena ei olisi enää tarvetta säätää kahden erillisen viraston tehtävänjaosta.

13 §. Asetuksenantovaltuus. Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Pykälän 2 momentti kumottaisiin tarpeettomana, sillä aluehallintovirastojen ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tehtävien yhdistämisen ja siirtämisen seurauksena ei olisi enää tarvetta säätää kahden erillisen viraston tehtävänjaosta.

15 §. Kohdennetut terveystarkastukset. Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

16 §. Pakollinen terveystarkastus. Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

18 §. Laboratoriotutkimukset ja toimilupa. Pykälän 2, 4 ja 5 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

36 §. Hoitoon liittyvien infektioiden rekisterit. Pykälän 4 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

40 §. Tietojen luovuttaminen rekistereistä. Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

58 §. Laajaan tartunnanvaaraan liittyvät toimenpiteet. Pykälän 1 ja 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Lisäksi säädettäisiin, että Lupa- ja valvontavirasto voisi tehdä useaa hyvinvointialuetta koskevan päätöksen.

71 §. Äkillinen vakava terveysvaara. Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

89 §. Virka-apu. Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.10.47 Terveystarkastuslaki

27 §. Mielen terveyden hoito. Pykälän 4 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

60 §. Valtion korvaus koulutuksesta muulle terveydenhuollon toimintayksikölle kuin yliopistolaiselle sairaalalle. Pykälän 3 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

63 §. Koulutuskorvauksen ja tutkimusrahoituksen maksaminen. Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Pykälän 2 momentissa Lounais-Suomen aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

68 a §. *Lääketieteellisten asiantuntijalausuntojen antaminen.* Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

78 a §. *Terveydenhuollon palveluvalikoimaneuvosto.* Pykälän 3 momentissa säädetään Terveydenhuollon palveluvalikoimaneuvoston kokoonpanosta. Pykälän 3 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Momentista lisäksi poistettaisiin Suomen Kuntaliitto ry lakisääteisenä tahona, joka neuvostossa tulee olla edustettuna. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu on siirtynyt kunnilta hyvinvointialueille, jolloin Suomen Kuntaliiton lakisääteinen jäsenyys ei ole enää perusteltua. Käytännössä toimikaudelle 2023-2026 asetetussa neuvottelukunnassa Kuntaliiton edustajana on Hyvil Oy, joka on hyvinvointialueiden perustama, muun muassa hyvinvointialueille neuvontaa antava yhtiö. Momentin mukaan neuvostossa tulee olla suomalaisen terveydenhuolto- ja sosiaaliturvajärjestelmän asiantuntemus. Neuvostoon on nimetty jäseniä hyvinvointialueilta. Estettä ei olisi, että myös jatkossa Hyvil Oy:stä nimettäisiin jäsen neuvostoon tämän asiantuntemuksen edustajana.

Lain voimaantulosäännöksen perusteella toimikaudelle 2023-2026 nimetty palveluvalikoimaneuvosto voisi jatkaa toimikautensa loppuun lain voimaan tullessa voimassa olleella kokoonpanolla. Täten jos Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston jäsen ja varajäsen siirtyvät Lupa- ja valvontaviraston palvelukseen, voisivat he jatkaa toimikauden loppuun ilman erillisen muutospäätöksen tekoa. Estettä ei kuitenkaan luonnollisesti olisi jäsenen muuttamiseen. Suomen Kuntaliittoa edustavan Hyvil Oy:n jäsen ja varajäsen voisi myös jatkaa toimikauden loppuun, tai jos on tarve muuttaa Hyvil Oy:n jäsentä, voisi hän jatkossa edustaa suomalaisen terveydenhuoltojärjestelmän asiantuntemusta.

7.10.48 Terveydensuojelulaki

4 §. *Terveydensuojelun valtakunnallinen johto, ohjaus ja valvonta.* Pykälän otsikko muutettaisiin terveydensuojelun valtakunnalliseksi johdoksi, ohjaukseksi ja valvonnaksi. Pykälän 2 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Lisäksi Lupa- ja valvontaviraston tehtäväksi säädettäisiin terveydensuojelun valvonta ja kuntien terveydensuojelun valvontasuunnitelmien ja niiden toteutumisen arviointi. Voimassa olevan lain 5 §:n mukaan nämä tehtävät kuuluvat aluehallintovirastoille niiden toimialueella.

4 a §. *Valtakunnallinen valvontaohjelma.* Pykälän 1 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

5 §. *Alueellinen terveydensuojelu.* Pykälä kumottaisiin tarpeettomana, sillä Lupa- ja valvontaviraston tehtävistä säädettäisiin 4 §:n 2 momentissa.

6 §. *Kunnan terveydensuojelutehtävät.* Pykälän 4 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

8 §. *Häiriötilanteisiin varautuminen.* Pykälän 2 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

17 a §. *Laatuvaatimuksista poikkeaminen.* Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

18 §. *Talousvettä toimittavan laitoksen toiminnan hyväksyminen.* Pykälän 4 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset muutettaisiin elinvoimakeskukseksi tehtävän siirtämisen vuoksi. Lisäksi Lupa- ja valvontaviraston osalta poistettaisiin viittaus alueellisuudesta, sillä Lupa- ja valvontavirasto olisi valtakunnallinen virasto.

18 a §. *Ilmoitusvelvollisuus vedenjakelualueesta.* Pykälän 3 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

19 a §. *Vedentuotantoketjun riskienhallintasuunnitelma.* Pykälän 3 momentista poistettaisiin informatiivinen viittaus vesihuoltolain (119/2001) 4 §:ään, jossa säädetään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja kunnan ympäristökeskuksen osallistumisesta talousveden tuotantoketjun riskienhallintaan. Ehdotuksella ei ole oikeusvaikutuksia.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävistä talousveden riskienhallinnassa on esitetty perustelut hallituksen esityksessä HE 196/2022. Nykyiset Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävät jakautuvat siten, että vesienhoitoon liittyvät tehtävät siirtyvät Lupa- ja valvontavirastoon ja vesihuoltoon liittyvät tehtävät elinvoimakeskukseen. Talousveden tuotantoketjun riskienhallinnan kannalta sekä vesienhoitoon että vesihuoltoon liittyvät tehtävät ovat ensiarvoisen tärkeitä.

Voimassa olevan vesihuoltolain 4 §:n mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen osallistuvat tarvittaessa toimialoillaan terveydensuojelulaissa tarkoitettuun vedentuotantoketjun riskienhallintaan tarvittavien ympäristötietojen kokoamiseen sekä riskienhallinnan toimenpiteiden tunnistamiseen. Tehtävän siirtämisen vuoksi tämä vesihuoltolain mukainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävä siirtyy elinvoimakeskukseen.

Lupa- ja valvontavirastoon siirtyy vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen vesienhoitolainsäädännön mukaiset tehtävät. Näitä ovat muun muassa tietojen kokoaminen vesien ominaispiirteistä, ihmisen toiminnan aiheuttamista vaikutuksista vesiin, Euroopan yhteisön lainsäädännön mukaan suojeltavista alueista ja talousveden ottoon tarkoitetuista alueista sekä vesien tilan luokittelu. Lupa- ja valvontavirasto valmistelee myös vesienhoitoaluekohtaiset vesienhoitosuunnitelmat ja toimenpideohjelmat, järjestää vesien seurannan ja laatii vesien tilan seurantaohjelmat, mikä tulisi ottaa huomioon talousveden tuotantoketjun riskienhallinnan suunnittelussa.

Talousveden tuotantoketjun riskienhallinnan ja riskienhallintasuunnitelmien laatimisen kannalta on välttämätöntä, että nykyinen yhteistyö terveydensuojelun, vesihuollon sekä vesienhoidon välillä jatkuu myös vastaisuudessa.

Pykälän 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja elinvoimakeskukseksi.

20 §. *Veden laatua koskeva valvonta, määräykset ja tiedottaminen.* Pykälän 2 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

20 a §. *Talousveden välityksellä leviävän taudin ehkäiseminen.* Pykälän 2 momentissa asianomainen aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

20 b §. *Talousvesihygieeninen osaaminen.* Pykälän 1 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

21 §. *Tietokokonaisuudet.* Pykälän 1 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

28 a §. *Allasvesihygieeninen osaaminen.* Pykälän 1 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

47 §. *Valvontaviranomaisen ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuus.* Pykälän 2 ja 3 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

48 §. *Virka-apu.* Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

49 a §. *Tutkimuslaboratoriot.* Pykälän 3 ja 4 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

49 b §. *Tutkimuslaboratorioiden valvonta.* Pykälän 1 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

50 a §. *Terveysturvallisuustarkastuksesta perittävät muut maksut.* Pykälän 4 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

52 §. *Lupa- ja valvontaviraston määräykset.* Pykälän otsikossa ja pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

53 §. *Uhkasakko sekä teettämis- ja keskeyttämishukka.* Pykälän 2 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

59 a §. *Testi ja testaaminen.* Pykälän 1 momentin johdantokappaleessa ja 2 ja 3 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.10.49 Tupakkalaki

6 §. *Lupa- ja valvontaviraston tehtävät.* Pykälän otsikossa ja 1 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Lisäksi Lupa- ja valvontaviraston tehtäväksi säädettäisiin huolehtia toiminnasta tupakoinnin lopettamiseksi. Voimassa olevan tupakkalain 7 §:n mukaan kyseinen tehtävä kuuluu aluehallintovirastoille niiden toimialueella.

7 §. *Aluehallintoviraston tehtävät.* Pykälä kumottaisiin tarpeettomana, sillä Lupa- ja valvontaviraston tehtävistä säädettäisiin 6 §:ssä.

9 §. *Muiden viranomaisten tehtävät.* Pykälän 2 ja 3 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

10 §. *Tupakkatuotteen valmistajan ja maahantuojan yleiset velvollisuudet.* Pykälän 2 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

14 §. *Ainesosa-, päästö- ja paloturvallisuusilmoitukset.* Pykälän 1 momentin johdantokappaleessa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

15 §. *Muutosilmoitukset.* Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

16 §. *Markkinatutkimukset ja myyntimäärät.* Pykälän 1 momentin johdantokappaleessa ja 2 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

18 §. *Tiukennettu ilmoitusvelvollisuus.* Pykälän 2 ja 3 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

20 §. *Ilmoitus uudesta tupakkatuotteesta.* Pykälän 1 momentissa, 2 momentin johdantokappaleessa ja 3 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

21 §. *Tupakkatuotteita koskevien tietojen toimittamisen tapa, malli ja ajankohta.* Pykälän 1 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

22 §. *Eräiden muiden tuotteiden valmistajan ja maahantuojan yleiset velvollisuudet.* Pykälän 2 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

26 §. *Ennakoilmoitus sähkösavukkeista, täyttösäiliöistä ja höyrystettäväksi tarkoitetuista nikotiinittomista nesteistä.* Pykälän 1 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

27 §. *Markkinatutkimukset ja myyntimäärät sähkösavukkeista, nikotiininesteistä ja höyrystettäväksi tarkoitetuista nikotiinittomista nesteistä.* Pykälän 1 momentin johdantokappaleessa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

28 §. *Haittavaikutusten seuranta ja korjaavat toimenpiteet.* Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

29 §. *Ainesosailmoitukset poltettavaksi tarkoitetuista kasviperäisistä tuotteista.* Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

30 §. *Eräitä muita tuotteita koskevien tietojen toimittamisen tapa, malli ja ajankohta.* Pykälän 1 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

42 a §. *Talouden toimijan tunnuksen tekeminen toimimattomaksi.* Pykälän johdantokappaleessa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

49 §. *Vähittäismyyntilupaa koskevat ilmoitukset.* Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

50 §. *Tukkumyynnin ilmoituksenvaraisuus.* Pykälän 3 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

60 §. *Tukkumyynnin rajoitukset.* Pykälän 5 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

83 §. *Valvontaohjelma.* Pykälän 1 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

84 §. *Valvontasuunnitelma.* Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Lisäksi poistettaisiin maininta alueellisuudesta, sillä tehtävä olisi valtakunnallinen.

85 §. *Varmistuslaboratorion hyväksyminen.* Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

86 §. *Tarkastus- ja näytteenotto-oikeus.* Pykälän 1 momentin johdantokappaleessa ja 5 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

87 §. *Tiedonsaantioikeus.* Pykälän 1–3 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Lisäksi 3 momentista poistettaisiin maininta aluehallintovirastosta.

88 §. *Tietojen luovuttaminen.* Pykälän 1 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

89 §. *Virka-apu.* Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

90 §. *Hakemusten ja ilmoitusten käsittelystä perittävät maksut.* Pykälän 3 momentin johdantokappaleessa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

91 §. *Tupakkalain valvontamaksut.* Pykälän 4 momentin johdantokappaleessa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

93 §. *Kustannusten korvaaminen kunnalle.* Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

94 §. *Tuotevalvontaa koskevien tietojen tallentaminen ja julkaiseminen.* Pykälän 1 ja 2 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

95 §. *Vähittäismyyntilupien ja tukkumyynti-ilmoitusten rekisteri.* Pykälän 1 momentin johdantokappaleessa ja 3 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

99 §. *Markkinointia koskeva kieltö.* Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

100 §. *Myyntikieltö.* Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

100 a §. *Vaatus turvaominaisuuden korvaamisesta tai muuttamisesta.* Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

100 b §. *Aitoustekijän tarjoajan riippumattomuuden varmistaminen.* Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

101 §. *Markkinoilta poistaminen.* Pykälän 1 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

102 §. *Väliaikainen kieltö.* Pykälän 1 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

103 §. *Oikaisu.* Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

104 §. *Varmistuslaboratorion toiminnan keskeyttäminen ja hyväksymisen peruuttaminen.* Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

105 §. *Ulkasakko ja teettämishukka.* Pykälän 1 ja 2 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

106 §. *Muutoksenhaku Lupa- ja valvontaviraston ja kunnan päätöksiin.* Pykälän otsikossa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

107 §. *Muutoksenhaku markkinaoikeudellisiin asioihin.* Pykälässä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

112 §. *Lupa- ja valvontaviraston kuuleminen.* Pykälässä ja sen otsikossa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.10.50 Työterveyshuoltolaki

23 §. *Rangaistukset.* Pykälän 4 momentista poistettaisiin asianomainen-sana. Pääsääntöisenä työsuojeluviranomaisena toimivan Lupa- ja valvontaviraston toimialueena olisi työsuojelun tehtävissä koko maa.

24 §. *Valvonta.* Pykälän 1 momentissa terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Pykälän 1 momentissa aluehallintovirasto

muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Pykälän 2 momentissa viittaus työsuojeluviranomaisiin muutettaisiin yksikkömuotoon. Pääsääntöisenä työsuojeluviranomaisena toimivan Lupa- ja valvontaviraston toimialueena olisi työsuojelun tehtävissä kokoa. Pykälän 3 momentti kumottaisiin. Jatkossa työsuojeluviranomainen ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto kuuluisivat samaan Lupa- ja valvontavirastoon ja viraston sisäisestä lausuntomenettelystä ei säädettäisi lain tasolla. Myös jatkossa, jos työnantaja on laiminlyönyt tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaan työnantajan velvollisuudeksi säädettyjen työterveyshuoltopalvelujen järjestämisen ja syntyy erimielisyyttä järjestämisvelvollisuuden sisällöstä, on työsuojeluviranomaisen ennen työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetussa laissa tarkoitetun työnantajaa velvoittavan päätöksen tekemistä pyydettyä lausunto 1 momentissa tarkoitettua tehtävän hoitavalta Lupa- ja valvontavirastossa. Lausunnon pyytämisestä ohjeistettaisiin viraston sisäisissä ohjeissa.

7.10.51 Työttömyysturvalaki

1 luku Yleiset säännökset

4 §. *Lain toimeenpano.* Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin nimen vaihtamisen vuoksi KEHA:ksi.

2 a luku Työvoimapolitiisesti moitittava menettely

4 §. *Työstä kieltäytyminen.* Pykälän 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin nimen vaihtamisen vuoksi KEHA:ksi.

11 luku Toimeenpanoa koskevat säännökset

2 §. *Velvollisuus tietojen antamiseen.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin nimen vaihtamisen vuoksi KEHA:ksi.

4 §. *Työvoimaviranomaisen työvoimapolitiittinen lausunto.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin nimen vaihtamisen vuoksi KEHA:ksi.

4 a §. *KEHA:n työvoimapolitiittinen lausunto.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin nimen vaihtamisen vuoksi KEHA:ksi.

4 c §. *Tämän luvun poikkeava soveltaminen Ahvenanmaan maakunnassa.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin nimen vaihtamisen vuoksi KEHA:ksi.

4 d §. *Valvonta.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin nimen vaihtamisen vuoksi KEHA:ksi.

12 luku Muutoksenhaku

1 §. *Muutoksenhakuoikeus.* Pykälän 5 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin nimen vaihtamisen vuoksi KEHA:ksi.

9 §. *Oikeudenkäyntikulujen jakaminen.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin nimen vaihtamisen vuoksi KEHA:ksi.

13 luku Tietojen saamista ja luovuttamista koskevat säännökset

1 §. *Oikeus tietojen saamiseen.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin nimen vaihtamisen vuoksi KEHA:ksi.

3 §. *Tietojen luovuttaminen.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin nimen vaihtamisen vuoksi KEHA:ksi.

Voimaantulo. Säännöksessä säädettäisiin muutosten voimaantulosta. Selvyyden vuoksi siirtymäsäännöksessä säädettäisiin, että KEHA vastaisi niiden työttömyysturva-asioiden hoitamisesta, jotka ovat vireillä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksessa lain tullessa voimaan.

KEHA keskus vastaisi myös niiden työttömyysturva-asioiden hoitamisesta, jotka ovat aiemmin kuuluneet elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskukselle ja tulevat uudelleen vireille esimerkiksi muutoksenhakuasteen antaman päätöksen johdosta.

7.10.52 Työturvallisuuslaki

65 §. *Lain noudattamisen valvonta.* Pykälässä lain noudattamista valvovat työsuojeluviranomaiset muutettaisiin yksikkömuotoon johtuen siitä, että Lupa- ja valvontaviraston toimialueena olisi työsuojelun tehtävissä koko maa.

7.11 Ympäristöministeriön toimiala

7.11.1 Laki eräiden uusien luonnonsuojelualueiden perustamisesta valtionmaille

21 e §. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.11.2 Laki eräiden ympäristölle aiheutuneiden vahinkojen korjaamisesta

9 §. *Viranomaisen oikeus ryhtyä toimenpiteisiin.* Pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

15 §. *Valtion osallistuminen korjaaviin toimenpiteisiin.* Pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.11.3 Laki Etelämantereen ympäristönsuojelusta

7 §. *Lupaviranomainen.* Pykälän 1 momentissa Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.11.4 Laki hiilidioksidin talteenottamisesta ja varastoinnista

12 §. *Viranomaisten tehtävät.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi, jolle kuuluisi jatkossa viranomaistehtävät Suomessa ja Suomen talousvyöhykkeellä.

16 §. *Muutoksenhaku.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.11.5 Jätelaki

7 §. *Vaarallisen jätteen luokittelusta poikkeaminen.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. 2 momentista poistettaisiin säännös viranomaisen toimivallasta, sillä jatkossa ympäristölupapäätökset tämän säännöksen osalta tehtäisiin toimialueeltaan valtakunnallisessa Lupa- ja valvontavirastossa.

22 §. *Valtion viranomaiset.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. 4 momentissa Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. 5 momentti kumottaisiin tarpeettomana. 6 momentissa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

24 §. *Yleiset valvontaviranomaiset.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

25 §. *Muut valvontaviranomaiset.* Pykälän 2 ja 3 momentissa Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

48 e §. *Kunnan jätehuolto- ja siivouskustannusten ilmoittaminen ja korvaaminen.* Pykälässä Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

49 d §. *Sopimusta koskevien tietojen antaminen valvontaviranomaiselle.* Pykälän 1 momentissa Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

51 §. *Tuottajan tiedotus- ja neuvontavelvollisuus.* Pykälän 2 ja 3 momentissa Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

53 a §. *Tuottajan omavalvonta.* Pykälän 3 momentissa Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

54 §. *Tuottajan kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus.* Pykälän 2 momentissa Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

61 §. *Sähkö- ja elektroniikkalaitteen tuottajalta vaadittava vakuus.* Pykälän 1-3 momentissa Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

62 §. *Tuottajayhteisöön liittyminen.* Pykälän 2 momentissa Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

64 §. *Tuottajarekisteriin hyväksytyn tuottajan ja tuottajayhteisön toiminnan turvaaminen.* Pykälässä Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

66 c §. *Tuottajavastuujärjestelmien yhteistyöryhmä.* Pykälässä Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

70 §. *Juomapakkausten palautusjärjestelmään kuuluvien pakkausten merkinnät.* Pykälässä Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

75 §. *Siivoamisesta määrääminen.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

88 §. *Alueelliset yhteistyöryhmät.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Pykälän otsikko muutettaisiin monikkomuotoon. Ehdotuksen mukaan Lupa- ja valvontaviraston olisi asetettava vähintään kuusi alueellista yhteistyöryhmää tukemaan valtakunnallisen jätesuunnitelman valmistelua, toimeenpanoa ja toimeenpanon seurantaa. Voimassa olevan lain mukaan alueelliset yhteistyöryhmät pohjautuvat ELY-keskusten alueellisuuteen, mutta jatkossa yhteistyöryhmien alueet päätettäisiin Lupa- ja valvontavirastossa.

Valtakunnallinen jätesuunnitelma on EU:n jätedirektiivin edellyttämä koko maata kattava suunnitelma, joka on myös vaatimuksena Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) rahoituksen saamiselle. Jotta valtakunnalliseen jätesuunnitelmaan saataisiin alueellista tietoa jätehuollon tilasta ja kiertotalouden edistämisen tarpeista sekä saataisiin alueelliset toimijat sitoutumaan suunnitelman toteuttamiseen, tarvitaan alueellista yhteistyötä jätesuunnitelman toimeenpanossa, seurannassa sekä uuden suunnitelman laatimisessa. Alueelliset yhteistyöryhmät ovat aloittaneet toimintansa vasta vuonna 2022 edellisen suuren jätelainsäädännön uudistuksen jälkeen. Yhteistyöryhmät ovat osoittautuneet toimivaksi kanavaksi sitouttaa paikallisia toimijoita valtakunnallisten tavoitteiden toteuttamiseen ja tuoda kentän näkemystä jätepolitiikan kehittämiseen. Lupa- ja valvontavirasto kokoaisi ryhmät alueellisten tarpeiden mukaan. Jotta alueelliset ryhmät pysyisivät alueellisen tiedon kanavina, asetetaan kuitenkin kuuden alueellisen ryhmän vähimmäisvaatimus. Jos ryhmistä tulee kovin laajoja, menetetään yhteys alueelliseen tietoon.

92 §. *Menettely kunnan jätehuoltomääräyksiä annettaessa.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

93 §. *Jäteneuvonta.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja viittaus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain 3 §:n 2 momenttiin poistettaisiin.

94 §. *Hakemus toiminnan hyväksymiseksi jätehuoltorekisteriin.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

95 a §. *Vastavuoroinen tunnustaminen.* Pykälän 1 momentissa Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

96 §. *Päätös jätehuoltorekisteriin hyväksymisestä.* Pykälän 1 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

97 §. *Jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevan päätöksen muuttaminen.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

98 §. *Ote jätehuoltorekisteristä.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

99 §. *Jätehuoltorekisteriin hyväksymisen tai merkitsemisen peruuttaminen ja raukeaminen.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

101 §. *Hakemus tuottajarekisteriin hyväksymiseksi.* Pykälän 1 momentissa Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

103 §. *Päätös tuottajarekisteriin hyväksymisestä.* Pykälän 1 ja 3 momentissa Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

104 §. *Ote tuottajarekisteristä.* Pykälässä Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

105 §. *Tuottajan tai jäsenen ilmoittaminen tuottajarekisteriin.* Pykälässä Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

106 §. *Tuottajarekisteriin hyväksymistä koskevan päätöksen muuttaminen.* Pykälän 1 ja 2 momentissa Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

107 §. *Tuottajarekisteriin hyväksymisen peruuttaminen ja raukeaminen.* Pykälän 1 momentissa Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

108 a §. *Viranomaisten tehtävät aluskierrätysasetuksen toimeenpanossa.* Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

122 §. *Tiedonsaantioikeus.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja 3 momentissa Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

124 §. *Tarkastukset ja valvontasuunnitelmat.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

128 §. *Tuottajavastuuta koskevan rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen.* Pykälässä Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

132 §. *Laiminlyöntimaksun suuruus.* Pykälän 3 momentissa Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

134 §. *Vireillepano-oikeus.* Pykälän 1 momentin 4 kohdassa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

136 §. *Toiminta rikosasiassa.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Erillinen maininta asianomistaja- asemasta tuottajavastuuta koskevissa rikosasioissa poistettaisiin tarpeettomana.

137 §. *Muutoksenhaku.* Pykälän 2 momentissa Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. 2 momentin muutoksenhakusäännöstä yksinkertaistettaisiin ja useampaan muutoksenhaakuun sovellettaisiin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain mukaisia säännöksiä.

138 §. *Valitusoikeus.* Pykälän 1 momentin 4 kohtaa muutettaisiin siten, että valitusoikeus olisi toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella sekä Lupa- ja valvontavirastolla kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen päätöksestä. Pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti, jonka mukaan Lupa- ja valvontavirastossa yleistä etua valvovalla yksiköllä olisi oikeus valittaa Lupa- ja valvontaviraston tekemästä päätöksestä, jos se olisi tarpeen ympäristönsuojelun, luonnonsuojelun tai muun näihin rinnastettavan yleisen edun turvaamiseksi tai lain soveltamiskäytännön yhtenäisyyden varmistamiseksi. Erityislaatuisen järjestyksen taustalla on valtion aluehallinnon uudistamisesta johtuva, tällä hetkellä kahdessa viranomaisessa hoidettavien tehtävien kokoaminen uuteen Lupa- ja valvontavirastoon. Viranomaisen intressi hakea muutosta toisen viranomaisen tekemään päätökseen kytkeytyy sille osoitettujen lakisääteisten tehtävien hoitamiseen. Voimassaolevan lain mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on voinut hakea muutosta aluehallintoviraston päätökseen. Jatkossa jätelain ja ympäristönsuojelulain mukaiset valtion lupa- ja valvontatehtävät yhdistettäisiin samaan viranomaiseen, Lupa- ja valvontavirastoon, jossa tehtävien hoitaminen olisi ennakoivampaa ja erilaiset näkökulmat yhteen sovittavampaa. Valo virastossa mahdollistetaan valvonnan näkökulmien huomioon ottaminen useammassa vaiheessa lupapäätösten valmistelua. Aluehallintovirastot antoivat vuosina 2019-2022 yhteensä 4199 ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaista päätöstä. Samana aikana elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset hakivat muutosta 52 päätökseen, mikä on vain reilu yksi prosenttia tapauksista. Valitusten osuus on jatkuvasti vähentynyt viime vuosien aikana. Valituksista valtaosa johti päätöksen tarkistamiseen tai kumoamiseen, mikä tarkoittaa, että valitukset ovat olleet perusteltuja ja tehokkaita. Valtion aluehallinnon uudistuksen myötä muutoksenhakutarpeen arvioidaan konkretisoituvan entistä harvemmin. [Muutos vastaa ehdotettua vesilain 15 luvun 2 §:n ja ympäristönsuojelulain 191 §:n muutosta. Useissa käytännön tilanteissa ympäristönsuojelulakia ja jätelakia sovelletaan rinnakkain, joten on tarpeen, että ympäristönsuojelulain ja jätelain muutoksenhakua koskevat säännökset vastaisivat tältä osin toisiaan.] Voimassa oleva 2 momentti muuttuisi 3 momentiksi ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

142 §. *Jätehuollon rekisterit ja tuottajarekisteri.* Pykälän 1-3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Koska jätehuoltorekisterillä ei enää olisi yhteisrekisterinpitäjiä, 2 momentista poistettaisiin maininta siitä, että kukin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaa yleisessä tietosuojasetuksessa (EU) 2016/679 rekisterinpitäjälle säädetyistä velvollisuuksista ja rekisteröidyn oikeuksien toteuttamisesta jätehuoltorekisteriin tallentamiensa tietojen osalta, ja momentin sanamuoto muutettaisiin informatiiviseksi viittaukseksi yleiseen tietosuojasetukseen.

Voimaantulo. Laki ehdotetaan tulemaan voimaan päivänä kuuta 20. Lain voimaan tullessa voimassa olevia elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen laatimia 124 §:ssä tarkoitettuja suun-

nitelmia sovellettaisiin, kunnes Lupa- ja valvontavirasto on laatinut valtakunnallisen suunnitelman. Siirtymäaika valtakunnallisen suunnitelman laatimiselle on kaksi vuotta. Määräajassa on otettu huomioon, että uuden viraston alkuvaiheessa on paljon toimeenpanoa edellyttäviä toimenpiteitä. Valvontakohteiden valvontaluokka säilyisi siirtymäaikana ennallaan ja mahdollinen uudelleenarviointi tehtäisiin vain toiminnan muuttuessa tai ilmenneiden ympäristövaikutusten tai -riskien vuoksi.

7.11.6 Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta

14 §. Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi tehtävän siirtämisen vuoksi.

16 §. Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi tehtävän siirtämisen vuoksi.

7.11.7 Laki kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta

2 §. *Lupa- ja valvontaviraston tehtävät.* Pykälässä ja sen otsikossa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja viittaus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annettuun lakiin poistettaisiin.

7.11.8 Luonnonsuojelulaki

9 §. *Luonnonsuojelun valtion viranomaiset.* Pykälän 1 momenttiin ei tehtäisi muutoksia. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin niin, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kuuluvat tehtävät siirrettäisiin Lupa- ja valvontavirastolle luonnonsuojelulain säännösten noudattamisen valvomisen ja luonnonsuojelun yleisen edun puhevallan käyttämisen osalta. Lupa- ja valvontavirastolle kuuluisi myös omaan toimialaansa liittyviä luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävän käytön sekä maiseman suojelun edistämistehtäviä. Lisäksi se vastaisi tässä laissa sille säädettyistä viranomaistehtävistä ja tukisi mahdollisuuksien mukaan kunnan toimintaa toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Pykälään lisättäisiin uusi 3 momentti, jossa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kuuluvat tehtävät siirrettäisiin elinvoimakeskukselle luonnonsuojelulain 4 luvun mukaisten tukiviranomaiselle kuuluvien tehtävien osalta. Lisäksi elinvoimakeskus edistäisi luonnon monimuotoisuuden suojelua ja kestävää käyttöä sekä maiseman suojelua alueellaan ja vastaisi tässä laissa sille säädettyistä viranomaistehtävistä.

Koska pykälään ehdotetaan lisättävän uusi 3 momentti, nykyiset 3-5 momentit siirtyisivät 4-6 momenteiksi.

13 §. *Kansallinen luonnon monimuotoisuusstrategia ja toimintaohjelma.* Pykälän 5 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

16 §. *Luonnonsuojeluohjelman oikeusvaikutukset.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

18 §. *Luonnonsuojelun seuranta.* Pykälässä 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

20 §. *Avustus luonnon monimuotoisuuden suojelun ja hoidon edistämiseen.* Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin lisäksi siten, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHAKsi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

21 §. *Tuki.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

23 §. *Tuen järjestäminen.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

25 §. *Tuen hakeminen ja suostumuksen antaminen.* Pykälän 1 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

26 §. *Tuen myöntämisen edellytykset.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

27 §. *Tukihakemuksen tai suostumuksen peruuttaminen.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

28 §. *Päätös ja sopimus tuesta.* Pykälän 2–4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi. Mikäli tukipäätöksellä myönnettäisiin tukea ennallistamista, kunnostusta ja hoitoa edistäviin toimenpiteisiin esimerkiksi yksityisellä luonnonsuojelualueella tai tämän lain 77 §:ssä tarkoitetulla päätöksellä määrättyllä erityisesti suojeltavan lajin säilymiselle tärkeällä esiintymispaikalla, elinvoimakeskukseen on syytä olla yhteydessä luonnonsuojelulain säännösten noudattamista valvovaan viranomaiseen eli Lupa- ja valvontavirastoon ennen päätöksen tekemistä.

29 §. *Tuen keskeyttäminen ja takaisinperintä.* Pykälän 1 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

30 §. *Takaisinperittävälle tuelle määrättävä korko ja viivästyskorko.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

31 §. *Kirjanpito.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

32 §. *Hakuaika ja tiedottaminen.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

35 §. *Hankkeiden ja suunnitelmien arviointi.* Pykälän 2–4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Pykälän 2 momentista poistettaisiin säännökset, jotka koskevat ympäristöministeriön päätöstä määrätä lausunnon antajasta, jos viranomainen itse on hankkeen suunnittelija tai toteuttaja, sekä ympäristöministeriön päätöksen muutoksenhakukelpoisuuden rajoitusta, sillä niille ei yhden valtakunnallisen viraston perustamisen seurauksena olisi enää tarvetta. Samasta syystä pykälän 3 momentista poistettaisiin säännös, joka koskee Natura-arviointia koskevan lausunnon antamisen määräajan alkamista ympäristöministeriön 2 momentissa tarkoitetun päätöksen tiedoksi-saannista.

36 §. Viranomaisen keskeyttämis- ja ilmoitusvelvollisuus. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

37 §. Toimenpiteestä vastaavan ilmoitusvelvollisuus. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

38 §. Toimenpiteen kieltäminen tai rajoittaminen. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

41 §. Natura 2000 -verkoston toteuttaminen. Pykälän 2 momentin maininta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta ja Metsähallituksesta poistettaisiin tarpeettomana.

47 §. Yksityinen luonnonsuojelualue. Pykälän nykyisen 1 momentin säännökset jaettaisiin kolmeen momenttiin Lupa- ja valvontaviraston ja elinvoimakeskuksen välisen toimivallanjaon vuoksi, mutta pykälä vastaisi muutoin sisällöllisesti voimassa olevan lain 47 §:ää.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin Lupa- ja valvontaviraston toimivallasta perustaa luonnonsuojelualue yksityisen omistamalle alueelle tilanteessa, jolloin maanomistaja itse hakee alueensa suojelua tai yhtyy Lupa- ja valvontaviraston tekemään suojeluesitykseen. Lupa- ja valvontavirasto voisi perustaa yksityisen luonnonsuojelualueen luonnonsuojelulain 15 §:ssä tarkoitettujen luonnonsuojeluohjelmien, 144 §:ssä tarkoitettujen ennen vuoden 1996 luonnonsuojelulain (1096/1996) voimaantuloa hyväksytyjen luonnonsuojeluohjelmien ja -päätösten tai Natura 2000 -verkoston suojelun toteuttamiseksi. Lisäksi Lupa- ja valvontavirasto voisi perustaa yksityisen luonnonsuojelualueen esimerkiksi luonnonsuojelulain luontotyyppien ja eliölaajien suojelemiseksi taikka maakuntakaavan suojelualuevarauksen tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan suojelualuevarauksen toteuttamiseksi. Suojeltavaan alueeseen voisi sisältyä myös luonnonsuojeluohjelmaan tai suojelualuevaraukseen kuulumatonta aluetta, jos sen sisällyttäminen yksityiseen luonnonsuojelualueeseen on luonnonsuojelullisista syistä perusteltua.

Uudessa 2 momentissa säädettäisiin elinvoimakeskuksen toimivallasta perustaa luonnonsuojelualue yksityisen omistamalle alueelle tilanteessa, jolloin maanomistaja itse hakee alueensa suojelua tai yhtyy elinvoimakeskuksen tekemään suojeluesitykseen. Elinvoimakeskus voisi perustaa yksityisen luonnonsuojelualueen luonnonsuojelulain 14 §:ssä tarkoitettujen vapaaehtoisen luonnonsuojelun toimenpideohjelmien tai muun vapaaehtoisen suojelun, kuten vapaaehtoisuuteen perustuvien METSO- tai Helmi-ohjelman, toteuttamiseksi. Elinvoimakeskus voisi perustaa yksityisen luonnonsuojelualueen maakuntakaavan suojelualuevarauksen tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan suojelualuevarauksen toteuttamiseksi silloin, kun kaavassa suojelumerkinnällä osoitettu alue täyttää vapaaehtoisuuteen perustuvissa ohjelmissa suojeltaville alueille asetetut kriteerit.

Uudessa 3 momentissa säädettäisiin erityisesti shikaanitarkoituksessa tehtyjen rauhoitushakemusten (rauhoitushakemukset, joiden tosiasiallinen tarkoitus on estää jokin epätoivottu maankäyttö alueen läheisyydessä) varalta myös muiden yleiseen etuun liittyvien näkökohtien huomiointamisesta harkittaessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua yksityisen luonnonsuojelualueen perustamista. Lisäksi 3 momentin mukaan edellytyksenä luonnonsuojelualueen muodostamiselle olisi, että alueelle annettavista yksityiskohtaisista rauhoitusmääräyksistä ja aluetta koskevista mahdollisista korvauksista olisi ennalta sovittu alueen omistajan ja toimivaltaisen viranomaisen, eli Lupa- ja valvontaviraston tai elinvoimakeskuksen välillä.

Koska pykälään ehdotetaan lisättävän uusi 2 ja 3 momentti, nykyiset 2–3 momentit siirtyisivät 4–5 momentiksi. Pykälän 4 momentiksi siirtyvässä nykyisessä 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

48 §. Yksityisen omistaman alueen määräaikainen rauhoittaminen. Pykälän nykyisen 1 momentin säännökset jaettaisiin kahteen momenttiin Lupa- ja valvontaviraston ja elinvoimakeskuksen välisen toimivallanjaon vuoksi, mutta pykälä vastaisi muutoin sisällöllisesti voimassa olevan lain 48 §:ää.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin yksityisen omistaman alueen määräaikaisesta rauhoittamisesta Lupa- ja valvontaviraston ja yksityinen maanomistajan välisellä sopimuksella luonnon-suojelulain edellyttämän lajisuojelun edistämiseksi.

Uudessa 2 momentissa säädettäisiin yksityisen omistaman alueen määräaikaisesta rauhoittamisesta Lupa- ja valvontaviraston ja yksityinen maanomistajan välisellä sopimuksella vapaaehtoisen suojelun edistämiseksi.

Koska pykälään ehdotetaan lisättävän uusi 2 momentti, nykyiset 2 ja 3 momentti siirtyisivät 3 ja 4 momentiksi. Pykälän 3 momentiksi siirtyvään nykyiseen 2 momenttiin, jossa säädetään yksityisen omistaman alueen määräaikaista rauhoittamista koskevan sopimuksen voimassaolosta, vaikka alue siirtyisi uudelle omistajalle, lisättäisiin viittaus myös 2 momentissa tarkoitettuun yksityisen maanomistajan ja elinvoimakeskuksen väliseen sopimukseen.

53 §. Yksityisen luonnonsuojelun rauhoitusmääräykset. Pykälän 2 momentissa muutettaisiin viittaus 47 §:n 2 momentista 47 §:n 4 momentiksi ehdotettavan 47 §:n muutosten vuoksi. Pykälän 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

54 §. Poikkeaminen yksityisen luonnonsuojelun rauhoitusmääräyksistä. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

57 §. Luonnonsuojelun hoito- ja käyttösuunnitelma. Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Pykälään lisättäisiin uusi 4 momentti, jossa säädettäisiin elinvoimakeskuksen toimivallasta valmistella hoito- ja käyttösuunnitelma yksityiselle luonnonsuojelun alueelle. Koska pykälään ehdotetaan lisättävän uusi 4 momentti, nykyinen 4 momentti siirtyisi 5 momentiksi.

61 §. Yksityisen luonnonsuojelun lakkauttaminen ja rauhoitusmääräysten lieventäminen. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Pykälän 2 momentin viittaus 47 §:n 1 momenttiin muutettaisiin viittaukseksi 47 §:n 1–3 momenttiin ehdotettavan 47 §:n muutosten vuoksi. Lisäksi toisessa momentissa korjattaisiin kirjoitusvirhe eli ”47 § 1 momentin” muutettaisiin muotoon ”47 §:n 1–3 momentin”.

64 §. Suojellut luontotyypit. Pykälän 1 ja 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

66 §. Poikkeus luontotyyppien hävittämistä ja heikentämiskiellosta. Pykälän 1 ja 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

67 §. *Uhanalaisten luontotyyppien hoito.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi niiltä osin, kun kyse on maanomistajan suostumuksella toteutettavista tarpeellisista hoito- ja kunnostustoimenpiteistä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi niiltä osin, kun kyse on 64 §:ssä tarkoitetun päätöksen tekijästä. Pykälään lisättäisiin uusi 3 momentti, jossa säädettäisiin, että elinvoimakeskuksen ja Metsähallituksen on pyydettävä luonnonsuojelulain säännösten noudattamista valvovan viranomaisen eli Lupa- ja valvontaviraston lausunto ennen 2 momentissa tarkoitettujen hoito- ja kunnostustoimenpiteiden toteuttamista.

72 §. *Kuolleena löydetty rauhoitettu eläin.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

77 §. *Erityisesti suojeltavien eliölajien esiintymispaikkojen suojelu.* Pykälän 2 ja 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

79 §. *Euroopan unionin tärkeinä pitämien eliölajien esiintymispaikkojen suojelu.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

80 §. *Uhanalaisten eliölajien elinympäristöjen hoito.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi. Pykälään lisättäisiin uusi 3 momentti, jossa säädettäisiin, että elinvoimakeskuksen ja Metsähallituksen on pyydettävä luonnonsuojelulain säännösten noudattamista valvovan viranomaisen eli Lupa- ja valvontaviraston lausunto ennen 2 momentissa tarkoitettujen hoito- ja kunnostustoimenpiteiden toteuttamista.

81 §. *Uusina tavattujen eliölajien suojelu.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

83 §. *Poikkeus eliölajin suojelua koskevista säännöksistä.* Pykälän 1 ja 6 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

85 §. *Erityisesti suojeltavan eliölajin avustettu leviäminen.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

89 §. *Poikkeukset eliölajien hallussapidon, vaihdannan, maahantuonnin ja maastaviennin kiellosta.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

92 §. *Maisemanhoitoalueen perustaminen.* Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja 3 momentissa elinvoimakeskukseksi.

93 §. *Maisemanhoitoaluetta koskevat määräykset.* Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

94 §. *Maisemanhoitoalueen lakkauttaminen.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

96 §. *Luonnonmuistomerkin rauhoituksen lakkauttaminen.* Pykälän 2 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

103 §. *Luonnonarvojen tuottaminen.* Pykälän 3–5 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

104 §. *Päätös hyvityksen korvaavuudesta.* Pykälän 1, 2 ja 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

105 §. *Poikkeus hyvitysalueen suojelusta.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

108 §. *Alueiden hankinta valtiolle.* Pykälän nykyisen 2 momentin säännökset jaettaisiin kahteen momenttiin Lupa- ja valvontaviraston ja elinvoimakeskuksen välisen toimivallanjaon vuoksi, mutta pykälä vastaisi muutoin sisällöllisesti voimassa olevan lain 108 §:ää. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin Lupa- ja valvontaviraston, elinvoimakeskuksen ja Metsähallituksen välisestä toimivallanjaosta alueiden luonnonsuojelutarkoituksessa tapahtuvissa hankintatehtävissä.

Pykälän 2 momentin 1 kohdan mukaan Lupa- ja valvontavirasto hoitaisi alueiden luonnonsuojelutarkoituksessa tapahtuvaan hankintaan liittyvät tehtävät 15 §:ssä tarkoitettujen luonnonsuojeluohjelmien, 144 §:ssä tarkoitettujen ennen vuoden 1996 luonnonsuojelulain (1096/1996) voimaantuloa hyväksytyjen luonnonsuojeluohjelmien ja -päätösten tai Natura 2000 -verkoston suojelun toteuttamiseksi taikka muutoin luonnonsuojelutarkoituksessa. Lupa- ja valvontavirasto voisi hankkia alueita valtiolle siten myös esimerkiksi luonnonsuojelulain luontotyyppien ja eliölajien suojelemiseksi taikka maakuntakaavan suojelualuevarauksen tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan suojelualuevarauksen toteuttamiseksi. Hankinnan kohteena olevaan alueeseen voisi sisältyä myös luonnonsuojeluohjelmaan tai suojelualuevaraukseen kuulumatonta aluetta, jos se on esimerkiksi luonnonsuojelullisista tai kiinteistöteknisistä syistä perusteltua.

Pykälän 2 momentin 2 kohdan mukaan elinvoimakeskus hoitaisi alueiden luonnonsuojelutarkoituksessa tapahtuvaan hankintaan liittyvät tehtävät 14 §:ssä tarkoitettujen vapaaehtoisen luonnonsuojelun toimenpideohjelmien tai muun vapaaehtoisen suojelun, kuten vapaaehtoisuuteen perustuvien METSO- tai Helmi-ohjelman, toteuttamiseksi. Elinvoimakeskus voisi hoitaa hankintatehtäviä myös esimerkiksi maakuntakaavan suojelualuevarauksen tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan suojelualuevarauksen toteuttamiseksi silloin, kun kaavassa suojelumerkinnällä osoitettu alue täyttää vapaaehtoisuuteen perustuvissa ohjelmissa suojeltaville alueille asetetut kriteerit.

Pykälän 2 momentin 3 kohdan mukaan Metsähallitus hoitaisi alueiden luonnonsuojelutarkoituksessa tapahtuvaan hankintaan liittyvät tehtävät olemassa olevan luonnonsuojelualueverkon täydentämiseksi. Metsähallitus tekee aluehankintoja suojelualuekiinteistöjen rakenteen parantamiseksi, luonnon ennallistamistoimien mahdollistamiseksi, jos se on ollut tarpeen esimerkiksi luonnonarvojen kannalta tärkeiden aluekokonaisuuksien muodostamiseksi, sekä luonnonsuojelua tai luonnonsuojelualueiden käyttöä tukevien toimintojen mahdollistamiseksi. Metsähallituksen aluehankinta voi olla perusteltua myös tilanteissa, joissa luonnontilansa menettäneitä alueita muutetaan suotuisaksi jollekin eliölajiryhmälle, kuten lintukosteikoita ja -peltoja perustettaessa.

Nykyiseen 2 momenttiin sisältyvä asetuksenantovaltuutta koskeva säännös siirrettäisiin sellaisenaan uudeksi 3 momentiksi.

111 §. Valtion korvausvelvollisuus. Pykälän 1 momentin 3 kohdassa muutettaisiin viittaus 47 §:n 2 momentista 47 §:n 4 momentiksi ehdotettavan 47 §:n muutosten vuoksi.

115 §. Korvausten jaksottaminen. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

117 §. Luonnonsuojelun tietojärjestelmä. Pykälän 2 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja elinvoimakeskukseksi.

118 §. Luonnonsuojelun tietojärjestelmään tallennettavat tiedot. Pykälän 1 momenttiin ei tehtäisi muutoksia. Pykälän 2 momentissa ja 7 momentiksi siirtyvässä nykyisessä 6 momentissa elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Pykälään lisättäisiin uusi 3 momentti, jossa todettaisiin elinvoimakeskuksen tallennusvastuu luonnonsuojelun tietojärjestelmään tallennettavista tiedoista.

Koska pykälään ehdotetaan lisättävän uusi 3 momentti, nykyiset 3–6 momentit siirtyisivät 4–7 momentiksi.

120 §. Tietojen luovuttaminen ja oikeus saada tietoja. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin niin, että siitä poistettaisiin maininta aluehallintovirastosta. Aluehallintoviraston tehtävät siirtyisivät Lupa- ja valvontavirastoon, joten tiedonsaantioikeudesta säätämiseksi ei olisi enää tarvetta.

121 §. Päätösten tiedoksi antaminen ja päätöksistä tiedottaminen. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja 3 momentissa Lupa- ja valvontavirastoksi ja elinvoimakeskukseksi.

122 §. Valvonnan järjestäminen. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

124 §. Väliaikainen toimenpidekielto. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

126 §. Pakkokeinot. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

127 §. Luontovahingon ehkäiseminen ja korjaaminen. Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

128 §. Erityinen vireillepano-oikeus. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

129 §. Toiminta rikosasiassa. Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

134 §. Muutoksenhaku. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

Pykälän 2 momenttiin tehtäisiin tekninen korjaus, joka ei muuttaisi säännöksen sisältöä. Pykälän 2 momentin mukaan tämän lain mukaiseen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla noudattaen, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään, jollei

jäljempänä toisin säädetä. Säännöksessä viittaus on sikäli harhaanjohtava, että muutoksenhakukieltoja sisältyy myös sitä edeltäviin säännöksiin eli lain 35 §:n 2 momenttiin, josta muutoksenhakukelpoisuuden rajoitusta koskeva säännös tosin ehdotetaan nyt poistettavaksi, 57 §:n 4 momenttiin ja 92 §:n 5 momenttiin. Tämän vuoksi pykälän 2 momentissa muutettaisiin harhaanjohtava sana ”jäljempänä” ilmaisuksi ”tässä laissa”.

Pykälään ehdotetaan lisättävän uusi 4 momentti, joka koskisi toimivaltaista hallinto-oikeutta haettaessa muutosta Lupa- ja valvontaviraston luonnonsuojelulain nojalla tekemään päätökseen, joka ei koske kiinteistöä tai aluetta. Ehdotuksen mukaan poiketen siitä, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 10 §:n 3 momentissa säädetään, valitus Lupa- ja valvontaviraston luonnonsuojelulain nojalla tekemästä päätöksestä, joka ei koske kiinteistöä tai aluetta, tehdään sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä sijaitsee sen henkilön kotikunta tai sen yhteisön kotipaikka, jota päätös pääosin koskee.

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 10 §:n 3 momentin nojalla haettaessa muutosta valtakunnallisesti toimivaltaisen viranomaisen päätökseen, joka ei koske kiinteistöä tai aluetta, toimivaltainen hallinto-oikeus määräytyy valittajan kotipaikan mukaan. Luonnonsuojelulain nojalla tehtyjen, muita kuin korvausta, tukea, avustusta tai vapaaehtoisen hyvittämisen korvaavuutta koskevien päätösten osalta muutoksenhakuun oikeutettujen piiri on laaja, jolloin muutoksenhaku sellaisista Lupa- ja valvontaviraston päätöksistä, jotka eivät koske kiinteistöä tai aluetta, hajautuisi useaan hallinto-oikeuteen, jos valittajien kotipaikat sijaitsevat eri hallinto-oikeuksien tuomiopiireissä. Tästä syystä pykälään ehdotetaan lisättävän uusi 4 momentti, jossa säädettäisiin toimivaltaisen hallinto-oikeuden määräytymisestä tällaisissa tapauksissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 10 §:n 3 momentista poikkeavalla tavalla.

Jos Lupa- ja valvontaviraston päätös sen sijaan koskisi kiinteistöä tai aluetta, toimivaltainen hallinto-oikeus määräytyisi oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 10 §:n 3 momentin mukaan, eli toimivaltainen olisi se hallinto-oikeus, jonka tuomiopiirissä pääosa kiinteöstä tai alueesta sijaitsee. Samoin siinä tapauksessa, jos Lupa- ja valvontaviraston päätös koskisi useaa kiinteistöä tai aluetta, jotka sijaitsevat eri hallinto-oikeuksien tuomiopiireissä, taikka useaa henkilöä tai yhteisöä, joiden kotipaikat sijaitsevat eri hallinto-oikeuksien tuomiopiireissä, toimivaltainen hallinto-oikeus määräytyisi oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 10 §:n 4 momentin mukaan.

Valtaosa luonnonsuojelulain nojalla tehtävistä päätöksistä koskee tiettyä kiinteistöä tai aluetta. Tällaisia ovat esimerkiksi yksityisen luonnonsuojelualueen perustamispäätös taikka luontotyyppin tai erityisesti suojeltavan lajin säilymiselle tärkeän esiintymispaikan rajauspäätös. Luonnonsuojelulain nojalla tehtäviä päätöksiä, jotka eivät koske kiinteistöä tai aluetta, ovat esimerkiksi lain 54 §:n 2 momentin nojalla tehty päätös yksityisen luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksistä myönnetyn poikkeusluvan siirrosta, 83 §:n 6 momentin nojalla tehty päätös eliölajin suojelua koskevista säännöksistä myönnetyn poikkeusluvan siirrosta sekä lain 89 §:n nojalla tehty päätös eliölajien hallussapidon, vaihdannan, maahantuonnin ja maastaviennin kiellosta poikkeamisesta. Osa luonnonsuojelulain nojalla tehtävistä päätöksistä, kuten lain 126 §:n nojalla tehty päätös pakkokeinojen käytöstä, on luonteeltaan sellaisia, että vaikka ne usein koskevatkin toimintaa tietyllä kiinteistöllä tai alueella, eivät ne silti välttämättä aina kohdistu nimenomaisesti tiettyyn kiinteistöön tai alueeseen (esim. eliölajin hallussapitokiellon noudattamisen laiminlyönnin vuoksi vireille tullut hallintopakkoasia).

Toimivaltainen hallinto-oikeus kävisi ilmi päätöksen tehneen viranomaisen antamasta valitusosoituksesta. Päätöksen kohteena olevan henkilön kotikunnan tai yhteisön kotipaikan mahdollinen muuttuminen viranomaisen päätöksentekoaikojankohdan jälkeen ei vaikuttaisi toimivaltaisen tuomioistuimen määräytymiseen, vaan ratkaiseva olisi päätöspäivänä vallitseva tilanne.

Koska pykälään ehdotetaan lisättävän uusi 4 momentti, nykyinen 4 momentti siirtyisi 5 momentiksi

135 §. *Valitus muun lain nojalla tehdystä päätöksestä.* Pykälän 1 momentissa elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi.

Pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti, jolla tarkennettaisiin 1 momentissa säädettyä valitusoikeutta. Sen mukaan Lupa- ja valvontavirastossa yleistä etua valvovalla yksiköllä olisi oikeus valittaa Lupa- ja valvontaviraston omaan toimivaltaan kuuluvasta muun kuin luonnonsuojelulain mukaisesta päätöksestä. Näiden päätösten osalta valitusoikeus olisi tarpeen osoittaa Lupa- ja valvontavirastossa yleistä etua valvovalle yksikölle. Vastaavaa erillissäntelyä sisältyisi myös vesilakiin ja ympäristönsuojelulakiin.

140 §. *Kumotun lain mukaiset suojellut luontotyypit.* Pykälää muutettaisiin korjaamalla maininta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista muotoon ”viranomainen”, sillä lainkohdassa tarkoitettuja päätöksiä ovat voineet tehdä myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia edeltäneet alueelliset ympäristökeskukset.

141 §. *Kumotun lain mukaiset eliölajien esiintymispaikat.* Pykälää muutettaisiin korjaamalla maininta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista muotoon ”viranomainen”, sillä lainkohdassa tarkoitettuja päätöksiä ovat voineet tehdä myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia edeltäneet alueelliset ympäristökeskukset. Kumotun luonnonsuojelulain (1096/1996) 47 §:n 5 momentti on lisätty lakiin muutoksella 384/2009 ja se on tullut voimaan 1.7.2009 eli myös alueelliset ympäristökeskukset ovat voineet tehdä kyseisiä päätöksiä.

144 §. *Soveltaminen ennen kumotun lain voimaantuloa hyväksytyihin luonnonsuojeluohjelmiin ja -päätöksiin.* Pykälässä muutettaisiin viittaus 47 §:n 2 momentista 47 §:n 4 momentiksi ehdotettavan 47 §:n muutosten vuoksi.

7.11.9 Maa-aineslaki

2 §. *Poikkeukset soveltamisalaan.* Pykälässä aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Lisäksi pykälään päivitettäisiin viittaukset ajantasaisiin kaivoslakiin ja vesilakiin.

4 b §. *Ottamisen ohjaus ja valvonta.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7 §. *Lupaviranomainen ja lausunnot.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

13 §. *Lupahakemuksen tiedoksianto ja lupahakemuksesta tiedottaminen.* Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

14 §. *Valvontaviranomainen ja hallintopakkoasia.* Pykälän 5 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

15 §. *Ottamisen keskeyttäminen.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

16 §. *Lupamääräysten muuttaminen, lupapäätöksestä poikkeaminen ja luvan peruuttaminen.* Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

19 §. *Lupapäätöksen tiedoksianto ja lupapäätöksestä tiedottaminen.* Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

20 a §. *Valitusoikeus.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

20 c §. *Menettely muutoksenhakutuomioistuimessa.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

23 §. *Valvontamaksu ja valtion avustus.* Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

23 a §. *Ilmoittamisvelvollisuus.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

23 b §. *Tietojärjestelmä.* Pykälän 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.11.10 Maastoliikennelaki

8 §. *Alueelliset kiellot ja rajoitukset.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

9 §. *Kielto- ja rajoitusasiain käsittely.* Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

10 §. *Kiellon ja rajoituksen voimaantulo.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

11 §. *Kiellon tai rajoituksen merkitseminen.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

12 §. *Päätöksen muuttaminen.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

25 §. *Maastoliikennerekkomus.* Pykälän 4 kohdassa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

28 §. *Lupa- ja valvontaviraston erityislupa.* Pykälän otsikossa ja pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

32 §. *Valvonta.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.11.11 Merensuojelulaki

9 §. *Ruoppausmassan sijoittamista koskeva lupa.* Pykälän 5 momentissa Etelä-Suomen aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Samalla päivitettäisiin vesilain säädösnumero.

10 §. *Merelle tehtävät rakennelmat.* Pykälän 2 momentissa liikenneministeriö muutettaisiin liikenne- ja viestintäministeriöksi. Pykälän 3 momentissa Etelä-Suomen aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

11 §. *Merenpohjan ja sen sisustan tutkimista ja hyväksikäyttöä koskeva lupa.* Pykälän 4 momentissa Etelä-Suomen aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.11.12 Laki pilaantuneiden alueiden puhdistamisen tukemisesta

4 §. *Lupa- ja valvontaviraston tehtävät.* Pykälässä ja sen otsikossa Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Lupa- ja valvontavirastolle kuuluisivat kaikki valtionapuviranomaisen tehtävät, mukaan lukien voimassa olevassa 10 a §:ssä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskukselle säädetyt avustuksen maksamista ja takaisinperintää koskevat valtionavustuslain 12, 19, 21 ja 22 §:n mukaiset tehtävät.

6 §. *Valtionavustuksen myöntämisen edellytykset.* Pykälän 1 momentissa Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

8 §. *Asiantuntijapalvelu.* Pykälässä Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Samalla pykälän informatiivista viittausta valtion maksuperustelakiin täsmennettäisiin.

10 §. *Valtionavustuspäätös.* Pykälän 1 ja 2 momentissa Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

10 a §. *Kehittämis- ja hallintokeskuksen tehtävät.* Lain 10 a § ehdotetaan kumottavaksi. Voimassa olevassa pykälässä säädetään 4 §:stä poiketen, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus hoitaa avustuksen maksamista ja takaisinperintää koskevat valtionavustuslain 12, 19, 21 ja 22 §:n mukaiset tehtävät. Kehittämis- ja hallintokeskus hoitaa Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ohella myös mainitun lain 15 §:n mukaisia valvontatehtäviä. Ehdotuksen mukaan Lupa- ja valvontavirastolle kuuluisivat kaikki valtionapuviranomaisen tehtävät, mukaan lukien voimassa olevassa 10 a §:ssä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskukselle säädetyt avustuksen maksamista ja takaisinperintää koskevat valtionavustuslain 12, 19, 21 ja 22 §:n mukaiset tehtävät.

12 §. *Alueen pilaantuneisuuden selvittämisen ja alueen puhdistamisen järjestäminen.* Pykälän 1-3 momentissa Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.11.13 Laki rakennusperinnön suojelemisesta

4 §. Viranomaiset. Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

5 §. Asian vireilletulo. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

6 §. Vaarantamiskielto. Pykälän 1, 2 ja 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7 §. Asianosaisten kuuleminen ja lausunnot. Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

9 §. Suojelua koskeva päätös. Pykälän 1 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

10 a §. Poikkeaminen suojelupäätöksestä. Pykälän 1 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

10 b §. Menettely haettaessa poikkeamista suojelupäätöksestä. Pykälän 1–3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

11 §. Valtion omistaman rakennuksen luovutus. Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

12 §. Suojelusta ilmoittaminen. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

16 §. Avustuksen myöntäminen ja maksaminen. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHAKsi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

17 §. Välttämättömät kunnostustyöt. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

18 §. Tarkastusoikeus. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

19 §. Vahingosta ilmoittaminen. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

20 §. Seurannan järjestäminen. Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

23 a §. Menettely rikosasioissa. Pykälän 1–3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

23 b §. *Oikeus saada tietoja.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja elinvoimakeskukseksi.

7.11.14 Rakentamislaki

4 §. *Lupa- ja valvontaviraston tehtävät.* Pykälässä ja sen otsikossa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

19 §. *Rakennusjärjestyksen hyväksyminen, kuuleminen ja julkaiseminen.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

66 §. *Lausunto purkamis- ja maisematyöluvasta sekä rakentamisluvasta.* Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

67 §. *Lausunto poikkeamisluvasta sekä rakentamisluvasta suunnittelutarvealueelle sijoittuvan rakennuspaikan osalta.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

75 §. *Ympäristövaikutusten arviointi.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

132 §. *Veden johtaminen ja ojittaminen.* Pykälän 3 momentissa aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

179 §. *Valitusoikeus rakentamisluvasta.* Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

182 §. *Valitusoikeus purkamisluvasta.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

185 §. *Eräiden päätösten tiedoksianto ja tiedottaminen.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

188 §. *Viranomaisen tiedonsaantioikeus.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.11.15 Laki rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta

3 §. *Euroopan unionin valtioneuvoston päätöksen soveltaminen.* Pykälän 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

6 §. *Elinvoimakeskuksen tehtävät.* Pykälän otsikossa ja pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi. Maakotkan ja sääksen pesintään perustuvan tuen osalta kyseessä olisi keskittämistä vaativa tehtävä.

7 §. KEHAn tehtävät. Pykälän otsikossa ja pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi. Lisäksi pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

10 §. Avustuksen tarkoitus. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

19 §. Viljelys- ja eläinvahingosta ilmoittaminen. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

20 §. Viljelys- ja eläinvahingon toteaminen ja arviointi. Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

28 §. Avustuksen hakeminen. Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

30 §. Korvauksen ja tuen hakeminen. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

31 §. Korvaushakemus. Pykälän 3 ja 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

36 §. Avustuksen, korvauksen ja tuen palauttaminen. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

37 §. Avustuksen, korvauksen ja tuen maksamisen keskeyttäminen ja takaisinperintä. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus muutettaisiin KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

38 §. Muutoksenhaku. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus KEHaksi valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhankkeesta johtuvan nimen muuttamisen vuoksi.

7.11.16 Laki Suomen ympäristökeskuksesta

1 §. Suomen ympäristökeskuksen toiminta-ajatus ja tehtävät. Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset sekä aluehallintovirastot muutettaisiin tehtävien siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja elinvoimakeskukseksi.

7.11.17 Laki Tammisaaren saariston kansallispuistosta

1 c §. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.11.18 Ulkoilulaki

4 §. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

11 §. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

12 §. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

14 §. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

29 §. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.11.19 Laki Urho Kekkosen kansallispuistosta

6 d §. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi.

7.11.20 Laki vapaaehtoisesta osallistumisesta ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään

7 §. *Valvontaviranomaiset.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.11.21 Laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä

3 §. *Vesienhoitoalue.* Pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti, johon siirrettäisiin valtioneuvostolle osoitettu asetuksenantovaltuus 6 §:stä. Valtuus olisi jatkossa siten vesienhoitoalueita koskevan perussäännöksen yhteydessä. Valtuussäännöksen sisältö säilyisi ennallaan.

Pykälän 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä vesienhoitoalueista. Tarkemmat säännökset vesienhoitoalueista sisältyvät vesienhoitoalueista annetun valtioneuvoston asetuksen (1303/2004) 1 §:ään ja liitteisiin 1 (Vesienhoitoalueita määrittävät vesistöalueet) ja 2 (Vesienhoitoalueilla kokonaan tai osittain sijaitsevat kunnat).

4 §. *Viranomaiset.* Pykälän 2 momentissa säädettäisiin Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisesta ja Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaisesta. Momentin ensimmäisen virkkeen mukaan tämän lain mukaisena Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisena toimisi tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirasto. Momentin toisen virkkeen mukaan tämän lain mukaisena toimeenpano- ja tukiviranomaisena toimisi tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskus.

Pykälän 3 ja 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaiseksi.

Pykälän uusi 6 momentti sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden. Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä tässä pykälässä tarkoitettujen viranomaisten tehtävistä.

5 §. *Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen tehtävät.* Pykälä sisältäisi jatkossa kolme momenttia. Pykälän otsikossa ja 1-3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaiseksi. Pykälän 2 momentista poistettaisiin viittaus toimialueeseen tarpeettomana.

6 §. *Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaisen tehtävät.* Pykälä sisältäisi keskeiset Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaisen tehtävät.

Pykälän 1 momentin mukaan Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaisen tehtävänä olisi edistää toimenpiteiden toteuttamista toimialueellaan. Näillä tarkoitettaisiin muun muassa osaltaan toimenpideohjelman toteuttamista, toimenpideohjelman toteuttamisen seuraamista sekä sen toteutumisen edistämistä.

Pykälän 2 momentti sisältäisi informatiivisen viittauksen tämän lain 1 a luvun tehtäviin. Luku 1 a koskee vesien- ja merenhoidon tukea. Pykälässä olisi myös informatiivinen viittaus siitä, että kalatalousviranomaisesta säädetään kalastuslaissa (379/2015).

Pykälän 3 momentissa olisi valtioneuvostolle osoitettu asetuksenantovaltuus antaa tarkempia säännöksiä toimeenpano- ja tukiviranomaisen tehtävistä. Tällaisia tehtäviä sisältyy vesienhoidon järjestämisestä annettuun valtioneuvoston asetukseen (1040/2006).

6 b §. *Tuen järjestäminen.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaiseksi.

6 e §. *Tuen hakeminen.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaiseksi.

6 f §. *Hakuaika ja tiedottaminen.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaiseksi.

6 g §. *Tuen myöntämisen edellytykset.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaiseksi.

6 h §. *Tukihakemuksen peruuttaminen.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaiseksi.

6 i §. *Päätös ja sopimus.* Pykälän 1 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano ja tukiviranomaiseksi.

6 j §. *Tuen keskeyttäminen ja takaisinperintä.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaiseksi.

6 k §. *Korko ja viivästyskorko.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaiseksi.

6 l §. *Oikaisuvaatimus ja muutoksenhaku tukea koskevista päätöksistä.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaiseksi.

6 m §. *Kirjanpito.* Pykälässä säädettäisiin tuen saajan velvollisuudesta. Tuen saajan olisi pidettävä hankkeesta kirjanpitolain (1336/1997) mukaista kirjanpitoa erillisellä kustannuspaikalla tai muulla tavalla siten, että tuen käytön valvonta on vaikeudetta mahdollista. Lisäksi ehdotetaan säädettävän, että tuen saajan olisi säilytettävä kaikki tuen toteuttamiseen liittyvät tositteet kirjanpitolain mukaisesti.

Voimassa olevassa tuen muodossa (maatalousmaan kipsikäsitteily) kirjanpitoa koskeva samansisältöinen säännös sisältyy valtioneuvoston asetukseen (510/2020). Tuen saajan velvollisuudesta olisi perustuslain 80 §:n valossa säädettävä laissa. Säännös koskisi jatkossa kaikkia tuen saajia riippumatta tuen muodosta.

9 §. *Seuranta.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaiseksi.

10 a §. *Pohjavesialueen määrittäminen.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaiseksi.

10 b §. *Pohjavesialueen luokitus.* Pykälän 1-2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaiseksi. Pykälän 3 momentin asetuksenantovaltuuteen tehtäisiin tekninen tarkistus.

10 c §. *Pohjavesialueen rajan ja luokituksen muuttaminen.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaiseksi.

10 d §. *Pohjavesialueen määrittämisen ja luokituksen valmistelu.* Pykälän 1-2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaiseksi. Pykälän 3 momentin asetuksenantovaltuuteen tehtäisiin tekninen tarkistus.

10 f §. *Pohjavesialueen suojelusuunnitelman valmistelu.* Pykälän 1-2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaiseksi. Pykälän 3 momentin asetuksenantovaltuuteen tehtäisiin tekninen tarkistus.

11 §. *Vesienhoitosuunnitelma.* Pykälän 4 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaiseksi.

13 §. *Vesienhoitosuunnitelman valmistelu.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaiseksi.

14 §. *Yhteistyö vesienhoitosuunnitelman valmistelussa.* Pykälän 1 ja 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaiseksi. Pykälän 1 momenttiin tehtäisiin myös tekninen tarkistus. Yhteistyö ja vuorovaikutus olisi jatkossa järjestettävä vesienhoitoalueen eri viranomaisten ja muiden tahojen kanssa.

15 §. *Osallistuminen ja tiedottaminen.* Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaiseksi.

Pykälän 1 momenttiin tehtäisiin teknisluonteinen tarkistus vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen velvollisuuteen julkaista tieto kuulutuksesta. Tieto kuulutuksesta olisi julkaistava asianomaisen vesienhoitoalueen kunnissa. Tämä perustuu siihen, että järjestämisviranomaisen toimialue olisi jatkossa vesienhoidossa Manner-Suomi.

16 §. *Vesienhoitosuunnitelman käsittely.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaiseksi.

17 §. *Vesienhoitosuunnitelman hyväksyminen.* Pykälän 2 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaiseksi.

Pykälän 2 momenttiin tehtäisiin lisäksi teknisluonteinen tarkistus vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen velvollisuuteen julkaista tieto kuulutuksesta. Tieto kuulutuksesta olisi julkaistava asianomaisen vesienhoitoalueen kunnissa. Tämä perustuu siihen, että järjestämisviranomaisen toimialue olisi jatkossa vesienhoidossa Manner-Suomi.

26 a §. Merenhoidon järjestäminen. Pykälän 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaiseksi. Momentista poistettaisiin tarpeettomana säännös alueellisen merenhoidon järjestämisen yhteensovittamisesta sekä informatiivinen viittaus yhteensovittavista viranomaisista.

26 f §. Merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelma. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaiseksi.

26 j §. Osallistuminen ja tiedottaminen. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaiseksi.

26 l §. Valtioneuvoston asetus merenhoidon järjestämisestä. Pykälän 6 kohdasta poistettaisiin maininta yhteensovittavista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta.

7.11.22 Ympäristönsuojelulaki

15 §. Ennaltavaraautumisvelvollisuus. Pykälän 2 momentissa valtion lupaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

21 §. Ympäristöministeriö. Ympäristönsuojelulain 3 luvun viranomaissäännöksiä selkiytettäisiin valtion lupa- ja valvontaviranomaisten yhdistymisen yhteydessä. Pykälän otsikko muutettaisiin ympäristöministeriöksi. Pykälässä säädettäisiin ainoastaan ympäristöministeriön tehtävistä. 2-5 momentit kumottaisiin ja niissä olevat säännökset siirrettäisiin uusiin pykäliin: 2 ja 3 momentit Lupa- ja valvontavirastoa koskevaan 21 a §:ään, 4 momentti Suomen ympäristökeskusta koskevaan 23 a §:ään ja 5 momentti Turvallisuus- ja kemikaalivirastoa koskevaan 23 b §:ään.

21 a §. Lupa- ja valvontavirasto. Ympäristönsuojelulain viranomaissäännösten selkiyttämiseksi lakiin lisättäisiin Lupa- ja valvontavirastoa koskeva 21 a §.

Ehdotuksen mukaan valtion valvontaviranomaisen ja valtion lupaviranomaisen tehtävät siirrettäisiin perustettavalle Lupa- ja valvontavirastolle. Ehdotuksessa ympäristönsuojelulain viranomaistrakennetta muutettaisiin niin, että valtion lupa- ja valvontatehtävät kuuluisivat samalle viranomaiselle, jolla olisi valtakunnallinen toimivalta. Ehdotuksen mukaan ympäristönsuojelulain mukaista toimivaltaa lupa- ja valvonta-asioissa olisi Lupa- ja valvontavirastolla ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella.

1 momenttiin siirrettäisiin muutettuina voimassa olevan 21 §:n 2 ja 3 momentin säännökset, lukuun ottamatta yleisen edun puhevallan käyttöä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja aluehallintovirasto muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

2 momentin mukaan Lupa- ja valvontavirasto huolehtisi ympäristönsuojelun yleisen edun toteutumisesta toiminnassaan ja päätöksenteossaan sekä käyttäisi osaltaan ympäristönsuojelun yleisen edun puhevaltaa tämän lain mukaisessa päätöksenteossa. Voimassa oleva 21 §:n 2 momentti sisältää säännöksen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten velvollisuudesta käyttää osaltaan ympäristönsuojelun yleisen edun puhevaltaa tämän lain mukaisessa päätöksenteossa.

siten kuin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetussa laissa (897/2009) ja sen nojalla säädetään. Säännöksen sanamuotoa täsmennettäisiin vastaamaan ympäristönsuojelun yleisen edun valvonnan todellista, kokonaisvaltaista luonnetta. Ympäristönsuojelulaissa yleisen edun valvonta ja huomioon ottaminen on osa ympäristölupapäätöksentekoa hallintomenettelyineen, muita hyväksymismenettelyitä ja valvontaa. Yleisen edun toteutumisesta huolehtivat sekä valvontaviranomaiset että lupaviranomaiset, joskin yleisen edun puhevaltaa (joka kulminoituu valitusoikeuteen) käyttää tällä hetkellä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

23 §. Yleiset valvontaviranomaiset. Pykälän 1 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Ympäristönsuojelulain viranomaissäännösten selkiyttämiseksi 2 momentti kumottaisiin ja säännös siirrettäisiin uuteen elinvoimakeskusta koskevaan 23 c §:ään.

23 a §. Suomen ympäristökeskus. Ympäristönsuojelulain viranomaissäännösten selkiyttämiseksi lakiin lisättäisiin Suomen ympäristökeskusta koskeva 23 a §. Pykälään siirrettäisiin 21 §:n 4 momentin säännös. Suomen ympäristökeskuksen markkinavalvontatehtävästä säädettäisiin edelleen erikseen 24 a §:n 2 momentissa.

23 b §. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto. Ympäristönsuojelulain viranomaissäännösten selkiyttämiseksi lakiin lisättäisiin Turvallisuus- ja kemikaalivirastoa koskeva 23 b §. Pykälään koottaisiin säännökset Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ympäristönsuojelulain mukaisista tehtävistä. 1 momentti vastaisi voimassa olevan 21 §:n 5 momenttia ja 2 momentti 24 §:n 1 momenttia. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston markkinavalvontatehtävästä säädettäisiin edelleen erikseen 24 a §:n 1 momentissa.

23 c §. Elinvoimakeskus. Ympäristönsuojelulain viranomaissäännösten selkiyttämiseksi lakiin lisättäisiin elinvoimakeskusta koskeva 23 c §. Pykälään siirrettäisiin 23 §:n 2 momentti muutettuna siten, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi elinvoimakeskukseksi. Samaan pykälään lisättäisiin 2 momentiksi selkeyttävä säännös, jonka mukaan kalatalousviranomaisena toimiva elinvoimakeskus valvoo tämän lain nojalla annetun päätöksen 57 §:n mukaisia kalatalousmääräyksiä. Nykyhetkellä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kalatalousviranomainen valvoo ympäristöluvissa annettuja kalatalousmääräyksiä, mutta tästä ei ole nimenomaista säännöstä laissa. Virastouudistuksen myötä kalatalousviranomaisen tehtävä siirtyy elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista elinvoimakeskuksiin.

24 §. Muut valvontaviranomaiset. Ympäristönsuojelulain viranomaissäännösten selkiyttämiseksi pykälän 1 momentti kumottaisiin ja säännös siirrettäisiin Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tehtäviä koskevaan uuteen 23 b §:ään.

29 a §. Ilmoituksenvaraisen toiminnan luvanvaraisuus. Pykälän 2 momentissa valtion ympäristölupaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

34 §. Toimivaltainen lupaviranomainen. Pykälässä valtion ympäristölupaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

36 §. Lupa-asian siirtäminen. Pykälässä valtion ympäristölupaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

37 §. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen alueellinen toimivalta lupa-asioissa. Pykälän otsikko muutettaisiin vastaamaan säännöksen muuttuvaa sisältöä. Jatkossa lupaviranomaisen alueellisesta toimivallasta olisi tarpeen säännellä vain kuntien osalta, sillä valtion ympäristölupa-

viranomaisena toimivan Lupa- ja valvontaviraston toimialue on koko maa. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivallan määräytymiseen lisättäisiin selventävä säännös siitä, jos toiminta sijaitsee kahden tai useamman kunnan alueella, jolloin lupaviranomainen olisi se, jonka alueella merkittävin osa päästöistä ilmenee.

Pykälän 2 momentti kumottaisiin, koska kalatalousmääräysten tarkistaminen lupahakemuksen yhteydessä on jatkossa valtakunnallisesti toimivan Lupa- ja valvontaviraston tehtävä.

38 §. Toimivallan siirto lupa-asiassa Lupa- ja valvontavirastolta kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Pykälän otsikossa ja 1 momentissa valtion ympäristölupaviranomainen ja valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

39 a §. Hakijan neuvonta. Pykälän 2 momentista poistettaisiin valtion ympäristölupaviranomaisen velvollisuus kutsua tapaamiseen aina mukaan valtion valvontaviranomainen, sillä jatkossa valtion lupa- ja valvontaviranomaisena toimii sama taho, Lupa- ja valvontavirasto. Jatkossa viraston sisäisin menettelyin huolehditaan siitä, että lupa-asiaa koskevassa tapaamisessa huomioidaan myös valvonnan näkökulma.

42 §. Lausunnot. Pykälän 2 momentissa valtion ympäristölupaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja valtion valvontaviranomainen poistettaisiin. Pykälän 3 momenttiin lisättäisiin säännös, jonka mukaan lupaviranomainen voisi tarvittaessa järjestää keskustelun 1 ja 2 momenteissa säädettyjen viranomaisten kanssa erityisesti koskien näiden viranomaisten osaamisen ja asiantuntemuksen välittämisen turvaamista eri tehtävälajoilla. Tällä mahdollistettaisiin joustava tiedon ja osaamisen vaihtuminen ympäristölupa-asioissa Lupa- ja valvontaviraston ja muiden viranomaisten kesken.

Jatkossa Lupa- ja valvontavirastossa varmistettaisiin ennakkolisten menettelyjen kautta erilaisten näkökulmien huomioiminen päätöksenteossa. Lupa- ja valvontaviraston sisäinen asian valmistelu ja eri tehtäväkokonaisuuksien asiantuntemuksen hyödyntäminen päätöksenteossa toteutuisi joustavasti. Vaikka sisäisestä lausunnotmenettelystä ei säädettäisi, olennaisten näkökohtien huomioimisen tulisi viraston sisällä lähtökohtaisesti perustua kirjalliseen muotoon. Tällä varmistettaisiin se, että lupa- ja muiden asioiden laissa säädettyjen edellytysten täyttyminen ja yleistä etua koskevat näkökohdat sisällytettäisiin täysimääräisesti päätöksentekoon ja tämä olisi myös jälkikäteen todennettavissa. Olennaisten näkökohtien dokumentointi olisi tarpeen erityisesti Lupa- ja valvontavirastossa sovellettavan EU-lainsäädännön velvoitteiden takia, jotta päätöksenteossa osaltaan varmistettaisiin asianmukainen EU-oikeuden noudattaminen. Asiaan liittyvä valmisteluaineisto on julkista, millä edistettäisiin viranomaistoiminnan ja päätöksenteon läpinäkyvyyttä. Julkisuusperiaatteen ja asianosaisten osallistumisoikeuksien nojalla viranomaisen asiaan liittyvä relevantti valmisteluaineisto on julkista. Erilaiset asiaa koskevat tiedot ja selvitykset tallennettaisiin käsittelyaineistoon ja ne tulisivat julkisiksi jo valmisteluvaiheessa. Tällaisia selvityksiä olisivat esimerkiksi viraston sisällä syntyvät erilaiset luontoselvitykset ja Natura-lausunnot sekä muut mahdolliset asian kannalta tarpeelliset selvitykset.

44 §. Lupahakemuksen tiedoksianto ja lupahakemuksesta tiedottaminen. Pykälän 2 momentissa valtion lupaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

80 §. Luvan tarkistaminen uusien päätelmien vuoksi. Pykälän 2-4 momentissa valvontaviranomainen ja lupaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Direktiivilaitoksia koskevat lupa- ja valvontatehtävät kuuluisivat jatkossa aluehallintoviraston ja elinvoima-, liikenne- ja ympäristökeskusten sijaan Lupa- ja valvontavirastolle.

81 §. *Tarkistamismenettely.* Pykälän 1 momentissa lupaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

85 a §. *Ympäristölupa-asioita koskeva tietopalvelu.* Pykälässä valtion lupaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

88 §. *Luvan raukeaminen.* Pykälän 2 momentissa muutettaisiin asian vireille paneviksi viranomaisiksi lupaviranomaisen ja valvontaviranomaisen sijasta Lupa- ja valvontavirasto ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, sillä ne toimivat tämän lain mukaisina lupa- ja valvontaviranomaisina.

89 §. *Luvan muuttaminen.* Pykälän 2-3 momenttia muutettaisiin siten, että lupaviranomaisen ja valvontaviranomaisen tilalle muutettaisiin Lupa- ja valvontavirasto ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

89 a §. *Kalatalousvelvoitteen ja kalatalousmaksun muuttaminen.* Pykälässä valtion ympäristölupaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

92 §. *Luvan selventäminen.* Pykälässä muutettaisiin lupaviranomaisen ja valvontaviranomaisen tilalle Lupa- ja valvontavirasto ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, sillä ne toimivat tämän lain mukaisina lupa- ja valvontaviranomaisina.

93 §. *Luvan peruuttaminen.* Pykälän 1 momentissa muutettaisiin lupaviranomaisen ja valvontaviranomaisen tilalle Lupa- ja valvontavirasto ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

95 §. *Maaperää ja pohjavettä koskevat toimet direktiivilaitoksen toiminnan päättyessä.* Pykälän 1 momentissa valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Pykälän 4 momentissa valtion valvontaviranomainen ja valtion ympäristölupaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

99 §. *Menettely poikkeuksellisissa tilanteissa.* Pykälän 1, 3 ja 4 momentissa valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

104 §. *Valtioneuvoston päätöksen valmistelu.* Pykälän 2 momentissa aluehallintovirastot ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

105 §. *Valtioneuvoston päätöksessä tarkoitetun laitoksen toiminnasta toimitettavat tiedot ja päätöksen noudattamisen seuranta.* Pykälän 1-3 momentissa valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

106 c §. *Uusien keskisuurten energiantuotantoyksiköiden polttoainetehon yhteenlaskusääntö.* Pykälän 1 momentissa valtion ympäristölupaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

106 d §. *Polttoaineiden saatavuushäiriöihin liittyvät poikkeukselliset tilanteet.* Pykälän 1-3 momentissa valtion ympäristölupaviranomainen ja valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

106 e §. *Tietojen rekisteröinti ja julkaiseminen.* Pykälässä valtion ympäristölupaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

115 a §. *Ilmoitusvelvollisuus ja toimivaltainen viranomainen.* Pykälän 3 momentissa valtion ympäristölupaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

116 §. *Rekisteröinti-ilmoitus toiminnan rekisteröintiä varten.* Pykälän 4 momentissa valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

118 §. *Melua ja tärinää aiheuttava tilapäinen toiminta.* Pykälän 1 momentissa valtion valvontaviranomainen ja 3 momentissa valtion viranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

123 §. *Poikkeuksellinen tilanne luvanvaraisessa, ilmoituksenvaraisessa ja rekisteröitävässä toiminnassa.* Pykälän 1 ja 4 momentissa valtion valvontaviranomainen ja valtion ympäristölupaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

126 §. *Korvauksista päättäminen erikseen.* Pykälässä valtion ympäristölupaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

129 §. *Ennen lupa-asian ratkaisua aiheutuneen vahingon korvaaminen.* Pykälässä valtion ympäristölupaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

130 §. *Ennakoimattoman vahingon korvaaminen.* Pykälässä valtion ympäristölupaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

131 §. *Korvausasian käsittely käräjäoikeudessa.* Pykälän 2-4 momentissa valtion ympäristölupaviranomainen ja valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

135 §. *Selvitysvelvollisuus ja puhdistamistarpeen arviointi.* Pykälän 1-2 momentissa valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

136 §. *Päätös pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta.* Pykälän 1-2 momentissa valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

137 §. *Puhdistamisesta määrääminen.* Pykälän 1 momentissa valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

138 §. *Toimivallan siirto kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.* Pykälän 1 momentissa valtion valvontaviranomainen ja valtion ympäristölupaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

143 §. *Ympäristön tilan seuranta.* Pykälän 1 momentissa valtion valvontaviranomainen ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Koska alueellisten elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tehtävät siirtyvät valtakunnallisen Lupa- ja valvontaviraston hoidettavaksi, muutettaisiin voimassa olevassa säännöksessä ”valtion valvontaviranomaisen alueellinen ympäristön tilan seuranta” alueelliseksi ja valtakunnalliseksi. Kyse olisi seurannan sisällön, laadun ja määrän arvioinnista. Ensisijaisesti valtakunnallisella seurannalla tuettaisiin kuntien seurantavelvollisuuden toteuttamista esimerkiksi suunnittelun ja ohjauksen keinoin. Vesienhoitoon ja merenhoitoon liittyvästä pinta- ja pohjavesien sekä Itämeren tilan seurannasta ja seurantatiedoista tiedottamisesta säädetään vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetussa laissa ja sen nojalla.

147 §. *Määräaika ilmansuojelusuunnitelman ja lyhyen aikavälin toimintasuunnitelman laatimiseksi ja suunnitelmien laatimismenettely.* Pykälän 3, 4 ja 6 momentissa valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

148 §. *Hiekoituksesta ja suolauksesta aiheutuvat raja-arvojen ylitykset.* Pykälän 2-3 momentissa valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

152 §. *Meluselvitysten ja meluntorjunnan toimintasuunnitelmien laatimismenettely.* Pykälän 2 momentissa valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

153 §. *Tietojen antaminen meluselvityksistä ja meluntorjunnan toimintasuunnitelmista.* Pykälässä valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

166 §. *Viranomaisen ilmoitusvelvollisuus.* Pykälän 2 momentissa valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

168 §. *Säännöllinen valvonta.* Pykälän 1, 2 ja 4 momentissa valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Koska alueellisten elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tehtävät siirtyvät valtakunnallisen Lupa- ja valvontaviraston hoidettavaksi, olisi Lupa- ja valvontaviraston valvontasuunnitelma valtakunnallinen. Lupa- ja valvontaviraston valtakunnallinen valvontasuunnitelma on myös tarkoituksenmukainen riskiperusteisen valvonnan suunnittelun, viranomaisresurssien kohdentamisen ja toiminnanharjoittajien tasapuolisen kohtelun kannalta.

170 §. *Ilmoitus toiminnan aloittamisesta sekä toiminnan muutoksista ja toiminnanharjoittajan vaihtumisesta.* Pykälän 5 momentissa valtion valvontaviranomainen ja valtion ympäristölupaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

171 §. *Tarkkailu toisen alueella.* Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että jatkossa Lupa- ja valvontavirasto tai luvan myöntämisen yhteydessä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voisi myöntää toiminnanharjoittajalle säännöksessä selostetun tarkkailuoikeuden.

175 §. *Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen.* Pykälän 2 momentissa valtion valvontaviranomainen ja valtion ympäristölupaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

176 §. *Määräys vesistön merkittävän pilaantumisen ja luontovahingon korjaamiseksi.* Pykälässä valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

178 §. *Ilmoitus vesistön merkittävästä pilaantumisesta ja luontovahingosta.* Pykälässä valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

181 §. *Toiminnan keskeyttäminen.* Pykälän 3 momentissa valtion valvontaviranomainen ja valtion ympäristölupaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

182 a §. *Viranomaisen toimivalta eräissä tilanteissa.* Pykälän 1 momentissa valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

186 §. *Vireillepano-oikeus.* Pykälässä valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

188 §. *Toiminta rikosasiassa.* Pykälän 2 momentissa valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

189 §. *Valvontaviranomaisten vastuunjako luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen valvonnassa.* Pykälän 1-2 momentissa valtion valvontaviranomainen ja valtion ympäristölupaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

190 §. *Muutoksenhaku.* Pykälän 4 momentissa valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

191 §. *Valitusoikeus.* Pykälän 1 momentin 4 kohtaa muutettaisiin siten, että valitusoikeus olisi toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella sekä Lupa- ja valvontavirastolla kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen päätöksestä. Pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti, jonka mukaan Lupa- ja valvontavirastossa yleistä etua valvovalla yksiköllä olisi oikeus valittaa Lupa- ja valvontaviraston tekemästä päätöksestä, jos se olisi tarpeen ympäristönsuojelun, luonnonsuojelun tai muun näihin rinnastettavan yleisen edun turvaamiseksi tai lain soveltamiskäytännön yhtenäisyyden varmistamiseksi. Erityislaatuisen järjestyksen taustalla on valtion aluehallinnon uudistamisesta johtuva, tällä hetkellä kahdessa viranomaisessa hoidettavien tehtävien kokoaminen uuteen Lupa- ja valvontavirastoon. Viranomaisen intressi hakea muutosta toisen viranomaisen tekemään päätökseen kytkeytyy sille osoitettujen lakisääteisten tehtävien hoitamiseen. Voimassaolevan lain mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on voinut hakea muutosta aluehallintoviraston päätökseen. Jatkossa ympäristönsuojelulain mukaiset valtion lupa- ja valvontatehtävät yhdistettäisiin samaan viranomaiseen, Lupa- ja valvontavirastoon, jossa tehtävien hoitaminen olisi ennakoivampaa ja erilaiset näkökulmat yhteen sovittavampaa. Valo virastossa mahdollistetaan valvonnan näkökulmien huomioon ottaminen useammassa vaiheessa lupapäätösten valmistelua. Aluehallintovirastot antoivat vuosina 2019-2022 yhteensä 4199 ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaista päätöstä. Samana aikana elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset hakivat muutosta 52 päätökseen, mikä on vain reilu yksi prosentti tapauksista. Valitusten osuus on jatkuvasti vähentynyt viime vuosien aikana. Valituksista valtaosa johti päätöksen tarkistamiseen tai kumoamiseen, mikä tarkoittaa, että valitukset ovat olleet perusteltuja ja tehokkaita. Valtion aluehallinnon uudistuksen myötä muutoksenhakutarpeen arvioidaan konkretisoituvan entistä harvemmin. [Muutos vastaa ehdotettua vesilain 15 luvun 2 §:n ja jätelain 138 §:n muutosta.] Voimassa oleva 2 momentti siirtyisi 3 momentiksi ja valtion valvontaviranomainen muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi.

192 §. *Oikaisuvaatimus tarkkailusuunnitelmaa ja tarkkailumääräysten muuttamista koskevasta päätöksestä.* Pykälässä valtion ympäristölupaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

194 §. *Oikaisuvaatimus direktiivilaitoksen luvan tarkistamisvelvollisuutta koskevasta päätöksestä.* Pykälässä valtion ympäristölupaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja maininta valtion valvontaviranomaisesta poistettaisiin tarpeettomana.

197 §. *Menettely muutoksenhakutuomioistuimessa.* Pykälän 3 momentissa valtion ympäristölupaviranomainen ja valvontaviranomainen muutettaisiin Lupa- ja valvontavirastoksi ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiseksi, sillä ne toimisivat tämän lain mukaisina lupa- ja valvontaviranomaisina.

203 §. *Menettely kunnan ympäristönsuojelumääräyksiä annettaessa.* Pykälässä valtion valvontaviranomainen ja valtion ympäristölupaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

205 §. *Maksut.* Pykälän 1 momentissa valtion lupaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

207 §. *Todistajan kuuleminen.* Pykälässä valtion ympäristölupaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

212 §. *Menettely valtion rajat ylittävien vaikutusten huomioonottamiseksi eräissä tilanteissa.* Pykälän 1-3 momentissa valtion ympäristölupaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

214 §. *Kuuleminen ja tiedottaminen yhteistoteutuksesta.* Pykälän 1 momentissa valtion valvontaviranomaiset muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

222 §. *Ympäristönsuojelun tietojärjestelmä.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja aluehallintovirastot muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi ja elinvoimakeskuksiksi. Esimerkiksi vesihuoltolain 15 §:ssä säädetään laitoksen velvollisuudesta huolehtia siitä, että pohjaveden vedenottopisteiden tiedot toimitetaan ELY-keskukselle, , jatkossa elinvoimakeskukselle, joka tallentaisi nämä tiedot ympäristönsuojelun pohjavesiä koskevaan tietojärjestelmään.

223 §. *Ympäristönsuojelun tietojärjestelmään talletettavat tiedot.* Pykälän 1, 2 ja 6 momentissa valtion ympäristölupaviranomainen ja valtion valvontaviranomainen muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

Voimaantulo. Laki ehdotetaan tulemaan voimaan päivänä kuuta 20. Lain voimaan tullessa voimassa olevia elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen laatimia 168 §:ssä tarkoitettuja valvontasuunnitelmia sovellettaisiin, kunnes Lupa- ja valvontavirasto on laatinut valtakunnallisen valvontasuunnitelman. Siirtymäaika valtakunnallisen valvontasuunnitelman laatimiselle on kaksi vuotta. Määräajassa on otettu huomioon, että uuden viraston alkuvaiheessa on paljon toimeenpanoa edellyttäviä toimenpiteitä. Valvontakohteiden valvontaluokka säilyisi siirtymäaikana ennallaan ja mahdollinen uudelleenarviointi tehtäisiin vain toiminnan muuttuessa tai ilmenneiden ympäristövaikutusten tai -riskien vuoksi.

7.11.23 Laki ympäristövahinkorahastosta

10 §. *Maksunkantoviranomainen.* Pykälässä Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

21 §. *Katselmukselautakunta.* Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

7.11.24 Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä

10 §. *Yhteysviranomainen.* Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Pykälän 2 ja 3 momentit poistettaisiin, sillä niille ei yhden valtakunnallisen viraston perustamisen seurauksena olisi enää tarvetta.

11 §. Toimivaltainen viranomainen. Pykälän 1 ja 3 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Pykälän 2 momentti poistettaisiin, sillä sille ei yhden valtakunnallisen viraston perustamisen seurauksena olisi enää tarvetta. Voimassa oleva 3 momentti muuttuisi näin ollen 2 momentiksi.

32 §. Ohjaus, valvonta ja seuranta. Pykälän 2 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi. Lisäksi maininta toimialueesta poistettaisiin, sillä sille ei yhden valtakunnallisen viraston perustamisen seurauksena olisi enää tarvetta. Lisäksi tehtäisiin pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon korjauksia niin, että se vastaisi paremmin suomenkielisen sanamuodon sisältöä. Pykälän ruotsinkielisessä otsikossa sana utveckling muutettaisiin sanaksi uppföljning sekä pykälän 1 momentissa sana övervakning muutettaisiin sanaksi uppföljning. Sana uppföljning vastaa paremmin suomenkielisessä sanamuodossa käytettyä sanaa seuranta.

34 §. Valitusoikeus arvioinnin puuttumisen tai puutteellisuuden perusteella. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

35 §. Pakkokeinot. Pykälässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

37 §. Muutoksenhaku arviointimenettelyn soveltamista koskevaan päätökseen. Pykälän 1 momentissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontavirastoksi.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset: /
Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

UM:n lakiehdotukset alkavat

#.

Laki

kemiallisten aseiden kehittämisen, tuotannon, varastoinnin ja käytön kieltämistä sekä niiden hävittämistä koskevan yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä ja sen soveltamisesta annetun lain 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kemiallisten aseiden kehittämisen, tuotannon, varastoinnin ja käytön kieltämistä sekä niiden hävittämistä koskevan yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä ja sen soveltamisesta annetun lain (346/1995) 12 §, sellaisena kuin se on laissa 1384/2009, seuraavasti:

12 §

Uhkasakko

Valvontaviranomainen voi tehostaa 11 §:n nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla. Uhkasakon määrää maksettavaksi Lupa- ja valvontavirasto.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

Suomen talousvyöhykkeestä annetun lain 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Suomen talousvyöhykkeestä annetun lain (1058/2004) 18 §, sellaisena kuin se on laissa 1385/2009, seuraavasti:

18 §

Toimivaltainen viranomainen

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisena yhteysviranomaisena, luonnonsuojelulaissa, ympäristönsuojelulaissa, vesilaissa ja jätelaissa tarkoitettuna valvontaviranomaisena talousvyöhykkeellä sekä ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisena lupaviranomaisena talousvyöhykkeellä toimii Lupa- ja valvontavirasto.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

OM:n lakiehdotukset alkavat

#.

Laki

adoptiolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan adoptiolain (22/2012) 21 § ja 22 §:n 1 momentti, 86 §:n 1 momentti, 87 §:n 1 momentti, 89 § ja 91 §:n 1 ja 3 momentti sekä 92 §:n 3 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 21 §, 87 §:n 1 momentti ja 92 §:n 3 momentti laissa 622/2022

4 luku

Adoptioneuvonta

21 §

Adoptioneuvonnan pyytäminen

Lapsen vanhemman, joka aikoo antaa alaikäisen lapsensa adoptiolapseksi, ja henkilön, joka aikoo adoptoida alaikäisen lapsen, on pyydettävä adoptioneuvonnan järjestämistä siltä hyvinvointialueelta, jonka alueella hänen kotikuntansa sijaitsee, tai *Lupa- ja valvontaviraston* luvan saaneelta adoptiotoimistolta.

22 §

Adoptioneuvonnan antajat

Adoptioneuvontaa saavat antaa hyvinvointialueet sekä adoptiotoimistot, jotka ovat saaneet *Lupa- ja valvontaviraston* luvan harjoittaa adoptioneuvontaa (adoptioneuvonnan antajat).

---

10 luku

Adoptioasioiden hallinto

86 §

Adoptiolautakunta

Erityisenä asiantuntija-, lupa- ja valvontaviranomaisena adoptioasioissa toimii *Lupa- ja valvontavirastossa* oleva adoptiolautakunta.

---

87 §

Lupa adoptiotoimiston ylläpitämiseen ja kansainvälisen adoptiopalvelun antamiseen

Lupa- ja valvontavirasto voi hakemuksesta myöntää luvan adoptiotoimiston ylläpitämiseen hyvinvointialueelle, Suomessa rekisteröidylle yhdistykselle sekä muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa rekisteröidylle yhdistykselle ja muulle vastaavalle yhteisölle.

---

89 §

Luvan peruuttaminen

Lupa- ja valvontavirasto tai adoptiolautakunta voi peruuttaa 87 §:n nojalla myöntämänsä luvan, jos adoptiioneuvontaa tai kansainvälistä adoptiopalvelua annettaessa ei noudateta voimassa olevia säännöksiä tai määräyksiä taikka jos toiminnassa havaitaan puutteellisuuksia tai epäkoh- tia eikä niitä ole viraston tai lautakunnan asettamassa määräajassa korjattu tai poistettu.

91 §

Tietojen antaminen

Adoptiioneuvonnan antaja ja palvelunantaja ovat salassapitosäännösten estämättä velvollisia antamaan maksutta sosiaali- ja terveysministeriölle, *Lupa- ja valvontavirastolle* ja adoptiolau- takunnalle näiden pyytämät valvontaa tai muiden tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamista varten tarpeelliset tiedot ja selvitykset.

Sosiaali- ja terveysministeriöllä, *Lupa- ja valvontavirastolla* ja adoptiolautakunnalla on salas- apitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa toisilleen 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien suorittamisessa tarvittavat tiedot ja selvitykset.

11 luku

Erinäiset säännökset

92 §

Asiakirjojen säilyttäminen ja siirtäminen

Jos adoptiotoimisto tai palvelunantaja lopettaa tässä laissa tarkoitettun toimintansa, 1 momen- tissa tarkoitettut asiakirjat on siirrettävä sen hyvinvointialueen säilytettäväksi, jolle *Lupa- ja val- vontavirasto* antaa tehtäväksi ottaa vastaan asiakirjat.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

asuntokauppalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan asuntokauppalain (843/1994) 2 luvun 4 §:n 1 momentti, 4 a §:n 3 momentti ja 20 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat 4 §:n 1 momentti laissa 795/2005, 4 a §:n 3 momentti ja 30 §:n 2 momentti laissa 1401/2009, seuraavasti:

2 luku

Ostajan suojaaminen rakentamisvaiheessa

4 §

Turva-asiakirjojen säilyttäminen

Jos osakeyhtiö hankkii talletuspankilta tai muulta luottolaitokselta luottoa, joka on kokonaan tai osaksi tarkoitus maksaa osakkeenomistajilta rakentamisvaiheen jälkeen perittävillä varoilla, luottoa antavan luottolaitoksen on säilytettävä turva-asiakirjat. Jollei osakeyhtiö hanki tällaista lainaa, *Lupa- ja valvontaviraston, tai jos yhtiön rakennukset sijaitsevat Ahvenanmaan maakunnassa, Ahvenanmaan valtionviraston* on säilytettävä asiakirjat. Myös jälkimmäisessä tapauksessa säilyttäjänä voi olla tehtävään suostuva luottolaitos. Turva-asiakirjojen säilyttäjänä toimivan luottolaitoksen on säilytettävä asiakirjat Suomessa ja, mikäli mahdollista, paikkakunnalla, jossa osakeyhtiön rakennukset sijaitsevat.

---

4 a §

Turva-asiakirjojen tarkastaminen ja niiden luovuttaminen rakentamisvaiheen päätyttyä

Turva-asiakirjojen säilyttäjän on seurattava myös sille 11 §:n mukaisesti tiedoksiannettuja kauppasopimuksia. Kun yhdestä neljäosasta asuinhuoneistoja on annettu kauppasopimus säilyttäjälle tiedoksi eikä säilyttäjä ole kuukauden kuluessa tästä saanut tiedoksi 20 §:n 1 momentissa tarkoitettua kutsua osakkeenostajien kokoukseen, säilyttäjän on viipymättä ilmoitettava osakkeenostajille ostajan oikeudesta hakea *Lupa- ja valvontavirastolta, tai jos yhtiön kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, Ahvenanmaan valtionvirastolta* päätös, joka oikeuttaa hänet kutsumaan kokouksen koolle yhtiön kustannuksella.

---

20 §

Osakkeenostajien kokous

Jollei edellä tarkoitettua osakkeenostajien kokousta ole kutsuttu säädetyssä järjestyksessä koolle, *Lupa- ja valvontavirastolta, tai jos yhtiön kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa,*

Ahvenanmaan valtionviraston tulee yhtiön hallituksen jäsenen, tilintarkastajan, osakkeenomistajan tai osakkeenostajan hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle yhtiön kustannuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

asunto-osakeyhtiölain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 6 luvun 18 § ja 45 §:n 2 momentti, 9 luvun 6 §:n 4 momentti ja 13 §:n 1 ja 3 momentti, sellaisena kuin niistä on 6 luvun 45 §:n 2 momentti laissa 183/2019, seuraavasti:

III OSA

Hallinto, tilinpäätös ja varojen jakaminen

6 luku

Yhtiökokous

18 §

Koolle kutsuminen

Hallitus kutsuu yhtiökokouksen koolle. Hallituksen jäsenellä on oikeus kutsua yhtiökokous koolle, jos hänellä on syytä olettaa, ettei hallituksessa ole enää muita jäseniä.

Jos yhtiökokousta ei kutsuta koolle, vaikka kutsu tulisi lain, yhtiöjärjestyksen tai yhtiökokouksen päätöksen mukaan toimittaa, tai jos kokouskutsusta voimassa olevia säännöksiä tai määräyksiä on olennaisesti rikottu, *Ahvenanmaan valtionviraston, kun yhtiön kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, tai Lupa- ja valvontaviraston, kun yhtiön kotipaikka on muualla valtakunnassa,* tulee hallituksen jäsenen, isännöitsijän, tilintarkastajan, toiminnantarkastajan tai osakkeenomistajan hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle yhtiön kustannuksella. *Lupa- ja valvontaviraston tai Ahvenanmaan valtionviraston* päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana.

45 §

Vakuuden asettaminen lunastushinnasta ja lunastushinnan tallettaminen

Lunastushinta voidaan suorittaa tallettamalla se *Ahvenanmaan valtionviraston huostaan, kun yhtiön kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, tai Lupa- ja valvontaviraston huostaan, kun yhtiön kotipaikka on muualla valtakunnassa,* siten kuin rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai

asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetussa laissa (281/1931) säädetään, jos tallettamiseen on mainitun lain 1 §:n mukaiset edellytykset. Lunastaja ei tällöin saa pidättää itselleen oikeutta saada talletettua takaisin.

---

9 luku

Tilintarkastus, toiminnantarkastus ja erityinen tarkastus

Toiminnantarkastus

6 §

Toiminnantarkastajan valinta ja toimikausi

Jos toiminnantarkastajaa ei ole valittu tämän lain tai yhtiöjärjestyksen mukaisesti, *Ahvenanmaan valtionvirasto, kun yhtiön kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, tai Lupa- ja valvontavirasto, kun yhtiön kotipaikka on muualla valtakunnassa*, määrää toiminnantarkastajan siten kuin 5 §:n 2 momentissa säädetään tilintarkastajan määräämisestä.

Erityinen tarkastus

13 §

Erityisen tarkastuksen määrääminen

Osakkeenomistaja voi hakea *Ahvenanmaan valtionvirastolta, kun yhtiön kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, tai Lupa- ja valvontavirastolta, kun yhtiön kotipaikka on muualla valtakunnassa*, erityisen tarkastuksen toimittamista yhtiön hallinnosta ja kirjanpidosta tietyltä päättyneeltä ajanjaksolta taikka tietyistä toimenpiteistä tai seikoista. Edellytyksenä on, että ehdotusta on yhtiökokouksessa käsitelty ja kannatettu 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Hakemus on tehtävä kuukauden kuluessa yhtiökokouksesta.

Ehdotus tarkastuksen toimittamisesta on tehtävä varsinaisessa yhtiökokouksessa tai siinä yhtiökokouksessa, jossa asiaa kokouskutsun mukaisesti on käsiteltävä. Hakemus voidaan tehdä, jos osakkeenomistajat, joilla on vähintään yksi kymmenesosa kaikista osakkeista tai yksi kolmasosa kokouksessa edustetuista osakkeista, ovat ehdotusta kannattaneet.

Lupa- ja valvontaviraston tai Ahvenanmaan valtionviraston on kuultava yhtiön hallitusta ja, jos tarkastus hakemuksen mukaan koskee tietyn henkilön toimenpiteitä, tätä henkilöä. Hakemukseen on suostuttava, jos tarkastuksen toimittamiseen katsotaan olevan painavia syitä. *Lupa- ja valvontavirasto* tai *Ahvenanmaan valtionvirasto* voi määrätä yhden tai useamman erityisen tarkastajan. Määräys voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana

---

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

avioliittolain 22 ja 23 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan avioliittolain (234/1929) 22 § ja 23 §:n 3 momentti, sellaisena kuin 22 § on laeissa 101/1991, 1387/2009 ja 623/2022 ja 23 §:n 3 momentti laissa 1387/2009, seuraavasti:

I OSA

Avioliiton solmiminen ja purkaminen

5 luku

Perheasioiden sovittelu

22 §

Perheasioiden sovittelun yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriön alaisena *Lupa- ja valvontavirastolle*.

Perheasioiden sovittelun järjestämisestä huolehtii hyvinvointialue. Sovittelua voivat antaa lisäksi ne yhteisöt, yhtymät ja säätiöt sekä henkilöt, jotka ovat saaneet *Lupa- ja valvontavirastolta* luvan tähän toimintaan.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarkemmat määräykset ja ohjeet perheasioiden sovittelusta.

23 §

Myöntäessään luvan *Lupa- ja valvontavirasto* voi samalla antaa tarkempia määräyksiä toimialueesta ja tehtävistä sekä velvollisuudesta antaa *Lupa- ja valvontavirastolle* toiminnan valvontaa varten tarpeellisia tietoja

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

eurooppaosuuskuntalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti:
muutetaan eurooppaosuuskuntalain (906/2006) 8 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1416/2009, seuraavasti:

8 §

Osuuskunnan kokous

Lupa- ja valvontavirasto on toimivaltainen viranomainen käsittelemään hakemuksen, joka koskee sellaisen osuuskunnan kokouksen koolle kutsumista, joka on pidettävä eurooppaosuuskunta-asetuksen mukaan ja jota ei ole kutsuttu koolle säädetyssä ajassa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

eurooppayhtiölain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eurooppayhtiölain (742/2004) 8 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa
1410/2019, seuraavasti:

8 §

Yhtiökokous

Lupa- ja valvontavirasto on toimivaltainen viranomainen käsittelemään hakemuksen, joka koskee sellaisen yhtiökokouksen koolle kutsumista, joka on pidettävä eurooppayhtiöasetuksen mukaan ja jota ei ole kutsuttu koolle säädetyssä järjestyksessä

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

hallintolain 58 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hallintolain (434/2003) 58 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1408/2009,
seuraavasti:

III OSA

Hallintopäätöksen ja muun asiakirjan tiedoksianto

9 luku

Yleiset säännökset tiedoksiannosta

58 §

Tiedoksianto viranomaiselle

Tiedoksianto toimitetaan sille viranomaiselle, joka käyttää asiassa puhevaltaa. Jos valtion puhevaltaa käyttävästä viranomaisesta on epätietoisuutta, tiedoksianto toimitetaan *Lupa- ja valvontavirastolle*.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

kuluttajansuojalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kuluttajansuojalain (38/1978) 2 luvun 18 § ja 20 §:n 2 momentti, 7 luvun 51 §:n 1 momentti ja 7 a luvun 33 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 2 luvun 18 § ja 20 §:n 2 momentti laissa 1395/2009, 7 luvun 51 §:n 1 momentti ja 7 a luvun 33 §:n 1 momentti laissa 899/2017, seuraavasti:

2 luku

Markkinointi ja menettelyt asiakassuhteessa

18 §

Ahvenanmaan valtionviraston kiello eräissä asioissa

Ahvenanmaan valtionvirasto voi määrätä 16 §:ssä tarkoitetun kiellon asiassa, joka koskee asunnon tai muun kulutushyödykkeen hinnan ilmoittamisesta annettujen säännösten vastaista menettelyä, jos lainvastaisuus on ilmeinen ja säännösten soveltamiskäytäntö tämänkaltaisessa asiassa on vakiintunut. *Ahvenanmaan valtionviraston* päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Elinkeinonharjoittaja voi saattaa 1 momentissa tarkoitetun kieltopäätöksen markkinaoikeuden käsiteltäväksi neljäntoista päivän kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan. Muutoin päätös jää pysyväksi.

Ahvenanmaan valtionvirasto voi asettaa määräämänsä kiellon tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi markkinaoikeus.

Ennen kuin *Ahvenanmaan valtionvirasto* määrää 1 momentissa tarkoitetun kiellon, sen on varattava elinkeinonharjoittajalle tilaisuus tulla kuulluksi.

Määrätessään 1 momentissa tarkoitetun kiellon *Ahvenanmaan valtionviraston* on tehtävä kirjallinen päätös ja huolehdittava sen antamisesta tiedoksi asianosaisille.

20 §

Valvonta

Kulutushyödykkeen hinnan ilmoittamista markkinoinnissa valvovat kuluttaja-asiamies, ja *Ahvenanmaan maakunnassa lisäksi Ahvenanmaan valtionvirasto*.

---

7 luku

Kuluttajaluotot

51 §

Valvontaviranomaiset

Tämän luvun säännösten noudattamista valvovat kuluttaja-asiamies sekä *Finanssivalvonta* silloin, kun luotonantajana on Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:n 2–5 momentissa tarkoitettu taho tai 5 §:ssä tarkoitettu muu finanssimarkkinoilla toimiva. *Ahvenanmaan maakunnassa tämän luvun säännösten noudattamista valvoo myös Ahvenanmaan valtionvirasto*.

---

7 a luku

Asunto-omaisuuteen liittyvät kuluttajaluotot

Asunto-omaisuuteen liittyviä kuluttajaluottoja koskevat muut säännökset

33 §

Valvontaviranomaiset

Tämän luvun säännösten noudattamista valvovat kuluttaja-asiamies sekä *Finanssivalvonta* silloin, kun luotonantaja tai luotonvälittäjä on Finanssivalvonnasta annetun lain 4 §:n 2–5 momentissa tarkoitettu taho tai 5 §:ssä tarkoitettu muu finanssimarkkinoilla toimiva. *Ahvenanmaan maakunnassa tämän luvun säännösten noudattamista valvoo myös Ahvenanmaan valtionvirasto.*

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

asianajajista annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan asianajajista annetun lain (496/1958) 6 §n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 697/2004, seuraavasti:

6§

Asianajajayhdistyksen hallituksen on valvottava, että asianajajat esiintyessään tuomioistuimissa tai muun viranomaisen luona sekä muussakin toiminnassaan täyttävät velvollisuutensa. Asianajajayhdistyksen hallitus tekee *Lupa- ja valvontavirastolle* esityksen rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) 8 luvun 10 §:ssä tarkoitettun rikemaksun, julkisen varoituksen ja seuraamusmaksun määräämisestä. Asianajaja on velvollinen antamaan hallitukselle tiedot, joita tätä valvontaa varten tarvitaan. Asianajajan on myös sallittava hallituksen määräämän henkilön suorittaa tarkastus hänen toimistossaan, jos hallitus katsoo sen valvontaa varten tarpeelliseksi, sekä tällöin esitettävä ne asiakirjat, joiden tutkimista tarkastuksen toimittaminen edellyttää. Hallituksen jäsen ja tarkastuksen toimittaja eivät saa oikeudettomasti ilmaista sellaista salassa pidettävää tietoa, jonka he valvontaa suorittaessaan ovat saaneet tietää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

asumisoikeusyhdistyksistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan asumisoikeusyhdistyksistä annetun lain (1072/1994) 19 §, 51 a §:n 3 momentti, 54 §:n 1 ja 2 momentti sekä 66 §:n 3 momentti,
sellaisina kuin ne ovat 19 § ja 51 a §:n 3 momentti laissa 1607/2009 ja 54 §:n 1 ja 2 momentti ja 66 §:n 3 momentti laissa 1402/2009, seuraavasti:

4 luku

Asumisoikeusyhdistyksen kokous ja edustajisto

19 §

Koolle kutsuminen

Hallitus kutsuu asumisoikeusyhdistyksen kokouksen koolle. Hallituksen jäsenellä on oikeus kutsua kokous koolle 32 §:n 3 momentissa tarkoitetussa tapauksessa. Jollei kokousta, joka tämän lain, sääntöjen tai yhdistyksen kokouksen päätöksen mukaan on pidettävä, ole kutsuttu säädettyssä järjestyksessä koolle, *Lupa- ja valvontaviraston* tulee hallituksen jäsenen, isännöitsijän, tilintarkastajan, toiminnantarkastajan tai yhdistyksen jäsenen hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle yhdistyksen kustannuksella.

7 luku

Tilintarkastus ja toiminnantarkastus

51 a §

Toiminnantarkastajan valinta, toimikausi ja sijainen

Jos toiminnantarkastajaa ei ole valittu tämän lain tai sääntöjen mukaisesti, *Lupa- ja valvontavirasto* määrää toiminnantarkastajan siten kuin 53 §:n 2 momentissa säädetään tilintarkastajan määräämisestä.

---

54 §

Eriyinen tarkastus

Asumisoikeusyhdistyksen jäsen voi vaatia erityisen tarkastuksen toimittamista yhdistyksen hallinnosta ja kirjanpidosta tietyltä päättyneeltä ajanjaksolta taikka tietyistä toimenpiteistä tai

seikoista. Tätä koskeva ehdotus on tehtävä varsinaisessa yhdistyksen kokouksessa taikka siinä yhdistyksen kokouksessa, jossa asia kokouskutsun mukaisesti on käsiteltävä. Jos ehdotusta on kannattanut vähintään yksi kymmenesosa kaikista jäsenistä tai yksi kolmasosa kokouksessa läsnä olevista jäsenistä, jäsen voi kuukauden kuluessa kokouksesta hakea *Lupa- ja valvontavirastolta* tarkastajan määräämistä.

Lupa- ja valvontaviraston on varattava yhdistyksen hallitukselle tilaisuus tulla kuulluksi. Jos hakemus koskee tietyn henkilön toimenpiteitä, tilaisuus on varattava myös hänelle. Hakemukseen on suostuttava, jos tarkastukseen katsotaan olevan painavia syitä. *Lupa- ja valvontavirasto* voi määrätä yhden tai useamman tarkastajan. Tarkastajalla on oikeus saada yhdistykseltä palkio.

---

9 luku

Asumisoikeusyhdistysten lunastustakuurahasto

66 §

Lunastustakuurahaston valvonta

Milloin valtiokonttori havaitsee lunastustakuurahaston hallituksen menetelleen lain tai rahaston sääntöjen vastaisesti taikka laiminlyöneen tässä laissa säädetyt velvollisuutensa, valtiokonttori voi määrätä hallituksen ryhtymään toimiin oikaisun aikaansaamiseksi tai kieltää virheellisen päätöksen täytäntöönpanon. Valtiokonttori voi asettaa määräyksen tai kiellon tehosteeksi uhkasakon rahaston hallituksen jäsenille. Uhkasakon määrää maksettavaksi lunastustakuurahaston kotipaikan *Lupa- ja valvontavirasto*.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä annetun lain (389/1988) 7 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1444/2015, seuraavasti:

5 luku

Avoimen yhtiön selvitystila

7 §

Lunastusriidat

Jos lunastustarjous on hylätty, mutta lunastusta tarjonnut edelleen haluaa lunastaa yhtiöosuuden, hänen on 30 päivän kuluessa tarjouksen hylkäämisestä talletettava tarjottu lunastushinta *Lupa- ja valvontaviraston* huostaan siten kuin rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annettussa laissa (281/1931) säädetään sekä 60 päivän kuluessa tarjouksen hylkäämisestä saattaa kysymys lunastusoikeudesta tuomioistuimen ratkaistavaksi nostamalla kanne tarjouksen saanutta vastaan, tai lunastusoikeus raukeaa. Tuomioistuimen on lunastusta tarjonneen vaatimuksesta vahvistettava lunastusoikeus, lunastuksen suuruus ja muut ehdot.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

eräiden ympäristön käyttöön vaikuttavien hankkeiden lunastusluvasta annetun lain 4 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräiden ympäristön käyttöön vaikuttavien hankkeiden lunastusluvasta annetun lain (768/2004) 4 a §:n 1 momentin johdantolause, 3 ja 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1238/2023, seuraavasti:

4 a §

Valvonta ja hallintopakko

Lupa- ja valvontavirasto valvoo tämän lain ja sen nojalla ympäristön turvaamiseksi annettujen määräysten noudattamista. Valvontaviranomaisella tai sen määrämällä virkamiehellä on oikeus valvontaa varten:

Jos tätä lakia tai sen nojalla annettuja määräyksiä ei ole noudatettu, *Lupa- ja valvontaviraston* on asian laatu huomioon ottaen kehotettava lopettamaan lain tai sen nojalla annettujen määräysten vastainen menettely. Jos joku rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua määräystä, *Lupa- ja valvontavirasto* voi:

- 1) kieltää häntä jatkamasta tai toistamasta lain tai sen nojalla annetun määräyksen vastaista menettelyä;
- 2) määrätä hänet täyttämään velvollisuutensa; tai
- 3) määrätä hänet oikaisemaan sen, mitä lain tai sen nojalla annettujen määräysten vastaisesti on tehty.

Lupa- ja valvontaviraston on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään. Uhkasakosta sekä teettämisen ja keskeyttämishuosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

hedelmöityshoidoista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hedelmöityshoidosta (1237/2006) annetun lain 6 §:n 4 momentti, 22 ja 24 §, 26 §:n 2 momentti, 27 §:n 1 momentti ja 28 §:n 1 ja 2 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 6 §:n 4 momentti, 22 ja 24 §, 26 §:n 2 momentti ja 27 §:n 1 momentti
laissa 254/2018 ja 28 §:n 1 ja 2 momentti laissa 1415/2009, seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

6 §

Sukusolujen ja alkioiden hävittäminen

Palvelujen antajan on ilmoitettava *Lupa- ja valvontavirastolle*, jos sen tiedossa on, että tietyn luovuttajan sukusoluja ei ole käytetty hedelmöityshoitoon ennen niiden hävittämistä.

4 luku

Luovutetusta sukusolusta tai alkiosta syntyneen henkilön tiedonsaantioikeus

22 §

Luovutusrekisteri

Lupa- ja valvontavirasto pitää rekisteriä hedelmöityshoitoa varten tehdyistä sukusolujen ja alkioiden luovutuksista (luovutusrekisteri). Rekisteriin talletetaan palvelujen antajan ilmoituksen perusteella luovuttajan yksilöintitiedot sekä tieto luovuttajan tunnuksesta, mahdollisesta 16 §:n 2 momentissa tarkoitettusta isyyden vahvistamista koskevasta suostumuksesta ja sen peruuttuksesta sekä siitä, onko kyse siittiöiden, munasolujen vai alkioiden luovutuksesta.

5 luku

Toimintaa koskevat säännökset

24 §

Lupa

Sukusolujen ja alkioiden varastointiin ja hedelmöityshoidon antamiseen on oltava *Lupa- ja valvontaviraston* lupa. Lupa voidaan myöntää sellaiselle terveydenhuollon toimintayksikölle tai

erikoislääkärille, jolla on toiminnan edellyttämä erityisasiantuntemus ja henkilökunta sekä asianmukaiset tilat ja laitteet toimintaa varten ja joka esittää selvityksen 9 §:ssä tarkoitetun neuvonnan asianmukaisesta järjestämisestä. Lupa voidaan myöntää myös niin, että se koskee vain tiettyä varastointi- tai hoitomenetelmää.

26 §

Toimintatiedot ja toiminnan tarkastus

Lupa- ja valvontavirasto voi määrätä toiminnan tarkastettavaksi.

27 §

Luvan peruuttaminen

Lupa- ja valvontavirasto voi peruuttaa 24 §:ssä tarkoitetun luvan, jos sukusolujen tai alkioiden varastoinnissa taikka hedelmöityshoidossa on olennaisesti rikottu toimintaa koskevia säännöksiä. Jos toiminnassa esiintyy puutteita tai epäkohtia, *Lupa- ja valvontavirasto* voi määrätä toiminnan keskeytettäväksi, kunnes puutteet tai epäkohdat on korjattu, taikka peruuttaa luvan, jos puutteita tai epäkohtia ei ole korjattu sen asettamassa kohtuullisessa määräajassa.

28 §

Toiminnan lopettaminen

Kun palvelujen antaja lopettaa toimintansa, sen sukusolujen ja alkioiden varastointiin liittyvät asiakirjat on siirrettävä säilytettäväksi *Lupa- ja valvontaviraston* määräämälle julkiselle palvelujen antajalle tai sellaiselle yksityiselle palvelujen antajalle, joka siihen suostuu. Myös jäljellä oleva sukusolujen tai alkioiden varasto on siirrettävä samalle palvelujen antajalle, jos se siihen suostuu. Muussa tapauksessa varasto on hävitettävä.

Kun palvelujen antaja lopettaa toimintansa, hoitosuostumukset on julkisessa terveydenhuollossa siirrettävä palvelujen antajan ylläpitäjän arkistoon ja yksityisessä terveydenhuollossa *Lupa- ja valvontaviraston* arkistoon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa annetun lain (21/1987) 5 §:n 2 momentti, 7 §:n 3 momentti ja 21 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 418/2009, seuraavasti:

2 luku

Vieraassa valtiossa määrätyn seuraamuksen täytäntöönpano Suomessa

Menettely

5 §

Ennen kuin oikeusministeriö päättää vieraassa valtiossa määrätyn hoitoseuraamuksen täytäntöönpanosta Suomessa, sen on hankittava *Lupa- ja valvontaviraston* lausunto. Jos *Lupa- ja valvontavirasto* katsoo, että hoitoseuraamuksen täytäntöönpano Suomessa ei ole perusteltua hoidon tarkoituksen saavuttamiseksi, sitä ei saa määrätä täytäntöönpantavaksi Suomessa.

Täytäntöönpanon jatkaminen

7 §

Päättyessään vieraassa valtiossa määrätyn hoitoseuraamuksen täytäntöönpanon jatkamisesta oikeusministeriön on määrättävä, että seuraamus pannaan täytäntöön *Lupa- ja valvontaviraston* lausunnon mukaisesti tahdosta riippumattomana psykiatrisena sairaalahoitona. Suomeen siirrettyä henkilöä ei vieraassa valtiossa määrätyn hoitoseuraamuksen perusteella saa pitää tahdosta riippumattomassa hoidossa pidempään kuin vieraassa valtiossa on määrätty. Hoidossapidon kokonaiskesto laskettaessa on vähennettävä aika, jonka hoitoseuraamukseen määrätty on täytäntöönpanon siirtämisen perusteena olleen rikoksen johdosta ollut vapautensa menettäneenä. Suomen lain mukaisten tahdosta riippumattoman hoidon edellytysten selvittämistä ja selvityksen käynnistämisen ajankohdasta säädetään mielenterveyslain 4 b luvun 22 o §:ssä.

3 luku

Suomessa määrätyn seuraamuksen täytäntöönpano vieraassa valtiossa

21 §

Oikeusministeriö tekee hoitoseuraamuksesta 1 momentissa tarkoitetun päätöksen *Lupa- ja valvontaviraston* esityksestä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

kieltotoimenpiteitä koskevista edustajakanteista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kieltotoimenpiteitä koskevista edustajakanteista annetun lain (1101/2022) 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 momentti ja 9 § seuraavasti:

5 §

Oikeutettu yksikkö kotimaisia edustajakanteita varten

Kuluttaja-asiamies, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Finanssivalvonta, Liikenne- ja viestintävirasto, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus, *Lupa- ja valvontavirasto* ja tietosuojavaltuutettu voivat oikeutettuina yksikköinä panna vireille kotimaisen edustajakanteen valvontavaltaansa kuuluvassa asiassa.

---

6 §

Oikeutettu yksikkö rajat ylittäviä edustajakanteita varten

Kuluttaja-asiamies, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Finanssivalvonta, Liikenne- ja viestintävirasto, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus, *Lupa- ja valvontavirasto* ja tietosuojavaltuutettu voivat oikeutettuina yksikköinä valvontavaltaansa kuuluvassa asiassa panna vireille rajat ylittävän edustajakanteen toisessa ETA-valtiossa, jos elinkeinonharjoittajan menettely loukkaa kuluttajien yhteisiä etuja Suomessa 4 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

---

9 §

Edustajakanteista tiedottaminen

Kuluttaja-asiamiehen, Kilpailu- ja kuluttajaviraston, Finanssivalvonnan, Liikenne- ja viestintäviraston, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen, *Lupa- ja valvontaviraston* ja tietosuojavaltuutetun sekä oikeutetuksi yksiköksi nimetyn järjestön on tiedotettava yleisölle verkkosivustoillaan vireille panemistaan edustajakanteista, niiden käsittelyvaiheista sekä niiden johdosta annetuista ratkaisuksista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (603/1977) 9 §, 52 § momentti, 68 § ja 79 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat 9 § laissa 762/2022, 52 §:n 1 momentti laissa 992/2021 ja 3 momentti laissa 1394/2009, 68 § laissa 1394/2009 ja 79 §:n 2 momentti laissa 992/2021, seuraavasti:

2 luku

Lunastuslupa

9 §

Lupaviranomaisen on varattava tilaisuus lausunnon antamiseen sille kunnalle, jonka alueelle hanke sijoittuu tai jonka alueella hankkeen vaikutukset ilmenevät. Jos hankkeella on seudullista merkitystä, on tilaisuus varattava myös maakunnan liitolle ja *elinvoimakeskukselle*. *Elinvoimakeskukselle* on varattava tilaisuus lausunnon antamiseen myös, jos hankkeella on ympäristön-suojelun kannalta huomattava merkitys.

4 luku

Korvauksen suorittaminen

52 §

Hakijan on suoritettava kertakaikkinen korvaus tai, jos ennakkokorvausta on suoritettu, loppuosa korvauksesta kolmen kuukauden kuluessa toimituksen päättymisajankohdasta maksamalla korvaus korvauksensaajalle tai tämän määräämään rahalaitokseen taikka, jos korvaus on määrätty tallettavaksi, kiinteistön sijaintipaikan *Lupa- ja valvontavirastoon*.

Jos hakija on valittanut lunastuspäätöksestä, riidanalainen osa korvauksesta saadaan tallettaa *Lupa- ja valvontavirastoon*. Oikeudesta suorittaa korvaus tallettamalla on lisäksi voimassa, mitä rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetussa laissa (281/1931), jäljempänä maksutalletuslaki, säädetään. Talletetun korvauksen nostamisesta säädetään 70 §:ssä.

Kun korvaus talletetaan, hakijan on annettava *Lupa- ja valvontavirastolle* tarpeellisin osin jäljennös lunastuspäätöksestä.

Hakijan on viipymättä ilmoitettava korvauksen suorittamisesta Maanmittauslaitokselle ja samalla esitettävä siitä selvitys.

7 luku

Talletetun korvauksen nostaminen

214

68 §

Kun korvaus on talletettu 49 §:n nojalla, *Lupa- ja valvontaviraston* on annettava tallettamisesta tieto virallisessa lehdessä julkaistavalla yleistiedoksiannolla sekä kullekin asianomaiselle oikeudenhaltijalle, jonka osoite tiedetään, lisäksi erityistiedoksiannota.

Jos oikeudenhaltija haluaa käyttää oikeuttaan, hänen on tehtävä korvausta koskeva vaatimuksensa kolmen kuukauden kuluessa tallettamisesta tiedon saatuaan ja samalla esitettävä tarpeellinen selvitys oikeudestaan. Vaatimuksessa tarkoitettu korvaus on jaettava noudattaen soveltuvin kohdin, mitä ulosottokaassa (705/2007) säädetään ulosmitatun kiinteän omaisuuden myymisestä ja siinä kertyneiden varojen tilittämisestä ja jakamisesta. Jollei varojen jakamista ole vaadittu säädettyssä ajassa, *Lupa- ja valvontaviraston* on viipymättä suoritettava ne korvauksensaajalle.

Kun ennakkokorvaus on määrätty tallettavaksi 64 §:ssä tarkoitetulla tavalla haltuunotto katselmuksen joutuksen suorittamisen turvaamiseksi, *Lupa- ja valvontaviraston* on ennen 1 ja 2 momentissa säädettyihin toimenpiteisiin ryhtymistä varattava haltuunotetun omaisuuden omistajalle tilaisuus ennakkokorvauksen nostamiseen. Omistajalla on oikeus nostaa korvaus, jos hän osoittaa, ettei sen maksaminen hänelle loukkaa velkojien oikeutta ottaen huomioon, mitä 49 §:n 2 momentissa säädetään.

10 luku

Ilmoitukset ja merkinnät kiinnitys- ja lainhuudatusasiain pöytäkirjaan

79 §

Kun *Lupa- ja valvontaviraston* korvauksen jakamista koskeva ilmoitus on saapunut, kirjaimisviranomaisen on ryhdyttävä viipymättä toimenpiteisiin tästä aiheutuvien merkintöjen tekemiseksi lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetun lain (566/2020) 2 §:n 2 momentin 5 ja 6 kohta seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

2 §

Yhteistyöasetuksen mukaiset toimivaltaiset viranomaiset

Yhteistyöasetuksen mukaisia toimivaltaisia viranomaisia kuluttaja-asiamiehen lisäksi ovat:

---

5) *Ahvenanmaan valtionvirasto*, kun kyse on kuluttajansuojasta kuluttajille tarjottavien tuotteiden hintojen ilmoittamisessa annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/6/EY ja kulutusluottodirektiivin noudattamisen valvonnasta Ahvenanmaan maakunnassa sekä siltä osin kuin ne valvovat asuntoluottodirektiivin noudattamista Ahvenanmaan maakunnassa, sellaisina kuin ne on kansallisesti pantu täytäntöön sovellettaviksi tulevissa laeissa;

6) *Lupa- ja valvontavirasto* siltä osin kuin se valvoo sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevan direktiivin sekä audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin 9–11 artiklan ja 19–26 artiklan noudattamista, sellaisina kuin ne on kansallisesti pantu täytäntöön sovellettaviksi tulevissa laeissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain 17 c §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain (361/1983) 17 c §, sellaisena
kuin se on laissa 293/2016, seuraavasti:
lisätään seuraavasti:

3 a luku

Huolto- ja tapaamisriitojen tuomioistuinsovittelu

17 c §

Asiantuntija-avustajan pätevyysvaatimukset

Asiantuntija-avustajalla tulee olla *Lupa- ja valvontaviraston* terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) nojalla myöntämä oikeus harjoittaa laillistettuna ammattihenkilönä psykologin tai lastenpsykiatrin ammattia taikka sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) nojalla myöntämä oikeus harjoittaa laillistettuna ammattihenkilönä sosiaalilyöntekijän ammattia tai muu soveltuva ylempi korkeakoulututkinto. Lisäksi asiantuntija-avustajalla tulee olla tehtävän hoitamisessa edellytettävä täydennys- ja lisäkoulutus sekä kokemusta työskentelystä eroperheiden kanssa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#

Laki

oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain (100/2013) 8 §:n 2 momentti
seuraavasti

5 luku

Markkinaoikeudellisten asioiden käsittely

8 §

Hakemuksen antaminen tiedoksi eräissä muissa tapauksissa

Markkinaoikeuden on annettava 2 §:n 1 momentin 7 kohdassa mainitun ulkomaisen järjestön tai viranomaisen hakemus tiedoksi kuluttaja-asiamiehelle, *Lupa- ja valvontavirastolle* tai Vies-
tintävirastolle kunkin valvontavaltaan kuuluvassa asiassa. Mainitulle viranomaiselle on varat-
tava tilaisuus tulla kuulluksi, jollei kuuleminen tarpeettomasti viivytä asian ratkaisua.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#

Laki

positiivisesta luottorekisteristä annetun lain 28 ja 29 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan positiivisesta luottatietorekisteristä annetun lain (739/2022) 28 ja 29 §, sellaisena
kuin niistä on 28 § osaksi laissa 189/2023, seuraavasti:

5 luku

Valvonta

28 §

Valvontaviranomaiset ja kehotus

Edellä 16, 19 ja 20 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden ja 18 §:ssä säädetyn ilmoittautumisvelvollisuuden noudattamista valvoo Finanssivalvonta. Perintätoiminnan harjoittajien rekisteröinnistä annetun lain (411/2018) 3 §:ssä tarkoitettujen perintätoiminnan harjoittajien osalta ilmoitus- ja ilmoittautumisvelvollisuuden noudattamista valvoo kuitenkin *Lupa- ja valvontavirasto*.

Jos Tulorekisteriyksikkö havaitsee puutteita 16, 19 ja 20 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden tai 18 §:ssä säädetyn ilmoittautumisvelvollisuuden noudattamisessa, se voi kehottaa kyseessä olevaa ilmoitusvelvollista oikaisemaan puutteet määräajassa. Jos ilmoitusvelvollinen ei kehotuksesta huolimatta oikaise puutteita, Tulorekisteriyksikkö voi saattaa asian Finanssivallvontaan tai *Lupa- ja valvontaviraston* tietoon valvontatoimenpiteiden käynnistämiseksi.

29 §

Valvontaviranomaisen ja Tulorekisteriyksikön tiedonsaantioikeus

Finanssivallvonnalla ja *Lupa- ja valvontavirastolla* on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada ilmoitusvelvolliselta ja Tulorekisteriyksiköltä ne tiedot, jotka ovat välttämättömiä 16, 19 ja 20 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden ja 18 §:ssä säädetyn ilmoittautumisvelvollisuuden noudattamisen valvomiseksi. Tulorekisteriyksiköllä on oikeus luovuttaa tiedot oma-aloitteisesti tai pyynnöstä.

Finanssivallvonnalla ja *Lupa- ja valvontavirastolla* on oikeus salassapitosäännösten estämättä luovuttaa Tulorekisteriyksikölle oma-aloitteisesti tai pyynnöstä ne tiedot, jotka ovat välttämättömiä 16, 19 ja 20 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden ja 18 §:ssä säädetyn ilmoittautumisvelvollisuuden noudattamiseen liittyvän valvonta-asian selvittämiseksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

pysäköinnin valvonnasta annetun lain 10 ja 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan pysäköinninvalvonnasta annetun lain (727/2011) 10 §:n 3 momentti ja 11 §:n 1 ja 3 momentti, seuraavasti:

10 §

Toimivaltaiset viranomaiset

Lupa- ja valvontavirasto voi kunnanvaltuuston esityksestä tai sen suostumuksella ja saatuaan asianomaisen poliisilaitoksen päällikön lausunnon antaa 11 §:ssä tarkoitettun luvan siihen, että kunta alueellaan tai sen tietyllä osalla poliisin ohella huolehtii pysäköintiä ja pysäyttämistä sekä joutokäyntiä koskevien kieltojen ja rajoitusten noudattamisen valvonnasta sekä pysäköintivirhemaksujen ja muiden tässä laissa säädettyjen seuraamusten määräämisestä.

---

11 §

Lupa kunnalliseen pysäköinninvalvontaan

Lupa- ja valvontaviraston tulee kunnallista pysäköinninvalvontaa koskevan luvan myöntämistä harkitessaan ottaa huomioon alueen liikennetiheys, valvonnan tarve ja muut paikalliset olosuhteet sekä kunnan edellytykset asianmukaisesti huolehtia valvontatoimesta.

Lupa- ja valvontavirasto voi kunnanvaltuustoa kuultuaan ja saatuaan asianomaisen poliisilaitoksen päällikön lausunnon peruuttaa luvan tai muuttaa sen ehtoja, jos olosuhteissa on tapahtunut olennainen muutos tai asetettuja ehtoja ei ole noudatettu taikka valvontatoiminta ei muutoin ole hoidettu asianmukaisella tavalla. Ennen luvan peruuttamista *Lupa- ja valvontaviraston* on kuitenkin kehotettava kuntaa kohtuullisessa määrääjassa korjaamaan havaitut puutteet. Kunnanvaltuusto voi tehdä esityksen luvan peruuttamisesta tai ehtojen muuttamisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetun lain (281/1931) 1-4, 6 ja 7 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 1389/2009 ja

lisätään 1 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1389/2009, uusi 4 momentti seuraavasti:

1 §

Jos se, jolla on toiselta saatavana rahaa, arvopapereita tai asiakirjoja, kieltäytyy suoritusta vastaanottamasta taikka hänen poissaolonsa, sairautensa tai muu sellainen syy estää suorituksen, suoritusvelvollisella on oikeus tallettaa suoritettava *Ahvenanmaan valtionvirastoon, kun suorituspaikka on Ahvenanmaan maakunnassa tai, kun suorituspaikka on muualla valtakunnassa taikka kun se ei ole tiedossa, Lupa- ja valvontavirastoon*, ja siten vapautua suoritusvelvollisuudesta.

Sama olkoon lakina, jos suoritusvelvollinen ei tiedä eikä ole velvollinen tietämään, kenelle suoritus on toimitettava tahi kenellä kahdesta tai useammasta suorituksen vaatijasta on siihen oikeus.

Jos 1 tai 2 momentissa tarkoitettu suoritusvelvollisuus koskee arvo-osuutta, suoritetaan talletus avaamalla arvo-osuusrekisterissä arvo-osuustili, jolle asianomaiset arvo-osuudet kirjataan. Tilin haltijaksi on merkittävä velkoja, jos velkoja on tiedossa, tai "tuntematon velkoja" ja tilille on merkittävä 2 §:n 1 momentissa tarkoitettu suorituspaikka sekä maininta siitä, että kysymys on suoritusvelvollisuudesta vapautumiseksi tehdystä suorituksesta. Arvo-osuusrekisterin pitäjän on heti tilin avaamisen jälkeen ilmoitettava talletuksesta *Ahvenanmaan valtionvirastolle, kun suorituspaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, tai, kun suorituspaikka on muualla valtakunnassa taikka kun se ei ole tiedossa, Lupa- ja valvontavirastolle*.

Mitä jäljempänä säädetään Lupa- ja valvontavirastosta ja Ahvenanmaan valtionvirastota sovelletaan niihin myös, kun niille on 3 momentissa säädetyllä tavalla ilmoitettu arvo-osuustilin avaamisesta. Arvo-osuuksien siirtämiseen tililtä, velkojalle tehtävään ilmoitukseen sekä suoritusvelvollisuudesta vapautumiseen sovelletaan, mitä jäljempänä säädetään.

2 §

Sen, joka tahtoo 1 §:ssä mainitulla tavalla tallettaa suoritettavan, on ilmoitettava siitä kirjallisesti *Ahvenanmaan valtionvirastolle, kun suorituspaikka on Ahvenanmaan maakunnassa tai, jos suorituspaikka on muualla valtakunnassa taikka jos se ei ole tiedossa, Lupa- ja valvontavirastolle*. Ilmoituksessa on mainittava syy, johon vaatimus suoritusvelvollisuuden täyttämisestä tallettamalla perustuu, sekä kaikki ne seikat, joiden tunteminen on tarpeen luovutettaessa tallettua siihen oikeutetulle.

Tallettamisesta on suoritusvelvollisen ilmoitettava talletettuun oikeutetulle viipymättä, jos se on mahdollista, tai, jos useammat vaativat talletettua itselleen, kullekin heistä.

3 §

Suoritusvelvollinen voi talletusta tehdessään pidättää itselleen oikeuden saada talletettu takaisin. Jos joku on *Lupa- ja valvontavirastolta* tai Ahvenanmaan valtionvirastolta vaatinut talletettua itselleen, sitä ei kuitenkaan voida ilman hänen suostumustaan antaa suoritusvelvolliselle, ellei vaatimusta ole lainvoimaisesti hylätty.

4 §

Milloin tallettaminen on aiheutunut siitä, että kaksi tai useampi on vaatinut talletettua, *Lupa- ja valvontavirasto tai Ahvenanmaan valtionvirasto* ei saa antaa sitä kenellekään heistä ennen kuin he ovat sopineet asiasta tai asia on lainvoimaisesti ratkaistu.

6 §

Lupa- ja valvontavirastoon tai Ahvenanmaan valtionvirastoon tämän lain nojalla talletetut varat on talletettava viipymättä luottolaitokseen. Luottolaitokseen talletetuille varoille maksettavan koron saa se, joka saa nostaa talletuksen. Jollei *Lupa- ja valvontavirastossa tai Ahvenanmaan valtionvirastossa* ole varmaa säilytyspaikkaa, myös arvopaperit ja asiakirjat on säilytettävä luottolaitoksessa.

Maksu, joka säilyttämisestä ehkä vaaditaan, on tallettajan suoritettava. Jos hän sen laiminlyö, talletettu tai tarpeellinen osa siitä saadaan myydä maksun suorittamiseksi.

7 §

Jollei talletettua ole annettu pois kymmenen vuoden kuluessa tallettamisesta, tallettaja saa sen takaisin, vaikkei hän olekaan pidittänyt itselleen 3 §:ssä mainittua oikeutta. Tallettajan on kuitenkin vaadittava talletettua *Lupa- ja valvontavirastolta tai Ahvenanmaan valtionvirastolta* vuoden kuluessa mainitun määräajan päättymisestä. Muutoin talletettu menee valtiolle.

Jos kysymys oikeudesta talletettuun on tuomioistuimen tai välimiesten käsiteltävänä, kun kymmenen vuotta tallettamisesta on kulunut, lasketaan vuoden määräaika siitä, kun asia on lainvoimaisesti ratkaistu.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

syyttömästi vangitulle tai tuomitulle valtion varoista vapauden menetyksen johdosta maksettavasta korvauksesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan syyttömästi vangitulle tai tuomitulle valtion varoista vapauden menetyksen johdosta maksettavasta korvauksesta annetun lain (422/1974) 7 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1175/2009, seuraavasti:

7 §

Valtiokonttorin päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Valtion etua ja oikeutta korvausasiassa valvoo Valtiokonttori, jonka pyynnöstä *Lupa- ja valvontaviraston* on määrättävä asiamies käyttämään valtion puhevaltaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

yrityksen saneerauksesta annetun lain 10 ja 71 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yrityksen saneerauksesta annetun lain (47/1993) 10 §:n 4 momentti ja 71 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 10 §:n 4 momentti laissa 794/1998 ja 71 §:n 3 momentti laissa 365/2017, seuraavasti:

3 luku

Selvittäjä ja velkojatoimikunta sekä velallisen myötävaikutusvelvollisuus

10 §

Velkojatoimikunta

Jos velallisen palveluksessa työsuhteen perusteella olevan henkilöstön määrä säännöllisesti on vähintään 50, velallisen kotipaikan *elinvoimakeskuksella* on oikeus nimetä velkojatoimikuntaan yksi työvoima-asiain hallintoa edustava henkilö, joka saa osallistua toimikunnan työhön ilman äänivaltaa.

10 luku

Menettelysäännökset

71 §

Päätös menettelyn aloittamisesta

Selvittäjän on viipymättä annettava päätös tiedoksi velallisen hakemuksesta tai selvityksestä ilmeneville velkojille sekä takaajille, kanssavelallisille ja vakuuden asettajille. Jos kysymyksessä on 10 §:n 4 momentissa tarkoitettu velallinen, päätös on annettava tiedoksi myös asianomaiselle *elinvoimakeskukselle*. Maksukyvyttömyysmenettelyistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/848 tarkoitetuille ulkomaisille velkojille ilmoitus on toimitettava siten kuin asetuksessa edellytetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

löytötavaralain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan löytötavaralain (778/1988) 21 a, 25, 25 a ja 25 b §, sellaisina kuin ne ovat laissa
1397/2009, seuraavasti:

10 luku

Löytötavaratoimistot

21 a §

Luvan myöntämisen edellytykset

Lupa- ja valvontaviraston on myönnettävä hakijalle lupa löytötavaratoimiston pitämiseen 5 §:ssä tarkoitettujen löytötavaroiden käsittelyä varten, jos:

- 1) hakijalla on oikeus harjoittaa elinkeinoa Suomessa;
- 2) hakija ei ole konkurssissa ja jos hakija on luonnollinen henkilö, hän on täysi-ikäinen eikä hänen toimintakelpoisuuttaan ole rajoitettu;
- 3) hakija on ilmoittanut vastaavan hoitajan, joka täyttää 21 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset.

25 §

Valvonta ja valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus

Lupa- ja valvontavirasto valvoo löytötavaratoimistojen toimintaa.

Löytötavaratoimiston on salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä annettava *Lupa- ja valvontavirastolle* valvontaa varten tarvittavat asiakirjat ja tiedot.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettuja sakkorekisteristä tiedot, jotka ovat tarpeen vastaavan hoitajan luotettavuuden selvittämiseksi. Oikeudesta saada tietoja rikosrekisteristä säädetään erikseen.

25 a §

Pakkokeinot

Lupa- ja valvontaviraston on kiellettävä löytötavaratoimiston pitäminen, jos löytötavaratoimistoa pidetään tämän lain vastaisesti ilman lupaa. Kielto voidaan, jos siihen on erityistä syytä, kohdistaa myös tällaista toimintaa harjoittavan palveluksessa olevaan tai muuhun, joka toimii hänen lukuunsa.

Jos löytötavaratoimisto tai vastaava hoitaja laiminlyö tästä laista johtuvan velvollisuuden, *Lupa- ja valvontavirasto* voi kehottaa löytötavaratoimistoa tai vastaavaa hoitajaa täyttämään velvollisuuden määräajassa. Jos laiminlyönnit ovat vakavia tai jos ne annetusta kehotuksesta

huolimatta toistuvat, *Lupa- ja valvontavirasto* voi osaksi tai kokonaan kieltää löytötavaratoimiston toiminnan määräajaksi, kuitenkin enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Lupa- ja valvontavirasto voi asettaa tässä pykälässä tarkoitetun kiellon tai kehotuksen tehosteeksi uhkasakon. Edellä 1 momentissa tarkoitettua kieltä on tehostettava uhkasakolla, jollei se erityisestä syystä ole tarpeetonta. Uhkasakosta on muutoin voimassa, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

25 b §

Luvan peruuttaminen

Lupa- ja valvontaviraston on peruutettava lupa löytötavaratoimiston pitämiseen, jos:

- 1) löytötavaratoimisto on lopettanut toimintansa;
- 2) 21 a §:ssä säädetty luvan myöntämisen edellytykset eivät enää täyty;
- 3) löytötavaratoimistolla ei enää ole vastaavaa hoitajaa, joka täyttää 21 §:n 2 momentissa säädetty edellytykset, eikä löytötavaratoimisto ole *Lupa- ja valvontaviraston* kehotuksessa asetussa määräajassa ilmoittanut uutta vastaavaa hoitajaa; taikka
- 4) löytötavaratoimiston tai vastaavan hoitajan toiminnassa ilmenee vakavia tai toistuvia lainlyönnejä ja löytötavaratoimistolle on jo aiemmin asetettu määräaikainen toimintakielto.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

oikeudenkäymiskaaren 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan oikeudenkäymiskaaren 12 §, sellaisena kuin se on laissa 1386/2009, seuraavasti:

11 luku

Tiedoksiannosta oikeudenkäynnissä

12 §

Tiedoksianto valtiolle on toimitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* tai sille viranomaiselle, joka käyttää asiassa valtion puhevaltaa. Kun tiedoksianto on toimitettu *Lupa- ja valvontavirastolle*, sen tulee toimittaa jäljennös tiedoksi annetuista asiakirjoista sille viranomaiselle, joka käyttää asiassa valtion puhevaltaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

osakeyhtiölain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan osakeyhtiölain (624/2006) 5 luvun 17 §:n 2 momentti, 7 luvun 7 §:n 1 ja 3 momentti ja 18 luvun 11 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1413/2009, seuraavasti:

II OSA

Hallinto ja tilinpäätös

5 luku

Yhtiökokous

17 §

Koolle kutsuminen

Jos yhtiökokousta ei kutsuta koolle, vaikka kutsu tulisi lain, yhtiöjärjestyksen tai yhtiökokouksen päätöksen mukaan toimittaa, tai jos kokouskutsusta voimassa olevia säännöksiä tai määräyksiä on olennaisesti rikottu, Ahvenanmaan valtionviraston, kun yhtiön kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, tai *Lupa- ja valvontaviraston*, kun yhtiön kotipaikka on muualla valtakunnassa, tulee hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenen, toimitusjohtajan, tilintarkastajan tai osakkeenomistajan hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle yhtiön kustannuksella. *Lupa- ja valvontaviraston tai Ahvenanmaan valtionviraston* päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana.

7 luku

Tilintarkastus ja erityinen tarkastus

Eriyinen tarkastus

7 §

Eriyisen tarkastuksen määrääminen

Osakkeenomistaja voi hakea Ahvenanmaan valtionvirastolta, kun yhtiön kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, tai *Lupa- ja valvontavirastolta*, kun yhtiön kotipaikka on muualla valtakunnassa, erityisen tarkastuksen toimittamista yhtiön hallinnosta ja kirjanpidosta tietyltä päättyneeltä ajanjaksolta taikka tietyistä toimenpiteistä tai seikoista. Edellytyksenä on, että ehdotusta on yhtiökokouksessa käsitelty ja kannatettu 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Hakemus on tehtävä kuukauden kuluessa yhtiökokouksesta.

Ahvenanmaan valtionviraston, kun yhtiön kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, tai Lupa- ja valvontaviraston, kun yhtiön kotipaikka on muualla valtakunnassa, on kuultava yhtiön hallitusta ja, jos tarkastus hakemuksen mukaan koskee tietyn henkilön toimenpiteitä, tätä henkilöä. Hakemukseen on suostuttava, jos tarkastuksen toimittamiseen katsotaan olevan painavia syitä. Lupa- ja valvontavirasto tai Ahvenanmaan valtionvirasto voi määrätä yhden tai useamman erityisen tarkastajan. Määräys voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana.

V OSA

Yhtiörakenteen muuttaminen ja yhtiön purkaminen

18 luku

Vähemmistöosakkeiden lunastaminen

Lunastamisen toteuttaminen

11 §

Lunastushinnan suorittaminen ja oikeuksien siirtyminen

Lunastushinta voidaan suorittaa tallettamalla se Ahvenanmaan valtionviraston huostaan, kun yhtiön kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, tai *Lupa- ja valvontaviraston* huostaan, kun yhtiön kotipaikka on muualla valtakunnassa, siten kuin rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetussa laissa (281/1931) säädetään, jos tallettamiseen on mainitun lain 1 §:n mukaiset edellytykset. Lunastaja ei tällöin saa pidättää itselleen oikeutta saada talletettua takaisin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

osuuskuntalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan osuuskuntalain (421/2013) 5 luvun 18 §:n 2 momentti ja 40 §, 7 luvun 7 §:n 4 momentti, 15 §:n 1 ja 3 momentti sekä 26 luvun 9 §:n 2 momentti seuraavasti:

II OSA

Hallinto ja tilinpäätös

5 luku

Osuuskunnan kokous

18 §

Kokouksen koolle kutsuminen

Jos osuuskunnan kokousta ei kutsuta koolle, vaikka kutsu tulisi lain, sääntöjen tai osuuskunnan kokouksen päätöksen mukaan toimittaa, tai jos kokouskutsusta voimassa olevia säännöksiä tai määräyksiä on olennaisesti rikottu, *Lupa- ja valvontaviraston* on hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenen, toimitusjohtajan, tilintarkastajan, toiminnantarkastajan tai osuuskunnan jäsenen hakemuksesta oikeutettava hakija kutsumaan kokous koolle osuuskunnan kustannuksella. *Lupa- ja valvontaviraston* päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana.

40 §

Valinnan laiminlyönti

Jos edustajiston jäsenten valinta laiminlyödään, noudatetaan, mitä 18 §:n 2 momentissa säädetään *Lupa- ja valvontaviraston* oikeudesta oikeuttaa hakija kutsumaan koolle tarvittava kokous. Siinä tarkoitetun hakemuksen edustajiston vaalin järjestämisestä voi tehdä myös osuuskunnan jäsen.

7 luku

Tilintarkastus, toiminnantarkastus, jäsenen tarkastusoikeus ja erityinen tarkastus

Toiminnantarkastus

7 §

Toiminnantarkastajan valinta ja toimikausi

Jos toiminnantarkastajaa ei ole valittu tämän lain tai sääntöjen mukaisesti, *Lupa- ja valvontavirasto* määrää toiminnantarkastajan noudattaen, mitä 5 §:ssä säädetään tilintarkastajan määräämisestä.

---

15 §

Erityisen tarkastuksen määrääminen

Jäsen voi hakea osuuskunnan kotipaikan *Lupa- ja valvontavirastolta* erityisen tarkastuksen toimittamista osuuskunnan hallinnosta ja kirjanpidosta tietyltä päättyneeltä ajanjaksolta taikka tietyistä toimenpiteistä tai seikoista. Edellytyksenä on, että ehdotusta on osuuskunnan kokouksessa käsitelty ja kannatettu 2 momentissa tarkoitettulla tavalla. Hakemus *Lupa- ja valvontavirastolle* on tehtävä kuukauden kuluessa osuuskunnan kokouksesta.

Lupa- ja valvontaviraston on kuultava osuuskunnan hallitusta ja, jos tarkastus hakemuksen mukaan koskee tietyn henkilön toimenpiteitä, tätä henkilöä. Hakemukseen on suostuttava, jos tarkastuksen toimittamiseen katsotaan olevan painavia syitä. *Lupa- ja valvontavirasto* voi määrätä yhden tai useamman erityisen tarkastajan. Määräyksen voi panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana.

VI OSA

Seuraamukset ja oikeussuoja

26 luku

Riitojen ratkaiseminen

Välimiesmenettely

9 §

Lunastushinnan suorittaminen ja oikeuksien siirtyminen

Lunastushinta voidaan suorittaa tallettamalla se osuuskunnan kotipaikan *Lupa- ja valvontaviraston* huostaan siten kuin rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetussa laissa (281/1931) säädetään, jos tallettamiseen on mainitun lain 1 §:n mukaiset edellytykset. Lunastaja ei tällöin saa pidättää itselleen oikeutta saada lunastushintaa takaisin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

perintökaaren muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan perintökaaren (49/1991) 22 luvun 7 §:n 2 momentti ja 25 luvun 8 §:n johdanto-
kappale sekä 2 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1392/2009, seuraavasti:

22 luku

Erityisjälkisäädöksen ja tarkoitemääräyksen täytäntöönpanosta

7 §

Kun on kysymys määräyksestä yleishyödylliseen tarkoitukseen, voi *Lupa- ja valvontavirasto*
määrätä sopivan henkilön ajamaan kannetta.

25 luku

Jäämistöön kuuluvan maatilán jakamisesta

8 §

Ennen lopullista perinnönjakoa, jossa sovelletaan tämän luvun säännöksiä, pesänjakajan on
tarvittaessa tai kuolinpesän osakkaan vaatimuksesta hankittava *elinvoimakeskukselta*, jonka alu-
eella jäämistöön kokonaan tai osaksi kuuluvan maatilán talouskeskus sijaitsee, lausunto siitä:

Jos osakas ei hyväksy *elinvoimakeskuksen* lausuntoa, hän voi kuukauden kuluessa siitä, kun
hän todistettavasti sai tiedon tästä lausunnosta, pyytää 1 momentissa mainituista seikoista Maa-
seutuviraston lausunnon. Maaseutuviraston tulee lähettää lausuntonsa lausunnon pyytäjälle ja
pesänjakajalle.

Elinvoimakeskuksen ja Maaseutuviraston on annettava tässä pykälässä tarkoitettu lausuntonsa
kiireellisenä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

rikoslain 22 luvun 5 §:n ja 30 luvun 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikoslain (39/1889) 22 luvun 5 §:n 4 kohta ja 30 luvun 12 §:n 1 momentti,
sellaisena kuin niistä on 22 luvun 5 §:n 1 momentin 4 kohta laissa 373/2009 ja 30 luvun 12 §:n
1 momentti laissa 411/2011, seuraavasti:

22 luku

Sikiön, alkion ja perimän loukkaamisesta

5 §

Laiton sukusolujen käyttö

Joka

---

4) varastoi sukusoluja tai alkioita taikka antaa hedelmöityshoitoa ilman hedelmöityshoitolaian 24 §:ssä tarkoitettua *Lupa- ja valvontaviraston* lupaa tai vastoin hedelmöityshoitolaian 6 §:n 3 momentissa säädettyä aikarajoitusta taikka

---

on tuomittava laittomasta sukusolujen käytöstä sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

30 luku

Elinkeinorikoksista

12 §

Syyteoikeus

Syyttäjän on ennen markkinointirikosta koskevan syytteen nostamista varattava kuluttaja-asiamiehelle sekä ennen alkoholijuoman markkinointirikosta koskevan syytteen nostamista *Lupa- ja valvontavirastolle* tilaisuus antaa lausuntonsa asiassa. Tuomioistuimen on markkinointirikosta ja kilpailumenettelyrikosta koskevaa asiaa käsitellessään varattava kuluttaja-asiamiehelle sekä alkoholijuoman markkinointirikosta koskevaa asiaa käsitellessään *Lupa- ja valvontavirastolle* tilaisuus tulla kuulluksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

rikosrekisterilain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikosrekisterilain (770/1993) 4 §:n 1 momentin 3 a kohta, sellaisena kuin se on laissa 733/2014, seuraavasti:

4 §

Rikosrekisteristä voidaan 3 §:ssä tai muussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä luovuttaa henkilöä koskeva tieto:

-----
3 a) *Lupa- ja valvontavirastolle* rahanpesun ehkäisemiseksi annetun lainsäädännön mukaan ilmoitusvelvollisten yritysten vastuuhenkilöiden taustan selvittämiseksi;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

ryhmärakennuttamislain 23 ja 27 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ryhmärakennuttamislain (190/2015) 23 § 2 momentti ja 27 §, seuraavasti:

5 luku

Asuntoyhteisömuotoista ryhmärakennuttamista koskevat erityissäännökset

23 §

Ryhmärakennuttamisasiakirjat

Jos asunto-osakeyhtiö hankkii rakentamisvaiheessa luottolaitokselta luottoa, luottoa antavan luottolaitoksen on säilytettävä ryhmärakennuttamisasiakirjat. Jos asunto-osakeyhtiö ei hanki tällaista luottoa, *Lupa- ja valvontaviraston* tai, jos yhtiön rakennukset sijaitsevat Ahvenanmaan maakunnassa, Ahvenanmaan valtionviraston on säilytettävä asiakirjat. Myös jälkimmäisessä tapauksessa säilyttäjänä voi olla tehtävään suostuva luottolaitos. Ryhmärakennuttamisasiakirjojen säilyttäjänä toimivan luottolaitoksen on säilytettävä asiakirjat Suomessa ja, jos mahdollista, yhtiön rakennusten sijaintikunnassa.

---

27 §

Ryhmärakennuttamisasiakirjojen säilyttäjän tehtävistään perimät palkkiot

Ryhmärakennuttamisasiakirjojen säilyttäjänä toimivalla luottolaitoksella on oikeus periä kohtuullinen palkkio osakekirjojen painattamisesta, ryhmärakennuttamisasiakirjojen ja osakekirjojen säilyttämisestä sekä muiden laissa säädettyjen tehtävien suorittamisesta asunto-osakeyhtiöltä sekä todistusten ja jäljennösten antamisesta niiden pyytäjältä. Ryhmärakennuttamisasiakirjojen säilyttäjänä toimivan *viraston* näiden tehtävien suorittamisesta perimistä maksuista säädetään valtion maksuperustelaisissa (150/1992). Ahvenanmaan valtionviraston tehtävien suorittamisesta perimistä maksuista säädetään lisäksi laissa Ahvenanmaan valtionvirastosta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

saamen kielilain 2 ja 27 §:n muuttamisesta

muutetaan saamen kielilain (1086/2003) 2 § 1 momentin 3 ja 7 kohta sekä 27 §, sellaisina kuin niistä ovat 2 § 1 momentin 3 kohta laissa 647/2021, 2 § 1 momentin 7 kohta laissa 1136/2023 ja 27 § laissa 1137/2019, seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

2 §

Lain soveltamisala

Viranomaisia, joihin tätä lakia sovelletaan, ovat:

---

3) *elinvoimakeskukset*, joiden toimialueeseen edellä mainitut kunnat kokonaan tai osittain kuuluvat, ja niiden yhteydessä toimivat toimitilat;

---

7) Oikeuspalveluvirasto, Ulosottolaitos, Verohallinto, Kansaneläkelaitos, Maanmittauslaitos, Digi- ja väestötietovirasto, Maatalousyrittäjien eläkelaitos ja *Lupa- ja valvontavirasto*;

---

5 luku

Kielellisiä oikeuksia edistävät toimenpiteet

27 §

Saamen kielen avustaja

Lupa- ja valvontavirastossa, elinvoimakeskuksessa, Digi- ja väestötietovirastossa sekä valtion piiri- ja paikallishallinnon viranomaisessa voi saamelaisten kotiseutualueella olla saamen kielen avustaja. Avustajan palvelut ovat asiakkaalle maksuttomia.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

turvallisuustutkintalain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan turvallisuustutkintalain (525/2011) 16 §:n 2 momentin 3 kohta, sellaisena kuin se
on laissa 439/2023, seuraavasti:

3 luku

Tutkinta

16 §

Ilmoitusvelvollisuus

Ilmoitusvelvollisuus on myös:

---

3) *Lupa- ja valvontavirastolla;*

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

ulosottokaaren 2 luvun 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulosottokaaren (705/2007) 2 luvun 2 §:n 1 momentin 6 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1161/2013, seuraavasti:

2 luku

Ulosottoperusteet

Ulosottoperuste täytäntöönpanon edellytyksenä

2 §

Ulosottoperusteiden luettelo

Ulosottoperusteita ovat seuraavat asiakirjat:

---

6) valtioneuvoston, ministeriön, valtion keskushallintoon kuuluvan viraston päätös sekä muu hallintopäätös, jos sen täytäntöönpanosta tämän lain mukaisessa järjestyksessä säädetään muussa laissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

vaalilain 11, 99 ja 192 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vaalilain (714/1998) 11 §:n 1 momentti, 99 §:n 2 momentti ja 192 §, sellaisena
kuin niistä on 11 §:n 1 momentti laissa 271/2013, 99 §:n 2 momentti laissa 1404/2009 ja 192 §
laissa 1132/2019, seuraavasti:

OSA I

Yhteiset säännökset

2 luku

Vaaliviranomaiset

11 §

Vaalipiirilautakunta

*Lupa- ja valvontaviraston ja Ahvenanmaan valtionviraston on toimialueillaan hyvissä ajoin
ennen eduskuntavaaleja asetettava jokaiseen 5 §:ssä tarkoitettuun vaalipiiriin vaalipiirilauta-
kunta. Sen toimikausi kestää, kunnes uusi lautakunta on valittu. Lautakunnan asettaa Ahvenan-
maan valtionvirasto, kun lautakunnan kokouspaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, ja Lupa-
ja valvontavirasto, kun lautakunnan kokouspaikka on muualla valtakunnassa.*

---

7 luku

Vaalien tuloksen laskenta ja vahvistaminen

99 §

Asiakirjojen ja tarvikkeiden säilyttäminen

Vaalien tuloksen vahvistamisen jälkeen äänestysliput ja kappale ehdokaslistojen yhdistelmää
tai presidentinvaalin ehdokasluettelo on pantava päällykseen, joka sinetöidään oikeusministe-
riön määräämällä tavalla. Ne on säilytettävä, kunnes lähinnä seuraavat vastaavat vaalit on toi-
mitettu. Laskelmat on säilytettävä pöytäkirjan liitteenä. Hallussaan olevat asiakirjat ja vaaleissa
käytetyt tarvikkeet vaalipiirilautakunnan on luovutettava Ahvenanmaan maakunnassa Ahve-
nanmaan valtionvirastolle ja muualla valtakunnassa Lupa- ja valvontavirastolle säilytettäväksi.

OSA III

Erinäiset säännökset

13 luku

Täydentävät säännökset

192 §

Ahvenanmaan valtionviraston toimivalta

Ahvenanmaan valtionvirasto hoitaa Ahvenanmaan maakunnassa Digi- ja väestövirastolle 18 §:n 5 momentin, 23 §:n 2 momentin, 24 §:n 1 ja 3 momentin, 25 §:n, 26 §:n 1-4 momentin, 27 §:n ja 29 §:n 1 momentin mukaan eduskuntavaaleissa, presidentinvaalissa ja europarlamenttivaaleissa kuuluvat tehtävät, sekä sille tämän lain 11 ja 99 §:ssä säädetty tehtävät.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

valmiuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valmiuslain (1552/2011) 29 §:n 1 momentti, 32 §:n 2 momentti, 33 §:n 2 momentti, 34 §:n 2 momentti, 38 §:n 2 ja 3 momentti, 41 §:n 2 ja 4 momentti, 42 §:n 2 ja 3 momentti, 45 § ja 49 §:n 1 momentti, 66 §:n 1 momentti, 69 §:n 1 momentti, 70 §:n 2 ja 3 momentti, 73 §:n 2 momentti, 74 §, 86 §:n 1 momentin johdantokappale, sekä 103 §:n 1, 3 ja 4 momentti ja 126 §, sellaisina kuin niistä ovat 29 §:n 1 momentti, 32 §:n 2 momentti, 33 §:n 2 momentti, 34 §:n 2 momentti, 38 §:n 2 ja 3 momentti, 41 §:n 2 ja 4 momentti, 42 §:n 2 ja 3 momentti, 45 §, 66 §:n 1 momentti, 74 §, 86 §:n 1 momentin johdantokappale ja 103 §:n 1, 3 ja 4 momentti laissa 706/2022, 70 §:n 2 momentti laissa 631/2022 ja 126 § laissa 1188/2022, seuraavasti:

II OSA

Toimivaltuudet poikkeusoloissa

5 luku

Hyödyketuotannon ja -jakelun sekä energiahuollon varmistaminen

29 §

Valvonta- ja ilmoitusvelvollisuus

Väestön toimeentulon turvaamiseksi 3 §:n 1–3 ja 6 kohdassa tarkoitetuissa poikkeusoloissa elinkeinonharjoittaja on velvollinen pyynnöstä ilmoittamaan työ- ja elinkeinoministeriölle, Kilpailu- ja kuluttajavirastolle sekä *Lupa- ja valvontavirastolle* tiedot sellaisten päivittäistavara-huollon piiriin kuuluvien kulutushyödykkeiden kysyntä- ja tarjontatilanteesta, joilla on huomattava merkitys väestön toimeentulolle ja kansanterveydelle. Lisäksi elinkeinonharjoittajan on pyydettyssä laajuudessa ilmoitettava hyödykkeen hinta tai hinnoitteluperuste ja niiden muutokset, jos se on hintavalvontaa varten välttämätöntä.

---

32 §

Vähittäiskaupan säännöstely

Säännöstelyn ohjaus ja toimeenpano kuuluu työ- ja elinkeinoministeriölle, *Lupa- ja valvontavirastolle* ja kunnille. Kunnat myöntävät ostoluvat, vastaavat alueellaan ostolupahallinnosta ja tiedottavat ostolupamenettelystä.

33 §

Muun kaupan säännöstely

Valtioneuvoston asetuksella säädetään säännöstelyn alaisista hyödykkeistä sekä säännöstelyssä noudatettavasta menettelystä. Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa tässä pykälässä tarkoitettun kaupan yleisestä säännöstelystä ja säännöstelyn valvonnasta. *Elinvoimakeskus* myöntää toimialueellaan 1 momentissa tarkoitettut ostoluvat.

34 §

Teollisuustuotannon säännöstely

Työ- ja elinkeinoministeriö sekä *elinvoimakeskus* vastaavat teollisuustuotannon säännöstelystä ja valvonnasta.

38 §

Sähkön käytöstä perittävä ylitysmaksu

Ylitysmaksun perinnästä on voimassa, mitä verojen ja maksujen perinnästä on säädetty. Ylitysmaksun kantaa sähkön vähittäismyyjä. Ylitysmaksujen kantamista valvovat *elinvoimakeskukset*.

Elinvoimakeskus voi hakemuksesta myöntää luvan ostaa sähköä yli kulutuskiintiön määrän ilman ylitysmaksua väestön toimeentulon tai maanpuolustuksen kannalta välttämättömään tarkoitukseen.

41 §

Lämmityspolttoöljyn säännöstely

Elinvoimakeskus voi hakemuksesta myöntää luvan ylittää kiintiö, jos se on välttämätöntä väestön terveyden tai turvallisuuden varmistamiseksi. Perusteista ylittää kiintiö säädetään tarkemmin työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella.

Tarkemmat säännökset lämmityspolttoöljyn säännöstelyn toimeenpanosta annetaan valtioneuvoston asetuksella. Työ- ja elinkeinoministeriö sekä *elinvoimakeskus* vastaavat säännöstelyn valvonnasta.

42 §

Maakaasun käytön rajoittaminen

Elinvoimakeskukset määrittävät toimialueillaan ne tarkoitukset, joihin maakaasun käyttö on 1 momentin nojalla sallittu.

Rajoituksen noudattamista valvovat työ- ja elinkeinoministeriön ohjeiden mukaisesti Energiavirasto, maakaasumarkkina-alueissa (587/2017) tarkoitettu verkonhaltija sekä toimialueellaan *elinvoimakeskus*.

45 §

Puun ja turpeen saannin turvaaminen

Maan talouselämän, energiahuollon ja välttämättömän rakentamisen turvaamiseksi 3 §:n 1–3 ja 6 kohdassa tarkoitetuissa poikkeusoloissa *elinvoimakeskus* voi päätöksellään velvoittaa maanomistajan, puutavaran tai turpeen omistajan taikka puun hakkuu- tai turpeen otto-oikeuden haltijan luovuttamaan puuta, puutavaraa ja turvetta *elinvoimakeskukseksi* sekä puolustusvoimille.

Metsäkeskus on pyynnöstä velvollinen antamaan tarpeellista virka-apua *elinvoimakeskukseksi* sekä puolustusvoimille 1 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemiseksi ja toimeenpanemiseksi.

6 luku

Rakentamisen ja rakennustuotteiden säännöstely

49 §

Aloitus- ja jatkamisluvan sekä ostoluvan myöntäminen

Kunnan rakennustarkastaja myöntää rakennushankkeen aloitus- ja jatkamisluvan. *Elinvoimakeskus* myöntää kuitenkin aloitus- ja jatkamisluvan alueellisesti merkittävillä hankkeilla ja ympäristöministeriö valtakunnallisesti merkittävillä hankkeilla. Alueellisesti merkittävät ja valtakunnallisesti merkittävät hankkeet määrittää valtioneuvoston asetuksella.

---

9 luku

Sähköisten tieto- ja viestintäjärjestelmien toimivuuden sekä postipalveluiden saatavuuden turvaaminen

66 §

Tietojärjestelmäalan valmiusyksikkö ja sen tehtävät

Sähköisten tieto- ja viestintäjärjestelmien toimivuuden turvaamiseksi, niihin kohdistuvien tietoturvaohjeiden torjumiseksi ja yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamiseksi 3 §:n 1–3 ja 6 kohdassa tarkoitetuissa poikkeusoloissa työ- ja elinkeinoministeriö voi liikenne- ja viestintäministeriön esityksestä perustaa *elinvoimakeskukseen* alueellisia tietojärjestelmäalan valmiusyksiköitä. Tietojärjestelmäalan valmiusyksiköitä johtaa ja valvoo Liikenne- ja viestintävirasto.

---

10 luku

Kuljetusten turvaaminen ja polttonesteen säännöstely

69 §

Tieliikenteen polttonesteen säännöstelyviranomaiset

Tieliikenteen polttonesteen säännöstelyviranomaisia ovat liikenne- ja viestintäministeriö sekä liikenteen polttoaineyksiköt, joita perustetaan *elinvoimakeskuksiin* ja poliisilaitoksiin. Liikenteen polttoaineyksiköt toimivat liikenne- ja viestintäministeriön johdon ja valvonnan alaisina.

---

70 §

Polttonesteen käyttöluja

Liikenne- ja viestintäministeriö myöntää käyttöluvan valtion viranomaisille ja valtion liikelaitoksille. *Elinvoimakeskus* myöntää käyttöluvan hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän viranomaisille, kunnallisille viranomaisille sekä liikenteenharjoittajalle ja muulle yritykselle ja yhteisölle.

Tämän pykälän 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetut moottoriajoneuvot on merkittävä *elinvoimakeskuksen* ylläpitämään ajoneuvojen varaamista poikkeusolojen käyttöön koskevaan luetteloon.

73 §

Tieliikenteen polttonesteen säännöstelyviranomaisten muut tehtävät

Sen lisäksi, mitä 70 §:ssä säädetään, kuuluu *elinvoimakeskuksen* tehtäviin:

- 1) toimeenpanna säännöstely toimialueellaan;
- 2) ohjata ja valvoa poliisilaitosten liikenteen polttoaineyksiköiden toimintaa;
- 3) tiedottaa säännöstelystä toimialueellaan;
- 4) valvoa säännöstelyä toimialueellaan.

74 §

Tiekuljetusviranomaiset

Tässä luvussa tarkoitettuja tiekuljetusviranomaisia ovat liikenne- ja viestintäministeriö, *Liikenne- ja viestintävirasto* sekä *elinvoimakeskukset*. Tiekuljetuksia johtaa ja valvoo 3 §:n 1–3 ja 6 kohdassa tarkoitetuissa poikkeusoloissa liikenne- ja viestintäministeriö valtakunnallisesti ja *elinvoimakeskus* toimialueellaan. *Tiekuljetusviranomaiset* voivat myös rajoittaa tiekuljetuksia siten kuin 75 §:ssä säädetään.

Elinvoimakeskukset voivat perustaa 3 §:n 1–3 ja 6 kohdassa tarkoitetuissa poikkeusoloissa kuljetusohjausyksiköjä, jotka toimivat liikenne- ja viestintäministeriön johdon ja valvonnan alaisina.

86 §

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden toiminta

Väestön sosiaali- ja terveydenhuollon turvaamiseksi 3 §:n 1, 2 ja 4–6 kohdassa tarkoitetuissa poikkeusoloissa sosiaali- ja terveysministeriö sekä toimialueellaan *Lupa- ja valvontavirasto* voi päätöksellään velvoittaa sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksikön:

---

11 luku

Sosiaali- ja terveydenhuollon turvaaminen

86 §

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden toiminta

Väestön sosiaali- ja terveydenhuollon turvaamiseksi 3 §:n 1, 2 ja 4–6 kohdassa tarkoitetuissa poikkeusoloissa sosiaali- ja terveysministeriö sekä *Lupa- ja valvontavirasto* voi päätöksellään velvoittaa sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksikön:

- 1) laajentamaan tai muuttamaan toimintaansa;
- 2) siirtämään toimintansa kokonaan tai osaksi oman toimialueensa tai sijaintipaikkansa ulkopuolelle taikka järjestämään toimintaa myös toimialueensa ulkopuolella;
- 3) sijoittamaan hoidon tai huollon tarpeessa olevia henkilöitä toimintayksikköönsä siitä riippumatta, mitä asiasta on säädetty, määrätty tai sovittu;
- 4) luovuttamaan toimintayksikön tai osan siitä hyvinvointialueen tai valtion viranomaisten käyttöön.

14 luku

Työvelvollisuus

103 §

Työvelvollisuusrekisteri

Työ- ja elinkeinoministeriö perustaa 3 §:n 1, 2 ja 4–6 kohdassa tarkoitetuissa poikkeusoloissa työvelvollisuuden täytäntöönpanoa ja työvoiman ohjausta varten työvelvollisuusrekisterin, jonka rekisterinpitäjä on työ- ja elinkeinoministeriö. Rekisterin tietoja käyttävät ja tietoja rekisteriin tallentavat myös *Elinvoimakeskukset* sekä työ- ja elinkeinotoimistot. Näiden viranomaisten on varmistettava tietojen virheettömyys ennen niiden tallentamista.

Työvoimaviranomaisella on sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta säädetään, oikeus saada 1 momentissa tarkoitettua rekisteriä varten tarpeellisia tietoja rekisteröidyn lisäksi myös väestö- ja eläketurvarekistereistä sekä lääkintä- ja terveydenhuollossa työskentelevien henkilöiden tietoja *Lupa- ja valvontaviraston* rekistereistä. Lisäksi työvoimaviranomaisella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada muilta viranomaisilta työvelvollisuuden tarkoituksenmukaisen toteuttamisen kannalta tarpeellisia tietoja yritysten tai muiden yhteisöjen merkityksestä maanpuolustukselle tai maan talouselämän jatkuvuuden turvaamiselle.

Työvelvollisuusrekisteristä voidaan sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta säädetään, luovuttaa 95 §:n 2 momentissa tarkoitettujen henkilöiden tietoja sosiaali- ja terveysministeriölle sekä *Lupa- ja valvontavirastolle* 95 §:n 2 momentissa tarkoitettun työvelvollisuuden suunnittelua ja järjestämistä varten.

III OSA

Erinäiset säännökset

18 luku

Täytäntöönpano

126 §

Tiedotusten julkaisuvelvollisuus

Julkaisija ja ohjelmatoiminnan harjoittaja ovat velvollisia korvauksetta julkaisemaan tai lähettämään valtioneuvoston, ministeriön, *Lupa- ja valvontaviraston*, *elinvoimakeskuksen*, aluehallituksen, kunnanhallituksen, poliisin, Rajavartiolaitoksen sekä sotilas- tai pelastusviranomaisen tämän lain soveltamista tai noudattamista koskevat tiedotukset, jotka tämän lain tarkoituksen saavuttamiseksi on saatettava nopeasti koko väestön tai tietyn alueen asukkaiden tietoon. Tällainen tiedotus on viivytyksettä sellaisenaan julkaistava asianomaisessa aikakautisessa julkaisussa, verkkojulkaisussa tai ohjelmassa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

vesilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan

vesilain (587/2011) 1 luvun 6 §:n 3 momentti ja 7 §, 2 luvun 5 a §:n 2 momentti, 6 §:n 2 ja 3 momentti, 9 §:n 2 momentti, 11 §:n 2 momentti, 14 §:n 1 ja 3 momentti, 14 a §:n 2 momentti ja 15 §:n 1 ja 2 momentti, 3 luvun 2 §, 3 §:n 1 momentti, 8 §:n 3 momentti, 11 §:n 1-3 momentti, 14 §:n 1 momentti, 15 §, 16 §:n 1 ja 3 momentti, 17 §:n 2 momentti, 18 §, 19 §:n 2 momentti, 20 §:n 2 ja 3 momentti, 21 §:n 1 ja 4 momentti, 22 ja 23 § sekä 24 §:n 1 momentti, 4 luvun 2 §:n 1 momentti, 3 §, 4 §:n 1 momentti, 6 §:n 3 momentti, 9 ja 10 §, 11 §:n 1 momentti, 12 §:n 2 momentti ja 13 §, 5 luvun 3 §, 4 §:n 1 momentti, 6 §, 9 §:n 2 ja 3 momentti, 15 §:n 1 ja 3 momentti, 22 §:n 2 momentti, 24 §:n 1 momentti, 30 §:n 2 momentti, 31 §:n 1 momentti, 32 §:n 1 momentti, 33 §:n 2 momentti, 35 §:n 1 momentti, 36 §:n 2 ja 3 momentti, 37 § ja 39 §:n 2 momentti, 6 luvun 7 §:n 3 momentti sekä 8 § ja 9 §:n 1 momentti, 7 luvun 4 §:n 3 momentti, 5 ja 6 §, 7 §:n 1 momentti ja 10 §:n 1 ja 3 momentti, 8 luvun 8 §:n 1 momentti, 9 §:n 1 momentti ja 10 §:n 1 momentti, 9 luvun 4 §:n 1 momentti, 5 §:n 2 momentti, 7 §:n 1 momentti, 8 §:n 2 momentti, 10 ja 12 §, 17 §:n 2 momentti, 19 §:n 1 momentti, 20 ja 21 §, 10 luvun 2 §:n 1 ja 2 momentti, 3 §, 4 §:n 2 momentti, 5 §:n 2 momentti, 7 §, 8 §:n 2 ja 3 momentti, 9 §:n 2 momentti ja 10 §:n 1 ja 2 momentti, 11 luvun 1 §:n 1 momentti, 2 ja 6 §, 7 §:n 1 momentti, 9 §, 10 §:n 1 ja 2 momentti, 11 a §, 12 §:n 3 momentti, 13 ja 14 §, 15 §:n 1 momentti, 16 §, 18 §:n 1 ja 3 momentti, 19 §, 20 §:n 2 ja 3 momentti, 22 §:n 1 ja 2 momentti, 23 §:n 1 ja 3 momentti ja 24 §, 12 luvun 5 §:n 1 momentti, 8 ja 9 §, 10 §:n 2 momentti, 11 §:n 4 momentti, 17 §:n 2 ja 3 momentti, 18 §:n 1 momentti ja 19 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 13 luvun 6 §:n 1 ja 3 momentti, 7 §:n 3 momentti, 8 §:n 1 momentti, 15 §, 16 §:n 3 momentti, 18 §, 19 §:n 1 momentti ja 22 §, 14 luvun 1 §:n 1 momentti, 2 ja 3 §, 4 §:n 1 ja 2 momentti, 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 momentti, 7 §, 8 §:n 1 momentti, 9 §:n 1 momentti, 10 §:n 2 momentti, 11 §:n 1 momentti, 13 §:n 1 momentti ja 14 §, 15 luvun 1, 2 ja 4 §:n 1 momentti, 16 luvun 2, 3 ja 5 §, 17 luvun 1 §, 4 §:n 2 momentti, 5 §:n 1 ja 5 momentti, 6 §:n 1 momentti, 7 §:n 3 momentti, 8 §:n 1 ja 2 momentti ja 11 §:n 1 momentti, 18 luvun 1 §:n 1 ja 2 momentti, 2 §:n 1 ja 2 momentti, 3 §:n 1 momentti, 3 a, 4 ja 5 §, 7 §:n 1 momentti, 8, 9 ja 10 §, 12 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 17 ja 18 §, 19 §:n 1 momentti, 19 luvun 5 §:n 2 momentti, 7 §:n 1-3 momentti, 9, 10 ja 12 §, 16 §:n 1 ja 3 momentti ja 19 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä ovat 2 luvun 5 a §:n 2 momentti, 6 §:n 3 momentti ja 15 §:n 2 momentti, 3 luvun 15 §:n 3 momentti, 7 luvun 4 §:n 3 momentti, 8 luvun 8 §:n 1 momentti, 9 §:n 1 momentti, 14 luvun 13 §:n 1 momentti ja 15 luvun 1 §:n 3 momentti laissa 505/2019, 3 luvun 11 §:n 1 momentti, 4 luvun 3 ja 13 §, 10 luvun 7 §, 16 luvun 3 §, 17 luvun 8 §:n 1 ja 2 momentti laissa 611/2017, 3 luvun 21 §:n 1 ja 4 momentti, 5 luvun 4 §:n 1 momentti osaksi kumottuna ja 18 luvun 3 a § ja 4 §:n 1 momentti laissa 1193/2013, 4 luvun 12 §:n 2 momentti ja 5 luvun 3 § osaksi muutettuna laissa 531/2014, 5 luvun 6 §:n 1 momentti, 31 §:n 1 momentti, 35 §:n 1 momentti 37 §:n 1 momentti, 11 luvun 2 §, 10 §:n 1 ja 2 momentti ja 22 §:n 1 ja 2 momentti laissa 505/2019, 5 luvun 9 §:n 3 momentti laissa 774/2023, 11 luvun 11 a § laissa 766/2019, 11 luvun 15 §:n 1 momentti laissa 803/2015, 13 luvun 6 §:n 3 momentti laissa 975/2017, 14 luvun 6 §:n 1 momentti, 18 luvun 1 §:n 1 ja 2 momentti ja 2 §:n 1 momentti laissa 34/2023, 15 luvun 1 §:n 1 momentti laissa 822/2019, 17 luvun 6 §:n 1 momentti ja 11 §:n 1

momentti, 18 luvun 12 §:n 1 momentti laissa 910/2013 ja 18 luvun 19 §:n 1 momentti laissa 907/2020, seuraavasti:

1 luku **Yleiset säännökset**

6 § **Valtaväylä**

Lupa- ja valvontavirasto voi hakemuksesta vahvistaa valtaväylän leveyden ja sijainnin. Jos tärkeät syyt sitä vaativat, valtaväylä voidaan määrätä leveämmäksi tai kapeammaksi tai sen sijainti muualle kuin 1 ja 2 momentissa säädetään.

7 § **Viranomaiset**

Lupa- ja valvontavirasto ratkaisee tässä laissa tarkoitetut lupa-asiat, valvoo tämän lain noudattamista ja hoitaa muut sille tässä laissa säädettyt tehtävät.

Elinvoimakeskus hoitaa sille kuuluvat vesitaloustehtävät ja kalataloustehtävät siten kuin tässä ja muussa laissa säädetään.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen ja ojitustoimituksen toimivallasta ojitusasioissa säädetään 5 luvussa. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvoo lisäksi tämän lain noudattamista.

2 luku **Yleiset oikeudet, velvollisuudet ja rajoitukset**

5 a § **Johdon sijoittaminen toisen vesialueelle**

Hankkeesta vastaavan on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitetusta toimenpiteestä vesialueen omistajalle vähintään 60 vuorokautta ennen toimenpiteen suorittamista. Yhteisen alueen järjestäytymättömälle osakaskunnalle ilmoitus voidaan toimittaa yhteisalueen 26 §:n estämättä julkaisemalla tieto ilmoituksesta Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuilla noudattaen, mitä hallintolain (434/2003) 62 §:ssä säädetään. Tieto ilmoituksesta on lisäksi julkaistava sen kunnan, jonka alueelle johto sijoitetaan, verkkosivuilla noudattaen, mitä kuntalain (410/2015) 108 §:ssä säädetään. Ilmoitusvelvollisuudesta Lupa- ja valvontavirastolle säädetään tämän luvun 15 §:ssä.

6 § **Haitan poistaminen ja ruoppausmassan sijoittaminen**

Ruoppausmassan sijoittaminen toisen maa-alueelle edellyttää maanomistajan suostumusta. Lupa- ja valvontavirasto voi kuitenkin myöntää oikeuden ruoppausmassan sijoittamiseen, jos sen sijoittamisesta ei aiheudu alueen käytölle sanottavaa haittaa ja sijoittamiseen ei tarvitse hakea ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua ympäristölupaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua toimenpiteestä ja työn suorittamistavasta on ilmoitettava vesialueen omistajalle vähintään 30 vuorokautta ennen toimenpiteen suorittamista. Yhteisen alueen järjestäytymättömälle osakaskunnalle ilmoitus voidaan toimittaa yhteisaluelain 26 §:n esittämättä julkaisemalla tieto ilmoituksesta Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuilla noudattaen, mitä hallintolain 62 §:ssä säädetään. Tieto ilmoituksesta on lisäksi julkaistava sen kunnan, jonka alueelle hanke sijoittuu tai sen vaikutukset ulottuvat, verkkosivuilla noudattaen, mitä kuntalain 108 §:ssä säädetään. Ilmoitusvelvollisuudesta Lupa- ja valvontavirastolle säädetään tämän luvun 15 §:ssä.

9 §

Rakennelman kunnossapito ja poistaminen

Ilman Lupa- ja valvontaviraston lupaa ei saa poistaa rakennelmaa, joka vaikuttaa vedenkorkeuteen tai vedenjuoksuun. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että rakennelman poistaminen ei merkittävästi loukkaa yleistä tai yksityistä etua.

---

11 §

Eräiden vesiluontotyyppien suojeleminen

Lupa- ja valvontavirasto voi yksittäistapauksessa hakemuksesta myöntää poikkeuksen 1 momentin kiellosta, jos momentissa mainittujen vesiluontotyyppien suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu. Jos 1 momentissa tarkoitettu seuraus aiheutuisi hankkeesta, johon on haettu tämän lain mukaista lupaa, lupa-asian yhteydessä on viran puolesta tutkittava kysymys poikkeuksen myöntämisestä. Poikkeuksesta on soveltuvin osin voimassa, mitä Lupa- ja valvontaviraston luvasta säädetään.

14 §

Oikeus toisen rakennelmaan

Jos toiselle kuuluva rakennus, laitos tai muu rakennelma, jonka poistaminen ei sisälly 13 tai 13 a §:n nojalla myönnettyyn oikeuteen, estää vesitaloushankkeen toteuttamista, Lupa- ja valvontavirasto voi mainituissa pykälissä säädetyin edellytyksin myöntää oikeuden sen poistamiseen, muuttamiseen tai hyväksi käyttämiseen.

Jos omistaja haluaa poistaa rakennelman, jonka käyttämiseen toiselle on myönnetty lupa ja jota käyttäjä edelleen tarvitsee, Lupa- ja valvontavirasto voi hakemuksesta myöntää viimeksi mainitulle oikeuden lunastaa sen itselleen. Lunastushinta määrätään rakennelman silloisen arvon mukaan ottaen huomioon, mitä rakentamiskustannuksista on jo omistajalle suoritettu, sekä haitta, joka rakennelman pysyttämisestä toisen alueella aiheutuu.

14 a § Oikeuden myöntäminen

Oikeuden myöntämistä koskevan asian ratkaisee Lupa- ja valvontavirasto lupa-asian yhteydessä tai erillisestä hakemuksesta. Oikeuden myöntämisestä aiheutuvan edunmenetyksen korvaamisesta säädetään 13 luvussa.

15 § Ilmoittamisvelvollisuus

Hankkeesta vastaavan on ilmoitettava kirjallisesti Lupa- ja valvontavirastolle:

- 1) 5 a §:ssä ja 6 §:n 1 momentissa tarkoitettua toimenpiteestä;
- 2) maa-ainesten ottamisesta vesistön pohjasta, jos ottaminen ei 3 luvun 2 tai 3 §:n mukaan edellytä lupaa;
- 3) pinta- ja pohjaveden ottamisesta, jos otettava määrä on yli 100 kuutiometriä vuorokaudessa ja ottaminen ei 3 luvun 2 tai 3 §:n mukaan edellytä lupaa.

Ilmoitus on tehtävä vähintään 30 vuorokautta ennen toimenpiteen aloittamista. Edellä 5 a §:ssä tarkoitettua hankkeesta ilmoitus on kuitenkin tehtävä vähintään 60 vuorokautta ennen toimenpiteen aloittamista. Hankkeesta vastaavan, joka ei ole luonnollinen henkilö, on tehtävä ilmoitus sähköisesti. Lupa- ja valvontavirasto voi erityisestä syystä hyväksyä ilmoituksen antamisen paperisena.

---

3 luku **Luvanvaraiset vesitaloushankkeet**

2 § Vesitaloushankkeen yleinen luvanvaraisuus

Vesitaloushankkeella on oltava Lupa- ja valvontaviraston lupa, jos se voi muuttaa vesistön asemaa, syvyyttä, vedenkorkeutta tai virtaamaa, rantaa tai vesiympäristöä taikka pohjaveden laatua tai määrää, ja tämä muutos:

- 1) aiheuttaa tulvan vaaraa tai yleistä vedenvähyyttä;
- 2) aiheuttaa luonnon ja sen toiminnan vahingollista muuttumista taikka vesistön tai pohjavesiesiintymän tilan huononemista;
- 3) melkoisesti vähentää luonnon kauneutta, ympäristön viihtyisyyttä tai kulttuuriarvoja taikka vesistön soveltuvuutta virkistyskäyttöön;

- 4) aiheuttaa vaaraa terveydelle;
- 5) olennaisesti vähentää tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesiesiintymän antoisuutta tai muutoin huonontaa sen käyttökelpoisuutta taikka muulla tavalla aiheuttaa vahinkoa tai haittaa vedenotolle tai veden käytölle talousvetenä;
- 6) aiheuttaa vahinkoa tai haittaa kalastukselle tai kalakannoille;
- 7) aiheuttaa vahinkoa tai haittaa vesiliikenteelle tai puutavaran uitolle;
- 8) vaarantaa puron uoman luonnontilan säilymisen; tai
- 9) muulla edellä mainittuun verrattavalla tavalla loukkaa yleistä etua.

Vesitaloushankkeella on lisäksi oltava Lupa- ja valvontaviraston lupa, jos 1 momentissa tarkoitettu muutos aiheuttaa edunmenetystä toisen vesialueelle, kalastukselle, veden saannille, maalle, kiinteistölle tai muulle omaisuudelle. Lupaa ei kuitenkaan tarvita, jos edunmenetys aiheutuu ainoastaan yksityiselle edulle ja edunhaltija on antanut hankkeeseen kirjallisen suostumuksensa.

Lupa- ja valvontaviraston lupa tarvitaan myös:

- 1) sellaiseen noron tai ojan taikka sen vedenjuoksun muuttamiseen, josta aiheutuu vahinkoa toisen maalle, jos asianomainen ei ole antanut tähän suostumustaan eikä kyse ole 5 luvussa tarkoitettu ojituksesta;
- 2) sellaiseen vesialueelle tehtävän rakennelman käyttöön, josta aiheutuu häiriötä toisen kiinteistön käytölle eikä asianomainen ole antanut tähän suostumustaan.

---

3 §

Aina luvanvaraiset vesitaloushankkeet

Edellä 2 §:ssä tarkoitetuista seurauksista riippumatta seuraavilla vesitaloushankkeilla on aina oltava Lupa- ja valvontaviraston lupa:

- 1) valtaväylän tai yleisen kulku- tai uittoväylän sulkeminen tai supistaminen sekä väylän käyttämistä vaikeuttavan laitteen tai muun esteen asettaminen;
- 2) veden ottaminen vesihuoltolaitoksen tai vesihuoltolaitokselle vettä toimittavan tarpeisiin taikka siirrettäväksi muualla käytettäväksi, muu pohjaveden ottaminen, kun otettava määrä on yli 250 kuutiometriä vuorokaudessa sekä muu toimenpide, jonka seurauksena pohjavesiesiintymästä poistuu muutoin kuin tilapäisesti pohjavettä vähintään 250 kuutiometriä vuorokaudessa;
- 3) veden imeyttäminen maahan tekopohjaveden tekemiseksi tai pohjaveden laadun parantamiseksi;
- 4) sillan tai kuljetuslaitteen tekeminen yleisen kulku- tai valtaväylän yli;
- 5) vesi-, viemäri-, voima- tai muun johdon tekeminen yleisen kulkuväylän ali;
- 6) maa-alueen muuttaminen pysyvästi vesialueeksi vesistön vedenkorkeutta nostamalla;
- 7) vesivoimalaitoksen rakentaminen;
- 8) vesialueen ruoppaaminen, jos ruoppausmassan määrä ylittää 500 kuutiometriä, jollei kyse ole julkisen kulkuväylän kunnossapidosta;
- 9) ruoppausmassan sijoittaminen hylkäämistarkoituksessa Suomen aluevesillä, jollei kyse ole merkityksettömän pienestä määrästä ruoppausmassaa;

10) maa-aineksen ottaminen vesialueen pohjasta muuhun kuin tavanomaiseen kotitarvekäyttöön;

11) uiton vakinaisen toimintapaikan perustaminen.

---

8 §

Luvan voimassaolo

Lupa- ja valvontavirasto voi erityisestä syystä ennen määräajan päättymistä hakemuksesta pidentää 2 momentissa tarkoitettua määräaikaa. Pidentämistä koskevassa päätöksessä voidaan tarkistaa tai täydentää luvan määräyksiä.

11 §

Tarkkailuvelvoite

Luvassa on määrättävä luvanhaltija tarvittaessa tarkkailemaan hankkeen toteuttamista ja sen vaikutuksia. Lupa- ja valvontavirasto, tai sen määräyksestä kalataloustehtäviä hoitava elinvoimakeskus, voi määrätä useat luvanhaltijat yhdessä tarkkailemaan toimintojensa vaikutusta (yhteistarkkailu) tai hyväksyä toiminnan tarkkailemiseksi osallistumisen alueella tehtävään seurantaan. Yhteistarkkailu voi koskea myös ympäristönsuojelulakiin ja tähän lakiin perustuvaa tarkkailua. Tarkkailua koskevassa päätöksessä voidaan antaa oikeus tarkkailla toisen alueella ja sijoittaa tarkkailun edellyttämät laitteet ja rakennelmat toisen alueelle. Tarkkailusta aiheutuvien edunmenetysten korvaamisesta säädetään 13 luvussa.

Luvanhaltija voidaan luvassa velvoittaa esittämään tarkkailusuunnitelma 1 momentissa tarkoitettua tarkkailun tarkemmasta järjestämisestä Lupa- ja valvontaviraston tai sen määräämän viranomaisen hyväksyttäväksi niin ajoissa, että tarkkailu voidaan aloittaa toiminnan alkaessa tai muuna toiminnan vaikutusten kannalta tarkoituksenmukaisena ajankohtana.

Yhteistarkkailua tai tarkkailusuunnitelman hyväksymistä koskevan päätöksen tehnyt viranomainen voi muuttaa päätöstä luvan voimassaolosta huolimatta. Asia voi tulla vireille tarkkailusta päättäneen viranomaisen omasta aloitteesta tai luvanhaltijan, Lupa- ja valvontaviraston, vesitaloustehtäviä ja kalataloustehtäviä hoitavan elinvoimakeskuksen, yleistä etua valvovan viranomaisen, kunnan tai haittaa kärsivän asianosaisen vaatimuksesta. Yhteistarkkailua koskevaa päätöstä on muutettava aina, jos yhteistarkkailuun on määrätty osallistumaan uusi luvanhaltija.

---

14 §

Kalatalousvelvoite ja kalatalousmaksu

Jos vesitaloushankkeesta aiheutuu kalakannoille tai kalastukselle vahinkoa, hankkeesta vastaava on velvoitettava ryhtymään toimenpiteisiin vahinkojen ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi (kalatalousvelvoite) taikka määrättävä maksamaan tällaisten toimenpiteiden kohtuullisia kustannuksia vastaava maksu kalataloustehtäviä hoitavalle elinvoimakeskukselle (kalatalousmaksu).

---

15 §

Kalatalousvelvoitteen toteuttamissuunnitelma ja kalatalousmaksun käyttösuunnitelma

Hankkeesta vastaavan on laadittava yksityiskohtainen suunnitelma luvassa määrätyn kalatalousvelvoitteen toteuttamiseksi (kalatalousvelvoitteen toteuttamissuunnitelma). Kalataloustehtäviä hoitava elinvoimakeskus hyväksyy kalatalousvelvoitteen toteuttamissuunnitelman. Suunnitelman laatiminen ei kuitenkaan ole tarpeen, jos kalatalousvelvoite on vähäinen ja sen sisällöstä määrätään yksityiskohtaisesti luvassa.

Kalataloustehtäviä hoitava elinvoimakeskus vahvistaa suunnitelman, jossa yksilöidään kalatalousmaksulla tehtävät toimenpiteet (kalatalousmaksun käyttösuunnitelma). Saman vesialueen haittojen ehkäisemiseksi määrättyjen kalatalousmaksujen käytöstä voidaan laatia yhteinen suunnitelma.

Päätös kalatalousvelvoitteen toteuttamissuunnitelman hyväksymisestä ja kalatalousmaksun käyttösuunnitelman vahvistamisesta on tehtävä noudattaen, mitä hallintolaissa säädetään. Päätös annetaan tiedoksi ja siitä tiedotetaan noudattaen, mitä 11 luvun 22 §:ssä säädetään hakemusasiaa koskevan päätöksen antamisesta ja tiedottamisesta. Päätöksestä tehtävästä oikaisuvaatimuksesta säädetään 15 luvun 1 §:n 3 momentissa. Päätöstä voidaan muuttaa viran puolesta taikka hankkeesta vastaavan, Lupa- ja valvontaviraston, kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen, asiassa yleistä etua valvovan viranomaisen, kunnan, kalatalousalueen tai haittaa kärsivän asianosaisen vaatimuksesta.

16 §

Valmistelulupa

Lupa- ja valvontavirasto voi perustellusta syystä lupapäätöksessään oikeuttaa hakijan ryhtymään jo ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemistä hankkeen toteuttamista valmisteleviin toimenpiteisiin (valmistelulupa). Toimenpiteet on lupapäätöksessä tarpeellisilta osin yksilöitävä. Toisen aluetta saadaan käyttää edellä tarkoitettuihin toimenpiteisiin vain, jos sellainen oikeus luvassa perustetaan tai oikeudenhaltijat siihen muuten suostuvat.

Valmistelulupa voidaan samoin edellytyksin myöntää valitusajan kuluessa tai 14 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä erikseen tehdystä hakemuksesta. Hakemuksesta on kuultava elinvoimakeskusta, jos asialla on merkitystä sille kuuluvien vesitaloustehtävien ja kalataloustehtävien hoitamisen kannalta, kunnan ympäristönsuojeluviranomaista ja lupapäätökseen muutosta hakeneita. Päätös on tämän jälkeen tehtävä viivytyksettä. Myönnetystä valmisteluluvasta on ilmoitettava välittömästi hallinto-oikeudelle ja muutosta hakeneille. Se, joka on valittanut

pääasiassa tehdystä päätöksestä, voi hallinto-oikeudessa vaatia valmistelulupaa koskevaa ratkaisua kumottavaksi tai muutettavaksi ilman, että hänen olisi siitä erikseen valitettava.

17 §
Valmistelulupaa koskeva päätös

Lupa- ja valvontaviraston tulee määrätä, onko lupapäätöksessä määrätyt korvaukset tai osa niistä suoritettava ennen valmisteluluvassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin ryhtymistä. Korvaus saadaan nostaa hyväksyttävää vakuutta vastaan. Tässä momentissa tarkoitettuun Lupa- ja valvontaviraston päätökseen ei saa hakea muutosta.

---

18 §
Valmistumisilmoitus

Hankkeesta vastaavan on tehtävä Lupa- ja valvontavirastolle ilmoitus vesitaloushankkeen valmistumisesta tai hankkeeseen kuuluvan rakennelman käyttöönottamisesta (valmistumisilmoitus).

19 §
Hankkeen keskeyttäminen

Lupa- ja valvontavirasto voi hakemuksesta antaa luvan 1 momentissa tarkoitetun hankkeen keskeyttämiselle. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että hankkeen keskeyttäminen ei merkittävästi loukkaa yleistä tai yksityistä etua.

---

20 §
Lupamääräysten määräaikainen tarkistaminen

Lupapäätöksessä on tällöin määrättävä, mihin mennessä luvanhaltijan on saatettava yksilöityjen lupamääräysten ajanmukaisuus Lupa- ja valvontaviraston tutkittavaksi ja mitä selvityksiä tuolloin on esitettävä.

Lupa- ja valvontaviraston on käsiteltävä asia soveltuvin osin kuten lupahakemus. Jos luvanhaltija ei ole tehnyt hakemusta määräajassa, Lupa- ja valvontavirasto voi omasta aloitteesta tai vesitaloustehtäviä hoitavan elinvoimakeskuksen taikka haittaa tai vahinkoa kärsivän hakemuksesta määrätä, että lupa raukeaa, ja antaa tällöin tarvittavat määräykset.

21 §
Lupamääräysten muu tarkistaminen ja uusien määräysten antaminen

Lupa- ja valvontavirasto voi omasta aloitteesta tai hakemuksesta tarkistaa lupamääräyksiä ja antaa uusia määräyksiä, jos:

- 1) hankkeen toteuttamisesta lupamääräysten mukaisesti aiheutuu haitallisia vaikutuksia, joita lupamääräyksiä annettaessa ei ole ennakoitu ja joita ei muutoin voida riittävästi vähentää;
- 2) hankkeen toteuttamisesta lupamääräysten mukaisesti aiheutuu olosuhteiden muutosten vuoksi haitallisia vaikutuksia, joita ei muutoin voida riittävästi vähentää;
- 3) turvallisuussyyt tätä edellyttävät; tai
- 4) tulvasta tai kuivuudesta voi aiheutua yleistä vaaraa ihmisen hengelle, turvallisuudelle tai terveydelle, suurta vahinkoa yleiselle edulle tai suurta ja laaja-alaista vahinkoa yksityiselle edulle, eikä näitä vaikutuksia muutoin voida riittävästi vähentää.

Hakemuksen lupamääräysten tarkistamisesta tai uusien määräysten antamisesta 1 momentin 1–3 kohdan nojalla voi tehdä haitallisen vaikutuksen kohteena olevan yksityisen edun haltija, kunta, vesitaloustehtäviä ja kalataloustehtäviä hoitava elinvoimakeskus, kunnan ympäristön-suojeluviranomainen tai asiassa yleistä etua valvova viranomainen. Hakemuksen 1 momentin 4 kohdan nojalla tehdä vesitaloustehtäviä hoitava elinvoimakeskus ottaen huomioon, mitä 18 luvun 3 a §:ssä säädetään. Lupa- ja valvontaviraston on käsiteltävä asia soveltuvin osin kuten lupahakemus.

22 §

Kalatalousvelvoitetta tai -maksua koskevien määräysten tarkistaminen

Lupa- ja valvontavirasto voi hakemuksesta muuttaa kalatalousvelvoitetta ja kalatalousmaksua koskevia määräyksiä, jos olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet. Kalataloudellisesti epätar-koituksenmukaiseksi osoittautunutta velvoitetta voidaan lisäksi tarkistaa, jos velvoitteen kala-taloudellista tulosta voidaan parantaa sen toteuttamiskustannuksia merkittävästi lisäämättä.

Jos kalatalousmaksu on määrätty vuosittain suoritettavaksi ja sen perusteena oleva kustannus-taso on muuttunut, kalataloustehtäviä hoitava elinvoimakeskus perii maksun kustannustason nousua vastaavasti tarkistettuna. Tarkistus tehdään täysin kymmenin prosentein ja muutoin Lupa- ja valvontaviraston määräämiä perusteita noudattaen.

Jos maksun tarkistuksesta syntyy erimielisyyttä, asia voidaan saattaa hakemuksella Lupa- ja valvontaviraston ratkaistavaksi. Kalataloustehtäviä hoitavan elinvoimakeskuksen on viipy-mättä palautettava se osa peritystä kalatalousmaksusta, joka ylittää Lupa- ja valvontaviraston päätöksellä myöhemmin määrätyn maksun suuruuden.

23 §

Lupamääräysten muuttaminen luvanhaltijan hakemuksesta

Jos vesitaloushanketta toteutettaessa havaitaan tarkoituksenmukaiseksi muuttaa lupamääräyk-siä, Lupa- ja valvontavirasto voi luvanhaltijan hakemuksesta muuttaa lupamääräyksiä. Muut-tamisen edellytyksenä on, että muutos on merkitykseltään vähäinen eikä se sanottavasti koske toisen oikeutta tai etua. Lupa- ja valvontaviraston on käsiteltävä asia soveltuvin osin kuten lu-pahakemus.

24 §
Luvan määrääminen raukeamaan

Lupa- ja valvontavirasto voi hakemuksesta määrätä, että lupa raukeaa, jos:

- 1) luvanhaltijaa ei enää ole taikka luvanhaltijaa ei voida hankaluudetta saada selville;
- 2) hanke on menettänyt alkuperäisen merkityksensä; tai
- 3) luvanhaltija sitä pyytää.

---

4 luku
Veden ottaminen

2 §
Veden ottaminen omalta alueelta

Vesialueen omistaja tai haltija saa sen estämättä, mitä 3 luvun 2 §:n 2 momentissa säädetään, ilman Lupa- ja valvontaviraston lupaa ottaa pintavettä tavanomaista kiinteistökohtaista käyttöä varten.

---

3 §
Pintaveden ottaminen toisen vesialueelta

Kiinteistön omistaja ja haltija saa ottaa pintavettä toisen vesialueelta tavanomaista kiinteistökohtaista käyttöä varten sekä sijoittaa vesialueelle ottamisen edellyttämän laitteen ja johdon, jos ottamisesta ei aiheudu 3 luvun 2 §:n mukaisia seurauksia. Edellytyksenä on lisäksi, että ottamisesta ei aiheudu haittaa niille, jotka Lupa- ja valvontaviraston luvan tai vesialueen omistuksen tai hallinnan perusteella ottavat vettä samalta vesialueelta.

Lupa- ja valvontavirasto voi hakemuksesta antaa oikeuden muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun pintaveden ottamiseen ja sitä varten tarpeellisten laitteiden sijoittamiseen toisen alueella.

4 §
Pohjaveden ottaminen toisen alueelta

Lupa- ja valvontavirasto voi hakemuksesta antaa oikeuden pohjaveden ottamiseen ja sitä varten tarpeellisten laitteiden sijoittamiseen toisen alueella, jos ottaminen ei edellytä 3 luvun 2 tai 3 §:n mukaan lupaa.

---

6 §
Veden ottamista koskeva päätös

Jos veden ottamisen tarve on muutoin kuin ohimenevästi poistunut tai olennaisesti pienentynyt ja samaan vesiesiintymään on tarpeen myöntää toiselle oikeus veden ottamiseen, Lupa- ja valvontavirasto voi tarkistaa veden ottamista koskevan päätöksen määräyksiä. Asia on käsiteltävä noudattaen soveltuvien osin, mitä 11 luvussa hakemusmenettelystä säädetään.

9 §

Veden ottamista koskevasta luvasta poikkeaminen

Veden ottamista koskevan luvan haltija saa vedenhankinnan erityistilanteissa ilman Lupa- ja valvontaviraston lupaa toimittaa tilapäisesti vettä muuhunkin kuin luvassa tarkoitettuun käyttöön, jos tämä on tarpeen yhdyskunnan vesihuollon häiriöttömän toiminnan turvaamiseksi taikka muusta tähän verrattavasta painavasta syystä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua toimenpiteestä on ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle.

10 §

Veden ottamisen rajoittaminen

Jos pitkäaikainen kuivuus tai muu siihen verrattava syy aiheuttaa veden saannin huomattavan vähentymisen, Lupa- ja valvontavirasto voi hakemuksesta velvoittaa vedenottamon omistajan määrääjäksi rajoittamaan ottamosta otettavan veden määrää tavanomaista kiinteistökohtaista käyttöä tai yhdyskunnan vesihuoltoa varten tarvittavan vedenoton turvaamiseksi.

Jos rajoituksesta aiheutuu ottamon omistajalle tai luvan haltijalle kohtuutonta edunmenetystä, Lupa- ja valvontavirasto voi hakemuksesta määrätä edunmenetykset rajoituksen hakijan ja muiden rajoituksesta olennaista hyötyä saavien korvattaviksi.

11 §

Vedenottamon suoja-alue

Lupa- ja valvontavirasto voi veden ottamista koskevassa päätöksessään tai erikseen määrätä pohjaveden ottamon ympärillä olevan alueen suoja-alueeksi. Suoja-alue voidaan määrätä, jos alueen käyttöä on tarpeen rajoittaa veden laadun tai pohjavesiesiintymän antoisuuden turvaamiseksi. Suoja-aluetta ei saa määrätä laajemmaksi kuin on välttämätöntä. Jos asia ei ole tullut vireille Lupa- ja valvontaviraston omasta aloitteesta, vaatimuksen tai hakemuksen suoja-alueen määrittämisestä voi tehdä hankkeesta vastaava, kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, vesitaloustehtäviä hoitava elinvoimakeskus tai asianosainen.

---

12 §

Suoja-aluemääräykset

Lupa- ja valvontavirasto voi yksittäistapauksessa hakemuksesta myöntää poikkeuksen suoja-
aluemääräyksistä. Poikkeuksen myöntämisestä ympäristölupa-asian yhteydessä säädetään ym-
päristönsuojelulain 47 §:n 4 momentissa.

---

13 §

Lunastusoikeus suoja-alueella

Lupa- ja valvontavirasto voi hakemuksesta antaa yhdyskunnan vesihuollon järjestämistä tai
muuta yleistä tarvetta palvelevan vedenottamon omistajalle tai haltijalle oikeuden lunastaa
omaksi suoja-alueella oleva alue, jos se on tarpeen vedenottoa palvelevia laitteita tai rakennel-
mia varten.

5 luku

Ojitus

3 §

Ojituksen luvanvaraisuus

Ojituksella sekä ojan käyttämisellä ja kunnossapidolla on oltava tämän lain mukainen Lupa- ja
valvontaviraston lupa, jos se voi aiheuttaa:

- 1) ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua pilaantumista vesialueella;
tai
- 2) 3 luvun 2 §:ssä tarkoitettuja seurauksia, jollei kysymys ole yksinomaan puron yläpuolisella
alueella suoritettavan ojituksen aiheuttamasta puron virtaaman muuttumisesta.

4 §

Ojitustoimituksen tarpeellisuus

Ojitusta koskeva asia, joka ei 3 §:n mukaan edellytä Lupa- ja valvontaviraston lupaa, on käsi-
teltävä ojitustoimituksessa, jos:

- 1) ojitus aiheuttaa tulva-alueen poistamisen tai pienentämisen taikka vesien virtaamissuunnan
huomattavaa muuttumista;
- 3) oja on tehtävä maantien, rautatien, kaapelin, kaasuputken, vesijohdon, lämpöputken tai vie-
märin alitse eikä tienpitäjä, radanpitäjä tai kaapelin, kaasuputken, vesijohdon, lämpöputken tai
viemärin omistaja ole antanut suostumustaan toimenpiteeseen;
- 4) yhteisestä ojituksesta ei voida sopia ja hyödynsaajia on vähintään kolme; tai
- 5) kyse on ojitustoimituksessa aikaisemmin päätetyn suunnitelman muuttamisesta, ojitusyhtei-
sön perustamisesta tai purkamisesta taikka jäsenten oikeuksia ja velvollisuuksia yhteisössä
koskevasta asiasta.

---

6 §

Ojituksesta ilmoittaminen

Hankkeesta vastaavan on ilmoitettava muusta kuin vähäisestä ojituksesta Lupa- ja valvontavirastolle vähintään 60 vuorokautta ennen ojitukseen ryhtymistä. Hankkeesta vastaavan, joka ei ole luonnollinen henkilö, on tehtävä ilmoitus sähköisesti. Lupa- ja valvontavirasto voi erityisesti syystä hyväksyä ilmoituksen toimittamisen paperisena. Ilmoitusta ei kuitenkaan tehdä, jos ojituksesta on määrätty 3–5 §:ssä tarkoitetussa päätöksessä, liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetussa laissa (503/2005) tarkoitetussa tiesuunnitelmassa tai ratalaissa (110/2007) tarkoitetussa ratasuunnitelmassa. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot hankkeesta vastaavasta, kuvaus hankkeesta ja sen ympäristövaikutuksista sekä hankkeen vaikutusalueesta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoituksen sisällöstä.

Lupa- ja valvontaviraston tulee tarvittaessa kehottaa hankkeesta vastaavaa hakemaan 3 §:ssä tarkoitettua lupaa tai 4 §:ssä tarkoitettua ojitustoimitusta.

9 §

Oikeus ojittaa toisen alueella

Edellä 1 momentissa tarkoitettu oikeus voidaan antaa, jos se on tarpeen alueen tarkoituksenmukaista kuivattamista varten tai 7 §:n 1 momentissa tarkoitettun seurauksen estämiseksi. Oikeus johtaa vettä toisen putkiojaan voidaan antaa vain, jos veden johtaminen pois muutoin ei ole mahdollista ilman kohtuuttomia kustannuksia. Oikeuden antamisesta päättää kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, ellei ojitus edellytä Lupa- ja valvontaviraston lupaa tai ojitustoimituksen päätöstä.

Asemakaava-alueella 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettun oikeuden antamista koskevaan asiaan sovelletaan, mitä rakentamislain 132 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään, jollei:

- 1) kyse ole alueidenkäyttölain 10 luvussa tarkoitettusta ranta-asemakaava-alueesta;
- 2) ojitus palvele asemakaavassa osoitettujen maa- ja metsätalousalueiden maankuivatusta;
- 3) ojitus sijoitu suurimmalta osin asemakaava-alueen ulkopuolelle;
- 4) ojituksesta aiheudu haittaa tai veden johtamisen tarvetta kolmannen omistamalle kiinteistölle; tai
- 5) ojitus edellytä Lupa- ja valvontaviraston antamaa lupaa tai ojitustoimituksen päätöstä.

15 §

Ojitussuunnitelman laatiminen

Ojitussuunnitelma on laadittava, jos ojitus edellyttää Lupa- ja valvontaviraston lupaa, ojitustoimituksessa annettua päätöstä tai asian laatu tai laajuus sitä muutoin edellyttää.

Ojitussuunnitelman laatimisesta vastaa hakija tai muu hyödynsaaja. Lupa- ja valvontaviraston tai toimitusmiehen on ennen ojitussuunnitelman vahvistamista tehtävä siihen ne muutokset tai lisäykset, jotka tämän lain nojalla ovat tarpeen. Jos ojitussuunnitelma on 1 momentin mukaan laadittava eikä suunnitelmaa ole esitetty, toimitusmiehen tai Lupa- ja valvontaviraston on huolehdittava ojitussuunnitelman hankkimisesta.

22 § Ojitusyhteisö

Ojitusyhteisö voidaan perustaa 1 momentissa säädetyn edellytyksin myös Lupa- ja valvontaviraston omasta aloitteesta, vesitaloustehtäviä hoitavan elinvoimakeskuksen tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen vaatimuksesta, jos hyödynsaajat eivät ole ryhtyneet toimenpiteisiin yhteisön perustamiseksi ja sitä on ojituksesta johtuvien asioiden hoitamista varten edelleen pidettävä tarpeellisena.

24 § Ojitusyhteisön perustaminen ja säännöt

Ojitusyhteisö on perustettava ojitusasiaa Lupa- ja valvontavirastossa tai ojitustoimituksessa käsiteltäessä, jolleivät hyödynsaajat perustamisesta toisin sovi. Jos ojitusyhteisö perustetaan 22 §:n 2 momentin nojalla Lupa- ja valvontaviraston aloitteesta, vesitaloustehtäviä hoitavan elinvoimakeskuksen tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen vaatimuksesta, asia ratkaistaan ojitustoimituksessa.

---

30 § Kiinteistöpankki

Lupa- ja valvontaviraston on ojitusasiaa koskevan päätöksen antamisen jälkeen ilmoitettava 1 momentin 1 ja 2 kohdissa tarkoitetut maksuosuudet korkoineen kirjaamisviranomaiselle lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin merkittäviksi. Jos maksuosuutta koskevaan päätökseen haetaan muutosta, Lupa- ja valvontaviraston on viipymättä ilmoitettava tästä kirjaamisviranomaiselle. Lupa- ja valvontaviraston on ilmoitettava kirjaamisviranomaiselle asiassa annettusta ratkaisusta, kun se on tullut lainvoimaiseksi. Jos asia on ratkaistu ojitustoimituksessa, ilmoitukset kirjaamisviranomaiselle tekee Lupa- ja valvontavirasto.

---

31 § Ojitustoimituksen vireilletulo

Ojitustoimitusta on haettava Lupa- ja valvontavirastolta. Hankkeesta vastaavan, joka ei ole luonnollinen henkilö, on tehtävä hakemus sähköisesti. Lupa- ja valvontavirasto voi erityisestä syystä hyväksyä hakemuksen toimittamisen paperisena. Hankkeesta vastaavan on Lupa- ja valvontaviraston pyynnöstä toimitettava hakemusasiakirjat paperisena, jos se on tarpeen asian käsittelyn vuoksi. Lupa- ja valvontaviraston on annettava määräys ojitustoimituksen pitämiseen elinvoimakeskuksen palveluksessa virkavastuulla toimivalle henkilölle, jolla on riittävä asiantuntemus (toimitusmies). Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä toimitusmiehen pätevyysvaatimuksista.

---

32 §

Lupa- ja valvontavirastossa käsiteltävä ojitus

Jos toimitusmies havaitsee, että ojitus tai sen yhteydessä toteutettava toimenpide edellyttää Lupa- ja valvontaviraston lupaa, toimitusmiehen on kehotettava toimituksen vireillepanijaa hakemaan mainittua lupaa.

---

33 §

Toimituskokous

Toimitusmiehen on kutsuttava toimituskokoukseen ne, joiden oikeutta tai etua ojitusasia saattaa koskea. Toimitusmiehen on varattava Lupa- ja valvontavirastolle, vesitaloustehtäviä ja kalataloustehtäviä hoitavalle elinvoimakeskukselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tilaisuus lausunnon antamiseen ojitushankkeesta.

35 §

Kokouksesta ilmoittaminen

Ojitustoimituksen toimituskokouksesta ja loppukokouksesta on vähintään neljätoista päivää ennen kokousta julkisesti kuulutettava Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuilla noudattaen, mitä hallintolain 62 a §:ssä säädetään. Tieto kuulutuksesta on lisäksi julkaistava niiden kuntien, joiden alueelle ojituksen vaikutukset ulottuvat, verkkosivuilla noudattaen, mitä kuntalain 108 §:ssä säädetään. Ojitussuunnitelma on samassa ajassa toimitettava 33 §:n 2 momentissa mainituille viranomaisille ja asetettava yleisesti nähtäville Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuille. Toimituskokouksesta ja loppukokouksesta on lisäksi ilmoitettava tiedossa olevalla postiosoitteella lähetetyssä kirjeessä niille maanomistajille, joita ojitus koskee. Jos ojitus koskee toisen maalla olevaa puroa, jossa on voimalaitos tai muu rakennelma, on toimituskokouksesta ja loppukokouksesta ilmoitettava myös laitoksen tai rakennelman omistajalle.

---

36 §

Päätös ojitusasiassa

Jos ojitus edellyttää 2 luvun 11 §:n 2 momentissa tarkoitettua poikkeusta, ei ojitustoimituksessa saa antaa päätöstä ennen kuin Lupa- ja valvontaviraston on ratkaissut poikkeuksen myöntämistä koskevan asian.

Lupa- ja valvontaviraston päätökseen ojitusasiassa sovelletaan, mitä edellä 1 momentissa säädetään ojitustoimituksen päätöksen sisällöstä.

37 §

Ojituslaitoksen päätöksen tiedoksianto

Ojituslaitoksen päätös on annettava tiedoksi julkisella kuulutuksella Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuilla noudattaen, mitä hallintolain 62 a §:ssä säädetään. Päätös on annettava 30 päivän kuluessa toimituskokouksesta tai loppukokouksesta, jollei Lupa- ja valvontavirasto erityisistä syistä pidennä tätä aikaa.

Päätöksestä on lisäksi ilmoitettava tiedossa olevalla postiosoitteella niille, joita asia koskee. Päätös on toimitettava hakijalle ja jäljennös siitä muulle sitä pyytäneelle asianosaiselle. Jäljennös päätöksestä on myös lähetettävä asianomaisten kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille sekä vesitaloustehtäviä ja kalataloustehtäviä hoitavalle elinvoimakeskukseen.

39 §

Ojituslaitoksen kustannukset

Jos Lupa- ja valvontavirasto tai ojituslaitoksen toimitusmies hankkii ojitus suunnitelman taikka jos hakijan tai muun hyödynsaajan esittämä suunnitelma vaatii huomattavaa täydentämistä, hakijan on suoritettava siitä valtiolle aiheutuneet kustannukset. Maksun suuruudesta säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädettyjen perusteiden mukaisesti.

---

6 luku

Keskivedenkorkeuden pysyvä muuttaminen

7 §

Osallistuminen keskivedenkorkeuden alentamisen kustannuksiin

Jos keskivedenkorkeuden alentamisesta tulee 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa yksityisen hyödyn lisäksi muuta huomattavaa etua, Lupa- ja valvontavirasto voi luvan myöntämisen yhteydessä hakemuksesta velvoittaa tällaisen edun saajan osallistumaan hankkeen kustannuksiin. Edun saajan vastattavaksi tulevan määrän on oltava kohtuullinen ja enintään hänelle tulevan edun suuruinen.

8 §

Osallistuminen keskivedenkorkeuden nostamisen kustannuksiin

Lupa- ja valvontavirasto voi lupapäätöksessä hakemuksesta velvoittaa keskivedenkorkeuden nostamista tarkoittavasta hankkeesta yksityistä hyötyä saavan osallistumaan hankkeen toteuttamiskustannuksiin. Hyödynsaajan maksettavaksi tulevan määrän tulee vastata hyödynsaajan osuutta hankkeen kokonaishyödyistä. Määrä ei kuitenkaan saa ylittää hyödynsaajan saamaa yksityistä hyötyä.

9 §

Keskivedenkorkeuden nostamista varten perustettava yhteisö

Keskivedenkorkeuden nostamisen toteuttamista varten on perustettava yhteisö siten kuin 12 luvussa säädetään, jos luvanhakijoita on enemmän kuin yksi. Lupa- ja valvontaviraston tulee vahvistaa yhteisön säännöt lupapäätöksellä siten kuin 12 luvun 5 §:ssä säädetään.

---

7 luku **Säännöstely**

4 §

Esitys säännöstelyyn osallistumisesta

Jos säännöstelystä ilmeisesti aiheutuu hyötyä muille, luvanhakijan on tarjottava hyödynsaajille osallistumista säännöstelyyn toimittamalla asiaa koskevan esityksen Lupa- ja valvontavirastolle. Kun hakijana on valtion viranomainen, esitystä säännöstelyyn osallistumisesta ei ole tarpeen tehdä.

Lupa- ja valvontaviraston on annettava esitys tiedoksi julkisella kuulutuksella noudattaen, mitä hallintolain 62 a §:ssä säädetään. Lupa- ja valvontaviraston on kehoitettava hyödynsaajia ilmoittamaan Lupa- ja valvontavirastolle osallistumisestaan hankkeeseen. Esitystä ei kuuluteta, jos esitykseen liitetyn suunnitelman perusteella on ilmeistä, ettei lupaa sen mukaiseen hankkeeseen voida antaa.

Jos esitys säännöstelyyn osallistumisesta on tehty muulloin kuin lupahakemuksen yhteydessä, hanketta koskeva lupahakemus on tehtävä vuoden kuluessa kuulutusajan päättymisestä, jollei Lupa- ja valvontavirasto hakemuksesta ole pidentänyt määräaikaa.

5 §

Osallistuminen säännöstelyhankkeeseen

Toisen vireille panemasta säännöstelyhankkeesta merkittävää hyötyä saavalla on oikeus osallistua säännöstelyhankkeeseen. Hyötyä saavan on ilmoitettava osallistumisestaan kirjallisesti Lupa- ja valvontavirastolle kuulutuksessa määrätyn ajan kuluessa.

Jos 1 momentin mukaan osallistumiseen oikeutettu hyödynsaaja on ilmoittanut osallistuvansa hankkeen toteuttamiseen, Lupa- ja valvontaviraston on säännöstelyä koskevan lupa-asian tultua vireille osoitettava hakija ryhtymään 12 luvussa tarkoitettuihin toimenpiteisiin säännöstely-yhteisön perustamiseksi.

6 §

Säännöstely-yhteisö

Säännöstelyhanketta varten on perustettava säännöstely-yhteisö, jos lupanhakijoita on enemmän kuin yksi tai jos hyödynsaaja 5 §:n 1 momentin mukaisesti ilmoittaa osallistuvansa toisen vireille panemaan hankkeeseen. Yhteisö on perustettava siten kuin 12 luvussa säädetään. Lupa- ja valvontavirasto vahvistaa yhteisön säännöt 12 luvun 5 §:n mukaisesti lupapäätöksellä.

7 §

Säännöstely-yhteisön jäsenet

Säännöstely-yhteisön jäseniä ovat lupanhakijat, säännöstelyyn 5 §:n mukaan osallistuvaksi ilmoittautuneet ja ne hyödynsaajat, jotka yhteisö myöhemmin on hyväksynyt jäseniksi. Säännöstely-yhteisössä voi jäsenenä olla myös ojitusyhteisö tai muu vesioikeudellinen yhteisö, jos Lupa- ja valvontavirasto harkitsee sen asianmukaiseksi.

---

10 §

Ulkopuolisen hyödynsaajan vastuu säännöstelyn kustannuksista

Lupa- ja valvontavirasto voi lupapäätöksessään hakemuksesta velvoittaa hyödynsaajan, joka ei halua osallistua säännöstelyhankkeeseen, osallistumaan hankkeen kustannuksiin. Valtiota ei pidetä hyödynsaajana, ellei säännöstelystä välittömästi aiheudu hyötyä valtion omaisuudelle tai valtion säännöstelyhankkeelle.

Lupa- ja valvontavirasto voi hakemuksesta määrätä hankkeesta vastaavan antamaan selvityksen 1 momentissa tarkoitetun suorituksen käytöstä. Lupa- ja valvontaviraston on toimitettava selvitys sitä vaatineelle.

8 luku

Vesivoiman hyödyntäminen

8 §

Osallistumistarjous

Aloitteentekijän on tarjottava muille 5 §:n mukaan osallistumaan oikeutetuille osallistumista voimalaitoksen rakentamiseen. Asiaa koskeva esitys on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle.

---

9 §

Julkinen kuulutus osallistumisesta voimalaitoksen rakentamiseen

Lupa- ja valvontaviraston on annettava 8 §:ssä tarkoitettu esitys tiedoksi julkisella kuulutuksella noudattaen, mitä hallintolain 62 a §:ssä säädetään. Lupa- ja valvontaviraston on kehoitettava osallistumaan oikeutettuja ilmoittamaan kirjallisesti Lupa- ja valvontavirastolle osallistu-

misestaan hankkeeseen sekä esittämään tarvittava selvitys osallistumisoikeudestaan viimeistään kuulutuksessa määrättyä päivänä. Esitystä ei kuuluteta, jos siihen liitetyn selvityksen perusteella on ilmeistä, ettei lupaa hankkeeseen voida antaa.

---

10 § Lupahakemus

Hanketta koskeva lupahakemus on tehtävä vuoden kuluessa 9 §:ssä tarkoitettussa kuulutuksessa määrätyn ajan päättymisestä uhalla, että aloite on muutoin katsottava rauenneeksi. Lupa- ja valvontavirasto voi hakemuksesta pidentää määräaika.

---

9 luku Puutavaran uitto

4 § Uiton toimintapaikan käyttötarkoituksen muuttaminen

Lupa- ja valvontavirasto voi uittajan hakemuksesta antaa oikeuden uiton toimintapaikan käyttämiseen myös puutavaran muuta vesitse tapahtuvaa kuljettamista varten.

---

5 § Uittajan oikeudet

Uittaja saa varastoida tilapäisesti puutavaraa uiton harjoittamista varten jäälle, jos vesialueen ja erityiseen käyttöön otetun rannan omistaja ovat antaneet suostumuksensa tähän. Lupa- ja valvontavirasto voi hakemuksesta antaa oikeuden tässä momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

---

7 § Yhteisuitto

Uitto on harjoitettava puutavaran omistajien yhteiseen lukuun yhteisuittona. Lupa- ja valvontavirasto voi kuitenkin hakemuksesta antaa luvan yksityisuittoon tietyllä alueella, jos uiton harjoittaminen yksityisuittona on vesistöissä uittettavan puutavaran kuljetuskustannukset huomioon ottaen yhteisuittoa edullisempaa eikä uiton harjoittaminen yksityisuittona aiheuta haittaa uiton yleiselle järjestelylle eikä vesistön muulle käytölle.

---

8 § Uittovahingon korvaaminen

Uittovahingon korvaamista koskeva vaatimus on tehtävä korvausvelvolliselle kirjallisesti viimeistään vahingon tapahtumista seuraavan kalenterivuoden aikana. Jos asianosaiset eivät sovi uittovahingon korvaamisesta, asia voidaan panna Lupa- ja valvontavirastossa vireille erillisenä korvausasiana.

10 §

Haitallisten uppopuiden poistaminen vesistöstä

Lupa- ja valvontavirasto voi puhdistaa tai velvoittaa uittajan puhdistamaan vesistön sellaisesta uitosta jääneestä uponneesta tai uppoamistilassa olevasta puutavarasta tai uittotarvikkeista, jotka aiheuttavat haittaa vesistön käyttämiselle. Jos uittajaa ei enää ole, määräys voidaan antaa vesistössä viimeksi uittoa harjoittaneelle. Jos asia ei ole tullut vireille Lupa- ja valvontaviraston omasta aloitteesta, hakemuksen uittajan velvoittamiseksi puhdistamaan vesistö voi tehdä vesitaloustehtäviä hoitava elinvoimakeskus tai haittaa kärsivä. Asian käsittelyssä on noudatettava soveltuvien osin, mitä 14 luvussa säädetään.

Kun uitto on lakannut eikä toimivaa uittoyhteisöä ole, vesitaloustehtäviä hoitava elinvoimakeskus voi 1 momentin estämättä poistaa vesistöstä vaaraa tai haittaa aiheuttavat uppopuut ja muut uittojätteet, jos toimenpiteestä ei aiheudu 3 luvun 2 §:ssä tarkoitettua muutosta tai seurausta.

Jos Lupa- ja valvontavirasto tai vesitaloustehtäviä hoitava elinvoimakeskus on 1 tai 2 momentin nojalla puhdistanut vesistön, vesistöstä nostettu puutavara siirtyy valtion omaisuudeksi.

12 §

Uittoyhteisön jäsenet

Metsänomistajilla on oikeus yhteiseen edustajaan uittoyhteisössä. Uittoyhteisön tulee pyytää niitä metsäkeskuksia, joiden toimialueelta tulevaa puutavaraa yhteisö uittaa, nimeämään ehdokkaansa metsänomistajien edustajaksi. Lupa- ja valvontaviraston tulee määrätä metsänomistajien edustajaksi metsäkeskusten nimeämistä ehdokkaista se, joka parhaiten edustaa alueen metsänomistajia.

Metsänomistajia uittoyhteisössä edustavalla on oikeus saada kohtuullinen korvaus tehtävästään hänet ehdokkaaksi nimenneeltä metsäkeskukselta. Jos uitettava puutavara on peräisin useiden metsäkeskusten toimialueilta, metsäkeskukset vastaavat korvauksen suorittamisesta siinä suhteessa, missä alue, jolta uitettava puutavara tulee, jakaantuu metsäkeskusten toimialueisiin. Jos korvauksen suuruudesta tai sen jakaantumisesta metsäkeskusten kesken syntyy erimielisyyttä, asia voidaan panna vireille Lupa- ja valvontavirastossa siten kuin 11 luvussa säädetään.

17 §

Rahastot

Uittoyhteisön on haettava rahaston perustamista ja sen sääntöjen hyväksymistä koskevalle yhteisön kokouksen päätökselle Lupa- ja valvontaviraston vahvistus. Lupa- ja valvontavirasto voi tehdä rahaston sääntöihin yhteisön jäsenten edun turvaamiseksi tarpeellisia muutoksia.

---

19 §

Uittoyhteisön purkaminen

Uittoyhteisö on purettava sen jälkeen kun yhteisuito on päättynyt vesistöissä tai sen osassa. Jos uittoyhteisön hallitus ei viiden vuoden kuluessa uiton päättymisestä ole ryhtynyt yhteisön purkamiseksi tarpeellisiin toimiin, Lupa- ja valvontaviraston on omasta aloitteesta tai vesitaloustehtäviä hoitavan elinvoimakeskuksen hakemuksesta ryhdyttävä toimiin uittoyhteisön purkamiseksi ja hallituksen velvoittamiseksi ryhtymään tarpeellisiin toimiin tai selvitysmiesten määräämiseksi. Hakemuksen uittoyhteisön purkamiseksi ja selvitysmiesten määräämiseksi voi tehdä myös uittoyhteisön toimiva tai viimeksi toiminut hallitus. Selvitysmiehiä voi olla yksi tai useampia tehtävän laajuudesta riippuen. Selvitysmiehillä on tehtävää hoitaessaan uittoyhteisön hallitukselle kuuluvat valtuudet.

---

20 §

Uittoyhteisön selvitystoimet

Uittoyhteisölle kuuluva irtain ja kiinteä omaisuus, jonka säilyttäminen vesistöalueella jatkuvan uiton harjoittamiseksi ei ole välttämätöntä, on muutettava rahaksi. Selvitystoimista vastaavan on laadittava esitys uittoyhteisön kiinteän omaisuuden rahaksi muuttamisesta ja jätettävä sitä koskeva hakemus Lupa- ja valvontavirastolle. Lupa- ja valvontaviraston on määrättävä, mikä osa kiinteästä omaisuudesta on muutettava rahaksi. Muu osa kiinteästä omaisuudesta on määrättävä siirrettäväksi valtiolle.

Uittoyhteisön omaisuuden myynnistä saaduilla varoilla on maksettava uittoyhteisön velat. Loput varat on käytettävä uiton jälkihoitotoimenpiteisiin asianomaisella vesistöalueella. Lupa- ja valvontavirasto voi omasta aloitteesta, selvitystoimista vastaavan tai vesitaloustehtäviä hoitavan elinvoimakeskuksen hakemuksesta määrätä varat siirrettäväksi vesitaloustehtäviä hoitavalle elinvoimakeskukselle, jos se ottaa huolehtiakseen 21 §:n mukaisista jälkihoitotoimenpiteistä.

Selvitysmiesten tehtävä päättyy kaikkien uittoyhteisön varojen ja veloitteiden tultua selvitettyä tai varojen siirrettyä vesitaloustehtäviä hoitavalle elinvoimakeskukselle 2 momentin mukaisesti.

21 §

Jälkihoitotoimenpiteet

Jos uitto vesistössä tai sen osassa on päättynyt eikä sillä alueella ole toimivaa uittoyhteisöä, Lupa- ja valvontavirasto voi omasta aloitteestaan tai vesitaloustehtäviä hoitavan voimaviraston hakemuksesta määrätä uiton toimintapaikkoja koskevat luvat raukeamaan.

Lupa- ja valvontaviraston tai vesitaloustehtäviä hoitavan elinvoimakeskuksen tulee Lupa- ja valvontaviraston määräyksestä ryhtyä toimenpiteisiin sellaisten aikaisemmin harjoitettua uittoa varten tehtyjen laitteiden ja rakennelmien poistamiseksi tai muuttamiseksi, jotka voivat olla vaaraksi tai haitaksi vesistöä käytettäessä, sekä peratun uoman palauttamiseksi ennalleen. Jos toimenpiteistä aiheutuu 3 luvun 2 §:ssä tarkoitettu muutos tai seuraus, toimenpiteille on haettava lupa. Asia voidaan käsitellä samanaikaisesti 1 momentissa tarkoitettun asian kanssa tai erikseen.

10 luku

Kulkuväylät ja muut vesiliikennealueet

2 §

Yleiseksi kulkuväyläksi määrääminen

Lupa- ja valvontavirasto voi Liikenneviraston hakemuksesta määrätä julkiseksi kulkuväyläksi sellaisen vesistön osan, joka on tarpeen pitää avoinna yleistä laiva- tai veneliikennettä varten.

Lupa- ja valvontavirasto voi hakemuksesta määrätä yleiseksi paikallisväyläksi julkiseen väylään kuulumattoman vesistön osan, joka on tarpeen pitää avoinna yleistä laiva- tai veneliikennettä varten. Yleisenä veneliikenteenä pidetään myös vapaa-ajan veneilyä.

---

3 §

Yleiseksi kulkuväyläksi määräämisen edellytykset

Yleiseksi kulkuväyläksi määrättävän vesistön osan on täytettävä vaatimukset, jotka vesistössä harjoitettava liikenne huomioon ottaen yleiselle kulkuväylälle kohtuudella voidaan asettaa. Lupa- ja valvontaviraston päätöksessä on määrättävä yleisen kulkuväylän sijainti. Jos sijainti joltakin osin vahvistetaan poikkeamaan siitä, mitä hakemuksessa on esitetty, hakijalle on varattava tilaisuus vastineen esittämiseen ennen päätöksen tekemistä.

Väyläksi määräämistä koskevaan päätökseen on sisällytettävä myös määräykset ruoppauksesta ja ruoppausmassan sijoittamisesta vesialueelle tai muista toimenpiteistä, jos nämä ovat tarpeen väylän rakentamiseksi. Lupa- ja valvontavirasto voi kuitenkin asian laajuuden tai muun syyn vuoksi määrätä väylästä erikseen ennen sanotuista toimenpiteistä päättämistä.

Lupa- ja valvontaviraston on väyläksi määräämistä koskevassa päätöksessä määrättävä, milloin yleinen paikallisväylä otetaan käyttöön. Julkisen kulkuväylän käyttöön ottamisesta päättää Väylävirasto.

4 §

Yleistä kulkuväylää koskevan päätöksen muuttaminen

Julkisen kulkuväylän ylläpitäjä voi sen estämättä mitä 1 momentissa säädetään, merenkulun turvallisuuden ylläpitämiseksi tai muun tärkeän syyn vuoksi muuttaa vähäisessä määrin kulkuväylän sijaintia tai ulottuvuutta, jos siitä ei aiheudu yleisten tai yksityisten etujen loukkausta. Muutoksesta on ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle.

---

5 §

Turvalaitteiden asettaminen

Lupa- ja valvontavirasto voi antaa yleisen kulkuväylän ylläpitäjälle luvan muun kuin 1 momentissa tarkoitetun merenkulun turvalaitteen asettamiseksi vesistöön tai sen rannalle sekä turvalaitteiden näkymistä haittaavien esteiden poistamiseen, jos asiasta ei ole sovittu alueen omistajan kanssa. Erityiseen käyttöön otetulle alueelle lupaa ei saa myöntää ilman pakottavaa tarvetta.

---

7 §

Oikeus toisen vesialueeseen eräissä tapauksissa

Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää hakijalle kulkuväylään liittyvää yleistä lastaus- tai ankkuroimisaluetta tai yleistä satamaa varten oikeuden toisen vesialueen käyttöön saamiseen tai omaksi lunastamiseen, jos:

- 1) hanke täyttää 3 luvun 4 §:n 1 momentissa säädetty edellytykset;
- 2) hanke turvaa satamapalveluiden saatavuutta, tärkeäksi katsottavaa liikennettä tai elinkeinotoimintaa taikka palvelee muuta vastaavaa yleistä etua; ja
- 3) hanke on yleisen tarpeen vaatima.

Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää hakijalle kulkuväylään liittyvää yksityistä ankkuroimisaluetta varten käyttöoikeuden toiselle kuuluvaan vesialueeseen, jos 3 luvun 4 §:n 1 momentissa säädetty edellytykset täyttyvät. Rannan omistajalle voidaan myöntää käyttöoikeus toiselle kuuluvaan vesialueeseen yksityistä lastauspaikkaa tai satamaa varten, jos tämän pykälän 1 momentissa säädetty edellytykset täyttyvät.

8 §

Eräät puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen tehtäviä varten tarpeelliset oikeudet

---

Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää puolustusvoimille tai rajavartiolaitokselle niiden tehtävien suorittamiseksi tarpeellisen käyttö- tai lunastusoikeuden lastaus- tai ankkuroimisaluetta taikka satamaa varten muissakin kuin 7 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa.

Hakijan on annettava Lupa- ja valvontavirastolle riittävä selvitys haetun oikeuden tai toimenpiteen tarpeellisuudesta.

9 §

Edunmenetysten korvaaminen

Väylän ylläpitäjä on velvollinen korjaamaan tai korvaamaan kulkuväyläksi määrittämisestä tai väylän tavanomaisesta käytöstä aiheutuvan edunmenetyksen, jonka sietämistä ei ole pidettävä kohtuullisena. Ennalta arvioitavien edunmenetysten korjaamisesta tai korvaamisesta on määrättävä kulkuväyläksi määrittämisestä koskevassa päätöksessä. Lupa- ja valvontavirasto voi myös määrätä, että annettuja korjaus- tai korvausmääräyksiä on erikseen tarkistettava päätöksessä määrättävänä ajankohtana. Jos edunmenetyksiä ei voida ennakolta arvioida, Lupa- ja valvontavirasto voi määrätä väylän ylläpitäjän panemaan määräajassa vireille korvausten määrittämisestä tarkoittavan hakemusasian.

---

10 §

Kulkuväylän käytön maksullisuus

Vesistöissä olevan kulkuväylän käyttämisestä ei saa periä maksua. Jos rakentamiskustannukset ovat huomattavan suuret, Lupa- ja valvontavirasto voi hakemuksesta myöntää yksityisen kulkuväylän ylläpitäjälle ja liikenne- ja viestintäministeriö yleisen paikallisväylän ylläpitäjälle oikeuden rakentamiskustannusten korvaamiseksi periä maksua väylän käyttäjiltä. Päätöksessä on määrättävä maksun suuruus ja perusteet sekä aika, jonka oikeus periä maksuja on voimassa.

Yksityiseen kulkuväylään kuuluvan sulku- tai muun laitteen omistajalla on oikeus periä kohtuullinen maksu laitteen käyttämiseen kuuluvista palveluksista. Omistaja tai se, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea, voi hakea Lupa- ja valvontavirastolta maksun suuruuden ja perusteiden vahvistamista.

---

11 luku

Hakemusmenettely

1 §

Soveltamisala

Hakemusasioiden käsittelyyn Lupa- ja valvontavirastossa sovelletaan hallintolain lisäksi tämän luvun säännöksiä.

---

2 §

Hakemusasian vireillepano

Asia pannaan vireille Lupa- ja valvontavirastossa hakemuksella. Hankkeesta vastaavan, joka ei ole luonnollinen henkilö, on tehtävä hakemus sähköisesti. Lupa- ja valvontavirasto voi erityisestä syystä hyväksyä hakemuksen jättämisen paperisena. Hankkeesta vastaavan on Lupa- ja valvontaviraston pyynnöstä toimitettava hakemusasiakirjat paperisena, jos se on tarpeen asian käsittelyn vuoksi.

Lupa- ja valvontaviraston on tehtävä vireille tulleesta asiasta merkintä 18 luvun 19 §:ssä tarkoitettuun vesitalousasioiden tietopalveluun. Merkinnästä tulee ilmetä asian lisäksi vireilletulopäivä, hankkeesta vastaavan nimi ja hankkeen sijaintikunta. Tietojen julkaisemisessa noudatetaan, mitä mainitun pykälän 2 momentissa säädetään päätökseen sisältyvien tietojen julkaisemisesta ja henkilötietojen poistamisesta.

6 §

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydettävä lausunto vesitaloustehtäviä ja kalataloustehtäviä hoitavalta elinvoimakeskuksesta sekä asianomaisilta yleistä etua valvovilta viranomaisilta, jollei lausunnon pyytäminen näiltä ole ilmeisen tarpeetonta. Yhteiskunnan kannalta tärkeästä hankkeesta, jolla on valtakunnallista merkitystä ja josta voi aiheutua huomattavia tai laajalle ulottuvia haitallisia vaikutuksia, on pyydettävä lausunto valtioneuvostolta.

Lupa- ja valvontaviraston on lisäksi pyydettävä lausunto kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta niissä kunnissa, joissa hakemuksen tarkoittaman hankkeen vaikutukset saattavat ilmetä, sekä hakemuksen tarkoittaman hankkeen sijaintialueen kunnalta ja tarvittaessa hankkeen vaikutusalueen kunnilta.

Jos hanke sijoittuu tai sen vaikutukset ulottuvat saamelaiden kotiseutualueelle ja hanke voi vaikuttaa saamelaisille alkuperäiskansana kuuluviin oikeuksiin, Lupa- ja valvontaviraston on varattava saamelaiskäräjille tilaisuus antaa lausunto.

Lupa- ja valvontavirasto voi hankkia myös muita asiaan liittyviä tarpeellisia lausuntoja ja selvityksiä.

7 §

Muistutukset ja mielipiteet

Lupa- ja valvontaviraston on ennen asian ratkaisemista varattava niille, joiden oikeutta, etua tai velvollisuutta asia saattaa koskea (asianosainen), tilaisuus tehdä muistutuksia asiasta.

---

9 §

Viranomaisen puhevalta

Lupa- ja valvontavirasto valvoo yleistä etua lupa- ja valvontatehtävissä.

Hakemusasiassa on asianosaisen puhevalta yleistä etua valvovilla valtion viranomaisilla niille kuuluvien tehtävien osalta sekä niiden kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilla, joiden alueelle hakemuksessa tarkoitetun hankkeen vaikutukset saattavat ulottua.

10 §

Hakemuksen tiedoksianto ja hakemuksesta tiedottaminen

Lupa- ja valvontaviraston on annettava hakemus tiedoksi julkisella kuulutuksella noudattaen, mitä hallintolain 62 a §:ssä säädetään. Tieto kuulutuksesta on julkaistava hankkeen vaikutusalueen kunnissa noudattaen, mitä kuntalain 108 §:ssä säädetään. Kuulutuksesta on käytävä ilmi, mitä muistutuksia tehtäessä ja mielipiteitä ilmaistaessa on noudatettava. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä kuulutuksen sisällöstä ja sen julkaisemisesta.

Kuulutus ja hakemusasiakirjat on pidettävä nähtävillä 30 päivän ajan Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuilla. Lupa- ja valvontavirasto voi kuitenkin asian laatu huomioon ottaen päättää, että kuulutus ja hakemusasiakirjat on pidettävä nähtävillä tätä pitempään, kuitenkin enintään 45 päivän ajan.

---

11 a §

Lupahakemuksesta ja arviointiselostuksen täydentämisestä kuuleminen

Jos lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 27 §:ssä tarkoitettu arviointiselostuksen täydentäminen ovat samaan aikaan vireillä, Lupa- ja valvontavirasto voi lupahakemuksesta kuulemisen yhteydessä kuulla arviointiselostuksesta noudattamalla, mitä ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 20 §:ssä säädetään. Mielipiteet ja lausunnot arviointiselostuksesta sekä muistutukset ja mielipiteet lupahakemuksesta on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle vähintään 45 päivän ja enintään 60 päivän kuluessa Lupa- ja valvontaviraston määräämästä päivästä.

12 §

Lupahakemusten yhteiskäsittely

Jos tämän lain mukaista hakemusasiaa käsiteltäessä ilmenee hankkeen edellyttävän myös ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa, Lupa- ja valvontaviraston on määrättävä hakija tekemään kohtuullisessa ajassa ympäristölupahakemus uhalla, että vireillä oleva lupahakemus muussa tapauksessa jätetään tutkimatta.

13 §

Yhdessä käsitteleminen

Jos hakemukset liittyvät läheisesti toisiinsa, Lupa- ja valvontavirasto voi käsitellä ne yhdessä, jos sitä on pidettävä tarkoituksenmukaisena eikä yhteinen käsittely kohtuuttomasti viivytä asian käsittelyä tai aiheuta muuta haittaa.

14 § Tarkastus

Lupa- ja valvontavirasto tai sen palveluksessa oleva virkamies voi suorittaa asiassa hallintolain 39 §:ssä tarkoitetun tarkastuksen. Tarkastuskertomus on liitettävä asiakirjoihin.

15 § Suullinen todistelu

Lupa- ja valvontavirasto voi hallintolain 38 §:n mukaisen katselmuksen yhteydessä tai muutoin tarpeen mukaan kuulla vakuutuksen nojalla todistajaa sekä suullisesti asianosaista.

---

16 § Erityisen selvityksen hankkiminen

Tiedoksiantamisen tapahduttua Lupa- ja valvontavirasto voi määrätä hankittavaksi asian ratkaisemisen kannalta erityistä selvitystä, jota ei muuten voida vaikeudetta saada. Selvitystä hankittaessa asianosaisille on tarvittaessa varattava tilaisuus tulla kuulluiksi.

Selvityksen hankkii riittävän asiantunteva henkilö. Jos selvityksen hankkii muu kuin Lupa- ja valvontaviraston palveluksessa oleva henkilö, määrätään hänet Lupa- ja valvontaviraston sivutoimiseksi esittelijäksi selvityksen tekemistä varten.

Selvitys laaditaan lausunnoksi. Lausunto ja muut asiakirjat on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun Lupa- ja valvontavirasto on ilmoittanut menettelyn aloittamisesta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä erityisen selvityksen hankkimisessa noudatettavasta menettelystä.

18 § Asian ratkaiseminen osittain

Lupa- ja valvontavirasto voi erityisestä syystä antaa hakemusasiassa päätöksen yksittäisestä asiakysymyksestä ennen asian ratkaisemista muilta osin. Korvaukseen sovelletaan tällöin, mitä 13 luvussa säädetään.

Lupa- ja valvontavirasto voi erityisestä syystä määrätä hakemuksen mukaisesta toimenpiteestä aiheutuvan vahingon korvaamisen ratkaistavaksi myöhemmin. Lupa- ja valvontaviraston on asiaa ratkaistessaan velvoitettava hankkeesta vastaava hankkimaan korvausasian ratkaise-

miseksi tarpeellinen selvitys ja panemaan määräajassa vireille hakemus asiassa annetun korvausratkaisun täydentämiseksi. Päätös korvauskysymyksen siirtämisestä ratkaistavaksi erikseen ei estä vahingonkärsijää hakemasta korvausta tämän lain mukaisesti.

19 §

Aikaisemman päätöksen muuttaminen

Antaessaan myöhemmin päätöksen asiasta siltä osin, kuin sitä ei vielä ole ratkaistu, Lupa- ja valvontavirasto voi tehdä aikaisempaan päätökseensä ainoastaan sellaisia muutoksia, jotka ovat välttämättömiä ristiriitaisten tai ilmeisen epätarkoituksenmukaisten määräysten poistamiseksi.

Jos 18 §:n 2 momentin mukaisessa päätöksessä asetetun kalatalousvelvoitteen tai maksun perusteista on saatu uutta selvitystä, Lupa- ja valvontavirasto voi ottaa viran puolesta käsiteltävään velvoitteen tai maksun tarkistamista ja täydentämistä koskevan asian. Lupapäätöstä voidaan tällöin tarkistaa 3 luvun 14 §:n mukaisesti sen estämättä, mitä lupamääräysten tarkistamisesta muutoin tässä laissa säädetään.

20 §

Vakuus

Vakuus asetetaan Lupa- ja valvontavirastolle, jonka tulee valvoa korvauksensaajan etuja vakuuden asettamisessa sekä tarvittaessa toimia vakuuden rahaksi muuttamista ja varojen jakamista koskevilla asioilla. Vakuuden määrää on tarvittaessa tarkistettava.

Vakuus on vapautettava, kun korvausvelvollisuus on täytetty taikka kun korvausta koskeva päätös on saanut lainvoiman eikä toimintaa sitä ennen ole aloitettu. Jos korvaukset määrätään maksettaviksi toistuvaiserin, vakuus kuitenkin vapautetaan, kun korvauksen määräämistä koskeva päätös saa lainvoiman, jos kaikki siihen mennessä erääntyneet maksuerät on maksettu tai muun säännöksen nojalla talletettu. Vakuuden vapauttamista koskevaan Lupa- ja valvontaviraston päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta.

22 §

Päätöksen tiedoksianto ja päätöksestä tiedottaminen

Lupa- ja valvontaviraston on annettava hakemusasiaa koskeva päätös tiedoksi julkisella kuulluksella noudattaen, mitä hallintolain 62 a §:ssä säädetään.

Päätös on toimitettava hakijalle. Päätöksestä on toimitettava jäljennös niille, jotka ovat sitä pyytäneet, vesitaloustehtäviä ja kalataloustehtäviä hoitavalle elinvoimakeskukselle, kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja asiassa yleistä etua valvoville viranomaisille. Tieto päätöksen antamisesta on lähetettävä sähköisesti tiedossa olevalla osoitteella 11 §:ssä tarkoitettuille asianosaisille, 9 §:ssä tarkoitettuille viranomaisille ja asiassa muistutuksen tehneille sekä mielipiteen ilmaisulle.

---

23 §

Edunvalvontakustannusten korvaaminen

Asianosaiset vastaavat omista kuluistaan Lupa- ja valvontavirastossa.

Jos vahinkoa kärsineen hakemuksesta määrätään vahingon aiheuttajan suoritettavaksi korvaus tai toimenpide, Lupa- ja valvontavirasto voi määrätä vahingon aiheuttajan suorittamaan vahinkoa kärsineelle korvausta asian selvittämisestä aiheutuneista kuluista. Jos asianosaiselle on myönnetty oikeusapua oikeusapulain (257/2002) nojalla, Lupa- ja valvontaviraston on korvausasian ratkaisemisen yhteydessä vahvistettava avustajan palkkion suuruus ja oikeusavun saajan omavastuuosuus sekä velvoitettava hänet suorittamaan omavastuuosuus avustajalleen siten kuin mainitussa laissa säädetään.

24 §

Asian käsittely kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa

Asian käsittelyyn kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa sovelletaan, mitä 1–11, 13, 14, 17 ja 21–23 §:ssä säädetään asian käsittelystä Lupa- ja valvontavirastossa.

12 luku

Vesioikeudellinen yhteisö

5 §

Sääntöjen vahvistaminen

Vesioikeudellisen yhteisön säännöt vahvistaa Lupa- ja valvontavirasto, jollei 5 luvun 24 §:stä muuta johdu. Säännöt on vahvistettava, jos ne ovat lain mukaiset eikä niistä aiheudu vahinkoa jäsenelle. Sääntöihin voidaan tehdä vähäisiä muutoksia, jos se on tarpeen sääntöjen vahvistamiseksi.

---

8 §

Yhteisön rekisteröinti

Lupa- ja valvontavirasto merkitsee perustetun yhteisön vesiyhteisörekisteriin. Jos yhteisö on perustettu ja sen säännöt vahvistettu ojitustoimituksessa, Lupa- ja valvontavirasto vastaa tietojen merkitsemisestä vesiyhteisörekisteriin.

9 §

Tietojen merkitseminen

Vesioikeudellisen yhteisön on ilmoitettava 6 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuneista muutoksista Lupa- ja valvontavirastolle. Lupa- ja valvontavirasto merkitsee muutokset vesiyhteisörekisteriin.

Lupa- ja valvontavirasto tekee Vaasan hallinto-oikeuden tai korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä johtuvat merkinnät vesiyhteisörekisteriin.

10 §
Oikeus saada tietoja

Lupa- ja valvontavirastolla, vesitaloustehtäviä ja kalataloustehtäviä hoitavalla elinvoimakeskuksella ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on oikeus saada maksutta tässä laissa säädettyjen tehtäviensä hoitamiseksi tarpeelliset tiedot vesiyhteisörekisteristä.

11 §
Yhteisön kokous

Jos yhteisön toiminta on lakannut, yhteisön jäsen, Lupa- ja valvontavirasto, vesitaloustehtäviä hoitava elinvoimakeskus tai kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi kutsua yhteisön kokouksen päättämään hallituksen taikka yhden tai useamman toimitsijan asettamisesta huolehti-
maan yhteisölle kuuluvista velvoitteista.

17 §
Päätöksen moitteenvaraisuus

Edellä 1 momentissa tarkoitettu asia on pantava vireille hakemuksella Lupa- ja valvontavirastossa 60 päivän kuluessa päätöksen tekemisestä. Jos päätöksen johdosta on tehty 18 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus, jäsenellä on kuitenkin oikeus panna asia vireille 30 päivän kuluessa oikaisuvaatimukseen annetun päätöksen tiedoksisaamisesta.

Lupa- ja valvontavirasto voi ennen asian lopullista ratkaisemista erityisestä syystä antaa luvan päätöksen täytäntöönpanoon, jos täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

18 §
Oikaisuvaatimus

Jäsen, jonka oikeutta yhteisön kokouksen, hallituksen tai toimitsijan päätös koskee, voi 17 §:ssä säädetyn estämättä vaatia yhteisön kokoukselta päätöksen oikaisemista. Oikaisuvaatimus voidaan tehdä sillä perusteella, että päätös ei ole syntynyt laillisessa järjestyksessä tai se on lain tai yhteisön sääntöjen vastainen taikka loukkaa oikaisun vaatijan oikeutta. Oikaisuvaatimusta ei voi tehdä, jos päätökselle on haettava Lupa- ja valvontaviraston vahvistus.

---

19 § Yhteisön purkautuminen

Yhteisö ei voi purkautua, jos sillä on vesitaloushankkeelle myönnettyyn lupaan tai oikeuteen perustuvia velvoitteita tai vastuita. Jos yhteisö on luvanhaltijana 3 luvun 19 §:ssä tarkoitettussa hankkeessa, yhteisö voi purkautua, jos Lupa- ja valvontavirasto on antanut luvan hankkeen keskeyttämiselle.

Purkautumisesta päättäneen yhteisön on maksettava sille kuuluvat velat ja huolehdittava Lupa- ja valvontaviraston sille määräämistä velvoitteista. Jos kaikki yhteisön velkojat eivät ole tiedossa, yhteisön on otettava julkinen haaste tuntemattomille velkojille. Jos yhteisön varat ovat velkoja suuremmat ja yhteisön jäsenten välisistä oikeussuhteista ei muuta johdu, ylijäämä on jaettava jäsenten kesken äänimäärän mukaan.

Selvitystoimista 2 momentin mukaan vastaavan tai jonkun yhteisön jäsenistä on ilmoitettava yhteisön purkautumisesta Lupa- ja valvontavirastolle 45 päivän kuluessa selvitystoimien saatamisesta loppuun. Ilmoitukseen tulee liittää loppuselvitys, josta ilmenee 3 momentissa säädettyt seikat. Lupa- ja valvontaviraston on tarkastettava ilmoitus. Jos yhteisön purkautumiseen liittyvät selvitystoimet on suoritettu siten kuin 3 momentissa säädetään, Lupa- ja valvontaviraston on todettava yhteisö purkautuneeksi ja tehtävä asiasta merkintä ympäristönsuojelun tietojärjestelmään.

13 luku Korvaukset

6 § Korvausasioita käsittelevät viranomaiset ja tuomioistuimet

Tässä luvussa tarkoitetun edunmenetyksen korvaamista koskevan asian ratkaisee Lupa- ja valvontavirasto, jollei 2 ja 3 momentista muuta johdu.

Käräjäoikeus käsittelee:

- 1) henkilövahingon korvaamista koskevan asian;
- 2) 3 §:n 1 momentissa tarkoitetun asian, jollei asia ympäristönsuojelulain 130 §:n mukaan kuulu Lupa- ja valvontaviraston käsiteltäväksi;
- 3) 4 §:ssä tarkoitetun asian, jollei merilaista muuta johdu; sekä
- 4) 5 §:ssä tarkoitetun asian, jollei 7 §:n 2 momentista muuta johdu tai asiassa ole vireillä 14 luvun 4 §:ssä tarkoitettua hallintopakkomenettelyä.

7 § Hakemusasiaan liittyvät korvaukset

Viranomaisen on käsiteltävä 2 momentissa tarkoitettu vaatimus, jollei siitä aiheudu olennaista viivästystä. Jos vaatimusta ei voida käsitellä lupa-asian yhteydessä, korvausta on vaadittava Lupa- ja valvontavirastossa erillisellä hakemuksella. Korvausvaatimuksen erikseen käsittelemistä koskevaan ratkaisuun ei saa hakea valittamalla muutosta.

8 §

Erilliset korvausasiat

Lupa- ja valvontavirastossa voidaan aiemman ratkaisun estämättä vaatia hakemuksella korvausta edunmenetyksestä, jota lupaa myönnettäessä ei ole ennakoitu. Jos edunmenetys on aiheutunut ojitustoimituksen tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen käsittelemästä asiasta, ratkaisee asian kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

---

15 §

Vedensaannin turvaaminen

Jos luvanvarainen vesitaloushanke estää tai huomattavasti vaikeuttaa vedenottoa, Lupa- ja valvontaviraston on korvaukseen oikeutetun vaatimuksesta määrättävä korvausvelvollinen korvauksen sijasta tekemään tarpeelliset toimenpiteet vedensaannin turvaamiseksi.

Korvaukseen oikeutettu vastaa 1 momentin nojalla tehtyjen laitteiden ja rakennelmien kunnossapidosta, jollei Lupa- ja valvontavirasto olosuhteet huomioon ottaen toisin määrää.

Jos 1 momentissa tarkoitettu edunmenetys aiheutuu vedenottamon tekemisestä tai käyttämisestä, Lupa- ja valvontavirasto voi korvauksen sijasta antaa korvaukseen oikeutetulle oikeuden saada ottamosta enintään hänen aiempaa kulutusta vastaavan määrän vettä. Oikeuden antamisesta ei saa aiheutua kohtuuttomia kustannuksia, eikä se saa vaarantaa ottamon käyttötarkoitusta. Oikeus on voimassa niin kauan kuin ottamoa käytetään. Oikeudenhaltija on velvollinen maksamaan saamastaan vedestä sitä vastaavan osuuden ottamon käyttökustannuksista. Korvausvelvollinen vastaa tarvittavan vesijohdon tekemisestä ja kunnossapidosta.

Jos tässä pykälässä tarkoitettua toimenpiteestä aiheutuva hyöty on 1 momentissa tarkoitettua edunmenetystä suurempi, Lupa- ja valvontavirasto voi toimenpiteestä päätettäessä velvoittaa korvaukseen oikeutetun kohtuuden mukaan osallistumaan toimenpiteen kustannuksiin enintään hänen saamaansa hyötyä vastaavalla osuudella.

16 §

Korvauksen maksaminen

Kertakaikkinen rahakorvaus on määrättävä maksettavaksi tai asianmukaisesti tallettavaksi Lupa- ja valvontavirastoon ratkaisussa määrättyinä aikana ennen korvausvelvollisuuden aiheuttamaan toimenpiteeseen ryhtymistä, jolleivät asianosaiset toisin sovi tai 3 luvun 17 §:stä tai 11 luvun 18 §:n 2 momentista muuta johdu. Korvaus on kuitenkin maksettava vuoden kuluessa

siitä, kun päätös sai lainvoiman. Korvaus on määrättävä maksettavaksi 30 päivän kuluessa korvauspäätöksen antamisesta 1 §:n 3 kohdan tilanteissa ja 11 luvun 18 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa, jos luvassa tarkoitettu toiminta on aloitettu.

---

18 §

Korvauksen palauttaminen

Korvauksen maksajalla on oikeus vaatia perusteetta tai liikaa maksetun korvauksen palauttamista Lupa- ja valvontavirastolle osoitetulla hakemuksella. Lupa- ja valvontavirasto tai muutoksenhakutuomioistuin voi korvauksen määrä ja olosuhteet huomioon ottaen määrätä, ettei korvausta tarvitse palauttaa.

19 §

Kiinnitetylle omaisuudelle maksettava korvaus

Jos kertakaikkinen korvaus määrätään suoritettavaksi kiinteistön tai siihen kuuluvan alueen luovuttamisesta, kiinteään omaisuuteen perustetusta käyttöoikeudesta tai siihen tämän lain nojalla muutoin kohdistetusta toimenpiteestä ja kysymyksessä olevaan omaisuuteen on vahvistettu kiinnitys, Lupa- ja valvontavirasto tulee samalla määrätä, että korvaus on päätöksen saatua lainvoiman talletettava Lupa- ja valvontavirastoon ja jaettava niin kuin ulosmitatun omaisuuden myyntihinnasta säädetään. Panttioikeuden haltijalla on talletettuun korvausmäärään yhtäläinen oikeus kuin hänellä oli panttioikeuden kohteena olleeseen omaisuuteen.

---

22 §

Korvausvelvollisuuden poistaminen

Jos luvan saajan on 16 §:n 3 momentin nojalla maksettava korvaus tai osa siitä ennen toimenpiteen aloittamista ja hän sittemmin ilmoittaa luopuvansa hankkeesta, jota ei ole aloitettu, Lupa- ja valvontavirasto voi määrätessään luvan rauenneeksi luvanhaltijan hakemuksesta poistaa siinä asetetun korvausvelvollisuuden.

14 luku

Valvonta ja hallintopakko

1 §

Valvontaviranomaiset

Lupa- ja valvontavirasto ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvovat tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista.

---

2 §

Viranomaisen toimet lainvastaisen menettelyn johdosta

Jos tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä ei ole noudatettu, Lupa- ja valvontaviraston tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on asian laatu huomioon ottaen:

- 1) kehotettava lopettamaan säännösten tai määräysten vastainen menettely;
- 2) pantava vireille 4 §:ssä tarkoitettu hallintopakkoasia;
- 3) ilmoitettava asiasta poliisille esitutkintaa varten, jollei tekoa ole olosuhteet huomioon ottaen pidettävä vähäisenä.

3 §

Tiedonsaanti ja tarkastusoikeus

Lupa- ja valvontavirastolla tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella tai sen määrämällä virkamiehellä tai viranhaltijalla on oikeus valvontaa varten:

- 1) saada viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä välttämättömiä tietoja viranomaisilta sekä toiminnanharjoittajilta;
- 2) kulkea toisen alueella;
- 3) tehdä tarkastuksia ja tutkimuksia, suorittaa mittauksia ja ottaa näytteitä;
- 4) päästä paikkaan, jossa toimintaa harjoitetaan;
- 5) tarkkailla toiminnan vaikutuksia.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu oikeus on myös Lupa- ja valvontavirastoa tai kunnan ympäristönsuojeluaviranomaista tehtävässään avustavalla henkilöllä.

Lupa- ja valvontavirasto tai kunnan ympäristönsuojeluviranomainen saa tehdä edellä 1 momentissa tarkoitetun toimenpiteen kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa vain, jos se on välttämätöntä hengen, terveyden, omaisuuden tai ympäristön suojelemiseksi, tai milloin on perusteltu syy epäillä 16 luvun 1 §:ssä tarkoitettua tekoa.

4 §

Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Jos joku rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua säännöstä tai määräystä, Lupa- ja valvontavirasto voi:

- 1) kieltää häntä jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä;
- 2) määrätä hänet täyttämään velvollisuutensa;
- 3) määrätä hänet oikaisemaan sen, mitä säännösten tai määräysten vastaisesti on tehty.

Jos ojituksessa tai ojan käytössä on menetelty tämän lain säännösten tai niiden nojalla annettujen määräysten vastaisesti taikka jos ojan kunnossapito laiminlyödään, kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi antaa 1 momentissa tarkoitetun kiellon tai määräyksen. Jos kieltoa tai määräystä annettaessa joudutaan ratkaisemaan kysymys Lupa- ja valvontaviraston luvan tarpeellisuudesta tai luvan noudattamisesta, kiellon tai määräyksen antaa kuitenkin Lupa- ja valvontavirasto. Jos asiaa käsiteltäessä havaitaan, että kyse on lupaa edellyttävästä hankkeesta tai luvan noudattamisesta, asia on siirrettävä Lupa- ja valvontaviraston ratkaistavaksi.

---

5 §
Menettely hallintopakkoasiassa

Ennen kiellon tai määräyksen antamista on sille, jota kiello tai määräys koskee, varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Tarvittaessa on kuultava myös muita asianosaisia, kunnan ympäristönsuojeluviranomaista ja yleistä etua valvovia viranomaisia.

---

6 §
Luontovahingon korjaaminen

Jos tämän lain säännösten vastainen patoamiseen taikka vedenottoon liittyvä toimenpide tai velvollisuuksien laiminlyönti aiheuttaa tai uhkaa välittömästi aiheuttaa huomattavan haitallisen muutoksen vesistöissä tai pohjavedessä taikka luonnonsuojelulain 3 §:n 7 kohdassa tarkoitetun luontovahingon, Lupa- ja valvontaviraston on, sen lisäksi, mitä tämän luvun 4 §:ssä säädetään, määrättävä haitan aiheuttanut ryhtymään tarpeellisiin toimenpiteisiin haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi tai rajoittamiseksi mahdollisimman vähäisiksi taikka ryhtymään eräiden ympäristölle aiheutuneiden vahinkojen korjaamisesta annetussa laissa (383/2009) tarkoitettuihin korjaaviin toimenpiteisiin. Asian käsittelyssä noudatetaan tämän luvun 5 §:ssä säädettyä menettelyä.

---

7 §
Luontovahingosta ilmoittaminen

Edellä 6 §:ssä tarkoitetun haitan tai vahingon tai niiden välittömän uhan aiheuttaneen on viipymättä ilmoitettava asiasta Lupa- ja valvontavirastolle ja ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin haitan tai vahingon ehkäisemiseksi tai rajoittamiseksi mahdollisimman vähäiseksi.

8 §
Uhkasakko, teettämisuhka ja keskeyttämisuhka

Viranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, 4 tai 6 §:n nojalla antamaansa kielloa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voidaan oikeuttaa tekemään tarvittava toimenpide.

---

9 §
Omistajattomat rakennelmat

Jos 2 luvun 9 §:n 1 momentissa säädetty rakennelman kunnossapito laiminlyödään eikä rakennelman omistajaa tai siitä muutoin vastaavaa tiedetä eikä saada hankaluudetta selville, Lupa- ja valvontavirasto voi omasta aloitteesta tai vesitaloustehtäviä hoitavan elinvoimakokeskuksen

hakemuksesta ryhtyä tai oikeuttaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tai vesitaloustehtäviä hoitavan elinvoimakeskuksen ryhtymään haitan tai vaaran poistamiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin valtion kustannuksella. Lupa- ja valvontaviranomainen voi omasta aloitteesta tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tai vesitaloustehtäviä hoitavan elinvoimakeskuksen hakemuksesta määrätä toimenpiteistä valtiolle aiheutuneet kulut kokonaan tai osaksi perittäviksi kunnossapidon laiminlyönteeltä, jos tämä myöhemmin saadaan selville.

---

10 §

Valvontaviranomaisen välittömät toimet

Jos tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastainen toimenpide tai laiminlyönti aiheuttaa välitöntä haittaa tai vaaraa turvallisuudelle, terveydelle tai muulle tärkeälle yleiselle edulle taikka huomattavaa vaaraa toisen omaisuudelle, Lupa- ja valvontavirasto tai kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin haitan tai vaaran poistamiseksi.

Lupa- ja valvontaviraston tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on 1 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden jälkeen viivytyksettä pantava vireille 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu hallintopakkoa koskeva asia, jollei tämä ole tarpeetonta.

11 §

Toiminnan keskeyttäminen

Lupa- ja valvontavirasto tai kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi keskeyttää 2 luvun 15 §:ssä tarkoitettua toiminnan, jos se on ilmeisen lainvastaista. Lupa- ja valvontaviraston tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on keskeyttämisen jälkeen viivytyksettä pantava vireille 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu hallintopakkoa koskeva asia, jollei tämä ole tarpeetonta.

Lupa- ja valvontavirasto tai kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi määrätä, että sen palveluksessa oleva virkamies tai viranhaltija antaa 1 momentissa tarkoitettua määräyksen.

13 §

Toimenpiteet valmistusilmoituksen johdosta

Lupa- ja valvontaviraston on annettava sille toimitettu valmistusilmoitus julkisella kuulutuksella tiedoksi noudattaen, mitä hallintolain 62 a §:ssä säädetään, jos kyseessä olevasta hankkeesta aiheutuu merkittäviä tai laajalle ulottuvia ympäristövaikutuksia. Tieto kuulutuksesta on julkaistava hankkeen vaikutusalueen kunnissa noudattaen, mitä kuntalain 108 §:ssä säädetään. Kuulutuksen julkaisemisesta on tiedotettava ainakin yhdessä hankkeen vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä, jollei asian merkitys ole vähäinen tai tiedottaminen on muutoin tarpeetonta.

Lupa- ja valvontavirasto tai kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi ilmoituksen johdosta suorittaa hallintolain 39 §:n mukaisen tarkastuksen tai ryhtyä muihin tämän luvun 3 §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin sen selvittämiseksi, onko hanke toteutettu lupamääräysten mukaisesti.

14 § Vireillepano

Jollei 4 tai 6 §:ssä tarkoitettu asia ole tullut vireille Lupa- ja valvontaviraston omasta aloitteesta tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen hakemuksesta, asian voi panna kirjallisesti vireille:

- 1) asianosainen;
- 2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnon-suojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 3) vesitaloushankkeen sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella hankkeen ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 4) vesitaloustehtäviä ja kalataloustehtäviä hoitava elinvoimakeskus tai muu asiassa yleistä etua valvova viranomainen.

15 luku Muutoksenhaku ja päätöksen täytäntöönpano

1 § Muutoksenhaku

Lupa- ja valvontaviraston ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tämän lain nojalla antamaan päätökseen ja ojitustoimituksessa annettuun päätökseen haetaan valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lupa- ja valvontaviraston tai kalataloustehtäviä hoitavan elinvoimakeskuksen 3 luvun 11 §:ssä tarkoitettuun yhteistarkkailua tai tarkkailusuunnitelman hyväksymistä tai muuttamista koskevaan päätökseen sekä kalataloustehtäviä hoitavan elinvoimakeskuksen 3 luvun 15 §:ssä tarkoitettuun kalatalousvelvoitteen toteuttamissuunnitelman hyväksymistä ja kalatalousmaksun käyttösuunnitelman vahvistamista koskevaan päätökseen ja näistä perittävää maksua koskevaan päätökseen saa hakea oikaisua Lupa- ja valvontavirastolta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista noudattaen, mitä hallintolaissa säädetään. Lupa- ja valvontaviraston on annettava oikaisuvaatimukseen annettu päätös tiedoksi ja tiedotettava siitä noudattaen, mitä 11 luvun 22 §:ssä säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta noudattaen, mitä 1 momentissa säädetään.

2 § Valitusoikeus

Muutosta tämän lain nojalla annettuun päätökseen saa hakea:

- 1) asianosainen;
- 2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 3) vesitaloushankkeen sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella hankkeen ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 4) hankkeen sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen;
- 5) vesitaloustehtäviä ja kalataloustehtäviä hoitava elinvoimakeskus, jos se on tarpeen sille kuuluvien tehtävien hoitamiseksi, tai muu 11 luvun 9 §:ssä tarkoitettu yleistä etua valvova viranomainen;
- 6) saamelaiskäräjät, jos vesitaloushanke sijoittuu tai sen vaikutukset ulottuvat saamelaisen kotiseutualueelle ja hanke voi vaikuttaa saamelaisille alkuperäiskansana kuuluviin oikeuksiin.

Muutosta Lupa- ja valvontaviraston päätökseen saa hakea myös virastossa yleistä etua valvova yksikkö, jos se on tarpeen ympäristönsuojelun, luonnonsuojelun tai muun näihin rinnastettavan yleisen edun turvaamiseksi tai lain soveltamiskäytännön yhtenäisyyden varmistamiseksi.

4 §

Menettely muutoksenhakutuomioistuimessa

Vaasan hallinto-oikeus voi tarvittaessa varata Lupa- ja valvontavirastolle tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tilaisuuden antaa lausuntonsa valituksesta.

---

8 §

Hallintopakkoa koskevan päätöksen täytäntöönpano

Lupa- ja valvontavirasto tai kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi asian kiireellisyyden tai muun erityisen syyn vuoksi määrätä, että 14 luvun 4 §:ssä tarkoitettua päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

---

9 §

Tarkkailua koskevan päätöksen täytäntöönpano

Lupa- ja valvontavirasto tai kalataloustehtäviä hoitava elinvoimakeskus voi hyväksyessään sille esitetyn tarkkailusuunnitelman määrätä, että päätöstä on noudatettava oikaisuvaatimuksesta ja muutoksenhausta huolimatta.

---

16 luku **Rangaistussäännökset**

2 §
Vesilain luparikkomus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

- 1) ryhtyy 3 luvun 2 tai 3 §:ssä taikka 5 luvun 3 §:ssä tarkoitettuun hankkeeseen ilman Lupa- ja valvontaviraston myöntämää lupaa,
  - 2) toteuttaa hankkeen luvan vastaisesti tai laiminlyö lupamääräyksen noudattamisen,
  - 3) vaarantaa 2 luvun 11 §:n 1 momentissa tarkoitetun vesiluontotyypin luonnontilan ilman Lupa- ja valvontaviraston myöntämää poikkeusta,
  - 4) laiminlyö saattaa lupaan perustuvan hankkeen loppuun siten, että siitä saattaa aiheutua haittaa tai vaaraa toiselle tai toisen omaisuudelle,
  - 5) laiminlyö lakiin tai lupaan perustuvan velvollisuutensa pitää kunnossa patoa, rakennelmaa, laitetta tai pengertä vesistöissä tai sen ulkopuolella,
  - 6) laiminlyö lakiin tai lupaan perustuvan velvollisuutensa pitää kunnossa ojaa, vedenjohtoa tai viemäriä,
  - 7) laiminlyö lakiin tai lupaan perustuvan velvollisuutensa kulkuväylän ylläpitämiseen tai
  - 8) ryhtyy 5 luvun 4 §:ssä tarkoitettuun hankkeeseen ilman ojitustoimituksen päätöstä tai toteuttaa hankkeen ojitustoimituksen päätöksen vastaisesti,
- on tuomittava, jollei teosta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, vesilain luparikkomuksesta sakkoon.

3 §
Vesilain rikkominen

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

- 1) estää 2 luvun 10 §:n vastaisesti veden vapaata juoksua norossa tai ojassa siten, että teosta aiheutuu vähäistä suurempi yksityisen edun loukkaus,
  - 2) ottaa pintavettä toisen vesialueelta 4 luvun 3 §:n vastaisesti tai pohjavettä toisen alueelta 4 luvun 4 §:n vastaisesti,
  - 3) estää ilman laillista oikeutta vesistöissä kulkemista, puutavaran uittoa tai muuta tähän lakiin tai sen nojalla annettuun lupaan tai oikeuteen perustuvaa vesi- tai maa-alueen käyttämistä,
  - 4) käyttää väärin 9 luvun 5 tai 6 §:ssä uittajalle säädettyjä oikeuksia tai toimii vastoin uittosäännön määräyksiä,
  - 5) toimii vastoin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen 4 luvun 2 §:n taikka 5 luvun 5 tai 9 §:n nojalla antamaa päätöstä,
  - 6) liikkuu vesistöissä, ottaa vettä, sijoittaa rakennelman tai johdon toisen vesialueelle tai ryhtyy 2 luvun 6 §:ssä tarkoitettuun toimenpiteeseen vastoin 2 luvun 3–5, 5 a tai 6–8 §:ää tai
  - 7) laiminlyö ilmoittaa toimenpiteestä Lupa- ja valvontavirastolle vastoin 2 luvun 15 §:ää tai 5 luvun 6 §:ää,
- on tuomittava, jollei teosta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, vesilain rikkomisesta sakkoon.

5 §
Lupa- ja valvontaviraston puhevalta rikosasiassa

Jos tässä luvussa rangaistavaksi säädettyä tekoa koskevassa rikosasiassa on loukattu yleistä etua, Lupa- ja valvontavirasto käyttää asiassa asianomistajan puhevaltaa.

17 luku

Kiinteistöoikeudellisia säännöksiä

1 §

Lunastuksesta ilmoittaminen

Lupa- ja valvontaviraston on viipymättä ilmoitettava kirjaamisviranomaiselle lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin tehtäviä merkintöjä varten päätöksestä, jolla on annettu oikeus tai määrätty velvollisuus lunastaa kiinteistö tai sen määräala, kiinteistöjen yhteinen alue tai sen määräala taikka kiinteistörekisterilain (392/1985) 2 §:n 2 momentissa tarkoitettu liitännäisalue.

Kun lunastusta koskeva päätös on tullut lainvoimaiseksi ja päätöksessä määrätty korvaus on maksettu omistajalle tai talletettu asianmukaisesti, Lupa- ja valvontaviraston on ilmoitettava asiasta kirjaamisviranomaiselle.

4 §

Panttioikeus ja muut oikeudet

Jos muuta kiinteistöön kohdistuvaa oikeutta ei hankkeen toteuttamisen vuoksi voida säilyttää tai oikeuden käyttäminen huomattavasti vaikeutuu ja haltija vaatii oikeuden lunastamista, Lupa- ja valvontaviraston tulee lunastamista koskevassa päätöksessä määrätä oikeus raukeamaan siitä lukien, kun päätös on tullut lainvoimaiseksi ja oikeuden menettämisestä suoritettavaksi määrätty korvaus maksettu tai asianmukaisesti talletettu.

5 §

Tietojen merkitseminen kiinteistötietojärjestelmään

Lupa- ja valvontaviraston on huolehdittava sellaisen lainvoiman saaneen päätöksen merkitsemisestä kiinteistötietojärjestelmään, jolla on myönnetty oikeus:

- 1) tehdä toisen maalle uoma tai muu rakennelma;
- 2) saattaa toiselle kuuluvaa aluetta pysyvästi veden alle;
- 3) käyttää toisen omistamaan kiinteistöön tai yhteiseen alueeseen kuuluvaa vesivoimaa;
- 4) muutoin jatkuvasti käyttää hyväksi toisen kiinteää omaisuutta.

Kiinteistötietojärjestelmään voidaan merkitä myös kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tekemä päätös ja ojitustoimituksessa tehty päätös. Ojitustoimituksessa tehdyn päätöksen merkitsemisestä kiinteistötietojärjestelmään huolehtii Lupa- ja valvontavirasto.

6 §

Kiinteistötoimitus

Jos 5 §:ssä tarkoitettuja tietoja ei voida merkitä kiinteistötietojärjestelmään ilman erityistä selvitystä, Maanmittauslaitoksen on annettava Lupa- ja valvontaviraston hakemuksesta määräys kiinteistötoimituksen suorittamiseen. Toimitukseen sovelletaan, mitä kiinteistönmuodostamislaisissa säädetään kiinteistönmäärityksestä.

---

7 §

Oikeudet ja velvollisuudet omistajanvaihdoksessa

Jos säännöstelyä tai veden ottamista koskeva lupa tai oikeus siirtyy toiselle, saajan on ilmoitettava siirrosta Lupa- ja valvontavirastolle. Siirrosta on ilmoitettava lisäksi, jos lupaan sisältyy kalatalousvelvoite.

8 §

Käyttöoikeuden antaminen

Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää hakijalle 2 luvun 12, 13, 13 a ja 14 §:ssä tarkoitetun oikeuden, jos:

- 1) hakijalle on myönnetty tämän lain mukainen lupa;
- 2) hakija on muutoin kuin tämän lain nojalla saanut oikeuden hankkeen edellyttämään alueeseen, mutta alue riidan, konkurssin tai ulosoton johdosta tai muusta syystä on joutunut pois siltä, jolle sen lupaa myönnettäessä katsottiin kuuluvan; ja
- 3) käyttöoikeus hankkeen laatu ja merkitys huomioon ottaen katsotaan tarpeelliseksi.

Jos oikeus voimalaitoksessa käyttöön otettuun vesivoimaan on 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla menetetty, Lupa- ja valvontavirasto voi hakemuksesta antaa voimalaitoksen omistajalle 8 luvun 5 §:n mukaisen pysyvän käyttöoikeuden tähän vesivoimaan. Lupa rakentaa voimalaitos pysyy voimassa siitä huolimatta, että oikeus voimalaitoksessa käyttöön otettavaan vesivoimaan tai alueeseen joko kokonaan tai osaksi on menetetty edellä tarkoitettulla tavalla.

---

11 §

Tilusjärjestely

Lupa- ja valvontaviraston on toimitettava lainvoiman saanut lupapäätös Maanmittauslaitokselle, jos:

- 1) päätöksellä annetaan 6 luvun 6 §:n mukainen käyttöoikeus; tai
- 2) päätöksen mukaisen hankkeen toteuttaminen aiheuttaa vesistöhankeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä annetussa laissa tarkoitettua tilusten pirstoutumista tai supistumista, kulkuyhteyksien katkeamista tai vaikeutumista taikka muuta vastaavanlaista haittaa.

18 luku

Erinäisiä säännöksiä

1 §

Ympäristönsuojelun ja luonnonsuojelun tietojärjestelmiin merkittävät tiedot

Ympäristönsuojelun tietojärjestelmään merkitään tiedot Lupa- ja valvontaviraston, Vaasan hallinto-oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden tämän lain nojalla antamista päätöksistä. Luonnonsuojelun tietojärjestelmään merkitään tiedot Lupa- ja valvontaviraston, Vaasan hallinto-oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden 2 luvun 11 §:n 2 momentissa tarkoitetuista päätöksistä ja poikkeamisista.

Ympäristönsuojelun tietojärjestelmään voidaan lisäksi merkitä tietoja:

- 1) kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tämän lain nojalla antamista päätöksistä;
- 2) ojitustoimitusten päätöksistä;
- 3) Lupa- ja valvontavirastolle tehdyistä ilmoituksista;
- 4) ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten nojalla annetuista viranomaisten päätöksistä.

---

2 §

Tietojen merkitseminen

Merkinnän ympäristönsuojelun tietojärjestelmään ja luonnonsuojelun tietojärjestelmään tekee asian ratkaissut viranomainen. Jos asia on ratkaistu ojitustoimituksessa, merkinnän tekee Lupa- ja valvontavirasto.

Lupa- ja valvontavirasto tekee myös merkinnän ympäristönsuojelun tietojärjestelmään 10 luvun 4 §:n 2 momentissa tarkoitettua julkisen kulkuväylän muuttamisesta.

---

3 §

Viranomaisen oikeus saada tietoja maksutta

Lupa- ja valvontavirastolla, vesitaloustehtäviä ja kalataloustehtäviä hoitavalla elinvoimakeskusella ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on, sen estämättä mitä tietojen salassapidosta säädetään, oikeus saada maksutta tässä laissa säädettyjen tehtäviensä hoitamiseksi tarpeelliset tiedot ympäristönsuojelun tietojärjestelmästä.

---

3 a §

Vesistöalueen padotus- ja juoksutusselvitys

Vesitalousasioista vastaava elinvoimakeskus laatii tarvittaessa selvityksen toimenpiteistä, joilla tulvasta tai kuivuudesta aiheutuvia haitallisia vaikutuksia voidaan vähentää (vesistöalueen padotus- ja juoksutusselvitys). Selvityksessä on tarkasteltava sellaisia vedenkorkeuksiin ja virtaamiin vaikuttavia toimenpiteitä, jotka hankkeesta vastaava voi suorittaa vesitaloushanketta toteuttaessaan. Selvityksessä on lisäksi tarkasteltava mahdollisuuksia sovittaa toimenpi-

teet yhteen vesistöalueen muiden vesitaloushankkeiden kanssa siten, että tulvasta tai kuivuudesta aiheutuvat vahingolliset seuraukset jäävät kokonaisuutena arvioiden mahdollisimman vähäisiksi. Selvitys on laadittava riittävässä yhteistyössä hankkeista vastaavien, asianomaisten kuntien, Lupa- ja valvontaviraston ja muiden viranomaisten kanssa.

Vesistöalueen padotus- ja juoksutusselvityksen perusteella elinvoimakeskus voi tehdä Lupa- ja valvontavirastolle hakemuksen vesitaloushanketta koskevien lupamääräysten tarkistamiseksi tai uusien määräysten antamiseksi 3 luvun 21 §:n 1 momentin 4 kohdan nojalla.

4 §

Vaarantorjuntatoimet

Jos poikkeuksellisista luonnonoloista tai muusta ylivoimaisesta tapahtumasta aiheutuu tulva tai muu sellainen vesistön tai sen vesiolojen muutos, josta voi aiheutua yleistä vaaraa ihmisen hengelle, turvallisuudelle tai terveydelle, suurta vahinkoa yleiselle edulle tai suurta ja laaja-alaista vahinkoa yksityiselle edulle, Lupa- ja valvontaviraston on ryhdyttävä tai määrättävä vesitaloustehtäviä hoitava elinvoimakeskus tai vesitaloushankkeesta vastaava ryhtymään vaaran poistamiseksi tai vahinkojen vähentämiseksi välttämättömiin väliaikaisiin toimenpiteisiin. Määräys voidaan antaa sen estämättä, mitä tässä laissa säädetään tai sen nojalla annetuissa luvissa tai päätöksissä määrätään.

Jos luvan saaneen vesitaloushankkeen toteuttamiseksi on tarpeen ryhtyä kiireellisesti väliaikaisiin toimenpiteisiin hanketta uhkaavan kuivuuden, tulvan, sortuman, jään tai muun poikkeuksellisen syyn vuoksi, Lupa- ja valvontavirasto voi hakemuksesta antaa vesitaloushankkeesta vastaavalle oikeuden ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin haitallisten seurausten estämiseksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu asia tulee vireille Lupa- ja valvontaviraston omasta aloitteesta tai vesitaloustehtäviä hoitavan elinvoimakeskuksen hakemuksesta. Jos asian kiireellisyys tai muu painava syy sitä edellyttää, 1 ja 2 momentissa tarkoitettu asia voidaan käsitellä noudattamatta, mitä 11 luvussa säädetään hakemusasioiden käsittelystä. Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu Lupa- ja valvontaviraston päätös saadaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta.

5 §

Jäästä aiheutuvien vahinkojen torjuminen

Laitoksen tai rakennelman omistajalla, uittajalla ja vesitaloustehtäviä hoitavalla elinvoimakeskuksella on oikeus jäätymisestä tai jäästä johtuvan vahingon tai haitan estämiseksi räjäyttää jäätä, asettaa tilapäisiä puomeja ja suorittaa muita välttämättömiä toimenpiteitä.

Jäästeen räjäyttämässä on noudatettava tarpeellista varovaisuutta. Räjäyttäminen on tehtävä niin, ettei yleistä tai yleisesti käytettyä talvitietä ilman pakottavaa tarvetta katkaista eikä kalakantaa sanottavasti vahingoiteta. Räjäyttämistä on ilmoitettava poliisille ja Lupa- ja valvontavirastolle.

7 §
Tutkimuslupa

Jos asiasta ei sovita, Lupa- ja valvontavirasto voi hakemuksesta antaa oikeuden toisen alueella tehtäviin maaperä-, vesimäärä- tai muihin tutkimuksiin, jotka ovat tarpeen tässä laissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutusten tai toteuttamismahdollisuuksien taikka pohjavesivarojen selvittämiseksi (tutkimuslupa). Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä lupa-hakemuksen sisällöstä ja siihen liitettävistä selvityksistä.

---

8 §
Lupa- ja valvontavirastossa käsiteltävä erimielisyys

Luvan tarpeellisuutta, lupamääräysten soveltamista, hankkeen toteuttamista, kunnossapitovelvollisuutta, laitoksen tai rakennelman poistamista taikka olojen ennalleen palauttamista koskeva erimielisyys, jonka ratkaisu ilmeisesti vaikuttaa muuhunkin kuin kantajan tai vastaajan oikeuteen tai etuun, käsitellään Lupa- ja valvontavirastossa. Asia pannaan vireille hakemuksella.

Jos 1 momentissa tarkoitettu asia on pantu vireille käräjäoikeudessa, käräjäoikeuden on siirrettävä asia 1 momentissa tarkoitettulta osin Lupa- ja valvontaviraston käsiteltäväksi. Käräjäoikeus ei saa ratkaista korvausta koskevaa vaatimusta ennen kuin 1 momentissa tarkoitettu erimielisyys on ratkaistu lainvoimaisesti.

9 §
Käyttö- tai omistusoikeutta koskeva erimielisyys

Jos asianosaisten välillä syntyy luvan tai oikeuden myöntämisen edellytyksenä olevaa käyttö- tai omistusoikeutta koskeva erimielisyys, jota ei voida ratkaista hakemuksen yhteydessä esikysymyksenä, Lupa- ja valvontaviraston on päätöksellään osoitettava asianosainen määräajassa panemaan käräjäoikeudessa vireille asiaa koskeva kanne tai, jos asia on kiinteistömuodostamislain 281 §:n nojalla ratkaistava kiinteistötoimituksessa, hakemaan sanottua toimitusta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu päätös ei estä hakemuksen edelleen käsittelyä ja lupa-asian ratkaisemista, ellei Lupa- ja valvontavirasto katso olevan painavia syitä käsittelyn siirtämiseen siksi, kunnes erimielisyys on ratkaistu.

10 §
Lupa- ja valvontaviraston lausunto

Jos yleisessä tuomioistuimessa on käsiteltävänä riita- tai rikosasia, jonka ratkaiseminen edellyttää erityistä vesitalousasioiden tuntemusta, tuomioistuimen on hankittava asiasta lausunto Lupa- ja valvontavirastolta.

12 §

Asian käsittelystä perittävät maksut

Tämän lain mukaisen asian käsittelystä Lupa- ja valvontavirastossa ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa voidaan periä maksu. Maksua ei peritä viranomaisen eikä haittaa kärsivän asianosaisen aloitteesta vireillepannun asian käsittelystä. Muiden vaatimuksesta vireillepannun asian käsittelystä voidaan periä maksu, jos vireillepanoa on pidettävä ilmeisen perusteetomana.

Lupa- ja valvontavirasto voi määrätä suoritettavaksi ennakkomaksun 1 momentissa tarkoitetuista asian käsittelykustannuksista ja samalla määrätä, että asian käsittelyä ei jatketa ennen kuin maksu on suoritettu tai hyväksyttävä vakuus sen maksamisesta asetettu. Ennakkomaksun on perustuttava Lupa- ja valvontaviraston laatimaan laskelmaan.

Lupa- ja valvontavirasto määräämään viranomaisen 3 luvun 11 §:n 3 momentissa ja 15 §:ssä tarkoitetuista päätöksistä voidaan periä maksu siten kuin 1 momentissa säädetään.

17 §

Viranomaisten tiedonvaihto

Lupa- ja valvontaviraston tulee antaa sille toimitetusta 2 luvun 15 §:ssä tarkoitettua ilmoituksesta tieto kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, jonka alueella toteutettavasta toimenpiteestä on kysymys tai jonka alueelle toimenpiteen vaikutukset kohdistuvat.

18 §

Vesialueen rajan määrittäminen

Jos 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettua vesialueen rajaa maata vasten on vesistön säännöstelyn aiheuttaman vedenkorkeuksien vaihtelun vuoksi vaikea määrätä, Lupa- ja valvontavirasto voi tarvittaessa lupapäätöksessä tai erikseen tehdystä hakemuksesta määrätä, missä sanotun rajan on katsottava kulkevan.

Jos vettä on sallittu pidettäväksi määrättyllä samalla ylimmällä korkeudella huomattava osa kasvukaudesta, voidaan vesialueen raja maata vasten määrätä tämän korkeuden mukaisesti. Muussa tapauksessa Lupa- ja valvontaviraston tulee rajaa määrätessään asianmukaisesti ottaa huomioon säännöstelyn aikaisten sallittujen ylimpien vedenkorkeuksien ajankohta ja pysyvyys.

19 §

Vesitalousasioita koskeva tietopalvelu

Lupa- ja valvontaviraston on julkaistava vesitalousasiassa antamansa päätös muutoksenhauille säädetyn ajan päättymisen jälkeen verkkosivuillaan, jollei sitä asian merkitys huomioon ottaen ole pidettävä tarpeettomana (vesitalousasioiden tietopalvelu). Päätöksessä saadaan julkaista hankkeesta vastaavan nimi sekä hankkeen vaikutuspiiriin kuuluvien kiinteistöjen nimet ja kiinteistötunnukset.

---

19 luku **Voimaantulo**

5 §

Päätökseen sisältyvien määräysten tarkistaminen

Jollei tästä luvusta muuta johdu, Lupa- ja valvontavirasto voi hakemuksesta tarkistaa ennen tämän lain voimaantuloa annettuun lupaan tai lupaan rinnastuvaan muuhun viranomaisen tekemään päätökseen sisältyviä määräyksiä tai antaa uusia määräyksiä noudattaen soveltuvin osin, mitä 3 luvun 21 §:ssä säädetään.

---

7 §

Säännöstely

Jos säännöstelyhankkeesta, jolle on myönnetty lupa ennen 1 päivää toukokuuta 1991, aiheutuu vesiympäristön ja sen käytön kannalta huomattavia haitallisia vaikutuksia, elinvoimakeskusten tulee selvittää mahdollisuudet vähentää säännöstelyn haitallisia vaikutuksia. Selvitys on tehtävä riittävässä yhteistyössä luvanhaltijan, säännöstelystä hyötyä saavien, vaikutusalueen kuntien, Lupa- ja valvontaviraston ja asianomaisten viranomaisten kanssa. Selvitystä tehtäessä tulee tarvittaessa kuulla muitakin asianosaistahoja.

Kun 1 momentissa tarkoitettu selvitys on tehty, vesitaloustehtäviä ja kalataloustehtäviä hoitava elinvoimakeskus tai kunta voi hakea lupamääräysten tarkistamista tai uusien määräysten asettamista, jollei haitallisia vaikutuksia voida muutoin riittävästi vähentää, jos asia ei ole tullut vireille Lupa- ja valvontaviraston omasta aloitteesta.

Tarkistamisen edellytyksenä on, että siitä saatava hyöty on yleisen edun kannalta olosuhteisiin nähden merkittävä. Tarkistaminen ei saa myöskään vähentää huomattavasti säännöstelystä saatavaa kokonaisyötyä eikä muuttaa olennaisesti säännöstelyn alkuperäistä tarkoitusta, ellei se ole jo menettänyt merkityksensä. Jos tarkistamisen edellytykset ilmeisesti ovat olemassa, Lupa- ja valvontavirasto voi, jollei hakemusasiakirjoissa ole riittävää selvitystä, määrätä myös luvanhaltijan toimittamaan Lupa- ja valvontavirastolle tarvittavat lisäselvitykset. Tähän Lupa- ja valvontaviraston päätökseen ei saa hakea erikseen muutosta. Jollei luvanhaltija ole toimittanut lisäselvitystä määräajassa Lupa- ja valvontavirastolle, se voidaan teettää hänen kustannuksellaan. Tarkistamiseen sovelletaan soveltuvin osin, mitä 3 luvun 21 §:ssä säädetään.

---

9 §

Tarkkailuvelvoite

Lupa- ja valvontavirasto voi omasta aloitteesta tai vesitaloustehtäviä ja kalataloustehtäviä hoitavan elinvoimakeskuksen hakemuksesta määrätä 3 luvun 11 §:n mukaisen tarkkailuveloitteen myös hankkeelle, jolle on myönnetty lupa ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten nojalla. Tarkkailuveloitteen määräämisestä ja muuttamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä 3 luvun 11 §:ssä säädetään.

10 §

Kalatalousvelvoite ja kalatalousmaksu

Lupa- ja valvontavirasto voi 3 luvun 22 §:n mukaisesti hakemuksesta tai omasta aloitteesta muuttaa myös ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten nojalla annettua kalatalousvelvoitetta tai kalatalousmaksua koskevia määräyksiä.

Tarkistamisen edellytyksenä on, että sitä on pidettävä yleisen tai tärkeän yksityisen edun kannalta tarpeellisenä. Lupa- ja valvontaviraston tulee päätöksessään ottaa huomioon kalatalousmaksun määräämisestä kuluneen ajan pituus ja muut asiaan vaikuttavat näkökohdat.

12 §

Aikaisemmin tehdyt rakennelmat

Jos ennen vanhan vesilain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten nojalla on myönnetty lupa rakentaa vesistöön, Lupa- ja valvontavirasto voi hakemuksesta velvoittaa tällaisen luvan nojalla tehdyn rakennelman omistajan sallimaan kalakannan säilyttämistä, liikenteen turvaamista, uiton toimittamista tai vesistön tilan turvaamista varten tarpeellisten laitteiden tekeminen ja luovuttamaan käytettäväksi niitä varten tarvittavan vesimäärän.

Rakennelman omistajalle 1 momentissa tarkoitetusta velvoitteesta aiheutuva edunmenetyks on korvattava, jos se ei ole vähäinen. Jos rakennelman omistaja kuitenkin olisi 1 momentissa tarkoitetun lainsäädännön mukaan ollut velvollinen korvauksetta poistamaan rakennelman eikä hän sitä halua poistaa, Lupa- ja valvontavirasto voi velvoittaa hänet omalla kustannuksellaan tekemään tarvittavat laitteet ja rakennelmat.

16 §

Aikaisemmin annetun päätöksen selventäminen

Jos vesitaloushankkeelle on ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten nojalla myönnetty viranomaisen päätöksellä lupa tai oikeus ja luvan tai oikeuden sisällöstä taikka haltijasta on epäselvyyttä, Lupa- ja valvontavirasto voi selventää tällaista päätöstä tai korvata sen tämän lain mukaisella päätöksellä.

Hakemuksen 1 momentissa tarkoitetussa asiassa voi tehdä luvan tai oikeuden haltija, vesitaloustehtäviä hoitava elinvoimakeskus, kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, hankkeen välittömänä kohteena olevan alueen omistaja tai alueeseen kohdistuvan muun oikeuden haltija. Lupa- ja valvontavirasto voi ottaa asian käsiteltäväkseen myös omasta aloitteestaan.

---

19 §

Toiselle kuuluvan vesivoiman käyttäminen

Se, joka voi osoittaa oikeutensa 1 momentissa tarkoitettussa voimalaitoksessa käyttöön otettuun vesivoimaan, voi hakemuksella pyytää Lupa- ja valvontavirastoa määräämään ajan, jonka kuluessa voimalaitoksen omistajan on ryhdyttävä 8 luvun 5 §:ssä tarkoitettuun menettelyyn. Asian käsittelystä on soveltuvin osin voimassa, mitä 14 luvussa säädetään hallintopakosta.

§

[Kirjoita momentin teksti tähän]

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

yhdistyslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yhdistyslain (503/1989) 4 §, 20 §:n 3 momentti, 22 § ja 38 a §:n 3 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 4 § ja 20 §:n 3 momentti laissa 1398/2009, 22 § laissa 135/2023 ja 38 a §:n 3momentti laissa 1210/2015, seuraavasti:

1 luku

Yleisiä säännöksiä

4 §

Luvanvaraiset yhdistykset

Yhdistystä, jonka toimintaan kuuluu harjoittaminen ampuma-aseiden käyttöön ja joka ei ole yksinomaan metsästystä varten, ei saa perustaa ilman *Lupa- ja valvontaviraston* lupaa. Ahvenanmaan maakunnassa lupaviranomainen on Ahvenanmaan valtionvirasto.

5 luku

Päätöksenteko

20 §

Yhdistyksen kokous

Vaatus kokouksen pitamisestä on esitettävä kirjallisesti yhdistyksen hallitukselle. Hallituksen on viipymättä vaatimuksen saatuaan kutsuttava kokous koolle. Jollei kokousta ole kutsuttu koolle tai vaatimusta ole voitu esittää hallitukselle, Ahvenanmaan valtionviraston, kun yhdistyksen kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, tai *Lupa- ja valvontaviraston, kun yhdistyksen kotipaikka on muualla valtakunnassa*, tulee kokouksen pitämistä vaatineen jäsenen hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle yhdistyksen kustannuksella tai velvoittaa hallitus siihen sakon uhalla.

22 §

Muun päätöksenteon järjestäminen

Jos säännöissä mainittu asia on yhdistyksessä päätettävä määrättyä aikana 17 §:n 6 momentissa tai 19 §:ssä tarkoitettulla tavalla eikä näin ole menetelty, on yhdistyksen jäsenellä oikeus kirjallisesti vaatia hallitukselta tällaisen päätöksenteon järjestämistä. Jollei hallitus vaatimuksesta huolimatta ole järjestänyt päätöksentekoa tai jollei vaatimusta ole voitu esittää hallituk-

selle, Ahvenanmaan valtionviraston, kun yhdistyksen kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, tai *Lupa- ja valvontaviraston, kun yhdistyksen kotipaikka on muualla valtakunnassa*, tulee päätöksenteon järjestämistä vaatineen jäsenen hakemuksesta oikeuttaa hakija järjestämään äänestystilaisuus, postiäänestys tai äänestys teknisen apuvälineen avulla yhdistyksen kustannuksella taikka velvoittaa hallitus siihen sakan uhalla.

6 luku

Yhdistyksen hallinto

38 a §

Toiminnantarkastus

Jos toiminnantarkastajaa ei ole valittu tämän lain tai yhdistyksen sääntöjen mukaisesti, Ahvenanmaan valtionvirasto, kun yhdistyksen kotipaikka on Ahvenanmaan maakunta, tai *Lupa- ja valvontavirasto, kun yhdistyksen kotipaikka on muualla valtakunnassa*, määrää ilmoituksesta toiminnantarkastajan noudattaen vastaavasti, mitä tilintarkastuslain 2 luvun 8 §:n 3 ja 4 momentissa tilintarkastajan määräämisestä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä x.x.20xx

Pääministeri

Etunimi Sukunimi

..ministeri Etunimi Sukunimi

Click or tap here to enter text.

Click or tap here to enter text.

#.

Laki

henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttohallinnossa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan laki henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttohallinnossa (615/2020) 3 §:n 2 momentin 10 kohta, 11 §:n 1 momentin 1-3 ja 7-8 kohta ja 13 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 683/2023, seuraavasti:

3 §

Ulkomaalaisasioiden asiankäsittelyjärjestelmän rekisterinpitäjät ja vastuunjako

-----

Kukin viranomainen saa käsitellä tallentamiaan tietoja lakisääteisten tehtäviensä hoitamiseksi seuraavasti:

-----

10) elinvoimakeskus 1 §:n 1 momentin 1 ja 5 kohdassa tarkoitettussa käsittelytarkoituksessa;

-----

11 §

Tiedonsaantioikeus ulkomaalaisasioiden asiankäsittelyjärjestelmän rekisterinpitäjien välillä

Käsitellessään tietoja ulkomaalaisasioiden asiankäsittelyjärjestelmässä:

1) Maahanmuuttovirastolla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä maksutta 1 §:n 1 momentin 1–5 kohdan käsittelytarkoituksessa ulkomaalaislain, kansalaisuuslain (359/2003), kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annetun lain (907/2017), jäljempänä *kausityölaki*, kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä yrityksen sisäisen siirron yhteydessä annetun lain (908/2017), jäljempänä *ICT-laki*, kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain (719/2018), jäljempänä *tutkija- ja opiskelijalaki*, kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä korkeaa osaamistasoa vaativaa työtä var-

ten annetun lain (/), jäljempänä *erityisosaajalaki*, kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain (746/2011), jäljempänä *vastaanottolaki*, säilöön otettujen ulkomaalaisten kohtelusta ja säilöönottoyksiköstä annetun lain (116/2002), jäljempänä *säilölaki*, ja kotoutumisen edistämisestä annetun lain (681/2023), jäljempänä *kotoutumislaki*, mukaisten tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömät tiedot poliisilta, suojelupoliisilta, Rajavartiolaitokselta, vastaanottokeskukselta, järjestelykeskukselta, säilöönottoyksiköltä, ulkoministeriöltä, edustustolta, elinvoimakeskukselta, työ- ja elinkeinotoimistolta sekä hyvinvointialueen viranomaiselta sekä Helsingin kaupungilta;

2) vastaanottokeskuksella on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä maksutta 1 §:n 1 momentin 3 kohdan käsittelytarkoituksessa vastaanottolain mukaisten tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömät tiedot Maahanmuuttovirastolta, poliisilta, Rajavartiolaitokselta, toiselta vastaanottokeskukselta, järjestelykeskukselta, säilöönottoyksiköltä ja elinvoimakeskukselta;

3) järjestelykeskuksella on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä maksutta 1 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdan käsittelytarkoituksessa ulkomaalaislain ja vastaanottolain mukaisten tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömät tiedot Maahanmuuttovirastolta, poliisilta, Rajavartiolaitokselta, vastaanottokeskukselta, toiselta järjestelykeskukselta, säilöönottoyksiköltä ja elinvoimakeskukselta;

----

7) elinvoimakeskuksella on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä maksutta 1 §:n 1 momentin 1 ja 5 kohdan käsittelytarkoituksessa ulkomaalaislain ja kotoutumislain mukaisten tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömät tiedot Maahanmuuttovirastolta, poliisilta, Rajavartiolaitokselta, vastaanottokeskukselta, järjestelykeskukselta, edustustolta ja hyvinvointialueen viranomaiselta sekä Helsingin kaupungilta;

8) hyvinvointialueen viranomaisella ja Helsingin kaupungilla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä maksutta tämän lain 1 §:n 1 momentin 5 kohdan käsittelytarkoituksessa kotoutumislain mukaisten tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömät tiedot Maahanmuuttovirastolta, vastaanottokeskukselta ja elinvoimakeskukselta.

13 §

Muu tiedonsaantioikeus

Maahanmuuttovirastolla on 1 §:n 1 momentissa 1–5 kohdassa, vastaanottokeskuksella 1 §:n 1 momentin 3 kohdassa, järjestelykeskuksella 1 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdassa, säilöönottoyksiköllä 1 §:n 1 momentin 4 kohdassa sekä elinvoimakeskuksella, työ- ja elinkeinotoimistolla, ulkoministeriöllä ja edustustolla 1 §:n 1 momentin 1 kohdassa sekä hyvinvointialueen

viranomaisella ja Helsingin kaupungilla 1 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettussa käsittelytarkoituksessa ulkomaalaislain, kansalaisuuslain, kausityölain, ICT-lain, tutkija- ja opiskelijalain, erityisosaajalain, vastaanottolain, säilölain ja kotoutumislain mukaisten tehtävien hoitamiseksi oikeus salassapitosäännösten estämättä saada maksutta välttämättömät luonnollisia henkilöitä ja oikeushenkilöitä koskevat tiedot viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 4 §:ssä tarkoitetuilta tahoilta sekä yksityiseltä palveluntuottajalta ja ilman huoltajaa olevalle lapselle määrättyltä edustajalta.

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

_____

LAKI 7.3.2

Laki

häätäkeskustoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan häätäkeskustoiminnasta annetun lain (692/2010) 20 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 438/2023, seuraavasti:

20 §

Viranomaisten tiedonsaantioikeus häätäkeskustietojärjestelmästä

–Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada häätäkeskustietojärjestelmästä salassapitosääntösten estämättä pelastustoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen valvontatehtäviään varten välttämättömät tiedot maksutta.

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

_____

Laki

Laki

pelastustoimen järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan lain pelastustoimen järjestämisestä (613/2021) 6 §:n 3 ja 4 momentti, 7 §:n 3 ja 4 momentti, 10 §:n 4 momentti, 13 §:n 2 ja 3 momentti, 14 § ja pykälän otsikko, 15 §, 17 §:n 2 momentti, 18 §:n 1 ja 2 momentti ja 19 §, seuraavasti:

6 §

Pelastustoimen palvelutasopäätös

Hyvinvointialueen on pyydettävä palvelutasopäätöksestä ennen sen hyväksymistä Lupa- ja valvontaviraston lausunto. Aluevaltuuston hyväksymä palvelutasopäätös on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle.

Sisäministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä palvelutasopäätösten sisällön perusteista, rakenteesta ja seurannasta sekä Lupa- ja valvontaviraston suorittamasta arviointista.

7 §

Pelastustoimen yleinen ohjaus, suunnittelu ja kehittäminen

Lupa- ja valvontavirasto tukee sisäministeriötä 1 ja 2 momentissa säädetyissä tehtävissä.

Sisäministeriön ja Lupa- ja valvontaviraston tehtävistä sekä eri ministeriöiden ja toimialojen valtakunnallisesta yhteistoiminnasta pelastustoimessa voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

10 §

Sisäministeriön neuvottelut hyvinvointialueen kanssa

(HUOM! Tämä pykälä tarkoitus kumota HVA ohjausta koskevan lainsäädännön uudistamispaketissa – HE eduskuntaan viikko 7/2024. Jätetään tämä pykälä poista tästä, jos pykälä kumoutuu vuoden 2024 aikana. Jätän kuitenkin vielä muistipaikalle tähän.)

Hyvinvointialueen järjestämisvastuun toteutumisen seurannassa ja arvioinnissa kiinnitetään erityisesti huomiota hyvinvointialueen strategisten tavoitteiden toteutumiseen ja edellisissä neuvotteluissa käsiteltyihin asioihin. Tässä hyödynnetään 13 §:n 2 momentissa tarkoitettua hyvinvointialueen vuosittaista selvitystä sekä 14 §:ssä tarkoitettua Lupa- ja valvontaviraston asiantuntija-arvioita.

-----

13 §

Hyvinvointialueen seuranta- ja arviointivelvollisuus

Hyvinvointialueen on laadittava vuosittain selvitys pelastustoimen palvelujen toteutumisesta ja talouden tilasta alueellaan. Selvityksessä on kuvattava ja arvioitava, miten pelastustoimen valtakunnalliset tavoitteet, sekä mahdolliset sisäministeriön antamat toimenpidesuositukset on otettu huomioon hyvinvointialueella. Lisäksi selvitykseen on sisällytettävä hyvinvointialueen alustava esitys 11 §:ssä tarkoitetuksi investointisuunnitelman pelastustoimea koskevaksi osaksi. Selvitys tulee toimittaa sisäministeriölle ja Lupa- ja valvontavirastolle.

Sisäministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetun seurannan vähimmäistietosisällöstä, 2 momentissa tarkoitettuun selvitykseen tulevista tiedoista sekä ajankohdasta, jolloin selvitys on toimitettava sisäministeriölle ja Lupa- ja valvontavirastolle.

14 §

Lupa- ja valvontaviraston asiantuntija-arvio

Lupa- ja valvontavirasto valmistelee pelastustoimen palvelutason ja rahoituksen tason riittävyyden arvioimiseksi hyvinvointialueittain vuosittain asiantuntija-arvion. Asiantuntija-arvioissa tarkastellaan ja arvioidaan pelastustoimen palvelutasoa tehtäväkohtaisesti, pelastustoimen palvelujen tarvetta, saatavuuden sekä laadun toteutunutta ja arvioitua tulevaa kehitystä, investointien tarvetta ja vaikutuksia. Asiantuntija-arviot toimitetaan sisäministeriölle ja julkaistaan julkisessa tietoverkossa.

Lupa- ja valvontaviraston hyvinvointialueittain laadituista asiantuntija-arvioista kootaan sisäministeriölle valtakunnallinen asiantuntija-arvio. Valtakunnallisen asiantuntija-arvion ko-

koamisessa Lupa- ja valvontavirasto hyödyntää lisäksi hyvinvointialueiden 13 §:n 2 momentissa tarkoitettuja selvityksiä. Lupa- ja valvontaviraston oikeudesta saada tietoja hyvinvointialueilta säädetään 19 §:ssä.

Sisäministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tiedoista, joiden tulee sisältyä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin Lupa- ja valvontaviraston asiantuntija-arvioihin sekä ajankohdasta, jolloin ne on toimitettava sisäministeriölle.

15 §

Sisäministeriön vuosittainen selvitys

Sisäministeriö laatii vuosittain valtakunnallisen selvityksen, jossa arvioidaan tarpeita ja uhkia vastaavien pelastustoimen palvelujen toteutumista ja rahoituksen tason riittävyyttä. Selvityksessä hyödynnetään 13 §:ssä tarkoitettuja hyvinvointialueiden selvityksiä ja 14:ssä tarkoitettua Lupa- ja valvontaviraston asiantuntija-arviota. Selvityksen tulee sisältää ehdotus tarvittavista toimenpiteistä julkisen talouden suunnitelman, valtion talousarvion sekä 8 §:ssä tarkoitettujen pelastustoimen valtakunnallisten strategisten tavoitteiden laatimista sekä muuta valtakunnallista ohjausta varten

17 §

Pelastustoimen valvonta ja siihen liittyvä ohjaus

Lupa- ja valvontavirasto valvoo pelastustointia sekä pelastustoimen palvelujen saatavuutta ja tasoa toimialueellaan.

18 §

Pelastustoimen palvelutason valvonta

Lupa- ja valvontaviraston tehtävänä on valvoa, että hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutaso on riittävä.

Jos palvelutasossa on Lupa- ja valvontaviraston arvion mukaan huomattavia puutteita tai epäkohtia eikä niitä korjata Lupa- ja valvontaviraston asettamassa määräajassa, Lupa- ja valvontavirasto voi määräajassa velvoittaa hyvinvointialueen oikaisemaan sen, mitä on tehty tai lyöty laimin.

-----

19 §

Tiedonsaantioikeus

Hyvinvointialueen tulee antaa sisäministeriölle ja Lupa- ja valvontavirastolle niiden pyytämät välttämättömät tiedot ja selvitykset tässä laissa niille säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi. Tiedot ja selvitykset on annettava maksutta ja sen estämättä, mitä tietojen salassapitovelvollisuudesta säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Click or tap here to enter text.

Laki

sisäasioiden rahastoista ohjelmakaudella 2021–2027 annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lain sisäasioiden rahastoista ohjelmakaudella 2021–2027 (1125/2021) 29 §:n 3 momentti, seuraavasti:

29 §

Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoasetuksen 19 ja 20 artiklan määrärahoja koskeva tietojen saanti ja luovuttaminen

-----

Työ- ja elinkeinoministeriöllä, elinvoimakeskuksella sekä KEHAlla on viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa tarkoitettujen salassapitosäännösten estämättä oikeus saada tämän lain 28 §:n 1 momentissa tarkoitettun määrärahan käyttämiseksi Maahanmuuttovirastolta maksutta ulkomaalaisasioiden asiankäsittelyjärjestelmästä niitä tietoja, jotka ovat tarpeellisia henkilön tunnistamista, hänen kuntaan sijoittumisensa ajankohdan ja kotikuntansa määrittämistä varten sekä tiedon henkilölle ulkomaalaislain (301/2004) nojalla myönnetystä oleskeluluvan perusteesta. Tällaisia tietoja ovat Maahanmuuttoviraston asiakasnumero, Yhdistyneiden kansakuntien pakolaisjärjestön tapausnumero, tieto henkilön Suomeen saapumisen ajankohdasta, tieto henkilön sijoituskunnasta, kiintiövalintavuodesta, valintaotosta, henkilön syntymäajasta ja kansalaisuudesta sekä kiintiövalintapäätöksen jälkeen, ennen Suomeen saapumista syntyneistä lapsista.

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

_____

Laki

Suomen lipusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan laki Suomen lipusta (380/1978) 5 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1418/2009, seuraavasti:

5 §

Suorakaiteista valtiolippua käyttävät eduskunta, ministeriöt, ministeriöiden alaiset keskus-hallinnon virastot ja niihin verrattavat virastot ja laitokset, korkein oikeus, korkein hallinto-oikeus, hovioikeudet, Lupa- ja valvontavirasto, elinvoimakeskus, Suomen ulkomailla olevat diplomaattiset tai niihin rinnastettavat edustustot ja lähetettyjen konsulien johtamat konsu-linedustustot, Suomen Pankki, Kansaneläkelaitos, Suomen akatemia, julkisoikeudelliset yliopistot, rajavartiolaitos sekä valtion alukset.

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

_____

Click or tap here to enter text.

#.

Laki

vaaratiedotteesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vaaratiedotteesta annetun lain (466/2012) 3 §:n 12 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1210/2020, seuraavasti:

3 §

Toimivaltaiset viranomaiset

Vaaratiedotteen saa antaa:

-----

12) Lupa- ja valvontavirasto;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

LAKI 7.3.6

Laki

yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan laki yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta (/) 20 §, seuraavasti:

5 luku Valvonta

20 §

Valvontaviranomaiset

Toimivaltainen valvontaviranomainen valvoo 15 § ja 16 §:ssä säädettyjen velvoitteiden toteuttamista. Tässä laissa tarkoitettuja valvovia viranomaisia ovat: 1) Energiavirasto niiden kriittisten toimijoiden osalta, jotka kuuluvat energiatoimialan alasektoreiden sähkö, kaukolämmitys ja –jäähdytys sekä kaasu toimijaluokkien jakeluverkonhaltijat ja siirtoverkon haltijat alaan; 2) elinvoimakeskus; 3) Liikenne- ja viestintävirasto; 4) Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus (Fimea) kriittisiksi nimettyjen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/83/EY 1 artiklan 2 alakohdassa tarkoitettujen lääkkeiden tutkimusta ja kehitystä harjoittavien toimijoiden, NACE Rev. 2 -luokituksen C jakson kaksinumerotasossa 21 tarkoitettujen farmaseuttisten perustuotteiden ja farmaseuttisten valmisteiden valmistajien, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/123 22 artiklassa tarkoitettujen kansanterveysuhan aikana kriittisiksi katsottujen lääkinnällisten laitteiden (‘kansanterveysuhan aikana kriittisten lääkinnällisten laitteiden luettelo’) valmistajien, direktiivin 2001/83/EY 79 artiklassa tarkoitettujen tukkukaupan harjoittamista koskevien luvan haltijoiden, apteekkien, lääkinnällisten laitteiden toimittajien ja tarjoajien ja veripalvelulaitosten osalta; 5) Ruokavirasto; 6) Turvallisuus- ja kemikaalivirasto niiden kriittisten toimijoiden osalta, jotka kuuluvat energia toimialan alasektoreiden öljy, vety ja kaasu alaan, lukuun ottamatta edellä energiaviraston valvonnan alaan säädettyjä toimijoita; 7) Lupa- ja valvontavirasto kriittisiksi nimettyjen sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettujen terveydenhuollon palveluita antavien palvelunjärjestäjien ja palveluntuottajien osalta; toimivaltainen valvontaviranomainen määräytyy siten kuin sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain 32 §:n 2 ja 3 momentissa on säädetty; 8) Lupa- ja valvontavirasto kriittisiksi nimettyjen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/2371 (15) 15 artiklassa määriteltyjen EU:n vertailulaboratorioiden osalta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

LAKI 7.3.7

Laki

palosuojelurahastolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan palosuojelurahastolain (306/2003) 4-7 §, sellaisina kuin niistä ovat 4 ja 6 § laissa 1422/2009, 5 § laissa 1355/2018 ja 7 § laissa 1389/2019, seuraavasti:

4 §

Palosuojelumaksun maksuunpano

Maksuunpanon toimittaa ja maksupäivän määrää kalenterivuositain Lupa- ja valvontavirasto. Finanssivalvonnan on vuosittain viimeistään 15 päivänä heinäkuuta annettava Lupa- ja valvontavirastolle palosuojelumaksun määräämistä varten tiedot maksuvelvollisista ja muita tarpeellisia tietoja ja selvityksiä. Lupa- ja valvontaviraston tulee ennen heinäkuun loppua lähettää kehoitus maksuvelvollisille maksuunpanoa varten tarvittavien tietojen antamisesta. Vakuutus-
senantajien ja Suomessa vakuutuspalvelujen vapaata tarjontaa harjoittavan ulkomaisen ETA-
vakuutusyhtiön asiamiehen tulee antaa Lupa- ja valvontavirastolle kirjallisesti tiedot maksuun-
panoa varten vuosittain viimeistään 15 päivänä syyskuuta.

Jollei tietoja anneta Lupa- ja valvontavirastolle määräajassa, Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus sakon uhalla velvoittaa asianomainen antamaan tiedot uuden määräajan kuluessa tai toimittaa maksuunpano muun saatavissa olevan selvityksen perusteella. Uhkasakkoa koskevassa asiassa sovelletaan, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Maksuvelvollisen on suoritettava palosuojelumaksu Lupa- ja valvontaviraston päätöksessään määräämään maksupaikkaan eräpäivänä. Palosuojelumaksun eräänntyneelle määrälle maksetaan viivästyskorkoa siten kuin korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa säädetään.

Jos maksuunpantava määrä on pienempi kuin 10 euroa, sitä ei panna maksuun.

5 §

Palosuojelumaksun tilitys

Lupa- ja valvontaviraston on suoritettava palosuojelumaksut palosuojelurahastoon maksuunpanon toimittamista koskevan kalenterivuoden loppuun mennessä. Edellä 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun vakuutuksenvälittäjän on suoritettava palosuojelumaksu oma-aloitteisesti sisäministeriön määräämään maksupaikkaan viimeistään 15 päivänä syyskuuta.

6 §

Vanhentuminen

Velvollisuus suorittaa palosuojelumaksu vanhentuu 5 vuoden kuluttua sen kalenterivuoden päättymisestä, jolta Lupa- ja valvontaviraston olisi tullut toimittaa maksuunpano.

7 §

Muutoksenhaku palosuojelumaksun maksuunpanoon

Lupa- ja valvontaviraston tekemään palosuojelumaksun maksuunpanoa koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Maksuunpantu palosuojelumaksu on maksettava muutoksenhausta huolimatta määräaikana. Palosuojelumaksu on suoraan ulosottokelpoinen. Sen perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007). Jos maksu poistetaan tai alennetaan, Lupa- ja valvontaviraston tai palosuojelurahaston on palautettava muutoksenhaun johdosta annetun lainvoimaisen päätöksen perusteella liikaa maksettu määrä. Palautettavalle määrälle maksetaan korkoa korkolain 3 §:n 2 momentin mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

pelastuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan pelastuslain (379/2011) 22 b §:n 1 momentti, 22 c §:n 1 momentti, 23 §:n 2 ja 3 momentti ja pykälän otsikko, 26 §:n 1 momentti, 31 §:n 1 momentti, 31 a §:n 3 momentti, 48 §:n 3 momentti, 67 §, 79 §:n 3 momentti, 87 §:n 1 momentti, 91 §:n 5 momentin 2 kohta, 105 §:n 1 momentin johdantokappaleka 111 a §:n 3 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 23 §:n 2 ja 3 momentti, 67 §, 79 §:n 3 momentti, 87 §:n 1 momentti laissa 616/2022, 22 b §:n 1 momentti, 22 c §:n 1 momentti ja 26 §:n 1 momentti laissa 1353/2018, 31 §:n 1 momentti osin laissa 1353/2018 ja osin laissa 436/2023, 31 a §:n 3 momentti laissa 436/2023, 48 §:n 3 momentti laissa 563/2023, 91 §:n 5 momentin 2 kohta laissa 1171/2016, 105 §:n 1 momentin johdantokappale laissa 754/2023 ja 111 a §:n 3 momentti laissa 1353/2018, seuraavasti:

22 b §

Suuren öljyvaraston haltijan velvollisuus huolehtia torjuntavalmiudesta

Jos öljyn määrä muualla kuin rannikolla sijaitsevalla varastoalueella on miljoona litraa tai suurempi, varastoiija on velvollinen laatimaan suunnitelman alueella sattuvan öljyvahingon varalta. Varastoiijan on myös hankittava öljyvahinkojen ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi tarpeellista kalustoa sekä huolehdittava siitä, että saatavissa on sen käyttöön perehtynyttä henkilöstöä. Suunnitelma on toimitettava tiedoksi Lupa- ja vaovlontavirastolle.

-----
22 c §

Sataman pitäjän ja rannikkoalueen toiminnanharjoittajan velvollisuus huolehtia torjuntavalmiudesta

Pääasiassa kauppamerenkulun käyttöön tarkoitetun sataman pitäjä ja muun rannikkoalueella miljoona litraa tai sitä enemmän öljyä tai muita haitallisia aineita varastoivan laitoksen toiminnan harjoittaja on velvollinen laatimaan suunnitelman alueella sattuvan öljyvahingon ja aluske-

mikaalivahingon varalta. Sataman pitäjän ja toiminnan harjoittajan on hankittava öljyvahinkojen ja aluskemikaalivahinkojen ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi tarpeellista kalustoa. Toiminnanharjoittajan tulee myös huolehtia siitä, että torjuntakaluston käyttäjiksi on saatavissa koulutettua henkilöstöä. Suunnitelma on toimitettava tiedoksi Lupa- ja valvontavirastolle.

4 luku

Vastuu pelastustoimen tehtävistä

23 §

Sisäministeriön ja Lupa- ja valvontaviraston tehtävät

Lupa- ja valvontavirasto tukee sisäministeriötä 1 momentissa säädetyissä tehtävissä sekä huolehtii muista Lupa- ja valvontavirastolle tässä laissa säädetyistä tehtävistä.

Sisäministeriön ja Lupa- ja valvontaviraston tämän lain mukaisista tehtävistä pelastustoi-
messa voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

26 §

Pelastusviranomaiset

Valtion pelastusviranomaisia ovat sisäministeriön pelastusylijohtaja ja hänen määräämänsä sisäministeriön ja Lupa- ja valvontaviraston virkamiehet.

-----

31 §

Vastuu metsäpalojen tähytyksestä ja maastopalovaroituksen antamisesta

Lupa- ja valvontaviraston on järjestettävä harvaan asutulla seudulla tehokas metsäpalojen tähytys, jos metsäpalon vaara on ilmeinen.

-----

31 a §

Tilannekuvatoiminta

Lupa- ja valvontavirasto tukee sisäministeriötä 2 momentissa säädetyssä tehtävässä.

-----

48 §

Erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoinen pelastussuunnitelma

-----

Ulkaisen pelastussuunnitelman ja harjoitusten toteutumista valvoo Lupa- ja valvontavirasto. Tapahtuneesta onnettomuudesta on tehtävä merkinnät 91 §:ssä tarkoitettuun toimenpiderekisteriin.

-----

67 §

Velvollisuus osallistua väestönsuojelukoulutukseen

Sisäministeriö ja Lupa- ja valvontavirasto voivat asianomaisen ministeriön tai hyvinvointialueen pelastusviranomaisen esityksestä määrätä väestönsuojelun johto- ja muun erityishenkilöstön osallistumaan Pelastusopiston järjestämään väestönsuojelukoulutukseen enintään kymmeneksi vuorokaudeksi vuodessa. Ahvenanmaan maakunnassa esityksen tekee Ahvenanmaan valtionvirasto.

79 §

Valvontasuunnitelma

Valvontasuunnitelman tulee perustua hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätökseen. Valvontasuunnitelma on tarkistettava vuosittain ja muutoinkin, jos tarkistamiseen on erityinen syy. Valvontasuunnitelma on toimitettava tiedoksi –Lupa- ja valvontavirastolle.

-----

87 §

Velvollisuus tilastotietojen antamiseen

Hyvinvointialueen pelastusviranomaisen tulee toimittaa pelastustoimen suoritteista, voimavaroista, järjestelyistä ja muusta varautumisesta sekä toimenpiderekisteristä maksutta sisäministeriölle, Lupa- ja valvontavirastolle ja Pelastusopistolle tietoja, jotka ovat tarpeen tilastojen tekemistä varten. Tiedot voidaan tarvittaessa luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla, ja ne voivat sisältää myös salassa pidettäviä tietoja.

-----

91 §

Toimenpiderekisteri

Rekisterissä olevat tiedot saadaan luovuttaa salassapitosäännösten estämättä, silloin kun tietojen saaminen on välttämätöntä:

----

2) öljyvahingon ja aluskemikaalivahingon torjuntaa ja siihen varautumista sekä vesitilanpalvelua ja tulvariskien hallintaa varten Suomen ympäristökeskukselle, Lupa- ja valvontavirastolle ja elinvoimakeskukselle;

-----

105 §

Uhkasakko ja teettämisuhka

Hyvinvointialueen pelastusviranomainen tai, jos on kyse 8 kohdassa tarkoitetusta asiasta, Lupa- ja valvontavirasto taikka, jos on kyse 9 kohdassa tarkoitetusta asiasta, rakentamisluvan myöntävä viranomainen, voi määrääjässä velvoittaa oikaisemaan sen, mitä on tehty tämän lain vastaisesti tai lyöty laimin. Määräys voidaan antaa sille, joka:

-----

111 a §

Öljyvahinkojen jälkitorjunta

Jälkitorjuntaa johtaa asianomaisen kunnan määräämä viranomainen. Lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja sovittaa yhteen jälkitorjuntatöitä, jos torjunta ulottuu usean kunnan alueelle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

ulkomaalaislain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ulkomaalaislain (301/2004) 72 b, 72 c, 79, 79 a § ja pykälän otsikko, 83 §:n 4 momentti, 84 §:n 2 momentti sekä 190 §:n otsikko ja 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 72 b, 79 ja 79 a § ja 190 §:n otsikko laissa 216/2023, 72 c § laissa / , sekä 83 §:n 4 momentti, 84 §:n 2 momentti ja 190 §:n 1 momentti laissa 389/2023, seuraavasti:

72 b §

Ulkomaisen työvoiman käytön alueelliset linjaukset

Elinvoimakeskus seuraa yhdessä työmarkkinaosapuolten kanssa alueensa työmarkkinatilannetta ja tekee päätöksen, jossa annetaan linjaukset ulkomaisen työvoiman käytön yleisistä edellytyksistä sen alueella.

72 c §

Valtakunnallinen listaus työvoimapula-aloista

Työ- ja elinkeinoministeriö määrittää yhteistyössä *elinvoimakeskuksen* kanssa työvoimapulalat, joilla on työvoiman saatavuusongelmia koko valtakunnan alueella. Ammattialat määritetään työhallinnon ja Tilastokeskuksen työllisten ja työttömien määrää sekä avoimia työpaikkoja koskevan tilastoaineiston perusteella ja ottamalla huomioon 72 b §:ssä tarkoitetut alueelliset linjaukset. Ammattialat annetaan valtioneuvoston asetuksella.

79 §

Yrittäjän oleskelulupa

Ulkomaalaiselle, jonka tarkoituksena on johtavassa asemassa harjoittaa yritystoimintaa ja jonka hakemukseen elinvoimakeskus on tehnyt myönteisen osapäätöksen, myönnetään hakemuksesta yrittäjän oleskelulupa.

79 a §

Elinvoimakeskuksen osapäätös yrittäjän oleskelulupahakemukseen

Yrittäjän oleskeluluvan myöntäminen perustuu harkintaan, jossa tulee varmistaa, että:

- 1) yritystoiminta tapahtuu Suomeen rekisteröidyssä yrityksessä;
- 2) yrityksellä arvioidaan olevan kannattavan liiketoiminnan edellytykset;
- 3) yrityksellä on riittävät resurssit liiketoiminnan toteuttamiseen;
- 4) yritystoiminnassa ei ole olennaisesti laiminlyöty lakisääteisiä velvollisuuksia suorittaa veroja tai maksuja.

Ulkomaalaisen on toimitettava 1 momentissa säädettyjä edellytyksiä koskevat tiedot. Elinvoimakeskus voi pyytää ulkomaalaista toimittamaan yritystä tai yritystoimintaa koskevia hakemuksen ratkaisemisen kannalta välttämättömiä muita tietoja siltä osin kuin se ei saa niitä toisen viranomaisen tietovarannosta.

Elinvoimakeskuksen tulee osapäätöstä tehdessään varmistaa, että ulkomaalaisen toimeentulo on turvattu yritystoiminnasta saatavalla tulolla oleskeluluvan voimassaolon ajan. Yritystoiminnan alkuvaiheessa toimeentulo voi olla turvattu ansiotyöstä saatavalla tulolla, yrityksen käytössä olevalla alkurahoituksella tai hakijan käytettävissä olevilla omilla rahavaroilla.

Jos osapäätös on myönteinen, siinä määrätään, mille ajalle yrittäjän oleskelulupa voidaan myöntää ja onko myönnettävä oleskelulupa tilapäinen vai jatkuva.

~~Toimivaltaisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.~~ Toimivaltaisesta elinvoimakeskuksesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

83 §

Maahanmuuttoviraston toimivalta

Jos hakija ei täytä 11 §:n 1 momentin 1, 4 tai 5 kohdassa säädettyjä maahantulon edellytyksiä tai 35 §:ssä säädettyä vaatimusta matkustusasiakirjan voimassaolosta taikka 36 §:ssä säädettyjä oleskeluluvan myöntämisen yleisiä edellytyksiä, Maahanmuuttovirasto voi hylätä työntekijän ja yrittäjän oleskelulupaa koskevan hakemuksen ilman 72 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua harkintaa ja elinvoimakeskuksen osapäätösharkintaa.

-----

84 §

Käsittelyajat

Elinvoimakeskuksen on tehtävä osapäätös viimeistään kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettua hakemuksen vastaanottamisesta. Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin on

annettava kasvuyrittäjän jatkolupaa koskeva lausunto viimeistään kuukauden kuluessa Maahanmuuttoviraston 80 b §:n 2 momentin nojalla tekemästä pyynnöstä. Maahanmuuttoviraston on osapäätöksen tai lausunnon saatuaan tehtävä hakemukseen päätös viimeistään kuukauden kuluessa.

190 §

Muutoksenhaku

Tässä laissa tarkoitettuun Maahanmuuttoviraston, poliisin, rajatarkastusviranomaisen, elinvoimakeskuksen, Suomen edustuston ja opetus- ja kulttuuriministeriön päätökseen sekä Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin lausuntoon saa hakea muutosta valittamalla. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa. Elinvoimakeskuksen osapäätökseen ja Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin lausuntoon haetaan muutosta kuitenkin vasta pääasian yhteydessä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa annetun lain (322/1987) 6 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1447/2015, sekä
muutetaan 6 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1447/2015, seuraavasti:

6 §

Lupa- ja valvontavirasto valvoo 1 §:n 1 momentissa tarkoitettun Puolustusvoimien terveydenhuollon lainmukaisuutta ja antaa siihen liittyvää ohjausta erityisesti silloin, kun kysymyksessä ovat:

- 1) periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat;
- 2) asiat, jotka liittyvät olennaisesti Lupa- ja valvontavirastossa käsiteltävään muuhun terveydenhuoltoon tai terveydenhuollon ammattihenkilöä koskevaan valvonta-asiaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 .

#.

Laki

puolustustilalain 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan puolustustilalain (1083/1991) 12 §, sellaisena kuin se on laissa 1429/2009 seuraavasti:

12 §

Lupa- ja valvontavirasto voi rajoittaa oikeutta poistua tietyltä paikkakunnalta sekä kieltää ulkona liikkumisen määrättyinä aikoina tai määrättyillä paikoilla ilman poliisin lupaa, jos väestön turvallisuus tai sotilaallisen maanpuolustuksen tärkeä etu sitä vaatii.

Kiireellisessä tapauksessa 1 momentissa tarkoitetun määräyksen voi antaa poliisilaitoksen päällikkö. Päätös on välittömästi alistettava Lupa- ja valvontaviraston vahvistettavaksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 .

VM:n lait alkavat

#.

Laki

Digi- ja väestötietovirastosta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään Digi- ja väestötietovirastosta annetun lain (304/2019) 3 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

3 §

Viraston tehtävät

Digi- ja väestötietovirasto vastaa yhdessä Ahvenanmaan valtionviraston kanssa siitä, että 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettujen valtion palveluiden saatavuus järjestetään Ahvenanmaan maakunnassa tuloksellisesti. Digi- ja väestötietovirasto vastaa erityisesti palveluiden tuottamisessa käytettävien tietojärjestelmien sekä sähköisen asioinnin, asianhallinnan ja arkistoinnin palvelujen toimivuudesta ja kehittämisestä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

kuntalain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuntalain (410/2015) 10 §:n 2 momentti seuraavasti:

10 §

Kuntien seuranta ja laillisuusvalvonta

Lupa- ja valvontavirasto voi kantelun johdosta tutkia, onko kunta toiminut voimassa olevien lakien mukaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain (1037/2004) 7 §, sellaisena kuin se on, laissa 771/2020, seuraavasti:

7 §

321

Tuottajarekisteriin hyväksyminen

Sen, joka oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain (768/2016) mukaisesti antamassaan veroilmoituksessa ilmoittaa, että juomapakkaukset kuuluvat toimivaan palautusjärjestelmään, tulee osoittaa, että Lupa- ja valvontavirasto on hyväksynyt juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän tuottajarekisteriin siten kuin jätelain 103 §:ssä säädetään tai että juomapakkaukset on hyväksytty Ahvenanmaan maakunnan lainsäädännön mukaiseen vastaavaan rekisteriin. Ympäristöviranomaisten on ilmoitettava rekisteriin tehtävistä muutoksista välittömästi Verohallinnolle. Jos tuottajarekisterin tiedot aiheuttavat muutoksia verovelvollisen verotukseen, muutokset huomioidaan tietojen toimittamista seuraavan kalenterikuukauden verotuksessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

Euroopan unioniin saapuvien tai sieltä poistuvien käteisvarojen valvonnasta annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Euroopan unioniin saapuvien tai sieltä poistuvien käteisvarojen valvonnasta annetun lain (432/2021) 9 § seuraavasti:

9 §

Käteisvarojen palauttaminen

Väliaikaisesta haltuunotosta vapautettavat käteisvarat on asetettava asianosaisen saataville tai palautettava hänelle siten kuin asianomainen henkilö ja toimivaltainen viranomainen erikseen sopivat. Toimivaltainen viranomainen voi tallettaa Lupa- ja valvontavirastoon sellaiset käteisvarat, joihin soveltuu rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annettu laki (281/1931).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetun lain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetun lain (650/2019) 16 §:n 1 momentin 18 kohta seuraavasti:

16 §

Tullin oikeus saada tietoja eräistä rekistereistä ja tietojärjestelmistä

Tullilla on sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, oikeus saada tehtäviensä suorittamista ja henkilörekisteriensä ylläpitämistä varten salassapitosäännösten estämättä teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona tietoja rekistereistä siten kuin käytännön menettelyistä asianomaisen rekisterinpitäjän kanssa sovitaan, seuraavasti:

18) Lupa- ja valvontaviraston rahanpesun valvontarekisteristä tiedot ja rekisteröitävää koskevat tunnistetiedot tulli- ja verovalvontaa ja tullirikostorjuntaa varten;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

hyvinvointialueesta annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 11 §:n 2 momentti seuraavasti

11 §

Hyvinvointialueiden seuranta ja laillisuusvalvonta

Lupa- ja valvontavirasto voi kantelun johdosta tutkia, onko hyvinvointialue toiminut voimassa olevien lakien mukaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetun lain 8 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetun lain (223/2007) 8 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 247/2017, seuraavasti:

8 a §

Yhteispalvelurekisteri

Yhteispalvelusopimuksista on pidettävä rekisteriä, johon talletetaan tiedot sopimuksen osapuolista, asiointipisteen sijaintipaikasta, sen palveluvalikoimasta ja sopimuksen voimassaoloajasta sekä muut vastaavat sopimusten seurannan edellyttämät tiedot. Rekisterinpitäjänä toimii Lupa- ja valvontavirasto. Yhteispalvelun toimeksisaajan on ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle tiedot yhteispalvelusopimuksen tekemisestä, muuttamisesta ja päättymisestä kuukauden kuluessa edellä mainitusta tapahtumasta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 56 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (618/2021) 56 § seuraavasti:

56 §

Uhkasakko

Jos kunta, kuntayhtymä tai opetuksen järjestäjä on valtionosuustehtäviä järjestäessään jättänyt noudattamatta laissa tai lain nojalla säädetyn tai määrätyn velvoitteen, Lupa- ja valvontavirasto voi, asianomaista ministeriötä kuultuaan, sakon uhalla määrätä kunnan tai kotikuntakorvauksen saajan noudattamaan velvoitetta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain 15 ja 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain (603/2006) 15 § ja 16 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1181/2016, seuraavasti:

15 §

Tietojen antaminen Verohallinnolle ja eräille muille viranomaisille

Verohallinnolla on salassapitosäännösten ja muiden tietojen saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada maa- ja metsätalousministeriöltä, elinvoimakkeuksilta sekä Ahvenanmaan valtionvirastolta tässä laissa tarkoitetun valmisteveron palauttamista sekä siihen liittyvää valvontaa varten tarpeellisia tietoja hakijalle myönnetystä 2 §:n 2–5 kohdassa tarkoitetusta tukityypistä ja tuen maksupäivästä. Hakijasta on oikeus saada yksilöinti- ja yhteystietoina hakijan nimi-, henkilö- tai yhteisötunnus sekä viranomaiselle ilmoitettu osoite.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, elinvoimakkeuksilla sekä Ahvenanmaan valtionvirastolla on salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada Verohallinnolta tässä laissa tarkoitetun valmisteveron palauttamista sekä siihen liittyvää valvontaa varten tarpeellisia tietoja palautuksen määrästä ja sen perusteesta. Palautuksen saajasta on oikeus saada yksilöinti- ja yhteystietoina palautuksen saajan nimi, henkilö- tai yhteisötunnus sekä Verohallinnolle ilmoitettu toimipaikan osoite.

16 §

Verohallinnon ja eräiden muiden viranomaisten oikeus oma-aloitteiseen tietojen antamiseen

Verohallinto voi salassapitosäännösten estämättä antaa omasta aloitteestaan tarpeellisia tässä laissa tarkoitetun veronpalautuksen saajaa ja myönnettyä veronpalautusta koskevia palautuksen oikeellisuuden valvontaan liittyviä tietoja maa- ja metsätalousministeriölle sekä elinvoimakkeuksille niiden laissa tai asetuksessa säädettyyn tehtävään liittyvän valvontavelvollisuuden täyttämiseksi, jos on syytä epäillä, että hakija ei olisi ollut oikeutettu 2 §:n 2–5 kohdassa tarkoitettuun tukeen. Yksilöinti- ja yhteystietoina voidaan antaa palautuksen saajan nimi, henkilö- tai yhteisötunnus sekä Verohallinnolle ilmoitettu toimipaikan osoite

---

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 79 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain (768/2016) 79 § seuraavasti:

79 §

Virka-apu

Lupa- ja valvontavirasto ja poliisi ovat toimivaltansa puitteissa velvollisia antamaan vero- ja muutoksenhakuviranomaisille tarpeellista virka-apua.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

panttilainauslaitoksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan panttilainauslaitoksista annetun lain (1353/1992) 3 §, 4 §:n 1 ja 2 momentti, 5 §:n 2 momentti, 10, 11, 11 a ja 11 b §, 13 a §:n 4 ja 5 momentti, 30 §:n 2 momentti, 30 a, 30 b, 40, 40 a ja 40 b §,
sellaisina kuin niistä ovat 3 §, 4 §:n 1 ja 2 momentti, 5 §:n 2 momentti, 10, 11, 11 a ja 11 b §, 30 §:n 2 momentti, 30 a, 30 b, 40 a ja 40 b § laissa 1430/2009, 13 a §:n 4 ja 5 momentti § laissa 1149/2015 sekä 40 § osaksi laeissa 1430/2009 ja 453/2017, seuraavasti:

3 §

Tämän lain noudattamista valvoo keskushallintoviranomaisena Lupa- ja valvontavirasto.

4 §

Panttilainaus toiminnan harjoittamiseen on haettava toimilupa Lupa- ja valvontavirastolta. Toimilupa voidaan myöntää myös perustettavalle panttilainauslaitokselle ennen sen rekisteröimistä.

Toimilupahakemuksessa on annettava tarpeellinen selvitys panttilainauslaitoksen omistajista ja heidän omistusosuuksistaan, hallinnosta sekä hallintoa hoitavista henkilöistä. Hakemukseen

on liitettävä perustamiskirja. Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus vaatia myös muita tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä. Panttilainauslaitoksen toimilupahakemuksesta on pyydettyä asianomaisen paikkakunnan poliisin lausunto.

---

5 §

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus toimiluvan hakijaa kuultuaan asettaa toimilupaan panttilainauslaitoksen liiketoimintaa koskevia, valvonnan kannalta tarpeellisia ehtoja.

10 §

Panttilainauslaitoksen sivutoimipaikkojen perustamisesta ja lopettamisesta on ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle.

11 §

Ennen kuin panttilainauslaitos aloittaa toimintansa, laitoksen on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle:

1) täydellinen ote rekisteriviranomaisen suorittamasta laitoksen rekisteröinnistä, johon sisältyy yhtiöjärjestys;

2) hallituksen jäsenten ja varajäsenten, toimitusjohtajan sekä, jos varatoimitusjohtaja on valittu, varatoimitusjohtajan, tilintarkastajien ja varatilintarkastajien nimet, kansalaisuus ja kotipaikka;

3) selvitys siitä, miten pantit säilytetään sekä millä tavoin pantit vakuutetaan.

Jos 1 momentissa mainituissa tiedoissa tapahtuu muutos, siitä on viipymättä ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle.

11 a §

Panttilainauslaitoksen on ennen toiminnan aloittamista ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle ne panttilainauslaitoksen osuuksien omistajat, jotka omistavat vähintään 10 prosenttia osakepääomasta taikka joiden osuus tuottaa vähintään 10 prosenttia laitoksen osakkeiden äänivallasta tai muutoin oikeuttaa käyttämään siihen rinnastettavaa vaikutusvaltaa panttilainauslaitoksen hallinnossa, sekä omistusten suuruus. Ilmoituksessa on annettava tarpeelliset tiedot osuuden suuruudesta ja sen omistajasta. Panttilainauslaitoksen on välittömästi ilmoitettava sen tietoon tulleet osuuksien omistuksessa tapahtuneet muutokset.

Jos Lupa- ja valvontavirasto havaitsee osuuden omistuksen vaarantavan panttilainauslaitoksen varovaista ja tervettä liiketoimintaa, Lupa- ja valvontavirasto voi kieltää osuuden omistajan äänivallan käyttämisen.

Lupa- ja valvontavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tässä pykälässä tarkoitettujen tietojen ilmoittamisesta Lupa- ja valvontavirastolle.

11 b §

Toimiluvan haltijan on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle jäljennökset tilintarkastusker-
tomuksesta ja tilinpäätöksestä liitteineen kahden kuukauden kuluessa tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta. Toimiluvan haltijan on myös viipymättä tehtävä Lupa- ja valvontavirastolle

ilmoitus hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan vaihtumisesta ja esitettävä selvitys toimitusjohtajan kelpoisuudesta.

13 a §

Lupa- ja valvontavirasto antaa panttilainauslaitokselle osakeyhtiölain 7 luvun 7 §:ssä tarkoitettua määrää.

Patentti- ja rekisterihallitus ja Lupa- ja valvontavirasto voivat kesken toimikauden erottaa määräämänsä tilintarkastajan toimestaan.

30 §

Osakeyhtiölain 6 luvun 10 §:n 2 momentissa ja 19 §:n 1 momentissa tarkoitettua luvaa antaa panttilainauslaitokselle Lupa- ja valvontavirasto.

30 a §

Jos panttilainauslaitos aikoo siirtää kotipaikkansa Euroopan talousalueeseen kuuluvaan toiseen valtioon siten kuin eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklassa säädetään, panttilainauslaitoksen on lähetettävä Lupa- ja valvontavirastolle jäljennös eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettua siirtosuunnitelmasta ja selonteosta viipymättä sen jälkeen, kun panttilainauslaitos on ilmoittanut suunnitelman rekisteröitäväksi.

Rekisteriviranomainen ei saa antaa eurooppayhtiölain (742/2004) 9 §:n 5 momentissa tarkoitettua todistusta, jos Lupa- ja valvontavirasto on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen saman pykälän 2 momentissa tarkoitettua luvaa myöntämistä, että panttilainauslaitos ei ole noudattanut kotipaikan siirtoa tai Suomessa tapahtuvan toiminnan lopettamista koskevia säännöksiä. Luvan saa antaa ennen kuin kuukausi on kulunut osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräpäivästä vain, jos Lupa- ja valvontavirasto on ilmoittanut, ettei se vastusta kotipaikan siirtoa.

30 b §

Jos panttilainauslaitos osallistuu rajat ylittävään sulautumiseen tai jakautumiseen Euroopan talousalueella, rekisteriviranomainen ei saa antaa tällaista sulautumista koskevaa eurooppayhtiölain 4 §:n 3 momentissa taikka osakeyhtiölain 16 luvun 26 §:ssä tai jakautumista koskevaa 17 luvun 25 §:ssä tarkoitettua todistusta, jos Lupa- ja valvontavirasto on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen saman pykälän 2 momentissa tarkoitettua luvaa myöntämistä, että panttilainauslaitos ei ole noudattanut sulautumista, jakautumista tai Suomessa tapahtuvan toiminnan lopettamista koskevia säännöksiä. Luvan saa antaa ennen kuin kuukausi on kulunut osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tai 17 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräpäivästä vain, jos Lupa- ja valvontavirasto on ilmoittanut, ettei se vastusta sulautumista tai jakautumista.

40 §

Lupa- ja valvontaviraston on kiellettävä panttilainaus toiminta, jota harjoitetaan ilman tässä laissa säädettyä toimilupaa.

Jos toimiluvan haltija laiminlyö, mitä sen velvollisuudeksi tässä laissa tai rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetussa laissa säädetään taikka toimiluvan haltijan yhtiöjärjestyksessä määrätään, Lupa- ja valvontavirasto voi kehottaa toimiluvan haltijaa täyttämään velvollisuutensa määräajassa. (28.6.2017/453)

Lupa- ja valvontavirasto voi asettaa tässä pykälässä tarkoitetun kiellon tai kehotuksen tehosteeksi uhkasakon. Edellä 1 momentissa tarkoitettua kieltoa on kuitenkin tehostettava uhkasakolla, jollei se erityisestä syystä ole tarpeetonta. Uhkasakosta säädetään muilta osin uhkasakolaissa (1113/1990).

40 a §

Lupa- ja valvontaviraston on peruutettava toimilupa, jos:

1) panttilainauslaitoksen toiminnassa on olennaisesti rikottu lakia, asetusta tai viranomaisen niiden nojalla antamia tai vahvistamia määräyksiä taikka jos luvan myöntämiselle säädettyjä edellytyksiä ei enää ole olemassa;

2) panttilainauslaitos on lopettanut toimintansa yli 6 kuukauden ajaksi;

3) panttilainauslaitoksen toimintaa ei ole aloitettu 12 kuukauden sisällä toimiluvan myöntämisestä; tai

4) toimilupaa haettaessa on annettu vääriä tietoja.

Jos Lupa- ja valvontavirasto peruuttaa 1 momentin nojalla panttilainauslaitoksen toimiluvan, Lupa- ja valvontavirasto voi samalla antaa määräyksiä siitä, miten toiminnan lopettamisen tulee tapahtua.

Lupa- ja valvontaviraston on ilmoitettava toimiluvan peruuttamisesta rekisteriviranomaiselle.

Jos toimiluvan peruuttaminen olisi olosuhteisiin nähden kohtuutonta, Lupa- ja valvontavirasto voi sen sijasta antaa toimiluvan haltijalle kirjallisen varoituksen.

Lupa- ja valvontavirasto voi panttilainauslaitoksen hakemuksesta peruuttaa panttilainauslaitoksen toimiluvan, jos panttilainauslaitos on päättänyt lopettaa luvanvaraisen toiminnan harjoittamisen. Tässä momentissa tarkoitettuun toimiluvan peruuttamiseen sovelletaan, mitä 2 ja 3 momentissa säädetään.

40 b §

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada valvontaa sekä toimiluvan myöntämistä ja peruuttamista koskevien asioiden käsittelyä varten tarpeellisia tietoja rikosrekisteristä ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettua sakkorekisteristä.

Lupa- ja valvontavirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus pyynnöstä saada toimiluvan haltijalta tämän lain noudattamisen valvontaa varten muut tarpeelliset tiedot.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

pienien erillisten alueiden siirtämisestä kunnasta toiseen kuntaan annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan pienien erillisten alueiden siirtämisestä kunnasta toiseen kuntaan annetun lain (1197/1997) 5 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1576/2019, seuraavasti:

5 §

Siirtopäätöksen tekeminen ja tiedoksianto

Maanmittauslaitoksen on määrättävä siirtopäätös tulemaan voimaan kalenterivuoden alusta, ja päätös on tehtävä ennen edellisen vuoden kesäkuun loppua. Päätös siirtämisestä on julkaisettava Virallisessa lehdessä sekä lähetettävä viipymättä tiedoksi valtiovarainministeriölle, Kirkkohallitukselle, Digi- ja väestötietovirastolle ja Verohallinnolle sekä asianomaisille kunnille. Lisäksi jäljennös päätöksestä on lähetettävä viipymättä 4 §:n 1 momentissa tarkoitetuille alueiden omistajille. Tieto päätöksestä katsotaan saaduksi, kun se on julkaistu Virallisessa lehdessä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) 5 luvun 2 §:n 1 momentti, 3 §:n 2 momentti, 4 §:n 2 momentti, 5 §:n 4–6 momentti, 6 §:n 1 ja 2 momentti, 7 §:n 2 ja 3 momentti sekä 8 §, 7 luvun 1 §:n 1 momentin 4 kohta ja 1 a §:n 1 momentin 1 kohta, 8 luvun 1 §:n 6 momentti, 2 §:n 3 momentti, 3 §:n 4 momentti, 4 §:n 7 momentti, 7 §, 8 §:n 5 momentti, 10 §:n otsikko sekä 1, 3 ja 4 momentti sekä 11 §:n 3 momentti, 9 luvun 3 §:n 6 momentti, 3 b § ja 6 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 5 luvun 5 §:n 5 momentti ja 9 luvun 6 §:n 2 momentti laissa 406/2018, 7 luvun 1 §:n 1 momentin 4 kohta laeissa 573/2019 ja 187/2023, 7 luvun 1 a §:n 1 momentin 1 kohta ja 9 luvun 3 §:n 6 momentti laissa 573/2019, 8 luvun 11 §:n 3 momentti laissa 600/2021 ja 9 luvun 3 b § laissa 444/2023, seuraavasti:

5 luku

Rahanpesun valvontarekisteri

2 §

Rahanpesun valvontarekisterin pitäjä ja käyttötarkoitus

Lupa- ja valvontavirasto pitää rekisteriä 1 §:ssä tarkoitetuista ilmoitusvelvollisista rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi (*rahanpesun valvontarekisteri*).

---

3 §

Hakemus rekisteriin merkitsemiseksi ja rekisteröinnin edellytykset

---

Lupa- ja valvontaviraston on rekisteröitävä hakija, jos:

- 1) hakijalla on oikeus harjoittaa elinkeinoa Suomessa;
- 2) hakijaa ei ole määrätty liiketoimintakieltoon;
- 3) hakija toimittaa 4 §:ssä tarkoitettut tiedot;
- 4) valuutanvaihtotoimintaa harjoittava ja 1 luvun 2 §:n 1 momentin 21 kohdassa tarkoitettu ilmoitusvelvollinen on 5 §:ssä tarkoitettulla tavalla luotettava.

---

4 §

Rahanpesun valvontarekisteriin merkittävät tiedot ja muutoksista ilmoittaminen

---

Ilmoitusvelvollisen on ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle viipymättä 1 momentissa tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuneista muutoksista.

5 §

Luotettavuus

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada salassapitosäynnösten estämättä sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettuja sakkorekisteristä tiedot, jotka ovat välttämättömiä tässä pykälässä tarkoitettua luotettavuuden selvittämiseksi tai 6 §:ssä tarkoitettua rekisteristä poistamista varten.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada salassapitosäynnösten estämättä ja maksutta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta tietoja rekisteröintiä hakevan veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksuihin taikka Tullin perimiin maksuihin liittyvien rekisteröitymis-, ilmoitus- ja maksuvelvollisuuksien hoitamisesta, toiminnasta, taloudesta ja kytkennöistä, jotka ovat tarpeen tässä pykälässä tarkoitettua luotettavuuden selvittämiseksi, 6 §:ssä tarkoitettua rekisteristä poistamista varten tai rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada 5 momentissa tarkoitettuja tietoja vastaavat tarpeelliset tiedot myös hakijaan liittyvästä Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain (1207/2010) 2 §:ssä tarkoitettua organisaatiosta ja 3 momentissa tarkoitetuista henkilöistä.

---

6 §

Rahanpesun valvontarekisteriin merkittyjen tietojen poistaminen

Lupa- ja valvontaviraston on poistettava ilmoitusvelvollinen rahanpesun valvontarekisteristä, jos:

- 1) ilmoitusvelvollinen ei enää täytä rekisteröinnin edellytyksiä;
  - 2) ilmoitusvelvollisen toiminnassa on olennaisesti rikottu tätä lakia tai Lupa- ja valvontaviraston sen nojalla antamia määräyksiä; tai
  - 3) ilmoitusvelvollinen on lopettanut toimintansa.
- Lupa- ja valvontaviraston on ennen 1 momentin 2 kohtaan perustuvan päätöksen tekemistä varattava ilmoitusvelvolliselle kohtuullinen määräaika puutteen korjaamiselle.
-

7 §

Tietojen antaminen rahanpesun valvontarekisteristä

Sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentissa säädetään, Lupa- ja valvontavirasto saa luovuttaa tiedon luonnollisen henkilön nimestä tai syntymäajasta tulosteena, teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti taikka saattaa ne yleisesti saataville sähköisen tietoverkon kautta. Henkilötietoja voidaan hakea sähköisen tietoverkon kautta vain yksittäisinä hakuina.

Lupa- ja valvontavirasto saa luovuttaa tiedot Lupa- ja valvontaviraston rahanpesun valvontarekisteriin tallennetusta henkilötunnuksen tunnusosasta vain, jos luovuttaminen täyttää viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentissa säädetty edellytykset. Rekisteriin tallennettua henkilötunnuksen tunnusosaa koskevan tiedon antamisen edellytyksenä on, että tietopyynnön tekijä antaa Lupa- ja valvontavirastolle selvityksen tietojen asianmukaisesta suojaamisesta.

8 §

Tietojen päivittäminen väestötietojärjestelmästä, kaupparekisteristä ja yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus päivittää väestötietojärjestelmästä tiedostojaan ja tarkistaa rekisteröitäviksi ilmoitettujen henkilöiden henkilötiedot niiden oikeellisuuden toteamiseksi.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus päivittää rahanpesun valvontarekisterin tietoja kaupparekisteristä ja yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä.

7 luku

Valvonta

1 §

Valvontaviranomaiset ja ilmoitus rahanpesun selvittelykeskukselle

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista valvovat seuraavat viranomaiset:

- 4) Lupa- ja valvontavirasto 1 luvun 2 §:n 1 momentin 13, 14, 16–18 ja 20–26 kohdassa tarkoitettuja ilmoitusvelvollisia siltä osin kuin ne eivät ole tämän momentin 1 kohdan nojalla Finanssivalvonnan valvomia ilmoitusvelvollisia.
-

1 a §

Asianajajayhdistyksen vuosikertomus

Asianajajayhdistyksen on laadittava vuosikertomus, jossa kerrotaan asianajajayhdistyksen:
1) tämän lain 8 luvun nojalla Lupa- ja valvontavirastolle tekemät esitykset seuraamusten määräämiseksi;

---

8 luku

Hallinnolliset seuraamukset

1 §

Rikemaksu

Asianajajayhdistys tekee Lupa- ja valvontavirastolle esityksen rikemaksun määräämisestä 1 luvun 2 §:n 1 momentin 12 kohdassa tarkoitetulle asianajajalle tai hänen apulaiselleen.

---

2 §

Julkinen varoitus

Asianajajayhdistys tekee Lupa- ja valvontavirastolle esityksen julkisen varoituksen määräämisestä 1 luvun 2 §:n 1 momentin 12 kohdassa tarkoitetulle asianajajalle tai hänen apulaiselleen.

---

3 §

Seuraamusmaksu

Asianajajayhdistys tekee Lupa- ja valvontavirastolle esityksen seuraamusmaksun määräämisestä 1 luvun 2 §:n 1 momentin 12 kohdassa tarkoitetulle asianajajalle tai hänen apulaiselleen.

---

4 §

Luotto- tai rahoituslaitokselle määrättävän seuraamusmaksun suuruus

---

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään luotto- tai rahoituslaitokselle määrättävän seuraamusmaksun suuruudesta, sovelletaan myös Lupa- ja valvontaviraston rahoituspalveluja tarjoavalle yritykselle määräämään seuraamusmaksuun, lukuun ottamatta 1 momentin neljättä virkettä.

7 §

Hallinnollisen seuraamuksen määräämisoikeuden vanhentuminen

Valvontaviranomainen ei saa määrätä rikemaksua tai antaa julkista varoitusta eikä Lupa- ja valvontavirasto saa asianajajayhdistyksen tekemän esityksen johdosta määrätä rikemaksua tai antaa julkista varoitusta, jos päätöstä ei ole tehty viiden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti tapahtui, tai jatkettun rikkomuksen tai laiminlyönnin osalta viiden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti päättyi.

Valvontaviranomainen ei saa määrätä seuraamusmaksua eikä Lupa- ja valvontavirasto saa asianajajayhdistyksen tekemän esityksen johdosta määrätä seuraamusmaksua, jos päätöstä ei ole tehty kymmenen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti tapahtui, tai jatkettun rikkomuksen taikka laiminlyönnin osalta viiden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti päättyi.

8 §

Hallinnollisen seuraamuksen ja muun päätöksen julkistaminen

Lupa- ja valvontavirasto julkistaa myös asianajajayhdistyksen esityksestä määräämäänsä rikemaksua, julkista varoitusta tai seuraamusmaksua koskevan päätöksen. Julkistettavat tiedot eivät saa sisältää tietoja asianajajan asiakkaista tai muutoin sellaisia tietoja, joiden perusteella asiakkaan henkilöllisyys tosiasiallisesti paljastuu.

10 §

Asianajajayhdistyksen esitys Lupa- ja valvontavirastolle hallinnollisen seuraamuksen määräämisestä

Edellä 1 luvun 2 §:n 1 momentin 12 kohdassa tarkoitettulle asianajajalle ja hänen apulaiselleen määrättävää rikemaksua, julkista varoitusta ja seuraamusmaksua koskeva asia tulee vireille Lupa- ja valvontavirastossa asianajajayhdistyksen esityksestä. Asianajajayhdistyksen on tehtävä Lupa- ja valvontaviraston kanssa yhteistyötä tutkinnan aikana ennen esityksen tekemistä.

Asianajajayhdistyksen on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle sen pyynnöstä salassapitosäännösten estämättä asian ratkaisemiseksi välttämättömät lisätiedot.

Lupa- ja valvontaviraston on noudatettava viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 22 §:n mukaista salassapitovelvoitetta silloin, kun se käsittelee tietoja, joita koskee asianajajista annetulla lailla säädetty vaitiolovelvollisuus.

11 §

Luotto- tai rahoituslaitokselle määräytyistä seuraamuksista ilmoittaminen Euroopan pankkiviranomaiselle

---

Lupa- ja valvontaviraston on toimitettava Finanssivalvonnalle 1 ja 2 momentissa tarkoitettut tiedot, jotka koskevat rahoituspalveluja tarjoavia yrityksiä. Finanssivalvonnan on toimitettava tiedot edelleen Euroopan pankkiviranomaiselle.

9 luku

Erinäiset säännökset

3 §

Valvontaviranomaisten ja asianajajayhdistyksen kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö sekä tietojenvaihto

---

Finanssivalvonta ja Lupa- ja valvontavirasto voivat käyttää tämän lain nojalla vastaanotettua salassa pidettävää tietoa, joka koskee luotto- tai rahoituslaitosta taikka rahoituspalveluja tarjoavaa yritystä, vain:

- 1) luotto- ja rahoituslaitoksen taikka rahoituspalvelua tarjoavan yrityksen valvonnassa;
  - 2) oikeudenkäynnissä tai hallinnollisessa menettelyssä, jossa haetaan muutosta tai oikaisua Finanssivalvonnan tai Lupa- ja valvontaviraston tekemään päätökseen;
  - 3) luotto- ja rahoituslaitosta sekä rahoituspalveluja tarjoavaa yritystä koskevan lainsäädännön nojalla vireillä olevassa oikeudenkäynnissä.
-

3 b §

Tietojen toimittaminen Euroopan pankkiviranomaiselle

Finanssivalvonnan ja Lupa- ja valvontaviraston on toimitettava Euroopan pankkiviranomaiselle kaikki tiedot, joita se tarvitsee rahanpesudirektiivin mukaisten tehtäviensä hoitamiseen.

6 §

Määräyksenantovaltuus

Finanssivalvonta ja Lupa- ja valvontavirasto voivat antaa määräyksiä valvomansa ilmoitusvelvollisen rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevien tietojen säännöllisestä toimittamisesta ja toimittamistavasta Finanssivalvonnalle ja Lupa- ja valvontavirastolle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tulotietojärjestelmästä annetun lain (53/2018) 13 § 1 momentin 23, 23 a, 23 b ja 25 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 402/2023, seuraavasti:

13 §

Tiedon käyttäjien oikeus saada tietoja tulotietojärjestelmästä

Tulorekisteriyksikkö välittää ja luovuttaa tulorekisterin tietoja, jotka tiedon käyttäjä on salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeutettu muun lain nojalla saamaan suorituksen maksajalta tai toiselta tiedon käyttäjältä, seuraavasti:

23) KEHA:lle palkkaturvalain (866/1998) ja merimiesten palkkaturvalain (1108/2000) toimeenpanoa varten ja elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta annetussa laissa (.../...) säädetyn työvoimapalveluiden toimivuutta sekä tuloksellisuutta ja vaikutuksia koskevan tiedon tuottamista, arviointia ja seurantaa koskevan tehtävän hoitamiseksi;

23 a) KEHA:lle Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineen hallinnoinnista, valvonnasta ja tarkastuksesta annetun lain (537/2022) toimeenpanoa varten;

23 b) KEHA:lle rekrytointitukikokeilusta annetun lain (20/2022) toimeenpanoa varten;

25) elinvoimakeskukselle ulkomaalaislaissa säädetyn yrittäjän oleskeluluvan osapäätöstä varten;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

sijoitusrahastolain 12 luvun 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sijoitusrahastolain (213/2019) 12 luvun 4 §:n 3 momentti seuraavasti:

12 luku

Arvo-osuusjärjestelmään kuuluvat rahasto-osuudet

4 §

Yhteistilillä olevien rahasto-osuuksien lunastaminen omistajien lukuun

Rahastoyhtiön on rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetun lain (281/1931) mukaisesti viipymättä talletettava varat, joista on vähennetty ilmoittamisesta ja lunastamisesta aiheutuneet kulut, Lupa- ja valvontavirastoon pidättämättä itselleen oikeutta saada talletettua takaisin. Rahasto-osuudenomistaja tai 1 §:n 3 momentissa tarkoitettu henkilö voi osuustodistusta vastaan nostaa rahasto-osuutta vastaavan osuuden varoista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

säästöpankkilain 44 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan säästöpankkilain (1502/2001) 44 b §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 664/2022, seuraavasti:

44 b §

Ylimääräinen isäntien kokous on pidettävä, kun isäntien puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, pankin hallintoneuvosto tai hallitus pitää sitä tarpeellisena taikka kun pankin tilintarkastaja tai kolmannes isännistä tai vähintään isäntien lukumäärän kolmannesta vastaava määrä isäntiä valittaessa äänioikeutettuja tallettajia taikka kantarahasto-osuuksien omistajat, joilla on vähintään yksi kymmenesosa kaikista kantarahasto-osuuksista, kirjallisesti hallitukselta sitä vaativat ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Kokouskutsu on toimitettava 14 päivän kuluessa siitä, kun tallettajat tai kantarahasto-osuuden omistajat ovat esittäneet vaatimuksen. Jollei kutsua ole määräjassa toimitettu, Lupa- ja valvontaviraston tulee tallettajan tai kantarahasto-osuuden omistajan hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle pankin kustannuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

valtion virkamieslain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtion virkamieslain (750/1994) 7 §:n 1 momentin 9 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1171/2019, seuraavasti:

7 §

Seuraaviin virkoihin voidaan nimittää vain Suomen kansalainen:

---

9) valtiovarainministeriön ja Digi- ja väestötietoviraston virka, johon kuuluu tieto- ja kyber- turvallisuuden olennaisesti vaikuttavia tehtäviä, Tullin virka, johon kuuluu oikeus pidättämiseen tai Suomen alueellisen koskemattomuuden valvontaan ja turvaamiseen osallistuminen tai

Tullin toimialaan kuuluvia rikostutkinta- ja valvontatehtäviä, sekä Tullin pääjohtajan välittömänä alaisena toimivan johtajan virka, Lupa- ja valvontaviraston pelastustoimen ja varautumisen osaston osastopäällikön virka sekä Digi- ja väestötietoviraston pääjohtajan välittömänä alaisena toimivan johtajan virka;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

varainsiirtoverolain 13 ja 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan varainsiirtoverolain (931/1996) 13 § ja 14 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 13 § laissa 1436/2009 ja 14 §:n 2 momentti laissa 1000/2011, seuraavasti:

13 §

Eräät kiinteistön vaihdot

Veroa ei ole suoritettava siltä osin kuin kiinteistö on saatu vaihtamalla se toiseen kiinteistöön ja:

- 1) vaihto johtaa elinvoimakeskuksen tai metsäkeskuksen antaman todistuksen mukaan maatai metsätalouden harjoittamisen kannalta olennaisesti sopivampaan tilussijoitukseen; tai
- 2) vaihto on tapahtunut luonnonsuojelulain (9/2023) mukaisen luonnonsuojelualan perustamiseksi.

14 §

Eräät maatalouselinkeinolainsäädännön mukaiset luovutukset

Verovapauden edellytyksenä on elinvoimakeskuksen antama todistus siitä, että luovutus tapahtuu tai on tapahtunut 1 momentin 1 kohdassa mainittuun tarkoitukseen tai että luovutuksen saajalle on myönnetty 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu laina taikka että hänen vastattavakseen on siirretty 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu laina.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

OKM:n lait alkavat tästä

#.

Laki

ammattikorkeakoululain 34 ja 35 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ammattikorkeakoululain (932/2014) 34 §:n 6 momentti ja 35 §:n 2 momentti seuraavasti:

34 §

Opiskeluoikeuden peruuttamiseen liittyvä tiedonsaanti

Ammattikorkeakoululla on salassapitosäännösten estämättä velvollisuus Lupa- ja valvontavirastolle sille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot vireillä olevasta 33 §:ssä tarkoitettusta opiskeluoikeuden peruuttamisesta koskevasta käsittelystä sekä opiskeluoikeuden peruuttamista tai muuhun koulutukseen siirtämistä koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista.

35 §

Opiskeluoikeuden palauttaminen

Ammattikorkeakoululla on salassapitosäännösten estämättä velvollisuus antaa Lupa- ja valvontavirastolle sille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot opiskeluoikeuden palauttamista koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

#.

Laki

hautausoimilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hautausoimilain (457/2003) 8, 10 §:n 2 mom., 15 §:n 2 ja 3 mom., 16 §:n 1 ja 3 mom., 17 §:n 1 ja 4 mom., 21, 24 ja 26 § sekä 28 §:n 6 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1451/2009, seuraavasti:

8 §

Rekisteröity uskonnollinen yhdyskunta taikka muu rekisteröity yhteisö tai säätiö hautausmaan ylläpitäjänä

Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää rekisteröidylle uskonnolliselle yhdyskunnalle tai sen rekisteröidylle paikallisyhteisölle taikka muulle rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle luvan perustaa hautausmaa. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että hakijalla on edellytykset ylläpitää hautausmaata asianmukaisesti ja että muut hautausmaan perustamiselle säädetyt edellytykset täyttyvät. Hautausmaata ei saa ylläpitää taloudellisen voiton tavoittelemiseksi.

Lupahakemukseen on liitettävä selvitys siitä, miten hautausmaan ylläpito tullaan järjestämään. Lupa voidaan sisällyttää tarpeellisia hautausmaan ylläpitoa ja hoitoa koskevia ehtoja. Hautausmaan alueen laajentamiseen tai supistamiseen tulee saada Lupa- ja valvontaviraston lupa.

Lupa- ja valvontavirasto voi määrääjäksi tai toistaiseksi kieltää hautaamasta tässä pykälässä tarkoitettuun hautausmaahan, jos hakija on antanut virheellisiä tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet luvan myöntämiseen tai jos toiminnassa rikotaan olennaisella tavalla tämän lain säännöksiä tai lupaehtoja.

10 §

Ilmoitukset lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin

Edellä 3 ja 7 §:ssä tarkoitetun hautausmaan ylläpitäjän on ilmoitettava maakaaren 5 luvun 2 §:ssä tarkoitetulle kirjaamisviranomaiselle päätöksestä, joka koskee hautausmaan perustamista sen omistamalle kiinteistölle. Sama koskee päätöstä hautausmaan perustamisesta 9 §:n 1 momentissa tarkoitetun vuokra- tai muun käyttöoikeuden nojalla hallitulle kiinteistölle. Milloin

hautausmaan ylläpitoon on myönnetty 8 §:n mukainen lupa, Lupa- ja valvontaviraston on tehtävä maakaaren 5 luvun 2 §:ssä tarkoitettulle kirjaamisviranomaiselle ilmoitus siitä kiinteistöstä tai 9 §:n 1 momentissa tarkoitettusta oikeudesta, jota lupapäätös koskee. Alistettavasta päätöksestä ilmoitus tehdään sen jälkeen, kun alustusviranomainen on ratkaissut asian.

---

15 §

Hautausmaan lakkauttaminen

Rekisteröidyn uskonnollisen yhdyskunnan taikka muun rekisteröidyn yhteisön tai säätiön ylläpitämä hautausmaa voidaan lakkauttaa, kun 1 momentissa mainittu määräaika on kulunut ja Lupa- ja valvontavirasto on antanut siihen luvan.

Erityisen painavasta syystä hautausmaa voidaan Lupa- ja valvontaviraston luvalla lakkauttaa ja hautausmaan alue ottaa muuhun käyttöön 1 momentissa säädettyä aikaisemmin. Haudattujen lähimmille omaisille ja hautaoikeuden haltijalle on tällöin varattava tilaisuus tulla kuulluiksi.

16 §

Yksityisen haudan perustaminen

Lupa- ja valvontavirasto voi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää luvan perustaa yksityinen hauta nimetyn vainajan hautaamiseen hautaustarkoitukseen sopivaan paikkaan. Yksityisen haudan paikka tulee selvästi merkitä.

Yksityisestä haudasta on muuten soveltuvin osin voimassa, mitä 2 §:ssä, 8 §:n 2 momentissa, 13 §:n 1 momentissa sekä 15 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään sekä terveydensuojelulaissa ja sen nojalla hautaamisesta säädetään. Lupa- ja valvontaviraston on huolehdittava yksityistä hautausta koskevan merkinnän tekemisestä kiinteistötietojärjestelmään asianomaisen kiinteistörekisteriyksikön kohdalle. Merkintä poistetaan, kun yksityinen hauta on lakkautettu.

17 §

Krematorion perustaminen

Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää 3 ja 7 §:ssä tarkoitettulle julkisyhteisölle ja 8 §:ssä tarkoitettulle yhteisölle tai säätiölle luvan ylläpitää krematoriota.

Lupa- ja valvontavirasto voi määrääjäksi kieltää krematorion toiminnan tai erityisen painavista syistä peruuttaa myöntämänsä ylläpitoluvan, jos hakija on antanut virheellisiä tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet luvan myöntämiseen, tai jos toiminnassa toistuvasti rikotaan tämän lain säännöksiä tai lupaehtoja.

21 §

Krematorion toiminnan lopettaminen

Krematorion ylläpitäjän on tehtävä toiminnan lopettamisesta ilmoitus Lupa- ja valvontavirastolle.

24 §

Haudatun ruumiin tai tuhkan siirto

Haudattu ruumis tai tuhka saadaan erityisen painavista syistä Lupa- ja valvontaviraston luvalla siirtää toiseen hautaan. Haudatun ruumiin siirtämiseen tarvittavasta terveydensuojeluviranomaisen luvasta säädetään erikseen.

26 §

Valvonta ja hallintopakko

Lupa- ja valvontavirasto valvoo tämän lain mukaisten velvoitteiden täyttämistä. Lupa- ja valvontavirastolla on, sen estämättä, mitä salassapidosta erikseen säädetään, oikeus saada viranomaiselta, hautausmaan ja krematorion ylläpitäjältä sekä yksityisen haudan haltijalta valvonnan edellyttämät tiedot.

Jos hautausmaan tai krematorion ylläpitäjä taikka yksityisen haudan haltija on tämän lain mukaisia tehtäviä hoitaessaan jättänyt noudattamatta tässä laissa säädetyn tai sen nojalla määrätyn velvoitteen, voi Lupa- ja valvontavirasto sakon tai teettämisen uhalla määrätä mainitun tahon noudattamaan velvoitetta siten kuin uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

28 §

Voimaantulo- ja siirtymäsäännös

Tämän lain voimaan tullessa käytössä olevasta yksityisestä haudasta voi Lupa- ja valvontavirasto tehdä 16 §:n 3 momentissa tarkoitetun merkinnän kiinteistötietojärjestelmään. Jos tällainen merkintä tulee tehtäväksi ennen 1 päivää kesäkuuta 2005, merkintä tehdään kiinteistörekisteriin asianomaisen rekisteriyksikön kohdalle. Lupa- ja valvontaviraston tulee ilmoittaa kiinteistörekisterin pitäjälle merkinnän tekemistä varten tarpeelliset tiedot.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 ____.

#.

Laki

ammattillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 111 §:n 1 momentti ja 118 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 111 §:n 1 momentti laissa 1048/2020 ja 118 §:n 3 momentti laissa 531/2017, seuraavasti:

111 §

Oikaisuvaatimus

Tässä laissa tarkoitettuun koulutuksen järjestäjän päätökseen saa vaatia oikaisua Lupa- ja valvontavirastolta, jollei tässä laissa toisin säädetä, jos päätös koskee:

- 1) 11 §:ssä tarkoitettua työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen suoritusaikaa; (30.12.2020/1218)
- 2) 43 §:ssä tarkoitettua opiskelijaksi ottamista;
- 3) 64 §:ssä tarkoitettua erityistä tukea tai mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettua osaamisen arvioinnin mukauttamista;
- 4) 66 §:ssä tarkoitettua ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeamista;
- 5) 84 §:ssä tarkoitettua huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämisvelvollisuutta;
- 6) 96 §:n 3 momentissa tarkoitettua opiskelijan oikeutta väliaikaisesti keskeyttää opintonsa;
- 7) 97 §:ssä tarkoitettua opiskelijan katsomista eronneeksi.

---

118 §

Henkilöstö

Rehtorin ja opettajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Lupa- ja valvontavirasto voi erityisestä syystä myöntää kelpoisuusvaatimuksista erivapauden. Yliopisto voi yksittäistapauksessa todeta henkilön kelpoiseksi antamaan opetusta jollakin taiteen- alalla siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

#.

Laki

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksista annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksista annetun lain 7 § (682/2021)
seuraavasti:

7 §

Yhteistyö Opetushallituksen ja työ- ja elinkeinohallinnon alueellisten toimijoiden kanssa

---

Palvelukeskuksen tulee tehdä yhteistyötä Opetushallituksen ja elinvoimakeskuksen kanssa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 ____.

#.

Laki

kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetun lain 27 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetun lain (1433/2007) 27 §:n 3 mom., sellaisena kuin se on laissa 672/2013, seuraavasti:

27 §

Laiminlyönnin oikaiseminen

Jollei 1 tai 2 momentin nojalla annettua kehotusta noudateta, Lupa- ja valvontavirasto voi Kansalliskirjaston tai instituutin hakemuksesta velvoittaa luovutus- tai tallettamisvelvollisen sakkon uhalla täyttämään velvollisuutensa tai korjaamaan rikkomuksensa. Uhkasakon asettamisesta ja maksettavaksi tuomitsemisesta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

#.

Laki

kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain (166/2019) 4 §:n 2 mom. seuraavasti:

4 §

Valtion viranomaisten tehtävät

Kulttuurin ja taiteen edistämisen tehtäviä alueilla hoitavat Museovirasto, Taiteen edistämiskeskus ja elinvoimakeskus niitä koskevan lainsäädännön mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 ____.

#.

Laki

opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 40 §, 42 §:n 2 momentti, 57 §:n 1 momentti ja 64 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 40 § laissa 938/2013, 42 §:n 2 momentti ja 57 §:n 1 momentti laissa 1410/2014 ja 64 §:n 1 momentti laissa 1126/2022, seuraavasti:

40 §

Valtionavustuksen hakeminen

Perustamishankkeen valtionavustusta koskevat, valtionapuviranomaiselle osoitetut hakemukset tulee toimittaa Lupa- ja valvontavirastolle sen vuoden loppuun mennessä, joka edeltää sitä vuotta, jonka talousarvion perusteella valtionavustusta haetaan, ellei opetus- ja kulttuuriministeriö toisin määrää. Hakemukseen tulee liittää arvio hankkeen toteuttamisajankohdasta.

42 §

Perustamishankkeiden rahoitussuunnitelma

Liikuntalain mukaisen toiminnan perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmaa varten VALO-virasto laatii 1 §:ssä mainitun liikuntalain mukaisen toiminnan järjestäjiltä saatujen ehdotusten perusteella luettelon alueittain toteutettaviksi aiotuista perustamishankkeista. Hankkeet merkitään luetteloön niiden arvioidussa kiireellisyysjärjestyksessä. Ehdotukset luetteloita varten on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle luettelon laatimista edeltävän vuoden loppuun mennessä.

---

57 §

Valtionapuviranomainen

Lupa- ja valvontavirasto on valtionapuviranomainen 45 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa asioissa ja 1 §:n 3 momentin mukaisissa perustamishankkeita koskevissa asioissa lukuun ottamatta opetus- ja kulttuuriministeriön ennen vuotta 2007 myöntämien perustamishankkeiden valtionosuuksien ja avustusten maksamista.

---

64 §

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain eräiden säännösten soveltaminen

Tässä laissa tarkoitettuun rahoitukseen sovelletaan lisäksi seuraavia kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain säännöksiä:

- 1) 21 §:n 2 momentin säännöstä uusista ja laajentuvista valtionosuustehtävistä;
  - 2) 53 §:n 2 momentin säännöstä kunnan asukasmäärän määräytymisestä;
  - 3) 54 §:n 3 momentin säännöstä valtionosuuden myöntämisestä kuntajakoa muutettaessa;
  - 4) 55 §:n säännöstä valtionosuuksien määräytymisestä kunnan alueen jakamistapauksissa;
  - 5) 56 §:n säännöstä Lupa- ja valvontaviraston toimivallasta uhkasakon asettamiseen.
-

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 ____.

#.

Laki

opiskelijoiden oikeusturvalautakunnasta annetun lain 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan opiskelijoiden oikeusturvalautakunnasta annetun lain (1409/2011) 12 §:n 3 mom. sellaisena kuin se on laissa 1409/2011, seuraavasti:

12 §

Oikeus saada tietoja ja virka-apua

Lautakunnalla ja hallinto-oikeudella on salassapitosäännösten estämättä velvollisuus antaa Lupa- ja valvontavirastolle sille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot viireillä olevasta opiskeluoikeuden peruuttamista ja palauttamista koskevasta käsittelystä sekä opiskeluoikeuden peruuttamista ja palauttamista koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

#.

Laki

taiteen perusopetuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan taiteen perusopetuksesta annetun lain (633/1998) 9 §:n 3 mom., 10 §:n 2 mom. ja 11 §:n 3 mom., sellaisina kuin ne ovat, 9 §:n 3 mom. laissa 1447/2009, 10 §:n 2 mom. laissa 957/2015 ja 11 §:n 3 mom. laissa 1415/2014, seuraavasti:

9 §

Henkilöstö

Rehtorin ja opettajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Lupa- ja valvontavirasto voi erityisestä syystä myöntää rehtorin kelpoisuusvaatimuksista erivapauden. Yliopisto voi yksittäistapauksessa todeta henkilön kelpoiseksi antamaan opetusta. Yliopistojen antamasta kelpoisuustodistuksesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

10 §

Muutoksenhaku

Päätökseen, joka koskee 12 §:ssä tarkoitettua oppilasmaksua ja oppilaaksi ottamista, saa vaatia oikaisua Lupa- ja valvontavirastolta siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään, jollei muualla laissa toisin säädetä.

---

11 §

Valtionosuus

Koulutuksen järjestäjälle voidaan myöntää valtionavustusta valtion talousarvioon otetun määrärahan rajoissa siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa säädetään.

Valtionavustusta voidaan myöntää myös investointeihin siten kuin valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään. Valtionapuviranomaisena investointiavustuksia koskevissa asioissa on Lupa- ja valvontavirasto.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 ____.

#.

Laki

tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetun lain 25 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan tutkintokoulutukseen valmentavasta laista annetun lain (1215/2020) 25 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1215/2020, seuraavasti:

25 §

Muutoksenhaku

Tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua Lupa- ja valvontavirastolta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos päätös koskee:

- 1) 10 §:ssä tarkoitettua opiskelijaksi ottamista;
- 2) 11 §:ssä tarkoitettua lisäajan myöntämistä opintojen loppuun saattamiseksi;
- 3) 17 §:ssä tarkoitettua opiskelijan oikeutta väliaikaisesti keskeyttää opintonsa;
- 4) 18 §:ssä tarkoitettua opiskelijan katsomista eronneeksi;
- 5) 21 §:ssä tarkoitettua opiskelijan oikeutta erityiseen tukeen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

#.

Laki

valtion ja yksityisen järjestämän koulutuksen hallinnosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan valtion ja yksityisen järjestämän koulutuksen hallinnosta annetun lain (634/1998) 6 §, sellaisena kuin se on laissa 1448/2009, seuraavasti:

6 §

Laillisuusvalvonta

Lupa- ja valvontavirasto voi kantelun perusteella tutkia, onko tässä laissa tarkoitettua koulutusta järjestettäessä toimittu säännösten ja määräysten mukaan. Lupa- ja valvontavirasto on toimivaltainen tutkimaan myös ulkomailla järjestettyä opetusta koskevan asian.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 ____.

#.

Laki

vapaasta sivistystyöstä annetun lain 25 k ja 25 l §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) 25 k §:n 2 ja 3 momentti ja 25 l §:n 2 momentti, sellaisena kuin ne ovat laissa 1219/2020, seuraavasti:

25 k §

Muutoksenhaku arviointia koskevaan päätökseen

Opiskelija saa vaatia oikaisua pyynnöstä tehtyyn uuteen arviointiin tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, Lupa- ja valvontavirastolta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Lupa- ja valvontaviraston päätökseen, jolla on ratkaistu 2 momentissa tarkoitettua asiaa koskeva oikaisuvaatimus, ei saa hakea muutosta valittamalla.

25 l §

Muutoksenhaku oppivelvollisille suunnattua koulutusta koskevaan päätökseen

Tässä luvussa tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua Lupa- ja valvontavirastolta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos päätös koskee:

- 1) 25 b §:n 3 momentissa tarkoitettua koulutuksen suoritusaikaa;
- 2) 25 e §:ssä tarkoitettua opiskelijaksi ottamista;
- 3) 25 i §:ssä tarkoitettua opiskelijan eronneeksi katsomista.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

#.

Laki

yleisistä kirjastoista annetun lain 4 ja 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yleisistä kirjastoista annetun lain (1492/2016) 4 §:n 2 mom. ja 16 §:n 2 mom. seuraavasti:

4 §

Valtion viranomaisten tehtävät

Lupa- ja valvontaviraston tehtävänä on:

- 1) edistää yleisiä kirjastoja koskevien valtakunnallisten kirjastopoliittisten tavoitteiden toteutumista;
- 2) seurata ja arvioida yleisten kirjastojen toimintaa;
- 3) edistää yleisten kirjastojen paikallisia, alueellisia, valtakunnallisia ja kansainvälisiä kehittämissankkeita;
- 4) suorittaa muut opetus- ja kulttuuriministeriön antamat tehtävät.

16 §

Arviointi

Valtakunnallisesta arvioinnista sekä valtakunnallisesta osallistumisesta kansainväliseen arviointiin päättää opetus- ja kulttuuriministeriö, joka vastaa arvioinnin toteutuksesta yhdessä Lupa- ja valvontaviraston kanssa. Kunta on velvollinen osallistumaan tässä momentissa tarkoitettuun arviointiin.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

#.

Laki

ylioppilastutkinnosta annetun lain 21 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ylioppilastutkinnosta annetun lain (502/2019) 21 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 502/2019, seuraavasti:

21 §

Muutoksenhaku rehtorin ja koulutuksen järjestäjän monijäsenisen toimielimen päätökseen

Rehtorin päätökseen, jolla on 8 §:n 1 momentin mukaisesti evätty osallistumisoikeus ylioppilastutkintoon tai sen kokeeseen, saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Lupa- ja valvontaviraston oikaisumenettelyssä antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 ____.

#.

Laki

liikuntalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan liikuntalain (390/2015) 4 §:n 2 momentti, 7 §:n 1 momentti sekä 9 ja 15 §, sellaisena kuin niistä on 15 § laissa 144/2023, seuraavasti:

4 §

Valtion vastuu

Liikunnan alueellisesti hoidettavista valtionhallinnon tehtävistä vastaa Lupa- ja valvontavirasto. Tehtävistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

---

7 §

Alueellinen liikuntaneuvosto

Lupa- ja valvontavirastossa on asiantuntijaelimenä alueellinen liikuntaneuvosto, jonka maakunnan liitto asettaa.

---

9 §

Rahoitus liikunnan alueellisesti hoidettaviin valtionhallinnon tehtäviin

Opetus- ja kulttuuriministeriö osoittaa Lupa- ja valvontaviraston käyttöön vuosittain liikunnan alueellisesti hoidettaviin valtionhallinnon tehtäviin määrärahat, joiden käytöstä sovitaan Lupa- ja valvontaviraston kanssa. Ministeriö voi osoittaa Lupa- ja valvontavirastolle myös muita määrärahoja edelleen avustuksina myönnettäviksi.

15 §

Valtionapuviranomainen

Valtionapuviranomainen 8–14 §:ssä tarkoitettujen avustusten osalta on opetus- ja kulttuuri-
ministeriö. Lupa- ja valvontavirasto toimii valtionapuviranomaisena muissa kuin kustannuksil-
taan merkittävässä perustamishankkeissa sekä 9 §:ssä tarkoitetun viraston käyttöön osoitettujen
määrärahojen myöntämisessä. Suomen Akatemia voi toimia valtionapuviranomaisena liikunta-
tieteellisten avustusten myöntämisessä. Toimivallan jaosta valtionapuviranomaisten välillä voi-
daan tarkemmin säätää valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 _____.

#.

Laki

lukiolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan lukiolain (714/2018) 49 §, 51 §, 53 §:n 2 momentti, 54 §:n 2 momentti, 55 §, 57 §:n 3 momentti ja 61 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 49 §, 53 §:n 2 momentti, 54 §:n 2 momentti, 55 §, 57 §:n 3 momentti, 61 §:n 2 momentti laissa 714/2018 ja 51 § laissa 163/2022, seuraavasti:

49 §

Oikaisuvaatimus

Tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua Lupa- ja valvontavirastolta siten kuin hallintolaissa säädetään, jos päätös koskee:

- 1) opiskelijaksi ottamista;
- 2) 23 §:n 2 momentissa tarkoitettua lisäajan myöntämistä tai 24 §:ssä tarkoitettua opiskeluaikeuden päättymistä;
- 3) suoritettujen opintojen hyväksi lukemista;
- 4) opiskelun poikkeavaa järjestämistä;
- 5) oikeutta saada uskonnon tai elämäntiedon opetusta.

51 §

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus Lupa- ja valvontavirastoon 49 §:ssä tarkoitettussa asiassa, valitus 49 §:ssä tarkoitettuun oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä sekä valitus päätöksestä, joka koskee opiskelijalle annettavaa varoitusta, opiskelijan määräaikaista erottamista taikka asuntolasta erottamista määräajaksi tai lopullisesti, tulee tehdä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaamisesta.

53 §

Muutoksenhaku opiskelijan arviointia koskevaan päätökseen

Opiskelija saa vaatia oikaisua pyynnöstä tehtyyn uuteen arviointiin tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, Lupa- ja valvontavirastolta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista siten kuin hallintolaissa säädetään. Otettuaan oikaisuvaatimuksen tutkittavakseen Lupa- ja valvontavirasto voi muuttaa hallintopäätöstä, kumota päätöksen, hylätä oikaisuvaatimuksen tai palauttaa asian rehtorille uudelleen käsiteltäväksi.

54 §

Valituskiellot

Hallinto-oikeuden päätökseen, jolla on ratkaistu 49 §:ssä tarkoitettua asiaa koskeva valitus, ja Lupa- ja valvontaviraston päätökseen, jolla on ratkaistu 53 §:ssä tarkoitettua asiaa koskeva oikaisuvaatimus, ei saa hakea muutosta valittamalla.

55 §

Toimivaltainen hallinto-oikeus ja aluehallintoviranomainen

Kun opetusta järjestetään ulkomailla, toimivaltainen hallinto-oikeus on Helsingin hallinto-oikeus ja toimivaltainen aluehallintoviranomainen on Lupa- ja valvontavirasto.

57 §

Henkilöstö

Rehtorin ja opettajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Lupa- ja valvontavirasto voi erityisestä syystä myöntää kelpoisuusvaatimuksista erivapauden.

61 §

Rahoitus

Valtionavustusta voidaan myöntää myös investointihankkeisiin siten kuin valtionavustulaissa (688/2001) säädetään. Valtionapuviranomaisena investointihankkeissa on Lupa- ja valvontavirasto.

Tämä laki tulee voimaan päivänä   kuuta 20 .

#.

Laki

muinaismuistolain 7 ja 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan muinaismuistolain (295/1963) 7 §:n 3 mom. ja 18 §:n 3 mom., sellaisena kuin ne ovat laissa 1443/2009, seuraavasti:

7 §

Milloin kiinteistö, jolla suoja-alue sijaitsee, on saamisen tai toistuvan raha- tai tavaratulon kantamisoikeuden panttina, on korvaus, josta edellä tässä pykälässä säädetään, talletettava Lupa- ja valvontavirastoon ja jaettava niin kuin ulosmitatun omaisuuden myyntihinnasta säädetään. Panttioikeuden haltijalla on talletettuun korvausmäärään yhtäläinen oikeus kuin kiinteistöön. Tallettamista ei saa kuitenkaan toimittaa, jos esitetään panttioikeuden haltijan suostumus korvauksen tallettamatta jättämiseen taikka jos korvattavan edun vähäisyyden vuoksi tai muusta sellaisesta syystä haitan ei ole katsottava sanottavasti heikentäneen vakuuden arvoa.

18 §

Lupa- ja valvontavirasto voi tarvittaessa uhkasakkoa käyttäen kieltää ryhtymästä 1 momentissa tarkoitetulla alueella tutkimusta vaarantaviin toimenpiteisiin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 ____.

#.

Laki

nuorisolain 4 ja 25 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan nuorisolain (1285/2016) 4 §:n 2 momentti ja 25 §:n 2 momentti seuraavasti:

4 §

Valtion vastuu

Nuorisotyön ja -politiikan alueellisesti hoidettavista valtionhallinnon tehtävistä vastaa Lupa- ja valvontavirasto. Tehtävistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

---

25 §

Valtionapuviranomainen

Ministeriö voi osoittaa Lupa- ja valvontaviraston myönnettäväksi valtion talousarvioon otettuja avustusmäärärahoja.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 ____.

#.

Laki

oppilas- ja opiskelijahuoltolain 10 ja 26 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013) 10 §:n 1 momentti ja 26 §:n 3 momentti, sellaisena kuin ne ovat laissa 886/2017, seuraavasti:

10 §

Opetuksen ja koulutuksen tueksi järjestettävät sosiaali- ja terveystalvet erityisoppilaitoksissa

Sen estämättä mitä yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990) säädetään, perusopetuslain 7 ja 8 §:ssä tarkoitettu opetuksen järjestäjä, jonka tehtävänä on opetuksen järjestäminen vaikeimmin vammaisille lapsille sekä ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 27 §:n 2 momentissa tarkoitettu koulutuksen järjestäjä saavat opetuksen ja koulutuksen tueksi järjestää opiskelijoilleen terveydenhuollon palveluja. Koulutuksen järjestäjän on tehtävä Lupa- ja valvontavirastolle ilmoitus, joka sisältää yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettut tiedot. Toiminnasta vastaa koulutuksen järjestäjän nimeämä terveydenhuollon ammattihenkilö, jonka tulee olla mainituksa 4 §:ssä tarkoitettun lupaviranomaisen hyväksymä.

26 §

Opiskeluhuollon valvonta

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus oma-aloitteisesti ottaa tutkittavaksi, onko koulutuksen järjestäjä järjestänyt 6 §:ssä tarkoitettun opiskeluhuollon tämän lain mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____ .

#.

Laki

oppivelvollisuuslain 24 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan oppivelvollisuuslain (1214/2020) 24 § seuraavasti:

24 §

Muutoksenhaku

Pidennettyä oppivelvollisuutta, 7 §:ssä tarkoitettua oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämistä tai 15 §:ssä tarkoitettua opiskelupaikan osoittamista koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua Lupa- ja valvontavirastolta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Koulutuksen järjestäjä ei saa vaatia oikaisua 15 §:ssä tarkoitettuun päätökseen. Muutoin oikaisuvaatimusmenettelyssä sovelletaan, mitä hallintolaissa säädetään.

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Edellä tarkoitettu valitus on käsiteltävä kiireellisenä. Lupa- ja valvontaviraston opiskelupaikan osoittamista koskevassa asiassa oikaisuvaatimuksen perusteella antama päätös voidaan panna täytäntöön siitä tehdystä valituksesta huolimatta, ellei hallinto-oikeus toisin määrää. Hallinto-oikeuden päätökseen, jolla on ratkaistu pidennettyä oppivelvollisuutta tai 7 §:ssä tarkoitettua oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämistä koskeva valitus, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Muutoin muutoksenhaussa hallintotuomioistuimeen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 ____.

#.

Laki

perusopetuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan perusopetuslain (628/1998) 37 §:n 3 momentti, 42 ja 42 b §, 42 c §:n 2 momentti, 42 d §:n 2 momentti, 42 f ja 43 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 37 §:n 3 momentti laissa 1444/2009, 42 §:n 1 momentin 1, 2 ja 4 kohta, 42 c §:n 2 momentti, 42 d §:n 2 momentti ja 42 f § laissa 959/2015, 42 §:n 1 momentin 6 kohta laissa 1216/2020, 3 kohta ja 2 momentti laissa 163/2022 ja 7 kohta laissa 716/2022, sekä 43 §:n 2 momentti laissa 1412/2014, seuraavasti:

37 §

Henkilöstö

Rehtorin ja opettajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Opetushallitus voi tarvittaessa antaa asetuksen säännöksiä täydentäviä määräyksiä. Lupa- ja valvontavirasto voi erityisestä syystä myöntää kelpoisuusvaatimuksista erivapauden.

42 §

Oikaisuvaatimus

Tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua Lupa- ja valvontavirastolta, jollei tässä laissa toisin säädetä, jos päätös koskee:

- 1) oppilaaksi ottamista;
  - 2) 13 §:ssä tarkoitettua oikeutta saada uskonnon ja elämänkatsomustiedon opetusta;
  - 3) 17 §:ssä tarkoitetun erityisen tuen järjestämistä ja erityiseen tukeen kuuluvia 31 §:n mukaisia tulkittamis- ja avustajapalveluja, muita opetuspalveluja ja erityisiä apuvälineitä;
  - 4) 18 §:ssä säädettyjä erityisiä opetusjärjestelyjä;
  - 5) 27 §:ssä säädettyä perusopetuksen poikkeavaa aloittamisajankohtaa;
  - 6) 46 a §:ssä tarkoitettua oppilaan tai opiskelijan eronneeksi katsomista.
- Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

42 b §

Muutoksenhakuaika

Oikaisuvaatimus 42 §:ssä tarkoitettussa asiassa Lupa- ja valvontavirastoon, valitus hallintotuomioistuimeen 42 §:ssä tarkoitettuun oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä ja valitus päätöksestä, joka koskee oppilaalle annettavaa kirjallista varoitusta sekä määräaikaista erottamista, tulee tehdä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tässä pykälässä tarkoitettut asiat tulee käsitellä kiireellisinä.

42 c §

Muutoksenhaku oppilaan arviointia koskevaan päätökseen

Oppilaan huoltaja tai muu laillinen edustaja taikka 15 vuotta täyttänyt oppilas itse saa vaatia oikaisua pyynnöstä tehtyyn uuteen arviointiin tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, Lupa- ja valvontavirastolta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista siten kuin hallintolaissa säädetään. Otettuaan oikaisuvaatimuksen tutkittavakseen Lupa- ja valvontavirasto voi muuttaa hallintopäätöstä, kumota päätöksen, hylätä oikaisuvaatimuksen tai palauttaa asian rehtorille uudelleen käsiteltäväksi.

42 d §

Valituskiellot

Lupa- ja valvontaviraston päätökseen, jolla on ratkaistu 42 c §:ssä tarkoitettua asiaa koskeva oikaisuvaatimus, ei saa hakea muutosta valittamalla.

---

42 f §

Toimivaltainen hallinto-oikeus

Kun opetusta järjestetään ulkomailla, toimivaltainen hallinto-oikeus on Helsingin hallinto-oikeus.

43 §

Rahoitus

Perusopetuslain mukaiseen opetukseen ja toimintaan voidaan valtion talousarvioon otetun määrärahan rajoissa myöntää valtionavustusta siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa säädetään. Valtionavustusta voidaan myöntää myös investointihankkeisiin siten kuin valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään. Investointihankkeiden valtionapuviranomaisena on Lupa- ja valvontavirasto.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 ____.

#.

Laki

tekijänoikeuslain 26 l pykälän muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tekijänoikeuslain (404/1961) 26 l §:n 1-3 mom., sellaisena kuin ne ovat laissa
1442/2009, ja

lisätään 26 l §:ään uusi 5 momentti seuraavasti:

26 l §

Tiedonanto- ja selvitysvelvollisuuden noudattamisen valvonta

Lupa- ja valvontavirasto voi järjestön hakemuksesta velvoittaa myyjän täyttämään 26 k §:n 2 momentissa tarkoitetun velvollisuutensa sakon uhalla. Uhkasakon asettamisesta ja maksettavaksi tuomitsemisesta säädetään uhkasakkolaissa.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus 26 k §:n 2 momentissa tarkoitetun tiedonanto- ja selvitysvelvollisuuden noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus. Myyjän on tarkastusta varten päästettävä tarkastuksen suorittaja hallinnassaan oleviin liiketiloihin sekä vaadittaessa esitettävä kirjanpitoa, liikekirjeenvaihtonsa, korvausvelvollisuuden alaista myyntiä koskevat asiakirjat ja muut asiakirjat, joilla voi olla merkitystä valvonnassa. Tarkastuksen suorittajalla on oikeus ottaa jäljennöksiä tarkastettavista asiakirjoista. Tarkastuksen suorittajalla on oikeus käyttää asiantuntijana perivän järjestön määräämää henkilöä. Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus luovuttaa perinnässä tarpeelliset tiedot järjestölle.

Poliisi on velvollinen tarvittaessa antamaan Lupa- ja valvontavirastolle virka-apua tälle 2 momentin nojalla kuuluvien tehtävien suorittamiseksi.

Lupa- ja valvontavirastolle edellä säädetyt tehtävät kuuluvat Ahvenanmaan maakunnassa Ahvenanmaan valtionvirastolle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 ____ .

#.

Laki

varhaiskasvatuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan varhaiskasvatuslain (540/2018) 51 §:n 4 momentti, ja *muutetaan* 44 §:n 1 momentti, 45 §:n 2 momentti, 46 §:n 1 momentti, 48 §, 51 §:n 2 ja 5 momentti, 52 §, 55 §:n 2 momentti, 57 b §:n 3 ja 4 momentti, 59 §:n 2 momentti, 60 §:n 3 momentti ja 62 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 44 §:n 1 momentti, 45 §:n 2 momentti ja 51 §:n 2 momentti laissa 326/2022, 46 §:n 1 momentti laissa 742/2023, 57 b §:n 3, 4 ja 5 momentti laissa 453/2021 ja 62 § laissa 1183/2021, seuraavasti:

44 §

Lupa harjoittaa yksityistä päiväkotitoimintaa

Varhaiskasvatusta järjestävällä tai tuottavalla yksityisellä palveluntuottajalla on ennen toiminnan aloittamista oltava lupa harjoittaa päiväkotitoimintaa. Luvan myöntää hakemuksesta Lupa- ja valvontavirasto.

---

45 §

Päiväkodin johtajan ja perhepäivähoidon vastuuhenkilön nimeäminen

Yksityisen palveluntuottajan on viipymättä tehtävä kirjallinen ilmoitus päiväkodin johtajan vaihtumisesta ja päiväkodin johtajan yhteystietojen muutoksesta 44 §:ssä tarkoitetun luvan myöntäneelle Lupa- ja valvontavirastolle. Yksityisen palveluntuottajan on viipymättä tehtävä kirjallinen ilmoitus perhepäivähoidon vastuuhenkilön vaihtumisesta ja vastuuhenkilön yhteystietojen muutoksesta 44 e §:ssä tarkoitetun ilmoituksen vastaanottaneelle kunnan monijäseniselle toimielimelle.

---

46 §

Tietojen tallettaminen rekisteriin

Lupa- ja valvontavirasto pitää valtakunnallista tietojärjestelmää (palveluntuottajien rekisteri) 44 §:ssä tarkoitettujen lupa-asioiden käsittelyä sekä yksityisen päiväkotitoiminnan valvontaa ja tilastointia varten. Lupaviranomainen rekisteröi palveluntuottajan ja sen toimipaikat, jos se myöntää päiväkotitoiminnalle luvan. Palveluntuottajaa koskevat tiedot tulee poistaa rekisteristä vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä lukien, kun palveluntuottaja ilmoittaa toiminnan lopettamisesta tai päiväkotitoiminnan harjoittamista koskeva lupa peruutetaan 44 d §:ssä tarkoitetussa tilanteessa.

---

48 §

Omavalvontasuunnitelma

Yksityisen palveluntuottajan on laadittava omavalvontasuunnitelma varhaiskasvatustoiminnan asianmukaisuuden varmistamiseksi. Yksityisen palveluntuottajan on pidettävä omavalvontasuunnitelma julkisesti nähtävänä ja seurattava sen toteutumista. Lupa- ja valvontavirasto voi antaa määräyksiä omavalvontasuunnitelman sisällöstä, laatimisesta ja seurannasta.

51 §

Valtion ohjausjärjestelmä

Varhaiskasvatuksen alueellinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta sekä valtakunnallisen lupaviranomaisen tehtävät kuuluvat Lupa- ja valvontavirastolle.

Opetus- ja kulttuuriministeriö laatii Lupa- ja valvontaviraston kanssa tulostavoiteasiakirjan varhaiskasvatukseen liittyvien tavoitteiden saavuttamiseksi neuvoteltuaan asiasta sosiaali- ja terveysministeriön kanssa.

52 §

Valvontaviranomaiset

Varhaiskasvatuksen valvontaviranomaisena on kunnan tai kuntayhtymän järjestämän ja tuottaman varhaiskasvatuksen osalta Lupa- ja valvontavirasto. Varhaiskasvatuksen valvontaviranomaisia ovat yksityisen palveluntuottajan järjestämän ja tuottaman varhaiskasvatuksen osalta

Lupa- ja valvontavirasto sekä 50 §:ssä tarkoitettu kunnan toimielin tai sen määräämä viranhaltija.

55 §

Tarkastusoikeus

Lupa- ja valvontavirasto voi määrätä kunnan toimielimen perustellusta syystä tarkastamaan yksityisen palveluntuottajan toimipaikan.

57 b §

Toimenpiteet ilmoituksen johdosta

Varhaiskasvatuksen johtavan viranhaltijan on ilmoitettava asiasta edelleen Lupa- ja valvontavirastolle, jos epäkohtaa tai ilmeisen epäkohdan uhkaa ei 1 ja 2 momentissa mainituista toimenpiteistä huolimatta poisteta. Ilmoitus voidaan tehdä salassapitosäännösten estämättä, jos se on välttämätöntä asian käsittelemiseksi ja epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan poistamiseksi.

Lupa- ja valvontavirasto voi antaa määräyksen epäkohdan poistamiseksi ja päättää sitä koskevista lisätoimenpiteistä siten kuin 58 §:ssä säädetään

---

59 §

Valvontaviranomaisten ja lupaviranomaisen välinen yhteistyö

Kunnan toimielimen on heti ilmoitettava tämän lain mukaisessa valvonnassa tietoonsa tulleista puutteellisuuksista tai epäkohdista sekä 55–58 §:n perusteella tekemistään toimenpiteistä Lupa- ja valvontavirastolle. Lupa- ja valvontaviraston on ilmoitettava 55–58 §:n perusteella tekemistään yksityisiä palveluntuottajia koskevista toimenpiteistä niiden kuntien toimielimille, joiden alueella palveluja tuotetaan.

---

60 §

Rahoitus ja avustukset

Tämän lain mukaiseen toimintaan voidaan valtion talousarvioon otetun määrärahan rajoissa myöntää kunnille ja kuntayhtymille valtionavustusta siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (1705/2009) säädetään. Valtionavustusta voidaan myöntää kunnille ja kuntayhtymille myös investointeihin siten kuin valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään. Valtionapuviranomaisena investointiavustuksia koskevissa asioissa on Lupa- ja valvontavirasto.

---

62 §

Muutoksenhaku varhaiskasvatusoikeutta, lapselle annettavaa tukea ja varhaiskasvatukseen ottamista koskevaan päätökseen

Lapsen varhaiskasvatusta koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua 50 §:ssä tarkoitetulta kunnan monijäseniseltä toimielimeltä. Edellä 15 e §:ssä tarkoitettuun lapsen tukea ja tukipalveluita koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua Lupa- ja valvontavirastolta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 _____.

#.

Laki

yliopistolain 43 b ja 43 c §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yliopistolain (558/2009) 43 b §:n 6 momentti ja 43 c §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 954/2011, seuraavasti:

43 b §

Opiskeluoikeuden peruuttamiseen liittyvä tiedonsaanti

Yliopistolla on salassapitosäännösten estämättä velvollisuus antaa Lupa- ja valvontavirastolle sille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot vireillä olevasta 43 a §:ssä tarkoitettua opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta käsittelystä sekä opiskeluoikeuden peruuttamista tai muuhun koulutukseen siirtämistä koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista.

43 c §

Opiskeluoikeuden palauttaminen

Yliopistolla on salassapitosäännösten estämättä velvollisuus antaa Lupa- ja valvontavirastolle sille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot opiskeluoikeuden palauttamista koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

(OKM:n 24 lakia tasstä ylöspäin)

Maa- ja metsätalousministeriön lait alkavat

#

Laki

elintarvikelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan elintarvikelain (297/2021) 25 § sekä
muutetaan 10 §:n 6 momentti, 11 §:n 3–5 momentti, 12 §:n 1 momentin 3 kohta, 24 §:n 2 momentti, 26 §, 27 §:n 4 momentin 1 ja 5 kohta sekä 5 momentti, 28 §, 40 §:n 1 momentti, 45 §:n 1 momentti, 46 §, 73 §:n 2 momentti sekä 79 §:n 1, 2 ja 5 momentti seuraavasti:

10 §

Rekisteröity elintarviketoiminta

Lupa- ja valvontavirasto käsittelee alkoholilain ([1102/2017](#)) 14 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun valmistustilan ja 16 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun varastointitilan rekisteröintiä koskevan ilmoituksen sekä mainitun lain 17 §:n 2 momentissa ja 26 §:ssä tarkoitettujen alkoholijuomien vähittäismyyntipaikkojen rekisteröintiä koskevan ilmoituksen.

---

11 §

Hyväksytyt elintarvikehuoneisto

Elintarvikehuoneiston sijaintikunta hyväksyy 1 momentissa tarkoitetut elintarvikehuoneistot. Ruokavirasto hyväksyy teurastamot, riistan käsittelylaitokset ja niiden yhteydessä olevat hyväksymistä edellyttävät elintarvikehuoneistot. Ruokavirasto hyväksyy myös poroteurastamot ja niiden yhteydessä olevat hyväksymistä edellyttävät elintarvikehuoneistot.

Elintarvikealan toimijan kotikunta hyväksyy 1 momentissa tarkoitetut elintarvikehuoneistot, jos ne ovat liikkuvia elintarvikehuoneistoja. Ruokavirasto hyväksyy liikkuvat teurastamot ja riistan käsittelylaitokset sekä niiden yhteydessä olevat hyväksymistä edellyttävät elintarvikehuoneistot. Ruokavirasto hyväksyy myös liikkuvat poroteurastamot ja niiden yhteydessä olevat hyväksymistä edellyttävät elintarvikehuoneistot.

Kunta ilmoittaa hyväksymänsä elintarvikehuoneiston Ruokavirastolle, joka antaa elintarvikehuoneistolle hyväksymisnumeron.

---

12 §

Tiedottaminen elintarviketoiminnasta liikkuvassa elintarvikehuoneistossa

Elintarvikealan toimijan on tiedotettava:

3) elintarviketoiminnasta liikkuvassa poroteurastamossa ja sen yhteydessä olevassa hyväksytyssä elintarvikehuoneistossa Ruokavirastolle;

24 §

Ruokaviraston tehtävät

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään, Ruokavirasto:

1) arvioi kunnan elintarvikevalvonnan järjestämistä ja julkaisee arvioinnin tulokset sekä arvioi kuntien valvontasuunnitelmat ja tarkastaa niiden noudattamista;

2) huolehtii lihintarkastuksesta ja muusta elintarvikevalvonnasta teurastamoissa, poroteurastamoissa, riistan käsittelylaitoksissa ja niiden yhteydessä olevissa hyväksytyissä elintarvikehuoneistoissa;

3) huolehtii tarvittaessa ante mortem -tarkastuksesta alkuperätilalla tai muualla teurastamon tai poroteurastamon ulkopuolella;

4) nimeää tarvittaessa muun kuin Ruokaviraston tai kunnan palveluksessa olevan eläinlääkärin tekemään ante mortem -tarkastuksen alkuperätilalla tai muualla teurastamon tai poroteurastamon ulkopuolella;

5) julkaisee suorittamansa elintarvikevalvonnan tulokset;

6) valvoo, että 34 §:ssä tarkoitetut laboratoriot noudattavat elintarvikesäännöksiä;

7) vastaa tarvittaessa yhteistyössä kuntien kanssa Euroopan unionin lainsäädännössä edellyttävien ja kansallisten seuranta- ja valvontaohjelmien suunnittelusta ja toteutuksesta;

8) osallistuu tarvittaessa yhteistyössä kuntien kanssa elintarvikevalvonnan viranomaisnäytteiden sekä 7 kohdassa tarkoitettuihin seuranta- ja valvontaohjelmiin liittyvien näytteiden ottamisen ja analysoinnin suunnitteluun ja toteuttamiseen;

9) vastaa valtakunnallisesti erityistä asiantuntemusta vaativista elintarviketurvallisuuden valvontatehtävistä ja muista virallisista tehtävistä sekä valvontaraporttien kokoamisesta;

10) toimii Euroopan unionin lainsäädännössä ja kansainvälisissä sopimuksissa edellytettynä kansallisena viranomaisena tai yhteyspisteenä elintarvikevalvontaan liittyvissä asioissa silloin, kun sitä ei ole säädetty muun viranomaisen tehtäväksi;

11) arvioi elintarvikehygieniasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 852/2004 8 artiklassa tarkoitetut hyvän käytännön ohjeet;

12) laatii virallisesta valvonnasta ja muista virallisista toimista, jotka suoritetaan elintarvike- ja rehulainsäädännön ja eläinten terveyttä ja hyvinvointia, kasvien terveyttä ja kasvinsuojelun alueille koskevien sääntöjen soveltamisen varmistamiseksi, sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 999/2001, (EY) N:o 396/2005, (EY) N:o 1069/2009, (EY) N:o 1107/2009, (EU) N:o 1151/2012, (EU) N:o 652/2014, (EU)2016/429 ja (EU)2016/2031, neuvoston asetusten (EY) N:o 1/2005 ja (EY) N:o 1099/2009 ja neuvoston direktiivien 98/58/EY, 1999/74/EY, 2007/43/EY, 2008/119/EY ja 2008/120/EY muuttamisesta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 854/2004 ja (EY) N:o 882/2004, neuvoston direktiivien 89/608/ETY, 89/662/ETY, 90/425/ETY, 91/496/ETY, 96/23/EY, 96/93/EY ja 97/78/EY ja neuvoston päätöksen 92/438/ETY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/625 115 artiklassa tarkoitetun elintarvikkeita koskevan valtakunnallisen valmiussuunnitelman;

13) valvoo helposti pilaantuvien elintarvikkeiden kansainvälisiä kuljetuksia ja tällaisissa kuljetuksissa käytettävää erityiskalustoa ATP-sopimuksen mukaisesti sekä johtaa mainitussa sopimuksessa edellytettyä määräysten kansallista valvontaa ja hyväksyy mainitussa sopimuksessa edellytetyt kausitarkastus- ja tyyppitarkastusasemat.

26 §

Elinvoimakeskuksen tehtävät

Elinvoimakeskukset huolehtivat tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annetussa laissa (1334/2022) tarkoitettujen ehdollisuuden valvontaan kuuluvista kasvintuotannon elintarvikehygieniää koskevista tarkastuksista. Elinvoimakeskukset voivat tehtävää hoitaessaan ottaa viranomaisnäytteitä kasvinsuojeluainejäämien tutkimiseksi. Lisäksi elinvoimakeskukset voivat ottaa Ruokaviraston toimeksiannosta muita viranomaisnäytteitä.

27 §

Kunnan tehtävät

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään, kunta:

1) tekee Ruokavirastolle elintarvikesäännösten mukaiset ilmoitukset ja raportit;

5) huolehtii tarvittaessa ante mortem -tarkastuksesta alkuperätilalla tai muualla teurastamon tai poroteurastamon ulkopuolella;

Poiketen siitä, mitä 24 §:n 2 momentin 2 kohdassa säädetään, kunta voi hoitaa Ruokaviraston tehtäväksi säädetyn lihantarkastuksen ja muun elintarvikevalvonnan teurastamoissa, poroteurastamoissa, riistan käsittelylaitoksissa ja niiden yhteydessä olevissa hyväksytyissä elintarvikehuoneistoissa, jos kunta on tehnyt siitä Ruokaviraston kanssa sopimuksen.

28 §

Lupa- ja valvontaviraston tehtävät

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään, Lupa- ja valvontavirasto suunnittelee, ohjaa ja suorittaa yli 2,8 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien juomien valvontaa.

40 §

Tarkastus- ja läsnäolo-oikeus

Valvontaviranomaisella ja 33 §:ssä tarkoitettulla toimeksiannon saaneella elimellä ja luonnollisella henkilöllä on oikeus tehdä virallisen valvonnan edellyttämiä tarkastuksia valvontakohteessa, tutustua asiakirjoihin ja elintarviketietoihin, tarkastaa toiminnassa käytetyt tilat, laitteet ja välineet sekä tarkastaa tilat, joita valvontaviranomainen perustellusta syystä epäilee käytettävän valvontakohteen elintarvike- tai kontaktimateriaalitoiminnassa. Valvontaviranomainen an-

taa tarvittaessa kehoituksia elintarvikesäännösten noudattamiseksi. Valvontaviranomaisen ohjauksessa olevalla opiskelijalla, joka suorittaa viranomaistoimintaan perehdyttävää harjoittelua, on oikeus olla läsnä valvontaviranomaisen suorittaessa valvontaa ja tarkastuksia. Ruokavirastolla on oikeus olla läsnä kunnan suorittaessa valvontaa ja tarkastuksia.

45§

Viranomaisen ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuus

Valvontaviranomaisen on ilmoitettava Ruokavirastolle todetuista vaaroista ihmisen terveydelle sekä tarvittaessa sellaisista valvonnassa esille tulleista muista seikoista, joilla voi olla vaikutusta elintarvikkeiden tai elintarvikekontaktimateriaalien turvallisuuteen tai jäljitettävyyteen taikka niistä annettaviin tietoihin. Valvontaviranomaisen on lisäksi ilmoitettava tartuntatauti- laissa tarkoitetuille viranomaisille sellaisista valvonnassa esille tulleista seikoista, joilla voi olla merkitystä väestön suojaamisessa tartuntataudeilta.

---

46 §

Tiedonantovelvollisuus eläinten terveydentilasta ja pito-olosuhteista

Alkutuotantopaikalla eläinlääkärikäynnin tekevän eläinlääkärin ja viranomaistehtävissä käyvän henkilön, joka käynnin yhteydessä havaitsee, että eläinten terveydentila tai pito-olosuhteet ovat sellaiset, että ne oleellisesti heikentävät kyseisistä eläimistä saatavien eläinperäisten elintarvikkeiden turvallisuutta tai laatua, on ilmoitettava tästä eläinten omistajalle tai haltijalle sekä kunnan tämän lain mukaisia tehtäviä hoitavalle valvontaviranomaiselle viipymättä. Kunnalla on oikeus ilmoittaa edellä mainituista seikoista eläimet tai elintarvikkeet vastaanottavalle toimijalle ja Ruokavirastolle.

73 §

Kunnan suorittamasta elintarvikevalvonnasta perittävät muut maksut

Kunta perii elintarvikealan toimijalta hyväksymänsä taksan mukaisen maksun 27 §:n 4 momentin 5 kohdan tarkoittamasta alkuperätilalla tai muualla teurastamon tai poroteurastamon ulkopuolella tehtävästä *ante mortem* -tarkastuksesta.

---

79 §

Rekisterit

Ruokavirasto ja kunnat pitävät yhdessä valvonnan ohjausta ja kehittämistä sekä suorittamaansa valvontaa varten valtakunnallista rekisteriä:

1) 8 §:ssä tarkoitettu rekisteröidystä alkutuotannosta ja 9 §:ssä tarkoitetuista hyväksytyistä alkutuotantopaikoista;

2) 10 §:ssä tarkoitetusta rekisteröidystä elintarviketoiminnasta ja 11 §:ssä tarkoitettuista hyväksytyistä elintarvikehuoneistoista;

3) 13 §:ssä tarkoitetusta rekisteröidystä kontaktimateriaalitoiminnasta;

4) 34 §:ssä tarkoitettuista virallisista laboratorioista ja nimetyistä omavalvontalaboratorioista.

Ruokavirasto ja kunnat ovat 1 momentissa tarkoitetun rekisterin luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 26 artiklassa tarkoitettuja yhteisrekisterinpitäjiä. Ruokavirasto ja kunnat käyttävät ja pitävät rekisteriä ajan tasalla tässä laissa säädettyjen tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa. Ruokavirasto vastaa rekisterin toimivuuteen liittyvien tietojärjestelmien ylläpidosta ja kehittämisestä.

Lupa- ja valvontavirasto pitää rekisteriä alkoholijuomien myyntipaikoista sekä alkoholi-juomien valmistus- ja varastointipaikoista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

elintarvikemarkkinalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan elintarvikemarkkinalain (1121/2018) 13 b §:n 2 momentin 4 kohta, sellaisena kuin se on laissa 116/2021, seuraavasti:

13 b §

Viranomaisten välinen tietojenvaihto

Elintarvikemarkkinavaltuutettu voi omasta aloitteestaan luovuttaa salassapitosäännösten estämättä tiedon tai asiakirjan, jonka se on saanut tai laatinut tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamisen yhteydessä, jos se on välttämätöntä:

---

4) Ruokavirastolle, Lupa- ja valvontavirastolle, elinvoimakeskukselle, Tullille ja kunnille niiden toimivaltaan kuuluvien maataloustuotteita tai elintarvikkeita koskevien vaatimusten tai niihin liittyvien tukien myöntämisedellytysten varmistamisen valvontaa varten.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

eläinlääkintähuoltolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan eläinlääkintähuoltolain (285/2023) 3 §:n 2 momentti ja 5 § sekä
muutetaan 3 §:n 1 momentti, 4 §:n 1 momentti, 6 §:n 3 momentti, 13 §:n 3 momentti, 22 §:n 1 momentti, 23 §:n 1 momentti, 26 §:n 1 momentti ja 32 §:n 1 momentti seuraavasti:

3 §

Viranomaiset

Ruokavirasto ohjaa ja valvoo tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanoa ja noudattamista.

---

4 §

Eläinlääkäripalveluja koskeva valtakunnallinen suunnitelma

Ruokaviraston on laadittava suunnitelma 8 §:ssä tarkoitetun järjestämistä vastuun piiriin kuuluvista eläinlääkäripalveluista. Suunnitelman tulee sisältää eläinlääkäripalvelujen saatavuutta ja laatua koskevat yleiset tavoitteet. Siihen tulee myös sisältyä suunnitelma eläinlääkäripalvelujen valvonnasta.

---

6 §

Järjestäjän suunnitelma

Järjestäjän suunnitelmassa on otettava huomioon tässä laissa sekä 1 §:n 3 momentissa mainituissa laeissa tarkoitetut valtakunnalliset suunnitelmat. Ruokavirasto ohjaa järjestäjän suunnitelman laatimista sekä valvoo ja arvioi sen toteutumista.

---

13 §

Toimintaedellytykset ja ilmoitusvelvollisuus toimipisteistä sekä vastuu potilasasiakirjojen säilyttämisestä.

Järjestäjän tulee ilmoittaa Ruokavirastolle niiden toimipisteiden yhteystiedot, joissa se tuottaa eläinlääkäripalveluja itse.

---

22 §

Korvaus valvontatehtävistä

Valtion varoista maksetaan järjestäjälle korvaus 20 §:n 2 momentissa tarkoitettujen valvontatehtävien suorittamisesta. Korvauksen perusteena ovat järjestäjälle aiheutuvat välittömät kustannukset. Korvaus ei saa ylittää tehtävistä järjestäjälle aiheutuneiden todellisten kustannusten määrää. Ruokavirasto maksaa korvauksen laskutusta vastaan.

---

23 §

Ilmoitusvelvollisuus

Yksityisen eläinlääkäripalvelun tuottajan tulee tehdä toiminnastaan kirjallinen ilmoitus Ruokavirastolle.

---

26 §

Tarkastusoikeus

Ruokavirastolla on oikeus päästä paikkoihin, joissa tarjotaan eläinlääkäripalveluja, sekä tarkastaa järjestäjän, yliopiston ja yksityisen eläinlääkäripalvelun tuottajan toimitilat, työvälineet, kirjanpito, potilasasiakirjat ja muut eläinlääkäripalvelujen tuottamista koskevat asiakirjat, jos se on tarpeen tässä laissa säädetyn valvonnan toteuttamiseksi.

---

32 §

Viranomaisen tiedonsaantioikeus ja salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Ruokavirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada eläinlääkäripalvelujen valvomiseksi välttämättömät palvelujen tuottamiseen liittyvät tiedot ja potilastiedot 30 §:ssä tarkoitettua rekisteristä sekä järjestäjiltä, yliopistolta ja yksityisiltä eläinlääkäripalvelun tuottajilta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

eläintautilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan eläintautilain (76/2021) 68 § sekä muutetaan 3 §:n 1 momentin 11 kohta, 13 §:n 1 ja 2 momentti, 14 §:n 1 momentti, 19 §:n 1 momentti, 20 §:n 1 momentti, 22 §:n 1–3 momentti, 25 §, 29 §, 32 §:n 1–3 momentti, 34 §:n 1 momentti, 36 §:n 2 ja 3 momentti, 38 §:n 2 momentin johdantokappale, 39 §:n 1 ja 2 momentti, 40 §:n 2 momentin johdantokappale, 41 §:n 2 momentin johdantokappale, 42 §:n 3 momentti, 45 §:n 3 momentti, 60 §:n 4 momentti, 61 §:n 3 momentti, 67 §, 69 §:n 3 ja 4 momentti, 72 §:n 2 momentti, 73 §:n 1 ja 2 momentti, 76 §:n 3 momentti, 91 §:n 1 momentin johdantokappale ja 3 momentti, 93 §:n 1 ja 2 momentti, 94 §:n 1 momentti, 94 a §:n 1 momentin johdantokappale ja 96 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 22 §:n 3 momentti laissa 643/2022, 32 §:n 2 momentti laissa 33/2023, 68 § osaksi laissa 289/2023 sekä 76 §:n 3 momentti ja 94 a §:n 1 momentin johdantokappale laissa 1073/2021, seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

---

11) *eläinterveysviranomaisella* Ruokavirastoa ja kunnaneläinlääkäriä;

---

13 §

Sitoutuminen vapaaehtoiseen terveysvalvontaan sekä päätös terveystuokasta

Toimijan, joka haluaa sitoutua vapaaehtoiseen terveysvalvontaan, tulee ilmoittaa asiasta Ruokavirastolle. Ruokavirasto tekee päätöksen pitopaikan terveystuokasta.

Ruokavirasto saa peruuttaa terveystuokkaa koskevan päätöksensä, jos pitopaikassa ei noudateta 12 §:n 2 momentissa tarkoitettuja kieltoja, ehtoja, rajoituksia ja velvoitteita. Ruokaviraston tulee peruuttaa terveystuokkaa koskeva päätös, jos toimija ilmoittaa lopettavansa terveysvalvonnan kyseisen pitopaikan osalta.

---

14 §

B- tai c-luokan taudin hävittämishjelmaan sisältyvä pitopaikkojen luokittelu

Luetteloituja lajeja pitäviä pitopaikkoja voidaan luokitella eläinterveysäännösten 31 ja 32 artiklan nojalla säädetyllä tavalla pitopaikan taudista vapaan aseman tai vektoreilta suojatun aseman perusteella alueella, jolla toteutetaan 8 §:ssä tarkoitettua hävittämishjelmaa b- tai c-luokan taudin vastustamiseksi. Ruokavirasto tekee pitopaikan asemaa koskevat päätökset.

19 §

Velvollisuus ilmoittaa eläintaudeista

Jos toimija tai lemmikkieläinten pitäjä epäilee tai toteaa eläimellä olevan luetteloitu tai uusi tauti taikka muu torjuttava tai valvottava eläintauti, hänen on ilmoitettava asiasta eläinterveysviranomaiselle. Sama ilmoitusvelvollisuus on muulla luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä, joka osallistuu eläimen tutkimiseen, hoitoon, käsittelyyn, kuljetukseen, lopetukseen, teurastukseen, metsästykseseen, pyyntiin tai tarkkailuun. Epäilyä koskeva ilmoitus on tehtävä myös

epätavallisesta kuolleisuudesta ja muista vakavan eläntaudin merkeistä, eläimen lähiympäristöstä otetusta näytteestä todetusta eläntaudista sekä tuotantomäärien merkittävästä vähentymisestä määrittämättömästä syystä. Ilmoitus on tehtävä välittömästi, jos se koskee a-luokan tautia tai jos merkit viittaavat tällaisen taudin esiintymiseen. Ilmoitus on tehtävä heti kun se on käytännössä mahdollista, jos se koskee muuta luetteloitua tautia, uutta tautia tai muuta torjuttavaa tai valvottavaa eläntautia tai jos merkit viittaavat tällaisen eläntaudin esiintymiseen.

---

20 §

Eläinlääkärin ja laboratorion ilmoitusvelvollisuus

Jos eläinlääkäri epäilee tai toteaa eläimellä olevan luetteloitu tai uusi tauti taikka muu ilmoitettava eläntauti, hänen on salassapitovelvollisuuden estämättä ilmoitettava asiasta eläinterveysviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä välittömästi, jos se koskee a-luokan tautia, ja heti kun se on käytännössä mahdollista, jos se koskee muuta luetteloitua tautia, uutta tautia tai muuta torjuttavaa tai valvottavaa eläntautia.

---

22 §

Eläinterveysviranomaisen ilmoitusvelvollisuus

Jos kunnaneläinlääkäri epäilee tai toteaa eläimellä olevan luetteloitu tauti, uusi tauti tai muu ilmoitettava eläntauti taikka jos hän vastaanottaa 19 tai 20 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen, hänen on ilmoitettava asiasta Ruokavirastolle. Lisäksi kunnaneläinlääkäriin on kuukausittain toimitettava Ruokavirastolle yhteenveto kaikista virka-alueellaan todetuista luetteloiduista taudeista, uusista taudeista ja muista ilmoitettavista eläntaudeista. Yhteenvetoon ei kuitenkaan tarvitse merkitä tietoja, jotka on talletettu Ruokaviraston käytössä olevaan tietojärjestelmään.

Ruokaviraston on ilmoitettava luetteloitujen tautien, uusien tautien sekä muiden torjuttavien ja valvottavien eläntautien esiintymisestä maa- ja metsätalousministeriölle.

Eläinterveysviranomaisen on ilmoitettava asianomaiselle hyvinvointialueen tartuntataudeista vastaavalle lääkärille sellaisista eläntaudeista, joista voi aiheutua vaaraa ihmisten terveydelle.

25 §

A–c-luokan tautia koskevat toimenpiteet

Ruokavirasto huolehtii eläinterveys säännösten III osan II osastossa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä säädetyistä epidemiologisesta selvityksestä ja sellaisista mainituissa osastossa ja mainituissa säännöksissä säädetyistä alustavista taudintorjuntatoimenpiteistä ja muista taudintorjuntatoimenpiteistä, jotka koskevat a–c-luokan taudin leviämisen estämistä. Tässä tarkoituksessa Ruokavirasto tekee tarvittavat luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle osoitettavat taudin leviämisen estämistä koskevat päätökset.

Jos eläntaudin epäilyä ei voida sulkea pois tai eläntaudin esiintymistä vahvistaa eläintä lopettamatta, Ruokavirasto voi määrätä pidettävän eläimen lopetettavaksi.

Ruokavirasto voi myöntää sille, jolle taudin leviämisen estämistä koskeva päätös on osoitettu, luvan poiketa päätöksestä joltakin osin, jos eläinterveys säännöstö ja sen nojalla annetut säännökset tämän mahdollistavat, poikkeamiseen on perusteltu tarve eikä poikkeaminen aiheuta eläntaudin leviämisen vaaraa. Luvassa voidaan asettaa eläntaudin leviämisen estämiseksi tarpeellisia ehtoja.

Ruokavirasto päättää lisäksi eläinterveys säännösten III osan II osastossa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä säädetyistä muista kuin 1 momentissa tarkoitetuista a–c-luokan taudin vuoksi toteutettavista taudintorjuntatoimenpiteistä, ellei tässä laissa toisin säädetä. Tässä tarkoituksessa Ruokavirasto tekee tarvittavat luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle osoitettavat taudintorjuntatoimenpiteitä koskevat päätökset.

Poiketen siitä, mitä 1 ja 4 momentissa säädetään, vyöhykkeitä koskevasta toimivallasta säädetään jäljempänä tässä luvussa.

29 §

Vyöhykettä koskevasta päätöksestä poikkeaminen

Ruokavirasto saa myöntää Euroopan unionin säädösten sallimia yksittäistapauksia koskevia ja tapauskohtaista riskinarviointia edellyttäviä poikkeuksia perustamallaan vyöhykkeellä noudatettavista kielloista, ehdoista, rajoituksista tai toteutettavista toimenpiteistä, jos poikkeaminen ei aiheuta eläintaudin leviämisen vaaraa. Lupa poikkeamiseen myönnetään hakemuksesta. Luvassa asetetaan eläintaudin vastustamiseksi välttämättömät ehdot.

Ruokavirasto voi hakemuksesta myöntää yksittäistapauksessa luvan poiketa 26 §:n 2 momentissa tarkoitettulla muulla rajoitusvyöhykkeellä tai rokotusvyöhykkeellä noudatettavista kielloista, ehdoista, rajoituksista tai toteutettavista toimenpiteistä, jos poikkeaminen sallitaan vyöhykettä koskevassa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä eikä se aiheuta eläintaudin leviämisen vaaraa. Luvassa asetetaan eläintaudin vastustamiseksi välttämättömät ehdot.

32 §

Tautitilanteen selvittäminen ja taudin leviämisen estäminen

Jos eläimellä epäillään muuta torjuttavaa tai valvottavaa eläintautia 19 tai 20 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen perusteella tai muusta syystä, eläinterveysviranomaisten tulee viipymättä pyrkiä selvittämään tautitilanne. Tässä tarkoituksessa eläinterveysviranomaiset voivat toteuttaa niitä tutkimuksia, joista a-luokan taudin osalta säädetään eläinterveys säännösten 54 artiklassa. Jos Ruokavirasto tutkimusten perusteella tai muusta syystä epäilee eläimellä muuta torjuttavaa eläintautia tai valvottavaa eläintautia tai mainittu eläintauti on todettu, Ruokavirasto voi toteuttaa välttämättömiä epidemiologista selvitystä sekä eläintaudin leviämisen estämistä koskevia toimenpiteitä, joista eläinterveys säännösten 55–57 ja 70 artiklassa säädetään a-luokan taudin osalta. Tässä tarkoituksessa Ruokavirasto tekee tarvittavat luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle osoitettavat taudin leviämisen estämistä koskevat päätökset.

Jos muun torjuttavan eläintaudin epäilyä ei voida sulkea pois tai eläintaudin esiintymistä vahvistaa eläintä lopettamatta, Ruokavirasto voi määrätä pidettävän eläimen lopetettavaksi. Jos luonnonvaraisia eläimiä koskeviin toimenpiteisiin ryhtyminen edellyttää luonnonsuojelulaissa (9/2023), metsästyslaissa (615/1993) tai kalastuslaissa (379/2015) tarkoitettua lupaa, Ruokavirasto vastaa luvan hakemisesta.

Ruokavirasto voi myöntää sille, jolle taudin leviämisen estämiseksi tehty päätös on osoitettu, luvan poiketa päätöksestä joltakin osin, jos poikkeamiseen on perusteltu tarve eikä poikkeaminen aiheuta eläintaudin leviämisen vaaraa. Luvassa voidaan asettaa eläintaudin leviämisen estämiseksi tarpeellisia ehtoja.

34 §

Taudin leviämisen estämistä koskevan päätöksen voimassaolo

Ruokaviraston on kumottava 32 §:n 1 momentissa tarkoitettu päätös välittömästi, kun se ei enää epäile eläintautia. Päätös on kumottava välittömästi myös, kun on voitu laboratoriotutkimuksin tai muulla riittävällä tavalla varmistua siitä, ettei eläintautia enää esiinny pitopaikassa tai muussa paikassa, tai ettei eläintaudista enää aiheudu vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle tehtyjen taudintorjuntatoimenpiteiden seurauksena.

---

36 §

TSE-asetuksen nojalla suoritettava taudintorjunta

Ruokavirasto huolehtii TSE-asetuksen 12 ja 13 artiklassa säädetyistä toimivaltaisen viranomaisen tehtävistä.

Ruokavirasto voi myöntää hakemuksesta yksittäistapauksessa luvan poiketa siirtorajoituksia sisältävästä taudin leviämisen estämiseksi tehdystä päätöksestä, jos TSE-asetuksessa niin säädetään ja poikkeamiseen on perusteltu tarve eikä poikkeaminen aiheuta eläintaudin leviämisen vaaraa. Luvassa voidaan asettaa eläintaudin leviämisen estämiseksi tarpeellisia ehtoja.

---

38 §

Toimenpiteet eräiden zoonoosien leviämisen estämiseksi

Jos ihmisten terveydelle aiheutuvan vaaran torjumiseksi on välttämätöntä, Ruokavirasto voi 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa toteuttaa tai määrätä kunnaneläinlääkäriin toteuttamaan pitopaikassa tutkimuksen tautitilanteen selvittämiseksi sekä toimijalle osoitettavalla päätöksellään määrätä:

---

39 §

Pitopaikkojen hyväksyminen maaeläinten ja niistä saatujen tuotteiden siirtoja varten

Ruokavirasto päättää eläinterveys säännösten 94 ja 95 artiklassa tarkoitettua pitopaikkojen hyväksymisestä.

Ruokavirasto päättää Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 täydentämisestä sukusolujen ja alkioiden pitopaikkojen hyväksymisen sekä tiettyjen pidettävien maaeläinten sukusolujen ja alkioiden unionin sisäisiin siirtoihin sovellettavien jäljitettävyyttä ja eläinterveyttä koskevien vaatimusten osalta annetussa komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2020/686 säädetyistä hyväksytyin sukusolujen ja alkioiden pitopaikan toimintaa koskevista kotijäsenvaltion viranomaisen poikkeusluvista.

---

40 §

Sperman keräysaseman hyväksyminen kotimaankauppaa varten

Ruokavirasto hyväksyy sperman keräysaseman hakemuksesta. Hyväksymisen edellytyksenä on, että:

---

41 §

Alkioiden keräysryhmän hyväksyminen kotimaankauppaa varten

Ruokavirasto hyväksyy alkioiden keräysryhmän hakemuksesta. Hyväksymisen edellytyksenä on, että:

---

42 §

Kotimaankauppaa varten hyväksytyyn sperman keräysaseman ja alkioiden keräysryhmän toiminta

---

Toiminnassa tapahtuvista olennaisista muutoksista on ilmoitettava viipymättä Ruokavirastolle.

---

45 §

Siirtoihin liittyvät toimijoiden ja viranomaisten ilmoitukset

---

Eläinterveysviranomaisen tekee ne suunniteltuja eläinten ja tuotteiden siirtoja koskevat ilmoitukset määräpaikkana olevan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jotka eläinterveys-säännösten tai sen nojalla annettujen säädösten mukaan ovat alkuperäjäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen vastuulla. Eläinterveysviranomaisen voi kuitenkin antaa toimijan huolehtia ilmoitusta varten tarvittavien perustietojen kirjaamisesta valvonta-asetuksessa tarkoitettuun virallisen valvonnan sähköiseen tiedonhallintajärjestelmään sekä silloin, kun siirrossa ei vaadita eläinterveystodistusta, myös ilmoituksen laatimisesta ja lähettämisestä järjestelmän kautta. Toimijalla, joka tallettaa tietoja sähköiseen tiedonhallintajärjestelmään, tai hänen edustajallaan on oikeus saada eläinterveysviranomaiselta maksutta tarvittavat järjestelmää koskevat käyttöoikeudet.

60 §

Väliaikainen kuljetuskielto

Ruokavirasto voi yksittäistapauksessa myöntää hakemuksesta luvan poiketa tässä pykälässä tarkoitettusta kiellostä tai rajoituksesta edellyttäen, että luvan myöntäminen ei aiheuta eläintaudin leviämisen vaaraa.

61 §

Toimivalta päättää muista kiiretoimista ja uusista tauteja koskevista toimenpiteistä

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja toimenpiteitä koskevan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön kohdistuvan yksittäistapausta koskevan päätöksen tai rajoitusvyöhykkeen perustamista ja sillä noudatettavia kieltoja, ehtoja, rajoituksia ja toimenpiteitä koskevan päätöksen tekee Ruokavirasto.

67 §

Ruokavirasto

Ruokavirasto suunnittelee, ohjaa, kehittää ja toteuttaa eläintautien vastustamista sekä valvoo eläinterveyttä koskevien säädösten sekä niiden nojalla tehtyjen päätösten noudattamista.

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään Ruokaviraston tehtävistä, virasto:

- 1) vastaa eläintautivalmiuden ylläpidosta;
- 2) laatii eläintautien vastustamista koskevan suunnitelman, joka on osa valvonta-asetuksen mukaista monivuotista kansallista valvontasuunnitelmaa, sekä muita tarvittavia valmiussuunnitelmia eläintautien varalta;
- 3) järjestää a–luokan tautien ja muiden torjuttavien eläintautien diagnostiikkaan liittyvien kiireellisten tehtävien hoitamisen virka-ajan ulkopuolella;
- 4) valvoo nimeämiään laboratorioita, ilmoitusvelvollisia laboratorioita sekä 64 §:ssä tarkoitettua luvanvaraista toimintaa;
- 5) toimii valvonta-asetuksen 103 artiklan mukaisena yhteyselimenä;
- 6) vastaa eläintauteihin liittyvästä tilastoinnista ja raportoinnista;
- 7) huolehtii pitopaikkoihin ja muihin paikkoihin kohdistettujen taudintorjuntapäätösten sekä vyöhykkeillä suoritettavia tarkastuksia ja tutkimuksia, eläinten joukkorokotuksia tai lopetuksia sekä raatojen hävittämistä koskevien päätösten täytäntöönpanon suunnittelusta ja täytäntöönpanosta, lukuun ottamatta päätöksiä, joiden täytäntöönpano on säädetty toimijoiden tai lemmikkieläinten pitäjien vastuulle;
- 8) vastaa eläinterveyttä koskevien säädösten täytäntöönpanoon liittyvän koulutuksen järjestämisestä kunnaneläinlääkäreille sekä pitää luetteloa niistä kunnaneläinlääkäreistä, jotka ovat saaneet taudinpurkausten varalta erityistä valmiuskoulutusta;
- 9) vastaa toimivaltaisena viranomaisena tällä lailla täytäntöön pantavien Euroopan unionin säädösten mukaisista tehtävistä siltä osin kuin tehtävät eivät kuulu muun viranomaisen toimivaltaan.

Ruokavirasto valvoo ja toteuttaa eläintautien vastustamista elintarvikelaissa tarkoitetuissa teurastamoissa, poroteurastamoissa ja riistan käsittelylaitoksissa sekä niiden yhteydessä olevissa hyväksytyissä elintarvikehuoneistoissa, lukuun ottamatta teurastamoja, laitoksia ja elintarvikehuoneistoja, joiden elintarvikelain mukainen valvonta on elintarvikelain 27 §:n 5 momentissa tarkoitettulla tavalla siirretty kunnalle. Ruokavirasto suorittaa valvomiensa teurastamojen, poroteurastamojen, laitosten ja elintarvikehuoneistojen osalta kaikki ne tehtävät, jotka tämän lain mukaan muutoin kuuluisivat kunnaneläinlääkärille.

Ruokaviraston on järjestettävä a–c-luokan tautien, uusien tautien sekä muiden torjuttavien eläintautien torjuntaan ja tautitilanteen selvittämiseen liittyvien kiireellisten tehtävien hoitaminen virka-ajan ulkopuolella.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen valmiussuunnitelmien sisällöstä.

69 §

Kunnaneläinlääkäri

Kiireellisessä tilanteessa, jossa kunnaneläinlääkäri epäilee tai eläimellä todetaan olevan a–c-luokan tauti, uusi tauti, muu torjuttava tai valvottava eläintauti ja jossa välittömät toimenpiteet ovat tarpeen eläintaudin leviämisen estämiseksi eikä Ruokavirasto ole vielä ryhtynyt asiassa toimenpiteisiin, kunnaneläinlääkäri voi tehdä väliaikaisesti voimassa olevan 25 §:n 1 momentissa, 32 §:n 1 momentissa tai 36 §:ssä tarkoitetun päätöksen. Päätös on välittömästi alistettava Ruokaviraston ratkaistavaksi. Ruokaviraston on tehtävä asiassa oma päätöksensä viivytyksettä, kuitenkin viimeistään neljäntoista vuorokauden kuluessa väliaikaisen päätöksen antamisesta.

Ruokavirasto voi tarvittaessa määrätä kunnaneläinlääkäriin suorittamaan erikseen määritellyjä, tässä laissa kunnaneläinlääkärille säädettyjä tehtäviä tämän toimialueen ulkopuolella, jos kyseessä on a–c-luokan tauti, uusi tauti tai muu torjuttava eläintauti taikka jos valvottavaa eläintautia esiintyy poikkeuksellisen laajasti. Ruokaviraston tulee ensisijaisesti määrätä tehtävään valmiuskoulutusta saanut kunnaneläinlääkäri. Määräystä annettaessa on otettava huomioon kunnan mahdollisuudet suorittaa lakisääteiset ja muut tehtävänsä.

72 §

Työvelvolliset laajan eläintautiepidemian sattuessa

Ruokavirasto voi antaa työmääräyksen, jos valvonta-asetuksen 30 tai 31 artiklassa säädetty edellytykset täyttyvät. Toimivaltaisen viranomaisen velvollisuuksista säädetään valvonta-asetuksen 33 artiklassa. Ruokaviraston tulee huolehtia siitä, että työvelvollinen on selvillä tehtävän hoitamiseen liittyvistä velvollisuuksista ja vastuista.

---

73 §

Taudintorjunnan johtaminen ja taudintorjunnasta tiedottaminen

A–c-luokan taudin, uuden taudin sekä muu torjuttavan ja valvottavan eläintaudin taudinpurkauksissa Ruokavirasto johtaa eläintaudin torjuntaa ja sen leviämisen estämistä.

Ruokavirasto toimii tarvittaessa Euroopan unionin lainsäädännössä tarkoitettuna kansallisena ja alueellisena taudintorjuntakeskuksena.

---

76 §

Tiedonsaantioikeus

Ruokavirastolla on lisäksi salassapitosäännösten estämättä oikeus saada maksutta tämän lain 94 a §:n mukaisen eläintautivalvonnan seuraamusmaksun määräämistä varten välttämättömät tiedot sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitetusta rekisteristä.

91 §

Kielto ja rajoitus

Ruokavirasto voi kieltää luetteloituun tai taudille alttiiseen lajiin kuuluvien eläinten tai niistä saatujen tuotteiden markkinoille saattamisen tai muun siirtämisen pitopaikkaan tai sieltä pois

toistaiseksi taikka rajoittaa sitä toistaiseksi, jos toiminnan harjoittaminen edellyttää eläinterveyttä koskevien säädösten mukaista lupaa tai hyväksyntää eikä sitä ole myönnetty tai jos pito-
paikan tai pidettävien eläinten osalta ei noudateta:

Käsitellessään 1 momentissa tarkoitettua asiaa Ruokavirasto voi asettaa mainitussa momen-
tissa tarkoitettua kiellon, rajoituksen tai määräyksen väliaikaisena, jos se on ihmisten tai eläinten
terveydelle aiheutuvan välittömän vaaran vuoksi välttämätöntä. Väliaikainen kieltä tai rajoitus
on voimassa, kunnes Ruokavirasto antaa asiassa lopullisen ratkaisunsa. Ruokaviraston tulee
huolehtia siitä, että asiassa tarvittavat selvitykset tehdään viivytyksettä.

93 §

Toimenpiteet, kun jäsenvaltioiden välisiä siirtoja koskevia vaatimuksia on rikottu

Jos toisesta jäsenvaltiosta toimitettu eläin tai tuote taikka eläimen tai tuotteen mukana olevat
asiakirjat eivät täytä niille eläinterveyttä koskevissa säädöksissä säädettyjä vaatimuksia, Ruokavirasto tai Tulli voi määrätä eläimen pidettäväksi karanteenissa tai eristettynä määräpaikassa
tai osoittamassaan muussa paikassa taikka tuotteen säilytettäväksi määräpaikassa tai osoitta-
massaan muussa paikassa siihen asti, kunnes puutteet on korjattu. Kunnaneläinlääkäri voi tehdä
mainitun päätöksen kiireellisessä tilanteessa, jossa Ruokavirasto tai Tulli ei ole vielä ryhtynyt
asiassa toimenpiteisiin. Kunnaneläinlääkäriin on toimitettava tieto tekemästään päätöksestä vä-
littömästi Ruokavirastolle.

Jos puutteita ei ole mahdollista korjata tai niitä ei ole korjattu asetetussa määräajassa, Ruokavirasto tai Tulli voi määrätä eläimen lopetettavaksi tai tuotteen hävitettäväksi. Se voi toimijan
tai lemmikkieläinten pitäjän siihen suostuessa myös määrätä eläimen tai tuotteen palautettavaksi
jäsenvaltioon, josta se on tuotu, jos kyseisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomaisena hyväk-
syy palautuksen, taikka käsiteltäväksi tai eläimen pidettäväksi karanteenissa tai eristettynä vi-
ranomaisen osoittamassa muussa paikassa, jos eläimeen tai tuotteeseen liittyvä eläintaudin le-
viämisaara on siten mahdollista poistaa.

94 §

Uhkasakko ja teettäminen

Ruokavirasto tai Tulli voi tehostaa 90–93 §:ssä tarkoitettua kieltoa, rajoitusta tai määräystä
uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

---

94 a §

Eläinvalvonnan seuraamusmaksu

Ruokavirasto voi määrätä vähintään 300 euron ja enintään 5 000 euron eläintautivalvonnan
seuraamusmaksun sille, joka:

---

96 §

Viranomaisen suoritteista perittävät maksut

Ruokavirasto määrää ja perii valtiolle maksuja eläinterveyttä koskevien säädösten mukaisista kunnaneläinlääkärin suoritteista. Kunnaneläinlääkärin suoritteista perittävien maksujen suuruudesta säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella noudattaen, mitä valtion maksupöytäkirjoissa säädetään valtion viranomaisten suoritteiden maksullisuutta ja maksujen suuruutta koskevista yleisistä perusteista ja muista perusteista. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään myös kunnaneläinlääkärin suoritteiden laskutuksessa noudatettavasta menettelystä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

kalastuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kalastuslain (379/2015) 13 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 2 ja 4 momentti, 14-16 §, 18 §:n 1-3 momentti, 19 §:n 1 momentti, 20 §:n otsikko ja 1 momentin johdantokappale sekä 2 momentti, 21 §, 22 §:n 3 ja 4 momentti, 24 §:n 9 kohta, 30 §:n 2 momentti, 31 §:n 1 momentti, 32 ja 33 §, 37 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 3-5 momentti, 38 §:n 2-4 momentti, 39 §, 40 §:n 2 ja 3 momentti, 47 §:n otsikko ja 1 momentin johdantokappale, 53 §:n otsikko ja 1 momentin johdantokappale sekä 2 momentti, 54 §:n 1 momentin johdantokappale ja 2 momentti, 57 ja 60 §, 61 §:n 1 ja 2 momentti, 64 §:n 3 momentti, 67 §:n 4 momentti, 69 §, 71 §:n 3 momentti, 72 §, 74 §:n 2 ja 3 momentti, 76 §, 77 §:n 1 ja 2 momentti, 83 §:n 1-3 momentti, 88 §:n 2 momentin 2 kohta, 89 §, 90 §:n 1 ja 3 momentti, 92 §:n 2-4 momentti, 94 §:n 1 momentin 1 sekä 3-8 kohta, 95 a §:n 2 ja 4 momentti, 101 §, 103 §:n 2 momentti, 104 §:n 1 momentti, 105 §:n 1 momentti, 106 ja 107 §, 117 §:n 3 ja 4 momentti, 124 §:n otsikko sekä 1 ja 2 momentti, 129 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 130 ja 131 §, 132 §:n 2 ja 3 momentti sekä 135 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat, 60 § laissa 1633/2015, 88 §:n 2 momentin 2 kohta laissa 390/2021, 90 §:n 1 ja 3 momentti, 92 §:n 2-4 momentti, 94 §:n 1 momentin 1 ja 3-8 kohta ja 95 a §:n 2 ja 4 momentti laissa 448/2023 sekä 124 §:n 1 momentti laissa 828/2019 seuraavasti:

13 §

Alueellinen lupa kaupallisen kalastuksen harjoittamiseen

Kalavarojen kestävä tuoton ja hyödyntämisen sekä käyttö- ja hoitosuunnitelman toteutumisen turvaamiseksi elinvoimakeskus voi myöntää kaupalliselle kalastajalle enintään viiden vuoden määräajaksi luvan kaupallisen kalastuksen harjoittamiseen, jos:

Elinvoimakeskus on luvassa määrättävä kalastukselle sallitut alueet, sallitut pyydykset, kalastuksen kohteena olevat kalalajit, sallitut kalastusajankohdat sekä tarvittaessa sallittu enimmäisaalis. Lisäksi luvassa voidaan määrätä, miten kaupallisen kalastajan on raportoitava saaliistaan.

Elinvoimakeskuksen lupapäätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

14 §

Kaupallisesta kalastuksesta kalastusoikeuden haltijoille maksettava korvaus

Kaupallisen kalastajan on 13 §:ssä tarkoitetun luvan saatuaan maksettava kalenterivuositain kalastusoikeuden haltijoille luvassa määrättyjen pyydysten mukaiset, elinvoimakeskuksen toimialueen käyttö- ja hoitosuunnitelmissa määritettyihin alueen käypiin hintoihin perustuvat kohtuulliset maksut korvauksena vesialueen käyttämisestä kaupalliseen kalastukseen.

15 §

Etusijalle asettaminen luvan myöntämisessä kaupalliseen kalastukseen

Jos lupaa tietylle vesialueelle hakee useampi kaupallinen kalastaja kuin alueen kalakantojen tilan perusteella lupia on mahdollista myöntää, elinvoimakeskus voi asettaa luvansaannissa etusijalle luvanhakijat, jotka kuuluvat 88 §:n 1 momentissa tarkoitettuun kaupallisten kalastajien ryhmään I ja joilla on jo aiemmin ollut lupa harjoittaa kaupallista kalastusta samalla tai siihen liittyvillä vesialueilla.

16 §

Lupaehtojen muuttaminen ja luvan peruuttaminen

Elinvoimakeskuksen tulee seurata ja valvoa 13 §:n nojalla annetun luvan ehtojen täyttymistä. Elinvoimakeskuksen on muutettava luvan ehtoja, jos:

- 1) lupa-alueen olosuhteet ovat luvan myöntämisen jälkeen olennaisesti muuttuneet siten, ettei lupaehtojen mukaista kalastusta voida muuttuneiden olosuhteiden johdosta enää sallia; tai
- 2) luvassa tarkoitettu kalastus ei enää täytä käyttö- ja hoitosuunnitelman mukaisia vaatimuksia.

Elinvoimakeskuksen on peruutettava lupa, jos luvanhaltija toistuvasti laiminlyö 14 §:ssä tarkoitettujen maksujen suorittamisen, olennaisesti tai toistuvasti rikkoo asetettuja lupaehtoja tai tämän lain säännöksiä. Luvan peruuttamisen edellytyksenä on lisäksi, että luvanhaltija ei elinvoimakeskuksen huomautuksesta ja varoituksesta huolimatta lopeta lupaehtojen tai tämän lain säännösten rikkomista taikka suorita laiminlyötyjä maksuja kohtuullisen ajan kuluessa varoituksen antamisesta.

18 §

Alueellinen lupa kalastusopastointiaan

Kalastusmatkailun toimintaedellytysten turvaamiseksi elinvoimakeskus voi myöntää koko toimialuettaan tai sen osaa koskevan luvan järjestää kalastusmatkailutilaisuuksia, joihin osallistuu enintään kuusi kalastajaa kerrallaan ja joissa harjoitetaan onkimista, pilkkimistä tai viehekalastusta. Lupa on haettava kirjallisesti ja se voidaan myöntää, jos kalakantojen kestävä hyödyntäminen tämän sallii. Lupa voi olla voimassa enintään viisi vuotta kerrallaan.

Elinvoimakeskuksen on luvassa asetettava alueellisia kalastusrajoituksia tai päiväkohtaisia saaliskiintiöitä, jos kalataloudelliset näkökohdat tai alueen kalakantojen tila sitä edellyttävät. Elinvoimakeskuksen on pyydettävä toimialueensa kalatalousalueilta vuosittain lausunto alueellisten kalastusrajoitusten ja päiväkohtaisten saaliskiintiöiden asettamiseen vaikuttavista seikoista.

Elinvoimakeskus voi peruuttaa luvan, jos luvanhaltija olennaisesti rikkoo asetettuja ehtoja eikä elinvoimakeskuksen huomautuksesta ja varoituksesta huolimatta lopeta ehtojen rikkomista.

---

19 §

Kalatalousviranomaiset

Valtion kalatalousviranomaisia ovat maa- ja metsätalousministeriö sekä ne elinvoimakeskukset, joille kalatalousasiat kuuluvat.

---

20 §

Elinvoimakeskuksenn tehtävät

Elinvoimakeskuksen tehtävänä on:

Kalastuksenvalvontaa koskevissa asioissa elinvoimakeskus voi toimia viranomaisen virkaapupyntöön perustuen koko maan alueella.

21 §

Elinvoimakeskuksen toimivalta talousvyöhykkeellä

Elinvoimakeskukselle kuuluvista tehtävistä huolehtii Suomen talousvyöhykkeellä se elinvoimakeskus, jonka toimialueen kohdalla kysymyksessä oleva osa talousvyöhykkeestä sijaitsee. Elinvoimakeskuksen toimialueiden välisen rajan katsotaan jatkuvan aluevesien ulkorajalta suuntaansa muuttamatta talousvyöhykkeen ulkorajaan saakka.

22 §

Kalatalousaluejako

Kalatalousalueiden maantieteelliset rajat vahvistaa elinvoimakeskus 33 §:ssä tarkoitetun alueellisen kalatalouden yhteistyöryhmän ehdotuksen perusteella kuultuaan maa- ja metsätalousministeriötä ja muita keskeisiä tahoja. Elinvoimakeskus päättää myös kalatalousalueen jakamisesta, sen yhdistämisestä toiseen kalatalousalueeseen tai sen rajojen muuttamisesta, jos olosuhteiden muuttuminen tai muut erityiset syyt sitä edellyttävät. Hakemuksen edellä mainittujen toimenpiteiden tekemiseksi lukuun ottamatta rajojen vahvistamista voi tehdä kalatalousalue tai kalastusoikeuden haltija.

Elinvoimakeskus voi asianomaisia kalatalousalueita sekä kalastusoikeuden haltijoita kuultuaan myös oma-aloitteisesti päättää kalatalousalueen rajojen muuttamisesta. Jos syntyy epäselvyyttä siitä, minkä elinvoimakeskuksen toimivaltaan kalatalousalueen rajojen muuttaminen kuuluu, maa- ja metsätalousministeriö ratkaisee toimivaltaa koskevan kysymyksen.

---

24 §

Kalatalousalueiden tehtävät

Kalatalousalueen tehtävät ovat:

---

9) muut elinvoimakeskuksen tulosohjaukseen sekä tähän lakiin perustuvat tehtävät.

30 §

Kalatalousalueen säännöt

Säännöt valmistelee kalatalousalue ja vahvistaa elinvoimakeskus.

31 §

Kirjanpito ja tilintarkastus

Kalatalousalueen tilikausi on kalenterivuosi. Kalatalousalueen on vuosittain luovutettava kertomus toiminnastaan elinvoimakeskukselle. Kertomuksen tulee sisältää tiedot olennaisista tapahtumista tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen, arvio tulevasta kehityksestä sekä selvitys käyttö- ja hoitosuunnitelman tavoitteiden toteutumisesta.

---

32 §

Kalatalousalueen toiminnan valvonta

Elinvoimakeskus valvoo toimialueensa kalatalousalueiden toimintaa. Elinvoimakeskuksella on oikeus saada kalatalousalueelta ja tilintarkastajilta salassapitosäännösten estämättä valvonnan kannalta tarpeelliseksi katsomansa tiedot, asiakirjat ja selvitykset. Kalatalousalueelta valvontaa varten saatuja tietoja ei saa ilmaista sivulliselle eikä käyttää muuhun tarkoitukseen ilman kalatalousalueen lupaa. Kalatalousalueen on ilmoitettava elinvoimakeskukselle hallituksensa puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja toiminnanjohtajan nimet ja yhteystiedot.

Jos kalatalousalue sijaitsee useamman elinvoimakeskuksen toimialueella, kalatalousaluetta koskevat asiat käsitellään siinä elinvoimakeskuksessa, jonka toimialueella enin osa kyseisen kalatalousalueen vesipinta-alasta sijaitsee.

33 §

Alueellinen kalatalouden yhteistyöryhmä

Elinvoimakeskus asettaa toimialueelleen alueellisia kalatalouden yhteistyöryhmiä avustamaan alueen kalatalousasioiden hoitamisessa, näkemysten yhteensovittamisessa sekä tutkimustiedon hyödyntämisessä. Yhteistyöryhmä asetetaan viideksi vuodeksi kerrallaan ja se koostuu kalatalousalueiden, kalatalous- ja ympäristöjärjestöjen, tutkimuksen, hallinnon, maakuntien liittojen sekä saamelaiden kotiseutualueella Saamelaiskäräjien edustajista.

Yhteistyöryhmä toimii elinvoimakeskuksen ohjauksessa ja sen tehtävänä on tehdä esityksiä ja aloitteita kalastuksen järjestämisestä ja kalakantojen hoidosta. Yhteistyöryhmä arvioi käyttö- ja hoitosuunnitelmia ja niissä esitetyjä käyttö- ja hoitotoimenpiteitä sekä tekee esityksiä eri alueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmissa sekä valtakunnallisissa kalavarojen hoitosuunnitelmissa esitettyjen toimenpiteiden yhteensovittamiseksi. Yhteistyöryhmä tekee elinvoimakeskukselle ehdotuksen toimialueensa kalatalousaluejaoksi.

37 §

Käyttö- ja hoitosuunnitelman hyväksyminen

Elinvoimakeskus hyväksyy käyttö- ja hoitosuunnitelman. Suunnitelma on hyväksyttävä, jos se:

Elinvoimakeskus voi palauttaa ehdotuksen käyttö- ja hoitosuunnitelmaksi kalatalousalueelle uudelleen valmisteltavaksi, jos ehdotus ei täytä hyväksymisen edellytyksiä.

Jos kalatalousalue jättää ehdotuksen laatimatta määräajassa tai ei ehdotuksen palauttamisesta huolimatta laadi hyväksymisen edellytykset täyttävää ehdotusta, elinvoimakeskus voi pidättäytyä maksamasta kalatalousalueelle 82 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja varoja, kunnes hyväksymisen edellytykset täyttävä ehdotus on toimitettu elinvoimakeskukselle.

Elinvoimakeskus voi toimeenpanna kalatalousalueen ehdotukset tarvittaviksi kalastuksen alueelliseksi säätelytoimenpiteiksi rajoittamalla alueen kalastusta suunnitelman hyväksymistä koskevassa päätöksessään 53, 54 ja 57 §:ssä sekä 67 §:n 4 momentissa ja 71 §:n 3 momentissa säädettyjen toimivaltuuksiensa mukaisesti.

38 §

Käyttö- ja hoitosuunnitelman voimassaolo ja muuttaminen

Jos kalatalousalueen kalakantojen tila on suunnitelman voimassaoloaikana muuttunut niin oleellisesti, ettei suunnitelman toteuttaminen enää täyttäisi sille asetettuja tavoitteita, on kalatalousalueen ryhdyttävä toimiin suunnitelman muuttamiseksi. Aloitteen suunnitelman muuttamiseksi voi tehdä suunnitelman hyväksynyt elinvoimakeskus tai kalatalousalue itse.

Ehdotus suunnitelman muutokseksi on esitettävä hyväksyttäväksi elinvoimakeskukselle, joka hyväksyy muutokset osaksi suunnitelmaa 37 §:ssä säädettyä menettelyä noudattaen.

Ehdotus uudeksi suunnitelmaksi on esitettävä hyväksyttäväksi elinvoimakeskukselle viimeistään kuusi kuukautta ennen voimassaolevan suunnitelman voimassaolon päättymistä.

39 §

Käyttö- ja hoitosuunnitelman toimeenpanon valvonta

Elinvoimakeskus valvoo, että kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma toimeenpannaan. Jos kalatalousalue laiminlyö suunnitelman toimeenpanon siten, että alueella olevan kalakannan tai -lajin elinvoimaisuus vaarantuu, elinvoimakeskus voi pidättäytyä maksamasta kalatalousalueelle 82 §:ssä tarkoitettuja varoja, kunnes toimeenpanoon on ryhdytty.

40 §

Käyttö- ja hoitosuunnitelman toimeenpano ja seuranta

Elinvoimakeskuksen on kuuden kuukauden kuluessa suunnitelman hyväksymisestä ilmoitettava suunnitelmasta kunnan kaavoituksesta vastaavalle viranomaiselle. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriölle on ilmoitettava suunnitelmaan sisältyvistä säätelytoimenpide-ehdotuksista, jotka edellyttävät lainsäädännön muuttamista tai joilla on vaikutusta valtakunnallisten kalavarojen hoitosuunnitelmien laadintaan ja kehittämiseen.

Kalatalousalue, elinvoimakeskus sekä alueellinen kalatalouden yhteistyöryhmä seuraavat suunnitelman toimeenpanon vaikutuksia ja tavoitteiden toteutumista. Elinvoimakeskus on pyynnöstä oikeutettu saamaan kalatalousalueelta tietoja suunnitelman toteutumisesta.

47 §

Elinvoimakeskuksen poikkeuslupa

Elinvoimakeskus voi siirtoistutusta, kalanviljelytoimintaa, tutkimustyötä, kalastusperinteen ylläpitämistä, kalataloudellisten velvoitteiden toimeenpanemista tai hyödyntämistä taikka muuta kalavarojen käyttöön ja hoitoon liittyvää tarkoitusta varten perustellusta syystä myöntää poikkeusluvan:

---

53 §

Elinvoimakeskuksen toimivalta rajoittaa kalastusta

Elinvoimakeskus voi, jos vesialueella esiintyy kalalaji tai -kanta, jonka elinvoimaisuus tai tuotto on heikentynyt tai vaarassa heikentyä taikka vesialue on keskeinen kalalajin tai -kannan lisääntymisen kannalta:

Lisäksi elinvoimakeskus voi asettaa 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun rajoituksen tai kiellon, jos se vesiliikenteelle aiheutuvan vaaran estämiseksi on välttämätöntä.

---

54 §

Yleiskalastusoikeuksien rajoittaminen

Elinvoimakeskus voi määrättyllä vesialueella rajoittaa onkimista, pilkkimistä ja viehekalastusta taikka kieltää ne, jos se on tarpeen:

Elinvoimakeskus voi määrätä 1 momentissa tarkoitetun rajoituksen tai kiellon enintään kymmeneksi vuodeksi kerrallaan joko omasta aloitteestaan taikka kalastusoikeuden haltijan, kaupallisen kalastajan, kalatalousalueen taikka sen aloitteesta, jonka etua asia koskee. Rajoitusta tai kieltä on haettava kirjallisesti ja hakemukseen on liitettävä selvitys hakemisen perusteista ja esitetystä rajoitus- tai kieltöalueesta karttaliitteineen. Rajoitus- tai kieltöalue voi olla kokonaisuudessaan enintään 25 prosenttia kalatalousalueen vesipinta-alasta. Rajoitukset tai kiellot eivät saa heikentää mahdollisuutta hyödyntää yleiskalastusoikeuksia enempää kuin on välttämätöntä rajoituksen tai kiellon tavoitteen toteuttamiseksi.

---

57 §

Elinvoimakeskuksen oikeus määrätä pyyntimitoista

Elinvoimakeskus voi alueellisen erityistilanteen huomioimiseksi kalastusoikeuden haltijan tai kalatalousalueen hakemuksesta taikka omasta aloitteestaan määrätä alueelle 56 §:n nojalla säädetystä laji- tai kantakohtaisista pyyntimitoista poikkeavat pyyntimitat, jos kalalajin tai -kannan tila alueella poikkeaa olennaisesti siitä, mikä on ollut perusteena sitä koskevien pyyntimittojen säätämiseksi.

Elinvoimakeskuksen oikeudesta määrätä pyyntimitoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

60 §

Sopimukset saimaannorpan suojelemiseksi

xxx elinvoimakeskus sekä vesialueen omistaja tai erityisen oikeuden haltija voivat tehdä saimaannorppakannan elinvoimaisena säilymiseksi ja saimaannorpan suotuisan suojelutason saavuttamiseksi sopimuksen kalastuksen rajoittamisesta ja kieltämisestä tietyllä vesialueella. Sopimus voidaan tehdä enintään viideksi vuodeksi kerrallaan.

61 §

Korvaukset uhanalaisten eläinlajien suojelusta aiheutuneesta haitasta

Jos 59 §:n 1 momentin nojalla säädetty kiello aiheuttaa vesialueen omistajalle tai erityisen oikeuden haltijalle merkityksellistä haittaa, hänellä on oikeus saada siitä valtiolta täysi korvaus. Valtiota korvausasiassa edustaa elinvoimakeskus.

Elinvoimakeskus sekä sen, joka katsoo olevansa oikeutettu korvaukseen, on pyrittävä sopimukseen korvauksen määrästä. Jos korvauksesta ei ole voitu sopia, toimitusta korvauksen määrittämiseksi voidaan hakea Maanmittauslaitokselta vuoden kuluessa hakemuksen perusteena olevan kiellon voimaantulosta. Korvauksen määrittämiseen sovelletaan, mitä kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetussa laissa (603/1977) säädetään. Korvaukselle on maksettava mainitun lain 95 §:n 1 momentin mukaista korkoa siitä päivästä, jolloin korvaukseen oikeutettu on hakenut Maanmittauslaitokselta määräystä korvaustoimituksesta.

---

64 §

Vaelluskalavesistöjen sekä koski- ja virta-alueiden määrittely

---

Vaelluskalavesistöjen koski- ja virta-alueen rajat voidaan määrittää elinvoimakeskuksen päätöksellä.

67 §

Kalaväylä

Elinvoimakeskus voi kuitenkin kalastusoikeuden haltijan tai kalatalousalueen hakemuksesta taikka omasta aloitteestaan määrätä kalaväylän leveyden tai sijainnin enintään kymmenen vuoden määräajaksi toisin, jos se kalan kulun turvaamiseksi on välttämätöntä.

69 §

Kalaväylän ja jokisualueiden rajojen selvittäminen

Kalaväylän ja 66 §:ssä tarkoitettujen jokisualueiden rajat voidaan selvittää ja merkitä kartalle elinvoimakeskuksen, kalastusoikeuden haltijan tai kalatalousalueen hakemuksesta suoritettavassa maanmittaustoimituksessa. Toimituksen suorittaa toimitusinsinööri ilman uskottuja miehiä, ja siihen on muuten sovellettava mitä kiinteistönmuodostamislaisissa rajankäynnistä säädetään. Toimituskustannuksista vastaa hakija.

71 §

Kalatiessä kalastaminen

Elinvoimakeskus voi, milloin vaelluskalakannan turvaaminen sitä edellyttää, enintään viiden vuoden määräajaksi kieltää kalastuksen padon alapuolella enintään viidensadan metrin matkalla samoin kuin patoaltaassa padon yläpuolella sekä tekojärvässä ja muussa tekoaltaassa.

72 §

Poikkeus kiellosta kalastaa jokisuualueella, kalaväylässä sekä kalatiessä

Elinvoimakeskus voi myöntää tilapäisen luvan 66, 68 tai 71 §:n mukaan kiellettyyn kalastukseen, jos tällainen toimenpide on välttämätön yleisen kalatalousedun turvaamiseksi tai muusta erityisestä syystä, eikä vaaranna kalan kulkua vesistössä tai käyttö- ja hoitosuunnitelman toteuttamista.

74 §

Kalojen ja rapujen istuttaminen

Uuden lajin tai kannan kotiutusistutukseen sekä kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmassa määrittämättömään istutukseen on saatava elinvoimakeskuksen lupa. Lupa voidaan myöntää, jos istutus ei vaikeuta kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman tavoitteiden toteuttamista eikä vaaranna kohdevesistön kala- tai rapukannan elinvoimaisena säilymistä taikka luonnon monimuotoisuutta.

Elinvoimakeskus voi kieltää istutusten tekemisen sellaisesta vesistöstä tai vesiviljelylaitoksesta, johon liittyy riski kala- tai raputautien leviämiseen luonnonvesiin.

---

76 §

Poikkeukset istutuskielloista

Elinvoimakeskus voi tutkimus-, koulutus- sekä kalanviljelytarkoituksiin, kaupallisen kalastuksen edellytysten olennaisen heikentymisen estämiseksi tai muusta erityisestä syystä myöntää poikkeuksen 73 ja 74 §:ssä tai niiden nojalla säädettyistä kielloista.

77 §

Kalojen ja rapujen maahantuonti

Elinvoimakeskus toimii tulokaslajien ja paikallisesti esiintymättömien lajien käytöstä vesiviljelyssä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 708/2007 tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena.

Muun kuin Suomessa luonnonvaraisena esiintyvän kala- tai rapulajin tai niiden kantojen tai sukusolujen maahantuonti luonnonvesiin päästämistä tai vesiviljelytoimintaa varten on kielletty ilman elinvoimakeskuksen lupaa. Elinvoimakeskus käsittelee maahantuontilupaa koskevat hakemukset 1 momentissa mainitussa neuvoston asetuksessa määrättyä menettelyä noudattaen.

---

83 §

Maksuvarojen jakaminen

Maa- ja metsätalousministeriö sekä sen määräämissä rajoissa elinvoimakeskus myöntävät varat 82 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdassa tarkoitettuihin kustannuksiin. Elinvoimakeskus myöntää varat 82 §:n 1 momentin 2 ja 4 kohdassa tarkoitettuihin kustannuksiin ja korvauksiin

Edellä 82 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettujen korvausten jako vesialueen omistajille perustuu vesialueeseen kohdistuvaan viehekalastuksesta aiheutuvaan rasitukseen, joka vahvistetaan käyttö- ja hoitosuunnitelmassa. Jos kalatalousalueella ei ole voimassa olevaa käyttö- ja hoitosuunnitelmaa, voi kalatalousalue tehdä erillisen esityksen elinvoimakeskukselle jaon perustana olevasta viehekalastusrasituksesta. Kalatalousalueet vastaavat jaon teknisestä toteuttamisesta. Jos vesialueen omistajalle jaossa tuleva määrä olisi enintään 50 euroa, varoja ei jaeta omistajalle, vaan ne jäävät asianomaiselle kalatalousalueelle käytettäväksi kalakantojen hoitoon. Korvauksia ei pidetä valtionavustuslaisissa (688/2001) tarkoitettuna valtionavustuksena.

Maa- ja metsätalousministeriö sekä elinvoimakeskus voivat asettaa 82 §:n 1 momentin 1–3 ja 5 kohdassa tarkoitettuihin kustannuksiin ja menoihin myönnettävien varojen käyttöä koskevia tulostavoitteita tai ehtoja varojen saajille.

---

88 §

Kaupallisten kalastajien ryhmät

Ryhmään I kuuluvat:

2) luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, jotka ovat ryhtyneet tai ryhtyvät rekisteröitymisvuonna tai tätä edeltävänä vuotena harjoittamaan kaupallista kalastusta ja esittävät elinvoimakeskuksen hyväksymän suunnitelman siitä, miten itse pyydetyn kalan ja siitä jalostettujen kalastustuotteiden yhteenlasketusta myynnistä kertyvä liikevaihto ylittää 10 000 euroa viimeistään kolmantena tilikautena rekisteröitymisestä.

---

89 §

Kaupallisia kalastajia koskevan rekisteröinnin voimassaolo ja päättyminen

Kaupallisen kalastajan rekisteröinti on voimassa enintään kolme vuotta kerrallaan. Elinvoimakeskus antaa kaupalliselle kalastajalle todistuksen rekisteriin kuulumisesta. Jos kaupallinen kalastaja aikoo jatkaa kaupallisen kalastuksen harjoittamista rekisteröinnin voimassaolon päättymisen jälkeen, kaupallisen kalastajan tulee kirjallisesti hakea rekisteröinnin jatkamista elinvoimakeskukselta.

Kaupallinen kalastaja voidaan poistaa rekisteristä, jos hän ei ole tehnyt 1 momentissa tarkoitettua hakemusta tai ei enää täytä rekisteriin merkitsemisen edellytyksiä taikka jos hän toistuvasti tai jatkuvasti olennaisesti toimii vastoin tämän lain tai sen nojalla annettuja säännöksiä eikä elinvoimakeskuksen huomautuksesta tai varoituksesta huolimatta korjaa toimintaansa.

Elinvoimakeskus poistaa kaupallisen kalastajan rekisteristä tämän lopetettua kaupallisen kalastustoiminnan. Kaupallinen kalastaja on velvollinen välittömästi ilmoittamaan elinvoimakeskukselle rekisteröintiedellytyksissä tapahtuneista muutoksista sekä toiminnan lopettamisesta.

---

90 §

Sisävesiltä saatujen kaupallisen kalastuksen saaliiden ilmoittamisvelvollisuus

Kaupallinen kalastaja on velvollinen pitämään muualla kuin merialueella tapahtuvasta kalastuksesta päiväkirjaa ja vähintään kerran kalenterivuodessa ilmoittamaan elinvoimakeskuk-
selle pyytämänsä tai lukuunsa pyydytetyt saaliit kalalajikohtaisesti, pyyntialueet, kalastusaluksen
rekisteritunnus, saaliin purkamispaikat sekä kalastuksessa käytetyt pyydykset ja niiden pyyn-
nissä pitämisen aika. Ilmoitus on annettava myös, jos kyseisen kalenterivuoden aikana ei ole
harjoitettu kaupallista kalastusta.

Tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettusta päiväkirjasta ja elinvoimakeskuk-
selle ilmoitettavista tiedoista sekä tietojen jättämisen ajankohdista annetaan maa- ja metsätalousminis-
terin asetuksella.

92 §

Kalavarojen käytön ja hoidon tietovaranto

Elinvoimakeskukset, Metsähallitus, Luonnonvarakeskus ja kalatalousalueet ovat kalavarojen
käytön ja hoidon tietovarannon rekisterinpitäjiä. Kukin rekisterinpitäjä vastaa pitämiensä rekis-
tereiden ajantasaisuudesta, niihin tallettamistaan tiedoista ja niiden oikeellisuudesta.

Elinvoimakeskus ja kalatalousalue ovat 94 §:n 1 momentin 3 ja 6 kohdissa tarkoitettujen re-
kisterien yhteisrekisterinpitäjiä. Rekisterinpitäjän velvollisuuksista, yleisestä toiminnasta ja
käytettävyydestä, tietojen eheydestä, suojaamisesta tai säilyttämisestä vastaa elinvoimakeskus.
Edellä mainitusta poiketen, rekisterinpitäjän velvollisuuksista vastaa kuitenkin kalatalousalue,
jos käsiteltävät henkilötiedot koskevat kalatalousalueen tässä laissa määriteltä tehtävää.

Kukin rekisterinpitäjä vastaa 94 §:n mukaisesti vastuullaan olevan rekisterin hallinnoimiseksi
välttämättömän tietojärjestelmän ylläpidosta ja kehittämisestä. Elinvoimakeskuksen tietojärjes-
telmien ylläpidosta ja kehittämisestä vastaavat elinvoimakeskus yhdessä maa- ja metsätalous-
ministeriön kanssa. Ruokavirasto tuottaa ylläpito- ja muita tietohallinnon palveluita elinvoima-
keskuksen vastuulla oleville tietojärjestelmille.

94 §

Kalavarojen käytön ja hoidon tietovarannon rakenne ja sisältö

Tietovaranto muodostuu:

1) kaupallisista kalastajista pidettävästä rekisteristä, jonka rekisterinpitäjänä toimivat elinvoi-
makeskukset. Rekisteriin merkitään kaupallisen kalastajan nimi ja henkilö-, yritys- tai yhteisö-
tunnus sekä äidinkieli, kaupallisen kalastajan koti- tai asuinpaikkatiedot ja yhteystiedot, tieto
siitä, mihin 88 §:ssä tarkoitettuun kaupallisten kalastajien ryhmään kalastaja kuuluu, tieto siitä
harjoittaako kaupallinen kalastaja kalastusta sisävesillä vai merialueella, tiedot saalisilmoituk-
sista sekä tieto rekisteröinnin alku- ja päättymisajankohdasta;

3) omistajakorvausrekisteristä, jonka yhteisrekisterinpitäjinä toimivat elinvoimakeskukset ja
kalatalousalueet. Rekisteriin merkitään 84 §:ssä tarkoitettut tiedot, vesialueen omistajan yhteys-
tiedot tai yhteyshenkilöiden yhteystiedot;

4) istutusrekisteristä, jonka rekisterinpitäjänä toimivat elinvoimakeskukset. Rekisteriin mer-
kitään jokaisesta kalanistutuksesta istuttajan, ilmoituksen jättäjän ja istutuserän vastaanottajan
yhteystiedot, istutettu laji ja kanta, istutettavan erän alkuperä, istukkaiden koko, ikä ja kappale-
määrä sekä istutuspaikka ja -aika;

5) kalatalousvelvoite- ja -maksurekisteristä, jonka rekisterinpitäjänä toimivat elinvoimakes-
kukset. Rekisteriin merkitään vesilain 3 luvun 15 §:ssä tarkoitettuja suunnitelmia koskevat tie-
dot;

6) kalatalousaluerokisteristä, jonka yhteisrekisterinpitäjinä toimivat elinvoimakeskukset ja kalatalousalueet. Rekisteriin merkitään kalatalousalueen nimi, alueellinen ulottuvuus, vastuuhenkilöt, yhteystiedot ja kalatalousalueen päätösvaltaa käyttävän yleiskokouksen järjestämiseen tarvittavat tiedot;

7) kalastuksentralvojarokisteristä, jonka rekisterinpitäjänä toimivat elinvoimakeskukset. Rekisteriin merkitään kalastuksentralvojan nimi ja kuva sekä syntymäaika, henkilötunnus, hyväksynnän voimassaoloaika, valtuuttaja, toimialue sekä valtuutuksen voimassaoloaika;

8) kalastuksentraltelyyn liittyvästä tietoaineistosta, jonka rekisterinpitäjänä toimivat elinvoimakeskukset. Tietoaineistoon merkitään tähän lakiin perustuvista sekä sen nojalla asetettavista viranomaisen kalastuksentraloituksista rajoituksen tyyppi, rajoituksen sisältö, rajoitusalue sekä rajoituksen kesto; sekä

---

95 a §

Kalavarujen käytön ja hoidon tietovarannon tietojen luovuttaminen

---

Kukin 94 §:ssä tarkoitettu rekisterinpitäjä saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa välttämättömiä tämän lain 94 §:n mukaisia tietovarannon tietoja kalakantojen ja kalastuksen tutkimusta, seuranta ja käytön suunnittelua sekä valvontaa ja tilastojen laatimista varten maa- ja metsätalousministeriölle, Luonnonvarakeskukselle, elinvoimakeskukselle, Metsähallitukselle ja Ruokavirastolle.

Rekisterinpitäjät päättävät kukin tietojen luovuttamisesta oman toimialansa osalta. Tietojen luovuttamisesta 94 §:n 1 momentin 3 ja 6 kohdissa tarkoitettujen rekistereiden osalta päättää elinvoimakeskus.

101 §

Kalastuksentralvojiin toiminnan valvonta

Kalastuksentralvojiin yleisestä valvonnasta ja ohjauksesta vastaa maa- ja metsätalousministeriö. Elinvoimakeskukset vastaavat kalastuksentralvojiin toiminnan valvonnasta toimialueellaan.

Maa- ja metsätalousministeriöllä sekä elinvoimakeskuksilla on oikeus saada kalastuksentralvojalta ja kalastuksentralvojakoulutuksen järjestäjältä näiden toiminnan valvonnassa tarvittavia tietoja kalastuksentralvontatehtävien suorittamisesta ja kalastuksentralvojakoulutuksen järjestämisestä.

103 §

Kalastuksentralvojan kelpoisuusvaatimukset ja hyväksyminen

Kalastuksentralvojaksi hyväksyy hakemuksesta se elinvoimakeskus, jonka toimialueeseen hakijan kotikunta kuuluu. Hyväksyminen on voimassa kymmenen vuotta.

104 §

Kalastuksentralvojan koe ja koulutus

Kalastuksenvalvojan kokeen järjestämisestä ja valvonnasta vastaa elinvoimakeskus. Koetta koskevaan ratkaisuun on oikeus hakea oikaisua elinvoimakeskukselta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

---

105 §

Kalastuksenvalvojakortti ja -tunnus

Elinvoimakeskus antaa kalastuksenvalvojaksi hyväksytyille kalastuksenvalvojakortin ja -tunnuksen. Kalastuksenvalvojan on pidettävä kortti sekä 107 §:ssä tarkoitettua valtuutusta koskeva asiakirja kalastuksenvalvontatehtävissä mukana ja esitettävä ne pyydettyinä. Kalastuksenvalvojan on lisäksi käytettävä kalastuksenvalvontatehtävissä kalastuksenvalvojatunnusta.

---

106 §

Kalastuksenvalvojan hyväksymisen peruuttaminen

Elinvoimakeskuksen on peruutettava kalastuksenvalvojaksi hyväksyminen, jos kalastuksenvalvoja sitä pyytää.

Elinvoimakeskus voi, jollei suullista huomautusta katsota riittäväksi seuraamukseksi, antaa kirjallisen varoituksen kalastuksenvalvojalle, joka toimii vastoin tämän lain mukaisia velvollisuuksiaan.

Elinvoimakeskus voi peruuttaa kalastuksenvalvojaksi hyväksymisen, jos kalastuksenvalvoja ei enää täytä 103 §:n 1 momentissa säädettyjä kelpoisuusehtoja tai jos hän olennaisesti tai toistuvasti rikkoo kalastuksenvalvontaa tai kalastusta koskevia säännöksiä ja määräyksiä eikä kirjallista varoitusta ole pidettävä riittävänä seuraamuksena.

Kalastuksenvalvojan, jonka hyväksyminen on peruutettu, on palautettava 105 §:ssä tarkoitettu kalastuksenvalvojakortti ja -tunnus peruuttamispäätöksen tehneelle elinvoimakeskukselle sen määräämän kohtuullisen ajan kuluessa.

107 §

Kalastuksenvalvojan valtuutus ja toimialue

Edellä 103 §:n mukaan hyväksytyllä kalastuksenvalvojalla on oikeus valvoa kalastusta koskevien säännösten ja määräysten noudattamista ainoastaan elinvoimakeskuksen, kalatalousalueen, osakaskunnan tai osakaskuntaan kuulumattoman vesialueen omistajan valtuuttamana valtuutuksessa määritellyllä alueella. Kalatalousalueen valtuuttamalla kalastuksenvalvojalla on oikeus valvoa kalastusta koskevien säännösten ja määräysten noudattamista koko kalatalousalueen alueella riippumatta siitä, onko 121 §:ssä tarkoitettua päätöstä tehtävien siirrosta kalatalousalueelle tehty.

Kalatalousalue, osakaskunta ja osakaskuntaan kuulumattoman vesialueen omistaja ovat velvollisia ilmoittamaan valtuutuksen sisällöstä ja voimassaoloajasta kahden kuukauden kuluessa valtuutuksen voimaantulosta sille elinvoimakeskukselle, jonka toimialueeseen valtuuttajan alue pääasiallisesti kuuluu. Valtuutuksen päättymisestä alkuperäistä voimassaoloajankohtaa aikaisemmin tulee ilmoittaa elinvoimakeskukselle viivytyksettä.

117 §

Tapahutumailmoitus

Tapahtumailmoitukset on toimitettava kalastuksenvalvojan hyväksyneelle toimivaltaiselle elinvoimakeskukselle vuosittain kutakin kalastuksenvalvojan toimintavuotta seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä.

Elinvoimakeskuksen on säilytettävä tapahtumailmoitukset kahden vuoden ajan niiden toimituspäivästä, jonka jälkeen ne on hävitettävä.

124 §

Muutoksenhaku Elinvoimakeskuksen päätökseen

Elinvoimakeskuksen tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Elinvoimakeskus voi määrätä, että päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei muualla tässä laissa toisin säädetä.

---

129 §

Ensimmäinen kalatalousaluejako

Kumotun lain 68 §:ssä tarkoitettujen kalastusalueiden hoitavat tämän lain 24 §:n 3–5, 8 ja 9 kohdassa tarkoitettuja kalatalousalueille kuuluvia tehtäviä 31 päivään joulukuuta 2018. Elinvoimakeskusten 22 §:n nojalla tekemiä päätöksiä kalatalousalueiden rajojen vahvistamiseksi sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2019.

Ehdotus tässä laissa tarkoitetun kalatalousalueen rajoiksi on jätettävä elinvoimakeskuksen vahvistettavaksi viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2016.

Elinvoimakeskus kutsuu koolle kalatalousalueen ensimmäisen yleiskokouksen sen jälkeen kun kalatalousalueen rajoja koskeva päätös on tullut sovellettavaksi 1 momentin mukaisesti.

130 §

Ensimmäisten käyttö- ja hoitosuunnitelmien sekä sääntöjen laatiminen

Kalatalousalueen on esitettävä ensimmäinen 35 §:ssä tarkoitettu käyttö- ja hoitosuunnitelma elinvoimakeskuksen hyväksyttäväksi kahden vuoden kuluessa siitä, kun kalatalousalueiden rajojen vahvistamista koskevaa päätöstä on edellä 129 §:n 1 momentin mukaisesti alettu soveltaa. Kumotun lain 79 §:n mukaisesti hyväksytty käyttö- ja hoitosuunnitelma jää voimaan, kunnes elinvoimakeskus on hyväksynyt tämän lain 37 §:n mukaisen käyttö- ja hoitosuunnitelman.

Kalatalousalueen on esitettävä elinvoimakeskuksen vahvistettavaksi 30 §:ssä tarkoitettujen sääntöjen vuoden kuluessa siitä, kun kalatalousalueiden rajojen vahvistamista koskevaa päätöstä on edellä 129 §:n 1 momentin mukaisesti alettu soveltaa.

131 §

Kalastusalueen tehtäviä, oikeuksia ja velvoitteita koskevat siirtymäsäännökset

Kumotun lain 68 §:ssä tarkoitettua kalastusaluetta koskevat oikeudet, sopimukset, sitoumukset ja velvoitteet siirtyvät sille kalatalousalueelle, jonka alueeseen enin osa lakkaavasta kalastusalueesta kuuluu. Jos kalatalousalueet eivät keskenään pääse asiasta sopimukseen, päättää

elinvoimakeskus siitä, mille kalatalousalueelle kalastusalueiden oikeudet, sopimukset, sitoumukset ja velvoitteet kulloinkin siirtyvät. Kalatalousalue tulee kalastusalueen sijaan asianosaiseksi tämän lain voimaan tullessa hallintoviranomaisessa tai tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa.

Vesialueen omistajalle kumotun lain 89 a §:n ja 91 §:n nojalla maksettaviin korvauksiin tarkoitettavat varat, jotka on talletettu Lupa- ja valvontavirastoon rahan, arvo-osuuksien, arvopapereiden tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetun lain (281/1931) 1 §:n mukaisesti, on niiden palautuessa mainitun lain 7 §:ssä tarkoitettun määrääjän päätyttyä maksettava sille kalatalousalueelle, jonka jäsen korvaukseen oikeutettu vesialueen omistaja on. Jos korvaukseen oikeutettua omistajaa ei ole tiedossa, sovelletaan varojen palauttamiseen 1 momentissa säädettyä.

132 §

Aiemman lainsäädännön mukaiset korvaukset vesialueen omistajille

---

Kumotun lain mukaisten kalastusalueiden on siirrettävä 1 momentissa tarkoitettuihin korvauksiin tarkoitettavat varat tämän lain voimaantultua alueelliselle elinvoimakeskukseen.

Jos alueelliselle elinvoimakeskukseen 2 momentin mukaisesti siirrettyjä varoja koskevat saatavat vanhentuvat 1 momentin mukaisesti, alueellinen elinvoimakeskus jakaa varat 22 §:ssä tarkoitetuille kalatalousalueille käytettäväksi 82 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuihin kustannuksiin.

135 §

Aiemmin saatu oikeus pyydyksen pitämiseen kalaväylässä

Elinvoimakeskus voi yleisen kalatalousedun vaatiessa hakea lupaa 1 momentissa tarkoitettun oikeuden lunastamiseen, jos se on välttämätöntä käyttö- ja hoitosuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . .

#.

Laki

kasvinterveyslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kasvinterveyslain (1110/2019) 6, 7 ja 12 §, 15 §:n 2 momentti, 19 §:n 1 ja 2 momentti, 24 §:n 3 momentti, 25 ja 28 § sekä 31 §:n 3 momentti seuraavasti:

6 §

405

Kiireelliset toimenpiteet eräissä tilanteissa

Ruokavirasto voi kustannuksellaan tehdä tai teettää kiireellisiä ja kohtuullisia kasvintuhoajan torjuntatoimenpiteitä, jos toimenpiteiden tekemättä jättäminen vaarantaisi kasvinterveyden. Myös elinvoimakeskus voi tehdä tai teettää Ruokaviraston kustannuksella kiireellisiä ja vähäisiä kasvintuhoajan torjuntatoimenpiteitä, jos Ruokavirasto ennen toimenpiteisiin ryhtymistä antaa niihin luvan.

7 §

Ruokaviraston ohjaus Elinvoimakeskuksen tehtävissä

Ruokavirasto ohjaa elinvoimakeskuksen toimenpiteitä kasvinterveysasetuksessa tarkoitettujen karanteenituhoojien hävittämiseksi ja leviämisen estämiseksi sekä mainitussa asetuksessa tarkoitettujen unionikaranteenituhoojien luetteloon sisällyttämiseksi, mutta alustavan arvon mukaan luetteloinnin edellytykset täyttävien tuhoajien hävittämiseksi ja leviämisen estämiseksi. Jos tuhoaja on kasvinterveyden kannalta erityisen haitallinen tai vaadittavat toimenpiteet aiheuttavat erityisen haitallisia vaikutuksia, Ruokavirasto voi elinvoimakeskuksen puolesta tehdä päätöksen tuhoajan hävittämisestä tai leviämisen estämisestä. Jos Ruokavirasto tekee päätöksen, se vastaa toimenpiteistä elinvoimakeskuksen avustuksella.

Jos tuhoajan hävittäminen ja leviämisen estäminen edellyttää toimenpiteitä usean elinvoimakeskuksen alueella, Ruokavirasto vastaa tilannekuvan ylläpitämisestä ja toiminnan yhteensovittamisesta.

12 §

Elinvoimakeskus

Elinvoimakeskukset vastaavat kukin toimialueellaan siitä, että tämän lain ja Euroopan unionin kasvinterveyttä koskevia säännöksiä noudatetaan sekä virallinen valvonta ja muut viralliset toimet järjestetään valvonta-asetuksen mukaisesti.

15 §

Valvontasuunnitelmat

Elinvoimakeskus ja Tulli laativat kumpikin vastuullaan olevaa kasvinterveysvalvontaa koskevat vuosittaiset valvontasuunnitelmat. Valvontasuunnitelmissa on otettava huomioon Ruokaviraston laatima valtakunnallinen suunnitelma.

---

19 §

Ulkopuolinen virallinen kasvintarkastaja ja eräiden tehtävien siirtäminen muulle kuin viranomaiselle

Ruokavirasto ja elinvoimakeskukset voivat kirjallisesti nimetä ulkopuolisen luonnollisen henkilön, jolla on tehtävään asianmukainen koulutus, suorittamaan erikseen määritellyt viralliseen valvontaan ja muihin virallisiin toimiin liittyvät tehtävät (*virallinen kasvintarkastaja*). Tarkastusten perusteella mahdollisesti tehtävät hallinnolliset päätökset tekee nimennyt viranomainen.

Ruokavirasto ja elinvoimakeskukset voivat valvonta-asetuksen 28–33 artiklassa säädetyillä edellytyksillä kirjallisella toimeksiannolla siirtää viralliseen valvontaan ja muihin virallisiin toimiin liittyviä tarkastuksia, tutkimuksia ja selvityksiä toimielimen suoritettavaksi. Viralliseen valvontaan liittyviä tehtäviä voidaan siirtää luonnollisen henkilön suoritettavaksi. Tarkastusten perusteella mahdollisesti tehtävät hallinnolliset päätökset tekee toimeksiannon antanut viranomaislainen.

---

24 §

Rekisterinpitäjä ja rekisterin tiedot

Elinvoimakeskuksilla on oikeus käyttää, päivittää ja luovuttaa rekisteritietoja säädettyjen tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa. Ne myös vastaavat tehtäviensä osalta rekisteröityjen oikeuksien toteuttamisesta sen mukaan, mitä luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679, jäljempänä *tietosuojasetus*, säädetään.

---

25 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen toiselle viranomaiselle

Ruokavirasto ja elinvoimakeskukset saavat salassapitosäynnösten estämättä luovuttaa asiakirjasta ja henkilörekisteristään tiedot, jotka ovat tarpeen:

- 1) syyttäjä-, poliisi- ja tulliviranomaisille rikoksen selvittämiseksi;
- 2) Verohallinnolle sen laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi;
- 3) ulkomaisille toimielimille ja tarkastajille, jos Euroopan unionin lainsäädännössä tai muussa Suomea sitovassa kansainvälisessä velvoitteessa niin edellytetään.

28 §

Päätösvalta eräissä tapauksissa

Ruokavirasto voi päättää yhtä elinvoimakeskusta laajempaa aluetta koskevien 27 §:n 1 momentissa tarkoitettujen hallinnollisten pakkokeinojen käyttämisestä.

Ruokavirasto voi päättää hallinnollisten pakkokeinojen käyttämisestä myös yhden elinvoimakeskuksen alueella, jos se perustellusta syystä arvioi viraston toimet riittämättömiksi kasvinterveysvaaran estämiseksi.

Ruokaviraston on viipymättä ilmoitettava 1 ja 2 momentin nojalla tekemistään päätöksistä asianomaisille elinvoimakeskuksille.

31 §

Kasvintuhoojan torjunnasta aiheutuvien kustannusten korvaaminen

---

Korvausta on haettava Ruokavirastolle osoitetulla hakemuksella kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hakija sai tiedon kustannusten syntymisestä tai vahingon ilmenemisestä. Hakemus on

toimitettava asianomaiseen elinvoimakeskukseen ja siihen on liitettävä riittävä selvitys kustannuksista ja vahingoista. Elinvoimakeskus antaa lausunnon tekemäänsä torjuntapäätökseen liittyvästä korvaushakemuksesta Ruokavirastolle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

kiinteistönmuodostamislain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kiinteistönmuodostamislain (554/1995) 33 §:n 4 momentti, 75 §, 203 §:n 4 momentti sekä 205 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat 33 §:n 4 momentti laissa 761/2023, 75 § laissa 597/2011, 203 §:n 4 momentti laissa 914/2011, sekä 205 §:n 2 momentti laissa 1476/2009, seuraavasti:

33 §

Jos lohkomisessa syntyy epätietoisuutta siitä, sijaitseeko määräala alueidenkäyttölain 72 §:n mukaisella ranta-alueella, on toimitusinsinöörin siirrettävä asia Lupa- ja valvontaviraston ratkaistavaksi.

---

75 §

Jos ojitus koskee vain uusjakoaluetta tai 73 §:n 3 momentissa tarkoitettun ojan tekemistä, toimitusmiehet päättävät ojituksen suorittamisesta, jollei ojitukseen tarvita vesilain (587/2011) 5 luvun 3 §:ssä tarkoitettua Lupa- ja valvontaviraston lupaa tai poikkeamista vesilain 2 luvun 11 §:ssä tarkoitettua kiellosta. Sama koskee ojituksesta päättämistä myös silloin, kun uusjakoalueeseen kuulumattomien kiinteistöjen omistajat suostuvat yhteiseen ojitukseen. Muussa tapauksessa asiasta päätetään sen mukaan kuin vesilaissa säädetään yhteisestä ojituksesta.

203 §

Maksuvelvollinen, joka on valittanut toimituksessa määrätystä korvauksesta, on velvollinen maksamaan riidanalaisen osan korvauksesta ja sille laskettavan koron korvauksensaajalle vain, jos korvauksensaaja asettaa maksuvelvollisen hyväksymän pantin tai muun vakuuden liikaa maksetun määrän ja sille suoritettavan koron palauttamisesta. Jos korvauksensaaja ei aseta hyväksyttävää vakuutta, riidanalainen osa korvauksesta saadaan tallettaa kiinteistön sijaintipaikan Lupa- ja valvontavirastoon siten kuin rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetussa laissa (281/1931) säädetään. Korvauksensaajalla on kuitenkin oikeus nostaa talletettu osa korvauksesta lainvoimaisen korvauksen yli menevän määrän ja sille varojen nostopäivästä laskettavan kuuden prosentin koron takaisin maksamisesta asetettavaa vakuutta vastaan.

Jos kiinteistön omistajalle alueen tai osuuden siirtämisen, tilusvaihdon, osittelusta poikkeamisen, maan tai rakennuksen lunastamisen taikka muun sellaisen toimenpiteen johdosta on määrätty maksettavaksi suuruudeltaan merkittävä korvaus ja kiinteistön arvo on edellä tarkoitetun toimenpiteen vuoksi siinä määrin alentunut, että kiinteistöön kohdistuva panttioikeuden haltijan oikeus saattaa vaarantua, on omistajalle tuleva korvaus korkoineen määrättävä talletettavaksi Lupa- ja valvontavirastoon. Talletettuun korvaukseen on panttioikeuden haltijalla sama oikeus kuin hänellä on kiinteistöön. Jollei kiinteistön omistaja voi näyttää kaikkien panttioikeuden haltijain antaneen lupaa talletetun korvauksen nostamiseen, on Lupa- ja valvontaviraston jaettava varat niin kuin kiinteän omaisuuden kauppahinnan jakamisesta ulosottoaassa (705/2007) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

kolttalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kolttalain (253/1995) 11 §:n 2 momentti, 12 §, 13 b §, 18 §:n 1 momentti, 19 §:n 2 momentti, 21 §, 27 §:n 1 ja 2 momentti, 28 §, 29 §:n 1 momentti, 31 §:n 1 momentti, 35 §:n 1 momentti, 36 §, 37 §:n 1 momentti, 38 §:n 1–3 momentti, 55 §, 55 a §, 63 §:n 1 momentti, 64 §, 65 a § sekä 70 §:n 4 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 12 §, 21 §, 27 §:n 1 ja 2 momentti, 28 §, 29 §:n 1 momentti, 31 §:n 1 momentti, 35 §:n 1 momentti, 36 §, 37 §:n 1 momentti, 38 §:n 1–3 momentti, 65 a § ja 70 §:n 4 momentti laissa 1474/2009, 11 §:n 2 momentti laissa 568/2014, 13 b §, 18 §:n 1 momentti ja 64 § laissa 1677/2015, 63 § laissa 23/2021, 55 § laeissa 1474/2009 ja 1330/2022, 55 a § laissa 1330/2022 sekä 19 §:n 2 momentti laissa 785/2023, seuraavasti:

11 §

Kalaistutukset

Edellä 1 momentissa tarkoitetusta toimenpiteestä päättää elinvoimakeskus, joka voi antaa niiden toteuttamisen Metsähallituksen, Luonnonvarakeskuksen tai yhteisen vesialueen osakaskuntien suorittavaksi.

12 §

Eräät tienteko- ja vesihuoltotyöt

Valtio voi tarvittaessa tehdä tai teettää kolttien tiloja varten tarpeelliset tieteko- ja vesihuoltotyöt. Elinvoimakeskus päättää asiasta.

Elinvoimakeskus huolehtii 1 momentin mukaisesti tehdyn tien kunnossapidosta, kunnes tie on luovutettu yksityiseksi tieksi tai yleisenä tienä käytettäväksi.

13 b §

Lainan myöntämisen edellytykset

Laina voidaan myöntää maatilatalouden kehittämisrahaston vuosittain vahvistetun käyttösuunnitelman myöntämisvaltuuden rajoissa. Elinvoimakeskus päättää lainan enimmäismäärästä.

18 §

Tuen, valtiontakauksen ja lainan hakeminen, myöntäminen ja maksaminen

Avustuksen, valtionlainan, korkotuen ja valtiontakauksen sekä valtiontakaukseen sisältyvän tuen myöntää hakemuksesta xxx [Lapin] elinvoimakeskus.

---

19 §

Rakentamisen ohjaus ja tarkastukset

Rakentamiseen myönnettyjen avustusten ja lainojen käytön valvomiseksi ja maksamisen edellytysten toteamiseksi on rakennuspaikalla pidettävä rakentamislupapäätöksessä määrätty tarkastukset. Elinvoimakeskus voi tukea myöntäessään määrätä pidettäväksi muitakin tarpeelliseksi katsomiaan tarkastuksia. Tarkastukset suorittaa rakennuttajan kustannuksella kunnan rakennustarkastaja tai rakentamislupapäätöksessä määrätty henkilö. Jollei rakentamislupaa tarvita, tarkastuksen voi suorittaa myös muu pätevä henkilö, jonka elinvoimakeskus hyväksyy.

21 §

Osto- ja siirtomenettely

Elinvoimakeskus voi ostaa tämän lain tarkoituksiin tiloja, tilanosia, oikeuksia ja osuuksia. Kauppahinta ei saa ylittää käypää hintaa.

Elinvoimakeskus voi käyttää tämän lain tarkoituksiin myös maatilalain (188/1977), luontaiselinkeinolain, porotalouslain ja maaseutuelinkeinolain (1295/1990) tarkoituksiin muulla tavoin kuin oikeudesta hankkia maa- ja metsätalousmaata annetun lain (391/1978) nojalla hankittua maata.

Elinvoimakeskuksella on oikeus vaihtaa hallinnassaan olevaa maata muiden omistamaan tai muiden valtion virastojen hallinnassa olevaan maahan. Mikäli vaihdettavat alueet eivät arvoltaan vastaa toisiaan, korvataan erotus rahana.

Metsähallitus siirtää, elinvoimakeskuksen tehtyä siitä esityksen, hallinnassaan olevasta valtion maasta tämän lain tarkoituksiin tarvittavat alueet elinvoimakeskuksen hallintaan. Metsähallituksen hallinnassa olevaa maata voidaan siirtää myös ennakolta elinvoimakeskuksen hallintaan lähinnä asumiseen soveltuvien tilojen muodostamista varten. Jos Metsähallitus ja elinvoimakeskus eivät ole yksimielisiä siirrettävästä alueesta, on alueen siirtämistä koskeva asia saatettava maa- ja metsätalousministeriön ratkaistavaksi.

27 §

Maan käyttöä koskeva suunnitelma

Elinvoimakeskuksen tulee laatia hankitun tai muulla tavalla saadun maan käyttöä koskeva erityinen suunnitelma, jollei kysymys ole samalla kertaa vain yhden tai muutaman 24 §:ssä tarkoitetun tilan tai muun alueen muodostamisesta taikka 25 §:ssä tarkoitetusta omaisuudesta.

Milloin omaisuutta käytetään muuhun kuin tämän lain tarkoituksiin eikä elinvoimakeskuksella ole, sen mukaan kuin erikseen säädetään, oikeutta luovuttaa valtion maaomaisuutta, on asia tältä osin siirrettävä maa- ja metsätalousministeriön käsiteltäväksi.

---

28 §

Maan hakeminen

Maata haetaan kirjallisesti elinvoimakeskukselta. Hakemuksesta on hankittava kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen lausunto sekä tarvittaessa myös asianomaisen kolttien kyläkokouksen lausunto.

29 §

Myyntipäätös

Elinvoimakeskus päättää tilan, alueen tai muun etuuden myymisestä hakijalle sekä maksu- ja muista luovutusehdoista.

---

31 §

Maanmittaustoimitukset

Elinvoimakeskuksen maanmittausinsinööri tai hänen määräyksestään maanmittausteknikko voi suorittaa tämän lain täytäntöönpanoon liittyvän maanmittaustoimituksen sen mukaisesti kuin kiinteistönmuodostamislaisissa (554/1995) säädetään. Elinvoimakeskus voi myös huolehtia tämän lain mukaisten maanmittaustoimitusten vireille saattamisesta.

---

35 §

Tienteko- ja vesihuoltotoimitukset

Jos valtio on tehnyt tai teettänyt tämän lain mukaisia tiloja varten tie- ja vesihuoltotöitä, peritään tilan omistajalta työn kustannuksista se määrä, jolla tilan arvon tarkoitukseensa käytettynä voidaan katsoa nousseen sanottujen töiden johdosta, enintään kuitenkin 10 prosenttia tilan osalle tulleiden kustannusten määrästä. Perittävän määrän takaisinmaksuaika on 10 vuotta ja sen vuotuinen korko neljä prosenttia. Kustannusten perinnästä päättää elinvoimakeskus.

---

36 §

Rajoitukset

Oikeustoimi, jolla ilman elinvoimakeskuksen lupaa luovutetaan tämän lain nojalla muodostettu tila tai alue tai sen osa, on mitätön. Elinvoimakeskuksen on myönnettävä luovutuslupa silloin, kun luovutuksensaajana on Inarin kunnassa asuva täysivaltainen kolttu, joka ei ennestään omista tässä laissa tarkoitettua kiinteistöä, tai kun luovutuksensaajana on sellainen henkilö, joka voisi periä luovuttajan. Muulle henkilölle luovutuslupan saa myöntää vain erityisistä syistä.

Edellä 1 momentissa säädetty rajoitukset ovat voimassa 20 vuotta siitä päivästä lukien, jona tilasta tai lisäalueesta tehty kauppakirja on allekirjoitettu. Rajoitusten estämättä on kolttatilan kiinnittäminen muun oikeuden kuin vuokraoikeuden vakuudeksi ja muu pantiksipano velan maksamisen vakuudeksi sekä ulosmittaus ja pakkohuutokaupalla myyminen sallittu. Elinvoimakeskus voi, milloin siihen on olosuhteet huomioon ottaen erityisiä syitä, vapauttaa tilan tai sen osan tässä pykälässä säädettyistä rajoituksista. Rajoitusten merkitsemisestä kiinteistörekisteriin sekä niitä koskevista ilmoituksista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Elinvoimakeskus voi liittää edellä tässä pykälässä tarkoitettua lupaa ja vapauttamista koskevaan päätökseen ehdon, että tämän lain nojalla syntynyt laina tai myyntihintasaaminen on kokonaan tai osaksi heti maksettava takaisin korkoineen. Jos tilaa varten on myönnetty tämän lain nojalla avustusta eikä sen myöntämisestä ole kulunut 10 vuotta, voidaan päätökseen myös liittää ehto, että sanottu avustus tai osa siitä on heti maksettava valtiolle takaisin.

37 §

Eräät lisäehdot

Milloin tämän lain nojalla maata, luottoa tai avustusta saanut henkilö taikka se, jolle hänen tilansa tai sen osan omistus- tai hallintaoikeus on siirtynyt, taikka jos heitä on useita, kukaan heistä ei ole kolmeen vuoteen vakituisesti asunut asianomaisella tilalla, elinvoimakeskus voi määrätä tilaa tai aluetta rasittavan valtion saamisen, valtionlainan tai avustuksen osaksi tai kokonaan takaisin maksettavaksi. Avustusta ei kuitenkaan voida määrätä maksettavaksi takaisin, jos sen myöntämisestä on kulunut 10 vuotta.

---

38 §

Myyntihintasaamisen ja lainojen irtisanominen

Elinvoimakeskus voi 36 ja 37 §:ssä säädetyn lisäksi valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetty perusteiden mukaan määrätä tämän lain mukaisen valtion myyntihintasaamisen ja valtionlainan maksettavaksi takaisin osaksi tai kokonaan yhdessä tai useammassa erässä, jos velallinen on valtiolta maata ostaessaan tai lainaa hakiessaan antanut olennaisessa kohdissa erehdyttäviä tietoja tai menetellyt muutoin vilpillisesti, luovuttanut kiinteistön osaksi tai kokonaan tai jättänyt noudattamatta 61 §:ssä tarkoitettua suunnitelmaa taikka jos tila on joutunut ulosottoon myytäväksi. Elinvoimakeskus voi valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetty perusteiden mukaan määrätä myyntihintasaamisen ja lainan heti takaisin maksettavaksi myös silloin, kun velallinen ei ole noudattanut kauppa- tai velkakirjassa asetettuja muita ehtoja. Jos valtionlainan tai myyntihintasaamisen irtisanomisen perusteena kuitenkin on lyhennyksen tai koron maksun viivästyminen, valtionlainan takaisinperimisestä ja myyntihintasaamisen irtisanomisesta päättää Valtiokonttori.

Takaisin perittävät 1 momentissa tarkoitetut valtionlainat saadaan periä elinvoimakeskuksen lainvoimaisen päätöksen nojalla ulosottoon siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään. Tässä laissa tarkoitettujen valtionlainojen erääntyneet maksut saadaan periä sanotussa järjestyksessä ilman eri päätöstä.

Elinvoimakeskus voi antaa ennakkotiedon siitä, aiheuttaako toimenpide valtionlainan tai myyntihintasaamisen irtisanomisen taikka avustuksen takaisin perimisen.

---

55 §

Täytäntöönpanoviranomaiset

Maa- ja metsätalousministeriö, Ruokavirasto, xxx [Lapin]elinvoimakeskus, Inarin kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen sekä Metsähallitus huolehtivat tämän lain täytäntöönpanosta. Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanossa noudatettavasta menettelystä voidaan antaa maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Tämän lain mukaisissa tehtävissä voidaan, sen mukaan kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään, käyttää apuna muita valtion viranomaisia.

55 a §

Tiedonsaantioikeus ja tietojen luovuttaminen

Tätä lakia toimeenpantaessa maa- ja metsätalousministeriön, Ruokaviraston ja elinvoimakeskuksen oikeuteen saada ja luovuttaa tietoja sovelletaan porotalouden rakennetukilain 109 §:ää.

63 §

Muutoksenhaku

Elinvoimakeskuksen päätökseen haetaan muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen.

---

64 §

Käsittelymaksun periminen

Tämän lain nojalla annetuista päätöksistä peritään maksu siten kuin maksujen perimisestä erikseen säädetään. Luottojen maksuhelpotuksia sekä avustuksen ja muun tuen myöntämistä koskevat elinvoimakeskuksen päätökset ovat kuitenkin maksuttomia.

65 a §

Säännösten soveltaminen elinvoimakeskukseen

Mitä tässä laissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään maaseutuelinkeinopiiristä ja sen toimialueesta, koskee elinvoimakeskusta ja sen toimialuetta.

70 §

Aikaisemmat panttioikeudet

Milloin tila tai alue on 2 momentissa säädetyn tavoin panttina, tulee elinvoimakeskuksen lähettää asianomaiselle tuomarille ilmoitus panttioikeutta koskevan merkinnän tekemistä varten

kiinnitysrekisteriin. Kun saaminen on täysin maksettu, tulee elinvoimakeskuksen lähettää ilmoitus asianomaiselle tuomarille tilan tai alueen vapautumisesta panttivastuusta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

eläimistä saatavista sivutuotteista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan eläimistä saatavista sivutuotteista annetun lain (517/2015) 44 § ja 49 §:n 2 momentti,
muutetaan 3 §:n 17 kohta, 30 §, 31 §:n 2 momentti, 48 §, 50 §:n 3 momentti, 59 §:n 2 momentti, 63 a §:n 1 momentin johdantokappale, 68, 70 ja 71 §,

sellaisina kuin niistä ovat 30 §:n 2 momentti laissa 78/2021 sekä 49 §:n 2 momentti, 50 §:n 3 momentti, 59 §:n 2 momentti, 63 a §:n 1 momentin johdantokappale, 70 § laissa 1118/2022 seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

17) *toimivaltaisella viranomaisella* Ruokavirasto tai kunnaneläinlääkäriä sen mukaan, kunnan toimivaltaan asia on tässä laissa säädetty kuuluvaksi.

30 §

Hävittäminen poikkeuksellisissa olosuhteissa

Ruokavirasto voi myöntää luvan sivutuoteasetuksen 19 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun aineksen hävittämiseen hautaamalla maahan tai toimittamalla hyväksytylle kaatopaikalle alueilla, joissa se on perusteltua ilmastollisista, luonnonmullistuksellisista tai muista poikkeuksellisista olosuhteista johtuvista syistä tai jos hävittäminen muulla tavalla ei ole käytännössä mahdollista.

Ruokavirasto voi eläintautilaissa tarkoitetun taudin leviämisen estämistä ja taudintorjuntatoimenpiteitä koskevan päätöksen yhteydessä päättää eläintautitapauksissa sivutuoteasetuksen 19 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaisesti muun kuin sivutuoteasetuksen 8 artiklan a kohdan i alakohdassa tarkoitetun luokkaan 1 kuuluvan aineksen hävittämisestä hautaamalla maahan tai tämän lain 29 §:ssä säädetystä kiellosta poiketen polttamalla avotulella, jos kuljetus lähimpään

käsittelylaitokseen aiheuttaisi vaaraa terveydelle tai jos käsittelylaitosten kapasiteetti on ylittynyt eläintautiepidemian johdosta.

31 §

Sivutuotteita hautaamalla hävittävän kirjanpito- ja ilmoitusvelvollisuus

---

Toimijan on tautitapauksissa ilmoitettava viipymättä Ruokavirastolle sivutuotteiden hautaamisesta ennen hautaamista.

48 §

Kunnaneläinlääkärin antama virka-apu

Ruokavirastolla on oikeus tarvittaessa saada kunnaneläinlääkäriltä toimialueellaan virka-apua Ruokavirastolle 43 §:n mukaan kuuluvan valvontatehtävän hoitamiseen silloin, kun se on yksittäistapauksissa tehtävän laatu ja laajuus huomioon ottaen tarkoituksenmukaista.

50 §

Tarkastus- ja tiedonsaantioikeus

Ruokavirastolla on lisäksi salassapitosäännösten estämättä oikeus saada maksutta välttämättömät tiedot sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettusta sakkorekisteristä tämän lain 63 a §:n mukaisen seuraamusmaksun määräämistä varten.

---

59 §

Viranomaisten suoritteista valtiolle perittävät maksut

Ruokavirasto määrää ja perii valtiolle maksuja tämän lain mukaisista kunnaneläinlääkärin suoritteista. Kunnaneläinlääkärin suoritteista perittävien maksujen suuruudesta sekä suoritteiden laskutuksessa noudatettavasta menettelystä säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

63 a §

Sivutuotevalvonnan seuraamusmaksu

Ruokavirasto voi määrätä toimijan maksamaan vähintään 300 euron ja enintään 5 000 euron sivutuotevalvonnan seuraamusmaksun sille, joka laiminlyö:

---

68 §

Luvan peruuttaminen

Jos luvanhaltija rikkoo olennaisella tavalla lupaehtoja, Ruokavirasto voi peruuttaa 21 §:n 1 ja 2 momentissa ja 30 §:n 1 momentissa tarkoitetun luvan ja kunnaneläinlääkäri 8 §:ssä ja 12 §:n 2 momentissa tarkoitetun luvan, jos luvanhaltija ei ole korjannut puutteita asetetussa määräajassa.

70 §

Uhkasakko ja teettämishukka

Ruokavirasto voi tehostaa 63 §:ssä tarkoitettua määräystä, 64 §:ssä tarkoitettua kieltoa tai 67 §:ssä tarkoitettua uudelleen käsittelyä, hävittämistä, markkinoilta poistamista tai palauttamista koskevaa määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

71 §

Päätösvallan siirtäminen eräissä tapauksissa

Ruokavirasto voi päättää 63–65 ja 67 §:ssä tarkoitettujen hallinnollisten pakkokeinojen käytämisestä yhden tai useamman kunnan alueella, jos se perustellusta syystä arvioi kunnaneläinlääkäriin toimet riittämättömiksi.

Ruokaviraston on viipymättä ilmoitettava tekemästään päätöksestä asianomaisille kunnille.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#

Laki

eläinjalostustoiminnasta annetun lain 12 §:n 3 momentin kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan eläinjalostustoiminnasta annetun lain (319/2014) 12 §:n 3 momentti.

Tämä laki tulee voimaan   päivänä   kuuta 20

#.

Laki

eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annetun lain (29/2000) 33 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1499/2015, sekä
muutetaan 12 §:n 1 ja 2 momentti, 19 §, 22 §:n 1 momentti ja 40 §, sellaisina kuin ne ovat, 12 §:n 1 ja 2 momentti laissa 694/2023, 19 § laeissa 301/2006, 1484/2009 ja 1499/2015, 22 §:n 1 momentti laissa 1484/2009 sekä 40 § laissa 281/2023, seuraavasti:

12 §

Ilmoitus- ja tietojenantovelvollisuus

Eläinlääkäriammattin harjoittaja on velvollinen salassapitosäännösten estämättä antamaan Ruokaviraston vaatimia, tässä laissa säädettyjen ja muiden eläinlääkintähuollon viranomaistehtävien kannalta tarpeellisia tilastotietoja hoitamistaan tautitapauksista sekä Ruokaviraston vaatimia tautitapauksiin tai muutoin eläinlääkäriammattin harjoittamiseen liittyviä mainittujen viranomaistehtävien kannalta välttämättömiä selvityksiä ja selityksiä. Eläinlääkäriammattia harjoittava laillistettu eläinlääkäri on lisäksi velvollinen ilmoittamaan asuinpaikkansa ja osoitteenensa sekä niiden muutokset Ruokavirastolle.

Eläinlääkäriammattin harjoittaja on salassapitosäännösten estämättä velvollinen ilmoittamaan viipymättä kunnaneläinlääkärille tai Ruokavirastolle sellaisia ammattitoiminnassaan saamia tietoja, jotka ovat välttämättömiä eläintautilaissa (76/2021) tarkoitettujen luetteloitujen tautien, uusien tautien, muiden torjuttavien eläintautien ja valvottavien eläintautien leviämisen estämiseksi, sekä ilmoittamaan eläimestä, jonka hän ammattitoiminnassaan havaitsee tai epäilee tuodun Suomeen vastoin eläintautien vastustamiseen liittyviä tuontivaatimuksia. Eläinsuojelulisten syiden niin edellyttäessä eläinlääkäriammattin harjoittaja on salassapitosäännösten estämättä velvollinen ilmoittamaan viipymättä hoitamastaan tapauksesta tai hoidon yhteydessä eläintenpitopaikassa tekemistään havainnoista eläinten hyvinvoinnista annetussa laissa (693/2023) tarkoitettulle valvontaviranomaiselle ja antamaan tapauksen selvittämiseksi välttämättömät tiedot.

19 §

Ohjaus ja valvonta

Ministeriö ohjaa ja valvoo ylimpänä viranomaisena tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanoa ja noudattamista.

Ruokavirasto huolehtii tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanosta sekä noudattamisen ohjauksesta ja valvonnasta.

Tehtäviensä suorittamiseksi Ruokavirasto käsittelee eläinlääkäri ammattitoimintaa koskevia kanteluja. Menettelyssä sovelletaan, mitä hallintolain (434/2003) 8 a luvussa säädetään hallintokantelusta.

22 §

Vastaanottotoiminnan tarkastaminen

Ruokavirasto voi tarkastaa eläinlääkäriammattin harjoittajan vastaanotto-, tutkimus- ja hoitotilat sekä potilasasiakirjat, jos se on tarpeen tässä laissa säädetyn valvonnan toteuttamiseksi.

---

40 §

Tiedonsaantioikeus

Ruokavirastolla on pyynnöstä oikeus salassapitosäännösten estämättä saada maksutta valtion, kunnan ja kuntayhtymän viranomaiselta sekä muulta julkisoikeudelliselta yhteisöltä samoin kuin apteekilta ja lääketukkukaupalta 2, 4 ja 5 luvussa sekä 32 ja 42 §:ssä säädettyjen tehtävien suorittamiseksi välttämättömät tiedot ja selvitykset.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

eläinten hyvinvoinnista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan eläinten hyvinvoinnista annetun lain (693/2023) 72 §, 77 §:n 2 momentti ja 104 §, sekä

muutetaan 5 §:n 6 kohta, 46 §:n 2 momentti, 47 §:n 1 momentin 4 kohta, 48 §:n 3 momentti, 50 §:n 1 momentti, 52 §, 55 §, 56 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 57 §, 58 §, 59 § 1 ja 3 momentti, 60 § 61 §:n 1 momentti, 67 §:n 1 ja 2 momentit, 68 §:n 2 ja 3 momentti, 71 §:n 2 ja 3 momentti, 73 §, 78 §:n 3 momentti, 82 §:n 5 momentti, 86 §:n 3 momentti, 87 §:n 2 momentti, 94 §:n 1 ja 2 momentti, 96 §:n 3 momentti, 97 §:n 1 momentti, 101 §, 102 §, 103 §:n 1 momentti, 106 §:n 3 momentin 5 kohta, 114 §:n 2 momentti, 115 §, 116§, 120 §.n 2 momentti, 124 §:n 3 momentti ja 125 §:n 1, 2 ja 5 momentti seuraavasti:

5 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

---

[6] *valvontaviranomaisella* Ruokavirastoa, Tullia, kunnaneläinlääkärinä, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavaa viranhaltijaa ja poliisia sekä Ruokavirastoa elintarvikelaissa

(297/2021) tarkoitetuissa teurastamoissa, poroteurastamoissa, riistan käsittelylaitoksissa ja niiden yhteydessä olevien laitosten osalta sekä Ruokavirastoa eläinten sekä eräiden tavaroiden tuontivalvonnasta annetussa laissa (1277/2019) tarkoitetuilla rajatarkastusasemilla;

---

46 §

Ilmoituksenvarainen eläinkilpailujen järjestäminen

Eläinkilpailun järjestäjän on tehtävä 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus Ruokavirastolle. Ilmoitus voi olla määräaikainen tai toistaiseksi voimassa oleva. Ilmoitus on tehtävä viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista ja viipymättä toiminnan loppuessa, jos ilmoitus on tehty toistaiseksi voimassa olevana, tai toiminnan oleellisesti muuttuessa.

---

47 §

Ilmoituksenvaraisen eläinkilpailun järjestämistä koskevan ilmoituksen sisältö

Edellä 46 §:n 1 momentissa tarkoitettusta ilmoituksesta tulee käydä ilmi:

---

4) alue, jolla toimintaa harjoitetaan;

---

48 §

Kilpailueläinlääkärin tehtävät ja pätevyys

Jos kilpailueläinlääkäri havaitsee, että eläinkilpailu tarpeettomasti vaarantaa eläimen hyvinvointia eikä kilpailun järjestäjä ryhdy sille 45 §:n 1 tai 2 momentissa säädettyihin toimenpiteisiin, hänen on ilmoitettava asiasta viipymättä kunnaneläinlääkärille, Ruokavirastolle tai poliisille. Eläinten hyvinvointiin liittyvien syiden niin edellyttäessä kilpailueläinlääkäri on velvollinen ilmoittamaan viipymättä kunnaneläinlääkärille, Ruokavirastolle tai poliisille myös kilpailussa käytettävästä eläimestä. Kilpailueläinlääkäri on velvollinen antamaan tapauksen selvittämiseksi tarpeelliset tiedot. Ilmoitusvelvollisuus koskee myös tietoja, joista eläinlääkärillä on eläinlääkärinammattin harjoittamisesta annetun lain (29/2000) 16 §:n nojalla salassapitovelvollisuus.

---

50 §

Eläintarha, pysyvä ja kiertävä eläinnäyttely sekä sirkus

Eläimiä ei saa pitää eläintarhassa, pysyvässä tai kiertävässä eläinnäyttelyssä tai käyttää sirkuksessa ilman Ruokaviraston lupaa.

---

52 §

Eläintarhaa, pysyvää ja kiertävää eläinnäyttelyä sekä sirkusta koskevan luvan hakeminen

Lupa eläintarhan ja pysyvän eläinnäyttelyn pitämiseen on haettava Ruokavirastolta.
Lupa sirkuksen ja kiertävän eläinnäyttelyn pitämiseen on haettava Ruokavirastolta.
Lupa ulkomaisen sirkuksen ja kiertävän eläinnäyttelyn pitämiseen on haettava Ruokavirastolta.

55 §

Toiminnan tarkastaminen ja valvonta

Ruokaviraston on tarkastettava eläintarha, pysyvä ja kiertävä eläinnäyttely sekä sirkus ennen toiminnan aloittamista ja luvan sisältöä merkittävästi muuttavan tai luvan voimassaoloaikaa koskevan asian ratkaisemista.

Ruokaviraston on valvottava toimintaa säännöllisin tarkastuksin.

56 §

Toiminnanharjoittajan eräät ilmoitukset ja toiminnassa tapahtuvat muutokset

Toiminnanharjoittajan on ilmoitettava viipymättä kirjallisesti Ruokavirastolle sellaisista suunnitelluista toiminnassa tapahtuvista muutoksista, joilla voi olla merkitystä arvioitaessa, ovatko luvan saamisen edellytykset edelleen olemassa. Ruokavirasto arvioi ilmoituksen perusteella, täytyvätkö luvan myöntämistä koskevat vaatimukset edelleen ja ilmoittaa siitä luvan haltijalle.

Kiertävän eläinnäyttelyn ja kiertävän sirkuksen kiertuepaikoista ja aikatauluista on ilmoitettava Ruokavirastolle vuosittain, vähintään 30 vuorokautta ennen kiertueelle lähtemistä. Ilmoitus on tehtävä viipymättä myös kiertuepaikkoja ja aikatauluja koskevista muutoksista.

Toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava viipymättä Ruokavirastolle.

---

57 §

Kotieläinpihasta tehtävä ilmoitus

Sen lisäksi, mitä eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetussa laissa (1069/2021) säädetään eläinten pitämisestä ja pitopaikasta ilmoittamisesta sekä tietojen tallettamisesta, kotieläinpihan pitäjän on ilmoitettava Ruokavirastolle eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin tallettavaksi tiedot eläinten pitäjän pätevydestä sekä selvitys siitä, kuinka eläinten hoito on tarkoitettu järjestää.

58 §

Luonnonvaraisten eläinlajien tarhauksesta tehtävä ilmoitus

Sen lisäksi, mitä eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetussa laissa säädetään eläinten pitämisestä ja pitopaikasta ilmoittamisesta sekä tietojen tallettamisesta, riistanhoidollista tarhausta varten pidettävien eläinten pitäjän sekä tuotantoeläiminä pidettävien kuusipeurojen, biisonien, vesipuhveleiden, villisikojen, strutsien, emujen, viiriäisten, helmikanojen, fasaanien,

peltopyiden ja heinäorsien pitäjän on ilmoitettava Ruokavirastolle eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin tallettavaksi tiedot eläinten pitäjän pätevydestä sekä selvitys siitä, kuinka eläinten hoito on tarkoitettu järjestää. Riistanhoidollista tarhausta harjoittavan eläinten pitäjän on lisäksi ilmoitettava, mihin metsästyslain 3 §:ssä tarkoitettuun riistanhoidolliseen tarkoitukseen eläimiä pidetään.

59 §

Broilerikasvattamot

Sen lisäksi, mitä eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetussa laissa säädetään eläinten pitopaikasta ilmoittamisesta ja tietojen tallettamisesta, broilereiden omistajan tai pitäjän on ilmoitettava Ruokavirastolle pitopaikkarekisteriin tallettavaksi tiedot kasvattamon rakennusten niistä kasvatusosastoista, joissa broileriparvia kasvatetaan. *Broilerilla* tarkoitetaan lihantuotantoa varten pidettävää tuotantopolven lintua, joka kuuluu Gallus gallus-lajiin.

Jos broilereiden kasvatusihteys on yli 33 elopainokiloa neliometriä kohti, broilereiden omistajan tai pitäjän on laadittava broilerikasvattamon tuotantojärjestelmästä kirjallinen kuvaus, johon on sisällytettävä tekniset tiedot rakennuksista ja niiden laitteista. Kuvaus on pidettävä ajan tasalla. Kasvattamossa käytettävästä kasvatusiheydestä tai siihen tehtävästä muutoksesta ja tuotantojärjestelmää koskevista keskeisistä tiedoista on ilmoitettava Ruokavirastolle viimeistään 15 päivää ennen ensimmäisen parven sijoittamista rakennukseen. Tuotantojärjestelmään tehdyistä muutoksista, jotka voivat vaikuttaa broilereiden hyvinvointiin, on ilmoitettava viipymättä Ruokavirastolle.

60 §

Ammattimainen tai muutoin laajassa mitassa tapahtuva seura- ja harrastuseläinten pito

Liitteessä 2 tarkoitettua ammattimaista tai muutoin laajassa mitassa tapahtuvaa koirien, kissojen ja muiden seura- ja harrastuseläinten pitoa harjoittavan on viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista tai lopettamista taikka toiminnan oleellisesti muuttuessa tehtävä siitä kirjallinen ilmoitus Ruokavirastolle.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta hevoseläimiä pitäviin. Hevoseläinten pitäjien ilmoitusvelvollisuudessa noudatetaan eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annettua lakia. Sen lisäksi ammattimaisesti tai muutoin laajassa mitassa hevoseläimiä pitävän on ilmoitettava Ruokavirastolle eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin tallettavaksi tiedot eläinten pitäjän pätevydestä sekä selvitys siitä, kuinka eläinten hoito on tarkoitettu järjestää.

61 §

Avuttomassa tilassa olevien luonnonvaraisten eläinten hoitolatoiminnan harjoittaminen

Avuttomassa tilassa olevien luonnonvaraisten eläinten hoitoa harjoittavan on viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista tai lopettamista tai toiminnan oleellisesti muuttuessa tehtävä siitä kirjallinen ilmoitus Ruokavirastolle.

67 §

Eläinten lopetukseen liittyvästä toiminnasta ilmoittaminen

Toiminnanharjoittajan, joka harjoittaa eläinten lopetustoimintaa, tai eläinten omistajan tai pitäjän, joka lopettaa suuria määriä eläimiä kerralla säännöllisesti, on hyvissä ajoin ennen toiminnan aloittamista tai lopettamista taikka toiminnan oleellisesti muuttuessa tehtävä siitä kirjallinen ilmoitus Ruokavirastolle. Ilmoitusvelvollisuus ei koske teurastustoimintaa.

Lopetusasetuksen 7 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu ilmoitus turkiseläinten lopetuksesta on tehtävä Ruokavirastolle.

---

68 §

Eläinten joukkolopetus

Ruokavirasto ja kunnaneläinlääkäri ovat lopetusasetuksen 18 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja toimintasuunnitelman laativia viranomaisia ja 2 kohdassa tarkoitettuja toimintasuunnitelman toteutumista ja eläinten hyvinvointia varmistavia viranomaisia.

Ruokavirasto on lopetusasetuksen 18 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu viranomainen, joka voi myöntää poikkeuksia lopetusasetuksen säännöksistä.

---

71 §

Ruokavirasto

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään Ruokaviraston tehtävistä, virasto:

---

8) toimii lopetusasetuksen 21 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuna kelpoisuustodistuksia antavana viranomaisena sekä 5 kohdassa tarkoitettuna väliaikaisia kelpoisuustodistuksia antavana viranomaisena;

9) peruuttaa lopetusasetuksen mukaisen kelpoisuustodistuksen valvonta-asetuksen 138 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena;

10) huolehtii eläinten hyvinvointia koskevissa säädöksissä edellytetyn otantaan perustuvan säännöllisen valvonnan järjestämisestä;

11) osallistuu eläinten hyvinvointisäädösten valvontaan ja täytäntöönpanoon oma-aloitteisesti ja paikallisen eläinsuojeluviranomaisen pyydettyä laajassa tai vaikeassa eläinsuojelutapauksessa tehtävien siirtämistä Ruokavirastolle;

12) päättää ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun lain (1384/2015) soveltamisalaan kuuluvissa tapauksissa ulkomailla hankitun ammattipätevyyden tuottamasta oikeudesta tehdä tämän lain 15 §:ssä sallittuja leikkauksia, muita kipua aiheuttavia toimenpiteitä, eläinten keinosiemennystä, muita keinolliseen lisäämiseen liittyvien toimenpiteitä Suomessa sekä mainitun lain soveltamisalaan kuuluvissa tapauksissa ulkomailla hankitun ammattipätevyyden tuottamasta oikeudesta toimia tämän lain 30 §:ssä tarkoitettuna eläinten pitäjänä tai muuna hoitajana Suomessa.

Ruokavirasto vastaa eläinten hyvinvoinnin valvonnasta elintarvikelaissa tarkoitetuissa teurastamoissa, riistan käsittelylaitoksissa ja niiden yhteydessä olevissa laitoksissa, lukuun ottamatta teurastamoja ja laitoksia, joiden elintarvikelain mukainen valvonta on elintarvikelain 27 §:n

5 momentissa tarkoitetulla tavalla siirretty kunnalle. Elintarvikelaissa tarkoitetuissa poroteuras-tamoissa ja niiden yhteydessä olevissa laitoksissa eläinten hyvinvoinnin valvontaan liittyvistä tehtävistä huolehtii koko maan alueella Ruokavirasto. Ruokavirasto ja kunta ovat valvomiensa teurastamojen ja laitosten alueella lopetusasetuksen 21 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja väliai-kaisia kelpoisuustodistuksia antavia viranomaisia.

---

73 §

Tulli

Tulli valvoo Ruokaviraston ja kunnaneläinlääkärin ohella eläinten hyvinvointisäädösten nou-dattamista, kun eläimiä kuljetetaan Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä tai Suomesta muu-hun kuin jäsenvaltioon.

78 §

Tarkastus ja näytteenotto

Ruokavirasto voi määrätä virkaeläinlääkärin tekemään tarkastuksen tai tarkastuksia eläinten hyvinvointisäädösten noudattamisen valvomiseksi taikka Suomea sitovan kansainvälisen sopi-muksen velvoitteiden täyttämiseksi tai Euroopan unionin lainsäädännön niin edellyttäessä. Ruo-kavirasto voi päättää vastaavista tarkastuksista myös omassa valvonnassaan.

---

82 §

Asiantuntijan ja avustajan käyttäminen

Jos asiantuntijaa tai avustajaa käyttää apunaan muu valvontaviranomainen kuin Ruokavirasto, asiantuntijan tai avustajan käyttämisestä aiheutuville kustannuksille on haettava etukäteen Ruo-kaviraston hyväksyntä.

86 §

Broilereiden ja sikojen hyvinvoinnin arviointi teurastamolla

Jos eläinten hyvinvointiarvion mukaan eläinten hyvinvointi on heikentynyt kasvatusaikana, 71 §:n 3 momentissa tarkoitetun viranomaisen on ilmoitettava siitä eläinten omistajalle tai pitä-jälle, teurastamotoimijalle sekä Ruokavirastolle. Näiden on ryhdyttävä asianmukaisiin toimen-piteisiin.

---

87 §

Valvontaviranomaisen ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuus

Edellä 71 §:n 3 momentissa tarkoitetun viranomaisen on, jos se epäilee eläinten hyvinvointisäädöksiä rikotun tai rikottavan teuraseläimiä toimittavassa eläintenpitoyksikössä, salassapitosäännösten estämättä ilmoitettava asiasta Ruokavirastolle ja annettava Ruokavirastolle valvontaa varten välttämättömät tiedot.

---

94 §

Määräys korjaavista toimenpiteistä ja kasvatustiheyden alentamisesta broilereiden tuotannossa

Jos broilereiden hyvinvointiarvion mukaan broilereiden hyvinvointi on heikentynyt kasvatusaikana, Ruokavirasto voi sen lisäksi, mitä muualla tässä luvussa säädetään, määrätä broilereiden omistajan tai pitäjän tekemään broilereiden pitopaikassa broilereiden hyvinvoinnin kannalta tarvittavat korjaavat toimenpiteet.

Jos broilereiden hyvinvointi on heikentynyt kasvatusaikana toisiaan välittömästi seuraavassa kolmessa parvessa vähintään kahdesti tai jos broilereiden omistajan tai pitäjän todetaan rikkoneen eläinten hyvinvointisäädöksiä, Ruokavirasto voi määrätä broilereiden kasvatustiheyden alennettavaksi.

---

96 §

Toiminnan keskeyttäminen

Jos toiminnassa on kyse luvan- tai ilmoituksenvaraisesta toiminnasta ja toiminnan keskeyttää muu valvontaviranomainen kuin Ruokavirasto, keskeyttämisestä on ilmoitettava viipymättä Ruokavirastolle.

97 §

Kiireellisen hoidon hankkiminen

Valvontaviranomainen voi ryhtyä välittömiin toimenpiteisiin ja hankkia eläimelle ravintoa, juotavaa tai eläimen tarvitsemaa muuta hoitoa, jos se on välttämätöntä eläimen hyvinvoinnin turvaamiseksi eikä hyvinvointia voida turvata riittävän varmasti muulla tavoin. Eläin voidaan tässä tarkoituksessa myös ottaa haltuun ja toimittaa muualla saamaan hoitoa. Jos toimenpiteeseen ryhtyy muu valvontaviranomainen kuin Ruokavirasto, toimenpiteestä on ilmoitettava viipymättä Ruokavirastolle.

---

101 §

Eläintarhaa, sirkusta ja eläinnäyttelyä koskevan luvan peruuttaminen ja muuttaminen

Ruokavirasto voi peruuttaa 50 §:n 1 momentissa tarkoitetun luvan ja sulkea laitoksen, jos luvan myöntämisen edellytykset eivät enää täyty tai jos toiminnanharjoittaja rikkoo olennaisella tavalla eläinten hyvinvointisäädöksiä. Luvan peruuttamisen ja laitoksen sulkemisen sijaan lupaa voidaan muuttaa ja laitoksen osa sulkea, jos se on eläinten hyvinvoinnin turvaamisen kannalta

riittävää. Luvan peruuttamisen tai muuttamisen ja laitoksen tai sen osan sulkemisen edellytyksenä on lisäksi, ettei toiminnanharjoittaja ole korjannut epäkohtia viranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa, joka voi olla enintään kaksi vuotta.

Ruokaviraston on tarkastettava laitos tarvittaessa ennen luvan peruuttamista tai sen muuttamista.

Jos toimintalupa peruutetaan, toiminnanharjoittajan on toteutettava luvan myöntäneen Ruokaviraston hyväksymät toimet eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi. Jos muut toimet eivät ole tarkoituksenmukaisia tai kohtuudella mahdollisia, eläimet on lopetettava. Eläintarhojen osalta toimista päätettäessä on pyrittävä turvaamaan luonnonvaraisen eläimistön suojelun ja biologisen monimuotoisuuden suojelun tavoitteet.

102 §

Ilmoitusta edellyttävän eläintenpidon ja toiminnan kieltäminen

Ruokavirasto voi kieltää 46 §:ssä tarkoitetun eläinkilpailujen järjestämisen, 57 §:ssä tarkoitetun kotieläinpihan pitämisen, 58 §:ssä tarkoitetun luonnonvaraisten eläinlajien tarhauksen, 60 §:ssä tarkoitetun seura- ja harrastuseläinten pidon, 61 §:ssä tarkoitetun avuttomassa tilassa olevien luonnonvaraisten eläinten hoitolatoiminnan harjoittamisen ja 67 §:ssä tarkoitetun eläinten lopetukseen liittyvän toiminnan kokonaan tai osaksi, jos toiminnanharjoittaja rikkoo olennaisella tavalla eläinten hyvinvointisäädöksiä. Edellytyksenä toiminnan kieltämiselle on lisäksi, ettei toiminnanharjoittaja ole Ruokaviraston asettamassa kohtuullisessa määräajassa korjannut epäkohtia. Toiminta voidaan kieltää, vaikka toimintaa koskeva ilmoitusvelvollisuus olisi lyöty laimin.

Jos Ruokavirasto kieltää 1 momentissa tarkoitetun toiminnan tai sen osan, toiminnanharjoittajan on toteutettava tarvittavat toimenpiteet kiellon noudattamiseksi. Tarvittaessa toiminnanharjoittajan on myytävä tai muutoin luovutettava kielletyssä toiminnassa käytetyt omistamansa eläimet, luovutettava hallussaan olevat muut eläimet niiden omistajille sekä toteutettava muut Ruokaviraston hyväksymät välttämättömät toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi niin, että eläinten hyvinvointi turvataan.

103 §

Uhkasakko, teettämisuhka ja keskeyttämisuhka

Ruokavirasto ja Tulli voivat tehostaa tämän luvun nojalla määrättyä velvoitetta uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään.

106 §

Luvan- ja ilmoituksenvaraista toimintaa koskevat rekisterit

Eläinkilpailujen järjestämistä koskevaan rekisteriin talletetaan seuraavat tiedot:

---

5) millä alueella toimintaa harjoitetaan;

---

114 §

Perittävät maksut

Ruokavirasto määrää ja perii valtiolle maksuja kunnaneläinlääkäriin ja kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavan viranhaltijan Euroopan unionin lainsäädännön ja tämän lain noudattamisen valvonnasta ja muista suoritteista. Suoritteiden maksullisuuden ja maksujen määrän perusteista säädetään valtion maksuperustelaissa. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään kunnaneläinlääkäriin ja kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavan viranhaltijan suoritteiden laskutuksessa noudatettavasta menettelystä.

---

115 §

Asiantuntijoille ja avustajille maksettavat palkkiot ja korvaukset

Ruokavirasto maksaa 82 §:ssä tarkoitetulle asiantuntijalle ja avustajalle palkkion ja korvauksen matkakustannuksista.

116 §

Hallinnollisista pakkokeinoista ja löytöeläinten talteenotosta aiheutuvat kustannukset

Eläinten omistajan tai pitäjän on maksettava 97 §:n 1 momentin, 98 §:n 1 ja 3 momentin sekä 99 §:n 1, 2 ja 4 momentin mukaisista toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset. Jos eläin on myyty tai toimitettu teurastettavaksi tai jos eläimestä on saatu muuta tuloa, kustannukset on vähennettävä eläimen kauppahinnasta tai eläimestä saadusta muusta tulosta ja jäännös on annettava eläinten omistajalle tai pitäjälle. Ruokavirasto kattaa toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset väliaikaisesti ja perii ne takautuvasti eläinten omistajalta tai pitäjältä.

Edellä 1 momentissa ja 26 §:n 4 momentissa tarkoitetut kustannukset ovat suoraan ulosottokelpoisia. Niiden perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007). Jollei kustannuksia saada perityksi, ne jäävät Ruokaviraston tai kunnan vahingoksi.

120 §

Eräiden eläinyksilöiden hallussapito

Eläimen omistajan tai pitäjän on tehtävä ilmoitus muun kuin liitteessä 1 tarkoitetun eläimen hallussapidosta Ruokavirastolle kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

---

124 §

Luonnonvaraisten eläinten hallussapitoa koskevat siirtymäsäännökset

Eläimen pitäjän on ilmoitettava 1 tai 2 momentissa tarkoitettun eläimen hallussapidosta Ruokavirastolle kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

125 §

Luvan- ja ilmoituksenvaraista toimintaa koskevat siirtymäsäännökset

Eläintarhan tulee ilmoittaa eläintarhaluvan myöntäneelle Ruokavirastolle, miten se osallistuu 51 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin tehtäviin. Ilmoitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Ammattimaista tai muutoin laajassa mitassa tapahtuvaa seura- tai harrastuseläinten pitoa harjoittavan toimijan, joka ei ole tehnyt toimintaa koskevaa ilmoitusta kumotun lain nojalla, on tehtävä 60 §:ssä tarkoitettu ilmoitus Ruokavirastolle kahden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Luonnonvaraisten eläinten hoitolatoiminnan harjoittajan tulee tehdä 61 §:ssä tarkoitettu ilmoitus Ruokavirastolle kahden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

eläinten kuljetuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan eläinten kuljetuksesta annetun lain (1429/2006) 25 §, 27 b §:n 2 momentti ja 36 §:n 1 momentin 4 kohta sellaisina kuin ne ovat, 25 § ja 27 b §:n 2 momentti laissa 668/2021, 36 §:n 1 momentin 4 kohta laissa 561/2021, sekä

muutetaan lain 4 §:n 7 kohta, 16 §:n 1 momentti, 17 §, 18 §, 19 §, 21 §, 22 §, 24 § 1 momentti, 26 § 2 momentti, 27 §, 28 §:n 2 ja 4 momentti, 38 §:n 1 momentti, 44 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 4 §:n 7 kohta 26 §, 27 §, 28 §:n 2 ja 4 momentti ja 38 § laissa 668/2021, 16 §:n 1 momentti, 17 §, 18 §, 19 §, 21 §, 22 § ja 24 § 1 momentti laissa 1501/2009, seuraavasti:

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

7) *valvontaviranomaisella* Ruokavirastoa, Tullia, kunnaneläinlääkäriä ja poliisia;

16 §

Eläinkuljettajaluvan hakeminen

Eläinkuljetusasetuksessa tarkoitettua eläinkuljettajalupaa haetaan Ruokavirastolta.

---

17 §

Eläinkuljettajaluvan myöntäminen ja peruuttaminen

Ruokavirasto myöntää eläinkuljettajaluvan, jos hakija täyttää eläinkuljetusasetuksessa asetettavat vaatimukset.

Ruokavirasto voi peruuttaa luvan, jos eläinkuljettaja olennaisella tavalla rikkoo eläinten kuljetusta koskevaa lainsäädäntöä tai jos eläinten kuljetus ei enää täytä luvan myöntämisen edellytyksiä eikä eläinkuljettaja korjaa epäkohtia valvontaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa.

18 §

Muutosten ilmoittaminen

Eläinkuljettajan tulee tehdä eläinkuljetusasetuksen 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu ilmoitus lupaa koskevien edellytysten muutoksista Ruokavirastolle.

19 §

Maantiekuljetusvälineiden hyväksymistodistus

Eläinkuljetusasetuksessa tarkoitettua hyväksymistodistusta pitkiin kuljetuksiin käytettävälle maantiekuljetusvälineelle haetaan eläinkuljettajaluvan myöntävältä Ruokavirastolta. Eläinkuljetusasetuksen edellyttämän tarkastuksen kuljetusvälineelle suorittaa Ruokavirasto tai Ruokaviraston määräämä virkaeläinlääkäri.

Ruokavirasto myöntää hyväksymistodistuksen, jos kuljetusväline täyttää eläinkuljetusasetuksessa asetettavat vaatimukset. Ruokavirasto voi peruuttaa hyväksymistodistuksen, jos kuljetusväline ei enää täytä säädettyjä vaatimuksia eikä hyväksymistodistuksen haltija korjaa epäkohtia valvontaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa. Hyväksymistodistus voidaan kuitenkin peruuttaa heti, jos kuljetusvälineessä oleva puute on sellainen, että se välittömästi vaarantaa kuljetettavien eläinten hyvinvoinnin.

21 §

Maantieajoneuvojen kuljettajien ja hoitajien pätevyystodistus

Eläinkuljetusasetuksessa tarkoitettujen kotieläiminä pidettävien hevos-, nauta-, lammas-, vuohi- tai sikaeläinten taikka siipikarjan kuljetukseen tarkoitettujen maantieajoneuvon kuljettajan ja hoitajan pätevyystodistusta haetaan Ruokavirastolta.

Pätevyystodistuksen myöntää Ruokavirasto. Pätevyystodistuksen myöntämisestä säädetään eläinkuljetusasetuksen 17 artiklan 2 kohdassa.

22 §

Tarkastusasemat

Tarkastusasemia koskevista yhteisön vaatimuksista ja direktiivin 91/628/ETY liitteessä tarkoitettun reittisuunnitelman mukauttamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1255/97, jäljempänä tarkastusasema-asetus, tarkoitettua tarkastusaseman hyväksymistä haetaan Ruokavirastolta.

Ruokavirasto hyväksyy tarkastusaseman, jos tarkastusasema ja siellä harjoitettava toiminta täyttävät tarkastusasema-asetuksessa säädetyt vaatimukset. Ruokavirasto voi peruuttaa hyväksymisen, jos toiminnanharjoittaja olennaisella tavalla rikkoo tarkastusasema-asetusta taikka jos tarkastusasema tai siellä harjoitettava toiminta ei enää täytä hyväksymisen edellytyksiä eikä toiminnanharjoittaja korjaa epäkohtia valvontaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa. Tarkastusaseman käytön keskeyttämisestä säädetään tarkastusasema-asetuksen 3 artiklan 4 kohdassa.

24 §

Ruokavirasto

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään Ruokaviraston tehtävistä, virasto:

- 1) suunnittelee, ohjaa ja valvoo keskushallinnon viranomaisena eläinkuljetusasetuksen, valvonta-asetuksen sekä tämän lain täytäntöönpanoa ja noudattamista;
- 2) vastaa valvonta-asetuksen 4 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettua koordinaatiosta ja yhteydenpidosta komission ja muiden jäsenvaltioiden kanssa;
- 3) toimii valvonta-asetuksen 103 artiklassa tarkoitettuna yhteyselimenä;
- 4) nimeää poistumispaikat;
- 5) valvoo eläinkuljetusasetuksen sekä tämän lain noudattamista rajatarkastusasemalla ja poistumispaikalla;
- 6) vastaa eläinkuljetusasetuksen sekä tämän lain täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta elintarvikelaissa (297/2021) tarkoitettujen teurastamoiden ja poroteurastamojen alueella;
- 7) huolehtii eläinkuljetusasetuksen, valvonta-asetuksen sekä tämän lain täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta;
- 8) on eläinkuljetusasetuksen 20 artiklassa tarkoitettu karja-aluksia tarkastava toimivaltainen viranomainen ja tarkastusasema-asetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen;
- 9) on toimivaltainen viranomainen reittisuunnitelmiin liittyvissä tarkastuksissa ja muissa toimenpiteissä, jotka toteutetaan ennen pitkää kuljetusta tai kuljetuksen jälkeen.

---

26 §

Paikalliset viranomaiset

Poiketen siitä, mitä 24 §:n 1 momentin 9 kohdassa säädetään reittisuunnitelmiin liittyvistä tarkastuksista ja muista toimenpiteistä, jotka toteutetaan ennen pitkää kuljetusta, kunnaneläinlääkäri voi tehdä toimialueellaan reittisuunnitelmia koskevia tarkastuksia ja muita reittisuunnitelmia koskevia toimenpiteitä kuljetuksissa, joita tehdään toistuvasti samaan määräpaikkaan saman toimijan toimesta. Lisäksi Ruokavirasto voi yksittäistapauksessa määrätä kunnaneläinlääkärin tekemään reittisuunnitelmia koskevia tarkastuksia ja muita reittisuunnitelmia koskevia toimenpiteitä.

27 §

Tulli

Tulli valvoo Ruokaviraston ja kunnaneläinlääkäriin ohella eläinkuljetusasetuksen sekä tämän lain noudattamista, kun eläimiä kuljetetaan Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä tai Suomesta muuhun kuin jäsenvaltioon.

28 §

Tarkastus- ja näytteenotto

Jos muussa kuin kaupallisen toiminnan yhteydessä tapahtuvassa kuljetuksessa on aihetta epäillä, että eläintä kuljetetaan 2–4 luvun vastaisesti, valvontaviranomaisella on oikeus suorittaa tarkastus. Poliisi ja Tulli voivat suorittaa tarkastuksen ilman epäilyäkin. Sama oikeus on Ruokavirastolla teurastamon, poroteurastamon, rajatarkastusaseman ja poistumispaikan alueella.

Ruokavirasto voi määrätä virkaeläinlääkärit tekemään tarkastuksen tai tarkastuksia eläinten kuljetusta koskevien säädösten noudattamisen valvomiseksi taikka Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen velvoitteiden täyttämiseksi tai Euroopan unionin lainsäädännön niin edellyttäessä. Ruokavirasto voi päättää vastaavista tarkastuksista myös omassa valvonnassaan.

38 §

Uhkasakko ja teettäminen

Ruokavirasto ja Tulli voivat tehostaa 37 §:ssä tarkoitettua määräystä tai kieltoa uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

44 §

Perittävät maksut

Ruokavirasto määrää ja perii valtiolle maksuja kunnaneläinlääkäriin Euroopan unionin lainsäädännön ja tämän lain mukaisista suoritteista. Perittävien maksujen suuruudesta säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella noudattaen, mitä valtion maksuperustelaisissa säädetään valtion viranomaisten suoritteiden maksullisuutta ja maksujen suuruutta koskevista yleisistä perusteista ja muista perusteista. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään myös kunnaneläinlääkäriin suoritteiden laskutuksessa noudatettavasta menettelystä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

eläinten lääkitsemisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan eläinten lääkitsemisestä annetun lain (387/2014) 28 § ja 32 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 32 §:n 2 momentti laissa 16/2022, sekä
muutetaan 6 §:n 11 kohta, 15 §:n 4 momentti, 29 §, 41 §:n 1—4 momentti, 42 §:n 1 momentti, 43 §:n 1 ja 2 momentti, 44 §:n 2 momentti ja 51 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä ovat 6 §:n 11 kohta ja 15 §:n 4 momentti laissa 16/2022,
seuraavasti:

6 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

11) valvontaviranomaisella aluehallintovirastoa, kunnaneläinlääkärinä ja Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskusta;

15 §

Eläinlääkärin oikeus luovuttaa lääkkeitä

Eläinlääkäri voi kuitenkin luovuttaa lääkkeitä eläinten tai ihmisten terveyttä uhkaavissa vaikeissa eläinten joukkosairastumisissa, vaikka ei olisi tutkinut itse kaikkia eläimiä ennen lääkkeiden luovutusta. Eläinlääkärin on tehtävä luovutuksesta tällöin välittömästi ilmoitus Ruokavirastolle.

29 §

Kunnaneläinlääkäri

Kunnaneläinlääkäri huolehtii tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvonnasta Ruokaviraston määräyksen mukaisesti eläinten pitopaikoissa. Ruokavirasto voi esteellisuuden välttämiseksi määrätä kunnaneläinlääkärin suorittamaan näitä tehtäviä toimialueensa ulkopuolella.

41 §

Määräykset ja kiellot

Ruokavirasto voi määrätä tuotantoeläimen lopetettavaksi sekä sen ruhon ja eläimestä saadut tuotteet hävitettäväksi, jos eläimelle on annettu tämän lain nojalla kiellettyä lääkeainetta tai lää-

keainetta, jonka käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu, muuhun kuin sallittuun käyttötarkoitukseen, tai jos eläimen käsittelyssä on käytetty tämän lain nojalla kiellettyä laitetta tai tarviketta. Ruokavirasto voi myös kieltää tällaisen eläimen myynnin tai muun luovuttamisen, eläimen teurastamisen elintarvikkeena tai rehuna käytettäväksi ja eläimestä saatavien tuotteiden luovuttamisen elintarvikkeina tai rehuna käytettäväksi. Ruokavirasto voi lisäksi kieltää tehtävien tutkimusten ja selvitysten ajaksi muiden tuotantoeläinten siirtämisen kyseisestä eläinten pitopaikasta.

Ruokavirasto voi määrätä pitopaikan muun tuotantoeläimen lopetettavaksi ja hävitettäväksi, jos kyseisen pitopaikan toisesta tuotantoeläimestä tai siitä saadusta tuotteesta on todettu tämän lain nojalla kiellettyä lääkeainetta tai lääkeainetta, jonka käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu, ja eläimen omistaja tai haltija kieltäytyy vastaamasta kustannuksista, jotka aiheutuvat tutkimuksista sen selvittämiseksi, onko eläimelle annettu tällaista lääkeainetta.

Ruokavirasto voi kieltää tehtävien tutkimusten ja selvitysten ajaksi tuotantoeläinten siirtämisen eläinten pitopaikasta ja eläimistä saatavien tuotteiden luovuttamisen elintarvikkeena tai rehuna käytettäväksi, jos eläimestä saadussa elintarvikkeessa todetaan lääkejäämiä yli sallittujen enimmäismäärien.

Ruokavirasto voi määrätä eläinten pitopaikan ja muut saman henkilön omistamat tai hallussa pitämät eläinten pitopaikat väliaikaisesti tehostettuun valvontaan, jos tuotantoeläimessä tai siitä saadussa tuotteessa on todettu tämän lain nojalla kiellettyä lääkeainetta tai lääkeainetta, jonka käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu, taikka jos eläimistä saaduissa elintarvikkeissa on toistuvasti todettu lääkejäämiä yli sallittujen enimmäismäärien.

---

42 §

Uhkasakko ja teettäminen

Ruokavirasto voi tehostaa 41 §:ssä tarkoitettua määräystä tai kieltä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

---

43 §

Haltuunotto

Ruokavirasto voi 41 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa ottaa eläinten pitopaikassa taikka eläimen omistajan tai haltijan hallussa olevan rehun, lääkkeen tai muun eläinten käsittelyssä käytettävän aineen taikka eläinlääkinnässä käytettävän laitteen tai tarvikkeen haltuunsa, jos on syytä epäillä, että rehu, lääke tai muu eläinten käsittelyssä käytettävä aine sisältää tämän lain nojalla kiellettyjä lääkeaineita tai lääkeaineita, joiden käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu, tai että eläinlääkinnässä käytettävän laitteen tai tarvikkeen käyttö on tämän lain nojalla kielletty.

Lisäksi Ruokavirasto voi ottaa eläinten pitopaikassa taikka eläimen omistajan tai haltijan, eläinlääkärin tai muun tässä laissa mainitun toimijan hallussa olevan lääkkeen tai muun eläinten käsittelyssä käytettävän aineen haltuunsa, jos on perusteltua syytä epäillä, että lääkettä tai ainetta on hankittu tai luovutettu tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti.

---

44 §

Haltuunotetun omaisuuden säilyttäminen ja käyttäminen

Ruokavirasto päättää siitä, miten haltuunotetun omaisuuden suhteen on meneteltävä. Haltuunotettu omaisuus voidaan määrätä hävitettäväksi, jos haltuunotetun omaisuuden todetaan sisältävän tämän lain nojalla kiellettyjä lääkeaineita tai lääkeaineita, joiden käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu, tai jos haltuunotetun eläinlääkinnässä käytettävän laitteen tai tarvikkeen käyttö on tämän lain nojalla kielletty, taikka lääkkeitä on todettu hankitun tai luovutetun tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti. Muussa tapauksessa omaisuus on määrättävä palautettavaksi sen omistajalle tai haltijalle.

51 §

Valtakunnalliset eläinten terveydenhuolto-ohjelmat.

Terveydenhuolto-ohjelmaa hallinnoivan tahon on ilmoitettava Ruokavirastolle epäillessään, että tämän lain ja sen nojalla annettuja säännöksiä ei ole noudatettu.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

eläinten sekä eräiden tavaroiden tuontivalvonnasta annetun lain 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti *muutetaan* eläinten sekä eräiden tavaroiden tuontivalvonnasta annetun lain (1277/2019) 13 §:n 2 kohtaa seuraavasti:

13 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen toiselle viranomaiselle

Ruokavirasto saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa asiakirjasta ja henkilörekisteristään tiedot, jotka ovat välttämättömiä:

---

2) Lupa- ja valvontavirastolle, Rajavartiolaitokselle, kunnaneläinlääkärille, kunnan elintarvikevalvontaviranomaiselle ja Verohallinnolle niiden laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain (1069/2021) 21 §,
muutetaan 4 §:n 1 momentti, 5 §:n 1 momentti, 14 §:n 2 momentti, 16 §:n johdantokappale,
18 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta, 20 ja 22 §, 24 §:n 1 momentti, 26 §:n 1 ja 3 momentti, 28 §:n
3 momentti, 33 §:n 3 ja 5 momentti, 36 §:n 1 momentin johdantokappale, 40 §:n 2 momentti,
41 §:n 1 momentti ja
lisätään 20 §:n 3 momenttiin uusi 6 kohta
seuraavasti:

4 §

Kokoamisia toteuttavien pitopaikasta riippumattomien toimijoiden rekisteröinti

Sorkka- ja kavioiden ja siipikarjan kokoamista toteuttavien pitopaikasta riippumattomien toimijoiden on ennen toiminnan aloittamista ilmoitettava Ruokavirastolle eläinterveys säännösten 90 artiklassa tarkoitetut tiedot.

---

5 §

Vesiviljelypitopaikkojen rekisteröinti

Vesiviljelypitopaikkojen toimijoiden on ennen toiminnan aloittamista ilmoitettava elinvoimakeskukseen tiedot vastuullaan olevista vesiviljelypitopaikoista. Jos pitopaikalle on eläinterveys säännösten 176–179 artiklan ja eläintäilain 43 §:n nojalla haettava Ruokaviraston hyväksyntä, tietoja rekisteröintiä varten ei kuitenkaan tarvitse erikseen ilmoittaa.

---

6 §

Eräitä eläimiä kuljettavien henkilöiden rekisteröinti

Sen, joka kuljettaa jäsenvaltioiden välillä tai Euroopan unionin ulkopuolelle kavioiden ja sorkkaeläimiä tai siipikarjaa taikka kaupallisessa tarkoituksessa koiria, kissoja ja frettejä, on ennen kuljetustoiminnan aloittamista ilmoitettava Ruokavirastolle eläinterveys säännösten 87 artiklan mukaiset tiedot kavioiden ja sorkkaeläinten kuljetustoiminnasta ja maaeläinten pitopaikkoja koskevan delegoidun asetuksen 3 artiklassa tarkoitetut tiedot koirien, kissojen ja frettien tai siipikarjan kuljetustoiminnasta. Ilmoitusta ei kuitenkaan vaadita, jos kuljettajalla on eläinkuljetuslain säännösten mukainen eläinkuljettajalupa.

14 §

Porojen tunnistaminen poronhoitoalueella

Paliskunta pitää poronhoitolain 30 §:ssä tarkoitettua poroluetteloa paliskunnan osakkaiden omistamista poroista. Ruokavirasto pitää rekisteriä paliskunnista.

16 §

Suljettujen pitopaikkojen toimijoille ja eläimiä eräitä erityistarkoituksia varten pitäville toimijoille myönnettävät poikkeukset

Ruokavirasto voi hakemuksesta myöntää toimijalle luvan poiketa eläimen tunnistusvaatimuksesta seuraavasti:

---

18 §

Eräiden eläinten tunnistusasiakirjat toiseen jäsenvaltioon siirtoa varten

Siirrettäessä eläimiä jäsenvaltioiden välillä niiden mukana tulee olla tunnistusasiakirja tai siirtoasiakirja, joilla eläinten siirtokelpoisuus voidaan osoittaa, seuraavasti:

---

2) kiertävän sirkuksen ja eläinnäytöksen maaeläimillä Ruokaviraston myöntämä maaeläinten pitopaikkoja koskevan delegoidun asetuksen 77 artiklassa tarkoitettu siirtoasiakirja tai 78 artiklassa tarkoitettu tunnistusasiakirja;

3) kiertävän sirkuksen ja eläinnäytöksen linturyhmillä Ruokaviraston myöntämä maaeläinten pitopaikkoja koskevan delegoidun asetuksen 79 artiklassa tarkoitettu tunnistusasiakirja.

---

20 §

Ruokavirasto

Ruokavirasto ohjaa ja valvoo eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevien säännösten noudattamista sekä suunnittelee ja kehittää valvontaa.

Ruokavirasto valvoo eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevien säännösten noudattamista niissä teurastamoissa, poroteurastamoissa ja riistan käsittelylaitoksissa, joissa se valvoo elintarvikelainsäädännön noudattamista.

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään Ruokaviraston tehtävistä, se:

1) laatii eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevan valtakunnallisen suunnitelman, joka on osa valvonta-asetuksen mukaista monivuotista kansallista valvontasuunnitelmaa;

2) vastaa eläinten merkitsemisen ja rekisteröinnin valvonnan tilastoinnista ja raportoinnista;

3) koordinoi valvonta-asetuksen 4 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaista yhteistyötä;

4) toimii valvonta-asetuksen 103 artiklassa tarkoitettuna yhteyselimenä

5) vastaa valvonta-asetuksen 113 artiklassa tarkoitettua vuosikertomuksesta;

6) vastaa Euroopan unionin jäsenvaltiolle ja toimivaltaiselle viranomaiselle säädetyistä eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevista tehtävistä siltä osin kuin tehtävät eivät kuulu muun viranomaisen toimivaltaan.

22 §

Elinvoimakeskus

Elinvoimakeskus valvoo toimialueellaan eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevien säännösten noudattamista.

24 §

Tulli

Tulli valvoo Ruokaviraston ohella eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevien säännösten noudattamista muun valvontansa yhteydessä, kun eläimiä siirretään jäsenvaltioiden välillä.

---

26 §

Eräiden tehtävien siirtäminen muulle kuin viranomaiselle

Ruokavirasto voi kirjallisella toimeksiannolla siirtää viralliseen valvontaan liittyviä tarkastuksia luonnollisen henkilön suoritettavaksi, jos valvonta-asetuksen 30 artiklassa säädetyt edellytykset täyttyvät. Toimeksiannon saaneella ei ole oikeutta päästä tehtäviensä suorittamiseksi pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviin tiloihin.

Ruokavirasto voi peruuttaa 1 momentissa tarkoitetun toimeksiannon ja 2 momentissa tarkoitetun valtuutuksen, jos toimeksiannon tai valtuutuksen saanut laiminlyö toimeksiannossa tai valtuutuksessa asetettujen ehtojen noudattamisen tai muutoin olennaisella tavalla rikkoo tehtäviin liittyviä velvoitteitaan. Edellytyksenä toimeksiannon ja valtuutuksen peruuttamiselle on, että puutteita ei ole korjattu viranomaisen kehotuksesta huolimatta asetetussa määräajassa.

---

28 §

Tiedonsaantioikeus

Ruokavirastolla ja elinvoimakeskuksella on lisäksi salassapitosäännösten estämättä oikeus saada maksutta välttämättömät tiedot sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitetusta sakkorekisteristä tämän lain 36 §:n mukaisen seuraamusmaksun määräämistä varten.

---

33 §

Rajoitus, kieltö ja muut hallinnolliset toimenpiteet.

Ruokavirasto voi elinvoimakeskuksen puolesta tapauskohtaisesti kieltää eläinten siirtämisen pitopaikasta pois tilanteessa, jossa toimijaa epäillään vakavista puutteista eläinten tunnistamisessa, jos kieltö on ihmisten tai eläinten terveydelle, eläinten hyvinvoinnille tai elintarviketurvallisuudelle aiheutuvan vakavan vaaran vuoksi välttämätöntä.

Tunnistamattoman eläimen lopettamisesta päättää Ruokavirasto valvonta-asetuksen 138 artiklan 2 kohdan k alakohdan mukaisesti.

36 §

Eläinten tunnistamis- ja rekisteröintivalvonnan seuraamusmaksu

Ruokavirasto ja elinvoimakeskus voivat määrätä vähintään 300 euron ja enintään 5 000 euron eläinten tunnistamis- ja rekisteröintivalvonnan seuraamusmaksun sille, joka:

---

40 §

Viranomaisten suoritteista perittävät maksut

Ruokavirasto määrää ja perii valtiolle maksuja eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevien säännösten nojalla toteutetuista kunnaneläinlääkäriin suoritteista. Kunnaneläinlääkäriin suoritteista perittävien maksujen suuruudesta sekä suoritteiden laskutuksessa noudatettavasta menettelystä säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

41 §

Muulle kuin viranomaiselle maksettavat palkkiot ja korvaukset

Ruokavirasto maksaa 26 §:n 1 momentissa tarkoitetuista toimeksisaajan suorittamista tehtävistä palkkiota tai korvausta sekä korvaa aiheutuneita kustannuksia sopimuksen perusteella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#

Laki

eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin hoidettavaksi annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin hoidettavaksi annetun lain (78/2007) 2 §:n 3 kohdan a alakohta, 7 §:n 2 momentti, 11 §, 13 § 1 momentti, 14 §:n 1 momentin 4 kohta, 15 §, 16 §:n 3 momentti, 17 § ja 18 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1505/2009, seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

3) *tukijärjestelmästä vastaavalla viranomaisella:*

a) Elinvoimakeskusta sekä Maanmittauslaitosta, jos kysymys on 1 §:n 1 kohdassa, 2 kohdan b, d tai e alakohdassa tai 3 kohdassa mainitun lain nojalla myönnettyjä lainoja ja syntyneitä saamia koskevasta tukijärjestelmästä; taikka

7 §

Pakkoperintä

Valtiokonttori huolehtii pakkohuutokaupan hakemisesta pyydettyään tarvittaessa 1 §:ssä tarkoitettua lainasta tai saamisesta ensin elinvoimakeskuksen lausunnon. Pakkohuutokauppaa haettaessa Valtiokonttorin tulee selvittää, onko sillä perittävänä muita 1 §:ssä tarkoitettuja lainojen tai saamisten eräänntyneitä maksuja samalta velalliselta tai onko pakkohuutokaupan kohteena oleva kiinteistö vakuutena muista 1 §:ssä tarkoitetuista lainoista tai saamisista taikka sellaisessa toimituksessa mukana, jota koskeva rahoituspäätös on jo tehty. Valtiokonttorin on huolehdittava valtion edun valvonnasta myös silloin, kun joku muu hakee sellaisen kiinteistön pakkohuutokauppaa, joka on myös 1 §:ssä tarkoitettun lainan tai saamisen vakuutena. Valtiokonttorin on huolehdittava, että pakkohuutokauppaan osallistuu tarvittaessa joko Valtiokonttorin edustaja tai muu virkamies valtion edun valvojana. Jollei Valtiokonttorin edustaja ole läsnä pakkohuutokaupassa, ensisijainen velvollisuus olla läsnä on elinvoimakeskuksen edustajalla. Valtiokonttori on myös selvitettävä yhdessä elinvoimakeskuksen kanssa, onko valtion saamisen turvaamiseksi tarkoituksenmukaista ostaa kiinteistö pakkohuutokaupassa valtiolle.

11 §

Tietojen luovuttaminen

Elinvoimakeskuksella, metsäkeskuksella, Ruokavirastolla, Maanmittauslaitoksella ja maa- ja metsätalousministeriöllä on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada Valtiokonttorilta tietoja niistä 1 §:ssä tarkoitetuista lainoista ja saamisista, joista se vastaa tai jotka kuuluvat sen valvottavana olevaan tukijärjestelmään. Sama oikeus on maa- ja metsätalousministeriöllä sekä sillä viranomaisella, joka vastaa maatilatalouden kehittämisrahaston kirjanpidosta. Valtiokonttori voi luovuttaa tiedot teknisen käyttöyhteyden avulla.

13 §

Maksuhelpotukset

Yhden tai useamman lyhennys- tai korkoerän maksuhelpotuksista päättää Valtiokonttori, jos maksuhelpotusta haetaan 1 §:n 2 kohdan a tai c—e alakohdassa taikka 3 kohdassa tarkoitettun saamisen tai lainan lyhennykselle tai korolle. Edellä 1 §:n 1 kohdassa tai 1 §:n 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettun saamisen ja lainan lyhennys- ja korkoerän maksuhelpotuksesta päättää elinvoimakeskus. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää toimivaltaisesta elinvoimakeskuksesta.

14 §

Lainojen ja saamisten siirrot

Jos sen kiinteistön omistaja vaihtuu, jonka omistaminen on ollut lainan tai saamisen syntymisen perusteena, lainan tai saamisen siirtäminen uuden omistajan vastattavaksi taikka lainan tai saamisen velkavastuusta vapauttaminen voidaan hyväksyä siten kuin laissa tai sen nojalla säädetään tai on määrätty, päätöksellä, jonka tekee:

---

4) Elinvoimakeskus, jos kysymys on muusta 1 §:ssä tarkoitetusta saamisesta tai lainasta.

---

15 §

Saneerausmenettelyt

Suostumuksen yrityksen saneerauksesta annetussa laissa (47/1993) tarkoitettuun menettelyyn tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annetussa laissa (57/1993) tarkoitettuun menettelyyn taikka niitä vastaavaan vapaaehtoiseen laissa säädettyyn menettelyyn antaa Valtiokonttori tai, jos menettely koskee 1 §:n 1 kohdassa tai 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettua lainaa tai saamista, elinvoimakeskus. Jos suostumuksen antaminen kuuluu elinvoimakeskukselle, Valtiokonttorin on annettava sille lausunto, jonka tulee sisältää asian käsittelyyn tarvittavat tiedot lainasta tai saamisesta.

16 §

Lainojen ja saamisten vakuuksia koskevat ilmoitukset

Muun 1 §:ssä tarkoitetun saamisen tai lainan loppuun maksamisesta Valtiokonttorin on toimitettava kirjallisesti tieto sille elinvoimakeskukselle, jonka alueella oleva kiinteistö on saamisen tai lainan panttina. Elinvoimakeskuksen on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin tehtävää merkintää varten kiinteistön vapautumisesta panttivastuusta ja toimitettava kuitti velalliselle.

---

17 §

Muu vakuuksien hoito

Suostumuksen 1 §:n 1 kohdan a—d, f—n tai p alakohdassa tarkoitetun lainan tai saamisen vakuusjärjestelyihin ja panttivastuusta vapauttamiseen antaa elinvoimakeskus noudattaen, mitä laissa tai lain nojalla vakuusjärjestelyn edellytyksistä säädetään.

18 §

Irtisanominen

Ennen 1 §:n 1 kohdassa tai 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetun lainan tai myyntihintasaamisen irtisanomista Valtiokonttorin on tarvittaessa pyydettävä lausunto elinvoimakeskuksilta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain (1333/2022) 11 §:n 2 momentti seuraavasti:

11 §

Korvauksen maksamisen edellytykset

Neuvojan on annettava neuvonnasta elinvoimakeskukseksi ennakoilmoitus. Maatilojen neuvontapalveluista maksettavan korvauksen edellytyksenä on, että neuvonnan saaja on vahvistanut neuvontapalvelun toteutumisen, neuvontatapahtumasta ja annetun neuvonnan sisällöstä annetaan riittävä selvitys ja että korvausta haetaan neljän kuukauden kuluessa edellä mainitusta ennakoilmoituksesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta annetun lain (997/2021) 2 §:n 2 momentti, 4 §:n 1 momentti, 6 ja 15 §, 17 §:n 1 ja 3 momentti, 18, 21 ja 22 §, 24 §:n 1-3 momentti sekä 25 ja 29 §,
sellaisina kuin niistä ovat 24 §:n 1-3 momentti ja 25 § laissa 1180/2023, seuraavasti:

2 §

Maa- ja metsätalousministeriön tehtävät

Ohjelman yhdenmukaisen ja tehokkaan toimeenpanon varmistamiseksi maa- ja metsätalousministeriö ohjaa ja valvoo Elinvoimakeskuksia, KEHAa sekä 5 §:ssä tarkoitettuja kalatalouden paikallisia toimintaryhmiä niiden hoitaessa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä.

4 §

Välittävät toimielimet ja valtionapuviranomaiset

Elinvoimakeskukset sekä KEHA toimivat yleisasetuksen 71 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuina välittävinä toimieliminä. Mainitut viranomaiset toimivat myös valtionavustuslain 4 §:n 1 kohdassa tarkoitettuina valtionapuviranomaisina.

---

6 §

Ohjelman yhteensovittaminen

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa ohjelman yhteensovittamisesta muiden yleisasetuksen soveltamisalaan kuuluvien rahasto-ohjelmien ja rahoitusvälineiden kanssa. Elinvoimakeskukset vastaavat ohjelmaan sisältyvien alueellisten toimenpiteiden toimeenpanon yhteensovittamisesta muiden alueella toteutettavien edellä mainittujen ohjelmien ja niiden kehittämistoimenpiteiden kanssa. Kalatalouden paikalliset toimintaryhmät vastaavat paikallisten strategioiden yhteensovittamisesta muiden alueellisten kehittämistoimenpiteiden kanssa yhteistyössä alueen Elinvoimakeskusten kanssa.

15 §

Tuen myöntäminen

Elinvoimakeskus päättää tuen myöntämisestä.

Maa- ja metsätalousministeriö voi määräaikaisen hakumenettelyn avaamisen yhteydessä päättää, että elinvoimakeskus tekee päätöksen tuen myöntämisestä saatuaan asiasta maa- ja metsätalousministeriön lausunnon. Elinvoimakeskus voi poiketa ministeriön lausunnosta vain, jos tuen myöntäminen olisi Euroopan unionin tai kansallisen lainsäädännön taikka ohjelman vastaista tai jos sillä ei ole riittävää määrärahaa toimenpiteen rahoittamiseen.

Ratkaistessaan hakemusta kalatalouden paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä elinvoimakeskus tekee päätöksen saatuaan 16 §:ssä tarkoitettua lausunnon toimivaltaiselta kalatalouden paikalliselta toimintaryhmältä. Elinvoimakeskus voi poiketa kalatalouden paikallisen toimintaryhmän lausunnosta vain, jos tuen myöntäminen olisi Euroopan unionin tai kansallisen lainsäädännön taikka ohjelman vastaista tai jos kalatalouden paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiössä ei ole riittävää määrärahaa toimenpiteen rahoittamiseen.

17 §

Tuen myöntäminen yhdennetyn meripolitiikan toimenpiteisiin

Elinvoimakeskus voi myöntää tukea erityisasetuksen 31–34 artikloissa tarkoitetuille toimenpiteille valtioneuvoston kanslian vahvistaman käyttösuunnitelman perusteella.

Elinvoimakeskus voi poiketa käyttösuunnitelmasta vain, jos tuen myöntäminen olisi Euroopan unionin tai kansallisen lainsäädännön vastaista taikka sen käytössä olevat määrärahat eivät riitä tuen myöntämiseen.

18 §

Tuen myöntäminen maa- ja metsätalousministeriön vahvistaman käyttösuunnitelman perusteella

Elinvoimakeskus voi myöntää tukea yleisasetuksen 36 artiklassa tarkoitettuun tekniseen apuun ja erityisasetuksen 22 artiklassa tarkoitettuun kalastuksen valvontaan maa- ja metsätalousministeriön vahvistaman käyttösuunnitelman perusteella. Käyttösuunnitelman perusteella voidaan myöntää tukea myös monivuotisille tutkimus- ja kehittämisohjelmille.

Elinvoimakeskus voi poiketa käyttösuunnitelmasta vain, jos tuen myöntäminen olisi Euroopan unionin tai kansallisen lainsäädännön vastaista taikka sen käytössä olevat määrärahat eivät riitä tuen myöntämiseen.

21 §

Tuen maksaminen

Tuen maksamisesta päättää KEHA.

Tuen maksamisesta päättää kuitenkin elinvoimakeskus, jos toimenpiteelle maksetaan tukea ilman erillistä maksatushakemusta, ja menettelystä on ilmoitettu toimenpidettä koskevan 13 §:n 2 momentissa tarkoitettun määräaikaisen hakumenettelyn yhteydessä.

22 §

Takaisinperinnän menettelyt

Tuen takaisinperinnästä päättää KEHA. Maa- ja metsätalousministeriö voi määrätä KEHAN perimään tuen takaisin, jos se katsoo valtionavustuslain 21 tai 22 §:ssä säädettyjen edellytysten täyttyvän.

24 §

Tietojärjestelmän yhteisrekisterinpitäjät

Maa- ja metsätalousministeriö, valtiovarainministeriö, elinvoimakeskukset sekä KEHA ovat tietojärjestelmän ja sen tietovarannon yhteisrekisterinpitäjiä.

Rekisterinpitäjän velvollisuuksista vastaa:

- 1) elinvoimakeskus, jos käsiteltävät henkilötiedot koskevat tukipäätösprosessia;
- 2) KEHA, jos käsiteltävät henkilötiedot koskevat maksupäätös- tai takaisinperintäprosessia;
- 3) henkilötietojen luovuttamiseen liittyvien tehtävien osalta xxx elinvoimakeskus;
- 4) valtiovarainministeriö, jos käsiteltävät henkilötiedot koskevat tarkastusviranomaisen tehtäviä;

5) maa- ja metsätalousministeriö, jos kyseessä on muu kuin 1–3 kohdassa tarkoitettu henkilötietojen käsittely tai yleinen ylläpitoon ja käytettävyyteen, tietojen suojaamiseen ja säilyttämiseen sekä tietoturvallisuuteen liittyvä tehtävä.

Maa- ja metsätalousministeriö, valtiovarainministeriö, elinvoimakeskukset sekä KEHA saavat käyttää tietojärjestelmää ja sen tietovarantoa niille säädettyjen tehtävien edellyttämässä laajuudessa sekä vastaavat niille säädettyjen tehtävien mukaisesti siitä, että tietojärjestelmään tallennetaan oikeat ja riittävät tiedot.

---

25 §

Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen

Maa- ja metsätalousministeriöllä, valtiovarainministeriöllä, elinvoimakeskuksilla, KEHalla ja 28 §:n 2 momentin nojalla tarkastuksia tekevällä on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada muulta viranomaiselta, julkista tehtävää hoitavalta taholta ja kalatalouden paikalliselta toimintaryhmältä hakijaa ja tuensaajaa, tämän taloudellista asemaa ja liike- tai ammattitoimintaa, julkisista varoista myönnettyä rahoitusta tai muuta tuen kannalta merkityksellistä olosuhdetta koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä tukea koskevan asian käsittelemiseksi.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, valtiovarainministeriöllä, elinvoimakeskuksilla ja KEHalla on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa muulle viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle taikka Euroopan unionin toimielimelle tässä laissa säädettyä tehtävää hoidettaessa saatuja, tuen saajaa koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä viranomaiselle, julkista tehtävää hoitavalle tai toimielimelle säädetyn tarkastustehtävän suorittamiseksi tai sen valvomiseksi, että Euroopan unionin lainsäädäntöä on noudatettu.

29 §

Toimivaltainen elinvoimakeskus

Tässä laissa tarkoitettuja elinvoimakeskukselle säädettyjä tehtäviä hoitaa se elinvoimakeskus, jonka toimialueella tuettava toimenpide pääosin toteutetaan tai jonka alueella hakijan toimipaikka sijaitsee, jollei elinvoimakeskuslain x §:n nojalla elinvoimakeskusten toimivallasta muuta säädetä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . .

#.

Laki

Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain (1048/2016) 6 a §:n 1 momentti, 10 §:n 1 ja 2 momentti, 11 §, 16 §:n 6 momentti, 17 §:n 1 momentti, 18 §:n 5 momentti, 19 §:n 2 ja 3 momentti, 20 §:n 1-3 momentti, 21 §, 22 §:n 4 ja 5 momentti, 25 §:n 1 momentti, 26 §:n 3 momentti, 27 §:n 6 ja 8 momentti, 29 §:n 2 ja 5 momentti, 30 §:n 2 momentti, 32 §:n 1 momentti ja 39 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat, 6 a §:n 1 momentti, 21 § ja 29 §:n 2 ja 5 momentti laissa 872/2018, 17 §:n 1 momentti, 18 §:n 5 momentti, 19 §:n 2 ja 3 momentti ja 32 §:n 1 momentti laissa 3/2023 sekä 20 §:n 1-3 momentti ja 27 §:n 6 ja 8 momentti laissa 353/2021, seuraavasti:

6 a §

Jokialueiden kaupallisia lohisaaliita koskevat erityismääräykset

Jokialueelta kaupallisessa kalastuksessa pyydettyjen Itämerestä peräisin olevien lohien ensimyynti on sallittu vain sellaisille kaupallisille kalastajille, jotka ovat ilmoittaneet elinvoimakeskukselle aikovansa kyseisenä vuonna harjoittaa lohien kaupallista kalastusta jokialueella. Jokialueella kaupallisessa kalastuksessa saadut lohet on merkittävä elinvoimakeskukselta saadun tunnusteen avulla siten, että voidaan tunnistaa lohta pyytäneen kaupallisen kalastajan nimi ja tunnus.

---

10 §

Kalastusluvut

Elinvoimakeskus myöntää neuvoston valvonta-asetuksen 7 artiklassa ja komission valvonta-asetuksen 4 artiklassa tarkoitetut kalastusluvut vähintään yhdeksi ja enintään kymmeneksi kalenterivuodeksi kerrallaan. Elinvoimakeskus pitää rekisteriä luvan saaneista kalastusaluksista ja niiden kalastuslisenssinhaltijoista.

Jos kalastuslupia haetaan useammalle kalastusalukselle kuin lupia voidaan Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan säännösten mukaan myöntää, etusijalle asetetaan sellaiset kalastuslisenssinhaltijat, joiden kalastusluokset ovat kyseisen lisenssinhaltijan hallinta-aikana ilmoittaneet elinvoimakeskukselle kyseisessä luvassa tarkoitettujen kalakantojen saaliita viimeisten viiden haettavaksi julistamista edeltävän vuoden aikana useimpina kalenterivuosina. Enintään kymmenen prosenttia jaettavista luvista tai Euroopan unionin säännöksellä Suomelle osoitettu ja siitä edellä tarkoitetun jaon jälkeen jäljellä oleva lupamäärä voidaan varata sellaisille kalastuslisenssin haltijoille, joiden aluksilla ei ole ollut kyseisen kalalajin ilmoitettuja saaliita edellä tarkoitetun viiden vuoden aikana. Tällaisille kalastuslisenssin haltijoille varattavien lupien myöntämisessä asetetaan etusijalle sellaiset kalastuslisenssinhaltijat, joiden kalastusluoksen pääkoneen kilowatteina ilmaistu teho on pienin.

---

11 §

Kalastusluvan siirtäminen

Jos kalastusluvan haltija luovuttaa luvassa mainitun aluksen eikä kalastusluvasta muuta ole luovutuksen osapuolten kanssa kirjallisesti sovittu, elinvoimakeskus siirtää kalastusluvan jäljellä olevaksi ajaksi aluksen uudelle kalastuslisenssinhaltijalle, jos aluksen kansallisuus ei luovutuksen johdosta muutu. Kalastusluvan haltija voi sopia luovutuksensaajan kanssa, että kalastuslupa ei seuraa luovutettavaa alusta. Tällöin elinvoimakeskus siirtää luvan luovuttajan toiseen

kalastusalukseen, jos se Euroopan unionin säädösten mukaan on mahdollista eikä sitä ole kielletty muualla laissa.

16 §

Siirrettävien käyttöoikeuksien siirtäminen

Siirrettävän käyttöoikeuden siirto tulee voimaan, kun elinvoimakeskus on merkinnyt siirron 30 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin. Siirtäjän ja siirron saajan on haettava siirron merkitsemistä yhdessä.

---

17 §

Aloittavien kaupallisten kalastajien ei-siirrettävät käyttöoikeudet

Elinvoimakeskus voi jakaa kirjallisen hakemuksen perusteella kalastuslain 88 §:ssä tarkoitettuun ryhmään I rekisteröityneelle aloittavalle kaupalliselle kalastajalle, joka omistaa merialueen kaupalliseen kalastukseen rekisteröidyn kalastusaluksen, enintään viideksi kalenterivuodeksi silakan tai lohen rysäkalastukseen kaupallisen kalastajakohtaisen ei-siirrettävän käyttöoikeuden, jonka suuruus vastaa enintään kahta promillea siitä Suomen silakan tai lohen kalastuskiintiön osasta, josta on vähennetty tämän lain 12 §:ssä tarkoitettut Ahvenanmaan maakunnalle siirrettävät kiintiömäärät sekä 18 §:ssä tarkoitettut erilliset kalastuskiintiöt. Silakan kalastuskiintiöistä jaetaan ei-siirrettäviä käyttöoikeuksia siten, että ne ovat voimassa enintään vuoden 2026 loppuun saakka.

---

18 §

Erilliset kalastuskiintiöt

Silakan rysäkalastuksen erillisistä kalastuskiintiöistä jaetaan vuosittain syyskuun 1 päivän jälkeen jäljellä olevat käyttämättömät kiintiönosat 20 §:n 3 momentin mukaisesti silakan troolikalastuksen siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoille. Elinvoimakeskus jakaa kiintiömäärät siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoille ilman 26 §:ssä säädettyä käyttömaksun suorittamisvelvoitetta.

19 §

Toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakomenettely

Elinvoimakeskus jakaa ei-siirrettävän käyttöoikeuden perusteella sen mukaisen promilleosuuden osoittaman toimijakohtaisen kalastuskiintiön 1 momentissa tarkoitettujen lisäysten ja vähennysten jälkeen jäljellä olevasta Suomen kalastuskiintiöstä.

Elinvoimakeskus jakaa siirrettävän käyttöoikeuden perusteella sen mukaisen promilleosuuden osoittaman toimijakohtaisen kalastuskiintiön 1 momentissa tarkoitettujen lisäysten ja vähennysten ja 2 momentin mukaisesti toteutetun jaon jälkeen jäljellä olevasta Suomen kalastuskiintiöstä.

---

20 §

Toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakaminen

Elinvoimakeskus jakaa Suomen silakan, kilohailin ja lohen kalastuskiintiöt toimijakohtaisiksi kalastuskiintiöiksi kalenterivuositain määräaikaan mennessä saapuneiden siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoiden hakemusten perusteella 19 §:ssä säädettyjen menettelyiden mukaisesti. Päätöksessään elinvoimakeskus ottaa huomioon mahdolliset 23 §:ssä tarkoitettujen toimijakohtaisista kalastuskiintiöistä luopumiset, 27 §:n 5 momentissa tarkoitettu käytös maksamatta jättämisestä ja 27 §:n 6 momentissa tarkoitettu omistus pohjan ilmoitusvelvollisuuden noudattamatta jättämisestä johtuvat toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden menetykset sekä 29 §:n 4 momentissa tarkoitettujen toimijakohtaisen kalastuskiintiön ylityksestä tehtävät vähennykset.

Elinvoimakeskus voi vahvistaa maa- ja metsätalousministeriön päätöksen perusteella seuraavaa vuotta koskevat väliaikaiset toimijakohtaiset kalastuskiintiöt, joiden suuruus on enintään 90 prosenttia siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien perusteella tietystä Suomen kalastuskiintiöstä jaettavista toimijakohtaisista kalastuskiintiöistä, jos:

1) Suomen kalastuskiintiön jakamiseen vaikuttava muutoksenhaun käsittely tai muu oikeuskäsittely on kesken; tai

2) Itämeren kiintiöasetusta ei ole julkaistu eikä seuraavan vuoden Suomen silakan, kilohailin ja lohen kalastuskiintiöitä ole vahvistettu, jolloin väliaikaiset toimijakohtaiset kalastuskiintiöt voivat olla lisäksi enintään kansainvälisen merentutkimusneuvoston antaman tieteellisen neuvon alarajan suuruiset.

Kun maa- ja metsätalousministeriö on selvittänyt edellisen vuoden toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden käyttöä koskevat tiedot, se voi jakaa mahdolliset 27 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja valtiolle palautuneita siirrettäviä käyttöoikeuksia 28 §:ssä säädetyn menettelyn mukaisesti ja muuttaa tarvittaessa siirrettäviä käyttöoikeuksia koskevia päätöksiä. Edellisen vuoden toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden käyttöä koskevien tietojen perusteella tai kun tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettuja perusteita ei enää ole, elinvoimakeskus muuttaa tarvittaessa toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä tai väliaikaisia toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskevia päätöksiä.

---

21 §

Suomen kalastuskiintiöihin tehtävien muutosten vaikutus toimijakohtaisiin kalastuskiintiöihin

Jos Suomen kalastuskiintiö Euroopan unionin neuvoston päätöksellä pienenee tai suurenee kesken kalenterivuoden, elinvoimakeskus muuttaa tarvittaessa 20 §:ssä tarkoitettuja toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskevia päätöksiään siten, että Suomen kalastuskiintiöiden lisäykset ja vähennykset jaetaan siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoille siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien suhteessa.

22 §

Toimijakohtaisen kalastuskiintiön siirtäminen

Jos toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltija siirtää toimijakohtaisen kalastuskiintiön tai osan siitä kaupalliselle kalastajalle, jota ei ole rekisteröity 30 §:n mukaiseen rekisteriin, siirtäjän ja

siirron saajan on haettava siirron merkitsemistä yhdessä elinvoimakeskukselta, joka tarkistaa, että siirron saaja on rekisteröity kaupalliseksi kalastajaksi ja omistaa merialueen kaupalliseen kalastukseen rekisteröidyn kalastusalueen.

Toimijakohtaisen kalastuskiintiön siirto tulee voimaan päivämäärästä, jolle elinvoimakeskus on vahvistanut siirron 30 §:n mukaiseen rekisteriin.

---

25 §

Lohisaaliita koskevat erityismääräykset

Merialueelta pyydettyjen lohien ensimyynti on sallittu vain lohien toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijalle. Muiden kaupallisten kalastajien on vapautettava rysäkalastuksessa saadut lohet. Lohien toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijan on merkittävä myytävät lohet elinvoimakeskukselta saadun tunnisteen avulla siten, että voidaan tunnistaa kenen toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstä lohi on peräisin.

---

26 §

Toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden käyttömaksu

Elinvoimakeskus määrää toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskevassa 20 §:n 1 momentissa tarkoitetussa jakopäätöksessä käyttömaksun siirrettävän ja ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltijalle hänen saamastaan toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstä.

---

27 §

Siirrettävän ja ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltijan velvollisuudet ja seuraamukset niiden noudattamatta jättämisestä

Siirrettävän ja ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltija on velvollinen toimittamaan vuosittain osana toimijakohtaisen kalastuskiintiön hakua kaikki ne hakemuksen jättämisen ajankohdan mukaiset tiedot käyttöoikeuden haltijana toimivan kaupallisen kalastajan omistuspohjasta ja siinä edellisen haun jälkeen tapahtuneista muutoksista 14 §:ssä säädetyn keskittymisrajoituksen arvioimiseksi. Omistuspohjaa koskevissa tiedoissa tulee eritellä jokainen omistajayksikkö ja yksikön omistusosuus sekä näiden omistukset ja osuudet muissa kotimaisissa ja ulkomaisissa yhteisöissä. Jos siirrettävän tai ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltija ei toimita vaadittuja tietoja omistuspohjasta toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden hakumenettelyn yhteydessä tai elinvoimakeskuksen sen jälkeen lisätietopyynnössä määräämään määräaikaan mennessä, haltija menettää oikeutensa hakua koskevan vuoden toimijakohtaiseen kalastuskiintiöön.

Maa- ja metsätalousministeriö päättää siirrettävien käyttöoikeuksien vähentämisestä 2, 3 ja 7 momentissa tarkoitettujen käyttöoikeuksien osalta. Jos siirrettävää käyttöoikeutta on 2 tai 3 momentin perusteella jo vähennetty haltijalta, kyseisen haltijan toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden käyttöä tarkastellaan uuden kolmen vuoden tarkastelujakson perusteella, joka alkaa haltijan käyttöoikeuden vähentämisestä tehdyn päätöksen sisältämän kolmen vuoden tarkastelujakson jälkeen. Elinvoimakeskus päättää ei-siirrettävien käyttöoikeuksien menettämisestä 4 momentissa tarkoitettujen käyttöoikeuksien osalta.

29 §

Toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijan velvollisuudet ja seuraamukset niiden noudattamatta jättämisestä

Suomen silakan, kilohailin ja lohen kalastuskiintiöiden kalastaminen on kielletty ilman toimijakohtaista kalastuskiintiötä, lukuun ottamatta 18 §:ssä tarkoitettujen erillisten kalastuskiintiöiden perusteella harjoitettavaa kalastusta. Toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltija ei saa kalastaa kyseistä Suomen kalastuskiintiötä, jos haltijan sitä koskeva toimijakohtainen kalastuskiintiö on täytynyt tai ylittynyt 4 §:n 4 momentissa tarkoitettussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitulla lisämäärällä. Kalastus on keskeytettävä heti, jos on ilmeistä, että toimijakohtainen kalastuskiintiö on täytynyt tai ylittynyt 4 §:n 4 momentissa tarkoitettussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitulla lisämäärällä. Toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltija saa toimijakohtaisen kalastuskiintiön täytyttyä tai ylityttyä 4 §:n 4 momentissa tarkoitettussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitulla lisämäärällä kalastaa 18 §:ssä tarkoitettujen erillisten kalastuskiintiöiden ja niitä koskevien säännösten perusteella. Elinvoimakeskus voi myöntää luvan tutkimus- ja koulutustarkoituksessa tapahtuvaan trooli- tai rysäkalastukseen ilman toimijakohtaista kalastuskiintiötä siten, että saaliit kirjataan erilliseen kalastuskiintiöön tai jätetään Euroopan unionin säädösten perusteella kirjaamatta Suomen kalastuskiintiöön.

Jos toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltija ylittää toimijakohtaisen kalastuskiintiönsä tai ylittää toimijakohtaisen kalastuskiintiönsä 4 §:n 4 momentissa tarkoitettussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitun lisämäärän, haltijalla on saaliin purkamisen jälkeen 72 tuntia aikaa hankkia lisää toimijakohtaista kalastuskiintiötä ja ilmoittaa siitä elinvoimakeskukselle välttääkseen 3 ja 4 momentissa tarkoitettut seuraamukset.

30 §

Kaupallisen kalastuksen siirrettäviä ja ei-siirrettäviä käyttöoikeuksia ja toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskeva rekisteri

---

Kalastuskiintiörekisteriä pitävät maa- ja metsätalousministeriö ja elinvoimakeskus. Päävastuullinen rekisterinpitäjä on elinvoimakeskus. Kumpikin rekisterinpitäjä vastaa rekisteriin tallentamistaan tiedoista ja niiden oikeellisuudesta. Rekisterin tietoja voidaan luovuttaa Luonnonvarakeskukselle tutkimusta ja tilastojen laatimista varten.

32 §

Haltijan oikeus käyttää kalastuskiintiörekisterin tietoja

Siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien ja toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden haltijoilla on oikeus rekisteriin kuuluvassa sähköisessä palvelussa nähdä omat tietonsa sekä siirtää hallussaan oleva toimijakohtainen kalastuskiintiö kokonaan tai osittain toiselle rekisteriin tallennetulle toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijalle. Siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien ja toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden haltijat voivat antaa elinvoimakeskukselle suostumuksensa sille, että rekisteriin kuuluvat muut haltijat voivat sähköisessä palvelussa nähdä

haltijan tunnistetiedot sekä siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien ja toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden määrät ja niiden kulloinkin käyttämättömät määrät.

---

39 §

Toimivaltainen rekisterinpitäjä

Elinvoimakeskus on sisävesialusten osalta toimivaltainen rekisterinpitäjä. Elinvoimakeskus päättää sisävesialusten rekisteröinnistä ja rekisteristä poistamisesta ja tekee niihin liittyvät merkinnät rekisteriin sekä vastaa merkintöjen oikeellisuudesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . .

#.

Laki

hukkakauran torjunnasta annetun lain 6 §:n ja 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hukkakauran torjunnasta annetun lain (185/2002) 6 §:n 3 momentti ja 10 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 1490/2009,
seuraavasti:

6 §

Katselmus ja torjuntasuunnitelma

Maaseutuelinkeinoviranomaisen tulee siirtää torjuntasuunnitelman tekeminen elinvoimakeskukselle, jos siihen on erityistä syytä tai jos alue, jolla hukkakauraa esiintyy, sijaitsee useamman kunnan alueella.

---

10 §

Valvontaviranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa Ruokavirasto, joka käyttää valvonnassaan apunaan elinvoimakeskuksia ja maaseutuelinkeinoviranomaisia.

Kasvintuotannosta saatavien tuotteiden ja tavaroiden maahantuontia valvoo Ruokaviraston ohella tullilaitos.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain (176/2017) 3 §, 6 §:n 2 momentti, 8 b § sekä 13 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 8 b § laissa 322/2022, seuraavasti:

3 §

Poikkeusluvan myöntävä viranomainen

Sopimukseen liittyvän kalastussäännön 38 §:ssä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on xxx elinvoimakeskus.

6 §

Hoitosuunnitelman valmistelu ja vahvistaminen

Luonnonvarakeskuksen tulee valmistella suunnitelma yhteistyössä xxx elinvoimakeskuksen sekä alueella toimivaltaisen kalastuslain (379/2015) 23 §:ssä tarkoitetun kalatalousalueen kanssa.

---

8 b §

Kalatalousalueen toiminnan valvonta

Kalatalousalueen toiminnan valvontaan sovelletaan, mitä kalastuslain 32 §:ssä säädetään elinvoimakeskuksen oikeudesta valvoa toimialueensa kalatalousalueiden toimintaa sekä oikeudesta saada kalatalousalueelta ja tilintarkastajilta salassapitosäännösten estämättä valvonnan kannalta tarpeelliseksi katsomansa tiedot.

13 §

Sopimuksen paikallinen seurantaryhmä

xxx elinvoimakeskus asettaa paikallisen seurantaryhmän arvioimaan sopimuksen vaikutuksia. Paikallinen seurantaryhmä voi tehdä esityksiä ja aloitteita kalastuksen järjestämisestä ja kala-

kantojen hoidosta sekä sovittaa yhteen alueen näkemyksiä. Paikallisen seurantaryhmän tehtävänä on lisäksi välittää paikallista perinteistä tietämystä sopimuksen 12 artiklassa tarkoitetulle seuranta- ja tutkimusryhmälle sekä lohikantoja koskevia tieteellisiä tutkimustuloksia sidosryhmille.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . .

#.

Laki

kasvinsuojeluaineista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kasvinsuojeluaineista annetun lain (1563/2011) 4 §:n 1 momentin 8 kohta, 22 §:n 1 momentti, 24 b §, 38 §:n 3 momentti ja 42 §, sellaisina kuin ne ovat 4 §:n 1 momentin 8 kohta, 22 §:n 1 momentti, 24 b §, 38 §:n 3 momentti ja 42 § laissa xxx/2024, seuraavasti:

4 § Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

8) *valvontaviranomaisella* Turvallisuus- ja kemikaalivirastoa, Ruokavirastoa, elinvoimakeskusta sekä Tullia;

---

22 §

Kasvinsuojeluaineen lentolevityksen toteuttaminen

Kasvinsuojeluaineen lentolevitys on suoritettava erityistä huolellisuutta noudattaen ja siten, ettei siitä aiheudu vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle tai kohtuutonta haittaa ympäristölle. Lentolevityksestä on hyvissä ajoin ennen levitystä ilmoitettava elinvoimakeskukselle, kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja terveydensuojeluviranomaiselle sekä kunnaneläinlääkärille.

---

24 b §

Elinvoimakeskus

Elinvoimakeskukset valvovat Ruokaviraston ohella kasvinsuojeluaineiden käyttöä ja käytön yhteydessä tapahtuvaa käsittelyä ja varastointia.

Elinvoimakeskukset valvovat 22 §:ssä tarkoitettua lentolevityksen toteuttamista.

38 §

Kielto

Elinvoimakeskus voi sille 24 b §:ssä säädetyn toimivallan mukaisesti kieltää kasvinsuojelun-
neiden 22 §:ssä tarkoitettua lentolevityksen toteuttamista, jos lentolevitys ei täytä tässä laissa
tai sen nojalla säädettyjä tai määrättyjä vaatimuksia.

---

42 §

Rikosilmoituksen tekeminen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto tekee valtuuttamiensa tarkastajien puolesta rikosilmoituksen epäilyistä kasvinsuojelunrikkomuksesta. Ruokavirasto tekee ilmoituksen valtuuttamiensa tarkastajien ja elinvoimakeskusten puolesta. Ilmoitus voidaan jättää tekemättä rikkomuksesta, jota on kokonaisuutena pidettävä ilmeisen vähäisenä eikä kyseessä ole viranomaisten määräysten tai kieltojen toistuva rikkominen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

kaupanvahvistajista annetun lain 1 §:n 1 momentin muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kaupanvahvistajista annetun lain (573/2009) 1 §:n 1 momentin 1 kohta, sellaisena
kuin se on laissa 1143/2019, seuraavasti:

1 §

Virka-asemaan perustuva kaupanvahvistajan tehtävä

Kaupanvahvistajia ovat:

1) henkikirjoittajat, julkiset notaarit, poliisipäälliköt, apulaispoliisipäälliköt, johtavat kihlakunnanvoudit, kihlakunnanvoudit ja maakunnanvoudi sekä elinvoimakeskuksen maanmittausinsinöörit;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

kaupallisen kalastuksen vakuutustuesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kaupallisen kalastuksen vakuutustuesta annetun lain (998/2012) 10 §:n 2 ja 3 momentti, 11 §:n 1-4 momentti, 13 §:n 2 momentti, 15, 16, 18 ja 19 §, 20 §:n 1 momentti sekä 23 §:n 2 momentin 4 kohta,
sellaisina kuin niistä ovat 19 § laissa 200/2015 ja 20 §:n 1 momentti laissa 45/2021, seuraavasti:

10 §

Kalastusvakuutuslaitoksen hyväksyminen

Elinvoimakeskus päättää hakijan hyväksymisestä toimimaan kalastusvakuutuslaitoksena. Päätös tehdään hakemuksesta, josta on käytävä ilmi hyväksymisen edellytysten kannalta tarpeelliset tiedot. Päätökseen voidaan ottaa vakuutustuen hallinnoimiseen liittyviä ehtoja, jos se on tarpeen yhdenmukaisten menettelyjen varmistamiseksi kalastusvakuutuslaitoksissa.

Elinvoimakeskus voi peruuttaa kalastusvakuutuslaitoksen hyväksynnän, jos hyväksymisen edellytykset eivät enää täyty. Ennen hyväksynnän peruuttamista tulee vakuutuslaitokselle antaa mahdollisuus kohtuullisessa ajassa korjata virhe, jos korjaaminen on mahdollista. Peruuttamista koskeva päätös tulee voimaan välittömästi seuraavan kalenterivuoden tammikuun 1 päivänä.

11 §

Kalastusvakuutuslaitoksen avustamis- ja tiedonantovelvollisuus

Kalastusvakuutuslaitoksen on vahinkotapahtumaa selvittäessään otettava huomioon valtion etu vakuutustuen maksajana ja viivytyksettä saatettava elinvoimakeskuksen tietoon epäily mahdollisista tukeen liittyvistä väärinkäytöksistä.

Kalastusvakuutuslaitoksen on ilmoitettava hyvissä ajoin ennakolta elinvoimakeskukselle sellaisista muutoksista, jotka koskevat vakuutus sopimuksen ehtoja, vakuutusmaksuja tai muita olosuhteita, joilla voi olla merkitystä kalastusvakuutuslaitoksen hyväksynnän kannalta.

Kalastusvakuutuslaitoksella on velvollisuus ilmoittaa arvoltaan 50 000 euroa ylittävistä vahingoista elinvoimakeskukselle ennen korvauksen maksamista. Elinvoimakeskukselle on varattava tilaisuus tarkastaa vahinko ennen korvauksen suorittamista. Kalastusvakuutuslaitoksen on avustettava elinvoimakeskusta tarkastuksessa antamalla tietoja ja asiantuntija-apua.

Kalastusvakuutuslaitoksella on velvollisuus yksilöidystä pyynnöstä luovuttaa elinvoimakeskukselle sellaisia tuen saajaa ja vakuutuskohdetta koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä vakuutustuen maksamisen edellytysten selvittämiseksi ja valvomiseksi.

---

13 §

Korvauksen hakeminen valtiolta

Hakemus osoitetaan elinvoimakeskukselle. Hakemukseen on liitettävä selvitys tuen saajista, tukeen oikeuttavien vahinkojen perusteella maksetuista korvauksista ja niihin sisältyvän tuen osuudesta tai tarvittavan ennakon määrästä sekä kuvaus vahinkotapahtumista.

---

15 §

Kalastusvakuutuslaitoksen ohjaus ja valvonta

Elinvoimakeskus ohjaa ja valvoo kalastusvakuutuslaitoksia niiden hoitaessa tässä laissa säädettyjä tehtäviä. Muusta kalastusvakuutuslaitosten valvonnasta säädetään 10 §:n 1 momentissa mainituissa laeissa.

Elinvoimakeskuksella on oikeus suorittaa tarkastus kalastusvakuutuslaitoksen toimitiloissa. Tarkastus voi koskea kaikkia tiloja ja tietoja, jotka ovat merkityksellisiä hyväksynnän edellytysten ja vakuutustuen asianmukaisen hallinnon valvomiseksi. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa.

16 §

Tuen saajan valvonta

Elinvoimakeskuksella on oikeus suorittaa vakuutustuen edellytysten ja määrän toteamiseksi tai valvomiseksi tarkastus tuen saajan aluksella sekä tiloissa, joita käytetään kalastukseen liittyvän elinkeinotoiminnan harjoittamiseen. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa.

Elinvoimakeskuksella on oikeus saada tarkastuksen suorittamiseksi tarvittavat tiedot ja asiakirjat maksutta sekä ottaa vahinkotapahtumaa koskeva aineisto haltuunsa, jos tarkastuksen päämäärän saavuttaminen tätä edellyttää. Aineisto tulee viipymättä palauttaa, kun tarkastuksen suorittaminen ei enää edellytä sen hallussapitoa.

18 §

Takaisinperinnän menettelyt

Tuen takaisinperinnästä päättää elinvoimakeskus. Päätöksellä vahvistetaan takaisinperittävä määrä, 17 §:n 3 momentissa tarkoitettu korko sekä niiden suorittamiselle asetettava eräpäivä.

Takaisinperintää koskeva päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun elinvoimakeskus sai tiedon takaisinperinnän perusteesta ja viimeistään kymmenen vuoden kuluttua vakuutuskorvauksen maksamisesta.

Elinvoimakeskus vastaa takaisinperintäpäätöksen täytäntöönpanosta. Takaisinperintäpäätös voidaan ulosottotoimin panna täytäntöön sen jälkeen, kun päätös on saanut lainvoiman. Päätöksen täytäntöönpanoon sovelletaan, mitä ulosottokaareissa (705/2007) säädetään.

19 §

Toimivaltainen elinvoimakeskus

Tässä laissa elinvoimakeskukselle säädettyjä tehtäviä hoitaa kaikkien elinvoimakeskusten toimialueella xxx elinvoimakeskus. Muut elinvoimakeskukset, joiden toimialue rajautuu Suomen merialueen rannikkoon, antavat virka-apua toimialueillaan 11 §:n 3 momentissa tarkoitettujen vahinkotapahtumien toteamiseksi tehtävissä tarkastuksissa sekä 16 §:ssä tarkoitetuissa tarkastuksissa.

20 §

Muutoksenhaku

Kalastusvakuutuslaitoksen päätökseen saa vaatia oikaisua xxx elinvoimakeskukselta. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa. Jos samaa vahinkotapahtumaa koskeva asia on vireillä muussa valituselimestä tai tuomioistuimessa, oikaisuvaatimuksen käsittely on keskeytettävä, kunnes edellä tarkoitettu asia on ratkaistu.

---

23 §

Valtionapurahastoa koskevat siirtymäjärjestelyt

Valtionapurahastosta saatua tuottoa ei kuitenkaan 1 päivästä tammikuuta 2014 lähtien saa käyttää kalastusvakuutuslaitoksen tavanomaisen toiminnan rahoittamiseen. Tuotto, joka kertyy mainitun päivän jälkeen, on tilitettävä vuosittain valtiolle siltä osin kuin sitä ei käytetä johonkin seuraavista tarkoituksista:

-
- 4) Elinvoimakeskuksen avustaminen tuen saajan tai vahinkotapahtumien tarkastuksessa.
-

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 . . .

#.

Laki

kiinteistöjen kauppahintarekisteristä annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kiinteistöjen kauppahintarekisteristä annetun lain (552/1980) 4 §:n 1 momentti ja 5 §:n 1 momentti sellaisina, kuin ne ovat 4 §:n 1 momentti laeissa 1461/2009 ja 474/2019 sekä 5 §:n 1 momentti laissa 474/2019, seuraavasti:

4 §

Kaupanhahvistajan on ilmoitettava vahvistamansa kiinteistökauppa tai muu luovutus samoin kuin elinvoimakeskuksen on ilmoitettava maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain (657/1966) nojalla tehty kiinteän omaisuuden kauppa kauppahintarekisterin pitäjälle. Maakaaren (540/1995) 2 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa luovutuksen saajan on

ilmoitettava kiinteän omaisuuden luovutus taikka yhteisomistuksen purkusopimus, luovutuksen saajan kansalaisuus sekä muut osapuolia yksilöivät tiedot kauppahintarekisterin pitäjälle. Tarkempia säännöksiä ilmoittamisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

---

5 §

Kauppahintarekisteri on julkinen. Siitä on pyydetäessä annettava otteita ja muita tietoja. Maanmittauslaitos saa teknisen käyttöyhteyden avulla luovuttaa tietoja kauppahintarekisteristä oikeushallinnon viranomaiselle, Lupa- ja valvontavirastolle, elinvoimakeskukselle, kunnalle, Verohallinnolle, puolustusministeriölle, Puolustusvoimille, Rajavartiolaitokselle, poliisille ja muulle esitutkintaviranomaiselle, pelastusviranomaiselle, kiinteistönmuodostamistehtäviä hoitavalle viranomaiselle, väestökirjahallinnon viranomaiselle, Metsähallitukselle, Senaatti-kiinteistöille ja kaupanvahvistajalle. Maanmittauslaitos saa lisäksi hakemuksen perusteella myöntää luvan tietojen saamiseen ja välittämiseen teknisen käyttöyhteyden avulla. Tietoja saadaan luovuttaa ja välittää sille, joka tarvitsee tietoja 1 §:n 2 momentissa mainittua tai muuta niihin verrattavaa kiinteistöihin liittyvää käyttötarkoitusta taikka kansallisen turvallisuuden varmistamista varten. Lupa voidaan ottaa tietojen hakuperustetta, muuta järjestelmän käyttöä ja sen valvontaa koskevia ehtoja. Lupaa ei saa myöntää eikä automaattiseen tietojenkäsittelyyn sellaisenaan soveltuvaa tiedostoa tai muuta laajaa tietoaineistoa saa luovuttaa, ellei luvan hakija tai tietojen pyytjä luotettavasti selvitä hyväksyttävää tarkoitusta, johon tietoja käytetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta annetun lain 6 §:n 3 momentin muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta annetun lain (453/2002) 6 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 473/2019, seuraavasti:

6 §

Tietojen luovuttaminen tietopalveluna ja käsittelyn rajoittaminen

---

Maanmittauslaitos saa teknisen käyttöyhteyden avulla luovuttaa 4 §:ssä tarkoitettun viranomaisen puolesta tietoja kiinteistötietojärjestelmästä oikeushallinnon viranomaiselle, Lupa- ja valvontavirastolle, elinvoimakeskukselle, kunnalle, Verohallinnolle, puolustusministeriölle, Puolustusvoimille, Rajavartiolaitokselle, poliisille ja muulle esitutkintaviranomaiselle, pelastusviranomaiselle, kiinteistönmuodostamistehtäviä hoitavalle viranomaiselle, väestökirjahallinnon viranomaiselle, Metsähallitukselle, Senaatti-kiinteistöille ja kaupanvahvistajalle. Lisäksi

hakemuksen perusteella Maanmittauslaitos saa myöntää luvan tietojen saamiseen ja välittämiseen teknisen käyttöyhteyden avulla. Tietoja saadaan luovuttaa ja välittää sille, joka tarvitsee tietoja yhdyskuntasuunnittelua, kiinteistönvälitystä, kiinteistönarviointia, luoton myöntämistä ja valvontaa tai muuta näihin verrattavaa kiinteistöihin liittyvää käyttötarkoitusta taikka kansallisen turvallisuuden varmistamista varten. Käyttölupaan voidaan ottaa tietojen hakuperustetta, muuta järjestelmän käyttöä ja sen valvontaa koskevia ehtoja. Lupaa ei kuitenkaan tarvita kiinteistötunnusta ja kiinteistöjaotusta koskevan tiedon saamiseen ja välittämiseen teknisen käyttöyhteyden avulla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

laki luonnonmukaisesta tuotannosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luonnonmukaisesta tuotannosta annetun lain (1330/2021) 7 §:n otsikko, 7 §:n 1 momentin johdantokappale, 7 §:n 2 momentin johdantokappale, 11 §:n 2 momentti, 14 §:n 1 momentti, 14 §:n 3 momentti ja 17 §:n 2 momentti seuraavasti:

7 §

Elinvoimakeskus

Elinvoimakeskus valvoo:

Elinvoimakeskus toimii luomusasetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena, jos kyse on liitteen II:

---

11 §

Valvontasuunnitelmat

Monivuotisen kansallisen valvontasuunnitelman lisäksi Ruokaviraston on laadittava vuosittainen valvontasuunnitelma elinvoimakeskuksen ja suorittamansa valvonnan järjestämiseksi. Vuosittaisessa valvontasuunnitelmassa on määritettävä tarkastusten sisältö sekä valvontakohdeiden riskinarvioinnin ja suunnitelman toteutumisen arvioinnin perusteet.

14 §

Valtuutettu tarkastaja

Ruokavirasto voi kirjallisesti nimetä ulkopuolisen luonnollisen henkilön suorittamaan erikseen määriteltyjä viralliseen valvontaan liittyviä tehtäviä (valtuutettu tarkastaja). Valtuutettu tarkastaja voi tehdä elinvoimakeskuksen toimeksiannolla viralliseen valvontaan liittyviä tarkastuksia, tutkimuksia tai selvityksiä. Tarkastusten perusteella mahdollisesti tehtävät hallinnolliset päätökset tekee toimeksiannon antanut valvontaviranomainen.

Ruokavirasto vastaa virallista valvontaa ja muita virallisia toimia suorittavien valtuutettujen tarkastajien koulutuksesta. Lisäksi Ruokaviraston ja elinvoimakeskuksen on valvottava valtuutettujen tarkastajien toimintaa.

17 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Ruokavirasto ja elinvoimakeskus saavat lisäksi omasta aloitteestaan luovuttaa salassapitosäännösten estämättä valvontaa suorittaessa saatuja tietoja, jotka ovat välttämättömiä ympäristönsuojelulaissa (527/2014) tarkoitettulle viranomaiselle ympäristönsuojelua koskevia lakisääteisiä valvontatehtäviä varten.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

maaseudun kehittämisen tukemisesta rahoituskaudella 2023—2027 annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maaseudun kehittämisen tukemisesta rahoituskaudella 2023—2027 (1325/2022) annetun lain 30 §:n 2 momentti, 32 §, 33 §:n 2 ja 4 momentti, 34 §:n 2 ja 3 momentti, 36, 43 §, 44 §:n 1 ja 2 momentti, 47 §:n 1 momentti, 48 §:n 3 momentti, 50 §:n 1 momentti, 54 §, 57 §:n 1 ja 3 momentti sekä 60 § seuraavasti:

30 §

Hakuaika ja hakumahdollisuudesta tiedottaminen

Elinvoimakeskuksen on tarkoituksenmukaisessa laajuudessa tiedotettava toimivaltaansa kuu- luvan tuen hakumahdollisuudesta, hakemisessa noudatettavasta menettelystä sekä tuen myön- tämisen pääasiallisista edellytyksistä ja ehdoista.

32 §

Toimivaltainen elinvoimakeskus

Tuen myöntää se elinvoimakeskus, jonka toimialueella tuettava toimenpide on tarkoitus toteuttaa, jollei elinvoimakeskuksesta annetun lain (xxxxx) x §:n nojalla elinvoimakeskuksen toimivallasta muuta säädetä.

Jos tuettava toimenpide on tarkoitus toteuttaa useamman kuin yhden elinvoimakeskuksen toimialueella, toimivaltainen on se elinvoimakeskus, jonka toimialueella tuettava toimenpide on tarkoitus pääosin toteuttaa. Elinvoimakeskukset voivat kuitenkin siirtää tällä tavoin toimivaltaiselta elinvoimakeskuksesta hakemuksen toisen elinvoimakeskuksen ratkaistavaksi, jollei elinvoimakeskuksesta annetusta laista tai sen nojalla säädetystä muuta johdu ja asianomaiset elinvoimakeskukset suostuvat siirtoon.

Jos kehittämishankkeella on pääasiassa valtakunnallisia tavoitteita, toimivaltainen on se elinvoimakeskus, jolle maa- ja metsätalousministeriö on osoittanut varat valtakunnallisen hankkeen rahoitusta varten.

33 §

Tuen hakeminen paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä

Toimivaltainen paikallinen toimintaryhmä tarkistaa, että sille toimitettu hakemus täyttää hakemukselle säädetyt muotovaatimukset, ja antaa lausunnon tuen myöntämisen tarkoituksenmukaisuudesta paikallisen strategian tavoitteiden kannalta. Paikallinen toimintaryhmä toimittaa tukihakemuksen sekä lausuntonsa toimivaltaiselle elinvoimakeskukselle.

Ruokavirasto antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset hakemuksen toimittamisesta elinvoimakeskukseen sekä hakemuksen käsittelystä.

34 §

Tukihakemuksen arviointi

Ennen tukihakemuksen ratkaisemista koskevan päätöksen tekemistä elinvoimakeskus voi pyytää muulta viranomaiselta lausunnon tuen saajaan ja tuettavaan toimenpiteeseen liittyvistä seikoista, jos tämä on välttämätöntä tuen myöntämisen edellytysten arvioimisessa.

Elinvoimakeskus voi ennen yritystuen myöntämistä tehdä yritystuen myöntämisen edellytysten sekä tuettavan toimenpiteen arvioimiseksi yrityskäynnin. Yrityskäynnin havainnot on kirjattava, ja ne on annettava tiedoksi hakijalle. Yrityskäynnin kohteena eivät saa olla pysyväisluonteiseen asumiseen tarkoitettut tilat.

---

36 §

Tuen myöntäminen

Elinvoimakeskus päättää tuen myöntämisestä. Jos tuettava toiminta on tarkoitus toteuttaa useamman kuin yhden elinvoimakeskuksen toimialueella, on toimivaltaisen elinvoimakeskuksen hankittava ennen tuen myöntämistä muiden asianomaisten elinvoimakeskusten lausunto. Tukea

voidaan myöntää toisen elinvoimakeskuksen rahoituskiintiöstä ainoastaan, jos kyseinen elinvoimakeskus antaa puoltavan lausunnon.

Edellytyksenä tuen myöntämiselle paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä on toimintaryhmän antama puoltava lausunto hakemuksesta. Elinvoimakeskus voi poiketa paikallisen toimintaryhmän puoltavasta lausunnosta vain, jos tuen myöntäminen olisi vastoin Euroopan unionin tai kansallista lainsäädäntöä. Elinvoimakeskus ratkaisee myös hakemuksen, jota paikallinen toimintaryhmä ei ole puoltanut. Paikallisen toimintaryhmän on viipymättä toimitettava hakemus lausuntoineen elinvoimakeskukselle.

43 §

Maksujen hyväksyminen ja suorittaminen

Hanke- ja yritystuen maksamisesta päättää tuen myöntänyt elinvoimakeskus. Ruokavirasto vastaa menojen lopullisesta hyväksymisestä sekä maksujen suorittamisesta tuen saajille. Maksuja koskevat päätökset voidaan allekirjoittaa koneellisesti.

44 §

Tiedon antaminen seurantaan varten

Maa- ja metsätalousministeriöllä ja Ruokavirastolla on salassapitosäännösten estämättä ja korvauksetta oikeus saada elinvoimakeskuksilta sekä toimintaryhmiltä avustusjärjestelmän hallinnon edellyttämät tarpeelliset tiedot ja selvitykset avustusten hakemisesta, myöntämisestä, maksamisesta ja valvonnasta. Maa- ja metsätalousministeriöllä on vastaava oikeus saada tietoja Ruokavirastolta.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla sekä elinvoimakeskuksella on oikeus saada tietoja avustusten käytöstä avustuksen saajilta. Lisäksi tuen saajan on annettava tuettavan toimenpiteen edistymistä ja vaikuttavuutta koskevat selvitykset ja seurantatiedot elinvoimakeskukselle ja vastaavat tiedot toimintaryhmien kautta haetuista avustuksista on annettava toimintaryhmälle.

---

47 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriö ja Ruokavirasto voivat suorittaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi toimeenpanosta vastaaviin viranomaisiin ja tuen saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Vastaava oikeus on tuen saajien osalta elinvoimakeskuksilla sekä hallinnointilain 12 §:ssä tarkoitetulla todentamisviranomaisella siltä osin kuin hallinnointilain 4 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetussa horisontaaliliasetuksessa tai sen nojalla säädetään. Jos tukea on tämän lain 24 §:ssä tarkoitetulla tavalla siirretty muulle taholle, on edellä mainituilla viranomaisilla ja todentamisviranomaisella oikeus tarkastaa myös tämän taloutta ja toimintaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi. Jos tuen kohteena oleva toiminta tai tuetun investoinnin kohde on luovutettu ilman, että tukea on samalla siirtynyt, mainituilla viranomaisilla ja todentamisviranomaisella on oikeus tarkastaa luovutettu toiminta tai kohde luovutuksensaajan luona.

---

48 §

Tarkastuksen suorittaminen

Tarkastuksesta on laadittava tarkastuskertomus, joka toimitetaan viipymättä asianomaiselle elinvoimakeskukselle sekä Ruokavirastolle.

---

50 §

Tuen maksamisen lopettaminen ja takaisinperintä

Elinvoimakeskus on velvollinen lopettamaan tuen maksamisen ja perimään tuen takaisin, jos:

- 1) tuen myöntämisen tai maksamisen edellytykset eivät ole täyttyneet;
- 2) tuen saaja on antanut sellaisen virheellisen tai puutteellisen tiedon, joka on olennaisesti vaikuttanut tuen myöntämiseen tai maksamiseen;
- 3) tuen ehtoja ei ole noudatettu;
- 4) tuen saaja on luovuttanut tuetun investoinnin kohteen taikka olennaisesti supistanut tai lopettanut tuen kohteena olevan toiminnan 27 §:n vastaisesti;
- 5) tuen saaja on asetettu konkurssiin ennen 27 §:ssä tarkoitetun määräajan päättymistä ja tuen saajan toiminnassa on tehty rikoslain (39/1889) 39 luvussa tarkoitettu velallisen rikos;
- 6) tuen saaja on kieltäytynyt avustamasta tarkastuksessa; tai
- 7) Euroopan unionin osaksi rahoittamia tai kokonaan kansallisista varoista rahoitettuja maaseudun kehittämisen tukia koskevassa Euroopan unionin lainsäädännössä tätä edellytetään.

---

54 §

Takaisinperintää ja maksamisen lopettamista koskeva päätös

Elinvoimakeskuksen on tehtävä takaisinperinnästä ja tuen maksamisen lopettamisesta päätös. Päätöksessä määrätään takaisinperittävä määrä ja ilmoitetaan sen suorittamisen eräpäivä, joka on 60 päivän kuluttua takaisinperintäpäätöksen tekopäivästä.

Takaisinperintää koskeva päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun elinvoimakeskus sai tiedon 50 §:ssä säädetystä perusteesta, ja viimeistään kymmenen vuoden kuluttua tuen viimeisen erän maksamisesta.

57 §

Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla sekä elinvoimakeskuksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada muulta viranomaiselta tai julkista tehtävää hoitavalta taholta sellaisia hakijaa tai tuen saajaa, tämän taloudellista asemaa ja liike- tai ammattitoimintaa, julkisista varoista myönnettyä rahoitusta tai muuta tuen kannalta merkityksellistä olosuhdetta koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä tässä laissa tarkoitetun asian käsittelemiseksi. Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla sekä elinvoimakeskuksella on vastaava oikeus saada tällaiset tiedot ja selvitykset avustusten käytöstä tuen saajilta.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla sekä elinvoimakeskuksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa muulle viranomaiselle, julkista tehtävää hoitavalle ja Euroopan unionin toimielimelle sellaiset tässä laissa säädettyä tehtävää hoidettaessa saadut tuen

saajaa koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä viranomaiselle, julkista tehtävää hoitavalle tai toimielimelle säädetyn tarkastustehtävän suorittamiseksi tai sen valvomiseksi, että Euroopan unionin lainsäädäntöä on noudatettu.

60 §

Valituskielto

Elinvoimakeskuksen 26 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräajan pidentämistä koskevaan päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa annetun lain (210/2010) 7 §:n 2 momentti, 10 §:n 2 momentti, 11 §:n 2 ja 3 momentti sekä 12 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 12 §:n 1 momentti laissa 585/2014, seuraavasti:

7 §

Ennakkotieto

Ennakkotiedon antaa maa- ja metsätalousministeriö kuultuaan asianomaista elinvoimakeskusta sekä Ruokavirastoa.

10 §

Valtioneuvoston päätöksenteko-oikeus

Valtioneuvoston on ennen 1 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemistä kuultava asianomaisia kuntia ja elinvoimakeskuksia sekä Ruokavirastoa.

11 §

Tehtävien hoidon ohjaus ja valvonta

Ruokavirasto sekä elinvoimakeskukset ohjaavat ja valvovat toimialansa osalta tehtävien hoitoa kunnissa ja kuntayhtymissä.

Ruokavirasto sekä elinvoimakeskus voivat tarkastaa kunnan ja kuntayhtymän tässä laissa tarkoitetun toiminnan sekä tehtäviä hoitavan yksikön. Kunnan ja kuntayhtymän on salassapitosäännösten estämättä esitettävä kaikki tarkastuksen toimittamiseksi välttämättömät tiedot ja asiakirjat.

12 §

Virka-apu ja tiedonantovelvollisuus

Kunta ja kuntayhtymä ovat velvollisia antamaan maa- ja metsätalousministeriölle, Ruokavirastolle, elinvoimakeskukselle sekä muille valtion viranomaisille virka-apua 1 §:ssä tarkoitettuihin tehtäviin liittyvissä asioissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain (612/2006) 50, 63-65 §, 66 §:n 1 momentti, 70 §:n 2 momentti ja 73 §:n 3 momentti, sellaisena kuin niistä on 50, 63, 64 §, 65 §:n 3 momentti, 66 §:n 1 momentti, 70 §:n 2 momentti ja 73 §:n 3 momentti laissa 1499/2009 sekä 65 § sellaisena kuin se on osaksi laeissa 441/2007 ja 1499/2009, seuraavasti:

50 §

Oikeus vaatia selvitystä luopumistuen saajalta

Elinvoimakeskus tai kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen voi perustellusta syystä vaatia luopumistuen saajalta selvityksen siitä, että hän edelleen täyttää luopumistuen saamisen edellytykset. Jollei tuensaaja toimita selvitystä hänelle asetetussa kohtuullisessa määräajassa, joka ei saa olla kuukautta lyhyempi, eläkelaitos voi päättää, että luopumistuen suorittaminen keskeytetään, kunnes selvitys on toimitettu.

63 §

Lain toimeenpano

Tämän lain toimeenpanosta huolehtivat kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset, elinvoimakeskukset, Ruokavirasto, maa- ja metsätalousministeriö sekä eläkelaitos.

64 §

Lain toimeenpano Ahvenanmaan maakunnassa

Tämän lain mukaan elinvoimakeskukseksi kuuluvien tehtävien hoitamisesta Ahvenanmaan maakunnassa vastaa Ahvenanmaan valtionvirasto.

65 §

Valvonnan järjestäminen

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa luopumistuen käytön valvonnasta. Valvonnan toteuttamisesta vastaa Ruokavirasto. Ministeriöllä on oikeus ohjata ja valvoa eläkelaitoksen toimintaa siltä osin kuin se suorittaa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä. Ruokavirastolla on oikeus tarkastaa eläkelaitoksen toimintaa tässä laissa tarkoitetun tukijärjestelmän toimeenpanon osalta.

Eläkelaitoksen on tukijärjestelmää toimeenpannessaan huolehdittava, ettei tukea makseta sitoumusten vastaisesti. Eläkelaitoksen on järjestettävä toimintansa niin, että maa- ja metsätalousministeriö ja Ruokavirasto voivat valvoa tuen myöntämisen ja maksamisen edellytysten täyttymistä sekä sitoumusten noudattamista.

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen ja elinvoimakeskuksen tehtävänä on osaltaan valvoa annettujen sitoumusten noudattamista.

66 §

Tuen saajia ja sitoumusten antajia koskevien tarkastusten suorittaminen

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla sekä elinvoimakeskuksella on oikeus teettää palveluksessaan olevilla virkamiehillä ennakolta ilmoittamatta tässä laissa tarkoitetun tuen myöntämisen ja maksamisen ehtojen sekä sitoumusten noudattamisen valvonnassa tarvittavia tarkastuksia.

70 §

Oikeus saada tietoja asian ratkaisemiseksi ja lakisäätteisten tehtävien toimeenpanemiseksi

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla, elinvoimakeskuksella sekä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisella on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saamista koskevien säännösten estämättä eläkelaitokselta luopumistuen saajaa ja sitoumuksen antajaa koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä 65 ja 66 §:ssä säädettyjen tehtävien hoitamiseksi. Maa- ja metsätalousministeriöllä ja Ruokavirastolla on oikeus saada tietoja kaikista luopumistuen saajista ja sitoumuksen antajista. Elinvoimakeskuksella sekä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisella on oikeus saada tietoja niistä tuensaajista ja sitoumuksen antajista, jotka ovat antaneet sitoumuksen asianomaisen viranomaisen toimialueella sijaitsevasta maatilasta.

73 §

Eläkelaitoksen oikeus ja velvollisuus antaa tietoja

Eläkelaitoksen on annettava luopumistuen käytön seurantaa ja valvontaa varten maa- ja metsätalousministeriölle ja Ruokavirastolle tuen käyttämisen ja tukijärjestelmän toimeenpanon valvomiseksi välttämättömät 70 §:n 2 momentissa tarkoitettut tiedot. Tietojen antamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla sekä elinvoimakeskuksella on oikeus saada eläkelaitokselta tieto luopumistuen saajan ja hänen puolisonsa sekä sitoumuksen antajan ja hänen puolisonsa henkilötunnuksesta sekä yhteystiedoista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

maatalouden rakennetuista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maatalouden rakennetuista annetun lain (1476/2007) 13 §:n 4 momentti, 19 §:n 2 momentti, 22 §:n 1 ja 2 momentti, 27 §:n 1 ja 2 momentti, 30 §:n 1 momentti, 31 §, 33 §:n 1 momentti, 34 ja 37 §, 38 §:n 1 momentti, 40 ja 40 a §, 44 §:n 1 momentti, 45 §:n 3 momentti, 46 §:n 1 momentin johdantokappale, 49 ja 50 §, 54 §:n 1 ja 3 momentti sekä 61, 64 ja 66 §,

sellaisena kuin ne ovat 13 §:n 4 momentti, 19 §:n 2 momentti, 37 ja 40 §, 44 §:n 1 momentti, 45 §:n 3 momentti, 46 §:n 1 momentin johdantokappale, 50 §, 54 §:n 3 momentti ja 61 § laissa 1328/2022, 22 §:n 1 ja 2 momentti, 27 §:n 1 ja 2 momentti, 31 ja 34 §, 54 §:n 1 momentti, 64 ja 66 § laissa 1507/2009, 30 §:n 1 momentti, 33 §:n 1 momentti, 38 §:n 1 momentti ja 49 § laissa 1187/2014 sekä 40 a § laeissa 499/2011, 1412/2016 ja 661/2018, seuraavasti:

13 §

Tuettavaa toimenpidettä koskevat edellytykset

Jos tuettavaan toimenpiteeseen sisältyy rakentamisinvestointi, hakijan on lisäksi esitettävä rakentamista koskeva suunnitelma, josta käy ilmi rakentamisinvestoinnin toimivuus, tarkoitukseenmukaisuus ja ympäristöön sopivuus. Jos tuettavaan toimenpiteeseen sisältyy yhteinen ojitusinvestointi, hakijan on esitettävä ojitushankkeesta vesilain 5 luvun 15 §:n mukainen ojitussuunnitelma. Tuettavasta toimenpiteestä on saatava vesilaissa tarkoitettun vesitaloustehtäviä hoitavan elinvoimakeskuksen puoltava lausunto, jonka edellytyksenä on, että toimenpide edistää ympäristön tilaa.

19 §

Toimenpiteen toteutusaika

465

Elinvoimakeskus voi pidentää 1 momentissa tarkoitettua määräaika hakemuksesta, joka on tehty ennen määräajan päättymistä. Edellytyksenä on, että tuettavan toimenpiteen toteuttaminen on aloitettu 1 momentissa tarkoitettussa määräajassa ja että määräajan pidentämiseen on hyväksyttävä syy. Määräaika voidaan pidentää kahdesti enintään vuodeksi kerrallaan. Jos toimenpiteen toteuttamisen pidentämistä koskeva hakemus toimitetaan kohtuullisessa ajassa 1 momentissa tarkoitettua määräajan päättymisen jälkeen, elinvoimakeskus voi käsitellä näin toimitetun hakemuksen, jos määräajan noudattamatta jättäminen johtuu hakijan vakavasta terveydentilasta koskevasta muutoksesta tai muusta hakijasta riippumattomasta yllättävästä, ennalta arvaamattomasta tapahtumasta taikka muusta ylivoimaisesta esteestä.

---

22 §

Tiedonanto- ja avustamisvelvollisuus

Tuen saaja on velvollinen antamaan elinvoimakeskukselle tuettavaa toimenpidettä, sen edistymistä sekä tuen käyttöä koskevat oikeat ja riittävät tiedot.

Tuen saajan on viivytyksettä ilmoitettava elinvoimakeskukselle sellaisista asemaansa, toimintaansa tai tuettavaa toimenpidettä koskevista muutoksista, joilla voi olla vaikutusta tuen maksamisen edellytyksiin tai jotka voivat johtaa tuen takaisinperintään.

---

27 §

Lainan siirtäminen ja lainaehtojen muuttaminen

Tuen kohteena oleva laina saadaan siirtää toiselle 52 §:n mukaisesti hyväksytylle luotonantajalle. Lainaa saadaan siirtää toiselle tuen saajalle, jos elinvoimakeskus tämän hyväksyy 34 §:ssä tarkoitettua päätöksen yhteydessä.

Tuen kohteena olevan lainan ehtoja saadaan muuttaa edellyttäen, ettei tällä ole vaikutusta tuen myöntämisen edellytysten tai ehtojen täyttämiseen taikka valtion asemaan takaajana. Muussa tapauksessa tuen saajan on hankittava lainan ehtojen muuttamiseen elinvoimakeskuksen lupa. Lupaa ei voida myöntää, jos lainan ehtojen muuttaminen vaikuttaa tuen myöntämisen edellytysten täyttämiseen.

---

30 §

Määräaika tuen hakemiselle

Tuen hakemiselle voidaan asettaa määräaika. Jos hakuaikaa ei aseteta, tukihakemukset voidaan ratkaista tukijaksoittain. Tukihakemus on toimitettava toimivaltaiselle elinvoimakeskukselle. Jollei elinvoimakeskuksesta annetun lain (/) nojalla toimivallasta muuta säädetä, toimivaltainen on se elinvoimakeskus, jonka toimialueella maatalan talouskeskus sijaitsee tai, jos maatalan talouskeskus sijaitsee usean elinvoimakeskuksen toimialueella, se elinvoimakeskus, jonka toimialueella pääosa maatalan tuotantorakennuksista sijaitsee.

---

31 §

Tukihakemuksen arviointi

Ennen tuen myöntämistä koskevan päätöksen tekemistä elinvoimakeskus voi pyytää muilta viranomaisilta lausunnon tuen saajaan ja tuettavaan toimenpiteeseen liittyvistä seikoista, jos tämä on välttämätöntä tuen myöntämisen edellytysten arvioimisessa.

Elinvoimakeskus voi ennen tuen myöntämistä suorittaa tuen myöntämisen edellytysten sekä tuettavan toimenpiteen arvioimiseksi maatilakäynnin. Maatilakäynnin havainnot on kirjattava, ja ne on annettava tiedoksi hakijalle. Maatilakäyntiä ei saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa.

33 §

Tukipäätös

Elinvoimakeskus päättää tuen myöntämisestä. Päätöksestä on käytävä selvästi ilmi myönnetyn tuen määrä, tässä laissa säädetty tuen ehdot, sen maksamisen ja takaisinperinnän edellytykset sekä takauksen ehdot. Päätöksestä on lisäksi käytävä ilmi Euroopan unionin lainsäädännössä asetetut ehdot ja edellytykset. Rakentamisinvestointia koskevalla päätöksellä hyväksytään rakentamista koskeva suunnitelma.

---

34 §

Tukipäätöksen mukaisen oikeuden siirtäminen

Tukipäätöksen mukainen oikeus tukeen voidaan siirtää toiselle 5 §:ssä tarkoitettulle taholle, jos kyseisen tuen myöntämisen edellytykset täyttyvät. Siirron saajan on haettava päätöksen mukaisen oikeuden siirtämistä 29 §:ssä tarkoitettua menettelyä noudattaen. Tukipäätöksen siirtämisestä päättää elinvoimakeskus.

37 §

Avustusmuotoisen tuen maksun suorittaminen

Avustuksen maksamisesta päättää elinvoimakeskus. Elinvoimakeskus kokoaa myöntämiensä tukien maksupäätöksiä koskevat tiedot ja toimittaa ne Ruokavirastolle. Ruokavirasto vastaa maksupäätöksiin sisältyvien menojen tarkastamisesta ja hyväksymisestä sekä maksujen teknisestä suorittamisesta.

38 §

Nostolupa

Luvan tuen kohteena olevan lainan tai sen erän nostamiseen myöntää hakemuksesta elinvoimakeskus. Nostoluvan hakemiseen sovelletaan, mitä 36 §:n 1 momentissa säädetään maksun hakemisesta. Hakemukseen on liitettävä luvan myöntämiseen tarvittavat tilinpitoasiakirjat ja selvitykset. Nostoluvan hakemiselle voidaan asettaa määräaika, jota voidaan pidentää kerran ennen määräajan päättymistä tehdystä hakemuksesta. Määräajan pidentämiseen tulee olla hyväksyttävä syy.

---

40 §

Tietojen antaminen seuranta varten

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla ja elinvoimakeskuksella on oikeus saada tuen saajalta suunnitelma-asetuksen 7 artiklassa ja sen liitteessä I tarkoitetut tukien seurantaa ja vaikuttavuuden arviointia varten tarpeelliset selvitykset ja seurantatiedot.

Tuen saajan on pyynnöstä esitettävä liiketoimintasuunnitelman toteutumista koskevat selvitykset elinvoimakeskukselle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä selvitysten ja seurantatietojen sisällöstä. Ruokavirasto antaa tarkemmat määräykset liiketoimintasuunnitelman toimittamisesta elinvoimakeskukselle.

40 a §

Ilmoitus tuen käytön ehtojen vastaisesta hankintamenettelystä

Jollei tuettavan toimenpiteen hankintaan sovelleta julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettua lakia, tarjouksen tekijällä, jonka tarjous ei ole johtanut 20 §:ssä tarkoitettussa hankintamenettelyssä hankintasopimukseen, on kahden viikon kuluessa tarjouksen hylkäämisestä tiedon saatuaan tekemästään ilmoituksesta oikeus saada tuen myöntäneeltä elinvoimakeskukselta perusteltu vastaus siitä, onko hankinta toteutettu tuen maksamisen edellytykset täyttävällä tavalla. Vastaus annetaan sen jälkeen, kun elinvoimakeskus on käsitellyt hankintaan myönnetyn tuen maksamista koskevan hakemuksen. Jos tuen maksamista koskevaa hakemusta käsiteltäessä ilmoituksen johdosta havaitaan, että hankintamenettelyssä on tapahtunut olennainen virhe, tuen maksamiseen ja jo maksetun tuen takaisinperintään sovelletaan, mitä 46 §:ssä säädetään.

Jos 1 momentissa tarkoitettua vastausta ei ole voitu antaa kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen saapumisesta sen johdosta, että tuen maksamista ei ole vielä haettu, elinvoimakeskuksen on pyydettävä tuen saajalta vastauksen antamiseksi tarpeelliset tiedot.

Edellä 1 momentissa tarkoitettulla tarjouksen tekijällä, hänen edustajallaan ja avustajallaan ei ole oikeutta tietoon, jonka elinvoimakeskus on saanut 1 momentissa tarkoitettun vastauksen antamiseksi ja joka koskee toisen tarjouksen tekijän liikesalaisuutta. Tieto tarjousten vertailussa käytetystä hinnasta ja muusta tekijästä on kuitenkin aina annettava.

44 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriö ja Ruokavirasto voivat suorittaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi tuen myöntäjiin, välittäjiin ja saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Vastaava oikeus on tuen välittäjien ja saajien osalta elinvoimakeskuksilla.

---

45 §

Tarkastuksen suorittaminen

Tarkastuksessa noudatettavasta menettelystä säädetään hallintolain 39 §:ssä. Tarkastuskertomus on toimitettava viipymättä asianomaiselle elinvoimakeskukselle sekä Ruokavirastolle.

---

46 §

Tuen maksamisen lopettaminen ja takaisinperintä

Elinvoimakeskus on velvollinen lopettamaan tuen maksamisen ja perimään tuen takaisin, jos:

---

49 §

Takaisinperinnän kohtuullistaminen

Elinvoimakeskus voi jättää virheellisesti tai perusteetta maksetun määrän tai sille suoritettavan koron kokonaan tai osaksi perimättä, jos perinnän suorittaminen täysimääräisenä olisi tuen saajan olosuhteet ja toiminta huomioon ottaen kokonaisuutena tarkastellen kohtuutonta. Takaisinperintä ja korkojen periminen on kuitenkin suoritettava täysimääräisenä, jos Euroopan unionin osaksi rahoittamia tai kokonaan kansallisista varoista rahoitettuja maatalouden rakennetukia koskevassa Euroopan unionin lainsäädännössä tätä edellytetään.

50 §

Takaisinperintää ja maksamisen lopettamista koskeva päätös

Elinvoimakeskus on tehtävä takaisinperinnästä ja tuen maksamisen lopettamisesta päätös. Päätöksellä vahvistetaan takaisinperittävä määrä ja sen suorittamiselle asetettava eräpäivä, joka on 60 päivän kuluttua takaisinperintäpäätöksen tekopäivästä.

Takaisinperintää koskeva päätös on tehtävä ilman aiheutonta viivytystä sen jälkeen, kun elinvoimakeskus sai tiedon 46 §:ssä säädetystä perusteesta ja viimeistään kymmenen vuoden kuluttua tuen viimeisen erän maksamisesta.

54 §

Luotonantajan avustamis- ja tiedonantovelvollisuus

Luotonantajan on ilmoitettava elinvoimakeskukseksi tuen kohteena olevan lainan siirtämisestä toiselle luotonantajalle sekä sellaisista 27 §:n 2 momentissa tarkoitetuista lainan ehtojen muutoksista, jotka eivät edellytä elinvoimakeskuksen lupaa.

Luotonantajalla ja keskusrahallaitoksella on velvollisuus yksilöidystä pyynnöstä luovuttaa maa- ja metsätalousministeriölle, Ruokavirastolle sekä elinvoimakeskukseksi sellaisia tuen saajaa koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä lainaan liittyvän tuen myöntämisen edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi.

---

61 §

Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen

Maa- ja metsätalousministeriön, Ruokaviraston sekä elinvoimakeskuksen oikeuteen saada ja luovuttaa tämän lain nojalla myönnettyä tukea koskevia tietoja sovelletaan, mitä kehittämistukilain 57 §:ssä säädetään.

64 §

Varojen alueellinen kohdentaminen

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa 14 §:n 1 momentissa tarkoitetun myöntämisvaltuuden tai määrärahan suuntaamisesta tässä laissa tarkoitettuihin tukiin ja päättää niiden osoittamisesta elinvoimakeskusten käyttöön.

66 §

Valituskielto

Elinvoimakeskusten 19 §:n 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain (999/2012) 42 §:n 1 momentti, 46 b §:n 2 momentti, 46 g §:n 2 momentti, 53 §:n 1-3 momentti, 56 §:n 2 ja 4 momentti, 58 b §, 58 e § ja 59 §:n 2 momentti

sellaisena kuin niistä ovat 42 §:n 1 momentti ja 46 g §:n 2 momentti laissa 565/2021, 53 §:n 2 momentti laissa 1074/2016, 46 b §:n 2 momentti, 53 §:n 1 ja 3 momentti, 56 §:n 2 ja 4 momentti, 58 e § ja 59 §:n 2 momentti laissa 1336/2022 ja 58 b § osaksi laeissa 207/2018 ja 1336/2022

seuraavasti:

42 §

Tietojen ilmoittamisessa toimivaltainen viranomainen ja ilmoitusmenettelyt

Hintaselvityksen antamisesta vastaavan toimijan on toimitettava tiedot Luonnonvarakeskukseen, joka käsittelee tiedot ja toimittaa ne EU:n toimielimille sekä tarvittaessa päättää tietojen luovutuksesta. Edellä 41 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun etyylialkoholialan toimijan on kuitenkin toimitettava tiedot Lupa- ja valvontavirastolle, joka vastaa edellä mainituista toimenpiteistä.

46 b §

Kaupan pitämisen vaatimuksiin liittyvissä hakemuksissa ja ilmoituksissa toimivaltainen viranomainen

Hakemus ja ilmoitus on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle, jos kyse on viinialan tuotteista, joiden alkoholipitoisuus ylittää 2,8 tilavuusprosenttia, eikä kyse ole 1 momentissa tarkoitettua tuonnista.

---

46 g §

Kaupan pitämiseen liittyvien tietojen rekisteröiminen, käyttö ja luovuttaminen

---

Rekisteriin sovelletaan ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia (560/2021). Tullille toimitettujen tietojen rekisteriin merkitsemiseen, käyttöön ja luovuttamiseen sovelletaan, mitä henkilötietojen käsittelystä Tullin osalta säädetään. Lupa- ja valvontavirastolle toimitettujen tietojen rekisteriin merkitsemiseen, käsittelyyn ja luovuttamiseen sovelletaan alkoholilain (1102/2017) 64 ja 66 §:ää sen estämättä, mitä mainitun lain 66 §:n 1 momentissa säädetään rekisterin pitämisestä lupa-asioiden käsittelyä ja valvontaa sekä alkoholitilastointia varten.

---

53 §

Varastoon toimitettavien ja sieltä poistettavien tuotteiden tarkastus

Ruokavirasto tarkastaa luuttomaksi leikattavan naudanlihan, elinvoimakeskus viljatuotteiden ja Tulli muiden tuotteiden määrän, laadun, pakkaustavan ja pakkaus-merkintöjen vaatimustenmukaisuuden tuotteiden interventiovarastoon ja yksityisessä varastoinnissa käytettäviin tiloihin toimittamisen yhteydessä EU:n interventiolainsäädännössä tarkoitettulla tavalla. Ruokavirasto ottaa ja tutkii näytteet interventiovarastoon toimitettavasta voista ja maitojauheesta sekä tutkii interventiovarastoon toimitettavista viljatuotteista otetut näytteet.

Elinvoimakeskus tarkastaa sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, yksittäisten interventiovarastolle toimitettavien viljatuotekuormien laadun aistinvaraisesti (*viljatuotteiden alustava laaduntarkastus*) ennen tuotteiden siirtoa varastoon, jos tämä on tarpeen selvästi laatuvaatimuksesta poikkeavien erien erottamisen varmistamiseksi.

Tulli tarkastaa tuotteiden määrän, laadun, pakkaustavan ja pakkausmerkintöjen vaatimustenmukaisuuden yksityisessä varastoinnissa käytettävistä tiloista poistamisen yhteydessä EU:n interventiolainsäädännössä tarkoitettulla tavalla. Ruokavirasto tarkastaa luuttomaksi leikattavan naudanlihan, elinvoimakeskus viljatuotteiden ja Tulli muiden tuotteiden määrän, laadun, pakkaustavan ja pakkausmerkintöjen vaatimustenmukaisuuden interventiovarastosta poistamisen yhteydessä, jos tämä on tarpeen tuotteiden vaatimustenmukaisuuden varmistamiseksi.

---

56 §

Hyväksytyjen toimijoiden ja hintaselvityksiä antavien toimijoiden tarkastukset

---

Lupa- ja valvontavirasto tarkastaa etyylialkoholiin liittyvien tietojen ilmoittamisesta vastaavan toimijan toiminnan vaatimustenmukaisuuden.

Ruokavirastolla ja Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus päästä hintaselvityksen ja etyylialkoholiin liittyvien tietojen antamisesta vastaavan toimijan tiloihin ja tarkastaa ilmoitusvelvolli-

suuden kattamaan toimintaan liittyvät asiakirjat ja kirjanpito ilmoitusvelvollisuuden noudattamisen ja ilmoitettujen tietojen oikeellisuuden varmistamisen edellyttämässä laajuudessa. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä.

58 b §

Kaupan pitämisen vaatimuksiin liittyvät Lupa- ja valvontaviraston tarkastukset

Lupa- ja valvontavirasto tarkastaa EU:n kaupanormilainsäädännössä tarkoitettujen toimijoiden toiminnan ja näiden hallinnassa olevien tuotteiden ja asiakirjojen vaatimustenmukaisuuden mainitussa lainsäädännössä tarkoitetulla tavalla, kun kyse on viinialan tuotteista, joiden alkoholipitoisuus ylittää 2,8 tilavuusprosenttia, lukuun ottamatta 58 a §:ssä tarkoitettuja tarkastuksia.

Lupa- ja valvontavirasto vastaa sille 46 b ja 46 c §:n nojalla kuuluvan hyväksymisen, todistuksen, luvan tai vapautuksen myöntämisedellytysten täyttymisen varmistamiseksi tarvittavista tarkastuksista.

58 e §

Elinvoimakeskuksen käyttö apuna kaupan pitämisen vaatimusten tarkastuksissa

Ruokavirasto voi käyttää kaupan pitämisen vaatimuksiin liittyvissä tarkastuksissa apunaan elinvoimakeskusta, kun kyse on:

- 1) hedelmistä tai vihanneksista;
- 2) muna-alan tuotteiden tuotantotavoista;
- 3) siipikarjanliha-alan tuotteiden tuotantotapaa koskevista vapaaehtoisista merkinnöistä.

59 §

Yksityisten toimijoiden käyttö apuna tarkastuksissa

Ruokavirasto voi oikeuttaa elinvoimakeskuksen käyttämään interventiovarastoon toimitettavien viljatuotteiden tarkastuksessa apuna viljatuotteiden interventiovarastonpitäjää tämän suositumuksella, jos tämä on tarpeen tarkastusten tarkoituksenmukaiseksi toteuttamiseksi. Interventiovarastonpitäjällä on oltava tehtävän edellyttämät riittävät tekniset ja hallinnolliset resurssit ja tämän tarkastuksessa käyttämällä henkilöstöllä tehtävän edellyttämä kokemukseen tai koulutukseen perustuva riittävä ammattitaito. Interventiovarastonpitäjän on kirjattava ja ilmoitettava Ruokavirastolle toteutettuihin tarkastuksiin liittyvät tiedot. Henkilökunnan ammattitaidosta, interventiovarastolta edellytettävistä resursseista sekä kirjattavista ja ilmoitettavista tiedoista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain 3 ja 3 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain (657/1966) 3 §:n 2 momentti ja 3 a §:n 1 ja 2 momentti,
sellaisena kuin niistä ovat 3 §:n 2 momentti laissa 1458/2009 ja 3 a §:n 1 ja 2 momentti laissa 19/2021, seuraavasti:

3 §

Rahaston varoja voidaan käyttää 1 momentissa säädettyihin tarkoituksiin tarpeellisten maa- ja vesialueiden ostamiseen tai vaihtamiseen. Maa- ja vesialueita voidaan ostaa, vaihtaa ja luovuttaa käypää hintaa vastaan siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään. Valtio voi myydä maata velaksi enintään vuoden maksuajalla. Velaksi annettavalle kauppahinnalle tai sen osalle on hankittava vakuus. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin myynnissä noudatettavasta menettelystä, valtion myyntihintasaamisen takaisinmaksamisesta ja myyntihintasaamisen perimisestä. Hankittua omaisuutta voidaan käyttää myös muihin kuin tämän lain tarkoituksiin, milloin se sanotuin tavoin käytettynä on selvästi tarkoituksenmukaisempaa. Tällöin noudatetaan, mitä oikeudesta luovuttaa valtion kiinteistövarallisuutta annetussa laissa (973/2002) säädetään. Maa- ja metsätalousministeriö tai elinvoimakeskus voi kiinteistönmuodostamislaisissa (554/1995) tarkoitettujen toimitusmiesten esityksestä myös siirtää hallinnsaassa olevaa omaisuutta käytettäväksi uusjaossa toimitusmiesten esittämällä tavalla tämän lain mukaan maansaantiin oikeutettujen tilojen koon suurentamiseksi ja jakoalueen tilussijoituksen parantamiseksi. Rahaston varoja voidaan käyttää myös muihin kuin tämän lain mukaisiin tarkoituksiin sen mukaan kuin siitä erikseen lailla säädetään. Valtion talousarviossa varoja voidaan osoittaa myös muihin maatilatalouden kehittämistarkoituksiin.

3 a §

Rahaston varoihin kuuluvaa kiinteää omaisuutta luovutettaessa tulee elinvoimakeskuksen asettaa ostajaksi ilmoittautuneet keskinäiseen etusijajärjestykseen. Etusijajärjestystä harkittaessa on erityisesti otettava huomioon muodostuvien maatiloiden elinkelpoisuus ja tilusten tarkoituksenmukainen sijainti sekä hakijoiden edellytykset menestyä maatilatalouden harjoittajina. Elinvoimakeskuksen edellä tarkoitettuun päätökseen haetaan muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Muilta osin muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Kauppakirjojen laatimisesta ja allekirjoittamisesta 3 §:n 1 momentin mukaisiin tarkoituksiin luovutetun omaisuuden osalta huolehtii valtion puolesta elinvoimakeskus. Ostajan on allekirjoitettava kauppakirja elinvoimakeskuksen asettaman 30 vuorokauden pituisen määräajan kuluessa uhalla, että elinvoimakeskus voi katsoa oikeuden ostamiseen rauenneeksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

merellä toimivien kalastus- ja vesiviljelyalusten rekisteröinnistä annetun lain 5 ja 27 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan merellä toimivien kalastus- ja vesiviljelyalusten rekisteröinnistä annetun lain (690/2010) 5 §:n 1 ja 2 momentti ja 27 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 199/2015, seuraavasti:

5 §

Toimivaltainen rekisterinpitäjä

xxx elinvoimakeskus on toimivaltainen rekisterinpitäjä kaikkien elinvoimakeskusten toimi-alueella. xxx elinvoimakeskus päättää alusten rekisteröinnistä ja rekisteristä poistamisesta, myöntää 12 ja 18 §:ssä tarkoitetut rekisteröintiluvat ja tekee kalastus- ja vesiviljelyaluksiin liittyvät merkinnät rekisteriin.

xxx elinvoimakeskus vastaa rekisteriin tallettamiensa tietojen oikeellisuudesta sekä hallinnoi rekisteritilaa ja tekee alusryhmien rekisteritilaa koskevat merkinnät rekisteriin.

---

27 §

Tietojen luovutuksesta päättäminen

xxx elinvoimakeskus päättää kalastusalusrekisteriin merkittyjen tietojen luovuttamisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . .

#.

Laki

metsityksen määräaikaisesta tukemisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan metsityksen määräaikaisesta tukemisesta annetun lain (1114/2020) 13 §, 14 §:n 1 momentti ja 28 § seuraavasti:

13 §

Ennen tukipäätöstä hankittava lausunto

Metsäkeskuksen on pyydettävä ennen 14 §:ssä tarkoitettua tukipäätöksen tekemistä toimivaltaiselta elinvoimakeskukselta lausunto hakemuksesta.

Elinvoimakeskuksen on lausunnossaan otettava kantaa 6 §:n 1 momentin 3–6 kohdassa säädettyjen edellytysten toteutumiseen sekä tarvittaessa 5 §:n 4 momentin asiakokonaisuuksiin ja metsitettävän alueen vesitalouteen. Jos hakemus kohdistuu kokonaisuudessaan entiselle turvetuotantoalueelle, lausunnossa ei kuitenkaan tarvitse ottaa kantaa 6 §:n 1 momentin 3 kohdassa säädetyn edellytyksen toteutumiseen. Lausunto on sitova.

14 §

Tukipäätös

Metsäkeskuksen on metsitystuen myöntämistä tai epäämistä koskevaa tukipäätöstä tehdessään otettava huomioon 13 §:n 2 momentissa tarkoitettu elinvoimakeskuksen sitova lausunto.

---

28 §

Metsäkeskuksen yhteistyö viranomaisten kanssa

Tämän lain toimeenpanossa metsäkeskuksen on toimittava tarvittavassa yhteistyössä Ruokaviraston, elinvoimakeskusten, Maanmittauslaitoksen, Museoviraston ja kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisten kanssa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 . . _____

#.

Laki

Metsähallituksen erävalvonnasta annetun lain 19 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Metsähallituksen erävalvonnasta annetun lain (1157/2005) 19 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1494/2009, seuraavasti:

19 §

Valvonta

475

Maa- ja metsätalousministeriö valvoo Metsähallituksen erävalvonnan lainmukaisuutta ja asianmukaisuutta. Lupa- ja valvontavirasto valvoo erävalvontaan kuuluvien toimivaltuuksien käyttöä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . .

#.

Laki

metsätalouden määräaikaisesta kannusjärjestelmästä annetun lain 27 ja 28 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä annetun lain (71/2023) 27 § ja 28 §:n 5 momentti seuraavasti:

27 §

Metsäkeskuksen selvittämisvelvollisuus

Metsäkeskuksen tulee ennen asian ratkaisemista selvittää, kohdistuuko aiottuun toimenpiteeseen luonnonsuojelulain 16 §:stä, 5 luvusta, 47, 53, 64, 65, 77–79, 81, 85, 91–94, 104, 124 ja 125 §:stä johtuvia rajoitteita. Metsäkeskuksen tulee tarvittaessa pyytää hakemuksesta lausunto Lupa- ja valvontavirastolta. Metsäkeskus saa kuitenkin ratkaista asian ilman Lupa- ja valvontaviraston lausuntoa sen jälkeen, kun kaksi kuukautta on kulunut lausuntopyynnön lähettämisestä Lupa- ja valvontavirastoon.

28 §

Eräät hakemuksen ratkaisemista ja hankehaun käynnistämistä varten tarvittavat hakijan selvitykset

---

Suometsän vesiensuojelutoimenpiteiden ja piennartien tekemisen tukea koskevaa päätöstä ei saa tehdä ennen kuin metsäkeskukselle on toimitettu elinvoimakeskukselle tehty ojitusilmoitus ja siitä mahdollisesti annettu lausunto, jos suometsän hoitosuunnitelmaan sisältyvästä toimenpiteestä on tehtävä vesilain (587/2011) mukainen ojitusilmoitus. Myöskään metsätien tekemisen tukea koskevaa päätöstä ei saa tehdä ilman mainittua selvitystä, jos kyseiseen toteuttamissuunnitelmaan sisältyvästä toimenpiteestä on tehtävä vesilain mukainen ojitusilmoitus.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . .

#.

Laki

Neuvostoliiton kanssa Saimaan ja Vuoksen juoksutussäännöstä tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä sopimuksen soveltamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Neuvostoliiton kanssa Saimaan ja Vuoksen juoksutussäännöstä tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä sopimuksen soveltamisesta annetun lain (1331/1991) 2 §:n 2 momentti, 3 § ja 4 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat 2 §:n 2 momentti ja 3 § laissa 1467/2009 sekä 4 §:n 1 momentti laissa 598/2011, seuraavasti:

2 §

Mikäli korvauksista ei päästä sopimukseen, voidaan korvausasia saattaa hakemuksella Lupa- ja valvontaviraston ratkaistavaksi.
-----

3 §

xxx elinvoimakeskuksen on tarkkailtava juoksutuksen aikana sen vaikutuksia saimaannorpan elinoloihin sekä kalastoon ja kalastukseen maa- ja metsätalousministeriön hyväksymällä tavalla. Tarkkailua koskeva erimielisyys voidaan saattaa Lupa- ja valvontaviraston käsiteltäväksi noudattaen, mitä vesilaissa säädetään hakemusasiasta.

4 §

Juoksutuksen hoitajien on pidettävä kirjaa normaalista poikkeavien juoksutusten alkamis- ja päättymisajankohdista. Edellä 3 §:ssä tarkoitettua xxx elinvoimakeskuksen on tiedotettava niistä noudattaen soveltuvin osin, mitä vesilain 11 luvun 22 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 . . _____

#.

Laki

porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain (986/2011) 36 §:n 1 momentti, 40 §, 43 §:n 2 momentti, 46 §:n 2 momentti, 49 §:n 1 ja 3 momentti, 50 §:n 1 ja

3 momentti, 52 §:n 1 momentti, 53 §:n 1 momentti, 55 §, 57 §:n 1 momentti, 58 §, 61 §:n 3 momentti, 62 §:n 1 momentti, 63 §:n 4 momentti, 65 §:n 1—3 momentti, 73 §:n 3 momentti, 87 §:n 2 momentti, 88 §:n 1 momentti, 89 §, 93 §:n 1 momentti, 94 §:n 3 momentti, 95 §:n 1 momentin johdantokappale ja 6 momentti, 96 §:n 2 ja 4 momentti, 97 §:n 2 momentti, 101 ja 102 §, 105 §:n 1 ja 3 momentti, 109 §:n 1 ja 3 momentti, 112 §, 119 §:n 2 momentti ja 126 §,

sellaisena kuin niistä ovat 40 §, 43 §:n 2 momentti, 57 §:n 1 momentti, 58 §, 89 §:n 2 momentti, 93 §:n 1 momentti, 94 §:n 3 momentti, 95 §:n 1 momentin johdantokappale ja 6 momentti, 102 §:n 1 momentti, 105 §:n 3 momentti ja 109 §:n 1 ja 3 momentti laissa 1329/2022 sekä 49 §:n 1 ja 3 momentti, 73 §:n 3 momentti, 89 §:n 1 momentti ja 97 §:n 2 momentti laissa 1676/2015, seuraavasti:

36 §

Valtionlainan myöntämisen edellytykset

Valtionlaina voidaan myöntää maatilatalouden kehittämisrahaston vuosittain vahvistetun käyttösuunnitelman myöntämisvaltuuden rajoissa. Elinvoimakeskus päättää tukipäätöksellään valtionlainan enimmäismäärästä. Enimmäismäärä ei saa ylittää luotonantajan hyväksymää enimmäismäärää.

---

40 §

Korkotukilainan koron arviointi

Jos elinvoimakeskuksella on aihetta epäillä lainan koron ylittävän 38 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun koron, se voi pyytää Ruokavirastoa arvioimaan, täyttääkö lainan korko edellä mainitussa lainkohdassa tarkoitetun edellytyksen. Luotonantajan on toimitettava Ruokavirastolle sen asiassa pyytämä selvitys.

43 §

Toimenpiteen toteutusaika

Elinvoimakeskus voi pidentää 1 momentissa tarkoitettua määräaika hakemuksesta, joka on tehty ennen määräajan päättymistä. Edellytyksenä on, että tuettavan toimenpiteen toteuttaminen on aloitettu 1 momentissa tarkoitetussa määräajassa ja että määräajan pidentämiseen on hyväksyttävä syy. Määräaika voidaan pidentää kahdesti enintään vuodeksi kerrallaan. Jos toimenpiteen toteuttamisen pidentämistä koskeva hakemus toimitetaan kohtuullisessa ajassa 1 momentissa tarkoitetun määräajan päättymisen jälkeen, elinvoimakeskus voi käsitellä näin toimitetun hakemuksen, jos määräajan noudattamatta jättäminen johtuu hakijan vakavasta terveydentilaa koskevasta muutoksesta tai muusta hakijasta riippumattomasta yllättävästä, ennalta arvaamattomasta tapahtumasta taikka muusta ylivoimaisesta esteestä.

---

46 §

Tiedonanto- ja avustamisvelvollisuus

Tuen saajan on viivytyksettä ilmoitettava toimivaltaiselle elinvoimakeskukselle sellaisista asemaansa, toimintaansa tai tuettavaa toimenpidettä koskevista muutoksista, joilla voi olla vaikutusta tuen maksamisen edellytyksiin tai jotka voivat johtaa tuen takaisinperintään.

---

49 §

Määräaika tuen hakemiselle

Tuen hakemiselle voidaan asettaa määräaika. Jos määräaikaa ei aseteta, tukihakemukset voidaan ratkaista tukijakoittain. Tukihakemus on toimitettava elinvoimakeskukselle.

Toimivaltainen viranomainen on xxx elinvoimakeskus, jollei jäljempänä 119 §:ssä tai 127 §:n nojalla toisin säädetä.

50 §

Tukihakemuksen arviointi

Ennen tuen myöntämistä koskevan päätöksen tekemistä elinvoimakeskus voi pyytää muilta viranomaisilta, Paliskuntain yhdistykseltä tai saamelaiskäräjiltä lausunnon tuen saajaan ja tuettavaan toimenpiteeseen liittyvistä seikoista, jos tämä on tarpeen tuen myöntämisen edellytysten arvioimisessa.

Elinvoimakeskus voi ennen tuen myöntämistä suorittaa tuen myöntämisen edellytysten sekä tuettavan toimenpiteen arvioimiseksi tilakäynnin porotaloustilalla, luontaiselinkeinotilalla tai muussa kohteessa, jossa elinkeinonharjoittaja tai paliskunta aikoo toteuttaa investoinnin. Tilakäynnin havainnot on kirjattava, ja ne on annettava tiedoksi hakijalle. Tilakäynti porotalous- ja luontaiselinkeinotilalla ei saa koskea pysyväisluonteiseen asumiseen käytettyjä tiloja.

52 §

Neuvottelu saamelaiskäräjien kanssa

Saatuun käyttöön vuotuiset määrärahat elinvoimakeskuksen on neuvoteltava saamelaiskäräjien kanssa periaatteista, joita tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten lisäksi noudatetaan tuettavista kohteista päätettäessä.

---

53 §

Tukipäätös

Elinvoimakeskus päättää tuen ja valtiontakauksen myöntämisestä.

---

55 §

Tukipäätöksen mukaisen oikeuden siirtäminen

Edellä 5–9 luvussa tarkoitettua tukea koskeva tukipäätöksen mukainen oikeus tukeen voidaan siirtää toiselle 4 luvussa säädetty edellytykset täyttävälle, jos kyseisen tuen myöntämisen edellytykset täyttyvät. Siirron saajan on haettava päätöksen mukaisen oikeuden siirtämistä 48 §:ssä tarkoitettua menettelyä noudattaen. Tukipäätöksen siirtämisestä päättää elinvoimakeskus.

57 §

Avustusmuotoisen investointituen, asunnonrakentamistuen ja paliskunnalle aitojen kunnossapitoon myönnetyn tuen maksaminen

Porotalous- tai luontaiselinkeinoyritystä varten myönnetyn investointituen ja asunnonrakentamistuen sekä paliskunnan investointituen ja aitojen kunnossapitotuen maksamista haetaan noudattaen 48 §:n 1 momentissa säädettyä. Tuen maksamista koskevan hakemuksen käsittelyyn sovelletaan, mitä tukihakemuksen käsittelystä 48 §:ssä säädetään. Maksuhakemus voidaan tehdä myös 48 §:ssä säädetyn mukaisesti tarkoitusta varten vahvistetulla lomakkeella. Hakemuksen jättämiselle voidaan asettaa kohtuullinen määräaika, joka lasketaan tukipäätöksen tekemisestä tai, jos kyse on tuettavan toimenpiteen viimeisestä maksuhakemuksesta, tuettavan toimenpiteen toteutuksen päättymisestä. Hakemus on toimitettava tuen myöntäneelle elinvoimakeskukselle.

---

58 §

Avustusmuotoisen tuen maksun suorittaminen

Edellä 5–9 luvussa tarkoitetun avustuksen maksamisesta päättää elinvoimakeskus. Elinvoimakeskus kokoaa myöntämiensä tukien maksupäätöksiä koskevat tiedot ja toimittaa ne Ruokavirastolle. Ruokavirasto vastaa maksupäätöksiin sisältyvien menojen tarkastamisesta ja hyväksymisestä sekä maksujen teknisestä suorittamisesta.

61 §

Nostolupa

Jos kyse on nuoren elinkeinon harjoittajan aloitustuen kohteena olevasta lainasta ja tuki on myönnetty ennen elinkeinon harjoittamisen aloittamista, nostoluvan myöntämisen edellytyksenä on, että tuen saaja esittää selvityksen elinkeinon harjoittamisen aloittamisesta tilalla. Jos tuki on myönnetty 17 §:n 1 momentissa tarkoitetun sitoumuksen perusteella, nostoluvan myöntämisen edellytyksenä on, että tuen saaja osoittaa toteuttaneensa 22 §:n 2 momentissa tarkoitetut toimenpiteet. Jos laina nostetaan kahdessa erässä, on viimeksi mainittu selvitys esitettävä toisen erän nostamista varten. Erityisestä syystä elinvoimakeskus voi myöntää nostoluvan ennen toimenpiteiden toteuttamista.

---

62 §

Valtionlainan vakuus

Valtionlainalla tulee lainaa nostettaessa olla pankkitoiminnassa yleisesti käytetty vakuus, jollei elinvoimakeskus erityisestä syystä myönnä vakuuden hankkimisesta vapautusta.

---

63 §

Valtionlainan lyhentäminen ja koron suorittaminen

Luotonantaja voi myöntää lyhennysmaksuille lykkäystä, jos tämä on tarpeen tuen saajan tilapäisten taloudellisten vaikeuksien vuoksi. Lykkäystä voidaan myöntää enintään vuodeksi kerrallaan ja yhteensä enintään viideksi vuodeksi. Jos lykkäystä tulisi myönnettäväksi yhteensä enemmän kuin kolme vuotta, luotonantajan on pyydettävä lykkäykseen elinvoimakeskuksen lupa. Lykkäyksen johdosta laina-aikaa voidaan pidentää 36 §:n 2 momentin 1 kohdassa ja 38 §:n 1 kohdassa säädetyn enimmäisajan rajoissa tai jäljellä olevia lyhennysmaksuja korottaa.

---

65 §

Lainan siirtäminen ja lainaehtojen muuttaminen

Valtionlaina tai tuen kohteena oleva muu laina saadaan siirtää toiselle hyväksytylle luotonantajalle. Laina saadaan siirtää toiselle tuen saajalle, jos elinvoimakeskus tämän hyväksyy 55 §:ssä tarkoitetun päätöksen yhteydessä.

Valtionlainan ehtoja ei saa muuttaa ilman elinvoimakeskuksen lupaa.

Tuen kohteena olevan muun lainan ehtoja saadaan muuttaa edellyttäen, ettei tällä ole vaikutusta tuen myöntämisen edellytysten tai ehtojen täyttämiseen taikka valtion asemaan takaajana. Muussa tapauksessa tuen saajan on hankittava lainan ehtojen muuttamiseen elinvoimakeskuksen lupa. Jollei korkotukilainaan kohdistu valtioneuvoston päätös, laina saadaan siirtää ja sen ehtoja muuttaa rajoituksetta sen jälkeen, kun korkotuen maksaminen on päättynyt.

---

73 §

Valtionvastuu

Valtionlainan vakuutena olevan omaisuuden vapaaehtoinen rahaksi muuttaminen lainan takaisinperintää vaarantavalla tavalla saadaan tehdä vain elinvoimakeskuksen suostumuksella.

---

87 §

Erityiset etuudet

Edellytyksenä 1 momentissa tarkoitetun etuuden käyttämiselle on, että Metsähallitus päätöksellään myöntää siihen hakemuksesta luvan. Lupa voidaan antaa vain, jos asianomaisen rakennuksen sijoittamista tai maan käyttämistä on pidettävä porotalouden tai muun luontaiselinkeinoharjoittamisen kannalta välttämättömänä. Ennen luvan antamista Metsähallituksen on pyydettävä tukikohdan tarpeellisuudesta elinvoimakeskuksen ja porotaloutta varten tarvittavasta tu-

kikohdasta sen paliskunnan lausunto, jonka alueelle se on tarkoitus sijoittaa. Lisäksi porotaloutta varten tarvittavasta tukikohdasta on pyydetty saamelaiskäräjien lausunto, jos tukikohta on tarkoitus sijoittaa saamelaisalueelle. Lupa voidaan vastaavaa menettelyä noudattaen siirtää henkilölle, jolle luontaiselinkeinotilan hallinta on siirtynyt ja joka täyttää luvan myöntämisen edellytykset. Metsähallituksen päätöksessä on mainittava myös etuuteen sisältyvän tuen määrä, jos tuen määrästä 3 momentin nojalla säädetään.

---

88 §

Erityisen etuuden peruuttaminen

Metsähallitus voi, elinvoimakeskuksen annettua asiasta lausunnon, peruuttaa myönnetyn erityisen etuuden, jos etuutta ei voida pitää porotalouden tai muun luontaiselinkeinon harjoittamisen kannalta enää perusteltuna.

---

89 §

Liiketoimintasuunnitelman seuranta

Tuen saajan on esitettävä liiketoimintasuunnitelmaan sisältyvien tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista koskevat selvitykset elinvoimakeskukselle.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset 1 momentissa tarkoitettujen selvitysten sisällöstä. Ruokavirasto antaa tarkemmat määräykset selvitysten esitystavasta sekä niiden toimittamisesta elinvoimakeskukselle.

---

93 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriö ja Ruokavirasto voivat suorittaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi tuen myöntäjiin, maksajiin, välittäjiin ja saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Vastaava oikeus on tuen välittäjien ja saajien osalta elinvoimakeskuksella. Mainituilla viranomaisilla on tiedonsaantioikeus salassapitosäännöksistä riippumatta.

---

94 §

Tarkastuksen suorittaminen

Tarkastuksesta on laadittava tarkastuskertomus, joka toimitetaan viipymättä elinvoimakeskukselle sekä Ruokavirastolle.

---

95 §

Tuen maksamisen lopettaminen ja takaisinperintä

Elinvoimakeskus on velvollinen lopettamaan 5–8 luvussa tarkoitettun tuen maksamisen ja perimään tuen takaisin, jos:

Takaisinperittäväksi määrätty tuki on maksettava takaisin viimeistään vuoden kuluessa elinvoimakeskusten päätöksestä.

96 §

Valtionlainan määrääminen irtisanottavaksi

Elinvoimakeskus voi myös määrätä luotonantajan irtisanomaan valtionlainan, jos jokin 95 §:n 1 momentissa säädetyistä edellytyksistä täyttyy.

Irtisanottavaksi määrätty valtionlaina on maksettava takaisin enintään kahdessa erässä viimeistään puolen vuoden kuluessa elinvoimakeskusten päätöksestä.

97 §

Tuen saajan ilmoitusvelvollisuus ja ennakkotieto

Tuen saajalle voidaan pyynnöstä antaa sitova ennakkotieto siitä, aiheuttaako suunniteltu toimenpide, joka koskee 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua sitoumusta, liiketoimintasuunnitelmaa, harjoitettua elinkeinoa tai tuen kohteena olleen omaisuuden muutosta tai luovutusta, 95 §:n 1 momentissa tai 96 §:ssä tarkoitettua seuraamuksen. Hakemuksessa on ilmoitettava yksilöitynä kysymys, josta ennakkotietoa haetaan, ja esitettävä asian ratkaisemiseksi tarvittava selvitys. Ennakkotietoa koskeva elinvoimakeskusten päätös on voimassa vuoden sen antamisesta. Elinvoimakeskus ei voi poiketa antamastaan ennakkotiedosta, jollei hakija ole toteuttanut toimenpidettään olennaisesti toisin kuin on ennakkotietoa koskevassa hakemuksessaan esittänyt tai jos hakija on esittänyt ennakkotiedon saamiseksi olennaisesti virheellisen tai puutteellisen tiedon.

101 §

Takaisinperinnän kohtuullistaminen

Elinvoimakeskus voi jättää virheellisesti tai perusteetta maksetun määrän tai sille suoritettavan koron kokonaan tai osaksi perimättä, jos perinnän suorittaminen täysimääräisenä olisi tuen saajan olosuhteet ja toiminta huomioon ottaen kokonaisuutena tarkastellen kohtuutonta. Takaisinperintä ja korkojen periminen on kuitenkin suoritettava täysimääräisenä, jos Euroopan unionin kokonaan tai osaksi rahoittamia tai kokonaan kansallisista varoista rahoitettuja maatalouden tai kalastuksen rakennetukia koskeva Euroopan unionin lainsäädäntö tätä edellyttää.

102 §

Takaisinperintää ja maksamisen lopettamista koskeva päätös

Elinvoimakeskusten on tehtävä takaisinperinnästä ja tuen maksamisen lopettamisesta sekä valtionlainan määräämisestä irtisanottavaksi päätös. Päätöksellä vahvistetaan takaisinperittävä tai irtisanottava määrä, 99 §:ssä tarkoitettu korko sekä niiden suorittamiselle asetettava eräpäivä.

Takaisinperintää koskeva päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun Elinvoimakeskus sai tiedon 95 §:ssä säädetystä perusteesta, ja viimeistään kymmenen vuoden kulluttua tuen viimeisen erän maksamisesta. Valtionlainaan liittyvä tuki katsotaan käytetyksi, kun viimeinen lainan korkoon liittyvä tukierä on tullut käytetyksi.

105 §

Luotonantajan avustamis- ja tiedonantovelvollisuus

Luotonantajan on ilmoitettava elinvoimakeskukseksi tuen kohteena olevan lainan siirtämisestä toiselle luotonantajalle sekä sellaisista 65 §:n 3 momentissa tarkoitetuista lainan ehtojen muutoksista, jotka eivät edellytä elinvoimakeskuksen lupaa.

Luotonantajalla ja keskusrahallaitoksella on velvollisuus yksilöidystä pyynnöstä luovuttaa maa- ja metsätalousministeriölle, Ruokavirastolle sekä elinvoimakeskukseksi sellaisia tuen saajaa koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä lainaan liittyvän tuen myöntämisen edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi.

109 §

Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla sekä elinvoimakeskuksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada muulta viranomaiselta tai julkista tehtävää hoitavalta taholta sellaisia hakijaa tai tuen saajaa, tämän terveydentilaa, taloudellista asemaa ja liike- tai ammatitointia, julkisista varoista myönnettyä rahoitusta tai muuta tuen kannalta merkityksellistä olosuhdetta koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä tukea koskevan asian käsittelemiseksi.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolle sekä elinvoimakeskuksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa muulle viranomaiselle ja julkista tehtävää hoitavalle taikka Euroopan unionin toimielimelle sellaisia tässä laissa säädettyä tehtävää hoidettaessa saatua tuen saajaa koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä viranomaiselle, julkista hallintotehtävää hoitavalle tai toimielimelle säädetyn tarkastustehtävän suorittamiseksi tai sen valvomiseksi, että Euroopan unionin lainsäädäntöä on noudatettu.

112 §

Varojen alueellinen kohdentaminen

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa 7 §:n 1 momentissa tarkoitetun myöntämisvaltuuden tai määrärahan suuntaamisesta tässä laissa tarkoitettuihin tukiin ja päättää niiden osoittamisesta elinvoimakeskuksen käyttöön.

119 §

Aikaisemman lainsäädännön soveltaminen

Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain, porotalouslain ja luontaiselinkeinolain sekä muun ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleen lainsäädännön täytäntöönpanon osalta sekä mainitun lainsäädännön nojalla syntyneen valtion, kunnan ja luottolaitoksen saamisen

osalta noudatetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä ja niiden mukaisia sopimusehtoja, kuitenkin niin, että elinvoimakeskuksen toimivaltaan kuuluneen asian käsittelee ja ratkaisee xxx elinvoimakeskus.

126 §

Eräät aikaisemman lainsäädännön mukaiset toimenpiteet ja oikeussuhteet

Porotilalain, luontaiselinkeinolain ja porotalouslain säännöksiä noudatetaan niiden asioiden osalta, jotka liittyvät mainittujen lakien täytäntöönpanoon ja joista ei tässä laissa säädetä toisin. Sanottu koskee myös maksuhelpotuksia sekä tilojen rajoituksia. Valtion saamisten siirtäminen, valtion saamisten sekä avustusten takaisin periminen, tilan tai sen osan rajoituksista ja panttivistuusta vapauttaminen, luovutuslupien myöntäminen sekä maksuhelpotusten myöntäminen valtion saamisten osalta kuuluu kuitenkin elinvoimakeskuksen toimivaltaan. Maa- ja metsätalousministeriön myöntämän avustuksen perii kuitenkin takaisin tuen myöntänyt ministeriö. Mainittuja lakeja noudatetaan soveltuvin osin myös lainojen osalta. Maksuhelpotukset ja lainojen siirrot ratkaisee kuitenkin lainan myöntänyt luottolaitos, jonka tulee tällöin noudattaa, mitä ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleessa lainsäädännössä on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

porotaloutta kohdanneiden vahinkojen korvaamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan porotaloutta kohdanneiden vahinkojen korvaamisesta annetun lain (987/2011) 6 §:n 1 ja 2 momentti, 11 §:n 1 momentti, 12 §:n 1 momentti, 14 a §:n 2 momentti ja 15 §, sellaisena kuin niistä on 14 a §:n 2 momentti laissa 43/2021, seuraavasti:

6 §

Vahingon toteaminen

Porotalouden harjoittajalle aiheutuneen vahingon arvioi kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen. Jos vahinko ja sen määrä on ilmeinen, elinvoimakeskus voi luopua arvion vaatimisesta.

Paliskunnalle aiheutuneen vahingon arvioi kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen tai elinvoimakeskus.

---

11 §

Korvauksen hakeminen

Korvausta on haettava kirjallisesti xxx elinvoimakeskukselta. Hakijan on allekirjoitettava hakemus.

---

12 §

Päätös korvauksesta

Elinvoimakeskus tekee päätöksen korvauksen maksamisesta. Jos paliskunnalle aiheutuneen vahingon on arvioinut elinvoimakeskus, päätöksen korvauksen maksamisesta tekee Ruokavirasto.

---

14 a § §

Muutoksenhaku

Elinvoimakeskuksen sekä Ruokaviraston päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

---

15 §

Korvauksen maksun keskeyttäminen ja korvauksen takaisinperintä

Päätöksen korvauksen maksun keskeyttämisestä ja korvauksen takaisinperimisestä tekee elinvoimakeskus. Päätöksellä vahvistetaan takaisinperittävä määrä, korkolain (633/1982) 3 §:ssä tarkoitettu korko, niiden suorittamiselle asetettava eräpäivä sekä korkolain 4 §:ssä tarkoitettu viivästyskorko.

Takaisinperintää koskeva päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun elinvoimakeskus sai tiedon valtionavustuslain 21 tai 22 §:ssä säädetystä perusteesta ja viimeistään kymmenen vuoden kuluttua korvauksen viimeisen erän maksamisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

ruokahallinnon tietovarannosta annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ruokahallinnon tietovarannosta annetun lain (560/2021) 5 §:n 1 momentti seuraavasti:

5 §

Rekistereihin liittyvät vastuut

486

Ruokavirasto, elinvoimakeskus sekä kunta ovat ruokahallinnon tietovarannon yhteisrekisterinpitäjiä. Ruokavirasto vastaa rekisterien yleisestä toiminnasta ja käytettävyydestä, tietojen eheydestä, suojaamisesta ja säilyttämisestä sekä rekistereihin liittyvien palvelujen teknisestä toteuttamisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

saariston kehityksen edistämisestä annetun lain 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan saariston kehityksen edistämisestä annetun lain (494/1981) 12 §:n 2 ja 3 momenttia, sellaisina kuin ne ovat laissa (1138/1993) seuraavasti:

12 §

Ympäristönhoitoavustus

Avustuksen myöntää hakemuksesta elinvoimakeskus. Ympäristöministeriö vahvistaa saaristoasiain neuvottelukuntaa kuultuaan käyttöperusteet sekä alueelliset avustuskiintiöt sen jälkeen, kun elinvoimakeskukset ovat toimittaneet ministeriölle yhteenvedot hakemuksista.

Elinvoimakeskus sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus hoitaa avustuksen maksamista, valvontaa ja takaisinperintää koskevat valtion-avustuslain (688/2001) 12, 19, 21 ja 22 §:n mukaiset tehtävät. Lisäksi kehittämis- ja hallintokeskus hoitaa elinvoimakeskuksen lisäksi valtionavustuslain 15 §:n mukaisia valvontatehtäviä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

Suomen ja Ruotsin välillä tehdyn rajajokisopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta, sopimuksen soveltamisesta ja eräiden lakien kumoamisesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Suomen ja Ruotsin välillä tehdyn rajajokisopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta, sopimuksen soveltamisesta ja eräiden lakien kumoamisesta annetun lain (722/2010) 2 § seuraavasti:

2 §

Rajajokisopimuksen 6 artiklassa tarkoitettuna sopimuspuolen nimeämänä viranomaisena ja 17 artiklassa tarkoitettuna valvontaviranomaisena toimii Suomessa xxx elinvoimakeskus.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . .

#.

Laki

Suomen metsäkeskuksesta annetun lain 6 ja 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Suomen metsäkeskuksesta annetun lain (418/2011) 6 §:n 2 momentin 1 kohta ja 9 §:n 1 momentin 3 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 1421/2014, seuraavasti:

6 §

Maakunnallinen metsäneuvosto ja sen tehtävät

Metsäneuvoston tehtävänä on:

-----
1) tehdä esitys metsäkeskuksen johtokunnalle metsäkeskuksen julkisen palvelun yksikön, maakunnan liittojen ja elinvoimakeskusten strategisen yhteistyön linjoista sekä antaa vuosittain arvio johtokunnalle metsäkeskuksen julkisen palvelun yksikön keskeisten tehtävien toteutumisesta ja kehittämistarpeista maakunnassa;
-----

9 §

Metsäkeskuksen johtokunnan tehtävät

Metsäkeskuksen johtokunnan tehtävänä on:

-----
3) päättää metsäkeskuksen julkisen palvelun yksikön, maakunnan liittojen ja elinvoimakeskusten strategisen yhteistyön valtakunnallisista linjoista;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . .

#.

Laki

tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta annetun lain (497/2013) muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta annetun lain (497/2013) 35§:n 2 momentti, sekä
muutetaan 8 §:n 1 ja 2 momentti, 10 §:n 2 ja 3 momentti, 21 §:n 1 ja 2 momentti, 23 §, 27 §:n 2 ja 4 momentti, 28 §:n 3 momentti, 29 §:n 2 ja 3 momentti, 29 a §:n 1 momentti, 30 §:n 1 momentti, 31 §:n 1 ja 2 momentti, 33 §, 35 §:n 1 momentti, 36 §, 38 §:n 1 momentti, 40 §:n 2 momentti, 45 §:n 2 momentti, 46 §:n 1 ja 3 momentti, 48 §, 49 §, 50 §:n 1 momentti ja 53 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 29 a §:n 1 momentti, 30 §:n 1 momentti, 48 §:n 3 momentti ja 49 § laissa (912/2020) sekä 45 §:n 2 momentti laissa (567/2021), seuraavasti:

8 §

Henkilöstön koulutus- ja pätevyysvaatimukset

Hankkeen saa suunnitella tarkoitukseen soveltuvan ylemmän korkeakoulututkinnon suorittanut henkilö, joka on lisäksi suorittanut yliopiston tai korkeakoulun opetusohjelman mukaiset tai Ruokaviraston hyväksymät eläinten käyttöä tieteellisiin tai opetustarkoituksiin koskevat opinnot.

Ruokavirasto hyväksyy hakemuksesta henkilön, joka on muualla kuin Suomessa suorittanut tarvittavat opinnot, päteväksi suunnittelemaan hankkeita Suomessa. Hyväksymisen edellytyksenä on, että suoritettavat opinnot vastaavat sisällöltään 1 momentissa tarkoitettuja opintoja.

---

10 §

Eläimiä koskeva kirjanpito ja tilastot

Toiminnanharjoittajan on pyydettyessä laadittava tilasto 1 momentin 1 ja 4 kohdassa tarkoitetuista tiedoista ja toimitettava se Ruokavirastolle.

Toiminnanharjoittajan, joka on käyttäjä, on lisäksi pidettävä kirjaa toteutettavista hankkeista ja laadittava tilasto niihin käytetyistä eläimistä sekä niille tehtyjen toimenpiteiden tosiasiallisesta vakavuudesta. Tilasto on toimitettava vuosittain Ruokavirastolle kolmen kuukauden kuluessa kalenterivuoden päättymisestä.

---

21 §

Toimintalupa ja sen hakeminen

Toiminnanharjoittajalla on oltava Ruokaviraston lupa toiminnan harjoittamiseen (*toimintalupa*).

Toimintalupaa on haettava Ruokavirastolta.

---

23 §

Muutokset henkilöstössä ja toiminnassa

Toiminnanharjoittajan on viipymättä ilmoitettava 7 §:n 2—4 momentissa tarkoitettujen henkilöiden vaihtumisesta Ruokavirastolle. Käyttäjän on viipymättä ilmoitettava 25 §:n 2 momentissa tarkoitettujen henkilöiden vaihtumisesta Ruokavirastolle.

Toimintalupaa on haettava uudelleen, jos toimintaa tai laitoksen rakennetta muutetaan merkittävästi tavalla, joka voi vaikuttaa haitallisesti eläinten hyvinvointiin. Toiminnan lopettamisesta on viipymättä ilmoitettava Ruokavirastolle.

27 §

Hankeluvan muuttaminen

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, Ruokavirasto voi myöntää luvan hanketta koskeviin vähäisiin muutoksiin, jos:

Ruokaviraston on ilmoitettava hankelupalautakunnalle lupaa koskevista muutoksista.

28 §

Hankkeessa käytetyn tai siihen tarkoitetun eläimen vapauttaminen, luovuttaminen ja palauttaminen

---

Ennen eläimen luontoon vapauttamista koskevan asian ratkaisemista lupahakemuksesta on tarvittaessa pyydettävä sen elinvoimakeskuksen lausunto, jonka toimialueella eläin on tarkoitus vapauttaa luontoon. Elinvoimakeskuksen tulee tarvittaessa kuulla asiasta muita viranomaisia.

---

29 §

Takautuva arviointi

Ruokavirasto tekee hankkeiden takautuvan arvioinnin. Hankeluvan haltijan on kolmen kuukauden kuluessa hankkeen päättymisestä toimitettava virastolle takautuvaa arviointia varten tarvittavat tiedot.

Ruokaviraston tulee toimittaa 1 momentissa tarkoitetut takautuvan arvioinnin tulokset tiedoksi hankeluvan haltijalle ja hankelupalautakunnalle.

---

29 a §

Hankelupalautakunnan asettaminen ja kokoonpano

Ruokaviraston on säilytettävä kaikki hanketta koskevat asiakirjat vähintään kolmen vuoden ajan hankeluvan voimassaolon päättymisen jälkeen tai 31 §:n 2 momentissa tarkoitetun määräajan päättymisen jälkeen

---

30 §

Hankelupalautakunnan asettaminen ja kokoonpano

Hankelupalautakunnan asettaa valtioneuvosto maa- ja metsätalousministeriön esityksestä viideksi vuodeksi kerrallaan. Lautakuntaan kuuluu puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä 16 muuta jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä. Lautakunnan kokoonpanossa tulee ottaa huomioon maan eri osien tasapuolinen edustus tässä laissa tarkoitetun toiminnan harjoittamisen kannalta. Lautakunta toimii Ruokaviraston yhteydessä. Jos lautakunnankunnan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja taikka muu jäsen tai varajäsen eroaa kesken toimikauden, maa- ja metsätalousministeriö kutsuu hänen tilalleen uuden jäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

---

31 §

Asioiden valmistelu ja käsittely lautakunnassa

Lautakunnassa tai sen jaostossa käsiteltävät asiat valmistellaan Ruokavirastossa, josta myös käsiteltävät asiat esitellään. Lautakunnan tai sen jaoston kutsuu koolle lautakunnan tai jaoston puheenjohtaja tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtaja.

Päätös hanketta koskevaan lupahakemukseen on annettava viimeistään 40 työpäivän kuluttua siitä, kun kaikki asian ratkaisemiseksi tarvittavat tiedot on toimitettu Ruokavirastolle. Ruokaviraston on lähetettävä hankeluvan hakijalle viipymättä ilmoitus vastaanotetuista hakemuksista sekä 40 työpäivän määräajasta, jonka kuluessa päätös tehdään. Jos se hankkeen monimutkaisuuden tai monitieteellisen luonteen vuoksi on perusteltua, päätöksen määräaika voidaan jatkkaa 15 työpäivällä. Ruokaviraston on ilmoitettava hakijalle määräajan jatkamisesta ja sen perusteluista ennen ensin mainitun määräajan päättymistä.

---

33 §

Lautakunnan henkilöstö

Hankelupalautakunnalla on päätoimisia esittelijöitä ja toimistosihiteereitä, jotka ottaa palvelukseen Ruokavirasto. Esittelijän kelpoisuusvaatimuksena on soveltuva ylempi korkeakoulututkinto ja hyvä perehtyneisyys eläinten käyttöön tieteellisissä ja opetustarkoituksissa.

---

35 §

Valvontaviranomaiset

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa Ruokavirasto.

36 §

Ruokaviraston eräät tehtävät

Sen lisäksi, mitä Ruokaviraston tehtävistä muualla tässä laissa säädetään, virasto:

38 §

Valvontasuunnitelma

Ruokaviraston on laadittava vuosittain valvontasuunnitelma valvonnan järjestämisestä. Valvontasuunnitelmasta on käytävä ilmi suoritettavat tarkastukset, valvontakohtetyypit ja niiden tarkastustiheys. Lisäksi suunnitelmassa on esitettävä valvontakohtetyyppien riskinarvioinnin perusteet ja suunnitelman toteutumisen arvioinnin perusteet.

40 §

Tarkastus- ja läsnäolo-oikeus

Ruokavirastolla on oikeus olla läsnä toteutettaessa hanketta ja tehtäessä toimenpidettä. Lisäksi virastolla on oikeus olla läsnä hankelupalautakunnan kokouksessa.

45 §

Rekisteri toiminnanharjoittajista

Ruokavirasto tallettaa rekisteriin seuraavat tiedot:

46 §

Hankerekisteri

Ruokavirasto pitää valvontaa ja valvonnan suunnittelua sekä tilastointia varten rekisteriä hankeluvista. Rekisteriin merkitään seuraavat tiedot:

Maa- ja metsätalousministeriöllä sekä Ruokavirastolla on oikeus käyttää rekisteriä säädettyjen tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa. Henkilötietojen keräämisestä ja tallettamisesta sekä rekisteriin tallennettujen tietojen käyttämisestä ja luovuttamisesta säädetään lisäksi luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679, tietosuojalaissa (1050/2018) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa.

48 §

Hankeluvan peruuttaminen

Ruokavirasto voi peruuttaa hankeluvan, jos hankkeen toteuttamisessa on rikottu olennaisella tavalla hanketta koskevia säännöksiä, määräyksiä tai lupaehtoja eikä epäkohtia ole korjattu valvontaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa.

Ruokavirasto peruuttaa hankeluvan, jos Euroopan komissio tieteellisiin tarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/63/EU 55 artiklan mukaisin perustein sitä vaatii.

Jos hankelupa peruutetaan, toiminnanharjoittajan on toteutettava Ruokaviraston hyväksymät toimet eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi. Jos muut toimet eivät ole tarkoituksenmukaisia tai kohtuudella mahdollisia, eläimet on lopetettava..

49 §

Toimintaluvan peruuttaminen

Ruokavirasto voi peruuttaa myöntämänsä toimintaluvan, jos toiminnanharjoittaja rikkoo olennaisella tavalla tässä laissa tai eläinsuojelulaissa tai niiden nojalla säädetyjä toimintaa koskevia vaatimuksia tai lupaehtoja taikka jos toiminta ei enää täytä luvan myöntämisen edellytyksiä eikä toiminnanharjoittaja korjaa epäkohtia valvontaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa.

Jos Ruokavirastolla on perusteltua aihetta epäillä, että toiminnanharjoittaja toimii 1 momentissa tarkoitetulla tavalla ja siitä johtuen eläinten hyvinvointi vaarantuu eikä tilannetta voida korjata riittävän nopeasti tai riittävällä varmuudella 47 §:ssä tarkoitetuilla kielloilla, määräyksillä tai muilla toimenpiteillä, toiminta voidaan keskeyttää väliaikaisesti kokonaan tai osittain asian selvittämistä varten. Toiminnan keskeyttämistä koskeva päätös on voimassa määräajan tai toistaiseksi, kunnes aluehallintovirasto antaa asiassa lopullisen ratkaisunsa.

Jos toimintalupa peruutetaan tai toiminta keskeytetään, toiminnanharjoittajan on toteutettava Ruokaviraston hyväksymät toimet eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi. Jos muut toimet eivät ole tarkoituksenmukaisia tai kohtuudella mahdollisia, eläimet on lopetettava.

50 §

Uhkasakko ja teettäminen

Ruokavirasto voi asettaa 47 §:ssä tarkoitetun kiellon tai määräyksen tehosteeksi uhkasakon tai teettämisuhan.

---

53 §

Tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukunta

Ruokaviraston yhteydessä toimii tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukunta. Neuvottelukunnan tavoitteena on edistää korvaamisen, vähentämisen ja

parantamisen periaatteen toteutumista. Valtioneuvosto asettaa neuvottelukunnan viideksi vuodeksi kerrallaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

tietyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tietyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain (1334/2022) 6 §:n 2 momentti, 7 §, 11 §, 20 §:n 3, 4, 6 ja 7 momentti, 21 §:n 4 momentti, 25 §:n 1 momentti, 26 §:n 1–3 momentti, 30 §:n 1 momentti, 49 §:n 5 momentti, 50 §:n 1 momentti sekä 54 § seuraavasti:

6 §

Ruokavirasto

Ruokavirasto tekee päätöksen kansallisten tukien lain 6 §:n 2 kohdassa tarkoitettua kuljetusavustuksesta ja tuesta kotieläintalouden palveluille sekä eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5 §:n mukaisesta ympäristökorvauksesta, kun korvauksen perusteena on viimeksi mainitun pykälän 3 momentissa tarkoitettu alkuperäiskasvien varmuuskokoelmien ylläpitoa koskeva ympäristösopimus tai alkuperäisrotujen perimän säilytystä koskeva ympäristösopimus. Asian käsittelyyn Ruokavirastossa sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään. Ruokavirasto suorittaa lisäksi ehdollisuuden valvontaa siten kuin jäljempänä säädetään.

---

7 §

Elinvoimakeskus

Elinvoimakeskus tekee päätöksen:

1) eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5 §:ssä tarkoitettua ympäristökorvauksen myöntämisestä, jos korvauksen perusteena on mainitun pykälän 3 momentissa tarkoitettu alkuperäiskasvilajikkeen ylläpitoa koskeva ympäristösopimus;

2) kansallisten tukien lain 6 §:ssä tarkoitetun puutarhatuotteiden sekä metsämarjojen ja -sienten varastoinnin tuen, kasvihuonetuotannon tuen, porotalouden tuen ja mehiläistalouden tuen myöntämisestä;

3) eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 10 §:ssä tarkoitetun maatilojen neuvontapalvelujen korvauksen myöntämisestä;

4) eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 6 §:ssä tarkoitetun luonnonmukaisen tuotannon korvauksen myöntämisestä;

5) eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 9 §:ssä tarkoitetun ei-tuotannollisten investointien korvauksen myöntämisestä;

6) eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5 §:n 1 momentin 1—3 ja 6 kohdassa tarkoitetun ympäristösopimuksen ja 6 §:ssä tarkoitetun luonnonmukaisen tuotannon sitoumuksen myöntämisestä sekä siirtämisestä ja päättämisestä kesken sopimus- tai sitoumuskauden.

Elinvoimakeskus suorittaa lisäksi tukien, korvausten ja ehdollisuuden tarkastusta ja valvontaa sekä laadunarviointia siten kuin jäljempänä säädetään.

11 §

Viranomaisen alueellinen toimivalta

Jollei elinvoimakeskuksista annetun lain (/) nojalla toimivallasta muuta säädetä, toimivaltainen on se tämän lain 7—10 §:ssä tarkoitettu viranomainen, jonka toimialueella maatilatalouskeskus sijaitsee. Jos maatilalla ei ole talouskeskusta, toimivaltainen on se viranomainen, jonka toimialueella pääosa maatilatalon pelloista sijaitsee.

Edellä 1 momentista poiketen toimivaltainen elinvoimakeskus, jollei elinvoimakeskuksista annetun lain nojalla toimivallasta muuta säädetä, on se elinvoimakeskus, jonka toimialueella:

1) investointi toteutetaan, jos hakemus koskee ei-tuotannollista investointia;

2) sopimuksen kohteena oleva alue sijaitsee, jos ympäristösopimuksen hakija on eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 9 §:ssä tarkoitettu rekisteröity yhdistys tai vesioikeudellinen yhteisö;

3) tuotteiden varasto sijaitsee, jos hakemus koskee metsämarjojen ja sienten varastointitukea;

4) mehiläistalouden harjoittajan toimintapiste sijaitsee, jos hakemus koskee mehiläistalouden tukea.

Porotalouden tukea koskevassa asiassa toimivaltainen viranomainen on xxx [Lapin] elinvoimakeskus.

Kunta ja elinvoimakeskus voi siirtää asian toisen kunnan tai elinvoimakeskuksen ratkaistavaksi painavasta syystä.

20 §

Hallinnollinen tarkastus ja ristiintarkastus

Kunnan, elinvoimakeskuksen, Ahvenanmaan valtionviraston ja Ruokaviraston on tarkastettava tukihakemukseen sisältyvät tiedot. Toimivaltainen tuen myöntävä viranomainen tarkastaa hallinnollisessa tarkastuksessa tai ristiintarkastuksessa tukea koskevassa hakemuksessa olevat tiedot. Kunta tekee lisäksi hallinnollisessa tarkastuksessa havaitun ehdollisuuden laiminlyönnin osalta arvioinnin ja seuraamusehdotuksen siltä osin kuin on kyse hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista ja kasvinsuojeluaineita koskevista ehdollisuuden vaatimuksista, mitkä ovat todennettavissa 12 §:ssä tarkoitetun tukea koskevan hakemuksen tiedoista.

Elinvoimakeskus tai Ahvenanmaan valtionvirasto tekee ristiintarkastuksessa selvitettäviksi tulleiden tuenhakijoiden osalta tarpeelliset tarkastukset, joiden tulos toimitetaan sähköisesti tuenhakijalle.

Ruokavirasto vastaa laadunarviointiasetuksen 4 artiklassa tarkoitetusta paikkatietoperusteisen hakujärjestelmän laadunarvioinnista. Elinvoimakeskus tai Ahvenanmaan valtionvirasto voi tehdä paikkatietoperusteisen hakujärjestelmän laadunarviointiin liittyvän maastokäynnin pinta-alan määrittämiseksi.

Elinvoimakeskus tekee eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5 §:n 5 momentissa ja 9 §:n 3 momentissa tarkoitetun hallinnollisen tarkastuskäynnin. Hallinnollisessa tarkastuskäynnissä määritetään sopimuksen kohteena oleva ala ja sen tukikelpoisuus. Hallinnollisesta tarkastuskäynnistä ilmoitetaan tuen hakijalle enintään 14 vuorokautta ennen tarkastuksen suorittamista.

---

21 §

Pinta-alamonitorointi

Ruokavirasto vastaa laadunarviointiasetuksen 5 artiklassa tarkoitetusta pinta-alamonitoroinnin laadunarvioinnista. Elinvoimakeskus tai Ahvenanmaan valtionvirasto tekee pinta-alamonitoroinnin laadunarviointiin liittyvät paikan päällä tehtävät tarkastuskäynnit. Laadunarvioinnin havainnot toimitetaan tuenhakijalle sähköisesti verkkopalvelussa ja tuenhakija voi korjata hakemusta hakemusjärjestelmäasetuksen 7 artiklassa säädettyllä tavalla.

---

25 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla, Ahvenanmaan valtionvirastolla ja elinvoimakeskuksella on oikeus suorittaa tässä laissa tarkoitetun tuen ja ehdollisuuden vaatimusten tarkastamiseksi ja valvomiseksi tuenhakijoihin ja -saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Jos tuen saamisen edellytysten valvonta tätä edellyttää, tarkastus saadaan suorittaa teurastamossa ja maataloustuotteiden jalostusta tai välittämistä harjoittavassa yrityksessä.

---

26 §

Ehdollisuutta koskevat erityiset säännökset

Elinvoimakeskus valvoo luonnonsuojelulain (1096/1996) ja ympäristönsuojelulain (527/2014) noudattamista siltä osin kuin on kyse ehdollisuuden ympäristöön liittyvien lakisääteisten hoitovaatimusten noudattamisen sekä hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten noudattamisen valvonnasta.

Elinvoimakeskus ja Ruokavirasto valvovat elintarvikelain (297/2021), eläintautilain (76/2021), eläinten lääkitsemisestä annetun lain (387/2014), rehulain (1263/2020), kasvinsuojeluaineista annetun lain (1563/2011) ja eläinten hyvinvoinnista annetun lain (693/2023) soveltamisalaan kuuluvien vaatimusten noudattamista siltä osin kuin on kyse muiden kuin 1 momentissa tarkoitettujen ehdollisuuden vaatimusten noudattamisen valvonnasta. Sen lisäksi, mitä

tässä laissa säädetään, valvonnassa noudatetaan mainittujen lakien sekä eläinlääkintähuoltolain (765/2009) säännöksiä valvonnasta ja valvontaviranomaisista.

Elinvoimakeskus toimii ehdollisuuden valvontaseuraamusten yhteensovittajana.

---

30 §

Valvonnassa noudatettava menettely

Valvontaa suorittavalla henkilöllä on oltava Ruokaviraston, elinvoimakeskuksen tai Ahvenanmaan valtionviraston antama virkakortti tai tarkastusoikeuden osoittava asiakirja, joka on pyydettyessä esitettävä tuenhakijalle tai tämän edustajalle valvonnan yhteydessä.

---

49 §

Maitorekisteri

Maa- ja metsätalousministeriöllä, yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman hallinnoinnista annetussa laissa tarkoitettulla todentamisviranomaisella, Ruokavirastolla, elinvoimakeskuksella, Ahvenanmaan valtionvirastolla sekä kuntien viranomaisilla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada maitorekisteristä niille tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi tarvittavat tiedot.

50 §

Tietojen antaminen seurantaan varten

Ruokavirastolla, Ahvenanmaan valtionvirastolla, elinvoimakeskuksella sekä kunnalla on oikeus saada tuensaajalta suunnitelma-asetuksen 7 artiklassa ja liitteessä I tarkoitettujen tukien seurantaan ja vaikuttavuuden arviointia varten tarpeelliset selvitykset ja seurantatiedot.

---

54 §

Muutoksenhaku

Kunnan viranomaisen tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua 11 §:n mukaan toimivaltaiselta elinvoimakeskukselta. Jos vaatimus koskee Ahvenanmaan maakunnan kunnan päätöstä, oikaisuvaatimus tehdään Ahvenanmaan valtionvirastolle.

Ruokaviraston, elinvoimakeskuksen sekä Ahvenanmaan valtionviraston hallintopäätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Oikaisuvaatimukseen annettuun Ruokaviraston sekä elinvoimakeskuksen päätökseen haetaan muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Oikaisuvaatimukseen annettuun xxx [Lapin] elinvoimakeskuksen päätökseen, joka koskee porotalouden tuen myöntämistä tai takaisinperintää, haetaan muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Oikaisuvaatimukseen annettuun Ahvenanmaan valtionviraston päätökseen haetaan muutosta valittamalla Ahvenanmaan hallintotuomioistuimeen. Muilta osin muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

tulvariskien hallinnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan tulvariskien hallinnasta annetun lain (620/2010) 4 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 269/2020, sekä
muutetaan 4 §:n otsikko, 1 ja 2 momentin johdantokappale ja 3 momentti, 8 §:n 3 momentti, 15 §:n 1 momentti, 17 §, 18 §:n 2 ja 3 momentti, 24 §:n 1 momentti ja 25 §, sellaisina kuin niistä ovat 4 §:n otsikko, 1 ja 2 momentin johdantokappale ja 3 momentti ja 25 § laissa 269/2020 sekä 17 § ja 18 §:n 2 ja 3 momentti laissa 39/2021, seuraavasti:

4 §

Elinvoimakeskuksen tehtävät

Elinvoimakeskuksen tehtävänä on:

Lisäksi elinvoimakeskus huolehtii toimialallaan muusta kuin 1 momentissa tarkoitettusta tulvariskien hallinnasta. Erityisesti viraston tehtävänä on:

Elinvoimakeskuksen on otettava 2 momentin 3, 5 ja 6 kohdassa mainituissa tehtävissä huomioon tulvista aiheutuvien riskien lisäksi muista tavanomaisesta poikkeavista vesioloista aiheutuvat yleiseltä kannalta katsoen vahingolliset vaikutukset.

8 §

Merkittävät tulvariskialueet

Maa- ja metsätalousministeriö nimeää vesistöalueen ja merenrannikon merkittävät tulvariskialueet elinvoimakeskuksen ehdotuksesta. Ministeriön päätökseen ei saa hakea erikseen muutosta valittamalla.

15 §

Tulvaryhmä

Tulvariskien hallintasuunnitelman laatimiseksi tarvittavaa viranomaisten yhteistyötä varten on tulvaryhmä sellaisella vesistöalueella ja merenrannikon alueella, jolle tulvariskien alustavan

arvioinnin perusteella on nimetty yksi tai useampi merkittävä tulvariskialue. Tulvaryhmän muodostavat asianomaisten elinvoimakeskusten, maakunnan liittojen, kuntien ja alueiden pelastustoimien edustajat.

---

17 §

Osallistuminen ja tiedottaminen

Elinvoimakeskuksen on varattava kaikille mahdollisuus tutustua 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuun ehdotukseen merkittävien tulvariskialueiden nimeämiseksi ja ehdotukseen tulvariskien hallintasuunnitelmaksi sekä niiden tausta-asiakirjoihin ja varattava tilaisuus esittää mielipiteensä ehdotuksista. Elinvoimakeskus järjestää tarpeen mukaan tiedotustilaisuuksia, joissa varataan tilaisuus mielipiteiden esittämiseen. Elinvoimakeskus pyytää lisäksi tarvittavat lausunnot.

Elinvoimakeskus antaa 1 momentissa tarkoitetut ehdotukset tiedoksi julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). Tieto kuulutuksesta on julkaistava elinvoimakeskuksen toimialueen asianomaisissa kunnissa. Kunnan ilmoituksista säädetään kuntalain (410/2015) 108 §:ssä.

18 §

Vesistö- ja meritulvariskien hallintasuunnitelmien hyväksyminen

---

Maa- ja metsätalousministeriö toimittaa päätöksen hallintasuunnitelmien hyväksymisestä sähköisesti suunnitelmassa tarkoitetun vesistöalueen ja merenrannikon elinvoimakeskukselle.

Elinvoimakeskus antaa maa- ja metsätalousministeriön päätöksen tiedoksi julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa. Tieto kuulutuksesta on julkaistava elinvoimakeskuksen toimialueen asianomaisissa kunnissa. Kunnan ilmoituksista säädetään kuntalain 108 §:ssä. Elinvoimakeskus toimittaa lisäksi päätöksen sähköisesti niille viranomaisille, joita asian käsittelyn aikaisemmissa vaiheissa on kuultu.

24 §

Tietojen luovuttaminen

Viranomaisten on annettava elinvoimakeskukselle ja asianomaiselle kunnan viranomaiselle maksutta hallussaan olevia tulvariskien hallinnan suunnittelua varten tarpeellisia tietoja.

---

25 §

Tietojen toimittaminen

Elinvoimakeskus toimittaa Suomen ympäristökeskukselle digitaalisessa muodossa 4 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetut kartat, 4 §:n 2 momentin 5 kohdassa tarkoitetun hydrologisen havaintotiedon, 8 §:n 3 momentissa ja 15 §:n 2 momentissa tarkoitetut päätökset ja 18 §:ssä tarkoitetut tulvariskien hallintasuunnitelmat.

Kunta asettaa elinvoimakeskukseen sekä Suomen ympäristökeskukseen saataville digitaalisessa muodossa tiedot 19 §:n 1 momentissa tarkoitetuista merkittävistä tulvariskialueista sekä kappaleet sanotussa lainkohdassa tarkoitetuista kartoista ja 19 §:n 2 momentissa tarkoitetuista hyväksytyistä tulvariskien hallintasuunnitelmista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . .

#.

Laki

valtiontakauksista maatilojen maksuvalmiuslainoille annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtiontakauksista maatilojen maksuvalmiuslainoille annetun lain (232/2019) 3 §:n 1 momentti, 4 §:n 4 momentti, 6 §:n 2 ja 3 momentti, 8 §, 10 §:n 1 ja 2 momentti, 11 ja 12 § seuraavasti:

3 §

Valtiontakauksen myöntövaltuus ja enimmäismäärä sekä takaajan vastuun toteutuminen

Valtiontakaus voidaan myöntää maatilatalouden kehittämisrahaston käyttösuunnitelmassa tarkoitukseen vahvistetun enimmäismäärän rajoissa. Tämän lain nojalla myönnettävien takauksen jäljellä oleva yhteismäärä saa olla samanaikaisesti enintään 100 miljoonaa euroa. Maa- ja metsätalousministeriö päättää myöntämisvaltuuden osoittamisesta elinvoimakeskusten käyttöön.

4 §

Valtiontakauksen kohteena oleva luotto

Takauksen kohteena olevan luoton takaisinmaksua koskevia ehtoja saadaan muuttaa 3 momentissa tarkoitettun laina-ajan rajoissa ja luotto saadaan siirtää toiselle 1 momentissa tarkoitettulle luotonantajalle, jos tällä ei ole vaikutusta takauksen myöntämisen ehtojen tai edellytysten täyttymiseen taikka valtion asemaan takaajana. Luotonantajan on ilmoitettava muutoksista elinvoimakeskukselle.

6 §

Valtiontakauksen hakeminen ja myöntäminen

Hakemus on toimitettava rakennetukilain 30 §:n 1 momentissa tarkoitettulle toimivaltaiselle elinvoimakeskukselle Ruokaviraston määräämänä hakuajana.

Elinvoimakeskus päättää takauksen myöntämisestä. Takauksen myöntämisen edellytyksenä on, että luotonantaja on hyväksynyt takausta koskevaan hakemukseen sisältyvän lainan määrän ja lainaehdot.

---

8 §

Tarkastusoikeus ja tarkastuksen suorittaminen

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla sekä elinvoimakeskuksella on oikeus suorittaa tämän lain nojalla myönnettyyn takaukseen liittyviä tarkastuksia noudattaen rakennetukilain 44 §:ää ja 45 §:n 1 ja 3–5 momenttia.

10 §

Tiedonanto- ja avustamisvelvollisuus

Valtiontakauksen saaja on velvollinen antamaan elinvoimakeskukselle tietoja ja avustamaan tarkastuksessa noudattaen rakennetukilain 22 §:ää.

Valtiontakauksen kohteena olevan luoton luotonantaja on velvollinen antamaan maa- ja metsätalousministeriölle, Ruokavirastolle sekä elinvoimakeskukselle tietoja ja ilmoituksia noudattaen rakennetukilain 54 §:n 2–4 momenttia.

---

11 §

Tiedonsaantioikeus ja tietojen luovuttaminen

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla sekä elinvoimakeskuksilla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada ja luovuttaa tämän lain nojalla myönnettyjä valtiontakauksia koskevia tietoja noudattaen maaseudun kehittämisen tukemisesta rahoituskaudella 2023—2027 annetun lain (1325/2022) 57 §:ää.

12 §

Muutoksenhaku

Elinvoimakeskuksen tässä laissa tarkoitettuun päätökseen haetaan muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Muilta osin muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

vesihuollon tukemisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vesihuollon tukemisesta annetun lain (686/2004) 5 §:n 1 momentti, 9 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 13 §:n 2 momentti ja 14 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 1493/2009, seuraavasti:

5 §

Tukipäätös

Tämän lain mukaisen tuen myöntämisestä päättää asianomainen elinvoimakeskus maa- ja metsätalousministeriön ja ympäristöministeriön sille tätä varten myöntämien määrärahojen rajoissa.

---

9 §

Avustushakemus

Vesihuoltoavustusten hakemisesta ilmoittaa asianomainen elinvoimakeskus.
Avustushakemus on toimitettava elinvoimakeskukselle ennen kuin tuettavan toimenpiteen toteuttaminen aloitetaan.

Elinvoimakeskuksen on tarvittaessa pyydettävä asianomaisen kunnan lausunto toimenpiteestä.

13 §

Sopimus valtion työstä

Sopimuksen tekee valtion puolesta elinvoimakeskus. Valtion tuen ollessa yli 2 000 000 euroa elinvoimakeskuksen on kuitenkin saatava asianomaiselta ministeriöltä oikeutus sopimuksen tekemiseen.

---

14 §

Tietojärjestelmä

Elinvoimakeskus tallentaa tarvittavat tiedot avustushakemuksista, tehdyistä tukipäätöksistä ja sopimuksista sekä tuettavien toimenpiteiden toteutumisesta Suomen ympäristökeskuksessa ylläpidettävään tietojärjestelmään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . .

#.

Laki

vesistöhankeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä annetun lain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vesistöhankeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä annetun lain (451/1988) 16 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 590/2011, seuraavasti:

16 §

Jos vahvistettu järjestelysuunnitelma koskee ojituksen yhteydessä suoritettavaa tilusjärjestelyä, toimitusinsinöörin on toimitettava järjestelysuunnitelma ja 14 §:n 2 momentissa tarkoitetut ehdotukset ojitussuunnitelman muutoksiksi ojitustoimituksen toimitusmiehelle tai Lupa- ja valvontavirastolle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain (1709/2015) 7 §:n 1 ja 3 momentti, 13 §:n 1 momentti, 14 §:n 1 ja 2 momentti, 17 §, 18 §:n 1 ja 2 momentti, 19 §:n 1 momentti ja 20 §,
sellaisena kuin niistä ovat 7 §:n 1 ja 3 momentti laissa 682/2019, seuraavasti:

7 §

Viranomaiset

Lupa- ja valvontavirasto valvoo vieraslajiasetuksen ja tämän lain noudattamista, jollei jäljempänä tässä pykälässä toisin säädetä. Lupa- ja valvontavirasto päättää nopeiden hävittämistoimenpiteiden toteuttamisesta vieraslajiasetuksen 17 ja 18 artiklan mukaisesti.

Lupa- ja valvontavirasto toimii vieraslajiasetuksen 8 ja 9 artiklassa tarkoitettuna lupaviranomaisena ja vastaa luvissa tarkoitettujen toimipaikkojen valvonnasta.

13 §

Luvan peruuttaminen

Lupa- ja valvontavirasto voi peruuttaa vieraslajiasetuksen 8 tai 9 artiklan nojalla myönnetyn luvan, jos luvan määräyksiä on rikottu olennaisella tavalla eikä toimintaa ole saatettu luvan mukaiseksi Lupa- ja valvontaviraston asettaman kohtuullisen määräajan kuluessa.

---

14 §

Tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus

Lupa- ja valvontavirastolla ja Tullilla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada toisiltaan, toimijalta sekä vieraslajiasetuksen mukaista lupaa edellyttävää taikka tämän lain 11 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua toimintaa harjoittavalta tiedot, jotka ovat välttämättömiä vieraslajiasetuksen ja tämän lain noudattamisen valvontaa varten.

Lupa- ja valvontavirastolla tai sen määräämällä virkamiehellä tai viranhaltijalla on oikeus tehtävänsä suorittamista varten:

- 1) kulkea toisen alueella;
  - 2) päästä paikkaan, jossa harjoitetaan vieraslajiasetuksen 8 tai 9 artiklan mukaista lupaa edellyttävää toimintaa taikka tämän lain 11 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua toimintaa;
  - 3) tehdä tarkastuksia ja tutkimuksia, suorittaa mittauksia ja ottaa näytteitä.
-

17 §

Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Lupa- ja valvontavirasto voi:

1) kieltää sitä, joka vieraslajiasetuksen 7 artiklan 1 kohdan taikka tämän lain tai sen nojalla annetun säännöksen tai määräyksen vastaisesti pitää hallussaan, kasvattaa, kuljettaa, saattaa markkinoille, välittää taikka myy tai muutoin luovuttaa unionin luetteloon kuuluvan tai kansallisesti merkityksellisen haitallisen vieraslajin, jatkamasta tai toistamasta mainittujen säännösten vastaista menettelyä;

2) määrätä sen, joka tahallaan tai huolimattomuudesta päästää ympäristöön unionin luetteloon kuuluvan tai kansallisesti merkityksellisen haitallisen vieraslajin, hävittämään ympäristöön päässeeseen lajin esiintymän;

3) määrätä sen, joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo 3 §:n 1 momentissa säädettyä ympäristöön päästämisen kieltoa, hävittämään kiellon rikkomisen seurauksena ympäristöön päässeeseen lajin esiintymän;

4) määrätä kiinteistön omistajan tai haltijan täyttämään 4 §:ssä säädetyn velvollisuutensa;

5) määrätä toimijan täyttämään 5 §:ssä säädetyn velvollisuutensa.

Lupa- ja valvontaviraston on 1 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettua määräystä antaessaan määrättävä myös siitä, millä tavalla vieraslajina tai haitallisena vieraslajina pidettävä lintu- tai nisäkäslaji on hävitettävä.

Lupa- ja valvontaviraston on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, 1 momentin nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Jollei 1 momentissa tarkoitettu asia ole tullut vireille Lupa- ja valvontaviraston aloitteesta, asian voi panna kirjallisesti vireille kunta tai kuntayhtymä, jonka toimialueella rikkomus tai

laiminlyönti ilmenee tai jonka alueelle rikkomuksesta tai laiminlyönnistä aiheutuvat vaikutukset voivat ulottua, sekä asiassa yleistä etua valvova viranomainen tai muu julkista hallintotehtävää hoitava.

18 §

Takavarikointi ja hävittäminen

Lupa- ja valvontavirasto tai sen määräämä virkamies tai viranhaltija voi määrätä vieraslaji-asetuksen taikka tämän lain tai sen nojalla annetun säännöksen tai määräyksen vastaisesti hallussa pidetyn haitallisen vieraslajin takavarikoitavaksi ja hävitettäväksi.

---

19 §

Muutoksenhaku

Lupa- ja valvontaviraston päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

---

20 §

Ilmoitus esitutkintaviranomaiselle

Jos Lupa- ja valvontavirastolla on todennäköisiä perusteita epäillä 21 §:ssä tarkoitetun teon tapahtuneen, sen on ilmoitettava asiasta poliisille tai Tullille esitutkintaa varten. Ilmoitus saadaan kuitenkin jättää tekemättä, jos teko on olosuhteet huomioon ottaen vähäinen eikä yleinen etu vaadi asian tarkempaa selvittämistä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 . .
_____

#.

Laki

yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain (1188/2014) 4 §:n 4 momentti, 5, 7 ja 13 §, 15 §:n 1 ja 2 momentti, 18 ja 19 §, 20 §:n 1 momentti, 21 §:n 1 momentti, 22 §:n 1 momentti, 27 §:n 1 momentti, 28 §:n 1 momentti, 28 a, 36 ja 38 §, 49 §:n 25 kohta, 65 §:n 1 momentti, 69 §:n 2 momentti sekä 69 a §:n 8 ja 12 kohta,
sellaisina kuin niistä ovat, 4 §:n 4 momentti, 18 §, 21 §:n 1 momentti ja 22 §:n 1 momentti laissa 208/2018, 7 ja 13 §, 20 §:n 1 momentti, 28 a ja 38 §, 49 §:n 25 kohta, 65 §:n 1 momentti,

69 §:n 2 momentti ja 69 a §:n 8 ja 12 kohta laissa 874/2022 sekä 15 §:n 1 ja 2 momentti laissa 1017/2018 seuraavasti:

4 §

Maa- ja metsätalousministeriö

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan noudattamisen valvontaan liittyvien ohjaus- ja koordinoititehtävien siirtämisestä elinvoimakeskukselle.

5 §

Elinvoimakeskus

Elinvoimakeskus ja Rajavartiolaitos vastaavat Euroopan unionin yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevien säädösten ja päätösten noudattamisen valvonnasta kalastustoiminnassa. Elinvoimakeskus valvoo yhteiseen kalastuspolitiikkaan liittyvien kalastusta, saalista, kalan kuljetusta ja kalakauppaa koskevien ilmoitusvelvollisuuksien noudattamista ja vastaa ilmoitusten tallentamisesta jäljempänä 5 luvussa tarkoitettuihin rekistereihin.

Elinvoimakeskus valvoo yhteistyössä Tullin kanssa neuvoston LIS-asetuksen ja komission LIS-asetuksen säännösten noudattamista kalatuotteita maahan tuotaessa ja maasta vietäessä. Elinvoimakeskus on neuvoston LIS-asetuksen 15 artiklassa, 16 artiklan 1 kohdassa sekä 17, 18 ja 21 artiklassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen, ja se antaa mainitun asetuksen 15 ja 18 artiklassa edellytetyn kalatuotteiden maahantuontia ja maastavientiä koskevan varmennuksen ja hyväksynnän.

Elinvoimakeskus on neuvoston LIS-asetuksessa ja komission LIS-asetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen, joka myöntää ja peruuttaa komission LIS-asetuksen 9 artiklassa tarkoitetun hyväksytyin talouden toimijan todistuksen (*APEO-todistus*) ja vastaa hyväksytyin talouden toimijan toiminnan valvonnasta ja siihen liittyvästä yhteistyöstä Euroopan unionin toimielinten ja muiden valtioiden kanssa. Neuvoston LIS-asetuksen 16 artiklassa ja komission LIS-asetuksen 9–30 artiklassa säädetään hyväksytyin talouden toimijan asemasta, APEO-todistuksesta, todistuksen haku- ja myöntämismenettelystä, hyväksymisen edellytyksistä, hyväksytyin talouden toimijan tehtävistä, toiminnan valvonnasta ja toiminnan keskeyttämisestä.

7 §

Ruokavirasto, Lupa- ja valvontavirasto ja kunnalliset elintarvikevalvontaviranomaiset

Ruokaviraston, Lupa- ja valvontaviraston ja kunnallisten elintarvikevalvontaviranomaisten kalastus- ja vesiviljelytuotteiden jäljitettävyyttä ja kuluttajille annettavia tietoja koskevasta valvonnasta säädetään elintarvikelaissa (297/2021). Jäljitettävyydestä ja kuluttajille annettavista tiedoista säädetään neuvoston valvonta-asetuksessa ja komission valvonta-asetuksessa.

13 §

Kalastuslupan tilapäinen peruuttaminen

Elinvoimakeskuksella ja Rajavartiolaityksellä on oikeus peruuttaa toimijalle myönnetty kalastuslupa tilapäisesti, jos on perusteltua syytä epäillä, että toimija on syyllistynyt 7 luvussa

tarkoitettuun vakavaan rikkomukseen ja että hän jatkaa lain vastaista toimintaansa. Päätös on voimassa, kunnes Ruokavirasto on käsitellyt asian tai samaa tekoa koskeva rikosoikeudellinen rangaistus on määrätty tai tuomittu, kuitenkin enintään 60 päivää sen antamisesta. Päätös voidaan panna täytäntöön, vaikka se ei olisi lainvoimainen, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

15 §

Moottoritehon mittaaminen

Elinvoimakeskus, Rajavartiolaitos tai Liikenne- ja viestintävirasto voi määrätä, että kalastusalueksen moottoriteho on mitattava, jos kalastuslisenssissä ja moottorin valmistajan antamassa moottoritehotodistuksessa mainittu enimmäisteho eivät vastaa toisiaan tai jos on perusteltua syytä olettaa, että kalastusalueksen moottoriteho ylittää kalastuslisenssissä mainitun moottoritehon.

Edellä tarkoitettu valvontaviranomainen voi asettaa määräajan, jonka kuluessa moottoriteho tulee mitata ja sitä koskeva todistus toimittaa määräyksen antaneelle valvontaviranomaiselle. Jos valvontaviranomainen ei ole saanut asettamassaan määräajassa hyväksyttävää todistusta moottoritehosta, elinvoimakeskus voi valvontaviranomaisen pyynnöstä peruuttaa kalastusalueksen kalastuslisenssin toistaiseksi, kuitenkin enintään siihen saakka, kunnes viranomaiselle toimitetaan asianmukainen moottoritehotodistus.

---

18 §

Vapautukset eräistä velvoitteista

Elinvoimakeskus myöntää kalastuslisenssinhaltijan hakemuksesta vapautuksen velvollisuudesta ottaa käyttöön satelliittiseurantajärjestelmä tai varustaa alus kadonneen pyydyksen talteenoton mahdollistavilla laitteilla. Vapautus myönnetään sellaiselle Suomen lipun alla purjehtivalle vähintään 12 metriä mutta alle 15 metriä pitkälle kalastusaluekselle, joka harjoittaa toimintaansa yksinomaan Suomen aluevesillä tai joka ei ole merellä koskaan pidempää kuin 24 tuntia laskettuna lähtöhetkestä satamaan paluuseen.

Elinvoimakeskus peruuttaa viipymättä vapautuksen, jos sen myöntämisperusteet eivät enää ole olemassa. Kalastuslisenssinhaltija on velvollinen ilmoittamaan hyvissä ajoin etukäteen elinvoimakeskukselle, jos kalastusalueksen kalastusalue tai kalastusaika muuttuu niin, että vapautus tulee peruuttaa.

19 §

LIS-kalastuksesta peräisin olevien kalastustuotteiden hävittäminen

Maahantuotava tai maastavietävä kalastustuote tai saalis hävitetään saalistodistuksen hyväksymistä tai varmentamista hakeneen kustannuksella, jos kalastustuote tai saalis on peräisin kalastuksesta, joka on lainvoimaisella päätöksellä todettu olevan neuvoston LIS-asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua kalastusta (*LIS-kalastus*). Hävittämistä koskevan päätöksen tekee elinvoimakeskus samalla, kun se tekee saalistodistuksen hyväksymistä tai varmentamista koskevan päätöksen.

20 §

Ilmoituksia vastaanottava viranomainen, määräajan laskeminen ja tarkemmat määräykset

Neuvoston valvonta-asetuksen 14 ja 15 artiklassa tarkoitettu kalastuspäiväkirja, 21 ja 22 artiklassa tarkoitettu jälleenlaivausilmoitus, 23 ja 24 artiklassa tarkoitettu purkamisilmoitus, 28 artiklassa tarkoitettu pyyntiponnistusilmoitus, 62–64 artiklassa tarkoitettu myynti-ilmoitus, 66 ja 67 artiklassa tarkoitettu haltuunottoilmoitus ja 68 artiklassa tarkoitettu kuljetusasiakirja toimitetaan Suomessa elinvoimakeskukselle. Neuvoston valvonta-asetuksen 17 artiklassa tarkoitettu ennakoilmoitus ja tämän lain 20 a §:ssä tarkoitettu lohenkalastusta koskeva ennakoilmoitus tehdään kalastuksenseurantakeskukselle.

---

21 §

Alle kymmenmetrisen kalastusaluksen kalastuskiintiöjärjestelmään kuuluvia kalalajeja koskevat saalisilmoitukset

Kokonaispituudeltaan alle kymmenen metriä pitkän kalastusaluksen päällikön tai hänen valtuuttamansa tulee 48 tunnin kuluessa saaliin purkamisen päättymisestä ilmoittaa saamansa lohisaalet kappalemäärittäin ja kilogrammoittain sekä muiden kalastuskiintiöjärjestelmään kuuluvien kalalajien saaliit kilogrammoittain elinvoimakeskukselle.

---

22 §

Alle kymmenmetrisen kalastusaluksen muita kuin kalastuskiintiöjärjestelmään kuuluvia kalalajeja koskevat saalisilmoitukset

Kokonaispituudeltaan alle kymmenen metriä pitkän kalastusaluksen päällikön tai hänen valtuuttamansa tulee antaa vähintään kalenterikuukausittain seuraavan kalenterikuukauden 20 päivään mennessä ilmoitus kyseisellä kalastusaluksella saaduista kaikista muista kuin 21 §:n mukaisesti ilmoitettavista saaliista elinvoimakeskukselle.

---

27 §

Ilmoitus kalastuspäiväkirjan, jälleenlaivaus- ja purkuilmoituksen ja saalisilmoituksen allekirjoittajista

Kalastuslisenssinhaltijan tulee ilmoittaa kirjallisesti elinvoimakeskukselle niiden henkilöiden henkilö- ja yhteystiedot, jotka ovat oikeutettuja allekirjoittamaan kalastuspäiväkirjan, jälleenlaivaus- ja purkamisilmoituksen tai antamaan niitä vastaavat sähköiset ilmoitukset tai 21 ja 22 §:ssä tarkoitettut saalisilmoitukset kalastuslisenssinhaltijan kalastusaluksen pyytämistä saaliista. Ilmoituksesta on käytävä ilmi ilmoituksen antoon oikeutetun aseman kalastuslisenssinhaltijan aluksessa tai liiketoiminnassa. Tiedot tallennetaan kalastusalusrekisteriin.

---

28 §

Ensioitajaksi ilmoittautuminen

Jokaisen, joka ostaa suoraan kalastusalukselta tai kaupallista kalastusta harjoittavalta merialueelta pyydettyjä kalansaaliita taikka tällaisista saaliista kalastuksenharjoittajan itse valmistamia kalastustuotteita, on ilmoitettava neuvoston valvonta-asetuksen 59 artiklassa tarkoitettuun

elinvoimakeskuksen pitämään kalastustuotteiden ensiostajarekisteriin. Poikkeuksesta rekisteröitymisvelvollisuudesta säädetään neuvoston valvonta-asetuksen 59 artiklan 3 kohdassa.

---

28 a §

Kuljetusasiakirja

Jos neuvoston valvonta-asetuksen 68 artiklassa tarkoitettu kalastustuote kuljetetaan saaliin kalastaneen lukuun, kuljetusasiakirja voidaan toimittaa elinvoimakeskukselle neuvoston valvonta-asetuksen 23 tai 24 artiklan mukaisen purkamisilmoituksen tai 21 §:n mukaisen ilmoituksen yhteydessä. Jos kalastustuote kuljetetaan ostajan lukuun, kuljetusasiakirja voidaan toimittaa neuvoston valvonta-asetuksen 62–64 artiklassa tarkoitetun myynti-ilmoituksen yhteydessä. Kuljetusasiakirja voidaan toimittaa myös neuvoston valvonta-asetuksen 66 tai 67 artiklassa tarkoitetun haltuunottoilmoituksen yhteydessä. Kuljettaja vastaa tällöinkin siitä, että kuljetusasiakirja saapuu määräajassa elinvoimakeskukselle.

Poiketen siitä, mitä neuvoston valvonta-asetuksen 68 artiklassa säädetään, kuljetettaessa Suomessa kokonaispituudeltaan enintään 12-metrisestä kalastusaluksesta kuljetusvälineeseen lastattuja saaliita tai tällaisista saaliista peräisin olevia kalastustuotteita enintään 20 kilometrin päähän purkamispaikasta, niiden mukana ei tarvitse olla neuvoston valvonta-asetuksen 68 artiklan mukaista kuljetusasiakirjaa eikä kuljetusasiakirjaa tarvitse toimittaa elinvoimakeskukselle.

36 §

Saalistodistusrekisteri

Saalistodistusrekisteriin tallennetaan neuvoston LIS-asetuksen 12 artiklassa tarkoitetut, elinvoimakeskukselle toimitetut saalistodistukset liitteineen sekä tiedot saalistodistusten perusteella myönnytyistä maahantuontia ja maastavientiä koskevista luvista ja lupien epäämisistä. Rekisteriin tallennetaan myös tiedot Euroopan unionin LIS-alusluetteloon merkityistä kalastusaluksista ja niistä kolmansista maista, joiden tiedot komissio on julkaissut neuvoston LIS-asetuksen 35 artiklan mukaisesti.

Elinvoimakeskus käyttää saalistodistusrekisteriin tallennettuja tietoja hyväksyessään ja varmentaessaan saalistodistuksia sekä vastatessaan Euroopan komission tai Euroopan unionin jäsenvaltioiden saalistodistusjärjestelmän toimeenpanoa koskeviin tiedusteluihin ja tietopyyntöihin. Maa- ja metsätalousministeriö käyttää tietoja neuvoston ja komission LIS- ja valvonta-asetuksissa tarkoitetun keskinäisen avunannon edellyttämiin tehtäviin.

38 §

Yhteisrekisterinpitäjät

Elinvoimakeskus, Rajavartiolaitos ja maa- ja metsätalousministeriö ovat 30–35 §:ssä tarkoitettujen rekisterien yhteisrekisterinpitäjiä. Elinvoimakeskus, Tulli ja maa- ja metsätalousministeriö ovat 36 §:ssä tarkoitetun rekisterin yhteisrekisterinpitäjiä.

Maa- ja metsätalousministeriö käyttää rekistereitä yhteisen kalastuspolitiikan toimeenpanoon liittyvien raportointi- ja valvontavelvoitteiden täyttämiseen sekä ohjaa tietojärjestelmän kehittämistä, rekisterien ylläpitoa ja rekisterien pitoa. Elinvoimakeskus ja Rajavartiolaitos käyttävät rekistereitä hoitaessaan lakisääteisiä valvonta- ja raportointitehtäviään. Tulli käyttää 36 §:ssä tarkoitettua saalistodistusrekisteriä tehdessään kalastustuotteiden maahantuloa ja maastavientiä koskevia päätöksiä.

Elinvoimakeskus huolehtii 30–36 §:ssä tarkoitettujen rekistereiden tietoaineiston yleisen tietosuoja-asetuksen 25 artiklassa tarkoitetusta tietosuojasta, 32 artiklassa tarkoitetusta käsittelyn turvallisuudesta, 35 artiklassa tarkoitetusta tietosuoja koskevasta vaikutustenarvioinnista, 36 artiklassa tarkoitetusta ennakko-kuulemisesta ja 12 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista rekisterinpitäjän velvollisuuksista ja muista sellaisista yleisessä tietosuoja-asetuksessa säädetyistä rekisterinpitäjän velvollisuuksista, jotka koskevat käytettävän tietojärjestelmän ja tietoaineiston tietoturvallisuutta. Muut 1 momentissa mainitut yhteisrekisterinpitäjät vastaavat muista kuin edellä mainituista tietosuoja-asetuksessa tarkoitetuista rekisterinpitäjän velvollisuuksista 30–36 §:ssä tarkoitettuihin rekistereihin tallentamiensa tietojen osalta. Elinvoimakeskus on tietosuoja-asetuksen 26 artiklan tarkoittama rekisteröidyn yhteispiste.

49 §

Rikkomukset

Ruokavirasto määrää rikkomusmaksun sille, joka:

---

25) laiminlyö täyttää ja toimittaa elinvoimakeskukselle asianmukaisesti neuvoston valvonta-asetuksen 66 tai 67 artiklassa tarkoitetut haltuunottoilmoitukset;

---

65 §

Rikkomusrekisterin yhteisrekisterinpitäjät

Maa- ja metsätalousministeriö, Ruokavirasto, Rajavartiolaitos, elinvoimakeskus ja kunnalliset elintarvikevalvontaviranomaiset ovat rikkomusrekisterin yhteisrekisterinpitäjiä. Rajavartiolaitos, elinvoimakeskus ja kunnalliset elintarvikeviranomaiset tallentavat rikkomusrekisteriin ne havaitsemaansa epäiltyä rikkomusta ja epäiltyä vakavaa rikkomusta koskevat tiedot, jotka ovat tarpeen epäillyn rikkomuksen tai vakavan rikkomuksen käsittelemiseksi Ruokavirastossa. Ruokavirasto tallentaa rikkomusrekisteriin tiedot, jotka liittyvät asian käsittelyyn Ruokavirastossa ja asiasta tehtyyn päätökseen. Maa- ja metsätalousministeriö käyttää rekisteriä yhteisen kalastuspolitiikan toimeenpanoon liittyvien raportointivelvoitteiden täyttämiseen sekä ohjaa tietojärjestelmän kehittämistä, rekisterien ylläpitoa ja rekisterien pitoa.

---

69 §

Tietojen luovuttaminen rekistereistä

Tietojen luovutuksesta päättää edellä 64 §:ssä tarkoitetun rikkomusrekisterin osalta Ruokavirasto ja 30–36 §:ssä tarkoitettujen rekistereiden osalta elinvoimakeskus. Ennen tietojen luovuttamista tietoja luovuttavan on varmistuttava siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

69 a §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Tässä laissa tarkoitetuista rekistereistä voidaan salassapitosäännösten estämättä luovuttaa käyttötarkoituksen kannalta välttämättömiä tietoja:

8) elinvoimakeskukselle yhteisen kalastuspolitiikan noudattamisen valvontaan;

12) kaupallisen kalastuksen vakuutustuesta annetun lain 19 §:ssä tarkoitettulle elinvoimakeskukselle vakuutustuen takaisinperintää varten;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . .

#.

Laki

yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman hallinnoinnista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman hallinnoinnista annetun lain (1324/2022) 6 §:n 1 momentti, 7 §:n 1 momentti, 8 §:n 2 momentti, 11 §:n 1 momentti ja 18 §:n 1 momentti seuraavasti:

6 §

Alueellinen maaseudun kehittämissuunnitelma

Alueellisten tavoitteiden asettamiseksi ja niitä koskevien toimenpiteiden valmistelemiseksi laaditaan suunnitelma-asetuksen 69 artiklan 1 kohdan d, e, g ja h alakohdan mukaisista toimenpiteistä alueelliset maaseudun kehittämissuunnitelmat. Alueellisten kehittämissuunnitelmien laatimisesta vastaavat elinvoimakeskukset kukin toimialueellaan. Elinvoimakeskuksen ja paikallisen toimintaryhmän välisessä yhteistyöasiakirjassa määritellään tukikelpoinen alue.

7 §

Paikallinen kehittämisstrategia

Paikallisten tavoitteiden asettamiseksi ja niitä koskevien toimenpiteiden valmistelemiseksi laaditaan yleisasetuksen 32 artiklan mukaiset paikalliset kehittämisstrategiat. Paikallisten kehittämisstrategioiden laatimisesta vastaavat paikalliset toimintaryhmät. Elinvoimakeskuksen ja paikallisen toimintaryhmän välisessä yhteistyöasiakirjassa määritellään tukikelpoinen alue.

8 §

Yhteistyö

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa suunnitelman yhteensovittamisesta muiden suunnitelmien ja ohjelmien ja rahoitusvälineiden kanssa. Elinvoimakeskukset vastaavat alueellisten maaseudun kehittämissuunnitelmien sekä suunnitelmaan sisältyvien alueellisten tukitoimien toimeenpanon yhteensovittamisesta muiden alueella toteutettavien ohjelmien, suunnitelmien ja kehittämistoimenpiteiden kanssa. Paikallisten kehittämisstrategioiden yhteensovittamisesta muiden paikallisten ohjelmien, paikallisten suunnitelmien ja kehittämistoimenpiteiden kanssa vastaavat paikalliset toimintaryhmät yhteistyössä alueen elinvoimakeskuksen kanssa.

---

11 §

Välittävä toimielin

Välittäviä toimielimiä ovat Ruokavirasto, Ahvenanmaan valtionvirasto, elinvoimakeskukset sekä kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset.

---

18 §

Tekninen apu

Teknistä apua voidaan käyttää suunnitelma-asetuksen 125 artiklan mukaisiin toimiin maa- ja metsätalousministeriössä, Ruokavirastossa, maaseutuverkostossa sekä elinvoimakeskuksissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

lannoitelain 23 ja 38 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lannoitelain (711/2022) 23 § ja 38 §:n 4 momentti
seuraavasti:

23 §

Elinvoimakeskus

Elinvoimakeskukset valvovat Ruokaviraston ohella lannoitevalmisteita toimialueellaan.

38 §

Jos asia ei siedä viivytystä, Ruokaviraston lisäksi myös elinvoimakeskus voi määrätä lannoitevalmiste-erää koskevan kiellon väliaikaisesti. Väliaikainen kiello on saatettava viivytyksettä Ruokaviraston ratkaistavaksi. Kiello raukeaa, jos Ruokavirasto ei ole tehnyt 1 momentissa tarkoitettua päätöstä kahden viikon kuluessa kiellon antamisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

luopumiseläkelain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luopumiseläkelain (16/1974) 16 §:n 3 momentti sellaisena kuin se on laissa 1459/2009 seuraavasti:

16 §

Elinvoimakeskusten ja kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisten asiana on eläkelaitoksen ohella valvoa, että luopumiseläkkeensaaja pidättyy tässä laissa tarkoitettulla tavalla maatalouden harjoittamisesta ja että 6 §:n 2 momentissa, 8 §:n 2 momentissa ja 12 a §:n 1 momentissa tarkoitettut sitoumukset täytetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

metsälain 7 a ja 14 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan metsälain (1093/1996) 7 a §:n 3 momentti ja 14 b §, sellaisina kuin ne ovat, 7 a §:n 3 momentti laissa 1085/2013 ja 14 b § laissa 1478/2009, seuraavasti:

7 a §

Maanomistajan ja metsäkeskuksen ilmoitusvelvollisuus

Metsäkeskuksen on ilmoitettava välittömästi vastaanottamastaan metsänkäyttöilmoituksesta Lupa- ja valvontavirastolle, jos ilmoituksen mukaista käsittelyaluetta tai osaa siitä koskee 2 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettu päätös.
-----

14 b §

Menettely liito-oravailmoituksesta

Jos metsäkeskukselle saapunut metsänkäyttöilmoitus kohdistuu Lupa- ja valvontaviraston metsäkeskukselle toimittamassa asiakirjassa mainittuun liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkaan, metsäkeskuksen on välittömästi ilmoitettava tästä Lupa- ja valvontavirastolle, maanomistajalle sekä tiedossaan olevalle maanomistajan edustajalle ja metsänhakkuuoikeuden haltijalle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 . . _____

#.

Laki

metsästyslain 23 ja 88 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan metsästyslain (615/1993) 23 § ja 88 §:n 4 momentti,
sellaisina kuin ne ovat, 23 § laissa 79/2021 sekä 88 §:n 4 momentti laissa 1469/2009, seuraavasti:

23 §

Metsästyksen rajoittaminen yleisen turvallisuuden vuoksi

Jos yleisen turvallisuuden kannalta on erityisen tärkeää, Lupa- ja valvontavirasto voi määräajaksi tietyllä alueella kieltää metsästyksen tai rajoittaa sitä. Ennen kiellon tai rajoituksen määrittämistä on metsästysoikeuden haltijaa ja alueen omistajaa kuultava.

Lupa- ja valvontaviraston tulee kumota 1 momentissa tarkoitettu kiello tai rajoitus ennen määräajan päättymistä, jos kiellon tai rajoituksen voimassapitämiseen ei enää ole tarvetta.

88 §

Lain noudattamisen valvonta

Jos tähän lakiin tai sen nojalla annettuun säännökseen tai määräykseen perustuva velvollisuus laiminlyödään, Lupa- ja valvontavirasto voi valvontaviranomaisen tai tässä laissa tarkoitetun yhteisön ilmoituksesta taikka sen hakemuksesta, jonka oikeutta tai etua asia koskee, määrätä laiminlyöjän täyttämään velvollisuutensa sakon uhalla tai sillä uhalla, että tekemättä jätetty teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . .

#.

Laki

patoturvallisuuslain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan patoturvallisuuslain (494/2009) 5 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1511/2009, sekä
muutetaan 5 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1511/2009, seuraavasti:

5 §

Viranomaiset

Tässä laissa tarkoitettuna patoturvallisuusviranomaisena toimii patoturvallisuusasioissa toimivaltainen xxx elinvoimakeskus.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . .

#.

Laki

poronhoitolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan poronhoitolain (848/1990) 6 §:n 3 momentti, 8 §:n 1 momentti, 14 §:n 1 momentti, 28 §:n 2 ja 3 momentti, 39 § a §:n 3 momentti sekä 48 ja 52 §, sellaisena kuin ne ovat, 6 §:n 3 momentti, 8 §:n 1 momentti, 14 §:n 1 momentti, 28 §:n 2 ja 3 momentti sekä 48 ja 52 § laissa 1466/2009 ja 39 § a §:n 3 momentti laissa 979/2016, seuraavasti:

515

6 §

Paliskunta

Paliskuntien toimialueiden rajat vahvistaa Ruokavirasto. Paliskuntien välinen esteita katsotaan kuitenkin paliskuntien rajaksi. Paliskunnan kotipaikka on siinä kunnassa, johon sen alue tai suurin osa siitä kuuluu.

8 §

Paliskunnan perustaminen

Paliskunta perustetaan kokouksessa, joka pidetään Ruokaviraston määräämänä aikana paliskunnan toimialueen rajojen tultua vahvistetuiksi. Kaikilla niillä poronomistajilla, joiden poroja paliskunnan alueella hoidetaan, on oikeus osallistua kokoukseen. Kokoukseen sovelletaan muutoin, mitä 13–15 §:ssä säädetään. Kokouksen kutsuu kuitenkin koolle Ruokaviraston määräämä henkilö.

14 §

Paliskunnan kokouksen koollekutsuminen

Paliskunnan kokouksen kutsuu koolle paliskunnan hallitus ilmoituksella, joka on julkaistava paliskunnan alueella leviävässä sanomalehdessä vähintään seitsemän päivää ennen kokousta. Lisäksi on paliskunnan hallituksen kutsuttava paliskunnan kokous koolle, milloin paliskunnan osakkaat, jotka omistavat vähintään kymmenen prosenttia paliskunnan osakkaiden lukuporoista, sitä tietyn asian ratkaisemiseksi vaativat. Jos kokousta ei ole kutsuttu koolle kuukauden kuluessa siitä, kun vaatimus todistettavasti esitettiin, Ruokavirasto voi oikeuttaa vaatimuksen esittäjän kutsumaan kokouksen koolle.

28 §

Poroerotusten suorittaminen

Milloin jäkälän jäätymisen tai muun tärkeän syyn vuoksi poroerotusten pitäminen jonakin vuonna aiheuttaa paliskunnalle kohtuutonta haittaa, Ruokavirasto voi vapauttaa paliskunnan poroerotusten pitämisestä. Porojen määräksi katsotaan tällöin edellisenä vuonna selvitetty poromäärä.

Jos paliskunta laiminlyö tarvittavien poroerotusten pitämisen, voi Ruokavirasto hakemuksesta oikeuttaa jonkin muun paliskunnan suorittamaan ne laiminlyöntiin syyllystyneen paliskunnan kustannuksella.

39 a §

Valtakunnan rajalle rakennettava esteita

Valtakunnan rajalle rakennettu esteaita kuuluu Suomen valtiolle, joka vastaa aidan rakentamisesta ja ylläpidosta. Määrärahan tähän myöntää XX elinvoimakeskus. Valtion edustajalla on oikeus käyttöoikeuden perusteella liikkua alueella esteaidan rakentamista ja kunnossapitoa varten.

48 §

Paliskuntain yhdistyksen toiminnan rahoitus

Valtion tulo- ja menoarviossa on vuosittain osoitettava määräraha Paliskuntain yhdistyksen käytettäväksi sille tämän lain mukaan kuuluvien tehtävien suorittamiseen. Määrärahan myöntää XX elinvoimakeskus.

52 §

Valvonta

Ruokavirasto valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista ja täytäntöönpanoa.

Jos paliskunta tahallaan laiminlyö noudattaa sen toimintaa koskevia säännöksiä tai määräyksiä, tulee Ruokaviraston sakon uhalla tai uhalla, että tekemättä jätetty työ suoritetaan paliskunnan kustannuksella, määrätä oikaistavaksi se, mitä oikeudettomasti on tehty tai laiminlyöty.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

rehulain 27 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rehulain (1263/2020) 27 § seuraavasti:

27 §

Elinvoimakeskus

Elinvoimakeskukset valvovat Ruokaviraston ohella rehuja omalla toimialueellaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

riistahallintolain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan riistahallintolain (158/2011) 5 §:n 2 momentti seuraavasti:

5 §

Alueelliset riistaneuvostot

Alueelliset riistaneuvostot nimittää maa- ja metsätalousministeriö. Alueellisessa riistaneuvostossa on enintään kymmenen jäsentä. Alueelliseen riistaneuvostoon kuuluu kuusi 13 §:ssä tarkoitettua aluekokouksen esittämää jäsentä sekä maakuntaliiton edustaja, elinvoimakeskuksen edustaja, metsäkeskuksen edustaja sekä alueellisesti merkittävän maanomistajatahon edustaja. Kullakin jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen, jota koskevat samat säännökset kuin jäsentäkin. Maa- ja metsätalousministeriö nimittää puheenjohtajan sekä varapuheenjohtajan aluekokouksen esittämistä jäsenistä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 . .
_____

#.

Laki

riistavahinkolain 47 ja 50 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan riistavahinkolain (105/2009) 47 §:n 1 momentti ja 50 §,
sellaisina kuin ne ovat, 47 §:n 1 momentti laissa 36/2021 ja 50 § laissa 1510/2009, seuraavasti:

47 §

Muutoksenhaku

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen päätökseen saa vaatia oikaisua siltä elinvoimakeskukselta, jonka toimialueella asianomainen kunta sijaitsee.

---

50 §

Ruokaviraston valvontatehtävä

Ruokaviraston tehtävänä on suorittaa tämän lain noudattamisen valvonnassa tarpeellisia kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisten sekä metsäkeskusten tarkastuksia. Tarkempia säännöksiä tarkastusten toteuttamisesta voidaan antaa maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Ruokaviraston valvontatehtävään sovelletaan tällöin vastaavasti, mitä 49 §:ssä säädetään maa- ja metsätalousministeriön valvontatehtävästä.

Ruokavirasto voi käyttää apunaan tarvittaessa elinvoimakeskusten apua valvontatehtävänsä suorittamiseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . .

#.

Laki

siemenlain 23 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan siemenlain (600/2019) 23 §:n 1 momentti seuraavasti:

23 §

Valvontaviranomaiset ja sertifiointiviranomainen

Tämän lain täytäntöönpanosta sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa Ruokavirasto. Elinvoimakeskus valvoo siementen markkinointia toimialueellaan. Siementen maahantuontia valvoo Ruokaviraston ohella Tulli.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

taimiaineistolain 7 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

519

muutetaan taimiaineistolain (1205/1994) 7 a §, sellaisena kuin se on laissa 488/2020, seuraavasti:

7 a §

Valvontaviranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa Ruokavirasto, joka käyttää valvonnassa apunaan elinvoimakeskuksia.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

vesihuoltolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan vesihuoltolain (119/2001) 4 §:n 2 ja 4 momentti, 15 §:n 3 momentti, 15 b §:n 1 ja 3 momentti, 20 d §:n 1 momentti sekä 29 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat 4 §:n 2 momentti laissa 681/2014, 4 §:n 4 momentti, 15 §:n 3 momentti ja 20 d §:n 1 momentti laissa 1259/2022, 15 b §:n 1 ja 3 momentti laissa 290/2018 sekä 29 §:n 2 momentti laissa 1488/2009 seuraavasti:

4 §

Viranomaiset

Tämän lain mukaisia valvontaviranomaisia ovat toimialoillaan elinvoimakeskus sekä kunnan terveydensuojeluviranomainen ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Elinvoimakeskus ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen osallistuvat tarvittaessa toimialoillaan terveydensuojelulaissa tarkoitettuun vedentuotantoketjun riskienhallintaan tarvittavien ympäristötietojen kokoamiseen sekä riskienhallinnan toimenpiteiden tunnistamiseen.

15 §

Vesihuoltolaitoksen selvilläolo- ja tarkkailuvelvollisuus

Vesihuoltolaitoksen on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, kunnan terveydensuojeluviranomaiselle ja elinvoimakeskukselle 2 momentissa tarkoitetuissa raakavedestä tarkkailtavissa muuttujissa havaituista epätavallisista muutoksista.

15 b §

Vesihuollon häiriötilanteista ilmoittaminen

Vesihuoltolaitoksen, joka toimittaa vettä tai ottaa vastaan jätevettä vähintään 5 000 kuutiometriä vuorokaudessa, on ilmoitettava viipymättä elinvoimakeskukselle merkittävästä häiriöstä vesihuollossa. Jos häiriöstä ilmoittaminen on yleisen edun mukaista, elinvoimakeskus voi velvoittaa vesihuoltolaitoksen tiedottamaan asiasta tai vesihuoltolaitosta kuultuaan tiedottaa asiasta itse.

Elinvoimakeskus toimittaa 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tiedoksi maa- ja metsätalousministeriölle. Elinvoimakeskuksen on lisäksi arvioitava, koskeeko 1 momentissa tarkoitettu häiriö muita Euroopan unionin jäsenvaltiota, ja ilmoitettava häiriöstä tarvittaessa jäsenvaltion asianomaiselle viranomaiselle.

20 d §

Vesihuollon tukijärjestelmä

Suomen ympäristökeskus ylläpitää vesihuollon tietojärjestelmää yhteistyössä elinvoimakeskuksen kanssa.

29 §

Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Kuntaan kohdistuvan kiellon tai määräyksen antaa elinvoimakeskus.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . .

#.

Laki

yhteisäluelain 18, 31 a ja 33 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yhteisäluelain (758/1989) 18 §:n 3 momentti, 31 a §:n 2 ja 3 momentti sekä 33 §, sellaisina kuin ne ovat 18 §:n 3 momentti laissa 99/2014, 31 a §:n 2 ja 3 momentti laissa 915/2011, sekä 33 § laissa 918/2013, seuraavasti:

18 §

Osakaskunnan säännöt ja sääntöjen muutos on alistettava Lupa- ja valvontaviraston vahvistettaviksi, ja ne tulevat voimaan, kun vahvistamispäätös on saanut lainvoiman. Lupa- ja valvontaviraston on vahvistettava säännöt, jos ne ovat lain mukaiset eikä niistä aiheudu vahinkoa osakkaalle. Kun osakaskunnan kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa Lupa- ja valvontaviraston tehtävät kuuluvat Ahvenanmaan valtionvirastolle.

31 a §

Edellä 1 momentissa tarkoitettu korvaus maksetaan järjestäytymättömän osakaskunnan osakkeille, jos osakkaat ovat tiedossa ja jos korvaus on merkittävä. Korvaus maksetaan kuitenkin järjestäytymättömälle osakaskunnalle, jos korvaus on vähäinen taikka osakassuhteiden selvittämisen tai maksujen suorittamisen kustannukset maksettavan korvauksen määrään verrattuna ovat ilmeisen suuret. Jollei osakaskunta ole tehnyt päätöstä siitä, miten korvaus on sille maksettava, korvaus talletetaan Lupa- ja valvontavirastoon, tai kun osakaskunnan kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, Ahvenanmaan valtionvirastoon. Jos talletettua korvausta ei nosteta 14 päivän kuluessa, Lupa- ja valvontaviraston tai Ahvenanmaan valtionviraston on talletettava korvaussumma pankkiin sitä varten perustettavalle tilille ja tallettamisessa noudatetaan, mitä rahan, arvo-osuuskien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetussa laissa (281/1931) säädetään.

Talletettu korvaus on maksettava osakaskunnalle sen jälkeen, kun osakaskunta on järjestäytynyt taikka kokouksessaan päättänyt korvauksen nostamisesta sekä valinnut tehtävän hoitamista varten asiamiehen. Ennen kuin korvaus on maksettu osakaskunnalle, Lupa- ja valvontaviraston tai Ahvenanmaan valtionviraston on maksettava korvaussummasta järjestäytymättömän osakaskunnan osakkaalle kuuluva osuus, jos osakas esittää luotettavan selvityksen osuutensa suuruudesta.

33 §

Osakaskunnan säännöistä on lähetettävä Maanmittauslaitokselle ja Lupa- ja valvontavirastolle tai, kun osakaskunnan kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, Ahvenanmaan valtionvirastolle ote, josta ilmenevät 18 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut tiedot. Samoin Maanmittauslaitokselle, Lupa- ja valvontavirastolle ja Ahvenanmaan valtionvirastolle on lähetettävä tiedot hoitokunnan puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta tai toimitsijasta ja hänen varamiehestään sekä heidän osoitteistaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

yhteismetsälain 37 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yhteismetsälain (109/2003) 37 §, sellaisena kuin se on laissa 1491/2009, seuraavasti:

37 §

522

Pantinhaltijan aseman turvaaminen

Jos yhteismetsästä luovutetaan alue tai yhteismetsä myydään ja toimenpiteen vuoksi yhden tai useamman osakaskiinteistön arvo merkittävästi alenee, on osakaskunnan talletettava tällaiselle kiinteistölle kuuluva osuus kauppahinnasta korkoineen Lupa- ja valvontavirastoon, jos kiinteistöön kohdistuu panttisaamisia. Lohkomistoimituksessa on toimitusmiesten päätettävä, minkä kiinteistöjen osalta kauppahinta on talletettava. Kauppahintaa ei saa jakaa ennen toimitusmiesten ratkaisua.

Panttioikeuden tai kirjatun eläkeoikeuden haltijalla on talletettuun kauppahintaan sama oikeus kuin hänellä on osakaskiinteistöön. Jollei osakaskiinteistön omistaja voi näyttää edellä mainittujen oikeudenhaltijoiden antaneen lupaa talletetun kauppahinnan nostamiseen, Lupa- ja valvontaviraston on jaettava varat niin kuin kiinteän omaisuuden kauppahinnan jakamisesta säädetään ulosottokaarissa (705/2007).

Yhteismetsästä lunastetusta alueesta suoritettuun korvaukseen sovelletaan, mitä edellä 1 ja 2 momentissa säädetään kauppahinnasta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 . . _____

LVM:n lait alkavat

#.

Laki

ilmailulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ilmailulain (864/2014) 76 §:n 4 momentti, 80 §:n 1 momentti, 81 b §:n 1 momentti ja 181 a §, sellaisina kuin niistä ovat 76 §:n 4 momentti laissa 965/2018 sekä 81 b §:n 1 momentti ja 181 a § laissa 1327/2021, seuraavasti:

76 §

Lentopaikkojen ja muiden alueiden käyttö

Jos lentoturvallisuus, liikenteen sujuvuus, maanpuolustukselliset syyt, elinkeinon harjoittaminen tai haitallisten ympäristövaikutusten ehkäisy niin vaativat, Liikenne- ja viestintävirasto voi

kieltää muun kuin lentopaikan käytön tai rajoittaa 2 momentissa tarkoitettun alueen käyttöä ilma-alusten lentoonlähtöön ja laskeutumiseen. Liikenne- ja viestintäviraston on kuultava Lupa- ja valvontavirastoa, asianomaista elinvoimakeskusta sekä tarpeen mukaan muita viranomaisia, jos kiellon tai rajoituksen syy on muu kuin lentoturvallisuus tai liikenteen sujuvuus.

80 §

Rakentamislupa-asian käsittelyyn liittyvä kuulemismenettely

Ennen lentopaikan rakentamisluvan myöntämistä on asianomaiselle kunnalle sekä asian laadun mukaan puolustusministeriölle, ympäristöministeriölle, Lupa- ja valvontavirastolle, elinvoimakeskukselle ja maakunnan liitolle varattava tilaisuus antaa lausuntonsa asiasta.

---

81 b §

Rakentamislupaa koskevan päätöksen tiedoksianto ja päätöksestä tiedottaminen

Jos hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä, Liikenne- ja viestintäviraston on annettava rakentamislupaa koskeva päätös tiedoksi julkisella kuulutuksella noudattaen hallintolain 62 a §:ää. Rakentamisluvan myöntämistä koskevasta päätöksestä on lisäksi ilmoitettava kunnalle, Lupa- ja valvontavirastolle ja maakunnan liitolle sekä tarvittaessa muullekin viranomaiselle.

---

181 a §

Muutoksenhakuun oikeutetut eräissä tapauksissa

Rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen, on oikeus toimialaansa kuuluvissa asioissa hakea valittamalla muutosta sellaiseen rakentamisluvan myöntämistä koskevaan päätökseen, jonka vaikutukset ulottuvat yhdistyksen tai säätiön toiminta-alueelle, jos hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Kunnalla, Lupa- ja valvontavirastolla ja maakunnan liitolla on oikeus hakea valittamalla muutosta sellaiseen rakentamisluvan myöntämistä koskevaan päätökseen, jonka vaikutukset ulottuvat kunnan alueelle tai viranomaisen toimialueelle, jos hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

kyberturvallisuuslain 26 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kyberturvallisuuslain (/) 26 §:n 1 momentin 5 kohta seuraavasti:

26 §

Valvovat viranomaiset

---

5) Elinvoimakeskus siltä osin kuin kyse on liitteen I kohdissa 14 ja 15 sekä liitteen II kohdassa 8 tarkoitetuista toimijoista;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain (1508/2019) 4 §:n 2 momentti, 5 §:n 1 ja 4 momentti, 6 §:n 1 momentti, 7 § ja 15 §:n 2 ja 3 momentti seuraavasti:

4 §

Velvollisuus siirtää ajoneuvo onnettomuuspaikalta.

Jos ajoneuvoa ei ole siirretty 1 momentissa säädetyn ajan kuluessa, elinvoimakeskus tai kunta on velvollinen suorittamaan varastosiirron. Yksityistiellä tapahtuneen liikennevahingon osalta kunta suorittaa varastosiirron yksityistienpitäjän perustellusta pyynnöstä.

---

5 §

Siirto pysäköimistä koskevan säännöksen perusteella

Jos ajoneuvo on pysäköity pysäköimistä koskevan säännöksen vastaisesti tielle, elinvoimakeskus, poliisi, kunta tai kunnallinen pysäköinninvalvoja voi suorittaa lähi- tai varastosiirron aikaisintaan kahden vuorokauden kuluttua säännöksen vastaisen pysäköinnin alkamisesta.

Jos ajoneuvon pysäköinnistä aiheutuu vaaraa liikenneturvallisudelle, poliisi on velvollinen välittömästi siirtämään ajoneuvon. Jos pysäköinti aiheuttaa huomattavaa haittaa tien käytölle tai muulle liikenteelle, poliisi, elinvoimakeskus, kunta tai kunnallinen pysäköinninvalvoja voi toimittaa lähi- tai varastosiirron välittömästi.

---

6 §

Siirto tiealueella tehtävän työn tai järjestettävän tapahtuman perusteella

Jos pysäköidystä ajoneuvosta aiheutuu haittaa tiealueella tapahtuvalle kunnossa- tai puhtaanapidolle, korjaus- tai rakennustyölle taikka elinvoimakeskukseen tai kunnan luvalla järjestettävälle tapahtumalle, elinvoimakeskus, kunta tai kunnallinen pysäköinninvalvoja voi toimittaa ajoneuvon lähisiirron. Yksityistiellä kunta toimittaa lähisiirron yksityistienpitäjän perustellusta pyynnöstä.

---

7 §

Hylätyn ajoneuvon siirto

Jos ajoneuvon arvon, kunnan ja muiden ulkoisesti havaittavien seikkojen perusteella on ilmeistä, että muu ajoneuvo kuin romuajoneuvo on hylätty, elinvoimakeskus tai kunta on velvollinen alueellaan suorittamaan varastosiirron. Yksityistiellä tai yksityisalueella olevalle hylätylle ajoneuvolle kunta suorittaa varastosiirron yksityistienpitäjän tai yksityisalueen haltijan perustellusta pyynnöstä. Tämän pykälän säännöksiä sovelletaan myös poliisin haltuun jääneen hylätyn ajoneuvon siirtämiseen poliisin pyynnöstä.

15 §

Toimivaltaiset viranomaiset

Tämän lain mukaisia toimivaltaisia viranomaisia ovat elinvoimakeskus alueensa tienpidon tehtävistä vastaavana viranomaisena maantiellä ja kunta kadunpitäjänä katuverkolla. Yksityistiellä ja -alueella toimivaltainen viranomainen on kunta siten kuin 4 ja 6–8 §:ssä säädetään. Poliisin toimivallasta säädetään 4 ja 5 §:ssä. Lisäksi poliisin toimivallasta on voimassa, mitä muualla laissa säädetään.

Toimivaltainen elinvoimakeskus voi sopimuksen nojalla antaa kunnalle hoidettavaksi virastolle tämän lain mukaan kuuluvia julkisia tehtäviä tai ottaa hoidettavakseen tämän lain mukaan kunnalle kuuluvia julkisia tehtäviä. Elinvoimakeskuksen toimivallasta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

Liikenne- ja viestintävirastosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan liikenne- ja viestintävirastosta annettu lain (935/2018) 2 §:n 1 momentin 7 ja 8 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 1259/2020, seuraavasti:

2 §

Viraston tehtävät

Liikenne- ja viestintävirasto hoitaa seuraavia tehtäviä:

-
- 7) kehittää julkisen henkilöliikenteen, tavaraliikenteen ja logistiikan toimintaedellytyksiä sekä vastaa julkisen henkilöliikenteen valtion rahoituksen kohdentamisesta;
- 8) kehittää ja edistää yksityistieasioiden hoitamista valtakunnallisesti, huolehtii yksityisteihin liittyvistä asiantuntija- ja neuvontatehtävistä sekä vastaa yksityistieavustusten kohdentamisesta ja saariston liikenne- ja kuljetuspalveluiden rahoituksesta valtion talousarvion puitteissa sekä niihin liittyvästä elinvoimakeskuksen toimiala-ohjauksesta;
-

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005)

1 luvun 4 a § 1 momentti, 6 §:n 2 ja 3 momentti, 8 § 1 ja 2 momentti, 11 § 1 ja 2 momentti, 2 luvun 15 f §:n 2 – 4 momentti, 15 g §:n 1 momentti, 15 h §:n 2 – 4 momentti, 16 §:n 1 ja 2 momentti, 24 §:n 2 momentti, 27 §:n 1 – 4 momentti, 27 a §:n 1 – 3 momentti, 27 b §, 27 c §:n 1 momentti, 30 §:n 3 momentti, 32 §:n 2 momentti, 3 luvun 34 §:n 1 ja 2 momentti, 35 § 1 ja 2 momentti, 36 §:n 1 momentti, 37 §:n 1 – 4 momentti, 38 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 40 §:n 2 ja 3 momentti, 42 §:n 1 – 4 momentti, 42 a §:n 1 ja 3 momentti, 42 b §:n 1 – 3 momentti, 43 §:n 1 ja 2 momentti, 4 luvun 44 §:n 2 momentti, 45 §:n 2 momentti, 47 §, 48 §:n 2 momentti, 49 §, 51 §:n 1 ja 2 momentti, 52 § 2 – 4 momentti, 52 b §, 5 luvun 54 §, 56 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 56 a §, 57 §:n 1 momentti, 62 §:n 1 momentti, 69 §:n 2 momentti, 74 §:n 2 momentti, 75 §:n 1 ja 2 momentti.

momentti, 79 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 81, 83 ja 85 §, 6 luvun 88 §:n 1 ja 2 momentti, 90 §:n 3 momentti, 91 §:n 2 momentti, 93 §:n 3 ja 4 momentti, 95 §:n 1 ja 3 momentti, 95 a §:n 1 ja 2 momentti, 7 luvun 100 §:n 1 ja 2 momentti, 100 b §:n 1 ja 3 momentti, 101 §:n 1 – 3 momentti, 101 a §:n 1 ja 2 momentti, 102 §, 103 §:n 1 momentti, 104 §:n 1 ja 2 momentti, 105 §:n 3 ja 4 momentti, 107 §:n 3 momentti sekä 108 a §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 4 a § 1 momentti, 103 §:n 1 momentti sekä 104 §:n 1 ja 2 momentti laissa 139/2023, 6 §:n 2 ja 3 momentti laissa 158/2022, 8 § 1 ja 2 momentti, 2 luvun 15 f §:n 2 – 4 momentti, 15 g §:n 1 momentti, 15 h §:n 2 – 4 momentti, 16 §:n 1 ja 2 momentti, 24 §:n 2 momentti, 3 luvun 34 §:n 1 ja 2 momentti, 35 § 1 ja 2 momentti, 37 §:n 1 – 4 momentti, 38 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 40 §:n 2 ja 3 momentti, 43 §:n 1 ja 2 momentti, 4 luvun 44 §:n 2 momentti, 45 §:n 2 momentti, 47 §, 48 §:n 2 momentti, 49 §, 51 §:n 1 ja 2 momentti, 52 § 2 – 4 momentti, 5 luvun 54 §, 56 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 56 a §, 57 §:n 1 momentti, 62 §:n 1 momentti, 74 §:n 2 momentti, 75 §:n 1 ja 2 momentti, 79 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 81, 83 ja 85 §, 6 luvun 88 §:n 1 ja 2 momentti, 90 §:n 3 momentti, 91 §:n 2 momentti, 95 §:n 1 ja 3 momentti, 95 a §:n 1 ja 2 momentti, 100 b §:n 1 ja 3 momentti, 101 §:n 1 – 3 momentti, 101 a §:n 1 ja 2 momentti, 102 §, 100 b §:n 1 ja 3 momentti, 101 §:n 1 – 3 momentti, 101 a §:n 1 ja 2 momentti, 102 § sekä 107 §:n 3 momentti laissa 572/2018, 11 § 1 ja 2 momentti, 32 §:n 2 momentti, 42 a §:n 1 ja 3 momentti, 42 b §:n 1 – 3 momentti, 52 b § sekä 108 a §:n 2 momentti laissa 980/2018, 27 §:n 1 – 4 momentti, 27 a §:n 1 – 3 momentti, 27 b §, 27 c §:n 1 momentti, 27 c §:n 1 momentti, 30 §:n 3 momentti, 36 §:n 1 momentti, 42 §:n 1 – 4 momentti, 69 §:n 2 momentti, 93 §:n 3 ja 4 momentti, 7 luvun 100 §:n 1 ja 2 momentti laissa 1501/2019 sekä 105 §:n 3 ja 4 momentti laissa 998/2021, seuraavasti:

4 a §

Esitys maantien toiminnallisesta luokasta

Väylävirasto tekee Liikenne- ja viestintävirastolle esityksen maantien kuulumisesta valta- tai kantateihin, valta- tai kantatien muuttamisesta seutu- tai yhdystieksi ja usean elinvoimakeskukseen aluetta koskevan toiminnallista luokkaa koskevan esityksen. Elinvoimakeskus tekee esityksen maantien kuulumisesta seutu- tai yhdysteihin.

---

6 §

Maantielautat

Lautoista on voimassa, mitä niistä erikseen säädetään ja määrätään. Lauttaliikenteen palvelujen tuottaja vastaa siitä, että lossin kuljettaja on 18 vuotta täyttänyt ja tehtävään kykenevä. Lisäksi lauttaliikenteen palvelujen tuottaja vastaa siitä, että lossin kuljettaja on perehtynyt lossin koneistoon, rakenteeseen ja käyttöön sekä kansainvälisistä säännöistä yhteen törmäämisen ehkäisemiseksi merellä vuonna 1972 tehdyssä yleissopimuksessa (SopS 30/1977) annettuihin sääntöihin ja vesiliikennelain (782/2019) 2 luvun säännöksiin lukuun ottamatta kanavia ja avattavia siltoja koskevia säännöksiä ja tuntee tämän pykälän 4 momentin nojalla annettujen säännösten sisällön. Lossin kuljettajalla on oltava riittävä terveys lossin kuljettamiseksi. Hänellä on myös oltava riittävä kielitaito, jotta hän voi antaa hätätilanneohjeet matkustajille. Lossi on miehittävä siten, ettei lossia, sen henkilökuntaa, matkustajia, lastia, muuta omaisuutta tai ympäristöä saateta vaaralle alttiiksi. Elinvoimakeskus päättää tarvittaessa lossin miehityksestä. Lossi on peruskatsastettava ennen sen asettamista liikenteeseen suomalaisena aluksena. Lossille on peruskatsastuksen lisäksi tehtävä tarvittaessa uusintakatsastus, vuosikatsastus, välikatsastus ja

määräaikainen katsastus. Muilta osin lossin katsastuksessa noudatetaan, mitä aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä annetun lain 6 luvussa säädetään. Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä lossien katsastuksesta.

Lautat liikennöivät pääsääntöisesti ilman aikataulua. Liikenteellisistä syistä voi elinvoimakeskus päättää, että lauttaa liikennöidään aikataulun mukaan. Päätöksen tulee samalla sisältää aikataulun määräämisen perusteet. Ennen asian ratkaisemista on elinvoimakeskuksen varattava niille, joita lauttaliikenne välittömästi koskee, mahdollisuus lausua mielipiteensä asiassa sekä hankittava asianomaisen kunnan ja tarvittaessa muunkin viranomaisen lausunto. Elinvoimakeskuksen tulee kuuluttaa päätöksestä, ja aikataulu on asetettava nähtäville lauttapaikan välittömään läheisyyteen.

---

8 §

Maantiehen kuuluvat palvelualueet

Edellä 5 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetulle pysäköintialueelle saadaan sijoittaa laitteita, rakennelmia ja rakennuksia kioskimyymälää varten sekä levähdysalueille myös kahvilaa, ravintolaa, polttoaineenjakehua, moottoriajoneuvojen huoltoa ja muuta tienkäyttäjien palvelua varten. Sen lisäksi, mitä rakentamislaisissa (751/2023) säädetään, laitteiden, rakennelmien ja rakennusten sijoittamiseen vaaditaan elinvoimakeskuksen suostumus.

Maantiehen kuuluvilla palvelualueilla tulevien laitteiden, rakennelmien ja rakennusten sijoittamiseksi on elinvoimakeskuksen tehtävä tarvittaessa sopimus alueen käyttämisestä, rakentamisesta, tiedon tuottamisesta, liiketoiminnan harjoittamisesta ja valtiolle mahdollisesti tulevasta korvauksesta. Sopimuksen tekemiseksi on elinvoimakeskuksen pyydettävä tarjouksia luotettavilta, vakavaraisilta ja ammattitaitoisilta yrittäjiltä. Sopimus on tehtävä sen yrittäjän kanssa, joka asetetussa määräajassa on antanut liikenteen ja matkailun vaatimukset sekä alueen käyttötarkoituksen edellyttämä palvelutaso huomioon ottaen kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen. Sopimusta ei saa siirtää toiselle ilman elinvoimakeskuksen suostumusta.

11 §

Tienpidosta vastaavat viranomaiset

Väylävirasto vastaa maantieverkon omistajan tehtävistä ja muista tienpidon tehtävistä siten kuin tässä laissa erikseen säädetään. Väylävirasto myös ohjaa elinvoimakeskuksia tienpidon tehtävien hoitamisessa.

Elinvoimakeskukset vastaavat alueensa tienpidon tehtävien hoitamisesta Väyläviraston ohjauksen mukaisesti. Väylävirasto vastaa kuitenkin merkittävien hankkeiden rakentamisesta.

---

15 f §

Maantien suunnittelun tehtävät

Elinvoimakeskus vastaa yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman laatimisesta.

Tienpitäjä voi kuitenkin ottaa vastattavakseen merkittävää hanketta koskevan yleissuunnitelman tai tiesuunnitelman laatimisen siihen kuuluvine tehtävineen. Se, mitä tässä laissa säädetään elinvoimakeskuksesta yleissuunnitelman, tiesuunnitelman, hankearvioinnin, suunnitteluperusteiden ja jälkiarvioinnin laatijana, koskee myös tienpitäjää sen vastatessa mainituista tehtävistä.

Yleissuunnitelmaa ja tiesuunnitelmaa laadittaessa elinvoimakeskus toimii yhteistyössä alueen kuntien ja muiden viranomaisten kanssa. Suunnittelun on perustuttava maantien kehittämisen tarpeisiin, valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan ja alueelliseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun, yleissuunnittelua ja tiesuunnittelua koskeviin suunnitteluperusteisiin sekä alueiden käytön suunnitteluun.

15 g §

Hankearviointi

Elinvoimakeskuksen on laadittava merkittävää tiehanketta koskevasta yleissuunnitelmasta ja tiesuunnitelmasta hankearviointi. Hankearviointi on laadittava myös merkittävää tiehanketta koskevista tiesuunnitelman vaiheittain toteutettavista ratkaisuksista.

---

15 h §

Yleissuunnittelua ja tiesuunnittelua koskevat suunnitteluperusteet

---

Valtatietä, kantatietä tai vilkasliikenteistä seututietä koskevaa yleissuunnitelmaa ja tiesuunnitelmaa koskevien suunnitteluperusteiden laatimisesta päättää tienpitäjä. Muuta maantietä koskevien suunnitteluperusteiden laatimisesta päättää elinvoimakeskus.

Suunnitteluperusteiden valmistelusta vastaa elinvoimakeskus yhteistyössä tienpitäjän sekä muiden viranomaisten kanssa, joita asia koskee.

Tienpitäjä hyväksyy valtatietä, kantatietä sekä vilkasliikenteistä seututietä koskevat suunnitteluperusteet. Muuta maantietä koskevat suunnitteluperusteet hyväksyy elinvoimakeskus.

16 §

Tutkimusoikeus

Kun elinvoimakeskus on päättänyt aloittaa yleissuunnitelman tai tiesuunnitelman laatimisen, on kiinteistöllä sallittava tutkimustöiden suorittaminen. Tässä tarkoituksessa saadaan kiinteistöllä suorittaa mittaus, maastoon merkitseminen, kartoitus, maaperän tutkimus ja muu valmistettava toimenpide. Tutkimustyössä ei toisen oikeuteen saa puuttua enempää kuin tutkimuksen tuloksen saavuttamiseksi on välttämätöntä eikä omistajalle tai oikeudenhaltijalle saa aiheuttaa tarpeetonta häiriötä.

Elinvoimakeskuksen on ilmoitettava yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman laatimisen sekä näihin liittyvien tutkimusten aloittamisesta kunnalle ja tienpitäjälle sekä kuuluttamalla tai muulla sopivaksi katsottavalla tavalla 27 §:n 1 momentissa mainituille henkilöille, ja näillä on oikeus olla tutkimuksissa saapuvilla ja lausua mielipiteensä asiassa.

24 §

Yksityisten teiden liittymät ja maatalousliittymät sekä laskuojat tiesuunnitelmassa

---

Jos tiesuunnitelmassa kielletään käyttämästä ennestään olevaa yksityisen tien liittymää tai maatalousliittymää, on uuden kulkuyhteyden järjestämisestä määrättävä tiesuunnitelmassa, jolloin voidaan määrätä elinvoimakeskuksen kustannuksella tehtäväksi tarpeen mukaan yksityinen

tie tai liittymä taikka perustettavaksi oikeus ennestään olevaan yksityiseen tiehen taikka maantienä lakkautettuun tai lakkaavaan tiehen tai tienosaan.

---

27 §

Suunnitelmien nähtäville asettaminen ja muistutusten tekeminen

Yleissuunnitelmaa ja tiesuunnitelmaa laadittaessa elinvoimakeskuksen on varattava kunnalle, kiinteistön omistajille ja muille asianosaisille sekä niille, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin suunnitelma saattaa vaikuttaa, mahdollisuus osallistua suunnitelman valmisteluun, arvioida suunnitelman vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiassa.

Ennen suunnitelman hyväksymistä Elinvoimakeskuksen on varattava 1 momentissa tarkoitetuille tahoille tilaisuus muistutuksen tekemiseen suunnitelmasta. Tässä tarkoituksessa on elinvoimakeskuksen asetettava yleissuunnitelma ja tiesuunnitelma nähtäville julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). Kuulutus ja suunnitelma on kuitenkin pidettävä nähtävillä yhtäjaksoisesti 30 päivän ajan.

Tieto kuulutuksesta on julkaistava viipymättä niissä kunnissa, joiden alueelle suunnitelma sijoittuu. Kunnan ilmoituksista säädetään kuntalain (410/2015) 108 §:ssä. Elinvoimakeskuksen on lisäksi ilmoitettava suunnitelman nähtäväksi asettamisesta tavallisella tiedoksiannolla niille kiinteistön omistajille ja haltijoille, joiden kiinteistöltä suunnitelman mukaan lunastetaan aluetta, joiden kiinteistön alueelle muodostuu suoja- tai näkemäalue, joiden kiinteistön alueeseen perustetaan muu oikeus tai joiden kiinteistö rajoittuu teialueeseen. Tavallisesta tiedoksiannosta säädetään hallintolaissa.

Muistutukset suunnitelmasta on toimitettava elinvoimakeskukselle ennen nähtävänäoloajan päättymistä. Elinvoimakeskuksen on esitettävä perusteltu kannanotto suunnitelmasta tehdyistä muistutuksista. Elinvoimakeskuksen on ilmoitettava kannanottonsa alueen kunnille sekä niille muistutuksen tehneille, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet ja samalla ilmoittaneet osoitteensa. Elinvoimakeskuksen perusteltu kannanotto ilmoitetaan Liikenne- ja viestintäviraston suunnitelmaa koskevassa hyväksymispäätöksessä.

27 a §

Lausunnot ja kunnan vastine muistutuksiin

Elinvoimakeskuksen on pyydettävä suunnitelmasta lausunto niiltä maakuntien liitoilta ja kunnilta, joiden alueelle suunnitelma sijoittuu tai joiden alueella suunnitelman vaikutukset muutoin ilmenevät. Elinvoimakeskuksen on pyydettävä lausunto muultakin viranomaiselta, jos se on päätösharkinnassa tarpeen.

Elinvoimakeskuksen on varattava niille kunnille, joiden alueelle suunnitelma sijoittuu, mahdollisuus lausua suunnitelmasta tehdyistä muistutuksista.

Elinvoimakeskuksen on esitettävä perusteltu kannanotto suunnitelmasta annettuihin lausuntoihin.

27 b §

Ennakkoneuvottelu

Yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman laatimisen aikana ennen suunnitelman toimittamista hyväksyttäväksi Liikenne- ja viestintäviraston on elinvoimakeskuksen tai muun viranomaisen pyynnöstä järjestettävä ennakkoneuvottelu. Virasto voi järjestää ennakkoneuvottelun myös

omasta aloitteestaan. Ennakkoneuvottelu on järjestettävä kohtuullisessa ajassa pyynnön esittämisestä. Ennakkoneuvottelun tavoitteena on edistää suunnitelman vaatimien selvitys- ja arviointimenettelyjen hallintaa sekä elinvoimakeskuksen ja muiden viranomaisten välistä tiedonvaihtoa sekä parantaa selvitysten ja asiakirjojen laatua ja käytettävyyttä sekä sujuvoittaa menettelyjä.

27 c §

Yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman hyväksymisesitys

Elinvoimakeskus tekee yleissuunnitelmasta ja tiesuunnitelmasta hyväksymisesityksen Liikenne- ja viestintävirastolle.

---

30 §

Suunnitelmien muuttaminen ja vähäinen poikkeaminen

Hyväksytystä tiesuunnitelmasta voidaan poiketa sitä muuttamatta, jos poikkeus on vaikutuksiltaan vähäinen ja elinvoimakeskus tai Väylävirasto harkitsee poikkeamisen suunnitelman toteuttamisen yhteydessä tarpeelliseksi ja tarkoituksenmukaiseksi.

32 §

Seuranta ja jälkiarviointi

Väylävirasto voi erityisestä syystä päättää, että 15 g §:n 1 momentissa tarkoitetuista tiehankkeista, joista on tehty hankearviointi, on tehtävä myös jälkiarviointi. Jälkiarvioinnin laatimisesta vastaa elinvoimakeskus yhteistyössä tienpitäjän kanssa. Jälkiarvioinnissa on esitettävä selvitys tiehankkeen toteutuksen aikana tiesuunnitelmasta tehdyistä teknistaloudellisista poikkeuksista, liikenteen kehittymisestä sekä tiehankkeen kannattavuuden ja vaikuttavuuden kannalta merkittävien vaikutusten toteutumisesta.

34 §

Rajoitettu kunnossapito

Erityisestä syystä elinvoimakeskus voi päättää, että jotain maantietä tai maantienosaa ei pidetä 33 §:ssä tarkoitetussa kunnossa. Tällainen tie tai tienosa on suljettava yleiseltä liikenteeltä. Tien tai tienosan sulkeminen on osoitettava liikennemerkillä ja tallettamalla siitä tienpitäjän osoittamaan rekisteriin tai tietojärjestelmään. Tien tai tienosan sulkemisesta on ilmoitettava poliisille ja pelastusviranomaisille, jos sulkemisella voi olla merkitystä niiden kiireellisten tehtävien hoitamisen kannalta eikä tieto ole saatavissa ajantasaisena tienpitäjän osoittamasta rekisteristä tai tietojärjestelmästä. Tarvittaessa tien tai tienosan sulkemisesta on ilmoitettava kuuluttamalla.

Elinvoimakeskus voi päättää, että osa määrätystä maantiehen kuuluvasta jalkakäytävästä tai pyörätiestä taikka yhdistetystä tai rinnakkaisesta pyörätiestä ja jalkakäytävästä pidetään kunnossa ilman liukkauden torjuntaa.

35 §

Liikenteen tilapäinen kieltäminen tai rajoittaminen

Jos ajoneuvoliikenne saattaa vaurioittaa maantietä, joka roudan sulamisen tai sateen takia taikka muusta tällaisesta syystä on rakenteeltaan heikentynyt, voi elinvoimakeskus

kieltää toistaiseksi tai määräajaksi liikenteen tiellä tai sen osalla taikka rajoittaa liikennettä.

Erityisistä syistä elinvoimakeskus voi myöntää tilapäisen poikkeuksen 1 momentissa tarkoitetuista kielloista tai rajoituksesta, jos se harkitsee, että liikenneturvallisuus ei vaarannu eikä maantie vaurioidu. Poikkeuslupaan voidaan liittää tarpeellisia ehtoja. Yhteiskunnan toiminnan kannalta välttämättömät kuljetukset eivät tarvitse poikkeuslupaa.

---

36 §

Tilapäinen kulkutie

Jos maantien tai siihen kuuluvan rakennelman sortumisen tai sortumisen vaaran vuoksi taikka poikkeuksellisten luonnonolosuhteiden johdosta liikenne tiellä estyy tai sitä joudutaan rajoittamaan taikka jos tietyö sitä erityisestä syystä edellyttää, elinvoimakeskuslla on oikeus järjestää toisen maalle tilapäinen kulkutie esteen tai rajoituksen poistamisen ajaksi. Ennen kulkutien järjestämistä on asianomaisen kiinteistön omistajalle tai haltijalle, jos mahdollista, varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Lisäksi yksityistielaissa tarkoitettulle tiekunnalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi, jos mahdollista, jos yksityinen tie sijaitsee kyseisellä kiinteistöllä tai rajoittuu siihen. Tässä momentissa tarkoitettujen kulkutien kunnossapitoon sovelletaan, mitä 33 §:ssä säädetään.

---

37 §

Liittyminen maantiehen

Edellä 24 §:n 1 momentissa tarkoitettua kiellon tai määräyksen estämättä elinvoimakeskus voi antaa luvan yksityisen tien liittämiseen kiellon alaiseen maantiehen taikka kielletyn liittymän käyttämiseen tai liittymän käyttötarkoituksen muuttamiseen, jos kiinteistön tarkoituksenmukainen käyttö sitä vaatii eikä liittymästä ja sen käyttämisestä aiheudu vaaraa liikenneturvallisuudelle. Jos kiinteistölle on tarpeen maatalousliittymä, on lupa sen tekemiseksi tässä momentissa tarkoitettuun tiehen myönnettävä, jos liittymä ja sen sijainti ovat sellaiset, ettei liikenneturvallisuus sen takia vaarannu. Lupaan voidaan liittää tarpeellisia ehtoja.

Lupa yksityisen tien liittämiseksi muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun maantiehen on myönnettävä, jos liittymä on tarpeen kiinteistön käyttämiseksi ja liittymä sekä sen sijainti ovat sellaiset, ettei liikenneturvallisuus liittymän eikä sen käyttämisen takia vaarannu. Lupaan voidaan liittää tarpeellisia ehtoja. Tässä momentissa tarkoitettuun tiehen saa tehdä elinvoimakeskusten ohjeiden mukaan maatalousliittymän, jollei siitä aiheudu vaaraa liikenneturvallisuudelle. Tällaisen maatalousliittymän tekemisestä on hyvissä ajoin ennen toimenpiteeseen ryhtymistä ilmoitettava elinvoimakeskukselle.

Jos maastoliikennelaissa (1710/1995) tarkoitettua moottorikelkkailureitin tai muun sitä vastaavan kulkuyhteyden perustamiseksi on maantien ylittämistä varten järjestettävä tiealueelle ylityskohta, elinvoimakeskus myöntää luvan toimenpiteen suorittamiseen, jos ylityskohdasta ei aiheudu vaaraa liikenneturvallisuudelle eikä haittaa tienpidolle. Lupaan voidaan liittää tarpeellisia ehtoja.

Mitä 1–3 momentissa säädetään, ei koske moottori- eikä moottoriliikenneteitä eikä 4 §:n 3 momentissa tarkoitettuja runkoverkkoon kuuluvia maanteitä, joille pääsystä voidaan määrätä

vain tiesuunnitelmassa. Erityisistä syistä elinvoimakeskus voi myöntää runkoverkkoon kuuluvaan maantiehen 1 momentin mukaisen liittymäluvan tai 3 momentin mukaisen luvan ylityskohdan järjestämiseksi.

38 §

Liittymän ja ylityskohdan tekeminen, kunnossapito ja muuttaminen

Yksityisen tien pitäjä ja maatalousliittymän haltija ovat velvollisia tekemään liittymänsä ja pitämään sen kunnossa elinvoimakeskuksen ohjeiden mukaan sillä tavoin, ettei niistä ole vaaraa liikenteelle eikä haittaa maantien kunnossapidolle. Elinvoimakeskus vastaa kuitenkin yksityisten liittymän ja maatalousliittymän rumpujen kunnossapidosta.

Jos ennestään olevan yksityisen tien liittymän tai maatalousliittymän muuttuneen tai merkittävästi lisääntyneen käytön johdosta aiheutuu vaaraa liikenteelle tai haittaa maantien kunnossapidolle, yksityisen tien pitäjä tai maatalousliittymän haltija on velvollinen kustannuksellaan elinvoimakeskuksen ohjeiden mukaan tekemään liittymään tai poikkeuksellisesti myös liittymäalueelle sellaiset muutokset, että liittymästä aiheutuva vaara tai haitta poistuu taikka vähenee, sekä hakemaan tarpeen vaatiessa uutta liittymälupaa.

Jos 1–3 momentin nojalla velvoitettu laiminlyö velvollisuutensa, elinvoimakeskus voi teettää vaaditut toimenpiteet laiminlyöjän kustannuksella tai keskeyttää rakennustyön. Teettämisen ja keskeyttämishuosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

40 §

Liittymän poistaminen

Elinvoimakeskus voi poistaa kustannuksellaan asemakaavan vastaisen liittymän tai estää sen käytön, jos hyväksyttävä korvaava kulkuyhteys on järjestetty. Ennen toimenpiteeseen ryhtymistä on asianomaiselle kiinteistön omistajalle tai haltijalle ja kyseisen yksityisen tien tiekunnalle varattava tilaisuus tulla kuulluiksi ja, jos liittymää käytetään yleisesti liikenteeseen, tulee asiasta kuuluttaa.

Elinvoimakeskuksen on päivitettävä tieto liittymän poistamisesta tienpitäjän osoittamaan rekisteriin tai tietojärjestelmään viimeistään, kun liittymä poistetaan käytöstä.

42 §

Tiealueeseen kohdistuva työ sekä rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden sijoittaminen tiealueelle

Tiealueeseen kohdistuvaan työhön sekä rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden sijoittamiseen tiealueelle on oltava elinvoimakeskuksen lupa. Lupa voidaan myöntää, jos toimenpiteestä ei aiheudu vaaraa liikenteelle eikä haittaa tienpidolle. Yhteiskunnan toiminnan kannalta välttämättömien rakenteiden, rakennelmien tai laitteiden sijoittamista koskeva lupa on kuitenkin myönnettävä, jos sijoittamisesta ei aiheudu vaaraa liikenteelle eikä vähäistä suurempaa haittaa tienpidolle.

Luvan saaja on velvollinen suorittamaan 1 momentissa tarkoitettut toimenpiteet ja pitämään rakenteen, rakennelman ja laitteen kunnossa lupaehtojen mukaisesti. Luvan saaja on velvollinen kustannuksellaan tekemään elinvoimakeskuksen vaatimat muutokset taikka siirtämään tai poistamaan rakenteen, rakennelman tai laitteen, jos sen käyttämisestä aiheutuu 1 momentissa tarkoitettua vaaraa tai haittaa.

Jos muussa laissa säädetystä johtuen lupa ei ole tarpeen, on toimenpiteestä, hyvissä ajoin ennen siihen ryhtymistä, ilmoitettava elinvoimakeskukselle.

Jollei 1 tai 3 momentista, 8 §:n 1 momentista tai 42 a §:n 1 momentista muuta johdu, edellyttää tiealueen ja sillä olevien rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden käyttäminen muihin kuin maantietarkoituksiin elinvoimakeskuksen lupaa.

---

42 a §

Tiettyjen kaapeleiden sijoittaminen tiealueelle

Poiketen 42 §:n 1 momentissa säädetystä riittää, että sähkö- ja telekaapeleiden sekä niihin liittyvien jakokaappien ja kaapelikaivojen sijoittamisesta tiealueelle tehdä elinvoimakeskukselle ilmoitus edellyttäen, että kyse on:

- 1) maantien tai siihen kuuluvan jalkakäytävän ja pyörätien alituksesta;
  - 2) tien pituussuuntaiseen kaapeliin tehtävästä jatkoksesta tai siihen liittyvästä poikittaissuuntaisesta kaapelista tiealueen ulkopuolelle tai maantien alitse;
  - 3) maantien tai siihen kuuluvan jalkakäytävän ja pyörätien ylityksestä ilmajohdoilla;
  - 4) maantien varressa tiealueen ulkopuolelle asennettavasta tien pituussuuntaisesta ilmajohdosta, jonka johtoalue ulottuu tiealueelle;
  - 5) laajakaistahankkeiden uusista asiakasliittymistä, jos ne on hankittu vasta rakennustyön aikana;
  - 6) tien pituussuuntaisesta kaapeloinnista, jos kaapelia asennetaan tien pituussuuntaisesti yksinomaan olemassa olevaan putkitukseen.
-

Elinvoimakeskus voi ilmoituksen saatuaan, ennen ilmoitettua aloituspäivää kieltää toimenpiteen toteuttamisen, jos se harkitsee, että kaapelin sijoittaminen aiheuttaa vaaraa liikenneturvallisuuudelle tai vähäistä suurempaa haittaa tienpidolle. Suunniteltua toimenpidettä ei saa aloittaa ennen ilmoitettua aloituspäivää.

---

42 b §

Siirto-, suojaamis- ja poistamisvelvoite

Jos elinvoimakeskus katsoo, että tien siirtäminen, parantaminen tai muu tienpito edellyttää tiealueelle tämän lain nojalla sijoitetun rakenteen, rakennelman tai laitteen suojaamista, siirtämistä tai poistamista, rakenteen, laitteen tai rakennelman omistaja vastaa toimenpiteen kustannuksista.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu toimenpide on tehtävä sähkö- ja telekaapeleiden enintään kolmen asiakkaan asiakasliittymien osalta kolmen kuukauden kuluessa ja muiden tiealueella sijaitsevien rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden osalta kuuden kuukauden kuluessa tienpitäjän ilmoituksesta. Elinvoimakeskus voi määrätä määräajan myös tätä pidemmäksi tai jatkaa määräaikaa, jos se on tarpeen toimenpiteen suorittamiseksi roudattoman kauden aikana tai muusta vastaavasta syystä.

Hankkeesta vastaava vastaa kuitenkin siirto-, suojaamis- ja poistamiskustannuksista, kun kohde on alun perin sijoitettu tiealueen ulkopuolelle tai elinvoimakeskus ei ole ilmoittanut luvan saajalle, että kohteeseen on tulossa asian käsittelyvuonna tai viiden vuoden kuluessa muu kuin pistemäinen tienpitotyö, joka edellyttää rakenteen, rakennelman tai laitteen siirtämistä tai poistamista. Siirtokustannusten korvaamisessa otetaan huomioon siirrettävän kohteen ikä ja korvaavan kaapelin tuoma kapasiteetin lisäys.

---

43 §

Erityisen talvitien ja kulkuväylän risteäminen

Jos laivaliikennettä talven aikana harjoitettaessa yleisessä kulkuväylässä jään avaamisen johdosta katkaistaan väylän poikki kulkeva erityinen talvitie, on elinvoimakeskuksen mahdollisuuksien mukaan asetettava paikalle silta tai lautta taikka muulla tavoin huolehdittava niistä toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen liikenteen turvaamiseksi ja johtamiseksi väylän yli.

Ilman elinvoimakeskuksen suostumusta ei yksityistä kulkuväylää saa avata siten, että se katkaisee erityisen talvitien. Tarvittavan ylikulkulaitteen asettaminen ja kunnossapito ovat sen velvollisuutena, joka on väylän avannut tai joka sitä käyttää.

44 §

Maantien suoja-alue

Rakennusta ei saa pitää suoja-alueella. Elinvoimakeskuksella on liikenneturvallisuuden sitä vaatiessa ja varalaskupaikan osalta myös lentoturvallisuuden vuoksi oikeus poistaa suoja-alueelta kasvillisuutta.

45 §

Maantien näkemäalue

Elinvoimakeskuksella on oikeus poistaa näkemäalueelta sellainen kasvillisuus ja sellaiset luononesteet, jotka tarpeellista näkemäalaa rajoittamalla tuottavat vaaraa liikenneturvallisuudelle.

47 §

Poikkeamisvalta

Erityisistä syistä elinvoimakeskus voi myöntää poikkeuksen 44–46 §:ssä tarkoitetuista kielloista, jos se harkitsee, että liikenneturvallisuus ei vaarannu eikä tienpidolle aiheutuisi muuta kuin enintään vähäistä haittaa. Poikkeamispäätökseen voidaan liittää tarpeellisia ehtoja.

48 §

Poikkeukset rajoituksista

Jos 1 momentissa tarkoitettu kasvillisuus taikka rakennus, rakennelma tai laite aiheuttaa vaaraa liikenneturvallisuudelle tai haittaa tienpidolle, voi elinvoimakeskus määrätä sen poistettavaksi tai siirrettäväksi taikka määrätä siihen tehtäväksi tarvittavan muutoksen. Jollei omistaja suorita toimenpidettä sitä varten määrätystä kohtuullisessa ajassa, elinvoimakeskuksella on oikeus suorittaa se kustannuksellaan.

---

49 §

Kasvillisuuden ja luonnonesteiden poistamista koskeva menettely

Ennen kuin elinvoimakeskus ryhtyy poistamaan 44 §:n 2 momentissa tai 45 §:n 2 momentissa tarkoitettua kasvillisuutta tai jälkimmäisessä lainkohdassa tarkoitettuja luonnonesteitä, tulee siitä ilmoittaa asianomaisen kiinteistön omistajalle tai haltijalle taikka siitä kuuluttaa hyvissä ajoin ennen toimenpiteeseen ryhtymistä. Kiinteistön omistaja voi halutessaan itse huolehtia toimenpiteistä elinvoimakeskuksen osoituksen mukaan.

51 §

Lumiaita ja lumen sijoittaminen

Elinvoimakeskuksella on oikeus pystyttää tiealueen ulkopuolelle tilapäinen tai kiinteä lumiaita, jos se lumen tielle kerääntymisen estämiseksi on tarpeen. Kiinteä lumiaita saadaan asutulla alueella kuitenkin pystyttää vain kiinteistön omistajan tai haltijan suostumuksella tai, jos suostumusta ei saada, kunnan rakennusvalvontaviranomaisen antamalla luvalla. Lupa voidaan myöntää, jos lumiaita on tarpeen maantien pitämiseksi yleistä liikennettä tyydyttävässä kunnossa eikä aidasta tai sen pitämisestä aiheudu kiinteistölle merkittävää haittaa.

Elinvoimakeskuksella on oikeus maantien kunnossapidon yhteydessä sijoittaa maantialeuelta lunta tiealueen ulkopuolellekin.

52 §

Tienvarsimainonta ja -ilmoittelu

Edellä 1 momentissa tarkoitetun mainoksen tai ilmoituksen asettamisesta on ilmoitettava elinvoimakeskukselle, jollei jäljempänä toisin säädetä. Ilmoitukseen on liitettävä selvitys mainoksesta tai ilmoituksesta ja sen sijoittamispaikasta sekä selvitys kiinteistönomistajan tai -haltijan suostumuksesta sen pystyttämiseen. Elinvoimakeskus voi pyytää ilmoituksen johdosta kunnalta lausunnon.

Jos mainoksen tai ilmoituksen asettaminen ei täytä 1 momentissa säädettyjä vaatimuksia, elinvoimakeskuksen on 30 päivän kuluessa ilmoituksen saapumisesta tehtävä päätös, jossa se voi kieltää mainoksen tai ilmoituksen asettamisen tai määrätä asettamiselle tarpeellisia ehtoja. Mainosta tai ilmoitusta ei saa asettaa ennen tämän määräajan umpeutumista. Elinvoimakeskus voi kuitenkin ilmoituksen johdosta tehtävässä päätöksessä sallia mainoksen tai ilmoituksen asettamisen edellä mainittua ajankohtaa aikaisemmin. Aika, jonka mainos tai ilmoitus saa olla ilmoitetussa paikassaan, on 10 vuotta, jollei elinvoimakeskus määrää tätä lyhyempää aikaa.

Elinvoimakeskuksen on ennen rajoittavan tai kieltävän päätöksen antamista tehtävä yhteistyötä ilmoituksen tekijän ja asianomaisen kunnan kanssa.

52 b §

Määräystenantovaltuus

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarpeellisia määräyksiä 52 §:ssä tarkoitetun elinvoimakeskukselle tehtävän ilmoituksen sisällöstä ja ilmoitusmenettelystä. Lisäksi virasto voi antaa liikenneturvallisuuden varmistamiseksi tarkempia määräyksiä 52 ja 52 a §:ssä tarkoitettujen mainosten ja ilmoitusten teknisistä ominaisuuksista ja sijoittamisesta.

54 §

Maantietoimituksen vireilletulo

Elinvoimakeskuksella on oikeus 26 §:n 1 momentin perusteella hakea maantietoimitusta, kun hyväksytty tiesuunnitelma on saanut lainvoiman tai on pantavissa täytäntöön valituksesta huolimatta, taikka 21 §:ssä tarkoitetun kirjallisen suostumuksen perusteella.

56 §

Haltuunotto

Tiesuunnitelmassa osoitetut tiealueet ja muut tienpitäjän käyttöön osoitetut alueet sekä perustettavat oikeudet otetaan tienpitäjän haltuun maantietoimituksessa pidettävässä haltuunotokatselmuksessa määrätyn ajankohtana. Tiesuunnitelmassa osoitettu yksityistä tietä tai liittymää varten tarvittava alue otetaan tienpitäjän haltuun siksi ajaksi, kunnes tie tai liittymä on tehty. Haltuun otettaessa tienpitäjälle syntyy oikeus käyttää alueita ja oikeuksia tiesuunnitelmassa osoitettuihin tarkoituksiin kiinteistöön kohdistuvan muun oikeuden estämättä. Tässä momentissa tarkoitettu haltuunotto voi tapahtua myös vaiheittain elinvoimakeskuksen osoituksen mukaan.

Edellä 21 §:ssä tarkoitetuissa vaikutuksiltaan vähäisiksi arvioituissa tien parantamisissa voi haltuunotto tapahtua sopimuksen perusteella. Haltuunoton jälkeen tulee elinvoimakeskuksen kuitenkin viipymättä hakea maantietoimitusta.

Jos haltuun otetulla alueella olevan omaisuuden poistamisesta tai siirtämisestä ei päästä sopimukseen, elinvoimakeskuksen on asetettava poistettavan omaisuuden omistajalle tai haltijalle kohtuullinen ja tietyön kannalta sopiva määräaika, jonka päätyttyä elinvoimakeskus poistaa omaisuuden. Tällöin elinvoimakeskuksen on ennen omaisuuden poistamista, mikäli mahdollista, ilmoitettava siitä poistettavan omaisuuden omistajalle tai haltijalle.

---

56 a §

Yksityisen tien luovuttaminen

Edellä 56 §:n 1 momentissa tarkoitettu yksityinen tie luovutetaan elinvoimakeskuksen määrämänä ajankohtana tieosakkaille tai kiinteistön omistajalle sen jälkeen, kun tieosakkaista ja kunnossapidosta osakkaiden kesken on maantietoimituksessa päätetty ja toimitusta koskevan muutoksenhaun estämättä. Tien luovuttamiseksi voidaan tieosakkaista ja kunnossapidosta osakkaiden kesken määrätä maantietoimituksen kestäessä väliaikaisesti.

57 §

Lunastuksen kohteen vahvistaminen ja omistusoikeuden syntyminen tiealueeseen

Lunastuspäätöksessä vahvistetaan lunastuksen kohde tiesuunnitelman tai 21 §:ssä tarkoitetun kirjallisen suostumuksen perusteella, tarvittaessa elinvoimakeskuksen osoituksen mukaan. Tiesuunnitelmasta voidaan vähäisessä määrin poiketa, jos siihen on erityinen syy. Tämän lain 75 §:n 2 momentin mukaisessa maantietoimituksessa lunastuksen kohde vahvistetaan 5 §:n 3 momentin mukaan, tarvittaessa elinvoimakeskuksen osoituksen mukaan.

---

62 §

Lunastuksen käsitteleminen kahtena toimituksena

Sen lisäksi, mitä lunastuslain 20 §:ssä säädetään, toimitusinsinööri voi elinvoimakeskuksen esityksestä jakaa toimitusmääräyksen tarkoittamaa lunastusta koskevat asiat käsiteltäviksi kahdessa eri maantietoimituksessa, jos se ratkaistavien asioiden määrän tai laadun vuoksi taikka muusta syystä on tarkoituksenmukaista.

---

69 §

Yksityistiejärjestelyt

Yksityistieyhteydet ja tieoikeudet voidaan järjestellä yksityistielain 76 §:ssä tarkoitettussa alueellisessa yksityistietoimituksessa, joka voidaan suorittaa elinvoimakeskuksen pyynnöstä ilman erillistä hakemusta. Tällöin tämän lain 72 §:ssä tarkoitettua korvausta koskeva kysymys ratkaistaan tässä toimituksessa, johon lisäksi sovelletaan, mitä lunastuslain 82 §:ssä säädetään.

74 §

Muut korvaukset ja korvauksia koskeva maantietoimitus

Jos tästä laista johtuva korvaus- tai lunastuskysymys tulee esille muutoin kuin maantietoimituksen yhteydessä tai jos korvaus voidaan määrätä vasta maantietoimituksen päätyttyä eikä korvauksista sovita, on korvausasia ratkaistava elinvoimakeskuksen tai korvausta vaativan hakemuksesta pidettävässä maantietoimituksessa.

75 §

Maantietoimitus erityisissä tapauksissa

Elinvoimakeskuksen on haettava viipymättä maantietoimitusta, kun yksityinen tie tai katu on muutettu maantiekseksi taikka kun maantie tai liitännäisalue on lakkautettu.

Ennestään olevan maantien tiealueen tai liitännäisalueen taikka suoja- tai näkemäalueen rajan määrittämiseksi voidaan elinvoimakeskuksen tai kiinteistön omistajan hakemuksesta pitää maantietoimitus. Tällaisessa toimituksessa voidaan määrätä korvaus tien tai liitännäisalueen leventymisen aiheuttamista menetyksistä ja ratkaista 71 §:n 2 momentissa tarkoitettu korvausasia.

---

79 §

Korvausten maksaminen ja korko

Elinvoimakeskuksen suoritettaviksi määrättyt ennakko- ja lopulliset korvaukset niille maksettavine kuuden prosentin vuotuisine korkoineen tulee suorittaa kolmen kuukauden kuluessa niiden määrittämisestä. Korvauksen maksamisen viivästyessä sille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitettun korkokannan mukaan.

Tilusjärjestelyssä alueen saaja on velvollinen maksamaan saamastaan alueesta korvauksen elinvoimakeskukselle siltä osin kuin korvausta ei voida vähentää elinvoimakeskuksen makset-

taviksi määrättyistä suorituksista, ja alueen luovuttaja saa elinvoimakeskukselta korvauksen luovuttamastaan alueesta. Tässä momentissa tarkoitettuihin korvauksiin sovelletaan, mitä 1 momentissa koron laskemisesta ja korvausten maksamisesta säädetään.

Maantietoimituksessa elinvoimakeskuksen maksettaviksi määrätty korvaukset ja edellä 2 momentissa tarkoitettut tilusjärjestelykorvaukset alueen luovuttajalle suorittaa KEHA.

81 §

Pakkotäytäntöönpano erityisissä tapauksissa

Maantietoimituksessa määrättyyn korvaukseen, joka asianosaisen on maksettava elinvoimakeskukselle, ja omaisuuteen, jonka omistus on tilusjärjestelyn vuoksi vaihtunut, sovelletaan, mitä kiinteistönuodostamislain 288 §:ssä säädetään.

83 §

Vähäiset korvaukset

Jos lunastustoimikunta on määrännyt elinvoimakeskuksen maksamaan samalle asianosaiselle korvauksia, joiden kokonaissumma ei ylitä 20:tä euroa, niitä ei tarvitse maksaa eikä tallettaa.

85 §

Maantietoimituksen kustannukset

Elinvoimakeskus vastaa maantietoimituksen toimituskustannuksista. Edellä 74 §:n mukaisessa maantietoimituksessa toimituskustannukset on määrättävä osaksi tai kokonaan vaatimuksen esittäjän maksettaviksi, jos vaatimus on tehty ilmeisen aiheettomasti.

88 §

Maantien lakkaaminen

Jos maantietä parannettaessa tie on siirretty uuteen paikkaan eikä tiesuunnitelmassa ole määrätty, että tie entisellä paikallaan edelleen jää maantiekseksi, se tältä osin lakkaa olemasta maantie. Tämän estämättä elinvoimakeskus saa käyttää entistä tiealuetta muihin tietarkoituksiin sen mukaan kuin siitä tiesuunnitelmassa määrätään. Tällöin maantietoimituksessa tulee määrätä, että tiealue jää tienpitäjän omistukseen tai tieoikeus siihen jätetään voimaan. Jollei tällaista määräystä tiesuunnitelmassa ole annettu, alueen käyttö maantietarkoituksiin ja siihen kohdistuva oikeus lakkaa parannetun maantien tultua luovutetuksi yleiseen liikenteeseen.

Kun lakanneen maantien tiealuetta ei enää tarvita 1 momentissa tarkoitettuihin muihin tietarkoituksiin, elinvoimakeskus lakkauttaa alueen käytön ja siihen kohdistuvan tienpitäjän oikeuden. Tällaiseen alueeseen sovelletaan, mitä tässä luvussa säädetään entisestä tiealueesta.

90 §

Entisen tiealueen rakenteet ja laitteet

Oikeus pitää tiealueelle 42 tai 42 a §:n nojalla sijoitettuja rakenteita, rakennelmia ja laitteita pysyy voimassa elinvoimakeskuksen myöntämän luvan tai elinvoimakeskukselle tehdyn ilmoituksen mukaisesti tiealueen siirtyessä uudelle omistajalle.

91 §

Entisen tiealueen siirtyminen

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös 112 §:n 6 momentissa tarkoitettuja muihin tietar-
koituksiin käytettyjä entisiä tiealueita elinvoimakeskuksen lakkautettua alueen käytön 88 §:n 2
momentissa tarkoitettulla tavalla.

---

93 §

Entinen tiealue yksityisenä tienä

Elinvoimakeskus vastaa 1 momentissa tarkoitetun entisen maantien kunnossapidosta maan-
tien lakkaamista seuraavan kalenterivuoden lokakuun 1 päivään saakka.

Ennen elinvoimakeskuksen kunnossapitovelvollisuuden päättymistä on maantietoimituksessa
päättävä entisen maantien tienpitovelvollisuuden jakamisesta tieosakasten kesken. Tarvitta-
essa siitä voidaan määrätä väliaikaisesti. Tällainen määräys lakkaa olemasta voimassa, kun
maantietoimitus on saanut lainvoiman, jollei tienpitovelvollisuuden jakamisesta päätettäessä ole
sen voimassaolosta toisin määrätty.

95 §

Liitännäisalueen lakkauttaminen

Elinvoimakeskus lakkauttaa liitännäisalueen, kun sitä ei enää tarvita siihen tarkoitukseen, jota
varten se on perustettu. Kun liitännäisalue lakkautetaan, lakkaa samalla siihen kohdistunut tie-
oikeus.

Jos liitännäisalueen lakkauttamisesta aiheutuu jollekin hyötyä, jota ei ole pidettävä vähäisenä,
on hyödynsaaja velvollinen korvaamaan elinvoimakeskukselle saamansa hyödyn. Jollei kor-
vauksesta sovita, asia on ratkaistava maantietoimituksessa.

95 a §

Tiealueen osan lakkauttaminen ja luovuttaminen

Elinvoimakeskus voi lakkauttaa maantietaroituksiin tarpeettomia tiealueen osia. Tienpitäjän
oikeus lakkautettuun tiealueen osaan lakkaa, kun lakkautuspäätös on tehty. Elinvoimakeskuk-
sen on haettava viipymättä maantietoimituksen pitämistä, kun tiealueen osa on lakkautettu. Tie-
alueen osan lakkauttamiseksi voidaan tarvittaessa laatia ja hyväksyä tiesuunnitelma.

Tienpitäjän omistama lakkautettu tiealueen osa siirretään maantietoimituksessa viereiseen
kiinteistöön noudattaen, mitä kiinteistönmuodostamislaissa lohkomisesta säädetään. Jos tiealu-
een osan lakkauttaminen on tullut vireille muun kuin elinvoimakeskuksen aloitteesta, vastaa
vireillepanija maantietoimituksen toimituskustannuksista. Tienpitäjän omistaman tiealueen

osan lakkauttamisesta saadun hyödyn korvaamiseen sovelletaan, mitä 95 §:n 3 momentissa säädetään.

---

100 §

Varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin

Tienpitäjän ja elinvoimakeskusten on yhteistyössä varauduttava normaaliolojen häiriötilanteisiin ja valmiuslaissa (1552/2011) tarkoitettuihin poikkeusoloihin sekä huolehdittava siitä, että toiminta jatkuu mahdollisimman häiriöttömästi myös poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa. Niiden on osallistuttava toimintansa edellyttämällä tavalla valmiussuunnitteluun ja valmisteltava etukäteen normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa tapahtuvaa toimintaa.

Tienpitäjän on yhteistyössä elinvoimakeskusten kanssa laadittava valmiussuunnitelma, jonka laadinnassa on otettava huomioon maanteiden liikenteellinen merkitys ja keliolosuhteet ja niiden ennakoitavissa olevat muutokset sekä muut tienpitoon poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa vaikuttavat olosuhteet.

---

100 b §

Tienpidon omavalvonta

Tienpitäjän ja elinvoimakeskuksen on laadittava hoidettavinaan olevista tienpidon tehtävistä omavalvontaohjelma. Ohjelmassa tulee määrittellä, miten laissa säädetty tienpidon yleiset vaatimukset, matkojen ja kuljetusten palvelutaso maanteillä ja kunnossapidon tason toteutuminen varmistetaan. Omavalvontaohjelmassa on määrättävä, miten vaatimusten toteutumista seurataan ja miten havaitut puutteet korjataan.

Elinvoimakeskuksen on huolehdittava siitä, että palveluntuottajien kanssa tehtävissä sopimuksissa on riittävät määräykset palveluntuottajan valvonnasta sekä laatupoikkeamien käsittelystä elinvoimakeskuksen omavalvonnan toteuttamiseksi.

---

101 §

Hallinnolliset pakkokeinot

Elinvoimakeskus voi kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä, jatkamasta tai toistamasta lainvastaista menettelyä. Elinvoimakeskus voi myös määrätä sen, joka rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä, täyttämään velvollisuutensa. Elinvoimakeskus voi tehostaa päätöstään uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide tehdään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään. Uhkasakkoon, teettämiseen ja keskeyttämiseen sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa säädetään.

Jos liikennettä välittömästi uhkaavan vaaran poistamiseksi on tarpeen kiireellinen toimenpide taikka jos on kysymys tiealueeseen kohdistuvan luvattoman toimenpiteen oikaisemisesta, elinvoimakeskuksella on oikeus toimenpiteeseen tai luvattoman toimenpiteen oikaisemiseen siihen velvollisen kustannuksella.

Jos elinvoimakeskusta estetään toimittamasta 2 momentissa tarkoitettua virkatehtävää tai estetään 16 §:n 1 momentissa tarkoitetun tutkimustyön suorittaminen, on poliisin annettava pyynnöstä virka-apua poliisilain (872/2011) 9 luvun 1 §:n mukaisesti.

101 a §

Oikeus saada tietoja

Tienpitäjällä ja elinvoimakeskuksella on oikeus saada toisiltaan, muulta viranomaiselta sekä niiden puolesta sopimuksella määriteltyä tehtävää hoitavalta yksityiseltä palveluntarjoajalta maksutta ja salassapitosäännösten estämättä tietoja, jotka ovat välttämättömiä tienpitäjälle ja elinvoimakeskukselle tässä laissa säädettyjen tienpito-, omavalvonta- ja lupatehtävien hoitamiseksi.

Tienpitäjällä ja elinvoimakeskuksella on oikeus luovuttaa salassa pidettäviä tietoja toimijalle, joka hoitaa sen puolesta sopimuksella määriteltyä tehtävää, jos tiedon saaminen on välttämätöntä tehtävän hoitamiseksi.

102 §

Kustannusten periminen

Jos elinvoimakeskuksella on oikeus tässä laissa tarkoitetun toimenpiteen suorittamiseen toisen kustannuksella, kustannukset voidaan periä siten kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

103 §

Päätösten tiedoksi antaminen ja tiedoksisaanti

Liikenne- ja viestintävirasto toimittaa yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman hyväksymistä sekä niiden voimassaoloajan pidentämistä sekä maantien toiminnallisen luokan vahvistamista koskevan päätöksen elinvoimakeskukselle ja tienpitäjälle. Elinvoimakeskuksen on annettava päätös yleisesti tiedoksi julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa. Tieto kuulutuksesta on julkaistava viipymättä niissä kunnissa, joiden alueelle suunnitelma sijoittuu. Kunnan ilmoituksista säädetään kuntalain 108 §:ssä.

---

104 §

Päätösten ilmoittaminen muistutuksen tehneille ja viranomaisille

Elinvoimakeskuksen on ilmoitettava tavallisella tiedoksiannolla yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman hyväksymispäätöksestä niille suunnitelmasta muistutuksen tehneille, joiden osoite on tiedossa, samanaikaisesti, kun päätös 103 §:n mukaisesti annetaan yleisesti tiedoksi. Tavallisesta tiedoksiannosta säädetään hallintolaissa.

Elinvoimakeskuksen on lähetettävä ilmoitus yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman hyväksymistä ja niiden voimassaoloajan pidentämistä koskevasta päätöksestä sekä maantien toiminnallisen luokan vahvistamista koskevasta päätöksestä kunnalle ja maakunnan liitolle sekä tarvittaessa muullekin viranomaiselle. Ilmoitukseen on liitettävä tieto siitä, missä ja mihin asti päätös on nähtävillä.

105 §

Muutoksenhaku

Elinvoimakeskuksen päätöksestä 37 §:ssä, 38 §:n 2 momentissa, 42 §:n 1 momentissa, 42 a ja 47 §:ssä, 48 §:n 2 momentissa ja 52 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa valitetaan siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä päätöksessä tarkoitettu liittymä, ylityskohta, tiealue, kiinteistö taikka mainos tai ilmoitus sijaitsee.

Kunnalla, elinvoimakeskuksella sekä maakunnan liitolla on oikeus hakea valittamalla muutosta sellaiseen yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman hyväksymispäätökseen, jonka vaikutukset ulottuvat kunnan tai maakunnan alueelle taikka viranomaisen toimialueelle.

---

107 §

Päätösten välitön täytäntöönpano

Päätöksessä, jonka elinvoimakeskus antaa 48 §:n 2 momentin nojalla, voidaan määrätä, että päätös on pantavissa täytäntöön valituksesta huolimatta.

108 a §

Maantierekisteri

Elinvoimakeskusten on toimitettava 1 momentin 3 kohdan kannalta tarpeelliset tiedot Väylävirastolle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 174 §:n 4 momentti, 174 a ja 175 a §, sellaisena kuin ne ovat laissa 1256/2020, ja
muutetaan 174 §2 momentti, 181 §1 ja 5 momentti sellaisina kuin ne ovat 174 §2 momentti laissa 1256/2020, 181 §1 ja 5 momentti laissa 60/2022, seuraavasti:

174 §

Määrärahan kohdentaminen ja käyttö

Liikenne- ja viestintävirasto voi käyttää valtion talousarviossa osoitettua määrärahaa 173 §:n 1 momentin 1–2 kohdassa mainittuihin tarkoituksiin 181 §:n 1 momentissa säädetyn toimivaltansa rajoissa. Liikenne- ja viestintävirasto saa itse käyttää määrärahaa 173 §:n 1 momentin 3 kohdassa mainittuun tarkoitukseen.

---

181 §

Palvelusopimusasetuksessa tarkoitetut tieliikenteen toimivaltaiset viranomaiset

Palvelusopimusasetuksessa tarkoitettuja tieliikenteen toimivaltaisia viranomaisia ovat liikenne- ja viestintävirasto sekä 2 momentissa mainitut kunnalliset viranomaiset ja 3 momentissa mainitut seudulliset viranomaiset.

Toimivaltaisella viranomaisella on oikeus sisällyttää 179 §:n 3 momentin mukaisesti Liikenne- ja viestintävirastolle toimitettuja tietoja liikenteen järjestämistä koskevan tarjouskilpailun tarjouspyyntöön. Tarjouspyynnöstä ei kuitenkaan saa käydä ilmi yksittäisen yrityksen liikesalaisuutta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 318 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 318 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1003/2018, seuraavasti:

318 §

Tietojen luovuttaminen viranomaisesta

Liikenne- ja viestintävirastolla on salassapitosäännösten ja muiden tietojen luovuttamista koskevien rajoitusten estämättä oikeus luovuttaa laissa säädettyjen tehtäviensä hoitamisen yhteydessä saamansa tai laatimansa asiakirja sekä ilmaista salassa pidettävä tieto Energiavirastolle, Finanssivalvonnalle, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle sekä elinvoimakeskuskelle, jos se on näille säädettyjen tietoturvallisuuteen liittyvien tehtävien hoitamiseksi välttämätöntä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain (541/2023) 33 §:n 4 momentti, 35 §:n 3 momentti ja 124 §:n 3 momentti seuraavasti:

33 §

Sisäinen pelastussuunnitelma ja vastuuhenkilö

Ennen sisäisen pelastussuunnitelman hyväksymistä Liikenne- ja viestintäviraston on varattava pelastusviranomaiselle, alueelliselle elinvoimakeskukselle, Lupa- ja valvontavirastolle, kunnalle sekä tarvittaessa muille viranomaisille mahdollisuus esittää mielipiteensä sisäisestä pelastussuunnitelmasta ja hyväksymisen jälkeen pidettävä sisäinen pelastussuunnitelma näiden saatavilla.

---

35 §

Satama-alueen turvallisuusselvityksen hyväksyminen

Ennen turvallisuusselvityksen hyväksymistä Liikenne- ja viestintäviraston on varattava pelastusviranomaiselle, alueelliselle elinvoimakeskukselle, Lupa- ja valvontavirastolle sekä tarvittaessa muille viranomaisille mahdollisuus esittää mielipiteensä turvallisuusselvityksestä ja hyväksymisen jälkeen pidettävä hyväksytty turvallisuusselvitys näiden saatavilla.

---

124 §

Muut viranomaistehtävät

Lupa- ja valvontavirasto voi päättää tartuntavaarallisen aineen kuljetuksesta elävässä kantaja-eläimessä ja tällaisen kuljetuksen ehdoista, jos aineen kuljetusta ei voida suorittaa millään muulla tavalla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

Väylävirastosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Väylävirastosta annetun lain (862/2009) 2 §:n 2 momentin 6 kohta, sellaisena kuin se on laissa 936/2018, seuraavasti:

2 §

Viraston tehtävät

Väylävirasto hoitaa seuraavia tehtäviä:

---

6) vastaa elinvoimakeskusten toiminnallisesta ohjauksesta toimialallaan ja tienpidon yhteensovittamisesta sanotuissa keskuksissa;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

merenkulun ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009) 9 luvun 6 §:n 1, 4 ja 5 momentti, 7 §:n 1 momentti, 12 luvun 1 §:n 1 momentti, 4 §:n otsikko ja 1 momentti, 9 §:n 1 momentti, 15, 16 ja 19 § ja 13 luvun 1 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 9 luvun 6 §:n 1, 4 ja 5 momentti ja 7 §:n 1 momentti, 12 luvun 15, 16 ja 19 § ja 13 luvun 1 §:n 1 momentti laissa 669/2021 ja 12 luvun 1 §:n 1 momentti laissa 990/2018, seuraavasti:

9 luku

Jätteiden vastaanottojärjestelyt satamassa

6 §

Sataman jätehuoltosuunnitelman hyväksyminen

Sataman jätehuoltosuunnitelma on esitettävä arvioitavaksi ja hyväksyttäväksi Lupa- ja valvontavirastolle. Huvivenesataman ja sellaisen kalastussataman, johon vuosittain purettu saalis määrä on alle 20 000 kilogrammaa, jätehuoltosuunnitelma on kuitenkin esitettävä arvioitavaksi ja hyväksyttäväksi sen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, jonka alueella huvivenesatama sijaitsee.

Lupa- ja valvontavirasto tai kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi jätehuoltosuunnitelmaa hyväksyessään antaa määräyksiä tarvittavista vastaanottolaitteista ja siitä, millä kielillä tiedot on annettava satamaa käyttävien alusten jätehuollosta vastaaville ja heidän edustajilleen, sekä muista suunnitelman toteuttamisen kannalta tarpeellisista seikoista.

Kun sataman jätehuoltosuunnitelma on hyväksytty, Lupa- ja valvontaviraston tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on merkittävä suunnitelma ympäristönsuojelulain (527/2014) 222 §:ssä tarkoitettuun ympäristönsuojelun tietojärjestelmään. Sataman jätehuoltosuunnitelman hyväksyvän viranomaisen on lähetettävä sataman pitäjälle ote rekisteriin tehdystä merkinnästä.

7 §

Sataman jätehuoltosuunnitelmasta kuuleminen ja tiedottaminen

Ennen sataman jätehuoltosuunnitelman esittämistä Lupa- ja valvontaviraston tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksyttäväksi sataman pitäjän on varattava satamaa käyttävien alusten haltijoille ja käyttäjille sekä heidän edustajilleen, toimivaltaisille viranomaisille sekä muille tahoille, joille jätehuoltosuunnitelmalla voi olla vaikutusta, tilaisuus lausua mielipiteensä sataman jätehuoltosuunnitelmasta ja sen tarkistamisesta. Jätehuoltosuunnitelman luonnos on pidettävä nähtävillä ennen sen esittämistä hyväksyttäväksi sataman pitäjän toimipaikassa ja muulla tarkoituksenmukaisella tavalla vähintään 14 päivän ajan sataman toiminta-aikana. Sata-

man pitäjän on ilmoitettava nähtävillä pitämisestä sataman käyttäjille ja muille tahoille ilmoitustaulullaan, sähköistä tiedonvälitystä apuna käyttäen, kirjeitse tai joillain muulla tiedon antamiseen soveltuvalla tarkoituksenmukaisella tavalla.

---

12 luku

Valvonta ja hallintopakko

1 §

Valvontaviranomaiset

Tässä laissa tarkoitettuja valvontaviranomaisia ovat Liikenne- ja viestintävirasto, Lupa- ja valvontavirasto, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset, Rajavartiolaitos, Tulli ja poliisi.

---

4 §

Lupa- ja valvontaviraston valvontatehtävät

Lupa- ja valvontavirasto valvoo toimialueellaan tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista siltä osin kuin säännökset ja määräykset koskevat:

- 1) sataman jätehuoltosuunnittelua;
  - 2) aluksesta peräisin olevien jätteiden ja sedimenttien vastaanottolaitteita satamassa; ja
  - 3) sataman jätehuoltoa koskevia maksuja.
-

9 §

Virka-apu

Ilmatieteen laitoksen, Suomen ympäristökeskuksen ja puolustusvoimien on annettava valvontaviranomaiselle tämän lain mukaisen tehtävän suorittamiseksi sellaista tarpeellista virka-apua, jonka antamiseen se on toimivaltainen.

---

15 §

Hallintopakko

Liikenne- ja viestintävirasto, Lupa- ja valvontavirasto, kunnan ympäristönsuojeluviranomaiset ja Tulli voivat tämän lain mukaiseen toimivaltaansa kuuluvassa asiassa:

- 1) kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai määräystä, jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä;
- 2) määrätä sen, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai määräystä, täyttämään muulla kuin 1 kohdassa tarkoitettuun tavoin velvollisuutensa;
- 3) määrätä 1 tai 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla menetellyt palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta ympäristölle aiheutunut haitta.

16 §

Uhkasakko, teettämisuhka ja keskeyttämisuhka

Liikenne- ja viestintävirasto, Lupa- ja valvontavirasto, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja Tulli voivat asettaa tämän lain nojalla antamansa kiellon tai määräyksen tehosteeksi uhkasakon, teettämisuhan tai keskeyttämisuhan.

19 §

Tarkemmat säännökset

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä Liikenne- ja viestintäviraston, Lupa- ja valvontaviraston, Rajavartiolaitoksen, Tullin ja poliisin tehtävistä valvontaviranomaisina ja niiden välisestä työnjaosta.

13 luku

Erinäiset säännökset

1 §

Maksu, palkkiot ja kustannusten korvaaminen

Tässä laissa tarkoitetuista viranomaissuoritteista ja viranomaisen tarkastustoimenpiteistä perittävistä maksuista säädetään valtion maksuperustelaissa (150/1992) ja sen nojalla. Kunnalle perittävän maksun perusteista määrätään kunnan hyväksymässä taksassa. Lupa- ja valvontavirastolle 9 luvun 6 §:n mukaan kuuluvista viranomaistehtävistä voidaan periä maksu, jonka perusteen on vastattava valtion maksuperustelaissa säädettyjä perusteita.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

ratalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ratalain (110/2007) 2 luvun 8 §:n 2 momentti, 10 §:n 3 ja 4 momentti, 22 a §:n 1 momentti, 25 a §, 5 luvun 43 a §, 69 §:n 4 momentti, 7 luvun 89 a §, 91 §:n 2 momentti, 92 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 2 luvun 8 §:n 2 momentti, 5 luvun 43 a § ja 69 §:n 4 momentti laissa 998/2018, 2 luvun 10 §:n 3 ja 4 momentti sekä 7 luvun 89 a § laissa 567/2016, 2 luvun 22 a §:n 1 momentti, 25 a §, 7 luvun 91 §:n 2 momentti ja 92 §:n 2 momentti laissa 1502/2019, seuraavasti:

8 §

Yleistä rautatien suunnittelusta

Suunnitelmia tehtäessä rataverkon haltija toimii yhteistyössä maakuntien liittojen, kuntien, elinvoimakeskusten sekä muiden viranomaisten kanssa. Suunnittelun on perustuttava rautatien kehittämisen tarpeisiin, valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin, valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan, alueelliseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun sekä muuhun alueiden käytön suunnitteluun.

10 §

Rautatiealueen suunnittelu ja alueiden käytön suunnittelu

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, voidaan olemassa olevan rautatien rakentamista koskeva yleissuunnitelma ja ratasuunnitelma laatia, jos hankkeen luonne huomioon ottaen suunnitelman suhde muuhun alueiden käyttöön voidaan riittävästi selvittää yhteistyössä liikenneviranomaisten, kunnan, maakunnan liiton sekä elinvoimakeskuksen kanssa.

Yleissuunnitelmaa tai ratasuunnitelmaa ei saa hyväksyä vastoin maakuntakaavaa tai oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Yleissuunnitelma voidaan hyväksyä vastoin voimassa olevaa asemakaavaa, jos kunta sekä elinvoimakeskus sitä puoltavat. Ratasuunnitelma voidaan hyväksyä vastoin voimassa olevaa asemakaavaa, jos kyse on vaikutuksiltaan vähäisestä poikkeuksesta ja kunta ja ne kiinteistönomistajat, joihin poikkeus välittömästi vaikuttaa, sitä puoltavat.

---

22 a §

Lausunnot ja kunnan vastine muistutuksiin

Rataverkon haltijan on pyydettävä yleis- ja ratasuunnitelmasta lausunto niiltä elinvoimakeskuksilta, maakuntien liitoilta ja kunnilta, joiden alueelle suunnitelma sijoittuu ja joiden alueella suunnitelman vaikutukset muutoin ilmenevät. Rataverkon haltijan on pyydettävä muulta viranomaiselta lausunto, jos se on päätösharkinnassa tarpeen.

---

25 a §

Tasoristeyksiä koskevat ratasuunnitelmat

Väyläviraston lisäksi elinvoimakeskus voi laatia 20 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tasoristeyksiä koskevan ratasuunnitelman ja siihen sovelletaan tällöin, mitä tässä laissa säädetään rataverkon haltijasta.

43 a §

Puhevallasta ratatoimituksessa

Mitä tässä luvussa säädetään rataverkon haltijasta ratatoimituksen tai yksityistietoimituksen hakijana ja puhevallan käyttäjänä ratatoimituksessa, koskee myös toimivaltaista elinvoimakeskusta rataverkkoa koskevissa asioissa.

69 §

Korvausten maksaminen ja korko

Ratatoimituksessa ja 43 §:n 3 momentin mukaisessa yksityistietoimituksessa rataverkon haltijan maksettavaksi määrätyt korvaukset sekä edellä 2 momentissa tarkoitetut tilusjärjestelykorvaukset alueen luovuttajalle suorittaa KEHA. Yksityisraidetta koskevat korvaukset maksaa rautatien omistaja tai haltija.

89 a §

Eräät vahingonkorvausasiat

Rataverkolla rautatieliikenteen palvelualueilla tapahtuneisiin esine- ja varallisuusvahinkoihin liittyvät korvausvaatimukset käsittelee ja ratkaisee elinvoimakeskus.

91 §

Päätösten ilmoittaminen muistutuksen tehneille ja viranomaisille

---

Päätöksen tiedoksi antamisesta 90 §:n 1 momentin mukaan vastaavan on lähetettävä yleis- ja ratasuunnitelman hyväksymistä ja niiden voimassaoloajan pidentämistä koskevasta päätöksestä ilmoitus kunnalle, elinvoimakeskukselle ja maakunnan liitolle sekä tarvittaessa muullekin viranomaiselle. Ilmoitukseen on liitettävä tieto siitä, missä ja mihin asti suunnitelma on nähtävillä.

92 §

Muutoksenhaku

Rataverkon haltijalla on oikeus hakea valittamalla muutosta yleis- ja ratasuunnitelman hyväksymispäätökseen. Kunnalla, elinvoimakeskuksella ja maakunnan liitolla on oikeus hakea valittamalla muutosta sellaiseen yleis- ja ratasuunnitelman hyväksymispäätökseen, jonka vaikutukset ulottuvat kunnan alueelle tai viranomaisen toimialueelle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

tieliikennelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tieliikennelain (729/2018) 65 §:n 2 momentin 4 kohta, 71 §:n 1 momentin 1 kohta, 184 §:n 5 momentti ja 191 §:n 1 ja 5 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 65 §:n 2 momentin 4 kohta, 71 §:n 1 momentin 1 kohta ja 191 §:n 1 ja 5 momentti laissa 360/2020, seuraavasti:

65 §

Liikenteenohjaaja

Liikenteenohjaajana saa myös toimia henkilö, jonka:

4) Väylävirasto, elinvoimakeskus tai kunta määrää ohjaamaan liikennettä tiellä tai sen läheisyydessä tehtävän työn, tutkimuksen tai pitkäkestoisen liikennehäiriön vuoksi;

---

71 §

Liikenteenohjauslaitteen asettaminen

Liikenteenohjauslaitteen asettaa:

1) maantielle toimivaltainen elinvoimakeskus Väyläviraston ohjauksen perusteella;

---

184 §

Poikkeukset velvollisuudesta noudattaa liikennesääntöjä, liikenteenohjauslaitteita ja ajoneuvon käyttöä koskevia säännöksiä

Hälytysajoneuvolla sekä poliisin, Tullin ja Rajavartiolaitoksen virkatehtävässä olevalla ajoneuvolla on oikeus päästä lautalle ja yhteysalukselle ennen muita ajoneuvoja. Toimivaltainen elinvoimakeskus voi antaa määräyksiä siitä, missä järjestyksessä muut ajoneuvot pääsevät lautalle tai yhteysalukselle.

---

191 §

Erikoiskuljetusluvan myöntäminen

Luvan 159 §:ssä tarkoitettuun erikoiskuljetukseen myöntää toimivaltainen elinvoimakeskus. Erikoiskuljetusluvassa voidaan asettaa kuljetuksen reittiä, ajankohtaa ja muita kuljetuksen turvallisuuden ja sujuvuuden varmistamiseksi sekä liikenneympäristön suojaamiseksi tarvittavia ehtoja.

Toimivaltainen elinvoimakeskus voi peruuttaa erikoiskuljetusluvan määrääjäksi tai kokonaan, jos luvanhaltija ei noudata erikoiskuljetusta koskevia säännöksiä, määräyksiä tai erikoiskuljetusluvassa asetettuja ehtoja taikka luvan myöntämisen edellytykset eivät enää täyty. Luvan peruuttamisen sijasta luvanhaltijalle voidaan antaa huomautus tai kirjallinen varoitus, jos luvan peruuttaminen olisi kohtuutonta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

vesiliikennelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vesiliikennelain (782/2019) 54 §:n 2 momentti, 102 §:n 1 momentti, 106 §:n 3 momentti ja 132 §, sellaisina kuin niistä on 54 §:n 2 momentti laissa 543/2021, seuraavasti:

54 §

Vesiliikennemerkin ja valo-opasteen asettaminen

---

1. Vesiliikennemerkin ja valo-opasteen sijoittamisesta yleiselle kulkuväylälle vastaa väylänpitäjä ja yleisen kulkuväylän ulkopuolisille alueille kunta. Lauttaväylän risteämän merkitsemisestä ja lauttaväylälle asetettavien valo-opasteiden asettamisesta vastaa toimivaltainen elinvoimakeskus. Rajoitetun alikulkukorkeusmerkin, ilmajohtomerkin sekä kaapeli- ja johdotaulun sekä niiden suuntamerkkien sijoittamisesta vastaa alikulkukorkeutta rajoittavan rakenteen, ilmajohdon, kaapelin tai putkijohdon omistaja.

102 §

Kielto- ja rajoitusasioiden käsittely

Esityksen 101 §:ssä tarkoitettu kielloksi tai rajoitukseksi voi tehdä kunta tai kunnan jäsen taikka sellainen viranomainen, yhteisö tai vesialueen omistaja, jota asia koskee. Kiellon tai rajoituksen määrittämisen voi panna vireille myös Väylävirasto, Liikenne- ja viestintävirasto tai alueellinen elinvoimakeskus. Esitys kiellon tai rajoituksen määrittämisestä on tehtävä kirjallisesti Liikenne- ja viestintävirastolle. Esityksestä tulee käydä ilmi kiellon tai rajoituksen voimassaoloaika ja perusteet sekä muut asian käsittelyn kannalta tarpeelliset seikat. Vesialue, jolle kieltoa tai rajoitusta haetaan, on osoitettava mittakaavaltaan asianmukaisella kartalla.

---

106 §

Lupa kilpailuihin, harjoituksiin ja muihin tapahtumiin

Luvan usean kunnan alueella pidettävään tapahtumaan antaa toimivaltainen elinvoimakeskus. Usean viraston alueella pidettävään tapahtumaan myöntää luvan se toimivaltainen elinvoimakeskus, jonka toimialueella tapahtuma pääosin pidetään.

---

132 §

Ympäristöhaittojen ehkäisemiseen ja torjumiseen liittyvä valvonta

Tämän lain noudattamisen valvonta kuuluu ympäristöhaittojen ehkäisemisen ja niiden torjumisen osalta Lupa- ja valvontavirastolle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

yksityistielain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yksityistielain (560/2018) 2 luvun 13 §:n 2 momentti, 3 luvun 21 §:n 1 momentti, 23 §:n 1 ja 2 momentti, 5 luvun 61 §:n 4 momentti, 6 luvun 73 §:n 2 momentti, 7 luvun 83 §:n 3 momentti, 85 §:n 2 momentti, 8 luvun 88 §:n 1 – 3 momentti ja 91 §:n 1 momentti
sellaisina kuin niistä ovat 5 luvun 61 §:n 4 momentti, 7 luvun 83 §:n 3 momentti ja 8 luvun 88 §:n 1 – 3 momentti ja 91 §:n 1 momentti laissa 1503/2019, seuraavasti:

Yksityistien lakkaaminen ja muuttuminen kaduksi

Kunnan kadunpitovelvollisuuden alettua sellaisen kadun osalta, jolle yksityistien tai sen osan liikenne on tarkoitettu siirtyväksi, tai kunnan ryhdyttyä sellaista katua rakentamaan, kunnan on otettava tällaisen kaduksi muuttuvan yksityistien tai sen osan tienpito hoidettavakseen. Tieosakkaalla tai tiekunnalla on oikeus saattaa kysymys kunnan velvollisuudesta ottaa tienpito hoidettavakseen toimivaltaisen elinvoimakeskuksen käsiteltäväksi ja se voi uhkasakolla velvoittaa kunnan täyttämään sanotun velvollisuuden.

---

21 §

Tien rakentaminen Natura 2000 -verkostoon sisältyvällä alueella tai sen läheisyydessä

Jos tien rakentaminen merkittävästi heikentäisi niitä luonnonarvoja, joiden perusteella alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää luonnonsuojelulaissa tarkoitettuun Natura 2000 -verkostoon, eikä tien rakentamiselle olisi muutoin estettä, yksityistietoimituksen toimitusmiesten on yhteistyössä Lupa- ja valvontaviraston kanssa pyrittävä löytämään tien rakentamiselle sellainen vaihtoehto, jossa valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon sisällytettäväksi ehdottamalle tai siihen sisällytetylle alueelle aiheutuvat haitat jäävät mahdollisimman vähäisiksi.

---

23 §

Teettämishukka

Toimivaltainen elinvoimakeskus voi tieosakkaan, tiekunnan tai sellaisen kiinteistön omistajan, jonka kiinteistöä tieoikeus koskee, hakemuksesta tehostaa tämän lain nojalla annettua lainvoimaista tienpitoa koskevaa toimenpidettä koskevaa yksityistietoimituksen päätöstä tai tuomiota teettämishukalla, jos toimenpiteeseen velvollinen ei ole ryhtynyt tarpeellisiin toimenpiteisiin yksityistietoimituksessa asetetussa määräajassa. Jos toimenpiteeseen velvollinen on tiekunta, on ennen teettämishukan määräämistä täytäntöön pantavaksi toimitsijamiehelle tai hoitokunnalle varattava tilaisuus tulla asiassa kuulluksi ja, jos tienpitoa koskevaa asiaa ei ole käsitelty tiekunnan kokouksessa, sille on varattava tilaisuus antaa määräajassa lausuntonsa asiasta.

Jos toimenpiteeseen velvollinen ei ole ryhtynyt tarpeellisiin toimenpiteisiin teettämishukan asettamispäätöksessä asetettuun määräaikaan mennessä, hakijan on teettämishukan määräämiseksi täytäntöön pantavaksi ilmoitettava tästä toimivaltaiselle elinvoimakeskuslle. Teettämishukka määrätään täytäntöön pantavaksi oikeuttamalla hakija tai muu yksityinen tekemään tai teettämään yksityistietoimituksen päätöksessä määrätty toimenpiteet niihin velvollisen kustannuksella.

---

61 §

Tiekunnan kokouksen koollekutsuminen

Jos toimitsijamies tai hoitokunta tai muu tiekunnan säännöissä määritelty taho laiminlyö vuosikokouksen koollekutsumisen tai kieltäytyy kutsumasta tieosakkaita ylimääräiseen kokoukseen, voidaan kokous tieosakkaan hakemuksesta pitää yksityistietoimituksen yhteydessä toimitusinsinöörin johdolla taikka toimivaltainen elinvoimakeskus voi tieosakkaan hakemuksesta,

varattuaan toimitsijamiehelle tai hoitokunnalle tilaisuuden tulla kuulluksi, oikeuttaa hakijan kutsuaan tieosakkaat kokoukseen siten kuin 1 momentissa säädetään. Jos edellisen tiekunnan kokouksen koollekutsumisesta ja pitämisestä on kulunut viisi vuotta tai enemmän, tieosakas voi kutsua tiekunnan kokouksen koolle siten kuin 1 momentissa säädetään.

---

73 §

Yksityistietoimituksen hakeminen

Yksityistietoimitusta saa hakea tieosakas, kiinteistön tai muun rekisteriyksikön omistaja ja osaomistaja, yhteisen alueen osakas, 6 §:ssä tarkoitettu elinkeinonharjoittaja tai muu pykälässä tarkoitettu taho, tiekunta, jonka tietä asia koskee, sekä kunta, toimivaltainen elinvoimakeskus tai valtio. Yksityistietoimitusta tien aseman ja leveyden sekä tiehen kohdistuvien oikeuksien selvittämiseksi saa hakea myös kiinteistöön kohdistuvan erityisen oikeuden haltija. Ilman hake-
musta Maanmittauslaitos tai muu kiinteistörekisterin pitäjä voi panna vireille yksityistietoimi-
tuksen kiinteistömuodostamislain 283 §:ssä tarkoitettussa tilanteessa.

---

83 §

Valtionavustus

Valtionavustuksen myöntämisestä ja lakkauttamisesta 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun tienpitoon päättää se toimivaltainen elinvoimakeskus, jonka toimialueella tie tai suurin osa siitä on. Liikenne- ja viestintävirasto päättää määrärahan tai sen osan kohdentamisesta toimivaltai-
sille elinvoimakeskuksille. Valtionavustuksen myöntämisestä 1 momentin 2 ja 3 kohdan mu-
kaisuun tarkoituksiin päättää Liikenne- ja viestintävirasto.

---

85 §

Liikenteen salliminen avustettavalla tiellä

Jos muusta kuin tieosakkaiden hyväksi tapahtuvasta liikenteestä aiheutuu huomattavaa haittaa kiinteistön tai rekisteriyksikön omistajalle tai liikenneturvallisuudelle, voidaan avustettavan tien käyttö kunnan suostumuksella muiden kuin tieosakkaiden hyväksi kieltää tai sitä rajoittaa taikka avustettava tie sulkea. Kunnan on pyydettävä ennen tällaisen suostumuksen antamista toimival-
taiselta elinvoimakeskukselta lausunto.

---

88 §

Muutoksenhaku

Elinvoimakeskuksen 83 §:n nojalla myöntämää valtionavustusta koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen ja 13 §:n 2 momentin, 23 §:n 1 ja 2 momentin sekä 61 §:n 4 momentin mukaiseen elinvoimakeskuksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Toimivaltainen hallinto-oikeus on se, jonka tuomiopiirissä yksityistie sijaitsee.

Elinvoimakeskus voi hakea muutosta 85 §:n 2 momentissa tarkoitettua kunnan suostumusta koskevaan päätökseen.

---

91 §

Päätösten välitön täytäntöönpano

Tämän lain nojalla yksityistietoimituksessa tai tiekunnan kokouksessa tehty päätös sekä elinvoimakeskuksen 83 §:n mukainen valtionavustusta ja 61 §:n 4 momentin mukainen kokouksen koolle kutsumiseen oikeuttamista koskeva päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakutuomioistuin toisin määrää. Maa-oikeus on tällöin päätösvaltainen myös, kun siinä on vain maa-oikeuden puheenjohtaja.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

(LVM lait päättyy)

TEM lait alkavat

#

Laki

henkilöstörahastolain 59 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan henkilöstörahastolain (934/2010) 59 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 229/2023, seuraavasti:

59 a §

Maksettavaksi erääntyneen vähäisen rahasto-osuuden lakkaaminen

Jos rahaston jäsen ei pyynnöstä anna henkilöstörahastolle vähäisen rahasto-osuuden maksamiseksi välttämättömiä tietoja, jäsenen saaminen henkilöstörahastolta lakkaa kahden vuoden kuluttua siitä, kun jäsenen saatava olisi pitänyt maksaa 47 tai 58 §:n perusteella. Pyyntö tietojen toimittamiseksi on annettava todisteellisesti tiedoksi jäsenelle tai hänen oikeudenomistajalleen. Rahasto-osuutta pidetään vähäisenä, jos se alittaa Lupa- ja valvontavirastolle tehtävän maksutalletuksen käsittelymaksun määrän.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

kaivoslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kaivoslain (621/2011) 37 §:n 1 momentin 2 kohta ja 2 momentti, 58 §:n 1 momentti, 146 §:n 2 momentin 3 kohta, 152 §:n 5 momentti, 159 §:n 1 momentin 4 kohta ja 165 §:n 1 momentin 4 kohta
sellaisena kuin niistä on 58 §:n 1 momentti laissa 966/2020 seuraavasti:

37 §

Lausunnot lupahakemuksesta

Lupaviranomaisen on pyydettävä malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhtontalupaa koskevasta hakemuksesta lausunto:

559

---

2) Lupa- ja valvontavirastolta;

Lupaviranomaisen on pyydettävä kaivosaluelunastuslupaa koskevasta hakemuksesta lausunto toiminnan vaikutusalueen kunnalta, asianomaiselta maakunnan liitolta ja Lupa- ja valvontavirastolta.

---

58 §

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös malminetsintäluvasta, kaivosluvasta ja kullanhuuhdontaluvasta on toimitettava hakijalle, ja niille, jotka ovat sitä erikseen pyytäneet, sekä valvontaviranomaisille ja asiassa yleistä etua valvoville viranomaisille. Päätös on lisäksi toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle ja niille kunnille ja muille tahoille, joille on asian käsittelyn aikana annettu tieto ja joilta on pyydetty lausunto.

---

146 §

Lopputarkastus

Kaivosviranomaisen on tiedotettava lopputarkastuksesta:

---

3) Lupa- ja valvontavirastolle;

---

152 §

Viranomaisen tiedonsaantioikeus

Kaivosviranomaisella, Lupa- ja valvontavirastolla, työsuojeluviranomaisella ja Säteilyturvakeskuksesta on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada malminetsintään, kaivostoimintaan ja kullanhuuhdontaan liittyvää valvontaa varten välttämättömiä tietoja toisiltaan ja käyttää toistensa hankkimia näytteitä. Alueen toimivaltaisella pelastusviranomaisella on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada kaivosviranomaiselta pelastustoiminnan kannalta tarpeellisia kaivosturvallisuuteen liittyviä tietoja.

---

159 §

Vireillepano-oikeus

Jollei 156 §:n 1 momentissa tarkoitettu asia ole tullut vireille kaivosviranomaisen omasta aloitteesta, asian voi panna kirjallisesti vireille:

---

4) Lupa- ja valvontavirasto tai muu asiassa toimialallaan yleistä etua valvova viranomainen;

560

165 §

Valitusoikeus

Malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhdontalupaa koskevaan päätökseen, mainitun luvan voimassaolon jatkamista, raukeamista, muuttamista ja peruuttamista koskevaan päätökseen sekä kaivostoiminnan lopettamispäätökseen saa hakea muutosta:

4) Lupa- ja valvontavirasto ja muu asiassa toimialallaan yleistä etua valvova viranomainen;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

Kilpailulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 35 §:n 1 momentti, 36 §:n 1 momentti, 37 §:n 1, 4 ja 6 momentit sekä 41 § sellaisina kuin niistä 35 § 1 momentti, 36 §:n 1 momentti ja 37 §:n 1, 4 ja 6 momentit ovat laissa 546/2021 ja 41 § laissa 662/2012, seuraavasti:

35 §

Tarkastukset elinkeinonharjoittajan liiketiloissa

Kilpailu- ja kuluttajaviraston asianomaisella virkamiehellä on oikeus tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi sekä 4 luvussa tarkoitettujen vritvskauppojen arvioimiseksi toimittaa kaikki tarvittavat tarkastukset elinkeinonharjoittajan hallinnassa olevissa liike- ja varastotiloissa, maa-alueilla ja kulkuneuvoissa. Kilpailu- ja kuluttajavirastolla on velvollisuus Euroopan komission pyynnöstä toimittaa tarkastus siten kuin Euroopan unionin säädöksissä säädetään.

36 §

Tarkastukset muissa tiloissa

Kilpailu- ja kuluttajaviraston virkamiehellä on oikeus tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus myös muissa kuin 35 §:ssä tarkoitetuissa tiloissa, jos voidaan perustellusti epäillä, että niissä säilytetään kirjanpitoa tai muita lii-

ketoimintaan ja tarkastuksen kohteeseen liittyviä asiakirjoja, joilla voi olla merkitystä todistettaessa 5 tai 7 §:n taikka Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 tai 102 artiklan rikkomista.

37 §

Menettely tarkastusta toimitettaessa

Elinkeinoharjoittajan ja elinkeinoharjoittajien yhteenliittymän on tarkastusta varten päästettävä Kilpailu- ja kuluttajaviraston, Euroopan komission ja toisen jäsenvaltion kilpailuviranomaisen virkamies taikka näiden valtuuttamat henkilöt hallinnassaan oleviin liike- ja varastotiloihin, maa-alueille ja kulkuneuvoihin. Tarkastusta toimittavalla virkamiehellä on oikeus tallennusvälineestä riippumatta tutkia elinkeinoharjoittajan ja elinkeinoharjoittajien yhteenliittymän liikekirjeenvaihto, kirjanpito, tietojenkäsittelyn tallenteet, muut asiakirjat ja data, joilla voi olla merkitystä tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvonnassa, ja ottaa niistä jäljennöksiä.

Toimittaessaan tarkastusta muissa kuin 35 §:ssä tarkoitetuissa tiloissa Euroopan komission ja Kilpailu- ja kuluttajaviraston virkamiehellä on 1 momentissa säädetyt toimivaltuudet, mutta ei 3 momentissa säädettyjä toimivaltuuksia.---

---

Euroopan komissio, Kilpailu- ja kuluttajavirasto ja toisen jäsenvaltion kilpailuviranomainen voivat tarkastuksessa käyttää apunaan muita valtuuttamia henkilöitä.

41 §

Ahvenanmaan valtionviraston tehtävät

Ahvenanmaan valtionvirasto selvittää kilpailuolosuhteita ja kilpailunrajoituksia sekä Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimeksiannosta ryhtyy muihin toimenpiteisiin kilpailun edistämiseksi toimialueellaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

Alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahoittamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahoittamisesta annetun lain (757/2021) 12 §, 13 §, 14 §:n 2 momentti, 75 §:n 1 momentti ja 81 §:n 1 momentti seuraavasti:

12§

Elinvoimakeskuksen toimivalta

Toimivaltainen elinvoimakeskus voi myöntää tukea:

- 1) Euroopan aluekehitysrahaston varoista ja oikeudenmukaisen siirtymän rahaston varoista:
  - a) ilmastomuutoksen hillintään ja ilmastomuutokseen sopeutumiseen sekä ympäristöön ja luonnonvaroihin liittyviin kehittämis- ja investointihankkeisiin;
  - b) liikenteeseen ja infrastruktuuriin liittyviin kehittämis- ja investointihankkeisiin;
- 2) Euroopan sosiaalirahaston varoista ja oikeudenmukaisen siirtymän rahaston varoista työllisyyden, osaamisen ja sosiaalisen osallisuuden tukemiseen liittyviin kehittämishankkeisiin.

Elinvoimakeskus toimii valtionavustuslaissa tarkoitettuna valtionapuviranomaisena myöntämäänsä tukia koskevilla asioilla.

Toimivaltainen elinvoimakeskus voi myöntää tukea myös itse toteuttamiinsa tässä pykälässä tarkoitettuihin hankkeisiin. Elinvoimakeskuksen on hallinnollisesti eriytettävä rahoittavan viranomaisen tehtävät ja itse toteuttamiinsa hankkeisiin liittyvät tuen hakijan ja saajan tehtävät toisistaan. Tätä lakia ja tämän lain nojalla annettavia valtioneuvoston asetuksia sovelletaan myös elinvoimakeskuksen itse toteuttamiin hankkeisiin.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa säännöksiä myönnettävästä tuesta ja tuen käyttökohteista.

13 §

Elinvoimakeskuksen harkintavalta eräissä tapauksissa

Ennen 12 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua tuen myöntämistä elinvoimakeskuksen on pyydettävä opetus- ja kulttuuriministeriöltä lausunto sen toimialaan kuuluvista hankkeista, jotka koskevat:

- 1) korkeakoulututkintoon johtavan koulutuksen aloittamista;
- 2) korkeakouluverkon muutoksia.

Opetus- ja kulttuuriministeriö antaa elinvoimakeskusta sitovan lausunnon 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden lainmukaisuudesta sekä siitä, onko hanke opetus- ja kulttuuriministeriön korkeakoulu- ja tiedepolitiikan tavoitteiden mukainen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä opetus- ja kulttuuriministeriön toimialaan kuuluviin hankkeisiin sovellettavasta lausunntoimenettelystä.

14 §

Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman valtakunnallisten teemojen hankkeet

Valtioneuvoston asetuksella säädetään niistä elinvoimakeskuksista ja maakuntien liitoista, jotka toimivat välittävänä toimieliminä valtakunnallisten teemojen hankkeiden osalta.

75 §

Viranomaisten oikeus saada ja luovuttaa tietoja

Työ- ja elinkeinoministeriöllä, hallintoviranomaisella, kirjanpitoa hoitavalla viranomaisella, tarkastusviranomaisella, elinvoimakeskuksilla, maakuntien liitoilla ja Ruokaviras-

tolla on oikeus viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa tarkoitettujen salassapitosäännösten estämättä saada maksutta toiselta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta taholta tuen hakijana ja tuen saajana toimivan luonnollisen henkilön ja oikeushenkilön taloudellista asemaa, liike- ja ammattitoimintaa ja niille julkisista varoista myönnettyä rahoitusta ja muuta tuen kannalta merkittävää olosuhdetta koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä tässä laissa ja toimeenpanolaissa sekä yleisasetuksessa ja muissa 2 §:ssä mainituissa asetuksissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi. Muilla tässä momentissa mainituilla viranomaisilla kuin kirjanpitoa hoitavalla viranomaisella on oikeus saada edellä tarkoitettuja välttämättömiä tietoja tuen käytöstä myös tuen saajalta.

---

81 §

Muutoksenhaku työ- ja elinkeinoministeriön päätökseen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman välittävän toimielimen hanke- ja tukiasioita sekä toimivaltaisen maakunnan liiton ja Interreg-ulkorajaohjelman hallintoviranomaisen Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien kansallista vastinrahoitusta koskevaan päätökseen

Työ- ja elinkeinoministeriön tämän lain nojalla tekemään päätökseen sekä elinvoimakeskuksen, maakunnan liiton ja Ruokaviraston Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman välittävänä toimielimenä tekemään hanke- ja tukiasioita koskevaan päätökseen sekä toimivaltaisen maakunnan liiton ja Interreg-ulkorajaohjelman hallintoviranomaisen Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien kansallista vastinrahoitusta koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua. Tässä pykälässä tarkoitettuun oikaisuvaatimukseen sovelletaan, mitä hallintolaissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

Alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta annetun lain (756/2021) 6 §:n 4 momentti, 8 §:n 2 momentti, 9 §:n 2 momentti sekä 10 §:n 1 ja 4 momentti seuraavasti:

6 §

Vastuu alueiden kehittämisestä

Elinvoimakeskuksista ja niiden tehtävistä alueiden kehittämisessä säädetään elinvoimakeskuksista annetussa laissa (XXX/202X).

8 §

Alueiden kehittämisen suunnittelu

Maakuntien liitot edistävät alueidensa kehittämistä laatimalla maakunnan pitkän aikavälin strategiaan linjauksiin perustuvan tämän lain 25 §:ssä tarkoitetun maakuntaohjelman. Alueen kehittämisen suunnittelusta vastaa maakunnan liitto yhteistyössä kuntien, elinvoimakeskusten ja muun valtion aluehallinnon sekä muiden aluekehittämiseen osallistuvien tahojen kanssa.

9 §

Työ- ja elinkeinoministeriön tehtävät

Työ- ja elinkeinoministeriö hoitaa 1 momentin 1–5 kohdassa tarkoitettuja tehtäviä yhteistyössä muiden ministeriöiden, maakuntien liittojen, kuntien, elinvoimakeskusten ja muiden julkisten ja yksityisten toimijoiden kanssa.

10 §

Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman välittävä toimielin

Yleisasetuksen 71 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja välittäviä toimielimiä ovat elinvoimakeskukset, Ruokavirasto ja maakuntien liitot. Välittävän toimielimen tulee täyttää sekä Euroopan unionin että kansallisen lainsäädännön mukaiset tehtävien hoitamista koskevat vaatimukset.

Elinvoimakeskuksen välittävän toimielimen tehtäviä voidaan koota siten, että jokin elinvoimakeskus hoitaa välittävälle toimielimelle säädettyjä tehtäviä toisen viraston toimialueella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

Brexit-mukautusvarauksen kansallisesta toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Brexit-mukautusvarauksen kansallisesta toimeenpanosta annetun lain (1352/2022) 4 §, 5 §:n 3 momentti, 7 §, 9 §, 10 §:n 1 momentti, 11 § ja 12 § seuraavasti:

4 §

Elinvoimakeskuksen tehtävät ja toimivalta

Elinvoimakeskukset toimivat varauksen tukea välittävinä toimieliminä. Välittävät toimielimet hoitavat niille tässä laissa ja muualla laissa annettuja varaukseen liittyviä tehtäviä työ- ja elinkeinoministeriön lukuun ja sen vastuulla.

Elinvoimakeskukset toimivat hallinnoimiaan varauksesta rahoitettavia avustuksia koskevissa asioissa valtionavustuslaissa (688/2001) tarkoitettuina valtionapuviranomaisina.

Elinvoimakeskusten tehtävänä on lisäksi:

- 1) laatia EU-asetuksessa tarkoitettu hallinto- ja valvontajärjestelmän kuvaus, kun on kysymys väittävän toimielimenomasta toiminnasta varaukseen liittyvien tehtävien hoidossa, ja ylläpitää kuvausta;
- 2) kirjata ja tallentaa myöntämistään avustuksesta aiheutuneita menoja koskevat ja muut tämän lain soveltamiseksi tarvittavat tiedot 6 §:ssä tarkoitettuun sähköiseen tietojärjestelmään;
- 3) antaa varauksen varoista myöntämistään avustuksista työ- ja elinkeinoministeriölle sen asettamaan määräaikaan mennessä EU-asetuksessa tarkoitettua johdon vahvistuslausumaa vastaava vahvistuslausuma.

Elinvoimakeskukselle säädettyjä tehtäviä hoitavista toimivaltaisista elinvoimakeskuksista säädetään elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta annetussa laissa (XXX/202X) ja sen nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa.

5 §

Valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminnon tehtävät

---

Lisäksi valtiovarain controller -toiminto ilmoittaa tekemiensä tarkastusten tuloksista työ- ja elinkeinoministeriölle ja toimivaltaiselle elinvoimakeskukselle sekä laatii yhteenvedon suorittamistaan tarkastuksista varauksen käytöstä annettavaa jäsenvaltion varauksesta maksettavaa rahoitusosuutta koskevaa hakemusta varten.

7 §

Viranomaisten oikeus tietojen luovuttamiseen ja tiedonsaantioikeudet

Työ- ja elinkeinoministeriöllä ja valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminnolla sekä elinvoimakeskuksilla on oikeus salassapitosäynnösten estämättä saada maksutta toiselta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta taholta tuen hakijana ja tuen saajana toimivan luonnollisen henkilön ja oikeushenkilön taloudellista asemaa, liike- ja ammattitoimintaa, hakijalle ja saajalle julkisista varoista myönnettyä rahoitusta ja muuta tuen kannalta merkittävää olosuhdetta koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä tässä laissa ja Euroopan unionin lainsäädännössä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi. Työ- ja elinkeinoministeriöllä ja valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminnolla sekä elinvoimakeskuksilla on oikeus saada tässä momentissa tarkoitettuja välttämättömiä tietoja tuen käytöstä myös tuen saajalta.

Työ- ja elinkeinoministeriöllä ja valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminnolla sekä elinvoimakeskuksilla on oikeus salassapitosäännösten estämättä luovuttaa tässä pykälässä tarkoitetut välttämättömät tiedot muulle viranomaiselle, julkista tehtävää hoitavalle taholle ja Euroopan unionin toimielimelle, elimelle ja laitokselle niiden lakisäateisten tehtävien hoitamiseksi.

9 §

Kansallisten viranomaisten tarkastusoikeudet

Valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminnolla on oikeus tehdä työ- ja elinkeinoministeriöön, elinvoimakeskuksiin sekä valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028 annetun lain 5 §:ssä tarkoitetun avustuksen saajiin kohdistuvia tarkastuksia tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

Työ- ja elinkeinoministeriöllä on oikeus tehdä elinvoimakeskuksiin sekä avustusten saajiin ja hakijoihin kohdistuvia tarkastuksia tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

Työ- ja elinkeinoministeriön ja elinvoimakeskusten sekä niiden käyttämän tarkastajan oikeudesta tarkastaa avustuksen hakijan ja avustuksen saajan liiketoimintaa säädetään lisäksi valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028 annetun lain 18 §:ssä.

Valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminto, työ- ja elinkeinoministeriö sekä elinvoimakeskukset voivat tehdä tarkastuksen itse tai valtuuttaa muun tarkastustyötä tekevän viranomaisen tai tilintarkastajan tekemään sen puolestaan. Tilintarkastajan on oltava tilintarkastuslaissa (1141/2015) tai julkishallinnon ja -talouden tilintarkastuksesta annetussa laissa (1142/2015) tarkoitettu tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö. Valtuutetun tilintarkastusyhteisön on nimettävä tarkastuksesta päävastuussa oleva tilintarkastaja.

Ulkopuolinen asiantuntija voi työ- ja elinkeinoministeriön pyynnöstä avustaa tarkastuksessa. Tilintarkastajaan ja ulkopuoliseen asiantuntijaan sovelletaan valtion virkamieslain (750/1994) 14 ja 15 §:ää sekä rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen hoitaessaan tässä laissa säädettyjä tehtäviä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

10 §

Tarkastajan toimivalta

Valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminnolla, työ- ja elinkeinoministeriöllä, elinvoimakeskuksilla ja niiden valtuuttamalla 9 §:ssä tarkoitetulla viranomaisella ja tilintarkastajalla on oikeus päästä tuen myöntämisen ja käytön kannalta merkityksellisiin rakennuksiin, toimitiloihin ja paikkoihin. Tarkastuksen saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa vain, jos niissä harjoitetaan ammattitoimintaa. Pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävään tilaan kohdistuvan tarkastuksen voi toimittaa vain valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminto, työ- ja elinkeinoministeriö sekä elinvoimakeskukset sekä nii-

den valtuuttama viranomainen. Ulkopuolisen asiantuntijan oikeuteen avustaa tarkastuksen toimittamisessa pysyväisluontoiseen asumiseen käytettävissä tiloissa sovelletaan, mitä 9 §:n 5 momentissa säädetään.

---

11 §

Virka-apu

Valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminnolla, työ- ja elinkeinoministeriöllä, elinvoimakeskuksilla ja niiden valtuuttamalla 9 §:ssä tarkoitetuilla viranomaisella ja tilintarkastajalla sekä Euroopan unionin toimivaltaisilla toimielimillä, elimillä ja laitoksilla on oikeus saada poliisi-, tulli-, vero- ja ulosottoviranomaisilta virka-apua tarkastuksen tekemisessä.

12 §

Kirjanpitoaineiston ja muun todentavan aineiston säilyttäminen

Työ- ja elinkeinoministeriön, elinvoimakeskusten, ja valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminnon on säilytettävä tämän lain toimeenpanoon liittyvä todentava aineisto vuoden 2029 loppuun, jollei kansallisessa lainsäädännössä taikka vähämerkityksistä tukea tai valtiontukea koskevassa Euroopan unionin lainsäädännössä edellytetä pidempää säilyttämisaikaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain (1137/2016) 4 §:n 7 momentti, sellaisena kuin se on laissa 248/2022, seuraavasti:

4 §

Valvontaviranomaiset

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, Lupa- ja valvontavirasto ja kunnat alueellaan ovat tässä laissa tarkoitettuja markkinavalvontaviranomaisia tupakkalain osalta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 143 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 143 §:n 16 kohta, sellaisena kuin se on laissa 499/2021, seuraavasti:

143 §

Tietojen luovuttaminen toiselle viranomaiselle

Kilpailu- ja kuluttajavirasto voi omasta aloitteestaan luovuttaa salassapitosäännösten estämättä valvonnassa saamansa tiedon tai asiakirjan jos se on tarpeen:

16) Lupa- ja valvontavirastolle tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetussa laissa (1233/2006) säädettyjä valvontatehtäviä varten.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

kiinteistönvälitysliikkeistä ja vuokrahuoneiston välitysliikkeistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kiinteistönvälitysliikkeistä ja vuokrahuoneiston välitysliikkeistä annetun lain (1075/2000) 5 a §:n 4 ja 5 momentti, 7 §, 8 §, 16 a §:n 3 momentti, 17 §, 18 §, 19 §, 21 §:n otsikko ja 1 ja 2 momentti,
sellaisina kuin ne ovat 5 a §:n 4 ja 5 momentti laissa 465/2017, 7 §, 18 § ja 19 § laissa 1523/2009 ja 465/2017, 8 § ja 17 § laeissa 1523/2009 ja 465/2017, 16 a §:n 3 momentti laissa 279/2013 ja 21 §:n otsikko ja 1 ja 2 momentti laeissa 1010/2015 ja 67/2017,
seuraavasti:

5 a §

569

Luotettavuus

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä ja maksutta vi-ranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta tietoja ilmoituksen tekijän veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksuihin taikka Tullin perimiin maksuihin liitty-vien rekisteröitymis-, ilmoitus- ja maksuvelvollisuuksien hoitamisesta, toiminnasta, taloudesta sekä kytkennöistä, jotka ovat tarpeen tässä pykälässä tarkoitetun luotettavuuden selvittä-miseksi tai 19 §:ssä tarkoitettua rekisteristä poistamista varten.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada 4 momentissa tarkoitettuja tietoja vastaavat tiedot myös ilmoituksen tekijään liittyvästä Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain (1207/2010) 2 §:ssä tarkoitettua organisaatiosta ja 3 momentissa tarkoitetuista henkilöistä.

7 §

Välitysliikerekisteri, rekisteri-ilmoitus ja muutoksista ilmoittaminen

Lupa- ja valvontavirasto pitää välitysliikkeistä rekisteriä (välitysliikerekisteri). Jokaisella on oikeus saada tietoja rekisteriin merkityistä seikoista sekä otteita rekisteristä.

Sen, joka aikoo harjoittaa välitystoimintaa, on tehtävä ilmoitus rekisteriin merkitsemistä var-ten Lupa- ja valvontavirastolle. Rekisteri-ilmoituksen sisällöstä säädetään valtioneuvoston ase-tuksella.

Rekisteriin merkittyjen tietojen muutoksista on viipymättä ilmoitettava Lupa- ja valvontavi-rastolle. Vastaavan hoitajan vaihtumisesta on ilmoitettava viimeistään kuukauden kuluttua siitä, kun edellisen tehtävä on päätynyt.

8 §

Rekisteröinnin edellytykset

Lupa- ja valvontaviraston on rekisteröitävä 7 §:n 2 momentissa tarkoitettu rekisteri-ilmoituk-sen tekijä kiinteistönvälitysliikkeeksi tai vuokrahuoneiston välitysliikkeeksi, jos:

- 1) ilmoituksen tekijällä on oikeus harjoittaa elinkeinoa Suomessa;
- 2) ilmoituksen tekijä ei ole konkurssissa ja, jos hän on luonnollinen henkilö, on täysi-ikäinen eikä hänen toimintakelpoisuuttaan ole rajoitettu;
- 3) ilmoituksen tekijä on luotettava;
- 4) ilmoituksen tekijällä on vastuuvakuutus, jonka vakuutusmäärän voidaan välitystoiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen arvioida riittävän toiminnasta mahdollisesti aiheutuvien vahin-kojen korvaamiseen ja joka muilta ehdoiltaan vastaa alalla tavanomaista vakuutusikäytäntöä;
- 5) ilmoituksen tekijä on ilmoittanut vastaavan hoitajan, joka täyttää 5 §:n 2 ja 3 momentissa säädetty edellytykset.

Lupa- ja valvontavirasto voi evätä rekisteröinnin, jos olosuhteet huomioon ottaen on ilmeistä, että ilmoituksen tekijä aikoo harjoittaa välitystoimintaa toisen välikätenä.

16 a §

Välittäjäkokeen suorittaneiden rekisteri

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada teknisen käyttöyhteyden avulla 1 momentissa tarkoitettut tiedot.

17 §

Valvonta ja valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus

Tämän lain noudattamista valvoo Lupa- ja valvontavirasto.

Välitysliikkeen on salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä annettava Lupa- ja valvontavirastolle toimeksiantopäiväkirja ja siihen liittyvät asiakirjat sekä muut valvontaa varten tarvittavat asiakirjat ja tiedot.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettuja sakkorekisteristä tiedot, jotka ovat välttämättömiä vastaavan hoitajan ja 5 a §:n 3 momentissa ja 8 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua henkilön luotettavuuden selvittämiseksi tai 19 §:ssä tarkoitettua rekisteristä poistamista varten. Oikeudesta saada tietoja rikosrekisteristä säädetään erikseen.

18 §

Pakkokeinot

Lupa- ja valvontaviraston on kiellettävä välitystoiminta, jota harjoitetaan tämän lain vastaisesti ilman rekisteröintiä. Kielto voidaan, jos siihen on erityistä syytä, kohdistaa myös tällaista toimintaa harjoittavan palveluksessa olevaan henkilöön tai muuhun, joka toimii hänen lukuunsa.

Jos välitysliike laiminlyö 7 §:n 3 momentissa, 10 tai 11 §:ssä säädetyn taikka 17 §:n 2 momentista johtuvan velvollisuuden, Lupa- ja valvontavirasto voi kehottaa välitysliikettä täyttämään velvollisuuden määräajassa. Jos vastaava hoitaja laiminlyö 5 §:n 1 momentissa säädetyn velvollisuuden, Lupa- ja valvontavirasto voi antaa välitysliikkeelle varoituksen. Jos laiminlyönnit ovat vakavia tai jos ne annetusta kehotuksesta tai varoituksesta huolimatta toistuvat, Lupa- ja valvontavirasto voi kieltää osaksi tai kokonaan välitysliikkeen toiminnan määräajaksi, kuitenkin enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Lupa- ja valvontavirasto voi asettaa tässä pykälässä tarkoitettua kiellon tai kehotuksen tehosteeksi uhkasakon. Edellä 1 momentissa tarkoitettua kieltoa on kuitenkin tehostettava uhkasakolla, jollei se erityisestä syystä ole tarpeetonta. Uhkasakosta säädetään muutoin uhkasakolaissa (1113/1990).

19 §

Rekisteristä poistaminen

Lupa- ja valvontaviraston on poistettava välitysliike rekisteristä, jos:

- 1) välitysliike on lopettanut toimintansa;
- 2) 8 §:n 1 momentin 1–4 kohdassa säädetyt rekisteröinnin edellytykset eivät enää täyty;
- 3) välitysliike harjoittaa välitystoimintaa toisen välikätenä;
- 4) välitysliikkeellä ei enää ole 8 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettua vastaavaa hoitajaa eikä välitysliike ole Lupa- ja valvontaviraston kehotuksessa asetetussa määräajassa ilmoittanut uutta vastaavaa hoitajaa; tai
- 5) välitysliikkeen tai sen vastaavan hoitajan toiminnassa ilmenee vakavia tai toistuvia laiminlyöntejä ja liikkeelle on jo aiemmin asetettu määräaikainen toimintakielto.

Jos välityslieke on asetettu konkurssiin, välityslieki säilyy konkurssin estämättä rekisterissä kuuden kuukauden ajan. Konkursipesän hoitajan on ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle viipymättä välitysliekeen konkurssiin asettamisesta.

21 §

Muutoksenhaku Lupa- ja valvontaviraston päätökseen

Lupa- ja valvontaviraston päätökseen 18 ja 19 §:ssä tarkoitettussa asiassa saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Muuhun Lupa- ja valvontaviraston päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muutoksenhausta uhkasakon asettamiseen ja maksettavaksi tuomitsemiseen säädetään uhkasakkolaissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain (661/2012) 6 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 567/2020, seuraavasti:

6 §

Velvollisuus antaa tietoja

Elinkeinonharjoittaja on velvollinen antamaan Kilpailu- ja kuluttajavirastolle kulutustavaroiden ja kuluttajapalveluiden vähittäismyyntihintoja koskevia tietoja 2 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tutkimuksia, selvityksiä ja vertailuja varten. Kilpailu- ja kuluttajavirasto voi määrätä tiedot annettaviksi myös Lupa- ja valvontavirastolle tai, jos elinkeinonharjoittajan toimipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, Ahvenanmaan valtionvirastolle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

kotoutumisen edistämistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kotoutumisen edistämistä annetun lain (681/2023) 5 §:n 16 ja 17 kohta, 11 §:n 2 momentti, 33 §:n 3 ja 4 momentti, 36 §, 39 §:n 1 momentti, 40 ja 41 §, 42 §:n 1 momentti, 43 §, 45 §:n 2 momentti, 48 §:n 1 momentti, 51 §:n 2 momentti, 55, 56, 57, 58 §, 59 §:n 1 momentti, 64 §:n 2 momentti, 65 §:n 4 momentti, 67 §:n 1 momentti, 68 §:n 2 ja 3 momentti, 69 §:n 4 momentti, 70 §:n 1 momentti, 71 ja 74 §, 75 §:n 2 momentti, 76 §:n 1 momentti, 77 ja 78 §, 79 §:n 3 momentti, 80 §, 81 §:n 4 momentti, 82 ja 83 §, 86 §:n 3 momentti, 89 §:n 1 momentti, 90 §:n 1–4 ja 6 momentti, 91 ja 92 §, 95 §:n 5 momentti, 102 §:n 4 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 11 §:n 2 momentti, 39 §:n 1 momentti, 56 § ja 68 §:n 2 ja 3 momentti laissa xx/202x, 71 § osaksi laissa xx/202x, 86 §:n 3 momentti ja 90 §:n 1–4 ja 6 momentti laissa xx/202x, seuraavasti:

5 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

16) kuntapaikalla elinvoimakeskuksen ja kunnan 42 §:ssä tarkoitettuun sopimukseen perustuva kunnan ilmoitusta valmiudesta järjestää asunto, vastaanotto ja palvelut sekä ottaa 2 §:n 3 tai 4 momentissa tarkoitettu maahanmuuttaja vastaan 4 luvussa tarkoitettussa kuntaan ohjaamisen menettelyssä;

17) kuntaan ohjaamisella menettelyä, jossa 43 §:ssä säädetyllä tavalla elinvoimakeskus ohjaa 2 §:n 3 tai 4 momentissa tarkoitettun henkilön kunnan myöntämälle kuntapaikalle taikka kyseinen henkilö muuttaa vastaanottokeskuksesta kuntaan vastaanottokeskuksen tukitoimia hyödyntäen tai itsenäisesti;

11 §

Perustieto suomalaisesta yhteiskunnasta

Kukin tätä lakia soveltava viranomainen vastaa osaltaan 1 momentissa tarkoitettujen tietojen tuottamisesta ja ajan tasalla pitämisestä. KEHA vastaa tietojen yhteensovittamisesta, kääntämisestä ja jakelusta viranomaisten käyttöön.

33 §

Ilman huoltajaa maassa olevan lapsen asumisen järjestäminen

Hyvinvointialueen on sovittava elinvoimakeskuksen kanssa perheryhmäkodin perustamisesta, jos alueen palvelutarve sitä edellyttää. Hyvinvointialueen on ennen sopimuksen tekemistä kuultava kuntaa, johon perheryhmäkoti halutaan perustaa.

Aineiden ja esineiden haltuunottoon ja asukkaan käytössä olevien tilojen tarkastamiseen perheryhmäkodissa sovelletaan, mitä kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain 60–62 §:ssä ja 63 §:n 1–3 momentissa säädetään. Aineiden ja esineiden haltuun ottamisesta ja asukkaan käytössä olevien tilojen tarkastamisesta tehdystä pöytäkirjasta toimitetaan jäljennös hyvinvointialueelle ja toimintaa valvovalle Lupa- ja valvontavirastolle. Perheryhmäkodin johtajalle ja muulle henkilöstölle tässä momentissa annettua rajoitustoimivaltaa sovelletaan kaikissa perheryhmäkodeissa riippumatta siitä, kuuluuko mainittu henkilöstö virkasuhteiseen vai muuhun henkilökuntaan, jolle erikseen lailla toisin säädetä.

36 §

Edustajatoiminnan ohjaus, suunnittelu ja valvonta

Elinvoimakeskus vastaa edustajatoiminnan ohjauksesta, suunnittelusta ja valvonnasta.

39 §

Edustajalle maksettava palkkio ja kulut

KEHA maksaa valtion varoista hakemuksesta lapselle määrätylle edustajalle palkkion tämän edustajan tehtäviin käyttämänsä ajan perusteella ja korvauksen edustamisesta aiheutuneista kuluista silloin, kun edustaja on määrätty tämän lain perusteella tai kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain perusteella ja alaikäiselle on myönnetty oleskelulupa.

---

40 §

Kuntaan ohjaamisen valtakunnallinen suunnittelu ja kehittäminen

Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa kuntaan ohjaamisen valtakunnallisesta suunnittelusta ja kehittämisestä sekä valtakunnallisten kuntapaikkatavoitteiden asettamisesta elinvoimakeskuksille vuosittain.

41 §

Kuntaan ohjaamisen alueellinen suunnittelu, kehittäminen ja toimeenpano

Elinvoimakeskus vastaa kuntaan ohjaamisen alueellisesta suunnittelusta ja kehittämisestä sekä sen osana laadittavasta ja toimeenpantavasta 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettujen henkilöiden kuntaan ohjaamisen alueellisesta strategiasta. Osana alueellista suunnittelua elinvoimakeskuksen on varmistettava, että alueella on valtakunnallisia tavoitteita vastaavasti kuntapaikkoja. Elinvoimakeskuksen on tuettava alueellaan kuntia ja hyvinvointialueita varautumisessa ottaa vastaan 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettuja henkilöitä, jotka muuttavat kuntaan kunta-paikalle tai vastaanottokeskuksen tukitoimia hyödyntäen tai niitä hyödyntämättä.

Elinvoimakeskuksen on tehtävä alueellista suunnittelua yhteistyössä kuntien, hyvinvointialueiden, Maahanmuuttoviraston, alueella sijaitsevien vastaanotto- ja järjestelykeskusten ja perheyhjäkotien sekä muiden kuntaan ohjaamisen kannalta keskeisten viranomaisten sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

42 §

Sopimus kuntaan ohjaamisesta ja kotoutumisen edistämisestä

Kunta voi tehdä elinvoimakeskuksen kanssa sopimuksen kuntaan ohjaamisesta ja kotoutumisen edistämisestä. Sopimuksessa on sovittava varautumisesta 2 §:n 3 tai 4 momentissa tarkoitettujen henkilöiden vastaanottoon ja palvelujen järjestämiseen sekä kuntapaikoista, joille 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettu henkilö voidaan 43 §:n mukaan ohjata. Muun kuin Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvan kunnan on kuultava hyvinvointialuetta ennen sopimuksen laatimista. Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvan kunnan on kuultava Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaista ennen sopimuksen laatimista.

---

43 §

Kuntaan ohjaaminen

Elinvoimakeskuksen on ohjattava 42 §:ssä tarkoitettulla sopimuksella sovitulle kuntapaikalle:
1) Maahanmuuttoviraston esityksestä ulkomaalaislain 90 §:ssä tarkoitettussa pakolaiskiintiössä Suomeen otettu henkilö; ja

2) vastaanottokeskuksen esityksestä 2 §:n 3 momentissa tarkoitettu henkilö, joka on kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain 6 §:ssä tarkoitettussa haavoittuvassa asemassa.

Elinvoimakeskus voi kuitenkin ohjata kuntaan Maahanmuuttoviraston tai vastaanottokeskuksen esityksestä myös muun 2 §:n 3 momentissa tarkoitettuna kuin tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettuna henkilöön. Elinvoimakeskus voi ohjata kuntaan myös 2 §:n 4 momentissa tarkoitettuna henkilöön.

Ennen kuntapaikalle ohjaamista elinvoimakeskuksen on sovittava kuntaan ohjaamisesta kunnan kanssa. Muun kuin Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvan kunnan on kuultava hyvinvointialuetta ennen kuntaan ohjaamista, jos henkilöllä on ilmeisiä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelun tarpeita. Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvan kunnan on kuultava Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaista, jos henkilöllä on ilmeisiä terveydenhuollon palvelun tarpeita.

Edellä 2 §:n 3 momentissa tarkoitettu henkilö voi muuttaa vastaanottokeskuksesta kuntaan hyödyntäen vastaanottokeskuksen tukitoimia tai niitä hyödyntämättä, jos henkilö pitää sitä tarkoituksenmukaisena.

Edellä 3 momentissa säädetystä poiketen, elinvoimakeskuksen on sovittava kunnan ja hyvinvointialueen kanssa 2 §:n 6 momentissa tarkoitettuna lapsen tai nuoren ohjaamisesta sovitulle kuntapaikalle. Perustellusta syystä elinvoimakeskus, kunta ja hyvinvointialue voivat sopia edellä tarkoitettuna lapsen tai nuoren sijoittamisesta 33 §:ssä tarkoitettuun perhehoitoon myös ilman 42 §:ssä tarkoitettua sopimusta.

45 §

Kotoutumisen edistämisen suunnittelu, kehittäminen ja seuranta kunnassa

---

Kunnan on kotoutumisen edistämisen suunnittelussa asetettava vähintään maahanmuuttajien työllisyyttä, koulutusta, hyvinvointia ja terveyttä, asumista, osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa, oman kielen ja kulttuurin ylläpitämisen mahdollisuuksia sekä hyvien väestösuhteiden edistämistä koskevat tavoitteet sekä niitä tukevat toimenpiteet, vastuutahot, yhteistyö ja seuranta. Kunnan on kirjattava edellä tarkoitettut asiat erilliseen toimenpideohjelmaan tai sisällytettävä ne muuhun kunnan suunnitteluasiakirjaan mittareineen. Kunnan on raportoitava vähintään kahden vuoden välein kotoutumisen edistämisen tavoitteiden saavuttamisesta ja toimenpiteiden toteutumisesta alueelliselle elinvoimakeskukselle. Raportissa on oltava myös palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden, rahoituksen tason riittävyyden ja vaikuttavuuden toteutumista koskevat tiedot.

---

48 §

Kunnan maahanmuuton ja kotoutumisen edistämisen yhteistyöryhmä

Kunnan on asetettava maahanmuuton ja kotoutumisen edistämisen suunnittelunsa ja toimeenpanonsa kehittämistä sekä hyvien väestösuhteiden edistämistä varten paikallistason monialainen yhteistyöryhmä, jos maahanmuuttajien palvelutarve kunnassa sitä edellyttää. Yhteistyöryhmään voivat osallistua kunnan lisäksi hyvinvointialue, elinvoimakeskus, muu alueen kunta, poliisi, vastaanotto- tai järjestelykeskus, muu viranomainen, järjestö, yhdistys ja yhteisö, elinkeinonelämän edustaja sekä kotoutumista edistäviä toimenpiteitä ja palveluja toteuttava palveluntuottaja.

---

51 §

Kotoutumisen edistämisen valtakunnallinen suunnittelu, kehittäminen ja ohjaus

Työ- ja elinkeinoministeriö ohjaa elinvoimakeskuksia ja KEHAA kotoutumisen edistämiseen ja hyvien väestösuhteiden edistämiseen liittyvissä tehtävissä.

---

55 §

Elinvoimakeskuksen tehtävät

Elinvoimakeskuksen vastuulla ovat seuraavat maahanmuuttajien kotoutumisen ja hyvien väestösuhteiden edistämiseen liittyvät tehtävät toimialueellaan:

1) kotoutumisen ja asettautumisen edistämisen alueellinen kehittäminen, yhteistyö, yhteensovittaminen ja seuranta sekä kunnan muille kotoutuja-asiakkaille kuin työnhakijaksi rekisteröityneille järjestettävien 2 luvussa tarkoitettujen palveluiden saatavuuden, laadun ja vaikuttavuuden valvonta;

2) kuntien ja hyvinvointialueiden tukeminen ja neuvonta kotoutumisen edistämässä;

3) 41 §:ssä tarkoitetun 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettujen henkilöiden kuntaan ohjaamisen alueellisen strategian laatiminen ja toimeenpano sekä muut 4 luvussa säädetyt kuntaan ohjaamisen tehtävät;

4) 2 §:n 6 momentissa tarkoitetuille lapsille tarkoitettujen perheryhmäkotien perustamisesta sopiminen hyvinvointialueen kanssa;

5) 2 §:n 6 momentissa tarkoitetuille lapsille tarkoitettujen perheryhmäkotien ohjaus ja valvonta yhdessä hyvinvointialueen, Lupa- ja valvontaviraston ja tarvittaessa Maahanmuuttoviraston kanssa;

6) 35 §:ssä tarkoitettujen edustajien toiminnan ohjaus ja valvonta;

7) 8 luvussa säädettyistä korvauksista sopiminen kunnan tai hyvinvointialueen kanssa;

8) hyvien väestösuhteiden ja väestöryhmien välisen vuoropuhelun ja yhteistyön edistäminen;

9) muut kuin 1–8 kohdassa tarkoitettut sille tässä laissa erikseen säädetty tehtävät.

Lisäksi elinvoimakeskus voi toimia valtionavustuslain (688/2001) 9 ja 11 §:ssä tarkoitetuissa tehtävissä valtionapuviranomaisena kotoutumisen edistämiseen liittyvissä tehtävissä.

Elinvoimakeskuksen on tehtävä sille tässä laissa säädettyjä tehtäviä hoitaessaan yhteistyötä Lupa- ja valvontaviraston kanssa.

56 §

KEHAn tehtävät

KEHAn vastuulla ovat seuraavat maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseen ja asettautumiseen liittyvät tehtävät:

1) kotoutumisen edistämisen tuloksellisuuden ja toimivuuden seuraaminen ja arvioiminen sekä sitä koskevan tiedon tuottaminen;

2) kotoutumisen edistämisen valtakunnallinen osaamisen ja palveluiden kehittämisen ja palveluiden yhteensovittamisen tukeminen, tämän lain toimeenpanoon liittyvä oikeudellinen neuvonta sekä muu kuntien ja muiden kotoutumisen edistämisen toimijoiden tukeminen kotoutumisen ja asettautumisen edistämiseksi valtakunnallisella tasolla;

3) 8 luvussa säädettyjen korvaushakemusten käsittelyyn ja maksamiseen liittyvien tehtävien hoitaminen;

4) 9 luvussa säädettyjen tietojärjestelmän rekisterinpitoon liittyvien tehtävien hoitaminen; ja

5) muiden kuin 1–4 kohdassa tarkoitettujen tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitaminen.

Lisäksi KEHA voi toimia valtionavustuslain 12, 19, 21 ja 22 §:ssä tarkoitetuissa tehtävissä valtionapuviranomaisena kotoutumisen edistämiseen liittyvien tehtävien osalta. KEHA hoitaa Elinvoimakeskuksen lisäksi myös valtionavustuslain 15 §:n mukaisia valvontatehtäviä.

KEHALLE tässä laissa säädettyistä tehtävistä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

57 §

Lupa- ja valvontaviraston tehtävät

Lupa- ja valvontavirasto vastaa toimialaansa kuuluvissa asioissa kotoutumista edistävien ja tukevien toimenpiteiden ja palvelujen suunnittelusta, ohjauksesta ja valvonnasta sekä huolehtii, että maahanmuuttajien tarpeet otetaan huomioon muita Lupa- ja valvontaviraston toimialaan kuuluvia toimenpiteitä ja palveluja suunniteltaessa ja järjestettäessä.

Lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja valvoo 33 §:ssä tarkoitettujen perheryhmäkodin toimintaa yhdessä hyvinvointialueen ja elinvoimakeskuksen kanssa. Sosiaalihuollon palveluiden valvonnasta säädetään sosiaali- ja terveystieteiden järjestämisestä annetun lain 42–49 §:ssä.

Lupa- ja valvontaviraston on tehtävä sille tässä laissa säädettyjä tehtäviä hoitaessaan yhteistyötä elinvoimakeskusten kanssa.

58 §

Alueellinen maahanmuuton ja kotoutumisen edistämisen yhteistyöryhmä

Elinvoimakeskus voi asettaa alueellisen maahanmuuton ja kotoutumisen edistämisen yhteistyöryhmän. Yhteistyöryhmän tehtävänä on tukea elinvoimakeskusta 55 §:ssä tarkoitettujen tehtävien toteuttamisessa. Yhteistyöryhmällä voi olla muitakin maahanmuuttoon ja kotoutumisen edistämiseen liittyviä tehtäviä. Yhteistyöryhmään voi kuulua alueen kuntia, hyvinvointialueita, poliisi, vastaanotto- ja järjestelykeskuksia, muita viranomaisia, elinkeinoelämän edustajia sekä järjestöjä, yhdistyksiä, yhteisöjä ja kotoutumista edistäviä toimenpiteitä ja palveluja toteuttavia palveluntuottajia.

59 §

Valtion korvaus kunnalle ja hyvinvointialueelle

KEHA korvaa kunnalle ja hyvinvointialueelle valtion talousarvion rajoissa tässä laissa tarkoitettujen palveluiden järjestämisestä aiheutuvat kustannukset sen mukaan kuin tässä luvussa säädetään. Muulle kuin Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalle maksettavien korvausten edellytyksenä on, että kunnassa on laadittu kotoutumisohjelma. Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalle maksettavien korvausten edellytyksenä on, että kunnassa on laadittu kotoutumisen edistämistä annetun maakuntalain (Ålands författningssamling 2012:74) 26 §:ssä tarkoitettu kunnan kotouttamisohjelma. Edellytyksenä on lisäksi, että kunta on tehnyt tämän lain 42 §:ssä tarkoitetun sopimuksen elinvoimakeskukseen kanssa.

64 §

Korvaus vastaanottoon varautumisesta

Kunnalle maksettavien korvausten edellytyksenä on lisäksi elinvoimakeskukseen päätös korvausten maksamisesta.

65 §

Valtion korvaus erityiskustannuksista

Korvaamisen edellytyksenä on lisäksi elinvoimakeskukseen päätös korvausten maksamisesta.

67 §

Sodissa vapaaehtoisina palvelleista henkilöistä aiheutuvien kustannusten korvaaminen

Elinvoimakeskus ja hyvinvointialue voivat sopia Suomen sodissa vuosina 1939–1945 vapaaehtoisena palvelleeseen entisen Neuvostoliiton alueelta peräisin olevan henkilön ja hänen aviopuolisonsa terveydentilan tulotarkastuksesta, asumisesta, toimeentulon turvaamisesta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta.

68 §

Ihmiskaupan uhrille annetuista palveluista ja tukitoimista aiheutuvien kustannusten korvaaminen

---

Elinvoimakeskukseen on varmistettava, että ihmiskaupan uhri on kansainvälistä suojelua haakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain 3 §:n 7 kohdassa tarkoitettu henkilö.

Korvaamisen edellytyksenä on lisäksi elinvoimakeskukseen päätös korvausten maksamisesta.

69 §

Korvaus alaikäisenä ilman huoltajaa maahan tulleen lapsen tai nuoren asumisen tai tuen järjestämisestä

Korvaamisen edellytyksenä on lisäksi elinvoimakeskukseen päätös korvausten maksamisesta.

70 §

Korvausten maksaminen

Kunnan, hyvinvointialueen ja Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaisen on haettava tässä luvussa tarkoitettua korvausta KEHAlle osoitetulla hakemuksella viimeistään kahden vuoden kuluttua sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana tapahtuneesta toiminnasta korvausta haetaan.

---

71 §

Maksetun korvauksen palautusvelvollisuus

KEHA voi määrätä kunnan, hyvinvointialueen tai Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaisen palauttamaan valtion maksaman korvauksen tai osan siitä, jos korvauksen suorittamista varten on annettu virheellisiä tai erehdyttäviä tietoja taikka muutoin käy selville, että korvaus on suoritettu perusteettomasti.

Palautettavalle määrälle on suoritettava korkolain 4 §:n 1 momentin mukaan määräytyvän korkokannan suuruinen viivästyskorko.

KEHAn päätös kunnalle, hyvinvointialueelle tai Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaiselle perusteettomasti maksetun korvauksen palauttamisesta on tehtävä viimeistään viidentenä kalenterivuonna sen vuoden päättymisestä, jolta korvaus on maksettu.

74 §

Kotoutumisen edistämisen valtakunnalliset tietojärjestelmäpalvelut

KEHA vastaa kotoutumisen edistämisen valtakunnallisen tietovarannon ja asiakastietojärjestelmäkokonaisuuden kehittamisestä ja ylläpidosta siten kuin tässä luvussa tarkemmin säädetään.

Kotoutumisen edistämisen valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen kehittäminen toteutetaan yhteistyössä KEHAn ja valtakunnallisia tietojärjestelmäpalveluja käyttävien kuntien kanssa. Kunnalla on velvollisuus käyttää valtakunnallista tietovarantoa ja asiakastietojärjestelmäkokonaisuutta kotoutumisen edistämisen toimeenpanossa.

75 §

Kunnan lisäosa valtakunnalliseen kotoutumisen asiakastietojärjestelmäkokonaisuuteen

---

Lisäosien on oltava yhteensopivia asiakastietojärjestelmäkokonaisuuden kanssa. KEHA määrittelee tekniset ja tietoturvaan liittyvät vaatimukset, jotka lisäosan on täytettävä, jotta se voidaan liittää asiakastietojärjestelmäkokonaisuuteen.

---

76 §

Kotoutumisen edistämisen valtakunnalliseen tietovarantoon tallennettavat tiedot

Kunnalla ja KEHalla on velvollisuus tallentaa valtakunnalliseen tietovarantoon tiedot, jotka ovat tarpeen 72 §:n 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien toteuttamiseksi. Kunnan on tallennettava 73 §:n 1 momentissa tarkoitettut tiedot jokaisesta kotoutuja-asiakkaasta ja maahanmuuttajasta, jolle tehdään 14 §:ssä tarkoitettu osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi tai 15 §:ssä tarkoitettu monialainen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi tai jolle toteutetaan 22 §:ssä tarkoitettu suunnitelman tarkistus, mukaan lukien työnhakijasta.

---

77 §

Kotoutumisen edistämisen valtakunnalliseen tietovarantoon tallennettujen tietojen poistaminen

KEHAN on poistettava valtakunnallisesta tietovarannosta kaikki asiakasta tai tässä laissa tarkoitettua palveluntuottajaa koskevat tiedot, kun asiakkuuden tai sopimussuhteen päättymisestä on kulunut neljä vuotta. Tietoa ei kuitenkaan tarvitse poistaa, jos se on tarpeen lakiin perustuvan tehtävän hoitamiseksi tai vireillä olevan asian johdosta.

78 §

Kotoutumisen edistämisen valtakunnallisen tietovarannon rekisterinpitäjät

KEHA ja kunnat ovat 74 §:ssä tarkoitetun valtakunnallisen tietovarannon yhteisrekisterinpitäjiä.

KEHA vastaa valtakunnallisen tietovarannon yleisen tietosuoja-asetuksen:

- 1) 12 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista rekisterinpitäjän velvollisuuksista;
- 2) 25 artiklassa tarkoitetusta sisäänrakennetusta ja oletusarvoisesta tietosuojasta;
- 2) 32 artiklassa tarkoitetusta käsittelyn turvallisuudesta;
- 3) 35 artiklassa tarkoitetusta tietosuojaa koskevasta vaikutustenarvioinnista;
- 4) 36 artiklassa tarkoitetusta ennakkokuulemisesta ja muista sellaisista yleisessä tietosuoja-asetuksessa säädetyistä rekisterinpitäjän velvollisuuksista, jotka koskevat käytettävän tietojärjestelmän tietoturvallisuutta.

Kunta vastaa muista kuin 2 momentissa tarkoitetuista yleisessä tietosuoja-asetuksessa tarkoitetuista rekisterinpitäjän velvollisuuksista. Kukin kunta vastaa rekisterinpitäjän tehtävistä asi-

akkaidensa osalta. KEHA ja kunta vastaavat omien asiakkaidensa osalta tietojen luovuttamisesta valtakunnallisesta tietovarannosta niille tahoille, joille on laissa säädetty oikeus saada sallassapitosäännösten estämättä tietoja kotoutuja-asiakkaista.

79 §

Valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin kuuluvan asiakastietojärjestelmän käyttöoikeudet

---

KEHAN on viipymättä ilmoitettava kunnalle käyttöoikeuksien lokitiedoista havaitsemistaan poikkeamista. Kunnan on viipymättä selvitettävä, mistä havaitut poikkeamat johtuvat ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin, jos poikkeamat ovat seurausta käyttöoikeuksien väärinkäytöstä.

80 §

Käyttöoikeuden myöntäminen valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin kuuluvaan asiakastietojärjestelmään

Kunta myöntää käyttöoikeudet valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin palveluksessaan olevalle henkilölle sekä ulkopuolisen tahon palveluksessa olevalle henkilölle hankkimansa palvelun osalta. Kunta myöntää käyttöoikeuden hyvinvointialueen palveluksessa olevalle henkilölle, joka osallistuu 15 §:ssä tarkoitetun monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin laatimiseen tai 17 §:ssä tarkoitetun monialaisen kotoutumissuunnitelman laatimiseen tai sen 22 §:ssä tarkoitettuun tarkistamiseen. KEHA myöntää käyttöoikeudet palveluksessaan olevalle henkilölle taikka työ- ja elinkeinoministeriön tai elinvoimakeskuksen palveluksessa olevalle henkilölle. Lisäksi KEHA myöntää käyttöoikeudet ulkopuolisten tahojen palveluksessa olevalle henkilölle, kun kyse on KEHAN tai työ- ja elinkeinoministeriön tekemästä toimeksiannosta tai hankkimasta palvelusta.

Käyttöoikeus voidaan myöntää sellaiselle 1 momentissa tarkoitetun viranomaisen palveluksessa olevalle henkilölle, joka hoitaa:

- 1) tässä laissa säädettyjä tehtäviä;
- 2) 1 kohdassa tarkoitettuihin palveluihin, tukiin tai asiakasprosesseihin liittyviä valvonta-, kehittämisen-, seuranta-, tilastointi-, ennakointi- tai ohjaustehtäviä; tai
- 3) rekisterinpitäjän tehtäviä taikka käyttöoikeuksien hallintaan ja lokitietojen keräämiseen liittyviä tehtäviä.

Käyttöoikeus voidaan myöntää lisäksi sellaiselle henkilölle, joka on:

- 1) työ- ja elinkeinoministeriön tai KEHAN toimeksiannosta erillistä arviointia, tarkastusta tai selvitystä tekevän tahon palveluksessa ja hoitaa arviointi-, tarkastus- tai selvitystehtävää;
- 2) KEHAN toimeksiannosta 74 §:ssä tarkoitettujen tietojärjestelmäpalvelujen kehittäminen- tai ylläpitotehtäviä tekevän tahon palveluksessa ja hoitaa tällaista kehittäminen- tai ylläpitotehtävää; tai
- 3) kotoutumista edistävien palvelujen tuottajan palveluksessa ja hoitaa kotoutumisen edistämiseen liittyviä tehtäviä.

KEHA vastaa käyttöoikeuksien teknisestä avaamisesta käyttöoikeuden myöntäneen viranomaisen ilmoituksen perusteella.

81 §

Valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin kuuluvaan asiakastietojärjestelmään myönnetyn käyttöoikeuden muuttaminen ja poistaminen

---

Käyttöoikeuden myöntäneen viranomaisen on viipymättä ilmoitettava KEHAlle käyttöoikeuden poistamisesta tai muuttamisesta. Edellä 80 §:n 3 momentissa tarkoitettujen ulkopuolisten tahon on viipymättä ilmoitettava sen palveluksessa olevalle henkilölle käyttöoikeuden myöntäneelle viranomaiselle käyttöoikeuden poistamisen tai muuttamisen perusteista. KEHA vastaa käyttöoikeuden teknisestä poistamisesta tai muuttamisesta käyttöoikeuden myöntäneen viranomaisen ilmoituksen perusteella.

82 §

Kuntaan ohjaamisen valtakunnallisen suunnittelun tiedonsaanti

Työ- ja elinkeinoministeriöllä on oikeus saada Maahanmuuttovirastolta ja elinvoimakeskuksetta maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 40 §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot kuntaan ohjatuista 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista henkilöistä.

83 §

Kuntaan ohjaamisen alueellinen tiedonsaanti

Maahanmuuttoviraston tai vastaanottokeskuksen on luovutettava elinvoimakeskukselle maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 43 §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot niistä 2 §:n 3 momentin tarkoitetuista henkilöistä, joiden ohjaamista kuntapalvelulle Maahanmuuttovirasto tai vastaanottokeskus esittää.

Muulla kuin Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalla ja hyvinvointialueella sekä Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalla ja Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoidoviranomaisella on oikeus saada toisiltaan, Maahanmuuttovirastolta, vastaanotto- ja järjestykeskuksetta ja elinvoimakeskuksetta maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 42–44 §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot kuntaan ohjatuista 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista henkilöistä.

86 §

Kotoutumista edistävien palveluiden tarjoamiseen liittyvä tiedonsaantioikeus

---

Kunnalla ja hyvinvointialueella on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä toisiltaan, maahanmuuttajan edelliseltä kotikunnalta, elinvoimakeskuksetta, tässä laissa tarkoitettulta palveluntuottajalta ja 35 §:ssä tarkoitettulta alaikäisen edustajalta 20 ja 22 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä varten välttämättömät tiedot 2 §:n 6 momentissa tarkoitetuista lapsista tai nuorista.

---

89 §

Laskennallisten korvausten käsittelyyn liittyvä tiedonsaantioikeus

Työ- ja elinkeinoministeriöllä ja KEHAlle on oikeus saada Maahanmuuttovirastolta sekä Digi- ja väestötietovirastolta maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 61 ja 62 §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista henkilöistä.

Muiden korvausten hakemiseen ja käsittelyyn liittyvä tiedonsaantioikeus

KEHALLA on oikeus saada Maahanmuuttovirastolta sekä Digi- ja väestötietovirastolta maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 63–65, 68 ja 69 §:ssä tarkoitettujen korvaushakemusten käsittelemiseksi välttämättömät tiedot 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista henkilöistä, ihmiskaupan uhreista ja mainitun pykälän 6 momentissa tarkoitetuista lapsista tai nuorista.

Elinvoimakeskuksella on oikeus saada Maahanmuuttovirastolta, Digi- ja väestötietovirastolta, kunnalta ja hyvinvointialueelta maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 64, 65, 68 ja 69 §:ssä tarkoitettujen päätösten tekemiseksi välttämättömät tiedot 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista henkilöistä tai mainitun pykälän 6 momentissa tarkoitetuista lapsista ja nuorista. Elinvoimakeskuksella on oikeus saada Maahanmuuttovirastolta ja vastaanottokeskuksesta 68 §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot ihmiskaupan uhreista.

Hyvinvointialueella on oikeus saada Maahanmuuttovirastolta ja Digi- ja väestötietovirastolta maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 63 ja 65 §:ssä tarkoitettujen korvausten ja 65 §:ssä tarkoitettujen päätösten hakemiseksi välttämättömät tiedot 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista henkilöistä. Hyvinvointialueella ja kunnalla on oikeus saada Maahanmuuttovirastolta ja Digi- ja väestötietovirastolta maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 68 §:ssä tarkoitettujen korvausten hakemiseksi välttämättömät tiedot ihmiskaupan uhreista. Hyvinvointialueella on oikeus saada Maahanmuuttovirastolta ja Digi- ja väestötietovirastolta maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 69 §:ssä tarkoitettujen korvausten ja siinä tarkoitettujen päätösten hakemiseksi välttämättömät tiedot 2 §:n 6 momentissa tarkoitetuista lapsista ja nuorista. Hyvinvointialueella on oikeus saada 65, 68 ja 69 §:ssä tarkoitettujen korvausten hakemiseksi maahanmuuttajan siltä hyvinvointialueelta, jonka alueella maahanmuuttaja on viimeksi asunut, Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaiselta tai Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalta kunnalta 65, 68 tai 69 §:ssä tarkoitettu elinvoimakeskuksen päätös ja muut välttämättömät tiedot 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista henkilöistä, ihmiskaupan uhreista ja mainitun pykälän 6 momentissa tarkoitetuista lapsista tai nuorista.

Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaisella on oikeus saada Maahanmuuttovirastolta ja Digi- ja väestötietovirastolta maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 65 §:ssä tarkoitettujen korvausten ja mainitussa pykälässä tarkoitettujen päätösten hakemiseksi välttämättömät tiedot 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista henkilöistä. Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaisella on oikeus saada 65 §:ssä tarkoitettujen korvausten hakemiseksi maahanmuuttajan hyvinvointialueelta mainitussa pykälässä tarkoitettu elinvoimakeskuksen päätös ja muut välttämättömät tiedot 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista henkilöistä.

Kunnalla on oikeus saada hyvinvointialueelta, Maahanmuuttovirastolta ja Digi- ja väestötietovirastolta maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 65 §:n 2 momentissa tarkoitettujen korvausten ja mainitun pykälän 4 momentissa tarkoitettujen päätösten hakemiseksi välttämättömät tiedot 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista henkilöistä. Kunnalla on oikeus saada 64, 65 ja 68 §:ssä tarkoitettujen korvausten hakemiseksi maahanmuuttajan edelliseltä kotikunnalta mainituissa pykälissä tarkoitettu elinvoimakeskuksen päätös ja muut välttämättömät tiedot 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista henkilöistä tai ihmiskaupan uhreista.

Ohjaus- ja valvontatehtäviin liittyvä tiedonsaantioikeus

Elinvoimakeskuksella on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 55 §:n 1 momentin 1, 5 ja 6 kohdassa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot kunnalta, hyvinvointialueelta, Lupa- ja valvontavirastolta, 35 §:ssä tarkoitettulta edustajalta ja tässä laissa tarkoitettulta palveluntuottajalta.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 57 §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot toisiltaan, kunnalta, hyvinvointialueelta, elinvoimakeskukselta, 35 §:ssä tarkoitettulta edustajalta ja tässä laissa tarkoitettulta palveluntuottajalta.

92 §

Elinvoimakeskuksen muu tiedonsaantioikeus

Elinvoimakeskuksella on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 55 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot kunnalta, työvoimaviranomaiselta, hyvinvointialueelta, 35 §:ssä tarkoitettulta edustajalta ja tässä laissa tarkoitettulta palveluntuottajalta.

95 §

Muutoksenhaku

Elinvoimakeskuksen 43 §:ssä tarkoitettuun päätökseen kuntapaikalle ohjaamisesta ei saa haakea muutosta valittamalla.

102 §

Siirtymäsäännökset

Kunnan, hyvinvointialueen ja KEHAN on tallennettava 76 §:ssä tarkoitettut tiedot kotoutumisen edistämisen tietovarantoon 1 päivästä tammikuuta 2027.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

584

kuitintarjoamisvelvollisuudesta käteiskaupassa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuitintarjoamisvelvollisuudesta käteiskaupassa annetun lain (658/2013) 5 §:n 1 momentti seuraavasti:

5 §

Valvonta

Verohallinto ja poliisi valvovat tämän lain noudattamista. Alkoholijuomien anniskeluluvan haltijan anniskelupaikassa lain noudattamista valvoo Lupa- ja valvontavirasto. Ahvenanmaan maakunnassa lain noudattamista valvoo Verohallinto. Tarkastuksessa on noudatettava, mitä hallintolain (434/2003) 39 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämiseksi annetun lain 4 ja 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämiseksi annetun lain (504/2002) 4 § ja 10 §:n 1 momentin 2 kohta, sellaisina kuin ne ovat 4 § laissa 932/2011 ja 10 §:n 1 momentin 2 kohta laissa 1525/2009, seuraavasti:

4 §

Yksityisten sosiaalipalvelujen tai yksityisten terveydenhuollon palvelujen tuottajan rikosrekisteriote

Jos yksityisten sosiaalipalvelujen tai yksityisen terveydenhuollon palvelujen tuottajan toimialaan kuuluu palvelujen antaminen alaikäiselle, tulee Lupa- ja valvontaviraston ennen luvan myöntämistä pyytää muuhun kuin työsopimussuhteeseen henkilökuntaan kuuluvalta henkilöltä, jolle kuuluu 2 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä, nähtäväksi rikosrekisterilain 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu ote rikosrekisteristä.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös kuntaa, jonka tulee vastaanotettuaan yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain 11 §:n tai varhaiskasvatuslain (540/2018) 44 a §:n 3 momentin mukaisen ilmoituksen, pyytää henkilöltä viipymättä nähtäväksi ote rikosrekisteristä.

Tässä pykälässä tarkoitettu ote on pyydetty nähtäväksi myös ennen kuin muu kuin lupahakemuksessa tai ilmoituksessa määritelty henkilö otetaan 2 §:ssä tarkoitettuihin tehtäviin. Palvelun tuottajan on ilmoitettava asiasta Lupa- ja valvontavirastolle tai kunnalle.

10 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

2) rikkoo 4 §:n 3 momentissa säädetyn velvollisuuden ilmoittaa Lupa- ja valvontavirastolle tai kunnalle muun kuin lupahakemuksessa tai ilmoituksessa määritellyn henkilön ottamisesta lain tarkoittamiin tehtäviin tai

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

luonnontuotteita keräävien ulkomaalaisten oikeudellisesta asemasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luonnontuotteita keräävien ulkomaalaisten oikeudellisesta asemasta annetun lain (487/2021) 8 §, 11 §:n 1 ja 2 momentti ja 12 §:n 1 momentti, sellaisena kuin ne ovat laissa 390/2023 seuraavasti:

8 §

KEHA:n tehtävät

KEHA arvioi, onko luonnontuotekeruualan toimija 5 §:ssä tarkoitetulla tavalla luotettava. Arvio annetaan toimijan hakemuksesta vuodeksi kerrallaan.

KEHA seuraa 5 ja 7 §:ssä säädettyjen edellytysten täyttymisen ja antaa niistä edustustolle tai työsuojeluviranomaiselle näiden pyynnöstä lausunnon.

KEHA antaa yhdessä työsuojeluviranomaisen kanssa neuvontaa 4–7 §:n soveltamisesta.

11 §

Tietojensaantioikeus ja asiakirjojen säilyttämisvelvollisuus

KEHA:lla ja työsuojeluviranomaisella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada luonnontuotekeruualan toimijalta tiedot ja asiakirjat, jotka ovat välttämättömiä tässä laissa säädetyn seurannan ja valvonnan suorittamiseksi.

KEHA:lla ja työsuojeluviranomaisella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada muulta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta tietoja veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksuihin tai Tullin perimiin maksuihin liittyvien rekisteröitymis-, ilmoitus- ja maksuvelvollisuuksien hoitamisesta, toiminnasta, taloudesta sekä kytkennöistä tai tämän lain mukaisten velvoitteiden noudattamisesta, jos tiedot ovat välttämättömiä 5 §:ssä tarkoitetun luotettavuuden selvittämiseksi.

12 §

Muutoksenhaku

KEHA:n päätökseen luonnontuotekeruualan toimijan luotettavuudesta saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

matkapalveluyhdistelmien tarjoajista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan matkapalveluyhdistelmien tarjoajista annetun lain (921/2017) 18 §, 19 §:n 1 momentti, 20 § ja 21 § seuraavasti:

18 §

Valvonta

Tämän lain noudattamista valvoo Kilpailu- ja kuluttajavirasto.

19 §

Valvontaviranomaisen oikeus saada tietoja

Matkapalveluyhdistelmien tarjoajan on salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä annettava Kilpailu- ja kuluttajavirastolle valvontaa varten välttämättömät asiakirjat ja tiedot.

20 §

Tiedonsaanti viranomaiselta

Kilpailu- ja kuluttajavirastolla on oikeus salassapitovelvollisuuden ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä saada maksutta valvonnan, rekisteröinnin edellytysten ja rekisteristä poistamisen edellytysten selvittämisen kannalta välttämättömät tiedot toiselta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta. Tiedot voidaan luovuttaa Kilpailu- ja kuluttajavirastolle myös teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti.

21 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Kilpailu- ja kuluttajavirasto saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa valvonnassa saamiinsa matkapalveluyhdistelmien tarjoajaa koskevia tietoja muulle viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle, jos se on niiden tehtävien suorittamisen kannalta välttämätöntä, sekä syyttäjälle syyteharkintaa varten ja esitutkintaviranomaiselle rikosten ehkäisemiseksi ja selvittämiseksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

nuorista työntekijöistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan nuorista työntekijöistä annetun lain (998/1993) 15 §, 16 §:n 1 momentti ja 17 §, sellaisena kuin niistä on 15 § laissa 1517/2009, seuraavasti:

15 §

Poikkeusluvut

Lupa- ja valvontavirasto voi määräämillään ehdoilla sallia:

1) erityisestä syystä 2 §:n 3 momentissa tarkoitetun henkilön työskentelyn esiintyjänä tai avustajana taide- ja kulttuuriesityksissä sekä muissa vastaavissa tilaisuuksissa, jos kyseinen toiminta ei vaaranna lapsen turvallisuutta taikka aiheuta haittaa hänen terveydelleen, kehitykselleen tai koulunkäynnilleen;

2) 14 vuotta täyttäneen nuoren työntekijän pitämisen työssä 2 §:n 2 momentin 2 kohdan sekä 2 luvun säännöksistä poikkeavasti, jos hänen ammatillinen kehityksensä tai muu tärkeä syy sitä edellyttää.

Lupa- ja valvontavirasto ei kuitenkaan voi antaa lupaa teettää nuorella työntekijällä 5 §:ssä sallitun ylityötuntimäärän lisäksi enempää kuin 40 tuntia ylityötä kalenterivuodessa eikä myöntää poikkeusta 8 §:n 1 ja 2 momentin lepoaikaa koskevista säännöksistä.

16 §

Nähtävänäpito

Jokaisessa työpaikassa, jossa on työssä yksi tai useampi nuori työntekijä, työnantajan on pidettävä sopivassa paikassa työntekijöiden nähtävänä tämä laki ja sen nojalla annetut täytäntöönpanosäännökset ja määräykset sekä viranomaisen päätökset niistä myönnetystä poikkeuksista.

---

17 §

Valvonta

Tämän lain noudattamista valvoo työsuojeluviranomainen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

perintätoiminnan harjoittajien rekisteröinnistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan perintätoiminnan harjoittajien rekisteröinnistä annetun lain (411/2018) 5 §:n 1 momentti, 7 §, 8 §, 10 §:n 1 momentti, 14 §, 15 §:n 1–3 momentti, 16 §, 17 § ja 18 §:n otsikko ja 1 ja 2 momentti seuraavasti:

5 §

Perintätoiminnan harjoittajien rekisteri

Lupa- ja valvontavirasto pitää rekisteriä perintätoiminnan harjoittajista (perintätoiminnan harjoittajien rekisteri).

---

7 §

Rekisteri-ilmoitus ja muutoksista ilmoittaminen

Sen, joka aikoo harjoittaa perintätoimintaa, on tehtävä ilmoitus Lupa- ja valvontavirastolle rekisteriin merkitsemistä varten (ilmoituksen tekijä). Rekisteri-ilmoitukseen on sisällytettävä:

- 1) 5 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut tiedot;
- 2) perintätoiminnasta vastaavan henkilön täydellinen nimi ja henkilötunnus tai sen puuttuessa syntymäaika sekä selvitys vastaavan henkilön 4 §:n 1 momentissa säädetystä lainsäädännön tuntemuksesta;
- 3) vastaavan henkilön suostumus tehtävään;
- 4) selvitys 9 §:n 3 momentissa tarkoitetuista henkilöistä;
- 5) selvitys siitä, miten ilmoituksen tekijä aikoo huolehtia toimeksiantajan lukuun perittävien varojen (asiakasvarat) ja omien varojensa pitämisestä erillään ja asiakasvarojen säilyttämisestä luotettavalla tavalla;
- 6) selvitys siitä, miten ilmoituksen tekijä aikoo huolehtia toimeksiantajaa ja velallista koskevien tietojen asianmukaisesta suojaamisesta.

Ilmoituksen tekijän on Lupa- ja valvontaviraston pyynnöstä toimitettava muutkin tiedot ja selvitykset, jotka ovat tarpeen rekisteröinnin edellytysten täyttymisen arvioimiseksi.

Perintätoiminnan harjoittajan on viipymättä ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle rekisteriin merkittyjen tietojen muutoksista. Perintätoiminnasta vastaavan henkilön vaihtumisesta on ilmoitettava viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun edellisen tehtävä on päättynyt. Lisäksi perintätoiminnan harjoittajan on ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle toimintansa lopettamisesta.

8 §

Rekisteröinnin edellytykset

Lupa- ja valvontaviraston on rekisteröitävä ilmoituksen tekijä perintätoiminnan harjoittajaksi, jos:

- 1) ilmoituksen tekijällä on oikeus harjoittaa elinkeinoa Suomessa;
- 2) ilmoituksen tekijä ei ole konkurssissa ja, jos ilmoituksen tekijä on luonnollinen henkilö, hän on täysi-ikäinen ja hänen toimintakelpoisuuttaan ei ole rajoitettu eikä hänelle ole määrätty edunvalvojaa;
- 3) ilmoituksen tekijä on luotettava;
- 4) ilmoituksen tekijä on vakavarainen;
- 5) ilmoituksen tekijä on ilmoittanut perintätoiminnasta vastaavan henkilön, joka täyttää 4 §:n 1 momentissa säädetty edellytykset;
- 6) ilmoituksen tekijä kykenee huolehtimaan asiakasvaroista;
- 7) ilmoituksen tekijä kykenee huolehtimaan toimeksiantajaa ja velallista koskevien tietojen asianmukaisesta suojaamisesta.

Lupa- ja valvontavirasto voi evätä rekisteröinnin, jos olosuhteet huomioon ottaen on ilmeistä, että ilmoituksen tekijä aikoo harjoittaa perintätoimintaa toisen välikätenä.

10 §

Vakavaraisuus

Vakavaraisuutta arvioitaessa Lupa- ja valvontaviraston tulee ottaa huomioon ilmoituksen tekijän taloudellinen asema.

---

14 §

Valvonta ja valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus

Tämän lain noudattamista valvoo Lupa- ja valvontavirasto.

Perintätoiminnan harjoittajan on salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä annettava Lupa- ja valvontavirastolle valvontaa varten tarvittavat asiakirjat ja tiedot.

15 §

Oikeus saada tietoja eräistä viranomaisten rekistereistä

Lupa- ja valvontavirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettua sakkorekisteristä tiedot, jotka ovat tarpeen ilmoituksen tekijän ja perintätoiminnasta vastaavan sekä 9 §:n 3 momentissa tarkoitettua henkilön luotettavuuden selvittämiseksi tai 17 §:ssä tarkoitettua rekisteristä poistamista varten. Oikeudesta saada tietoja rikosrekisteristä säädetään rikosrekisterilaissa (770/1993).

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä ja maksutta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta tietoja ilmoituksen tekijän veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työkyvyttömyysvakuutusmaksuihin taikka Tullin perimiin maksuihin liittyvien rekisteröitymis-, ilmoitus- ja maksuvelvollisuuksien hoitamisesta, toiminnasta, taloudesta sekä kytkennöistä, jotka ovat tarpeen 9 §:ssä tarkoitettua luotettavuuden ja 10 §:ssä tarkoitettua vakavaraisuuden arvioimiseksi tai 17 §:ssä tarkoitettua rekisteristä poistamista varten.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada 2 momentissa tarkoitettuja tietoja vastaavat tiedot myös ilmoituksen tekijään liittyvästä Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain (1207/2010) 2 §:ssä tarkoitettua organisaatiosta ja tämän lain 9 §:n 3 momentissa ja 10 §:n 3 momentissa tarkoitetuista henkilöistä.

---

16 §

Pakkokeinot

Lupa- ja valvontaviraston on kiellettävä perintätoiminta, jota harjoitetaan tämän lain vastaisesti ilman rekisteröintiä. Kielto voidaan, jos siihen on erityistä syytä, kohdistaa myös tällaista toimintaa harjoittavan palveluksessa olevaan henkilöön tai muuhun, joka toimii hänen lukuunsa.

Jos perintätoiminnan harjoittaja laiminlyö 7 §:n 3 momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden tai laiminlyö 11 §:n 1 momentin säännöksen noudattamisen, Lupa- ja valvontavirasto voi kehottaa perintätoiminnan harjoittajaa täyttämään velvollisuutensa määräajassa. Jos perintätoiminnasta vastaava henkilö laiminlyö 4 §:n 2 momentissa säädetyn huolehtimisvelvollisuuden tai jos perintätoiminnan harjoittaja laiminlyö 12 §:ssä tai 14 §:n 2 momentissa säädetyn velvollisuuden, Lupa- ja valvontavirasto voi antaa perintätoiminnan harjoittajalle varoituksen. Jos laiminlyönnit ovat vakavia ja jos ne annetusta kehotuksesta tai varoituksesta huolimatta toistuvat, Lupa- ja valvontavirasto voi kieltää osaksi tai kokonaan perintätoiminnan harjoittajan toiminnan määräajaksi, kuitenkin enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Lupa- ja valvontavirasto voi asettaa 2 momentissa tarkoitettua kehotuksen tai kiellon tehosteeksi uhkasakon. Edellä 1 momentissa tarkoitettua kieltoa on kuitenkin tehostettava uhkasakolla, jollei se erityisestä syystä ole tarpeetonta.

17 §

Rekisteristä poistaminen

Lupa- ja valvontaviraston on poistettava perintätoiminnan harjoittaja perintätoiminnan harjoittajien rekisteristä, jos:

- 1) perintätoiminnan harjoittaja on lopettanut toimintansa;
- 2) 8 §:n 1 momentin 1–4 tai 6 taikka 7 kohdassa säädetyt rekisteröinnin edellytykset eivät enää täyty;
- 3) perintätoiminnan harjoittaja harjoittaa perintätoimintaa toisen välikätenä;
- 4) perintätoiminnan harjoittajan palveluksessa ei ole enää 8 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettua perintätoiminnasta vastaavaa henkilöä eikä perintätoiminnan harjoittaja ole Lupa- ja valvontaviraston kehotuksessa asetetussa määräajassa ilmoittanut uutta vastaavaa henkilöä;
- 5) perintätoiminnan harjoittajan tai sen vastaavan henkilön toiminnassa ilmenee vakavia tai toistuvia laiminlyöntejä ja perintätoiminnan harjoittajalle on jo aiemmin asetettu samaa perustetta koskeva määräaikainen toimintakielto.

18 §

Muutoksenhaku Lupa- ja valvontaviraston päätökseen

Lupa- ja valvontaviraston päätökseen 16 ja 17 §:ssä tarkoitettussa asiassa saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Muuhun Lupa- ja valvontaviraston päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muutoksenhausta uhkasakon asettamiseen ja maksettavaksi tuomitsemiseen säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

ravitsemisyrietysten uudelleentyöllistämisen tukemisesta ja toiminnan rajoitusten hyvittämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ravitsemisyrietysten uudelleentyöllistämisen tukemisesta ja toiminnan rajoitusten hyvittämisestä annetun lain (403/2020) 16 § seuraavasti:

16 §

Toimivaltainen viranomainen

KEHA on tämän lain tarkoittama toimivaltainen viranomainen. KEHA myöntää ja maksaa hakemuksen perusteella 3 §:n tarkoitetun tuen ja 5 §:ssä tarkoitetun hyvityksen. Sen estämättä

mitä edellä tässä pykälässä säädetään, työ- ja elinkeinoministeriö tekee päätöksen 9 §:n 1 momentissa tarkoitetulla joukkoajolla suoritettavien hyvitysten myöntämisestä ja maksamisesta. KEHA vastaa 3 §:ssä tarkoitetun tuen ja 5 §:ssä tarkoitetun hyvityksen takaisinperinnästä siten kuin 13 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain 10 ja 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain (1233/2006) 10 §:n 1 ja 2 momentti ja 12 §, sellaisena kuin ne ovat laissa 1530/2009 ja 70/2017, seuraavasti:

10 §

Laiminlyöntimaksun määrääminen

Lupa- ja valvontavirasto määrää päätöksellään tilaajan maksamaan laiminlyöntimaksun päätöksessä asetetussa määräajassa. Oikeus antaa laiminlyöntimaksua koskeva päätös vanhentuu, jollei maksun määräämistä koskeva asia ole tullut vireille kahdessa vuodessa siitä, kun tässä laissa tarkoitettua sopimusta koskeva työ on päättynyt.

Tilaaaja saa hakea Lupa- ja valvontaviraston päätökseen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

12 §

Valvonta

Työsuojeluviranomainen valvoo tämän lain noudattamista siten kuin työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetussa laissa (44/2006) säädetään, jollei tästä laista muuta johdu.

Työsuojeluviranomaisella on pyynnöstä oikeus saada tilaajalta nähtävikseen selvitysvelvollisuuteen liittyvät asiakirjat ja tarvittaessa jäljennökset niistä. Jos tarkastaja havaitsee, että edellytykset laiminlyöntimaksun määräämiselle ovat olemassa, hänen on saatettava asia välittömästi Lupa- ja valvontaviraston käsiteltäväksi. Jos työsuojeluviranomaiselle on tehty ilmoitus siitä, että selvitysvelvollisuutta epäilläään rikotun, Lupa- ja valvontaviraston on käsiteltävä asia kii-reellisenä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetun lain (381/2023) 12 §, 13 §, 17 § ja 18 § seuraavasti:

12 §

Monialaisen tuen yhteistoimintamallin asiakastietoaineisto ja -järjestelmä

KEHA kehittää ja ylläpitää monialaisen tuen yhteistoimintamallin asiakastietoaineistoa ja asiakastietojärjestelmää monialaisen tuen yhteistoimintamallin toteuttamiseksi.

Työvoimaviranomaisen, hyvinvointialueen ja Kansaneläkelaitoksen on talletettava 11 §:ssä tarkoitettut tiedot monialaisen tuen yhteistoimintamallin asiakastietojärjestelmällä asiakastietoaineistoon. Työttömän tietoja saa tallettaa tietoaineistoon sen jälkeen, kun asiakkuus monialaisen tuen yhteistoimintamallissa on alkanut. KEHAN on poistettava kaikki työtöntä koskevat tiedot, kun monialaisen tuen yhteistoimintamallin asiakkuuden päättymisestä on kulunut neljä vuotta. Tietoa ei kuitenkaan tarvitse poistaa, jos se on tarpeen säännöksiin perustuvan tehtävän hoitamiseksi tai vireillä olevan asian johdosta.

Rekisteröidyllä ei ole yleisen tietosuoja-asetuksen 18 artiklassa säädettyä oikeutta 11 §:ssä tarkoitettujen tietojen käsittelyn rajoittamiseen.

Asiakastietojärjestelmän käyttö edellyttää henkilökohtaista käyttöoikeutta. KEHA voi myöntää käyttöoikeuden työvoimaviranomaisen, hyvinvointialueen tai Kansaneläkelaitoksen palveluksessa olevalle henkilölle, joka hoitaa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä

13 §

Rekisterinpitäjät

KEHA, työvoimaviranomaiset, hyvinvointialueet ja Kansaneläkelaitos ovat 11 §:ssä tarkoitettujen tietojen yhteisrekisterinpitäjiä.

KEHA vastaa asiakastietojärjestelmän ja tietoaineiston yleisen tietosuoja-asetuksen:

- 1) 25 artiklassa tarkoitettusta sisäänrakennetusta ja oletusarvoisesta tietosuojasta;
- 2) 32 artiklassa tarkoitettusta käsittelyn turvallisuudesta;

3) 35 artiklassa tarkoitettusta tietosuojaa koskevasta vaikutustenarvioinnista;

4) 36 artiklassa tarkoitettusta ennakkokuulemisesta;

5) 12 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista muista sellaisista yleisessä tietosuojasetuksessa säädetyistä rekisterinpitäjän velvollisuuksista, jotka koskevat käytettävän tietojärjestelmän ja tietoaaineiston tietoturvallisuutta.

Työvoimaviranomaiset, hyvinvointialueet ja Kansaneläkelaitos vastaavat muista kuin 2 momentin mukaisista yleisessä tietosuojasetuksessa tarkoitetuista rekisterinpitäjän velvollisuuksista asiakastietoaaineistoon tallettamiensa tietojen osalta.

17 §

Nuorten hyvinvoinnin ja elämänhallinnan valmennus

KEHA tarjoaa nuorten hyvinvoinnin ja elämänhallinnan valmennusta. Valmennuksen tehtävänä on vahvistaa nuorten hyvinvointia, osallisuutta ja poistaa koulutukseen ja työelämään kiinnittymisen esteitä. Valmennus perustuu nuoren kokemaan tarpeeseen, vapaaehtoisuuteen ja nuoren kanssa tehtävään yhteistyöhön. KEHA seuraa valmennuksen vaikuttavuutta.

KEHA neuvottelee kuntatoimijoiden tai hyvinvointialueiden kanssa toteutettavasta valmennuksesta. Neuvottelu voidaan käynnistää yhden osapuolen niin esittäessä.

18 §

Monialaisten palveluiden kehittämisen tuen tarjoaminen

KEHA hoitaa palveluintegraation ja monialaisen työn kehittämisen tukipalvelua kunnille ja muille työllisyyttä edistävän monialaisen palvelun toimijoille.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

työneuvostosta ja eräistä työsuojelun poikkeusluvista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työneuvostosta ja eräistä työsuojelun poikkeusluvista (400/2004) annetun lain 1 §, 8 §:n 2 kohta, 9 §, 10 §:n otsikko sekä 1 ja 2 momentti, 11 §, 17 §, sellaisena kuin niistä ovat 1 §, 10 §:n otsikko sekä 1 ja 2 momentti, 11 § sekä 17 § laissa 1527/2009, 8 §:n 2 kohta laissa 1336/2021 sekä 9 § laissa 877/2019, seuraavasti:

1 §

Työneuvoston asema

Työneuvosto on työ- ja elinkeinoministeriön alainen riippumaton erityisviranomainen, joka antaa lausuntoja 7 §:ssä tarkoitettujen työlainsäädännön alaan kuuluvien lakien soveltamisesta ja tulkinnasta. Työneuvosto käsittelee ja ratkaisee myös 9 §:ssä tarkoitettussa Lupa- ja valvontaviraston poikkeuslupa-asiassa antamaa päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

8 §

Lausunnon pyytäjä ja sen pyytäminen

Työneuvoston lausuntoa voi pyytää:

2) Lupa- ja valvontavirasto;

9 §

Lupa- ja valvontaviraston poikkeuslupa-asiat

Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää hakemuksesta poikkeuksia työaikalain 39 §:n ja nuorista työntekijöistä annetun lain 15 §:n perusteella.

10 §

Poikkeuslupa-asian käsittely Lupa- ja valvontavirastossa

Ennen kuin Lupa- ja valvontavirasto tekee 9 §:ssä tarkoitetun päätöksen, on työnantajan varattava työehtosopimuslain (436/1946) nojalla sitovan työehtosopimuksen perusteella valitulle asianomaiselle luottamusmiehelle tai työsopimuslain (55/2001) 13 luvun 3 §:ssä tarkoitetulle luottamusvaltuutetulle mahdollisuus tulla kuulluksi asiassa joko suullisesti tai kirjallisesti. Jollei työpaikalla ole luottamusmiestä tai luottamusvaltuutettua, kuulemismahdollisuus on varattava työsuojeluvaltuutetulle, ja jollei tätäkään ole, kuulemismahdollisuus on varattava kullekin työntekijälle, jota päätös koskee.

Jos poikkeuslupa-asiaa ei voida Lupa- ja valvontavirastossa heti lopullisesti ratkaista ja kyse on voimassa olevan poikkeusluvan jatkamisesta, voidaan antaa väliaikainen päätös, joka on voimassa enintään siihen asti, kunnes asia voidaan lopullisesti päättää.

11 §

Muutoksenhaku Lupa- ja valvontaviraston poikkeuslupa-asiassa antamaan päätökseen

Lupa- ja valvontaviraston poikkeuslupa-asiassa antamaan päätökseen voi vaatia kirjallisesti oikaisua työneuvostolta. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Poikkeusluvan hakijan on tehtävä oikaisuvaatimus 30 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut päätöksestä tiedon, ja muun oikaisuvaatimuksen tekijän siitä, kun päätös tai sen jäljennös on pantu nähtäville työpaikalle. Oikaisuvaatimus on toimitettava työneuvostolle.

Oikeus oikaisuvaatimuksen tekemiseen on:

- 1) poikkeusluvan hakijalla;
- 2) niillä 10 §:n 1 momentissa tarkoitetuilla työntekijöiden edustajilla tai työntekijöillä, joita on kuultu tai joita olisi pitänyt kuulla ennen Lupa- ja valvontaviraston asiassa tekemää ratkaisua; ja
- 3) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun Lupa- ja valvontaviraston päätös välittömästi vaikuttaa.

17 §

Työneuvoston asiakirjat ja poikkeuslupapäätökset

Työneuvoston lausunnot ja päätökset sekä Lupa- ja valvontaviraston poikkeuslupia koskevat päätökset annetaan asianosaisille maksutta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

työntekijöiden lähettämisestä annetun lain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työntekijöiden lähettämisestä annetun lain (447/2016) 16 §:n 1–4 momentti ja *kumotaan* 16 §:n 5 momentti seuraavasti:

16 §

Toimivaltaiset viranomaiset

Tätä lakia koskevasta tiedottamisesta vastaavat työ- ja elinkeinoministeriö sekä työsuojeluviranomainen.

Tämän lain noudattamista valvoo työsuojeluviranomainen lukuun ottamatta 3 §:ssä mainittuja tasa-arvolain säännöksiä, joiden noudattamista valvovat tasa-arvovaltuutettu sekä yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta.

Lähetettyjä työntekijöitä koskevan lainsäädännön noudattamisen valvonnassa tehtävästä Euroopan unionin jäsenvaltioiden viranomaisten välisestä hallinnollisesta yhteistyöstä vastaavat työsuojeluviranomainen sekä tasa-arvovaltuutettu ja yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta.

Taloudellisia hallinnollisia seuraamuksia ja sakkoja koskevien päätösten valtioiden rajat ylittävistä tiedoksiannosta vastaavat työsuojeluviranomainen sekä tasa-arvovaltuutettu ja yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta sekä hallintotuomioistuimet. Taloudellisten hallinnollisten seuraamusten ja sakkojen valtioiden rajat ylittävistä perinnästä vastaa Oikeusrekisterikeskus.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#

Laki

työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain (380/2023) 9, 23, 25, 26 §, 112 §:n 1 momentin 2 kohta, 116 §, 119 §, 120 §, 121 §:n 1 momentti, 122 §:n 1 momentti, 123 §, 124 §:n 4 momentti, 125 §, 126 §:n 4 momentti, 130 §:n 4 momentti, 131 § ja 145 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 112 §:n 1 momentin 2 kohta ja 125 § osaksi laissa 280/2024, X §:t laissa xxx/xxxx, seuraavasti:

9 §

Yhteistyövelvollisuus

Työvoimaviranomaisten tulee tehdä julkisten työvoimapalvelujen toimeenpanossa, suunnittelussa ja kehittämisessä yhteistyötä keskenään sekä elinvoimakeskusten, KEHAN, hyvinvointialueiden, Kansaneläkelaitoksen ja muiden viranomaisten, koulutuksen järjestäjien, työelämän järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa.

23 §

Alueelliset työllisyyden edistämisen yhteistyö- ja seurantakeskustelut

Työ- ja elinkeinoministeriö ja elinvoimakeskus käyvät säännöllisesti alueelliset työllisyyden edistämisen yhteistyö- ja seurantakeskustelut työvoimaviranomaisten kanssa. Keskusteluihin voi osallistua myös muita työllisyyden edistämisen kannalta tarpeellisia tahoja.

Keskustelut perustuvat työllisyyttä ja työvoimapalveluja koskeviin seuranta- ja analyysitietoihin. Keskusteluissa on tarkasteltava työllisyyden edistämisen toteutumista kullakin elinvoimakeskuksen toimialueella suhteessa valtakunnallisiin tavoitteisiin ja alueen työllisyyden edistämisen toimintaympäristöön. Keskusteluissa tarkastellaan ainakin työvoimaviranomaisten järjestämien työvoimapalveluiden vaikuttavuutta, kehittämisen ja yhteistyön tarpeita sekä tuetaan kokemusten vaihtoa ja hyvien käytäntöjen levittämistä eri alueilla hyviksi havaituista ja vaikuttaviksi osoittautuneista työvoimapalveluista.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä alueellisten työllisyyden edistämisen yhteistyö- ja seurantakeskustelujen järjestämisestä ja sisällöstä.

25 §

Valvonta

Lupa- ja valvontavirasto käsittelee tässä laissa työvoimaviranomaiselle säädettyjen tehtävien ja julkisten työvoimapalveluiden lainmukaisuutta koskevat hallintokantelut. Hallintokantelusta säädetään hallintolain (434/2003) 8 a luvussa.

Lupa- ja valvontavirasto voi suorittaa 1 momentissa tarkoitettuihin tehtäviin ja palveluihin liittyvää valvontaa myös omasta aloitteestaan. Valvontaan voi sisältyä tarkastuksia. Tarkastukseen sovelletaan, mitä hallintolain 39 §:ssä säädetään.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä oma-aloitteisen valvonnan ja tarkastusten sisällöstä.

26 §

Oma-aloitteisen valvonnan seuraamukset

Jos oma-aloitteisen valvonnan yhteydessä todetaan, että työvoimaviranomainen tai tämän palveluksessa oleva henkilö on menetellyt virheellisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, Lupa- ja valvontavirasto voi kiinnittää valvottavan huomiota hyvän hallinnon vaatimuksiin tai saattaa tämän tietoon käsityksensä lain mukaisesta menettelystä. Jos tätä ei asian kokonaisarvosteluun vaikuttavat seikat huomioon ottaen pidetä riittävänä, valvottavalle voidaan antaa huomautus, jollei virheellinen menettely tai velvollisuuden täyttämättä jättäminen luonteensa tai vakavuutensa perusteella anna aihetta ryhtyä toimenpiteisiin muussa laissa säädetyn menettelyn käynnistämiseksi.

Jos tässä laissa tarkoitettujen palvelujen järjestämisessä havaitaan olennaisia puutteita taikka toiminta muutoin on lainvastaista, Lupa- ja valvontavirasto voi antaa työvoimaviranomaiselle määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava. Määräyksen tehosteeksi voidaan asettaa uhkasakko. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

Lupa- ja valvontaviraston on ilmoitettava työ- ja elinkeinoministeriölle säännöllisesti valvontatoimista ja valvonnassa havaituista puutteista. Olennaisista puutteista työvoimaviranomaisen toiminnassa Lupa- ja valvontaviraston on kuitenkin ilmoitettava työ- ja elinkeinoministeriölle välittömästi.

112 §

Asiakastietojen käyttötarkoitukset

Asiakkaiden ja työvoimapalvelujen tuottajien tietoja voidaan käyttää:

2) kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa, työttömyysturvalaissa, kuntouttavasta työtoiminnasta annetussa laissa, ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa ja Työkanava Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetussa laissa työvoimaviranomaiselle tai KEHÄlle säädettyjen tehtävien hoitamiseen;

116 §

Muiden viranomaisten ja palveluntuottajien tiedonsaantioikeus

KEHalla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä maksutta muulta valtion viranomaiselta, työvoimaviranomaiselta, muulta kunnan viranomaiselta, Business Finland -nimiseltä osakeyhtiöltä, Kansaneläkelaitokselta ja työttömyyskassalta tiedot, jotka ovat välttämättömiä KEHalle tässä tai muussa laissa säädettyjen työvoimapalvelujen toimeenpanoon, seurantaan ja arviointiin liittyvien tehtävien hoitamiseksi.

Työ- ja elinkeinoministeriöllä on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä maksutta KEHALta, muulta valtion viranomaiselta, työvoimaviranomaiselta ja muulta kunnan viranomaiselta tiedot, jotka ovat välttämättömiä työ- ja elinkeinoministeriölle tässä tai muussa laissa säädettyjen työvoimapalvelujen toimeenpanoon, seurantaan, arviointiin ja ohjaukseen liittyvien tehtävien hoitamiseksi.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä maksutta 25 §:ssä tarkoitetun valvonnan suorittamiseksi välttämättömät tiedot työvoimaviranomaiselta ja KEHALta.

Työvoimapalvelujen tuottajalla ja työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa sovitun työvoimaviranomaisen järjestämän työllistymistä tukevan palvelun tuottajalla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä maksutta työvoimaviranomaiselta ja KEHALta henkilöasiakasta koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä palvelun tuottamiseksi ja toteuttamiseksi. Asiakkaan terveydentilaa koskevien tietojen luovuttaminen palveluntuottajalle on mahdollista vain, jos asiakas antaa tietojen luovuttamiseen yksilöidyn kirjallisen suostumuksen.

119 §

Tietojen luovuttamista koskevat erityissäännökset

Sen lisäksi, mitä 115 §:ssä säädetään, KEHA on velvollinen luovuttamaan oma-aloitteisesti salassapitosäännösten estämättä työ- ja elinkeinoministeriölle 120 §:ssä tarkoitettuun tietovarantoon tallennetut tiedot työnvälitystilaston laatimista varten. Tiedot on luovutettava maksutta.

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 28 §:ssä tarkoitetun luvan antamisesta 114 §:ssä tarkoitettujen salassa pidettävien tietojen luovuttamiseen tilastointia, tieteellistä tutkimusta taikka viranomaisten suunnittelu- tai selvitystyötä varten päättää KEHA 120 §:ssä tarkoitetun tietovarannon osalta.

120 §

Työvoimapalvelujen valtakunnalliset tietojärjestelmäpalvelut

KEHA vastaa työvoimapalvelujen valtakunnallisen tietovarannon, palvelualustan ja asiakastietojärjestelmäkokonaisuuden kehittämisestä ja ylläpidosta. Työvoimapalvelujen valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen kehittäminen toteutetaan yhteistyössä KEHAn ja valtakunnallisia tietojärjestelmäpalveluja käyttävien työvoimaviranomaisten kanssa.

Työvoimaviranomaisella on velvollisuus käyttää työvoimapalvelujen toimeenpanossa valtakunnallista tietovarantoa, palvelualustaa ja asiakastietojärjestelmäkokonaisuutta. Asiakastietojärjestelmäkokonaisuuteen sisältyy asiakkuudenhallintajärjestelmä, yleinen avustusjärjestelmä sekä sähköiset asiointipalvelut. Valtakunnalliseen tietovarantoon tallennettavista tiedoista säädetään 121 §:ssä ja palvelualustasta säädetään tarkemmin 14 luvussa.

Työvoimaviranomainen voi hankkia 2 momentissa tarkoitettua asiakastietojärjestelmäkoko-
naisuutta täydentäviä lisäosia. Lisäosan tulee tarvittaessa olla yhteensopiva 2 momentissa tar-
koitetun asiakastietojärjestelmäkoko-
naisuuden kanssa. KEHA määrittelee tekniset ja tietotur-
vaan liittyvät vaatimukset, jotka lisäosan on täytettävä, jotta se voidaan liittää 2 momentissa
tarkoitettuun asiakastietojärjestelmäkoko-
naisuuteen. Lisäosassa tapahtuvaan henkilötietojen
käsittelyyn sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään.

121 §

Työvoimapalvelujen valtakunnalliseen tietovarantoon tallennettavat tiedot

Työvoimaviranomaisella ja KEHalla on velvollisuus tallentaa valtakunnalliseen tietovarantoon tiedot, jotka ovat tarpeen:

- 1) työvoimapalvelujen järjestämiseksi ja tuottamiseksi;
  - 2) kansainvälisen rekrytoinnin palveluiden järjestämiseksi, tuottamiseksi ja seuraamiseksi;
  - 3) asiakaspalvelun järjestämiseksi yli kunta- tai työllisyysaluerajojen sekä työvoimapalveluja koskevan neuvonnan tarjoamiseksi;
  - 4) työvoimapalvelujen yleisen ohjauksen, suunnittelun ja kehittämisen toteuttamiseksi;
  - 5) työllisyydenhoidon järjestämisen seurannan ja arvioinnin suorittamiseksi; sekä
  - 6) tilastointia ja tiedolla johtamista varten.
-

122 §

Työvoimapalvelujen valtakunnalliseen tietovarantoon tallennettujen tietojen poistaminen ja arkistointi

KEHAn on poistettava valtakunnallisesta tietovarannosta kaikki asiakasta tai palveluntuottajaa koskevat tiedot, kun asiakkuuden tai sopimussuhteen päättymisestä on kulunut neljä vuotta. Tietoa ei kuitenkaan tarvitse poistaa, jos se on tarpeen säännöksiin perustuvan tehtävän hoitamiseksi tai vireillä olevan asian johdosta.

---

123 §

Työvoimapalvelujen valtakunnallisen tietovarannon rekisterinpitäjät

KEHA ja työvoimaviranomaiset ovat 120 §:ssä tarkoitetun valtakunnallisen tietovarannon yhteisrekisterinpitäjiä.

KEHA vastaa valtakunnallisen tietovarannon yleisen tietosuojasetuksen:

- 1) 12 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista rekisterinpitäjän velvollisuuksista;
- 2) 25 artiklassa tarkoitettusta sisäänrakennetusta ja oletusarvoisesta tietosuojasta;

3) 32 artiklassa tarkoitetusta käsittelyn turvallisuudesta;

4) 35 artiklassa tarkoitetusta tietosuojaa koskevasta vaikutustenarvioinnista;

5) 36 artiklassa tarkoitetusta ennakkuulemisesta ja muista sellaisista yleisessä tietosuojasetuksessa säädetystä rekisterinpitäjän velvollisuuksista, jotka koskevat käytettävän tietojärjestelmän tietoturvallisuutta.

Työvoimaviranomaiset vastaavat muista kuin 2 momentin mukaisista yleisessä tietosuojasetuksessa tarkoitetuista rekisterinpitäjän velvollisuuksista. Kukin työvoimaviranomainen vastaa rekisterinpitäjän tehtävistä asiakkaidensa osalta.

KEHA tai työvoimaviranomainen omien asiakkaidensa osalta vastaa tietojen luovuttamisesta valtakunnallisesta tietovarannosta niille tahoille, joille on laissa säädetty oikeus saada salassapitosäännösten estämättä tietoja työvoimapalvelujen asiakkaista.

124 §

Valtakunnallisen asiakastietojärjestelmäkokonaisuuden käyttöoikeudet

---

KEHAN on viipymättä ilmoitettava asiakastietojärjestelmäkokonaisuuden lokitiedoissa havaituista poikkeamista sille työvoimaviranomaiselle, jonka henkilöstön käyttöoikeuksiin poikkeamat liittyvät. Työvoimaviranomaisen on viipymättä selvitettävä, mistä havaitut poikkeamat johtuvat ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin, jos poikkeamat ovat seurausta virheellisestä tai lainvastaisesta menettelystä.

125 §

Käyttöoikeuden myöntäminen valtakunnalliseen asiakastietojärjestelmäkokonaisuuteen

Käyttöoikeus valtakunnalliseen asiakastietojärjestelmäkokonaisuuteen voidaan myöntää työvoimaviranomaisen, KEHAN, työ- ja elinkeinoministeriön tai Lupa- ja valvontaviraston palveluksessa olevalle henkilölle, joka hoitaa:

1) tässä laissa säädettyjä tehtäviä;

2) kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa säädettyjä työvoimapalveluun liittyviä tehtäviä;

3) ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettuun työvoimakoulutukseen liittyviä tehtäviä;

4) työttömyysturvalaissa säädettyjä tehtäviä;

6) 1–3 kohdassa tarkoitettuihin palveluihin, tukiin tai asiakasprosesseihin taikka työttömyysturvajärjestelmään liittyviä valvonta-, kehittämis-, seuranta-, tilastointi-, ennakointi- tai ohjaustehtäviä;

7) rekisterinpitäjän tehtäviä taikka käyttöoikeuksien hallintaan ja lokitietojen keräämiseen liittyviä tehtäviä.

Käyttöoikeus voidaan myöntää lisäksi sellaiselle henkilölle, joka on:

1) työ- ja elinkeinoministeriön tai KEHAN toimeksiannosta erillistä arviointia, tarkastusta tai selvitystä tekevän tahon palveluksessa ja hoitaa arviointi-, tarkastus- tai selvitystehtävää;

2) KEHAN toimeksiannosta 120 §:ssä tarkoitettujen tietojärjestelmäpalvelujen kehittämis- tai ylläpitotehtäviä tekevän tahon palveluksessa ja hoitaa tällaista kehittämis- tai ylläpitotehtävää;

3) työvoimapalvelujen tuottajan palveluksessa ja hoitaa työvoimapalveluihin liittyviä tehtäviä.

Työvoimaviranomainen myöntää käyttöoikeuden valtakunnalliseen asiakastietojärjestelmäkokonaisuuteen palveluksessaan olevalle henkilölle sekä 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetun työvoimapalvelujen tuottajan palveluksessa olevalle henkilölle hankkimansa palvelun osalta. KEHA myöntää käyttöoikeuden palveluksessaan olevalle henkilölle sekä työ- ja elinkeinoministeriön ja Lupa- ja valvontaviraston palveluksessa olevalle henkilölle. Lisäksi KEHA myöntää käyttöoikeuden 2 momentissa tarkoitetun työvoimapalvelujen ulkopuolisten tahon palveluksessa olevalle henkilölle, kun kyse on KEHAN tai työ- ja elinkeinoministeriön tekemästä toimeksiannosta tai hankkimasta palvelusta.

KEHA vastaa käyttöoikeuksien teknisestä avaamisesta käyttöoikeuden myöntäneen viranomaisen ilmoituksen perusteella.

126 §

Valtakunnalliseen asiakastietojärjestelmäkokonaisuuteen myönnetyn käyttöoikeuden muuttaminen ja poistaminen

---

Käyttöoikeuden myöntäneen viranomaisen on viipymättä ilmoitettava KEHAlle käyttöoikeuden poistamisesta tai muuttamisesta. Edellä 125 §:n 1 momentissa tarkoitetun valtion viranomaisen ja 125 §:n 2 momentissa tarkoitetun työvoimapalvelujen ulkopuolisen tahon on viipymättä ilmoitettava sen palveluksessa olevalle henkilölle käyttöoikeuden myöntäneelle viranomaiselle käyttöoikeuden poistamisen tai muuttamisen perusteista. KEHA vastaa käyttöoikeuden teknisestä poistamisesta tai muuttamisesta käyttöoikeuden myöntäneen viranomaisen ilmoituksen perusteella.

130 §

Työnhakuprofiilien tietovaranto

KEHA on työnhakuprofiilien tietovarannon rekisterinpitäjä.

131 §

Palvelualustan käytön valvonta

KEHA laatii palvelualustan käyttöehdot ja valvoo alustan käyttöä sekä alustalla julkaistun sisällön lain ja käyttöehtojen mukaisuutta. Käyttöehtoihin voi sisältyä palvelun käyttäjän ja yl-

löpittäjän vastuita, palvelualustan käyttöä koskevia teknisiä vaatimuksia, tietoturvallisuuden toteuttamista tarkentavia ja käyttöehtojen voimassaoloa koskevia ehtoja. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä käyttöehtojen sisällöstä.

KEHA voi kehottaa palvelualustan käyttäjää määrääjassa poistamaan julkaisemastaan sisällöstä lain tai käyttöehtojen vastaisen sisällön. Jos käyttäjä ei noudata kehotusta määrääjassa, KEHA voi poistaa kyseisen sisällön. Jos käyttäjän alustalla julkaisema sisältö on toistuvasti lain tai käyttöehtojen vastaista, KEHA voi estää alustan käytön häneltä määrääjäksi.

Sen lisäksi, mitä 49 §:ssä säädetään, myös KEHA voi poistaa avointa työpaikkaa koskevan ilmoituksen palvelualustalta.

145 §

Oikaisuvaatimus ja valitus

Jollei tässä laissa toisin säädetä, työvoimaviranomaisen ja KEHAN tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta _____ 20 .

#.

Laki

uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä annetun lain (1145/2020) 4 §:n 1 momentti seuraavasti:

4 §

Yhteyspisteviranomainen

Lupa- ja valvontavirasto on tässä laissa tarkoitettu *yhteyspisteviranomainen*.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta _____ 20 .

#.

Laki

valtion varoista korvattavista merimiesten matkakustannuksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtion varoista korvattavista merimiesten matkakustannuksista annetun lain (1068/2013) 4 §, 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 momentti ja 9 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä ovat 4 § ja 5 §:n 1 momentti laissa 1135/2014, 6 §:n 1 momentti laissa 1234/2015 sekä 9 §:n 1 momentti laissa 440/2020, seuraavasti:

4 §

Toimivaltainen viranomainen

Työ- ja elinkeinoministeriö ohjaa lain täytäntöönpanoa sekä vastaa korvausjärjestelmän kehittämisestä. KEHA tekee päätöksen korvausasiassa sekä huolehtii muista lain täytäntöönpanoon liittyvistä tehtävistä.

5 §

Hakemus ja hakemuksen käsittely

Hakemus matkakustannusten korvaamisesta tehdään kirjallisesti KEHAan. Työnantajan oikeus korvaukseen valtion varoista raukeaa, jollei sitä ole haettu yhden vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana oikeus korvaukseen on syntynyt.

---

6 §

Tarkastusoikeus

KEHAlla on oikeus tehdä työnantajan talouteen ja toimintaan kohdistuvia tarkastuksia hakemuksen ja tehdyn päätöksen oikeellisuuden selvittämiseksi. KEHA voi erityisestä syystä valtuuttaa tilintarkastuslaissa (1141/2015) tarkoitetun tilintarkastajan tekemään tarkastuksen. Tarkastusta suorittavaan tilintarkastajaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä.

---

9 §

Muutoksenhaku

KEHAN päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolain 7 a luvussa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028 annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028 annetun lain (758/2021) 4 §, 13 §:n 2 momentti, 17 §:n 1 momentti, 18 §:n 1 momentti sekä 19–20 § seuraavasti:

4 §

Viranomaiset

Tässä laissa tarkoitettuja avustuksia koskevia asioita käsittelevät elinvoimakeskukset. Toimivaltaisista elinvoimakeskuksista säädetään elinvoimakeskuksista annetussa laissa (.../...) ja sen nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa.

13 §

Avustuspäätös

Jos avustuksen myöntämisen jälkeen hankkeen toteutuksessa tapahtuu olennaisia muutoksia, joiden vuoksi hanketta ei voida toteuttaa avustuspäätöksen mukaisesti, on avustuksen saajan haettava avustuspäätöksen muuttamista (*muutoshakemus*). Elinvoimakeskus voi avustuksen saajan hakemuksesta muuttaa avustuspäätöstä (*muutospäätös*). Muuttuneesta hankkeesta johtuvat kustannukset voidaan hyväksyä aikaisintaan muutoshakemuksen vireille tulosta alkaen.

---

17 §

Valvonta

Elinvoimakeskuksia avustusten myöntäjinä ja maksajina valvoo työ- ja elinkeinoministeriö. Avustusten käyttöä valvovat työ- ja elinkeinoministeriö ja elinvoimakeskukset. Työ- ja elinkeinoministeriö ja elinvoimakeskus voivat osana valvontaa suoritettavassa tarkastuksessa käyttää apuna muuta viranomaista tai ulkopuolista tilintarkastajaa.

---

18 §

Tarkastusoikeus

Työ- ja elinkeinoministeriöllä ja elinvoimakeskuksella sekä niiden käyttämällä tarkastajalla on oikeus tarkastaa avustuksen hakijan ja avustuksen saajan liiketoimintaa avustuksen myöntämisen ja käytön edellyttämässä laajuudessa. Tarkastuksen suorittamiseksi avustuksen hakija tai avustuksen saaja on velvollinen ilman aiheutonta viivytystä korvauksetta esittämään tarkastusta suorittavalle kaikki tarvittavat asiakirjat ja muun avustuksen käyttöön liittyvän aineiston sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksessa. Tarkastusta suorittavalla on oikeus tässä tarkoituksessa päästä tarkastettavan hallitsemiin tai käytössä oleviin tiloihin ja alueille. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa. Tarkastuksessa on noudatettava, mitä hallintolain (434/2003) 39 §:ssä säädetään.

---

19 §

Tiedonsaantioikeus

Työ- ja elinkeinoministeriöllä on salassapitosäännösten estämättä ja korvauksetta oikeus saada elinvoimakeskukselta avustusten hallinnon edellyttämät välttämättömät tiedot ja selvitykset avustusten hakemisesta, myöntämisestä, maksamisesta, valvonnasta ja tarkastuksesta. Työ- ja elinkeinoministeriöllä sekä elinvoimakeskuksella on vastaava oikeus saada tällaiset tiedot ja selvitykset avustusten käytöstä avustuksen saajilta.

Työ- ja elinkeinoministeriöllä sekä elinvoimakeskuksella on oikeus korvauksetta saada muulta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitamaan asetetulta yhteisöltä ja henkilöltä luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä koskeva, valvontavelvollisuuden hoitamiseksi tai avustushakemuksen käsittelemiseksi välttämätön tieto, joka muutoin olisi pidettävä salassa. Tietojen saamisesta säädetään lisäksi valtionavustuslain 31 §:ssä.

20 §

Tietojen luovuttaminen

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä työ- ja elinkeinoministeriö ja elinvoimakeskus saavat luovuttaa tämän lain mukaista tehtävää suoritettaessa saatuja tietoja luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön taloudellisesta asemasta ja liikesalaisuudesta työ- ja elinkeinoministeriölle, ulkoministeriölle, ulkomaan edustukseen kuuluville edustustoille, elinvoimakeskuksille, Innovaatorahoituskeskus Business Finlandille, Business Finland Oy:lle, valtion erityisrahoitusyhtiölle, maa- ja metsätalousministeriölle, Ruokavirastolle, maakuntien liitoille, työ- ja elinkeinotoimistoille, veroviranomaiselle sekä 17 §:ssä tarkoitettua valvontaa suorittavalle muulle viranomaiselle tai ulkopuoliselle tilintarkastajalle, jos se on välttämätöntä asianomaiselle taholle laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi. Tietojen luovuttamisesta säädetään lisäksi valtionavustuslain 32 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain (293/2017) 10 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 394/2023 seuraavasti (HE 37/2024 vaikuttaa sisältöön):

10 §

Asiakastietojärjestelmän tietojen luovuttaminen

Edellä 7 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja yrityspalvelujen toteuttamiseksi tarpeellisia muita kuin Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja saa salassapitosäännösten ja muiden tietojen käyttöä koskevien säännösten estämättä luovuttaa työ- ja elinkeinoministeriölle, maa- ja metsätalousministeriölle, ulkoministeriölle, ulkomaan edustukseen kuuluville edustustoille, elinvoimakeskuksille, Innovaatorahoituskeskus Business Finlandille, Business Finland Oy:lle, valtion erityisrahoitusyhtiölle, Ruokavirastolle ja alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta annetun lain 4 §:n 13 kohdassa tarkoitetuille välittäville toimielimille mainitun lain 28 §:n mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#

Laki

mittauslaitelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan mittauslaitelain (707/2011) 34 §:n 1 momentti seuraavasti:

7 luku
Valvonta

34 §
Valvontaviranomaiset

Tämän lain noudattamista valvovat Turvallisuus- ja kemikaalivirasto sekä Lupa- ja valvontavirasto ja Ahvenanmaan maakunnassa Ahvenanmaan valtionvirasto.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

työaikalain 39 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työaikalain (872/2019) 39 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1067/2021, seuraavasti:

39 §

Poikkeuslupa

Lupa- ja valvontavirasto voi määräämillään ehdoilla myöntää luvan:

1) poiketa 5 §:n mukaista säännöllistä työaikaa ja 25 §:n mukaista vuorokausilepoa koskevista säännöksistä työssä, jota tehdään vain aika ajoin sen vuorokautisen työajan kuluessa, jona työntekijän on oltava valmiina työhön siten, että työntekijälle 25 §:n mukaisten korvaavien lepoaikojen toteutuminen välittömästi työvuoron päättymisen jälkeen turvataan;

2) käyttää jaksotyöaikaa myös muussa kuin 7 §:ssä tarkoitetussa tehtävässä silloin, kun se on työajan järjestelyiden kannalta välttämätöntä;

3) tehdä yötyötä työssä, joka on toiminnan luonteen vuoksi välttämätöntä tehdä yöllä ja jota ei voida vaikeuksitta tehdä pelkästään päiväsaikaan;

4) poiketa 30 §:ssä säädetystä velvollisuudesta laatia työvuoroluettelo, jos sen laatiminen on työn epäsäännöllisen luonteen vuoksi erittäin vaikeaa.

Jos Lupa- ja valvontavirasto on myöntänyt työnantajalle 1 momentissa tarkoitetun luvan määräaikaisena eivätkä olosuhteet ole myöntämisen jälkeen olennaisesti muuttuneet, työnantaja ja 36 §:n 2 momentissa tarkoitettu työntekijöiden edustaja voivat sopia Lupa- ja valvontaviraston myöntämän luvan tai vapautuksen jatkamisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

ydinenergilain 23 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ydinenergilain (990/1987) 23 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laeissa
260/2017 ja 964/2020, seuraavasti:

23 §

Lupahakemuksen käsitteleminen

Edellä 4 momentissa tarkoitettua hanketta koskeva lupahakemus saatetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). Julkista kuulutusta on kuitenkin pidettävä nähtävillä vähintään 14 vuorokautta. Lisäksi kuntien on annettava hakemus tiedoksi kunnan ilmoituksena. Tieto kuulutuksesta on julkaistava asianomaisessa kunnassa. Kunnan ilmoituksista säädetään kuntalain (410/2015) 108 §:ssä. Elinvoimakeskukselle sekä Lupa- ja valvontavirastolle on lisäksi varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen hakemuksesta. Rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, voi esittää mielipiteensä hakemuksesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#

Laki

palkkaturvalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan palkkaturvalain (866/1998) 3 §, 10 §:n 1 momentti, 13 §, 15 §:n 3 momentti, 19 §, 24 §:n 2 momentti, 26 §:n 1 momentti, 28 c § sekä 28 d §:n 1 momentti ja 2 momentin johdantokappale, sellaisina kuin ne ovat 3 §, 13§, 15 §:n 3 momentti, 19 §, 24 §:n 2 momentti, 26 §:n 1 momentti, 28 c § sekä 28 d §:n 1 momentti ja 2 momentin johdantokappale laissa 395/2023 sekä 10 §:n 1 momentti laissa 999/2023, seuraavasti:

3 §

Viranomaiset

Työ- ja elinkeinoministeriö ohjaa lain toimeenpanoa sekä vastaa palkkaturvajärjestelmän kehittämisestä. KEHA tekee päätöksen palkkaturva-asiassa sekä huolehtii muista lain täytäntöönpanoon liittyvistä tehtävistä.

10 §

Hakemus ja hakijat

Hakemus on toimitettava KEHAlle tai sille kunnan tai kuntayhtymän viranomaiselle, joka vastaa julkisten työvoimapalveluiden järjestämisestä. Ahvenanmaan maakunnassa hakemus on kuitenkin toimitettava KEHAan. Ulkomailla tehtyä työtä koskeva palkkaturvahakemus voidaan ulkomailla jättää myös Suomen edustustoon.

---

13 §

Pesänhoitajan työsuhdesaatavuusluettelo

Konkurssipesän hoitajan on viipymättä konkurssin alettua laadittava luettelo maksamatta olevista työsuhteesta johtuvista saatavista. Pesänhoitajan on yhteistyössä KEHAn kanssa selvitetävä, mitkä saatavista voidaan maksaa palkkaturvana. Pesänhoitajan on varattava työntekijöille tai näiden edustajille tilaisuus lausua käsityksensä luetteloon merkityistä saatavista.

15 §

Palkkaturvan maksaminen

Työntekijälle maksettavasta palkkaturvasta KEHA saa käyttää valtion tämän lain mukaisen vastasaatavan kuittaukseen enintään sen osan, joka työntekijän palkasta lain mukaan on ulosmitattavissa.

19 §

Maksuhuojennukset

Työ- ja elinkeinoministeriö ja asetuksella säädettävään määrään saakka KEHA voi työllisyyden turvaamiseksi tärkeistä tai muista näihin rinnastettavista syistä taikka perimisen ollessa maksuvelvollisen taloudellinen asema huomioon ottaen kohtuutonta myöntää maksun suoritukselle lykkäystä tai vapauttaa työnantajan tai muun maksuvelvollisen kokonaan taikka osaksi maksuvelvollisuudestaan.

Työ- ja elinkeinoministeriön ja KEHAn maksuhuojennusta koskevassa asiassa tekemään päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta.

24 §

Saatavan selvittäminen työnantajan konkurssissa

KEHalla on oikeus tehdä muistutus sellaista konkurssissa valvottua saatavaa vastaan, joka voi tulla palkkaturvana maksettavaksi.

26 §

Hallintovalitus

Palkkaturvapäätökseen, jolla saatava on hylätty muilla kuin 21 ja 22 §:ssä mainituilla perusteilla tai jätetty tutkimatta, työntekijä saa hakea muutosta sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnalta kirjallisella valituksella. Valitus on toimitettava KEHalle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. KEHAN on viipymättä lähetettävä valituskirjelmä, lausuntonsa ja kertyneet asiakirjat sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnalle.

---

28 c §

Tiedonsaanti muulta kuin asianosaiselta

KEHalla on oikeus saada maksutta salassapitosäännösten estämättä veroviranomaisilta, ulosottoviranomaisilta, työsuojeluviranomaiselta, Kansaneläkelaitokselta, Eläketurvakeskukselta, eläkelaitoksilta, työttömyyskassoilta, työvoimaviranomaisilta ja kunnilta lain täytäntöönpanoa varten välttämättömät tiedot sekä Maahanmuuttovirastolta palkkaturvan hakijan työnteko-oikeuden selvittämiseksi välttämättömät tiedot.

KEHalla on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä yhteisen rakennus- tai telakkatyömaan pääasiallista määräysvaltaa käyttävältä taholta tai muulta päätoteuttajalta sekä palkkaturvan hakijan työnantajan tilitoimistolta palkkaturva-asian ratkaisemiseksi välttämättömät tiedot. Työnantajan tilitoimistolla on oikeus saada KEHALta kohtuullinen korvaus tiedonantovelvollisuuden täyttämisestä aiheutuvista kustannuksista käytettävissä olevan määrärahan puitteissa.

KEHalla on oikeus hankkia palkkaturva-asian käsittelyä varten välttämättömiä tietoja myös muun Euroopan unionin jäsenvaltion palkkaturva-asioita hoitavalta viranomaiselta tai yhteisöltä.

28 d §

Tietojen luovuttaminen

KEHalla on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa Euroopan unionin jäsenvaltion palkkaturva-asiaa hoitavalle viranomaiselle tai yhteisölle siellä vireillä olevan palkkaturva-asian käsittelyä varten välttämättömiä tietoja.

KEHA voi lisäksi salassapitosäännösten estämättä oma-aloitteisesti luovuttaa palkkaturvaan liittyviä tietoja, jotka ovat välttämättömiä:

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

[Kirjoita säädöksen nimi tähän]

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään: TAI
Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan
muutetaan
lisätään seuraavasti:

§

[Kirjoita momentin teksti tähän]

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

STM:n lait alkavat

#.

Laki

alkoholilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan alkoholilain (1102/2017) 7 §:n 2 momentti ja 61 §,
muutetaan 7 §:n 1 momentti, 26 §:n 1 momentti, 27 §:n 2 momentti, 28 §:n 1 momentti, 29 §,
47 §:n 1 ja 3 momentti, 53 §:n 2 momentti, 54 §:n 1 momentti, 57 §:n 2 momentti, 60 §, 66 §:n
1 momentti, 68 §:n 2 ja 4 momentti, 73 §, 74 §:n otsikko ja 1 ja 2 momentti, 75 §:n otsikko ja 1
ja 2 momentti, 80 §:n 2 momentti, 81 §, 82 §:n 2 momentti, 91 § ja liitteen kohta 2 ja 5
seuraavasti:

7 §

Lupaviranomaiset

Alkoholijuomien vähittäismyynti- ja anniskeluluvan myöntää hakemuksesta Lupa- ja valvontavirasto, kun hakijan vähittäismyynti- tai anniskelupaikka sijaitsee muualla valtakunnassa kuin Ahvenanmaan maakunnassa, tai hakijalla ei ole kotipaikkaa Suomessa. Ahvenanmaan valtionvirasto myöntää hakemuksesta vähittäismyyntiluvan, kun hakijan vähittäismyyntipaikka sijaitsee Ahvenanmaan maakunnassa.

26 §

Vähittäismyyntipaikka ja vähittäismyyntiluvan myöntäminen

Alkoholiyhtiön vähittäismyyntipaikan hyväksyy alkoholiyhtiön hakemuksesta Ahvenanmaan valtionvirasto, kun hakijan myyntipaikka sijaitsee Ahvenanmaan maakunnassa, tai Lupa- ja valvontavirasto, kun myyntipaikka sijaitsee muualla valtakunnassa. Myyntipaikkaa ei saa hyväksyä, jos sen sijainnista aiheutuu kohtuutonta haittaa asuinympäristölle.

---

27 §

Luovutuspaikka ja alkoholijuoman luovuttaminen ostajalle

Luovutuspaikan hyväksyy alkoholiyhtiön hakemuksesta Ahvenanmaan valtionvirasto, kun luovutuspaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, tai Lupa- ja valvontavirasto, kun luovutuspaikka on muualla valtakunnassa. Luovutuspaikkaa ei saa hyväksyä, jos sen sijainnista aiheutuu kohtuutonta haittaa asuinympäristölle tai jos toiminnanharjoittaja ei täytä 13 §:ssä säädettyjä edellytyksiä.

---

28 §

Alkoholijuomien muu myynti

Alkoholiyhtiö saa myydä alkoholijuomia myös 17 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetussa myymäläautossa ja -veneessä, jonka reitin Lupa- ja valvontavirasto on vahvistanut. Ahvenanmaan valtionvirasto hyväksyy reitin, joka kulkee yksinomaan Ahvenanmaan maakunnan alueella.

---

29 §

Ilmoittaminen maahantuonnista ja viennistä

Se, joka tuo maahan tai vie maasta väkiviinaa taikka tuo maahan tai vie maasta alkoholijuomia kaupallisessa tarkoituksessa, on velvollinen ilmoittamaan toiminnan aloittamisesta Lupa- ja valvontavirastolle.

47 §

Alkoholijuomien vähittäismyynti ja anniskelu ulkomaanliikenteen aluksissa

Alkoholijuomien vähittäismyyntiä ja anniskelua saa harjoittaa Suomen ja ulkomaiden välillä tai ulkomailla kulkevassa vesi- ja ilma-aluksessa matkustajille se, joka on tehnyt toiminnastaan kyseisessä myyntipaikassa ilmoituksen Lupa- ja valvontavirastolle. Ahvenanmaan maakunnassa harjoitettavasta alkoholijuomien vähittäismyynnistä tulee ilmoittaa Ahvenanmaan valtionvirastolle.

Lupa- ja valvontavirasto voi kieltää anniskelualueen käyttöön ottamisen tai rajoittaa ilmoituksen mukaista anniskelualueetta, jos alue ei täytä 18 §:n 1 momentissa säädettyjä edellytyksiä.

---

53 §

Lievästi denaturoidun väkiviinan ja alkoholivalmisteen myynti

Se, joka myy lievästi denaturoitua väkiviinaa, on velvollinen ilmoittamaan toiminnan aloittamisesta Lupa- ja valvontavirastolle. Myyjän tulee pitää kirjaa ostajista ja väkiviinan elinkeinotoimintaan liittyvästä käyttötarkoituksesta. Myynnin valvontaan sovelletaan 62 §:ää.

---

54 §

Lisävaatimukset lievästi denaturoidun väkiviinan ja alkoholivalmisteen denaturoinnille

Jos lievästi denaturoitua väkiviinaa tai lievästi denaturoitua alkoholivalmistetta myydään siten, että on perusteltua syytä olettaa sitä käytettävän päihtymiseen, Lupa- ja valvontavirasto saa määrätä denaturointiaineita ja niiden pitoisuuksia koskevia lisävaatimuksia, jotka ovat välttämättömiä aineen tekemiseksi nautittavaksi kelpaamattomaksi. Lisävaatimukset eivät saa estää aineen käyttämistä sen 52 §:ssä tarkoitettuun käyttötarkoitukseen, jos mainittuun käyttötarkoitukseen ei ole käytettävissä muilla tavoin denaturoitua väkiviinaa tai alkoholivalmistetta.

---

57 §

Henkilökunnan osaaminen

Anniskeluluvanhaltijan on huolehdittava siitä, että 38 §:ssä tarkoitettulla vastaavalla hoitajalla tai muulla tehtävään nimetyllä henkilöllä on alkoholilain tuntemista osoittava Lupa- ja valvontaviraston hyväksymän mallin mukainen todistus.

60 §

Valvonta

Lupa- ja valvontavirasto valvoo alkoholijuomien vähittäismyyntiä ja anniskelua sekä markkinointia koko maassa sekä ilmailulaissa (864/2014) ja merilaissa (674/1994) tarkoitetuilla aluksilla, joilla on Suomen kansallisuus.

Lupa- ja valvontaviraston tehtäviin kuuluvat myös:

- 1) alkoholipitoisten aineiden valmistuksen, maahantuonnin, viennin ja tukkumyynnin valvonta;
- 2) alkoholijuomien verottomista varastoista tapahtuvan myynnin ja käyttöluvan mukaisen käytön valvonta;
- 3) alkoholihallinnon tieto-, tilastointi- ja viestintäpalveluiden tuottaminen;
- 4) tässä laissa säädettyt muut tehtävät.

Tulli valvoo tässä laissa säädettyjen maahantuontikieltojen ja -rajoitusten sekä 32 §:n noudattamista.

Ahvenanmaan maakunnassa alkoholijuomien vähittäismyyntiä ja markkinointia valvoo Ahvenanmaan valtionvirasto.

66 §

Alkoholielinkeinorekisteri

Valvontaviranomaiset pitävät tässä laissa tarkoitettujen lupa-asioiden käsittelyä ja valvontaa sekä alkoholitilastointia varten alkoholielinkeinorekisteriä elinkeinonharjoittajista, joille on myönnetty tässä laissa tarkoitettu lupa tai jotka ovat hakeneet tällaista lupaa. Vastuullisena rekisterinpitäjänä toimii Lupa- ja valvontavirasto.

---

68 §

Valvontaviranomaisen kiellot ja turvaamistoimet

Lupa- ja valvontavirasto voi kieltää alkoholipitoisen aineen luovuttamisen markkinoille tai korvauksetta velvoittaa poistamaan alkoholipitoisen aineen markkinoilta, jos tuote tai sen esittely ovat siitä annettujen säännösten ja määräysten vastaisia tai jos tuotteen laatua tai siitä mahdollisesti aiheutuvia terveydellisiä haittoja ja vaaroja ei ole asianmukaisesti valvottu tai jos kiello on muutoin perusteltu ihmisten terveyden suojelemiseksi.

Jos 1–3 momentissa tarkoitetun säännösten ja määräysten vastaisen tai terveydelle haitallisen menettelyn jatkaminen tai toistaminen on menettelyn laajuuden tai merkityksen johdosta tarpeen kiireellisesti estää, Lupa- ja valvontavirasto voi mainituissa momenteissa tarkoitetussa asiassa sekä Ahvenanmaan valtionvirasto 1 ja 3 momentissa tarkoitetussa asiassa, kun menettely tapahtuu Ahvenanmaan maakunnassa, väliaikaisesti ennen asian lopullista ratkaisemista antaa tätä tarkoittavan kiellon. Väliaikainen kiello tulee voimaan heti, ja se voidaan peruuttaa ennen asian lopullista ratkaisemista.

73 §

Seuraamukset rikkomuksista ulkomaanliikenteessä ja alkoholiyhtiön vähittäismyynissä

Lupa- ja valvontavirasto voi supistaa vähittäismyynti- tai anniskeluaikoja 47 ja 48 §:ssä tarkoitetussa liikennevälineessä tai myyntipaikassa enintään kolmen kuukauden ajaksi, jos liikennevälineessä tai myyntipaikassa on huomautuksesta tai seuraamusmaksusta huolimatta ilmenyt 71 §:ssä tarkoitettuja rikkomuksia.

Lupa- ja valvontavirasto voi kieltää vähittäismyynnin tai anniskelun liikennevälineessä tai myyntipaikassa enintään kuukauden ajaksi, jos alkoholijuomaa on huomautuksesta tai seuraamusmaksusta huolimatta myyty 37 §:n vastaisesti taikka 71 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettujen järjestyshäiriöt johtuvat törkeästä huolimattomuudesta tai tahallisuudesta ja menettelyä on pidettävä olennaisena.

Ahvenanmaan valtionvirasto, kun myynti tapahtuu Ahvenanmaan maakunnassa, ja Lupa- ja valvontavirasto, kun myynti tapahtuu muualla valtakunnassa, voi kieltää alkoholijuomien myynnin alkoholiyhtiön myymälässä enintään kuukauden ajaksi, jos alkoholiyhtiö huomautuksesta tai seuraamusmaksusta huolimatta jatkaa 71 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettua velvollisuutensa rikkomista tai laiminlyöntiä. Ahvenanmaan valtionvirasto, kun myynti tapahtuu Ahvenanmaan maakunnassa, ja Lupa- ja valvontavirasto, kun myynti tapahtuu muualla valtakunnassa, voi myös kieltää alkoholiyhtiötä toimittamasta alkoholijuomia 27 §:ssä tarkoitettuun luovutuspaikkaan, jos luovutuspaikassa rikotaan 27 §:n 3 momentissa säädettyjä velvollisuuksia.

74 §

Lupa- ja valvontaviraston perimät maksut

Lupa- ja valvontaviraston suoritteista perittävistä maksuista säädetään valtion maksuperusteissa (150/1992).

Lupa- ja valvontavirasto perii tämän lain valvonnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi vuotuisen valvontamaksun:

1) 14 §:ssä tarkoitetun valmistusluvan haltijalta alkoholijuoman ja väkiviinan valmistuksen valvonnasta (*valmistuksen valvontamaksu*), ei kuitenkaan silloin, jos alkoholijuoman tai väkiviinan valmistus tapahtuu opetus- tai tutkimustarkoituksessa;

2) 15 ja 16 §:ssä tarkoitetun valmistus- tai tukkumyyntiluvan haltijalta alkoholijuoman ja väkiviinan tukkumyynnin valvonnasta (*tukkumyynnin valvontamaksu*);

3) 15 §:ssä tarkoitetun käyttöluvan haltijalta väkiviinan ja verottoman alkoholijuoman käytön valvonnasta (*käytön valvontamaksu*);

4) 47 ja 48 §:ssä tarkoitetun alkoholijuomien vähittäismyynti- ja anniskelutoiminnan harjoittajalta (*ulkomaanliikenteen myynnin valvontamaksu*);

5) 18 §:ssä tarkoitetun anniskeluluvan haltijalta anniskelun valvonnasta (*anniskelun valvontamaksu*);

6) 17 §:ssä tarkoitetun vähittäismyyntiluvan haltijalta ja alkoholiyhtiöltä vähittäismyynnin valvonnasta (*vähittäismyynnin valvontamaksu*).

---

75 §

Ahvenanmaan valtionviraston perimät maksut

Ahvenanmaan valtionviraston suoritteista perittävistä maksuista säädetään valtion maksuprustelaisissa ja tarkemmin laissa Ahvenanmaan valtionvirastosta.

Ahvenanmaan valtionvirasto perii tämän lain valvonnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi vuotuisen valvontamaksun 17 §:ssä tarkoitetun vähittäismyyntiluvan haltijalta ja alkoholiyhtiön vähittäismyynnin valvonnasta (*vähittäismyynnin valvontamaksu*).

Valvontamaksu peritään liitteen mukaisesti.

12 luku

Muutoksenhaku

80 §

Valvontamaksua ja alkoholiyhtiön päätöstä koskeva oikaisuvaatimus

---

Edellä 79 §:n 1 momentissa tarkoitettuun alkoholiyhtiön päätökseen saa vaatia oikaisua Lupa- ja valvontavirastolta siten kuin hallintolaisissa säädetään.

---

81 §

Muutoksenhaku Lupa- ja valvontaviraston ja Ahvenanmaan valtionviraston päätökseen

Lupa- ja valvontaviraston ja Ahvenanmaan valtionviraston päätökseen, johon ei 82 §:ssä ole säädetty valituskieltoa, haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Lupa- ja valvontavirastolle ja Ahvenanmaan valtionvirastolle voidaan myöntää valituslupa vain hallintolainkäyttölain 13 §:n 2 momentin 1 kohdan perusteella.

Lupa- ja valvontaviraston ja Ahvenanmaan valtionviraston päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana.

82 §

Markkinointia koskevan asian saattaminen markkinaoikeuden käsiteltäväksi

---

Se, jolle Lupa- ja valvontavirasto tai Ahvenanmaan valtionvirasto on antanut 68 §:ssä tarkoitettua kieltopäätöksen tai väliaikaista kieltä koskevan määräyksen taikka asettanut 70 §:ssä tarkoitettua uhkasakon tai teettämisuhan, voi hakemuksella saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa päätöksen tai määräyksen tiedoksisaamisesta.

91 §

Kuulemisvelvollisuus

Ennen 90 §:n 4 momentin 3 kohtaan perustuvan alkoholirikkomusta koskevan syytteen nostamista syyttäjän on varattava Lupa- ja valvontavirastolle tilaisuus antaa lausuntonsa ja tuomioistuimen on käsitellessään tällaista asiaa varattava Lupa- ja valvontavirastolle tilaisuus tulla kuulluksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Alkoholilain 74 ja 75 §:ssä tarkoitetut valvontamaksut

2. Tukkumyynnin valvontamaksu

Toiminnan laajuudesta riippuvan lisämaksun suuruus määräytyy valvontamaksukauden aikana Lupa- ja valvontavirastolle kuukausittain tukkumyynnin toimitustietoina raportoitujen tietorivien lukumäärän perusteella. Tietorivin muodostaa viraston tukkumyynnin toimitustietojen raportointia koskevassa ohjeessa määritelty asiakaskohtainen tuotetietorivi. Tietorivikohtainen valvontamaksu on 0,95 euroa / 10 riviä. Jos luvanhaltija toimittaa valvontaan tarvittavat tiedot viraston hyväksymällä tavalla tiedostomuotoisina määräajassa, näitä maksuja alennetaan 15 prosenttia. Perittävä valvontamaksu on kuitenkin vähintään perusmaksun suuruinen. Luvanhaltijakohtainen enimmäismaksu on kuitenkin 26 500 euroa.
-----

5. Anniskelun valvontamaksu

Lupa- ja valvontavirasto perii toistaiseksi voimassa olevien anniskelulupien haltijoilta toimipaikkakohtaisen vuotuisen valvontamaksun. Valvontamaksu määrätään sataprosenttisena alkoholina edellisen kalenterivuoden lasketuista tai vuoden pituisena laskenta-aikana arvioituista ostoista seuraavasti:

#

Laki

huumausainelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan huumausainelain (373/2008) 30 §:n 1 momentti, 34 §:n 4 momentti, 40 § ja 46 §:n 3 momentti,
sellaisina kuin ne ovat, 30 §:n 1 momentti ja 34 §:n 4 momentti laissa 323/2022, 40 § laissa 775/2009 ja 46 §:n 3 momentti laissa 1568/2009, seuraavasti:

30 §

Kirjanpitovelvollisuus

Tämän lain mukaisen luvan haltijan sekä 15 §:n 2 momentissa ja 22 §:n 3 momentissa tarkoitettun toimijan on pidettävä kirjaa valmistamistaan, viemistään, tuomistaan ja käsittelemistään huumausaineista. Kirjanpitovelvollisuus ei kuitenkaan koske henkilökohtaiseen lääkitykseen määrättyjä huumausaineiksi katsottavia lääkkeitä paitsi apteekkeissa, sairaaloissa ja terveyskeskuksissa ja 22 §:n 3 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa. Kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään kuusi vuotta sen vuoden lopusta, jonka aikana se on laadittu. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksella on oikeus saada tässä momentissa tarkoitettu huumausainekirjanpitoaineisto nähtäväkseen salassapitosäännösten estämättä. Ruokavirastolla on oikeus saada nähtäväkseen eläinlääkärin huumausainekirjanpito.

---

34 §

Lupa- ja valvontaviranomaiset

Eläinlääkäreitä valvoo myös Ruokavirasto.

---

40 §

Tietojen luovuttaminen

Sen estämättä, mitä tietojen salassa pitämisestä säädetään, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus saa omasta aloitteestaan luovuttaa poliisille, tulli- ja rajavartiolaitosviranomaisille sekä Lupa- ja valvontavirastolle tämän lain mukaista valvontaa koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä viranomaisten lakisääteisten tehtävien hoitamista varten.

46 §

Hallinnolliset pakkokeinot

Kiellon tehosteeksi asetetun uhkasakon tuomitsee Lupa- ja valvontavirasto Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen vaatimuksesta. Uhkasakosta, teettämishasta ja keskeyttämisuhasta säädetään muutoin uhkasakkolaissa (1113/1990).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#

Laki

kemikaalilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kemikaalilain (599/2013) 10 §:n 2 momentti, 11 §:n otsikko ja 1 momentin johdantokappale ja 2 momentti ja 55 §:n 3 momentti,
sellaisena kuin niistä on 11 § laissa 711/2020, seuraavasti:

10 §

Työsuojeluviranomainen

Jos työsuojeluviranomainen havaitsee valvonnan yhteydessä, että tämän lain tai Euroopan unionin kemikaalilainsäädännön säännöksiä on todennäköisesti rikottu kemikaalin tai kemikaalia sisältävän laitteen tai esineen markkinoille tai käyttöön saattamisessa, työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetussa laissa (44/2006) tarkoitettu tarkastaja voi väliaikaisesti kieltää kemikaalin tai kemikaalia sisältävän laitteen tai esineen luovuttamisen markkinoille tai käyttöön noudattaen soveltuvin osin, mitä mainitun lain 18 §:n 4 momentissa säädetään. Tarkastajan on siirrettävä asia Lupa- ja valvontavirastolle, joka saattaa asian Turvalisuus- ja kemikaaliviraston käsiteltäväksi.

---

11 §

Lupa- ja valvontavirasto ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Lupa- ja valvontavirasto sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvovat:

Lupa- ja valvontavirasto ohjaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaista 1 momentissa tarkoitettussa valvonnassa.

55 §

Muutoksenhaku

Haettaessa muutosta Lupa- ja valvontaviraston ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tämän lain nojalla antamaan päätökseen noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaisissa muutoksenhausta ja päätöksen täytäntöönpanosta säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#

Laki

ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä annetun lain (523/2015) 4 §:n 2 momentti,
sellaisena kuin se on laissa 549/2022, seuraavasti:

4 §

Lupa- ja valvontavirasto ohjaa ehkäisevää päihdetyötä, suunnittelee ja kehittää sitä yhteistyössä muiden viranomaisten ja yhteisöjen kanssa sekä tukee kuntia ja hyvinvointialueita ehkäisevän päihdetyön toteuttamisessa ja kehittämisessä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#

Laki

eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräiden teknisten laitteiden vaatimuksenmukaisuudesta annetun lain (1016/2004) 13 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 921/2021, seuraavasti:

13 §

Rangaistussäännös

Laiteturvallisuusrikkomuksesta tuomitaan myös se, joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta rikkoo

1) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyä valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmentaa, että EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat on laadittu,

2) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta pitää vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat Lupa- ja valvontaviraston ja sosiaali- ja terveysministeriön saatavilla vaaditun ajan ja varmistaa, että tekniset asiakirjat voidaan antaa pyynnöstä näiden viranomaisten saataville,

3) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta toimittaa Lupa- ja valvontaviraston tai sosiaali- ja terveysministeriön perustellusta pyynnöstä tälle kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi, kielellä, jota kyseinen viranomainen voi helposti ymmärtää,

4) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan c alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta ilmoittaa riskin aiheuttavasta tuotteesta sosiaali- ja terveysministeriölle,

5) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan d alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmistaa, että ryhdytään viipymättä tarvittaviin korjaaviin toimiin, jos tuote ei vastaa sille säädettyjä vaatimuksia, tai jos tämä ei ole mahdollista, vähentää kyseisestä tuotteesta aiheutuvia riskejä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#

Laki

eräistä asbestipurkutyötä koskevista vaatimuksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan eräistä asbestipurkutyötä koskevista vaatimuksista annetun lain (684/2015) 16 §:n
2 momentti sekä
muutetaan 4 ja 7 § sekä 16 §:n 1 momentti seuraavasti:

4 §

Lupaviranomainen

Asbestipurkutyölupaa haetaan lupaviranomaisena toimivalta Lupa- ja valvontavirastolta.

7§

Ilmoitusvelvollisuus muutoksista

Luvanhaltijan on viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle luvanvaraisen toiminnan lopettamisesta sekä sellaisista olennaisista muutoksista, joilla on vaikutusta 5 §:ssä tarkoitetun asbestipurkutyöluvan myöntämiseen.

16 §

Valvonta

Tämän lain noudattamista valvoo työsuojeluviranomainen. Valvonnasta säädetään työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetussa laissa (44/2006).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#

Laki

Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 14 ja 60 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) 14 §:n 2 momentti ja 60 §:n 4 ja 7 momentti, sellaisena kuin niistä on 14 §:n 2 momentti laissa 874/2010, seuraavasti:

14 §

Kuntoutuksesta aiheutuneiden kustannusten korvaaminen

Kuntoutuspsykoterapiasta aiheutuneista kustannuksista korvataan kuntoutujalle enintään vahvistetun korvaustason mukainen määrä. Valtioneuvoston asetuksella vahvistetaan kuntoutuspsykoterapian korvaustason perusteet ja enimmäismäärät. Kuntoutuspsykoterapian korvaustaso määrättäessä otetaan huomioon kuntoutuspsykoterapian laatu, sen vaatima työ ja aiheuttama kustannus, terapeutin koulutustaso ja korvauksiin käytettävissä olevat varat. Sosiaali- ja terveysministeriön on kuntoutuspsykoterapian korvaustason perusteita ja enimmäismääriä valmisteltaessa kuultava Kansaneläkelaitosta. Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriön on korvaustason perusteita ja enimmäismääriä valmisteltaessa varattava Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle, Lupa- ja valvontavirastolle sekä asianomaisia toimijoita edustaville järjestöille mahdollisuus lausunnon antamiseen.

---

60 §

Tietojensaantioikeus

Lupa- ja valvontavirastolla on velvollisuus ilmoittaa Kansaneläkelaitokselle salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä tämän lain mukaisten etuuksien täytäntöönpanoa varten terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin merkityt tiedot sekä niissä tapahtuneet muutokset lääkäreistä, psykologeista, puhe-, toiminta- ja psykoterapeuteista, fysioterapeuteista sekä muista keskusrekisteriin merkityistä kuntoutusta antavista ammattihenkilöistä.

Kansaneläkelaitoksella on oikeus saada tässä pykälässä tarkoitetut tiedot maksutta. Jos 4 momentissa tarkoitetut tiedot tarvitaan tietyssä muodossa ja siitä aiheutuu Lupa- ja valvontavirastolle olennaisia lisäkustannuksia, on kustannukset kuitenkin korvattava.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#

Laki

kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain 75 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) 75 a ja 82 §, sellaisena
kuin se on laissa 381/2016, seuraavasti:

75 a §

Lupa- ja valvontaviraston on erityisesti valvottava 3 a luvun nojalla tapahtuvaa rajoitustoimenpiteiden käyttöä. Lupa- ja valvontavirasto voi valvontaa toteuttaessaan varata erityishuollossa olevalle henkilölle tilaisuuden luottamukselliseen keskusteluun Lupa- ja valvontaviraston edustajan kanssa.

Jos toimintayksikössä on käytetty 42 l §:ssä tarkoitettua sitomista, toimintayksikön on tehtävä siitä kahden viikon kuluessa ilmoitus Lupa- ja valvontavirastolle. Lupa- ja valvontavirastolle tehtävässä ilmoituksessa on mainittava henkilön tunnistetiedot, tiedot toimenpiteestä ja sen syystä sekä toimenpiteestä päättäneen lääkärin nimi. Lupa- ja valvontaviraston tulee hävittää henkilöä koskevat tunnistetiedot kahden vuoden kuluttua tietojen saamisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

kliinisestä lääketutkimuksesta annetun lain 16 ja 28 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kliinisestä lääketutkimuksesta annetun lain (983/2021) 16 §:n 1 momentti ja 28 §:n 2 momentti seuraavasti:

16 §

Valtakunnallinen lääketieteellinen tutkimuseettinen toimikunta

Lupa- ja valvontaviraston yhteydessä toimii itsenäinen ja riippumaton valtakunnallinen lääketieteellinen tutkimuseettinen toimikunta. Valtioneuvosto asettaa toimikunnan sosiaali- ja terveysministeriön esityksestä neljäksi vuodeksi kerrallaan.

---

28 §

Oikeus saada tietoja

Lupa- ja valvontavirasto, Verohallinto, Kansaneläkelaitos, alueellinen lääketieteellinen tutkimuseettinen toimikunta ja 16 §:ssä tarkoitettu toimikunta ovat velvollisia pyynnöstä antamaan Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskukselle lääketutkimusasetuksessa, täytäntöönpanoasetuksessa ja tässä laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi välttämättömät tiedot. Mainitut viranomaiset saavat toimittaa tutkittavien suojaamisen kannalta välttämättömäksi arvioimansa tiedon keskukselle myös omasta aloitteestaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetun lain 35 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetun lain (695/2019)
35 § seuraavasti:

35 §

Valvonta

Lupa- ja valvontavirasto valvoo Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön ja 8 §:ssä tarkoitetun alihankkijan toiminnan lainmukaisuutta siten kuin Lupa- ja valvontavirastosta annetussa laissa (/) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain 24 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain (189/2001) 24 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1132/2014, seuraavasti:

24 §

Valtion korvaus

Valtion korvauksen takaisinperintään ryhtymisestä ja tarvittavista takaisinperintätoimista päättää KEHA. Valtion korvauksen myöntämis- ja maksamismenettelystä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

laiva-apteekista annetun lain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti laiva-apteekista annetun lain (584/2015) 14 §, sellaisena kuin se on laissa 972/2018, seuraavasti:

14 §

Valvonta ja tietojenantovelvollisuus

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista valvovat Liikenne- ja viestintävirasto, työsuojeluviranomainen ja terveydenhuollon valvontaviranomaiset.

Liikenne- ja viestintävirasto ja työsuojeluviranomainen ovat velvollisia pyynnöstä salassapitosäännösten estämättä antamaan Lupa- ja valvontaviraston terveydenhuollon valvontaviranomaiselle sellaiset tiedot lääkkeiden ja hoitotarvikkeiden käytöstä sekä tehdyistä hoitotoimenpiteistä, jotka ovat välttämättömiä muussa lainsäädännössä sille säädettyjen valvontatehtävien suorittamiseksi. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskukselle on salassapitosäännösten estämättä annettava lääkelain (395/1987) tai sen nojalla annettujen säännösten perusteella apteekkien valvonnassa tarvittavat välttämättömät tiedot laiva-apteekkiin sisältyvistä lääkkeistä ja niiden määristä sekä laiva-apteekkiin tehdyistä lääkehankinnoista. Tiedot on annettava maksutta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

lapseen kohdistuneen seksuaali- ja pahoinpitelyrikoksen selvittämisen järjestämisestä annetun lain 5 ja 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lapseen kohdistuneen seksuaali- ja pahoinpitelyrikoksen selvittämisen järjestämisestä annetun lain (1009/2008) 5 §:n 1 momentin johdantokappale ja 7 §:n 1 ja 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 550/2022, seuraavasti:

5 §

Sopimus palvelujen tuottamisesta

Lupa- ja valvontavirasto tekee 2 §:ssä tarkoitetun hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän kanssa sopimuksen tässä laissa tarkoitettujen tutkimusten suorittamisesta. Sopimuksessa sovitaan:

---

7 §

Korvausten maksaminen

Lupa- ja valvontaviraston on maksettava 2 §:ssä tarkoitetulle hyvinvointialueelle tai HUS-yhtymälle huhtikuun loppuun mennessä kunakin varainhoitovuotena laskennallinen korvaus. Korvauksen suuruus määräytyy hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän alueella asuvien alle 16-vuotiaiden lasten määrän ja edellisen vuoden toiminnasta aiheutuneiden kustannusten perusteella.

Lopullisten kustannusten suorittamiseksi hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle selvitys 5 §:ssä tarkoitettuun sopimukseen perustuvista toteutuneista kustannuksista viimeistään varainhoitovuotta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

liikenne- ja potilasvahinkolautakunnasta annetun lain 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan liikenne- ja potilasvahinkolautakunnasta annetun lain (959/2019) 18 § seuraavasti:

18 §

Lautakunnan oikeus saada virka-apua potilasvahinkoasiassa

Lupa- ja valvontavirasto on velvollinen antamaan lautakunnalle virka-apua potilasvahinkoasiassa 16 §:ssä tarkoitetun tiedonsaantioikeuden toteuttamiseksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksesta annetun lain (593/2009) 7 § 1 momentti seuraavasti:

7 §

Tietojen saanti

Keskuksella on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä seuraavat tiedot silloin, kun ne ovat välttämättömiä 2 §:ssä säädettyjen tehtävien hoitamiseksi:

- 1) lääkkeiden hintalautakunnalta lääkevalmisteen korvattavuutta ja tukkuhintaa koskevan hakemuksen yhteydessä sille luovutetut tai siellä syntyneet tiedot;
- 2) Kansaneläkelaitokselta lääkkeiden määräämistä ja korvaamista koskevat tilasto- ja rekisteritiedot;
- 3) Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselta tilasto- ja rekisteritiedot;
- 4) Lupa- ja valvontavirastolta tarvittavat rekisteritiedot.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

lääkinnällisistä laitteista annetun lain 46 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lääkitinnällisistä laitteista annetun lain (719/2021) 46 §:n 3–6 momentti seuraavasti:

46 §

Oikeus saada ja velvoite luovuttaa tietoja

Lupa- ja valvontavirasto, Verohallinto, Kansaneläkelaitos, Säteilyturvakeskus, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Potilasvakuutuskeskus, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto, Suomen Tulli, eettinen toimikunta ja kunnallinen viranomaisen ovat velvollisia pyynnöstä antamaan Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskukseen MD-asetuksessa ja IVD-asetuksessa ja tässä laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi välttämättömät tiedot.

Jos Lupa- ja valvontavirasto havaitsee valvontatoiminnassaan lääkitinnällisiä laitteita koskevia merkittäviä puutteita tai muita merkittäviä epäkohtia, niistä on ilmoitettava Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskukseen. Lupa- ja valvontavirasto ja muut edellä 3 momentissa tarkoitettujen viranomaisten saavat toimittaa keskukselle omasta aloitteestaan niiden oman viranomaistoiminnan yhteydessä esiin tulleita potilaita, sosiaalihuollon asiakkaita sekä klinisen tutkimuksen tai suorituskykyä koskevan tutkimuksen tutkittavia koskevia tietoja, jos ne arvioivat tietojen toimittamisen olevan välttämätöntä potilaiden, asiakkaiden tai tutkittavien suojaamisen kannalta.

Jos Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus MD-asetuksen, IVD-asetuksen tai tämän lain mukaista valvontatoimintaa suorittaessaan havaitsee potilasturvallisuuteen tai sosiaalihuollon asiakkaiden turvallisuuteen liittyviä merkittäviä puutteita tai epäkohtia, sen on ilmoitettava niistä Lupa- ja valvontavirastolle. Tiedot voivat koskea potilaita, sosiaalihuollon asiakkaita sekä klinisen tutkimuksen tai suorituskykyä koskevan tutkimuksen tutkittavia, jos keskus arvioi tietojen toimittamisen olevan välttämätöntä potilaiden, asiakkaiden tai tutkittavien suojaamisen kannalta.

Tässä pykälässä tarkoitettujen tietojen saaminen ilmoittaa sekä asiakirjat ja selvitykset voidaan toimittaa Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskukseen tai Lupa- ja valvontavirastolle salassapitosäännösten estämättä. Tiedot, asiakirjat ja selvitykset on annettava maksutta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

lääkäriin hyväksymisestä luokkaan A kuuluvien säteilytyöntekijöiden terveydentilan seurannan suorittavaksi lääkäriksi annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lääkäriin hyväksymisestä luokkaan A kuuluvien säteilytyöntekijöiden terveydentilan seurannan suorittavaksi lääkäriksi annetun lain (170/2017) 1, 4 ja 5 § seuraavasti:

1 §

Luokkaan A kuuluvien säteilytyöntekijöiden terveydentilan seurannan suorittavaksi lääkäriksi hyväksyminen

Lupa- ja valvontavirasto hyväksyy hakemuksesta säteilylain (859/2018) 90 §:ssä tarkoitettuun luokkaan A kuuluvien säteilytyöntekijöiden terveydentilan seurannan suorittavaksi lääkäriksi, laillistetun lääkärin (*säteilyyn perehtynyt työterveyslääkäri*), jolla on oikeus harjoittaa lääkärin ammattia itsenäisesti laillistettuna ammattihenkilönä Suomessa ja joka on perehtynyt työterveyshuoltoon ja säteilyn haitallisiin terveysvaikutuksiin.

4 §

Luettelo hyväksytyistä säteilyyn perehtyneistä työterveyslääkäreistä

Lupa- ja valvontaviraston on pidettävä saatavilla luettelo hyväksytyistä säteilyyn perehtyneistä työterveyslääkäreistä.

5 §

Muutoksenhaku

Edellä 1 §:ssä tarkoitettuun Lupa- ja valvontaviraston päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa kuitenkin hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

potilasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista annetun lain 8 ja 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan potilasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista annetun lain (739/2023) 8 §:n 4 ja 5 momentti sekä 14 §:n 2 momentti seuraavasti:

8 §

Potilasasiavastaavan, sosiaaliasiavastaavan ja vastuuhenkilön tehtävät

---

Edellä 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettu aluehallitukselle annettava selvitys on annettava lisäksi tiedoksi hyvinvointialueen alueen kuntien kunnanhallituksille ja Lupa- ja valvontavirastolle sekä tarvittaessa muille 2 §:n 1 momentissa tarkoitettujen palvelujen järjestäjille ja tuottajille. Hyvinvointialueen on julkaistava selvitys internetissä ja tiedotettava selvityksen julkaisemisesta.

Edellä 3 ja 4 §:ssä tarkoitettujen tahojen potilasasiavastaavien toiminnan vastuuhenkilöihin sovelletaan 3 momenttia siltä osin, kuin siinä säädetään potilasasiavastaavien toimintaan liittyvistä vastuuhenkilön tehtävistä. Kukin vastuuhenkilö antaa 3 momentin 3 kohdassa tarkoitetun selvityksen sille 3 tai 4 §:ssä tarkoitetulle taholle, jonka potilasasiavastaavien toiminnan vastuuhenkilö hän on, sekä tiedoksi Lupa- ja valvontavirastolle.

14 §

Potilasasiavastaavien ja sosiaaliasiavastaavien toiminnan valvonta ja valtakunnallinen rekisteri

---

Lupa- ja valvontaviraston on pidettävä potilasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista valtakunnallista rekisteriä. Rekisteriin merkitään potilasasiavastaavien ja sosiaaliasiavastaavien nimi- ja yhteystiedot, koulutus sekä toiminnan järjestäjä. Potilasasiavastaavien ja sosiaaliasiavastaavien toiminnan järjestäjien on annettava mainitut tiedot ja niiden muutokset sähköisesti Lupa- ja valvontavirastolle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

rajat ylittävästä terveydenhuollosta annetun lain 7 ja 25 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rajat ylittävästä terveydenhuollosta annetun lain (1201/2013) 7 §:n 2 momentti ja 25 §, sellaisena kuin ne ovat, 7 §:n 2 momentti laissa 1201/2013 ja 25 § laissa 346/2023, seuraavasti:

7 §

Hoitoon ottamisen rajoittaminen

Rajoituksen käyttöönotosta on ilmoitettava viivytyksettä Lupa- ja valvontavirastolle ja 24 §:ssä tarkoitetulle rajat ylittävän terveydenhuollon yhteyspisteelle.

---

25 §

Yhteistyövelvoite

Julkisen terveydenhuollon toimintayksiköt, Kansaneläkelaitos, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus, Digi- ja väestötietovirasto sekä Lupa- ja valvontavirasto ovat velvollisia antamaan yhteyspisteelle maksutta kaikki yhteyspisteen tehtävien suorittamisen kannalta välttämättömät tiedot, tukemaan yhteyspisteen tietosisältöihin liittyvää työtä sekä varmistamaan oman hallintoalansa puitteissa tietosisältöjen ajantasaisuus.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

raskauden keskeyttämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan raskauden keskeyttämisestä annetun lain (239/1970) 10 a §, sellaisena kuin se on laissa 1097/2022, sekä
muutetaan 1 §:n 3 momentin johdantokappale, 5 §:n 3 momentti, 5 a §, 6 §:n 2 momentti, 10 ja 11 § sekä 15 §:n 2 momentti,
sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 3 momentin johdantokappale, 5 §:n 3 momentti, 5 a § ja 6 §:n 2 momentti laissa 1097/2022, 10 ja 11 § laissa 1085/1992 sekä 15 §:n 2 momentti laissa 328/2001, seuraavasti:

1 §

Lupa- ja valvontavirasto voi lisäksi myöntää luvan raskauden keskeyttämiseen raskaana olevan pyynnöstä kahdennentoista raskausviikon jälkeen, kun:

---

5 §

Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää luvan 1 §:n 3 momentissa tarkoitettussa tapauksessa raskauden keskeyttämiseen kahdennenkymmenennen raskausviikon loppuun saakka.

---

5 a §

Sen estämättä, mitä 1 ja 5 §:ssä säädetään, Lupa- ja valvontavirasto voi antaa luvan raskauden keskeyttämiseen, jos lapsivesi- tai ultraäänitutkimuksella, serologisilla tutkimuksilla taikka muulla vastaavalla luotettavalla tutkimuksella on todettu vaikea sikiön sairaus tai ruumiinvika, ei kuitenkaan kahdennenkymmenennenneljännen raskausviikon jälkeen.

6 §

Jos kahden lääkärin päätös on kielteinen, voidaan lupa raskauden keskeyttämiseen pyytää Lupa- ja valvontavirastolta.

10 §

Tämän lain 1, 5, 5 a ja 6 §:n mukaan Lupa- ja valvontavirastolle kuuluvat asiat käsitellään raskaudenkeskeyttämis- ja steriloisasioiden lautakunnassa. Lautakunnasta säädetään Lupa- ja valvontavirastosta annetussa laissa.

Lupa- ja valvontaviraston on käsiteltävä 1 momentissa mainitut asiat kiireellisinä. Lupa- ja valvontaviraston asiasta antamaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

11 §

Lupa- ja valvontaviraston on valvottava, että lausunnonantaja- ja suorittajalääkärit pyrkivät noudattamaan tasapuolista ja yhdenmukaista käytäntöä.

15 §

Raskauden keskeyttämistä koskevissa asioissa käytettävien lomakkeiden kaavat vahvistetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan lisäksi tarvittaessa antaa tarkempia säännöksiä raskauden keskeyttämistä koskevien asioiden käsittelystä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annetun lain 7 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annetun lain (1015/2005) 7 a §,
sellaisena kuin se on laissa 680/2015, seuraavasti:

7 a §

Palvelujen järjestämisen valvonta

Lupa- ja valvontavirasto valvoo sovittelupalvelujen järjestämistä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain (703/2023) 65 §:n 2-4 momentti, 80 §, 82 §:n 1-2 momentti, 88 §, 89 § 1-2 ja 4 momentti, 90 - 94 §, 95 §:n 1 ja 3 momentti, 96 §, 97 §:n 3 momentti ja 99 §:n 3 momentti seuraavasti:

65 §

Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tietojärjestelmäpalvelut

Lupa- ja valvontaviraston on ylläpidettävä rooli- ja attribuuttitietopalvelua ja siihen liittyviä koodistoja, joiden avulla palvelunantajalle, apteekille, Kansaneläkelaitokselle ja Digi- ja väestötietovirastolle annetaan valtakunnallisten tietojärjestelmäpalveluiden käyttöä ja varmentamista varten sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeutta ja sen voimassaoloa koskeva tieto. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen on ylläpidettävä koodistopalvelua, jonka avulla ylläpidetään ja jaetaan valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen edellyttämät asiakasasiakirjojen tietorakenteet.

Digi- ja väestötietovirasto toimii sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden ja muun henkilöstön, palvelunantajien sekä näiden palvelujen antamiseen osallistuvien organisaatioiden, niiden henkilöstön ja tietoteknisten laitteiden tunnistus- ja luottamuspalvelulaissa tarkoitettuna varmentajana. Digi- ja väestötietovirastolla on oikeus saada tämän tehtävänsä hoitamiseksi Lupa- ja valvontavirastolta sen ylläpitämästä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteristä varmenteen myöntämiseen ja peruuttamiseen, varmenteeseen, varmenteen tekniseen alustaan ja varmenteen toimittamiseen tarvittavat tiedot.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada lakisäätteisten tehtäviensä hoitamiseksi Digi- ja väestötietovirastolta tiedot sen 3 momentin nojalla myöntämistä varmenteista.

80 §

Tietojärjestelmien ja hyvinvointisovellusten rekisteröinti

Tietojärjestelmäpalvelun tuottajan on ilmoitettava tietojärjestelmästä ja hyvinvointisovelluksen valmistajan on ilmoitettava hyvinvointisovelluksesta Lupa- ja valvontavirastolle ennen tietojärjestelmän tai hyvinvointisovelluksen ottamista tuotantokäyttöön. Ilmoituksessa on oltava tieto tietojärjestelmän tai hyvinvointisovelluksen valmistajasta ja käyttötarkoituksesta sekä yhteyshenkilöstä. Lisäksi ilmoituksessa on oltava 85 §:n mukainen selvitys toiminnallisuutta koskevien vaatimusten toteutumisesta, 86 §:ssä tarkoitettu todistus yhteentoimivuuden testauksesta ja 87 §:ssä tarkoitettu todistus tietoturvasovelluksen olennaisten vaatimusten täyttämistä. Tietojärjestelmäpalvelun tuottajan ja hyvinvointisovelluksen valmistajan on ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle tietojärjestelmän tai hyvinvointisovelluksen tuotantokäyttöön tarkoitettun version tuen päättymisestä tai tietojärjestelmän tai hyvinvointisovelluksen siirtymisestä toisen tietojärjestelmäpalvelun tuottajan vastuulle.

Lupa- ja valvontavirasto ylläpitää julkista rekisteriä sille ilmoitetuista, vaatimukset täyttävistä sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmistä ja hyvinvointisovelluksista. Rekisterissä on oltava ajantasainen tieto:

1) tuotantokäyttöön tarkoitetuista tietojärjestelmistä ja hyvinvointisovelluksista, niiden käyttötarkoituksista sekä niiden täyttämistä olennaisista vaatimuksista;

2) luokkaan A kuuluvien tuotantokäyttöön hyväksytyjen tietojärjestelmien ja hyvinvointisovellusten yhteentoimivuuden testauksen tuloksista;

3) luokkaan A kuuluvien tuotantokäyttöön hyväksytyjen tietojärjestelmien ja hyvinvointisovellusten tietoturvallisuuden arvioinnista saadun tietoturvallisuuden arviointia koskevan todistuksen voimassaolosta; sekä

4) tuotantokäytössä olevan luokkaan A kuuluvan tietojärjestelmän ja hyvinvointisovelluksen merkittävästä poikkeamasta poikkeaman keston ajan.

Lupa- ja valvontavirasto voi antaa määräyksiä ilmoituksen sisällöstä, voimassaolosta, ilmoituksen uudistamisesta ja rekisteriin merkittävistä tiedoista.

82 §

Tietojärjestelmän ja hyvinvointisovelluksen käyttöönoton jälkeinen seuranta

Tietojärjestelmäpalvelun tuottajan on seurattava ja arvioitava ajantasaisella järjestelmällisellä menettelyllä tietojärjestelmästä ja hyvinvointisovelluksen valmistajan hyvinvointisovelluksesta sen tuotantokäytön aikana saatavia kokemuksia. Tietojärjestelmän olennaisten vaatimusten merkittävistä poikkeamista on ilmoitettava kaikille järjestelmää käyttäville palvelunantajille ja apteekkeille. Hyvinvointisovelluksen merkittävistä poikkeamista on ilmoitettava kaikille hyvinvointisovelluksen käyttäjille. Luokkaan A kuuluvien tietojärjestelmien ja hyvinvointisovellusten merkittävistä poikkeamista on tietojärjestelmäpalvelun tuottajan ja hyvinvointisovelluksen valmistajan ilmoitettava Kansaneläkelaitokselle ja Lupa- ja valvontavirastolle.

Tietojärjestelmäpalvelun tuottajan on seurattava tietojärjestelmien ja hyvinvointisovelluksen valmistajan hyvinvointisovellusten olennaisten vaatimusten muutoksia ja tehtävä muutosten edellyttämät korjaukset. Tietojärjestelmän ja hyvinvointisovelluksen olennaisista muutoksista on ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle. Luokkaan A kuuluvan tietojärjestelmän ja hyvinvointisovelluksen olennaisista muutoksista on lisäksi ilmoitettava tietoturvallisuuden arviointilaitokselle ja valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin liitetyn tietojärjestelmän ja hyvinvointisovelluksen olennaisista muutoksista on ilmoitettava Kansaneläkelaitokselle. Tietoturvallisuuden arviointia koskeva todistus tai yhteentoimivuuden testaus on uudistettava, jos tietojärjestelmään tai hyvinvointisovellukseen tehdään merkittäviä muutoksia, tai olennaisia vaatimuksia on muutettu tavalla, joka edellyttää uutta sertifiointia.

---

88 §

Kansaneläkelaitoksen ja tietoturvallisuuden arviointilaitoksen ilmoittamisvelvollisuus

Tietoturvallisuuden arviointilaitoksen on ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle, Kansaneläkelaitokselle ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle tiedot kaikista myönnettyistä, muutetuista, täydennetyistä ja evätyistä 87 §:ssä tarkoitetuista todistuksista. Kansaneläkelaitoksen on ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle, tietoturvallisuuden arviointilaitokselle ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle tiedot kaikista myönnettyistä, muutetuista, täydennetyistä ja evätyistä 86 §:ssä tarkoitetuista todistuksista.

Tietoturvallisuuden arviointilaitoksen on pyydettäessä annettava Lupa- ja valvontavirastolle kaikki tarvittavat lisätiedot tietojärjestelmistä ja hyvinvointisovelluksista, joille arviointilaitos on myöntänyt tietoturvallisuuden arviointia koskevan todistuksen.

Tietojärjestelmien valvonta ja tarkastukset

Lupa- ja valvontaviraston tehtävänä on valvoa ja edistää tietojärjestelmien ja hyvinvointisovellusten vaatimustenmukaisuutta.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus tehdä valvonnan edellyttämiä tarkastuksia. Tarkastus voidaan tehdä ennalta ilmoittamatta. Tarkastuksen suorittamiseksi tarkastajalla on oikeus päästä kaikkiin tiloihin, joissa harjoitetaan tässä laissa tarkoitettua toimintaa tai säilytetään tämän lain noudattamisen valvonnan kannalta merkityksellisiä tietoja. Tarkastusta ei kuitenkaan saa tehdä pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa. Lisäksi tarkastusta toteutettaessa on noudatettava hallintolain 39 §:ää. Jos tarkastettava taho vastustaa tarkastuksen suorittamista tai muutoin yrittää vaikeuttaa sitä, on Lupa- ja valvontavirastolla oikeus saada tarpeellista poliisin virka-apua. Poliisin antamasta virka-avusta säädetään poliisilain (872/2011) 9 luvun 1 §:n 1 momentissa.

Tarkastuksesta on laadittava pöytäkirja, josta on toimitettava jäljennös 30 päivän kuluessa asianosaiselle. Tarkastus katsotaan päättyneeksi, kun tarkastuspöytäkirjan jäljennös on annettu tiedoksi asianosaiselle. Lupa- ja valvontaviraston on säilytettävä tarkastuspöytäkirja kymmenen vuoden ajan tarkastuksen päättymisestä.

Ilmoittaminen tietojärjestelmän ja hyvinvointisovelluksen olennaisten vaatimusten poikkeamista sekä tietoverkkoihin kohdistuvista tietoturvallisuuden häiriöistä

Jos palvelunantaja tai apteekki havaitsee, että tietojärjestelmän olennaisten vaatimusten täyttymisessä on merkittäviä poikkeamia, sen on ilmoitettava asiasta tietojärjestelmäpalvelun tuottajalle. Jos tietojärjestelmän tai hyvinvointisovelluksen poikkeama voi aiheuttaa merkittävän riskin asiakas- tai potilasturvallisuudelle tai tietoturvalle, on palvelunantajan, apteekin, tietojärjestelmäpalvelun tuottajan tai tietojärjestelmän valmistajan, hyvinvointisovelluksen valmistajan, Kansaneläkelaitoksen tai Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen ilmoitettava siitä Lupa- ja valvontavirastolle. Myös muu taho voi ilmoittaa Lupa- ja valvontavirastolle havaitsemistaan riskeistä. Henkilötietojen tietoturvaloukkauksista ilmoittamisesta tietosuojavaltuutetulle säädetään tietosuojasetuksen 33 artiklassa.

Palvelunantajan, apteekin, Kansaneläkelaitoksen ja tietojärjestelmäpalvelun tuottajan tai tietojärjestelmän valmistajan tai välittäjän on ilmoitettava viipymättä Lupa- ja valvontavirastolle sellaisesta sen käyttämiin käyttöympäristöihin ja tietoverkkoihin kohdistuvasta merkittävästä tietoturvallisuuteen liittyvästä häiriöstä, jonka seurauksena tietojärjestelmien käyttö ja sosiaali- ja terveyspalveluiden toteuttaminen voi merkittävästi vaarantua. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, milloin häiriö on merkittävä, sekä ilmoituksen sisällöstä, muodosta ja toimittamisesta.

Jos 1 ja 2 momentissa tarkoitettu tietoturvallisuuteen liittyvästä poikkeamasta tai häiriöstä ilmoittaminen on yleisen edun mukaista, Lupa- ja valvontavirasto voi velvoittaa palvelunantajan, apteekin, Kansaneläkelaitoksen, tietojärjestelmäpalvelun tuottajan tai tietojärjestelmän valmistajan taikka välittäjän tiedottamaan yleisölle asiasta taikka kuultuaan ilmoitusvelvollista tiedottaa asiasta itse.

Lupa- ja valvontaviraston on arvioitava, koskeeko 1 ja 2 momentissa tarkoitettu julkista terveydenhuoltoa koskeva tietoturvallisuuteen liittyvä poikkeama tai häiriö muita Euroopan unionin jäsenvaltioita ja ilmoitettava tarvittaessa muille jäsenvaltioille.

91 §

Lupa- ja valvontaviraston tiedonsaantioikeus valvontaa varten

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmien ja hyvinvointisovellusten valvontaa varten välttämättömät tiedot valtion ja hyvinvointialueen viranomaisilta sekä luonnollisilta ja oikeushenkilöiltä, joita tämän lain tai sen nojalla annetut säännökset ja päätökset sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmistä koskevat.

92 §

Lupa- ja valvontaviraston oikeus ulkopuolisen asiantuntijan käyttöön

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus käyttää ulkopuolisia asiantuntijoita avustajina arvioidessaan tietojärjestelmän ja hyvinvointisovelluksen vaatimustenmukaisuutta. Ulkopuoliset asiantuntijat voivat osallistua tämän lain mukaisiin tarkastuksiin sekä tutkia ja testata tietojärjestelmiä ja hyvinvointisovelluksia, mutta eivät voi tehdä hallintopäätöksiä. Ulkopuolisella asiantuntijalla tulee olla tehtävien edellyttämä asiantuntemus ja pätevyys. Ulkopuoliseen asiantuntijaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

93 §

Määräys velvollisuuksien täyttämiseksi

Jos sosiaali- tai terveydenhuollon tietojärjestelmäpalvelun tuottaja tai tietojärjestelmän valmistaja, hyvinvointisovelluksen valmistaja, välittäjä taikka Kansaneläkelaitos on laiminlyönyt tässä laissa säädetyn velvollisuutensa, Lupa- ja valvontavirasto voi päätöksellään määrätä velvollisuuden täytettäväksi määräajassa.

94 §

Käytössä oleviin tietojärjestelmiin ja hyvinvointisovelluksiin kohdistuvat velvollisuudet

Lupa- ja valvontavirasto voi tehdessään 89 §:n nojalla tietojärjestelmää tai hyvinvointisovellusta koskevan valvonnan ja tarkastuksen samalla päätöksellään määrätä tietojärjestelmäpalvelun tuottajan tai tietojärjestelmän valmistajan korjaamaan tuotantokäytössä olevaa tietojärjestelmää koskevat puutteet ja hyvinvointisovelluksen valmistajan korjaamaan tuotantokäytössä olevaa hyvinvointisovellusta koskevat puutteet.

Jos tietojärjestelmä tai hyvinvointisovellus voi vaarantaa asiakas- tai potilasturvallisuuden tai toteuttaa puutteellisesti käyttötarkoituksen mukaiset olennaiset vaatimukset, eikä puutteita ole korjattu Lupa- ja valvontaviraston asettamassa määräajassa, virasto voi kieltää tietojärjestelmän tai hyvinvointisovelluksen käytön, kunnes puutteet on korjattu. Lisäksi Kansaneläkelaitos voi sulkea yhteyden ylläpitämiinsä valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin, jos niihin liitetty tietojärjestelmä tai sen käyttäjätaho taikka hyvinvointisovellus tai sen käyttäjätaho vaarantaa valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen asianmukaisen toiminnan.

Lupa- ja valvontavirasto voi velvoittaa tietojärjestelmäpalvelun tuottajan, hyvinvointisovelluksen valmistajan tai niiden valtuuttaman edustajan tiedottamaan tietojärjestelmän tai hyvinvointisovelluksen tuotantokäyttöä koskevasta kiellosta tai määräyksestä asettamassaan määräajassa ja määrämällään tavalla.

95 §

Muutoksenhaku

Lupa- ja valvontaviraston tekemän tarkastuksen yhteydessä annettuun päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Lupa- ja valvontaviraston tämän lain nojalla tekemää päätöstä on oikaisuvaatimuksesta tai muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei oikaisuvaatimusta käsittelevä viranomainen tai hallintotuomioistuin toisin määrää.

96 §

Uhkasakko

Lupa- ja valvontaviraston tämän lain nojalla tekemää päätöstä voidaan tehostaa uhkasakolla. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

97 §

Ohjaus, valvonta ja seuranta

Tietosuojavaltuutettu, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus sekä Lupa- ja valvontavirasto ohjaavat ja valvovat niille säädetyn toimivallan mukaisesti osaltaan tämän lain noudattamista.

99 §

Maksut

Tietojärjestelmäpalvelun tuottaja vastaa sertifiointiin aiheuttamista kustannuksista. Kansaneläkelaitoksen 86 §:n tarkoitettuun yhteentoimivuuden testaukseen ilmoittautuminen on tietojärjestelmäpalvelun tuottajille maksullinen. Lupa- ja valvontavirastolle 80 §:n mukaan tehtävän ilmoituksen rekisteröinti ja merkintä julkiseen rekisteriin on maksullinen. Maksuista säädetään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella ottaen huomioon, mitä valtion maksuperustelaisissa ja sen nojalla maksuista säädetään. Tietoturvallisuuden arviointilaitoksen hyväksymisestä perittävistä maksuista säädetään tietoturvallisuuden arviointilaitoksista annetun lain 11 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 2 §:n 5 kohta, 13 §:n 5 momentti, 30 §:n 2 ja 3 momentti ja 51 §:n 2 momentin 3 kohta seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

---

5) *valvontaviranomaisella* Lupa- ja valvontavirastoa.

13 §

Vuokratyövoiman ja yksityiseltä palveluntuottajalta hankittavan työvoiman käyttö

Jos hyvinvointialue käyttää hankittua tai vuokrattua työvoimaa 3 momentissa tarkoitetuilla perusteilla muutoin kuin täydentävästi, hyvinvointialueen on ilmoitettava asiasta sosiaali- ja terveysministeriölle ja Lupa- ja valvontavirastolle.

30 §

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntija-arviot

Asiantuntija-arvioiden laatimista varten Lupa- ja valvontavirasto laatii vuosittain sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnan yhteydessä saatujen tietojen perusteella selvityksen sosiaali- ja terveydenhuollon yhdenvertaisesta toteutumisesta hyvinvointialueilla. Lupa- ja valvontaviraston on toimitettava selvitys Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle sekä sosiaali- ja terveysministeriölle. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos hyödyntää asiantuntija-arvioiden laatimisessa myös 29 §:n 2 momentissa tarkoitettuja hyvinvointialueiden selvityksiä. Laitoksen oikeudesta saada muita tietoja hyvinvointialueilta ja yksityisiltä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden tuottajilta säädetään Terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksesta annetun lain (668/2008) 5 ja 5 h §:ssä.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin tiedoista, joiden tulee sisältyä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntija-arvioihin sekä Lupa- ja valvontaviraston selvityksiin, sekä niiden laatimisen aikataulusta ja ajankohdasta, jolloin ne on toimitettava Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle tai sosiaali- ja terveysministeriölle.

51 §

Varautuminen sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueella

Yliopistollista sairaalaa ylläpitävällä hyvinvointialueella ja HUS-yhtymässä tulee yhteistyöalueen tilannekuvan luomista ja ylläpitämistä varten olla sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskus. Sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskuksen tehtävänä on yhteistyöalueellaan:

---

3) jakaa salassapitosäännösten estämättä yhteistyöalueensa hyvinvointialueille sekä Lupa- ja valvontavirastolle niiden tehtävien hoitamista varten 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut tilannekuvatiedot;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain (741/2023) 11 §:n 2 momentti, 15 §, 32 §:n 3 ja 4 momentti, 46 §:n 1 momentti ja 49 §:n 2 momentti, sekä
muutetaan 4 §:n 9 kohta, 5 §:n 1 momentti, 11 §:n 1 momentti, 12 §:n 2 momentti, 13 §:n 1 momentti, 20 §:n 3 momentti, 27 §:n 2 momentti, 31 §:n 2 momentti, 32 §:n 2 momentti, 34 §:n 1 ja 5 momentti, 36 §:n 1 momentti, 44 §:n 1 momentti, 45 §, 46 §:n 2 momentti, 47 §:n johdantokappale, 48 §, 49 §:n otsikko ja 55 § seuraavasti:

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

---

9) *valvontaviranomaisella* Lupa- ja valvontavirastoa.

5 §

Oikeus tuottaa sosiaali- ja terveyspalveluja

Sosiaali- ja terveyspalveluja saa tuottaa vain palveluntuottaja, joka on 11 §:ssä tarkoitetussa Lupa- ja valvontaviraston ylläpitämässä valtakunnallisessa palveluntuottajien rekisterissä (*Soteri*) ja jonka palveluyksikkö on rekisterissä 21 §:n mukaisesti.

---

11 §

Palveluntuottajien rekisteri

Lupa- ja valvontavirasto ylläpitää valtakunnallista sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajien ja palveluyksikköjen rekisteriä (*Soteri*) palveluntuottajien ja sosiaali- ja terveyspalvelujen rekisteröintiä, valvontaa ja tilastointia sekä muiden viranomaisten lakisääteisiä tehtäviä varten. Lupa- ja valvontavirasto myös vastaa rekisterin toimivuuteen liittyvien tietojärjestelmien ylläpidosta ja kehittämisestä sekä rekisterin yleisestä toiminnasta ja käytettävyydestä, tietojen eheydestä, suojaamisesta ja säilyttämisestä.

---

12 §

Rekisteriin tallennettavat tiedot ja niiden poistaminen

Palveluntuottajaa ja palveluja koskevia tietoja säilytetään rekisterissä niin kauan kuin se on tässä laissa tarkoitettujen palvelujen tuottamisessa tarpeen. Merkintä valvontaviranomaisen määräämistä seuraamuksista säilytetään rekisterissä vain niin kauan kuin se on välttämätöntä, kuitenkin enintään viisi vuotta. Arkaluonteinen henkilötieto on poistettava rekisteristä, kun sen käsittely ei ole enää käyttötarkoituksen kannalta välttämätöntä. Jos palveluntuottaja on lopettanut toimintansa, niin valvontaviranomainen siirtää palveluntuottajaa tai palveluyksikköä koskevat tiedot valtakunnallisesta rekisteristä valvontaviranomaisen arkistoon. Tällöin myös tiedot valvontaviranomaisen määräämistä seuraamuksista poistetaan rekisteristä ja ne siirretään valvontaviranomaisen arkistoon.

13 §

Rekisteritietojen käyttö

Valvontaviranomaisella on oikeus käyttää ja pitää rekisteriä ajan tasalla tässä laissa säädettyjen tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa.

---

20 §

Ennakkotarkastus

Ennakkotarkastus voidaan tehdä myös teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti.

---

27 §

Palveluntuottajan omavalvonta

Palveluntuottajan on otettava huomioon palveluyksikön omavalvontasuunnitelmaa tehtäessä ja muutettaessa palveluyksikön palveluja saavilta asiakkailta ja potilailta, heidän omaisiltaan ja läheisiltään sekä palveluyksikön henkilöstöltä säännöllisesti kerättävä palaute. Palveluyksikön omavalvontasuunnitelmaa tehtäessä ja muutettaessa on otettava huomioon myös valvontaviranomaisen antama ohjaus ja päätökset.

---

31 §

Asetuksenantovaltuus ja määräykset

Lupa- ja valvontavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä omavalvontasuunnitelman sisällöstä, laatimisesta ja seurannasta.

32 §

Viranomaisvalvonta ja siihen liittyvä ohjaus

Lupa- ja valvontavirasto valvoo sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisen ja tuottamisen lainmukaisuutta ja antaa siihen liittyvää ohjausta. Lupa- ja valvontavirasto valvoo myös vammaispalvelulain 11 §:ssä tarkoitettun henkilökohtaisen avun työnantajamallin mukaan toimivan henkilön toimintaa 28 §:n velvoitteiden täyttämässä.

---

34 §

Viranomaisten välinen yhteistyö

Valvontaviranomaisen on tarvittaessa toimittava yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa hoitaessaan tässä laissa säädettyjä tehtäviä.

Lääkelaisissa (395/1987), biopankkilaisissa (688/2012), ihmisen elimien, kudoksien ja solujen lääketieteellisestä käytöstä annetussa laissa (101/2001), veripalvelulaissa (197/2005), kliinisestä lääketutkimuksesta annetussa laissa (983/2021) ja lääkinnällisistä laitteista annetussa laissa (719/2021) tarkoitettua toimintaa valvoo Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus (Fimea) ja säteilylaissa (859/2018) tarkoitettua toimintaa valvoo Säteilysurvakeskus (STUK). Jos valvontaviranomainen on valvonnassaan havainnut Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen valvontaan kuuluvissa toiminnoissa puutteita tai asiakas- ja potilasturvallisuutta olennaisesti vaarantavia puutteita tai muita epäkohtia, niistä on ilmoitettava Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskukselle. Säteilyn käytössä havaituista puutteista ja epäkohdista on ilmoitettava Säteilysurvakeskukselle.

36 §

Tarkastusoikeus

Valvontaviranomainen voi tarkastaa palvelunjärjestäjän sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnan ja toiminnassa käytettävät toimitilat, tietojärjestelmät ja välineet sekä palveluntuottajan tässä laissa tarkoitettujen palveluyksiköiden toiminnan, toimitilat, tietojärjestelmät ja välineet. Tarkastus voidaan tehdä ennalta ilmoittamatta. Tarkastus perustuu valvontaviranomaisen antamaan tarkastusmääräykseen. Tarkastusmääräykseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Tarkastus voidaan tehdä myös teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti.

---

44 §

Täytäntöönpano

Lupa- ja valvontaviraston päätös, joka koskee toiminnan keskeyttämistä, palveluyksikön tai sen osan, laitteen tai välineen käytön kieltämistä taikka rekisteröinnin poistamista, voidaan panna muutoksenhausta huolimatta heti täytäntöön, jos se on asiakas- tai potilasturvallisuuden kannalta välttämätöntä. Toiminnan keskeyttämistä sekä palveluyksikön tai sen osan, laitteen tai välineen käytön kieltämistä koskeva päätös tai määräys voidaan antaa tarkastuksen yhteydessä suullisesti. Suullisesti annettu päätös tai määräys on annettava mahdollisimman pian kirjallisesti.

---

45 §

Tiedonsaantioikeus

Sosiaali- ja terveysministeriöllä ja Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus maksutta ja salassapitosäännösten estämättä saada palvelunjärjestäjältä, sosiaali- ja terveystieteiden ammattihenkilöltä, sosiaalihuollon ammattihenkilöltä, veroviranomaiselta, ulosottoviranomaiselta, Harmaan talouden selvityksyksiköltä, Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselta, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskukselta, Potilasvakuutuskeskukselta, liikenne- ja potilasvahinkolautakunnalta, valtion terveydenhuollon yksiköiltä, valtion koulukodeilta, vankiloilta, Rikosseuraamuslaitokselta, puolustusvoimilta, työ- ja elinkeinotoimistolta, rakennusvalvonta-, ympäristö-, tull- ja poliisiviranomaiselta, Oikeusrekisterikeskukselta, Kansaneläkelaitokselta, Eläketurvakeskukselta, eläkesäätiöltä ja muulta eläkelaitokselta, Työllisyysrahastolta, vakuutuslaitokselta sekä apteekilta tämän lain mukaisten tehtäviensä suorittamista varten välttämättömät tiedot.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus maksutta ja salassapitosäännösten estämättä saada tämän lain mukaisten tehtäviensä suorittamista varten välttämättömät tiedot ulosottorekisteristä ja liiketoimintakieltorekisteristä.

Tiedot voidaan luovuttaa myös teknisen rajapinnan avulla. Ennen teknisen rajapinnan avaamista on varmistettava tietojen asianmukaisesta suojaamisesta.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuilla tahoilla on oikeus ilman Lupa- ja valvontaviraston pyyntöä ja salassapitosäännösten estämättä ilmoittaa Lupa- ja valvontavirastolle seikasta, joka voi vaarantaa asiakas- tai potilasturvallisuutta tai joka voi vaikuttaa valvottavan palveluntuottajan 6 §:ssä säädettyyn arviointiin.

Palvelunjärjestäjä ja palveluntuottaja ovat velvollisia antamaan sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnastaan Lupa- ja valvontaviraston tämän lain mukaisen ohjaus- ja valvontatehtävän toteuttamiseksi välttämättömiksi katsottavia tietoja ja selvityksiä maksutta ja salassapitosäännösten estämättä.

46 §

Tietojen luovuttaminen

Lupa- ja valvontavirasto saa salassapitosäännösten estämättä ilmoittaa poliisille henkeen tai terveyteen kohdistuvan uhkan arviointia ja uhkaavan teon estämistä varten välttämättömät tiedot, jos Lupa- ja valvontavirasto tämän lain mukaisia tehtäviä hoitaessaan on saanut tietoja olosuhteista, joiden perusteella on syytä epäillä jonkun olevan vaarassa joutua mainitun uhkan tai teon kohteeksi. Lupa- ja valvontavirasto saa salassapitosäännösten estämättä lisäksi ilmoittaa poliisille sekä syyttäjälle tämän lain mukaisia tehtäviä hoitaessaan saamansa tiedon palveluntuottajasta tai palveluntuottajan palveluksessa olevasta henkilöstä ja muut asian selvittämiseksi välttämättömät tiedot, jos saadun tiedon perusteella palveluntuottajaa tai palveluntuottajan palveluksessa olevaa henkilöä on syytä epäillä rikoksesta, josta säädetty enimmäisrangaistus on vähintään neljä vuotta vankeutta, taikka erittäin tärkeä yleinen tai yksityinen etu vaatii asian selvittämistä.

47 §

Tietojen luovuttaminen viranomaisille

Salassapitosäännösten ja muiden tietojen käyttöä koskevien säännösten estämättä Lupa- ja valvontavirasto voi luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla valtakunnallisesta palveluntuottajien rekisteristä sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään:

---

48 §

Virka-apu

Poliisi on velvollinen antamaan Lupa- ja valvontavirastolle maksutta virka-apua 36 §:n mukaisen tarkastuksen, 39 §:n mukaisen keskeyttämisen ja käyttökiellon sekä 45 §:n mukaisen tiedonsaantioikeuden toteuttamiseksi.

49 §

Rekisteröintiin liittyvien suoritteiden maksullisuus

Edellä 21 §:ssä tarkoitettua rekisteröintiä koskevan päätöksen maksullisuudesta säädetään valtion maksuperustelain (150/1992) 4 §:ssä.

---

55 §

Aikaisemman luvan ja tehdyn ilmoituksen rekisteröinti

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten perusteella myönnetty lupa tai rekisteröity ilmoitus yksityisestä sosiaalipalvelusta tai yksityisestä terveydenhuollosta jää voimaan. Lupa- ja valvontaviraston tulee kuitenkin viran puolesta ja maksutta muuttaa toimialueellaan ennen lain voimaantuloa palveluntuottajalle myönnetyt luvat ja tehdyt rekisteröinnit tämän lain mukaisiksi palveluntuottajan ja palveluyksikköjen rekisteröinneiksi kolmen vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

Jos sellaiseen toimintaan, johon on myönnetty lupa tai rekisteröinti aiemmin voimassa olleen lain perusteella, tulee olennaisia muutoksia, Lupa- ja valvontavirasto muuttaa ilmoituksen käsittelyn yhteydessä luvan tai rekisteröinnin viran puolesta palveluntuottajan kaikki palveluyksiköt kattavaksi tämän lain mukaiseksi rekisteröinniksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain voimaan tullessa aluehallintovirastossa tai Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastossa vireillä ollut asia käsitellään loppuun noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

#.

Laki

sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä annetun lain (552/2019) 6 §:n 4 kohta,

muutetaan 6 §:n 5 kohta, 28 §, 30 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 31 §:n otsikko ja 1 momentti, 32 – 34 §, 50 §:n 2 momentti, 56 §:n 2 ja 3 momentti, sellaisena kuin niistä on 32 § laissa 544/2022, seuraavasti:

6 §

Palveluista vastaavat viranomaiset ja organisaatiot sekä tietoaaineistorajaukset

Palveluista, joita tarvitaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sekä niihin yhdistettävien muiden tässä laissa tarkoitettujen henkilötietojen käsittelemiseksi 2 §:n mukaisiin käytötarkoituksiin, säädetään 3 luvussa. Vastuu niiden tuottamisesta on Tietolupaviranomaisella sekä seuraavilla viranomaisilla ja organisaatioilla:

5) Lupa- ja valvontavirasto siltä osin kuin se käsittelee sosiaali- ja terveydenhuoltoon liittyviä asioita;

28 §

Tietoturvallisuuden arviointilaitoksen ilmoittamisvelvollisuus

Tietoturvallisuuden arviointilaitoksen on ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle tiedot kaikista myönnytyistä, muutetuista, täydennetyistä, määräajaksi tai kokonaan peruutetuista tai evätyistä todistuksista sekä 27 §:n mukaisista kehotuksista ja rajoituksista. Lisäksi tietoturvallisuuden arviointilaitoksen on pyydettäessä annettava Lupa- ja valvontavirastolle kaikki tarvittavat lisätiedot.

30 §

Tietojärjestelmien valvonta ja tarkastukset

Lupa- ja valvontaviraston tehtävänä on valvoa ja edistää sitä, että tietoturvalliset käyttöympäristöt täyttävät tietosuojaa ja tietoturvaa koskevat vaatimukset. Lupa- ja valvontavirasto ylläpitää julkista rekisteriä sille ilmoitetuista, vaatimukset täyttävistä käyttöympäristöistä.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus tehdä valvonnan edellytyksenä olevia tarkastuksia. Tarkastuksen suorittamiseksi tarkastajalla on oikeus päästä kaikkiin tiloihin, joissa harjoitetaan tässä laissa tarkoitettua toimintaa tai säilytetään tämän lain noudattamisen valvonnan kannalta merkityksellisiä tietoja. Tarkastusta ei kuitenkaan saa tehdä pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa.

Lupa- ja valvontaviraston on säilytettävä tarkastuksesta laadittava tarkastuskertomus kymmenen vuoden ajan tarkastuksen suorittamisesta.

31 §

Lupa- ja valvontaviraston oikeus ulkopuolisen asiantuntijan käyttöön

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus käyttää ulkopuolisia asiantuntijoita arvioimaan tietoturvallisen käyttöympäristön vaatimustenmukaisuutta. Ulkopuoliset asiantuntijat voivat osallistua tämän lain mukaisiin tarkastuksiin sekä tutkia ja testata käyttöympäristöjä. Ulkopuolisella asiantuntijalla tulee olla tehtävien edellytyksenä oleva asiantuntemus ja pätevyys.

---

32 §

Lupa- ja valvontaviraston tiedonsaantioikeus

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä käyttöympäristöjen valvontaa varten välttämättömät tiedot valtion ja hyvinvointialueen viranomaisilta sekä luonnollisilta ja oikeushenkilöiltä, joita tämän lain tai sen nojalla annetut säännökset koskevat.

33 §

Lupa- ja valvontaviraston määräys puutteiden korjaamiseksi ja uhkasakko

Lupa- ja valvontavirasto saa 30 §:n nojalla tehdyn tarkastuksen perusteella määrätä palveluntarjoajan korjaamaan tuotantokäytössä olevaa käyttöympäristöä koskevat puutteet.

Jos tietoturvallinen käyttöympäristö voi vaarantaa tietosuojan tai toteuttaa puutteellisesti tässä laissa sille asetetut vaatimukset eikä puutteita ole korjattu Lupa- ja valvontaviraston asettamassa määräajassa, lupa- ja valvontavirasto saa kieltää käyttöympäristön käytön, kunnes puutteet on korjattu. Lisäksi Tietolupaviranomainen tai muu 6 §:ssä tarkoitettu viranomainen voi sulkea yhteyden ylläpitämiinsä tietojärjestelmiin, jos niitä käyttävä vaarantaa tai niihin liitetty ulkopuolinen järjestelmä voi vaarantaa niiden asianmukaisen toiminnan.

Lupa- ja valvontavirasto voi velvoittaa palveluntarjoajan tai valtuutetun edustajan tiedottamaan käyttöympäristön tuotantokäyttöä koskevasta päätöksestä lupa- ja valvontaviraston asettamassa määräajassa ja määrämällä tavalla.

Lupa- ja valvontavirasto voi asettaa 1 momentin nojalla tekemänsä päätöksen tehosteeksi uhkasakon tai uhan, että toiminta keskeytetään osaksi tai kokonaan taikka että tekemättä jätetty toimenpide teetetään asianomaisen kustannuksella. Lupa- ja valvontaviraston on ilmoitettava päätöksestään Tietolupaviranomaiselle.

34 §

Määräys velvollisuuksien täyttämiseksi

Jos palveluntarjoaja, 6 §:ssä tarkoitettu viranomainen tai henkilötietoja muutoin tämän lain mukaisesti käsittelevä on laiminlyönyt tässä laissa säädetyn tietojärjestelmiin tai niiden käyttöön liittyvän velvollisuutensa, Lupa- ja valvontavirasto voi määrätä velvollisuuden täytettäväksi määräajassa.

Lisäksi Tietolupaviranomainen tai muu 6 §:ssä tarkoitettu viranomainen voi sulkea yhteyden ylläpitämiinsä tietojärjestelmiin, jos palveluntarjoaja, 6 §:ssä tarkoitettu viranomainen tai henkilötietoja muutoin tämän lain mukaisesti käsittelevä on Lupa- ja valvontaviraston asettamasta määräajasta huolimatta laiminlyönyt tässä laissa säädetyn tietojärjestelmiin tai niiden käyttöön liittyvän velvollisuutensa.

Lupa- ja valvontavirasto voi asettaa 1 momentin nojalla tekemänsä määräyksen tehosteeksi uhkasakon tai uhan, että toiminta keskeytetään osaksi tai kokonaan taikka että tekemättä jätetty toimenpide teetetään asianomaisen kustannuksella. Lupa- ja valvontaviraston on ilmoitettava päätöksestään Tietolupaviranomaiselle.

50 §

Palveluista perittävät korvaukset

Lupa- ja valvontavirastolle 30 §:n 1 momentin mukaan tehtävän ilmoituksen rekisteröinti ja merkintä julkiseen rekisteriin on maksullinen.

56 §

Ohjaus, valvonta ja seuranta

Tietosuojavaikuttettu, Lupa- ja valvontavirasto sekä Tietolupaviranomainen ohjaavat ja valvovat toimialueellaan niille säädetyn toimivallan mukaisesti osaltaan tämän lain noudattamista.

Tietolupaviranomaisen ja muiden tämän lain mukaisesti tietolupia myöntävien viranomaisten sekä Lupa- ja valvontaviraston on omalta osaltaan seurattava ja valvottava, että kunkin antamaan palveluun liittyvä tietosuoja ja tietoturva toteutuvat ja että niiden myöntämien lupien ehtoja noudatetaan. Jos joku on lainvastaisesti käsitellyt henkilötietoja, asianomaisen viranomaisen on oma-aloitteisesti ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin. Jos tietoja käsitellään 20 §:n 3 momentin nojalla muussa kuin Tietolupaviranomaisen tietoturvalisessä käyttöympäristössä, 19 §:ssä tarkoitettujen lokitiedot sekä 22 §:n 2 momentissa tarkoitettujen käyttäjärekisterin tiedot on toimitettava Tietolupaviranomaiselle seurannan ja valvonnan toteuttamiseksi sen pyynnöstä ilman aiheetonta viivytyksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annetun lain (1230/2001) 1 §:n 2 momentti,
sellaisena kuin se on laissa 594/2022, seuraavasti:

1 §

Sosiaalialan osaamiskeskustoiminta

Osaamiskeskuksen voivat muodostaa kunkin toimialueen hyvinvointialueet yhdessä yliopis-
tojen, ammattikorkeakoulujen ja muiden sosiaali- ja terveysalan oppilaitosten, maakunnan liit-
tojen, Lupa- ja valvontaviraston, järjestöjen ja yritysten sekä muiden sosiaali- ja terveysalalla
toimivien eri tahojen kanssa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnasta annetun lain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnasta annetun lain (1299/2006) 14 §:n 9 momentti, sellaisena kuin se on laissa 410/2023, seuraavasti:

14 §

Asian käsittely

Kansaneläkelaitos, työttömyyskassa, Työllisyysrahasto, KEHA, sekä työvoimaviranomainen ovat velvollisia toimittamaan asiakirjat muutoksenhakulautakunnalle sen vaatimassa muodossa maksutta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevan Euroopan unionin lainsäädännön soveltamisesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevan Euroopan unionin lainsäädännön soveltamisesta annetun lain (352/2010) 6 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa xxx/2024, seuraavasti:

6 §

Toimivaltaiseksi nimetyt laitokset eräissä työnhakuun liittyvissä tilanteissa

---

Perusasetuksessa ja täytäntöönpanoasetuksessa tarkoitettuja työvoimaviranomaisia Suomessa ovat työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa tarkoitetut kunnan tai kuntayhtymän viranomaiset, jotka vastaavat työvoimapalveluiden järjestämisestä, sekä KEHA.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain (61/2007) 7 §:n 2 momentti, 15 §:n 1 momentin 1 kohta, 24 §:n 3 momentti ja 24 b §:n 3 momentti
sellaisina kuin ne ovat 7 §:n 2 momentti laissa 706/2023, 15 §:n 1 momentti laissa 1567/2009, 24 § 3 momentti laissa 937/2019 ja 24 b § 3 momentti laissa 1232/2022, seuraavasti:

7 §

Lääkemääräyksen allekirjoittaminen ja ammattioikeuden tarkistaminen

Lääkemääräyksen laatijan oikeus lääkkeen määräämiseen tulee varmentaa ennen allekirjoitusta. Sähköisen lääkemääräyksen laatimisessa käytettävä tietojärjestelmä on toteutettava siten, että tieto ammattioikeuden voimassaolosta ja siitä, onko ammattioikeutta rajoitettu, tarkistetaan Lupa- ja valvontaviraston asiakastietolain 65 §:n 2 momentin mukaisesti ylläpitämästä rooli- ja attribuuttipalvelusta.

15 §

Tietojen luovuttaminen viranomaisille ja tieteelliseen tutkimukseen

Salassapitosäännösten ja muiden tietojen käyttöä koskevien säännösten estämättä Kansaneläkelaitos saa reseptikeskuksen yhteisrekisterinpitäjänä luovuttaa reseptikeskuksesta pyynnöstä sen lisäksi, mitä muualla lainsäädännössä säädetään:

1) Lupa- ja valvontavirastolle terveydenhuollon ammattihenkilöiden valvonnassa tarvittavat tiedot lääkkeen määräjien laatimista lääkemääräyksistä ja niiden toimittamisesta;

24 §

Ohjaus, seuranta ja valvonta

Tietosuojavaltuutettu, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus sekä Lupa- ja valvontavirasto ohjaavat ja valvovat niille säädetyn toimivallan mukaisesti tämän lain noudattamista.

24 b §

Biologisten lääkkeiden määräämisen ohjaus ja valvonta

Jos Kansaneläkelaitoksen valvonnassa käy ilmi, että itsenäisenä ammatinharjoittajana toimiva lääkkeen määrääjä tai lääkkeen määrääjän työnantajana tai toimeksiantajana toimiva terveydenhuollon toimintayksikkö käyttää tietojärjestelmää, joka ei täytä tämän lain 5 b §:n edellytyksiä, Kansaneläkelaitos voi ilmoittaa asiasta Lupa- ja valvontavirastolle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisista lastensuojelulaitoksista annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisista lastensuojelulaitoksista annetun lain (1379/2010) 2 §:n 2 momentti seuraavasti:

2 §

Ohjaus, johto ja valvonta

Lisäksi 1 momentin mukaista toimintaa valvoo Lupa- ja valvontavirasto.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta annetun lain (668/2008) 5 §:n 1 momentin 3 kohta, sellaisena kuin se on laissa 553/2019, seuraavasti:

5 §

Oikeus saada ja käsitellä tietoja

Edellä 2 §:n 1 momentin 1–3, 4 ja 4 d kohdassa Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle säädettyjen tehtävien hoitamista varten laitoksella on oikeus saada maksutta sekä salassapitovelvoitteiden ja muiden tietojen käyttöä koskevien rajoitusten estämättä tunnistetietoineen väestöä koskevat välttämättömät tiedot seuraavasti:

3) Lupa- ja valvontavirastolta:

a) raskauden keskeyttämistä ja steriloinnista koskevat tiedot noudattaen raskauden keskeyttämisestä annettua lakia (239/1970) ja steriloinnista annettua lakia (283/1970);

b) tiedot sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöistä terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) 24 a §:ssä tarkoitetusta terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteristä ja sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 16 §:ssä tarkoitetusta sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteristä;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

toimeentulotuesta annetun lain 27 c §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) 27 c §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1023/2022, seuraavasti:

27 c §

Määräaikojen noudattamisen seuranta

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tulee luovuttaa 1 momentissa tarkoitettujen hyvinvointialueita koskevat tiedot edelleen Lupa- ja valvontavirastolle sen valtakunnallista ohjaus- ja valvontatehtävää varten.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

työsuojeluhallinnosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työsuojeluhallinnosta annetun lain (16/1993) 1 ja 3 § sekä 4 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat 1 § laissa 9/1997 sekä 3 § ja 4 §:n 2 momentti laissa 900/2009, seuraavasti:

1 §

Työsuojeluhallinnon tehtävänä on sosiaali- ja terveysministeriön johdolla huolehtia työsuojelun ohjauksesta ja valvonnasta.

3 §

Ministeriö voi Lupa- ja valvontavirastoa kuultuaan määrätä viraston työsuojelun tehtäviä hoitavan toimialaosaston virkamiehen suostumuksellaan tekemään tilapäisesti ministeriölle kuuluvia tehtäviä.

4 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä varten on Lupa- ja valvontaviraston työsuojelun tehtäviä hoitavan toimialan yhteydessä tarpeellinen määrä alueellisia työsuojelulautakuntia. Lautakuntien lukumäärän, alueellisen sijoittautumisen sekä niiden kokoonpanon määrää Lupa- ja valvontaviraston työsuojelun-toimialan johtaja. Työsuojelulautakunnista on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä työsuojeluneuvottelukunnasta säädetään. Työsuojelulautakunnan tehtävistä ja kokoonpanosta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain (44/2006) 2 §, 16 §:n 1 momentti, 18 §:n 1 ja 4 momentti, 21 a §:n 1 momentti, 28 §:n 1 momentti, 29 §:n 1 momentti, 31 §, 43 c §:n 2 momentti, 44 §:n 4 momentti, 45 ja 46 §, 46 a §:n 1 ja 3 momentti sekä 54 §,

sellaisina kuin niistä ovat 2 § osaksi laissa 1564/2009, 18 §:n 1 ja 4 momentti laissa 603/2013, 21 a §:n 1 momentti ja 44 §:n 4 momentti laissa 920/2021, 43 c § laissa 701/2006, 45 § laissa 1564/2009, 46 ja 46 a §:n 1 ja 3 momentti laissa 482/2015 sekä 54 § laissa 449/2016, seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *työsuojeluviranomaisella* Lupa- ja valvontavirastoa sekä sosiaali- ja terveysministeriötä (*ministeriö*) sen hoitaessa tuotteiden turvallisuuden valvontaan liittyviä tehtäviä ja valvoessa työsuojelua koskevien säännösten noudattamista Lupa- ja valvontavirastossa;

2) *tarkastajalla* työsuojeluviranomaiseen virkasuhteessa olevaa, jolla on toimivaltuudet suorittaa tässä laissa tarkoitettuja valvonta- ja tarkastustehtäviä; ja

3) *tuotteella* konetta, työvälinettä, henkilönsuojainta tai muuta teknistä laitetta taikka esinettä sekä kemikaalia taikka kemikaalia sisältävää laitetta tai esinettä.

16 §

Käyttökielto ja väliaikainen käyttökielto

Jos työpaikalla vallitsevasta puutteellisuudesta tai epäkohdasta aiheutuu työntekijälle hengen tai terveyden menettämisen vaara, työsuojeluviranomainen voi kieltää vaaraa aiheuttavan koneen, työvälineen tai muun teknisen laitteen, tuotteen tai työmenetelmän käyttämisen tai työn teon jatkamisen, kunnes lain vastainen olotila on korjattu tai poistettu. Työsuojeluviranomainen voi määrätä edellä mainitun käyttökiellon tehosteeksi uhkasakon siten kuin uhkasakkolaissa säädetään.

---

18 §

Teknisen laitteen luovuttamiskielto

Jos Lupa- ja valvontavirasto on valvonnassaan havainnut, ettei markkinoille tai käyttöön tarkoitettu kone, työväline, henkilönsuojain tai muu tekninen laite ole säädettyjen vaatimusten mukainen tai se on muuten omiaan aiheuttamaan vaaraa henkilöille tai omaisuudelle, Lupa- ja valvontaviraston on tarpeelliselta osin siirrettävä asia ministeriön käsiteltäväksi.

Tarkastaja voi antaa 2 ja 3 momentissa tarkoitettun kiellon väliaikaisena, jos markkinoille tai käyttöön tarkoitettu tekninen laite ei ole säädettyjen vaatimusten mukainen tai jos se käyttöön otettuna voi aiheuttaa välitöntä vaaraa työntekijöiden turvallisuudelle tai terveydelle. Edellytyksenä on lisäksi, että väliaikainen kieltäminen on valvonnan tarkoituksen toteutumisen kannalta välttämätön. Tarkastajan on siirrettävä asia Lupa- ja valvontavirastolle, joka saattaa asian ministeriön käsiteltäväksi. Tarkastajan, Lupa- ja valvontaviraston ja ministeriön on toimittava asiassa kiireellisesti.

21 a §

Oikeus hankkia tekninen laite tutkittavaksi valehenkilöllisyyttä käyttäen

Lupa- ja valvontavirastolla ja ministeriöllä on oikeus hankkia tekninen laite tutkittavaksi valehenkilöllisyyttä käyttäen, jos se on välttämätöntä teknisen laitteen vaatimustenmukaisuuden valvomiseksi. Mitä 21 §:n 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös, kun tekninen laite on hankittu tutkittavaksi valehenkilöllisyyttä käyttäen.

---

28 §

Työnantajaa edustava yhteistoimintahenkilö

Työnantajan on nimettävä edustajansa (*työsuojelupäällikkö*) tässä luvussa tarkoitettua yhteistoimintaa varten, jollei hän itse hoida tätä tehtävää. Työsuojelupäällikön tehtävänä on avustaa työnantajaa ja esimiehiä tehtävissä, jotka liittyvät työsuojelun asiantuntemuksen hankintaan sekä yhteistyöhön työntekijöiden ja työsuojeluviranomaisen kanssa. Tässä tarkoituksessa työsuojelupäällikön tehtävänä on ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin työnantajan ja työntekijöiden välisen yhteistoiminnan järjestämiseksi ja ylläpitämiseksi työpaikalla sekä toimia työsuojelua koskevan yhteistoiminnan kehittämiseksi.

---

29 §

Työsuojeluvaltuutettu ja varavaltuutetut

Työpaikalla, jossa säännöllisesti työskentelee vähintään kymmenen työntekijää, työntekijöiden on valittava keskuudestaan työsuojeluvaltuutettu ja kaksi varavaltuutettua edustajikseen tässä luvussa tarkoitettuun yhteistoimintaan sekä yhteydenpitoon työsuojeluviranomaiseen. Muussakin työpaikassa työntekijät voivat valita keskuudestaan edellä tarkoitettut valtuutetut. Työpaikan toimihenkilöasemassa olevilla työntekijöillä on oikeus valita keskuudestaan heitä edustava työsuojeluvaltuutettu ja kaksi varavaltuutettua.

---

31 §

Työsuojeluvaltuutetun tehtävät

Työsuojeluvaltuutettu edustaa työpaikan työntekijöitä käsiteltäessä 26 §:ssä tarkoitettuja asioita yhteistoiminnassa työnantajan kanssa ja suhteessa työsuojeluviranomaiseen. Tämän lisäksi työsuojeluvaltuutetun tehtävänä on oma-aloitteisesti perehtyä työpaikkansa työympäristöön ja työyhteisön tilaan liittyviin työntekijöiden turvallisuuteen ja terveyteen vaikuttaviin asioihin sekä työsuojelusäännöksiin. Samoin hänen tulee osallistua työsuojelua koskeviin tarkastuksiin ja asiantuntijan tutkimuksiin, jos tämä tai työsuojeluviranomainen katsoo tutkimukseen osallistumisen tarpeelliseksi. Työsuojeluvaltuutetun tulee myös osaltaan kiinnittää edustamiensa työntekijöiden huomiota työn turvallisuutta ja terveellisyttä edistäviin seikkoihin.

43 c §

Yhteistoiminnan osapuolet yhteisellä työpaikalla

Jos yhteinen työpaikka on rakennustyömaa, siellä työskentelevillä, eri työnantajien palveluksessa olevilla työntekijöillä on oikeus valita yhteinen työmaakohtainen työsuojeluvaltuutettu ja kaksi varavaltuutettua edustamaan heitä työsuojelun yhteistoiminnassa kyseisen työmaan kaikkien työnantajien ja itsenäisten työnsuorittajien kanssa sekä suhteessa työsuojeluviranomaiseen.

44 §

Muutoksenhaku työsuojeluviranomaisen päätökseen

Muutoksenhausta Lupa- ja valvontaviraston antamaan päätökseen, joka koskee työneuvostosta ja eräistä työsuojelun poikkeusluvista annetun lain (400/2004) 9 §:ssä tarkoitettuja poikkeuslupia, säädetään mainitussa laissa.

45 §

Muistutus

Työnantajalla, asianomaisella työsuojeluvaltuutetulla ja työntekijällä on oikeus tehdä työsuojeluviranomaiselle kirjallinen muistutus siitä, ettei työsuojelutarkastuksessa ole toimittu tämän lain mukaisesti. Muistutus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa työsuojelutarkastuksesta tai muusta valvontatoimenpiteestä. Muistutuksen johdosta on tutkittava tehty valvontatoimenpiteet ja tarvittaessa tehtävä uusi tarkastus. Muistutuksen tekijälle on kohtuullisessa ajassa asian selvittämisestä ilmoitettava muistutuksen aiheuttamista toimenpiteistä.

46 §

Kuoleman tai vaikean vamman aiheuttaneesta työtapaturmasta ilmoittaminen

Työnantajan on viipymättä ilmoitettava poliisille ja työsuojeluviranomaiselle työtapaturma- ja ammattitautilaissa (459/2015) tarkoitetusta työtapaturmasta, joka on aiheuttanut kuoleman tai vaikean vamman. Poliisiin on viipymättä suoritettava tapahtumapaikalla poliisitutkinta. Siihen on kutsuttava työnantaja tai hänen edustajansa. Poliisitutkinnasta on annettava tieto myös työsuojeluviranomaiselle sekä työtapaturmassa vahingoittuneelle tai hänen edustajalleen. Jäljennös tutkintapöytäkirjasta on toimitettava vakuutuslaitokselle ja tutkimusta pyytäneelle sekä pyynnöstä asianosaiselle.

46 a §

670

Ammattitaudista tai työstä johtuvasta muusta työperäisestä sairaudesta ilmoittaminen

Jos lääkäri perustellusti epäilee työtapaturma- ja ammattitautilaissa tarkoitettua ammattitautia tai työstä johtuvaa muuta työperäistä sairautta, hänen on viipymättä tehtävä salassapitosäännösten estämättä asiasta ilmoitus työsuojeluviranomaiselle.

Työsuojeluviranomaisen tulee toimittaa 1 momentissa tarkoitettujen ilmoituksen tiedot työterveyslaitokselle työperäisten sairauksien rekisteriä varten.
-----

54 §

Valvonta

Työsuojeluviranomainen valvoo 5 ja 5 a luvussa säädettyä työsuojelun yhteistoimintaa ja 7 luvussa säädettyä ilmoitusvelvollisuutta koskevien säännösten noudattamista.

Työsuojeluviranomainen ei kuitenkaan valvo yhteistoimintaa koskevien säännösten noudattamista, jos yhteistoiminnasta on sovittu 23 §:n 1 tai 2 momentissa tai 43 b §:n 1 momentissa säädetyn mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

valtion varoista maksettavasta korvauksesta turvakotipalvelun tuottajalle annetun lain 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtion varoista maksettavasta korvauksesta turvakotipalvelun tuottajalle annetun
lain (1354/2014) 12 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 551/2022, seuraavasti:

12 §

Viranomaiset

Turvakotitoimintaa valvoo Lupa- ja valvontavirasto. Turvakotitoiminnan valvonnasta sääde-
tään sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetussa laissa (741/2023).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta annetun lain (410/2009) 4 §:n 1 momentin johdantokappale ja 2–4 momentti ja 5 §:n 1 momentti, sellaisena kuin ne ovat laissa 1571/2009 seuraavasti:

4 §

Kunnan ja ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen ilmoitukset

Kunnan tai 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun yhteistoiminta-alueen on ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle seuraavat tiedot:

Toimielimen on lisäksi ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle, mitkä kunnat yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat.

Kunnan tai yhteistoiminta-alueen on tarvittaessa perusteltava 3 §:ssä tarkoitettu poikkeus tehdessään 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen Lupa- ja valvontavirastolle.

Lupa- ja valvontaviraston on ilmoitettava 1–3 momentissa tarkoitetut tiedot sosiaali- ja terveysministeriölle.

---

5 §

Valtioneuvoston päätöksenteko-oikeus

Jos kunta, joka ei täytä 2 §:n 1 momentissa säädettyä edellytystä, ei tee päätöstä kuulumisestaan yhteistoiminta-alueeseen tai jos tällainen kunta jää siitä itsestään riippumattomista syistä yhteistoiminta-alueen ulkopuolelle, valtioneuvosto päättää kunnan kuulumisesta yhteistoiminta-alueeseen sekä kustannusten jaosta, hallintomallista, virkojen ja tehtävien järjestämisen perusteista ja muista yhteistoiminnan järjestämiseksi välttämättömistä asioista, joista kunnat eivät ole sopineet. Valtioneuvoston on kuultava ennen päätöksentekoa asianomaisia kuntia, Lupa- ja valvontavirastoa sekä yhteistoiminta-aluetta. Valtioneuvoston päätös yhteistoiminnan ehdoista on voimassa, kunnes asianomaiset kunnat toisin sopivat.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

lastensuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lastensuojelulain (417/2007) 27 a §:n 3 momentti, 79 §:n 2 ja 3 momentti sekä 80 §, sellaisina kuin ne ovat 27 a §:n 3 momentti laissa 598/2013, 79 §:n 2 ja 3 momentti laissa 610/2022 sekä 80 § laissa 542/2019 seuraavasti:

27 a §

Määräaikojen noudattamisen seuranta

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tulee luovuttaa 1 momentissa tarkoitettut tiedot edelleen Lupa- ja valvontavirastolle sen valtakunnallista ohjaus- ja valvontatehtävää varten.

79 §

Sijaishuollon valvonta

Sijaishuoltoapaikan toimintaa valvovat lisäksi sijoitushyvinvointialue ja Lupa- ja valvontavirasto. Valvontaa toteuttaessaan niiden tulee toimia yhteistyössä sijoittajahyvinvointialueen kanssa.

Jos sijoittajahyvinvointialue havaitsee sijaishuoltoapaikan toiminnassa sellaisia epäkohtia tai puutteita, jotka voivat vaikuttaa sijoitettujen lasten hoitoon tai huolenpitoon, sen tulee salassapitovelvoitteiden estämättä ilmoittaa asiasta viipymättä sijoitushyvinvointialueelle ja 2 momentissa tarkoitettulle Lupa- ja valvontavirastolle sekä tiedossaan oleville muille lapsia samaan sijaishuoltoapaikkaan sijoittaneille hyvinvointialueille.

80 §

Muu valvonta

Lupa- ja valvontaviraston on seurattava lastensuojelulaitosten toimintaa 79 §:ssä säädetyn lisäksi omasta aloitteestaan tapahtuvien tarkastuskäyntien avulla ja erityisesti valvottava 11 luvun nojalla tehtäviä rajoituksia lastensuojelulaitoksissa. Lupa- ja valvontaviraston on valvontaa toteuttaessaan varattava lapselle tilaisuus luottamukselliseen keskusteluun Lupa- ja valvontaviraston edustajan kanssa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

lääkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan lääkelain (395/1987) 30 g §:n 3 momentti, 68 §:n 3–5 momentti, 71 §, 72 §:n 1–3 momentti, 73 §:n 1 momentti, 89 b §:n 1 momentti, 90 §:n 3 momentti, 92 a §:n 3 momentti, 93 §:n 3 momentti sekä 102 §:n 3 momentti,

sellaisina kuin ne ovat 30 g §:n 3 momentti, 68 §:n 3–5 momentti, 71 §, 72 §:n 1–3 momentti, 73 §:n 1 momentti, 90 §:n 3 momentti ja 102 §:n 3 momentti laissa 1258/2021, 89 b §:n 1 momentti laissa 1200/2013, 92 a §:n 3 momentti laissa 1546/2009 sekä 93 §:n 3 momentti laissa 1112/2010, seuraavasti:

30 g §

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen on ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle sekä Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle tietoonsa tulleista ilmoituksista lääkkeen käyttöön liittyvästä virheestä johtuvista epäillyistä haittavaikutuksista. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen on luovutettava saamansa rokotetta koskevat tiedot Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle. Lupa- ja valvontaviraston sekä Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen on välittömästi ilmoitettava Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskukselle epäillyistä haittavaikutuksista, jotka on saatettu niiden tietoon.

---

68 §

Yksityisen palveluntuottajan on saatava lupa rajatun lääkevaraston ylläpitämiseen. Lupahakemus tehdään Lupa- ja valvontavirastolle. Lupa myönnetään 2 momentissa tarkoitettujen edellytysten täytyessä. Luvan myöntämiseksi voidaan suorittaa tarkastus, jos se on tarpeen asiakasturvallisuuden turvaamiseksi. Lupa voidaan liittää asiakasturvallisuuden varmistamiseksi välttämättömiä ehtoja lääkevaraston lääkevalikoimasta, tiloista, ylläpitämisestä, omavalvonnasta ja lääkevarastoa ylläpitävän yksikön henkilöstöstä.

Kunnalla on velvollisuus tehdä ilmoitus toimintayksikössään olevasta rajatusta lääkevarastosta Lupa- ja valvontavirastolle. Kunnan on huolehdittava, että toimintayksikkö täyttää 2 momentissa tarkoitettujen edellytykset.

Yksityisen palveluntuottajan ja kunnan on ilmoitettava rajatun lääkevaraston ylläpitämiseen liittyvistä olennaisista muutoksista ja rajatun lääkevaraston ylläpitämisen lopettamisesta Lupa- ja valvontavirastolle. Lupa- ja valvontavirasto voi edellyttää, että lupahaltija rajatun lääkevaraston toiminnan lopettamisen uhalla tekee uuden lupahakemuksen olennaisen muutoksen johdosta, jos se on potilasturvallisuuden kannalta välttämätöntä.

---

71 §

Kunnan tulee tarkastaa kunnan alueella olevien toimintayksiköiden rajatut lääkevarastot vuosittain. Kunta raportoi tarkastuksesta Lupa- ja valvontavirastolle. Lupa- ja valvontavirasto tarkastaa kuitenkin vuosittain Ahvenanmaalla sijaitsevat rajatut lääkevarastot.

Lupa- ja valvontavirasto vastaa rajatun lääkevaraston viranomaisvalvonnasta ja se voi tarkastaa rajatut lääkevarastot perustellusta syystä. Rajatun lääkevaraston tarkastajan on oltava terveydenhuollon asiantuntija, jolla on tarvittava lääkehoidon koulutus ja osaaminen. Tarkastus voidaan tehdä ennalta ilmoittamatta ja siitä on pidettävä pöytäkirjaa. Tarkastaja on päästettävä kaikkiin toimintayksikön tiloihin ja tälle on salassapitosäännösten estämättä pyydettyä esitettävä kaikki tarkastuksen toimittamiseksi välttämättömät asiakirjat ja annettava niistä maksettua pyydettyt jäljennökset. Tarkastajalla on oikeus ottaa valokuvia tarkastuksen aikana. Poliisin on tarvittaessa annettava Lupa- ja valvontavirastolle virka-apua tarkastuksen suorittamiseksi.

Lupa- ja valvontavirastolla ja kunnalla on oikeus käyttää tarkastuksissa avustajana laillistettua proviisorita tai laillistettua farmaseuttia, joka on perehtynyt tehtävään ja joka työskentelee sairaala-apteekissa, lääkekeskuksessa tai avohuollon apteekissa. Viranomaisen pyytessä edellä mainitulla laillistettulla farmaseutilla tai laillistetulla proviisorilla on velvollisuus avustaa viranomaista rajatun lääkevaraston tarkastuksessa. Tämä voi osallistua avustajana tarkastukseen muualla kuin pysyväisluontoiseen asumiseen tarkoitetuissa tiloissa. Tarkastuksessa avustava toimii rikosoikeudellisessa virkavastuussa hoitaessaan tätä tehtävää. Vahingonkorvauksesta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974). Tarkastuksessa avustavalla on oikeus saada tehtävänsä suorittamiseksi välttämättömät tiedot rajatusta lääkevarastosta, varastossa olevista lääkevalmisteista, huumausaineiksi luokiteltavia lääkkeitä ja pkv-lääkkeitä koskevasta kirjanpidosta ja lääkehoitosuunnitelmasta sen estämättä, mitä salassapitovelvollisuudesta säädetään. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin rajatun lääkevaraston tarkastuksesta.

Lupa- ja valvontavirasto voi kieltää rajatun lääkevaraston pitämisen ja antaa määräyksen valvonnassa tai tarkastuksessa havaitun puutteen korjaamiseksi, jos lääkevarastoa pidetään ilman 68 §:ssä tarkoitettua lupaa tai kunnan tekemää ilmoitusta, lääkevarasto ei täytä mainitun pykälän mukaisia edellytyksiä tai lääkevarastoa ylläpidetään tai lääkevarastosta toteutetaan lääkehoitoa 68–70 §:n vastaisesti tai lääkevarastoa koskevan luvan vastaisesti tai tavalla, joka vaarantaa asiakas- tai potilasturvallisuuden tai on muuten lainvastainen. Määräystä voidaan tehostaa uhkasakolla.

Jos valvonnan yhteydessä todetaan, että palveluntuottaja tai toimintayksikkö on menetellyt virheellisesti tai jättänyt 68–70 §:ssä tarkoitetun velvollisuutensa täyttämättä mutta asia ei anna aiheutta muihin toimenpiteisiin, Lupa- ja valvontavirasto voi antaa palvelujen tuottajalle tai toimintayksikölle huomautuksen vastaisen toiminnan varalle tai kiinnittää huomiota toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen ja hyvän hallintotavan noudattamiseen. Huomautukseen ja huomion kiinnittämiseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

72 §

Edellä 68 ja 71 §:ssä säädettyjen viranomaistehtäviensä toteuttamiseksi Lupa- ja valvontavirasto tallentaa valvomiensa rajattujen lääkevarastoja koskevat tiedot omaan asianhallintajärjestelmäänsä. Lisäksi se tallentaa seuraavat tiedot rajattuja lääkevarastoja koskevaan rekisteriin:

1) tiedot rajattua lääkevarastoa ylläpitävistä palveluntuottajista ja toimintayksiköistä ja niiden ISO OID-yksilöintitunnukset Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen kansallisen koodistopalvelun mukaisesti;

2) tiedot toimintayksikön johdosta, vastuuhenkilöistä, toimintayksikön terveydenhuollosta vastaavasta lääkäristä, lääkehoitosuunnitelman hyväksyneestä lääkäristä ja rajatun lääkevaraston vastuuhenkilöstä;

3) tiedot lääkevaraston mahdollisesta ennakkotarkastuksesta, tarkastuksen ajankohdasta ja tarkastuksen suorittaneesta viranomaisesta;

4) tiedot toimintayksikölle myönnetystä luvasta rajatun lääkevaraston ylläpitämiseen ja julkisen toimintayksikön rajattua lääkevarastoa koskevan ilmoituksen rekisteröinnistä ja niiden ajankohdista;

5) tiedot rajatun lääkevaraston tarkastuksesta valvonta-asian yhteydessä ja tarkastuksen ajankohdasta;

6) tiedot seuraamuksista, jotka toimintayksikölle on määrätty rajattujen lääkevarastojen ylläpidossa tapahtuneiden laiminlyöntien vuoksi;

7) tiedot rajatun lääkevaraston luvan päättymisestä ja lääkevaraston ylläpitämisen lopettamisesta ja niiden ajankohdista.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun rekisterin rekisterinpitäjänä toimii Lupa- ja valvontavirasto, joka vastaa rekisteriin tallennetuista tiedoista ja tietojen luovuttamisen lainmukaisuudesta. Lupa- ja valvontaviraston henkilöstö saa käsitellä rajattuja lääkevarastoja koskevia tietoja vain siltä osin kuin se on välttämätöntä 68 ja 71 §:ssä säädettyjen tehtävien suorittamiseksi.

Lupa- ja valvontavirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa kullekin toimintayksikköä valvovalle kunnalle sen 68 ja 71 §:ssä tarkoitettujen tehtävien suorittamiseksi tarvittavat välttämättömät tiedot.

---

73 §

Edellä 68 ja 71 §:ssä tarkoitetut viranomaisten toimenpiteet ovat maksullisia. Lupa- ja valvontaviraston rajattuja lääkevarastoja koskevien suoritteiden maksuista säädetään Lupa- ja valvontavirastosta annetun lain 28 §:n nojalla annetussa säännöksessä.

---

89 b §

Lupa- ja valvontavirasto, Terveysten ja hyvinvoinnin laitos sekä Kansaneläkelaitos ovat velvollisia pyynnöstä antamaan maksutta Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskukselle tässä laissa säädettyjen lupa- ja valvontatehtävien suorittamiseksi tarpeelliset tiedot ja selvitykset sen estämättä, mitä salassapitovelvollisuudesta säädetään. Lupa- ja valvontavirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus ilman Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen pyyntöäkin ilmoittaa keskukselle sellaisesta terveydenhuollon ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeuteen vaikuttavasta seikasta, jolla voi olla vaikutusta tämän lain mukaisen luvan myöntämiseen tai voimassaoloon. Kansaneläkelaitoksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus ilman Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen pyyntöäkin ilmoittaa keskukselle tietoonsa tulleista apteekkeista ja apteekkareista koskevista seikoista, joilla voi olla vaikutusta tämän lain mukaisen luvan myöntämiseen tai voimassaoloon.

---

90 §

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus saa luovuttaa tämän lain mukaisia tehtäviä suorittaessaan saamiaan tietoja yksityisen ja yhteisön liikesalaisuudesta Euroopan unionin toimielimelle ja muulle valvontaviranomaiselle Euroopan unionin säädöksissä edellytetyllä tavalla sekä Ruokavirastolle, sosiaali- ja terveysministeriölle, lääkkeiden hintalautakunnalle, Kansaneläkelaitokselle, Lupa- ja valvontavirastolle sekä poliisi-, tulli- ja syyttäväviranomaiselle silloin, kun se on välttämätöntä niiden lakisäateisten tehtävien hoitamiseksi.

---

92 a §

Lupa- ja valvontaviraston tulee valvoa, että terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) tarkoitetut terveydenhuollon ammattihenkilöt, joilla on oikeus määrätä tai toimittaa lääkkeitä, noudattavat 92 §:ssä säädettyä kieltoa. Valvonnasta säädetään muutoin terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa.

93 §

Kiellon tai määräyksen tehosteeksi asetetun uhkasakon tuomitsee Lupa- ja valvontavirasto Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen vaatimuksesta.

102 §

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen 2 §:n 4 momentissa, 6, 23 c, 30 l, 30 n, 59, 66, 80, 80 a, 80 b, 87, 87 c, 88 a, 93 ja 101 §:ssä tarkoitettuja päätöksiä, Lupa- ja valvontaviraston 68 ja 71 §:ssä tarkoitettuja päätöksiä sekä tarkastajan määräyksiä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen 21, 21 a ja 21 c §:n mukaiset lääkevalmisteen myyntilupapäätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen 40, 41, 52, 53 ja 54 §:n mukaisia päätöksiä ei saa panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain voimaan tullessa Lupa- ja valvontavirastolle luovutetaan rajattuja lääkevarastoja koskeva 72 §:ssä tarkoitettu rekisteri ja aluehallintovirastojen ja Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston omissa asianhallintajärjestelmissä olevat rajattuja lääkevarastoja koskevat tiedot siinä määrin kuin ne ovat välttämättömiä Lupa- ja valvontavirastolle tämän lain 68 ja 71 §:ssä säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

#.

Laki

mielenterveyslain 17 c ja 22 f §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan mielenterveyslain (1116/1990) 17 c §:n 3 momentti ja 22 f §:n 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 17 c §:n 3 momentti laissa 20/2016 ja 22 f §:n 4 momentti laissa 1066/2009, seuraavasti:

17 c §

Hoidon jatkamisesta päättäminen erityistilanteissa

Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen päätös potilaan hoidon jatkamisesta väliaikaispäätöstä lukuun ottamatta on heti alistettava hallinto-oikeuden vahvistettavaksi. Lisäksi Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen on lähetettävä Lupa- ja valvontavirastolle ilmoitus tekemästään potilaan hoidon jatkamisesta tai hoidon lopettamisesta koskevasta päätöksestä väliaikaispäätöstä lukuun ottamatta. Ilmoituksessa on mainittava potilaan tunnistetiedot sekä syy 17 §:n 3 momentissa tarkoitettun määräajan ylitykselle.

---

22 f §

Erityisten rajoitusten kesto ja niiden täytäntöönpanon valvonta

---

Lupa- ja valvontavirastolle on kahden viikon välein toimitettava ilmoitus potilaiden eristämistä ja sitomisista. Lupa- ja valvontavirastolle tehtävässä ilmoituksessa on mainittava potilaan tunnistetiedot, tiedot toimenpiteestä ja sen syystä sekä toimenpiteen määränneen lääkärin nimi. Lupa- ja valvontaviraston tulee hävittää potilasta koskevat tunnistetiedot kahden vuoden kuluttua tietojen saamisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

panostajalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan panostajalain (423/2016) 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 2 momentti, 8 §:n 2 ja 3 momentti, 10 §:n 1 momentti, 11 §:n 1 momentti, 12 §, 14 §:n 3 momentti, 15—21 §, 22 §:n 1 momentti, 23 §:n 1 momentti, 24 §:n 1-2 momentti, 26, 28 ja 29 §,
sellaisena kuin niistä on 23 §:n 1 momentti laissa 942/2019, seuraavasti:

5 §

Pätevyyskirjan myöntäminen

Panostajan pätevyyskirjan myöntää Lupa- ja valvontavirasto.

---

6 §

Terveystilan osoittaminen

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada lääkärinlausunto muulloinkin kuin pätevyyskirjan myöntämisen ja uusimisen yhteydessä, jos on syytä epäillä henkilön sopivuutta panostajaksi.

8 §

Panostajan koulutus

Panostajan perus- ja kertauskurssilla tulee olla nimettynä kurssin johtaja, jonka nimeää kurssin järjestävä taho. Kurssin johtajan tulee hyvissä ajoin, viimeistään 14 vuorokautta ennen kurssin aloittamista tehdä ilmoitus Lupa- ja valvontavirastolle. Ilmoitukseen tulee liittää Lupa- ja valvontaviraston vahvistama aineisto. Lupa- ja valvontavirastolla tai sen määräämällä on oikeus osallistua kurseille koulutuksen ohjaus- ja valvontatarkoituksessa.

Lupa- ja valvontavirasto valvoo panostajan peruskurssin jälkeen suoritettavaa kuulustelua ja se järjestetään Lupa- ja valvontaviraston hyväksymällä tavalla. Kuulustelussa voidaan käyttää apuna Lupa- ja valvontaviraston hyväksymää asiantuntijaa.

---

10 §

Poikkeukset koulutus- ja työkokemusvaatimuksista

Edellä 5 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettu pätevyys on myös henkilöllä, jolla on ammatin pätevyyden tunnustamisesta annetussa laissa (1384/2015) tarkoitettu päätös toisessa Euroopan

unionin jäsenvaltiossa tai Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa myönnettyjen muodollista pätevyyttä osoittavien asiakirjojen tuottamasta kelpoisuudesta räjäytystyöhön. Päätöksen tekee Lupa- ja valvontavirasto.

---

11 §

Pätevyyskirjan hakeminen

Panostajan pätevyyskirjaa haetaan Lupa- ja valvontavirastolta. Hakemukseen on liitettävä tarvittavat selvitykset pätevyyskirjan myöntämisen edellytysten täyttymisestä.

---

12 §

Turvallisuusselvitys

Lupa- ja valvontaviraston on ennen panostajan pätevyyskirjan myöntämistä hankittava pätevyyskirjaa hakeneesta turvallisuusselvityslaisissa (726/2014) tarkoitettu suppea henkilöturvallisuusselvitys, jollei hakija esitä Lupa- ja valvontavirastolle mainitun lain mukaan annettua turvallisuusselvitystodistusta.

14 §

Pätevyyskirjan uusiminen

Jos pätevyyskirjan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä oleva kertauskurssi peruuntuu hakijasta riippumattomista syistä, hakijalla on oikeus saada perustellusta syystä jatkoaikaa pätevyyskirjalleen enintään kuusi kuukautta pätevyyskirjan voimassaolon päättymisestä. Jatkoaikaa haetaan Lupa- ja valvontavirastolta.

---

15 §

Pätevyyskirjan peruuttaminen

Lupa- ja valvontaviraston on peruutettava panostajan pätevyyskirjan voimassaolo, jos:

- 1) pätevyyskirjan haltija sitä itse pyytää; tai
- 2) hakemuksessa on annettu virheellisiä tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet pätevyyskirjan myöntämiseen.

Lupa- ja valvontavirasto voi peruuttaa panostajan pätevyyskirjan, jos:

- 1) panostaja ei enää olojensa olennaisten muutosten vuoksi täytä 5-7 §:n mukaisia pätevyyskirjan myöntämisen edellytyksiä; tai
- 2) panostaja on pätevyyskirjaa edellyttävässä toiminnassa olennaisesti rikkonut tätä lakia, työturvallisuuslakia (738/2002) tai niiden nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä.

Jos 2 momentissa tarkoitettut puutteet tai laiminlyönnit voidaan korjata, Lupa- ja valvontaviraston on asetettava pätevyyskirjan haltijalle määräaika puutteiden tai laiminlyönnin korjaamiseksi. Lupa- ja valvontavirasto voi peruuttaa pätevyyskirjan voimassaolon, jos pätevyyskirjan haltija ei ole korjannut puutetta tai laiminlyöntiä määräajassa.

Pätevyyskirjan voimassaolo peruutetaan enintään 12 kuukaudeksi tai toistaiseksi. Pätevyyskirjan haltijan on välittömästi luovutettava pätevyyskirja Lupa- ja valvontavirastolle.

Lupa- ja valvontavirasto voi päätöksessään määrätä, että peruuttamispäätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Lupa- ja valvontavirasto palauttaa pätevyyskirjan sen haltijalle hakemuksesta peruuttamispäätöksessä määrätyn ajan jälkeen. Pätevyyskirjaa, jonka voimassaolo on peruutettu tois-
taiseksi, haetaan kuten 11 §:ssä säädetään.

16 §

Pätevyyskirjan väliaikainen peruuttaminen

Lupa- ja valvontavirasto voi kiireellisissä tapauksissa väliaikaisesti peruuttaa panostajan pätevyyskirjan voimassaolon, jos sen tietoon on tullut olennaisia seikkoja, jotka voisivat johtaa panostajan pätevyyskirjan voimassaolon peruuttamiseen.

Jos pätevyyskirjan haltijalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi vaarantaisi räjäytystöiden työ-
turvallisuuden tai yleisen turvallisuuden, Lupa- ja valvontavirasto voi jättää kuulemisen teke-
mättä. Pätevyyskirjan voimassaolon väliaikainen peruuttaminen määrätään olemaan voimassa
enintään kolme kuukautta. Lupa- ja valvontavirasto voi määrätä, että väliaikaista peruuttamista
koskevaa päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Pätevyyskirjan haltijan on välittömästi luovutettava pätevyyskirja, jonka voimassaolo on pe-
ruutettu väliaikaisesti, Lupa- ja valvontavirastolle.

17 §

Huomautus

Pätevyyskirjan voimassaolon peruuttamisen tai väliaikaisen peruuttamisen sijasta Lupa- ja
valvontaviraston tulee antaa pätevyyskirjan haltijalle huomautus, jos pätevyyskirjan voimassa-
olon peruuttaminen tai väliaikainen peruuttaminen olisi olosuhteisiin nähden kohtuutonta.

18 §

Pätevyyskirjan haltijan ilmoitusvelvollisuus

Panostajan pätevyyskirjan haltijan on viipymättä ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle ter-
veydellisessä sopivuudessaan tapahtuneista muutoksista, jotka estävät hänen toimimisensa pa-
nostajana.

19 §

Työnantajan ilmoitusoikeus

Panostajan pätevyyskirjan haltijan työnantajalla on oikeus ilmoittaa Lupa- ja valvontaviras-
tolle tietoonsa tulleista seikoista, jotka voivat vaikuttaa pätevyyskirjan voimassaoloon. Ilmoitus
on tehtävä kirjallisesti.

20 §

Poliisin ilmoitusvelvollisuus

Poliisin on viipymättä ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle tietoonsa tulleista olennaisista
seikoista, jotka voivat vaikuttaa panostajan pätevyyskirjan voimassaoloon.

21 §

Terveydenhuollon ammattihenkilön ilmoitusoikeus

Lääkärillä ja muulla terveydenhuollon ammattihenkilöllä on oikeus salassapitosäännösten estämättä tehdä Lupa- ja valvontavirastolle ilmoitus henkilöstä, jonka hän potilastietojen ja henkilön tapaamisen perusteella katsoo perustellusta syystä olevan terveydentilansa tai käyttäytymisensä perusteella sopimaton toimimaan panostajana.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoitusmenettelystä, ilmoitusten sisällöstä sekä niiden käsittelyyn oikeutetusta Lupa- ja valvontaviraston henkilöstöstä.

22 §

Panostajan pätevyyskirjojen rekisteri

Lupa- ja valvontavirasto pitää työsuojelun edistämiseksi ja asianmukaista valvontaa varten panostajan pätevyyskirjojen rekisteriä. Rekisteriin tallennetaan:

- 1) pätevyyskirjan haltijan nimi ja tunnistetiedot;
- 2) pätevyyskirjasta ilmenevän oikeutuksen laajuus ja pätevyyskirjan voimassaoloaika;
- 3) pätevyyskirjan haltijan terveydentilaa koskevat tiedot;
- 4) pätevyyskirjan haltijan koulutus, suoritettu kuulustelu ja työkokemus;
- 5) tieto pätevyyskirjan voimassaolon peruuttamisesta;
- 6) tieto pätevyyskirjan voimassaolon väliaikaisesta peruuttamisesta;
- 7) tieto Lupa- ja valvontaviraston 17 §:n nojalla antamasta huomautuksesta.

23 §

Tietojen luovuttaminen, henkilötietojen käsittely ja rekisteröidyn oikeudet

Lupa- ja valvontavirasto voi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa 22 §:ssä tarkoitettuja tietoja muulle viranomaiselle sen laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi sekä Euroopan unionin jäsenvaltion ja Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion viranomaiselle pätevyyskirjan myöntämiseen ja valvontaan liittyvien tehtävien hoitamiseksi.

24 §

Muutoksenhaku

Panostajan kuulustelun hylkäävään päätökseen saa vaatia oikaisua Lupa- ja valvontavirastolta siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään.

Oikaisuvaatimukseen annettuun ja muuhun Lupa- ja valvontaviraston päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

26 §

Poikkeuslupa

Lupa- ja valvontavirasto voi erityisistä syistä yksittäistapauksessa myöntää 68 vuotta täyttäneelle oikeuden toimia panostajana. Lisäksi Lupa- ja valvontavirasto voi erityisistä syistä yksittäistapauksessa myöntää ulkomailla panostajaksi pätevöityneelle oikeuden toimia panostajana, vaikka tällä ei olisi 10 §:n 1 momentissa tarkoitettua päätöstä.

28 §

Valvonta

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista valvoo työsuojeluviranomaisena Lupa- ja valvontavirasto siten kuin työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteis-toiminnasta annetussa laissa (44/2006) säädetään.

29 §

Pätevyyskirjan kaava

Lupa- ja valvontavirasto vahvistaa panostajan pätevyyskirjan kaavan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

potilasvakuutuslain 55 ja 57 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan potilasvakuutuslain (2019/948) 55 ja 57 §, sellaisina kuin niistä 57 § on laissa
1146/2020, seuraavasti:

55 §

Potilasvakuutuskeskuksen oikeus saada virka-apua

Lupa- ja valvontavirasto on velvollinen antamaan Potilasvakuutuskeskukselle virka-apua 54 §:ssä tarkoitetun tiedonsaantioikeuden toteuttamiseksi.

57 §

Potilasvakuutuskeskuksen ilmoitusoikeus

Salassapitosäännösten ja muiden tiedonluovuttamista koskevien rajoitusten estämättä Potilasvakuutuskeskuksella on oikeus ilmoittaa Lupa- ja valvontavirastolle ja Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskukselle sen tietoon tulleesta seikasta, joka voi vaarantaa potilasturvallisuutta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

42.

Laki

sairausvakuutuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sairausvakuutuslain (1224/2004) 1 luvun 4 §:n 2 kohta, 3 luvun 6 §:n 2 momentti sekä 19 luvun 4 §:n otsikko ja 3 ja 4 momentti sekä 5 §:n 1 momentin 3 kohta, sellaisena kuin ne ovat 1 luvun 4 §:n 2 kohta laissa 531/2009, 3 luvun 6 §:n 2 momentti ja 19 luvun 5 §:n 1 momentin 3 kohta laissa 1203/2023 sekä 19 luvun 4 §:n otsikko ja 3 ja 4 momentti laissa 678/2014 seuraavasti:

1 luku

Lain tarkoitus ja soveltamisala

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

---

2) *muulla terveydenhuollon ammattihenkilöllä* sellaista sairaanhoitajaa, terveydenhoitajaa, kätilöä, fysioterapeuttia, laboratoriohoitajaa, erikoishammasteknikkoa, psykologia ja suuhygienistiä, jolle Lupa- ja valvontavirasto on myöntänyt oikeuden harjoittaa ammattiaan laillistettuna ammattihenkilönä;

---

3 luku

Hoito- ja tutkimuskorvaukset

6 §

Sairaanhoitokorvauksen korvaustaksan enimmäismäärä ja perusteet sekä korvaustaksan vahvistaminen

---

Edellä 1 momentissa tarkoitetut korvaustaksojen perusteet ja vahvistettavat korvaustaksat perustuvat tutkimus- ja hoitotoimenpiteen laatuun, sen vaatimaan työhön ja aiheuttamaan kustannukseen, korvattavan palvelun hoidolliseen arvoon ja korvauksiin käytettävissä oleviin varoihin. Sosiaali- ja terveysministeriön on korvaustaksojen perusteita valmisteltaessa kuultava Kansaneläkelaitosta. Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriön sekä Kansaneläkelaitoksen on korvaustaksojen perusteita ja korvaustaksoja valmisteltaessa varattava Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle, Lupa- ja valvontavirastolle, terveydenhuoltolain 78 a §:ssä tarkoitetulle terveydenhuollon palveluvalikoimaneuvostolle sekä asianomaisia toimijoita edustaville järjestöille mahdollisuus lausunnon antamiseen.

19 luku

Tietojen saamista ja luovuttamista koskevat säännökset

4 §

Tiedot hoitolaitoksilta, vankiloilta ja Lupa- ja valvontavirastolta

---

Lupa- ja valvontavirastolla on velvollisuus ilmoittaa Kansaneläkelaitokselle salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä tämän lain mukaisten etuuskien täytäntöönpanoa varten terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 24 a §:n 2 momentin 1 ja 3 kohdassa mainitut terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin merkityt tiedot sekä niissä tapahtuneet muutokset lääkäreistä, hammaslääkäreistä, psykologeista, puhe-, toiminta- ja psykoterapeuteista sekä 1 luvun 4 §:n 1 momentin 2 kohdassa mainituista muista terveydenhuollon ammattihenkilöistä.

Kansaneläkelaitoksella on oikeus saada tässä pykälässä mainitut tiedot maksutta. Jos 3 momentissa tarkoitettut tiedot tarvitaan tietyssä määrättyssä muodossa ja siitä aiheutuu Lupa- ja valvontavirastolle olennaisia lisäkustannuksia, kustannukset on kuitenkin korvattava.

5 §

Tietojen luovuttaminen eräissä tapauksissa

Kansaneläkelaitoksella on oikeus antaa salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä:

---

3) Lupa- ja valvontavirastolle sille kuuluvien tehtävien suorittamista varten tiedon lääkäristä, joka toistuvasti on määrännyt lääkkeitä huomattavasti enemmän kuin tässä laissa tarkoitettuun sairauden hoitoon nähden on tarpeellista;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

sosiaalihuoltolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sosiaalihuoltolain (1301/2014) 22 a §:n 5 momentti, 25 §:n 5 momentti, 60 b §:n 1 momentti ja 60 c §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 22 a §:n 5 momentti laissa 682/2023, 25 §:n 5 momentti laissa 1280/2022, 60 b §:n 1 momentti laissa 1155/2022 ja 60 c §:n 1 momentti laissa 449/2020 seuraavasti:

3 Luku

Sosiaalipalvelut

22 a §

Perheryhmäkoti

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi antaa määräaikaisen luvan aloittaa perheryhmäkötötoiminta ilman yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain (922/2011) 7 §:ssä tarkoitettua lupaa, jos palvelua ei saada laajamittaisen maahantulon tai muun siihen verrattavan syyn vuoksi muutoin järjestettyä.

---

25 §

Mielenterveystyö

Lupa- ja valvontaviraston tulee järjestää vuosittain lasten ja nuorten mielenterveystyön ja mielenterveyden hoidon työnjaon kehittämiseksi alueelliset yhteistyökokoukset.

---

7 Luku

Erinäiset säännökset

60 b §

Koulutuskorvauksien maksaminen

Sosiaalityön erikoistumiskoulutukseen perustuva korvaus ja sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoon sisältyvään ammattitaitoa edistävään harjoitteluun perustuva korvaus maksetaan puolivuositain hakemusten perusteella. Ensimmäisen vuosipuoliskon osalta korvausta on haettava viimeistään saman vuoden 30 päivänä syyskuuta ja toisen vuosipuoliskon

osalta viimeistään seuraavan vuoden 31 päivänä maaliskuuta. Lupa- ja valvontaviraston ja Ahvenanmaan valtionviraston on ratkaistava määräajassa jätetty korvaushakemus sen kalenterivuoden aikana, jolloin hakemus on saapunut.

---

60 c §

Yliopistotasaisen sosiaalityön tutkimuksen rahoitus

Sosiaali- ja terveysministeriö voi myöntää vuosittain hakemusten perusteella valtion rahoitusta yliopistotasoisille sosiaalityön tutkimushankkeille, jotka sopivat yhteen sosiaalityön tutkimustoiminnan painoalueiden ja tavoitteiden kanssa ja jotka on vertaisarvioitu. Ministeriö päättää rahoitusta saavista hankkeista vertaisarviointiin perustuen kuultuaan 2 momentissa tarkoitettua arviointiryhmää. Lupa- ja valvontavirasto maksaa tutkimusrahoituksen hankkeiden toteuttajille kahdessa erässä vuosittain.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

steriloimislain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan steriloimislain (283/1970) 4, 5 ja 8 §, sellaisena kuin ne ovat, 4 § laeissa 564/2002 ja 396/2023, 5 § laissa 1050/2015 ja 8 § laissa 561/1994, seuraavasti:

4 §

Steriloimiseen voidaan ryhtyä:

1) 1 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa steriloimisen suorittavan lääkärin päätöksellä;

2) 1 §:n 3 ja 4 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa kahden lääkärin päätöksellä;

3) 1 §:n 5 ja 6 kohdassa ja 2 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa Lupa- ja valvontaviraston luvalla.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun päätöksen tulee sisältää toimenpiteen suorittavan lääkärin sekä muun lääkärin antama kirjallinen lausunto, jossa he tarkasti ilmoittavat toimenpiteen syyt ja yksimielisesti toteavat tarvittavien edellytysten olevan olemassa.

Jos yhden lääkärin, tai 1 §:n 3 ja 4 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa, kahden lääkärin päätös on kielteinen, voidaan lupaa steriloimiseen pyytää Lupa- ja valvontavirastolta.

5 §

Tässä laissa tarkoitetut Lupa- ja valvontavirastolle kuuluvat asiat käsitellään raskauden keskeyttämis- ja steriloimisasioiden lautakunnassa. Lautakunnasta säädetään Lupa- ja valvontavirastosta annetussa laissa.

Tämän lain nojalla tehtyyn Lupa- ja valvontaviraston päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Lain 4 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuun lääkärin tai lääkärin päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut asiat on käsiteltävä kiireellisinä Lupa- ja valvontavirastossa, hallinto-oikeudessa ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

8 §

Steriloimisen suorittaa terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) tarkoitettu laillistettu lääkäri tai ammatinharjoittamisluvan saanut lääkäri.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

säteilylain 139 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan säteilylain (859/2018) 139 §:n 3 momentti seuraavasti:

139 §

Valtion huolehtimisvelvollisuus

Lupa- ja valvontavirasto laatii suunnitelman toimenpiteistä ja ohjeiden antamisesta alueella asuville ja työskenteleville henkilöille. Jollei oikeutusperiaatteesta muuta johdu, Lupa- ja valvontavirasto voi päättää, että vallitseva altistustilanne ei edellytä toimenpiteitä. Suunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttamisen valvonnasta säädetään erikseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

tartuntatautilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan tartuntatautilain (1227/2016) 12 §:n 2 ja 3 momentti ja 13 §:n 2 momentti sekä
muutetaan 7 §:n 2 momentti, 8 §:n otsikko ja 1 ja 2 momentti, 12 §:n 1 momentti, 13 §:n 1 momentti, 15 §:n 1 momentti, 16 §:n 1 momentti, 18 §:n 2, 4 ja 5 momentti, 36 §:n 4 momentti, 40 §:n 1 momentti, 58 §:n 1 ja 2 momentti, 71 § ja 89 §:n 1 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 7 §:n 2 momentti, 8 §:n 1 ja 2 momentti, 36 §:n 4 momentti, 58 §:n 1 ja 2 momentti, 71 § ja 89 §:n 1 momentti laissa 1149/2022, 16 §:n 1 momentti laissa 224/2021, 18 §:n 5 momentti laissa 643/2018 ja 40 §:n 1 momentti laissa 883/2023, seuraavasti:

7 §

Valtakunnallinen torjuntatyö

Tartuntatautien torjunnan kansallisena asiantuntijalaitoksena toimii Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, joka tukee asiantuntemuksellaan sosiaali- ja terveysministeriötä ja Lupa- ja valvontavirastoa, ylläpitää tartuntatautien torjuntaa palvelevia valtakunnallisia epidemiologisia seurantajärjestelmiä sekä ohjaa ja tukee tartuntatautien torjuntatyötä hyvinvointialueilla, HUS-yhtymässä ja sosiaalihuollon ja terveydenhuollon toimintayksiköissä. Laitos tutkii tartuntatauteja, seuraa ja selvittää tartuntatautien ilmaantumista ja esiintymistä, kehittää niiden diagnostiikkaa, seurantaa ja torjuntaa sekä tiedottaa niistä ja antaa väestölle ohjeita tartunnan välttämiseksi ja leviämisen ehkäisemiseksi. Laitos huolehtii osaltaan rokotehuollosta, rokotteiden vaikutusten seuraamisesta sekä rokotteiden ja rokotusten haittavaikutusten selvittämisestä. Laitos toimii Euroopan unionin tartuntatautien epidemiologisesta seurannasta ja tartuntatautien ilmoittamisesta vastaavana kansallisena toimivaltaisena viranomaisena.

8 §

Torjuntatyö Lupa- ja valvontavirastossa

Lupa- ja valvontavirasto sovittaa yhteen ja valvoo tartuntatautien torjuntaa alueellaan. Lupa- ja valvontavirasto valvoo, että hyvinvointialueet ja HUS-yhtymä ovat varautuneet alueellisesti terveydenhuollon häiriötilanteita varten. Lupa- ja valvontavirasto valvoo torjuntatyön säännösten mukaista toteuttamista sekä kansallisten suunnitelmien ja sosiaali- ja terveysministeriön päätösten toimeenpanoa. Lupa- ja valvontavirastossa on oltava virastoon virkasuhteessa oleva tartuntataudeista vastaava lääkäri.

Lupa- ja valvontaviraston ja hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän on tehtävä yhteistyötä tartuntatautien torjunnassa. Lupa- ja valvontavirasto tekee tässä laissa säädetyt hallinnolliset päätökset käyttäen hyväksi päätöstä koskevan hyvinvointialueen, HUS-yhtymän ja yliopistollista sairaalaa ylläpitävän hyvinvointialueen sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantunte-
musta.

---

12 §

Torjuntatyön valvonta

Tartuntatautiin torjuntatyön lainmukaisuuden valvonta ja siihen liittyvä ohjaus kuuluu Valovirastolle.

---

13 §

Asetuksenantovaltuus

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin 6 ja 7 §:ssä tarkoitetuista sosiaali- ja terveysministeriön, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen sekä 6 ja 8 §:ssä tarkoitetuista Lupa- ja valvontaviraston tehtävistä sekä 11 §:ssä tarkoitetun tartuntatautiin neuvottelukunnan kokoonpanosta, asettamisesta ja tehtävistä.

---

15 §

Kohdennetut terveystarkastukset

Lupa- ja valvontavirasto voi määrätä järjestettäväksi jollakin paikkakunnalla tai tietyssä työpaikassa, laitoksessa, kulkuneuvossa tai vastaavassa paikassa oleskeleville terveystarkastuksen, jos tarkastus on yleisvaarallisen tartuntatautiin leviämisen estämiseksi tarpeen. Terveystarkastukseen osallistuminen on vapaaehtoista.

---

16 §

Pakollinen terveystarkastus

Lupa- ja valvontavirasto voi päättää, että 14 ja 15 §:n mukaiseen terveystarkastukseen osallistuminen on pakollista, jos se on yleisvaarallisen tartuntatautiin tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntatautiin leviämisen ehkäisemiseksi välttämätöntä. Päätös voi kohdistua yksittäiseen tai useaan henkilöön.

---

18 §

Laboratoriotutkimukset ja toimilupa

Lupa- ja valvontavirasto myöntää toimiluvat laboratorioille. Lupa- ja valvontaviraston on pyydettävä Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselta lausunto ennen toimiluvan myöntämistä laboratorioille. Toimilupaan voidaan liittää välttämättömiä ehtoja palvelujen määrästä, henkilöstöstä, tiloista, laitteista ja tarvikkeista sekä toimintatavoista.

Lupa- ja valvontavirasto valvoo laboratorioita käyttäen hyväksi Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntemusta. Jos toimiluvan myöntämisen jälkeen ilmenee, ettei laboratorio, sen alihankintalaboratorio tai sen valvoma toimintayksikkö täytä olennaisia luvan myöntämisen edellytyksiä ja sen toiminnassa esiintyy vakavia puutteita, joita ei Lupa- ja valvontaviraston

määräyksestä huolimatta ole korjattu, Lupa- ja valvontavirasto voi peruuttaa toimiluvan. Lupa- ja valvontaviraston tehtävistä ja toimivallasta on lisäksi voimassa, mitä niistä erikseen säädetään.

Lupa- ja valvontavirastolla ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksella on tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvontaa varten oikeus päästä tarkastamaan laboratoriodien tiloja, toimintaa ja valvonnassa tarvittavia asiakirjoja sekä saada korvauksetta salassapitosäännösten estämättä käyttöönsä tarvittavat tiedot, selvitykset, asiakirjat ja muu aineisto. Tiedonsaantioikeus koskee myös valvontaa varten tarvittavia tietoja liikesalaisuudesta. Tiedot, selvitykset, asiakirjat ja muu aineisto on annettava Lupa- ja valvontavirastolle tai Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle niiden asettamassa kohtuullisessa määräajassa. Jollei tietoja, selvityksiä, asiakirjoja ja muuta aineistoa anneta asetetussa määräajassa, Lupa- ja valvontavirasto voi velvoittaa antamaan ne sakon uhalla.

36 §

Hoitoon liittyvien infektioiden rekisterit

Terveidenhuollon toimintayksikön ja sosiaalihuollon toimintayksikön on annettava salassapitosäännösten estämättä tiedot Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle ja hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän tartuntataudeista vastaavalle lääkärille harvinaisesta ja vakavasta hoitoon liittyvien infektioiden ja mikrobilääkkeille erityisen vastustuskykyisten mikrobien aiheuttamasta epidemiasta ja epidemiaepäilystä. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen on ilmoitettava Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle saamastaan tiedosta, jonka mukaan lääkeaineen epäillänsä aiheuttavan tartuntoja. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen sekä Lupa- ja valvontaviraston on ilmoitettava Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle saamastaan tiedosta, jonka mukaan lääkinnällisen laitteen epäillänsä aiheuttavan tartuntoja.

40 §

Tietojen luovuttaminen rekistereistä

Edellä 32, 33, 36, 37 ja 39 §:ssä tarkoitettuihin rekistereihin talletetut henkilötiedot on pidettävä salassa. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos voi kuitenkin salassapitosäännösten estämättä luovuttaa valtakunnallisesta tartuntatautirekisteristä ja tapauskohtaisesta rekisteristä tietoja Lupa- ja valvontaviraston tartuntataudeista vastaavalle lääkärille, hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän tartuntataudeista vastaavalle lääkärille sekä hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän tartuntataudeista vastaavan lääkärin nimeämälle tartuntatautien torjuntatyöhön osallistuvalla henkilöstölle siinä laajuudessa kuin se on tartuntatautien torjuntatyöhön kuuluvien tehtävien vuoksi välttämätöntä.

58 §

Laajaan tartunnanvaaraan liittyvät toimenpiteet

Kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, hyvinvointialueen tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin voi ensisijaisesti päättää toimialueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä. Lupa-

ja valvontavirasto voi tehdä vastaavat päätökset tai useaa hyvinvointialuetta koskevan päätöksen. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Hyvinvointialueen toimielimen tekemässä samanaikaisesti voimassa olevassa päätöksessä asetetut velvoitteet täydentävät hyvinvointialueella voimassa olevia Lupa- ja valvontaviraston päätöksellä asetettuja velvoitteita.

Jos muu kuin 1 momentissa tarkoitettu tartuntatauti aiheuttaa laajaa tartunnan vaaraa, hyvinvointialueen tartuntatauti torjunnasta vastaava toimielin voi alueellaan ensisijaisesti päättää oppilaitosten ja päiväkotien sulkemisesta, jos se on välttämätöntä taudin leviämisen ehkäisemiseksi. Lupa- ja valvontavirasto voi tehdä alueellaan vastaavat päätökset tai useaa hyvinvointialuetta koskevan päätöksen. Hyvinvointialueen toimielimen tekemässä samanaikaisesti voimassa olevassa päätöksessä asetetut velvoitteet täydentävät hyvinvointialueella voimassa olevia Lupa- ja valvontaviraston päätöksellä asetettuja velvoitteita.

---

71 §

Äkillinen vakava terveysvaara

Jos pikaiset toimenpiteet ovat tarpeen yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi, sosiaali- ja terveysministeriö, Lupa- ja valvontavirasto ja hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän tartuntatauti torjunnasta vastaava toimielin toimialueellaan voivat tehdä niitä koskevat välttämättömät 60, 61 ja 63 §:n mukaiset päätökset virkasuhteisen hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän tartuntataudeista vastaavan lääkärin sijasta.

89 §

Virka-apu

Jos Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Lupa- ja valvontavirasto, tartuntatauti torjunnasta vastaava hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän toimielin taikka hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän tartuntataudeista vastaava lääkäri toteaa, että yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämistä ei voida muulla tavoin estää, poliisin, pelastusviranomaisen, Puolustusvoimien, Rajavartiolaitoksen tai Tullin on annettava tämän pyynnöstä virka-apua. Virka-avun antamisen edellytyksenä on, että se ei vaaranna virka-apua antavalle viranomaiselle säädettyjen muiden tärkeiden tehtävien suorittamista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

terveydenhuoltolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan terveydenhuoltolain (1326/2010) 27 §:n 4 momentti, 60 §:n 3 momentti, 63 §:n 1 ja 2 momentti, 68 a §:n 3 momentti ja 78 a §:n 3 momentti, sellaisena kuin ne ovat, 27 §:n 4 momentti laissa 1281/2022, 60 §:n 3 momentti laissa 1191/2022, 63 §:n 1 momentti laissa 581/2022 ja 2 momentti laissa 1154/2022 sekä 78 a §:n 3 momentti laissa 1202/2013, seuraavasti:

27 §

Mielenterveyden hoito

Lupa- ja valvontaviraston tulee järjestää vuosittain lasten ja nuorten mielenterveyden hoidon ja sosiaalihuollon mielenterveystyön työnjaon kehittämiseksi alueellisia yhteistyökokouksia.

60 §

Valtion korvaus koulutuksesta muulle terveydenhuollon toimintayksikölle kuin yliopistolliselle sairaalalle

---

Hyvinvointialueelle ja HUS-yhtymälle sekä Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoidoviranomaiselle suoritetaan valtion varoista laskennallisin perustein korvaus yleislääketieteen erityiskoulutuksesta ja siihen rinnastettavasta koulutuksesta, laillistetun hammaslääkärin käytännön palvelusta ja siihen rinnastettavasta koulutuksesta sekä hammaslääkärin peruskoulutukseen sisältyvästä syventävästä käytännön harjoittelusta johtuvista kustannuksista. Lisäksi korvausta suoritetaan terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettua Lupa- ja valvontaviraston määräämästä palvelusta, jota vaaditaan Euroopan talousalueeseen kuulumattoman valtion kansalaiselta, joka on suorittanut terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 4 §:ssä tai 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua koulutuksen ulkomailla, ammatinharjoittamisluvan saamiseksi mainituissa lainkohdissa tarkoitettuihin tehtäviin tai ammatinharjoittamisoikeuden saamiseksi laillistettuna ammattihenkilönä toimimiseen. Korvausta ei suoriteta siltä osin kuin palvelun kesto ylittää kuusi kuukautta, ellei Lupa- ja valvontavirasto edellytä tätä pidempää palvelua. Korvaus perustuu koulutuksessa olevien ja koulutuskuukausien määrään.

63 §

Koulutuskorvauksen ja tutkimusrahoituksen maksaminen

Lupa- ja valvontavirasto ja Ahvenanmaan valtionvirasto maksavat valtion koulutuskorvauksen. Tutkintojen ja opinnot aloittaneiden opiskelijoiden määrään perustuva koulutuskorvaus

maksetaan hyvinvointialueelle, jossa on yliopistollinen sairaala, HUS-yhtymälle sekä erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutusta järjestävälle yliopistolle ilman eri hakemusta.

Toteutuneisiin koulutuskuukausiin perustuva korvaus, rajatun lääkkeenmääräämisen edellyttämän koulutuksen korvaus sekä toteutuneisiin harjoitteluviikkoihin perustuva korvaus maksetaan puolivuositain hakemusten perusteella. Ensimmäisen vuosipuoliskon osalta korvausta on haettava viimeistään saman vuoden 30 päivänä syyskuuta ja toisen vuosipuoliskon osalta viimeistään seuraavan vuoden 31 päivänä maaliskuuta. Lupa- ja valvontaviraston ja Ahvenanmaan valtionviraston on ratkaistava määräajassa jätetyt korvaushakemukset sen kalenterivuoden aikana, jona hakemus on saapunut. Lupa- ja valvontavirasto maksaa kuukausittain tutkimusrahoituksen yhteistyöalueen tutkimustoimikunnalle, joka maksaa rahoituksen edelleen hankkeiden toteuttajille.

---

68 a §

Lääketieteellisten asiantuntijalausuntojen antaminen

Lupa- ja valvontavirasto maksaa korvauksen Pohjois-Savon hyvinvointialueelle hakemuksesta kahdesti vuodessa. Ensimmäisen vuosipuoliskon osalta korvausta on haettava saman vuoden syyskuun loppuun mennessä ja toisen vuosipuoliskon osalta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

78 a §

Terveydenhuollon palveluvalikoimaneuvosto

Neuvostossa on puheenjohtaja ja enintään 15 jäsentä, joilla kullakin on henkilökohtainen varajäsen. Neuvosto tulee asettaa siten, että sosiaali- ja terveysministeriö, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Lupa- ja valvontavirasto ja Kansaneläkelaitos ovat edustettuina. Neuvostossa tulee lisäksi olla lääketieteen, hammaslääketieteen, hoitotyön, oikeustieteen, terveystaloustieteen sekä suomalaisen terveydenhuolto- ja sosiaaliturvajärjestelmän asiantuntemus.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 78 a §:n 3 momentin nojalla nimetty Terveydenhuollon palveluvalikoimaneuvosto voi jatkaa toimikautensa loppuun lain voimaan tullessa voimassa olleella kokoonpanolla.

#.

Laki

terveydensuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan terveydensuojelulain (763/1994) 5 §, sellaisena kuin se on laissa 1551/2009,
muutetaan 4 §:n otsikko ja 2 momentti, 4 a §:n 1 momentti, 6 § 4 momentti, 8 § 2 momentti,
17 a § 1 momentti, 18 §:n 4 momentti, 18 a §:n 3 momentti, 19 a §:n 3 ja 4 momentti, 20 §:n 2
momentti, 20 a §:n 2 momentti, 20 b §:n 1 momentti, 21 §:n 1 momentti, 28 a §:n 1 momentti,
47 §:n 2 ja 3 momentti, 48 §, 49 a §:n 3 ja 4 momentti, 49 b §:n 1 momentti, 50 a §:n 4 momentti,
52 §, 53 §:n 2 momentti, 59 a §:n 1 momentin johdantokappale, 2 ja 3 momentti,
sellaisina kuin ne ovat, 4 §:n 2 momentti, 4 a §:n 1 momentti, 6 §:n 4 momentti, 8 § 2 mo-
mentti, 20 b §:n 1 momentti, 28 a §:n 1 momentti ja 59 a §:n 1 momentin johdantokappale ja 2
ja 3 momentti laissa 942/2016, 17 a §:n 1 momentti, 18 §:n 4 momentti, 18 a §:n 3 momentti,
19 a §:n 3 ja 4 momentti, 20 §:n 2 momentti, 21 §:n 1 momentti, 49 a §:n 3 ja 4 momentti ja
49 b §:n 1 momentti laissa 1258/2022, 20 a §:n 2 momentti, 47 §:n 2 ja 3 momentti, 48 §, 52 §
ja 53 §:n 2 momentti laissa 1551/2009 ja 50 a §:n 4 momentti laissa 1187/2021, seuraavasti:

4 §

Terveydensuojelun valtakunnallinen johto, ohjaus ja valvonta

Lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja valvoo terveydensuojelua sekä arvioi kuntien terveydensuo-
jelun valvontasuunnitelmat ja niiden toteutumista.

4 a §

Valtakunnallinen valvontaohjelma

Lupa- ja valvontaviraston tulee laatia tämän lain valvonnan toimeenpanon ohjaamiseksi ja
yhteensovittamiseksi valtakunnallinen terveydensuojelun valvontaohjelma (*valvontaohjelma*).

6 §

Kunnan terveydensuojelutehtävät

Kunnan tehtävänä on myös huolehtia alueellaan tämän lain soveltamisalaan liittyvien Euroo-
pan unionin asetusten noudattamisen valvonnasta sekä Maailman terveysjärjestön kansainväli-
sen terveyssäännösten (2005) (SopS 50 ja 51/2007) 20 ja 39 artiklassa tarkoitettujen todistusten
myöntämisestä säännösten liitteessä 3 olevan mallin mukaisesti. Lupa- ja valvontavirasto ni-
meää ne Suomen satamat, joissa kunnan terveydensuojeluviranomaisen tulee tarkastaa alukset
ja myöntää tarvittaessa todistukset.

8 §

698

Häiriötilanteisiin varautuminen

Lupa- ja valvontaviraston on laadittava suunnitelma talusveden laadun turvaamiseksi onnettomuuksissa tai vastaavissa muissa häiriötilanteissa.

---

17 a §

Laatuvaatimuksista poikkeaminen

Lupa- ja valvontavirasto voi talusvettä toimittavan laitoksen tai veden käyttäjän omilla laitteilla otetun talusveden osalta veden omistajan hakemuksesta myöntää määräaikaisen poikkeuksen 17 §:n 5 momentin nojalla säädettyjen kemiallisten laatuvaatimusten täyttymisestä vedenjakelualueella.

---

18 §

Talusvettä toimittavan laitoksen toiminnan hyväksyminen

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on lähetettävä hakemus tiedoksi Lupa- ja valvontavirastolle, Elinvoimakeskukselle ja niille kuntien terveydensuojeluviranomaisille, joiden alueelle talusvettä toimittava laitos toimittaa vettä tai joiden alueelta se ottaa vettä, ja varattava näille tilaisuus antaa hakemuksesta lausunto.

---

18 a §

Ilmoitusvelvollisuus vedenjakelualueesta

Talusvettä toimittavan laitoksen on ylläpidettävä vedenjakelualueen rajaus vektorimuotoisena paikkatietona, jossa vedenjakelualue on tallennettu aluekohteena. Tiedot rajauksesta on toimitettava Lupa- ja valvontaviraston erikseen määrittelemällä tavalla kunnan terveydensuojeluviranomaiselle ja Suomen ympäristökeskukselle, joille on myös vuosittain ilmoitettava rajauksen muutoksista.

19 a §

Vedentuotantoketjun riskienhallintasuunnitelma

Riskienhallintasuunnitelma on laadittava yhteistyössä kunnan terveydensuojeluviranomaisen sekä muiden riskienhallinnan kannalta keskeisten viranomaisten ja sidosryhmien kanssa, jollei näiden osallistuminen suunnitelman laatimiseen ole ilmeisen tarpeetonta.

Talusvettä toimittavan laitoksen on otettava riskienhallintasuunnitelma huomioon omavalvonnassa ja toimitettava se kunnan terveydensuojeluviranomaiselle, Lupa- ja valvontavirastolle, Elinvoimakeskukselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on otettava riskienhallintasuunnitelma huomioon 6 ja 20 §:ssä tarkoitetussa viranomaisvalvonnassa.

---

20 §

Veden laatua koskeva valvonta, määräykset ja tiedottaminen

Valvontatutkimusten tulokset on tallennettava Lupa- ja valvontaviraston osoittamaan tietojärjestelmään ja talousveden valvontatutkimustuloksista on tiedotettava vedenkäyttäjille tietoverkossa.

---

20 a §

Talousveden välityksellä leviävän taudin ehkäiseminen

Saatuun tiedon talousveden aiheuttamasta epidemiasta tai sen epäilystä kunnan terveyden-
suojeluviranomaisen on tehtävä viipymättä tapausta koskeva selvitys ja ryhdyttävä toimenpiteisiin taudin leviämisen ehkäisemiseksi sekä ilmoitettava siitä edelleen Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle ja Lupa- ja valvontavirastolle.

---

20 b §

Talousvesihygieeninen osaaminen

Toiminnanharjoittajan on kustannuksellaan huolehdittava siitä, että talousvettä toimittavassa laitoksessa työskentelevillä talousveden laatuun vaikuttavia toimenpiteitä tekevillä henkilöillä on laitosteknistä ja talousvesihygieenistä osaamista osoittava Lupa- ja valvontaviraston antama todistus. Todistus annetaan henkilölle, joka on suorittanut hyväksytysti laitosteknistä ja talousvesihygieenistä osaamista arvioivan testin. Todistus on voimassa viisi vuotta.

---

21 §

Tietokokonaisuudet

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos laatii juomavesidirektiivin 18 artiklassa tarkoitetut tietokokonaisuudet. Lupa- ja valvontaviraston tulee osaltaan varmistaa, että Euroopan komissiolla, Euroopan ympäristökeskuksella ja Euroopan tautien ehkäisy- ja -valvontakeskuksella on tietoyhteyden avulla pääsy näihin tietokokonaisuuksiin.

---

28 a §

Allasvesihygieeninen osaaminen

Toiminnanharjoittajan on kustannuksellaan huolehdittava siitä, että 13 §:n nojalla ilmoitusvelvollisessa uimahallissa, kylpylässä tai vastaavassa laitoksessa työskentelevillä, allasveden laatuun vaikuttavia toimenpiteitä tekevillä henkilöillä on laitosteknistä ja allasvesihygieenistä osaamista osoittava Lupa- ja valvontaviraston antama todistus. Todistus annetaan henkilölle,

joka on suorittanut hyväksytysti laitosteknistä ja allasvesihygieenistä osaamista arvioivan testin. Todistus on voimassa viisi vuotta.

---

47 §

Valvontaviranomaisen ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuus

Kunnan terveydensuojeluviranomainen on velvollinen pyydettyään toimittamaan korvausta Lupa- ja valvontavirastolle tarkastuksia, valvontatoimenpiteitä, valvontahenkilöstöä, maksuja sekä valvontaa koskevia muita tietoja tämän lain mukaisen valvonnan ohjausta, seuranta, raportointia ja tilastointia varten.

Valvontaviranomaisen on toimitettava 2 momentissa tarkoitetut tiedot Lupa- ja valvontaviraston määräämällä tavalla.

---

48 §

Virka-apu

Poliisi ja Lupa- ja valvontavirasto ovat velvollisia tarvittaessa antamaan virka-apua kunnan terveydensuojeluviranomaiselle tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnassa.

49 a §

Tutkimuslaboratoriot

Laboratorion on toimitettava tämän lain nojalla tehdyt viranomaisille tarkoitetut talousveden, lämpimän käyttöveden ja uimaveden tutkimustulokset sähköisesti Lupa- ja valvontaviraston osoittamaan tietojärjestelmään.

Ruokavirasto hyväksyy laboratorion hakemuksesta. Hyväksymisen edellytyksenä on, että laboratorio täyttää 2 ja 3 momentissa säädetyt vaatimukset. Ennen laboratorion hyväksymistä Ruokaviraston tulee pyytää hakemuksesta lausunto Lupa- ja valvontavirastolta, Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselta tai Säteilyturvakeskukselta.

---

49 b §

Tutkimuslaboratorioiden valvonta

Ruokavirasto valvoo, että 49 a §:ssä tarkoitetut laboratoriot noudattavat tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä. Jos laboratorio toimii näiden vastaisesti, Ruokavirasto voi antaa Lupa- ja valvontavirastoa kuultuaan tarpeellisia määräyksiä toiminnan korjaamiseksi. Jos laboratorio ei Ruokaviraston määräyksistä huolimatta korjaa puutteita, Ruokavirasto voi peruuttaa laboratorion hyväksymisen määräajaksi. Ruokaviraston tulee antaa määräyksiä laboratorion toiminnan korjaamiseksi tai tarvittaessa toiminnan keskeyttämiseksi määräajaksi myös Lupa- ja valvontaviraston esityksestä.

---

50 a §

Terveysuojeluvalvonnasta perittävät muut maksut

Valtio korvaa kunnille aiheutuneet kustannukset sellaisista Lupa- ja valvontaviraston kuntien toimeenpantavaksi ohjaamista tarkastuksista, näytteenotoista, tutkimuksista ja selvityksistä, jotka tässä laissa säädetään viraston tehtäviksi tai jotka liittyvät säädösten tai viraston ohjeiden valmisteluun.

---

52 §

Lupa- ja valvontaviraston määräykset

Milloin 51 §:ssä tarkoitettu terveyshaitta ulottuu laajalle alueelle tai muutoin on erityisen merkityksellinen, Lupa- ja valvontavirasto voi antaa määräyksiä, jotka ovat välttämättömiä terveydellisen haitan poistamiseksi tai sen syntymisen ehkäisemiseksi.

53 §

Uhkasakko sekä teettämis- ja keskeyttämisuhka

Lupa- ja valvontavirasto tai kunnan terveysuojeluviranomainen voi tehostaa tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhallalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai että toiminta keskeytetään tai kielletään.

---

59 a §

Testi ja testaaminen

Edellä 20 b ja 28 a §:ssä tarkoitettuja testejä voivat järjestää Lupa- ja valvontaviraston hyväksymät testaajat. Testaajaksi hyväksytään henkilö:

Testi suoritetaan testiin osallistuvan valinnan mukaan joko suomeksi tai ruotsiksi. Lupa- ja valvontavirasto voi määrätä testin laatimisesta, testin hyväksyttävän suorittamisen arvioinnista ja testitodistuksen sisällöstä.

Lupa- ja valvontavirasto valvoo testaajien toimintaa. Lupa- ja valvontavirasto voi peruuttaa testaajan hyväksynnän, jos testaaja rikkoo olennaisesti toimintaansa koskevia säännöksiä eikä ole korjannut toimintaansa Lupa- ja valvontaviraston kehotuksesta huolimatta asetetussa määräajassa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

tupakkalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan tupakkalain (549/2016) 7 § ja
muutetaan 6 §:n otsikko ja johdantokappale, 9 §:n 2 ja 3 momentti, 10 §:n 2 momentti, 14 §:n 1 momentin johdantokappale, 15 §, 16 §:n 1 momentin johdantokappale ja 2 momentti, 18 §:n 2 ja 3 momentti, 20 §:n 1 momentti, 2 momentin johdantokappale ja 3 momentti, 21 §:n 1 momentti, 22 §:n 2 momentti, 26 §:n 1 momentti, 27 §:n 1 momentin johdantokappale, 28 ja 29 §, 30 §:n 1 momentti, 42 a §:n johdantokappale, 49 §, 50 §:n 3 momentti, 60 §:n 5 momentti, 83 §:n 1 momentti, 84 §:n 3 momentti, 85 §, 86 §:n 1 momentin johdantokappale ja 5 momentti, 87 §:n 1–3 momentti, 88 §:n 1 momentti, 89 §, 90 §:n 3 momentin johdantokappale, 91 §:n 4 momentin johdantokappale, 93 §, 94 §:n 1 ja 2 momentti, 95 §:n 1 momentin johdantokappale ja 3 momentti, 99, 100, 100 a ja 100 b §, 101 §:n 1 momentti, 102 §:n 1 momentti, 103 ja 104 §, 105 §:n 1 ja 2 momentti, 106 §:n otsikko sekä 107 ja 112 §,

sellaisina kuin niistä ovat, 26 §:n 1 momentti, 27 §:n 1 momentin johdantokappale, 42 a §, 60 §:n 5 momentti, 91 §:n 4 momentin johdantokappale, 95 §:n 1 momentin johdantokappale ja 3 momentti ja 106 §:n otsikko laissa 283/2022, 83 §:n 1 momentti laissa 1374/2016, 87 §:n 1–3 momentti, 100 a ja 100 b § laissa 248/2019, 88 §:n 1 momentti ja 94 §:n 2 momentti laissa 701/2018, 100 ja 107 § osaksi laissa 283/2022 sekä 105 §:n 1 momentti laissa 262/2022, seuraavasti:

HUOM: *Tupakkalain 91 § 4 mom johdantokappaleessa ja 94 §:n 2 momentissa ei ole vielä otettu huomioon HE 38/2024 vp esitettyjä muutoksia.*

6 §

Lupa- ja valvontaviraston tehtävät

Lupa- ja valvontavirasto ohjaa kuntia niille tämän lain perusteella kuuluvien tehtävien hoitamisessa ja huolehtii toiminnasta tupakoinnin lopettamiseksi. Lupa- ja valvontavirasto valvoo:

---

9 §

Muiden viranomaisten tehtävät

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston akkreditointiyksikkö (FINAS-akkreditointipalvelu) avustaa Lupa- ja valvontavirastoa 85 §:ssä tarkoitettujen varmistuslaboratorioiden pätevyyden ja varmistusmenetelmien pätevyyden valvonnassa.

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus avustaa Lupa- ja valvontavirastoa nikotiininsteisiin liittyvässä valvonnassa.

---

10 §

Tupakkatuotteen valmistajan ja maahantuojan yleiset velvollisuudet

---

Velvoite toimittaa Lupa- ja valvontavirastolle ja Euroopan komissiolle (*komissio*) sekä muiden EU:n jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille tässä luvussa vaaditut tiedot on ensisijaisesti valmistajalla, jos valmistaja on sijoittautunut Euroopan unioniin. Velvoite toimittaa tiedot on ensisijaisesti maahantuojalla, jos valmistaja on sijoittautunut EU:n ulkopuolelle ja maahantuoja on sijoittautunut Euroopan unioniin. Velvoite toimittaa tiedot on yhteisesti valmistajalla ja maahantuojalla, jos sekä valmistaja että maahantuoja ovat sijoittautuneet EU:n ulkopuolelle.

14 §

Ainesosa-, päästö- ja paloturvallisuusilmoitukset

Ennen kuin tupakkatuotetta myydään tai muutoin luovutetaan kuluttajalle, valmistajan tai maahantuojan on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle:

15 §

Muutosilmoitukset

Tupakkatuotteen valmistajan tai maahantuojan on ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle, jos tuotteen koostumusta muutetaan niin, että muutos vaikuttaa 14 §:n nojalla toimitettuihin tietoihin. Valmistajan tai maahantuojan on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle muuttuneet tiedot ennen kuin tuotetta aletaan myydä tai muutoin luovuttaa kuluttajille.

16 §

Markkinatutkimukset ja myyntimäärät

Tupakkatuotteen valmistajan tai maahantuojan on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle tupakkatuotteen ainesosia ja päästöjä koskien:

Valmistajan tai maahantuojan on lisäksi kerran vuodessa ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle tupakkatuotteiden tuote- ja tyyppikohtaisista myyntimääristään. Savukkeiden, sikarien ja pikkusikarien myyntimäärät on ilmoitettava kappaleina ja muiden tupakkatuotteiden myyntimäärät kilogrammoina.

18 §

Tiukennettu ilmoitusvelvollisuus

Valmistajan tai maahantuojan on toimitettava 1 momentissa tarkoitettu raportti komissiolle sekä raportin jäljennös Lupa- ja valvontavirastolle ja muiden sellaisten EU:n jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, joissa tutkittua lisäainetta sisältävä tupakkatuote on saatettu markkinoille, viimeistään 18 kuukauden kuluessa siitä, kun lisäaine on lisätty 17 §:n 1 momentissa tarkoitettuun luetteloon.

Komissio ja Lupa- ja valvontavirasto voivat pyytää valmistajalta tai maahantuojalta lisätietoja tutkitusta lisäaineesta. Lisätiedot kuuluvat raporttiin sen osana. Komissio ja Lupa- ja valvontavirasto voivat lisäksi pyytää riippumatonta tieteellistä elintä tekemään raportista vertaisarvioinnin.

20 §

Ilmoitus uudesta tupakkatuotteesta

Tupakkatuotteen valmistajan tai maahantuojan on ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle uudesta tupakkatuotteesta, jota se aikoo alkaa myydä tai muutoin luovuttaa kuluttajille. Ilmoitus on tehtävä viimeistään kuusi kuukautta ennen kuin tuote saatetaan markkinoille. Ilmoitukseen on liitettävä yksityiskohtainen kuvaus tuotteesta, sen käyttöohjeet sekä tiedot sen ainesosista ja päästöistä 14 §:n mukaisesti.

Valmistajan tai maahantuojan on samassa ajassa toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle myös:

Valmistajan tai maahantuojan on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle uudet tai päivitetty tutkimukset ja muut 2 momentissa tarkoitetut tiedot. Lupa- ja valvontavirasto voi vaatia valmistajaa tai maahantuojaa tekemään lisätestejä ja toimittamaan lisätietoja tuotteesta.

21 §

Tupakkatuotteita koskevien tietojen toimittamisen tapa, malli ja ajankohta

Tässä luvussa tarkoitetut ilmoitukset ja muut tiedot on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle sähköisessä muodossa. Sama koskee komissiolle ja muiden EU:n jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille 18 §:n mukaan toimitettavia tietoja.

22 §

Eräiden muiden tuotteiden valmistajan ja maahantuojan yleiset velvollisuudet

---

Velvoite toimittaa Lupa- ja valvontavirastolle ja komissiolle sekä muiden EU:n jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille tässä luvussa vaaditut tiedot on ensisijaisesti valmistajalla, jos valmistaja on sijoittautunut Euroopan unioniin. Velvoite toimittaa tiedot on ensisijaisesti maahantuojalla, jos valmistaja on sijoittautunut EU:n ulkopuolelle ja maahantuoja on sijoittautunut Euroopan unioniin. Velvoite toimittaa tiedot on yhteisesti valmistajalla ja maahantuojalla, jos sekä valmistaja että maahantuoja ovat sijoittautuneet EU:n ulkopuolelle.

26 §

Ennakoilmoitus sähkösavukkeista, täyttösäiliöistä ja höyrystettäväksi tarkoitetuista nikotiinittomista nesteistä

Sähkösavukkeen, täyttösäiliön tai höyrystettäväksi tarkoitetun nikotiinittoman nesteen valmistajan tai maahantuojan on ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle tuotteesta, jota se aikoo alkaa myydä tai muutoin luovuttaa kuluttajille. Ilmoitus on tehtävä viimeistään kuusi kuukautta ennen kuin tuote saatetaan markkinoille. Vastaavasti myös tuotteeseen tehtävästä merkittävästä

muutoksesta on tehtävä ilmoitus ennen kuin tuotetta aletaan myydä tai muutoin luovuttaa kuluttajille.

---

27 §

Markkinatutkimukset ja myyntimäärät sähkösavukkeista, nikotiininesteistä ja höyrystettäväksi tarkoitetuista nikotiinittomista nesteistä

Sähkösavukkeen tai nikotiininesteen valmistajan tai maahantuojan on toimitettava vuosittain Lupa- ja valvontavirastolle:

---

28 §

Haittavaikutusten seuranta ja korjaavat toimenpiteet

Sähkösavukkeiden tai täyttösäiliöiden valmistajan, maahantuojan ja jakelijan on perustettava järjestelmä tietojen keräämiseksi sähkösavukkeiden ja täyttösäiliöiden epäilyistä haittavaikutuksista ihmisten terveydelle ja pidettävä tällaista järjestelmää yllä. Valmistajan, maahantuojan ja jakelijan on toimitettava järjestelmän tiedot Lupa- ja valvontavirastolle.

Jos jokin 1 momentissa tarkoitettu toimija katsoo tai sillä on syytä uskoa, että sen hallussa olevat ja markkinoille saatettavaksi tarkoitetut taikka markkinoille saatetut sähkösavukkeet tai täyttösäiliöt eivät ole turvallisia ja laadukkaita taikka muuten tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisia, toimijan on ryhdyttävä heti tarpeellisiin korjaaviin toimiin kyseisen tuotteen saattamiseksi säännösten mukaiseksi, sen poistamiseksi markkinoilta tai sitä koskevan palautusmenettelyn järjestämiseksi. Tällöin toimijan on myös heti ilmoitettava asiasta Lupa- ja valvontavirastolle sekä markkinavalvontaviranomaisille muissa sellaisissa EU:n jäsenvaltioissa, joissa tuote on asetettu tai on tarkoitus asettaa saataville. Samalla on annettava yksityiskohtaiset tiedot erityisesti ihmisen terveyttä ja turvallisuutta koskevista riskeistä sekä mahdollisista korjaavista toimista ja niiden tuloksista.

29 §

Ainesosailmoitukset poltettavaksi tarkoitetuista kasvipiperäisistä tuotteista

Poltettavaksi tarkoitettun kasvipiperäisen tuotteen valmistajan tai maahantuojan on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle tuotenimi- ja tyyppikohtainen luettelo tuotteen valmistamisessa käytetyistä ainesosista ja niiden määristä ennen kuin tuotetta myydään tai muutoin luovutetaan kuluttajille.

Valmistajan tai maahantuojan on ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle, jos tuotteen koostumusta muutetaan niin, että muutos vaikuttaa 1 momentin mukaisesti toimitettuihin tietoihin. Valmistajan tai maahantuojan on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle muuttuneet tiedot ennen kuin tuotetta aletaan myydä tai muutoin luovuttaa kuluttajille.

30 §

Eräitä muita tuotteita koskevien tietojen toimittamisen tapa, malli ja ajankohta

Tässä luvussa tarkoitettut ilmoitukset ja muut tiedot on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle sähköisessä muodossa.

---

42 a §

Talouden toimijan tunnuksen tekeminen toimimattomaksi

Komission jäljitettävyyasetuksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu tunnisteiden antaja saa Tullin tai Lupa- ja valvontaviraston pyynnöstä tehdä toimimattomaksi mainitun asetuksen 15 artiklassa tarkoitetun talouden toimijan tunnistekoodin, jos mainitun asetuksen 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu talouden toimija:

---

49 §

Vähittäismyyntilupaa koskevat ilmoitukset

Vähittäismyyntiluvan haltijan on ilmoitettava kunnalle 46 §:ssä tarkoitetun hakemuksen ja 48 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen tietojen muutoksista sekä myynnin lopettamisesta. Kunnan on ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle luvan myöntämisestä ja peruuttamisesta, lupaa koskevista muutoksista, myyntirikkomuksista sekä myynnin lopettamisesta.

50 §

Tukkumyynnin ilmoituksenvaraisuus

Kunnan on ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle 1 momentissa tarkoitetuista ilmoituksista.

60 §

Tukkumyynnin rajoitukset

Tukkumyyjällä on oikeus saada Lupa- ja valvontavirastolta 1 ja 2 momentissa säädettyjen velvollisuuksiensa varmistamiseksi välttämättömät tiedot vähittäismyyntiluvan haltijoista ja tukkumyynti-ilmoituksen tehneistä elinkeinonharjoittajista sekä käsitellä näitä tietoja.

83 §

Valvontaohjelma

Lupa- ja valvontavirasto laatii tämän lain valvonnan toimeenpanon ohjaamiseksi ja yhteensovittamiseksi valtakunnallisen tupakkalain valvontaohjelman (*valvontaohjelma*).

---

84 §

Valvontasuunnitelma

Lupa- ja valvontavirasto arvioi valvontasuunnitelmat ja niiden toteutumista.

85 §

Varmistuslaboratorion hyväksyminen

Edellä 12 §:ssä tarkoitetut päästömittaukset on varmistettava ja 13 §:ssä tarkoitetut savukkeiden palamisominaisuudet osoitettava laboratoriossa, joka on Lupa- ja valvontaviraston hyväksymä ja valvoma. Laboratorio ei saa olla tupakkatuotteen valmistajan tai maahantuojan omistuksessa tai määräysvallassa. Lupa- ja valvontavirasto pitää yllä ja päivittää luetteloa hyväksytyistä laboratorioista ja toimittaa sen komissiolle.

Laboratorion on toimitettava hyväksymistä koskeva hakemuksensa Lupa- ja valvontavirastolle. Lupa- ja valvontavirasto hyväksyy laboratorion, jos laboratorio esittää hakemuksensa liitteenä todistuksen siitä, että FINAS-akkreditointipalvelu on todennut laboratorion täyttävän kansainväliset vaatimukset varmistuslaboratorioiden pätevyydestä ja että 12 ja 13 §:ssä tarkoitetut menetelmät kuuluvat laboratorion pätevyysalueeseen. Laboratorio on ilmoitettava hyväksymisen edellytyksiä koskevista muutoksista Lupa- ja valvontavirastolle.

Laboratorio katsotaan ilman eri päätöstä hyväksytyksi, jos laboratorio toimittaa Lupa- ja valvontavirastolle todistuksen siitä, että EU:n toisen jäsenvaltion viranomaisen on hyväksynyt laboratorion, ja ilmoittaa ne perusteet, joilla laboratorio ja käytetyt varmistusmenetelmät on hyväksytty.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tässä pykälässä tarkoitetuista laboratorioista ja niiden hyväksymisestä, hyväksymisen edellytyksenä olevasta akkreditointimenettelystä, valvonnan toteuttamisesta sekä Lupa- ja valvontavirastolle ja komissiolle tehtävistä ilmoituksista.

86 §

Tarkastus- ja näytteenotto-oikeus

Lupa- ja valvontavirastolla ja kunnalla on tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvontaa varten oikeus:

Jos 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja näytteitä ei anneta määräajassa, Lupa- ja valvontavirasto tai kunta voi asettaa veloitteen tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakon tuomitsee hallinto-oikeus uhkasakon asettajan hakemuksesta. Uhkasakkoa ei kuitenkaan saa asettaa, jos asianosaista on aihetta epäillä rikoksesta ja pyydetty aineisto liittyy rikosepäilyn kohteena olevaan asiaan.

---

87 §

Tiedonsaantioikeus

Lupa- ja valvontavirastolla ja kunnalla on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä tässä laissa tarkoitettujen tuotteiden valmistajilta, maahantuojilta ja myyjiltä sekä muilta viranomaisilta tietoja, jotka ovat välttämättömiä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten vastaisen toiminnan selvittämiseksi. Lisäksi Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 32 §:n 2 momentissa tarkoitettulta aitoustekijän tarjoajalta ja sen mahdollisilta alihankkijoilta komission turvaominaisuuspäätöksen 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut tiedot.

Jos 1 momentissa tarkoitettuja tietoja ei anneta määräajassa, Lupa- ja valvontavirasto tai kunta voi asettaa veloitteen tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakon tuomitsee hallinto-oikeus uhkasakon asettajan hakemuksesta. Uhkasakkoa ei kuitenkaan saa asettaa, jos asianomaista on aihetta epäillä rikoksesta ja pyydetty aineisto liittyy rikosepäilyn kohteena olevaan asiaan.

Kunta on pyydettyessä velvollinen toimittamaan korvauksetta Lupa- ja valvontavirastolle tarkastuksia ja muita valvontatoimenpiteitä, valvontahenkilöstöä, maksuja ja valvontaa koskevia muita tietoja tämän lain mukaisen valvonnan ohjausta, seuranta, raportointia ja tilastointia varten. Tiedot on toimitettava Lupa- ja valvontaviraston määräämällä tavalla.

---

88 §

Tietojen luovuttaminen

Salassapitosäännösten estämättä Lupa- ja valvontavirasto ja kunta saavat luovuttaa toiselle valvontaviranomaiselle tämän lain noudattamista valvottaessa ja valvontaan liittyvää tehtävää suoritettaessa saatuja tietoja liikesalaisuudesta, jos tiedot ovat välttämättömiä kyseiselle viranomaiselle säädetyn valvontatehtävän hoitamiseksi. Tietoja saa luovuttaa myös EU:n lainsäädännön tai muun Suomea sitovan kansainvälisen veloitteen edellyttämille ulkomaisille toimielimille ja tarkastajille kyseisen lainsäädännön tai sopimuksen niin edellyttäessä.

---

89 §

Virka-apu

Lupa- ja valvontavirastolla ja kunnalla on oikeus saada muilta viranomaisilta virka-apua tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi ja päätösten täytäntöön panemiseksi.

90 §

Hakemusten ja ilmoitusten käsittelystä perittävät maksut

Lupa- ja valvontavirasto voi periä valmistajalta tai maahantuojalta maksun:

---

91 §

Tupakkalain valvontamaksut

Lupa- ja valvontavirasto perii tämän lain valvonnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi vuosittain valvontamaksun tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja höyrystettäväksi tarkoitettujen nikotiinittomien nesteiden valmistajilta ja maahantuojilta. Valvontamaksu muodostuu seuraavasti niiden myyntimäärien perusteella, jotka valmistaja tai maahantuoja on edellisen kalenterivuoden aikana ilmoittanut Lupa- ja valvontavirastolle 16 ja 27 §:n nojalla:

---

93 §

Kustannusten korvaaminen kunnalle

Valtio korvaa kunnalle aiheutuneet kustannukset sellaisista kunnan virka-apuna suorittamista tupakkavalvonnan tarkastuksista, näytteenotoista, tutkimuksista ja selvityksistä, jotka tässä laissa säädetään Lupa- ja valvontaviraston tehtäviksi.

94 §

Tuotevalvontaa koskevien tietojen tallentaminen ja julkaiseminen

Lupa- ja valvontavirasto tallentaa 14–16 ja 18 §:n nojalla saadut tiedot sähköisesti niin, että komissiolla ja muiden EU:n jäsenvaltioiden toimivaltaisilla viranomaisilla on pääsy niihin. Lupa- ja valvontavirasto toimittaa 20 §:n nojalla saadut tiedot komissiolle. Lupa- ja valvontaviraston on lisäksi pyynnöstä toimitettava komissiolle ja toisen EU:n jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle 26–28 §:n nojalla saadut tiedot.

Lupa- ja valvontavirasto asettaa 14 §:n 1 momentin 1–4 kohdan sekä 15, 18, 26 ja 29 §:n nojalla saadut tiedot liikesalaisuuksia lukuun ottamatta yleisön saatavilla olevalle verkkosivustolle, josta tietoja voi hakea ainoastaan yksittäisinä hakuina käyttäen hakuperusteena tuotteen nimeä taikka rekisteröidyn nimeä tai yritys- ja yhteisötunnusta.

95 §

Vähittäismyyntilupien ja tukkumyynti-ilmoitusten rekisteri

Lupa- ja valvontavirasto ja kunnat pitävät lupa- ja ilmoitusasioiden käsittelyä, valvontaa, valvonnan ohjausta ja kehittämistä sekä tilastointia varten valtakunnallista rekisteriä elinkeinonharjoittajista:

Lupa- ja valvontavirasto ja kunnat ovat 1 momentissa tarkoitetun rekisterin luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679, jäljempänä *tietosuojasetus*, 26 artiklassa tarkoitettuja yhteisrekisterinpitäjiä. Kunta vastaa 2 momentissa tarkoitettujen tietojen kirjaamisesta rekisteriin ja niiden oikeellisuudesta. Lupa- ja valvontavirasto vastaa rekisterin tietojärjestelmän toimivuudesta, ylläpidosta ja kehittämisestä, tietojen käytettävyydestä, eheydestä, säilyttämisestä ja tuhoamisesta sekä muista tietosuojasetuksen mukaisista rekisterinpitäjän velvoitteista. Lupa- ja valvontavirasto toimii tietosuojasetuksen 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna rekisteröityjen yhteyspisteenä, jos rekisteröidyn pyyntö koskee useamman kuin yhden kunnan alueella sijaitsevia myyntipaikkoja. Kunta toimii tietosuojasetuksen 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna rekisteröityjen yhteyspisteenä, jos rekisteröidyn pyyntö koskee kunnan alueella sijaitsevaa myyntipaikkaa.

99 §

Markkinointia koskeva kieltö

Jos tupakkatuotetta, tupakan vastiketta, tupakointivälinettä, tupakkajäljitelmiä, sähkösavuketta tai nikotiininesettä markkinoidaan 68 §:n vastaisesti eikä menettely rajoitu yhden kunnan alueelle, Lupa- ja valvontavirasto voi kieltää markkinointitoimen tilaajaa, sen toimeenpanijaa sekä näiden palveluksessa olevaa jatkamasta ja uudistamasta säännösten vastaista menettelyä.

100 §

Myyntikielto

Lupa- ja valvontavirasto voi kieltää tupakkatuotteen, sähkösavukkeen, nikotiininesteen, höyrystettäväksi tarkoitetun nikotiinittoman nesteen ja poltettavaksi tarkoitetun kasviperäisen tuotteen myymisen ja muun luovuttamisen, jos:

1) sähkösavukkeen tai täyttösäiliön valmistaja, maahantuoja tai jakelija ei ole perustanut 28 §:n 1 momentissa tarkoitettua haittavaikutusten seurantajärjestelmää tai pitänyt sitä yllä taikka kieltäytyy toimittamasta seurantajärjestelmän tietoja Lupa- ja valvontavirastolle;

2) sähkösavukkeen tai täyttösäiliön valmistaja, maahantuoja tai jakelija ei ole 28 §:n 2 momentissa tarkoitetussa tilanteessa ryhtynyt säännöksessä tarkoitettuihin korjaaviin toimenpiteisiin tai on jättänyt tekemättä säännöksessä tarkoitetun ilmoituksen;

3) valmistaja tai maahantuoja ei ole toimittanut Lupa- ja valvontavirastolle 14–16, 18, 20, 26, 27 tai 29 §:ssä tarkoitettuja tietoja säädetyllä tavalla, säädetyssä ajassa tai säädettyä mallia käyttäen taikka jos toimitetut tiedot eivät pidä paikkaansa;

4) valmistaja tai maahantuoja on jättänyt suorittamatta Lupa- ja valvontavirastolle 90 §:n 3 momentissa tarkoitetun maksun.

Lupa- ja valvontaviraston on ilmoitettava komissiolle sellaisesta markkinavalvontalain 18 §:n nojalla määrätystä kiellosta, joka perustuu siihen, että tupakkatuote on tämän lain 11 §:n 1 momentin 1 tai 9 kohdan vastainen.

Lupa- ja valvontavirasto voi kieltää tupakkatuotteen myynnin ja muun luovuttamisen kuluttajille myös harkitessaan 85 §:n mukaisesti sen varmistamisesta vastuussa olevan varmistuslaboratorion hyväksymisen tai 104 §:n mukaisesti hyväksymisen peruuttamisen edellytyksiä, jos virastolla on perusteltu syy epäillä laboratoriota koskevien tietojen oikeellisuutta tai laboratorion toiminnan asianmukaisuutta. Myyntikieltoa määrättäessä on otettava huomioon, onko valmistajalla tai maahantuojalla mahdollisuus tässä laissa tarkoitettujen veloitteiden täyttämiseksi käyttää asian käsittelyn aikana toista hyväksyttyä laboratoriota.

Lupa- ja valvontaviraston on peruutettava myyntikielto heti, kun sille ei enää ole perustetta.

100 a §

Vaatus turvaominaisuuden korvaamisesta tai muuttamisesta

Kunnan on ilmoitettava heti Lupa- ja valvontavirastolle, jos se epäilee 32 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun aitoustekijän koskemattomuuden vaarantuneen. Jos Lupa- ja valvontavirastolla on syytä uskoa aitoustekijän koskemattomuuden vaarantuneen, sen on vaadittava tuotteen valmistajalta tai maahantuojalta, että kyseinen turvaominaisuus korvataan tai sitä muutetaan.

100 b §

Aitoustekijän tarjoajan riippumattomuuden varmistaminen

Jos 87 §:n 1 momentin nojalla toimitetuista tiedoista tai muutoin ilmenee, että 32 §:n 2 momentissa tarkoitettu aitoustekijän tarjoaja tai sen mahdolliset alihankkijat eivät enää täytä riippumattomuutta koskevia vaatimuksia, Lupa- ja valvontaviraston on kohtuullisessa määräajassa ja viimeistään sitä kalenterivuotta, jona tiedot vastaanotettiin, seuraavan kalenterivuoden loppuun mennessä toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet riippumattomuutta koskevien edellytysten noudattamiseksi.

101 §

Markkinoilta poistaminen

Edellä 99 ja 100 §:ssä tarkoitetuissa asioissa Lupa- ja valvontavirasto voi asettamassaan määräajassa velvoittaa valmistajan tai maahantuojan ottamaan tuotteen pois markkinoilta tämän kustannuksella. Lupa- ja valvontaviraston on peruutettava markkinoilta poistamista koskeva velvoite heti, kun sille ei enää ole perustetta.

---

102 §

Väliaikainen kieltö

Jos 99 tai 100 §:ssä tarkoitettujen säännösten vastaisen menettelyn jatkaminen tai uudistaminen on menettelyn laadun tai merkityksen johdosta tarpeen estää kiireellisesti, Lupa- ja valvontavirasto voi väliaikaisesti ennen asian lopullista ratkaisemista antaa tätä koskevan kiellon. Väliaikainen kieltö tulee voimaan heti, ja se voidaan peruuttaa ennen asian lopullista ratkaisemista.

---

103 §

Oikaisu

Lupa- ja valvontavirasto voi 99, 100 tai 102 §:ssä säädetystä kiellosta taikka 101 §:ssä säädetystä markkinoilta poistamisesta päättäessään velvoittaa kiellon tai määräyksen saaneen suorittamaan asetetussa määräajassa ja viraston määräämällä tavalla virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja koskevan oikaisutoimen, jos sitä säännösten vastaisesta menettelystä aiheutuvien ilmeisten haittojen vuoksi on pidettävä tarpeellisena.

104 §

Varmistuslaboratorion toiminnan keskeyttäminen ja hyväksymisen peruuttaminen

Lupa- ja valvontavirasto voi keskeyttää 85 §:ssä tarkoitetun varmistuslaboratorion toiminnan määräajaksi tai peruuttaa laboratorion hyväksymisen, jos:

- 1) FINAS-akkreditointipalvelu toteaa, ettei laboratorio täytä sen pätevyydelle tai varmistusmenetelmien pätevyydelle asetettuja vaatimuksia; tai
- 2) Lupa- ja valvontavirasto on saanut toisen jäsenvaltion viranomaiselta tai muulta taholta perustellun tiedon siitä, että laboratorio tai varmistusmenetelmät eivät täytä hyväksymiselle tai pätevyydelle asetettuja vaatimuksia tai ettei laboratorion ilmoittamia mittaustuloksia voida pitää luotettavina.

Lupa- ja valvontavirasto voi keskeyttää laboratorion toiminnan määräajaksi myös, jos virastolla on toiminnan kannalta olennaisessa asiassa perusteltu syy epäillä laboratoriota koskevien tietojen oikeellisuutta tai laboratorion toiminnan asianmukaisuutta eivätkä laboratoriolle annetut varoitukset ole johtaneet puutteiden korjaamiseen.

105 §

Uhkasakko ja teettämisuhka

Lupa- ja valvontavirasto tai kunta voi asettaa tämän lain säännösten perusteella antamansa kiellon tai määräyksen tehosteeksi uhkasakon tai uhan, että asetetun määräajan jälkeen tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei kuitenkaan koske markkinavalvonnassa määrättävää uhkasakkoa tai teettämisuhkaa, joista säädetään markkinavalvontalain 28 §:ssä.

Lupa- ja valvontaviraston tai kunnan 107 §:ssä tarkoitettussa asiassa asettaman uhkasakon tuomitsee ja teettämisuhan täytäntöönpanosta päättää uhkasakon tai teettämisuhan asettajan hakemuksesta markkinaoikeus. Muutoksenhausta tällaiseen uhkasakkoon ja teettämisuhaan säädetään 107 §:ssä.

---

106 §

Muutoksenhaku Lupa- ja valvontaviraston ja kunnan päätöksiin

---

107 §

Muutoksenhaku markkinaoikeudellisiin asioihin

Valittamalla ei saa hakea muutosta:

1) Lupa- ja valvontaviraston tai kunnan antamaan kieltopäätökseen tai muuhun päätökseen, joka perustuu 68 §:n vastaiseen markkinointiin taikka siihen, että tupakkatuotteen, sähkösavukkeeseen, täyttösäiliön, nikotiininesteen, höyrystettäväksi tarkoitetun nikotiinittoman nesteeseen tai poltettavaksi tarkoitetun kasviperäisen tuotteen vähittäismyyntipakkaus tai tuote itsessään on 5 luvun säännösten vastainen;

2) 1 kohdassa tarkoitettua päätöstä koskevaan uhkasakkoon tai teettämisuhaan.

Se, jolle Lupa- ja valvontavirasto on antanut 1 momentissa tarkoitetun päätöksen tai asettanut 1 momentissa tarkoitetun uhkasakon tai teettämisuhan, voi hakemuksella saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta.

Se, jolle kunta on antanut 1 momentissa tarkoitetun päätöksen tai asettanut 1 momentissa tarkoitetun uhkasakon tai teettämisuhan, voi saattaa asian hakemuksella Lupa- ja valvontaviraston käsiteltäväksi 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Lupa- ja valvontaviraston päätöksen voi saattaa edelleen markkinaoikeuden käsiteltäväksi siten kuin 2 momentissa säädetään.

112 §

Lupa- ja valvontaviraston kuuleminen

Ennen 110 §:ssä tarkoitettua tupakan markkinointirikkomusta ja 111 §:ssä tarkoitettua tupakan markkinointirikosta koskevan syytteen nostamista syyttäjän on varattava Lupa- ja valvontavirastolle tilaisuus antaa lausuntonsa. Tuomioistuimen on tällaista asiaa käsitellessään varattava Lupa- ja valvontavirastolle tilaisuus tulla kuulluksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

työterveyshuoltolain 23 ja 24 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan työterveyshuoltolain (1383/2001) 24 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1559/2009,

muutetaan 23 §:n 4 momentti ja 24 §:n 1 ja 2 momentti, sellaisena kuin niistä ovat 24 §:n 1 momentti laissa 612/2022 sekä 24 §:n 2 momentti laissa 1559/2009, seuraavasti:

23 §

Rangaistukset

Ennen kuin virallinen syyttäjä nostaa syytteen tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten rikkomisesta, on hänen, jollei työsuojeluviranomainen ole ilmoittanut rikkomusta syytteeseen pantavaksi, hankittava asiasta lausunto sanotulta viranomaiselta. Virallisen syyttäjän tulee hyvissä ajoin, ennen kuin syyteasia otetaan tuomioistuimessa käsiteltäväksi, ilmoittaa siitä työsuojeluviranomaiselle.

24 §

Valvonta

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaan työnantajan järjestettäväksi kuuluvan työterveyshuollon toteuttamisesta huolehtivien työterveyshuoltopalveluja tuottavien yksiköiden ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden toiminnan sekä työterveyshuoltopalvelujen sisällön lääketieteellinen valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle ja Lupa- ja valvontavirastolle siten kuin siitä erikseen säädetään.

Työsuojeluviranomaisen on, sen mukaan kuin työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetussa laissa (44/2006) säädetään, valvottava, että työnantaja järjestää tässä laissa tai sen nojalla annetuissa säädöksissä tarkoitetun työterveyshuollon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

työttömyysturvalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työttömyysturvalain (1290/2002) 1 luvun 4 §:n 3 momentti, 2 a luvun 4 §:n 4 momentti, 11 luvun 2 §:n 2 momentti, 4 §:n 1 momentin 1 kohta sekä 2 ja 3 momentti, 4 a §:n otsikko, 1 momentin johdantokappale sekä 2 ja 3 momentti sekä 4 c ja 4 d §, 12 luvun 1 §:n 5 momentti ja 9 §, sekä 13 luvun 1 §:n 1 momentin johdantokappale ja 2 momentin 1 kohta sekä 3 §:n 1 momentti,

sellaisena kuin niistä ovat 1 luvun 4 §:n 3 momentti, 2 a luvun 4 §:n 4 momentti, 11 luvun 4 §:n 1 momentin 1 kohta sekä 2 ja 3 momentti, 4 a §:n otsikko sekä 2 ja 3 momentti sekä 4 c ja 4 d §, 12 luvun 1 §:n 3 momentti ja 9 §, sekä 13 luvun 1 §:n 1 momentin johdantokappale ja 2 momentin 1 kohta sekä 3 §:n 1 momentti laissa 385/2023, sekä 11 luvun 2 §:n 2 momentti ja 4 a §:n 1 momentin johdantokappale laissa xxx/2024, seuraavasti:

HUOM: TTL 11 luvun 2 §:n 2 mom ja 4 a §:n 1 mom johdantokappaleessa ei ole vielä otettu huomioon HE 37/2024 vp esitettyjä muutoksia.

1 luku

Yleiset säännökset

4 §

Lain toimeenpano

Työvoimaviranomainen tai KEHA antaa työttömyysetuuden saamisen työvoimapolliittisista edellytyksistä Kansaneläkelaitosta ja työttömyyskassaa sitovan lausunnon siten kuin 11 luvussa säädetään.

2 a luku

Työvoimapolliittisesti moitittava menettely

4 §

Työstä kieltäytyminen

Ellei muuhun arvioon ole aihetta, työnhakijan katsotaan kieltäytyneen työstä sinä päivänä, jona työvoimaviranomainen tai KEHA saa tiedon työnhakijan 1 tai 2 momentissa tarkoitetusta menettelystä taikka työnhakija menettelee 1 tai 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin ajankohdasta, jona työnhakijan katsotaan kieltäytyneen työstä.

11 luku

Toimeenpanoa koskevat säännökset

2 §

Velvollisuus tietojen antamiseen

Nykyisen pohjalta; muutos vireillä.

Työttömyysetuuden hakijan on esitettävä työvoimaviranomaisen ja KEHA:n lausunnon edellyttämät häntä henkilökohtaisesti koskevat selvitykset työvoimaviranomaiselle tai KEHA:lle sen määräämällä tavalla.

4 §

Työvoimaviranomaisen työvoimapoliittinen lausunto

Työvoimaviranomainen antaa 1 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun työvoimapoliittisen lausunnon:

1) tarvittaessa sellaisista 2 luvussa säädetyistä etuuden saamisen yleisistä työvoimapoliittisista edellytyksistä, joita ei ole 4 a §:ssä säädetty KEHA:n annettavaksi;

Työvoimapoliittinen lausunto annetaan Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan pyynnöstä. Lausuntoa on Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan pyynnöstä täydennettävä viipymättä. Jos työnhakija on ilmoittanut työvoimaviranomaiselle tai KEHA:lle hakevansa työmarkkinatukea tai työttömyyspäivärahaa, työvoimapoliittinen lausunto voidaan antaa ja sitä voidaan täydentää ilman erillistä pyyntöä.

Työvoimapoliittinen lausunto annetaan työnhakijalle tiedoksi 3 §:ssä tarkoitetun päätöksen yhteydessä. Työnhakijalla on oikeus pyynnöstä saada tieto lausunnosta työvoimaviranomaiselta ja KEHA:lta.

4 a §

KEHA:n työvoimapoliittinen lausunto

1 mom nykyisen pohjalta; muutos vireillä.

KEHA antaa 1 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun työvoimapoliittisen lausunnon niistä työttömyysetuuden saamisen edellytyksistä, joista säädetään:

Hoitaessaan tässä pykälässä säädetyjä tehtäviä KEHA voi lisäksi antaa kaikkien työvoimaviranomaisten toimialueilla työvoimapoliittisen lausunnon muistakin kuin 1 momentissa tarkoitetuista työttömyysetuuden saamisen edellytyksistä.

Mitä 4 §:n 2, 3 ja 4 momentissa säädetään työvoimapoliittisen lausunnon antamisesta, sovelletaan myös KEHA:n antamiin työvoimapoliittisiin lausuntoihin.

4 c §

Tämän luvun poikkeava soveltaminen Ahvenanmaan maakunnassa

Poiketen siitä, mitä 4 §:n 1 momentissa säädetään työvoimaviranomaisen tehtävistä, Ahvenanmaan maakunnassa työvoimapolitiittisen lausunnon henkilön oikeudesta ansiopäivärahaan 4 §:n 1 momentissa tarkoitettujen edellytysten osalta antaa KEHA.

Poiketen siitä, mitä 4 b §:ssä säädetään työvoimaviranomaisen tehtävistä, Ahvenanmaan maakunnassa 4 b §:ssä tarkoitetun ilmoituksen ansiopäivärahaa hakevasta työnhakijasta tekee KEHA.

4 d §

Valvonta

Tässä laissa työvoimaviranomaiselle ja KEHA:lle säädettyjen tehtävien valvontaan sovelletaan, mitä työvoimapolitiittisten järjestämistä annetun lain 25 ja 26 §:ssä säädetään.

12 luku

Muutoksenhaku

1 §

Muutoksenhakuoikeus

Työvoimaviranomaisen ja KEHA:n antamasta sitovasta lausunnosta ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

9 §

Oikeudenkäyntikulujen jakaminen

Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunta ja vakuutusosasto voivat velvoittaa työvoimaviranomaisen tai KEHA:n korvaamaan oikeudenkäyntikulut kokonaisuudessaan tai osaksi Kansaneläkelaitokselle tai työttömyyskassalle asiassa, jossa Kansaneläkelaitos tai työttömyyskassa veloitetaan suorittamaan asianosaisen oikeudenkäyntikuluja ja oikeudenkäyntikulujen suoritusvelvollisuus perustuu pääasiassa tai osittain 1 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitettuun työvoimapolitiittiseen lausuntoon. Työvoimaviranomaista tai KEHA:a on kuultava korvausvastuun jakamisesta.

13 luku

Tietojen saamista ja luovuttamista koskevat säännökset

1 §

Oikeus tietojen saamiseen

Kansaneläkelaitoksella, työvoimaviranomaisella, KEHA:lla, työttömyyskassalla sekä tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä maksutta käsiteltävänä olevan asian ratkaisemista tai muuten tämän lain tai Suomea sitovassa sosiaaliturvasopimuksessa tai sosiaaliturvaa koskevassa muussa kansainvälisessä säädöksessä säädettyjen tehtävien toimeenpanemista varten välttämättömät tiedot:

Kansaneläkelaitoksella ja työttömyyskassalla on oikeus saada maksutta tässä tai muissa laeissa säädettyjen tehtäviensä hoitamista varten:

1) työvoimaviranomaiselta KEHA:lta 1 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitettu työvoimapolitiittinen lausunto;

---

3 §

Tietojen luovuttaminen

Salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä Kansaneläkelaitoksella ja työttömyyskassalla on oikeus luovuttaa tehtävässään haltuunsa saamiaan tietoja työvoimaviranomaiselle ja KEHA:lle työttömyysetuuden saamisen työvoimapolitiittisiin edellytyksiin vaikuttavista seikoista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

KEHA vastaa niistä vireillä olevista ja uudelleen vireille tulevista tehtävistä, jotka tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan kuuluvat elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskukselle.

#.

Laki

työturvallisuuslain 65 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työturvallisuuslain (738/2002) 65 § seuraavasti:

65 §

Lain noudattamisen valvonta

Tämän lain noudattamista valvoo työsuojeluviranomainen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

YM:n lait alkavat

#.

Laki

eräiden uusien luonnonsuojelualueiden perustamisesta valtionmaille annetun lain 21 e §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräiden uusien luonnonsuojelualueiden perustamisesta valtionmaille annetun lain (634/1956) 21 e §, sellaisena kuin se on laissa 521/2023, seuraavasti:

21 e §

Oulangan kansallispuiston hoitoon ja käyttöön liittyvissä kysymyksissä Metsähallituksen tueksi voidaan asettaa kansallispuiston neuvottelukunta. Neuvottelukuntaan kuuluu enintään neljätoista jäsentä, jotka samoin kuin heidän henkilökohtaiset varajäsenensä Metsähallitus kutsuu neljäksi vuodeksi kerrallaan. Neuvottelukunnassa tulee olla ympäristöministeriön, elinvoima-

keskuksen, asianomaisten kuntien ja paliskuntien, Puolustusvoimien, paikallisten luonnonsuojelua, riistanhoitoa, kalatalousalueita, asukkaita sekä elinkeinoja edustavien yhteisöjen ja retkeilyjärjestöjen edustus. Metsähallitus toimii neuvottelukunnan asiantuntijajäsenenä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

eräiden ympäristölle aiheutuneiden vahinkojen korjaamisesta annetun lain 9 ja 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräiden ympäristölle aiheutuneiden vahinkojen korjaamisesta annetun lain (383/2009) 9 § ja 15 § seuraavasti:

9 §

Viranomaisen oikeus ryhtyä toimenpiteisiin

Lupa- ja valvontavirasto voi valtion kustannuksella tehdä tai teettää välttämättömät vahingon ehkäisemistä tai rajoittamista koskevat toimenpiteet taikka korjaavat toimenpiteet vahingoittuneella alueella, jos:

1) asia on kiireellinen eikä 2 §:n 1 momentissa tarkoitetussa laissa säädettyä menettelyä voida odottaa vahingon olennaisesti laajentumatta; tai

2) vahingon aiheuttanut toiminnanharjoittaja ei vaikeudetta saada selville.

Lupa- ja valvontaviraston on 1 momentissa tarkoitetun toimenpiteen jälkeen tai kun 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu toiminnanharjoittaja on saatu selville, viipymättä pantava vireille menettely korjaavista toimenpiteistä määräämiseksi siten kuin 2 §:n 1 momentissa mainitussa laissa säädetään.

15 §

Valtion osallistuminen korjaaviin toimenpiteisiin

Jos toiminnanharjoittaja ei 11 §:stä johtuvasta syystä vastaa kustannuksista tai vahingon aiheuttaneen toiminnanharjoittajan kustannusvastuuta on 12 §:n nojalla kohtuullistettu, Lupa- ja valvontavirasto voi ympäristötyönä tehdä tai teettää korjaavat toimet.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

#.

Laki

Etelämantereen ympäristönsuojelusta annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Etelämantereen ympäristönsuojelusta annetun lain (28/1996) 7 §:n 1 momentti seuraavasti:

7 §

Lupaviranomainen

Tämän lain mukainen lupaviranomainen on Lupa- ja valvontavirasto.

—

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

hiilidioksidin talteenottamisesta ja varastoinnista annetun lain 12 ja 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hiilidioksidin talteenottamisesta ja varastoinnista annetun lain (416/2012) 12 §:n 2 momentti ja 16 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1426/2019, seuraavasti:

12 §

Viranomaisten tehtävät

Lupa- ja valvontavirasto valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen määräysten noudattamista Suomessa ja Suomen talousvyöhykkeellä.

---

16 §

Muutoksenhaku

Lupa- ja valvontaviraston ja Energiaviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettussa laissa (808/2019) säädetään, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

jätelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan jätelain (646/2011) 22 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laissa 494/2022,

muutetaan 7 § 1 ja 2 momentti, 22 §:n 2, 4 ja 6 momentti, 24 §:n 1 momentti, 25 §:n 2 ja 3 momentti, 48 e §, 49 d §:n 1 momentti, 51 §:n 2 ja 3 momentti, 53 a §:n 3 momentti, 54 §:n 2 momentti, 61 §:n 1-3 momentti, 62 §:n 2 momentti, 64 §, 66 c §, 70 §, 75 §:n 2 momentti, 88 §:n otsikko ja 1 momentti, 92 §, 93 §:n 2 momentti, 94 §:n 2 momentti, 95 a §:n 1 momentti, 96 §:n 1 ja 3 momentti, 97 §, 98 §:n 2 momentti, 99 §, 101 §:n 1-3 momentti, 104 ja 105 §, 106 §:n 1 ja 2 momentti, 107 §, 108 a §:n 1 ja 2 momentti, 122 §:n 2 ja 3 momentti, 124 §:n 2 momentti, 128 §, 132 §:n 3 momentti, 134 §, 136 §:n 2 momentti, 137 §:n 2 momentti, 138 §, 142 §:n 1-3 momentti

sellaisena kuin niistä ovat 94 §:n 2 momentti, 95 a §:n 1 momentti, 96 §:n 1 ja 3 momentti, 97 §, 98 §:n 2 momentti, 99 ja 105 §, 122 §:n 2 momentti, 137 §:n 2 momentti ja 142 §:n 1-3 momentti laissa 494/2022, 24 §:n 1 momentti laissa 757/2018, 25 §:n 3 momentti, 48 e §, 53 a §:n 3 momentti ja 128 § laissa 1096/2022, 49 d §:n 1 momentti, 51 §:n 2 ja 3 momentti, 54 §:n 2 momentti, 62 §:n 2 momentti, 64 §, 66 c §, 88 §:n otsikko ja 1 momentti, 93 §:n 2 momentti ja 136 §:n 2 momentti laissa 714/2021, 61 §:n 1 momentti laissa 410/2014, 108 a §:n 1 ja 2 momentti laissa 967/2018 sekä 124 §:n 2 momentti laissa 834/2017, seuraavasti:

7 §

Vaarallisen jätteen luokittelusta poikkeaminen

Lupa- ja valvontavirasto voi jätteen haltijan hakemuksesta tai omasta aloitteestaan yksittäistapauksessa päättää, että:

1) 6 §:n 3 momentin nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa vaaralliseksi jätteeksi luokiteltu jäte ei ole vaarallista jätettä, jos jätteen haltija osoittaa luotettavasti, ettei kyseisellä jätteellä ole yhtään vaaraominaisuutta ja ettei tämä ole seurausta jätteen laimentamisesta;

2) myös muu kuin 1 kohdassa tarkoitettussa asetuksessa vaaralliseksi jätteeksi luokiteltu jäte on vaarallista jätettä, jos jätteellä on jokin vaaraominaisuus.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu asia voidaan käsitellä osana vireillä olevaa ympäristölupa-asiaa.

---

22 §

722

Valtion viranomaiset

Lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja edistää tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettujen tehtävien hoitamista toimialueellaan.

Lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja edistää valtakunnallisena viranomaisena tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettujen tuottajavastuuta koskevien tehtävien hoitamista.

Lupa- ja valvontavirasto ohjaa toimialallaan jätteestä aiheutuvien terveyshaittojen ehkäisyä.

24 §

Yleiset valvontaviranomaiset

Tämän lain mukaisia yleisiä valvontaviranomaisia ovat Lupa- ja valvontavirasto sekä kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa (64/1986) tarkoitettu kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Ne valvovat tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista. Lisäksi ne valvovat elohopea-asetuksen 10 artiklan 4 ja 6 kohdan, 11 ja 12 artiklan, 13 artiklan 1 ja 3 kohdan sekä 14 artiklan säännösten noudattamista.

---

25 §

Muut valvontaviranomaiset

Lupa- ja valvontavirasto valvoo tuottajavastuun valtakunnallisena viranomaisena tuottajavastuuta ja juomapakkausten palautusjärjestelmiä koskevien säännösten noudattamista.

Verohallinto valvoo toimialallaan 68 §:ssä tarkoitettuja juomapakkauksia koskevien tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista. Tulli valvoo yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen kanssa jätteiden kansainvälisiä siirtoja ja yhteistyössä Lupa- ja valvontaviraston kanssa tuottajavastuun piiriin kuuluvien tuotteiden etäkauppaa. Tulli valvoo lisäksi elohopea-asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tuontia jätteenä koskevan rajoituksen noudattamista.

48 e §

Kunnan jätehuolto- ja siivouskustannusten ilmoittaminen ja korvaaminen

Ollakseen oikeutettu tuottajan maksamiin korvauksiin kunnan on vuosittain toukokuun loppuun mennessä ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle 48 d §:ssä tarkoitetut jätehuolto- ja siivouskustannuksensa edelliseltä vuodelta. Ilmoituksessa on eriteltävä kustannukset, jotka ovat aiheutuneet:

- 1) roskaantumisen ehkäisemiseksi järjestetystä jätteen keräyksestä, kuljetuksesta ja käsittelystä;
- 2) roskaantumisen siivoamisesta, roskien kuljetuksesta ja käsittelystä;
- 3) erillisistä tupakkajätteelle tarkoitetuista jäteastioista sekä 48 b §:n 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettuun tiedotuksesta ja neuvonnasta.

Lupa- ja valvontavirasto tekee päätöksen kunnalle maksettavista korvauksista 48 d §:ssä säädetyn perusteella. Päätöksessä on eriteltävä jokaisen 62 §:ssä tarkoitetun tuottajayhteisön ja

tuottajan korvaukset tuoteryhmittäin ja päätöksestä on käytävä ilmi kullekin kunnalle maksettavan korvauksen kokonaismäärä. Tuottajayhteisön ja tuottajan on maksettava korvaukset Lupa- ja valvontavirastolle, joka tilittää ne edelleen kunnille. Tuottajan on maksettava korvausten perimisestä ja niiden tilittämisestä aiheutuvat kustannukset viranomaisille.

49 d §

Sopimusta koskevien tietojen antaminen valvontaviranomaiselle

Pakkausten tuottajayhteisön on vuosittain toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle yhteenveto kuntien kanssa edellisenä kalenterivuonna tehdystä 49 a §:ssä tarkoitetusta sopimuksesta ja sen toimeenpanosta. Yhteenvetoon on sisällytettävä ainakin tiedot sopimuksen osapuolista ja voimassaoloajasta sekä kiinteistöiltä ja alueellisista vastaanottopaikoista kerätyn pakkausjätteen määristä. Yhteenvetoon on myös liitettävä ammattitaitoisen ja riippumattoman tarkastajan arvio tuottajan kustannusvastuun toteutumisesta, mukaan lukien tiedot kiinteistöittäisen erilliskeräyksen kustannusten korvaamisesta kunnille ja jätteen haltijoille.

51 §

Tuottajan tiedotus- ja neuvontavelvollisuus

Tuottajan on vuosittain toimitettava selvitys järjestämästään tiedotuksesta Lupa- ja valvontavirastolle.

Lupa- ja valvontavirasto voi määrätä 1 ja 2 momentissa säädettyä suppeamman tiedotusvelvollisuuden tuottajalle, joka saattaa markkinoille ainoastaan yritysten käyttöön tarkoitettuja tuotteita silloin, kun se on toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen tarkoituksenmukaista.

53 a §

Tuottajan omavalvonta

Lupa- ja valvontavirasto voi hyväksyä poikkeuksen 2 momentissa tarkoitetusta vaatimuksesta, jos se on perusteltua tuottajan toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen. Lupa- ja valvontavirasto voi tarvittaessa määrätä tarkastuksen teettämisestä 1 momentissa tarkoitetun omavalvonnan tueksi.

54 §

Tuottajan kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus

Tuottajan on toimitettava tiivistelmä 1 momentissa tarkoitetuista tiedoista sekä tiedot 53 a §:n 1 momentissa tarkoitetun suunnitelman mukaisista toimista ja tarkastuksista Lupa- ja valvontavirastolle kalenterivuosittain taikka tämän määräyksestä useammin, jos se on tarpeen tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi. Tuottajan on myös 1 momentissa tarkoitettujen tietojen perusteella julkaistava vuosittain yleisessä tietoverkossa tiedot jätteen erilliskeräystä ja hyödyntämistä koskevien velvolluuksiensa täyttymisestä.

---

61 §

Sähkö- ja elektroniikkalaitteen tuottajalta vaadittava vakuus

Sähkö- ja elektroniikkalaitteen tuottajan on asetettava Lupa- ja valvontaviraston eduksi vakuus, jolla katetaan tuottajan markkinoille saattamien kotitalouden sähkö- ja elektroniikkalaitteiden vastaanotosta, kuljetuksesta, muusta jätehuollosta ja näihin liittyvästä tiedotuksesta sekä uudelleenkäytön edistämisestä aiheutuvat kustannukset. Jäljempänä 62 §:ssä tarkoitettuun tuottajayhteisöön kuuluvan tuottajan ei tarvitse asettaa erillistä vakuutta.

Hyväksyttäviä vakuuksia ovat takaus, vakuutus ja pantattu talletus. Vakuuden antajan on oltava Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kotipaikan omaava luotto-, vakuutus- tai muu ammattimainen rahoituslaitos. Edellytyksenä on lisäksi, että Lupa- ja valvontavirasto saa vakuuden käyttöönsä vaatimuksen nojalla.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada vakuus käyttöönsä, kun tuottaja on todettu maksukyvyttömäksi tai kun tämä on kehotuksesta huolimatta laiminlyönyt jätehuollon järjestämisen. Lupa- ja valvontavirasto jakaa vakuuden markkinaosuuden mukaisessa suhteessa niille 142 §:ssä tarkoitettuun tuottajarekisteriin hyväksytyille tuottajille ja tuottajayhteisöille, jotka järjestävät vakuudenantajan markkinoille saattamien laitteiden jätehuollon.

---

62 §

Tuottajayhteisöön liittyminen

Lupa- ja valvontavirasto voi hyväksyä tuottajarekisteriin yksittäisen tuottajan, jos tuottajayhteisöön liittyminen on toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen ilmeisen tarpeetonta.

---

64 §

Tuottajarekisteriin hyväksytyn tuottajan ja tuottajayhteisön toiminnan turvaaminen

Tuottajayhteisöllä on oltava riittävät taloudelliset voimavarat toimintansa asianmukaiseksi järjestämiseksi ja niin, että se voi vastata sille siirretyistä tuottajavastuuvetoista jatkuvasti vähintään kuuden kuukauden ajan. Tämän osoittamiseksi tuottajayhteisön on esitettävä Lupa- ja valvontavirastolle selvitys riittävistä taloudellisista järjestelyistä ja toimintasuunnitelma uudelleenkäytön ja jätehuollon järjestämisestä. Selvitys ja suunnitelma on annettava vuosittain tai jos toiminta muuttuu olennaisesti, kolmen kuukauden kuluessa muutoksesta.

Lupa- ja valvontavirasto voi edellyttää 1 momentissa tarkoitettua selvitystä taloudellisista järjestelyistä ja toimintasuunnitelmaa muulta kuin tuottajayhteisöön kuuluvalta tuottajalta silloin, kun se on tarkoituksenmukaista tuottajan toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettujen riittävien taloudellisten järjestelyjen osoittamisesta ja toiminnan turvaamiseksi laadittavista selvityksistä ja suunnitelmista sekä niiden toimittamisesta Lupa- ja valvontavirastolle.

66 c §

Tuottajavastuujärjestelmien yhteistyöryhmä

Lupa- ja valvontaviraston on yhteistyössä tuottajien kanssa asetettava yksi tai useampi yhteistyöryhmä tuottajavastuujärjestelmien ja 68 §:ssä tarkoitettujen palautusjärjestelmien toimintaa koskevaa säännöllistä tiedonvaihtoa varten. Yhteistyöryhmässä on oltava tuottajien, jakelijoiden ja viranomaisten edustajat sekä edustajat sellaisista julkisista ja yksityisistä jätealan toiminnanharjoittajista ja 134 §:n 2 kohdassa tarkoitetuista yhdistyksistä ja säätiöistä, joiden toimialaan yhteistyöryhmän tehtävät voivat olennaisesti liittyä. Lisäksi yhteistyöryhmässä on oltava edustajat uudelleenkäyttöä ja uudelleenkäytön valmistelua harjoittavista yrityksistä ja yhteisöistä.

70 §

Juomapakkausten palautusjärjestelmään kuuluvien pakkausten merkinnät

Juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän on huolehdittava siitä, että palautusjärjestelmään kuuluviin juomapakkauksiin merkitään pantin määrä ja se, että ne kuuluvat juomapakkausten palautusjärjestelmään, jonka ylläpitäjä on hyväksytty 103 §:n mukaisesti. Lupa- ja valvontavirasto voi hakemuksesta myöntää poikkeuksen merkintävelvollisuudesta, jos pakattuja juomia ei luovuteta kuluttajille tai merkintöjen puuttuminen ei olennaisesti vaikeuta juomapakkausten palauttamista.

75 §

Siivoamisesta määrääminen

Jos kunta laiminlyö 74 §:n 2 momentissa tarkoitetun siivoamisvelvollisuutensa, Lupa- ja valvontavirasto voi antaa kunnalle siivoamisesta määräyksen.

---

88 §

Alueelliset yhteistyöryhmät

Lupa- ja valvontaviraston on asetettava vähintään kuusi alueellista yhteistyöryhmää tukemaan valtakunnallisen jätesuunnitelman valmistelua, toimeenpanoa ja toimeenpanon seurantaa. Alueellisessa yhteistyöryhmässä on oltava edustettuina toimialueen kunnat sekä sellaiset toiminnanharjoittajat ja 134 §:n 2 kohdassa tarkoitetut yhdistykset ja säätiöt, joiden tehtäviin tai taroitukseen asia voi liittyä.

---

92 §

Menettely kunnan jätehuoltomääräyksiä annettaessa

Ennen kunnan jätehuoltomääräysten antamista kunnan on varattava Lupa- ja valvontavirasto sekä tarvittaessa muille viranomaisille tilaisuus lausunnon antamiseen. Vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta asian käsittelyssä säädetään hallintolain 41 §:ssä.

Kunnan on tiedotettava jätehuoltomääräyksistä yleisesti siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Määräykset on oltava saatavilla tietoverkossa. Ne on lisäksi toimitettava tiedoksi Lupa- ja valvontavirastolle.

93 §

Jäteneuvonta

Lupa- ja valvontaviraston on edistettävä 12 §:n 1 momentissa tuotannon harjoittajalle sekä tuotteen valmistajalle ja maahantuojalle säädetyin selvilläolovelvollisuuden toteutumista.

94 §

Hakemus toiminnan hyväksymiseksi jätehuoltorekisteriin

Hakemus tehdään Lupa- ja valvontavirastolle. Hakemus on tehtävä viranomaisen sähköisessä asiointipalvelussa. Hakemuksen voi toimittaa myös sähköpostitse tai paperisena, jos hakemuksen laatiminen sähköisessä asiointipalvelussa ei ole mahdollista. Suomen ulkopuolelle sijoittautuneen toiminnanharjoittajan on toimitettava hakemus suomen, ruotsin tai englannin kielellä. Vieraskielisistä todistuksista on annettava auktorisoidun kääntäjän tekemä tai muu luotettava käännös suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi.

---

95 a §

Vastavuoroinen tunnustaminen

Toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa rekisteröity jätteen kuljettaja voi toimittaa 94 §:ssä tarkoitetun hakemuksen sijaan todistuksen rekisteröinnistä Lupa- ja valvontavirastolle jätehuoltorekisteriin merkitsemiseksi (vastavuoroinen tunnustaminen). Todistuksessa on oltava tiedot kuljettajasta, rekisteröintiviranomaisesta ja rekisteröinnin voimassaolosta sekä muut olennaiset tiedot rekisteröinnin sisällöstä. Todistuksen lisäksi on toimitettava muut jätehuoltorekisteriin merkitsemiseen tarvittavat tiedot toiminnanharjoittajasta, Suomessa harjoitettavasta toiminnasta sekä toiminta-alueesta Suomessa. Tiedot on toimitettava suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi. Todistuksesta on annettava auktorisoidun kääntäjän tekemä tai muu luotettava käännös suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi.

---

96 §

Päätös jätehuoltorekisteriin hyväksymisestä

Lupa- ja valvontaviraston on ilman aiheutonta viivytystä tehtävä päätös jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevasta hakemuksesta tai tehtävä vastavuoroista tunnustamista koskeva merkintä jätehuoltorekisteriin. Päätös tai tieto merkinnästä on toimitettava hakijalle. Suomen ulkopuolelle sijoittautuneelle toiminnanharjoittajalle päätös tai tieto merkinnästä tehdään suomeksi tai ruotsiksi. Päätöksestä tai merkinnästä on toimitettava tarvittaessa englanninkielinen käännös toiminnanharjoittajalle. Toimintaa ei saa aloittaa ennen kuin Lupa- ja valvontavirasto on hyväksynyt tai merkinnyt toiminnan jätehuoltorekisteriin. Hyväksymistä koskeva päätös ja vastavuoroista tunnustamista koskeva merkintä ovat voimassa toistaiseksi tai määräajan. Vastavuoroista tunnustamista koskeva merkintä tehdään määräajaksi, jos rekisteröinti toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa on tehty määräajaksi.

Lupa- ja valvontaviraston on merkittävä hakemuksen, päätöksen ja vastavuoroista tunnustamista koskevan merkinnän olennaiset tiedot jätehuoltorekisteriin.

97 §

Jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevan päätöksen muuttaminen

Jos jätehuoltorekisteriin hyväksytty tai vastavuoroisen tunnustamisen perusteella rekisteriin merkitty toiminta muuttuu olennaisesti tai lopetetaan, siitä on viivytyksettä ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle ja tarvittaessa tehtävä uusi hakemus tai toimitettava 95 a §:ssä tarkoitettu todistus ja muut mainitussa pykälässä tarkoitettut tiedot. Lupa- ja valvontaviraston on merkittävä muuttuneet tiedot jätehuoltorekisteriin ja tarvittaessa muutettava hyväksymispäätöstä vastaavasti. Jos toiminta lopetetaan, toiminnanharjoittajan tiedot on poistettava jätehuoltorekisteristä.

Jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevaa päätöstä tai vastavuoroisen tunnustamisen perusteella tehtyä merkintää voidaan Lupa- ja valvontaviraston aloitteesta muuttaa, jos olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet tai hyväksymisen perusteiden myöhemmin todetaan olleen olennaisesti erilaiset kuin päätöstä annettaessa on edellytetty.

98 §

Ote jätehuoltorekisteristä

Lupa- ja valvontaviraston on toimitettava ote tarkistamista varten jätehuoltorekisteriin hyväksytyn tai merkityn toiminnan harjoittajalle sen kalenterivuoden aikana, jolloin on kulunut kolme vuotta toiminnan hyväksymisestä tai merkitsemisestä jätehuoltorekisteriin tai, jos toimintaa on muutettu, viimeisen muutoksen hyväksymisestä rekisteriin. Toiminnanharjoittajan on tarkistamispyynnössä asetetussa kohtuullisessa määräajassa vastattava pyyntöön ja ilmoitettava muuttuneet tiedot.

99 §

Jätehuoltorekisteriin hyväksymisen tai merkitsemisen peruuttaminen ja raukeaminen

Lupa- ja valvontavirasto voi peruuttaa jätehuoltorekisteriin hyväksymisen tai merkitsemisen, jos:

1) 95 §:n mukaisia hyväksymisen edellytyksiä ei enää saada täytetyiksi muuttamalla päätöstä 97 §:n mukaisesti;

2) toiminnanharjoittaja ei enää ole 95 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla luotettava ja peruste, jonka takia toimijaa ei pidetä luotettavana, on luonteeltaan olennainen ja vakava eikä toiminnanharjoittaja ole viranomaisen määräyksestä huolimatta korjannut epäkohtaa;

3) toiminnanharjoittaja on antanut virheellisiä tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet hyväksymisen tai merkitsemisen edellytyksiin; tai

4) toiminnanharjoittaja on elinkeinotoiminnassaan toistuvasti osoittanut ilmeistä piittaamattomuutta tämän lain säännöksistä tai on toistuvasti rikkonut päätöksen määräyksiä viranomaisen kirjallisesta huomautuksesta huolimatta ja toiminnasta aiheutuu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Lupa- ja valvontaviraston on päätettävä, että jätehuoltorekisteriin hyväksyminen tai merkitseminen raukeaa, jos toiminnanharjoittaja ei vastaa 98 §:n 2 momentissa tarkoitettuun otteen tarkistamispyyntöön. Toiminnanharjoittajalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi ennen hyväksymisen tai merkitsemisen peruuttamista tai raukeamista. Lupa- ja valvontaviraston on poistettava jätehuoltorekisteristä tiedot toiminnanharjoittajasta, jonka hyväksyminen tai merkitseminen peruutetaan tai raukeaa.

101 §

Hakemus tuottajarekisteriin hyväksymiseksi

Edellä 48 §:ssä säädetyn tuottajan, 62 §:ssä säädetyn tuottajayhteisön ja 68 §:ssä säädetyn juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän on tehtävä Lupa- ja valvontavirastolle hakemus 142 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuun tuottajarekisteriin hyväksymiseksi. Hakemus on tehtävä hyvissä ajoin siten, että käytöstä poistettujen tuotteiden jätehuolto voidaan turvata.

---

103 §

Päätös tuottajarekisteriin hyväksymisestä

Lupa- ja valvontaviraston on ilman aiheetonta viivytystä tehtävä päätös tuottajarekisteriin hyväksymistä koskevasta hakemuksesta. Päätös tuottajayhteisön ja juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän hyväksymisestä tuottajarekisteriin määrätään asian laadun mukaan olemaan voimassa toistaiseksi tai määräajan. Tuottajan hyväksymistä koskeva päätös on voimassa toistaiseksi.

Lupa- ja valvontaviraston on merkittävä hakemuksen ja päätöksen olennaiset tiedot tuottajarekisteriin.

---

104 §

Ote tuottajarekisteristä

Lupa- ja valvontaviraston on annettava tuottajarekisteriin hyväksytyille juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjälle ote tuottajarekisteristä. Palautusjärjestelmän ylläpitäjän on toimitettava ote järjestelmään liittyneille jäsenille.

105 §

Tuottajan tai jäsenen ilmoittaminen tuottajarekisteriin

Tuottajarekisteriin hyväksytyn tuottajayhteisön tai juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän on ilmoitettava tuottajarekisteriin tuottajat tai jäsenet, joiden tämän lain mukaisista velvollisuuksista tuottajayhteisö tai palautusjärjestelmän ylläpitäjä huolehtii. Valtuutetun edustajan osalta on lisäksi ilmoitettava valtuutuksen antaja ja tuottaja, joka muutoin vastaisi valtuutusta koskevien tuotteiden tuottajavastuuelvoitteista. Jos tiedot muuttuvat, myös tästä on tehtävä ilmoitus rekisteriin. Lupa- ja valvontaviraston on merkittävä tiedot tuottajarekisteriin ja ilmoitettava merkinnästä ilmoituksen tekijälle. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoituksen sisällöstä.

106 §

Tuottajarekisteriin hyväksymistä koskevan päätöksen muuttaminen

Jos tuottajarekisteriin hyväksytyn tuottajan, tuottajayhteisön tai juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän toiminta muuttuu olennaisesti taikka jos tuottajayhteisön tai juomapakkausten palautusjärjestelmän jäsenet muuttuvat, on tästä ilmoitettava viivytyksettä Lupa- ja valvontavirastolle ja tarvittaessa tehtävä uusi hakemus. Lupa- ja valvontaviraston on merkittävä

muuttuneet tiedot tuottajarekisteriin ja tarvittaessa muutettava tuottajarekisteriin hyväksymistä koskevaa päätöstä.

Päätöstä voidaan muuttaa myös Lupa- ja valvontaviraston aloitteesta, jos olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet tai päätöksen perusteiden myöhemmin todetaan olleen olennaisesti erilaiset kuin päätöstä annettaessa on edellytetty.

---

107 §

Tuottajarekisteriin hyväksymisen peruuttaminen ja raukeaminen

Lupa- ja valvontavirasto voi peruuttaa tuottajarekisteriin hyväksymisen, jos tuottaja, tuottajayhteisö tai juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjä Lupa- ja valvontaviraston kirjallisesta huomautuksesta huolimatta toistuvasti laiminlyö tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisen tuottajavastuuseen perustuvan velvollisuuden järjestää käytöstä poistetun tuotteen vastaanotto, uudelleenkäyttö, hyödyntäminen ja muu jätehuolto tai jos jotakin muuta 102 §:ssä säädettyä hyväksymisen edellytystä ei viranomaisen kirjallisesta huomautuksesta huolimatta saada täytettyä.

---

108 a §

Viranomaisten tehtävät aluskierrätysasetuksen toimeenpanossa

Aluskierrätysasetuksen 3 artiklan 1 kohdan 11 alakohdassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on Lupa- ja valvontavirasto.

Lupa- ja valvontavirasto tekee aluskierrätysasetuksen 7 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettussa aluskierrätysuunnitelmaa koskevassa asiassa kirjallisen päätöksen.

---

122 §

Tiedonsaantioikeus

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada maksutta muulta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta tietoja toiminnanharjoittajan veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksuihin tai Tullin perimiin maksuihin liittyvien rekisteröitymis-, ilmoitus- ja maksuvelvollisuuksien hoitamisesta, toiminnasta ja taloudesta, jotka ovat välttämättömiä 95 §:n 2 momentissa tarkoitettun luotettavuuden selvittämiseksi sekä Liikenne- ja viestintävirastolta tiedot 95 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettusta liikenneluvasta.

Lupa- ja valvontavirastolla tai sen määräämällä virkamiehellä on lisäksi oikeus pyynnöstä saada tuottajayhteisöltä, tuottajalta, jakelijalta ja muulta 48 §:ssä tarkoitettun käytöstä poistetun tuotteen jätehuoltoa harjoittavalta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvontaa sekä tämän lain täytäntöönpanoa varten tarpeelliset tiedot markkinoille saatettujen ja käytöstä poistettujen tuotteiden määrästä, keräyksestä tai viennistä taikka uudelleenkäytöstä, valmistelusta uudelleenkäyttöön, kierrätyksestä, hyödyntämisestä tai muusta jätehuollosta sekä muista näihin rinnastettavista seikoista.

Tarkastukset ja valvontasuunnitelmat

Valvontaviranomaisen on laadittava sellaisten 1 momentissa tarkoitettujen toimintojen, joihin liittyy tai voidaan perustellusti olettaa liittyvän jätteen kansainvälisiä siirtoja, tarkastuksia ja muuta valvontaa varten suunnitelma. Lupa- ja valvontaviraston on laadittava jätteen ammattimaisen kuljettamisen ja jätteen välittämisen valvontaa varten suunnitelma. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava 100 §:ssä tarkoitettujen jätteen ammattimaisen keräyksen valvontaa varten suunnitelma. Edellä tarkoitettujen suunnitelmien, jotka viranomainen voi yhdistää ympäristönsuojelulain 168 §:n 4 momentissa tarkoitettuun valvontaohjelmaan, tulee perustua arviointiin jätteistä ja niiden jätehuollosta aiheutuvista riskeistä ja ympäristövaikutuksista.

Tuottajavastuuta koskevan rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Jos 6 luvussa tarkoitettu tuottaja tai tuottajayhteisö taikka 68 §:ssä tarkoitettu juomapakkaus-ten palautusjärjestelmän ylläpitäjä ei ole järjestänyt 46 §:n 1 momentissa säädettyyn tuottajavastuuseen perustuvaa uudelleenkäyttöä, kierrätystä, muuta hyödyntämistä tai muuta jätehuoltoa tai jos se ei ole noudattanut 48 e §:ssä tarkoitettua päätöksen mukaista korvausten maksuvelvollisuutta tai 48 f §:ssä säädettyä velvollisuutta tehdä koostumus selvitys tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten mukaisesti, Lupa- ja valvontavirasto voi sen lisäksi, mitä 126 §:ssä säädetään:

1) velvoittaa tuottajan, tuottajayhteisön tai juomapakkaus-ten palautusjärjestelmän ylläpitäjän saattamaan toimintansa tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten mukaiseksi sekä osoittamaan muutokset tehdyiksi;

2) kieltää tuottajaa saattamasta 48 §:ssä tarkoitettua tuotetta markkinoille, kunnes tuottaja on hyväksytty tai merkitty 142 §:n mukaiseen tuottajarekisteriin tai kunnes tuottaja on suorittanut 48 e §:ssä tarkoitettua päätöksen mukaisen maksuvelvollisuutensa tai 48 f §:n mukaisen velvollisuuden tehdä koostumus selvitys.

Laiminlyöntimaksun suuruus

Lupa- ja valvontavirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus pyynnöstä saada laiminlyöntimaksun suuruuden määrittämistä varten Verohallinnolta yksilöimiensä yhteisöjen, yhtymien sekä liikkeen- ja ammatinharjoittajien verotusta varten antamat tiedot liikevaihdosta tai sitä vastaavasta tuotosta.

Vireillepano-oikeus

Jollei 75, 125 tai 126 §:ssä tarkoitettu asia ole tullut vireille valvontaviranomaisen omasta aloitteesta, asian voi panna kirjallisesti vireille:

1) se, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea;

2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnon-suojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristö- tai terveysvaikutukset ilmenevät;

3) toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristö- tai terveysvaikutukset ilmenevät;

4) Lupa- ja valvontavirasto sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

136 §

Toiminta rikosasiassa

Lupa- ja valvontavirasto on rikosasiassa asianomistaja, jos yleistä etua on loukattu. Suomen ympäristökeskus on jätteen kansainvälisiä siirtoja koskevassa rikosasiassa asianomistaja, jos yleistä etua on loukattu.

137 §

Muutoksenhaku

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, Lupa- ja valvontaviraston päätökseen haetaan muutosta

1) siltä hallinto-oikeudelta, jonka tuomiopiirissä sijaitsee sen henkilön kotikunta tai sen yhteisön kotipaikka, jota päätös pääosin koskee, kun kyse on 103, 106 tai 107 §:ssä tarkoitetusta päätöksestä tai mainituissa pykälissä säädettyjen velvoitteiden rikkomista tai laiminlyöntiä koskevasta 126, 128 tai 133 §:ssä tarkoitetusta päätöksestä; tai

2) Vaasan hallinto-oikeudelta, kun kyse on 7 §:n 2 momentin nojalla tehdystä päätöksestä.

138 §

Valitusoikeus

Valitusoikeus on:

1) sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea;

2) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnon suojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristö- tai terveysvaikutukset ilmenevät;

3) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristö- tai terveysvaikutukset ilmenevät;

4) toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella sekä Lupa- ja valvontavirastolla kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen päätöksestä.

Lupa- ja valvontavirastossa yleistä etua valvovalla yksiköllä on oikeus valittaa Lupa- ja valvontaviraston tekemästä päätöksestä, jos se on tarpeen ympäristönsuojelun, luonnon suojelun tai muun näihin rinnastettavan yleisen edun turvaamiseksi tai lain soveltamiskäytännön yhtenäisyyden varmistamiseksi.

Lupa- ja valvontavirastolla ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa yleisen edun valvomiseksi sellaisesta päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

Jätehuollon rekisterit ja tuottajarekisteri

Jätehuollon rekisterien ja tuottajarekisterin rekisterinpitäjinä toimivat Suomen ympäristökeskus ja Lupa- ja valvontavirasto seuraavasti:

1) Suomen ympäristökeskus pitää rekisteriä, jossa on tiedot jätteen kansainvälisiä siirtoja koskevista ilmoituksista ja ennakkohyväksyntää koskevista hakemuksista sekä niistä tehdyistä päätöksistä ja 117 c §:ssä tarkoitetuista kirjanpitolietoista;

2) Lupa- ja valvontavirasto pitää jätehuoltorekisteriä, jossa on tiedot 94 §:ssä säädettyistä hakemuksista ja niistä tehdyistä päätöksistä, sekä 100 §:ssä tarkoitetuista ilmoituksista;

3) Lupa- ja valvontavirasto pitää tuottajarekisteriä, jossa on tiedot 101 §:ssä tarkoitetuista hakemuksista ja niistä tehdyistä päätöksistä sekä 105 §:ssä tarkoitetuista ilmoituksista;

4) Suomen ympäristökeskus pitää rekisteriä, jossa on tiedot 121 §:ssä tarkoitetuista siirtoasiakirjoista.

Sen lisäksi mitä luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 säädetään, rekisterinpitäjä vastaa rekisterinsä ylläpidosta ja kehittämisestä. Edellä 1 momentin 2—4 kohdassa tarkoitettuja rekistereitä kehitetään yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa.

Suomen ympäristökeskus, Lupa- ja valvontavirasto sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen huolehtivat osaltaan siitä, että 1 momentissa tarkoitettuihin rekistereihin merkitään toiminnanharjoittajan nimi ja yhteystiedot, yritys- ja yhteisötunnus sekä muut niille rekisteriin hyväksymistä tai merkitsemistä varten ilmoitetut olennaiset tiedot. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen vastaa jätehuoltorekisteriin tallentamiensa tietojen oikeellisuudesta ja ajantasaisuudesta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä rekistereihin merkittävistä olennaisista tiedoista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lupa- ja valvontaviraston on laadittava 124 §:n 2 momentissa tarkoitettu suunnitelma kahden vuoden kuluessa lain voimaan tulosta. Lain voimaan tullessa voimassa olleet elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten laatimat suunnitelmat ovat voimassa, kunnes Lupa- ja valvontavirasto on laatinut suunnitelman.

#.

Laki

kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 14 ja 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain (669/1978) 14 § 2 momentti ja 16 § 2 momentti sellaisina kuin ne ovat, 14 §:n 2 momentti laissa 803/2023 ja 16 §:n 2 momentti laissa 1575/2009 seuraavasti:

14 §

Kunnossa- ja puhtaanapitoa koskevien kunnallisten määräysten laatimista koskevaan menettelyyn sovelletaan, mitä rakentamislaisissa (751/2023) säädetään rakennusjärjestyksen laatimisesta. Määräykset annetaan kunnan päätöksellä. Ne on annettava Lupa- ja valvontavirastolle sekä poliisille tiedoksi.

16 §

Jollei kunta täytä sille kuuluvaa kadun ja yleisten alueiden kunnossapito- ja puhtaanapitovelvollisuutta, Lupa- ja valvontavirasto voi velvoittaa kunnan siihen sakon uhalla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) 2 §, sellaisena kuin se on laissa 1580/2009, seuraavasti:

2 §

Lupa- ja valvontaviraston tehtävät

Lupa- ja valvontaviraston edistää ja tukee kuntien ympäristönsuojelua siten kuin ympäristönsuojelun erityislainsäädännössä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

luonnonsuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan luonnonsuojelulain (9/2023) 9 §, 13 §:n 5 momentti, 16 §:n 2 momentti, 18 §:n 3 momentti, 20 §:n 1 ja 2 momentti, 21 §:n 2 momentti, 23 §:n 1 momentti, 25 §:n 1 ja 3 momentti, 26 §:n 2 momentti, 27 §:n 1 momentti, 28 §:n 2–4 momentti, 29 §:n 1 ja 3 momentti, 30–32 §, 35 §:n 2–4 momentti, 36–38 §, 41 §:n 2 momentti, 47 §, 48 §, 53 §:n 2 ja 4 momentti, 54 §, 57 §:n 3 momentti, 61 §:n 1 ja 2 momentti, 64 §:n 1 ja 4 momentti, 66 §:n 1 ja 4 momentti, 67 §:n 2 momentti, 72 §:n 2 momentti, 77 §:n 2 ja 4 momentti, 79 §:n 1 momentti, 80 §:n 2 momentti, 81 §:n 1 momentti, 83 §:n 1 ja 6 momentti, 85 §, 89 §:n 1 momentti, 92 §:n 1–3 momentti, 93 §:n 3 momentti, 94 §:n 2 momentti, 96 §:n 2 ja 3 momentti, 103 §:n 3–5 momentti, 104 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 105 §:n 1 momentti, 108 §:n 2 momentti, 111 §:n 1 momentin 3 kohta, 115 §:n 1 momentti, 117 §:n 2 ja 3 momentti, 118 §, 120 §:n 2 momentti, 121 §:n 1 ja 3 momentti, 122 §:n 1 momentti, 124 §:n 1 momentti, 126 §:n 1 momentti, 127 §:n 1 ja 2 momentti, 128 §:n 1 momentti, 129 §:n 2 momentti, 134 §:n 1 ja 2 momentti, 135 §, 140 §, 141 § ja 144 §, sekä

lisätään 57 §:ään uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, 67 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 840/2023, uusi 3 momentti, 80 §:ään uusi 3 momentti, 108 §:ään uusi 3 momentti ja 134 §:ään uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, seuraavasti:

Huom: luonnonsuojelulain pykälää 2, 35 ja 143 ehdotetaan muutettavaksi saman aikaisesti lausunnoilla olevassa ympäristöministeriön yhden luukun lainsäädäntöehdotuksessa]

9 §

Luonnonsuojelun valtion viranomaiset

Ympäristöministeriö vastaa luonnon- ja maisemansuojelun yleisestä ohjauksesta, seurannasta ja kehittämisestä. Ympäristöministeriö on luonnonvaraisten eläinten ja kasvien suojelusta niiden kauppaa sääntelemällä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 338/97, jäljempänä *CITES-asetus*, tarkoitettu hallintoviranomainen.

Lupa- ja valvontavirasto edistää luonnon monimuotoisuuden suojelua ja kestäväää käyttöä sekä maiseman suojelua, vastaa tässä laissa sille säädettyistä viranomaistehtävistä, valvoo luonnonsuojelulain säännösten noudattamista ja käyttää luonnonsuojelun yleisen edun puhevaltaa sekä tukee mahdollisuuksien mukaan kunnan toimintaa toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Elinvoimakeskus edistää luonnon monimuotoisuuden suojelua ja kestäväää käyttöä sekä maiseman suojelua alueellaan ja vastaa tässä laissa sille säädettyistä viranomaistehtävistä. Elinvoimakeskus toimii lisäksi 4 luvun mukaisena tukiviranomaisena ja ohjaa, valvoo ja edistää tuen toimeenpanoa.

Metsähallitus vastaa valtion luonnonsuojelualueverkoston hallintaan, käyttöön ja hoitoon liittyvistä tehtävistä sekä muista sille tässä laissa osoitetuista viranomaistehtävistä.

Rajavartiolaitos osallistuu tämän lain noudattamisen valvontaan luonnonsuojelualueilla.

Tulli valvoo tämän lain ja CITES-asetuksen noudattamista maahantuonnissa, maastavien- nissä, jälleenviennissä ja kauttakuljetuksessa.

13 §

Kansallinen luonnon monimuotoisuusstrategia ja toimintaohjelma

---

Elinvoimakeskus voi laatia alueelleen 1 momentissa tarkoitettua luonnon monimuotoisuusstrategiaa ja toimintaohjelmaa koskevan luonnon monimuotoisuuden toimeenpanosuunnitelman. Toimeenpanosuunnitelman laatimisessa tulee varmistaa riittävä vuorovaikutus alueen keskeisten toimijoiden kanssa.

---

16 §

Luonnonsuojeluohjelman oikeusvaikutukset

Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää luvan poiketa 1 momentissa säädetystä rajoituksesta, jos suojelun tarkoitus ei mainittavasti vaarannu.

---

18 §

Luonnonsuojelun seuranta

Metsähallitus ja Lupa- ja valvontavirasto vastaavat luonnonsuojelualueiden ja luonnonmuistomerkkien määrää ja pinta-alaa sekä niiden ekologista tilaa koskevasta seurannasta.

---

20 §

Avustus luonnon monimuotoisuuden suojelun ja hoidon edistämiseen

Elinvoimakeskus voi myöntää valtion talousarvion rajoissa avustusta hankkeisiin ja toimenpiteisiin luonnon monimuotoisuuden ja luonnon- ja kulttuurimaiseman suojelun ja hoidon edistämiseksi. Avustusta voidaan myöntää myös tutkimukseen ja kehitystyöhön.

Avustuksen maksamisesta, maksatuksen keskeytyksestä ja takaisinperinnästä säädetään valtionavustuslaissa (688/2001). Sen 12, 19, 21 ja 22 §:ssä tarkoitettavat tehtävät hoitaa KEHA. KEHA hoitaa Elinvoimakeskusta lisäksi myös valtionavustuslain 15 §:ssä tarkoitettuja valvontatehtäviä.

---

21 §

Tuki

Elinvoimakeskus voi myöntää tukea hakemuksesta tai maanomistajan kirjallisella suostumuksella. Jos tuki edistää tuen saajan taloudellista toimintaa, se voidaan myöntää ainoastaan hakemuksen perusteella.

---

23 §

Tuen järjestäminen

Elinvoimakeskus järjestää tuen hankinnan ja sen luovuttamisen tuen saajalle. Elinvoimakeskuksen tehtäviin kuuluu tukemisen suunnittelu, tuen hankinnan valmistelu, hankintapäätöksen ja -sopimuksen tekeminen, tavaroiden tai palveluiden maksaminen sekä hankinnan ja tuen luovuttamisen järjestäminen tukipäätökseen perustuen sekä muut tukemisen edellyttämät järjestämistehtävät.

---

25 §

Tuen hakeminen ja suostumuksen antaminen

Tukea on haettava kirjallisesti Elinvoimakeskuksesta tai maanomistajan on annettava siihen kirjallinen suostumuksensa ennen tuettavan toimen aloittamista. Tukea ei saa myöntää ennen kuin toimeen aikaisemmin myönnetyn tuen vaikutusaika on päättynyt.

Jos tukea myönnetään maanomistajan kirjallisen suostumuksen nojalla, on elinvoimakeskuksen varmistettava, että sillä on 2 momentissa tarkoitettut tiedot.

---

26 §

Tuen myöntämisen edellytykset

Tuki voi kattaa kustannukset osaksi tai kokonaan. Myönnettävän tuen laskentaperusteena on tavarasta tai palvelusta elinvoimakeskukselle aiheutuva arvonlisäverollinen kustannus.

---

27 §

Tukihakemuksen tai suostumuksen peruuttaminen

Tuen hakija saa peruuttaa hakemuksensa tai maanomistaja tuen myöntämiseen annetun suostumuksensa kokonaan tai osittain tukipäätöksen tiedoksi saamiseen saakka. Hakijan tai maanomistajan on viivytyksettä ilmoitettava peruuttamisesta kirjallisesti elinvoimakeskukselle.

---

28 §

Päätös ja sopimus tuesta

Elinvoimakeskuksen on ilmoitettava tuen saajalle tuen toteutunut rahallinen arvo toimenpiteiden valmistuttua.

Elinvoimakeskus voi tehdä tuensaajan kanssa sopimuksen toimen toteuttamisen ja tuen luovuttamisen yksityiskohdista. Sopimuksen on tarvittaessa sisällettävä määräykset sopijapuolten tehtävistä ja vastuista tukitoimien toteuttamisessa ja muista tukemisen käytännön toteuttamisen yksityiskohdista.

Jos tuki myönnetään maanomistajan suostumuksen perusteella, elinvoimakeskus ei saa antaa myönteistä päätöstä ennen kuin se on tehnyt sopimuksen maanomistajan kanssa toimen toteuttamisen ja tuen luovuttamisen yksityiskohdista.

---

29 §

Tuen keskeyttäminen ja takaisinperintä

Elinvoimakeskuksen on keskeytettävä tukeminen, jos on ilmeistä, että:

- 1) tuen saaja on jättänyt ilmoittamatta tai antanut väärän tai harhaanjohtavan tiedon ja tämä on olennaisesti vaikuttanut tuen saantiin, määrään tai ehtoihin;
- 2) tuen saaja käyttää tukea olennaisesti muuhun tarkoitukseen kuin mihin tuki on myönnetty;
- 3) tuen saaja muutoin olennaisesti rikkoo tuen ehtoja.

Elinvoimakeskuksen on määrättävä jo luovutettu tuki tai sen arvo kokonaan tai osittain perittäväksi takaisin 1 ja 2 momentissa tarkoitetuilla perusteilla. Elinvoimakeskus voi kuitenkin olla perimättä tuen tai sen osan takaisin, jos tuen saaja on oikaissut 1 momentissa tarkoitetun menettelynsä ja tuen tavoitteiden saavuttaminen ei ole vaarantunut.

30 §

Takaisinperittävälle tuelle määrättävä korko ja viivästyskorko

Takaisin perittävän tuen rahamäärälle on maksettava tuen myöntämispäivästä korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua vuotuista korkoa lisättynä kolmella prosenttiyksiköllä. Jos takaisin perittävää määrää ei makseta viimeistään elinvoimakeskuksen asettamana eräpäivänä, sille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa mainitun lain 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

31 §

Kirjanpito

Tuetusta tai avustetusta hankkeesta on pidettävä kirjanpitolain (1336/1997) mukaista kirjanpitoa erillisellä kustannuspaikalla tai muulla tavalla siten, että tuen tai avustuksen käytön valvonta on vaikeudetta mahdollista. Kaikki hankkeen toteuttamiseen liittyvät tositteet on säilytettävä kirjanpitolain mukaisesti. Tuen osalta kirjanpitovelvollinen on tuen hankinnasta vastaava elinvoimakeskus ja avustuksen osalta avustuksen saaja.

32 §

Hakuaika ja tiedottaminen

Elinvoimakeskus voi asettaa tuen tai avustuksen hakemiselle hakuajan. Elinvoimakeskuksen on tiedotettava mahdollisuudesta hakea tukea tai avustusta, hakemisessa noudatettavasta menettelystä sekä tuen tai avustuksen myöntämisen edellytyksistä ja ehdoista.

35 §

Hankkeiden ja suunnitelmien arviointi

Luvan myöntävän tai suunnitelman hyväksyvän viranomaisen on valvottava, että 1 momentissa tarkoitettu arviointi tehdään. Viranomaisen on pyydettävä arvioinnista lausunto Lupa- ja valvontavirastolta ja siltä, jonka hallinnassa Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue on.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu lausunto on annettava viivytyksettä ja viimeistään kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun lausuntopyyntö on saapunut Lupa- ja valvontavirastoon.

Jos hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) 3 luvussa tarkoitettua arviointimenettelyä tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettu arviointi tehdään tapauskohtaisesti arviointimenettelyn yhteydessä. Mainitussa laissa tarkoitettun yhteysviranomaisen on sisällytettävä tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettua Lupa- ja valvontaviraston ja luonnonsuojelualueen haltijan lausunnot mainitun lain 23 §:ssä tarkoitettuun perusteltuun päätelmään.

36 §

Viranomaisen keskeyttämis- ja ilmoitusvelvollisuus

Viranomaisen, jolle laissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden perusteella on tehty ilmoitus 35 §:n 1 momentissa tarkoitettua hankkeesta tai suunnitelmasta, on ryhdyttävä toimivallassaan oleviin toimenpiteisiin hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen keskeyttämiseksi, kunnes mainitussa momentissa tarkoitettu arviointi on suoritettu. Viranomaisen on myös välittömästi ilmoitettava asiasta Lupa- ja valvontavirastolle.

37 §

Toimenpiteestä vastaavan ilmoitusvelvollisuus

Jos toimenpide saattaa merkittävästi heikentää Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja, toimenpiteestä vastaavan on ilmoitettava siitä Lupa- ja valvontavirastolle. Ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos toimenpide edellyttää viranomaisen lupaa tai 36 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta.

Ilmoitus on tehtävä kirjallisesti vähintään 30 vuorokautta ennen toimenpiteeseen ryhtymistä. Se katsotaan toimitetuksi Lupa- ja valvontavirastolle, kun se on saapunut sille. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot toimenpiteestä, sen toteuttamistavasta ja vaikutuksista alueen suojelutavoitteisiin. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoituksen sisällöstä.

38 §

Toimenpiteen kieltäminen tai rajoittaminen

Jos Lupa- ja valvontavirastolle 36 tai 37 §:n nojalla ilmoitettu toimenpide voisi merkittävästi heikentää Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja, Lupa- ja valvontaviraston on 30 vuorokauden kuluessa ilmoituksen saapumisesta kiellettävä toimenpiteeseen ryhtyminen tai rajoitettava sitä. Ennen päätöksen tekemistä Lupa- ja valvontaviraston on pyrittävä neuvottelemaan toimenpiteen toteuttamisen vaihtoehtoista toimenpiteestä vastaavan kanssa 34 §:ssä kielletyn seurauksen estämiseksi.

41 §

Natura 2000 -verkoston toteuttaminen

Alueiden suojelutavoitteiden perusteet sisältyvät Natura 2000 -tietokannan aluekohtaisiin tietolomakkeisiin. Viranomaisten on toteutettava Natura 2000 -verkoston alueiden suojelun perusteena olevien luontotyyppien ja eliölajien ekologisia vaatimuksia vastaavia, niiden säilyttämiseen, lisäämiseen tai parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä luonnonsuojelualueita perustettaessa ja muista tämän lain mukaisista toimenpiteistä päätettäessä. Vastaavia toimenpiteitä on toteutettava myös laadittaessa erämaalain (62/1991) mukaisten erämaa-alueiden ja ulkoilulain (606/1973) nojalla perustettujen valtion retkeilyalueiden hoito- ja käyttösuunnitelmia sekä Natura 2000 -alueita koskevia hoito- ja käyttösuunnitelmia samoin kuin Natura 2000 -alueiden tilaa koskevia arvioita. Suojelutavoitteet on otettava huomioon myös maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaisia kaavoja laadittaessa kaavan tehtävän ja tarkoituksen edellyttämällä tavalla sekä tehtäessä ympäristönhoitoa koskevia tukipäätöksiä.

47 §

Yksityinen luonnonsuojelualue

Lupa- ja valvontavirasto voi maanomistajan hakemuksesta tai suostumuksella päätöksellään perustaa yksityisen luonnonsuojelualueen 43 §:n 2 momentissa tarkoitettujen perustamisedellytykset täyttävälle alueelle 15 §:ssä tarkoitettujen ohjelmien, 144 §:ssä tarkoitettujen luonnonsuojeluohjelmien ja -päätösten tai Natura 2000 -verkoston suojelun toteuttamiseksi taikka muutoin luonnonsuojelutarkoituksessa.

Elinvoimakeskus voi maanomistajan hakemuksesta tai suostumuksella päätöksellään perustaa yksityisen luonnonsuojelualueen 43 §:n 2 momentissa tarkoitettujen perustamisedellytykset täyttävälle alueelle 14 §:ssä tarkoitettujen toimenpideohjelmien tai muun vapaaehtoisen suojelun toteuttamiseksi.

Harkittaessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua yksityisen luonnonsuojelualueen perustamista on otettava huomioon myös muut yleiseen etuun liittyvät näkökohdat. Yksityistä luonnonsuojelualuetta ei saa perustaa, elleivät maanomistaja ja toimivaltainen viranomainen ole sopineet alueen rauhoitusmääräyksistä ja aluetta koskevista korvauksista.

Lupa- ja valvontavirasto voi ilman maanomistajan hakemusta tai suostumusta päätöksellään perustaa luonnonsuojelualueeksi sellaisen yksityisen alueen, joka sisältyy valtioneuvoston hyväksymään luonnonsuojeluohjelmaan tai jonka suojelu on valtioneuvoston Natura 2000 -verkoston toteuttamista koskevan periaatepäätöksen mukaan toteutettava tässä laissa säädetysti.

Luonnonsuojelualueen merkitsemisestä säädetään 59 §:ssä. Tieto luonnonsuojelualueen perustamisesta on myös tallennettava kiinteistötietojärjestelmään.

48 §

Yksityisen omistaman alueen määräaikainen rauhoittaminen

Lupa- ja valvontavirasto ja yksityinen maanomistaja voivat tämän lain edellyttämän lajisuojelun edistämiseksi tehdä sopimuksen 43 §:n 2 momentissa tarkoitettujen perustamisedellytykset täyttävän alueen määräaikaisesta rauhoittamisesta joko kokonaan tai tiettyjen toimenpiteiden osalta. Sopimus saadaan tehdä enintään 20 vuodeksi kerrallaan.

Elinvoimakeskus ja yksityinen maanomistaja voivat vapaaehtoisen suojelun edistämiseksi tehdä sopimuksen 43 §:n 2 momentissa tarkoitettujen perustamisedellytykset täyttävän alueen määräaikaisesta rauhoittamisesta joko kokonaan tai tiettyjen toimenpiteiden osalta. Sopimuksen kesto on sovelletaan, mitä 1 momentissa säädetään.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu sopimus on voimassa, vaikka alue siirtyy uudelle omistajalle.

Tieto sopimuksesta on tallennettava kiinteistötietojärjestelmään.

53 §

Yksityisen luonnonsuojelualan rauhoitusmääräykset

Perustettaessa yksityinen luonnonsuojelualue 47 §:n 4 momentissa tarkoitettulla tavalla ilman maanomistajan suostumusta päätökseen otettavat rauhoitusmääräykset eivät saa rajoittaa maankäyttöä enempää kuin aluetta koskevasta luonnonsuojeluohjelmasta tai Natura 2000 -verkkoon kuuluvan alueen suojeluperusteista johtuu, ellei maanomistaja ole muuhun suostunut. Asianaisten lisäksi kunnalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi ennen päätöksen antamista.

Elinvoimakeskus ja Metsähallitus saavat maanomistajan suostumuksella toteuttaa yksityisen luonnonsuojelualan luonnonhoidon tehtäviä.

54 §

Poikkeaminen yksityisen luonnonsuojelualan rauhoitusmääräyksistä

Lupa- ja valvontavirasto voi yksittäistapauksessa myöntää luvan poiketa yksityistä luonnonsuojelualuetta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai olemassa olevien yhdyskuntateknisten rakenteiden tai niihin liittyvien laitteiden kunnostamisen taikka tutkimuksen kannalta.

Jos 1 momentissa tarkoitettu oikeus siirretään toiselle, siirrosta on viipymättä ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle. Luvan aikaisempi haltija vastaa kaikista lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen.

57 §

Luonnonsuojelualan hoito- ja käyttösuunnitelma

Lupa- ja valvontavirasto voi hyväksyä hoito- ja käyttösuunnitelman yksityiselle luonnonsuojelualueelle, jos suunnitelmalle on maanomistajan suostumus.

Elinvoimakeskus voi valmistella hoito- ja käyttösuunnitelman yksityiselle luonnonsuojelualueelle.

61 §

Yksityisen luonnonsuojelualan lakkauttaminen ja rauhoitusmääräysten lieventäminen

Lupa- ja valvontavirasto voi alueen omistajan tai sen, jolla asiassa on intressi, hakemuksesta taikka ympäristöministeriön esityksestä kokonaan tai osittain lakkauttaa yksityisen omistaman alueen suojelun tai lieventää sen rauhoitusmääräyksiä, jos alueen luonnonarvot ovat oleellisesti vähentyneet. Sama koskee tilannetta, jossa alueen rauhoitus estää yleisen edun kannalta erittäin tärkeän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen eikä tälle hankkeelle tai suunnitelmalle ole teknisesti ja taloudellisesti toteutettavissa olevaa vaihtoehtoa. Hakemuksesta on hankittava ympäristöministeriön lausunto.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun päätöksen ehdoksi voidaan asettaa, että omistaja tai erityisen oikeuden haltija maksaa takaisin hänelle 47 §:n 1–3 momentin tai 111 §:n nojalla maksetun korvauksen kokonaan tai osittain, jos sitä on pidettävä kohtuullisena.

64 §

Suojellut luontotyypit

Lupa- ja valvontavirasto voi päättää suojella seuraavien luontotyyppien (*suojeltu luontotyyppi*) luonnontilaisen tai luonnontilaiseen verrattavan esiintymän, joka on suojellun luontotyypin säilymiselle tärkeä:

- 1) hiekkarannat;
- 2) jalopuumetsiköt;
- 3) pähkinäpensaikot;
- 4) tervaleppämetsät;
- 5) merenrantaniityt;
- 6) lehdesniityt;
- 7) kedot;
- 8) rannikon metsäiset dyynit;
- 9) sisämaan tulvametsät;
- 10) harjumetsien valorinteet;
- 11) meriajokaspohjat;
- 12) suojaisat näkinpartaispohjat;
- 13) kalkkikalliot.

Jos 2 momentissa tarkoitettulla päätöksellä määritelty suojellun luontotyypin esiintymä on menettänyt merkityksensä luontotyypin suotuisan suojelutason saavuttamiselle tai säilyttämiselle, Lupa- ja valvontavirasto voi lakkauttaa esiintymän suojelun.

---

66 §

Poikkeus luontotyypin hävittämistä ja heikentämiskiellosta

Lupa- ja valvontavirasto voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen 64 §:n 2 momentissa tai 65 §:n 1 momentissa tarkoitettuun kieltoon, jos kyseisen luontotyypin suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu tai luontotyypin suojelu estää yleisen edun kannalta erittäin tärkeän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen eikä hankkeelle tai suunnitelmalle ole teknisesti ja taloudellisesti toteutettavissa olevaa vaihtoehtoa.

Jos hanke tai toimenpide, jota varten lupa on myönnetty, siirtyy toiselle, luvan siirtoa on haettava Lupa- ja valvontavirastolta. Luvan saanut vastaa kaikista lupapäätöksen mukaisista velvollisuuksista, kunnes hänen tilalleen on hyväksytty toinen.

67 §

Uhanalaisten luontotyyppien hoito

Elinvoimakeskus ja Metsähallitus voivat lisäksi maanomistajan suostumuksella toteuttaa tarpeellisia hoito- ja kunnostustoimenpiteitä tiukasti suojellulla luontotyypillä sekä suojellulla luontotyypillä sen jälkeen, kun Lupa- ja valvontavirasto on tehnyt 64 §:ssä tarkoitetun päätöksen.

Elinvoimakeskuksen ja Metsähallituksen on pyydettävä Lupa- ja valvontaviraston lausuntoa ennen 2 momentissa tarkoitettujen hoito- ja kunnostustoimenpiteiden toteuttamista.

72 §

Kuolleena löydetty rauhoitettu eläin

Jos 1 momentissa tarkoitettulla eläimellä asianmukaisesti käsiteltynä on tieteellistä tai opetuskellista arvoa, se saadaan ottaa talteen ja ilman aiheutonta viivytystä luovuttaa Luonnontieteelliselle keskusmuseolle, muulle luonnontieteelliselle museolle tai laitokselle tai korkeakoululle, jonka on haettava hallussapitoon 89 §:ssä tarkoitettu Lupa- ja valvontaviraston lupa.

77 §

Erityisesti suojeltavien eliölajien esiintymispaikkojen suojelu

---

Lupa- ja valvontavirasto voi päättää suojella erityisesti suojeltavan lajin säilymiselle tärkeän esiintymispaikan. Suojelupäätöksessä on määriteltävä esiintymispaikan rajat. Esiintymispaikkaa ei saa hävittää eikä heikentää. Kielto tulee voimaan, kun päätös on annettu tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille.

Jos 2 momentissa tarkoitettu esiintymispaikka on menettänyt merkityksensä eliölajin suotuisan suojelutason saavuttamiselle tai säilyttämiseksi, Lupa- ja valvontavirasto voi lakkauttaa esiintymispaikan suojelun.

79 §

Euroopan unionin tärkeinä pitämien eliölajien esiintymispaikkojen suojelu

---

Lupa- ja valvontavirasto voi päättää suojella lintudirektiivin 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun tai direktiivin liitteessä I mainitun eliölajin taikka luontodirektiivin liitteessä II mainitun eliölajin suotuisan suojelutason saavuttamisen tai säilyttämisen kannalta merkittävän esiintymispaikan.

80 §

Uhanalaisten eliölajien elinympäristöjen hoito

Elinvoimakeskus ja Metsähallitus voivat maanomistajan suostumuksella toteuttaa tarpeellisia hoito- ja kunnostustoimenpiteitä 78 §:ssä tarkoitettulla lisääntymis- ja levähdyspaikalla sekä 77 §:ssä tarkoitettulla erityisesti suojeltavan lajin esiintymispaikalla ja 79 §:ssä tarkoitettulla Euroopan unionin tärkeänä pitämän eliölajin esiintymispaikalla sen jälkeen, kun esiintymispaikan suojelusta on tehty päätös.

Elinvoimakeskukseen ja Metsähallituksen on pyydettävä Lupa- ja valvontaviraston lausunto ennen 2 momentissa tarkoitettujen hoito- ja kunnostustoimenpiteiden toteuttamista.

81 §

Uusina tavattujen eliölajien suojelu

Lupa- ja valvontavirasto voi päättää suojella Suomessa uutena löydetyn tai tieteelle ennestään tuntemattoman eliölajin esiintymispaikan, jos se on välttämätöntä eliölajin tutkimiselle ja säilymiselle.

---

83 §

Poikkeus eliölajin suojelua koskevista säännöksistä

Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää luvan poiketa 70, 73, 74, 77, 78 ja 79 §:ssä säädetystä, jos siitä ei ole haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Jos hanke tai toimenpide, jota varten lupa on myönnetty, siirtyy toiselle, luvan siirtoa on haettava Lupa- ja valvontavirastolta. Luvan saanut vastaa kaikista lupapäätöksen mukaisista velvollisuuksista, kunnes hänen tilalleen on hyväksytty toinen.

85 §

Erityisesti suojeltavan eliölajin avustettu leviäminen

Edellä 83 §:ssä säädetystä poiketen Lupa- ja valvontavirasto voi antaa 83 §:ssä tarkoitetun luvan erityisesti suojeltavan eliölajin yksilöiden tai niiden osien siirtämiseen eliölajin luontaisen levinneisyysalueen ulkopuolelle vain, jos se on eliölajin säilyttämisen tai suotuisan suojelutason saavuttamisen ja eliölajin ilmastonmuutokseen sopeutumisen kannalta välttämätöntä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu päätös voidaan muulla kuin valtion omistamalla alueella tehdä vain maanomistajan suostumuksella. Päätöksen edellytyksenä on, että maanomistaja ja Lupa- ja valvontavirasto ovat sopineet toimenpiteiden toteuttamisen yksityiskohdista.

89 §

Poikkeukset eliölajien hallussapidon, vaihdannan, maahantuonnin ja maastaviennin kielloista

Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää poikkeuksen 87 ja 88 §:ssä säädettyistä kielloista eliölajien tutkimus- ja suojelutarkoitukseen tai koulutustarkoitukseen.

---

92 §

Maisemanhoitoalueen perustaminen

Valtakunnallisen maisemanhoitoalueen perustamisesta ja tarkoituksesta päättää ympäristöministeriö maakunnan liiton tai Lupa- ja valvontaviraston esityksestä.

Maakunnallisen maisemanhoitoalueen perustamisesta ja tarkoituksesta päättää Lupa- ja valvontavirasto rekisteröidyn paikallisen tai alueellisen yhdistyksen, kunnan tai maakunnan liiton esityksestä.

Elinvoimakeskus voi laatia maisemanhoitoalueelle hoito- ja käyttösuunnitelman. Valtakunnallisen maisemanhoitoalueen hoito- ja käyttösuunnitelmasta on sen valmisteluvaiheessa pyydetävä ympäristöministeriön lausunto.

---

93 §

Maisemanhoitoaluetta koskevat määräykset

Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää luvan poiketa maisemanhoitoaluetta koskevista määräyksistä.

---

94 §

Maisemanhoitoalueen lakkauttaminen

Ympäristöministeriö voi lakkauttaa valtakunnallisen maisemanhoitoalueen tai muuttaa sitä koskevaa päätöstä. Lupa- ja valvontavirasto voi kunnan tai maakuntaliiton esityksestä lakkauttaa maakunnallisen maisemanhoitoalueen tai muuttaa sitä koskevaa päätöstä.

96 §

Luonnonmuistomerkin rauhoituksen lakkauttaminen

Kunta voi yksityisen omistamalla alueella omistajan hakemuksesta tai Lupa- ja valvontaviraston esityksestä osittain tai kokonaan lakkauttaa luonnonmuistomerkin rauhoituksen, jos rauhoitukselle ei ole enää perusteita tai jos rauhoitus estää yleisen edun kannalta merkittävän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen.

Yksityisen alueen omistajan hakemuksesta on hankittava Lupa- ja valvontaviraston lausunto.

103 §

Luonnonarvojen tuottaminen

Lupa- ja valvontavirasto antaa maanomistajan hakemuksesta lausunnon hyvityssuunnitelmasta. Lausunto on toimitettava tiedoksi kunnalle ja maakuntaliitolle, jossa suunnitelmassa tarkoitettu alue sijaitsee.

Hyvityssuunnitelman mukaisten perustavien toimenpiteiden toteutuksen jälkeen Lupa- ja valvontavirasto antaa maanomistajan hakemuksesta lausunnon toimenpiteillä tuotettavien luonnonarvojen laadusta ja määrästä.

Lupa- ja valvontavirasto tallentaa maanomistajan hakemuksesta tiedon toimenpiteillä tuotettavien luonnonarvojen laadusta ja määrästä luonnonsuojelun tietojärjestelmään kuuluvaan rekisteriin.

104 §

Päätös hyvityksen korvaavuudesta

Heikennyksen aiheuttaja voi hakea Lupa- ja valvontavirastolta päätöstä hyvityksen korvaavuudesta. Hakemuksessa on esitettävä:

1) tiedot heikennettävästä alueesta, sen luonnonarvoista ja niiden tilasta ennen heikennystä sekä arvio luonnonarvoille aiheutuvasta heikennyksestä;

2) tiedot niistä 103 §:n mukaisesti tuotetusta luonnonarvosta tai 100 §:ssä tarkoitettu suoje-
luhyvityksestä, jolla luontotyypille tai eliölajin elinympäristölle aiheutuva heikennys hyvite-
tään.

Jos hakijan esittämä hyvitys täyttää 99–101 §:ssä säädetty edellytykset, Lupa- ja valvontavi-
raston on hyväksyttävä hakemus. Lupa- ja valvontaviraston on päätöksessä kiellettävä hyvitys-
alueen luonnonarvojen hävittäminen ja heikentäminen ja määriteltävä hyvitysalueen rajat.
Kielto tulee voimaan, kun päätös on annettu tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille.

Lupa- ja valvontavirasto tallentaa tiedon hyvittämisestä luonnonsuojelun tietojärjestelmään
kuuluvaan rekisteriin.

105 §

Poikkeus hyvitysalueen suojelusta

Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää poikkeuksen 104 §:n 2 momentissa säädetystä kiellosta,
jos kielto estää yleisen edun kannalta erittäin tärkeän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen
eikä hankkeelle tai suunnitelmalle ole teknisesti ja taloudellisesti toteutettavissa olevaa vaihto-
ehtoa.

---

108 §

Alueiden hankinta valtiolle

Edellä 14 ja 15 §:ssä tarkoitettujen ohjelmien ja Natura 2000 -verkoston suojelun toteutta-
miseksi tai olemassa olevan luonnonsuojelualueverkoston täydentämiseksi taikka muutoin
luonnonsuojelutarkoituksessa voidaan hankkia alueita valtion omistukseen.

Alueiden luonnonsuojelutarkoituksessa tapahtuvaan hankintaan liittyvät tehtävät hoitaa:

1) Lupa- ja valvontavirasto 15 §:ssä tarkoitettujen ohjelmien, 144 §:ssä tarkoitettujen luon-
nonsuojeluohjelmien ja -päätösten tai Natura 2000 -verkoston suojelun toteuttamiseksi taikka
muutoin luonnonsuojelutarkoituksessa;

2) Elinvoimakeskus 14 §:ssä tarkoitettujen toimenpideohjelmien tai muun vapaaehtoisen suo-
jelun toteuttamiseksi;

3) Metsähallitus olemassa olevan luonnonsuojelualueverkoston täydentämiseksi.

Alueiden hankintaan liittyvistä tehtävistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

111 §

Valtion korvausvelvollisuus

Valtio on velvollinen korvaamaan kiinteistön omistajalle tai erityisen oikeuden haltijalle mer-
kityksellisen haitan, joka aiheutuu:

1) 64 §:n 2 momentin, 77 §:n 2 ja 3 momentin, 79 §:n 2 momentin tai 81 §:n 2 momentin
nojalla tehdystä päätöksestä;

2) 65 §:n 1 momentissa, 73 §:n 1 momentissa tai 78 §:n 2 momentissa, säädetystä kiellosta;

3) 47 §:n 4 momentin nojalla perustetun luonnonsuojelualueen rauhoitussäännöksistä;

4) 38 §:n nojalla tehdystä kielto- tai rajoituspäätöksestä tai 39 §:n 1 momentin nojalla teh-
dystä luvan epäämisestä, jos luvan myöntämiselle tai toimenpiteen toteuttamiselle ei olisi muu-
toin estettä.

115 §

Korvausten jaksottaminen

Poiketen kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain 52 §:stä edellä 111 §:ssä tarkoitetun korvauksen maksatus voidaan Lupa- ja valvontaviraston vaatimuksesta jaksottaa enintään neljään vuotuisen maksuerään.

---

117 §

Luonnonsuojelun tietojärjestelmä

Luonnonsuojelun tietojärjestelmä koostuu tiedoista, jotka tallennetaan tai on tallennettu ympäristöministeriön, Lupa- ja valvontaviraston, elinvoimakeskusten, Metsähallituksen, Suomen ympäristökeskuksen ja Luonnontieteellisen keskusmuseon (*ylläpitäjät*) ylläpitämiin tietojärjestelmiin, rekistereihin ja asianhallintajärjestelmiin. Tietojärjestelmään tallennettavista tiedoista säädetään 118 §:ssä sekä vesilain 18 luvun 1 ja 2 §:ssä.

Ympäristöministeriö, Lupa- ja valvontavirasto, elinvoimakeskus, Metsähallitus, Suomen ympäristökeskus ja Luonnontieteellinen keskusmuseo ovat kukin luonnonsuojelun tietojärjestelmän rekisterinpitäjiä järjestelmään tallentamiensa tietojen osalta.

---

118 §

Luonnonsuojelun tietojärjestelmään tallennettavat tiedot

Ympäristöministeriön on tallennettava luonnonsuojelun tietojärjestelmään:

1) tämän lain nojalla tekemänsä päätökset sekä tiedot niihin liittyvistä hallinto-oikeuksien ja korkeimman hallinto-oikeuden päätöksistä;

2) 57 §:n 2 momentissa, 61 §:n 1 momentissa ja 92 §:n 3 momentissa tarkoitetut lausunnot;

3) luonnonsuojelun seurannan järjestämiseen liittyvät tiedot ja kertomukset.

Lupa- ja valvontaviraston on tallennettava tietojärjestelmään:

1) tämän lain nojalla tekemänsä päätökset sekä tiedot niihin liittyvistä hallinto-oikeuksien ja korkeimman hallinto-oikeuden päätöksistä;

2) 35 §:n 2 momentissa ja 92 §:ssä tarkoitetut lausunnot ja aloitteet sekä 108 §:ssä tarkoitettuun alueiden hankintaan liittyvät asiakirjat.

Elinvoimakeskuksen on tallennettava tietojärjestelmään:

1) tämän lain nojalla tekemänsä päätökset sekä tiedot niihin liittyvistä hallinto-oikeuksien ja korkeimman hallinto-oikeuden päätöksistä;

2) 108 §:ssä tarkoitettuun alueiden hankintaan liittyvät asiakirjat.

Metsähallituksen on tallennettava järjestelmään:

1) tämän lain nojalla tekemänsä päätökset sekä tiedot niihin liittyvistä hallinto-oikeuksien ja korkeimman hallinto-oikeuden päätöksistä;

2) 35 §:n 2 momentissa tarkoitettu lausunto Natura-arvioinnista, 60 §:n 1 momentissa tarkoitettu hakemus alueen liittämiseksi luonnonsuojelualueeseen sekä 108 §:ssä tarkoitettuun alueiden hankintaan liittyvät asiakirjat.

Ympäristöministeriö vastaa lisäksi 13, 14, 15, 33, 39 ja 114 §:ssä tarkoitettujen valtioneuvoston päätösten ja 39 §:ssä tarkoitetun Euroopan komission lausunnon tallentamisesta luonnonsuojelun tietojärjestelmään.

Luonnon monimuotoisuuden tilaa seuraavien viranomaisten ja Suomen ympäristökeskuksen sekä Luonnontieteellisen keskusmuseon on tallennettava 18 §:ssä tarkoitetut luonnonsuojelun seurantaan koskevat tiedot tietojärjestelmään. Seurantatietoja saavat tallettaa myös kyseisten viranomaisten hyväksymät muut tahot.

Kunnan ja maakunnan liiton on mahdollisuuksien mukaan toimitettava kunnan toiminnassa syntyviä luonnon monimuotoisuutta ja siihen vaikuttavia toimintoja koskevia tietoja Lupa- ja valvontavirastolle tallennettaviksi luonnonsuojelun tietojärjestelmään, jos tietojen suora tallentaminen tietojärjestelmään ei ole mahdollista.

120 §

Tietojen luovuttaminen ja oikeus saada tietoja

Ylläpitäjillä sekä Suomen Metsäkeskuksella, kunnilla ja maakunnan liitoilla, Suomen riistakeskuksella ja Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla on salassapitosäännösten estämättä ja maksettua oikeus saada luonnonsuojelun tietojärjestelmästä tiedot, jotka ovat välttämättömiä niille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

121 §

Päätösten tiedoksi antaminen ja päätöksistä tiedottaminen

Lupa- ja valvontaviraston on annettava 64, 77, 79, 81 ja 104 §:ssä ja Metsähallituksen on annettava 60 §:ssä tarkoitettu päätös tiedoksi hallintolain 62 a §:ssä tarkoitetulla julkisella kuulutuksella, ja tieto kuulutuksesta on julkaistava asianomaisessa kunnassa kuntalain (410/2015) 108 §:ssä säädetyn mukaisesti. Päätökset on lisäksi tallennettava kiinteistötietojärjestelmään.

Ympäristöministeriön, Lupa- ja valvontaviraston, elinvoimakeskuksen ja Metsähallituksen on julkaistava tämän lain nojalla tekemänsä päätökset internetsivuillaan. Internetissä julkaistava päätös saa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentin estämättä sisältää sijaintitietoja.

122 §

Valvonnan järjestäminen

Lupa- ja valvontaviraston on valvottava tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja päätösten sekä Euroopan unionin säännösten noudattamista.

124 §

Väliaikainen toimenpidekielto

Lupa- ja valvontavirasto voi enintään kahdeksi vuodeksi kieltää 43 §:n 2 momentissa tarkoitettua aluetta sellaisen käyttämisen, joka voi vaarantaa alueen suojelun tarkoituksen. Lupa- ja valvontaviraston päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomaisen toisin määrää.

126 §

Pakkokeinot

Jos joku lyö laimin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten ja päätösten noudattamisen taikka ryhtyy niiden vastaiseen toimeen, Lupa- ja valvontavirasto voi kieltää asianomaista jatkamasta tai toistamasta tekoa tai laiminlyöntiä ja sakon tai keskeyttämisen uhalla velvoittaa hänet määräajassa poistamaan oikeudenvastaisen tilan tai korjaamaan laiminlyönnin taikka asettaa uhan, että tarpeelliset toimenpiteet teetetään asianomaisen kustannuksella. Lupa- ja valvontaviraston päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin päättä.

---

127 §

Luontovahingon ehkäiseminen ja korjaaminen

Jos luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka harjoittaa ammatillista toimintaa tai joka tosiasiassa määrää tästä toiminnasta (*toiminnanharjoittaja*), tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaa tai uhkaa välittömästi aiheuttaa tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai päätösten vastaisella toimenpiteellä tai laiminlyönnillä 3 §:n 7 kohdassa tarkoitetun luontovahingon, toiminnanharjoittajan on ilmoitettava luontovahingosta tai sen välittömästä uhasta viipymättä Lupa- ja valvontavirastolle ja ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi tai rajoittamiseksi mahdollisimman vähäisiksi.

Saatuuan tiedon luontovahingosta tai sen välittömästä uhasta, Lupa- ja valvontaviraston on, sen lisäksi, mitä 126 §:ssä säädetään, määrättävä haitan aiheuttanut toiminnanharjoittaja tarvittaessa ryhtymään toimenpiteisiin haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi tai rajoittamiseksi mahdollisimman vähäisiksi sekä määrättävä toiminnanharjoittaja ryhtymään eräiden ympäristölle aiheutuneiden vahinkojen korjaamisesta annetussa laissa (383/2009) tarkoitettuihin korjaaviin toimenpiteisiin. Vireillepano-oikeuteen sovelletaan tämän lain 128 §:n 1 momenttia.

---

128 §

Erityinen vireillepano-oikeus

Haittaa kärsivällä henkilöllä on oikeus saattaa 126 §:ssä tarkoitettu asia vireille Lupa- ja valvontavirastossa, jos vireillepanon tarkoituksena on estää luonnon tuhoutuminen tai luonnonarvojen heikentyminen, joka ei ole merkitykseltään vähäinen, tai käynnistää luontovahingon korjaaminen. Sama oikeus on 134 §:n 4 momentissa tarkoitettulla rekisteröidyllä yhteisöllä toiminta-alueellaan ja kunnalla.

---

129 §

Toiminta rikosasiassa

Lupa- ja valvontavirasto on rikosasiassa asianomistaja.

134 §

Muutoksenhaku

Elinvoimakeskukseen 4 luvun mukaiseen päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Tämän lain mukaiseen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla noudattaen, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Poiketen siitä, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 10 §:n 3 momentissa säädetään, valitus Lupa- ja valvontaviraston tämän lain nojalla tekemästä päätöksestä, joka ei koske kiinteistöä tai aluetta, tehdään sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä sijaitsee sen henkilön kotikunta tai sen yhteisön kotipaikka, jota päätös pääosin koskee.

135 §

Valitus muun lain nojalla tehdystä päätöksestä

Sen lisäksi, mitä muutoksenhausta erikseen säädetään, Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus valittaa muun lain mukaisesta luvan myöntämisestä tai suunnitelman hyväksymisestä koskevasta päätöksestä sillä perusteella, että päätös on tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai päätösten vastainen.

Lupa- ja valvontaviraston tekemästä, 1 momentissa tarkoitettusta päätöksestä valitusoikeus on kuitenkin Lupa- ja valvontaviraston yleistä etua valvovalla yksiköllä.

140 §

Kumotun lain mukaiset suojellut luontotyypit

Kumotun lain 29–30 §:n nojalla tehtyihin suojeltuja luontotyyppiä koskeviin viranomaisen päätöksiin sovelletaan tämän lain säännöksiä seuraavasti:

1) kumotun lain 29 §:n 1 momentin 1–5, 7 ja 8 kohdissa tarkoitettuihin luontotyyppihin sovelletaan tämän lain 64, 66 ja 67 §:ää;

2) kumotun lain 29 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuun puuttomat tai luontaisesti vähäpuustoiset hiekkadyynit luontotyyppiin sovelletaan tämän lain 65–67 §:ää.

141 §

Kumotun lain mukaiset eliölajien esiintymispaikat

Kumotun lain 47 §:n 2 ja 3 momentin nojalla tehtyihin erityisesti suojeltavien eliölajien esiintymispaikkojen suojelua koskeviin viranomaisen päätöksiin sovelletaan tämän lain 77, 80 ja 83 §:ää.

Kumotun lain 47 §:n 5 momentin nojalla tehtyihin lajien esiintymispaikkojen suojelua koskeviin viranomaisen päätöksiin sovelletaan tämän lain 79, 80 ja 83 §:ää.

144 §

Soveltaminen ennen kumotun lain voimaantuloa hyväksytyihin luonnonsuojeluohjelmiin ja -päätöksiin

Mitä 47 §:n 4 momentissa, 53 §:n 2 momentissa ja 114 §:ssä säädetään luonnonsuojeluohjelmasta, sovelletaan myös seuraaviin valtioneuvoston ennen kumotun lain voimaantuloa hyväksymiin suojeluohjelmiin ja -päätöksiin:

- 1) 24 päivänä helmikuuta 1978 hyväksytty kansallis- ja luonnonpuistojen kehittämissuojeluohjelma siihen myöhemmin tehtyine täydennyksineen;
- 2) 19 päivänä huhtikuuta 1979 ja 26 päivänä maaliskuuta 1981 hyväksytty soidensuojelun perusuohjelma;
- 3) 3 päivänä kesäkuuta 1981 hyväksytty lintuvesiensuojeluohjelma;
- 4) 13 päivänä huhtikuuta 1989 hyväksytty lehtojensuojeluohjelma;
- 5) 24 päivänä elokuuta 1989 hyväksytty Mikkeliinsaarten saariryhmän suojelupäätös;
- 6) 20 päivänä joulukuuta 1990 hyväksytty rantojensuojeluohjelma;
- 7) 27 päivänä kesäkuuta 1996 hyväksytty vanhojen metsien suojeluohjelma.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

maa-aineslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maa-aineslain (555/1981) 2 §, 4 b §:n 2 momentti, 7 §:n 2 momentti, 13 §:n 3 momentti, 14 §:n 5 momentti, 15 §:n 2 momentti, 16 §:n 3 momentti, 19 §:n 3 momentti, 20 a §, 20 c §:n 2 momentti, 23 §:n 3 momentti, 23 a §:n 2 momentti ja 23 b §:n 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat 2 § laissa 1577/2009, 4 b §:n 2 momentti ja 14 §:n 5 momentti laissa 977/2017, 7 §:n 2 momentti, 15 §:n 2 momentti, 16 §:n 3 momentti, 19 §:n 3 momentti ja 23 a §:n 2 momentti laissa 1577/2009, 13 §:n 3 momentti ja 20 c §:n 2 momentti laissa 1407/2019, 20 a § laissa 424/2015, 23 §:n 3 momentti laissa 764/2023 ja 23 b §:n 4 momentti laissa 557/2021, seuraavasti:

2 §

Poikkeukset soveltamisalaan

Tämä laki ei koske:

- 1) kaivoslakiin (621/2011) perustuvaa aineiden ottamista;
- 2) rakentamisen yhteydessä irrotettujen aineiden ottamista ja hyväksikäyttöä, kun toimenpide perustuu viranomaisen antamaan lupaan tai hyväksymään suunnitelmaan;
- 3) sellaista aineiden ottamista vesialueella, johon vesilain (587/2011) mukaan vaaditaan Lupa- ja valvontaviraston lupa.

4 b §

Ottamisen ohjaus ja valvonta

Lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja valvoo tämän lain mukaista toimintaa sekä 4 a §:ssä tarkoitettua yhteisen luvan mukaista toimintaa silloin, kun toiminnan lupa-asian käsittely kuuluu valtion ympäristölupaviranomaisen toimivaltaan.

---

7 §

Lupaviranomainen ja lausunnot

Ennen luvan myöntämistä lupaviranomaisen on pyydettävä Lupa- ja valvontaviraston lausunto, milloin:

- 1) alueella on valtakunnallista tai muutoin huomattavaa merkitystä luonnonsuojelun kannalta;
  - 2) alueella on merkitystä vesien suojelun kannalta; tai
  - 3) aineiden ottaminen vaikuttaa välittömästi toisen kunnan alueeseen.
-

13 §

Lupahakemuksen tiedoksianto ja lupahakemuksesta tiedottaminen

---

Jos hakemus koskee ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa laissa tarkoitettua hanketta, Lupa- ja valvontavirastolle on varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen hakemuksesta. Rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kyseessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, voi esittää mielipiteensä hakemuksesta.

---

14 §

Valvontaviranomainen ja hallintopakkoasia

Edellä 1 ja 2 momentissa valvontaviranomaiselle säädetyt oikeudet ja velvoitteet koskevat Lupa- ja valvontavirastoa sen valvoessa 4 a §:ssä tarkoitettua yhteisen luvan mukaista toimintaa kunnassa.

15 §

Ottamisen keskeyttäminen

Lupa- ja valvontavirasto voi 1 momentissa mainituin edellytyksin myös keskeyttää ottamisen silloin, kun ottaminen kohdistuu alueelle, jolla on luonnonsuojelun kannalta valtakunnallista tai muutoin huomattavaa merkitystä, tai alueelle, jolla on merkitystä tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen suojelun kannalta.

---

16 §

Lupamääräysten muuttaminen, lupapäätöksestä poikkeaminen ja luvan peruuttaminen

---

Edellä 2 momentissa tarkoitettu muutos on merkittävä lupa-asiakirjoihin ja ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle.

19 §

Lupapäätöksen tiedoksianto ja lupapäätöksestä tiedottaminen

Ottamisluvasta on lisäksi viivytystä ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle.

---

20 a §

Valitusoikeus

Valitusoikeus tämän lain mukaiseen lupapäätökseen on:

- 1) asianosaisella;
- 2) kunnan jäsenellä;
- 3) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 4) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 5) Lupa- ja valvontavirastolla sekä toiminnan vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
- 6) muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

Lupa- ja valvontavirastolla on lisäksi oikeus valittaa yleisen ympäristön- ja luonnonsuojeluedun valvomiseksi tai muusta perustellusta syystä sellaisesta päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on muuttanut kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tekemää lupapäätöstä tai kumonnut lupapäätöksen.

20 c §

Menettely muutoksenhakutuomioistuimessa

Hallinto-oikeuden päätös on toimitettava valittajalle ja päätöksen jäljennös sitä pyytäneille asianosaisille sekä lupaa koskevassa asiassa toiminnanharjoittajalle, jollei tämä ole valittajana. Jäljennös päätöksestä on lisäksi toimitettava kunnan valvontaviranomaiselle sekä Lupa- ja valvontavirastolle.

23 §

Valvontamaksu ja valtion avustus

Kun edellä 4 a §:ssä tarkoitetun lupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, lupahakemuksen tarkastamisesta ja yhteisen luvan valvonnasta aiheutuvien kustannusten perimiseen sovelletaan, mitä rakentamislain 79 §:ssä säädetään rakennustyön valvonnasta kunnille

suoritettavasta maksusta. Kun 4 a §:n mukaisen lupa-asian ratkaisee Lupa- ja valvontavirasto, lupahakemuksen tarkastamisesta ja valvonnasta aiheutuvien kustannusten perimiseen sovelletaan, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädetään.

23 a §

Ilmoittamisvelvollisuus

Lupaviranomaisen on vuosittain ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten perusteella otetun aineksen määrä ja laatu.

---

23 b §

Tietojärjestelmä

Tietojärjestelmää ylläpitävät Lupa- ja valvontavirasto ja Suomen ympäristökeskus, jotka toimivat luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus) tarkoituksina rekisterinpitäjinä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

maastoliikennelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maastoliikennelain (1710/1995) 8 §, 9 §:n 1 ja 2 momentti, 10 §, 11 §:n 1 momentti, 12 §, 25 §:n 4 kohta, 28 § ja 32 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1586/2009, seuraavasti:

8 §

Alueelliset kiellot ja rajoitukset

Lupa- ja valvontavirasto voi 1 §:ssä tarkoitettujen haittojen ehkäisemiseksi kieltää moottori-käyttöisen ajoneuvon käyttämisen tietyllä maa-alueella tai jääpeitteisellä vesialueella muuhun kuin 4 §:n 2 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettuun liikkumiseen taikka rajoittaa sitä. Kielto tai rajoitus on voimassa määräajan tai toistaiseksi.

Kielto tai rajoitus ei nopeusrajoitusta lukuun ottamatta koske 4 §:n 2 momentin 3–6 kohdassa tarkoitettua ajoa, ellei Lupa- ja valvontavirasto erityisen painavista syistä toisin määrää.

Lupa- ja valvontavirasto voi 1 momentissa tarkoitettussa päätöksessään määrätä nopeusrajoituksen maastossa alemmaksi kuin 29 §:n nojalla säädetty yleinen nopeusrajoitus.

9 §

Kielto- ja rajoitusasiain käsittely

Esityksen alueellisen kiellon tai rajoituksen määrittämisestä voi tehdä asianomainen kunta tai kunnan jäsen, paliskunta taikka sellainen viranomainen, yhteisö ja maanomistaja, jota asia koskee. Kiellon tai rajoituksen määrittämisen voi panna vireille myös Lupa- ja valvontavirasto.

Lupa- ja valvontaviraston on ennen kiellon tai rajoituksen määrittämistä kuultava kuntaa, jonka aluetta kielto tai rajoitus koskee, sekä varattava niille viranomaisille, yhteisöille ja maanomistajille sekä muille, joita asia koskee, tilaisuus tulla kuulluksi.

---

10 §

Kiellon ja rajoituksen voimaantulo

Lupa- ja valvontavirasto voi määrätä, että kielto tai rajoitus tulee voimaan muutoksenhausta huolimatta päätöksessä määrättyllä tavalla sen jälkeen, kun päätöksestä on tiedotettu. Muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

11 §

Kiellon tai rajoituksen merkitseminen

Alueellinen kielto tai rajoitus on merkittävä alueelle, jota se koskee, tai sen läheisyyteen. Lupa- ja valvontaviraston tulee määrätä merkitsemisestä kieltoa tai rajoitusta koskevassa päätöksessä. Jollei merkitsemisestä ole päätöksessä muuta määrätty, kiellon tai rajoituksen merkitsemisestä vastaa Lupa- ja valvontavirasto. Velvollisuus kiellon tai rajoituksen merkitsemiseen valtion maa-alueella tai jääpeitteisellä vesialueella on kuitenkin sillä viranomaisella, jonka hallinnassa alue on. Jos kielto tai rajoitus on annettu pelkästään yksityisen edun suojelemiseksi, merkitsemisestä vastaa hakija.

---

12 §

Päätöksen muuttaminen

Lupa- ja valvontavirasto voi muuttaa 8 §:n nojalla annettua päätöstä, jos sitä tehtäessä vallinneet olot ovat olennaisesti muuttuneet tai jos päätöksen perusteiden myöhemmin todetaan olleen olennaisesti erilaiset kuin päätöstä annettaessa on edellytetty. Tällöin on soveltuvin osin noudatettava, mitä 9–11 §:ssä säädetään.

25 §

Maastoliikennerekkomus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

---

4) käyttää moottorikäyttöistä ajoneuvoa maastossa vastoin valtioneuvoston 7 §:n taikka Lupa- ja valvontaviraston 8 §:n perusteella antamaa kieltoa tai rajoitusta,

---

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta tai 26 §:stä muuta johdu, maastoliikennerekkomuksesta sakkoon.

28 §

Lupa- ja valvontaviraston erityislupa

Lupa- ja valvontavirasto voi hakemuksesta myöntää henkilölle, jonka liikuntakyky on iän, vamman tai sairauden vuoksi rajoittunut, luvan poiketa 4 tai 8 §:ssä säädetystä kiellosta tai rajoituksesta.

32 §

Valvonta

Tämän lain toimeenpano ja lain noudattamisen ylin valvonta kuuluvat ympäristöministeriölle. Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten yleinen valvonta kuuluu Lupa- ja valvontavirastolle ja kunnassa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

merensuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan merensuojelulain (1415/1994) 9 §:n 5 momentti, 10 §:n 2 ja 3 momentti ja 11 §:n 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat 9 §:n 5 momentti, 10 §:n 3 momentti ja 11 §:n 4 momentti laissa 1585/2009, sekä 10 §:n 2 momentti laissa 221/1995, seuraavasti:

9 §

Ruoppausmassan sijoittamista koskeva lupa

Jos 1 momentissa tarkoitettu ruoppausmassan sijoittaminen Suomen talousvyöhykkeen ulkopuolelle tai sen vaikutukset ulottuvat myös Suomen talousvyöhykkeelle tai aluevesille, lupaviranomaisena on koko hankkeen osalta Lupa- ja valvontavirasto. Lupamenettelystä ja muutoksenhausta on soveltuvin osin voimassa, mitä niistä säädetään vesilaissa (587/2011).

10 §

Merelle tehtävät rakennelmat

Edellä 1 momentissa tarkoitettu Suomen ympäristökeskuksen lupa annetaan määräajaksi tai toistaiseksi. Voimassa oleva lupa voidaan ottaa haittaa kärsivän hakemuksesta tai valvontaviranomaisen aloitteesta uudelleen käsiteltäväksi ja, jos olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet, peruuttaa lupa tai muuttaa sen ehtoja. Ennen lupa-asian ratkaisemista on asiassa kuultava liikenne- ja viestintäministeriötä.

Jos 1 momentissa tarkoitettu rakennelma ulottuu myös Suomen talousvyöhykkeelle tai aluevesille, lupaviranomaisena on koko hankkeen osalta Lupa- ja valvontavirasto. Lupamenettelystä ja muutoksenhausta on soveltuvin osin voimassa, mitä niistä säädetään vesilaissa.

11 §

Merenpohjan ja sen sisustan tutkimista ja hyväksikäyttöä koskeva lupa

---

Jos 1 momentissa tarkoitettu toiminta Suomen talousvyöhykkeen ulkopuolella ulottuu myös Suomen talousvyöhykkeelle tai aluevesille, lupaviranomaisena on koko hankkeen osalta Lupa- ja valvontavirasto. Lupamenettelystä ja muutoksenhausta on soveltuvin osin voimassa, mitä niistä säädetään ympäristönsuojelulaissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

pilaantuneiden alueiden puhdistamisen tukemisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan pilaantuneiden alueiden puhdistamisen tukemisesta annetun lain (246/2019) 10 a §, sellaisina kuin se on laissa 1451/2019,
muutetaan 4 §, 6 §:n 1 momentti, 8 §, 10 §:n 1 ja 2 momentti ja 12 §:n 1—3 momentti, sellaisena kuin niistä on 12 §:n 1—3 momentti laissa 179/2024, seuraavasti:

4 §

Lupa- ja valvontaviraston tehtävät

Lupa- ja valvontaviraston toimii valtionavustuslaissa (688/2001) tarkoitettuna valtionapuviranomaisena. Tehtävistä säädetään lisäksi valtionavustuslaissa.

Lupa- ja valvontaviraston tulee edistää pilaantuneiden alueiden kestävä riskienhallintaa. Lisäksi Lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja edistää tämän lain täytäntöönpanoa ja soveltamista neuvonnalla ja ohjauksella.

Lupa- ja valvontaviraston asiantuntijapalvelutehtävästä säädetään 8 §:ssä ja tehtävistä alueen pilaantuneisuuden selvittämisen ja pilaantuneen alueen puhdistamisen järjestäjänä 12 §:ssä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä Lupa- ja valvontaviraston tehtävistä.

6 §

Valtionavustuksen myöntämisen edellytykset

Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää avustusta 2 §:ssä säädettyyn tarkoitukseen, jos:

- 1) pilaantumisen aiheuttajaa ei saada selville tai aiheuttajaa ei tavoiteta, taikka pilaantumisen aiheuttaja ei kykene vastaamaan toimen kustannuksista; ja
- 2) alueen pilaantuneisuuden selvittäminen tai puhdistaminen on muulle kuin aiheuttajalle ilmeisen kohtuutonta.

8 §

Asiantuntijapalvelu

Lupa- ja valvontavirasto voi hakijan pyynnöstä antaa alueen pilaantuneisuuden selvittämiseen ja puhdistamiseen asiantuntijapalvelua. Palvelu on maksullista. Valtion viranomaisten suoritteiden maksullisuuden ja suoritteista perittävien maksujen suuruuden yleisistä perusteista sekä maksujen muista perusteista säädetään valtion maksuperustelaisissa (150/1992).

10 §

Valtionavustuspäätös

Lupa- ja valvontavirasto tekee tämän lain mukaisen valtionavustuslain 11 §:ssä tarkoitetun valtionavustuspäätöksen.

Jos Lupa- ja valvontavirasto antaa alueen pilaantuneisuuden selvittämiseen tai puhdistamiseen 8 §:ssä tarkoitettua asiantuntijapalvelua, voidaan myös tätä koskeva tieto sisällyttää valtionavustuspäätökseen.

12 §

Alueen pilaantuneisuuden selvittämisen ja alueen puhdistamisen järjestäminen

Lupa- ja valvontavirasto voi päättää järjestää alueen pilaantuneisuuden selvittämisen ja puhdistamisen, jos 6 §:ssä valtionavustuksen myöntämiselle säädetty edellytykset täyttyvät.

Hakija, kiinteistön omistaja tai haltija taikka kunta osallistuu alueen pilaantuneisuuden selvittämisen ja puhdistamisen järjestämisen kustannuksiin Lupa- ja valvontaviraston tekemän päätöksen mukaisesti. Kustannukset jaetaan tarkoituksenmukaisessa suhteessa ottaen huomioon terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan vakavuus tai todennäköisyys, toimen kiireellisyys, toimeen saadut muut julkiset varat ja muut näihin rinnastettavat seikat. Puhdistamisen järjestämisen kustannusten jakamisessa otetaan lisäksi huomioon hakijan, kiinteistön omistajan tai haltijan taikka kunnan saama taloudellinen hyöty sekä puhdistamiseen soveltuva menetelmä ja sen kestävyys.

Lupa- ja valvontavirasto vastaa kustannuksista kokonaan, jos se on yleisen ympäristöedun kannalta välttämätöntä asian kiireellisyyden, alueiden pilaantuneisuuden järjestelmällisen selvittämisen, vastuutahon puuttumisen, luonnonsuojelulainsäädännön nojalla suojellun alueen suojelutarkoituksen turvaamisen, vedenhankintakäytössä olevan pohjavesialueen vedenoton turvaamisen tai muun näihin rinnastettavissa olevan syyn takia. Lupa- ja valvontavirasto vastaa kustannuksista kokonaan myös, jos pilaantuneisuudesta aiheutuu tai uhkaa aiheutua erityisen vakavaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai yksilön asuinympäristölle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) 4 §:n 2 momentti, 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 7 §:n 1 ja 2 momentti, 9 §:n 1 ja 3 momentti, 10 a §:n 1 ja 3 momentti, 10 b §:n 1—3 momentti, 11 §:n 1 ja 2 momentti, 12 §, 16 §:n 1 momentti, 17 §:n 1 momentti, 18 §:n 1 momentti, 19 §, 20 §:n 2 momentti, 23 a §:n 1—3 momentti ja 23 b §, sellaisina kuin niistä ovat 4 §:n 2 momentti, 5 §:n 1 momentti, 7 §:n 1 ja 2 momentti, 9 §:n 1 ja 3 momentti, 10 a §:n 1 ja 3 momentti, 10 b §:n 1—3 momentti, 18 §:n 1 momentti, 23 a §:n 1—3 momentti ja 23 b § laissa 1085/2020 ja 16 §:n 1 momentti laissa 1631/2015, seuraavasti:

4 §

Viranomaiset

Rakennusperinnön säilyttämistä tämän lain nojalla edistävät ja valvovat Lupa- ja valvontavirasto ja Museovirasto.

---

5 §

Asian vireilletulo

Rakennuksen suojelua koskeva asia tulee Lupa- ja valvontavirastossa vireille sille tehdystä esityksestä tai sen omasta aloitteesta.

---

6 §

Vaarantamiskielto

Lupa- ja valvontavirasto voi kieltää rakennuksen kulttuurihistoriallista merkitystä vaarantaviin toimenpiteisiin ryhtymisen (*vaarantamiskielto*). Vaarantamiskielto on kuitenkin määrätävä aina, kun suojelun turvaaminen sitä välttämättä edellyttää. Lupa- ja valvontavirasto voi lisäksi velvoittaa rakennuksen omistajan tai haltijan ryhtymään tarpeellisiin suojaamistoimenpiteisiin rakennuksen suojelun turvaamiseksi.

Vaarantamiskielto voidaan antaa, kun rakennuksen suojelua koskeva asia on vireillä. Jos vaarantamiskielto ei riittävällä tavalla turvaa rakennuksen säilymistä, Lupa- ja valvontavirasto voi antaa vaarantamiskieltoa täydentäviä välttämättömiä määräyksiä.

Lupa- ja valvontaviraston on käsiteltävä suojelua koskeva asia kahden vuoden kuluessa vaarantamiskielton antamisesta.

7 §

Asianosaisten kuuleminen ja lausunnot

Lupa- ja valvontaviraston on ennen suojelua koskevan päätöksen tekemistä varattava rakennuksen ja kiinteistön omistajalle ja, jos rakennus tai kiinteistö ei ole omistajan hallussa, sen haltijalle sekä viereisen ja vastapäätä olevan kiinteistön tai muun alueen omistajalle ja haltijalle tilaisuus tulla kuulluksi. Lupa- ja valvontaviraston on myös pyydettävä rakennuksen sijaintikunnan ja Museoviraston sekä tarvittaessa muun yhteisön lausunto. Saamelaisen kotiseutualueella ja saamelaista rakennusperintöä koskevissa asioissa on pyydettävä saamelaiskäräjien ja Saamelaismuseo Siidan lausunto. Kolttala-alueella ja kolttasaamelaista rakennusperintöä koskevissa asioissa lausunto on lisäksi pyydettävä kolttien kyläkokoukselta.

Kun suojelua koskeva asia on tullut vireille, Lupa- ja valvontavirasto voi järjestää tilaisuuden, jossa 1 momentissa tarkoitetuilla kuultavilla sekä muilla, joiden oloihin asia saattaa huomattavasti vaikuttaa, on mahdollisuus tuoda esiin suojelun tarpeeseen, tavoitteisiin ja keinoihin liittyviä näkökohtia. Kutsu tilaisuuteen toimitetaan joko kirjeitse tai, jos kutsuttavien määrää ei voida etukäteen tietää, ilmoittamalla siitä vähintään yhdessä rakennuksen sijaintipaikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä.

---

9 §

Suojelua koskeva päätös

Rakennuksen suojelusta päättää Lupa- ja valvontavirasto.

Lupa- ja valvontaviraston on toimitettava suojelua koskeva päätös tiedoksi ympäristöministeriölle.

10 a §

Poikkeaminen suojelupäätöksestä

Lupa- ja valvontavirasto voi rakennuksen tai kiinteistön omistajan tai haltijan hakemuksesta ja asettamallaan ehdoilla myöntää luvan poiketa suojelupäätöksestä, jos:

- 1) osa rakennuksesta on vahingoittunut ja vahingoittunut osa vaarantaa rakennuksen käyttötarkoituksen mukaista käyttöä tai suojelun perusteena olevien arvojen säilymistä;
- 2) rakennuksen käyttäminen käyttötarkoituksensa sekä muuttaminen uuteen soveltuvaan käyttötarkoitukseen on suojelun vuoksi estynyt; tai
- 3) siihen on muu erityisen painava rakennusperinnön käyttöä tai hoitoa edistävä peruste.

Lupa- ja valvontaviraston on poikkeamisluvan myöntäessään määrättävä aika, jonka kuluessa on haettava poikkeamisen perusteena olevan toimenpiteen toteuttamiseksi muussa laissa edellytettyä lupaa tai saatettava toimenpide loppuun. Määräaika alkaa päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta ja voi olla enintään kaksi vuotta. Lupa- ja valvontavirasto voi luvansaajan hakemuksesta jatkaa määräaika enintään kahdella vuodella.

10 b §

Menettely haettaessa poikkeamista suojelupäätöksestä

Suojelupäätöksestä poikkeamista koskeva hakemus on tehtävä Lupa- ja valvontavirastolle kirjallisesti. Hakemus on perusteltava ja siinä on yksilöitävä, miltä osin suojelupäätöksestä on tarkoitus poiketa. Hakemukseen on liitettävä suunnitelma poikkeamista edellyttävästä toimenpiteestä. Muun kuin rakennuksen omistajan tekemään hakemukseen on liitettävä myös omistajan suostumus.

Lupa- ja valvontaviraston on ennen poikkeamista koskevan päätöksen tekemistä pyydettävä Museoviraston ja rakennuksen sijaintikunnan lausunto. Lisäksi 7 §:n 1 momentissa tarkoitetuille muille tahoille on tarvittaessa varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Saamelaisten kotiseutualueella ja saamelaista rakennusperintöä koskevissa asioissa on pyydettävä saamelaiskäräjien ja Saamelaismuseo Siidan lausunto. Kolttala-alueella ja kolttasaamelaista rakennusperintöä koskevissa asioissa lausunto on lisäksi pyydettävä kolttien kyläkokoukselta.

Lupa- ja valvontaviraston on toimitettava poikkeamista koskeva päätös tiedoksi rakennuksen sijaintikunnan rakennusvalvontaviranomaiselle.

---

11 §

Valtion omistaman rakennuksen luovutus

Jos valtion omistamien rakennusten suojelua koskevien säännösten nojalla aiemmin suojeltu valtion omistama rakennus luovutetaan toiselle, Lupa- ja valvontaviraston on pantava vireille rakennuksen suojelua koskeva asia.

Luovuttajan on ilmoitettava edellä 1 momentissa tarkoitetun rakennuksen luovuttamisesta viivytyksettä Lupa- ja valvontavirastolle.

12 §

Suojelusta ilmoittaminen

Kun rakennuksen suojelemista koskeva asia on tullut vireille Lupa- ja valvontavirastossa, suojelua koskeva päätös on saanut lainvoiman tai suojelu on lainvoimaisesti lakkautettu, Lupa- ja valvontaviraston on ilmoitettava siitä asianomaiselle kirjaamisviranomaiselle, jonka tulee tehdä siitä merkintä lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin. Ilmoituksessa on mainittava kiinteistö, jolla rakennus sijaitsee.

16 §

Avustuksen myöntäminen ja maksaminen

Elinvoimakeskus sekä Museovirasto voivat myöntää suojeltavaksi määrätyn rakennuksen omistajalle valtion talousarvion rajoissa avustusta rakennuksen hoitoa ja kunnossapitoa varten.

Elinvoimakeskuksen myöntämän avustuksen maksamista, maksatuksen keskeytystä ja takaisinperintää koskevat valtionavustuslain (688/2001) 12, 19, 21 ja 22 §:ssä mainitut tehtävät hoitaa KEHA. KEHA hoitaa elinvoimakeskuksen lisäksi myös valtionavustuslain 15 §:n mukaisia valvontatehtäviä, jos avustuksen on myöntänyt elinvoimakeskus.

---

17 §

Välttämättömät kunnostustyöt

Jos rakennuksen omistaja on laiminlyönyt säilyttämisen ja suojelun tarkoituksen edellyttämän hoidon ja kunnostuksen, Lupa- ja valvontavirasto voi velvoittaa hänet määräajassa ryhtymään tarpeellisiin toimiin rakennuksen kunnostamiseksi tai saattamiseksi ennalleen sakon uhalla tai uhalla, että Lupa- ja valvontavirasto teettää työn hänen kustannuksellaan. Toimenpiteistä johdettavat kustannukset maksetaan etukäteen valtion varoista, ja ne peritään valtiolle siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

---

18 §

Tarkastusoikeus

Jos on perusteltu syy epäillä, että rakennuksen suojelua koskevia tai vaarantamiskiellon yhteydessä annettuja määräyksiä taikka suojelupäätöksestä poikkeamiseen myönnetyn luvan ehtoja on rikottu, Museovirastolla sekä Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus toimittaa tarkastus rakennuksessa tai sen huonetiloissa. Pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa tarkastuksen saa kuitenkin toimittaa vain, jos on epäily sellaisesta rangaistavasta menettelystä, josta voi seurata vankeusrangaistus, ja jos se on rangaistavan menettelyn selvittämiseksi välttämätöntä. Tarkastuksesta säädetään lisäksi hallintolain (434/2003) 39 §:ssä.

---

19 §

Vahingosta ilmoittaminen

Jos suojeltavaksi määrätty rakennus on vahingoittunut tai tuhoutunut, rakennuksen omistajan tai haltijan on ilmoitettava siitä viipymättä Lupa- ja valvontavirastolle. Tämän tulee välittömästi neuvoteltuaan asiasta Museoviraston kanssa päättää tarvittavista toimenpiteistä.

20 §

Seurannan järjestäminen

Lupa- ja valvontavirasto, maakunnan liitot ja kunnat huolehtivat kukin alueellaan rakennetun kulttuuriympäristön tilan ja kehityksen seurannasta siten kuin siitä erikseen säädetään.

23 a §

Menettely rikosasioissa

Lupa- ja valvontaviraston on tehtävä ilmoitus poliisille esitutkintaa varten, jos on aihetta epäillä rikoslain 48 luvun 6 §:ssä rangaistavaksi säädettyä tämän lain vastaista tekoa tai laiminlyöntiä.

Lupa- ja valvontaviraston on myös tehtävä ilmoitus poliisille esitutkintaa varten, jos on aihetta epäillä tämän lain 23 §:ssä säädettyä tekoa tai laiminlyöntiä. Ilmoitus voidaan kuitenkin jättää tekemättä, jos tekoa tai laiminlyöntiä on pidettävä olosuhteet huomioon ottaen vähäisenä eikä yleinen etu vaadi ilmoituksen tekemistä.

Lupa- ja valvontavirastolle on 1 tai 2 momentissa tarkoitettua tekoa tai laiminlyöntiä käsitellessä esitutkinnassa ja syyteharkinnassa varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Tuomioistuimen on tällaista asiaa käsitellessään varattava Lupa- ja valvontavirastolle tilaisuus tulla kuulluksi.

23 b §

Oikeus saada tietoja

Lupa- ja valvontavirastolla, elinvoimakeskuksella, Museovirastolla, kehittämis- ja hallintokeskuksella sekä Maanmittauslaitoksella on niille tässä laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, oikeus salassapitosäännösten estämättä saada Verohallinnolta maksutta asian käsittelemiseksi välttämättömät tiedot vainajan ja kuolinpesän osakkaan nimestä ja kotipaikasta sekä henkilötunnuksesta tai syntymä- ja kuolinpäivästä sekä tieto kuolinpesän pesänselvittäjästä, testamentin toimeenpanijasta tai pesänjakajasta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

rakentamislain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rakentamislain (751/2023) 4 §, 19 §:n 2 momentti, 66 §:n 1 ja 2 momentti, 67 §:n 1 momentti, 75 §:n 1 momentti, 132 §:n 3 momentti, 179 §:n 3 momentti, 182 §:n 2 momentti, 185 §:n 2 momentti ja 188 §, sellaisina kuin niistä ovat 179 §:n 3 momentti, 182 §:n 2 momentti ovat laissa / 20 , seuraavasti:

4 §

Lupa- ja valvontaviraston tehtävät

Lupa- ja valvontavirasto edistää rakennustoimen järjestämistä.

Lupa- ja valvontaviraston on valvottava, että rakentamisessa otetaan huomioon vaikutuksiltaan valtakunnalliset ja merkittävät maakunnalliset asiat.

19 §

Rakennusjärjestyksen hyväksyminen, kuuleminen ja julkaiseminen

---

Kunnan on asetettava ehdotus rakennusjärjestykseksi julkisesti nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi. Kunnan ilmoitusten julkaisemisesta säädetään kuntalain (410/2015) 108 §:ssä. Kunnan jäsenille ja osallisille on varattava tilaisuus tehdä muistutus rakennusjärjestysehdotuksesta. Muistutus on toimitettava kunnalle ennen ehdotuksen nähtävänäoloajan päättymistä. Ehdotuksesta rakennusjärjestykseksi on pyydettävä lausunto Lupa- ja valvontavirastolta, maakunnan liitolta ja kunnalta, jonka alueiden käyttöön tai rakentamiseen rakennusjärjestys voi vaikuttaa. Muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet yhteystietonsa, on ilmoitettava kunnan perusteltu kannanotto esitettyyn mielipiteeseen.

---

66 §

Lausunto purkamis- ja maisematyöluvasta sekä rakentamisluvasta

Kunnan on pyydettävä Lupa- ja valvontaviraston lausunto purkamis- ja maisematyölupahakemuksesta sekä sellaisesta rakentamis- ja sijoittamislupahakemuksesta, johon ei sovelleta suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä, jos lupaa haetaan alueelle, joka kuuluu:

- 1) valtioneuvoston hyväksymään luonnonsuojeluohjelmaan;
- 2) luonnonsuojelulain (9/2023) nojalla suojellun luontotyypin alueeseen taikka erityisesti suojeltavan lajin esiintymispaikkaan, jolla on voimassa mainitun lain 29 §:n 1 momentissa tai 47 §:n 2 momentissa tarkoitettu kieltö;
- 3) luonnonsuojelulain mukaiseen maisema-alueeseen; tai
- 4) maakuntakaavassa osoitettuun virkistys- tai suojelualueeseen.

Lausuntoa ei ole tarpeen pyytää, jos rakentaminen tai purkaminen perustuu poikkeamislupaan, josta Lupa- ja valvontavirasto on antanut lausunnon. Lausuntoa ei 1 momentin 4 kohdan perusteella ole myöskään tarpeen pyytää, jos alueella on asemakaava tai yleiskaava taikka aiemman rakentamista koskevan lainsäädännön mukainen oikeusvaikutteinen yleiskaava.

---

67 §

Lausunto poikkeamisluvasta sekä rakentamisluvasta suunnittelutarvealueelle sijoittuvan rakennuspaikan osalta

Kunnan on pyydettävä Lupa- ja valvontaviraston lausunto poikkeamislupahakemuksesta sekä rakentamis- ja sijoittamislupahakemuksesta, johon sovelletaan suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä, jos lupahakemus todennäköisesti koskee:

- 1) ympäristön- tai luonnonsuojelun kannalta merkittävää aluetta;
  - 2) kulttuuriperinnön suojelun tai virkistystarpeiden kannalta merkittävää aluetta tai kohdetta; tai
  - 3) valtion liikenneverkkoa.
-

75 §

Ympäristövaikutusten arviointi

Jos rakentamisesta taikka muusta tämän lain mukaan luvanvaraisesta tai viranomaishyväksyntää edellyttävästä toimenpiteestä on tehtävä ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukainen ympäristövaikutusten arviointi, on hakemuksen vireille tulosta sen lisäksi mitä 63 §:ssä säädetään, tiedotettava yleisessä tietoverkossa. Lupa- ja valvontavirastolle on varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen hakemuksesta. Asiassa jätetyistä huomautuksista ja lausunnoista on laadittava yhteenveto, jonka on oltava yleisesti saatavilla päätöksen antamisajankohtana.

---

132 §

Veden johtaminen ja ojittaminen

Edellä 2 momentissa tarkoitettu asia ratkaistaan kuitenkin siten kuin vesilain 5 luvussa säädetään, jos:

- 1) kyse on ranta-asemakaava-alueesta;
- 2) ojitus palvelee asemakaavassa osoitettujen maa- ja metsätalousalueiden maankuivatusta;
- 3) ojitus sijoittuu suurimmalta osin asemakaava-alueen ulkopuolelle;
- 4) ojituksesta aiheutuu haittaa tai veden johtamisen tarvetta kolmannen omistamalle kiinteistölle;
- 5) ojitus edellyttää elinvoimakeskukseen lupaa tai ojitustoimituksen päätöstä.

179 §

Valitusoikeus rakentamisluvasta

Jos rakentamisluvan mukainen rakentaminen merkitsee purkamislupaa edellyttävän valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävän rakennuksen purkamista, valitusoikeus rakentamisluvasta on myös Lupa- ja valvontavirastolla.

182 §

Valitusoikeus purkamisluvasta

Valitusoikeus rakennuksen purkamista koskevasta päätöksestä on myös Lupa- ja valvontavirastolla sekä museoviranomaisella silloin, kun rakennus on valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävä.

185 §

Eräiden päätösten tiedoksianto ja tiedottaminen

Kunnan on toimitettava 57 §:n mukainen poikkeamislupa hakijalle. Kunnan on toimitettava poikkeamislupa tai sen jäljennös myös niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa, sekä niille, jotka ovat sitä erikseen pyytäneet. Jos samassa muistutuksessa on useita muistuttajia, poikkeamislupaa tai sen jäljennöstä ei tarvitse lähettää kuin muistutuksen ensimmäiselle alle-

kirjoittajalle. Ensimmäinen allekirjoittaja vastaa tiedon toimittamisesta muille allekirjoittaneille. Lisäksi kunnan on toimitettava poikkeamislupa viivytyksettä tiedoksi Lupa- ja valvontavirastolle.

---

188 §

Viranomaisen tiedonsaantioikeus

Ympäristöministeriöllä ja Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada kunnilta, maakuntien liitoilta ja muilta tämän lain mukaisilta viranomaisilta maksutta tämän lain ohjaamisen, seurannan ja kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta annetun lain (15/2022) 3 §:n 4 momentti, 6 §, 7 §, 10 §, 19 §:n 1 momentti, 20 §:n 1 ja 2 momentti, 28 §, 30 §:n 1 momentti, 31 §:n 3 ja 4 momentti, 36 §:n 1 momentti, 37 § ja 38 §:n 1 momentti seuraavasti:

3 §

Euroopan unionin valtiontukilainsäädännön soveltaminen

Tarkempia säännöksiä avustuksen, korvauksen tai sääksen pesintään perustuvan tuen myöntämisestä, myöntämisen edellytyksistä, maksamisesta, käytöstä ja elinvoimakeskuksen sekä avustuksen saajan velvollisuuksista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella sen mukaan kuin maa- ja metsätalouseläinten ja maaseutualueiden valtiontuesta vuosina 2014–2020 annetuissa Euroopan unionin suuntaviivoissa (2014/C 204/01) määrätään ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen kalastus- ja vesiviljelyalalla annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 717/2014 säädetään.

6 §

Elinvoimakeskuksen tehtävät

766

Elinvoimakeskuksen tehtävänä on:

- 1) rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennaltaehkäisyn edistäminen;
- 2) vahinkoilmoitusten, korvaus-, tuki- ja avustushakemusten sekä niitä koskevien oikaisuvaatimusten käsitteleminen ja ratkaiseminen;
- 3) avustuksen, korvauksen ja tuen toimeenpanotehtävät ja niihin liittyvä neuvonta, ohjaus, tiedotus ja valvonta.

Toimivaltainen valtion viranomainen on se elinvoimakeskus, jonka toimialueella vahinko tapahtuu. [x] elinvoimakeskus käsittelee ja ratkaisee kuitenkin hakemukset maakotkan pesintään perustuvasta tuesta ja [Y] elinvoimakeskus hakemukset sääksen pesintään perustuvasta tuesta.

7 §

KEHAn tehtävät

KEHA hoitaa avustusten maksamista ja takaisinperintää koskevat valtionavustuslain (688/2001) 12, 19, 21 ja 22 §:n mukaiset tehtävät. KEHA hoitaa toimivaltaisen elinvoimakeskuksen ohella myös mainitun lain 15 §:n mukaisia valvontatehtäviä.

10 §

Avustuksen tarkoitus

Elinvoimakeskus voi myöntää avustusta 15, 21 ja 26 §:ssä tarkoitettujen vahinkojen sekä rakennuksille aiheutuvien vahinkojen ennaltaehkäisemiseen valtion talousarviossa osoitettujen määrärahojen rajoissa. Avustusta voidaan myöntää tavaroiden ja palveluiden hankintaan sekä tutkimukseen ja kehitystyöhön.

19 §

Viljelys- ja eläinvahingosta ilmoittaminen

Vahingonkäräjän on tehtävä vahingon havaittuaan viipymättä vahinkoilmoitus elinvoimakeskukselle. Ilmoitus katsotaan toimitetuksi, kun se on saapunut viranomaiselle. Ilmoituksen tulee sisältää vahingonkäräjän yhteystiedot sekä tiedot vahingon sijainnista, vahingon aiheuttajasta ja ajankohdasta sekä vahingon kohteesta ja laajuudesta.

---

20 §

Viljelys- ja eläinvahingon toteaminen ja arviointi

Viljelysvahingon toteaa ja arvioi vahingonkäräjän pyynnöstä toimivaltainen kunnan viranomainen. Eläinvahingon toteaa ja arvioi elinvoimakeskuksen hyväksymä riippumaton asiantuntija. Arviointi on tehtävä viipymättä sen jälkeen, kun elinvoimakeskus on vastaanottanut vahinkoilmoituksen ja arvioinnin suorittava taho on saanut tiedon vahingosta.

Elinvoimakeskus voi siirtää eläinvahingon arviointia koskevan tehtävän sellaisen tahon hoidettavaksi, jolla on tarvittava pätevyys ja parhaimmat edellytykset eläinvahingon arvioimiseksi. Ulkopuoliseen arvioijaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan tässä laissa tarkoitettua tehtävää. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

---

28 §

Avustuksen hakeminen

Avustusta haetaan toimivaltaiselta elinvoimakeskukselta ennen avustettavan hankkeen tai toimenpiteen aloittamista. Avustuksen hakemisesta säädetään lisäksi valtionavustuslain 9 §:ssä. Elinvoimakeskus voi asettaa avustuksen hakemiselle hakuajan.

30 §

Korvauksen ja tuen hakeminen

Korvausta ja tukea haetaan toimivaltaiselta elinvoimakeskukselta. Korvausta haetaan ilman aiheutonta viivytystä vahingon toteamisen jälkeen. Edellä 5 luvussa tarkoitettua tukea haetaan vuosittain viimeistään 31 päivänä lokakuuta.

---

31 §

Korvaushakemus

Jos vahingon määrä voidaan todeta vasta seuraavalla kasvukaudella, hakemusta on tältä osin täydennettävä vahingon määrän todentavalla lisäselvityksellä. Lisäselvitys on toimitettava elinvoimakeskukselle vahinkoa seuraavan vuoden toukokuun loppuun mennessä.

Hakijan tulee korvaushakemuksen käsittelyn yhteydessä pyynnöstä antaa tiedot muistakin seikoista, joita toimivaltainen elinvoimakeskus tarvitsee hakemuksen ratkaisemiseksi.

36 §

Avustuksen, korvauksen ja tuen palauttaminen

Korvauksen ja tuen saajan tulee viipymättä palauttaa elinvoimakeskukselle virheellisesti, lii-
kaa tai ilmeisen perusteettomasti saamansa korvaus tai tuki.

---

37 §

Avustuksen, korvauksen ja tuen maksamisen keskeyttäminen ja takaisinperintä

KEHAN on päätöksellään määrättävä korvauksen ja tuen maksaminen lopetettavaksi sekä jo maksettu korvaus ja tuki takaisin perittäväksi, jos:

- 1) saaja on jättänyt ilmoittamatta seikasta, joka on ollut omiaan olennaisesti vaikuttamaan korvauksen tai tuen saantiin tai määrään taikka antanut siitä väärän tai harhaanjohtavan tiedon;
- 2) saaja on jättänyt palauttamatta korvauksen tai tuen, joka on 36 §:n mukaan palautettava;
- 3) korvaus tai tuki on muusta kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua syytä myönnetty tai maksettu perusteettomasti;
- 4) Euroopan unionin lainsäädännössä sitä edellytetään.

38 §

Muutoksenhaku

Tämän lain mukaiseen elinvoimakeskuksen sekä KEHAn päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

Suomen ympäristökeskuksesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Suomen ympäristökeskuksesta annetun lain (1069/2009) 1 §:n 2 momentti seuraavasti:

1 §

Suomen ympäristökeskuksen toiminta-ajatus ja tehtävät

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä suorittaessaan Suomen ympäristökeskus erityisesti:

- 1) tutkii ja arvioi ympäristössä, alueiden käytössä ja vesivaroissa tapahtuvia muutoksia ja niiden syitä sekä kehittää keinoja haitallisten ympäristömuutosten ehkäisemiseksi ja korjaamiseksi yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa;
- 2) tuottaa asiantuntijapalveluja ympäristöministeriölle, maa- ja metsätalousministeriölle, Lupa- ja valvontavirastolle ja elinvoimakeskuksille;
- 3) seuraa ja arvioi ympäristön tilaa ja kuormitusta sekä alueiden käyttöä ja vesivaroja sekä huolehtii niihin liittyvistä raportointivelvoitteista;
- 4) ylläpitää ja kehittää toimialan tietojärjestelmiä, tietovarantoja ja tietopalveluja;
- 5) osallistuu tehtäviinsä liittyvään kansainväliseen yhteistyöhön;
- 6) edistää ympäristötietoisuutta ja tuottaa toimialansa koulutuspalveluja.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

Tammisaaren saariston kansallispuistosta annetun lain 1 c §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Tammisaaren saariston kansallispuistosta annetun lain (485/1989) 1 c §, sellaisena
kuin se on laissa 526/2023, seuraavasti:

1 c §

Tammisaaren saariston kansallispuiston hoitoon ja käyttöön liittyvissä kysymyksissä voidaan Metsähallituksen avuksi asettaa kansallispuiston neuvottelukunta. Neuvottelukuntaan kuuluu enintään kymmenen jäsentä, jotka samoin kuin heidän henkilökohtaiset varajäsenensä Metsähallitus kutsuu neljäksi vuodeksi kerrallaan. Neuvottelukunnassa tulee olla ympäristöministeriön, elinvoimakeskuksen, asianomaisten kuntien, paikallisten luonnonsuojelua, riistanhoitoa, asukkaita ja elinkeinoja edustavien yhteisöjen sekä retkeilyjärjestöjen edustus. Metsähallitus toimii neuvottelukunnan asiantuntijajäsenenä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

ulkoilulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkoilulain (606/1973) 4, 11, 12, 14 ja 29 §, sellaisina kuin ne ovat 4, 11, 12 ja 14 § laissa 1572/2009 ja 29 § laissa 1413/2019, seuraavasti:

4 §

Ulkoilureittisuunnitelman vahvistaa Lupa- ja valvontavirasto. Ennen suunnitelman vahvistamista on niille, joiden oikeutta tai etua suunnitelma koskee, varattava tilaisuus muistutusten tekemiseen suunnitelman johdosta.

Kunnan on 1 momentissa säädettyssä tarkoituksessa pidettävä suunnitelma nähtävänä 14 päivän aikana. Muistutukset suunnitelmaa vastaan on Lupa- ja valvontavirastolle osoitettuna toimitettava asianomaiselle kunnalliselle viranomaiselle 30 päivän kuluessa suunnitelman nähtävänä olon päättymisestä lukien. Suunnitelman nähtäväksi asettamisesta sekä muistutusten tekemistavasta ja -ajasta on kunnan kustannuksellaan kuulutettava siinä järjestyksessä kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa saatetaan tiedoksi. Lisäksi on, jos se hankaluudetta voi tapahtua, suunnitelman nähtäväksi panemisesta erikseen ilmoitettava maanomistajille ja poronhoitoalueella paikalliselle paliskunnalle, joiden alueen kautta reitti tulisi kulkemaan.

Kunnan on toimitettava jätetyt muistutuskirjelmät omine lausuntoineen Lupa- ja valvontavirastolle.

11 §

Ulkoilureitin siirtämisestä on soveltuvin osin voimassa, mitä ulkoilureitin tekemisestä säädetään. Siirtämisestä voi maan omistaja tehdä asianomaiselle kunnalle esityksen. Kunnan vastustaessa siirtämistä voi maanomistaja saattaa asian Lupa- ja valvontaviraston ratkaistavaksi.

12 §

Jollei ulkoilureitti tai sen osa olosuhteiden muututtua enää ole tarpeen yleistä ulkoilutoimintaa varten, voi Lupa- ja valvontavirasto siitä tai muusta erityisestä syystä kunnan tai maan omistajan hakemuksesta lakkauttaa ulkoilureitin tai sen osan.

Ulkoilureitin tai sen osan tultua lakkautetuksi siirtyy reittiin kuulunut alue korvauksetta omistajan hallintaan.

Valo -viraston on ulkoilureitin lakkauttamisesta ilmoitettava kiinteistörekisterin pitäjälle, jonka asiana on huolehtia siitä, että ulkoilureitin lakkauttamisesta tehdään tarpeelliset merkinnät kiinteistörekisteriin.

14 §

Lupa- ja valvontavirasto voi määrätä kunnan huolehtimaan toisen kunnan aluetta koskevan ulkoilureittisuunnitelman laatimisesta, sen vahvistamisen hakemisesta, määräyksen hakemisesta ulkoilureittitoimitukseen ja ulkoilureitin pitämisestä, jos asianomainen kunta on tähän suostunut. Reitistä johtuvien kustannusten ja korvausten jakamisesta kuntien kesken määrää Lupa- ja valvontavirasto, jolleivät kunnat ole asiasta sopineet.

29 §

Lupa- ja valvontaviraston on annettava päätös ulkoilureittisuunnitelman vahvistamisesta tai ulkoilureitin lakkauttamisesta tiedoksi julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). Tieto kuulutuksesta on julkaistava asianomaisessa kunnassa. Kunnan ilmoituksista säädetään kuntalain (410/2015) 108 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

Urho Kekkonen kansallispuistosta annetun lain 6 d §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Urho Kekkonen kansallispuistosta annetun lain (228/1983) 6 d §, sellaisena kuin se on laissa 525/2023, seuraavasti:

6 d §

Urho Kekkonen kansallispuiston hoitoon ja käyttöön liittyvissä kysymyksissä on Metsähallituksen apuna kansallispuiston neuvottelukunta. Neuvottelukuntaan kuuluu enintään neljätoista jäsentä, jotka samoin kuin heidän henkilökohtaiset varajäsenensä Metsähallitus kutsuu neljäksi vuodeksi kerrallaan. Neuvottelukunnassa tulee olla ympäristöministeriön, elinvoimakeskuksen, Saamelaiskäräjien, asianomaisten kuntien ja paliskuntien, Puolustusvoimien, paikallisten luonnonsuojelua, riistanhoitoa, kalatalousalueita, asukkaita ja elinkeinoja edustavien yhteisöjen sekä retkeilyjärjestöjen edustus. Metsähallitus toimii neuvottelukunnan asiantuntijajäsenenä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

vapaaehtoisesta osallistumisesta ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vapaaehtoisesta osallistumisesta ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään annetun lain (121/2011) 7 § seuraavasti:

7 §

Valvontaviranomaiset

Lupa- ja valvontavirasto, kunnan ympäristönsuojeluviranomaiset, metsäkeskukset, Energiamarkkinavirasto ja Turvallisuus- ja kemikaalivirasto ovat 2 §:n 5 kohdan mukaisia valvontaviranomaisia, omalla toimialallaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) 4 §:n 2-4 momentti, 5 §, 6 §, 6 b §:n 1 momentti, 6 e §:n 1 momentti, 6 f, 6 g §:n 2 momentti, 6 h §:n 1 momentti, 6 i §:n 1 ja 3 momentti, 6 j §, 6 k §, 6 l §:n 1 momentti, 9 §:n 2 momentti, 10 a §:n 1 momentti, 10 b §, 10 c §, 10 d §, 10 f §, 11 §:n 4 momentti, 13 §, 14 §:n 1-2 momentti, 15 §, 16 §:n 2 momentti, 17 §:n 2-3 momentti, 26 a §:n 3 momentti, 26 f §:n 1 momentti, 26 j §:n 1 momentti ja 26 l §:n kohta 6,
sellaisina kuin ne ovat 4 §:n 2 momentti, 6 § 9 §:n 2 momentti, 11 §:n 4 momentti, 13 §, 14 §:n 1 ja 2 momentti sekä 16 §:n 2 momentti laissa 1593/2009, 4 §:n 3 momentti, 26 a §:n 3 momentti, 26 f §:n 1 momentti, 26 j §:n 1 momentti ja 26 l §:n 6 kohta laissa 272/2011, 4 §:n 4

momentti laissa 571/2014, 5 § laeissa 1593/2009, 272/2011 ja 507/2020, 6 b §:n 1 momentti, 6 e §:n 1 momentti, 6 f §, 6 g §:n 2 momentti, 6 h §:n 1 mom., 6 i §:n 1 ja 3 momentti, 6 j §, 6 k § ja 6 l §:n 1 momentti laissa 507/2020, 10 a §:n 1 momentti, 10 b §, 10 c §, ja 10 f § laissa 1263/2014, 10 d laeissa 1263/2014 ja 1410/2019 sekä 15 § ja 17 §:n 2 ja 3 momentti laissa 1410/2019, sekä

lisätään 3 §:ään uusi 2 momentti, 4 §:ään uusi 6 momentti, ja uusi 6 m §, sellaisena kuin niistä on 3 § laissa 1833/2009 ja 4 § laeissa 1593/2009, 272/2011, 571/2014, seuraavasti:

3 §

Vesienhoitoalue

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä vesienhoitoalueista.

4 §

Viranomaiset

Tämän lain mukaisena Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisena toimii Lupa- ja valvontavirasto. Tämän lain Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaisena toimii elinvoimakeskus.

Ympäristöministeriö vastaa muiden Itämeren valuma-alueella sijaitsevien valtioiden kanssa tehtävästä merenhoidon suunnittelun yhteistyöstä. Suomen ympäristökeskus, Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisena sekä muut toimivaltaiset viranomaiset osallistuvat yhteistyöhön omilla toimialueillaan.

Suomen ympäristökeskus, Ilmatieteen laitos, Luonnonvarakeskus, Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisena, sekä Metsähallitus vastaavat merenhoidon seuranta- ja muista tehtävistä toimialoillaan.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tässä pykälässä tarkoitettujen viranomaisten tehtävistä.

5 §

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen tehtävät

Kullakin vesienhoitoalueella Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen tehtäviin kuuluu:

- 1) laatia selvitys vesien ominaispiirteistä;
- 2) laatia selvitykset ihmisen aiheuttamista vaikutuksista vesiin;
- 3) laatia vedenkäytön taloudelliset selvitykset;
- 4) kerätä tiedot valtioneuvoston asetuksella säädettyistä alueista, jotka ovat Euroopan yhteisön lainsäädännön mukaan suojeltavia;
- 5) kerätä tarpeelliset tiedot talousveden ottoon tarkoitetuista alueista;
- 6) valmistella vesien tilan luokittelu;
- 7) järjestää vesien seuranta ja laatia vesien seurantaohjelma;
- 8) valmistella vesienhoitosuunnitelma ja toimenpideohjelma;
- 9) hoitaa muut ympäristöministeriön sekä maa- ja metsätalousministeriön määräämät tehtävät vesienhoidon järjestämiseksi.

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen tehtäviin merenhoidon järjestämisessä kuuluu:

- 1) osallistua Suomen ympäristökeskuksen koordinoiman meriympäristön ominaispiirteiden ja meriympäristön tilan alustavan arvioinnin laatimiseen;
- 2) tehdä tarvittavat selvitykset meriympäristön hyvän tilan määrittämiseksi sekä ympäristöta-voitteiden ja niihin liittyvien kuvaajien asettamiseksi;
- 3) osallistua Suomen ympäristökeskuksen koordinoiman Itämeren tilan seurantaohjelman laa-timiseen ja järjestää seuranta rannikkovesille;
- 4) valmistella merenhoitosuunnitelmaa ja sen toimenpideohjelmaa ja hoitaa muut ympäristö-ministeriön sekä maa- ja metsätalousministeriön määräämät tehtävät merenhoidon järjestä-miseksi.

Suomen ympäristökeskus vastaa merenhoitosuunnitelman seurantaohjelman valmistelusta ja antaa 1 ja 2 momentissa mainituissa tehtävissä Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviran-omaiselle asiantuntija-apua ja pitää 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetuista tiedoista laadittua re-kisteriä.

6 §

Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaisen tehtävät

Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaisen tehtävänä on edistää toimen-piteiden toteuttamista toimialueellaan.

Vesien- ja merenhoidon tuen järjestämistehtävästä säädetään 1 a luvussa. Kalatalousviran-omaisesta säädetään kalastuslaissa (379/2015).

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset toimeenpano- ja tukiviranomai-sen tehtävistä.

6 b §

Tuen järjestäminen

Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomainen järjestää tuen hankinnan ja luovuttamisen tuen saajalle. Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaisen tehtäviin kuuluu tukemisen suunnittelu, tuen hankinnan valmistelu, hankintapäätöksen ja -sopi-muksen tekeminen sekä hankinnan ja tuen luovuttamisen järjestäminen tukipäätökseen perus-tuen sekä muut tukemisen edellyttämät järjestämistehtävät.

---

6 e §

Tuen hakeminen

Tukea on haettava Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaiselta ennen tuettavan toimen aloittamista. Tukea ei voi hakea ennen kuin samaan toimeen myönnetyn tuen vaikutusaika on päättynyt.

---

6 f §

Hakuaika ja tiedottaminen

Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomainen voi asettaa tuen hakemiselle hakuajan. Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaisen on tiedotettava tuen hakumahdollisuudesta, hakemisessa noudatettavasta menettelystä sekä tuen myöntämisen edellytyksistä ja ehdoista.

6 g §

Tuen myöntämisen edellytykset

Tuki voi kattaa kustannukset osaksi tai kokonaan. Myönnettävän tuen laskentaperusteena on tavaran ja palvelun arvonlisäverollinen myyntihinta vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaiselle.

---

6 h §

Tukihakemuksen peruuttaminen

Tuen hakija voi peruuttaa hakemuksen kokonaan tai osittain tukipäätöksen tiedoksi saamiseen saakka. Hakijan on viivytyksettä ilmoitettava peruuttamisesta kirjallisesti Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaiselle.

---

6 i §

Päätös ja sopimus

Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomainen tekee kirjallisen päätöksen tuesta. Päätös on tehtävä myös 6 h §:ssä tarkoitetussa asiassa.

Lisäksi vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomainen voi tehdä tuensaajan kanssa sopimuksen toimen toteuttamisen ja tuen luovuttamisen yksityiskohdista. Sopimuksen on sisällettävä tarpeelliset määräykset sopijapuolten tehtävistä ja vastuista tukemisessa sekä noudatettavasta menettelystä ja muista tukemisen käytännön toteuttamisen yksityiskohdista.

---

6 j §

Tuen keskeyttäminen ja takaisinperintä

Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaisen on päätöksellään keskeytettävä tukeminen, jos:

- 1) on ilmeistä, että:
  - a) tuen saaja on jättänyt ilmoittamatta tai antanut väärän tai harhaanjohtavan tiedon seikasta, joka on ollut omiaan olennaisesti vaikuttamaan tuen saantiin, määrään tai ehtoihin;
  - b) tuen saaja käyttää tukea olennaisesti muuhun tarkoitukseen kuin tukipäätöksessä on myönnetty; tai
  - c) tuen saaja muutoin olennaisesti rikkoo tuen ehtoja; taikka
- 2) asianomaiseen tukeen sovellettava Euroopan unionin valtiontukea koskevan säädöksen noudattaminen tätä edellyttää.

Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaisen on päätöksellään määrättävä jo luovutettu tuki tai sen arvo tai sen osa perittäväksi takaisin. Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomainen voi olla perimättä tukea tai sen osaa takaisin, jos tuen saaja on oikaissut edellä 1 momentin 1 kohdan alakohdissa tarkoitetun menettelynsä ja tuen tavoitteiden saavuttaminen ei ole vaarantunut.

6 k §

Korko ja viivästyskorko

Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaisen on sisällytettävä takaisin perittävälle määrälle tuen myöntämispäivästä korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentin mukaista vuotuista korkoa lisättyinä kolmella prosenttiyksiköllä. Jos takaisin perittävää määrää ei makseta viimeistään Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaisen asettamana eräpäivänä, sille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

6 l §

Oikaisuvaatimus ja muutoksenhaku tukea koskevista päätöksistä

Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaisen tämän luvun mukaiseen päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

---

6 m §

Kirjanpito

Tuen saajan on pidettävä hankkeesta kirjanpitolain (1336/1997) mukaista kirjanpitoa erillisellä kustannuspaikalla tai muulla tavalla siten, että tuen käytön valvonta on vaikeudetta mahdollista. Tuen saajan on säilytettävä kaikki tuen toteuttamiseen liittyvät tositteet kirjanpitolain mukaisesti.

9 §

Seuranta

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen laatimat vesien seurantaohjelmat yhteensovitetaan vesienhoitoalueella ja liitetään vesienhoitosuunnitelmaan. Seurantaohjelmaa laadittaessa otetaan soveltuvin osin huomioon toiminnan harjoittajalle muun lain nojalla kuuluva tarkkailu.

10 a §

Pohjavesialueen määrittäminen

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen määrittää pohjaveden muodostumisalueen rajan (muodostumisalue) ja uloimman rajan alueelle, jolla on vaikutusta pohjavesimuo-

dostuman veden laatuun tai muodostumiseen (pohjavesialue). Jos vedenhankintakäytössä olevan tai käyttöön soveltuvan pohjavesialueen tai sen muodostumisalueen rajaa ei ilman huomattavia vaikeuksia voida määrittää, pohjavesialue voidaan määrittää myös pistemäisenä.

---

10 b §

Pohjavesialueen luokitus

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen luokittelee pohjavesialueen vedenhankintakäyttöön soveltuvuuden ja suojelutarpeen perusteella:

1) 1-luokkaan vedenhankintaa varten tärkeän pohjavesialueen, jonka vettä käytetään tai jota on tarkoitus käyttää yhdyskunnan vedenhankintaan taikka talousvetenä enemmän kuin keskimäärin 10 kuutiometriä vuorokaudessa tai yli viidenkymmenen ihmisen tarpeisiin;

2) 2-luokkaan muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen, joka pohjaveden antoisuuden ja muiden ominaisuuksiensa perusteella soveltuu 1 kohdassa tarkoitettuun käyttöön.

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen luokittelee lisäksi E-luokkaan pohjavesialueen, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä pohjavesialueen luokituksen perusteista.

10 c §

Pohjavesialueen rajan ja luokituksen muuttaminen

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen on muutettava pohjavesialueen rajasta tai luokitusta, jos niihin olennaisesti vaikuttava tieto sitä edellyttää.

10 d §

Pohjavesialueen määrittämisen ja luokituksen valmistelu

Vesienhoitosuunnitelman laatimisen yhteydessä tehtävän pohjavesialueen määrittämisen ja luokituksen valmistelussa laadittavien valmisteluasiakirjojen tiedoksi antamisessa ja niitä koskevassa kuulemisessa noudatetaan, mitä 15 §:ssä säädetään. Jos pohjavesialueen luokkaa tai rajaa muutetaan vesienhoitosuunnitelman laatimisesta erillisenä menettelynä, 15 §:ssä säädetystä poiketen Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen on pidettävä valmisteluasiakirjat nähtävillä vähintään 30 päivää. Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen on pyydettävä asiassa lausunto pohjavesialueen sijaintikunnalta ja niiltä kunnilta, joiden vedenhankintaan tai maankäyttöön pohjavesialueen rajauksella ja luokituksella voi olla vaikutusta sekä siltä maakunnan liitolta, jonka alueella pohjavesialue sijaitsee.

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen tallettaa ympäristönsuojelun tietojärjestelmään tiedot pohjavesialueiden rajoista, luokituksesta ja luokituksen perusteista sekä muista pohjavesialueen ominaisuuksista.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä valmistelussa esitettävistä tiedoista ja kuulemisessa noudatettavasta menettelystä sekä tietojärjestelmään merkittävistä pohjavesialuetta koskevista tiedoista.

10 f §

Pohjavesialueen suojelusuunnitelman valmistelu

Kunnan on pohjavesialueen suojelusuunnitelmaa laadittaessa tai muutettaessa varattava kaikille mahdollisuus tutustua ehdotukseen ja esittää siitä mielipiteensä. Suojelusuunnitelmaa koskevasta ehdotuksesta on pyydettävä lausunto niiltä kunnilta, joita suojelusuunnitelma voi koskea, sekä vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaiselta.

Kunnan on julkaistava suojelusuunnitelma ja tiedotettava siitä sekä toimitettava suojelusuunnitelma Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaiselle merkittäväksi ympäristönsuojelun tietojärjestelmään.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä suojelusuunnitelman tiedottamisessa noudatettavasta menettelystä.

11 §

Vesienhoitosuunnitelma

Viranomaisten ja julkisia palveluja tarjoavien laitosten on annettava maksutta Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaiselle hallussaan olevia tarpeellisia muita tietoja kuin henkilötietoja vesienhoitosuunnitelman laatimiseksi. Viranomaisten on luovutettava tietoja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) salassapitosäännösten estämättä. Muita kuin tilakohtaisia tietoja on lisäksi luovutettava maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annetun lain (284/2008) salassapitosäännösten estämättä.

13 §

Vesienhoitosuunnitelman valmistelu

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen on vesienhoitosuunnitelman laatimista varten tehtävä:

- 1) hoitosuunnitelman laatimisen aikataulu ja työohjelma vähintään kolme vuotta ennen hoitosuunnitelmakauden alkamista;
- 2) yhteenveto vesistöalueen hoitoa koskevista keskeisistä kysymyksistä vähintään kaksi vuotta ennen hoitosuunnitelmakauden alkamista; sekä
- 3) hoitosuunnitelmaehdotus vähintään vuosi ennen hoitosuunnitelmakauden alkamista.

14 §

Yhteistyö vesienhoitosuunnitelman valmistelussa

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen on järjestettävä Vesienhoitosuunnitelman valmistelun eri vaiheissa riittävä yhteistyö ja vuorovaikutus vesienhoitoalueen eri viranomaisten ja muiden tahojen kanssa. Tätä varten tulee olla vähintään yksi yhteistyöryhmä. Yhteistyöryhmiä voidaan perustaa myös vesistöalueittain.

Vesienhoitosuunnitelman yhteensovittamista varten vesienhoitoalueella on Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen edustajista ja maa- ja metsätalousministeriön nimeämästä kalatalouden edustajasta muodostuva ohjausryhmä. Ohjausryhmän toiminnasta vastaa Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen. Ohjausryhmän kokoonpanosta määrää ympäristöministeriö.

---

15 §

Osallistuminen ja tiedottaminen

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen on annettava 13 §:ssä tarkoitetut valmisteluasiakirjat tiedoksi julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen on julkaistava tieto kuulutuksesta vesienhoitoalueen kunnissa. Kunnan ilmoituksista säädetään kuntalain (410/2015) 108 §:ssä.

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen on varattava kaikille mahdollisuus tutustua valmisteluasiakirjoihin ja niiden tausta-asiakirjoihin ja esittää niistä mielipiteensä kirjallisesti tai sähköisesti kuuden kuukauden ajan, joka alkaa 1 momentissa tarkoitetun kuulutuksen julkaisemisajankohdasta.

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen on lisäksi pyydettävä tarvittavat lausunnot. Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen järjestää tarpeen mukaan tiedotustilaisuuksia, joissa varataan tilaisuus mielipiteiden esittämiseen. Valmisteluasiakirjoista ja menettelyn aikatauluista säädetään 13 §:ssä. Valmisteluasiakirjojen ja tausta-asiakirjojen julkisuudesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa.

16 §

Vesienhoitosuunnitelman käsittely

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen toimittaa ohjausryhmässä käsitellyn ehdotuksen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaksi ympäristöministeriölle.

17 §

Vesienhoitosuunnitelman hyväksyminen

Ympäristöministeriö julkaisee valtioneuvoston hyväksymät vesienhoitosuunnitelmat sähköisesti. Ympäristöministeriö toimittaa valtioneuvoston päätöksen sähköisesti Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaiselle.

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen on annettava valtioneuvoston päätös tiedoksi julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa. Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen on julkaistava tieto kuulutuksesta vesienhoitoalueen kunnissa. Kunnan ilmoituksista säädetään kuntalain 108 §:ssä. Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen toimittaa lisäksi päätöksen niille viranomaisille, joita asian käsittelyn aikaisemmissa vaiheissa on kuultu.

26 a §

Merenhoidon järjestäminen

Merenhoidon ja vesienhoidon yhteensovittamisesta vastaa Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa.

---

26 f §

Merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelma

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomainen laatii toimenpideohjelman merenhoitosuunnitelmassa asetettujen ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi ottaen huomioon toimenpiteiden kustannustehokkuuden sekä teknisen toteuttamiskelpoisuuden. Toimenpideohjelma voidaan laatia koskemaan yhtä tai useampaa merivesien osaa. Toimenpideohjelmassa tulee tarkastella toimenpiteiden vaikutuksia myös Suomen talusvyöhykkeen ulkopuoliseen merialueeseen.

---

26 j §

Osallistuminen ja tiedottaminen

Ympäristöministeriön on yhteistyössä Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen kanssa annettava merenhoitosuunnitelman valmisteluasiakirjat tiedoksi julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa. Tieto kuulutuksesta on julkaistava kunnissa. Kunnan ilmoituksista säädetään kuntalain 108 §:ssä. Ympäristöministeriön on yhteistyössä vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen kanssa:

1) varattava kaikille mahdollisuus osallistua merenhoitosuunnitelman valmisteluun, tutustua merenhoitosuunnitelman valmisteluasiakirjoihin ja niiden tausta-asiakirjoihin sekä esittää niistä mielipiteensä kirjallisesti tai sähköisesti vähintään 30 vuorokauden ajan kuulutuksen julkaisemisajankohdasta lukien;

2) pyydettyä tarvittavat lausunnot; ja

3) järjestettävä tarpeen mukaan tiedotustilaisuuksia, joissa varataan tilaisuus mielipiteiden esittämiseen.

---

26 l §

Valtioneuvoston asetus merenhoidon järjestämisestä

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin:

---

6) Suomen ympäristökeskuksen tehtävistä merenhoidon suunnittelussa ja seurannassa sekä muista viranomaistehtävistä;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

#.

Laki

ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan ympäristönsuojelulain (527/2014) 21 §:n 2-5 momentti, 23 §:n 2 momentti, 24 §:n 1 momentti ja 37 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 21 §:n 2-5 momentti ja 24 §:n 1 momentti laissa 916/2021,
muutetaan 15 §:n 2 momentti, 21 §:n otsikko, 23 §:n 1 ja 3 momentti, 29 a §:n 2 momentti, 34—36 §, 37 §:n 1 momentti, 39 a §:n 2 momentti, 42 §:n 2 ja 3 momentti, 44 §:n 1 momentti, 80 §:n 2—4 momentti, 81 §:n 1 momentti, 85 a §, 88 §:n 2 momentti, 89 §:n 2 ja 3 §:n momentti, 89 a §, 93 § §:n 1 momentti, 95 §:n 1 ja 4 momentti, 99 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 104 §:n 2 momentti, 105 §:n 1—3 momentti, 106 c §:n 1 momentti, 106 e §, 115 a §:n 3 momentti, 116 §:n 4 momentti, 118 §:n 1 ja 3 momentti, 123 §:n 1 ja 4 momentti, 126, 129 ja 130 §, 131 §:n 2 ja 4 momentti, 135 §:n 1 ja 2 momentti, 136 §:n 1 ja 2 momentti, 137 §:n 1 momentti, 138 §:n 1 momentti, 143 §:n 1—3 momentti, 147 §:n 3, 4 ja 6 momentti, 148 §:n 2 ja 3 momentti, 152 §:n 2 momentti, 153 §, 166 §:n 2 momentti, 168 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 170 §:n 5 momentti, 171 §:n 1 momentti 175 §:n 2 momentti, 176 ja 178 §, 181 §:n 3 momentti, 182 a §:n 1 momentti, 186 §, 188 §:n 2 momentti, 189 §, 190 §:n 4 momentti, 191, 192 ja 194 §, 197 §:n 3 momentti ja 203 §, 205 §:n 1 momentti, 205 §:n 1 momentti, 207 §, 212 § 1—3 momentti, 214 §:n 1 momentti, 222 §:n 2 momentti sekä 223 §:n 1, 2 ja 6 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 15 §:n 2 momentti laissa 20/1994, 21 §:n otsikko laissa 916/2021, 29 a §:n 2 momentti, 85 a §, 116 §:n 4 momentti ja 189 § laissa 905/2020, 39 a §:n 2 momentti laissa 437/2017, 44 §:n 1 momentti, 99 §:n 4 momentti, 118 §:n 1 momentti ja 192 § laissa 504/2019, 88 §:n 2 momentti laissa 423/2015, 89 §:n 2 ja 3 §:n momentti laissa 490/2022, 89 a § laissa 423/2015, 106 c §:n 1 momentti, 106 d §:n 1—3 momentti ja 106 e § laissa 1064/2017, 115 a §:n 3 momentti, 118 §:n 3 momentti, 123 §:n 1 ja 4 momentti, 170 §:n 5 momentti, 171 §:n 1 momentti, 175 §:n 2 momentti, 181 §:n 3 momentti, 205 §:n 1 momentti ja 223 §:n 1, 2 ja 6 momentti laissa 1166/2018, 143 §:n 1—3 momentti laissa 49/2019, 147 §:n 3, 4 ja 6 momentti laissa 327/2016, 152 §:n 2 momentti laissa 1018/2018, 182 a §:n 1 momentti laissa 1077/2018, 189 §, 190 §:n 4 momentti ja 207 § laissa 1420/2019 sekä 222 §:n 2 momentti laissa 1263/2022,
lisätään lakiin uusi 21 a ja 23 a - 23 c §, seuraavasti:

[Huom: ympäristönsuojelulain pykälä 44, 44 a, 47, 85 ja 197 a ehdotetaan muutettavaksi saman aikaisesti lausunnoilla olevassa ympäristöministeriön yhden luokun lainsäädäntöehdotuksessa]

15 §

Ennaltavarautumisvelvollisuus

Ennalta varautumista varten toiminnanharjoittajan, jonka ympäristöluvan myöntää Lupa- ja valvontavirasto, on laadittava riskinarviointiin perustuva varautumissuunnitelma, varattava tarpeelliset laitteet ja muut varusteet, laadittava toimintaohje, testattava laitteet ja varusteet sekä harjoiteltava toimia onnettomuuksia ja muita poikkeuksellisia tilanteita varten (*ennaltavarautumisvelvollisuus*). Suunnitelman sisältö, laajuus ja tarkkuus määräytyvät toiminnan luonteen perusteella. Varautumissuunnitelmaa ei kuitenkaan tarvitse laatia, jos valvontaviranomainen arvioi, että toiminta, sen vaikutukset ja riskit eivät edellytä suunnitelman laatimista. Suunnitelmaa

ei myöskään ole tarpeen tehdä siltä osin kuin vastaava suunnitelma on laadittu vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005), pelastuslain (379/2011), kaivoslain (621/2011) tai muun lain nojalla eikä eläinsuojan toiminnasta.

---

21 §

Ympäristöministeriö

---

21 a §

Lupa- ja valvontavirasto

Lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja edistää tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettujen tehtävien hoitamista, valvoo näiden säännösten noudattamista, toimii valtion ympäristölupaviranomaisena ja käsittelee toimivaltaansa kuuluvat ilmoituksenvaraista toimintaa koskevat asiat. Lupa- ja valvontavirasto tukee kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimintaa toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Lupa- ja valvontavirasto huolehtii ympäristönsuojelun yleisen edun toteutumisesta toiminnassaan ja päätöksenteossään sekä käyttää osaltaan ympäristönsuojelun yleisen edun puhevaltaa tämän lain mukaisessa päätöksenteossa.

23 §

Yleiset valvontaviranomaiset

Tämän lain mukaisia yleisiä valvontaviranomaisia ovat Lupa- ja valvontavirasto valtion valvontaviranomaisena sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Lupa- ja valvontaviraston on ilmoitettava valvonnassa havaitsemistaan puutteista kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tämän toimivaltaan kuuluvia mahdollisia toimenpiteitä varten. Vastaavasti kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on ilmoitettava valvonnassa havaitsemistaan puutteista Lupa- ja valvontavirastolle.

---

23 a §

Suomen ympäristökeskus

Suomen ympäristökeskus toimii otsonikerrosta heikentävistä aineista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1005/2009, jäljempänä otsoniasetus, sekä fluoraattuisista kasvihuonekaasuista ja asetuksen (EY) N:o 842/2006 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 517/2014, jäljempänä *F-kaasuasetus*, mukaisena toimivaltaisena viranomaisena sekä valvoo näiden asetusten noudattamista, jollei muualla tässä laissa toisin säädetä. Lisäksi Suomen ympäristökeskus ylläpitää ja kehittää parhaan käyttökelpoisen tekniikan tiedonvaihtoa, seuraa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä ja tiedottaa siitä. Suomen ympäristökeskus vastaa myös ympäristövahingon vaaraa aiheuttavien hylkyjen seurannasta ja saneerauksesta, jollei muualla laissa toisin säädetä, sekä öljy- tai muun kemikaalivahingon seurauksena likaantuneiden eläinten hoitamisen järjestämisestä.

23 b §

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto toimii orgaanisten liuottimien käytöstä tietyissä maaleissa ja lakoissa sekä ajoneuvojen korjausmaalaustuotteissa aiheutuvien haihtuvien orgaanisten yhdisteiden päästöjen rajoittamisesta ja direktiivin 1999/13/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/42/EY mukaisena toimivaltaisena viranomaisena.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto valvoo 216 §:n 2 momentin nojalla annetun orgaanisia liuottimia sisältäviä tuotteita koskevan valtioneuvoston asetuksen noudattamista.

23 c §

Elinvoimakeskus

Elinvoimakeskus valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista siltä osin kuin on kyse yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suoria tukia koskevista säännöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 637/2008 ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1307/2013 tarkoitettujen lakisääteisten hoitovaatimusten noudattamisen valvonnasta.

Elinvoimakeskus (*kalatalousviranomainen*) valvoo tämän lain nojalla annetussa päätöksessä olevia 57 §:n mukaisia kalatalousmääräyksiä.

29 a §

Ilmoituksenvaraisen toiminnan luvanvaraisuus

Jos toimintaan tarvitaan ympäristölupa 1 momentin 2 tai 3 kohdan nojalla, ympäristöluvan käsittelee se viranomainen, jonka toimivaltaan kuuluu 115 a §:n nojalla käsitellä toimintaa koskeva ilmoitus. Jos lupa kuitenkin on tarpeen 27 §:n 2 momentin 1 kohdan perusteella, käsittelevä viranomainen on Lupa- ja valvontavirasto. Jos toimintaan tarvitaan ympäristölupa tämän pykälän 1 momentin 1 tai 4 kohdan nojalla, ympäristöluvan käsittelee Lupa- ja valvontavirasto.

---

34 §

Toimivaltainen lupaviranomainen

Lupa- ja valvontavirasto ratkaisee ympäristölupahakemuksen, jos:

1) toiminnalla saattaa olla merkittäviä ympäristövaikutuksia tai asian ratkaiseminen Lupa- ja valvontavirastossa muuten on perusteltua toiminnan laatu tai luonne huomioon ottaen;

2) muun kuin 1 kohdassa tarkoitetun toiminnan ympäristövaikutukset saattavat kohdistua huomattavassa määrin sijaintikuntaa laajemmalle alueelle;

3) toiminta edellyttää ympäristöluvan lisäksi lupaa vesilain 3 luvun nojalla tai vesilaisissa säädetyn muun kuin purkujohtoa koskevan tai tämän lain 68 ja 69 §:ssä tarkoitetun käyttöoikeuden perustamista ja lupahakemukset on 47 §:n mukaan käsiteltävä yhteiskäsittelyssä;

4) lupa on tarpeen 27 §:n 2 momentin 1 kohdan perusteella.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ratkaisee muun kuin 1 momentissa tarkoitetun lupahakemuksen. Lupa- ja valvontavirasto ratkaisee kuitenkin lupahakemuksen, jos:

1) toiminta sijaitsee usean ympäristönsuojeluviranomaisen toimialueella;

2) kyse on sotilaskäyttöön tarkoitettusta toiminnasta;

3) lupa-asian yhteydessä ratkaistaan 136 §:ssä tarkoitettu maaperän tai pohjaveden puhdistamista koskeva asia, eikä toimivaltaa mainitun pykälän mukaisissa asioissa ole siirretty kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Jos samalla toiminta-alueella sijaitsevien toimintojen lupa-asian ratkaisu kuuluu osaksi Lupa- ja valvontaviraston ja osaksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan ja toimintoihin on haettava lupaa siten kuin 41 §:ssä säädetään, lupa-asian ratkaisee Lupa- ja valvontavirasto.

Edellä 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista Lupa- ja valvontaviraston toimivaltaan kuuluvista toiminnoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

36 §

Lupa-asian siirtäminen

Jos lupahakemus on pantu vireille kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa ja asian selvittämisen yhteydessä ilmenee, että toiminnasta voi aiheutua vesistön pilaantumista, on asia siirrettävä Lupa- ja valvontaviraston ratkaistavaksi.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi yksittäistapauksessa siirtää päätösvaltaansa kuuluvan lupa-asian Lupa- ja valvontaviraston ratkaistavaksi, jos asia vaatii sellaista asiantunte-
musta, jota kunnassa ei voida saada tai jos asian käsittely Lupa- ja valvontavirastossa on tarkoi-
tuksenmukaista toiminnan sijaintiin tai luonteeseen liittyvästä erityisestä syystä.

37 §

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen alueellinen toimivalta lupa-asioissa

Lupahakemuksen ratkaisee se 34 § 2 momentin mukaan toimivaltainen kunnan ympäristön-
suojeluviranomainen, jonka toimialueelle toiminta sijoitetaan tai jonka toimialueella merkittä-
vin osa päästöjä aiheuttavasta toiminnasta sijaitsee.

38 §

Toimivallan siirto lupa-asiassa Lupa- ja valvontavirastolta kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle

Ympäristöministeriö voi kunnan hakemuksesta ja kuultuaan Lupa- ja valvontavirastoa päät-
tää, että liitteen 1 taulukon 2 mukaisten toimintojen lupa-asioissa toimivaltaisena viranomaisena
toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Päätös voidaan rajoittaa koskemaan myös vain
osaa edellä mainituista toiminnoista. Toimivaltaa ei kuitenkaan voida siirtää lupa-asiassa, joka
koskee turvetuotantoa, kaivostoimintaa, koneellista kullankaivuuta, malmin tai mineraalien ri-
kastamoita, lentoasemaa, satamaa, ydinvoimalaitosta, jätteenpolttolaitosta, jätteen rinnakkais-
polttolaitosta taikka puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen toimintaa. Ennen toimivallan siir-
toa koskevan päätöksen tekemistä Lupa- ja valvontavirastossa vireille tulleet asiat käsitellään
loppuun Lupa- ja valvontavirastossa.

---

39 a §

Hakijan neuvonta

Lupaviranomainen voi lisäksi hakijan pyynnöstä tai omasta aloitteestaan järjestää tapaamisen lupa-asiasta hakijan ja viranomaisen välillä neuvonnan järjestämiseksi. Tapaamiseen voidaan kutsua myös muiden lupamenettelyyn osallistuvien viranomaisten edustajia ja muita asianosaisia.

---

42 §

Lausunnot

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, Lupa- ja valvontaviraston on pyydettävä lausunto hakemuksen tarkoittaman toiminnan sijaintikunnalta ja tarvittaessa vaikutusalueen kunnilta.

Lupaviranomainen voi hankkia myös muita asiaan liittyviä tarpeellisia selvityksiä. Lisäksi lupaviranomainen voi tarvittaessa järjestää keskustelun 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen säädettyjen viranomaisten kanssa.

---

44 §

Lupahakemuksen tiedoksianto ja lupahakemuksesta tiedottaminen

---

Tieto kuulutuksesta on julkaistava myös toiminnan vaikutusalueen kunnissa noudattaen, mitä kuntalain (410/2015) 108 §:ssä säädetään. Lisäksi kuulutuksen julkaisemisesta on tiedotettava ainakin yhdessä toiminnan vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä, jollei asian merkitys ole vähäinen tai julkaiseminen ole muutoin tarpeetonta. Kuulutus on annettava erikseen tiedoksi niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. Lupa- ja valvontaviraston on julkaistava internetsivuillaan yleisölle tarkoitettu tiivistelmä lupahakemuksesta.

---

80 §

Luvan tarkistaminen uusien päätelmien vuoksi

Toiminnanharjoittajan on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle selvitys luvan tarkistamisen tarpeesta perusteluineen. Selvitys on toimitettava kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun komissio on julkaissut päätöksen päätelmistä. Lupa- ja valvontavirasto voi antaa selvityksen tekemiselle pyynnöstä lisäaikaa.

Lupa- ja valvontavirasto arvioi, onko lupaa tarkistettava 1 momentin perusteella. Jos lupaa ei ole tarpeen tarkistaa, viranomainen antaa tätä koskevan arvionsa toiminnanharjoittajalle ja tarkistamisasian käsittely päättyy. Jos lupaa on tarpeen tarkistaa, Lupa- ja valvontaviraston on määrättävä toiminnanharjoittaja jättämään sille tarkistamista koskeva hakemus. Hakemus on jätettävä viimeistään Lupa- ja valvontaviraston määräämänä päivänä, joka voi olla aikaisintaan kuuden kuukauden kuluttua määräyksen antamisesta. Eri toiminnanharjoittajat voidaan määrätä jättämään hakemuksensa samaan tai eri aikaan viranomaisen työn järjestelyn tai vireillä olevien asioiden määrän tai toiminnanharjoittajien erilaisen tilanteen vuoksi. Määräystä ei ole tarpeen antaa, jos vireillä on jo toiminnan lupa-asia, jossa 1 momentin mukaiset vaatimukset otetaan

huomioon. Lupa- ja valvontavirasto voi antaa määräyksen, vaikka toiminnanharjoittaja olisi lyönyt laimin 2 momentissa tarkoitetun selvityksen tekemisen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä Lupa- ja valvontavirastolle toimitettavan selvityksen sisällöstä.

81 §

Tarkistamismenettely

Lupa- ja valvontavirasto tarkistaa toiminnanharjoittajan hakemuksesta luvan 80 §:n 1 momentissa säädettyjen perusteiden mukaisesti ja määrää tarvittaessa 78 §:n mukaisten lievempien päästöraja-arvojen noudattamisesta. Jos parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttöönotto edellyttää pidempää aikaa kuin teollisuuspäästädirektiivin 21 artiklan mukainen neljä vuotta, lupamääräyksissä voidaan antaa lisäaikaa tekniikan käyttöönotolle 78 §:n mukaisilla perusteilla.

---

85 a §

Ympäristölupa-asioita koskeva tietopalvelu

Lupa- ja valvontaviraston on julkaistava verkkosivuillaan ympäristötiedon saatavuuden varmistamiseksi tieto vireille tulleesta ympäristölupa-asiasta, tiedoksiannetusta ympäristölupa-asiasta ja sen kuulutusasiakirjoista sekä ympäristölupa-asiassa annetusta päätöksestä (ympäristölupa-asioiden tietopalvelu). Ympäristölupa-asioiden tietopalvelusta, jossa julkaistaan 222 §:ssä tarkoitettuja tietoja, voidaan hakea tietoja rajattuna hakuna käyttäen hakuperusteena asian tunnistetietoja, toiminnanharjoittajan nimeä, hankkeen laatua tai sijaintikuntaa taikka tiettyä aikaväliä.

88 §

Luvan raukeaminen

Asian käsittelyssä noudatetaan, mitä 96 §:ssä säädetään. Asian voi panna vireille Lupa- ja valvontavirasto tai kunnan ympäristönsuojeluviranomainen omasta aloitteestaan, taikka toiminnanharjoittaja, kunta tai haitankärsijä.

89 §

Luvan muuttaminen

Lupa- ja valvontaviraston tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on lisäksi omasta aloitteestaan tai asianomaisen yleistä etua valvovan viranomaisen tai haitankärsijän taikka 186 §:ssä tarkoitetun rekisteröidyn yhdistyksen tai säätiön aloitteesta muutettava lupaa, jos:

- 1) toiminnasta aiheutuva pilaantuminen tai sen vaara poikkeaa olennaisesti ennalta arvioidusta;
- 2) toiminnasta voi aiheutua tässä laissa kielletty seuraus;
- 3) parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisen vuoksi päästöjä voidaan olennaisesti vähentää ilman kohtuuttomia kustannuksia;

4) toiminnan ulkopuoliset olosuhteet ovat luvan myöntämisen jälkeen olennaisesti muuttuneet ja luvan muuttaminen on tämän vuoksi tarpeen;

5) luvan muuttaminen on tarpeen luvan myöntämisen jälkeen laissa, valtioneuvoston asetuksessa tai Euroopan unionin säädöksessä annetun sitovan ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä koskevan yksilöidyn vaatimuksen täyttämiseksi.

Lupa- ja valvontaviraston tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on lisäksi omasta aloitteestaan tai asianomaisen yleistä etua valvovan viranomaisen aloitteesta muutettava luvan vaakuutta koskevia lupamääräyksiä, jos lupaviranomainen arvioi, että jätteen käsittelytoiminnalle luvassa määrätyn vakuuden määrä ei ole riittävä 59 §:ssä tarkoitettujen toimien hoitamiseksi tai vakuus ei muutoin täytä 59–61 §:n mukaisia vaatimuksia.

---

89 a §

Kalatalousvelvoitteen ja kalatalousmaksun muuttaminen

Kalatalousvelvoitteen tai kalatalousmaksun muuttamisesta on voimassa, mitä vesilain 3 luvun 22 §:ssä säädetään. Jos kalatalousvelvoitteen tai kalatalousmaksun perusteista on saatu uutta selvitystä tämän lain 126 §:ssä tarkoitettussa korvausmenettelyssä, Lupa- ja valvontavirasto voi samalla ottaa viran puolesta velvoitteen tai maksun muuttamista koskevan asian käsiteltäväkseen sen estämättä, mitä määräysten muuttamisesta ja tarkistamisesta muutoin säädetään.

92 §

Luvan selventäminen

Lupa- ja valvontavirasto tai kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi omasta aloitteestaan tai toiminnanharjoittajan pyynnöstä saattaa ympäristöluvan tiedot ajan tasalle antamalla asiasta kirjallisen lausuman. Lausuma voidaan antaa, jos se on merkitykseltään selventävä eikä sillä muuteta luvan tosiasiallista sisältöä niin, että muutoksesta voisi aiheutua ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa taikka muutosta kenenkään oikeuteen tai etuun.

93 §

Luvan peruuttaminen

Lupa- ja valvontavirasto tai kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi omasta aloitteestaan peruuttaa luvan, jos:

- 1) hakija on antanut virheellisiä tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet luvan myöntämisen edellytyksiin;
  - 2) lupamääräyksiä on valvontaviranomaisen kirjallisesta huomautuksesta huolimatta toistuvasti rikottu siten, että toiminnasta voi aiheutua luvan myöntämisen edellytysten vastainen seuraus;
  - 3) toiminnan jatkamisen edellytyksiä ei saada täytetyksi lupaa muuttamalla.
-

95 §

Maaperää ja pohjavettä koskevat toimet direktiivilaitoksen toiminnan päättyessä

Jos direktiivilaitoksen toimintaan liittyen on tullut laatia 82 §:ssä tarkoitettu maaperän ja pohjaveden tilaa koskeva perustilaselvitys, toiminnanharjoittajan on mainitussa pykälässä tarkoitettun toiminnan päättyessä arvioitava maaperän ja pohjaveden tilaa suhteessa perustilaan. Arvio on erityisesti tarkasteltava 66 §:ssä tarkoitettuja merkityksellisiä vaarallisia aineita, ja siihen on sisällytettävä selvitys mahdollisista perustilan palauttamiseksi tarvittavista toimista. Arvio on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle tai, jos toimivalta perustilan palauttamista koskevissa asioissa on siirretty 4 momentin mukaisesti, kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Viranomaisen tekee arvion johdosta päätöksen, jossa on annettava määräykset perustilan palauttamiseksi tarvittavista toimista, jos maaperän tai pohjaveden tila toiminnan seurauksena eroaa huomattavasti perustilasta. Toimien tekninen toteutettavuus voidaan tällöin ottaa huomioon. Määräykset voivat koskea esimerkiksi pilaavien aineiden poistamista, vähentämistä, leviämisen estämistä tai hallitsemista sekä maa-aineksen hyödyntämistä. Päätös on annettava tiedoksi ja siitä on tiedotettava noudattaen, mitä 85 §:ssä säädetään.

Ympäristöministeriö voi kunnan hakemuksesta ja kuultuaan Lupa- ja valvontavirastoa päättää, että perustilan palauttamista koskevissa asioissa toimivaltaisena viranomaisena toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Toimivalta voidaan siirtää määräajaksi tai toistaiseksi. Päätöstä voidaan muuttaa, jos toimivallan siirtämisen edellytyksiä ei enää ole. Toimivallan siirron edellytyksistä, siinä noudatettavasta menettelystä ja asioiden käsittelystä siirtymävaiheessa noudatetaan, mitä 138 §:ssä säädetään.

99 §

Menettely poikkeuksellisissa tilanteissa

Suuren polttolaitoksen toiminnanharjoittajan on ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viipymättä polttoaineen saatavuudessa ilmenneistä häiriöistä sekä energiantuotantoyksikön savukaasujen puhdistinlaitteiden häiriöistä ja rikkoutumisista.

Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää polttoaineen saatavuudessa ilmenneen häiriön johdosta toiminnanharjoittajalle rajoitetuksi ajaksi oikeuden poiketa vähärikkistä polttoainetta käyttävässä energiantuotantoyksikössä sille asetettujen päästöraja-arvojen noudattamisesta tai oikeuden käyttää kaasumaista polttoainetta käyttävässä energiantuotantoyksikössä muuta kuin kaasumaista polttoainetta.

Lupa- ja valvontavirasto voi antaa 1 momentissa tarkoitettun ilmoituksen tehneelle toiminnanharjoittajalle polttolaitoksen toimintaa koskevia määräyksiä ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi taikka kieltää tai keskeyttää toiminnan, jos se on tarpeen teollisuuspäästädirektiivin III luvun ja liitteen V mukaisten velvoitteiden täytäntöönpanemiseksi. Lupa- ja valvontaviraston tässä momentissa tarkoitettu päätös on annettava tiedoksi ja siitä on tiedotettava noudattaen, mitä 85 §:ssä säädetään.

104 §

Valtioneuvoston päätöksen valmistelu

Valtioneuvoston päätöstä valmisteltaessa 186 §:ssä tarkoitettulle rekisteröidylle yhdistykselle ja säätiölle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Toiminnan sijaintikunnalta ja vaikutusalueen kunnilta sekä Lupa- ja valvontavirastolta on pyydettävä lausunto.

105 §

Valtioneuvoston päätöksessä tarkoitetun laitoksen toiminnasta toimitettavat tiedot ja päätöksen noudattamisen seuranta

Valtioneuvoston päätöksessä tarkoitetun laitoksen toiminnanharjoittajan on toimitettava vuosittain helmikuun loppuun mennessä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Lupa- ja valvontavirastolle 9 §:n nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetyt tiedot laitoksen toiminnasta ja päästöistä.

Toiminnanharjoittajan on lisäksi ilmoitettava välittömästi Lupa- ja valvontavirastolle laitoksen toiminnan olennaisesta muutoksesta, jolla saattaa olla vaikutusta päätöksen mukaisten päästöjen enimmäismäärien noudattamiseen.

Suomen ympäristökeskus laatii ympäristöministeriölle 1 momentissa tarkoitetuista tiedoista yhteenvedon vuosittain marraskuun loppuun mennessä. Lisäksi Lupa- ja valvontaviraston on ilmoitettava ympäristöministeriölle viipymättä 2 momentissa tarkoitetuista muutoksista.

---

106 c §

Uusien keskisuurten energiantuotantoyksiköiden polttoainetehon yhteenlaskusääntö

Jos kahden tai useamman uuden keskisuuren energiantuotantoyksikön savukaasut poistetaan tai tekniset ja taloudelliset tekijät huomioon ottaen voitaisiin toimivaltaisen viranomaisen arvion perusteella poistaa yhteisen piipun kautta, pidetään yksiköitä yhtenä kokonaisuutena, jonka polttoaineteho määräytyy yksiköiden yhteenlasketun polttoainetehon perusteella. Toimivaltainen viranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen tai jos toiminta on luvanvaraista ja toimivaltainen lupaviranomainen on Lupa- ja valvontavirasto, Lupa- ja valvontavirasto.

---

106 d §

Polttoaineiden saatavuushäiriöihin liittyvät poikkeukselliset tilanteet

Jos tavanomaisesti vähärikkistä polttoainetta käyttävä keskisuuri energiantuotantolaitos ei pysty noudattamaan sille ympäristöluvassa asetettuja tai 10 §:n nojalla säädettyjä rikkidioksidin päästöraja-arvoja sen vuoksi, että vähärikkisen polttoaineen toimitukset ovat keskeytyneet vakavan polttoainepulan vuoksi, toiminnanharjoittajan on ilmoitettava asiasta viipymättä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tai, jos toiminta on luvanvaraista ja toimivaltainen lupaviranomainen on Lupa- ja valvontavirasto, Lupa- ja valvontavirastolle. Ilmoituksen perusteella kunnan ympäristönsuojeluviranomainen tai Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää toiminnanharjoittajalle enintään kuuden kuukauden ajaksi oikeuden poiketa kyseisten rikkidioksidin päästöraja-arvojen noudattamisesta.

Jos yksinomaan kaasumaista polttoainetta käyttävä keskisuuri energiantuotantolaitos ei pysty noudattamaan sille ympäristöluvassa asetettuja tai 10 §:n nojalla säädettyjä päästöraja-arvoja sen vuoksi, että polttoaineen toimitukset ovat keskeytyneet äkillisesti ja sen olisi muun kuin kaasumaisen polttoaineen käytön vuoksi asennettava savukaasujen puhdistinlaite, toiminnanharjoittajan on ilmoitettava asiasta viipymättä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tai, jos toiminta on luvanvaraista ja toimivaltainen lupaviranomainen on Lupa- ja valvontavirasto, Lupa- ja valvontavirastolle. Ilmoituksen perusteella kunnan ympäristönsuojeluviranomainen tai Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää toiminnanharjoittajalle enintään kymmenen päivän ajaksi oikeuden poiketa kyseisten päästöraja-arvojen noudattamisesta.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen ja Lupa- ja valvontaviraston on ilmoitettava 1 ja 2 momentin nojalla myönneistä poikkeuksista ympäristöministeriölle viipymättä, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa poikkeuksen myöntämisestä. Ympäristöministeriö huolehtii siitä, että päätöksistä ilmoitetaan Euroopan komissiolle tietyjen keskisuurista polttolaitoksista ilmaan joutuvien epäpuhtauspäästöjen rajoittamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/2193, jäljempänä keskisuuria polttolaitoksia koskeva direktiivi, 6 artiklan 10 kohdan toisen alakohdan ja 6 artiklan 11 kohdan toisen alakohdan mukaisesti kuukauden kuluessa niiden myöntämisestä.

---

106 e §

Tietojen rekisteröinti ja julkaiseminen

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tai, jos toiminta on luvanvaraista ja toimivaltainen viranomaisen on Lupa- ja valvontavirasto, Lupa- ja valvontaviraston on pidettävä rekisteröitäviä ja luvanvaraisia keskisuuria energiantuotantolaitoksia koskevista tiedoista rekisteriä. Rekisteriin talletetuista tiedoista on yleisessä tietoverkossa julkaistava keskisuuria polttolaitoksia koskevan direktiivin 9 artiklassa ja sen liitteessä 1 tarkoitetut tiedot lukuun ottamatta henkilötietoja. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin, mitä rekisteriin talletettuja tietoja julkaistaan yleisessä tietoverkossa.

115 a §

Ilmoitusvelvollisuus ja toimivaltainen viranomaisen

Lupa- ja valvontavirasto käsittelee ilmoituksen liitteen 4 kohdan 2 alakohdassa b ja kohdassa 3 tarkoitettuja toiminnoista sekä muista liitteen 4 toiminnoista, jos niissä on kyse sotilaskäyttöön tarkoitettusta toiminnasta.

---

116 §

Rekisteröinti-ilmoitus toiminnan rekisteröintiä varten

Edellä 32 §:n 2 momentissa tarkoitettusta jätteen käsittelystä on tehtävä rekisteröinti-ilmoitus Lupa- ja valvontavirastolle hyvissä ajoin ennen toiminnan aloittamista ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröintiä varten. Jos rekisteröitävällä toiminnalla on ympäristölupa ja lupa raukeaa 32 §:n 2 momentin nojalla, rekisteröinti-ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä, vaan viranomaisen rekisteröi toiminnan omasta aloitteestaan ja ilmoittaa siitä viipymättä toiminnanharjoittajalle.

---

118 §

Melua ja tärinää aiheuttava tilapäinen toiminta

Toiminnanharjoittajan on tehtävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sähköisesti ilmoitus rakentamisesta, yleisötilaisuudesta tai muusta tilapäistä melua tai tärinää aiheuttavasta toimenpiteestä tai tapahtumasta, jos melun tai tärinän on syytä olettaa olevan erityisen häiritsevää.

Jos toimenpide tehdään tai tapahtuma järjestetään usean kunnan alueella, ilmoitus tehdään Lupa- ja valvontavirastolle. Toiminnanharjoittajan asemassa oleva luonnollinen henkilö voi tehdä ilmoituksen paperisena.

Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteeseen ryhtymistä tai toiminnan aloittamista, kuitenkin viimeistään 30 vuorokautta ennen tätä ajankohtaa, jollei kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä määrätä tätä lyhyemmästä ajasta. Edellä 1 momentissa tarkoitettun Lupa- ja valvontaviraston toimivaltaan kuuluvan ilmoituksen osalta määräaika on kuitenkin aina 30 vuorokautta.

---

123 §

Poikkeuksellinen tilanne luvanvaraisessa, ilmoituksenvaraisessa ja rekisteröitävässä toiminnassa

Jos onnettomuudesta, ennakoimattomasta tuotantohäiriöstä tai muusta niihin rinnastettavasta yllättävästä, toiminnasta riippumattomasta poikkeuksellisesta syystä taikka rakennelman tai laitteen purkamisesta luvanvaraisessa, ilmoituksenvaraisessa tai rekisteröitävässä toiminnassa aiheutuu päästöjä tai syntyy jätettä siten, että aiheutuu tilanne, jonka vuoksi ympäristölupaa, ilmoituspäätöstä tai toimintaa koskevan valtioneuvoston asetuksen vaatimuksia ei voida noudattaa tai tilanne, jossa voi aiheutua välitöntä ja ilmeistä ympäristön pilaantumisen vaaraa tai jätteen määrän tai ominaisuuksien vuoksi tavanomaisesta poikkeavia toimia jätehuollossa, on toiminnasta vastaavan tai jätteen haltijan ilmoitettava tapahtuneesta viipymättä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, taikka Lupa- ja valvontavirastolle, jos Lupa- ja valvontavirasto myöntää toimintaan ympäristöluvan tai antaa ilmoituspäätöksen taikka 116 §:n 2 momentin mukainen ilmoitus on tehty Lupa- ja valvontavirastolle. Toiminnasta vastaavan tai jätteen haltijan on viipymättä ilmoituksen tekemisen jälkeen toimitettava viranomaiselle suunnitelma, jonka mukaisesti toiminnan päästöjä ja jätteitä sekä niistä aiheutuvaa ympäristön pilaantumista voidaan rajoittaa poikkeuksellisen tilanteen aikana.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tai Lupa- ja valvontaviraston on poikkeuksellisen tilanteen sitä edellyttäessä pantava omasta aloitteestaan vireille 89 §:ssä tarkoitettu menettely lupamääräysten muuttamiseksi tai 93 §:ssä tarkoitettu menettely luvan peruuttamiseksi.

126 §

Korvauksista päättäminen erikseen

Jos 125 §:ssä tarkoitettujen vahinkojen yksityiskohtainen selvittäminen viivästyttäisi kohtuuttomasti lupa-asian ratkaisua, Lupa- ja valvontavirasto voi ratkaista luvan myöntämistä koskevan asian ja siirtää korvausasian myöhemmin ratkaistavaksi.

Lupa- ja valvontavirasto voi myös määrätä vahinkojen korvaamisen joiltakin osin ratkaistavaksi myöhemmin, jos siihen tarpeellisen selvityksen puuttuessa tai muutoin on erityistä syytä. Luvan saaja on tällöin velvoitettava hankkimaan tarvittava selvitys ja panemaan määräajassa vireille hakemus asiassa annetun korvausratkaisun täydentämiseksi.

129 §

Ennen lupa-asian ratkaisua aiheutuneen vahingon korvaaminen

Lupa- ja valvontavirasto voi ympäristölupa-asian yhteydessä käsitellä myös vaatimuksen, joka koskee hakemuksessa tarkoitettua toiminnasta ennen lupa-asian ratkaisemista aiheutuneen 125 §:ssä tarkoitettua vahingon korvaamista, jollei siitä aiheudu olennaista viivästystä. Jos vaatimusta ei käsitellä lupa-asian yhteydessä, Lupa- ja valvontavirasto käsittelee sen erillisenä asiana.

130 §

Ennakoimattoman vahingon korvaaminen

Korvausta vahingosta, jota ympäristölupaa myönnettäessä ei ollut ennakoitu, voidaan aiemman korvausratkaisun estämättä vaatia Lupa- ja valvontavirastolle tehtävällä hakemuksella. Samassa yhteydessä voidaan käsitellä vaatimus, joka koskee samalla toimenpiteellä luvasta poiketen aiheutetun vahingon korvaamista.

131 §

Korvausasian käsittely käräjäoikeudessa

Käräjäoikeus ratkaisee 129 ja 130 §:n estämättä vesistön pilaantumista koskevasta rikoksesta johtuvan korvausvaatimuksen. Lupa- ja valvontaviraston on jätettävä tutkimatta korvausasia, jos käräjäoikeudessa on vireillä rikosasia, johon korvausvaatimus perustuu.

Käräjäoikeuden on ilmoitettava korvausasian vireilletulosta Lupa- ja valvontavirastolle.

Käräjäoikeus ja muutoksenhakutuomioistuimet voivat pyytää lausunnon Lupa- ja valvontavirastolta, jos korvausasian ratkaiseminen vaatii erityistä ympäristönsuojelun tai vesiasioiden tuntemusta.

135 §

Selvitysvelvollisuus ja puhdistamistarpeen arviointi

Jos on aihetta epäillä maaperän tai pohjaveden pilaantumista, puhdistamisesta 133 §:n mukaan vastuussa olevan on selvitettävä alueen pilaantuneisuus ja puhdistamistarve. Selvitys on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle.

Jos puhdistamisesta vastuussa oleva ei huolehdi 1 momentin mukaisesta selvitysvelvollisuudesta, Lupa- ja valvontavirasto voi määrätä puhdistamisesta vastuussa olevan täyttämään velvollisuutensa. Määräys annetaan noudattaen, mitä 18 luvussa säädetään.

---

136 §

Päätös pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta

Maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen pilaantuneella alueella sekä puhdistamisen yhteydessä kaivetun maa-aineksen hyödyntämiseen kaivualueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus Lupa- ja valvontavirastolle, jos puhdistaminen ei 4 luvun nojalla edellytä ympäristölupaa. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin, kuitenkin viimeistään 45 vuorokautta ennen puhdistamisen kannalta olennaisen työvaiheen aloittamista.

Lupa- ja valvontavirasto tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen. Päätöksessä on annettava tarvittavat määräykset pilaantuneen alueen puhdistamisesta, puhdistamisen tavoitteista ja maa-aineksen hyödyntämisestä sekä tarkkailusta. Pilaantuneen alueen puhdistamisen on katettava toimet, jotka ovat tarpeen pilaavien aineiden poistamiseksi, vähentämiseksi, leviämisen estämiseksi tai hallitsemiseksi. Päätös on annettava tiedoksi ja siitä on tiedotettava noudattaen, mitä 85 §:ssä säädetään.

---

137 §

Puhdistamisesta määrääminen

Lupa- ja valvontaviraston on määrättävä pilaantuneen maaperän tai pohjaveden puhdistamisesta, jollei puhdistamisesta 133 §:n mukaan vastuussa oleva ryhdy siihen. Määräys annetaan noudattaen, mitä 18 luvussa säädetään.

---

138 §

Toimivallan siirto kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle

Ympäristöministeriö voi kunnan hakemuksesta ja kuultuaan Lupa- ja valvontavirastoa päättää, että pilaantunutta maaperää ja pohjavettä koskevissa tässä luvussa tarkoitetuissa asioissa, lukuun ottamatta 133 §:n 3 momenttia, toimivaltaisena viranomaisena toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena. Edellytyksenä toimivallan siirtämiselle on, että kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on riittävä asiantuntemus tehtävien asianmukaiseksi hoitamiseksi ja toimivallan siirrolla voidaan parantaa toiminnan tehokkuutta tai aikaansaada tasapainoinen työnjako viranomaisten kesken. Ennen toimivallan siirtoa koskevan päätöksen tekemistä Lupa- ja valvontavirastossa vireille tulleet asiat käsitellään loppuun Lupa- ja valvontavirastossa.

---

143 §

Ympäristön tilan seuranta

Kunnan on alueellaan huolehdittava paikallisten olojen edellyttämästä tarpeellisesta ympäristön tilan seurannasta asianmukaisin menetelmin. Lupa- ja valvontavirasto huolehtii osaltaan ympäristön tilan seurannasta alueellisella ja valtakunnallisella tasolla.

Lupa- ja valvontavirasto huolehtii yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen kanssa päästökattodirektiivin 9 artiklan mukaisesta ilmaan joutuvien päästöjen aiheuttamien haitallisten ekologisten muutosten seurannasta pintavesissä osana 7 momentissa tarkoitettua seurantaa. Luonnonvarakeskus huolehtii mainitun artiklan mukaisesta seurannasta metsämailla ja Ilmatieteen laitos huolehtii mainitun artiklan mukaisesta seurannasta otsonin kuormituksen osalta. Ympäristöministeriö teettää mainitun artiklan mukaisen seurannan suomailla. Seurannan järjestämisessä noudatetaan, mitä päästökattodirektiivin 9 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään.

---

147 §

Määräaika ilmansuojelusuunnitelman ja lyhyen aikavälin toimintasuunnitelman laatimiseksi ja suunnitelmien laatimismenettely

---

Suunnitelmia laadittaessa on suunnitelmaluonnoksista pyydettävä lausunto Lupa- ja valvontavirastolta ja muilta viranomaisilta, joiden toimialaan tai tehtäviin suunnitelma olennaisesti liittyy. Kaikille muille on varattava riittävän ajoissa tilaisuus tutustua suunnitelmaluonnokseen sekä esittää siitä mielipiteensä. Mahdollisuus varataan tiedottamalla asiasta paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä ja yleisessä tietoverkossa. Mielipiteiden esittämiselle on varattava aikaa vähintään 30 päivää.

Valmiista suunnitelmista perusteluineen sekä siitä, miten lausunnot ja mielipiteet on otettu huomioon, on tiedotettava siten kuin 3 momentissa säädetään. Valmiit suunnitelmat on lähetettävä tiedoksi Lupa- ja valvontavirastolle ja ympäristöministeriölle.

Kunnan on toimitettava vuosittain 15 päivään toukokuuta mennessä tiedot ilmansuojelusuunnitelman mukaisista toteutetuista toimista sekä mahdollisesta ilmansuojelusuunnitelman ja lyhyen aikavälin toimintasuunnitelman tarkistamisesta Lupa- ja valvontavirastolle ja ympäristöministeriölle.

148 §

Hiekoituksesta ja suolauksesta aiheutuvat raja-arvojen ylitykset

---

Selvitys on laadittava seitsemän kuukauden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona raja-arvo on ylittynyt ensimmäisen kerran. Selvitystä laadittaessa on noudatettava, mitä 147 §:n 3 momentissa säädetään yleisön osallistumismahdollisuuden varaamisesta ja Lupa- ja valvontavirastolta pyydettävästä lausunnosta.

Jos raja-arvo selvityksen laatimisen jälkeen ylittyy uudestaan, kunnan on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle ja ympäristöministeriölle tiedot pitoisuuksien alentamiseksi jo tehdyistä toimista ja arvio niiden vaikutuksista sekä mahdollisesti tarvittavista lisätoimista. Jos tarvittavat lisätoimet ovat kuitenkin niin merkittäviä, että ne edellyttävät kokonaan uuden selvityksen laatimista, on noudatettava 2 momentissa tarkoitettua menettelyä.

152 §

Meluselvitysten ja meluntorjunnan toimintasuunnitelmien laatimismenettely

---

Meluntorjunnan toimintasuunnitelmaa laadittaessa suunnitelmaluonnoksesta on pyydettävä lausunto vaikutusalueen kunnilta ja Lupa- ja valvontavirastolta, Liikenne- ja viestintävirastolta, lentoaseman pitäjältä sekä valtioneuvoston asetuksella säädettäviltä muilta tahoilta. Kaikille muille on varattava riittävän ajoissa tilaisuus tutustua suunnitelmaluonnokseen sekä esittää siitä mielipiteensä. Mahdollisuus varataan tiedottamalla asiasta paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä ja yleisessä tietoverkossa. Mielipiteiden esittämiselle on varattava aikaa vähintään 30 päivää.

153 §

Tietojen antaminen meluselvityksistä ja meluntorjunnan toimintasuunnitelmista

Meluselvitys ja meluntorjunnan toimintasuunnitelma on julkaistava ja niistä on tiedotettava tarvittavassa laajuudessa. Ne on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle. Lisäksi ne on tarpeen mukaan lähetettävä tiedoksi muille 152 §:n 1 momentissa mainituille vastuutahoille.

166 §

Viranomaisen ilmoitusvelvollisuus

Jos 24 §:n 2 momentissa tarkoitettu valvontaviranomainen valvonnassa toteaa, että 163 §:n mukainen tai sen nojalla säädetty velvollisuus on laiminlyöty, sen on ilmoitettava asiasta Lupa- ja valvontavirastolle tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

168 §

Säännöllinen valvonta

Lupa- ja valvontaviraston ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava alueelleen tämän lain mukaista säännöllistä valvontaa varten suunnitelma (*valvontasuunnitelma*). Valvontasuunnitelmassa on oltava tiedot alueen ympäristöoloista ja pilaantumisen vaaraa aiheuttavista toiminnoista sekä käytettävissä olevista valvonnan voimavaroista ja keinoista. Suunnitelmassa on kuvattava valvonnan järjestämisen ja riskinarvioinnin perusteet ja valvonnasta vastaavien viranomaisten yhteistyö. Valvontasuunnitelma on tarkistettava säännöllisesti.

Lupa- ja valvontaviraston ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on valvottava ympäristöluvanvaraisia, ilmoituksenvaraisia ja rekisteröitäviä toimintoja säännöllisesti määräaikaistarkastuksin. Tarkastuskohteet ja -tiheys on määriteltävä ympäristöriskien arvioinnin perusteella.

Lupa- ja valvontaviraston ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista ja niiden muusta säännöllisestä valvonnasta ohjelma (*valvontaohjelma*). Valvontaohjelmassa on oltava tiedot valvottavista kohteista ja niihin kohdistettavista säännöllisistä valvontatoimista. Valvontaohjelma on pidettävä ajan tasalla.

170 §

Ilmoitus toiminnan aloittamisesta sekä toiminnan muutoksista ja toiminnanharjoittajan vaihtumisesta

---

Luvanvaraista toimintaa koskeva ilmoitus on tehtävä Lupa- ja valvontavirastolle, jos ympäristöluvan myöntää Lupa- ja valvontavirasto, ja muutoin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ilmoituksenvaraista toimintaa koskeva tämän pykälän mukainen ilmoitus on tehtävä Lupa- ja valvontavirastolle, jos ilmoituksen on käsitellyt Lupa- ja valvontavirasto, ja muutoin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Rekisteröitävää toimintaa koskeva ilmoitus on tehtävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, jollei kysymys ole 32 §:n 2 momentissa tarkoitusta jätteen käsittelystä, jolloin ilmoitus tehdään Lupa- ja valvontavirastolle.

171 §

Tarkkailu toisen alueella

Lupa- ja valvontavirasto, luvan myöntämisen yhteydessä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen lupapäätöksessään tai ilmoituksenvaraisen toiminnan osalta toimivaltainen viranomaisen ilmoituspäätöksessään voi myöntää toiminnanharjoittajalle oikeuden tarkkailla toimintansa ympäristövaikutuksia ja ympäristön laatua toisen alueella, jollei alueen omistaja tai haltija ole antanut suostumustaan tähän. Oikeus tarkkailuun koskee mittalaitteiden asentamista ja mittaus-ten tekemistä sekä muuta vastaavaa toiminnan havainnointia ja seuranta, samoin kuin tätä varten välttämätöntä liikkumista ja oleskelua alueella. Oikeus voidaan myöntää edellyttäen, että tarkkailu on tarpeen toiminnan ympäristövaikutusten selvittämiseksi ja ettei siitä aiheudu sanottavaa haittaa.

---

175 §

Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Luvanvaraisen ja ilmoituksenvaraisen toiminnan osalta määräyksen antaa Lupa- ja valvontavirasto, jos ympäristöluvan myöntää tai ilmoituspäätöksen antaa Lupa- ja valvontavirasto, ja muutoin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

---

176 §

Määräys vesistön merkittävän pilaantumisen ja luontovahingon korjaamiseksi

Jos 175 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun rikkomuksen tai laiminlyönnin seurauksena aiheutuu merkittävää vesistön pilaantumista tai luonnonsuojelulain 3 §:n 7 kohdassa tarkoitettu luontovahinko, on sen lisäksi, mitä tämän lain 175 §:ssä säädetään, Lupa- ja valvontaviraston määrättävä toiminnanharjoittaja ryhtymään eräiden ympäristölle aiheutuneiden vahinkojen korjaamisesta annetussa laissa tarkoitettuihin korjaaviin toimenpiteisiin.

Jos vesistön merkittävä pilaantuminen tai luontovahinko on aiheutunut onnettomuuden tai muun ennakoimattoman syyn seurauksena, on Lupa- ja valvontaviraston määrättävä vahingon aiheuttanut toiminnanharjoittaja eräiden ympäristölle aiheutuneiden vahinkojen korjaamisesta annetussa laissa tarkoitettuihin korjaaviin toimenpiteisiin.

178 §

Ilmoitus vesistön merkittävästä pilaantumisesta ja luontovahingosta

Toiminnanharjoittajan on viipymättä ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle 176 §:ssä tarkoitettua vesistön merkittävästä pilaantumisesta ja luontovahingosta sekä niiden välittömästä uhasta.

181 §

Toiminnan keskeyttäminen

Luvanvaraisen ja ilmoituksenvaraisen toiminnan keskeyttää Lupa- ja valvontavirasto, jos ympäristöluvan myöntää tai ilmoituspäätöksen antaa Lupa- ja valvontavirasto, ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, jos se myöntää luvan tai antaa ilmoituspäätöksen.

182 a §

Viranomaisen toimivalta eräissä tilanteissa

Jos ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavasta toiminnasta aiheutuu tai uhkaa aiheutua vakavaa vaaraa tai vakavaa haittaa terveydelle tai ympäristölle, Lupa- ja valvontavirasto voi ryhtyä sellaisiin ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tai rajoittamiseksi välttämättömiin toimiin, jotka eivät pelastuslain 32 §:n mukaan kuulu pelastustoimintaan. Edellytyksenä toimiin ryhtymiselle on lisäksi, että:

- 1) toimien toteuttamista ei voida toiminnasta vastaavan tahon tosiasiallisen toimintakyvyn puuttumisen vuoksi varmistaa tämän lain 175 §:ssä tarkoitetussa menettelyssä; tai
  - 2) toiminnasta vastaavaa tahoa ei viivyttyksettä saada selville.
-

186 §

Vireillepano-oikeus

Jollei 135, 137, 175, 176, 180 tai 181 §:ssä tarkoitettu asia ole tullut vireille valvontaviranomaisen aloitteesta, asian voi panna kirjallisesti vireille:

- 1) asianosainen;
- 2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnon-suojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 3) toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 4) Lupa- ja valvontavirasto sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen;
- 5) asiassa yleistä etua valvova viranomainen;
- 6) saamelaiskäräjät, jos ympäristövaikutukset ilmenevät saamelaisten kotiseutualueella ja kolttien kyläkokous, jos ympäristövaikutukset ilmenevät kolttialueella.

Lupa- ja valvontavirasto voi panna vireille 202 §:n 3 momentin 7 kohdassa tarkoitetun kunnan ympäristönsuojelumääräyksen antamista koskevan asian, jos kunta ei ole antanut määräystä mainitussa kohdassa tarkoitetuista toimista.

188 §

Toiminta rikosasiassa

Lupa- ja valvontavirasto on rikosasiassa asianomistaja, jos yleistä etua on loukattu.

189 §

Valvontaviranomaisten vastuunjako luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen valvonnassa

Vastuu luvanvaraisen ja ilmoituksenvaraisen toiminnan 168 ja 169 §:n mukaisesta valvonnasta kuuluu Lupa- ja valvontavirastolle, jos toiminnan ympäristöluvan myöntää tai ilmoituspäätöksen tekee Lupa- ja valvontavirasto, ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, jos se myöntää toiminnan ympäristöluvan tai tekee ilmoituspäätöksen.

Vastuu rekisteröitävän toiminnan 168 ja 169 §:ssä tarkoitetusta valvonnasta on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella. Vastuu 116 §:n 4 momentin nojalla rekisteröitävän toiminnan valvonnasta on kuitenkin Lupa- ja valvontavirastolla.

190 §

Muutoksenhaku

Kunnan ympäristönsuojelumääräysten hyväksymistä sekä käsittelymaksua tarkoittavaa tak-saa koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin kuntalaissa (410/2015) säädetään. Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus hakea muutosta kunnan ympäristönsuojelu-määräyksiä koskevaan päätökseen.

191 §

Valitusoikeus

Valitusoikeus on:

- 1) asianosaisella;
- 2) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 3) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 4) toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella sekä Lupa- ja valvontavirastolla kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen päätöksestä;
- 5) asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella;
- 6) saamelaiskäräjillä sillä perusteella, että ympäristöluvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan;
- 7) kolttien kyläkokouksella sillä perusteella, että ympäristöluvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa kolttalaissa tarkoi-tettuja luontaiselinkeinoja.

Lupa- ja valvontavirastossa yleistä etua valvovalla yksiköllä on oikeus valittaa Lupa- ja valvontaviraston tekemästä päätöksestä, jos se on tarpeen ympäristönsuojelun, luonnonsuojelun tai muun näihin rinnastettavan yleisen edun turvaamiseksi tai lain soveltamiskäytännön yhtenäisyyden varmistamiseksi.

Lupa- ja valvontavirastolla ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa yleisen ympäristönsuojeluedun valvomiseksi tai muusta perustellusta syystä sellaisesta päätöksestä, jolla Vaasan hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

192 §

Oikaisuvaatimus tarkkailusuunnitelmaa ja tarkkailumääräysten muuttamista koskevasta päätöksestä

Lupaviranomaisen määräämän viranomaisen 64 ja 65 §:ssä tarkoitettuun päätökseen saa hakea oikaisua lupaviranomaiselta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus tehdään Lupa- ja valvontavirastolle, jos yhteistarkkailuun kuuluvan jonkin toiminnan tarkkailuvelvoite on perustunut sen antamaan päätökseen. Oikaisuvaatimuksena voidaan käsitellä

myös yhteistarkkailun kustannuksien jakamista koskeva erimielisyys. Oikaisuvaatimuksen johdosta tehtävä päätös on annettava tiedoksi ja siitä on tiedotettava noudattaen, mitä 85 §:ssä säädetään. Oikaisuvaatimuksen johdosta tehtyyn päätökseen haetaan muutosta siten kuin 190 §:ssä säädetään. Tarkkailupäätöksestä perittävään maksuun haetaan oikaisua samassa järjestyksessä kuin päätöksestä. Oikaisuvaatimuksen käsittelyyn sovelletaan muutoin hallintolakia.

194 §

Oikaisuvaatimus direktiivilaitoksen luvan tarkistamisvelvollisuutta koskevasta päätöksestä

Toiminnanharjoittaja saa hakea oikaisua 80 §:n 3 momentissa tarkoitettuun luvan tarkistamista koskevaan päätökseen Lupa- ja valvontavirastolta siten kuin hallintolaissa säädetään. Oikaisuvaatimuksen johdosta tehtyyn päätökseen ei saa hakea erikseen muutosta.

197 §

Menettely muutoksenhakutuomioistuimessa

Vaasan hallinto-oikeuden päätös on toimitettava valittajalle ja päätöksen jäljennös sitä pyytäneille asianosaisille sekä lupaa koskevassa asiassa toiminnanharjoittajalle, jos tämä ei ole valittajana. Jäljennös päätöksestä on lisäksi toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle, kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, asiassa yleistä etua valvoville viranomaisille ja Suomen ympäristökeskukselle.

---

203 §

Menettely kunnan ympäristönsuojelumääräyksiä annettaessa

Ennen kunnan ympäristönsuojelumääräysten antamista kunnan on varattava Lupa- ja valvontavirastolle sekä tarvittaessa muille viranomaisille tilaisuus lausunnon antamiseen. Vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta asian käsittelyssä säädetään hallintolain 41 §:ssä. Asian valmistelusta on myös tiedotettava kunnan tietoverkkosivulla.

Kunnan on tiedotettava ympäristönsuojelumääräyksistä yleisesti siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Määräykset on oltava saatavilla kunnan tietoverkkosivulla. Ne on lisäksi toimitettava tiedoksi Lupa- ja valvontavirastolle.

205 §

Maksut

Sen lisäksi, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädetään valtion viranomaisten suoritteiden maksullisuudesta, Lupa- ja valvontavirasto voi periä maksun:

1) laatimaansa valvontaohjelmaan perustuvista luvanvaraisen, ilmoituksenvaraisen ja rekisteröitävän toiminnan määräaikaistarkistuksista ja niiden muusta ohjelmaan perustuvasta säännöllisestä valvonnasta;

2) 169 §:n mukaisista tarkastuksista;

3) tarkastuksista, jotka ovat tarpeen 175 tai 176 §:ssä tarkoitettun kiellon tai määräyksen noudattamisen valvomiseksi taikka 181 §:ssä tarkoitettun toiminnan keskeyttämisen valvomiseksi;

4) valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen varmistamiseksi.

---

207 §

Todistajan kuuleminen

Lupa- ja valvontavirasto voi, jos se erityisestä syystä on tarpeen, kuulla todistajaa vakuutuksen nojalla sekä suullisesti asianosaista. Asianosaisille on varattava tilaisuus olla läsnä kuultavissa todistajaa tai asianosaista, ja heillä on oikeus esittää kysymyksiä sekä lausua käsityksensä todistajan tai asianosaisten kertomuksesta. Todistajalle maksettavaan korvaukseen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään.

212 §

Menettely valtion rajat ylittävien vaikutusten huomioonottamiseksi eräissä tilanteissa

Jos direktiivilaitoksen tai suuronnettomuuden vaaraa aiheuttavan kaivannaisjätteen jätealueen toiminnasta todennäköisesti aiheutuu merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia Euroopan unionin toisen jäsenvaltion alueella, Lupa- ja valvontaviraston on toimitettava tälle valtiolle tiedoksi kyseisen toiminnan ympäristölupahakemus ja siihen liittyvät teollisuuspäästödirektiivin liitteen IV mukaiset tiedot samanaikaisesti kuin lupahakemuksesta tiedotetaan ja kuullaan 5 luvun mukaisesti. Samaa tiedotusmenettelyä noudatetaan myös sellaisen jäsenvaltion pyynnöstä, jossa kyseisestä toiminnasta todennäköisesti aiheutuu merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Ympäristöministeriön on tarvittaessa neuvoteltava toisen valtion toimivaltaisen viranomaisen kanssa ennen lupa-asian ratkaisemista sen varmistamiseksi, että ympäristölupahakemus ja siihen liittyvät teollisuuspäästödirektiivin liitteen IV mukaiset tiedot annetaan kyseisessä valtiossa asianmukaisesti ajaksi yleisesti saataville mahdollisten huomautusten esittämistä varten.

Lupa- ja valvontaviraston on lupa-asiaa ratkaistessaan otettava huomioon 1 momentin mukaiseen kuulemiseen perustuvat huomautukset.

Lupa- ja valvontaviraston on ilmoitettava 1 momentin mukaisesti kuullulle valtiolle ympäristölupapäätöksestä ja toimitettava sille teollisuuspäästödirektiivin 24 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut tiedot.

---

214 §

Kuuleminen ja tiedottaminen yhteistoteutuksesta

Ympäristöministeriön on ennen 213 §:ssä tarkoitetun päätöksen tekemistä pyydettävä hakemuksesta lausunto toiminnan sijaintikunnalta ja vaikutusalueen kunnilta, Lupa- ja valvontavirastolta sekä valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettäviltä tahoilta. Lisäksi 186 §:ssä tarkoitettulle rekisteröidylle yhdistykselle tai säätiölle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi hakemuksen johdosta.

---

222 §

Ympäristönsuojelun tietojärjestelmä

Ympäristönsuojelun tietojärjestelmä muodostuu tiedoista, jotka talletetaan Lupa- ja valvontaviraston, elinvoimakeskusten, Ilmatieteen laitoksen, Suomen ympäristökeskuksen ja ympäristöministeriön ylläpitämiin tietojärjestelmiin, rekistereihin ja tiedostoihin. Tietojärjestelmään talletettavista tiedoista säädetään 223 §:ssä, jätelaisissa, vesilaisissa, merenkulun ympäristönsuojelulaisissa, vesihuoltolaisissa (119/2001) ja vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetussa laissa ja ympäristövahinkorahastosta annetussa laissa (1262/2022) sekä niiden nojalla. Tietojen tallettaminen voidaan tehdä konekielisenä tiedonsiirtona teknisen käyttöyhteyden avulla.

223 §

Ympäristönsuojelun tietojärjestelmään talletettavat tiedot

Lupa- ja valvontaviraston on talletettava tietojärjestelmään tämän lain nojalla antamansa päätökset sekä tiedot niihin liittyvistä Vaasan hallinto-oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden päätöksistä.

Lupa- ja valvontaviraston on talletettava tietojärjestelmään:

- 1) tämän lain nojalla antamansa päätökset sekä tiedot niihin liittyvistä Vaasan hallinto-oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden päätöksistä;
- 2) Lupa- ja valvontavirastolle tehtäviin rekisteröinti-ilmoituksiin perustuvat tiedot rekisteröivästä toiminnoista;
- 3) tämän lain mukaiseen valvontaan liittyvät tarkastuskertomukset ja muut valvontatoimia koskevat tiedot;
- 4) 105 §:n 1 momentissa tarkoitetut tiedot laitoksen toiminnasta ja päästöistä;
- 5) 151 §:n 1 momentin 2–4 kohtien perusteella laaditut meluselvitykset ja meluntorjunnan toimintasuunnitelmat;
- 6) 168 §:ssä tarkoitetut Lupa- ja valvontaviraston laatimat valvontasuunnitelmat ja valvontaohjelmat;
- 7) Lupa- ja valvontaviraston valvontavastuulle kuuluvan luvanvaraisen, ilmoituksenvaraisen ja rekisteröitävän toiminnan seuranta- ja tarkkailutiedot ja muut vastaavat tiedot, jotka toiminnanharjoittaja on velvollinen toimittamaan valvontaviranomaiselle.

Kunta ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voivat toimittaa edellä säädettyt tiedot Lupa- ja valvontavirastolle talletettavaksi tietojärjestelmään, jos niillä ei ole mahdollisuutta tallettaa tietoja itse.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lupa- ja valvontaviraston on laadittava 168 §:ssä tarkoitettu valvontasuunnitelma kahden vuoden kuluessa lain voimaan tulosta. Lain voimaan tullessa voimassa olleet elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten laatimat valvontasuunnitelmat ovat voimassa, kunnes Lupa- ja valvontavirasto on laatinut valvontasuunnitelman.

#.

Laki

ympäristövahinkorahastosta annetun lain 10 ja 21 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ympäristövahinkorahastosta annetun lain (1262/2022) 10 § ja 21 §:n 2 momentti seuraavasti:

10 §

Maksunkantoviranomainen

Vuosittaisen ja kertaluonteisen ympäristövahinkomaksun määrää Lupa- ja valvontavirasto (*maksunkantoviranomainen*).

21 §

Katselmuslautakunta

Katselmuslautakuntaan kuuluu vähintään puheenjohtaja ja kaksi muuta jäsentä. Puheenjohtaja on Lupa- ja valvontavirastosta. Lautakunnalla tulee olla sen tehtävän kannalta tarpeellinen ympäristö- ja luonnontieteen sekä vahinkojen ja torjunta- ja ennallistamistoimien arviointiin liittyvä asiantuntemus sekä riittävä alueen paikallistuntemus.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) 10 ja 11 §, 32 §:n otsikon ruotsinkielinen sanamuoto, 1 momentin ruotsinkielinen sanamuoto sekä 2 momentti, 34 §:n 1 momentti, 35 § ja 37 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 10 ja 11 § osaksi laissa 556/2021 ja 37 §:n 1 momentti laissa 1428/2019, seuraavasti:

[Huom: ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain pykälää 3, 12, 13, 17, 22 a, 27 ja 36 ehdotetaan muutettavaksi saman aikaisesti lausunnoilla olevassa ympäristöministeriön yhden luukun lainsäädäntöehdotuksessa]

10 §

Yhteysviranomainen

Yhteysviranomaisena toimii Lupa- ja valvontavirasto. Yhteysviranomaisena toimii kuitenkin työ- ja elinkeinoministeriö, kun hanke koskee ydinenergialaissa (990/1987) tarkoitettua ydinlaitosta tai muuta sellaista laitosta, jossa käsitellään tai varastoidaan tai jonne loppusijoitetaan ydinjätteitä. Ydinenergialain 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa kaivos- ja malminrikastustoiminnassa, jonka tarkoituksena on uraanin tai toriumin tuottaminen, yhteysviranomaisena toimii kuitenkin Lupa- ja valvontavirasto.

11 §

Toimivaltainen viranomainen

Lupa- ja valvontavirasto tekee päätöksen arviointimenettelyn soveltamisesta 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuun hankkeeseen.

Työ- ja elinkeinoministeriö tekee 1 momentissa tarkoitettua päätöksen hankkeissa, jotka koskevat ydinenergialaissa tarkoitettua ydinlaitosta tai muuta sellaista laitosta, jossa käsitellään tai varastoidaan tai jonne loppusijoitetaan ydinjätteitä. Ydinenergialain 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa kaivos- ja malminrikastustoiminnassa, jonka tarkoituksena on uraanin tai toriumin tuottaminen, päätöksen tekee kuitenkin Lupa- ja valvontavirasto.

32 §

Ohjaus, valvonta ja seuranta

Lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja valvoo tämän lain täytäntöönpanoa.

34 §

Valitusoikeus arvioinnin puuttumisen tai puutteellisuuden perusteella

Sen lisäksi, mitä muutoksenhausta erikseen säädetään, Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus valittaa 3 §:ssä tarkoitettua hanketta koskevasta lupapäätöksestä sillä perusteella, että tässä laissa tarkoitettua ympäristövaikutusten arviointia ei ole suoritettu tai se on suoritettu olennaisilta osiltaan puutteellisesti.

---

35 §

Pakkokeinot

Jos 3 §:ssä tarkoitettua hankkeen toteuttaminen ei edellytä lupaa ja hankkeen toteuttamiseen ryhdytään ennen tässä laissa edellytettyä ympäristövaikutusten arviointia, Lupa- ja valvontavirasto voi sakon uhalla määrätä hankkeen toteuttamisen keskeytettäväksi siihen saakka, kunnes ympäristövaikutusten arviointimenettely on suoritettu. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

37 §

Muutoksenhaku arviointimenettelyn soveltamista koskevaan päätökseen

Hankkeesta vastaava saa hakea muutosta 13 §:ssä tarkoitettuun päätökseen sekä 36 §:n nojalla tehtyyn päätökseen, jolla hankkeesta vastaavan esitys on hylätty, valittamalla siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitettaessa Lupa- ja valvontaviraston päätöksestä toimivaltainen hallinto-oikeus on se, jonka tuomiopiirissä pääosa kysymyksessä olevasta hankkeesta sijaitsee.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä x.x.20xx

Pääministeri

Etunimi Sukunimi

..ministeri Etunimi Sukunimi

*Liitteet
Rinnakkaistekstit*

#.

Laki

kemiallisten aseiden kehittämisen, tuotannon, varastoinnin ja käytön kieltämistä sekä niiden hävittämistä koskevan yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä ja sen soveltamisesta annetun lain 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kemiallisten aseiden kehittämisen, tuotannon, varastoinnin ja käytön kieltämistä sekä niiden hävittämistä koskevan yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä ja sen soveltamisesta annetun lain (346/1995) 12 §, sellaisena kuin se on laissa 1384/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

12 §

12 §

Uhkasakko

Uhkasakko

Valvontaviranomainen voi tehostaa 11 §:n nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla. Uhkasakon määrää maksettavaksi aluehallintovirasto.

Valvontaviranomainen voi tehostaa 11 §:n nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla. Uhkasakon määrää maksettavaksi *Lupa- ja valvontavirasto*.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

Suomen talousvyöhykkeestä annetun lain 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti *muutetaan* Suomen talousvyöhykkeestä annetun lain (1058/2004) 18 §, sellaisena kuin se on laissa 1385/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

18 §

18 §

Viranomaisten alueellinen toimivalta

Toimivaltainen viranomainen

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisena yhteysviranomaisena sekä luonnonsuojelulaissa, ympäristönsuojelulaissa, vesilaissa ja jäteläissa tarkoitettuna valvontaviranomaisena talousvyöhykkeellä toimii elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on se, jonka toimialueen kohdalla hanke talousvyöhykkeellä sijaitsee. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisena yhteysviranomaisena, luonnonsuojelulaissa, ympäristönsuojelulaissa, vesilaissa ja jäteläissa tarkoitettuna valvontaviranomaisena talousvyöhykkeellä *sekä ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisena lupaviranomaisena talousvyöhykkeellä toimii Lupa- ja valvontavirasto*.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

toimialueiden välisen rajan katsotaan jatkuvan aluevesien ulkorajalta suuntaansa muuttamatta talousvyöhykkeen ulkorajaan saakka.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto toimii ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisena lupaviranomaisena talousvyöhykkeellä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20
. .

#.

Laki

adoptiolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan adoptiolain (22/2012) 21 § ja 22 §:n 1 momentti, 86 §:n 1 momentti, 87 §:n 1 momentti, 89 § ja 91 §:n 1 ja 3 momentti sekä 92 §:n 3 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 21 §, 87 §:n 1 momentti ja 92 §:n 3 momentti laissa 622/2022, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 luku

4 luku

Adoptioneuvonta

Adoptioneuvonta

21 §

21 §

Adoptioneuvonnan pyytäminen

Adoptioneuvonnan pyytäminen

Lapsen vanhemman, joka aikoo antaa alaikäisen lapsensa adoptiolapseksi, ja henkilön, joka aikoo adoptoida alaikäisen lapsen, on pyydettävä adoptioneuvonnan järjestämistä siltä hyvinvointialueelta, jonka alueella hänen kotikuntansa sijaitsee, tai Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston luvan saaneelta adoptiotoimistolta.

Lapsen vanhemman, joka aikoo antaa alaikäisen lapsensa adoptiolapseksi, ja henkilön, joka aikoo adoptoida alaikäisen lapsen, on pyydettävä adoptioneuvonnan järjestämistä siltä hyvinvointialueelta, jonka alueella hänen kotikuntansa sijaitsee, tai *Lupa- ja valvontaviraston* luvan saaneelta adoptiotoimistolta.

22 §

22 §

Adoptioneuvonnan antajat

Adoptioneuvonnan antajat

Adoptioneuvontaa saavat antaa hyvinvointialueet sekä adoptiotoimistot, jotka ovat saa-

Adoptioneuvontaa saavat antaa hyvinvointialueet sekä adoptiotoimistot, jotka ovat saa-

Voimassa oleva laki

neet Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston luvan harjoittaa adoptioeuvontaa (adoptioeuvonnan antajat).

---

10 luku

Adoptioasioiden hallinto

86 §

Adoptiolautakunta

Erityisenä asiantuntija-, lupa- ja valvontaviranomaisena adoptioasioissa toimii Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastossa oleva adoptiolautakunta.

---

87 §

Lupa adoptiotoimiston ylläpitämiseen ja kansainvälisen adoptiopalvelun antamiseen

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi hakemuksesta myöntää luvan adoptiotoimiston ylläpitämiseen hyvinvointialueelle, Suomessa rekisteröidylle yhdistykselle sekä muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa rekisteröidylle yhdistykselle ja muulle vastaavalle yhteisölle.

---

89 §

Luvan peruuttaminen

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai adoptiolautakunta voi peruuttaa 87 §:n nojalla myöntämänsä luvan, jos adoptioeuvontaa tai kansainvälistä adoptiopalvelua annettaessa ei noudateta voimassa olevia säännöksiä tai määräyksiä taikka jos toimin-

Ehdotus

neet *Lupa- ja valvontaviraston* luvan harjoittaa adoptioeuvontaa (adoptioeuvonnan antajat).

---

10 luku

Adoptioasioiden hallinto

86 §

Adoptiolautakunta

Erityisenä asiantuntija-, lupa- ja valvontaviranomaisena adoptioasioissa toimii *Lupa- ja valvontavirastossa* oleva adoptiolautakunta.

---

87 §

Lupa adoptiotoimiston ylläpitämiseen ja kansainvälisen adoptiopalvelun antamiseen

Lupa- ja valvontavirasto voi hakemuksesta myöntää luvan adoptiotoimiston ylläpitämiseen hyvinvointialueelle, Suomessa rekisteröidylle yhdistykselle sekä muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa rekisteröidylle yhdistykselle ja muulle vastaavalle yhteisölle.

---

89 §

Luvan peruuttaminen

Lupa- ja valvontavirasto tai adoptiolautakunta voi peruuttaa 87 §:n nojalla myöntämänsä luvan, jos adoptioeuvontaa tai kansainvälistä adoptiopalvelua annettaessa ei noudateta voimassa olevia säännöksiä tai määräyksiä taikka jos toiminnassa havaitaan puutteellisuuksia tai epäkohtia eikä niitä ole

Voimassa oleva laki

nassa havaitaan puutteellisuuksia tai epäkoh-
tia eikä niitä ole viraston tai lautakunnan aset-
tamassa määräajassa korjattu tai poistettu.

91 §

Tietojen antaminen

Adoptioneuvonnan antaja ja palvelunantaja
ovat salassapitosäännösten estämättä velvolli-
sia antamaan maksutta sosiaali- ja terveystoimi-
ministeriölle, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja
valvontavirastolle ja adoptiolautakunnalle
näiden pyytämät valvontaa tai muiden tässä
laissa säädettyjen tehtävien hoitamista varten
tarpeelliset tiedot ja selvitykset.

Sosiaali- ja terveysministeriöllä, Sosiaali- ja
terveysalan lupa- ja valvontavirastolla ja
adoptiolautakunnalla on salassapitosäännös-
ten estämättä oikeus luovuttaa toisilleen 1 mo-
mentissa tarkoitettujen tehtävien suorittami-
sessa tarvittavat tiedot ja selvitykset.

11 luku

Erinäiset säännökset

92 §

Asiakirjojen säilyttäminen ja siirtäminen

Jos adoptiotoimisto tai palvelunantaja lopet-
taa tässä laissa tarkoitettun toimintansa, 1 mo-
mentissa tarkoitettut asiakirjat on siirrettävä
sen hyvinvointialueen säilytettäväksi, jolle So-
siaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto
antaa tehtäväksi ottaa vastaan asiakirjat.

Ehdotus

viraston tai lautakunnan asettamassa määrä-
ajassa korjattu tai poistettu.

91 §

Tietojen antaminen

Adoptioneuvonnan antaja ja palvelunantaja
ovat salassapitosäännösten estämättä velvolli-
sia antamaan maksutta sosiaali- ja terveystoimi-
ministeriölle, *Lupa- ja valvontavirastolle* ja
adoptiolautakunnalle näiden pyytämät val-
vontaa tai muiden tässä laissa säädettyjen teh-
tävien hoitamista varten tarpeelliset tiedot ja
selvitykset.

Sosiaali- ja terveysministeriöllä, *Lupa- ja
valvontavirastolla* ja adoptiolautakunnalla on
salassapitosäännösten estämättä oikeus luo-
vuttaa toisilleen 1 momentissa tarkoitettujen
tehtävien suorittamisessa tarvittavat tiedot ja
selvitykset.

11 luku

Erinäiset säännökset

92 §

Asiakirjojen säilyttäminen ja siirtäminen

Jos adoptiotoimisto tai palvelunantaja lopet-
taa tässä laissa tarkoitettun toimintansa, 1 mo-
mentissa tarkoitettut asiakirjat on siirrettävä
sen hyvinvointialueen säilytettäväksi, jolle
Lupa- ja valvontavirasto antaa tehtäväksi ot-
taa vastaan asiakirjat.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#

Laki

asuntokauppalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan asuntokauppalain (843/1994) 2 luvun 4 §:n 1 momentti, 4 a §:n 3 momentti ja 20 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1401/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 luku

2 luku

Ostajan suojaaminen rakentamisvaiheessa

Ostajan suojaaminen rakentamisvaiheessa

4 §

4 §

Turva-asiakirjojen säilyttäminen

Turva-asiakirjojen säilyttäminen

Jos osakeyhtiö hankkii talletuspankilta tai muulta luottolaitokselta luottoa, joka on kokonaan tai osaksi tarkoitus maksaa osakkeenomistajilta rakentamisvaiheen jälkeen perittävillä varoilla, luottoa antavan luottolaitoksen on säilytettävä turva-asiakirjat. Jollei osakeyhtiö hanki tällaista lainaa, *sen aluehallintoviraston, jonka toimialueella yhtiön rakennukset sijaitsevat*, on säilytettävä asiakirjat. Myös jälkimmäisessä tapauksessa säilyttäjänä voi olla tehtävään suostuva luottolaitos. Turva-asiakirjojen säilyttäjänä toimivan luottolaitoksen on säilytettävä asiakirjat Suomessa ja, mikäli mahdollista, paikkakunnalla, jossa osakeyhtiön rakennukset sijaitsevat.

Jos osakeyhtiö hankkii talletuspankilta tai muulta luottolaitokselta luottoa, joka on kokonaan tai osaksi tarkoitus maksaa osakkeenomistajilta rakentamisvaiheen jälkeen perittävillä varoilla, luottoa antavan luottolaitoksen on säilytettävä turva-asiakirjat. Jollei osakeyhtiö hanki tällaista lainaa, *Lupa- ja valvontaviraston* on säilytettävä asiakirjat. Myös jälkimmäisessä tapauksessa säilyttäjänä voi olla tehtävään suostuva luottolaitos. Turva-asiakirjojen säilyttäjänä toimivan luottolaitoksen on säilytettävä asiakirjat Suomessa ja, mikäli mahdollista, paikkakunnalla, jossa osakeyhtiön rakennukset sijaitsevat.

4 a §

4 a §

Turva-asiakirjojen tarkastaminen ja niiden luovuttaminen rakentamisvaiheen päätyttyä

Turva-asiakirjojen tarkastaminen ja niiden luovuttaminen rakentamisvaiheen päätyttyä

Turva-asiakirjojen säilyttäjän on seurattava myös sille 11 §:n mukaisesti tiedoksiannettuja kauppasopimuksia. Kun yhdestä neljäsosasta asuinhuoneistoja on annettu kauppasopimus

Turva-asiakirjojen säilyttäjän on seurattava myös sille 11 §:n mukaisesti tiedoksiannettuja kauppasopimuksia. Kun yhdestä neljäsosasta asuinhuoneistoja on annettu kauppasopimus säilyttäjälle tiedoksi eikä säilyttäjä ole

Voimassa oleva laki

säilyttäjälle tiedoksi eikä säilyttäjä ole kuukauden kuluessa tästä saanut tiedoksi 20 §:n 1 momentissa tarkoitettua kutsua osakkeenostajien kokoukseen, säilyttäjän on viipymättä ilmoitettava osakkeenostajille ostajan oikeudesta hakea aluehallintovirastolta päätös, joka oikeuttaa hänet kutsumaan kokouksen koolle yhtiön kustannuksella.

20 §

Osakkeenostajien kokous

Jollei edellä tarkoitettua osakkeenostajien kokousta ole kutsuttu säädettyssä järjestyksessä koolle, aluehallintoviraston tulee yhtiön hallituksen jäsenen, tilintarkastajan, osakkeenomistajan tai osakkeenostajan hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle yhtiön kustannuksella.

Ehdotus

kuukauden kuluessa tästä saanut tiedoksi 20 §:n 1 momentissa tarkoitettua kutsua osakkeenostajien kokoukseen, säilyttäjän on viipymättä ilmoitettava osakkeenostajille ostajan oikeudesta hakea *Lupa- ja valvontavirastolta* päätös, joka oikeuttaa hänet kutsumaan kokouksen koolle yhtiön kustannuksella.

20 §

Osakkeenostajien kokous

Jollei edellä tarkoitettua osakkeenostajien kokousta ole kutsuttu säädettyssä järjestyksessä koolle, *Lupa- ja valvontaviraston* tulee yhtiön hallituksen jäsenen, tilintarkastajan, osakkeenomistajan tai osakkeenostajan hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle yhtiön kustannuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

asunto-osakeyhtiölain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 6 luvun 18 § ja 45 §:n 2 momentti sekä 9 luvun 6 §:n 4 momentti ja 13 §, sellaisena kuin niistä on 6 luvun 45 §:n 2 momentti laissa 183/2019, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

III OSA

Hallinto, tilinpäätös ja varojen jakaminen

6 luku

Yhtiökokous

18 §

Koolle kutsuminen

Hallitus kutsuu yhtiökokouksen koolle. Hallituksen jäsenellä on oikeus kutsua yhtiökokous koolle, jos hänellä on syytä olettaa, ettei hallituksessa ole enää muita jäseniä.

Jos yhtiökokousta ei kutsuta koolle, vaikka kutsu tulisi lain, yhtiöjärjestyksen tai yhtiökokouksen päätöksen mukaan toimittaa, tai jos kokouskutsusta voimassa olevia säännöksiä tai määräyksiä on olennaisesti rikottu, aluehallintoviraston tulee hallituksen jäsenen, isännöitsijän, tilintarkastajan, toiminnantarkastajan tai osakkeenomistajan hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle yhtiön kustannuksella. Aluehallintoviraston päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana.

III OSA

Hallinto, tilinpäätös ja varojen jakaminen

6 luku

Yhtiökokous

18 §

Koolle kutsuminen

Hallitus kutsuu yhtiökokouksen koolle. Hallituksen jäsenellä on oikeus kutsua yhtiökokous koolle, jos hänellä on syytä olettaa, ettei hallituksessa ole enää muita jäseniä.

Jos yhtiökokousta ei kutsuta koolle, vaikka kutsu tulisi lain, yhtiöjärjestyksen tai yhtiökokouksen päätöksen mukaan toimittaa, tai jos kokouskutsusta voimassa olevia säännöksiä tai määräyksiä on olennaisesti rikottu, Ahvenanmaan valtioviraston, kun yhtiön kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, tai *Lupa- ja valvontaviraston, kun yhtiön kotipaikka on muualla valtakunnassa*, tulee hallituksen jäsenen, isännöitsijän, tilintarkastajan, toiminnantarkastajan tai osakkeenomistajan hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle yhtiön kustannuksella. *Lupa- ja valvontaviraston tai Ahvenanmaan valtioviraston* päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

45 §

45 §

Vakuuden asettaminen lunastushinnasta ja lunastushinnan tallettaminen

Vakuuden asettaminen lunastushinnasta ja lunastushinnan tallettaminen

Lunastushinta voidaan suorittaa tallettamalla se yhtiön kotipaikan aluehallintoviraston huostaan siten kuin rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetussa laissa (281/1931) säädetään, jos tallettamiseen on mainitun lain 1 §:n mukaiset edellytykset. Lunastaja ei tällöin saa pidättää itselleen oikeutta saada talletettua takaisin.

Lunastushinta voidaan suorittaa tallettamalla se Ahvenanmaan valtionviraston huostaan, kun yhtiön kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, tai *Lupa- ja valvontaviraston* huostaan, kun yhtiön kotipaikka on muualla valtakunnassa, siten kuin rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetussa laissa (281/1931) säädetään, jos tallettamiseen on mainitun lain 1 §:n mukaiset edellytykset. Lunastaja ei tällöin saa pidättää itselleen oikeutta saada talletettua takaisin.

9 luku

9 luku

Tilintarkastus, toiminnantarkastus ja erityinen tarkastus

Tilintarkastus, toiminnantarkastus ja erityinen tarkastus

Toiminnantarkastus

Toiminnantarkastus

6 §

6 §

Toiminnantarkastajan valinta ja toimikausi

Toiminnantarkastajan valinta ja toimikausi

Jos toiminnantarkastajaa ei ole valittu tämän lain tai yhtiöjärjestyksen mukaisesti, aluehallintovirasto määrää toiminnantarkastajan siten kuin 5 §:n 2 momentissa säädetään tilintarkastajan määräämisestä.

Jos toiminnantarkastajaa ei ole valittu tämän lain tai yhtiöjärjestyksen mukaisesti, Ahvenanmaan valtionvirasto, kun yhtiön kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, tai *Lupa- ja valvontavirasto*, kun yhtiön kotipaikka on muualla valtakunnassa, määrää toiminnantarkastajan siten kuin 5 §:n 2 momentissa säädetään tilintarkastajan määräämisestä.

Eriytynen tarkastus

Eriytynen tarkastus

13 §

13 §

Erityisen tarkastuksen määrääminen

Osakkeenomistaja voi hakea *yhtiön kotipaikan aluehallintovirastolta* erityisen tarkastuksen toimittamista yhtiön hallinnosta ja kirjanpidosta tietyltä päätyneeltä ajanjaksolta taikka tietyistä toimenpiteistä tai seikoista. Edellytyksenä on, että ehdotusta on yhtiökoukoksessa käsitelty ja kannatettu 2 momentissa tarkoitettulla tavalla. Hakemus aluehallintovirastolle on tehtävä kuukauden kuluessa yhtiökokouksesta.

Ehdotus tarkastuksen toimittamisesta on tehtävä varsinaisessa yhtiökokouksessa tai siinä yhtiökokouksessa, jossa asiaa kokouskutsun mukaisesti on käsiteltävä. Hakemus voidaan tehdä, jos osakkeenomistajat, joilla on vähintään yksi kymmenesosa kaikista osakkeista tai yksi kolmasosa kokouksessa edustetuista osakkeista, ovat ehdotusta kannattaneet.

Aluehallintoviraston on kuultava yhtiön hallitusta ja, jos tarkastus hakemuksen mukaan koskee tietyn henkilön toimenpiteitä, tätä henkilöä. Hakemukseen on suostuttava, jos tarkastuksen toimittamiseen katsotaan olevan painavia syitä. Aluehallintovirasto voi määrätä yhden tai useamman erityisen tarkastajan. Määräys voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana.

Erityisen tarkastuksen määrääminen

Osakkeenomistaja voi hakea Ahvenanmaan valtionvirastolta, kun yhtiön kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, tai *Lupa- ja valvontavirastolta, kun yhtiön kotipaikka on muualla valtakunnassa*, erityisen tarkastuksen toimittamista yhtiön hallinnosta ja kirjanpidosta tietyltä päätyneeltä ajanjaksolta taikka tietyistä toimenpiteistä tai seikoista. Edellytyksenä on, että ehdotusta on yhtiökoukoksessa käsitelty ja kannatettu 2 momentissa tarkoitettulla tavalla. Hakemusten tehtävä kuukauden kuluessa yhtiökokouksesta.

Ehdotus tarkastuksen toimittamisesta on tehtävä varsinaisessa yhtiökokouksessa tai siinä yhtiökokouksessa, jossa asiaa kokouskutsun mukaisesti on käsiteltävä. Hakemus voidaan tehdä, jos osakkeenomistajat, joilla on vähintään yksi kymmenesosa kaikista osakkeista tai yksi kolmasosa kokouksessa edustetuista osakkeista, ovat ehdotusta kannattaneet.

Lupa- ja valvontaviraston tai Ahvenanmaan valtionviraston on kuultava yhtiön hallitusta ja, jos tarkastus hakemuksen mukaan koskee tietyn henkilön toimenpiteitä, tätä henkilöä. Hakemukseen on suostuttava, jos tarkastuksen toimittamiseen katsotaan olevan painavia syitä. *Lupa- ja valvontavirasto* tai Ahvenanmaan valtionvirasto voi määrätä yhden tai useamman erityisen tarkastajan. Määräys voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana.

—
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20
..
—

#

Laki

avioliittolain 22 ja 23 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan avioliittolain (234/1929) 22 § ja 23 §:n 3 momentti, sellaisena kuin ne ovat 22 §
laeissa 1387/2009, 623/202 ja 101/1991 ja 23 §:n 3 momentti laissa 1387/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

I OSA

I OSA

Avioliiton solmiminen ja purkaminen

Avioliiton solmiminen ja purkaminen

5 luku

5 luku

Perheasioiden sovittelu

Perheasioiden sovittelu

22 §

22 §

Perheasioiden sovittelun yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriön alaisena aluehallintovirastolle.

Perheasioiden sovittelun järjestämisestä huolehtii hyvinvointialue. Sovittelua voivat antaa lisäksi ne yhteisöt, yhtymät ja säätiöt sekä henkilöt, jotka ovat saaneet aluehallintoviraston luvan tähän toimintaan.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarkemmat määräykset ja ohjeet perheasioiden sovittelusta.

23 §

Myöntäessään luvan aluehallintovirasto voi samalla antaa tarkempia määräyksiä toimialueesta ja tehtävistä sekä velvollisuudesta antaa aluehallintovirastolle toiminnan valvontaa varten tarpeellisia tietoja.

Perheasioiden sovittelun yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriön alaisena *Lupa- ja valvontavirastolle*.

Perheasioiden sovittelun järjestämisestä huolehtii hyvinvointialue. Sovittelua voivat antaa lisäksi ne yhteisöt, yhtymät ja säätiöt sekä henkilöt, jotka ovat saaneet *Lupa- ja valvontavirastolta* luvan tähän toimintaan.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarkemmat määräykset ja ohjeet perheasioiden sovittelusta.

23 §

Myöntäessään luvan *Lupa- ja valvontavirasto* voi samalla antaa tarkempia määräyksiä toimialueesta ja tehtävistä sekä velvollisuudesta antaa *Lupa- ja valvontavirastolle* toiminnan valvontaa varten tarpeellisia tietoja.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Voimassa oleva laki

Ehdotus

#.

Laki

eurooppaosuuskuntalain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti:
muutetaan eurooppaosuuskuntalain (906/2006) 8 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1416/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8 §

8 §

Osuuskunnan kokous

Osuuskunnan kokous

Aluehallintovirasto on toimivaltainen viranomaisena käsittelemään hakemuksen, joka koskee sellaisen osuuskunnan kokouksen koolle kutsumista, joka on pidettävä eurooppaosuuskunta-asetuksen mukaan ja jota ei ole kutsuttu koolle säädettyssä ajassa.

Lupa- ja valvontavirasto on toimivaltainen viranomaisena käsittelemään hakemuksen, joka koskee sellaisen osuuskunnan kokouksen koolle kutsumista, joka on pidettävä eurooppaosuuskunta-asetuksen mukaan ja jota ei ole kutsuttu koolle säädettyssä ajassa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

eurooppayhtiölain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eurooppayhtiölain (742/2004) 8 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa
1410/2019, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8 §

8 §

Yhtiökokous

Yhtiökokous

Aluehallintovirasto on toimivaltainen viranomaisena käsittelemään hakemuksen, joka koskee sellaisen yhtiökokouksen koolle kutsumista, joka on pidettävä eurooppayhtiöasetuksen mukaan ja jota ei ole kutsuttu koolle säädettyssä järjestyksessä.

Lupa- ja valvontavirasto on toimivaltainen viranomaisena käsittelemään hakemuksen, joka koskee sellaisen yhtiökokouksen koolle kutsumista, joka on pidettävä eurooppayhtiöasetuksen mukaan ja jota ei ole kutsuttu koolle säädettyssä järjestyksessä.

—
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20
..
—

#

Laki

hallintolain 58 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hallintolain (434/2003) 58 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1408/2009,
seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

III OSA

III OSA

Hallintopäätöksen ja muun asiakirjan tiedoksianto

Hallintopäätöksen ja muun asiakirjan tiedoksianto

9 luku

9 luku

Yleiset säännökset tiedoksiannosta

Yleiset säännökset tiedoksiannosta

58 §

58 §

Tiedoksianto viranomaiselle

Tiedoksianto viranomaiselle

Tiedoksianto toimitetaan sille viranomaiselle, joka käyttää asiassa puhevaltaa. Jos valtion puhevaltaa käyttävästä viranomaisesta on epätietoisuutta, tiedoksianto toimitetaan aluehallintovirastolle.

Tiedoksianto toimitetaan sille viranomaiselle, joka käyttää asiassa puhevaltaa. Jos valtion puhevaltaa käyttävästä viranomaisesta on epätietoisuutta, tiedoksianto toimitetaan Lupa- ja valvontavirastolle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20
..

#

Laki

kuluttajansuojalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuluttajansuojalain (38/1978) 2 luvun 18 § ja 20 §:n 2 momentti, 7 luvun 51 §:n 1 momentti ja 7 a luvun 33 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 2 luvun 18 § ja 20 §:n 2 momentti laissa 1395/2009 ja 7 luvun 51 §:n 1 momentti ja 7 a luvun 33 §:n 1 momentti laissa 899/2017, seuraavasti:

2 luku

Markkinointi ja menettelyt asiakassuh- teissa

18 §

Aluehallintoviraston kieltö eräissä asioissa

Aluehallintovirasto voi määrätä 16 §:ssä tarkoitetun kiellon asiassa, joka koskee asunnon tai muun kulutushyödykkeen hinnan ilmoittamisesta annettujen säännösten vastaista menettelyä, jos lainvastaisuus on ilmeinen ja säännösten soveltamiskäytäntö tämänkaltaisessa asiassa on vakiintunut. Aluehallintoviraston päätökseen ei saa hakea muutosta.

Elinkeinonharjoittaja voi saattaa 1 momentissa tarkoitetun kieltopäätöksen markkinaoikeuden käsiteltäväksi neljäntoista päivän kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan. Muutoin päätös jää pysyväksi.

Aluehallintovirasto voi asettaa määräämänsä kiellon tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi markkinaoikeus.

Ennen kuin aluehallintovirasto määrää 1 momentissa tarkoitetun kiellon, sen on varattava elinkeinonharjoittajalle tilaisuus tulla kuulluksi.

Määrätessään 1 momentissa tarkoitetun kiellon aluehallintoviraston on tehtävä kirjallinen päätös ja huolehdittava sen antamisesta tiedoksi asianosaisille.

5 luku

Markkinointi ja menettelyt asiakassuh- teissa

18 §

Ahvenanmaan valtionviraston kieltö eräissä asioissa

Ahvenanmaan valtionvirasto voi määrätä 16 §:ssä tarkoitetun kiellon asiassa, joka koskee asunnon tai muun kulutushyödykkeen hinnan ilmoittamisesta annettujen säännösten vastaista menettelyä, jos lainvastaisuus on ilmeinen ja säännösten soveltamiskäytäntö tämänkaltaisessa asiassa on vakiintunut. *Ahvenanmaan valtionviraston* päätökseen ei saa hakea muutosta.

Elinkeinonharjoittaja voi saattaa 1 momentissa tarkoitetun kieltopäätöksen markkinaoikeuden käsiteltäväksi neljäntoista päivän kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan. Muutoin päätös jää pysyväksi.

Ahvenanmaan valtionvirasto voi asettaa määräämänsä kiellon tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi markkinaoikeus.

Ennen kuin *Ahvenanmaan valtionvirasto* määrää 1 momentissa tarkoitetun kiellon, sen on varattava elinkeinonharjoittajalle tilaisuus tulla kuulluksi.

Määrätessään 1 momentissa tarkoitetun kiellon *Ahvenanmaan valtionviraston* on tehtävä kirjallinen päätös ja huolehdittava sen antamisesta tiedoksi asianosaisille.

20 §
Valvonta

Kulutushyödykkeen hinnan ilmoittamista markkinoinnissa valvovat kuluttaja-asiamies ja aluehallintovirastot.
-----

7 luku

Kuluttajaluotot

51 §

Valvontaviranomaiset

Tämän luvun säännösten noudattamista valvovat kuluttaja-asiamies, Kilpailu- ja kuluttajavirasto ja sen alaisina viranomaisina aluehallintovirastot sekä Finanssivalvonta silloin, kun luotonantajana on Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:n 2-5 momentissa tarkoitettu taho tai 5 §:ssä tarkoitettu muu finanssimarkkinoilla toimiva.

7a luku

Asunto-omaisuuteen liittyvät kuluttajaluotot

33 §.

Valvontaviranomaiset

Tämän luvun säännösten noudattamista valvovat kuluttaja-asiamies, Kilpailu- ja kuluttajavirasto ja sen alaisina viranomaisina aluehallintovirastot sekä Finanssivalvonta silloin, kun luotonantaja tai luotonvälittäjä on Finanssivalvonnasta annetun lain 4 §:n 2-5 momentissa tarkoitettu taho tai 5 §:ssä tarkoitettu muu finanssimarkkinoilla toimiva.

20 §
Valvonta

Kulutushyödykkeen hinnan ilmoittamista markkinoinnissa valvovat kuluttaja-asiamies, ja Ahvenanmaan maakunnassa lisäksi Ahvenanmaan valtionvirasto.
-----

7 luku

Kuluttajaluotot

51 §

Valvontaviranomaiset

Tämän luvun säännösten noudattamista valvovat kuluttaja-asiamies, ~~Kilpailu- ja kuluttajavirasto ja sen alaisina viranomaisina aluehallintovirastot~~ sekä Finanssivalvonta silloin, kun luotonantajana on Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:n 2-5 momentissa tarkoitettu taho tai 5 §:ssä tarkoitettu muu finanssimarkkinoilla toimiva. *Ahvenanmaan maakunnassa tämän luvun säännösten noudattamista valvoo myös Ahvenanmaan valtionvirasto.*

7a luku

Asunto-omaisuuteen liittyvät kuluttajaluotot

33 §.

Valvontaviranomaiset

Tämän luvun säännösten noudattamista valvovat kuluttaja-asiamies, ~~Kilpailu- ja kuluttajavirasto ja sen alaisina viranomaisina aluehallintovirastot~~ sekä Finanssivalvonta silloin, kun luotonantaja tai luotonvälittäjä on Finanssivalvonnasta annetun lain 4 §:n 2-5 momentissa tarkoitettu taho tai 5 §:ssä tarkoitettu muu finanssimarkkinoilla toimiva. *Ahvenanmaan maakunnassa tämän luvun säännösten*

*noudattamista valvoo myös Ahvenanmaan
valtionvirasto.*

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20
..

_____

#.

Laki

asianajajista annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan asianajajista annetun lain (496/1958) 6 §n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa
697/2004, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

Asianajajayhdistyksen hallituksen on valvottava, että asianajajat esiintyessään tuomioistuimessa tai muun viranomaisen luona sekä muussakin toiminnassaan täyttävät velvollisuutensa. Asianajajayhdistyksen hallitus tekee aluehallintovirastolle esityksen rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) 8 luvun 10 §:ssä tarkoitetun rikemaksun, julkisen varoituksen ja seuraamusmaksun määräämisestä. Asianajaja on velvollinen antamaan hallitukselle tiedot, joita tätä valvontaa varten tarvitaan. Asianajajan on myös sallittava hallituksen määräämän henkilön suorittaa tarkastus hänen toimistossaan, jos hallitus katsoo sen valvontaa varten tarpeelliseksi, sekä tällöin esitettävä ne asiakirjat, joiden tutkimista tarkastuksen toimittaminen edellyttää. Hallituksen jäsen ja tarkastuksen toimittaja eivät saa oikeudettomasti ilmaista sellaista salassa pidettävää tietoa, jonka he valvontaa suorittaessaan ovat saaneet tietää.

6 §

Asianajajayhdistyksen hallituksen on valvottava, että asianajajat esiintyessään tuomioistuimessa tai muun viranomaisen luona sekä muussakin toiminnassaan täyttävät velvollisuutensa. Asianajajayhdistyksen hallitus tekee *Lupa- ja valvontavirastolle* esityksen rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) 8 luvun 10 §:ssä tarkoitetun rikemaksun, julkisen varoituksen ja seuraamusmaksun määräämisestä. Asianajaja on velvollinen antamaan hallitukselle tiedot, joita tätä valvontaa varten tarvitaan. Asianajajan on myös sallittava hallituksen määräämän henkilön suorittaa tarkastus hänen toimistossaan, jos hallitus katsoo sen valvontaa varten tarpeelliseksi, sekä tällöin esitettävä ne asiakirjat, joiden tutkimista tarkastuksen toimittaminen edellyttää. Hallituksen jäsen ja tarkastuksen toimittaja eivät saa oikeudettomasti ilmaista sellaista salassa pidettävää tietoa, jonka he valvontaa suorittaessaan ovat saaneet tietää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

asumisoikeusyhdistyksistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan asumisoikeusyhdistyksistä annetun lain (1072/1994) 19 §, 51 a §:n 3 momentti, 54 §:n 1 ja 2 momentti sekä 66 §:n 3 momentti,
sellaisina kuin ne ovat 19 § ja 51 a §:n 3 momentti laissa 1607/2009 ja 54 §:n 1 ja 2 momentti ja 66 §:n 3 momentti laissa 1402/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 luku

4 luku

Asumisoikeusyhdistyksen kokous ja edustajisto

Asumisoikeusyhdistyksen kokous ja edustajisto

19 §

19 §

Koolle kutsuminen

Koolle kutsuminen

Hallitus kutsuu asumisoikeusyhdistyksen kokouksen koolle. Hallituksen jäsenellä on oikeus kutsua kokous koolle 32 §:n 3 momentissa tarkoitetussa tapauksessa. Jollei kokousta, joka tämän lain, sääntöjen tai yhdistyksen kokouksen päätöksen mukaan on pidettävä, ole kutsuttu säädettyssä järjestyksessä koolle, aluehallintoviraston tulee hallituksen jäsenen, isännöitsijän, tilintarkastajan, toiminnantarkastajan tai yhdistyksen jäsenen hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle yhdistyksen kustannuksella.

Hallitus kutsuu asumisoikeusyhdistyksen kokouksen koolle. Hallituksen jäsenellä on oikeus kutsua kokous koolle 32 §:n 3 momentissa tarkoitetussa tapauksessa. Jollei kokousta, joka tämän lain, sääntöjen tai yhdistyksen kokouksen päätöksen mukaan on pidettävä, ole kutsuttu säädettyssä järjestyksessä koolle, *Lupa- ja valvontaviraston* tulee hallituksen jäsenen, isännöitsijän, tilintarkastajan, toiminnantarkastajan tai yhdistyksen jäsenen hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle yhdistyksen kustannuksella.

7 luku

7 luku

Tilintarkastus ja toiminnantarkastus

Tilintarkastus ja toiminnantarkastus

51 a §

51 a §

Toiminnantarkastajan valinta, toimikausi ja sijainen

Toiminnantarkastajan valinta, toimikausi ja sijainen

Voimassa oleva laki

Jos toiminnantarkastajaa ei ole valittu tämän lain tai sääntöjen mukaisesti, aluehallintovirasto määrää toiminnantarkastajan siten kuin 53 §:n 2 momentissa säädetään tilintarkastajan määräämisestä.

54 §

Erityinen tarkastus

Asumisoikeusyhdistyksen jäsen voi vaatia erityisen tarkastuksen toimittamista yhdistyksen hallinnosta ja kirjanpidosta tietyltä päättyneeltä ajanjaksolta taikka tietyistä toimenpiteistä tai seikoista. Tätä koskeva ehdotus on tehtävä varsinaisessa yhdistyksen kokouksessa taikka siinä yhdistyksen kokouksessa, jossa asia kokouskutsun mukaisesti on käsiteltävä. Jos ehdotusta on kannattanut vähintään yksi kymmenesosa kaikista jäsenistä tai yksi kolmasosa kokouksessa läsnä olevista jäsenistä, jäsen voi kuukauden kuluessa kokouksesta hakea aluehallintovirastolta tarkastajan määräämistä.

Aluehallintoviraston on varattava yhdistyksen hallitukselle tilaisuus tulla kuulluksi. Jos hakemus koskee tietyn henkilön toimenpiteitä, tilaisuus on varattava myös hänelle. Hakemukseen on suostuttava, jos tarkastukseen katsotaan olevan painavia syitä. Aluehallintovirasto voi määrätä yhden tai useamman tarkastajan. Tarkastajalla on oikeus saada yhdistykseltä palkkio.

9 luku

Asumisoikeusyhdistysten lunastustakuurahasto

66 §

Lunastustakuurahaston valvonta

Ehdotus

Jos toiminnantarkastajaa ei ole valittu tämän lain tai sääntöjen mukaisesti *Lupa- ja valvontavirasto* määrää toiminnantarkastajan siten kuin 53 §:n 2 momentissa säädetään tilintarkastajan määräämisestä.

54 §

Erityinen tarkastus

Asumisoikeusyhdistyksen jäsen voi vaatia erityisen tarkastuksen toimittamista yhdistyksen hallinnosta ja kirjanpidosta tietyltä päättyneeltä ajanjaksolta taikka tietyistä toimenpiteistä tai seikoista. Tätä koskeva ehdotus on tehtävä varsinaisessa yhdistyksen kokouksessa taikka siinä yhdistyksen kokouksessa, jossa asia kokouskutsun mukaisesti on käsiteltävä. Jos ehdotusta on kannattanut vähintään yksi kymmenesosa kaikista jäsenistä tai yksi kolmasosa kokouksessa läsnä olevista jäsenistä, jäsen voi kuukauden kuluessa kokouksesta hakea *Lupa- ja valvontavirastolta* tarkastajan määräämistä.

Lupa- ja valvontaviraston on varattava yhdistyksen hallitukselle tilaisuus tulla kuulluksi. Jos hakemus koskee tietyn henkilön toimenpiteitä, tilaisuus on varattava myös hänelle. Hakemukseen on suostuttava, jos tarkastukseen katsotaan olevan painavia syitä. *Lupa- ja valvontavirasto* voi määrätä yhden tai useamman tarkastajan. Tarkastajalla on oikeus saada yhdistykseltä palkkio.

9 luku

Asumisoikeusyhdistysten lunastustakuurahasto

66 §

Lunastustakuurahaston valvonta

Voimassa oleva laki

Milloin valtiokonttori havaitsee lunastustakuurahaston hallituksen menetelleen lain tai rahaston sääntöjen vastaisesti taikka laiminlyöneen tässä laissa säädettyt velvollisuutensa, valtiokonttori voi määrätä hallituksen ryhtymään toimiin oikaisun aikaansaamiseksi tai kieltää virheellisen päätöksen täytäntöönpanon. Valtiokonttori voi asettaa määräyksen tai kiellon tehosteeksi uhkasakon rahaston hallituksen jäsenille. Uhkasakon määrää maksettavaksi lunastustakuurahaston kotipaikan aluehallintovirasto.

Ehdotus

Milloin valtiokonttori havaitsee lunastustakuurahaston hallituksen menetelleen lain tai rahaston sääntöjen vastaisesti taikka laiminlyöneen tässä laissa säädettyt velvollisuutensa, valtiokonttori voi määrätä hallituksen ryhtymään toimiin oikaisun aikaansaamiseksi tai kieltää virheellisen päätöksen täytäntöönpanon. Valtiokonttori voi asettaa määräyksen tai kiellon tehosteeksi uhkasakon rahaston hallituksen jäsenille. Uhkasakon määrää maksettavaksi lunastustakuurahaston kotipaikan *Lupaja valvontavirasto*.

#.

Laki

avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä annetun lain (389/1988) 7 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1444/2015, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 luku

5 luku

Avoimen yhtiön selvitystila

Avoimen yhtiön selvitystila

7 §

7 §

Lunastusriidat

Lunastusriidat

Jos lunastustarjous on hylätty, mutta lunastusta tarjonnut edelleen haluaa lunastaa yhtiöosuuden, hänen on 30 päivän kuluessa tarjouksen hylkäämisestä talletettava tarjottu lunastushinta *yhtiön kotipaikan aluehallintoviraston* huostaan siten kuin rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetussa laissa (281/1931) säädetään sekä 60 päivän kuluessa tarjouksen hylkäämisestä saattaa kysymys lunastusoikeudesta tuomioistuimen ratkaistavaksi nostamalla kanne tarjouksen saanutta vastaan, tai lunastusoikeus raukeaa. Tuomioistuimen on lunastusta tarjonneen vaatimuksesta vahvistettava lunastusoikeus, lunastuksen suuruus ja muut ehdot.

Jos lunastustarjous on hylätty, mutta lunastusta tarjonnut edelleen haluaa lunastaa yhtiöosuuden, hänen on 30 päivän kuluessa tarjouksen hylkäämisestä talletettava tarjottu lunastushinta *Lupa- ja valvontaviraston* huostaan siten kuin rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetussa laissa (281/1931) säädetään sekä 60 päivän kuluessa tarjouksen hylkäämisestä saattaa kysymys lunastusoikeudesta tuomioistuimen ratkaistavaksi nostamalla kanne tarjouksen saanutta vastaan, tai lunastusoikeus raukeaa. Tuomioistuimen on lunastusta tarjonneen vaatimuksesta vahvistettava lunastusoikeus, lunastuksen suuruus ja muut ehdot.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20
..

12.

Laki

eräiden ympäristön käyttöön vaikuttavien hankkeiden lunastusluvasta annetun lain 4 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräiden ympäristön käyttöön vaikuttavien hankkeiden lunastusluvasta annetun lain (768/2004) 4 a §:n 1 momentin johdantolause, 3 ja 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1238/2023, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 a §

4 a §

Valvonta ja hallintopakko

Valvonta ja hallintopakko

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus valvoo tämän lain ja sen nojalla ympäristön turvaamiseksi annettujen määräysten noudattamista. Valvontaviranomaisella tai sen määrämällä virkamiehellä on oikeus valvontaa varten:

Lupa- ja valvontavirasto valvoo tämän lain ja sen nojalla ympäristön turvaamiseksi annettujen määräysten noudattamista. Valvontaviranomaisella tai sen määrämällä virkamiehellä on oikeus valvontaa varten:

Jos tätä lakia tai sen nojalla annettuja määräyksiä ei ole noudatettu, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on asian laatu huomioon ottaen kehotettava lopettamaan lain tai sen nojalla annettujen määräysten vastainen menettely. Jos joku rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua määräystä, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi:

Jos tätä lakia tai sen nojalla annettuja määräyksiä ei ole noudatettu, *Lupa- ja valvontaviraston* on asian laatu huomioon ottaen kehotettava lopettamaan lain tai sen nojalla annettujen määräysten vastainen menettely. Jos joku rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua määräystä, *Lupa- ja valvontavirasto* voi:

- 1) kieltää häntä jatkamasta tai toistamasta lain tai sen nojalla annetun määräyksen vastaista menettelyä;
- 2) määrätä hänet täyttämään velvollisuutensa; tai
- 3) määrätä hänet oikaisemaan sen, mitä lain tai sen nojalla annettujen määräysten vastaisesti on tehty.

- 1) kieltää häntä jatkamasta tai toistamasta lain tai sen nojalla annetun määräyksen vastaista menettelyä;
- 2) määrätä hänet täyttämään velvollisuutensa; tai
- 3) määrätä hänet oikaisemaan sen, mitä lain tai sen nojalla annettujen määräysten vastaisesti on tehty.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään. Uhkasakosta sekä teettämisen- ja keskeyttämishuosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

Lupa- ja valvontaviraston on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään. Uhkasakosta sekä teettämisen- ja keskeyttämishuosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

Voimassa oleva laki

Ehdotus

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

.. _____

#.

Laki

hedelmöityshoidoista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hedelmöityshoidosta (1237/2006) annetun lain 6 §:n 4 momentti, 22 ja 24 §, 26 §:n 2 momentti, 27 §:n 1 momentti ja 28 §:n 1 ja 2 momentti,
sellaisina kuin ne ovat 6 §:n 4 momentti, 22 ja 24 §, 26 §:n 2 momentti ja 27 §:n 1 momentti laissa 254/2018 ja 28 §:n 1 ja 2 momentti laissa 1415/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

1 luku

Yleiset säännökset

Yleiset säännökset

6 §

6 §

Sukusolujen ja alkioiden hävittäminen

Sukusolujen ja alkioiden hävittäminen

Palvelujen antajan on ilmoitettava Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle, jos sen tiedossa on, että tietyn luovuttajan sukusoluja ei ole käytetty hedelmöityshoitoon ennen niiden hävittämistä.

Palvelujen antajan on ilmoitettava *Lupa- ja valvontavirastolle*, jos sen tiedossa on, että tietyn luovuttajan sukusoluja ei ole käytetty hedelmöityshoitoon ennen niiden hävittämistä.

4 luku

4 luku

Luovutetusta sukusolusta tai alkioista syntyneen henkilön tiedonsaantioikeus

Luovutetusta sukusolusta tai alkioista syntyneen henkilön tiedonsaantioikeus

22 §

22 §

Luovutusrekisteri

Luovutusrekisteri

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto pitää rekisteriä hedelmöityshoitoa varten tehdyistä sukusolujen ja alkioiden luovutuksista (luovutusrekisteri). Rekisteriin talletetaan palvelujen antajan ilmoituksen perusteella luovuttajan yksilöintitiedot sekä tieto luovuttajan tunnuksesta, mahdollisesta 16 §:n 2 momentissa tarkoitettua isyyden vahvista-

Lupa- ja valvontavirasto pitää rekisteriä hedelmöityshoitoa varten tehdyistä sukusolujen ja alkioiden luovutuksista (luovutusrekisteri). Rekisteriin talletetaan palvelujen antajan ilmoituksen perusteella luovuttajan yksilöintitiedot sekä tieto luovuttajan tunnuksesta, mahdollisesta 16 §:n 2 momentissa tarkoitettua isyyden vahvistamista koskevasta suostumuksesta ja sen peruutuksesta sekä siitä, onko

Voimassa oleva laki

Ehdotus

mista koskevasta suostumuksesta ja sen peruutuksesta sekä siitä, onko kyse siittiöiden, munasolujen vai alkioiden luovutuksesta.

kyse siittiöiden, munasolujen vai alkioiden luovutuksesta.

5 luku

5 luku

Toimintaa koskevat säännökset

Toimintaa koskevat säännökset

24 §

24 §

Lupa

Lupa

Sukusolujen ja alkioiden varastointiin ja hedelmöityshoidon antamiseen on oltava Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston lupa. Lupa voidaan myöntää sellaiselle terveydenhuollon toimintayksikölle tai erikoislääkärille, jolla on toiminnan edellyttämä erityisasiantuntemus ja henkilökunta sekä asianmukaiset tilat ja laitteet toimintaa varten ja joka esittää selvityksen 9 §:ssä tarkoitetun neuvonnan asianmukaisesta järjestämisestä. Lupa voidaan myöntää myös niin, että se koskee vain tiettyä varastointi- tai hoitomenetelmää.

Sukusolujen ja alkioiden varastointiin ja hedelmöityshoidon antamiseen on oltava *Lupa- ja valvontaviraston* lupa. Lupa voidaan myöntää sellaiselle terveydenhuollon toimintayksikölle tai erikoislääkärille, jolla on toiminnan edellyttämä erityisasiantuntemus ja henkilökunta sekä asianmukaiset tilat ja laitteet toimintaa varten ja joka esittää selvityksen 9 §:ssä tarkoitetun neuvonnan asianmukaisesta järjestämisestä. Lupa voidaan myöntää myös niin, että se koskee vain tiettyä varastointi- tai hoitomenetelmää.

26 §

26 §

Toimintatiedot ja toiminnan tarkastus

Toimintatiedot ja toiminnan tarkastus

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi määrätä toiminnan tarkastettavaksi.

Lupa- ja valvontavirasto voi määrätä toiminnan tarkastettavaksi.

27 §

27 §

Luvan peruuttaminen

Luvan peruuttaminen

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi peruuttaa 24 §:ssä tarkoitetun luvan, jos sukusolujen tai alkioiden varastoinnissa taikka hedelmöityshoidossa on olennaisesti rikottu toimintaa koskevia säännöksiä. Jos toiminnassa esiintyy puutteita tai epäkohtia, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi määrätä toiminnan keskeytettäväksi, kunnes puutteet tai epäkohdat on korjattu, taikka peruuttaa luvan, jos puutteita tai epäkohtia ei ole korjattu sen asettamassa kohtuullisessa määräajassa.

Lupa- ja valvontavirasto voi peruuttaa 24 §:ssä tarkoitetun luvan, jos sukusolujen tai alkioiden varastoinnissa taikka hedelmöityshoidossa on olennaisesti rikottu toimintaa koskevia säännöksiä. Jos toiminnassa esiintyy puutteita tai epäkohtia, *Lupa- ja valvontavirasto* voi määrätä toiminnan keskeytettäväksi, kunnes puutteet tai epäkohdat on korjattu, taikka peruuttaa luvan, jos puutteita tai epäkohtia ei ole korjattu sen asettamassa kohtuullisessa määräajassa.

---

28 §

Toiminnan lopettaminen

Kun palvelujen antaja lopettaa toimintansa, sen sukusolujen ja alkioiden varastointiin liittyvät asiakirjat on siirrettävä säilytettäväksi Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston määräämälle julkiselle palvelujenantajalle tai sellaiselle yksityiselle palvelujenantajalle, joka siihen suostuu. Myös jäljellä oleva sukusolujen tai alkioiden varasto on siirrettävä samalle palvelujenantajalle, jos se siihen suostuu. Muussa tapauksessa varasto on hävitettävä.

Kun palvelujen antaja lopettaa toimintansa, hoitosuostumukset on julkisessa terveydenhuollossa siirrettävä palvelujen antajan ylläpitäjän arkistoon ja yksityisessä terveydenhuollossa sen aluehallintoviraston arkistoon, jonka alueella palveluja on annettu.

---

28 §

Toiminnan lopettaminen

Kun palvelujen antaja lopettaa toimintansa, sen sukusolujen ja alkioiden varastointiin liittyvät asiakirjat on siirrettävä säilytettäväksi Lupa- ja valvontaviraston määräämälle julkiselle palvelujenantajalle tai sellaiselle yksityiselle palvelujenantajalle, joka siihen suostuu. Myös jäljellä oleva sukusolujen tai alkioiden varasto on siirrettävä samalle palvelujenantajalle, jos se siihen suostuu. Muussa tapauksessa varasto on hävitettävä.

Kun palvelujen antaja lopettaa toimintansa, hoitosuostumukset on julkisessa terveydenhuollossa siirrettävä palvelujen antajan ylläpitäjän arkistoon ja yksityisessä terveydenhuollossa Lupa- ja valvontaviraston arkistoon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa annetun lain (21/1987) 5 §:n 2 momentti, 7 §:n 3 momentti ja 21 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 418/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 luku

2 luku

**Vieraassa valtiossa määrätyn seuraamuk-
sen täytäntöönpano Suomessa**

**Vieraassa valtiossa määrätyn seuraamuk-
sen täytäntöönpano Suomessa**

Menettely

Menettely

5 §

5 §

Ennen kuin oikeusministeriö päättää vieraassa valtiossa määrätyn hoitoseuraamuksen täytäntöönpanosta Suomessa, sen on hankittava Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston lausunto. Jos Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto katsoo, että hoitoseuraamuksen täytäntöönpano Suomessa ei ole perusteltua hoidon tarkoituksen saavuttamiseksi, sitä ei saa määrätä täytäntöönpantavaksi Suomessa.

Ennen kuin oikeusministeriö päättää vieraassa valtiossa määrätyn hoitoseuraamuksen täytäntöönpanosta Suomessa, sen on hankittava *Lupa- ja valvontaviraston* lausunto. Jos *Lupa- ja valvontavirasto* katsoo, että hoitoseuraamuksen täytäntöönpano Suomessa ei ole perusteltua hoidon tarkoituksen saavuttamiseksi, sitä ei saa määrätä täytäntöönpantavaksi Suomessa.

Täytäntöönpanon jatkaminen

Täytäntöönpanon jatkaminen

7 §

7 §

Päätäessään vieraassa valtiossa määrätyn hoitoseuraamuksen täytäntöönpanon jatkamisesta oikeusministeriön on määrättävä, että seuraamus pannaan täytäntöön Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston lausunnon mukaisesti tahdosta riippumattomana psykiatrisena sairaalahoitona. Suomeen siirrettyä henkilöä ei vieraassa valtiossa määrätyn

---

Päätäessään vieraassa valtiossa määrätyn hoitoseuraamuksen täytäntöönpanon jatkamisesta oikeusministeriön on määrättävä, että seuraamus pannaan täytäntöön *Lupa- ja valvontaviraston* lausunnon mukaisesti tahdosta riippumattomana psykiatrisena sairaalahoitona. Suomeen siirrettyä henkilöä ei vieraassa valtiossa määrätyn hoitoseuraamuksen perusteella saa pitää tahdosta riippumattomassa

Voimassa oleva laki

hoitoseuraamuksen perusteella saa pitää tahdosta riippumattomassa hoidossa pidempään kuin vieraassa valtiossa on määrätty. Hoidossapidon kokonaiskesto laskettaessa on vähennettävä aika, jonka hoitoseuraamukseen määrätty on täytäntöönpanon siirtämisen perusteena olleen rikoksen johdosta ollut vapautensa menettäneenä. Suomen lain mukaisten tahdosta riippumattoman hoidon edellytysten selvittämistä ja selvityksen käynnistämisen ajankohdasta säädetään mielenterveyslain 4 b luvun 22 o §:ssä.

3 luku

Suomessa määrätyn seuraamuksen täytäntöönpano vieraassa valtiossa

21 §

Oikeusministeriö tekee hoitoseuraamuksesta 1 momentissa tarkoitetun päätöksen Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston esityksestä.

Ehdotus

hoidossa pidempään kuin vieraassa valtiossa on määrätty. Hoidossapidon kokonaiskesto laskettaessa on vähennettävä aika, jonka hoitoseuraamukseen määrätty on täytäntöönpanon siirtämisen perusteena olleen rikoksen johdosta ollut vapautensa menettäneenä. Suomen lain mukaisten tahdosta riippumattoman hoidon edellytysten selvittämistä ja selvityksen käynnistämisen ajankohdasta säädetään mielenterveyslain 4 b luvun 22 o §:ssä.

3 luku

Suomessa määrätyn seuraamuksen täytäntöönpano vieraassa valtiossa

21 §

Oikeusministeriö tekee hoitoseuraamuksesta 1 momentissa tarkoitetun päätöksen *Lupa- ja valvontaviraston* esityksestä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

kieltotoimenpiteitä koskevista edustajakanteista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kieltotoimenpiteitä koskevista edustajakanteista annetun lain (1101/2022) 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 momentti ja 9 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

5 §

Oikeutettu yksikkö kotimaisia edustajakanteita varten

Oikeutettu yksikkö kotimaisia edustajakanteita varten

Kuluttaja-asiamies, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Finanssivalvonta, Liikenne- ja viestintävirasto, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja tietosuojavaltuutettu voivat oikeutettuina yksikköinä panna vireille kotimaisen edustajakanteen valvontavaltaansa kuuluvassa asiassa.

Kuluttaja-asiamies, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Finanssivalvonta, Liikenne- ja viestintävirasto, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus, *Lupa- ja valvontavirasto* ja tietosuojavaltuutettu voivat oikeutettuina yksikköinä panna vireille kotimaisen edustajakanteen valvontavaltaansa kuuluvassa asiassa.

6 §

6 §

Oikeutettu yksikkö rajat ylittäviä edustajakanteita varten

Oikeutettu yksikkö rajat ylittäviä edustajakanteita varten

Kuluttaja-asiamies, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Finanssivalvonta, Liikenne- ja viestintävirasto, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja tietosuojavaltuutettu voivat oikeutettuina yksikköinä valvontavaltaansa kuuluvassa asiassa panna vireille rajat ylittävän edustajakanteen toisessa ETA-valtiossa, jos elinkeinonharjoittajan menettely loukkaa kuluttajien yhteisiä etuja Suomessa 4 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Kuluttaja-asiamies, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Finanssivalvonta, Liikenne- ja viestintävirasto, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus, *Lupa- ja valvontavirasto* ja tietosuojavaltuutettu voivat oikeutettuina yksikköinä valvontavaltaansa kuuluvassa asiassa panna vireille rajat ylittävän edustajakanteen toisessa ETA-valtiossa, jos elinkeinonharjoittajan menettely loukkaa kuluttajien yhteisiä etuja Suomessa 4 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Voimassa oleva laki

9 §

Edustajakanteista tiedottaminen

Kuluttaja-asiamiehen, Kilpailu- ja kuluttajaviraston, Finanssivalvonnan, Liikenne- ja viestintäviraston, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja tietosuojavaltuutetun sekä oikeutetuksi yksiköksi nimetyn järjestön on tiedotettava yleisölle verkkosivustoillaan vireille panemistaan edustajakanteista, niiden käsittelyvaiheista sekä niiden johdosta annetuista ratkaisuksista.

Ehdotus

9 §

Edustajakanteista tiedottaminen

Kuluttaja-asiamiehen, Kilpailu- ja kuluttajaviraston, Finanssivalvonnan, Liikenne- ja viestintäviraston, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen, *Lupa- ja valvontaviraston* ja tietosuojavaltuutetun sekä oikeutetuksi yksiköksi nimetyn järjestön on tiedotettava yleisölle verkkosivustoillaan vireille panemistaan edustajakanteista, niiden käsittelyvaiheista sekä niiden johdosta annetuista ratkaisuksista.

—————
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20
· ·
—————

#.

Laki

kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (603/1977) 9 §, 52 §, 68 § ja 79 §:n 2 momentti,
sellaisina kuin ne ovat 9 § laissa 762/2022, 52 § laeissa 1394/2009, 908/2013 ja 992/2021, 68 § laissa 1394/2009 ja 79 §:n 2 momentti laissa 992/2021, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 luku

2 luku

Lunastuslupa

Lunastuslupa

9 §

9 §

Lupaviranomaisen on varattava tilaisuus lausunnon antamiseen sille kunnalle, jonka alueelle hanke sijoittuu tai jonka alueella hankkeen vaikutukset ilmenevät. Jos hankkeella on seudullista merkitystä, on tilaisuus varattava myös maakunnan liitolle ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle on varattava tilaisuus lausunnon antamiseen myös, jos hankkeella on ympäristönsuojelun kannalta huomattava merkitys.

Lupaviranomaisen on varattava tilaisuus lausunnon antamiseen sille kunnalle, jonka alueelle hanke sijoittuu tai jonka alueella hankkeen vaikutukset ilmenevät. Jos hankkeella on seudullista merkitystä, on tilaisuus varattava myös maakunnan liitolle ja *elinvoimakeskukselle*. *Elinvoimakeskukselle* on varattava tilaisuus lausunnon antamiseen myös, jos hankkeella on ympäristönsuojelun kannalta huomattava merkitys.

4 luku

4 luku

Korvauksen suorittaminen

Korvauksen suorittaminen

52 §

52 §

Hakijan on suoritettava kertakaikkinen korvaus tai, jos ennakkokorvausta on suoritettu, loppuosa korvauksesta kolmen kuukauden kuluessa toimituksen päättymisajankohdasta maksamalla korvaus korvauksensaajalle tai tämän määräämään rahalaitokseen taikka, jos korvaus on määrätty tallettavaksi, kiinteistön sijaintipaikan aluehallintovirastoon.

Hakijan on suoritettava kertakaikkinen korvaus tai, jos ennakkokorvausta on suoritettu, loppuosa korvauksesta kolmen kuukauden kuluessa toimituksen päättymisajankohdasta maksamalla korvaus korvauksensaajalle tai tämän määräämään rahalaitokseen taikka, jos korvaus on määrätty tallettavaksi, kiinteistön sijaintipaikan *Lupa- ja valvontavirastoon*.

Jos hakija on valittanut lunastuspäätöksestä, riidanalainen osa korvauksesta saadaan tallettaa kiinteistön sijaintipaikan aluehallintovirastoon. Oikeudesta suorittaa korvaus tallettamalla on lisäksi voimassa, mitä rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetussa laissa (281/1931), jäljempänä maksutalletuslaki, säädetään. Talletetun korvauksen nostamisesta säädetään 70 §:ssä.

Kun korvaus talletetaan, hakijan on annettava aluehallintovirastolle tarpeellisin osin jäljennös lunastuspäätöksestä.

Hakijan on viipymättä ilmoitettava korvauksen suorittamisesta Maanmittauslaitokselle ja samalla esitettävä siitä selvitys.

Jos hakija on valittanut lunastuspäätöksestä, riidanalainen osa korvauksesta saadaan tallettaa *Lupa- ja valvontavirastoon*. Oikeudesta suorittaa korvaus tallettamalla on lisäksi voimassa, mitä rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetussa laissa (281/1931), jäljempänä maksutalletuslaki, säädetään. Talletetun korvauksen nostamisesta säädetään 70 §:ssä.

Kun korvaus talletetaan, hakijan on annettava *Lupa- ja valvontavirastolle* tarpeellisin osin jäljennös lunastuspäätöksestä.

Hakijan on viipymättä ilmoitettava korvauksen suorittamisesta Maanmittauslaitokselle ja samalla esitettävä siitä selvitys.

7 luku

7 luku

Talletetun korvauksen nostaminen**Talletetun korvauksen nostaminen**

68 §

68 §

Kun korvaus on talletettu 49 §:n nojalla, aluehallintoviraston on annettava tallettamisesta tieto virallisessa lehdessä julkaistavalla yleistiedoksiannolla sekä kullekin asianomaiselle oikeudenhaltijalle, jonka osoite tiedetään, lisäksi erityistiedoksiannona.

Jos oikeudenhaltija haluaa käyttää oikeuttaan, hänen on tehtävä korvausta koskeva vaatimuksensa kolmen kuukauden kuluessa tallettamisesta tiedon saatuaan ja samalla esitettävä tarpeellinen selvitys oikeudestaan. Vaatimuksessa tarkoitettu korvaus on jaettava noudattaen soveltuvin kohdin, mitä ulosottokeuressa (705/2007) säädetään ulosmitatun kiinteän omaisuuden myymisestä ja siinä kertyneiden varojen tilittämisestä ja jakamisesta. Jollei varojen jakamista ole vaadittu säädettyssä ajassa, aluehallintoviraston on viipymättä suoritettava ne korvauksensaajalle.

Kun ennakkokorvaus on määrätty tallettavaksi 64 §:ssä tarkoitetulla tavalla haltuunotokatselmuksen joutuisan suorittamisen turvaamiseksi, aluehallintoviraston on ennen 1 ja

Kun korvaus on talletettu 49 §:n nojalla, *Lupa- ja valvontaviraston* on annettava tallettamisesta tieto virallisessa lehdessä julkaistavalla yleistiedoksiannolla sekä kullekin asianomaiselle oikeudenhaltijalle, jonka osoite tiedetään, lisäksi erityistiedoksiannona.

Jos oikeudenhaltija haluaa käyttää oikeuttaan, hänen on tehtävä korvausta koskeva vaatimuksensa kolmen kuukauden kuluessa tallettamisesta tiedon saatuaan ja samalla esitettävä tarpeellinen selvitys oikeudestaan. Vaatimuksessa tarkoitettu korvaus on jaettava noudattaen soveltuvin kohdin, mitä ulosottokeuressa (705/2007) säädetään ulosmitatun kiinteän omaisuuden myymisestä ja siinä kertyneiden varojen tilittämisestä ja jakamisesta. Jollei varojen jakamista ole vaadittu säädettyssä ajassa, *Lupa- ja valvontaviraston* on viipymättä suoritettava ne korvauksensaajalle.

Kun ennakkokorvaus on määrätty tallettavaksi 64 §:ssä tarkoitetulla tavalla haltuunotokatselmuksen joutuisan suorittamisen tur-

Voimassa oleva laki

2 momentissa säädettyihin toimenpiteisiin ryhtymistä varattava haltuunotetun omaisuuden omistajalle tilaisuus ennakkokorvauksen nostamiseen. Omistajalla on oikeus nostaa korvaus, jos hän osoittaa, ettei sen maksaminen hänelle loukkaa velkojien oikeutta ottaen huomioon, mitä 49 §:n 2 momentissa säädetään.

10 luku

Ilmoitukset ja merkinnät kiinnitys- ja lainhuudatusasiain pöytäkirjaan

79 §

Kun aluehallintoviraston korvauksen jakamista koskeva ilmoitus on saapunut, kirjaa-
misviranomaisen on ryhdyttävä viipymättä toimenpiteisiin tästä aiheutuvien merkintöjen tekemiseksi lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin.

Ehdotus

vaamiseksi, *Lupa- ja valvontaviraston* on ennen 1 ja 2 momentissa säädettyihin toimenpiteisiin ryhtymistä varattava haltuunotetun omaisuuden omistajalle tilaisuus ennakkokorvauksen nostamiseen. Omistajalla on oikeus nostaa korvaus, jos hän osoittaa, ettei sen maksaminen hänelle loukkaa velkojien oikeutta ottaen huomioon, mitä 49 §:n 2 momentissa säädetään.

10 luku

Ilmoitukset ja merkinnät kiinnitys- ja lainhuudatusasiain pöytäkirjaan

79 §

Kun *Lupa- ja valvontaviraston* korvauksen jakamista koskeva ilmoitus on saapunut, kirjaa-
misviranomaisen on ryhdyttävä viipymättä toimenpiteisiin tästä aiheutuvien merkintöjen tekemiseksi lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetun lain (566/2020) 2 §:n 2 momentin 5 ja 6 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

1 luku

Yleiset säännökset

Yleiset säännökset

2 §

2 §

Yhteistyöasetuksen mukaiset toimivaltaiset viranomaiset

Yhteistyöasetuksen mukaiset toimivaltaiset viranomaiset

Yhteistyöasetuksen mukaisia toimivaltaisia viranomaisia kuluttaja-asiamiehen lisäksi ovat:

Yhteistyöasetuksen mukaisia toimivaltaisia viranomaisia kuluttaja-asiamiehen lisäksi ovat:

5) aluehallintovirastot, kun kyse on kuluttajansuojasta kuluttajille tarjottavien tuotteiden hintojen ilmoittamisessa annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/6/EY ja kulutusluottodirektiivin noudattamisen valvonnasta sekä siltä osin kuin ne valvovat asuntoluottodirektiivin noudattamista, sellaisina kuin ne on kansallisesti pantu täytäntöön sovellettaviksi tulevissa laeissa;

5) *Ahvenanmaan valtionvirasto*, kun kyse on kuluttajansuojasta kuluttajille tarjottavien tuotteiden hintojen ilmoittamisessa annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/6/EY ja kulutusluottodirektiivin noudattamisen valvonnasta Ahvenanmaan maakunnassa sekä siltä osin kuin ne valvovat asuntoluottodirektiivin noudattamista Ahvenanmaan maakunnassa, sellaisina kuin ne on kansallisesti pantu täytäntöön sovellettaviksi tulevissa laeissa;

6) Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto siltä osin kuin se valvoo sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevan direktiivin sekä audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin 9–11 artiklan ja 19–26 artiklan noudattamista, sellaisina kuin ne on kansallisesti pantu täytäntöön sovellettaviksi tulevissa laeissa.

6) *Lupa- ja valvontavirasto* siltä osin kuin se valvoo sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevan direktiivin sekä audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin 9–11 artiklan ja 19–26 artiklan noudattamista, sellaisina kuin ne on kansallisesti pantu täytäntöön sovellettaviksi tulevissa laeissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain 17 c §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain (361/1983) 17 c §, sellaisena
kuin se on laissa 293/2016, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 a luku

3 a luku

**Huolto- ja tapaamisriitojen tuomioistuin-
sovittelu**

**Huolto- ja tapaamisriitojen tuomioistuin-
sovittelu**

17 c §

17 c §

Asiantuntija-avustajan pätevyysvaatimukset

Asiantuntija-avustajan pätevyysvaatimukset

Asiantuntija-avustajalla tulee olla Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) nojalla myöntämä oikeus harjoittaa laillistettuna ammattihenkilönä psykologin tai lastenpsykiatrin ammattia taikka sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) nojalla myöntämä oikeus harjoittaa laillistettuna ammattihenkilönä sosiaalityöntekijän ammattia tai muu soveltuva ylempi korkeakoulututkinto. Lisäksi asiantuntija-avustajalla tulee olla tehtävän hoitamisessa edellytettävä täydennys- ja lisäkoulutus sekä kokemusta työskentelystä eroperheiden kanssa.

Asiantuntija-avustajalla tulee olla *Lupa- ja valvontaviraston* terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) nojalla myöntämä oikeus harjoittaa laillistettuna ammattihenkilönä psykologin tai lastenpsykiatrin ammattia taikka sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) nojalla myöntämä oikeus harjoittaa laillistettuna ammattihenkilönä sosiaalityöntekijän ammattia tai muu soveltuva ylempi korkeakoulututkinto. Lisäksi asiantuntija-avustajalla tulee olla tehtävän hoitamisessa edellytettävä täydennys- ja lisäkoulutus sekä kokemusta työskentelystä eroperheiden kanssa.

—
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20
..

#.

Laki

oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain (100/2013) 8 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 luku

5 luku

Markkinaoikeudellisten asioiden käsittely

Markkinaoikeudellisten asioiden käsittely

8 §

8 §

*Hakemuksen antaminen tiedoksi eräissä
muissa tapauksissa*

*Hakemuksen antaminen tiedoksi eräissä
muissa tapauksissa*

Markkinaoikeuden on annettava 2 §:n 1 momentin 7 kohdassa mainitun ulkomaisen järjestön tai viranomaisen hakemus tiedoksi kuttaja-asiamiehelle, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle tai Viestintävirastolle kunkin valvontavaltaan kuuluvassa asiassa. Mainitulle viranomaiselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi, jollei kuuleminen tarpeettomasti viivytä asian ratkaisua.

Markkinaoikeuden on annettava 2 §:n 1 momentin 7 kohdassa mainitun ulkomaisen järjestön tai viranomaisen hakemus tiedoksi kuttaja-asiamiehelle, *Lupa- ja valvontavirastolle* tai Viestintävirastolle kunkin valvontavaltaan kuuluvassa asiassa. Mainitulle viranomaiselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi, jollei kuuleminen tarpeettomasti viivytä asian ratkaisua.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain 28 ja 29 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain (739/2022) 28 ja 29 §, sellaisena
kuin niistä on 28 § osaksi laissa 189/2023, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 luku

5 luku

Valvonta

Valvonta

28 §

28 §

Valvontaviranomaiset ja kehoitus

Valvontaviranomaiset ja kehoitus

Edellä 16, 19 ja 20 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden ja 18 §:ssä säädetyn ilmoittautumisvelvollisuuden noudattamista valvoo Finanssivalvonta. Perintätoiminnan harjoittajien rekisteröinnistä annetun lain (411/2018) 3 §:ssä tarkoitettujen perintätoiminnan harjoittajien osalta ilmoitus- ja ilmoittautumisvelvollisuuden noudattamista valvoo kuitenkin Etelä-Suomen aluehallintovirasto.

Jos Tulorekisteriyksikkö havaitsee puutteita 16, 19 ja 20 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden tai 18 §:ssä säädetyn ilmoittautumisvelvollisuuden noudattamisessa, se voi kehoittaa kyseessä olevaa ilmoitusvelvollista oikaisemaan puutteet määräajassa. Jos ilmoitusvelvollinen ei kehotuksesta huolimatta oikaise puutteita, Tulorekisteriyksikkö voi saattaa asian Finanssivalvonnan tai Etelä-Suomen aluehallintoviraston tietoon valvontatoimenpiteiden käynnistämiseksi.

29 §

Valvontaviranomaisen ja Tulorekisteriyksikön tiedonsaantioikeus

Edellä 16, 19 ja 20 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden ja 18 §:ssä säädetyn ilmoittautumisvelvollisuuden noudattamista valvoo Finanssivalvonta. Perintätoiminnan harjoittajien rekisteröinnistä annetun lain (411/2018) 3 §:ssä tarkoitettujen perintätoiminnan harjoittajien osalta ilmoitus- ja ilmoittautumisvelvollisuuden noudattamista valvoo kuitenkin *Lupa- ja valvontavirasto*.

Jos Tulorekisteriyksikkö havaitsee puutteita 16, 19 ja 20 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden tai 18 §:ssä säädetyn ilmoittautumisvelvollisuuden noudattamisessa, se voi kehoittaa kyseessä olevaa ilmoitusvelvollista oikaisemaan puutteet määräajassa. Jos ilmoitusvelvollinen ei kehotuksesta huolimatta oikaise puutteita, Tulorekisteriyksikkö voi saattaa asian Finanssivalvonnan tai *Lupa- ja valvontaviraston* tietoon valvontatoimenpiteiden käynnistämiseksi.

29 §

Valvontaviranomaisen ja Tulorekisteriyksikön tiedonsaantioikeus

Finanssivalvonnalla ja Etelä-Suomen aluehallintovirastolla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada ilmoitusvelvolliselta ja Tulorekisteriyksiköltä ne tiedot, jotka ovat välttämättömiä 16, 19 ja 20 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden ja 18 §:ssä säädetyn ilmoittautumisvelvollisuuden noudattamisen valvomiseksi. Tulorekisteriyksiköllä on oikeus luovuttaa tiedot oma-aloitteisesti tai pyynnöstä.

Finanssivalvonnalla ja Etelä-Suomen aluehallintovirastolla on oikeus salassapitosäännösten estämättä luovuttaa Tulorekisteriyksikölle oma-aloitteisesti tai pyynnöstä ne tiedot, jotka ovat välttämättömiä 16, 19 ja 20 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden ja 18 §:ssä säädetyn ilmoittautumisvelvollisuuden noudattamiseen liittyvän valvonta-asian selvittämiseksi.

Finanssivalvonnalla ja *Lupa- ja valvontavirastolla* on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada ilmoitusvelvolliselta ja Tulorekisteriyksiköltä ne tiedot, jotka ovat välttämättömiä 16, 19 ja 20 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden ja 18 §:ssä säädetyn ilmoittautumisvelvollisuuden noudattamisen valvomiseksi. Tulorekisteriyksiköllä on oikeus luovuttaa tiedot oma-aloitteisesti tai pyynnöstä.

Finanssivalvonnalla ja *Lupa- ja valvontavirastolla* on oikeus salassapitosäännösten estämättä luovuttaa Tulorekisteriyksikölle oma-aloitteisesti tai pyynnöstä ne tiedot, jotka ovat välttämättömiä 16, 19 ja 20 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden ja 18 §:ssä säädetyn ilmoittautumisvelvollisuuden noudattamiseen liittyvän valvonta-asian selvittämiseksi.

—————
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20
.. .
—————

#.

Laki

pysäköinninvalvonnasta annetun lain 10 ja 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan pysäköinninvalvonnasta annetun lain (727/2011) 10 §:n 3 momentti ja 11 §:n 1 ja 3 momentti, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

10 §

10 §

Toimivaltaiset viranomaiset

Toimivaltaiset viranomaiset

Aluehallintovirasto voi kunnanvaltuuston esityksestä tai sen suostumuksella ja saatuaan asianomaisen poliisilaitoksen päällikön lausunnon antaa 11 §:ssä tarkoitettun luvan siihen, että kunta alueellaan tai sen tietyllä osalla poliisin ohella huolehtii pysäköintiä ja pysäyttämistä sekä joutokäyntiä koskevien kieltojen ja rajoitusten noudattamisen valvonnasta sekä pysäköintivirhemaksujen ja muiden tässä laissa säädettyjen seuraamusten määräämisestä.

Lupa- ja valvontavirasto voi kunnanvaltuuston esityksestä tai sen suostumuksella ja saatuaan asianomaisen poliisilaitoksen päällikön lausunnon antaa 11 §:ssä tarkoitettun luvan siihen, että kunta alueellaan tai sen tietyllä osalla poliisin ohella huolehtii pysäköintiä ja pysäyttämistä sekä joutokäyntiä koskevien kieltojen ja rajoitusten noudattamisen valvonnasta sekä pysäköintivirhemaksujen ja muiden tässä laissa säädettyjen seuraamusten määräämisestä.

11 §

11 §

Lupa kunnalliseen pysäköinninvalvontaan

Lupa kunnalliseen pysäköinninvalvontaan

Aluehallintoviraston tulee kunnallista pysäköinninvalvontaa koskevan luvan myöntämistä harkitessaan ottaa huomioon alueen liikennetiheys, valvonnan tarve ja muut paikalliset olosuhteet sekä kunnan edellytykset asianmukaisesti huolehtia valvontatoimesta.

Lupa- ja valvontaviraston tulee kunnallista pysäköinninvalvontaa koskevan luvan myöntämistä harkitessaan ottaa huomioon alueen liikennetiheys, valvonnan tarve ja muut paikalliset olosuhteet sekä kunnan edellytykset asianmukaisesti huolehtia valvontatoimesta.

Aluehallintovirasto voi kunnanvaltuustoa kuultuaan ja saatuaan asianomaisen poliisilaitoksen päällikön lausunnon peruuttaa luvan tai muuttaa sen ehtoja, jos olosuhteissa on tapahtunut olennainen muutos tai asetettuja ehtoja ei ole noudatettu taikka valvontatoiminta ei

Lupa- ja valvontavirasto voi kunnanvaltuustoa kuultuaan ja saatuaan asianomaisen poliisilaitoksen päällikön lausunnon peruuttaa luvan tai muuttaa sen ehtoja, jos olosuhteissa on tapahtunut olennainen muutos tai asetettuja

Voimassa oleva laki

muutoin ole hoidettu asianmukaisella tavalla. Ennen luvan peruuttamista aluehallintoviraston on kuitenkin kehotettava kuntaa kohtuullisessa määräajassa korjaamaan havaitut puutteet. Kunnanvaltuusto voi tehdä esityksen luvan peruuttamisesta tai ehtojen muuttamisesta.

Ehdotus

ehtoja ei ole noudatettu taikka valvontatoiminta ei muutoin ole hoidettu asianmukaisella tavalla. Ennen luvan peruuttamista *Lupa- ja valvontaviraston* on kuitenkin kehotettava kuntaa kohtuullisessa määräajassa korjaamaan havaitut puutteet. Kunnanvaltuusto voi tehdä esityksen luvan peruuttamisesta tai ehtojen muuttamisesta.

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

. .

_____

#.

Laki

rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetun lain (281/1931) 1-4, 6 ja 7 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 1389/2009,

lisätään 1 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1389/2009, uusi 4 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Jos se, jolla on toiselta saatavana rahaa, arvopapereita tai asiakirjoja, kieltäytyy suoritusta vastaanottamasta taikka hänen poissaolonsa, sairautensa tai muu sellainen syy estää suorituksen, suoritusvelvollisella on oikeus tallettaa suoritettava aluehallintovirastoon ja siten vapautua suoritusvelvollisuudestaan.

Sama olkoon lakina, jos suoritusvelvollinen ei tiedä eikä ole velvollinen tietämään, kenelle suoritus on toimitettava tahi kenellä kahdesta tai useammasta suorituksen vaatijasta on siihen oikeus.

Jos 1 tai 2 momentissa tarkoitettu suoritusvelvollisuus koskee arvo-osuutta, suoritetaan talletus avaamalla arvo-osuusrekisterissä arvo-osuustili, jolle asianomaiset arvo-osuudet kirjataan. Tilin haltijaksi on merkittävä velkoja, jos velkoja on tiedossa, tai "tuntematon velkoja" ja tilille on merkittävä 2 §:n 1 momentissa tarkoitettu suorituspaikka sekä maininta siitä, että kysymys on suoritusvelvollisuudesta vapautumiseksi tehdystä suorituksesta. Arvo-osuusrekisterin pitäjän on heti tilin avaamisen jälkeen ilmoitettava talletuksesta suorituspaikan aluehallintovirastolle tai, jos suorituspaikka ei ole tiedossa, sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueeseen Helsingin kaupunki kuuluu. Mitä jäljempänä säädetään aluehallintovirastosta, sovelletaan siihen aluehallintovirastoon, jolle ilmoitus on

Jos se, jolla on toiselta saatavana rahaa, arvopapereita tai asiakirjoja, kieltäytyy suoritusta vastaanottamasta taikka hänen poissaolonsa, sairautensa tai muu sellainen syy estää suorituksen, suoritusvelvollisella on oikeus tallettaa suoritettava *Ahvenanmaan valtionvirastoon, kun suorituspaikka on Ahvenanmaan maakunnassa tai, kun suorituspaikka on muualla valtakunnassa taikka kun sen ei ole tiedossa, Lupa- ja valvontavirastoon*, ja siten vapautua suoritusvelvollisuudestaan.

Sama olkoon lakina, jos suoritusvelvollinen ei tiedä eikä ole velvollinen tietämään, kenelle suoritus on toimitettava tahi kenellä kahdesta tai useammasta suorituksen vaatijasta on siihen oikeus.

Jos 1 tai 2 momentissa tarkoitettu suoritusvelvollisuus koskee arvo-osuutta, suoritetaan talletus avaamalla arvo-osuusrekisterissä arvo-osuustili, jolle asianomaiset arvo-osuudet kirjataan. Tilin haltijaksi on merkittävä velkoja, jos velkoja on tiedossa, tai "tuntematon velkoja" ja tilille on merkittävä 2 §:n 1 momentissa tarkoitettu suorituspaikka sekä maininta siitä, että kysymys on suoritusvelvollisuudesta vapautumiseksi tehdystä suorituksesta. Arvo-osuusrekisterin pitäjän on heti tilin avaamisen jälkeen ilmoitettava talletuksesta *Ahvenanmaan valtionvirastolle, kun suorituspaikka on Ahvenanmaan maakun-*

Voimassa oleva laki

tehty. Arvo-osuuksien siirtämiseen tililtä, velkojalle tehtävään ilmoitukseen sekä suoritusvelvollisuudesta vapautumiseen sovelletaan, mitä jäljempänä säädetään.

2 §

Sen, joka tahtoo 1 §:ssä mainitulla tavalla tallettaa suoritettavan, on ilmoitettava siitä kirjallisesti suorituspaikan aluehallintovirastolle. Ilmoituksessa on mainittava syy, johon vaatimus suoritusvelvollisuuden täyttämisestä tallettamalla perustuu, sekä kaikki ne seikat, joiden tunteminen on tarpeen luovutettaessa talletettua siihen oikeutetulle.

Tallettamisesta on suoritusvelvollisen ilmoitettava talletettuun oikeutetulle viipymättä, jos se on mahdollista, tai, jos useammat vaativat talletettua itselleen, kullekin heistä.

3 §

Suoritusvelvollinen voi talletusta tehdessään pidättää itselleen oikeuden saada talletettu takaisin. Jos joku on aluehallintovirastolta vaatinut talletettua itselleen, sitä ei kuitenkaan voida ilman hänen suostumustaan antaa suoritusvelvolliselle, ellei vaatimusta ole lainvoimaisesti hylätty.

4 §

Ehdotus

nassa, tai kun suorituspaikka on muualla valtakunnassa taikka kun se ei ole tiedossa, Lupa- ja valvontavirastolle.

Mitä jäljempänä säädetään Lupa- ja valvontavirastosta ja Ahvenanmaan valtionvirastosta sovelletaan niihin myös, kun niille on 3 momentissa säädetyllä tavalla ilmoitettu arvo-osuustilin avaamisesta. Arvo-osuuksien siirtämiseen tililtä, velkojalle tehtävään ilmoitukseen sekä suoritusvelvollisuudesta vapautumiseen sovelletaan, mitä jäljempänä säädetään.

2 §

Sen, joka tahtoo 1 §:ssä mainitulla tavalla tallettaa suoritettavan, on ilmoitettava siitä kirjallisesti *Ahvenanmaan valtionvirastolle, kun suorituspaikka on Ahvenanmaan maakunnassa tai, jos suorituspaikka on muualla valtakunnassa taikka jos se ei ole tiedossa, Lupa- ja valvontavirastolle.* Ilmoituksessa on mainittava syy, johon vaatimus suoritusvelvollisuuden täyttämisestä tallettamalla perustuu, sekä kaikki ne seikat, joiden tunteminen on tarpeen luovutettaessa talletettua siihen oikeutetulle.

Tallettamisesta on suoritusvelvollisen ilmoitettava talletettuun oikeutetulle viipymättä, jos se on mahdollista, tai, jos useammat vaativat talletettua itselleen, kullekin heistä.

3 §

Suoritusvelvollinen voi talletusta tehdessään pidättää itselleen oikeuden saada talletettu takaisin. Jos joku on *Lupa- ja valvontavirastolta tai Ahvenanmaan valtionvirastolta* vaatinut talletettua itselleen, sitä ei kuitenkaan voida ilman hänen suostumustaan antaa suoritusvelvolliselle, ellei vaatimusta ole lainvoimaisesti hylätty.

4 §

Voimassa oleva laki

Milloin tallettaminen on aiheutunut siitä, että kaksi tai useampi on vaatinut talletettua, aluehallintovirasto ei saa antaa sitä kenellekään heistä ennen kuin he ovat sopineet asiasta tai asia on lainvoimaisesti ratkaistu.

6 §

Aluehallintovirastoon tämän lain nojalla talletetut varat on talletettava viipymättä luottolaitokseen. Luottolaitokseen talletetuille varoille maksettavan koron saa se, joka saa nostaa talletuksen. Jollei aluehallintovirastossa ole varmaa säilytyspaikkaa, myös arvopaperit ja asiakirjat on säilytettävä luottolaitoksessa.

Maksu, joka säilyttämisestä ehkä vaaditaan, on tallettajan suoritettava. Jos hän sen laiminlyö, talletettu tai tarpeellinen osa siitä saadaan myydä maksun suorittamiseksi.

7 §

Jollei talletettua ole annettu pois kymmenen vuoden kuluessa tallettamisesta, tallettaja saa sen takaisin, vaikkei hän olekaan pidättänyt itselleen 3 §:ssä mainittua oikeutta. Tallettajan on kuitenkin vaadittava talletettua aluehallintovirastolta vuoden kuluessa mainitun määräajan päättymisestä. Muutoin talletettu menee valtiolle.

Jos kysymys oikeudesta talletettuun on tuomioistuimen tai välimiesten käsiteltävänä, kun kymmenen vuotta tallettamisesta on kulunut, lasketaan vuoden määräaika siitä, kun asia on lainvoimaisesti ratkaistu.

Ehdotus

Milloin tallettaminen on aiheutunut siitä, että kaksi tai useampi on vaatinut talletettua, *Lupa- ja valvontavirasto tai Ahvenanmaan valtionvirasto* ei saa antaa sitä kenellekään heistä ennen kuin he ovat sopineet asiasta tai asia on lainvoimaisesti ratkaistu.

6 §

Lupa- ja valvontavirastoon tai Ahvenanmaan valtionvirastoon tämän lain nojalla talletetut varat on talletettava viipymättä luottolaitokseen. Luottolaitokseen talletetuille varoille maksettavan koron saa se, joka saa nostaa talletuksen. Jollei *Lupa- ja valvontavirastossa tai Ahvenanmaan valtionvirastossa* ole varmaa säilytyspaikkaa, myös arvopaperit ja asiakirjat on säilytettävä luottolaitoksessa.

Maksu, joka säilyttämisestä ehkä vaaditaan, on tallettajan suoritettava. Jos hän sen laiminlyö, talletettu tai tarpeellinen osa siitä saadaan myydä maksun suorittamiseksi.

7 §

Jollei talletettua ole annettu pois kymmenen vuoden kuluessa tallettamisesta, tallettaja saa sen takaisin, vaikkei hän olekaan pidättänyt itselleen 3 §:ssä mainittua oikeutta. Tallettajan on kuitenkin vaadittava talletettua *Lupa- ja valvontavirastolta tai Ahvenanmaan valtionvirastolta* vuoden kuluessa mainitun määräajan päättymisestä. Muutoin talletettu menee valtiolle.

Jos kysymys oikeudesta talletettuun on tuomioistuimen tai välimiesten käsiteltävänä, kun kymmenen vuotta tallettamisesta on kulunut, lasketaan vuoden määräaika siitä, kun asia on lainvoimaisesti ratkaistu.

—————
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20
.. .
—————

#.

Laki

syyttömästi vangitulle tai tuomitulle valtion varoista vapauden menetyksen johdosta maksettavasta korvauksesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan syyttömästi vangitulle tai tuomitulle valtion varoista vapauden menetyksen johdosta maksettavasta korvauksesta annetun lain (422/1974) 7 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1175/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 §

7 §

Valtion etua ja oikeutta korvausasiassa valvoo Valtiokonttori, jonka pyynnöstä aluehallintoviraston on määrättävä asiamies käyttämään valtion puhevaltaa.

Valtion etua ja oikeutta korvausasiassa valvoo Valtiokonttori, jonka pyynnöstä *Lupa- ja valvontaviraston* on määrättävä asiamies käyttämään valtion puhevaltaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

yrityksen saneerauksesta annetun lain 10 ja 71 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yrityksen saneerauksesta annetun lain (47/1993) 10 §:n 4 momentti ja 71 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 10 §:n 4 momentti laissa 794/1998 ja 71 §:n 3 momentti laissa 365/2017, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 luku

3 luku

Selvittäjä ja velkojatoimikunta sekä velallisen myötävaikutusvelvollisuus

Selvittäjä ja velkojatoimikunta sekä velallisen myötävaikutusvelvollisuus

10 §

10 §

Velkojatoimikunta

Velkojatoimikunta

Jos velallisen palveluksessa työsuhteen perusteella olevan henkilöstön määrä säännöllisesti on vähintään 50, velallisen kotipaikan työvoima- ja elinkeinokeskuksella on oikeus nimetä velkojatoimikuntaan yksi työvoima-asiain hallintoa edustava henkilö, joka saa osallistua toimikunnan työhön ilman äänivaltaa.

Jos velallisen palveluksessa työsuhteen perusteella olevan henkilöstön määrä säännöllisesti on vähintään 50, velallisen kotipaikan *elinvoimakeskuksella* on oikeus nimetä velkojatoimikuntaan yksi työvoima-asiain hallintoa edustava henkilö, joka saa osallistua toimikunnan työhön ilman äänivaltaa.

10 luku

10 luku

Menettelysäännökset

Menettelysäännökset

71 §

71 §

Päätös menettelyn aloittamisesta

Päätös menettelyn aloittamisesta

Selvittäjän on viipymättä annettava päätös tiedoksi velallisen hakemuksesta tai selvityksestä ilmeneville velkojille sekä takaajille, kanssavelallisille ja vakuuden asettajille. Jos

---

Selvittäjän on viipymättä annettava päätös tiedoksi velallisen hakemuksesta tai selvityksestä ilmeneville velkojille sekä takaajille, kanssavelallisille ja vakuuden asettajille. Jos

Voimassa oleva laki

kysymyksessä on 10 §:n 4 momentissa tarkoitettu velallinen, päätös on annettava tiedoksi myös asianomaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Maksukyvyttömyysmenettelyistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/848 tarkoitetuille ulkomaisille velkojille ilmoitus on toimitettava siten kuin asetuksessa edellytetään.

Ehdotus

kysymyksessä on 10 §:n 4 momentissa tarkoitettu velallinen, päätös on annettava tiedoksi myös asianomaiselle *elinvoimakeskukselle*. Maksukyvyttömyysmenettelyistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/848 tarkoitetuille ulkomaisille velkojille ilmoitus on toimitettava siten kuin asetuksessa edellytetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20
..

#.

Laki

löytötavaralain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan löytötavaralain (778/1988) 21 a, 25, 25 a ja 25 b §, sellaisina kuin ne ovat laissa
1397/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 luku

6 luku

Löytötavaratoimistot

Löytötavaratoimistot

21 a §

21 a §

Luvan myöntämisen edellytykset

Luvan myöntämisen edellytykset

Aluehallintoviraston on myönnettävä hakijalle lupa löytötavaratoimiston pitämiseen 5 §:ssä tarkoitettujen löytötavaroiden käsittelyä varten, jos:

1) hakijalla on oikeus harjoittaa elinkeinoa Suomessa;

2) hakija ei ole konkurssissa ja jos hakija on luonnollinen henkilö, hän on täysi-ikäinen eikä hänen toimintakelpoisuuttaan ole rajoitettu;

3) hakija on ilmoittanut vastaavan hoitajan, joka täyttää 21 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset.

Lupa- ja valvontaviraston on myönnettävä hakijalle lupa löytötavaratoimiston pitämiseen 5 §:ssä tarkoitettujen löytötavaroiden käsittelyä varten, jos:

1) hakijalla on oikeus harjoittaa elinkeinoa Suomessa;

2) hakija ei ole konkurssissa ja jos hakija on luonnollinen henkilö, hän on täysi-ikäinen eikä hänen toimintakelpoisuuttaan ole rajoitettu;

3) hakija on ilmoittanut vastaavan hoitajan, joka täyttää 21 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset.

25 §

25 §

Valvonta ja valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus

Valvonta ja valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus

Aluehallintovirasto valvoo löytötavaratoimistojen toimintaa.

Löytötavaratoimiston on salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä annettava aluehallintovirastolle valvontaa varten tarvittavat asiakirjat ja tiedot.

Aluehallintovirastolla on oikeus saada sakon täytäntöönpanosta annetun lain

Lupa- ja valvontavirasto valvoo löytötavaratoimistojen toimintaa.

Löytötavaratoimiston on salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä annettava Lupa- ja valvontavirastolle valvontaa varten tarvittavat asiakirjat ja tiedot.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada sakon täytäntöönpanosta annetun lain

Voimassa oleva laki

(672/2002) 46 §:ssä tarkoitettu sakkorekisteristä tiedot, jotka ovat tarpeen vastaavan hoitajan luotettavuuden selvittämiseksi. Oikeudesta saada tietoja rikosrekisteristä säädetään erikseen.

25 a §

Pakkokeinot

Aluehallintoviraston on kiellettävä löytötavaratoimiston pitäminen, jos löytötavaratoimistoa pidetään tämän lain vastaisesti ilman lupaa. Kielto voidaan, jos siihen on erityistä syytä, kohdistaa myös tällaista toimintaa harjoittavan palveluksessa olevaan tai muuhun, joka toimii hänen lukuunsa.

Jos löytötavaratoimisto tai vastaava hoitaja laiminlyö tästä laista johtuvan velvollisuuden, aluehallintovirasto voi kehottaa löytötavaratoimistoa tai vastaavaa hoitajaa täyttämään velvollisuuden määräajassa. Jos laiminlyönnit ovat vakavia tai jos ne annetusta kehotuksesta huolimatta toistuvat, aluehallintovirasto voi osaksi tai kokonaan kieltää löytötavaratoimiston toiminnan määräajaksi, kuitenkin enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Aluehallintovirasto voi asettaa tässä pykälässä tarkoitettua kiellon tai kehotuksen tehosteeksi uhkasakon. Edellä 1 momentissa tarkoitettua kieltä on tehostettava uhkasakolla, jollei se erityisestä syystä ole tarpeetonta. Uhkasakosta on muutoin voimassa, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

25 b §

Luvan peruuttaminen

Aluehallintoviraston on peruutettava lupa löytötavaratoimiston pitämiseen, jos:

- 1) löytötavaratoimisto on lopettanut toimintansa;
- 2) 21 a §:ssä säädetyt luvan myöntämisen edellytykset eivät enää täyty;
- 3) löytötavaratoimistolla ei enää ole vastaavaa hoitajaa, joka täyttää 21 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset, eikä löytötavaratoimisto ole aluehallintoviraston kehotuksessa

Ehdotus

(672/2002) 46 §:ssä tarkoitettu sakkorekisteristä tiedot, jotka ovat tarpeen vastaavan hoitajan luotettavuuden selvittämiseksi. Oikeudesta saada tietoja rikosrekisteristä säädetään erikseen.

25 a §

Pakkokeinot

Lupa- ja valvontaviraston on kiellettävä löytötavaratoimiston pitäminen, jos löytötavaratoimistoa pidetään tämän lain vastaisesti ilman lupaa. Kielto voidaan, jos siihen on erityistä syytä, kohdistaa myös tällaista toimintaa harjoittavan palveluksessa olevaan tai muuhun, joka toimii hänen lukuunsa.

Jos löytötavaratoimisto tai vastaava hoitaja laiminlyö tästä laista johtuvan velvollisuuden, *Lupa- ja valvontavirasto* voi kehottaa löytötavaratoimistoa tai vastaavaa hoitajaa täyttämään velvollisuuden määräajassa. Jos laiminlyönnit ovat vakavia tai jos ne annetusta kehotuksesta huolimatta toistuvat, *Lupa- ja valvontavirasto* voi osaksi tai kokonaan kieltää löytötavaratoimiston toiminnan määräajaksi, kuitenkin enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Lupa- ja valvontavirasto voi asettaa tässä pykälässä tarkoitettua kiellon tai kehotuksen tehosteeksi uhkasakon. Edellä 1 momentissa tarkoitettua kieltä on tehostettava uhkasakolla, jollei se erityisestä syystä ole tarpeetonta. Uhkasakosta on muutoin voimassa, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

25 b §

Luvan peruuttaminen

Lupa- ja valvontaviraston on peruutettava lupa löytötavaratoimiston pitämiseen, jos:

- 1) löytötavaratoimisto on lopettanut toimintansa;
- 2) 21 a §:ssä säädetyt luvan myöntämisen edellytykset eivät enää täyty;
- 3) löytötavaratoimistolla ei enää ole vastaavaa hoitajaa, joka täyttää 21 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset, eikä löytötavaratoimisto ole

Voimassa oleva laki

asetetussa määräajassa ilmoittanut uutta vastaavaa hoitajaa; taikka

4) löytötavaratoimiston tai vastaavan hoitajan toiminnassa ilmenee vakavia tai toistuvia laiminlyöntejä ja löytötavaratoimistolle on jo aiemmin asetettu määräaikainen toimintakielto.

Ehdotus

misto ole *Lupa- ja valvontaviraston* kehotuksessa asetetussa määräajassa ilmoittanut uutta vastaavaa hoitajaa; taikka

4) löytötavaratoimiston tai vastaavan hoitajan toiminnassa ilmenee vakavia tai toistuvia laiminlyöntejä ja löytötavaratoimistolle on jo aiemmin asetettu määräaikainen toimintakielto.

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

· ·

_____

#.

Laki

oikeudenkäymiskaaren 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan oikeudenkäymiskaaren 12 §, sellaisena kuin se on laissa 1386/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

11 luku

11 luku

Tiedoksiannosta oikeudenkäynnissä

Tiedoksiannosta oikeudenkäynnissä

12 §

12 §

Tiedoksianto valtiolle on toimitettava aluehallintovirastolle tai sille viranomaiselle, joka käyttää asiassa valtion puhevaltaa. Kun tiedoksianto on toimitettu aluehallintovirastolle, sen tulee toimittaa jäljennös tiedoksi annetuista asiakirjoista sille viranomaiselle, joka käyttää asiassa valtion puhevaltaa.

Tiedoksianto valtiolle on toimitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* tai sille viranomaiselle, joka käyttää asiassa valtion puhevaltaa. Kun tiedoksianto on toimitettu *Lupa- ja valvontavirastolle*, sen tulee toimittaa jäljennös tiedoksi annetuista asiakirjoista sille viranomaiselle, joka käyttää asiassa valtion puhevaltaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

osakeyhtiölain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan osakeyhtiölain (624/2006) 5 luvun 17 §:n 2 momentti, 7 luvun 7 §:n 1 ja 3 momentti ja 18 luvun 11 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1413/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

II OSA

Hallinto ja tilinpäätös

5 luku

Yhtiökokous

17 §

Koolle kutsuminen

II OSA

Hallinto ja tilinpäätös

5 luku

Yhtiökokous

17 §

Koolle kutsuminen

Jos yhtiökokousta ei kutsuta koolle, vaikka kutsu tulisi lain, yhtiöjärjestyksen tai yhtiökokouksen päätöksen mukaan toimittaa, tai jos kokouskutsusta voimassa olevia säännöksiä tai määräyksiä on olennaisesti rikottu, aluehallintoviraston tulee hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenen, toimitusjohtajan, tilintarkastajan tai osakkeenomistajan hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle yhtiön kustannuksella. Aluehallintoviraston päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana.

7 luku

Tilintarkastus ja erityinen tarkastus

Erityinen tarkastus

7 §

Jos yhtiökokousta ei kutsuta koolle, vaikka kutsu tulisi lain, yhtiöjärjestyksen tai yhtiökokouksen päätöksen mukaan toimittaa, tai jos kokouskutsusta voimassa olevia säännöksiä tai määräyksiä on olennaisesti rikottu, *Lupa- ja valvontaviraston* tulee hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenen, toimitusjohtajan, tilintarkastajan tai osakkeenomistajan hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle yhtiön kustannuksella. *Lupa- ja valvontaviraston* päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana.

7 luku

Tilintarkastus ja erityinen tarkastus

Erityinen tarkastus

7 §

Erityisen tarkastuksen määrääminen

Osakkeenomistaja voi hakea yhtiön kotipaikan aluehallintovirastolta erityisen tarkastuksen toimittamista yhtiön hallinnosta ja kirjanpidosta tietyltä päätyneeltä ajanjaksolta taikka tietyistä toimenpiteistä tai seikoista. Edellytyksenä on, että ehdotusta on yhtiökoukoksessa käsitelty ja kannatettu 2 momentissa tarkoitettulla tavalla. Hakemus aluehallintovirastolle on tehtävä kuukauden kuluessa yhtiökouksesta.

Aluehallintoviraston on kuultava yhtiön hallitusta ja, jos tarkastus hakemuksen mukaan koskee tietyn henkilön toimenpiteitä, tätä henkilöä. Hakemukseen on suostuttava, jos tarkastuksen toimittamiseen katsotaan olevan painavia syitä. Aluehallintovirasto voi määrätä yhden tai useamman erityisen tarkastajan. Määräys voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana.

V OSA

Yhtiörakenteen muuttaminen ja yhtiön purkaminen

18 luku

Vähemmistöosakkeiden lunastaminen*Lunastamisen toteuttaminen*

11 §

Lunastushinnan suorittaminen ja oikeuksien siirtyminen

Lunastushinta voidaan suorittaa tallettamalla se yhtiön kotipaikan aluehallintoviraston huostaan siten kuin rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetussa laissa (281/1931) säädetään, jos tallettamiseen on

Erityisen tarkastuksen määrääminen

Osakkeenomistaja voi hakea yhtiön kotipaikan *Lupa- ja valvontavirastolta* erityisen tarkastuksen toimittamista yhtiön hallinnosta ja kirjanpidosta tietyltä päätyneeltä ajanjaksolta taikka tietyistä toimenpiteistä tai seikoista. Edellytyksenä on, että ehdotusta on yhtiökoukoksessa käsitelty ja kannatettu 2 momentissa tarkoitettulla tavalla. Hakemus *Lupa- ja valvontavirastolle* on tehtävä kuukauden kuluessa yhtiökouksesta.

Lupa- ja valvontaviraston on kuultava yhtiön hallitusta ja, jos tarkastus hakemuksen mukaan koskee tietyn henkilön toimenpiteitä, tätä henkilöä. Hakemukseen on suostuttava, jos tarkastuksen toimittamiseen katsotaan olevan painavia syitä. *Lupa- ja valvontavirasto* voi määrätä yhden tai useamman erityisen tarkastajan. Määräys voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana.

V OSA

Yhtiörakenteen muuttaminen ja yhtiön purkaminen

18 luku

Vähemmistöosakkeiden lunastaminen*Lunastamisen toteuttaminen*

11 §

Lunastushinnan suorittaminen ja oikeuksien siirtyminen

Lunastushinta voidaan suorittaa tallettamalla se *Lupa- ja valvontaviraston* huostaan siten kuin rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetussa laissa (281/1931) säädetään, jos tallettamiseen on mainitun lain 1

Voimassa oleva laki

mainitun lain 1 §:n mukaiset edellytykset. Lunastaja ei tällöin saa pidättää itselleen oikeutta saada talletettua takaisin.

Ehdotus

§:n mukaiset edellytykset. Lunastaja ei tällöin saa pidättää itselleen oikeutta saada talletettua takaisin.

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

_____

#.

Laki

osuuskuntalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan osuuskuntalain (421/2013) 5 luvun 18 §:n 2 momentti ja 40 §, 7 luvun 7 §:n 4 momentti, 15 §:n 1 ja 3 momentti sekä 26 luvun 9 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

II OSA

Hallinto ja tilinpäätös

5 luku

Osuuskunnan kokous

18 §

Kokouksen koolle kutsuminen

II OSA

Hallinto ja tilinpäätös

5 luku

Osuuskunnan kokous

18 §

Kokouksen koolle kutsuminen

Jos osuuskunnan kokousta ei kutsuta koolle, vaikka kutsu tulisi lain, sääntöjen tai osuuskunnan kokouksen päätöksen mukaan toimittaa, tai jos kokouskutsusta voimassa olevia säännöksiä tai määräyksiä on olennaisesti rikkottu, aluehallintoviraston on hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenen, toimitusjohtajan, tilintarkastajan, toiminnantarkastajan tai osuuskunnan jäsenen hakemuksesta oikeutettava hakija kutsumaan kokous koolle osuuskunnan kustannuksella. Aluehallintoviraston päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana.

40 §

Valinnan laiminlyönti

Jos edustajiston jäsenten valinta laiminlyödään, noudatetaan, mitä 18 §:n 2 momentissa säädetään aluehallintoviraston oikeudesta oikeuttaa hakija kutsumaan koolle tarvittava kokous. Siinä tarkoitettua hakemuksen

---

Jos osuuskunnan kokousta ei kutsuta koolle, vaikka kutsu tulisi lain, sääntöjen tai osuuskunnan kokouksen päätöksen mukaan toimittaa, tai jos kokouskutsusta voimassa olevia säännöksiä tai määräyksiä on olennaisesti rikkottu, *Lupa- ja valvontaviraston* on hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenen, toimitusjohtajan, tilintarkastajan, toiminnantarkastajan tai osuuskunnan jäsenen hakemuksesta oikeutettava hakija kutsumaan kokous koolle osuuskunnan kustannuksella. *Lupa- ja valvontaviraston* päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana.

40 §

Valinnan laiminlyönti

Jos edustajiston jäsenten valinta laiminlyödään, noudatetaan, mitä 18 §:n 2 momentissa säädetään *Lupa- ja valvontaviraston* oikeudesta oikeuttaa hakija kutsumaan koolle

Voimassa oleva laki

edustajiston vaalin järjestämisestä voi tehdä myös osuuskunnan jäsen.

7 luku

Tilintarkastus, toiminnantarkastus, jäsenen tarkastusoikeus ja erityinen tarkastus

Toiminnantarkastus

7 §

Toiminnantarkastajan valinta ja toimikausi

Jos toiminnantarkastajaa ei ole valittu tämän lain tai sääntöjen mukaisesti, aluehallintovirasto määrää toiminnantarkastajan noudattaen, mitä 5 §:ssä säädetään tilintarkastajan määräämisestä.

---

15 §

Erityisen tarkastuksen määrääminen

Jäsen voi hakea osuuskunnan kotipaikan aluehallintovirastolta erityisen tarkastuksen toimittamista osuuskunnan hallinnosta ja kirjanpidosta tietyltä päätyneeltä ajanjaksolta taikka tietyistä toimenpiteistä tai seikoista. Edellytyksenä on, että ehdotusta on osuuskunnan kokouksessa käsitelty ja kannatettu 2 momentissa tarkoitettulla tavalla. Hakemus aluehallintovirastolle on tehtävä kuukauden kuluessa osuuskunnan kokouksesta.

Aluehallintoviraston on kuultava osuuskunnan hallitusta ja, jos tarkastus hakemuksen mukaan koskee tietyn henkilön toimenpiteitä, tätä henkilöä. Hakemukseen on suostuttava, jos tarkastuksen toimittamiseen katsotaan olevan painavia syitä. Aluehallintovirasto voi määrätä yhden tai useamman erityisen tarkastajan. Määräyksen voi panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana.

Ehdotus

tarvittava kokous. Siinä tarkoitettun hakemuksen edustajiston vaalin järjestämisestä voi tehdä myös osuuskunnan jäsen.

7 luku

Tilintarkastus, toiminnantarkastus, jäsenen tarkastusoikeus ja erityinen tarkastus

Toiminnantarkastus

7 §

Toiminnantarkastajan valinta ja toimikausi

Jos toiminnantarkastajaa ei ole valittu tämän lain tai sääntöjen mukaisesti, *Lupa- ja valvontavirasto* määrää toiminnantarkastajan noudattaen, mitä 5 §:ssä säädetään tilintarkastajan määräämisestä.

---

15 §

Erityisen tarkastuksen määrääminen

Jäsen voi hakea osuuskunnan kotipaikan *Lupa- ja valvontavirastolta* erityisen tarkastuksen toimittamista osuuskunnan hallinnosta ja kirjanpidosta tietyltä päätyneeltä ajanjaksolta taikka tietyistä toimenpiteistä tai seikoista. Edellytyksenä on, että ehdotusta on osuuskunnan kokouksessa käsitelty ja kannatettu 2 momentissa tarkoitettulla tavalla. Hakemus *Lupa- ja valvontavirastolle* on tehtävä kuukauden kuluessa osuuskunnan kokouksesta.

Lupa- ja valvontaviraston on kuultava osuuskunnan hallitusta ja, jos tarkastus hakemuksen mukaan koskee tietyn henkilön toimenpiteitä, tätä henkilöä. Hakemukseen on suostuttava, jos tarkastuksen toimittamiseen katsotaan olevan painavia syitä. *Lupa- ja valvontavirasto* voi määrätä yhden tai useamman

Voimassa oleva laki

Ehdotus

erityisen tarkastajan. Määräyksen voi panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana.

VI OSA

VI OSA

Seuraamukset ja oikeussuoja

Seuraamukset ja oikeussuoja

26 luku

26 luku

Riitojen ratkaiseminen

Riitojen ratkaiseminen

Välimiesmenettely

Välimiesmenettely

9 §

9 §

Lunastushinnan suorittaminen ja oikeuksien siirtyminen

Lunastushinnan suorittaminen ja oikeuksien siirtyminen

Lunastushinta voidaan suorittaa tallettamalla se osuuskunnan kotipaikan aluehallintoviraston huostaan siten kuin rahan, arvosuukusten, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetussa laissa (281/1931) säädetään, jos tallettamiseen on mainitun lain 1 §:n mukaiset edellytykset. Lunastaja ei tällöin saa pidättää itselleen oikeutta saada lunastushintaa takaisin.

Lunastushinta voidaan suorittaa tallettamalla se osuuskunnan kotipaikan *Lupa- ja valvontaviraston* huostaan siten kuin rahan, arvo-osuukusten, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetussa laissa (281/1931) säädetään, jos tallettamiseen on mainitun lain 1 §:n mukaiset edellytykset. Lunastaja ei tällöin saa pidättää itselleen oikeutta saada lunastushintaa takaisin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20
..

#.

Laki

perintökaaren muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan perintökaaren (49/1991) 22 luvun 7 §:n 2 momentti ja 25 luvun 8 §:n johdantokapale sekä 2 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1392/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

22 luku

22 luku

Erityisjälkisäädöksen ja tarkoitemääräyksen täytäntöönpanosta

Erityisjälkisäädöksen ja tarkoitemääräyksen täytäntöönpanosta

7 §

7 §

Kun on kysymys määräyksestä yleishyödylliseen tarkoitukseen, voi aluehallintovirasto, jonka alueella täytäntöönpano on pääasiallisesti toimitettava, määrätä sopivan henkilön ajamaan kannetta.

Kun on kysymys määräyksestä yleishyödylliseen tarkoitukseen, voi *Lupa- ja valvontavirasto* määrätä sopivan henkilön ajamaan kannetta.

25 luku

25 luku

Jäämistöön kuuluvan maatilan jakamisesta

Jäämistöön kuuluvan maatilan jakamisesta

8 §

8 §

Ennen lopullista perinnönjakoa, jossa sovelletaan tämän luvun säännöksiä, pesänjakajan on tarvittaessa tai kuolinpesän osakkaan vaatimuksesta hankittava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, jonka alueella jäämistöön kokonaan tai osaksi kuuluvan maatilan talouskeskus sijaitsee, lausunto siitä:

Ennen lopullista perinnönjakoa, jossa sovelletaan tämän luvun säännöksiä, pesänjakajan on tarvittaessa tai kuolinpesän osakkaan vaatimuksesta hankittava *elinvoimakeskukselta* lausunto siitä:

Jos osakas ei hyväksy elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausuntoa, hän voi kuukauden kuluessa siitä, kun hän todistettavasti sai tiedon tästä lausunnosta, pyytää 1

Jos osakas ei hyväksy *elinvoimakeskuksen* lausuntoa, hän voi kuukauden kuluessa siitä, kun hän todistettavasti sai tiedon tästä lausunnosta, pyytää 1 momentissa mainituista sei-

Voimassa oleva laki

momentissa mainituista seikoista Maaseutuviraston lausunnon. Maaseutuviraston tulee lähettää lausuntonsa lausunnon pyytäjälle ja pesänjakajalle.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja Maaseutuviraston on annettava tässä pykälässä tarkoitettu lausuntonsa kiireellisenä.

Ehdotus

koista Maaseutuviraston lausunnon. Maaseutuviraston tulee lähettää lausuntonsa lausunnon pyytäjälle ja pesänjakajalle.

Elinvoimakeskuksen ja Maaseutuviraston on annettava tässä pykälässä tarkoitettu lausuntonsa kiireellisenä.

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

. .

_____

#.

Laki

rikoslain 22 luvun 5 §:n ja 30 luvun 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikoslain (39/1889) 22 luvun 5 §:n 4 kohta ja 30 luvun 12 §:n 1 momentti,
sellaisena kuin niistä ovat 22 luvun 5 §:n 1 momentin 4 kohta laissa 373/2009 ja 30 luvun 12
§:n 1 momentti laissa 411/2011, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

22 luku

22 luku

Sikiön, alkion ja perimän loukkaamisesta

Sikiön, alkion ja perimän loukkaamisesta

5 §

5 §

Laiton sukusolujen käyttö

Laiton sukusolujen käyttö

Joka

Joka

4) varastoi sukusoluja tai alkioita taikka antaa hedelmöityshoitoa ilman hedelmöityshoitolain 24 §:ssä tarkoitettua Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston lupaa tai vastoin hedelmöityshoitolain 6 §:n 3 momentissa säädettyä aikarajoitusta taikka

4) varastoi sukusoluja tai alkioita taikka antaa hedelmöityshoitoa ilman hedelmöityshoitolain 24 §:ssä tarkoitettua *Lupa- ja valvontaviraston* lupaa tai vastoin hedelmöityshoitolain 6 §:n 3 momentissa säädettyä aikarajoitusta taikka

on tuomittava laittomasta sukusolujen käytöstä sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

on tuomittava laittomasta sukusolujen käytöstä sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

30 luku

30 luku

Elinkeinorikoksista

Elinkeinorikoksista

12 §

12 §

Syyteoikeus

Syyteoikeus

Syyttäjän on ennen markkinointirikosta koskevan syytteen nostamista varattava kuluttaja-

Syyttäjän on ennen markkinointirikosta koskevan syytteen nostamista varattava kuluttaja-

Voimassa oleva laki

asiamiehelle sekä ennen alkoholijuoman markkinointirikosta koskevan syytteen nostamista Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle tilaisuus antaa lausuntonsa asiassa. Tuomioistuimen on markkinointirikosta ja kilpailumenettelyrikosta koskevaa asiaa käsitellessään varattava kuluttaja-asiamiehelle sekä alkoholijuoman markkinointirikosta koskevaa asiaa käsitellessään Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle tilaisuus tulla kuulluksi.

Ehdotus

asiamiehelle sekä ennen alkoholijuoman markkinointirikosta koskevan syytteen nostamista *Lupa- ja valvontavirastolle* tilaisuus antaa lausuntonsa asiassa. Tuomioistuimen on markkinointirikosta ja kilpailumenettelyrikosta koskevaa asiaa käsitellessään varattava kuluttaja-asiamiehelle sekä alkoholijuoman markkinointirikosta koskevaa asiaa käsitellessään *Lupa- ja valvontavirastolle* tilaisuus tulla kuulluksi.

—
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20
· ·
—

#.

Laki

rikosrekisterilain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikosrekisterilain (770/1993) 4 §:n 1 momentin 3 a kohta, sellaisena kuin se on
laissa 733/2014, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Rikosrekisteristä voidaan 3 §:ssä tai muussa
laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden es-
tämättä luovuttaa henkilöä koskeva tieto:

Rikosrekisteristä voidaan 3 §:ssä tai muussa
laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden es-
tämättä luovuttaa henkilöä koskeva tieto:

3 a) Etelä-Suomen aluehallintovirastolle ra-
hanpesun ehkäisemiseksi annetun lainsäädän-
nön mukaan ilmoitusvelvollisten yritysten
vastuuhenkilöiden taustan selvittämiseksi;

3 a) *Lupa- ja valvontavirastolle* rahanpesun
ehkäisemiseksi annetun lainsäädännön mu-
kaan ilmoitusvelvollisten yritysten vastuuh-
enkilöiden taustan selvittämiseksi;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

ryhmärakennuttamislain 23 ja 27 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ryhmärakennuttamislain (190/2015) 23 §:n 2 momentti ja 27 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 luku

5 luku

Asuntoyhteisömuotoista ryhmärakennuttamista koskevat erityissäännökset

Asuntoyhteisömuotoista ryhmärakennuttamista koskevat erityissäännökset

23 §

23 §

Ryhmärakennuttamisasiakirjat

Ryhmärakennuttamisasiakirjat

Jos asunto-osakeyhtiö hankkii rakentamisvaiheessa luottolaitokselta luottoa, luottoa antavan luottolaitoksen on säilytettävä ryhmärakennuttamisasiakirjat. Jos asunto-osakeyhtiö ei hanki tällaista luottoa, sen aluehallintoviraston, jonka toimialueella yhtiön rakennukset sijaitsevat, on säilytettävä asiakirjat. Myös jälkimmäisessä tapauksessa säilyttäjänä voi olla tehtävään suostuva luottolaitos. Ryhmärakennuttamisasiakirjojen säilyttäjänä toimivan luottolaitoksen on säilytettävä asiakirjat Suomessa ja, jos mahdollista, yhtiön rakennusten sijaintikunnassa.

Jos asunto-osakeyhtiö hankkii rakentamisvaiheessa luottolaitokselta luottoa, luottoa antavan luottolaitoksen on säilytettävä ryhmärakennuttamisasiakirjat. Jos asunto-osakeyhtiö ei hanki tällaista luottoa, Lupa- ja valvontaviraston, on säilytettävä asiakirjat. Myös jälkimmäisessä tapauksessa säilyttäjänä voi olla tehtävään suostuva luottolaitos. Ryhmärakennuttamisasiakirjojen säilyttäjänä toimivan luottolaitoksen on säilytettävä asiakirjat Suomessa ja, jos mahdollista, yhtiön rakennusten sijaintikunnassa.

27 §

27 §

Ryhmärakennuttamisasiakirjojen säilyttäjän tehtävistään perimät palkkiot

Ryhmärakennuttamisasiakirjojen säilyttäjän tehtävistään perimät palkkiot

Ryhmärakennuttamisasiakirjojen säilyttäjänä toimivalla luottolaitoksella on oikeus periä kohtuullinen palkkio osakekirjojen painattamisesta, ryhmärakennuttamisasiakirjojen ja osakekirjojen säilyttämisestä sekä muiden laissa säädettyjen tehtävien suorittamisesta

Ryhmärakennuttamisasiakirjojen säilyttäjänä toimivalla luottolaitoksella on oikeus periä kohtuullinen palkkio osakekirjojen painattamisesta, ryhmärakennuttamisasiakirjojen ja osakekirjojen säilyttämisestä sekä muiden laissa säädettyjen tehtävien suorittamisesta

Voimassa oleva laki

asunto-osakeyhtiöltä sekä todistusten ja jäljennösten antamisesta niiden pyytäjältä. Ryhmärakennuttamisasiakirjojen säilyttäjänä toimivan aluehallintoviraston näiden tehtävien suorittamisesta perimistä maksuista säädetään valtion maksuperustelaisissa (150/1992).

Ehdotus

asunto-osakeyhtiöltä sekä todistusten ja jäljennösten antamisesta niiden pyytäjältä. Ryhmärakennuttamisasiakirjojen säilyttäjänä toimivan Lupa- ja valvontaviraston näiden tehtävien suorittamisesta perimistä maksuista säädetään valtion maksuperustelaisissa (150/1992).

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

. .

_____

#.

Laki

saamen kielilain 2 ja 27 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan saamen kielilain (1086/2003) 2 §:n 1 momentin 3 ja 7 kohta sekä 27 §, sellaisina kuin niistä ovat 2 § 1 momentin 3 kohta laissa 647/2021, 2 § 1 momentin 7 kohta laissa 1136/2023 ja 27 § laissa 1137/2019, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

Yleiset säännökset

2 §

Lain soveltamisala

Viranomaisia, joihin tätä lakia sovelletaan, ovat:

3) ne aluehallintovirastot ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, joiden toimialueeseen edellä mainitut kunnat kokonaan tai osittain kuuluvat, ja niiden yhteydessä toimivat toimielimet;

7) Oikeuspalveluvirasto, Ulosottolaitos, Verohalinto, Kansaneläkelaitos, Maanmittauslaitos, Digi- ja väestövirasto ja Maatalousyrittäjien eläkelaitos;

5 luku

Kielellisiä oikeuksia edistävät toimenpiteet

27 §

Saamen kielen avustaja

Aluehallintovirastossa, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa, Digi- ja väestötietovirastossa sekä valtion piiri- ja paikallishallin-

1 luku

Yleiset säännökset

2 §

Lain soveltamisala

Viranomaisia, joihin tätä lakia sovelletaan, ovat:

3) elinvoimakeskukset, joiden toimialueeseen edellä mainitut kunnat kokonaan tai osittain kuuluvat, ja niiden yhteydessä toimivat toimielimet;

7) Oikeuspalveluvirasto, Ulosottolaitos, Verohalinto, Kansaneläkelaitos, Maanmittauslaitos, Digi- ja väestövirasto, Maatalousyrittäjien eläkelaitos ja Lupa- ja valvontavirasto;

5 luku

Kielellisiä oikeuksia edistävät toimenpiteet

27 §

Saamen kielen avustaja

Lupa- ja valvontavirastossa, elinvoimakeskuksessa, Digi- ja väestötietovirastossa sekä valtion piiri- ja paikallishallinnon viranomaisessa voi saamelaisten kotiseutualueella olla

Voimassa oleva laki

non viranomaisessa voi saamelaisten kotiseutualueella olla saamen kielen avustaja. Avustajan palvelut ovat asiakkaalle maksuttomia.

Ehdotus

saamen kielen avustaja. Avustajan palvelut ovat asiakkaalle maksuttomia.

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

. .

_____

#.

Laki

turvallisuustutkintalain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan turvallisuustutkintalain (525/2011) 16 §:n 2 momentin 3 kohta, sellaisena kuin se
on laissa 439/2023, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 luku

3 luku

Tutkinta

Tutkinta

16 §

16 §

Ilmoitusvelvollisuus

Ilmoitusvelvollisuus

Ilmoitusvelvollisuus on myös:

Ilmoitusvelvollisuus on myös:

3) aluehallintovirastolla;

3) Lupa- ja valvontavirastolla;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

ulosottokaaren 2 luvun 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan ulosottokaaren (705/2007) 2 luvun 2 §:n 1 momentin 6 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1161/2013, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 luku

2 luku

Ulosottoerusteet

Ulosottoerusteet

Ulosottoeruste täytäntöönpanon edellytyksenä

Ulosottoeruste täytäntöönpanon edellytyksenä

2 §

2 §

Ulosottoerusteiden luettelo

Ulosottoerusteiden luettelo

Ulosottoerusteita ovat seuraavat asiakirjat:

Ulosottoerusteita ovat seuraavat asiakirjat:

6) valtioneuvoston, ministeriön, valtion keskushallintoon kuuluvan viraston ja aluehallintoviraston päätös sekä muu hallintopäätös, jos sen täytäntöönpanosta tämän lain mukaisessa järjestyksessä säädetään muussa laissa.

6) valtioneuvoston, ministeriön, valtion keskushallintoon kuuluvan viraston päätös sekä muu hallintopäätös, jos sen täytäntöönpanosta tämän lain mukaisessa järjestyksessä säädetään muussa laissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

vaalilain 11, 99 ja 192 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vaalilain (714/1998) 11 §:n 1 momentti, 99 §:n 2 momentti ja 192 §, sellaisena
kuin niistä on 11 §:n 1 momentti laissa 271/2013, 99 §:n 2 momentti laissa 1404/2009 ja 192 §
laissa 1132/2019, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

OSA I

Yhteiset säännökset

2 luku

Vaaliviranomaiset

11 §

Vaalipiirilautakunta

Aluehallintoviraston on hyvissä ajoin ennen eduskuntavaaleja asetettava jokaiseen 5 §:ssä tarkoitettuun vaalipiiriin vaalipiirilautakunta. Sen toimikausi kestää, kunnes uusi lautakunta on valittu. Lautakunnan asettaa se aluehallintovirasto, jonka alueella lautakunnan kokouspaikka on.

-----

7 luku

Vaalien tuloksen laskenta ja vahvistaminen

99 §

Asiakirjojen ja tarvikkeiden säilyttäminen

Vaalien tuloksen vahvistamisen jälkeen äänestysliput ja kappale ehdokaslistojen yhdistelmää tai presidentinvaalin ehdokasluetteloa on pantava päällykseen, joka sinetöidään oikeusministeriön määräämällä tavalla. Ne on

OSA I

Yhteiset säännökset

1. luku

Vaaliviranomaiset

11 §

Vaalipiirilautakunta

Lupa- ja valvontaviraston ja Ahvenanmaan valtionviraston on toimialueillaan hyvissä ajoin ennen eduskuntavaaleja asetettava jokaiseen 5 §:ssä tarkoitettuun vaalipiiriin vaalipiirilautakunta. Sen toimikausi kestää, kunnes uusi lautakunta on valittu. Lautakunnan asettaa Ahvenanmaan valtionvirasto, kun lautakunnan kokouspaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, ja Lupa- ja valvontavirasto, kun lautakunnan kokouspaikka on muualla valtakunnassa.

-----

7 luku

Vaalien tuloksen laskenta ja vahvistaminen

99 §

Asiakirjojen ja tarvikkeiden säilyttäminen

Vaalien tuloksen vahvistamisen jälkeen äänestysliput ja kappale ehdokaslistojen yhdistelmää tai presidentinvaalin ehdokasluetteloa on pantava päällykseen, joka sinetöidään oikeusministeriön määräämällä tavalla. Ne on

Voimassa oleva laki

säilytettävä, kunnes lähinnä seuraavat vastaavat vaalit on toimitettu. Laskelmat on säilytettävä pöytäkirjan liitteenä. Hallussaan olevat asiakirjat ja vaaleissa käytetyt tarvikkeet vaalipiirilautakunnan on luovutettava aluehallintovirastolle säilytettäväksi.

OSA III

Erinäiset säännökset

13 luku

Täydentävät säännökset

192 §

Ahvenanmaan valtionviraston toimivalta

Ahvenanmaan valtionvirasto hoitaa Ahvenanmaan maakunnassa Digi- ja väestötietovirastolle 18 §:n 5 momentin, 23 §:n 2 momentin, 24 §:n 1 ja 3 momentin, 25 §:n, 26 §:n 1–4 momentin, 27 §:n ja 29 §:n 1 momentin mukaan eduskuntavaaleissa, presidentinvaalissa ja europarlamenttivaaleissa kuuluvat tehtävät.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ehdotus

säilytettävä, kunnes lähinnä seuraavat vastaavat vaalit on toimitettu. Laskelmat on säilytettävä pöytäkirjan liitteenä. Hallussaan olevat asiakirjat ja vaaleissa käytetyt tarvikkeet vaalipiirilautakunnan on luovutettava *Ahvenanmaan maakunnassa Ahvenanmaan valtionvirastolle ja muualla valtakunnassa Lupa- ja valvontavirastolle* säilytettäväksi.

OSA III

Erinäiset säännökset

13 luku

Täydentävät säännökset

192 §

Ahvenanmaan valtionviraston toimivalta

Ahvenanmaan valtionvirasto hoitaa Ahvenanmaan maakunnassa Digi- ja väestövirastolle 18 §:n 5 momentin, 23 §:n 2 momentin, 24 §:n 1 ja 3 momentin, 25 §:n, 26 §:n 1–4 momentin, 27 §:n ja 29 §:n 1 momentin mukaan eduskuntavaaleissa, presidentinvaalissa ja europarlamenttivaaleissa kuuluvat tehtävät, *sekä sille tämän lain 11 ja 99 §:ssä säädetyt tehtävät.*

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

valmiuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valmiuslain (1552/2011) 29 §:n 1 momentti, 32 §:n 2 momentti, 33 §:n 2 momentti, 34 §:n 2 momentti, 38 §:n 2 ja 3 momentti, 41 §:n 2 ja 4 momentti, 42 §:n 2 ja 3 momentti, 45 §, 49 §:n 1 momentti, 66 §:n 1 momentti, 69 §:n 1 momentti, 70 §:n 2 ja 3 momentti, 73 §:n 2 momentti, 74 §, 86 §:n 1 momentin johdantokappale, sekä 103 §:n 1, 3 ja 4 momentti ja 126 §, sellaisina kuin niistä ovat 29 §:n 1 momentti, 32 §:n 2 momentti, 33 §:n 2 momentti, 34 §:n 2 momentti, 38 §:n 2 ja 3 momentti, 41 §:n 2 ja 4 momentti, 42 §:n 2 ja 3 momentti, 45 §, 66 §:n 1 momentti, 74 §, 86 §:n 1 momentin johdantokappale, 103 § laissa 706/2022, 70 §:n 2 momentti laissa 631/2022 ja 126 § laissa 1188/2022, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

II OSA

II OSA

Toimivaltuudet poikkeusoloissa

Toimivaltuudet poikkeusoloissa

5 luku

5 luku

Hyödyketuotannon ja -jakelun sekä energihuollon varmistaminen

Hyödyketuotannon ja -jakelun sekä energihuollon varmistaminen

29 §

29 §

Valvonta- ja ilmoitusvelvollisuus

Valvonta- ja ilmoitusvelvollisuus

Väestön toimeentulon turvaamiseksi 3 §:n 1–3 ja 6 kohdassa tarkoitetuissa poikkeusoloissa elinkeinonharjoittaja on velvollinen pyynnöstä ilmoittamaan työ- ja elinkeinoministeriölle, Kilpailu- ja kuluttajavirastolle sekä aluehallintovirastolle tiedot sellaisten päivittäistavara- ja palvelusalojen piiriin kuuluvien kulutushyödykkeiden kysyntä- ja tarjontatilanteesta, joilla on huomattava merkitys väestön toimeentulolle ja kansanterveydelle. Lisäksi elinkeinonharjoittajan on pyydytyssä laajuudessa ilmoitettava hyödykkeen hinta tai hinnoitteluperuste ja niiden muutokset, jos se on hintavalvontaa varten välttämätöntä.

Väestön toimeentulon turvaamiseksi 3 §:n 1–3 ja 6 kohdassa tarkoitetuissa poikkeusoloissa elinkeinonharjoittaja on velvollinen pyynnöstä ilmoittamaan työ- ja elinkeinoministeriölle, Kilpailu- ja kuluttajavirastolle sekä *Lupa- ja valvontavirastolle* tiedot sellaisten päivittäistavara- ja palvelusalojen piiriin kuuluvien kulutushyödykkeiden kysyntä- ja tarjontatilanteesta, joilla on huomattava merkitys väestön toimeentulolle ja kansanterveydelle. Lisäksi elinkeinonharjoittajan on pyydytyssä laajuudessa ilmoitettava hyödykkeen hinta tai hinnoitteluperuste ja niiden muutokset, jos se on hintavalvontaa varten välttämätöntä.

32 §

Vähittäiskaupan säännöstely

Säännöstelyn ohjaus ja toimeenpano kuuluu työ- ja elinkeinoministeriölle, aluehallintovirastolle ja kunnille. Kunnat myöntävät ostoluvat, vastaavat alueellaan ostolupahallinnosta ja tiedottavat ostolupamenettelystä.

33 §

Muun kaupan säännöstely

Valtioneuvoston asetuksella säädetään säännöstelyn alaisista hyödykkeistä sekä säännöstelyssä noudatettavasta menettelystä. Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa tässä pykälässä tarkoitetun kaupan yleisestä säännöstelystä ja säännöstelyn valvonnasta. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus myöntää toimi-alueellaan 1 momentissa tarkoitetut ostoluvat.

34 §

Teollisuustuotannon säännöstely

Työ- ja elinkeinoministeriö sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaavat teollisuustuotannon säännöstelystä ja valvonnasta.

38 §

Sähkön käytöstä perittävä ylitysmaksu

Ylitysmaksun perinnästä on voimassa, mitä verojen ja maksujen perinnästä on säädetty. Ylitysmaksun kantaa sähkön vähittäismyyjä. Ylitysmaksujen kantamista valvovat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi hakemuksesta myöntää luvan ostaa sähköä yli kulutuskiintiön määrän ilman ylitysmaksua väestön toimeentulon tai maanpuolustuksen kannalta välttämättömään tarkoitukseen.

32 §

Vähittäiskaupan säännöstely

Säännöstelyn ohjaus ja toimeenpano kuuluu työ- ja elinkeinoministeriölle, *Lupa- ja valvontavirastolle* ja kunnille. Kunnat myöntävät ostoluvat, vastaavat alueellaan ostolupahallinnosta ja tiedottavat ostolupamenettelystä.

33 §

Muun kaupan säännöstely

Valtioneuvoston asetuksella säädetään säännöstelyn alaisista hyödykkeistä sekä säännöstelyssä noudatettavasta menettelystä. Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa tässä pykälässä tarkoitetun kaupan yleisestä säännöstelystä ja säännöstelyn valvonnasta. *Elinvoimakeskus* myöntää toimialueellaan 1 momentissa tarkoitetut ostoluvat.

34 §

Teollisuustuotannon säännöstely

Työ- ja elinkeinoministeriö sekä *elinvoimakeskus* vastaavat teollisuustuotannon säännöstelystä ja valvonnasta.

38 §

Sähkön käytöstä perittävä ylitysmaksu

Ylitysmaksun perinnästä on voimassa, mitä verojen ja maksujen perinnästä on säädetty. Ylitysmaksun kantaa sähkön vähittäismyyjä. Ylitysmaksujen kantamista valvovat *elinvoimakeskukset*.

Elinvoimakeskus voi hakemuksesta myöntää luvan ostaa sähköä yli kulutuskiintiön määrän ilman ylitysmaksua väestön toimeentulon tai maanpuolustuksen kannalta välttämättömään tarkoitukseen.

41 §

41 §

*Lämmityspolttoöljyn säännöstely**Lämmityspolttoöljyn säännöstely*

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi hakemuksesta myöntää luvan ylittää kiintiö, jos se on välttämätöntä väestön terveyden tai turvallisuuden varmistamiseksi. Perusteista ylittää kiintiö säädetään tarkemmin työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella.

Elinvoimakeskus voi hakemuksesta myöntää luvan ylittää kiintiö, jos se on välttämätöntä väestön terveyden tai turvallisuuden varmistamiseksi. Perusteista ylittää kiintiö säädetään tarkemmin työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella.

Tarkemmat säännökset lämmityspolttoöljyn säännöstelyn toimeenpanosta annetaan valtioneuvoston asetuksella. Työ- ja elinkeinoministeriö sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaavat säännöstelyn valvonnasta.

Tarkemmat säännökset lämmityspolttoöljyn säännöstelyn toimeenpanosta annetaan valtioneuvoston asetuksella. Työ- ja elinkeinoministeriö sekä *elinvoimakeskus* vastaavat säännöstelyn valvonnasta.

42 §

42 §

*Maakaasun käytön rajoittaminen**Maakaasun käytön rajoittaminen*

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset määrittävät toimialueillaan ne tarkoitukset, joihin maakaasun käyttö on 1 momentin nojalla sallittu.

Elinvoimakeskukset määrittävät toimialueillaan ne tarkoitukset, joihin maakaasun käyttö on 1 momentin nojalla sallittu.

Rajoituksen noudattamista valvovat työ- ja elinkeinoministeriön ohjeiden mukaisesti Energiavirasto, maakaasumarkkina-alueissa (587/2017) tarkoitettu verkonhaltija sekä toimialueellaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Rajoituksen noudattamista valvovat työ- ja elinkeinoministeriön ohjeiden mukaisesti Energiavirasto, maakaasumarkkina-alueissa (587/2017) tarkoitettu verkonhaltija sekä toimialueellaan *elinvoimakeskus*.

45 §

45 §

*Puun ja turpeen saannin turvaaminen**Puun ja turpeen saannin turvaaminen*

Maan talouselämän, energiahuollon ja välttämättömän rakentamisen turvaamiseksi 3 §:n 1–3 ja 6 kohdassa tarkoitetuissa poikkeusoloissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi päätöksellään velvoittaa maanomistajan, puutavaran tai turpeen omistajan taikka puun hakkuu- tai turpeen otto-oikeuden haltijan luovuttamaan puuta, puutavaraa ja turvetta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä puolustusvoimille.

Maan talouselämän, energiahuollon ja välttämättömän rakentamisen turvaamiseksi 3 §:n 1–3 ja 6 kohdassa tarkoitetuissa poikkeusoloissa *elinvoimakeskus* voi päätöksellään velvoittaa maanomistajan, puutavaran tai turpeen omistajan taikka puun hakkuu- tai turpeen otto-oikeuden haltijan luovuttamaan puuta, puutavaraa ja turvetta *elinvoimakeskukselle* sekä puolustusvoimille.

Voimassa oleva laki

Metsäkeskus on pyynnöstä velvollinen antamaan tarpeellista virka-apua elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä puolustusvoimille 1 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemiseksi ja toimeenpanemiseksi.

6 luku

Rakentamisen ja rakennustuotteiden säännöstely

49 §

Aloitus- ja jatkamisluvan sekä ostoluvan myöntäminen

Kunnan rakennustarkastaja myöntää rakennushankkeen aloitus- ja jatkamisluvan. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus myöntää kuitenkin aloitus- ja jatkamisluvan alueellisesti merkittävälle hankkeille ja ympäristöministeriö valtakunnallisesti merkittävälle hankkeille. Alueellisesti merkittävät ja valtakunnallisesti merkittävät hankkeet määritellään valtioneuvoston asetuksella.

9 luku

Sähköisten tieto- ja viestintäjärjestelmien toimivuuden sekä postipalveluiden saatavuuden turvaaminen

66 §

Tietojärjestelmäalan valmiusyksikkö ja sen tehtävät

Sähköisten tieto- ja viestintäjärjestelmien toimivuuden turvaamiseksi, niihin kohdistuvien tietoturvahkien torjumiseksi ja yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamiseksi 3 §:n 1–3 ja 6 kohdassa tarkoitetuissa poikkeusoloissa työ- ja elinkeinoministeriö voi liikenne- ja viestintäministeriön esityksestä perustaa elinkeino-, liikenne- ja ympä-

Ehdotus

Metsäkeskus on pyynnöstä velvollinen antamaan tarpeellista virka-apua *elinvoimakukselle* sekä puolustusvoimille 1 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemiseksi ja toimeenpanemiseksi.

6 luku

Rakentamisen ja rakennustuotteiden säännöstely

49 §

Aloitus- ja jatkamisluvan sekä ostoluvan myöntäminen

Kunnan rakennustarkastaja myöntää rakennushankkeen aloitus- ja jatkamisluvan. *Elinvoimaketus* myöntää kuitenkin aloitus- ja jatkamisluvan alueellisesti merkittävälle hankkeille ja ympäristöministeriö valtakunnallisesti merkittävälle hankkeille. Alueellisesti merkittävät ja valtakunnallisesti merkittävät hankkeet määritellään valtioneuvoston asetuksella.

9 luku

Sähköisten tieto- ja viestintäjärjestelmien toimivuuden sekä postipalveluiden saatavuuden turvaaminen

66 §

Tietojärjestelmäalan valmiusyksikkö ja sen tehtävät

Sähköisten tieto- ja viestintäjärjestelmien toimivuuden turvaamiseksi, niihin kohdistuvien tietoturvahkien torjumiseksi ja yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamiseksi 3 §:n 1–3 ja 6 kohdassa tarkoitetuissa poikkeusoloissa työ- ja elinkeinoministeriö voi liikenne- ja viestintäministeriön esityksestä perustaa *elinvoimaketuksiin* alueellisia

Voimassa oleva laki

Ehdotus

ristökeskuksiin alueellisia tietojärjestelmäalan valmiusyksiköitä. Tietojärjestelmäalan valmiusyksiköitä johtaa ja valvoo Liikenne- ja viestintävirasto.

tietojärjestelmäalan valmiusyksiköitä. Tietojärjestelmäalan valmiusyksiköitä johtaa ja valvoo Liikenne- ja viestintävirasto.

10 luku

10 luku

Kuljetusten turvaaminen ja polttonesteen säännöstely

Kuljetusten turvaaminen ja polttonesteen säännöstely

69 §

69 §

Tieliikenteen polttonesteen säännöstelyviranomaiset

Tieliikenteen polttonesteen säännöstelyviranomaiset

Tieliikenteen polttonesteen säännöstelyviranomaisia ovat liikenne- ja viestintäministeriö sekä liikenteen polttoaineyksiköt, joita perustetaan sellaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksiin, joissa on liikennetehtäviä hoitava vastuualue (*liikennetehtäviä hoitava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*), sekä poliisilaitoksiin. Liikenteen polttoaineyksiköt toimivat liikenne- ja viestintäministeriön johdon ja valvonnan alaisina.

Tieliikenteen polttonesteen säännöstelyviranomaisia ovat liikenne- ja viestintäministeriö sekä liikenteen polttoaineyksiköt, joita perustetaan *elinvoimakeskuksiin* ja poliisilaitoksiin. Liikenteen polttoaineyksiköt toimivat liikenne- ja viestintäministeriön johdon ja valvonnan alaisina.

70 §

70 §

Polttonesteen käyttölupa

Polttonesteen käyttölupa

Liikenne- ja viestintäministeriö myöntää käyttöluvan valtion viranomaisille ja valtion liikelaitoksille. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen liikenteen polttoaineyksikkö myöntää käyttöluvan hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän viranomaisille, kunnallisille viranomaisille sekä liikenteenharjoittajalle ja muulle yritykselle ja yhteisölle.

Liikenne- ja viestintäministeriö myöntää käyttöluvan valtion viranomaisille ja valtion liikelaitoksille. *Elinvoimakeskus* myöntää käyttöluvan hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän viranomaisille, kunnallisille viranomaisille sekä liikenteenharjoittajalle ja muulle yritykselle ja yhteisölle.

Tämän pykälän 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetut moottoriajoneuvot on merkittävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ylläpitämään ajoneuvojen varaamista poikkeusolojen käyttöön koskevaan luetteloon.

Tämän pykälän 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetut moottoriajoneuvot on merkittävä *elinvoimakeskuksen* ylläpitämään ajoneuvojen varaamista poikkeusolojen käyttöön koskevaan luetteloon.

73 §

73 §

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tieliikenteen polttonesteen säännöstelyviranomaisten muut tehtävät

Tieliikenteen polttonesteen säännöstelyviranomaisten muut tehtävät

Sen lisäksi, mitä 70 §:ssä säädetään, kuuluu elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen liikenteen polttoaineyksikön tehtäviin:

- 1) toimeenpanna säännöstely toimialueellaan;
- 2) ohjata ja valvoa poliisilaitosten liikenteen polttoaineyksiköiden toimintaa;
- 3) tiedottaa säännöstelystä toimialueellaan;
- 4) valvoa säännöstelyä toimialueellaan.

74 §

Tiekuljetusviranomaiset

Tässä luvussa tarkoitettuja tiekuljetusviranomaisia ovat liikenne- ja viestintäministeriö sekä liikennetehtäviä hoitavat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset. Tiekuljetuksia johtaa ja valvoo 3 §:n 1–3 ja 6 kohdassa tarkoitetuissa poikkeusoloissa liikenne- ja viestintäministeriö valtakunnallisesti ja liikennetehtäviä hoitava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimialueellaan. Ne voivat myös rajoittaa tiekuljetuksia siten kuin 75 §:ssä säädetään.

Liikennetehtäviä hoitavat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset voivat perustaa 3 §:n 1–3 ja 6 kohdassa tarkoitetuissa poikkeusoloissa kuljetusohjausyksiköitä, jotka toimivat liikenne- ja viestintäministeriön johdon ja valvonnan alaisina

11 luku

Sosiaali- ja terveydenhuollon turvaaminen

86 §

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden toiminta

Sen lisäksi, mitä 70 §:ssä säädetään, kuuluu *elinvoimakeskuksen* tehtäviin:

- 1) toimeenpanna säännöstely toimialueellaan;
- 2) ohjata ja valvoa poliisilaitosten liikenteen polttoaineyksiköiden toimintaa;
- 3) tiedottaa säännöstelystä toimialueellaan;
- 4) valvoa säännöstelyä toimialueellaan.

74 §

Tiekuljetusviranomaiset

Tässä luvussa tarkoitettuja tiekuljetusviranomaisia ovat liikenne- ja viestintäministeriö, *Liikenne- ja viestintävirasto* sekä *elinvoimakeskukset*. Tiekuljetuksia johtaa ja valvoo 3 §:n 1–3 ja 6 kohdassa tarkoitetuissa poikkeusoloissa liikenne- ja viestintäministeriö valtakunnallisesti ja *elinvoimakeskus* toimialueellaan. *Tiekuljetusviranomaiset* voivat myös rajoittaa tiekuljetuksia siten kuin 75 §:ssä säädetään.

Elinvoimakeskukset voivat perustaa 3 §:n 1–3 ja 6 kohdassa tarkoitetuissa poikkeusoloissa kuljetusohjausyksiköitä, jotka toimivat liikenne- ja viestintäministeriön johdon ja valvonnan alaisina

11 luku

Sosiaali- ja terveydenhuollon turvaaminen

86 §

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden toiminta

Väestön sosiaali- ja terveydenhuollon turvaamiseksi 3 §:n 1, 2 ja 4–6 kohdassa tarkoitetuissa poikkeusoloissa sosiaali- ja terveysministeriö sekä toimialueellaan aluehallintovirasto voi päätöksellään velvoittaa sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksikön:

Väestön sosiaali- ja terveydenhuollon turvaamiseksi 3 §:n 1, 2 ja 4–6 kohdassa tarkoitetuissa poikkeusoloissa sosiaali- ja terveysministeriö sekä *Lupa- ja valvontavirasto* voi päätöksellään velvoittaa sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksikön:

14 luku

Työvelvollisuus

103 §

Työvelvollisuusrekisteri

Työ- ja elinkeinoministeriö perustaa 3 §:n 1, 2 ja 4–6 kohdassa tarkoitetuissa poikkeusoloissa työvelvollisuuden täytäntöönpanoa ja työvoiman ohjausta varten työvelvollisuusrekisterin, jonka rekisterinpitäjä on työ- ja elinkeinoministeriö. Rekisterin tietoja käyttävät ja tietoja rekisteriin tallentavat myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset sekä työ- ja elinkeinotoimistot. Näiden viranomaisten on varmistettava tietojen virheettömyys ennen niiden tallentamista.

Työvoimaviranomaisella on sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta säädetään, oikeus saada 1 momentissa tarkoitettua rekisteriä varten tarpeellisia tietoja rekisteröidyn lisäksi myös väestö- ja eläketurvarekistereistä sekä lääkintä- ja terveydenhuollossa työskentelevien henkilöiden tietoja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston rekistereistä. Lisäksi työvoimaviranomaisella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada muilta viranomaisilta työvelvollisuuden tarkoituksenmukaisen toteuttamisen kannalta tarpeellisia tietoja yritysten tai muiden yhteisöjen merkityksestä maanpuolustukselle tai maan talouselämän jatkuvuuden turvaamiselle.

Työvelvollisuusrekisteristä voidaan sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta säädetään, luovuttaa 95 §:n 2 momentissa tarkoitettujen henkilöiden tietoja sosiaali- ja terveysministeriölle sekä *Lupa- ja valvontavirastolle*

14 luku

Työvelvollisuus

103 §

Työvelvollisuusrekisteri

Työ- ja elinkeinoministeriö perustaa 3 §:n 1, 2 ja 4–6 kohdassa tarkoitetuissa poikkeusoloissa työvelvollisuuden täytäntöönpanoa ja työvoiman ohjausta varten työvelvollisuusrekisterin, jonka rekisterinpitäjä on työ- ja elinkeinoministeriö. Rekisterin tietoja käyttävät ja tietoja rekisteriin tallentavat myös *elinvoimakeskukset* sekä työ- ja elinkeinotoimistot. Näiden viranomaisten on varmistettava tietojen virheettömyys ennen niiden tallentamista.

Työvoimaviranomaisella on sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta säädetään, oikeus saada 1 momentissa tarkoitettua rekisteriä varten tarpeellisia tietoja rekisteröidyn lisäksi myös väestö- ja eläketurvarekistereistä sekä lääkintä- ja terveydenhuollossa työskentelevien henkilöiden tietoja *Lupa- ja valvontaviraston* rekistereistä. Lisäksi työvoimaviranomaisella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada muilta viranomaisilta työvelvollisuuden tarkoituksenmukaisen toteuttamisen kannalta tarpeellisia tietoja yritysten tai muiden yhteisöjen merkityksestä maanpuolustukselle tai maan talouselämän jatkuvuuden turvaamiselle.

Työvelvollisuusrekisteristä voidaan sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta säädetään, luovuttaa 95 §:n 2 momentissa tarkoitettujen henkilöiden tietoja sosiaali- ja terveysministeriölle sekä *Lupa- ja valvontavirastolle*

Voimassa oleva laki

tujen henkilöiden tietoja sosiaali- ja terveysministeriölle sekä aluehallintovirastolle 95 §:n 2 momentissa tarkoitetun työvelvollisuuden suunnittelua ja järjestämistä varten.

Ehdotus

95 §:n 2 momentissa tarkoitetun työvelvollisuuden suunnittelua ja järjestämistä varten.

III OSA

Erinäiset säännökset

18 luku

Täytäntöönpano

126 §

Tiedotusten julkaisuvelvollisuus

Julkaisija ja ohjelmatoiminnan harjoittaja ovat velvollisia korvauksetta julkaisemaan tai lähettämään valtioneuvoston, ministeriön, aluehallintoviraston, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, aluehallituksen, kunnanhallituksen, poliisin, Rajavartiolaitoksen sekä sotilas- tai pelastusviranomaisen tämän lain soveltamista tai noudattamista koskevat tiedotukset, jotka tämän lain tarkoituksen saavuttamiseksi on saatettava nopeasti koko väestön tai tietyn alueen asukkaiden tietoon. Tällainen tiedotus on viivytyksettä sellaisenaan julkaistava asianomaisessa aikakautisessa julkaisussa, verkkojulkaisussa tai ohjelmassa.

III OSA

Erinäiset säännökset

18 luku

Täytäntöönpano

126 §

Tiedotusten julkaisuvelvollisuus

Julkaisija ja ohjelmatoiminnan harjoittaja ovat velvollisia korvauksetta julkaisemaan tai lähettämään valtioneuvoston, ministeriön, Lupa- ja valvontaviraston, elinvoimakeskuksen, aluehallituksen, kunnanhallituksen, poliisin, Rajavartiolaitoksen sekä sotilas- tai pelastusviranomaisen tämän lain soveltamista tai noudattamista koskevat tiedotukset, jotka tämän lain tarkoituksen saavuttamiseksi on saatettava nopeasti koko väestön tai tietyn alueen asukkaiden tietoon. Tällainen tiedotus on viivytyksettä sellaisenaan julkaistava asianomaisessa aikakautisessa julkaisussa, verkkojulkaisussa tai ohjelmassa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Vesilaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

1 luku

Yleiset säännökset

Yleiset säännökset

7 §

Viranomaiset

Aluehallintovirasto toimii tässä laissa tarkoitettuna lupaviranomaisena. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen ja ojitustoimituksen toimivallasta ojitusasioissa säädetään 5 luvussa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (*valtion valvontaviranomainen*) ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen toimivat tässä laissa tarkoitettuina valvontaviranomaisina.

Tässä laissa tarkoitettuna kalatalousviranomaisena toimii se elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vastuualue, jolle kalatalousasiat kuuluvat.

11 luku

11 luku

Hakemusmenettely

Hakemusmenettely

20 §

Vakuus

Jos muulle hakijalle kuin valtiolle, kunnalle tai kuntayhtymälle myönnetään lupa 18 §:n 2 momentin mukaisesti, hakijan on asetettava hyväksyttävä vakuus toiminnasta aiheutuvien edunmenetysten korvaamisesta. Vakuuden asettamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä 3 luvun 17 §:n 1 momentissa säädetään.

Vakuus asetetaan aluehallintovirastolle, jonka tulee valvoa korvauksensaajan etuja vakuuden asettamisessa sekä tarvittaessa toimia vakuuden rahaksi muuttamista ja varojen jakamista koskevissa asioissa. Vakuuden määrää on tarvittaessa tarkistettava.

Vakuus on vapautettava, kun korvausvelvollisuus on täytetty taikka kun korvausta koskeva päätös on saanut lainvoiman eikä toimita sitä ennen ole aloitettu. Jos korvaukset määrätään maksettaviksi toistuvaiserin, vakuus kuitenkin vapautetaan, kun korvauksen määräämistä koskeva päätös saa lainvoiman, jos kaikki siihen mennessä eräänntyneet maksuerät on maksettu tai muun säännöksen nojalla talletettu. Vakuuden vapauttamista koskevaan lupaviranomaisen päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta.

13 luku

Korvaukset

16 §

Korvauksen maksaminen

Korvausvelvollisuutta koskevassa ratkaisussa on määrättävä, milloin ja miten korvaus suoritetaan. Vahvistettu korvaus on määrättävä maksettavaksi yhdellä kertaa, jolleivät erityiset syyt vaadi sen maksamista määräajoin. Määräajoin maksettavan korvauksen suorittamisesta voidaan korvauksen saajan vaatimuksesta määrätä asetettavaksi lupaviranomaisen hyväksymä vakuus.

Päätöksessä on määrättävä, milloin saadaan ryhtyä päätökseen perustuviin toimenpiteisiin, joista on suoritettava korvausta.

Kertakaikkinen rahakorvaus on määrättävä maksettavaksi tai asianmukaisesti tallettavaksi aluehallintovirastoon lupaviranomaisen määräämänä aikana ennen korvausvelvollisuuden aiheuttavaan toimenpiteeseen ryhtymistä, jolleivät asianosaiset toisin sovi tai 3 luvun 17 §:stä tai 11 luvun 18 §:n 2 momentista muuta johdu. Korvaus on kuitenkin maksettava vuoden kuluessa siitä, kun päätös sai lain-

13 luku

Korvaukset

voiman. Korvaus on määrättävä maksettavaksi 30 päivän kuluessa korvauspäätöksen antamisesta 1 §:n 3 kohdan tilanteissa ja 11 luvun 18 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa, jos luvassa tarkoitettu toiminta on aloitettu.

Korvaus 8 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua edunmenetyksestä on määrättävä maksettavaksi 30 päivän kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta. Määräajoin maksettavan korvauksen osalta 30 päivän määräaika sovelletaan kuitenkin vain niihin maksueriin, jotka kohdistuvat korvauspäätöstä edeltävään aikaan.

19 §

Kiinnitetulle omaisuudelle maksettava korvaus

Jos kertakaikkinen korvaus määrätään suoritettavaksi kiinteistön tai siihen kuuluvan alueen luovuttamisesta, kiinteään omaisuuteen perustetusta käyttöoikeudesta tai siihen tämän lain nojalla muutoin kohdistetusta toimenpiteestä ja kysymyksessä olevaan omaisuuteen on vahvistettu kiinnitys, lupaviranomaisen tulee samalla määrätä, että korvaus on päätöksen saatua lainvoiman talletettava aluehallintovirastoon ja jaettava niin kuin ulosmitatun omaisuuden myyntihinnasta säädetään. Panttioikeuden haltijalla on talletettuun korvausmäärään yhtäläinen oikeus kuin hänellä oli panttioikeuden kohteena olleeseen omaisuuteen.

Korvausta ei tule määrätä tallettavaksi, jos panttioikeuden haltija suostuu korvauksen tallettamatta jättämiseen. Korvausta ei tule myöskään määrätä tallettavaksi, jos vakuuden arvo ei korvattavan edunmenetyksen vähäisyyden tai muun tällaisen syyn vuoksi ole sanottavasti heikentynyt.

Jos edunmenetyksestä suoritettava korvaus kohdistuu kiinnitettyyn kiinteään omaisuuteen ja perustuu sellaiseen toimenpiteeseen, joka tulee samalle omistajalle kuuluvan muun kiinteistön tai luonteeltaan itsenäisen hankkeen hyväksi, on lupaa toimenpiteeseen myönnettäessä vahvistettava edunmenetystä

Voimassa oleva laki

Ehdotus

vastaava korvaus ja määrättävä se tallettavaksi siten kuin 1 ja 2 momentissa säädetään.

15 luku

Muutoksenhaku ja päätöksen täytäntöönpano

4 a §

Eräiden valitusasioiden käsittely kiireellisenä

Ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittelystä aluehallintovirastossa annetun lain (898/2009) 2 a §:ssä tarkoitettua lupahakemusta koskeva asia on muutoksenhakutuoimioistuimessa käsiteltävä kiireellisenä suhteessa muihin tämän lain mukaisiin lupa-asioihin.

7 §

Lainvoimaa vailla olevan päätöksen täytäntöönpano

Hanketta ei saa aloittaa ennen kuin siihen oikeuttava päätös on saanut lainvoiman. Valitus korvauksesta ei estä hankkeen aloittamista. Tämän lain nojalla annettuun päätökseen ei sovelleta oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 122 §:n 3 momentin säännöksiä lainvoimaa vailla olevan päätöksen täytäntöönpanosta.

Vaasan hallinto-oikeus voi hakijan pyynnöstä määrätä, että hanke voidaan valituksesta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen. Päätös voidaan määrätä pantavaksi täytäntöön kokonaan tai osaksi tai tietyinä ajankohtana. Määräys voidaan antaa, jos toiminnan aloittamiselle esitetään perusteltu syy, täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi ja hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden niiden edunmenetysten ja kustannusten korvaamiseksi, jotka päätöksen kumoaminen tai lupamääräysten muuttaminen voi aiheuttaa. Vakuus asetetaan aluehallintovirastolle. Vaatimus vakuuden asettamisesta ei koske valtiota tai sen laitosta eikä kuntaa tai kuntayhtymää.

15 luku

Muutoksenhaku ja päätöksen täytäntöönpano

Korkein hallinto-oikeus voi määrätä, että täytäntöönpanoa koskeva määräys lakkaa olemasta voimassa.

18 luku

Erinäisiä säädöksiä*3 a §**Vesistöalueen padotus- ja juoksutusselvitys*

Valtion valvontaviranomainen laatii tarvittaessa selvityksen toimenpiteistä, joilla tulvasta tai kuivuudesta aiheutuvia haitallisia vaikutuksia voidaan vähentää (vesistöalueen padotus- ja juoksutusselvitys). Selvityksessä on tarkasteltava sellaisia vedenkorkeuksiin ja virtaamiin vaikuttavia toimenpiteitä, jotka hankkeesta vastaava voi suorittaa vesitaloushanketta toteuttaessaan. Selvityksessä on lisäksi tarkasteltava mahdollisuuksia sovittaa toimenpiteet yhteen vesistöalueen muiden vesitaloushankkeiden kanssa siten, että tulvasta tai kuivuudesta aiheutuvat vahingolliset seuraukset jäävät kokonaisuutena arvioiden mahdollisimman vähäisiksi. Selvitys on laadittava riittävässä yhteistyössä hankkeista vastaavien sekä asianomaisten kuntien ja muiden viranomaisten kanssa.

Vesistöalueen padotus- ja juoksutusselvityksen perusteella valtion valvontaviranomainen voi tehdä lupaviranomaiselle hakemuksen vesitaloushanketta koskevien lupamääräysten tarkistamiseksi tai uusien määräysten antamiseksi 3 luvun 21 §:n 1 momentin 4 kohdan nojalla.

Maa- ja metsätalousministeriö voi määrätä, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus huolehtii 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen tehtävien hoitamisesta toisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueella.

18 luku

Erinäisiä säädöksiä

#.

#.

Laki

yhdistyslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yhdistyslain (503/1989) 4 §, 20 §:n 3 momentti, 22 § ja 38 a §:n 3 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 4 § ja 20 §:n 3 momentti laissa 1389/2009, 22 § momentti laissa 135/2023 ja 38 a §:n momentti laissa 1210/2015, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

1 luku

Yleisiä säännöksiä

Yleisiä säännöksiä

4 §

4 §

Luvanvaraiset yhdistykset

Luvanvaraiset yhdistykset

Yhdistystä, jonka toimintaan kuuluu harjoittaminen ampuma-aseiden käyttöön ja joka ei ole yksinomaan metsästystä varten, ei saa perustaa ilman aluehallintoviraston lupaa.

Yhdistystä, jonka toimintaan kuuluu harjoittaminen ampuma-aseiden käyttöön ja joka ei ole yksinomaan metsästystä varten, ei saa perustaa ilman *Lupa- ja valvontaviraston* lupaa.

5 luku

5 luku

Päätöksenteko

Päätöksenteko

20 §

20 §

Yhdistyksen kokous

Yhdistyksen kokous

Vaatus kokouksen pitamisestä on esitettävä kirjallisesti yhdistyksen hallitukselle. Hallituksen on viipymättä vaatimuksen saatuaan kutsuttava kokous koolle. Jollei kokousta ole kutsuttu koolle tai vaatimusta ole voitu esittää hallitukselle, aluehallintoviraston tulee kokouksen pitämistä vaatineen jäsenen hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle yhdistyksen kustannuksella tai velvoittaa hallitus siihen sakon uhalla.

Vaatus kokouksen pitamisestä on esitettävä kirjallisesti yhdistyksen hallitukselle. Hallituksen on viipymättä vaatimuksen saatuaan kutsuttava kokous koolle. Jollei kokousta ole kutsuttu koolle tai vaatimusta ole voitu esittää hallitukselle, *Lupa- ja valvontaviraston* tulee kokouksen pitämistä vaatineen jäsenen hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle yhdistyksen kustannuksella tai velvoittaa hallitus siihen sakon uhalla.

22 §

22 §

*Muun päätöksenteon järjestäminen**Muun päätöksenteon järjestäminen*

Jos säännöissä mainittu asia on yhdistyksessä päätettävä määrättyä aikana 17 §:n 6 momentissa tai 19 §:ssä tarkoitetulla tavalla eikä näin ole menetelty, on yhdistyksen jäsenellä oikeus kirjallisesti vaatia hallitukselta tällaisen päätöksenteon järjestämistä. Jollei hallitus vaatimuksesta huolimatta ole järjestänyt päätöksentekoa tai jollei vaatimusta ole voitu esittää hallitukselle, aluehallintoviraston tulee päätöksenteon järjestämistä vaatineen jäsenen hakemuksesta oikeuttaa hakija järjestämään äänestystilaisuus, postiaänestys tai äänestys teknisen apuvälineen avulla yhdistyksen kustannuksella taikka velvoittaa hallitus siihen sakon uhalla.

Jos säännöissä mainittu asia on yhdistyksessä päätettävä määrättyä aikana 17 §:n 6 momentissa tai 19 §:ssä tarkoitetulla tavalla eikä näin ole menetelty, on yhdistyksen jäsenellä oikeus kirjallisesti vaatia hallitukselta tällaisen päätöksenteon järjestämistä. Jollei hallitus vaatimuksesta huolimatta ole järjestänyt päätöksentekoa tai jollei vaatimusta ole voitu esittää hallitukselle, *Lupa- ja valvontaviraston* tulee päätöksenteon järjestämistä vaatineen jäsenen hakemuksesta oikeuttaa hakija järjestämään äänestystilaisuus, postiaänestys tai äänestys teknisen apuvälineen avulla yhdistyksen kustannuksella taikka velvoittaa hallitus siihen sakon uhalla.

6 luku

6 luku

Yhdistyksen hallinto**Yhdistyksen hallinto**

38 a §

38 a §

*Toiminnantarkastus**Toiminnantarkastus*

Jos toiminnantarkastajaa ei ole valittu tämän lain tai yhdistyksen sääntöjen mukaisesti, aluehallintovirasto määrää ilmoituksesta toiminnantarkastajan noudattaen vastaavasti, mitä tilintarkastuslain 2 luvun 8 §:n 3 ja 4 momentissa tilintarkastajan määräämisestä säädetään.

Jos toiminnantarkastajaa ei ole valittu tämän lain tai yhdistyksen sääntöjen mukaisesti, *Lupa- ja valvontavirasto* määrää ilmoituksesta toiminnantarkastajan noudattaen vastaavasti, mitä tilintarkastuslain 2 luvun 8 §:n 3 ja 4 momentissa tilintarkastajan määräämisestä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Laki

henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttohallinnossa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan laki henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttohallinnossa (615/2020) 3 §:n 2 momentin 10 kohta, 11 §:n 1 momentin 1-3 ja 7-8 kohta ja 13 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 683/2023, seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
<p>3 §</p> <p><i>Ulkomaalaisasioiden asiankäsittelyjärjestelmän rekisterinpitäjät ja vastuunjako</i></p> <p>-----</p> <p>Kukin viranomainen saa käsitellä tallentamiaan tietoja lakisääteisten tehtäviensä hoitamiseksi seuraavasti:</p> <p>-----</p> <p>10) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 1 §:n 1 momentin 1 ja 5 kohdassa tarkoitettussa käsittelytarkoituksessa;</p> <p>-----</p> <p>11 §</p> <p><i>Tiedonsaantioikeus ulkomaalaisasioiden asiankäsittelyjärjestelmän rekisterinpitäjien välillä</i></p> <p>Käsitellessään tietoja ulkomaalaisasioiden asiankäsittelyjärjestelmässä:</p>	<p>3 §</p> <p><i>Ulkomaalaisasioiden asiankäsittelyjärjestelmän rekisterinpitäjät ja vastuunjako</i></p> <p>-----</p> <p>Kukin viranomainen saa käsitellä tallentamiaan tietoja lakisääteisten tehtäviensä hoitamiseksi seuraavasti:</p> <p>-----</p> <p>10) elinvoimakeskus 1 §:n 1 momentin 1 ja 5 kohdassa tarkoitettussa käsittelytarkoituksessa;</p> <p>-----</p> <p>11 §</p> <p><i>Tiedonsaantioikeus ulkomaalaisasioiden asiankäsittelyjärjestelmän rekisterinpitäjien välillä</i></p> <p>Käsitellessään tietoja ulkomaalaisasioiden asiankäsittelyjärjestelmässä:</p> <p>1) Maahanmuuttovirastolla on oikeus saada sallassapitosäännösten estämättä maksutta 1 §:n 1</p>

<p>1) Maahanmuuttovirastolla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä maksutta 1 §:n 1 momentin 1–5 kohdan käsittelytarkoituksessa ulkomaalaislain, kansalaisuuslain (359/2003), kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annetun lain (907/2017), jäljempänä kausityölaki, kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä yrityksen sisäisen siirron yhteydessä annetun lain (908/2017), jäljempänä ICT-laki, kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain (719/2018), jäljempänä tutkija- ja opiskelijalaki, kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä korkeaa osaamista-soa vaativaa työtä varten annetun lain (/), jäljempänä erityisosaajalaki, kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskauppan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain (746/2011), jäljempänä vastaanottolaki, säilöön otettujen ulkomaalaisten kohtelusta ja säilöönottoyksiköstä annetun lain (116/2002), jäljempänä säilölaki, ja kotoutumisen edistämisestä annetun lain (681/2023), jäljempänä kotoutumislaki, mukaisten tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömät tiedot poliisilta, suojelupoliisilta, Rajavartiolaitokselta, vastaanottokeskukselta, järjestelykeskukselta, säilöönottoyksiköltä, ulkoministeriöltä, edustustolta, <i>elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta</i>, työ- ja elinkeinotoimistolta sekä hyvinvointialueen viranomaiselta sekä Helsingin kaupungilta;</p> <p>2) vastaanottokeskuksella on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä maksutta 1 §:n 1 momentin 3 kohdan käsittelytarkoituksessa vastaanottolain mukaisten tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömät tiedot Maahanmuuttovirastolta, poliisilta, Rajavartiolaitokselta, toiselta vastaanottokeskukselta, järjestelykeskukselta, säilöönottoyksiköltä ja <i>elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta</i>;</p>	<p>momentin 1–5 kohdan käsittelytarkoituksessa ulkomaalaislain, kansalaisuuslain (359/2003), kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annetun lain (907/2017), jäljempänä kausityölaki, kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä yrityksen sisäisen siirron yhteydessä annetun lain (908/2017), jäljempänä ICT-laki, kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain (719/2018), jäljempänä tutkija- ja opiskelijalaki, kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä korkeaa osaamista-soa vaativaa työtä varten annetun lain (/), jäljempänä erityisosaajalaki, kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskauppan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain (746/2011), jäljempänä vastaanottolaki, säilöön otettujen ulkomaalaisten kohtelusta ja säilöönottoyksiköstä annetun lain (116/2002), jäljempänä säilölaki, ja kotoutumisen edistämisestä annetun lain (681/2023), jäljempänä kotoutumislaki, mukaisten tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömät tiedot poliisilta, suojelupoliisilta, Rajavartiolaitokselta, vastaanottokeskukselta, järjestelykeskukselta, säilöönottoyksiköltä, ulkoministeriöltä, edustustolta, <i>elinvoimakeskukselta</i>, työ- ja elinkeinotoimistolta sekä hyvinvointialueen viranomaiselta sekä Helsingin kaupungilta;</p> <p>2) vastaanottokeskuksella on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä maksutta 1 §:n 1 momentin 3 kohdan käsittelytarkoituksessa vastaanottolain mukaisten tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömät tiedot Maahanmuuttovirastolta, poliisilta, Rajavartiolaitokselta, toiselta vastaanottokeskukselta, järjestelykeskukselta, säilöönottoyksiköltä ja <i>elinvoimakeskukselta</i>;</p> <p>3) järjestelykeskuksella on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä maksutta 1 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdan käsittelytarkoituksessa ul-</p>
--	---

3) järjestelykeskuksella on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä maksutta 1 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdan käsittelytarkoituksessa ulkomaalaislain ja vastaanottolain mukaisten tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömät tiedot Maahanmuuttovirastolta, poliisilta, Rajavartiolaitokselta, vastaanottokeskukselta, toiselta järjestelykeskukselta, säilöönottoyksiköltä ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta*;

----

7) *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella* on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä maksutta 1 §:n 1 momentin 1 ja 5 kohdan käsittelytarkoituksessa ulkomaalaislain ja kotoutumislain mukaisten tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömät tiedot Maahanmuuttovirastolta, poliisilta, Rajavartiolaitokselta, vastaanottokeskukselta, järjestelykeskukselta, edustustolta ja hyvinvointialueen viranomaiselta sekä Helsingin kaupungilta;

8) hyvinvointialueen viranomaisella ja Helsingin kaupungilla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä maksutta tämän lain 1 §:n 1 momentin 5 kohdan käsittelytarkoituksessa kotoutumislain mukaisten tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömät tiedot Maahanmuuttovirastolta, vastaanottokeskukselta ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta*.

13 §

Muu tiedonsaantioikeus

Maahanmuuttovirastolla on 1 §:n 1 momentin 1–5 kohdan, vastaanottokeskuksella 1 §:n 1 momentin 3 kohdan, järjestelykeskuksella 1 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdan, säilöönottoyksiköllä 1 §:n 1 momentin 4 kohdan, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella*, työ- ja elinkeinotoimistolla, ulkoministeriöllä ja edustustolla 1 §:n 1 momentin 1 kohdan sekä hyvinvointialueen viranomaisella ja Helsingin kaupungilla 1 §:n 1

komaalaislain ja vastaanottolain mukaisten tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömät tiedot Maahanmuuttovirastolta, poliisilta, Rajavartiolaitokselta, vastaanottokeskukselta, toiselta järjestelykeskukselta, säilöönottoyksiköltä ja *aelinvoimaksekselta*;

----

7) *elinvoimakseksella* on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä maksutta 1 §:n 1 momentin 1 ja 5 kohdan käsittelytarkoituksessa ulkomaalaislain ja kotoutumislain mukaisten tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömät tiedot Maahanmuuttovirastolta, poliisilta, Rajavartiolaitokselta, vastaanottokeskukselta, järjestelykeskukselta, edustustolta ja hyvinvointialueen viranomaiselta sekä Helsingin kaupungilta;

8) hyvinvointialueen viranomaisella ja Helsingin kaupungilla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä maksutta tämän lain 1 §:n 1 momentin 5 kohdan käsittelytarkoituksessa kotoutumislain mukaisten tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömät tiedot Maahanmuuttovirastolta, vastaanottokeskukselta ja *aelinvoimaksekselta*.

13 §

Muu tiedonsaantioikeus

Maahanmuuttovirastolla on 1 §:n 1 momentin 1–5 kohdan, vastaanottokeskuksella 1 §:n 1 momentin 3 kohdan, järjestelykeskuksella 1 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdan, säilöönottoyksiköllä 1 §:n 1 momentin 4 kohdan, *elinvoimakseksella*, työ- ja elinkeinotoimistolla, ulkoministeriöllä ja edustustolla 1 §:n 1 momentin 1 kohdan sekä hyvinvointialueen viranomaisella ja Helsingin kaupungilla 1 §:n 1 momentin 5 kohdan käsittelytarkoituksessa ulkomaalaislain, kansalaisuuslain, kausityölain, ICT-lain, tutkija- ja opiskelijalain,

<p>momentin 5 kohdan käsittelytarkoituksessa ulkomaalaislain, kansalaisuuslain, kausityölain, ICT-lain, tutkija- ja opiskelijalain, vastaanottolain, säilölain ja kotoutumislain mukaisten tehtävien hoitamiseksi oikeus salassapitosäännösten estämättä saada maksutta välttämättömät luonnollisia henkilöitä ja oikeushenkilöitä koskevat tiedot viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 4 §:ssä tarkoitetuilta tahoilta sekä yksityiseltä palveluntuottajalta ja ilman huoltajaa olevalle lapselle määrättyltä edustajalta.</p> <p>-----</p>	<p>vastaanottolain, säilölain ja kotoutumislain mukaisten tehtävien hoitamiseksi oikeus salassapitosäännösten estämättä saada maksutta välttämättömät luonnollisia henkilöitä ja oikeushenkilöitä koskevat tiedot viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 4 §:ssä tarkoitetuilta tahoilta sekä yksityiseltä palveluntuottajalta ja ilman huoltajaa olevalle lapselle määrättyltä edustajalta.</p> <p>-----</p> <p>_____</p> <p><i>Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .</i></p>
---	--

Laki

häätäkeskustoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan häätäkeskustoiminnasta annetun lain (692/2010) 20 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 438/2023, seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
<p style="text-align: center;">20 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Viranomaisten tiedonsaantioikeus häätäkeskustietojärjestelmästä</i></p> <p style="text-align: center;">-----</p> <p><i>Aluehallintovirastolla on oikeus saada häätäkeskustietojärjestelmästä salassapitosäännösten estämättä pelastustoimen sekä sosi-aali- ja terveystoimen valvontatehtäviään varten välttämättömät tiedot maksutta.</i></p>	<p style="text-align: center;">20 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Viranomaisten tiedonsaantioikeus häätäkeskustietojärjestelmästä</i></p> <p style="text-align: center;">-----</p> <p><i>Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada häätäkeskustietojärjestelmästä salassapitosäännösten estämättä pelastustoimen</i></p>

-----	sekä sosiaali- ja terveystoimen valvontatehtäviään varten välttämättömät tiedot mak- sutta. ----- ----- <i>Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20</i> .

Laki

pelastustoimen järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan lain pelastustoimen järjestämisestä (613/2021) 6 §:n 3 ja 4 momentti, 7 §:n 3 ja 4 momentti, 10 §:n 4 momentti, 13 §:n 2 ja 3 momentti, 14 § ja pykälän otsikko, 15 §, 17 §:n 2 momentti, 18 §:n 1 ja 2 momentti ja 19 §, seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
<p style="text-align: center;">6 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Pelastustoimen palvelutasopäätös</i></p> <p style="text-align: center;">-----</p> <p>Hyvinvointialueen on pyydettävä palvelutasopäätöksestä ennen sen hyväksymistä <i>aluehallintoviraston</i> lausunto. Aluevaltuuston hyväksymä palvelutasopäätös on toimitettava <i>aluehallintovirastolle</i>.</p> <p>Sisäministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä palvelutasopäätösten sisällön perusteista, rakenteesta ja seurannasta sekä <i>aluehallintoviraston</i> suorittamasta arvioinnista.</p>	<p style="text-align: center;">6 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Pelastustoimen palvelutasopäätös</i></p> <p style="text-align: center;">-----</p> <p>Hyvinvointialueen on pyydettävä palvelutasopäätöksestä ennen sen hyväksymistä <i>Lupa- ja valvontaviraston</i> lausunto. Aluevaltuuston hyväksymä palvelutasopäätös on toimitettava <i>Lupa- ja valvontavirastolle</i>.</p> <p>Sisäministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä palvelutasopäätösten sisällön perusteista, rakenteesta ja seurannasta sekä <i>Lupa- ja valvontaviraston</i> suorittamasta arvioinnista.</p>
<p style="text-align: center;">7 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Pelastustoimen yleinen ohjaus, suunnittelu ja kehittäminen</i></p> <p style="text-align: center;">-----</p> <p><i>Aluehallintovirasto</i> tukee sisäministeriötä 1 ja 2 momentissa säädetyissä tehtävissä.</p>	<p style="text-align: center;">7 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Pelastustoimen yleinen ohjaus, suunnittelu ja kehittäminen</i></p> <p style="text-align: center;">-----</p>

<p>Sisäministeriön ja <i>aluehallintoviraston</i> tehtävistä sekä eri ministeriöiden ja toimialojen valtakunnallisesta yhteistoiminnasta pelastustoimessa voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.</p> <p style="text-align: center;">10 § <i>Sisäministeriön neuvottelut hyvinvointialueen kanssa</i> (HUOM! Tämä pykälä tarkoitus kumota vuoden 2024 aikana.)</p> <p style="text-align: center;">-----</p> <p>Hyvinvointialueen järjestämisvastuun toteutumisen seurannassa ja arvioinnissa kiinnitetään erityisesti huomiota hyvinvointialueen strategisten tavoitteiden toteutumiseen ja edellisissä neuvotteluissa käsiteltyihin asioihin. Tässä hyödynnetään 13 §:n 2 momentissa tarkoitettua hyvinvointialueen vuosittaista selvitystä sekä 14 §:ssä tarkoitettua <i>aluehallintoviraston</i> asiantuntija-arvioita.</p> <p style="text-align: center;">-----</p> <p style="text-align: center;">13 § <i>Hyvinvointialueen seuranta- ja arviointivollisuus</i></p> <p style="text-align: center;">-----</p> <p>Hyvinvointialueen on laadittava vuosittain selvitys pelastustoimen palvelujen toteutu-</p>	<p><i>Lupa- ja valvontavirasto</i> tukee sisäministeriötä 1 ja 2 momentissa säädettyissä tehtävissä.</p> <p>Sisäministeriön ja <i>Lupa- ja valvontaviraston</i> tehtävistä sekä eri ministeriöiden ja toimialojen valtakunnallisesta yhteistoiminnasta pelastustoimessa voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.</p> <p style="text-align: center;">10 § <i>Sisäministeriön neuvottelut hyvinvointialueen kanssa</i></p> <p>(HUOM! Tämä pykälä tarkoitus kumota vuoden 2024 aikana.)</p> <p style="text-align: center;">-----</p> <p>Hyvinvointialueen järjestämisvastuun toteutumisen seurannassa ja arvioinnissa kiinnitetään erityisesti huomiota hyvinvointialueen strategisten tavoitteiden toteutumiseen ja edellisissä neuvotteluissa käsiteltyihin asioihin. Tässä hyödynnetään 13 §:n 2 momentissa tarkoitettua hyvinvointialueen vuosittaista selvitystä sekä 14 §:ssä tarkoitettua <i>Lupa- ja valvontaviraston</i> asiantuntija-arvioita.</p> <p style="text-align: center;">-----</p> <p style="text-align: center;">13 § <i>Hyvinvointialueen seuranta- ja arviointivollisuus</i></p> <p style="text-align: center;">-----</p> <p>Hyvinvointialueen on laadittava vuosittain selvitys pelastustoimen palvelujen toteutu-</p>
---	---

misesta ja talouden tilasta alueellaan. Selvityksessä on kuvattava ja arvioitava, miten pelastustoimen valtakunnalliset tavoitteet, sekä mahdolliset sisäministeriön antamat toimenpidesuosituksot on otettu huomioon hyvinvointialueella. Lisäksi selvitykseen on sisällytettävä hyvinvointialueen alustava esitys 11 §:ssä tarkoitetuksi investointisuunnitelman pelastustoimea koskevaksi osaksi. Selvitys tulee toimittaa sisäministeriölle ja *asianomaiselle aluehallintovirastolle*.

Sisäministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettun seurannan vähimmäistietosisällöstä, 2 momentissa tarkoitettuun selvitykseen tulevista tiedoista sekä ajankohdasta, jolloin selvitys on toimitettava sisäministeriölle ja *aluehallintovirastolle*.

14 §

Aluehallintoviraston asiantuntija-arvio

Aluehallintovirasto valmistelee alueellaan pelastustoimen palvelutason ja rahoituksen tason riittävyden arvioimiseksi hyvinvointialueittain vuosittain asiantuntija-arvion. Asiantuntija-arvioissa tarkastellaan ja arvioidaan pelastustoimen palvelutasoa tehtäväkohtaisesti, pelastustoimen palvelujen tarvetta, saatavuuden sekä laadun toteutunutta ja arvioitua tulevaa kehitystä, investointien tarvetta ja vaikutuksia. Asiantuntija-arviot toimitetaan sisäministeriölle ja julkaistaan julkisessa tietoverkossa.

Aluehallintovirastojen arvioista kootaan sisäministeriölle valtakunnallinen asiantun-

misesta ja talouden tilasta alueellaan. Selvityksessä on kuvattava ja arvioitava, miten pelastustoimen valtakunnalliset tavoitteet, sekä mahdolliset sisäministeriön antamat toimenpidesuosituksot on otettu huomioon hyvinvointialueella. Lisäksi selvitykseen on sisällytettävä hyvinvointialueen alustava esitys 11 §:ssä tarkoitetuksi investointisuunnitelman pelastustoimea koskevaksi osaksi. Selvitys tulee toimittaa sisäministeriölle ja *Lupa- ja valvontavirastolle*.

Sisäministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettun seurannan vähimmäistietosisällöstä, 2 momentissa tarkoitettuun selvitykseen tulevista tiedoista sekä ajankohdasta, jolloin selvitys on toimitettava sisäministeriölle ja *Lupa- ja valvontavirastolle*.

14 §

Lupa- ja valvontaviraston asiantuntija-arvio

Lupa- ja valvontavirasto valmistelee pelastustoimen palvelutason ja rahoituksen tason riittävyden arvioimiseksi hyvinvointialueittain vuosittain asiantuntija-arvion. Asiantuntija-arvioissa tarkastellaan ja arvioidaan pelastustoimen palvelutasoa tehtäväkohtaisesti, pelastustoimen palvelujen tarvetta, saatavuuden sekä laadun toteutunutta ja arvioitua tulevaa kehitystä, investointien tarvetta ja vaikutuksia. Asiantuntija-arviot toimitetaan sisäministeriölle ja julkaistaan julkisessa tietoverkossa.

Lupa- ja valvontaviraston hyvinvointialueittain laadituista asiantuntija-arvioista koo-

tija-arvio. Valtakunnallisen asiantuntija-arvion *kokoamisesta vastaava aluehallintovirasto* hyödyntää valtakunnallisen asiantuntija-arvion laatimisessa *muiden aluehallintovirastojen arvioita sekä* hyvinvointialueiden 13 §:n 2 momentissa tarkoitettuja selvityksiä. *Aluehallintoviraston* oikeudesta saada tietoja hyvinvointialueilta säädetään 19 §:ssä. Valtakunnallisen asiantuntija-arvion kokoamisesta vastaavasta *aluehallintovirastosta* säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Sisäministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tiedoista, joiden tulee sisältyä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin *aluehallintovirastojen* asiantuntija-arvioihin sekä ajankohdasta, jolloin ne on toimitettava sisäministeriölle.

15 §

Sisäministeriön vuosittainen selvitys

Sisäministeriö laatii vuosittain valtakunnallisen selvityksen, jossa arvioidaan tarpeita ja uhkia vastaavien pelastustoimen palvelujen toteutumista ja rahoituksen tason riittävyttä. Selvityksessä hyödynnetään 13 §:ssä tarkoitettuja hyvinvointialueiden selvityksiä ja 14:ssä tarkoitettua *aluehallintovirastojen* asiantuntija-arviota. Selvityksen tulee sisältää ehdotus tarvittavista toimenpiteistä julkisen talouden suunnitelman, valtion talousarvion sekä 8 §:ssä tarkoitettujen pelastustoimen valtakunnallisten strategisten tavoitteiden laatimista sekä muuta valtakunnallista ohjausta varten.

17 §

taan sisäministeriölle valtakunnallinen asiantuntija-arvio. Valtakunnallisen asiantuntija-arvion *kokoamisessa Lupa- ja valvontavirasto* hyödyntää *lisäksi* hyvinvointialueiden 13 §:n 2 momentissa tarkoitettuja selvityksiä. *Lupa- ja valvontaviraston* oikeudesta saada tietoja hyvinvointialueilta säädetään 19 §:ssä.

Sisäministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tiedoista, joiden tulee sisältyä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin *Lupa- ja valvontaviraston* asiantuntija-arvioihin sekä ajankohdasta, jolloin ne on toimitettava sisäministeriölle.

15 §

Sisäministeriön vuosittainen selvitys

Sisäministeriö laatii vuosittain valtakunnallisen selvityksen, jossa arvioidaan tarpeita ja uhkia vastaavien pelastustoimen palvelujen toteutumista ja rahoituksen tason riittävyttä. Selvityksessä hyödynnetään 13 §:ssä tarkoitettuja hyvinvointialueiden selvityksiä ja 14:ssä tarkoitettua *Lupa- ja valvontaviraston* asiantuntija-arviota. Selvityksen tulee sisältää ehdotus tarvittavista toimenpiteistä julkisen talouden suunnitelman, valtion talousarvion sekä 8 §:ssä tarkoitettujen pelastustoimen valtakunnallisten strategisten tavoitteiden laatimista sekä muuta valtakunnallista ohjausta varten

17 §

Pelastustoimen valvonta ja siihen liittyvä ohjaus

<p><i>Pelastustoimen valvonta ja siihen liittyvä ohjaus</i></p> <p>-----</p> <p><i>Aluehallintovirasto</i> valvoo pelastustointa sekä pelastustoimen palvelujen saatavuutta ja tasoa toimialueellaan.</p> <p>18 §</p> <p><i>Pelastustoimen palvelutason valvonta</i></p> <p><i>Aluehallintoviraston</i> tehtävänä on valvoa, että hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutaso on riittävä.</p> <p>Jos palvelutasossa on <i>aluehallintoviraston</i> arvion mukaan huomattavia puutteita tai epäkohtia eikä niitä korjata <i>aluehallintoviraston</i> asettamassa määräajassa, <i>aluehallintovirasto</i> voi määräajassa velvoittaa hyvinvointialueen oikaisemaan sen, mitä on tehty tai lyöty laimin.</p> <p>-----</p> <p>19 §</p> <p><i>Tiedonsaantioikeus</i></p> <p>Hyvinvointialueen tulee antaa sisäministeriölle ja <i>aluehallintovirastolle</i> niiden pyytämät välttämättömät tiedot ja selvitykset tässä laissa niille säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi. Tiedot ja selvitykset on annettava maksutta ja sen estämättä, mitä tietojen salassapitovelvollisuudesta säädetään.</p>	<p><i>Lupa- ja valvontavirasto</i> valvoo pelastustointia sekä pelastustoimen palvelujen saatavuutta ja tasoa toimialueellaan.</p> <p>18 §</p> <p><i>Pelastustoimen palvelutason valvonta</i></p> <p><i>Lupa- ja valvontaviraston</i> tehtävänä on valvoa, että hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutaso on riittävä.</p> <p>Jos palvelutasossa on <i>Lupa- ja valvontaviraston</i> arvion mukaan huomattavia puutteita tai epäkohtia eikä niitä korjata <i>Lupa- ja valvontaviraston</i> asettamassa määräajassa, <i>Lupa- ja valvontavirasto</i> voi määräajassa velvoittaa hyvinvointialueen oikaisemaan sen, mitä on tehty tai lyöty laimin.</p> <p>-----</p> <p>19 §</p> <p><i>Tiedonsaantioikeus</i></p> <p>Hyvinvointialueen tulee antaa sisäministeriölle ja <i>Lupa- ja valvontavirastolle</i> niiden pyytämät välttämättömät tiedot ja selvitykset tässä laissa niille säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi. Tiedot ja selvitykset on annettava maksutta ja sen estämättä, mitä tietojen salassapitovelvollisuudesta säädetään.</p> <p>-----</p> <p>-----</p> <p><i>Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .</i></p>
--	---

--	--

Laki

sisäasioiden rahastoista ohjelmakaudella 2021–2027 annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lain sisäasioiden rahastoista ohjelmakaudella 2021–2027 (1125/2021) 29 §:n 3 momentti, seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
29 §	29 §
<i>Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoasetuksen 19 ja 20 artiklan määrärahoja koskeva tietojen saanti ja luovuttaminen</i>	<i>Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoasetuksen 19 ja 20 artiklan määrärahoja koskeva tietojen saanti ja luovuttaminen</i>
-----	-----
<p>Työ- ja elinkeinoministeriöllä, <i>elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella</i> sekä <i>elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten</i> sekä <i>työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämisen ja hallintokeskuksella</i> on viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa tarkoitettujen salassapitosäännösten estämättä oikeus saada tämän lain 28 §:n 1 momentissa tarkoitettua määrärahan käyttämiseksi Maahanmuuttovirastolta maksutta ulkomaalaisasioiden asiankäsitteilyjärjestelmästä niitä tietoja, jotka ovat tarpeellisia henkilön tunnistamista, hänen kuntaan sijoittumisensa ajankohdan ja kotikuntansa määrittämistä varten sekä tiedon henkilölle ulkomaalaislain (301/2004) nojalla myönnetystä oleskeluluvan perusteesta. Tällaisia tietoja ovat Maahanmuuttoviraston asiakasnumero, Yhdistyneiden kansakuntien pakolaisjärjestön tapausnumero, tieto henkilön Suomeen</p>	<p>Työ- ja elinkeinoministeriöllä, <i>elinvoimakseksella</i> sekä <i>KEHalla</i> on viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa tarkoitettujen salassapitosäännösten estämättä oikeus saada tämän lain 28 §:n 1 momentissa tarkoitettua määrärahan käyttämiseksi Maahanmuuttovirastolta maksutta ulkomaalaisasioiden asiankäsitteilyjärjestelmästä niitä tietoja, jotka ovat tarpeellisia henkilön tunnistamista, hänen kuntaan sijoittumisensa ajankohdan ja kotikuntansa määrittämistä varten sekä tiedon henkilölle ulkomaalaislain (301/2004) nojalla myönnetystä oleskeluluvan perusteesta. Tällaisia tietoja ovat Maahanmuuttoviraston asiakasnumero, Yhdistyneiden kansakuntien pakolaisjärjestön tapausnumero, tieto henkilön Suomeen saapumisen ajankohdasta, tieto henkilön sijoituskunnasta, kiintiövalintavuodesta, valintaotosta, henkilön syntymäajasta ja</p>

<p>saapumisen ajankohdasta, tieto henkilön sijoitus-</p> <p>kunnasta, kiintiövalintavuodesta, valintaotosta,</p> <p>henkilön syntymäajasta ja kansalaisuudesta sekä</p> <p>kiintiövalintapäätöksen jälkeen, ennen Suomeen</p> <p>saapumista syntyneistä lapsista.</p> <p>-----</p>	<p>kansalaisuudesta sekä kiintiövalintapäätöksen jäl-</p> <p>keen, ennen Suomeen saapumista syntyneistä lap-</p> <p>sista.</p> <p>-----</p> <p>_____</p> <p><i>Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .</i></p>
--	---

Laki

Suomen lipusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan laki Suomen lipusta (380/1978) 5 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa
1418/2009, seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
<p style="text-align: center;">5 §</p> <p>Suorakaiteista valtiolippua käyttävät eduskunta, ministeriöt, ministeriöiden alaiset keskushallinnon virastot ja niihin verrattavat virastot ja laitokset, korkein oikeus, korkein hallinto-oikeus, hovioikeudet, <i>aluehallintovirastot</i>, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, Suomen ulkomailla olevat diplomaattiset tai niihin rinnastettavat edustustot ja lähetettyjen konsulien johtamat konsulinedustustot, Suomen Pankki, Kansaneläkelaitos, Suomen akatemia, julkisoikeudelliset yliopistot, rajavartiolaitos sekä valtion alukset.</p> <p style="text-align: center;">-----</p>	<p style="text-align: center;">5 §</p> <p>Suorakaiteista valtiolippua käyttävät eduskunta, ministeriöt, ministeriöiden alaiset keskushallinnon virastot ja niihin verrattavat virastot ja laitokset, korkein oikeus, korkein hallinto-oikeus, hovioikeudet, <i>Lupa- ja valvontavirasto</i>, elinvoimakeskus, Suomen ulkomailla olevat diplomaattiset tai niihin rinnastettavat edustustot ja lähetettyjen konsulien johtamat konsulinedustustot, Suomen Pankki, Kansaneläkelaitos, Suomen akatemia, julkisoikeudelliset yliopistot, rajavartiolaitos sekä valtion alukset.</p> <p style="text-align: center;">-----</p> <p style="text-align: center;">_____</p> <p><i>Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .</i></p>

Laki

vaaratiedotteesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vaaratiedotteesta annetun lain (466/2012) 3 §:n 12 kohta, sellaisena kuin se on
laissa 1210/2020, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

Toimivaltaiset viranomaiset

Toimivaltaiset viranomaiset

Vaaratiedotteen saa antaa:

Vaaratiedotteen saa antaa:

-----
12) Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvonta-
virasto;

-----
12) –Lupa- ja valvontavirasto;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20
.

Laki

yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan laki yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta (/) 20 §, seuraavasti:

5 luku Valvonta	5 luku Valvonta
20 §	20 §
<i>Valvontaviranomaiset</i>	<i>Valvontaviranomaiset</i>
<p>Toimivaltainen valvontaviranomainen valvoo 15 § ja 16 §:ssä säädettyjen velvoitteiden toteuttamista. Tässä laissa tarkoitettuja valvovia viranomaisia ovat: 1) Energiavirasto niiden kriittisten toimijoiden osalta, jotka kuuluvat energiatoimialan alasektoreiden sähkö, kaukolämmitys ja -jäähdytys sekä kaasu toimijaluokkien jakeluverkonhaltijat ja siirtoverkon haltijat alaan; 2) <i>Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus</i>; 3) Liikenne- ja viestintävirasto; 4) Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus (Fimea) kriittisiksi nimettyjen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/83/EY 1 artiklan 2 alakohdassa tarkoitettujen lääkkeiden tutkimusta ja kehitystä harjoittavien toimijoiden, NACE Rev. 2 -luokituksen C jakson kaksinumeroitasossa 21 tarkoitettujen farmaseuttisten perustuotteiden ja farmaseuttisten valmisteiden valmistajien, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/123 22 artiklassa tarkoitettujen kansanterveysuhan aikana kriittisiksi katsottujen</p>	<p>Toimivaltainen valvontaviranomainen valvoo 15 § ja 16 §:ssä säädettyjen velvoitteiden toteuttamista. Tässä laissa tarkoitettuja valvovia viranomaisia ovat: 1) Energiavirasto niiden kriittisten toimijoiden osalta, jotka kuuluvat energiatoimialan alasektoreiden sähkö, kaukolämmitys ja -jäähdytys sekä kaasu toimijaluokkien jakeluverkonhaltijat ja siirtoverkon haltijat alaan; 2) <i>elinvoimakeskus</i>; 3) Liikenne- ja viestintävirasto; 4) Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus (Fimea) kriittisiksi nimettyjen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/83/EY 1 artiklan 2 alakohdassa tarkoitettujen lääkkeiden tutkimusta ja kehitystä harjoittavien toimijoiden, NACE Rev. 2 -luokituksen C jakson kaksinumeroitasossa 21 tarkoitettujen farmaseuttisten perustuotteiden ja farmaseuttisten valmisteiden valmistajien, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/123 22 artiklassa tarkoitettujen kansanterveysuhan aikana kriittisiksi katsottujen lääkinällisten laitteiden (*kansanterveys-</p>

<p>lääkinnällisten laitteiden (’kansan-terveysuhan aikana kriittisten lääkin­nä­l­l­is­ten laitteiden luettelo’) valmistajien, direktiivin 2001/83/EY 79 artiklassa tarkoit­etun tukku­kaupan harjoittamista koskevien luvan haltijoiden, apteekkien, lääkin­nä­l­l­is­ten laitteiden toimittajien ja tarjoajien ja veripalvelulaitosten osalta; 5) Ruokavirasto; 6) Turvallisuus- ja kemikaalivirasto niiden kriittisten toimijoiden osalta, jotka kuuluvat energia toimialan alasektoreiden öljy, vety ja kaasu alaan, lukuun ottamatta edellä energiaviraston valvonnan alaan säädettyjä toimijoita; 7) <i>Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirastot</i> kriittisiksi nimettyjen sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettujen terveydenhuollon palveluita antavien palvelunjärjestäjien ja palvelun-tuottajien osalta; toimivaltainen valvontaviranomainen määräytyy siten kuin sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain 32 §:n 2 ja 3 momentissa on säädetty; 8) <i>Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto</i> kriittisiksi nimettyjen Europan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/2371 (15) 15 artiklassa määriteltyjen EU:n vertailulaboratorioiden osalta.</p>	<p>uhan aikana kriittisten lääkin­nä­l­l­is­ten laitteiden luettelo’) valmistajien, direktiivin 2001/83/EY 79 artiklassa tarkoit­etun tukku­kaupan harjoittamista koskevien luvan haltijoiden, apteekkien, lääkin­nä­l­l­is­ten laitteiden toimittajien ja tarjoajien ja veripalvelulaitosten osalta; 5) Ruokavirasto; 6) Turvallisuus- ja kemikaalivirasto niiden kriittisten toimijoiden osalta, jotka kuuluvat energia toimialan alasektoreiden öljy, vety ja kaasu alaan, lukuun ottamatta edellä energiaviraston valvonnan alaan säädettyjä toimijoita; 7) <i>Lupa- ja valvontavirasto</i> kriittisiksi nimettyjen sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettujen terveydenhuollon palveluita antavien palvelunjärjestäjien ja palvelun-tuottajien osalta; toimivaltainen valvontaviranomainen määräytyy siten kuin sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain 32 §:n 2 ja 3 momentissa on säädetty; 8) <i>Lupa- ja valvontavirasto</i> kriittisiksi nimettyjen Europan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/2371 (15) 15 artiklassa määriteltyjen EU:n vertailulaboratorioiden osalta.</p> <p style="text-align: center;">—</p> <p><i>Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .</i></p>
--	---

Laki

palosuojelurahastolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan palosuojelurahastolain (306/2003) 4-7 §, sellaisina kuin niistä ovat 4 ja 6 § laissa 1422/2009, 5 § laissa 1355/2018 ja 7 § laissa 1389/2019, seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
<p style="text-align: center;">4 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Palosuojelumaksun maksuunpano</i></p> <p>Maksuunpanon toimittaa ja maksupäivän määrää kalenterivuositain <i>Etelä-Suomen aluehallintovirasto</i>.</p> <p>Finanssivalvonnan on vuosittain viimeistään 15 päivänä heinäkuuta annettava <i>aluehallintovirastolle</i> palosuojelumaksun määrittämistä varten tiedot maksuvelvollisista ja muita tarpeellisia tietoja ja selvityksiä. <i>Aluehallintoviraston</i> tulee ennen heinäkuun loppua lähettää kehoitus maksuvelvollisille maksuunpanoa varten tarvittavien tietojen antamisesta. Vakuutuksenantajien ja Suomessa vakuutuspalvelujen vapaata tarjontaa harjoittavan ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön asiamiehen tulee antaa <i>aluehallintovirastolle</i> kirjallisesti tiedot maksuunpanoa varten vuosittain viimeistään 15 päivänä syyskuuta.</p> <p>Jollei tietoja anneta <i>aluehallintovirastolle</i> määräajassa, <i>aluehallintovirastolla</i> on oikeus sakon uhalla velvoittaa asianomainen antamaan tiedot uuden määräajan kuluessa tai toimittaa maksuunpano muun saatavissa olevan selvityksen perusteella. Uhkasakkoa</p>	<p style="text-align: center;">4 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Palosuojelumaksun maksuunpano</i></p> <p>Maksuunpanon toimittaa ja maksupäivän määrää kalenterivuositain <i>Lupa- ja valvontavirasto</i>.</p> <p>Finanssivalvonnan on vuosittain viimeistään 15 päivänä heinäkuuta annettava <i>Lupa- ja valvontavirastolle</i> palosuojelumaksun määrittämistä varten tiedot maksuvelvollisista ja muita tarpeellisia tietoja ja selvityksiä. <i>Lupa- ja valvontaviraston</i> tulee ennen heinäkuun loppua lähettää kehoitus maksuvelvollisille maksuunpanoa varten tarvittavien tietojen antamisesta. Vakuutuksenantajien ja Suomessa vakuutuspalvelujen vapaata tarjontaa harjoittavan ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön asiamiehen tulee antaa <i>Lupa- ja valvontavirastolle</i> kirjallisesti tiedot maksuunpanoa varten vuosittain viimeistään 15 päivänä syyskuuta.</p> <p>Jollei tietoja anneta <i>Lupa- ja valvontavirastolle</i> määräajassa, <i>Lupa- ja valvontavirastolla</i> on oikeus sakon uhalla velvoittaa asianomainen antamaan tiedot uuden määräajan kuluessa tai toimittaa maksuunpano muun saatavissa olevan selvityksen perus-</p>

<p>koskevassa asiassa sovelletaan, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.</p> <p>Maksuvelvollisen on suoritettava palosuojelumaksu <i>aluehallintoviraston</i> päätöksessään määräämään maksupaikkaan eräpäivänä. Palosuojelumaksun erääntyneelle määrälle maksetaan viivästyskorkoa siten kuin korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa säädetään.</p> <p>Jos maksuunpantava määrä on pienempi kuin 10 euroa, sitä ei panna maksuun.</p> <p style="text-align: center;">5 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Palosuojelumaksun tilitys</i></p> <p><i>Aluehallintoviraston</i> on suoritettava palosuojelumaksut palosuojelurahastoon maksuunpanon toimittamista koskevan kalenterivuoden loppuun mennessä. Edellä 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun vakuutusvälittäjän on suoritettava palosuojelumaksu omaaloitteisesti sisäministeriön määräämään maksupaikkaan viimeistään 15 päivänä syyskuuta.</p> <p style="text-align: center;">6 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Vanhentuminen</i></p> <p>Velvollisuus suorittaa palosuojelumaksu vanhentuu 5 vuoden kuluttua sen kalenterivuoden päättymisestä, jolta <i>aluehallintoviraston</i> olisi tullut toimittaa maksuunpano.</p> <p style="text-align: center;">7 §</p>	<p>teella. Uhkasakkoa koskevassa asiassa sovelletaan, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.</p> <p>Maksuvelvollisen on suoritettava palosuojelumaksu <i>Lupa- ja valvontaviraston</i> päätöksessään määräämään maksupaikkaan eräpäivänä. Palosuojelumaksun erääntyneelle määrälle maksetaan viivästyskorkoa siten kuin korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa säädetään.</p> <p>Jos maksuunpantava määrä on pienempi kuin 10 euroa, sitä ei panna maksuun.</p> <p style="text-align: center;">5 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Palosuojelumaksun tilitys</i></p> <p><i>Lupa- ja valvontaviraston</i> on suoritettava palosuojelumaksut palosuojelurahastoon maksuunpanon toimittamista koskevan kalenterivuoden loppuun mennessä. Edellä 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun vakuutusvälittäjän on suoritettava palosuojelumaksu omaaloitteisesti sisäministeriön määräämään maksupaikkaan viimeistään 15 päivänä syyskuuta.</p> <p style="text-align: center;">6 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Vanhentuminen</i></p> <p>Velvollisuus suorittaa palosuojelumaksu vanhentuu 5 vuoden kuluttua sen kalenterivuoden päättymisestä, jolta <i>Lupa- ja valvontaviraston</i> olisi tullut toimittaa maksuunpano.</p> <p style="text-align: center;">7 §</p>
--	--

<p><i>Muutoksenhaku palosuojelumaksun maksuunpanoon</i></p> <p><i>Aluehallintoviraston</i> tekemään palosuojelumaksun maksuunpanoa koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).</p> <p>Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).</p> <p>Maksuunpantu palosuojelumaksu on maksettava muutoksenhausta huolimatta määräaikana. Palosuojelumaksu on suoraan ulosottokelpoinen. Sen perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007). Jos maksu poistetaan tai alennetaan, <i>aluehallintoviraston</i> tai palosuojelurahaston on palautettava muutoksenhaun johdosta annetun lainvoimaisen päätöksen perusteella liikaa maksettu määrä. Palautettavalle määrälle maksetaan korkoa korkolain 3 §:n 2 momentin mukaisesti.</p>	<p><i>Muutoksenhaku palosuojelumaksun maksuunpanoon</i></p> <p><i>Lupa- ja valvontaviraston</i> tekemään palosuojelumaksun maksuunpanoa koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).</p> <p>Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).</p> <p>Maksuunpantu palosuojelumaksu on maksettava muutoksenhausta huolimatta määräaikana. Palosuojelumaksu on suoraan ulosottokelpoinen. Sen perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007). Jos maksu poistetaan tai alennetaan, <i>Lupa- ja valvontaviraston</i> tai palosuojelurahaston on palautettava muutoksenhaun johdosta annetun lainvoimaisen päätöksen perusteella liikaa maksettu määrä. Palautettavalle määrälle maksetaan korkoa korkolain 3 §:n 2 momentin mukaisesti.</p> <p style="text-align: center;">—————</p> <p><i>Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .</i></p>
---	---

Laki

pelastuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan pelastuslain (379/2011) 22 b §:n 1 momentti, 22 c §:n 1 momentti, 23 §:n 2 ja 3 momentti ja pykälän otsikko, 26 §:n 1 momentti, 31 §:n 1 momentti, 31 a §:n 3 momentti, 48 §:n 3 momentti, 67 §, 79 §:n 3 momentti, 87 §:n 1 momentti, 91 §:n 5 momentin 2 kohta, 105 §:n 1 momentin johdantokappaleka 111 a §:n 3 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 23 §:n 2 ja 3 momentti, 67 §, 79 §:n 3 momentti, 87 §:n 1 momentti laissa 616/2022, 22 b §:n 1 momentti, 22 c §:n 1 momentti ja 26 §:n 1 momentti laissa 1353/2018, 31 §:n 1 momentti osin laissa 1353/2018 ja osin laissa 436/2023, 31 a §:n 3 momentti laissa 436/2023, 48 §:n 3 momentti laissa 563/2023, 91 §:n 5 momentin 2 kohta laissa 1171/2016, 105 §:n 1 momentin johdantokappale laissa 754/2023 ja 111 a §:n 3 momentti laissa 1353/2018, seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
<p style="text-align: center;">22 b §</p> <p style="text-align: center;"><i>Suuren öljyvaraston haltijan velvollisuus huolehtia torjuntavalmiudesta</i></p> <p>Jos öljyn määrä muualla kuin rannikolla sijaitsevalla varastoalueella on miljoona litraa tai suurempi, varastoija on velvollinen laatimaan suunnitelman alueella sattuvan öljyvahingon varalta. Varastoijan on myös hankittava öljyvahinkojen ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi tarpeellista kalustoa sekä huolehdittava siitä, että saatavissa on sen käyttöön perehtynyttä henkilöstöä. Suunnitelma on toimitettava tiedoksi <i>elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle</i>.</p> <p style="text-align: center;">-----</p> <p style="text-align: center;">22 c §</p>	<p style="text-align: center;">22 b §</p> <p style="text-align: center;"><i>Suuren öljyvaraston haltijan velvollisuus huolehtia torjuntavalmiudesta</i></p> <p>Jos öljyn määrä muualla kuin rannikolla sijaitsevalla varastoalueella on miljoona litraa tai suurempi, varastoija on velvollinen laatimaan suunnitelman alueella sattuvan öljyvahingon varalta. Varastoijan on myös hankittava öljyvahinkojen ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi tarpeellista kalustoa sekä huolehdittava siitä, että saatavissa on sen käyttöön perehtynyttä henkilöstöä. Suunnitelma on toimitettava tiedoksi <i>Lupa- ja valvontavirastolle</i>.</p> <p style="text-align: center;">-----</p> <p style="text-align: center;">22 c §</p>

<p><i>Sataman pitäjän ja rannikkoalueen toiminnanharjoittajan velvollisuus huolehtia torjuntavalmiudesta</i></p> <p>Pääasiassa kauppamerenkulun käyttöön tarkoitetun sataman pitäjä ja muun rannikko-alueella miljoona litraa tai sitä enemmän öljyä tai muita haitallisia aineita varastoivan laitoksen toiminnan harjoittaja on velvollinen laatimaan suunnitelman alueella sattuvan öljyvahingon ja aluskemikaalivahingon varalta. Sataman pitäjän ja toiminnan harjoittajan on hankittava öljyvahinkojen ja aluskemikaalivahinkojen ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi tarpeellista kalustoa. Toiminnanharjoittajan tulee myös huolehtia siitä, että torjuntakaluston käyttäjiksi on saatavissa koulutettua henkilöstöä. Suunnitelma on toimitettava tiedoksi <i>elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle</i>.</p> <p style="text-align: center;">4 luku Vastuu pelastustoimen tehtävistä</p> <p style="text-align: center;">23 §</p> <p><i>Sisäministeriön ja aluehallintoviraston tehtävät</i></p> <p style="text-align: center;">-----</p> <p><i>Aluehallintovirasto</i> tukee sisäministeriötä 1 momentissa säädetyissä tehtävissä sekä huolehtii muista <i>aluehallintovirastolle</i> tässä laissa säädetyistä tehtävistä.</p> <p>Sisäministeriön ja <i>aluehallintoviraston</i> tämän lain mukaisista tehtävistä pelastustoi- messa voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.</p>	<p><i>Sataman pitäjän ja rannikkoalueen toiminnanharjoittajan velvollisuus huolehtia torjuntavalmiudesta</i></p> <p>Pääasiassa kauppamerenkulun käyttöön tarkoitetun sataman pitäjä ja muun rannikko-alueella miljoona litraa tai sitä enemmän öljyä tai muita haitallisia aineita varastoivan laitoksen toiminnan harjoittaja on velvollinen laatimaan suunnitelman alueella sattuvan öljyvahingon ja aluskemikaalivahingon varalta. Sataman pitäjän ja toiminnan harjoittajan on hankittava öljyvahinkojen ja aluskemikaalivahinkojen ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi tarpeellista kalustoa. Toiminnanharjoittajan tulee myös huolehtia siitä, että torjuntakaluston käyttäjiksi on saatavissa koulutettua henkilöstöä. Suunnitelma on toimitettava tiedoksi <i>Lupa- ja valvontavirastolle</i>.</p> <p style="text-align: center;">4 luku Vastuu pelastustoimen tehtävistä</p> <p style="text-align: center;">23 §</p> <p><i>Sisäministeriön ja Lupa- ja valvontaviraston tehtävät</i></p> <p style="text-align: center;">-----</p> <p><i>Lupa- ja valvontavirasto</i> tukee sisäministeriötä 1 momentissa säädetyissä tehtävissä sekä huolehtii muista <i>Lupa- ja valvontavirastolle</i> tässä laissa säädetyistä tehtävistä.</p> <p>Sisäministeriön ja <i>Lupa- ja valvontaviraston</i> tämän lain mukaisista tehtävistä pelastustoi- messa voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.</p> <p style="text-align: center;">26 §</p>
---	---

<p style="text-align: center;">26 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Pelastusviranomaiset</i></p> <p>Valtion pelastusviranomaisia ovat sisäministeriön pelastusylijohtaja ja hänen määräämänsä sisäministeriön ja <i>aluehallintoviraston</i> virkamiehet.</p> <p style="text-align: center;">-----</p>	<p style="text-align: center;"><i>Pelastusviranomaiset</i></p> <p>Valtion pelastusviranomaisia ovat sisäministeriön pelastusylijohtaja ja hänen määräämänsä sisäministeriön ja <i>Lupa- ja valvontaviraston</i> virkamiehet.</p> <p style="text-align: center;">-----</p>
<p style="text-align: center;">31 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Vastuu metsäpalojen tähytyksestä ja maastopalovaroituksen antamisesta</i></p> <p><i>Aluehallintoviraston</i> on järjestettävä harvaan asutulla seudulla tehokas metsäpalojen tähytys, jos metsäpalon vaara on ilmeinen.</p> <p style="text-align: center;">-----</p>	<p style="text-align: center;">31 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Vastuu metsäpalojen tähytyksestä ja maastopalovaroituksen antamisesta</i></p> <p><i>Lupa- ja valvontaviraston</i> on järjestettävä harvaan asutulla seudulla tehokas metsäpalojen tähytys, jos metsäpalon vaara on ilmeinen.</p> <p style="text-align: center;">-----</p>
<p style="text-align: center;">31 a §</p> <p style="text-align: center;"><i>Tilannekuvatoiminta</i></p> <p style="text-align: center;">-----</p>	<p style="text-align: center;">31 a §</p> <p style="text-align: center;"><i>Tilannekuvatoiminta</i></p> <p style="text-align: center;">-----</p>
<p><i>Aluehallintovirastot</i> tukevat sisäministeriötä 2 momentissa säädetyssä tehtävässä.</p> <p style="text-align: center;">-----</p>	<p><i>Lupa- ja valvontavirasto</i> tukee sisäministeriötä 2 momentissa säädetyssä tehtävässä.</p> <p style="text-align: center;">-----</p>
<p style="text-align: center;">48 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoinen pelastussuunnitelma</i></p> <p style="text-align: center;">-----</p>	<p style="text-align: center;">48 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoinen pelastussuunnitelma</i></p> <p style="text-align: center;">-----</p> <p>Ulkoiden pelastussuunnitelman ja harjoitusten toteutumista valvoo <i>Lupa- ja valvontavirasto</i>. Tapahtuneesta onnettomuudesta</p>

<p>Ulkoisen pelastussuunnitelman ja harjoitusten toteutumista valvoo <i>aluehallintovirasto</i>. Tapahtuneesta onnettomuudesta on tehtävä merkinnät 91 §:ssä tarkoitettuun toimenpiderekisteriin.</p> <p>-----</p> <p>67 § <i>Velvollisuus osallistua väestönsuojelukoulutukseen</i></p> <p>Sisäministeriö ja <i>aluehallintovirasto</i> voivat asianomaisen ministeriön tai hyvinvointialueen pelastusviranomaisen esityksestä määrätä väestönsuojelun johto- ja muun erityishenkilöstön osallistumaan Pelastusopiston järjestämään väestönsuojelukoulutukseen enintään kymmeneksi vuorokaudeksi vuodessa. Ahvenanmaan maakunnassa esityksen tekee Ahvenanmaan valtionvirasto.</p> <p>79 § <i>Valvontasuunnitelma</i></p> <p>-----</p> <p>Valvontasuunnitelman tulee perustua hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätökseen. Valvontasuunnitelma on tarkistettava vuosittain ja muutoinkin, jos tarkistamiseen on erityinen syy. Valvontasuunnitelma on toimitettava tiedoksi <i>aluehallintovirastolle</i>.</p> <p>-----</p> <p>87 § <i>Velvollisuus tilastotietojen antamiseen</i></p>	<p>on tehtävä merkinnät 91 §:ssä tarkoitettuun toimenpiderekisteriin.</p> <p>-----</p> <p>67 § <i>Velvollisuus osallistua väestönsuojelukoulutukseen</i></p> <p>Sisäministeriö ja <i>Lupa- ja valvontavirasto</i> voivat asianomaisen ministeriön tai hyvinvointialueen pelastusviranomaisen esityksestä määrätä väestönsuojelun johto- ja muun erityishenkilöstön osallistumaan Pelastusopiston järjestämään väestönsuojelukoulutukseen enintään kymmeneksi vuorokaudeksi vuodessa. Ahvenanmaan maakunnassa esityksen tekee Ahvenanmaan valtionvirasto.</p> <p>79 § <i>Valvontasuunnitelma</i></p> <p>-----</p> <p>Valvontasuunnitelman tulee perustua hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätökseen. Valvontasuunnitelma on tarkistettava vuosittain ja muutoinkin, jos tarkistamiseen on erityinen syy. Valvontasuunnitelma on toimitettava tiedoksi <i>Lupa- ja valvontavirastolle</i>.</p> <p>-----</p> <p>87 § <i>Velvollisuus tilastotietojen antamiseen</i></p> <p>Hyvinvointialueen pelastusviranomaisen tulee toimittaa pelastustoimen suoritteista,</p>
--	---

Hyvinvointialueen pelastusviranomaisen tulee toimittaa pelastustoimen suoritteista, voimavaroista, järjestelyistä ja muusta varautumisesta sekä toimenpiderekisteristä maksutta sisäministeriölle, *aluehallintovirastolle* ja Pelastusopistolle tietoja, jotka ovat tarpeen tilastojen tekemistä varten. Tiedot voidaan tarvittaessa luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla, ja ne voivat sisältää myös salassa pidettäviä tietoja.

-----

91 §

Toimenpiderekisteri

Rekisterissä olevat tiedot saadaan luovuttaa salassapitosäännösten estämättä, silloin kun tietojen saaminen on välttämätöntä:

----

2) öljyvahingon ja aluskemikaalivahingon torjuntaa ja siihen varautumista sekä vesitiilannepalvelua ja tulvariskien hallintaa varten Suomen ympäristökeskukselle ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille*;

-----

105 §

Uhkasakko ja teettämisuhta

Hyvinvointialueen pelastusviranomainen tai, jos on kyse 8 kohdassa tarkoitetusta asiasta, VALO -virasto taikka, jos on kyse 9 kohdassa tarkoitetusta asiasta, rakentamisluvan myöntävä viranomainen, voi määrääjässä velvoittaa oikaisemaan sen, mitä on

voimavaroista, järjestelyistä ja muusta varautumisesta sekä toimenpiderekisteristä maksutta sisäministeriölle, *Lupa- ja valvontavirastolle* ja Pelastusopistolle tietoja, jotka ovat tarpeen tilastojen tekemistä varten. Tiedot voidaan tarvittaessa luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla, ja ne voivat sisältää myös salassa pidettäviä tietoja.

-----

91 §

Toimenpiderekisteri

Rekisterissä olevat tiedot saadaan luovuttaa salassapitosäännösten estämättä, silloin kun tietojen saaminen on välttämätöntä:

----

2) öljyvahingon ja aluskemikaalivahingon torjuntaa ja siihen varautumista sekä vesitiilannepalvelua ja tulvariskien hallintaa varten Suomen ympäristökeskukselle, *Lupa- ja valvontavirastolle* ja *elinvoimakeskukselle*;

-----

105 §

Uhkasakko ja teettämisuhta

Hyvinvointialueen pelastusviranomainen tai, jos on kyse 8 kohdassa tarkoitetusta asiasta, –Lupa- ja valvontavirasto taikka, jos on kyse 9 kohdassa tarkoitetusta asiasta, rakentamisluvan myöntävä viranomainen, voi määrääjässä velvoittaa oikaisemaan sen, mitä on tehty tämän lain vastaisesti tai lyöty laimin. Määräys voidaan antaa sille, joka:

<p>tehty tämän lain vastaisesti tai lyöty laimin. Määräys voidaan antaa sille, joka:</p> <p>-----</p> <p>111 a §</p> <p><i>Öljyvahinkojen jälkitorjunta</i></p> <p>-----</p> <p>Jälkitorjuntaa johtaa asianomaisen kunnan määräämä viranomainen. <i>Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus</i> ohjaa ja sovittaa yhteen jälkitorjuntatöitä, jos torjunta ulottuu usean kunnan alueelle.</p> <p>-----</p>	<p>111 a §</p> <p><i>Öljyvahinkojen jälkitorjunta</i></p> <p>-----</p> <p>Jälkitorjuntaa johtaa asianomaisen kunnan määräämä viranomainen. <i>Lupa- ja valvontavirasto</i> ohjaa ja sovittaa yhteen jälkitorjuntatöitä, jos torjunta ulottuu usean kunnan alueelle.</p> <p>-----</p> <p>-----</p> <p><i>Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .</i></p>
--	--

Laki

ulkomaalaislain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ulkomaalaislain (301/2004) 72 b, 72 c, 79, 79 a § ja pykälän otsikko, 83 §:n 4 momentti, 84 §:n 2 momentti sekä 190 §:n otsikko ja 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 72 b, 79, 79 a § ja 190 §:n otsikko laissa 216/2023, 72 c § laissa / , 83 §:n 4 momentti, 84 §:n 2 momentti ja 190 §:n 1 momentti laissa 389/2023, seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
72 b §	72 b §

<p><i>Ulkomaisten työvoiman käytön alueelliset linjaukset</i></p> <p><i>Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus</i> seuraa yhdessä työmarkkinaosapuolten kanssa alueensa työmarkkinatilannetta ja tekee päätöksen, jossa annetaan linjaukset ulkomaisten työvoiman käytön yleisistä edellytyksistä sen alueella.</p> <p>72 c §</p> <p><i>Valtakunnallinen listaus työvoimapulaloista</i></p> <p>Työ- ja elinkeinoministeriö määrittää yhteistyössä <i>elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen</i> kanssa työvoimapulalat, joilla on työvoiman saatavuusongelmia koko valtakunnan alueella. Ammattialat määritetään työhallinnon ja Tilastokeskuksen työllisten ja työttömien määrää sekä avoimia työpaikkoja koskevan tilastoaineiston perusteella ja ottamalla huomioon 72 b §:ssä tarkoitetut alueelliset linjaukset. Ammattialat annetaan valtioneuvoston asetuksella.</p> <p>79 §</p> <p><i>Yrittäjän oleskelulupa</i></p> <p>Ulkomaalaiselle, jonka tarkoituksena on johtavassa asemassa harjoittaa yritystoimintaa ja jonka hakemukseen <i>elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus</i> on tehnyt myönteisen osapäätöksen, myönnetään hakemuksesta yrittäjän oleskelulupa.</p> <p>79 a §</p> <p><i>Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen osapäätös yrittäjän oleskelulupahakemukseen</i></p> <p>Yrittäjän oleskeluluvan myöntäminen perustuu harkintaan, jossa tulee varmistaa, että:</p>	<p><i>Ulkomaisten työvoiman käytön alueelliset linjaukset</i></p> <p><i>Elinvoimakeskus</i> seuraa yhdessä työmarkkinaosapuolten kanssa alueensa työmarkkinatilannetta ja tekee päätöksen, jossa annetaan linjaukset ulkomaisten työvoiman käytön yleisistä edellytyksistä sen alueella.</p> <p>72 c §</p> <p><i>Valtakunnallinen listaus työvoimapulaloista</i></p> <p>Työ- ja elinkeinoministeriö määrittää yhteistyössä <i>elinvoimakeskuksen</i> kanssa työvoimapulalat, joilla on työvoiman saatavuusongelmia koko valtakunnan alueella. Ammattialat määritetään työhallinnon ja Tilastokeskuksen työllisten ja työttömien määrää sekä avoimia työpaikkoja koskevan tilastoaineiston perusteella ja ottamalla huomioon 72 b §:ssä tarkoitetut alueelliset linjaukset. Ammattialat annetaan valtioneuvoston asetuksella.</p> <p>79 §</p> <p><i>Yrittäjän oleskelulupa</i></p> <p>Ulkomaalaiselle, jonka tarkoituksena on johtavassa asemassa harjoittaa yritystoimintaa ja jonka hakemukseen <i>elinvoimakeskus</i> on tehnyt myönteisen osapäätöksen, myönnetään hakemuksesta yrittäjän oleskelulupa.</p> <p>79 a §</p> <p><i>Elinvoimakeskuksen osapäätös yrittäjän oleskelulupahakemukseen</i></p> <p>Yrittäjän oleskeluluvan myöntäminen perustuu harkintaan, jossa tulee varmistaa, että:</p>
--	--

<p>1) yritystoiminta tapahtuu Suomeen rekisteröidyssä yrityksessä;</p> <p>2) yrityksellä arvioidaan olevan kannattavan liiketoiminnan edellytykset;</p> <p>3) yrityksellä on riittävät resurssit liiketoiminnan toteuttamiseen;</p> <p>4) yritystoiminnassa ei ole olennaisesti laiminlyöty lakisääteisiä velvollisuuksia suorittaa veroja tai maksuja.</p> <p>Ulkomaalaisen on toimitettava 1 momentissa säädettyjä edellytyksiä koskevat tiedot. <i>Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus</i> voi pyytää ulkomaalaista toimittamaan yritystä tai yritystoimintaa koskevia hakemuksen ratkaisemisen kannalta välttämättömiä muita tietoja siltä osin kuin se ei saa niitä toisen viranomaisen tietovarannosta.</p> <p><i>Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen</i> tulee osapäätöstä tehdessään varmistaa, että ulkomaalaisen toimeentulo on turvattu yritystoiminnasta saatavalla tulolla oleskeluluvan voimassaolon ajan. Yritystoiminnan alkuvaiheessa toimeentulo voi olla turvattu ansiotyöstä saatavalla tulolla, yrityksen käytössä olevalla alkurahoituksella tai hakijan käytettävissä olevilla omilla rahavaroilla.</p> <p>Jos osapäätös on myönteinen, siinä määrätään, mille ajalle yrittäjän oleskelulupa voidaan myöntää ja onko myönnettävä oleskelulupa tilapäinen vai jatkuva.</p> <p>Toimivaltaisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.</p> <p style="text-align: center;">83 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Maahanmuuttoviraston toimivalta</i></p> <p style="text-align: center;">-----</p> <p>Jos hakija ei täytä 11 §:n 1 momentin 1, 4 tai 5 kohdassa säädettyjä maahantulon edellytyksiä tai</p>	<p>1) yritystoiminta tapahtuu Suomeen rekisteröidyssä yrityksessä;</p> <p>2) yrityksellä arvioidaan olevan kannattavan liiketoiminnan edellytykset;</p> <p>3) yrityksellä on riittävät resurssit liiketoiminnan toteuttamiseen;</p> <p>4) yritystoiminnassa ei ole olennaisesti laiminlyöty lakisääteisiä velvollisuuksia suorittaa veroja tai maksuja.</p> <p>Ulkomaalaisen on toimitettava 1 momentissa säädettyjä edellytyksiä koskevat tiedot. <i>Elinvoimakeskus</i> voi pyytää ulkomaalaista toimittamaan yritystä tai yritystoimintaa koskevia hakemuksen ratkaisemisen kannalta välttämättömiä muita tietoja siltä osin kuin se ei saa niitä toisen viranomaisen tietovarannosta.</p> <p><i>Elinvoimakeskuksen</i> tulee osapäätöstä tehdessään varmistaa, että ulkomaalaisen toimeentulo on turvattu yritystoiminnasta saatavalla tulolla oleskeluluvan voimassaolon ajan. Yritystoiminnan alkuvaiheessa toimeentulo voi olla turvattu ansiotyöstä saatavalla tulolla, yrityksen käytössä olevalla alkurahoituksella tai hakijan käytettävissä olevilla omilla rahavaroilla.</p> <p>Jos osapäätös on myönteinen, siinä määrätään, mille ajalle yrittäjän oleskelulupa voidaan myöntää ja onko myönnettävä oleskelulupa tilapäinen vai jatkuva.</p> <p>Toimivaltaisesta elinvoimakeskuksesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.</p> <p style="text-align: center;">83 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Maahanmuuttoviraston toimivalta</i></p> <p style="text-align: center;">-----</p> <p>Jos hakija ei täytä 11 §:n 1 momentin 1, 4 tai 5 kohdassa säädettyjä maahantulon edellytyksiä tai 35 §:ssä säädettyä vaatimusta matkustusasiakirjan voimassaolosta taikka 36 §:ssä säädettyjä oleskeluluvan myöntämisen yleisiä edellytyksiä,</p>
---	--

<p>35 §:ssä säädettyä vaatimusta matkustusasiakirjan voimassaolosta taikka 36 §:ssä säädettyjä oleskeluluvan myöntämisen yleisiä edellytyksiä, Maahanmuuttovirasto voi hylätä työntekijän ja yrittäjän oleskelulupaa koskevan hakemuksen ilman 72 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua harkintaa ja <i>elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen</i> osapäätösharkintaa.</p> <p>-----</p> <p>84 §</p> <p><i>Käsittelyajat</i></p> <p>-----</p> <p><i>Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen</i> on tehtävä osapäätös viimeistään kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettua hakemuksen vastaanottamisesta. Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin on annettava kasvuyrittäjän jatkolupaa koskeva lausunto viimeistään kuukauden kuluessa Maahanmuuttoviraston 80 b §:n 2 momentin nojalla tekemästä pyynnöstä. Maahanmuuttoviraston on osapäätöksen tai lausunnon saatuaan tehtävä hakemukseen päätös viimeistään kuukauden kuluessa.</p> <p>190 §</p> <p><i>Valitus</i></p> <p>Tässä laissa tarkoitettuun Maahanmuuttoviraston, poliisin, rajatarkastusviranomaisen, <i>elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen</i>, Suomen edustuston ja opetus- ja kulttuuriministeriön päätökseen sekä Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin lausuntoon saa hakea muutosta valittamalla. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa. <i>Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen</i> osapäätökseen ja Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin lausuntoon</p>	<p>Maahanmuuttovirasto voi hylätä työntekijän ja yrittäjän oleskelulupaa koskevan hakemuksen ilman 72 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua harkintaa ja <i>elinvoimakeskuksen</i> osapäätösharkintaa.</p> <p>-----</p> <p>84 §</p> <p><i>Käsittelyajat</i></p> <p>-----</p> <p><i>Elinvoimakeskuksen</i> on tehtävä osapäätös viimeistään kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettua hakemuksen vastaanottamisesta. Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin on annettava kasvuyrittäjän jatkolupaa koskeva lausunto viimeistään kuukauden kuluessa Maahanmuuttoviraston 80 b §:n 2 momentin nojalla tekemästä pyynnöstä. Maahanmuuttoviraston on osapäätöksen tai lausunnon saatuaan tehtävä hakemukseen päätös viimeistään kuukauden kuluessa.</p> <p>190 §</p> <p><i>Muutoksenhaku</i></p> <p>Tässä laissa tarkoitettuun Maahanmuuttoviraston, poliisin, rajatarkastusviranomaisen, <i>elinvoimakeskuksen</i>, Suomen edustuston ja opetus- ja kulttuuriministeriön päätökseen sekä Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin lausuntoon saa hakea muutosta valittamalla. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa. <i>Elinvoimakeskuksen</i> osapäätökseen ja Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin lausuntoon haetaan muutosta kuitenkin vasta pääasian yhteydessä.</p>
--	--

haetaan muutosta kuitenkin vasta pääasian yhteydessä.	Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
---	--

#.

#.

Laki

terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa annetun lain (322/1987) 6 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1447/2015, sekä
muutetaan 6 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1447/2015, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

6 §

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa aluehallintoviraston toimintaa valvonnan ja siihen liittyvän ohjauksen toimeenpanossa, yhteensovittamisessa ja yhdenmukaistamisessa. Lisäksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto valvoo 3 momentissa tarkoitetun puolustusvoimien terveydenhuollon lainmukaisuutta ja antaa siihen liittyvää ohjausta erityisesti silloin, kun kysymyksessä ovat:

- 1) periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat;
- 2) asiat, jotka liittyvät olennaisesti Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastossa kä-

Lupa- ja valvontavirasto valvoo 1 §:n 1 momentissa tarkoitetun Puolustusvoimien terveydenhuollon lainmukaisuutta ja antaa siihen liittyvää ohjausta erityisesti silloin, kun kysymyksessä ovat:

- 1) periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

siteltävään muuhun terveydenhuoltoon tai terveydenhuollon ammattihenkilöä koskevaan valvonta-asiaan;

3) asiat, joita aluehallintoviraston valvontasioita käsittelevät virkamiehet ovat esteellisiä käsittelemään.

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintoviraston tarkemmasta työnjaosta ohjauksessa ja valvonnassa säädetään tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella.

2) asiat, jotka liittyvät olennaisesti *Lupa- ja valvontavirastossa* käsiteltävään muuhun terveydenhuoltoon tai terveydenhuollon ammattihenkilöä koskevaan valvonta-asiaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

puolustustilalain 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan puolustustilalain (1083/1991) 12 §, sellaisena kuin se on laissa 1429/2009 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

12 §

Aluehallintovirasto voi rajoittaa oikeutta poistua tietyltä paikkakunnalta sekä kieltää ulkona liikkumisen määrättyinä aikoina tai määrättyillä paikoilla ilman poliisin lupaa, jos väestön turvallisuus tai sotilaallisen maanpuolustuksen tärkeä etu sitä vaatii.

Kiireellisessä tapauksessa 1 momentissa tarkoitetun määräyksen voi antaa poliisilaitoksen päällikkö. Päätös on välittömästi alistettava aluehallintoviraston vahvistettavaksi.

12 §

Lupa- ja valvontavirasto voi rajoittaa oikeutta poistua tietyltä paikkakunnalta sekä kieltää ulkona liikkumisen määrättyinä aikoina tai määrättyillä paikoilla ilman poliisin lupaa, jos väestön turvallisuus tai sotilaallisen maanpuolustuksen tärkeä etu sitä vaatii.

Kiireellisessä tapauksessa 1 momentissa tarkoitetun määräyksen voi antaa poliisilaitoksen päällikkö. Päätös on välittömästi alistettava *Lupa- ja valvontaviraston* vahvistettavaksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . .

(7.5. VM:n rinnakkaistekstit tästä alaspäin)

#.

Laki

kuntalain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuntalain (410/2015) 10 §:n 2 momentti seuraavasti

:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

10 §

10 §

Kuntien seuranta ja laillisuusvalvonta

Kuntien seuranta ja laillisuusvalvonta

Valtiovarainministeriö seuraa yleisesti kuntien toimintaa ja taloutta sekä huolehtii, että kuntien itsehallinto otetaan huomioon kuntia koskevan lainsäädännön valmistelussa.

Aluehallintovirasto voi kantelun johdosta tutkia, onko kunta toiminut voimassa olevien lakien

Valtiovarainministeriö seuraa yleisesti kuntien toimintaa ja taloutta sekä huolehtii, että kuntien itsehallinto otetaan huomioon kuntia koskevan lainsäädännön valmistelussa.

Lupa- ja valvontavirasto voi kantelun johdosta tutkia, onko kunta toiminut voimassa olevien lakien

]

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain (1037/2004) 7 §, sellaisena kuin se on, laissa 771/2020, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 §

7 §

Tuottajarekisteriin hyväksyminen

Tuottajarekisteriin hyväksyminen

Sen, joka oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain (768/2016) mukaisesti antamassaan veroilmoituksessa ilmoittaa, että juomapakkaukset kuuluvat toimivaan palautusjärjestelmään, tulee osoittaa, että Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on hyväksynyt juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän tuottajarekisteriin siten kuin jätelain 103 §:ssä säädetään tai että juomapakkaukset on hyväksytty Ahvenanmaan maakunnan lainsäädännön mukaiseen vastaavaan rekisteriin. Ympäristöviranomaisten on ilmoitettava rekisteriin tehtävistä muutoksista välittömästi Verohallinnolle. Jos tuottajarekisterin tiedot aiheuttavat muutoksia verovelvollisen verotukseen, muutokset huomioidaan tietojen toimittamista seuraavan kalenterikuukauden verotuksessa.

Sen, joka oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain (768/2016) mukaisesti antamassaan veroilmoituksessa ilmoittaa, että juomapakkaukset kuuluvat toimivaan palautusjärjestelmään, tulee osoittaa, että Pirkanmaan *Lupa- ja valvontavirasto* on hyväksynyt juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän tuottajarekisteriin siten kuin jätelain 103 §:ssä säädetään tai että juomapakkaukset on hyväksytty Ahvenanmaan maakunnan lainsäädännön mukaiseen vastaavaan rekisteriin. Ympäristöviranomaisten on ilmoitettava rekisteriin tehtävistä muutoksista välittömästi Verohallinnolle. Jos tuottajarekisterin tiedot aiheuttavat muutoksia verovelvollisen verotukseen, muutokset huomioidaan tietojen toimittamista seuraavan kalenterikuukauden verotuksessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

Euroopan unioniin saapuvien tai sieltä poistuvien käteisvarojen valvonnasta annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Euroopan unioniin saapuvien tai sieltä poistuvien käteisvarojen valvonnasta annetun lain (432/2021) 9 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

9 §

9 §

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Käteisvarojen palauttaminen

Käteisvarojen palauttaminen

Väliaikaisesta haltuunotosta vapautettavat käteisvarat on asetettava asianosaisen saataville tai palautettava hänelle siten kuin asianomainen henkilö ja toimivaltainen viranomaisen erikseen sopivat. Toimivaltainen viranomaisen voi tallettaa aluehallintovirastoon sellaiset käteisvarat, joihin soveltuu rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annettu laki (281/1931). *Varat talletetaan siihen aluehallintovirastoon, jonka toimialueella ne on haltuun otettu.*

Väliaikaisesta haltuunotosta vapautettavat käteisvarat on asetettava asianosaisen saataville tai palautettava hänelle siten kuin asianomainen henkilö ja toimivaltainen viranomaisen erikseen sopivat. Toimivaltainen viranomaisen voi tallettaa *Lupa- ja valvontavirastoon* sellaiset käteisvarat, joihin soveltuu rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annettu laki (281/1931).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetun lain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetun lain (650/2019) 16 §:n 1 momentin 18 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

16 §

16 §

Tullin oikeus saada tietoja eräistä rekistereistä ja tietojärjestelmistä

Tullin oikeus saada tietoja eräistä rekistereistä ja tietojärjestelmistä

Tullilla on sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, oikeus saada tehtäviensä suorittamista ja henkilörekisteriensä ylläpitämistä varten salassapitosäännösten estämättä teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona tietoja rekistereistä siten kuin käytännön menettelyistä asianomaisen rekisterinpitäjän kanssa sovitaan, seuraavasti:

Tullilla on sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, oikeus saada tehtäviensä suorittamista ja henkilörekisteriensä ylläpitämistä varten salassapitosäännösten estämättä teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona tietoja rekistereistä siten kuin käytännön menettelyistä asianomaisen rekisterinpitäjän kanssa sovitaan, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

18) Aluehallintoviraston rahanpesun valvontarekisteristä tiedot ja rekisteröitävää koskevat tunnistetiedot tulli- ja verovalvontaa ja tullirikostorjuntaa varten;

Ehdotus

18) *Lupa- ja valvontaviraston* rahanpesun valvontarekisteristä tiedot ja rekisteröitävää koskevat tunnistetiedot tulli- ja verovalvontaa ja tullirikostorjuntaa varten;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

hyvinvointialueesta annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 11 §:n 2 momentti seuraavasti

Voimassa oleva laki

11 §

Hyvinvointialueiden seuranta ja laillisuusvalvonta

Valtiovarainministeriö seuraa yleisesti hyvinvointialueiden toimintaa ja taloutta sekä huolehtii, että hyvinvointialueiden itsehallinto otetaan huomioon hyvinvointialueiden koskevan lainsäädännön valmistelussa.

Aluehallintovirasto voi kantelun johdosta tutkia, onko hyvinvointialue toiminut voimassa olevien lakien mukaan.

Ehdotus

11 §

Hyvinvointialueiden seuranta ja laillisuusvalvonta

Valtiovarainministeriö seuraa yleisesti hyvinvointialueiden toimintaa ja taloutta sekä huolehtii, että hyvinvointialueiden itsehallinto otetaan huomioon hyvinvointialueiden koskevan lainsäädännön valmistelussa.

Lupa- ja valvontavirasto voi kantelun johdosta tutkia, onko hyvinvointialue toiminut voimassa olevien lakien mukaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetun lain 8 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetun lain (223/2007) 8 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 247/2017, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8 a §

8 a §

Yhteispalvelurekisteri

Yhteispalvelurekisteri

Yhteispalvelusopimuksista on pidettävä rekisteriä, johon talletetaan tiedot sopimuksen osapuolista, asiointipisteen sijaintipaikasta, sen palveluvalikoimasta ja sopimuksen voimassaoloajasta sekä muut vastaavat sopimusten seurannan edellyttämät tiedot. Rekisterinpitäjänä toimivasta aluehallintovirastosta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Yhteispalvelun toimeksisaajan on ilmoitettava aluehallintovirastolle tiedot yhteispalvelusopimuksen tekemisestä, muuttamisesta ja päättämisestä kuukauden kuluessa edellä mainitusta tapahtumasta.

Yhteispalvelusopimuksista on pidettävä rekisteriä, johon talletetaan tiedot sopimuksen osapuolista, asiointipisteen sijaintipaikasta, sen palveluvalikoimasta ja sopimuksen voimassaoloajasta sekä muut vastaavat sopimusten seurannan edellyttämät tiedot. *Rekisterinpitäjänä toimii Lupa- ja valvontavirasto.* Yhteispalvelun toimeksisaajan on ilmoitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* tiedot yhteispalvelusopimuksen tekemisestä, muuttamisesta ja päättämisestä kuukauden kuluessa edellä mainitusta tapahtumasta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 56 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (618/2021) 56 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

56 §

56 §

Uhkasakko

Uhkasakko

Jos kunta, kuntayhtymä tai opetuksen järjestäjä on valtionosuustehtäviä järjestäessään jättänyt noudattamatta laissa tai lain nojalla säädetyn tai määrätyn velvoitteen, aluehallintovirasto voi, asianomaista ministeriötä kuultuaan, sakon uhalla määrätä kunnan tai kotikuntakorvauksen saajan noudattamaan velvoitetta.

Jos kunta, kuntayhtymä tai opetuksen järjestäjä on valtionosuustehtäviä järjestäessään jättänyt noudattamatta laissa tai lain nojalla säädetyn tai määrätyn velvoitteen, *Lupa- ja valvontavirasto* voi, asianomaista ministeriötä kuultuaan, sakon uhalla määrätä kunnan tai kotikuntakorvauksen saajan noudattamaan velvoitetta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain 15 ja 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain (603/2006) 15 § ja 16 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1181/2016, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

15 §

15 §

Tietojen antaminen Verohallinnolle ja eräille muille viranomaisille

Tietojen antaminen Verohallinnolle ja eräille muille viranomaisille

Verohallinnolla on salassapitosäännösten ja muiden tietojen saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada maa- ja metsätalousministeriöltä, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta sekä Ahvenanmaan valtionvirastolta tässä laissa tarkoitetun valmisteveron palauttamista sekä siihen liittyvää valvontaa varten tarpeellisia tietoja hakijalle myönnetystä 2 §:n 2–5 kohdassa tarkoitettua tukityy-

Verohallinnolla on salassapitosäännösten ja muiden tietojen saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada maa- ja metsätalousministeriöltä, *elinvoimakeluksilta* sekä Ahvenanmaan valtionvirastolta tässä laissa tarkoitetun valmisteveron palauttamista sekä siihen liittyvää valvontaa varten tarpeellisia tietoja hakijalle myönnetystä 2 §:n 2–5 kohdassa tarkoitettua tukityypistä ja tuen maksupäivästä. Hakijasta on oikeus saada yksilöinti- ja

pistä ja tuen maksupäivästä. Hakijasta on oikeus saada yksilöinti- ja yhteystietoina hakijan nimi-, henkilö- tai yhteisötunnus sekä viranomaiselle ilmoitettu osoite.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla sekä Ahvenanmaan valtionvirastolla on salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada Verohallinnolta tässä laissa tarkoitetun valmisteveron palauttamista sekä siihen liittyvää valvontaa varten tarpeellisia tietoja palautuksen määrästä ja sen perusteesta. Palautuksen saajasta on oikeus saada yksilöinti- ja yhteystietoina palautuksen saajan nimi, henkilö- tai yhteisötunnus sekä Verohallinnolle ilmoitettu toimipaikan osoite.

16 §

Verohallinnon ja eräiden muiden viranomaisten oikeus oma-aloitteiseen tietojen antamiseen

Verohallinto voi salassapitosäännösten estämättä antaa omasta aloitteestaan tarpeellisia tässä laissa tarkoitetun veronpalautuksen saajaa ja myönnettyä veronpalautusta koskevia palautuksen oikeellisuuden valvontaan liittyviä tietoja maa- ja metsätalousministeriölle sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille niiden laissa tai asetuksessa säädettyyn tehtävään liittyvän valvontavelvollisuuden täyttämiseksi, jos on syytä epäillä, että hakija ei olisi ollut oikeutettu 2 §:n 2–5 kohdassa tarkoitettuun tukeen. Yksilöinti- ja yhteystietoina voidaan antaa palautuksen saajan nimi, henkilö- tai yhteisötunnus sekä Verohallinnolle ilmoitettu toimipaikan osoite.

yhteystietoina hakijan nimi-, henkilö- tai yhteisötunnus sekä viranomaiselle ilmoitettu osoite.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, *elinvoimakeskuksilla* sekä Ahvenanmaan valtionvirastolla on salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada Verohallinnolta tässä laissa tarkoitetun valmisteveron palauttamista sekä siihen liittyvää valvontaa varten tarpeellisia tietoja palautuksen määrästä ja sen perusteesta. Palautuksen saajasta on oikeus saada yksilöinti- ja yhteystietoina palautuksen saajan nimi, henkilö- tai yhteisötunnus sekä Verohallinnolle ilmoitettu toimipaikan osoite.

16 §

Verohallinnon ja eräiden muiden viranomaisten oikeus oma-aloitteiseen tietojen antamiseen

Verohallinto voi salassapitosäännösten estämättä antaa omasta aloitteestaan tarpeellisia tässä laissa tarkoitetun veronpalautuksen saajaa ja myönnettyä veronpalautusta koskevia palautuksen oikeellisuuden valvontaan liittyviä tietoja maa- ja metsätalousministeriölle sekä *elinvoimakeskuksille* niiden laissa tai asetuksessa säädettyyn tehtävään liittyvän valvontavelvollisuuden täyttämiseksi, jos on syytä epäillä, että hakija ei olisi ollut oikeutettu 2 §:n 2–5 kohdassa tarkoitettuun tukeen. Yksilöinti- ja yhteystietoina voidaan antaa palautuksen saajan nimi, henkilö- tai yhteisötunnus sekä Verohallinnolle ilmoitettu toimipaikan osoite.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 79 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain (768/2016) 79 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

79 §

79 §

Virka-apu

Virka-apu

Aluehallintovirasto ja poliisi ovat toimivaltansa puitteissa velvollisia antamaan vero- ja muutoksenhakuviranomaisille tarpeellista virka-apua.

Lupa- ja valvontavirasto ja poliisi ovat toimivaltansa puitteissa velvollisia antamaan vero- ja muutoksenhakuviranomaisille tarpeellista virka-apua.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20.

#.

Laki

panttilainauslaitoksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan panttilainauslaitoksista annetun lain (1353/1992) 3 §, 4 §:n 1 ja 2 momentti, 5 §:n 2 momentti, 10, 11, 11 a ja 11 b §, 13 a §:n 4 ja 5 momentti, 30 §:n 2 momentti, 30 a, 30 b, 40, 40 a ja 40 b §,
sellaisina kuin niistä ovat 3 §, 4 §:n 1 ja 2 momentti, 5 §:n 2 momentti, 10, 11, 11 a ja 11 b §, 30 §:n 2 momentti, 30 a, 30 b, 40 a ja 40 b § laissa 1430/2009, 13 a §:n 4 ja 5 momentti § laissa 1149/2015 sekä 40 § osaksi laeissa 1430/2009 ja 453/2017, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

Tämän lain noudattamista valvoo keskuhallintoviranomaisena Etelä-Suomen aluehallintovirasto (aluehallintovirasto).

Tämän lain noudattamista valvoo keskuhallintoviranomaisena *Lupa- ja valvontavirasto*.

4 §

4 §

Panttilainaus toiminnan harjoittamiseen on haettava aluehallintoviranomaiselta toimilupa. Toimilupa voidaan myöntää myös perustettavalle panttilainauslaitokselle ennen sen rekisteröimistä.

Toimilupahakemuksessa on annettava tarpeellinen selvitys panttilainauslaitoksen omistajista ja heidän omistusosuuksistaan, hallinnosta sekä hallintoa hoitavista henkilöistä. Hakemukseen on liitettävä perustamiskirja. Aluehallintovirastolla on oikeus vaatia myös muita tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä. Panttilainauslaitoksen toimilupahakemuksesta on pyydettävä asianomaisen paikkakunnan poliisin lausunto.

5 §

Aluehallintovirastolla on oikeus toimiluvan hakijaa kuultuaan asettaa toimilupa panttilainauslaitoksen liiketoimintaa koskevia, valvonnan kannalta tarpeellisia ehtoja.

10 §

Panttilainauslaitoksen sivutoimipaikkojen perustamisesta ja lopettamisesta on ilmoitettava aluehallintovirastolle.

11 §

Ennen kuin panttilainauslaitos aloittaa toimintansa, laitoksen on toimitettava aluehallintovirastolle:

1) täydellinen ote rekisteriviranomaisen suorittamasta laitoksen rekisteröinnistä, johon sisältyy yhtiöjärjestys;

2) hallituksen jäsenten ja varajäsenten, toimitusjohtajan sekä, jos varatoimitusjohtaja on valittu, varatoimitusjohtajan, tilintarkastajien ja varatilintarkastajien nimet, kansalaisuus ja kotipaikka;

3) selvitys siitä, miten pantit säilytetään sekä millä tavoin pantit vakuutetaan.

Jos 1 momentissa mainituissa tiedoissa tapahtuu muutos, siitä on viipymättä ilmoitettava aluehallintovirastolle.

Panttilainaus toiminnan harjoittamiseen on haettava *toimilupa Lupa- ja valvontavirastolta*. Toimilupa voidaan myöntää myös perustettavalle panttilainauslaitokselle ennen sen rekisteröimistä.

Toimilupahakemuksessa on annettava tarpeellinen selvitys panttilainauslaitoksen omistajista ja heidän omistusosuuksistaan, hallinnosta sekä hallintoa hoitavista henkilöistä. Hakemukseen on liitettävä perustamiskirja. *Lupa- ja valvontavirastolla* on oikeus vaatia myös muita tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä. Panttilainauslaitoksen toimilupahakemuksesta on pyydettävä asianomaisen paikkakunnan poliisin lausunto.

5 §

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus toimiluvan hakijaa kuultuaan asettaa toimilupa panttilainauslaitoksen liiketoimintaa koskevia, valvonnan kannalta tarpeellisia ehtoja.

10 §

Panttilainauslaitoksen sivutoimipaikkojen perustamisesta ja lopettamisesta on ilmoitettava *Lupa- ja valvontavirastolle*.

11 §

Ennen kuin panttilainauslaitos aloittaa toimintansa, laitoksen on toimitettava *Lupa- ja valvontavirastolle*:

1) täydellinen ote rekisteriviranomaisen suorittamasta laitoksen rekisteröinnistä, johon sisältyy yhtiöjärjestys;

2) hallituksen jäsenten ja varajäsenten, toimitusjohtajan sekä, jos varatoimitusjohtaja on valittu, varatoimitusjohtajan, tilintarkastajien ja varatilintarkastajien nimet, kansalaisuus ja kotipaikka;

3) selvitys siitä, miten pantit säilytetään sekä millä tavoin pantit vakuutetaan.

11 a §

Panttilainauslaitoksen on ennen toiminnan aloittamista ilmoitettava aluehallintovirastolle ne panttilainauslaitoksen osuuksien omistajat, jotka omistavat vähintään 10 prosenttia osakepääomasta taikka joiden osuus tuottaa vähintään 10 prosenttia laitoksen osakkeiden äänivallasta tai muutoin oikeuttaa käyttämään siihen rinnastettavaa vaikutusvaltaa panttilainauslaitoksen hallinnossa, sekä omistusten suuruus. Ilmoituksessa on annettava tarpeelliset tiedot osuuden suuruudesta ja sen omistajasta. Panttilainauslaitoksen on välittömästi ilmoitettava sen tietoon tulleet osuuksien omistuksessa tapahtuneet muutokset.

Jos aluehallintovirasto havaitsee osuuden omistuksen vaarantavan panttilainauslaitoksen varovaista ja tervettä liiketoimintaa, aluehallintovirasto voi kieltää osuuden omistajan äänivallan käyttämisen.

Aluehallintovirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tässä pykälässä tarkoitettujen tietojen ilmoittamisesta aluehallintovirastolle.

11 b §

Toimiluvan haltijan on toimitettava aluehallintovirastolle jäljennökset tilintarkastuskertomuksesta ja tilinpäätöksestä liitteineen kahden kuukauden kuluessa tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta. Toimiluvan haltijan on myös viipymättä tehtävä aluehallintovirastolle ilmoitus hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan vaihtumisesta ja esitettävä selvitys toimitusjohtajan kelpoisuudesta.

13 a §

Aluehallintovirasto antaa panttilainauslaitokselle osakeyhtiölain 7 luvun 7 §:ssä tarkoitetun määräyksen.

Patentti- ja rekisterihallitus ja aluehallintovirasto voivat kesken toimikauden erottaa määräämänsä tilintarkastajan toimestaan.

Jos 1 momentissa mainituissa tiedoissa tapahtuu muutos, siitä on viipymättä ilmoitettava *Lupa- ja valvontavirastolle*.

11 a §

Panttilainauslaitoksen on ennen toiminnan aloittamista ilmoitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* ne panttilainauslaitoksen osuuksien omistajat, jotka omistavat vähintään 10 prosenttia osakepääomasta taikka joiden osuus tuottaa vähintään 10 prosenttia laitoksen osakkeiden äänivallasta tai muutoin oikeuttaa käyttämään siihen rinnastettavaa vaikutusvaltaa panttilainauslaitoksen hallinnossa, sekä omistusten suuruus. Ilmoituksessa on annettava tarpeelliset tiedot osuuden suuruudesta ja sen omistajasta. Panttilainauslaitoksen on välittömästi ilmoitettava sen tietoon tulleet osuuksien omistuksessa tapahtuneet muutokset.

Jos *Lupa- ja valvontavirasto* havaitsee osuuden omistuksen vaarantavan panttilainauslaitoksen varovaista ja tervettä liiketoimintaa, *Lupa- ja valvontavirasto* voi kieltää osuuden omistajan äänivallan käyttämisen.

Lupa- ja valvontavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tässä pykälässä tarkoitettujen tietojen ilmoittamisesta *Lupa- ja valvontavirastolle*.

11 b §

Toimiluvan haltijan on toimitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* jäljennökset tilintarkastuskertomuksesta ja tilinpäätöksestä liitteineen kahden kuukauden kuluessa tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta. Toimiluvan haltijan on myös viipymättä tehtävä *Lupa- ja valvontavirastolle* ilmoitus hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan vaihtumisesta ja esitettävä selvitys toimitusjohtajan kelpoisuudesta.

13 a §

30 §

Osakeyhtiölain 6 luvun 10 §:n 2 momentissa ja 19 §:n 1 momentissa tarkoitettua luvun antaa panttilainauslaitokselle aluehallintovirasto.

30 a §

Jos panttilainauslaitos aikoo siirtää kotipaikkansa Euroopan talousalueeseen kuuluvaan toiseen valtioon siten kuin eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklassa säädetään, panttilainauslaitoksen on lähetettävä aluehallintovirastolle jäljennös eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettua siirtosuunnitelmasta ja selonteosta viipymättä sen jälkeen, kun panttilainauslaitos on ilmoittanut suunnitelman rekisteröitäväksi.

Rekisteriviranomainen ei saa antaa eurooppayhtiölain (742/2004) 9 §:n 5 momentissa tarkoitettua todistusta, jos aluehallintovirasto on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen saman pykälän 2 momentissa tarkoitettua luvan myöntämistä, että panttilainauslaitos ei ole noudattanut kotipaikan siirtoa tai Suomessa tapahtuvan toiminnan lopettamista koskevia säännöksiä. Luvan saa antaa ennen kuin kuukausi on kulunut osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräpäivästä vain, jos aluehallintovirasto on ilmoittanut, ettei se vastusta kotipaikan siirtoa.

30 b §

Jos panttilainauslaitos osallistuu rajat ylittävään sulautumiseen tai jakautumiseen Euroopan talousalueella, rekisteriviranomainen ei saa antaa tällaista sulautumista koskevaa eurooppayhtiölain 4 §:n 3 momentissa taikka osakeyhtiölain 16 luvun 26 §:ssä tai jakautumista koskevaa 17 luvun 25 §:ssä tarkoitettua todistusta, jos aluehallintovirasto on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen saman pykälän 2 momentissa tarkoitettua luvan myöntämistä, että panttilainauslaitos ei ole noudattanut sulautumista, jakautumista tai Suomessa tapahtuvan toiminnan lopettamista koskevia

Lupa- ja valvontavirasto antaa panttilainauslaitokselle osakeyhtiölain 7 luvun 7 §:ssä tarkoitettua määrää.

Patentti- ja rekisterihallitus ja *Lupa- ja valvontavirasto* voivat kesken toimikauden erottaa määräämänsä tilintarkastajan toimestaan.

30 §

Osakeyhtiölain 6 luvun 10 §:n 2 momentissa ja 19 §:n 1 momentissa tarkoitettua luvun antaa panttilainauslaitokselle *Lupa- ja valvontavirasto*.

30 a §

Jos panttilainauslaitos aikoo siirtää kotipaikkansa Euroopan talousalueeseen kuuluvaan toiseen valtioon siten kuin eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklassa säädetään, panttilainauslaitoksen on lähetettävä *Lupa- ja valvontavirastolle* jäljennös eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettua siirtosuunnitelmasta ja selonteosta viipymättä sen jälkeen, kun panttilainauslaitos on ilmoittanut suunnitelman rekisteröitäväksi.

Rekisteriviranomainen ei saa antaa eurooppayhtiölain (742/2004) 9 §:n 5 momentissa tarkoitettua todistusta, jos *Lupa- ja valvontavirasto* on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen saman pykälän 2 momentissa tarkoitettua luvan myöntämistä, että panttilainauslaitos ei ole noudattanut kotipaikan siirtoa tai Suomessa tapahtuvan toiminnan lopettamista koskevia säännöksiä. Luvan saa antaa ennen kuin kuukausi on kulunut osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräpäivästä vain, jos *Lupa- ja valvontavirasto* on ilmoittanut, ettei se vastusta kotipaikan siirtoa.

30 b §

Jos panttilainauslaitos osallistuu rajat ylittävään sulautumiseen tai jakautumiseen Euroopan talousalueella, rekisteriviranomainen ei

säännöksiä. Luvan saa antaa ennen kuin kuukausi on kulunut osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tai 17 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitetusta määräpäivästä vain, jos aluehallintovirasto on ilmoittanut, ettei se vastusta sulautumista tai jakautumista.

40 §

Aluehallintoviraston on kiellettävä panttilainaus toiminta, jota harjoitetaan ilman tässä laissa säädettyä toimilupaa.

Jos toimiluvan haltija laiminlyö, mitä sen velvollisuudeksi tässä laissa tai rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetussa laissa säädetään taikka toimiluvan haltijan yhtiöjärjestyksessä määrätään, aluehallintovirasto voi kehottaa toimiluvan haltijaa täyttämään velvollisuutensa määräajassa. (28.6.2017/453)

Aluehallintovirasto voi asettaa tässä pykälässä tarkoitetun kiellon tai kehotuksen tehosteeksi uhkasakon. Edellä 1 momentissa tarkoitettua kieltoa on kuitenkin tehostettava uhkasakolla, jollei se erityisestä syystä ole tarpeetonta. Uhkasakosta säädetään muilta osin uhkasakkolaissa (1113/1990).

40 a §

Aluehallintoviraston on peruutettava toimilupa, jos:

1) panttilainauslaitoksen toiminnassa on olennaisesti rikottu lakia, asetusta tai viranomaisen niiden nojalla antamia tai vahvistamia määräyksiä taikka jos luvan myöntämiselle säädettyjä edellytyksiä ei enää ole olemassa;

2) panttilainauslaitos on lopettanut toimintansa yli 6 kuukauden ajaksi;

3) panttilainauslaitoksen toimintaa ei ole aloitettu 12 kuukauden sisällä toimiluvan myöntämisestä; tai

4) toimilupaa haettaessa on annettu vääriä tietoja.

Jos aluehallintovirasto peruuttaa 1 momentin nojalla panttilainauslaitoksen toimiluvan,

saa antaa tällaista sulautumista koskevaa eurooppayhtiölain 4 §:n 3 momentissa taikka osakeyhtiölain 16 luvun 26 §:ssä tai jakautumista koskevaa 17 luvun 25 §:ssä tarkoitettua todistusta, jos *Lupa- ja valvontavirasto* on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen saman pykälän 2 momentissa tarkoitetun luvan myöntämistä, että panttilainauslaitos ei ole noudattanut sulautumista, jakautumista tai Suomessa tapahtuvan toiminnan lopettamista koskevia säännöksiä. Luvan saa antaa ennen kuin kuukausi on kulunut osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tai 17 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitetusta määräpäivästä vain, jos *Lupa- ja valvontavirasto* on ilmoittanut, ettei se vastusta sulautumista tai jakautumista.

40 §

Lupa- ja valvontaviraston on kiellettävä panttilainaus toiminta, jota harjoitetaan ilman tässä laissa säädettyä toimilupaa.

Jos toimiluvan haltija laiminlyö, mitä sen velvollisuudeksi tässä laissa tai rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetussa laissa säädetään taikka toimiluvan haltijan yhtiöjärjestyksessä määrätään, *Lupa- ja valvontavirasto* voi kehottaa toimiluvan haltijaa täyttämään velvollisuutensa määräajassa. (28.6.2017/453)

Lupa- ja valvontavirasto voi asettaa tässä pykälässä tarkoitetun kiellon tai kehotuksen tehosteeksi uhkasakon. Edellä 1 momentissa tarkoitettua kieltoa on kuitenkin tehostettava uhkasakolla, jollei se erityisestä syystä ole tarpeetonta. Uhkasakosta säädetään muilta osin uhkasakkolaissa (1113/1990).

40 a §

Lupa- ja valvontaviraston on peruutettava toimilupa, jos:

1) panttilainauslaitoksen toiminnassa on olennaisesti rikottu lakia, asetusta tai viranomaisen niiden nojalla antamia tai vahvistamia määräyksiä taikka jos luvan myöntämiselle säädettyjä edellytyksiä ei enää ole olemassa;

aluehallintovirasto voi samalla antaa määräyksiä siitä, miten toiminnan lopettamisen tulee tapahtua.

Aluehallintoviraston on ilmoitettava toimiluvan peruuttamisesta rekisteriviranomaiselle.

Jos toimiluvan peruuttaminen olisi olosuhteisiin nähden kohtuutonta, aluehallintovirasto voi sen sijasta antaa toimiluvan haltijalle kirjallisen varoituksen.

Aluehallintovirasto voi panttilainauslaitoksen hakemuksesta peruuttaa panttilainauslaitoksen toimiluvan, jos panttilainauslaitos on päättänyt lopettaa luvanvaraisen toiminnan harjoittamisen. Tässä momentissa tarkoitettuun toimiluvan peruuttamiseen sovelletaan, mitä 2 ja 3 momentissa säädetään.

40 b §

Aluehallintovirastolla on oikeus saada valvontaa sekä toimiluvan myöntämistä ja peruuttamista koskevien asioiden käsittelyä varten tarpeellisia tietoja rikosrekisteristä ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettua sakkorekisteristä.

Aluehallintovirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus pyynnöstä saada toimiluvan haltijalta tämän lain noudattamisen valvontaa varten muut tarpeelliset tiedot.

2) panttilainauslaitos on lopettanut toimintansa yli 6 kuukauden ajaksi;

3) panttilainauslaitoksen toimintaa ei ole aloitettu 12 kuukauden sisällä toimiluvan myöntämisestä; tai

4) toimilupaa haettaessa on annettu vääriä tietoja.

Jos *Lupa- ja valvontavirasto* peruuttaa 1 momentin nojalla panttilainauslaitoksen toimiluvan, *Lupa- ja valvontavirasto* voi samalla antaa määräyksiä siitä, miten toiminnan lopettamisen tulee tapahtua.

Lupa- ja valvontaviraston on ilmoitettava toimiluvan peruuttamisesta rekisteriviranomaiselle.

Jos toimiluvan peruuttaminen olisi olosuhteisiin nähden kohtuutonta, *Lupa- ja valvontavirasto* voi sen sijasta antaa toimiluvan haltijalle kirjallisen varoituksen.

Lupa- ja valvontavirasto voi panttilainauslaitoksen hakemuksesta peruuttaa panttilainauslaitoksen toimiluvan, jos panttilainauslaitos on päättänyt lopettaa luvanvaraisen toiminnan harjoittamisen. Tässä momentissa tarkoitettuun toimiluvan peruuttamiseen sovelletaan, mitä 2 ja 3 momentissa säädetään.

40 b §

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada valvontaa sekä toimiluvan myöntämistä ja peruuttamista koskevien asioiden käsittelyä varten tarpeellisia tietoja rikosrekisteristä ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettua sakkorekisteristä.

Lupa- ja valvontavirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus pyynnöstä saada toimiluvan haltijalta tämän lain noudattamisen valvontaa varten muut tarpeelliset tiedot.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

pienien erillisten alueiden siirtämisestä kunnasta toiseen kuntaan annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan pienien erillisten alueiden siirtämisestä kunnasta toiseen kuntaan annetun lain (1197/1997) 5 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1576/2019, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

5 §

Siirtopäätöksen tekeminen ja tiedoksianto

Siirtopäätöksen tekeminen ja tiedoksianto

Enklaavin siirtämisestä kunnasta toiseen päättää Maanmittauslaitos.

Maanmittauslaitoksen on määrättävä siirtopäätös tulemaan voimaan kalenterivuoden alusta, ja päätös on tehtävä ennen edellisen vuoden kesäkuun loppua. Päätös siirtämisestä on julkaistava Virallisessa lehdessä sekä lähetettävä viipymättä tiedoksi valtiovarainministeriölle, Kirkkohallitukselle, Digi- ja väestötietovirastolle ja Verohallinnolle sekä *asianomaiselle aluehallintovirastolle ja asianomaisille kunnille*. Lisäksi jäljennös päätöksestä on lähetettävä viipymättä 4 §:n 1 momentissa tarkoitetuille alueiden omistajille. Tieto päätöksestä katsotaan saaduksi, kun se on julkaistu Virallisessa lehdessä.

Enklaavin siirtämisestä kunnasta toiseen päättää Maanmittauslaitos.

Maanmittauslaitoksen on määrättävä siirtopäätös tulemaan voimaan kalenterivuoden alusta, ja päätös on tehtävä ennen edellisen vuoden kesäkuun loppua. Päätös siirtämisestä on julkaistava Virallisessa lehdessä sekä lähetettävä viipymättä tiedoksi valtiovarainministeriölle, Kirkkohallitukselle, Digi- ja väestötietovirastolle ja Verohallinnolle sekä *asianomaisille kunnille*. Lisäksi jäljennös päätöksestä on lähetettävä viipymättä 4 §:n 1 momentissa tarkoitetuille alueiden omistajille. Tieto päätöksestä katsotaan saaduksi, kun se on julkaistu Virallisessa lehdessä.

Kopioi momentin teksti tähän]

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) 5 luvun 2 §:n 1 momentti, 3 §:n 2 momentti, 4 §:n 2 momentti, 5 §:n 4–6 momentti, 6 §:n 1 ja 2 momentti, 7 §:n 2 ja 3 momentti sekä 8 §, 7 luvun 1 §:n 1 momentin 4 kohta ja 1 a §:n 1 momentin 1 kohta, 8 luvun 1 §:n 6 momentti, 2 §:n 3 momentti, 3 §:n 4 momentti, 4 §:n 7 momentti,

7 §, 8 §:n 5 momentti, 10 §:n otsikko sekä 1, 3 ja 4 momentti sekä 11 §:n 3 momentti, 9 luvun 3 §:n 6 momentti, 3 b § ja 6 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 5 luvun 5 §:n 5 momentti ja 9 luvun 6 §:n 2 momentti laissa 406/2018, 7 luvun 1 §:n 1 momentin 4 kohta laeissa 573/2019 ja 187/2023, 7 luvun 1 a §:n 1 momentin 1 kohta ja 9 luvun 3 §:n 6 momentti laissa 573/2019, 8 luvun 11 §:n 3 momentti laissa 600/2021 ja 9 luvun 3 b § laissa 444/2023, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 luku

5 luku

Rahanpesun valvontarekisteri

Rahanpesun valvontarekisteri

2 §

2 §

Rahanpesun valvontarekisterin pitäjä ja käyttötarkoitus

Rahanpesun valvontarekisterin pitäjä ja käyttötarkoitus

Aluehallintovirasto pitää rekisteriä 1 §:ssä tarkoitetuista ilmoitusvelvollisista rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi (*rahanpesun valvontarekisteri*).

Lupa- ja valvontavirasto pitää rekisteriä 1 §:ssä tarkoitetuista ilmoitusvelvollisista rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi (*rahanpesun valvontarekisteri*).

3 §

3 §

Hakemus rekisteriin merkitsemiseksi ja rekisteröinnin edellytykset

Hakemus rekisteriin merkitsemiseksi ja rekisteröinnin edellytykset

Aluehallintoviraston on rekisteröitävä hakija, jos:

- 1) hakijalla on oikeus harjoittaa elinkeinoa Suomessa;
- 2) hakijaa ei ole määrätty liiketoimintakieltoon;
- 3) hakija toimittaa 4 §:ssä tarkoitettut tiedot;
- 4) valuutanvaihtotoimintaa harjoittava ja 1 luvun 2 §:n 1 momentin 21 kohdassa tarkoitettu ilmoitusvelvollinen on 5 §:ssä tarkoitetulla tavalla luotettava.

Lupa- ja valvontaviraston on rekisteröitävä hakija, jos:

- 1) hakijalla on oikeus harjoittaa elinkeinoa Suomessa;
- 2) hakijaa ei ole määrätty liiketoimintakieltoon;
- 3) hakija toimittaa 4 §:ssä tarkoitettut tiedot;
- 4) valuutanvaihtotoimintaa harjoittava ja 1 luvun 2 §:n 1 momentin 21 kohdassa tarkoitettu ilmoitusvelvollinen on 5 §:ssä tarkoitetulla tavalla luotettava.

4 §

4 §

Rahanpesun valvontarekisteriin merkittävät tiedot ja muutoksista ilmoittaminen

Rahanpesun valvontarekisteriin merkittävät tiedot ja muutoksista ilmoittaminen

Voimassa oleva laki

Ilmoitusvelvollisen on ilmoitettava aluehallintovirastolle viipymättä 1 momentissa tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuneista muutoksesta.

5 §

Luotettavuus

Aluehallintovirastolla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettu sakkorekisteristä tiedot, jotka ovat välttämättömiä tässä pykälässä tarkoitettua luotettavuuden selvittämiseksi tai 6 §:ssä tarkoitettua rekisteristä poistamista varten.

Aluehallintovirastolla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä ja maksutta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta tietoja rekisteröintiä hakevan veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksuihin taikka Tullin perimiin maksuihin liittyvien rekisteröitymis-, ilmoitus- ja maksuvelvollisuuksien hoitamisesta, toiminnasta, taloudesta ja kytkennöistä, jotka ovat tarpeen tässä pykälässä tarkoitettua luotettavuuden selvittämiseksi, 6 §:ssä tarkoitettua rekisteristä poistamista varten tai rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi.

Aluehallintovirastolla on oikeus saada 5 momentissa tarkoitettuja tietoja vastaavat tarpeelliset tiedot myös hakijaan liittyvästä Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain (1207/2010) 2 §:ssä tarkoitettu organisaatiosta ja 3 momentissa tarkoitetuista henkilöistä.

6 §

Rahanpesun valvontarekisteriin merkittyjen tietojen poistaminen

Aluehallintoviraston on poistettava ilmoitusvelvollinen rahanpesun valvontarekisteristä, jos:

1) ilmoitusvelvollinen ei enää täytä rekisteröinnin edellytyksiä;

Ehdotus

Ilmoitusvelvollisen on ilmoitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* viipymättä 1 momentissa tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuneista muutoksesta.

5 §

Luotettavuus

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettu sakkorekisteristä tiedot, jotka ovat välttämättömiä tässä pykälässä tarkoitettua luotettavuuden selvittämiseksi tai 6 §:ssä tarkoitettua rekisteristä poistamista varten.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä ja maksutta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta tietoja rekisteröintiä hakevan veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksuihin taikka Tullin perimiin maksuihin liittyvien rekisteröitymis-, ilmoitus- ja maksuvelvollisuuksien hoitamisesta, toiminnasta, taloudesta ja kytkennöistä, jotka ovat tarpeen tässä pykälässä tarkoitettua luotettavuuden selvittämiseksi, 6 §:ssä tarkoitettua rekisteristä poistamista varten tai rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada 5 momentissa tarkoitettuja tietoja vastaavat tarpeelliset tiedot myös hakijaan liittyvästä Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain (1207/2010) 2 §:ssä tarkoitettu organisaatiosta ja 3 momentissa tarkoitetuista henkilöistä.

6 §

Rahanpesun valvontarekisteriin merkittyjen tietojen poistaminen

Lupa- ja valvontaviraston on poistettava ilmoitusvelvollinen rahanpesun valvontarekisteristä, jos:

1) ilmoitusvelvollinen ei enää täytä rekisteröinnin edellytyksiä;

Voimassa oleva laki

2) ilmoitusvelvollisen toiminnassa on olen-
naisesti rikottu tätä lakia tai aluehallintoviras-
ton sen nojalla antamia määräyksiä; tai

3) ilmoitusvelvollinen on lopettanut toimin-
tansa.

Aluehallintoviraston on ennen 1 momentin
2 kohtaan perustuvan päätöksen tekemistä va-
rattava ilmoitusvelvolliselle kohtuullinen
määräaika puutteen korjaamiselle.

7 §

*Tietojen antaminen rahanpesun valvontare-
kisteristä*

Sen estämättä, mitä viranomaisten toimin-
nan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16
§:n 3 momentissa säädetään, aluehallintovi-
rasto saa luovuttaa tiedon luonnollisen henki-
lön nimestä tai syntymäajasta tulosteena, tek-
nisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin säh-
köisesti taikka saattaa ne yleisesti saataville
sähköisen tietoverkon kautta. Henkilötietoja
voidaan hakea sähköisen tietoverkon kautta
vain yksittäisinä hakuina.

Aluehallintovirasto saa luovuttaa tiedot
aluehallintoviraston rahanpesun valvontare-
kisteriin tallennetusta henkilötunnuksen tun-
nusosasta vain, jos luovuttaminen täyttää vi-
ranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun
lain 16 §:n 3 momentissa säädetyt edellytyk-
set. Rekisteriin tallennettua henkilötunnuksen
tunnusosaa koskevan tiedon antamisen edelly-
tyksenä on, että tietopyynnön tekijä antaa
aluehallintovirastolle selvityksen tietojen asi-
anmukaisesta suojaamisesta.

8 §

*Tietojen päivittäminen väestötietojärjestel-
mästä, kaupparekisteristä ja yritys- ja yhtei-
sötietojärjestelmästä*

Aluehallintovirastolla on oikeus päivittää
väestötietojärjestelmästä tiedostojaan ja tar-

Ehdotus

2) ilmoitusvelvollisen toiminnassa on olen-
naisesti rikottu tätä lakia tai *Lupa- ja valvon-*
taviraston sen nojalla antamia määräyksiä; tai

3) ilmoitusvelvollinen on lopettanut toimin-
tansa.

Lupa- ja valvontaviraston on ennen 1 mo-
mentin 2 kohtaan perustuvan päätöksen teke-
mistä varattava ilmoitusvelvolliselle kohtuul-
linen määräaika puutteen korjaamiselle.

7 §

*Tietojen antaminen rahanpesun valvontare-
kisteristä*

Sen estämättä, mitä viranomaisten toimin-
nan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16
§:n 3 momentissa säädetään, *Lupa- ja valvon-*
tavirasto saa luovuttaa tiedon luonnollisen
henkilön nimestä tai syntymäajasta tulos-
teena, teknisen käyttöyhteyden avulla tai
muutoin sähköisesti taikka saattaa ne yleisesti
saataville sähköisen tietoverkon kautta. Hen-
kilötietoja voidaan hakea sähköisen tietover-
kon kautta vain yksittäisinä hakuina.

Lupa- ja valvontavirasto saa luovuttaa tie-
dot *Lupa- ja valvontaviraston* rahanpesun val-
vontarekisteriin tallennetusta henkilötunnuk-
sen tunnusosasta vain, jos luovuttaminen täyt-
tää viranomaisten toiminnan julkisuudesta an-
netun lain 16 §:n 3 momentissa säädetyt edel-
lytykset. Rekisteriin tallennettua henkilötun-
nuksen tunnusosaa koskevan tiedon antami-
sen edellytyksenä on, että tietopyynnön tekijä
antaa *Lupa- ja valvontavirastolle* selvityksen
tietojen asianmukaisesta suojaamisesta.

8 §

*Tietojen päivittäminen väestötietojärjestel-
mästä, kaupparekisteristä ja yritys- ja yhtei-
sötietojärjestelmästä*

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus päi-
vittää väestötietojärjestelmästä tiedostojaan ja

Voimassa oleva laki

kistaa rekisteröitäväksi ilmoitettujen henkilöiden henkilötiedot niiden oikeellisuuden toteamiseksi.

Aluehallintovirastolla on oikeus päivittää rahanpesun valvontarekisterin tietoja kaupparekisteristä ja yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä.

7 luku

Valvonta

1 §

Valvontaviranomaiset ja ilmoitus rahanpesun selvittelykeskukselle

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista valvovat seuraavat viranomaiset:

4) aluehallintovirasto 1 luvun 2 §:n 1 momentin 13, 14, 16–18 ja 20–26 kohdassa tarkoitettuja ilmoitusvelvollisia siltä osin kuin ne eivät ole tämän momentin 1 kohdan nojalla Finanssivalvonnan valvomia ilmoitusvelvollisia.

1 a §

Asianajajayhdistyksen vuosikertomus

Asianajajayhdistyksen on laadittava vuosikertomus, jossa kerrotaan asianajajayhdistyksen:

1) tämän lain 8 luvun nojalla aluehallintovirastolle tekemät esitykset seuraamusten määrittämiseksi;

8 luku

Hallinnolliset seuraamukset

1 §

Ehdotus

tarkistaa rekisteröitäväksi ilmoitettujen henkilöiden henkilötiedot niiden oikeellisuuden toteamiseksi.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus päivittää rahanpesun valvontarekisterin tietoja kaupparekisteristä ja yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä.

7 luku

Valvonta

1 §

Valvontaviranomaiset ja ilmoitus rahanpesun selvittelykeskukselle

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista valvovat seuraavat viranomaiset:

4) *Lupa- ja valvontavirasto* 1 luvun 2 §:n 1 momentin 13, 14, 16–18 ja 20–26 kohdassa tarkoitettuja ilmoitusvelvollisia siltä osin kuin ne eivät ole tämän momentin 1 kohdan nojalla Finanssivalvonnan valvomia ilmoitusvelvollisia.

1 a §

Asianajajayhdistyksen vuosikertomus

Asianajajayhdistyksen on laadittava vuosikertomus, jossa kerrotaan asianajajayhdistyksen:

1) tämän lain 8 luvun nojalla *Lupa- ja valvontavirastolle* tekemät esitykset seuraamusten määrittämiseksi;

8 luku

Hallinnolliset seuraamukset

1 §

Rikemaksu

Rikemaksu

Asianajajayhdistys tekee aluehallintovirastolle esityksen rikemaksun määräämisestä 1 luvun 2 §:n 1 momentin 12 kohdassa tarkoitetulle asianajajalle tai hänen apulaiselleen.

Asianajajayhdistys tekee *Lupa- ja valvontavirastolle* esityksen rikemaksun määräämisestä 1 luvun 2 §:n 1 momentin 12 kohdassa tarkoitetulle asianajajalle tai hänen apulaiselleen.

2 §

2 §

Julkinen varoitus

Julkinen varoitus

Asianajajayhdistys tekee aluehallintovirastolle esityksen julkisen varoituksen määräämisestä 1 luvun 2 §:n 1 momentin 12 kohdassa tarkoitetulle asianajajalle tai hänen apulaiselleen.

Asianajajayhdistys tekee *Lupa- ja valvontavirastolle* esityksen julkisen varoituksen määräämisestä 1 luvun 2 §:n 1 momentin 12 kohdassa tarkoitetulle asianajajalle tai hänen apulaiselleen.

3 §

3 §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu

Asianajajayhdistys tekee aluehallintovirastolle esityksen seuraamusmaksun määräämisestä 1 luvun 2 §:n 1 momentin 12 kohdassa tarkoitetulle asianajajalle tai hänen apulaiselleen.

Asianajajayhdistys tekee *Lupa- ja valvontavirastolle* esityksen seuraamusmaksun määräämisestä 1 luvun 2 §:n 1 momentin 12 kohdassa tarkoitetulle asianajajalle tai hänen apulaiselleen.

4 §

4 §

Luotto- tai rahoituslaitokselle määrättävän seuraamusmaksun suuruus

Luotto- tai rahoituslaitokselle määrättävän seuraamusmaksun suuruus

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään luotto- tai rahoituslaitokselle määrättävän seuraamusmaksun suuruudesta, sovelletaan myös aluehallintoviraston rahoituspalveluja tarjoa-

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään luotto- tai rahoituslaitokselle määrättävän seuraamusmaksun suuruudesta, sovelletaan myös *Lupa- ja valvontaviraston* rahoituspalveluja

Voimassa oleva laki

valle yritykselle määräämään seuraamusmaksuun, lukuun ottamatta 1 momentin neljättä virkettä.

7 §

Hallinnollisen seuraamuksen määräämisoikeuden vanhentuminen

Valvontaviranomainen ei saa määrätä rikemaksua tai antaa julkista varoitusta eikä aluehallintovirasto saa asianajajayhdistyksen tekemän esityksen johdosta määrätä rikemaksua tai antaa julkista varoitusta, jos päätöstä ei ole tehty viiden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti tapahtui, tai jatkettun rikkomuksen tai laiminlyönnin osalta viiden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti päättyi.

Valvontaviranomainen ei saa määrätä seuraamusmaksua eikä aluehallintovirasto saa asianajajayhdistyksen tekemän esityksen johdosta määrätä seuraamusmaksua, jos päätöstä ei ole tehty kymmenen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti tapahtui, tai jatkettun rikkomuksen taikka laiminlyönnin osalta viiden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti päättyi.

8 §

Hallinnollisen seuraamuksen ja muun päätöksen julkistaminen

Aluehallintovirasto julkistaa myös asianajajayhdistyksen esityksestä määräämänsä rikemaksua, julkista varoitusta tai seuraamusmaksua koskevan päätöksen. Julkistettavat tiedot eivät saa sisältää tietoja asianajajan asiakkaista tai muutoin sellaisia tietoja, joiden perusteella asiakkaan henkilöllisyys tosiasiallisesti paljastuu.

10 §

Ehdotus

tarjoavalle yritykselle määräämään seuraamusmaksuun, lukuun ottamatta 1 momentin neljättä virkettä.

7 §

Hallinnollisen seuraamuksen määräämisoikeuden vanhentuminen

Valvontaviranomainen ei saa määrätä rikemaksua tai antaa julkista varoitusta eikä *Lupa- ja valvontavirasto* saa asianajajayhdistyksen tekemän esityksen johdosta määrätä rikemaksua tai antaa julkista varoitusta, jos päätöstä ei ole tehty viiden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti tapahtui, tai jatkettun rikkomuksen tai laiminlyönnin osalta viiden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti päättyi.

Valvontaviranomainen ei saa määrätä seuraamusmaksua eikä *Lupa- ja valvontavirasto* saa asianajajayhdistyksen tekemän esityksen johdosta määrätä seuraamusmaksua, jos päätöstä ei ole tehty kymmenen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti tapahtui, tai jatkettun rikkomuksen taikka laiminlyönnin osalta viiden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti päättyi.

8 §

Hallinnollisen seuraamuksen ja muun päätöksen julkistaminen

Lupa- ja valvontavirasto julkistaa myös asianajajayhdistyksen esityksestä määräämänsä rikemaksua, julkista varoitusta tai seuraamusmaksua koskevan päätöksen. Julkistettavat tiedot eivät saa sisältää tietoja asianajajan asiakkaista tai muutoin sellaisia tietoja, joiden perusteella asiakkaan henkilöllisyys tosiasiallisesti paljastuu.

10 §

Asianajajayhdistyksen esitys aluehallintovirastolle hallinnollisen seuraamuksen määräämisestä

*Asianajajayhdistyksen esitys **Lupa- ja valvontavirastolle** hallinnollisen seuraamuksen määräämisestä*

Edellä 1 luvun 2 §:n 1 momentin 12 kohdassa tarkoitettulle asianajajalle ja hänen apulaiselleen määrättävää rikemaksua, julkista varoitusta ja seuraamusmaksua koskeva asia tulee vireille aluehallintovirastossa asianajajayhdistyksen esityksestä. Asianajajayhdistyksen on tehtävä aluehallintoviraston kanssa yhteistyötä tutkinnan aikana ennen esityksen tekemistä.

Edellä 1 luvun 2 §:n 1 momentin 12 kohdassa tarkoitettulle asianajajalle ja hänen apulaiselleen määrättävää rikemaksua, julkista varoitusta ja seuraamusmaksua koskeva asia tulee vireille *Lupa- ja valvontavirastossa* asianajajayhdistyksen esityksestä. Asianajajayhdistyksen on tehtävä *Lupa- ja valvontaviraston* kanssa yhteistyötä tutkinnan aikana ennen esityksen tekemistä.

Asianajajayhdistyksen on toimitettava aluehallintovirastolle sen pyynnöstä salassapitosäännösten estämättä asian ratkaisemiseksi välttämättömät lisätiedot.

Asianajajayhdistyksen on toimitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* sen pyynnöstä salassapitosäännösten estämättä asian ratkaisemiseksi välttämättömät lisätiedot.

Aluehallintoviraston on noudatettava viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 22 §:n mukaista salassapitovelvoitetta silloin, kun se käsittelee tietoja, joita koskee asianajajista annetulla lailla säädetty vaitiolovelvollisuus.

Lupa- ja valvontaviraston on noudatettava viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 22 §:n mukaista salassapitovelvoitetta silloin, kun se käsittelee tietoja, joita koskee asianajajista annetulla lailla säädetty vaitiolovelvollisuus.

11 §

11 §

Luotto- tai rahoituslaitokselle määrättyistä seuraamuksista ilmoittaminen Euroopan pankkiviranomaiselle

Luotto- tai rahoituslaitokselle määrättyistä seuraamuksista ilmoittaminen Euroopan pankkiviranomaiselle

Aluehallintoviraston on toimitettava Finanssivalvonnalle 1 ja 2 momentissa tarkoitettut tiedot, jotka koskevat rahoituspalveluja tarjoavia yrityksiä. Finanssivalvonnan on toimitettava tiedot edelleen Euroopan pankkiviranomaiselle.

Lupa- ja valvontaviraston on toimitettava Finanssivalvonnalle 1 ja 2 momentissa tarkoitettut tiedot, jotka koskevat rahoituspalveluja tarjoavia yrityksiä. Finanssivalvonnan on toimitettava tiedot edelleen Euroopan pankkiviranomaiselle.

9 luku

9 luku

Erinäiset säännökset

Erinäiset säännökset

3 §

3 §

Valvontaviranomaisten ja asianajajayhdistyksen kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö sekä tietojenvaihto

Valvontaviranomaisten ja asianajajayhdistyksen kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö sekä tietojenvaihto

Finanssivalvonta ja aluehallintovirasto voivat käyttää tämän lain nojalla vastaanotettua salassa pidettävää tietoa, joka koskee luotto- tai rahoituslaitosta taikka rahoituspalveluja tarjoavaa yritystä, vain:

- 1) luotto- ja rahoituslaitoksen taikka rahoituspalvelua tarjoavan yrityksen valvonnassa;
- 2) oikeudenkäynnissä tai hallinnollisessa menettelyssä, jossa haetaan muutosta tai oikaisua Finanssivalvonnan tai aluehallintoviraston tekemään päätökseen;
- 3) luotto- ja rahoituslaitosta sekä rahoituspalveluja tarjoavaa yritystä koskevan lainsäädännön nojalla vireillä olevassa oikeudenkäynnissä.

Finanssivalvonta ja *Lupa- ja valvontavirasto* voivat käyttää tämän lain nojalla vastaanotettua salassa pidettävää tietoa, joka koskee luotto- tai rahoituslaitosta taikka rahoituspalveluja tarjoavaa yritystä, vain:

- 1) luotto- ja rahoituslaitoksen taikka rahoituspalvelua tarjoavan yrityksen valvonnassa;
- 2) oikeudenkäynnissä tai hallinnollisessa menettelyssä, jossa haetaan muutosta tai oikaisua Finanssivalvonnan tai *Lupa- ja valvontaviraston* tekemään päätökseen;
- 3) luotto- ja rahoituslaitosta sekä rahoituspalveluja tarjoavaa yritystä koskevan lainsäädännön nojalla vireillä olevassa oikeudenkäynnissä.

3 b §

Tietojen toimittaminen Euroopan pankkiviranomaiselle

Finanssivalvonnan ja Etelä-Suomen aluehallintoviraston on toimitettava Euroopan pankkiviranomaiselle kaikki tiedot, joita se tarvitsee rahanpesudirektiivin mukaisten tehtäviensä hoitamiseen.

6 §

Määräyksenantovaltuus

Finanssivalvonta ja aluehallintovirasto voivat antaa määräyksiä valvomansa ilmoitusvelvollisen rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevien tietojen säännöllisestä toimitamisesta ja toimittamistavasta Finanssivalvonnalle ja aluehallintovirastolle.

3 b §

Tietojen toimittaminen Euroopan pankkiviranomaiselle

Finanssivalvonnan ja *Lupa- ja valvontaviraston* on toimitettava Euroopan pankkiviranomaiselle kaikki tiedot, joita se tarvitsee rahanpesudirektiivin mukaisten tehtäviensä hoitamiseen.

6 §

Määräyksenantovaltuus

Finanssivalvonta ja *Lupa- ja valvontavirasto* voivat antaa määräyksiä valvomansa ilmoitusvelvollisen rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevien tietojen säännöllisestä toimitamisesta ja toimittamistavasta Finanssivalvonnalle ja *Lupa- ja valvontavirastolle*.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tulotietojärjestelmästä annetun lain (53/2018) 13 § 1 momentin 23, 23 a, 23 b ja 25 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 402/2023, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

13 §

13 §

Tiedon käyttäjien oikeus saada tietoja tulotietojärjestelmästä

Tiedon käyttäjien oikeus saada tietoja tulotietojärjestelmästä

Tulorekisteriyksikkö välittää ja luovuttaa tulorekisterin tietoja, jotka tiedon käyttäjä on salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeutettu muun lain nojalla saamaan suorituksen maksajalta tai toiselta tiedon käyttäjältä, seuraavasti:

Tulorekisteriyksikkö välittää ja luovuttaa tulorekisterin tietoja, jotka tiedon käyttäjä on salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeutettu muun lain nojalla saamaan suorituksen maksajalta tai toiselta tiedon käyttäjältä, seuraavasti:

23) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskukselle palkkaturvalain (866/1998) ja merimiesten palkkaturvalain (1108/2000) toimeenpanoa varten ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksesta annetussa laissa (897/2009) säädetyn työvoimapalveluiden toimivuutta sekä tuloksellisuutta ja vaikutuksia koskevan tiedon tuottamista, arviointia ja seurantaa koskevan tehtävän hoitamiseksi;

23) *KEHA:lle* palkkaturvalain (866/1998) ja merimiesten palkkaturvalain (1108/2000) toimeenpanoa varten ja *elinvoimakeskuksista annetussa laissa (.../...)* säädetyn työvoimapalveluiden toimivuutta sekä tuloksellisuutta ja vaikutuksia koskevan tiedon tuottamista, arviointia ja seurantaa koskevan tehtävän hoitamiseksi;

23 a) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskukselle Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivä-

23 a) *KEHA:lle* Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineen hallinnoinnista, valvonnasta ja tarkastuksesta annetun lain (537/2022) toimeenpanoa varten;

Voimassa oleva laki

lineen hallinnoinnista, valvonnasta ja tarkastuksesta annetun lain (537/2022) toimeenpanoa varten;

23 b) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskukselle rekrytointitukikokeilusta annetun lain (20/2022) toimeenpanoa varten;

25) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ulkomaalaislaissa säädetyn yrittäjän oleskeluluvan osapäätöstä varten;

Ehdotus

23 b) *KEHA:lle* rekrytointitukikokeilusta annetun lain (20/2022) toimeenpanoa varten;

25) *elinvoimakeskukselle* ulkomaalaislaissa säädetyn yrittäjän oleskeluluvan osapäätöstä varten;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

sijoitusrahastolain 12 luvun 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sijoitusrahastolain (213/2019) 12 luvun 4 §:n 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

12 luku

12 luku

Arvo-osuusjärjestelmään kuuluvat rahasto-osuudet

Arvo-osuusjärjestelmään kuuluvat rahasto-osuudet

4 §

4 §

Yhteistilillä olevien rahasto-osuuksien lunastaminen omistajien lukuun

Yhteistilillä olevien rahasto-osuuksien lunastaminen omistajien lukuun

Rahastoyhtiön on rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetun lain (281/1931) mukaisesti viipymättä talletettava varat, joista on vähennetty ilmoittamisesta ja lunastamisesta aiheutuneet kulut, rahastoyhtiön kotipaikan aluehallintovirastoon pidättämättä itselleen oikeutta saada talletettua takaisin. Rahasto-osuudenomistaja tai 1 §:n 3 momentissa tarkoitettu henkilö voi osuustodistusta vastaan

Rahastoyhtiön on rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetun lain (281/1931) mukaisesti viipymättä talletettava varat, joista on vähennetty ilmoittamisesta ja lunastamisesta aiheutuneet kulut, *Lupa- ja valvontavirastoon* pidättämättä itselleen oikeutta saada talletettua takaisin. Rahasto-osuudenomistaja tai 1 §:n 3 momentissa tarkoitettu henkilö voi

Voimassa oleva laki

nostaa rahasto-osuutta vastaavan osuuden varoista.

Ehdotus

osuustodistusta vastaan nostaa rahasto-osuutta vastaavan osuuden varoista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

säästöpankkilain 44 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan säästöpankkilain (1502/2001) 44 b §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 664/2022, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

44 b §

44 b §

Ylimääräinen isäntien kokous on pidettävä, kun isäntien puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, pankin hallintoneuvosto tai hallitus pitää sitä tarpeellisena taikka kun pankin tilintarkastaja tai kolmannes isännistä tai vähintään isäntien lukumäärän kolmannesta vastaava määrä isäntiä valittaessa äänioikeutettuja tallettajia taikka kantarahasto-osuuksien omistajat, joilla on vähintään yksi kymmenesosa kaikista kantarahasto-osuuksista, kirjallisesti hallitukselta sitä vaativat ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Kokouskutsu on toimitettava 14 päivän kuluessa siitä, kun tallettajat tai kantarahasto-osuuden omistajat ovat esittäneet vaatimuksen. Jollei kutsua ole määräajassa toimitettu, aluehallintoviraston tulee tallettajan tai kantarahasto-osuuden omistajan hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle pankin kustannuksella.

Ylimääräinen isäntien kokous on pidettävä, kun isäntien puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, pankin hallintoneuvosto tai hallitus pitää sitä tarpeellisena taikka kun pankin tilintarkastaja tai kolmannes isännistä tai vähintään isäntien lukumäärän kolmannesta vastaava määrä isäntiä valittaessa äänioikeutettuja tallettajia taikka kantarahasto-osuuksien omistajat, joilla on vähintään yksi kymmenesosa kaikista kantarahasto-osuuksista, kirjallisesti hallitukselta sitä vaativat ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Kokouskutsu on toimitettava 14 päivän kuluessa siitä, kun tallettajat tai kantarahasto-osuuden omistajat ovat esittäneet vaatimuksen. Jollei kutsua ole määräajassa toimitettu, *Lupa- ja valvontaviraston* tulee tallettajan tai kantarahasto-osuuden omistajan hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle pankin kustannuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

valtion virkamieslain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtion virkamieslain (750/1994) 7 §:n 1 momentin 9 kohta, sellaisena kuin se on
laissa 1171/2019, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 §

7 §

Seuraaviin virkoihin voidaan nimittää vain
Suomen kansalainen:

Seuraaviin virkoihin voidaan nimittää vain
Suomen kansalainen:

9) valtiovarainministeriön ja Digi- ja väestötietoviraston virka, johon kuuluu tieto- ja kyberturvallisuuden olennaisesti vaikuttavia tehtäviä, Tullin virka, johon kuuluu oikeus pidättämiseen tai Suomen alueellisen koskemattomuuden valvontaan ja turvaamiseen osallistuminen tai Tullin toimialaan kuuluvia rikostutkinta- ja valvontatehtäviä, sekä Tullin pääjohtajan välittömänä alaisena toimivan johtajan virka, aluehallintoviraston pelastustoimen ja varautumisen tehtäviä hoitavan vastuualueen päällikön virka sekä Digi- ja väestötietoviraston pääjohtajan välittömänä alaisena toimivan johtajan virka;

9) valtiovarainministeriön ja Digi- ja väestötietoviraston virka, johon kuuluu tieto- ja kyberturvallisuuden olennaisesti vaikuttavia tehtäviä, Tullin virka, johon kuuluu oikeus pidättämiseen tai Suomen alueellisen koskemattomuuden valvontaan ja turvaamiseen osallistuminen tai Tullin toimialaan kuuluvia rikostutkinta- ja valvontatehtäviä, sekä Tullin pääjohtajan välittömänä alaisena toimivan johtajan virka, *Lupa- ja valvontaviraston pelastustoimen ja varautumisen osaston osastopäällikön virka* sekä Digi- ja väestötietoviraston pääjohtajan välittömänä alaisena toimivan johtajan virka;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

varainsiirtoverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan varainsiirtoverolain (931/1996) 13 § ja 14 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat,
13 § laissa 1436/2009 ja 14 §:n 2 momentti laissa 1000/2011, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

13 §

13 §

Eräät kiinteistön vaihdot

Eräät kiinteistön vaihdot

Veroa ei ole suoritettava siltä osin kuin kiinteistö on saatu vaihtamalla se toiseen kiinteistöön ja:

Veroa ei ole suoritettava siltä osin kuin kiinteistö on saatu vaihtamalla se toiseen kiinteistöön ja:

1) vaihto johtaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai metsäkeskuksen antaman todistuksen mukaan maa- tai metsätalouden harjoittamisen kannalta olennaisesti sopivampaan tilussijoitukseen; tai

1) vaihto johtaa *elinvoimakeskuksen* tai metsäkeskuksen antaman todistuksen mukaan maa- tai metsätalouden harjoittamisen kannalta olennaisesti sopivampaan tilussijoitukseen; tai

2) vaihto on tapahtunut luonnonsuojelulain (1096/1996) mukaisen luonnonsuojelun alueen perustamiseksi.

2) vaihto on tapahtunut luonnonsuojelulain (9/2023) mukaisen luonnonsuojelun alueen perustamiseksi.

14 §

14 §

Eräät maatalouselinkeinolainsäädännön mukaiset luovutukset

Eräät maatalouselinkeinolainsäädännön mukaiset luovutukset

Verovapauden edellytyksenä on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen antama todistus siitä, että luovutus tapahtuu tai on tapahtunut 1 momentin 1 kohdassa mainittuun tarkoitukseen tai että luovutuksensaajalle on myönnetty 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu laina taikka että hänen vastattavakseen on siirretty 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu laina.

Verovapauden edellytyksenä on *elinvoimakeskuksen* antama todistus siitä, että luovutus tapahtuu tai on tapahtunut 1 momentin 1 kohdassa mainittuun tarkoitukseen tai että luovutuksensaajalle on myönnetty 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu laina taikka että hänen vastattavakseen on siirretty 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu laina.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

[Click or tap here to enter text.](#)

(VM:n rinnakkaistekstit päättyvät tähän)

(7.6. OKM:n 24. Rinnakkaistekstiä tästä alaspäin)

#.

Laki

949

ammattikorkeakoululain 34 ja 35 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ammattikorkeakoululain (932/2014) 34 §:n 6 momentti ja 35 §:n 2 momentti seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
34 § <i>Opiskeluoikeuden peruuttamiseen liittyvä tiedonsaanti</i>	34 § <i>Opiskeluoikeuden peruuttamiseen liittyvä tiedonsaanti</i>
<p>Ammattikorkeakoululla on salassapitosäännösten estämättä velvollisuus antaa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle sille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot vireillä olevasta 33 §:ssä tarkoitettua opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta käsittelystä sekä opiskeluoikeuden peruuttamista tai muuhun koulutukseen siirtämistä koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista.</p>	<p>Ammattikorkeakoululla on salassapitosäännösten estämättä velvollisuus <i>Lupa- ja valvontavirastolle</i> sille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot vireillä olevasta 33 §:ssä tarkoitettua opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta käsittelystä sekä opiskeluoikeuden peruuttamista tai muuhun koulutukseen siirtämistä koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista.</p>
35 § <i>Opiskeluoikeuden palauttaminen</i>	35 § <i>Opiskeluoikeuden palauttaminen</i>
<p>Ammattikorkeakoululla on salassapitosäännösten estämättä velvollisuus antaa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle sille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot opiskeluoikeuden palauttamista koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista.</p>	<p>Ammattikorkeakoululla on salassapitosäännösten estämättä velvollisuus antaa <i>Lupa- ja valvontavirastolle</i> sille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot opiskeluoikeuden palauttamista koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista.</p> <p align="center">————— <i>Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .</i></p>

#.

Laki

hautaustoimilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hautaustoimilain (457/2003) 8, 10 §:n 2 mom., 15 §:n 2 ja 3 mom., 16 §:n 1 ja 3 mom., 17 §:n 1 ja 4 mom., 21, 24 ja 26 § sekä 28 §:n 6 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1451/2009, seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
<p>8 §</p> <p><i>Rekisteröity uskonnollinen yhdyskunta taikka muu rekisteröity yhteisö tai säätiö hautausmaan ylläpitäjänä</i></p> <p>Aluehallintovirasto voi myöntää rekisteröidylle uskonnolliselle yhdyskunnalle tai sen rekisteröidylle paikallisyhteisölle taikka muulle rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle luvan perustaa hautausmaa. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että hakijalla on edellytykset ylläpitää hautausmaata asianmukaisesti ja että muut hautausmaan perustamiselle säädetyt edellytykset täyttyvät. Hautausmaata ei saa ylläpitää taloudellisen voiton tavoittelemiseksi.</p> <p>Lupahakemukseen on liitettävä selvitys siitä, miten hautausmaan ylläpito tullaan järjestämään. Lupaan voidaan sisällyttää tarpeellisia hautausmaan ylläpitoa ja hoitoa koskevia ehtoja. Hautausmaan alueen laajentamiseen tai supistamiseen tulee saada aluehallintoviraston lupa.</p>	<p>8 §</p> <p><i>Rekisteröity uskonnollinen yhdyskunta taikka muu rekisteröity yhteisö tai säätiö hautausmaan ylläpitäjänä</i></p> <p><i>Lupa- ja valvontavirasto</i> voi myöntää rekisteröidylle uskonnolliselle yhdyskunnalle tai sen rekisteröidylle paikallisyhteisölle taikka muulle rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle luvan perustaa hautausmaa. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että hakijalla on edellytykset ylläpitää hautausmaata asianmukaisesti ja että muut hautausmaan perustamiselle säädetyt edellytykset täyttyvät. Hautausmaata ei saa ylläpitää taloudellisen voiton tavoittelemiseksi.</p> <p>Lupahakemukseen on liitettävä selvitys siitä, miten hautausmaan ylläpito tullaan järjestämään. Lupaan voidaan sisällyttää tarpeellisia hautausmaan ylläpitoa ja hoitoa koskevia ehtoja. Hautausmaan alueen laajentamiseen tai supistamiseen tulee saada <i>Lupa- ja valvontaviraston</i> lupa.</p>

<p>Aluehallintovirasto voi määräajaksi tai toistaiseksi kieltää hautaamasta tässä pykälässä tarkoitettuun hautausmaahan, jos hakija on antanut virheellisiä tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet luvan myöntämiseen tai jos toiminnassa rikotaan olennaisella tavalla tämän lain säännöksiä tai lupaehtoja.</p>	<p><i>Lupa- ja valvontavirasto</i> voi määräajaksi tai toistaiseksi kieltää hautaamasta tässä pykälässä tarkoitettuun hautausmaahan, jos hakija on antanut virheellisiä tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet luvan myöntämiseen tai jos toiminnassa rikotaan olennaisella tavalla tämän lain säännöksiä tai lupaehtoja.</p>
<p>10 §</p>	<p>10 §</p>
<p><i>Ilmoitukset lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin</i></p>	<p><i>Ilmoitukset lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin</i></p>
<p>Edellä 3 ja 7 §:ssä tarkoitetun hautausmaan ylläpitäjän on ilmoitettava maakaaren 5 luvun 2 §:ssä tarkoitettulle kirjaamisviranomaiselle päätöksestä, joka koskee hautausmaan perustamista sen omistamalle kiinteistölle. Sama koskee päätöstä hautausmaan perustamisesta 9 §:n 1 momentissa tarkoitetun vuokra- tai muun käyttöoikeuden nojalla hallitulle kiinteistölle. Milloin hautausmaan ylläpitoon on myönnetty 8 §:n mukainen lupa, aluehallintoviraston on tehtävä maakaaren 5 luvun 2 §:ssä tarkoitettulle kirjaamisviranomaiselle ilmoitus siitä kiinteistöstä tai 9 §:n 1 momentissa tarkoitetusta oikeudesta, jota lupapäätös koskee. Alistettavasta päätöksestä ilmoitus tehdään sen jälkeen, kun alustusviranomainen on ratkaissut asian.</p>	<p>Edellä 3 ja 7 §:ssä tarkoitetun hautausmaan ylläpitäjän on ilmoitettava maakaaren 5 luvun 2 §:ssä tarkoitettulle kirjaamisviranomaiselle päätöksestä, joka koskee hautausmaan perustamista sen omistamalle kiinteistölle. Sama koskee päätöstä hautausmaan perustamisesta 9 §:n 1 momentissa tarkoitetun vuokra- tai muun käyttöoikeuden nojalla hallitulle kiinteistölle. Milloin hautausmaan ylläpitoon on myönnetty 8 §:n mukainen lupa, <i>Lupa- ja valvontaviraston</i> on tehtävä maakaaren 5 luvun 2 §:ssä tarkoitettulle kirjaamisviranomaiselle ilmoitus siitä kiinteistöstä tai 9 §:n 1 momentissa tarkoitetusta oikeudesta, jota lupapäätös koskee. Alistettavasta päätöksestä ilmoitus tehdään sen jälkeen, kun alustusviranomainen on ratkaissut asian.</p>
<p>15 §</p>	<p>15 §</p>
<p><i>Hautausmaan lakkauttaminen</i></p>	<p><i>Hautausmaan lakkauttaminen</i></p>
<p>Rekisteröidyn uskonnollisen yhdyskunnan taikka muun rekisteröidyn yhteisön tai sää-</p>	<p>Rekisteröidyn uskonnollisen yhdyskunnan taikka muun rekisteröidyn yhteisön tai sää-</p>

tiön ylläpitämä hautausmaa voidaan lakkauttaa, kun 1 momentissa mainittu määräaika on kulunut ja aluehallintovirasto on antanut siihen luvan.

Erityisen painavasta syystä hautausmaa voidaan aluehallintoviraston luvalla lakkauttaa ja hautausmaan alue ottaa muuhun käyttöön 1 momentissa säädettyä aikaisemmin. Haudattujen lähimmille omaisille ja hautaoikeuden haltijalle on tällöin varattava tilaisuus tulla kuulluiksi.

16 §

Yksityisen haudan perustaminen

Aluehallintovirasto voi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää luvan perustaa yksityinen hauta nimetyn vainajan hautaamiseen hautaustarkoitukseen sopivaan paikkaan. Yksityisen haudan paikka tulee selvästi merkitä.

Yksityisestä haudasta on muuten soveltuvin osin voimassa, mitä 2 §:ssä, 8 §:n 2 momentissa, 13 §:n 1 momentissa sekä 15 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään sekä terveydensuojelulaissa ja sen nojalla hautaamisesta säädetään. Aluehallintoviraston on huolehdittava yksityistä hautaa koskevan merkinnän tekemisestä kiinteistötietojärjestelmään asianomaisen kiinteistörekisteriyksikön kohdalle. Merkintä poistetaan, kun yksityinen hauta on lakkautettu.

17 §

Krematorion perustaminen

tiön ylläpitämä hautausmaa voidaan lakkauttaa, kun 1 momentissa mainittu määräaika on kulunut ja *Lupa- ja valvontavirasto* on antanut siihen luvan.

Erityisen painavasta syystä hautausmaa voidaan *Lupa- ja valvontaviraston* luvalla lakkauttaa ja hautausmaan alue ottaa muuhun käyttöön 1 momentissa säädettyä aikaisemmin. Haudattujen lähimmille omaisille ja hautaoikeuden haltijalle on tällöin varattava tilaisuus tulla kuulluiksi.

16 §

Yksityisen haudan perustaminen

Lupa- ja valvontavirasto voi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää luvan perustaa yksityinen hauta nimetyn vainajan hautaamiseen hautaustarkoitukseen sopivaan paikkaan. Yksityisen haudan paikka tulee selvästi merkitä.

Yksityisestä haudasta on muuten soveltuvin osin voimassa, mitä 2 §:ssä, 8 §:n 2 momentissa, 13 §:n 1 momentissa sekä 15 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään sekä terveydensuojelulaissa ja sen nojalla hautaamisesta säädetään. *Lupa- ja valvontaviraston* on huolehdittava yksityistä hautaa koskevan merkinnän tekemisestä kiinteistötietojärjestelmään asianomaisen kiinteistörekisteriyksikön kohdalle. Merkintä poistetaan, kun yksityinen hauta on lakkautettu.

17 §

Krematorion perustaminen

<p>Aluehallintovirasto voi myöntää 3 ja 7 §:ssä tarkoitettulle julkisyhteisölle ja 8 §:ssä tarkoitettulle yhteisölle tai säätiölle luvan ylläpitää krematoriota.</p>	<p><i>Lupa- ja valvontavirasto</i> voi myöntää 3 ja 7 §:ssä tarkoitettulle julkisyhteisölle ja 8 §:ssä tarkoitettulle yhteisölle tai säätiölle luvan ylläpitää krematoriota.</p>
<p>Aluehallintovirasto voi määräajaksi kieltää krematorion toiminnan tai erityisen painavista syistä peruuttaa myöntämänsä ylläpitöluvan, jos hakija on antanut virheellisiä tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet luvan myöntämiseen, tai jos toiminnassa toistuvasti rikotaan tämän lain säännöksiä tai lupaehtoja.</p>	<p><i>Lupa- ja valvontavirasto</i> voi määräajaksi kieltää krematorion toiminnan tai erityisen painavista syistä peruuttaa myöntämänsä ylläpitöluvan, jos hakija on antanut virheellisiä tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet luvan myöntämiseen, tai jos toiminnassa toistuvasti rikotaan tämän lain säännöksiä tai lupaehtoja.</p>
<p>21 §</p>	<p>21 §</p>
<p><i>Krematorion toiminnan lopettaminen</i></p>	<p><i>Krematorion toiminnan lopettaminen</i></p>
<p>Krematorion ylläpitäjän on tehtävä toiminnan lopettamisesta ilmoitus aluehallintovirastolle.</p>	<p>Krematorion ylläpitäjän on tehtävä toiminnan lopettamisesta ilmoitus <i>Lupa- ja valvontavirastolle</i>.</p>
<p>24 §</p>	<p>24 §</p>
<p><i>Haudatun ruumiin tai tuhkan siirto</i></p>	<p><i>Haudatun ruumiin tai tuhkan siirto</i></p>
<p>Haudattu ruumis tai tuhka saadaan erityisen painavista syistä aluehallintoviraston luvalla siirtää toiseen hautaan. Haudatun ruumiin siirtämiseen tarvittavasta terveydensuojeluviranomaisen luvasta säädetään erikseen.</p>	<p>Haudattu ruumis tai tuhka saadaan erityisen painavista syistä <i>Lupa- ja valvontaviraston</i> luvalla siirtää toiseen hautaan. Haudatun ruumiin siirtämiseen tarvittavasta terveydensuojeluviranomaisen luvasta säädetään erikseen.</p>
<p>26 §</p>	<p>26 §</p>
<p><i>Valvonta ja hallintopakko</i></p>	<p><i>Valvonta ja hallintopakko</i></p>

Aluehallintovirasto valvoo tämän lain mukaisten velvoitteiden täyttämistä. Aluehallintovirastolla on, sen estämättä, mitä salassapidosta erikseen säädetään, oikeus saada viranomaiselta, hautausmaan ja krematorion ylläpitäjältä sekä yksityisen haudan haltijalta valvonnan edellyttämät tiedot.

Jos hautausmaan tai krematorion ylläpitäjä taikka yksityisen haudan haltija on tämän lain mukaisia tehtäviä hoitaessaan jättänyt noudattamatta tässä laissa säädetyn tai sen nojalla määrätyn velvoitteen, voi aluehallintovirasto sakon tai teettämisen uhalla määrätä mainitun tahon noudattamaan velvoitetta siten kuin uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

28 §

Voimaantulo- ja siirtymäsäännös

Tämän lain voimaan tullessa käytössä olevasta yksityisestä haudasta voi aluehallintovirasto tehdä 16 §:n 3 momentissa tarkoitetun merkinnän kiinteistötietojärjestelmään. Jos tällainen merkintä tulee tehtäväksi ennen 1 päivää kesäkuuta 2005, merkintä tehdään kiinteistörekisteriin asianomaisen rekisteriyksikön kohdalle. Aluehallintoviraston tulee ilmoittaa kiinteistörekisterin pitäjälle merkinnän tekemistä varten tarpeelliset tiedot.

Lupa- ja valvontavirasto valvoo tämän lain mukaisten velvoitteiden täyttämistä. *Lupa- ja valvontavirastolla* on, sen estämättä, mitä salassapidosta erikseen säädetään, oikeus saada viranomaiselta, hautausmaan ja krematorion ylläpitäjältä sekä yksityisen haudan haltijalta valvonnan edellyttämät tiedot.

Jos hautausmaan tai krematorion ylläpitäjä taikka yksityisen haudan haltija on tämän lain mukaisia tehtäviä hoitaessaan jättänyt noudattamatta tässä laissa säädetyn tai sen nojalla määrätyn velvoitteen, voi *Lupa- ja valvontavirasto* sakon tai teettämisen uhalla määrätä mainitun tahon noudattamaan velvoitetta siten kuin uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

28 §

Voimaantulo- ja siirtymäsäännös

Tämän lain voimaan tullessa käytössä olevasta yksityisestä haudasta voi *Lupa- ja valvontavirasto* tehdä 16 §:n 3 momentissa tarkoitetun merkinnän kiinteistötietojärjestelmään. Jos tällainen merkintä tulee tehtäväksi ennen 1 päivää kesäkuuta 2005, merkintä tehdään kiinteistörekisteriin asianomaisen rekisteriyksikön kohdalle. *Lupa- ja valvontaviraston* tulee ilmoittaa kiinteistörekisterin pitäjälle merkinnän tekemistä varten tarpeelliset tiedot.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

ammattillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 111 §:n 1 momentti ja 118 §:n 3 momentti, sellaisena kuin ne ovat, 111 §:n 1 momentti laissa 1048/2020 ja 118 §:n 3 momentti laissa 531/2017, seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
<p style="text-align: center;">111 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Oikaisuvaatimus</i></p> <p>Tässä laissa tarkoitettuun koulutuksen järjestäjän päätökseen saa vaatia oikaisua aluehallintovirastolta, jollei tässä laissa toisin säädetä, jos päätös koskee:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 11 §:ssä tarkoitettua työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen suoritusaikaa; (30.12.2020/1218) [HE 173/2020] 2) 43 §:ssä tarkoitettua opiskelijaksi ottamista; 3) 64 §:ssä tarkoitettua erityistä tukea tai mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettua osaamisen arvioinnin mukauttamista; 4) 66 §:ssä tarkoitettua ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeamista; 5) 84 §:ssä tarkoitettua huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämisvelvollisuutta;	<p style="text-align: center;">111 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Oikaisuvaatimus</i></p> <p>Tässä laissa tarkoitettuun koulutuksen järjestäjän päätökseen saa vaatia oikaisua <i>Lupa- ja valvontavirastolta</i>, jollei tässä laissa toisin säädetä, jos päätös koskee:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 11 §:ssä tarkoitettua työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen suoritusaikaa; (30.12.2020/1218) 2) 43 §:ssä tarkoitettua opiskelijaksi ottamista; 3) 64 §:ssä tarkoitettua erityistä tukea tai mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettua osaamisen arvioinnin mukauttamista; 4) 66 §:ssä tarkoitettua ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeamista; 5) 84 §:ssä tarkoitettua huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämisvelvollisuutta;

<p>6) 96 §:n 3 momentissa tarkoitettua opiskelijan oikeutta väliaikaisesti keskeyttää opintonsa;</p> <p>7) 97 §:ssä tarkoitettua opiskelijan katsomista eronneeksi.</p>	<p>6) 96 §:n 3 momentissa tarkoitettua opiskelijan oikeutta väliaikaisesti keskeyttää opintonsa;</p> <p>7) 97 §:ssä tarkoitettua opiskelijan katsomista eronneeksi.</p>
<p style="text-align: center;">118 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Henkilöstö</i></p>	<p style="text-align: center;">118 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Henkilöstö</i></p>
<p>Rehtorin ja opettajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Aluehallintovirasto voi erityisestä syystä myöntää kelpoisuusvaatimuksista erivapauden. Yliopisto voi yksittäistapauksessa todeta henkilön kelpoiseksi antamaan opetusta jollakin taiteenalalla siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään.</p>	<p>Rehtorin ja opettajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella. <i>Lupa- ja valvontavirasto</i> voi erityisestä syystä myöntää kelpoisuusvaatimuksista erivapauden. Yliopisto voi yksittäistapauksessa todeta henkilön kelpoiseksi antamaan opetusta jollakin taiteenalalla siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään.</p> <p style="text-align: center;">—————</p> <p style="text-align: center;"><i>Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .</i></p>

#.

Laki

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksista annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksista annetun lain 7 § (682/2021) seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
----------------------------	----------------

7 §	7 §
<i>Yhteistyö Opetushallituksen ja työ- ja elinkeinohallinnon alueellisten toimijoiden kanssa</i>	<i>Yhteistyö Opetushallituksen ja työ- ja elinkeinohallinnon alueellisten toimijoiden kanssa</i>
-----	-----
Palvelukeskus toimii Opetushallituksesta annetun lain (564/2016) 6 a §:ssä tarkoitettuna Opetushallituksen erillisyyksikkönä.	Palvelukeskuksen tulee tehdä yhteistyötä Opetushallituksen ja elinvoimakeskuksen kanssa.

	<i>Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .</i>

5#.

Laki

kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetun lain 27 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetun lain (1433/2007) 27 §:n 3 mom., sellaisena kuin se on laissa 672/2013, seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
<p style="text-align: center;">27 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Laiminlyönnin oikaiseminen</i></p> <hr/> <p>Jollei 1 tai 2 momentin nojalla annettua kehotusta noudateta, aluehallintovirasto voi Kansalliskirjaston tai instituutin hakemuksesta velvoittaa luovutus- tai tallettamisvelvollisen sakon uhalla täyttämään velvollisuutensa tai korjaamaan rikkomuksensa. Uhkasakon asettamisesta ja maksettavaksi tuomitsemisesta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).</p>	<p style="text-align: center;">27 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Laiminlyönnin oikaiseminen</i></p> <hr/> <p>Jollei 1 tai 2 momentin nojalla annettua kehotusta noudateta, <i>Lupa- ja valvontavirasto</i> voi Kansalliskirjaston tai instituutin hakemuksesta velvoittaa luovutus- tai tallettamisvelvollisen sakon uhalla täyttämään velvollisuutensa tai korjaamaan rikkomuksensa. Uhkasakon asettamisesta ja maksettavaksi tuomitsemisesta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).</p> <p style="text-align: right;">Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .</p>

#.

Laki

kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain (166/2019) 4 §:n 2 mom. seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
4 § <i>Valtion viranomaisten tehtävät</i>	4 § <i>Valtion viranomaisten tehtävät</i>
Kulttuurin ja taiteen edistämisen tehtäviä alueilla hoitavat Museovirasto ja Taiteen edistämiskeskus sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset niitä koskevan lainsäädännön mukaisesti.	Kulttuurin ja taiteen edistämisen tehtäviä alueilla hoitavat Museovirasto, Taiteen edistämiskeskus ja <i>elinvoimakeskus</i> niitä koskevan lainsäädännön mukaisesti. Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 40 §, 42 §:n 2 momentti, 57 §:n 1 momentti ja 64 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 40 § laissa 938/2013, 42 §:n 2 momentti ja 57 §:n 1 momentti laissa 1410/2014 ja 64 §:n 1 momentti laissa 1126/2022, seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
40 § <i>Valtionavustuksen hakeminen</i> Perustamishankkeen valtionavustusta koskevat, valtionapuviranomaiselle osoitetut hakemukset tulee toimittaa aluehallintovirastolle sen vuoden loppuun mennessä, joka edeltää sitä vuotta, jonka talousarvion perusteella valtionavustusta haetaan, ellei opetus- ja kulttuuriministeriö toisin määrää. Hakemukseen tulee liittää arvio hankkeen toteuttamisajankohdasta.	40 § <i>Valtionavustuksen hakeminen</i> Perustamishankkeen valtionavustusta koskevat, valtionapuviranomaiselle osoitetut hakemukset tulee toimittaa <i>Lupa- ja valvontavirastolle</i> sen vuoden loppuun mennessä, joka edeltää sitä vuotta, jonka talousarvion perusteella valtionavustusta haetaan, ellei opetus- ja kulttuuriministeriö toisin määrää. Hakemukseen tulee liittää arvio hankkeen toteuttamisajankohdasta.
42 § <i>Perustamishankkeiden rahoitussuunnitelma</i>	42 § <i>Perustamishankkeiden rahoitussuunnitelma</i>
Liikuntalain mukaisen toiminnan perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmaa varten	Liikuntalain mukaisen toiminnan perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmaa varten

aluehallintovirasto laatii 1 §:ssä mainitun liikuntalain mukaisen toiminnan järjestäjiltä saatujen ehdotusten perusteella luettelon toiminta-alueellaan toteutettaviksi aiotuista perustamishankkeista. Hankkeet merkitään luetteloon niiden arvioidussa kiireellisyysjärjestyksessä. Ehdotukset luettelo varten on toimitettava aluehallintovirastolle luettelon laatimista edeltävän vuoden loppuun mennessä.

---

57 §

Valtionapuviranomainen

Aluehallintovirasto on valtionapuviranomainen 45 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa asioissa ja 1 §:n 3 momentin mukaisissa perustamishankkeita koskevissa asioissa lukuun ottamatta opetus- ja kulttuuriministeriön ennen vuotta 2007 myöntämien perustamishankkeiden valtionosuuksien ja avustusten maksamista.

---

64 §

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain eräiden säännösten soveltaminen

Tässä laissa tarkoitettuun rahoitukseen sovelletaan lisäksi seuraavia kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain säännöksiä:

- 1) 21 §:n 2 momentin säännöstä uusista ja laajentuvista valtionosuustehtävistä;
- 2) 53 §:n 2 momentin säännöstä kunnan asukasmäärän määräytymisestä;

Lupa- ja valvontavirasto laatii 1 §:ssä mainitun liikuntalain mukaisen toiminnan järjestäjiltä saatujen ehdotusten perusteella luettelon *alueittain* toteutettaviksi aiotuista perustamishankkeista. Hankkeet merkitään luetteloon niiden arvioidussa kiireellisyysjärjestyksessä. Ehdotukset luettelo varten on toimitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* luettelon laatimista edeltävän vuoden loppuun mennessä.

---

57 §

Valtionapuviranomainen

Lupa- ja valvontavirasto on valtionapuviranomainen 45 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa asioissa ja 1 §:n 3 momentin mukaisissa perustamishankkeita koskevissa asioissa lukuun ottamatta opetus- ja kulttuuriministeriön ennen vuotta 2007 myöntämien perustamishankkeiden valtionosuuksien ja avustusten maksamista.

---

64 §

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain eräiden säännösten soveltaminen

Tässä laissa tarkoitettuun rahoitukseen sovelletaan lisäksi seuraavia kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain säännöksiä:

- 1) 21 §:n 2 momentin säännöstä uusista ja laajentuvista valtionosuustehtävistä;

<p>3) 54 §:n 3 momentin säännöstä valtionosuuden myöntämisestä kuntajakoa muutettaessa;</p> <p>4) 55 §:n säännöstä valtionosuuksien määräytymisestä kunnan alueen jakamistapauksissa;</p> <p>5) 56 §:n säännöstä aluehallintoviraston toimivallasta uhkasakon asettamiseen.</p>	<p>2) 53 §:n 2 momentin säännöstä kunnan asukasmäärän määräytymisestä;</p> <p>3) 54 §:n 3 momentin säännöstä valtionosuuden myöntämisestä kuntajakoa muutettaessa;</p> <p>4) 55 §:n säännöstä valtionosuuksien määräytymisestä kunnan alueen jakamistapauksissa;</p> <p>5) 56 §:n säännöstä <i>Lupa- ja valvontaviraston</i> toimivallasta uhkasakon asettamiseen.</p> <p>-----</p> <p style="text-align: center;">_____</p> <p style="text-align: center;"><i>Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .</i></p>
---	---

#.

Laki

opiskelijoiden oikeusturvalautakunnasta annetun lain 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan opiskelijoiden oikeusturvalautakunnasta annetun lain (1409/2011) 12 §:n 3 mom. sellaisena kuin se on laissa 1409/2011, seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
<p style="text-align: center;">12 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Oikeus saada tietoja ja virka-apua</i></p> <p>-----</p> <p>Lautakunnalla ja hallinto-oikeudella on salassapitosäännösten estämättä velvollisuus antaa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle sille säädettyjen tehtävien hoita-</p>	<p style="text-align: center;">12 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Oikeus saada tietoja ja virka-apua</i></p> <p>-----</p> <p>Lautakunnalla ja hallinto-oikeudella on salassapitosäännösten estämättä velvollisuus antaa <i>Lupa- ja valvontavirastolle</i> sille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät</p>

<p>miseksi välttämättömät tiedot vireillä olevasta opiskeluoikeuden peruuttamista ja palauttamista koskevasta käsittelystä sekä opiskeluoikeuden peruuttamista ja palauttamista koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista.</p>	<p>tiedot vireillä olevasta opiskeluoikeuden peruuttamista ja palauttamista koskevasta käsittelystä sekä opiskeluoikeuden peruuttamista ja palauttamista koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista.</p> <p style="text-align: center;">_____</p> <p style="text-align: center;"><i>Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .</i></p>
--	---

#.

Laki

taiteen perusopetuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan taiteen perusopetuksesta annetun lain (633/1998) 9 §:n 3 mom., 10 §:n 2 mom. ja 11 §:n 3 mom., sellaisina kuin ne ovat, 9 §:n 3 mom. laissa 1447/2009, 10 §:n 2 mom. laissa 957/2015 ja 11 §:n 3 mom. laissa 1415/2014, seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
<p>9 §</p> <p><i>Henkilöstö</i></p> <hr/> <p>Rehtorin ja opettajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Aluehallintovirasto voi erityisestä syystä myöntää rehtorin kelpoisuusvaatimuksista erivapauden. Yliopisto voi yksittäistapauksessa todeta henkilön kelpoiseksi antamaan opetusta. Yliopistojen antamasta kelpoisuustodistuksesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.</p> <p>10 §</p> <p><i>Muutoksenhaku</i></p> <hr/> <p>Päätökseen, joka koskee 12 §:ssä tarkoitettua oppilasmaksua ja oppilaaksi ottamista, saa vaatia oikaisua aluehallintovirastolta siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään, jollei muualla laissa toisin säädetä.</p>	<p>9 §</p> <p><i>Henkilöstö</i></p> <hr/> <p>Rehtorin ja opettajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella. <i>Lupa- ja valvontavirasto</i> voi erityisestä syystä myöntää rehtorin kelpoisuusvaatimuksista erivapauden. Yliopisto voi yksittäistapauksessa todeta henkilön kelpoiseksi antamaan opetusta. Yliopistojen antamasta kelpoisuustodistuksesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.</p> <p>10 §</p> <p><i>Muutoksenhaku</i></p> <hr/> <p>Päätökseen, joka koskee 12 §:ssä tarkoitettua oppilasmaksua ja oppilaaksi ottamista,</p>

<p>11 §</p> <p><i>Valtionosuus</i></p> <hr/> <p>Koulutuksen järjestäjälle voidaan myöntää valtionavustusta valtion talousarvioon otetun määrärahan rajoissa siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa säädetään. Valtionavustusta voidaan myöntää myös investointeihin siten kuin valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään. Valtionapuviranomaisena investointiavustuksia koskevista asioista on aluehallintovirasto.</p>	<p>saa vaatia oikaisua <i>Lupa- ja valvontavirastolta</i> siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään, jollei muualla laissa toisin säädetä.</p> <hr/> <p style="text-align: center;">11 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Valtionosuus</i></p> <hr/> <p>Koulutuksen järjestäjälle voidaan myöntää valtionavustusta valtion talousarvioon otetun määrärahan rajoissa siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa säädetään. Valtionavustusta voidaan myöntää myös investointeihin siten kuin valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään. Valtionapuviranomaisena investointiavustuksia koskevista asioista on <i>Lupa- ja valvontavirasto</i>.</p> <p style="text-align: center;">_____</p> <p style="text-align: center;"><i>Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .</i></p>
---	---

#.

Laki

tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetun lain 25 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tutkintokoulutukseen valmentavasta laista annetun lain (1215/2020) 25 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1215/2020, seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
<p>25 §</p> <p><i>Muutoksenhaku</i></p> <p>Tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua aluehallintovirastolta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos päätös koskee:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 10 §:ssä tarkoitettua opiskelijaksi ottamista; 2) 11 §:ssä tarkoitettua lisäajan myöntämistä opintojen loppuun saattamiseksi; 3) 17 §:ssä tarkoitettua opiskelijan oikeutta väliaikaisesti keskeyttää opintonsa; 4) 18 §:ssä tarkoitettua opiskelijan katsoamista eronneeksi; 5) 21 §:ssä tarkoitettua opiskelijan oikeutta erityiseen tukeen.	<p>25 §</p> <p><i>Muutoksenhaku</i></p> <p>Tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua <i>Lupa- ja valvontavirastolta</i> 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos päätös koskee:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 10 §:ssä tarkoitettua opiskelijaksi ottamista; 2) 11 §:ssä tarkoitettua lisäajan myöntämistä opintojen loppuun saattamiseksi; 3) 17 §:ssä tarkoitettua opiskelijan oikeutta väliaikaisesti keskeyttää opintonsa; 4) 18 §:ssä tarkoitettua opiskelijan katsoamista eronneeksi; 5) 21 §:ssä tarkoitettua opiskelijan oikeutta erityiseen tukeen. <p>—————</p> <p><i>Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .</i></p>

#.

Laki

valtion ja yksityisen järjestämän koulutuksen hallinnosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtion ja yksityisen järjestämän koulutuksen hallinnosta annetun lain (634/1998)
6 §, sellaisena kuin se on laissa 1448/2009, seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
<p>6 §</p> <p><i>Laillisuusvalvonta</i></p> <p>Aluehallintovirasto voi kantelun perusteella tutkia, onko tässä laissa tarkoitettua koulutusta järjestettäessä toimittu säännösten ja määräysten mukaan.</p>	<p>6 §</p> <p><i>Laillisuusvalvonta</i></p> <p><i>Lupa- ja valvontavirasto</i> voi kantelun perusteella tutkia, onko tässä laissa tarkoitettua koulutusta järjestettäessä toimittu säännösten ja määräysten mukaan. <i>Lupa- ja valvontavirasto</i> on toimivaltainen tutkimaan myös ulkomailla järjestettyä opetusta koskevan asian.</p> <p>_____</p> <p><i>Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .</i></p>

#.

Laki

vapaasta sivistystyöstä annetun lain 25 k ja 25 l §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) 25 k §:n 2 ja 3 momentti ja 25 l §:n 2 momentti, sellaisena kuin ne ovat laissa 1219/2020, seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
<p>25 k §</p> <p><i>Muutoksenhaku arviointia koskevaan päätökseen</i></p> <hr/> <p>Opiskelija saa vaatia oikaisua pyynnöstä tehtyyn uuteen arviointiin tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, aluehallintovirastolta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.</p> <p>Aluehallintoviraston päätökseen, jolla on ratkaistu 2 momentissa tarkoitettua asiaa koskeva oikaisuvaatimus, ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>25 l §</p> <p><i>Muutoksenhaku oppivelvollisille suunnattua koulutusta koskevaan päätökseen</i></p> <p>Tässä luvussa tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua aluehallintovirastolta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos päätös koskee:</p> <p>1) 25 b §:n 3 momentissa tarkoitettua koulutuksen suoritusaikaa;</p>	<p>25 k §</p> <p><i>Muutoksenhaku arviointia koskevaan päätökseen</i></p> <hr/> <p>Opiskelija saa vaatia oikaisua pyynnöstä tehtyyn uuteen arviointiin tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, <i>Lupa- ja valvontavirastolta</i> 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.</p> <p><i>Lupa- ja valvontaviraston</i> päätökseen, jolla on ratkaistu 2 momentissa tarkoitettua asiaa koskeva oikaisuvaatimus, ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>25 l §</p> <p><i>Muutoksenhaku oppivelvollisille suunnattua koulutusta koskevaan päätökseen</i></p> <p>Tässä luvussa tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua <i>Lupa- ja valvontavirastolta</i> 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos päätös koskee:</p>

<p>2) 25 e §:ssä tarkoitettua opiskelijaksi ottamista;</p> <p>3) 25 i §:ssä tarkoitettua opiskelijan eronneeksi katsomista.</p> <p>-----</p>	<p>1) 25 b §:n 3 momentissa tarkoitettua koulutuksen suoritusaikaa;</p> <p>2) 25 e §:ssä tarkoitettua opiskelijaksi ottamista;</p> <p>3) 25 i §:ssä tarkoitettua opiskelijan eronneeksi katsomista.</p> <p>-----</p> <p style="text-align: center;">_____</p> <p style="text-align: center;"><i>Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .</i></p>
--	--

#.

Laki

yleisistä kirjastoista annetun lain 4 ja 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yleisistä kirjastoista annetun lain (1492/2016) 4 §:n 2 mom. ja 16 §:n 2 mom. seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
<p style="text-align: center;">4 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Valtion viranomaisten tehtävät</i></p> <hr/> <p>Aluehallintoviraston tehtävänä on valtion alueellisena hallintoviranomaisena:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) edistää toimialueellaan yleisiä kirjastoja koskevien valtakunnallisten kirjastopoliittisten tavoitteiden toteutumista; 2) seurata ja arvioida toimialueensa yleisten kirjastojen toimintaa; 3) edistää yleisten kirjastojen paikallisia, alueellisia, valtakunnallisia ja kansainvälisiä kehittämishankkeita; sekä 4) suorittaa opetus- ja kulttuuriministeriön antamat muut tehtävät.	<p style="text-align: center;">4 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Valtion viranomaisten tehtävät</i></p> <hr/> <p><i>Lupa- ja valvontaviraston</i> tehtävänä on:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) edistää yleisiä kirjastoja koskevien valtakunnallisten kirjastopoliittisten tavoitteiden toteutumista; 2) seurata ja arvioida yleisten kirjastojen toimintaa; 3) edistää yleisten kirjastojen paikallisia, alueellisia, valtakunnallisia ja kansainvälisiä kehittämishankkeita; 4) suorittaa muut opetus- ja kulttuuriministeriön antamat tehtävät.
<p style="text-align: center;">16 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Arviointi</i></p> <hr/> <p>Valtakunnallisesta arvioinnista sekä valtakunnallisesta osallistumisesta kansainväliseen arviointiin päättää opetus- ja kulttuuriministeriö, joka vastaa arvioinnin toteutuksesta yhdessä aluehallintoviraston kanssa.</p>	<p style="text-align: center;">16 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Arviointi</i></p> <hr/> <p>Valtakunnallisesta arvioinnista sekä valtakunnallisesta osallistumisesta kansainväliseen arviointiin päättää opetus- ja kulttuuriministeriö, joka vastaa arvioinnin toteutuksesta yhdessä <i>Lupa- ja valvontaviraston</i></p>

<p>Kunta on velvollinen osallistumaan tässä momentissa tarkoitettuun arviointiin.</p> <p>-----</p>	<p>kanssa. Kunta on velvollinen osallistumaan tässä momentissa tarkoitettuun arviointiin.</p> <p>-----</p> <p style="text-align: center;">_____</p> <p style="text-align: center;"><i>Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta</i> <i>20 .</i></p>
--	---

#.

Laki

ylioppilastutkinnosta annetun lain 21 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ylioppilastutkinnosta annetun lain (502/2019) 21 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 502/2019, seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
<p style="text-align: center;">21 §</p> <p><i>Muutoksenhaku rehtorin ja koulutuksen järjestäjän monijäsenisen toimielimen päätökseen</i></p> <p>Rehtorin päätökseen, jolla on 8 §:n 1 momentin mukaisesti evätty osallistumisoikeus ylioppilastutkintoon tai sen kokeeseen, saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Aluehallintoviraston oikaisumenettelyssä antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.</p> <p>-----</p>	<p style="text-align: center;">21 §</p> <p><i>Muutoksenhaku rehtorin ja koulutuksen järjestäjän monijäsenisen toimielimen päätökseen</i></p> <p>Rehtorin päätökseen, jolla on 8 §:n 1 momentin mukaisesti evätty osallistumisoikeus ylioppilastutkintoon tai sen kokeeseen, saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. <i>Lupa- ja valvontaviraston</i> oikaisumenettelyssä antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.</p> <p>-----</p> <p style="text-align: center;">Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .</p>

#.

Laki

liikuntalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan liikuntalain (390/2015) 4 §:n 2 momentti, 7 §:n 1 momentti sekä 9 ja 15 §, sellaisena kuin niistä on 15 § laissa 144/2023, seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
<p>4 §</p> <p><i>Valtion vastuu</i></p> <hr/> <p>Liikunnan aluehallinnon tehtävistä vastaavat aluehallintovirastot. Tehtävistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.</p> <hr/>	<p>4 §</p> <p><i>Valtion vastuu</i></p> <hr/> <p>Liikunnan <i>alueellisesti hoidettavista valtionhallinnon tehtävistä</i> vastaa <i>Lupa- ja valvontavirasto</i>. Tehtävistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.</p> <hr/>
<p>7 §</p> <p><i>Alueellinen liikuntaneuvosto</i></p> <p>Aluehallintovirastossa on asiantuntijajäsenenä alueellinen liikuntaneuvosto, jonka maakunnan liitto asettaa.</p> <hr/>	<p>7 §</p> <p><i>Alueellinen liikuntaneuvosto</i></p> <p><i>Lupa- ja valvontavirastossa</i> on asiantuntijajäsenenä alueellinen liikuntaneuvosto, jonka maakunnan liitto asettaa.</p> <hr/>
<p>9 §</p> <p><i>Rahoitus liikunnan aluehallinnon toimintaan</i></p>	<p>9 §</p> <p><i>Rahoitus liikunnan alueellisesti hoidettaviin valtionhallinnon tehtäviin</i></p>

<p>Opetus- ja kulttuuriministeriö osoittaa aluehallintoviraston käyttöön vuosittain liikunnan aluehallinnon toimintaan määrärahat, joiden käytöstä sovitaan aluehallintoviraston kanssa. Ministeriö voi osoittaa aluehallintovirastolle myös muita määrärahoja edelleen avustuksina myönnettäviksi.</p> <p style="text-align: center;">15 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Valtionapuviranomainen</i></p> <p>Valtionapuviranomainen 8–14 §:ssä tarkoitettujen avustusten osalta on opetus- ja kulttuuriministeriö. Aluehallintovirasto toimii valtionapuviranomaisena muissa kuin kustannuksiltaan merkittävässä perustamishankkeissa sekä 9 §:ssä tarkoitettujen virastojen käyttöön osoitettujen määrärahojen myöntämisessä. Suomen Akatemia voi toimia valtionapuviranomaisena liikuntatieteellisten avustusten myöntämisessä. Toimivallan jaosta valtionapuviranomaisten välillä voidaan tarkemmin säätää valtioneuvoston asetuksella.</p>	<p>Opetus- ja kulttuuriministeriö osoittaa <i>Lupa- ja valvontaviraston</i> käyttöön vuosittain liikunnan <i>alueellisesti hoidettaviin valtionhallinnon tehtäviin</i> määrärahat, joiden käytöstä sovitaan <i>Lupa- ja valvontaviraston</i> kanssa. Ministeriö voi osoittaa <i>Lupa- ja valvontavirastolle</i> myös muita määrärahoja edelleen avustuksina myönnettäviksi.</p> <p style="text-align: center;">15 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Valtionapuviranomainen</i></p> <p>Valtionapuviranomainen 8–14 §:ssä tarkoitettujen avustusten osalta on opetus- ja kulttuuriministeriö. <i>Lupa- ja valvontavirasto</i> toimii valtionapuviranomaisena muissa kuin kustannuksiltaan merkittävässä perustamishankkeissa sekä 9 §:ssä <i>tarkoitettun viraston</i> käyttöön osoitettujen määrärahojen myöntämisessä. Suomen Akatemia voi toimia valtionapuviranomaisena liikuntatieteellisten avustusten myöntämisessä. Toimivallan jaosta valtionapuviranomaisten välillä voidaan tarkemmin säätää valtioneuvoston asetuksella.</p> <p style="text-align: center;">—————</p> <p style="text-align: center;"><i>Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .</i></p>
---	--

#.

Laki

lukiolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan lukiolain (714/2018) 49 §, 51 §, 53 §:n 2 momentti, 54 §:n 2 momentti, 55 §, 57 §:n 3 momentti ja 61 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 49 §, 53 §:n 2 momentti, 54 §:n 2 momentti, 55 §, 57 §:n 3 momentti, 61 §:n 2 momentti laissa 714/2018 ja 51 § laissa 163/2022, seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
<p style="text-align: center;">49 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Oikaisuvaatimus</i></p> <p>Tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua aluehallintovirastolta siten kuin hallintolaissa säädetään, jos päätös koskee:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) opiskelijaksi ottamista; 2) 23 §:n 2 momentissa tarkoitettua lisäajan myöntämistä tai 24 §:ssä tarkoitettua opiske-luoikeuden päättymistä; 3) suoritettujen opintojen hyväksi luke-mista; 4) opiskelun poikkeavaa järjestämistä; 5) oikeutta saada uskonnon tai elämäntat-somustiedon opetusta. <p style="text-align: center;">51 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Muutoksenhakuai-ka</i></p> <p>Oikaisuvaatimus aluehallintovirastoon 49 §:ssä tarkoitettussa asiassa, valitus 49 §:ssä tarkoitettuun oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä sekä valitus päätöksestä, joka koskee opiskelijalle annettavaa varoitusta, opiskelijan määräaikaista erottamista taikka</p>	<p style="text-align: center;">49 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Oikaisuvaatimus</i></p> <p>Tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua <i>Lupa- ja valvontavirastolta</i> siten kuin hallintolaissa säädetään, jos päätös koskee:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) opiskelijaksi ottamista; 2) 23 §:n 2 momentissa tarkoitettua lisäajan myöntämistä tai 24 §:ssä tarkoitettua opiske-luoikeuden päättymistä; 3) suoritettujen opintojen hyväksi luke-mista; 4) opiskelun poikkeavaa järjestämistä; 5) oikeutta saada uskonnon tai elämäntat-somustiedon opetusta. <p style="text-align: center;">51 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Muutoksenhakuai-ka</i></p> <p>Oikaisuvaatimus <i>Lupa- ja valvontaviras-toon</i> 49 §:ssä tarkoitettussa asiassa, valitus 49 §:ssä tarkoitettuun oikaisuvaatimukseen an-netusta päätöksestä sekä valitus päätöksestä, joka koskee opiskelijalle annettavaa varoi-tusta, opiskelijan määräaikaista erottamista taikka asuntolasta erottamista määräajaksi tai</p>

<p>asuntolasta erottamista määräajaksi tai lopullisesti, tulee tehdä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.</p>	<p>lopullisesti, tulee tehdä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.</p>
<p>53 §</p>	<p>53 §</p>
<p><i>Muutoksenhaku opiskelijan arviointia koskevaan päätökseen</i></p>	<p><i>Muutoksenhaku opiskelijan arviointia koskevaan päätökseen</i></p>
<p>Opiskelija saa vaatia oikaisua pyynnöstä tehtyyn uuteen arviointiin tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, aluehallintovirastolta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista siten kuin hallintolaissa säädetään. Otettuaan oikaisuvaatimuksen tutkittavakseen aluehallintovirasto voi muuttaa hallintopäätöstä, kumota päätöksen, hylätä oikaisuvaatimuksen tai palauttaa asian rehtorille uudelleen käsiteltäväksi.</p>	<p>Opiskelija saa vaatia oikaisua pyynnöstä tehtyyn uuteen arviointiin tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, <i>Lupa- ja valvontavirastolta</i> 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista siten kuin hallintolaissa säädetään. Otettuaan oikaisuvaatimuksen tutkittavakseen <i>Lupa- ja valvontavirasto</i> voi muuttaa hallintopäätöstä, kumota päätöksen, hylätä oikaisuvaatimuksen tai palauttaa asian rehtorille uudelleen käsiteltäväksi.</p>
<p>54 §</p>	<p>54 §</p>
<p><i>Valituskiellot</i></p>	<p><i>Valituskiellot</i></p>
<p>Hallinto-oikeuden päätökseen, jolla on ratkaistu 49 §:ssä tarkoitettua asiaa koskeva valitus, ja aluehallintoviraston päätökseen, jolla on ratkaistu 53 §:ssä tarkoitettua asiaa koskeva oikaisuvaatimus, ei saa hakea muutosta valittamalla.</p>	<p>Hallinto-oikeuden päätökseen, jolla on ratkaistu 49 §:ssä tarkoitettua asiaa koskeva valitus, ja <i>Lupa- ja valvontaviraston</i> päätökseen, jolla on ratkaistu 53 §:ssä tarkoitettua asiaa koskeva oikaisuvaatimus, ei saa hakea muutosta valittamalla.</p>
<p>55 §</p>	<p>55 §</p>
<p><i>Toimivaltainen hallinto-oikeus ja aluehallintoviranomainen</i></p>	<p><i>Toimivaltainen hallinto-oikeus ja aluehallintoviranomainen</i></p>

<p>Kun opetusta järjestetään ulkomailla, toimivaltainen hallinto-oikeus on Helsingin hallinto-oikeus ja toimivaltainen aluehallintoviranomainen on Etelä-Suomen aluehallintovirasto.</p> <p style="text-align: center;">57 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Henkilöstö</i></p>	<p>Kun opetusta järjestetään ulkomailla, toimivaltainen hallinto-oikeus on Helsingin hallinto-oikeus ja toimivaltainen aluehallintoviranomainen on <i>Lupa- ja valvontavirasto</i>.</p> <p style="text-align: center;">57 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Henkilöstö</i></p>
<p>Rehtorin ja opettajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Aluehallintovirasto voi erityisestä syystä myöntää kelpoisuusvaatimuksista erivapauden.</p> <p style="text-align: center;">61 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Rahoitus</i></p>	<p>Rehtorin ja opettajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella. <i>Lupa- ja valvontavirasto</i> voi erityisestä syystä myöntää kelpoisuusvaatimuksista erivapauden.</p> <p style="text-align: center;">61 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Rahoitus</i></p>
<p>Valtionavustusta voidaan myöntää myös investointihankkeisiin siten kuin valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään. Valti-onapuviranomaisena investointihankkeissa on aluehallintovirasto.</p>	<p>Valtionavustusta voidaan myöntää myös investointihankkeisiin siten kuin valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään. Valti-onapuviranomaisena investointihankkeissa on <i>Lupa- ja valvontavirasto</i>.</p> <p style="text-align: right;"><i>Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .</i></p>

#.

Laki

muinaismuistolain 7 ja 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan muinaismuistolain (295/1963) 7 §:n 3 mom. ja 18 §:n 3 mom., sellaisena kuin ne
ovat laissa 1443/2009, seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
7 §	7 §
<p>Milloin kiinteistö, jolla suoja-alue sijaitsee, on saamisen tai toistuvan raha- tai tavaratu- lon kantamisoikeuden panttina, on korvaus, josta edellä tässä pykälässä säädetään, talle- tettava aluehallintovirastoon ja jaettava niin kuin ulosmitatun omaisuuden myyntihin- nasta säädetään. Panttioikeuden haltijalla on talletettuun korvausmäärään yhtäläinen oi- keus kuin kiinteistöön. Tallettamista ei saa kuitenkaan toimittaa, jos esitetään panttioi- keuden haltijan suostumus korvauksen tallet- tamatta jättämiseen taikka jos korvattavan edun vähäisyyden vuoksi tai muusta sellai- sesta syystä haitan ei ole katsottava sanotta- vasti heikentäneen vakuuden arvoa.</p>	<p>Milloin kiinteistö, jolla suoja-alue sijaitsee, on saamisen tai toistuvan raha- tai tavaratu- lon kantamisoikeuden panttina, on korvaus, josta edellä tässä pykälässä säädetään, talle- tettava <i>Lupa- ja valvontavirastoon</i> ja jaettava niin kuin ulosmitatun omaisuuden myynti- hinnasta säädetään. Panttioikeuden haltijalla on talletettuun korvausmäärään yhtäläinen oikeus kuin kiinteistöön. Tallettamista ei saa kuitenkaan toimittaa, jos esitetään panttioi- keuden haltijan suostumus korvauksen tallet- tamatta jättämiseen taikka jos korvattavan edun vähäisyyden vuoksi tai muusta sellai- sesta syystä haitan ei ole katsottava sanotta- vasti heikentäneen vakuuden arvoa.</p>
18 §	18 §
<p>Aluehallintovirasto voi tarvittaessa uhka- sakkoa käyttäen kieltää ryhtymästä 1 mo- mentissa tarkoitettulla alueella tutkimusta vaarantaviin toimenpiteisiin.</p>	<p><i>Lupa- ja valvontavirasto</i> voi tarvittaessa uhkasakkoa käyttäen kieltää ryhtymästä 1 momentissa tarkoitettulla alueella tutkimusta vaarantaviin toimenpiteisiin.</p> <p align="center">————— <i>Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta</i> 20 .</p>

#.

Laki

nuorisolain 4 ja 25 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan nuorisolain (1285/2016) 4 §:n 2 momentti ja 25 §:n 2 momentti seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
<p>4 §</p> <p><i>Valtion vastuu</i></p> <hr/> <p>Nuorisotyön ja -politiikan aluehallinnon tehtävistä vastaavat aluehallintovirastot. Tehtävistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.</p> <hr/>	<p>4 §</p> <p><i>Valtion vastuu</i></p> <hr/> <p>Nuorisotyön ja -politiikan <i>alueellisesti hoidettavista valtionhallinnon tehtävistä</i> vastaa <i>Lupa- ja valvontavirasto</i>. Tehtävistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.</p> <hr/>
<p>25 §</p> <p><i>Valtionapuviranomainen</i></p> <hr/> <p>Ministeriö voi osoittaa aluehallintoviraston myönnettäväksi valtion talousarvioon otettuja avustusmäärärahoja.</p>	<p>25 §</p> <p><i>Valtionapuviranomainen</i></p> <hr/> <p>Ministeriö voi osoittaa <i>Lupa- ja valvontaviraston</i> myönnettäväksi valtion talousarvioon otettuja avustusmäärärahoja.</p> <p style="text-align: center;">—————</p> <p><i>Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .</i></p>

#.

Laki

oppilas- ja opiskelijahuoltolain 10 ja 26 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013) 10 §:n 1 momentti ja 26 §:n 3 momentti, sellaisena kuin ne ovat laissa 886/2017, seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
<p>10 §</p> <p><i>Opetuksen ja koulutuksen tueksi järjestettävät sosiaali- ja terveyspalvelut erityisoppilaitoksissa</i></p> <p>Sen estämättä mitä yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990) säädetään, perusopetuslain 7 ja 8 §:ssä tarkoitettu opetuksen järjestäjä, jonka tehtävänä on opetuksen järjestäminen vaikeimmin vammaisille lapsille sekä ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 27 §:n 2 momentissa tarkoitettu koulutuksen järjestäjä saavat opetuksen ja koulutuksen tueksi järjestää opiskelijoilleen terveydenhuollon palveluja. Koulutuksen järjestäjän on tehtävä aluehallintovirastolle ilmoitus, joka sisältää yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettut tiedot. Toiminnasta vastaa koulutuksen järjestäjän nimeämä terveydenhuollon ammattihenkilö, jonka tulee olla mainitussa 4 §:ssä tarkoitettun lupaviranomaisen hyväksymä.</p> <p>-----</p>	<p>10 §</p> <p><i>Opetuksen ja koulutuksen tueksi järjestettävät sosiaali- ja terveyspalvelut erityisoppilaitoksissa</i></p> <p>Sen estämättä mitä yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990) säädetään, perusopetuslain 7 ja 8 §:ssä tarkoitettu opetuksen järjestäjä, jonka tehtävänä on opetuksen järjestäminen vaikeimmin vammaisille lapsille sekä ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 27 §:n 2 momentissa tarkoitettu koulutuksen järjestäjä saavat opetuksen ja koulutuksen tueksi järjestää opiskelijoilleen terveydenhuollon palveluja. Koulutuksen järjestäjän on tehtävä <i>Lupa- ja valvontavirastolle</i> ilmoitus, joka sisältää yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettut tiedot. Toiminnasta vastaa koulutuksen järjestäjän nimeämä terveydenhuollon ammattihenkilö, jonka tulee olla mainitussa 4 §:ssä tarkoitettun lupaviranomaisen hyväksymä.</p> <p>-----</p>

26 § <i>Opiskeluhuollon valvonta</i>	26 § <i>Opiskeluhuollon valvonta</i>
<p>Aluehallintovirastolla on oikeus oma-aloitteisesti ottaa tutkittavaksi, onko koulutuksen järjestäjä järjestänyt 6 §:ssä tarkoitetun opiskeluhuollon tämän lain mukaisesti.</p>	<p><i>Lupa- ja valvontavirastolla</i> on oikeus oma-aloitteisesti ottaa tutkittavaksi, onko koulutuksen järjestäjä järjestänyt 6 §:ssä tarkoitetun opiskeluhuollon tämän lain mukaisesti.</p> <p style="text-align: center;">—————</p> <p><i>Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .</i></p>

#.

Laki

oppivelvollisuuslain 24 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan oppivelvollisuuslain (1214/2020) 24 § seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
24 § <i>Muutoksenhaku</i>	24 § <i>Muutoksenhaku</i>
<p>Pidennettyä oppivelvollisuutta, 7 §:ssä tarkoitettua oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämistä tai 15 §:ssä tarkoitettua opiskelupaikan osoittamista koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua aluehallintovirastolta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Koulutuksen järjestäjä ei saa vaatia oikaisua 15 §:ssä tarkoitettuun päätökseen.</p>	<p>Pidennettyä oppivelvollisuutta, 7 §:ssä tarkoitettua oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämistä tai 15 §:ssä tarkoitettua opiskelupaikan osoittamista koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua <i>Lupa- ja valvontavirastolta</i> 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Koulutuksen järjestäjä ei saa</p>

<p>Muutoin oikaisuvaatimusmenettelyssä sovelletaan, mitä hallintolaissa säädetään.</p> <p>Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Edellä tarkoitettu valitus on käsiteltävä kiireellisenä. Aluehallintoviraston opiskelupaikan osoittamista koskevassa asiassa oikaisuvaatimuksen perusteella antama päätös voidaan panna täytäntöön siitä tehdystä valituksesta huolimatta, ellei hallinto-oikeus toisin määrää. Hallinto-oikeuden päätökseen, jolla on ratkaistu pidennettyä oppivelvollisuutta tai 7 §:ssä tarkoitettua oppivelvollisuuden suorittamisen keskeytymistä koskeva valitus, ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>Muutoin muutoksenhaussa hallintotuomioistuimeen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.</p>	<p>vaatia oikaisua 15 §:ssä tarkoitettuun päätökseen. Muutoin oikaisuvaatimusmenettelyssä sovelletaan, mitä hallintolaissa säädetään.</p> <p>Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Edellä tarkoitettu valitus on käsiteltävä kiireellisenä. <i>Lupa- ja valvontaviraston</i> opiskelupaikan osoittamista koskevassa asiassa oikaisuvaatimuksen perusteella antama päätös voidaan panna täytäntöön siitä tehdystä valituksesta huolimatta, ellei hallinto-oikeus toisin määrää. Hallinto-oikeuden päätökseen, jolla on ratkaistu pidennettyä oppivelvollisuutta tai 7 §:ssä tarkoitettua oppivelvollisuuden suorittamisen keskeytymistä koskeva valitus, ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>Muutoin muutoksenhaussa hallintotuomioistuimeen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.</p> <p style="text-align: center;">_____</p> <p style="text-align: center;"><i>Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .</i></p>
---	--

#.

Laki

perusopetuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan perusopetuslain (628/1998) 37 §:n 3 momentti, 42 ja 42 b §, 42 c §:n 2 momentti, 42 d §:n 2 momentti, 42 f ja 43 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 37 §:n 3 momentti laissa 1444/2009, 42 §:n 1 momentin 1, 2 ja 4 kohta, 42 c §:n 2 momentti, 42 d §:n 2 momentti ja 42 f § laissa 959/2015, 42 §:n 1 momentin 6 kohta laissa 1216/2020, 3 kohta ja 2 momentti laissa 163/2022 ja 7 kohta laissa 716/2022, sekä 43 §:n 2 momentti laissa 1412/2014, seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
<p>37 §</p> <p><i>Henkilöstö</i></p> <hr/> <p>Rehtorin ja opettajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Opetushallitus voi tarvittaessa antaa asetuksen säännöksiä täydentäviä määräyksiä. Aluehallintovirasto voi erityisestä syystä myöntää kelpoisuusvaatimuksista erivapauden.</p>	<p>37 §</p> <p><i>Henkilöstö</i></p> <hr/> <p>Rehtorin ja opettajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Opetushallitus voi tarvittaessa antaa asetuksen säännöksiä täydentäviä määräyksiä. <i>Lupa- ja valvontavirasto</i> voi erityisestä syystä myöntää kelpoisuusvaatimuksista erivapauden.</p>
<p>42 §</p> <p><i>Oikaisuvaatimus</i></p> <p>Tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua aluehallintovirastolta, jollei tässä laissa toisin säädetä, jos päätös koskee:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) oppilaaksi ottamista; 2) 13 §:ssä tarkoitettua oikeutta saada uskonnon ja elämäkatsomustiedon opetusta; 3) 17 §:ssä tarkoitettua erityisen tuen järjestämistä ja erityiseen tukeen kuuluvia 31 §:n	<p>42 §</p> <p><i>Oikaisuvaatimus</i></p> <p>Tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua <i>Lupa- ja valvontavirastolta</i>, jollei tässä laissa toisin säädetä, jos päätös koskee:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) oppilaaksi ottamista; 2) 13 §:ssä tarkoitettua oikeutta saada uskonnon ja elämäkatsomustiedon opetusta;

<p>mukaisia tulkitsemis- ja avustajapalveluja, muita opetuspalveluja ja erityisiä apuvälineitä;</p> <p>4) 18 §:ssä säädettyjä erityisiä opetusjärjestelyjä;</p> <p>5 kohta on kumottu L:lla 30.12.2020/1216.</p> <p>6) 27 §:ssä säädettyä perusopetuksen poikkeavaa aloittamisajankohtaa;</p> <p>7) 46 a §:ssä tarkoitettua oppilaan tai opiskelijan eronneeksi katsomista.</p> <p>Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.</p> <p style="text-align: center;">42 b §</p> <p style="text-align: center;"><i>Muutoksenhaku</i></p> <p>Oikaisuvaatimus 42 §:ssä tarkoitettussa asiassa aluehallintovirastoon, valitus hallintotuomioistuimeen 42 §:ssä tarkoitettuun oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä ja valitus päätöksestä, joka koskee oppilaalle annettavaa kirjallista varoitusta sekä määräaikaista erottamista, tulee tehdä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tässä pykälässä tarkoitettut asiat tulee käsitellä kiireellisinä.</p> <p style="text-align: center;">42 c §</p> <p style="text-align: center;"><i>Muutoksenhaku oppilaan arviointia koskevaan päätökseen</i></p> <hr/> <p>Oppilaan huoltaja tai muu laillinen edustaja taikka 15 vuotta täyttänyt oppilas itse saa vaatia oikaisua pyynnöstä tehtyyn uuteen arviointiin tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, aluehallintovirastolta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista siten kuin</p>	<p>3) 17 §:ssä tarkoitettun erityisen tuen järjestämistä ja erityiseen tukeen kuuluvia 31 §:n mukaisia tulkitsemis- ja avustajapalveluja, muita opetuspalveluja ja erityisiä apuvälineitä;</p> <p>4) 18 §:ssä säädettyjä erityisiä opetusjärjestelyjä;</p> <p>5) 27 §:ssä säädettyä perusopetuksen poikkeavaa aloittamisajankohtaa;</p> <p>6) 46 a §:ssä tarkoitettua oppilaan tai opiskelijan eronneeksi katsomista.</p> <p>Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.</p> <p style="text-align: center;">42 b §</p> <p style="text-align: center;"><i>Muutoksenhaku</i></p> <p>Oikaisuvaatimus 42 §:ssä tarkoitettussa asiassa <i>Lupa- ja valvontavirastoon</i>, valitus hallintotuomioistuimeen 42 §:ssä tarkoitettuun oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä ja valitus päätöksestä, joka koskee oppilaalle annettavaa kirjallista varoitusta sekä määräaikaista erottamista, tulee tehdä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tässä pykälässä tarkoitettut asiat tulee käsitellä kiireellisinä.</p> <p style="text-align: center;">42 c §</p> <p style="text-align: center;"><i>Muutoksenhaku oppilaan arviointia koskevaan päätökseen</i></p> <hr/> <p>Oppilaan huoltaja tai muu laillinen edustaja taikka 15 vuotta täyttänyt oppilas itse saa vaatia oikaisua pyynnöstä tehtyyn uuteen ar-</p>
---	---

<p>hallintolaissa säädetään. Otettuaan oikaisuvaatimuksen tutkittavakseen aluehallintovirasto voi muuttaa hallintopäätöstä, kumota päätöksen, hylätä oikaisuvaatimuksen tai palauttaa asian rehtorille uudelleen käsiteltäväksi.</p> <p style="text-align: center;">42 d §</p> <p style="text-align: center;"><i>Valituskiellot</i></p>	<p>viointiin tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, <i>Lupa- ja valvontavirastolta</i> 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista siten kuin hallintolaissa säädetään. Otettuaan oikaisuvaatimuksen tutkittavakseen <i>Lupa- ja valvontavirasto</i> voi muuttaa hallintopäätöstä, kumota päätöksen, hylätä oikaisuvaatimuksen tai palauttaa asian rehtorille uudelleen käsiteltäväksi.</p>
<p>-----</p> <p>Aluehallintoviraston päätökseen, jolla on ratkaistu 42 c §:ssä tarkoitettua asiaa koskeva oikaisuvaatimus, ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>-----</p>	<p style="text-align: center;">42 d §</p> <p style="text-align: center;"><i>Valituskiellot</i></p> <p>-----</p>
<p>-----</p>	<p><i>Lupa- ja valvontaviraston</i> päätökseen, jolla on ratkaistu 42 c §:ssä tarkoitettua asiaa koskeva oikaisuvaatimus, ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>-----</p>
<p style="text-align: center;">42 f §</p> <p style="text-align: center;"><i>Toimivaltainen hallinto-oikeus</i></p> <p>Kun opetusta järjestetään ulkomailla, toimivaltainen hallinto-oikeus on Helsingin hallinto-oikeus ja toimivaltainen aluehallintoveranomainen on <i>Etelä-Suomen aluehallintovirasto</i>.</p>	<p style="text-align: center;">42 f §</p> <p style="text-align: center;"><i>Toimivaltainen hallinto-oikeus</i></p> <p>Kun opetusta järjestetään ulkomailla, toimivaltainen hallinto-oikeus on Helsingin hallinto-oikeus.</p>
<p style="text-align: center;">43 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Rahoitus</i></p> <p>-----</p>	<p style="text-align: center;">43 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Rahoitus</i></p> <p>-----</p>
<p>Perusopetuslain mukaiseen opetukseen ja toimintaan voidaan valtion talousarvioon otetun määrärahan rajoissa myöntää valtion-</p>	<p>-----</p>

<p>avustusta siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa säädetään. Valtionavustusta voidaan myöntää myös investointihankkeisiin siten kuin valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään. Investointihankkeiden valtionapu-viranomaisena on aluehallintovirasto.</p>	<p>Perusopetuslain mukaiseen opetukseen ja toimintaan voidaan valtion talousarvioon otetun määrärahan rajoissa myöntää valtionavustusta siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa säädetään. Valtionavustusta voidaan myöntää myös investointihankkeisiin siten kuin valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään. Investointihankkeiden valtionapu-viranomaisena on <i>Lupa- ja valvontavirasto</i>.</p> <p style="text-align: center;">—————</p> <p style="text-align: center;"><i>Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .</i></p>
--	---

#.

Laki

tekijänoikeuslain 26 l pykälän muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tekijänoikeuslain (404/1961) 26 l §:n 1–3 mom., sellaisena kuin ne ovat laissa 1442/2009, ja
lisätään 26 l §:ään uusi 5 momentti seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
<p style="text-align: center;">26 l §</p> <p style="text-align: center;"><i>Tiedonanto- ja selvitysvelvollisuuden noudattamisen valvonta</i></p> <p>Aluehallintovirasto voi järjestön hakemuksesta velvoittaa myyjän täyttämään 26 k §:n 2 momentissa tarkoitetun velvollisuutensa sakon uhalla. Uhkasakon asettamisesta ja</p>	<p style="text-align: center;">26 l §</p> <p style="text-align: center;"><i>Tiedonanto- ja selvitysvelvollisuuden noudattamisen valvonta</i></p> <p><i>Lupa- ja valvontavirasto</i> voi järjestön hakemuksesta velvoittaa myyjän täyttämään 26 k §:n 2 momentissa tarkoitetun velvollisuutensa sakon uhalla. Uhkasakon asettamisesta</p>

maksettavaksi tuomitsemisesta säädetään uhkasakkolaissa.

Aluehallintovirastolla on oikeus 26 k §:n 2 momentissa tarkoitetun tiedonanto- ja selvitysvelvollisuuden noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus. Myyjän on tarkastusta varten päästettävä tarkastuksen suorittaja hallinnassaan oleviin liiketiloihin sekä vaadittaessa esitettävä kirjanpitoa, liikekirjeenvaihdon, korvausvelvollisuuden alaista myyntiä koskevat asiakirjat ja muut asiakirjat, joilla voi olla merkitystä valvonnassa. Tarkastuksen suorittajalla on oikeus ottaa jäljennöksiä tarkastettavista asiakirjoista. Tarkastuksen suorittajalla on oikeus käyttää asiantuntijana perivän järjestön määräämää henkilöä. Aluehallintovirastolla on oikeus luovuttaa perinnässä tarpeelliset tiedot järjestölle.

Poliisi on velvollinen tarvittaessa antamaan aluehallintovirastolle virka-apua tälle 2 momentin nojalla kuuluvien tehtävien suorittamiseksi.

-----

ja maksettavaksi tuomitsemisesta säädetään uhkasakkolaissa.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus 26 k §:n 2 momentissa tarkoitetun tiedonanto- ja selvitysvelvollisuuden noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus. Myyjän on tarkastusta varten päästettävä tarkastuksen suorittaja hallinnassaan oleviin liiketiloihin sekä vaadittaessa esitettävä kirjanpitoa, liikekirjeenvaihdon, korvausvelvollisuuden alaista myyntiä koskevat asiakirjat ja muut asiakirjat, joilla voi olla merkitystä valvonnassa. Tarkastuksen suorittajalla on oikeus ottaa jäljennöksiä tarkastettavista asiakirjoista. Tarkastuksen suorittajalla on oikeus käyttää asiantuntijana perivän järjestön määräämää henkilöä. *Lupa- ja valvontavirastolla* on oikeus luovuttaa perinnässä tarpeelliset tiedot järjestölle.

Poliisi on velvollinen tarvittaessa antamaan *Lupa- ja valvontavirastolle* virka-apua tälle 2 momentin nojalla kuuluvien tehtävien suorittamiseksi.

Lupa- ja valvontavirastolle edellä säädetyt tehtävät kuuluvat Ahvenanmaan maakunnassa Ahvenanmaan valtionvirastolle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

#.

Laki

varhaiskasvatustilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan varhaiskasvatustilain (540/2018) 51 §:n 4 momentti, ja
muutetaan 44 §:n 1 momentti, 45 §:n 2 momentti, 46 §:n 1 momentti, 48 §, 51 §:n 2 ja 5 momentti, 52 §, 55 §:n 2 momentti, 57 b §:n 3 ja 4 momentti, 59 §:n 2 momentti, 60 §:n 3 momentti ja 62 §:n 1 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 44 §:n 1 momentti, 45 §:n 2 momentti ja 51 §:n 2 momentti laissa 326/2022, 46 §:n 1 momentti laissa 742/2023, 57 b §:n 3, 4 ja 5 momentti laissa 453/2021 ja 62 § laissa 1183/2021, seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
<p style="text-align: center;">44 §</p> <p><i>Lupa harjoittaa yksityistä päiväkotitoimintaa</i></p> <p>Varhaiskasvatusta järjestävällä tai tuottavalla yksityisellä palvelujentuottajalla on ennen toiminnan aloittamista oltava lupa harjoittaa päiväkotitoimintaa. Luvan myöntää hakemuksesta aluehallintovirasto.</p> <hr/>	<p style="text-align: center;">44 §</p> <p><i>Lupa harjoittaa yksityistä päiväkotitoimintaa</i></p> <p>Varhaiskasvatusta järjestävällä tai tuottavalla yksityisellä palvelujentuottajalla on ennen toiminnan aloittamista oltava lupa harjoittaa päiväkotitoimintaa. Luvan myöntää hakemuksesta <i>Lupa- ja valvontavirasto</i>.</p> <hr/>
<p style="text-align: center;">45 §</p> <p><i>Päiväkodin johtajan ja perhepäivähoidon vastuuhenkilön nimeäminen</i></p> <hr/>	<p style="text-align: center;">45 §</p> <p><i>Päiväkodin johtajan ja perhepäivähoidon vastuuhenkilön nimeäminen</i></p> <hr/>

<p>Yksityisen palveluntuottajan on viipymättä tehtävä kirjallinen ilmoitus päiväkodin johtajan vaihtumisesta ja päiväkodin johtajan yhteystietojen muutoksesta 44 §:ssä tarkoitetun luvan myöntäneelle aluehallintovirastolle. Yksityisen palveluntuottajan on viipymättä tehtävä kirjallinen ilmoitus perhepäivähoidon vastuuhenkilön vaihtumisesta ja vastuuhenkilön yhteystietojen muutoksesta 44 e §:ssä tarkoitetun ilmoituksen vastaanottaneelle kunnan monijäseniselle toimielimelle.</p>	<p>Yksityisen palveluntuottajan on viipymättä tehtävä kirjallinen ilmoitus päiväkodin johtajan vaihtumisesta ja päiväkodin johtajan yhteystietojen muutoksesta 44 §:ssä tarkoitetun luvan myöntäneelle <i>Lupa- ja valvontavirastolle</i>. Yksityisen palveluntuottajan on viipymättä tehtävä kirjallinen ilmoitus perhepäivähoidon vastuuhenkilön vaihtumisesta ja vastuuhenkilön yhteystietojen muutoksesta 44 e §:ssä tarkoitetun ilmoituksen vastaanottaneelle kunnan monijäseniselle toimielimelle.</p>
<p style="text-align: center;">46 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Tietojen tallettaminen rekisteriin</i></p>	<p style="text-align: center;">46 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Tietojen tallettaminen rekisteriin</i></p>
<p>Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirastot pitävät valtakunnallista tietojärjestelmää (palveluntuottajien rekisteri) 44 §:ssä tarkoitettujen lupa-asioiden käsittelyä sekä yksityisen päiväkotitoiminnan valvontaa ja tilastointia varten. Lupaviranomainen rekisteröi palveluntuottajan ja sen toimipaikat, jos se myöntää päiväkotitoiminnalle luvan. Palveluntuottajaa koskevat tiedot tulee poistaa rekisteristä vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä lukien, kun palveluntuottaja ilmoittaa toiminnan lopettamisesta tai päiväkotitoiminnan harjoittamista koskeva lupa peruutetaan 44 d §:ssä tarkoitetussa tilanteessa.</p>	<p><i>Lupa- ja valvontavirasto pitää</i> valtakunnallista tietojärjestelmää (palveluntuottajien rekisteri) 44 §:ssä tarkoitettujen lupa-asioiden käsittelyä sekä yksityisen päiväkotitoiminnan valvontaa ja tilastointia varten. Lupaviranomainen rekisteröi palveluntuottajan ja sen toimipaikat, jos se myöntää päiväkotitoiminnalle luvan. Palveluntuottajaa koskevat tiedot tulee poistaa rekisteristä vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä lukien, kun palveluntuottaja ilmoittaa toiminnan lopettamisesta tai päiväkotitoiminnan harjoittamista koskeva lupa peruutetaan 44 d §:ssä tarkoitetussa tilanteessa.</p>
<p style="text-align: center;">48 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Omavalvontasuunnitelma</i></p>	<p style="text-align: center;">48 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Omavalvontasuunnitelma</i></p>

Yksityisen palveluntuottajan on laadittava omavalvontasuunnitelma varhaiskasvatustoiminnan asianmukaisuuden varmistamiseksi. Yksityisen palveluntuottajan on pidettävä omavalvontasuunnitelma julkisesti nähtävänä ja seurattava sen toteutumista. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi antaa määräyksiä omavalvontasuunnitelman sisällöstä, laatimisesta ja seurannasta.

51 §

Valtion ohjausjärjestelmä

Varhaiskasvatuksen alueellinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta sekä valtakunnallisen lupaviranomaisen tehtävät kuuluvat aluehallintovirastolle.

Lisäksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa aluehallintovirastojen toimintaa niiden toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi varhaiskasvatuksen ohjauksessa ja valvonnassa. Lisäksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja valvoo varhaiskasvatusta erityisesti silloin, kun kysymyksessä ovat:

- 1) periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat;*
- 2) usean aluehallintoviraston toimialuetta tai koko maata koskevat asiat;*
- 3) asiat, joita aluehallintovirasto on esteellinen käsittelemään.*

Opetus- ja kulttuuriministeriö laatii Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston kanssa tulostavoiteasiakirjan varhaiskasva-

Yksityisen palveluntuottajan on laadittava omavalvontasuunnitelma varhaiskasvatustoiminnan asianmukaisuuden varmistamiseksi. Yksityisen palveluntuottajan on pidettävä omavalvontasuunnitelma julkisesti nähtävänä ja seurattava sen toteutumista. *Lupa- ja valvontavirasto* voi antaa määräyksiä omavalvontasuunnitelman sisällöstä, laatimisesta ja seurannasta.

51 §

Valtion ohjausjärjestelmä

Varhaiskasvatuksen alueellinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta sekä valtakunnallisen lupaviranomaisen tehtävät kuuluvat *Lupa- ja valvontavirastolle.*

(kumotaan)

Opetus- ja kulttuuriministeriö laatii *Lupa- ja valvontaviraston* kanssa tulostavoiteasiakirjan varhaiskasvatukseen liittyvien

<p>tukseen liittyvien tavoitteiden saavuttamiseksi neuvoteltuaan asiasta sosiaali- ja terveysministeriön kanssa.</p>	<p>tavoitteiden saavuttamiseksi neuvoteltuaan asiasta sosiaali- ja terveysministeriön kanssa.</p>
<p>52 §</p>	<p>52 §</p>
<p><i>Valvontaviranomaiset</i></p>	<p><i>Valvontaviranomaiset</i></p>
<p>Varhaiskasvatuksen valvontaviranomaisia ovat kunnan tai kuntayhtymän järjestämän ja tuottaman varhaiskasvatuksen osalta aluehallintovirasto ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto. Varhaiskasvatuksen valvontaviranomaisia ovat yksityisen palveluntuottajan järjestämän ja tuottaman varhaiskasvatuksen osalta aluehallintovirasto, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto sekä 50 §:ssä tarkoitettu kunnan toimielin tai sen määräämä viranhaltija.</p>	<p>Varhaiskasvatuksen valvontaviranomaisena on kunnan tai kuntayhtymän järjestämän ja tuottaman varhaiskasvatuksen osalta <i>Lupa- ja valvontavirasto</i>. Varhaiskasvatuksen valvontaviranomaisia ovat yksityisen palveluntuottajan järjestämän ja tuottaman varhaiskasvatuksen osalta <i>Lupa- ja valvontavirasto</i> sekä 50 §:ssä tarkoitettu kunnan toimielin tai sen määräämä viranhaltija.</p>
<p>55 §</p>	<p>55 §</p>
<p><i>Tarkastusoikeus</i></p>	<p><i>Tarkastusoikeus</i></p>
<p>Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto voi määrätä kunnan toimielimen perustellusta syystä tarkastamaan yksityisen palveluntuottajan toimipaikan.</p>	<p><i>Lupa- ja valvontavirasto</i> voi määrätä kunnan toimielimen perustellusta syystä tarkastamaan yksityisen palveluntuottajan toimipaikan.</p>
<p>57 b §</p>	<p>57 b §</p>
<p><i>Toimenpiteet ilmoituksen johdosta</i></p>	<p><i>Toimenpiteet ilmoituksen johdosta</i></p>

Varhaiskasvatuksen johtavan viranhaltijan on ilmoitettava asiasta edelleen aluehallintovirastolle tai Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle, jos epäkohtaa tai ilmeisen epäkohdan uhkaa ei 1 ja 2 momentissa mainituista toimenpiteistä huolimatta poisteta. Ilmoitus voidaan tehdä salassapitosäännösten estämättä, jos se on välttämätöntä asian käsittelemiseksi ja epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan poistamiseksi.

Aluehallintovirasto tai Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi antaa määräyksen epäkohdan poistamiseksi ja päättää sitä koskevista lisätoimenpiteistä siten kuin 58 §:ssä säädetään.

---

59 §

*Valvontaviranomaisten ja lupaviranomaisen
välinen yhteistyö*

Kunnan toimielimen on heti ilmoitettava tämän lain mukaisessa valvonnassa tietoonsa tulleista puutteellisuuksista tai epäkohdista sekä 55–58 §:n perusteella tekemistään toimenpiteistä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle tai aluehallintovirastolle. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tai aluehallintoviraston on ilmoitettava 55–58 §:n perusteella tekemistään yksityisiä palvelujentuottajia koskevista toimenpiteistä niiden kuntien toimielimille, joiden alueella palveluja tuotetaan.

---

60 §

Varhaiskasvatuksen johtavan viranhaltijan on ilmoitettava asiasta edelleen *Lupa- ja valvontavirastolle*, jos epäkohtaa tai ilmeisen epäkohdan uhkaa ei 1 ja 2 momentissa mainituista toimenpiteistä huolimatta poisteta. Ilmoitus voidaan tehdä salassapitosäännösten estämättä, jos se on välttämätöntä asian käsittelemiseksi ja epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan poistamiseksi.

Lupa- ja valvontavirasto voi antaa määräyksen epäkohdan poistamiseksi ja päättää sitä koskevista lisätoimenpiteistä siten kuin 58 §:ssä säädetään.

---

59 §

*Valvontaviranomaisten ja lupaviranomaisen
välinen yhteistyö*

Kunnan toimielimen on heti ilmoitettava tämän lain mukaisessa valvonnassa tietoonsa tulleista puutteellisuuksista tai epäkohdista sekä 55–58 §:n perusteella tekemistään toimenpiteistä *Lupa- ja valvontavirastolle*. *Lupa- ja valvontaviraston* on ilmoitettava 55–58 §:n perusteella tekemistään yksityisiä palvelujentuottajia koskevista toimenpiteistä niiden kuntien toimielimille, joiden alueella palveluja tuotetaan.

<p style="text-align: center;"><i>Rahoitus ja avustukset</i></p> <hr/> <p>Tämän lain mukaiseen toimintaan voidaan valtion talousarvioon otetun määrärahan rajoissa myöntää kunnille ja kuntayhtymille valtionavustusta siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (1705/2009) säädetään. Valtionavustusta voidaan myöntää kunnille ja kuntayhtymille myös investointeihin siten kuin valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään. Valtionapuviranomaisena investointiavustuksia koskevissa asioissa on aluehallintovirasto.</p> <hr/> <p style="text-align: center;">62 §</p> <p><i>Muutoksenhaku varhaiskasvatusoikeutta, lapselle annettavaa tukea ja varhaiskasvatukseen ottamista koskevaan päätökseen</i></p> <p>Lapsen varhaiskasvatusta koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua 50 §:ssä tarkoitetulta kunnan monijäseniseltä toimielimeltä. Edellä 15 e §:ssä tarkoitettuun lapsen tukea ja tukipalveluita koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua aluehallintovirastolta.</p> <hr/>	<p style="text-align: center;">60 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Rahoitus ja avustukset</i></p> <hr/> <p>Tämän lain mukaiseen toimintaan voidaan valtion talousarvioon otetun määrärahan rajoissa myöntää kunnille ja kuntayhtymille valtionavustusta siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (1705/2009) säädetään. Valtionavustusta voidaan myöntää kunnille ja kuntayhtymille myös investointeihin siten kuin valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään. Valtionapuviranomaisena investointiavustuksia koskevissa asioissa on <i>Lupa- ja valvontavirasto</i>.</p> <hr/> <p style="text-align: center;">62 §</p> <p><i>Muutoksenhaku varhaiskasvatusoikeutta, lapselle annettavaa tukea ja varhaiskasvatukseen ottamista koskevaan päätökseen</i></p> <p>Lapsen varhaiskasvatusta koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua 50 §:ssä tarkoitetulta kunnan monijäseniseltä toimielimeltä. Edellä 15 e §:ssä tarkoitettuun lapsen tukea ja tukipalveluita koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua <i>Lupa- ja valvontavirastolta</i>.</p> <hr/> <p style="text-align: center;">Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .</p>
--	--

#.

Laki

yliopistolain 43 b ja 43 c §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yliopistolain (558/2009) 43 b §:n 6 momentti ja 43 c §:n 2 momentti, sellaisina
 kuin ne ovat laissa 954/2011, seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
43 b § <i>Opiskelu oikeuden peruuttamiseen liittyvä tiedonsaanti</i>	43 b § <i>Opiskelu oikeuden peruuttamiseen liittyvä tiedonsaanti</i>
<p>Yliopistolla on salassapitosäännösten estämättä velvollisuus antaa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle sille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot vireillä olevasta 43 a §:ssä tarkoitettua opiskelu oikeuden peruuttamista koskevasta käsittelystä sekä opiskelu oikeuden peruuttamista tai muuhun koulutukseen siirtämistä koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista.</p>	<p>Yliopistolla on salassapitosäännösten estämättä velvollisuus antaa <i>Lupa- ja valvontavirastolle</i> sille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot vireillä olevasta 43 a §:ssä tarkoitettua opiskelu oikeuden peruuttamista koskevasta käsittelystä sekä opiskelu oikeuden peruuttamista tai muuhun koulutukseen siirtämistä koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista.</p>
43 c § <i>Opiskelu oikeuden palauttaminen</i>	43 c § <i>Opiskelu oikeuden palauttaminen</i>
<p>Yliopistolla on salassapitosäännösten estämättä velvollisuus antaa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle sille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot opiskelu oikeuden palauttamista koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista.</p>	<p>Yliopistolla on salassapitosäännösten estämättä velvollisuus antaa <i>Lupa- ja valvontavirastolle</i> sille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot opiskelu oikeuden palauttamista koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista.</p>
	<p>_____</p> <p><i>Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .</i></p>

(OKM:n 24 rinnakkaistekstiä tästä ylöspäin)

(MMM rinnakkaistekstit alkaa)

#.

Laki

elintarvikelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan elintarvikelain (297/2021) 25 § sekä
muutetaan 10 §:n 6 momentti, 11 §:n 3–5 momentti, 12 §:n 1 momentin 3 kohta, 24 §:n 2 momentti, 26 §, 27 §:n 4 momentin 1 ja 5 kohta sekä 5 momentti, 28 §, 40 §:n 1 momentti, 45 §:n 1 momentti, 46 §, 73 §:n 2 momentti sekä 79 §:n 1, 2 ja 5 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

10 §

10 §

Rekisteröity elintarviketoiminta

Rekisteröity elintarviketoiminta

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto käsittelee alkoholilain ([1102/2017](#)) 14 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua valmistustilaa ja 16 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua varastointitilan rekisteröintiä koskevan ilmoituksen. Aluehallintovirasto käsittelee alkoholilain 17 §:n 2 momentissa ja 26 §:ssä tarkoitettujen alkoholijuomien vähittäismyyntipaikkojen rekisteröintiä koskevan ilmoituksen

Lupa- ja valvontavirasto käsittelee alkoholilain ([1102/2017](#)) 14 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua valmistustilaa ja 16 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua varastointitilan rekisteröintiä koskevan ilmoituksen *sekä mainitun lain* 17 §:n 2 momentissa ja 26 §:ssä tarkoitettujen alkoholijuomien vähittäismyyntipaikkojen rekisteröintiä koskevan ilmoituksen.

11 §

11 §

Hyväksytty elintarvikehuoneisto

Hyväksytty elintarvikehuoneisto

Elintarvikehuoneiston sijaintikunta hyväksyy 1 momentissa tarkoitettua elintarvikehuoneistoja. Ruokavirasto hyväksyy teurastamot ja riistan käsittelylaitokset sekä niiden yhteydessä olevat hyväksymistä edellyttävät elintarvikehuoneistot. Aluehallintovirasto hyväksyy

Elintarvikehuoneiston sijaintikunta hyväksyy 1 momentissa tarkoitettua elintarvikehuoneistoja. Ruokavirasto hyväksyy teurastamot, riistan käsittelylaitokset ja niiden yhteydessä olevat hyväksymistä edellyttävät elintarvike-

Voimassa oleva laki

syy poroteurastamot ja niiden yhteydessä olevat hyväksymistä edellyttävät elintarvikehuoneistot.

Elintarvikealan toimijan kotikunta hyväksyy 1 momentissa tarkoitetut elintarvikehuoneistot, jos ne ovat liikkuvia elintarvikehuoneistoja. Ruokavirasto hyväksyy liikkuvat teurastamot ja riistan käsittelylaitokset sekä niiden yhteydessä olevat hyväksymistä edellyttävät elintarvikehuoneistot. Aluehallintovirasto hyväksyy liikkuvat poroteurastamot ja niiden yhteydessä olevat hyväksymistä edellyttävät elintarvikehuoneistot.

Aluehallintovirasto ja kunta ilmoittavat hyväksymänsä elintarvikehuoneiston Ruokavirastolle, joka antaa elintarvikehuoneistolle hyväksymisnumeron.

12 §

Tiedottaminen elintarviketoiminnasta liikkuvassa elintarvikehuoneistossa

Elintarvikealan toimijan on tiedotettava:

3) elintarviketoiminnasta liikkuvassa poroteurastamossa ja sen yhteydessä olevassa hyväksytyssä elintarvikehuoneistossa aluehallintovirastolle;

24 §

Ruokaviraston tehtävät

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään, Ruokavirasto:

1) ohjaa aluehallintovirastoja kuntien elintarvikevalvonnan suunnittelussa, ohjauksessa ja arvioinnissa;

2) huolehtii lihantarkastuksesta ja muusta elintarvikevalvonnasta teurastamoissa, riistan käsittelylaitoksissa ja niiden yhteydessä olevissa hyväksytyissä elintarvikehuoneistoissa;

Ehdotus

huoneistot. *Ruokavirasto* hyväksyy myös poroteurastamot ja niiden yhteydessä olevat hyväksymistä edellyttävät elintarvikehuoneistot.

Elintarvikealan toimijan kotikunta hyväksyy 1 momentissa tarkoitetut elintarvikehuoneistot, jos ne ovat liikkuvia elintarvikehuoneistoja. Ruokavirasto hyväksyy liikkuvat teurastamot ja riistan käsittelylaitokset sekä niiden yhteydessä olevat hyväksymistä edellyttävät elintarvikehuoneistot. *Ruokavirasto* hyväksyy myös liikkuvat poroteurastamot ja niiden yhteydessä olevat hyväksymistä edellyttävät elintarvikehuoneistot.

Kunta *ilmoittaa* hyväksymänsä elintarvikehuoneiston Ruokavirastolle, joka antaa elintarvikehuoneistolle hyväksymisnumeron.

12 §

Tiedottaminen elintarviketoiminnasta liikkuvassa elintarvikehuoneistossa

Elintarvikealan toimijan on tiedotettava:

3) elintarviketoiminnasta liikkuvassa poroteurastamossa ja sen yhteydessä olevassa hyväksytyssä elintarvikehuoneistossa *Ruokavirastolle*;

24 §

Ruokaviraston tehtävät

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään, Ruokavirasto:

1) *arvioi kunnan elintarvikevalvonnan järjestämistä ja julkaisee arvioinnin tulokset sekä arvioi kuntien valvontasuunnitelmat ja tarkastaa niiden noudattamista*;

2) huolehtii lihantarkastuksesta ja muusta elintarvikevalvonnasta teurastamoissa, poroteurastamoissa, riistan käsittelylaitoksissa ja niiden yhteydessä olevissa hyväksytyissä elintarvikehuoneistoissa;

3) huolehtii tarvittaessa ante mortem -tarkastuksesta alkuperätilalla tai muualla teurastamon ulkopuolella;

4) nimeää tarvittaessa muun kuin Ruokaviraston tai kunnan palveluksessa olevan eläinlääkärin tekemään ante mortem -tarkastuksen alkuperätilalla tai muualla teurastamon ulkopuolella;

5) julkaisee suorittamansa elintarvikevalvonnan tulokset;

6) valvoo, että 34 §:ssä tarkoitetut laboratoriot noudattavat elintarvikesäännöksiä;

7) vastaa tarvittaessa yhteistyössä kuntien kanssa Euroopan unionin lainsäädännössä edellytettävien ja kansallisten seuranta- ja valvontaohjelmien suunnittelusta ja toteutuksesta;

8) osallistuu tarvittaessa yhteistyössä kuntien kanssa elintarvikevalvonnan viranomaisnäytteiden sekä 7 kohdassa tarkoitettuihin seuranta- ja valvontaohjelmiin liittyvien näytteiden ottamisen ja analysoinnin suunnitteluun ja toteuttamiseen;

9) vastaa valtakunnallisesti erityistä asiantuntemusta vaativista elintarviketurvallisuuden valvontatehtävistä ja muista virallisista tehtävistä sekä valvontaraporttien kokoamisesta;

10) toimii Euroopan unionin lainsäädännössä ja kansainvälisissä sopimuksissa edellytettynä kansallisena viranomaisena tai yhteyspisteenä elintarvikevalvontaan liittyvissä asioissa silloin, kun sitä ei ole säädetty muun viranomaisen tehtäväksi;

11) arvioi elintarvikehygieniasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 852/2004 8 artiklassa tarkoitetut hyvän käytännön ohjeet;

12) laatii virallisesta valvonnasta ja muista virallisista toimista, jotka suoritetaan elintarvike- ja rehulainsäädännön ja eläinten terveyttä ja hyvinvointia, kasvien terveyttä ja kasvinsuojeluaineita koskevien sääntöjen soveltamisen varmistamiseksi, sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 999/2001, (EY) N:o 396/2005, (EY) N:o 1069/2009, (EY) N:o 1107/2009, (EU) N:o 1151/2012, (EU) N:o 652/2014, (EU)2016/429 ja (EU)2016/2031, neuvoston

3) huolehtii tarvittaessa ante mortem -tarkastuksesta alkuperätilalla tai muualla teurastamon tai poroteurastamon ulkopuolella;

4) nimeää tarvittaessa muun kuin Ruokaviraston tai kunnan palveluksessa olevan eläinlääkärin tekemään ante mortem -tarkastuksen alkuperätilalla tai muualla teurastamon tai poroteurastamon ulkopuolella;

5) julkaisee suorittamansa elintarvikevalvonnan tulokset;

6) valvoo, että 34 §:ssä tarkoitetut laboratoriot noudattavat elintarvikesäännöksiä;

7) vastaa tarvittaessa yhteistyössä kuntien kanssa Euroopan unionin lainsäädännössä edellytettävien ja kansallisten seuranta- ja valvontaohjelmien suunnittelusta ja toteutuksesta;

8) osallistuu tarvittaessa yhteistyössä kuntien kanssa elintarvikevalvonnan viranomaisnäytteiden sekä 7 kohdassa tarkoitettuihin seuranta- ja valvontaohjelmiin liittyvien näytteiden ottamisen ja analysoinnin suunnitteluun ja toteuttamiseen;

9) vastaa valtakunnallisesti erityistä asiantuntemusta vaativista elintarviketurvallisuuden valvontatehtävistä ja muista virallisista tehtävistä sekä valvontaraporttien kokoamisesta;

10) toimii Euroopan unionin lainsäädännössä ja kansainvälisissä sopimuksissa edellytettynä kansallisena viranomaisena tai yhteyspisteenä elintarvikevalvontaan liittyvissä asioissa silloin, kun sitä ei ole säädetty muun viranomaisen tehtäväksi;

11) arvioi elintarvikehygieniasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 852/2004 8 artiklassa tarkoitetut hyvän käytännön ohjeet;

12) laatii virallisesta valvonnasta ja muista virallisista toimista, jotka suoritetaan elintarvike- ja rehulainsäädännön ja eläinten terveyttä ja hyvinvointia, kasvien terveyttä ja kasvinsuojeluaineita koskevien sääntöjen soveltamisen varmistamiseksi, sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 999/2001, (EY) N:o 396/2005, (EY) N:o 1069/2009, (EY) N:o 1107/2009, (EU) N:o 1151/2012, (EU) N:o 652/2014, (EU)2016/429 ja (EU)2016/2031, neuvoston

Voimassa oleva laki

asetusten (EY) N:o 1/2005 ja (EY) N:o 1099/2009 ja neuvoston direktiivien 98/58/EY, 1999/74/EY, 2007/43/EY, 2008/119/EY ja 2008/120/EY muuttamisesta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 854/2004 ja (EY) N:o 882/2004, neuvoston direktiivien 89/608/ETY, 89/662/ETY, 90/425/ETY, 91/496/ETY, 96/23/EY, 96/93/EY ja 97/78/EY ja neuvoston päätöksen 92/438/ETY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/625 115 artiklassa tarkoitettujen elintarvikkeita koskevan valtakunnallisen valmiussuunnitelman;

13) johtaa ATP-sopimuksessa edellytettyä määräysten kansallista valvontaa ja hyväksyy mainitussa sopimuksessa edellytetyt kausitarkastus- ja tyyppitarkastusasemat.

26 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävät

Elinkeino-, liikenne- ympäristökeskukset huolehtivat maatalouden tukien toimeenpanosta annetussa laissa ([192/2013](#)) tarkoitettujen täydentävien ehtojen valvontaan kuuluvista kasvintuotannon elintarvikehygieniää koskevista tarkastuksista. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset voivat tehtävää hoitaessaan ottaa viranomaisnäytteitä kasvinsuojeluainejäämien tutkimiseksi. Lisäksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset voivat ottaa Ruokaviraston toimeksiannosta muita viranomaisnäytteitä.

27 §

Kunnan tehtävät

Ehdotus

asetusten (EY) N:o 1/2005 ja (EY) N:o 1099/2009 ja neuvoston direktiivien 98/58/EY, 1999/74/EY, 2007/43/EY, 2008/119/EY ja 2008/120/EY muuttamisesta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 854/2004 ja (EY) N:o 882/2004, neuvoston direktiivien 89/608/ETY, 89/662/ETY, 90/425/ETY, 91/496/ETY, 96/23/EY, 96/93/EY ja 97/78/EY ja neuvoston päätöksen 92/438/ETY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/625 115 artiklassa tarkoitettujen elintarvikkeita koskevan valtakunnallisen valmiussuunnitelman;

13) *valvoo helposti pilaantuvien elintarvikkeiden kansainvälisiä kuljetuksia ja tällaisissa kuljetuksissa käytettävää erityiskalustoa ATP-sopimuksen mukaisesti sekä johtaa mainitussa sopimuksessa edellytettyä määräysten kansallista valvontaa ja hyväksyy mainitussa sopimuksessa edellytetyt kausitarkastus- ja tyyppitarkastusasemat.*

26 §

Elinvoimakeskuksen tehtävät

*Elinvoimakeskukset huolehtivat tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annetussa laissa ([1334/2022](#)) tarkoitettujen ehdollisuuden valvontaan kuuluvista kasvintuotannon elintarvikehygieniää koskevista tarkastuksista. Elinvoimakeskukset voivat tehtävää hoitaessaan ottaa viranomaisnäytteitä kasvinsuojeluainejäämien tutkimiseksi. Lisäksi *elinvoimakeskukset* voivat ottaa Ruokaviraston toimeksiannosta muita viran-omaisnäytteitä.*

27 §

Kunnan tehtävät

Voimassa oleva laki

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään, kunta:

1) tekee *aluehallintovirastolle ja* Ruokavirastolle elintarvikesäännösten mukaiset ilmoitukset ja raportit;

5) huolehtii tarvittaessa *ante mortem* -tarkastuksesta alkuperätilalla tai muualla teurastamon ulkopuolella;

Poiketen siitä, mitä 24 §:n 2 momentin 2 kohdassa säädetään, kunta voi hoitaa Ruokaviraston tehtäväksi säädetyn lihantarkastuksen ja muun elintarvikevalvonnan teurastamoissa ja riistan käsittelylaitoksissa ja niiden yhteydessä olevissa hyväksytyissä elintarvikehuoneistoissa, jos kunta on tehnyt siitä Ruokaviraston kanssa sopimuksen.

28 §

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tehtävät

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto:

1) suunnittelee, ohjaa ja suorittaa yli 2,8 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien juomien valvontaa;

2) ohjaa *aluehallintovirastoja* alkoholi-juomien vähittäismyyntitilojen valvonnassa.

40 §

Tarkastus- ja läsnäolo-oikeus

Valvontaviranomaisella ja 33 §:ssä tarkoitettulla toimeksiannon saaneella elimellä ja luonnollisella henkilöllä on oikeus tehdä virallisen valvonnan edellyttämiä tarkastuksia valvontakohteessa, tutustua asiakirjoihin ja elintarviketietoihin, tarkastaa toiminnassa käytetyt tilat, laitteet ja välineet sekä tarkastaa tilat, joita valvontaviranomainen perustel-

Ehdotus

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään, kunta:

1) tekee Ruokavirastolle elintarvikesäännösten mukaiset ilmoitukset ja raportit;

5) huolehtii tarvittaessa *ante mortem* -tarkastuksesta alkuperätilalla tai muualla teurastamon tai *poroteurastamon* ulkopuolella;

Poiketen siitä, mitä 24 §:n 2 momentin 2 kohdassa säädetään, kunta voi hoitaa Ruokaviraston tehtäväksi säädetyn lihantarkastuksen ja muun elintarvikevalvonnan teurastamoissa, *poroteurastamoissa*, riistan käsittelylaitoksissa ja niiden yhteydessä olevissa hyväksytyissä elintarvikehuoneistoissa, jos kunta on tehnyt siitä Ruokaviraston kanssa sopimuksen.

28 §

Lupa- ja valvontaviraston tehtävät

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään, *Lupa- ja valvontavirasto* suunnittelee, ohjaa ja suorittaa yli 2,8 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien juomien valvontaa.

40 §

Tarkastus- ja läsnäolo-oikeus

Valvontaviranomaisella ja 33 §:ssä tarkoitettulla toimeksiannon saaneella elimellä ja luonnollisella henkilöllä on oikeus tehdä virallisen valvonnan edellyttämiä tarkastuksia valvontakohteessa, tutustua asiakirjoihin ja elintarviketietoihin, tarkastaa toiminnassa käytetyt tilat, laitteet ja välineet sekä tarkastaa tilat, joita valvontaviranomainen perustellusta syystä epäilee käytettävän valvontakohteen

Voimassa oleva laki

lusta syystä epäilee käytettävän valvontakohteen elintarvike- tai kontaktimateriaalitoiminnassa. Valvontaviranomainen antaa tarvittaessa kehotuksia elintarvikesäännösten noudattamiseksi. Valvontaviranomaisen ohjauksessa olevalla opiskelijalla, joka suorittaa viranomaistoimintaan perehdyttävää harjoittelua, on oikeus olla läsnä valvontaviranomaisen suorittaessa valvontaa ja tarkastuksia. Ruokavirastolla on oikeus olla läsnä *aluehallintoviraston ja* kunnan suorittaessa valvontaa ja tarkastuksia. *Aluehallintovirastolla on oikeus olla läsnä toimialueellaan kunnan suorittaessa valvontaa ja tarkastuksia.*

---

45 §

Viranomaisen ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuus

Valvontaviranomaisen on ilmoitettava *aluehallintovirastolle ja* Ruokavirastolle todetuista vaaroista ihmisen terveydelle sekä tarvittaessa sellaisista valvonnassa esille tulleista muista seikoista, joilla voi olla vaikutusta elintarvikkeiden tai elintarvikekontaktimateriaalien turvallisuuteen tai jäljitettävyyteen taikka niistä annettaviin tietoihin. Valvontaviranomaisen on lisäksi ilmoitettava tartuntatautilaissa tarkoitetuille viranomaisille sellaisista valvonnassa esille tulleista seikoista, joilla voi olla merkitystä väestön suojaamisessa tartuntataudeilta.

---

46 §

Tiedonantovelvollisuus eläinten terveydentilasta ja pito-olosuhteista

Alkutuotantopaikalla eläinlääkärikäynnin tekevän eläinlääkärin ja viranomaistehtävissä käyvän henkilön, joka käynnin yhteydessä havaitsee, että eläinten terveydentila tai pito-olosuhteet ovat sellaiset, että ne oleellisesti heikentävät kyseisistä eläimistä saatavien

Ehdotus

elintarvike- tai kontaktimateriaalitoiminnassa. Valvontaviranomainen antaa tarvittaessa kehotuksia elintarvikesäännösten noudattamiseksi. Valvontaviranomaisen ohjauksessa olevalla opiskelijalla, joka suorittaa viranomaistoimintaan perehdyttävää harjoittelua, on oikeus olla läsnä valvontaviranomaisen suorittaessa valvontaa ja tarkastuksia. Ruokavirastolla on oikeus olla läsnä kunnan suorittaessa valvontaa ja tarkastuksia.

---

45 §

Viranomaisen ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuus

Valvontaviranomaisen on ilmoitettava Ruokavirastolle todetuista vaaroista ihmisen terveydelle sekä tarvittaessa sellaisista valvonnassa esille tulleista muista seikoista, joilla voi olla vaikutusta elintarvikkeiden tai elintarvikekontaktimateriaalien turvallisuuteen tai jäljitettävyyteen taikka niistä annettaviin tietoihin. Valvontaviranomaisen on lisäksi ilmoitettava tartuntatautilaissa tarkoitetuille viranomaisille sellaisista valvonnassa esille tulleista seikoista, joilla voi olla merkitystä väestön suojaamisessa tartuntataudeilta.

---

46 §

Tiedonantovelvollisuus eläinten terveydentilasta ja pito-olosuhteista

Alkutuotantopaikalla eläinlääkärikäynnin tekevän eläinlääkärin ja viranomaistehtävissä käyvän henkilön, joka käynnin yhteydessä havaitsee, että eläinten terveydentila tai pito-olosuhteet ovat sellaiset, että ne oleellisesti heikentävät kyseisistä eläimistä saatavien eläinperäisten elintarvikkeiden turvallisuutta tai

Voimassa oleva laki

eläinperäisten elintarvikkeiden turvallisuutta tai laatua, on ilmoitettava tästä eläinten omistajalle tai haltijalle sekä kunnan tämän lain mukaisia tehtäviä hoitavalle valvontaviranomaiselle viipymättä. Kunnalla on oikeus ilmoittaa edellä mainituista seikoista eläimet tai elintarvikkeet vastaanottavalle toimijalle sekä Ruokavirastolle *ja aluehallintovirastolle*.

73 §

Kunnan suorittamasta elintarvikevalvonnasta perittävät muut maksut

Kunta perii elintarvikealan toimijalta hyväksymänsä taksan mukaisen maksun 27 §:n 4 momentin 5 kohdan tarkoittamasta alkuperätilalla tai muualla teurastamon *tai poroteurastamon* ulkopuolella tehtävästä *ante mortem* -tarkastuksesta.

79 §

Rekisterit

Ruokavirasto, *aluehallintovirastot* ja kunnat pitävät yhdessä valvonnan ohjausta ja kehittämistä sekä suorittamaansa valvontaa varten valtakunnallista rekisteriä:

1) 8 §:ssä tarkoitetusta rekisteröidystä alkutuotannosta ja 9 §:ssä tarkoitetuista hyväksytyistä alkutuotantopaikoista;

2) 10 §:ssä tarkoitetusta rekisteröidystä elintarviketoiminnasta ja 11 §:ssä tarkoitetuista hyväksytyistä elintarvikehuoneistoista;

3) 13 §:ssä tarkoitetusta rekisteröidystä kontaktimateriaalitoiminnasta;

4) 34 §:ssä tarkoitetuista virallisista laboratorioista ja nimetyistä omavalvontalaboratorioista.

Ruokavirasto, *aluehallintovirastot* ja kunnat ovat 1 momentissa tarkoitettujen rekisterien luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilö-

Ehdotus

laatua, on ilmoitettava tästä eläinten omistajalle tai haltijalle sekä kunnan tämän lain mukaisia tehtäviä hoitavalle valvontaviranomaiselle viipymättä. Kunnalla on oikeus ilmoittaa edellä mainituista seikoista eläimet tai elintarvikkeet vastaanottavalle toimijalle *ja* Ruokavirastolle.

73 §

Kunnan suorittamasta elintarvikevalvonnasta perittävät muut maksut

Kunta perii elintarvikealan toimijalta hyväksymänsä taksan mukaisen maksun 27 §:n 4 momentin 5 kohdan tarkoittamasta alkuperätilalla tai muualla teurastamon *tai poroteurastamon* ulkopuolella tehtävästä *ante mortem* -tarkastuksesta.

79 §

Rekisterit

Ruokavirasto ja kunnat pitävät yhdessä valvonnan ohjausta ja kehittämistä sekä suorittamaansa valvontaa varten valtakunnallista rekisteriä:

1) 8 §:ssä tarkoitetusta rekisteröidystä alkutuotannosta ja 9 §:ssä tarkoitetuista hyväksytyistä alkutuotantopaikoista;

2) 10 §:ssä tarkoitetusta rekisteröidystä elintarviketoiminnasta ja 11 §:ssä tarkoitetuista hyväksytyistä elintarvikehuoneistoista;

3) 13 §:ssä tarkoitetusta rekisteröidystä kontaktimateriaalitoiminnasta;

4) 34 §:ssä tarkoitetuista virallisista laboratorioista ja nimetyistä omavalvontalaboratorioista.

Ruokavirasto ja kunnat ovat 1 momentissa tarkoitettujen rekisterien luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (ylei-

Voimassa oleva laki

tietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 26 artiklassa tarkoitettuja yhteisrekisterinpitäjiä. Ruokavirasto, *aluehallintovirastot* ja kunnat käyttävät ja pitävät rekisteriä ajan tasalla tässä laissa säädettyjen tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa. Ruokavirasto vastaa rekisterin toimivuuteen liittyvien tietojärjestelmien ylläpidosta ja kehittämisestä.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto pitää rekisteriä alkoholijuomien myyntipaikoista sekä alkoholijuomien valmistus- ja varastointipaikoista.

Ehdotus

nen tietosuojasetus) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 26 artiklassa tarkoitettuja yhteisrekisterinpitäjiä. Ruokavirasto ja kunnat käyttävät ja pitävät rekisteriä ajan tasalla tässä laissa säädettyjen tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa. Ruokavirasto vastaa rekisterin toimivuuteen liittyvien tietojärjestelmien ylläpidosta ja kehittämisestä.

Lupa- ja valvontavirasto pitää rekisteriä alkoholijuomien myyntipaikoista sekä alkoholijuomien valmistus- ja varastointipaikoista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

elintarvikemarkkinalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan elintarvikemarkkinalain (1121/2018) 13 b §:n 2 momentin 4 kohta, sellaisena kuin se on laissa 116/2021, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

13 b §

13 b §

Viranomaisten välinen tietojenvaihto

Viranomaisten välinen tietojenvaihto

Elintarvikemarkkinavaltuutettu voi omasta aloitteestaan luovuttaa salassapitosäännösten estämättä tiedon tai asiakirjan, jonka se on saanut tai laatinut tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamisen yhteydessä, jos se on välttämätöntä:

Elintarvikemarkkinavaltuutettu voi omasta aloitteestaan luovuttaa salassapitosäännösten estämättä tiedon tai asiakirjan, jonka se on saanut tai laatinut tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamisen yhteydessä, jos se on välttämätöntä:

4) Ruokavirastolle, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille, aluehallintovirastoille, Tullille ja kunnille niiden toimivaltaan kuuluvien maataloustuotteita tai elintarvikkeita koskevien vaatimusten tai niihin liittyvien tukien myöntämisedellytysten varmistamisen valvontaa varten.

4) Ruokavirastolle, *Lupa- ja valvontavirastolle, elinvoimakeskukselle*, Tullille ja kunnille niiden toimivaltaan kuuluvien maataloustuotteita tai elintarvikkeita koskevien vaatimusten tai niihin liittyvien tukien myöntämisedellytysten varmistamisen valvontaa varten.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

eläinlääkintähuoltolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan eläinlääkintähuoltolain (285/2023) 3 §:n 2 momentti ja 5 § sekä
muutetaan 3 §:n 1 momentti, 4 §:n 1 momentti, 6 §:n 3 momentti, 13 §:n 3 momentti, 22 §:n 1 momentti, 23 §:n 1 momentti, 26 §:n 1 momentti ja 32 §:n 1 momentti seuraavasti:

Muutettava laki

Ehdotus

3 §

3 §

Viranomaiset

Ruokavirasto ohjaa ja valvoo *keskushallinnon viranomaisena* tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanoa ja noudattamista.

Aluehallintovirasto valvoo tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanoa ja noudattamista toimialueellaan.

4 §

Eläinlääkäripalveluja koskeva valtakunnallinen suunnitelma

Ruokaviraston on laadittava *valtakunnallinen* suunnitelma 8 §:ssä tarkoitetun järjestämismvastuun piiriin kuuluvista eläinlääkäripalveluista. Suunnitelman tulee sisältää eläinlääkäripalvelujen saatavuutta ja laatua *sekä palvelujen valvontaa* koskevat yleiset tavoitteet.

5 §

Eläinlääkäripalveluja koskeva alueellinen suunnitelma

Aluehallintoviraston on laadittava alueellinen suunnitelma 8 §:ssä tarkoitetun julkisen järjestämismvastuun piiriin kuuluvien eläinlääkäripalvelujen valvonnasta alueellaan. Alueellisessa suunnittelussa on otettava huomioon valtakunnallinen suunnitelma.

13 §

Toimintaedellytykset ja ilmoitusvelvollisuus toimipisteistä sekä vastuu potilasasiakirjojen säilyttämisestä

Järjestäjän tulee ilmoittaa aluehallintovirastolle niiden toimipisteiden yhteystiedot, joissa se tuottaa eläinlääkäripalveluja itse.

Viranomaiset

Ruokavirasto ohjaa ja valvoo tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanoa ja noudattamista.

kumotaan

4 §

Eläinlääkäripalveluja koskeva valtakunnallinen suunnitelma

Ruokaviraston on laadittava suunnitelma 8 §:ssä tarkoitetun järjestämismvastuun piiriin kuuluvista eläinlääkäripalveluista. Suunnitelman tulee sisältää eläinlääkäripalvelujen saatavuutta ja laatua koskevat yleiset tavoitteet. *Siihen tulee myös sisältyä suunnitelma eläinlääkäripalvelujen valvonnasta.*

5 §

Eläinlääkäripalveluja koskeva alueellinen suunnitelma

kumotaan

13 §

Toimintaedellytykset ja ilmoitusvelvollisuus toimipisteistä sekä vastuu potilasasiakirjojen säilyttämisestä.

Järjestäjän tulee ilmoittaa *Ruokavirastolle* niiden toimipisteiden yhteystiedot, joissa se tuottaa eläinlääkäripalveluja itse.

22 §

Korvaus valvontatehtävistä

Valtion varoista maksetaan järjestäjälle korvaus 20 §:n 2 momentissa tarkoitettujen valvontatehtävien suorittamisesta. Korvauksen perusteena ovat järjestäjälle aiheutuvat välittömät kustannukset. Korvaus ei saa ylittää tehtävistä järjestäjälle aiheutuneiden todellisten kustannusten määrää. Aluehallintovirasto maksaa korvauksen laskutusta vastaan.

---

23 §

Ilmoitusvelvollisuus

Yksityisen eläinlääkäripalvelun tuottajan tulee tehdä toiminnastaan kirjallinen ilmoitus sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueella palveluntuottajalla on kiinteä toimipaikka. Jos yksityisellä eläinlääkäripalvelun tuottajalla ei ole kiinteää toimipaikkaa, ilmoitus tulee tehdä sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueella eläinlääkäripalveluja pääasiallisesti aiotaan tarjota.

---

26 §

Tarkastusoikeus

Ruokavirastolla ja aluehallintovirastolla on oikeus päästä paikkoihin, joissa tarjotaan eläinlääkäripalveluja, sekä tarkastaa järjestäjän, yliopiston ja yksityisen eläinlääkäripalvelun tuottajan toimitilat, työvälineet, kirjanpito, potilasasiakirjat ja muut eläinlääkäripalvelujen tuottamista koskevat asiakirjat, jos se on tarpeen tässä laissa säädetyn valvonnan toteuttamiseksi. *Ruokavirasto voi määrätä aluehallintoviraston suorittamaan tarkastuksen.*

---

22 §

Korvaus valvontatehtävistä

Valtion varoista maksetaan järjestäjälle korvaus 20 §:n 2 momentissa tarkoitettujen valvontatehtävien suorittamisesta. Korvauksen perusteena ovat järjestäjälle aiheutuvat välittömät kustannukset. Korvaus ei saa ylittää tehtävistä järjestäjälle aiheutuneiden todellisten kustannusten määrää. *Ruokavirasto* maksaa korvauksen laskutusta vastaan.

---

23 §

Ilmoitusvelvollisuus

Yksityisen eläinlääkäripalvelun tuottajan tulee tehdä toiminnastaan kirjallinen ilmoitus *Ruokavirastolle.*

---

26 §

Tarkastusoikeus

Ruokavirastolla on oikeus päästä paikkoihin, joissa tarjotaan eläinlääkäripalveluja, sekä tarkastaa järjestäjän, yliopiston ja yksityisen eläinlääkäripalvelun tuottajan toimitilat, työvälineet, kirjanpito, potilasasiakirjat ja muut eläinlääkäripalvelujen tuottamista koskevat asiakirjat, jos se on tarpeen tässä laissa säädetyn valvonnan toteuttamiseksi.

Muutettava laki

Ehdotus

32 §

32 §

Viranomaisen tiedonsaantioikeus ja salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Viranomaisen tiedonsaantioikeus ja salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Ruokavirastolla ja aluehallintovirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada eläinlääkäripalvelujen valvomiseksi välttämättömät palvelujen tuottamiseen liittyvät tiedot ja potilastiedot toisiltaan, 30 §:ssä tarkoitettua rekisteristä sekä järjestäjiltä, yliopistolta ja yksityisiltä eläinlääkäripalvelun tuottajilta.

Ruokavirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada eläinlääkäripalvelujen valvomiseksi välttämättömät palvelujen tuottamiseen liittyvät tiedot ja potilastiedot 30 §:ssä tarkoitettua rekisteristä sekä järjestäjiltä, yliopistolta ja yksityisiltä eläinlääkäripalvelun tuottajilta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

eläintautilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan eläintautilain (76/2021) 68 § sekä
muutetaan 3 §:n 1 momentin 11 kohta, 13 §:n 1 ja 2 momentti, 14 §:n 1 momentti, 19 §:n 1 momentti, 20 §:n 1 momentti, 22 §:n 1–3 momentti, 25 §, 29 §, 32 §:n 1–3 momentti, 34 §:n 1 momentti, 36 §:n 2 ja 3 momentti, 38 §:n 2 momentin johdantokappale, 39 §:n 1 ja 2 momentti, 40 §:n 2 momentin johdantokappale, 41 §:n 2 momentin johdantokappale, 42 §:n 3 momentti, 45 §:n 3 momentti, 60 §:n 4 momentti, 61 §:n 3 momentti, 67 §, 69 §:n 3 ja 4 momentti, 72 §:n 2 momentti, 73 §:n 1 ja 2 momentti, 76 §:n 3 momentti, 91 §:n 1 momentin johdantokappale ja 3 momentti, 93 §:n 1 ja 2 momentti, 94 §:n 1 momentti, 94 a §:n 1 momentin johdantokappale ja 96 §:n 2 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 22 §:n 3 momentti laissa 643/2022, 32 §:n 2 momentti laissa 33/2023, 68 § osaksi laissa 289/2023 sekä 76 §:n 3 momentti ja 94 a §:n 1 momentin johdantokappale laissa 1073/2021, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

11) *eläinterveysviranomaisella* Ruokavirastoa, aluehallintovirastoa ja kunnaneläinlääkäriä;

13 §

Sitoutuminen vapaaehtoiseen terveysvalvontaan sekä päätös terveystuokasta

Toimijan, joka haluaa sitoutua vapaaehtoiseen terveysvalvontaan, tulee ilmoittaa asiasta aluehallintovirastolle. Aluehallintovirasto tekee päätöksen pitopaikan terveystuokasta.

Aluehallintovirasto saa peruuttaa terveystuokkaa koskevan päätöksensä, jos pitopaikassa ei noudateta 12 §:n 2 momentissa tarkoitettuja kieltoja, ehtoja, rajoituksia ja velvoitteita. Aluehallintoviraston tulee peruuttaa terveystuokkaa koskeva päätös, jos toimija ilmoittaa lopettavansa terveysvalvonnan kyseisen pitopaikan osalta.

14 §

B- tai c-luokan taudin hävittämisohjelmaan sisältyvä pitopaikkojen luokittelu

Luetteloituja lajeja pitäviä pitopaikkoja voidaan luokitella eläinterveys säännösten 31 ja 32 artiklan nojalla säädetyllä tavalla pitopaikan taudista vapaan aseman tai vektoreilta suojatun aseman perusteella alueella, jolla toteutetaan 8 §:ssä tarkoitettua hävittämisohjelmaa b- tai c-luokan taudin vastustamiseksi. Aluehallintovirasto tekee pitopaikan asemaa koskevat päätökset.

19 §

Velvollisuus ilmoittaa eläintaudeista

Jos toimija tai lemmikkieläinten pitäjä epäilee tai toteaa eläimellä olevan luetteloitu tai

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

11) *eläinterveysviranomaisella* Ruokavirastoa ja kunnaneläinlääkäriä;

13 §

Sitoutuminen vapaaehtoiseen terveysvalvontaan sekä päätös terveystuokasta

Toimijan, joka haluaa sitoutua vapaaehtoiseen terveysvalvontaan, tulee ilmoittaa asiasta Ruokavirastolle. Ruokavirasto tekee päätöksen pitopaikan terveystuokasta.

Ruokavirasto saa peruuttaa terveystuokkaa koskevan päätöksensä, jos pitopaikassa ei noudateta 12 §:n 2 momentissa tarkoitettuja kieltoja, ehtoja, rajoituksia ja velvoitteita. Ruokaviraston tulee peruuttaa terveystuokkaa koskeva päätös, jos toimija ilmoittaa lopettavansa terveysvalvonnan kyseisen pitopaikan osalta.

14 §

B- tai c-luokan taudin hävittämisohjelmaan sisältyvä pitopaikkojen luokittelu

Luetteloituja lajeja pitäviä pitopaikkoja voidaan luokitella eläinterveys säännösten 31 ja 32 artiklan nojalla säädetyllä tavalla pitopaikan taudista vapaan aseman tai vektoreilta suojatun aseman perusteella alueella, jolla toteutetaan 8 §:ssä tarkoitettua hävittämisohjelmaa b- tai c-luokan taudin vastustamiseksi. Ruokavirasto tekee pitopaikan asemaa koskevat päätökset.

19 §

Velvollisuus ilmoittaa eläintaudeista

Jos toimija tai lemmikkieläinten pitäjä epäilee tai toteaa eläimellä olevan luetteloitu tai

uusi tauti taikka muu torjuttava tai valvottava eläintauti, hänen on ilmoitettava asiasta kunnaneläinlääkärille tai aluehallintovirastolle. Sama ilmoitusvelvollisuus on muulla luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä, joka osallistuu eläimen tutkimiseen, hoitoon, käsittelyyn, kuljetukseen, lopetukseen, teurastukseen, metsästyksen, pyyntiin tai tarkkailuun. Epäilyä koskeva ilmoitus on tehtävä myös epätavallisesta kuolleisuudesta ja muista vakavan eläintaudin merkeistä, eläimen lähiympäristöstä otetusta näytteestä todetusta eläintaudista sekä tuotantomäärien merkittävästä vähentymisestä määrittämättömästä syystä. Ilmoitus on tehtävä välittömästi, jos se koskee a-luokan tautia tai jos merkit viittaavat tällaisen taudin esiintymiseen. Ilmoitus on tehtävä heti kun se on käytännössä mahdollista, jos se koskee muuta luetteloitua tautia, uutta tautia tai muuta torjuttavaa tai valvottavaa eläintautia tai jos merkit viittaavat tällaisen eläintaudin esiintymiseen.

20 §

Eläinlääkärin ja laboratorion ilmoitusvelvollisuus

Jos eläinlääkäri epäilee tai toteaa eläimellä olevan luetteloitu tai uusi tauti taikka muu ilmoitettava eläintauti, hänen on salassapitovelvollisuuden estämättä ilmoitettava asiasta kunnaneläinlääkärille tai aluehallintovirastolle. Ilmoitus on tehtävä välittömästi, jos se koskee a-luokan tautia, ja heti kun se on käytännössä mahdollista, jos se koskee muuta luetteloitua tautia, uutta tautia tai muuta torjuttavaa tai valvottavaa eläintautia.

22 §

Eläinterveysviranomaisen ilmoitusvelvollisuus

Jos kunnaneläinlääkäri epäilee tai toteaa eläimellä olevan luetteloitu tauti, uusi tauti tai muu ilmoitettava eläintauti taikka jos hän vas-

uusi tauti taikka muu torjuttava tai valvottava eläintauti, hänen on ilmoitettava asiasta *eläinterveysviranomaiselle*. Sama ilmoitusvelvollisuus on muulla luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä, joka osallistuu eläimen tutkimiseen, hoitoon, käsittelyyn, kuljetukseen, lopetukseen, teurastukseen, metsästyksen, pyyntiin tai tarkkailuun. Epäilyä koskeva ilmoitus on tehtävä myös epätavallisesta kuolleisuudesta ja muista vakavan eläintaudin merkeistä, eläimen lähiympäristöstä otetusta näytteestä todetusta eläintaudista sekä tuotantomäärien merkittävästä vähentymisestä määrittämättömästä syystä. Ilmoitus on tehtävä välittömästi, jos se koskee a-luokan tautia tai jos merkit viittaavat tällaisen taudin esiintymiseen. Ilmoitus on tehtävä heti kun se on käytännössä mahdollista, jos se koskee muuta luetteloitua tautia, uutta tautia tai muuta torjuttavaa tai valvottavaa eläintautia tai jos merkit viittaavat tällaisen eläintaudin esiintymiseen.

20 §

Eläinlääkärin ja laboratorion ilmoitusvelvollisuus

Jos eläinlääkäri epäilee tai toteaa eläimellä olevan luetteloitu tai uusi tauti taikka muu ilmoitettava eläintauti, hänen on salassapitovelvollisuuden estämättä ilmoitettava asiasta *eläinterveysviranomaiselle*. Ilmoitus on tehtävä välittömästi, jos se koskee a-luokan tautia, ja heti kun se on käytännössä mahdollista, jos se koskee muuta luetteloitua tautia, uutta tautia tai muuta torjuttavaa tai valvottavaa eläintautia.

22 §

Eläinterveysviranomaisen ilmoitusvelvollisuus

Jos kunnaneläinlääkäri epäilee tai toteaa eläimellä olevan luetteloitu tauti, uusi tauti tai muu ilmoitettava eläintauti taikka jos hän vas-

taanottaa 19 tai 20 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen, hänen on ilmoitettava asiasta aluehallintovirastolle. Lisäksi kunnaneläinlääkäriin on kuukausittain toimitettava aluehallintovirastolle yhteenvedo kaikista virka-alueellaan todetuista luetteloiduista taudeista, uusista taudeista ja muista ilmoitettavista eläintaudeista. Yhteenvedoon ei kuitenkaan tarvitse merkitä tietoja, jotka on talletettu Ruokaviraston käytössä olevaan tietojärjestelmään.

Aluehallintoviraston on saatettava vastaanottamansa 1 momentissa sekä 19 ja 20 §:ssä tarkoitetut ilmoitukset Ruokaviraston tietoon, ellei eläintautia ole todettu Ruokavirastossa tutkitusta näytteestä. Lisäksi aluehallintoviraston on toimitettava Ruokavirastoon kuukausittain kooste 1 momentissa tarkoitetuista yhteenvedoista. Ruokaviraston on ilmoitettava luetteloitujen tautien, uusien tautien sekä muiden torjuttavien ja valvottavien eläintautien esiintymisestä maa- ja metsätalousministeriölle.

Kunnaneläinlääkäriin ja aluehallintoviraston on ilmoitettava asianomaiselle hyvinvointialueen tartuntataudeista vastaavalle lääkärille sellaisista eläintaudeista, joista voi aiheutua vaaraa ihmisten terveydelle.

taanottaa 19 tai 20 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen, hänen on ilmoitettava asiasta *Ruokavirastolle*. Lisäksi kunnaneläinlääkäriin on kuukausittain toimitettava *Ruokavirastolle* yhteenvedo kaikista virka-alueellaan todetuista luetteloiduista taudeista, uusista taudeista ja muista ilmoitettavista eläintaudeista. Yhteenvedoon ei kuitenkaan tarvitse merkitä tietoja, jotka on talletettu Ruokaviraston käytössä olevaan tietojärjestelmään.

Ruokaviraston on ilmoitettava luetteloitujen tautien, uusien tautien sekä muiden torjuttavien ja valvottavien eläintautien esiintymisestä maa- ja metsätalousministeriölle.

Eläinterveysviranomaisen on ilmoitettava asianomaiselle hyvinvointialueen tartuntataudeista vastaavalle lääkärille sellaisista eläintaudeista, joista voi aiheutua vaaraa ihmisten terveydelle.

25 §

A–c-luokan tautia koskevat toimenpiteet

Aluehallintovirasto huolehtii eläinterveys säännösten III osan II osastossa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä säädetystä epidemiologisesta selvityksestä ja sellaisista mainituissa osastossa ja mainituissa säännöksissä säädettyistä alustavista taudintorjuntatoimenpiteistä ja muista taudintorjuntatoimenpiteistä, jotka koskevat a–c-luokan taudin leviämisen estämistä. Aluehallintoviraston on saatettava luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle annettu taudin leviämisen estämistä koskeva päätös välittömästi Ruokaviraston tietoon.

25 §

A–c-luokan tautia koskevat toimenpiteet

Ruokavirasto huolehtii eläinterveys säännösten III osan II osastossa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä säädetystä epidemiologisesta selvityksestä ja sellaisista mainituissa osastossa ja mainituissa säännöksissä säädettyistä alustavista taudintorjuntatoimenpiteistä ja muista taudintorjuntatoimenpiteistä, jotka koskevat a–c-luokan taudin leviämisen estämistä. Tässä tarkoituksessa *Ruokavirasto* tekee tarvittavat luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle osoitettavat taudin leviämisen estämistä koskevat päätökset.

Jos eläintaudin epäilyä ei voida sulkea pois tai eläintaudin esiintymistä vahvistaa eläintä lopettamatta, aluehallintovirasto voi määrätä pidettävän eläimen lopetettavaksi.

Aluehallintovirasto voi myöntää sille, jolle taudin leviämisen estämistä koskeva päätös on osoitettu, luvan poiketa päätöksestä joltakin osin, jos eläinterveys säännöstö ja sen nojalla annetut säännökset tämän mahdollistavat, poikkeamiseen on perusteltu tarve eikä poikkeaminen aiheuta eläintaudin leviämisen vaaraa. Luvassa voidaan asettaa eläintaudin leviämisen estämiseksi tarpeellisia ehtoja.

Jos eläintaudin epäilyä ei voida sulkea pois tai eläintaudin esiintymistä vahvistaa eläintä lopettamatta, *Ruokavirasto* voi määrätä pidettävän eläimen lopetettavaksi.

Ruokavirasto voi myöntää sille, jolle taudin leviämisen estämistä koskeva päätös on osoitettu, luvan poiketa päätöksestä joltakin osin, jos eläinterveys säännöstö ja sen nojalla annetut säännökset tämän mahdollistavat, poikkeamiseen on perusteltu tarve eikä poikkeaminen aiheuta eläintaudin leviämisen vaaraa. Luvassa voidaan asettaa eläintaudin leviämisen estämiseksi tarpeellisia ehtoja.

Ruokavirasto päättää eläinterveys säännösten III osan II osastossa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä säädetyistä muista kuin 1 momentissa tarkoitetuista a–c-luokan taudin vuoksi toteutettavista taudintorjuntatoimenpiteistä, ellei tässä laissa toisin säädetä. Ruokaviraston on saatettava luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön kohdistamansa taudintorjuntatoimenpiteitä koskeva päätös välittömästi aluehallintoviraston tietoon.

Poiketen siitä, mitä 1 ja 4 momentissa säädetään, vyöhykkeitä koskevasta toimivallasta säädetään jäljempänä tässä luvussa.

29 §

Vyöhykettä koskevasta päätöksestä poikkeaminen

Aluehallintovirasto saa myöntää Euroopan unionin säädösten sallimia yksittäistapauksia koskevia ja tapauskohtaista riskinarviointia edellyttäviä poikkeuksia Ruokaviraston perustamalla vyöhykkeellä noudatettavista kielloista, ehdoista, rajoituksista tai toteutettavista toimenpiteistä, jos poikkeaminen ei aiheuta eläintaudin leviämisen vaaraa. Lupa poikkeamiseen myönnetään hakemuksesta. Luvassa asetetaan eläintaudin vastustamiseksi välttämättömät ehdot.

Aluehallintovirasto voi hakemuksesta myöntää yksittäistapauksessa luvan poiketa

Ruokavirasto päättää lisäksi eläinterveys säännösten III osan II osastossa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä säädetyistä muista kuin 1 momentissa tarkoitetuista a–c-luokan taudin vuoksi toteutettavista taudintorjuntatoimenpiteistä, ellei tässä laissa toisin säädetä. Tässä tarkoituksessa Ruokavirasto tekee tarvittavat luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle osoittavat taudintorjuntatoimenpiteitä koskevat päätökset.

Poiketen siitä, mitä 1 ja 4 momentissa säädetään, vyöhykkeitä koskevasta toimivallasta säädetään jäljempänä tässä luvussa.

29 §

Vyöhykettä koskevasta päätöksestä poikkeaminen

Ruokavirasto saa myöntää Euroopan unionin säädösten sallimia yksittäistapauksia koskevia ja tapauskohtaista riskinarviointia edellyttäviä poikkeuksia perustamallaan vyöhykkeellä noudatettavista kielloista, ehdoista, rajoituksista tai toteutettavista toimenpiteistä, jos poikkeaminen ei aiheuta eläintaudin leviämisen vaaraa. Lupa poikkeamiseen myönnetään hakemuksesta. Luvassa asetetaan eläintaudin vastustamiseksi välttämättömät ehdot.

Ruokavirasto voi hakemuksesta myöntää yksittäistapauksessa luvan poiketa 26 §:n 2

26 §:n 2 momentissa tarkoitettulla muulla rajoitusvyöhykkeellä tai rokotusvyöhykkeellä noudatettavista kielloista, ehdoista, rajoituksista tai toteutettavista toimenpiteistä, jos poikkeaminen sallitaan vyöhykettä koskevassa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä eikä se aiheuta eläntaudin leviämisen vaaraa. Luvassa asetetaan eläntaudin vastustamiseksi välttämättömät ehdot.

momentissa tarkoitettulla muulla rajoitusvyöhykkeellä tai rokotusvyöhykkeellä noudatettavista kielloista, ehdoista, rajoituksista tai toteutettavista toimenpiteistä, jos poikkeaminen sallitaan vyöhykettä koskevassa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä eikä se aiheuta eläntaudin leviämisen vaaraa. Luvassa asetetaan eläntaudin vastustamiseksi välttämättömät ehdot.

32 §

32 §

*Tautitilanteen selvittäminen ja taudin leviämisen estäminen**Tautitilanteen selvittäminen ja taudin leviämisen estäminen*

Jos eläimellä epäillään muuta torjuttavaa tai valvottavaa eläntautia 19 tai 20 §:ssä tarkoitettun ilmoituksen perusteella tai muusta syystä, eläinterveysviranomaisten tulee viipymättä pyrkiä selvittämään tautitilanne. Tässä tarkoituksessa eläinterveysviranomaiset voivat toteuttaa niitä tutkimuksia, joista a-luokan taudin osalta säädetään eläinterveys säännösten 54 artiklassa. Jos aluehallintovirasto tutkimusten perusteella tai muusta syystä epäilee eläimellä muuta torjuttavaa eläntautia tai valvottavaa eläntautia tai mainittu eläntauti on todettu, aluehallintovirasto voi toteuttaa välttämättömiä epidemiologista selvitystä sekä eläntaudin leviämisen estämistä koskevia toimenpiteitä, joista eläinterveys säännösten 55–57 ja 70 artiklassa säädetään a-luokan taudin osalta. Aluehallintoviraston on saatettava luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön kohdistamansa taudin leviämisen estämiseksi tehty päätös välittömästi Ruokaviraston tietoon.

Jos eläimellä epäillään muuta torjuttavaa tai valvottavaa eläntautia 19 tai 20 §:ssä tarkoitettun ilmoituksen perusteella tai muusta syystä, eläinterveysviranomaisten tulee viipymättä pyrkiä selvittämään tautitilanne. Tässä tarkoituksessa eläinterveysviranomaiset voivat toteuttaa niitä tutkimuksia, joista a-luokan taudin osalta säädetään eläinterveys säännösten 54 artiklassa. Jos *Ruokavirasto* tutkimusten perusteella tai muusta syystä epäilee eläimellä muuta torjuttavaa eläntautia tai valvottavaa eläntautia tai mainittu eläntauti on todettu, *Ruokavirasto* voi toteuttaa välttämättömiä epidemiologista selvitystä sekä eläntaudin leviämisen estämistä koskevia toimenpiteitä, joista eläinterveys säännösten 55–57 ja 70 artiklassa säädetään a-luokan taudin osalta. Tässä tarkoituksessa *Ruokavirasto* tekee tarvittavat luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle osoitettavat taudin leviämisen estämistä koskevat päätökset.

Jos muun torjuttavan eläntaudin epäilyä ei voida sulkea pois tai eläntaudin esiintymistä vahvistaa eläintä lopettamatta, aluehallintovirasto voi määrätä pidettävän eläimen lopetettavaksi. Jos luonnonvaraisia eläimiä koskeviin toimenpiteisiin ryhtyminen edellyttää luonnonsuojelulaissa (9/2023), metsästyslaissa (615/1993) tai kalastuslaissa (379/2015) tarkoitettua lupaa, aluehallintovirasto vastaa luvan hakemisesta.

Jos muun torjuttavan eläntaudin epäilyä ei voida sulkea pois tai eläntaudin esiintymistä vahvistaa eläintä lopettamatta, *Ruokavirasto* voi määrätä pidettävän eläimen lopetettavaksi. Jos luonnonvaraisia eläimiä koskeviin toimenpiteisiin ryhtyminen edellyttää luonnonsuojelulaissa (9/2023), metsästyslaissa (615/1993) tai kalastuslaissa (379/2015) tarkoitettua lupaa, *Ruokavirasto* vastaa luvan hakemisesta.

Voimassa oleva laki

Aluehallintovirasto voi myöntää sille, jolle taudin leviämisen estämiseksi tehty päätös on osoitettu, luvan poiketa päätöksestä joltakin osin, jos poikkeamiseen on perusteltu tarve eikä poikkeaminen aiheuta eläintaudin leviämisen vaaraa. Luvassa voidaan asettaa eläintaudin leviämisen estämiseksi tarpeellisia ehtoja.

34 §

Taudin leviämisen estämistä koskevan päätöksen voimassaolo

Aluehallintoviraston on kumottava 32 §:n 1 momentissa tarkoitettu päätös välittömästi, kun se ei enää epäile eläintautia. Päätös on kumottava välittömästi myös, kun on voitu laboratoriotutkimuksin tai muulla riittävällä tavalla varmistua siitä, ettei eläintautia enää esiinny pitopaikassa tai muussa paikassa, tai ettei eläintaudista enää aiheudu vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle tehtyjen taudintorjuntatoimenpiteiden seurauksena.

36 §

TSE-asetuksen nojalla suoritettava taudintorjunta

Aluehallintovirasto huolehtii TSE-asetuksen 12 ja 13 artiklassa säädetyistä toimivaltaisen viranomaisen tehtävistä. Ruokavirasto päättää kuitenkin 13 artiklan 1 kohdan c alakohdassa säädetyistä taudintorjuntatoimenpiteistä.

Aluehallintovirasto voi myöntää hakemuksesta yksittäistapauksessa luvan poiketa siirto-rajotuksia sisältävästä taudin leviämisen estä-

Ehdotus

Ruokavirasto voi myöntää sille, jolle taudin leviämisen estämiseksi tehty päätös on osoitettu, luvan poiketa päätöksestä joltakin osin, jos poikkeamiseen on perusteltu tarve eikä poikkeaminen aiheuta eläintaudin leviämisen vaaraa. Luvassa voidaan asettaa eläintaudin leviämisen estämiseksi tarpeellisia ehtoja.

34 §

Taudin leviämisen estämistä koskevan päätöksen voimassaolo

Ruokaviraston on kumottava 32 §:n 1 momentissa tarkoitettu päätös välittömästi, kun se ei enää epäile eläintautia. Päätös on kumottava välittömästi myös, kun on voitu laboratoriotutkimuksin tai muulla riittävällä tavalla varmistua siitä, ettei eläintautia enää esiinny pitopaikassa tai muussa paikassa, tai ettei eläintaudista enää aiheudu vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle tehtyjen taudintorjuntatoimenpiteiden seurauksena.

36 §

TSE-asetuksen nojalla suoritettava taudintorjunta

Ruokavirasto huolehtii TSE-asetuksen 12 ja 13 artiklassa säädetyistä toimivaltaisen viranomaisen tehtävistä.

Ruokavirasto voi myöntää hakemuksesta yksittäistapauksessa luvan poiketa siirto-rajotuksia sisältävästä taudin leviämisen estä-

Voimassa oleva laki

miseksi tehdystä päätöksestä, jos TSE-asetuksessa niin säädetään ja poikkeamiseen on perusteltu tarve eikä poikkeaminen aiheuta eläintaudin leviämisen vaaraa. Luvassa voidaan asettaa eläintaudin leviämisen estämiseksi tarpeellisia ehtoja.

38 §

Toimenpiteet eräiden zoonoosien leviämisen estämiseksi

Jos ihmisten terveydelle aiheutuvan vaaran torjumiseksi on välttämätöntä, aluehallintovirasto voi 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa toteuttaa tai määrätä kunnaneläinlääkäriin toteuttamaan pitopaikassa tutkimuksen tautitilanteen selvittämiseksi sekä toimijalle osoitettavalla päätöksellään määrätä:

39 §

Pitopaikkojen hyväksyminen maaeläinten ja niistä saatujen tuotteiden siirtoja varten

Aluehallintovirasto päättää eläinterveys säännösten 94 ja 95 artiklassa tarkoitettusta pitopaikkojen hyväksymisestä.

Aluehallintovirasto päättää Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 täydentämisestä sukusolujen ja alkioiden pitopaikkojen hyväksymisen sekä tiettyjen pidettävien maaeläinten sukusolujen ja alkioiden unionin sisäisiin siirtoihin sovellettavien jäljitettävyyttä ja eläinterveyttä koskevien vaatimusten osalta annetussa komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2020/686 säädettyistä hyväksytyin sukusolujen ja alkioiden pitopaikan toimintaa koskevista kotijäsenvaltion viranomaisen poikkeusluvista.

40 §

Ehdotus

miseksi tehdystä päätöksestä, jos TSE-asetuksessa niin säädetään ja poikkeamiseen on perusteltu tarve eikä poikkeaminen aiheuta eläintaudin leviämisen vaaraa. Luvassa voidaan asettaa eläintaudin leviämisen estämiseksi tarpeellisia ehtoja.

38 §

Toimenpiteet eräiden zoonoosien leviämisen estämiseksi

Jos ihmisten terveydelle aiheutuvan vaaran torjumiseksi on välttämätöntä, *Ruokavirasto* voi 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa toteuttaa tai määrätä kunnaneläinlääkäriin toteuttamaan pitopaikassa tutkimuksen tautitilanteen selvittämiseksi sekä toimijalle osoitettavalla päätöksellään määrätä:

39 §

Pitopaikkojen hyväksyminen maaeläinten ja niistä saatujen tuotteiden siirtoja varten

Ruokavirasto päättää eläinterveys säännösten 94 ja 95 artiklassa tarkoitettusta pitopaikkojen hyväksymisestä.

Ruokavirasto päättää Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 täydentämisestä sukusolujen ja alkioiden pitopaikkojen hyväksymisen sekä tiettyjen pidettävien maaeläinten sukusolujen ja alkioiden unionin sisäisiin siirtoihin sovellettavien jäljitettävyyttä ja eläinterveyttä koskevien vaatimusten osalta annetussa komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2020/686 säädettyistä hyväksytyin sukusolujen ja alkioiden pitopaikan toimintaa koskevista kotijäsenvaltion viranomaisen poikkeusluvista.

40 §

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Sperman keräysaseman hyväksyminen kotimaankauppaa varten

Sperman keräysaseman hyväksyminen kotimaankauppaa varten

Aluehallintovirasto hyväksyy sperman keräysaseman hakemuksesta. Hyväksymisen edellytyksenä on, että:

Ruokavirasto hyväksyy sperman keräysaseman hakemuksesta. Hyväksymisen edellytyksenä on, että:

41 §

41 §

Alkioiden keräysryhmän hyväksyminen kotimaankauppaa varten

Alkioiden keräysryhmän hyväksyminen kotimaankauppaa varten

Aluehallintovirasto hyväksyy alkioiden keräysryhmän hakemuksesta. Hyväksymisen edellytyksenä on, että:

Ruokavirasto hyväksyy alkioiden keräysryhmän hakemuksesta. Hyväksymisen edellytyksenä on, että:

42 §

42 §

Kotimaankauppaa varten hyväksytyin sperman keräysaseman ja alkioiden keräysryhmän toiminta

Kotimaankauppaa varten hyväksytyin sperman keräysaseman ja alkioiden keräysryhmän toiminta

Toiminnassa tapahtuvista olennaisista muutoksista on ilmoitettava viipymättä aluehallintovirastolle.

Toiminnassa tapahtuvista olennaisista muutoksista on ilmoitettava viipymättä *Ruokavirastolle*.

45 §

45 §

Siirtoihin liittyvät toimijoiden ja viranomaisien ilmoitukset

Siirtoihin liittyvät toimijoiden ja viranomaisien ilmoitukset

Kunnaneläinlääkäri tai aluehallintovirasto tekee ne suunniteltuja eläinten ja tuotteiden siirtoja koskevat ilmoitukset määräpaikkana olevan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jotka eläinterveyssäännösten tai sen nojalla annettujen säädösten mukaan ovat

Eläinterveysviranomaisen tekee ne suunniteltuja eläinten ja tuotteiden siirtoja koskevat ilmoitukset määräpaikkana olevan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jotka eläinterveyssäännösten tai sen nojalla annettujen säädösten mukaan ovat alkuperäjäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen vastuulla.

Voimassa oleva laki

alkuperäjäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen vastuulla. Kunnaneläinlääkäri tai aluehallintovirasto voi kuitenkin antaa toimijan huolehtia ilmoitusta varten tarvittavien perustietojen kirjaamisesta valvonta-asetuksessa tarkoitettuun virallisen valvonnan sähköiseen tiedonhallintajärjestelmään sekä silloin, kun siirrossa ei vaadita eläinterveystodistusta, myös ilmoituksen laatimisesta ja lähettämisestä järjestelmän kautta. Toimijalla, joka tallentaa tietoja sähköiseen tiedonhallintajärjestelmään, tai hänen edustajallaan on oikeus saada valvontaviranomaiselta maksutta tarvittavat järjestelmää koskevat käyttöoikeudet.

60 §

Väliaikainen kuljetuskielto

Aluehallintovirasto voi yksittäistapauksessa myöntää hakemuksesta luvan poiketa tässä pykälässä tarkoitettusta kiellosta tai rajoituksesta edellyttäen, että luvan myöntäminen ei aiheuta eläntaudin leviämisen vaaraa.

61 §

Toimivalta päättää muista kiiretoimista ja uusista tauteja koskevista toimenpiteistä

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja toimenpiteitä koskevan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön kohdistuvan yksittäistapausta koskevan päätöksen tai rajoitusvyöhykkeen perustamista ja sillä noudatettavia kieltoja, ehtoja, rajoituksia ja toimenpiteitä koskevan päätöksen tekee *aluehallintovirasto tai Ruokavirasto niitä koskevan tässä laissa säädetyin toimivaltajaon mukaisesti.*

67 §

Ruokavirasto

Ruokavirasto suunnittelee, ohjaa, kehittää ja valvoo valtakunnallisesti eläntautien vastustamista.

Ehdotus

Eläinterveysviranomainen voi kuitenkin antaa toimijan huolehtia ilmoitusta varten tarvittavien perustietojen kirjaamisesta valvonta-asetuksessa tarkoitettuun virallisen valvonnan sähköiseen tiedonhallintajärjestelmään sekä silloin, kun siirrossa ei vaadita eläinterveystodistusta, myös ilmoituksen laatimisesta ja lähettämisestä järjestelmän kautta. Toimijalla, joka tallentaa tietoja sähköiseen tiedonhallintajärjestelmään, tai hänen edustajallaan on oikeus saada eläinterveysviranomaiselta maksutta tarvittavat järjestelmää koskevat käyttöoikeudet.

60 §

Väliaikainen kuljetuskielto

Ruokavirasto voi yksittäistapauksessa myöntää hakemuksesta luvan poiketa tässä pykälässä tarkoitettusta kiellosta tai rajoituksesta edellyttäen, että luvan myöntäminen ei aiheuta eläntaudin leviämisen vaaraa.

61 §

Toimivalta päättää muista kiiretoimista ja uusista tauteja koskevista toimenpiteistä

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja toimenpiteitä koskevan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön kohdistuvan yksittäistapausta koskevan päätöksen tai rajoitusvyöhykkeen perustamista ja sillä noudatettavia kieltoja, ehtoja, rajoituksia ja toimenpiteitä koskevan päätöksen tekee Ruokavirasto.

67 §

Ruokavirasto

Ruokavirasto suunnittelee, ohjaa, kehittää ja toteuttaa eläntautien vastustamista *sekä valvoo eläinterveyttä koskevien säädösten sekä*

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään Ruokaviraston tehtävistä, virasto:

- 1) vastaa kansallisen eläintautivalmiuden ylläpidosta;
- 2) laatii eläintautien vastustamista koskevan *valtakunnallisen* suunnitelman, joka on osa valvonta-asetuksen mukaista monivuotista kansallista valvontasuunnitelmaa, sekä muita tarvittavia valtakunnallisia valmiussuunnitelmia eläintautien varalta;
- 3) järjestää a–c-luokan tautien ja muiden torjuttavien eläintautien diagnostiikkaan liittyvien kiireellisten tehtävien hoitamisen virka-ajan ulkopuolella;
- 4) valvoo nimeämiään laboratorioita, ilmoitusvelvollisia laboratorioita sekä 64 §:ssä tarkoitettua luvanvaraista toimintaa;
- 5) toimii valvonta-asetuksen 103 artiklan mukaisena yhteyselimenä;
- 6) vastaa eläintauteihin liittyvästä tilastoinnista ja raportoinnista;
- 7) vastaa eläinterveyttä koskevien säädösten täytäntöönpanoon liittyvän koulutuksen järjestämisestä kunnaneläinlääkäreille sekä pitää luetteloa niistä kunnaneläinlääkäreistä, jotka ovat saaneet taudinpurkausten varalta erityistä valmiuskoulutusta.

Ruokavirasto valvoo ja toteuttaa eläintautien vastustamista elintarvikelaissa tarkoitetuissa teurastamoissa ja riistan käsittelylaitoksissa sekä niiden yhteydessä olevissa hyväksytyissä elintarvikehuoneistoissa, lukuun otta-

niiden nojalla tehtyjen päätösten noudattamista.

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään Ruokaviraston tehtävistä, virasto:

- 1) vastaa eläintautivalmiuden ylläpidosta;
- 2) laatii eläintautien vastustamista koskevan suunnitelman, joka on osa valvonta-asetuksen mukaista monivuotista kansallista valvontasuunnitelmaa, sekä muita tarvittavia valmiussuunnitelmia eläintautien varalta;
- 3) järjestää a–c-luokan tautien ja muiden torjuttavien eläintautien diagnostiikkaan liittyvien kiireellisten tehtävien hoitamisen virka-ajan ulkopuolella;
- 4) valvoo nimeämiään laboratorioita, ilmoitusvelvollisia laboratorioita sekä 64 §:ssä tarkoitettua luvanvaraista toimintaa;
- 5) toimii valvonta-asetuksen 103 artiklan mukaisena yhteyselimenä;
- 6) vastaa eläintauteihin liittyvästä tilastoinnista ja raportoinnista;
- 7) *huolehtii pitopaikkoihin ja muihin paikkoihin kohdistettujen taudintorjuntapäätösten sekä vyöhykkeillä suoritettavia tarkastuksia ja tutkimuksia, eläinten joukkorokotuksia tai lopetuksia sekä raatojen hävittämistä koskevien päätösten täytäntöönpanon suunnittelusta ja täytäntöönpanosta, lukuun ottamatta päätöksiä, joiden täytäntöönpano on säädetty toimijoiden tai lemmikkieläinten pitäjien vastuulle;*
- 8) vastaa eläinterveyttä koskevien säädösten täytäntöönpanoon liittyvän koulutuksen järjestämisestä kunnaneläinlääkäreille sekä pitää luetteloa niistä kunnaneläinlääkäreistä, jotka ovat saaneet taudinpurkausten varalta erityistä valmiuskoulutusta;
- 9) *vastaa toimivaltaisena viranomaisena tällä lailla täytäntöön pantavien Euroopan unionin säädösten mukaisista tehtävistä siltä osin kuin tehtävät eivät kuulu muun viranomaisen toimivaltaan.*

Ruokavirasto valvoo ja toteuttaa eläintautien vastustamista elintarvikelaissa tarkoitetuissa teurastamoissa, poroteurastamoissa ja riistan käsittelylaitoksissa sekä niiden yhteydessä olevissa hyväksytyissä elintarvikehuo-

matta teurastamoja, laitoksia ja elintarvikehuoneistoja, joiden elintarvikelain mukainen valvonta on elintarvikelain 27 §:n 5 momentissa tarkoitetulla tavalla siirretty kunnalle. Ruokavirasto suorittaa valvomiensa teurastamojen, laitosten ja elintarvikehuoneistojen osalta kaikki ne tehtävät, jotka tämän lain mukaan muutoin kuuluisivat kunnaneläinlääkärille.

Ruokavirasto valvoo ja toteuttaa eläintautien vastustamista elintarvikelaissa tarkoitetuissa teurastamoissa ja riistan käsittelylaitoksissa sekä niiden yhteydessä olevissa hyväksytyissä elintarvikehuoneistoissa, lukuun ottamatta teurastamoja, laitoksia ja elintarvikehuoneistoja, joiden elintarvikelain mukainen valvonta on eläinlääkintähuoltolain (765/2009) 15 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla siirretty kunnalle. Ruokavirasto suorittaa valvomiensa teurastamojen, laitosten ja elintarvikehuoneistojen osalta kaikki ne tehtävät, jotka tämän lain mukaan muutoin kuuluisivat kunnaneläinlääkärille

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tilastoinnista ja raportoinnista sekä valtakunnallisten valmiussuunnitelmien sisällöstä.

68 §

Aluehallintovirasto

Aluehallintovirasto suunnittelee, ohjaa ja toteuttaa eläintautien vastustamista sekä valvoo eläinterveyttä koskevien säädösten sekä niiden nojalla tehtyjen päätösten noudattamista toimialueellaan.

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään aluehallintoviraston tehtävistä, virasto:

1) ylläpitää toimialueensa eläintautivalmiutta;

2) laatii valtakunnalliseen suunnitelmaan perustuvan alueellisen suunnitelman eläintautien vastustamisesta sekä muita tarvittavia toimialuettaan koskevia valmiussuunnitelmia eläintautien varalta;

3) huolehtii Ruokaviraston pitopaikkoihin ja muihin paikkoihin kohdistamien taudintorjuntapäätösten sekä vyöhykkeillä suoritettavia

neistoissa, lukuun ottamatta teurastamoja, laitoksia ja elintarvikehuoneistoja, joiden elintarvikelain mukainen valvonta on elintarvikelain 27 §:n 5 momentissa tarkoitetulla tavalla siirretty kunnalle. Ruokavirasto suorittaa valvomiensa teurastamojen, poroteurastamojen, laitosten ja elintarvikehuoneistojen osalta kaikki ne tehtävät, jotka tämän lain mukaan muutoin kuuluisivat kunnaneläinlääkärille.

Ruokaviraston on järjestettävä a–c-luokan tautien, uusien tautien sekä muiden torjuttavien eläintautien torjuntaan ja tautitilanteen selvittämiseen liittyvien kiireellisten tehtävien hoitaminen virka-ajan ulkopuolella.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen valmiussuunnitelmien sisällöstä.

(kumotaan)

tarkastuksia ja tutkimuksia, eläinten joukko-rokotuksia tai lopetuksia sekä raatojen hävittämistä koskevien päätösten täytäntöönpanon suunnittelusta ja täytäntöönpanosta, lukuun ottamatta päätöksiä, joiden täytäntöönpano on säädetty toimijoiden tai lemmikkieläinten pitäjien vastuulle;

4) järjestää koulutusta kunnaneläinlääkäreille;

5) suorittaa elintarvikelaissa tarkoitetuissa poroteurastamoissa ja niiden yhteydessä olevissa hyväksytyissä elintarvikehuoneistoissa ne eläintautien vastustamiseen liittyvät tehtävät, jotka tämän lain mukaan muutoin kuuluisivat kunnaneläinlääkärille;

6) vastaa toimivaltaisena viranomaisena tällä lailla täytäntöön pantavien Euroopan unionin säädösten mukaisista tehtävistä siltä osin kuin tehtävät eivät kuulu muun viranomaisen toimivaltaan.

Aluehallintoviraston on järjestettävä a–c-luokan tautien, uusien tautien sekä muiden torjuttavien eläintautien torjuntaan ja tautitilanteen selvittämiseen liittyvien kiireellisten tehtävien hoitaminen virka-ajan ulkopuolella yhteistoiminnassa muiden aluehallintovirastojen kanssa. Tällöin päivystysvuorossa oleva aluehallintovirasto on aluehallintovirastolle tässä laissa säädettyjen tehtävien osalta toimivaltainen koko päivystysalueella. Ruokavirasto vahvistaa aluehallintovirastojen päivystysvuorot.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen valmiussuunnitelmien sisällöstä.

69 §

Kunnaneläinlääkäri

Kiireellisessä tilanteessa, jossa kunnaneläinlääkäri epäilee tai eläimellä todetaan olevan a–c-luokan tauti, uusi tauti, muu torjuttava tai valvottava eläintauti ja jossa välittömät toimenpiteet ovat tarpeen eläintaudin leviämisen estämiseksi eikä aluehallintovirasto ole vielä ryhtynyt asiassa toimenpiteisiin,

69 §

Kunnaneläinlääkäri

Kiireellisessä tilanteessa, jossa kunnaneläinlääkäri epäilee tai eläimellä todetaan olevan a–c-luokan tauti, uusi tauti, muu torjuttava tai valvottava eläintauti ja jossa välittömät toimenpiteet ovat tarpeen eläintaudin leviämisen estämiseksi eikä *Ruokavirasto* ole

kunnaneläinlääkäri voi tehdä väliaikaisesti voimassa olevan 25 §:n 1 momentissa, 32 §:n 1 momentissa tai 36 §:ssä tarkoitetun päätöksen. Päätös on välittömästi alistettava aluehallintoviraston ratkaistavaksi. Aluehallintoviraston on tehtävä asiassa oma päätöksensä viivytyksettä, kuitenkin viimeistään neljäntoista vuorokauden kuluessa väliaikaisen päätöksen antamisesta.

Aluehallintovirasto voi tarvittaessa määrätä kunnaneläinlääkäriin suorittamaan erikseen määriteltyjä, tässä laissa kunnaneläinlääkärille säädettyjä tehtäviä tämän toimialueen ulkopuolella, jos kyseessä on a–c-luokan tauti, uusi tauti tai muu torjuttava eläintauti taikka jos valvottavaa eläintautia esiintyy poikkeuksellisen laajasti. Aluehallintoviraston tulee ensisijaisesti määrätä tehtävään valmiuskoulutusta saanut kunnaneläinlääkäri. Määräystä annettaessa on otettava huomioon kunnan mahdollisuudet suorittaa lakisäätteiset ja muut tehtävänsä. Aluehallintovirasto voi määrätä kunnaneläinlääkäriin suorittamaan tehtäviä myös toisen aluehallintoviraston toimialueella, jos määräys perustuu viimeksi mainitun aluehallintoviraston pyyntöön.

vielä ryhtynyt asiassa toimenpiteisiin, kunnaneläinlääkäri voi tehdä väliaikaisesti voimassa olevan 25 §:n 1 momentissa, 32 §:n 1 momentissa tai 36 §:ssä tarkoitetun päätöksen. Päätös on välittömästi alistettava *Ruokaviraston* ratkaistavaksi. *Ruokaviraston* on tehtävä asiassa oma päätöksensä viivytyksettä, kuitenkin viimeistään neljäntoista vuorokauden kuluessa väliaikaisen päätöksen antamisesta.

Ruokavirasto voi tarvittaessa määrätä kunnaneläinlääkäriin suorittamaan erikseen määriteltyjä, tässä laissa kunnaneläinlääkärille säädettyjä tehtäviä tämän toimialueen ulkopuolella, jos kyseessä on a–c-luokan tauti, uusi tauti tai muu torjuttava eläintauti taikka jos valvottavaa eläintautia esiintyy poikkeuksellisen laajasti. *Ruokaviraston* tulee ensisijaisesti määrätä tehtävään valmiuskoulutusta saanut kunnaneläinlääkäri. Määräystä annettaessa on otettava huomioon kunnan mahdollisuudet suorittaa lakisäätteiset ja muut tehtävänsä.

---

72 §

*Työvelvolliset laajan eläintautiepidemian
sattuessa*

Ruokavirasto voi antaa työmääräyksen, jos valvonta-asetuksen 30 tai 31 artiklassa säädetty edellytykset täyttyvät. Toimivaltaisen viranomaisen velvollisuuksista säädetään valvonta-asetuksen 33 artiklassa. Aluehallintoviraston tulee huolehtia siitä, että työvelvollinen on selvillä tehtävän hoitamiseen liittyvistä velvollisuuksista ja vastuista.

---

72 §

*Työvelvolliset laajan eläintautiepidemian
sattuessa*

Ruokavirasto voi antaa työmääräyksen, jos valvonta-asetuksen 30 tai 31 artiklassa säädetty edellytykset täyttyvät. Toimivaltaisen viranomaisen velvollisuuksista säädetään valvonta-asetuksen 33 artiklassa. *Ruokaviraston* tulee huolehtia siitä, että työvelvollinen on selvillä tehtävän hoitamiseen liittyvistä velvollisuuksista ja vastuista.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

73 §

73 §

Taudintorjunnan johtaminen ja taudintorjunnasta tiedottaminen

Taudintorjunnan johtaminen ja taudintorjunnasta tiedottaminen

A–c-luokan taudin, uuden taudin sekä muu torjuttavan ja valvottavan eläintaudin taudinpurkauksissa aluehallintovirasto johtaa toimialueellaan eläintaudin torjuntaa ja sen leviämisen estämistä. *Aluehallintovirasto toimii tarvittaessa Euroopan unionin lainsäädännössä tarkoitettuna alueellisena taudintorjuntakeskuksena.*

A–c-luokan taudin, uuden taudin sekä muu torjuttavan ja valvottavan eläintaudin taudinpurkauksissa *Ruokavirasto* johtaa eläintaudin torjuntaa ja sen leviämisen estämistä.

Ruokavirasto ohjaa ja valvoo aluehallintoviraston toimintaa 1 momentissa mainittujen eläintautien hävittämiseksi ja leviämisen estämiseksi. Jos taudinpurkaus edellyttää toimenpiteitä usean aluehallintoviraston toimialueella, Ruokavirasto vastaa tilannekuvan ylläpitämisestä ja toiminnan yhteensovittamisesta. Ruokavirastolla on tarvittaessa oikeus antaa aluehallintovirastolle eläintaudin torjuntaa ja leviämisen estämistä koskevia käskyjä sekä päätöksellään ottaa 1 momentissa tarkoitettu johtovastuu aluehallintovirastolta, jos eläintaudin tehokas torjunta tai leviämisen estäminen muutoin vaarantuu. Ruokavirasto toimii lisäksi tarvittaessa Euroopan unionin lainsäädännössä tarkoitettuna kansallisena taudintorjuntakeskuksena.

Ruokavirasto toimii tarvittaessa Euroopan unionin lainsäädännössä tarkoitettuna kansallisena ja *alueellisena* taudintorjuntakeskuksena.

76 §

76 §

Tiedonsaantioikeus

Tiedonsaantioikeus

Aluehallintovirastolla on lisäksi salassapitosäännösten estämättä oikeus saada maksutta tämän lain 94 a §:n mukaisen eläintautivalvonnan seuraamusmaksun määrittämistä varten välttämättömät tiedot sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettua rekisteristä.

Ruokavirastolla on lisäksi salassapitosäännösten estämättä oikeus saada maksutta tämän lain 94 a §:n mukaisen eläintautivalvonnan seuraamusmaksun määrittämistä varten välttämättömät tiedot sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettua rekisteristä.

91 §

91 §

Kielto ja rajoitus

Aluehallintovirasto voi kieltää luetteloituun tai taudille alttiiseen lajiin kuuluvien eläinten tai niistä saatujen tuotteiden markkinoille saattamisen tai muun siirtämisen pitopaikkaan tai sieltä pois toistaiseksi taikka rajoittaa sitä toistaiseksi, jos toiminnan harjoittaminen edellyttää eläinterveyttä koskevien säädösten mukaista lupaa tai hyväksyntää eikä sitä ole myönnetty tai jos pitopaikan tai pidettävien eläinten osalta ei noudateta:

Käsitellessään 1 momentissa tarkoitettua asiaa aluehallintovirasto voi asettaa mainitussa momentissa tarkoitettua kiellon, rajoituksen tai määräyksen väliaikaisena, jos se on ihmisten tai eläinten terveydelle aiheutuvan välittömän vaaran vuoksi välttämätöntä. Väliaikainen kieltä tai rajoitus on voimassa, kunnes aluehallintovirasto antaa asiassa lopullisen ratkaisunsa. Aluehallintoviraston tulee huolehtia siitä, että asiassa tarvittavat selvitykset tehdään viivytyksettä.

93 §

Toimenpiteet, kun jäsenvaltioiden välisiä siirtoja koskevia vaatimuksia on rikottu

Jos toisesta jäsenvaltiosta toimitettu eläin tai tuote taikka eläimen tai tuotteen mukana olevat asiakirjat eivät täytä niille eläinterveyttä koskevilla säädöksillä säädettyjä vaatimuksia, aluehallintovirasto tai Tulli voi määrätä eläimen pidettäväksi karanteenissa tai eristetynä määräpaikassa tai osoittamassaan muussa paikassa taikka tuotteen säilytettäväksi määräpaikassa tai osoittamassaan muussa paikassa siihen asti, kunnes puutteet on korjattu. Kunnaneläinlääkäri voi tehdä mainitun päätöksen kiireellisessä tilanteessa, jossa aluehallintovirasto tai Tulli ei ole vielä ryhtynyt asiassa toimenpiteisiin. Kunnaneläinlääkäriin on toimitettava tieto tekemästään päätöksestä välittömästi aluehallintovirastolle.

Kielto ja rajoitus

Ruokavirasto voi kieltää luetteloituun tai taudille alttiiseen lajiin kuuluvien eläinten tai niistä saatujen tuotteiden markkinoille saattamisen tai muun siirtämisen pitopaikkaan tai sieltä pois toistaiseksi taikka rajoittaa sitä toistaiseksi, jos toiminnan harjoittaminen edellyttää eläinterveyttä koskevien säädösten mukaista lupaa tai hyväksyntää eikä sitä ole myönnetty tai jos pitopaikan tai pidettävien eläinten osalta ei noudateta:

Käsitellessään 1 momentissa tarkoitettua asiaa *Ruokavirasto* voi asettaa mainitussa momentissa tarkoitettua kiellon, rajoituksen tai määräyksen väliaikaisena, jos se on ihmisten tai eläinten terveydelle aiheutuvan välittömän vaaran vuoksi välttämätöntä. Väliaikainen kieltä tai rajoitus on voimassa, kunnes *Ruokavirasto* antaa asiassa lopullisen ratkaisunsa. *Ruokaviraston* tulee huolehtia siitä, että asiassa tarvittavat selvitykset tehdään viivytyksettä.

93 §

Toimenpiteet, kun jäsenvaltioiden välisiä siirtoja koskevia vaatimuksia on rikottu

Jos toisesta jäsenvaltiosta toimitettu eläin tai tuote taikka eläimen tai tuotteen mukana olevat asiakirjat eivät täytä niille eläinterveyttä koskevilla säädöksillä säädettyjä vaatimuksia, *Ruokavirasto* tai Tulli voi määrätä eläimen pidettäväksi karanteenissa tai eristetynä määräpaikassa tai osoittamassaan muussa paikassa taikka tuotteen säilytettäväksi määräpaikassa tai osoittamassaan muussa paikassa siihen asti, kunnes puutteet on korjattu. Kunnaneläinlääkäri voi tehdä mainitun päätöksen kiireellisessä tilanteessa, jossa *Ruokavirasto* tai Tulli ei ole vielä ryhtynyt asiassa toimenpiteisiin. Kunnaneläinlääkäriin on toimitettava tieto tekemästään päätöksestä välittömästi *Ruokavirastolle*.

Jos puutteita ei ole mahdollista korjata tai niitä ei ole korjattu asetetussa määräajassa, aluehallintovirasto tai Tulli voi määrätä eläimen lopetettavaksi tai tuotteen hävitettäväksi. Se voi toimijan tai lemmikkieläinten pitäjän siihen suostuessa myös määrätä eläimen tai tuotteen palautettavaksi jäsenvaltioon, josta se on tuotu, jos kyseisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomaisena hyväksyy palautuksen, taikka käsiteltäväksi tai eläimen pidettäväksi karanteenissa tai eristettynä viranomaisen osoittamassa muussa paikassa, jos eläimeen tai tuotteeseen liittyvä eläintaudin leviämistä vaara on siten mahdollista poistaa.

Jos puutteita ei ole mahdollista korjata tai niitä ei ole korjattu asetetussa määräajassa, Ruokavirasto tai Tulli voi määrätä eläimen lopetettavaksi tai tuotteen hävitettäväksi. Se voi toimijan tai lemmikkieläinten pitäjän siihen suostuessa myös määrätä eläimen tai tuotteen palautettavaksi jäsenvaltioon, josta se on tuotu, jos kyseisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomaisena hyväksyy palautuksen, taikka käsiteltäväksi tai eläimen pidettäväksi karanteenissa tai eristettynä viranomaisen osoittamassa muussa paikassa, jos eläimeen tai tuotteeseen liittyvä eläintaudin leviämistä vaara on siten mahdollista poistaa.

94 §

Uhkasakko ja teettäminen

Aluehallintovirasto, Ruokavirasto tai Tulli voi tehostaa 90–93 §:ssä tarkoitettua kieltoa, rajoitusta tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

94 §

Uhkasakko ja teettäminen

Ruokavirasto tai Tulli voi tehostaa 90–93 §:ssä tarkoitettua kieltoa, rajoitusta tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

94 a §

Eläintautivalvonnan seuraamusmaksu

Aluehallintovirasto voi määrätä vähintään 300 euron ja enintään 5 000 euron eläintautivalvonnan seuraamusmaksun sille, joka:

94 a §

Eläinvalvonnan seuraamusmaksu

Ruokavirasto voi määrätä vähintään 300 euron ja enintään 5 000 euron eläintautivalvonnan seuraamusmaksun sille, joka:

96 §

Viranomaisten suoritteista perittävät maksut

Aluehallintovirasto määrää ja perii valtiolle maksuja eläinterveyttä koskevien säädösten mukaisista kunnaneläinlääkärin suoritteista. Kunnaneläinlääkärin suoritteista perittävien maksujen suuruudesta säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella noudattaen, mitä valtion maksuperustelaissa säädetään

96 §

Viranomaisen suoritteista perittävät maksut

Ruokavirasto määrää ja perii valtiolle maksuja eläinterveyttä koskevien säädösten mukaisista kunnaneläinlääkärin suoritteista. Kunnaneläinlääkärin suoritteista perittävien maksujen suuruudesta säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella noudattaen, mitä valtion maksuperustelaissa säädetään

Voimassa oleva laki

Ehdotus

valtion viranomaisten suoritteiden maksullisuutta ja maksujen suuruutta koskevista yleisistä perusteista ja muista perusteista. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään myös kunnaneläinlääkärien suoritteiden laskutuksessa noudatettavasta menettelystä.

valtion viranomaisten suoritteiden maksullisuutta ja maksujen suuruutta koskevista yleisistä perusteista ja muista perusteista. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään myös kunnaneläinlääkärien suoritteiden laskutuksessa noudatettavasta menettelystä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

kalastuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kalastuslain (379/2015) 13 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 2 ja 4 momentti, 14-16 §, 18 §:n 1-3 momentti, 19 §:n 1 momentti, 20 §:n otsikko ja 1 momentin johdantokappale sekä 2 momentti, 21 §, 22 §:n 3 ja 4 momentti, 24 §:n 9 kohta, 30 §:n 2 momentti, 31 §:n 1 momentti, 32 ja 33 §, 37 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 3-5 momentti, 38 §:n 2-4 momentti, 39 §, 40 §:n 2 ja 3 momentti, 47 §:n otsikko ja 1 momentin johdantokappale, 53 §:n otsikko ja 1 momentin johdantokappale sekä 2 momentti, 54 §:n 1 momentin johdantokappale ja 2 momentti, 57 ja 60 §, 61 §:n 1 ja 2 momentti, 64 §:n 3 momentti, 67 §:n 4 momentti, 69 §, 71 §:n 3 momentti, 72 §, 74 §:n 2 ja 3 momentti, 76 §, 77 §:n 1 ja 2 momentti, 83 §:n 1-3 momentti, 88 §:n 2 momentin 2 kohta, 89 §, 90 §:n 1 ja 3 momentti, 92 §:n 2-4 momentti, 94 §:n 1 momentin 1 sekä 3-8 kohta, 95 a §:n 2 ja 4 momentti, 101 §, 103 §:n 2 momentti, 104 §:n 1 momentti, 105 §:n 1 momentti, 106 ja 107 §, 117 §:n 3 ja 4 momentti, 124 §:n otsikko sekä 1 ja 2 momentti, 129 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 130 ja 131 §, 132 §:n 2 ja 3 momentti sekä 135 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat, 60 § laissa 1633/2015, 88 §:n 2 momentin 2 kohta laissa 390/2021, 90 §:n 1 ja 3 momentti, 92 §:n 2-4 momentti, 94 §:n 1 momentin 1 ja 3-8 kohta ja 95 a §:n 2 ja 4 momentti laissa 448/2023 sekä 124 §:n 1 momentti laissa 828/2019 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

13 §

13 §

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Alueellinen lupa kaupallisen kalastuksen harjoittamiseen

Alueellinen lupa kaupallisen kalastuksen harjoittamiseen

Kalavarojen kestävän tuoton ja hyödyntämisen sekä käyttö- ja hoitosuunnitelman toteutumisen turvaamiseksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää kaupalliselle kalastajalle enintään viiden vuoden määräajaksi luvan kaupallisen kalastuksen harjoittamiseen, jos:

Kalavarojen kestävän tuoton ja hyödyntämisen sekä käyttö- ja hoitosuunnitelman toteutumisen turvaamiseksi *Elinvoimakeskus* voi myöntää kaupalliselle kalastajalle enintään viiden vuoden määräajaksi luvan kaupallisen kalastuksen harjoittamiseen, jos:

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on luvassa määrättävä kalastukselle sallitut alueet, sallitut pyydykset, kalastuksen kohteena olevat kalalajit, sallitut kalastusajankohdat sekä tarvittaessa sallittu enimmäissaalis. Lisäksi luvassa voidaan määrätä, miten kaupallisen kalastajan on raportoitava saaliistaan.

Elinvoimakeskuksen on luvassa määrättävä kalastukselle sallitut alueet, sallitut pyydykset, kalastuksen kohteena olevat kalalajit, sallitut kalastusajankohdat sekä tarvittaessa sallittu enimmäissaalis. Lisäksi luvassa voidaan määrätä, miten kaupallisen kalastajan on raportoitava saaliistaan.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupapäätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Elinvoimakeskuksen lupapäätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

14 §

14 §

Kaupallisesta kalastuksesta kalastusoikeuden haltijoille maksettava korvaus

Kaupallisesta kalastuksesta kalastusoikeuden haltijoille maksettava korvaus

Kaupallisen kalastajan on 13 §:ssä tarkoitetun luvan saatuaan maksettava kalenterivuositain kalastusoikeuden haltijoille luvassa määrättyjen pyydysten mukaiset, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueen käyttö- ja hoitosuunnitelmissa määritettyihin alueen käypiin hintoihin perustuvat kohtuulliset maksut korvauksena vesialueen käyttämisestä kaupalliseen kalastukseen.

Kaupallisen kalastajan on 13 §:ssä tarkoitetun luvan saatuaan maksettava kalenterivuositain kalastusoikeuden haltijoille luvassa määrättyjen pyydysten mukaiset, *elinvoimakeskuksen* toimialueen käyttö- ja hoitosuunnitelmissa määritettyihin alueen käypiin hintoihin perustuvat kohtuulliset maksut korvauksena vesialueen käyttämisestä kaupalliseen kalastukseen.

15 §

15 §

Etusijalle asettaminen luvan myöntämisessä kaupalliseen kalastukseen

Etusijalle asettaminen luvan myöntämisessä kaupalliseen kalastukseen

Jos lupaa tietylle vesialueelle hakee useampi kaupallinen kalastaja kuin alueen kalakantojen tilan perusteella lupia on mahdollista myöntää, elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus voi asettaa luvansaannissa etusijalle

Jos lupaa tietylle vesialueelle hakee useampi kaupallinen kalastaja kuin alueen kalakantojen tilan perusteella lupia on mahdollista myöntää, *elinvoimakeskus* voi asettaa luvan

Voimassa oleva laki

luvanhakijat, jotka kuuluvat 88 §:n 1 momentissa tarkoitettuun kaupallisten kalastajien ryhmään I ja joilla on jo aiemmin ollut lupa harjoittaa kaupallista kalastusta samalla tai siihen liittyvillä vesialueilla.

16 §

Lupaehtojen muuttaminen ja luvan peruuttaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulee seurata ja valvoa 13 §:n nojalla annetun luvan ehtojen täyttymistä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on muutettava luvan ehtoja, jos:

1) lupa-alueen olosuhteet ovat luvan myöntämisen jälkeen olennaisesti muuttuneet siten, ettei lupaehtojen mukaista kalastusta voida muuttuneiden olosuhteiden johdosta enää sallia; tai

2) luvassa tarkoitettu kalastus ei enää täytä käyttö- ja hoitosuunnitelman mukaisia vaatimuksia.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on peruutettava lupa, jos luvanhaltija toistuvasti laiminlyö 14 §:ssä tarkoitettujen maksujen suorittamisen, olennaisesti tai toistuvasti rikkoo asetettuja lupaehtoja tai tämän lain säännöksiä. Luvan peruuttamisen edellytyksenä on lisäksi, että luvanhaltija ei elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen huomautuksesta ja varoituksesta huolimatta lopeta lupaehtojen tai tämän lain säännösten rikkomista taikka suorita laiminlyötyjä maksuja kohtuullisen ajan kuluessa varoituksen antamisesta.

18 §

Alueellinen lupa kalastusopastointiaan

Kalastusmatkailun toimintaedellytysten turvaamiseksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää koko toimialuettaan tai sen osaa koskevan luvan järjestää kalastus-

Ehdotus

saannissa etusijalle luvanhakijat, jotka kuuluvat 88 §:n 1 momentissa tarkoitettuun kaupallisten kalastajien ryhmään I ja joilla on jo aiemmin ollut lupa harjoittaa kaupallista kalastusta samalla tai siihen liittyvillä vesialueilla.

16 §

Lupaehtojen muuttaminen ja luvan peruuttaminen

Elinvoimakeskuksen tulee seurata ja valvoa 13 §:n nojalla annetun luvan ehtojen täyttymistä.

Elinvoimakeskuksen on muutettava luvan ehtoja, jos:

1) lupa-alueen olosuhteet ovat luvan myöntämisen jälkeen olennaisesti muuttuneet siten, ettei lupaehtojen mukaista kalastusta voida muuttuneiden olosuhteiden johdosta enää sallia; tai

2) luvassa tarkoitettu kalastus ei enää täytä käyttö- ja hoitosuunnitelman mukaisia vaatimuksia.

Elinvoimakeskuksen on peruutettava lupa, jos luvanhaltija toistuvasti laiminlyö 14 §:ssä tarkoitettujen maksujen suorittamisen, olennaisesti tai toistuvasti rikkoo asetettuja lupaehtoja tai tämän lain säännöksiä. Luvan peruuttamisen edellytyksenä on lisäksi, että luvanhaltija ei *elinvoimakeskuksen* huomautuksesta ja varoituksesta huolimatta lopeta lupaehtojen tai tämän lain säännösten rikkomista taikka suorita laiminlyötyjä maksuja kohtuullisen ajan kuluessa varoituksen antamisesta.

18 §

Alueellinen lupa kalastusopastointiaan

Kalastusmatkailun toimintaedellytysten turvaamiseksi *elinvoimakeskus* voi myöntää koko toimialuettaan tai sen osaa koskevan luvan järjestää kalastusmatkailutilaisuuksia, joihin osallistuu enintään kuusi kalastajaa kerralla.

Voimassa oleva laki

matkailutilaisuuksia, joihin osallistuu enintään kuusi kalastajaa kerrallaan ja joissa harjoitetaan onkimista, pilkkimistä tai viehekalastusta. Lupa on haettava kirjallisesti ja se voidaan myöntää, jos kalakantojen kestävä hyödyntäminen tämän sallii. Lupa voi olla voimassa enintään viisi vuotta kerrallaan.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on luvassa asetettava alueellisia kalastusrajoituksia tai päiväkohtaisia saaliskiintiöitä, jos kalataloudelliset näkökohdat tai alueen kalakantojen tila sitä edellyttävät. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on pyydettävä toimialueensa kalatalousalueilta vuosittain lausunto alueellisten kalastusrajoitusten ja päiväkohtaisten saaliskiintiöiden asettamiseen vaikuttavista seikoista.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi peruuttaa luvan, jos luvanhaltija olennaisesti rikkoo asetettuja ehtoja eikä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen huomautuksesta ja varoituksesta huolimatta lopeta ehtojen rikkomista.

19 §

Kalatalousviranomaiset

Valtion kalatalousviranomaisia ovat maa- ja metsätalousministeriö sekä ne elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, joille kalatalousasiat kuuluvat.

20 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävät

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävänä on:

Kalastuksenvalvontaa koskevissa asioissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi toimia viranomaisen virka-apupyynnön perustuen koko maan alueella.

21 §

Ehdotus

laan ja joissa harjoitetaan onkimista, pilkkimistä tai viehekalastusta. Lupa on haettava kirjallisesti ja se voidaan myöntää, jos kalakantojen kestävä hyödyntäminen tämän sallii. Lupa voi olla voimassa enintään viisi vuotta kerrallaan.

Elinvoimakeskuksen on luvassa asetettava alueellisia kalastusrajoituksia tai päiväkohtaisia saaliskiintiöitä, jos kalataloudelliset näkökohdat tai alueen kalakantojen tila sitä edellyttävät. *Elinvoimakeskuksen* on pyydettävä toimialueensa kalatalousalueilta vuosittain lausunto alueellisten kalastusrajoitusten ja päiväkohtaisten saaliskiintiöiden asettamiseen vaikuttavista seikoista.

Elinvoimakeskus voi peruuttaa luvan, jos luvanhaltija olennaisesti rikkoo asetettuja ehtoja eikä *elinvoimakeskuksen* huomautuksesta ja varoituksesta huolimatta lopeta ehtojen rikkomista.

19 §

Kalatalousviranomaiset

Valtion kalatalousviranomaisia ovat maa- ja metsätalousministeriö sekä ne *elinvoimakeskukset*, joille kalatalousasiat kuuluvat.

20 §

Elinvoimakeskuksen tehtävät

Elinvoimakeskuksen tehtävänä on:

Kalastuksenvalvontaa koskevissa asioissa *elinvoimakeskus* voi toimia viranomaisen virka-apupyynnön perustuen koko maan alueella.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimivalta talousvyöhykkeellä

21 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kuuluvista tehtävistä huolehtii Suomen talousvyöhykkeellä se elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jonka toimialueen kohdalla kysymyksessä oleva osa talousvyöhykkeestä sijaitsee. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimialueiden välisen rajan katsotaan jatkuvan aluevesien ulkorajalta suuntaansa muuttamatta talousvyöhykkeen ulkorajaan saakka.

***Elinvoimakeskuksen** toimivalta talousvyöhykkeellä*

Elinvoimakeskukselle kuuluvista tehtävistä huolehtii Suomen talousvyöhykkeellä se *elinvoimakeskus*, jonka toimialueen kohdalla kysymyksessä oleva osa talousvyöhykkeestä sijaitsee. *Elinvoimakeskuksen* toimialueiden välisen rajan katsotaan jatkuvan aluevesien ulkorajalta suuntaansa muuttamatta talousvyöhykkeen ulkorajaan saakka.

22 §

Kalatalousaluejako

22 §

Kalatalousaluejako

Kalatalousalueiden maantieteelliset rajat vahvistaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 33 §:ssä tarkoitetun alueellisen kalatalouden yhteistyöryhmän ehdotuksen perusteella kuultuaan maa- ja metsätalousministeriötä ja muita keskeisiä tahoja. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää myös kalatalousalueen jakamisesta, sen yhdistämisestä toiseen kalatalousalueeseen tai sen rajojen muuttamisesta, jos olosuhteiden muuttuminen tai muut erityiset syyt sitä edellyttävät. Hakemuksen edellä mainittujen toimenpiteiden tekemiseksi lukuun ottamatta rajojen vahvistamista voi tehdä kalatalousalue tai kalastusoikeuden haltija.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi asianomaisia kalatalousalueita sekä kalastusoikeuden haltijoita kuultuaan myös oma-aloitteisesti päättää kalatalousalueen rajojen muuttamisesta. Jos syntyy epäselvyyttä siitä, minkä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimivaltaan kalatalousalueen rajojen muuttaminen kuuluu, maa- ja metsätalousministeriö ratkaisee toimivaltaa koskevan kysymyksen.

Kalatalousalueiden maantieteelliset rajat vahvistaa *elinvoimakeskus* 33 §:ssä tarkoitettua alueellisen kalatalouden yhteistyöryhmän ehdotuksen perusteella kuultuaan maa- ja metsätalousministeriötä ja muita keskeisiä tahoja. *Elinvoimakeskus* päättää myös kalatalousalueen jakamisesta, sen yhdistämisestä toiseen kalatalousalueeseen tai sen rajojen muuttamisesta, jos olosuhteiden muuttuminen tai muut erityiset syyt sitä edellyttävät. Hakemuksen edellä mainittujen toimenpiteiden tekemiseksi lukuun ottamatta rajojen vahvistamista voi tehdä kalatalousalue tai kalastusoikeuden haltija.

Elinvoimakeskus voi asianomaisia kalatalousalueita sekä kalastusoikeuden haltijoita kuultuaan myös oma-aloitteisesti päättää kalatalousalueen rajojen muuttamisesta. Jos syntyy epäselvyyttä siitä, minkä *elinvoimakeskuksen* toimivaltaan kalatalousalueen rajojen muuttaminen kuuluu, maa- ja metsätalousministeriö ratkaisee toimivaltaa koskevan kysymyksen.

24 §

Kalatalousalueiden tehtävät

Kalatalousalueen tehtävät ovat:

9) muut elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulosohjaukseen sekä tähän lakiin perustuvat tehtävät.

30 §

Kalatalousalueen säännöt

Säännöt valmistelee kalatalousalue ja vahvistaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

31 §

Kirjanpito ja tilintarkastus

Kalatalousalueen tilikausi on kalenterivuosi. Kalatalousalueen on vuosittain luovutettava kertomus toiminnastaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Kertomuksen tulee sisältää tiedot olennaisista tapahtumista tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen, arvio tulevasta kehityksestä sekä selvitys käyttö- ja hoitosuunnitelman tavoitteiden toteutumisesta.

32 §

Kalatalousalueen toiminnan valvonta

Elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus valvoo toimialueensa kalatalousalueiden toimintaa. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus saada kalatalousalueelta ja tilintarkastajilta salassapitosäännösten estämättä valvonnan kannalta tarpeelliseksi katsomansa tiedot, asiakirjat ja selvitykset. Kalatalousalueelta valvontaa varten saatuja tietoja ei saa ilmaista sivulliselle eikä käyttää muuhun tarkoitukseen ilman kalatalousalueen lupaa. Kalatalousalueen on ilmoitettava elinkeino-,

24 §

Kalatalousalueiden tehtävät

Kalatalousalueen tehtävät ovat:

9) muut *elinvoimakeskuksen* tulosohjaukseen sekä tähän lakiin perustuvat tehtävät.

30 §

Kalatalousalueen säännöt

Säännöt valmistelee kalatalousalue ja vahvistaa *elinvoimakeskus*.

31 §

Kirjanpito ja tilintarkastus

Kalatalousalueen tilikausi on kalenterivuosi. Kalatalousalueen on vuosittain luovutettava kertomus toiminnastaan *elinvoimakeskukselle*. Kertomuksen tulee sisältää tiedot olennaisista tapahtumista tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen, arvio tulevasta kehityksestä sekä selvitys käyttö- ja hoitosuunnitelman tavoitteiden toteutumisesta.

32 §

Kalatalousalueen toiminnan valvonta

Elinvoimakeskus valvoo toimialueensa kalatalousalueiden toimintaa. *Elinvoimakeskuksella* on oikeus saada kalatalousalueelta ja tilintarkastajilta salassapitosäännösten estämättä valvonnan kannalta tarpeelliseksi katsomansa tiedot, asiakirjat ja selvitykset. Kalatalousalueelta valvontaa varten saatuja tietoja ei saa ilmaista sivulliselle eikä käyttää muuhun tarkoitukseen ilman kalatalousalueen lupaa. Kalatalousalueen on ilmoitettava *elinvoima-*

liikenne- ja ympäristökeskukselle hallituksensa puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja toiminnanjohtajan nimet ja yhteystiedot.

Jos kalatalousalue sijaitsee useamman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueella, kalatalousaluetta koskevat asiat käsitellään siinä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa, jonka toimialueella enin osa kyseisen kalatalousalueen vesipinta-alasta sijaitsee.

33 §

Alueellinen kalatalouden yhteistyöryhmä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus asettaa toimialueelleen alueellisia kalatalouden yhteistyöryhmiä avustamaan alueen kalatalousasioiden hoitamisessa, näkemysten yhteensovittamisessa sekä tutkimustiedon hyödyntämisessä. Yhteistyöryhmä asetetaan viideksi vuodeksi kerrallaan ja se koostuu kalatalousalueiden, kalatalous- ja ympäristöjärjestöjen, tutkimuksen, hallinnon, maakuntien liittojen sekä saamelaisten kotiseutualueella Saamelaiskäräjien edustajista.

Yhteistyöryhmä toimii elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ohjauksessa ja sen tehtävänä on tehdä esityksiä ja aloitteita kalastuksen järjestämisestä ja kalakantojen hoidosta. Yhteistyöryhmä arvioi käyttö- ja hoitosuunnitelmia ja niissä esitetyjä käyttö- ja hoitotoimenpiteitä sekä tekee esityksiä eri alueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmissa sekä valtakunnallisissa kalavarojen hoitosuunnitelmissa esitettyjen toimenpiteiden yhteensovittamiseksi. Yhteistyöryhmä tekee elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ehdotuksen toimialueensa kalatalousaluejaoksi.

37 §

Käyttö- ja hoitosuunnitelman hyväksyminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus hyväksyy käyttö- ja hoitosuunnitelman. Suunnitelma on hyväksyttävä, jos se:

keskukselle hallituksensa puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja toiminnanjohtajan nimet ja yhteystiedot.

Jos kalatalousalue sijaitsee useamman *elinvoimakeskuksen* toimialueella, kalatalousaluetta koskevat asiat käsitellään siinä *elinvoimakeskuksessa*, jonka toimialueella enin osa kyseisen kalatalousalueen vesipinta-alasta sijaitsee.

33 §

Alueellinen kalatalouden yhteistyöryhmä

Elinvoimakeskus asettaa toimialueelleen alueellisia kalatalouden yhteistyöryhmiä avustamaan alueen kalatalousasioiden hoitamisessa, näkemysten yhteensovittamisessa sekä tutkimustiedon hyödyntämisessä. Yhteistyöryhmä asetetaan viideksi vuodeksi kerrallaan ja se koostuu kalatalousalueiden, kalatalous- ja ympäristöjärjestöjen, tutkimuksen, hallinnon, maakuntien liittojen sekä saamelaisten kotiseutualueella Saamelaiskäräjien edustajista.

Yhteistyöryhmä toimii *elinvoimakeskuksen* ohjauksessa ja sen tehtävänä on tehdä esityksiä ja aloitteita kalastuksen järjestämisestä ja kalakantojen hoidosta. Yhteistyöryhmä arvioi käyttö- ja hoitosuunnitelmia ja niissä esitetyjä käyttö- ja hoitotoimenpiteitä sekä tekee esityksiä eri alueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmissa sekä valtakunnallisissa kalavarojen hoitosuunnitelmissa esitettyjen toimenpiteiden yhteensovittamiseksi. Yhteistyöryhmä tekee *elinvoimakeskukselle* ehdotuksen toimialueensa kalatalousaluejaoksi.

37 §

Käyttö- ja hoitosuunnitelman hyväksyminen

Elinvoimakeskus hyväksyy käyttö- ja hoitosuunnitelman. Suunnitelma on hyväksyttävä, jos se:

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi palauttaa ehdotuksen käyttö- ja hoitosuunnitelmaksi kalatalousalueelle uudelleen valmisteltavaksi, jos ehdotus ei täytä hyväksymisen edellytyksiä.

Jos kalatalousalue jättää ehdotuksen laatimatta määräajassa tai ei ehdotuksen palauttamisesta huolimatta laadi hyväksymisen edellytykset täyttävää ehdotusta, elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus voi pidättäytyä maksamasta kalatalousalueelle 82 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja varoja, kunnes hyväksymisen edellytykset täyttävä ehdotus on toimitettu elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi toimeenpanna kalatalousalueen ehdotukset tarvittaviksi kalastuksen alueellisiksi säätelytoimenpiteiksi rajoittamalla alueen kalastusta suunnitelman hyväksymistä koskevassa päätöksessään 53, 54 ja 57 §:ssä sekä 67 §:n 4 momentissa ja 71 §:n 3 momentissa säädettyjen toimivaltuuksiensa mukaisesti.

38 §

Käyttö- ja hoitosuunnitelman voimassaolo ja muuttaminen

Jos kalatalousalueen kalakantojen tila on suunnitelman voimassaoloaikana muuttunut niin oleellisesti, ettei suunnitelman toteuttaminen enää täyttäisi sille asetettuja tavoitteita, on kalatalousalueen ryhdyttävä toimiin suunnitelman muuttamiseksi. Aloitteen suunnitelman muuttamiseksi voi tehdä suunnitelman hyväksynyt elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tai kalatalousalue itse.

Ehdotus suunnitelman muutokseksi on esitettävä hyväksyttäväksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, joka hyväksyy muutokset osaksi suunnitelmaa 37 §:ssä säädettyä menettelyä noudattaen.

Ehdotus uudeksi suunnitelmaksi on esitettävä hyväksyttäväksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle viimeistään kuusi kuukautta ennen voimassaolevan suunnitelman voimassaolon päättymistä.

Elinvoimakeskus voi palauttaa ehdotuksen käyttö- ja hoitosuunnitelmaksi kalatalousalueelle uudelleen valmisteltavaksi, jos ehdotus ei täytä hyväksymisen edellytyksiä.

Jos kalatalousalue jättää ehdotuksen laatimatta määräajassa tai ei ehdotuksen palauttamisesta huolimatta laadi hyväksymisen edellytykset täyttävää ehdotusta, *elinvoimakeskus* voi pidättäytyä maksamasta kalatalousalueelle 82 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja varoja, kunnes hyväksymisen edellytykset täyttävä ehdotus on toimitettu *elinvoimakeskukselle*.

Elinvoimakeskus voi toimeenpanna kalatalousalueen ehdotukset tarvittaviksi kalastuksen alueellisiksi säätelytoimenpiteiksi rajoittamalla alueen kalastusta suunnitelman hyväksymistä koskevassa päätöksessään 53, 54 ja 57 §:ssä sekä 67 §:n 4 momentissa ja 71 §:n 3 momentissa säädettyjen toimivaltuuksiensa mukaisesti.

38 §

Käyttö- ja hoitosuunnitelman voimassaolo ja muuttaminen

Jos kalatalousalueen kalakantojen tila on suunnitelman voimassaoloaikana muuttunut niin oleellisesti, ettei suunnitelman toteuttaminen enää täyttäisi sille asetettuja tavoitteita, on kalatalousalueen ryhdyttävä toimiin suunnitelman muuttamiseksi. Aloitteen suunnitelman muuttamiseksi voi tehdä suunnitelman hyväksynyt *elinvoimakeskus* tai kalatalousalue itse.

Ehdotus suunnitelman muutokseksi on esitettävä hyväksyttäväksi *elinvoimakeskukselle*, joka hyväksyy muutokset osaksi suunnitelmaa 37 §:ssä säädettyä menettelyä noudattaen.

Ehdotus uudeksi suunnitelmaksi on esitettävä hyväksyttäväksi *elinvoimakeskukselle*

Voimassa oleva laki

39 §

*Käyttö- ja hoitosuunnitelman toimeenpanon
valvonta*

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus valvoo, että kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma toimeenpannaan. Jos kalatalousalue laiminlyö suunnitelman toimeenpanon siten, että alueella olevan kalakannan tai -lajin elinvoimaisuus vaarantuu, elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus voi pidättäytyä maksamasta kalatalousalueelle 82 §:ssä tarkoitettuja varoja, kunnes toimeenpanoon on ryhdytty.

40 §

*Käyttö- ja hoitosuunnitelman toimeenpano ja
seuranta*

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on kuuden kuukauden kuluessa suunnitelman hyväksymisestä ilmoitettava suunnitelmasta kunnan kaavoituksesta vastaavalle viranomaiselle. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriölle on ilmoitettava suunnitelmaan sisältyvistä säätelytoimenpide-ehdotuksista, jotka edellyttävät lainsäädännön muuttamista tai joilla on vaikutusta valtakunnallisten kalavarojen hoitosuunnitelmien laadintaan ja kehittämiseen.

Kalatalousalue, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä alueellinen kalatalouden yhteistyöryhmä seuraavat suunnitelman toimeenpanon vaikutuksia ja tavoitteiden toteutumista. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyynnöstä oikeutettu saamaan kalatalousalueelta tietoja suunnitelman toteutumisesta.

47 §

*Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen
poikkeuslupa*

Ehdotus

viimeistään kuusi kuukautta ennen voimassa olevan suunnitelman voimassaolon päättymistä.

39 §

*Käyttö- ja hoitosuunnitelman toimeenpanon
valvonta*

Elinvoimakeskus valvoo, että kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma toimeenpannaan. Jos kalatalousalue laiminlyö suunnitelman toimeenpanon siten, että alueella olevan kalakannan tai -lajin elinvoimaisuus vaarantuu, *elinvoimakeskus* voi pidättäytyä maksamasta kalatalousalueelle 82 §:ssä tarkoitettuja varoja, kunnes toimeenpanoon on ryhdytty.

40 §

*Käyttö- ja hoitosuunnitelman toimeenpano ja
seuranta*

Elinvoimakeskuksen on kuuden kuukauden kuluessa suunnitelman hyväksymisestä ilmoitettava suunnitelmasta kunnan kaavoituksesta vastaavalle viranomaiselle. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriölle on ilmoitettava suunnitelmaan sisältyvistä säätelytoimenpide-ehdotuksista, jotka edellyttävät lainsäädännön muuttamista tai joilla on vaikutusta valtakunnallisten kalavarojen hoitosuunnitelmien laadintaan ja kehittämiseen.

Kalatalousalue, *elinvoimakeskus* sekä alueellinen kalatalouden yhteistyöryhmä seuraavat suunnitelman toimeenpanon vaikutuksia ja tavoitteiden toteutumista. *Elinvoimakeskus* on pyynnöstä oikeutettu saamaan kalatalousalueelta tietoja suunnitelman toteutumisesta.

47 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi siirtoistutusta, kalanviljelytoimintaa, tutkimustyötä, kalastusperinteen ylläpitämistä, kalataloudellisten velvoitteiden toimeenpanemista tai hyödyntämistä taikka muuta kalavarojen käyttöön ja hoitoon liittyvää tarkoitusta varten perustellusta syystä myöntää poikkeusluvan:

53 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimivalta rajoittaa kalastusta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi, jos vesialueella esiintyy kalalaji tai -kanta, jonka elinvoimaisuus tai tuotto on heikentynyt tai vaarassa heikentyä taikka vesialue on keskeinen kalalajin tai -kannan lisääntymisen kannalta:

Lisäksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi asettaa 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun rajoituksen tai kiellon, jos se vesiliikenteelle aiheutuvan vaaran estämiseksi on välttämätöntä.

54 §

Yleiskalastusoikeuksien rajoittaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi määrätyllä vesialueella rajoittaa onkimista, pilkkimistä ja viehekalastusta taikka kieltää ne, jos se on tarpeen:

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi määrätä 1 momentissa tarkoitetun rajoituksen tai kiellon enintään kymmeneksi vuodeksi kerrallaan joko omasta aloitteestaan taikka kalastusoikeuden haltijan, kaupallisen kalastajan, kalatalousalueen taikka sen aloitteesta, jonka etua asia koskee. Rajoitusta tai kieltä on haettava kirjallisesti ja hakemukseen on liitettävä selvitys hakemisen perusteista ja esitetystä rajoitus- tai kieltoalueesta karttaliittei-

Elinvoimakeskuksen poikkeuslupa

Elinvoimakeskus voi siirtoistutusta, kalanviljelytoimintaa, tutkimustyötä, kalastusperinteen ylläpitämistä, kalataloudellisten velvoitteiden toimeenpanemista tai hyödyntämistä taikka muuta kalavarojen käyttöön ja hoitoon liittyvää tarkoitusta varten perustellusta syystä myöntää poikkeusluvan:

53 §

Elinvoimakeskuksen toimivalta rajoittaa kalastusta

Elinvoimakeskus voi, jos vesialueella esiintyy kalalaji tai -kanta, jonka elinvoimaisuus tai tuotto on heikentynyt tai vaarassa heikentyä taikka vesialue on keskeinen kalalajin tai -kannan lisääntymisen kannalta:

Lisäksi *elinvoimakeskus* voi asettaa 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun rajoituksen tai kiellon, jos se vesiliikenteelle aiheutuvan vaaran estämiseksi on välttämätöntä.

54 §

Yleiskalastusoikeuksien rajoittaminen

Elinvoimakeskus voi määrätyllä vesialueella rajoittaa onkimista, pilkkimistä ja viehekalastusta taikka kieltää ne, jos se on tarpeen:

Elinvoimakeskus voi määrätä 1 momentissa tarkoitetun rajoituksen tai kiellon enintään kymmeneksi vuodeksi kerrallaan joko omasta aloitteestaan taikka kalastusoikeuden haltijan, kaupallisen kalastajan, kalatalousalueen taikka sen aloitteesta, jonka etua asia koskee.

Voimassa oleva laki

neen. Rajoitus- tai kieltoalue voi olla kokonaisuudessaan enintään 25 prosenttia kalatalousalueen vesipinta-alasta. Rajoitukset tai kiellot eivät saa heikentää mahdollisuutta hyödyntää yleiskalastusoikeuksia enempää kuin on välttämätöntä rajoituksen tai kiellon tavoitteen toteuttamiseksi.

57 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen oikeus määrätä pyyntimitoista

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi alueellisen erityistilanteen huomioimiseksi kalastusoikeuden haltijan tai kalatalousalueen hakemuksesta taikka omasta aloitteestaan määrätä alueelle 56 §:n nojalla säädetyistä laji- tai kantakohtaisista pyyntimitoista poikkeavat pyyntimitat, jos kalalajin tai -kannan tila alueella poikkeaa olennaisesti siitä, mikä on ollut perusteena sitä koskevien pyyntimittojen säätämiseksi.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen oikeudesta määrätä pyyntimitoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

60 §

Sopimukset saimaannorpan suojelemiseksi

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä vesialueen omistaja tai erityisen oikeuden haltija voivat tehdä saimaannorppakannan elinvoimaisena säilymiseksi ja saimaannorpan suotuisan suojelutason saavuttamiseksi sopimuksen kalastuksen rajoittamisesta ja kieltämisestä tietyllä vesialueella. Sopimus voidaan tehdä enintään viideksi vuodeksi kerrallaan.

61 §

Korvaukset uhanalaisten eläinlajien suojelusta aiheutuneesta haitasta

Ehdotus

Rajoitusta tai kieltä on haettava kirjallisesti ja hakemukseen on liitettävä selvitys hakemisen perusteista ja esitetystä rajoitus- tai kieltoalueesta karttaliitteineen. Rajoitus- tai kieltoalue voi olla kokonaisuudessaan enintään 25 prosenttia kalatalousalueen vesipinta-alasta. Rajoitukset tai kiellot eivät saa heikentää mahdollisuutta hyödyntää yleiskalastusoikeuksia enempää kuin on välttämätöntä rajoituksen tai kiellon tavoitteen toteuttamiseksi.

57 §

Elinvoimakeskuksen oikeus määrätä pyyntimitoista

Elinvoimakeskus voi alueellisen erityistilanteen huomioimiseksi kalastusoikeuden haltijan tai kalatalousalueen hakemuksesta taikka omasta aloitteestaan määrätä alueelle 56 §:n nojalla säädetyistä laji- tai kantakohtaisista pyyntimitoista poikkeavat pyyntimitat, jos kalalajin tai -kannan tila alueella poikkeaa olennaisesti siitä, mikä on ollut perusteena sitä koskevien pyyntimittojen säätämiseksi.

Elinvoimakeskuksen oikeudesta määrätä pyyntimitoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

60 §

Sopimukset saimaannorpan suojelemiseksi

xxx elinvoimakeskus sekä vesialueen omistaja tai erityisen oikeuden haltija voivat tehdä saimaannorppakannan elinvoimaisena säilymiseksi ja saimaannorpan suotuisan suojelutason saavuttamiseksi sopimuksen kalastuksen rajoittamisesta ja kieltämisestä tietyllä vesialueella. Sopimus voidaan tehdä enintään viideksi vuodeksi kerrallaan.

61 §

Jos 59 §:n 1 momentin nojalla säädetty kieltö aiheuttaa vesialueen omistajalle tai erityisen oikeuden haltijalle merkityksellistä haittaa, hänellä on oikeus saada siitä valtiolta täysi korvaus. Valtiota korvausasiassa edustaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä sen, joka katsoo olevansa oikeutettu korvaukseen, on pyrittävä sopimukseen korvauksen määrästä. Jos korvauksesta ei ole voitu sopia, toimitusta korvauksen määrittämiseksi voidaan hakea Maanmittauslaitokselta vuoden kuluessa hakemuksen perusteena olevan kiellon voimaantulosta. Korvauksen määrittämiseen sovelletaan, mitä kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annettussa laissa (603/1977) säädetään. Korvaukselle on maksettava mainitun lain 95 §:n 1 momentin mukaista korkoa siitä päivästä, jolloin korvaukseen oikeutettu on hakenut Maanmittauslaitokselta määräystä korvaustoimituksesta.

64 §

Vaelluskalavesistöjen sekä koski- ja virta-alueiden määrittely

Vaelluskalavesistöjen koski- ja virta-alueen rajat voidaan määrittää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksellä.

67 §

Kalaväylä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi kuitenkin kalastusoikeuden haltijan tai kalatalousalueen hakemuksesta taikka omasta aloitteestaan määrätä kalaväylän leveyden tai sijainnin enintään kymmenen vuoden määräajaksi toisin, jos se kalan kulun turvaamiseksi on välttämätöntä.

69 §

Korvaukset uhanalaisten eläinlajien suojelusta aiheutuneesta haitasta

Jos 59 §:n 1 momentin nojalla säädetty kieltö aiheuttaa vesialueen omistajalle tai erityisen oikeuden haltijalle merkityksellistä haittaa, hänellä on oikeus saada siitä valtiolta täysi korvaus. Valtiota korvausasiassa edustaa elinvoimakeskus.

Elinvoimakeskus sekä sen, joka katsoo olevansa oikeutettu korvaukseen, on pyrittävä sopimukseen korvauksen määrästä. Jos korvauksesta ei ole voitu sopia, toimitusta korvauksen määrittämiseksi voidaan hakea Maanmittauslaitokselta vuoden kuluessa hakemuksen perusteena olevan kiellon voimaantulosta. Korvauksen määrittämiseen sovelletaan, mitä kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annettussa laissa (603/1977) säädetään. Korvaukselle on maksettava mainitun lain 95 §:n 1 momentin mukaista korkoa siitä päivästä, jolloin korvaukseen oikeutettu on hakenut Maanmittauslaitokselta määräystä korvaustoimituksesta.

64 §

Vaelluskalavesistöjen sekä koski- ja virta-alueiden määrittely

Vaelluskalavesistöjen koski- ja virta-alueen rajat voidaan määrittää elinvoimakeskuksen päätöksellä.

67 §

Kalaväylä

Elinvoimakeskus voi kuitenkin kalastusoikeuden haltijan tai kalatalousalueen hakemuksesta taikka omasta aloitteestaan määrätä kalaväylän leveyden tai sijainnin enintään kymmenen vuoden määräajaksi toisin, jos se kalan kulun turvaamiseksi on välttämätöntä.

Kalaväylän ja jokisuualueiden rajojen selvittäminen

69 §

Kalaväylän ja 66 §:ssä tarkoitettujen jokisuualueiden rajat voidaan selvittää ja merkitä kartalle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, kalastusoikeuden haltijan tai kalatalousalueen hakemuksesta suoritettavassa maanmittaustoimituksessa. Toimituksen suorittaa toimitusinsinööri ilman uskottuja miehiä, ja siihen on muuten sovellettava mitä kiinteistönmuodostamislaisissa rajankäynnistä säädetään. Toimituskustannuksista vastaa hakija.

71 §

Kalatiessä kalastaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi, milloin vaelluskalakannan turvaaminen sitä edellyttää, enintään viiden vuoden määräajaksi kieltää kalastuksen padon alapuolella enintään viidensadan metrin matkalla samoin kuin patoaltaassa padon yläpuolella sekä tekojärvässä ja muussa tekoaltaassa.

72 §

Poikkeus kiellosta kalastaa jokisuualueella, kalaväylässä sekä kalatiessä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää tilapäisen luvan 66, 68 tai 71 §:n mukaan kiellettyyn kalastukseen, jos tällainen toimenpide on välttämätön yleisen kalatalousedun turvaamiseksi tai muusta erityisestä syystä, eikä vaaranna kalan kulkua vesistöissä tai käyttö- ja hoitosuunnitelman toteuttamista.

74 §

*Kalojen ja rapujen istuttaminen**Kalaväylän ja jokisuualueiden rajojen selvittäminen*

Kalaväylän ja 66 §:ssä tarkoitettujen jokisuualueiden rajat voidaan selvittää ja merkitä kartalle *elinvoimakeskuksen*, kalastusoikeuden haltijan tai kalatalousalueen hakemuksesta suoritettavassa maanmittaustoimituksessa. Toimituksen suorittaa toimitusinsinööri ilman uskottuja miehiä, ja siihen on muuten sovellettava mitä kiinteistönmuodostamislaisissa rajankäynnistä säädetään. Toimituskustannuksista vastaa hakija.

71 §

Kalatiessä kalastaminen

Elinvoimakeskus voi, milloin vaelluskalakannan turvaaminen sitä edellyttää, enintään viiden vuoden määräajaksi kieltää kalastuksen padon alapuolella enintään viidensadan metrin matkalla samoin kuin patoaltaassa padon yläpuolella sekä tekojärvässä ja muussa tekoaltaassa.

72 §

Poikkeus kiellosta kalastaa jokisuualueella, kalaväylässä sekä kalatiessä

Elinvoimakeskus voi myöntää tilapäisen luvan 66, 68 tai 71 §:n mukaan kiellettyyn kalastukseen, jos tällainen toimenpide on välttämätön yleisen kalatalousedun turvaamiseksi tai muusta erityisestä syystä, eikä vaaranna kalan kulkua vesistöissä tai käyttö- ja hoitosuunnitelman toteuttamista.

74 §

Kalojen ja rapujen istuttaminen

Uuden lajin tai kannan kotiutusistutukseen sekä kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmassa määrittämättömään istutukseen on saatava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupa. Lupa voidaan myöntää, jos istutus ei vaikeuta kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman tavoitteiden toteuttamista eikä vaaranna kohdevesistön kala- tai rapukannan elinvoimaisena säilymistä taikka luonnon monimuotoisuutta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi kieltää istutusten tekemisen sellaisesta vesistöstä tai vesiviljelylaitoksesta, johon liittyy riski kala- tai raputautien leviämiseen luonnonvesiin.

76 §

Poikkeukset istutuskelloista

Elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus voi tutkimus-, koulutus- sekä kalanviljelytarkoituksiin, kaupallisen kalastuksen edellytysten olennaisen heikentymisen estämiseksi tai muusta erityisestä syystä myöntää poikkeuksen 73 ja 74 §:ssä tai niiden nojalla säädettyistä kelloista.

77 §

Kalojen ja rapujen maahantuonti

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimii tulokaslajien ja paikallisesti esiintymättömien lajien käytöstä vesiviljelyssä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 708/2007 tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena.

Muun kuin Suomessa luonnonvaraisena esiintyvän kala- tai rapulajin tai niiden kantojen tai sukuosujen maahantuonti luonnonvesiin päästämistä tai vesiviljelytoimintaa varten on kielletty ilman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus käsittelee maahantuontilupaa koskevat hakemukset 1 momentissa mainitussa neuvoston asetuksessa määrättyä menettelyä noudattaen.

Uuden lajin tai kannan kotiutusistutukseen sekä kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmassa määrittämättömään istutukseen on saatava *elinvoimakeskuksen* lupa. Lupa voidaan myöntää, jos istutus ei vaikeuta kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman tavoitteiden toteuttamista eikä vaaranna kohdevesistön kala- tai rapukannan elinvoimaisena säilymistä taikka luonnon monimuotoisuutta.

Elinvoimakeskus voi kieltää istutusten tekemisen sellaisesta vesistöstä tai vesiviljelylaitoksesta, johon liittyy riski kala- tai raputautien leviämiseen luonnonvesiin.

76 §

Poikkeukset istutuskelloista

Elinvoimakeskus voi tutkimus-, koulutus- sekä kalanviljelytarkoituksiin, kaupallisen kalastuksen edellytysten olennaisen heikentymisen estämiseksi tai muusta erityisestä syystä myöntää poikkeuksen 73 ja 74 §:ssä tai niiden nojalla säädettyistä kelloista.

77 §

Kalojen ja rapujen maahantuonti

Elinvoimakeskus toimii tulokaslajien ja paikallisesti esiintymättömien lajien käytöstä vesiviljelyssä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 708/2007 tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena.

Muun kuin Suomessa luonnonvaraisena esiintyvän kala- tai rapulajin tai niiden kantojen tai sukuosujen maahantuonti luonnonvesiin päästämistä tai vesiviljelytoimintaa varten on kielletty ilman *elinvoimakeskuksen* lupaa. *Elinvoimakeskus* käsittelee maahantuontilupaa koskevat hakemukset 1 momentissa mainitussa neuvoston asetuksessa määrättyä menettelyä noudattaen.

83 §

Maksuvarojen jakaminen

Maa- ja metsätalousministeriö sekä sen määräämissä rajoissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus myöntävät varat 82 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdassa tarkoitettuihin kustannuksiin. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus myöntää varat 82 §:n 1 momentin 2 ja 4 kohdassa tarkoitettuihin kustannuksiin ja korvauksiin

Edellä 82 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettujen korvausten jako vesialueen omistajille perustuu vesialueeseen kohdistuvaan viehekalastuksesta aiheutuvaan rasitukseen, joka vahvistetaan käyttö- ja hoitosuunnitelmassa. Jos kalatalousalueella ei ole voimassa olevaa käyttö- ja hoitosuunnitelmaa, voi kalatalousalue tehdä erillisen esityksen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle jaon perustana olevasta viehekalastusrasituksesta. Kalatalousalueet vastaavat jaon teknisestä toteuttamisesta. Jos vesialueen omistajalle jaossa tuleva määrä olisi enintään 50 euroa, varoja ei jaeta omistajalle, vaan ne jäävät asianomaiselle kalatalousalueelle käytettäväksi kalakantojen hoitoon. Korvauksia ei pidetä valtionavustuslaissa (688/2001) tarkoitettuna valtionavustuksena.

Maa- ja metsätalousministeriö sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voivat asettaa 82 §:n 1 momentin 1–3 ja 5 kohdassa tarkoitettuihin kustannuksiin ja menoihin myönnettävien varojen käyttöä koskevia tulostavoitteita tai ehtoja varojen saajille.

88 §

Kaupallisten kalastajien ryhmät

Ryhmään I kuuluvat:

83 §

Maksuvarojen jakaminen

Maa- ja metsätalousministeriö sekä sen määräämissä rajoissa *elinvoimakeskus* myöntävät varat 82 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdassa tarkoitettuihin kustannuksiin. *Elinvoimakeskus* myöntää varat 82 §:n 1 momentin 2 ja 4 kohdassa tarkoitettuihin kustannuksiin ja korvauksiin

Edellä 82 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettujen korvausten jako vesialueen omistajille perustuu vesialueeseen kohdistuvaan viehekalastuksesta aiheutuvaan rasitukseen, joka vahvistetaan käyttö- ja hoitosuunnitelmassa. Jos kalatalousalueella ei ole voimassa olevaa käyttö- ja hoitosuunnitelmaa, voi kalatalousalue tehdä erillisen esityksen *elinvoimakeskukselle* jaon perustana olevasta viehekalastusrasituksesta. Kalatalousalueet vastaavat jaon teknisestä toteuttamisesta. Jos vesialueen omistajalle jaossa tuleva määrä olisi enintään 50 euroa, varoja ei jaeta omistajalle, vaan ne jäävät asianomaiselle kalatalousalueelle käytettäväksi kalakantojen hoitoon. Korvauksia ei pidetä valtionavustuslaissa (688/2001) tarkoitettuna valtionavustuksena.

Maa- ja metsätalousministeriö sekä *elinvoimakeskus* voivat asettaa 82 §:n 1 momentin 1–3 ja 5 kohdassa tarkoitettuihin kustannuksiin ja menoihin myönnettävien varojen käyttöä koskevia tulostavoitteita tai ehtoja varojen saajille.

88 §

Kaupallisten kalastajien ryhmät

Ryhmään I kuuluvat:

2) luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, jotka ovat ryhtyneet tai ryhtyvät rekisteröitymisvuonna tai tätä edeltävänä vuotena harjoittamaan kaupallista kalastusta ja esittävät elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymän suunnitelman siitä, miten itse pyydetyn kalan ja siitä jalostettujen kalastustuotteiden yhteenlasketusta myynnistä kertyvä liikevaihto ylittää 10 000 euroa viimeistään kolmantena tilikautena rekisteröitymisestä.

2) luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, jotka ovat ryhtyneet tai ryhtyvät rekisteröitymisvuonna tai tätä edeltävänä vuotena harjoittamaan kaupallista kalastusta ja esittävät *elinvoimakeskuksen* hyväksymän suunnitelman siitä, miten itse pyydetyn kalan ja siitä jalostettujen kalastustuotteiden yhteenlasketusta myynnistä kertyvä liikevaihto ylittää 10 000 euroa viimeistään kolmantena tilikautena rekisteröitymisestä.

89 §

Kaupallisia kalastajia koskevan rekisteröinnin voimassaolo ja päättäminen

Kaupallisen kalastajan rekisteröinti on voimassa enintään kolme vuotta kerrallaan. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus antaa kaupalliselle kalastajalle todistuksen rekisteriin kuulumisesta. Jos kaupallinen kalastaja aikoo jatkaa kaupallisen kalastuksen harjoittamista rekisteröinnin voimassaolon päättymisen jälkeen, kaupallisen kalastajan tulee kirjallisesti hakea rekisteröinnin jatkamista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta.

Kaupallinen kalastaja voidaan poistaa rekisteristä, jos hän ei ole tehnyt 1 momentissa tarkoitettua hakemusta tai ei enää täytä rekisteriin merkitsemisen edellytyksiä taikka jos hän toistuvasti tai jatkuvasti olennaisesti toimii vastoin tämän lain tai sen nojalla annettuja säännöksiä eikä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen huomautuksesta tai varoituksesta huolimatta korjaa toimintaansa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus poistaa kaupallisen kalastajan rekisteristä tämän lopetettua kaupallisen kalastustoiminnan. Kaupallinen kalastaja on velvollinen välittömästi ilmoittamaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle rekisteröintiedellytyksissä tapahtuneista muutoksista sekä toiminnan lopettamisesta.

90 §

89 §

Kaupallisia kalastajia koskevan rekisteröinnin voimassaolo ja päättäminen

Kaupallisen kalastajan rekisteröinti on voimassa enintään kolme vuotta kerrallaan. *elinvoimakeskus* antaa kaupalliselle kalastajalle todistuksen rekisteriin kuulumisesta. Jos kaupallinen kalastaja aikoo jatkaa kaupallisen kalastuksen harjoittamista rekisteröinnin voimassaolon päättymisen jälkeen, kaupallisen kalastajan tulee kirjallisesti hakea rekisteröinnin jatkamista *elinvoimakeskukselta*.

Kaupallinen kalastaja voidaan poistaa rekisteristä, jos hän ei ole tehnyt 1 momentissa tarkoitettua hakemusta tai ei enää täytä rekisteriin merkitsemisen edellytyksiä taikka jos hän toistuvasti tai jatkuvasti olennaisesti toimii vastoin tämän lain tai sen nojalla annettuja säännöksiä eikä *elinvoimakeskuksen* huomautuksesta tai varoituksesta huolimatta korjaa toimintaansa.

Elinvoimakeskus poistaa kaupallisen kalastajan rekisteristä tämän lopetettua kaupallisen kalastustoiminnan. Kaupallinen kalastaja on velvollinen välittömästi ilmoittamaan *elinvoimakeskukselle* rekisteröintiedellytyksissä tapahtuneista muutoksista sekä toiminnan lopettamisesta.

90 §

*Sisävesiltä saatujen kaupallisen kalastuksen saaliiden ilmoittamisvelvollisuus**Sisävesiltä saatujen kaupallisen kalastuksen saaliiden ilmoittamisvelvollisuus*

Kaupallinen kalastaja on velvollinen pitämään muualla kuin merialueella tapahtuvasta kalastuksesta päiväkirjaa ja vähintään keran kalenterivuodessa ilmoittamaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle pyytämänsä tai lukuunsa pyydetty saaliit kalalajikohtaisesti, pyyntialueet, kalastusalueen rekisteritunnus, saaliin purkamispaikat sekä kalastuksessa käytetyt pyydykset ja niiden pyynnissä pitämisen aika. Ilmoitus on annettava myös, jos kyseisen kalenterivuoden aikana ei ole harjoitettu kaupallista kalastusta.

Kaupallinen kalastaja on velvollinen pitämään muualla kuin merialueella tapahtuvasta kalastuksesta päiväkirjaa ja vähintään keran kalenterivuodessa ilmoittamaan *elinvoimakeskukselle* pyytämänsä tai lukuunsa pyydetty saaliit kalalajikohtaisesti, pyyntialueet, kalastusalueen rekisteritunnus, saaliin purkamispaikat sekä kalastuksessa käytetyt pyydykset ja niiden pyynnissä pitämisen aika. Ilmoitus on annettava myös, jos kyseisen kalenterivuoden aikana ei ole harjoitettu kaupallista kalastusta.

Tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettusta päiväkirjasta ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ilmoitettavista tiedoista sekä tietojen jättämisen ajankohdista annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettusta päiväkirjasta ja *elinvoimakeskukselle* ilmoitettavista tiedoista sekä tietojen jättämisen ajankohdista annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

92 §

92 §

*Kalavarojen käytön ja hoidon tietovaranto**Kalavarojen käytön ja hoidon tietovaranto*

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, Metsähallitus, Luonnonvarakeskus ja kalatalousalueet ovat kalavarojen käytön ja hoidon tietovarannon rekisterinpitäjiä. Kukin rekisterinpitäjä vastaa pitämiensä rekistereiden ajantasaisuudesta, niihin tallettamistaan tiedoista ja niiden oikeellisuudesta.

Elinvoimakeskukset, Metsähallitus, Luonnonvarakeskus ja kalatalousalueet ovat kalavarojen käytön ja hoidon tietovarannon rekisterinpitäjiä. Kukin rekisterinpitäjä vastaa pitämiensä rekistereiden ajantasaisuudesta, niihin tallettamistaan tiedoista ja niiden oikeellisuudesta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja kalatalousalue ovat 94 §:n 1 momentin 3 ja 6 kohdissa tarkoitettujen rekisterien yhteisrekisterinpitäjiä. Rekisterinpitäjän velvollisuuksista, yleisestä toiminnasta ja käytettävyydestä, tietojen eheydestä, suojaamisesta tai säilyttämisestä vastaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Edellä mainitusta poiketen, rekisterinpitäjän velvollisuuksista vastaa kuitenkin kalatalousalue, jos käsiteltävät henkilötiedot koskevat kalatalousalueen tässä laissa määriteltyä tehtävää.

Elinvoimakeskus ja kalatalousalue ovat 94 §:n 1 momentin 3 ja 6 kohdissa tarkoitettujen rekisterien yhteisrekisterinpitäjiä. Rekisterinpitäjän velvollisuuksista, yleisestä toiminnasta ja käytettävyydestä, tietojen eheydestä, suojaamisesta tai säilyttämisestä vastaa *elinvoimakeskus*. Edellä mainitusta poiketen, rekisterinpitäjän velvollisuuksista vastaa kuitenkin kalatalousalue, jos käsiteltävät henkilötiedot koskevat kalatalousalueen tässä laissa määriteltyä tehtävää.

Kukin rekisterinpitäjä vastaa 94 §:n mukaisesti vastuullaan olevan rekisterin hallinnoimiseksi välttämättömän tietojärjestelmän ylläpidosta ja kehittämisestä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tietojärjestelmien ylläpidosta ja kehittämisestä vastaavat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus yhdessä maa- ja metsätalousministeriön kanssa. Ruokavirasto tuottaa ylläpito- ja muita tietohallinnon palveluita elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vastuulla oleville tietojärjestelmille.

Kukin rekisterinpitäjä vastaa 94 §:n mukaisesti vastuullaan olevan rekisterin hallinnoimiseksi välttämättömän tietojärjestelmän ylläpidosta ja kehittämisestä. *Elinvoimakeskuksen* tietojärjestelmien ylläpidosta ja kehittämisestä vastaavat *elinvoimakeskus* yhdessä maa- ja metsätalousministeriön kanssa. Ruokavirasto tuottaa ylläpito- ja muita tietohallinnon palveluita *elinvoimakeskuksen* vastuulla oleville tietojärjestelmille.

94 §

94 §

*Kalavarojen käytön ja hoidon tietovarannon rakenne ja sisältö**Kalavarojen käytön ja hoidon tietovarannon rakenne ja sisältö*

Tietovaranto muodostuu:

Tietovaranto muodostuu:

1) kaupallisista kalastajista pidettävästä rekisteristä, jonka rekisterinpitäjänä toimivat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset. Rekisteriin merkitään kaupallisen kalastajan nimi ja henkilö-, yritys- tai yhteisötunnus sekä äidinkieli, kaupallisen kalastajan koti- tai asuinpaikkatiedot ja yhteystiedot, tieto siitä, mihin 88 §:ssä tarkoitettuun kaupallisten kalastajien ryhmään kalastaja kuuluu, tieto siitä harjoittaako kaupallinen kalastaja kalastusta sisävesillä vai merialueella, tiedot saalisilmoituksista sekä tieto rekisteröinnin alku- ja päättymisajankohdasta;

1) kaupallisista kalastajista pidettävästä rekisteristä, jonka rekisterinpitäjänä toimivat *elinvoimakeskukset*. Rekisteriin merkitään kaupallisen kalastajan nimi ja henkilö-, yritys- tai yhteisötunnus sekä äidinkieli, kaupallisen kalastajan koti- tai asuinpaikkatiedot ja yhteystiedot, tieto siitä, mihin 88 §:ssä tarkoitettuun kaupallisten kalastajien ryhmään kalastaja kuuluu, tieto siitä harjoittaako kaupallinen kalastaja kalastusta sisävesillä vai merialueella, tiedot saalisilmoituksista sekä tieto rekisteröinnin alku- ja päättymisajankohdasta;

3) omistajakorvausrekisteristä, jonka yhteisrekisterinpitäjinä toimivat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja kalatalousalueet. Rekisteriin merkitään 84 §:ssä tarkoitettut tiedot, vesialueen omistajan yhteystiedot tai yhteyshenkilöiden yhteystiedot;

3) omistajakorvausrekisteristä, jonka yhteisrekisterinpitäjinä toimivat *elinvoimakeskukset* ja kalatalousalueet. Rekisteriin merkitään 84 §:ssä tarkoitettut tiedot, vesialueen omistajan yhteystiedot tai yhteyshenkilöiden yhteystiedot;

4) istutusrekisteristä, jonka rekisterinpitäjänä toimivat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset. Rekisteriin merkitään jokaisesta kalanistutuksesta istuttajan, ilmoituksen jättäjän ja istutuserän vastaanottajan yhteystiedot, istutettu laji ja kanta, istutettavan erän alkuperä, istukkaiden koko, ikä ja kappalemäärä sekä istutuspaikka ja -aika;

4) istutusrekisteristä, jonka rekisterinpitäjänä toimivat *elinvoimakeskukset*. Rekisteriin merkitään jokaisesta kalanistutuksesta istuttajan, ilmoituksen jättäjän ja istutuserän vastaanottajan yhteystiedot, istutettu laji ja kanta, istutettavan erän alkuperä, istukkaiden koko, ikä ja kappalemäärä sekä istutuspaikka ja -aika;

5) kalatalousvelvoite- ja -maksurekisteristä, jonka rekisterinpitäjänä toimivat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset. Rekisteriin merkitään vesilain 3 luvun 15 §:ssä tarkoitettuja suunnitelmia koskevat tiedot;

6) kalatalousalueräkisteristä, jonka yhteisrekisterinpitäjinä toimivat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja kalatalousalueet. Rekisteriin merkitään kalatalousalueen nimi, alueellinen ulottuvuus, vastuuhenkilöt, yhteystiedot ja kalatalousalueen päätösvaltaa käyttävän yleiskokouksen järjestämiseen tarvittavat tiedot;

7) kalastuksenvalvojarekisteristä, jonka rekisterinpitäjänä toimivat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset. Rekisteriin merkitään kalastuksenvalvojan nimi ja kuva sekä syntymäaika, henkilötunnus, hyväksynnän voimassaoloaika, valtuuttaja, toimialue sekä valtuutuksen voimassaoloaika;

8) kalastuksensääteilyyn liittyvästä tietoa-ineistosta, jonka rekisterinpitäjänä toimivat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset. Tietoaaineistoon merkitään tähän lakiin perustuvista sekä sen nojalla asetettavista viranomaisen kalastuksenrajoituksista rajoituksen tyyppi, rajoituksen sisältö, rajoitusalue sekä rajoituksen kesto; sekä

5) kalatalousvelvoite- ja -maksurekisteristä, jonka rekisterinpitäjänä toimivat *elinvoimakeskukset*. Rekisteriin merkitään vesilain 3 luvun 15 §:ssä tarkoitettuja suunnitelmia koskevat tiedot;

6) kalatalousalueräkisteristä, jonka yhteisrekisterinpitäjinä toimivat *elinvoimakeskukset* ja kalatalousalueet. Rekisteriin merkitään kalatalousalueen nimi, alueellinen ulottuvuus, vastuuhenkilöt, yhteystiedot ja kalatalousalueen päätösvaltaa käyttävän yleiskokouksen järjestämiseen tarvittavat tiedot;

7) kalastuksenvalvojarekisteristä, jonka rekisterinpitäjänä toimivat *elinvoimakeskukset*. Rekisteriin merkitään kalastuksenvalvojan nimi ja kuva sekä syntymäaika, henkilötunnus, hyväksynnän voimassaoloaika, valtuuttaja, toimialue sekä valtuutuksen voimassaoloaika;

8) kalastuksensääteilyyn liittyvästä tietoa-ineistosta, jonka rekisterinpitäjänä toimivat *elinvoimakeskukset*. Tietoaaineistoon merkitään tähän lakiin perustuvista sekä sen nojalla asetettavista viranomaisen kalastuksenrajoituksista rajoituksen tyyppi, rajoituksen sisältö, rajoitusalue sekä rajoituksen kesto; sekä

95 a §

Kalavarojen käytön ja hoidon tietovarannon tietojen luovuttaminen

Kukin 94 §:ssä tarkoitettu rekisterinpitäjä saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa välttämättömiä tämän lain 94 §:n mukaisia tietovarannon tietoja kalakantojen ja kalastuksen tutkimusta, seurantaa ja käytön suunnittelua sekä valvontaa ja tilastojen laatimista varten maa- ja metsätalousministeriölle, Luonnonvarakeskukselle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Metsähallitukselle ja Ruokavirastolle.

95 a §

Kalavarojen käytön ja hoidon tietovarannon tietojen luovuttaminen

Kukin 94 §:ssä tarkoitettu rekisterinpitäjä saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa välttämättömiä tämän lain 94 §:n mukaisia tietovarannon tietoja kalakantojen ja kalastuksen tutkimusta, seurantaa ja käytön suunnittelua sekä valvontaa ja tilastojen laatimista varten maa- ja metsätalousministeriölle, Luonnonvarakeskukselle, *elinvoimakeskukselle*, Metsähallitukselle ja Ruokavirastolle.

Voimassa oleva laki

Rekisterinpitäjät päättävät kukin tietojen luovuttamisesta oman toimialansa osalta. Tietojen luovuttamisesta 94 §:n 1 momentin 3 ja 6 kohdissa tarkoitettujen rekistereiden osalta päättää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

101 §

Kalastuksentralvojen toiminnan valvonta

Kalastuksentralvojen yleisestä valvonnasta ja ohjauksesta vastaa maa- ja metsätalousministeriö. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset vastaavat kalastuksentralvojen toiminnan valvonnasta toimialueellaan.

Maa- ja metsätalousministeriöllä sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla on oikeus saada kalastuksentralvojalta ja kalastuksentralvojakoulutuksen järjestäjältä näiden toiminnan valvonnassa tarvittavia tietoja kalastuksentralvontatehtävien suorittamisesta ja kalastuksentralvojakoulutuksen järjestämisestä.

103 §

Kalastuksentralvojan kelpoisuusvaatimukset ja hyväksyminen

Kalastuksentralvojaksi hyväksyy hakemuksesta se elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jonka toimialueeseen hakijan kotikunta kuuluu. Hyväksyminen on voimassa kymmenen vuotta.

104 §

Kalastuksentralvojan koe ja koulutus

Kalastuksentralvojan kokeen järjestämisestä ja valvonnasta vastaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Koetta koskevaan ratkaisuun on oikeus hakea oikaisua elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Ehdotus

Rekisterinpitäjät päättävät kukin tietojen luovuttamisesta oman toimialansa osalta. Tietojen luovuttamisesta 94 §:n 1 momentin 3 ja 6 kohdissa tarkoitettujen rekistereiden osalta päättää *elinvoimakeskus*.

101 §

Kalastuksentralvojen toiminnan valvonta

Kalastuksentralvojen yleisestä valvonnasta ja ohjauksesta vastaa maa- ja metsätalousministeriö. *Elinvoimakeskukset* vastaavat kalastuksentralvojen toiminnan valvonnasta toimialueellaan.

Maa- ja metsätalousministeriöllä sekä *elinvoimakeskuksilla* on oikeus saada kalastuksentralvojalta ja kalastuksentralvojakoulutuksen järjestäjältä näiden toiminnan valvonnassa tarvittavia tietoja kalastuksentralvontatehtävien suorittamisesta ja kalastuksentralvojakoulutuksen järjestämisestä.

103 §

Kalastuksentralvojan kelpoisuusvaatimukset ja hyväksyminen

Kalastuksentralvojaksi hyväksyy hakemuksesta se *elinvoimakeskus*, jonka toimialueeseen hakijan kotikunta kuuluu. Hyväksyminen on voimassa kymmenen vuotta.

104 §

Kalastuksentralvojan koe ja koulutus

Kalastuksentralvojan kokeen järjestämisestä ja valvonnasta vastaa *elinvoimakeskus*. Koetta koskevaan ratkaisuun on oikeus hakea oikaisua *elinvoimakeskukselta* 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

105 §

105 §

*Kalastuksenvalvojakortti ja -tunnus**Kalastuksenvalvojakortti ja -tunnus*

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus antaa kalastuksenvalvojaksi hyväksytylle kalastuksenvalvojakortin ja -tunnuksen. Kalastuksenvalvojan on pidettävä kortti sekä 107 §:ssä tarkoitettua valtuutusta koskeva asiakirja kalastuksenvalvontatehtävissä mukana ja esitettävä ne pyydettyinä. Kalastuksenvalvojan on lisäksi käytettävä kalastuksenvalvontatehtävissä kalastuksenvalvojatunnusta.

Elinvoimakeskus antaa kalastuksenvalvojaksi hyväksytylle kalastuksenvalvojakortin ja -tunnuksen. Kalastuksenvalvojan on pidettävä kortti sekä 107 §:ssä tarkoitettua valtuutusta koskeva asiakirja kalastuksenvalvontatehtävissä mukana ja esitettävä ne pyydettyinä. Kalastuksenvalvojan on lisäksi käytettävä kalastuksenvalvontatehtävissä kalastuksenvalvojatunnusta.

106 §

106 §

*Kalastuksenvalvojan hyväksymisen peruuttaminen**Kalastuksenvalvojan hyväksymisen peruuttaminen*

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on peruutettava kalastuksenvalvojaksi hyväksyminen, jos kalastuksenvalvoja sitä pyytää.

Elinvoimakeskuksen on peruutettava kalastuksenvalvojaksi hyväksyminen, jos kalastuksenvalvoja sitä pyytää.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi, jollei suullista huomautusta katsota riittäväksi seuraamukseksi, antaa kirjallisen varoituksen kalastuksenvalvojalle, joka toimii vastoin tämän lain mukaisia velvollisuuksiaan.

Elinvoimakeskus voi, jollei suullista huomautusta katsota riittäväksi seuraamukseksi, antaa kirjallisen varoituksen kalastuksenvalvojalle, joka toimii vastoin tämän lain mukaisia velvollisuuksiaan.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi peruuttaa kalastuksenvalvojaksi hyväksymisen, jos kalastuksenvalvoja ei enää täytä 103 §:n 1 momentissa säädettyjä kelpoisuusehtoja tai jos hän olennaisesti tai toistuvasti rikkoo kalastuksenvalvontaa tai kalastusta koskevia säännöksiä ja määräyksiä eikä kirjallista varoitusta ole pidettävä riittävänä seuraamuksena.

Elinvoimakeskus voi peruuttaa kalastuksenvalvojaksi hyväksymisen, jos kalastuksenvalvoja ei enää täytä 103 §:n 1 momentissa säädettyjä kelpoisuusehtoja tai jos hän olennaisesti tai toistuvasti rikkoo kalastuksenvalvontaa tai kalastusta koskevia säännöksiä ja määräyksiä eikä kirjallista varoitusta ole pidettävä riittävänä seuraamuksena.

Kalastuksenvalvojan, jonka hyväksyminen on peruutettu, on palautettava 105 §:ssä tarkoitettu kalastuksenvalvojakortti ja -tunnus peruuttamispäätöksen tehneelle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sen määräämän kohtuullisen ajan kuluessa.

Kalastuksenvalvojan, jonka hyväksyminen on peruutettu, on palautettava 105 §:ssä tarkoitettu kalastuksenvalvojakortti ja -tunnus peruuttamispäätöksen tehneelle *elinvoimakeskukselle* sen määräämän kohtuullisen ajan kuluessa.

107 §

107 §

*Kalastuksenvalvojan valtuutus ja toimialue**Kalastuksenvalvojan valtuutus ja toimialue*

Edellä 103 §:n mukaan hyväksytyllä kalastuksenvalvojalla on oikeus valvoa kalastusta koskevien säännösten ja määräysten noudattamista ainoastaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, kalatalousalueen, osakaskunnan tai osakaskuntaan kuulumattoman vesialueen omistajan valtuuttamana valtuutuksessa määritellyllä alueella. Kalatalousalueen valtuuttamalla kalastuksenvalvojalla on oikeus valvoa kalastusta koskevien säännösten ja määräysten noudattamista koko kalatalousalueen alueella riippumatta siitä, onko 121 §:ssä tarkoitettua päätöstä tehtävien siirrosta kalatalousalueelle tehty.

Kalatalousalue, osakaskunta ja osakaskuntaan kuulumattoman vesialueen omistaja ovat velvollisia ilmoittamaan valtuutuksen sisällöstä ja voimassaoloajasta kahden kuukauden kuluessa valtuutuksen voimaantulosta sille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jonka toimialueeseen valtuuttajan alue pääasiallisesti kuuluu. Valtuutuksen päättymisestä alkuperäistä voimassaoloajankohtaa aikaisemmin tulee ilmoittaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle viivytyksettä.

117 §

Tapahtumailmoitus

Tapahtumailmoitukset on toimitettava kalastuksenvalvojan hyväksyneelle toimivaltaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle vuosittain kutakin kalastuksenvalvojan toimintavuotta seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on säilytettävä tapahtumailmoitukset kahden vuoden ajan niiden toimituspäivästä, jonka jälkeen ne on hävitettävä.

124 §

Muutoksenhaku elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa hakea

Edellä 103 §:n mukaan hyväksytyllä kalastuksenvalvojalla on oikeus valvoa kalastusta koskevien säännösten ja määräysten noudattamista ainoastaan *elinvoimakeskuksen*, kalatalousalueen, osakaskunnan tai osakaskuntaan kuulumattoman vesialueen omistajan valtuuttamana valtuutuksessa määritellyllä alueella. Kalatalousalueen valtuuttamalla kalastuksenvalvojalla on oikeus valvoa kalastusta koskevien säännösten ja määräysten noudattamista koko kalatalousalueen alueella riippumatta siitä, onko 121 §:ssä tarkoitettua päätöstä tehtävien siirrosta kalatalousalueelle tehty.

Kalatalousalue, osakaskunta ja osakaskuntaan kuulumattoman vesialueen omistaja ovat velvollisia ilmoittamaan valtuutuksen sisällöstä ja voimassaoloajasta kahden kuukauden kuluessa valtuutuksen voimaantulosta sille *elinvoimakeskukselle*, jonka toimialueeseen valtuuttajan alue pääasiallisesti kuuluu. Valtuutuksen päättymisestä alkuperäistä voimassaoloajankohtaa aikaisemmin tulee ilmoittaa *elinvoimakeskukselle* viivytyksettä.

117 §

Tapahtumailmoitus

Tapahtumailmoitukset on toimitettava kalastuksenvalvojan hyväksyneelle toimivaltaiselle *elinvoimakeskukselle* vuosittain kutakin kalastuksenvalvojan toimintavuotta seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä.

Elinvoimakeskuksen on säilytettävä tapahtumailmoitukset kahden vuoden ajan niiden toimituspäivästä, jonka jälkeen ne on hävitettävä.

124 §

Muutoksenhaku elinvoimakeskuksen päätökseen

Voimassa oleva laki

muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi määrätä, että päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei muualla tässä laissa toisin säädetä.

129 §

Ensimmäinen kalatalousaluejako

Kumotun lain 68 §:ssä tarkoitetut kalastusalueet hoitavat tämän lain 24 §:n 3–5, 8 ja 9 kohdassa tarkoitettuja kalatalousalueille kuuluvia tehtäviä 31 päivään joulukuuta 2018. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten 22 §:n nojalla tekemiä päätöksiä kalatalousalueiden rajojen vahvistamiseksi sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2019.

Ehdotus tässä laissa tarkoitetun kalatalousalueen rajoiksi on jätettävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vahvistettavaksi viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2016.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus kutsuu koolle kalatalousalueen ensimmäisen yleiskokouksen sen jälkeen kun kalatalousalueen rajoja koskeva päätös on tullut sovellettavaksi 1 momentin mukaisesti.

130 §

Ensimmäisten käyttö- ja hoitosuunnitelmien sekä sääntöjen laatiminen

Kalatalousalueen on esitettävä ensimmäinen 35 §:ssä tarkoitettu käyttö- ja hoitosuunnitelma elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen hyväksyttäväksi kahden vuoden kuluessa siitä, kun kalatalousalueiden rajojen vahvistamista koskevaa päätöstä on edellä 129 §:n 1 momentin mukaisesti alettu soveltaa. Kumotun lain 79 §:n mukaisesti hyväksytty käyttö- ja hoitosuunnitelma jää voimaan, kunnes elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus on hyväksynyt tämän lain 37 §:n mukaisen käyttö- ja hoitosuunnitelman.

Ehdotus

Elinvoimakeskuksen tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Elinvoimakeskus voi määrätä, että päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei muualla tässä laissa toisin säädetä.

129 §

Ensimmäinen kalatalousaluejako

Kumotun lain 68 §:ssä tarkoitetut kalastusalueet hoitavat tämän lain 24 §:n 3–5, 8 ja 9 kohdassa tarkoitettuja kalatalousalueille kuuluvia tehtäviä 31 päivään joulukuuta 2018. *Elinvoimakeskusten* 22 §:n nojalla tekemiä päätöksiä kalatalousalueiden rajojen vahvistamiseksi sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2019.

Ehdotus tässä laissa tarkoitetun kalatalousalueen rajoiksi on jätettävä *elinvoimakeskusten* vahvistettavaksi viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2016.

Elinvoimakeskus kutsuu koolle kalatalousalueen ensimmäisen yleiskokouksen sen jälkeen kun kalatalousalueen rajoja koskeva päätös on tullut sovellettavaksi 1 momentin mukaisesti.

130 §

Ensimmäisten käyttö- ja hoitosuunnitelmien sekä sääntöjen laatiminen

Kalatalousalueen on esitettävä ensimmäinen 35 §:ssä tarkoitettu käyttö- ja hoitosuunnitelma *elinvoimakeskuksen* hyväksyttäväksi kahden vuoden kuluessa siitä, kun kalatalousalueiden rajojen vahvistamista koskevaa päätöstä on edellä 129 §:n 1 momentin mukaisesti alettu soveltaa. Kumotun lain 79 §:n mukaisesti hyväksytty käyttö- ja hoitosuunnitelma

Kalatalousalueen on esitettävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vahvistettavaksi 30 §:ssä tarkoitettut säännöt vuoden kuluessa siitä, kun kalatalousalueiden rajojen vahvistamista koskevaa päätöstä on edellä 129 §:n 1 momentin mukaisesti alettu soveltaa.

131 §

Kalastusalueen tehtäviä, oikeuksia ja velvoitteita koskevat siirtymäsäännökset

Kumotun lain 68 §:ssä tarkoitettua kalastus-aluetta koskevat oikeudet, sopimukset, sitoumukset ja velvoitteet siirtyvät sille kalatalousalueelle, jonka alueeseen enin osa lakkaavasta kalastusalueesta kuuluu. Jos kalatalousalueet eivät keskenään pääse asiasta sopimukseen, päättää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus siitä, mille kalatalousalueelle kalastusalueiden oikeudet, sopimukset, sitoumukset ja velvoitteet kulloinkin siirtyvät. Kalatalousalue tulee kalastusalueen sijaan asianosaiseksi tämän lain voimaan tullessa hallintoviranomaisessa tai tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa.

Vesialueen omistajalle kumotun lain 89 a §:n ja 91 §:n nojalla maksettaviin korvauksiin tarkoitettut varat, jotka on talletettu aluehallintovirastoon rahan, arvo-osuuksien, arvopapereiden tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetun lain (281/1931) 1 §:n mukaisesti, on niiden palautuessa mainitun lain 7 §:ssä tarkoitettun määräajan päätyttyä maksettava sille kalatalousalueelle, jonka jäsen korvaukseen oikeutettu vesialueen omistaja on. Jos korvaukseen oikeutettua omistajaa ei ole tiedossa, sovelletaan varojen palauttamiseen 1 momentissa säädettyä.

132 §

Aiemman lainsäädännön mukaiset korvaukset vesialueen omistajille

jää voimaan, kunnes *elinvoimakeskus* on hyväksynyt tämän lain 37 §:n mukaisen käyttö- ja hoitosuunnitelman.

Kalatalousalueen on esitettävä *elinvoimakeskuksen* vahvistettavaksi 30 §:ssä tarkoitettut säännöt vuoden kuluessa siitä, kun kalatalousalueiden rajojen vahvistamista koskevaa päätöstä on edellä 129 §:n 1 momentin mukaisesti alettu soveltaa.

131 §

Kalastusalueen tehtäviä, oikeuksia ja velvoitteita koskevat siirtymäsäännökset

Kumotun lain 68 §:ssä tarkoitettua kalastus-aluetta koskevat oikeudet, sopimukset, sitoumukset ja velvoitteet siirtyvät sille kalatalousalueelle, jonka alueeseen enin osa lakkaavasta kalastusalueesta kuuluu. Jos kalatalousalueet eivät keskenään pääse asiasta sopimukseen, päättää *elinvoimakeskus* siitä, mille kalatalousalueelle kalastusalueiden oikeudet, sopimukset, sitoumukset ja velvoitteet kulloinkin siirtyvät. Kalatalousalue tulee kalastusalueen sijaan asianosaiseksi tämän lain voimaan tullessa hallintoviranomaisessa tai tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa.

Vesialueen omistajalle kumotun lain 89 a §:n ja 91 §:n nojalla maksettaviin korvauksiin tarkoitettut varat, jotka on talletettu *Lupa- ja valvontavirastoon* rahan, arvo-osuuksien, arvopapereiden tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetun lain (281/1931) 1 §:n mukaisesti, on niiden palautuessa mainitun lain 7 §:ssä tarkoitettun määräajan päätyttyä maksettava sille kalatalousalueelle, jonka jäsen korvaukseen oikeutettu vesialueen omistaja on. Jos korvaukseen oikeutettua omistajaa ei ole tiedossa, sovelletaan varojen palauttamiseen 1 momentissa säädettyä.

132 §

Voimassa oleva laki

Kumotun lain mukaisten kalastusalueiden on siirrettävä 1 momentissa tarkoitettuihin korvauksiin tarkoitetut varat tämän lain voimaantultua alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Jos alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 2 momentin mukaisesti siirrettyjä varoja koskevat saatavat vanhentuvat 1 momentin mukaisesti, alueellinen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus jakaa varat 22 §:ssä tarkoitetuille kalatalousalueille käytettäväksi 82 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuihin kustannuksiin.

135 §

Aiemmin saatu oikeus pyydyksen pitämiseen kalaväylässä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi yleisen kalatalousedun vaatiessa hakea lupaa 1 momentissa tarkoitetun oikeuden lunastamiseen, jos se on välttämätöntä käyttö- ja hoitosuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi.

Ehdotus

Aiemman lainsäädännön mukaiset korvaukset vesialueen omistajille

Kumotun lain mukaisten kalastusalueiden on siirrettävä 1 momentissa tarkoitettuihin korvauksiin tarkoitetut varat tämän lain voimaantultua alueelliselle *elinvoimakeskukselle*.

Jos alueelliselle *elinvoimakeskukselle* 2 momentin mukaisesti siirrettyjä varoja koskevat saatavat vanhentuvat 1 momentin mukaisesti, alueellinen *elinvoimakeskus* jakaa varat 22 §:ssä tarkoitetuille kalatalousalueille käytettäväksi 82 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuihin kustannuksiin.

135 §

Aiemmin saatu oikeus pyydyksen pitämiseen kalaväylässä

Elinvoimakeskus voi yleisen kalatalousedun vaatiessa hakea lupaa 1 momentissa tarkoitetun oikeuden lunastamiseen, jos se on välttämätöntä käyttö- ja hoitosuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

Laki

kasvinterveyslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kasvinterveyslain (1110/2019) 6, 7 ja 12 §, 15 §:n 2 momentti, 19 §:n 1 ja 2 momentti, 24 §:n 3 momentti, 25 ja 28 § sekä 31 §:n 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

6 §

Kiireelliset toimenpiteet eräissä tilanteissa

Kiireelliset toimenpiteet eräissä tilanteissa

Ruokavirasto voi kustannuksellaan tehdä tai teettää kiireellisiä ja kohtuullisia kasvintuhoojan torjuntatoimenpiteitä, jos toimenpiteiden tekemättä jättäminen vaarantaisi kasvinterveyden. Myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi tehdä tai teettää Ruokaviraston kustannuksella kiireellisiä ja vähäisiä kasvintuhoojan torjuntatoimenpiteitä, jos Ruokavirasto ennen toimenpiteisiin ryhtymistä antaa niihin luvan.

Ruokavirasto voi kustannuksellaan tehdä tai teettää kiireellisiä ja kohtuullisia kasvintuhoojan torjuntatoimenpiteitä, jos toimenpiteiden tekemättä jättäminen vaarantaisi kasvinterveyden. Myös *elinvoimakeskus* voi tehdä tai teettää Ruokaviraston kustannuksella kiireellisiä ja vähäisiä kasvintuhoojan torjuntatoimenpiteitä, jos Ruokavirasto ennen toimenpiteisiin ryhtymistä antaa niihin luvan.

7 §

7 §

Ruokaviraston ohjaus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävissä

*Ruokaviraston ohjaus **elinvoimakeskuksen** tehtävissä*

Ruokavirasto ohjaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimenpiteitä kasvinterveysasetuksessa tarkoitettujen karanteenituhoojien hävittämiseksi ja leviämisen estämiseksi sekä mainitussa asetuksessa tarkoitettujen unionikaranteenituhoojien luetteloon sisällyttämättömien, mutta alustavan arvion mukaan luetteloinnin edellytykset täyttävien tuhojien hävittämiseksi ja leviämisen estämiseksi. Jos tuhoaja on kasvinterveyden kannalta erityisen haitallinen tai vaadittavat toimenpiteet aiheuttavat erityisen haitallisia vaikutuksia, Ruokavirasto voi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen puolesta tehdä päätöksen tuhoajan hävittämisestä tai leviämisen estämisestä. Jos Ruokavirasto tekee päätöksen, se vastaa toimenpiteistä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen avustuksella.

Ruokavirasto ohjaa *elinvoimakeskuksen* toimenpiteitä kasvinterveysasetuksessa tarkoitettujen karanteenituhoojien hävittämiseksi ja leviämisen estämiseksi sekä mainitussa asetuksessa tarkoitettujen unionikaranteenituhoojien luetteloon sisällyttämättömien, mutta alustavan arvion mukaan luetteloinnin edellytykset täyttävien tuhojien hävittämiseksi ja leviämisen estämiseksi. Jos tuhoaja on kasvinterveyden kannalta erityisen haitallinen tai vaadittavat toimenpiteet aiheuttavat erityisen haitallisia vaikutuksia, Ruokavirasto voi *elinvoimakeskuksen* puolesta tehdä päätöksen tuhoajan hävittämisestä tai leviämisen estämisestä. Jos Ruokavirasto tekee päätöksen, se vastaa toimenpiteistä *elinvoimakeskuksen* avustuksella.

Jos tuhoajan hävittäminen ja leviämisen estäminen edellyttää toimenpiteitä usean elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen alueella, Ruokavirasto vastaa tilannekuvan ylläpitämisestä ja toiminnan yhteensovittamisesta.

Jos tuhoajan hävittäminen ja leviämisen estäminen edellyttää toimenpiteitä usean *elinvoimakeskuksen* alueella, Ruokavirasto vastaa tilannekuvan ylläpitämisestä ja toiminnan yhteensovittamisesta.

12 §

12 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset vastaavat kukin toimialueellaan siitä, että tämän lain ja Euroopan unionin kasvinterveyttä koskevia säännöksiä noudatetaan sekä virallinen valvonta ja muut viralliset toimet järjestetään valvonta-asetuksen mukaisesti.

15 §

Valvontasuunnitelmat

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja Tulli laativat kumpikin vastuullaan olevaa kasvinterveysvalvontaa koskevat vuosittaiset valvontasuunnitelmat. Valvontasuunnitelmissä on otettava huomioon Ruokaviraston laatima valtakunnallinen suunnitelma.

19 §

Ulkopuolinen virallinen kasvintarkastaja ja eräiden tehtävien siirtäminen muulle kuin viranomaiselle

Ruokavirasto ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset voivat kirjallisesti nimetä ulkopuolisen luonnollisen henkilön, jolla on tehtävään asianmukainen koulutus, suorittamaan erikseen määritellyt viralliseen valvontaan ja muihin virallisiin toimiin liittyvät tehtävät (*virallinen kasvintarkastaja*). Tarkastusten perusteella mahdollisesti tehtävät hallinnolliset päätökset tekee nimennyt viranomainen.

Ruokavirasto ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset voivat valvonta-asetuksen 28–33 artiklassa säädettyillä edellytyksillä kirjallisella toimeksiannolla siirtää viralliseen valvontaan ja muihin virallisiin toimiin liittyviä tarkastuksia, tutkimuksia ja selvityksiä toimielimen suoritettavaksi. Viralliseen valvontaan liittyviä tehtäviä voidaan siirtää luonnollisen henkilön suoritettavaksi. Tarkastusten

Elinvoimakeskus

Elinvoimakeskukset vastaavat kukin toimialueellaan siitä, että tämän lain ja Euroopan unionin kasvinterveyttä koskevia säännöksiä noudatetaan sekä virallinen valvonta ja muut viralliset toimet järjestetään valvonta-asetuksen mukaisesti.

15 §

Valvontasuunnitelmat

Elinvoimakeskus ja Tulli laativat kumpikin vastuullaan olevaa kasvinterveysvalvontaa koskevat vuosittaiset valvontasuunnitelmat. Valvontasuunnitelmissä on otettava huomioon Ruokaviraston laatima valtakunnallinen suunnitelma.

19 §

Ulkopuolinen virallinen kasvintarkastaja ja eräiden tehtävien siirtäminen muulle kuin viranomaiselle

Ruokavirasto ja *elinvoimakeskukset* voivat kirjallisesti nimetä ulkopuolisen luonnollisen henkilön, jolla on tehtävään asianmukainen koulutus, suorittamaan erikseen määritellyt viralliseen valvontaan ja muihin virallisiin toimiin liittyvät tehtävät (*virallinen kasvintarkastaja*). Tarkastusten perusteella mahdollisesti tehtävät hallinnolliset päätökset tekee nimennyt viranomainen.

Ruokavirasto ja *elinvoimakeskukset* voivat valvonta-asetuksen 28–33 artiklassa säädettyillä edellytyksillä kirjallisella toimeksiannolla siirtää viralliseen valvontaan ja muihin virallisiin toimiin liittyviä tarkastuksia, tutkimuksia ja selvityksiä toimielimen suoritettavaksi. Viralliseen valvontaan liittyviä tehtäviä voidaan siirtää luonnollisen henkilön suoritet-

Voimassa oleva laki

perusteella mahdollisesti tehtävät hallinnolliset päätökset tekee toimeksiannon antanut viranomainen.

24 §

Rekisterinpitäjä ja rekisterin tiedot

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla on oikeus käyttää, päivittää ja luovuttaa rekisteritietoja säädettyjen tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa. Ne myös vastaavat tehtäviensä osalta rekisteröityjen oikeuksien toteuttamisesta sen mukaan, mitä luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679, jäljempänä *tietosuoja-asetus*, säädetään.

25 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen toiselle viranomaiselle

Ruokavirasto ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset saavat salassapitosäännösten estämättä luovuttaa asiakirjasta ja henkilörekisteristään tiedot, jotka ovat tarpeen:

- 1) syyttäjä-, poliisi- ja tulliviranomaisille rikoksen selvittämiseksi;
- 2) Verohallinnolle sen laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi;
- 3) ulkomaisille toimielimille ja tarkastajille, jos Euroopan unionin lainsäädännössä tai muussa Suomea sitovassa kansainvälisessä velvoitteessa niin edellytetään.

28 §

Päätösvalta eräissä tapauksissa

Ehdotus

tavaksi. Tarkastusten perusteella mahdollisesti tehtävät hallinnolliset päätökset tekee toimeksiannon antanut viranomainen.

24 §

Rekisterinpitäjä ja rekisterin tiedot

Elinvoimakeskuksilla on oikeus käyttää, päivittää ja luovuttaa rekisteritietoja säädettyjen tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa. Ne myös vastaavat tehtäviensä osalta rekisteröityjen oikeuksien toteuttamisesta sen mukaan, mitä luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679, jäljempänä *tietosuoja-asetus*, säädetään.

25 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen toiselle viranomaiselle

Ruokavirasto ja *elinvoimakeskukset* saavat salassapitosäännösten estämättä luovuttaa asiakirjasta ja henkilörekisteristään tiedot, jotka ovat tarpeen:

- 1) syyttäjä-, poliisi- ja tulliviranomaisille rikoksen selvittämiseksi;
- 2) Verohallinnolle sen laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi;
- 3) ulkomaisille toimielimille ja tarkastajille, jos Euroopan unionin lainsäädännössä tai muussa Suomea sitovassa kansainvälisessä velvoitteessa niin edellytetään.

28 §

Päätösvalta eräissä tapauksissa

Voimassa oleva laki

Ruokavirasto voi päättää yhtä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta laajempaa aluetta koskevien 27 §:n 1 momentissa tarkoitettujen hallinnollisten pakkokeinojen käyttämisestä.

Ruokavirasto voi päättää hallinnollisten pakkokeinojen käyttämisestä myös yhden elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen alueella, jos se perustellusta syystä arvioi keskuksen toimet riittämättömiksi kasvinterveysvaaran estämiseksi.

Ruokaviraston on viipymättä ilmoitettava 1 ja 2 momentin nojalla tekemistään päätöksistä asianomaisille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille.

31 §

Kasvintuhoojan torjunnasta aiheutuvien kustannusten korvaaminen

Korvausta on haettava Ruokavirastolle osoitetulla hakemuksella kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hakija sai tiedon kustannusten syntymisestä tai vahingon ilmenemisestä. Hakemus on toimitettava asianomaiseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen ja siihen on liitettävä riittävä selvitys kustannuksista ja vahingoista. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus antaa lausunnon tekemäänsä torjuntapäätökseen liittyvästä korvaushakemuksesta Ruokavirastolle.

Ehdotus

Ruokavirasto voi päättää yhtä *elinvoimakusta* laajempaa aluetta koskevien 27 §:n 1 momentissa tarkoitettujen hallinnollisten pakkokeinojen käyttämisestä.

Ruokavirasto voi päättää hallinnollisten pakkokeinojen käyttämisestä myös yhden *Elinvoimakuksen* alueella, jos se perustellusta syystä arvioi viraston toimet riittämättömiksi kasvinterveysvaaran estämiseksi.

Ruokaviraston on viipymättä ilmoitettava 1 ja 2 momentin nojalla tekemistään päätöksistä asianomaisille *elinvoimakuksille*.

31 §

Kasvintuhoojan torjunnasta aiheutuvien kustannusten korvaaminen

Korvausta on haettava Ruokavirastolle osoitetulla hakemuksella kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hakija sai tiedon kustannusten syntymisestä tai vahingon ilmenemisestä. Hakemus on toimitettava asianomaiseen *elinvoimakukseen* ja siihen on liitettävä riittävä selvitys kustannuksista ja vahingoista. *Elinvoimaketus* antaa lausunnon tekemäänsä torjuntapäätökseen liittyvästä korvaushakemuksesta Ruokavirastolle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

kiinteistönmuodostamislain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kiinteistönmuodostamislain (554/1995) 33 §:n 4 momentti, 75 §, 203 §:n 4 momentti sekä 205 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat 33 §:n 4 momentti laissa 761/2023, 75 § laissa 597/2011, 203 §:n 4 momentti laissa 914/2011, sekä 205 §:n 2 momentti laissa 1476/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

33 §

33 §

Jos lohkomisessa syntyy epätietoisuutta siitä, sijaitseeko määräala *alueidenkäyttölain* 72 §:n mukaisella ranta-alueella, toimitusinsinöörin on siirrettävä asia *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* ratkaistavaksi.

Jos lohkomisessa syntyy epätietoisuutta siitä, sijaitseeko määräala *alueidenkäyttölain* 72 §:n mukaisella ranta-alueella, *on toimitusinsinöörin* siirrettävä asia *Lupa- ja valvontaviraston* ratkaistavaksi.

75 §

75 §

Jos ojitus koskee vain uusjakoaluetta tai 73 §:n 3 momentissa tarkoitettun ojan tekemistä, toimitusmiehet päättävät ojituksen suorittamisesta, jollei ojitukseen tarvita vesilain (587/2011) 5 luvun 3 §:ssä tarkoitettua *aluehallintoviraston* lupaa tai poikkeamista vesilain 2 luvun 11 §:ssä tarkoitettusta kiellosta. Sama koskee ojituksesta päättämistä myös silloin, kun uusjakoalueeseen kuulumattomien kiinteistöjen omistajat suostuvat yhteiseen ojitukseen. Muussa tapauksessa asiasta päätetään sen mukaan kuin vesilaissa säädetään yhteisestä ojituksesta.

Jos ojitus koskee vain uusjakoaluetta tai 73 §:n 3 momentissa tarkoitettun ojan tekemistä, toimitusmiehet päättävät ojituksen suorittamisesta, jollei ojitukseen tarvita vesilain (587/2011) 5 luvun 3 §:ssä tarkoitettua *Lupa- ja valvontaviraston* lupaa tai poikkeamista vesilain 2 luvun 11 §:ssä tarkoitettusta kiellosta. Sama koskee ojituksesta päättämistä myös silloin, kun uusjakoalueeseen kuulumattomien kiinteistöjen omistajat suostuvat yhteiseen ojitukseen. Muussa tapauksessa asiasta päätetään sen mukaan kuin vesilaissa säädetään yhteisestä ojituksesta.

203 §

203 §

Maksuvelvollinen, joka on valittanut toimituksessa määrätystä korvauksesta, on velvollinen maksamaan riidanalaisen osan korvauksesta ja sille laskettavan koron korvauksensaajalle vain, jos korvauksensaaja asettaa maksuvelvollisen hyväksymän pantin tai muun vakuuden liikaa maksetun määrän ja sille suoritettavan koron palauttamisesta. Jos korvauksensaaja ei aseta hyväksyttävää vakuutta, riidanalainen osa korvauksesta saadaan tallettaa kiinteistön sijaintipaikan *aluehallintovirastoon* siten kuin rahan, arvosuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annettussa

Maksuvelvollinen, joka on valittanut toimituksessa määrätystä korvauksesta, on velvollinen maksamaan riidanalaisen osan korvauksesta ja sille laskettavan koron korvauksensaajalle vain, jos korvauksensaaja asettaa maksuvelvollisen hyväksymän pantin tai muun vakuuden liikaa maksetun määrän ja sille suoritettavan koron palauttamisesta. Jos korvauksensaaja ei aseta hyväksyttävää vakuutta, riidanalainen osa korvauksesta saadaan tallettaa kiinteistön sijaintipaikan *Lupa- ja valvontavirastoon* siten kuin rahan, arvosuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annettussa

Voimassa oleva laki

laissa (281/1931) säädetään. Korvauksensajalla on kuitenkin oikeus nostaa talletettu osa korvauksesta lainvoimaisen korvauksen yli menevän määrän ja sille varojen nostopäivästä laskettavan kuuden prosentin koron takaisin maksamisesta asetettavaa vakuutta vastaan.

205 §

Jos kiinteistön omistajalle alueen tai osuuden siirtämisen, tilusvaihdon, osittelusta poikkeamisen, maan tai rakennuksen lunastamisen taikka muun sellaisen toimenpiteen johdosta on määrätty maksettavaksi suuruudeltaan merkittävä korvaus ja kiinteistön arvo on edellä tarkoitetun toimenpiteen vuoksi siinä määrin alentunut, että kiinteistöön kohdistuva panttioikeuden haltijan oikeus saattaa vaarantua, on omistajalle tuleva korvaus korkoineen määrättävä talletettavaksi *aluehallintovirastoon*. Talletettuun korvaukseen on panttioikeuden haltijalla sama oikeus kuin hänellä on kiinteistöön. Jollei kiinteistön omistaja voi näyttää kaikkien panttioikeuden haltijain antaneen lupaa talletetun korvauksen nostamiseen, on *aluehallintoviraston* jaettava varat niin kuin kiinteän omaisuuden kauppahinnan jakamisesta ulosottokaassa (705/2007) säädetään.

Ehdotus

laissa (281/1931) säädetään. Korvauksensajalla on kuitenkin oikeus nostaa talletettu osa korvauksesta lainvoimaisen korvauksen yli menevän määrän ja sille varojen nostopäivästä laskettavan kuuden prosentin koron takaisin maksamisesta asetettavaa vakuutta vastaan.

205 §

Jos kiinteistön omistajalle alueen tai osuuden siirtämisen, tilusvaihdon, osittelusta poikkeamisen, maan tai rakennuksen lunastamisen taikka muun sellaisen toimenpiteen johdosta on määrätty maksettavaksi suuruudeltaan merkittävä korvaus ja kiinteistön arvo on edellä tarkoitetun toimenpiteen vuoksi siinä määrin alentunut, että kiinteistöön kohdistuva panttioikeuden haltijan oikeus saattaa vaarantua, on omistajalle tuleva korvaus korkoineen määrättävä talletettavaksi *Lupa- ja valvontavirastoon*. Talletettuun korvaukseen on panttioikeuden haltijalla sama oikeus kuin hänellä on kiinteistöön. Jollei kiinteistön omistaja voi näyttää kaikkien panttioikeuden haltijain antaneen lupaa talletetun korvauksen nostamiseen, on *Lupa- ja valvontaviraston* jaettava varat niin kuin kiinteän omaisuuden kauppahinnan jakamisesta ulosottokaassa (705/2007) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

kolttalain muuttamisesta

1056

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kolttalain (253/1995) 11 §:n 2 momentti, 12 §, 13 b §, 18 §:n 1 momentti, 19 §:n 2 momentti, 21 §, 27 §:n 1 ja 2 momentti, 28 §, 29 §:n 1 momentti, 31 §:n 1 momentti, 35 §:n 1 momentti, 36 §, 37 §:n 1 momentti, 38 §:n 1–3 momentti, 55 §, 55 a §, 63 §:n 1 momentti, 64 §, 65 a § sekä 70 §:n 4 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 12 §, 21 §, 27 §:n 1 ja 2 momentti, 28 §, 29 §:n 1 momentti, 31 §:n 1 momentti, 35 §:n 1 momentti, 36 §, 37 §:n 1 momentti, 38 §:n 1–3 momentti, 65 a § ja 70 §:n 4 momentti laissa 1474/2009, 11 §:n 2 momentti laissa 568/2014, 13 b §, 18 §:n 1 momentti ja 64 § laissa 1677/2015, , 63 § laissa 23/2021, 55 § laeissa 1474/2009 ja 1330/2022, 55 a § laissa 1330/2022 sekä 19 §:n 2 momentti laissa 785/2023, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

11 §

11 §

Kalaistutukset

Kalaistutukset

Edellä 1 momentissa tarkoitettu toimenpiteestä päättää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, joka voi antaa niiden toteuttamisen Metsähallituksen, Luonnonvarakeskuksen tai yhteisen vesialueen osakaskuntien suorittavaksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu toimenpiteestä päättää *elinvoimakeskus*, joka voi antaa niiden toteuttamisen Metsähallituksen, Luonnonvarakeskuksen tai yhteisen vesialueen osakaskuntien suorittavaksi.

12 §

12 §

Eräät tienteko- ja vesihuoltotyöt

Eräät tienteko- ja vesihuoltotyöt

Valtio voi tarvittaessa tehdä tai teettää kolttien tiloja varten tarpeelliset tienteko- ja vesihuoltotyöt. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää asiasta.

Valtio voi tarvittaessa tehdä tai teettää kolttien tiloja varten tarpeelliset tienteko- ja vesihuoltotyöt. *Elinvoimakeskus* päättää asiasta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus huolehtii 1 momentin mukaisesti tehdyn tien kunnossapidosta, kunnes tie on luovutettu yksityiseksi tieksi tai yleisenä tienä käytettäväksi.

Elinvoimakeskus huolehtii 1 momentin mukaisesti tehdyn tien kunnossapidosta, kunnes tie on luovutettu yksityiseksi tieksi tai yleisenä tienä käytettäväksi.

13 b §

13 b §

Lainan myöntämisen edellytykset

Lainan myöntämisen edellytykset

Laina voidaan myöntää maatilatalouden kehittämisrahaston vuosittain vahvistetun käytösuunnitelman myöntämisvaltuuden rajoissa. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää lainan enimmäismäärästä.

Laina voidaan myöntää maatilatalouden kehittämisrahaston vuosittain vahvistetun käytösuunnitelman myöntämisvaltuuden rajoissa. *Elinvoimakeskus* päättää lainan enimmäismäärästä.

18 §

Tuen, valtiontakauksen ja lainan hakeminen, myöntäminen ja maksaminen

18 §

Avustuksen, valtionlainan, korkotuen ja valtiontakauksen sekä valtiontakaukseen sisältyvän tuen myöntää hakemuksesta Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Tuen, valtiontakauksen ja lainan hakeminen, myöntäminen ja maksaminen

Avustuksen, valtionlainan, korkotuen ja valtiontakauksen sekä valtiontakaukseen sisältyvän tuen myöntää hakemuksesta xxx [Lapin] elinvoimakeskus.

19 §

Rakentamisen ohjaus ja tarkastukset

19 §

Rakentamisen ohjaus ja tarkastukset

Rakentamiseen myönnettyjen avustusten ja lainojen käytön valvomiseksi ja maksamisen edellytysten toteamiseksi on rakennuspaikalla pidettävä rakentamislupapäätöksessä määrätty tarkastukset. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi tukea myöntäessään määrätä pidettäväksi muitakin tarpeellisiksi katsomiaan tarkastuksia. Tarkastukset suorittaa rakennuttajan kustannuksella kunnan rakennustarkastaja tai rakentamislupapäätöksessä määrätty henkilö. Jollei rakentamislupaa tarvita, tarkastuksen voi suorittaa myös muu pätevä henkilö, jonka elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus hyväksyy.

Rakentamiseen myönnettyjen avustusten ja lainojen käytön valvomiseksi ja maksamisen edellytysten toteamiseksi on rakennuspaikalla pidettävä rakentamislupapäätöksessä määrätty tarkastukset. Elinvoimakeskus voi tukea myöntäessään määrätä pidettäväksi muitakin tarpeellisiksi katsomiaan tarkastuksia. Tarkastukset suorittaa rakennuttajan kustannuksella kunnan rakennustarkastaja tai rakentamislupapäätöksessä määrätty henkilö. Jollei rakentamislupaa tarvita, tarkastuksen voi suorittaa myös muu pätevä henkilö, jonka elinvoimakeskus hyväksyy.

21 §

Osto- ja siirtomenettely

21 §

Osto- ja siirtomenettely

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi ostaa tämän lain tarkoituksiin tiloja, tilanosia, oikeuksia ja osuuksia. Kauppahinta ei saa ylittää käypää hintaa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi käyttää tämän lain tarkoituksiin myös maatilalain (188/1977), luontaiselinkeinolain, porotalouslain ja maaseutuelinkeinolain (1295/1990) tarkoituksiin muulla tavoin kuin oikeudesta hankkia maa- ja metsätalousmaata

Elinvoimakeskus voi ostaa tämän lain tarkoituksiin tiloja, tilanosia, oikeuksia ja osuuksia. Kauppahinta ei saa ylittää käypää hintaa.

Elinvoimakeskus voi käyttää tämän lain tarkoituksiin myös maatilalain (188/1977), luontaiselinkeinolain, porotalouslain ja maaseutuelinkeinolain (1295/1990) tarkoituksiin muulla tavoin kuin oikeudesta hankkia maa-

annetun lain (391/1978) nojalla hankittua maata.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus vaihtaa hallinnassaan olevaa maata muiden omistamaan tai muiden valtion virastojen hallinnassa olevaan maahan. Mikäli vaihdettavat alueet eivät arvoltaan vastaa toisiaan, korvataan erotus rahana.

Metsähallitus siirtää, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtyä siitä esityksen, hallinnassaan olevasta valtion maasta tämän lain tarkoituksiin tarvittavat alueet elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hallintaan. Metsähallituksen hallinnassa olevaa maata voidaan siirtää myös ennakolta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hallintaan lähinnä asumiseen soveltuvien tilojen muodostamista varten. Jos Metsähallitus ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus eivät ole yksimielisiä siirrettävästä alueesta, on alueen siirtämistä koskeva asia saatettava maa- ja metsätalousministeriön ratkaistavaksi.

27 §

Maan käyttöä koskeva suunnitelma

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulee laatia hankitun tai muulla tavalla saadun maan käyttöä koskeva erityinen suunnitelma, jollei kysymys ole samalla kertaa vain yhden tai muutaman 24 §:ssä tarkoitetun tilan tai muun alueen muodostamisesta taikka 25 §:ssä tarkoitetusta omaisuudesta.

Milloin omaisuutta käytetään muuhun kuin tämän lain tarkoituksiin eikä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ole, sen mukaan kuin erikseen säädetään, oikeutta luovuttaa valtion maaomaisuutta, on asia tältä osin siirrettävä maa- ja metsätalousministeriön käsiteltäväksi.

28 §

Maan hakeminen

ja metsätalousmaata annetun lain (391/1978) nojalla hankittua maata.

Elinvoimakeskuksella on oikeus vaihtaa hallinnassaan olevaa maata muiden omistamaan tai muiden valtion virastojen hallinnassa olevaan maahan. Mikäli vaihdettavat alueet eivät arvoltaan vastaa toisiaan, korvataan erotus rahana.

Metsähallitus siirtää, *elinvoimakeskuksen* tehtyä siitä esityksen, hallinnassaan olevasta valtion maasta tämän lain tarkoituksiin tarvittavat alueet *elinvoimakeskuksen* hallintaan. Metsähallituksen hallinnassa olevaa maata voidaan siirtää myös ennakolta *elinvoimakeskuksen* hallintaan lähinnä asumiseen soveltuvien tilojen muodostamista varten. Jos Metsähallitus ja *elinvoimakeskus* eivät ole yksimielisiä siirrettävästä alueesta, on alueen siirtämistä koskeva asia saatettava maa- ja metsätalousministeriön ratkaistavaksi.

27 §

Maan käyttöä koskeva suunnitelma

Elinvoimakeskuksen tulee laatia hankitun tai muulla tavalla saadun maan käyttöä koskeva erityinen suunnitelma, jollei kysymys ole samalla kertaa vain yhden tai muutaman 24 §:ssä tarkoitetun tilan tai muun alueen muodostamisesta taikka 25 §:ssä tarkoitetusta omaisuudesta.

Milloin omaisuutta käytetään muuhun kuin tämän lain tarkoituksiin eikä *elinvoimakeskuksella* ole, sen mukaan kuin erikseen säädetään, oikeutta luovuttaa valtion maaomaisuutta, on asia tältä osin siirrettävä maa- ja metsätalousministeriön käsiteltäväksi.

28 §

Maan hakeminen

Voimassa oleva laki

Maata haetaan kirjallisesti elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta. Hakemuksesta on hankittava kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen lausunto sekä tarvittaessa myös asianomaisen kolttien kyläkokouksen lausunto.

29 §

Myyntipäätös

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää tilan, alueen tai muun etuuden myymisestä hakijalle sekä maksu- ja muista luovutusehdoista.

31 §

Maanmittaustoimitukset

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen maanmittausinsinööri tai hänen määräyksensä maanmittausteknikko voi suorittaa tämän lain täytäntöönpanoon liittyvän maanmittaustoimituksen sen mukaisesti kuin kiinteistömuodostamislaisissa (554/1995) säädetään. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myös huolehtia tämän lain mukaisten maanmittaustoimitusten vireille saattamisesta.

35 §

Tienteko- ja vesihuoltotyöt

Jos valtio on tehnyt tai teettänyt tämän lain mukaisia tiloja varten tie- ja vesihuoltotöitä, peritään tilan omistajalta työn kustannuksista se määrä, jolla tilan arvon tarkoitukseensa käytettynä voidaan katsoa nousseen sanottujen töiden johdosta, enintään kuitenkin 10 prosenttia tilan osalle tulleiden kustannusten määrästä. Perittävän määrän takaisinmaksuaika on 10 vuotta ja sen vuotuinen korko on

Ehdotus

Maata haetaan kirjallisesti *elinvoimakeskukselta*. Hakemuksesta on hankittava kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen lausunto sekä tarvittaessa myös asianomaisen kolttien kyläkokouksen lausunto.

29 §

Myyntipäätös

Elinvoimakeskus päättää tilan, alueen tai muun etuuden myymisestä hakijalle sekä maksu- ja muista luovutusehdoista.

31 §

Maanmittaustoimitukset

Elinvoimakeskuksen maanmittausinsinööri tai hänen määräyksensä maanmittausteknikko voi suorittaa tämän lain täytäntöönpanoon liittyvän maanmittaustoimituksen sen mukaisesti kuin kiinteistömuodostamislaisissa (554/1995) säädetään. *Elinvoimakeskus* voi myös huolehtia tämän lain mukaisten maanmittaustoimitusten vireille saattamisesta.

35 §

Tienteko- ja vesihuoltotoimitukset

Jos valtio on tehnyt tai teettänyt tämän lain mukaisia tiloja varten tie- ja vesihuoltotöitä, peritään tilan omistajalta työn kustannuksista se määrä, jolla tilan arvon tarkoitukseensa käytettynä voidaan katsoa nousseen sanottujen töiden johdosta, enintään kuitenkin 10 prosenttia tilan osalle tulleiden kustannusten määrästä. Perittävän määrän takaisinmaksuaika on 10 vuotta ja sen vuotuinen korko

neljä prosenttia. Kustannusten perinnästä päättää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

neljä prosenttia. Kustannusten perinnästä päättää *elinvoimakeskus*.

36 §

Rajoitukset

Oikeustoimi, jolla ilman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa luovutetaan tämän lain nojalla muodostettu tila tai alue tai sen osa, on mitätön. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on myönnettävä luovutuslupa silloin, kun luovutuksensaajana on Inarin kunnassa asuva täysivaltainen kolttu, joka ei ennestään omista tässä laissa tarkoitettua kiinteistöä, tai kun luovutuksensaajana on sellainen henkilö, joka voisi periä luovuttajan. Muulle henkilölle luovutusluvan saa myöntää vain erityisistä syistä.

Edellä 1 momentissa säädettyt rajoitukset ovat voimassa 20 vuotta siitä päivästä lukien, jona tilasta tai lisäalueesta tehty kauppakirja on allekirjoitettu. Rajoitusten estämättä on kolttatilan kiinnittäminen muun oikeuden kuin vuokraoikeuden vakuudeksi ja muu panttisiipano velan maksamisen vakuudeksi sekä ulosmittaus ja pakkohuutokaupalla myyminen sallittu. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi, milloin siihen on olosuhteet huomioon ottaen erityisiä syitä, vapauttaa tilan tai sen osan tässä pykälässä säädettyistä rajoituksista. Rajoitusten merkitsemisestä kiinteistörekisteriin sekä niitä koskevista ilmoituksista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi liittää edellä tässä pykälässä tarkoitettua lupaa ja vapauttamista koskevaan päätökseen ehdon, että tämän lain nojalla syntynyt laina tai myyntihintasaaminen on kokonaan tai osaksi heti maksettava takaisin korkoineen. Jos tilaa varten on myönnetty tämän lain nojalla avustusta eikä sen myöntämisestä ole kulunut 10 vuotta, voidaan päätökseen myös liittää ehto, että sanottu avustus tai osa siitä on heti maksettava valtiolle takaisin.

37 §

36 §

Rajoitukset

Oikeustoimi, jolla ilman *elinvoimakeskuksen* lupaa luovutetaan tämän lain nojalla muodostettu tila tai alue tai sen osa, on mitätön. *Elinvoimakeskuksen* on myönnettävä luovutuslupa silloin, kun luovutuksensaajana on Inarin kunnassa asuva täysivaltainen kolttu, joka ei ennestään omista tässä laissa tarkoitettua kiinteistöä, tai kun luovutuksensaajana on sellainen henkilö, joka voisi periä luovuttajan. Muulle henkilölle luovutusluvan saa myöntää vain erityisistä syistä.

Edellä 1 momentissa säädettyt rajoitukset ovat voimassa 20 vuotta siitä päivästä lukien, jona tilasta tai lisäalueesta tehty kauppakirja on allekirjoitettu. Rajoitusten estämättä on kolttatilan kiinnittäminen muun oikeuden kuin vuokraoikeuden vakuudeksi ja muu panttisiipano velan maksamisen vakuudeksi sekä ulosmittaus ja pakkohuutokaupalla myyminen sallittu. *Elinvoimakeskus* voi, milloin siihen on olosuhteet huomioon ottaen erityisiä syitä, vapauttaa tilan tai sen osan tässä pykälässä säädettyistä rajoituksista. Rajoitusten merkitsemisestä kiinteistörekisteriin sekä niitä koskevista ilmoituksista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Elinvoimakeskus voi liittää edellä tässä pykälässä tarkoitettua lupaa ja vapauttamista koskevaan päätökseen ehdon, että tämän lain nojalla syntynyt laina tai myyntihintasaaminen on kokonaan tai osaksi heti maksettava takaisin korkoineen. Jos tilaa varten on myönnetty tämän lain nojalla avustusta eikä sen myöntämisestä ole kulunut 10 vuotta, voidaan päätökseen myös liittää ehto, että sanottu avustus tai osa siitä on heti maksettava valtiolle takaisin.

37 §

Eräät lisäehdot

Milloin tämän lain nojalla maata, luottoa tai avustusta saanut henkilö taikka se, jolle hänen tilansa tai sen osan omistus- tai hallintaoikeus on siirtynyt, taikka jos heitä on useita, kukaan heistä ei ole kolmeen vuoteen vakituisesti asunut asianomaisella tilalla, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi määrätä tilaa tai aluetta rasittavan valtion saamisen, valtionlainan tai avustuksen osaksi tai kokonaan takaisin maksettavaksi. Avustusta ei kuitenkaan voida määrätä maksettavaksi takaisin, jos sen myöntämisestä on kulunut 10 vuotta.

38 §

Myyntihintasaamisen ja lainojen irtisanomisen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi 36 ja 37 §:ssä säädetyn lisäksi valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettävien perusteiden määrätä tämän lain mukaisen valtion myyntihintasaamisen ja valtionlainan maksettavaksi takaisin osaksi tai kokonaan yhdessä tai useammassa erässä, jos velallinen on valtiolta maata ostaessaan tai lainaa hakiessaan antanut olennaisessa kohdin erehdyttäviä tietoja tai menetellyt muutoin vilpillisesti, luovuttanut kiinteistön osaksi tai kokonaan tai jättänyt noudattamatta 61 §:ssä tarkoitettua suunnitelmaa taikka jos tila on joutunut ulosottoon myytäväksi. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettävien perusteiden määrätä myyntihintasaamisen ja lainan heti takaisin maksettavaksi myös silloin, kun velallinen ei ole noudattanut kauppa- tai velkakirjassa asetettuja muita ehtoja. Jos valtionlainan tai myyntihintasaamisen irtisanomisen perusteena kuitenkin on lyhennyksen tai koron maksun viivästyminen, valtionlainan takaisinperimisestä ja myyntihintasaamisen irtisanomisesta päättää Valtiokonttori.

Eräät lisäehdot

Milloin tämän lain nojalla maata, luottoa tai avustusta saanut henkilö taikka se, jolle hänen tilansa tai sen osan omistus- tai hallintaoikeus on siirtynyt, taikka jos heitä on useita, kukaan heistä ei ole kolmeen vuoteen vakituisesti asunut asianomaisella tilalla, *elinvoimakeskus* voi määrätä tilaa tai aluetta rasittavan valtion saamisen, valtionlainan tai avustuksen osaksi tai kokonaan takaisin maksettavaksi. Avustusta ei kuitenkaan voida määrätä maksettavaksi takaisin, jos sen myöntämisestä on kulunut 10 vuotta.

38 §

Myyntihintasaamisen ja lainojen irtisanomisen

Elinvoimakeskus voi 36 ja 37 §:ssä säädetyn lisäksi valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettävien perusteiden määrätä tämän lain mukaisen valtion myyntihintasaamisen ja valtionlainan maksettavaksi takaisin osaksi tai kokonaan yhdessä tai useammassa erässä, jos velallinen on valtiolta maata ostaessaan tai lainaa hakiessaan antanut olennaisessa kohdin erehdyttäviä tietoja tai menetellyt muutoin vilpillisesti, luovuttanut kiinteistön osaksi tai kokonaan tai jättänyt noudattamatta 61 §:ssä tarkoitettua suunnitelmaa taikka jos tila on joutunut ulosottoon myytäväksi. *Elinvoimakeskus* voi valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettävien perusteiden määrätä myyntihintasaamisen ja lainan heti takaisin maksettavaksi myös silloin, kun velallinen ei ole noudattanut kauppa- tai velkakirjassa asetettuja muita ehtoja. Jos valtionlainan tai myyntihintasaamisen irtisanomisen perusteena kuitenkin on lyhennyksen tai koron maksun viivästyminen, valtionlainan takaisinperimisestä ja myyntihintasaamisen irtisanomisesta päättää Valtiokonttori.

Takaisin perittävät 1 momentissa tarkoitetut valtionlainat saadaan periä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lainvoimaisen päätöksen nojalla ulosottoin siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään. Tässä laissa tarkoitettujen valtionlainojen erääntyneet maksut saadaan periä sanotussa järjestyksessä ilman eri päätöstä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi antaa ennakkotiedon siitä, aiheuttaako toimenpide valtionlainan tai myyntihintasaamisen irtisanomisen taikka avustuksen takaisin perimisen.

55 §

Täytäntöönpanoviranomaiset

Maa- ja metsätalousministeriö, Ruokavirasto, Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Inarin kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen sekä Metsähallitus huolehtivat tämän lain täytäntöönpanosta. Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanossa noudatettavasta menettelystä voidaan antaa maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Tämän lain mukaisissa tehtävissä voidaan, sen mukaan kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään, käyttää apuna *Lapin aluehallintovirastoa* ja muita valtion viranomaisia.

55 a §

Tiedonsaantioikeus ja tietojen luovuttaminen

Tätä lakia toimeenpantaessa maa- ja metsätalousministeriön, Ruokaviraston ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen oikeuteen saada ja luovuttaa tietoja sovelletaan porotalouden rakennetukilain 109 §:ää.

63 §

Takaisin perittävät 1 momentissa tarkoitetut valtionlainat saadaan periä *elinvoimakeskuksen* lainvoimaisen päätöksen nojalla ulosottoin siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään. Tässä laissa tarkoitettujen valtionlainojen erääntyneet maksut saadaan periä sanotussa järjestyksessä ilman eri päätöstä.

Elinvoimakeskus voi antaa ennakkotiedon siitä, aiheuttaako toimenpide valtionlainan tai myyntihintasaamisen irtisanomisen taikka avustuksen takaisin perimisen.

55 §

Täytäntöönpanoviranomaiset

Maa- ja metsätalousministeriö, Ruokavirasto, *xxx [Lapin]elinvoimakeskus*, Inarin kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen sekä Metsähallitus huolehtivat tämän lain täytäntöönpanosta. Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanossa noudatettavasta menettelystä voidaan antaa maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Tämän lain mukaisissa tehtävissä voidaan, sen mukaan kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään, käyttää apuna muita valtion viranomaisia.

55 a §

Tiedonsaantioikeus ja tietojen luovuttaminen

Tätä lakia toimeenpantaessa maa- ja metsätalousministeriön, Ruokaviraston ja *elinvoimakeskuksen* oikeuteen saada ja luovuttaa tietoja sovelletaan porotalouden rakennetukilain 109 §:ää.

63 §

Muutoksenhaku

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen haetaan muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen.

64 §

Käsittelymaksun periminen

Tämän lain nojalla annetuista päätöksistä peritään maksu siten kuin maksujen perimisestä erikseen säädetään. Luottojen maksuhelpotuksia sekä avustuksen ja muun tuen myöntämistä koskevat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökset ovat kuitenkin maksuttomia.

65 a §

Säännösten soveltaminen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen

Mitä tässä laissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään maaseutuelinkeinopiiristä ja sen toimialueesta, koskee elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta ja sen toimialuetta.

70 §

Aikaisemmat panttioikeudet

Milloin tila tai alue on 2 momentissa säädettyin tavoin panttina, tulee elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lähettää asianomaiselle tuomarille ilmoitus panttioikeutta koskevan merkinnän tekemistä varten kiinnitysrekisteriin. Kun saaminen on täysin maksettu, tulee elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lähettää ilmoitus asianomaiselle tuomarille tilan tai alueen vapautumisesta pantt vastuusta.

Muutoksenhaku

Elinvoimakeskuksen päätökseen haetaan muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen.

64 §

Käsittelymaksun periminen

Tämän lain nojalla annetuista päätöksistä peritään maksu siten kuin maksujen perimisestä erikseen säädetään. Luottojen maksuhelpotuksia sekä avustuksen ja muun tuen myöntämistä koskevat *elinvoimakeskuksen* päätökset ovat kuitenkin maksuttomia.

65 a §

*Säännösten soveltaminen **elinvoimakeskukseen***

Mitä tässä laissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään maaseutuelinkeinopiiristä ja sen toimialueesta, koskee *elinvoimakeskusta* ja sen toimialuetta.

70 §

Aikaisemmat panttioikeudet

Milloin tila tai alue on 2 momentissa säädettyin tavoin panttina, tulee *elinvoimakeskuksen* lähettää asianomaiselle tuomarille ilmoitus panttioikeutta koskevan merkinnän tekemistä varten kiinnitysrekisteriin. Kun saaminen on täysin maksettu, tulee *elinvoimakeskuksen* lähettää ilmoitus asianomaiselle tuomarille tilan tai alueen vapautumisesta pantt vastuusta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Voimassa oleva laki

Ehdotus

#.

Laki

eläimistä saatavista sivutuotteista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan eläimistä saatavista sivutuotteista annetun lain (517/2015) 44 § ja 49 §:n 2 momentti,
muutetaan 3 §:n 17 kohta, 30 §, 31 §:n 2 momentti, 48 §, 50 §:n 3 momentti, 59 §:n 2 momentti, 63 a §:n 1 momentin johdantokappale, 68, 70 ja 71 §,

sellaisina kuin niistä ovat 30 §:n 2 momentti laissa 78/2021 sekä 49 §:n 2 momentti, 50 §:n 3 momentti, 59 §:n 2 momentti, 63 a §:n 1 momentin johdantokappale, 70 § laissa 1118/2022 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

17) toimivaltaisella viranomaisella Elintarviketurvallisuusvirastoa, *aluehallintovirastoa* tai kunnaneläinlääkäriä sen mukaan, kenen toimivaltaan asia on tässä laissa säädetty kuuluvaksi.

17) *toimivaltaisella viranomaisella Ruokavirastoa* tai kunnaneläinlääkäriä sen mukaan, *kumman* toimivaltaan asia on tässä laissa säädetty kuuluvaksi.

30 §

30 §

Hävittäminen poikkeuksellisissa olosuhteissa

Hävittäminen poikkeuksellisissa olosuhteissa

Aluehallintovirasto voi myöntää luvan sivutuoteasetuksen 19 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun aineksen hävittämiseen hau-

Ruokavirasto voi myöntää luvan sivutuoteasetuksen 19 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun aineksen hävittämiseen hautamalla maahan tai toimittamalla hyväksytylle

Voimassa oleva laki

Ehdotus

taamalla maahan tai toimittamalla hyväksytylle kaatopaikalle alueilla, joissa se on perusteltua ilmastollisista, luonnonmullistuksellisista tai muista poikkeuksellisista olosuhteista johtuvista syistä tai jos hävittäminen muulla tavalla ei ole käytännössä mahdollista.

kaatopaikalle alueilla, joissa se on perusteltua ilmastollisista, luonnonmullistuksellisista tai muista poikkeuksellisista olosuhteista johtuvista syistä tai jos hävittäminen muulla tavalla ei ole käytännössä mahdollista.

Aluehallintovirasto voi eläintautilaissa tarkoitetun taudin leviämisen estämistä *koskevan päätöksen yhteydessä* ja *Ruokavirasto mainitussa laissa tarkoitetun* taudintorjuntatoimenpiteitä koskevan päätöksen yhteydessä päättää eläintautitapauksissa sivutuoteasetuksen 19 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaisesti muun kuin sivutuoteasetuksen 8 artiklan a kohdan i alakohdassa tarkoitetun luokkaan 1 kuuluvan aineksen hävittämisestä hautaamalla maahan tai tämän lain 29 §:ssä säädetystä kiellosta poiketen polttamalla avotulella, jos kuljetus lähimpään käsittelylaitokseen aiheuttaisi vaaraa terveydelle tai jos käsittelylaitosten kapasiteetti on ylittynyt eläintautiepidemian johdosta.

Ruokavirasto voi eläintautilaissa tarkoitetun taudin leviämisen estämistä ja taudintorjuntatoimenpiteitä koskevan päätöksen yhteydessä päättää eläintautitapauksissa sivutuoteasetuksen 19 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaisesti muun kuin sivutuoteasetuksen 8 artiklan a kohdan i alakohdassa tarkoitetun luokkaan 1 kuuluvan aineksen hävittämisestä hautaamalla maahan tai tämän lain 29 §:ssä säädetystä kiellosta poiketen polttamalla avotulella, jos kuljetus lähimpään käsittelylaitokseen aiheuttaisi vaaraa terveydelle tai jos käsittelylaitosten kapasiteetti on ylittynyt eläintautiepidemian johdosta.

31 §

31 §

Sivutuotteita hautaamalla hävittävän kirjanpito- ja ilmoitusvelvollisuus

Sivutuotteita hautaamalla hävittävän kirjanpito- ja ilmoitusvelvollisuus

Toimijan on tautitapauksissa ilmoitettava viipymättä aluehallintovirastolle sivutuotteiden hautamisesta ennen hautaamista.

Toimijan on tautitapauksissa ilmoitettava viipymättä *Ruokavirastolle* sivutuotteiden hautamisesta ennen hautaamista.

44 §

44 §

Aluehallintovirasto

Aluehallintovirasto ohjaa ja valvoo toimialueellaan tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten sekä sivutuoteasetuksen ja täytäntöönpanoasetuksen noudattamista Elintarviketurvallisuusviraston valvontasuunnitelman mukaisesti sekä arvioi kuntien sivutuotevalvonnan järjestämistä ja toteutumista.

kumotaan

48 §

48 §

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Aluehallintoviraston ja kunnaneläinlääkäriin antama virka-apu

Kunnaneläinlääkäriin antama virka-apu

Elintarviketurvallisuusvirastolla on oikeus tarvittaessa saada kunnaneläinlääkäriltä ja aluehallintovirastolta toimialueillaan virka-apua Elintarviketurvallisuusvirastolle 43 §:n mukaan kuuluvan valvontatehtävän hoitamiseen silloin, kun se on yksittäistapauksissa tehtävän laatu ja laajuus huomioon ottaen tarkoituksenmukaista.

Ruokavirastolla on oikeus tarvittaessa saada kunnaneläinlääkäriltä toimialueellaan virka-apua Ruokavirastolle 43 §:n mukaan kuuluvan valvontatehtävän hoitamiseen silloin, kun se on yksittäistapauksissa tehtävän laatu ja laajuus huomioon ottaen tarkoituksenmukaista.

49 §

49 §

Valvontasuunnitelma

Valvontasuunnitelma

Aluehallintovirasto laatii valtakunnalliseen suunnitelmaan perustuvan alueellisen suunnitelman sivutuotevalvonnan järjestämiseksi.

kumotaan

50 §

50 §

Tarkastus- ja tiedonsaantioikeus

Tarkastus- ja tiedonsaantioikeus

Ruokavirastolla ja aluehallintovirastolla on lisäksi salassapitosäännösten estämättä oikeus saada maksutta välttämättömät tiedot sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettua sakkorekisteristä tämän lain 63 a §:n mukaisen seuraamusmaksun määräämistä varten.

Ruokavirastolla on lisäksi salassapitosäännösten estämättä oikeus saada maksutta välttämättömät tiedot sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettua sakkorekisteristä tämän lain 63 a §:n mukaisen seuraamusmaksun määräämistä varten.

59 §

59 §

Viranomaisten suoritteista valtiolle perittävät maksut

Viranomaisten suoritteista valtiolle perittävät maksut

Aluehallintovirasto määrää ja perii valtiolle maksuja tämän lain mukaisista kunnaneläinlääkäriin suoritteista. Kunnaneläinlääkäriin suoritteista perittävien maksujen suuruudesta sekä suoritteiden laskutuksessa noudatettavasta menettelystä säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Ruokavirasto määrää ja perii valtiolle maksuja tämän lain mukaisista kunnaneläinlääkäriin suoritteista. Kunnaneläinlääkäriin suoritteista perittävien maksujen suuruudesta sekä suoritteiden laskutuksessa noudatettavasta menettelystä säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

63 a §

63 a §

*Sivutuotevalvonnan seuraamusmaksu**Sivutuotevalvonnan seuraamusmaksu*

Ruokavirasto ja aluehallintovirasto voivat määrätä toimijan maksamaan vähintään 300 euron ja enintään 5 000 euron sivutuotevalvonnan seuraamusmaksun sille, joka laiminlyö:

Ruokavirasto voi määrätä toimijan maksamaan vähintään 300 euron ja enintään 5 000 euron sivutuotevalvonnan seuraamusmaksun sille, joka laiminlyö:

68 §

68 §

*Luvan peruuttaminen**Luvan peruuttaminen*

Jos luvanhaltija rikkoo olennaisella tavalla lupaehtoja, Elintarviketurvallisuusvirasto voi peruuttaa 21 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetun luvan, aluehallintovirasto 30 §:n 1 momentissa tarkoitetun luvan ja kunnaneläinlääkäri 8 §:ssä ja 12 §:n 2 momentissa tarkoitetun luvan, jos luvanhaltija ei ole korjannut puutteita asetetussa määräajassa.

Jos luvanhaltija rikkoo olennaisella tavalla lupaehtoja, Ruokavirasto voi peruuttaa 21 §:n 1 ja 2 momentissa ja 30 §:n 1 momentissa tarkoitetun luvan ja kunnaneläinlääkäri 8 §:ssä ja 12 §:n 2 momentissa tarkoitetun luvan, jos luvanhaltija ei ole korjannut puutteita asetetussa määräajassa.

70 §

70 §

*Uhkasakko ja teettämisuhka**Uhkasakko ja teettämisuhka*

Ruokavirasto ja aluehallintovirasto voivat tehostaa 63 §:ssä tarkoitettua määräystä, 64 §:ssä tarkoitettua kieltoa tai 67 §:ssä tarkoitettua uudelleenkäsittelyä, hävittämistä, markkinoilta poistamista tai palauttamista koskevaa määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Ruokavirasto voi tehostaa 63 §:ssä tarkoitettua määräystä, 64 §:ssä tarkoitettua kieltoa tai 67 §:ssä tarkoitettua uudelleenkäsittelyä, hävittämistä, markkinoilta poistamista tai palauttamista koskevaa määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

71 §

71 §

*Päätösvallan siirtäminen eräissä tapauksissa**Päätösvallan siirtäminen eräissä tapauksissa*

Aluehallintovirasto voi toimialueellaan päättää yhtä kuntaa laajempaa aluetta koskevien 63–65 ja 67 §:ssä tarkoitettujen hallinnollisten pakkokeinojen käyttämisestä.

Elintarviketurvallisuusvirasto voi päättää hallinnollisten pakkokeinojen käyttämisestä yhdenkin kunnan alueella, jos se perustellusta

Ruokavirasto voi päättää lain 63–65 ja 67 §:ssä tarkoitettujen hallinnollisten pakkokei-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

syystä arvioi kunnaneläinlääkäriin toimet riittämättömiksi.

Edellä 1 ja 2 momentin nojalla päätöksen tehneen viranomaisen on viipymättä ilmoitettava tekemästään päätöksestä asianomaisille kunnille.

nojen käyttämisestä yhden tai useamman kunnan alueella, jos se perustellusta syystä arvioi kunnaneläinlääkäriin toimet riittämättömiksi.

Ruokaviraston on viipymättä ilmoitettava tekemästään päätöksestä asianomaisille kunnille.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

eläinjalostustoiminnasta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

§
[Kopioi momentin teksti tähän]

§
[Kopioi momentin teksti tähän]

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään
kumotaan eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annetun lain (29/2000) 33 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1499/2015, sekä

muutetaan 12 §:n 1 ja 2 momentti, 19 §, 22 §:n 1 momentti ja 40 §, sellaisina kuin ne ovat, 12 §:n 1 ja 2 momentti laissa 694/2023, 19 § laeissa 301/2006, 1484/2009 ja 1499/2015, 22 §:n 1 momentti laissa 1484/2009 sekä 40 § laissa 281/2023, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

12 §

12 §

Ilmoitus- ja tietojenantovelvollisuus

Ilmoitus- ja tietojenantovelvollisuus

Eläinlääkäriammattin harjoittaja on velvollinen salassapitosäännösten estämättä antamaan Ruokaviraston vaatimia, tässä laissa säädettyjen ja muiden eläinlääkintähuollon viranomaistehtävien kannalta tarpeellisia tilastotietoja hoitamistaan tautitapauksista sekä Ruokaviraston tai aluehallintoviraston vaatimia tautitapauksiin tai muutoin eläinlääkäriammattin harjoittamiseen liittyviä mainittujen viranomaistehtävien kannalta välttämättömiä selvityksiä ja selityksiä. Eläinlääkäriammattia harjoittava laillistettu eläinlääkäri on lisäksi velvollinen ilmoittamaan asuinpaikkansa ja osoitteensa sekä niiden muutokset Ruokavirastolle ja aluehallintovirastolle.

Eläinlääkäriammattin harjoittaja on salassapitosäännösten estämättä velvollinen ilmoittamaan viipymättä kunnaneläinlääkärille tai aluehallintovirastolle sellaisia ammattitoiminnassaan saamia tietoja, jotka ovat välttämättömiä eläintautilaissa (76/2021) tarkoitettujen luetteloitujen tautien, uusien tautien, muiden torjuttavien eläintautien ja valvottavien eläintautien leviämisen estämiseksi, sekä ilmoittamaan eläimestä, jonka hän ammattitoiminnassaan havaitsee tai epäilee tuodun Suomeen vastoin eläintautien vastustamiseen liittyviä tuontivaatimuksia. Eläinsuojelullisten syiden niin edellyttäessä eläinlääkäriammattin harjoittaja on salassapitosäännösten estämättä velvollinen ilmoittamaan viipymättä hoitamastaan tapauksesta tai hoidon yhteydessä eläintenpitopaikassa tekemistään havainnoista eläinten hyvinvoinnista annetussa laissa (693/2023) tarkoitettulle valvontaviranomaiselle ja antamaan tapauksen selvittämiseksi välttämättömät tiedot.

Eläinlääkäriammattin harjoittaja on velvollinen salassapitosäännösten estämättä antamaan Ruokaviraston vaatimia, tässä laissa säädettyjen ja muiden eläinlääkintähuollon viranomaistehtävien kannalta tarpeellisia tilastotietoja hoitamistaan tautitapauksiin tai muutoin eläinlääkäriammattin harjoittamiseen liittyviä mainittujen viranomaistehtävien kannalta välttämättömiä selvityksiä ja selityksiä. Eläinlääkäriammattia harjoittava laillistettu eläinlääkäri on lisäksi velvollinen ilmoittamaan asuinpaikkansa ja osoitteensa sekä niiden muutokset Ruokavirastolle.

Eläinlääkäriammattin harjoittaja on salassapitosäännösten estämättä velvollinen ilmoittamaan viipymättä kunnaneläinlääkärille tai Ruokavirastolle sellaisia ammattitoiminnassaan saamia tietoja, jotka ovat välttämättömiä eläintautilaissa (76/2021) tarkoitettujen luetteloitujen tautien, uusien tautien, muiden torjuttavien eläintautien ja valvottavien eläintautien leviämisen estämiseksi, sekä ilmoittamaan eläimestä, jonka hän ammattitoiminnassaan havaitsee tai epäilee tuodun Suomeen vastoin eläintautien vastustamiseen liittyviä tuontivaatimuksia. Eläinsuojelullisten syiden niin edellyttäessä eläinlääkäriammattin harjoittaja on salassapitosäännösten estämättä velvollinen ilmoittamaan viipymättä hoitamastaan tapauksesta tai hoidon yhteydessä eläintenpitopaikassa tekemistään havainnoista eläinten hyvinvoinnista annetussa laissa (693/2023) tarkoitettulle valvontaviranomaiselle ja antamaan tapauksen selvittämiseksi välttämättömät tiedot.

19 §

19 §

Ohjaus ja valvonta

Ministeriö ohjaa ja valvoo ylimpänä viranomaisena tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanoa ja noudattamista.

Elintarviketurvallisuusvirasto ohjaa ja valvoo keskushallinnon viranomaisena tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanoa ja noudattamista.

Aluehallintovirasto huolehtii toimialueellaan tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta.

Tehtäviensä suorittamiseksi Elintarviketurvallisuusvirasto ja *aluehallintovirasto* käsittelevät eläinlääkärin ammattitoimintaa koskevia kanteluja. Menettelyssä sovelletaan, mitä hallintolain (434/2003) 8 a luvussa säädetään hallintokantelusta.

22 §

Vastaanotto toiminnan tarkastaminen

Ruokavirasto tai *aluehallintovirasto* voi tarkastaa eläinlääkärinammattin harjoittajan vastaanotto-, tutkimus- ja hoitotilat sekä potilasasiakirjat, jos se on tarpeen tässä laissa säädetyn valvonnan toteuttamiseksi. *Samoin perustein Ruokavirasto voi myös määrätä aluehallintoviraston suorittamaan tarkastuksen.*

33 §

Eläinlääkärirekisteriin merkittyjen tietojen säilyttämisaajat sekä rekisterin käyttö ja tietojen luovuttaminen

Aluehallintovirastolla on oikeus käyttää eläinlääkärirekisteriä säädettyjen tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa teknisen käyttöyh-teyden avulla.

Ohjaus ja valvonta

Ministeriö ohjaa ja valvoo ylimpänä viranomaisena tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanoa ja noudattamista.

Ruokavirasto huolehtii tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanosta sekä noudattamisen ohjauksesta ja valvonnasta.

Tehtäviensä suorittamiseksi *Ruokavirasto* käsittelee eläinlääkärin ammattitoimintaa koskevia kanteluja. Menettelyssä sovelletaan, mitä hallintolain (434/2003) 8 a luvussa säädetään hallintokantelusta.

22 §

Vastaanotto toiminnan tarkastaminen

Ruokavirasto voi tarkastaa eläinlääkärinammattin harjoittajan vastaanotto-, tutkimus- ja hoitotilat sekä potilasasiakirjat, jos se on tarpeen tässä laissa säädetyn valvonnan toteuttamiseksi.

33 §

Eläinlääkärirekisteriin merkittyjen tietojen säilyttämisaajat sekä rekisterin käyttö ja tietojen luovuttaminen

kumotaan

Voimassa oleva laki

Ehdotus

40 §

40 §

Tiedonsaantioikeus

Tiedonsaantioikeus

Ruokavirastolla ja aluehallintovirastolla on pyynnöstä oikeus salassapitosäännösten estämättä saada maksutta valtion, kunnan ja kuntayhtymän viranomaiselta sekä muulta julkisoikeudelliselta yhteisöltä samoin kuin apteekilta ja lääketukkukaupalta 2, 4 ja 5 luvussa sekä 32 ja 42 §:ssä säädettyjen tehtävien suorittamiseksi välttämättömät tiedot ja selvitykset.

Ruokavirastolla on pyynnöstä oikeus salassapitosäännösten estämättä saada maksutta valtion, kunnan ja kuntayhtymän viranomaiselta sekä muulta julkisoikeudelliselta yhteisöltä samoin kuin apteekilta ja lääketukkukaupalta 2, 4 ja 5 luvussa sekä 32 ja 42 §:ssä säädettyjen tehtävien suorittamiseksi välttämättömät tiedot ja selvitykset.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 .

#.

Laki

eläinten hyvinvoinnista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan eläinten hyvinvoinnista annetun lain (693/2023) 72 §, 77 §:n 2 momentti ja 104 §, sekä

muutetaan 5 §:n 6 kohta, 46 §:n 2 momentti, 47 §:n 1 momentin 4 kohta, 48 §:n 3 momentti, 50 §:n 1 momentti, 52 §, 55 §, 56 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 57 §, 58 §, 59 § 1 ja 3 momentti, 60 § 61 §:n 1 momentti, 67 §:n 1 ja 2 momentit, 68 §:n 2 ja 3 momentti, 71 §:n 2 ja 3 momentti, 73 §, 78 §:n 3 momentti, 82 §:n 5 momentti, 86 §:n 3 momentti, 87 §:n 2 momentti, 94 §:n 1 ja 2 momentti, 96 §:n 3 momentti, 97 §:n 1 momentti, 101 §, 102 §, 103 §:n 1 momentti, 106 §:n 3 momentin 5 kohta, 114 §:n 2 momentti, 115 §, 116§, 120 §:n 2 momentti, 124 §:n 3 momentti ja 125 §:n 1, 2 ja 5 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

5 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

6) *valvontaviranomaisella* aluehallintovirastoa, Tullia, kunnaneläinlääkäriä, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavaa viranhaltijaa ja poliisia sekä Ruokavirastoa elintarvikelaissa (297/2021) tarkoitetuissa teurastamoissa, riistan käsittelylaitoksissa ja niiden yhteydessä olevien laitosten osalta sekä Ruokavirastoa eläinten sekä eräiden tavaroiden tuontivalvonnasta annetussa laissa (1277/2019) tarkoitetuilla rajatarkastusasemilla;

6) *valvontaviranomaisella Ruokavirastoa*, Tullia, kunnaneläinlääkäriä, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavaa viranhaltijaa ja poliisia sekä Ruokavirastoa elintarvikelaissa (297/2021) tarkoitetuissa teurastamoissa, *poroteurastamoissa*, riistan käsittelylaitoksissa ja niiden yhteydessä olevien laitosten osalta sekä Ruokavirastoa eläinten sekä eräiden tavaroiden tuontivalvonnasta annetussa laissa (1277/2019) tarkoitetuilla rajatarkastusasemilla;

46 §

46 §

Ilmoituksenvarainen eläinkilpailujen järjestäminen

Ilmoituksenvarainen eläinkilpailujen järjestäminen

Eläinkilpailun järjestäjän on tehtävä 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueella kilpailuja aiotaan järjestää. Ilmoitus voi olla määräaikainen tai toistaiseksi voimassa oleva. Ilmoitus on tehtävä viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista ja viipymättä toiminnan loppuessa, jos ilmoitus on tehty toistaiseksi voimassa olevana, tai toiminnan oleellisesti muuttuessa.

Eläinkilpailun järjestäjän on tehtävä 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus *Ruokavirastolle*. Ilmoitus voi olla määräaikainen tai toistaiseksi voimassa oleva. Ilmoitus on tehtävä viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista ja viipymättä toiminnan loppuessa, jos ilmoitus on tehty toistaiseksi voimassa olevana, tai toiminnan oleellisesti muuttuessa.

47 §

47 §

Ilmoituksenvaraisen eläinkilpailun järjestämisestä koskevan ilmoituksen sisältö

Ilmoituksenvaraisen eläinkilpailun järjestämisestä koskevan ilmoituksen sisältö

Edellä 46 §:n 1 momentissa tarkoitettusta ilmoituksesta tulee käydä ilmi:

Edellä 46 §:n 1 momentissa tarkoitettusta ilmoituksesta tulee käydä ilmi:

4) minkä aluehallintoviraston tai aluehallintovirastojen alueella toimintaa harjoitetaan;

4) alue, jolla toimintaa harjoitetaan;

48 §

Kilpailueläinlääkärin tehtävät ja pätevyys

Jos kilpailueläinlääkäri havaitsee, että eläin-kilpailu tarpeettomasti vaarantaa eläimen hyvinvointia eikä kilpailun järjestäjä ryhdy sille 45 §:n 1 tai 2 momentissa säädettyihin toimenpiteisiin, hänen on ilmoitettava asiasta viipymättä kunnaneläinlääkärille, aluehallintovirastolle tai poliisille. Eläinten hyvinvointiin liittyvien syiden niin edellyttäessä kilpailueläinlääkäri on velvollinen ilmoittamaan viipymättä kunnaneläinlääkärille, aluehallintovirastolle tai poliisille myös kilpailussa käytetystä eläimestä. Kilpailueläinlääkäri on velvollinen antamaan tapauksen selvittämiseksi tarpeelliset tiedot. Ilmoitusvelvollisuus koskee myös tietoja, joista eläinlääkärillä on eläinlääkärinammatin harjoittamisesta annetun lain (29/2000) 16 §:n nojalla salassapitovelvollisuus.

50 §

Eläintarha, pysyvä ja kiertävä eläinnäyttely sekä sirkus

Eläimiä ei saa pitää eläintarhassa, pysyvässä tai kiertävässä eläinnäyttelyssä tai käyttää sirkuksessa ilman aluehallintoviraston lupaa.

52 §

Eläintarhaa, pysyvää ja kiertävää eläinnäyttelyä sekä sirkusta koskevan luvan hakeminen

Lupa eläintarhan ja pysyvän eläinnäyttelyn pitämiseen on haettava aluehallintovirastolta. Lupa sirkuksen ja kiertävän eläinnäyttelyn pitämiseen on haettava aluehallintovirastolta.

48 §

Kilpailueläinlääkärin tehtävät ja pätevyys

Jos kilpailueläinlääkäri havaitsee, että eläin-kilpailu tarpeettomasti vaarantaa eläimen hyvinvointia eikä kilpailun järjestäjä ryhdy sille 45 §:n 1 tai 2 momentissa säädettyihin toimenpiteisiin, hänen on ilmoitettava asiasta viipymättä kunnaneläinlääkärille, *Ruokavirastolle* tai poliisille. Eläinten hyvinvointiin liittyvien syiden niin edellyttäessä kilpailueläinlääkäri on velvollinen ilmoittamaan viipymättä kunnaneläinlääkärille, *Ruokavirastolle* tai poliisille myös kilpailussa käytetystä eläimestä. Kilpailueläinlääkäri on velvollinen antamaan tapauksen selvittämiseksi tarpeelliset tiedot. Ilmoitusvelvollisuus koskee myös tietoja, joista eläinlääkärillä on eläinlääkärinammatin harjoittamisesta annetun lain (29/2000) 16 §:n nojalla salassapitovelvollisuus.

50 §

Eläintarha, pysyvä ja kiertävä eläinnäyttely sekä sirkus

Eläimiä ei saa pitää eläintarhassa, pysyvässä tai kiertävässä eläinnäyttelyssä tai käyttää sirkuksessa ilman *Ruokaviraston* lupaa.

52 §

Eläintarhaa, pysyvää ja kiertävää eläinnäyttelyä sekä sirkusta koskevan luvan hakeminen

Lupa eläintarhan ja pysyvän eläinnäyttelyn pitämiseen on haettava *Ruokavirastolta*. Lupa sirkuksen ja kiertävän eläinnäyttelyn pitämiseen on haettava *Ruokavirastolta*.

Voimassa oleva laki

Lupa ulkomaisen sirkuksen ja kiertävän eläinnäyttelyn pitämiseen on haettava aluehallintovirastolta.

55 §

Toiminnan tarkastaminen ja valvonta

Aluehallintoviraston on tarkastettava eläintarha, pysyvä ja kiertävä eläinnäyttely sekä sirkus ennen toiminnan aloittamista ja luvan sisältöä merkittävästi muuttavan tai luvan voimassaoloaikaa koskevan asian ratkaisemista.

Aluehallintoviraston on valvottava toimintaa säännöllisin tarkastuksin.

56 §

Toiminnanharjoittajan eräät ilmoitukset ja toiminnassa tapahtuvat muutokset

Toiminnanharjoittajan on ilmoitettava viipymättä kirjallisesti aluehallintovirastolle sellaisista suunnitelluista toiminnassa tapahtuvista muutoksista, joilla voi olla merkitystä arvioitaessa, ovatko luvan saamisen edellytykset edelleen olemassa. aluehallintovirasto arvioi ilmoituksen perusteella, täytyvätkö luvan myöntämistä koskevat vaatimukset edelleen ja ilmoittaa siitä luvan haltijalle.

Kiertävän eläinnäyttelyn ja kiertävän sirkuksen kiertuepaikoista ja aikatauluista on ilmoitettava aluehallintovirastolle vuosittain, vähintään 30 vuorokautta ennen kiertueelle lähtemistä. Ilmoitus on tehtävä viipymättä myös kiertuepaikkoja ja aikatauluja koskevista muutoksista.

Toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava viipymättä aluehallintovirastolle.

57 §

Kotieläinpihasta tehtävä ilmoitus

Sen lisäksi, mitä eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetussa laissa (1069/2021)

Ehdotus

Lupa ulkomaisen sirkuksen ja kiertävän eläinnäyttelyn pitämiseen on haettava *Ruokavirastolta*.

55 §

Toiminnan tarkastaminen ja valvonta

Ruokaviraston on tarkastettava eläintarha, pysyvä ja kiertävä eläinnäyttely sekä sirkus ennen toiminnan aloittamista ja luvan sisältöä merkittävästi muuttavan tai luvan voimassaoloaikaa koskevan asian ratkaisemista.

Ruokaviraston on valvottava toimintaa säännöllisin tarkastuksin.

56 §

Toiminnanharjoittajan eräät ilmoitukset ja toiminnassa tapahtuvat muutokset

Toiminnanharjoittajan on ilmoitettava viipymättä kirjallisesti *Ruokavirastolle* sellaisista suunnitelluista toiminnassa tapahtuvista muutoksista, joilla voi olla merkitystä arvioitaessa, ovatko luvan saamisen edellytykset edelleen olemassa. *Ruokavirasto* arvioi ilmoituksen perusteella, täytyvätkö luvan myöntämistä koskevat vaatimukset edelleen ja ilmoittaa siitä luvan haltijalle.

Kiertävän eläinnäyttelyn ja kiertävän sirkuksen kiertuepaikoista ja aikatauluista on ilmoitettava *Ruokavirastolle* vuosittain, vähintään 30 vuorokautta ennen kiertueelle lähtemistä. Ilmoitus on tehtävä viipymättä myös kiertuepaikkoja ja aikatauluja koskevista muutoksista.

Toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava viipymättä *Ruokavirastolle*.

57 §

Kotieläinpihasta tehtävä ilmoitus

Sen lisäksi, mitä eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetussa laissa (1069/2021)

Voimassa oleva laki

säädetään eläinten pitämisestä ja pitopaikasta ilmoittamisesta sekä tietojen tallettamisesta, kotieläinpihan pitäjän on ilmoitettava aluehallintovirastolle eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin tallettavaksi tiedot eläinten pitäjän pätevyydestä sekä selvitys siitä, kuinka eläinten hoito on tarkoitus järjestää.

58 §

Luonnonvaraisten eläinlajien tarhauksesta tehtävä ilmoitus

Sen lisäksi, mitä eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetussa laissa säädetään eläinten pitämisestä ja pitopaikasta ilmoittamisesta sekä tietojen tallettamisesta, riistanhoidollista tarhausta varten pidettävien eläinten pitäjän sekä tuotantoeläiminä pidettävien kuusipeurojen, biisonien, vesipuhveleiden, villisikojen, strutsien, emujen, viiriäisten, helmikanojen, fasaanien, peltopyiden ja heinäisorsien pitäjän on ilmoitettava aluehallintovirastolle eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin tallettavaksi tiedot eläinten pitäjän pätevyydestä sekä selvitys siitä, kuinka eläinten hoito on tarkoitus järjestää. Riistanhoidollista tarhausta harjoittavan eläinten pitäjän on lisäksi ilmoitettava, mihin metsästyslain 3 §:ssä tarkoitettuun riistanhoidolliseen tarkoitukseen eläimiä pidetään.

59 §

Broilerikasvattamot

Sen lisäksi, mitä eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetussa laissa säädetään eläinten pitopaikasta ilmoittamisesta ja tietojen tallettamisesta, broilereiden omistajan tai pitäjän on ilmoitettava aluehallintovirastolle pitopaikkarekisteriin tallettavaksi tiedot kasvattamon rakennusten niistä kasvatusosastoista, joissa broileriparvia kasvatetaan. *Broilerilla* tarkoitetaan lihantuotantoa varten pidettävää tuotantopolven lintua, joka kuuluu *Gallus gallus*-lajiin.

Ehdotus

säädetään eläinten pitämisestä ja pitopaikasta ilmoittamisesta sekä tietojen tallettamisesta, kotieläinpihan pitäjän on ilmoitettava *Ruokavirastolle* eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin tallettavaksi tiedot eläinten pitäjän pätevyydestä sekä selvitys siitä, kuinka eläinten hoito on tarkoitus järjestää.

58 §

Luonnonvaraisten eläinlajien tarhauksesta tehtävä ilmoitus

Sen lisäksi, mitä eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetussa laissa säädetään eläinten pitämisestä ja pitopaikasta ilmoittamisesta sekä tietojen tallettamisesta, riistanhoidollista tarhausta varten pidettävien eläinten pitäjän sekä tuotantoeläiminä pidettävien kuusipeurojen, biisonien, vesipuhveleiden, villisikojen, strutsien, emujen, viiriäisten, helmikanojen, fasaanien, peltopyiden ja heinäisorsien pitäjän on ilmoitettava *Ruokavirastolle* eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin tallettavaksi tiedot eläinten pitäjän pätevyydestä sekä selvitys siitä, kuinka eläinten hoito on tarkoitus järjestää. Riistanhoidollista tarhausta harjoittavan eläinten pitäjän on lisäksi ilmoitettava, mihin metsästyslain 3 §:ssä tarkoitettuun riistanhoidolliseen tarkoitukseen eläimiä pidetään.

59 §

Broilerikasvattamot

Sen lisäksi, mitä eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetussa laissa säädetään eläinten pitopaikasta ilmoittamisesta ja tietojen tallettamisesta, broilereiden omistajan tai pitäjän on ilmoitettava *Ruokavirastolle* pitopaikkarekisteriin tallettavaksi tiedot kasvattamon rakennusten niistä kasvatusosastoista, joissa broileriparvia kasvatetaan. *Broilerilla* tarkoitetaan lihantuotantoa varten pidettävää tuotantopolven lintua, joka kuuluu *Gallus gallus*-lajiin.

Jos broilereiden kasvatustiheys on yli 33 elopainokiloa neliometriä kohti, broilereiden omistajan tai pitäjän on laadittava broilerikasvattamon tuotantojärjestelmästä kirjallinen kuvaus, johon on sisällytettävä tekniset tiedot rakennuksista ja niiden laitteista. Kuvaus on pidettävä ajan tasalla. Kasvattamossa käytävästä kasvatustiheydestä tai siihen tehtävästä muutoksesta ja tuotantojärjestelmää koskevista keskeisistä tiedoista on ilmoitettava aluehallintovirastolle viimeistään 15 päivää ennen ensimmäisen parven sijoittamista rakennukseen. Tuotantojärjestelmään tehdyistä muutoksista, jotka voivat vaikuttaa broilereiden hyvinvointiin, on ilmoitettava viipymättä aluehallintovirastolle.

Jos broilereiden kasvatustiheys on yli 33 elopainokiloa neliometriä kohti, broilereiden omistajan tai pitäjän on laadittava broilerikasvattamon tuotantojärjestelmästä kirjallinen kuvaus, johon on sisällytettävä tekniset tiedot rakennuksista ja niiden laitteista. Kuvaus on pidettävä ajan tasalla. Kasvattamossa käytävästä kasvatustiheydestä tai siihen tehtävästä muutoksesta ja tuotantojärjestelmää koskevista keskeisistä tiedoista on ilmoitettava *Ruokavirastolle* viimeistään 15 päivää ennen ensimmäisen parven sijoittamista rakennukseen. Tuotantojärjestelmään tehdyistä muutoksista, jotka voivat vaikuttaa broilereiden hyvinvointiin, on ilmoitettava viipymättä *Ruokavirastolle*.

60 §

Ammattimainen tai muutoin laajassa mitassa tapahtuva seura- ja harrastuseläinten pito

Liitteessä 2 tarkoitettua ammattimaista tai muutoin laajassa mitassa tapahtuvaa koirien, kissojen ja muiden seura- ja harrastuseläinten pitoa harjoittavan on viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista tai lopettamista taikka toiminnan oleellisesti muuttuessa tehtävä siitä kirjallinen ilmoitus sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueella toimintaa harjoitetaan.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta hevoseläimiä pitäviin. Hevoseläinten pitäjien ilmoitusvelvollisuudessa noudatetaan eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annettua lakia. Sen lisäksi ammattimaisesti tai muutoin laajassa mitassa hevoseläimiä pitävän on ilmoitettava aluehallintovirastolle eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin tallettavaksi tiedot eläinten pitäjän pätevydestä sekä selvitys siitä, kuinka eläinten hoito on tarkoitettu järjestää.

61 §

Avuttomassa tilassa olevien luonnonvaraisen eläinten hoitolatoiminnan harjoittaminen

60 §

Ammattimainen tai muutoin laajassa mitassa tapahtuva seura- ja harrastuseläinten pito

Liitteessä 2 tarkoitettua ammattimaista tai muutoin laajassa mitassa tapahtuvaa koirien, kissojen ja muiden seura- ja harrastuseläinten pitoa harjoittavan on viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista tai lopettamista taikka toiminnan oleellisesti muuttuessa tehtävä siitä kirjallinen ilmoitus sille *Ruokavirastolle*.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta hevoseläimiä pitäviin. Hevoseläinten pitäjien ilmoitusvelvollisuudessa noudatetaan eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annettua lakia. Sen lisäksi ammattimaisesti tai muutoin laajassa mitassa hevoseläimiä pitävän on ilmoitettava *Ruokavirastolle* eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin tallettavaksi tiedot eläinten pitäjän pätevydestä sekä selvitys siitä, kuinka eläinten hoito on tarkoitettu järjestää.

61 §

Avuttomassa tilassa olevien luonnonvaraisen eläinten hoitolatoiminnan harjoittaminen

Voimassa oleva laki

Avuttomassa tilassa olevien luonnonvarais-
ten eläinten hoitoa harjoittavan on viimeistään
30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista
tai lopettamista tai toiminnan oleellisesti
muuttuessa tehtävä siitä kirjallinen ilmoitus
sille aluehallintovirastolle, jonka toimialu-
eella toimintaa harjoitetaan.

---

67 §

*Eläinten lopetukseen liittyvästä toiminnasta
ilmoittaminen*

Toiminnanharjoittajan, joka harjoittaa eläin-
ten lopetustoimintaa, tai eläinten omistajan tai
pitäjän, joka lopettaa suuria määriä eläimiä
kerralla säännöllisesti, on hyvissä ajoin ennen
toiminnan aloittamista tai lopettamista taikka
toiminnan oleellisesti muuttuessa tehtävä siitä
kirjallinen ilmoitus sille aluehallintoviras-
tolle, jonka toimialueella toimintaa pääasiallis-
esti harjoitetaan. Ilmoitusvelvollisuus ei
koske teurastustoimintaa.

Lopetusasetuksen 7 artiklan 3 kohdassa tar-
koitettu ilmoitus turkiseläinten lopetuksesta
on tehtävä sille aluehallintovirastolle, jonka
toimialueella toimintaa pääasiallisesti harjoitetaan.

---

68 §

Eläinten joukkolopetus

Ruokavirasto, *aluehallintovirasto* ja kunnaneläinlääkäri ovat lopetusasetuksen 18 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja toimintasuunnitelman laativia viranomaisia ja 2 kohdassa tarkoitettuja toimintasuunnitelman toteutumista ja eläinten hyvinvointia varmistavia viranomaisia.

Ehdotus

Avuttomassa tilassa olevien luonnonvarais-
ten eläinten hoitoa harjoittavan on viimeistään
30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista
tai lopettamista tai toiminnan oleellisesti
muuttuessa tehtävä siitä kirjallinen ilmoitus
Ruokavirastolle.

---

67 §

*Eläinten lopetukseen liittyvästä toiminnasta
ilmoittaminen*

Toiminnanharjoittajan, joka harjoittaa eläin-
ten lopetustoimintaa, tai eläinten omistajan tai
pitäjän, joka lopettaa suuria määriä eläimiä
kerralla säännöllisesti, on hyvissä ajoin ennen
toiminnan aloittamista tai lopettamista taikka
toiminnan oleellisesti muuttuessa tehtävä siitä
kirjallinen ilmoitus *Ruokavirastolle*. Ilmoitus-
velvollisuus ei koske teurastustoimintaa.

Lopetusasetuksen 7 artiklan 3 kohdassa tar-
koitettu ilmoitus turkiseläinten lopetuksesta
on tehtävä *Ruokavirastolle*.

---

68 §

Eläinten joukkolopetus

Ruokavirasto ja kunnaneläinlääkäri ovat lo-
petusasetuksen 18 artiklan 1 kohdassa tarkoi-
tettuja toimintasuunnitelman laativia viran-
omaisia ja 2 kohdassa tarkoitettuja toiminta-
suunnitelman toteutumista ja eläinten hyvin-
vointia varmistavia viranomaisia.

Ruokavirasto on lopetusasetuksen 18 artik-
lan 3 kohdassa tarkoitettu viranomainen, joka

Voimassa oleva laki

Ruokavirasto ja aluehallintovirasto ovat lopetusasetuksen 18 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja viranomaisia, joka voi myöntää poikkeuksia lopetusasetuksen säännöksistä.

71 §

Ruokavirasto

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään Ruokaviraston tehtävistä, virasto:

8) päättää ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun lain (1384/2015) soveltamisalaan kuuluvissa tapauksissa ulkomailla hankitun ammattipätevyyden tuottamasta oikeudesta tehdä tämän lain 15 §:ssä sallittuja leikkauksia, muita kipua aiheuttavia toimenpiteitä, eläinten keinosiemennystä, muita keinolliseen lisäämiseen liittyvien toimenpiteitä Suomessa sekä mainitun lain soveltamisalaan kuuluvissa tapauksissa ulkomailla hankitun ammattipätevyyden tuottamasta oikeudesta toimia tämän lain 30 §:ssä tarkoitettuna eläinten pitäjänä tai muuna hoitajana Suomessa.

Ehdotus

voi myöntää poikkeuksia lopetusasetuksen säännöksistä.

71 §

Ruokavirasto

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään Ruokaviraston tehtävistä, virasto:

8) toimii lopetusasetuksen 21 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuna kelpoisuustodistuksia antavana viranomaisena sekä 5 kohdassa tarkoitettuna väliaikaisia kelpoisuustodistuksia antavana viranomaisena;

9) peruuttaa lopetusasetuksen mukaisen kelpoisuustodistuksen valvonta-asetuksen 138 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena;

10) huolehtii eläinten hyvinvointia koskevissa säädöksissä edellytetyn otantaan perustuvan säännöllisen valvonnan järjestämisestä;

11) osallistuu eläinten hyvinvointisäädösten valvontaan ja täytäntöönpanoon omaaloitteisesti ja paikallisen eläinsuojeluviranomaisen pyydettyä laajassa tai vaikeassa eläinsuojelutapauksessa tehtävien siirtämistä Ruokavirastolle;

12) päättää ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun lain (1384/2015) soveltamisalaan kuuluvissa tapauksissa ulkomailla hankitun ammattipätevyyden tuottamasta oikeudesta tehdä tämän lain 15 §:ssä sallittuja leikkauksia, muita kipua aiheuttavia toimenpiteitä, eläinten keinosiemennystä, muita keinolliseen lisäämiseen liittyvien toimenpiteitä Suomessa sekä mainitun lain soveltamisalaan kuuluvissa tapauksissa ulkomailla hankitun ammattipätevyyden tuottamasta oikeudesta toimia tämän lain 30 §:ssä tarkoitettuna eläinten pitäjänä tai muuna hoitajana Suomessa.

Ruokavirasto vastaa eläinten hyvinvoinnin valvonnasta elintarvikelaissa tarkoitetuissa teurastamoissa, riistan käsittelylaitoksissa ja niiden yhteydessä olevissa laitoksissa, lukuun ottamatta teurastamoja ja laitoksia, joiden elintarvikelain mukainen valvonta on elintarvikelain 27 §:n 5 momentissa tarkoitettulla tavalla siirretty kunnalle. Poroteurastamojen valvonnasta säädetään tämän lain 72 §:n 3 momentissa. Ruokavirasto ja kunta ovat valvomiensa teurastamojen ja laitosten alueella aluehallintoviraston lisäksi lopetusasetuksen 21 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja väliaikaisia kelpoisuustodistuksia antavia viranomaisia.

Ruokavirasto vastaa eläinten hyvinvoinnin valvonnasta elintarvikelaissa tarkoitetuissa teurastamoissa, riistan käsittelylaitoksissa ja niiden yhteydessä olevissa laitoksissa, lukuun ottamatta teurastamoja ja laitoksia, joiden elintarvikelain mukainen valvonta on elintarvikelain 27 §:n 5 momentissa tarkoitettulla tavalla siirretty kunnalle. *Elintarvikelaissa tarkoitetuissa poroteurastamoissa ja niiden yhteydessä olevissa laitoksissa eläinten hyvinvoinnin valvontaan liittyvistä tehtävistä huolehtii koko maan alueella Ruokavirasto.* Ruokavirasto ja kunta ovat valvomiensa teurastamojen ja laitosten alueella lopetusasetuksen 21 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja väliaikaisia kelpoisuustodistuksia antavia viranomaisia.

72 §

kumotaan

Aluehallintovirasto

Aluehallintovirasto suunnittelee, kehittää ja ohjaa eläinten hyvinvoinnin valvonnan järjestämistä sekä valvoo eläinten hyvinvointisäädösten noudattamista toimialueellaan.

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään aluehallintoviraston tehtävistä, virasto:

1) toimii lopetusasetuksen 21 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuna kelpoisuustodistuksia antavana viranomaisena sekä 5 kohdassa tarkoitettuna väliaikaisia kelpoisuustodistuksia antavana viranomaisena;

2) peruuttaa lopetusasetuksen mukaisen kelpoisuustodistuksen valvonta-asetuksen 138 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena;

3) huolehtii eläinten hyvinvointia koskevissa säädöksissä edellytetyn otantaan perustuvan säännöllisen valvonnan järjestämisestä;

4) osallistuu eläinten hyvinvointisäädösten valvontaan ja täytäntöönpanoon oma-aloitteisesti ja paikallisen eläinsuojeluviranomaisen pyydettyä laajassa tai vaikeassa eläinsuojelutapauksessa tehtävien siirtämistä aluehallintovirastolle.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Elintarvikelaissa tarkoitetuissa poroteuras-tamoissa ja niiden yhteydessä olevissa laitok-sissa eläinten hyvinvoinnin valvontaan liitty-vistä tehtävistä huolehtii koko maan alueella Lapin aluehallintovirasto.

73 §

Tulli

Tulli valvoo Ruokaviraston, *aluehallintovi-raston* ja kunnaneläinlääkäriin ohella eläinten hyvinvointisäädösten noudattamista, kun eläi-miä kuljetetaan Euroopan unionin jäsenvalti-oiden välillä tai Suomesta muuhun kuin jäsen-valtioon.

77 §

Valvontasuunnitelmat

Aluehallintoviraston on laadittava alueellinen suunnitelma eläinten hyvinvoinnin valvonnan järjestämisestä toimialueellaan. Alueellisessa suunnitelmassa on otettava huomioon valta-kunnallinen suunnitelma.

78 §

Tarkastus ja näytteenotto

Ruokavirasto voi määrätä *aluehallintoviras-ton* tekemään tarkastuksen tai tarkastuksia eläinten hyvinvointisäädösten noudattamisen valvomiseksi taikka Suomea sitovan kansain-välisen sopimuksen velvoitteiden täyttä-miseksi tai Euroopan unionin lainsäädännön niin edellyttäessä. *Aluehallintovirasto voi päättää vastaavista tarkastuksista myös omassa valvonnassaan tai määrätä virka-eläinlääkäriin tekemään tarkastuksia.*

82 §

73 §

Tulli

Tulli valvoo Ruokaviraston ja kunnaneläin-lääkäriin ohella eläinten hyvinvointisäädösten noudattamista, kun eläimiä kuljetetaan Euroo-pan unionin jäsenvaltioiden välillä tai Suo-mesta muuhun kuin jäsenvaltioon.

kumotaan

78 §

Tarkastus ja näytteenotto

Ruokavirasto voi määrätä virkaeläinlääkä-riin tekemään tarkastuksen tai tarkastuksia eläinten hyvinvointisäädösten noudattamisen valvomiseksi taikka Suomea sitovan kansain-välisen sopimuksen velvoitteiden täyttä-miseksi tai Euroopan unionin lainsäädännön niin edellyttäessä. Ruokavirasto voi päättää vastaavista tarkastuksista myös omassa val-vonnassaan.

82 §

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Asiantuntijan ja avustajan käyttäminen

Asiantuntijan ja avustajan käyttäminen

Jos asiantuntijaa tai avustajaa käyttää apunaan muu valvontaviranomainen kuin aluehallintovirasto, asiantuntijan tai avustajan käyttämisestä aiheutuville kustannuksille on haettava etukäteen aluehallintoviraston hyväksyntä.

Jos asiantuntijaa tai avustajaa käyttää apunaan muu valvontaviranomainen kuin *Ruokavirasto*, asiantuntijan tai avustajan käyttämisestä aiheutuville kustannuksille on haettava etukäteen *Ruokaviraston* hyväksyntä.

86 §

86 §

Broilereiden ja sikojen hyvinvoinnin arviointi teurastamolla

Broilereiden ja sikojen hyvinvoinnin arviointi teurastamolla

Jos eläinten hyvinvointiarvion mukaan eläinten hyvinvointi on heikentynyt kasvatusaikana, 71 §:n 3 momentissa tarkoitetun viranomaisen on ilmoitettava siitä eläinten omistajalle tai pitäjälle, teurastamotoimijalle sekä sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueella eläintenpitoyksikkö sijaitsee. Näiden on ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin.

Jos eläinten hyvinvointiarvion mukaan eläinten hyvinvointi on heikentynyt kasvatusaikana, 71 §:n 3 momentissa tarkoitetun viranomaisen on ilmoitettava siitä eläinten omistajalle tai pitäjälle, teurastamotoimijalle sekä *Ruokavirastolle*. Näiden on ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin.

87 §

87 §

Valvontaviranomaisen ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuus

Valvontaviranomaisen ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuus

Edellä 71 §:n 3 momentissa tarkoitetun viranomaisen on, jos se epäilee eläinten hyvinvointisäädöksiä rikotun tai rikottavan teuraseläimiä toimittavassa eläintenpitoyksikössä, salassapitosäännösten estämättä ilmoitettava asiasta sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueella eläintenpitoyksikkö sijaitsee ja annettava virastolle valvontaa varten välttämättömät tiedot

-----

Edellä 71 §:n 3 momentissa tarkoitetun viranomaisen on, jos se epäilee eläinten hyvinvointisäädöksiä rikotun tai rikottavan teuraseläimiä toimittavassa eläintenpitoyksikössä, salassapitosäännösten estämättä ilmoitettava asiasta *Ruokavirastolle* ja annettava *Ruokavirastolle* valvontaa varten välttämättömät tiedot.

94 §

Määräys korjaavista toimenpiteistä ja kasvatusiheyden alentamisesta broilereiden tuotannossa

Jos broilereiden hyvinvointiarvion mukaan broilereiden hyvinvointi on heikentynyt kasvatusaikana, aluehallintovirasto voi sen lisäksi, mitä muualla tässä luvussa säädetään, määrätä broilereiden omistajan tai pitäjän tekemään broilereiden pitopaikassa broilereiden hyvinvoinnin kannalta tarvittavat korjaavat toimenpiteet.

Jos broilereiden hyvinvointi on heikentynyt kasvatusaikana toisiaan välittömästi seuraavassa kolmessa parvessa vähintään kahdesti tai jos broilereiden omistajan tai pitäjän todetaan rikkoneen eläinten hyvinvointisäädöksiä, aluehallintovirasto voi määrätä broilereiden kasvatustiheyden alennettavaksi.

96 §

Toiminnan keskeyttäminen

Jos toiminnassa on kyse luvan- tai ilmoituksenvaraisesta toiminnasta ja toiminnan keskeyttää muu valvontaviranomainen kuin aluehallintovirasto, keskeyttämisestä on ilmoitettava viipymättä aluehallintovirastolle.

97 §

Kiireellisen hoidon hankkiminen

Valvontaviranomainen voi ryhtyä välittömiin toimenpiteisiin ja hankkia eläimelle ravintoa, juotavaa tai eläimen tarvitsemaa muuta hoitoa, jos se on välttämätöntä eläimen hyvinvoinnin turvaamiseksi eikä hyvinvointia voida turvata riittävän varmasti muulla tavoin. Eläin voidaan tässä tarkoituksessa myös ottaa haltuun ja toimittaa muualle saamaan hoitoa. Jos toimenpiteeseen ryhtyy muu valvontavi-

94 §

Määräys korjaavista toimenpiteistä ja kasvatusiheyden alentamisesta broilereiden tuotannossa

Jos broilereiden hyvinvointiarvion mukaan broilereiden hyvinvointi on heikentynyt kasvatusaikana, *Ruokavirasto* voi sen lisäksi, mitä muualla tässä luvussa säädetään, määrätä broilereiden omistajan tai pitäjän tekemään broilereiden pitopaikassa broilereiden hyvinvoinnin kannalta tarvittavat korjaavat toimenpiteet.

Jos broilereiden hyvinvointi on heikentynyt kasvatusaikana toisiaan välittömästi seuraavassa kolmessa parvessa vähintään kahdesti tai jos broilereiden omistajan tai pitäjän todetaan rikkoneen eläinten hyvinvointisäädöksiä, *Ruokavirasto* voi määrätä broilereiden kasvatustiheyden alennettavaksi.

96 §

Toiminnan keskeyttäminen

Jos toiminnassa on kyse luvan- tai ilmoituksenvaraisesta toiminnasta ja toiminnan keskeyttää muu valvontaviranomainen kuin *Ruokavirasto*, keskeyttämisestä on ilmoitettava viipymättä *Ruokavirastolle*.

97 §

Kiireellisen hoidon hankkiminen

Valvontaviranomainen voi ryhtyä välittömiin toimenpiteisiin ja hankkia eläimelle ravintoa, juotavaa tai eläimen tarvitsemaa muuta hoitoa, jos se on välttämätöntä eläimen hyvinvoinnin turvaamiseksi eikä hyvinvointia voida turvata riittävän varmasti muulla tavoin. Eläin voidaan tässä tarkoituksessa myös ottaa haltuun ja toimittaa muualle saamaan hoitoa. Jos toimenpiteeseen ryhtyy muu valvontavi-

Voimassa oleva laki

ranomainen kuin aluehallintovirasto, toimenpiteestä on ilmoitettava viipymättä aluehallintovirastolle.

101 §

Eläintarhaa, sirkusta ja eläinnäyttelyä koskevan luvan peruuttaminen ja muuttaminen

Aluehallintovirasto voi peruuttaa 50 §:n 1 momentissa tarkoitetun luvan ja sulkea laitoksen, jos luvan myöntämisen edellytykset eivät enää täyty tai jos toiminnanharjoittaja rikkoo olennaisella tavalla eläinten hyvinvointisäädöksiä. Luvan peruuttamisen ja laitoksen sulkemisen sijaan lupaa voidaan muuttaa ja laitoksen osa sulkea, jos se on eläinten hyvinvoinnin turvaamisen kannalta riittävää. Luvan peruuttamisen tai muuttamisen ja laitoksen tai sen osan sulkemisen edellytyksenä on lisäksi, ettei toiminnanharjoittaja ole korjannut epäkohtia viranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa, joka voi olla enintään kaksi vuotta.

Aluehallintoviraston on tarkastettava laitos tarvittaessa ennen luvan peruuttamista tai sen muuttamista.

Jos toimintalupa peruutetaan, toiminnanharjoittajan on toteutettava luvan myöntäneen Aluehallintoviraston hyväksymät toimet eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi. Jos muut toimet eivät ole tarkoituksenmukaisia tai kohtuudella mahdollisia, eläimet on lopetettava. Eläintarhojen osalta toimista päätettäessä on pyrittävä turvaamaan luonnonvaraisen eläimistön suojelun ja biologisen monimuotoisuuden suojelun tavoitteet.

102 §

Ilmoitusta edellyttävän eläintenpidon ja toiminnan kieltäminen

Aluehallintovirasto voi kieltää 46 §:ssä tarkoitetun eläinkilpailujen järjestämisen, 57 §:ssä tarkoitetun kotieläinpihan pitämisen, 58 §:ssä tarkoitetun luonnonvaraisten eläinlajien

Ehdotus

ranomainen kuin *Ruokavirasto*, toimenpiteestä on ilmoitettava viipymättä *Ruokavirastolle*.

101 §

Eläintarhaa, sirkusta ja eläinnäyttelyä koskevan luvan peruuttaminen ja muuttaminen

Ruokavirasto voi peruuttaa 50 §:n 1 momentissa tarkoitetun luvan ja sulkea laitoksen, jos luvan myöntämisen edellytykset eivät enää täyty tai jos toiminnanharjoittaja rikkoo olennaisella tavalla eläinten hyvinvointisäädöksiä. Luvan peruuttamisen ja laitoksen sulkemisen sijaan lupaa voidaan muuttaa ja laitoksen osa sulkea, jos se on eläinten hyvinvoinnin turvaamisen kannalta riittävää. Luvan peruuttamisen tai muuttamisen ja laitoksen tai sen osan sulkemisen edellytyksenä on lisäksi, ettei toiminnanharjoittaja ole korjannut epäkohtia viranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa, joka voi olla enintään kaksi vuotta.

Ruokaviraston on tarkastettava laitos tarvittaessa ennen luvan peruuttamista tai sen muuttamista.

Jos toimintalupa peruutetaan, toiminnanharjoittajan on toteutettava luvan myöntäneen *Ruokaviraston* hyväksymät toimet eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi. Jos muut toimet eivät ole tarkoituksenmukaisia tai kohtuudella mahdollisia, eläimet on lopetettava. Eläintarhojen osalta toimista päätettäessä on pyrittävä turvaamaan luonnonvaraisen eläimistön suojelun ja biologisen monimuotoisuuden suojelun tavoitteet.

102 §

Ilmoitusta edellyttävän eläintenpidon ja toiminnan kieltäminen

Ruokavirasto voi kieltää 46 §:ssä tarkoitetun eläinkilpailujen järjestämisen, 57 §:ssä tarkoitetun kotieläinpihan pitämisen, 58 §:ssä tarkoitetun luonnonvaraisten eläinlajien tar-

tarhauksen, 60 §:ssä tarkoitetun seura- ja harrastuseläinten pidon, 61 §:ssä tarkoitetun avuttomassa tilassa olevien luonnonvaraisten eläinten hoitolatoiminnan harjoittamisen ja 67 §:ssä tarkoitetun eläinten lopetukseen liittyvän toiminnan kokonaan tai osaksi, jos toiminnanharjoittaja rikkoo olennaisella tavalla eläinten hyvinvointisäädöksiä. Edellytyksenä toiminnan kieltämiselle on lisäksi, ettei toiminnanharjoittaja ole aluehallintoviraston asettamassa kohtuullisessa määräajassa korjannut epäkohtia. Toiminta voidaan kieltää, vaikka toimintaa koskeva ilmoitusvelvollisuus olisi lyöty laimin.

Jos aluehallintovirasto kieltää 1 momentissa tarkoitetun toiminnan tai sen osan, toiminnanharjoittajan on toteutettava tarvittavat toimenpiteet kiellon noudattamiseksi. Tarvittaessa toiminnanharjoittajan on myytävä tai muutoin luovutettava kielletyissä toiminnassa käytetyt omistamansa eläimet, luovutettava hallussaan olevat muut eläimet niiden omistajille sekä toteutettava muut aluehallintoviraston hyväksymät välttämättömät toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi niin, että eläinten hyvinvointi turvataan.

103 §

Uhkasakko, teettämisuhka ja keskeyttämisuhka

Ruokavirasto, *aluehallintovirasto* ja Tulli voivat tehostaa tämän luvun nojalla määrättyä velvoitetta uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään.

104 §

Ruokaviraston päätös hallinnollisten pakkokeinojen käytöstä

Ruokavirasto voi päättää yhtä aluehallintoviraston toimialuetta laajempaa aluetta koskevien hallinnollisten pakkokeinojen käyttämisestä.

hauksen, 60 §:ssä tarkoitetun seura- ja harrastuseläinten pidon, 61 §:ssä tarkoitetun avuttomassa tilassa olevien luonnonvaraisten eläinten hoitolatoiminnan harjoittamisen ja 67 §:ssä tarkoitetun eläinten lopetukseen liittyvän toiminnan kokonaan tai osaksi, jos toiminnanharjoittaja rikkoo olennaisella tavalla eläinten hyvinvointisäädöksiä. Edellytyksenä toiminnan kieltämiselle on lisäksi, ettei toiminnanharjoittaja ole *Ruokaviraston* asettamassa kohtuullisessa määräajassa korjannut epäkohtia. Toiminta voidaan kieltää, vaikka toimintaa koskeva ilmoitusvelvollisuus olisi lyöty laimin.

Jos *Ruokavirasto* kieltää 1 momentissa tarkoitetun toiminnan tai sen osan, toiminnanharjoittajan on toteutettava tarvittavat toimenpiteet kiellon noudattamiseksi. Tarvittaessa toiminnanharjoittajan on myytävä tai muutoin luovutettava kielletyissä toiminnassa käytetyt omistamansa eläimet, luovutettava hallussaan olevat muut eläimet niiden omistajille sekä toteutettava muut *Ruokaviraston* hyväksymät välttämättömät toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi niin, että eläinten hyvinvointi turvataan.

103 §

Uhkasakko, teettämisuhka ja keskeyttämisuhka

Ruokavirasto ja Tulli voivat tehostaa tämän luvun nojalla määrättyä velvoitetta uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään.

kumotaan

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Jos Ruokavirasto ryhtyy 1 momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin, viraston on viipymättä ilmoitettava siitä asianomaisille aluehallintovirastoille.

106 §

Luvan- ja ilmoituksenvaraista toimintaa koskevat rekisterit

Eläinkilpailujen järjestämistä koskevaan rekisteriin talletetaan seuraavat tiedot:

5) minkä aluehallintoviraston tai aluehallintovirastojen alueella toimintaa harjoitetaan;

114 §

Perittävät maksut

Aluehallintovirasto määrää ja perii valtiolle maksuja kunnaneläinlääkärin ja kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavan viranhaltijan Euroopan unionin lainsäädännön ja tämän lain noudattamisen valvonnasta ja muista suoritteista. Suoritteiden maksullisuuden ja maksujen määrän perusteista säädetään valtion maksuperustelaissa. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään kunnaneläinlääkärin ja kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavan viranhaltijan suoritteiden laskutuksessa noudatettavasta menettelystä.

115 §

Asiantuntijoille ja avustajille maksettavat palkkiot ja korvaukset

Aluehallintovirasto maksaa 82 §:ssä tarkoitetulle asiantuntijalle ja avustajalle palkkion ja korvauksen matkakustannuksista.

116 §

106 §

Luvan- ja ilmoituksenvaraista toimintaa koskevat rekisterit

Eläinkilpailujen järjestämistä koskevaan rekisteriin talletetaan seuraavat tiedot:

5) millä alueella toimintaa harjoitetaan;

114 §

Perittävät maksut

Ruokavirasto määrää ja perii valtiolle maksuja kunnaneläinlääkärin ja kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavan viranhaltijan Euroopan unionin lainsäädännön ja tämän lain noudattamisen valvonnasta ja muista suoritteista. Suoritteiden maksullisuuden ja maksujen määrän perusteista säädetään valtion maksuperustelaissa. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään kunnaneläinlääkärin ja kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavan viranhaltijan suoritteiden laskutuksessa noudatettavasta menettelystä.

115 §

Asiantuntijoille ja avustajille maksettavat palkkiot ja korvaukset

Ruokavirasto maksaa 82 §:ssä tarkoitetulle asiantuntijalle ja avustajalle palkkion ja korvauksen matkakustannuksista.

116 §

Hallinnollisista pakkokeinoista ja löytöeläinten talteenotosta aiheutuvat kustannukset

Eläinten omistajan tai pitäjän on maksettava 97 §:n 1 momentin, 98 §:n 1 ja 3 momentin sekä 99 §:n 1, 2 ja 4 momentin mukaisista toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset. Jos eläin on myyty tai toimitettu teurastettavaksi tai jos eläimestä on saatu muuta tuloa, kustannukset on vähennettävä eläimen kauppahinnasta tai eläimestä saadusta muusta tulosta ja jäännös on annettava eläinten omistajalle tai pitäjälle. Aluehallintovirasto kattaa toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset väliaikaisesti ja perii ne takautuvasti eläinten omistajalta tai pitäjältä.

Edellä 1 momentissa ja 26 §:n 4 momentissa tarkoitetut kustannukset ovat suoraan ulosotokelpoisia. Niiden perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007). Jollei kustannuksia saada perityksi, ne jäävät Aluehallintoviraston tai kunnan vahingoksi.

120 §

Eräiden eläinyksilöiden hallussapito

Eläimen omistajan tai pitäjän on tehtävä ilmoitus muun kuin liitteessä 1 tarkoitetun eläimen hallussapidosta aluehallintovirastolle kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

124 §

Luonnonvaraisten eläinten hallussapitoa koskevat siirtymäsäännökset

Eläimen pitäjän on ilmoitettava 1 tai 2 momentissa tarkoitetun eläimen hallussapidosta

Hallinnollisista pakkokeinoista ja löytöeläinten talteenotosta aiheutuvat kustannukset

Eläinten omistajan tai pitäjän on maksettava 97 §:n 1 momentin, 98 §:n 1 ja 3 momentin sekä 99 §:n 1, 2 ja 4 momentin mukaisista toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset. Jos eläin on myyty tai toimitettu teurastettavaksi tai jos eläimestä on saatu muuta tuloa, kustannukset on vähennettävä eläimen kauppahinnasta tai eläimestä saadusta muusta tulosta ja jäännös on annettava eläinten omistajalle tai pitäjälle. *Ruokavirasto* kattaa toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset väliaikaisesti ja perii ne takautuvasti eläinten omistajalta tai pitäjältä.

Edellä 1 momentissa ja 26 §:n 4 momentissa tarkoitetut kustannukset ovat suoraan ulosotokelpoisia. Niiden perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007). Jollei kustannuksia saada perityksi, ne jäävät *Ruokaviraston* tai kunnan vahingoksi.

120 §

Eräiden eläinyksilöiden hallussapito

Eläimen omistajan tai pitäjän on tehtävä ilmoitus muun kuin liitteessä 1 tarkoitetun eläimen hallussapidosta *Ruokavirastolle* kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

124 §

Luonnonvaraisten eläinten hallussapitoa koskevat siirtymäsäännökset

Eläimen pitäjän on ilmoitettava 1 tai 2 momentissa tarkoitetun eläimen hallussapidosta

Voimassa oleva laki

Ehdotus

aluehallintovirastolle kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Ruokavirastolle kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

125 §

125 §

Luvan- ja ilmoituksenvaraista toimintaa koskevat siirtymäsäännökset

Luvan- ja ilmoituksenvaraista toimintaa koskevat siirtymäsäännökset

Eläintarhan tulee ilmoittaa eläintarhaluvan myöntäneelle aluehallintovirastolle, miten se osallistuu 51 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin tehtäviin. Ilmoitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Eläintarhan tulee ilmoittaa eläintarhaluvan myöntäneelle *Ruokavirastolle*, miten se osallistuu 51 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin tehtäviin. Ilmoitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Ammattimaista tai muutoin laajassa mitassa tapahtuvaa seura- tai harrastuseläinten pitoa harjoittavan toimijan, joka ei ole tehnyt toimintaa koskevaa ilmoitusta kumotun lain nojalla, on tehtävä 60 §:ssä tarkoitettu ilmoitus aluehallintovirastolle kahden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Ammattimaista tai muutoin laajassa mitassa tapahtuvaa seura- tai harrastuseläinten pitoa harjoittavan toimijan, joka ei ole tehnyt toimintaa koskevaa ilmoitusta kumotun lain nojalla, on tehtävä 60 §:ssä tarkoitettu ilmoitus *Ruokavirastolle* kahden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Luonnonvaraisten eläinten hoitolatoiminnan harjoittajan tulee tehdä 61 §:ssä tarkoitettu ilmoitus aluehallintovirastolle kahden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Luonnonvaraisten eläinten hoitolatoiminnan harjoittajan tulee tehdä 61 §:ssä tarkoitettu ilmoitus *Ruokavirastolle* kahden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

eläinten kuljetuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan eläinten kuljetuksesta annetun lain (1429/2006) 25 §, 27 b §:n 2 momentti ja 36 §:n 1 momentin 4 kohta sellaisina kuin ne ovat, 25 § ja 27 b §:n 2 momentti laissa 668/2021, 36 §:n 1 momentin 4 kohta laissa 561/2021, sekä

muutetaan lain 4 §:n 7 kohta, 16 §:n 1 momentti, 17 §, 18 §, 19 §, 21 §, 22 §, 24 § 1 momentti, 26 § 2 momentti, 27 §, 28 §:n 2 ja 4 momentti, 38 §:n 1 momentti, 44 §:n 2 momentti, sellaisina

kuin ne ovat, 4 §:n 7 kohta, 26 §, 27 §, 28 §:n 2 ja 4 momentti ja 38 § laissa 668/2021, 16 §:n 1 momentti, 17 §, 18 §, 19 §, 21 §, 22 § ja 24 § 1 momentti laissa 1501/2009, seuraavasti:

:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

7) *valvontaviranomaisella* Ruokavirastoa, *aluehallintovirastoa*, Tullia, kunnaneläinlääkäreitä ja poliisia;

7) *valvontaviranomaisella* Ruokavirastoa, Tullia, kunnaneläinlääkäreitä ja poliisia;

16 §

16 §

Eläinkuljettajaluvan hakeminen

Eläinkuljettajaluvan hakeminen

Eläinkuljetusasetuksessa tarkoitettua eläinkuljettajalupaa haetaan siltä aluehallintovirastolta, jonka toimialueella on luvan hakijan kotipaikka tai jonne muusta jäsenvaltiosta oleva hakija on sijoittautunut taikka jossa kolmannen maahan sijoittautunut hakija on edustettuna.

Eläinkuljetusasetuksessa tarkoitettua eläinkuljettajalupaa haetaan *Ruokavirastolta*.

17 §

17 §

Eläinkuljettajaluvan myöntäminen ja peruuttaminen

Eläinkuljettajaluvan myöntäminen ja peruuttaminen

Aluehallintovirasto myöntää eläinkuljettajaluvan, jos hakija täyttää eläinkuljetusasetuksessa asetettavat vaatimukset.

Ruokavirasto myöntää eläinkuljettajaluvan, jos hakija täyttää eläinkuljetusasetuksessa asetettavat vaatimukset.

Aluehallintovirasto voi peruuttaa luvan, jos eläinkuljettaja olennaisella tavalla rikkoo eläinten kuljetusta koskevaa lainsäädäntöä tai jos eläinten kuljetus ei enää täytä luvan myöntämisen edellytyksiä eikä eläinkuljettaja korjaa epäkohtia valvontaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa.

Ruokavirasto voi peruuttaa luvan, jos eläinkuljettaja olennaisella tavalla rikkoo eläinten kuljetusta koskevaa lainsäädäntöä tai jos eläinten kuljetus ei enää täytä luvan myöntämisen edellytyksiä eikä eläinkuljettaja korjaa epäkohtia valvontaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa.

18 §

18 §

*Muutosten ilmoittaminen**Muutosten ilmoittaminen*

Eläinkuljettajan tulee tehdä eläinkuljetusasetuksen 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu ilmoitus lupaa koskevien edellytysten muutoksista aluehallintovirastolle.

Eläinkuljettajan tulee tehdä eläinkuljetusasetuksen 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu ilmoitus lupaa koskevien edellytysten muutoksista *Ruokavirastolle*.

19 §

19 §

*Maantiekuljetusvälineiden hyväksymistodistus**Maantiekuljetusvälineiden hyväksymistodistus*

Eläinkuljetusasetuksessa tarkoitettua hyväksymistodistusta pitkiin kuljetuksiin käytettävälle maantiekuljetusvälineelle haetaan eläinkuljettajaluvan myöntävältä aluehallintovirastolta. Eläinkuljetusasetuksen edellyttämän tarkastuksen kuljetusvälineelle suorittaa aluehallintovirasto tai aluehallintoviraston määräämä virkaeläinlääkäri.

Eläinkuljetusasetuksessa tarkoitettua hyväksymistodistusta pitkiin kuljetuksiin käytettävälle maantiekuljetusvälineelle haetaan eläinkuljettajaluvan myöntävältä *Ruokavirastolta*. Eläinkuljetusasetuksen edellyttämän tarkastuksen kuljetusvälineelle suorittaa *Ruokavirasto* tai *Ruokaviraston* määräämä virkaeläinlääkäri.

Aluehallintovirasto myöntää hyväksymistodistuksen, jos kuljetusväline täyttää eläinkuljetusasetuksessa asetettavat vaatimukset. Aluehallintovirasto voi peruuttaa hyväksymistodistuksen, jos kuljetusväline ei enää täytä säädettyjä vaatimuksia eikä hyväksymistodistuksen haltija korjaa epäkohtia valvontaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa. Hyväksymistodistus voidaan kuitenkin peruuttaa heti, jos kuljetusvälineessä oleva puute on sellainen, että se välittömästi vaarantaa kuljetettavien eläinten hyvinvoinnin.

Ruokavirasto myöntää hyväksymistodistuksen, jos kuljetusväline täyttää eläinkuljetusasetuksessa asetettavat vaatimukset. *Ruokavirasto* voi peruuttaa hyväksymistodistuksen, jos kuljetusväline ei enää täytä säädettyjä vaatimuksia eikä hyväksymistodistuksen haltija korjaa epäkohtia valvontaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa. Hyväksymistodistus voidaan kuitenkin peruuttaa heti, jos kuljetusvälineessä oleva puute on sellainen, että se välittömästi vaarantaa kuljetettavien eläinten hyvinvoinnin.

21 §

21 §

*Maantieajoneuvojen kuljettajien ja hoitajien pätevyystodistus**Maantieajoneuvojen kuljettajien ja hoitajien pätevyystodistus*

Eläinkuljetusasetuksessa tarkoitetun kotieläiminä pidettävien hevos-, nauta-, lammas-, vuohi- tai sikaeläinten taikka siipikarjan kuljetukseen tarkoitetun maantieajoneuvon kuljettajan ja hoitajan pätevyystodistusta haetaan siltä aluehallintovirastolta, jonka toimialueella on hakijan kotipaikka.

Eläinkuljetusasetuksessa tarkoitetun kotieläiminä pidettävien hevos-, nauta-, lammas-, vuohi- tai sikaeläinten taikka siipikarjan kuljetukseen tarkoitetun maantieajoneuvon kuljettajan ja hoitajan pätevyystodistusta haetaan *Ruokavirastolta*.

Pätevyystodistuksen myöntää aluehallintovirasto. Pätevyystodistuksen myöntämisestä

Pätevyystodistuksen myöntää *Ruokavirasto*. Pätevyystodistuksen myöntämisestä

Voimassa oleva laki

säädetään eläinkuljetusasetuksen 17 artiklan 2 kohdassa.

22 §

Tarkastusasemat

Tarkastusasemia koskevista yhteisön vaatimuksista ja direktiivin 91/628/ETY liitteessä tarkoitetun reittisuunnitelman mukauttamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1255/97, jäljempänä tarkastusasema-asetus, tarkoitettua tarkastusaseman hyväksymistä haetaan siltä aluehallintovirastolta, jonka toimialueella tarkastusasema sijaitsee.

Aluehallintovirasto hyväksyy tarkastusaseman, jos tarkastusasema ja siellä harjoitettava toiminta täyttävät tarkastusasema-asetuksessa säädetyt vaatimukset. Aluehallintovirasto voi peruuttaa hyväksymisen, jos toiminnanharjoittaja olennaisella tavalla rikkoo tarkastusasema-asetusta taikka jos tarkastusasema tai siellä harjoitettava toiminta ei enää täytä hyväksymisen edellytyksiä eikä toiminnanharjoittaja korjaa epäkohtia valvontaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa. Tarkastusaseman käytön keskeyttämisestä säädetään tarkastusasema-asetuksen 3 artiklan 4 kohdassa.

24 §

Ruokavirasto

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään Ruokaviraston tehtävistä, virasto:

1) suunnittelee, ohjaa ja valvoo keskushallinnon viranomaisena eläinkuljetusasetuksen, valvonta-asetuksen sekä tämän lain täytäntöönpanoa ja noudattamista;

2) vastaa valvonta-asetuksen 4 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetusta koordinaatiosta ja yhteydenpidosta komission ja muiden jäsenvaltioiden kanssa;

3) toimii valvonta-asetuksen 103 artiklassa tarkoitettuna yhteyselimenä;

Ehdotus

säädetään eläinkuljetusasetuksen 17 artiklan 2 kohdassa.

22 §

Tarkastusasemat

Tarkastusasemia koskevista yhteisön vaatimuksista ja direktiivin 91/628/ETY liitteessä tarkoitetun reittisuunnitelman mukauttamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1255/97, jäljempänä tarkastusasema-asetus, tarkoitettua tarkastusaseman hyväksymistä haetaan *Ruokavirastolta*.

Ruokavirasto hyväksyy tarkastusaseman, jos tarkastusasema ja siellä harjoitettava toiminta täyttävät tarkastusasema-asetuksessa säädetyt vaatimukset. *Ruokavirasto* voi peruuttaa hyväksymisen, jos toiminnanharjoittaja olennaisella tavalla rikkoo tarkastusasema-asetusta taikka jos tarkastusasema tai siellä harjoitettava toiminta ei enää täytä hyväksymisen edellytyksiä eikä toiminnanharjoittaja korjaa epäkohtia valvontaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa. Tarkastusaseman käytön keskeyttämisestä säädetään tarkastusasema-asetuksen 3 artiklan 4 kohdassa.

24 §

Ruokavirasto

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään Ruokaviraston tehtävistä, virasto:

1) suunnittelee, ohjaa ja valvoo keskushallinnon viranomaisena eläinkuljetusasetuksen, valvonta-asetuksen sekä tämän lain täytäntöönpanoa ja noudattamista;

2) vastaa valvonta-asetuksen 4 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetusta koordinaatiosta ja yhteydenpidosta komission ja muiden jäsenvaltioiden kanssa;

3) toimii valvonta-asetuksen 103 artiklassa tarkoitettuna yhteyselimenä;

Voimassa oleva laki

4) nimeää poistumispaikat;

5) valvoo eläinkuljetusasetuksen sekä tämän lain noudattamista rajatarkastusasemalla ja poistumispaikalla;

6) vastaa eläinkuljetusasetuksen sekä tämän lain täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta elintarvikelaissa (297/2021) tarkoitettujen teurastamoiden alueella; poroteurastamoiden valvonnasta säädetään tämän lain 25 §:n 4 momentissa.

---

25 §

Aluehallintovirasto

Aluehallintovirasto huolehtii eläinkuljetusasetuksen, valvonta-asetuksen sekä tämän lain täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta toimialueellaan.

Aluehallintovirasto on eläinkuljetusasetuksen 20 artiklassa tarkoitettu karja-aluksia tarkastava toimivaltainen viranomainen ja tarkastusasema-asetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen.

Aluehallintovirasto on toimivaltainen viranomainen reittisuunnitelmiin liittyvissä tarkastuksissa ja muissa toimenpiteissä, jotka toteutetaan ennen pitkää kuljetusta tai kuljetuksen jälkeen.

26 §

Ehdotus

4) nimeää poistumispaikat;

5) valvoo eläinkuljetusasetuksen sekä tämän lain noudattamista rajatarkastusasemalla ja poistumispaikalla;

6) vastaa eläinkuljetusasetuksen sekä tämän lain täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta elintarvikelaissa (297/2021) tarkoitettujen teurastamoiden ja poroteurastamoiden ja niihin liittyvien laitosten alueella;

7) huolehtii eläinkuljetusasetuksen, valvonta-asetuksen sekä tämän lain täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta;

8) on eläinkuljetusasetuksen 20 artiklassa tarkoitettu karja-aluksia tarkastava toimivaltainen viranomainen ja tarkastusasema-asetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen;

9) on toimivaltainen viranomainen reittisuunnitelmiin liittyvissä tarkastuksissa ja muissa toimenpiteissä, jotka toteutetaan ennen pitkää kuljetusta tai kuljetuksen jälkeen.

---

kumotaan

26 §

Paikalliset viranomaiset

Paikalliset viranomaiset

Poiketen siitä, mitä 25 §:n 3 momentissa säädetään reittisuunnitelmiin liittyvistä tarkastuksista ja muista toimenpiteistä, jotka toteutetaan ennen pitkää kuljetusta, kunnaneläinlääkäri voi tehdä toimialueellaan reittisuunnitelmia koskevia tarkastuksia ja muita reittisuunnitelmia koskevia toimenpiteitä kuljetuksissa, joita tehdään toistuvasti samaan määräpaikkaan saman toimijan toimesta. Lisäksi aluehallintovirasto voi yksittäistapauksessa määrätä kunnaneläinlääkärin tekemään reittisuunnitelmia koskevia tarkastuksia ja muita reittisuunnitelmia koskevia toimenpiteitä.

Poiketen siitä, mitä 24 §:n 1 momentin 9 kohdassa säädetään reittisuunnitelmiin liittyvistä tarkastuksista ja muista toimenpiteistä, jotka toteutetaan ennen pitkää kuljetusta, kunnaneläinlääkäri voi tehdä toimialueellaan reittisuunnitelmia koskevia tarkastuksia ja muita reittisuunnitelmia koskevia toimenpiteitä kuljetuksissa, joita tehdään toistuvasti samaan määräpaikkaan saman toimijan toimesta. Lisäksi *Ruokavirasto* voi yksittäistapauksessa määrätä kunnaneläinlääkärin tekemään reittisuunnitelmia koskevia tarkastuksia ja muita reittisuunnitelmia koskevia toimenpiteitä.

27 §

27 §

*Tulli**Tulli*

Tulli valvoo Ruokaviraston, *aluehallintoviraston* ja kunnaneläinlääkärin ohella eläinkuljetusasetuksen sekä tämän lain noudattamista, kun eläimiä kuljetetaan Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä tai Suomesta muuhun kuin jäsenvaltioon.

Tulli valvoo Ruokaviraston ja kunnaneläinlääkärin ohella eläinkuljetusasetuksen sekä tämän lain noudattamista, kun eläimiä kuljetetaan Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä tai Suomesta muuhun kuin jäsenvaltioon.

27 b §

kumotaan

Valvontasuunnitelmat

Aluehallintovirasto laatii eläinten kuljetusten valvontaa koskevan vuosittaisen valvontasuunnitelman toimialueellaan. Valvontasuunnitelmassa on otettava huomioon Ruokaviraston laatima valtakunnallinen suunnitelma.

28 §

28 §

*Tarkastus- ja näytteenotto**Tarkastus- ja näytteenotto*

Jos muussa kuin kaupallisen toiminnan yhteydessä tapahtuvassa kuljetuksessa on aihetta

Jos muussa kuin kaupallisen toiminnan yhteydessä tapahtuvassa kuljetuksessa on aihetta

Voimassa oleva laki

epäillä, että eläintä kuljetetaan 2–4 luvun vastaisesti, valvontaviranomaisella on oikeus suorittaa tarkastus. Poliisi ja Tulli voivat suorittaa tarkastuksen ilman epäilyäkin. Sama oikeus on Ruokavirastolla teurastamon, rajatarkastusaseman ja poistumispaikan alueella ja Lapin aluehallintovirastolla poroteurastamon alueella.

Ruokavirasto voi määrätä aluehallintoviraston tekemään tarkastuksen tai tarkastuksia eläinten kuljetusta koskevien säästösten noudattamisen valvomiseksi taikka Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen velvoitteiden täyttämiseksi tai Euroopan unionin lainsäädännön niin edellyttäessä. Aluehallintovirasto voi päättää vastaavista tarkastuksista myös omassa valvonnassaan tai määrätä virkaeläinlääkärit tekemään tarkastuksia.

36 §

Eläinkuljettajarekisteri

Eläinkuljetusten valvontaa varten pidetään valtakunnallista eläinkuljettajarekisteriä. Rekisteriin sovelletaan ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia (560/2021). Rekisteriin merkitään:

4) luvan myöntänyt aluehallintovirasto yhteystietoineen;

38 §

Uhkasakko ja teettäminen

Ruokavirasto, *aluehallintovirasto* ja Tulli voivat tehostaa 37 §:ssä tarkoitettua määräystä tai kieltoa uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

44 §

Perittävät maksut

Ehdotus

epäillä, että eläintä kuljetetaan 2–4 luvun vastaisesti, valvontaviranomaisella on oikeus suorittaa tarkastus. Poliisi ja Tulli voivat suorittaa tarkastuksen ilman epäilyäkin. Sama oikeus on Ruokavirastolla teurastamon, *poroteurastamon* rajatarkastusaseman ja poistumispaikan alueella.

Ruokavirasto voi määrätä *virkaeläinlääkärit* tekemään tarkastuksen tai tarkastuksia eläinten kuljetusta koskevien säästösten noudattamisen valvomiseksi taikka Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen velvoitteiden täyttämiseksi tai Euroopan unionin lainsäädännön niin edellyttäessä. *Ruokavirasto* voi päättää vastaavista tarkastuksista myös omassa valvonnassaan.

36 §

Eläinkuljettajarekisteri

Eläinkuljetusten valvontaa varten pidetään valtakunnallista eläinkuljettajarekisteriä. Rekisteriin sovelletaan ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia (560/2021). Rekisteriin merkitään:

kumotaan

38 §

Uhkasakko ja teettäminen

Ruokavirasto ja Tulli voivat tehostaa 37 §:ssä tarkoitettua määräystä tai kieltoa uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

44 §

Perittävät maksut

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Aluehallintovirasto määrää ja perii valtiolle maksuja kunnaneläinlääkäriin Euroopan unionin lainsäädännön ja tämän lain mukaisista suoritteista. Perittävien maksujen suuruudesta säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella noudattaen, mitä valtion maksuperustelaissa säädetään valtion viranomaisten suoritteiden maksullisuutta ja maksujen suuruutta koskevista yleisistä perusteista ja muista perusteista. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään myös kunnaneläinlääkäriin suoritteiden laskutuksessa noudatettavasta menettelystä.

Ruokavirasto määrää ja perii valtiolle maksuja kunnaneläinlääkäriin Euroopan unionin lainsäädännön ja tämän lain mukaisista suoritteista. Perittävien maksujen suuruudesta säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella noudattaen, mitä valtion maksuperustelaissa säädetään valtion viranomaisten suoritteiden maksullisuutta ja maksujen suuruutta koskevista yleisistä perusteista ja muista perusteista. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään myös kunnaneläinlääkäriin suoritteiden laskutuksessa noudatettavasta menettelystä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

eläinten lääkitsemisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan eläinten lääkitsemisestä annetun lain (387/2014) 28 § ja 32 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 32 §:n 2 momentti laissa 16/2022, sekä

muutetaan 6 §:n 11 kohta, 15 §:n 4 momentti, 29 §, 41 §:n 1—4 momentti, 42 §:n 1 momentti, 43 §:n 1 ja 2 momentti, 44 §:n 2 momentti ja 51 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä ovat 6 §:n 11 kohta ja 15 §:n 4 momentti laissa 16/2022,

seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

6 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

Voimassa oleva laki

11) *valvontaviranomaisella* Ruokavirastoa, **aluehallintovirastoa**, kunnaneläinlääkäreitä ja Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskusta;

15 §

Eläinlääkärin oikeus luovuttaa lääkkeitä

Eläinlääkäri voi kuitenkin luovuttaa lääkkeitä eläinten tai ihmisten terveyttä uhkaavissa vaikeissa eläinten joukkosairastumissa, vaikka ei olisi tutkinut itse kaikkia eläimiä ennen lääkkeiden luovutusta. Eläinlääkärin on tehtävä luovutuksesta tällöin välittömästi ilmoitus **toimialueensa** aluehallintovirastolle.

28 §

Aluehallintovirasto

Aluehallintovirasto huolehtii tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta toimialueellaan.

29 §

Kunnaneläinlääkäri

Kunnaneläinlääkäri huolehtii tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvonnasta aluehallintoviraston määräyksen mukaisesti eläinten pitopaikoissa. Aluehallintovirasto voi esteellisyyden välttämiseksi määrätä kunnaneläinlääkärin suorittamaan näitä tehtäviä toimialueensa ulkopuolella.

32 §

Valtakunnallinen valvontasuunnitelma

Ruokavirasto toteuttaa suunnitelmaa valtakunnallisesti ja aluehallintovirastot kukin toi-

Ehdotus

11) *valvontaviranomaisella* Ruokavirastoa, kunnaneläinlääkäreitä ja Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskusta;

15 §

Eläinlääkärin oikeus luovuttaa lääkkeitä

Eläinlääkäri voi kuitenkin luovuttaa lääkkeitä eläinten tai ihmisten terveyttä uhkaavissa vaikeissa eläinten joukkosairastumissa, vaikka ei olisi tutkinut itse kaikkia eläimiä ennen lääkkeiden luovutusta. Eläinlääkärin on tehtävä luovutuksesta tällöin välittömästi ilmoitus *Ruokavirastolle*.

28 §

Kumotaan

29 §

Kunnaneläinlääkäri

Kunnaneläinlääkäri huolehtii tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvonnasta *Ruokaviraston* määräyksen mukaisesti eläinten pitopaikoissa. *Ruokavirasto* voi esteellisyyden välttämiseksi määrätä kunnaneläinlääkärin suorittamaan näitä tehtäviä toimialueensa ulkopuolella.

32 §

Valtakunnallinen valvontasuunnitelma

Kumotaan

mialueellaan. Ruokavirasto voi antaa suunnitelman toteuttamista koskevia yksittäisiä määräyksiä aluehallintovirastoille.

41 §

Määräykset ja kiellot

Aluehallintovirasto voi määrätä tuotantoeläimen lopetettavaksi sekä sen ruhon ja eläimestä saadut tuotteet hävitettäväksi, jos eläimelle on annettu tämän lain nojalla kiellettyä lääkeainetta tai lääkeainetta, jonka käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu, muuhun kuin sallittuun käyttötarkoitukseen, tai jos eläimen käsittelyssä on käytetty tämän lain nojalla kiellettyä laitetta tai tarviketta. Aluehallintovirasto voi myös kieltää tällaisen eläimen myynnin tai muun luovuttamisen, eläimen teurastamisen elintarvikkeena tai rehuna käytettäväksi ja eläimestä saatavien tuotteiden luovuttamisen elintarvikkeina tai rehuna käytettäväksi. Aluehallintovirasto voi lisäksi kieltää tehtävien tutkimusten ja selvitysten ajaksi muiden tuotantoeläinten siirtämisen kyseisestä eläinten pitopaikasta.

Aluehallintovirasto voi määrätä pitopaikan muun tuotantoeläimen lopetettavaksi ja hävitettäväksi, jos kyseisen pitopaikan toisesta tuotantoeläimestä tai siitä saadusta tuotteesta on todettu tämän lain nojalla kiellettyä lääkeainetta tai lääkeainetta, jonka käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu, ja eläimen omistaja tai haltija kieltäytyy vastaamasta kustannuksista, jotka aiheutuvat tutkimuksista sen selvittämiseksi, onko eläimelle annettu tällaista lääkeainetta.

Aluehallintovirasto voi kieltää tehtävien tutkimusten ja selvitysten ajaksi tuotantoeläinten siirtämisen eläinten pitopaikasta ja eläimistä saatavien tuotteiden luovuttamisen elintarvikkeena tai rehuna käytettäväksi, jos eläimestä saadussa elintarvikkeessa todetaan lääkejäämiä yli sallittujen enimmäismäärien.

Aluehallintovirasto voi määrätä eläinten pitopaikan ja muut saman henkilön omistamat tai hallussa pitämät eläinten pitopaikat väliaikaisesti tehostettuun valvontaan, jos tuotan-

41 §

Määräykset ja kiellot

Ruokavirasto voi määrätä tuotantoeläimen lopetettavaksi sekä sen ruhon ja eläimestä saadut tuotteet hävitettäväksi, jos eläimelle on annettu tämän lain nojalla kiellettyä lääkeainetta tai lääkeainetta, jonka käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu, muuhun kuin sallittuun käyttötarkoitukseen, tai jos eläimen käsittelyssä on käytetty tämän lain nojalla kiellettyä laitetta tai tarviketta. *Ruokavirasto* voi myös kieltää tällaisen eläimen myynnin tai muun luovuttamisen, eläimen teurastamisen elintarvikkeena tai rehuna käytettäväksi ja eläimestä saatavien tuotteiden luovuttamisen elintarvikkeina tai rehuna käytettäväksi. *Ruokavirasto* voi lisäksi kieltää tehtävien tutkimusten ja selvitysten ajaksi muiden tuotantoeläinten siirtämisen kyseisestä eläinten pitopaikasta.

Ruokavirasto voi määrätä pitopaikan muun tuotantoeläimen lopetettavaksi ja hävitettäväksi, jos kyseisen pitopaikan toisesta tuotantoeläimestä tai siitä saadusta tuotteesta on todettu tämän lain nojalla kiellettyä lääkeainetta tai lääkeainetta, jonka käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu, ja eläimen omistaja tai haltija kieltäytyy vastaamasta kustannuksista, jotka aiheutuvat tutkimuksista sen selvittämiseksi, onko eläimelle annettu tällaista lääkeainetta.

Ruokavirasto voi kieltää tehtävien tutkimusten ja selvitysten ajaksi tuotantoeläinten siirtämisen eläinten pitopaikasta ja eläimistä saatavien tuotteiden luovuttamisen elintarvikkeena tai rehuna käytettäväksi, jos eläimestä saadussa elintarvikkeessa todetaan lääkejäämiä yli sallittujen enimmäismäärien.

Ruokavirasto voi määrätä eläinten pitopaikan ja muut saman henkilön omistamat tai hallussa pitämät eläinten pitopaikat väliaikaisesti tehostettuun valvontaan, jos tuotantoeläimessä tai siitä saadussa tuotteesta on todettu tämän lain nojalla kiellettyä lääkeainetta tai lääkeainetta, jonka käyttöä on tämän lain

Voimassa oleva laki

toeläimessä tai siitä saadussa tuotteessa on todettu tämän lain nojalla kiellettyä lääkeainetta tai lääkeainetta, jonka käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu, taikka jos eläimistä saaduissa elintarvikkeissa on toistuvasti todettu lääkejäämiä yli sallittujen enimmäismäärien.

42 §

Uhkasakko ja teettäminen

Aluehallintovirasto voi tehostaa 41 §:ssä tarkoitettua määräystä tai kieltoa uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

43 §

Haltuunotto

Aluehallintovirasto voi 41 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa ottaa eläinten pitopaikassa taikka eläimen omistajan tai haltijan hallussa olevan rehun, lääkkeen tai muun eläinten käsittelyssä käytettävän aineen taikka eläinlääkinnässä käytettävän laitteen tai tarvikkeen haltuunsa, jos on syytä epäillä, että rehu, lääke tai muu eläinten käsittelyssä käytettävä aine sisältää tämän lain nojalla kiellettyjä lääkeaineita tai lääkeaineita, joiden käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu, tai että eläinlääkinnässä käytettävän laitteen tai tarvikkeen käyttö on tämän lain nojalla kielletty.

Lisäksi aluehallintovirasto voi ottaa eläinten pitopaikassa taikka eläimen omistajan tai haltijan, eläinlääkärin tai muun tässä laissa mainitun toimijan hallussa olevan lääkkeen tai muun eläinten käsittelyssä käytettävän aineen haltuunsa, jos on perusteltua syytä epäillä, että lääkettä tai ainetta on hankittu tai luovutettu tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti.

44 §

Haltuunotetun omaisuuden säilyttäminen ja käyttäminen

Ehdotus

nojalla rajoitettu, taikka jos eläimistä saaduissa elintarvikkeissa on toistuvasti todettu lääkejäämiä yli sallittujen enimmäismäärien.

42 §

Uhkasakko ja teettäminen

Ruokavirasto voi tehostaa 41 §:ssä tarkoitettua määräystä tai kieltoa uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

43 §

Haltuunotto

Ruokavirasto voi 41 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa ottaa eläinten pitopaikassa taikka eläimen omistajan tai haltijan hallussa olevan rehun, lääkkeen tai muun eläinten käsittelyssä käytettävän aineen taikka eläinlääkinnässä käytettävän laitteen tai tarvikkeen haltuunsa, jos on syytä epäillä, että rehu, lääke tai muu eläinten käsittelyssä käytettävä aine sisältää tämän lain nojalla kiellettyjä lääkeaineita tai lääkeaineita, joiden käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu, tai että eläinlääkinnässä käytettävän laitteen tai tarvikkeen käyttö on tämän lain nojalla kielletty.

Lisäksi *Ruokavirasto* voi ottaa eläinten pitopaikassa taikka eläimen omistajan tai haltijan, eläinlääkärin tai muun tässä laissa mainitun toimijan hallussa olevan lääkkeen tai muun eläinten käsittelyssä käytettävän aineen haltuunsa, jos on perusteltua syytä epäillä, että lääkettä tai ainetta on hankittu tai luovutettu tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti.

44 §

Haltuunotetun omaisuuden säilyttäminen ja käyttäminen

Aluehallintovirasto päättää siitä, miten haltuunotetun omaisuuden suhteen on meneteltävä. Haltuunotettu omaisuus voidaan määrätä hävitettäväksi, jos haltuunotetun omaisuuden todetaan sisältävän tämän lain nojalla kiellettyjä lääkeaineita tai lääkeaineita, joiden käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu, tai jos haltuunotetun eläinlääkinnässä käytettävän laitteen tai tarvikkeen käyttö on tämän lain nojalla kielletty, taikka lääkkeitä on todettu hankitun tai luovutetun tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti. Muussa tapauksessa omaisuus on määrättävä palautettavaksi sen omistajalle tai haltijalle.

51 §

Valtakunnalliset eläinten terveydenhuolto-ohjelmat.

Terveydenhuolto-ohjelmaa hallinnoivan tahon on ilmoitettava **eläinten pitopaikan toimialueen** aluehallintovirastolle epäillessään, että tämän lain ja sen nojalla annettuja säännöksiä ei ole noudatettu.

Ruokavirasto päättää siitä, miten haltuunotetun omaisuuden suhteen on meneteltävä. Haltuunotettu omaisuus voidaan määrätä hävitettäväksi, jos haltuunotetun omaisuuden todetaan sisältävän tämän lain nojalla kiellettyjä lääkeaineita tai lääkeaineita, joiden käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu, tai jos haltuunotetun eläinlääkinnässä käytettävän laitteen tai tarvikkeen käyttö on tämän lain nojalla kielletty, taikka lääkkeitä on todettu hankitun tai luovutetun tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti. Muussa tapauksessa omaisuus on määrättävä palautettavaksi sen omistajalle tai haltijalle.

51 §

Valtakunnalliset eläinten terveydenhuolto-ohjelmat.

Terveydenhuolto-ohjelmaa hallinnoivan tahon on ilmoitettava *Ruokavirastolle* epäillessään, että tämän lain ja sen nojalla annettuja säännöksiä ei ole noudatettu.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

eläinten sekä eräiden tavaroiden tuontivalvonnasta annetun lain 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläinten sekä eräiden tavaroiden tuontivalvonnasta annetun lain (1429/2019) 13 §:n
2 kohtaa seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

13 §

13 §

*Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen
toiselle viranomaiselle*

*Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen
toiselle viranomaiselle*

Ruokavirasto saa salassapitosäännösten es-
tämättä luovuttaa asiakirjasta ja henkilörekis-
teristään tiedot, jotka ovat välttämättömiä:

Ruokavirasto saa salassapitosäännösten es-
tämättä luovuttaa asiakirjasta ja henkilörekis-
teristään tiedot, jotka ovat välttämättömiä:

2) aluehallintovirastolle, Rajavartiolaitok-
selle, kunnaneläinlääkärille, kunnan elintarvi-
kevalvontaviranomaiselle ja Verohallinnolle
niiden laissa säädettyjen tehtävien hoita-
miseksi;

2) *Lupa- ja valvontavirastolle*, Rajavartio-
laitokselle, kunnaneläinlääkärille, kunnan
elintarvikevalvontaviranomaiselle ja Verohal-
linnolle niiden laissa säädettyjen tehtävien
hoitamiseksi;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain (1069/2021) 21 §,
muutetaan 4 §:n 1 momentti, 5 §:n 1 momentti, 14 §:n 2 momentti, 16 §:n johdantokappale,
18 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta, 20 ja 22 §, 24 §:n 1 momentti, 26 §:n 1 ja 3 momentti, 28 §:n
3 momentti, 33 §:n 3 ja 5 momentti, 36 §:n 1 momentin johdantokappale, 40 §:n 2 momentti,
41 §:n 1 momentti ja
lisätään 20 §:n 3 momenttiin uusi 6 kohta
seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

*Kokoamisia toteuttavien pitopaikasta riippu-
mattomien toimijoiden rekisteröinti*

*Kokoamisia toteuttavien pitopaikasta riippu-
mattomien toimijoiden rekisteröinti*

Voimassa oleva laki

Sorkka- ja kavioläinten ja siipikarjan koostamista toteuttavien pitopaikasta riippumattomien toimijoiden on ennen toiminnan aloittamista ilmoitettava aluehallintovirastolle eläinterveys säännösten 90 artiklassa tarkoitetut tiedot.

5 §

Vesiviljelypitopaikkojen rekisteröinti

Vesiviljelypitopaikkojen toimijoiden on ennen toiminnan aloittamista ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tiedot vastuullaan olevista vesiviljelypitopaikoista. Jos pitopaikalle on eläinterveys säännösten 176–179 artiklan ja eläintautilain 43 §:n nojalla haettava Ruokaviraston hyväksyntä, tietoja rekisteröintiä varten ei kuitenkaan tarvitse erikseen ilmoittaa.

6 §

Eräitä eläimiä kuljettavien henkilöiden rekisteröinti

Sen, joka kuljettaa jäsenvaltioiden välillä tai Euroopan unionin ulkopuolelle kavi- ja sorkkaeläimiä tai siipikarjaa taikka kaupallisessa tarkoituksessa koiria, kissoja ja frettejä, on ennen kuljetustoiminnan aloittamista ilmoitettava aluehallintovirastolle eläinterveys säännösten 87 artiklan mukaiset tiedot kavio- ja sorkkaeläinten kuljetustoiminnasta ja maaeläinten pitopaikkoja koskevan delegoidun asetuksen 3 artiklassa tarkoitetut tiedot koirien, kissojen ja frettien tai siipikarjan kuljetustoiminnasta. Ilmoitusta ei kuitenkaan vaadita, jos kuljettajalla on eläinkuljetuslainsäädännön mukainen eläinkuljettajalupa.

14 §

Porojen tunnistaminen poronhoitoalueella

Ehdotus

Sorkka- ja kavioläinten ja siipikarjan koostamista toteuttavien pitopaikasta riippumattomien toimijoiden on ennen toiminnan aloittamista ilmoitettava *Ruokavirastolle* eläinterveys säännösten 90 artiklassa tarkoitetut tiedot.

5 §

Vesiviljelypitopaikkojen rekisteröinti

Vesiviljelypitopaikkojen toimijoiden on ennen toiminnan aloittamista ilmoitettava *elinvoimakeskukselle* tiedot vastuullaan olevista vesiviljelypitopaikoista. Jos pitopaikalle on eläinterveys säännösten 176–179 artiklan ja eläintautilain 43 §:n nojalla haettava Ruokaviraston hyväksyntä, tietoja rekisteröintiä varten ei kuitenkaan tarvitse erikseen ilmoittaa.

6 §

Eräitä eläimiä kuljettavien henkilöiden rekisteröinti

Sen, joka kuljettaa jäsenvaltioiden välillä tai Euroopan unionin ulkopuolelle kavio- ja sorkkaeläimiä tai siipikarjaa taikka kaupallisessa tarkoituksessa koiria, kissoja ja frettejä, on ennen kuljetustoiminnan aloittamista ilmoitettava *Ruokavirastolle* eläinterveys säännösten 87 artiklan mukaiset tiedot kavio- ja sorkkaeläinten kuljetustoiminnasta ja maaeläinten pitopaikkoja koskevan delegoidun asetuksen 3 artiklassa tarkoitetut tiedot koirien, kissojen ja frettien tai siipikarjan kuljetustoiminnasta. Ilmoitusta ei kuitenkaan vaadita, jos kuljettajalla on eläinkuljetuslainsäädännön mukainen eläinkuljettajalupa.

14 §

Porojen tunnistaminen poronhoitoalueella

Voimassa oleva laki

Paliskunta pitää poronhoitolain 30 §:ssä tarkoitettua poroluetteloa paliskunnan osakkaiden omistamista poroista. Lapin aluehallintovirasto pitää rekisteriä paliskunnista.

16 §

Suljettujen pitopaikkojen toimijoille ja eläimiä eräitä erityistarkoituksia varten pitävillä toimijoille myönnettävät poikkeukset

Aluehallintovirasto voi hakemuksesta myöntää toimijalle luvan poiketa eläimen tunnistusvaatimuksista seuraavasti:

18 §

Eräiden eläinten tunnistusasiakirjat toiseen jäsenvaltioon siirtoa varten

Siirrettäessä eläimiä jäsenvaltioiden välillä niiden mukana tulee olla tunnistusasiakirja tai siirtoasiakirja, joilla eläinten siirtokelpoisuus voidaan osoittaa, seuraavasti:

2) kiertävän sirkuksen ja eläinnäytöksen maaeläimillä aluehallintoviraston myöntämä maaeläinten pitopaikkoja koskevan delegoidun asetuksen 77 artiklassa tarkoitettu siirtoasiakirja tai 78 artiklassa tarkoitettu tunnistusasiakirja;

3) kiertävän sirkuksen ja eläinnäytöksen linturyhmillä aluehallintoviraston myöntämä maaeläinten pitopaikkoja koskevan delegoidun asetuksen 79 artiklassa tarkoitettu tunnistusasiakirja.

20 §

Ruokavirasto

Ruokavirasto suunnittelee, ohjaa ja kehittää valtakunnallisesti eläinten tunnistamisen ja rekisteröinnin valvontaa.

Ehdotus

Paliskunta pitää poronhoitolain 30 §:ssä tarkoitettua poroluetteloa paliskunnan osakkaiden omistamista poroista. *Ruokavirasto* pitää rekisteriä paliskunnista.

16 §

Suljettujen pitopaikkojen toimijoille ja eläimiä eräitä erityistarkoituksia varten pitävillä toimijoille myönnettävät poikkeukset

Ruokavirasto voi hakemuksesta myöntää toimijalle luvan poiketa eläimen tunnistusvaatimuksista seuraavasti:

18 §

Eräiden eläinten tunnistusasiakirjat toiseen jäsenvaltioon siirtoa varten

Siirrettäessä eläimiä jäsenvaltioiden välillä niiden mukana tulee olla tunnistusasiakirja tai siirtoasiakirja, joilla eläinten siirtokelpoisuus voidaan osoittaa, seuraavasti:

2) kiertävän sirkuksen ja eläinnäytöksen maaeläimillä *Ruokaviraston* myöntämä maaeläinten pitopaikkoja koskevan delegoidun asetuksen 77 artiklassa tarkoitettu siirtoasiakirja tai 78 artiklassa tarkoitettu tunnistusasiakirja;

3) kiertävän sirkuksen ja eläinnäytöksen linturyhmillä *Ruokaviraston* myöntämä maaeläinten pitopaikkoja koskevan delegoidun asetuksen 79 artiklassa tarkoitettu tunnistusasiakirja.

20 §

Ruokavirasto

Ruokavirasto ohjaa ja valvoo eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevien säännösten noudattamista sekä suunnittelee ja kehittää valvontaa.

Ruokavirasto valvoo eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevien säännösten noudat-

Voimassa oleva laki

Ruokavirasto valvoo eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevien säännösten noudattamista niissä teurastamoissa ja riistan käsittelylaitoksissa, joissa se valvoo elintarvikelain-säädännön noudattamista.

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään Ruokaviraston tehtävistä, se:

1) laatii eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevan valtakunnallisen suunnitelman, joka on osa valvonta-asetuksen mukaista monivuotista kansallista valvontasuunnitelmaa;

2) vastaa eläinten merkitsemisen ja rekisteröinnin valvonnan tilastoinnista ja raportoinnista;

3) koordinoi valvonta-asetuksen 4 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaista yhteistyötä;

4) toimii valvonta-asetuksen 103 artiklassa tarkoitettuna yhteyselimenä

5) vastaa valvonta-asetuksen 113 artiklassa tarkoitettua vuosikertomuksesta.

21 §

Aluehallintovirasto

Aluehallintovirasto ohjaa ja valvoo toimialueellaan eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevien säännösten noudattamista.

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään aluehallintoviraston tehtävistä, se:

1) laatii valtakunnalliseen suunnitelmaan perustuvan toimialuettaan koskevan alueellisen suunnitelman eläinten tunnistamisen ja rekisteröinnin valvonnasta;

2) valvoo eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevien säännösten noudattamista niissä proteurastamoissa, joissa se valvoo elintarvikelainsäädännön noudattamista;

3) vastaa Euroopan unionin jäsenvaltiolle ja toimivaltaiselle viranomaiselle säädetyistä eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevista tehtävistä siltä osin kuin tehtävät eivät kuulu muun viranomaisen toimivaltaan.

Ehdotus

tamista niissä teurastamoissa, *poroteurastamoissa* ja riistan käsittelylaitoksissa, joissa se valvoo elintarvikelainsäädännön noudattamista.

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään Ruokaviraston tehtävistä, se:

1) laatii eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevan valtakunnallisen suunnitelman, joka on osa valvonta-asetuksen mukaista monivuotista kansallista valvontasuunnitelmaa;

2) vastaa eläinten merkitsemisen ja rekisteröinnin valvonnan tilastoinnista ja raportoinnista;

3) koordinoi valvonta-asetuksen 4 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaista yhteistyötä;

4) toimii valvonta-asetuksen 103 artiklassa tarkoitettuna yhteyselimenä

5) vastaa valvonta-asetuksen 113 artiklassa tarkoitettua vuosikertomuksesta;

6) *vastaa Euroopan unionin jäsenvaltiolle ja toimivaltaiselle viranomaiselle säädetyistä eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevista tehtävistä siltä osin kuin tehtävät eivät kuulu muun viranomaisen toimivaltaan.*

21 §

kumotaan

Voimassa oleva laki

Ehdotus

22 §

22 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Elinvoimakeskus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus valvoo toimialueellaan eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevien säännösten noudattamista.

Elinvoimakeskus valvoo toimialueellaan eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevien säännösten noudattamista.

24 §

24 §

Tulli

Tulli

Tulli valvoo aluehallintoviraston ohella eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevien säännösten noudattamista muun valvontansa yhteydessä, kun eläimiä siirretään jäsenvaltioiden välillä.

Tulli valvoo *Ruokaviraston* ohella eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevien säännösten noudattamista muun valvontansa yhteydessä, kun eläimiä siirretään jäsenvaltioiden välillä.

26 §

26 §

Eräiden tehtävien siirtäminen muulle kuin viranomaiselle

Eräiden tehtävien siirtäminen muulle kuin viranomaiselle

Ruokavirasto ja aluehallintovirasto voivat kirjallisella toimeksiannolla siirtää viralliseen valvontaan liittyviä tarkastuksia luonnollisen henkilön suoritettavaksi, jos valvonta-asetuksen 30 artiklassa säädetty edellytykset täyttyvät. Toimeksiannon saaneella ei ole oikeutta päästä tehtäviensä suorittamiseksi pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviin tiloihin. *Toimeksiannon perusteella mahdollisesti tehtävät hallintopäätökset tekee toimeksiannon antanut viranomainen.*

Ruokavirasto voi kirjallisella toimeksiannolla siirtää viralliseen valvontaan liittyviä tarkastuksia luonnollisen henkilön suoritettavaksi, jos valvonta-asetuksen 30 artiklassa säädetty edellytykset täyttyvät. Toimeksiannon saaneella ei ole oikeutta päästä tehtäviensä suorittamiseksi pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviin tiloihin.

Ruokavirasto ja aluehallintovirasto voivat peruuttaa 1 momentissa tarkoitetun toimeksiannon ja Ruokavirasto 2 momentissa tarkoitetun valtuutuksen, jos toimeksiannon tai valtuutuksen saanut laiminlyö toimeksiannossa tai valtuutuksessa asetettujen ehtojen noudattamisen tai muutoin olennaisella tavalla rikkoo tehtäviin liittyviä velvoitteitaan. Edellytyksenä toimeksiannon ja valtuutuksen peruuttamiselle on, että puutteita ei ole korjattu viranomaisen kehotuksesta huolimatta asettussa määräajassa.

Ruokavirasto voi peruuttaa 1 momentissa tarkoitetun toimeksiannon ja 2 momentissa tarkoitetun valtuutuksen, jos toimeksiannon tai valtuutuksen saanut laiminlyö toimeksiannossa tai valtuutuksessa asetettujen ehtojen noudattamisen tai muutoin olennaisella tavalla rikkoo tehtäviin liittyviä velvoitteitaan. Edellytyksenä toimeksiannon ja valtuutuksen peruuttamiselle on, että puutteita ei ole korjattu viranomaisen kehotuksesta huolimatta asettussa määräajassa.

28 §

Tiedonsaantioikeus

Aluehallintovirastolla ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on lisäksi salassapitosäännösten estämättä oikeus saada maksutta välttämättömät tiedot sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitetusta sakkorekisteristä tämän lain 36 §:n mukaisen seuraamusmaksun määräämistä varten.

33 §

Rajoitus, kieltö ja muut hallinnolliset toimenpiteet.

Aluehallintovirasto voi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen puolesta tapauskohtaisesti kieltää eläinten siirtämisen pitopaikasta pois tilanteessa, jossa toimijaa epäillään vakavista puutteista eläinten tunnistamisessa, jos kieltö on ihmisten tai eläinten terveydelle, eläinten hyvinvoinnille tai elintarvike-turvallisuudelle aiheutuvan vakavan vaaran vuoksi välttämätöntä.

Tunnistamattoman eläimen lopettamisesta päättää aluehallintovirasto valvonta-asetuksen 138 artiklan 2 kohdan k alakohdan mukaisesti.

36 §

Eläinten tunnistamis- ja rekisteröintivalvonnan seuraamusmaksu

Aluehallintovirasto ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voivat määrätä vähintään 300 euron ja enintään 5 000 euron eläinten tunnistamis- ja rekisteröintivalvonnan seuraamusmaksun sille, joka:

40 §

28 §

Tiedonsaantioikeus

Ruokavirastolla ja elinvoimakeskuksella on lisäksi salassapitosäännösten estämättä oikeus saada maksutta välttämättömät tiedot sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitetusta sakkorekisteristä tämän lain 36 §:n mukaisen seuraamusmaksun määräämistä varten.

33 §

Rajoitus, kieltö ja muut hallinnolliset toimenpiteet.

Ruokavirasto voi elinvoimakeskuksen puolesta tapauskohtaisesti kieltää eläinten siirtämisen pitopaikasta pois tilanteessa, jossa toimijaa epäillään vakavista puutteista eläinten tunnistamisessa, jos kieltö on ihmisten tai eläinten terveydelle, eläinten hyvinvoinnille tai elintarvike-turvallisuudelle aiheutuvan vakavan vaaran vuoksi välttämätöntä.

Tunnistamattoman eläimen lopettamisesta päättää *Ruokavirasto* valvonta-asetuksen 138 artiklan 2 kohdan k alakohdan mukaisesti.

36 §

Eläinten tunnistamis- ja rekisteröintivalvonnan seuraamusmaksu

Ruokavirasto ja elinvoimakeskus voivat määrätä vähintään 300 euron ja enintään 5 000 euron eläinten tunnistamis- ja rekisteröintivalvonnan seuraamusmaksun sille, joka:

40 §

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Viranomaisten suoritteista perittävät maksut

Viranomaisten suoritteista perittävät maksut

Aluehallintovirasto määrää ja perii valtiolle maksuja eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevien säännösten nojalla toteutetuista kunnaneläinlääkäriin suoritteista. Kunnaneläinlääkäriin suoritteista perittävien maksujen suuruudesta sekä suoritteiden laskutuksessa noudatettavasta menettelystä säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

41 §

Muulle kuin viranomaiselle maksettavat palkkiot ja korvaukset

Ruokavirasto ja aluehallintovirasto maksavat 26 §:n 1 momentissa tarkoitetuista toimeksisaajan suorittamista tehtävistä palkkiota tai korvausta sekä korvaavat aiheutuneita kustannuksia sopimuksen perusteella.

Ruokavirasto määrää ja perii valtiolle maksuja eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevien säännösten nojalla toteutetuista kunnaneläinlääkäriin suoritteista. Kunnaneläinlääkäriin suoritteista perittävien maksujen suuruudesta sekä suoritteiden laskutuksessa noudatettavasta menettelystä säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

41 §

Muulle kuin viranomaiselle maksettavat palkkiot ja korvaukset

Ruokavirasto maksaa 26 §:n 1 momentissa tarkoitetuista toimeksisaajan suorittamista tehtävistä palkkiota tai korvausta sekä korvaa aiheutuneita kustannuksia sopimuksen perusteella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin hoidettavaksi annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin hoidettavaksi annetun lain (78/2007) 2 §:n 3 kohdan a alakohta, 7 §:n 2 momentti, 11 §, 13 § 1 momentti, 14 §:n 1 momentin 4 kohta, 15 §, 16 §:n 3 momentti, 17 § ja 18 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1505/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

3) *tukijärjestelmästä vastaavalla viranomaisella:*

a) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta sekä maanmittaustoimistoa, jos kysymys on 1 §:n 1 kohdassa, 2 kohdan b, d tai e alakohdassa tai 3 kohdassa mainitun lain nojalla myönnettyjä lainoja ja syntyneitä saamia koskevasta tukijärjestelmästä; taikka

7 §

Pakkoperintä

Valtiokonttori huolehtii pakkohuutokaupan hakemisesta pyydettyään tarvittaessa 1 §:ssä tarkoitettua lainasta tai saamisesta ensin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnon. Pakkohuutokauppaa haettaessa Valtiokonttorin tulee selvittää, onko sillä perittävänä muita 1 §:ssä tarkoitettuja lainojen tai saamisten erääntyneitä maksuja samalta velalliselta tai onko pakkohuutokaupan kohteena oleva kiinteistö vakuutena muista 1 §:ssä tarkoitetuista lainoista tai saamisista taikka sellaisessa toimituksessa mukana, jota koskeva rahoituspäätös on jo tehty. Valtiokonttorin on huolehdittava valtion edun valvonnasta myös silloin, kun joku muu hakee sellaisen kiinteistön pakkohuutokauppaa, joka on myös 1 §:ssä tarkoitettun lainan tai saamisen vakuutena. Valtiokonttorin on huolehdittava, että pakkohuutokauppaan osallistuu tarvittaessa joko Valtiokonttorin edustaja tai muu virkamies valtion edun valvojana. Jollei Valtiokonttorin edustaja ole läsnä pakkohuutokaupassa, ensisijainen velvollisuus olla läsnä on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen edustajalla. Valtiokonttorin on myös selvitettävä yhdessä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa, onko valtion saamisen turvaamiseksi

Ehdotus

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

3) *tukijärjestelmästä vastaavalla viranomaisella:*

a) *elinvoimakeskusta* sekä *Maanmittauslaitosta*, jos kysymys on 1 §:n 1 kohdassa, 2 kohdan b, d tai e alakohdassa tai 3 kohdassa mainitun lain nojalla myönnettyjä lainoja ja syntyneitä saamia koskevasta tukijärjestelmästä; taikka

7 §

Pakkoperintä

Valtiokonttori huolehtii pakkohuutokaupan hakemisesta pyydettyään tarvittaessa 1 §:ssä tarkoitettua lainasta tai saamisesta ensin *elinvoimakeskuksen* lausunnon. Pakkohuutokauppaa haettaessa Valtiokonttorin tulee selvittää, onko sillä perittävänä muita 1 §:ssä tarkoitettuja lainojen tai saamisten erääntyneitä maksuja samalta velalliselta tai onko pakkohuutokaupan kohteena oleva kiinteistö vakuutena muista 1 §:ssä tarkoitetuista lainoista tai saamisista taikka sellaisessa toimituksessa mukana, jota koskeva rahoituspäätös on jo tehty. Valtiokonttorin on huolehdittava valtion edun valvonnasta myös silloin, kun joku muu hakee sellaisen kiinteistön pakkohuutokauppaa, joka on myös 1 §:ssä tarkoitettun lainan tai saamisen vakuutena. Valtiokonttorin on huolehdittava, että pakkohuutokauppaan osallistuu tarvittaessa joko Valtiokonttorin edustaja tai muu virkamies valtion edun valvojana. Jollei Valtiokonttorin edustaja ole läsnä pakkohuutokaupassa, ensisijainen velvollisuus olla läsnä on *elinvoimakeskuksen* edustajalla. Valtiokonttorin on myös selvitettävä yhdessä *elinvoimakeskuksen* kanssa, onko valtion saamisen turvaamiseksi tarkoituksenmukaista ostaa kiinteistö pakkohuutokaupassa valtiolle.

tarkoituksenmukaista ostaa kiinteistö pakko-
huutokaupassa valtiolle.

11 §

Tietojen luovuttaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuk-
sella, maanmittaustoimistolla, metsäkeskuk-
sella, Maaseutuvirastolla, Maanmittauslaitok-
sella ja maa- ja metsätalousministeriöllä on oi-
keus salassapitosäännösten estämättä saada
Valtiokonttorilta tietoja niistä 1 §:ssä tarkoit-
etuista lainoista ja saamisista, joista se vastaa
tai jotka kuuluvat sen valvottavana olevaan tu-
kijärjestelmään. Sama oikeus on maa- ja met-
sätalousministeriöllä sekä sillä viranomai-
sella, joka vastaa maatilatalouden kehittämis-
rahaston kirjanpidosta. Valtiokonttori voi luo-
vuttaa tiedot teknisen käyttöyhteyden avulla.

13 §

Maksuhelpotukset

Yhden tai useamman lyhennys- tai kor-
koerän maksuhelpotuksista päättää Valtio-
konttori, jos maksuhelpotusta haetaan 1 §:n
2 kohdan a tai c—e alakohdassa taikka 3 koh-
dassa tarkoitettua saamisen tai lainan lyhen-
nykselle tai korolle. Edellä 1 §:n 1 kohdassa
tai 1 §:n 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettua
saamisen ja lainan lyhennys- ja korkoerän
maksuhelpotuksesta päättää elinkeino-, lii-
kenne- ja ympäristökeskus. Valtioneuvoston
asetuksella voidaan säätää toimivaltaisesta
elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta.

14 §

Lainojen ja saamisten siirrot

Jos sen kiinteistön omistaja vaihtuu, jonka
omistaminen on ollut lainan tai saamisen syn-
tymisen perusteena, lainan tai saamisen siirtä-
minen uuden omistajan vastattavaksi taikka

-----

11 §

Tietojen luovuttaminen

Elinvoimakeskuksella, metsäkeskuksella, Ruokavirastolla, Maanmittauslaitoksella ja maa- ja metsätalousministeriöllä on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada Valtiokonttorilta tietoja niistä 1 §:ssä tarkoitetuista lainoista ja saamisista, joista se vastaa tai jotka kuuluvat sen valvottavana olevaan tukijärjestelmään. Sama oikeus on maa- ja metsätalousministeriöllä sekä sillä viranomaisella, joka vastaa maatilatalouden kehittämisrahaston kirjanpidosta. Valtiokonttori voi luovuttaa tiedot teknisen käyttöyhteyden avulla.

13 §

Maksuhelpotukset

Yhden tai useamman lyhennys- tai kor-
koerän maksuhelpotuksista päättää Valtio-
konttori, jos maksuhelpotusta haetaan 1 §:n
2 kohdan a tai c—e alakohdassa taikka 3 koh-
dassa tarkoitettua saamisen tai lainan lyhen-
nykselle tai korolle. Edellä 1 §:n 1 kohdassa
tai 1 §:n 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettua
saamisen ja lainan lyhennys- ja korkoerän
maksuhelpotuksesta päättää *elinvoimakeskus*.
Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää
toimivaltaisesta *elinvoimakeskuksesta*.

14 §

Lainojen ja saamisten siirrot

Jos sen kiinteistön omistaja vaihtuu, jonka
omistaminen on ollut lainan tai saamisen syn-
tymisen perusteena, lainan tai saamisen siirtä-
minen uuden omistajan vastattavaksi taikka
lainan tai saamisen velkavastuusta vapautta-
minen voidaan hyväksyä siten kuin laissa tai

Voimassa oleva laki

lainan tai saamisen velkavastuusta vapauttaminen voidaan hyväksyä siten kuin laissa tai sen nojalla säädetään tai on määrätty, päätöksellä, jonka tekee:

4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jos kysymys on muusta 1 §:ssä tarkoitetusta saamisesta tai lainasta.

15 §

Saneerausmenettelyt

Suostumuksen yrityksen saneerauksesta annetussa laissa (47/1993) tarkoitettuun menettelyyn tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annetussa laissa (57/1993) tarkoitettuun menettelyyn taikka niitä vastaavaan vapaaehtoiseen laissa säädettyyn menettelyyn antaa Valtiokonttori tai, jos menettely koskee 1 §:n 1 kohdassa tai 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettua lainaa tai saamista, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Jos suostumuksen antaminen kuuluu elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Valtiokonttorin on annettava sille lausunto, jonka tulee sisältää asian käsittelyyn tarvittavat tiedot lainasta tai saamisesta.

16 §

Lainojen ja saamisten vakuuksia koskevat ilmoitukset

Muun 1 §:ssä tarkoitetun saamisen tai lainan loppuun maksamisesta Valtiokonttorin on toimitettava kirjallisesti tieto sille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jonka alueella oleva kiinteistö on saamisen tai lainan panttina. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin tehtävää merkintää varten kiinteistön vapautumisesta panttivastuusta ja toimitettava kuitti velalliselle.

Ehdotus

sen nojalla säädetään tai on määrätty, päätöksellä, jonka tekee:

4) *elinvoimakeskus*, jos kysymys on muusta 1 §:ssä tarkoitetusta saamisesta tai lainasta.

15 §

Saneerausmenettelyt

Suostumuksen yrityksen saneerauksesta annetussa laissa (47/1993) tarkoitettuun menettelyyn tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annetussa laissa (57/1993) tarkoitettuun menettelyyn taikka niitä vastaavaan vapaaehtoiseen laissa säädettyyn menettelyyn antaa Valtiokonttori tai, jos menettely koskee 1 §:n 1 kohdassa tai 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettua lainaa tai saamista, *elinvoimakeskus*. Jos suostumuksen antaminen kuuluu *elinvoimakeskukselle*, Valtiokonttorin on annettava sille lausunto, jonka tulee sisältää asian käsittelyyn tarvittavat tiedot lainasta tai saamisesta.

16 §

Lainojen ja saamisten vakuuksia koskevat ilmoitukset

Muun 1 §:ssä tarkoitetun saamisen tai lainan loppuun maksamisesta Valtiokonttorin on toimitettava kirjallisesti tieto sille *elinvoimakeskukselle*, jonka alueella oleva kiinteistö on saamisen tai lainan panttina. *Elinvoimakeskuksen* on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin tehtävää merkintää varten kiinteistön vapautumisesta panttivastuusta ja toimitettava kuitti velalliselle.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

17 §

17 §

Muu vakuuksien hoito

Muu vakuuksien hoito

Suostumuksen 1 §:n 1 kohdan a—d, f—n tai p alakohdassa tarkoitetun lainan tai saamisen vakuusjärjestelyihin ja panttivastuusta vapauttamiseen antaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus noudattaen, mitä laissa tai lain nojalla vakuusjärjestelyn edellytyksistä säädetään.

Suostumuksen 1 §:n 1 kohdan a—d, f—n tai p alakohdassa tarkoitetun lainan tai saamisen vakuusjärjestelyihin ja panttivastuusta vapauttamiseen antaa *elinvoimakeskus* noudattaen, mitä laissa tai lain nojalla vakuusjärjestelyn edellytyksistä säädetään.

18 §

18 §

Irtisanominen

Irtisanominen

Ennen 1 §:n 1 kohdassa tai 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetun lainan tai myyntihintasaamisen irtisanomista Valtiokonttorin on tarvittaessa pyydettävä lausunto elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta.

Ennen 1 §:n 1 kohdassa tai 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetun lainan tai myyntihintasaamisen irtisanomista Valtiokonttorin on tarvittaessa pyydettävä lausunto *elinvoimakeskukselta*.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain (1333/2022) 11 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

11 §

11 §

Korvauksen maksamisen edellytykset

Korvauksen maksamisen edellytykset

Neuvojan on annettava neuvonnasta elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskukselle ennakoilmoitus. Maatilojen neuvontapalveluista maksettavan korvauksen edellytyksenä on, että neuvonnan saaja on vahvistanut neuvontapalvelun toteutumisen, neuvontatapahtumasta ja annetun neuvonnan sisällöstä annetaan riittävä selvitys ja että korvausta haetaan neljän kuukauden kuluessa edellä mainitusta ennakoilmoituksesta.

Neuvojan on annettava neuvonnasta *elinvoimakeskukselle* ennakoilmoitus. Maatilojen neuvontapalveluista maksettavan korvauksen edellytyksenä on, että neuvonnan saaja on vahvistanut neuvontapalvelun toteutumisen, neuvontatapahtumasta ja annetun neuvonnan sisällöstä annetaan riittävä selvitys ja että korvausta haetaan neljän kuukauden kuluessa edellä mainitusta ennakoilmoituksesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta annetun lain (997/2021) 2 §:n 2 momentti, 4 §:n 1 momentti, 6 ja 15 §, 17 §:n 1 ja 3 momentti, 18, 21 ja 22 §, 24 §:n 1-3 momentti sekä 25 ja 29 §, sellaisina kuin niistä ovat 24 §:n 1-3 momentti ja 25 § laissa 1180/2023, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Maa- ja metsätalousministeriön tehtävät

Maa- ja metsätalousministeriön tehtävät

Voimassa oleva laki

Ohjelman yhdenmukaisen ja tehokkaan toimeenpanon varmistamiseksi maa- ja metsätalousministeriö ohjaa ja valvoo elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskusta, jäljempänä *kehittämis- ja hallintokeskus*, sekä 5 §:ssä tarkoitettuja kalatalouden paikallisia toimintaryhmiä niiden hoitaessa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä.

4 §

Välittävät toimielimet ja valtionapuviranomaiset

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset sekä kehittämis- ja hallintokeskus toimivat yleisasetuksen 71 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuina välittävinä toimieliminä. Mainitut viranomaiset toimivat myös valtionavustuslain 4 §:n 1 kohdassa tarkoitettuina valtionapuviranomaisina.

6 §

Ohjelman yhteensovittaminen

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa ohjelman yhteensovittamisesta muiden yleisasetuksen soveltamisalaan kuuluvien rahasto-ohjelmien ja rahoitusvälineiden kanssa. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset vastaavat ohjelmaan sisältyvien alueellisten toimenpiteiden toimeenpanon yhteensovittamisesta muiden alueella toteutettavien edellä mainittujen ohjelmien ja niiden kehittämistoimenpiteiden kanssa. Kalatalouden paikalliset toimintaryhmät vastaavat paikallisten strategioiden yhteensovittamisesta muiden alueellisten kehittämistoimenpiteiden kanssa yhteistyössä alueen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa.

15 §

Tuen myöntäminen

Ehdotus

Ohjelman yhdenmukaisen ja tehokkaan toimeenpanon varmistamiseksi maa- ja metsätalousministeriö ohjaa ja valvoo *elinvoimakeskuksia*, *KEHAa*, jäljempänä *KEHA*, sekä 5 §:ssä tarkoitettuja kalatalouden paikallisia toimintaryhmiä niiden hoitaessa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä.

4 §

Välittävät toimielimet ja valtionapuviranomaiset

Elinvoimakeskukset sekä *KEHA* toimivat yleisasetuksen 71 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuina välittävinä toimieliminä. Mainitut viranomaiset toimivat myös valtionavustuslain 4 §:n 1 kohdassa tarkoitettuina valtionapuviranomaisina.

6 §

Ohjelman yhteensovittaminen

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa ohjelman yhteensovittamisesta muiden yleisasetuksen soveltamisalaan kuuluvien rahasto-ohjelmien ja rahoitusvälineiden kanssa. *Elinvoimakeskukset* vastaavat ohjelmaan sisältyvien alueellisten toimenpiteiden toimeenpanon yhteensovittamisesta muiden alueella toteutettavien edellä mainittujen ohjelmien ja niiden kehittämistoimenpiteiden kanssa. Kalatalouden paikalliset toimintaryhmät vastaavat paikallisten strategioiden yhteensovittamisesta muiden alueellisten kehittämistoimenpiteiden kanssa yhteistyössä alueen *elinvoimakeskusten* kanssa.

15 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää tuen myöntämisestä.

Maa- ja metsätalousministeriö voi määräaikaisen hakumenettelyn avaamisen yhteydessä päättää, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee päätöksen tuen myöntämisestä saatuaan asiasta maa- ja metsätalousministeriön lausunnon. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi poiketa ministeriön lausunnosta vain, jos tuen myöntäminen olisi Euroopan unionin tai kansallisen lainsäädännön taikka ohjelman vastaista tai jos sillä ei ole riittävää määrärahaa toimenpiteen rahoittamiseen.

Ratkaistessaan hakemusta kalatalouden paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee päätöksen saatuaan 16 §:ssä tarkoitetun lausunnon toimivaltaiselta kalatalouden paikalliselta toimintaryhmältä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi poiketa kalatalouden paikallisen toimintaryhmän lausunnosta vain, jos tuen myöntäminen olisi Euroopan unionin tai kansallisen lainsäädännön taikka ohjelman vastaista tai jos kalatalouden paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiössä ei ole riittävää määrärahaa toimenpiteen rahoittamiseen.

17 §

Tuen myöntäminen yhdenntetyn meripolitiikan toimenpiteisiin

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää tukea erityisasetuksen 31–34 artikloissa tarkoitetuille toimenpiteille valtioneuvoston kanslian vahvistaman käyttösuunnitelman perusteella.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi poiketa käyttösuunnitelmasta vain, jos tuen myöntäminen olisi Euroopan unionin tai kansallisen lainsäädännön vastaista taikka sen käytössä olevat määrärahat eivät riitä tuen myöntämiseen.

18 §

Tuen myöntäminen

Elinvoimakeskus päättää tuen myöntämisestä.

Maa- ja metsätalousministeriö voi määräaikaisen hakumenettelyn avaamisen yhteydessä päättää, että *elinvoimakeskus* tekee päätöksen tuen myöntämisestä saatuaan asiasta maa- ja metsätalousministeriön lausunnon. *Elinvoimakeskus* voi poiketa ministeriön lausunnosta vain, jos tuen myöntäminen olisi Euroopan unionin tai kansallisen lainsäädännön taikka ohjelman vastaista tai jos sillä ei ole riittävää määrärahaa toimenpiteen rahoittamiseen.

Ratkaistessaan hakemusta kalatalouden paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä *elinvoimakeskus* tekee päätöksen saatuaan 16 §:ssä tarkoitetun lausunnon toimivaltaiselta kalatalouden paikalliselta toimintaryhmältä. *Elinvoimakeskus* voi poiketa kalatalouden paikallisen toimintaryhmän lausunnosta vain, jos tuen myöntäminen olisi Euroopan unionin tai kansallisen lainsäädännön taikka ohjelman vastaista tai jos kalatalouden paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiössä ei ole riittävää määrärahaa toimenpiteen rahoittamiseen.

17 §

Tuen myöntäminen yhdenntetyn meripolitiikan toimenpiteisiin

Elinvoimakeskus voi myöntää tukea erityisasetuksen 31–34 artikloissa tarkoitetuille toimenpiteille valtioneuvoston kanslian vahvistaman käyttösuunnitelman perusteella.

Elinvoimakeskus voi poiketa käyttösuunnitelmasta vain, jos tuen myöntäminen olisi Euroopan unionin tai kansallisen lainsäädännön vastaista taikka sen käytössä olevat määrärahat eivät riitä tuen myöntämiseen.

Tuen myöntäminen maa- ja metsätalousministeriön vahvistaman käyttösuunnitelman perusteella

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää tukea yleisasetuksen 36 artiklassa tarkoitettuun tekniseen apuun ja erityisasetuksen 22 artiklassa tarkoitettuun kalastuksen valvontaan maa- ja metsätalousministeriön vahvistaman käyttösuunnitelman perusteella. Käyttösuunnitelman perusteella voidaan myöntää tukea myös monivuotisille tutkimus- ja kehittämisohjelmille.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi poiketa käyttösuunnitelmasta vain, jos tuen myöntäminen olisi Euroopan unionin tai kansallisen lainsäädännön vastaista taikka sen käytössä olevat määrärahat eivät riitä tuen myöntämiseen.

21 §

Tuen maksaminen

Tuen maksamisesta päättää kehittämis- ja hallintokeskus.

Tuen maksamisesta päättää kuitenkin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jos toimenpiteelle maksetaan tukea ilman erillistä maksatushakemusta, ja menettelystä on ilmoitettu toimenpidettä koskevan 13 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräaikaisen hakumenettelyn yhteydessä.

22 §

Takaisinperinnän menettelyt

Tuen takaisinperinnästä päättää kehittämis- ja hallintokeskus. Maa- ja metsätalousministeriö voi määrätä kehittämis- ja hallintokeskuksen perimään tuen takaisin, jos se katsoo valtionavustuslain 21 tai 22 §:ssä säädettyjen edellytysten täytyvän.

24 §

18 §

Tuen myöntäminen maa- ja metsätalousministeriön vahvistaman käyttösuunnitelman perusteella

Elinvoimakeskus voi myöntää tukea yleisasetuksen 36 artiklassa tarkoitettuun tekniseen apuun ja erityisasetuksen 22 artiklassa tarkoitettuun kalastuksen valvontaan maa- ja metsätalousministeriön vahvistaman käyttösuunnitelman perusteella. Käyttösuunnitelman perusteella voidaan myöntää tukea myös monivuotisille tutkimus- ja kehittämisohjelmille.

Elinvoimakeskus voi poiketa käyttösuunnitelmasta vain, jos tuen myöntäminen olisi Euroopan unionin tai kansallisen lainsäädännön vastaista taikka sen käytössä olevat määrärahat eivät riitä tuen myöntämiseen.

21 §

Tuen maksaminen

Tuen maksamisesta päättää *KEHA*.

Tuen maksamisesta päättää kuitenkin *elinvoimakeskus*, jos toimenpiteelle maksetaan tukea ilman erillistä maksatushakemusta, ja menettelystä on ilmoitettu toimenpidettä koskevan 13 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräaikaisen hakumenettelyn yhteydessä.

22 §

Takaisinperinnän menettelyt

Tuen takaisinperinnästä päättää *KEHA*. Maa- ja metsätalousministeriö voi määrätä *KEHAN* perimään tuen takaisin, jos se katsoo valtionavustuslain 21 tai 22 §:ssä säädettyjen edellytysten täytyvän.

Tietojärjestelmän yhteisrekisterinpitäjät

24 §

Maa- ja metsätalousministeriö, valtiovarainministeriö, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset sekä kehittämis- ja hallintokeskus ovat tietojärjestelmän ja sen tietovarannon yhteisrekisterinpitäjiä.

Rekisterinpitäjän velvollisuuksista vastaa:

1) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jos käsiteltävät henkilötiedot koskevat tukipäätösprosessia;

2) kehittämis- ja hallintokeskus, jos käsiteltävät henkilötiedot koskevat maksupäätös- tai takaisinperintäprosessia;

3) henkilötietojen luovuttamiseen liittyvien tehtävien osalta Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus;

4) valtiovarainministeriö, jos käsiteltävät henkilötiedot koskevat tarkastusviranomaisen tehtäviä;

5) maa- ja metsätalousministeriö, jos kyseessä on muu kuin 1–3 kohdassa tarkoitettu henkilötietojen käsittely tai yleinen ylläpitoon ja käytettävyyteen, tietojen suojaamiseen ja säilyttämiseen sekä tietoturvallisuuteen liittyvä tehtävä.

Maa- ja metsätalousministeriö, valtiovarainministeriö, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset sekä kehittämis- ja hallintokeskus saavat käyttää tietojärjestelmää ja sen tietovarantoa niille säädettyjen tehtävien edellyttämässä laajuudessa sekä vastaavat niille säädettyjen tehtävien mukaisesti siitä, että tietojärjestelmään tallennetaan oikeat ja riittävät tiedot.

25 §

Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen

Maa- ja metsätalousministeriöllä, valtiovarainministeriöllä, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla, kehittämis- ja hallintokeskuksella ja 28 §:n 2 momentin nojalla tarkastuksia tekevällä on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada muulta viranomaiselta,

Tietojärjestelmän yhteisrekisterinpitäjät

Maa- ja metsätalousministeriö, valtiovarainministeriö, *elinvoimakeskukset* sekä *KEHA* ovat tietojärjestelmän ja sen tietovarannon yhteisrekisterinpitäjiä.

Rekisterinpitäjän velvollisuuksista vastaa:

1) *elinvoimakeskus*, jos käsiteltävät henkilötiedot koskevat tukipäätösprosessia;

2) *KEHA*, jos käsiteltävät henkilötiedot koskevat maksupäätös- tai takaisinperintäprosessia;

3) henkilötietojen luovuttamiseen liittyvien tehtävien osalta *xxx elinvoimakeskus*;

4) valtiovarainministeriö, jos käsiteltävät henkilötiedot koskevat tarkastusviranomaisen tehtäviä;

5) maa- ja metsätalousministeriö, jos kyseessä on muu kuin 1–3 kohdassa tarkoitettu henkilötietojen käsittely tai yleinen ylläpitoon ja käytettävyyteen, tietojen suojaamiseen ja säilyttämiseen sekä tietoturvallisuuteen liittyvä tehtävä.

Maa- ja metsätalousministeriö, valtiovarainministeriö, *elinvoimakeskukset* sekä *KEHA* saavat käyttää tietojärjestelmää ja sen tietovarantoa niille säädettyjen tehtävien edellyttämässä laajuudessa sekä vastaavat niille säädettyjen tehtävien mukaisesti siitä, että tietojärjestelmään tallennetaan oikeat ja riittävät tiedot.

25 §

Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen

julkista tehtävää hoitavalta taholta ja kalatalouden paikalliselta toimintaryhmältä hakijaa ja tuensaajaa, tämän taloudellista asemaa ja liike- tai ammattitoimintaa, julkisista varoista myönnettyä rahoitusta tai muuta tuen kannalta merkityksellistä olosuhdetta koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä tukea koskevan asian käsittelemiseksi.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, valtiovarainministeriöllä, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja kehittämis- ja hallintokeskuksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa muulle viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle taikka Euroopan unionin toimielimelle tässä laissa säädettyä tehtävää hoidettaessa saatuja, tuen saajaa koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä viranomaiselle, julkista tehtävää hoitavalle tai toimielimelle säädetyn tarkastustehtävän suorittamiseksi tai sen valvomiseksi, että Euroopan unionin lainsäädäntöä on noudatettu.

29 §

Toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Tässä laissa tarkoitettuja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle säädettyjä tehtäviä hoitaa se elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jonka toimialueella tuettava toimenpide pääosin toteutetaan tai jonka alueella hakijan toimipaikka sijaitsee, jollei elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain (897/2009) 5 §:n nojalla elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimivallasta muuta säädetä.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, valtiovarainministeriöllä, *elinvoimakeskuksilla*, *KE-HAlla* ja 28 §:n 2 momentin nojalla tarkastuksia tekevällä on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada muulta viranomaiselta, julkista tehtävää hoitavalta taholta ja kalatalouden paikalliselta toimintaryhmältä hakijaa ja tuensaajaa, tämän taloudellista asemaa ja liike- tai ammattitoimintaa, julkisista varoista myönnettyä rahoitusta tai muuta tuen kannalta merkityksellistä olosuhdetta koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä tukea koskevan asian käsittelemiseksi.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, valtiovarainministeriöllä, *elinvoimakeskuksilla* ja *KE-HAlla* on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa muulle viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle taikka Euroopan unionin toimielimelle tässä laissa säädettyä tehtävää hoidettaessa saatuja, tuen saajaa koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä viranomaiselle, julkista tehtävää hoitavalle tai toimielimelle säädetyn tarkastustehtävän suorittamiseksi tai sen valvomiseksi, että Euroopan unionin lainsäädäntöä on noudatettu.

29 §

Toimivaltainen elinvoimakeskus

Tässä laissa tarkoitettuja *elinvoimakeskukselle* säädettyjä tehtäviä hoitaa se *elinvoimakeskus*, jonka toimialueella tuettava toimenpide pääosin toteutetaan tai jonka alueella hakijan toimipaikka sijaitsee, jollei *elinvoimakeskuslain* x §:n nojalla *elinvoimakeskusten* toimivallasta muuta säädetä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Laki

Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain (1048/2016) 6 a §:n 1 momentti, 10 §:n 1 ja 2 momentti, 11 §, 16 §:n 6 momentti, 17 §:n 1 momentti, 18 §:n 5 momentti, 19 §:n 2 ja 3 momentti, 20 §:n 1-3 momentti, 21 §, 22 §:n 4 ja 5 momentti, 25 §:n 1 momentti, 26 §:n 3 momentti, 27 §:n 6 ja 8 momentti, 29 §:n 2 ja 5 momentti, 30 §:n 2 momentti, 32 §:n 1 momentti ja 39 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat, 6 a §:n 1 momentti, 21 § ja 29 §:n 2 ja 5 momentti laissa 872/2018, 17 §:n 1 momentti, 18 §:n 5 momentti, 19 §:n 2 ja 3 momentti ja 32 §:n 1 momentti laissa 3/2023 sekä 20 §:n 1-3 momentti ja 27 §:n 6 ja 8 momentti laissa 353/2021, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 a §

6 a §

Jokialueiden kaupallisia lohisaaliita koskevat erityismääräykset

Jokialueiden kaupallisia lohisaaliita koskevat erityismääräykset

Jokialueelta kaupallisessa kalastuksessa pyydettyjen Itämerestä peräisin olevien lohien ensimyynti on sallittu vain sellaisille kaupallisille kalastajille, jotka ovat ilmoittaneet elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle aikovansa kyseisenä vuonna harjoittaa lohien kaupallista kalastusta jokialueella. Jokialueella kaupallisessa kalastuksessa saadut lohet on merkittävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta saadun tunnisteen avulla siten, että voidaan tunnistaa lohien pyytäneen kaupallisen kalastajan nimi ja tunnus.

Jokialueelta kaupallisessa kalastuksessa pyydettyjen Itämerestä peräisin olevien lohien ensimyynti on sallittu vain sellaisille kaupallisille kalastajille, jotka ovat ilmoittaneet *elinvoimakeskukselle* aikovansa kyseisenä vuonna harjoittaa lohien kaupallista kalastusta jokialueella. Jokialueella kaupallisessa kalastuksessa saadut lohet on merkittävä *elinvoimakeskukselta* saadun tunnisteen avulla siten, että voidaan tunnistaa lohien pyytäneen kaupallisen kalastajan nimi ja tunnus.

10 §

10 §

Kalastusluvut

Kalastusluvut

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus myöntää neuvoston valvonta-asetuksen 7 artiklassa ja komission valvonta-asetuksen 4 ar-

Elinvoimakeskus myöntää neuvoston valvonta-asetuksen 7 artiklassa ja komission valvonta-asetuksen 4 artiklassa tarkoitetut kalas-

tiklassa tarkoitetut kalastusluvut vähintään yhdeksi ja enintään kymmeneksi kalenterivuodeksi kerrallaan. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pitää rekisteriä luvan saaneista kalastusluksista ja niiden kalastuslisenssinhaltijoista.

tusluvut vähintään yhdeksi ja enintään kymmeneksi kalenterivuodeksi kerrallaan. *Elinvoimakeskus* pitää rekisteriä luvan saaneista kalastusluksista ja niiden kalastuslisenssinhaltijoista.

Jos kalastuslupia haetaan useammalle kalastuslukselle kuin lupia voidaan Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan säännösten mukaan myöntää, etusijalle asetetaan sellaiset kalastuslisenssinhaltijat, joiden kalastusluksukset ovat kyseisen lisenssinhaltijan hallinta-aikana ilmoittaneet elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kyseisessä luvassa tarkoitettujen kalakantojen saaliita viimeisten viiden haettavaksi julistamista edeltävän vuoden aikana useimpina kalenterivuosina. Enintään kymmenen prosenttia jaettavista luvista tai Euroopan unionin säännöksellä Suomelle osoitettu ja siitä edellä tarkoitettun jaon jälkeen jäljellä oleva lupamäärä voidaan varata sellaisille kalastuslisenssin haltijoille, joiden aluksilla ei ole ollut kyseisen kalalajin ilmoitettuja saaliita edellä tarkoitettun viiden vuoden aikana. Tällaisille kalastuslisenssien haltijoille varattavien lupien myöntämisessä asetetaan etusijalle sellaiset kalastuslisenssinhaltijat, joiden kalastusluksen pääkoneen kilowatteina ilmaistu teho on pienin.

Jos kalastuslupia haetaan useammalle kalastuslukselle kuin lupia voidaan Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan säännösten mukaan myöntää, etusijalle asetetaan sellaiset kalastuslisenssinhaltijat, joiden kalastusluksukset ovat kyseisen lisenssinhaltijan hallinta-aikana ilmoittaneet *elinvoimakeskukselle* kyseisessä luvassa tarkoitettujen kalakantojen saaliita viimeisten viiden haettavaksi julistamista edeltävän vuoden aikana useimpina kalenterivuosina. Enintään kymmenen prosenttia jaettavista luvista tai Euroopan unionin säännöksellä Suomelle osoitettu ja siitä edellä tarkoitettun jaon jälkeen jäljellä oleva lupamäärä voidaan varata sellaisille kalastuslisenssin haltijoille, joiden aluksilla ei ole ollut kyseisen kalalajin ilmoitettuja saaliita edellä tarkoitettun viiden vuoden aikana. Tällaisille kalastuslisenssien haltijoille varattavien lupien myöntämisessä asetetaan etusijalle sellaiset kalastuslisenssinhaltijat, joiden kalastusluksen pääkoneen kilowatteina ilmaistu teho on pienin.

11 §

Kalastusluvan siirtäminen

Jos kalastusluvan haltija luovuttaa luvassa mainitun aluksen eikä kalastusluvasta muuta ole luovutuksen osapuolten kanssa kirjallisesti sovittu, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus siirtää kalastusluvan jäljellä olevaksi ajaksi aluksen uudelle kalastuslisenssinhaltijalle, jos aluksen kansallisuus ei luovutuksen johdosta muutu. Kalastusluvan haltija voi sopia luovutuksensaajan kanssa, että kalastuslupa ei seuraa luovutettavaa alusta. Tällöin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus siirtää luvan luovuttajan toiseen kalastusluksi-

11 §

Kalastusluvan siirtäminen

Jos kalastusluvan haltija luovuttaa luvassa mainitun aluksen eikä kalastusluvasta muuta ole luovutuksen osapuolten kanssa kirjallisesti sovittu, *elinvoimakeskus* siirtää kalastusluvan jäljellä olevaksi ajaksi aluksen uudelle kalastuslisenssinhaltijalle, jos aluksen kansallisuus ei luovutuksen johdosta muutu. Kalastusluvan haltija voi sopia luovutuksensaajan kanssa, että kalastuslupa ei seuraa luovutettavaa alusta. Tällöin *elinvoimakeskus* siirtää luvan luovuttajan toiseen kalastusluksi-

Voimassa oleva laki

seen, jos se Euroopan unionin säädösten mukaan on mahdollista eikä sitä ole kielletty muualla laissa.

16 §

Siirrettävien käyttöoikeuksien siirtäminen

Siirrettävän käyttöoikeuden siirto tulee voimaan, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on merkinnyt siirron 30 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin. Siirtäjän ja siirron saajan on haettava siirron merkitsemistä yhdessä.

17 §

Aloittavien kaupallisten kalastajien ei-siirrettävät käyttöoikeudet

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi jakaa kirjallisen hakemuksen perusteella kalastuslain 88 §:ssä tarkoitettuun ryhmään I rekisteröityneelle aloittavalle kaupalliselle kalastajalle, joka omistaa merialueen kaupalliseen kalastukseen rekisteröidyn kalastusalueen, enintään viideksi kalenterivuodeksi silakan tai lohien rysäkalastukseen kaupallisen kalastajakohtaisen ei-siirrettävän käyttöoikeuden, jonka suuruus vastaa enintään kahta promillea siitä Suomen silakan tai lohien kalastuskiintiön osasta, josta on vähennetty tämän lain 12 §:ssä tarkoitetut Ahvenanmaan maakunnalle siirrettävät kiintiömäärät sekä 18 §:ssä tarkoitetut erilliset kalastuskiintiöt. Silakan kalastuskiintiöistä jaetaan ei-siirrettäviä käyttöoikeuksia siten, että ne ovat voimassa enintään vuoden 2026 loppuun saakka.

18 §

Erilliset kalastuskiintiöt

Silakan rysäkalastuksen erillisistä kalastuskiintiöistä jaetaan vuosittain syyskuun 1 päivän jälkeen jäljellä olevat käyttämättömät

Ehdotus

16 §

Siirrettävien käyttöoikeuksien siirtäminen

Siirrettävän käyttöoikeuden siirto tulee voimaan, kun *elinvoimakeskus* on merkinnyt siirron 30 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin. Siirtäjän ja siirron saajan on haettava siirron merkitsemistä yhdessä.

17 §

Aloittavien kaupallisten kalastajien ei-siirrettävät käyttöoikeudet

Elinvoimakeskus voi jakaa kirjallisen hakemuksen perusteella kalastuslain 88 §:ssä tarkoitettuun ryhmään I rekisteröityneelle aloittavalle kaupalliselle kalastajalle, joka omistaa merialueen kaupalliseen kalastukseen rekisteröidyn kalastusalueen, enintään viideksi kalenterivuodeksi silakan tai lohien rysäkalastukseen kaupallisen kalastajakohtaisen ei-siirrettävän käyttöoikeuden, jonka suuruus vastaa enintään kahta promillea siitä Suomen silakan tai lohien kalastuskiintiön osasta, josta on vähennetty tämän lain 12 §:ssä tarkoitetut Ahvenanmaan maakunnalle siirrettävät kiintiömäärät sekä 18 §:ssä tarkoitetut erilliset kalastuskiintiöt. Silakan kalastuskiintiöistä jaetaan ei-siirrettäviä käyttöoikeuksia siten, että ne ovat voimassa enintään vuoden 2026 loppuun saakka.

18 §

Erilliset kalastuskiintiöt

Silakan rysäkalastuksen erillisistä kalastuskiintiöistä jaetaan vuosittain syyskuun 1 päivän jälkeen jäljellä olevat käyttämättömät

Voimassa oleva laki

Ehdotus

kiintiönosat 20 §:n 3 momentin mukaisesti silakan troolikalastuksen siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoille. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus jakaa kiintiömäärät siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoille ilman 26 §:ssä säädettyä käyttömaksun suorittamisvelvoitetta.

kiintiönosat 20 §:n 3 momentin mukaisesti silakan troolikalastuksen siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoille. *Elinvoimakeskus* jakaa kiintiömäärät siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoille ilman 26 §:ssä säädettyä käyttömaksun suorittamisvelvoitetta.

19 §

19 §

Toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakomenettely

Toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakomenettely

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus jakaa ei-siirrettävän käyttöoikeuden perusteella sen mukaisen promilleosuuden osoittaman toimijakohtaisen kalastuskiintiön 1 momentissa tarkoitettujen lisäysten ja vähennysten jälkeen jäljellä olevasta Suomen kalastuskiintiöstä.

Elinvoimakeskus jakaa ei-siirrettävän käyttöoikeuden perusteella sen mukaisen promilleosuuden osoittaman toimijakohtaisen kalastuskiintiön 1 momentissa tarkoitettujen lisäysten ja vähennysten jälkeen jäljellä olevasta Suomen kalastuskiintiöstä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus jakaa siirrettävän käyttöoikeuden perusteella sen mukaisen promilleosuuden osoittaman toimijakohtaisen kalastuskiintiön 1 momentissa tarkoitettujen lisäysten ja vähennysten ja 2 momentin mukaisesti toteutetun jaon jälkeen jäljellä olevasta Suomen kalastuskiintiöstä.

Elinvoimakeskus jakaa siirrettävän käyttöoikeuden perusteella sen mukaisen promilleosuuden osoittaman toimijakohtaisen kalastuskiintiön 1 momentissa tarkoitettujen lisäysten ja vähennysten ja 2 momentin mukaisesti toteutetun jaon jälkeen jäljellä olevasta Suomen kalastuskiintiöstä.

20 §

20 §

Toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakaminen

Toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus jakaa Suomen silakan, kilohailin ja lohen kalastuskiintiöt toimijakohtaisiksi kalastuskiintiöiksi kalenterivuositain määräaikaan mennessä saapuneiden siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoiden hakemusten perusteella 19 §:ssä säädettyjen menettelyiden mukaisesti. Päätöksessään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ottaa huomioon mahdolliset 23 §:ssä tarkoitettut toimijakohtaisista kalastuskiintiöistä luopumiset, 27 §:n 5

Elinvoimakeskus jakaa Suomen silakan, kilohailin ja lohen kalastuskiintiöt toimijakohtaisiksi kalastuskiintiöiksi kalenterivuositain määräaikaan mennessä saapuneiden siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoiden hakemusten perusteella 19 §:ssä säädettyjen menettelyiden mukaisesti. Päätöksessään *elinvoimakeskus* ottaa huomioon mahdolliset 23 §:ssä tarkoitettut toimijakohtaisista kalastuskiintiöistä luopumiset, 27 §:n 5 momentissa tarkoitettua käyttömaksun maksa-

momentissa tarkoitettu käyttömaksun maksamatta jättämisestä ja 27 §:n 6 momentissa tarkoitettu omistuspuhjan ilmoitusvelvollisuuden noudattamatta jättämisestä johtuvat toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden menetykset sekä 29 §:n 4 momentissa tarkoitettu toimijakohtaisen kalastuskiintiön ylityksestä tehtävät vähennykset.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi vahvistaa maa- ja metsätalousministeriön päätöksen perusteella seuraavaa vuotta koskevat väliaikaiset toimijakohtaiset kalastuskiintiöt, joiden suuruus on enintään 90 prosenttia siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien perusteella tietystä Suomen kalastuskiintiöstä jaettavista toimijakohtaisista kalastuskiintiöistä, jos:

1) Suomen kalastuskiintiön jakamiseen vaikuttava muutoksenhaun käsittely tai muu oikeuskäsittely on kesken; tai

2) Itämeren kiintiöasetusta ei ole julkaistu eikä seuraavan vuoden Suomen silakan, kilohailin ja lohen kalastuskiintiöitä ole vahvistettu, jolloin väliaikaiset toimijakohtaiset kalastuskiintiöt voivat olla lisäksi enintään kansainvälisen merentutkimusneuvoston antaman tieteellisen neuvon alarajan suuruiset.

Kun maa- ja metsätalousministeriö on selvittänyt edellisen vuoden toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden käyttöä koskevat tiedot, se voi jakaa mahdolliset 27 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettut valtiolle palautuneet siirrettävät käyttöoikeudet 28 §:ssä säädetyn menettelyn mukaisesti ja muuttaa tarvittaessa siirrettäviä käyttöoikeuksia koskevia päätöksiä. Edellisen vuoden toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden käyttöä koskevien tietojen perusteella tai kun tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettuja perusteita ei enää ole, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muuttaa tarvittaessa toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä tai väliaikaisia toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskevia päätöksiä.

matta jättämisestä ja 27 §:n 6 momentissa tarkoitettu omistuspuhjan ilmoitusvelvollisuuden noudattamatta jättämisestä johtuvat toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden menetykset sekä 29 §:n 4 momentissa tarkoitettut toimijakohtaisen kalastuskiintiön ylityksestä tehtävät vähennykset.

Elinvoimakeskus voi vahvistaa maa- ja metsätalousministeriön päätöksen perusteella seuraavaa vuotta koskevat väliaikaiset toimijakohtaiset kalastuskiintiöt, joiden suuruus on enintään 90 prosenttia siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien perusteella tietystä Suomen kalastuskiintiöstä jaettavista toimijakohtaisista kalastuskiintiöistä, jos:

1) Suomen kalastuskiintiön jakamiseen vaikuttava muutoksenhaun käsittely tai muu oikeuskäsittely on kesken; tai

2) Itämeren kiintiöasetusta ei ole julkaistu eikä seuraavan vuoden Suomen silakan, kilohailin ja lohen kalastuskiintiöitä ole vahvistettu, jolloin väliaikaiset toimijakohtaiset kalastuskiintiöt voivat olla lisäksi enintään kansainvälisen merentutkimusneuvoston antaman tieteellisen neuvon alarajan suuruiset.

Kun maa- ja metsätalousministeriö on selvittänyt edellisen vuoden toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden käyttöä koskevat tiedot, se voi jakaa mahdolliset 27 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettut valtiolle palautuneet siirrettävät käyttöoikeudet 28 §:ssä säädetyn menettelyn mukaisesti ja muuttaa tarvittaessa siirrettäviä käyttöoikeuksia koskevia päätöksiä. Edellisen vuoden toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden käyttöä koskevien tietojen perusteella tai kun tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettuja perusteita ei enää ole, *elinvoimakeskus* muuttaa tarvittaessa toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä tai väliaikaisia toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskevia päätöksiä.

Voimassa oleva laki

Suomen kalastuskiintiöihin tehtävien muutosten vaikutus toimijakohtaisiin kalastuskiintiöihin

Jos Suomen kalastuskiintiö Euroopan unionin neuvoston päätöksellä pienenee tai suurenee kesken kalenterivuoden, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muuttaa tarvittaessa 20 §:ssä tarkoitettuja toimijakohtaisia kalastuskiintiötä koskevia päätöksiään siten, että Suomen kalastuskiintiöiden lisäykset ja vähennykset jaetaan siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoille siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien suhteessa.

22 §

Toimijakohtaisen kalastuskiintiön siirtäminen

Jos toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltija siirtää toimijakohtaisen kalastuskiintiön tai osan siitä kaupalliselle kalastajalle, jota ei ole rekisteröity 30 §:n mukaiseen rekisteriin, siirtäjän ja siirron saajan on haettava siirron merkittämistä yhdessä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, joka tarkistaa, että siirron saaja on rekisteröity kaupalliseksi kalastajaksi ja omistaa merialueen kaupalliseen kalastukseen rekisteröidyn kalastusalueen.

Toimijakohtaisen kalastuskiintiön siirto tulee voimaan päivämäärästä, jolle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on vahvistanut siirron 30 §:n mukaiseen rekisteriin.

25 §

Lohisaaliita koskevat erityismääräykset

Merialueelta pyydettyjen lohien ensimyynti on sallittu vain lohien toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijalle. Muiden kaupallisten kalastajien on vapautettava rysäkalastuksessa saadut lohet. Lohen toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijan on merkittävä myytävät

Ehdotus

Suomen kalastuskiintiöihin tehtävien muutosten vaikutus toimijakohtaisiin kalastuskiintiöihin

Jos Suomen kalastuskiintiö Euroopan unionin neuvoston päätöksellä pienenee tai suurenee kesken kalenterivuoden, *elinvoimakeskus* muuttaa tarvittaessa 20 §:ssä tarkoitettuja toimijakohtaisia kalastuskiintiötä koskevia päätöksiään siten, että Suomen kalastuskiintiöiden lisäykset ja vähennykset jaetaan siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoille siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien suhteessa.

22 §

Toimijakohtaisen kalastuskiintiön siirtäminen

Jos toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltija siirtää toimijakohtaisen kalastuskiintiön tai osan siitä kaupalliselle kalastajalle, jota ei ole rekisteröity 30 §:n mukaiseen rekisteriin, siirtäjän ja siirron saajan on haettava siirron merkittämistä yhdessä *elinvoimakeskuksesta*, joka tarkistaa, että siirron saaja on rekisteröity kaupalliseksi kalastajaksi ja omistaa merialueen kaupalliseen kalastukseen rekisteröidyn kalastusalueen.

Toimijakohtaisen kalastuskiintiön siirto tulee voimaan päivämäärästä, jolle *elinvoimakeskus* on vahvistanut siirron 30 §:n mukaiseen rekisteriin.

25 §

Lohisaaliita koskevat erityismääräykset

Merialueelta pyydettyjen lohien ensimyynti on sallittu vain lohien toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijalle. Muiden kaupallisten kalastajien on vapautettava rysäkalastuksessa saadut lohet. Lohen toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijan on merkittävä myytävät lohet *elinvoimakeskuksesta* saadun tunnisteen

Voimassa oleva laki

lohet elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta saadun tunnisteiden avulla siten, että voidaan tunnistaa kenen toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstä lohi on peräisin.

26 §

Toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden käyttömaksu

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus määrää toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskevassa 20 §:n 1 momentissa tarkoitetussa jakopäätöksessä käyttömaksun siirrettävän ja ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltijalle hänen saamastaan toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstä.

27 §

Siirrettävän ja ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltijan velvollisuudet ja seuraamukset niiden noudattamatta jättämisestä

Siirrettävän ja ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltija on velvollinen toimittamaan vuosittain osana toimijakohtaisen kalastuskiintiön hakua kaikki ne hakemuksen jättämisen ajankohdan mukaiset tiedot käyttöoikeuden haltijana toimivan kaupallisen kalastajan omistuspohjasta ja siinä edellisen haun jälkeen tapahtuneista muutoksista 14 §:ssä säädetyn keskitymisrajoituksen arvioimiseksi. Omistuspohjaa koskevissa tiedoissa tulee eritellä jokainen omistajajyksikkö ja yksikön omistusosuus sekä näiden omistukset ja osuudet muissa kotimaisissa ja ulkomaisissa yhteisöissä. Jos siirrettävän tai ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltija ei toimita vaadittuja tietoja omistuspohjasta toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden hakumenettelyn yhteydessä tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sen jälkeen lisätietopyynnössä määräämään määräaikaan mennessä, haltija menettää oikeutensa hakua koskevan vuoden toimijakohtaiseen kalastuskiintiöön.

Ehdotus

avulla siten, että voidaan tunnistaa kenen toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstä lohi on peräisin.

26 §

Toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden käyttömaksu

Elinvoimakeskus määrää toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskevassa 20 §:n 1 momentissa tarkoitetussa jakopäätöksessä käyttömaksun siirrettävän ja ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltijalle hänen saamastaan toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstä.

27 §

Siirrettävän ja ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltijan velvollisuudet ja seuraamukset niiden noudattamatta jättämisestä

Siirrettävän ja ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltija on velvollinen toimittamaan vuosittain osana toimijakohtaisen kalastuskiintiön hakua kaikki ne hakemuksen jättämisen ajankohdan mukaiset tiedot käyttöoikeuden haltijana toimivan kaupallisen kalastajan omistuspohjasta ja siinä edellisen haun jälkeen tapahtuneista muutoksista 14 §:ssä säädetyn keskitymisrajoituksen arvioimiseksi. Omistuspohjaa koskevissa tiedoissa tulee eritellä jokainen omistajajyksikkö ja yksikön omistusosuus sekä näiden omistukset ja osuudet muissa kotimaisissa ja ulkomaisissa yhteisöissä. Jos siirrettävän tai ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltija ei toimita vaadittuja tietoja omistuspohjasta toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden hakumenettelyn yhteydessä tai *elinvoimakeskuksen* sen jälkeen lisätietopyynnössä määräämään määräaikaan mennessä, haltija menettää oikeutensa hakua koskevan vuoden toimijakohtaiseen kalastuskiintiöön.

Maa- ja metsätalousministeriö päättää siirrettävien käyttöoikeuksien vähentämisestä 2, 3 ja 7 momentissa tarkoitettujen käyttöoikeuksien osalta. Jos siirrettävää käyttöoikeutta on 2 tai 3 momentin perusteella jo vähennetty haltijalta, kyseisen haltijan toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden käyttöä tarkastellaan uuden vuoden tarkastelujakson perusteella, joka alkaa haltijan käyttöoikeuden vähentämisestä tehdyn päätöksen sisältämän kolmen vuoden tarkastelujakson jälkeen. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää ei-siirrettävien käyttöoikeuksien menettämisestä 4 momentissa tarkoitettujen käyttöoikeuksien osalta.

29 §

Toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijan velvollisuudet ja seuraamukset niiden noudattamatta jättämisestä

Suomen silakan, kilohailin ja lohen kalastuskiintiöiden kalastaminen on kielletty ilman toimijakohtaista kalastuskiintiötä, lukuun ottamatta 18 §:ssä tarkoitettujen erillisten kalastuskiintiöiden perusteella harjoitettavaa kalastusta. Toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltija ei saa kalastaa kyseistä Suomen kalastuskiintiötä, jos haltijan sitä koskeva toimijakohtainen kalastuskiintiö on täytynyt tai ylittynyt 4 §:n 4 momentissa tarkoitettussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitulla lisämäärällä. Kalastus on keskeytettävä heti, jos on ilmeistä, että toimijakohtainen kalastuskiintiö on täytynyt tai ylittynyt 4 §:n 4 momentissa tarkoitettussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitulla lisämäärällä. Toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltija saa toimijakohtaisen kalastuskiintiön täytyttyä tai ylityttyä 4 §:n 4 momentissa tarkoitettussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitulla lisämäärällä kalastaa 18 §:ssä tarkoitettujen erillisten kalastuskiintiöiden ja niitä koskevien säännösten perusteella. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää lu-

Maa- ja metsätalousministeriö päättää siirrettävien käyttöoikeuksien vähentämisestä 2, 3 ja 7 momentissa tarkoitettujen käyttöoikeuksien osalta. Jos siirrettävää käyttöoikeutta on 2 tai 3 momentin perusteella jo vähennetty haltijalta, kyseisen haltijan toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden käyttöä tarkastellaan uuden vuoden tarkastelujakson perusteella, joka alkaa haltijan käyttöoikeuden vähentämisestä tehdyn päätöksen sisältämän kolmen vuoden tarkastelujakson jälkeen. *Elinvoimakeskus* päättää ei-siirrettävien käyttöoikeuksien menettämisestä 4 momentissa tarkoitettujen käyttöoikeuksien osalta.

29 §

Toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijan velvollisuudet ja seuraamukset niiden noudattamatta jättämisestä

Suomen silakan, kilohailin ja lohen kalastuskiintiöiden kalastaminen on kielletty ilman toimijakohtaista kalastuskiintiötä, lukuun ottamatta 18 §:ssä tarkoitettujen erillisten kalastuskiintiöiden perusteella harjoitettavaa kalastusta. Toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltija ei saa kalastaa kyseistä Suomen kalastuskiintiötä, jos haltijan sitä koskeva toimijakohtainen kalastuskiintiö on täytynyt tai ylittynyt 4 §:n 4 momentissa tarkoitettussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitulla lisämäärällä. Kalastus on keskeytettävä heti, jos on ilmeistä, että toimijakohtainen kalastuskiintiö on täytynyt tai ylittynyt 4 §:n 4 momentissa tarkoitettussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitulla lisämäärällä. Toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltija saa toimijakohtaisen kalastuskiintiön täytyttyä tai ylityttyä 4 §:n 4 momentissa tarkoitettussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitulla lisämäärällä kalastaa 18 §:ssä tarkoitettujen erillisten kalastuskiintiöiden ja niitä koskevien säännösten perusteella. *Elinvoimakeskus* voi myöntää luvan tutkimus- ja koulutustarkoituksessa tapahtuvaan trooli- tai rysäkalastukseen ilman toimijakohtaista kalastuskiintiötä siten, että saaliit kirjataan erilliseen

van tutkimus- ja koulutustarkoituksessa ta-
pahtuvaan trooli- tai rysäkalastukseen ilman
toimijakohtaista kalastuskiintiötä siten, että
saaliit kirjataan erilliseen kalastuskiintiöön tai
jätetään Euroopan unionin säädösten perus-
teella kirjaamatta Suomen kalastuskiintiöön.

kalastuskiintiöön tai jätetään Euroopan unio-
nin säädösten perusteella kirjaamatta Suomen
kalastuskiintiöön.

Jos toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltija
ylittää toimijakohtaisen kalastuskiintiönsä tai
ylittää toimijakohtaisen kalastuskiintiönsä 4
§:n 4 momentissa tarkoitetussa maa- ja metsä-
talousministeriön päätöksessä sallitun lisä-
määrän, haltijalla on saaliin purkamisen jäl-
keen 72 tuntia aikaa hankkia lisää toimijakoh-
taista kalastuskiintiötä ja ilmoittaa siitä elin-
keino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle
välttääkseen 3 ja 4 momentissa tarkoitetut
seuraamukset.

Jos toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltija
ylittää toimijakohtaisen kalastuskiintiönsä tai
ylittää toimijakohtaisen kalastuskiintiönsä 4
§:n 4 momentissa tarkoitetussa maa- ja metsä-
talousministeriön päätöksessä sallitun lisä-
määrän, haltijalla on saaliin purkamisen jäl-
keen 72 tuntia aikaa hankkia lisää toimijakoh-
taista kalastuskiintiötä ja ilmoittaa siitä *elin-
voimakeskukselle* välttääkseen 3 ja 4 momen-
tissa tarkoitetut seuraamukset.

30 §

*Kaupallisen kalastuksen siirrettäviä ja ei-
siirrettäviä käyttöoikeuksia ja toimijakohtai-
sia kalastuskiintiöitä koskeva rekisteri*

*Kaupallisen kalastuksen siirrettäviä ja ei-
siirrettäviä käyttöoikeuksia ja toimijakohtai-
sia kalastuskiintiöitä koskeva rekisteri*

Kalastuskiintiörekisteriä pitävät maa- ja
metsätalousministeriö ja elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus. Päävastuullinen rekiste-
rinpitäjä on elinkeino-, liikenne- ja ympäristö-
keskus. Kumpikin rekisterinpitäjä vastaa re-
kisteriin tallettamistaan tiedoista ja niiden oi-
keellisuudesta. Rekisterin tietoja voidaan luo-
vuttaa Luonnonvarakeskukselle tutkimusta ja
tilastojen laatimista varten.

Kalastuskiintiörekisteriä pitävät maa- ja
metsätalousministeriö ja elinvoimakeskus.
Päävastuullinen rekisterinpitäjä on elinvoima-
keskus. Kumpikin rekisterinpitäjä vastaa re-
kisteriin tallettamistaan tiedoista ja niiden oi-
keellisuudesta. Rekisterin tietoja voidaan luo-
vuttaa Luonnonvarakeskukselle tutkimusta ja
tilastojen laatimista varten.

32 §

*Haltijan oikeus käyttää kalastuskiintiörekis-
terin tietoja*

Siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoi-
keuksien ja toimijakohtaisten kalastuskiintiöi-
den haltijoilla on oikeus rekisteriin kuulu-
vassa sähköisessä palvelussa nähdä omat tie-
tonsa sekä siirtää hallussaan oleva toimijakoh-
tainen kalastuskiintiö kokonaan tai osittain

32 §

*Haltijan oikeus käyttää kalastuskiintiörekis-
terin tietoja*

Siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoi-
keuksien ja toimijakohtaisten kalastuskiintiöi-
den haltijoilla on oikeus rekisteriin kuulu-
vassa sähköisessä palvelussa nähdä omat tie-
tonsa sekä siirtää hallussaan oleva toimijakoh-
tainen kalastuskiintiö kokonaan tai osittain
toiselle rekisteriin tallennetulle toimijakoh-
taisen kalastuskiintiön haltijalle. Siirrettävien ja

Voimassa oleva laki

toiselle rekisteriin tallennetulle toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijalle. Siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien ja toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden haltijat voivat antaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle suostumuksensa sille, että rekisteriin kuuluvat muut haltijat voivat sähköisessä palvelussa nähdä haltijan tunnistetiedot sekä siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien ja toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden määrät ja niiden kulloinkin käyttämättömät määrät.

39 §

Toimivaltainen rekisterinpitäjä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on sisävesialusten osalta toimivaltainen rekisterinpitäjä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää sisävesialusten rekisteröinnistä ja rekisteristä poistamisesta ja tekee niihin liittyvät merkinnät rekisteriin sekä vastaa merkintöjen oikeellisuudesta.

Ehdotus

ei-siirrettävien käyttöoikeuksien ja toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden haltijat voivat antaa *elinvoimakeskukselle* suostumuksensa sille, että rekisteriin kuuluvat muut haltijat voivat sähköisessä palvelussa nähdä haltijan tunnistetiedot sekä siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien ja toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden määrät ja niiden kulloinkin käyttämättömät määrät.

39 §

Toimivaltainen rekisterinpitäjä

Elinvoimakeskus on sisävesialusten osalta toimivaltainen rekisterinpitäjä. Elinvoimakeskus päättää sisävesialusten rekisteröinnistä ja rekisteristä poistamisesta ja tekee niihin liittyvät merkinnät rekisteriin sekä vastaa merkintöjen oikeellisuudesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

hukkakauran torjunnasta annetun lain 6 §:n 3 momentin ja 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään
muutetaan hukkakauran torjunnasta annetun lain (185/2002) 6 §:n 3 momentti ja 10 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 1490/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

6 §

Ehdotus

6 §

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Katselmus ja torjuntasuunnitelma

Katselmus ja torjuntasuunnitelma

Maaseutuelinkeinoviranomaisen tulee siirtää torjuntasuunnitelman tekeminen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jos siihen on erityistä syytä tai jos alue, jolla hukkakauraa esiintyy, sijaitsee useamman kunnan alueella.

Maaseutuelinkeinoviranomaisen tulee siirtää torjuntasuunnitelman tekeminen *elinvoimakeskukselle*, jos siihen on erityistä syytä tai jos alue, jolla hukkakauraa esiintyy, sijaitsee useamman kunnan alueella.

10 §

10 §

Valvontaviranomaiset

Valvontaviranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa Elintarviketurvallisuusvirasto, joka käyttää valvonnassaan apunaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia ja maaseutuelinkeinoviranomaisia.

Tämän lain täytäntöönpanosta sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa Elintarviketurvallisuusvirasto, joka käyttää valvonnassaan apunaan *elinvoimakeskuksia* ja maaseutuelinkeinoviranomaisia.

Kasvintuotannosta saatavien tuotteiden ja tavaroiden maahantuontia valvoo Elintarviketurvallisuusviraston ohella tullilaitos.

Kasvintuotannosta saatavien tuotteiden ja tavaroiden maahantuontia valvoo *Ruokaviraston* ohella tullilaitos.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

kalastuksesta Tenojoen vesistöissä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kalastuksesta Tenojoen vesistöissä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain (176/2017) 3 §, 6 §:n 2 momentti, 8 b § sekä 13 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 8 b § laissa 322/2022, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

Poikkeusluvan myöntävä viranomainen

Poikkeusluvan myöntävä viranomainen

Sopimukseen liittyvän kalastussäännön 38 §:ssä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Sopimukseen liittyvän kalastussäännön 38 §:ssä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on *xxx elinvoimakeskus*.

6 §

6 §

Hoitosuunnitelman valmistelu ja vahvistaminen

Hoitosuunnitelman valmistelu ja vahvistaminen

Luonnonvarakeskuksen tulee valmistella suunnitelma yhteistyössä Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä alueella toimivaltaisen kalastuslain (379/2015) 23 §:ssä tarkoitettujen kalatalousalueiden kanssa.

Luonnonvarakeskuksen tulee valmistella suunnitelma yhteistyössä *xxx elinvoimakeskuksen* sekä alueella toimivaltaisen kalastuslain (379/2015) 23 §:ssä tarkoitettujen kalatalousalueiden kanssa.

8 b §

8 b §

Kalatalousalueen toiminnan valvonta

Kalatalousalueen toiminnan valvonta

Kalatalousalueen toiminnan valvontaan sovelletaan, mitä kalastuslain 32 §:ssä säädetään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen oikeudesta valvoa toimialueensa kalatalousalueiden toimintaa sekä oikeudesta saada kalatalousalueelta ja tilintarkastajilta salassapitosäännösten estämättä valvonnan kannalta tarpeelliseksi katsomansa tiedot.

Kalatalousalueen toiminnan valvontaan sovelletaan, mitä kalastuslain 32 §:ssä säädetään *elinvoimakeskuksen* oikeudesta valvoa toimialueensa kalatalousalueiden toimintaa sekä oikeudesta saada kalatalousalueelta ja tilintarkastajilta salassapitosäännösten estämättä valvonnan kannalta tarpeelliseksi katsomansa tiedot.

13 §

13 §

Sopimuksen paikallinen seurantaryhmä

Sopimuksen paikallinen seurantaryhmä

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus asettaa paikallisen seurantaryhmän arvioimaan sopimuksen vaikutuksia. Paikallinen seurantaryhmä voi tehdä esityksiä ja aloitteita kalastuksen järjestämisestä ja kalakantojen

xxx elinvoimakeskus asettaa paikallisen seurantaryhmän arvioimaan sopimuksen vaikutuksia. Paikallinen seurantaryhmä voi tehdä esityksiä ja aloitteita kalastuksen järjestämisestä ja kalakantojen hoidosta sekä sovittaa

Voimassa oleva laki

hoidosta sekä sovittaa yhteen alueen näkemyksiä. Paikallisen seurantaryhmän tehtävänä on lisäksi välittää paikallista perinteistä tietämystä sopimuksen 12 artiklassa tarkoitettulle seuranta- ja tutkimusryhmälle sekä lohikantoja koskevia tieteellisiä tutkimustuloksia sidosryhmille.

Ehdotus

yhteen alueen näkemyksiä. Paikallisen seurantaryhmän tehtävänä on lisäksi välittää paikallista perinteistä tietämystä sopimuksen 12 artiklassa tarkoitettulle seuranta- ja tutkimusryhmälle sekä lohikantoja koskevia tieteellisiä tutkimustuloksia sidosryhmille.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

kasvinsuojeluaineista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kasvinsuojeluaineista annetun lain (1563/2011) 4 §:n 1 momentin 8 kohta, 22 §:n 1 momentti, 24 b §, 38 §:n 3 momentti ja 42 §, sellaisina kuin ne ovat 4 §:n 1 momentin 8 kohta, 22 §:n 1 momentti, 24 b §, 38 §:n 3 momentti ja 42 § laissa xxx/2024, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

8) *valvontaviranomaisella* Turvallisuus- ja kemikaalivirastoa, Ruokavirastoa, elinkeino- ja ympäristökeskusta sekä Tullia

22 §

Ehdotus

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

8) *valvontaviranomaisella* Turvallisuus- ja kemikaalivirastoa, Ruokavirastoa, *elinvoimakeskusta* sekä Tullia;

22 §

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Kasvinsuojeluaineen lentolevityksen toteuttaminen

Kasvinsuojeluaineen lentolevityksen toteuttaminen

Kasvinsuojeluaineen lentolevitys on suoritettava erityistä huolellisuutta noudattaen ja siten, ettei siitä aiheudu vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle tai kohtuutonta haittaa ympäristölle. Lentolevityksestä on hyvissä ajoin ennen levitystä ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja terveydensuojeluviranomaiselle sekä kunnaneläinlääkärille.

Kasvinsuojeluaineen lentolevitys on suoritettava erityistä huolellisuutta noudattaen ja siten, ettei siitä aiheudu vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle tai kohtuutonta haittaa ympäristölle. Lentolevityksestä on hyvissä ajoin ennen levitystä ilmoitettava *elinvoimakeskukselle*, kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja terveydensuojeluviranomaiselle sekä kunnaneläinlääkärille.

24 b §

24 b §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Elinvoimakeskus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset valvovat Ruokaviraston ohella kasvinsuojeluaineiden käyttöä ja käytön yhteydessä tapahtuvaa käsittelyä ja varastointia.

Elinvoimakeskukset valvovat Ruokaviraston ohella kasvinsuojeluaineiden käyttöä ja käytön yhteydessä tapahtuvaa käsittelyä ja varastointia.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset valvovat 22 §:ssä tarkoitettua lentolevityksen toteuttamista.

Elinvoimakeskukset valvovat 22 §:ssä tarkoitettua lentolevityksen toteuttamista.

38 §

38 §

Kielto

Kielto

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi sille 24 b §:ssä säädetyn toimivallan mukaisesti kieltää kasvinsuojeluaineiden 22 §:ssä tarkoitetun lentolevityksen, jos lentolevitys ei täytä tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä tai määrättyjä vaatimuksia.

Elinvoimakeskus voi sille 24 b §:ssä säädetyn toimivallan mukaisesti kieltää kasvinsuojeluaineiden 22 §:ssä tarkoitettua lentolevityksen toteuttamista, jos lentolevitys ei täytä tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä tai määrättyjä vaatimuksia.

42 §

42 §

Rikosilmoituksen tekeminen

Rikosilmoituksen tekeminen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto tekee valtuuttamiensa tarkastajien puolesta rikosilmoi-

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto tekee valtuuttamiensa tarkastajien puolesta rikosilmoi-

Voimassa oleva laki

tuksen epäilystä kasvinsuojeluvaineri-
komuksesta. Ruokavirasto tekee ilmoituksen valtuut-
tamiensa tarkastajien ja elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskusten puolesta. Ilmoitus voi-
daan jättää tekemättä rikkomuksesta, jota on
kokonaisuutena pidettävä ilmeisen vähäisenä
eikä kyseessä ole viranomaisten määräysten
tai kieltojen toistuva rikkominen.

Ehdotus

tuksen epäilystä kasvinsuojeluvaineri-
komuksesta. Ruokavirasto tekee ilmoituksen valtuut-
tamiensa tarkastajien ja *elinvoimakeskusten*
puolesta. Ilmoitus voidaan jättää tekemättä
rikkomuksesta, jota on kokonaisuutena pidet-
tävä ilmeisen vähäisenä eikä kyseessä ole vi-
ranomaisten määräysten tai kieltojen toistuva
rikkominen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

kaupallisen kalastuksen vakuutustuesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kaupallisen kalastuksen vakuutustuesta annetun lain (998/2012) 10 §:n 2 ja 3 mo-
mentti, 11 §:n 1-4 momentti, 13 §:n 2 momentti, 15, 16, 18 ja 19 §, 20 §:n 1 momentti sekä 23
§:n 2 momentin 4 kohta,

sellaisina kuin niistä ovat 19 § laissa 200/2015 ja 20 §:n 1 momentti laissa 45/2021, seuraa-
vasti:

Voimassa oleva laki

10 §

Kalastusvakuutuslaitoksen hyväksyminen

Ehdotus

10 §

Kalastusvakuutuslaitoksen hyväksyminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää hakijan hyväksymisestä toimimaan kalastusvakuutuslaitoksena. Päätös tehdään hakemuksesta, josta on käytävä ilmi hyväksymisen edellytysten kannalta tarpeelliset tiedot. Päätökseen voidaan ottaa vakuutustuen hallinnoimiseen liittyviä ehtoja, jos se on tarpeen yhdenmukaisten menettelyjen varmistamiseksi kalastusvakuutuslaitoksissa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi peruuttaa kalastusvakuutuslaitoksen hyväksynnän, jos hyväksymisen edellytykset eivät enää täyty. Ennen hyväksynnän peruuttamista tulee vakuutuslaitokselle antaa mahdollisuus kohtuullisessa ajassa korjata virhe, jos korjaaminen on mahdollista. Peruuttamista koskeva päätös tulee voimaan välittömästi seuraavan kalenterivuoden tammikuun 1 päivänä.

11 §

Kalastusvakuutuslaitoksen avustamis- ja tiedonantovelvollisuus

Kalastusvakuutuslaitoksen on vahinkotahtumaa selvittäessään otettava huomioon valtion etu vakuutustuen maksajana ja viivytystä saatettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tietoon epäily mahdollisista tukeen liittyvistä väärinkäytöksistä.

Kalastusvakuutuslaitoksen on ilmoitettava hyvissä ajoin ennakolta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sellaisista muutoksista, jotka koskevat vakuutussopimuksen ehtoja, vakuutusmaksuja tai muita olosuhteita, joilla voi olla merkitystä kalastusvakuutuslaitoksen hyväksynnän kannalta.

Kalastusvakuutuslaitoksella on velvollisuus ilmoittaa arvoltaan 50 000 euroa ylittävistä vahingoista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ennen korvauksen maksamista. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle on varattava tilaisuus tarkastaa vahinko ennen korvauksen suorittamista. Kalastusvakuutuslaitoksen on avustettava elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskusta tarkastuksessa antamalla tietoja ja asiantuntija-apua.

Kalastusvakuutuslaitoksella on velvollisuus yksilöidystä pyynnöstä luovuttaa elinkeino-,

Elinvoimakeskus päättää hakijan hyväksymisestä toimimaan kalastusvakuutuslaitoksena. Päätös tehdään hakemuksesta, josta on käytävä ilmi hyväksymisen edellytysten kannalta tarpeelliset tiedot. Päätökseen voidaan ottaa vakuutustuen hallinnoimiseen liittyviä ehtoja, jos se on tarpeen yhdenmukaisten menettelyjen varmistamiseksi kalastusvakuutuslaitoksissa.

Elinvoimakeskus voi peruuttaa kalastusvakuutuslaitoksen hyväksynnän, jos hyväksymisen edellytykset eivät enää täyty. Ennen hyväksynnän peruuttamista tulee vakuutuslaitokselle antaa mahdollisuus kohtuullisessa ajassa korjata virhe, jos korjaaminen on mahdollista. Peruuttamista koskeva päätös tulee voimaan välittömästi seuraavan kalenterivuoden tammikuun 1 päivänä.

11 §

Kalastusvakuutuslaitoksen avustamis- ja tiedonantovelvollisuus

Kalastusvakuutuslaitoksen on vahinkotahtumaa selvittäessään otettava huomioon valtion etu vakuutustuen maksajana ja viivytystä saatettava *elinvoimakeskuksen* tietoon epäily mahdollisista tukeen liittyvistä väärinkäytöksistä.

Kalastusvakuutuslaitoksen on ilmoitettava hyvissä ajoin ennakolta *elinvoimakeskukselle* sellaisista muutoksista, jotka koskevat vakuutussopimuksen ehtoja, vakuutusmaksuja tai muita olosuhteita, joilla voi olla merkitystä kalastusvakuutuslaitoksen hyväksynnän kannalta.

Kalastusvakuutuslaitoksella on velvollisuus ilmoittaa arvoltaan 50 000 euroa ylittävistä vahingoista *elinvoimakeskukselle* ennen korvauksen maksamista. *Elinvoimakeskukselle* on varattava tilaisuus tarkastaa vahinko ennen korvauksen suorittamista. Kalastusvakuutuslaitoksen on avustettava *elinvoimakeskusta* tarkastuksessa antamalla tietoja ja asiantuntija-apua.

Kalastusvakuutuslaitoksella on velvollisuus yksilöidystä pyynnöstä luovuttaa *elinvoima-*

Voimassa oleva laki

liikenne- ja ympäristökeskukselle sellaisia tuen saajaa ja vakuutuskohtetta koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä vakuutustuen maksamisen edellytysten selvittämiseksi ja valvomiseksi.

13 §

Korvauksen hakeminen valtiolta

Hakemus osoitetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Hakemukseen on liitettävä selvitys tuen saajista, tukeen oikeuttavien vahinkojen perusteella maksetuista korvauksista ja niihin sisältyvän tuen osuudesta tai tarvittavan ennakon määrästä sekä kuvaus vahinkotapahtumista.

15 §

Kalastusvakuutuslaitoksen ohjaus ja valvonta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ohjaa ja valvoo kalastusvakuutuslaitoksia niiden hoitaessa tässä laissa säädettyjä tehtäviä. Muusta kalastusvakuutuslaitosten valvonnasta säädetään 10 §:n 1 momentissa mainituissa laeissa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus suorittaa tarkastus kalastusvakuutuslaitoksen toimitiloissa. Tarkastus voi koskea kaikkia tiloja ja tietoja, jotka ovat merkityksellisiä hyväksynnän edellytysten ja vakuutustuen asianmukaisen hallinnon valvomiseksi. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa.

16 §

Tuen saajan valvonta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus suorittaa vakuutustuen edellytysten ja määrän toteamiseksi tai valvomiseksi tarkastus tuen saajan aluksella sekä tiloissa,

Ehdotus

keskukselle sellaisia tuen saajaa ja vakuutuskohtetta koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä vakuutustuen maksamisen edellytysten selvittämiseksi ja valvomiseksi.

13 §

Korvauksen hakeminen valtiolta

Hakemus osoitetaan *elinvoimakeskukselle*. Hakemukseen on liitettävä selvitys tuen saajista, tukeen oikeuttavien vahinkojen perusteella maksetuista korvauksista ja niihin sisältyvän tuen osuudesta tai tarvittavan ennakon määrästä sekä kuvaus vahinkotapahtumista.

15 §

Kalastusvakuutuslaitoksen ohjaus ja valvonta

Elinvoimakeskus ohjaa ja valvoo kalastusvakuutuslaitoksia niiden hoitaessa tässä laissa säädettyjä tehtäviä. Muusta kalastusvakuutuslaitosten valvonnasta säädetään 10 §:n 1 momentissa mainituissa laeissa.

Elinvoimakeskuksella on oikeus suorittaa tarkastus kalastusvakuutuslaitoksen toimitiloissa. Tarkastus voi koskea kaikkia tiloja ja tietoja, jotka ovat merkityksellisiä hyväksynnän edellytysten ja vakuutustuen asianmukaisen hallinnon valvomiseksi. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa.

16 §

Tuen saajan valvonta

Elinvoimakeskuksella on oikeus suorittaa vakuutustuen edellytysten ja määrän toteamiseksi tai valvomiseksi tarkastus tuen saajan aluksella sekä tiloissa, joita käytetään kalas-

joita käytetään kalastukseen liittyvän elinkeinotoiminnan harjoittamiseen. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus saada tarkastuksen suorittamiseksi tarvittavat tiedot ja asiakirjat maksutta sekä ottaa vahinkotapahtumaa koskeva aineisto haltuunsa, jos tarkastuksen päämäärän saavuttaminen tätä edellyttää. Aineisto tulee viipymättä palauttaa, kun tarkastuksen suorittaminen ei enää edellytä sen hallussapitoa.

18 §

Takaisinperinnän menettelyt

Tuen takaisinperinnästä päättää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Päätöksellä vahvistetaan takaisinperittävä määrä, 17 §:n 3 momentissa tarkoitettu korko sekä niiden suorittamiselle asetettava eräpäivä.

Takaisinperintää koskeva päätös on tehtävä ilman aiheutonta viivytystä sen jälkeen, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sai tiedon takaisinperinnän perusteesta ja viimeistään kymmenen vuoden kuluttua vakuutuskorvauksen maksamisesta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaa takaisinperintäpäätöksen täytäntöönpanosta. Takaisinperintäpäätös voidaan ulosottoimin panna täytäntöön sen jälkeen, kun päätös on saanut lainvoiman. Päätöksen täytäntöönpanoon sovelletaan, mitä ulosottokaareissa (705/2007) säädetään.

19 §

Toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Tässä laissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle säädettyjä tehtäviä hoitaa kaikkien elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimialueella Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Muut elinkeino-, liikenne- ja ympäristökes-

tukseen liittyvän elinkeinotoiminnan harjoittamiseen. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa.

Elinvoimakeskuksella on oikeus saada tarkastuksen suorittamiseksi tarvittavat tiedot ja asiakirjat maksutta sekä ottaa vahinkotapahtumaa koskeva aineisto haltuunsa, jos tarkastuksen päämäärän saavuttaminen tätä edellyttää. Aineisto tulee viipymättä palauttaa, kun tarkastuksen suorittaminen ei enää edellytä sen hallussapitoa.

18 §

Takaisinperinnän menettelyt

Tuen takaisinperinnästä päättää *elinvoimakeskus*. Päätöksellä vahvistetaan takaisinperittävä määrä, 17 §:n 3 momentissa tarkoitettu korko sekä niiden suorittamiselle asetettava eräpäivä.

Takaisinperintää koskeva päätös on tehtävä ilman aiheutonta viivytystä sen jälkeen, kun *elinvoimakeskus* sai tiedon takaisinperinnän perusteesta ja viimeistään kymmenen vuoden kuluttua vakuutuskorvauksen maksamisesta.

Elinvoimakeskus vastaa takaisinperintäpäätöksen täytäntöönpanosta. Takaisinperintäpäätös voidaan ulosottoimin panna täytäntöön sen jälkeen, kun päätös on saanut lainvoiman. Päätöksen täytäntöönpanoon sovelletaan, mitä ulosottokaareissa (705/2007) säädetään.

19 §

Toimivaltainen elinvoimakeskus

Tässä laissa *elinvoimakeskukselle* säädettyjä tehtäviä hoitaa kaikkien *elinvoimakeskusten* toimialueella *xxx elinvoimakeskus*. Muut *elinvoimakeskukset*, joiden toimialue rajautuu Suomen merialueen rannikkoon, antavat

Voimassa oleva laki

kukset, joiden toimialue rajautuu Suomen merialueen rannikkoon, antavat virka-apua toimialueillaan 11 §:n 3 momentissa tarkoitettujen vahinkotapahtumien toteamiseksi tehtävissä tarkastuksissa sekä 16 §:ssä tarkoitetuissa tarkastuksissa.

20 §

Muutoksenhaku

Kalastusvakuutuslaitoksen päätökseen saa vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa. Jos samaa vahinkotapahtumaa koskeva asia on viireillä muussa valituselimessä tai tuomioistuimessa, oikaisuvaatimuksen käsittely on keskeytettävä, kunnes edellä tarkoitettu asia on ratkaistu.

23 §

Valtionapurahastoa koskevat siirtymäjärjestykset

Valtionapurahastosta saatua tuottoa ei kuitenkaan 1 päivästä tammikuuta 2014 lähtien saa käyttää kalastusvakuutuslaitoksen tavanomaisen toiminnan rahoittamiseen. Tuotto, joka kertyy mainitun päivän jälkeen, on tilitettävä vuosittain valtiolle siltä osin kuin sitä ei käytetä johonkin seuraavista tarkoituksista:

4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen avustaminen tuen saajan tai vahinkotapahtumien tarkastuksessa.

Ehdotus

virka-apua toimialueillaan 11 §:n 3 momentissa tarkoitettujen vahinkotapahtumien toteamiseksi tehtävissä tarkastuksissa sekä 16 §:ssä tarkoitetuissa tarkastuksissa.

20 §

Muutoksenhaku

Kalastusvakuutuslaitoksen päätökseen saa vaatia oikaisua xxx *elinvoimakeskukselta*. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa. Jos samaa vahinkotapahtumaa koskeva asia on viireillä muussa valituselimessä tai tuomioistuimessa, oikaisuvaatimuksen käsittely on keskeytettävä, kunnes edellä tarkoitettu asia on ratkaistu.

23 §

Valtionapurahastoa koskevat siirtymäjärjestykset

Valtionapurahastosta saatua tuottoa ei kuitenkaan 1 päivästä tammikuuta 2014 lähtien saa käyttää kalastusvakuutuslaitoksen tavanomaisen toiminnan rahoittamiseen. Tuotto, joka kertyy mainitun päivän jälkeen, on tilitettävä vuosittain valtiolle siltä osin kuin sitä ei käytetä johonkin seuraavista tarkoituksista:

4) *elinvoimakeskuksen* avustaminen tuen saajan tai vahinkotapahtumien tarkastuksessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

kaupanvahvistajista annetun lain 1 §:n 1 momentin muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kaupanvahvistajista annetun lain (573/2009) 1 §:n 1 momentin 1 kohta, sellaisena
kuin se on laissa 1143/2019, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

*Virka-asemaan perustuva kaupanvahvistajan
tehtävä*

*Virka-asemaan perustuva kaupanvahvistajan
tehtävä*

Kaupanvahvistajia ovat:
1) henkikirjoittajat, julkiset notaarit, poliisi-
päälliköt, apulaispoliisipäälliköt, johtavat kih-
lakunnanvoudit, kihlakunnanvoudit ja maa-
kunnanvouti sekä *elinkeino-, liikenne- ja ym-
päristökeskuksen* maanmittausinsinöörit;

Kaupanvahvistajia ovat:
1) henkikirjoittajat, julkiset notaarit, poliisi-
päälliköt, apulaispoliisipäälliköt, johtavat kih-
lakunnanvoudit, kihlakunnanvoudit ja maa-
kunnanvouti sekä *elinvoimakeskuksen* maan-
mittausinsinöörit;

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

_____

#.

Laki

kiinteistöjen kauppahintarekisteristä annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kiinteistöjen kauppahintarekisteristä annetun lain (552/1980) 4 §:n 1 momentti ja
5 §:n 1 momentti sellaisina, kuin ne ovat 4 §:n 1 momentti laeissa 1461/2009 ja 474/2019 sekä
5 §:n 1 momentti laissa 474/2019, seuraavasti:

4 §

Kaupanvahvistajan on ilmoitettava vahvistamansa kiinteistönkauppa tai muu luovutus samoin kuin *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* on ilmoitettava maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain (657/1966) nojalla tehty kiinteän omaisuuden kauppa kauppahintarekisterin pitäjälle. Maakaaren (540/1995) 2 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa luovutuksen saajan on ilmoitettava kiinteän omaisuuden luovutus taikka yhteisomistuksen purkusopimus, luovutuksen saajan kansalaisuus sekä muut osapuolia yksilöivät tiedot kauppahintarekisterin pitäjälle. Tarkempia säännöksiä ilmoittamisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

4 §

Kaupanvahvistajan on ilmoitettava vahvistamansa kiinteistönkauppa tai muu luovutus samoin kuin *elinvoimaketuksen* on ilmoitettava maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain (657/1966) nojalla tehty kiinteän omaisuuden kauppa kauppahintarekisterin pitäjälle. Maakaaren (540/1995) 2 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa luovutuksen saajan on ilmoitettava kiinteän omaisuuden luovutus taikka yhteisomistuksen purkusopimus, luovutuksen saajan kansalaisuus sekä muut osapuolia yksilöivät tiedot kauppahintarekisterin pitäjälle. Tarkempia säännöksiä ilmoittamisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

5 §

Kauppahintarekisteri on julkinen. Siitä on pyydettyäessä annettava otteita ja muita tietoja. Maanmittauslaitos saa teknisen käyttöyhteyden avulla luovuttaa tietoja kauppahintarekisteristä oikeushallinnon viranomaiselle, *aluehallintovirastolle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*, kunnalle, Verohallinnolle, puolustusministeriölle, Puolustusvoimille, Rajavartiolaitokselle, poliisille ja muulle esitutkintaviranomaiselle, pelastusviranomaiselle, kiinteistönmuodostamistehtäviä hoitavalle viranomaiselle, väestökirjahallinnon viranomaiselle, Metsähallitukselle, Senaatti-kiinteistöille ja kaupanvahvistajalle. Maanmittauslaitos saa lisäksi hakemuksen perusteella myöntää luvan tietojen saamiseen ja välittämiseen teknisen käyttöyhteyden avulla. Tietoja saadaan luovuttaa ja välittää sille, joka tarvitsee tietoja 1 §:n 2 momentissa mainittua tai muuta niihin verrattavaa kiinteistöihin liittyvää käyttötarkoitusta taikka kansallisen turvallisuuden varmistamista varten. Lupa voidaan ottaa tietojen hakuperustetta, muuta järjestelmän käyttöä ja sen valvontaa koskevia ehtoja. Lupaa ei saa myöntää eikä automaattiseen tietojenkäsittelyyn sellaisenaan soveltuvaa tiedostoa tai muuta laajaa tietoa aineistoa saa luovuttaa, ellei luvan hakija tai tietojen pyytjä luotettavasti selvitä hyväksyttävää tarkoitusta, johon tietoja käytetään.

5 §

Kauppahintarekisteri on julkinen. Siitä on pyydettyäessä annettava otteita ja muita tietoja. Maanmittauslaitos saa teknisen käyttöyhteyden avulla luovuttaa tietoja kauppahintarekisteristä oikeushallinnon viranomaiselle, *Lupa- ja valvontavirastolle, elinvoimaketukselle*, kunnalle, Verohallinnolle, puolustusministeriölle, Puolustusvoimille, Rajavartiolaitokselle, poliisille ja muulle esitutkintaviranomaiselle, pelastusviranomaiselle, kiinteistönmuodostamistehtäviä hoitavalle viranomaiselle, väestökirjahallinnon viranomaiselle, Metsähallitukselle, Senaatti-kiinteistöille ja kaupanvahvistajalle. Maanmittauslaitos saa lisäksi hakemuksen perusteella myöntää luvan tietojen saamiseen ja välittämiseen teknisen käyttöyhteyden avulla. Tietoja saadaan luovuttaa ja välittää sille, joka tarvitsee tietoja 1 §:n 2 momentissa mainittua tai muuta niihin verrattavaa kiinteistöihin liittyvää käyttötarkoitusta taikka kansallisen turvallisuuden varmistamista varten. Lupa voidaan ottaa tietojen hakuperustetta, muuta järjestelmän käyttöä ja sen valvontaa koskevia ehtoja. Lupaa ei saa myöntää eikä automaattiseen tietojenkäsittelyyn sellaisenaan soveltuvaa tiedostoa tai muuta laajaa tietoa aineistoa saa luovuttaa, ellei luvan hakija tai tietojen pyytjä luotettavasti selvitä hyväksyttävää tarkoitusta, johon tietoja käytetään.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta annetun lain 6 §:n 3 momentin muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta annetun lain (453/2002) 6 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 473/2019, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

6 §

Tietojen luovuttaminen tietopalveluna ja käsittelyn rajoittaminen

Tietojen luovuttaminen tietopalveluna ja käsittelyn rajoittaminen

Maanmittauslaitos saa teknisen käyttöyhteyden avulla luovuttaa 4 §:ssä tarkoitetun viranomaisen puolesta tietoja kiinteistötietojärjestelmästä oikeushallinnon viranomaiselle, aluehallintovirastolle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, kunnalle, Verohallinnolle, puolustusministeriölle, Puolustusvoimille, Rajavartiolaitokselle, poliisille ja muulle esitutkintaviranomaiselle, pelastusviranomaiselle, kiinteistönmuodostamistehtäviä hoitavalle viranomaiselle, väestökirjahallinnon viranomaiselle, Metsähallitukselle, Senaatti-kiinteistöille ja kaupanvahvistajalle. Lisäksi hakemuksen perusteella Maanmittauslaitos saa myöntää luvan tietojen saamiseen ja välittämiseen teknisen käyttöyhteyden avulla.

Maanmittauslaitos saa teknisen käyttöyhteyden avulla luovuttaa 4 §:ssä tarkoitetun viranomaisen puolesta tietoja kiinteistötietojärjestelmästä oikeushallinnon viranomaiselle, Lupa- ja valvontavirastolle, elinvoimakeskukselle, kunnalle, Verohallinnolle, puolustusministeriölle, Puolustusvoimille, Rajavartiolaitokselle, poliisille ja muulle esitutkintaviranomaiselle, pelastusviranomaiselle, kiinteistönmuodostamistehtäviä hoitavalle viranomaiselle, väestökirjahallinnon viranomaiselle, Metsähallitukselle, Senaatti-kiinteistöille ja kaupanvahvistajalle. Lisäksi hakemuksen perusteella Maanmittauslaitos saa myöntää luvan tietojen saamiseen ja välittä-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tietoja saadaan luovuttaa ja välittää sille, joka tarvitsee tietoja yhdyskuntasuunnittelua, kiinteistönvälitystä, kiinteistönarviointia, luoton myöntämistä ja valvontaa tai muuta näihin verrattavaa kiinteistöihin liittyvää käyttötarkoitusta taikka kansallisen turvallisuuden varmistamista varten. Käyttölupaan voidaan ottaa tietojen hakuperustetta, muuta järjestelmän käyttöä ja sen valvontaa koskevia ehtoja. Lupaa ei kuitenkaan tarvita kiinteistötunnusta ja kiinteistöjaotusta koskevan tiedon saamiseen ja välittämiseen teknisen käyttöyhteyden avulla.

miseen teknisen käyttöyhteyden avulla. Tietoja saadaan luovuttaa ja välittää sille, joka tarvitsee tietoja yhdyskuntasuunnittelua, kiinteistönvälitystä, kiinteistönarviointia, luoton myöntämistä ja valvontaa tai muuta näihin verrattavaa kiinteistöihin liittyvää käyttötarkoitusta taikka kansallisen turvallisuuden varmistamista varten. Käyttölupaan voidaan ottaa tietojen hakuperustetta, muuta järjestelmän käyttöä ja sen valvontaa koskevia ehtoja. Lupaa ei kuitenkaan tarvita kiinteistötunnusta ja kiinteistöjaotusta koskevan tiedon saamiseen ja välittämiseen teknisen käyttöyhteyden avulla.

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

_____

#.

Laki

luonnonmukaisesta tuotannosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luonnonmukaisesta tuotannosta annetun lain (1330/2021) 7 §:n otsikko, 7 §:n 1 momentin johdantokappale, 7 §:n 2 momentin johdantokappale, 11 §:n 2 momentti, 14 §:n 1 momentti, 14 §:n 3 momentti ja 17 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 §

7 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Elinvoimakeskus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
valvoo:

Elinvoimakeskus valvoo:

Voimassa oleva laki

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimii luomuasetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena, jos kyse on liitteen II:

11 §

Valvontasuunnitelmat

Monivuotisen kansallisen valvontasuunnitelman lisäksi Ruokaviraston on laadittava vuosittainen valvontasuunnitelma elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja suorittamansa valvonnan järjestämiseksi. Vuosittaisessa valvontasuunnitelmassa on määritettävä tarkastusten sisältö sekä valvontakohteiden riskinarvioinnin ja suunnitelman toteutumisen arvioinnin perusteet.

14 §

Valtuutettu tarkastaja

Ruokavirasto voi kirjallisesti nimetä ulkopuolisen luonnollisen henkilön suorittamaan erikseen määritetyjä viralliseen valvontaan liittyviä tehtäviä (valtuutettu tarkastaja). Valtuutettu tarkastaja voi tehdä Ruokaviraston tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimeksiannolla viralliseen valvontaan liittyviä tarkastuksia, tutkimuksia tai selvityksiä. Tarkastusten perusteella mahdollisesti tehtävät hallinnolliset päätökset tekee toimeksiannon antanut valvontaviranomainen.

Ruokavirasto vastaa virallista valvontaa ja muita virallisia toimia suorittavien valtuutettujen tarkastajien koulutuksesta. Lisäksi Ruokaviraston ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on valvottava valtuutettujen tarkastajien toimintaa.

17 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Ehdotus

Elinvoimakeskus toimii luomuasetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena, jos kyse on liitteen II:

11 §

Valvontasuunnitelmat

Monivuotisen kansallisen valvontasuunnitelman lisäksi Ruokaviraston on laadittava vuosittainen valvontasuunnitelma *elinvoimakeskuksen* ja suorittamansa valvonnan järjestämiseksi. Vuosittaisessa valvontasuunnitelmassa on määritettävä tarkastusten sisältö sekä valvontakohteiden riskinarvioinnin ja suunnitelman toteutumisen arvioinnin perusteet.

14 §

Valtuutettu tarkastaja

Ruokavirasto voi kirjallisesti nimetä ulkopuolisen luonnollisen henkilön suorittamaan erikseen määritetyjä viralliseen valvontaan liittyviä tehtäviä (valtuutettu tarkastaja). Valtuutettu tarkastaja voi tehdä Ruokaviraston tai *elinvoimakeskuksen* toimeksiannolla viralliseen valvontaan liittyviä tarkastuksia, tutkimuksia tai selvityksiä. Tarkastusten perusteella mahdollisesti tehtävät hallinnolliset päätökset tekee toimeksiannon antanut valvontaviranomainen.

Ruokavirasto vastaa virallista valvontaa ja muita virallisia toimia suorittavien valtuutettujen tarkastajien koulutuksesta. Lisäksi Ruokaviraston ja *elinvoimakeskuksen* on valvottava valtuutettujen tarkastajien toimintaa.

17 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Voimassa oleva laki

Ruokavirasto ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus saavat lisäksi omasta aloitteestaan luovuttaa salassapitosäännösten estämättä valvontaa suorittaessa saatuja tietoja, jotka ovat välttämättömiä ympäristönsuojelulaissa (527/2014) tarkoitetulle viranomaiselle ympäristönsuojelua koskevia lakisääteisiä valvontatehtäviä varten.

Ehdotus

Ruokavirasto ja *elinvoimakeskus* saavat lisäksi omasta aloitteestaan luovuttaa salassapitosäännösten estämättä valvontaa suorittaessa saatuja tietoja, jotka ovat välttämättömiä ympäristönsuojelulaissa (527/2014) tarkoitetulle viranomaiselle ympäristönsuojelua koskevia lakisääteisiä valvontatehtäviä varten.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

[Kopioi momentin teksti tähän]

#.

Laki

maaseudun kehittämisen tukemisesta rahoituskaudella 2023—2027 annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maaseudun kehittämisen tukemisesta rahoituskaudella 2023—2027 (1325/2022) annetun lain 30 §:n 2 momentti, 32 §, 33 §:n 2 ja 4 momentti, 34 §:n 2 ja 3 momentti, 36 §, 43 §, 44 §:n 1 ja 2 momentti, 47 §:n 1 momentti, 48 §:n 3 momentti, 50 §:n 1 momentti, 54 §, 57 §:n 1 ja 3 momentti sekä 60 § seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
30 §	30 §
<i>Hakuaika ja hakumahdollisuudesta tiedottaminen</i>	<i>Hakuaika ja hakumahdollisuudesta tiedottaminen</i>
<hr/> <p>Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tarkoituksenmukaisessa laajuudessa tiedotettava toimivaltaansa kuuluvan tuen hakumahdollisuudesta, hakemisessa noudatettavasta menettelystä sekä tuen myöntämisen pääasiallisista edellytyksistä ja ehdoista.</p> <hr/>	<hr/> <p><i>Elinvoimakeskuksen</i> on tarkoituksenmukaisessa laajuudessa tiedotettava toimivaltaansa kuuluvan tuen hakumahdollisuudesta, hakemisessa noudatettavasta menettelystä sekä tuen myöntämisen pääasiallisista edellytyksistä ja ehdoista.</p> <hr/>
32 §	32 §
<i>Toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus</i>	<i>Toimivaltainen elinvoimakeskus</i>
<p>Tuen myöntää se elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jonka toimialueella tuettava toimenpide on tarkoitus toteuttaa, jollei elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain (897/2009) 5 §:n nojalla elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimivallasta muuta säädetä.</p> <p>Jos tuettava toimenpide on tarkoitus toteuttaa useamman kuin yhden elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueella, toimivaltainen on se elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jonka toimialueella tuettava toimenpide on tarkoitus pääosin toteuttaa. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset voivat kuitenkin siirtää tällä tavoin toimivaltaiselta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta hakemuksen toisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ratkaistavaksi, jollei elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetusta laista tai sen nojalla säädetystä muuta johdu ja asianomaiset elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset suostuvat siirtoon.</p>	<p>Tuen myöntää se <i>elinvoimakeskus</i>, jonka toimialueella tuettava toimenpide on tarkoitus toteuttaa, jollei <i>elinvoimakeskuksesta</i> annetun lain (xxxxx) x §:n nojalla elinvoimakeskuksen toimivallasta muuta säädetä.</p> <p>Jos tuettava toimenpide on tarkoitus toteuttaa useamman kuin yhden <i>elinvoimakeskuksen</i> toimialueella, toimivaltainen on se <i>elinvoimakeskus</i>, jonka toimialueella tuettava toimenpide on tarkoitus pääosin toteuttaa. <i>Elinvoimakeskukset</i> voivat kuitenkin siirtää tällä tavoin toimivaltaiselta <i>elinvoimakeskukselta</i> hakemuksen toisen <i>elinvoimakeskuksen</i> ratkaistavaksi, jollei <i>elinvoimakeskuksesta</i> annetusta laista tai sen nojalla säädetystä muuta johdu ja asianomaiset <i>elinvoimakeskukset</i> suostuvat siirtoon.</p>

Voimassa oleva laki

Jos kehittämishankkeella on pääasiassa valtakunnallisia tavoitteita, toimivaltainen on se elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jolle maa- ja metsätalousministeriö on osoittanut varat valtakunnallisen hankkeen rahoitusta varten.

33 §

Tuen hakeminen paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä

Toimivaltainen paikallinen toimintaryhmä tarkistaa, että sille toimitettu hakemus täyttää hakemukselle säädetyt muotovaatimukset, ja antaa lausunnon tuen myöntämisen tarkoituksenmukaisuudesta paikallisen strategian tavoitteiden kannalta. Paikallinen toimintaryhmä toimittaa tukihakemuksen sekä lausuntonsa toimivaltaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Ruokavirasto antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset hakemuksen toimittamisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen sekä hakemuksen käsittelystä.

34 §

Tukihakemuksen arviointi

Ennen tukihakemuksen ratkaisemista koskevan päätöksen tekemistä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi pyytää muulta viranomaiselta lausunnon tuen saajaan ja tuettavaan toimenpiteeseen liittyvistä seikoista, jos tämä on välttämätöntä tuen myöntämisen edellytysten arvioimisessa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi ennen yritystuen myöntämistä tehdä yritystuen myöntämisen edellytysten sekä tuettavan toimenpiteen arvioimiseksi yrityskäynnin. Yrityskäynnin havainnot on kirjattava, ja ne on annettava tiedoksi hakijalle. Yrityskäynnin kohteena eivät saa olla pysyväisluonteiseen asumiseen tarkoitettut tilat.

Ehdotus

Jos kehittämishankkeella on pääasiassa valtakunnallisia tavoitteita, toimivaltainen on se *elinvoimakeskus*, jolle maa- ja metsätalousministeriö on osoittanut varat valtakunnallisen hankkeen rahoitusta varten.

33 §

Tuen hakeminen paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä

Toimivaltainen paikallinen toimintaryhmä tarkistaa, että sille toimitettu hakemus täyttää hakemukselle säädetyt muotovaatimukset, ja antaa lausunnon tuen myöntämisen tarkoituksenmukaisuudesta paikallisen strategian tavoitteiden kannalta. Paikallinen toimintaryhmä toimittaa tukihakemuksen sekä lausuntonsa toimivaltaiselle *elinvoimakeskukselle*.

Ruokavirasto antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset hakemuksen toimittamisesta *elinvoimakeskukseen* sekä hakemuksen käsittelystä.

34 §

Tukihakemuksen arviointi

Ennen tukihakemuksen ratkaisemista koskevan päätöksen tekemistä *elinvoimakeskus* voi pyytää muulta viranomaiselta lausunnon tuen saajaan ja tuettavaan toimenpiteeseen liittyvistä seikoista, jos tämä on välttämätöntä tuen myöntämisen edellytysten arvioimisessa.

Elinvoimakeskus voi ennen yritystuen myöntämistä tehdä yritystuen myöntämisen edellytysten sekä tuettavan toimenpiteen arvioimiseksi yrityskäynnin. Yrityskäynnin havainnot on kirjattava, ja ne on annettava tiedoksi hakijalle. Yrityskäynnin kohteena eivät saa olla pysyväisluonteiseen asumiseen tarkoitettut tilat.

Voimassa oleva laki

36 §

Tuen myöntäminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää tuen myöntämisestä. Jos tuettava toiminta on tarkoitus toteuttaa useamman kuin yhden elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueella, on toimivaltaisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hankittava ennen tuen myöntämistä muiden asianomaisten elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten lausunto. Tukea voidaan myöntää toisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen rahoituskiintiöstä ainoastaan, jos kyseinen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus antaa puoltavan lausunnon.

Edellytyksenä tuen myöntämiselle paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä on toimintaryhmän antama puoltava lausunto hakemuksesta. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi poiketa paikallisen toimintaryhmän puoltavasta lausunnosta vain, jos tuen myöntäminen olisi vastoin Euroopan unionin tai kansallista lainsäädäntöä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ratkaisee myös hakemuksen, jota paikallinen toimintaryhmä ei ole puoltanut. Paikallisen toimintaryhmän on viipymättä toimitettava hakemus lausuntoineen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

43 §

Maksujen hyväksyminen ja suorittaminen

Hanke- ja yritystuen maksamisesta päättää tuen myöntänyt elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Ruokavirasto vastaa menojen lopullisesta hyväksymisestä sekä maksujen suorittamisesta tuen saajille. Maksuja koskevat päätökset voidaan allekirjoittaa koneellisesti.

44 §

Tiedon antaminen seurantaan varten

Maa- ja metsätalousministeriöllä ja Ruokavirastolla on salassapitosäännösten estämättä

Ehdotus

36 §

Tuen myöntäminen

Elinvoimakeskus päättää tuen myöntämisestä. Jos tuettava toiminta on tarkoitus toteuttaa useamman kuin yhden *elinvoimakeskuksen* toimialueella, on toimivaltaisen *elinvoimakeskuksen* hankittava ennen tuen myöntämistä muiden asianomaisten *elinvoimakeskusten* lausunto. Tukea voidaan myöntää toisen *elinvoimakeskuksen* rahoituskiintiöstä ainoastaan, jos kyseinen *elinvoimakeskus* antaa puoltavan lausunnon.

Edellytyksenä tuen myöntämiselle paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä on toimintaryhmän antama puoltava lausunto hakemuksesta. *Elinvoimakeskus* voi poiketa paikallisen toimintaryhmän puoltavasta lausunnosta vain, jos tuen myöntäminen olisi vastoin Euroopan unionin tai kansallista lainsäädäntöä. *Elinvoimakeskus* ratkaisee myös hakemuksen, jota paikallinen toimintaryhmä ei ole puoltanut. Paikallisen toimintaryhmän on viipymättä toimitettava hakemus lausuntoineen *elinvoimakeskukselle*

43 §

Maksujen hyväksyminen ja suorittaminen

Hanke- ja yritystuen maksamisesta päättää tuen myöntänyt *elinvoimakeskus*. Ruokavirasto vastaa menojen lopullisesta hyväksymisestä sekä maksujen suorittamisesta tuen saajille. Maksuja koskevat päätökset voidaan allekirjoittaa koneellisesti.

44 §

Tiedon antaminen seurantaan varten

Maa- ja metsätalousministeriöllä ja Ruokavirastolla on salassapitosäännösten estämättä

Voimassa oleva laki

ja korvauksetta oikeus saada elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta sekä toimintaryhmiltä avustusjärjestelmän hallinnoinnin edellyttämät tarpeelliset tiedot ja selvitykset avustusten hakemisesta, myöntämisestä, maksamisesta ja valvonnasta. Maa- ja metsätalousministeriöllä on vastaava oikeus saada tietoja Ruokavirastolta.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus saada tietoja avustusten käytöstä avustuksen saajilta. Lisäksi tuen saajan on annettava tuettavan toimenpiteen edistymistä ja vaikuttavuutta koskevat selvitykset ja seurantatiedot elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja vastaavat tiedot toimintaryhmien kautta haetuista avustuksista on annettava toimintaryhmälle.

47 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriö ja Ruokavirasto voivat suorittaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi toimeenpanosta vastaaviin viranomaisiin ja tuen saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Vastaava oikeus on tuen saajien osalta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla sekä hallinnointilain 12 §:ssä tarkoitetulla todentamisviranomaisella siltä osin kuin hallinnointilain 4 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu horisontaalasetuksessa tai sen nojalla säädetään. Jos tukea on tämän lain 24 §:ssä tarkoitetulla tavalla siirretty muulle taholle, on edellä mainituilla viranomaisilla ja todentamisviranomaisella oikeus tarkastaa myös tämän taloutta ja toimintaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi. Jos tuen kohteena oleva toiminta tai tuetun investoinnin kohde on luovutettu ilman, että tukea on samalla siirtynyt, mainituilla viranomaisilla ja todentamisviranomaisella on oikeus tarkastaa luovutettu toiminta tai kohde luovutuksensaajan luona.

Ehdotus

ja korvauksetta oikeus saada *elinvoimakeskuksilta* sekä toimintaryhmiltä avustusjärjestelmän hallinnoinnin edellyttämät tarpeelliset tiedot ja selvitykset avustusten hakemisesta, myöntämisestä, maksamisesta ja valvonnasta. Maa- ja metsätalousministeriöllä on vastaava oikeus saada tietoja Ruokavirastolta.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla sekä *elinvoimakeskuksilla* on oikeus saada tietoja avustusten käytöstä avustuksen saajilta. Lisäksi tuen saajan on annettava tuettavan toimenpiteen edistymistä ja vaikuttavuutta koskevat selvitykset ja seurantatiedot *elinvoimakeskukselle* ja vastaavat tiedot toimintaryhmien kautta haetuista avustuksista on annettava toimintaryhmälle.

47 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriö ja Ruokavirasto voivat suorittaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi toimeenpanosta vastaaviin viranomaisiin ja tuen saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Vastaava oikeus on tuen saajien osalta *elinvoimakeskuksilla* sekä hallinnointilain 12 §:ssä tarkoitetulla todentamisviranomaisella siltä osin kuin hallinnointilain 4 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu horisontaalasetuksessa tai sen nojalla säädetään. Jos tukea on tämän lain 24 §:ssä tarkoitetulla tavalla siirretty muulle taholle, on edellä mainituilla viranomaisilla ja todentamisviranomaisella oikeus tarkastaa myös tämän taloutta ja toimintaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi. Jos tuen kohteena oleva toiminta tai tuetun investoinnin kohde on luovutettu ilman, että tukea on samalla siirtynyt, mainituilla viranomaisilla ja todentamisviranomaisella on oikeus tarkastaa luovutettu toiminta tai kohde luovutuksensaajan luona.

48 §

48 §

Tarkastuksen suorittaminen

Tarkastuksen suorittaminen

Tarkastuksesta on laadittava tarkastuskertomus, joka toimitetaan viipymättä asianomaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Ruokavirastolle.

Tarkastuksesta on laadittava tarkastuskertomus, joka toimitetaan viipymättä asianomaiselle elinvoimakeskukselle sekä Ruokavirastolle.

50 §

50 §

Tuen maksamisen lopettaminen ja takaisinperintä

Tuen maksamisen lopettaminen ja takaisinperintä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on velvollinen lopettamaan tuen maksamisen ja perimään tuen takaisin, jos:

Elinvoimakeskus on velvollinen lopettamaan tuen maksamisen ja perimään tuen takaisin, jos:

1) tuen myöntämisen tai maksamisen edellytykset eivät ole täyttyneet;

1) tuen myöntämisen tai maksamisen edellytykset eivät ole täyttyneet;

2) tuen saaja on antanut sellaisen virheellisen tai puutteellisen tiedon, joka on olennaisesti vaikuttanut tuen myöntämiseen tai maksamiseen;

2) tuen saaja on antanut sellaisen virheellisen tai puutteellisen tiedon, joka on olennaisesti vaikuttanut tuen myöntämiseen tai maksamiseen;

3) tuen ehtoja ei ole noudatettu;

3) tuen ehtoja ei ole noudatettu;

4) tuen saaja on luovuttanut tuetun investoinnin kohteen taikka olennaisesti supistanut tai lopettanut tuen kohteena olevan toiminnan 27 §:n vastaisesti;

4) tuen saaja on luovuttanut tuetun investoinnin kohteen taikka olennaisesti supistanut tai lopettanut tuen kohteena olevan toiminnan 27 §:n vastaisesti;

5) tuen saaja on asetettu konkurssiin ennen 27 §:ssä tarkoitetun määräajan päättymistä ja tuen saajan toiminnassa on tehty rikoslain (39/1889) 39 luvussa tarkoitettu velallisen rikos;

5) tuen saaja on asetettu konkurssiin ennen 27 §:ssä tarkoitetun määräajan päättymistä ja tuen saajan toiminnassa on tehty rikoslain (39/1889) 39 luvussa tarkoitettu velallisen rikos;

6) tuen saaja on kieltäytynyt avustamasta tarkastuksessa; tai

6) tuen saaja on kieltäytynyt avustamasta tarkastuksessa; tai

7) Euroopan unionin osaksi rahoittamia tai kokonaan kansallisista varoista rahoitettuja maaseudun kehittämisen tukia koskevassa Euroopan unionin lainsäädännössä tätä edellytetään.

7) Euroopan unionin osaksi rahoittamia tai kokonaan kansallisista varoista rahoitettuja maaseudun kehittämisen tukia koskevassa Euroopan unionin lainsäädännössä tätä edellytetään.

54 §

54 §

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Takaisinperintää ja maksamisen lopettamista koskeva päätös

Takaisinperintää ja maksamisen lopettamista koskeva päätös

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tehtävä takaisinperinnästä ja tuen maksamisen lopettamisesta päätös. Päätöksessä määrätään takaisinperittävä määrä ja ilmoitetaan sen suorittamisen eräpäivä, joka on 60 päivän kuluttua takaisinperintäpäätöksen tekopäivästä.

Elinvoimakeskuksen on tehtävä takaisinperinnästä ja tuen maksamisen lopettamisesta päätös. Päätöksessä määrätään takaisinperittävä määrä ja ilmoitetaan sen suorittamisen eräpäivä, joka on 60 päivän kuluttua takaisinperintäpäätöksen tekopäivästä.

Takaisinperintää koskeva päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sai tiedon 50 §:ssä säädetystä perusteesta, ja viimeistään kymmenen vuoden kuluttua tuen viimeisen erän maksamisesta.

Takaisinperintää koskeva päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun *elinvoimakeskus* sai tiedon 50 §:ssä säädetystä perusteesta, ja viimeistään kymmenen vuoden kuluttua tuen viimeisen erän maksamisesta.

60 §

60 §

Valituskielto

Valituskielto

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 26 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräajan pidentämistä koskevaan päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

Elinvoimakeskuksen 26 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräajan pidentämistä koskevaan päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa annetun lain (210/2010) 7 §:n 2 momentti, 10 §:n 2 momentti, 11 §:n 2 ja 3 momentti sekä 12 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 12 §:n 1 momentti laissa 585/2014, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 §

7 §

Ennakkotieto

Ennakkotieto

Ennakkotiedon antaa maa- ja metsätalousministeriö kuultuaan asianomaista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta sekä Maaseutuvirastoa.

Ennakkotiedon antaa maa- ja metsätalousministeriö kuultuaan asianomaista *elinvoimakeskusta* sekä *Ruokavirastoa*.

10 §

10 §

Valtioneuvoston päätöksenteko-oikeus

Valtioneuvoston päätöksenteko-oikeus

Valtioneuvoston on ennen 1 momentissa tarkoitettua päätöksen tekemistä kuultava asianomaisia kuntia ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia sekä Maaseutuvirastoa.

Valtioneuvoston on ennen 1 momentissa tarkoitettua päätöksen tekemistä kuultava asianomaisia kuntia ja *elinvoimakeskuksia* sekä *Ruokavirastoa*.

11 §

11 §

Tehtävien hoidon ohjaus ja valvonta

Tehtävien hoidon ohjaus ja valvonta

Elintarviketurvallisuusvirasto, Maaseutuvirasto sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ohjaavat ja valvovat toimialansa osalta tehtävien hoitoa kunnissa ja kuntayhtymissä.

Ruokavirasto sekä *elinvoimakeskukset* ohjaavat ja valvovat toimialansa osalta tehtävien hoitoa kunnissa ja kuntayhtymissä.

Maaseutuvirasto sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voivat tarkastaa kunnan ja kuntayhtymän tässä laissa tarkoitettua toiminnan sekä tehtäviä hoitavan yksikön. Kunnan ja kuntayhtymän on salassapitosäännösten estämättä esitettävä kaikki tarkastuksen toimittamiseksi välttämättömät tiedot ja asiakirjat.

Ruokavirasto sekä *elinvoimakeskus* voivat tarkastaa kunnan ja kuntayhtymän tässä laissa tarkoitettua toiminnan sekä tehtäviä hoitavan yksikön. Kunnan ja kuntayhtymän on salassapitosäännösten estämättä esitettävä kaikki tarkastuksen toimittamiseksi välttämättömät tiedot ja asiakirjat.

12 §

12 §

Virka-apu ja tiedonantovelvollisuus

Virka-apu ja tiedonantovelvollisuus

Kunta ja kuntayhtymä ovat velvollisia antamaan maa- ja metsätalousministeriölle, Maaseutuvirastolle, Elintarviketurvallisuusvirastolle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä muille valtion viranomaisille

Kunta ja kuntayhtymä ovat velvollisia antamaan maa- ja metsätalousministeriölle, *Ruokavirastolle*, *elinvoimakeskukselle* sekä muille valtion viranomaisille virka-apua 1 §:ssä tarkoitettuihin tehtäviin liittyvissä asioissa.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

virka-apua 1 §:ssä tarkoitettuihin tehtäviin
liittyvissä asioissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain (612/2006) 50, 63-65 §, 66 §:n 1 momentti, 70 §:n 2 momentti ja 73 §:n 3 momentti, sellaisena kuin niistä on 50, 63, 64 §, 65 §:n 3 momentti, 66 §:n 1 momentti, 70 §:n 2 momentti ja 73 §:n 3 momentti laissa 1499/2009 sekä 65 § sellaisena kuin se on osaksi laeissa 441/2007 ja 1499/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

50 §

50 §

Oikeus vaatia selvitystä luopumistuen saajalta

Oikeus vaatia selvitystä luopumistuen saajalta

Eläkelaitos, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tai kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen voi perustellusta syystä vaatia luopumistuen saajalta selvityksen siitä, että hän edelleen täyttää luopumistuen saamisen edellytykset. Jollei tuensaaja toimita selvitystä hänelle asetetussa kohtuullisessa määräajassa, joka ei saa olla kuukautta lyhyempi, eläkelaitos voi päättää, että luopumistuen suorittaminen keskeytetään, kunnes selvitys on toimitettu.

Elinvoimakeskus tai kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen voi perustellusta syystä vaatia luopumistuen saajalta selvityksen siitä, että hän edelleen täyttää luopumistuen saamisen edellytykset. Jollei tuensaaja toimita selvitystä hänelle asetetussa kohtuullisessa määräajassa, joka ei saa olla kuukautta lyhyempi, eläkelaitos voi päättää, että luopumistuen suorittaminen keskeytetään, kunnes selvitys on toimitettu.

63 §

63 §

Lain toimeenpano

Tämän lain toimeenpanosta huolehtivat kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, Maaseutuvirasto, maa- ja metsätalousministeriö sekä eläkelaitos.

64 §

Lain toimeenpano Ahvenanmaan maakunnassa

Tämän lain mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kuuluvien tehtävien hoitamisesta Ahvenanmaan maakunnassa vastaa Ahvenanmaan valtionvirasto.

65 §

Valvonnan järjestäminen

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa luopumistuen käytön valvonnasta. Valvonnan toteuttamisesta vastaa Maaseutuvirasto. Ministeriöllä on oikeus ohjata ja valvoa eläkelaitoksen toimintaa siltä osin kuin se suorittaa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä. Maaseutuvirastolla on oikeus tarkastaa eläkelaitoksen toimintaa tässä laissa tarkoitettua tukijärjestelmän toimeenpanon osalta.

Eläkelaitoksen on tukijärjestelmää toimeenpannessaan huolehdittava, ettei tukea makseta sitoumusten vastaisesti. Eläkelaitoksen on järjestettävä toimintansa niin, että maa- ja metsätalousministeriö ja Maaseutuvirasto voivat valvoa tuen myöntämisen ja maksamisen edellytysten täyttymistä sekä sitoumusten noudattamista.

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävänä on osaltaan valvoa annettujen sitoumusten noudattamista.

Lain toimeenpano

Tämän lain toimeenpanosta huolehtivat kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset, *elinvoimakeskukset*, *Ruokavirasto*, maa- ja metsätalousministeriö sekä eläkelaitos.

64 §

Lain toimeenpano Ahvenanmaan maakunnassa

Tämän lain mukaan *elinvoimakeskukselle* kuuluvien tehtävien hoitamisesta Ahvenanmaan maakunnassa vastaa Ahvenanmaan valtionvirasto.

65 §

Valvonnan järjestäminen

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa luopumistuen käytön valvonnasta. Valvonnan toteuttamisesta vastaa *Ruokavirasto*. Ministeriöllä on oikeus ohjata ja valvoa eläkelaitoksen toimintaa siltä osin kuin se suorittaa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä. *Ruokavirastolla* on oikeus tarkastaa eläkelaitoksen toimintaa tässä laissa tarkoitettua tukijärjestelmän toimeenpanon osalta.

Eläkelaitoksen on tukijärjestelmää toimeenpannessaan huolehdittava, ettei tukea makseta sitoumusten vastaisesti. Eläkelaitoksen on järjestettävä toimintansa niin, että maa- ja metsätalousministeriö ja *Ruokavirasto* voivat valvoa tuen myöntämisen ja maksamisen edellytysten täyttymistä sekä sitoumusten noudattamista.

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen ja *elinvoimakeskuksen* tehtävänä on osaltaan valvoa annettujen sitoumusten noudattamista.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

66 §

Tuen saajia ja sitoumusten antajia koskevien tarkastusten suorittaminen

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus teettää palveluksessaan olevilla virkamiehillä ennakolta ilmoittamatta tässä laissa tarkoitettun tuen myöntämisen ja maksamisen ehtojen sekä sitoumusten noudattamisen valvonnassa tarvittavia tarkastuksia.

66 §

Tuen saajia ja sitoumusten antajia koskevien tarkastusten suorittaminen

Maa- ja metsätalousministeriöllä, *Ruokavirastolla* sekä *elinvoimakeskuksella* on oikeus teettää palveluksessaan olevilla virkamiehillä ennakolta ilmoittamatta tässä laissa tarkoitettun tuen myöntämisen ja maksamisen ehtojen sekä sitoumusten noudattamisen valvonnassa tarvittavia tarkastuksia.

70 §

Oikeus saada tietoja asian ratkaisemiseksi ja lakisäätötehtävien toimeenpanemiseksi

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisella on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saamista koskevien säännösten estämättä eläkelaitokselta luopumistuen saajaa ja sitoumuksen antajaa koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä 65 ja 66 §:ssä säädettyjen tehtävien hoitamiseksi. Maa- ja metsätalousministeriöllä ja Maaseutuvirastolla on oikeus saada tietoja kaikista luopumistuen saajista ja sitoumuksen antajista. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisella on oikeus saada tietoja niistä tuensaajista ja sitoumuksen antajista, jotka ovat antaneet sitoumuksen asianomaisen viranomaisen toimialueella sijaitsevasta maatilasta.

70 §

Oikeus saada tietoja asian ratkaisemiseksi ja lakisäätötehtävien toimeenpanemiseksi

Maa- ja metsätalousministeriöllä, *Ruokavirastolla*, *elinvoimakeskuksella* sekä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisella on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saamista koskevien säännösten estämättä eläkelaitokselta luopumistuen saajaa ja sitoumuksen antajaa koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä 65 ja 66 §:ssä säädettyjen tehtävien hoitamiseksi. Maa- ja metsätalousministeriöllä ja *Ruokavirastolla* on oikeus saada tietoja kaikista luopumistuen saajista ja sitoumuksen antajista. *Elinvoimakeskuksella* sekä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisella on oikeus saada tietoja niistä tuensaajista ja sitoumuksen antajista, jotka ovat antaneet sitoumuksen asianomaisen viranomaisen toimialueella sijaitsevasta maatilasta.

73 §

Eläkelaitoksen oikeus ja velvollisuus antaa tietoja

73 §

Eläkelaitoksen oikeus ja velvollisuus antaa tietoja

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Eläkelaitoksen on annettava luopumistuen käytön seuranta ja valvontaa varten maa- ja metsätalousministeriölle ja Maaseutuvirastolle tuen käyttämisen ja tukijärjestelmän toimeenpanon valvomiseksi välttämättömät 70 §:n 2 momentissa tarkoitetut tiedot. Tietojen antamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus saada eläkelaitokselta tieto luopumistuen saajan ja hänen puolisonsa sekä sitoumuksen antajan ja hänen puolisonsa henkilötunnuksesta sekä yhteystiedoista.

Eläkelaitoksen on annettava luopumistuen käytön seuranta ja valvontaa varten maa- ja metsätalousministeriölle ja *Ruokavirastolle* tuen käyttämisen ja tukijärjestelmän toimeenpanon valvomiseksi välttämättömät 70 §:n 2 momentissa tarkoitetut tiedot. Tietojen antamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Maa- ja metsätalousministeriöllä, *Ruokavirastolla* sekä *elinvoimakeskuksella* on oikeus saada eläkelaitokselta tieto luopumistuen saajan ja hänen puolisonsa sekä sitoumuksen antajan ja hänen puolisonsa henkilötunnuksesta sekä yhteystiedoista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

maatalouden rakennetuista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maatalouden rakennetuista annetun lain (1476/2007) 13 §:n 4 momentti, 19 §:n 2 momentti, 22 §:n 1 ja 2 momentti, 27 §:n 1 ja 2 momentti, 30 §:n 1 momentti, 31 §, 33 §:n 1 momentti, 34 ja 37 §, 38 §:n 1 momentti, 40 ja 40 a §, 44 §:n 1 momentti, 45 §:n 3 momentti, 46 §:n 1 momentin johdantokappale, 49 ja 50 §, 54 §:n 1 ja 3 momentti sekä 61, 64 ja 66 §,

sellaisena kuin ne ovat 13 §:n 4 momentti, 19 §:n 2 momentti, 37 ja 40 §, 44 §:n 1 momentti, 45 §:n 3 momentti, 46 §:n 1 momentin johdantokappale, 50 §, 54 §:n 3 momentti ja 61 § laissa 1328/2022, 22 §:n 1 ja 2 momentti, 27 §:n 1 ja 2 momentti, 31 ja 34 §, 54 §:n 1 momentti, 64 ja 66 § laissa 1507/2009, 30 §:n 1 momentti, 33 §:n 1 momentti, 38 §:n 1 momentti ja 49 § laissa 1187/2014 sekä 40 a § laeissa 499/2011 ja 1412/2016, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

13 §

13 §

Tuettavaa toimenpidettä koskevat edellytykset

Tuettavaa toimenpidettä koskevat edellytykset

Jos tuettavaan toimenpiteeseen sisältyy rakentamisinvestointi, hakijan on lisäksi esitettävä rakentamista koskeva suunnitelma, josta käy ilmi rakentamisinvestoinnin toimivuus, tarkoituksenmukaisuus ja ympäristöön sopivuus. Jos tuettavaan toimenpiteeseen sisältyy yhteinen ojitusinvestointi, hakijan on esitettävä ojitushankkeesta vesilain 5 luvun 15 §:n mukainen ojitussuunnitelma. Tuettavasta toimenpiteestä on saatava vesilaissa tarkoitetun valtion valvontaviranomaisen puoltava lausunto, jonka edellytyksenä on, että toimenpide edistää ympäristön tilaa.

Jos tuettavaan toimenpiteeseen sisältyy rakentamisinvestointi, hakijan on lisäksi esitettävä rakentamista koskeva suunnitelma, josta käy ilmi rakentamisinvestoinnin toimivuus, tarkoituksenmukaisuus ja ympäristöön sopivuus. Jos tuettavaan toimenpiteeseen sisältyy yhteinen ojitusinvestointi, hakijan on esitettävä ojitushankkeesta vesilain 5 luvun 15 §:n mukainen ojitussuunnitelma. Tuettavasta toimenpiteestä on saatava vesilaissa tarkoitetun vesitaloustehtäviä hoitavan elinvoimakeskuksen puoltava lausunto, jonka edellytyksenä on, että toimenpide edistää ympäristön tilaa.

19 §

19 §

*Toimenpiteen toteutusaika**Toimenpiteen toteutusaika*

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi pidentää 1 momentissa tarkoitettua määräaika hakemuksesta, joka on tehty ennen määräajan päättymistä. Edellytyksenä on, että tuettavan toimenpiteen toteuttaminen on aloitettu 1 momentissa tarkoitettussa määräajassa ja että määräajan pidentämiseen on hyväksyttävä syy. Määräaika voidaan pidentää kahdesti enintään vuodeksi kerrallaan. Jos toimenpiteen toteuttamisen pidentämistä koskeva hakemus toimitetaan kohtuullisessa ajassa 1 momentissa tarkoitettun määräajan päättymisen jälkeen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi käsitellä näin toimitetun hakemuksen, jos määräajan noudattamatta jättäminen johtuu hakijan vakavasta terveydentilaa koskevasta muutoksesta tai muusta hakijasta riippumattomasta yllättävästä, ennalta arvaamattomasta tapahtumasta taikka muusta ylivoimaisesta esteestä.

Elinvoimakeskus voi pidentää 1 momentissa tarkoitettua määräaika hakemuksesta, joka on tehty ennen määräajan päättymistä. Edellytyksenä on, että tuettavan toimenpiteen toteuttaminen on aloitettu 1 momentissa tarkoitettussa määräajassa ja että määräajan pidentämiseen on hyväksyttävä syy. Määräaika voidaan pidentää kahdesti enintään vuodeksi kerrallaan. Jos toimenpiteen toteuttamisen pidentämistä koskeva hakemus toimitetaan kohtuullisessa ajassa 1 momentissa tarkoitettun määräajan päättymisen jälkeen, *elinvoimakeskus* voi käsitellä näin toimitetun hakemuksen, jos määräajan noudattamatta jättäminen johtuu hakijan vakavasta terveydentilaa koskevasta muutoksesta tai muusta hakijasta riippumattomasta yllättävästä, ennalta arvaamattomasta tapahtumasta taikka muusta ylivoimaisesta esteestä.

22 §

22 §

*Tiedonanto- ja avustamisvelvollisuus**Tiedonanto- ja avustamisvelvollisuus*

Tuen saaja on velvollinen antamaan *elinvoimakeskukselle* tuettavaa toimenpidettä, sen

Tuen saaja on velvollinen antamaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tuettavaa toimenpidettä, sen edistymistä sekä tuen käyttöä koskevat oikeat ja riittävät tiedot.

Tuen saajan on viivytyksettä ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sellaisista asemaansa, toimintaansa tai tuettavaa toimenpidettä koskevista muutoksista, joilla voi olla vaikutusta tuen maksamisen edellytyksiin tai jotka voivat johtaa tuen takaisinperintään.

27 §

Lainan siirtäminen ja lainaehtojen muuttaminen

Tuen kohteena oleva laina saadaan siirtää toiselle 52 §:n mukaisesti hyväksytylle luotonantajalle. Laina saadaan siirtää toiselle tuen saajalle, jos elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tämän hyväksyy 34 §:ssä tarkoitetun päätöksen yhteydessä.

Tuen kohteena olevan lainan ehtoja saadaan muuttaa edellyttäen, ettei tällä ole vaikutusta tuen myöntämisen edellytysten tai ehtojen täyttämiseen taikka valtion asemaan takaa-jana. Muussa tapauksessa tuen saajan on hankittava lainan ehtojen muuttamiseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupa. Lupaa ei voida myöntää, jos lainan ehtojen muuttaminen vaikuttaa tuen myöntämisen edellytysten täyttämiseen.

30 §

Määräaika tuen hakemiselle

Tuen hakemiselle voidaan asettaa määräaika. Jos hakuaikaa ei aseteta, tukihakemukset voidaan ratkaista tukijaksoittain. Tukihakemus on toimitettava toimivaltaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Jollei elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain (897/2009) nojalla toimivallasta muuta säädetä, toimivaltainen on se elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus,

edistymistä sekä tuen käyttöä koskevat oikeat ja riittävät tiedot.

Tuen saajan on viivytyksettä ilmoitettava *elinvoimakeskukselle* sellaisista asemaansa, toimintaansa tai tuettavaa toimenpidettä koskevista muutoksista, joilla voi olla vaikutusta tuen maksamisen edellytyksiin tai jotka voivat johtaa tuen takaisinperintään.

27 §

Lainan siirtäminen ja lainaehtojen muuttaminen

Tuen kohteena oleva laina saadaan siirtää toiselle 52 §:n mukaisesti hyväksytylle luotonantajalle. Laina saadaan siirtää toiselle tuen saajalle, jos *elinvoimakeskus* tämän hyväksyy 34 §:ssä tarkoitetun päätöksen yhteydessä.

Tuen kohteena olevan lainan ehtoja saadaan muuttaa edellyttäen, ettei tällä ole vaikutusta tuen myöntämisen edellytysten tai ehtojen täyttämiseen taikka valtion asemaan takaa-jana. Muussa tapauksessa tuen saajan on hankittava lainan ehtojen muuttamiseen *elinvoimakeskuksen* lupa. Lupaa ei voida myöntää, jos lainan ehtojen muuttaminen vaikuttaa tuen myöntämisen edellytysten täyttämiseen.

30 §

Määräaika tuen hakemiselle

Tuen hakemiselle voidaan asettaa määräaika. Jos hakuaikaa ei aseteta, tukihakemukset voidaan ratkaista tukijaksoittain. Tukihakemus on toimitettava toimivaltaiselle *elinvoimakeskukselle*. Jollei *elinvoimakeskuksesta* annetun lain (/) nojalla toimivallasta muuta säädetä, toimivaltainen on se *elinvoimakeskus*, jonka toimialueella maatalan talouskes-

Voimassa oleva laki

jonka toimialueella maatalan talouskeskus sijaitsee tai, jos maatalan talouskeskus sijaitsee usean elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueella, se elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jonka toimialueella pääosa maatalan tuotantorakennuksista sijaitsee.

---

31 §

Tukihakemuksen arviointi

Ennen tuen myöntämistä koskevan päätöksen tekemistä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi pyytää muilta viranomaisilta lausunnon tuen saajaan ja tuettavaan toimenpiteeseen liittyvistä seikoista, jos tämä on välttämätöntä tuen myöntämisen edellytysten arvioimisessa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi ennen tuen myöntämistä suorittaa tuen myöntämisen edellytysten sekä tuettavan toimenpiteen arvioimiseksi maatilakäynnin. Maatilakäynnin havainnot on kirjattava, ja ne on annettava tiedoksi hakijalle. Maatilakäyntiä ei saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa.

33 §

Tukipäätös

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää tuen myöntämisestä. Päätöksestä on käytävä selvästi ilmi myönnetyn tuen määrä, tässä laissa säädetyt tuen ehdot, sen maksamisen ja takaisinperinnän edellytykset sekä takauksen ehdot. Päätöksestä on lisäksi käytävä ilmi Euroopan unionin lainsäädännössä asetetut ehdot ja edellytykset. Rakentamisinvestointia koskevalla päätöksellä hyväksytään rakentamista koskeva suunnitelma.

---

34 §

Ehdotus

kus sijaitsee tai, jos maatalan talouskeskus sijaitsee usean *elinvoimakokeskuksen* toimialueella, se *elinvoimakokeskus*, jonka toimialueella pääosa maatalan tuotantorakennuksista sijaitsee.

---

31 §

Tukihakemuksen arviointi

Ennen tuen myöntämistä koskevan päätöksen tekemistä *elinvoimakokeskus* voi pyytää muilta viranomaisilta lausunnon tuen saajaan ja tuettavaan toimenpiteeseen liittyvistä seikoista, jos tämä on välttämätöntä tuen myöntämisen edellytysten arvioimisessa.

Elinvoimakokeskus voi ennen tuen myöntämistä suorittaa tuen myöntämisen edellytysten sekä tuettavan toimenpiteen arvioimiseksi maatilakäynnin. Maatilakäynnin havainnot on kirjattava, ja ne on annettava tiedoksi hakijalle. Maatilakäyntiä ei saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa.

33 §

Tukipäätös

Elinvoimakokeskus päättää tuen myöntämisestä. Päätöksestä on käytävä selvästi ilmi myönnetyn tuen määrä, tässä laissa säädetyt tuen ehdot, sen maksamisen ja takaisinperinnän edellytykset sekä takauksen ehdot. Päätöksestä on lisäksi käytävä ilmi Euroopan unionin lainsäädännössä asetetut ehdot ja edellytykset. Rakentamisinvestointia koskevalla päätöksellä hyväksytään rakentamista koskeva suunnitelma.

---

34 §

*Tukipäätöksen mukaisen oikeuden siirtäminen**Tukipäätöksen mukaisen oikeuden siirtäminen*

Tukipäätöksen mukainen oikeus tukeen voidaan siirtää toiselle 5 §:ssä tarkoitettulle taholle, jos kyseisen tuen myöntämisen edellytykset täyttyvät. Siirron saajan on haettava päätöksen mukaisen oikeuden siirtämistä 29 §:ssä tarkoitettua menettelyä noudattaen. Tukipäätöksen siirtämisestä päättää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Tukipäätöksen mukainen oikeus tukeen voidaan siirtää toiselle 5 §:ssä tarkoitettulle taholle, jos kyseisen tuen myöntämisen edellytykset täyttyvät. Siirron saajan on haettava päätöksen mukaisen oikeuden siirtämistä 29 §:ssä tarkoitettua menettelyä noudattaen. Tukipäätöksen siirtämisestä päättää *elinvoimakeskus*.

37 §

37 §

*Avustusmuotoisen tuen maksun suorittaminen**Avustusmuotoisen tuen maksun suorittaminen*

Avustuksen maksamisesta päättää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus kokoaa myöntämiensä tukien maksupäätöksiä koskevat tiedot ja toimittaa ne Ruokavirastolle. Ruokavirasto vastaa maksupäätöksiin sisältyvien menojen tarkastamisesta ja hyväksymisestä sekä maksujen teknisestä suorittamisesta.

Avustuksen maksamisesta päättää *elinvoimakeskus*. *Elinvoimakeskus* kokoaa myöntämiensä tukien maksupäätöksiä koskevat tiedot ja toimittaa ne Ruokavirastolle. Ruokavirasto vastaa maksupäätöksiin sisältyvien menojen tarkastamisesta ja hyväksymisestä sekä maksujen teknisestä suorittamisesta.

38 §

38 §

*Nostolupa**Nostolupa*

Luvan tuen kohteena olevan lainan tai sen erän nostamiseen myöntää hakemuksesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Nostoluvan hakemiseen sovelletaan, mitä 36 §:n 1 momentissa säädetään maksun hakemisesta. Hakemukseen on liitettävä luvan myöntämiseen tarvittavat tilinpitoasiakirjat ja selvitykset. Nostoluvan hakemiselle voidaan asettaa määräaika, jota voidaan pidentää kerran ennen määräajan päättymistä tehdystä hakemuksesta. Määräajan pidentämiseen tulee olla hyväksyttävä syy.

Luvan tuen kohteena olevan lainan tai sen erän nostamiseen myöntää hakemuksesta *elinvoimakeskus*. Nostoluvan hakemiseen sovelletaan, mitä 36 §:n 1 momentissa säädetään maksun hakemisesta. Hakemukseen on liitettävä luvan myöntämiseen tarvittavat tilinpitoasiakirjat ja selvitykset. Nostoluvan hakemiselle voidaan asettaa määräaika, jota voidaan pidentää kerran ennen määräajan päättymistä tehdystä hakemuksesta. Määräajan pidentämiseen tulee olla hyväksyttävä syy.

40 §

40 §

*Tietojen antaminen seurantaa varten**Tietojen antaminen seurantaa varten*

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus saada tuen saajalta suunnitelma-asetuksen 7 artiklassa ja sen liitteessä I tarkoitettujen tukien seurantaa ja vaikuttavuuden arviointia varten tarpeelliset selvitykset ja seurantatiedot.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla ja *elinvoimakeskuksella* on oikeus saada tuen saajalta suunnitelma-asetuksen 7 artiklassa ja sen liitteessä I tarkoitettujen tukien seurantaa ja vaikuttavuuden arviointia varten tarpeelliset selvitykset ja seurantatiedot.

Tuen saajan on pyynnöstä esitettävä liiketoimintasuunnitelman toteutumista koskevat selvitykset elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Tuen saajan on pyynnöstä esitettävä liiketoimintasuunnitelman toteutumista koskevat selvitykset *elinvoimakeskukselle*.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä selvitysten ja seurantatietojen sisällöstä. Ruokavirasto antaa tarkemmat määräykset liiketoimintasuunnitelman toimittamisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä selvitysten ja seurantatietojen sisällöstä. Ruokavirasto antaa tarkemmat määräykset liiketoimintasuunnitelman toimittamisesta *elinvoimakeskukselle*.

40 a §

40 a §

*Ilmoitus tuen käytön ehtojen vastaisesta hankintamenettelystä**Ilmoitus tuen käytön ehtojen vastaisesta hankintamenettelystä*

Jollei tuettavan toimenpiteen hankintaan sovelleta julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettua lakia, tarjouksen tekijällä, jonka tarjous ei ole johtanut 20 §:ssä tarkoitettussa hankintamenettelyssä hankintasopimukseen, on kahden viikon kuluessa tarjouksen hylkäämisestä tiedon saatuaan teemmästään ilmoituksesta oikeus saada tuen myöntäneeltä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta perusteltu vastaus siitä, onko hankinta toteutettu tuen maksamisen edellytykset täyttävällä tavalla. Vastaus annetaan sen jälkeen, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on käsitellyt hankintaan myönnetyn tuen maksamista koskevan hakemuksen. Jos tuen maksamista koskevaa hakemusta käsiteltäessä ilmoituksen johdosta havaitaan, että hankintamenettelyssä on tapahtunut olennainen virhe, tuen maksamiseen ja jo maksetun tuen takaisinperintään sovelletaan, mitä 46 §:ssä säädetään.

Jollei tuettavan toimenpiteen hankintaan sovelleta julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettua lakia, tarjouksen tekijällä, jonka tarjous ei ole johtanut 20 §:ssä tarkoitettussa hankintamenettelyssä hankintasopimukseen, on kahden viikon kuluessa tarjouksen hylkäämisestä tiedon saatuaan teemmästään ilmoituksesta oikeus saada tuen myöntäneeltä *elinvoimakeskukselta* perusteltu vastaus siitä, onko hankinta toteutettu tuen maksamisen edellytykset täyttävällä tavalla. Vastaus annetaan sen jälkeen, kun *elinvoimakeskus* on käsitellyt hankintaan myönnetyn tuen maksamista koskevan hakemuksen. Jos tuen maksamista koskevaa hakemusta käsiteltäessä ilmoituksen johdosta havaitaan, että hankintamenettelyssä on tapahtunut olennainen virhe, tuen maksamiseen ja jo maksetun tuen takaisinperintään sovelletaan, mitä 46 §:ssä säädetään.

Voimassa oleva laki

Jos 1 momentissa tarkoitettua vastausta ei ole voitu antaa kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen saapumisesta sen johdosta, että tuen maksamista ei ole vielä haettu, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on pyydetävä tuen saajalta vastauksen antamiseksi tarpeelliset tiedot.

Edellä 1 momentissa tarkoitettulla tarjouksen tekijällä, hänen edustajallaan ja avustajallaan ei ole oikeutta tietoon, jonka elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on saanut 1 momentissa tarkoitettua vastauksen antamiseksi ja joka koskee toisen tarjouksen tekijän liikesalaisuutta. Tieto tarjousten vertailussa käytetystä hinnasta ja muusta tekijästä on kuitenkin aina annettava.

44 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriö ja Ruokavirasto voivat suorittaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi tuen myöntäjiin, välittäjiin ja saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Vastaava oikeus on tuen välittäjien ja saajien osalta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla.

45 §

Tarkastuksen suorittaminen

Tarkastuksessa noudatettavasta menettelystä säädetään hallintolain 39 §:ssä. Tarkastuskertomus on toimitettava viipymättä asianomaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Ruokavirastolle.

Ehdotus

Jos 1 momentissa tarkoitettua vastausta ei ole voitu antaa kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen saapumisesta sen johdosta, että tuen maksamista ei ole vielä haettu, *elinvoimakeskuksen* on pyydetävä tuen saajalta vastauksen antamiseksi tarpeelliset tiedot.

Edellä 1 momentissa tarkoitettulla tarjouksen tekijällä, hänen edustajallaan ja avustajallaan ei ole oikeutta tietoon, jonka *elinvoimakeskus* on saanut 1 momentissa tarkoitettua vastauksen antamiseksi ja joka koskee toisen tarjouksen tekijän liikesalaisuutta. Tieto tarjousten vertailussa käytetystä hinnasta ja muusta tekijästä on kuitenkin aina annettava.

44 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriö ja Ruokavirasto voivat suorittaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi tuen myöntäjiin, välittäjiin ja saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Vastaava oikeus on tuen välittäjien ja saajien osalta *elinvoimakeskuksilla*.

45 §

Tarkastuksen suorittaminen

Tarkastuksessa noudatettavasta menettelystä säädetään hallintolain 39 §:ssä. Tarkastuskertomus on toimitettava viipymättä asianomaiselle *elinvoimakeskukselle* sekä Ruokavirastolle.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

46 §

46 §

Tuen maksamisen lopettaminen ja takaisinperintä

Tuen maksamisen lopettaminen ja takaisinperintä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on velvollinen lopettamaan tuen maksamisen ja perimään tuen takaisin, jos:

Elinvoimakeskus on velvollinen lopettamaan tuen maksamisen ja perimään tuen takaisin, jos:

49 §

49 §

Takaisinperinnän kohtuullistaminen

Takaisinperinnän kohtuullistaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi jättää virheellisesti tai perusteetta maksetun määrän tai sille suoritettavan koron kokonaan tai osaksi perimättä, jos perinnän suorittaminen täysimääräisenä olisi tuen saajan olosuhteet ja toiminta huomioon ottaen kokonaisuutena tarkastellen kohtuutonta. Takaisinperintä ja korkojen periminen on kuitenkin suoritettava täysimääräisenä, jos Euroopan unionin osaksi rahoittamia tai kokonaan kansallisista varoista rahoitettuja maatalouden rakennetukia koskevassa Euroopan unionin lainsäädännössä tätä edellytetään.

Elinvoimakeskus voi jättää virheellisesti tai perusteetta maksetun määrän tai sille suoritettavan koron kokonaan tai osaksi perimättä, jos perinnän suorittaminen täysimääräisenä olisi tuen saajan olosuhteet ja toiminta huomioon ottaen kokonaisuutena tarkastellen kohtuutonta. Takaisinperintä ja korkojen periminen on kuitenkin suoritettava täysimääräisenä, jos Euroopan unionin osaksi rahoittamia tai kokonaan kansallisista varoista rahoitettuja maatalouden rakennetukia koskevassa Euroopan unionin lainsäädännössä tätä edellytetään.

50 §

50 §

Takaisinperintää ja maksamisen lopettamista koskeva päätös

Takaisinperintää ja maksamisen lopettamista koskeva päätös

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tehtävä takaisinperinnästä ja tuen maksamisen lopettamisesta päätös. Päätöksellä vahvistetaan takaisinperittävä määrä ja sen suorittamiselle asetettava eräpäivä, joka on 60 päivän kuluttua takaisinperintäpäätöksen tekopäivästä.

Elinvoimakeskuksen on tehtävä takaisinperinnästä ja tuen maksamisen lopettamisesta päätös. Päätöksellä vahvistetaan takaisinperittävä määrä ja sen suorittamiselle asetettava eräpäivä, joka on 60 päivän kuluttua takaisinperintäpäätöksen tekopäivästä.

Takaisinperintää koskeva päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sai tiedon 46 §:ssä säädetystä perusteesta ja viimeistään kymmenen vuoden kuluttua tuen viimeisen erän maksamisesta.

Takaisinperintää koskeva päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun *elinvoimakeskus* sai tiedon 46 §:ssä säädetystä perusteesta ja viimeistään kymmenen vuoden kuluttua tuen viimeisen erän maksamisesta.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

54 §

54 §

Luotonantajan avustamis- ja tiedonantovelvollisuus

Luotonantajan avustamis- ja tiedonantovelvollisuus

Luotonantajan on ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tuen kohteena olevan lainan siirtämisestä toiselle luotonantajalle sekä sellaisista 27 §:n 2 momentissa tarkoitetuista lainan ehtojen muutoksista, jotka eivät edellytä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa.

Luotonantajan on ilmoitettava *elinvoimakeskukselle* tuen kohteena olevan lainan siirtämisestä toiselle luotonantajalle sekä sellaisista 27 §:n 2 momentissa tarkoitetuista lainan ehtojen muutoksista, jotka eivät edellytä *elinvoimakeskuksen* lupaa.

Luotonantajalla ja keskusrahallaitoksella on velvollisuus yksilöidystä pyynnöstä luovuttaa maa- ja metsätalousministeriölle, Ruokavirastolle sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sellaisia tuen saajaa koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä lainaan liittyvän tuen myöntämisen edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi.

Luotonantajalla ja keskusrahallaitoksella on velvollisuus yksilöidystä pyynnöstä luovuttaa maa- ja metsätalousministeriölle, Ruokavirastolle sekä *elinvoimakeskukselle* sellaisia tuen saajaa koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä lainaan liittyvän tuen myöntämisen edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi.

61 §

61 §

Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen

Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen

Maa- ja metsätalousministeriön, Ruokaviraston sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen oikeuteen saada ja luovuttaa tämän lain nojalla myönnettyä tukea koskevia tietoja sovelletaan, mitä kehittämistukilain 57 §:ssä säädetään.

Maa- ja metsätalousministeriön, Ruokaviraston sekä *elinvoimakeskuksen* oikeuteen saada ja luovuttaa tämän lain nojalla myönnettyä tukea koskevia tietoja sovelletaan, mitä kehittämistukilain 57 §:ssä säädetään.

64 §

64 §

Varojen alueellinen kohdentaminen

Varojen alueellinen kohdentaminen

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa 14 §:n 1 momentissa tarkoitetun myöntämisvaltuuden tai määrärahan suuntaamisesta tässä laissa tarkoitettuihin tukiin ja päättää niiden osoittamisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten käyttöön.

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa 14 §:n 1 momentissa tarkoitetun myöntämisvaltuuden tai määrärahan suuntaamisesta tässä laissa tarkoitettuihin tukiin ja päättää niiden osoittamisesta *elinvoimakeskusten* käyttöön.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

66 §

66 §

Valituskielto

Valituskielto

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 19 §:n 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

Elinvoimakeskuksen 19 §:n 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain (999/2012) 42 §:n 1 momentti, 46 b §:n 2 momentti, 46 g §:n 2 momentti, 53 §:n 1-3 momentti, 56 §:n 2 ja 4 momentti, 58 b §, 58 e § ja 59 §:n 2 momentti
sellaisena kuin niistä ovat 42 §:n 1 momentti ja 46 g §:n 2 momentti laissa 565/2021, 53 §:n 2 momentti laissa 1074/2016, 46 b §:n 2 momentti, 53 §:n 1 ja 3 momentti, 56 §:n 2 ja 4 momentti, 58 e § ja 59 §:n 2 momentti laissa 1336/2022 ja 58 b § laeissa 207/2018 ja 1336/2022 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

42 §

42 §

Tietojen ilmoittamisessa toimivaltainen viranomainen ja ilmoitusmenettelyt

Tietojen ilmoittamisessa toimivaltainen viranomainen ja ilmoitusmenettelyt

Hintaselvityksen antamisesta vastaavan toimijan on toimitettava tiedot Luonnonvarakeskukselle, joka käsittelee tiedot ja toimittaa ne EU:n toimielimille sekä tarvittaessa päättää

Hintaselvityksen antamisesta vastaavan toimijan on toimitettava tiedot Luonnonvarakeskukselle, joka käsittelee tiedot ja toimittaa ne EU:n toimielimille sekä tarvittaessa päättää

Voimassa oleva laki

tietojen luovutuksesta. Edellä 41 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun etyylialkoholialan toimijan on kuitenkin toimitettava tiedot Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle, joka vastaa edellä mainituista toimenpiteistä.

46 b §

Kaupan pitämisen vaatimuksiin liittyvissä hakemuksissa ja ilmoituksissa toimivaltainen viranomainen

Hakemus ja ilmoitus on toimitettava Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle, jos kyse on viinialan tuotteista, joiden alkoholipitoisuus ylittää 2,8 tilavuusprosenttia, eikä kyse ole 1 momentissa tarkoitetusta tuonnista.

46 g §

Kaupan pitämiseen liittyvien tietojen rekisteröiminen, käyttö ja luovuttaminen

Rekisteriin sovelletaan ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia (560/2021). Tullille toimitettujen tietojen rekisteriin merkitsemiseen, käyttöön ja luovuttamiseen sovelletaan, mitä henkilötietojen käsittelystä Tullin osalta säädetään. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle toimitettujen tietojen rekisteriin merkitsemiseen, käsittelyyn ja luovuttamiseen sovelletaan alkoholilain (1102/2017) 64 ja 66 §:ää sen estämättä, mitä mainitun lain 66 §:n 1 momentissa säädetään rekisterin pitämisestä lupa-asioiden käsittelyä ja valvontaa sekä alkoholitilastointia varten.

53 §

Varastoon toimitettavien ja sieltä poistettavien tuotteiden tarkastus

Ehdotus

tietojen luovutuksesta. Edellä 41 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun etyylialkoholialan toimijan on kuitenkin toimitettava tiedot *Lupa- ja valvontavirastolle*, joka vastaa edellä mainituista toimenpiteistä.

46 b §

Kaupan pitämisen vaatimuksiin liittyvissä hakemuksissa ja ilmoituksissa toimivaltainen viranomainen

Hakemus ja ilmoitus on toimitettava *Lupa- ja valvontavirastolle*, jos kyse on viinialan tuotteista, joiden alkoholipitoisuus ylittää 2,8 tilavuusprosenttia, eikä kyse ole 1 momentissa tarkoitetusta tuonnista.

46 g §

Kaupan pitämiseen liittyvien tietojen rekisteröiminen, käyttö ja luovuttaminen

Rekisteriin sovelletaan ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia (560/2021). Tullille toimitettujen tietojen rekisteriin merkitsemiseen, käyttöön ja luovuttamiseen sovelletaan, mitä henkilötietojen käsittelystä Tullin osalta säädetään. *Lupa- ja valvontavirastolle* toimitettujen tietojen rekisteriin merkitsemiseen, käsittelyyn ja luovuttamiseen sovelletaan alkoholilain (1102/2017) 64 ja 66 §:ää sen estämättä, mitä mainitun lain 66 §:n 1 momentissa säädetään rekisterin pitämisestä lupa-asioiden käsittelyä ja valvontaa sekä alkoholitilastointia varten.

53 §

Varastoon toimitettavien ja sieltä poistettavien tuotteiden tarkastus

Ruokavirasto tarkastaa luuttomaksi leikattavan naudanlihan, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus viljatuotteiden ja Tulli muiden tuotteiden määrän, laadun, pakkaustavan ja pakkaus-merkintöjen vaatimustenmukaisuuden tuotteiden interventiovarastoon ja yksityisessä varastoinnissa käytettäviin tiloihin toimittamisen yhteydessä EU:n interventiolainsäädännössä tarkoitetulla tavalla. Ruokavirasto ottaa ja tutkii näytteet interventiovarastoon toimitettavasta voista ja maitojauheesta sekä tutkii interventiovarastoon toimitettavista viljatuotteista otetut näytteet.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tarkastaa sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, yksittäisten interventio-varastolle toimitettavien viljatuotekuormien laadun aistinvaraisesti (*viljatuotteiden alustava laaduntarkastus*) ennen tuotteiden siirtoa varastoon, jos tämä on tarpeen selvästi laatuvaatimuksista poikkeavien erien erottamisen varmistamiseksi.

Tulli tarkastaa tuotteiden määrän, laadun, pakkaustavan ja pakkausmerkintöjen vaatimustenmukaisuuden yksityisessä varastoinnissa käytettävistä tiloista poistamisen yhteydessä EU:n interventiolainsäädännössä tarkoitetulla tavalla. Ruokavirasto tarkastaa luuttomaksi leikattavan naudanlihan, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus viljatuotteiden ja Tulli muiden tuotteiden määrän, laadun, pakkaustavan ja pakkausmerkintöjen vaatimustenmukaisuuden interventiovarastosta poistamisen yhteydessä, jos tämä on tarpeen tuotteiden vaatimustenmukaisuuden varmistamiseksi.

56 §

Hyväksytyjen toimijoiden ja hintaselvityksiä antavien toimijoiden tarkastukset

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tarkastaa etyylialkoholiin liittyvien tietojen ilmoittamisesta vastaavan toimijan toiminnan vaatimustenmukaisuuden.

Ruokavirasto tarkastaa luuttomaksi leikattavan naudanlihan, *elinvoimakeskus* viljatuotteiden ja Tulli muiden tuotteiden määrän, laadun, pakkaustavan ja pakkaus-merkintöjen vaatimustenmukaisuuden tuotteiden interventiovarastoon ja yksityisessä varastoinnissa käytettäviin tiloihin toimittamisen yhteydessä EU:n interventiolainsäädännössä tarkoitetulla tavalla. Ruokavirasto ottaa ja tutkii näytteet interventiovarastoon toimitettavasta voista ja maitojauheesta sekä tutkii interventiovarastoon toimitettavista viljatuotteista otetut näytteet.

Elinvoimakeskus tarkastaa sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, yksittäisten interventio-varastolle toimitettavien viljatuotekuormien laadun aistinvaraisesti (*viljatuotteiden alustava laaduntarkastus*) ennen tuotteiden siirtoa varastoon, jos tämä on tarpeen selvästi laatuvaatimuksista poikkeavien erien erottamisen varmistamiseksi.

Tulli tarkastaa tuotteiden määrän, laadun, pakkaustavan ja pakkausmerkintöjen vaatimustenmukaisuuden yksityisessä varastoinnissa käytettävistä tiloista poistamisen yhteydessä EU:n interventiolainsäädännössä tarkoitetulla tavalla. Ruokavirasto tarkastaa luuttomaksi leikattavan naudanlihan, *elinvoimakeskus* viljatuotteiden ja Tulli muiden tuotteiden määrän, laadun, pakkaustavan ja pakkausmerkintöjen vaatimustenmukaisuuden interventiovarastosta poistamisen yhteydessä, jos tämä on tarpeen tuotteiden vaatimustenmukaisuuden varmistamiseksi.

56 §

Hyväksytyjen toimijoiden ja hintaselvityksiä antavien toimijoiden tarkastukset

Lupa- ja valvontavirasto tarkastaa etyylialkoholiin liittyvien tietojen ilmoittamisesta vastaavan toimijan toiminnan vaatimustenmukaisuuden.

Ruokavirastolla ja Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastolla on oikeus päästä hinta-selvityksen ja etyylialkoholiin liittyvien tietojen antamisesta vastaavan toimijan tiloihin ja tarkastaa ilmoitusvelvollisuuden kattamaan toimintaan liittyvät asiakirjat ja kirjanpito ilmoitusvelvollisuuden noudattamisen ja ilmoitettujen tietojen oikeellisuuden varmistamisen edellyttämässä laajuudessa. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteeseen asumiseen käytettävässä.

58 b §

Kaupan pitämisen vaatimuksiin liittyvät Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston tarkastukset

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto tarkastaa EU:n kaupanormilainsäädännössä tarkoitettujen toimijoiden toiminnan ja näiden hallinnassa olevien tuotteiden ja asiakirjojen vaatimustenmukaisuuden mainitussa lainsäädännössä tarkoitetulla tavalla, kun kyse on viinialan tuotteista, joiden alkoholipitoisuus ylittää 2,8 tilavuusprosenttia, lukuun ottamatta 58 a §:ssä tarkoitettuja tarkastuksia.

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto vastaa sille 46 b ja 46 c §:n nojalla kuuluvan hyväksymisen, todistuksen, luvan tai vapautuksen myöntämisedellytysten täyttymisen varmistamiseksi tarvittavista tarkastuksista.

58 e §

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston käyttö apuna kaupan pitämisen vaatimusten tarkastuksissa

Ruokavirasto voi käyttää kaupan pitämisen vaatimuksiin liittyvissä tarkastuksissa apunaan Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastoa, kun kyse on:

- 1) hedelmistä tai vihanneksista;
- 2) muna-alan tuotteiden tuotantotavoista;
- 3) siipikarjanliha-alan tuotteiden tuotantotavasta koskevista vapaaehtoisista merkinnöistä.

Ruokavirastolla ja Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus päästä hinta-selvityksen ja etyylialkoholiin liittyvien tietojen antamisesta vastaavan toimijan tiloihin ja tarkastaa ilmoitusvelvollisuuden kattamaan toimintaan liittyvät asiakirjat ja kirjanpito ilmoitusvelvollisuuden noudattamisen ja ilmoitettujen tietojen oikeellisuuden varmistamisen edellyttämässä laajuudessa. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteeseen asumiseen käytettävässä.

58 b §

Kaupan pitämisen vaatimuksiin liittyvät Lupa- ja valvontaviraston tarkastukset

Lupa- ja valvontavirasto tarkastaa EU:n kaupanormilainsäädännössä tarkoitettujen toimijoiden toiminnan ja näiden hallinnassa olevien tuotteiden ja asiakirjojen vaatimustenmukaisuuden mainitussa lainsäädännössä tarkoitetulla tavalla, kun kyse on viinialan tuotteista, joiden alkoholipitoisuus ylittää 2,8 tilavuusprosenttia, lukuun ottamatta 58 a §:ssä tarkoitettuja tarkastuksia.

Lupa- ja valvontavirasto vastaa sille 46 b ja 46 c §:n nojalla kuuluvan hyväksymisen, todistuksen, luvan tai vapautuksen myöntämisedellytysten täyttymisen varmistamiseksi tarvittavista tarkastuksista.

58 e §

Elinvoimakeskuksen käyttö apuna kaupan pitämisen vaatimusten tarkastuksissa

Ruokavirasto voi käyttää kaupan pitämisen vaatimuksiin liittyvissä tarkastuksissa apunaan elinvoimakeskusta, kun kyse on:

Voimassa oleva laki

59 §

Yksityisten toimijoiden käyttö apuna tarkastuksissa

Ruokavirasto voi oikeuttaa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston käyttämään interventiovarastoon toimitettavien viljatuotteiden tarkastuksessa apuna viljatuotteiden interventiovarastonpitäjää tämän suostumuksella, jos tämä on tarpeen tarkastusten tarkoituksenmukaiseksi toteuttamiseksi. Interventiovarastonpitäjällä on oltava tehtävän edellyttämät riittävät tekniset ja hallinnolliset resurssit ja tämän tarkastuksessa käyttämällä henkilöstöllä tehtävän edellyttämä kokemukseen tai koulutukseen perustuva riittävä ammattitaito. Interventiovarastonpitäjän on kirjattava ja ilmoitettava Ruokavirastolle toteutettuihin tarkastuksiin liittyvät tiedot. Henkilökunnan ammattitaidosta, interventiovarastolta edellytettävistä resursseista sekä kirjattavista ja ilmoitettavista tiedoista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Ehdotus

- 1) hedelmistä tai vihanneksista;
- 2) muna-alan tuotteiden tuotantotavoista;
- 3) siipikarjanliha-alan tuotteiden tuotantotapaa koskevista vapaaehtoisista merkinnöistä.

59 §

Yksityisten toimijoiden käyttö apuna tarkastuksissa

Ruokavirasto voi oikeuttaa *elinvoimak*uksen käyttämään interventiovarastoon toimitettavien viljatuotteiden tarkastuksessa apuna viljatuotteiden interventiovarastonpitäjää tämän suostumuksella, jos tämä on tarpeen tarkastusten tarkoituksenmukaiseksi toteuttamiseksi. Interventiovarastonpitäjällä on oltava tehtävän edellyttämät riittävät tekniset ja hallinnolliset resurssit ja tämän tarkastuksessa käyttämällä henkilöstöllä tehtävän edellyttämä kokemukseen tai koulutukseen perustuva riittävä ammattitaito. Interventiovarastonpitäjän on kirjattava ja ilmoitettava Ruokavirastolle toteutettuihin tarkastuksiin liittyvät tiedot. Henkilökunnan ammattitaidosta, interventiovarastolta edellytettävistä resursseista sekä kirjattavista ja ilmoitettavista tiedoista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain 3 ja 3 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain (657/1966) 3 §:n 2 momentti ja 3 a §:n 1 ja 2 momentti, sellaisena kuin niistä ovat 3 §:n 2 momentti laissa 1458/2009 ja 3 a §:n 1 ja 2 momentti laissa 19/2021, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

Rahaston varoja voidaan käyttää 1 momentissa säädettyihin tarkoituksiin tarpeellisten maa- ja vesialueiden ostamiseen tai vaihtamiseen. Maa- ja vesialueita voidaan ostaa, vaihtaa ja luovuttaa käypää hintaa vastaan siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään. Valtio voi myydä maata velaksi enintään vuoden maksuajalla. Velaksi annettavalle kauppahinnalle tai sen osalle on hankittava vakuus. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin myynnissä noudatettava menettelystä, valtion myyntihintasaamisen takaisinmaksamisesta ja myyntihintasaamisen perimisestä. Hankittua omaisuutta voidaan käyttää myös muihin kuin tämän lain tarkoituksiin, milloin se sanotuin tavoin käytettynä on selvästi tarkoituksenmukaisempaa. Tällöin noudatetaan, mitä oikeudesta luovuttaa valtion kiinteistövarallisuutta annetussa laissa (973/2002) säädetään. Maa- ja metsätalousministeriö tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi kiinteistönmuodostamislaisissa (554/1995) tarkoitettujen toimitusmiesten esityksestä myös siirtää hallinnassaan olevaa omaisuutta käytettäväksi uusjaossa toimitusmiesten esittämällä tavalla tämän lain mukaan maansaantiin oikeutettujen tilojen koon suurentamiseksi ja jakoalueen tilussijoituksen parantamiseksi. Rahaston varoja voidaan käyttää myös muihin kuin tämän lain mukaisiin tarkoituksiin sen mukaan kuin siitä erikseen lailla säädetään. Valtion talousarviossa varoja voidaan osoittaa myös muihin maatilatalouden kehittämistarkoituksiin.

Rahaston varoja voidaan käyttää 1 momentissa säädettyihin tarkoituksiin tarpeellisten maa- ja vesialueiden ostamiseen tai vaihtamiseen. Maa- ja vesialueita voidaan ostaa, vaihtaa ja luovuttaa käypää hintaa vastaan siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään. Valtio voi myydä maata velaksi enintään vuoden maksuajalla. Velaksi annettavalle kauppahinnalle tai sen osalle on hankittava vakuus. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin myynnissä noudatettava menettelystä, valtion myyntihintasaamisen takaisinmaksamisesta ja myyntihintasaamisen perimisestä. Hankittua omaisuutta voidaan käyttää myös muihin kuin tämän lain tarkoituksiin, milloin se sanotuin tavoin käytettynä on selvästi tarkoituksenmukaisempaa. Tällöin noudatetaan, mitä oikeudesta luovuttaa valtion kiinteistövarallisuutta annetussa laissa (973/2002) säädetään. Maa- ja metsätalousministeriö tai *elinvoimakeskus* voi kiinteistönmuodostamislaisissa (554/1995) tarkoitettujen toimitusmiesten esityksestä myös siirtää hallinnassaan olevaa omaisuutta käytettäväksi uusjaossa toimitusmiesten esittämällä tavalla tämän lain mukaan maansaantiin oikeutettujen tilojen koon suurentamiseksi ja jakoalueen tilussijoituksen parantamiseksi. Rahaston varoja voidaan käyttää myös muihin kuin tämän lain mukaisiin tarkoituksiin sen mukaan kuin siitä erikseen lailla säädetään. Valtion talousarviossa varoja voidaan osoittaa myös muihin maatilatalouden kehittämistarkoituksiin.

3 a §

Rahaston varoihin kuuluvaa kiinteää omaisuutta luovutettaessa tulee elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen asettaa osta-

3 a §

jaksi ilmoittautuneet keskinäiseen etusijajärjestykseen. Etusijajärjestyksestä harkittaessa on erityisesti otettava huomioon muodostuvien maatilojen elinkelpoisuus ja tilusten tarkoituksenmukainen sijainti sekä hakijoiden edellytykset menestyä maatilatalouden harjoittajina. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen edellä tarkoitettuun päätökseen haetaan muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Muilta osin muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Kauppakirjojen laatimisesta ja allekirjoittamisesta 3 §:n 1 momentin mukaisesti tarkoituksiin luovutetun omaisuuden osalta huolehtii valtion puolesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Ostajan on allekirjoitettava kauppakirja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen asettaman 30 vuorokauden pituisen määräajan kuluessa uhalla, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi katsoa oikeuden ostamiseen rauenneeksi.

Rahaston varoihin kuuluvaa kiinteää omaisuutta luovutettaessa tulee *elinvoimakeskuksen* asettaa ostajaksi ilmoittautuneet keskinäiseen etusijajärjestykseen. Etusijajärjestyksestä harkittaessa on erityisesti otettava huomioon muodostuvien maatilojen elinkelpoisuus ja tilusten tarkoituksenmukainen sijainti sekä hakijoiden edellytykset menestyä maatilatalouden harjoittajina. *Elinvoimakeskuksen* edellä tarkoitettuun päätökseen haetaan muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Muilta osin muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Kauppakirjojen laatimisesta ja allekirjoittamisesta 3 §:n 1 momentin mukaisesti tarkoituksiin luovutetun omaisuuden osalta huolehtii valtion puolesta *elinvoimakeskus*. Ostajan on allekirjoitettava kauppakirja *elinvoimakeskuksen* asettaman 30 vuorokauden pituisen määräajan kuluessa uhalla, että *elinvoimakeskus* voi katsoa oikeuden ostamiseen rauenneeksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

merellä toimivien kalastus- ja vesiviljelyalusten rekisteröinnistä annetun lain 5 ja 27 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan merellä toimivien kalastus- ja vesiviljelyalusten rekisteröinnistä annetun lain (690/2010) 5 §:n 1 ja 2 momentti ja 27 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 199/2015, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

5 §

Toimivaltainen rekisterinpitäjä

Toimivaltainen rekisterinpitäjä

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on toimivaltainen rekisterinpitäjä kaikkien elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimialueella. Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää alusten rekisteröinnistä ja rekisteristä poistamisesta, myöntää 12 ja 18 §:ssä tarkoitettujen rekisteröintiluvut ja tekee kalastus- ja vesiviljelyaluksiin liittyvät merkinnät rekisteriin.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaa rekisteriin talletamiensa tietojen oikeellisuudesta sekä hallinnoi rekisteritilaa ja tekee alusryhmien rekisteritilaa koskevat merkinnät rekisteriin.

---

xxx elinvoimakeskus on toimivaltainen rekisterinpitäjä kaikkien *elinvoimakeskusten* toimialueella. *xxx elinvoimakeskus* päättää alusten rekisteröinnistä ja rekisteristä poistamisesta, myöntää 12 ja 18 §:ssä tarkoitettujen rekisteröintiluvut ja tekee kalastus- ja vesiviljelyaluksiin liittyvät merkinnät rekisteriin.

xxx elinvoimakeskus vastaa rekisteriin talletamiensa tietojen oikeellisuudesta sekä hallinnoi rekisteritilaa ja tekee alusryhmien rekisteritilaa koskevat merkinnät rekisteriin.

---

27 §

27 §

Tietojen luovutuksesta päättäminen

Tietojen luovutuksesta päättäminen

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää kalastusalusrekisteriin merkittyjen tietojen luovuttamisesta.

xxx elinvoimakeskus päättää kalastusalusrekisteriin merkittyjen tietojen luovuttamisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

1169

metsityksen määräaikaisesta tukemisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan metsityksen määräaikaisesta tukemisesta annetun lain (1114/2020) 13 §, 14 §:n 1 momentti ja 28 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

13 §

13 §

Ennen tukipäätöstä hankittava lausunto

Ennen tukipäätöstä hankittava lausunto

Metsäkeskuksen on pyydettävä ennen 14 §:ssä tarkoitetun tukipäätöksen tekemistä toimivaltaiselta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta lausunto hakemuksesta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on lausunnossaan otettava kantaa 6 §:n 1 momentin 3–6 kohdassa säädettyjen edellytysten toteutumiseen sekä tarvittaessa 5 §:n 4 momentin asiakokonaisuuksiin ja metsitettävän alueen vesitalouteen. Jos hakemus kohdistuu kokonaisuudessaan entiselle turvetuotantoalueelle, lausunnossa ei kuitenkaan tarvitse ottaa kantaa 6 §:n 1 momentin 3 kohdassa säädetyn edellytyksen toteutumiseen. Lausunto on sitova.

Metsäkeskuksen on pyydettävä ennen 14 §:ssä tarkoitetun tukipäätöksen tekemistä toimivaltaiselta *elinvoimakeskuksesta* lausunto hakemuksesta.

Elinvoimakeskuksen on lausunnossaan otettava kantaa 6 §:n 1 momentin 3–6 kohdassa säädettyjen edellytysten toteutumiseen sekä tarvittaessa 5 §:n 4 momentin asiakokonaisuuksiin ja metsitettävän alueen vesitalouteen. Jos hakemus kohdistuu kokonaisuudessaan entiselle turvetuotantoalueelle, lausunnossa ei kuitenkaan tarvitse ottaa kantaa 6 §:n 1 momentin 3 kohdassa säädetyn edellytyksen toteutumiseen. Lausunto on sitova.

14 §

14 §

Tukipäätös

Tukipäätös

Metsäkeskuksen on metsitystuen myöntämistä tai epäämistä koskevaa tukipäätöstä tehdessään otettava huomioon 13 §:n 2 momentissa tarkoitettu elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sitova lausunto.

Metsäkeskuksen on metsitystuen myöntämistä tai epäämistä koskevaa tukipäätöstä tehdessään otettava huomioon 13 §:n 2 momentissa tarkoitettu *elinvoimakeskuksen* sitova lausunto.

28 §

28 §

Metsäkeskuksen yhteistyö viranomaisten kanssa

Metsäkeskuksen yhteistyö viranomaisten kanssa

Tämän lain toimeenpanossa metsäkeskuksen on toimittava tarvittavassa yhteistyössä Ruokaviraston, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, Maanmittauslaitoksen, Museoviraston ja kuntien maaseutuelinkeinoveranomaisten kanssa.

Tämän lain toimeenpanossa metsäkeskuksen on toimittava tarvittavassa yhteistyössä Ruokaviraston, *elinvoimakeskusten*, Maanmittauslaitoksen, Museoviraston ja kuntien maaseutuelinkeinoveranomaisten kanssa.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

Metsähallituksen erävalvonnasta annetun lain 19 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Metsähallituksen erävalvonnasta annetun lain (1157/2005) 19 §:n 1 momentti,
sellaisena kuin se on laissa 1494/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

19 §

19 §

Valvonta

Valvonta

Maa- ja metsätalousministeriö valvoo Metsähallituksen erävalvonnan lainmukaisuutta ja asianmukaisuutta. Aluehallintovirasto valvoo toimialueellaan erävalvontaan kuuluvien toimivaltuuksien käyttöä.

Maa- ja metsätalousministeriö valvoo Metsähallituksen erävalvonnan lainmukaisuutta ja asianmukaisuutta. *Lupa- ja valvontavirasto* valvoo erävalvontaan kuuluvien toimivaltuuksien käyttöä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

metsätalouden määräaikaisesta kannusjärjestelmästä annetun lain 27 ja 28 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä annetun lain (71/2023) 27 § ja 28 §:n 5 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

27 §

27 §

Metsäkeskuksen selvittämisvelvollisuus

Metsäkeskuksen selvittämisvelvollisuus

Metsäkeskuksen tulee ennen asian ratkaisemista selvittää, kohdistuuko aiottuun toimenpiteeseen luonnonsuojelulain 16 §:stä, 5 luvusta, 47, 53, 64, 65, 77–79, 81, 85, 91–94, 104, 124 ja 125 §:stä johtuvia rajoitteita. Metsäkeskuksen tulee tarvittaessa pyytää hakemuksesta lausunto siltä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, jonka toimialueella toimenpide on tarkoitus toteuttaa. Metsäkeskus saa kuitenkin ratkaista asian ilman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausuntoa sen jälkeen, kun kaksi kuukautta on kulunut lausuntopyynnön lähettämisestä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen.

Metsäkeskuksen tulee ennen asian ratkaisemista selvittää, kohdistuuko aiottuun toimenpiteeseen luonnonsuojelulain 16 §:stä, 5 luvusta, 47, 53, 64, 65, 77–79, 81, 85, 91–94, 104, 124 ja 125 §:stä johtuvia rajoitteita. Metsäkeskuksen tulee tarvittaessa pyytää hakemuksesta lausunto *Lupa- ja valvontavirastolta*. Metsäkeskus saa kuitenkin ratkaista asian ilman *Lupa- ja valvontaviraston* lausuntoa sen jälkeen, kun kaksi kuukautta on kulunut lausuntopyynnön lähettämisestä *Lupa- ja valvontavirastoon*.

28 §

28 §

Eräät hakemuksen ratkaisemista ja hankkeen käynnistämistä varten tarvittavat hakijan selvitykset

Eräät hakemuksen ratkaisemista ja hankkeen käynnistämistä varten tarvittavat hakijan selvitykset

Suometsän vesiensuojelutoimenpiteiden ja piennartien tekemisen tukea koskevaa päätöstä ei saa tehdä ennen kuin metsäkeskukselle on toimitettu elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tehty ojituseroilmoitus ja siitä mahdollisesti annettu lausunto, jos suometsän hoitosuunnitelmaan sisältyvästä toimenpiteestä on tehtävä vesilain (587/2011) mukainen ojituseroilmoitus. Myöskään metsätien tekemisen tukea koskevaa päätöstä ei saa tehdä il-

Suometsän vesiensuojelutoimenpiteiden ja piennartien tekemisen tukea koskevaa päätöstä ei saa tehdä ennen kuin metsäkeskukselle on toimitettu *elinvoimaksekselle* tehty ojituseroilmoitus ja siitä mahdollisesti annettu lausunto, jos suometsän hoitosuunnitelmaan sisältyvästä toimenpiteestä on tehtävä vesilain (587/2011) mukainen ojituseroilmoitus. Myöskään metsätien tekemisen tukea koskevaa

Voimassa oleva laki

man mainittua selvitystä, jos kyseiseen toteuttamissuunnitelmaan sisältyvästä toimenpiteestä on tehtävä vesilain mukainen ojitusilmoitus.

Ehdotus

päätöstä ei saa tehdä ilman mainittua selvitystä, jos kyseiseen toteuttamissuunnitelmaan sisältyvästä toimenpiteestä on tehtävä vesilain mukainen ojitusilmoitus.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

Neuvostoliiton kanssa Saimaan ja Vuoksen juoksutussäännöstä tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä sopimuksen soveltamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Neuvostoliiton kanssa Saimaan ja Vuoksen juoksutussäännöstä tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä sopimuksen soveltamisesta annetun lain (1331/1991) 2 §:n 2 momentti, 3 § ja 4 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat 2 §:n 2 momentti ja 3 § laissa 1467/2009 sekä 4 §:n 1 momentti laissa 598/2011, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

2 §

Mikäli korvauksista ei päästä sopimukseen, voidaan korvausasia saattaa hakemuksella alueellisesti toimivaltaisen aluehallintoviraston ratkaistavaksi.

3 §

Maa- ja metsätalousministeriön määräämän elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tarkkailtava juoksutuksen aikana sen vaikutuksia saimaannorpan elinoloihin sekä kalastoon ja kalastukseen maa- ja metsätalousministeriön hyväksymällä tavalla. Tarkkailua koskeva erimielisyys voidaan saattaa 2 §:n 2

Ehdotus

2 §

Mikäli korvauksista ei päästä sopimukseen, voidaan korvausasia saattaa hakemuksella *Lupa- ja valvontaviraston* ratkaistavaksi.

3 §

xxx *elinvoimakeskuksen* on tarkkailtava juoksutuksen aikana sen vaikutuksia saimaannorpan elinoloihin sekä kalastoon ja kalastukseen maa- ja metsätalousministeriön hyväksymällä tavalla. Tarkkailua koskeva erimielisyys voidaan saattaa 2 §:n 2

Voimassa oleva laki

Ehdotus

momentissa tarkoitetun aluehallintoviraston käsiteltäväksi noudattaen, mitä vesilaissa säädetään hakemusiasta.

syys voidaan saattaa *Lupa- ja valvontaviraston* käsiteltäväksi noudattaen, mitä vesilaissa säädetään hakemusiasta.

4 §

Juoksutuksen hoitajien on pidettävä kirjaa normaalista poikkeavien juoksutusten alkamis- ja päättymisajankohdista. Edellä 3 §:ssä tarkoitetun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tiedotettava niistä noudattaen soveltuvin osin, mitä vesilain 11 luvun 22 §:ssä säädetään.

4 §

Juoksutuksen hoitajien on pidettävä kirjaa normaalista poikkeavien juoksutusten alkamis- ja päättymisajankohdista. Edellä 3 §:ssä tarkoitetun xxx *elinvoimakeskuksen* on tiedotettava niistä noudattaen soveltuvin osin, mitä vesilain 11 luvun 22 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain (986/2011) 36 §:n 1 momentti, 40 §, 43 §:n 2 momentti, 46 §:n 2 momentti, 49 §:n 1 ja 3 momentti, 50 §:n 1 ja 3 momentti, 52 §:n 1 momentti, 53 §:n 1 momentti, 55 §, 57 §:n 1 momentti, 58 §, 61 §:n 3 momentti, 62 §:n 1 momentti, 63 §:n 4 momentti, 65 §:n 1—3 momentti, 73 §:n 3 momentti, 87 §:n 2 momentti, 88 §:n 1 momentti, 89 §, 93 §:n 1 momentti, 94 §:n 3 momentti, 95 §:n 1 momentin johdantokappale ja 6 momentti, 96 §:n 2 ja 4 momentti, 97 §:n 2 momentti, 101 ja 102 §, 105 §:n 1 ja 3 momentti, 109 §:n 1 ja 3 momentti, 112 §, 119 §:n 2 momentti ja 126 §,

sellaisena kuin niistä ovat 40 §, 43 §:n 2 momentti, 57 §:n 1 momentti, 58 §, 89 §:n 2 momentti, 93 §:n 1 momentti, 94 §:n 3 momentti, 95 §:n 1 momentin johdantokappale ja 6 momentti, 102 §:n 1 momentti, 105 §:n 3 momentti ja 109 §:n 1 ja 3 momentti laissa 1329/2022 sekä 49 §:n 1 ja 3 momentti, 73 §:n 3 momentti, 89 §:n 1 momentti ja 97 §:n 2 momentti laissa 1676/2015, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

36 §

36 §

Valtionlainan myöntämisen edellytykset

Valtionlainan myöntämisen edellytykset

Valtionlaina voidaan myöntää maatilatalouden kehittämisrahaston vuosittain vahvistetun käyttösuunnitelman myöntämisvaltuuden rajoissa. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää tukipäätöksellään valtionlainan enimmäismäärästä. Enimmäismäärä ei saa ylittää luotonantajan hyväksymää enimmäismäärää.

Valtionlaina voidaan myöntää maatilatalouden kehittämisrahaston vuosittain vahvistetun käyttösuunnitelman myöntämisvaltuuden rajoissa. *Elinvoimakeskus* päättää tukipäätöksellään valtionlainan enimmäismäärästä. Enimmäismäärä ei saa ylittää luotonantajan hyväksymää enimmäismäärää.

40 §

40 §

Korkotukilainan koron arviointi

Korkotukilainan koron arviointi

Jos elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on aihetta epäillä lainan koron ylittävän 38 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun koron, se voi pyytää Ruokavirastoa arvioimaan, täyttääkö lainan korko edellä mainitussa lainkohdassa tarkoitetun edellytyksen. Luotonantajan on toimitettava Ruokavirastolle sen asiassa pyytämä selvitys.

Jos *Elinvoimakeskuksella* on aihetta epäillä lainan koron ylittävän 38 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun koron, se voi pyytää Ruokavirastoa arvioimaan, täyttääkö lainan korko edellä mainitussa lainkohdassa tarkoitetun edellytyksen. Luotonantajan on toimitettava Ruokavirastolle sen asiassa pyytämä selvitys.

43 §

43 §

Toimenpiteen toteutusaika

Toimenpiteen toteutusaika

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi pidentää 1 momentissa tarkoitettua määräaika hakemuksesta, joka on tehty ennen määräajan päättymistä. Edellytyksenä on, että tuettavan toimenpiteen toteuttaminen on aloitettu 1 momentissa tarkoitettussa määräajassa ja että määräajan pidentämiseen on hyväksyttävä syy. Määräaika voidaan pidentää kahdesti enintään vuodeksi kerrallaan. Jos toimenpiteen toteuttamisen pidentämistä koskeva hakemus toimitetaan kohtuullisessa ajassa 1 momentissa tarkoitettua määräajan päättymisen jälkeen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi käsitellä näin toimitetun hakemuksen, jos määräajan noudattamatta jät-

Elinvoimakeskus voi pidentää 1 momentissa tarkoitettua määräaika hakemuksesta, joka on tehty ennen määräajan päättymistä. Edellytyksenä on, että tuettavan toimenpiteen toteuttaminen on aloitettu 1 momentissa tarkoitettussa määräajassa ja että määräajan pidentämiseen on hyväksyttävä syy. Määräaika voidaan pidentää kahdesti enintään vuodeksi kerrallaan. Jos toimenpiteen toteuttamisen pidentämistä koskeva hakemus toimitetaan kohtuullisessa ajassa 1 momentissa tarkoitettua määräajan päättymisen jälkeen, *elinvoimakeskus* voi käsitellä näin toimitetun hakemuksen, jos määräajan noudattamatta jättäminen johtuu hakijan vakavasta terveydentilaa koske-

Voimassa oleva laki

täminen johtuu hakijan vakavasta terveydentilaa koskevasta muutoksesta tai muusta hakijasta riippumattomasta yllättävästä, ennalta arvaamattomasta tapahtumasta taikka muusta ylivoimaisesta esteestä.

46 §

Tiedonanto- ja avustamisvelvollisuus

Tuen saajan on viivytyksettä ilmoitettava toimivaltaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sellaisista asemaansa, toimintaansa tai tuettavaa toimenpidettä koskevista muutoksista, joilla voi olla vaikutusta tuen maksamisen edellytyksiin tai jotka voivat johtaa tuen takaisinperintään.

49 §

Määräaika tuen hakemiselle

Tuen hakemiselle voidaan asettaa määräaika. Jos määräaikaa ei aseteta, tukihakemukset voidaan ratkaista tukijaksoittain. Tukihakemus on toimitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Toimivaltainen viranomainen on Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jollei jäljempänä 119 §:ssä tai 127 §:n nojalla toisin säädetä.

50 §

Tukihakemuksen arviointi

Ennen tuen myöntämistä koskevan päätöksen tekemistä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi pyytää muilta viranomaisilta, Paliskuntain yhdistykseltä tai saamelaiskäräjiltä

Ehdotus

vasta muutoksesta tai muusta hakijasta riippumattomasta yllättävästä, ennalta arvaamattomasta tapahtumasta taikka muusta ylivoimaisesta esteestä.

46 §

Tiedonanto- ja avustamisvelvollisuus

Tuen saajan on viivytyksettä ilmoitettava toimivaltaiselle *elinvoimakeskukselle* sellaisista asemaansa, toimintaansa tai tuettavaa toimenpidettä koskevista muutoksista, joilla voi olla vaikutusta tuen maksamisen edellytyksiin tai jotka voivat johtaa tuen takaisinperintään.

49 §

Määräaika tuen hakemiselle

Tuen hakemiselle voidaan asettaa määräaika. Jos määräaikaa ei aseteta, tukihakemukset voidaan ratkaista tukijaksoittain. Tukihakemus on toimitettava *elinvoimakeskukselle*.

Toimivaltainen viranomainen on *xxx elinvoimakeskus*, jollei jäljempänä 119 §:ssä tai 127 §:n nojalla toisin säädetä.

50 §

Tukihakemuksen arviointi

Ennen tuen myöntämistä koskevan päätöksen tekemistä *elinvoimakeskus* voi pyytää muilta viranomaisilta, Paliskuntain yhdistykseltä tai saamelaiskäräjiltä lausunnon tuen

Voimassa oleva laki

lausunnon tuen saajaan ja tuettavaan toimenpiteeseen liittyvistä seikoista, jos tämä on tarpeen tuen myöntämisen edellytysten arvioimisessa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi ennen tuen myöntämistä suorittaa tuen myöntämisen edellytysten sekä tuettavan toimenpiteen arvioimiseksi tilakäynnin porotaloustilalla, luontaiselinkeinotilalla tai muussa kohteessa, jossa elinkeinonharjoittaja tai paliskunta aikoo toteuttaa investoinnin. Tilakäynnin havainnot on kirjattava, ja ne on annettava tiedoksi hakijalle. Tilakäynti porotalous- ja luontaiselinkeinotilalla ei saa koskea pysyväisluonteiseen asumiseen käytettyjä tiloja.

52 §

Neuvottelu saamelaiskäräjien kanssa

Saatuun käyttöön vuotuiset määrärahat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on neuvoteltava saamelaiskäräjien kanssa periaatteista, joita tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten lisäksi noudatetaan tuettavista kohteista päätettäessä.

53 §

Tukipäätös

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää tuen ja valtiontakauksen myöntämisestä.

55 §

Tukipäätöksen mukaisen oikeuden siirtäminen

Edellä 5–9 luvussa tarkoitettua tukea koskeva tukipäätöksen mukainen oikeus tukeen voidaan siirtää toiselle 4 luvussa säädetyt

Ehdotus

saajaan ja tuettavaan toimenpiteeseen liittyvistä seikoista, jos tämä on tarpeen tuen myöntämisen edellytysten arvioimisessa.

Elinvoimakeskus voi ennen tuen myöntämistä suorittaa tuen myöntämisen edellytysten sekä tuettavan toimenpiteen arvioimiseksi tilakäynnin porotaloustilalla, luontaiselinkeinotilalla tai muussa kohteessa, jossa elinkeinonharjoittaja tai paliskunta aikoo toteuttaa investoinnin. Tilakäynnin havainnot on kirjattava, ja ne on annettava tiedoksi hakijalle. Tilakäynti porotalous- ja luontaiselinkeinotilalla ei saa koskea pysyväisluonteiseen asumiseen käytettyjä tiloja.

52 §

Neuvottelu saamelaiskäräjien kanssa

Saatuun käyttöön vuotuiset määrärahat *elinvoimakeskuksen* on neuvoteltava saamelaiskäräjien kanssa periaatteista, joita tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten lisäksi noudatetaan tuettavista kohteista päätettäessä.

53 §

Tukipäätös

Elinvoimakeskus päättää tuen ja valtiontakauksen myöntämisestä.

55 §

Tukipäätöksen mukaisen oikeuden siirtäminen

Edellä 5–9 luvussa tarkoitettua tukea koskeva tukipäätöksen mukainen oikeus tukeen voidaan siirtää toiselle 4 luvussa säädetyt

edellytykset täyttävälle, jos kyseisen tuen myöntämisen edellytykset täyttyvät. Siirron saajan on haettava päätöksen mukaisen oikeuden siirtämistä 48 §:ssä tarkoitettua menettelyä noudattaen. Tukipäätöksen siirtämisestä päättää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

edellytykset täyttävälle, jos kyseisen tuen myöntämisen edellytykset täyttyvät. Siirron saajan on haettava päätöksen mukaisen oikeuden siirtämistä 48 §:ssä tarkoitettua menettelyä noudattaen. Tukipäätöksen siirtämisestä päättää *elinvoimakeskus*.

57 §

57 §

Avustusmuotoisen investointituen, asunnonrakentamistuen ja paliskunnalle aitojen kunnossapitoon myönnetyn tuen maksaminen

Avustusmuotoisen investointituen, asunnonrakentamistuen ja paliskunnalle aitojen kunnossapitoon myönnetyn tuen maksaminen

Porotalous- tai luontaiselinkeinoyritystä varten myönnetyn investointituen ja asunnonrakentamistuen sekä paliskunnan investointituen ja aitojen kunnossapitotuen maksamista haetaan noudattaen 48 §:n 1 momentissa säädettyä. Tuen maksamista koskevan hakemuksen käsittelyyn sovelletaan, mitä tukihakemuksen käsittelystä 48 §:ssä säädetään. Maksuhakemus voidaan tehdä myös 48 §:ssä säädetyn mukaisesti tarkoitusta varten vahvistetulla lomakkeella. Hakemuksen jättämiselle voidaan asettaa kohtuullinen määräaika, joka lasketaan tukipäätöksen tekemisestä tai, jos kyse on tuettavan toimenpiteen viimeisestä maksuhakemuksesta, tuettavan toimenpiteen toteutuksen päättymisestä. Hakemus on toimitettava tuen myöntäneelle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Porotalous- tai luontaiselinkeinoyritystä varten myönnetyn investointituen ja asunnonrakentamistuen sekä paliskunnan investointituen ja aitojen kunnossapitotuen maksamista haetaan noudattaen 48 §:n 1 momentissa säädettyä. Tuen maksamista koskevan hakemuksen käsittelyyn sovelletaan, mitä tukihakemuksen käsittelystä 48 §:ssä säädetään. Maksuhakemus voidaan tehdä myös 48 §:ssä säädetyn mukaisesti tarkoitusta varten vahvistetulla lomakkeella. Hakemuksen jättämiselle voidaan asettaa kohtuullinen määräaika, joka lasketaan tukipäätöksen tekemisestä tai, jos kyse on tuettavan toimenpiteen viimeisestä maksuhakemuksesta, tuettavan toimenpiteen toteutuksen päättymisestä. Hakemus on toimitettava tuen myöntäneelle *elinvoimakeskukselle*.

58 §

58 §

Avustusmuotoisen tuen maksun suorittaminen

Avustusmuotoisen tuen maksun suorittaminen

Edellä 5–9 luvussa tarkoitettun avustuksen maksamisesta päättää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus kokoaa myöntämiensä tukien maksupäätöksiä koskevat tiedot ja toimittaa ne Ruokavirastolle. Ruokavirasto vastaa maksupäätöksiin sisältyvien menojen tarkastamisesta ja hyväksymisestä sekä maksujen teknisestä suorittamisesta.

Edellä 5–9 luvussa tarkoitettun avustuksen maksamisesta päättää *elinvoimakeskus*. *Elinvoimakeskus* kokoaa myöntämiensä tukien maksupäätöksiä koskevat tiedot ja toimittaa ne Ruokavirastolle. Ruokavirasto vastaa maksupäätöksiin sisältyvien menojen tarkastamisesta ja hyväksymisestä sekä maksujen teknisestä suorittamisesta.

Voimassa oleva laki

61 §

Nostolupa

Jos kyse on nuoren elinkeinon harjoittajan aloitustuen kohteena olevasta lainasta ja tuki on myönnetty ennen elinkeinon harjoittamisen aloittamista, nostoluvan myöntämisen edellytyksenä on, että tuen saaja esittää selvityksen elinkeinon harjoittamisen aloittamisesta tilalla. Jos tuki on myönnetty 17 §:n 1 momentissa tarkoitetun sitoumuksen perusteella, nostoluvan myöntämisen edellytyksenä on, että tuen saaja osoittaa toteuttaneensa 22 §:n 2 momentissa tarkoitetut toimenpiteet. Jos laina nostetaan kahdessa erässä, on viimeksi mainittu selvitys esitettävä toisen erän nostamista varten. Erityisestä syystä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää nostoluvan ennen toimenpiteiden toteuttamista.

Ehdotus

61 §

Nostolupa

Jos kyse on nuoren elinkeinon harjoittajan aloitustuen kohteena olevasta lainasta ja tuki on myönnetty ennen elinkeinon harjoittamisen aloittamista, nostoluvan myöntämisen edellytyksenä on, että tuen saaja esittää selvityksen elinkeinon harjoittamisen aloittamisesta tilalla. Jos tuki on myönnetty 17 §:n 1 momentissa tarkoitetun sitoumuksen perusteella, nostoluvan myöntämisen edellytyksenä on, että tuen saaja osoittaa toteuttaneensa 22 §:n 2 momentissa tarkoitetut toimenpiteet. Jos laina nostetaan kahdessa erässä, on viimeksi mainittu selvitys esitettävä toisen erän nostamista varten. Erityisestä syystä *elinvoimakeskus* voi myöntää nostoluvan ennen toimenpiteiden toteuttamista.
-----

62 §

Valtionlainan vakuus

Valtionlainalla tulee lainaa nostettaessa olla pankkitoiminnassa yleisesti käytetty vakuus, jollei elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus erityisestä syystä myönnä vakuuden hankkimisesta vapautusta.
-----

62 §

Valtionlainan vakuus

Valtionlainalla tulee lainaa nostettaessa olla pankkitoiminnassa yleisesti käytetty vakuus, jollei *elinvoimakeskus* erityisestä syystä myönnä vakuuden hankkimisesta vapautusta.
-----

63 §

Valtionlainan lyhentäminen ja koron suorittaminen

Luotonantaja voi myöntää lyhennysmaksuille lykkäystä, jos tämä on tarpeen tuen saajan tilapäisten taloudellisten vaikeuksien vuoksi. Lykkäystä voidaan myöntää enintään

63 §

Valtionlainan lyhentäminen ja koron suorittaminen

Luotonantaja voi myöntää lyhennysmaksuille lykkäystä, jos tämä on tarpeen tuen saajan tilapäisten taloudellisten vaikeuksien vuoksi. Lykkäystä voidaan myöntää enintään

vuodeksi kerrallaan ja yhteensä enintään viideksi vuodeksi. Jos lykkäystä tulisi myönnettäväksi yhteensä enemmän kuin kolme vuotta, luotonantajan on pyydettävä lykkäykseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupa. Lykkäyksen johdosta laina-aikaa voidaan pidentää 36 §:n 2 momentin 1 kohdassa ja 38 §:n 1 kohdassa säädetyn enimmäisajan rajoissa tai jäljellä olevia lyhennysmaksuja korottaa.

vuodeksi kerrallaan ja yhteensä enintään viideksi vuodeksi. Jos lykkäystä tulisi myönnettäväksi yhteensä enemmän kuin kolme vuotta, luotonantajan on pyydettävä lykkäykseen *elinvoimakeskuksen* lupa. Lykkäyksen johdosta laina-aikaa voidaan pidentää 36 §:n 2 momentin 1 kohdassa ja 38 §:n 1 kohdassa säädetyn enimmäisajan rajoissa tai jäljellä olevia lyhennysmaksuja korottaa.

65 §

Lainan siirtäminen ja lainaehtojen muuttaminen

Valtionlaina tai tuen kohteena oleva muu laina saadaan siirtää toiselle hyväksytylle luotonantajalle. Laina saadaan siirtää toiselle tuen saajalle, jos elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tämän hyväksyy 55 §:ssä tarkoitetun päätöksen yhteydessä.

Valtionlainan ehtoja ei saa muuttaa ilman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa.

Tuen kohteena olevan muun lainan ehtoja saadaan muuttaa edellyttäen, ettei tällä ole vaikutusta tuen myöntämisen edellytysten tai ehtojen täyttämiseen taikka valtion asemaan takaajana. Muussa tapauksessa tuen saajan on hankittava lainan ehtojen muuttamiseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupa. Jollei korkotukilainaan kohdistu valtioneunkausta, laina saadaan siirtää ja sen ehtoja muuttaa rajoituksetta sen jälkeen, kun korkotuen maksaminen on päättynyt.

73 §

Valtionvastuu

Valtionlainan vakuutena olevan omaisuuden vapaaehtoinen rahaksi muuttaminen lai-

65 §

Lainan siirtäminen ja lainaehtojen muuttaminen

Valtionlaina tai tuen kohteena oleva muu laina saadaan siirtää toiselle hyväksytylle luotonantajalle. Laina saadaan siirtää toiselle tuen saajalle, jos *elinvoimakeskus* tämän hyväksyy 55 §:ssä tarkoitetun päätöksen yhteydessä.

Valtionlainan ehtoja ei saa muuttaa ilman *elinvoimakeskuksen* lupaa.

Tuen kohteena olevan muun lainan ehtoja saadaan muuttaa edellyttäen, ettei tällä ole vaikutusta tuen myöntämisen edellytysten tai ehtojen täyttämiseen taikka valtion asemaan takaajana. Muussa tapauksessa tuen saajan on hankittava lainan ehtojen muuttamiseen *elinvoimakeskuksen* lupa. Jollei korkotukilainaan kohdistu valtioneunkausta, laina saadaan siirtää ja sen ehtoja muuttaa rajoituksetta sen jälkeen, kun korkotuen maksaminen on päättynyt.

73 §

Valtionvastuu

Valtionlainan vakuutena olevan omaisuuden vapaaehtoinen rahaksi muuttaminen lai-

Voimassa oleva laki

nan takaisinperintää vaarantavalla tavalla saadaan tehdä vain elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen suostumuksella.

87 §

Erityiset etuudet

Edellytyksenä 1 momentissa tarkoitetun etuuden käyttämiselle on, että Metsähallitus päätöksellään myöntää siihen hakemuksesta luvan. Lupa voidaan antaa vain, jos asianomaisen rakennuksen sijoittamista tai maan käyttämistä on pidettävä porotalouden tai muun luontaiselinkeinon harjoittamisen kannalta välttämättömänä. Ennen luvan antamista Metsähallituksen on pyydettävä tukikohdan tarpeellisuudesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja porotaloutta varten tarvittavasta tukikohdasta sen paliskunnan lausunto, jonka alueelle se on tarkoitus sijoittaa. Lisäksi porotaloutta varten tarvittavasta tukikohdasta on pyydettävä saamelaiskäräjien lausunto, jos tukikohta on tarkoitus sijoittaa saamelaisalueelle. Lupa voidaan vastaavaa menettelyä noudattaen siirtää henkilölle, jolle luontaiselinkeinotilan hallinta on siirtynyt ja joka täyttää luvan myöntämisen edellytykset. Metsähallituksen päätöksessä on mainittava myös etuuteen sisältyvän tuen määrä, jos tuen määrästä 3 momentin nojalla säädetään.

88 §

Erityisen etuuden peruuttaminen

Metsähallitus voi, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen annettua asiasta lausunnon, peruuttaa myönnetyn erityisen etuuden, jos etuutta ei voida pitää porotalouden tai muun luontaiselinkeinon harjoittamisen kannalta enää perusteltuna.

89 §

Ehdotus

nan takaisinperintää vaarantavalla tavalla saadaan tehdä vain *elinvoimakeskuksen* suostumuksella.

87 §

Erityiset etuudet

Edellytyksenä 1 momentissa tarkoitetun etuuden käyttämiselle on, että Metsähallitus päätöksellään myöntää siihen hakemuksesta luvan. Lupa voidaan antaa vain, jos asianomaisen rakennuksen sijoittamista tai maan käyttämistä on pidettävä porotalouden tai muun luontaiselinkeinon harjoittamisen kannalta välttämättömänä. Ennen luvan antamista Metsähallituksen on pyydettävä tukikohdan tarpeellisuudesta *elinvoimakeskuksen* ja porotaloutta varten tarvittavasta tukikohdasta sen paliskunnan lausunto, jonka alueelle se on tarkoitus sijoittaa. Lisäksi porotaloutta varten tarvittavasta tukikohdasta on pyydettävä saamelaiskäräjien lausunto, jos tukikohta on tarkoitus sijoittaa saamelaisalueelle. Lupa voidaan vastaavaa menettelyä noudattaen siirtää henkilölle, jolle luontaiselinkeinotilan hallinta on siirtynyt ja joka täyttää luvan myöntämisen edellytykset. Metsähallituksen päätöksessä on mainittava myös etuuteen sisältyvän tuen määrä, jos tuen määrästä 3 momentin nojalla säädetään.

88 §

Erityisen etuuden peruuttaminen

Metsähallitus voi, *elinvoimakeskuksen* annettua asiasta lausunnon, peruuttaa myönnetyn erityisen etuuden, jos etuutta ei voida pitää porotalouden tai muun luontaiselinkeinon harjoittamisen kannalta enää perusteltuna.

89 §

Liiketoimintasuunnitelman seuranta

Tuen saajan on esitettävä liiketoimintasuunnitelmaan sisältyvien tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista koskevat selvitykset elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset 1 momentissa tarkoitettujen selvitysten sisällöstä. Ruokavirasto antaa tarkemmat määräykset selvitysten esitystavasta sekä niiden toimittamisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

93 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriö ja Ruokavirasto voivat suorittaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi tuen myöntäjiin, maksajiin, välittäjiin ja saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Vastaava oikeus on tuen välittäjien ja saajien osalta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella. Mainituilla viranomaisilla on tiedonsaantioikeus salassapitosäännöksistä riippumatta.

94 §

Tarkastuksen suorittaminen

Tarkastuksesta on laadittava tarkastuskertomus, joka toimitetaan viipymättä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Ruokavirastolle.

95 §

*Tuen maksamisen lopettaminen ja takaisinperintä**Liiketoimintasuunnitelman seuranta*

Tuen saajan on esitettävä liiketoimintasuunnitelmaan sisältyvien tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista koskevat selvitykset *elinvoimakeskukselle*.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset 1 momentissa tarkoitettujen selvitysten sisällöstä. Ruokavirasto antaa tarkemmat määräykset selvitysten esitystavasta sekä niiden toimittamisesta *elinvoimakeskukselle*.

93 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriö ja Ruokavirasto voivat suorittaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi tuen myöntäjiin, maksajiin, välittäjiin ja saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Vastaava oikeus on tuen välittäjien ja saajien osalta *elinvoimakeskuksella*. Mainituilla viranomaisilla on tiedonsaantioikeus salassapitosäännöksistä riippumatta.

94 §

Tarkastuksen suorittaminen

Tarkastuksesta on laadittava tarkastuskertomus, joka toimitetaan viipymättä *elinvoimakeskukselle* sekä Ruokavirastolle.

95 §

Tuen maksamisen lopettaminen ja takaisinperintä

Voimassa oleva laki

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on velvollinen lopettamaan 5–8 luvussa tarkoitettun tuen maksamisen ja perimään tuen takaisin, jos:

Takaisinperittäväksi määrätty tuki on maksettava takaisin viimeistään vuoden kuluessa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä.

96 §

Valtionlainan määrääminen irtisanottavaksi

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myös määrätä luotonantajan irtisanomaan valtionlainan, jos jokin 95 §:n 1 momentissa säädetyistä edellytyksistä täyttyy.

Irtisanottavaksi määrätty valtionlaina on maksettava takaisin enintään kahdessa erässä viimeistään puolen vuoden kuluessa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä.

97 §

Tuen saajan ilmoitusvelvollisuus ja ennakkotieto

Tuen saajalle voidaan pyynnöstä antaa sitova ennakkotieto siitä, aiheuttaako suunniteltu toimenpide, joka koskee 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua sitoumusta, liiketoimintasuunnitelmaa, harjoitettua elinkeinoa tai tuen kohteena olleen omaisuuden muutosta tai luovutusta, 95 §:n 1 momentissa tai 96 §:ssä tarkoitettun seuraamuksen. Hakemuksessa on ilmoitettava yksilöitynä kysymys, josta ennakkotietoa haetaan, ja esitettävä asian ratkaisemiseksi tarvittava selvitys. Ennakkotietoa koskeva elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös on voimassa vuoden sen antamisesta. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ei voi poiketa antamastaan ennakkotiedosta, jollei hakija ole toteuttanut toimenpi-

Ehdotus

Elinvoimakeskus on velvollinen lopettamaan 5–8 luvussa tarkoitettun tuen maksamisen ja perimään tuen takaisin, jos:

Takaisinperittäväksi määrätty tuki on maksettava takaisin viimeistään vuoden kuluessa *elinvoimakeskuksen* päätöksestä.

96 §

Valtionlainan määrääminen irtisanottavaksi

Elinvoimakeskus voi myös määrätä luotonantajan irtisanomaan valtionlainan, jos jokin 95 §:n 1 momentissa säädetyistä edellytyksistä täyttyy.

Irtisanottavaksi määrätty valtionlaina on maksettava takaisin enintään kahdessa erässä viimeistään puolen vuoden kuluessa *elinvoimakeskuksen* päätöksestä.

97 §

Tuen saajan ilmoitusvelvollisuus ja ennakkotieto

Tuen saajalle voidaan pyynnöstä antaa sitova ennakkotieto siitä, aiheuttaako suunniteltu toimenpide, joka koskee 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua sitoumusta, liiketoimintasuunnitelmaa, harjoitettua elinkeinoa tai tuen kohteena olleen omaisuuden muutosta tai luovutusta, 95 §:n 1 momentissa tai 96 §:ssä tarkoitettun seuraamuksen. Hakemuksessa on ilmoitettava yksilöitynä kysymys, josta ennakkotietoa haetaan, ja esitettävä asian ratkaisemiseksi tarvittava selvitys. Ennakkotietoa koskeva *elinvoimakeskuksen* päätös on voimassa vuoden sen antamisesta. *Elinvoimakeskus* ei voi poiketa antamastaan ennakkotiedosta, jollei hakija ole toteuttanut toimenpidettään olennaisesti toisin kuin on ennakkotietoa koskevassa hakemuksessaan esittänyt tai

Voimassa oleva laki

dettään olennaisesti toisin kuin on ennakkotietoa koskevassa hakemuksessaan esittänyt tai jos hakija on esittänyt ennakkotiedon saamiseksi olennaisesti virheellisen tai puutteellisen tiedon.

101 §

Takaisinperinnän kohtuullistaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi jättää virheellisesti tai perusteetta maksetun määrän tai sille suoritettavan koron kokonaan tai osaksi perimättä, jos perinnän suorittaminen täysimääräisenä olisi tuen saajan olosuhteet ja toiminta huomioon ottaen kokonaisuutena tarkastellen kohtuutonta. Takaisinperintä ja korkojen periminen on kuitenkin suoritettava täysimääräisenä, jos Euroopan unionin kokonaan tai osaksi rahoittamia tai kokonaan kansallisista varoista rahoitettuja maatalouden tai kalastuksen rakennetukia koskeva Euroopan unionin lainsäädäntö tätä edellyttää.

102 §

Takaisinperintää ja maksamisen lopettamista koskeva päätös

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tehtävä takaisinperinnästä ja tuen maksamisen lopettamisesta sekä valtionlainan määräämisestä irtisanottavaksi päätös. Päätöksellä vahvistetaan takaisinperittävä tai irtisanottava määrä, 99 §:ssä tarkoitettu korko sekä niiden suorittamiselle asetettava eräpäivä.

Takaisinperintää koskeva päätös on tehtävä ilman aiheutonta viivytystä sen jälkeen, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sai tiedon 95 §:ssä säädetystä perusteesta, ja viimeistään kymmenen vuoden kuluttua tuen viimeisen erän maksamisesta. Valtionlainaan liittyvä tuki katsotaan käytetyksi, kun viimeinen lainan korkoon liittyvä tukierä on tullut käytetyksi.

105

Ehdotus

jos hakija on esittänyt ennakkotiedon saamiseksi olennaisesti virheellisen tai puutteellisen tiedon.

101 §

Takaisinperinnän kohtuullistaminen

Elinvoimakeskus voi jättää virheellisesti tai perusteetta maksetun määrän tai sille suoritettavan koron kokonaan tai osaksi perimättä, jos perinnän suorittaminen täysimääräisenä olisi tuen saajan olosuhteet ja toiminta huomioon ottaen kokonaisuutena tarkastellen kohtuutonta. Takaisinperintä ja korkojen periminen on kuitenkin suoritettava täysimääräisenä, jos Euroopan unionin kokonaan tai osaksi rahoittamia tai kokonaan kansallisista varoista rahoitettuja maatalouden tai kalastuksen rakennetukia koskeva Euroopan unionin lainsäädäntö tätä edellyttää.

102 §

Takaisinperintää ja maksamisen lopettamista koskeva päätös

Elinvoimakeskuksen on tehtävä takaisinperinnästä ja tuen maksamisen lopettamisesta sekä valtionlainan määräämisestä irtisanottavaksi päätös. Päätöksellä vahvistetaan takaisinperittävä tai irtisanottava määrä, 99 §:ssä tarkoitettu korko sekä niiden suorittamiselle asetettava eräpäivä.

Takaisinperintää koskeva päätös on tehtävä ilman aiheutonta viivytystä sen jälkeen, kun *elinvoimakeskus* sai tiedon 95 §:ssä säädetystä perusteesta, ja viimeistään kymmenen vuoden kuluttua tuen viimeisen erän maksamisesta. Valtionlainaan liittyvä tuki katsotaan käytetyksi, kun viimeinen lainan korkoon liittyvä tukierä on tullut käytetyksi.

105 §

*Luotonantajan avustamis- ja tiedonantovelvollisuus**Luotonantajan avustamis- ja tiedonantovelvollisuus*

Luotonantajan on ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tuen kohteena olevan lainan siirtämisestä toiselle luotonantajalle sekä sellaisista 65 §:n 3 momentissa tarkoitetuista lainan ehtojen muutoksista, jotka eivät edellytä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa.

Luotonantajan on ilmoitettava *elinvoimakeskukselle* tuen kohteena olevan lainan siirtämisestä toiselle luotonantajalle sekä sellaisista 65 §:n 3 momentissa tarkoitetuista lainan ehtojen muutoksista, jotka eivät edellytä *elinvoimakeskuksen* lupaa.

Luotonantajalla ja keskusrahallaitoksella on velvollisuus yksilöidystä pyynnöstä luovuttaa maa- ja metsätalousministeriölle, Ruokavirastolle sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sellaisia tuen saajaa koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä lainaan liittyvän tuen myöntämisen edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi.

Luotonantajalla ja keskusrahallaitoksella on velvollisuus yksilöidystä pyynnöstä luovuttaa maa- ja metsätalousministeriölle, Ruokavirastolle sekä *elinvoimakeskukselle* sellaisia tuen saajaa koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä lainaan liittyvän tuen myöntämisen edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi.

109 §

109 §

*Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen**Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen*

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada muulta viranomaiselta tai julkista tehtävää hoitavalta taholta sellaisia hakijaa tai tuen saajaa, tämän terveydentilaa, taloudellista asemaa ja liike- tai ammattitoimintaa, julkisista varoista myönnettyä rahoitusta tai muuta tuen kannalta merkityksellistä olosuhdetta koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä tukea koskevan asian käsittelemiseksi.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla sekä *elinvoimakeskuksella* on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada muulta viranomaiselta tai julkista tehtävää hoitavalta taholta sellaisia hakijaa tai tuen saajaa, tämän terveydentilaa, taloudellista asemaa ja liike- tai ammattitoimintaa, julkisista varoista myönnettyä rahoitusta tai muuta tuen kannalta merkityksellistä olosuhdetta koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä tukea koskevan asian käsittelemiseksi.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolle sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa muulle viranomaiselle ja julkista tehtävää hoitavalle taikka Euroopan unionin toimielimelle sellaisia tässä laissa säädettyä tehtävää hoidettaessa saatuja tuen saajaa koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä viranomaiselle, julkista hallintotehtävää

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolle sekä *elinvoimakeskuksella* on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa muulle viranomaiselle ja julkista tehtävää hoitavalle taikka Euroopan unionin toimielimelle sellaisia tässä laissa säädettyä tehtävää hoidettaessa saatuja tuen saajaa koskevia tietoja,

Voimassa oleva laki

hoitavalle tai toimielimelle säädetyn tarkastustehtävän suorittamiseksi tai sen valvomiseksi, että Euroopan unionin lainsäädäntöä on noudatettu.

112 §

Varojen alueellinen kohdentaminen

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa 7 §:n 1 momentissa tarkoitetun myöntämisvaltuuden tai määrärahan suuntaamisesta tässä laissa tarkoitettuihin tukiin ja päättää niiden osoittamisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen käyttöön.

119 §

Aikaisemman lainsäädännön soveltaminen

Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain, porotalouslain ja luontaiselinkeinolain sekä muun ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleen lainsäädännön täytäntöönpanon osalta sekä mainitun lainsäädännön nojalla syntyneen valtion, kunnan ja luottolaitoksen saamisen osalta noudatetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä ja niiden mukaisia sopimusehtoja, kuitenkin niin, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimivaltaan kuuluneen asian käsittelee ja ratkaisee Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

126 §

Eräät aikaisemman lainsäädännön mukaiset toimenpiteet ja oikeussuhteet

Porotilalain, luontaiselinkeinolain ja porotalouslain säännöksiä noudatetaan niiden asioiden osalta, jotka liittyvät mainittujen lakien täytäntöönpanoon ja joista ei tässä laissa säädetä toisin. Sanottu koskee myös maksuhelpo-

Ehdotus

jotka ovat välttämättömiä viranomaiselle, julkista hallintotehtävää hoitavalle tai toimielimelle säädetyn tarkastustehtävän suorittamiseksi tai sen valvomiseksi, että Euroopan unionin lainsäädäntöä on noudatettu.

112 §

Varojen alueellinen kohdentaminen

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa 7 §:n 1 momentissa tarkoitetun myöntämisvaltuuden tai määrärahan suuntaamisesta tässä laissa tarkoitettuihin tukiin ja päättää niiden osoittamisesta *elinvoimakeskuksen* käyttöön.

119 §

Aikaisemman lainsäädännön soveltaminen

Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain, porotalouslain ja luontaiselinkeinolain sekä muun ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleen lainsäädännön täytäntöönpanon osalta sekä mainitun lainsäädännön nojalla syntyneen valtion, kunnan ja luottolaitoksen saamisen osalta noudatetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä ja niiden mukaisia sopimusehtoja, kuitenkin niin, että *elinvoimakeskuksen* toimivaltaan kuuluneen asian käsittelee ja ratkaisee xxx *elinvoimakeskus*.

126 §

Eräät aikaisemman lainsäädännön mukaiset toimenpiteet ja oikeussuhteet

Porotilalain, luontaiselinkeinolain ja porotalouslain säännöksiä noudatetaan niiden asioiden osalta, jotka liittyvät mainittujen lakien täytäntöönpanoon ja joista ei tässä laissa säädetä toisin. Sanottu koskee myös maksuhelpo-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

tuksia sekä tilojen rajoituksia. Valtion saamista siirtäminen, valtion saamista sekä avustusten takaisin periminen, tilan tai sen osan rajoituksista ja panttivastuusta vapauttaminen, luovutuslupien myöntäminen sekä maksuhelpotusten myöntäminen valtion saamista osalta kuuluu kuitenkin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimivaltaan. Maa- ja metsätalousministeriön myöntämän avustuksen perii kuitenkin takaisin tuen myöntänyt ministeriö. Mainittuja lakeja noudatetaan soveltuvin osin myös lainojen osalta. Maksuhelpotukset ja lainojen siirrot ratkaisee kuitenkin lainan myöntänyt luottolaitos, jonka tulee tällöin noudattaa, mitä ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleessa lainsäädännössä on säädetty.

tuksia sekä tilojen rajoituksia. Valtion saamista siirtäminen, valtion saamista sekä avustusten takaisin periminen, tilan tai sen osan rajoituksista ja panttivastuusta vapauttaminen, luovutuslupien myöntäminen sekä maksuhelpotusten myöntäminen valtion saamista osalta kuuluu kuitenkin *elinvoimakeskuksen* toimivaltaan. Maa- ja metsätalousministeriön myöntämän avustuksen perii kuitenkin takaisin tuen myöntänyt ministeriö. Mainittuja lakeja noudatetaan soveltuvin osin myös lainojen osalta. Maksuhelpotukset ja lainojen siirrot ratkaisee kuitenkin lainan myöntänyt luottolaitos, jonka tulee tällöin noudattaa, mitä ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleessa lainsäädännössä on säädetty.

—————
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20
..

#.

Laki

porotaloutta kohdanneiden vahinkojen korvaamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään
muutetaan porotaloutta kohdanneiden vahinkojen korvaamisesta annetun lain (987/2011) 6 §:n 1 ja 2 momentti, 11 §:n 1 momentti, 12 §:n 1 momentti, 14 a §:n 2 momentti ja 15 §, sellaisena kuin niistä on 14 a §:n 2 momentti laissa 43/2021, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

6 §

Vahingon toteaminen

Vahingon toteaminen

Porotalouden harjoittajalle aiheutuneen vahingon arvioi kunnan maaseutuelinkeinovi-

Porotalouden harjoittajalle aiheutuneen vahingon arvioi kunnan maaseutuelinkeinovi-

Voimassa oleva laki

ranomainen. Jos vahinko ja sen määrä on ilmeinen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi luopua arvion vaatimisesta.

Paliskunnalle aiheutuneen vahingon arvioi kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

11 §

Korvauksen hakeminen

Korvausta on haettava kirjallisesti Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta. Hakijan on allekirjoitettava hakemus.

12 §

Päätös korvauksesta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee päätöksen korvauksen maksamisesta. Jos paliskunnalle aiheutuneen vahingon on arvioinut elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, päätöksen korvauksen maksamisesta tekee Maaseutuvirasto.

14 a §

Muutoksenhaku

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä Ruokaviraston päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa

15 §

Korvauksen maksun keskeyttäminen ja korvauksen takaisinperintä

Päätöksen korvauksen maksun keskeyttämisestä ja korvauksen takaisinperimisestä tekee elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Päätöksellä vahvistetaan takaisinperittävä määrä,

Ehdotus

ranomainen. Jos vahinko ja sen määrä on ilmeinen, *elinvoimakeskus* voi luopua arvion vaatimisesta.

Paliskunnalle aiheutuneen vahingon arvioi kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen tai *elinvoimakeskus*.

11 §

Korvauksen hakeminen

Korvausta on haettava kirjallisesti xxx *elinvoimakeskukselta*. Hakijan on allekirjoitettava hakemus.

12 §

Päätös korvauksesta

Elinvoimakeskus tekee päätöksen korvauksen maksamisesta. Jos paliskunnalle aiheutuneen vahingon on arvioinut *elinvoimakeskus*, päätöksen korvauksen maksamisesta tekee Ruokavirasto.

14 a §

Muutoksenhaku

Elinvoimakeskuksen sekä Ruokaviraston päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa .

15 §

Korvauksen maksun keskeyttäminen ja korvauksen takaisinperintä

Päätöksen korvauksen maksun keskeyttämisestä ja korvauksen takaisinperimisestä tekee *elinvoimakeskus*. Päätöksellä vahvistetaan takaisinperittävä määrä, korkolain (633/1982) 3

Voimassa oleva laki

Ehdotus

korkolain (633/1982) 3 §:ssä tarkoitettu korko, niiden suorittamiselle asetettava eräpäivä sekä korkolain 4 §:ssä tarkoitettu viivästyskorko.

Takaisinperintää koskeva päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sai tiedon valtionavustuslain 21 tai 22 §:ssä säädetystä perusteesta ja viimeistään kymmenen vuoden kuluttua korvauksen viimeisen erän maksamisesta.

§:ssä tarkoitettu korko, niiden suorittamiselle asetettava eräpäivä sekä korkolain 4 §:ssä tarkoitettu viivästyskorko.

Takaisinperintää koskeva päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun *elinvoimakeskus* sai tiedon valtionavustuslain 21 tai 22 §:ssä säädetystä perusteesta ja viimeistään kymmenen vuoden kuluttua korvauksen viimeisen erän maksamisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20.

#.

Laki

ruokahallinnon tietovarannosta annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ruokahallinnon tietovarannosta annetun lain (560/2021) 5 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

5 §

Rekistereihin liittyvät vastuut

Rekistereihin liittyvät vastuut

Ruokavirasto, *aluehallintovirasto*, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä kunta ovat ruokahallinnon tietovarannon yhteisrekisterinpitäjiä. Ruokavirasto vastaa rekisterien yleisestä toiminnasta ja käytettävyydestä, tietojen eheydestä, suojaamisesta ja säilyttämisestä sekä rekistereihin liittyvien palvelujen teknisestä toteuttamisesta.

Ruokavirasto, *elinvoimakeskus* sekä kunta ovat ruokahallinnon tietovarannon yhteisrekisterinpitäjiä. Ruokavirasto vastaa rekisterien yleisestä toiminnasta ja käytettävyydestä, tietojen eheydestä, suojaamisesta ja säilyttämisestä sekä rekistereihin liittyvien palvelujen teknisestä toteuttamisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20.

#.

Laki

saariston kehityksen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan saariston kehityksen edistämisestä annetun lain (494/1981) 12 §:n 2 ja 3 momenttia sellaisina kuin ne ovat laissa (1138/1993) seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

12 §

12 §

Ympäristönhoitoavustus

Ympäristönhoitoavustus

Avustuksen myöntää hakemuksesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Ympäristöministeriö vahvistaa saaristoasiain neuvottelukuntaa kuultuaan käyttöperusteet sekä alueelliset avustuskiintiöt sen jälkeen, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ovat toimittaneet ministeriölle yhteenvedot hakemuksista.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus hoitaa avustuksen maksamista, valvontaa ja takaisinperintää koskevat valtion-avustuslain (688/2001) 12, 19, 21 ja 22 §:n mukaiset tehtävät. Lisäksi kehittämis- ja hallintokeskus hoitaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lisäksi valtionavustuslain 15 §:n mukaisia valvontatehtäviä.

Avustuksen myöntää hakemuksesta elinvoimakeskus. Ympäristöministeriö vahvistaa saaristoasiain neuvottelukuntaa kuultuaan käyttöperusteet sekä alueelliset avustuskiintiöt sen jälkeen, kun *elinvoimakeskukset* ovat toimittaneet ministeriölle yhteenvedot hakemuksista.

Elinvoimakeskus sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus hoitaa avustuksen maksamista, valvontaa ja takaisinperintää koskevat valtion-avustuslain (688/2001) 12, 19, 21 ja 22 §:n mukaiset tehtävät. Lisäksi kehittämis- ja hallintokeskus hoitaa elinvoimakeskuksen lisäksi valtion-avustuslain 15 §:n mukaisia valvontatehtäviä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

Suomen ja Ruotsin välillä tehdyn rajajokisopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta, sopimuksen soveltamisesta ja eräiden lakien kumoamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Suomen ja Ruotsin välillä tehdyn rajajokisopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta, sopimuksen soveltamisesta ja eräiden lakien kumoamisesta annetun lain (722/2010) 2 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

Rajajokisopimuksen 6 artiklassa tarkoitettuna sopimuspuolen nimeämänä viranomaisena ja 17 artiklassa tarkoitettuna valvontaviranomaisena toimii Suomessa Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

2 §

Rajajokisopimuksen 6 artiklassa tarkoitettuna sopimuspuolen nimeämänä viranomaisena ja 17 artiklassa tarkoitettuna valvontaviranomaisena toimii Suomessa *xxx elinvoimakeskus*.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

Suomen metsäkeskuksesta annetun lain 6 ja 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Suomen metsäkeskuksesta annetun lain (418/2011) 6 §:n 2 momentin 1 kohta ja 9 §:n 1 momentin 3 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 1421/2014, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

6 §

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Maakunnallinen metsäneuvosto ja sen tehtävät

Maakunnallinen metsäneuvosto ja sen tehtävät

Metsäneuvoston tehtävänä on:

Metsäneuvoston tehtävänä on:

1) tehdä esitys metsäkeskuksen johtokunnalle metsäkeskuksen julkisen palvelun yksikön, maakunnan liittojen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten strategisen yhteistyön linjoista sekä antaa vuosittain arvio johtokunnalle metsäkeskuksen julkisen palvelun yksikön keskeisten tehtävien toteutumisesta ja kehittämistarpeista maakunnassa;

1) tehdä esitys metsäkeskuksen johtokunnalle metsäkeskuksen julkisen palvelun yksikön, maakunnan liittojen ja *elinvoimakeskusten* strategisen yhteistyön linjoista sekä antaa vuosittain arvio johtokunnalle metsäkeskuksen julkisen palvelun yksikön keskeisten tehtävien toteutumisesta ja kehittämistarpeista maakunnassa;

9 §

9 §

Metsäkeskuksen johtokunnan tehtävät

Metsäkeskuksen johtokunnan tehtävät

Metsäkeskuksen johtokunnan tehtävänä on:

Metsäkeskuksen johtokunnan tehtävänä on:

3) päättää metsäkeskuksen julkisen palvelun yksikön, maakunnan liittojen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten strategisen yhteistyön valtakunnallisista linjoista;

3) päättää metsäkeskuksen julkisen palvelun yksikön, maakunnan liittojen ja *elinvoimakeskusten* strategisen yhteistyön valtakunnallisista linjoista;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta annetun lain (497/2013) 35§:n 2 momentti, sekä

muutetaan 8 §:n 1 ja 2 momentti, 10 §:n 2 ja 3 momentti, 21 §:n 1 ja 2 momentti, 23 §, 27 §:n 2 ja 4 momentti, 28 §:n 3 momentti, 29 §:n 2 ja 3 momentti, 29 a §:n 1 momentti, 30 §:n 1 momentti, 31 §:n 1 ja 2 momentti, 33 §, 35 §:n 1 momentti, 36 §, 38 §:n 1 momentti, 40 §:n 2 momentti, 45 §:n 2 momentti, 46 §:n 1 ja 3 momentti, 48 §, 49 §, 50 §:n 1 momentti ja 53 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 29 a §:n 1 momentti, 30 §:n 1 momentti, 48 § 3 momentti ja 49 § laissa (912/2020) sekä 45 §:n 2 momentti laissa (567/2021), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8 §

48 §

Henkilöstön koulutus- ja pätevyysvaatimukset

Henkilöstön koulutus- ja pätevyysvaatimukset

Hankkeen saa suunnitella tarkoitukseen soveltuvan ylemmän korkeakoulututkinnon suorittanut henkilö, joka on lisäksi suorittanut yliopiston tai korkeakoulun opetusohjelman mukaiset tai Etelä-Suomen aluehallintovirasto hyväksymät eläinten käyttöä tieteellisiin tai opetustarkoituksiin koskevat opinnot.

Hankkeen saa suunnitella tarkoitukseen soveltuvan ylemmän korkeakoulututkinnon suorittanut henkilö, joka on lisäksi suorittanut yliopiston tai korkeakoulun opetusohjelman mukaiset tai *Ruokaviraston* hyväksymät eläinten käyttöä tieteellisiin tai opetustarkoituksiin koskevat opinnot.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto hyväksyy hakemuksesta henkilön, joka on muualla kuin Suomessa suorittanut tarvittavat opinnot, päteväksi suunnittelemaan hankkeita Suomessa. Hyväksymisen edellytyksenä on, että suoritettavat opinnot vastaavat sisällöltään 1 momentissa tarkoitettuja opintoja.

Ruokavirasto hyväksyy hakemuksesta henkilön, joka on muualla kuin Suomessa suorittanut tarvittavat opinnot, päteväksi suunnittelemaan hankkeita Suomessa. Hyväksymisen edellytyksenä on, että suoritettavat opinnot vastaavat sisällöltään 1 momentissa tarkoitettuja opintoja.

10 §

10 §

Eläimiä koskeva kirjanpito ja tilastot

Eläimiä koskeva kirjanpito ja tilastot

Toiminnanharjoittajan on pyydettyessä laadittava tilasto 1 momentin 1 ja 4 kohdassa tarkoitetuista tiedoista ja toimitettava se Etelä-Suomen aluehallintovirastolle.

Toiminnanharjoittajan on pyydettyessä laadittava tilasto 1 momentin 1 ja 4 kohdassa tarkoitetuista tiedoista ja toimitettava se *Ruokavirastolle*.

Toiminnanharjoittajan, joka on käyttäjä, on lisäksi pidettävä kirjaa toteutettavista hankkeista ja laadittava tilasto niihin käytetyistä eläimistä sekä niille tehtyjen toimenpiteiden tosiasiallisesta vakavuudesta. Tilasto on toimitettava vuosittain Etelä-Suomen aluehallintovirastolle kolmen kuukauden kuluessa kalenterivuoden päättymisestä.

Toiminnanharjoittajan, joka on käyttäjä, on lisäksi pidettävä kirjaa toteutettavista hankkeista ja laadittava tilasto niihin käytetyistä eläimistä sekä niille tehtyjen toimenpiteiden tosiasiallisesta vakavuudesta. Tilasto on toimitettava vuosittain *Ruokavirastolle* kolmen kuukauden kuluessa kalenterivuoden päättymisestä.

21 §

Toimintalupa ja sen hakeminen

Toiminnanharjoittajalla on oltava Etelä-Suomen aluehallintoviraston tai Itä-Suomen aluehallintoviraston lupa toiminnan harjoittamiseen (*toimintalupa*).

Toimintalupaa on haettava Etelä-Suomen aluehallintovirastolta, jos luvan hakijan kotipaikka on Etelä-Suomen, Lounais-Suomen tai Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston toimialueella, ja Itä-Suomen aluehallintovirastolta, jos luvan hakijan kotipaikka on Itä-Suomen, Pohjois-Suomen tai Lapin aluehallintoviraston toimialueella.

---

21 §

Toimintalupa ja sen hakeminen

Toiminnanharjoittajalla on oltava *Ruokaviraston* lupa toiminnan harjoittamiseen (*toimintalupa*).

Toimintalupaa on haettava *Ruokavirastolta*.

---

23 §

Muutokset henkilöstössä ja toiminnassa

Toiminnanharjoittajan on viipymättä ilmoitettava 7 §:n 2—4 momentissa tarkoitettujen henkilöiden vaihtumisesta toimintaluvan myöntäneelle aluehallintovirastolle. Käyttäjän on viipymättä ilmoitettava 25 §:n 2 momentissa tarkoitettujen henkilöiden vaihtumisesta Etelä-Suomen aluehallintovirastolle.

Toimintalupaa on haettava uudelleen, jos toimintaa tai laitoksen rakennetta muutetaan merkittävästi tavalla, joka voi vaikuttaa haitallisesti eläinten hyvinvointiin. Toiminnan lopettamisesta on viipymättä ilmoitettava luvan myöntäneelle aluehallintovirastolle.

23 §

Muutokset henkilöstössä ja toiminnassa

Toiminnanharjoittajan on viipymättä ilmoitettava 7 §:n 2—4 momentissa tarkoitettujen henkilöiden vaihtumisesta *Ruokavirastolle*. Käyttäjän on viipymättä ilmoitettava 25 §:n 2 momentissa tarkoitettujen henkilöiden vaihtumisesta *Ruokavirastolle*.

Toimintalupaa on haettava uudelleen, jos toimintaa tai laitoksen rakennetta muutetaan merkittävästi tavalla, joka voi vaikuttaa haitallisesti eläinten hyvinvointiin. Toiminnan lopettamisesta on viipymättä ilmoitettava *Ruokavirastolle*.

27 §

Hankeluvan muuttaminen

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, Etelä-Suomen aluehallintovirasto voi myöntää luvan hanketta koskeviin vähäisiin muutoksiin, jos:

---

27 §

Hankeluvan muuttaminen

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, *Ruokavirasto* voi myöntää luvan hanketta koskeviin vähäisiin muutoksiin, jos:

Voimassa oleva laki

Etelä-Suomen aluehallintoviraston on ilmoitettava hankelupalautakunnalle lupaa koskevista muutoksista.

28 §

Hankkeessa käytetyn tai siihen tarkoitetun eläimen vapauttaminen, luovuttaminen ja palauttaminen

Ennen eläimen luontoon vapauttamista koskevan asian ratkaisemista lupahakemuksesta on tarvittaessa pyydettävä sen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto, jonka toimialueella eläin on tarkoitus vapauttaa luontoon. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulee tarvittaessa kuulla asiasta muita viranomaisia.

29 §

Takautuva arviointi

Etelä-Suomen aluehallintovirasto tekee hankkeiden takautuvan arvioinnin. Hankeluvan haltijan on kolmen kuukauden kuluessa hankkeen päättymisestä toimitettava virastolle takautuvaa arviointia varten tarvittavat tiedot.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tulee toimittaa 1 momentissa tarkoitetut takautuvan arvioinnin tulokset tiedoksi hankeluvan haltijalle ja hankelupalautakunnalle.

29 a §

Hankelupalautakunnan asettaminen ja kokoonpano

Hankelupalautakunnan asettaa valtioneuvosto maa- ja metsätalousministeriön esityksestä viideksi vuodeksi kerrallaan. Lautakun-

Ehdotus

Ruokavirasto aluehallintoviraston on ilmoitettava hankelupalautakunnalle lupaa koskevista muutoksista.

28 §

Hankkeessa käytetyn tai siihen tarkoitetun eläimen vapauttaminen, luovuttaminen ja palauttaminen

Ennen eläimen luontoon vapauttamista koskevan asian ratkaisemista lupahakemuksesta on tarvittaessa pyydettävä sen *elinvoimak*uksen lausunto, jonka toimialueella eläin on tarkoitus vapauttaa luontoon. *Elinvoimak*uksen tulee tarvittaessa kuulla asiasta muita viranomaisia.

29 §

Takautuva arviointi

Ruokavirasto tekee hankkeiden takautuvan arvioinnin. Hankeluvan haltijan on kolmen kuukauden kuluessa hankkeen päättymisestä toimitettava virastolle takautuvaa arviointia varten tarvittavat tiedot.

Ruokaviraston tulee toimittaa 1 momentissa tarkoitetut takautuvan arvioinnin tulokset tiedoksi hankeluvan haltijalle ja hankelupalautakunnalle.

29 a §

Hankelupalautakunnan asettaminen ja kokoonpano

Hankelupalautakunnan asettaa valtioneuvosto maa- ja metsätalousministeriön esityksestä viideksi vuodeksi kerrallaan. Lautakun-

Voimassa oleva laki

taan kuuluu puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä 16 muuta jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä. Lautakunnan kokoonpanossa tulee ottaa huomioon maan eri osien tasapuolinen edustus tässä laissa tarkoitettun toiminnan harjoittamisen kannalta. Lautakunta toimii Etelä-Suomen aluehallintoviraston yhteydessä.

30 §

Hankelupalautakunnan asettaminen ja kokoonpano

Hankelupalautakunnan asettaa valtioneuvosto maa- ja metsätalousministeriön esityksestä viideksi vuodeksi kerrallaan. Lautakuntaan kuuluu puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä 16 muuta jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä. Lautakunnan kokoonpanossa tulee ottaa huomioon maan eri osien tasapuolinen edustus tässä laissa tarkoitettun toiminnan harjoittamisen kannalta. Lautakunta toimii Etelä-Suomen aluehallintoviraston yhteydessä. Jos lautakunnankunnan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja taikka muu jäsen tai varajäsen eroaa kesken toimikauden, maa- ja metsätalousministeriö kutsuu hänen tilalleen uuden jäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

31 §

Asioiden valmistelu ja käsittely lautakunnassa

Lautakunnassa tai sen jaostossa käsiteltävät asiat valmistellaan Etelä-Suomen aluehallintovirastossa, josta myös käsiteltävät asiat esitellään. Lautakunnan tai sen jaoston kutsuu koolle lautakunnan tai jaoston puheenjohtaja tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtaja.

Päätös hanketta koskevaan lupahakemukseen on annettava viimeistään 40 työpäivän

Ehdotus

taan kuuluu puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä 16 muuta jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä. Lautakunnan kokoonpanossa tulee ottaa huomioon maan eri osien tasapuolinen edustus tässä laissa tarkoitettun toiminnan harjoittamisen kannalta. Lautakunta toimii *Ruokaviraston* yhteydessä.

30 §

Hankelupalautakunnan asettaminen ja kokoonpano

Hankelupalautakunnan asettaa valtioneuvosto maa- ja metsätalousministeriön esityksestä viideksi vuodeksi kerrallaan. Lautakuntaan kuuluu puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä 16 muuta jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä. Lautakunnan kokoonpanossa tulee ottaa huomioon maan eri osien tasapuolinen edustus tässä laissa tarkoitettun toiminnan harjoittamisen kannalta. Lautakunta toimii *Ruokaviraston* yhteydessä. Jos lautakunnankunnan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja taikka muu jäsen tai varajäsen eroaa kesken toimikauden, maa- ja metsätalousministeriö kutsuu hänen tilalleen uuden jäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

31 §

Asioiden valmistelu ja käsittely lautakunnassa

Lautakunnassa tai sen jaostossa käsiteltävät asiat valmistellaan *Ruokavirastossa*, josta myös käsiteltävät asiat esitellään. Lautakunnan tai sen jaoston kutsuu koolle lautakunnan tai jaoston puheenjohtaja tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtaja.

Päätös hanketta koskevaan lupahakemukseen on annettava viimeistään 40 työpäivän

Voimassa oleva laki

kuluttua siitä, kun kaikki asian ratkaisemiseksi tarvittavat tiedot on toimitettu Ruokavirastolle. Etelä-Suomen aluehallintoviraston on lähetettävä hankeluvan hakijalle viipymättä ilmoitus vastaanotetuista hakemuksista sekä 40 työpäivän määräajasta, jonka kuluessa päätös tehdään. Jos se hankkeen monimutkaisuuden tai monitieteellisen luonteen vuoksi on perusteltua, päätöksen määräaika voidaan jatkaa 15 työpäivällä. Etelä-Suomen aluehallintoviraston on ilmoitettava hakijalle määräajan jatkamisesta ja sen perusteluista ennen ensin mainitun määräajan päättymistä.

33 §

Lautakunnan henkilöstö

Hankelupalautakunnalla on päätoimisia esittelijöitä ja toimistosihhteereitä, jotka ottaa palvelukseen Etelä-Suomen aluehallintovirasto. Esittelijän kelpoisuusvaatimuksena on soveltuva ylempi korkeakoulututkinto ja hyvä perehtyneisyys eläinten käyttöön tieteellisissä ja opetustarkoituksissa.

35 §

Valvontaviranomaiset

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa Etelä-Suomen aluehallintovirasto Etelä-Suomen, Lounais-Suomen ja Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston toimialueella ja Itä-Suomen aluehallintovirasto Itä-Suomen, Pohjois-Suomen ja Lapin aluehallintoviraston toimialueella.

Etelä-Suomen ja Itä-Suomen aluehallintovirastot voivat käyttää valvonnassa apunaan myös muita aluehallintovirastoja.

36 §

Etelä-Suomen aluehallintoviraston eräät tehtävät

Ehdotus

kuluttua siitä, kun kaikki asian ratkaisemiseksi tarvittavat tiedot on toimitettu Ruokavirastolle. *Ruokaviraston* on lähetettävä hankeluvan hakijalle viipymättä ilmoitus vastaanotetuista hakemuksista sekä 40 työpäivän määräajasta, jonka kuluessa päätös tehdään. Jos se hankkeen monimutkaisuuden tai monitieteellisen luonteen vuoksi on perusteltua, päätöksen määräaika voidaan jatkaa 15 työpäivällä. *Ruokaviraston* on ilmoitettava hakijalle määräajan jatkamisesta ja sen perusteluista ennen ensin mainitun määräajan päättymistä.

33 §

Lautakunnan henkilöstö

Hankelupalautakunnalla on päätoimisia esittelijöitä ja toimistosihhteereitä, jotka ottaa palvelukseen *Ruokavirasto*. Esittelijän kelpoisuusvaatimuksena on soveltuva ylempi korkeakoulututkinto ja hyvä perehtyneisyys eläinten käyttöön tieteellisissä ja opetustarkoituksissa.

35 §

Valvontaviranomaiset

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa *Ruokavirasto*,

kumotaan

36 §

Ruokaviraston eräät tehtävät

Voimassa oleva laki

Sen lisäksi, mitä Etelä-Suomen tehtävistä muualla tässä laissa säädetään, virasto:

38 §

Valvontasuunnitelma

Etelä-Suomen ja Itä-Suomen aluehallintovirastojen on laadittava vuosittain valvontasuunnitelma valvonnan järjestämisestä. Valvontasuunnitelmasta on käytävä ilmi suoritettavat tarkastukset, valvontakohtetyypit ja niiden tarkastustiheys. Lisäksi suunnitelmassa on esitettävä valvontakohtetyyppien riskinarvioinnin perusteet ja suunnitelman toteutumisen arvioinnin perusteet.

40 §

Tarkastus- ja läsnäolo-oikeus

Etelä-Suomen aluehallintovirastolla ja Itä-Suomen aluehallintovirastolla on oikeus olla läsnä toteutettaessa hanketta ja tehtäessä toimenpidettä. Lisäksi virastolla on oikeus olla läsnä hankelupalautakunnan kokouksessa.

45 §

Rekisteri toiminnanharjoittajista

Etelä-Suomen aluehallintovirasto ja Itä-Suomen aluehallintovirasto tallettavat rekisteriin seuraavat tiedot:

46 §

Hankerekisteri

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pitää valvontaa ja valvonnan suunnittelua sekä tilastointia varten rekisteriä hankeluvista. Rekisteriin merkitään seuraavat tiedot:

Ehdotus

Sen lisäksi, mitä *Ruokaviraston* tehtävistä muualla tässä laissa säädetään, virasto:

38 §

Valvontasuunnitelma

Ruokaviraston on laadittava vuosittain valvontasuunnitelma valvonnan järjestämisestä. Valvontasuunnitelmasta on käytävä ilmi suoritettavat tarkastukset, valvontakohtetyypit ja niiden tarkastustiheys. Lisäksi suunnitelmassa on esitettävä valvontakohtetyyppien riskinarvioinnin perusteet ja suunnitelman toteutumisen arvioinnin perusteet.

40 §

Tarkastus- ja läsnäolo-oikeus

Ruokavirastolla on oikeus olla läsnä toteutettaessa hanketta ja tehtäessä toimenpidettä. Lisäksi virastolla on oikeus olla läsnä hankelupalautakunnan kokouksessa.

45 §

Rekisteri toiminnanharjoittajista

Ruokavirasto tallettaa rekisteriin seuraavat tiedot:

46 §

Hankerekisteri

Ruokavirasto pitää valvontaa ja valvonnan suunnittelua sekä tilastointia varten rekisteriä hankeluvista. Rekisteriin merkitään seuraavat tiedot:

Maa- ja metsätalousministeriöllä sekä Etelä-Suomen aluehallintovirastolla ja Itä-Suomen aluehallintovirastolla on oikeus käyttää rekisteriä säädettyjen tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa. Henkilötietojen keräämisestä ja tallettamisesta sekä rekisteriin tallennettujen tietojen käyttämisestä ja luovuttamisesta säädetään lisäksi luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679, tietosuojalaissa (1050/2018) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa.

48 §

Hankeluvan peruuttaminen

Ruokavirasto voi peruuttaa hankeluvan, jos hankkeen toteuttamisessa on rikottu olennaisella tavalla hanketta koskevia säännöksiä, määräyksiä tai lupaehtoja eikä epäkohtia ole korjattu valvontaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa.

Ruokavirasto peruuttaa hankeluvan, jos Euroopan komissio tieteellisiin tarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/63/EU 55 artiklan mukaisin perustein sitä vaatii.

Jos hankelupa peruutetaan, toiminnanharjoittajan on toteutettava toimivaltaisen aluehallintoviraston hyväksymät toimet eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi. Jos muut toimet eivät ole tarkoituksenmukaisia tai kohtuudella mahdollisia, eläimet on lopetettava.

49 §

Toimintaluvan peruuttaminen

Aluehallintovirasto voi peruuttaa myöntämänsä toimintaluvan, jos toiminnanharjoittaja rikkoo olennaisella tavalla tässä laissa tai eläinsuojelulaissa tai niiden nojalla säädettyjä toimintaa koskevia vaatimuksia tai lupaehtoja

Maa- ja metsätalousministeriöllä sekä *Ruokavirastolla* on oikeus käyttää rekisteriä säädettyjen tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa. Henkilötietojen keräämisestä ja tallettamisesta sekä rekisteriin tallennettujen tietojen käyttämisestä ja luovuttamisesta säädetään lisäksi luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679, tietosuojalaissa (1050/2018) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa.

48 §

Hankeluvan peruuttaminen

Ruokavirasto voi peruuttaa hankeluvan, jos hankkeen toteuttamisessa on rikottu olennaisella tavalla hanketta koskevia säännöksiä, määräyksiä tai lupaehtoja eikä epäkohtia ole korjattu valvontaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa.

Ruokavirasto peruuttaa hankeluvan, jos Euroopan komissio tieteellisiin tarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/63/EU 55 artiklan mukaisin perustein sitä vaatii.

Jos hankelupa peruutetaan, toiminnanharjoittajan on toteutettava *Ruokaviraston* hyväksymät toimet eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi. Jos muut toimet eivät ole tarkoituksenmukaisia tai kohtuudella mahdollisia, eläimet on lopetettava.

49 §

Toimintaluvan peruuttaminen

Ruokavirasto voi peruuttaa myöntämänsä toimintaluvan, jos toiminnanharjoittaja rikkoo olennaisella tavalla tässä laissa tai eläinsuojelulaissa tai niiden nojalla säädettyjä toimintaa koskevia vaatimuksia tai lupaehtoja taikka jos

Voimassa oleva laki

taikka jos toiminta ei enää täytä luvan myöntämisen edellytyksiä eikä toiminnanharjoittaja korjaa epäkohtia aluehallintoviraston asettamassa kohtuullisessa määräajassa.

Jos aluehallintovirastolla on perusteltua aihetta epäillä, että toiminnanharjoittaja toimii 1 momentissa tarkoitetulla tavalla ja siitä johtuen eläinten hyvinvointi vaarantuu eikä tilannetta voida korjata riittävän nopeasti tai riittäväällä varmuudella 47 §:ssä tarkoitetuilla kielloilla, määräyksillä tai muilla toimenpiteillä, toiminta voidaan keskeyttää väliaikaisesti kokonaan tai osittain asian selvittämistä varten. Toiminnan keskeyttämistä koskeva päätös on voimassa määräajan tai toistaiseksi, kunnes aluehallintovirasto antaa asiassa lopullisen ratkaisunsa.

Jos toimintalupa peruutetaan tai toiminta keskeytetään, toiminnanharjoittajan on toteutettava luvan myöntäneen aluehallintoviraston hyväksymät toimet eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi. Jos muut toimet eivät ole tarkoituksenmukaisia tai kohtuudella mahdollisia, eläimet on lopetettava.

50 §

Uhkasakko ja teettäminen

Etelä-Suomen ja Itä-Suomen aluehallintovirasto voi asettaa 47 §:ssä tarkoitetun kiellon tai määräyksen tehosteeksi uhkasakon tai teettämisen.

53 §

Tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukunta

Etelä-Suomen aluehallintoviraston yhteydessä toimii tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukunta. Neuvottelukunnan tavoitteena on edistää korvaamisen, vähentämisen ja parantamisen periaatteen toteutumista. Valtioneuvosto

Ehdotus

toiminta ei enää täytä luvan myöntämisen edellytyksiä eikä toiminnanharjoittaja korjaa epäkohtia valvontaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa.

Jos *Ruokavirastolla* on perusteltua aihetta epäillä, että toiminnanharjoittaja toimii 1 momentissa tarkoitetulla tavalla ja siitä johtuen eläinten hyvinvointi vaarantuu eikä tilannetta voida korjata riittävän nopeasti tai riittäväällä varmuudella 47 §:ssä tarkoitetuilla kielloilla, määräyksillä tai muilla toimenpiteillä, toiminta voidaan keskeyttää väliaikaisesti kokonaan tai osittain asian selvittämistä varten. Toiminnan keskeyttämistä koskeva päätös on voimassa määräajan tai toistaiseksi, kunnes *Ruokavirasto* antaa asiassa lopullisen ratkaisunsa.

Jos toimintalupa peruutetaan tai toiminta keskeytetään, toiminnanharjoittajan on toteutettava *Ruokaviraston* hyväksymät toimet eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi. Jos muut toimet eivät ole tarkoituksenmukaisia tai kohtuudella mahdollisia, eläimet on lopetettava.

50 §

Uhkasakko ja teettäminen

Ruokavirasto voi asettaa 47 §:ssä tarkoitetun kiellon tai määräyksen tehosteeksi uhkasakon tai teettämisen.

53 §

Tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukunta

Ruokaviraston yhteydessä toimii tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukunta. Neuvottelukunnan tavoitteena on edistää korvaamisen, vähentämisen ja parantamisen periaatteen toteutumista. Valtioneuvosto asettaa neuvottelukunnan viideksi vuodeksi kerrallaan.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

asettaa neuvottelukunnan viideksi vuodeksi
kerrallaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

tietyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tietyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain (1334/2022) 6 §:n 2 momentti, 7 §, 11 §, 20 §:n 3, 4, 6 ja 7 momentti, 21 §:n 4 momentti, 25 §:n 1 momentti, 26 §:n 1–3 momentti, 30 §:n 1 momentti, 49 §:n 5 momentti, 50 §:n 1 momentti sekä 54 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

6 §

Ruokavirasto

Ruokavirasto

Ruokavirasto tekee päätöksen kansallisten tukien lain 6 §:n 2 kohdassa tarkoitetusta kuljetusavustuksesta ja tuesta kotieläintalouden palveluille sekä eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5 §:n mukaisesta ympäristökorvauksesta, kun korvauksen perusteena on viimeksi mainitun pykälän 3 momentissa tarkoitettu alkuperäiskasvien varmuuskokoelmien ylläpitoa koskeva ympäristösopimus tai alkuperäisrotujen perimän säilytystä koskeva ympäristösopimus. Asian

-----
Ruokavirasto tekee päätöksen kansallisten tukien lain 6 §:n 2 kohdassa tarkoitetusta kuljetusavustuksesta ja tuesta kotieläintalouden palveluille sekä eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5 §:n mukaisesta ympäristökorvauksesta, kun korvauksen perusteena on viimeksi mainitun pykälän 3 momentissa tarkoitettu alkuperäiskasvien varmuuskokoelmien ylläpitoa koskeva ympäristösopimus tai alkuperäisrotujen perimän säilytystä koskeva ympäristösopimus. Asian käsittelyyn Ruokavirastossa sovelletaan, mitä

käsittelyyn Ruokavirastossa sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään.

7 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee päätöksen:

1) eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5 §:ssä tarkoitetun ympäristökorvauksen myöntämisestä, jos korvauksen perusteena on mainitun pykälän 3 momentissa tarkoitettu alkuperäiskasvilajikkeen ylläpitoa koskeva ympäristösopimus;

2) kansallisten tukien lain 6 §:ssä tarkoitetun puutarhatuotteiden sekä metsämarjojen ja -sienten varastoinnin tuen, kasvihuonetuotannon tuen, porotalouden tuen ja mehiläistalouden tuen myöntämisestä;

3) eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 10 §:ssä tarkoitetun maatilojen neuvontapalvelujen korvauksen myöntämisestä;

4) eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 6 §:ssä tarkoitetun luonnonmukaisen tuotannon korvauksen myöntämisestä;

5) eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 9 §:ssä tarkoitetun ei-tuotannollisten investointien korvauksen myöntämisestä;

6) eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5 §:n 1 momentin 1–3 ja 6 kohdassa tarkoitetun ympäristösopimuksen ja 6 §:ssä tarkoitetun luonnonmukaisen tuotannon sitoumuksen myöntämisestä sekä siirtämisestä ja päättämisestä kesken sopimus- tai sitomuskauden.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus suorittaa lisäksi tukien, korvausten ja ehdollisuuden tarkastusta ja valvontaa sekä laadunarviointia siten kuin jäljempänä säädetään.

tässä laissa säädetään. *Ruokavirasto suorittaa lisäksi ehdollisuuden valvontaa siten kuin jäljempänä säädetään.*

7 §

Elinvoimakeskus

Elinvoimakeskus tekee päätöksen:

1) eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5 §:ssä tarkoitetun ympäristökorvauksen myöntämisestä, jos korvauksen perusteena on mainitun pykälän 3 momentissa tarkoitettu alkuperäiskasvilajikkeen ylläpitoa koskeva ympäristösopimus;

2) kansallisten tukien lain 6 §:ssä tarkoitetun puutarhatuotteiden sekä metsämarjojen ja -sienten varastoinnin tuen, kasvihuonetuotannon tuen, porotalouden tuen ja mehiläistalouden tuen myöntämisestä;

3) eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 10 §:ssä tarkoitetun maatilojen neuvontapalvelujen korvauksen myöntämisestä;

4) eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 6 §:ssä tarkoitetun luonnonmukaisen tuotannon korvauksen myöntämisestä;

5) eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 9 §:ssä tarkoitetun ei-tuotannollisten investointien korvauksen myöntämisestä;

6) eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5 §:n 1 momentin 1–3 ja 6 kohdassa tarkoitetun ympäristösopimuksen ja 6 §:ssä tarkoitetun luonnonmukaisen tuotannon sitoumuksen myöntämisestä sekä siirtämisestä ja päättämisestä kesken sopimus- tai sitomuskauden.

Elinvoimakeskus suorittaa lisäksi tukien, korvausten ja ehdollisuuden tarkastusta ja valvontaa sekä laadunarviointia siten kuin jäljempänä säädetään.

11 §

11 §

Viranomaisen alueellinen toimivalta

Jollei elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain (897/2009) nojalla toimivallasta muuta säädetä, toimivaltainen on se tämän lain 7–10 §:ssä tarkoitettu viranomainen, jonka toimialueella maatilalla ei ole talouskeskusta, toimivaltainen on se viranomainen, jonka toimialueella pääosa maatilalla sijaitsee.

Edellä 1 momentista poiketen toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jollei elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain nojalla toimivallasta muuta säädetä, on se elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jonka toimialueella:

1) investointi toteutetaan, jos hakemus koskee ei-tuotannollista investointia;

2) sopimuksen kohteena oleva alue sijaitsee, jos ympäristösopimuksen hakija on eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 9 §:ssä tarkoitettu rekisteröity yhdistys tai vesioikeudellinen yhteisö;

3) tuotteiden varasto sijaitsee, jos hakemus koskee metsämarjojen ja sienten varastointitukea;

4) mehiläistalouden harjoittajan toimintapiste sijaitsee, jos hakemus koskee mehiläistalouden tukea.

Porotalouden tukea koskevassa asiassa toimivaltainen viranomainen on Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Kunta ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi siirtää asian toisen kunnan tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ratkaistavaksi painavasta syystä.

20 §

Hallinnollinen tarkastus ja ristiintarkastus

Kunnan, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, Ahvenanmaan valtionviraston ja Ruokaviraston on tarkastettava tukihakemukseen sisältyvät tiedot. Toimivaltainen tuen

Viranomaisen alueellinen toimivalta

Jollei *elinvoimakeskuksista annetun lain* (/) nojalla toimivallasta muuta säädetä, toimivaltainen on se tämän lain 7–10 §:ssä tarkoitettu viranomainen, jonka toimialueella maatilalla ei ole talouskeskusta, toimivaltainen on se viranomainen, jonka toimialueella pääosa maatilalla sijaitsee.

Edellä 1 momentista poiketen toimivaltainen *elinvoimakeskus*, jollei *elinvoimakeskuksista annetun lain* nojalla toimivallasta muuta säädetä, on se *elinvoimakeskus*, jonka toimialueella:

1) investointi toteutetaan, jos hakemus koskee ei-tuotannollista investointia;

2) sopimuksen kohteena oleva alue sijaitsee, jos ympäristösopimuksen hakija on eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 9 §:ssä tarkoitettu rekisteröity yhdistys tai vesioikeudellinen yhteisö;

3) tuotteiden varasto sijaitsee, jos hakemus koskee metsämarjojen ja sienten varastointitukea;

4) mehiläistalouden harjoittajan toimintapiste sijaitsee, jos hakemus koskee mehiläistalouden tukea.

Porotalouden tukea koskevassa asiassa toimivaltainen viranomainen on *xxx [Lapin] elinvoimakeskus*.

Kunta ja *elinvoimakeskus* voi siirtää asian toisen kunnan tai *elinvoimakeskuksen* ratkaistavaksi painavasta syystä.

20 §

Hallinnollinen tarkastus ja ristiintarkastus

Kunnan, *elinvoimakeskuksen*, Ahvenanmaan valtionviraston ja Ruokaviraston on tarkastettava tukihakemukseen sisältyvät tiedot. Toimivaltainen tuen myöntävä viranomainen

myöntävä viranomaisen tarkastaa hallinnollisessa tarkastuksessa tai ristiintarkastuksessa tukea koskevassa hakemuksessa olevat tiedot. Kunta tekee lisäksi hallinnollisessa tarkastuksessa havaitun ehdollisuuden laiminlyönnin osalta arvioinnin ja seuraamusehdotuksen siltä osin kuin on kyse hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista ja kasvinsuojeluaineita koskevista ehdollisuuden vaatimuksista, mitkä ovat todennettavissa 12 §:ssä tarkoitettua tukea koskevan hakemuksen tiedoista.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tai Ahvenanmaan valtionvirasto tekee ristiintarkastuksessa selvitettäviksi tulleiden tuenhakijoiden osalta tarpeelliset tarkastukset, joiden tulos toimitetaan sähköisesti tuenhakijalle.

Ruokavirasto vastaa laadunarviointiasetuksen 4 artiklassa tarkoitettua paikkatietoperusteisen hakujärjestelmän laadunarvioinnista. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tai Ahvenanmaan valtionvirasto voi tehdä paikkatietoperusteisen hakujärjestelmän laadunarviointiin liittyvän maastokäynnin pinta-alan määrittämiseksi.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5 §:n 5 momentissa ja 9 §:n 3 momentissa tarkoitettua hallinnollisen tarkastuskäynnin. Hallinnollisessa tarkastuskäynnissä määritetään sopimuksen kohteena oleva ala ja sen tukikelpoisuus. Hallinnollisesta tarkastuskäynnistä ilmoitetaan tuenhakijalle enintään 14 vuorokautta ennen tarkastuksen suorittamista.

21 §

Pinta-alamonitorointi

Ruokavirasto vastaa laadunarviointiasetuksen 5 artiklassa tarkoitettua pinta-alamonitoroinnin laadunarvioinnista. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tai Ahvenanmaan valtionvirasto tekee pinta-alamonitoroinnin laadunarviointiin liittyvät paikan päällä tehtävät

tarkastaa hallinnollisessa tarkastuksessa tai ristiintarkastuksessa tukea koskevassa hakemuksessa olevat tiedot. Kunta tekee lisäksi hallinnollisessa tarkastuksessa havaitun ehdollisuuden laiminlyönnin osalta arvioinnin ja seuraamusehdotuksen siltä osin kuin on kyse hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista ja kasvinsuojeluaineita koskevista ehdollisuuden vaatimuksista, mitkä ovat todennettavissa 12 §:ssä tarkoitettua tukea koskevan hakemuksen tiedoista.

Elinvoimakeskus tai Ahvenanmaan valtionvirasto tekee ristiintarkastuksessa selvitettäviksi tulleiden tuenhakijoiden osalta tarpeelliset tarkastukset, joiden tulos toimitetaan sähköisesti tuenhakijalle.

Ruokavirasto vastaa laadunarviointiasetuksen 4 artiklassa tarkoitettua paikkatietoperusteisen hakujärjestelmän laadunarvioinnista. *Elinvoimakeskus* tai Ahvenanmaan valtionvirasto voi tehdä paikkatietoperusteisen hakujärjestelmän laadunarviointiin liittyvän maastokäynnin pinta-alan määrittämiseksi.

Elinvoimakeskus tekee eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5 §:n 5 momentissa ja 9 §:n 3 momentissa tarkoitettua hallinnollisen tarkastuskäynnin. Hallinnollisessa tarkastuskäynnissä määritetään sopimuksen kohteena oleva ala ja sen tukikelpoisuus. Hallinnollisesta tarkastuskäynnistä ilmoitetaan tuenhakijalle enintään 14 vuorokautta ennen tarkastuksen suorittamista.

21 §

Pinta-alamonitorointi

Ruokavirasto vastaa laadunarviointiasetuksen 5 artiklassa tarkoitettua pinta-alamonitoroinnin laadunarvioinnista. *Elinvoimakeskus* tai Ahvenanmaan valtionvirasto tekee pinta-alamonitoroinnin laadunarviointiin liittyvät paikan päällä tehtävät tarkastuskäynnit. Laa-

Voimassa oleva laki

vät tarkastuskäynnit. Laadunarvioinnin havainnot toimitetaan tuenhakijalle sähköisesti verkkopalvelussa ja tuenhakija voi korjata hakemusta hakemusjärjestelmäasetuksen 7 artiklassa säädetyllä tavalla.

25 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla, Ahvenanmaan valtionvirastolla, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja aluehallintovirastolla on oikeus suorittaa tässä laissa tarkoitetun tuen ja ehdollisuuden vaatimusten tarkastamiseksi ja valvomiseksi tuenhakijoihin ja -saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Jos tuen saamisen edellytysten valvonta tätä edellyttää, tarkastus saadaan suorittaa teurastamossa ja maataloustuotteiden jalostusta tai välittämistä harjoittavassa yrityksessä.

26 §

Ehdollisuutta koskevat erityiset säännökset

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus valvoo luonnonsuojelulain (1096/1996) ja ympäristönsuojelulain (527/2014) noudattamista siltä osin kuin on kyse ehdollisuuden ympäristöön liittyvien lakisääteisten hoitovaatimusten noudattamisen sekä hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten noudattamisen valvonnasta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja aluehallintovirasto valvovat elintarvikelain (297/2021), eläintautilain (76/2021), eläinten lääkitsemisestä annetun lain (387/2014), rehulain (1263/2020), kasvinsuojeluaineista annetun lain (1563/2011) ja eläinten hyvinvoinnista annetun lain (693/2023) soveltamisalaan kuuluvien vaatimusten noudattamista siltä osin kuin on kyse muiden kuin 1 momentissa tarkoitettujen ehdollisuuden vaatimusten noudattamisen valvonnasta. Sen lisäksi, mitä

Ehdotus

dunarvioinnin havainnot toimitetaan tuenhakijalle sähköisesti verkkopalvelussa ja tuenhakija voi korjata hakemusta hakemusjärjestelmäasetuksen 7 artiklassa säädetyllä tavalla.

25 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla, Ahvenanmaan valtionvirastolla ja elinvoimakeskuksella on oikeus suorittaa tässä laissa tarkoitetun tuen ja ehdollisuuden vaatimusten tarkastamiseksi ja valvomiseksi tuenhakijoihin ja -saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Jos tuen saamisen edellytysten valvonta tätä edellyttää, tarkastus saadaan suorittaa teurastamossa ja maataloustuotteiden jalostusta tai välittämistä harjoittavassa yrityksessä.

26 §

Ehdollisuutta koskevat erityiset säännökset

Elinvoimakeskus valvoo luonnonsuojelulain (1096/1996) ja ympäristönsuojelulain (527/2014) noudattamista siltä osin kuin on kyse ehdollisuuden ympäristöön liittyvien lakisääteisten hoitovaatimusten noudattamisen sekä hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten noudattamisen valvonnasta.

Elinvoimakeskus ja Ruokavirasto valvovat elintarvikelain (297/2021), eläintautilain (76/2021), eläinten lääkitsemisestä annetun lain (387/2014), rehulain (1263/2020), kasvinsuojeluaineista annetun lain (1563/2011) ja eläinten hyvinvoinnista annetun lain (693/2023) soveltamisalaan kuuluvien vaatimusten noudattamista siltä osin kuin on kyse muiden kuin 1 momentissa tarkoitettujen ehdollisuuden vaatimusten noudattamisen val-

Voimassa oleva laki

tässä laissa säädetään, valvonnassa noudatetaan mainittujen lakien sekä eläinlääkintähuoltolain (765/2009) säännöksiä valvonnasta ja valvontaviranomaisista.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimii ehdollisuuden valvontaseuraamusten yhteensovittajana.

30 §

Valvonnassa noudatettava menettely

Valvontaa suorittavalla henkilöllä on oltava Ruokaviraston, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, *aluehallintoviraston* tai Ahvenanmaan valtionviraston antama virkakortti tai tarkastusoikeuden osoittava asiakirja, joka on pyydettyessä esitettävä tuenhakijalle tai tämän edustajalle valvonnan yhteydessä.

49 §

Maitorekisteri

Maa- ja metsätalousministeriöllä, yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman hallinnoinnista annetussa laissa tarkoitetulla todentamisviranomaisella, Ruokavirastolla, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla, *aluehallintovirastoilla*, Ahvenanmaan valtionvirastolla sekä kuntien viranomaisilla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada maitorekisteristä niille tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi tarvittavat tiedot.

50 §

Tietojen antaminen seurantaan varten

Ruokavirastolla, Ahvenanmaan valtionvirastolla, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä kunnalla on oikeus saada tuensaajalta suunnitelma-asetuksen 7 artiklassa ja liitteessä I tarkoitetut tukien seurantaan ja vaikuttavuuden arviointia varten tarpeelliset selvitykset ja seurantatiedot.

Ehdotus

vonnasta. Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, valvonnassa noudatetaan mainittujen lakien sekä eläinlääkintähuoltolain (765/2009) säännöksiä valvonnasta ja valvontaviranomaisista.

Elinvoimakeskus toimii ehdollisuuden valvontaseuraamusten yhteensovittajana.

30 §

Valvonnassa noudatettava menettely

Valvontaa suorittavalla henkilöllä on oltava Ruokaviraston, *elinvoimakeskuksen* tai Ahvenanmaan valtionviraston antama virkakortti tai tarkastusoikeuden osoittava asiakirja, joka on pyydettyessä esitettävä tuenhakijalle tai tämän edustajalle valvonnan yhteydessä.

49 §

Maitorekisteri

Maa- ja metsätalousministeriöllä, yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman hallinnoinnista annetussa laissa tarkoitetulla todentamisviranomaisella, Ruokavirastolla, *elinvoimakeskuksilla*, Ahvenanmaan valtionvirastolla sekä kuntien viranomaisilla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada maitorekisteristä niille tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi tarvittavat tiedot.

50 §

Tietojen antaminen seurantaan varten

Ruokavirastolla, Ahvenanmaan valtionvirastolla, *elinvoimakeskuksilla* sekä kunnalla on oikeus saada tuensaajalta suunnitelma-asetuksen 7 artiklassa ja liitteessä I tarkoitetut tukien seurantaan ja vaikuttavuuden arviointia

54 §

Muutoksenhaku

Kunnan viranomaisen tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua 11 §:n mukaan toimivaltaiselta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta. Jos vaatimus koskee Ahvenanmaan maakunnan kunnan päätöstä, oikaisuvaatimus tehdään Ahvenanmaan valtionvirastolle.

Ruokaviraston, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä Ahvenanmaan valtionviraston hallintopäätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Oikaisuvaatimukseen annettuun Ruokaviraston sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen haetaan muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Oikaisuvaatimukseen annettuun Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen, joka koskee porotalouden tuen myöntämistä tai takaisinperintää, haetaan muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Oikaisuvaatimukseen annettuun Ahvenanmaan valtionviraston päätökseen haetaan muutosta valittamalla Ahvenanmaan hallintotuomioistuimeen. Muilta osin muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

varten tarpeelliset selvitykset ja seurantatiedot.

54 §

Muutoksenhaku

Kunnan viranomaisen tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua 11 §:n mukaan toimivaltaiselta *elinvoimakeskukselta*. Jos vaatimus koskee Ahvenanmaan maakunnan kunnan päätöstä, oikaisuvaatimus tehdään Ahvenanmaan valtionvirastolle.

Ruokaviraston, *elinvoimakeskuksen* sekä Ahvenanmaan valtionviraston hallintopäätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Oikaisuvaatimukseen annettuun Ruokaviraston sekä *elinvoimakeskuksen* päätökseen haetaan muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Oikaisuvaatimukseen annettuun *xxx [Lapin] elinvoimakeskuksen* päätökseen, joka koskee porotalouden tuen myöntämistä tai takaisinperintää, haetaan muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Oikaisuvaatimukseen annettuun Ahvenanmaan valtionviraston päätökseen haetaan muutosta valittamalla Ahvenanmaan hallintotuomioistuimeen. Muilta osin muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

tulvariskien hallinnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan tulvariskien hallinnasta annetun lain (620/2010) 4 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 269/2020, sekä
muutetaan 4 §:n otsikko, 1 ja 2 momentin johdantokappale ja 3 momentti, 8 §:n 3 momentti, 15 §:n 1 momentti, 17 §, 18 §:n 2 ja 3 momentti, 24 §:n 1 momentti ja 25 §,
sellaisina kuin niistä ovat 4 §:n otsikko, 1 ja 2 momentin johdantokappale ja 3 momentti ja 25 § laissa 269/2020 sekä 17 § ja 18 §:n 2 ja 3 momentti laissa 39/2021, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävät

Elinvoimakeskuksen tehtävät

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävänä on:

Elinvoimakeskuksen tehtävänä on:

Lisäksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus huolehtii toimialallaan muusta kuin 1 momentissa tarkoitettusta tulvariskien hallinnasta. Erityisesti keskuksen tehtävänä on:

Lisäksi *elinvoimakeskus* huolehtii toimialallaan muusta kuin 1 momentissa tarkoitettusta tulvariskien hallinnasta. Erityisesti viraston tehtävänä on:

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on otettava 2 momentin 3, 5 ja 6 kohdassa mainituissa tehtävissä huomioon tulvista aiheutuvien riskien lisäksi muista tavanomaisesta poikkeavista vesioloista aiheutuvat yleiseltä kannalta katsoen vahingolliset vaikutukset.

Elinvoimakeskuksen on otettava 2 momentin 3, 5 ja 6 kohdassa mainituissa tehtävissä huomioon tulvista aiheutuvien riskien lisäksi muista tavanomaisesta poikkeavista vesioloista aiheutuvat yleiseltä kannalta katsoen vahingolliset vaikutukset.

Maa- ja metsätalousministeriö voi määrätä, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus huolehtii tässä pykälässä tarkoitetuista tehtävistä toisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueella.

8 §

8 §

Merkittävät tulvariskialueet

Merkittävät tulvariskialueet

Voimassa oleva laki

Maa- ja metsätalousministeriö nimeää vesistöalueen ja merenrannikon merkittävät tulvariskialueet elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ehdotuksesta. Ministeriön päätökseen ei saa hakea erikseen muutosta valittamalla.

15 §

Tulvaryhmä

Tulvariskien hallintasuunnitelman laatimiseksi tarvittavaa viranomaisten yhteistyötä varten on tulvaryhmä sellaisella vesistöalueella ja merenrannikon alueella, jolle tulvariskien alustavan arvioinnin perusteella on nimetty yksi tai useampi merkittävä tulvariskialue. Tulvaryhmän muodostavat asianomaisten elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, maakunnan liittojen, kuntien ja alueiden pelastustoimien edustajat.

17 §

Osallistuminen ja tiedottaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on varattava kaikille mahdollisuus tutustua 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuun ehdotukseen merkittävien tulvariskialueiden nimeämiseksi ja ehdotukseen tulvariskien hallintasuunnitelmaksi sekä niiden tausta-asiakirjoihin ja varattava tilaisuus esittää mielipiteensä ehdotuksista. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus järjestää tarpeen mukaan tiedotustilaisuuksia, joissa varataan tilaisuus mielipiteiden esittämiseen. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää lisäksi tarvittavat lausunnot.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus antaa 1 momentissa tarkoitettujen ehdotukset tiedoksi julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). Tieto kuulutuksesta on julkaistava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueen asianomaisissa kunnissa. Kunnan ilmoituksista säädetään kuntalain (410/2015) 108 §:ssä.

Ehdotus

Maa- ja metsätalousministeriö nimeää vesistöalueen ja merenrannikon merkittävät tulvariskialueet *elinvoimakeskuksen* ehdotuksesta. Ministeriön päätökseen ei saa hakea erikseen muutosta valittamalla.

15 §

Tulvaryhmä

Tulvariskien hallintasuunnitelman laatimiseksi tarvittavaa viranomaisten yhteistyötä varten on tulvaryhmä sellaisella vesistöalueella ja merenrannikon alueella, jolle tulvariskien alustavan arvioinnin perusteella on nimetty yksi tai useampi merkittävä tulvariskialue. Tulvaryhmän muodostavat asianomaisten *elinvoimakeskusten*, maakunnan liittojen, kuntien ja alueiden pelastustoimien edustajat.

17 §

Osallistuminen ja tiedottaminen

Elinvoimakeskuksen on varattava kaikille mahdollisuus tutustua 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuun ehdotukseen merkittävien tulvariskialueiden nimeämiseksi ja ehdotukseen tulvariskien hallintasuunnitelmaksi sekä niiden tausta-asiakirjoihin ja varattava tilaisuus esittää mielipiteensä ehdotuksista. *Elinvoimakeskus* järjestää tarpeen mukaan tiedotustilaisuuksia, joissa varataan tilaisuus mielipiteiden esittämiseen. *Elinvoimakeskus* pyytää lisäksi tarvittavat lausunnot.

Elinvoimakeskus antaa 1 momentissa tarkoitettujen ehdotukset tiedoksi julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). Tieto kuulutuksesta on julkaistava *elinvoimakeskuksen* toimialueen asianomaisissa kunnissa. Kunnan ilmoituksista säädetään kuntalain (410/2015) 108 §:ssä.

18 §

Vesistö- ja meritulvariskien hallintasuunnitelmien hyväksyminen

Maa- ja metsätalousministeriö toimittaa päätöksen hallintasuunnitelmien hyväksymisestä sähköisesti suunnitelmassa tarkoitettun vesistöalueen ja merenrannikon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus antaa maa- ja metsätalousministeriön päätöksen tiedoksi julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa. Tieto kuulutuksesta on julkaistava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueen asianomaisissa kunnissa. Kunnan ilmoituksista säädetään kuntalain 108 §:ssä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimittaa lisäksi päätöksen sähköisesti niille viranomaisille, joita asian käsittelyn aikaisemmissa vaiheissa on kuultu.

24 §

Tietojen luovuttaminen

Viranomaisten on annettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja asianomaiselle kunnan viranomaiselle maksutta hallussaan olevia tulvariskien hallinnan suunnittelua varten tarpeellisia tietoja.

25 §

Tietojen toimittaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimittaa Suomen ympäristökeskukselle digitaalisessa muodossa 4 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettut kartat, 4 §:n 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettun hydrologisen havaintotiedon, 8 §:n 3 momentissa ja 15 §:n 2 momentissa tarkoitettut päätökset ja 18 §:ssä tarkoitettut tulvariskien hallintasuunnitelmat.

18 §

Vesistö- ja meritulvariskien hallintasuunnitelmien hyväksyminen

Maa- ja metsätalousministeriö toimittaa päätöksen hallintasuunnitelmien hyväksymisestä sähköisesti suunnitelmassa tarkoitettun vesistöalueen ja merenrannikon *elinvoimakeskukselle*.

Elinvoimakeskus antaa maa- ja metsätalousministeriön päätöksen tiedoksi julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa. Tieto kuulutuksesta on julkaistava *elinvoimakeskuksen* toimialueen asianomaisissa kunnissa. Kunnan ilmoituksista säädetään kuntalain 108 §:ssä. *Elinvoimakeskus* toimittaa lisäksi päätöksen sähköisesti niille viranomaisille, joita asian käsittelyn aikaisemmissa vaiheissa on kuultu.

24 §

Tietojen luovuttaminen

Viranomaisten on annettava *elinvoimakeskukselle* ja asianomaiselle kunnan viranomaiselle maksutta hallussaan olevia tulvariskien hallinnan suunnittelua varten tarpeellisia tietoja.

25 §

Tietojen toimittaminen

Elinvoimakeskus toimittaa Suomen ympäristökeskukselle digitaalisessa muodossa 4 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettut kartat, 4 §:n 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettun hydrologisen havaintotiedon, 8 §:n 3 momentissa ja 15 §:n 2 momentissa tarkoitettut päätökset ja 18 §:ssä tarkoitettut tulvariskien hallintasuunnitelmat.

Voimassa oleva laki

Kunta asettaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä Suomen ympäristökeskuksen saataville digitaalisessa muodossa tiedot 19 §:n 1 momentissa tarkoitetuista merkittävistä tulvariskialueista sekä kappaleet sanotussa lainkohdassa tarkoitetuista kartoista ja 19 §:n 2 momentissa tarkoitetuista hyväksytyistä tulvariskien hallintasuunnitelmista.

Ehdotus

Kunta asettaa *elinvoimakeskuksen* sekä Suomen ympäristökeskuksen saataville digitaalisessa muodossa tiedot 19 §:n 1 momentissa tarkoitetuista merkittävistä tulvariskialueista sekä kappaleet sanotussa lainkohdassa tarkoitetuista kartoista ja 19 §:n 2 momentissa tarkoitetuista hyväksytyistä tulvariskien hallintasuunnitelmista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

valtiontakauksista maatilojen maksuvalmiuslainoille annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtiontakauksista maatilojen maksuvalmiuslainoille annetun lain (232/2019) 3 §:n 1 momentti, 4 §:n 4 momentti, 6 §:n 2 ja 3 momentti, 8 §, 10 §:n 1 ja 2 momentti, 11 ja 12 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

3 §

Valtiontakauksen myöntövaltuus ja enimmäismäärä sekä takaajan vastuun toteutuminen

Valtiontakaus voidaan myöntää maatilatalouden kehittämisrahaston käyttösuunnitelmassa tarkoitukseen vahvistetun enimmäismäärän rajoissa. Tämän lain nojalla myönnettävien takauksen jäljellä oleva yhteismäärä saa olla samanaikaisesti enintään 100 miljoonaa euroa. Maa- ja metsätalousministeriö päättää

Ehdotus

3 §

Valtiontakauksen myöntövaltuus ja enimmäismäärä sekä takaajan vastuun toteutuminen

Valtiontakaus voidaan myöntää maatilatalouden kehittämisrahaston käyttösuunnitelmassa tarkoitukseen vahvistetun enimmäismäärän rajoissa. Tämän lain nojalla myönnettävien takauksen jäljellä oleva yhteismäärä saa olla samanaikaisesti enintään 100 miljoonaa euroa. Maa- ja metsätalousministeriö päättää

Voimassa oleva laki

Ehdotus

myöntämisvaltuuden osoittamisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten käyttöön.

myöntämisvaltuuden osoittamisesta *elinvoimakeskusten* käyttöön.

4 §

4 §

Valtiontakauksen kohteena oleva luotto

Valtiontakauksen kohteena oleva luotto

Takauksen kohteena olevan luoton takaismaksua koskevia ehtoja saadaan muuttaa 3 momentissa tarkoitetun laina-ajan rajoissa ja luotto saadaan siirtää toiselle 1 momentissa tarkoitetulle luotonantajalle, jos tällä ei ole vaikutusta takauksen myöntämisen ehtojen tai edellytysten täyttymiseen taikka valtion asemaan takaajana. Luotonantajan on ilmoitettava muutoksista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Takauksen kohteena olevan luoton takaismaksua koskevia ehtoja saadaan muuttaa 3 momentissa tarkoitetun laina-ajan rajoissa ja luotto saadaan siirtää toiselle 1 momentissa tarkoitetulle luotonantajalle, jos tällä ei ole vaikutusta takauksen myöntämisen ehtojen tai edellytysten täyttymiseen taikka valtion asemaan takaajana. Luotonantajan on ilmoitettava muutoksista *elinvoimakeskukselle*.

6 §

6 §

Valtiontakauksen hakeminen ja myöntäminen

Valtiontakauksen hakeminen ja myöntäminen

Hakemus on toimitettava rakennetukilain 30 §:n 1 momentissa tarkoitetulle toimivaltaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Ruokaviraston määräämänä hakuaikana.

Hakemus on toimitettava rakennetukilain 30 §:n 1 momentissa tarkoitetulle toimivaltaiselle *elinvoimakeskukselle* Ruokaviraston määräämänä hakuaikana.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää takauksen myöntämisestä. Takauksen myöntämisen edellytyksenä on, että luotonantaja on hyväksynyt takausta koskevaan hakemukseen sisältyvän lainan määrän ja lainaehdot.

Elinvoimakeskus päättää takauksen myöntämisestä. Takauksen myöntämisen edellytyksenä on, että luotonantaja on hyväksynyt takausta koskevaan hakemukseen sisältyvän lainan määrän ja lainaehdot.

8 §

8 §

Tarkastusoikeus ja tarkastuksen suorittaminen

Tarkastusoikeus ja tarkastuksen suorittaminen

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus suorittaa tämän lain nojalla myönnettyyn takaukseen liittyviä tarkastuksia noudattaen rakennetukilain 44 §:ää ja 45 §:n 1 ja 3–5 momenttia.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla sekä *elinvoimakeskuksella* on oikeus suorittaa tämän lain nojalla myönnettyyn takaukseen liittyviä tarkastuksia noudattaen rakennetukilain 44 §:ää ja 45 §:n 1 ja 3–5 momenttia.

10 §

Tiedonanto- ja avustamisvelvollisuus

Valtiontakauksen saaja on velvollinen antamaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tietoja ja avustamaan tarkastuksessa noudattaen rakennetukilain 22 §:ää.

Valtiontakauksen kohteena olevan luoton luotonantaja on velvollinen antamaan maa- ja metsätalousministeriölle, Ruokavirastolle sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tietoja ja ilmoituksia noudattaen rakennetukilain 54 §:n 2–4 momenttia.

10 §

Tiedonanto- ja avustamisvelvollisuus

Valtiontakauksen saaja on velvollinen antamaan *elinvoimakeskukselle* tietoja ja avustamaan tarkastuksessa noudattaen rakennetukilain 22 §:ää.

Valtiontakauksen kohteena olevan luoton luotonantaja on velvollinen antamaan maa- ja metsätalousministeriölle, Ruokavirastolle sekä *elinvoimakeskukselle* tietoja ja ilmoituksia noudattaen rakennetukilain 54 §:n 2–4 momenttia.

11 §

Tiedonsaantioikeus ja tietojen luovuttaminen

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada ja luovuttaa tämän lain nojalla myönnettyjä valtiontakauksia koskevia tietoja noudattaen maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain (28/2014) 64 §:ää.

11 §

Tiedonsaantioikeus ja tietojen luovuttaminen

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla sekä *elinvoimakeskuksilla* on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada ja luovuttaa tämän lain nojalla myönnettyjä valtiontakauksia koskevia tietoja noudattaen *maaseudun kehittämisen tukemisesta rahoituskaudella 2023—2027 annetun lain (1325/2022) 57 §:ää.*

12 §

Muutoksenhaku

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaiissa (586/1996) säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

12 §

Muutoksenhaku

Elinvoimakeskuksen tässä laissa tarkoitettuun päätökseen haetaan muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Muilta osin muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

vesihuollon tukemisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vesihuollon tukemisesta annetun lain (686/2004) 5 §:n 1 momentti, 9 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 13 §:n 2 momentti ja 14 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 1493/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

5 §

Tukipäätös

Tukipäätös

Tämän lain mukaisen tuen myöntämisestä päättää asianomainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus maa- ja metsätalousministeriön ja ympäristöministeriön sille tätä varten myöntämien määrärahojen rajoissa.

Tämän lain mukaisen tuen myöntämisestä päättää asianomainen *elinvoimakeskus* maa- ja metsätalousministeriön ja ympäristöministeriön sille tätä varten myöntämien määrärahojen rajoissa.

9 §

9 §

Avustushakemus

Avustushakemus

Vesihuoltoavustusten hakemisesta ilmoittaa asianomainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Avustushakemus on toimitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ennen kuin tuettavan toimenpiteen toteuttaminen aloitetaan.

Vesihuoltoavustusten hakemisesta ilmoittaa asianomainen *elinvoimakeskus*.

Avustushakemus on toimitettava *elinvoimakeskukselle* ennen kuin tuettavan toimenpiteen toteuttaminen aloitetaan.

Voimassa oleva laki

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tarvittaessa pyydettävä asianomaisen kunnan lausunto toimenpiteestä.

13 §

Sopimus valtion työstä

Sopimuksen tekee valtion puolesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Valtion tuen ollessa yli 2 000 000 euroa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on kuitenkin saatava asianomaiselta ministeriöltä oikeutus sopimuksen tekemiseen.

14 §

Tietojärjestelmä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tallentaa tarvittavat tiedot avustushakemuksista, tehdyistä tukipäätöksistä ja sopimuksista sekä tuettavien toimenpiteiden toteutumisesta Suomen ympäristökeskuksessa ylläpidettävään tietojärjestelmään.

Ehdotus

Elinvoimakeskuksen on tarvittaessa pyydettävä asianomaisen kunnan lausunto toimenpiteestä.

13 §

Sopimus valtion työstä

Sopimuksen tekee valtion puolesta *elinvoimakeskus*. Valtion tuen ollessa yli 2 000 000 euroa *elinvoimakeskuksen* on kuitenkin saatava asianomaiselta ministeriöltä oikeutus sopimuksen tekemiseen.

14 §

Tietojärjestelmä

Elinvoimakeskus tallentaa tarvittavat tiedot avustushakemuksista, tehdyistä tukipäätöksistä ja sopimuksista sekä tuettavien toimenpiteiden toteutumisesta Suomen ympäristökeskuksessa ylläpidettävään tietojärjestelmään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

vesistöhankeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä annetun lain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vesistöhankeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä annetun lain (451/1988) 16 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 590/2011, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

16 §

16 §

Jos vahvistettu järjestelysuunnitelma koskee ojituksen yhteydessä suoritettavaa tilusjärjestelyä, toimitusinsinöörin on toimitettava järjestelysuunnitelma ja 14 §:n 2 momentissa tarkoitetut ehdotukset ojitussuunnitelman muutoksiksi ojitustoimituksen toimitusmiehelle tai aluehallintovirastolle.

Jos vahvistettu järjestelysuunnitelma koskee ojituksen yhteydessä suoritettavaa tilusjärjestelyä, toimitusinsinöörin on toimitettava järjestelysuunnitelma ja 14 §:n 2 momentissa tarkoitetut ehdotukset ojitussuunnitelman muutoksiksi ojitustoimituksen toimitusmiehelle tai Lupa- ja valvontavirastolle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20
..

#.

Laki

vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain (1709/2015) 7 §:n 1 ja 3 momentti, 13 §:n 1 momentti, 14 §:n 1 ja 2 momentti, 17 §, 18 §:n 1 ja 2 momentti, 19 §:n 1 momentti ja 20 §,
sellaisena kuin niistä ovat 7 §:n 1 ja 3 momentti laissa 682/2019, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 §

7 §

Viranomaiset

Viranomaiset

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus valvoo vieraslajiasetuksen ja tämän lain noudattamista, jollei jäljempänä tässä pykälässä toisin säädetä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää nopeiden hävittämistoimenpiteiden toteuttamisesta vieraslajiasetuksen 17 ja 18 artiklan mukaisesti.

Lupa- ja valvontavirasto valvoo vieraslajiasetuksen ja tämän lain noudattamista, jollei jäljempänä tässä pykälässä toisin säädetä. *Lupa- ja valvontavirasto* päättää nopeiden hävittämistoimenpiteiden toteuttamisesta vieraslajiasetuksen 17 ja 18 artiklan mukaisesti.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto toimii vieraslajiasetuksen 8 ja 9 artiklassa tarkoitettuna lupaviranomaisena ja vastaa luvissa tarkoitettujen toimipaikkojen valvonnasta.

Lupa- ja valvontavirasto toimii vieraslajiasetuksen 8 ja 9 artiklassa tarkoitettuna lupaviranomaisena ja vastaa luvissa tarkoitettujen toimipaikkojen valvonnasta.

13 §

13 §

*Luvan peruuttaminen**Luvan peruuttaminen*

Etelä-Suomen aluehallintovirasto voi peruuttaa vieraslajiasetuksen 8 tai 9 artiklan nojalla myönnetyn luvan, jos luvan määräyksiä on rikottu olennaisella tavalla eikä toimintaa ole saatettu luvan mukaiseksi aluehallintoviraston asettaman kohtuullisen määräajan kuluessa.

Lupa- ja valvontavirasto voi peruuttaa vieraslajiasetuksen 8 tai 9 artiklan nojalla myönnetyn luvan, jos luvan määräyksiä on rikottu olennaisella tavalla eikä toimintaa ole saatettu luvan mukaiseksi *Lupa- ja valvontaviraston* asettaman kohtuullisen määräajan kuluessa.

14 §

14 §

*Tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus**Tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus*

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskussella, Tullilla sekä Etelä-Suomen aluehallintovirastolla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada toisiltaan, toimijalta sekä vieraslajiasetuksen mukaista lupaa edellyttävää taikka tämän lain 11 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua toimintaa harjoittavalta tiedot, jotka ovat välttämättömiä vieraslajiasetuksen ja tämän lain noudattamisen valvontaa varten.

Lupa- ja valvontavirastolla ja Tullilla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada toisiltaan, toimijalta sekä vieraslajiasetuksen mukaista lupaa edellyttävää taikka tämän lain 11 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua toimintaa harjoittavalta tiedot, jotka ovat välttämättömiä vieraslajiasetuksen ja tämän lain noudattamisen valvontaa varten.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskussella sekä Etelä-Suomen aluehallintovirastolla tai niiden määräämällä virkamiehellä tai viranhaltijalla on oikeus tehtävänsä suorittamista varten:

Lupa- ja valvontavirastolla tai sen määräämällä virkamiehellä tai viranhaltijalla on oikeus tehtävänsä suorittamista varten:

- 1) kulkea toisen alueella;
- 2) päästä paikkaan, jossa harjoitetaan vieraslajiasetuksen 8 tai 9 artiklan mukaista lupaa edellyttävää toimintaa taikka tämän lain 11 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua toimintaa;
- 3) tehdä tarkastuksia ja tutkimuksia, suorittaa mittauksia ja ottaa näytteitä.

- 1) kulkea toisen alueella;
- 2) päästä paikkaan, jossa harjoitetaan vieraslajiasetuksen 8 tai 9 artiklan mukaista lupaa edellyttävää toimintaa taikka tämän lain 11 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua toimintaa;
- 3) tehdä tarkastuksia ja tutkimuksia, suorittaa mittauksia ja ottaa näytteitä.

17 §

17 §

Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Lupa- ja valvontavirasto voi:

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi:

1) kieltää sitä, joka vieraslajiasetuksen 7 artiklan 1 kohdan taikka tämän lain tai sen nojalla annetun säännöksen tai määräyksen vastaisesti pitää hallussaan, kasvattaa, kuljettaa, saattaa markkinoille, välittää taikka myy tai muutoin luovuttaa unionin luetteloon kuuluvan tai kansallisesti merkityksellisen haitallisen vieraslajin, jatkamasta tai toistamasta mainittujen säännösten vastaista menettelyä;

2) määrätä sen, joka tahallaan tai huolimattomuudesta päästää ympäristöön unionin luetteloon kuuluvan tai kansallisesti merkityksellisen haitallisen vieraslajin, hävittämään ympäristöön päässeen lajin esiintymän;

3) määrätä sen, joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo 3 §:n 1 momentissa säädettyä ympäristöön päästämisen kieltoa, hävittämään kiellon rikkomisen seurauksena ympäristöön päässeen lajin esiintymän;

4) määrätä kiinteistön omistajan tai haltijan täyttämään 4 §:ssä säädetyn velvollisuutensa;

5) määrätä toimijan täyttämään 5 §:ssä säädetyn velvollisuutensa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on 1 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettua määräystä antaessaan määrättävä myös siitä, millä tavalla vieraslajina tai haitallisena vieraslajina pidettävä lintu- tai nisäkäslaji on hävitettävä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, 1 momentin nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Jollei 1 momentissa tarkoitettu asia ole tullut vireille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen aloitteesta, asian voi panna kirjallisesti vireille kunta tai kuntayhtymä, jonka toimialueella rikkomus tai laiminlyönti ilmenee

1) kieltää sitä, joka vieraslajiasetuksen 7 artiklan 1 kohdan taikka tämän lain tai sen nojalla annetun säännöksen tai määräyksen vastaisesti pitää hallussaan, kasvattaa, kuljettaa, saattaa markkinoille, välittää taikka myy tai muutoin luovuttaa unionin luetteloon kuuluvan tai kansallisesti merkityksellisen haitallisen vieraslajin, jatkamasta tai toistamasta mainittujen säännösten vastaista menettelyä;

2) määrätä sen, joka tahallaan tai huolimattomuudesta päästää ympäristöön unionin luetteloon kuuluvan tai kansallisesti merkityksellisen haitallisen vieraslajin, hävittämään ympäristöön päässeen lajin esiintymän;

3) määrätä sen, joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo 3 §:n 1 momentissa säädettyä ympäristöön päästämisen kieltoa, hävittämään kiellon rikkomisen seurauksena ympäristöön päässeen lajin esiintymän;

4) määrätä kiinteistön omistajan tai haltijan täyttämään 4 §:ssä säädetyn velvollisuutensa;

5) määrätä toimijan täyttämään 5 §:ssä säädetyn velvollisuutensa.

Lupa- ja valvontaviraston on 1 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettua määräystä antaessaan määrättävä myös siitä, millä tavalla vieraslajina tai haitallisena vieraslajina pidettävä lintu- tai nisäkäslaji on hävitettävä.

Lupa- ja valvontaviraston on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, 1 momentin nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Jollei 1 momentissa tarkoitettu asia ole tullut vireille *Lupa- ja valvontaviraston* aloitteesta, asian voi panna kirjallisesti vireille kunta tai kuntayhtymä, jonka toimialueella rikkomus tai laiminlyönti ilmenee tai jonka alueelle rikkomuksesta tai laiminlyönnistä ai-

tai jonka alueelle rikkomuksesta tai laiminlyönnistä aiheutuvat vaikutukset voivat ulottua, sekä asiassa yleistä etua valvova viranomaisen tai muu julkista hallintotehtävää hoitava.

18 §

Takavarikointi ja hävittäminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tai sen määräämä virkamies tai viranhaltija voi määrätä vieraslajiasetuksen taikka tämän lain tai sen nojalla annetun säännöksen tai määräyksen vastaisesti hallussa pidetyn haitallisen vieraslajin takavarikoitavaksi ja hävitettäväksi.

Edellä 1 momentissa säädetty oikeus on myös Etelä-Suomen aluehallintovirastolla tai sen määräämällä virkamiehellä tai viranhaltijalla näiden suorittaessa 7 §:n 3 momentissa tarkoitettua valvontatehtävää.

19 §

Muutoksenhaku

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

20 §

Ilmoitus esitutkintaviranomaiselle

Jos elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on todennäköisiä perusteita epäillä 21 §:ssä tarkoitetun teon tapahtuneen, sen on ilmoitettava asiasta poliisille tai Tullille esitutkintaa varten. Ilmoitus saadaan kuitenkin

heutuvat vaikutukset voivat ulottua, sekä asiassa yleistä etua valvova viranomaisen tai muu julkista hallintotehtävää hoitava.

18 §

Takavarikointi ja hävittäminen

Lupa- ja valvontavirasto tai sen määräämä virkamies tai viranhaltija voi määrätä vieraslajiasetuksen taikka tämän lain tai sen nojalla annetun säännöksen tai määräyksen vastaisesti hallussa pidetyn haitallisen vieraslajin takavarikoitavaksi ja hävitettäväksi.

19 §

Muutoksenhaku

Lupa- ja valvontaviraston päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

20 §

Ilmoitus esitutkintaviranomaiselle

Jos *Lupa- ja valvontavirastolla* on todennäköisiä perusteita epäillä 21 §:ssä tarkoitetun teon tapahtuneen, sen on ilmoitettava asiasta poliisille tai Tullille esitutkintaa varten. Ilmoitus saadaan kuitenkin jättää tekemättä, jos teko on olosuhteet huomioon ottaen vähäinen eikä yleinen etu vaadi asian tarkempaa selvittämistä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Voimassa oleva laki

Ehdotus

jättää tekemättä, jos teko on olosuhteet huomioon ottaen vähäinen eikä yleinen etu vaadi asian tarkempaa selvittämistä.

#.

Laki

yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain (1188/2014) 4 §:n 4 momentti, 5, 7 ja 13 §, 15 §:n 1 ja 2 momentti, 18 ja 19 §, 20 §:n 1 momentti, 21 §:n 1 momentti, 22 §:n 1 momentti, 27 §:n 1 momentti, 28 §:n 1 momentti, 28 a, 36 ja 38 §, 49 §:n 25 kohta, 65 §:n 1 momentti, 69 §:n 2 momentti sekä 69 a §:n 8 ja 12 kohta,

sellaisina kuin niistä ovat, 4 §:n 4 momentti, 18 §, 21 §:n 1 momentti ja 22 §:n 1 momentti laissa 208/2018, 7 ja 13 §, 20 §:n 1 momentti, 28 a ja 38 §, 49 §:n 25 kohta, 65 §:n 1 momentti, 69 §:n 2 momentti ja 69 a §:n 8 ja 12 kohta laissa 874/2022 sekä 15 §:n 1 ja 2 momentti laissa 1017/2018 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Maa- ja metsätalousministeriö

Maa- ja metsätalousministeriö

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan noudattamisen valvontaan liittyvien ohjaus- ja koordinoititehtävien siirtämisestä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan noudattamisen valvontaan liittyvien ohjaus- ja koordinoititehtävien siirtämisestä *elinvoimakeskukselle*.

5 §

5 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Elinvoimakeskus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja rajavartiolaitos vastaavat Euroopan unionin yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevien säädösten ja päätösten noudattamisen valvonnasta

Elinvoimakeskus ja Rajavartiolaitos vastaavat Euroopan unionin yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevien säädösten ja päätösten noudattamisen valvonnasta kalastustoiminnassa.

kalastustoiminnassa. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus valvoo yhteiseen kalastuspolitiikkaan liittyvien kalastusta, saalista, kalan kuljetusta ja kalakauppaa koskevien ilmoitusvelvollisuuksien noudattamista ja vastaa ilmoitusten tallentamisesta jäljempänä 5 luvussa tarkoitettuihin rekistereihin.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus valvoo yhteistyössä Tullin kanssa neuvoston LIS-asetuksen ja komission LIS-asetuksen säännösten noudattamista kalatuotteita maahan tuotaessa ja maasta vietäessä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on neuvoston LIS-asetuksen 15 artiklassa, 16 artiklan 1 kohdassa sekä 17, 18 ja 21 artiklassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen, ja se antaa mainitun asetuksen 15 ja 18 artiklassa edellytetyn kalatuotteiden maahantuontia ja maastavientiä koskevan varmennuksen ja hyväksynnän.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on neuvoston LIS-asetuksessa ja komission LIS-asetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen, joka myöntää ja peruuttaa komission LIS-asetuksen 9 artiklassa tarkoitettua hyväksytyt talouden toimijan todistuksen (*APEO-todistus*) ja vastaa hyväksytyt talouden toimijan toiminnan valvonnasta ja siihen liittyvästä yhteistyöstä Euroopan unionin toimielinten ja muiden valtioiden kanssa. Neuvoston LIS-asetuksen 16 artiklassa ja komission LIS-asetuksen 9–30 artiklassa säädetään hyväksytyt talouden toimijan asemasta, *APEO-todistuksesta*, todistuksen haku- ja myöntämismenettelystä, hyväksymisen edellytyksistä, hyväksytyt talouden toimijan tehtävistä, toiminnan valvonnasta ja toiminnan keskeyttämisestä.

7 §

Ruokavirasto, aluehallintovirastot ja kunnalliset elintarvikevalvontaviranomaiset

Ruokaviraston, aluehallintoviraston ja kunnallisten elintarvikevalvontaviranomaisten kalastus- ja vesiviljelytuotteiden jäljitettävyyttä ja kuluttajille annettavia tietoja koskeva valvonnasta säädetään elintarvikelaissa (297/2021). Jäljitettävyydestä ja kuluttajille

Elinvoimakeskus valvoo yhteiseen kalastuspolitiikkaan liittyvien kalastusta, saalista, kalan kuljetusta ja kalakauppaa koskevien ilmoitusvelvollisuuksien noudattamista ja vastaa ilmoitusten tallentamisesta jäljempänä 5 luvussa tarkoitettuihin rekistereihin.

Elinvoimakeskus valvoo yhteistyössä Tullin kanssa neuvoston LIS-asetuksen ja komission LIS-asetuksen säännösten noudattamista kalatuotteita maahan tuotaessa ja maasta vietäessä. *Elinvoimakeskus* on neuvoston LIS-asetuksen 15 artiklassa, 16 artiklan 1 kohdassa sekä 17, 18 ja 21 artiklassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen, ja se antaa mainitun asetuksen 15 ja 18 artiklassa edellytetyn kalatuotteiden maahantuontia ja maastavientiä koskevan varmennuksen ja hyväksynnän.

Elinvoimakeskus on neuvoston LIS-asetuksessa ja komission LIS-asetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen, joka myöntää ja peruuttaa komission LIS-asetuksen 9 artiklassa tarkoitettua hyväksytyt talouden toimijan todistuksen (*APEO-todistus*) ja vastaa hyväksytyt talouden toimijan toiminnan valvonnasta ja siihen liittyvästä yhteistyöstä Euroopan unionin toimielinten ja muiden valtioiden kanssa. Neuvoston LIS-asetuksen 16 artiklassa ja komission LIS-asetuksen 9–30 artiklassa säädetään hyväksytyt talouden toimijan asemasta, *APEO-todistuksesta*, todistuksen haku- ja myöntämismenettelystä, hyväksymisen edellytyksistä, hyväksytyt talouden toimijan tehtävistä, toiminnan valvonnasta ja toiminnan keskeyttämisestä.

7 §

Ruokavirasto, Lupa- ja valvontavirasto ja kunnalliset elintarvikevalvontaviranomaiset

Ruokaviraston, *Lupa- ja valvontaviraston* ja kunnallisten elintarvikevalvontaviranomaisten kalastus- ja vesiviljelytuotteiden jäljitettävyyttä ja kuluttajille annettavia tietoja koskeva valvonnasta säädetään elintarvikelaissa (297/2021). Jäljitettävyydestä ja kuluttajille

Voimassa oleva laki

annettavista tiedoista säädetään neuvoston valvonta-asetuksessa ja komission valvonta-asetuksessa.

13 §

Kalastusluvan tilapäinen peruuttaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskussella ja Rajavartiolaitoksella on oikeus peruuttaa toimijalle myönnetty kalastuslupa tilapäisesti, jos on perusteltua syytä epäillä, että toimija on syyllistynyt 7 luvussa tarkoitettuun vakavaan rikkomukseen ja että hän jatkaa lain vastaista toimintaansa. Päätös on voimassa, kunnes Ruokavirasto on käsitellyt asian tai samaa tekoa koskeva rikosoikeudellinen rangaistus on määrätty tai tuomittu, kuitenkin enintään 60 päivää sen antamisesta. Päätös voidaan panna täytäntöön, vaikka se ei olisi lainvoimainen, jollei valitusviranomaisen toisin määrää.

15 §

Moottoritehon mittaaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Rajavartiolaitos tai Liikenne- ja viestintävirasto voi määrätä, että kalastusluksen moottoriteho on mitattava, jos kalastuslisenssissä ja moottorin valmistajan antamassa moottoritehotodistuksessa mainittu enimmäisteho eivät vastaa toisiaan tai jos on perusteltua syytä olettaa, että kalastusluksen moottoriteho ylittää kalastuslisenssissä mainitun moottoritehon.

Edellä tarkoitettu valvontaviranomainen voi asettaa määräajan, jonka kuluessa moottoriteho tulee mitata ja sitä koskeva todistus toimittaa määräyksen antaneelle valvontaviranomaiselle. Jos valvontaviranomainen ei ole saanut asettamassaan määräajassa hyväksyttävää todistusta moottoritehosta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi valvontaviranomaisen pyynnöstä peruuttaa kalastusluksen kalastuslisenssin toistaiseksi, kuitenkin enin-

Ehdotus

annettavista tiedoista säädetään neuvoston valvonta-asetuksessa ja komission valvonta-asetuksessa.

13 §

Kalastusluvan tilapäinen peruuttaminen

Elinvoimakeskuksella ja Rajavartiolaitoksella on oikeus peruuttaa toimijalle myönnetty kalastuslupa tilapäisesti, jos on perusteltua syytä epäillä, että toimija on syyllistynyt 7 luvussa tarkoitettuun vakavaan rikkomukseen ja että hän jatkaa lain vastaista toimintaansa. Päätös on voimassa, kunnes Ruokavirasto on käsitellyt asian tai samaa tekoa koskeva rikosoikeudellinen rangaistus on määrätty tai tuomittu, kuitenkin enintään 60 päivää sen antamisesta. Päätös voidaan panna täytäntöön, vaikka se ei olisi lainvoimainen, jollei valitusviranomaisen toisin määrää.

15 §

Moottoritehon mittaaminen

Elinvoimakeskus, Rajavartiolaitos tai Liikenne- ja viestintävirasto voi määrätä, että kalastusluksen moottoriteho on mitattava, jos kalastuslisenssissä ja moottorin valmistajan antamassa moottoritehotodistuksessa mainittu enimmäisteho eivät vastaa toisiaan tai jos on perusteltua syytä olettaa, että kalastusluksen moottoriteho ylittää kalastuslisenssissä mainitun moottoritehon.

Edellä tarkoitettu valvontaviranomainen voi asettaa määräajan, jonka kuluessa moottoriteho tulee mitata ja sitä koskeva todistus toimittaa määräyksen antaneelle valvontaviranomaiselle. Jos valvontaviranomainen ei ole saanut asettamassaan määräajassa hyväksyttävää todistusta moottoritehosta, *elinvoimakeskus* voi valvontaviranomaisen pyynnöstä peruuttaa kalastusluksen kalastuslisenssin toistaiseksi, kuitenkin enintään siihen saakka, kunnes viranomaiselle toimitetaan asianmukainen moottoritehotodistus.

tään siihen saakka, kunnes viranomaiselle toimitetaan asianmukainen moottoritehotodistus.

18 §

Vapautukset eräistä velvoitteista

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus myöntää kalastuslisenssinhaltijan hakemuksesta vapautuksen velvollisuudesta ottaa käyttöön satelliittiseurantajärjestelmä tai varustaa alus kadonneen pyydyksen talteenoton mahdollistavilla laitteilla. Vapautus myönnetään sellaiselle Suomen lipun alla purjehtivalle vähintään 12 metriä mutta alle 15 metriä pitkälle kalastusalukselle, joka harjoittaa toimintaansa yksinomaan Suomen aluevesillä tai joka ei ole merellä koskaan pidempää kuin 24 tuntia laskettuna lähtöhetkestä satamaan paluuseen.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus peruuttaa viipymättä vapautuksen, jos sen myöntämisperusteet eivät enää ole olemassa. Kalastuslisenssinhaltija on velvollinen ilmoittamaan hyvissä ajoin etukäteen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jos kalastusalueen kalastusalue tai kalastusaika muuttuu niin, että vapautus tulee peruuttaa.

19 §

LIS-kalastuksesta peräisin olevien kalastustuotteiden hävittäminen

Maahantuotava tai maastavietävä kalastustuote tai saalis hävitetään saalistodistuksen hyväksymistä tai varmentamista hakeneen kustannuksella, jos kalastustuote tai saalis on peräisin kalastuksesta, joka on lainvoimaisella päätöksellä todettu olevan neuvoston LIS-asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua kalastusta (*LIS-kalastus*). Hävittämistä koskevan päätöksen tekee elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus samalla, kun se tekee saalistodistuksen hyväksymistä tai varmentamista koskevan päätöksen.

20 §

18 §

Vapautukset eräistä velvoitteista

Elinvoimakeskus myöntää kalastuslisenssinhaltijan hakemuksesta vapautuksen velvollisuudesta ottaa käyttöön satelliittiseurantajärjestelmä tai varustaa alus kadonneen pyydyksen talteenoton mahdollistavilla laitteilla. Vapautus myönnetään sellaiselle Suomen lipun alla purjehtivalle vähintään 12 metriä mutta alle 15 metriä pitkälle kalastusalukselle, joka harjoittaa toimintaansa yksinomaan Suomen aluevesillä tai joka ei ole merellä koskaan pidempää kuin 24 tuntia laskettuna lähtöhetkestä satamaan paluuseen.

Elinvoimakeskus peruuttaa viipymättä vapautuksen, jos sen myöntämisperusteet eivät enää ole olemassa. Kalastuslisenssinhaltija on velvollinen ilmoittamaan hyvissä ajoin etukäteen *elinvoimakeskukselle*, jos kalastusalueen kalastusalue tai kalastusaika muuttuu niin, että vapautus tulee peruuttaa.

19 §

LIS-kalastuksesta peräisin olevien kalastustuotteiden hävittäminen

Maahantuotava tai maastavietävä kalastustuote tai saalis hävitetään saalistodistuksen hyväksymistä tai varmentamista hakeneen kustannuksella, jos kalastustuote tai saalis on peräisin kalastuksesta, joka on lainvoimaisella päätöksellä todettu olevan neuvoston LIS-asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua kalastusta (*LIS-kalastus*). Hävittämistä koskevan päätöksen tekee *elinvoimakeskus* samalla, kun se tekee saalistodistuksen hyväksymistä tai varmentamista koskevan päätöksen.

20 §

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Ilmoituksia vastaanottava viranomaisen, määrärajan laskeminen ja tarkemmat määräykset

Ilmoituksia vastaanottava viranomaisen, määrärajan laskeminen ja tarkemmat määräykset

Neuvoston valvonta-asetuksen 14 ja 15 artiklassa tarkoitettu kalastuspäiväkirja, 21 ja 22 artiklassa tarkoitettu jälleenlaivausilmoitus, 23 ja 24 artiklassa tarkoitettu purkamisilmoitus, 28 artiklassa tarkoitettu pyyntiponnistuselmoitus, 62–64 artiklassa tarkoitettu myynti-ilmoitus, 66 ja 67 artiklassa tarkoitettu haltuunottoilmoitus ja 68 artiklassa tarkoitettu kuljetusasiakirja toimitetaan Suomessa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Neuvoston valvonta-asetuksen 17 artiklassa tarkoitettu ennakoilmoitus ja tämän lain 20 a §:ssä tarkoitettu lohienkalastusta koskeva ennakoilmoitus tehdään kalastuksenseurantakeskukselle.

Neuvoston valvonta-asetuksen 14 ja 15 artiklassa tarkoitettu kalastuspäiväkirja, 21 ja 22 artiklassa tarkoitettu jälleenlaivausilmoitus, 23 ja 24 artiklassa tarkoitettu purkamisilmoitus, 28 artiklassa tarkoitettu pyyntiponnistuselmoitus, 62–64 artiklassa tarkoitettu myynti-ilmoitus, 66 ja 67 artiklassa tarkoitettu haltuunottoilmoitus ja 68 artiklassa tarkoitettu kuljetusasiakirja toimitetaan Suomessa *elinvoimakeskukselle*. Neuvoston valvonta-asetuksen 17 artiklassa tarkoitettu ennakoilmoitus ja tämän lain 20 a §:ssä tarkoitettu lohienkalastusta koskeva ennakoilmoitus tehdään kalastuksenseurantakeskukselle.

21 §

21 §

Alle kymmenmetrisen kalastusaluksen kalastuskiintiöjärjestelmään kuuluvia kalalajeja koskevat saalisilmoitukset

Alle kymmenmetrisen kalastusaluksen kalastuskiintiöjärjestelmään kuuluvia kalalajeja koskevat saalisilmoitukset

Kokonaispituudeltaan alle kymmenen metriä pitkän kalastusaluksen päällikön tai hänen valtuuttamansa tulee 48 tunnin kuluessa saaliin purkamisen päättymisestä ilmoittaa saamansa lohisaaliit kappalemäärittäin ja kilogrammoittain sekä muiden kalastuskiintiöjärjestelmään kuuluvien kalalajien saaliit kilogrammoittain elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Kokonaispituudeltaan alle kymmenen metriä pitkän kalastusaluksen päällikön tai hänen valtuuttamansa tulee 48 tunnin kuluessa saaliin purkamisen päättymisestä ilmoittaa saamansa lohisaaliit kappalemäärittäin ja kilogrammoittain sekä muiden kalastuskiintiöjärjestelmään kuuluvien kalalajien saaliit kilogrammoittain *elinvoimakeskukselle*.

22 §

22 §

Alle kymmenmetrisen kalastusaluksen muita kuin kalastuskiintiöjärjestelmään kuuluvia kala-lajeja koskevat saalisilmoitukset

Alle kymmenmetrisen kalastusaluksen muita kuin kalastuskiintiöjärjestelmään kuuluvia kala-lajeja koskevat saalisilmoitukset

Kokonaispituudeltaan alle kymmenen metriä pitkän kalastusaluksen päällikön tai hänen valtuuttamansa tulee antaa vähintään kalenterikuukausittain seuraavan kalenterikuukauden

Kokonaispituudeltaan alle kymmenen metriä pitkän kalastusaluksen päällikön tai hänen valtuuttamansa tulee antaa vähintään kalenterikuukausittain seuraavan kalenterikuukauden

Voimassa oleva laki

20 päivään mennessä ilmoitus kyseisellä kalastusaluksella saaduista kaikista muista kuin 21 §:n mukaisesti ilmoitettavista saaliista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

---

27 §

Ilmoitus kalastuspäiväkirjan, jälleenlaivaus- ja purkuilmoituksen ja saalisilmoituksen allekirjoittajista

Kalastuslisenssinhaltijan tulee ilmoittaa kirjallisesti elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle niiden henkilöiden henkilö- ja yhteystiedot, jotka ovat oikeutettuja allekirjoittamaan kalastuspäiväkirjan, jälleen-laivaus- ja purkamisilmoituksen tai antamaan niitä vastaavat sähköiset ilmoitukset tai 21 ja 22 §:ssä tarkoitetut saalisilmoitukset kalastuslisenssinhaltijan kalastusalueiden pyytämistä saaliista. Ilmoituksesta on käytävä ilmi ilmoituksen antoon oikeutetun aseman kalastuslisenssinhaltijan aluksessa tai liiketoiminnassa. Tiedot tallennetaan kalastusalue rekisteriin.

---

28 §

Ensioistajaksi ilmoittautuminen

Jokaisen, joka ostaa suoraan kalastusalueelta tai kaupallista kalastusta harjoittavalta merialueelta pyydettyjä kalansaaliita taikka tällaisista saaliista kalastuksenharjoittajan itse valmistamia kalastustuotteita, on ilmoitettava neuvoston valvonta-asetuksen 59 artiklassa tarkoitettuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen pitämään kalastustuotteiden ensioistajarekisteriin. Poikkeuksesta rekisteröitymisvelvollisuudesta säädetään neuvoston valvonta-asetuksen 59 artiklan 3 kohdassa.

---

28 a §

Ehdotus

20 päivään mennessä ilmoitus kyseisellä kalastusaluksella saaduista kaikista muista kuin 21 §:n mukaisesti ilmoitettavista saaliista *elinvoimakeskukselle*.

---

27 §

Ilmoitus kalastuspäiväkirjan, jälleenlaivaus- ja purkuilmoituksen ja saalisilmoituksen allekirjoittajista

Kalastuslisenssinhaltijan tulee ilmoittaa kirjallisesti *elinvoimakeskukselle* niiden henkilöiden henkilö- ja yhteystiedot, jotka ovat oikeutettuja allekirjoittamaan kalastuspäiväkirjan, jälleen-laivaus- ja purkamisilmoituksen tai antamaan niitä vastaavat sähköiset ilmoitukset tai 21 ja 22 §:ssä tarkoitetut saalisilmoitukset kalastuslisenssinhaltijan kalastusalueiden pyytämistä saaliista. Ilmoituksesta on käytävä ilmi ilmoituksen antoon oikeutetun aseman kalastuslisenssinhaltijan aluksessa tai liiketoiminnassa. Tiedot tallennetaan kalastusalue rekisteriin.

---

28 §

Ensioistajaksi ilmoittautuminen

Jokaisen, joka ostaa suoraan kalastusalueelta tai kaupallista kalastusta harjoittavalta merialueelta pyydettyjä kalansaaliita taikka tällaisista saaliista kalastuksenharjoittajan itse valmistamia kalastustuotteita, on ilmoitettava neuvoston valvonta-asetuksen 59 artiklassa tarkoitettuun *elinvoimakeskuksen* pitämään kalastustuotteiden ensioistajarekisteriin. Poikkeuksesta rekisteröitymisvelvollisuudesta säädetään neuvoston valvonta-asetuksen 59 artiklan 3 kohdassa.

---

28 a §

Kuljetusasiakirja

Jos neuvoston valvonta-asetuksen 68 artiklassa tarkoitettu kalastustuote kuljetetaan saaliin kalastaneen lukuun, kuljetusasiakirja voidaan toimittaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle neuvoston valvonta-asetuksen 23 tai 24 artiklan mukaisen purkamisilmoituksen tai 21 §:n mukaisen ilmoituksen yhteydessä. Jos kalastustuote kuljetetaan ostajan lukuun, kuljetusasiakirja voidaan toimittaa neuvoston valvonta-asetuksen 62–64 artiklassa tarkoitetun myynti-ilmoituksen yhteydessä. Kuljetusasiakirja voidaan toimittaa myös neuvoston valvonta-asetuksen 66 tai 67 artiklassa tarkoitetun haltuunottoilmoituksen yhteydessä. Kuljettaja vastaa tällöinkin siitä, että kuljetusasiakirja saapuu määräajassa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Poiketen siitä, mitä neuvoston valvonta-asetuksen 68 artiklassa säädetään, kuljettaessa Suomessa kokonaispituudeltaan enintään 12-metrisestä kalastusaluksesta kuljetusvälineeseen lastattuja saaliita tai tällaisista saaliista peräisin olevia kalastustuotteita enintään 20 kilometrin päähän purkamispaikasta, niiden mukana ei tarvitse olla neuvoston valvonta-asetuksen 68 artiklan mukaista kuljetusasiakirjaa eikä kuljetusasiakirjaa tarvitse toimittaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

36 §

Saalistodistusrekisteri

Saalistodistusrekisteriin tallennetaan neuvoston LIS-asetuksen 12 artiklassa tarkoitetut, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle toimitetut saalistodistukset liitteineen sekä tiedot saalistodistusten perusteella myönnettyistä maahantuontia ja maastavientiä koskevista luvista ja lupien epäämisistä. Rekisteriin tallennetaan myös tiedot Euroopan unionin LIS-alusluetteloon merkityistä kalastusaluksista ja niistä kolmansista maista, joiden tiedot komissio on julkaissut neuvoston LIS-asetuksen 35 artiklan mukaisesti.

Kuljetusasiakirja

Jos neuvoston valvonta-asetuksen 68 artiklassa tarkoitettu kalastustuote kuljetetaan saaliin kalastaneen lukuun, kuljetusasiakirja voidaan toimittaa *elinvoimakeskukselle* neuvoston valvonta-asetuksen 23 tai 24 artiklan mukaisen ilmoituksen yhteydessä. Jos kalastustuote kuljetetaan ostajan lukuun, kuljetusasiakirja voidaan toimittaa neuvoston valvonta-asetuksen 62–64 artiklassa tarkoitetun myynti-ilmoituksen yhteydessä. Kuljetusasiakirja voidaan toimittaa myös neuvoston valvonta-asetuksen 66 tai 67 artiklassa tarkoitetun haltuunottoilmoituksen yhteydessä. Kuljettaja vastaa tällöinkin siitä, että kuljetusasiakirja saapuu määräajassa *elinvoimakeskukselle*.

Poiketen siitä, mitä neuvoston valvonta-asetuksen 68 artiklassa säädetään, kuljettaessa Suomessa kokonaispituudeltaan enintään 12-metrisestä kalastusaluksesta kuljetusvälineeseen lastattuja saaliita tai tällaisista saaliista peräisin olevia kalastustuotteita enintään 20 kilometrin päähän purkamispaikasta, niiden mukana ei tarvitse olla neuvoston valvonta-asetuksen 68 artiklan mukaista kuljetusasiakirjaa eikä kuljetusasiakirjaa tarvitse toimittaa *elinvoimakeskukselle*.

36 §

Saalistodistusrekisteri

Saalistodistusrekisteriin tallennetaan neuvoston LIS-asetuksen 12 artiklassa tarkoitetut, *elinvoimakeskukselle* toimitetut saalistodistukset liitteineen sekä tiedot saalistodistusten perusteella myönnettyistä maahantuontia ja maastavientiä koskevista luvista ja lupien epäämisistä. Rekisteriin tallennetaan myös tiedot Euroopan unionin LIS-alusluetteloon merkityistä kalastusaluksista ja niistä kolmansista maista, joiden tiedot komissio on julkaissut neuvoston LIS-asetuksen 35 artiklan mukaisesti.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus käyttää saalistodistusrekisteriin tallennettuja tietoja hyväksyessään ja varmentaessaan saalistodistuksia sekä vastatessaan Euroopan komission tai Euroopan unionin jäsenvaltioiden saalistodistusjärjestelmän toimeenpanoa koskeviin tiedusteluihin ja tietopyyntöihin. Maa- ja metsätalousministeriö käyttää tietoja neuvoston ja komission LIS- ja valvonta-asetuksissa tarkoitettun keskinäisen avunannon edellyttämiin tehtäviin.

38 §

Yhteisrekisterinpitäjät

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Rajavartiolaitos ja maa- ja metsätalousministeriö ovat 30–35 §:ssä tarkoitettujen rekisterien yhteisrekisterinpitäjiä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Tulli ja maa- ja metsätalousministeriö ovat 36 §:ssä tarkoitettun rekisterin yhteisrekisterinpitäjiä.

Maa- ja metsätalousministeriö käyttää rekistereitä yhteisen kalastuspolitiikan toimeenpääntöön liittyvien raportointi- ja valvontavelvoitteiden täyttämiseen sekä ohjaa tietojärjestelmän kehittämistä, rekisterien ylläpitoa ja rekisterien pitoa. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja Rajavartiolaitos käyttävät rekistereitä hoitaessaan lakisääteisiä valvonta- ja raportointitehtäviään. Tulli käyttää 36 §:ssä tarkoitettua saalistodistusrekisteriä tehdessään kalastustuotteiden maahantuloa ja maastavienttiä koskevia päätöksiä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus huolehtii 30–36 §:ssä tarkoitettujen rekistereiden tietoaaineiston yleisen tietosuojasetuksen 25 artiklassa tarkoitettua tietosuojasta, 32 artiklassa tarkoitettua käsittelyn turvallisuudesta, 35 artiklassa tarkoitettua tietosuojaa koskevasta vaikutustenarvioinnista, 36 artiklassa tarkoitettua ennako-kuulemisesta ja 12 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista rekisterinpitäjän velvollisuuksista ja muista sellaisista yleisessä tietosuojasetuksessa säädetyistä rekisterinpitäjän velvollisuuksista, jotka koskevat käytettävän tietojärjestelmän ja tie-

Elinvoimakeskus käyttää saalistodistusrekisteriin tallennettuja tietoja hyväksyessään ja varmentaessaan saalistodistuksia sekä vastatessaan Euroopan komission tai Euroopan unionin jäsenvaltioiden saalistodistusjärjestelmän toimeenpanoa koskeviin tiedusteluihin ja tietopyyntöihin. Maa- ja metsätalousministeriö käyttää tietoja neuvoston ja komission LIS- ja valvonta-asetuksissa tarkoitettun keskinäisen avunannon edellyttämiin tehtäviin.

38 §

Yhteisrekisterinpitäjät

Elinvoimakeskus, Rajavartiolaitos ja maa- ja metsätalousministeriö ovat 30–35 §:ssä tarkoitettujen rekisterien yhteisrekisterinpitäjiä. *Elinvoimakeskus*, Tulli ja maa- ja metsätalousministeriö ovat 36 §:ssä tarkoitettun rekisterin yhteisrekisterinpitäjiä.

Maa- ja metsätalousministeriö käyttää rekistereitä yhteisen kalastuspolitiikan toimeenpääntöön liittyvien raportointi- ja valvontavelvoitteiden täyttämiseen sekä ohjaa tietojärjestelmän kehittämistä, rekisterien ylläpitoa ja rekisterien pitoa. *Elinvoimakeskus* ja Rajavartiolaitos käyttävät rekistereitä hoitaessaan lakisääteisiä valvonta- ja raportointitehtäviään. Tulli käyttää 36 §:ssä tarkoitettua saalistodistusrekisteriä tehdessään kalastustuotteiden maahantuloa ja maastavienttiä koskevia päätöksiä.

Elinvoimakeskus huolehtii 30–36 §:ssä tarkoitettujen rekistereiden tietoaaineiston yleisen tietosuojasetuksen 25 artiklassa tarkoitettua tietosuojasta, 32 artiklassa tarkoitettua käsittelyn turvallisuudesta, 35 artiklassa tarkoitettua tietosuojaa koskevasta vaikutustenarvioinnista, 36 artiklassa tarkoitettua ennako-kuulemisesta ja 12 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista rekisterinpitäjän velvollisuuksista ja muista sellaisista yleisessä tietosuojasetuksessa säädetyistä rekisterinpitäjän velvollisuuksista, jotka koskevat käytettävän tietojärjestelmän ja tietoaaineiston tietotur-

toaineiston tietoturvallisuutta. Muut 1 momentissa mainitut yhteisrekisterinpitäjät vastaavat muista kuin edellä mainituista tietosuoja-asetuksessa tarkoitetuista rekisterinpitäjän velvollisuuksista 30–36 §:ssä tarkoitettuihin rekistereihin tallentamiensa tietojen osalta. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on tietosuoja-asetuksen 26 artiklan tarkoittama rekisteröidyn yhteyspiste.

49 §

Rikkomukset

Ruokavirasto määrää rikkomusmaksun sille, joka:

25) laiminlyö täyttää ja toimittaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle asianmukaisesti neuvoston valvonta-asetuksen 66 tai 67 artiklassa tarkoitettua haltuunottoilmoitusta;

65 §

Rikkomusrekisterin yhteisrekisterinpitäjät

Maa- ja metsätalousministeriö, Ruokavirasto, Rajavartiolaitos, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja kunnalliset elintarvikevalvontaviranomaiset ovat rikkomusrekisterin yhteisrekisterinpitäjiä. Rajavartiolaitos, elinkeino- ja liikenne- ja ympäristökeskus ja kunnalliset elintarvikeviranomaiset tallentavat rikkomusrekisteriin ne havaitsemaansa epäiltyä rikkomusta ja epäiltyä vakavaa rikkomusta koskevat tiedot, jotka ovat tarpeen epäillyn rikkomuksen tai vakavan rikkomuksen käsittelemiseksi Ruokavirastossa. Ruokavirasto tallentaa rikkomusrekisteriin tiedot, jotka liittyvät asian käsittelyyn Ruokavirastossa ja asiasta tehtyyn päätökseen. Maa- ja metsätalousministeriö käyttää rekisteriä yhteisen kalastuspolitiikan toimeenpanoon liittyvien raportointivelvoitteiden täyttämiseen sekä ohjaa tietojärjestelmän kehittämistä, rekisterien ylläpitoa ja rekisterien pitoa.

vallisuutta. Muut 1 momentissa mainitut yhteisrekisterinpitäjät vastaavat muista kuin edellä mainituista tietosuoja-asetuksessa tarkoitetuista rekisterinpitäjän velvollisuuksista 30–36 §:ssä tarkoitettuihin rekistereihin tallentamiensa tietojen osalta. *Elinvoimakeskus* on tietosuoja-asetuksen 26 artiklan tarkoittama rekisteröidyn yhteyspiste.

49 §

Rikkomukset

Ruokavirasto määrää rikkomusmaksun sille, joka:

25) laiminlyö täyttää ja toimittaa *elinvoimakeskukselle* asianmukaisesti neuvoston valvonta-asetuksen 66 tai 67 artiklassa tarkoitettua haltuunottoilmoitusta;

65 §

Rikkomusrekisterin yhteisrekisterinpitäjät

Maa- ja metsätalousministeriö, Ruokavirasto, Rajavartiolaitos, *elinvoimakeskus* ja kunnalliset elintarvikevalvontaviranomaiset ovat rikkomusrekisterin yhteisrekisterinpitäjiä. Rajavartiolaitos, *elinvoimakeskus* ja kunnalliset elintarvikeviranomaiset tallentavat rikkomusrekisteriin ne havaitsemaansa epäiltyä rikkomusta ja epäiltyä vakavaa rikkomusta koskevat tiedot, jotka ovat tarpeen epäillyn rikkomuksen tai vakavan rikkomuksen käsittelemiseksi Ruokavirastossa. Ruokavirasto tallentaa rikkomusrekisteriin tiedot, jotka liittyvät asian käsittelyyn Ruokavirastossa ja asiasta tehtyyn päätökseen. Maa- ja metsätalousministeriö käyttää rekisteriä yhteisen kalastuspolitiikan toimeenpanoon liittyvien raportointivelvoitteiden täyttämiseen sekä ohjaa tietojärjestelmän kehittämistä, rekisterien ylläpitoa ja rekisterien pitoa.

69 §

Tietojen luovuttaminen rekistereistä

Tietojen luovutuksesta päättää edellä 64 §:ssä tarkoitetun rikkomusrekisterin osalta Ruokavirasto ja 30–36 §:ssä tarkoitettujen rekistereiden osalta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Ennen tietojen luovuttamista tietoja luovuttavan on varmistuttava siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

69 a §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Tässä laissa tarkoitetuista rekistereistä voidaan salassapitosäännösten estämättä luovuttaa käyttötarkoituksen kannalta välttämättömiä tietoja:

8) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle yhteisen kalastuspolitiikan noudattamisen valvontaan;

12) kaupallisen kalastuksen vakuutustuesta annetun lain 19 §:ssä tarkoitettulle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle vakuutustuen takaisinperintää varten;

69 §

Tietojen luovuttaminen rekistereistä

Tietojen luovutuksesta päättää edellä 64 §:ssä tarkoitetun rikkomusrekisterin osalta Ruokavirasto ja 30–36 §:ssä tarkoitettujen rekistereiden osalta *elinvoimakeskus*. Ennen tietojen luovuttamista tietoja luovuttavan on varmistuttava siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

69 a §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Tässä laissa tarkoitetuista rekistereistä voidaan salassapitosäännösten estämättä luovuttaa käyttötarkoituksen kannalta välttämättömiä tietoja:

8) *elinvoimakeskukselle* yhteisen kalastuspolitiikan noudattamisen valvontaan;

12) kaupallisen kalastuksen vakuutustuesta annetun lain 19 §:ssä tarkoitettulle *elinvoimakeskukselle* vakuutustuen takaisinperintää varten;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman hallinnoinnista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman hallinnoinnista annetun lain (1324/2022) 6 §:n 1 momentti, 7 §:n 1 momentti, 8 §:n 2 momentti, 11 §:n 1 momentti ja 18 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

6 §

Alueellinen maaseudun kehittämissuunnitelma

Alueellinen maaseudun kehittämissuunnitelma

Alueellisten tavoitteiden asettamiseksi ja niitä koskevien toimenpiteiden valmistele-
miseksi laaditaan suunnitelma-asetuksen 69
artiklan 1 kohdan d, e, g ja h alakohdan mu-
kaisista toimenpiteistä alueelliset maaseudun
kehittämissuunnitelmat. Alueellisten kehittä-
missuunnitelmien laatimisesta vastaavat elin-
keino-, liikenne- ja ympäristökeskukset kukin
toimialueellaan. Elinkeino-, liikenne- ja ym-
päristökeskuksen ja paikallisen toimintaryh-
män välisessä yhteistyöasiakirjassa määritel-
lään tukikelpoinen alue.

Alueellisten tavoitteiden asettamiseksi ja
niitä koskevien toimenpiteiden valmistele-
miseksi laaditaan suunnitelma-asetuksen 69
artiklan 1 kohdan d, e, g ja h alakohdan mu-
kaisista toimenpiteistä alueelliset maaseudun
kehittämissuunnitelmat. Alueellisten kehittä-
missuunnitelmien laatimisesta vastaavat *elin-
voimakeskukset* kukin toimialueellaan. *Elin-
voimakeskuksen* ja paikallisen toimintaryh-
män välisessä yhteistyöasiakirjassa määritel-
lään tukikelpoinen alue.

7 §

7 §

Paikallinen kehittämisstrategia

Paikallinen kehittämisstrategia

Paikallisten tavoitteiden asettamiseksi ja
niitä koskevien toimenpiteiden valmistele-
miseksi laaditaan yleisasetuksen 32 artiklan
mukaiset paikalliset kehittämisstrategiat. Pai-
kallisten kehittämisstrategioiden laatimisesta
vastaavat paikalliset toimintaryhmät. Elin-
keino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja
paikallisen toimintaryhmän välisessä yhteis-
työasiakirjassa määritellään tukikelpoinen
alue.

Paikallisten tavoitteiden asettamiseksi ja
niitä koskevien toimenpiteiden valmistele-
miseksi laaditaan yleisasetuksen 32 artiklan
mukaiset paikalliset kehittämisstrategiat. Pai-
kallisten kehittämisstrategioiden laatimisesta
vastaavat paikalliset toimintaryhmät. *elinvoi-
makeskuksen* ja paikallisen toimintaryhmän
välisessä yhteistyöasiakirjassa määritellään
tukikelpoinen alue.

8 §

Yhteistyö

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa suunnitelman yhteensovittamisesta muiden suunnitelmien ja ohjelmien ja rahoitusvälineiden kanssa. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset vastaavat alueellisten maaseudun kehittämissuunnitelmien sekä suunnitelmaan sisältyvien alueellisten tukitoimien toimeenpanon yhteensovittamisesta muiden alueella toteutettavien ohjelmien, suunnitelmien ja kehittämistoimenpiteiden kanssa. Paikallisten kehittämisstrategioiden yhteensovittamisesta muiden paikallisten ohjelmien, paikallisten suunnitelmien ja kehittämistoimenpiteiden kanssa vastaavat paikalliset toimintaryhmät yhteistyössä alueen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa.

11 §

Välittävä toimielin

Välittäviä toimielimiä ovat Ruokavirasto, Ahvenanmaan valtionvirasto, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset sekä kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset.

18 §

Tekninen apu

Teknistä apua voidaan käyttää suunnitelma-asetuksen 125 artiklan mukaisesti toimiin maa- ja metsätalousministeriössä, Ruokavirastossa, maaseutuverkostossa sekä elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksissa.

8 §

Yhteistyö

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa suunnitelman yhteensovittamisesta muiden suunnitelmien ja ohjelmien ja rahoitusvälineiden kanssa. *Elinvoimakeskukset* vastaavat alueellisten maaseudun kehittämissuunnitelmien sekä suunnitelmaan sisältyvien alueellisten tukitoimien toimeenpanon yhteensovittamisesta muiden alueella toteutettavien ohjelmien, suunnitelmien ja kehittämistoimenpiteiden kanssa. Paikallisten kehittämisstrategioiden yhteensovittamisesta muiden paikallisten ohjelmien, paikallisten suunnitelmien ja kehittämistoimenpiteiden kanssa vastaavat paikalliset toimintaryhmät yhteistyössä alueen *elinvoimakeskuksen* kanssa.

11 §

Välittävä toimielin

Välittäviä toimielimiä ovat Ruokavirasto, Ahvenanmaan valtionvirasto, *elinvoimakeskukset* sekä kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset.

18 §

Tekninen apu

Teknistä apua voidaan käyttää suunnitelma-asetuksen 125 artiklan mukaisesti toimiin maa- ja metsätalousministeriössä, Ruokavirastossa, maaseutuverkostossa sekä elinvoimakeskuksissa.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

lannoitelain 23 ja 38 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lannoitelain (711/2022) 23 § ja 38 §:n 4 momentti
seuraavasti:
:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

23 §

23 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Elinvoimakeskus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset
valvovat Ruokaviraston ohella lannoiteval-
misteita **toimialueellaan**.

Elinvoimakeskus valvoo Ruokaviraston
ohella lannoitevalmisteita.

38 §

38 §

Kielto

Kielto

Jos asia ei siedä viivytystä, Ruokaviraston lisäksi myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi määrätä lannoitevalmiste-erää koskevan kiellon väliaikaisesti. Väliaikainen kielto on saatettava viivytyksettä Ruokaviraston ratkaistavaksi. Kielto raukeaa, jos Ruokavirasto ei ole tehnyt 1 momentissa tarkoitettua päätöstä kahden viikon kuluessa kiellon antamisesta.

Jos asia ei siedä viivytystä, Ruokaviraston lisäksi myös *elinvoimakeskus* voi määrätä lannoitevalmiste-erää koskevan kiellon väliaikaisesti. Väliaikainen kielto on saatettava viivytyksettä Ruokaviraston ratkaistavaksi. Kielto raukeaa, jos Ruokavirasto ei ole tehnyt 1 momentissa tarkoitettua päätöstä kahden viikon kuluessa kiellon antamisesta.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

luopumiseläkelain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luopumiseläkelain (16/1974) 16 §:n 3 momentti sellaisena kuin se on laissa 1459/2009 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

16 §

16 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisten asiana on eläkelaitoksen ohella valvoa, että luopumiseläkkeensaaja pidättyy tässä laissa tarkoitetulla tavalla maatalouden harjoittamisesta ja että 6 §:n 2 momentissa, 8 §:n 2 momentissa ja 12 a §:n 1 momentissa tarkoitetut sitoumukset täytetään.

Elinvoimakeskusten ja kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisten asiana on eläkelaitoksen ohella valvoa, että luopumiseläkkeensaaja pidättyy tässä laissa tarkoitetulla tavalla maatalouden harjoittamisesta ja että 6 §:n 2 momentissa, 8 §:n 2 momentissa ja 12 a §:n 1 momentissa tarkoitetut sitoumukset täytetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

metsälain 7 a ja 14 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan metsälain (1093/1996) 7 a §:n 3 momentti ja 14 b §,
sellaisina kuin ne ovat, 7 a §:n 3 momentti laissa 1085/2013 ja 14 b § laissa 1478/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 a §

7 a §

*Maanomistajan ja metsäkeskuksen ilmoitus-
velvollisuus*

*Maanomistajan ja metsäkeskuksen ilmoitus-
velvollisuus*

Metsäkeskuksen on ilmoitettava välittömästi vastaanottamastaan metsänkäyttöilmoituksesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jos ilmoituksen mukaista käsittelyaluetta tai osaa siitä koskee 2 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettu päätös.

Metsäkeskuksen on ilmoitettava välittömästi vastaanottamastaan metsänkäyttöilmoituksesta *Lupa- ja valvontavirastolle*, jos ilmoituksen mukaista käsittelyaluetta tai osaa siitä koskee 2 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettu päätös.

14 b §

14 b §

Menettely liito-oravailmoituksesta

Menettely liito-oravailmoituksesta

Jos metsäkeskukselle saapunut metsänkäyttöilmoitus kohdistuu elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen metsäkeskukselle toimittamassa asiakirjassa mainittuun liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkaan, metsäkeskuksen on välittömästi ilmoitettava tästä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, maanomistajalle sekä tiedossaan olevalle maanomistajan edustajalle ja metsänhakkuoikeuden haltijalle.

Jos metsäkeskukselle saapunut metsänkäyttöilmoitus kohdistuu *Lupa- ja valvontaviraston* metsäkeskukselle toimittamassa asiakirjassa mainittuun liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkaan, metsäkeskuksen on välittömästi ilmoitettava tästä *Lupa- ja valvontavirastolle*, maanomistajalle sekä tiedossaan olevalle maanomistajan edustajalle ja metsänhakkuoikeuden haltijalle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

1234

metsästyslain 23 ja 88 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan metsästyslain (615/1993) 23 § ja 88 §:n 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 23 § laissa 79/2021 sekä 88 §:n 4 momentti laissa 1469/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

23 §

23 §

Metsästyksen rajoittaminen yleisen turvallisuuden vuoksi

Metsästyksen rajoittaminen yleisen turvallisuuden vuoksi

Jos yleisen turvallisuuden kannalta on erityisen tärkeää, aluehallintovirasto voi määrääjäksi tietyllä alueella kieltää metsästyksen tai rajoittaa sitä. Ennen kiellon tai rajoituksen määräämistä on metsästysosoikeuden haltijaa ja alueen omistajaa kuultava.

Aluehallintoviraston tulee kumota 1 momentissa tarkoitettu kiello tai rajoitus ennen määräajan päättymistä, jos kiellon tai rajoituksen voimassapitämiseen ei enää ole tarvetta.

Aluehallintovirastolle kuuluvista 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista tehtävistä huolehtii Suomen talousvyöhykkeellä se Aluehallintovirasto, jonka toimialueen kohdalla kysymyksessä oleva osa talousvyöhykkeestä sijaitsee. Ahvenanmaan valtionviraston toimialueen vastaista rajaa lukuun ottamatta Aluehallintovirastojen toimialueiden välisen rajan katsotaan jatkuvan aluevesien ulkorajalta suuntaansa muuttamatta talousvyöhykkeen ulkorajaan saakka.

Jos yleisen turvallisuuden kannalta on erityisen tärkeää, *Lupa- ja valvontavirasto* voi määrääjäksi tietyllä alueella kieltää metsästyksen tai rajoittaa sitä. Ennen kiellon tai rajoituksen määräämistä on metsästysosoikeuden haltijaa ja alueen omistajaa kuultava.

Lupa- ja valvontaviraston tulee kumota 1 momentissa tarkoitettu kiello tai rajoitus ennen määräajan päättymistä, jos kiellon tai rajoituksen voimassapitämiseen ei enää ole tarvetta.

88 §

88 §

Lain noudattamisen valvonta

Lain noudattamisen valvonta

Jos tähän lakiin tai sen nojalla annettuun säännökseen tai määräykseen perustuva velvollisuus laiminlyödään, aluehallintovirasto voi valvontaviranomaisen tai tässä laissa tarkoitetun yhteisön ilmoituksesta taikka sen hakemuksesta, jonka oikeutta tai etua asia koskee, määrätä laiminlyöjän täyttämään velvollisuutensa sakon uhalla tai sillä uhalla, että tekemättä jätetty teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Jos tähän lakiin tai sen nojalla annettuun säännökseen tai määräykseen perustuva velvollisuus laiminlyödään, *Lupa- ja valvontavirasto* voi valvontaviranomaisen tai tässä laissa tarkoitetun yhteisön ilmoituksesta taikka sen hakemuksesta, jonka oikeutta tai etua asia koskee, määrätä laiminlyöjän täyttämään velvollisuutensa sakon uhalla tai sillä uhalla, että

Voimassa oleva laki

Ehdotus

tekemättä jätetty teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

patoturvallisuuslain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan patoturvallisuuslain (494/2009) 5 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1511/2009, sekä
muutetaan 5 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1511/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

Viranomaiset

Tässä laissa tarkoitettuna patoturvallisuusviranomaisena toimii patoturvallisuusasioissa toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Maa- ja metsätalousministeriö voi määrätä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimimaan patoturvallisuusviranomaisena toisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueella.

5 §

Viranomaiset

Tässä laissa tarkoitettuna patoturvallisuusviranomaisena toimii patoturvallisuusasioissa toimivaltainen xxx *elinvoimakeskus*.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Voimassa oleva laki

Ehdotus

#.

Laki

poronhoitolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään
muutetaan poronhoitolain (848/1990) 6 §:n 3 momentti, 8 §:n 1 momentti, 14 §:n 1 momentti, 28 §:n 2 ja 3 momentti, 39 § a §:n 3 momentti sekä 48 ja 52 §, sellaisena kuin ne ovat, 6 §:n 3 momentti, 8 §:n 1 momentti, 14 §:n 1 momentti, 28 §:n 2 ja 3 momentti sekä 48 ja 52 § laissa 1466/2009 ja 39 § a §:n 3 momentti laissa 979/2016, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

Paliskunta

Paliskuntien toimialueiden rajat vahvistaa Lapin aluehallintovirasto. Paliskuntien välinen esteaita katsotaan kuitenkin paliskuntien rajaksi. Paliskunnan kotipaikka on siinä kunnassa, johon sen alue tai suurin osa siitä kuuluu.

8 §

Paliskunnan perustaminen

Paliskunta perustetaan kokouksessa, joka pidetään Lapin aluehallintoviraston määräämänä aikana paliskunnan toimialueen rajojen tultua vahvistetuiksi. Kaikilla niillä poronomistajilla, joiden poroja paliskunnan alueella hoidetaan, on oikeus osallistua kokoukseen. Kokoukseen sovelletaan muutoin, mitä 13–15 §:ssä säädetään. Kokouksen kutsuu kuitenkin koolle Lapin aluehallintoviraston määräämä henkilö.

6 §

Paliskunta

Paliskuntien toimialueiden rajat vahvistaa *Ruokavirasto*. Paliskuntien välinen esteaita katsotaan kuitenkin paliskuntien rajaksi. Paliskunnan kotipaikka on siinä kunnassa, johon sen alue tai suurin osa siitä kuuluu.

8 §

Paliskunnan perustaminen

Paliskunta perustetaan kokouksessa, joka pidetään *Ruokaviraston* määräämänä aikana paliskunnan toimialueen rajojen tultua vahvistetuiksi. Kaikilla niillä poronomistajilla, joiden poroja paliskunnan alueella hoidetaan, on oikeus osallistua kokoukseen. Kokoukseen sovelletaan muutoin, mitä 13–15 §:ssä säädetään. Kokouksen kutsuu kuitenkin koolle *Ruokaviraston* määräämä henkilö.

14 §

Paliskunnan kokouksen koollekutsuminen

Paliskunnan kokouksen kutsuu koolle paliskunnan hallitus ilmoituksella, joka on julkaisettava paliskunnan alueella leviävässä sanomalehdessä vähintään seitsemän päivää ennen kokousta. Lisäksi on paliskunnan hallituksen kutsuttava paliskunnan kokous koolle, milloin paliskunnan osakkaat, jotka omistavat vähintään kymmenen prosenttia paliskunnan osakaiden lukuporoista, sitä tietyn asian ratkaisemiseksi vaativat. Jos kokousta ei ole kutsuttu koolle kuukauden kuluessa siitä, kun vaatimus todistettavasti esitettiin, Lapin aluehallintovirasto voi oikeuttaa vaatimuksen esittäjän kutsumaan kokouksen koolle.

28 §

Poroerotusten suorittaminen

Milloin jäkälän jäätyminen tai muun tärkeän syyn vuoksi poroerotusten pitäminen jonakin vuonna aiheuttaa paliskunnalle kohtuutonta haittaa, Lapin aluehallintovirasto voi vapauttaa paliskunnan poroerotusten pitämisestä. Porojen määräksi katsotaan tällöin edellisenä vuonna selvitetty poromäärä.

Jos paliskunta laiminlyö tarvittavien poroerotusten pitämisen, voi Lapin aluehallintovirasto hakemuksesta oikeuttaa jonkin muun paliskunnan suorittamaan ne laiminlyöntiin syyllystyneen paliskunnan kustannuksella.

39 a §

Valtakunnan rajalle rakennettava esteaita

14 §

Paliskunnan kokouksen koollekutsuminen

Paliskunnan kokouksen kutsuu koolle paliskunnan hallitus ilmoituksella, joka on julkaisettava paliskunnan alueella leviävässä sanomalehdessä vähintään seitsemän päivää ennen kokousta. Lisäksi on paliskunnan hallituksen kutsuttava paliskunnan kokous koolle, milloin paliskunnan osakkaat, jotka omistavat vähintään kymmenen prosenttia paliskunnan osakaiden lukuporoista, sitä tietyn asian ratkaisemiseksi vaativat. Jos kokousta ei ole kutsuttu koolle kuukauden kuluessa siitä, kun vaatimus todistettavasti esitettiin, *Ruokavirasto* voi oikeuttaa vaatimuksen esittäjän kutsumaan kokouksen koolle.

28 §

Poroerotusten suorittaminen

Milloin jäkälän jäätyminen tai muun tärkeän syyn vuoksi poroerotusten pitäminen jonakin vuonna aiheuttaa paliskunnalle kohtuutonta haittaa, *Ruokavirasto* voi vapauttaa paliskunnan poroerotusten pitämisestä. Porojen määräksi katsotaan tällöin edellisenä vuonna selvitetty poromäärä.

Jos paliskunta laiminlyö tarvittavien poroerotusten pitämisen, voi *Ruokavirasto* hakemuksesta oikeuttaa jonkin muun paliskunnan suorittamaan ne laiminlyöntiin syyllystyneen paliskunnan kustannuksella.

39 a §

Valtakunnan rajalle rakennettava esteaita

Valtakunnan rajalle rakennettu esteaita kuuluu Suomen valtiolle, joka vastaa aidan rakentamisesta ja ylläpidosta. Määrärahan tähän myöntää Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Valtion edustajalla on oikeus käyttöoikeuden perusteella liikkua alueella esteaidan rakentamista ja kunnossapitoa varten.

Valtakunnan rajalle rakennettu esteaita kuuluu Suomen valtiolle, joka vastaa aidan rakentamisesta ja ylläpidosta. Määrärahan tähän myöntää XX *eElinvoimakeskus*. Valtion edustajalla on oikeus käyttöoikeuden perusteella liikkua alueella esteaidan rakentamista ja kunnossapitoa varten.

48 §

Paliskuntain yhdistyksen toiminnan rahoitus

Valtion tulo- ja menoarviossa on vuosittain osoitettava määräraha Paliskuntain yhdistyksen käytettäväksi sille tämän lain mukaan kuuluvien tehtävien suorittamiseen. Määrärahan myöntää Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

48 §

Paliskuntain yhdistyksen toiminnan rahoitus

Valtion tulo- ja menoarviossa on vuosittain osoitettava määräraha Paliskuntain yhdistyksen käytettäväksi sille tämän lain mukaan kuuluvien tehtävien suorittamiseen. Määrärahan myöntää XX *elinvoimakeskus*.

52 §

Valvonta

Lapin aluehallintovirasto valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista ja täytäntöönpanoa.

Jos paliskunta tahallaan laiminlyö noudattaa sen toimintaa koskevia säännöksiä tai määräyksiä, tulee Lapin aluehallintoviraston sakon uhalla tai uhalla, että tekemättä jätetty työ suoritetaan paliskunnan kustannuksella, määrätä oikaistavaksi se, mitä oikeudettomasti on tehty tai laiminlyöty.

52 §

Valvonta

Ruokavirasto valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista ja täytäntöönpanoa.

Jos paliskunta tahallaan laiminlyö noudattaa sen toimintaa koskevia säännöksiä tai määräyksiä, tulee *Ruokaviraston* sakon uhalla tai uhalla, että tekemättä jätetty työ suoritetaan paliskunnan kustannuksella, määrätä oikaistavaksi se, mitä oikeudettomasti on tehty tai laiminlyöty.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

rehulain 27 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rehulain (1263/2020) 27 §, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

27 §

27 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Elinvoimakeskus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset
valvovat Ruokaviraston ohella rehuja omalla
toimialueellaan.

Elinvoimakeskukset valvovat Ruokaviras-
ton ohella rehuja omalla toimialueellaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

riistahallintolain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan riistahallintolain (158/2011) 5 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

5 §

Alueelliset riistaneuvostot

Alueelliset riistaneuvostot

Alueelliset riistaneuvostot nimittää maa- ja
metsätalousministeriö. Alueellisessa riista-
neuvostossa on enintään kymmenen jäsentä.

Alueelliset riistaneuvostot nimittää maa- ja
metsätalousministeriö. Alueellisessa riista-
neuvostossa on enintään kymmenen jäsentä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Alueelliseen riistaneuvostoon kuuluu kuusi 13 §:ssä tarkoitettua aluekokouksen esittämää jäsentä sekä maakuntaliiton edustaja, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen edustaja, metsäkeskuksen edustaja sekä alueellisesti merkittävän maanomistajatahon edustaja. Kullakin jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen, jota koskevat samat säännökset kuin jäsentäkin. Maa- ja metsätalousministeriö nimittää puheenjohtajan sekä varapuheenjohtajan aluekokouksen esittämistä jäsenistä.

Alueelliseen riistaneuvostoon kuuluu kuusi 13 §:ssä tarkoitettua aluekokouksen esittämää jäsentä sekä maakuntaliiton edustaja, *elinvoimakeskuksen* edustaja, metsäkeskuksen edustaja sekä alueellisesti merkittävän maanomistajatahon edustaja. Kullakin jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen, jota koskevat samat säännökset kuin jäsentäkin. Maa- ja metsätalousministeriö nimittää puheenjohtajan sekä varapuheenjohtajan aluekokouksen esittämistä jäsenistä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

riistavahinkolain 47 ja 50 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan riistavahinkolain (105/2009) 47 §:n 1 momentti ja 50 §, sellaisina kuin ne ovat, 47 §:n 1 momentti laissa 36/2021 ja 50 § laissa 1510/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

47 §

47 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen päätökseen saa vaatia oikaisua siltä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, jonka toimialueella asianomainen kunta sijaitsee.

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen päätökseen saa vaatia oikaisua siltä *elinvoimakeskukselta*, jonka toimialueella asianomainen kunta sijaitsee.

50 §

50 §

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Maaseutuviraston valvontatehtävä

Maaseutuviraston tehtävänä on suorittaa tämän lain noudattamisen valvonnassa tarpeellisia kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisten sekä metsäkeskusten tarkastuksia. Tarkempia säännöksiä tarkastusten toteuttamisesta voidaan antaa maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Maaseutuviraston valvontatehtävään sovelletaan tällöin vastaavasti, mitä 49 §:ssä säädetään maa- ja metsätalousministeriön valvontatehtävästä.

Maaseutuvirasto voi käyttää apunaan tarvittaessa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten apua valvontatehtävänsä suorittamiseen.

Ruokaviraston valvontatehtävä

Ruokaviraston tehtävänä on suorittaa tämän lain noudattamisen valvonnassa tarpeellisia kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisten sekä metsäkeskusten tarkastuksia. Tarkempia säännöksiä tarkastusten toteuttamisesta voidaan antaa maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. *Ruokaviraston* valvontatehtävään sovelletaan tällöin vastaavasti, mitä 49 §:ssä säädetään maa- ja metsätalousministeriön valvontatehtävästä.

Ruokavirasto voi käyttää apunaan tarvittaessa *elinvoimakeskusten* apua valvontatehtävänsä suorittamiseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

siemenlain 23 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan siemenlain (600/2019) 23 §:n 1 momentti seuraavasti:
:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

23 §

23 §

Valvontaviranomaiset ja sertifiointiviranomainen

Valvontaviranomaiset ja sertifiointiviranomainen

Voimassa oleva laki

Tämän lain täytäntöönpanosta sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa Ruokavirasto. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus valvoo siementen markkinointia toimialueellaan. Siementen maahantuontia valvoo Ruokaviraston ohella Tulli.

Ehdotus

Tämän lain täytäntöönpanosta sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa Ruokavirasto. *Elinvoimakeskus* valvoo siementen markkinointia toimialueellaan. Siementen maahantuontia valvoo Ruokaviraston ohella Tulli.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

taimiaiaineistolain 7 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan taimiaiaineistolain (1205/1994) 7 a §, sellaisena kuin se on laissa 488/2020, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

7 a §

Valvontaviranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa Ruokavirasto, joka käyttää valvonnassa apunaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia.

Ehdotus

7 a §

Valvontaviranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa Ruokavirasto, joka käyttää valvonnassa apunaan *elinvoimakeskuksia*.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

vesihuoltolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vesihuoltolain (119/2001) 4 §:n 2 ja 4 momentti, 15 §:n 3 momentti, 15 b §:n 1 ja 3 momentti, 20 d §:n 1 momentti sekä 29 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat 4 §:n 2 momentti laissa 681/2014, 4 §:n 4 momentti, 15 §:n 3 momentti ja 20 d §:n 1 momentti laissa 1259/2022, 15 b §:n 1 ja 3 momentti laissa 290/2018 sekä 29 §:n 2 momentti laissa 1488/2009 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Viranomaiset

Viranomaiset

Tämän lain mukaisia valvontaviranomaisia ovat toimialoillaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä kunnan terveydensuojeluviranomainen ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Tämän lain mukaisia valvontaviranomaisia ovat toimialoillaan *elinvoimakeskus* sekä kunnan terveydensuojeluviranomainen ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen osallistuvat tarvittaessa toimialoillaan terveydensuojelulaisissa tarkoitettuun vedentuotantoketjun riskienhallintaan tarvittavien ympäristötietojen kokoamiseen sekä riskienhallinnan toimenpiteiden tunnistamiseen.

Elinvoimakeskus ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen osallistuvat tarvittaessa toimialoillaan terveydensuojelulaisissa tarkoitettuun vedentuotantoketjun riskienhallintaan tarvittavien ympäristötietojen kokoamiseen sekä riskienhallinnan toimenpiteiden tunnistamiseen.

15 §

15 §

Vesihuoltolaitoksen selvilläolo- ja tarkkailuvelvollisuus

Vesihuoltolaitoksen selvilläolo- ja tarkkailuvelvollisuus

Vesihuoltolaitoksen on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, kunnan terveydensuojeluviranomaiselle ja elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukselle 2 momentissa tarkoitetuissa raakavedestä tarkkailtavissa muuttujissa havaituista epätavallisista muutoksista.

Vesihuoltolaitoksen on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, kunnan terveydensuojeluviranomaiselle ja *elinvoimakeskukselle* 2 momentissa tarkoitetuissa raakavedestä tarkkailtavissa muuttujissa havaituista epätavallisista muutoksista.

15 b §

15 b §

Vesihuollon häiriötilanteista ilmoittaminen

Vesihuoltolaitoksen, joka toimittaa vettä tai ottaa vastaan jätevettä vähintään 5 000 kuutiometriä vuorokaudessa, on ilmoitettava viipymättä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle merkittävästä häiriöstä vesihuollossa. Jos häiriöstä ilmoittaminen on yleisen edun mukaista, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi velvoittaa vesihuoltolaitoksen tiedottamaan asiasta tai vesihuoltolaitosta kuultuaan tiedottaa asiasta itse.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimittaa 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tiedoksi maa- ja metsätalousministeriölle. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on lisäksi arvioitava, koskeeko 1 momentissa tarkoitettu häiriö muita Euroopan unionin jäsenvaltiota, ja ilmoitettava häiriöstä tarvittaessa jäsenvaltion asianomaiselle viranomaiselle.

20 d §

Vesihuollon tukijärjestelmä

Suomen ympäristökeskus ylläpitää vesihuollon tietojärjestelmää yhteistyössä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa.

29 §

Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Kuntaan kohdistuvan kiellon tai määräyksen antaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Vesihuollon häiriötilanteista ilmoittaminen

Vesihuoltolaitoksen, joka toimittaa vettä tai ottaa vastaan jätevettä vähintään 5 000 kuutiometriä vuorokaudessa, on ilmoitettava viipymättä *elinvoimakeskukselle* merkittävästä häiriöstä vesihuollossa. Jos häiriöstä ilmoittaminen on yleisen edun mukaista, *elinvoimakeskus* voi velvoittaa vesihuoltolaitoksen tiedottamaan asiasta tai vesihuoltolaitosta kuultuaan tiedottaa asiasta itse.

Elinvoimakeskus toimittaa 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tiedoksi maa- ja metsätalousministeriölle. *Elinvoimakeskuksen* on lisäksi arvioitava, koskeeko 1 momentissa tarkoitettu häiriö muita Euroopan unionin jäsenvaltiota, ja ilmoitettava häiriöstä tarvittaessa jäsenvaltion asianomaiselle viranomaiselle.

20 d §

Vesihuollon tukijärjestelmä

Suomen ympäristökeskus ylläpitää vesihuollon tietojärjestelmää yhteistyössä *elinvoimakeskuksen* kanssa.

29 §

Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Kuntaan kohdistuvan kiellon tai määräyksen antaa *elinvoimakeskus*.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

yhteisluelain 18, 31 a ja 33 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yhteisluelain (758/1989) 18 §:n 3 momentti, 31 a §:n 2 ja 3 momentti sekä 33 §, sellaisina kuin ne ovat 18 §:n 3 momentti laissa 99/2014, 31 a §:n 2 ja 3 momentti laissa 915/2011, sekä 33 § laissa 918/2013, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

18 §

18 §

Osakaskunnan säännöt ja sääntöjen muutos on alistettava *aluehallintoviraston* vahvistettaviksi, ja ne tulevat voimaan, kun vahvistamispäätös on saanut lainvoiman. *Aluehallintoviraston* on vahvistettava säännöt, jos ne ovat lain mukaiset eikä niistä aiheudu vahinkoa osakkaalle.

Osakaskunnan säännöt ja sääntöjen muutos on alistettava *Lupa- ja valvontaviraston* vahvistettaviksi, ja ne tulevat voimaan, kun vahvistamispäätös on saanut lainvoiman. *Lupa- ja valvontaviraston* on vahvistettava säännöt, jos ne ovat lain mukaiset eikä niistä aiheudu vahinkoa osakkaalle.

31 a §

31 a §

Edellä 1 momentissa tarkoitettu korvaus maksetaan järjestäytymättömän osakaskunnan osakkaille, jos osakkaat ovat tiedossa ja jos korvaus on merkittävä. Korvaus maksetaan kuitenkin järjestäytymättömälle osakaskunnalle, jos korvaus on vähäinen taikka osakassuhteiden selvittämisen tai maksujen suorittamisen kustannukset maksettavan korvauksen määrään verrattuna ovat ilmeisen suuret. Jollei osakaskunta ole tehnyt päätöstä siitä, miten korvaus on sille maksettava, korvaus talletetaan *aluehallintovirastoon*. Jos talletettua korvausta ei nosteta 14 päivän kuluessa, *aluehallintoviraston* on talletettava kor-

Edellä 1 momentissa tarkoitettu korvaus maksetaan järjestäytymättömän osakaskunnan osakkaille, jos osakkaat ovat tiedossa ja jos korvaus on merkittävä. Korvaus maksetaan kuitenkin järjestäytymättömälle osakaskunnalle, jos korvaus on vähäinen taikka osakassuhteiden selvittämisen tai maksujen suorittamisen kustannukset maksettavan korvauksen määrään verrattuna ovat ilmeisen suuret. Jollei osakaskunta ole tehnyt päätöstä siitä, miten korvaus on sille maksettava, korvaus talletetaan *Lupa- ja valvontavirastoon*. Jos talletettua korvausta ei nosteta 14 päivän kuluessa, *Lupa- ja valvontaviraston* on talletettava korvaussumma pankkiin sitä varten

vaussumma pankkiin sitä varten perustettavalle tilille ja tallettamisessa noudatetaan, mitä rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetussa laissa (281/1931) säädetään.

Talletettu korvaus on maksettava osakaskunnalle sen jälkeen, kun osakaskunta on järjestäytynyt taikka kokouksessaan päättänyt korvauksen nostamisesta sekä valinnut tehtävän hoitamista varten asiamiehen. Ennen kuin korvaus on maksettu osakaskunnalle, *aluehallintoviraston* on maksettava korvaussummasta järjestäytymättömän osakaskunnan osakkaalle kuuluva osuus, jos osakas esittää luotettavan selvityksen osuutensa suuruudesta.

33 §

Osakaskunnan säännöistä on lähetettävä Maanmittauslaitokselle ja *aluehallintovirastolle* ote, josta ilmenevät 18 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut tiedot. Samoin Maanmittauslaitokselle ja *aluehallintovirastolle* on lähetettävä tiedot hoitokunnan puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta tai toimitsijasta ja hänen varamiehestään sekä heidän osoitteistaan.

perustettavalle tilille ja tallettamisessa noudatetaan, mitä rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetussa laissa (281/1931) säädetään.

Talletettu korvaus on maksettava osakaskunnalle sen jälkeen, kun osakaskunta on järjestäytynyt taikka kokouksessaan päättänyt korvauksen nostamisesta sekä valinnut tehtävän hoitamista varten asiamiehen. Ennen kuin korvaus on maksettu osakaskunnalle, *Lupa- ja valvontaviraston* on maksettava korvaussummasta järjestäytymättömän osakaskunnan osakkaalle kuuluva osuus, jos osakas esittää luotettavan selvityksen osuutensa suuruudesta.

33 §

Osakaskunnan säännöistä on lähetettävä Maanmittauslaitokselle ja *Lupa- ja valvontavirastolle* ote, josta ilmenevät 18 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut tiedot. Samoin Maanmittauslaitokselle ja *Lupa- ja valvontavirastolle* on lähetettävä tiedot hoitokunnan puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta tai toimitsijasta ja hänen varamiehestään sekä heidän osoitteistaan.

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

_____

Laki

yhteismetsälain 37 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yhteismetsälain (109/2003) 37 §, sellaisena kuin se on laissa 1491/2009, seuraavasti:

37 §

37 §

*Pantinhaltijan aseman turvaaminen**Pantinhaltijan aseman turvaaminen*

Jos yhteismetsästä luovutetaan alue tai yhteismetsä myydään ja toimenpiteen vuoksi yhden tai useamman osakaskiinteistön arvo merkittävästi alenee, on osakaskunnan talletettava tällaiselle kiinteistölle kuuluva osuus kauppahinnasta korkoineen aluehallintovirastoon, jos kiinteistöön kohdistuu panttisaamisia. Lohkomistoimituksessa on toimitusmiesten päätettävä, minkä kiinteistöjen osalta kauppahinta on talletettava. Kauppahintaa ei saa jakaa ennen toimitusmiesten ratkaisua.

Jos yhteismetsästä luovutetaan alue tai yhteismetsä myydään ja toimenpiteen vuoksi yhden tai useamman osakaskiinteistön arvo merkittävästi alenee, on osakaskunnan talletettava tällaiselle kiinteistölle kuuluva osuus kauppahinnasta korkoineen *Lupa- ja valvontavirastoon*, jos kiinteistöön kohdistuu panttisaamisia. Lohkomistoimituksessa on toimitusmiesten päätettävä, minkä kiinteistöjen osalta kauppahinta on talletettava. Kauppahintaa ei saa jakaa ennen toimitusmiesten ratkaisua.

Panttioikeuden tai kirjatun eläkeoikeuden haltijalla on talletettuun kauppahintaan sama oikeus kuin hänellä on osakaskiinteistöön. Jollei osakaskiinteistön omistaja voi näyttää edellä mainittujen oikeudenhaltijoiden antaneen lupaa talletetun kauppahinnan nostamiseen, aluehallintoviraston on jaettava varat niin kuin kiinteän omaisuuden kauppahinnan jakamisesta säädetään ulosottokaarissa (705/2007).

Panttioikeuden tai kirjatun eläkeoikeuden haltijalla on talletettuun kauppahintaan sama oikeus kuin hänellä on osakaskiinteistöön. Jollei osakaskiinteistön omistaja voi näyttää edellä mainittujen oikeudenhaltijoiden antaneen lupaa talletetun kauppahinnan nostamiseen, *Lupa- ja valvontaviraston* on jaettava varat niin kuin kiinteän omaisuuden kauppahinnan jakamisesta säädetään ulosottokaarissa (705/2007).

Yhteismetsästä lunastetusta alueesta suoritettuun korvaukseen sovelletaan, mitä edellä 1 ja 2 momentissa säädetään kauppahinnasta.

Yhteismetsästä lunastetusta alueesta suoritettuun korvaukseen sovelletaan, mitä edellä 1 ja 2 momentissa säädetään kauppahinnasta.

—
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20
..
—

(LVM rinnakkaistekstit alkaa)

#.

Laki

ilmailulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ilmailulain (864/2014) 76 §:n 4 momentti, 80 §:n 1 momentti, 81 b §:n 1 momentti, 181 a §, sellaisina kuin niistä ovat 76 §:n 4 momentti laissa 965/2018 sekä 81 b §:n 1 momentti ja 181 a § laissa 1327/2021, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

76 §

76 §

Lentopaikkojen ja muiden alueiden käyttö

Lentopaikkojen ja muiden alueiden käyttö

Jos lentoturvallisuus, liikenteen sujuvuus, maanpuolustukselliset syyt, elinkeinon harjoittaminen tai haitallisten ympäristövaikutusten ehkäisy niin vaativat, Liikenne- ja viestintävirasto voi kieltää muun kuin lentopaikan käytön tai rajoittaa 2 momentissa tarkoitetun alueen käyttöä ilma-alusten lentoonlähtöön ja laskeutumiseen. Liikenne- ja viestintäviraston on kuultava asianomaista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta sekä tarpeen mukaan muita viranomaisia, jos kiellon tai rajoituksen syy on muu kuin lentoturvallisuus tai liikenteen sujuvuus.

Jos lentoturvallisuus, liikenteen sujuvuus, maanpuolustukselliset syyt, elinkeinon harjoittaminen tai haitallisten ympäristövaikutusten ehkäisy niin vaativat, Liikenne- ja viestintävirasto voi kieltää muun kuin lentopaikan käytön tai rajoittaa 2 momentissa tarkoitetun alueen käyttöä ilma-alusten lentoonlähtöön ja laskeutumiseen. Liikenne- ja viestintäviraston on kuultava *Lupa- ja valvontavirastoa*, asianomaista *elinvoimakeskusta* sekä tarpeen mukaan muita viranomaisia, jos kiellon tai rajoituksen syy on muu kuin lentoturvallisuus tai liikenteen sujuvuus.

80 §

80 §

Rakentamislupa-asian käsittelyyn liittyvä kuulemismenettely

Rakentamislupa-asian käsittelyyn liittyvä kuulemismenettely

Ennen lentopaikan rakentamisluvan myöntämistä on asianomaiselle kunnalle sekä asian laadun mukaan puolustusministeriölle, ympäristöministeriölle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja maakunnan liitolle varattava tilaisuus antaa lausuntonsa asiasta.

Ennen lentopaikan rakentamisluvan myöntämistä on asianomaiselle kunnalle sekä asian laadun mukaan puolustusministeriölle, ympäristöministeriölle, *Lupa- ja valvontavirastolle*, *elinvoimakeskukselle* ja maakunnan liitolle varattava tilaisuus antaa lausuntonsa asiasta.

81 b §

81 b §

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Rakentamislupaa koskevan päätöksen tiedoksianto ja päätöksestä tiedottaminen

Rakentamislupaa koskevan päätöksen tiedoksianto ja päätöksestä tiedottaminen

Jos hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä, Liikenne- ja viestintäviraston on annettava rakentamislupaa koskeva päätös tiedoksi julkisella kuulutuksella noudattaen hallintolain 62 a §:ää. Rakentamisluvan myöntämistä koskevasta päätöksestä on lisäksi ilmoitettava kunnalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja maakunnan liitolle sekä tarvittaessa muullekin viranomaiselle.

Jos hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä, Liikenne- ja viestintäviraston on annettava rakentamislupaa koskeva päätös tiedoksi julkisella kuulutuksella noudattaen hallintolain 62 a §:ää. Rakentamisluvan myöntämistä koskevasta päätöksestä on lisäksi ilmoitettava kunnalle, *Lupa- ja valvontavirastolle* ja maakunnan liitolle sekä tarvittaessa muullekin viranomaiselle.

181 a §

181 a §

Muutoksenhakuun oikeutetut eräissä tapauksissa

Muutoksenhakuun oikeutetut eräissä tapauksissa

Rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen, on oikeus toimialaansa kuuluvissa asioissa hakea valittamalla muutosta sellaiseen rakentamisluvan myöntämistä koskevaan päätökseen, jonka vaikutukset ulottuvat yhdistyksen tai säätiön toiminta-alueelle, jos hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Kunnalla, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja maakunnan liitolla on oikeus hakea valittamalla muutosta sellaiseen rakentamisluvan myöntämistä koskevaan päätökseen, jonka vaikutukset ulottuvat kunnan alueelle tai viranomaisen toimialueelle, jos hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen, on oikeus toimialaansa kuuluvissa asioissa hakea valittamalla muutosta sellaiseen rakentamisluvan myöntämistä koskevaan päätökseen, jonka vaikutukset ulottuvat yhdistyksen tai säätiön toiminta-alueelle, jos hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Kunnalla, *Lupa- ja valvontavirastolla* ja maakunnan liitolla on oikeus hakea valittamalla muutosta sellaiseen rakentamisluvan myöntämistä koskevaan päätökseen, jonka vaikutukset ulottuvat kunnan alueelle tai viranomaisen toimialueelle, jos hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

kyberturvallisuuslain 26 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kyberturvallisuuslain (/) 26 §:n 1 momentin 5 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

26 §

26 §

Valvovat viranomaiset

Valvovat viranomaiset

5) Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus siltä osin kuin kyse on liitteen I kohdissa 14 ja 15 sekä liitteen II kohdassa 8 tarkoitetuista toimijoista;

5) *Elinvoimakeskus* siltä osin kuin kyse on liitteen I kohdissa 14 ja 15 sekä liitteen II kohdassa 8 tarkoitetuista toimijoista;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain (1508/2019) 4 §:n 2 momentti, 5 §:n 1 ja 4 momentti, 6 §:n 1 momentti, 7 § ja 15 §:n 2 ja 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Velvollisuus siirtää ajoneuvo onnettomuuspaikalta.

Velvollisuus siirtää ajoneuvo onnettomuuspaikalta.

Jos ajoneuvoa ei ole siirretty 1 momentissa säädetyn ajan kuluessa, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tai kunta on velvollinen

Jos ajoneuvoa ei ole siirretty 1 momentissa säädetyn ajan kuluessa, *elinvoimakeskus* tai

Voimassa oleva laki

suorittamaan varastosiirron. Yksityistiellä tapahtuneen liikennevahingon osalta kunta suorittaa varastosiirron yksityistienpitäjän perustellusta pyynnöstä.

---

5 §

Siirto pysäköimistä koskevan säännöksen perusteella

Jos ajoneuvo on pysäköity pysäköimistä koskevan säännöksen vastaisesti tielle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, poliisi, kunta tai kunnallinen pysäköinninvalvoja voi suorittaa lähi- tai varastosiirron aikaisintaan kahden vuorokauden kuluttua säännöksen vastaisen pysäköinnin alkamisesta.

Jos ajoneuvon pysäköinnistä aiheutuu vaaraa liikenneturvallisuudelle, poliisi on velvollinen välittömästi siirtämään ajoneuvon. Jos pysäköinti aiheuttaa huomattavaa haittaa tien käytölle tai muulle liikenteelle, poliisi, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, kunta tai kunnallinen pysäköinninvalvoja voi toimittaa lähi- tai varastosiirron välittömästi.

---

6 §

Siirto tiealueella tehtävän työn tai järjestettävän tapahtuman perusteella

Jos pysäköidystä ajoneuvosta aiheutuu haittaa tiealueella tapahtuvalle kunnossa- tai puhtaanapidolle, korjaus- tai rakennustyölle taikka elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai kunnan luvalla järjestettävälle tapahtumalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, kunta tai kunnallinen pysäköinninvalvoja voi toimittaa ajoneuvon lähisiirron. Yksityistiellä kunta toimittaa lähisiirron yksityistienpitäjän perustellusta pyynnöstä.

---

7 §

Ehdotus

kunta on velvollinen suorittamaan varastosiirron. Yksityistiellä tapahtuneen liikennevahingon osalta kunta suorittaa varastosiirron yksityistienpitäjän perustellusta pyynnöstä.

---

5 §

Siirto pysäköimistä koskevan säännöksen perusteella

Jos ajoneuvo on pysäköity pysäköimistä koskevan säännöksen vastaisesti tielle, *elinvoimakeskus*, poliisi, kunta tai kunnallinen pysäköinninvalvoja voi suorittaa lähi- tai varastosiirron aikaisintaan kahden vuorokauden kuluttua säännöksen vastaisen pysäköinnin alkamisesta.

Jos ajoneuvon pysäköinnistä aiheutuu vaaraa liikenneturvallisuudelle, poliisi on velvollinen välittömästi siirtämään ajoneuvon. Jos pysäköinti aiheuttaa huomattavaa haittaa tien käytölle tai muulle liikenteelle, poliisi, *elinvoimakeskus*, kunta tai kunnallinen pysäköinninvalvoja voi toimittaa lähi- tai varastosiirron välittömästi.

---

6 §

Siirto tiealueella tehtävän työn tai järjestettävän tapahtuman perusteella

Jos pysäköidystä ajoneuvosta aiheutuu haittaa tiealueella tapahtuvalle kunnossa- tai puhtaanapidolle, korjaus- tai rakennustyölle taikka *elinvoimakeskuksen* tai kunnan luvalla järjestettävälle tapahtumalle, *elinvoimakeskus*, kunta tai kunnallinen pysäköinninvalvoja voi toimittaa ajoneuvon lähisiirron. Yksityistiellä kunta toimittaa lähisiirron yksityistienpitäjän perustellusta pyynnöstä.

---

7 §

Hylätyn ajoneuvon siirto

Jos ajoneuvon arvon, kunnan ja muiden ulkoisesti havaittavien seikkojen perusteella on ilmeistä, että muu ajoneuvo kuin romuajoneuvo on hylätty, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tai kunta on velvollinen alueellaan suorittamaan varastosiirron. Yksityisiellä tai yksityisalueella olevalle hylätylle ajoneuvolle kunta suorittaa varastosiirron yksityistienpitäjän tai yksityisalueen haltijan perustellusta pyynnöstä. Tämän pykälän säännöksiä sovelletaan myös poliisin haltuun jääneen hylätyn ajoneuvon siirtämiseen poliisin pyynnöstä.

15 §

Toimivaltaiset viranomaiset

Tämän lain mukaisia toimivaltaisia viranomaisia ovat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus alueensa tienpidon tehtävistä vastaavana viranomaisena maantiellä ja kunta kadunpitäjänä katuverkolla. Yksityisiellä ja -alueella toimivaltainen viranomainen on kunta siten kuin 4 ja 6–8 §:ssä säädetään. Poliisin toimivallasta säädetään 4 ja 5 §:ssä. Lisäksi poliisin toimivallasta on voimassa, mitä muualla laissa säädetään.

Toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi sopimuksen nojalla antaa kunnalle hoidettavaksi keskukselle tämän lain mukaan kuuluvia julkisia tehtäviä tai ottaa hoidettavakseen tämän lain mukaan kunnalle kuuluvia julkisia tehtäviä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimivallasta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Hylätyn ajoneuvon siirto

Jos ajoneuvon arvon, kunnan ja muiden ulkoisesti havaittavien seikkojen perusteella on ilmeistä, että muu ajoneuvo kuin romuajoneuvo on hylätty, *elinvoimakeskus* tai kunta on velvollinen alueellaan suorittamaan varastosiirron. Yksityisiellä tai yksityisalueella olevalle hylätylle ajoneuvolle kunta suorittaa varastosiirron yksityistienpitäjän tai yksityisalueen haltijan perustellusta pyynnöstä. Tämän pykälän säännöksiä sovelletaan myös poliisin haltuun jääneen hylätyn ajoneuvon siirtämiseen poliisin pyynnöstä.

15 §

Toimivaltaiset viranomaiset

Tämän lain mukaisia toimivaltaisia viranomaisia ovat *elinvoimakeskus* alueensa tienpidon tehtävistä vastaavana viranomaisena maantiellä ja kunta kadunpitäjänä katuverkolla. Yksityisiellä ja -alueella toimivaltainen viranomainen on kunta siten kuin 4 ja 6–8 §:ssä säädetään. Poliisin toimivallasta säädetään 4 ja 5 §:ssä. Lisäksi poliisin toimivallasta on voimassa, mitä muualla laissa säädetään.

Toimivaltainen *elinvoimakeskus* voi sopimuksen nojalla antaa kunnalle hoidettavaksi *virastolle* tämän lain mukaan kuuluvia julkisia tehtäviä tai ottaa hoidettavakseen tämän lain mukaan kunnalle kuuluvia julkisia tehtäviä. *Elinvoimakeskuksen* toimivallasta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

Liikenne- ja viestintävirastosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Liikenne- ja viestintävirastosta annettu lain (935/2018) 2 §:n 1 momentin 7 ja 8 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 1259/2020 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Viraston tehtävät

Viraston tehtävät

Liikenne- ja viestintävirasto hoitaa seuraavia tehtäviä:

Liikenne- ja viestintävirasto hoitaa seuraavia tehtäviä:

7) kehittää julkisen henkilöliikenteen, tavaraliikenteen ja logistiikan toimintaedellytyksiä sekä vastaa julkisen henkilöliikenteen valtion rahoituksen kohdentamisesta ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimialaohjauksesta tältä osin*;

7) kehittää julkisen henkilöliikenteen, tavaraliikenteen ja logistiikan toimintaedellytyksiä sekä vastaa julkisen henkilöliikenteen valtion rahoituksen kohdentamisesta;

8) kehittää ja edistää yksityistieasioiden hoitamista valtakunnallisesti, huolehtii yksityisteihin liittyvistä asiantuntija- ja neuvontatehtävistä sekä vastaa yksityistieavustusten kohdentamisesta ja saariston liikenne- ja kuljetuspalveluiden rahoituksesta valtion talousarvion puitteissa sekä niihin liittyvästä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimialaohjauksesta;

8) kehittää ja edistää yksityistieasioiden hoitamista valtakunnallisesti, huolehtii yksityisteihin liittyvistä asiantuntija- ja neuvontatehtävistä sekä vastaa yksityistieavustusten kohdentamisesta ja saariston liikenne- ja kuljetuspalveluiden rahoituksesta valtion talousarvion puitteissa sekä niihin liittyvästä *elinvoimakeskusten* toimialaohjauksesta;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005)

1 luvun 4 a § 1 momentti, 6 §:n 2 ja 3 momentti, 8 § 1 ja 2 momentti, 11 § 1 ja 2 momentti, 2 luvun 15 f §:n 2 – 4 momentti, 15 g §:n 1 momentti, 15 h §:n 2 – 4 momentti, 16 §:n 1 ja 2 momentti, 24 §:n 2 momentti, 27 §:n 1 – 4 momentti, 27 a §:n 1 – 3 momentti, 27 b §, 27 c §:n 1 momentti, 30 §:n 3 momentti, 32 §:n 2 momentti, 3 luvun 34 §:n 1 ja 2 momentti, 35 § 1 ja 2 momentti, 36 §:n 1 momentti, 37 §:n 1 – 4 momentti, 38 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 40 §:n 2 ja 3 momentti, 42 §:n 1 – 4 momentti, 42 a §:n 1 ja 3 momentti, 42 b §:n 1 – 3 momentti, 43 §:n 1 ja 2 momentti, 4 luvun 44 §:n 2 momentti, 45 §:n 2 momentti, 47 §, 48 §:n 2 momentti, 49 §, 51 §:n 1 ja 2 momentti, 52 § 2 – 4 momentti, 52 b §, 5 luvun 54 §, 56 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 56 a §, 57 §:n 1 momentti, 62 §:n 1 momentti, 69 §:n 2 momentti, 74 §:n 2 momentti, 75 §:n 1 ja 2 momentti, 79 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 81, 83 ja 85 §, 6 luvun 88 §:n 1 ja 2 momentti, 90 §:n 3 momentti, 91 §:n 2 momentti, 93 §:n 3 ja 4 momentti, 95 §:n 1 ja 3 momentti, 95 a §:n 1 ja 2 momentti, 7 luvun 100 §:n 1 ja 2 momentti, 100 b §:n 1 ja 3 momentti, 101 §:n 1 – 3 momentti, 101 a §:n 1 ja 2 momentti, 102 §, 103 §:n 1 momentti, 104 §:n 1 ja 2 momentti, 105 §:n 3 ja 4 momentti, 107 §:n 3 momentti sekä 108 a §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 4 a § 1 momentti, 103 §:n 1 momentti sekä 104 §:n 1 ja 2 momentti laissa 139/2023, 6 §:n 2 ja 3 momentti laissa 158/2022, 8 § 1 ja 2 momentti, 2 luvun 15 f §:n 2 – 4 momentti, 15 g §:n 1 momentti, 15 h §:n 2 – 4 momentti, 16 §:n 1 ja 2 momentti, 24 §:n 2 momentti, 3 luvun 34 §:n 1 ja 2 momentti, 35 § 1 ja 2 momentti, 37 §:n 1 – 4 momentti, 38 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 40 §:n 2 ja 3 momentti, 43 §:n 1 ja 2 momentti, 4 luvun 44 §:n 2 momentti, 45 §:n 2 momentti, 47 §, 48 §:n 2 momentti, 49 §, 51 §:n 1 ja 2 momentti, 52 § 2 – 4 momentti, 5 luvun 54 §, 56 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 56 a §, 57 §:n 1 momentti, 62 §:n 1 momentti, 74 §:n 2 momentti, 75 §:n 1 ja 2 momentti, 79 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 81, 83 ja 85 §, 6 luvun 88 §:n 1 ja 2 momentti, 90 §:n 3 momentti, 91 §:n 2 momentti, 95 §:n 1 ja 3 momentti, 95 a §:n 1 ja 2 momentti, 100 b §:n 1 ja 3 momentti, 101 §:n 1 – 3 momentti, 101 a §:n 1 ja 2 momentti, 102 §, 100 b §:n 1 ja 3 momentti, 101 §:n 1 – 3 momentti, 101 a §:n 1 ja 2 momentti, 102 § sekä 107 §:n 3 momentti laissa 572/2018, 11 § 1 ja 2 momentti, 32 §:n 2 momentti, 42 a §:n 1 ja 3 momentti, 42 b §:n 1 – 3 momentti, 52 b § sekä 108 a §:n 2 momentti laissa 980/2018, 27 §:n 1 – 4 momentti, 27 a §:n 1 – 3 momentti, 27 b §, 27 c §:n 1 momentti, 27 c §:n 1 momentti, 30 §:n 3 momentti, 36 §:n 1 momentti, 42 §:n 1 – 4 momentti, 69 §:n 2 momentti, 93 §:n 3 ja 4 momentti, 7 luvun 100 §:n 1 ja 2 momentti laissa 1501/2019 sekä 105 §:n 3 ja 4 momentti laissa 998/2021, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 a §

4 a §

Esitys maantien toiminnallisesta luokasta

Esitys maantien toiminnallisesta luokasta

Väylävirasto tekee Liikenne- ja viestintävirastolle esityksen maantien kuulumisesta valta- tai kantateihin, valta- tai kantatien muuttamisesta seutu- tai yhdystieksi ja usean elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen aluetta koskevan toiminnallista luokkaa koskevan esityksen. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee esityksen maantien kuulumisesta seutu- tai yhdysteihin.

Väylävirasto tekee Liikenne- ja viestintävirastolle esityksen maantien kuulumisesta valta- tai kantateihin, valta- tai kantatien muuttamisesta seutu- tai yhdystieksi ja usean elinvoimakeskuksen aluetta koskevan esityksen. Elinvoimakeskus tekee esityksen maantien kuulumisesta seutu- tai yhdysteihin.

6 §

Maantielautat

Lautoista on voimassa, mitä niistä erikseen säädetään ja määrätään. Lauttaliikenteen palvelujen tuottaja vastaa siitä, että lossin kuljettaja on 18 vuotta täyttänyt ja tehtävään kykenevä. Lisäksi lauttaliikenteen palvelujen tuottaja vastaa siitä, että lossin kuljettaja on perehtynyt lossin koneistoon, rakenteeseen ja käyttöön sekä kansainvälisistä säännöistä yhteen törmäämisen ehkäisemiseksi merellä vuonna 1972 tehdyssä yleissopimuksessa (SopS 30/1977) annettuihin sääntöihin ja vesiliikennelain (782/2019) 2 luvun säännöksiin lukuun ottamatta kanavia ja avattavia siltoja koskevia säännöksiä ja tuntee tämän pykälän 4 momentin nojalla annettujen säännösten sisällön. Lossin kuljettajalla on oltava riittävä terveys lossin kuljettamiseksi. Hänellä on myös oltava riittävä kielitaito, jotta hän voi antaa hätätilaneohjeet matkustajille. Lossi on miehitettävä siten, ettei lossia, sen henkilökuntaa, matkustajia, lastia, muuta omaisuutta tai ympäristöä saateta vaaralle alttiiksi. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää tarvittaessa lossin miehityksestä. Lossi on peruskatsastettava ennen sen asettamista liikenteeseen suomalaisena aluksena. Lossille on peruskatsastuksen lisäksi tehtävä tarvittaessa uusintakatsastus, vuosikatsastus, välikatsastus ja määräaikainen katsastus. Muilta osin lossin katsastuksessa noudatetaan, mitä aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä annetun lain 6 luvussa säädetään. Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä lossien katsastuksesta.

Lautat liikennöivät pääsääntöisesti ilman aikataulua. Liikenteellisistä syistä voi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää, että lauttaa liikennöidään aikataulun mukaan. Päätöksen tulee samalla sisältää aikataulun määräämisen perusteet. Ennen asian ratkaisemista on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen varattava niille, joita lauttaliikenne

6 §

Maantielautat

Lautoista on voimassa, mitä niistä erikseen säädetään ja määrätään. Lauttaliikenteen palvelujen tuottaja vastaa siitä, että lossin kuljettaja on 18 vuotta täyttänyt ja tehtävään kykenevä. Lisäksi lauttaliikenteen palvelujen tuottaja vastaa siitä, että lossin kuljettaja on perehtynyt lossin koneistoon, rakenteeseen ja käyttöön sekä kansainvälisistä säännöistä yhteen törmäämisen ehkäisemiseksi merellä vuonna 1972 tehdyssä yleissopimuksessa (SopS 30/1977) annettuihin sääntöihin ja vesiliikennelain (782/2019) 2 luvun säännöksiin lukuun ottamatta kanavia ja avattavia siltoja koskevia säännöksiä ja tuntee tämän pykälän 4 momentin nojalla annettujen säännösten sisällön. Lossin kuljettajalla on oltava riittävä terveys lossin kuljettamiseksi. Hänellä on myös oltava riittävä kielitaito, jotta hän voi antaa hätätilaneohjeet matkustajille. Lossi on miehitettävä siten, ettei lossia, sen henkilökuntaa, matkustajia, lastia, muuta omaisuutta tai ympäristöä saateta vaaralle alttiiksi. *Elinvoimakeskus* päättää tarvittaessa lossin miehityksestä. Lossi on peruskatsastettava ennen sen asettamista liikenteeseen suomalaisena aluksena. Lossille on peruskatsastuksen lisäksi tehtävä tarvittaessa uusintakatsastus, vuosikatsastus, välikatsastus ja määräaikainen katsastus. Muilta osin lossin katsastuksessa noudatetaan, mitä aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä annetun lain 6 luvussa säädetään. Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä lossien katsastuksesta.

Lautat liikennöivät pääsääntöisesti ilman aikataulua. Liikenteellisistä syistä voi *elinvoimakeskus* päättää, että lauttaa liikennöidään aikataulun mukaan. Päätöksen tulee samalla sisältää aikataulun määräämisen perusteet. Ennen asian ratkaisemista on *elinvoimakeskuksen* varattava niille, joita lauttaliikenne välittömästi koskee, mahdollisuus lausua mieltänsä asiassa sekä hankittava asianomaisen kunnan ja tarvittaessa muunkin viranomaisen

Voimassa oleva laki

välittömästi koskee, mahdollisuus lausua mielipiteensä asiassa sekä hankittava asianomaisen kunnan ja tarvittaessa muunkin viranomaisen lausunto. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulee kuuluttaa päätöksestä, ja aikataulu on asetettava nähtäville lauttapaikan välittömään läheisyyteen.

8 §

Maantiehen kuuluvat palvelualueet

Edellä 5 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettulle pysäköintialueelle saadaan sijoittaa laitteita, rakennelmia ja rakennuksia kioski- myymälää varten sekä levähdysalueille myös kahvilaa, ravintolaa, polttoaineenjake- lua, moottoriajoneuvojen huoltoa ja muuta tienkäyttäjien palvelua varten. Sen lisäksi, mitä rakentamislaisissa (751/2023) säädetään, lait- teiden, rakennelmien ja rakennusten sijoitta- miseen vaaditaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen suostumus.

Maantiehen kuuluvilla palvelualueilla tule- vien laitteiden, rakennelmien ja rakennusten sijoittamiseksi on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävä tarvittaessa sopimus alueen käyttämisestä, rakentamisesta, tiedon tuottamisesta, liiketoiminnan harjoittamisesta ja valtiolle mahdollisesti tulevasta korvauk- sesta. Sopimuksen tekemiseksi on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen pyydettävä tarjouksia luotettavilta, vakavaraisilta ja am- mattitaitoisilta yrittäjiltä. Sopimus on tehtävä sen yrittäjän kanssa, joka asetetussa määrä- ajassa on antanut liikenteen ja matkailun vaa- timukset sekä alueen käyttötarkoituksen edel- lyttämä palvelutaso huomioon ottaen koko- naistaloudellisesti edullisimman tarjouksen. Sopimusta ei saa siirtää toiselle ilman elin- keino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen suos- tumusta.

11 §

Tienpidosta vastaavat viranomaiset

Ehdotus

lausunto. *Elinvoimakeskuksen* tulee kuuluttaa päätöksestä, ja aikataulu on asetettava nähtä-ville lauttapaikan välittömään läheisyyteen.

8 §

Maantiehen kuuluvat palvelualueet

Edellä 5 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoi- tetulle pysäköintialueelle saadaan sijoittaa laitteita, rakennelmia ja rakennuksia kioski- myymälää varten sekä levähdysalueille myös kahvilaa, ravintolaa, polttoaineenjake- lua, moottoriajoneuvojen huoltoa ja muuta tien- käyttäjien palvelua varten. Sen lisäksi, mitä rakentamislaisissa (751/2023) säädetään, lait- teiden, rakennelmien ja rakennusten sijoitta- miseen vaaditaan *elinvoimakeskuksen* suostu- mus.

Maantiehen kuuluvilla palvelualueilla tule- vien laitteiden, rakennelmien ja rakennusten sijoittamiseksi on *elinvoimakeskuksen* tehtävä tarvittaessa sopimus alueen käyttämisestä, ra- kentamisesta, tiedon tuottamisesta, liiketoi- minnan harjoittamisesta ja valtiolle mahdolli- sesti tulevasta korvauksesta. Sopimuksen te- kemiseksi on *elinvoimakeskuksen* pyydettävä tarjouksia luotettavilta, vakavaraisilta ja am- mattitaitoisilta yrittäjiltä. Sopimus on tehtävä sen yrittäjän kanssa, joka asetetussa määrä- ajassa on antanut liikenteen ja matkailun vaa- timukset sekä alueen käyttötarkoituksen edel- lyttämä palvelutaso huomioon ottaen koko- naistaloudellisesti edullisimman tarjouksen. Sopimusta ei saa siirtää toiselle ilman *elinvoi- makeskuksen* suostumusta.

11 §

Tienpidosta vastaavat viranomaiset

Voimassa oleva laki

Väylävirasto vastaa maantieverkon omistajan tehtävistä ja muista tienpidon tehtävistä siten kuin tässä laissa erikseen säädetään. Väylävirasto myös ohjaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia tienpidon tehtävien hoitamisessa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset vastaavat alueensa tienpidon tehtävien hoitamisesta Väyläviraston ohjauksen mukaisesti. Väylävirasto vastaa kuitenkin merkittävien hankkeiden rakentamisesta.

15 f §

Maantien suunnittelun tehtävät

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaa yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman laatimisesta.

Tienpitäjä voi kuitenkin ottaa vastattavakseen merkittävää hanketta koskevan yleissuunnitelman tai tiesuunnitelman laatimisen siihen kuuluvine tehtävineen. Se, mitä tässä laissa säädetään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta yleissuunnitelman, tiesuunnitelman, hankearvioinnin, suunnitteluperusteiden ja jälkiarvioinnin laatijana, koskee myös tienpitäjää sen vastatessa mainituista tehtävistä.

Yleissuunnitelmaa ja tiesuunnitelmaa laadittaessa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimii yhteistyössä alueen kuntien ja muiden viranomaisten kanssa. Suunnittelun on perustuttava maantien kehittämisen tarpeisiin, valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan ja alueelliseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun, yleissuunnittelua ja tiesuunnittelua koskeviin suunnitteluperusteisiin sekä alueiden käytön suunnitteluun.

15 g §

Hankearviointi

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on laadittava merkittävää tiehanketta koskevasta yleissuunnitelmasta ja tiesuunnitelmasta

Ehdotus

Väylävirasto vastaa maantieverkon omistajan tehtävistä ja muista tienpidon tehtävistä siten kuin tässä laissa erikseen säädetään. Väylävirasto myös ohjaa *elinvoimakeskuksia* tienpidon tehtävien hoitamisessa.

Elinvoimakeskukset vastaavat alueensa tienpidon tehtävien hoitamisesta Väyläviraston ohjauksen mukaisesti. Väylävirasto vastaa kuitenkin merkittävien hankkeiden rakentamisesta.

15 f §

Maantien suunnittelun tehtävät

Elinvoimakeskus vastaa yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman laatimisesta.

Tienpitäjä voi kuitenkin ottaa vastattavakseen merkittävää hanketta koskevan yleissuunnitelman tai tiesuunnitelman laatimisen siihen kuuluvine tehtävineen. Se, mitä tässä laissa säädetään *elinvoimakeskuksesta* yleissuunnitelman, tiesuunnitelman, hankearvioinnin, suunnitteluperusteiden ja jälkiarvioinnin laatijana, koskee myös tienpitäjää sen vastatessa mainituista tehtävistä.

Yleissuunnitelmaa ja tiesuunnitelmaa laadittaessa *elinvoimakeskus* toimii yhteistyössä alueen kuntien ja muiden viranomaisten kanssa. Suunnittelun on perustuttava maantien kehittämisen tarpeisiin, valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan ja alueelliseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun, yleissuunnittelua ja tiesuunnittelua koskeviin suunnitteluperusteisiin sekä alueiden käytön suunnitteluun.

15 g §

Hankearviointi

Elinvoimakeskuksen on laadittava merkittävää tiehanketta koskevasta yleissuunnitelmasta ja tiesuunnitelmasta hankearviointi.

Voimassa oleva laki

hankearviointi. Hankearviointi on laadittava myös merkittävää tiehanketta koskevista tiesuunnitelman vaiheittain toteutettavista ratkaisuksista.

15 h §

Yleissuunnittelua ja tiesuunnittelua koskevat suunnitteluperusteet

Valtatietä, kantatietä tai vilkasliikenteistä seututietä koskevaa yleissuunnitelmaa ja tiesuunnitelmaa koskevien suunnitteluperusteiden laatimisesta päättää tienpitäjä. Muuta maantietä koskevien suunnitteluperusteiden laatimisesta päättää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Suunnitteluperusteiden valmistelusta vastaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus yhteistyössä tienpitäjän sekä muiden viranomaisten kanssa, joita asia koskee.

Tienpitäjä hyväksyy valtatietä, kantatietä sekä vilkasliikenteistä seututietä koskevat suunnitteluperusteet. Muuta maantietä koskevat suunnitteluperusteet hyväksyy elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

16 §

Tutkimusoikeus

Kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on päättänyt aloittaa yleissuunnitelman tai tiesuunnitelman laatimisen, on kiinteistöllä sallittava tutkimustöiden suorittaminen. Tässä tarkoituksessa saadaan kiinteistöllä suorittaa mittaus, maastoon merkitseminen, kartoitus, maaperän tutkimus ja muu valmistava toimenpide. Tutkimustyössä ei toisen oikeuteen saa puuttua enempää kuin tutkimuksen tuloksen saavuttamiseksi on välttämätöntä eikä omistajalle tai oikeudenhaltijalle saa aiheuttaa tarpeetonta häiriötä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ilmoitettava yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman laatimisen sekä näihin liittyvien tut-

Ehdotus

Hankearviointi on laadittava myös merkittävää tiehanketta koskevista tiesuunnitelman vaiheittain toteutettavista ratkaisuksista.

15 h §

Yleissuunnittelua ja tiesuunnittelua koskevat suunnitteluperusteet

Valtatietä, kantatietä tai vilkasliikenteistä seututietä koskevaa yleissuunnitelmaa ja tiesuunnitelmaa koskevien suunnitteluperusteiden laatimisesta päättää tienpitäjä. Muuta maantietä koskevien suunnitteluperusteiden laatimisesta päättää *elinvoimakeskus*.

Suunnitteluperusteiden valmistelusta vastaa *elinvoimakeskus* yhteistyössä tienpitäjän sekä muiden viranomaisten kanssa, joita asia koskee.

Tienpitäjä hyväksyy valtatietä, kantatietä sekä vilkasliikenteistä seututietä koskevat suunnitteluperusteet. Muuta maantietä koskevat suunnitteluperusteet hyväksyy *elinvoimakeskus*.

16 §

Tutkimusoikeus

Kun *elinvoimakeskus* on päättänyt aloittaa yleissuunnitelman tai tiesuunnitelman laatimisen, on kiinteistöllä sallittava tutkimustöiden suorittaminen. Tässä tarkoituksessa saadaan kiinteistöllä suorittaa mittaus, maastoon merkitseminen, kartoitus, maaperän tutkimus ja muu valmistava toimenpide. Tutkimustyössä ei toisen oikeuteen saa puuttua enempää kuin tutkimuksen tuloksen saavuttamiseksi on välttämätöntä eikä omistajalle tai oikeudenhaltijalle saa aiheuttaa tarpeetonta häiriötä.

Elinvoimakeskuksen on ilmoitettava yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman laatimisen sekä näihin liittyvien tutkimusten aloittami-

Voimassa oleva laki

kimusten aloittamisesta kunnalle ja tienpitäjälle sekä kuuluttamalla tai muulla sopivaksi katsottavalla tavalla 27 §:n 1 momentissa mainituille henkilöille, ja näillä on oikeus olla tutkimuksissa saapuvilla ja lausua mielipiteensä asiassa.

24 §

Yksityisten teiden liittymät ja maatalousliittymät sekä laskuajat tiesuunnitelmassa

Jos tiesuunnitelmassa kielletään käyttämästä ennestään olevaa yksityisen tien liittymää tai maatalousliittymää, on uuden kulku-yhteyden järjestämisestä määrättävä tiesuunnitelmassa, jolloin voidaan määrätä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kustannuksella tehtäväksi tarpeen mukaan yksityinen tie tai liittymä taikka perustettavaksi oikeus ennestään olevaan yksityiseen tiehen taikka maantienä lakkautettuun tai lakkaavaan tiehen tai tienosaan.

27 §

Suunnitelmien nähtäville asettaminen ja muistutusten tekeminen

Yleissuunnitelmaa ja tiesuunnitelmaa laadittaessa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on varattava kunnalle, kiinteistön omistajille ja muille asianosaisille sekä niille, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin suunnitelma saattaa vaikuttaa, mahdollisuus osallistua suunnitelman valmisteluun, arvioida suunnitelman vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiassa.

Ennen suunnitelman hyväksymistä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on varattava 1 momentissa tarkoitetuille tahoille tilaisuus muistutuksen tekemiseen suunnitelmasta. Tässä tarkoituksessa on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen asetettava yleissuunnitelma ja tiesuunnitelma nähtäville julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Ehdotus

sesta kunnalle ja tienpitäjälle sekä kuuluttamalla tai muulla sopivaksi katsottavalla tavalla 27 §:n 1 momentissa mainituille henkilöille, ja näillä on oikeus olla tutkimuksissa saapuvilla ja lausua mielipiteensä asiassa.

24 §

Yksityisten teiden liittymät ja maatalousliittymät sekä laskuajat tiesuunnitelmassa

Jos tiesuunnitelmassa kielletään käyttämästä ennestään olevaa yksityisen tien liittymää tai maatalousliittymää, on uuden kulku-yhteyden järjestämisestä määrättävä tiesuunnitelmassa, jolloin voidaan määrätä *elinvoimakeskuksen* kustannuksella tehtäväksi tarpeen mukaan yksityinen tie tai liittymä taikka perustettavaksi oikeus ennestään olevaan yksityiseen tiehen taikka maantienä lakkautettuun tai lakkaavaan tiehen tai tienosaan.

27 §

Suunnitelmien nähtäville asettaminen ja muistutusten tekeminen

Yleissuunnitelmaa ja tiesuunnitelmaa laadittaessa *elinvoimakeskuksen* on varattava kunnalle, kiinteistön omistajille ja muille asianosaisille sekä niille, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin suunnitelma saattaa vaikuttaa, mahdollisuus osallistua suunnitelman valmisteluun, arvioida suunnitelman vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiassa.

Ennen suunnitelman hyväksymistä *elinvoimakeskuksen* on varattava 1 momentissa tarkoitetuille tahoille tilaisuus muistutuksen tekemiseen suunnitelmasta. Tässä tarkoituksessa on *elinvoimakeskuksen* asetettava yleissuunnitelma ja tiesuunnitelma nähtäville julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). Kuulutus

Kuulutus ja suunnitelma on kuitenkin pidettävä nähtävillä yhtäjaksoisesti 30 päivän ajan.

Tieto kuulutuksesta on julkaistava viipymättä niissä kunnissa, joiden alueelle suunnitelma sijoittuu. Kunnan ilmoituksista säädetään kuntalain (410/2015) 108 §:ssä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on lisäksi ilmoitettava suunnitelman nähtäväksi asettamisesta tavallisella tiedoksiannolla niille kiinteistön omistajille ja haltijoille, joiden kiinteistöltä suunnitelman mukaan lunastetaan aluetta, joiden kiinteistön alueelle muodostuu suoja- tai näkemäalue, joiden kiinteistön alueeseen perustetaan muu oikeus tai joiden kiinteistö rajoittuu tiealueeseen. Tavallisesta tiedoksiannosta säädetään hallintolaissa.

Muistutukset suunnitelmasta on toimitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ennen nähtävänäoloajan päättymistä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on esitettävä perusteltu kannanotto suunnitelmasta tehdyistä muistutuksista. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ilmoitettava kannanottonsa alueen kunnille sekä niille muistutuksen tehneille, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet ja samalla ilmoittaneet osoitteensa. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen perusteltu kannanotto ilmoitetaan Liikenne- ja viestintäviraston suunnitelmaa koskevassa hyväksymispäätöksessä.

27 a §

Lausunnot ja kunnan vastine muistutuksiin

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on pyydettävä suunnitelmasta lausunto niiltä maakuntien liitoilta ja kunnilta, joiden alueelle suunnitelma sijoittuu tai joiden alueella suunnitelman vaikutukset muutoin ilmenevät. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on pyydettävä lausunto muultakin viranomaiselta, jos se on päätösharkinnassa tarpeen.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on varattava niille kunnille, joiden alueelle suunnitelma sijoittuu, mahdollisuus lausua suunnitelmasta tehdyistä muistutuksista.

ja suunnitelma on kuitenkin pidettävä nähtävillä yhtäjaksoisesti 30 päivän ajan.

Tieto kuulutuksesta on julkaistava viipymättä niissä kunnissa, joiden alueelle suunnitelma sijoittuu. Kunnan ilmoituksista säädetään kuntalain (410/2015) 108 §:ssä. *Elinvoimakeskuksen* on lisäksi ilmoitettava suunnitelman nähtäväksi asettamisesta tavallisella tiedoksiannolla niille kiinteistön omistajille ja haltijoille, joiden kiinteistöltä suunnitelman mukaan lunastetaan aluetta, joiden kiinteistön alueelle muodostuu suoja- tai näkemäalue, joiden kiinteistön alueeseen perustetaan muu oikeus tai joiden kiinteistö rajoittuu tiealueeseen. Tavallisesta tiedoksiannosta säädetään hallintolaissa.

Muistutukset suunnitelmasta on toimitettava *elinvoimakeskukselle* ennen nähtävänäoloajan päättymistä. *Elinvoimakeskuksen* on esitettävä perusteltu kannanotto suunnitelmasta tehdyistä muistutuksista. *Elinvoimakeskuksen* on ilmoitettava kannanottonsa alueen kunnille sekä niille muistutuksen tehneille, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet ja samalla ilmoittaneet osoitteensa. *Elinvoimakeskuksen* perusteltu kannanotto ilmoitetaan Liikenne- ja viestintäviraston suunnitelmaa koskevassa hyväksymispäätöksessä.

27 a §

Lausunnot ja kunnan vastine muistutuksiin

Elinvoimakeskuksen on pyydettävä suunnitelmasta lausunto niiltä maakuntien liitoilta ja kunnilta, joiden alueelle suunnitelma sijoittuu tai joiden alueella suunnitelman vaikutukset muutoin ilmenevät. *Elinvoimakeskuksen* on pyydettävä lausunto muultakin viranomaiselta, jos se on päätösharkinnassa tarpeen.

Elinvoimakeskuksen on varattava niille kunnille, joiden alueelle suunnitelma sijoittuu, mahdollisuus lausua suunnitelmasta tehdyistä muistutuksista.

Elinvoimakeskuksen on esitettävä perusteltu kannanotto suunnitelmasta annettuihin lausuntoihin.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on esitettävä perusteltu kannanottonsa suunnitelmasta annettuihin lausuntoihin.

27 b §

Ennakkoneuvottelu

Yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman laatimisen aikana ennen suunnitelman toimittamista hyväksyttäväksi Liikenne- ja viestintäviraston on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai muun viranomaisen pyynnöstä järjestettävä ennakkoneuvottelu. Virasto voi järjestää ennakkoneuvottelun myös omasta aloitteestaan. Ennakkoneuvottelu on järjestettävä kohtuullisessa ajassa pyynnön esittämisestä. Ennakkoneuvottelun tavoitteena on edistää suunnitelman vaatimien selvitys- ja arviointimenettelyjen hallintaa sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja muiden viranomaisten välistä tiedonvaihtoa sekä parantaa selvitysten ja asiakirjojen laatua ja käytettävyyttä sekä sujuvoittaa menettelyjä.

27 c §

Yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman hyväksymisesitys

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee yleissuunnitelmasta ja tiesuunnitelmasta hyväksymisesityksen Liikenne- ja viestintävirastolle.

30 §

Suunnitelmien muuttaminen ja vähäinen poikkeaminen

Hyväksytystä tiesuunnitelmasta voidaan poiketa sitä muuttamatta, jos poikkeus on vaikutuksiltaan vähäinen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tai Väylävirasto harkitsee poikkeamisen suunnitelman toteuttamisen yhteydessä tarpeelliseksi ja tarkoituksenmukaiseksi.

27 b §

Ennakkoneuvottelu

Yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman laatimisen aikana ennen suunnitelman toimittamista hyväksyttäväksi Liikenne- ja viestintäviraston on *elinvoimakeskuksen* tai muun viranomaisen pyynnöstä järjestettävä ennakkoneuvottelu. Virasto voi järjestää ennakkoneuvottelun myös omasta aloitteestaan. Ennakkoneuvottelu on järjestettävä kohtuullisessa ajassa pyynnön esittämisestä. Ennakkoneuvottelun tavoitteena on edistää suunnitelman vaatimien selvitys- ja arviointimenettelyjen hallintaa sekä *elinvoimakeskuksen* ja muiden viranomaisten välistä tiedonvaihtoa sekä parantaa selvitysten ja asiakirjojen laatua ja käytettävyyttä sekä sujuvoittaa menettelyjä.

27 c §

Yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman hyväksymisesitys

Elinvoimakeskus tekee yleissuunnitelmasta ja tiesuunnitelmasta hyväksymisesityksen Liikenne- ja viestintävirastolle.

30 §

Suunnitelmien muuttaminen ja vähäinen poikkeaminen

Hyväksytystä tiesuunnitelmasta voidaan poiketa sitä muuttamatta, jos poikkeus on vaikutuksiltaan vähäinen ja *elinvoimakeskus* tai Väylävirasto harkitsee poikkeamisen suunnitelman toteuttamisen yhteydessä tarpeelliseksi ja tarkoituksenmukaiseksi.

32 §

Seuranta ja jälkiarviointi

Väylävirasto voi erityisestä syystä päättää, että 15 g §:n 1 momentissa tarkoitetuista tiehankkeista, joista on tehty hankearviointi, on tehtävä myös jälkiarviointi. Jälkiarvioinnin laatimisesta vastaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus yhteistyössä tienpitäjän kanssa. Jälkiarvioinnissa on esitettävä selvitys tiehankkeen toteutuksen aikana tiesuunnitelmasta tehdyistä teknistaloudellisista poikkeuksista, liikenteen kehittymisestä sekä tiehankkeen kannattavuuden ja vaikuttavuuden kannalta merkittävien vaikutusten toteutumisesta.

34 §

Rajoitettu kunnossapito

Erityisestä syystä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi päättää, että jotain maantietä tai maantienosaa ei pidetä 33 §:ssä tarkoitetussa kunnossa. Tällainen tie tai tienosa on suljettava yleiseltä liikenteeltä. Tien tai tienosan sulkeminen on osoitettava liikennemerkillä ja tallettamalla siitä tietä tienpitäjän osoittamaan rekisteriin tai tietojärjestelmään. Tien tai tienosan sulkemisesta on ilmoitettava poliisille ja pelastusviranomaisille, jos sulkemisella voi olla merkitystä niiden kiireellisten tehtävien hoitamisen kannalta eikä tieto ole saatavissa ajantasaisena tienpitäjän osoittamasta rekisteristä tai tietojärjestelmästä. Tarvittaessa tien tai tienosan sulkemisesta on ilmoitettava kuuluttamalla.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi päättää, että osa määrätystä maantiehen kuuluvasta jalkakäytävästä tai pyörätiestä taikka yhdistetystä tai rinnakkaisesta pyörätiestä ja jalkakäytävästä pidetään kunnossa ilman liukauden torjuntaa.

35 §

32 §

Seuranta ja jälkiarviointi

Väylävirasto voi erityisestä syystä päättää, että 15 g §:n 1 momentissa tarkoitetuista tiehankkeista, joista on tehty hankearviointi, on tehtävä myös jälkiarviointi. Jälkiarvioinnin laatimisesta vastaa *elinvoimakeskus* yhteistyössä tienpitäjän kanssa. Jälkiarvioinnissa on esitettävä selvitys tiehankkeen toteutuksen aikana tiesuunnitelmasta tehdyistä teknistaloudellisista poikkeuksista, liikenteen kehittymisestä sekä tiehankkeen kannattavuuden ja vaikuttavuuden kannalta merkittävien vaikutusten toteutumisesta.

34 §

Rajoitettu kunnossapito

Erityisestä syystä *elinvoimakeskus* voi päättää, että jotain maantietä tai maantienosaa ei pidetä 33 §:ssä tarkoitetussa kunnossa. Tällainen tie tai tienosa on suljettava yleiseltä liikenteeltä. Tien tai tienosan sulkeminen on osoitettava liikennemerkillä ja tallettamalla siitä tieto tienpitäjän osoittamaan rekisteriin tai tietojärjestelmään. Tien tai tienosan sulkemisesta on ilmoitettava poliisille ja pelastusviranomaisille, jos sulkemisella voi olla merkitystä niiden kiireellisten tehtävien hoitamisen kannalta eikä tieto ole saatavissa ajantasaisena tienpitäjän osoittamasta rekisteristä tai tietojärjestelmästä. Tarvittaessa tien tai tienosan sulkemisesta on ilmoitettava kuuluttamalla.

Elinvoimakeskus voi päättää, että osa määrätystä maantiehen kuuluvasta jalkakäytävästä tai pyörätiestä taikka yhdistetystä tai rinnakkaisesta pyörätiestä ja jalkakäytävästä pidetään kunnossa ilman liukauden torjuntaa.

35 §

*Liikenteen tilapäinen kieltäminen tai rajoittaminen**Liikenteen tilapäinen kieltäminen tai rajoittaminen*

Jos ajoneuvoliikenne saattaa vaurioittaa maantietä, joka roudan sulamisen tai sateen takia taikka muusta tällaisesta syystä on rakenteeltaan heikentynyt, voi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus kieltää toistaiseksi tai määräajaksi liikenteen tiellä tai sen osalla taikka rajoittaa liikennettä.

Erityisistä syistä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää tilapäisen poikkeuksen 1 momentissa tarkoitetuista kielloista tai rajoituksesta, jos se harkitsee, että liikenneturvallisuus ei vaarannu eikä maantie vaurioidu. Poikkeuslupaan voidaan liittää tarpeellisia ehtoja. Yhteiskunnan toiminnan kannalta välttämättömät kuljetukset eivät tarvitse poikkeuslupaa.

Jos ajoneuvoliikenne saattaa vaurioittaa maantietä, joka roudan sulamisen tai sateen takia taikka muusta tällaisesta syystä on rakenteeltaan heikentynyt, voi *elinvoimakeskus* kieltää toistaiseksi tai määräajaksi liikenteen tiellä tai sen osalla taikka rajoittaa liikennettä.

Erityisistä syistä *elinvoimakeskus* voi myöntää tilapäisen poikkeuksen 1 momentissa tarkoitetuista kielloista tai rajoituksesta, jos se harkitsee, että liikenneturvallisuus ei vaarannu eikä maantie vaurioidu. Poikkeuslupaan voidaan liittää tarpeellisia ehtoja. Yhteiskunnan toiminnan kannalta välttämättömät kuljetukset eivät tarvitse poikkeuslupaa.

36 §

36 §

*Tilapäinen kulkutie**Tilapäinen kulkutie*

Jos maantien tai siihen kuuluvan rakennelman sortumisen tai sortumisen vaaran vuoksi taikka poikkeuksellisten luonnonolosuhteiden johdosta liikenne tiellä estyy tai sitä joudutaan rajoittamaan taikka jos tietyö sitä erityisestä syystä edellyttää, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus järjestää toisen maalle tilapäinen kulkutie esteen tai rajoituksen poistamisen ajaksi. Ennen kulkutien järjestämistä on asianomaisen kiinteistön omistajalle tai haltijalle, jos mahdollista, varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Lisäksi yksityistielaisissa tarkoitettulle tiekunnalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi, jos mahdollista, jos yksityinen tie sijaitsee kyseisellä kiinteistöllä tai rajoittuu siihen. Tässä momentissa tarkoitettun kulkutien kunnossapitoon sovelletaan, mitä 33 §:ssä säädetään.

Jos maantien tai siihen kuuluvan rakennelman sortumisen tai sortumisen vaaran vuoksi taikka poikkeuksellisten luonnonolosuhteiden johdosta liikenne tiellä estyy tai sitä joudutaan rajoittamaan taikka jos tietyö sitä erityisestä syystä edellyttää, *elinvoimakeskuksella* on oikeus järjestää toisen maalle tilapäinen kulkutie esteen tai rajoituksen poistamisen ajaksi. Ennen kulkutien järjestämistä on asianomaisen kiinteistön omistajalle tai haltijalle, jos mahdollista, varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Lisäksi yksityistielaisissa tarkoitettulle tiekunnalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi, jos mahdollista, jos yksityinen tie sijaitsee kyseisellä kiinteistöllä tai rajoittuu siihen. Tässä momentissa tarkoitettun kulkutien kunnossapitoon sovelletaan, mitä 33 §:ssä säädetään.

37 §

37 §

Liittyminen maantiehen

Liittyminen maantiehen

Edellä 24 §:n 1 momentissa tarkoitetun kiellon tai määräyksen estämättä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi antaa luvan yksityisen tien liittämiseen kiellon alaiseen maantiehen taikka kielletyn liittymän käyttämiseen tai liittymän käyttötarkoituksen muuttamiseen, jos kiinteistön tarkoituksenmukainen käyttö sitä vaatii eikä liittymästä ja sen käyttämisestä aiheudu vaaraa liikenneturvallisuukselle. Jos kiinteistölle on tarpeen maatalousliittymä, on lupa sen tekemiseksi tässä momentissa tarkoitettuun tiehen myönnettävä, jos liittymä ja sen sijainti ovat sellaiset, ettei liikenneturvallisuus sen takia vaarannu. Lupa voidaan liittää tarpeellisia ehtoja.

Lupa yksityisen tien liittämiseksi muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun maantiehen on myönnettävä, jos liittymä on tarpeen kiinteistön käyttämiseksi ja liittymä sekä sen sijainti ovat sellaiset, ettei liikenneturvallisuus liittymän eikä sen käyttämisen takia vaarannu. Lupa voidaan liittää tarpeellisia ehtoja. Tässä momentissa tarkoitettuun tiehen saa tehdä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ohjeiden mukaan maatalousliittymän, jollei siitä aiheudu vaaraa liikenneturvallisuukselle. Tällaisen maatalousliittymän tekemisestä on hyvissä ajoin ennen toimenpiteeseen ryhtymistä ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Jos maastoliikennelaisissa (1710/1995) tarkoitetun moottorikelkkailureitin tai muun sitä vastaavan kulkuyhteyden perustamiseksi on maantien ylittämistä varten järjestettävä tiealueelle ylityskohta, voi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus myöntää luvan toimenpiteen suorittamiseen, jos ylityskohdasta ei aiheudu vaaraa liikenneturvallisuukselle eikä haittaa tienpidolle. Lupa voidaan liittää tarpeellisia ehtoja.

Mitä 1–3 momentissa säädetään, ei koske moottori- eikä moottoriliikenneteitä eikä 4 §:n 3 momentissa tarkoitettuja runkoverkkoon kuuluvia maanteitä, joille pääsystä voidaan määrätä vain tiesuunnitelmassa. Erityisistä

Edellä 24 §:n 1 momentissa tarkoitetun kiellon tai määräyksen estämättä *elinvoimakeskus* voi antaa luvan yksityisen tien liittämiseen kiellon alaiseen maantiehen taikka kielletyn liittymän käyttämiseen tai liittymän käyttötarkoituksen muuttamiseen, jos kiinteistön tarkoituksenmukainen käyttö sitä vaatii eikä liittymästä ja sen käyttämisestä aiheudu vaaraa liikenneturvallisuukselle. Jos kiinteistölle on tarpeen maatalousliittymä, on lupa sen tekemiseksi tässä momentissa tarkoitettuun tiehen myönnettävä, jos liittymä ja sen sijainti ovat sellaiset, ettei liikenneturvallisuus sen takia vaarannu. Lupa voidaan liittää tarpeellisia ehtoja.

Lupa yksityisen tien liittämiseksi muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun maantiehen on myönnettävä, jos liittymä on tarpeen kiinteistön käyttämiseksi ja liittymä sekä sen sijainti ovat sellaiset, ettei liikenneturvallisuus liittymän eikä sen käyttämisen takia vaarannu. Lupa voidaan liittää tarpeellisia ehtoja. Tässä momentissa tarkoitettuun tiehen saa tehdä *elinvoimakeskuksen* ohjeiden mukaan maatalousliittymän, jollei siitä aiheudu vaaraa liikenneturvallisuukselle. Tällaisen maatalousliittymän tekemisestä on hyvissä ajoin ennen toimenpiteeseen ryhtymistä ilmoitettava *elinvoimakeskukselle*.

Jos maastoliikennelaisissa (1710/1995) tarkoitetun moottorikelkkailureitin tai muun sitä vastaavan kulkuyhteyden perustamiseksi on maantien ylittämistä varten järjestettävä tiealueelle ylityskohta, *elinvoimakeskus* myöntää luvan toimenpiteen suorittamiseen, jos ylityskohdasta ei aiheudu vaaraa liikenneturvallisuukselle eikä haittaa tienpidolle. Lupa voidaan liittää tarpeellisia ehtoja.

Mitä 1–3 momentissa säädetään, ei koske moottori- eikä moottoriliikenneteitä eikä 4 §:n 3 momentissa tarkoitettuja runkoverkkoon kuuluvia maanteitä, joille pääsystä voidaan määrätä vain tiesuunnitelmassa. Erityisistä syistä *elinvoimakeskus* voi myöntää runkoverkkoon kuuluvaan maantiehen 1 momentin

Voimassa oleva laki

syistä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää runkoverkkoon kuuluvaan maantiehen 1 momentin mukaisen liittymäluvan tai 3 momentin mukaisen luvan ylityskohdan järjestämiseksi.

38 §

Liittymän ja ylityskohdan tekeminen, kunnossapito ja muuttaminen

Yksityisen tien pitäjä ja maatalousliittymän haltija ovat velvollisia tekemään liittymänsä ja pitämään sen kunnossa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ohjeiden mukaan sillä tavoin, ettei niistä ole vaaraa liikenteelle eikä haittaa maantien kunnossapidolle. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaa kuitenkin yksityistien liittymän ja maatalousliittymän rumpujen kunnossapidosta.

Jos ennestään olevan yksityisen tien liittymän tai maatalousliittymän muuttuneen tai merkittävästi lisääntyneen käytön johdosta aiheutuu vaaraa liikenteelle tai haittaa maantien kunnossapidolle, yksityisen tien pitäjä tai maatalousliittymän haltija on velvollinen kustannuksellaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ohjeiden mukaan tekemään liittymään tai poikkeuksellisesti myös liittymäalueelle sellaiset muutokset, että liittymästä aiheutuva vaara tai haitta poistuu taikka vähenee, sekä hakemaan tarpeen vaatiessa uutta liittymälupaa.

Jos 1–3 momentin nojalla velvoitettu laiminlyö velvollisuutensa, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi teettää vaaditut toimenpiteet laiminlyöjän kustannuksella tai keskeyttää rakennustyön. Teettämisen ja keskeyttämisen suhasta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

40 §

Liittymän poistaminen

Ehdotus

mukaisen liittymäluvan tai 3 momentin mukaisen luvan ylityskohdan järjestämiseksi.

38 §

Liittymän ja ylityskohdan tekeminen, kunnossapito ja muuttaminen

Yksityisen tien pitäjä ja maatalousliittymän haltija ovat velvollisia tekemään liittymänsä ja pitämään sen kunnossa *elinvoimakeskuksen* ohjeiden mukaan sillä tavoin, ettei niistä ole vaaraa liikenteelle eikä haittaa maantien kunnossapidolle. *Elinvoimakeskus* vastaa kuitenkin yksityistien liittymän ja maatalousliittymän rumpujen kunnossapidosta.

Jos ennestään olevan yksityisen tien liittymän tai maatalousliittymän muuttuneen tai merkittävästi lisääntyneen käytön johdosta aiheutuu vaaraa liikenteelle tai haittaa maantien kunnossapidolle, yksityisen tien pitäjä tai maatalousliittymän haltija on velvollinen kustannuksellaan *elinvoimakeskuksen* ohjeiden mukaan tekemään liittymään tai poikkeuksellisesti myös liittymäalueelle sellaiset muutokset, että liittymästä aiheutuva vaara tai haitta poistuu taikka vähenee, sekä hakemaan tarpeen vaatiessa uutta liittymälupaa.

Jos 1–3 momentin nojalla velvoitettu laiminlyö velvollisuutensa, *elinvoimakeskus* voi teettää vaaditut toimenpiteet laiminlyöjän kustannuksella tai keskeyttää rakennustyön. Teettämisen ja keskeyttämisen suhasta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

40 §

Liittymän poistaminen

Elinvoimakeskus voi poistaa kustannuksellaan asemakaavan vastaisen liittymän tai estää

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi poistaa kustannuksellaan asemakaavan vastaisen liittymän tai estää sen käytön, jos hyväksyttävä korvaava kulkuyhteys on järjestetty. Ennen toimenpiteeseen ryhtymistä on asianomaiselle kiinteistön omistajalle tai haltijalle ja kyseisen yksityisen tien tiekunnalle varattava tilaisuus tulla kuulluiksi ja, jos liittymää käytetään yleisesti liikenteeseen, tulee asiasta kuuluttaa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on päivitettävä tieto liittymän poistamisesta tienpitäjän osoittamaan rekisteriin tai tietojärjestelmään viimeistään, kun liittymä poistetaan käytöstä.

42 §

Tiealueeseen kohdistuva työ sekä rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden sijoittaminen tiealueelle

Tiealueeseen kohdistuvaan työhön sekä rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden sijoittamiseen tiealueelle on oltava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupa. Lupa voidaan myöntää, jos toimenpiteestä ei aiheudu vaaraa liikenteelle eikä haittaa tienpidolle. Yhteiskunnan toiminnan kannalta välttämättömien rakenteiden, rakennelmien tai laitteiden sijoittamista koskeva lupa on kuitenkin myönnettävä, jos sijoittamisesta ei aiheudu vaaraa liikenteelle eikä vähäistä suurempaa haittaa tienpidolle.

Luvan saaja on velvollinen suorittamaan 1 momentissa tarkoitetut toimenpiteet ja pitämään rakenteen, rakennelman ja laitteen kunnossa lupaehtojen mukaisesti. Luvan saaja on velvollinen kustannuksellaan tekemään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vaatimat muutokset taikka siirtämään tai poistamaan rakenteen, rakennelman tai laitteen, jos sen käyttämisestä aiheutuu 1 momentissa tarkoitettua vaaraa tai haittaa.

Jos muussa laissa säädetystä johtuen lupa ei ole tarpeen, on toimenpiteestä, hyvissä ajoin ennen siihen ryhtymistä, ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

sen käytön, jos hyväksyttävä korvaava kulkuyhteys on järjestetty. Ennen toimenpiteeseen ryhtymistä on asianomaiselle kiinteistön omistajalle tai haltijalle ja kyseisen yksityisen tien tiekunnalle varattava tilaisuus tulla kuulluiksi ja, jos liittymää käytetään yleisesti liikenteeseen, tulee asiasta kuuluttaa.

Elinvoimakeskuksen on päivitettävä tieto liittymän poistamisesta tienpitäjän osoittamaan rekisteriin tai tietojärjestelmään viimeistään, kun liittymä poistetaan käytöstä.

42 §

Tiealueeseen kohdistuva työ sekä rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden sijoittaminen tiealueelle

Tiealueeseen kohdistuvaan työhön sekä rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden sijoittamiseen tiealueelle on oltava *elinvoimakeskuksen* lupa. Lupa voidaan myöntää, jos toimenpiteestä ei aiheudu vaaraa liikenteelle eikä haittaa tienpidolle. Yhteiskunnan toiminnan kannalta välttämättömien rakenteiden, rakennelmien tai laitteiden sijoittamista koskeva lupa on kuitenkin myönnettävä, jos sijoittamisesta ei aiheudu vaaraa liikenteelle eikä vähäistä suurempaa haittaa tienpidolle.

Luvan saaja on velvollinen suorittamaan 1 momentissa tarkoitetut toimenpiteet ja pitämään rakenteen, rakennelman ja laitteen kunnossa lupaehtojen mukaisesti. Luvan saaja on velvollinen kustannuksellaan tekemään *elinvoimakeskuksen* vaatimat muutokset taikka siirtämään tai poistamaan rakenteen, rakennelman tai laitteen, jos sen käyttämisestä aiheutuu 1 momentissa tarkoitettua vaaraa tai haittaa.

Jos muussa laissa säädetystä johtuen lupa ei ole tarpeen, on toimenpiteestä, hyvissä ajoin ennen siihen ryhtymistä, ilmoitettava *elinvoimakeskukselle*.

Jollei 1 tai 3 momentista, 8 §:n 1 momentista tai 42 a §:n 1 momentista muuta johdu, edellyttää tiealueen ja sillä olevien rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden käyttäminen muihin kuin maantietarkoituksiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa.

Jollei 1 tai 3 momentista, 8 §:n 1 momentista tai 42 a §:n 1 momentista muuta johdu, edellyttää tiealueen ja sillä olevien rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden käyttäminen muihin kuin maantietarkoituksiin *elinvoimakeskuksen* lupaa.

42 a §

Tiettyjen kaapeleiden sijoittaminen tiealueelle

Poiketen 42 §:n 1 momentissa säädetystä riittää, että sähkö- ja telekaapeleiden sekä niihin liittyvien jakokaappien ja kaapelikaivojen sijoittamisesta tiealueelle tehdä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ilmoitus edellyttäen, että kyse on:

- 1) maantien tai siihen kuuluvan jalkakäytävän ja pyörätien alituksesta;
- 2) tien pituussuuntaiseen kaapeliin tehtävästä jatkoksesta tai siihen liittyvästä poikittaissuuntaisesta kaapelista tiealueen ulkopuolelle tai maantien alitse;
- 3) maantien tai siihen kuuluvan jalkakäytävän ja pyörätien ylityksestä ilmajohtoilla;
- 4) maantien varressa tiealueen ulkopuolelle asennettavasta tien pituussuuntaisesta ilmajohtosta, jonka johtoalue ulottuu tiealueelle;
- 5) laajakaistahankkeiden uusista asiakasliittymistä, jos ne on hankittu vasta rakennustyön aikana;
- 6) tien pituussuuntaisesta kaapeloinnista, jos kaapelia asennetaan tien pituussuuntaisesti yksinomaan olemassa olevaan putkitukseen.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi ilmoituksen saatuaan, ennen ilmoitettua aloituspäivää kieltää toimenpiteen toteuttamisen, jos se harkitsee, että kaapelin sijoittaminen aiheuttaa vaaraa liikenneturvallisuudelle tai vähäistä suurempaa haittaa tienpidolle. Suunniteltua toimenpidettä ei saa aloittaa ennen ilmoitettua aloituspäivää.

42 b §

42 a §

Tiettyjen kaapeleiden sijoittaminen tiealueelle

Poiketen 42 §:n 1 momentissa säädetystä riittää, että sähkö- ja telekaapeleiden sekä niihin liittyvien jakokaappien ja kaapelikaivojen sijoittamisesta tiealueelle tehdä *elinvoimakeskukselle* ilmoitus edellyttäen, että kyse on:

- 1) maantien tai siihen kuuluvan jalkakäytävän ja pyörätien alituksesta;
- 2) tien pituussuuntaiseen kaapeliin tehtävästä jatkoksesta tai siihen liittyvästä poikittaissuuntaisesta kaapelista tiealueen ulkopuolelle tai maantien alitse;
- 3) maantien tai siihen kuuluvan jalkakäytävän ja pyörätien ylityksestä ilmajohtoilla;
- 4) maantien varressa tiealueen ulkopuolelle asennettavasta tien pituussuuntaisesta ilmajohtosta, jonka johtoalue ulottuu tiealueelle;
- 5) laajakaistahankkeiden uusista asiakasliittymistä, jos ne on hankittu vasta rakennustyön aikana;
- 6) tien pituussuuntaisesta kaapeloinnista, jos kaapelia asennetaan tien pituussuuntaisesti yksinomaan olemassa olevaan putkitukseen.

Elinvoimakeskus voi ilmoituksen saatuaan, ennen ilmoitettua aloituspäivää kieltää toimenpiteen toteuttamisen, jos se harkitsee, että kaapelin sijoittaminen aiheuttaa vaaraa liikenneturvallisuudelle tai vähäistä suurempaa haittaa tienpidolle. Suunniteltua toimenpidettä ei saa aloittaa ennen ilmoitettua aloituspäivää.

42 b §

*Siirto-, suojaamis- ja poistamisvelvoite**Siirto-, suojaamis- ja poistamisvelvoite*

Jos elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus katsoo, että tien siirtäminen, parantaminen tai muu tienpito edellyttää tiealueelle tämän lain nojalla sijoitetun rakenteen, rakennelman tai laitteen suojaamista, siirtämistä tai poistamista, rakenteen, laitteen tai rakennelman omistaja vastaa toimenpiteen kustannuksista.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu toimenpide on tehtävä sähkö- ja telekaapeleiden enintään kolmen asiakkaan asiakasliittymien osalta kolmen kuukauden kuluessa ja muiden tiealueella sijaitsevien rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden osalta kuuden kuukauden kuluessa tienpitäjän ilmoituksesta. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi määrätä määräjän myös tätä pidemmäksi tai jatkaa määräaika, jos se on tarpeen toimenpiteen suorittamiseksi roudattoman kauden aikana tai muusta vastaavasta syystä.

Hankkeesta vastaava vastaa kuitenkin siirto-, suojaamis- ja poistamiskustannuksista, kun kohde on alun perin sijoitettu tiealueen ulkopuolelle tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ei ole ilmoittanut luvan saajalle, että kohteeseen on tulossa asian käsittelyvuonna tai viiden vuoden kuluessa muu kuin pistemäinen tienpitotyö, joka edellyttää rakenteen, rakennelman tai laitteen siirtämistä tai poistamista. Siirtokustannusten korvaamisessa otetaan huomioon siirrettävän kohteen ikä ja korvaavan kaapelin tuoma kapasiteetin lisäys.

Jos *elinvoimakeskus* katsoo, että tien siirtäminen, parantaminen tai muu tienpito edellyttää tiealueelle tämän lain nojalla sijoitetun rakenteen, rakennelman tai laitteen suojaamista, siirtämistä tai poistamista, rakenteen, laitteen tai rakennelman omistaja vastaa toimenpiteen kustannuksista.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu toimenpide on tehtävä sähkö- ja telekaapeleiden enintään kolmen asiakkaan asiakasliittymien osalta kolmen kuukauden kuluessa ja muiden tiealueella sijaitsevien rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden osalta kuuden kuukauden kuluessa tienpitäjän ilmoituksesta. *Elinvoimakeskus* voi määrätä määräjän myös tätä pidemmäksi tai jatkaa määräaika, jos se on tarpeen toimenpiteen suorittamiseksi roudattoman kauden aikana tai muusta vastaavasta syystä.

Hankkeesta vastaava vastaa kuitenkin siirto-, suojaamis- ja poistamiskustannuksista, kun kohde on alun perin sijoitettu tiealueen ulkopuolelle tai *elinvoimakeskus* ei ole ilmoittanut luvan saajalle, että kohteeseen on tulossa asian käsittelyvuonna tai viiden vuoden kuluessa muu kuin pistemäinen tienpitotyö, joka edellyttää rakenteen, rakennelman tai laitteen siirtämistä tai poistamista. Siirtokustannusten korvaamisessa otetaan huomioon siirrettävän kohteen ikä ja korvaavan kaapelin tuoma kapasiteetin lisäys.

43 §

43 §

*Erityisen talvitien ja kulkuväylän risteäminen**Erityisen talvitien ja kulkuväylän risteäminen*

Jos laivaliikennettä talven aikana harjoitettaessa yleisessä kulkuväylässä jään avaamisen johdosta katkaistaan väylän poikki kulkeva erityinen talvitie, on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen mahdollisuuksien mukaan asetettava paikalle silta tai lautta taikka muulla tavoin huolehdittava niistä toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen liikenteen turvaamiseksi ja johtamiseksi väylän yli.

Jos laivaliikennettä talven aikana harjoitettaessa yleisessä kulkuväylässä jään avaamisen johdosta katkaistaan väylän poikki kulkeva erityinen talvitie, on *elinvoimakeskuksen* mahdollisuuksien mukaan asetettava paikalle silta tai lautta taikka muulla tavoin huolehdittava niistä toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen liikenteen turvaamiseksi ja johtamiseksi väylän yli.

Voimassa oleva laki

Ilman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen suostumusta ei yksityistä kulkuväylää saa avata siten, että se katkaisee erityisen talvitien. Tarvittavan ylikululaitteen asettaminen ja kunnossapito ovat sen velvollisuutena, joka on väylän avannut tai joka sitä käyttää.

44 §

Maantien suoja-alue

Rakennusta ei saa pitää suoja-alueella. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on liikenneturvallisuuden sitä vaatiessa ja varalaskupaikan osalta myös lentoturvallisuuden vuoksi oikeus poistaa suoja-alueelta kasvillisuutta.

45 §

Maantien näkemäalue

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus poistaa näkemäalueelta sellainen kasvillisuus ja sellaiset luonnonesteet, jotka tarpeellista näkemäalaa rajoittamalla tuottavat vaaraa liikenneturvallisuudelle.

47 §

Poikkeamisvalta

Erityisistä syistä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää poikkeuksen 44–46 §:ssä tarkoitetuista kielloista, jos se harkitsee, että liikenneturvallisuus ei vaarannu eikä tienpidolle aiheutuisi muuta kuin enintään vähäistä haittaa. Poikkeamispäätökseen voidaan liittää tarpeellisia ehtoja.

48 §

Poikkeukset rajoituksista

Jos 1 momentissa tarkoitettu kasvillisuus taikka rakennus, rakennelma tai laite aiheuttaa

Ehdotus

Ilman *elinvoimakeskuksen* suostumusta ei yksityistä kulkuväylää saa avata siten, että se katkaisee erityisen talvitien. Tarvittavan ylikululaitteen asettaminen ja kunnossapito ovat sen velvollisuutena, joka on väylän avannut tai joka sitä käyttää.

44 §

Maantien suoja-alue

Rakennusta ei saa pitää suoja-alueella. *Elinvoimakeskuksella* on liikenneturvallisuuden sitä vaatiessa ja varalaskupaikan osalta myös lentoturvallisuuden vuoksi oikeus poistaa suoja-alueelta kasvillisuutta.

45 §

Maantien näkemäalue

Elinvoimakeskuksella on oikeus poistaa näkemäalueelta sellainen kasvillisuus ja sellaiset luonnonesteet, jotka tarpeellista näkemäalaa rajoittamalla tuottavat vaaraa liikenneturvallisuudelle.

47 §

Poikkeamisvalta

Erityisistä syistä *elinvoimakeskus* voi myöntää poikkeuksen 44–46 §:ssä tarkoitetuista kielloista, jos se harkitsee, että liikenneturvallisuus ei vaarannu eikä tienpidolle aiheutuisi muuta kuin enintään vähäistä haittaa. Poikkeamispäätökseen voidaan liittää tarpeellisia ehtoja.

48 §

Poikkeukset rajoituksista

Jos 1 momentissa tarkoitettu kasvillisuus taikka rakennus, rakennelma tai laite aiheuttaa

Voimassa oleva laki

vaaraa liikenneturvallisuu­delle tai haittaa tien­pidolle, voi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus määrätä sen pois­tettavaksi tai siirrettäväksi taikka määrätä siihen tehtäväksi tarvit­ tavan muutoksen. Jollei omistaja suorita toi­ menpidettä sitä varten määrätyssä kohtuulli­ sessa ajassa, elinkeino-, liikenne- ja ympäris­ tökeskuksella on oikeus suorittaa se kustan­ nuksellaan.

49 §

Kasvillisuuden ja luonnonesteiden poista­ mista koskeva menettely

Ennen kuin elinkeino-, liikenne- ja ympäris­ tökeskus ryhtyy poistamaan 44 §:n 2 momen­ tissa tai 45 §:n 2 momentissa tarkoitettua kas­ villisuutta tai jälkimmäisessä lainkohdassa tarkoitettuja luonnonesteitä, tulee siitä ilmoit­ taa asianomaisen kiinteistön omistajalle tai haltijalle taikka siitä kuuluttaa hyvissä ajoin ennen toimenpiteeseen ryhtymistä. Kiinteis­ tön omistaja voi halutessaan itse huolehtia toi­ menpiteistä elinkeino-, liikenne- ja ympäristö­ keskuksen osoituksen mukaan.

51 §

Lumiaita ja lumen sijoittaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuk­ sella on oikeus pystyttää tiealueen ulkopuo­ lelle tilapäinen tai kiinteä lumiaita, jos se lu­ men tielle kerääntymisen estämiseksi on tar­ peen. Kiinteä lumiaita saadaan asutulla alu­ eella kuitenkin pystyttää vain kiinteistön omistajan tai haltijan suostumuksella tai, jos suostumusta ei saada, kunnan rakennusval­ vontaviranomaisen antamalla luvalla. Lupa voidaan myöntää, jos lumiaita on tarpeen maantien pitämiseksi yleistä liikennettä tyydyttävässä kunnossa eikä aidasta tai sen pitä­ misestä aiheudu kiinteistölle merkittävää hai­ ttaa.

Ehdotus

vaaraa liikenneturvallisuu­delle tai haittaa tien­pidolle, voi *elinvoimakeskus* määrätä sen pois­ tettavaksi tai siirrettäväksi taikka määrätä sii­ hen tehtäväksi tarvittavan muutoksen. Jollei omistaja suorita toimenpidettä sitä varten määrätyssä kohtuullisessa ajassa, *elinvoima­ keskuksella* on oikeus suorittaa se kustannuk­ sellaan.

49 §

Kasvillisuuden ja luonnonesteiden poista­ mista koskeva menettely

Ennen kuin *elinvoimakeskus* ryhtyy poista­ maan 44 §:n 2 momentissa tai 45 §:n 2 mo­ mentissa tarkoitettua kasvillisuutta tai jälkim­ mäisessä lainkohdassa tarkoitettuja luon­ nonesteitä, tulee siitä ilmoittaa asianomaisen kiinteistön omistajalle tai haltijalle taikka siitä kuuluttaa hyvissä ajoin ennen toimenpitee­ seen ryhtymistä. Kiinteistön omistaja voi ha­ lutessaan itse huolehtia toimenpiteistä *elinvoi­ makeskuksen* osoituksen mukaan.

51 §

Lumiaita ja lumen sijoittaminen

Elinvoimakeskuksella on oikeus pystyttää tiealueen ulkopuolelle tilapäinen tai kiinteä lumiaita, jos se lumen tielle kerääntymisen es­ tämiseksi on tarpeen. Kiinteä lumiaita saadaan asutulla alueella kuitenkin pystyttää vain kiin­ teistön omistajan tai haltijan suostumuksella tai, jos suostumusta ei saada, kunnan raken­ nusvalvontaviranomaisen antamalla luvalla. Lupa voidaan myöntää, jos lumiaita on tar­ peen maantien pitämiseksi yleistä liikennettä tyydyttävässä kunnossa eikä aidasta tai sen pi­ tämisestä aiheudu kiinteistölle merkittävää hai­ ttaa.

Elinvoimakeskuksella on oikeus maantien kunnossapidon yhteydessä sijoittaa maantie­ alueelta lunta tiealueen ulkopuolellekin.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskussella on oikeus maantien kunnossapidon yhteydessä sijoittaa maantialeuelta lunta tiealueen ulkopuolellekin.

52 §

Tienvarsimainonta ja -ilmoittelu

Edellä 1 momentissa tarkoitetun mainoksen tai ilmoituksen asettamisesta on ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jollei jäljempänä toisin säädetä. Ilmoitukseen on liitettävä selvitys mainoksesta tai ilmoituksesta ja sen sijoittamispaikasta sekä selvitys kiinteistönomistajan tai -haltijan suostumuksesta sen pystyttämiseen. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi pyytää ilmoituksen johdosta kunnalta lausunnon.

Jos mainoksen tai ilmoituksen asettaminen ei täytä 1 momentissa säädettyjä vaatimuksia, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on 30 päivän kuluessa ilmoituksen saapumisesta tehtävä päätös, jossa se voi kieltää mainoksen tai ilmoituksen asettamisen tai määrätä asettamiselle tarpeellisia ehtoja. Mainosta tai ilmoitusta ei saa asettaa ennen tämän määräajan umpeutumista. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi kuitenkin ilmoituksen johdosta tehtävässä päätöksessä sallia mainoksen tai ilmoituksen asettamisen edellä mainittua ajankohtaa aikaisemmin. Aika, jonka mainos tai ilmoitus saa olla ilmoitetussa paikassaan, on 10 vuotta, jollei elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus määrää tätä lyhyempää aikaa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ennen rajoittavan tai kieltävän päätöksen antamista tehtävä yhteistyötä ilmoituksen tekijän ja asianomaisen kunnan kanssa.

52 b §

Määräystenantovaltuus

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarpeellisia määräyksiä 52 §:ssä tarkoitetun elin-

52 §

Tienvarsimainonta ja -ilmoittelu

Edellä 1 momentissa tarkoitetun mainoksen tai ilmoituksen asettamisesta on ilmoitettava *Elinvoimakeskukselle*, jollei jäljempänä toisin säädetä. Ilmoitukseen on liitettävä selvitys mainoksesta tai ilmoituksesta ja sen sijoittamispaikasta sekä selvitys kiinteistönomistajan tai -haltijan suostumuksesta sen pystyttämiseen. *Elinvoimakeskus* voi pyytää ilmoituksen johdosta kunnalta lausunnon.

Jos mainoksen tai ilmoituksen asettaminen ei täytä 1 momentissa säädettyjä vaatimuksia, *elinvoimakeskuksen* on 30 päivän kuluessa ilmoituksen saapumisesta tehtävä päätös, jossa se voi kieltää mainoksen tai ilmoituksen asettamisen tai määrätä asettamiselle tarpeellisia ehtoja. Mainosta tai ilmoitusta ei saa asettaa ennen tämän määräajan umpeutumista. *Elinvoimakeskus* voi kuitenkin ilmoituksen johdosta tehtävässä päätöksessä sallia mainoksen tai ilmoituksen asettamisen edellä mainittua ajankohtaa aikaisemmin. Aika, jonka mainos tai ilmoitus saa olla ilmoitetussa paikassaan, on 10 vuotta, jollei *elinvoimakeskus* määrää tätä lyhyempää aikaa.

Elinvoimakeskuksen on ennen rajoittavan tai kieltävän päätöksen antamista tehtävä yhteistyötä ilmoituksen tekijän ja asianomaisen kunnan kanssa.

52 b §

Määräystenantovaltuus

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarpeellisia määräyksiä 52 §:ssä tarkoitetun *elin-*

Voimassa oleva laki

keino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tehtävän ilmoituksen sisällöstä ja ilmoitusmenettelystä. Lisäksi virasto voi antaa liikenneturvallisuuden varmistamiseksi tarkempia määräyksiä 52 ja 52 a §:ssä tarkoitettujen mainosten ja ilmoitusten teknisistä ominaisuuksista ja sijoittamisesta.

54 §

Maantietoimituksen vireilletulo

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus 26 §:n 1 momentin perusteella hakea maantietoimitusta, kun hyväksytty tiesuunnitelma on saanut lainvoiman tai on pantavissa täytäntöön valituksesta huolimatta, taikka 21 §:ssä tarkoitettun kirjallisen suostumuksen perusteella.

56 §

Haltuunotto

Tiesuunnitelmassa osoitetut tiealueet ja muut tienpitäjän käyttöön osoitetut alueet sekä perustettavat oikeudet otetaan tienpitäjän haltuun maantietoimituksessa pidettävässä haltuunotokatselmuksessa määrätyn ajan-kohtana. Tiesuunnitelmassa osoitettu yksityistä tietä tai liittymää varten tarvittava alue otetaan tienpitäjän haltuun siksi ajaksi, kunnes tie tai liittymä on tehty. Haltuun otettaessa tienpitäjälle syntyy oikeus käyttää alueita ja oikeuksia tiesuunnitelmassa osoitettuihin tarkoituksiin kiinteistöön kohdistuvan muun oikeuden estämättä. Tässä momentissa tarkoitettu haltuunotto voi tapahtua myös vaiheittain elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen osoituksen mukaan.

Edellä 21 §:ssä tarkoitetuissa vaikutuksiltaan vähäisiksi arvioiduissa tien parantamisissa voi haltuunotto tapahtua sopimuksen perusteella. Haltuunoton jälkeen tulee elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kuitenkin viipymättä hakea maantietoimitusta.

Jos haltuun otetulla alueella olevan omaisuuden poistamisesta tai siirtämisestä ei

Ehdotus

voimakeskukselle tehtävän ilmoituksen sisällöstä ja ilmoitusmenettelystä. Lisäksi virasto voi antaa liikenneturvallisuuden varmistamiseksi tarkempia määräyksiä 52 ja 52 a §:ssä tarkoitettujen mainosten ja ilmoitusten teknisistä ominaisuuksista ja sijoittamisesta.

54 §

Maantietoimituksen vireilletulo

Elinvoimakeskuksella on oikeus 26 §:n 1 momentin perusteella hakea maantietoimitusta, kun hyväksytty tiesuunnitelma on saanut lainvoiman tai on pantavissa täytäntöön valituksesta huolimatta, taikka 21 §:ssä tarkoitettun kirjallisen suostumuksen perusteella.

56 §

Haltuunotto

Tiesuunnitelmassa osoitetut tiealueet ja muut tienpitäjän käyttöön osoitetut alueet sekä perustettavat oikeudet otetaan tienpitäjän haltuun maantietoimituksessa pidettävässä haltuunotokatselmuksessa määrätyn ajan-kohtana. Tiesuunnitelmassa osoitettu yksityistä tietä tai liittymää varten tarvittava alue otetaan tienpitäjän haltuun siksi ajaksi, kunnes tie tai liittymä on tehty. Haltuun otettaessa tienpitäjälle syntyy oikeus käyttää alueita ja oikeuksia tiesuunnitelmassa osoitettuihin tarkoituksiin kiinteistöön kohdistuvan muun oikeuden estämättä. Tässä momentissa tarkoitettu haltuunotto voi tapahtua myös vaiheittain *elinvoimakeskuksen* osoituksen mukaan.

Edellä 21 §:ssä tarkoitetuissa vaikutuksiltaan vähäisiksi arvioiduissa tien parantamisissa voi haltuunotto tapahtua sopimuksen perusteella. Haltuunoton jälkeen tulee *elinvoimakeskuksen* kuitenkin viipymättä hakea maantietoimitusta.

Jos haltuun otetulla alueella olevan omaisuuden poistamisesta tai siirtämisestä ei päästä sopimukseen, *Elinvoimakeskuksen* on

päästä sopimukseen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on asetettava poistettavan omaisuuden omistajalle tai haltijalle kohtuullinen ja tietyön kannalta sopiva määräaika, jonka päätyttyä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus poistaa omaisuuden. Tällöin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ennen omaisuuden poistamista, mikäli mahdollista, ilmoitettava siitä poistettavan omaisuuden omistajalle tai haltijalle.

asetettava poistettavan omaisuuden omistajalle tai haltijalle kohtuullinen ja tietyön kannalta sopiva määräaika, jonka päätyttyä *elinvoimakeskus* poistaa omaisuuden. Tällöin *elinvoimakeskuksen* on ennen omaisuuden poistamista, mikäli mahdollista, ilmoitettava siitä poistettavan omaisuuden omistajalle tai haltijalle.

56 a §

56 a §

*Yksityisen tien luovuttaminen**Yksityisen tien luovuttaminen*

Edellä 56 §:n 1 momentissa tarkoitettu yksityinen tie luovutetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen määräämänä ajankohtana tieosakkaille tai kiinteistön omistajalle sen jälkeen, kun tieosakkaista ja kunnossapidosta osakkaiden kesken on maantietoimituksessa päätetty ja toimitusta koskevan muutoksenhaun estämättä. Tien luovuttamiseksi voidaan tieosakkaista ja kunnossapidosta osakkaiden kesken määrätä maantietoimituksen kestäessä väliaikaisesti.

Edellä 56 §:n 1 momentissa tarkoitettu yksityinen tie luovutetaan *elinvoimakeskuksen* määräämänä ajankohtana tieosakkaille tai kiinteistön omistajalle sen jälkeen, kun tieosakkaista ja kunnossapidosta osakkaiden kesken on maantietoimituksessa päätetty ja toimitusta koskevan muutoksenhaun estämättä. Tien luovuttamiseksi voidaan tieosakkaista ja kunnossapidosta osakkaiden kesken määrätä maantietoimituksen kestäessä väliaikaisesti.

57 §

57 §

*Lunastuksen kohteen vahvistaminen ja omistusoikeuden syntyminen tiealueeseen**Lunastuksen kohteen vahvistaminen ja omistusoikeuden syntyminen tiealueeseen*

Lunastuspäätöksessä vahvistetaan lunastuksen kohde tiesuunnitelman tai 21 §:ssä tarkoitetun kirjallisen suostumuksen perusteella, tarvittaessa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen osoituksen mukaan. Tiesuunnitelmasta voidaan vähäisessä määrin poiketa, jos siihen on erityinen syy. Tämän lain 75 §:n 2 momentin mukaisessa maantietoimituksessa lunastuksen kohde vahvistetaan 5 §:n 3 momentin mukaan, tarvittaessa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen osoituksen mukaan.

Lunastuspäätöksessä vahvistetaan lunastuksen kohde tiesuunnitelman tai 21 §:ssä tarkoitetun kirjallisen suostumuksen perusteella, tarvittaessa *elinvoimakeskuksen* osoituksen mukaan. Tiesuunnitelmasta voidaan vähäisessä määrin poiketa, jos siihen on erityinen syy. Tämän lain 75 §:n 2 momentin mukaisessa maantietoimituksessa lunastuksen kohde vahvistetaan 5 §:n 3 momentin mukaan, tarvittaessa *elinvoimakeskuksen* osoituksen mukaan.

62 §

62 §

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Lunastuksen käsitteleminen kahtena toimituksena

Lunastuksen käsitteleminen kahtena toimituksena

Sen lisäksi, mitä lunastuslain 20 §:ssä säädetään, toimitusinsinööri voi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen esityksestä jakaa toimitusmääräyksen tarkoittamaa lunastusta koskevat asiat käsiteltäviksi kahdessa eri maantietoimituksessa, jos se ratkaistavien asioiden määrän tai laadun vuoksi taikka muusta syystä on tarkoituksenmukaista.

Sen lisäksi, mitä lunastuslain 20 §:ssä säädetään, toimitusinsinööri voi *elinvoimakeskuksen* esityksestä jakaa toimitusmääräyksen tarkoittamaa lunastusta koskevat asiat käsiteltäviksi kahdessa eri maantietoimituksessa, jos se ratkaistavien asioiden määrän tai laadun vuoksi taikka muusta syystä on tarkoituksenmukaista.

69 §

Yksityistiejärjestelyt

69 §

Yksityistiejärjestelyt

Yksityistieyhteydät ja tieoikeudet voidaan järjestellä yksityistielain 76 §:ssä tarkoitetussa alueellisessa yksityistietoimituksessa, joka voidaan suorittaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen pyynnöstä ilman erillistä hakemusta. Tällöin tämän lain 72 §:ssä tarkoitettua korvausta koskeva kysymys ratkaistaan tässä toimituksessa, johon lisäksi sovelletaan, mitä lunastuslain 82 §:ssä säädetään.

Yksityistieyhteydät ja tieoikeudet voidaan järjestellä yksityistielain 76 §:ssä tarkoitetussa alueellisessa yksityistietoimituksessa, joka voidaan suorittaa *elinvoimakeskuksen* pyynnöstä ilman erillistä hakemusta. Tällöin tämän lain 72 §:ssä tarkoitettua korvausta koskeva kysymys ratkaistaan tässä toimituksessa, johon lisäksi sovelletaan, mitä lunastuslain 82 §:ssä säädetään.

74 §

Muut korvaukset ja korvauksia koskeva maantietoimitus

74 §

Muut korvaukset ja korvauksia koskeva maantietoimitus

Jos tästä laista johtuva korvaus- tai lunastuskysymys tulee esille muutoin kuin maantietoimituksen yhteydessä tai jos korvaus voidaan määrätä vasta maantietoimituksen päätyttyä eikä korvauksista sovita, on korvausasia ratkaistava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai korvausta vaativan hakemuksesta pidettävässä maantietoimituksessa.

Jos tästä laista johtuva korvaus- tai lunastuskysymys tulee esille muutoin kuin maantietoimituksen yhteydessä tai jos korvaus voidaan määrätä vasta maantietoimituksen päätyttyä eikä korvauksista sovita, on korvausasia ratkaistava *elinvoimakeskuksen* tai korvausta vaativan hakemuksesta pidettävässä maantietoimituksessa.

75 §

Maantietoimitus erityisissä tapauksissa

75 §

Maantietoimitus erityisissä tapauksissa

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on haettava viipymättä maantietoimitusta, kun yksityinen tie tai katu on muutettu maantiekseksi taikka kun maantie tai liitännäisalue on lakkautettu.

Ennestään olevan maantien tiealueen tai liitännäisalueen taikka suoja- tai näkemäalueen rajan määrittämiseksi voidaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai kiinteistön omistajan hakemuksesta pitää maantietoimitus. Tällaisessa toimituksessa voidaan määrätä korvaus tien tai liitännäisalueen leventymisen aiheuttamista menetyksistä ja ratkaista 71 §:n 2 momentissa tarkoitettu korvausasia.

79 §

Korvausten maksaminen ja korko

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen suoritettaviksi määrättyt ennakko- ja lopulliset korvaukset niille maksettavine kuuden prosentin vuotuisine korkoineen tulee suorittaa kolmen kuukauden kuluessa niiden määrittämisestä. Korvauksen maksamisen viivästyessä sille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuna korkokannan mukaan.

Tilusjärjestelyssä alueen saaja on velvollinen maksamaan saamastaan alueesta korvauksen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle siltä osin kuin korvausta ei voida vähentää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen maksettaviksi määrättyistä suorituksista, ja alueen luovuttaja saa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta korvauksen luovuttamastaan alueesta. Tässä momentissa tarkoitettuihin korvauksiin sovelletaan, mitä 1 momentissa koron laskemisesta ja korvausten maksamisesta säädetään.

Maantietoimituksessa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen maksettaviksi määrättyt korvaukset ja edellä 2 momentissa tarkoitettut tilusjärjestelykorvaukset alueen luovuttajalle suorittaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus.

Elinvoimakeskuksen on haettava viipymättä maantietoimitusta, kun yksityinen tie tai katu on muutettu maantiekseksi taikka kun maantie tai liitännäisalue on lakkautettu.

Ennestään olevan maantien tiealueen tai liitännäisalueen taikka suoja- tai näkemäalueen rajan määrittämiseksi voidaan *elinvoimakeskuksen* tai kiinteistön omistajan hakemuksesta pitää maantietoimitus. Tällaisessa toimituksessa voidaan määrätä korvaus tien tai liitännäisalueen leventymisen aiheuttamista menetyksistä ja ratkaista 71 §:n 2 momentissa tarkoitettu korvausasia.

79 §

Korvausten maksaminen ja korko

Elinvoimakeskuksen suoritettaviksi määrättyt ennakko- ja lopulliset korvaukset niille maksettavine kuuden prosentin vuotuisine korkoineen tulee suorittaa kolmen kuukauden kuluessa niiden määrittämisestä. Korvauksen maksamisen viivästyessä sille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuna korkokannan mukaan.

Tilusjärjestelyssä alueen saaja on velvollinen maksamaan saamastaan alueesta korvauksen *elinvoimakeskukselle* siltä osin kuin korvausta ei voida vähentää *elinvoimakeskuksen* maksettaviksi määrättyistä suorituksista, ja alueen luovuttaja saa *elinvoimakeskukselta* korvauksen luovuttamastaan alueesta. Tässä momentissa tarkoitettuihin korvauksiin sovelletaan, mitä 1 momentissa koron laskemisesta ja korvausten maksamisesta säädetään.

Maantietoimituksessa *elinvoimakeskuksen* maksettaviksi määrättyt korvaukset ja edellä 2 momentissa tarkoitettut tilusjärjestelykorvaukset alueen luovuttajalle suorittaa *KEHA*.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

81 §

81 §

Pakkotäytäntöönpano erityisissä tapauksissa

Pakkotäytäntöönpano erityisissä tapauksissa

Maantietoimituksessa määrättyyn korvaukseen, joka asianosaisen on maksettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, ja omaisuuteen, jonka omistus on tilusjärjestelyn vuoksi vaihtunut, sovelletaan, mitä kiinteistönmuodostamislain 288 §:ssä säädetään.

Maantietoimituksessa määrättyyn korvaukseen, joka asianosaisen on maksettava *elinvoimakeskukselle*, ja omaisuuteen, jonka omistus on tilusjärjestelyn vuoksi vaihtunut, sovelletaan, mitä kiinteistönmuodostamislain 288 §:ssä säädetään.

83 §

83 §

Vähäiset korvaukset

Vähäiset korvaukset

Jos lunastustoimikunta on määrännyt elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen maksamaan samalle asianosaiselle korvauksia, joiden kokonaissumma ei ylitä 20:tä euroa, niitä ei tarvitse maksaa eikä tallettaa.

Jos lunastustoimikunta on määrännyt *elinvoimakeskuksen* maksamaan samalle asianosaiselle korvauksia, joiden kokonaissumma ei ylitä 20:tä euroa, niitä ei tarvitse maksaa eikä tallettaa.

85 §

85 §

Maantietoimituksen kustannukset

Maantietoimituksen kustannukset

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaa maantietoimituksen toimituskustannuksista. Edellä 74 §:n mukaisessa maantietoimituksessa toimituskustannukset on määrättävä osaksi tai kokonaan vaatimuksen esittäjän maksettaviksi, jos vaatimus on tehty ilmeisen aiheettomasti.

Elinvoimakeskus vastaa maantietoimituksen toimituskustannuksista. Edellä 74 §:n mukaisessa maantietoimituksessa toimituskustannukset on määrättävä osaksi tai kokonaan vaatimuksen esittäjän maksettaviksi, jos vaatimus on tehty ilmeisen aiheettomasti.

88 §

88 §

Maantien lakkaaminen

Maantien lakkaaminen

Jos maantietä parannettaessa tie on siirretty uuteen paikkaan eikä tiesuunnitelmassa ole määrätty, että tie entisellä paikallaan edelleen jää maantiekseksi, se tältä osin lakkaa olemasta maantie. Tämän estämättä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus saa käyttää entistä tiealuetta muihin tietarkoituksiin sen mukaan kuin siitä tiesuunnitelmassa määrätään. Tällöin maantietoimituksessa tulee määrätä, että tiealue jää tienpitäjän omistukseen tai tieoikeus siihen jätetään voimaan. Jollei tällaista

Jos maantietä parannettaessa tie on siirretty uuteen paikkaan eikä tiesuunnitelmassa ole määrätty, että tie entisellä paikallaan edelleen jää maantiekseksi, se tältä osin lakkaa olemasta maantie. Tämän estämättä *elinvoimakeskus* saa käyttää entistä tiealuetta muihin tietarkoituksiin sen mukaan kuin siitä tiesuunnitelmassa määrätään. Tällöin maantietoimituksessa tulee määrätä, että tiealue jää tienpitäjän omistukseen tai tieoikeus siihen jätetään voi-

Voimassa oleva laki

määräystä tiesuunnitelmassa ole annettu, alueen käyttö maantietarkoituksiin ja siihen kohdistuva oikeus lakkaa parannetun maantien tultua luovutetuksi yleiseen liikenteeseen.

Kun lakanneen maantien tiealuetta ei enää tarvita 1 momentissa tarkoitettuihin muihin tietarkoituksiin, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus lakkauttaa alueen käytön ja siihen kohdistuvan tienpitäjän oikeuden. Tällaiseen alueeseen sovelletaan, mitä tässä luvussa säädetään entisestä tiealueesta.

90 §

Entisen tiealueen rakenteet ja laitteet

Oikeus pitää tiealueelle 42 tai 42 a §:n nojalla sijoitettuja rakenteita, rakennelmia ja laitteita pysyvässä voimassa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen myöntämän luvan tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tehdyn ilmoituksen mukaisesti tiealueen siirtymässä uudelle omistajalle.

91 §

Entisen tiealueen siirtyminen

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös 112 §:n 6 momentissa tarkoitettuja muihin tietarkoituksiin käytettyjä entisiä tiealueita elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lakkautettua alueen käytön 88 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla.

93 §

Entinen tiealue yksityisenä tienä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaa 1 momentissa tarkoitettua entisen maantien kunnossapidosta maantien lakkaamista seuraavan kalenterivuoden lokakuun 1 päivään saakka.

Ehdotus

maan. Jollei tällaista määräystä tiesuunnitelmassa ole annettu, alueen käyttö maantietarkoituksiin ja siihen kohdistuva oikeus lakkaa parannetun maantien tultua luovutetuksi yleiseen liikenteeseen.

Kun lakanneen maantien tiealuetta ei enää tarvita 1 momentissa tarkoitettuihin muihin tietarkoituksiin, *elinvoimakeskus* lakkauttaa alueen käytön ja siihen kohdistuvan tienpitäjän oikeuden. Tällaiseen alueeseen sovelletaan, mitä tässä luvussa säädetään entisestä tiealueesta.

90 §

Entisen tiealueen rakenteet ja laitteet

Oikeus pitää tiealueelle 42 tai 42 a §:n nojalla sijoitettuja rakenteita, rakennelmia ja laitteita pysyvässä voimassa *elinvoimakeskuksen* myöntämän luvan tai *elinvoimakeskukselle* tehdyn ilmoituksen mukaisesti tiealueen siirtymässä uudelle omistajalle.

91 §

Entisen tiealueen siirtyminen

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös 112 §:n 6 momentissa tarkoitettuja muihin tietarkoituksiin käytettyjä entisiä tiealueita *elinvoimakeskuksen* lakkautettua alueen käytön 88 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla.

93 §

Entinen tiealue yksityisenä tienä

Elinvoimakeskus vastaa 1 momentissa tarkoitettua entisen maantien kunnossapidosta maantien lakkaamista seuraavan kalenterivuoden lokakuun 1 päivään saakka.

Voimassa oleva laki

Ennen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kunnossapitovelvollisuuden päättymistä on maantietoimituksessa päätettävä entisen maantien tienpitovelvollisuuden jakamisesta tieosakasten kesken. Tarvittaessa siitä voidaan määrätä väliaikaisesti. Tällainen määräys lakkaa olemasta voimassa, kun maantietoimitus on saanut lainvoiman, jolle tienpitovelvollisuuden jakamisesta päätettäessä ole sen voimassaolosta toisin määrätty.

95 §

Liitännäisalueen lakkauttaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus lakkauttaa liitännäisalueen, kun sitä ei enää tarvita siihen tarkoitukseen, jota varten se on perustettu. Kun liitännäisalue lakkautetaan, lakkaa samalla siihen kohdistunut tieoikeus.

Jos liitännäisalueen lakkauttamisesta aiheutuu jollekin hyötyä, jota ei ole pidettävä vähäisenä, on hyödynsaaja velvollinen korvaamaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle saamansa hyödyn. Jollei korvauksesta sovita, asia on ratkaistava maantietoimituksessa.

95 a §

Tiealueen osan lakkauttaminen ja luovuttaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi lakkauttaa maantietarkoituksiin tarpeettomia tiealueen osia. Tienpitäjän oikeus lakkautettuun tiealueen osaan lakkaa, kun lakkautuspäätös on tehty. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on haettava viipymättä maantietoimituksen pitämistä, kun tiealueen osa on lakkautettu. Tiealueen osan lakkauttamiseksi voidaan tarvittaessa laatia ja hyväksyä tie-suunnitelma.

Tienpitäjän omistama lakkautettu tiealueen osa siirretään maantietoimituksessa viereiseen kiinteistöön noudattaen, mitä kiinteistönmuodostamislaisissa lohkomisesta säädetään. Jos tiealueen osan lakkauttaminen on tullut vi-

Ehdotus

Ennen *elinvoimakeskuksen* kunnossapitovelvollisuuden päättymistä on maantietoimituksessa päätettävä entisen maantien tienpitovelvollisuuden jakamisesta tieosakasten kesken. Tarvittaessa siitä voidaan määrätä väliaikaisesti. Tällainen määräys lakkaa olemasta voimassa, kun maantietoimitus on saanut lainvoiman, jolle tienpitovelvollisuuden jakamisesta päätettäessä ole sen voimassaolosta toisin määrätty.

95 §

Liitännäisalueen lakkauttaminen

Elinvoimakeskus lakkauttaa liitännäisalueen, kun sitä ei enää tarvita siihen tarkoitukseen, jota varten se on perustettu. Kun liitännäisalue lakkautetaan, lakkaa samalla siihen kohdistunut tieoikeus.

Jos liitännäisalueen lakkauttamisesta aiheutuu jollekin hyötyä, jota ei ole pidettävä vähäisenä, on hyödynsaaja velvollinen korvaamaan *elinvoimakeskukselle* saamansa hyödyn. Jollei korvauksesta sovita, asia on ratkaistava maantietoimituksessa.

95 a §

Tiealueen osan lakkauttaminen ja luovuttaminen

Elinvoimakeskus voi lakkauttaa maantietarkoituksiin tarpeettomia tiealueen osia. Tienpitäjän oikeus lakkautettuun tiealueen osaan lakkaa, kun lakkautuspäätös on tehty. *Elinvoimakeskuksen* on haettava viipymättä maantietoimituksen pitämistä, kun tiealueen osa on lakkautettu. Tiealueen osan lakkauttamiseksi voidaan tarvittaessa laatia ja hyväksyä tie-suunnitelma.

Tienpitäjän omistama lakkautettu tiealueen osa siirretään maantietoimituksessa viereiseen kiinteistöön noudattaen, mitä kiinteistönmuodostamislaisissa lohkomisesta säädetään. Jos tiealueen osan lakkauttaminen on tullut viereille muun kuin *elinvoimakeskuksen* aloit-

Voimassa oleva laki

reille muun kuin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen aloitteesta, vastaa vireillepanija maantietoimituksen toimituskustannuksista. Tienpitäjän omistaman tiealueen osan lakkauttamisesta saadun hyödyn korvaamiseen sovelletaan, mitä 95 §:n 3 momentissa säädetään.

100 §

Varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin

Tienpitäjän ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten on yhteistyössä varauduttava normaaliolojen häiriötilanteisiin ja valmiuslaissa (1552/2011) tarkoitettuihin poikkeusoloihin sekä huolehdittava siitä, että toiminta jatkuu mahdollisimman häiriöttömästi myös poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa. Niiden on osallistuttava toimintansa edellyttämällä tavalla valmiussuunnitteluun ja valmisteltava etukäteen normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa tapahtuvaa toimintaa.

Tienpitäjän on yhteistyössä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kanssa laadittava valmiussuunnitelma, jonka laadinnassa on otettava huomioon maanteiden liikenteellinen merkitys ja keliolosuhteet ja niiden ennakoitavissa olevat muutokset sekä muut tienpitoon poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa vaikuttavat olosuhteet.

100 b §

Tienpidon omavalvonta

Tienpitäjän ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on laadittava hoidettavinaan olevista tienpidon tehtävistä omavalvontaohjelma. Ohjelmassa tulee määritellä, miten laissa säädetyt tienpidon yleiset vaatimukset, matkojen ja kuljetusten palvelutaso maanteillä ja kunnossapidon tason toteutuminen varmis-

Ehdotus

teesta, vastaa vireillepanija maantietoimituksen toimituskustannuksista. Tienpitäjän omistaman tiealueen osan lakkauttamisesta saadun hyödyn korvaamiseen sovelletaan, mitä 95 §:n 3 momentissa säädetään.

100 §

Varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin

Tienpitäjän ja *elinvoimakeskusten* on yhteistyössä varauduttava normaaliolojen häiriötilanteisiin ja valmiuslaissa (1552/2011) tarkoitettuihin poikkeusoloihin sekä huolehdittava siitä, että toiminta jatkuu mahdollisimman häiriöttömästi myös poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa. Niiden on osallistuttava toimintansa edellyttämällä tavalla valmiussuunnitteluun ja valmisteltava etukäteen normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa tapahtuvaa toimintaa.

Tienpitäjän on yhteistyössä *elinvoimakeskusten* kanssa laadittava valmiussuunnitelma, jonka laadinnassa on otettava huomioon maanteiden liikenteellinen merkitys ja keliolosuhteet ja niiden ennakoitavissa olevat muutokset sekä muut tienpitoon poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa vaikuttavat olosuhteet.

100 b §

Tienpidon omavalvonta

Tienpitäjän ja *elinvoimakeskuksen* on laadittava hoidettavinaan olevista tienpidon tehtävistä omavalvontaohjelma. Ohjelmassa tulee määritellä, miten laissa säädetyt tienpidon yleiset vaatimukset, matkojen ja kuljetusten palvelutaso maanteillä ja kunnossapidon tason toteutuminen varmistetaan. Omavalvontaoh-

tetaan. Omavalvontaohjelmassa on määrättävä, miten vaatimusten toteutumista seurataan ja miten havaitut puutteet korjataan.

ohjelmassa on määrättävä, miten vaatimusten toteutumista seurataan ja miten havaitut puutteet korjataan.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on huolehdittava siitä, että palveluntuottajien kanssa tehtävissä sopimuksissa on riittävät määräykset palveluntuottajan valvonnasta sekä laatupoikkeamien käsittelystä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen omavalvonnan toteuttamiseksi.

Elinvoimakeskuksen on huolehdittava siitä, että palveluntuottajien kanssa tehtävissä sopimuksissa on riittävät määräykset palveluntuottajan valvonnasta sekä laatupoikkeamien käsittelystä *elinvoimakeskuksen* omavalvonnan toteuttamiseksi.

101 §

101 §

*Hallinnolliset pakkokeinot**Hallinnolliset pakkokeinot*

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä, jatkamasta tai toistamasta lainvastaista menettelyä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myös määrätä sen, joka rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä, täyttämään velvollisuutensa. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi tehostaa päätöstään uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide tehdään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään. Uhkasakkoon, teettämiseen ja keskeyttämiseen sovelletaan muutoin, mitä uhkasakko-
laissa säädetään.

Elinvoimakeskus voi kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä, jatkamasta tai toistamasta lainvastaista menettelyä. *Elinvoimakeskus* voi myös määrätä sen, joka rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä, täyttämään velvollisuutensa. *Elinvoimakeskus* voi tehostaa päätöstään uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide tehdään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään. Uhkasakkoon, teettämiseen ja keskeyttämiseen sovelletaan muutoin, mitä uhkasakko-
laissa säädetään.

Jos liikennettä välittömästi uhkaavan vaaran poistamiseksi on tarpeen kiireellinen toimenpide taikka jos on kysymys tiealueeseen kohdistuvan luvattoman toimenpiteen oikaisemisesta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus toimenpiteeseen tai luvattoman toimenpiteen oikaisemiseen siihen velvollisen kustannuksella.

Jos liikennettä välittömästi uhkaavan vaaran poistamiseksi on tarpeen kiireellinen toimenpide taikka jos on kysymys tiealueeseen kohdistuvan luvattoman toimenpiteen oikaisemisestä, *elinvoimakeskuksella* on oikeus toimenpiteeseen tai luvattoman toimenpiteen oikaisemiseen siihen velvollisen kustannuksella.

Jos elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta estetään toimittamasta 2 momentissa tarkoitettua virkatehtävää tai estetään 16 §:n 1 momentissa tarkoitettua tutkimustyön suorittaminen, on poliisin annettava pyynnöstä virka-apua poliisilain (872/2011) 9 luvun 1 §:n mukaisesti.

Jos *elinvoimakeskusta* estetään toimittamasta 2 momentissa tarkoitettua virkatehtävää tai estetään 16 §:n 1 momentissa tarkoitettua tutkimustyön suorittaminen, on poliisiin annettava pyynnöstä virka-apua poliisilain (872/2011) 9 luvun 1 §:n mukaisesti.

101 a §

101 a §

Oikeus saada tietoja

Tienpitäjällä ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus saada toisiltaan, muulta viranomaiselta sekä niiden puolesta sopimuksella määriteltyä tehtävää hoitavalta yksityiseltä palveluntarjoajalta maksutta ja salassapitosäännösten estämättä tietoja, jotka ovat välttämättömiä tienpitäjälle ja elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukselle tässä laissa säädettyjen tienpito-, omavalvonta- ja lupa-tehtävien hoitamiseksi.

Tienpitäjällä ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus luovuttaa salassa pidettäviä tietoja toimijalle, joka hoitaa sen puolesta sopimuksella määriteltyä tehtävää, jos tiedon saaminen on välttämätöntä tehtävän hoitamiseksi.

102 §

Kustannusten periminen

Jos elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus tässä laissa tarkoitetun toimenpiteen suorittamiseen toisen kustannuksella, kustannukset voidaan periä siten kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

103 §

Päätösten tiedoksi antaminen ja tiedoksi-saanti

Liikenne- ja viestintävirasto toimittaa yleisuunnitelman ja tiesuunnitelman hyväksymistä sekä niiden voimassaoloajan pidentämistä sekä maantien toiminnallisen luokan vahvistamista koskevan päätöksen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja tienpitäjälle. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on annettava päätös yleisesti tiedoksi julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa. Tieto kuulutuksesta on julkaistava viipymättä niissä kunnissa, joiden alueelle suunnitelma sijoittuu.

Oikeus saada tietoja

Tienpitäjällä ja *elinvoimakeskuksella* on oikeus saada toisiltaan, muulta viranomaiselta sekä niiden puolesta sopimuksella määriteltyä tehtävää hoitavalta yksityiseltä palveluntarjoajalta maksutta ja salassapitosäännösten estämättä tietoja, jotka ovat välttämättömiä tienpitäjälle ja *elinvoimakeskukselle* tässä laissa säädettyjen tienpito-, omavalvonta- ja lupa-tehtävien hoitamiseksi.

Tienpitäjällä ja *elinvoimakeskuksella* on oikeus luovuttaa salassa pidettäviä tietoja toimijalle, joka hoitaa sen puolesta sopimuksella määriteltyä tehtävää, jos tiedon saaminen on välttämätöntä tehtävän hoitamiseksi.

102 §

Kustannusten periminen

Jos *elinvoimakeskuksella* on oikeus tässä laissa tarkoitetun toimenpiteen suorittamiseen toisen kustannuksella, kustannukset voidaan periä siten kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

103 §

Päätösten tiedoksi antaminen ja tiedoksi-saanti

Liikenne- ja viestintävirasto toimittaa yleisuunnitelman ja tiesuunnitelman hyväksymistä sekä niiden voimassaoloajan pidentämistä sekä maantien toiminnallisen luokan vahvistamista koskevan päätöksen *elinvoimakeskukselle* ja tienpitäjälle. *Elinvoimakeskuksen* on annettava päätös yleisesti tiedoksi julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa. Tieto kuulutuksesta on julkaistava viipymättä niissä kunnissa, joiden alueelle suunnitelma sijoittuu. Kunnan ilmoituksista säädetään kuntalain 108 §:ssä.

Kunnan ilmoituksista säädetään kuntalain 108 §:ssä.

104 §

Päätösten ilmoittaminen muistutuksen tehneille ja viranomaisille

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ilmoitettava tavallisella tiedoksiannolla yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman hyväksymispäätöksestä niille suunnitelmasta muistutuksen tehneille, joiden osoite on tiedossa, samanaikaisesti, kun päätös 103 §:n mukaisesti annetaan yleisesti tiedoksi. Tavallisesta tiedoksiannosta säädetään hallintolaissa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on lähetettävä ilmoitus yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman hyväksymistä ja niiden voimassaoloajan pidentämistä koskevasta päätöksestä sekä maantien toiminnallisen luokan vahvistamista koskevasta päätöksestä kunnalle ja maakunnan liitolle sekä tarvittaessa muullekin viranomaiselle. Ilmoitukseen on liitettävä tieto siitä, missä ja mihin asti päätös on nähtävillä.

105 §

Muutoksenhaku

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä 37 §:ssä, 38 §:n 2 momentissa, 42 §:n 1 momentissa, 42 a ja 47 §:ssä, 48 §:n 2 momentissa ja 52 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa valitetaan siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä päätöksessä tarkoitettu liittymä, ylityskohta, tiealue, kiinteistö taikka mainos tai ilmoitus sijaitsee.

Kunnalla, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä maakunnan liitolla on oikeus hakea valittamalla muutosta sellaiseen yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman hyväksymispäätökseen, jonka vaikutukset ulottuvat kunnan tai maakunnan alueelle taikka viranomaisen toimialueelle.

104 §

Päätösten ilmoittaminen muistutuksen tehneille ja viranomaisille

Elinvoimakeskuksen on ilmoitettava tavallisella tiedoksiannolla yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman hyväksymispäätöksestä niille suunnitelmasta muistutuksen tehneille, joiden osoite on tiedossa, samanaikaisesti, kun päätös 103 §:n mukaisesti annetaan yleisesti tiedoksi. Tavallisesta tiedoksiannosta säädetään hallintolaissa.

Elinvoimakeskuksen on lähetettävä ilmoitus yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman hyväksymistä ja niiden voimassaoloajan pidentämistä koskevasta päätöksestä sekä maantien toiminnallisen luokan vahvistamista koskevasta päätöksestä kunnalle ja maakunnan liitolle sekä tarvittaessa muullekin viranomaiselle. Ilmoitukseen on liitettävä tieto siitä, missä ja mihin asti päätös on nähtävillä.

105 §

Muutoksenhaku

Elinvoimakeskuksen päätöksestä 37 §:ssä, 38 §:n 2 momentissa, 42 §:n 1 momentissa, 42 a ja 47 §:ssä, 48 §:n 2 momentissa ja 52 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa valitetaan siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä päätöksessä tarkoitettu liittymä, ylityskohta, tiealue, kiinteistö taikka mainos tai ilmoitus sijaitsee.

Kunnalla, *elinvoimakeskuksella* sekä maakunnan liitolla on oikeus hakea valittamalla muutosta sellaiseen yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman hyväksymispäätökseen, jonka vaikutukset ulottuvat kunnan tai maakunnan alueelle taikka viranomaisen toimialueelle.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

107 §

107 §

Päätösten välitön täytäntöönpano

Päätösten välitön täytäntöönpano

Päätöksessä, jonka elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus antaa 48 §:n 2 momentin nojalla, voidaan määrätä, että päätös on pantavissa täytäntöön valituksesta huolimatta.

Päätöksessä, jonka *elinvoimakeskus* antaa 48 §:n 2 momentin nojalla, voidaan määrätä, että päätös on pantavissa täytäntöön valituksesta huolimatta.

108 a §

108 a §

Maantierekisteri

Maantierekisteri

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten on toimitettava 1 momentin 3 kohdan kannalta tarpeelliset tiedot Väylävirastolle.

Elinvoimakeskusten on toimitettava 1 momentin 3 kohdan kannalta tarpeelliset tiedot Väylävirastolle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 174 §:n 4 momentti, 174 a ja 175 a §, sellaisena kuin ne ovat laissa 1256/2020, ja
muutetaan 174 §2 momentti, 181 §1 ja 5 momentti sellaisina kuin ne ovat 174 §2 momentti laissa 1256/2020, 181 §1 ja 5 momentti laissa 60/2022, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

174 §

174 §

Määrärahan kohdentaminen ja käyttö

Määrärahan kohdentaminen ja käyttö

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Liikenne- ja viestintävirasto päättää määrärahan tai sen osan kohdentamisesta toimivaltaisille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille ja määrää tarvittavilta osin sen jaosta muihin kuin 1 momentin mukaisiin 173 §:n 1 momentissa mainittuihin tarkoituksiin. Liikenne- ja viestintävirasto saa itse käyttää määrärahaa 173 §:n 1 momentin 3 kohdassa mainittuun tarkoitukseen.

Liikenne- ja viestintävirasto voi käyttää valtion talousarviossa osoitettua määrärahaa 173 §:n 1 momentin 1–2 kohdassa mainittuihin tarkoituksiin 181 §:n 1 momentissa säädetyn toimivaltansa rajoissa. Liikenne- ja viestintävirasto saa itse käyttää määrärahaa 173 §:n 1 momentin 3 kohdassa mainittuun tarkoitukseen.

Toimivaltaiset elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset saavat käyttää Liikenne- ja viestintäviraston kohdentamaa määrärahaa 173 §:n 1 momentin 1–3 kohdassa mainittuihin tarkoituksiin. Ne voivat myös myöntää valtionavustusta kunnalle tai kuntayhtymälle käytettäväksi mainitun pykälän mukaisiin tarkoituksiin.

(kumotaan)

174 a §

174 a §

Valtionavustuksen maksaminen ja käytön valvominen

Valtionavustuksen maksaminen ja käytön valvominen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus hoitaa toimivaltaisten elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten puolesta 174 §:n 4 momentin mukaiset maksamista ja käytön valvontaa koskevat tehtävät.

(kumotaan)

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä 1 momentissa tarkoitettu kehittämis- ja hallintokeskus toimivat valtionavustuslaissa (688/2001) tarkoitettuina valtionapuviranomaisina maksamiensa tukien ja korvausten takaisinperinnässä.

175 a §

175 a §

Takaisinperintään liittyvien tehtävien hoitaminen

Takaisinperintään liittyvien tehtävien hoitaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus hoitaa toimivaltaisten elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten puo-

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

lesta tämän lain nojalla myönnettyjen valtionavustusten takaisinperintää koskevat tehtävät 175 §:n mukaisesti.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä 1 momentissa tarkoitettu kehittämis- ja hallintokeskus toimivat valtionavustuslaissa tarkoitettuina valtionapuviranomaisina maksamiensa tukien ja korvausten takaisinperinnässä.

181 §

Palvelusopimusasetuksessa tarkoitettujen tieliikenteen toimivaltaiset viranomaiset

Palvelusopimusasetuksessa tarkoitettuja tieliikenteen toimivaltaisia viranomaisia ovat toimivaltaiset elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset sekä 2 momentissa mainitut kunnalliset viranomaiset ja 3 momentissa mainitut seudulliset viranomaiset.

Toimivaltaisella viranomaisella on oikeus sisällyttää 179 §:n 3 momentin mukaisesti Liikenne- ja viestintävirastolta saamia tietoja liikenteen järjestämistä koskevan tarjouskilpailun tarjouspyyntöön. Tarjouspyynnöstä ei kuitenkaan saa käydä ilmi yksittäisen yrityksen liikesalaisuutta.

181 §

Palvelusopimusasetuksessa tarkoitettujen tieliikenteen toimivaltaiset viranomaiset

Palvelusopimusasetuksessa tarkoitettuja tieliikenteen toimivaltaisia viranomaisia ovat liikenne- ja viestintävirasto sekä 2 momentissa mainitut kunnalliset viranomaiset ja 3 momentissa mainitut seudulliset viranomaiset.

Toimivaltaisella viranomaisella on oikeus sisällyttää 179 §:n 3 momentin mukaisesti Liikenne- ja viestintävirastolle toimitettuja tietoja liikenteen järjestämistä koskevan tarjouskilpailun tarjouspyyntöön. Tarjouspyynnöstä ei kuitenkaan saa käydä ilmi yksittäisen yrityksen liikesalaisuutta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 318 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 318 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1003/2018, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

318 §

318 §

Tietojen luovuttaminen viranomaisesta

Tietojen luovuttaminen viranomaisesta

Liikenne- ja viestintävirastolla on salassapitosäännösten ja muiden tietojen luovuttamista koskevien rajoitusten estämättä oikeus luovuttaa laissa säädettyjen tehtäviensä hoitamisen yhteydessä saamansa tai laatimansa asiakirja sekä ilmaista salassa pidettävä tieto Energiavirastolle, Finanssivalvonnalle, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jos se on näille säädettyjen tietoturvasuuteen liittyvien tehtävien hoitamiseksi välttämätöntä.

Liikenne- ja viestintävirastolla on salassapitosäännösten ja muiden tietojen luovuttamista koskevien rajoitusten estämättä oikeus luovuttaa laissa säädettyjen tehtäviensä hoitamisen yhteydessä saamansa tai laatimansa asiakirja sekä ilmaista salassa pidettävä tieto Energiavirastolle, Finanssivalvonnalle, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle sekä *elinvoimakeskukselle*, jos se on näille säädettyjen tietoturvasuuteen liittyvien tehtävien hoitamiseksi välttämätöntä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain (541/2023) 33 §:n 4 momentti, 35 §:n 3 momentti ja 124 §:n 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

33 §

33 §

Sisäinen pelastussuunnitelma ja vastuuhenkilö

Sisäinen pelastussuunnitelma ja vastuuhenkilö

Ennen sisäisen pelastussuunnitelman hyväksymistä Liikenne- ja viestintäviraston on varattava pelastusviranomaiselle, alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, aluehallintovirastolle, kunnalle sekä tarvittaessa muille viranomaisille mahdollisuus esittää mielipiteensä sisäisestä pelastussuunnitelmasta ja hyväksymisen jälkeen pidettävä sisäinen pelastussuunnitelma näiden saatavilla.

Ennen sisäisen pelastussuunnitelman hyväksymistä Liikenne- ja viestintäviraston on varattava pelastusviranomaiselle, alueelliselle elinvoimakeskukselle, Lupa- ja valvontavirastolle, kunnalle sekä tarvittaessa muille viranomaisille mahdollisuus esittää mielipiteensä sisäisestä pelastussuunnitelmasta ja hyväksymisen jälkeen pidettävä sisäinen pelastussuunnitelma näiden saatavilla.

35 §

Satama-alueen turvallisuusselvityksen hyväksyminen

35 §

Satama-alueen turvallisuusselvityksen hyväksyminen

Ennen turvallisuusselvityksen hyväksymistä Liikenne- ja viestintäviraston on varattava pelastusviranomaiselle, alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, aluehallintovirastolle sekä tarvittaessa muille viranomaisille mahdollisuus esittää mielipiteensä turvallisuusselvityksestä ja hyväksymisen jälkeen pidettävä hyväksytty turvallisuusselvitys näiden saatavilla.

Ennen turvallisuusselvityksen hyväksymistä Liikenne- ja viestintäviraston on varattava pelastusviranomaiselle, alueelliselle elinvoimakeskukselle, Lupa- ja valvontavirastolle sekä tarvittaessa muille viranomaisille mahdollisuus esittää mielipiteensä turvallisuusselvityksestä ja hyväksymisen jälkeen pidettävä hyväksytty turvallisuusselvitys näiden saatavilla.

124 §

Muut viranomaistehtävät

124 §

Muut viranomaistehtävät

Aluehallintovirasto voi päättää tartuntavaarallisen aineen kuljetuksesta elävissä kantaja-eläimessä ja tällaisen kuljetuksen ehdoista, jos aineen kuljetusta ei voida suorittaa millään muulla tavalla.

Lupa- ja valvontavirasto voi päättää tartuntavaarallisen aineen kuljetuksesta elävissä kantajaeläimessä ja tällaisen kuljetuksen ehdoista, jos aineen kuljetusta ei voida suorittaa millään muulla tavalla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

Väylävirastosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Väylävirastosta annetun lain (862/2009) 2 §:n 2 momentin 6 kohta, sellaisena kuin se on laissa 936/2018, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Viraston tehtävät

Viraston tehtävät

Väylävirasto hoitaa seuraavia tehtäviä:

Väylävirasto hoitaa seuraavia tehtäviä:

6) vastaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristö-
keskusten toiminnallisesta ohjauksesta toi-
miallallaan ja tienpidon yhteensovittamisesta
sanotuissa keskuksissa;

6) vastaa *elinvoimakeskutjen* toiminnalli-
sesta ohjauksesta toimialallaan ja tienpidon
yhteensovittamisesta sanotuissa keskuksissa;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

merenkulun ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009) 9 luvun 6 §:n 1, 4 ja 5 momentti,
7 §:n 1 momentti, 12 luvun 1 §:n 1 momentti, 4 §:n otsikko ja 1 momentti, 9 §:n 1 momentti,
15, 16 ja 19 § ja 13 luvun 1 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 9 luvun 6 §:n 1, 4 ja 5

momentti ja 7 §:n 1 momentti, 12 luvun 15, 16 ja 19 § ja 13 luvun 1 §:n 1 momentti laissa 669/2021 ja 12 luvun 1 §:n 1 momentti laissa 990/2018, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

9 luku

9 luku

Jätteiden vastaanottojärjestelyt satamassa

Jätteiden vastaanottojärjestelyt satamassa

6 §

6 §

Sataman jätehuoltosuunnitelman hyväksyminen

Sataman jätehuoltosuunnitelman hyväksyminen

Sataman jätehuoltosuunnitelma on esitettävä arvioitavaksi ja hyväksyttäväksi sille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jonka toimialueella satama sijaitsee. Huvivenesataman ja sellaisen kalastussataman, johon vuosittain purettu saalismäärä on alle 20 000 kilogrammaa, jätehuoltosuunnitelma on kuitenkin esitettävä arvioitavaksi ja hyväksyttäväksi sen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, jonka alueella huvivenesatama sijaitsee.

Sataman jätehuoltosuunnitelma on esitettävä arvioitavaksi ja hyväksyttäväksi *Lupa- ja valvontavirastolle*. Huvivenesataman ja sellaisen kalastussataman, johon vuosittain purettu saalismäärä on alle 20 000 kilogrammaa, jätehuoltosuunnitelma on kuitenkin esitettävä arvioitavaksi ja hyväksyttäväksi sen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, jonka alueella huvivenesatama sijaitsee.

Toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tai kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi jätehuoltosuunnitelmaa hyväksyessään antaa määräyksiä tarvittavista vastaanottolaitteista ja siitä, millä kielillä tiedot on annettava satamaa käyttävien alusten jätehuollosta vastaaville ja heidän edustajilleen, sekä muista suunnitelman toteuttamisen kannalta tarpeellisista seikoista.

Lupa- ja valvontavirasto tai kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi jätehuoltosuunnitelmaa hyväksyessään antaa määräyksiä tarvittavista vastaanottolaitteista ja siitä, millä kielillä tiedot on annettava satamaa käyttävien alusten jätehuollosta vastaaville ja heidän edustajilleen, sekä muista suunnitelman toteuttamisen kannalta tarpeellisista seikoista.

Kun sataman jätehuoltosuunnitelma on hyväksytty, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on merkittävä suunnitelma ympäristönsuojelulain (527/2014) 222 §:ssä tarkoitettuun ympäristönsuojelun tietojärjestelmään. Sataman jätehuoltosuunnitelman hyväksyvän viranomaisen on lähetettävä sataman pitäjälle ote rekisteriin tehdystä merkinnästä.

Kun sataman jätehuoltosuunnitelma on hyväksytty, *Lupa- ja valvontaviraston* tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on merkittävä suunnitelma ympäristönsuojelulain (527/2014) 222 §:ssä tarkoitettuun ympäristönsuojelun tietojärjestelmään. Sataman jätehuoltosuunnitelman hyväksyvän viranomaisen on lähetettävä sataman pitäjälle ote rekisteriin tehdystä merkinnästä.

7 §

7 §

Sataman jätehuoltosuunnitelmasta kuuleminen ja tiedottaminen

Sataman jätehuoltosuunnitelmasta kuuleminen ja tiedottaminen

Ennen sataman jätehuoltosuunnitelman esittämistä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksyttäväksi sataman pitäjän on varattava satamaa käyttävien alusten haltijoille ja käyttäjille sekä heidän edustajilleen, toimivaltaisille viranomaisille sekä muille tahoille, joille jätehuoltosuunnitelmalla voi olla vaikutusta, tilaisuus lausua mielipiteensä sataman jätehuoltosuunnitelmasta ja sen tarkistamisesta. Jätehuoltosuunnitelman luonnos on pidettävä nähtävillä ennen sen esittämistä hyväksyttäväksi sataman pitäjän toimipaikassa ja muulla tarkoituksenmukaisella tavalla vähintään 14 päivän ajan sataman toiminta-aikana. Sataman pitäjän on ilmoitettava nähtävillä pitämisestä sataman käyttäjille ja muille tahoille ilmoitustaulullaan, sähköistä tiedonvälitystä apuna käyttäen, kirjeitse tai joillain muulla tiedon antamiseen soveltuvalla tarkoituksenmukaisella tavalla.

Ennen sataman jätehuoltosuunnitelman esittämistä *Lupa- ja valvontaviraston* tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksyttäväksi sataman pitäjän on varattava satamaa käyttävien alusten haltijoille ja käyttäjille sekä heidän edustajilleen, toimivaltaisille viranomaisille sekä muille tahoille, joille jätehuoltosuunnitelmalla voi olla vaikutusta, tilaisuus lausua mielipiteensä sataman jätehuoltosuunnitelmasta ja sen tarkistamisesta. Jätehuoltosuunnitelman luonnos on pidettävä nähtävillä ennen sen esittämistä hyväksyttäväksi sataman pitäjän toimipaikassa ja muulla tarkoituksenmukaisella tavalla vähintään 14 päivän ajan sataman toiminta-aikana. Sataman pitäjän on ilmoitettava nähtävillä pitämisestä sataman käyttäjille ja muille tahoille ilmoitustaulullaan, sähköistä tiedonvälitystä apuna käyttäen, kirjeitse tai joillain muulla tiedon antamiseen soveltuvalla tarkoituksenmukaisella tavalla.

12 luku

Valvonta ja hallintopakko

1 §

Valvontaviranomaiset

Tässä laissa tarkoitettuja valvontaviranomaisia ovat Liikenne- ja viestintävirasto, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset, Rajavartiolaitos, Tulli ja poliisi.

4 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen valvontatehtävät

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus valvoo toimialueellaan tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista siltä osin kuin säännökset ja määräykset koskevat:

- 1) sataman jätehuoltosuunnittelua;

12 luku

Valvonta ja hallintopakko

1 §

Valvontaviranomaiset

Tässä laissa tarkoitettuja valvontaviranomaisia ovat Liikenne- ja viestintävirasto, *Lupa- ja valvontavirasto*, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset, Rajavartiolaitos, Tulli ja poliisi.

4 §

Lupa- ja valvontaviraston valvontatehtävät

Lupa- ja valvontavirasto valvoo toimialueellaan tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista siltä osin kuin säännökset ja määräykset koskevat:

- 1) sataman jätehuoltosuunnittelua;
- 2) aluksesta peräisin olevien jätteiden ja sedimenttien vastaanottolaitteita satamassa; ja

Voimassa oleva laki

- 2) aluksesta peräisin olevien jätteiden ja sedimenttien vastaanottolaitteita satamassa; ja
3) sataman jätehuoltoa koskevia maksuja.
-

9 §

Virka-apu

Ilmatieteen laitoksen, Suomen ympäristökeskuksen, puolustusvoimien ja aluehallintoviraston on annettava valvontaviranomaiselle tämän lain mukaisen tehtävän suorittamiseksi sellaista tarpeellista virka-apua, jonka antamiseen se on toimivaltainen.

---

15 §

Hallintopakko

Liikenne- ja viestintävirasto, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, kunnan ympäristönsuojeluviranomaiset ja Tulli voivat tämän lain mukaiseen toimivaltaansa kuuluvassa asiassa:

1) kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai määräystä, jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä;

2) määrätä sen, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai määräystä, täyttämään muulla kuin 1 kohdassa tarkoitettuun tavoin velvollisuutensa;

3) määrätä 1 tai 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla menetellyt palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta ympäristölle aiheutunut haitta.

16 §

Uhkasakko, teettämisuhta ja keskeyttämissuhka

Liikenne- ja viestintävirasto, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja Tulli voivat asettaa tämän lain nojalla antamansa kiellon tai

Ehdotus

- 3) sataman jätehuoltoa koskevia maksuja.
-

9 §

Virka-apu

Ilmatieteen laitoksen, Suomen ympäristökeskuksen ja puolustusvoimien on annettava valvontaviranomaiselle tämän lain mukaisen tehtävän suorittamiseksi sellaista tarpeellista virka-apua, jonka antamiseen se on toimivaltainen.

---

15 §

Hallintopakko

Liikenne- ja viestintävirasto, Lupa- ja valvontavirasto, kunnan ympäristönsuojeluviranomaiset ja Tulli voivat tämän lain mukaiseen toimivaltaansa kuuluvassa asiassa:

1) kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai määräystä, jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä;

2) määrätä sen, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai määräystä, täyttämään muulla kuin 1 kohdassa tarkoitettuun tavoin velvollisuutensa;

3) määrätä 1 tai 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla menetellyt palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta ympäristölle aiheutunut haitta.

16 §

Uhkasakko, teettämisuhta ja keskeyttämissuhka

Liikenne- ja viestintävirasto, Lupa- ja valvontavirastot, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja Tulli voivat asettaa tämän lain

Voimassa oleva laki

määräyksen tehosteeksi uhkasakon, teettämisen tai keskeyttämisen.

19 §

Tarkemmat säännökset

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä Liikenne- ja viestintäviraston, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten*, Rajavartiolaitoksen, Tullin ja poliisin tehtävistä valvontaviranomaisina ja niiden välisestä työnjaosta.

13 luku

Erinäiset säännökset

1 §

Maksu, palkkiot ja kustannusten korvaaminen

Tässä laissa tarkoitetuista viranomaissuoritteista ja viranomaisen tarkastustoimenpiteistä perittävistä maksuista säädetään valtion maksuperustelaisissa (150/1992) ja sen nojalla. Kunnalle perittävän maksun perusteista määrätään kunnan hyväksymässä taksassa. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 9 luvun 6 §:n mukaan kuuluvista viranomaistehtävistä voidaan periä maksu, jonka perusteen on vastattava valtion maksuperustelaisissa säädettyjä perusteita.

Ehdotus

nojalla antamansa kiellon tai määräyksen tehosteeksi uhkasakon, teettämisen tai keskeyttämisen.

19 §

Tarkemmat säännökset

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä Liikenne- ja viestintäviraston, *Lupa- ja valvontaviraston*, Rajavartiolaitoksen, Tullin ja poliisin tehtävistä valvontaviranomaisina ja niiden välisestä työnjaosta.

13 luku

Erinäiset säännökset

1 §

Maksu, palkkiot ja kustannusten korvaaminen

Tässä laissa tarkoitetuista viranomaissuoritteista ja viranomaisen tarkastustoimenpiteistä perittävistä maksuista säädetään valtion maksuperustelaisissa (150/1992) ja sen nojalla. Kunnalle perittävän maksun perusteista määrätään kunnan hyväksymässä taksassa. *Lupa- ja valvontavirastolle* 9 luvun 6 §:n mukaan kuuluvista viranomaistehtävistä voidaan periä maksu, jonka perusteen on vastattava valtion maksuperustelaisissa säädettyjä perusteita.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

ratalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ratalain (110/2007) 2 luvun 8 §:n 2 momentti, 10 §:n 3 ja 4 momentti, 22 a §:n 1 momentti, 25 a §, 5 luvun 43 a §, 69 §:n 4 momentti, 7 luvun 89 a §, 91 §:n 2 momentti, 92 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 2 luvun 8 §:n 2 momentti, 5 luvun 43 a § ja 69 §:n 4 momentti laissa 998/2018, 2 luvun 10 §:n 3 ja 4 momentti sekä 7 luvun 89 a § laissa 567/2016, 2 luvun 22 a §:n 1 momentti, 25 a §, 7 luvun 91 §:n 2 momentti ja 92 §:n 2 momentti laissa 1502/2019, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8 §

8 §

Yleistä rautatien suunnittelusta

Yleistä rautatien suunnittelusta

Suunnitelmia tehtäessä rataverkon haltija toimii yhteistyössä maakuntien liittojen, kuntien, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä muiden viranomaisten kanssa. Suunnittelun on perustuttava rautatien kehittämisen tarpeisiin, valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin, valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan, alueelliseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun sekä muuhun alueiden käytön suunnitteluun.

Suunnitelmia tehtäessä rataverkon haltija toimii yhteistyössä maakuntien liittojen, kuntien, *elinvoimakeskusten* sekä muiden viranomaisten kanssa. Suunnittelun on perustuttava rautatien kehittämisen tarpeisiin, valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin, valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan, alueelliseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun sekä muuhun alueiden käytön suunnitteluun.

10 §

10 §

Rautatiealueen suunnittelu ja alueiden käytön suunnittelu

Rautatiealueen suunnittelu ja alueiden käytön suunnittelu

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, voidaan olemassa olevan rautatien rakentamista koskeva yleissuunnitelma ja rata-suunnitelma laatia, jos hankkeen luonne huomioon ottaen suunnitelman suhde muuhun alueiden käyttöön voidaan riittävästi selvittää yhteistyössä liikenneviranomaisten, kunnan, maakunnan liiton sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, voidaan olemassa olevan rautatien rakentamista koskeva yleissuunnitelma ja rata-suunnitelma laatia, jos hankkeen luonne huomioon ottaen suunnitelman suhde muuhun alueiden käyttöön voidaan riittävästi selvittää yhteistyössä liikenneviranomaisten, kunnan, maakunnan liiton sekä *elinvoimakeskuksen* kanssa.

Voimassa oleva laki

Yleissuunnitelmaa tai ratasuunnitelmaa ei saa hyväksyä vastoin maakuntakaavaa tai oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Yleissuunnitelma voidaan hyväksyä vastoin voimassa olevaa asemakaavaa, jos kunta sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sitä puoltavat. Ratasuunnitelma voidaan hyväksyä vastoin voimassa olevaa asemakaavaa, jos kyse on vaikutuksiltaan vähäisestä poikkeuksesta ja kunta ja ne kiinteistönomistajat, joihin poikkeus välittömästi vaikuttaa, sitä puoltavat.

22 a §

Lausunnot ja kunnan vastine muistutuksiin

Rataverkon haltijan on pyydettävä yleis- ja ratasuunnitelmasta lausunto niiltä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta, maakuntien liitoilta ja kunnilta, joiden alueelle suunnitelma sijoittuu ja joiden alueella suunnitelman vaikutukset muutoin ilmenevät. Rataverkon haltijan on pyydettävä muulta viranomaiselta lausunto, jos se on päätösharkinnassa tarpeen.

25 a §

Tasoristeyksiä koskevat ratasuunnitelmat

Väyläviraston lisäksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi laatia 20 §:n 2 momentissa tarkoitetun tasoristeyksiä koskevan ratasuunnitelman ja siihen sovelletaan tällöin, mitä tässä laissa säädetään rataverkon haltijasta.

43 a §

Puhevallasta ratatoimituksessa

Mitä tässä luvussa säädetään rataverkon haltijasta ratatoimituksen tai yksityistietoimituksen hakijana ja puhevallan käyttäjänä ratatoimituksessa, koskee myös toimivaltaista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta rataverkkoa koskevissa asioissa.

Ehdotus

Yleissuunnitelmaa tai ratasuunnitelmaa ei saa hyväksyä vastoin maakuntakaavaa tai oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Yleissuunnitelma voidaan hyväksyä vastoin voimassa olevaa asemakaavaa, jos kunta sekä *elinvoimakeskus* sitä puoltavat. Ratasuunnitelma voidaan hyväksyä vastoin voimassa olevaa asemakaavaa, jos kyse on vaikutuksiltaan vähäisestä poikkeuksesta ja kunta ja ne kiinteistönomistajat, joihin poikkeus välittömästi vaikuttaa, sitä puoltavat.

22 a §

Lausunnot ja kunnan vastine muistutuksiin

Rataverkon haltijan on pyydettävä yleis- ja ratasuunnitelmasta lausunto niiltä *elinvoimakeskuksilta*, maakuntien liitoilta ja kunnilta, joiden alueelle suunnitelma sijoittuu ja joiden alueella suunnitelman vaikutukset muutoin ilmenevät. Rataverkon haltijan on pyydettävä muulta viranomaiselta lausunto, jos se on päätösharkinnassa tarpeen.

25 a §

Tasoristeyksiä koskevat ratasuunnitelmat

Väyläviraston lisäksi *elinvoimakeskus* voi laatia 20 §:n 2 momentissa tarkoitetun tasoristeyksiä koskevan ratasuunnitelman ja siihen sovelletaan tällöin, mitä tässä laissa säädetään rataverkon haltijasta.

43 a §

Puhevallasta ratatoimituksessa

Mitä tässä luvussa säädetään rataverkon haltijasta ratatoimituksen tai yksityistietoimituksen hakijana ja puhevallan käyttäjänä ratatoimituksessa, koskee myös toimivaltaista *elinvoimakeskusta* rataverkkoa koskevissa asioissa.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

69 §

69 §

Korvausten maksaminen ja korko

Korvausten maksaminen ja korko

Ratatoimituksessa ja 43 §:n 3 momentin mukaisessa yksityistietoimituksessa rataverkon haltijan maksettavaksi määrätty korvaukset sekä edellä 2 momentissa tarkoitetut tilusjärjestelykorvaukset alueen luovuttajalle suorittaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus. Yksityisraidetta koskevat korvaukset maksaa rautatien omistaja tai haltija.

Ratatoimituksessa ja 43 §:n 3 momentin mukaisessa yksityistietoimituksessa rataverkon haltijan maksettavaksi määrätty korvaukset sekä edellä 2 momentissa tarkoitetut tilusjärjestelykorvaukset alueen luovuttajalle suorittaa *KEHA*. Yksityisraidetta koskevat korvaukset maksaa rautatien omistaja tai haltija.

89 a §

89 a §

Eräät vahingonkorvausasiat

Eräät vahingonkorvausasiat

Rataverkolla rautatieliikenteen palvelualueilla tapahtuneisiin esine- ja varallisuusvahinkoihin liittyvät korvausvaatimukset käsittelee ja ratkaisee elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Rataverkolla rautatieliikenteen palvelualueilla tapahtuneisiin esine- ja varallisuusvahinkoihin liittyvät korvausvaatimukset käsittelee ja ratkaisee *elinvoimakeskus*.

91 §

91 §

Päätösten ilmoittaminen muistutuksen tehneille ja viranomaisille

Päätösten ilmoittaminen muistutuksen tehneille ja viranomaisille

Päätöksen tiedoksi antamisesta 90 §:n 1 momentin mukaan vastaavan on lähetettävä yleis- ja ratasuunnitelman hyväksymistä ja niiden voimassaoloajan pidentämistä koskevasta päätöksestä ilmoitus kunnalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja maakunnan liitolle sekä tarvittaessa muullekin viranomaiselle. Ilmoitukseen on liitettävä tieto siitä, missä ja mihin asti suunnitelma on nähtävillä.

Päätöksen tiedoksi antamisesta 90 §:n 1 momentin mukaan vastaavan on lähetettävä yleis- ja ratasuunnitelman hyväksymistä ja niiden voimassaoloajan pidentämistä koskevasta päätöksestä ilmoitus kunnalle, *Elinvoimakeskukselle* ja maakunnan liitolle sekä tarvittaessa muullekin viranomaiselle. Ilmoitukseen on liitettävä tieto siitä, missä ja mihin asti suunnitelma on nähtävillä.

92 §

92 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku

Voimassa oleva laki

Rataverkon haltijalla on oikeus hakea valittamalla muutosta yleis- ja ratasuunnitelman hyväksymispäätökseen. Kunnalla, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja maakunnan liitolla on oikeus hakea valittamalla muutosta sellaiseen yleis- ja ratasuunnitelman hyväksymispäätökseen, jonka vaikutukset ulottuvat kunnan alueelle tai viranomaisen toimialueelle.

Ehdotus

Rataverkon haltijalla on oikeus hakea valittamalla muutosta yleis- ja ratasuunnitelman hyväksymispäätökseen. Kunnalla, *elinvoimakeskuksella* ja maakunnan liitolla on oikeus hakea valittamalla muutosta sellaiseen yleis- ja ratasuunnitelman hyväksymispäätökseen, jonka vaikutukset ulottuvat kunnan alueelle tai viranomaisen toimialueelle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

tieliikennelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tieliikennelain (729/2018) 65 §:n 2 momentin 4 kohta, 71 §:n 1 momentin 1 kohta, 184 §:n 5 momentti ja 191 §:n 1 ja 5 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 65 §:n 2 momentin 4 kohta, 71 §:n 1 momentin 1 kohta ja 191 §:n 1 ja 5 momentti laissa 360/2020, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

65 §

Liikenteenohjaaja

Liikenteenohjaajana saa myös toimia henkilö, jonka:

4) Väylävirasto, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* tai kunta määrää ohjaamaan liikennettä tiellä tai sen läheisyydessä tehtävän työn, tutkimuksen tai pitkäkestoisen liikennehäiriön vuoksi;

Ehdotus

65 §

Liikenteenohjaaja

Liikenteenohjaajana saa myös toimia henkilö, jonka:

4) Väylävirasto, *elinvoimakeskus* tai kunta määrää ohjaamaan liikennettä tiellä tai sen läheisyydessä tehtävän työn, tutkimuksen tai pitkäkestoisen liikennehäiriön vuoksi;

71 §

Liikenteenohjauslaitteen asettaminen

Liikenteenohjauslaitteen asettaa:

1) maantielle toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus Väyläviraston ohjauksen perusteella;

184 §

Poikkeukset velvollisuudesta noudattaa liikennesääntöjä, liikenteenohjauslaitteita ja ajoneuvon käyttöä koskevia säännöksiä

Hälytysajoneuvolla sekä poliisin, Tullin ja Rajavartiolaitoksen virkatehtävässä olevalla ajoneuvolla on oikeus päästä lautalle ja yhteysalukselle ennen muita ajoneuvoja. Toimivaltainen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus voi antaa määräyksiä siitä, missä järjestyksessä muut ajoneuvot pääsevät lautalle tai yhteysalukselle.

191 §

Erikoiskuljetusluvan myöntäminen

Luvan 159 §:ssä tarkoitettuun erikoiskuljetukseen myöntää toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Erikoiskuljetusluvassa voidaan asettaa kuljetuksen reittiä, ajankohtaa ja muita kuljetuksen turvallisuuden ja sujuvuuden varmistamiseksi sekä liikenneympäristön suojaamiseksi tarvittavia ehtoja.

Toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi peruuttaa erikoiskuljetusluvan määrääjäksi tai kokonaan, jos luvanhaltija ei noudata erikoiskuljetusta koskevia säännöksiä, määräyksiä tai erikoiskuljetusluvassa asetettuja ehtoja taikka luvan myöntämisen edellytykset eivät enää täyty. Luvan peruuttamisen sijasta luvanhaltijalle voidaan antaa

71 §

Liikenteenohjauslaitteen asettaminen

Liikenteenohjauslaitteen asettaa:

1) maantielle toimivaltainen *elinvoimakus* Väyläviraston ohjauksen perusteella;

184 §

Poikkeukset velvollisuudesta noudattaa liikennesääntöjä, liikenteenohjauslaitteita ja ajoneuvon käyttöä koskevia säännöksiä

Hälytysajoneuvolla sekä poliisin, Tullin ja Rajavartiolaitoksen virkatehtävässä olevalla ajoneuvolla on oikeus päästä lautalle ja yhteysalukselle ennen muita ajoneuvoja. Toimivaltainen *elinvoimakus* voi antaa määräyksiä siitä, missä järjestyksessä muut ajoneuvot pääsevät lautalle tai yhteysalukselle.

191 §

Erikoiskuljetusluvan myöntäminen

Luvan 159 §:ssä tarkoitettuun erikoiskuljetukseen myöntää toimivaltainen *elinvoimakus*. Erikoiskuljetusluvassa voidaan asettaa kuljetuksen reittiä, ajankohtaa ja muita kuljetuksen turvallisuuden ja sujuvuuden varmistamiseksi sekä liikenneympäristön suojaamiseksi tarvittavia ehtoja.

Toimivaltainen *elinvoimakus* voi peruuttaa erikoiskuljetusluvan määrääjäksi tai kokonaan, jos luvanhaltija ei noudata erikoiskuljetusta koskevia säännöksiä, määräyksiä tai erikoiskuljetusluvassa asetettuja ehtoja taikka luvan myöntämisen edellytykset eivät enää täyty. Luvan peruuttamisen sijasta luvanhaltijalle voidaan antaa huomautus tai kirjallinen

Voimassa oleva laki

Ehdotus

huomautus tai kirjallinen varoitus, jos luvan peruuttaminen olisi kohtuutonta.

varoitus, jos luvan peruuttaminen olisi kohtuutonta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

vesiliikennelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vesiliikennelain (782/2019) 54 §:n 2 momentti, 102 §:n 1 momentti, 106 §:n 3 momentti ja 132 §, sellaisina kuin niistä on 54 §:n 2 momentti laissa 543/2021, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

54 §

54 §

Vesiliikennemerkin ja valo-opasteen asettaminen

Vesiliikennemerkin ja valo-opasteen asettaminen

Vesiliikennemerkin ja valo-opasteen sijoittamisesta yleiselle kulkuväylälle vastaa väylänpitäjä ja yleisen kulkuväylän ulkopuolisille alueille kunta. Lauttaväylän risteämän merkitsemisestä ja lauttaväylälle asetettavien valo-opasteiden asettamisesta vastaa toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Rajoitetun alikulkukorkeusmerkin, ilmajohtomerkin sekä kaapeli- ja johtotaulun sekä niiden suuntamerkkien sijoittamisesta vastaa alikulkukorkeutta rajoittavan rakenteen, ilmajohton, kaapelin tai putkijohdon omistaja.

Vesiliikennemerkin ja valo-opasteen sijoittamisesta yleiselle kulkuväylälle vastaa väylänpitäjä ja yleisen kulkuväylän ulkopuolisille alueille kunta. Lauttaväylän risteämän merkitsemisestä ja lauttaväylälle asetettavien valo-opasteiden asettamisesta vastaa toimivaltainen *elinvoimakeskus*. Rajoitetun alikulkukorkeusmerkin, ilmajohtomerkin sekä kaapeli- ja johtotaulun sekä niiden suuntamerkkien sijoittamisesta vastaa alikulkukorkeutta rajoittavan rakenteen, ilmajohton, kaapelin tai putkijohdon omistaja.

102 §

102 §

*Kielto- ja rajoitusasioiden käsittely**Kielto- ja rajoitusasioiden käsittely*

Esityksen 101 §:ssä tarkoitetuksi kielloksi tai rajoitukseksi voi tehdä kunta tai kunnan jäsen taikka sellainen viranomainen, yhteisö tai vesialueen omistaja, jota asia koskee. Kiellon tai rajoituksen määräämisen voi panna vireille myös Väylävirasto, Liikenne- ja viestintävirasto tai alueellinen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Esitys kiellon tai rajoituksen määräämisestä on tehtävä kirjallisesti Liikenne- ja viestintävirastolle. Esityksestä tulee käydä ilmi kiellon tai rajoituksen voimassaoloaika ja perusteet sekä muut asian käsittelyn kannalta tarpeelliset seikat. Vesialue, jolle kieltoa tai rajoitusta haetaan, on osoitettava mittakaavaltaan asianmukaisella kartalla.

Esityksen 101 §:ssä tarkoitetuksi kielloksi tai rajoitukseksi voi tehdä kunta tai kunnan jäsen taikka sellainen viranomainen, yhteisö tai vesialueen omistaja, jota asia koskee. Kiellon tai rajoituksen määräämisen voi panna vireille myös Väylävirasto, Liikenne- ja viestintävirasto tai alueellinen *elinvoimakeskus*. Esitys kiellon tai rajoituksen määräämisestä on tehtävä kirjallisesti Liikenne- ja viestintävirastolle. Esityksestä tulee käydä ilmi kiellon tai rajoituksen voimassaoloaika ja perusteet sekä muut asian käsittelyn kannalta tarpeelliset seikat. Vesialue, jolle kieltoa tai rajoitusta haetaan, on osoitettava mittakaavaltaan asianmukaisella kartalla.

106 §

106 §

Lupa kilpailuihin, harjoituksiin ja muihin tapahtumiin

Lupa kilpailuihin, harjoituksiin ja muihin tapahtumiin

Luvan usean kunnan alueella pidettävään tapahtumaan antaa toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Usean keskuksen alueella pidettävään tapahtumaan myöntää luvan se toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jonka toimialueella tapahtuma pääosin pidetään.

Luvan usean kunnan alueella pidettävään tapahtumaan antaa toimivaltainen *elinvoimakeskus*. Usean *viraston* alueella pidettävään tapahtumaan myöntää luvan se toimivaltainen *elinvoimakeskus*, jonka toimialueella tapahtuma pääosin pidetään.

132 §

132 §

Ympäristöhaittojen ehkäisemiseen ja torjumiseen liittyvä valvonta

Ympäristöhaittojen ehkäisemiseen ja torjumiseen liittyvä valvonta

Tämän lain noudattamisen valvonta kuuluu ympäristöhaittojen ehkäisemisen ja niiden torjumisen osalta *toimivaltaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sen toimialueella*.

Tämän lain noudattamisen valvonta kuuluu ympäristöhaittojen ehkäisemisen ja niiden torjumisen osalta *Lupa- ja valvontavirastolle*.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

yksityistielain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yksityistielain (560/2018) 2 luvun 13 §:n 2 momentti, 3 luvun 21 §:n 1 momentti, 23 §:n 1 ja 2 momentti, 5 luvun 61 §:n 4 momentti, 6 luvun 73 §:n 2 momentti, 7 luvun 83 §:n 3 momentti, 85 §:n 2 momentti, 8 luvun 88 §:n 1 – 3 momentti ja 91 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 5 luvun 61 §:n 4 momentti, 7 luvun 83 §:n 3 momentti ja 8 luvun 88 §:n 1 – 3 momentti ja 91 §:n 1 momentti laissa 1503/2019, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

13 §

13 §

Yksityistien lakkaaminen ja muuttuminen kaduksi

Yksityistien lakkaaminen ja muuttuminen kaduksi

Kunnan kadunpitovelvollisuuden alettua sellaisen kadun osalta, jolle yksityistien tai sen osan liikenne on tarkoitettu siirtyväksi, tai kunnan ryhdyttyä sellaista katua rakentamaan, kunnan on otettava tällaisen kaduksi muuttuvan yksityistien tai sen osan tienpito hoidettavakseen. Tieosakkaalla tai tiekunnalla on oikeus saattaa kysymys kunnan velvollisuudesta ottaa tienpito hoidettavakseen toimivaltaisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen käsiteltäväksi ja se voi uhkasakolla velvoittaa kunnan täyttämään sanotun velvollisuuden.

Kunnan kadunpitovelvollisuuden alettua sellaisen kadun osalta, jolle yksityistien tai sen osan liikenne on tarkoitettu siirtyväksi, tai kunnan ryhdyttyä sellaista katua rakentamaan, kunnan on otettava tällaisen kaduksi muuttuvan yksityistien tai sen osan tienpito hoidettavakseen. Tieosakkaalla tai tiekunnalla on oikeus saattaa kysymys kunnan velvollisuudesta ottaa tienpito hoidettavakseen toimivaltaisen *elinvoimakeskuksen* käsiteltäväksi ja se voi uhkasakolla velvoittaa kunnan täyttämään sanotun velvollisuuden.

21 §

21 §

Tien rakentaminen Natura 2000 -verkostoon sisältyvällä alueella tai sen läheisyydessä

Tien rakentaminen Natura 2000 -verkostoon sisältyvällä alueella tai sen läheisyydessä

Jos tien rakentaminen merkittävästi heikentäisi niitä luonnonarvoja, joiden perusteella alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää luonnonsuojelulaissa tarkoitettuun Natura

Jos tien rakentaminen merkittävästi heikentäisi niitä luonnonarvoja, joiden perusteella alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää luonnonsuojelulaissa tarkoitettuun Natura

2000 -verkostoon, eikä tien rakentamiselle olisi muutoin estettä, yksityistietoimituksen toimitusmiesten on yhteistyössä *toimivaltaisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten* kanssa pyrittävä löytämään tien rakentamiselle sellainen vaihtoehto, jossa valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon sisällytettäväksi ehdottamalle tai siihen sisällytetylle alueelle aiheutuvat haitat jäävät mahdollisimman vähäisiksi.

2000 -verkostoon, eikä tien rakentamiselle olisi muutoin estettä, yksityistietoimituksen toimitusmiesten on yhteistyössä *Lupa- ja valvontaviraston* kanssa pyrittävä löytämään tien rakentamiselle sellainen vaihtoehto, jossa valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon sisällytettäväksi ehdottamalle tai siihen sisällytetylle alueelle aiheutuvat haitat jäävät mahdollisimman vähäisiksi.

23 §

Teettämisuhka

Toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi tieosakkaan, tiekunnan tai sellaisen kiinteistön omistajan, jonka kiinteistöä tieoikeus koskee, hakemuksesta tehostaa tämän lain nojalla annettua lainvoimaista tienpitoa koskevaa toimenpidettä koskevaa yksityistietoimituksen päätöstä tai tuomiota teettämishallalla, jos toimenpiteeseen velvollinen ei ole ryhtynyt tarpeellisiin toimenpiteisiin yksityistietoimituksessa asetetussa määräajassa. Jos toimenpiteeseen velvollinen on tiekunta, on ennen teettämishallalla määräämistä täytäntöön pantavaksi toimitsijamiehelle tai hoitokunnalle varattava tilaisuus tulla asiassa kuulluksi ja, jos tienpitoa koskevaa asiaa ei ole käsitelty tiekunnan kokouksessa, sille on varattava tilaisuus antaa määräajassa lausuntonsa asiasta.

Jos toimenpiteeseen velvollinen ei ole ryhtynyt tarpeellisiin toimenpiteisiin teettämishallalla asettamispäätöksessä asetettuun määräaikaan mennessä, hakijan on teettämishallalla määräämiseksi täytäntöön pantavaksi ilmoitettava tästä toimivaltaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Teettämishallalla määrätään täytäntöön pantavaksi oikeuttamalla hakija tai muu yksityinen tekemään tai teettämään yksityistietoimituksen päätöksessä määrätty toimenpiteet niihin velvollisen kustannuksella.

61 §

23 §

Teettämisuhka

Toimivaltainen *elinvoimakeskus* voi tieosakkaan, tiekunnan tai sellaisen kiinteistön omistajan, jonka kiinteistöä tieoikeus koskee, hakemuksesta tehostaa tämän lain nojalla annettua lainvoimaista tienpitoa koskevaa toimenpidettä koskevaa yksityistietoimituksen päätöstä tai tuomiota teettämishallalla, jos toimenpiteeseen velvollinen ei ole ryhtynyt tarpeellisiin toimenpiteisiin yksityistietoimituksessa asetetussa määräajassa. Jos toimenpiteeseen velvollinen on tiekunta, on ennen teettämishallalla määräämistä täytäntöön pantavaksi toimitsijamiehelle tai hoitokunnalle varattava tilaisuus tulla asiassa kuulluksi ja, jos tienpitoa koskevaa asiaa ei ole käsitelty tiekunnan kokouksessa, sille on varattava tilaisuus antaa määräajassa lausuntonsa asiasta.

Jos toimenpiteeseen velvollinen ei ole ryhtynyt tarpeellisiin toimenpiteisiin teettämishallalla asettamispäätöksessä asetettuun määräaikaan mennessä, hakijan on teettämishallalla määräämiseksi täytäntöön pantavaksi ilmoitettava tästä toimivaltaiselle *elinvoimakeskus* -selle. Teettämishallalla määrätään täytäntöön pantavaksi oikeuttamalla hakija tai muu yksityinen tekemään tai teettämään yksityistietoimituksen päätöksessä määrätty toimenpiteet niihin velvollisen kustannuksella.

61 §

*Tiekunnan kokouksen koollekutsuminen**Tiekunnan kokouksen koollekutsuminen*

Jos toimitsijamies tai hoitokunta tai muu tiekunnan säännöissä määritelty taho laiminlyö vuosikokouksen koollekutsumisen tai kieltäytyy kutsumasta tieosakkaita ylimääräiseen kokoukseen, voidaan kokous tieosakkaan hakemuksesta pitää yksityistietoimituksen yhteydessä toimitusinsinöörin johdolla taikka toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi tieosakkaan hakemuksesta, varattuaan toimitsijamiehelle tai hoitokunnalle tilaisuuden tulla kuulluksi, oikeuttaa hakijan kutsumaan tieosakkaat kokoukseen siten kuin 1 momentissa säädetään. Jos edellisen tiekunnan kokouksen koollekutsumisesta ja pitämisestä on kulunut viisi vuotta tai enemmän, tieosakas voi kutsua tiekunnan kokouksen koolle siten kuin 1 momentissa säädetään.

Jos toimitsijamies tai hoitokunta tai muu tiekunnan säännöissä määritelty taho laiminlyö vuosikokouksen koollekutsumisen tai kieltäytyy kutsumasta tieosakkaita ylimääräiseen kokoukseen, voidaan kokous tieosakkaan hakemuksesta pitää yksityistietoimituksen yhteydessä toimitusinsinöörin johdolla taikka toimivaltainen *elinvoimakeskus* voi tieosakkaan hakemuksesta, varattuaan toimitsijamiehelle tai hoitokunnalle tilaisuuden tulla kuulluksi, oikeuttaa hakijan kutsumaan tieosakkaat kokoukseen siten kuin 1 momentissa säädetään. Jos edellisen tiekunnan kokouksen koollekutsumisesta ja pitämisestä on kulunut viisi vuotta tai enemmän, tieosakas voi kutsua tiekunnan kokouksen koolle siten kuin 1 momentissa säädetään.

73 §

73 §

*Yksityistietoimituksen hakeminen**Yksityistietoimituksen hakeminen*

Yksityistietoimitusta saa hakea tieosakas, kiinteistön tai muun rekisteriyksikön omistaja ja osaomistaja, yhteisen alueen osakas, 6 §:ssä tarkoitettu elinkeinonharjoittaja tai muu pykälässä tarkoitettu taho, tiekunta, jonka tietä asia koskee, sekä kunta, toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tai valtio. Yksityistietoimitusta tien aseman ja leveyden sekä tiehen kohdistuvien oikeuksien selvittämiseksi saa hakea myös kiinteistöön kohdistuvan erityisen oikeuden haltija. Ilman hakemusta Maanmittauslaitos tai muu kiinteistörekisterin pitäjä voi panna vireille yksityistietoimituksen kiinteistönmuodostamislain 283 §:ssä tarkoitettussa tilanteessa.

Yksityistietoimitusta saa hakea tieosakas, kiinteistön tai muun rekisteriyksikön omistaja ja osaomistaja, yhteisen alueen osakas, 6 §:ssä tarkoitettu elinkeinonharjoittaja tai muu pykälässä tarkoitettu taho, tiekunta, jonka tietä asia koskee, sekä kunta, toimivaltainen *elinvoimakeskus* tai valtio. Yksityistietoimitusta tien aseman ja leveyden sekä tiehen kohdistuvien oikeuksien selvittämiseksi saa hakea myös kiinteistöön kohdistuvan erityisen oikeuden haltija. Ilman hakemusta Maanmittauslaitos tai muu kiinteistörekisterin pitäjä voi panna vireille yksityistietoimituksen kiinteistönmuodostamislain 283 §:ssä tarkoitettussa tilanteessa.

83 §

83 §

*Valtionavustus**Valtionavustus*

Valtionavustuksen myöntämisestä ja lakauttamisesta 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun tienpitoon päättää se toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jonka toimialueella tie tai suurin osa siitä on. Liikenne- ja viestintävirasto päättää määrärahan tai sen osan kohdentamisesta toimivaltaisille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille. Valtionavustuksen myöntämisestä 1 momentin 2 ja 3 kohdan mukaisesti tarkoituksiin päättää Liikenne- ja viestintävirasto.

Valtionavustuksen myöntämisestä ja lakauttamisesta 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun tienpitoon päättää se toimivaltainen *elinvoimakeskus*, jonka toimialueella tie tai suurin osa siitä on. Liikenne- ja viestintävirasto päättää määrärahan tai sen osan kohdentamisesta toimivaltaisille *elinvoimakeskuksille*. Valtionavustuksen myöntämisestä 1 momentin 2 ja 3 kohdan mukaisesti tarkoituksiin päättää Liikenne- ja viestintävirasto.

85 §

Liikenteen salliminen avustettavalla tiellä

Jos muusta kuin tieosakkaiden hyväksi tapahtuvasta liikenteestä aiheutuu huomattavaa haittaa kiinteistön tai rekisteriyksikön omistajalle tai liikenneturvallisuudelle, voidaan avustettavan tien käyttö kunnan suostumuksella muiden kuin tieosakkaiden hyväksi kieltää tai sitä rajoittaa taikka avustettava tie sulkea. Kunnan on pyydettävä ennen tällaisen suostumuksen antamista toimivaltaiselta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta lausunto.

85 §

Liikenteen salliminen avustettavalla tiellä

Jos muusta kuin tieosakkaiden hyväksi tapahtuvasta liikenteestä aiheutuu huomattavaa haittaa kiinteistön tai rekisteriyksikön omistajalle tai liikenneturvallisuudelle, voidaan avustettavan tien käyttö kunnan suostumuksella muiden kuin tieosakkaiden hyväksi kieltää tai sitä rajoittaa taikka avustettava tie sulkea. Kunnan on pyydettävä ennen tällaisen suostumuksen antamista toimivaltaiselta *elinvoimakeskukselta* lausunto.

88 §

Muutoksenhaku

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 83 §:n nojalla myöntämää valtionavustusta koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen ja 13 §:n 2 momentin, 23 §:n 1 ja 2 momentin sekä 61 §:n 4 momentin mukaiseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Toimivaltainen

88 §

Muutoksenhaku

Elinvoimakeskuksen 83 §:n nojalla myöntämää valtionavustusta koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen ja 13 §:n 2 momentin, 23 §:n 1 ja 2 momentin sekä 61 §:n 4 momentin mukaiseen *elinvoimakeskuksen* päätökseen saa hakea muutosta valittamalla. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Toimivaltainen hallinto-oikeus

Voimassa oleva laki

hallinto-oikeus on se, jonka tuomiopiirissä yksityistie sijaitsee.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi hakea muutosta 85 §:n 2 momentissa tarkoitettua kunnan suostumusta koskevaan päätökseen.

91 §

Päätösten välitön täytäntöönpano

Tämän lain nojalla yksityistietoimituksessa tai tiekunnan kokouksessa tehty päätös sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 83 §:n mukainen valtionavustusta ja 61 §:n 4 momentin mukainen kokouksen koolle kutsumiseen oikeuttamista koskeva päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakutuomioistuimissa määrää. Maa-oikeus on tällöin päätösvaltainen myös, kun siinä on vain maa-oikeuden puheenjohtaja.

Ehdotus

on se, jonka tuomiopiirissä yksityistie sijaitsee.

Elinvoimakeskus voi hakea muutosta 85 §:n 2 momentissa tarkoitettua kunnan suostumusta koskevaan päätökseen.

91 §

Päätösten välitön täytäntöönpano

Tämän lain nojalla yksityistietoimituksessa tai tiekunnan kokouksessa tehty päätös sekä *elinvoimakeskuksen* 83 §:n mukainen valtionavustusta ja 61 §:n 4 momentin mukainen kokouksen koolle kutsumiseen oikeuttamista koskeva päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakutuomioistuimissa määrää. Maa-oikeus on tällöin päätösvaltainen myös, kun siinä on vain maa-oikeuden puheenjohtaja.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

(LVM rinnakkaistekstit loppuu)
(TEM:n rinnakkaistekstit alkaa)

Laki

henkilöstörahasolain 59 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan henkilöstörahasolain (934/2010) 59 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 229/2023, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

59 a §

59 a §

Maksettavaksi erääntyneen vähäisen rahasto-osuuden lakkaaminen

Maksettavaksi erääntyneen vähäisen rahasto-osuuden lakkaaminen

Jos rahaston jäsen ei pyynnöstä anna henkilöstörahas-
tolle vähäisen rahasto-osuuden maksamiseksi välttämättömiä tietoja, jäsenen saaminen henkilöstörahas-
tolta lakkaa kahden vuoden kuluttua siitä, kun jäsenen saatava olisi pitänyt maksaa 47 tai 58 §:n perusteella. Pyyntö tietojen toimittamiseksi on annettava todisteellisesti tiedoksi jäsenelle tai hänen oikeudenomistajalleen. Rahasto-osuutta pidetään vähäisenä, jos se alittaa *aluehallintovirastolle* tehtävän maksutalletuksen käsittelymaksun määrän.

Jos rahaston jäsen ei pyynnöstä anna henkilöstörahas-
tolle vähäisen rahasto-osuuden maksamiseksi välttämättömiä tietoja, jäsenen saaminen henkilöstörahas-
tolta lakkaa kahden vuoden kuluttua siitä, kun jäsenen saatava olisi pitänyt maksaa 47 tai 58 §:n perusteella. Pyyntö tietojen toimittamiseksi on annettava todisteellisesti tiedoksi jäsenelle tai hänen oikeudenomistajalleen. Rahasto-osuutta pidetään vähäisenä, jos se alittaa *Lupa- ja valvontavirastolle* tehtävän maksutalletuksen käsittelymaksun määrän.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

kaivoslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kaivoslain (621/2011) 37 §:n 1 momentin 2 kohta ja 2 momentti, 58 §:n 1 momentti, 146 §:n 2 momentin 3 kohta, 152 §:n 5 momentti, 159 §:n 1 momentin 4 kohta ja 165 §:n 1 momentin 4 kohta
sellaisena kuin niistä on 58 §:n 1 momentti laissa 966/2020 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

37 §

Lausunnot lupahakemuksesta

Lupaviranomaisen on pyydettävä malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhdontalupaa koskevasta hakemuksesta lausunto:

2) siltä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, jonka toimialueella luvan mukaisen toiminnan ympäristövaikutukset saattavat ilmetä;

Lupaviranomaisen on pyydettävä kaivosaluelunastuslupaa koskevasta hakemuksesta lausunto toiminnan vaikutusalueen kunnalta, asianomaiselta maakunnan liitolta ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta.

58 §

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös malminetsintäluvasta, kaivosluvasta ja kullanhuuhdontaluvasta on toimitettava hakijalle, ja niille, jotka ovat sitä erikseen pyytäneet, sekä valvontaviranomaisille ja asiassa yleistä etua valvoville viranomaisille. Päätös on lisäksi toimitettava niille kunnille, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille ja muille tahoille, joille on asian käsittelyn aikana annettu tieto ja joilta on pyydetty lausunto.

146 §

Lopputarkastus

Kaivosviranomaisen on tiedotettava lopputarkastuksesta:

3) sille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jonka toimialueella kaivostoinnin lopettamiseen liittyvät ympäristövaikutukset saattavat ilmetä;

Ehdotus

37 §

Lausunnot lupahakemuksesta

Lupaviranomaisen on pyydettävä malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhdontalupaa koskevasta hakemuksesta lausunto:

2) Lupa- ja valvontavirastolta;

Lupaviranomaisen on pyydettävä kaivosaluelunastuslupaa koskevasta hakemuksesta lausunto toiminnan vaikutusalueen kunnalta, asianomaiselta maakunnan liitolta ja Lupa- ja valvontavirastolta.

58 §

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös malminetsintäluvasta, kaivosluvasta ja kullanhuuhdontaluvasta on toimitettava hakijalle, ja niille, jotka ovat sitä erikseen pyytäneet, sekä valvontaviranomaisille ja asiassa yleistä etua valvoville viranomaisille. Päätös on lisäksi toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle ja niille kunnille ja muille tahoille, joille on asian käsittelyn aikana annettu tieto ja joilta on pyydetty lausunto.

146 §

Lopputarkastus

Kaivosviranomaisen on tiedotettava lopputarkastuksesta:

3) Lupa- ja valvontavirastolle;

152 §

Viranomaisen tiedonsaantioikeus

Kaivosviranomaisella, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella*, työsuojeluviranomaisella ja Säteilyturvakeskuksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada malminetsintään, kaivostoinmintaan ja kullanhuuhdontaan liittyvää valvontaa varten välttämättömiä tietoja toisiltaan ja käyttää toistensa hankkimia näytteitä. Alueen toimivaltaisella pelastusviranomaisella on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada kaivosviranomaiselta pelastustoiminnan kannalta tarpeellisia kaivosturvallisuuteen liittyviä tietoja.

159 §

Vireillepano-oikeus

Jollei 156 §:n 1 momentissa tarkoitettu asia ole tullut vireille kaivosviranomaisen omasta aloitteesta, asian voi panna kirjallisesti vireille:

4) *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* tai muu asiassa toimialallaan yleistä etua valvova viranomainen;

165 §

Valitusoikeus

Malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhdantalupaa koskevaan päätökseen, mainitun luvan voimassaolon jatkamista, raukeamista, muuttamista ja peruuttamista koskevaan päätökseen sekä kaivostoiminnan lopettamispäätökseen saa hakea muutosta:

152 §

Viranomaisen tiedonsaantioikeus

Kaivosviranomaisella, *Lupa- ja valvontavirastolla*, työsuojeluviranomaisella ja Säteilyturvakeskuksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada malminetsintään, kaivostoinmintaan ja kullanhuuhdontaan liittyvää valvontaa varten välttämättömiä tietoja toisiltaan ja käyttää toistensa hankkimia näytteitä. Alueen toimivaltaisella pelastusviranomaisella on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada kaivosviranomaiselta pelastustoiminnan kannalta tarpeellisia kaivosturvallisuuteen liittyviä tietoja.

159 §

Vireillepano-oikeus

Jollei 156 §:n 1 momentissa tarkoitettu asia ole tullut vireille kaivosviranomaisen omasta aloitteesta, asian voi panna kirjallisesti vireille:

4) *Lupa- ja valvontavirasto* tai muu asiassa toimialallaan yleistä etua valvova viranomainen;

165 §

Valitusoikeus

Malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhdantalupaa koskevaan päätökseen, mainitun luvan voimassaolon jatkamista, raukeamista, muuttamista ja peruuttamista koskevaan päätökseen sekä kaivostoiminnan lopettamispäätökseen saa hakea muutosta:

Voimassa oleva laki

4) *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* ja muu asiassa toimialallaan yleistä etua valvova viranomainen;

Ehdotus

4) *Lupa- ja valvontavirasto* ja muu asiassa toimialallaan yleistä etua valvova viranomainen;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

Kilpailulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 35 §:n 1 momentti, 36 §:n 1 momentti ja 37 §:n 1, 4 ja 6 momentit sekä 41 § sellaisina kuin niistä 35 § 1 momentti, 36 §:n 1 momentti ja 37 §:n 1, 4 ja 6 momentit ovat laissa 546/2021 ja 41 § laissa 662/2012, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

35 §

Tarkastukset elinkeinonharjoittajan liiketoimissa

Kilpailu- ja kuluttajaviraston ja aluehallintoviraston asianomaisella virkamiehellä on oikeus tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi sekä 4 luvussa tarkoitettujen yrityskauppojen arvioimiseksi toimittaa kaikki tarvittavat tarkastukset elinkeinonharjoittajan hallinnassa olevissa liike- ja varastotiloissa, maa-alueilla ja kulkuneuvoissa. Kilpailu- ja kuluttajavirastolla on velvollisuus Euroopan komission pyynnöstä

Ehdotus

35 §

Tarkastukset elinkeinonharjoittajan liiketoimissa

Kilpailu- ja kuluttajaviraston asianomaisella virkamiehellä on oikeus tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi sekä 4 luvussa tarkoitettujen yrityskauppojen arvioimiseksi toimittaa kaikki tarvittavat tarkastukset elinkeinonharjoittajan hallinnassa olevissa liike- ja varastotiloissa, maa-alueilla ja kulkuneuvoissa. Kilpailu- ja kuluttajavirastolla on velvollisuus Euroopan

Voimassa oleva laki

toimittaa tarkastus siten kuin Euroopan unionin säädöksissä säädetään.

36 §

Tarkastukset muissa tiloissa

Kilpailu- ja kuluttajaviraston ja aluehallintoviraston virkamiehellä on oikeus tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus myös muissa kuin 35 §:ssä tarkoitetuissa tiloissa, jos voidaan perustellusti epäillä, että niissä säilytetään kirjanpitoa tai muita liiketoimintaan ja tarkastuksen kohteeseen liittyviä asiakirjoja, joilla voi olla merkitystä todistettaessa 5 tai 7 §:n taikka Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 tai 102 artiklan rikkomista.

37 §

Menettely tarkastusta toimitettaessa

1 mom: Elinkeinoharjoittajan ja elinkeinoharjoittajien yhteenliittymän on tarkastusta varten päästettävä Kilpailu- ja kuluttajaviraston, aluehallintoviraston, Euroopan komission ja toisen jäsenvaltion kilpailuviranomaisen virkamies taikka näiden valtuuttamat henkilöt hallinnassaan oleviin liike- ja varastotiloihin, maa-alueille ja kulkuneuvoihin. Tarkastusta toimittavalla virkamiehellä on oikeus tallennusvälineestä riippumatta tutkia elinkeinoharjoittajan ja elinkeinoharjoittajien yhteenliittymän liikekirjeenvaihto, kirjanpito, tietojenkäsittelytallenteet, muut asiakirjat ja data, joilla voi olla merkitystä tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvonnassa, ja ottaa niistä jäljennöksiä.

4 mom: Toimittaessaan tarkastusta muissa kuin 35 §:ssä tarkoitetuissa tiloissa Euroopan komission, Kilpailu- ja kuluttajaviraston ja aluehallintoviraston virkamiehellä on 1 momentissa säädetty toimivaltuudet, mutta ei 3 momentissa säädettyjä toimivaltuuksia.

Ehdotus

komission pyynnöstä toimittaa tarkastus siten kuin Euroopan unionin säädöksissä säädetään.

36 §

Tarkastukset muissa tiloissa

Kilpailu- ja kuluttajaviraston virkamiehellä on oikeus tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus myös muissa kuin 35 §:ssä tarkoitetuissa tiloissa, jos voidaan perustellusti epäillä, että niissä säilytetään kirjanpitoa tai muita liiketoimintaan ja tarkastuksen kohteeseen liittyviä asiakirjoja, joilla voi olla merkitystä todistettaessa 5 tai 7 §:n taikka Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 tai 102 artiklan rikkomista.

37 §

Menettely tarkastusta toimitettaessa

Elinkeinoharjoittajan ja elinkeinoharjoittajien yhteenliittymän on tarkastusta varten päästettävä Kilpailu- ja kuluttajaviraston, Euroopan komission ja toisen jäsenvaltion kilpailuviranomaisen virkamies taikka näiden valtuuttamat henkilöt hallinnassaan oleviin liike- ja varastotiloihin, maa-alueille ja kulkuneuvoihin. Tarkastusta toimittavalla virkamiehellä on oikeus tallennusvälineestä riippumatta tutkia elinkeinoharjoittajan ja elinkeinoharjoittajien yhteenliittymän liikekirjeenvaihto, kirjanpito, tietojenkäsittelytallenteet, muut asiakirjat ja data, joilla voi olla merkitystä tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvonnassa, ja ottaa niistä jäljennöksiä.

Toimittaessaan tarkastusta muissa kuin 35 §:ssä tarkoitetuissa tiloissa Euroopan komission ja Kilpailu- ja kuluttajaviraston virkamiehellä on 1 momentissa säädetty toimivaltuudet, mutta ei 3 momentissa säädettyjä toimivaltuuksia.

Voimassa oleva laki

6 mom: Euroopan komissio, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, toisen jäsenvaltion kilpailuviranomainen ja aluehallintovirastot voivat tarkastuksessa käyttää apunaan muita valtuuttamia henkilöitä.

41 §

Aluehallintoviraston tehtävät

Aluehallintovirasto selvittää kilpailuolosuhteita ja kilpailunrajoituksia sekä Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimeksiannosta ryhtyy muihin toimenpiteisiin kilpailun edistämiseksi toimialueellaan.

Ehdotus

Euroopan komissio, Kilpailu- ja kuluttajavirasto ja toisen jäsenvaltion kilpailuviranomainen voi käyttää tarkastuksessa apunaan muita valtuuttamia henkilöitä.

41 §

Ahvenanmaan valtionviraston tehtävät

Ahvenanmaan valtionvirasto selvittää kilpailuolosuhteita ja kilpailunrajoituksia sekä Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimeksiannosta ryhtyy muihin toimenpiteisiin kilpailun edistämiseksi toimialueellaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahoittamisesta annetun lain (757/2021) 12 §, 13 §, 14 §:n 2 momentti, 75 §:n 1 momentti ja 81 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

12 §

12§

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimivalta

Elinvoimakeskuksen toimivalta

Toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää tukea:

Toimivaltainen elinvoimakeskus voi myöntää tukea:

1) Euroopan aluekehitysrahaston varoista ja oikeudenmukaisen siirtymän rahaston varoista:

1) Euroopan aluekehitysrahaston varoista ja oikeudenmukaisen siirtymän rahaston varoista:

a) ilmastonmuutoksen hillintään ja ilmastomuutokseen sopeutumiseen sekä ympäristöön ja luonnonvaroihin liittyviin kehittämis- ja investointihankkeisiin;

a) ilmastonmuutoksen hillintään ja ilmastomuutokseen sopeutumiseen sekä ympäristöön ja luonnonvaroihin liittyviin kehittämis- ja investointihankkeisiin;

b) liikenteeseen ja infrastruktuuriin liittyviin kehittämis- ja investointihankkeisiin;

b) liikenteeseen ja infrastruktuuriin liittyviin kehittämis- ja investointihankkeisiin;

2) Euroopan sosiaalirahaston varoista ja oikeudenmukaisen siirtymän rahaston varoista työllisyyden, osaamisen ja sosiaalisen osallisuuden tukemiseen liittyviin kehittämishankkeisiin.

2) Euroopan sosiaalirahaston varoista ja oikeudenmukaisen siirtymän rahaston varoista työllisyyden, osaamisen ja sosiaalisen osallisuuden tukemiseen liittyviin kehittämishankkeisiin.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimii valtionavustuslaissa tarkoitettuna valtionapuviranomaisena myöntämiään tukia koskeissa asioissa.

Elinvoimakeskus toimii valtionavustuslaissa tarkoitettuna valtionapuviranomaisena myöntämiään tukia koskeissa asioissa.

Toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää tukea myös itse toteuttamiinsa tässä pykälässä tarkoitettuihin hankkeisiin. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on hallinnollisesti eriytettävä rahoittavan viranomaisen tehtävät ja itse toteuttamiinsa hankkeisiin liittyvät tuen hakijan ja saajan tehtävät toisistaan. Tätä lakia ja tämän lain nojalla annettavia valtioneuvoston asetuksia sovelletaan myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen itse toteuttamiin hankkeisiin.

Toimivaltainen elinvoimakeskus voi myöntää tukea myös itse toteuttamiinsa tässä pykälässä tarkoitettuihin hankkeisiin. Elinvoimakeskuksen on hallinnollisesti eriytettävä rahoittavan viranomaisen tehtävät ja itse toteuttamiinsa hankkeisiin liittyvät tuen hakijan ja saajan tehtävät toisistaan. Tätä lakia ja tämän lain nojalla annettavia valtioneuvoston asetuksia sovelletaan myös elinvoimakeskuksen itse toteuttamiin hankkeisiin.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa säännöksiä myönnettävästä tuesta ja tuen käyttökohteista.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa säännöksiä myönnettävästä tuesta ja tuen käyttökohteista.

13 §

13 §

Voimassa oleva laki

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen harkintavalta eräissä tapauksissa

Ennen 12 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun tuen myöntämistä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on pyydettävä opetus- ja kulttuuriministeriöltä lausunto sen toimialaan kuuluvista hankkeista, jotka koskevat:

- 1) korkeakoulututkintoon johtavan koulutuksen aloittamista;
- 2) korkeakouluverkon muutoksia.

Opetus- ja kulttuuriministeriö antaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta sitovan lausunnon 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden lainmukaisuudesta sekä siitä, onko hanke opetus- ja kulttuuriministeriön korkeakoulu- ja tiedepolitiikan tavoitteiden mukainen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä opetus- ja kulttuuriministeriön toimialaan kuuluviin hankkeisiin sovellettavasta lausuntomenettelystä.

14 §

Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman valtakunnallisten teemojen hankkeet

Valtioneuvoston asetuksella säädetään niistä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista ja maakuntien liitoista, jotka toimivat välittävänä toimieliminä valtakunnallisten teemojen hankkeiden osalta.

75 §

Viranomaisten oikeus saada ja luovuttaa tietoja

Työ- ja elinkeinoministeriöllä, hallintoviranomaisella, kirjanpito toimintaa hoitavalla

Ehdotus

Elinvoimakeskuksen harkintavalta eräissä tapauksissa

Ennen 12 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun tuen myöntämistä elinvoimakeskuksen on pyydettävä opetus- ja kulttuuriministeriöltä lausunto sen toimialaan kuuluvista hankkeista, jotka koskevat:

- 1) korkeakoulututkintoon johtavan koulutuksen aloittamista;
- 2) korkeakouluverkon muutoksia.

Opetus- ja kulttuuriministeriö antaa elinvoimakeskusta sitovan lausunnon 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden lainmukaisuudesta sekä siitä, onko hanke opetus- ja kulttuuriministeriön korkeakoulu- ja tiedepolitiikan tavoitteiden mukainen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä opetus- ja kulttuuriministeriön toimialaan kuuluviin hankkeisiin sovellettavasta lausuntomenettelystä.

14 §

Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman valtakunnallisten teemojen hankkeet

Valtioneuvoston asetuksella säädetään niistä elinvoimakeskuksista ja maakuntien liitoista, jotka toimivat välittävänä toimieliminä valtakunnallisten teemojen hankkeiden osalta.

75 §

Viranomaisten oikeus saada ja luovuttaa tietoja

viranomaisella, tarkastusviranomaisella, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla, maakuntien liitoilla ja Ruokavirastolla on oikeus viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa tarkoitettujen salassapitosäännösten estämättä saada maksutta toiselta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta taholta tuen hakijana ja tuen saajana toimivan luonnollisen henkilön ja oikeushenkilön taloudellista asemaa, liike- ja ammattitoimintaa ja niille julkisista varoista myönnettyä rahoitusta ja muuta tuen kannalta merkittävää olosuhdetta koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä tässä laissa ja toimeenpanolaissa sekä yleisasetuksessa ja muissa 2 §:ssä mainituissa asetuksissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi. Muilla tässä momentissa mainituilla viranomaisilla kuin kirjanpito toimintoa hoitavalla viranomaisella on oikeus saada edellä tarkoitettuja välttämättömiä tietoja tuen käytöstä myös tuen saajalta.

81 §

Muutoksenhaku työ- ja elinkeinoministeriön päätökseen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman välittävän toimielimen hanke- ja tukiasioita sekä toimivaltaisen maakunnan liiton ja Interreg-ulkorajaohjelman hallintoviranomaisen Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien kansallista vastinrahoitusta koskevaan päätökseen

Työ- ja elinkeinoministeriön tämän lain nojalla tekemään päätökseen sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, maakunnan liiton ja Ruokaviraston Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman välittävänä toimielimenä tekemään hanke- ja tukiasioita koskevaan päätökseen sekä toimivaltaisen maakunnan liiton ja Interreg-ulkorajaohjelman hallintoviranomaisen Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien kansallista vastinrahoitusta koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua. Tässä pykälässä tarkoitettuun oikaisuvaatimukseen sovelletaan, mitä hallintolaissa säädetään.

Työ- ja elinkeinoministeriöllä, hallintoviranomaisella, kirjanpito toimintoa hoitavalla viranomaisella, tarkastusviranomaisella, elinvoimakeskuksilla, maakuntien liitoilla ja Ruokavirastolla on oikeus viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa tarkoitettujen salassapitosäännösten estämättä saada maksutta toiselta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta taholta tuen hakijana ja tuen saajana toimivan luonnollisen henkilön ja oikeushenkilön taloudellista asemaa, liike- ja ammattitoimintaa ja niille julkisista varoista myönnettyä rahoitusta ja muuta tuen kannalta merkittävää olosuhdetta koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä tässä laissa ja toimeenpanolaissa sekä yleisasetuksessa ja muissa 2 §:ssä mainituissa asetuksissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi. Muilla tässä momentissa mainituilla viranomaisilla kuin kirjanpito toimintoa hoitavalla viranomaisella on oikeus saada edellä tarkoitettuja välttämättömiä tietoja tuen käytöstä myös tuen saajalta.

81 §

Muutoksenhaku työ- ja elinkeinoministeriön päätökseen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman välittävän toimielimen hanke- ja tukiasioita sekä toimivaltaisen maakunnan liiton ja Interreg-ulkorajaohjelman hallintoviranomaisen Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien kansallista vastinrahoitusta koskevaan päätökseen

Työ- ja elinkeinoministeriön tämän lain nojalla tekemään päätökseen sekä elinvoimakeskuksen, maakunnan liiton ja Ruokaviraston Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman välittävänä toimielimenä tekemään hanke- ja tukiasioita koskevaan päätökseen sekä toimivaltaisen maakunnan liiton ja Interreg-ulkorajaohjelman hallintoviranomaisen Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien kansallista vastinrahoitusta koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua. Tässä

Voimassa oleva laki

Ehdotus

pykälässä tarkoitettuun oikaisuvaatimukseen sovelletaan, mitä hallintolaissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitikan toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitikan toimeenpanosta annetun lain (756/2021) 6 §:n 4 momentti, 8 §:n 2 momentti, 9 §:n 2 momentti sekä 10 §:n 1 ja 4 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

6 §

Vastuu alueiden kehittämisestä

Vastuu alueiden kehittämisestä

4 mom: Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista ja niiden tehtävistä alueiden kehittämisessä säädetään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetussa laissa (897/2009).

4 mom: Elinvoimakeskuksista ja niiden tehtävistä alueiden kehittämisessä säädetään elinvoimakeskuksista annetussa laissa (XXX/202X).

8 §

8 §

Alueiden kehittämisen suunnittelu

Alueiden kehittämisen suunnittelu

2 mom: Maakuntien liitot edistävät alueidensa kehittämistä laatimalla maakunnan pit-

2 mom: Maakuntien liitot edistävät alueidensa kehittämistä laatimalla maakunnan pit-

Voimassa oleva laki

kän aikavälin strategiaan linjauksiin perustuvan tämän lain 25 §:ssä tarkoitetun maakuntaohjelman. Alueen kehittämisen suunnittelusta vastaa maakunnan liitto yhteistyössä kuntien, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja muun valtion aluehallinnon sekä muiden aluekehittämiseen osallistuvien tahojen kanssa.

9 §

Työ- ja elinkeinoministeriön tehtävät

2 mom: Työ- ja elinkeinoministeriö hoitaa 1 momentin 1–5 kohdassa tarkoitettuja tehtäviä yhteistyössä muiden ministeriöiden, maakuntien liittojen, kuntien, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja muiden julkisten ja yksityisten toimijoiden kanssa.

10 §

Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman välittävä toimielin

1 mom: Yleisasetuksen 71 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja välittäviä toimielimiä ovat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, Ruokavirasto ja maakuntien liitot. Välittävän toimielimen tulee täyttää sekä Euroopan unionin että kansallisen lainsäädännön mukaiset tehtävien hoitamista koskevat vaatimukset.

4 mom: Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen välittävän toimielimen tehtäviä voidaan koota siten, että jokin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus hoitaa välittävälle toimielimelle säädettyjä tehtäviä toisen keskuksen toimialueella.

Ehdotus

kän aikavälin strategiaan linjauksiin perustuvan tämän lain 25 §:ssä tarkoitetun maakuntaohjelman. Alueen kehittämisen suunnittelusta vastaa maakunnan liitto yhteistyössä kuntien, elinvoimakeskusten ja muun valtion aluehallinnon sekä muiden aluekehittämiseen osallistuvien tahojen kanssa.

9 §

Työ- ja elinkeinoministeriön tehtävät

2 mom: Työ- ja elinkeinoministeriö hoitaa 1 momentin 1–5 kohdassa tarkoitettuja tehtäviä yhteistyössä muiden ministeriöiden, maakuntien liittojen, kuntien, elinvoimakeskusten ja muiden julkisten ja yksityisten toimijoiden kanssa.

10 §

Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman välittävä toimielin

1 mom: Yleisasetuksen 71 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja välittäviä toimielimiä ovat elinvoimakeskukset, Ruokavirasto ja maakuntien liitot. Välittävän toimielimen tulee täyttää sekä Euroopan unionin että kansallisen lainsäädännön mukaiset tehtävien hoitamista koskevat vaatimukset.

4 mom: Elinvoimakeskuksen välittävän toimielimen tehtäviä voidaan koota siten, että jokin elinvoimakeskus hoitaa välittävälle toimielimelle säädettyjä tehtäviä toisen keskuksen toimialueella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

brexit-mukautusvarauksen kansallisesta toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Brexit-mukautusvarauksen kansallisesta toimeenpanosta annetun lain (1352/2022)
4 §, 5 §:n 3 momentti, 7 §, 9 §, 10 §:n 1 momentti, 11 § ja 12 § seuraavasti :

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tehtävät ja toimivalta

Elinvoimakeskuksen tehtävät ja toimivalta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset toimivat varauksen tukea välittävinä toimieliminä. Välittävät toimielimet hoitavat niille tässä laissa ja muualla laissa annettuja varaukseen liittyviä tehtäviä työ- ja elinkeinoministeriön lukuun ja sen vastuulla.

Elinvoimakeskukset toimivat varauksen tukea välittävinä toimieliminä. Välittävät toimielimet hoitavat niille tässä laissa ja muualla laissa annettuja varaukseen liittyviä tehtäviä työ- ja elinkeinoministeriön lukuun ja sen vastuulla.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset toimivat hallinnoimiaan varauksesta rahoitettavia avustuksia koskevista asioista valtionavustuslaissa (688/2001) tarkoitettuina valtionapuviranomaisina.

Elinvoimakeskukset toimivat hallinnoimiaan varauksesta rahoitettavia avustuksia koskevista asioista valtionavustuslaissa (688/2001) tarkoitettuina valtionapuviranomaisina.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tehtävänä on lisäksi:

- 1) laatia EU-asetuksessa tarkoitettu hallinto- ja valvontajärjestelmän kuvaus, kun on kysymys väittävän toimielimenomasta toiminnasta varaukseen liittyvien tehtävien hoidossa, ja ylläpitää kuvausta;
- 2) kirjata ja tallentaa myöntämistään avustuksesta aiheutuneita menoja koskevat ja muut tämän lain soveltamiseksi tarvittavat tiedot 6 §:ssä tarkoitettuun sähköiseen tietojärjestelmään;
- 3) antaa varauksen varoista myöntämistään avustuksista työ- ja elinkeinoministeriölle sen asettamaan määräaikaan mennessä EU-asetuksessa tarkoitettua johdon vahvistuslausumaa vastaava vahvistuslausuma.

- Elinvoimakeskusten tehtävänä on lisäksi:
- 1) laatia EU-asetuksessa tarkoitettu hallinto- ja valvontajärjestelmän kuvaus, kun on kysymys väittävän toimielimenomasta toiminnasta varaukseen liittyvien tehtävien hoidossa, ja ylläpitää kuvausta;
  - 2) kirjata ja tallentaa myöntämistään avustuksesta aiheutuneita menoja koskevat ja muut tämän lain soveltamiseksi tarvittavat tiedot 6 §:ssä tarkoitettuun sähköiseen tietojärjestelmään;
  - 3) antaa varauksen varoista myöntämistään avustuksista työ- ja elinkeinoministeriölle sen asettamaan määräaikaan mennessä EU-asetuksessa tarkoitettua johdon vahvistuslausumaa vastaava vahvistuslausuma.

Voimassa oleva laki

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle säädettyjä tehtäviä hoitavista toimivaltaisista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista säädetään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetussa laissa (897/2009) ja sen nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa.

5 §

Valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminnon tehtävät

3 mom: Lisäksi valtiovarain controller -toiminto ilmoittaa tekemiensä tarkastusten tuloksista työ- ja elinkeinoministeriölle ja toimivaltaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä laatii yhteenvedon suorittamistaan tarkastuksista varauksen käytöstä annettavaa jäsenvaltion varauksesta maksettavaa rahoitusosuutta koskevaa hakemusta varten.

7 §

Viranomaisten oikeus tietojen luovuttamiseen ja tiedonsaantioikeudet

Työ- ja elinkeinoministeriöllä ja valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminnolla sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada maksutta toiselta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta taholta tuen hakijana ja tuen saajana toimivan luonnollisen henkilön ja oikeushenkilön taloudellista asemaa, liike- ja ammattitoimintaa, hakijalle ja saajalle julkisista varoista myönnettyä rahoitusta ja muuta tuen kannalta merkittävää olosuhdetta koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä tässä laissa ja Euroopan unionin lainsäädännössä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi. Työ- ja elinkeinoministeriöllä ja valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminnolla sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla on oikeus saada tässä momentissa tarkoitettuja välttämättömiä tietoja tuen käytöstä myös tuen saajalta.

Ehdotus

Elinvoimakeskukselle säädettyjä tehtäviä hoitavista toimivaltaisista elinvoimakeskuksista säädetään elinvoimakeskuksista annetussa laissa (XXX/202X) ja sen nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa.

5 §

Valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminnon tehtävät

3 mom: Lisäksi valtiovarain controller -toiminto ilmoittaa tekemiensä tarkastusten tuloksista työ- ja elinkeinoministeriölle ja toimivaltaiselle elinvoimakeskukselle sekä laatii yhteenvedon suorittamistaan tarkastuksista varauksen käytöstä annettavaa jäsenvaltion varauksesta maksettavaa rahoitusosuutta koskevaa hakemusta varten.

7 §

Viranomaisten oikeus tietojen luovuttamiseen ja tiedonsaantioikeudet

Työ- ja elinkeinoministeriöllä ja valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminnolla sekä elinvoimakeskuksilla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada maksutta toiselta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta taholta tuen hakijana ja tuen saajana toimivan luonnollisen henkilön ja oikeushenkilön taloudellista asemaa, liike- ja ammattitoimintaa, hakijalle ja saajalle julkisista varoista myönnettyä rahoitusta ja muuta tuen kannalta merkittävää olosuhdetta koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä tässä laissa ja Euroopan unionin lainsäädännössä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi. Työ- ja elinkeinoministeriöllä ja valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminnolla sekä elinvoimakeskuksilla on oikeus

Työ- ja elinkeinoministeriöllä ja valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminnolla sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla on oikeus salassapitosäännösten estämättä luovuttaa tässä pykälässä tarkoitettuja välttämättömät tiedot muulle viranomaiselle, julkista tehtävää hoitavalle taholle ja Euroopan unionin toimielimelle, elimelle ja laitokselle niiden lakisäätteisten tehtävien hoitamiseksi.

9 §

Kansallisten viranomaisten tarkastusoikeudet

Valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminnolla on oikeus tehdä työ- ja elinkeinoministeriöön, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksiin sekä valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028 annetun lain 5 §:ssä tarkoitettujen avustusten saajiin kohdistuvia tarkastuksia tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

Työ- ja elinkeinoministeriöllä on oikeus tehdä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksiin sekä avustusten saajiin ja hakijoihin kohdistuvia tarkastuksia tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

Työ- ja elinkeinoministeriön ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä niiden käyttämän tarkastajan oikeudesta tarkastaa avustuksen hakijan ja avustuksen saajan liiketoimintaa säädetään lisäksi valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028 annetun lain 18 §:ssä.

Valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminto, työ- ja elinkeinoministeriö sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset voivat tehdä tarkastuksen itse tai valtuuttaa muun tarkastustyötä tekevän viranomaisen tai tilintarkastajan tekemään sen puolestaan. Tilintarkastajan on oltava tilintarkastuslaissa (1141/2015) tai julkishallinnon ja -talouden tilintarkastuksesta annetussa laissa (1142/2015) tarkoitettu tilintarkastaja tai tilintarkastusyh-

saada tässä momentissa tarkoitettuja välttämättömiä tietoja tuen käytöstä myös tuen saajalta.

Työ- ja elinkeinoministeriöllä ja valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminnolla sekä elinvoimakeskuksilla on oikeus salassapitosäännösten estämättä luovuttaa tässä pykälässä tarkoitettuja välttämättömät tiedot muulle viranomaiselle, julkista tehtävää hoitavalle taholle ja Euroopan unionin toimielimelle, elimelle ja laitokselle niiden lakisäätteisten tehtävien hoitamiseksi.

9 §

Kansallisten viranomaisten tarkastusoikeudet

Valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminnolla on oikeus tehdä työ- ja elinkeinoministeriöön, elinvoimakeskuksiin sekä valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028 annetun lain 5 §:ssä tarkoitettujen avustusten saajiin kohdistuvia tarkastuksia tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

Työ- ja elinkeinoministeriöllä on oikeus tehdä elinvoimakeskuksiin sekä avustusten saajiin ja hakijoihin kohdistuvia tarkastuksia tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

Työ- ja elinkeinoministeriön ja elinvoimakeskusten sekä niiden käyttämän tarkastajan oikeudesta tarkastaa avustuksen hakijan ja avustuksen saajan liiketoimintaa säädetään lisäksi valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028 annetun lain 18 §:ssä.

Valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminto, työ- ja elinkeinoministeriö sekä elinvoimakeskukset voivat tehdä tarkastuksen itse tai valtuuttaa muun tarkastustyötä

Voimassa oleva laki

teisö. Valtuutetun tilintarkastusyhteisön on nimettävä tarkastuksesta päävastuussa oleva tilintarkastaja.

Ulkopuolinen asiantuntija voi työ- ja elinkeinoministeriön pyynnöstä avustaa tarkastuksessa. Tilintarkastajaan ja ulkopuoliseen asiantuntijaan sovelletaan valtion virkamieslain (750/1994) 14 ja 15 §:ää sekä rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen hoitaessaan tässä laissa säädettyjä tehtäviä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

10 §

Tarkastajan toimivalta

1 mom: Valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminnolla, työ- ja elinkeinoministeriöllä, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla ja niiden valtuuttamalla 9 §:ssä tarkoitettulla viranomaisella ja tilintarkastajalla on oikeus päästä tuen myöntämisen ja käytön kannalta merkityksellisiin rakennuksiin, toimitiloihin ja paikkoihin. Tarkastuksen saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa vain, jos niissä harjoitetaan ammattitoimintaa. Pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävään tilaan kohdistuvan tarkastuksen voi toimittaa vain valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminto, työ- ja elinkeinoministeriö sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset sekä niiden valtuuttama viranomainen. Ulkopuolisen asiantuntijan oikeuteen avustaa tarkastuksen toimittamisessa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa sovelletaan, mitä 9 §:n 5 momentissa säädetään.

11 §

Virka-apu

Valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminnolla, työ- ja elinkeinoministeri-

Ehdotus

tekevän viranomaisen tai tilintarkastajan tekemään sen puolestaan. Tilintarkastajan on oltava tilintarkastuslaissa (1141/2015) tai julkishallinnon ja -talouden tilintarkastuksesta annetussa laissa (1142/2015) tarkoitettu tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö. Valtuutetun tilintarkastusyhteisön on nimettävä tarkastuksesta päävastuussa oleva tilintarkastaja.

Ulkopuolinen asiantuntija voi työ- ja elinkeinoministeriön pyynnöstä avustaa tarkastuksessa. Tilintarkastajaan ja ulkopuoliseen asiantuntijaan sovelletaan valtion virkamieslain (750/1994) 14 ja 15 §:ää sekä rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen hoitaessaan tässä laissa säädettyjä tehtäviä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

10 §

Tarkastajan toimivalta

1 mom: Valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminnolla, työ- ja elinkeinoministeriöllä, elinvoimakeskuksilla ja niiden valtuuttamalla 9 §:ssä tarkoitettulla viranomaisella ja tilintarkastajalla on oikeus päästä tuen myöntämisen ja käytön kannalta merkityksellisiin rakennuksiin, toimitiloihin ja paikkoihin. Tarkastuksen saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa vain, jos niissä harjoitetaan ammattitoimintaa. Pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävään tilaan kohdistuvan tarkastuksen voi toimittaa vain valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminto, työ- ja elinkeinoministeriö sekä elinvoimakeskukset sekä niiden valtuuttama viranomainen. Ulkopuolisen asiantuntijan oikeuteen avustaa tarkastuksen toimittamisessa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa sovelletaan, mitä 9 §:n 5 momentissa säädetään.

11 §

Voimassa oleva laki

öllä, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla ja niiden valtuuttamalla 9 §:ssä tarkoitetuilla viranomaisella ja tilintarkastajalla sekä Euroopan unionin toimivaltaisilla toimielimillä, elimillä ja laitoksilla on oikeus saada poliisi-, tulli-, vero- ja ulosottoviranomaisilta virka-apua tarkastuksen tekemisessä.

12 §

Kirjanpitoaineiston ja muun todentavan aineiston säilyttäminen

Työ- ja elinkeinoministeriön, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, ja valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminnon on säilytettävä tämän lain toimeenpanoon liittyvä todentava aineisto vuoden 2029 loppuun, jollei kansallisessa lainsäädännössä taikka vähämerkityksistä tukea tai valtiontukea koskevassa Euroopan unionin lainsäädännössä edellytetä pidempää säilyttämisaikaa.

Ehdotus

Virka-apu

Valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminnolla, työ- ja elinkeinoministeriöllä, elinvoimakeskuksilla ja niiden valtuuttamalla 9 §:ssä tarkoitetuilla viranomaisella ja tilintarkastajalla sekä Euroopan unionin toimivaltaisilla toimielimillä, elimillä ja laitoksilla on oikeus saada poliisi-, tulli-, vero- ja ulosottoviranomaisilta virka-apua tarkastuksen tekemisessä.

12 §

Kirjanpitoaineiston ja muun todentavan aineiston säilyttäminen

Työ- ja elinkeinoministeriön, elinvoimakeskusten, ja valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminnon on säilytettävä tämän lain toimeenpanoon liittyvä todentava aineisto vuoden 2029 loppuun, jollei kansallisessa lainsäädännössä taikka vähämerkityksistä tukea tai valtiontukea koskevassa Euroopan unionin lainsäädännössä edellytetä pidempää säilyttämisaikaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain (1137/2016) 4 §:n 7 momentti, sellaisena kuin se on laissa 248/2022, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Valvontaviranomaiset

Valvontaviranomaiset

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto* ja kunnat alueellaan ovat tässä laissa tarkoitettuja markkinavalvontaviranomaisia tupakkalain osalta.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, *Lupa- ja valvontavirasto* ja kunnat alueellaan ovat tässä laissa tarkoitettuja markkinavalvontaviranomaisia tupakkalain osalta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 143 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 143 §:n 16 kohta, sellaisena kuin se on laissa 499/2021, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

143 §

143 §

Tietojen luovuttaminen toiselle viranomaiselle

Tietojen luovuttaminen toiselle viranomaiselle

Kilpailu- ja kuluttajavirasto voi omasta aloitteestaan luovuttaa salassapitosäännösten estämättä valvonnassa saamansa tiedon tai asiakirjan jos se on tarpeen:

Kilpailu- ja kuluttajavirasto voi omasta aloitteestaan luovuttaa salassapitosäännösten estämättä valvonnassa saamansa tiedon tai asiakirjan jos se on tarpeen:

-----
aluehallintovirastoille tilaajan selvitysvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetussa laissa (1233/2006) säädettyjä valvontatehtäviä varten.

Lupa- ja valvontavirastolle tilaajan selvitysvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetussa laissa (1233/2006) säädettyjä valvontatehtäviä varten

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

kiinteistönvälityslikkeistä ja vuokrahuoneiston välityslikkeistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kiinteistönvälityslikkeistä ja vuokrahuoneiston välityslikkeistä annetun lain (1075/2000) 5 a §:n 4 ja 5 momentti, 7 §, 8 §, 16 a §:n 3 momentti, 17 §, 18 §, 19 § ja 21 §:n otsikko ja 1 ja 2 momentti,
sellaisina kuin ne ovat 5 a §:n 4 ja 5 momentti laissa 465/2017, 7 §, 18 § ja 19 § laissa 1523/2009 ja 465/2017, 8 § ja 17 § laeissa 1523/2009 ja 465/2017, 16 a §:n 3 momentti laissa 279/2013 ja 21 §:n otsikko ja 1 ja 2 momentti laeissa 1010/2015 ja 67/2017, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 a §

5 a §

Luotettavuus

Luotettavuus

Aluehallintovirastolla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä ja maksutta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta tietoja ilmoituksen tekijän veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksuihin taikka Tullin perimiin maksumiin liittyvien rekisteröitymis-, ilmoitus- ja maksuvelvollisuuksien hoitamisesta, toiminnasta, taloudesta sekä kytkennöistä, jotka ovat tarpeen tässä pykälässä tarkoitetun luotettavuuden selvittämiseksi tai 19 §:ssä tarkoitettua rekisteristä poistamista varten.

Aluehallintovirastolla on oikeus saada 4 momentissa tarkoitettuja tietoja vastaavat tiedot myös ilmoituksen tekijään liittyvästä Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain (1207/2010) 2 §:ssä tarkoitetusta organisaatiosta ja 3 momentissa tarkoitetuista henkilöistä.

7 §

Välityslükerekisteri, rekisteri-ilmoitus ja muutoksista ilmoittaminen

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä ja maksutta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta tietoja ilmoituksen tekijän veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksuihin taikka Tullin perimiin maksumiin liittyvien rekisteröitymis-, ilmoitus- ja maksuvelvollisuuksien hoitamisesta, toiminnasta, taloudesta sekä kytkennöistä, jotka ovat tarpeen tässä pykälässä tarkoitetun luotettavuuden selvittämiseksi tai 19 §:ssä tarkoitettua rekisteristä poistamista varten.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada 4 momentissa tarkoitettuja tietoja vastaavat tiedot myös ilmoituksen tekijään liittyvästä Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain (1207/2010) 2 §:ssä tarkoitetusta organisaatiosta ja 3 momentissa tarkoitetuista henkilöistä.

7 §

Välityslükerekisteri, rekisteri-ilmoitus ja muutoksista ilmoittaminen

Aluehallintovirasto pitää välitysliikkeistä rekisteriä (välitysliikerekisteri). Jokaisella on oikeus saada tietoja rekisteriin merkityistä seikoista sekä otteita rekisteristä.

Sen, joka aikoo harjoittaa välitystoimintaa, on tehtävä ilmoitus rekisteriin merkitsemistä varten sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueella liikkeen hallintoa on tarkoitus pääasiallisesti hoitaa. Rekisteri-ilmoituksen sisällöstä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Rekisteriin merkittyjen tietojen muutoksista on viipymättä ilmoitettava aluehallintovirastolle. Vastaavan hoitajan vaihtumisesta on ilmoitettava viimeistään kuukauden kuluttua siitä, kun edellisen tehtävä on päättynyt.

8 §

Rekisteröinnin edellytykset

Aluehallintoviraston on rekisteröitävä 7 §:n 2 momentissa tarkoitettu rekisteri-ilmoituksen tekijä kiinteistönvälitysliikkeeksi tai vuokrahuoneiston välitysliikkeeksi, jos:

- 1) ilmoituksen tekijällä on oikeus harjoittaa elinkeinoa Suomessa;
- 2) ilmoituksen tekijä ei ole konkurssissa ja, jos hän on luonnollinen henkilö, on täysi-ikäinen eikä hänen toimintakelpoisuuttaan ole rajoitettu;
- 3) ilmoituksen tekijä on luotettava;
- 4) ilmoituksen tekijällä on vastuuvakuutus, jonka vakuutusmäärän voidaan välitystoiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen arvioida riittävän toiminnasta mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen korvaamiseen ja joka muilta ehdoiltaan vastaa alalla tavanomaista vakuutuskäytäntöä;
- 5) ilmoituksen tekijä on ilmoittanut vastaavan hoitajan, joka täyttää 5 §:n 2 ja 3 momentissa säädetty edellytykset.

Aluehallintovirasto voi evätä rekisteröinnin, jos olosuhteet huomioon ottaen on ilmeistä, että ilmoituksen tekijä aikoo harjoittaa välitystoimintaa toisen välikätenä.

16 a §

Lupa- ja valvontavirasto pitää välitysliikkeistä rekisteriä (välitysliikerekisteri). Jokaisella on oikeus saada tietoja rekisteriin merkityistä seikoista sekä otteita rekisteristä.

Sen, joka aikoo harjoittaa välitystoimintaa, on tehtävä ilmoitus rekisteriin merkitsemistä varten *Lupa- ja valvontavirastolle*. Rekisteri-ilmoituksen sisällöstä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Rekisteriin merkittyjen tietojen muutoksista on viipymättä ilmoitettava *Lupa- ja valvontavirastolle*. Vastaavan hoitajan vaihtumisesta on ilmoitettava viimeistään kuukauden kuluttua siitä, kun edellisen tehtävä on päättynyt.

8 §

Rekisteröinnin edellytykset

Lupa- ja valvontaviraston on rekisteröitävä 7 §:n 2 momentissa tarkoitettu rekisteri-ilmoituksen tekijä kiinteistönvälitysliikkeeksi tai vuokrahuoneiston välitysliikkeeksi, jos:

- 1) ilmoituksen tekijällä on oikeus harjoittaa elinkeinoa Suomessa;
- 2) ilmoituksen tekijä ei ole konkurssissa ja, jos hän on luonnollinen henkilö, on täysi-ikäinen eikä hänen toimintakelpoisuuttaan ole rajoitettu;
- 3) ilmoituksen tekijä on luotettava;
- 4) ilmoituksen tekijällä on vastuuvakuutus, jonka vakuutusmäärän voidaan välitystoiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen arvioida riittävän toiminnasta mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen korvaamiseen ja joka muilta ehdoiltaan vastaa alalla tavanomaista vakuutuskäytäntöä;
- 5) ilmoituksen tekijä on ilmoittanut vastaavan hoitajan, joka täyttää 5 §:n 2 ja 3 momentissa säädetty edellytykset.

Lupa- ja valvontavirasto voi evätä rekisteröinnin, jos olosuhteet huomioon ottaen on ilmeistä, että ilmoituksen tekijä aikoo harjoittaa välitystoimintaa toisen välikätenä.

16 a §

Välittäjäkokeen suorittaneiden rekisteri

Välittäjäkokeen suorittaneiden rekisteri

Aluehallintovirastolla on oikeus saada teknisen käyttöyhteyden avulla 1 momentissa tarkoitetut tiedot.

17 §

Valvonta ja valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus

Tämän lain noudattamista valvoo aluehallintovirasto.

Välityслиikkeen on salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä annettava aluehallintovirastolle toimeksiantopäiväkirja ja siihen liittyvät asiakirjat sekä muut valvontaa varten tarvittavat asiakirjat ja tiedot.

Aluehallintovirastolla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitetusta sakkorekisteristä tiedot, jotka ovat välttämättömiä vastaavan hoitajan ja 5 a §:n 3 momentissa ja 8 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun henkilön luotettavuuden selvittämiseksi tai 19 §:ssä tarkoitettua rekisteristä poistamista varten. Oikeudesta saada tietoja rikosrekisteristä säädetään erikseen.

18 §

Pakkokeinot

Aluehallintoviraston on kiellettävä välitystoiminta, jota harjoitetaan tämän lain vastaisesti ilman rekisteröintiä. Kielto voidaan, jos siihen on erityistä syytä, kohdistaa myös tällaista toimintaa harjoittavan palveluksessa olevaan henkilöön tai muuhun, joka toimii hänen lukuunsa.

Jos välityслиike laiminlyö 7 §:n 3 momentissa, 10 tai 11 §:ssä säädetyn taikka 17 §:n 2

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada teknisen käyttöyhteyden avulla 1 momentissa tarkoitetut tiedot.

17 §

Valvonta ja valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus

Tämän lain noudattamista valvoo *Lupa- ja valvontavirasto*.

Välityслиikkeen on salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä annettava *Lupa- ja valvontavirastolle* toimeksiantopäiväkirja ja siihen liittyvät asiakirjat sekä muut valvontaa varten tarvittavat asiakirjat ja tiedot.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitetusta sakkorekisteristä tiedot, jotka ovat välttämättömiä vastaavan hoitajan ja 5 a §:n 3 momentissa ja 8 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun henkilön luotettavuuden selvittämiseksi tai 19 §:ssä tarkoitettua rekisteristä poistamista varten. Oikeudesta saada tietoja rikosrekisteristä säädetään erikseen.

18 §

Pakkokeinot

Lupa- ja valvontaviraston on kiellettävä välitystoiminta, jota harjoitetaan tämän lain vastaisesti ilman rekisteröintiä. Kielto voidaan, jos siihen on erityistä syytä, kohdistaa myös tällaista toimintaa harjoittavan palveluksessa olevaan henkilöön tai muuhun, joka toimii hänen lukuunsa.

Jos välityслиike laiminlyö 7 §:n 3 momentissa, 10 tai 11 §:ssä säädetyn taikka 17 §:n 2 momentista johtuvan velvollisuuden, *Lupa- ja valvontavirasto* voi kehottaa välityслиikettä täyttämään velvollisuuden määräajassa. Jos vastaava hoitaja laiminlyö 5 §:n 1 momentissa

momentista johtuvan velvollisuuden, aluehallintovirasto voi kehottaa välitysliikettä täyttämään velvollisuuden määräajassa. Jos vastaava hoitaja laiminlyö 5 §:n 1 momentissa säädetyn velvollisuuden, aluehallintovirasto voi antaa välitysliikkeelle varoituksen. Jos laiminlyönnit ovat vakavia tai jos ne annetusta kehotuksesta tai varoituksesta huolimatta toistuvat, aluehallintovirasto voi kieltää osaksi tai kokonaan välitysliikkeen toiminnan määräajaksi, kuitenkin enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Aluehallintovirasto voi asettaa tässä pykälässä tarkoitettun kiellon tai kehotuksen tehosteeksi uhkasakon. Edellä 1 momentissa tarkoitettua kieltoa on kuitenkin tehostettava uhkasakolla, jollei se erityisestä syystä ole tarpeetonta. Uhkasakosta säädetään muutoin uhkasakkolaissa (1113/1990).

19 §

Rekisteristä poistaminen

Aluehallintoviraston on poistettava välitysliike rekisteristä, jos:

- 1) välitysliike on lopettanut toimintansa;
- 2) 8 §:n 1 momentin 1–4 kohdassa säädetty rekisteröinnin edellytykset eivät enää täyty;
- 3) välitysliike harjoittaa välitystoimintaa toisen välikätenä;
- 4) välitysliikkeellä ei enää ole 8 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettua vastaavaa hoitajaa eikä välitysliike ole aluehallintoviraston kehotuksessa asetetussa määräajassa ilmoittanut uutta vastaavaa hoitajaa; tai
- 5) välitysliikkeen tai sen vastaavan hoitajan toiminnassa ilmenee vakavia tai toistuvia laiminlyöntejä ja liikkeelle on jo aiemmin asetettu määräaikainen toimintakielto.

Jos välitysliike on asetettu konkurssiin, välitysliike säilyy konkurssin estämättä rekisterissä kuuden kuukauden ajan. Konkurssipesän hoitajan on ilmoitettava aluehallintovirastolle viipymättä välitysliikkeen konkurssiin asettamisesta.

21 §

säädetyn velvollisuuden, *Lupa- ja valvontavirasto* voi antaa välitysliikkeelle varoituksen. Jos laiminlyönnit ovat vakavia tai jos ne annetusta kehotuksesta tai varoituksesta huolimatta toistuvat, *Lupa- ja valvontavirasto* voi kieltää osaksi tai kokonaan välitysliikkeen toiminnan määräajaksi, kuitenkin enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Lupa- ja valvontavirasto voi asettaa tässä pykälässä tarkoitettun kiellon tai kehotuksen tehosteeksi uhkasakon. Edellä 1 momentissa tarkoitettua kieltoa on kuitenkin tehostettava uhkasakolla, jollei se erityisestä syystä ole tarpeetonta. Uhkasakosta säädetään muutoin uhkasakkolaissa (1113/1990).

19 §

Rekisteristä poistaminen

Lupa- ja valvontaviraston on poistettava välitysliike rekisteristä, jos:

- 1) välitysliike on lopettanut toimintansa;
- 2) 8 §:n 1 momentin 1–4 kohdassa säädetty rekisteröinnin edellytykset eivät enää täyty;
- 3) välitysliike harjoittaa välitystoimintaa toisen välikätenä;
- 4) välitysliikkeellä ei enää ole 8 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettua vastaavaa hoitajaa eikä välitysliike ole *Lupa- ja valvontaviraston* kehotuksessa asetetussa määräajassa ilmoittanut uutta vastaavaa hoitajaa; tai
- 5) välitysliikkeen tai sen vastaavan hoitajan toiminnassa ilmenee vakavia tai toistuvia laiminlyöntejä ja liikkeelle on jo aiemmin asetettu määräaikainen toimintakielto.

Jos välitysliike on asetettu konkurssiin, välitysliike säilyy konkurssin estämättä rekisterissä kuuden kuukauden ajan. Konkurssipesän hoitajan on ilmoitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* viipymättä välitysliikkeen konkurssiin asettamisesta.

21 §

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Muutoksenhaku aluehallintoviraston päätökseen

Muutoksenhaku Lupa- ja valvontaviraston päätökseen

Aluehallintoviraston päätökseen 18 ja 19 §:ssä tarkoitettussa asiassa saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Muuhun aluehallintoviraston päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muutoksenhausta uhkasakon asettamiseen ja maksettavaksi tuomitsemiseen säädetään uhkasakkolaissa.

Lupa- ja valvontaviraston päätökseen 18 ja 19 §:ssä tarkoitettussa asiassa saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Muuhun Lupa- ja valvontaviraston päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muutoksenhausta uhkasakon asettamiseen ja maksettavaksi tuomitsemiseen säädetään uhkasakkolaissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain 6 §:n 1 momentti sellaisena kuin se on laissa (567/2020) seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

Velvollisuus antaa tietoja

Elinkeinonharjoittaja on velvollinen antamaan Kilpailu- ja kuluttajavirastolle kulutus- tavaroiden ja kuluttajapalveluiden vähittäismyyntihintoja koskevia tietoja 2 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tutkimuksia, selvityksiä

6 §

Velvollisuus antaa tietoja

Elinkeinonharjoittaja on velvollinen antamaan Kilpailu- ja kuluttajavirastolle kulutus- tavaroiden ja kuluttajapalveluiden vähittäismyyntihintoja koskevia tietoja 2 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tutkimuksia, selvityksiä ja vertailuja varten.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

ja vertailuja varten. Kilpailu- ja kuluttajavirasto voi määrätä tiedot annettaviksi myös aluehallintovirastoille.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kotoutumisen edistämisestä annetun lain (681/2023) 5 §:n 16 ja 17 kohta, 11 §:n 2 momentti, 33 §:n 3 ja 4 momentti, 36 §, 39 §:n 1 momentti, 40 ja 41 §, 42 §:n 1 momentti, 43 §, 45 §:n 2 momentti, 48 §:n 1 momentti, 51 §:n 2 momentti, 55, 56, 57, 58 §, 59 §:n 1 momentti, 64 §:n 2 momentti, 65 §:n 4 momentti, 67 §:n 1 momentti, 68 §:n 2 ja 3 momentti, 69 §:n 4 momentti, 70 §:n 1 momentti, 71 ja 74 §, 75 §:n 2 momentti, 76 §:n 1 momentti, 77 ja 78 §, 79 §:n 3 momentti, 80 §, 81 §:n 4 momentti, 82 ja 83 §, 86 §:n 3 momentti, 89 §:n 1 momentti, 90 §:n 1–4 ja 6 momentti, 91 ja 92 §, 95 §:n 5 momentti, 102 §:n 4 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 11 §:n 2 momentti, 39 §:n 1 momentti, 56 § ja 68 §:n 2 ja 3 momentti laissa xx/202x, 71 § osaksi laissa xx/202x, 86 §:n 3 momentti ja 90 §:n 1–4 ja 6 momentti laissa xx/202x, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

5 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

16) kuntapaikalla elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja kunnan 42 §:ssä tarkoitettuun sopimukseen perustuvaa kunnan ilmoitusta valmiudesta järjestää asunto, vastaanotto ja palvelut sekä ottaa 2 §:n 3 tai 4 momentissa tarkoitettu maahanmuuttaja vastaan 4 luvussa tarkoitettussa kuntaan ohjaamisen menettelyssä;

17) kuntaan ohjaamisella menettelyä, jossa 43 §:ssä säädetyllä tavalla elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ohjaa 2 §:n 3 tai 4 momentissa tarkoitettua henkilön kunnan myöntämälle kuntapaikalle taikka kyseinen henkilö muuttaa vastaanottokeskuksesta kuntaan vastaanottokeskuksen tukitoimia hyödyntäen tai itsenäisesti;

16) kuntapaikalla *elinvoimakeskuksen* ja kunnan 42 §:ssä tarkoitettuun sopimukseen perustuvaa kunnan ilmoitusta valmiudesta järjestää asunto, vastaanotto ja palvelut sekä ottaa 2 §:n 3 tai 4 momentissa tarkoitettu maahanmuuttaja vastaan 4 luvussa tarkoitettussa kuntaan ohjaamisen menettelyssä;

17) kuntaan ohjaamisella menettelyä, jossa 43 §:ssä säädetyllä tavalla *elinvoimakeskus* ohjaa 2 §:n 3 tai 4 momentissa tarkoitettua henkilön kunnan myöntämälle kuntapaikalle taikka kyseinen henkilö muuttaa vastaanottokeskuksesta kuntaan vastaanottokeskuksen tukitoimia hyödyntäen tai itsenäisesti;

11 §

11 §

Perustieto suomalaisesta yhteiskunnasta

Perustieto suomalaisesta yhteiskunnasta

Kukin tätä lakia soveltava viranomainen vastaa osaltaan 1 momentissa tarkoitettujen tietojen tuottamisesta ja ajan tasalla pitämisestä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus (kehittämis- ja hallintokeskus) vastaa tietojen yhteensovittamisesta, kääntämisestä ja jakelusta viranomaisten käyttöön.

33 §

*Ilman huoltajaa maassa olevan lapsen asu-
misen järjestäminen*

Kukin tätä lakia soveltava viranomainen vastaa osaltaan 1 momentissa tarkoitettujen tietojen tuottamisesta ja ajan tasalla pitämisestä. *KEHA* vastaa tietojen yhteensovittamisesta, kääntämisestä ja jakelusta viranomaisten käyttöön.

33 §

*Ilman huoltajaa maassa olevan lapsen asu-
misen järjestäminen*

Hyvinvointialueen on sovittava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa perheryhmäkodin perustamisesta, jos alueen palvelutarve sitä edellyttää. Hyvinvointialueen on ennen sopimuksen tekemistä kuultava kuntaa, johon perheryhmäkoti halutaan perustaa.

Aineiden ja esineiden haltuunottoon ja asukkaan käytössä olevien tilojen tarkastamiseen perheryhmäkodissa sovelletaan, mitä kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain 60–62 §:ssä ja 63 §:n 1–3 momentissa säädetään. Aineiden ja esineiden haltuun ottamisesta ja asukkaan käytössä olevien tilojen tarkastamisesta tehdystä pöytäkirjasta toimitetaan jäljennös hyvinvointialueelle ja toimintaa valvovalle aluehallintovirastolle. Perheryhmäkodin johtajalle ja muulle henkilöstölle tässä momentissa annettua rajoitustoimivaltaa sovelletaan kaikissa perheryhmäkodeissa riippumatta siitä, kuuluuko mainittu henkilöstö virkasuhteiseen vai muuhun henkilökuntaan, jollei erikseen lailla toisin säädetä.

Hyvinvointialueen on sovittava *elinvoimakeskukseen* kanssa perheryhmäkodin perustamisesta, jos alueen palvelutarve sitä edellyttää. Hyvinvointialueen on ennen sopimuksen tekemistä kuultava kuntaa, johon perheryhmäkoti halutaan perustaa.

Aineiden ja esineiden haltuunottoon ja asukkaan käytössä olevien tilojen tarkastamiseen perheryhmäkodissa sovelletaan, mitä kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain 60–62 §:ssä ja 63 §:n 1–3 momentissa säädetään. Aineiden ja esineiden haltuun ottamisesta ja asukkaan käytössä olevien tilojen tarkastamisesta tehdystä pöytäkirjasta toimitetaan jäljennös hyvinvointialueelle ja toimintaa valvovalle *Lupa- ja valvontavirastolle*. Perheryhmäkodin johtajalle ja muulle henkilöstölle tässä momentissa annettua rajoitustoimivaltaa sovelletaan kaikissa perheryhmäkodeissa riippumatta siitä, kuuluuko mainittu henkilöstö virkasuhteiseen vai muuhun henkilökuntaan, jollei erikseen lailla toisin säädetä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

36 §

36 §

Edustajatoiminnan ohjaus, suunnittelu ja valvonta

Edustajatoiminnan ohjaus, suunnittelu ja valvonta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaa edustajatoiminnan ohjauksesta, suunnittelusta ja valvonnasta.

Elinvoimakeskus vastaa edustajatoiminnan ohjauksesta, suunnittelusta ja valvonnasta.

39 §

39 §

Edustajalle maksettava palkkio ja kulut

Edustajalle maksettava palkkio ja kulut

Kehittämisen- ja hallintokeskus maksaa valtion varoista hakemuksesta lapselle määrättylle edustajalle palkkion tämän edustajan tehtäviin käyttämänsä ajan perusteella ja korvauksen edustamisesta aiheutuneista kuluista silloin, kun edustaja on määrätty tämän lain perusteella tai kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain perusteella ja alaikäiselle on myönnetty oleskelulupa.

KEHA maksaa valtion varoista hakemuksesta lapselle määrättylle edustajalle palkkion tämän edustajan tehtäviin käyttämänsä ajan perusteella ja korvauksen edustamisesta aiheutuneista kuluista silloin, kun edustaja on määrätty tämän lain perusteella tai kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain perusteella ja alaikäiselle on myönnetty oleskelulupa.

40 §

40 §

Kuntaan ohjaamisen valtakunnallinen suunnittelu ja kehittäminen

Kuntaan ohjaamisen valtakunnallinen suunnittelu ja kehittäminen

Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa kuntaan ohjaamisen valtakunnallisesta suunnittelusta ja kehittämisestä sekä valtakunnallisten kuntapaikkatavoitteiden asettamisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusalueille vuosittain.

Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa kuntaan ohjaamisen valtakunnallisesta suunnittelusta ja kehittämisestä sekä valtakunnallisten kuntapaikkatavoitteiden asettamisesta *elinvoimakeskuksille* vuosittain.

Voimassa oleva laki

41 §

Kuntaan ohjaamisen alueellinen suunnittelu, kehittäminen ja toimeenpano

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaa kuntaan ohjaamisen alueellisesta suunnittelusta ja kehittämisestä sekä sen osana laadittavasta ja toimeenpantavasta 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettujen henkilöiden kuntaan ohjaamisen alueellisesta strategiasta. Osana alueellista suunnittelua elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on varmistettava, että alueella on valtakunnallisia tavoitteita vastaavasti kuntapaikkoja. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tuettava alueellaan kuntia ja hyvinvointialueita varautumisessa ottaa vastaan 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettuja henkilöitä, jotka muuttavat kuntaan kuntapaikalle tai vastaanottokeskuksen tukitoimia hyödyntäen tai niitä hyödyntämättä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tehtävä alueellista suunnittelua yhteistyössä kuntien, hyvinvointialueiden, Maahanmuuttoviraston, alueella sijaitsevien vastaanotto- ja järjestelykeskusten ja perheryhmäkotien sekä muiden kuntaan ohjaamisen kannalta keskeisten viranomaisten sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

42 §

Sopimus kuntaan ohjaamisesta ja kotoutumisen edistämisestä

Kunta voi tehdä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa sopimuksen kuntaan ohjaamisesta ja kotoutumisen edistämisestä. Sopimuksessa on sovittava varautumisesta 2 §:n 3 tai 4 momentissa tarkoitettujen henkilöiden vastaanottoon ja palvelujen järjestämiseen sekä kuntapaikoista, joille 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettu henkilö voidaan 43 §:n mukaan ohjata. Muun kuin Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvan kunnan on kuultava hyvinvointialuetta ennen sopimuksen laatimista.

Ehdotus

41 §

Kuntaan ohjaamisen alueellinen suunnittelu, kehittäminen ja toimeenpano

Elinvoimakeskus vastaa kuntaan ohjaamisen alueellisesta suunnittelusta ja kehittämisestä sekä sen osana laadittavasta ja toimeenpantavasta 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettujen henkilöiden kuntaan ohjaamisen alueellisesta strategiasta. Osana alueellista suunnittelua *elinvoimakeskuksen* on varmistettava, että alueella on valtakunnallisia tavoitteita vastaavasti kuntapaikkoja. *Elinvoimakeskuksen* on tuettava alueellaan kuntia ja hyvinvointialueita varautumisessa ottaa vastaan 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettuja henkilöitä, jotka muuttavat kuntaan kuntapaikalle tai vastaanottokeskuksen tukitoimia hyödyntäen tai niitä hyödyntämättä.

Elinvoimakeskuksen on tehtävä alueellista suunnittelua yhteistyössä kuntien, hyvinvointialueiden, Maahanmuuttoviraston, alueella sijaitsevien vastaanotto- ja järjestelykeskusten ja perheryhmäkotien sekä muiden kuntaan ohjaamisen kannalta keskeisten viranomaisten sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

42 §

Sopimus kuntaan ohjaamisesta ja kotoutumisen edistämisestä

Kunta voi tehdä *elinvoimakeskuksen* kanssa sopimuksen kuntaan ohjaamisesta ja kotoutumisen edistämisestä. Sopimuksessa on sovittava varautumisesta 2 §:n 3 tai 4 momentissa tarkoitettujen henkilöiden vastaanottoon ja palvelujen järjestämiseen sekä kuntapaikoista, joille 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettu henkilö voidaan 43 §:n mukaan ohjata. Muun kuin Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvan kunnan on kuultava hyvinvointialuetta ennen sopimuksen laatimista. Ahvenanmaan

Voimassa oleva laki

Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvan kunnan on kuultava Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaista ennen sopimuksen laatimista.

Ehdotus

maakuntaan kuuluvan kunnan on kuultava Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaista ennen sopimuksen laatimista.

43 §

Kuntaan ohjaaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ohjattava 42 §:ssä tarkoitettulla sopimuksella sovitulle kuntapaikalle:

1) Maahanmuuttoviraston esityksestä ulkomaalaislain 90 §:ssä tarkoitettussa pakolaiskiintiössä Suomeen otettu henkilö; ja

2) vastaanottokeskuksen esityksestä 2 §:n 3 momentissa tarkoitettu henkilö, joka on kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain 6 §:ssä tarkoitettussa haavoittuvassa asemassa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi kuitenkin ohjata kuntaan Maahanmuuttoviraston tai vastaanottokeskuksen esityksestä myös muun 2 §:n 3 momentissa tarkoitettun kuin tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettun henkilön. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi ohjata kuntaan myös 2 §:n 4 momentissa tarkoitettun henkilön.

Ennen kuntapaikalle ohjaamista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on sovittava kuntaan ohjaamisesta kunnan kanssa. Muun kuin Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvan kunnan on kuultava hyvinvointialuetta ennen kuntaan ohjaamista, jos henkilöllä on ilmeisiä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelun tarpeita. Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvan kunnan on kuultava Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaista, jos

43 §

Kuntaan ohjaaminen

Elinvoimakeskuksen on ohjattava 42 §:ssä tarkoitettulla sopimuksella sovitulle kuntapaikalle:

1) Maahanmuuttoviraston esityksestä ulkomaalaislain 90 §:ssä tarkoitettussa pakolaiskiintiössä Suomeen otettu henkilö; ja

2) vastaanottokeskuksen esityksestä 2 §:n 3 momentissa tarkoitettu henkilö, joka on kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain 6 §:ssä tarkoitettussa haavoittuvassa asemassa.

Elinvoimakeskus voi kuitenkin ohjata kuntaan Maahanmuuttoviraston tai vastaanottokeskuksen esityksestä myös muun 2 §:n 3 momentissa tarkoitettun kuin tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettun henkilön. *Elinvoimakeskus* voi ohjata kuntaan myös 2 §:n 4 momentissa tarkoitettun henkilön.

Ennen kuntapaikalle ohjaamista *elinvoimakeskuksen* on sovittava kuntaan ohjaamisesta kunnan kanssa. Muun kuin Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvan kunnan on kuultava hyvinvointialuetta ennen kuntaan ohjaamista, jos henkilöllä on ilmeisiä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelun tarpeita. Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvan kunnan on kuultava

Voimassa oleva laki

henkilöllä on ilmeisiä terveydenhuollon palvelun tarpeita.

Edellä 2 §:n 3 momentissa tarkoitettu henkilö voi muuttaa vastaanottokeskuksesta kuntaan hyödyntäen vastaanottokeskuksen tukitoimia tai niitä hyödyntämättä, jos henkilö pitää sitä tarkoituksenmukaisena.

Edellä 3 momentissa säädetystä poiketen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on sovittava kunnan ja hyvinvointialueen kanssa 2 §:n 6 momentissa tarkoitettua lapsen tai nuoren ohjaamisesta sovitulle kuntapaikalle. Perustellusta syystä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, kunta ja hyvinvointialue voivat sopia edellä tarkoitettua lapsen tai nuoren sijoittamisesta 33 §:ssä tarkoitettuun perhehoitoon myös ilman 42 §:ssä tarkoitettua sopimusta.

45 §

Kotoutumisen edistämisen suunnittelu, kehittäminen ja seuranta kunnassa

---

Kunnan on kotoutumisen edistämisen suunnittelussa asetettava vähintään maahanmuuttajien työllisyyttä, koulutusta, hyvinvointia ja terveyttä, asumista, osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa, oman kielen ja kulttuurin ylläpitämisen mahdollisuuksia sekä hyvien väestösuhteiden edistämistä koskevat tavoitteet sekä niitä tukevat toimenpiteet, vastuut, yhteistyö ja seuranta. Kunnan on kirjattava edellä tarkoitettua erilliseen toimenpideohjelmaan tai sisällytettävä ne muuhun kunnan suunnitteluasiakirjaan mittareineen. Kunnan on raportoitava vähintään kahden vuoden välein kotoutumisen edistämisen tavoitteiden saavuttamisesta ja toimenpiteiden toteutumisesta alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Raportissa on oltava myös palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden, rahoituksen tason riittävyyden ja vaikuttavuuden toteutumista koskevat tiedot.

Ehdotus

Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaista, jos henkilöllä on ilmeisiä terveydenhuollon palvelun tarpeita.

Edellä 2 §:n 3 momentissa tarkoitettu henkilö voi muuttaa vastaanottokeskuksesta kuntaan hyödyntäen vastaanottokeskuksen tukitoimia tai niitä hyödyntämättä, jos henkilö pitää sitä tarkoituksenmukaisena.

Edellä 3 momentissa säädetystä poiketen, *elinvoimakeskuksen* on sovittava kunnan ja hyvinvointialueen kanssa 2 §:n 6 momentissa tarkoitettua lapsen tai nuoren ohjaamisesta sovitulle kuntapaikalle. Perustellusta syystä *elinvoimakeskus*, kunta ja hyvinvointialue voivat sopia edellä tarkoitettua lapsen tai nuoren sijoittamisesta 33 §:ssä tarkoitettuun perhehoitoon myös ilman 42 §:ssä tarkoitettua sopimusta.

45 §

Kotoutumisen edistämisen suunnittelu, kehittäminen ja seuranta kunnassa

---

Kunnan on kotoutumisen edistämisen suunnittelussa asetettava vähintään maahanmuuttajien työllisyyttä, koulutusta, hyvinvointia ja terveyttä, asumista, osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa, oman kielen ja kulttuurin ylläpitämisen mahdollisuuksia sekä hyvien väestösuhteiden edistämistä koskevat tavoitteet sekä niitä tukevat toimenpiteet, vastuut, yhteistyö ja seuranta. Kunnan on kirjattava edellä tarkoitettua erilliseen toimenpideohjelmaan tai sisällytettävä ne muuhun kunnan suunnitteluasiakirjaan mittareineen. Kunnan on raportoitava vähintään kahden vuoden välein kotoutumisen edistämisen tavoitteiden saavuttamisesta ja toimenpiteiden toteutumisesta alueelliselle *elinvoimakeskukselle*. Raportissa on oltava myös palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden, rahoituksen tason riittävyyden ja vaikuttavuuden toteutumista koskevat tiedot.

---

48 §

Kunnan maahanmuuton ja kotoutumisen edistämisen yhteistyöryhmä

Kunnan on asetettava maahanmuuton ja kotoutumisen edistämisen suunnittelunsa ja toimeenpanonsa kehittämistä sekä hyvien väestösuhteiden edistämistä varten paikallistason monialainen yhteistyöryhmä, jos maahanmuuttajien palvelutarve kunnassa sitä edellyttää. Yhteistyöryhmään voivat osallistua kunnan lisäksi hyvinvointialue, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, muu alueen kunta, poliisi, vastaanotto- tai järjestelykeskus, muu viranomainen, järjestö, yhdistys ja yhteisö, elinkeinoelämän edustaja sekä kotoutumista edistäviä toimenpiteitä ja palveluja toteuttava palveluntuottaja.

51 §

Kotoutumisen edistämisen valtakunnallinen suunnittelu, kehittäminen ja ohjaus

Työ- ja elinkeinoministeriö ohjaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia ja kehittämis- ja hallintokeskusta kotoutumisen edistämiseen ja hyvien väestösuhteiden edistämiseen liittyvissä tehtävissä.

55 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävät

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vastuulla ovat seuraavat maahanmuuttajien kotoutumisen ja hyvien väestösuhteiden edistämiseen liittyvät tehtävät toimialueellaan:

1) kotoutumisen ja asettautumisen edistämisen alueellinen kehittäminen, yhteistyö, yhteensovittaminen ja seuranta sekä kunnan muille kotoutuja-asiakkaille kuin työnhaki-

48 §

Kunnan maahanmuuton ja kotoutumisen edistämisen yhteistyöryhmä

Kunnan on asetettava maahanmuuton ja kotoutumisen edistämisen suunnittelunsa ja toimeenpanonsa kehittämistä sekä hyvien väestösuhteiden edistämistä varten paikallistason monialainen yhteistyöryhmä, jos maahanmuuttajien palvelutarve kunnassa sitä edellyttää. Yhteistyöryhmään voivat osallistua kunnan lisäksi hyvinvointialue, *elinvoimakeskus*, muu alueen kunta, poliisi, vastaanotto- tai järjestelykeskus, muu viranomainen, järjestö, yhdistys ja yhteisö, elinkeinoelämän edustaja sekä kotoutumista edistäviä toimenpiteitä ja palveluja toteuttava palveluntuottaja.

51 §

Kotoutumisen edistämisen valtakunnallinen suunnittelu, kehittäminen ja ohjaus

Työ- ja elinkeinoministeriö ohjaa *elinvoimakeskuksia ja KEHAA* kotoutumisen edistämiseen ja hyvien väestösuhteiden edistämiseen liittyvissä tehtävissä.

55 §

Elinvoimakeskuksen tehtävät

Elinvoimakeskuksen vastuulla ovat seuraavat maahanmuuttajien kotoutumisen ja hyvien väestösuhteiden edistämiseen liittyvät tehtävät toimialueellaan:

1) kotoutumisen ja asettautumisen edistämisen alueellinen kehittäminen, yhteistyö, yhteensovittaminen ja seuranta sekä kunnan muille kotoutuja-asiakkaille kuin työnhaki-

jaksi rekisteröityneille järjestettävien 2 luvussa tarkoitettujen palveluiden saatavuuden, laadun ja vaikuttavuuden valvonta;

2) kuntien ja hyvinvointialueiden tukeminen ja neuvonta kotoutumisen edistämiseksi;

3) 41 §:ssä tarkoitetun 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettujen henkilöiden kuntaan ohjaamisen alueellisen strategian laatiminen ja toimeenpano sekä muut 4 luvussa säädetty kuntaan ohjaamisen tehtävät;

4) 2 §:n 6 momentissa tarkoitetuille lapsille tarkoitettujen perheryhmäkotien perustamisesta sopiminen hyvinvointialueen kanssa;

5) 2 §:n 6 momentissa tarkoitetuille lapsille tarkoitettujen perheryhmäkotien ohjaus ja valvonta yhdessä hyvinvointialueen, aluehallintoviraston, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja tarvittaessa Maahanmuuttoviraston kanssa;

6) 35 §:ssä tarkoitettujen edustajien toiminnan ohjaus ja valvonta;

7) 8 luvussa säädetystä korvauksista sopiminen kunnan tai hyvinvointialueen kanssa;

8) hyvien väestösuhteiden ja väestöryhmien välisen vuoropuhelun ja yhteistyön edistäminen;

9) muut kuin 1–8 kohdassa tarkoitetut sille tässä laissa erikseen säädetty tehtävät.

Lisäksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi toimia valtionavustuslain (688/2001) 9 ja 11 §:ssä tarkoitetuissa tehtävissä valtionapuviranomaisena kotoutumisen edistämiseen liittyvissä tehtävissä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tehtävä sille tässä laissa säädettyjä tehtäviä hoitaessaan yhteistyötä toimialueensa aluehallintoviraston kanssa.

jaksi rekisteröityneille järjestettävien 2 luvussa tarkoitettujen palveluiden saatavuuden, laadun ja vaikuttavuuden valvonta;

2) kuntien ja hyvinvointialueiden tukeminen ja neuvonta kotoutumisen edistämiseksi;

3) 41 §:ssä tarkoitetun 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettujen henkilöiden kuntaan ohjaamisen alueellisen strategian laatiminen ja toimeenpano sekä muut 4 luvussa säädetty kuntaan ohjaamisen tehtävät;

4) 2 §:n 6 momentissa tarkoitetuille lapsille tarkoitettujen perheryhmäkotien perustamisesta sopiminen hyvinvointialueen kanssa;

5) 2 §:n 6 momentissa tarkoitetuille lapsille tarkoitettujen perheryhmäkotien ohjaus ja valvonta yhdessä hyvinvointialueen, *Lupa- ja valvontaviraston* ja tarvittaessa Maahanmuuttoviraston kanssa;

6) 35 §:ssä tarkoitettujen edustajien toiminnan ohjaus ja valvonta;

7) 8 luvussa säädetystä korvauksista sopiminen kunnan tai hyvinvointialueen kanssa;

8) hyvien väestösuhteiden ja väestöryhmien välisen vuoropuhelun ja yhteistyön edistäminen;

9) muut kuin 1–8 kohdassa tarkoitetut sille tässä laissa erikseen säädetty tehtävät.

Lisäksi *elinvoimakeskus* voi toimia valtionavustuslain (688/2001) 9 ja 11 §:ssä tarkoitetuissa tehtävissä valtionapuviranomaisena kotoutumisen edistämiseen liittyvissä tehtävissä.

Elinvoimakeskuksen on tehtävä sille tässä laissa säädettyjä tehtäviä hoitaessaan yhteistyötä *Lupa- ja valvontaviraston* kanssa.

*Kehittämisen- ja hallintokeskuksen tehtävät***KEHAN** tehtävät

Kehittämisen- ja hallintokeskuksen vastuulla ovat seuraavat maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseen ja asettautumiseen liittyvät tehtävät:

KEHAN vastuulla ovat seuraavat maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseen ja asettautumiseen liittyvät tehtävät:

1) kotoutumisen edistämisen tuloksellisuuden ja toimivuuden seuraaminen ja arvioiminen sekä sitä koskevan tiedon tuottaminen;

1) kotoutumisen edistämisen tuloksellisuuden ja toimivuuden seuraaminen ja arvioiminen sekä sitä koskevan tiedon tuottaminen;

2) kotoutumisen edistämisen valtakunnallinen osaamisen ja palveluiden kehittämisen ja palveluiden yhteensovittamisen tukeminen, tämän lain toimeenpanoon liittyvä oikeudellinen neuvonta sekä muu kuntien ja muiden kotoutumisen edistämisen toimijoiden tukeminen kotoutumisen ja asettautumisen edistämässä valtakunnallisella tasolla;

2) kotoutumisen edistämisen valtakunnallinen osaamisen ja palveluiden kehittämisen ja palveluiden yhteensovittamisen tukeminen, tämän lain toimeenpanoon liittyvä oikeudellinen neuvonta sekä muu kuntien ja muiden kotoutumisen edistämisen toimijoiden tukeminen kotoutumisen ja asettautumisen edistämässä valtakunnallisella tasolla;

3) 8 luvussa säädettyjen korvaushakemusten käsittelyyn ja maksamiseen liittyvien tehtävien hoitaminen;

3) 8 luvussa säädettyjen korvaushakemusten käsittelyyn ja maksamiseen liittyvien tehtävien hoitaminen; 4) 9 luvussa säädettyjen tietojärjestelmän rekisterinpitoon liittyvien tehtävien hoitaminen; ja

4) 9 luvussa säädettyjen tietojärjestelmän rekisterinpitoon liittyvien tehtävien hoitaminen; ja

5) muiden kuin 1—4 kohdassa tarkoitettujen tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitaminen.

5) muiden kuin 1—4 kohdassa tarkoitettujen tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitaminen.

Lisäksi kehittäminen- ja hallintokeskus voi toimia valtionavustuslain 12, 19, 21 ja 22 §:ssä tarkoitetuissa tehtävissä valtionapuviranomaisena kotoutumisen edistämiseen liittyvien tehtävien osalta. Kehittäminen- ja hallintokeskus hoitaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lisäksi myös valtionavustuslain 15 §:n mukaisia valvontatehtäviä.

Lisäksi **KEHA** voi toimia valtionavustuslain 12, 19, 21 ja 22 §:ssä tarkoitetuissa tehtävissä valtionapuviranomaisena kotoutumisen edistämiseen liittyvien tehtävien osalta. **KEHA** hoitaa *elinvoimak* lisäksi myös valtionavustuslain 15 §:n mukaisia valvontatehtäviä.

Kehittäminen- ja hallintokeskukselle tässä laissa säädettyistä tehtävistä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

KEHAlle tässä laissa säädettyistä tehtävistä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

57 §

Aluehallintoviraston ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tehtävät

Aluehallintovirasto vastaa toimialaansa kuuluvissa asioissa kotoutumista edistävien ja tukevien toimenpiteiden ja palvelujen suunnittelusta, ohjauksesta ja valvonnasta sekä huolehtii, että maahanmuuttajien tarpeet otetaan huomioon muita aluehallintoviraston toimialaan kuuluvia toimenpiteitä ja palveluja suunniteltaessa ja järjestettäessä.

Aluehallintovirasto ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaavat ja valvovat 33 §:ssä tarkoitetun perheryhmäkodin toimintaa yhdessä hyvinvointialueen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa. Sosiaalihuollon palveluiden valvonnasta säädetään sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisestä annetun lain 42–49 §:ssä.

Aluehallintoviraston on tehtävä sille tässä laissa säädettyjä tehtäviä hoitaessaan yhteistyötä toimialueensa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kanssa.

58 §

Alueellinen maahanmuuton ja kotoutumisen edistämisen yhteistyöryhmä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi asettaa alueellisen maahanmuuton ja kotoutumisen edistämisen yhteistyöryhmän. Yhteistyöryhmän tehtävänä on tukea elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta 55 §:ssä tarkoitettujen tehtävien toteuttamisessa. Yhteistyöryhmällä voi olla muitakin maahanmuuttoon ja kotoutumisen edistämiseen liittyviä tehtäviä. Yhteistyöryhmään voi kuulua alueen kuntia, hyvinvointialueita, poliisi, vastaanotto- ja järjestelykeskuksia, muita viranomaisia, elinkeinoelämän edustajia sekä järjestöjä, yhdistyksiä, yhteisöjä ja kotoutumista edistäviä toimenpiteitä ja palveluja toteuttavia palveluntuottajia.

57 §

Lupa- ja valvontaviraston tehtävät

Lupa- ja valvontavirasto vastaa toimialaansa kuuluvissa asioissa kotoutumista edistävien ja tukevien toimenpiteiden ja palvelujen suunnittelusta, ohjauksesta ja valvonnasta sekä huolehtii, että maahanmuuttajien tarpeet otetaan huomioon muita Lupa- ja valvontaviraston toimialaan kuuluvia toimenpiteitä ja palveluja suunniteltaessa ja järjestettäessä.

Lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja valvoo 33 §:ssä tarkoitetun perheryhmäkodin toimintaa yhdessä hyvinvointialueen ja elinvoimakeskuksen kanssa. Sosiaalihuollon palveluiden valvonnasta säädetään sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisestä annetun lain 42–49 §:ssä.

Lupa- ja valvontaviraston on tehtävä sille tässä laissa säädettyjä tehtäviä hoitaessaan yhteistyötä elinvoimakeskusten kanssa.

58 §

Alueellinen maahanmuuton ja kotoutumisen edistämisen yhteistyöryhmä

Elinvoimakeskus voi asettaa alueellisen maahanmuuton ja kotoutumisen edistämisen yhteistyöryhmän. Yhteistyöryhmän tehtävänä on tukea elinvoimakeskusta 55 §:ssä tarkoitettujen tehtävien toteuttamisessa. Yhteistyöryhmällä voi olla muitakin maahanmuuttoon ja kotoutumisen edistämiseen liittyviä tehtäviä. Yhteistyöryhmään voi kuulua alueen kuntia, hyvinvointialueita, poliisi, vastaanotto- ja järjestelykeskuksia, muita viranomaisia, elinkeinoelämän edustajia sekä järjestöjä, yhdistyksiä, yhteisöjä ja kotoutumista edistäviä toimenpiteitä ja palveluja toteuttavia palveluntuottajia.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

59 §

Valtion korvaus kunnalle ja hyvinvointialueelle

Kehittämis- ja hallintokeskus korvaa kunnalle ja hyvinvointialueelle valtion talousarvion rajoissa tässä laissa tarkoitettujen palveluiden järjestämisestä aiheutuvat kustannukset sen mukaan kuin tässä luvussa säädetään. Muulle kuin Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalle maksettavien korvausten edellytyksenä on, että kunnassa on laadittu kotoutumisohjelma. Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalle maksettavien korvausten edellytyksenä on, että kunnassa on laadittu kotoutumisen edistämistä annettun maakuntalain (Ålands författningssamling 2012:74) 26 §:ssä tarkoitettu kunnan kotouttamisohjelma. Edellytyksenä on lisäksi, että kunta on tehnyt 42 §:ssä tarkoitetun sopimuksen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa.

59 §

Valtion korvaus kunnalle ja hyvinvointialueelle

KEHA korvaa kunnalle ja hyvinvointialueelle valtion talousarvion rajoissa tässä laissa tarkoitettujen palveluiden järjestämisestä aiheutuvat kustannukset sen mukaan kuin tässä luvussa säädetään. Muulle kuin Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalle maksettavien korvausten edellytyksenä on, että kunnassa on laadittu kotoutumisohjelma. Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalle maksettavien korvausten edellytyksenä on, että kunnassa on laadittu kotoutumisen edistämistä annettun maakuntalain (Ålands författningssamling 2012:74) 26 §:ssä tarkoitettu kunnan kotouttamisohjelma. Edellytyksenä on lisäksi, että kunta on tehnyt tämän lain 42 §:ssä tarkoitetun sopimuksen *elinvoimakeskuksen* kanssa.

64 §

Korvaus vastaanottoon varautumisesta

Kunnalle maksettavien korvausten edellytyksenä on lisäksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös korvausten maksamisesta.

64 §

Korvaus vastaanottoon varautumisesta

Kunnalle maksettavien korvausten edellytyksenä on lisäksi *elinvoimakeskuksen* päätös korvausten maksamisesta.

65 §

Valtion korvaus erityiskustannuksista

Korvaamisen edellytyksenä on lisäksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös korvausten maksamisesta.

65 §

Valtion korvaus erityiskustannuksista

Korvaamisen edellytyksenä on lisäksi *elinvoimakeskuksen* päätös korvausten maksamisesta.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

67 §

Sodissa vapaaehtoisina palvelleista henkilöistä aiheutuvien kustannusten korvaaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja hyvinvointialue voivat sopia Suomen sodissa vuosina 1939–1945 vapaaehtoisena palvelleen entisen Neuvostoliiton alueelta peräisin olevan henkilön ja hänen aviopuolisonsa terveydentilan tulotarkastuksesta, asumisesta, toimeentulon turvaamisesta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta.

68 §

Ihmiskaupan uhrille annetuista palveluista ja tukitoimista aiheutuvien kustannusten korvaaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on varmistettava, että ihmiskaupan uhri on kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain 3 §:n 7 kohdassa tarkoitettu henkilö.

Korvaamisen edellytyksenä on lisäksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös korvausten maksamisesta.

69 §

Korvaus alaikäisenä ilman huoltajaa maahan tulleen lapsen tai nuoren asumisen tai tuen järjestämisestä

Korvaamisen edellytyksenä on lisäksi elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskuksen päätös korvausten maksamisesta.

67 §

Sodissa vapaaehtoisina palvelleista henkilöistä aiheutuvien kustannusten korvaaminen

Elinvoimakeskus ja hyvinvointialue voivat sopia Suomen sodissa vuosina 1939–1945 vapaaehtoisena palvelleen entisen Neuvostoliiton alueelta peräisin olevan henkilön ja hänen aviopuolisonsa terveydentilan tulotarkastuksesta, asumisesta, toimeentulon turvaamisesta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta.

68 §

Ihmiskaupan uhrille annetuista palveluista ja tukitoimista aiheutuvien kustannusten korvaaminen

Elinvoimakeskuksen on varmistettava, että ihmiskaupan uhri on kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain 3 §:n 7 kohdassa tarkoitettu henkilö.

Korvaamisen edellytyksenä on lisäksi *elinvoimakeskuksen* päätös korvausten maksamisesta.

69 §

Korvaus alaikäisenä ilman huoltajaa maahan tulleen lapsen tai nuoren asumisen tai tuen järjestämisestä

Korvaamisen edellytyksenä on lisäksi *elinvoimakeskuksen* päätös korvausten maksamisesta.

70 §

70 §

Korvausten maksaminen

Korvausten maksaminen

Kunnan, hyvinvointialueen ja Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaisen on haettava tässä luvussa tarkoitettua korvausta kehittämis- ja hallintokeskuskelle osoitetulla hakemuksella viimeistään kahden vuoden kuluttua sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana tapahtuneesta toiminnasta korvausta haetaan.

Kunnan, hyvinvointialueen ja Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaisen on haettava tässä luvussa tarkoitettua korvausta *KEHAlle* osoitetulla hakemuksella viimeistään kahden vuoden kuluttua sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana tapahtuneesta toiminnasta korvausta haetaan.

71 §

71 §

Maksetun korvauksen palautusvelvollisuus

Maksetun korvauksen palautusvelvollisuus

Kehittämis- ja hallintokeskus voi määrätä kunnan, hyvinvointialueen tai Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaisen palauttamaan valtion maksaman korvauksen tai osan siitä, jos korvauksen suorittamista varten on annettu virheellisiä tai erehdyttäviä tietoja taikka muutoin käy selville, että korvaus on suoritettu perusteettomasti.

KEHA voi määrätä kunnan, hyvinvointialueen tai Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaisen palauttamaan valtion maksaman korvauksen tai osan siitä, jos korvauksen suorittamista varten on annettu virheellisiä tai erehdyttäviä tietoja taikka muutoin käy selville, että korvaus on suoritettu perusteettomasti.

Palautettavalle määrälle on suoritettava korkolain 4 §:n 1 momentin mukaan määräytyvän korkokannan suuruinen viivästyskorko.

Palautettavalle määrälle on suoritettava korkolain 4 §:n 1 momentin mukaan määräytyvän korkokannan suuruinen viivästyskorko.

Kehittämis- ja hallintokeskuksen päätös kunnalle, hyvinvointialueelle tai Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaiselle perusteettomasti maksetun korvauksen palauttamisesta on tehtävä viimeistään viidentenä kalenterivuonna sen vuoden päättymisestä, jolta korvaus on maksettu.

KEHAn päätös kunnalle, hyvinvointialueelle tai Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaiselle perusteettomasti maksetun korvauksen palauttamisesta on tehtävä viimeistään viidentenä kalenterivuonna sen vuoden päättymisestä, jolta korvaus on maksettu.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

74 §

Kotoutumisen edistämisen valtakunnalliset tietojärjestelmäpalvelut

Kehittämisen- ja hallintokeskus vastaa kotoutumisen edistämisen valtakunnallisen tietovarannon ja asiakastietojärjestelmäkokoisuuden kehittämisestä ja ylläpidosta siten kuin tässä luvussa tarkemmin säädetään.

Kotoutumisen edistämisen valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen kehittäminen toteutetaan yhteistyössä kehittämis- ja hallintokeskuksen ja valtakunnallisia tietojärjestelmäpalveluja käyttävien kuntien kanssa. Kunnalla on velvollisuus käyttää valtakunnallista tietovarantoa ja asiakastietojärjestelmäkokoisuutta kotoutumisen edistämisen toimeenpanossa.

75 §

Kunnan lisäosa valtakunnalliseen kotoutumisen asiakastietojärjestelmäkokoisuuteen

Lisäosien on oltava yhteensopivia asiakastietojärjestelmäkokoisuuden kanssa. Kehittämis- ja hallintokeskus määrittelee tekniset ja tietoturvaan liittyvät vaatimukset, jotka lisäosan on täytettävä, jotta se voidaan liittää asiakastietojärjestelmäkokoisuuteen.

76 §

Kotoutumisen valtakunnalliseen tietovarantoon tallennettavat tiedot

Kunnalla ja kehittämis- ja hallintokeskuksella on velvollisuus tallentaa valtakunnalliseen tietovarantoon tiedot, jotka ovat tarpeen 72 §:n 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien toteuttamiseksi. Kunnan on tallennettava 73 §:n 1 momentissa tarkoitetut tiedot jokaisesta kotoutuja-asiakkaasta ja maahanmuuttajasta, jolle tehdään 14 §:ssä tarkoitettu osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi tai 15

74 §

Kotoutumisen edistämisen valtakunnalliset tietojärjestelmäpalvelut

KEHA vastaa kotoutumisen edistämisen valtakunnallisen tietovarannon ja asiakastietojärjestelmäkokoisuuden kehittämisestä ja ylläpidosta siten kuin tässä luvussa tarkemmin säädetään.

Kotoutumisen edistämisen valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen kehittäminen toteutetaan yhteistyössä KEHAn ja valtakunnallisia tietojärjestelmäpalveluja käyttävien kuntien kanssa. Kunnalla on velvollisuus käyttää valtakunnallista tietovarantoa ja asiakastietojärjestelmäkokoisuutta kotoutumisen edistämisen toimeenpanossa.

75 §

Kunnan lisäosa valtakunnalliseen kotoutumisen asiakastietojärjestelmäkokoisuuteen

Lisäosien on oltava yhteensopivia asiakastietojärjestelmäkokoisuuden kanssa. KEHA määrittelee tekniset ja tietoturvaan liittyvät vaatimukset, jotka lisäosan on täytettävä, jotta se voidaan liittää asiakastietojärjestelmäkokoisuuteen.

76 §

Kotoutumisen edistämisen valtakunnalliseen tietovarantoon tallennettavat tiedot

Kunnalla ja KEHalla on velvollisuus tallentaa valtakunnalliseen tietovarantoon tiedot, jotka ovat tarpeen 72 §:n 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien toteuttamiseksi. Kunnan on tallennettava 73 §:n 1 momentissa tarkoitetut tiedot jokaisesta kotoutuja-asiakkaasta ja maahanmuuttajasta, jolle tehdään 14 §:ssä tarkoitettu osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi tai 15 §:ssä tarkoitettu mo-

Voimassa oleva laki

§:ssä tarkoitettu monialainen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi tai jolle toteutetaan 22 §:ssä tarkoitettu suunnitelman tarkistus, mukaan lukien työnhakijasta.

77 §

Valtakunnalliseen tietovarantoon tallennettujen tietojen poistaminen

Kehittämisen- ja hallintokeskuksen on poistettava valtakunnallisesta tietovarannosta kaikki asiakasta tai tässä laissa tarkoitettua palveluntuottajaa koskevat tiedot, kun asiakkuuden tai sopimussuhteen päättymisestä on kulunut neljä vuotta. Tietoa ei kuitenkaan tarvitse poistaa, jos se on tarpeen lakiin perustuvan tehtävän hoitamiseksi tai vireillä olevan asian johdosta.

78 §

Kotoutumisen edistämisen valtakunnallisen tietovarannon rekisterinpitäjät

Kehittämisen- ja hallintokeskus ja kunnat ovat 74 §:ssä tarkoitetun valtakunnallisen tietovarannon yhteisrekisterinpitäjiä.

Kehittämisen- ja hallintokeskus vastaa valtakunnallisen tietovarannon yleisen tietosuojasetuksen:

- 1) 12 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista rekisterinpitäjän velvollisuuksista;
- 2) 25 artiklassa tarkoitettua sisäänrakennetusta ja oletusarvoisesta tietosuojasta;
- 2) 32 artiklassa tarkoitettua käsittelyn turvallisuudesta;
- 3) 35 artiklassa tarkoitettua tietosuojaa koskevasta vaikutustenenarvioinnista;
- 4) 36 artiklassa tarkoitettua ennakkokuulemisesta ja muista sellaisista yleisessä tietosuojasetuksessa säädetyistä rekisterinpitäjän velvollisuuksista, jotka koskevat käytettävän tietojärjestelmän tietoturvallisuutta.

Kunta vastaa muista kuin 2 momentissa tarkoitetuista yleisessä tietosuojasetuksessa tarkoitetuista rekisterinpitäjän velvollisuuksista. Kukin kunta vastaa rekisterinpitäjän tehtävistä asiakkaidensa osalta. Kehittämisen- ja

Ehdotus

nialainen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi tai jolle toteutetaan 22 §:ssä tarkoitettu suunnitelman tarkistus, mukaan lukien työnhakijasta.

77 §

Kotoutumisen edistämisen valtakunnalliseen tietovarantoon tallennettujen tietojen poistaminen

KEHAN on poistettava valtakunnallisesta tietovarannosta kaikki asiakasta tai tässä laissa tarkoitettua palveluntuottajaa koskevat tiedot, kun asiakkuuden tai sopimussuhteen päättymisestä on kulunut neljä vuotta. Tietoa ei kuitenkaan tarvitse poistaa, jos se on tarpeen lakiin perustuvan tehtävän hoitamiseksi tai vireillä olevan asian johdosta.

78 §

Kotoutumisen edistämisen valtakunnallisen tietovarannon rekisterinpitäjät

KEHA ja kunnat ovat 74 §:ssä tarkoitetun valtakunnallisen tietovarannon yhteisrekisterinpitäjiä.

KEHA vastaa valtakunnallisen tietovarannon yleisen tietosuojasetuksen:

- 1) 12 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista rekisterinpitäjän velvollisuuksista;
- 2) 25 artiklassa tarkoitettua sisäänrakennetusta ja oletusarvoisesta tietosuojasta;
- 2) 32 artiklassa tarkoitettua käsittelyn turvallisuudesta;
- 3) 35 artiklassa tarkoitettua tietosuojaa koskevasta vaikutustenenarvioinnista;
- 4) 36 artiklassa tarkoitettua ennakkokuulemisesta ja muista sellaisista yleisessä tietosuojasetuksessa säädetyistä rekisterinpitäjän velvollisuuksista, jotka koskevat käytettävän tietojärjestelmän tietoturvallisuutta.

Kunta vastaa muista kuin 2 momentissa tarkoitetuista yleisessä tietosuojasetuksessa tarkoitetuista rekisterinpitäjän velvollisuuksista. Kukin kunta vastaa rekisterinpitäjän tehtävistä asiakkaidensa osalta. *KEHA* ja kunta vastaavat omien asiakkaidensa osalta tietojen

Voimassa oleva laki

hallintokeskus ja kunta vastaa omien asiakkaidensa osalta tietojen luovuttamisesta valtakunnallisesta tietovarannosta niille tahoille, joille on laissa säädetty oikeus saada salassapitosäännösten estämättä tietoja kotoutuja-asiakkaista.

79 §

Valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin kuuluvan asiakastietojärjestelmän käyttöoikeudet

Kehittämisen- ja hallintokeskuksen on viipymättä ilmoitettava kunnalle käyttöoikeuksien lokitiedoista havaitsemistaan poikkeamista. Kunnan on viipymättä selvitettävä, mistä havaitut poikkeamat johtuvat ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin, jos poikkeamat ovat seurausta käyttöoikeuksien väärinkäytöstä.

80 §

Käyttöoikeuden myöntäminen valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin kuuluvaan asiakastietojärjestelmään

Kunta myöntää käyttöoikeudet valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin palveluksensa olevalle henkilölle sekä ulkopuolisen tahon palveluksessa olevalle henkilölle hankkimansa palvelun osalta. Kunta myöntää käyttöoikeuden hyvinvointialueen palveluksessa olevalle henkilölle, joka osallistuu 15 §:ssä tarkoitetun monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin laatimiseen tai 17 §:ssä tarkoitetun monialaisen kotoutumissuunnitelman laatimiseen tai sen 22 §:ssä tarkoitettuun tarkistamiseen. Kehittämisen- ja hallintokeskus myöntää käyttöoikeudet palveluksessaan olevalle henkilölle taikka työ- ja elinkeinoministeriön tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen palveluksessa olevalle henkilölle. Lisäksi kehittäminen- ja hallintokeskus myöntää käyttöoikeudet ulkopuolisten tahojen palveluksessa olevalle henkilölle, kun kyse on kehittäminen- ja hallintokeskuksen tai

Ehdotus

luovuttamisesta valtakunnallisesta tietovarannosta niille tahoille, joille on laissa säädetty oikeus saada salassapitosäännösten estämättä tietoja kotoutuja-asiakkaista.

79 §

Valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin kuuluvan asiakastietojärjestelmän käyttöoikeudet

KEHAN on viipymättä ilmoitettava kunnalle käyttöoikeuksien lokitiedoista havaitsemistaan poikkeamista. Kunnan on viipymättä selvitettävä, mistä havaitut poikkeamat johtuvat ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin, jos poikkeamat ovat seurausta käyttöoikeuksien väärinkäytöstä.

80 §

Käyttöoikeuden myöntäminen valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin kuuluvaan asiakastietojärjestelmään

Kunta myöntää käyttöoikeudet valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin palveluksensa olevalle henkilölle sekä ulkopuolisen tahon palveluksessa olevalle henkilölle hankkimansa palvelun osalta. Kunta myöntää käyttöoikeuden hyvinvointialueen palveluksessa olevalle henkilölle, joka osallistuu 15 §:ssä tarkoitetun monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin laatimiseen tai 17 §:ssä tarkoitetun monialaisen kotoutumissuunnitelman laatimiseen tai sen 22 §:ssä tarkoitettuun tarkistamiseen. *KEHA* myöntää käyttöoikeudet palveluksensa olevalle henkilölle taikka työ- ja elinkeinoministeriön tai *elinvoimakeskuksen* palveluksessa olevalle henkilölle. Lisäksi *KEHA* myöntää käyttöoikeudet ulkopuolisten tahojen palveluksessa olevalle henkilölle, kun kyse on *KEHAN* tai työ- ja elinkeinoministeriön tekemästä toimeksiannosta tai hankkimasta palvelusta.

työ- ja elinkeinoministeriön tekemästä toimeksiannosta tai hankkimasta palvelusta.

Käyttöoikeus voidaan myöntää sellaiselle 1 momentissa tarkoitetun viranomaisen palveluksessa olevalle henkilölle, joka hoitaa:

- 1) tässä laissa säädettyjä tehtäviä;
- 2) 1 kohdassa tarkoitettuihin palveluihin, tuikiin tai asiakasprosesseihin liittyviä valvonta-, kehittämis-, seuranta-, tilastointi-, ennakointi- tai ohjaustehtäviä; tai
- 3) rekisterinpitäjän tehtäviä taikka käyttöoikeuksien hallintaan ja lokitetietojen keräämiseen liittyviä tehtäviä.

Käyttöoikeus voidaan myöntää lisäksi sellaiselle henkilölle, joka on:

- 1) työ- ja elinkeinoministeriön tai kehittämis- ja hallintokeskuksen toimeksiannosta erillistä arviointia, tarkastusta tai selvitystä tekevän tahon palveluksessa ja hoitaa arviointi-, tarkastus- tai selvitystehtävää;
- 2) kehittämis- ja hallintokeskuksen toimeksiannosta 74 §:ssä tarkoitettujen tietojärjestelmäpalvelujen kehittämis- tai ylläpitotehtäviä tekevän tahon palveluksessa ja hoitaa tällaista kehittämis- tai ylläpitotehtävää; tai
- 3) kotoutumista edistävien palvelujen tuottajan palveluksessa ja hoitaa kotoutumisen edistämiseen liittyviä tehtäviä.

Kehittämis- ja hallintokeskus vastaa käyttöoikeuksien teknisestä avaamisesta käyttöoikeuden myöntäneen viranomaisen ilmoituksen perusteella.

81 §

Valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin kuuluvaan asiakastietojärjestelmään myöntetyn käyttöoikeuden muuttaminen ja poistaminen

---

Käyttöoikeuden myöntäneen viranomaisen on viipymättä ilmoitettava kehittämis- ja hallintokeskukselle käyttöoikeuden poistamisesta tai muuttamisesta. Edellä 80 §:n 3 momentissa tarkoitetun ulkopuolisen tahon on viipymättä ilmoitettava sen palveluksessa olevalle henkilölle käyttöoikeuden myöntäneelle viranomaiselle käyttöoikeuden poistamisen

Käyttöoikeus voidaan myöntää sellaiselle 1 momentissa tarkoitetun viranomaisen palveluksessa olevalle henkilölle, joka hoitaa:

- 1) tässä laissa säädettyjä tehtäviä;
- 2) 1 kohdassa tarkoitettuihin palveluihin, tuikiin tai asiakasprosesseihin liittyviä valvonta-, kehittämis-, seuranta-, tilastointi-, ennakointi- tai ohjaustehtäviä; tai
- 3) rekisterinpitäjän tehtäviä taikka käyttöoikeuksien hallintaan ja lokitetietojen keräämiseen liittyviä tehtäviä.

Käyttöoikeus voidaan myöntää lisäksi sellaiselle henkilölle, joka on:

- 1) työ- ja elinkeinoministeriön tai *KEHAN* toimeksiannosta erillistä arviointia, tarkastusta tai selvitystä tekevän tahon palveluksessa ja hoitaa arviointi-, tarkastus- tai selvitystehtävää;
- 2) *KEHAN* toimeksiannosta 74 §:ssä tarkoitettujen tietojärjestelmäpalvelujen kehittämis- tai ylläpitotehtäviä tekevän tahon palveluksessa ja hoitaa tällaista kehittämis- tai ylläpitotehtävää; tai
- 3) kotoutumista edistävien palvelujen tuottajan palveluksessa ja hoitaa kotoutumisen edistämiseen liittyviä tehtäviä.

KEHA vastaa käyttöoikeuksien teknisestä avaamisesta käyttöoikeuden myöntäneen viranomaisen ilmoituksen perusteella.

81 §

Valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin kuuluvaan asiakastietojärjestelmään myöntetyn käyttöoikeuden muuttaminen ja poistaminen

---

Käyttöoikeuden myöntäneen viranomaisen on viipymättä ilmoitettava *KEHAlle* käyttöoikeuden poistamisesta tai muuttamisesta. Edellä 80 §:n 3 momentissa tarkoitetun ulkopuolisen tahon on viipymättä ilmoitettava sen palveluksessa olevalle henkilölle käyttöoikeuden myöntäneelle viranomaiselle käyttöoi-

Voimassa oleva laki

tai muuttamisen perusteista. Kehittämisen ja hallintokeskus vastaa käyttöoikeuden teknisestä poistamisesta tai muuttamisesta käyttöoikeuden myöntäneen viranomaisen ilmoituksen perusteella.

82 §

Kuntaan ohjaamisen valtakunnallisen suunnittelun tiedonsaanti

Työ- ja elinkeinoministeriöllä on oikeus saada Maahanmuuttovirastolta ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 40 §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot kuntaan ohjatuista 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista henkilöistä.

83 §

Kuntaan ohjaamisen alueellinen tiedonsaanti

Maahanmuuttoviraston tai vastaanottokeskuksen on luovutettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 43 §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot niistä 2 §:n 3 momentin tarkoitetuista henkilöistä, joiden ohjaamista kuntapaikalle Maahanmuuttovirasto tai vastaanottokeskus esittää.

Muulla kuin Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalla ja hyvinvointialueella sekä Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalla ja Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaisella on oikeus saada toisiltaan, Maahanmuuttovirastolta, vastaanotto- ja järjestelykeskukselta ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 42–44 §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot kuntaan ohjatuista 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista henkilöistä.

Ehdotus

keuden poistamisen tai muuttamisen perusteista. *KEHA* vastaa käyttöoikeuden teknisestä poistamisesta tai muuttamisesta käyttöoikeuden myöntäneen viranomaisen ilmoituksen perusteella.

82 §

Kuntaan ohjaamisen valtakunnallisen suunnittelun tiedonsaanti

Työ- ja elinkeinoministeriöllä on oikeus saada Maahanmuuttovirastolta ja *elinvoimakeskukselta* maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 40 §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot kuntaan ohjatuista 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista henkilöistä.

83 §

Kuntaan ohjaamisen alueellinen tiedonsaanti

Maahanmuuttoviraston tai vastaanottokeskuksen on luovutettava *elinvoimakeskukselle* maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 43 §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot niistä 2 §:n 3 momentin tarkoitetuista henkilöistä, joiden ohjaamista kuntapaikalle Maahanmuuttovirasto tai vastaanottokeskus esittää.

Muulla kuin Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalla ja hyvinvointialueella sekä Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalla ja Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaisella on oikeus saada toisiltaan, Maahanmuuttovirastolta, vastaanotto- ja järjestelykeskukselta ja *elinvoimakeskukselta* maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 42–44 §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot kuntaan ohjatuista 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista henkilöistä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

86 §

Kotoutumista edistävien palveluiden tarjoamiseen liittyvä tiedonsaantioikeus

Kunnalla ja hyvinvointialueella on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä toisiltaan, maahanmuuttajan edelliseltä kotikunnalta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, tässä laissa tarkoitetulta palveluntuottajalta ja 35 §:ssä tarkoitetulta alaikäisen edustajalta 20 ja 22 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä varten välttämättömät tiedot 2 §:n 6 momentissa tarkoitetuista lapsista tai nuorista.

86 §

Kotoutumista edistävien palveluiden tarjoamiseen liittyvä tiedonsaantioikeus

Kunnalla ja hyvinvointialueella on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä toisiltaan, maahanmuuttajan edelliseltä kotikunnalta, *elinvoimakeskukselta*, tässä laissa tarkoitetulta palveluntuottajalta ja 35 §:ssä tarkoitetulta alaikäisen edustajalta 20 ja 22 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä varten välttämättömät tiedot 2 §:n 6 momentissa tarkoitetuista lapsista tai nuorista.

89 §

Laskennallisten korvausten käsittelyyn liittyvä tiedonsaantioikeus

Työ- ja elinkeinoministeriöllä ja kehittämis- ja hallintokeskuksella on oikeus saada Maahanmuuttovirastolta sekä Digi- ja väestötietovirastolta maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 61 ja 62 §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista henkilöistä.

89 §

Laskennallisten korvausten käsittelyyn liittyvä tiedonsaantioikeus

Työ- ja elinkeinoministeriöllä ja *KEHalla* on oikeus saada Maahanmuuttovirastolta sekä Digi- ja väestötietovirastolta maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 61 ja 62 §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista henkilöistä.

90 §

Muiden korvausten hakemiseen ja käsittelyyn liittyvä tiedonsaantioikeus

Kehittämis- ja hallintokeskuksella on oikeus saada Maahanmuuttovirastolta sekä Digi- ja väestötietovirastolta maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 63–65, 68 ja 69 §:ssä tarkoitettujen korvaushakemusten käsittelemiseksi välttämättömät tiedot 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista henkilöistä, ihmiskaupan uhreista ja mainitun pykälän 6 momentissa tarkoitetuista lapsista tai nuorista.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus saada Maahanmuuttovirastolta, Digi- ja väestötietovirastolta, kunnalta ja

90 §

Muiden korvausten hakemiseen ja käsittelyyn liittyvä tiedonsaantioikeus

KEHalla on oikeus saada Maahanmuuttovirastolta sekä Digi- ja väestötietovirastolta maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 63–65, 68 ja 69 §:ssä tarkoitettujen korvaushakemusten käsittelemiseksi välttämättömät tiedot 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista henkilöistä, ihmiskaupan uhreista ja mainitun pykälän 6 momentissa tarkoitetuista lapsista tai nuorista.

Elinvoimakeskuksella on oikeus saada Maahanmuuttovirastolta, Digi- ja väestötietovirastolta, kunnalta ja hyvinvointialueelta maksutta

hyvinvointialueelta maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 64, 65, 68 ja 69 §:ssä tarkoitettujen päätösten tekemiseksi välttämättömät tiedot 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista henkilöistä tai mainitun pykälän 6 momentissa tarkoitetuista lapsista ja nuorista. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus saada Maahanmuuttovirastolta ja vastaanottokeskukselta 68 §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot ihmiskaupan uhreista.

Hyvinvointialueella on oikeus saada Maahanmuuttovirastolta ja Digi- ja väestötietovirastolta maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 63 ja 65 §:ssä tarkoitettujen korvausten ja 65 §:ssä tarkoitetun päätöksen hakemiseksi välttämättömät tiedot 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista henkilöistä. Hyvinvointialueella ja kunnalla on oikeus saada Maahanmuuttovirastolta ja Digi- ja väestötietovirastolta maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 68 §:ssä tarkoitettujen korvausten hakemiseksi välttämättömät tiedot ihmiskaupan uhreista. Hyvinvointialueella on oikeus saada Maahanmuuttovirastolta ja Digi- ja väestötietovirastolta maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 69 §:ssä tarkoitettujen korvausten ja siinä tarkoitetun päätöksen hakemiseksi välttämättömät tiedot 2 §:n 6 momentissa tarkoitetuista lapsista ja nuorista. Hyvinvointialueella on oikeus saada 65, 68 ja 69 §:ssä tarkoitettujen korvausten hakemiseksi maahanmuuttajan siltä hyvinvointialueelta, jonka alueella maahanmuuttaja on viimeksi asunut, Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaiselta tai Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalla 65, 68 tai 69 §:ssä tarkoitettu elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös ja muut välttämättömät tiedot 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista henkilöistä, ihmiskaupan uhreista ja mainitun pykälän 6 momentissa tarkoitetuista lapsista tai nuorista.

Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaisella on oikeus saada Maahanmuuttovirastolta ja Digi- ja väestötietovirastolta maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 65 §:ssä tarkoitettujen korvausten ja mainitussa pykälässä tarkoitetun päätöksen

ja salassapitosäännösten estämättä 64, 65, 68 ja 69 §:ssä tarkoitettujen päätösten tekemiseksi välttämättömät tiedot 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista henkilöistä tai mainitun pykälän 6 momentissa tarkoitetuista lapsista ja nuorista. *Elinvoimakeskuksella* on oikeus saada Maahanmuuttovirastolta ja vastaanottokeskukselta 68 §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot ihmiskaupan uhreista.

Hyvinvointialueella on oikeus saada Maahanmuuttovirastolta ja Digi- ja väestötietovirastolta maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 63 ja 65 §:ssä tarkoitettujen korvausten ja 65 §:ssä tarkoitetun päätöksen hakemiseksi välttämättömät tiedot 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista henkilöistä. Hyvinvointialueella ja kunnalla on oikeus saada Maahanmuuttovirastolta ja Digi- ja väestötietovirastolta maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 68 §:ssä tarkoitettujen korvausten hakemiseksi välttämättömät tiedot ihmiskaupan uhreista. Hyvinvointialueella on oikeus saada Maahanmuuttovirastolta ja Digi- ja väestötietovirastolta maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 69 §:ssä tarkoitettujen korvausten ja siinä tarkoitetun päätöksen hakemiseksi välttämättömät tiedot 2 §:n 6 momentissa tarkoitetuista lapsista ja nuorista. Hyvinvointialueella on oikeus saada 65, 68 ja 69 §:ssä tarkoitettujen korvausten hakemiseksi maahanmuuttajan siltä hyvinvointialueelta, jonka alueella maahanmuuttaja on viimeksi asunut, Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaiselta tai Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalla 65, 68 tai 69 §:ssä tarkoitettu *elinvoimakeskuksen* päätös ja muut välttämättömät tiedot 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista henkilöistä, ihmiskaupan uhreista ja mainitun pykälän 6 momentissa tarkoitetuista lapsista tai nuorista.

Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaisella on oikeus saada Maahanmuuttovirastolta ja Digi- ja väestötietovirastolta maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 65 §:ssä tarkoitettujen korvausten ja mainitussa pykälässä tarkoitetun päätöksen hakemiseksi välttämättömät tiedot 2 §:n 3 ja 4

hakemiseksi välttämättömät tiedot 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista henkilöistä. Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaisella on oikeus saada 65 §:ssä tarkoitettujen korvausten hakemiseksi hyvinvointialueelta mainitussa pykälässä tarkoitettu elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös ja muut välttämättömät tiedot 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista henkilöistä.

Kunnalla on oikeus saada hyvinvointialueelta, Maahanmuuttovirastolta ja Digi- ja väestötietovirastolta maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 65 §:n 2 momentissa tarkoitettujen korvausten ja mainitun pykälän 4 momentissa tarkoitettujen päätöksen hakemiseksi välttämättömät tiedot 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista henkilöistä. Kunnalla on oikeus saada 64, 65 ja 68 §:ssä tarkoitettujen korvausten hakemiseksi maahanmuuttajan edelliseltä kotikunnalta mainituissa pykälissä tarkoitettu elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös ja muut välttämättömät tiedot 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista henkilöistä tai ihmiskaupan uhreista.

momentissa tarkoitetuista henkilöistä. Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaisella on oikeus saada 65 §:ssä tarkoitettujen korvausten hakemiseksi hyvinvointialueelta mainitussa pykälässä tarkoitettu *elinvoimakeskuksen* päätös ja muut välttämättömät tiedot 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista henkilöistä.

Kunnalla on oikeus saada hyvinvointialueelta, Maahanmuuttovirastolta ja Digi- ja väestötietovirastolta maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 65 §:n 2 momentissa tarkoitettujen korvausten ja mainitun pykälän 4 momentissa tarkoitettujen päätöksen hakemiseksi välttämättömät tiedot 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista henkilöistä. Kunnalla on oikeus saada 64, 65 ja 68 §:ssä tarkoitettujen korvausten hakemiseksi maahanmuuttajan edelliseltä kotikunnalta mainituissa pykälissä tarkoitettu *elinvoimakeskuksen* päätös ja muut välttämättömät tiedot 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista henkilöistä tai ihmiskaupan uhreista.

91 §

Ohjaus- ja valvontatehtäviin liittyvä tiedonsaantioikeus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 55 §:n 1 momentin 1, 5 ja 6 kohdassa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot kunnalta, hyvinvointialueelta, aluehallintovirastolta, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta, 35 §:ssä tarkoitettulta edustajalta ja tässä laissa tarkoitettulta palveluntuottajalta.

Aluehallintovirastolla ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 57 §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot toisiltaan, kunnalta, hyvinvointialueelta, elinkeino-, lii-

91 §

Ohjaus- ja valvontatehtäviin liittyvä tiedonsaantioikeus

Elinvoimakeskuksella on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 55 §:n 1 momentin 1, 5 ja 6 kohdassa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot kunnalta, hyvinvointialueelta, *Lupa- ja valvontavirastolta*, 35 §:ssä tarkoitettulta edustajalta ja tässä laissa tarkoitettulta palveluntuottajalta.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 57 §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot toisiltaan, kunnalta, hyvinvointialueelta, *elinvoimakeskukselta*, 35 §:ssä tarkoitettulta edustajalta ja tässä laissa tarkoitettulta palveluntuottajalta.

kenne- ja ympäristökeskukselta, 35 §:ssä tarkoitettulta edustajalta ja tässä laissa tarkoitettulta palveluntuottajalta.

92 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen muu tiedonsaantioikeus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 55 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot kunnalta, työvoimaviranomaiselta, hyvinvointialueelta, 35 §:ssä tarkoitettulta edustajalta ja tässä laissa tarkoitettulta palveluntuottajalta.

95 §

Muutoksenhaku

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 43 §:ssä tarkoitettuun päätökseen kuntapaikalle ohjaamisesta ei saa hakea muutosta valittamalla.

102 §

Siirtymäsäännökset

Kunnan, hyvinvointialueen ja kehittämis- ja hallintokeskuksen on tallennettava 76 §:ssä tarkoitettut tiedot kotoutumisen edistämisen tietovarantoon 1 päivästä tammikuuta 2027.

---

92 §

Elinvoimakeskuksen muu tiedonsaantioikeus

Elinvoimakeskuksella on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 55 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot kunnalta, työvoimaviranomaiselta, hyvinvointialueelta, 35 §:ssä tarkoitettulta edustajalta ja tässä laissa tarkoitettulta palveluntuottajalta.

95 §

Muutoksenhaku

Elinvoimakeskuksen 43 §:ssä tarkoitettuun päätökseen kuntapaikalle ohjaamisesta ei saa hakea muutosta valittamalla.

102 §

Siirtymäsäännökset

Kunnan, hyvinvointialueen ja *KEHAN* on tallennettava 76 §:ssä tarkoitettut tiedot kotoutumisen edistämisen tietovarantoon 1 päivästä tammikuuta 2027.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20
..

#.

Laki

kuitintarjoamisesta käteiskaupassa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuitintarjoamisesta käteiskaupassa annetun lain (658/2013) 5 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

5 §

Valvonta

Valvonta

Verohallinto ja poliisi valvovat tämän lain noudattamista. Alkoholijuomien anniskeluluvan haltijan anniskelupaikassa lain noudattamista valvoo aluehallintovirasto. Ahvenanmaan maakunnassa lain noudattamista valvoo Verohallinto. Tarkastuksessa on noudatettava, mitä hallintolain (434/2003) 39 §:ssä säädetään.

Verohallinto ja poliisi valvovat tämän lain noudattamista. Alkoholijuomien anniskeluluvan haltijan anniskelupaikassa lain noudattamista valvoo Lupa- ja valvontavirasto. Ahvenanmaan maakunnassa lain noudattamista valvoo Verohallinto. Tarkastuksessa on noudatettava, mitä hallintolain (434/2003) 39 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain 4 ja 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämiseksi annetun lain (504/2002) 4 § ja 10 §:n 1 momentin 2 kohta, sellaisina kuin ne ovat 4 § laissa 932/2011 ja 10 §:n 1 momentin 2 kohta laissa 1525/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

4 §

Yksityisten sosiaalipalvelujen tai yksityisten terveydenhuollon palvelujen tuottajan rikosrekisteriote

Jos yksityisten sosiaalipalvelujen tai yksityisen terveydenhuollon palvelujen tuottajan toimialaan kuuluu palvelujen antaminen alaikäiselle, tulee *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tai aluehallintoviraston* ennen luvan myöntämistä pyytää muuhun kuin työsopimussuhteiseen henkilökuntaan kuuluvalta henkilöltä, jolle kuuluu 2 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä, nähtäväksi rikosrekisterilain 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu ote rikosrekisteristä.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös kuntaa, jonka tulee vastaanotettuaan yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain 11 §:n tai *lasten päivähoidosta annetun lain (36/1973) 28 §:n 1* momentin mukaisen ilmoituksen, pyytää henkilöltä viipymättä nähtäväksi ote rikosrekisteristä.

Tässä pykälässä tarkoitettu ote on pyydetävä nähtäväksi myös ennen kuin muu kuin lupahakemuksessa tai ilmoituksessa määritelty henkilö otetaan 2 §:ssä tarkoitettuihin tehtäviin. Palvelun tuottajan on ilmoitettava asiasta *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle, aluehallintovirastolle* tai kunnalle.

10 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

2) rikkoo 4 §:n 3 momentissa säädetyn velvollisuuden ilmoittaa aluehallintovirastolle tai kunnalle muun kuin lupahakemuksessa tai ilmoituksessa määritellyn henkilön ottamisesta lain tarkoittamiin tehtäviin tai

Ehdotus

4 §

Yksityisten sosiaalipalvelujen tai yksityisten terveydenhuollon palvelujen tuottajan rikosrekisteriote

Jos yksityisten sosiaalipalvelujen tai yksityisen terveydenhuollon palvelujen tuottajan toimialaan kuuluu palvelujen antaminen alaikäiselle, tulee *Lupa- ja valvontaviraston* ennen luvan myöntämistä pyytää muuhun kuin työsopimussuhteiseen henkilökuntaan kuuluvalta henkilöltä, jolle kuuluu 2 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä, nähtäväksi rikosrekisterilain 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu ote rikosrekisteristä.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös kuntaa, jonka tulee vastaanotettuaan yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain 11 §:n tai *varhaiskasvatuslain (540/2018) 44 a §:n 3* momentin mukaisen ilmoituksen, pyytää henkilöltä viipymättä nähtäväksi ote rikosrekisteristä.

Tässä pykälässä tarkoitettu ote on pyydetävä nähtäväksi myös ennen kuin muu kuin lupahakemuksessa tai ilmoituksessa määritelty henkilö otetaan 2 §:ssä tarkoitettuihin tehtäviin. Palvelun tuottajan on ilmoitettava asiasta *Lupa- ja valvontavirastolle* tai kunnalle.

10 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

2) rikkoo 4 §:n 3 momentissa säädetyn velvollisuuden ilmoittaa *Lupa- ja valvontavirastolle* tai kunnalle muun kuin lupahakemuksessa tai ilmoituksessa määritellyn henkilön ottamisesta lain tarkoittamiin tehtäviin tai

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

Voimassa oleva laki

Ehdotus

#.

Laki

luonnontuotteita keräävien ulkomaalaisten oikeudellisesta asemasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luonnontuotteita keräävien ulkomaalaisten oikeudellisesta asemasta annetun lain (487/2021) 8 §, 11 §:n 1 ja 2 momentti ja 12 §:n 1 momentti, sellaisena kuin ne ovat laissa 390/2023 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8 §

8 §

*Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten
kehittämis- ja hallintokeskuksen tehtävät*

KEHA:n tehtävät

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus (kehittämis- ja hallintokeskus) arvioi, onko luonnontuotekeruualan toimija 5 §:ssä tarkoitetulla tavalla luotettava. Arvio annetaan toimijan hakemuksesta vuodeksi kerrallaan.

Kehittämis- ja hallintokeskus seuraa 5 ja 7 §:ssä säädettyjen edellytysten täyttymisen ja

KEHA arvioi, onko luonnontuotekeruualan toimija 5 §:ssä tarkoitetulla tavalla luotettava. Arvio annetaan toimijan hakemuksesta vuodeksi kerrallaan.

KEHA seuraa 5 ja 7 §:ssä säädettyjen edellytysten täyttymisen ja antaa niistä edustustolle tai työsuojeluviranomaisille näiden pyynnöstä lausunnon.

KEHA antaa yhdessä työsuojeluviranomaisten kanssa neuvontaa 4–7 §:n soveltamisesta.

antaa niistä edustustolle tai työsuojeluviranomaiselle näiden pyynnöstä lausunnon.

Kehittämisen- ja hallintokeskus antaa yhdessä työsuojeluviranomaisen kanssa neuvontaa 4–7 §:n soveltamisesta.

11 §

Tietojensaantioikeus ja asiakirjojen säilyttämismisvelvollisuus

Kehittämisen- ja hallintokeskuksella ja työsuojeluviranomaisella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada luonnontuotekeruualan toimijalta tiedot ja asiakirjat, jotka ovat välttämättömiä tässä laissa säädetyn seurannan ja valvonnan suorittamiseksi.

Kehittämisen- ja hallintokeskuksella ja työsuojeluviranomaisella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada muulta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta tietoja veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksuihin tai Tullin perimiin maksuihin liittyvien rekisteröitymis-, ilmoitus- ja maksuvelvollisuuksien hoitamisesta, toiminnasta, taloudesta sekä kytkennöistä tai tämän lain mukaisten velvoitteiden noudattamisesta, jos tiedot ovat välttämättömiä 5 §:ssä tarkoitetun luotettavuuden selvittämiseksi.

12 §

Muutoksenhaku

Kehittämisen- ja hallintokeskuksen päätöksen luonnontuotekeruualan toimijan luotettavuudesta saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

11 §

Tietojensaantioikeus ja asiakirjojen säilyttämismisvelvollisuus

KEHA:lla ja työsuojeluviranomaisella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada luonnontuotekeruualan toimijalta tiedot ja asiakirjat, jotka ovat välttämättömiä tässä laissa säädetyn seurannan ja valvonnan suorittamiseksi.

KEHA:lla ja työsuojeluviranomaisella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada muulta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta tietoja veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksuihin tai Tullin perimiin maksuihin liittyvien rekisteröitymis-, ilmoitus- ja maksuvelvollisuuksien hoitamisesta, toiminnasta, taloudesta sekä kytkennöistä tai tämän lain mukaisten velvoitteiden noudattamisesta, jos tiedot ovat välttämättömiä 5 §:ssä tarkoitetun luotettavuuden selvittämiseksi.

12 §

Muutoksenhaku

KEHA:n päätöksen luonnontuotekeruualan toimijan luotettavuudesta saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan X:sta annetun lain X § seuraavasti:

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

matkapalveluyhdistelmien tarjoajista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan matkapalveluyhdistelmien tarjoajista annetun lain 18 §, 19 §:n 1 momentti, 20 § ja 21 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

18 §

18 §

Valvonta

Valvonta

Tämän lain noudattamista valvovat Kilpailu- ja kuluttajavirasto ja aluehallintovirastot.

Tämän lain noudattamista valvoo Kilpailu- ja kuluttajavirasto.

19 §

19 §

Valvontaviranomaisen oikeus saada tietoja

Valvontaviranomaisen oikeus saada tietoja

Matkapalveluyhdistelmien tarjoajan on salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä annettava Kilpailu- ja kuluttajavirastolle sekä aluehallintovirastolle valvontaa varten välttämättömät asiakirjat ja tiedot.

Matkapalveluyhdistelmien tarjoajan on salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä annettava Kilpailu- ja kuluttajavirastolle valvontaa varten välttämättömät asiakirjat ja tiedot.

20 §

20 §

Tiedonsaanti viranomaiselta

Tiedonsaanti viranomaiselta

Kilpailu- ja kuluttajavirastolla sekä aluehallintovirastolla on oikeus salassapitovelvollisuuden ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä saada maksutta valvonnan, rekisteröinnin edellytysten ja rekisteristä poistamisen edellytysten selvittämisen kannalta välttämättömät tiedot toiselta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta. Tiedot voidaan luovuttaa Kilpailu- ja kuluttajavirastolle sekä aluehallintovirastolle myös teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti.

Kilpailu- ja kuluttajavirastolla on oikeus salassapitovelvollisuuden ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä saada maksutta valvonnan, rekisteröinnin edellytysten ja rekisteristä poistamisen edellytysten selvittämisen kannalta välttämättömät tiedot toiselta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta. Tiedot voidaan luovuttaa Kilpailu- ja kuluttajavirastolle myös teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

21 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Kilpailu- ja kuluttajavirasto sekä aluehallintovirasto saavat salassapitosäännösten estämättä luovuttaa valvonnassa saamiaan matkapalveluyhdistelmien tarjoajaa koskevia tietoja muulle viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle, jos se on niiden tehtävien suorittamisen kannalta välttämätöntä, sekä syyttäjälle syyteharkintaa varten ja esitutkintaviranomaiselle rikosten ehkäisemiseksi ja selvittämiseksi.

21 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Kilpailu- ja kuluttajavirasto saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa valvonnassa saamiaan matkapalveluyhdistelmien tarjoajaa koskevia tietoja muulle viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle, jos se on niiden tehtävien suorittamisen kannalta välttämätöntä, sekä syyttäjälle syyteharkintaa varten ja esitutkintaviranomaiselle rikosten ehkäisemiseksi ja selvittämiseksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

nuorista työntekijöistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan nuorista työntekijöistä annetun lain (998/1993) 15 §, 16 §:n 1 momentti ja 17 §, sellaisena kuin niistä on 15 § laissa 1517/2009, seuraavasti:

15 §

Poikkeusluvut

Aluehallintovirasto voi määrämillään ehdoilla sallia:

1) erityisestä syystä 2 §:n 3 momentissa tarkoitetun henkilön työskentelyn esiintyjänä tai avustajana taide- ja kulttuuriesityksissä sekä muissa vastaavissa tilaisuuksissa, jos kyseinen toiminta ei vaaranna lapsen turvallisuutta taikka aiheuta haittaa hänen terveydelleen, kehitykselleen tai koulunkäynnilleen;

2) 14 vuotta täyttäneen nuoren työntekijän pitämisen työssä 2 §:n 2 momentin 2 kohdan sekä 2 luvun säännöksistä poikkeavasti, jos hänen ammatillinen kehityksensä tai muu tärkeä syy sitä edellyttää.

Aluehallintovirasto ei kuitenkaan voi antaa lupaa teettää nuorella työntekijällä 5 §:ssä sallitun ylityötuntimäärän lisäksi enempää kuin 40 tuntia ylityötä kalenterivuodessa eikä myöntää poikkeusta 8 §:n 1 ja 2 momentin lepoaikaa koskevista säännöksistä.

16 §

Nähtävänäpito

Jokaisessa työpaikassa, jossa on työssä yksi tai useampi nuori työntekijä, työnantajan on pidettävä sopivassa paikassa työntekijöiden nähtävänä tämä laki ja sen nojalla annetut täytäntöönpanosäännökset ja määräykset sekä *viranomaisten* päätökset niistä myönnettyistä poikkeuksista.

17 §

Valvonta

Tämän lain noudattamista *valvovat työsuojeluviranomaiset*.

15 §

Poikkeusluvut

Lupa- ja valvontavirasto voi määrämillään ehdoilla sallia:

1) erityisestä syystä 2 §:n 3 momentissa tarkoitetun henkilön työskentelyn esiintyjänä tai avustajana taide- ja kulttuuriesityksissä sekä muissa vastaavissa tilaisuuksissa, jos kyseinen toiminta ei vaaranna lapsen turvallisuutta taikka aiheuta haittaa hänen terveydelleen, kehitykselleen tai koulunkäynnilleen;

2) 14 vuotta täyttäneen nuoren työntekijän pitämisen työssä 2 §:n 2 momentin 2 kohdan sekä 2 luvun säännöksistä poikkeavasti, jos hänen ammatillinen kehityksensä tai muu tärkeä syy sitä edellyttää.

Lupa- ja valvontavirasto ei kuitenkaan voi antaa lupaa teettää nuorella työntekijällä 5 §:ssä sallitun ylityötuntimäärän lisäksi enempää kuin 40 tuntia ylityötä kalenterivuodessa eikä myöntää poikkeusta 8 §:n 1 ja 2 momentin lepoaikaa koskevista säännöksistä.

16 §

Nähtävänäpito

Jokaisessa työpaikassa, jossa on työssä yksi tai useampi nuori työntekijä, työnantajan on pidettävä sopivassa paikassa työntekijöiden nähtävänä tämä laki ja sen nojalla annetut täytäntöönpanosäännökset ja määräykset sekä *viranomaisen* päätökset niistä myönnettyistä poikkeuksista.

17 §

Valvonta

Tämän lain noudattamista *valvoo työsuojeluviranomainen*.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

perintätoiminnan harjoittajien rekisteröinnistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan perintätoiminnan harjoittajien rekisteröinnistä annetun lain (411/2018) 5 §:n 1 momentti, 7 §, 8 §, 10 §:n 1 momentti, 14 §, 15 §:n 1–3 momentti, 16 §, 17 § ja 18 §:n otsikko ja 1 ja 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

5 §

Perintätoiminnan harjoittajien rekisteri

Perintätoiminnan harjoittajien rekisteri

Etelä-Suomen aluehallintovirasto, *jäljempänä aluehallintovirasto*, pitää rekisteriä perintätoiminnan harjoittajista (perintätoiminnan harjoittajien rekisteri).

Lupa- ja valvontavirasto pitää rekisteriä perintätoiminnan harjoittajista (perintätoiminnan harjoittajien rekisteri).

7 §

7 §

Rekisteri-ilmoitus ja muutoksista ilmoittaminen

Rekisteri-ilmoitus ja muutoksista ilmoittaminen

Sen, joka aikoo harjoittaa perintätoimintaa, on tehtävä ilmoitus aluehallintovirastolle rekisteriin merkitsemistä varten (ilmoituksen tekijä). Rekisteri-ilmoitukseen on sisällytettävä:

1) 5 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut tiedot;

2) perintätoiminnasta vastaavan henkilön täydellinen nimi ja henkilötunnus tai sen puuttuessa syntymäaika sekä selvitys vastaavan henkilön 4 §:n 1 momentissa säädetystä lainsäädännön tuntemuksesta;

3) vastaavan henkilön suostumus tehtävään;

4) selvitys 9 §:n 3 momentissa tarkoitetuista henkilöistä;

5) selvitys siitä, miten ilmoituksen tekijä aikoo huolehtia toimeksiantajan lukuun perittävien varojen (asiakasvarat) ja omien varojensa pitämisestä erillään ja asiakasvarojen säilyttämisestä luotettavalla tavalla;

Sen, joka aikoo harjoittaa perintätoimintaa, on tehtävä ilmoitus *Lupa- ja valvontavirastolle* rekisteriin merkitsemistä varten (ilmoituksen tekijä). Rekisteri-ilmoitukseen on sisällytettävä:

1) 5 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut tiedot;

2) perintätoiminnasta vastaavan henkilön täydellinen nimi ja henkilötunnus tai sen puuttuessa syntymäaika sekä selvitys vastaavan henkilön 4 §:n 1 momentissa säädetystä lainsäädännön tuntemuksesta;

3) vastaavan henkilön suostumus tehtävään;

4) selvitys 9 §:n 3 momentissa tarkoitetuista henkilöistä;

5) selvitys siitä, miten ilmoituksen tekijä aikoo huolehtia toimeksiantajan lukuun perittävien varojen (asiakasvarat) ja omien varojensa

6) selvitys siitä, miten ilmoituksen tekijä aikoo huolehtia toimeksiantajaa ja velallista koskevien tietojen asianmukaisesta suojaamisesta.

Ilmoituksen tekijän on aluehallintoviraston pyynnöstä toimitettava muutkin tiedot ja selvitykset, jotka ovat tarpeen rekisteröinnin edellytysten täyttymisen arvioimiseksi.

Perintätoiminnan harjoittajan on viipymättä ilmoitettava aluehallintovirastolle rekisteriin merkittyjen tietojen muutoksista. Perintätoiminnasta vastaavan henkilön vaihtumisesta on ilmoitettava viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun edellisen tehtävä on päättynyt. Lisäksi perintätoiminnan harjoittajan on ilmoitettava aluehallintovirastolle toimintansa lopettamisesta.

8 §

Rekisteröinnin edellytykset

Aluehallintoviraston on rekisteröitävä ilmoituksen tekijä perintätoiminnan harjoittajaksi, jos:

1) ilmoituksen tekijällä on oikeus harjoittaa elinkeinoa Suomessa;

2) ilmoituksen tekijä ei ole konkurssissa ja, jos ilmoituksen tekijä on luonnollinen henkilö, hän on täysi-ikäinen ja hänen toimintakelpoisuuttaan ei ole rajoitettu eikä hänelle ole määrätty edunvalvojaa;

3) ilmoituksen tekijä on luotettava;

4) ilmoituksen tekijä on vakavarainen;

5) ilmoituksen tekijä on ilmoittanut perintätoiminnasta vastaavan henkilön, joka täyttää 4 §:n 1 momentissa säädetyt edellytykset;

6) ilmoituksen tekijä kykenee huolehtimaan asiakasvaroista;

7) ilmoituksen tekijä kykenee huolehtimaan toimeksiantajaa ja velallista koskevien tietojen asianmukaisesta suojaamisesta.

Aluehallintovirasto voi evätä rekisteröinnin, jos olosuhteet huomioon ottaen on ilmeistä, että ilmoituksen tekijä aikoo harjoittaa perintätoimintaa toisen välikätenä.

10 §

pitämisestä erillään ja asiakasvarojen säilyttämisestä luotettavalla tavalla;

6) selvitys siitä, miten ilmoituksen tekijä aikoo huolehtia toimeksiantajaa ja velallista koskevien tietojen asianmukaisesta suojaamisesta.

Ilmoituksen tekijän on *Lupa- ja valvontaviraston* pyynnöstä toimitettava muutkin tiedot ja selvitykset, jotka ovat tarpeen rekisteröinnin edellytysten täyttymisen arvioimiseksi.

Perintätoiminnan harjoittajan on viipymättä ilmoitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* rekisteriin merkittyjen tietojen muutoksista. Perintätoiminnasta vastaavan henkilön vaihtumisesta on ilmoitettava viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun edellisen tehtävä on päättynyt. Lisäksi perintätoiminnan harjoittajan on ilmoitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* toimintansa lopettamisesta.

8 §

Rekisteröinnin edellytykset

Lupa- ja valvontaviraston on rekisteröitävä ilmoituksen tekijä perintätoiminnan harjoittajaksi, jos:

1) ilmoituksen tekijällä on oikeus harjoittaa elinkeinoa Suomessa;

2) ilmoituksen tekijä ei ole konkurssissa ja, jos ilmoituksen tekijä on luonnollinen henkilö, hän on täysi-ikäinen ja hänen toimintakelpoisuuttaan ei ole rajoitettu eikä hänelle ole määrätty edunvalvojaa;

3) ilmoituksen tekijä on luotettava;

4) ilmoituksen tekijä on vakavarainen;

5) ilmoituksen tekijä on ilmoittanut perintätoiminnasta vastaavan henkilön, joka täyttää 4 §:n 1 momentissa säädetyt edellytykset;

6) ilmoituksen tekijä kykenee huolehtimaan asiakasvaroista;

7) ilmoituksen tekijä kykenee huolehtimaan toimeksiantajaa ja velallista koskevien tietojen asianmukaisesta suojaamisesta.

Lupa- ja valvontavirasto voi evätä rekisteröinnin, jos olosuhteet huomioon ottaen on ilmeistä, että ilmoituksen tekijä aikoo harjoittaa perintätoimintaa toisen välikätenä.

Vakavaraisuus

Vakavaraisuutta arvioitaessa aluehallintoviraston tulee ottaa huomioon ilmoituksen tekijän taloudellinen asema.

14 §

Valvonta ja valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus

Tämän lain noudattamista valvoo aluehallintovirasto.

Perintätoiminnan harjoittajan on salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä annettava aluehallintovirastolle valvontaa varten tarvittavat asiakirjat ja tiedot.

15 §

Oikeus saada tietoja eräistä viranomaisten rekistereistä

Aluehallintovirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitetusta sakkorekisteristä tiedot, jotka ovat tarpeen ilmoituksen tekijän ja perintätoiminnasta vastaavan sekä 9 §:n 3 momentissa tarkoitetun henkilön luotettavuuden selvittämiseksi tai 17 §:ssä tarkoitettua rekisteristä poistamista varten. Oikeudesta saada tietoja rikosrekisteristä säädetään rikosrekisterilaissa (770/1993).

Aluehallintovirastolla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä ja maksutta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta tietoja ilmoituksen tekijän veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työkyvyttömyysvakuutusmaksuihin taikka Tullin perimiin maksuihin liittyvien rekisteröitymis-, ilmoitus- ja maksuvelvollisuuksien hoitamisesta, toiminnasta, taloudesta sekä kytkennöistä, jotka ovat tarpeen 9 §:ssä tarkoitetun luotetta-

10 §

Vakavaraisuus

Vakavaraisuutta arvioitaessa *Lupa- ja valvontaviraston* tulee ottaa huomioon ilmoituksen tekijän taloudellinen asema.

14 §

Valvonta ja valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus

Tämän lain noudattamista valvoo *Lupa- ja valvontavirasto*.

Perintätoiminnan harjoittajan on salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä annettava *Lupa- ja valvontavirastolle* valvontaa varten tarvittavat asiakirjat ja tiedot.

15 §

Oikeus saada tietoja eräistä viranomaisten rekistereistä

Lupa- ja valvontavirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitetusta sakkorekisteristä tiedot, jotka ovat tarpeen ilmoituksen tekijän ja perintätoiminnasta vastaavan sekä 9 §:n 3 momentissa tarkoitetun henkilön luotettavuuden selvittämiseksi tai 17 §:ssä tarkoitettua rekisteristä poistamista varten. Oikeudesta saada tietoja rikosrekisteristä säädetään rikosrekisterilaissa (770/1993).

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä ja maksutta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta tietoja ilmoituksen tekijän veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työkyvyttömyysvakuutusmaksuihin taikka Tullin perimiin maksuihin liittyvien rekisteröitymis-, ilmoitus- ja maksuvelvollisuuksien hoitamisesta, toiminnasta, taloudesta sekä kytkennöistä, jotka ovat tarpeen 9 §:ssä tarkoitetun luotetta-

vuuden ja 10 §:ssä tarkoitetun vakavaraisuuden arvioimiseksi tai 17 §:ssä tarkoitettua rekisteristä poistamista varten.

Aluehallintovirastolla on oikeus saada 2 momentissa tarkoitettuja tietoja vastaavat tiedot myös ilmoituksen tekijään liittyvästä Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain (1207/2010) 2 §:ssä tarkoitettua organisaatiosta ja tämän lain 9 §:n 3 momentissa ja 10 §:n 3 momentissa tarkoitetuista henkilöistä.

vuuden ja 10 §:ssä tarkoitetun vakavaraisuuden arvioimiseksi tai 17 §:ssä tarkoitettua rekisteristä poistamista varten.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada 2 momentissa tarkoitettuja tietoja vastaavat tiedot myös ilmoituksen tekijään liittyvästä Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain (1207/2010) 2 §:ssä tarkoitettua organisaatiosta ja tämän lain 9 §:n 3 momentissa ja 10 §:n 3 momentissa tarkoitetuista henkilöistä.

16 §

Pakkokeinot

Aluehallintoviraston on kiellettävä perintätoiminta, jota harjoitetaan tämän lain vastaisesti ilman rekisteröintiä. Kielto voidaan, jos siihen on erityistä syytä, kohdistaa myös tällaista toimintaa harjoittavan palveluksessa olevaan henkilöön tai muuhun, joka toimii hänen lukuunsa.

Jos perintätoiminnan harjoittaja laiminlyö 7 §:n 3 momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden tai laiminlyö 11 §:n 1 momentin säännöksen noudattamisen, aluehallintovirasto voi kehottaa perintätoiminnan harjoittajaa täyttämään velvollisuutensa määräajassa. Jos perintätoiminnasta vastaava henkilö laiminlyö 4 §:n 2 momentissa säädetyn huolehtimisvelvollisuuden tai jos perintätoiminnan harjoittaja laiminlyö 12 §:ssä tai 14 §:n 2 momentissa säädetyn velvollisuuden, aluehallintovirasto voi antaa perintätoiminnan harjoittajalle varoituksen. Jos laiminlyönnit ovat vakavia ja jos ne annetusta kehotuksesta tai varoituksesta huolimatta toistuvat, aluehallintovirasto voi kieltää osaksi tai kokonaan perintätoiminnan harjoittajan toiminnan määräajaksi, kuitenkin enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Aluehallintovirasto voi asettaa 2 momentissa tarkoitetun kehotuksen tai kiellon tehosteeksi uhkasakon. Edellä 1 momentissa tarkoitettua kieltoa on kuitenkin tehostettava uhkasakolla, jollei se erityisestä syystä ole tarpeetonta.

16 §

Pakkokeinot

Lupa- ja valvontaviraston on kiellettävä perintätoiminta, jota harjoitetaan tämän lain vastaisesti ilman rekisteröintiä. Kielto voidaan, jos siihen on erityistä syytä, kohdistaa myös tällaista toimintaa harjoittavan palveluksessa olevaan henkilöön tai muuhun, joka toimii hänen lukuunsa.

Jos perintätoiminnan harjoittaja laiminlyö 7 §:n 3 momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden tai laiminlyö 11 §:n 1 momentin säännöksen noudattamisen, *Lupa- ja valvontavirasto* voi kehottaa perintätoiminnan harjoittajaa täyttämään velvollisuutensa määräajassa. Jos perintätoiminnasta vastaava henkilö laiminlyö 4 §:n 2 momentissa säädetyn huolehtimisvelvollisuuden tai jos perintätoiminnan harjoittaja laiminlyö 12 §:ssä tai 14 §:n 2 momentissa säädetyn velvollisuuden, *Lupa- ja valvontavirasto* voi antaa perintätoiminnan harjoittajalle varoituksen. Jos laiminlyönnit ovat vakavia ja jos ne annetusta kehotuksesta tai varoituksesta huolimatta toistuvat, *Lupa- ja valvontavirasto* voi kieltää osaksi tai kokonaan perintätoiminnan harjoittajan toiminnan määräajaksi, kuitenkin enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Lupa- ja valvontavirasto voi asettaa 2 momentissa tarkoitetun kehotuksen tai kiellon tehosteeksi uhkasakon. Edellä 1 momentissa tarkoitettua kieltoa on kuitenkin tehostettava uhkasakolla, jollei se erityisestä syystä ole tarpeetonta.

17 §

Rekisteristä poistaminen

Aluehallintoviraston on poistettava perintätoiminnan harjoittaja perintätoiminnan harjoittajien rekisteristä, jos:

1) perintätoiminnan harjoittaja on lopettanut toimintansa;

2) 8 §:n 1 momentin 1–4 tai 6 taikka 7 kohdassa säädetty rekisteröinnin edellytykset eivät enää täyty;

3) perintätoiminnan harjoittaja harjoittaa perintätoimintaa toisen välikätenä;

4) perintätoiminnan harjoittajan palveluksessa ei ole enää 8 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettua perintätoiminnasta vastaavaa henkilöä eikä perintätoiminnan harjoittaja ole Aluehallintoviraston kehotuksessa asetetussa määräajassa ilmoittanut uutta vastaavaa henkilöä;

5) perintätoiminnan harjoittajan tai sen vastaavan henkilön toiminnassa ilmenee vakavia tai toistuvia laiminlyöntejä ja perintätoiminnan harjoittajalle on jo aiemmin asetettu samaa perustetta koskeva määräaikainen toimintakielto.

18 §

Muutoksenhaku aluehallintoviraston päätökseen

Aluehallintoviraston päätökseen 16 ja 17 §:ssä tarkoitettussa asiassa saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Muuhun aluehallintoviraston päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaisissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muutoksenhausta uhkasakon asettamiseen ja maksettavaksi tuomitsemiseen säädetään uhkasakko-
-----

17 §

Rekisteristä poistaminen

Lupa- ja valvontaviraston on poistettava perintätoiminnan harjoittaja perintätoiminnan harjoittajien rekisteristä, jos:

1) perintätoiminnan harjoittaja on lopettanut toimintansa;

2) 8 §:n 1 momentin 1–4 tai 6 taikka 7 kohdassa säädetty rekisteröinnin edellytykset eivät enää täyty;

3) perintätoiminnan harjoittaja harjoittaa perintätoimintaa toisen välikätenä;

4) perintätoiminnan harjoittajan palveluksessa ei ole enää 8 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettua perintätoiminnasta vastaavaa henkilöä eikä perintätoiminnan harjoittaja ole *Lupa- ja valvontaviraston* kehotuksessa asetetussa määräajassa ilmoittanut uutta vastaavaa henkilöä;

5) perintätoiminnan harjoittajan tai sen vastaavan henkilön toiminnassa ilmenee vakavia tai toistuvia laiminlyöntejä ja perintätoiminnan harjoittajalle on jo aiemmin asetettu samaa perustetta koskeva määräaikainen toimintakielto.

18 §

Muutoksenhaku Lupa- ja valvontaviraston päätökseen

Lupa- ja valvontaviraston päätökseen 16 ja 17 §:ssä tarkoitettussa asiassa saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Muuhun *Lupa- ja valvontaviraston* päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaisissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muutoksenhausta uhkasakon asettamiseen ja maksettavaksi tuomitsemiseen säädetään uhkasakko-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

ravitsemisyrietysten uudelleentyöllistämisen tukemisesta ja toiminnan rajoitusten hyvittämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ravitsemisyrietysten uudelleentyöllistämisen tukemisesta ja toiminnan rajoitusten hyvittämisestä annetun lain (403/2020) 16 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

16 §

Toimivaltainen viranomainen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämisen ja hallintokeskus (*KEHA-keskus*) on tämän lain tarkoittama toimivaltainen viranomainen. *KEHA-keskus* myöntää ja maksaa hakemuksen perusteella 3 §:n tarkoitetun tuen ja 5 §:ssä tarkoitetun hyvityksen. Sen estämättä mitä edellä tässä pykälässä säädetään, työ- ja elinkeinoministeriö tekee päätöksen 9 §:n 1 momentissa tarkoitetulla joukkoajolla suoritettavien hyvitysten myöntämisestä ja maksamisesta. *KEHA-keskus* vastaa 3 §:ssä tarkoitetun tuen ja 5 §:ssä tarkoitetun hyvityksen takaisinperinnästä siten kuin 13 §:ssä säädetään.

16 §

Toimivaltainen viranomainen

KEHA on tämän lain tarkoittama toimivaltainen viranomainen. *KEHA* myöntää ja maksaa hakemuksen perusteella 3 §:n tarkoitetun tuen ja 5 §:ssä tarkoitetun hyvityksen. Sen estämättä mitä edellä tässä pykälässä säädetään, työ- ja elinkeinoministeriö tekee päätöksen 9 §:n 1 momentissa tarkoitetulla joukkoajolla suoritettavien hyvitysten myöntämisestä ja maksamisesta. *KEHA* vastaa 3 §:ssä tarkoitetun tuen ja 5 §:ssä tarkoitetun hyvityksen takaisinperinnästä siten kuin 13 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain 10 ja 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain (1233/2006) 10 §:n 1 ja 2 momentti sekä 12 §, sellaisena kuin ne ovat laissa 1530/2009 ja 70/2017, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

10 §

10 §

Laiminlyöntimaksun määrääminen

Laiminlyöntimaksun määrääminen

Aluehallintovirasto määrää päätöksellään tilaajan maksamaan laiminlyöntimaksun päätöksessä asetetussa määräajassa. Oikeus antaa laiminlyöntimaksua koskeva päätös vanhentuu, jollei maksun määräämistä koskeva asia ole tullut vireille kahdessa vuodessa siitä, kun tässä laissa tarkoitettua sopimusta koskeva työ on päättynyt.

Tilaaja saa hakea *aluehallintoviraston* päätökseen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Lupa- ja valvontavirasto määrää päätöksellään tilaajan maksamaan laiminlyöntimaksun päätöksessä asetetussa määräajassa. Oikeus antaa laiminlyöntimaksua koskeva päätös vanhentuu, jollei maksun määräämistä koskeva asia ole tullut vireille kahdessa vuodessa siitä, kun tässä laissa tarkoitettua sopimusta koskeva työ on päättynyt.

Tilaaja saa hakea *Lupa- ja valvontaviraston* päätökseen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

12 §

12 §

Valvonta

Valvonta

Työsuojeluviranomaiset valvovat tämän lain noudattamista siten kuin työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetussa laissa (44/2006) säädetään, jollei tästä laista muuta johdu.

Työsuojeluviranomaisilla on pyynnöstä oikeus saada tilaajalta nähtävikseen selvitysvelvollisuuden liittyvät asiakirjat ja tarvittaessa jäljennökset niistä. Jos tarkastaja havaitsee,

Työsuojeluviranomainen valvoo tämän lain noudattamista siten kuin työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetussa laissa (44/2006) säädetään, jollei tästä laista muuta johdu.

Työsuojeluviranomaisella on pyynnöstä oikeus saada tilaajalta nähtävikseen selvitysvelvollisuuden liittyvät asiakirjat ja tarvittaessa jäljennökset niistä. Jos tarkastaja havaitsee,

Voimassa oleva laki

että edellytykset laiminlyöntimaksun määräämiselle ovat olemassa, hänen on saatettava asia välittömästi *aluehallintoviraston* käsiteltäväksi. Jos työsuojeluviranomaiselle on tehty ilmoitus siitä, että selvitysvelvollisuutta epäillään rikotun, *aluehallintoviraston* on käsiteltävä asia kiireellisenä.

Ehdotus

että edellytykset laiminlyöntimaksun määräämiselle ovat olemassa, hänen on saatettava asia välittömästi *Lupa- ja valvontaviraston* käsiteltäväksi. Jos työsuojeluviranomaiselle on tehty ilmoitus siitä, että selvitysvelvollisuutta epäillään rikotun, *Lupa- ja valvontaviraston* on käsiteltävä asia kiireellisenä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Click or tap here to enter text.

Laki

työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetun lain (381/2023) 12 §, 13 §, 17 § ja 18 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

12 §

Monialaisen tuen yhteistoimintamallin asiakastietoaineisto ja -järjestelmä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus (kehittämis- ja hallintokeskus) kehittää ja ylläpitää monialaisen tuen yhteistoimintamallin asiakastietoaineistoa ja asiakastietojärjestelmää monialaisen tuen yhteistoimintamallin toteuttamiseksi.

Työvoimaviranomaisen, hyvinvointialueen ja Kansaneläkelaitoksen on talletettava 11 §:ssä tarkoitetut tiedot monialaisen tuen yhteistoimintamallin asiakastietojärjestelmällä asiakastietoaineistoon. Työttömän tietoja saa tallettaa tietoaaineistoon sen jälkeen, kun asiakkuus monialaisen tuen yhteistoimintamal-

Ehdotus

12 §

Monialaisen tuen yhteistoimintamallin asiakastietoaineisto ja -järjestelmä

KEHA kehittää ja ylläpitää monialaisen tuen yhteistoimintamallin asiakastietoaineistoa ja asiakastietojärjestelmää monialaisen tuen yhteistoimintamallin toteuttamiseksi.

Työvoimaviranomaisen, hyvinvointialueen ja Kansaneläkelaitoksen on talletettava 11 §:ssä tarkoitetut tiedot monialaisen tuen yhteistoimintamallin asiakastietojärjestelmällä asiakastietoaineistoon. Työttömän tietoja saa tallettaa tietoaaineistoon sen jälkeen, kun asiakkuus monialaisen tuen yhteistoimintamallissa on alkanut. *KEHAN* on poistettava kaikki työttöntyä koskevat tiedot, kun monialaisen

Voimassa oleva laki

lissa on alkanut. Kehittämisen ja hallintokeskuksen on poistettava kaikki työtöntä koskevat tiedot, kun monialaisen tuen yhteistoimintamallin asiakkuuden päättymisestä on kulunut neljä vuotta. Tietoa ei kuitenkaan tarvitse poistaa, jos se on tarpeen säännöksiin perustuvan tehtävän hoitamiseksi tai vireillä olevan asian johdosta.

Rekisteröidyllä ei ole yleisen tietosuoja-asetuksen 18 artiklassa säädettyä oikeutta 11 §:ssä tarkoitettujen tietojen käsittelyn rajoittamiseen.

Asiakastietojärjestelmän käyttö edellyttää henkilökohtaista käyttöoikeutta. Kehittämisen ja hallintokeskus voi myöntää käyttöoikeuden työvoimaviranomaisen, hyvinvointialueen tai Kansaneläkelaitoksen palveluksessa olevalle henkilölle, joka hoitaa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä.

13 §

Rekisterinpitäjät

Kehittämisen ja hallintokeskus, työvoimaviranomaiset, hyvinvointialueet ja Kansaneläkelaitos ovat 11 §:ssä tarkoitettujen tietojen yhteisrekisterinpitäjiä.

Kehittämisen ja hallintokeskus vastaa asiakastietojärjestelmän ja tietoaaineiston yleisen tietosuoja-asetuksen:

- 1) 25 artiklassa tarkoitettusta sisäänrakennetusta ja oletusarvoisesta tietosuojasta;
- 2) 32 artiklassa tarkoitettusta käsittelyn turvallisuudesta;
- 3) 35 artiklassa tarkoitettusta tietosuojaa koskevasta vaikutustentarvioinnista;
- 4) 36 artiklassa tarkoitettusta ennakkokuulemisesta;

Ehdotus

tuen yhteistoimintamallin asiakkuuden päättymisestä on kulunut neljä vuotta. Tietoa ei kuitenkaan tarvitse poistaa, jos se on tarpeen säännöksiin perustuvan tehtävän hoitamiseksi tai vireillä olevan asian johdosta.

Rekisteröidyllä ei ole yleisen tietosuoja-asetuksen 18 artiklassa säädettyä oikeutta 11 §:ssä tarkoitettujen tietojen käsittelyn rajoittamiseen.

Asiakastietojärjestelmän käyttö edellyttää henkilökohtaista käyttöoikeutta. *KEHA* voi myöntää käyttöoikeuden työvoimaviranomaisen, hyvinvointialueen tai Kansaneläkelaitoksen palveluksessa olevalle henkilölle, joka hoitaa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä.

13 §

Rekisterinpitäjät

KEHA, työvoimaviranomaiset, hyvinvointialueet ja Kansaneläkelaitos ovat 11 §:ssä tarkoitettujen tietojen yhteisrekisterinpitäjiä.

KEHA vastaa asiakastietojärjestelmän ja tietoaaineiston yleisen tietosuoja-asetuksen:

- 1) 25 artiklassa tarkoitettusta sisäänrakennetusta ja oletusarvoisesta tietosuojasta;
- 2) 32 artiklassa tarkoitettusta käsittelyn turvallisuudesta;
- 3) 35 artiklassa tarkoitettusta tietosuojaa koskevasta vaikutustentarvioinnista;
- 4) 36 artiklassa tarkoitettusta ennakkokuulemisesta;
- 5) 12 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista muista sellaisista yleisessä tietosuoja-asetuk-

Voimassa oleva laki

5) 12 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista muista sellaisista yleisessä tietosuoja-asetuksessa säädetyistä rekisterinpitäjän velvollisuuksista, jotka koskevat käytettävän tietojärjestelmän ja tietoaaineiston tietoturvallisuutta.

Työvoimaviranomaiset, hyvinvointialueet ja Kansaneläkelaitos vastaavat muista kuin 2 momentin mukaisista yleisessä tietosuoja-asetuksessa tarkoitetuista rekisterinpitäjän velvollisuuksista asiakastietoaaineistoon tallettamiansa tietojen osalta.

17 §

Nuorten hyvinvoinnin ja elämänhallinnan valmennus

Kehittämisen- ja hallintokeskus tarjoaa nuorten hyvinvoinnin ja elämänhallinnan valmennusta. Valmennuksen tehtävänä on vahvistaa nuorten hyvinvointia, osallisuutta ja poistaa koulutukseen ja työelämään kiinnittymisen esteitä. Valmennus perustuu nuoren kokemaan tarpeeseen, vapaaehtoisuuteen ja nuoren kanssa tehtävään yhteistyöhön. Kehittämisen- ja hallintokeskus seuraa valmennuksen vaikuttavuutta.

Kehittämisen- ja hallintokeskus neuvottelee kuntatoimijoiden tai hyvinvointialueiden kanssa toteutettavasta valmennuksesta. Neuvottelu voidaan käynnistää yhden osapuolen niin esittäessä.

18 §

Monialaisten palveluiden kehittämisen tuen tarjoaminen

Kehittämisen- ja hallintokeskus hoitaa palveluintegraation ja monialaisen työn kehittämisen tukipalvelua kunnille ja muille työllisyyttä edistävän monialaisen palvelun toimijoille.

Ehdotus

sessä säädetyistä rekisterinpitäjän velvollisuuksista, jotka koskevat käytettävän tietojärjestelmän ja tietoaaineiston tietoturvallisuutta.

Työvoimaviranomaiset, hyvinvointialueet ja Kansaneläkelaitos vastaavat muista kuin 2 momentin mukaisista yleisessä tietosuoja-asetuksessa tarkoitetuista rekisterinpitäjän velvollisuuksista asiakastietoaaineistoon tallettamiansa tietojen osalta.

17 §

Nuorten hyvinvoinnin ja elämänhallinnan valmennus

KEHA tarjoaa nuorten hyvinvoinnin ja elämänhallinnan valmennusta. Valmennuksen tehtävänä on vahvistaa nuorten hyvinvointia, osallisuutta ja poistaa koulutukseen ja työelämään kiinnittymisen esteitä. Valmennus perustuu nuoren kokemaan tarpeeseen, vapaaehtoisuuteen ja nuoren kanssa tehtävään yhteistyöhön. *KEHA* seuraa valmennuksen vaikuttavuutta.

KEHA neuvottelee kuntatoimijoiden tai hyvinvointialueiden kanssa toteutettavasta valmennuksesta. Neuvottelu voidaan käynnistää yhden osapuolen niin esittäessä.

18 §

Monialaisten palveluiden kehittämisen tuen tarjoaminen

KEHA hoitaa palveluintegraation ja monialaisen työn kehittämisen tukipalvelua kunnille ja muille työllisyyttä edistävän monialaisen palvelun toimijoille.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

työneuvostosta ja eräistä työsuojelun poikkeusluvista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työneuvostosta ja eräistä työsuojelun poikkeusluvista (400/2004) annetun lain 1 §, 8 §:n 2 kohta, 9 §, 10 §:n otsikko sekä 1 ja 2 momentti, 11 § ja 17 §, sellaisena kuin niistä ovat 1 §, 10 §:n otsikko sekä 1 ja 2 momentti, 11 § sekä 17 § laissa 1527/2009, 8 §:n 2 kohta laissa 1336/2021 sekä 9 § laissa 877/2019, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Työneuvoston asema

Työneuvoston asema

Työneuvosto on työ- ja elinkeinoministeriön alainen riippumaton erityisviranomainen, joka antaa lausuntoja 7 §:ssä tarkoitettujen työlainsäädännön alaan kuuluvien lakien soveltamisesta ja tulkinnasta. Työneuvosto käsittelee ja ratkaisee myös 9 §:ssä tarkoitettussa *aluehallintoviraston* poikkeuslupa-asiassa antamaa päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Työneuvosto on työ- ja elinkeinoministeriön alainen riippumaton erityisviranomainen, joka antaa lausuntoja 7 §:ssä tarkoitettujen työ-lainsäädännön alaan kuuluvien lakien soveltamisesta ja tulkinnasta. Työneuvosto käsittelee ja ratkaisee myös 9 §:ssä tarkoitettussa *Lupa- ja valvontaviraston* poikkeuslupa-asiassa antamaa päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

8 §

8 §

Lausunnon pyytäjä ja sen pyytäminen

Voimassa oleva laki

Työneuvoston lausuntoa voi pyytää:

2) *aluehallintovirasto*;

9 §

Aluehallintovirastojen poikkeuslupa-asiat

Aluehallintovirasto voi myöntää hakemuksesta poikkeuksia työaikalain 39 §:n ja nuorista työntekijöistä annetun lain 15 §:n perusteella.

10 §

Poikkeuslupa-asian käsittely aluehallintovirastossa

Ennen kuin *aluehallintovirasto* tekee 9 §:ssä tarkoitetun päätöksen, on työnantajan varattava työehtosopimuslain (436/1946) nojalla sitovan työehtosopimuksen perusteella valitulle asianomaiselle luottamusmiehelle tai työsopimuslain (55/2001) 13 luvun 3 §:ssä tarkoitetulle luottamusvaltuutetulle mahdollisuus tulla kuulluksi asiassa joko suullisesti tai kirjallisesti. Jollei työpaikalla ole luottamusmiestä tai luottamusvaltuutettua, kuulemismahdollisuus on varattava työsuojeluvaltuutetulle, ja jollei tätäkään ole, kuulemismahdollisuus on varattava kullekin työntekijälle, jota päätös koskee.

Jos poikkeuslupa-asiaa ei voida *aluehallintovirastossa* heti lopullisesti ratkaista ja kyse on voimassa olevan poikkeusluvan jatkamisesta, voidaan antaa väliaikainen päätös, joka on voimassa enintään siihen asti, kunnes asia voidaan lopullisesti päättää.

11 §

Muutoksenhaku aluehallintoviraston poikkeuslupa-asiassa antamaan päätökseen

Aluehallintoviraston poikkeuslupa-asiassa antamaan päätökseen voi vaatia kirjallisesti

Ehdotus

Lausunnon pyytäjä ja sen pyytäminen

Työneuvoston lausuntoa voi pyytää:

2) *Lupa- ja valvontavirasto*;

9 §

Lupa- ja valvontaviraston poikkeuslupa-asiat

Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää hakemuksesta poikkeuksia työaikalain 39 §:n ja nuorista työntekijöistä annetun lain 15 §:n perusteella.

10 §

Poikkeuslupa-asian käsittely Lupa- ja valvontavirastossa

Ennen kuin *Lupa- ja valvontavirasto* tekee 9 §:ssä tarkoitetun päätöksen, on työnantajan varattava työehtosopimuslain (436/1946) nojalla sitovan työehtosopimuksen perusteella valitulle asianomaiselle luottamusmiehelle tai työsopimuslain (55/2001) 13 luvun 3 §:ssä tarkoitetulle luottamusvaltuutetulle mahdollisuus tulla kuulluksi asiassa joko suullisesti tai kirjallisesti. Jollei työpaikalla ole luottamusmiestä tai luottamusvaltuutettua, kuulemismahdollisuus on varattava työsuojeluvaltuutetulle, ja jollei tätäkään ole, kuulemismahdollisuus on varattava kullekin työntekijälle, jota päätös koskee.

Jos poikkeuslupa-asiaa ei voida *Lupa- ja valvontavirastossa* heti lopullisesti ratkaista ja kyse on voimassa olevan poikkeusluvan jatkamisesta, voidaan antaa väliaikainen päätös, joka on voimassa enintään siihen asti, kunnes asia voidaan lopullisesti päättää.

11 §

oikaisua työneuvostolta. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Poikkeuslupan hakijan on tehtävä oikaisuvaatimus 30 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut päätöksestä tiedon, ja muun oikaisuvaatimuksen tekijän siitä, kun päätös tai sen jäljennös on pantu nähtäville työpaikalle. Oikaisuvaatimus on toimitettava työneuvostolle.

Oikeus oikaisuvaatimuksen tekemiseen on:

- 1) poikkeuslupan hakijalla;
- 2) niillä 10 §:n 1 momentissa tarkoitetuilla työntekijöiden edustajilla tai työntekijöillä, joita on kuultu tai joita olisi pitänyt kuulla ennen *aluehallintoviraston* asiassa tekemää ratkaisua; ja
- 3) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun *aluehallintoviraston* päätös välittömästi vaikuttaa.

17 §

Työneuvoston asiakirjat ja poikkeuslupa-päätökset

Työneuvoston lausunnot ja päätökset sekä *aluehallintoviraston* poikkeuslupia koskevat päätökset annetaan asianosaisille maksutta.

Muutoksenhaku Lupa- ja valvontaviraston poikkeuslupa-asiassa antamaan päätökseen

Lupa- ja valvontaviraston poikkeuslupa-asiassa antamaan päätökseen voi vaatia kirjallisesti oikaisua työneuvostolta. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Poikkeuslupan hakijan on tehtävä oikaisuvaatimus 30 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut päätöksestä tiedon, ja muun oikaisuvaatimuksen tekijän siitä, kun päätös tai sen jäljennös on pantu nähtäville työpaikalle. Oikaisuvaatimus on toimitettava työneuvostolle.

Oikeus oikaisuvaatimuksen tekemiseen on:

- 1) poikkeuslupan hakijalla;
- 2) niillä 10 §:n 1 momentissa tarkoitetuilla työntekijöiden edustajilla tai työntekijöillä, joita on kuultu tai joita olisi pitänyt kuulla ennen *Lupa- ja valvontaviraston* asiassa tekemää ratkaisua; ja
- 3) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun *Lupa- ja valvontaviraston* päätös välittömästi vaikuttaa

17 §

Työneuvoston asiakirjat ja poikkeuslupapäätökset

Työneuvoston lausunnot ja päätökset sekä *Lupa- ja valvontaviraston* poikkeuslupia koskevat päätökset annetaan asianosaisille maksutta.
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

työntekijöiden lähettämisestä annetun lain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan työntekijöiden lähettämisestä annetun lain (447/2016) 16 §:n 1–4 momentti ja kumotaan 16 §:n 5 momentti seuraavasti:

*Toimivaltaiset viranomaiset**Toimivaltaiset viranomaiset*

Tätä lakia koskevasta tiedottamisesta vastaavat työ- ja elinkeinoministeriö sekä *työsuojeluviranomaiset*.

Tämän lain noudattamista valvovat *työsuojeluviranomaiset* lukuun ottamatta 3 §:ssä mainittuja tasa-arvolain säännöksiä, joiden noudattamista valvovat tasa-arvovaltuutettu sekä yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta.

Lähetettyjä työntekijöitä koskevan lainsäädännön noudattamisen valvonnassa tehtävästä Euroopan unionin jäsenvaltioiden viranomaisten välisestä hallinnollisesta yhteistyöstä vastaavat *työsuojeluviranomaiset* sekä tasa-arvovaltuutettu ja yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta.

Taloudellisia hallinnollisia seuraamuksia ja sakkoja koskevien päätösten valtioiden rajat ylittävistä tiedoksiannosta vastaavat *työsuojeluviranomaiset* sekä tasa-arvovaltuutettu ja yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta sekä hallintotuomioistuimet. Taloudellisten hallinnollisten seuraamusten ja sakkojen valtioiden rajat ylittävistä perinnästä vastaa Oikeusrekisterikeskus.

Tässä laissa säädettyjen *työsuojeluviranomaisen tehtävien antamisesta yhdelle tai useammalle aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueelle säädetään aluehallintovirastoista annetussa laissa (896/2009)*.

Tätä lakia koskevasta tiedottamisesta vastaavat työ- ja elinkeinoministeriö sekä *työsuojeluviranomainen*.

Tämän lain noudattamista *valvoo työsuojeluviranomainen* lukuun ottamatta 3 §:ssä mainittuja tasa-arvolain säännöksiä, joiden noudattamista valvovat tasa-arvovaltuutettu sekä yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta.

Lähetettyjä työntekijöitä koskevan lainsäädännön noudattamisen valvonnassa tehtävästä Euroopan unionin jäsenvaltioiden viranomaisten välisestä hallinnollisesta yhteistyöstä vastaavat *työsuojeluviranomainen* sekä tasa-arvovaltuutettu ja yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta.

Taloudellisia hallinnollisia seuraamuksia ja sakkoja koskevien päätösten valtioiden rajat ylittävistä tiedoksiannosta vastaavat *työsuojeluviranomainen* sekä tasa-arvovaltuutettu ja yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta sekä hallintotuomioistuimet. Taloudellisten hallinnollisten seuraamusten ja sakkojen valtioiden rajat ylittävistä perinnästä vastaa Oikeusrekisterikeskus.

(kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain (380/2023) 9, 23, 25, 26 §, 112 §:n 1 momentin 2 kohta, 116 §, 119 §, 120 §, 121 §:n 1 momentti, 122 §:n 1 momentti, 123 §,

124 §:n 4 momentti, 125 §, 126 §:n 4 momentti, 130 §:n 4 momentti, 131 § sekä 145 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 112 §:n 1 momentin 2 kohta ja 125 § osaksi laissa 280/2024, X §:t laissa xxx/xxxx, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

9 §

9 §

Yhteistyövelvollisuus

Yhteistyövelvollisuus

Työvoimaviranomaisten tulee tehdä julkisten työvoimapalvelujen toimeenpanossa, suunnittelussa ja kehittämisessä yhteistyötä keskenään sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskusten (kehittämis- ja hallintokeskus), hyvinvointialueiden, Kansaneläkelaitoksen ja muiden viranomaisten, koulutuksen järjestäjien, työelämän järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa.

Työvoimaviranomaisten tulee tehdä julkisten työvoimapalvelujen toimeenpanossa, suunnittelussa ja kehittämisessä yhteistyötä keskenään sekä *elinvoimakeskusten, KEHAN*, hyvinvointialueiden, Kansaneläkelaitoksen ja muiden viranomaisten, koulutuksen järjestäjien, työelämän järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa.

23 §

23 §

Alueelliset työllisyyden edistämisen yhteistyö- ja seurantakeskustelut

Alueelliset työllisyyden edistämisen yhteistyö- ja seurantakeskustelut

Työ- ja elinkeinoministeriö ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus käyvät säännöllisesti alueelliset työllisyyden edistämisen yhteistyö- ja seurantakeskustelut työvoimaviranomaisten kanssa. Keskusteluihin voi osallistua myös muita työllisyyden edistämisen kannalta tarpeellisia tahoja.

Työ- ja elinkeinoministeriö ja *elinvoimakeskus* käyvät säännöllisesti alueelliset työllisyyden edistämisen yhteistyö- ja seurantakeskustelut työvoimaviranomaisten kanssa. Keskusteluihin voi osallistua myös muita työllisyyden edistämisen kannalta tarpeellisia tahoja.

Keskustelut perustuvat työllisyyttä ja työvoimapalveluja koskeviin seuranta- ja analyysitietoihin. Keskusteluissa on tarkasteltava työllisyyden edistämisen toteutumista kullakin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimialueella suhteessa valtakunnallisiin tavoitteisiin ja alueen työllisyyden edistämisen toimintaympäristöön. Keskusteluissa tarkastellaan ainakin työvoimaviranomaisten järjestämien työvoimapalveluiden vaikuttavuutta, kehittämisen ja yhteistyön tarpeita sekä tuetaan kokemusten vaihtoa ja hyvien käytäntöjen levittämistä eri alueilla hyviksi havaituista ja vaikuttaviksi osoittautuneista työvoimapalveluista.

Keskustelut perustuvat työllisyyttä ja työvoimapalveluja koskeviin seuranta- ja analyysitietoihin. Keskusteluissa on tarkasteltava työllisyyden edistämisen toteutumista kullakin *elinvoimakeskuksen* toimialueella suhteessa valtakunnallisiin tavoitteisiin ja alueen työllisyyden edistämisen toimintaympäristöön. Keskusteluissa tarkastellaan ainakin työvoimaviranomaisten järjestämien työvoimapalveluiden vaikuttavuutta, kehittämisen ja yhteistyön tarpeita sekä tuetaan kokemusten vaihtoa ja hyvien käytäntöjen levittämistä eri alueilla hyviksi havaituista ja vaikuttaviksi osoittautuneista työvoimapalveluista.

Voimassa oleva laki

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä alueellisten työllisyyden edistämisen yhteistyö- ja seurantakeskustelujen järjestämisestä ja sisällöstä.

25 §

Valvonta

Aluehallintovirasto käsittelee tässä laissa työvoimaviranomaiselle säädettyjen tehtävien ja julkisten työvoimapalveluiden lainmukaisuutta koskevat hallintokantelut. Hallintokantelusta säädetään hallintolain (434/2003) 8 a luvussa.

Aluehallintovirasto voi suorittaa 1 momentissa tarkoitettuihin tehtäviin ja palveluihin liittyvää valvontaa myös omasta aloitteestaan. Valvontaan voi sisältyä tarkastuksia. Tarkastukseen sovelletaan, mitä hallintolain 39 §:ssä säädetään.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä oma-aloitteisen valvonnan ja tarkastusten sisällöstä.

26 §

Oma-aloitteisen valvonnan seuraamukset

Jos oma-aloitteisen valvonnan yhteydessä todetaan, että työvoimaviranomainen tai tämän palveluksessa oleva henkilö on menettänyt virheellisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, aluehallintovirasto voi kiinnittää valvottavan huomiota hyvän hallinnon vaatimukseen tai saattaa tämän tietoon käsityksensä lain mukaisesta menettelystä. Jos tätä ei asian kokonaisarvosteluun vaikuttavat seikat huomioon ottaen pidetä riittävänä, valvottavalle voidaan antaa huomautus, jollei virheellinen menettely tai velvollisuuden täyttämättä jättäminen luonteensa tai vakavuutensa perusteella anna aiheutta ryhtyä toimenpiteisiin muussa laissa säädetyn menettelyn käynnistämiseksi.

Ehdotus

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä alueellisten työllisyyden edistämisen yhteistyö- ja seurantakeskustelujen järjestämisestä ja sisällöstä.

25 §

Valvonta

Lupa- ja valvontavirasto käsittelee tässä laissa työvoimaviranomaiselle säädettyjen tehtävien ja julkisten työvoimapalveluiden lainmukaisuutta koskevat hallintokantelut. Hallintokantelusta säädetään hallintolain (434/2003) 8 a luvussa.

Lupa- ja valvontavirasto voi suorittaa 1 momentissa tarkoitettuihin tehtäviin ja palveluihin liittyvää valvontaa myös omasta aloitteestaan. Valvontaan voi sisältyä tarkastuksia. Tarkastukseen sovelletaan, mitä hallintolain 39 §:ssä säädetään.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä oma-aloitteisen valvonnan ja tarkastusten sisällöstä.

26 §

Oma-aloitteisen valvonnan seuraamukset

Jos oma-aloitteisen valvonnan yhteydessä todetaan, että työvoimaviranomainen tai tämän palveluksessa oleva henkilö on menettänyt virheellisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, *Lupa- ja valvontavirasto* voi kiinnittää valvottavan huomiota hyvän hallinnon vaatimukseen tai saattaa tämän tietoon käsityksensä lain mukaisesta menettelystä. Jos tätä ei asian kokonaisarvosteluun vaikuttavat seikat huomioon ottaen pidetä riittävänä, valvottavalle voidaan antaa huomautus, jollei virheellinen menettely tai velvollisuuden täyttämättä jättäminen luonteensa tai vakavuutensa perusteella anna aiheutta ryhtyä toimenpiteisiin muussa laissa säädetyn menettelyn käynnistämiseksi.

Jos tässä laissa tarkoitettujen palvelujen järjestämisessä havaitaan olennaisia puutteita taikka toiminta muutoin on lainvastaista, aluehallintovirasto voi antaa työvoimaviranomaiselle määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava. Määräyksen tehosteeksi voidaan asettaa uhkasakko. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

Aluehallintoviraston on ilmoitettava työ- ja elinkeinoministeriölle säännöllisesti valvontatoimista ja valvonnassa havaituista puutteista. Olennaisista puutteista työvoimaviranomaisen toiminnassa aluehallintoviraston on kuitenkin ilmoitettava työ- ja elinkeinoministeriölle välittömästi.

112 §

Asiakastietojen käyttötarkoitukset

Asiakkaiden ja työvoimapalvelujen tuottajien tietoja voidaan käyttää:

2) kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa, työttömyysturvalaissa, kuntouttavasta työtoiminnasta annetussa laissa, ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa ja Työkannava Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetussa laissa työvoimaviranomaiselle tai kehittämis- ja hallintokeskukselle säädettyjen tehtävien hoitamiseen;

116 §

Muiden viranomaisten ja palveluntuottajien tiedonsaantioikeus

Kehittämis- ja hallintokeskuksella on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä maksutta muulta valtion viranomaiselta, työvoimaviranomaiselta, muulta kunnan viranomaiselta, Business Finland -nimiseltä osakeyhtiöltä, Kansaneläkelaitokselta ja työttömyys-

Jos tässä laissa tarkoitettujen palvelujen järjestämisessä havaitaan olennaisia puutteita taikka toiminta muutoin on lainvastaista, *Lupa- ja valvontavirasto* voi antaa työvoimaviranomaiselle määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava. Määräyksen tehosteeksi voidaan asettaa uhkasakko. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

Lupa- ja valvontaviraston on ilmoitettava työ- ja elinkeinoministeriölle säännöllisesti valvontatoimista ja valvonnassa havaituista puutteista. Olennaisista puutteista työvoimaviranoma sen toiminnassa *Lupa- ja valvontaviraston* on kuitenkin ilmoitettava työ- ja elinkeinoministeriölle välittömästi.

112 §

Asiakastietojen käyttötarkoitukset

Asiakkaiden ja työvoimapalvelujen tuottajien tietoja voidaan käyttää:

2) kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa, työttömyysturvalaissa, kuntouttavasta työtoiminnasta annetussa laissa, ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa ja Työkannava Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetussa laissa työvoimaviranomaiselle tai *KEHAlle* säädettyjen tehtävien hoitamiseen;

116 §

Muiden viranomaisten ja palveluntuottajien tiedonsaantioikeus

KEHAlla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä maksutta muulta valtion viranomaiselta, työvoimaviranomaiselta, muulta kunnan viranomaiselta, Business Finland -nimiseltä osakeyhtiöltä, Kansaneläkelaitokselta ja työttömyyskassalta tiedot, jotka ovat välttämättömiä *KEHAlle* tässä tai muussa

kassalta tiedot, jotka ovat välttämättömiä kehittämis- ja hallintokeskukselle tässä tai muussa laissa säädettyjen työvoimapalvelujen toimeenpanoon, seurantaan ja arviointiin liittyvien tehtävien hoitamiseksi.

Työ- ja elinkeinoministeriöllä on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä maksutta kehittämis- ja hallintokeskukselta, muulta valtion viranomaiselta, työvoimaviranomaiselta ja muulta kunnan viranomaiselta tiedot, jotka ovat välttämättömiä työ- ja elinkeinoministeriölle tässä tai muussa laissa säädettyjen työvoimapalvelujen toimeenpanoon, seurantaan, arviointiin ja ohjaukseen liittyvien tehtävien hoitamiseksi.

Aluehallintovirastolla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä maksutta 25 §:ssä tarkoitetun valvonnan suorittamiseksi välttämättömät tiedot työvoimaviranomaiselta ja kehittämis- ja hallintokeskukselta.

Työvoimapalvelujen tuottajalla ja työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa sovitun työvoimaviranomaisen järjestämän työllistymistä tukevan palvelun tuottajalla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä maksutta työvoimaviranomaiselta ja kehittämis- ja hallintokeskukselta henkilöasiakasta koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä palvelun tuottamiseksi ja toteuttamiseksi. Asiakkaan terveydentilaa koskevien tietojen luovuttaminen palveluntuottajalle on mahdollista vain, jos asiakas antaa tietojen luovuttamiseen yksilöidyn kirjallisen suostumuksen.

119 §

Tietojen luovuttamista koskevat erityissäännökset

Sen lisäksi, mitä 115 §:ssä säädetään, kehittämis- ja hallintokeskus on velvollinen luovuttamaan oma-aloitteisesti salassapitosäännösten estämättä työ- ja elinkeinoministeriölle

laissa säädettyjen työvoimapalvelujen toimeenpanoon, seurantaan ja arviointiin liittyvien tehtävien hoitamiseksi.

Työ- ja elinkeinoministeriöllä on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä maksutta *KEHAlta*, muulta valtion viranomaiselta, työvoimaviranomaiselta ja muulta kunnan viranomaiselta tiedot, jotka ovat välttämättömiä työ- ja elinkeinoministeriölle tässä tai muussa laissa säädettyjen työvoimapalvelujen toimeenpanoon, seurantaan, arviointiin ja ohjaukseen liittyvien tehtävien hoitamiseksi.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä maksutta 25 §:ssä tarkoitetun valvonnan suorittamiseksi välttämättömät tiedot työvoimaviranomaiselta ja *KEHAlta*.

Työvoimapalvelujen tuottajalla ja työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa sovitun työvoimaviranomaisen järjestämän työllistymistä tukevan palvelun tuottajalla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä maksutta työvoimaviranomaiselta ja *KEHAlta* henkilöasiakasta koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä palvelun tuottamiseksi ja toteuttamiseksi. Asiakkaan terveydentilaa koskevien tietojen luovuttaminen palveluntuottajalle on mahdollista vain, jos asiakas antaa tietojen luovuttamiseen yksilöidyn kirjallisen suostumuksen.

119 §

Tietojen luovuttamista koskevat erityissäännökset

Sen lisäksi, mitä 115 §:ssä säädetään, *KEHA* on velvollinen luovuttamaan oma-aloitteisesti salassapitosäännösten estämättä työ- ja elinkeinoministeriölle 120 §:ssä tarkoitettuun tietovarantoon tallennetut tiedot työnvälitystilaston laatimista varten. Tiedot on luovutettava maksutta.

120 §:ssä tarkoitettuun tietovarantoon tallennetut tiedot työnvälitystilaston laatimista varten. Tiedot on luovutettava maksutta.

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 28 §:ssä tarkoitettua luvan antamisesta 114 §:ssä tarkoitettujen salassa pidettävien tietojen luovuttamiseen tilainta, tieteellistä tutkimusta taikka viranomaisten suunnittelu- tai selvitystyötä varten päättää kehittämis- ja hallintokeskus 120 §:ssä tarkoitettua tietovarannon osalta.

120 §

Työvoimapalvelujen valtakunnalliset tietojärjestelmäpalvelut

Kehittämis- ja hallintokeskus vastaa työvoimapalvelujen valtakunnallisen tietovarannon, palvelualueen ja asiakastietojärjestelmäkokoisuuden kehittämisestä ja ylläpidosta. Työvoimapalvelujen valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen kehittäminen toteutetaan yhteistyössä kehittämis- ja hallintokeskuksen ja valtakunnallisia tietojärjestelmäpalveluja käyttävien työvoimaviranomaisten kanssa.

Työvoimaviranomaisella on velvollisuus käyttää työvoimapalvelujen toimeenpanossa valtakunnallista tietovarantoa, palvelualueen ja asiakastietojärjestelmäkokoisuutta. Asiakastietojärjestelmäkokoisuuteen sisältyy asiakkuudenhallintajärjestelmä, yleinen avustajajärjestelmä sekä sähköiset asiointipalvelut. Valtakunnalliseen tietovarantoon tallennettavista tiedoista säädetään 121 §:ssä ja palvelualueesta säädetään tarkemmin 14 luvussa.

Työvoimaviranomainen voi hankkia 2 momentissa tarkoitettua asiakastietojärjestelmäkokoisuutta täydentäviä lisäosia. Lisäosan tulee tarvittaessa olla yhteensopiva 2 momentissa tarkoitettua asiakastietojärjestelmäkokoisuuden kanssa. Kehittämis- ja hallintokeskus määrittelee tekniset ja tietoturvaan liittyvät vaatimukset, jotka lisäosan on täytettävä, jotta se voidaan liittää 2 momentissa tarkoitettuun asiakastietojärjestelmäkokoisuuteen.

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 28 §:ssä tarkoitettua luvan antamisesta 114 §:ssä tarkoitettujen salassa pidettävien tietojen luovuttamiseen tilainta, tieteellistä tutkimusta taikka viranomaisten suunnittelu- tai selvitystyötä varten päättää KEHA 120 §:ssä tarkoitettua tietovarannon osalta.

120 §

Työvoimapalvelujen valtakunnalliset tietojärjestelmäpalvelut

KEHA vastaa työvoimapalvelujen valtakunnallisen tietovarannon, palvelualueen ja asiakastietojärjestelmäkokoisuuden kehittämisestä ja ylläpidosta. Työvoimapalvelujen valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen kehittäminen toteutetaan yhteistyössä KEHAn ja valtakunnallisia tietojärjestelmäpalveluja käyttävien työvoimaviranomaisten kanssa.

Työvoimaviranomaisella on velvollisuus käyttää työvoimapalvelujen toimeenpanossa valtakunnallista tietovarantoa, palvelualueen ja asiakastietojärjestelmäkokoisuutta. Asiakastietojärjestelmäkokoisuuteen sisältyy asiakkuudenhallintajärjestelmä, yleinen avustajajärjestelmä sekä sähköiset asiointipalvelut. Valtakunnalliseen tietovarantoon tallennettavista tiedoista säädetään 121 §:ssä ja palvelualueesta säädetään tarkemmin 14 luvussa.

Työvoimaviranomainen voi hankkia 2 momentissa tarkoitettua asiakastietojärjestelmäkokoisuutta täydentäviä lisäosia. Lisäosan tulee tarvittaessa olla yhteensopiva 2 momentissa tarkoitettua asiakastietojärjestelmäkokoisuuden kanssa. KEHA määrittelee tekniset ja tietoturvaan liittyvät vaatimukset, jotka lisäosan on täytettävä, jotta se voidaan liittää 2 momentissa tarkoitettuun asiakastietojärjestelmäkokoisuuteen. Lisäosassa tapahtuvaan henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään.

121 §

Voimassa oleva laki

Lisäosassa tapahtuvaan henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään.

121 §

Työvoimapalvelujen valtakunnalliseen tietovarantoon tallennettavat tiedot

Työvoimaviranomaisella ja kehittämis- ja hallintokeskuksella on velvollisuus tallentaa valtakunnalliseen tietovarantoon tiedot, jotka ovat tarpeen:

- 1) työvoimapalvelujen järjestämiseksi ja tuottamiseksi;
- 2) kansainvälisen rekrytoinnin palveluiden järjestämiseksi, tuottamiseksi ja seuraamiseksi;
- 3) asiakaspalvelun järjestämiseksi yli kuntatai työllisyysaluerajojen sekä työvoimapalveluja koskevan neuvonnan tarjoamiseksi;
- 4) työvoimapalvelujen yleisen ohjauksen, suunnittelun ja kehittämisen toteuttamiseksi;
- 5) työllisyydenhoidon järjestämisen seurannan ja arvioinnin suorittamiseksi; sekä
- 6) tilastointia ja tiedolla johtamista varten.

122 §

Työvoimapalvelujen valtakunnalliseen tietovarantoon tallennettujen tietojen poistaminen ja arkistointi

Kehittämis- ja hallintokeskuksen on poistettava valtakunnallisesta tietovarannosta kaikki asiakasta tai palveluntuottajaa koskevat tiedot, kun asiakkuuden tai sopimussuhteen päättymisestä on kulunut neljä vuotta. Tietoa ei kuitenkaan tarvitse poistaa, jos se on tarpeen säännöksiin perustuvan tehtävän hoitamiseksi tai vireillä olevan asian johdosta.

Ehdotus

Työvoimapalvelujen valtakunnalliseen tietovarantoon tallennettavat tiedot

Työvoimaviranomaisella ja KEHalla on velvollisuus tallentaa valtakunnalliseen tietovarantoon tiedot, jotka ovat tarpeen:

- 1) työvoimapalvelujen järjestämiseksi ja tuottamiseksi;
- 2) kansainvälisen rekrytoinnin palveluiden järjestämiseksi, tuottamiseksi ja seuraamiseksi;
- 3) asiakaspalvelun järjestämiseksi yli kuntatai työllisyysaluerajojen sekä työvoimapalveluja koskevan neuvonnan tarjoamiseksi;
- 4) työvoimapalvelujen yleisen ohjauksen, suunnittelun ja kehittämisen toteuttamiseksi;
- 5) työllisyydenhoidon järjestämisen seurannan ja arvioinnin suorittamiseksi; sekä
- 6) tilastointia ja tiedolla johtamista varten.

122 §

Työvoimapalvelujen valtakunnalliseen tietovarantoon tallennettujen tietojen poistaminen ja arkistointi

KEHAN on poistettava valtakunnallisesta tietovarannosta kaikki asiakasta tai palveluntuottajaa koskevat tiedot, kun asiakkuuden tai sopimussuhteen päättymisestä on kulunut neljä vuotta. Tietoa ei kuitenkaan tarvitse poistaa, jos se on tarpeen säännöksiin perustuvan tehtävän hoitamiseksi tai vireillä olevan asian johdosta.

123 §

Voimassa oleva laki

123 §

Työvoimapalvelujen valtakunnallisen tietovarannon rekisterinpitäjät

Kehittämisen- ja hallintokeskus ja työvoimaviranomaiset ovat 120 §:ssä tarkoitetun valtakunnallisen tietovarannon yhteisrekisterinpitäjiä.

Kehittämisen- ja hallintokeskus vastaa valtakunnallisen tietovarannon yleisen tietosuojasetuksen:

- 1) 12 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista rekisterinpitäjän velvollisuuksista;
- 2) 25 artiklassa tarkoitettuun sisäinrakennetusta ja oletusarvoisesta tietosuojasta;
- 3) 32 artiklassa tarkoitettuun käsittelyn turvallisuudesta;
- 4) 35 artiklassa tarkoitettuun tietosuojaajien koskevasta vaikutustenarvioinnista;
- 5) 36 artiklassa tarkoitettuun ennakkokuulemisesta ja muista sellaisista yleisessä tietosuojasetuksessa säädettyistä rekisterinpitäjän velvollisuuksista, jotka koskevat käytettävän tietojärjestelmän tietoturvaluutta.

Työvoimaviranomaiset vastaavat muista kuin 2 momentin mukaisista yleisessä tietosuojasetuksessa tarkoitetuista rekisterinpitäjän velvollisuuksista. Kukin työvoimaviranomainen vastaa rekisterinpitäjän tehtävistä asiakkaidensa osalta.

Kehittämisen- ja hallintokeskus tai työvoimaviranomainen omien asiakkaidensa osalta vastaa tietojen luovuttamisesta valtakunnallisesta tietovarannosta niille tahoille, joille on laissa säädetty oikeus saada salassapitosäännösten estämättä tietoja työvoimapalvelujen asiakkaista.

124 §

Ehdotus

Työvoimapalvelujen valtakunnallisen tietovarannon rekisterinpitäjät

KEHA ja työvoimaviranomaiset ovat 120 §:ssä tarkoitetun valtakunnallisen tietovarannon yhteisrekisterinpitäjiä.

KEHA vastaa valtakunnallisen tietovarannon yleisen tietosuojasetuksen:

- 1) 12 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista rekisterinpitäjän velvollisuuksista;
- 2) 25 artiklassa tarkoitettuun sisäinrakennetusta ja oletusarvoisesta tietosuojasta;
- 3) 32 artiklassa tarkoitettuun käsittelyn turvallisuudesta;
- 4) 35 artiklassa tarkoitettuun tietosuojaajien koskevasta vaikutustenarvioinnista;
- 5) 36 artiklassa tarkoitettuun ennakkokuulemisesta ja muista sellaisista yleisessä tietosuojasetuksessa säädettyistä rekisterinpitäjän velvollisuuksista, jotka koskevat käytettävän tietojärjestelmän tietoturvaluutta.

Työvoimaviranomaiset vastaavat muista kuin 2 momentin mukaisista yleisessä tietosuojasetuksessa tarkoitetuista rekisterinpitäjän velvollisuuksista. Kukin työvoimaviranomainen vastaa rekisterinpitäjän tehtävistä asiakkaidensa osalta.

KEHA tai työvoimaviranomainen omien asiakkaidensa osalta vastaa tietojen luovuttamisesta valtakunnallisesta tietovarannosta niille tahoille, joille on laissa säädetty oikeus saada salassapitosäännösten estämättä tietoja työvoimapalvelujen asiakkaista.

124 §

Valtakunnallisen asiakastietojärjestelmäkokonaisuuden käyttöoikeudet

Valtakunnallisen asiakastietojärjestelmäkokonaisuuden käyttöoikeudet

Kehittämisen- ja hallintokeskuksen on viipymättä ilmoitettava asiakastietojärjestelmäkoko-
naisuuden lokitiedoissa havaituista poikkeamista sille työvoimaviranomaiselle, jonka henkilöstön käyttöoikeuksiin poikkeamat liittyvät. Työvoimaviranomaisen on viipymättä selvitettävä, mistä havaitut poikkeamat johtuvat ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin, jos poikkeamat ovat seurausta virheellisestä tai lainvastaisesta menettelystä.

KEHAN on viipymättä ilmoitettava asiakastietojärjestelmäkoko-
naisuuden lokitiedoissa havaituista poikkeamista sille työvoimaviranomaiselle, jonka henkilöstön käyttöoikeuksiin poikkeamat liittyvät. Työvoimaviranomaisen on viipymättä selvitettävä, mistä havaitut poikkeamat johtuvat ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin, jos poikkeamat ovat seurausta virheellisestä tai lainvastaisesta menettelystä.

125 §

125 §

*Käyttöoikeuden myöntäminen valtakunnalliseen asiakastietojärjestelmäkoko-
naisuuteen**Käyttöoikeuden myöntäminen valtakunnalliseen asiakastietojärjestelmäkoko-
naisuuteen*

Käyttöoikeus valtakunnalliseen asiakastietojärjestelmäkoko-
naisuuteen voidaan myöntää työvoimaviranomaisen, kehittä-
misen- ja hallintokeskuksen, työ- ja elinkeinoministeriön
tai aluehallintoviraston palveluksessa olevalle henkilölle, joka hoitaa:

Käyttöoikeus valtakunnalliseen asiakastietojärjestelmäkoko-
naisuuteen voidaan myöntää työvoimaviranomaisen, *KEHAN*, työ-
 ja elinkeinoministeriön tai *Lupa- ja valvontaviraston* palveluksessa olevalle henkilölle, joka hoitaa:

- 1) tässä laissa säädettyjä tehtäviä;
- 2) kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa säädettyjä työvoimapalveluun liittyviä tehtäviä;
- 3) ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettuun työvoimakoulutukseen liittyviä tehtäviä;
- 4) työttömyysturvalaissa säädettyjä tehtäviä;
- 6) 1–3 kohdassa tarkoitettuihin palveluihin, tukiin tai asiakasprosesseihin taikka työttömyysturvajärjestelmään liittyviä valvonta-, kehittä-
misen-, seuranta-, tilastointi-, ennakointi- tai ohjaustehtäviä;
- 7) rekisterinpitäjän tehtäviä taikka käyttöoikeuksien hallintaan ja lokitietojen keräämiseen liittyviä tehtäviä.

- 1) tässä laissa säädettyjä tehtäviä;
- 2) kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa säädettyjä työvoimapalveluun liittyviä tehtäviä;
- 3) ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettuun työvoimakoulutukseen liittyviä tehtäviä;
- 4) työttömyysturvalaissa säädettyjä tehtäviä;
- 6) 1–3 kohdassa tarkoitettuihin palveluihin, tukiin tai asiakasprosesseihin taikka työttömyysturvajärjestelmään liittyviä valvonta-, kehittä-
misen-, seuranta-, tilastointi-, ennakointi- tai ohjaustehtäviä;
- 7) rekisterinpitäjän tehtäviä taikka käyttöoikeuksien hallintaan ja lokitietojen keräämiseen liittyviä tehtäviä.

Käyttöoikeus voidaan myöntää lisäksi sellaiselle henkilölle, joka on:

1) työ- ja elinkeinoministeriön tai kehittämis- ja hallintokeskuksen toimeksiannosta erillistä arviointia, tarkastusta tai selvitystä tekevän tahon palveluksessa ja hoitaa arviointi-, tarkastus- tai selvitystehtävää;

2) kehittämis- ja hallintokeskuksen toimeksiannosta 120 §:ssä tarkoitettujen tietojärjestelmäpalvelujen kehittämis- tai ylläpitotehtäviä tekevän tahon palveluksessa ja hoitaa tällaista kehittämis- tai ylläpitotehtävää;

3) työvoimapalvelujen tuottajan palveluksessa ja hoitaa työvoimapalveluihin liittyviä tehtäviä.

Työvoimaviranomainen myöntää käyttöoikeuden valtakunnalliseen asiakastietojärjestelmäkokonaisuuteen palveluksessaan olevalle henkilölle sekä 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetun työvoimapalvelujen tuottajan palveluksessa olevalle henkilölle hankkimansa palvelun osalta. Kehittämis- ja hallintokeskus myöntää käyttöoikeuden palveluksessaan olevalle henkilölle sekä työ- ja elinkeinoministeriön ja aluehallintoviraston palveluksessa olevalle henkilölle. Lisäksi kehittämis- ja hallintokeskus myöntää käyttöoikeuden 2 momentissa tarkoitetun työvoimapalvelujen ulkopuolisten tahon palveluksessa olevalle henkilölle, kun kyse on kehittämis- ja hallintokeskuksen tai työ- ja elinkeinoministeriön tekemästä toimeksiannosta tai hankkimasta palvelusta.

Kehittämis- ja hallintokeskus vastaa käyttöoikeuksien teknisestä avaamisesta käyttöoikeuden myöntäneen viranomaisen ilmoituksen perusteella.

126 §

Valtakunnalliseen asiakastietojärjestelmäkokonaisuuteen myönnetyn käyttöoikeuden muuttaminen ja poistaminen

Käyttöoikeus voidaan myöntää lisäksi sellaiselle henkilölle, joka on:

1) työ- ja elinkeinoministeriön tai *KEHAN* toimeksiannosta erillistä arviointia, tarkastusta tai selvitystä tekevän tahon palveluksessa ja hoitaa arviointi-, tarkastus- tai selvitystehtävää;

2) *KEHAN* toimeksiannosta 120 §:ssä tarkoitettujen tietojärjestelmäpalvelujen kehittämis- tai ylläpitotehtäviä tekevän tahon palveluksessa ja hoitaa tällaista kehittämis- tai ylläpitotehtävää;

3) työvoimapalvelujen tuottajan palveluksessa ja hoitaa työvoimapalveluihin liittyviä tehtäviä.

Työvoimaviranomainen myöntää käyttöoikeuden valtakunnalliseen asiakastietojärjestelmäkokonaisuuteen palveluksessaan olevalle henkilölle sekä 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetun työvoimapalvelujen tuottajan palveluksessa olevalle henkilölle hankkimansa palvelun osalta. *KEHA* myöntää käyttöoikeuden palveluksessaan olevalle henkilölle sekä työ- ja elinkeinoministeriön ja *Lupa- ja valvontaviraston* palveluksessa olevalle henkilölle. Lisäksi *KEHA* myöntää käyttöoikeuden 2 momentissa tarkoitetun työvoimapalvelujen ulkopuolisten tahon palveluksessa olevalle henkilölle, kun kyse on *KEHAN* tai työ- ja elinkeinoministeriön tekemästä toimeksiannosta tai hankkimasta palvelusta.

KEHA vastaa käyttöoikeuksien teknisestä avaamisesta käyttöoikeuden myöntäneen viranomaisen ilmoituksen perusteella.

126 §

Valtakunnalliseen asiakastietojärjestelmäkokonaisuuteen myönnetyn käyttöoikeuden muuttaminen ja poistaminen

Käyttöoikeuden myöntäneen viranomaisen on viipymättä ilmoitettava kehittämis- ja hallintokeskukselle käyttöoikeuden poistamisesta tai muuttamisesta. Edellä 125 §:n 1 momentissa tarkoitettun valtion viranomaisen ja 125 §:n 2 momentissa tarkoitettun työvoimapaalvelujen ulkopuolisen tahon on viipymättä ilmoitettava sen palveluksessa olevalle henkilölle käyttöoikeuden myöntäneelle viranomaiselle käyttöoikeuden poistamisen tai muuttamisen perusteista. Kehittämis- ja hallintokeskus vastaa käyttöoikeuden teknisestä poistamisesta tai muuttamisesta käyttöoikeuden myöntäneen viranomaisen ilmoituksen perusteella.

130 §

Työnhakuprofiilien tietovaranto

Kehittämis- ja hallintokeskus on työnhakuprofiilien tietovarannon rekisterinpitäjä.

131 §

Palvelualustan käytön valvonta

Kehittämis- ja hallintokeskus laatii palvelualustan käyttöehdot ja valvoo alustan käyttöä sekä alustalla julkaistun sisällön lain ja käyttöehtojen mukaisuutta. Käyttöehtoihin voi sisältyä palvelun käyttäjän ja ylläpitäjän vastuuta, palvelualustan käyttöä koskevia teknisiä vaatimuksia, tietoturvallisuuden toteuttamista tarkentavia ja käyttöehtojen voimassaoloa koskevia ehtoja. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä käyttöehtojen sisällöstä.

Kehittämis- ja hallintokeskus voi kehottaa palvelualustan käyttäjää määräajassa poistamaan julkaisemastaan sisällöstä lain tai käyttöehtojen vastaisen sisällön. Jos käyttäjä ei noudata kehotusta määräajassa, kehittämis- ja hallintokeskus voi poistaa kyseisen sisällön. Jos käyttäjän alustalla julkaisema sisältö on

Käyttöoikeuden myöntäneen viranomaisen on viipymättä ilmoitettava *KEHAlle* käyttöoikeuden poistamisesta tai muuttamisesta. Edellä 125 §:n 1 momentissa tarkoitettun valtion viranomaisen ja 125 §:n 2 momentissa tarkoitettun työvoimapaalvelujen ulkopuolisen tahon on viipymättä ilmoitettava sen palveluksessa olevalle henkilölle käyttöoikeuden myöntäneelle viranomaiselle käyttöoikeuden poistamisen tai muuttamisen perusteista. *KEHA* vastaa käyttöoikeuden teknisestä poistamisesta tai muuttamisesta käyttöoikeuden myöntäneen viranomaisen ilmoituksen perusteella.

130 §

Työnhakuprofiilien tietovaranto

KEHA on työnhakuprofiilien tietovarannon rekisterinpitäjä.

131 §

Palvelualustan käytön valvonta

KEHA laatii palvelualustan käyttöehdot ja valvoo alustan käyttöä sekä alustalla julkaistun sisällön lain ja käyttöehtojen mukaisuutta. Käyttöehtoihin voi sisältyä palvelun käyttäjän ja ylläpitäjän vastuuta, palvelualustan käyttöä koskevia teknisiä vaatimuksia, tietoturvallisuuden toteuttamista tarkentavia ja käyttöehtojen voimassaoloa koskevia ehtoja. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä käyttöehtojen sisällöstä.

KEHA voi kehottaa palvelualustan käyttäjää määräajassa poistamaan julkaisemastaan sisällöstä lain tai käyttöehtojen vastaisen sisällön. Jos käyttäjä ei noudata kehotusta määräajassa, *KEHA* voi poistaa kyseisen sisällön. Jos käyttäjän alustalla julkaisema sisältö on toistuvasti lain tai käyttöehtojen vastaista, *KEHA* voi estää alustan käytön häneltä määräajaksi.

Voimassa oleva laki

toistuvasti lain tai käyttöehtojen vastaista, kehittämis- ja hallintokeskus voi estää alustan käytön häneltä määräajaksi.

Sen lisäksi, mitä 49 §:ssä säädetään, myös kehittämis- ja hallintokeskus voi poistaa avointa työpaikkaa koskevan ilmoituksen palvelualustalta.

145 §

Oikaisuvaatimus ja valitus

Jollei tässä laissa toisin säädetä, työvoimaviranomaisen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksen tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Ehdotus

Sen lisäksi, mitä 49 §:ssä säädetään, myös *KEHA* voi poistaa avointa työpaikkaa koskevan ilmoituksen palvelualustalta.

145 §

Oikaisuvaatimus ja valitus

Jollei tässä laissa toisin säädetä, työvoimaviranomaisen ja *KEHAN* tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä annetun lain (1145/2020) 4 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Yhteispisteviranomainen

Yhteispisteviranomainen

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on tässä laissa tarkoitettu yhteispisteviranomainen.

Lupa- ja valvontavirasto on tässä laissa tarkoitettu yhteispisteviranomainen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

valtion varoista korvattavista merimiesten matkakustannuksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan valtion varoista korvattavista merimiesten matkakustannuksista annetun lain (1068/2013) 4 §, 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 momentti ja 9 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä ovat 4 § ja 5 §:n 1 momentti laissa 1135/2014, 6 §:n 1 momentti laissa 1234/2015 sekä 9 §:n 1 momentti laissa 440/2020, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Toimivaltainen viranomainen

Toimivaltainen viranomainen

Työ- ja elinkeinoministeriö ohjaa lain täytäntöönpanoa sekä vastaa korvausjärjestelmän kehittämisestä. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus* tekee päätöksen korvausasiassa sekä huolehtii muista lain täytäntöönpanoon liittyvistä tehtävistä.

Työ- ja elinkeinoministeriö ohjaa lain täytäntöönpanoa sekä vastaa korvausjärjestelmän kehittämisestä. *KEHA* tekee päätöksen korvausasiassa sekä huolehtii muista lain täytäntöönpanoon liittyvistä tehtävistä.

5 §

5 §

Hakemus ja hakemuksen käsittely

Hakemus ja hakemuksen käsittely

Voimassa oleva laki

Hakemus matkakustannusten korvaamisesta tehdään kirjallisesti *kehittämis- ja hallintokeskukseen*. Työnantajan oikeus korvaukseen valtion varoista raukeaa, jollei sitä ole haettu yhden vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana oikeus korvaukseen on syntynyt.

6 §

Tarkastusoikeus

Kehittämis- ja hallintokeskuksella on oikeus tehdä työnantajan talouteen ja toimintaan kohdistuvia tarkastuksia hakemuksen ja tehdyn päätöksen oikeellisuuden selvittämiseksi. *Kehittämis- ja hallintokeskus* voi erityisestä syystä valtuuttaa tilintarkastuslaissa (1141/2015) tarkoitetun tilintarkastajan tekemään tarkastuksen. Tarkastusta suorittavaan tilintarkastajaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä.

9 §

Muutoksenhaku

Kehittämis- ja hallintokeskuksen päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolain 7 a luvussa.

Ehdotus

Hakemus matkakustannusten korvaamisesta tehdään kirjallisesti *KEHAan*. Työnantajan oikeus korvaukseen valtion varoista raukeaa, jollei sitä ole haettu yhden vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana oikeus korvaukseen on syntynyt.

6 §

Tarkastusoikeus

KEHalla on oikeus tehdä työnantajan talouteen ja toimintaan kohdistuvia tarkastuksia hakemuksen ja tehdyn päätöksen oikeellisuuden selvittämiseksi. *KEHA* voi erityisestä syystä valtuuttaa tilintarkastuslaissa (1141/2015) tarkoitetun tilintarkastajan tekemään tarkastuksen. Tarkastusta suorittavaan tilintarkastajaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä.

9 §

Muutoksenhaku

KEHAN päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolain 7 a luvussa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028 annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028 annetun lain (758/2021) 4 §, 13 §:n 2 momentti, 17 §:n 1 momentti, 18 §:n 1 momentti sekä 19–20 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Viranomaiset

Viranomaiset

Tässä laissa tarkoitettuja avustuksia koskevia asioita käsittelevät *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset*. Toimivaltaisista *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista* säädetään *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetussa laissa (897/2009)* ja sen nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa.

Tässä laissa tarkoitettuja avustuksia koskevia asioita käsittelevät *elinvoimakeskukset*. Toimivaltaisista *elinvoimakeskuksista* säädetään *elinvoimakeskuksista annetussa laissa (.../...)* ja sen nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa.

13 §

13 §

Avustuspäätös

Avustuspäätös

Jos avustuksen myöntämisen jälkeen hankkeen toteutuksessa tapahtuu olennaisia muutoksia, joiden vuoksi hanketta ei voida toteuttaa avustuspäätöksen mukaisesti, on avustuksen saajan haettava avustuspäätöksen muuttamista (muutoshakemus). *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi avustuksen saajan hakemuksesta muuttaa avustuspäätöstä (muutospäätös). Muuttuneesta hankkeesta johtuvat kustannukset voidaan hyväksyä aikaisintaan muutoshakemuksen vireille tulosta alkaen.

Jos avustuksen myöntämisen jälkeen hankkeen toteutuksessa tapahtuu olennaisia muutoksia, joiden vuoksi hanketta ei voida toteuttaa avustuspäätöksen mukaisesti, on avustuksen saajan haettava avustuspäätöksen muuttamista (*muutoshakemus*). *Elinvoimakeskus* voi avustuksen saajan hakemuksesta muuttaa avustuspäätöstä (*muutospäätös*). Muuttuneesta hankkeesta johtuvat kustannukset voidaan hyväksyä aikaisintaan muutoshakemuksen vireille tulosta alkaen.

17 §

17 §

Valvonta

Valvonta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia avustusten myöntäjinä ja maksajina valvoo työ- ja elinkeinoministeriö. Avustusten käyttöä valvovat työ- ja elinkeinoministeriö ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset*. Työ- ja elinkeinoministeriö ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voivat osana valvontaa suoritettavassa tarkastuksessa käyttää

Elinvoimakeskuksia avustusten myöntäjinä ja maksajina valvoo työ- ja elinkeinoministeriö. Avustusten käyttöä valvovat työ- ja elinkeinoministeriö ja *elinvoimakeskukset*. Työ- ja elinkeinoministeriö ja *elinvoimakeskus* voivat osana valvontaa suoritettavassa tarkastuksessa käyttää apuna muuta viranomaista tai ulkopuolista tilintarkastajaa.

apuna muuta viranomaista tai ulkopuolista tilintarkastajaa.

18 §

Tarkastusoikeus

Työ- ja elinkeinoministeriöllä ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella* sekä niiden käyttämällä tarkastajalla on oikeus tarkastaa avustuksen hakijan ja avustuksen saajan liiketoimintaa avustuksen myöntämisen ja käytön edellyttämässä laajuudessa. Tarkastuksen suorittamiseksi avustuksen hakija tai avustuksen saaja on velvollinen ilman aiheutonta viivytystä korvauksetta esittämään tarkastusta suorittavalle kaikki tarvittavat asiakirjat ja muun avustuksen käyttöön liittyvän aineiston sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksessa. Tarkastusta suorittavalla on oikeus tässä tarkoituksessa päästä tarkastettavan hallitsemiin tai käytössä oleviin tiloihin ja alueille. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa. Tarkastuksessa on noudatettava, mitä hallintolain (434/2003) 39 §:ssä säädetään.

19 §

Tiedonsaantioikeus

Työ- ja elinkeinoministeriöllä on salassapitosäännösten estämättä ja korvauksetta oikeus saada *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta* avustusten hallinnoinnin edellyttämät välttämättömät tiedot ja selvitykset avustusten hakemisesta, myöntämisestä, maksamisesta, valvonnasta ja tarkastuksesta. Työ- ja elinkeinoministeriöllä sekä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella* on vastaava oikeus saada tällaiset tiedot ja selvitykset avustusten käytöstä avustuksen saajilta.

Työ- ja elinkeinoministeriöllä sekä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella* on oikeus korvauksetta saada muulta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitamaan asetetulta yhteisöltä ja henkilöltä luonnollista henkilöä

18 §

Tarkastusoikeus

Työ- ja elinkeinoministeriöllä ja *elinvoimakeskuksella* sekä niiden käyttämällä tarkastajalla on oikeus tarkastaa avustuksen hakijan ja avustuksen saajan liiketoimintaa avustuksen myöntämisen ja käytön edellyttämässä laajuudessa. Tarkastuksen suorittamiseksi avustuksen hakija tai avustuksen saaja on velvollinen ilman aiheutonta viivytystä korvauksetta esittämään tarkastusta suorittavalle kaikki tarvittavat asiakirjat ja muun avustuksen käyttöön liittyvän aineiston sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksessa. Tarkastusta suorittavalla on oikeus tässä tarkoituksessa päästä tarkastettavan hallitsemiin tai käytössä oleviin tiloihin ja alueille. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa. Tarkastuksessa on noudatettava, mitä hallintolain (434/2003) 39 §:ssä säädetään.

19 §

Tiedonsaantioikeus

Työ- ja elinkeinoministeriöllä on salassapitosäännösten estämättä ja korvauksetta oikeus saada *elinvoimakeskukselta* avustusten hallinnoinnin edellyttämät välttämättömät tiedot ja selvitykset avustusten hakemisesta, myöntämisestä, maksamisesta, valvonnasta ja tarkastuksesta. Työ- ja elinkeinoministeriöllä sekä *elinvoimakeskuksella* on vastaava oikeus saada tällaiset tiedot ja selvitykset avustusten käytöstä avustuksen saajilta.

Työ- ja elinkeinoministeriöllä sekä *elinvoimakeskuksella* on oikeus korvauksetta saada muulta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitamaan asetetulta yhteisöltä ja henkilöltä luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä koskeva, valvontavelvollisuuden hoitamiseksi tai

Voimassa oleva laki

tai oikeushenkilöä koskeva, valvontavelvollisuuden hoitamiseksi tai avustushakemuksen käsittelemiseksi välttämätön tieto, joka muutoin olisi pidettävä salassa. Tietojen saamisesta säädetään lisäksi valtioneuvustuslain 31 §:ssä.

20 §

Tietojen luovuttaminen

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä työ- ja elinkeinoministeriö ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus saavat luovuttaa tämän lain mukaista tehtävää suorittaessa saatuja tietoja luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön taloudellisesta asemasta ja liikesalaisuudesta työ- ja elinkeinoministeriölle, ulkoministeriölle, ulkomaan edustukseen kuuluville edustustoille, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille*, Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandille, Business Finland Oy:lle, valtion erityisrahoitusyhtiölle, maa- ja metsätalousministeriölle, Ruokavirastolle, maakuntien liitoille, työ- ja elinkeinotoimistoille, veroviranomaiselle sekä 17 §:ssä tarkoitettua valvontaa suorittavalle muulle viranomaiselle tai ulkopuoliselle tilintarkastajalle, jos se on välttämätöntä asianomaiselle taholle laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi. Tietojen luovuttamisesta säädetään lisäksi valtioneuvustuslain 32 §:ssä.

Ehdotus

avustushakemuksen käsittelemiseksi välttämätön tieto, joka muutoin olisi pidettävä salassa. Tietojen saamisesta säädetään lisäksi valtioneuvustuslain 31 §:ssä.

20 §

Tietojen luovuttaminen

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä työ- ja elinkeinoministeriö ja *elinvoimakeskus* saavat luovuttaa tämän lain mukaista tehtävää suorittaessa saatuja tietoja luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön taloudellisesta asemasta ja liikesalaisuudesta työ- ja elinkeinoministeriölle, ulkomaan edustukseen kuuluville edustustoille, *elinvoimakeskuksille*, Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandille, Business Finland Oy:lle, valtion erityisrahoitusyhtiölle, maa- ja metsätalousministeriölle, Ruokavirastolle, maakuntien liitoille, työ- ja elinkeinotoimistoille, veroviranomaiselle sekä 17 §:ssä tarkoitettua valvontaa suorittavalle muulle viranomaiselle tai ulkopuoliselle tilintarkastajalle, jos se on välttämätöntä asianomaiselle taholle laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi. Tietojen luovuttamisesta säädetään lisäksi valtioneuvustuslain 32 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain (293/2017) 10 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 394/2023 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

10 §

10 §

Asiakastietojärjestelmän tietojen luovuttaminen

Asiakastietojärjestelmän tietojen luovuttaminen

Edellä 7 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja yrityspalvelujen toteuttamiseksi tarpeellisia muita kuin Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja saa salassapitosäännösten ja muiden tietojen käyttöä koskevien säännösten estämättä luovuttaa työ- ja elinkeinoministeriölle, maa- ja metsätalousministeriölle, ulkoministeriölle, ulkomaan edustukseen kuuluville edustustoille, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille, Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandille, Business Finland Oy:lle, valtion erityisrahoitusyhtiölle, Ruokavirastolle ja alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta annetun lain 4 §:n 13 kohdassa tarkoitetuille välittävälle toimielimille mainitun lain 28 §:n mukaisesti.

Edellä 7 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja yrityspalvelujen toteuttamiseksi tarpeellisia muita kuin Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja saa salassapitosäännösten ja muiden tietojen käyttöä koskevien säännösten estämättä luovuttaa työ- ja elinkeinoministeriölle, maa- ja metsätalousministeriölle, ulkoministeriölle, ulkomaan edustukseen kuuluville edustustoille, *elinvoimakeskuksille*, Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandille, Business Finland Oy:lle, valtion erityisrahoitusyhtiölle, Ruokavirastolle ja alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta annetun lain 4 §:n 13 kohdassa tarkoitetuille välittävälle toimielimille mainitun lain 28 §:n mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

mittauslaitelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan mittauslaitteista annetun lain 34 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 luku
Valvonta

7 luku
Valvonta

34 §
Valvontaviranomaiset

34 §
Valvontaviranomaiset

Tämän lain noudattamista valvovat Turvalisuus- ja kemikaalivirasto ja aluehallintovirastot.

Tämän lain noudattamista valvovat Turvalisuus- ja kemikaalivirasto sekä *Lupa- ja valvontavirasto ja Ahvenanmaan maakunnassa Ahvenanmaan valtionvirasto.*

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

työaikalain 39 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työaikalain (872/2019) 39 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1067/2021, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

39 §

39 §

Poikkeuslupa

Poikkeuslupa

Aluehallintovirasto voi määrämillään ehdoilla myöntää luvan:

1) poiketa 5 §:n mukaista säännöllistä työaika ja 25 §:n mukaista vuorokausilepoa koskevista säännöksistä työssä, jota tehdään vain aika ajoin sen vuorokautisen työajan kuluessa, jona työntekijän on oltava valmiina työhön siten, että työntekijälle 25 §:n mukaisten korvaavien lepoaikojen toteutuminen välittömästi työvuoron päättymisen jälkeen turvataan;

2) käyttää jaksotyöaika myös muussa kuin 7 §:ssä tarkoitetussa tehtävässä silloin, kun se

Lupa- ja valvontavirasto voi määrämillään ehdoilla myöntää luvan:

1) poiketa 5 §:n mukaista säännöllistä työaika ja 25 §:n mukaista vuorokausilepoa koskevista säännöksistä työssä, jota tehdään vain aika ajoin sen vuorokautisen työajan kuluessa, jona työntekijän on oltava valmiina työhön siten, että työntekijälle 25 §:n mukaisten korvaavien lepoaikojen toteutuminen välittömästi työvuoron päättymisen jälkeen turvataan;

2) käyttää jaksotyöaika myös muussa kuin 7 §:ssä tarkoitetussa tehtävässä silloin, kun se

Voimassa oleva laki

on työajan järjestelyiden kannalta välttämätöntä;

3) tehdä yötyötä työssä, joka on toiminnan luonteen vuoksi välttämätöntä tehdä yöllä ja jota ei voida vaikeuksitta tehdä pelkästään päiväsaikaan;

4) poiketa 30 §:ssä säädetystä velvollisuudesta laatia työvuoroluettelo, jos sen laatiminen on työn epäsäännöllisen luonteen vuoksi erittäin vaikeaa.

Jos *aluehallintovirasto* on myöntänyt työnantajalle 1 momentissa tarkoitetun luvan määräaikaisena eivätkä olosuhteet ole myöntämisen jälkeen olennaisesti muuttuneet, työnantaja ja 36 §:n 2 momentissa tarkoitettu työntekijöiden edustaja voivat sopia *aluehallintoviraston* myöntämän luvan tai vapautuksen jatkamisesta.

Ehdotus

on työajan järjestelyiden kannalta välttämätöntä;

3) tehdä yötyötä työssä, joka on toiminnan luonteen vuoksi välttämätöntä tehdä yöllä ja jota ei voida vaikeuksitta tehdä pelkästään päiväsaikaan;

4) poiketa 30 §:ssä säädetystä velvollisuudesta laatia työvuoroluettelo, jos sen laatiminen on työn epäsäännöllisen luonteen vuoksi erittäin vaikeaa.

Jos *Lupa- ja valvontavirasto* on myöntänyt työnantajalle 1 momentissa tarkoitetun luvan määräaikaisena eivätkä olosuhteet ole myöntämisen jälkeen olennaisesti muuttuneet, työnantaja ja 36 §:n 2 momentissa tarkoitettu työntekijöiden edustaja voivat sopia *Lupa- ja valvontaviraston* myöntämän luvan tai vapautuksen jatkamisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

ydinenergilain 23 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ydinenergilain (990/1987) 23 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laeissa 260/2017 ja 964/2020, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

23 §

23 §

Lupahakemuksen käsitteleminen

Lupahakemuksen käsitteleminen

Edellä 4 momentissa tarkoitettua hanketta koskeva lupahakemus saatetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). Julkista kuulutusta on kuitenkin pidettävä nähtävillä vähintään 14 vuorokautta. Lisäksi kuntien on annettava hakemus tiedoksi kunnan ilmoituksena. Tieto kuulutuksesta on julkaistava asianomaisessa kunnassa. Kunnan ilmoituksista säädetään kuntalain (410/2015) 108 §:ssä. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* on lisäksi varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen hakemuksesta. Rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, voi esittää mielipiteensä hakemuksesta.

Edellä 4 momentissa tarkoitettua hanketta koskeva lupahakemus saatetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). Julkista kuulutusta on kuitenkin pidettävä nähtävillä vähintään 14 vuorokautta. Lisäksi kuntien on annettava hakemus tiedoksi kunnan ilmoituksena. Tieto kuulutuksesta on julkaistava asianomaisessa kunnassa. Kunnan ilmoituksista säädetään kuntalain (410/2015) 108 §:ssä. *Elinvoimakeskukselle sekä Lupa- ja valvontavirastolle* on lisäksi varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen hakemuksesta. Rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, voi esittää mielipiteensä hakemuksesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

Click or tap here to enter text.

#.

Laki

palkkaturvalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan palkkaturvalain (866/1998) 3 §, 10 §:n 1 momentti, 13 §, 15 §:n 3 momentti, 19 §, 24 §:n 2 momentti, 26 §:n 1 momentti, 28 c § sekä 28 d §:n 1 momentti ja 2 momentin johdantokappale, sellaisina kuin ne ovat 3 §, 13 §, 15 §:n 3 momentti, 19 §, 24 §:n 2 momentti, 26 §:n 1 momentti, 28 c § sekä 28 d §:n 1 momentti ja 2 momentin johdantokappale laissa 395/2023 sekä 10 §:n 1 momentti laissa 999/2023, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

Viranomaiset

Viranomaiset

Työ- ja elinkeinoministeriö ohjaa lain toimeenpanoa sekä vastaa palkkaturvajärjestelmän kehittämisestä. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus (kehittämis- ja hallintokeskus)* tekee päätöksen palkkaturva-asiassa sekä huolehtii muista lain täytäntöönpanoon liittyvistä tehtävistä.

Työ- ja elinkeinoministeriö ohjaa lain toimeenpanoa sekä vastaa palkkaturvajärjestelmän kehittämisestä. *KEHA* tekee päätöksen palkkaturva-asiassa sekä huolehtii muista lain täytäntöönpanoon liittyvistä tehtävistä.

10 §

10 §

Hakemus ja hakijat

Hakemus ja hakijat

Hakemus on toimitettava *kehittämis- ja hallintokeskukseen* tai sille kunnan tai kuntayhtymän viranomaiselle, joka vastaa julkisten työvoimapalveluiden järjestämisestä. Ahvenanmaan maakunnassa hakemus on kuitenkin toimitettava *kehittämis- ja hallintokeskukseen*. Ulkomailla tehtyä työtä koskeva palkkaturvahakemus voidaan ulkomailla jättää myös Suomen edustustoon.

Hakemus on toimitettava *KEHAan* tai sille kunnan tai kuntayhtymän viranomaiselle, joka vastaa julkisten työvoimapalveluiden järjestämisestä. Ahvenanmaan maakunnassa hakemus on kuitenkin toimitettava *KEHAan*. Ulkomailla tehtyä työtä koskeva palkkaturvahakemus voidaan ulkomailla jättää myös Suomen edustustoon.

13 §

13 §

Pesänhoitajan työsuhdesaatavaluettelo

Pesänhoitajan työsuhdesaatavaluettelo

Konkurssipesän hoitajan on viipymättä konkurssin alettua laadittava luettelo maksamatta olevista työsuhteesta johtuvista saatavista. Pesänhoitajan on yhteistyössä *kehittämis- ja hallintokeskuksen* kanssa selvitettävä, mitkä saatavista voidaan maksaa palkkaturvana. Pesänhoitajan on varattava työntekijöille tai näiden edustajille tilaisuus lausua käsityksensä luetteloon merkityistä saatavista.

Konkurssipesän hoitajan on viipymättä konkurssin alettua laadittava luettelo maksamatta olevista työsuhteesta johtuvista saatavista. Pesänhoitajan on yhteistyössä *KEHAN* kanssa selvitettävä, mitkä saatavista voidaan maksaa palkkaturvana. Pesänhoitajan on varattava työntekijöille tai näiden edustajille tilaisuus lausua käsityksensä luetteloon merkityistä saatavista.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

15 §

Palkkaturvan maksaminen

Työntekijälle maksettavasta palkkaturvasta *kehittämis- ja hallintokeskus* saa käyttää valtion tämän lain mukaisen vastasaatavan kuittaukseen enintään sen osan, joka työntekijän palkasta lain mukaan on ulosmitattavissa.

19 §

Maksuhuojennukset

Työ- ja elinkeinoministeriö ja asetuksella säädettävään määrään saakka *kehittämis- ja hallintokeskus* voi työllisyyden turvaamiseksi tärkeistä tai muista näihin rinnastettavista syistä taikka perimisen ollessa maksuvelvollisen taloudellinen asema huomioon ottaen kohtuutonta myöntää maksun suoritukselle lykkäystä tai vapauttaa työnantajan tai muun maksuvelvollisen kokonaan taikka osaksi maksuvelvollisuudesta.

Työ- ja elinkeinoministeriön ja *kehittämis- ja hallintokeskuksen* maksuhuojennusta koskevassa asiassa tekemään päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta.

24 §

Saatavan selvittäminen työnantajan konkurssissa

Kehittämis- ja hallintokeskuksella on oikeus tehdä muistutus sellaista konkurssissa valvottua saatavaa vastaan, joka voi tulla palkkaturvana maksettavaksi

26 §

Hallintovalitus

Palkkaturvapäätökseen, jolla saatava on hylätty muilla kuin 21 ja 22 §:ssä mainituilla perusteilla tai jätetty tutkimatta, työntekijä saa

15 §

Palkkaturvan maksaminen

Työntekijälle maksettavasta palkkaturvasta *KEHA* saa käyttää valtion tämän lain mukaisen vastasaatavan kuittaukseen enintään sen osan, joka työntekijän palkasta lain mukaan on ulosmitattavissa.

19 §

Maksuhuojennukset

Työ- ja elinkeinoministeriö ja asetuksella säädettävään määrään saakka *KEHA* voi työllisyyden turvaamiseksi tärkeistä tai muista näihin rinnastettavista syistä taikka perimisen ollessa maksuvelvollisen taloudellinen asema huomioon ottaen kohtuutonta myöntää maksun suoritukselle lykkäystä tai vapauttaa työnantajan tai muun maksuvelvollisen kokonaan taikka osaksi maksuvelvollisuudesta.

Työ- ja elinkeinoministeriön ja *KEHAN* maksuhuojennusta koskevassa asiassa tekemään päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta.

24 §

Saatavan selvittäminen työnantajan konkurssissa

KEHALLA on oikeus tehdä muistutus sellaista konkurssissa valvottua saatavaa vastaan, joka voi tulla palkkaturvana maksettavaksi.

26 §

Hallintovalitus

Palkkaturvapäätökseen, jolla saatava on hylätty muilla kuin 21 ja 22 §:ssä mainituilla perusteilla tai jätetty tutkimatta, työntekijä saa hakea muutosta sosiaaliturva-asioiden muu-

hakea muutosta sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnalta kirjallisella valituksella. Valitus on toimitettava *kehittämisen- ja hallintokeskukselle* 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. *Kehittämisen- ja hallintokeskuksen* on viipymättä lähetettävä valituskirjelmä, lausuntonsa ja kertyneet asiakirjat sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnalle.

toksenhakulautakunnalta kirjallisella valituksella. Valitus on toimitettava *KEHAlle* 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. *KEHAn* on viipymättä lähetettävä valituskirjelmä, lausuntonsa ja kertyneet asiakirjat sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnalle.

28 c §

28 c §

*Tiedonsaanti muulta kuin asianosaiselta**Tiedonsaanti muulta kuin asianosaiselta*

Kehittämisen- ja hallintokeskuksella on oikeus saada maksutta salassapitosäännösten estämättä veroviranomaisilta, ulosottoviranomaisilta, *työsuojeluviranomaisilta*, Kansaneläkelaitokselta, Eläketurvakeskukselta, eläkelaitoksilta, työttömyyskassoilta, työvoimaviranomaisilta ja kunnilta lain täytäntöönpanoa varten välttämättömät tiedot sekä Maahanmuuttovirastolta palkkaturvan hakijan työnteko-oikeuden selvittämiseksi välttämättömät tiedot.

KEHAlla on oikeus saada maksutta salassapitosäännösten estämättä veroviranomaisilta, ulosottoviranomaisilta, *työsuojeluviranomaiselta*, Kansaneläkelaitokselta, Eläketurvakeskukselta, eläkelaitoksilta, työttömyyskassoilta, työvoimaviranomaisilta ja kunnilta lain täytäntöönpanoa varten välttämättömät tiedot sekä Maahanmuuttovirastolta palkkaturvan hakijan työnteko-oikeuden selvittämiseksi välttämättömät tiedot.

Kehittämisen- ja hallintokeskuksella on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä yhteisen rakennus- tai telakkatyömaan pääasiallista määräysvaltaa käyttävältä taholta tai muulta päätoteuttajalta sekä palkkaturvan hakijan työnantajan tilitoimistolta palkkaturva-asian ratkaisemiseksi välttämättömät tiedot. Työnantajan tilitoimistolla on oikeus saada *kehittämisen- ja hallintokeskukselta* kohtuullinen korvaus tiedonantovelvollisuuden täyttämisestä aiheutuvista kustannuksista käytettävissä olevan määrärahan puitteissa.

KEHAlla on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä yhteisen rakennus- tai telakkatyömaan pääasiallista määräysvaltaa käyttävältä taholta tai muulta päätoteuttajalta sekä palkkaturvan hakijan työnantajan tilitoimistolta palkkaturva-asian ratkaisemiseksi välttämättömät tiedot. Työnantajan tilitoimistolla on oikeus saada *KEHAlta* kohtuullinen korvaus tiedonantovelvollisuuden täyttämisestä aiheutuvista kustannuksista käytettävissä olevan määrärahan puitteissa.

Kehittämisen- ja hallintokeskuksella on oikeus hankkia palkkaturva-asian käsittelyä varten välttämättömiä tietoja myös muun Euroopan unionin jäsenvaltion palkkaturva-asioita hoitavalta viranomaiselta tai yhteisöltä.

KEHAlla on oikeus hankkia palkkaturva-asian käsittelyä varten välttämättömiä tietoja myös muun Euroopan unionin jäsenvaltion palkkaturva-asioita hoitavalta viranomaiselta tai yhteisöltä.

28 d §

28 d §

*Tietojen luovuttaminen**Tietojen luovuttaminen*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Kehittämisen- ja hallintokeskuksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa Euroopan unionin jäsenvaltion palkkaturva-asiaa hoitavalle viranomaiselle tai yhteisölle siellä vireillä olevan palkkaturva-asian käsittelyä varten välttämättömiä tietoja.

Kehittämisen- ja hallintokeskus voi lisäksi salassapitosäännösten estämättä oma-aloitteisesti luovuttaa palkkaturvaan liittyviä tietoja, jotka ovat välttämättömiä:

KEHalla on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa Euroopan unionin jäsenvaltion palkkaturva-asiaa hoitavalle viranomaiselle tai yhteisölle siellä vireillä olevan palkkaturva-asian käsittelyä varten välttämättömiä tietoja.

KEHA voi lisäksi salassapitosäännösten estämättä oma-aloitteisesti luovuttaa palkkaturvaan liittyviä tietoja, jotka ovat välttämättömiä:

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

(TEM:n rinnakkaistekstit päättyy)

(STM:n rinnakkaistekstit alkavat)

#.

Laki

alkoholilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan alkoholilain (1102/2017) 7 §:n 2 momentti ja 61 §,

muutetaan 7 §:n 1 momentti, 26 §:n 1 momentti, 27 §:n 2 momentti, 28 §:n 1 momentti, 29 §, 47 §:n 1 ja 3 momentti, 53 §:n 2 momentti, 54 §:n 1 momentti, 57 §:n 2 momentti, 60 §, 66 §:n 1 momentti, 68 §:n 2 ja 4 momentti, 73 §, 74 §:n otsikko ja 1 ja 2 momentti, 75 §:n otsikko ja 1 ja 2 momentti, 80 §:n 2 momentti, 81 §, 82 §:n 2 momentti, 91 § ja liitteen kohta 2 ja 5 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

7 §

Lupaviranomaiset

Alkoholijuomien vähittäismyynti- ja anniskeluluvan myöntää hakemuksesta se aluehallintovirasto, jonka toimialueella hakijan vähittäismyynti- tai anniskelu ei tapahdu tietyn aluehallintoviraston alueella, luvan myöntää hakijan kotipaikan aluehallintovirasto tai, jos hakijalla ei ole kotipaikkaa Suomessa, Etelä-Suomen aluehallintovirasto.

Muun luvan myöntää hakemuksesta Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto.

26 §

Vähittäismyyntipaikka ja vähittäismyyntiluvan myöntäminen

Alkoholiyhtiön vähittäismyyntipaikan hyväksyy alkoholiyhtiön hakemuksesta aluehallintovirasto, jonka toimialueella myyntipaikka sijaitsee. Myyntipaikkaa ei saa hyväksyä, jos sen sijainnista aiheutuu kohtuutonta haittaa asuinympäristölle.

27 §

Luovutuspaikka ja alkoholijuoman luovuttaminen ostajalle

Luovutuspaikan hyväksyy alkoholiyhtiön hakemuksesta se aluehallintovirasto, jonka toimialueella luovutuspaikka sijaitsee. Luovutuspaikkaa ei saa hyväksyä, jos sen sijain-

Ehdotus

7 §

Lupaviranomaiset

Alkoholijuomien vähittäismyynti- ja anniskeluluvan myöntää hakemuksesta *Lupa- ja valvontavirasto, kun hakijan vähittäismyynti- tai anniskelupaikka sijaitsee valtakunnassa muualla kuin Ahvenanmaan maakunnassa, tai hakijalla ei ole kotipaikkaa Suomessa. Ahvenanmaan valtionvirasto myöntää hakemuksesta vähittäismyyntiluvan, kun hakijan vähittäismyyntipaikka sijaitsee Ahvenanmaan maakunnassa.*

[kumotaan]

26 §

Vähittäismyyntipaikka ja vähittäismyyntiluvan myöntäminen

Alkoholiyhtiön vähittäismyyntipaikan hyväksyy alkoholiyhtiön hakemuksesta *Ahvenanmaan valtionvirasto, kun myyntipaikka sijaitsee Ahvenanmaan maakunnassa, tai Lupa- ja valvontavirasto, kun myyntipaikka sijaitsee muualla valtakunnassa. Myyntipaikkaa ei saa hyväksyä, jos sen sijainnista aiheutuu kohtuutonta haittaa asuinympäristölle.*

27 §

Luovutuspaikka ja alkoholijuoman luovuttaminen ostajalle

Luovutuspaikan hyväksyy alkoholiyhtiön hakemuksesta Ahvenanmaan valtionvirasto, kun luovutuspaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, tai Lupa- ja valvontavirasto, kun luovutuspaikka on muualla valtakunnassa. Luovutuspaikkaa ei saa hyväksyä, jos sen si-

Voimassa oleva laki

nista aiheutuu kohtuutonta haittaa asuinympäristölle tai jos toiminnanharjoittaja ei täytä 13 §:ssä säädettyjä edellytyksiä.

---

28 §

Alkoholijuomien muu myynti

Alkoholiyhtiö saa myydä alkoholijuomia myös 17 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitussa myymäläautossa ja -veneessä, jonka reitin aluehallintovirasto on vahvistanut.

---

4 luku
**Valmistus, maahantuonti, vienti ja tukku-
myynti**

29 §

Ilmoittaminen maahantuonnista ja viennistä

Se, joka tuo maahan tai vie maasta väkiviinaa taikka tuo maahan tai vie maasta alkoholijuomia kaupallisessa tarkoituksessa, on velvollinen ilmoittamaan toiminnan aloittamisesta Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle.

Ehdotus

jainnista aiheutuu kohtuutonta haittaa asuinympäristölle tai jos toiminnanharjoittaja ei täytä 13 §:ssä säädettyjä edellytyksiä.

---

28 §

Alkoholijuomien muu myynti

Alkoholiyhtiö saa myydä alkoholijuomia myös 17 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitussa myymäläautossa ja -veneessä, jonka reitin *Lupa- ja valvontavirasto* on vahvistanut. *Ahvenanmaan valtionvirasto hyväksyy reitin, joka kulkee yksinomaan Ahvenanmaan maakunnan alueella.*

---

4 luku
**Valmistus, maahantuonti, vienti ja tukku-
myynti**

29 §

Ilmoittaminen maahantuonnista ja viennistä

Se, joka tuo maahan tai vie maasta väkiviinaa taikka tuo maahan tai vie maasta alkoholijuomia kaupallisessa tarkoituksessa, on velvollinen ilmoittamaan toiminnan aloittamisesta *Lupa- ja valvontavirastolle*.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 luku

Alkoholijuomien vähittäismyynti ja anniskelu ulkomaanliikenteen aluksissa

47 §

Alkoholijuomien vähittäismyynti ja anniskelu ulkomaanliikenteen aluksissa

Alkoholijuomien vähittäismyyntiä ja anniskelua saa harjoittaa Suomen ja ulkomaiden välillä tai ulkomailla kulkevassa vesi- ja ilma-aluksessa matkustajille se, joka on tehnyt toiminnastaan kyseisessä myyntipaikassa ilmoituksen Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi kieltää anniskelualueen käyttöön ottamisen tai rajoittaa ilmoituksen mukaista anniskelualueetta, jos alue ei täytä 18 §:n 1 momentissa säädettyjä edellytyksiä.

8 luku

Denaturoidun väkiviinan ja alkoholivalmisteen valmistus, maahantuonti, myynti ja käyttö

53 §

Lievästi denaturoidun väkiviinan ja alkoholivalmisteen myynti

Se, joka myy lievästi denaturoitua väkiviinaa, on velvollinen ilmoittamaan toiminnan aloittamisesta Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle. Myyjän tulee pitää kirjaa ostajista ja väkiviinan elinkeinotoimintaan

6 luku

Alkoholijuomien vähittäismyynti ja anniskelu ulkomaanliikenteen aluksissa

47 §

Alkoholijuomien vähittäismyynti ja anniskelu ulkomaanliikenteen aluksissa

Alkoholijuomien vähittäismyyntiä ja anniskelua saa harjoittaa Suomen ja ulkomaiden välillä tai ulkomailla kulkevassa vesi- ja ilma-aluksessa matkustajille se, joka on tehnyt toiminnastaan kyseisessä myyntipaikassa ilmoituksen *Lupa- ja valvontavirastolle. Ahvenanmaan maakunnassa harjoitettavasta vähittäismyynnistä tulee ilmoittaa Ahvenanmaan valtiovirastolle.*

Lupa- ja valvontavirasto voi kieltää anniskelualueen käyttöön ottamisen tai rajoittaa ilmoituksen mukaista anniskelualueetta, jos alue ei täytä 18 §:n 1 momentissa säädettyjä edellytyksiä.

8 luku

Denaturoidun väkiviinan ja alkoholivalmisteen valmistus, maahantuonti, myynti ja käyttö

53 §

Lievästi denaturoidun väkiviinan ja alkoholivalmisteen myynti

Se, joka myy lievästi denaturoitua väkiviinaa, on velvollinen ilmoittamaan toiminnan aloittamisesta *Lupa- ja valvontavirastolle. Myyjän tulee pitää kirjaa ostajista ja väkiviin-*

Voimassa oleva laki

liittyvästä käyttötarkoituksesta. Myynnin valvontaan sovelletaan 62 §:ää.

54 §

Lisävaatimukset lievästi denaturoidun väkiviinan ja alkoholivalmisteen denaturoinnille

Jos lievästi denaturoitua väkiviinaa tai lievästi denaturoitua alkoholivalmistetta myydään siten, että on perusteltua syytä olettaa sitä käytettävän päihtymiseen, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto saa määrätä denaturointiaineita ja niiden pitoisuuksia koskevia lisävaatimuksia, jotka ovat välttämättömiä aineen tekemiseksi nautittavaksi kelpaamattomaksi. Lisävaatimukset eivät saa estää aineen käyttämistä sen 52 §:ssä tarkoitettuun käyttötarkoitukseen, jos mainittuun käyttötarkoitukseen ei ole käytettävissä muilla tavoin denaturoitua väkiviinaa tai alkoholivalmistetta.

57 §

Henkilökunnan osaaminen

Anniskeluluvanhaltijan on huolehdittava siitä, että 38 §:ssä tarkoitettulla vastaavalla hoitajalla tai muulla tehtävään nimetyllä henkilöllä on alkoholilain tuntemista osoittava Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston hyväksymän mallin mukainen todistus.

60 §

Valvonta ja siihen liittyvä ohjaus

Aluehallintovirastot valvovat alkoholi-juomien vähittäismyyntiä ja anniskelua sekä markkinointia alueellaan.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto valvoo alkoholijuomien vähittäismyyntiä ja anniskelua sekä markkinointia koko

Ehdotus

nan elinkeinotoimintaan liittyvästä käyttötarkoituksesta. Myynnin valvontaan sovelletaan 62 §:ää.

54 §

Lisävaatimukset lievästi denaturoidun väkiviinan ja alkoholivalmisteen denaturoinnille

Jos lievästi denaturoitua väkiviinaa tai lievästi denaturoitua alkoholivalmistetta myydään siten, että on perusteltua syytä olettaa sitä käytettävän päihtymiseen, *Lupa- ja valvontavirasto* saa määrätä denaturointiaineita ja niiden pitoisuuksia koskevia lisävaatimuksia, jotka ovat välttämättömiä aineen tekemiseksi nautittavaksi kelpaamattomaksi. Lisävaatimukset eivät saa estää aineen käyttämistä sen 52 §:ssä tarkoitettuun käyttötarkoitukseen, jos mainittuun käyttötarkoitukseen ei ole käytettävissä muilla tavoin denaturoitua väkiviinaa tai alkoholivalmistetta.

57 §

Henkilökunnan osaaminen

Anniskeluluvanhaltijan on huolehdittava siitä, että 38 §:ssä tarkoitettulla vastaavalla hoitajalla tai muulla tehtävään nimetyllä henkilöllä on alkoholilain tuntemista osoittava *Lupa- ja valvontaviraston* hyväksymän mallin mukainen todistus.

60 §

Valvonta

Lupa- ja valvontavirasto valvoo alkoholi-juomien vähittäismyyntiä ja anniskelua sekä markkinointia koko maassa sekä ilmailulaissa

Voimassa oleva laki

maassa sekä ilmailulaissa (864/2014) ja merilaisissa (674/1994) tarkoitetuilla aluksilla, joilla on Suomen kansallisuus.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tehtäviin kuuluvat myös:

1) alkoholipitoisten aineiden valmistuksen, maahantuonnin, viennin ja tukkumyynnin valvonta;

2) alkoholijuomien verottomista varastoista tapahtuvan myynnin ja käyttöluvan mukaisen käytön valvonta;

3) *aluehallintovirastojen lupahallinnon ja valvonnan ohjaus, yhteensovittaminen ja kehittäminen;*

4) alkoholihallinnon tieto-, tilastointi- ja viestintäpalveluiden tuottaminen;

5) tässä laissa säädetty muut tehtävät.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintovirastojen tarkemmasta työnjaosta ohjauksessa ja valvonnassa säädetään tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella.

Tulli valvoo tässä laissa säädettyjen maahantuontikieltojen ja -rajoitusten sekä 32 §:n noudattamista.

61 §

Valvontaohjelma

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto laatii yhteistyössä aluehallintovirastojen kanssa alkoholihallinnon valtakunnallisen valvontaohjelman. Ohjelmalla ohjataan alkoholijuomien anniskelun ja vähittäismyynnin sekä markkinoinnin alueellista lupahallintoa ja valvontaa yhdenmukaiseen ratkaisukäyttöön ja tämän lain tehokkaaseen täytäntöönpanoon.

Ehdotus

(864/2014) ja merilaisissa (674/1994) tarkoitetuilla aluksilla, joilla on Suomen kansallisuus.

Lupa- ja valvontaviraston tehtäviin kuuluvat myös:

1) alkoholipitoisten aineiden valmistuksen, maahantuonnin, viennin ja tukkumyynnin valvonta;

2) alkoholijuomien verottomista varastoista tapahtuvan myynnin ja käyttöluvan mukaisen käytön valvonta;

3) alkoholihallinnon tieto-, tilastointi- ja viestintäpalveluiden tuottaminen;

4) tässä laissa säädetty muut tehtävät.

Tulli valvoo tässä laissa säädettyjen maahantuontikieltojen ja -rajoitusten sekä 32 §:n noudattamista.

Ahvenanmaan maakunnassa alkoholijuomien vähittäismyyntiä ja markkinointia valvoo Ahvenanmaan valtionvirasto.

61 §

(kumotaan)

---

66 §

Alkoholielinkeinorekisteri

Valvontaviranomaiset pitävät tässä laissa tarkoitettujen lupa-asioiden käsittelyä ja valvontaa sekä alkoholitilastointia varten alkoholielinkeinorekisteriä elinkeinonharjoittajista, joille on myönnetty tässä laissa tarkoitettu lupa tai jotka ovat hakeneet tällaista lupaa. Vastuullisena rekisterinpitäjänä toimii Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto.

66 §

Alkoholielinkeinorekisteri

Valvontaviranaomiset pitävät tässä laissa tarkoitettujen lupa-asioiden käsittelyä ja valvontaa sekä alkoholitilastointia varten alkoholielinkeinorekisteriä elinkeinonharjoittajista, joille on myönnetty tässä laissa tarkoitettu lupa tai jotka ovat hakeneet tällaista lupaa. Vastuullisena rekisterinpitäjänä toimii Lupa- ja valvontavirasto.

68 §

Valvontaviranomaisen kiellot ja turvaamistoimet

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi kieltää alkoholipitoisen aineen luovuttamisen markkinoille tai korvauksetta velvoittaa poistamaan alkoholipitoisen aineen markkinoilta, jos tuote tai sen esittely ovat siitä annettujen säännösten ja määräysten vastaisia tai jos tuotteen laatua tai siitä mahdollisesti aiheutuvia terveydellisiä haittoja ja vaaroja ei ole asianmukaisesti valvottu tai jos kielto on muutoin perusteltu ihmisten terveyden suojelemiseksi.

Jos 1–3 momentissa tarkoitettujen säännösten ja määräysten vastaisen tai terveydelle haitallisen menettelyn jatkaminen tai toistaminen on menettelyn laajuuden tai merkityksen johdosta tarpeen kiireellisesti estää, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi mainituissa momenteissa tarkoitettussa asiassa sekä aluehallintovirasto 1 ja 3 momentissa tarkoitettussa asiassa väliaikaisesti ennen asian lopullista ratkaisemista antaa tätä tarkoittavan kiellon. Väliaikainen kielto tulee voimaan heti, ja se voidaan peruuttaa ennen asian lopullista ratkaisemista.

68 §

Valvontaviranomaisen kiellot ja turvaamistoimet

Lupa- ja valvontavirasto voi kieltää alkoholipitoisen aineen luovuttamisen markkinoille tai korvauksetta velvoittaa poistamaan alkoholipitoisen aineen markkinoilta, jos tuote tai sen esittely ovat siitä annettujen säännösten ja määräysten vastaisia tai jos tuotteen laatua tai siitä mahdollisesti aiheutuvia terveydellisiä haittoja ja vaaroja ei ole asianmukaisesti valvottu tai jos kielto on muutoin perusteltu ihmisten terveyden suojelemiseksi.

Jos 1–3 momentissa tarkoitettujen säännösten ja määräysten vastaisen tai terveydelle haitallisen menettelyn jatkaminen tai toistaminen on menettelyn laajuuden tai merkityksen johdosta tarpeen kiireellisesti estää, *Lupa- ja valvontavirasto* voi mainituissa momenteissa tarkoitettussa asiassa sekä *Ahvenanmaan valtionvirasto* 1 ja 3 momentissa tarkoitettussa asiassa, *kun menettely tapahtuu Ahvenanmaan maakunnassa*, väliaikaisesti ennen asian lopullista ratkaisemista antaa tätä tarkoittavan kiellon. Väliaikainen kielto tulee voimaan heti, ja se voidaan peruuttaa ennen asian lopullista ratkaisemista.

73 §

Seuraamukset rikkomuksista ulkomaanliikenteessä ja alkoholiyhtiön vähittäismyynnissä

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi supistaa vähittäismyynti- tai anniskeluaikoja 47 ja 48 §:ssä tarkoitettussa liikennevälineessä tai myyntipaikassa enintään kolmen kuukauden ajaksi, jos liikennevälineessä tai myyntipaikassa on huomautuksesta tai seuraamusmaksusta huolimatta ilmennyt 71 §:ssä tarkoitettuja rikkomuksia.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi kieltää vähittäismyynnin tai anniskelun liikennevälineessä tai myyntipaikassa enintään kuukauden ajaksi, jos alkoholijuomaa on huomautuksesta tai seuraamusmaksusta huolimatta myyty 37 §:n vastaisesti taikka 71 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuja järjestyshäiriöt johtuvat törkeästä huolimattomuudesta tai tahallisuudesta ja menettelyä on pidettävä olennaisena.

Aluehallintovirasto voi kieltää alkoholijuomien myynnin alkoholiyhtiön myymälässä enintään kuukauden ajaksi, jos alkoholiyhtiö huomautuksesta tai seuraamusmaksusta huolimatta jatkaa 71 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettua velvollisuutensa rikkomista tai laiminlyöntiä. Aluehallintovirasto voi myös kieltää alkoholiyhtiötä toimittamasta alkoholijuomia 27 §:ssä tarkoitettuun luovutuspaikkaan, jos luovutuspaikassa rikotaan 27 §:n 3 momentissa säädettyjä velvollisuuksia.

11 luku
Maksut

73 §

Seuraamukset rikkomuksista ulkomaanliikenteessä ja alkoholiyhtiön vähittäismyynnissä

Lupa- ja valvontavirasto voi supistaa vähittäismyynti- tai anniskeluaikoja 47 ja 48 §:ssä tarkoitettussa liikennevälineessä tai myyntipaikassa enintään kolmen kuukauden ajaksi, jos liikennevälineessä tai myyntipaikassa on huomautuksesta tai seuraamusmaksusta huolimatta ilmennyt 71 §:ssä tarkoitettuja rikkomuksia.

Lupa- ja valvontavirasto voi kieltää vähittäismyynnin tai anniskelun liikennevälineessä tai myyntipaikassa enintään kuukauden ajaksi, jos alkoholijuomaa on huomautuksesta tai seuraamusmaksusta huolimatta myyty 37 §:n vastaisesti taikka 71 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuja järjestyshäiriöt johtuvat törkeästä huolimattomuudesta tai tahallisuudesta ja menettelyä on pidettävä olennaisena.

Ahvenanmaan valtionvirasto, kun myynti tapahtuu Ahvenanmaan maakunnassa, ja Lupa- ja valvontavirasto, kun myynti tapahtuu muualla valtakunnassa, voi kieltää alkoholijuomien myynnin alkoholiyhtiön myymälässä enintään kuukauden ajaksi, jos alkoholiyhtiö huomautuksesta tai seuraamusmaksusta huolimatta jatkaa 71 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettua velvollisuutensa rikkomista tai laiminlyöntiä. *Ahvenanmaan valtionvirasto, kun myynti tapahtuu Ahvenanmaan maakunnassa, ja Lupa- ja valvontavirasto, kun myynti tapahtuu muualla valtakunnassa,* voi myös kieltää alkoholiyhtiötä toimittamasta alkoholijuomia 27 §:ssä tarkoitettuun luovutuspaikkaan, jos luovutuspaikassa rikotaan 27 §:n 3 momentissa säädettyjä velvollisuuksia.

11 luku
Maksut

74 §

74 §

Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontaviraston perimät maksut

Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontaviraston suoritteista perittävistä maksuista säädetään valtion maksuperustelaisissa (150/1992).

Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirasto perii tämän lain valvonnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi vuotuisen valvontamaksun:

1) 14 §:ssä tarkoitetun valmistusluvan haltijalta alkoholijuoman ja väkiviinan valmistuksen valvonnasta (valmistuksen valvontamaksu), ei kuitenkaan silloin, jos alkoholijuoman tai väkiviinan valmistus tapahtuu opetus- tai tutkimustarkoituksessa;

2) 15 ja 16 §:ssä tarkoitetun valmistus- tai tukkumyyntiluvan haltijalta alkoholijuoman ja väkiviinan tukkumyynnin valvonnasta (tukkumyynnin valvontamaksu);

3) 15 §:ssä tarkoitetun käyttöluvan haltijalta väkiviinan ja verottoman alkoholijuoman käytön valvonnasta (käytön valvontamaksu);

4) 47 ja 48 §:ssä tarkoitetun alkoholijuomien vähittäismyynti- ja anniskelutoiminnan harjoittajalta (ulkomaanliikenteen myynnin valvontamaksu).

Lupa- ja valvontaviraston perimät maksut

Lupa- ja valvontaviraston suoritteista perittävistä maksuista säädetään valtion maksuperustelaisissa (150/1992).

Lupa- ja valvontavirasto perii tämän lain valvonnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi vuotuisen valvontamaksun:

1) 14 §:ssä tarkoitetun valmistusluvan haltijalta alkoholijuoman ja väkiviinan valmistuksen valvonnasta (valmistuksen valvontamaksu), ei kuitenkaan silloin, jos alkoholijuoman tai väkiviinan valmistus tapahtuu opetus- tai tutkimustarkoituksessa;

2) 15 ja 16 §:ssä tarkoitetun valmistus- tai tukkumyyntiluvan haltijalta alkoholijuoman ja väkiviinan tukkumyynnin valvonnasta (tukkumyynnin valvontamaksu);

3) 15 §:ssä tarkoitetun käyttöluvan haltijalta väkiviinan ja verottoman alkoholijuoman käytön valvonnasta (käytön valvontamaksu);

4) 47 ja 48 §:ssä tarkoitetun alkoholijuomien vähittäismyynti- ja anniskelutoiminnan harjoittajalta (ulkomaanliikenteen myynnin valvontamaksu);

5) 18 §:ssä tarkoitetun anniskeluluvan haltijalta anniskelun valvonnasta (anniskelun valvontamaksu);

6) 17 §:ssä tarkoitetun vähittäismyyntiluvan haltijalta ja alkoholiyhtiöltä vähittäismyynnin valvonnasta (vähittäismyynnin valvontamaksu).

75 §

Aluehallintoviraston perimät maksut

Aluehallintoviraston suoritteista perittävistä maksuista säädetään valtion maksuperustelaisissa.

Aluehallintovirasto perii tämän lain valvonnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi vuotuisen valvontamaksun:

75 §

Ahvenanmaan valtionviraston perimät maksut

Ahvenanmaan valtionviraston suoritteista perittävistä maksuista säädetään valtion maksuperustelaisissa ja tarkemmin laissa Ahvenanmaan valtionvirastosta.

Ahvenanmaan valtionvirasto perii tämän lain valvonnasta aiheutuvien kustannusten

Voimassa oleva laki

1) 18 §:ssä tarkoitetun anniskeluluvan haltijalta anniskelun valvonnasta (anniskelun valvontamaksu);

2) 17 §:ssä tarkoitetun vähittäismyyntiluvan haltijalta ja alkoholiyhtiöltä vähittäismyyntin valvonnasta (vähittäismyyntin valvontamaksu).

12 luku
Muutoksenhaku

80 §

Valvontamaksua ja alkoholiyhtiön päätöstä koskeva oikaisuvaatimus

Edellä 79 §:n 1 momentissa tarkoitettuun alkoholiyhtiön päätökseen saa vaatia oikaisua Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta siten kuin hallintolaissa säädetään.

81 §

Muutoksenhaku Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintoviraston päätökseen

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintoviraston päätökseen, johon ei 82 §:ssä ole säädetty valituskieltoa, haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle ja

Ehdotus

kattamiseksi vuotuisen valvontamaksun (vähittäismyyntin valvontamaksu).

12 luku
Muutoksenhaku

80 §

Valvontamaksua ja alkoholiyhtiön päätöstä koskeva oikaisuvaatimus

Edellä 79 §:n 1 momentissa tarkoitettuun alkoholiyhtiön päätökseen saa vaatia oikaisua Lupa- ja valvontavirastolta siten kuin hallintolaissa säädetään.

81 §

Muutoksenhaku Lupa- ja valvontaviraston ja Ahvenanmaan valtionviraston päätökseen

Lupa- ja valvontaviraston ja Ahvenanmaan valtionviraston päätökseen, johon ei 82 §:ssä ole säädetty valituskieltoa, haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Lupa- ja valvontavirastolle ja Ahvenanmaan valtionvirastolle voidaan myöntää valituslupa vain hallintolainkäyttölain 13 §:n 2 momentin 1 kohdan perusteella.

Voimassa oleva laki

aluehallintovirastolle voidaan myöntää valituslupa vain hallintolainkäyttölain 13 §:n 2 momentin 1 kohdan perusteella.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintoviraston päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana.

82 §

Markkinointia koskevan asian saattaminen markkinaoikeuden käsiteltäväksi

Se, jolle Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto on antanut 68 §:ssä tarkoitetun kieltopäätöksen tai väliaikaista kieltä koskevan määräyksen taikka asettanut 70 §:ssä tarkoitetun uhkasakon tai teettämisuhan, voi hakemuksella saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa päätöksen tai määräyksen tiedoksisaamisesta.

91 §

Kuulemisvelvollisuus

Ennen 90 §:n 4 momentin 3 kohtaan perustuvan alkoholirikkomusta koskevan syytteen nostamista syyttäjän on varattava Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle tilaisuus antaa lausuntonsa ja tuomioistuimen on käsitellessään tällaista asiaa varattava Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle tilaisuus tulla kuulluksi.

Ehdotus

Lupa- ja valvontaviraston ja Ahvenanmaan valtionviraston päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana.

82 §

Markkinointia koskevan asian saattaminen markkinaoikeuden käsiteltäväksi

Se, jolle Lupa- ja valvontavirasto tai Ahvenanmaan valtionvirasto on antanut 68 §:ssä tarkoitetun kieltopäätöksen tai väliaikaista kieltä koskevan määräyksen taikka asettanut 70 §:ssä tarkoitetun uhkasakon tai teettämisuhan, voi hakemuksella saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa päätöksen tai määräyksen tiedoksisaamisesta.

91 §

Kuulemisvelvollisuus

Ennen 90 §:n 4 momentin 3 kohtaan perustuvan alkoholirikkomusta koskevan syytteen nostamista syyttäjän on varattava Lupa- ja valvontavirastolle tilaisuus antaa lausuntonsa ja tuomioistuimen on käsitellessään tällaista asiaa varattava Lupa- ja valvontavirastolle tilaisuus tulla kuulluksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Alkoholilain 74 ja 75 §:ssä tarkoitetut valvontamaksut

Voimassa oleva

Ehdotus

2. Tukkumyynnin valvontamaksu

2. Tukkumyynnin valvontamaksu

Toiminnan laajuudesta riippuvan lisämaksun suuruus määräytyy valvontamaksukauden aikana Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle kuukausittain tukkumyynnin toimitustietoina raportoitujen tietorivien lukumäärän perusteella. Tietorivin muodostaa viraston tukkumyynnin toimitustietojen raportointia koskevassa ohjeessa määritelty asiakaskohtainen tuotetietorivi. Tietorivikohtainen valvontamaksu on 0,95 euroa / 10 riviä. Jos luvanhaltija toimittaa valvontaan tarvittavat tiedot viraston hyväksymällä tavalla tiedostomuotoisina määräajassa, näitä maksuja alennetaan 15 prosenttia. Perittävä valvontamaksu on kuitenkin vähintään perusmaksun suuruinen. Luvanhaltijakohtainen enimmäismaksu on kuitenkin 26 500 euroa.

Toiminnan laajuudesta riippuvan lisämaksun suuruus määräytyy valvontamaksukauden aikana *Lupa- ja valvontavirastolle* kuukausittain tukkumyynnin toimitustietoina raportoitujen tietorivien lukumäärän perusteella. Tietorivin muodostaa viraston tukkumyynnin toimitustietojen raportointia koskevassa ohjeessa määritelty asiakaskohtainen tuotetietorivi. Tietorivikohtainen valvontamaksu on 0,95 euroa / 10 riviä. Jos luvanhaltija toimittaa valvontaan tarvittavat tiedot viraston hyväksymällä tavalla tiedostomuotoisina määräajassa, näitä maksuja alennetaan 15 prosenttia. Perittävä valvontamaksu on kuitenkin vähintään perusmaksun suuruinen. Luvanhaltijakohtainen enimmäismaksu on kuitenkin 26 500 euroa.
-----

5. Anniskelun valvontamaksu

5. Anniskelun valvontamaksu

Aluehallintovirasto perii toistaiseksi voimassa olevien anniskelulupien haltijoilta toimipaikkakohtaisen vuotuisen valvontamaksun. Valvontamaksu määrätään sataprosenttisena alkoholina edellisen kalenterivuoden lasketuista tai vuoden pituisena laskenta-aikana arvioiduista ostoista seuraavasti:

Lupa- ja valvontavirasto perii toistaiseksi voimassa olevien anniskelulupien haltijoilta toimipaikkakohtaisen vuotuisen valvontamaksun. Valvontamaksu määrätään sataprosenttisena alkoholina edellisen kalenterivuoden lasketuista tai vuoden pituisena laskenta-aikana arvioiduista ostoista seuraavasti:

#.

Laki

huumausainelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan huumausainelain (373/2008) 30 §:n 1 momentti, 34 §:n 4 momentti, 40 § ja 46 §:n 3 momentti,
sellaisina kuin ne ovat, 30 §:n 1 momentti ja 34 §:n 4 momentti laissa 323/2022, 40 § laissa 775/2009 ja 46 §:n 3 momentti laissa 1568/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

30 §

30 §

Kirjanpitovelvollisuus

Kirjanpitovelvollisuus

Tämän lain mukaisen luvan haltijan sekä 15 §:n 2 momentissa ja 22 §:n 3 momentissa tarkoitetun toimijan on pidettävä kirjaa valmistamistaan, viemistään, tuomistaan ja käsittelemistään huumausaineista. Kirjanpitovelvollisuus ei kuitenkaan koske henkilökohtaiseen lääkitykseen määrättyjä huumausaineiksi katsottavia lääkkeitä paitsi apteekeissa, sairaaloissa ja terveyskeskuksissa ja 22 §:n 3 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa. Kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään kuusi vuotta sen vuoden lopusta, jonka aikana se on laadittu. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksella on oikeus saada tässä momentissa tarkoitettu huumausainekirjanpitoaineisto nähtäväkseen salassapitosäännösten estämättä. Ruokavirastolla ja aluehallintovirastoilla on oikeus saada nähtäväkseen eläinlääkärin huumausainekirjanpito.

Tämän lain mukaisen luvan haltijan sekä 15 §:n 2 momentissa ja 22 §:n 3 momentissa tarkoitetun toimijan on pidettävä kirjaa valmistamistaan, viemistään, tuomistaan ja käsittelemistään huumausaineista. Kirjanpitovelvollisuus ei kuitenkaan koske henkilökohtaiseen lääkitykseen määrättyjä huumausaineiksi katsottavia lääkkeitä paitsi apteekeissa, sairaaloissa ja terveyskeskuksissa ja 22 §:n 3 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa. Kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään kuusi vuotta sen vuoden lopusta, jonka aikana se on laadittu. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksella on oikeus saada tässä momentissa tarkoitettu huumausainekirjanpitoaineisto nähtäväkseen salassapitosäännösten estämättä. Ruokavirastolla on oikeus saada nähtäväkseen eläinlääkärin huumausainekirjanpito.

34 §

34 §

Lupa- ja valvontaviranomaiset

Lupa- ja valvontaviranomaiset

Eläinlääkäreitä valvovat myös Ruokavirasto ja aluehallintovirastot.

Eläinlääkäreitä valvoova myös Ruokavirasto.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

40 §

40 §

Tietojen luovuttaminen

Tietojen luovuttaminen

Sen estämättä, mitä tietojen salassa pitämisestä säädetään, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus saa omasta aloitteestaan luovuttaa poliisille, tulli- ja rajavartiolaitosviranomaisille sekä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle tämän lain mukaista valvontaa koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä viranomaisten lakisääteisten tehtävien hoitamista varten.

Sen estämättä, mitä tietojen salassa pitämisestä säädetään, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus saa omasta aloitteestaan luovuttaa poliisille, tulli- ja rajavartiolaitosviranomaisille sekä *Lupa- ja valvontavirastolle* tämän lain mukaista valvontaa koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä viranomaisten lakisääteisten tehtävien hoitamista varten.

46 §

46 §

Hallinnolliset pakkokeinot

Hallinnolliset pakkokeinot

Kiellon tehosteeksi asetetun uhkasakon tuomitsee aluehallintovirasto Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen vaatimuksesta. Uhkasakosta, teettämisuhasta ja keskeyttämisuhasta säädetään muutoin uhkasakkolaissa (1113/1990).

Kiellon tehosteeksi asetetun uhkasakon tuomitsee *Lupa- ja valvontavirasto* Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen vaatimuksesta. Uhkasakosta, teettämisuhasta ja keskeyttämisuhasta säädetään muutoin uhkasakkolaissa (1113/1990).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

kemikaalilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kemikaalilain (599/2013) 10 §:n 2 momentti, 11 §:n otsikko ja 1 momentin johdantokappale ja 2 momentti ja 55 §:n 3 momentti, sellaisena kuin niistä on 11 § laissa 711/2020, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

10 §

10 §

Työsuojeluviranomainen

Työsuojeluviranomainen

Jos työsuojeluviranomainen havaitsee valvonnan yhteydessä, että tämän lain tai Euroopan unionin kemikaalilainsäädännön säännöksiä on todennäköisesti rikottu kemikaalin tai kemikaalia sisältävän laitteen tai esineen markkinoille tai käyttöön saattamisessa, työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetussa laissa (44/2006) tarkoitettu tarkastaja voi väliaikaisesti kieltää kemikaalin tai kemikaalia sisältävän laitteen tai esineen luovuttamisen markkinoille tai käyttöön noudattaen soveltuvin osin, mitä mainitun lain 18 §:n 4 momentissa säädetään. Tarkastajan on siirrettävä asia aluehallintovirastolle, joka saattaa asian Turvallisuus- ja kemikaaliviraston käsiteltäväksi.

Jos työsuojeluviranomainen havaitsee valvonnan yhteydessä, että tämän lain tai Euroopan unionin kemikaalilainsäädännön säännöksiä on todennäköisesti rikottu kemikaalin tai kemikaalia sisältävän laitteen tai esineen markkinoille tai käyttöön saattamisessa, työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetussa laissa (44/2006) tarkoitettu tarkastaja voi väliaikaisesti kieltää kemikaalin tai kemikaalia sisältävän laitteen tai esineen luovuttamisen markkinoille tai käyttöön noudattaen soveltuvin osin, mitä mainitun lain 18 §:n 4 momentissa säädetään. Tarkastajan on siirrettävä asia *Lupa- ja valvontavirastolle*, joka saattaa asian Turvallisuus- ja kemikaaliviraston käsiteltäväksi.

11 §

11 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Lupa- ja valvontavirasto ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

-----
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvovat:

Lupa- ja valvontavirasto sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvovat:

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ohjaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaista 1 momentissa tarkoitetussa valvonnassa.

Lupa- ja valvontavirasto ohjaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaista 1 momentissa tarkoitetussa valvonnassa.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

55 §

Muutoksenhaku

Haettaessa muutosta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tämän lain nojalla antamaan päätökseen noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaisissa muutoksenhausta ja päätöksen täytäntöönpanosta säädetään.

---

55 §

Muutoksenhaku

Haettaessa muutosta *Lupa- ja valvontaviraston* ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tämän lain nojalla antamaan päätökseen noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaisissa muutoksenhausta ja päätöksen täytäntöönpanosta säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä annetun lain (523/2015) 4 §:n 2 momentti,
sellaisena kuin se on laissa 549/2022, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Aluehallintovirastot ohjaavat *toimialueensa* ehkäisevää päihdetyötä, suunnittelevat ja kehittävät sitä yhteistyössä muiden viranomais-
ten ja yhteisöjen kanssa sekä tukevat toimialueensa kuntia ja hyvinvointialueita ehkäisevän
päihdetyön toteuttamisessa ja kehittämisessä.

Lupa- ja valvontavirasto ohjaa ehkäisevää päihdetyötä, *suunnittelee* ja *kehittää* sitä yhteistyössä muiden viranomaisten ja yhteisöjen kanssa sekä *tukee* kuntia ja hyvinvointialueita ehkäisevän päihdetyön toteuttamisessa ja kehittämisessä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräiden teknisten laitteiden vaatimuksenmukaisuudesta annetun lain (1016/2004)
13 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 921/2021, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

13 §

13 §

Rangaistussäännös

Rangaistussäännös

Laiteturvallisuusrikkomuksesta tuomitaan myös se, joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta rikkoo

1) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyä valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmentaa, että EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat on laadittu,

2) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta pitää vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat aluehallintoviraston ja sosiaali- ja terveysministeriön saatavilla vaaditun ajan ja varmistaa, että tekniset asiakirjat voidaan antaa pyynnöstä näiden viranomaisten saataville,

3) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta toimittaa aluehallintoviraston tai sosiaali- ja terveysministeriön perustellusta pyynnöstä tälle kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi, kielellä, jota kyseinen viranomainen voi helposti ymmärtää,

4) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan c alakohdassa säädettyä valmistajan,

Laiteturvallisuusrikkomuksesta tuomitaan myös se, joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta rikkoo

1) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyä valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmentaa, että EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat on laadittu,

2) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta pitää vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat *Lupa- ja valvontaviraston* ja sosiaali- ja terveysministeriön saatavilla vaaditun ajan ja varmistaa, että tekniset asiakirjat voidaan antaa pyynnöstä näiden viranomaisten saataville,

3) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta toimittaa *Lupa- ja valvontaviraston* tai sosiaali- ja terveysministeriön perustellusta pyynnöstä tälle kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi, kielellä, jota kyseinen viranomainen voi helposti ymmärtää,

Voimassa oleva laki

maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta ilmoittaa riskin aiheuttavasta tuotteesta sosiaali- ja terveysministeriölle,

5) markkina- ja valvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan d alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmistaa, että ryhdytään viipymättä tarvittaviin korjaaviin toimiin, jos tuote ei vastaa sille säädettyjä vaatimuksia, tai jos tämä ei ole mahdollista, vähentää kyseisestä tuotteesta aiheutuvia riskejä.

Ehdotus

4) markkina- ja valvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan c alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta ilmoittaa riskin aiheuttavasta tuotteesta sosiaali- ja terveysministeriölle,

5) markkina- ja valvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan d alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmistaa, että ryhdytään viipymättä tarvittaviin korjaaviin toimiin, jos tuote ei vastaa sille säädettyjä vaatimuksia, tai jos tämä ei ole mahdollista, vähentää kyseisestä tuotteesta aiheutuvia riskejä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

eräistä asbestipurkutyötä koskevista vaatimuksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan eräistä asbestipurkutyötä koskevista vaatimuksista annetun lain (684/2015) 16 §:n
2 momentti sekä
muutetaan 4 ja 7 § sekä 16 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Lupaviranomainen

Lupaviranomainen

Asbestipurkutyölupaa haetaan lupaviranomaisena toimivalta työsuojeluviranomaiselta.

Asbestipurkutyölupaa haetaan lupaviranomaisena toimivalta *Lupa- ja valvontavirastolta*.

7§

7§

Ilmoitusvelvollisuus muutoksista

Ilmoitusvelvollisuus muutoksista

Luvanhaltijan on viipymättä ilmoitettava lupaviranomaisena toimivalle työsuojeluviranomaiselle luvanvaraisen toiminnan lopettamisesta sekä sellaisista olennaisista muutoksista, joilla on vaikutusta 5 §:ssä tarkoitetun asbestipurkutyöluvan myöntämiseen.

Luvanhaltijan on viipymättä ilmoitettava *lupaviranomaiselle* luvanvaraisen toiminnan lopettamisesta sekä sellaisista olennaisista muutoksista, joilla on vaikutusta 5 §:ssä tarkoitetun asbestipurkutyöluvan myöntämiseen.

16 §

16 §

Valvonta

Valvonta

Tämän lain noudattamista valvovat työsuojeluviranomaiset. Valvonnasta säädetään työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetussa laissa (44/2006).

Tämän lain noudattamista valvoo *työsuojeluviranomainen*. Valvonnasta säädetään työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetussa laissa (44/2006).

Tässä laissa työsuojeluviranomaiselle säädetyt lupaviranomaisen ja rekisterinpitäjän tehtävät voidaan antaa yhdelle tai useammalle työsuojeluviranomaisena toimivalle aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueelle noudattaen aluehallintovirastoista annetun lain (896/2009) 6 §:n 2 momenttia.

(kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 14 ja 60 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) 14 §:n 2 momentti ja 60 §:n 4 ja 7 momentti, sellaisena kuin niistä on 14 §:n 2 momentti laissa 874/2010, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

14 §

14 §

Kuntoutuksesta aiheutuneiden kustannusten korvaaminen

Kuntoutuksesta aiheutuneiden kustannusten korvaaminen

Kuntoutuspsykoterapiasta aiheutuneista kustannuksista korvataan kuntoutujalle enintään vahvistetun korvaustason mukainen määrä. Valtioneuvoston asetuksella vahvistetaan kuntoutuspsykoterapian korvaustason perusteet ja enimmäismäärät. Kuntoutuspsykoterapian korvaustasoa määrättäessä otetaan huomioon kuntoutusterapian laatu, sen vaatima työ ja aiheuttama kustannus, terapeutin koulutustaso ja korvauksiin käytettävissä olevat varat. Sosiaali- ja terveysministeriön on kuntoutuspsykoterapian korvaustason perusteita ja enimmäismääriä valmisteltaessa kuultava Kansaneläkelaitosta. Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriön on korvaustason perusteita ja enimmäismääriä valmisteltaessa varattava Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle sekä asianomaisia toimijoita edustaville järjestöille mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Kuntoutuspsykoterapiasta aiheutuneista kustannuksista korvataan kuntoutujalle enintään vahvistetun korvaustason mukainen määrä. Valtioneuvoston asetuksella vahvistetaan kuntoutuspsykoterapian korvaustason perusteet ja enimmäismäärät. Kuntoutuspsykoterapian korvaustasoa määrättäessä otetaan huomioon *kuntoutuspsykoterapian* laatu, sen vaatima työ ja aiheuttama kustannus, terapeutin koulutustaso ja korvauksiin käytettävissä olevat varat. Sosiaali- ja terveysministeriön on kuntoutuspsykoterapian korvaustason perusteita ja enimmäismääriä valmisteltaessa kuultava Kansaneläkelaitosta. Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriön on korvaustason perusteita ja enimmäismääriä valmisteltaessa varattava Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle, *Lupa- ja valvontavirastolle* sekä asianomaisia toimijoita edustaville järjestöille mahdollisuus lausunnon antamiseen.

60 §

60 §

Tietojensaantioikeus

Tietojensaantioikeus

Voimassa oleva laki

Terveysturvakeskuksella on velvollisuus ilmoittaa Kansaneläkelaitokselle salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä tämän lain mukaisten etuuksien täytäntöönpanoa varten terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin merkityt tiedot sekä niissä tapahtuneet muutokset lääkäreistä, psykologeista, puhe-, toiminta- ja psykoterapeuteista, fysioterapeuteista sekä muista keskusrekisteriin merkityistä kuntoutusta antavista ammattihenkilöistä.

Kansaneläkelaitoksella on oikeus saada tässä pykälässä tarkoitetut tiedot maksutta. Jos 4 momentissa tarkoitetut tiedot tarvitaan tietyssä muodossa ja siitä aiheutuu Terveysturvakeskukselle olennaisia lisäkustannuksia, on kustannukset kuitenkin korvattava.

Ehdotus

Lupa- ja valvontavirastolla on velvollisuus ilmoittaa Kansaneläkelaitokselle salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä tämän lain mukaisten etuuksien täytäntöönpanoa varten terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin merkityt tiedot sekä niissä tapahtuneet muutokset lääkäreistä, psykologeista, puhe-, toiminta- ja psykoterapeuteista, fysioterapeuteista sekä muista keskusrekisteriin merkityistä kuntoutusta antavista ammattihenkilöistä.

Kansaneläkelaitoksella on oikeus saada tässä pykälässä tarkoitetut tiedot maksutta. Jos 4 momentissa tarkoitetut tiedot tarvitaan tietyssä muodossa ja siitä aiheutuu *Lupa- ja valvontavirastolle* olennaisia lisäkustannuksia, on kustannukset kuitenkin korvattava.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain 75 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) 75 a ja 82 §, sellaisena
kuin se on laissa 381/2016, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

75 a §

75 a §

Aluehallintoviraston on erityisesti valvottava 3 a luvun nojalla tapahtuvaa rajoitustoimenpiteiden käyttöä. Aluehallintovirasto voi valvontaa toteuttaessaan varata erityishuollossa olevalle henkilölle tilaisuuden luottamukselliseen keskusteluun aluehallintoviraston edustajan kanssa.

Jos toimintayksikössä on käytetty 42 l §:ssä tarkoitettua sitomista, toimintayksikön on tehtävä siitä kahden viikon kuluessa ilmoitus aluehallintovirastolle. Aluehallintovirastolle tehtävässä ilmoituksessa on mainittava henkilön tunnistetiedot, tiedot toimenpiteestä ja sen syystä sekä toimenpiteestä päättäneen lääkärin nimi. Aluehallintoviraston tulee hävittää henkilöä koskevat tunnistetiedot kahden vuoden kuluttua tietojen saamisesta.

Lupa- ja valvontaviraston on erityisesti valvottava 3 a luvun nojalla tapahtuvaa rajoitustoimenpiteiden käyttöä. Lupa- ja valvontavirasto voi valvontaa toteuttaessaan varata erityishuollossa olevalle henkilölle tilaisuuden luottamukselliseen keskusteluun Lupa- ja valvontaviraston edustajan kanssa.

Jos toimintayksikössä on käytetty 42 l §:ssä tarkoitettua sitomista, toimintayksikön on tehtävä siitä kahden viikon kuluessa ilmoitus *Lupa- ja valvontavirastolle. Lupa- ja valvontavirastolle* tehtävässä ilmoituksessa on mainittava henkilön tunnistetiedot, tiedot toimenpiteestä ja sen syystä sekä toimenpiteestä päättäneen lääkärin nimi. *Lupa- ja valvontaviraston* tulee hävittää henkilöä koskevat tunnistetiedot kahden vuoden kuluttua tietojen saamisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

kliinisestä lääketutkimuksesta annetun lain 16 ja 28 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kliinisestä lääketutkimuksesta annetun lain (983/2021) 16 §:n 1 momentti ja 28 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

16 §

16 §

Valtakunnallinen lääketieteellinen tutkimuseettinen toimikunta

Valtakunnallinen lääketieteellinen tutkimuseettinen toimikunta

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston yhteydessä toimii itsenäinen ja riippumaton valtakunnallinen lääketieteellinen tutkimuseettinen toimikunta. Valtioneuvosto asettaa toimikunnan sosiaali- ja terveysministeriön esityksestä neljäksi vuodeksi kerrallaan.

Lupa- ja valvontaviraston yhteydessä toimii itsenäinen ja riippumaton valtakunnallinen lääketieteellinen tutkimuseettinen toimikunta. Valtioneuvosto asettaa toimikunnan sosiaali- ja terveysministeriön esityksestä neljäksi vuodeksi kerrallaan.

28 §

28 §

Oikeus saada tietoja

Oikeus saada tietoja

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto, aluehallintovirasto, Verohallinto, Kansaneläkelaitos, alueellinen lääketieteellinen tutkimuseettinen toimikunta ja 16 §:ssä tarkoitettu toimikunta ovat velvollisia pyynnöstä antamaan Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskukselle lääketutkimusasetuksessa, täytäntöönpanoasetuksessa ja tässä laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi välttämättömät tiedot. Mainitut viranomaiset saavat toimittaa tutkittavien suojaamisen kannalta välttämättömäksi arvioimansa tiedon keskukselle myös omasta aloitteestaan.

Lupa- ja valvontavirasto, Verohallinto, Kansaneläkelaitos, alueellinen lääketieteellinen tutkimuseettinen toimikunta ja 16 §:ssä tarkoitettu toimikunta ovat velvollisia pyynnöstä antamaan Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskukselle lääketutkimusasetuksessa, täytäntöönpanoasetuksessa ja tässä laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi välttämättömät tiedot. Mainitut viranomaiset saavat toimittaa tutkittavien suojaamisen kannalta välttämättömäksi arvioimansa tiedon keskukselle myös omasta aloitteestaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20.

#.

Laki

korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetun lain 35 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetun lain (695/2019)
35 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

35 §

35 §

Valvonta

Valvonta

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto valvoo Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön ja 8 §:ssä tarkoitetun alihankkijan toiminnan lainmukaisuutta siten kuin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta annetussa laissa (669/2008) säädetään.

Lupa- ja valvontavirasto valvoo Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön ja 8 §:ssä tarkoitetun ali-hankkijan toiminnan lainmukaisuutta siten kuin *Lupa- ja valvontavirastosta* annetussa laissa (/) säädetään.

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain 24 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain (189/2001) 24 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1132/2014, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

24 §

24 §

Valtion korvaus

Valtion korvaus

Valtion korvauksen takaisinperintään ryhtymisestä ja tarvittavista takaisinperintätoimista päättää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus. Valtion korvauksen myöntämisen ja maksamisen menettelyistä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Valtion korvauksen takaisinperintään ryhtymisestä ja tarvittavista takaisinperintätoimista päättää *KEHA*. Valtion korvauksen myöntämisen ja maksamisen menettelyistä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

laiva-apteekista annetun lain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti laiva-apteekista annetun lain (584/2015) 14 §, sellaisena kuin se on laissa 972/2018, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

14 §

14 §

Valvonta ja tietojenantovelvollisuus

Valvonta ja tietojenantovelvollisuus

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista valvovat Liikenne- ja viestintävirasto, työsuojeluviranomaiset ja terveydenhuollon valvontaviranomaiset.

Liikenne- ja viestintävirasto ja työsuojeluviranomaiset ovat velvollisia pyynnöstä salassapitosäännösten estämättä antamaan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle ja aluehallintovirastoille sellaiset tiedot lääkkeiden ja hoitotarvikkeiden käytöstä sekä tehdyistä hoitotoimenpiteistä, jotka ovat välttämättömiä muussa lainsäädännössä niille säädettyjen valvontatehtävien suorittamiseksi. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuselle on salassapitosäännösten estämättä annettava lääkelain (395/1987) tai sen nojalla annettujen säännösten perusteella apteekkien valvonnassa tarvittavat välttämättömät tiedot laiva-apteekkiin sisältyvistä lääkkeistä ja niiden määristä sekä laiva-apteekkiin tehdyistä lääkehankinnoista. Tiedot on annettava maksutta.

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista valvovat Liikenne- ja viestintävirasto, työsuojeluviranomainen ja terveydenhuollon valvontaviranomaiset.

Liikenne- ja viestintävirasto ja työsuojeluviranomainen ovat velvollisia pyynnöstä salassapitosäännösten estämättä antamaan Lupa- ja valvontaviraston terveydenhuollon valvontaviranomaiselle sellaiset tiedot lääkkeiden ja hoitotarvikkeiden käytöstä sekä tehdyistä hoitotoimenpiteistä, jotka ovat välttämättömiä muussa lainsäädännössä sille säädettyjen valvontatehtävien suorittamiseksi. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuselle on salassapitosäännösten estämättä annettava lääkelain (395/1987) tai sen nojalla annettujen säännösten perusteella apteekkien valvonnassa tarvittavat välttämättömät tiedot laiva-apteekkiin sisältyvistä lääkkeistä ja niiden määristä sekä laiva-apteekkiin tehdyistä lääkehankinnoista. Tiedot on annettava maksutta.

—
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

lapseen kohdistuneen seksuaali- ja pahoinpitelyrikoksen selvittämisen järjestämisestä annetun lain 5 ja 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lapseen kohdistuneen seksuaali- ja pahoinpitelyrikoksen selvittämisen järjestämisestä annetun lain (1009/2008) 5 §:n 1 momentin johdantokappale ja 7 §:n 1 ja 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 550/2022, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

5 §

Sopimus palvelujen tuottamisesta

Sopimus palvelujen tuottamisesta

Aluehallintovirasto tekee 2 §:ssä tarkoitettua hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän kanssa sopimuksen tässä laissa tarkoitettujen tutkimusten suorittamisesta. Sopimuksessa sovitaan:

Lupa- ja valvontavirasto tekee 2 §:ssä tarkoitettua hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän kanssa sopimuksen tässä laissa tarkoitettujen tutkimusten suorittamisesta. Sopimuksessa sovitaan:

7 §

7 §

Korvausten maksaminen

Korvausten maksaminen

Aluehallintoviraston on maksettava 2 §:ssä tarkoitettua hyvinvointialueelle tai HUS-yhtymälle huhtikuun loppuun mennessä kunakin varainhoitovuotena laskennallinen korvaus. Korvauksen suuruus määräytyy hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän alueella asuvien alle 16-vuotiaiden lasten määrän ja edellisen vuoden toiminnasta aiheutuneiden kustannusten perusteella.

Lopullisten kustannusten suorittamiseksi hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän on toimitettava aluehallintovirastolle selvitys 5 §:ssä tarkoitettuun sopimukseen perustuvista toteutuneista kustannuksista viimeistään varainhoitovuotta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

Lupa- ja valvontaviraston on maksettava 2 §:ssä tarkoitettua hyvinvointialueelle tai HUS-yhtymälle huhtikuun loppuun mennessä kunakin varainhoitovuotena laskennallinen korvaus. Korvauksen suuruus määräytyy hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän alueella asuvien alle 16-vuotiaiden lasten määrän ja edellisen vuoden toiminnasta aiheutuneiden kustannusten perusteella.

Lopullisten kustannusten suorittamiseksi hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän on toimitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* selvitys 5 §:ssä tarkoitettuun sopimukseen perustuvista toteutuneista kustannuksista viimeistään varainhoitovuotta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

liikenne- ja potilasvahinkolautakunnasta annetun lain 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan liikenne- ja potilasvahinkolautakunnasta annetun lain (959/2019) 18 §, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

18 §

18 §

Lautakunnan oikeus saada virka-apua potilasvahinkoasiassa

Lautakunnan oikeus saada virka-apua potilasvahinkoasiassa

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto on velvollinen antamaan lautakunnalle virka-apua potilasvahinkoasiassa 16 §:ssä tarkoitetun tiedonsaantioikeuden toteuttamiseksi.

Lupa- ja valvontavirasto on velvollinen antamaan lautakunnalle virka-apua potilasvahinkoasiassa 16 §:ssä tarkoitetun tiedonsaantioikeuden toteuttamiseksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksesta annetun lain (593/2009) 7 § 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 §

7 §

Tietojen saanti

Tietojen saanti

Keskuksella on oikeus saada maksutta ja sallassapitosäännösten estämättä seuraavat tiedot silloin, kun ne ovat välttämättömiä 2 §:ssä säädettyjen tehtävien hoitamiseksi:

- 1) lääkkeiden hintalautakunnalta lääkevalmisteen korvattavuutta ja tukkuhintaa koskevan hakemuksen yhteydessä sille luovutetut tai siellä syntyneet tiedot;
- 2) Kansaneläkelaitokselta lääkkeiden määräämistä ja korvaamista koskevat tilasto- ja rekisteritiedot;
- 3) Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselta tilasto- ja rekisteritiedot;
- 4) Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksesta ja valvontavirastolta tarvittavat rekisteritiedot.

Keskuksella on oikeus saada maksutta ja sallassapitosäännösten estämättä seuraavat tiedot silloin, kun ne ovat välttämättömiä 2 §:ssä säädettyjen tehtävien hoitamiseksi:

- 1) lääkkeiden hintalautakunnalta lääkevalmisteen korvattavuutta ja tukkuhintaa koskevan hakemuksen yhteydessä sille luovutetut tai siellä syntyneet tiedot;
- 2) Kansaneläkelaitokselta lääkkeiden määräämistä ja korvaamista koskevat tilasto- ja rekisteritiedot;
- 3) Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselta tilasto- ja rekisteritiedot;
- 4) *Lupa- ja valvontavirastolta* tarvittavat rekisteritiedot.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

lääkinnällisistä laitteista annetun lain 46 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lääkitinnällisistä laitteista annetun lain (719/2021) 46 §:n 3–6 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

46 §

46 §

Oikeus saada ja velvoite luovuttaa tietoja

Oikeus saada ja velvoite luovuttaa tietoja

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto, aluehallintovirastot, Verohallinto, Kansaneläkelaitos, Säteilyturvakeskus, Terveysten ja hyvinvoinnin laitos, Potilasvakuutuskeskus, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto, Suomen Tulli, eettinen toimikunta ja kunnallinen viranomaisen ovat velvollisia pyynnöstä antamaan Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuskeskukselle MD-asetuksessa ja IVD-asetuksessa ja tässä laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi välttämättömät tiedot.

Jos Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto havaitsee valvontatoiminnassaan lääkitinnällisiä laitteita koskevia merkittäviä puutteita tai muita merkittäviä epäkohtia, niistä on ilmoitettava Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuskeskukselle. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto, aluehallintovirasto ja muut edellä 3 momentissa tarkoitetut viranomaiset saavat toimittaa keskukselle omasta aloitteestaan niiden oman viranomaistoiminnan yhteydessä esiin tulleita potilaita, sosiaalihuollon asiakkaita sekä kliinisen tutkimuksen tai suorituskykyä koskevan tutkimuksen tutkittavia koskevia tietoja, jos ne arvioivat tietojen toimittamisen olevan välttämätöntä potilaiden, asiakkaiden tai tutkittavien suojaamisen kannalta.

Jos Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus MD-asetuksen, IVD-asetuksen tai tämän lain mukaista valvontatoimintaa suoritta-

Lupa- ja valvontavirasto, Verohallinto, Kansaneläkelaitos, Säteilyturvakeskus, Terveysten ja hyvinvoinnin laitos, Potilasvakuutuskeskus, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto, Suomen Tulli, eettinen toimikunta ja kunnallinen viranomaisen ovat velvollisia pyynnöstä antamaan Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuskeskukselle MD-asetuksessa ja IVD-asetuksessa ja tässä laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi välttämättömät tiedot.

Jos *Lupa- ja valvontavirasto* havaitsee valvontatoiminnassaan lääkitinnällisiä laitteita koskevia merkittäviä puutteita tai muita merkittäviä epäkohtia, niistä on ilmoitettava Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuskeskukselle. *Lupa- ja valvontavirasto* ja muut edellä 3 momentissa tarkoitetut viranomaiset saavat toimittaa keskukselle omasta aloitteestaan niiden oman viranomaistoiminnan yhteydessä esiin tulleita potilaita, sosiaalihuollon asiakkaita sekä kliinisen tutkimuksen tai suorituskykyä koskevan tutkimuksen tutkittavia koskevia tietoja, jos ne arvioivat tietojen toimittamisen olevan välttämätöntä potilaiden, asiakkaiden tai tutkittavien suojaamisen kannalta.

Jos Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus MD-asetuksen, IVD-asetuksen tai tämän lain mukaista valvontatoimintaa suoritta-

Voimassa oleva laki

essaan havaitsee potilasturvallisuuteen tai sosiaalihuollon asiakkaiden turvallisuuteen liittyviä merkittäviä puutteita tai epäkohtia, sen on ilmoitettava niistä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle tai toimivaltaiselle aluehallintovirastolle. Tiedot voivat koskea potilaita, sosiaalihuollon asiakkaita sekä kliinisen tutkimuksen tai suorituskykyä koskevan tutkimuksen tutkittavia, jos keskus arvioi tietojen toimittamisen olevan välttämätöntä potilaiden, asiakkaiden tai tutkittavien suojaamisen kannalta.

Tässä pykälässä tarkoitetut tiedot saadaan ilmoittaa sekä asiakirjat ja selvitykset voidaan toimittaa Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskukselle, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle sekä aluehallintovirastolle salassapitosäännösten estämättä. Tiedot, asiakirjat ja selvitykset on annettava maksutta.

Ehdotus

essaan havaitsee potilasturvallisuuteen tai sosiaalihuollon asiakkaiden turvallisuuteen liittyviä merkittäviä puutteita tai epäkohtia, sen on ilmoitettava niistä *Lupa- ja valvontavirastolle*. Tiedot voivat koskea potilaita, sosiaalihuollon asiakkaita sekä kliinisen tutkimuksen tai suorituskykyä koskevan tutkimuksen tutkittavia, jos keskus arvioi tietojen toimittamisen olevan välttämätöntä potilaiden, asiakkaiden tai tutkittavien suojaamisen kannalta.

Tässä pykälässä tarkoitetut tiedot saadaan ilmoittaa sekä asiakirjat ja selvitykset voidaan toimittaa Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskukselle ja *Lupa- ja valvontavirastolle* salassapitosäännösten estämättä. Tiedot, asiakirjat ja selvitykset on annettava maksutta

---

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

lääkäriin hyväksymisestä luokkaan A kuuluvien säteilyöntekijöiden terveydentilan seurannan suorittavaksi lääkäriksi annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lääkäriin hyväksymisestä luokkaan A kuuluvien säteilyöntekijöiden terveydentilan seurannan suorittavaksi lääkäriksi annetun lain (170/2017) 1, 4 ja 5 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Luokkaan A kuuluvien säteilyöntekijöiden terveydentilan seurannan suorittavaksi lääkäriksi hyväksyminen

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto hyväksyy hakemuksesta säteilylain (592/1991) 32 §:ssä tarkoitettuun luokkaan A kuuluvien säteilyöntekijöiden terveydentilan seurannan suorittavaksi lääkäriksi, laillistetun lääkärin (*säteilyyn perehtynyt työterveyslääkäri*), jolla on oikeus harjoittaa lääkärin ammattia itsenäisesti laillistettuna ammattihenkilönä Suomessa ja joka on perehtynyt työterveyshuoltoon ja säteilyn haitallisiin terveysvaikutuksiin.

4 §

Luettelo hyväksytyistä säteilyyn perehtyneistä työterveyslääkäreistä

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston on pidettävä saatavilla luettelo hyväksytyistä säteilyyn perehtyneistä työterveyslääkäreistä.

5 §

Muutoksenhaku

Edellä 1 §:ssä tarkoitettuun Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa

1 §

Luokkaan A kuuluvien säteilyöntekijöiden terveydentilan seurannan suorittavaksi lääkäriksi hyväksyminen

Lupa- ja valvontavirasto hyväksyy hakemuksesta säteilylain (859/2018) 90 §:ssä tarkoitettuun luokkaan A kuuluvien säteilyöntekijöiden terveydentilan seurannan suorittavaksi lääkäriksi, laillistetun lääkärin (*säteilyyn perehtynyt työterveyslääkäri*), jolla on oikeus harjoittaa lääkärin ammattia itsenäisesti laillistettuna ammattihenkilönä Suomessa ja joka on perehtynyt työterveyshuoltoon ja säteilyn haitallisiin terveysvaikutuksiin.

4 §

Luettelo hyväksytyistä säteilyyn perehtyneistä työterveyslääkäreistä

Lupa- ja valvontaviraston on pidettävä saatavilla luettelo hyväksytyistä säteilyyn perehtyneistä työterveyslääkäreistä.

5 §

Muutoksenhaku

Edellä 1 §:ssä tarkoitettuun *Lupa- ja valvontaviraston* päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään.

Voimassa oleva laki

(434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa kuitenkin hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Ehdotus

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa kuitenkin hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

potilasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista annetun lain 8 ja 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan potilasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista annetun lain (739/2023) 8 §:n 4 ja 5 momentti sekä 14 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8 §

8 §

*Potilasasiavastaavan, sosiaaliasiavastaavan
ja vastuuhenkilön tehtävät*

*Potilasasiavastaavan, sosiaaliasiavastaavan
ja vastuuhenkilön tehtävät*

Edellä 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettu aluehallitukselle annettava selvitys on annettava lisäksi tiedoksi hyvinvointialueen alueen kuntien kunnanhallituksille ja aluehallintovirastolle sekä tarvittaessa muille 2 §:n 1 momentissa tarkoitettujen palvelujen järjestäjille ja tuottajille. Hyvinvointialueen on julkaistava selvitys internetissä ja tiedotettava selvityksen julkaisemisesta.

Edellä 3 ja 4 §:ssä tarkoitettujen tahojen potilasasiavastaavien toiminnan vastuuhenkilöihin sovelletaan 3 momenttia siltä osin, kuin siinä säädetään potilasasiavastaavien toimintaan liittyvistä vastuuhenkilön tehtävistä. Kukin vastuuhenkilö antaa 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettun selvityksen sille 3 tai 4 §:ssä tarkoitettulle taholle, jonka potilas-asia-vas-
taavien toiminnan vastuuhenkilö hän on, sekä tiedoksi aluehallintovirastolle.

14 §

*Potilasasiavastaavien ja sosiaaliasiavastaa-
vien toiminnan valvonta ja valtakunnallinen
rekisteri*

Edellä 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettu aluehallitukselle annettava selvitys on annettava lisäksi tiedoksi hyvinvointialueen alueen kuntien kunnanhallituksille ja *Lupa- ja val-
vontavirastolle* sekä tarvittaessa muille 2 §:n 1 momentissa tarkoitettujen palvelujen järjes-
täjille ja tuottajille. Hyvinvointialueen on jul-
kaistava selvitys internetissä ja tiedotettava selvityksen julkaisemisesta.

Edellä 3 ja 4 §:ssä tarkoitettujen tahojen po-
tilasasiavastaavien toiminnan vastuuhenkilöi-
hin sovelletaan 3 momenttia siltä osin, kuin
siinä säädetään potilasasiavastaavien toimin-
taan liittyvistä vastuuhenkilön tehtävistä. Ku-
kin vastuuhenkilö antaa 3 momentin 3 koh-
dassa tarkoitettun selvityksen sille 3 tai 4 §:ssä
tarkoitettulle taholle, jonka potilasasiavastaa-
vien toiminnan vastuuhenkilö hän on, sekä
tiedoksi *Lupa- ja valvontavirastolle*.

14 §

*Potilasasiavastaavien ja sosiaaliasiavastaa-
vien toiminnan valvonta ja valtakunnallinen
rekisteri*

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavi-
raston on pidettävä potilasasiavastaavista ja

Lupa- ja valvontaviraston on pidettävä poti-
lasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista

Voimassa oleva laki

sosiaaliasiavastaavista valtakunnallista rekisteriä. Rekisteriin merkitään potilasasiavastaavien ja sosiaaliasiavastaavien nimi- ja yhteystiedot, koulutus sekä toiminnan järjestäjä. Potilasasiavastaavien ja sosiaaliasiavastaavien toiminnan järjestäjien on annettava mainitut tiedot ja niiden muutokset sähköisesti Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastolle.

Ehdotus

valtakunnallista rekisteriä. Rekisteriin merkitään potilasasiavastaavien ja sosiaaliasiavastaavien nimi- ja yhteystiedot, koulutus sekä toiminnan järjestäjä. Potilasasiavastaavien ja sosiaaliasiavastaavien toiminnan järjestäjien on annettava mainitut tiedot ja niiden muutokset sähköisesti *Lupa- ja valvontavirastolle*.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

rajat ylittävästä terveydenhuollosta annetun lain 7 ja 25 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rajat ylittävästä terveydenhuollosta annetun lain (1201/2013) 7 §:n 2 momentti ja 25 §, sellaisena kuin ne ovat, 7 §:n 2 momentti laissa 1201/2013 ja 25 § laissa 346/2023, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 §

7 §

Hoitoon ottamisen rajoittaminen

Hoitoon ottamisen rajoittaminen

Rajoituksen käyttöönotosta on ilmoitettava viivytystä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle, aluehallintovirastolle ja 24 §:ssä tarkoitettulle rajat ylittävän terveydenhuollon yhteyspisteelle.

Rajoituksen käyttöönotosta on ilmoitettava viivytystä *Lupa- ja valvontavirastolle* ja 24 §:ssä tarkoitettulle rajat ylittävän terveydenhuollon yhteyspisteelle.

25 §

25 §

Yhteistyövelvoite

Yhteistyövelvoite

Julkisen terveydenhuollon toimintayksiköt, Kansaneläkelaitos, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus, aluehallintovirastot, Digi- ja väestötietovirasto sekä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ovat velvollisia antamaan yhteyspisteelle maksutta kaikki yhteyspisteen tehtävien suorittamisen kannalta välttämättömät tiedot, tukemaan yhteyspisteen tietosisältöihin liittyvää työtä sekä varmistamaan oman hallintoalansa puitteissa tietosisältöjen ajantasaisuus.

Julkisen terveydenhuollon toimintayksiköt, Kansaneläkelaitos, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus, Digi- ja väestötietovirasto sekä *Lupa- ja valvontavirasto* ovat velvollisia antamaan yhteyspisteelle maksutta kaikki yhteyspisteen tehtävien suorittamisen kannalta välttämättömät tiedot, tukemaan yhteyspisteen tietosisältöihin liittyvää työtä sekä varmistamaan oman hallintoalansa puitteissa tietosisältöjen ajantasaisuus.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

raskauden keskeyttämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan raskauden keskeyttämisestä annetun lain (239/1970) 10 a §, sellaisena kuin se on laissa 1097/2022, sekä
muutetaan 1 §:n 3 momentin johdantokappale, 5 §:n 3 momentti, 5 a §, 6 §:n 2 momentti, 10 ja 11 § sekä 15 §:n 2 momentti,
sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 3 momentin johdantokappale, 5 §:n 3 momentti, 5 a § ja 6 §:n 2 momentti laissa 1097/2022, 10 ja 11 § laissa 1085/1992 sekä 15 §:n 2 momentti laissa 328/2001, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi lisäksi myöntää luvan raskauden keskeyttämiseen raskaana olevan pyynnöstä kahdennentoista raskausviikon jälkeen, kun:

Lupa- ja valvontavirasto voi lisäksi myöntää luvan raskauden keskeyttämiseen raskaana olevan pyynnöstä kahdennentoista raskausviikon jälkeen, kun:

5 §

5 §

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi myöntää luvan 1 §:n 3 momentissa tarkoitettussa tapauksessa raskauden keskeyttämiseen kahdennenkymmenennen raskausviikon loppuun saakka.

Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää luvan 1 §:n 3 momentissa tarkoitettussa tapauksessa raskauden keskeyttämiseen kahdennenkymmenennen raskausviikon loppuun saakka.

5 a §

5 a §

Sen estämättä, mitä 1 ja 5 §:ssä säädetään, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi antaa luvan raskauden keskeyttämiseen, jos lapsivesi- tai ultraäänitutkimuksella, serologisilla tutkimuksilla taikka muulla vastaavalla luotettavalla tutkimuksella on todettu

Sen estämättä, mitä 1 ja 5 §:ssä säädetään, *Lupa- ja valvontavirasto* voi antaa luvan raskauden keskeyttämiseen, jos lapsivesi- tai ultraäänitutkimuksella, serologisilla tutkimuksilla taikka muulla vastaavalla luotettavalla tutkimuksella on todettu vaikea sikiön sairaus

Voimassa oleva laki

vaikea sikiön sairaus tai ruumiinvika, ei kuitenkaan kahdennenkymmenenneljän raskausviikon jälkeen.

6 §

Jos kahden lääkärin päätös on kielteinen, voidaan lupa raskauden keskeyttämiseen pyytää Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastolta.

10 §

Tämän lain 1, 5 ja 6 §:n mukaan terveydenhuollon oikeusturvakeskukselle kuuluvat asiat käsitellään raskaudenkeskeyttämis- ja sterilointiasioiden lautakunnassa, niin kuin siitä asetuksella tarkemmin säädetään.

Terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen on käsiteltävä 1 momentissa mainitut asiat kiireellisinä. Terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen asiasta antamaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

10 a §

Raskauden keskeyttämis- ja sterilointiasioiden lautakunnalle kuuluvista asioista voidaan päättää varsinaisessa kokouksessa tai sähköisessä toimintaympäristössä kokonaan tai osittain tapahtuvassa kokouksessa (sähköinen kokous).

11 §

Terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen on valvottava, että lausunnonantaja- ja suorittajalääkärit pyrkivät noudattamaan tasapuolista ja yhdenmukaista käytäntöä.

15 §

Raskauden keskeyttämistä koskevista asioissa käytettävien lomakkeiden kaavat vahvistetaan sosiaali- ja terveysministeriön ase-

Ehdotus

tai ruumiinvika, ei kuitenkaan kahdennenkymmenenneljän raskausviikon jälkeen.

6 §

Jos kahden lääkärin päätös on kielteinen, voidaan lupa raskauden keskeyttämiseen pyytää *Lupa- ja valvontavirastolta*.

10 §

Tämän lain 1, 5, 5 a ja 6 §:n mukaan *Lupa- ja valvontavirastolle* kuuluvat asiat käsitellään raskaudenkeskeyttämis- ja sterilointiasioiden *lautakunnassa*. *Lautakunnasta säädetään [Lupa- ja valvontavirastosta annetussa laissa]*.

Lupa- ja valvontaviraston on käsiteltävä 1 momentissa mainitut asiat kiireellisinä. *Lupa- ja valvontaviraston* asiasta antamaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

(kumotaan)

11 §

Lupa- ja valvontaviraston on valvottava, että lausunnonantaja- ja suorittajalääkärit pyrkivät noudattamaan tasapuolista ja yhdenmukaista käytäntöä.

15 §

Raskauden keskeyttämistä koskevista asioissa käytettävien lomakkeiden kaavat vahvistetaan sosiaali- ja terveysministeriön ase-

Voimassa oleva laki

tuksella. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan lisäksi tarvittaessa antaa tarkempia säännöksiä raskauden keskeyttämistä koskevien asioiden käsittelystä. *Terveystieteiden tutkimuskeskuksen on ohjattava lausunnonantaja- ja suorittajalääkäreitä yhdenmukaiseen käytäntöön keskeyttämisperusteiden tulkinnassa.*

Ehdotus

tuksella. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan lisäksi tarvittaessa antaa tarkempia säännöksiä raskauden keskeyttämistä koskevien asioiden käsittelystä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annetun lain 7 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annetun lain (1015/2005) 7 a §,
sellaisena kuin se on laissa 680/2015, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 a §

7 a §

Palvelujen järjestämisen valvonta

Palvelujen järjestämisen valvonta

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto valvoo sovittelupalvelujen järjestämistä.

Lupa- ja valvontavirasto valvoo sovittelu-
palvelujen järjestämistä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain (703/2023) 65 §:n 2-4 momentti, 80 §, 82 §:n 1-2 momentti, 88 §, 89 § 1-2 ja 4 momentti, 90 - 94 §, 95 §:n 1 ja 3 momentti, 96 §, 97 §:n 3 momentti ja 99 §:n 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

65 §

Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tietojärjestelmäpalvelut

Ehdotus

65 §

Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tietojärjestelmäpalvelut

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston on ylläpidettävä rooli- ja attribuuttitietopalvelua ja siihen liittyviä koodistoja, joiden avulla palvelunantajalle, apteekille, Kansaneläkelaitokselle ja Digi- ja väestötietovirastolle annetaan valtakunnallisten tietojärjestelmäpalveluiden käyttöä ja varmentamista varten sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeutta ja sen voimassaoloa koskeva tieto. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen on ylläpidettävä koodistopalvelua, jonka avulla ylläpidetään ja jaetaan valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen edellyttämät asiakasasiakirjojen tietorakenteet.

Digi- ja väestötietovirasto toimii sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden ja muun henkilöstön, palvelunantajien sekä näiden palvelujen antamiseen osallistuvien organisaatioiden, niiden henkilöstön ja tietoteknisten laitteiden tunnistus- ja luottamuspalveluissa tarkoitettuna varmentajana. Digi- ja väestötietovirastolla on oikeus saada tämän tehtävänsä hoitamiseksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta sen ylläpitämästä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteristä varmenteen myöntämiseen ja peruuttamiseen, varmenteeseen, varmenteen tekniseen alustaan ja varmenteen toimittamiseen tarvittavat tiedot

Lupa- ja valvontaviraston on ylläpidettävä rooli- ja attribuuttitietopalvelua ja siihen liittyviä koodistoja, joiden avulla palvelunantajalle, apteekille, Kansaneläkelaitokselle ja Digi- ja väestötietovirastolle annetaan valtakunnallisten tietojärjestelmäpalveluiden käyttöä ja varmentamista varten sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeutta ja sen voimassaoloa koskeva tieto. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen on ylläpidettävä koodistopalvelua, jonka avulla ylläpidetään ja jaetaan valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen edellyttämät asiakasasiakirjojen tietorakenteet.

Digi- ja väestötietovirasto toimii sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden ja muun henkilöstön, palvelunantajien sekä näiden palvelujen antamiseen osallistuvien organisaatioiden, niiden henkilöstön ja tietoteknisten laitteiden tunnistus- ja luottamuspalveluissa tarkoitettuna varmentajana. Digi- ja väestötietovirastolla on oikeus saada tämän tehtävänsä hoitamiseksi *Lupa- ja valvontavirastolta* sen ylläpitämästä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteristä varmenteen myöntämiseen ja peruuttamiseen, varmenteeseen, varmenteen tekniseen alustaan ja varmenteen toimittamiseen tarvittavat tiedot

Voimassa oleva laki

Sosiaali- ja terveystietojärjestelmien lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada lakisääteisten tehtäviensä hoitamiseksi Digi- ja väestötietovirastolta tiedot sen 3 momentin nojalla myöntämistä varmenteista.

80 §

Tietojärjestelmien ja hyvinvointisovellusten rekisteröinti

Tietojärjestelmäpalvelun tuottajan on ilmoitettava tietojärjestelmästä ja hyvinvointisovelluksen valmistajan on ilmoitettava hyvinvointisovelluksesta Sosiaali- ja terveystietojärjestelmien lupa- ja valvontavirastolle ennen tietojärjestelmän tai hyvinvointisovelluksen ottamista tuotantokäyttöön. Ilmoituksessa on oltava tietojärjestelmän tai hyvinvointisovelluksen valmistajasta ja käyttötarkoituksesta sekä yhteyshenkilöstä. Lisäksi ilmoituksessa on oltava 85 §:n mukainen selvitys toiminnallisuutta koskevien vaatimusten toteutumisesta, 86 §:ssä tarkoitettu todistus yhteentoimivuuden testauksesta ja 87 §:ssä tarkoitettu todistus tietoturvasovelluksen olennaisten vaatimusten täyttämistä. Tietojärjestelmäpalvelun tuottajan ja hyvinvointisovelluksen valmistajan on ilmoitettava Sosiaali- ja terveystietojärjestelmien lupa- ja valvontavirastolle tietojärjestelmän tai hyvinvointisovelluksen tuotantokäyttöön tarkoitettun version tuen päättymisestä tai tietojärjestelmän tai hyvinvointisovelluksen siirtymisestä toisen tietojärjestelmäpalvelun tuottajan vastuulle.

Sosiaali- ja terveystietojärjestelmien lupa- ja valvontavirasto ylläpitää julkista rekisteriä sille ilmoitettuihin vaatimukseen täyttävistä sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmistä ja hyvinvointisovelluksista. Rekisterissä on oltava ajantasainen tieto:

1) tuotantokäyttöön tarkoitettuihin tietojärjestelmistä ja hyvinvointisovelluksista, niiden käyttötarkoituksista sekä niiden täyttämistä olennaisista vaatimuksista;

2) luokkaan A kuuluvien tuotantokäyttöön hyväksytyjen tietojärjestelmien ja hyvinvointisovellusten yhteentoimivuuden testauksen tuloksista;

Ehdotus

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada lakisääteisten tehtäviensä hoitamiseksi Digi- ja väestötietovirastolta tiedot sen 3 momentin nojalla myöntämistä varmenteista.

80 §

Tietojärjestelmien ja hyvinvointisovellusten rekisteröinti

Tietojärjestelmäpalvelun tuottajan on ilmoitettava tietojärjestelmästä ja hyvinvointisovelluksen valmistajan on ilmoitettava hyvinvointisovelluksesta *Lupa- ja valvontavirastolle* ennen tietojärjestelmän tai hyvinvointisovelluksen ottamista tuotantokäyttöön. Ilmoituksessa on oltava tieto tietojärjestelmän tai hyvinvointisovelluksen valmistajasta ja käyttötarkoituksesta sekä yhteyshenkilöstä. Lisäksi ilmoituksessa on oltava 85 §:n mukainen selvitys toiminnallisuutta koskevien vaatimusten toteutumisesta, 86 §:ssä tarkoitettu todistus yhteentoimivuuden testauksesta ja 87 §:ssä tarkoitettu todistus tietoturvasovelluksen olennaisten vaatimusten täyttämistä. Tietojärjestelmäpalvelun tuottajan ja hyvinvointisovelluksen valmistajan on ilmoitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* tietojärjestelmän tai hyvinvointisovelluksen tuotantokäyttöön tarkoitettun version tuen päättymisestä tai tietojärjestelmän tai hyvinvointisovelluksen siirtymisestä toisen tietojärjestelmäpalvelun tuottajan vastuulle.

Lupa- ja valvontavirasto ylläpitää julkista rekisteriä sille ilmoitettuihin vaatimukseen täyttävistä sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmistä ja hyvinvointisovelluksista. Rekisterissä on oltava ajantasainen tieto:

1) tuotantokäyttöön tarkoitettuihin tietojärjestelmistä ja hyvinvointisovelluksista, niiden käyttötarkoituksista sekä niiden täyttämistä olennaisista vaatimuksista;

2) luokkaan A kuuluvien tuotantokäyttöön hyväksytyjen tietojärjestelmien ja hyvinvointisovellusten yhteentoimivuuden testauksen tuloksista;

Voimassa oleva laki

3) luokkaan A kuuluvien tuotantokäyttöön hyväksytyjen tietojärjestelmien ja hyvinvointisovellusten tietoturvallisuuden arvioinnista saadun tietoturvallisuuden arviointia koskevan todistuksen voimassaolosta; sekä

4) tuotantokäytössä olevan luokkaan A kuuluvan tietojärjestelmän ja hyvinvointisovelluksen merkittävästä poikkeamasta poikkeaman keston ajan.

Sosiaali- ja terveysalan lupa ja valvontavirasto voi antaa määräyksiä ilmoituksen sisällöstä, voimassaolosta, ilmoituksen uudistamisesta ja rekisteriin merkittävistä tiedoista.

82 §

Tietojärjestelmän ja hyvinvointisovelluksen käyttöönoton jälkeinen seuranta

Tietojärjestelmäpalvelun tuottajan on seurattava ja arvioitava ajantasaisella järjestelmällisellä menettelyllä tietojärjestelmästä ja hyvinvointisovelluksen valmistajan hyvinvointisovelluksesta sen tuotantokäytön aikana saatavia kokemuksia. Tietojärjestelmän olennaisten vaatimusten merkittävistä poikkeamista on ilmoitettava kaikille järjestelmää käyttäville palvelunantajille ja apteekeille. Hyvinvointisovelluksen merkittävistä poikkeamista on ilmoitettava kaikille hyvinvointisovelluksen käyttäjille. Luokkaan A kuuluvien tietojärjestelmien ja hyvinvointisovellusten merkittävistä poikkeamista on tietojärjestelmäpalvelun tuottajan ja hyvinvointisovelluksen valmistajan ilmoitettava Kansaneläkelaitokselle ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle.

Tietojärjestelmäpalvelun tuottajan on seurattava tietojärjestelmien ja hyvinvointisovelluksen valmistajan hyvinvointisovellusten olennaisten vaatimusten muutoksia ja tehtävä muutosten edellyttämät korjaukset. Tietojärjestelmän ja hyvinvointisovelluksen olennaisista muutoksista on ilmoitettava Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviranomaiselle. Luokkaan A kuuluvan tietojärjestelmän ja hyvinvointisovelluksen olennaisista muutoksista on lisäksi ilmoitettava tietoturvallisuuden arviointilaitokselle ja valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin liitetyn tietojärjestelmän

Ehdotus

3) luokkaan A kuuluvien tuotantokäyttöön hyväksytyjen tietojärjestelmien ja hyvinvointisovellusten tietoturvallisuuden arvioinnista saadun tietoturvallisuuden arviointia koskevan todistuksen voimassaolosta; sekä

4) tuotantokäytössä olevan luokkaan A kuuluvan tietojärjestelmän ja hyvinvointisovelluksen merkittävästä poikkeamasta poikkeaman keston ajan.

Lupa- ja valvontavirasto voi antaa määräyksiä ilmoituksen sisällöstä, voimassaolosta, ilmoituksen uudistamisesta ja rekisteriin merkittävistä tiedoista.

82 §

Tietojärjestelmän ja hyvinvointisovelluksen käyttöönoton jälkeinen seuranta

Tietojärjestelmäpalvelun tuottajan on seurattava ja arvioitava ajantasaisella järjestelmällisellä menettelyllä tietojärjestelmästä ja hyvinvointisovelluksen valmistajan hyvinvointisovelluksesta sen tuotantokäytön aikana saatavia kokemuksia. Tietojärjestelmän olennaisten vaatimusten merkittävistä poikkeamista on ilmoitettava kaikille järjestelmää käyttäville palvelunantajille ja apteekeille. Hyvinvointisovelluksen merkittävistä poikkeamista on ilmoitettava kaikille hyvinvointisovelluksen käyttäjille. Luokkaan A kuuluvien tietojärjestelmien ja hyvinvointisovellusten merkittävistä poikkeamista on tietojärjestelmäpalvelun tuottajan ja hyvinvointisovelluksen valmistajan ilmoitettava Kansaneläkelaitokselle ja *Lupa- ja valvontavirastolle*.

Tietojärjestelmäpalvelun tuottajan on seurattava tietojärjestelmien ja hyvinvointisovelluksen valmistajan hyvinvointisovellusten olennaisten vaatimusten muutoksia ja tehtävä muutosten edellyttämät korjaukset. Tietojärjestelmän ja hyvinvointisovelluksen olennaisista muutoksista on ilmoitettava *Lupa- ja valvontavirastolle*. Luokkaan A kuuluvan tietojärjestelmän ja hyvinvointisovelluksen olennaisista muutoksista on lisäksi ilmoitettava tietoturvallisuuden arviointilaitokselle ja valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin lii-

Voimassa oleva laki

ja hyvinvointisovelluksen olennaisista muutoksista on ilmoitettava Kansaneläkelaitokselle. Tietoturvallisuuden arviointia koskeva todistus tai yhteentoimivuuden testaus on uudistettava, jos tietojärjestelmään tai hyvinvointisovellukseen tehdään merkittäviä muutoksia, tai olennaisia vaatimuksia on muutettavalla, joka edellyttää uutta sertifiointia.

88 §

Kansaneläkelaitoksen ja tietoturvallisuuden arviointilaitoksen ilmoittamisvelvollisuus

Tietoturvallisuuden arviointilaitoksen on ilmoitettava Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastolle, Kansaneläkelaitokselle ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle tiedot kaikista myönnettyistä, muutetuista, täydennetyistä ja evätyistä 87 §:ssä tarkoitetuista todistuksista. Kansaneläkelaitoksen on ilmoitettava Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastolle, tietoturvallisuuden arviointilaitokselle ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle tiedot kaikista myönnettyistä, muutetuista, täydennetyistä ja evätyistä 86 §:ssä tarkoitetuista todistuksista.

Tietoturvallisuuden arviointilaitoksen on pyydettyessä annettava Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastolle kaikki tarvittavat lisätiedot tietojärjestelmistä ja hyvinvointisovelluksista, joille arviointilaitos on myöntänyt tietoturvallisuuden arviointia koskevan todistuksen.

89 §

Tietojärjestelmien valvonta ja tarkastukset

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston tehtävänä on valvoa ja edistää tietojärjestelmien ja hyvinvointisovellusten vaatimustenmukaisuutta.

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastolla on oikeus tehdä valvonnan edellyttämiä tarkastuksia. Tarkastus voidaan tehdä ennalta ilmoittamatta. Tarkastuksen suorittamiseksi tarkastajalla on oikeus päästä kaikkiin

Ehdotus

tetyt tietojärjestelmän ja hyvinvointisovelluksen olennaisista muutoksista on ilmoitettava Kansaneläkelaitokselle. Tietoturvallisuuden arviointia koskeva todistus tai yhteentoimivuuden testaus on uudistettava, jos tietojärjestelmään tai hyvinvointisovellukseen tehdään merkittäviä muutoksia, tai olennaisia vaatimuksia on muutettavalla, joka edellyttää uutta sertifiointia.

88 §

Kansaneläkelaitoksen ja tietoturvallisuuden arviointilaitoksen ilmoittamisvelvollisuus

Tietoturvallisuuden arviointilaitoksen on ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle, Kansaneläkelaitokselle ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle tiedot kaikista myönnettyistä, muutetuista, täydennetyistä ja evätyistä 87 §:ssä tarkoitetuista todistuksista. Kansaneläkelaitoksen on ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle, tietoturvallisuuden arviointilaitokselle ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle tiedot kaikista myönnettyistä, muutetuista, täydennetyistä ja evätyistä 86 §:ssä tarkoitetuista todistuksista.

Tietoturvallisuuden arviointilaitoksen on pyydettyessä annettava Lupa- ja valvontavirastolle kaikki tarvittavat lisätiedot tietojärjestelmistä ja hyvinvointisovelluksista, joille arviointilaitos on myöntänyt tietoturvallisuuden arviointia koskevan todistuksen.

89 §

Tietojärjestelmien valvonta ja tarkastukset

Lupa- ja valvontaviraston tehtävänä on valvoa ja edistää tietojärjestelmien ja hyvinvointisovellusten vaatimustenmukaisuutta.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus tehdä valvonnan edellyttämiä tarkastuksia. Tarkastus voidaan tehdä ennalta ilmoittamatta. Tarkastuksen suorittamiseksi tarkastajalla on oi-

Voimassa oleva laki

tiloihin, joissa harjoitetaan tässä laissa tarkoitettua toimintaa tai säilytetään tämän lain noudattamisen valvonnan kannalta merkityksellisiä tietoja. Tarkastusta ei kuitenkaan saa tehdä pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa. Lisäksi tarkastusta toteutettaessa on noudatettava hallintolain 39 §:ää. Jos tarkastettava taho vastustaa tarkastuksen suorittamista tai muutoin yrittää vaikeuttaa sitä, on Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla oikeus saada tarpeellista poliisin virka-apua. Poliisin antamasta virka-avusta säädetään poliisilain (872/2011) 9 luvun 1 §:n 1 momentissa.

Tarkastuksesta on laadittava pöytäkirja, josta on toimitettava jäljennös 30 päivän kuluessa asianosaiselle. Tarkastus katsotaan päättyneeksi, kun tarkastuspöytäkirjan jäljennös on annettu tiedoksi asianosaiselle. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston on säilytettävä tarkastuspöytäkirja kymmenen vuoden ajan tarkastuksen päättymisestä.

90 §

Ilmoittaminen tietojärjestelmän ja hyvinvointisovelluksen olennaisten vaatimusten poikkeamista sekä tietoverkkoihin kohdistuvista tietoturvallisuuden häiriöistä

Jos palvelunantaja tai apteekki havaitsee, että tietojärjestelmän olennaisten vaatimusten täyttymisessä on merkittäviä poikkeamia, sen on ilmoitettava asiasta tietojärjestelmäpalvelun tuottajalle. Jos tietojärjestelmän tai hyvinvointisovelluksen poikkeama voi aiheuttaa merkittävän riskin asiakas- tai potilasturvallisuudelle tai tietoturvalle, on palvelunantajan, apteekin, tietojärjestelmäpalvelun tuottajan tai tietojärjestelmän valmistajan, hyvinvointisovelluksen valmistajan, Kansaneläkelaitoksen tai Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ilmoitettava siitä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle. Myös muu taho voi ilmoittaa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle havaitsemistaan riskeistä. Henkilötietojen tietoturvaloukkauksista ilmoittamisesta tietosuojavaltuutetulle säädetään tietosuojasetuksen 33 artiklassa.

Ehdotus

keus päästä kaikkiin tiloihin, joissa harjoitetaan tässä laissa tarkoitettua toimintaa tai säilytetään tämän lain noudattamisen valvonnan kannalta merkityksellisiä tietoja. Tarkastusta ei kuitenkaan saa tehdä pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa. Lisäksi tarkastusta toteutettaessa on noudatettava hallintolain 39 §:ää. Jos tarkastettava taho vastustaa tarkastuksen suorittamista tai muutoin yrittää vaikeuttaa sitä, on *Lupa- ja valvontavirastolla* oikeus saada tarpeellista poliisin virka-apua. Poliisin antamasta virka-avusta säädetään poliisilain (872/2011) 9 luvun 1 §:n 1 momentissa.

Tarkastuksesta on laadittava pöytäkirja, josta on toimitettava jäljennös 30 päivän kuluessa asianosaiselle. Tarkastus katsotaan päättyneeksi, kun tarkastuspöytäkirjan jäljennös on annettu tiedoksi asianosaiselle. *Lupa- ja valvontaviraston* on säilytettävä tarkastuspöytäkirja kymmenen vuoden ajan tarkastuksen päättymisestä.

90 §

Ilmoittaminen tietojärjestelmän ja hyvinvointisovelluksen olennaisten vaatimusten poikkeamista sekä tietoverkkoihin kohdistuvista tietoturvallisuuden häiriöistä

Jos palvelunantaja tai apteekki havaitsee, että tietojärjestelmän olennaisten vaatimusten täyttymisessä on merkittäviä poikkeamia, sen on ilmoitettava asiasta tietojärjestelmäpalvelun tuottajalle. Jos tietojärjestelmän tai hyvinvointisovelluksen poikkeama voi aiheuttaa merkittävän riskin asiakas- tai potilasturvallisuudelle tai tietoturvalle, on palvelunantajan, apteekin, tietojärjestelmäpalvelun tuottajan tai tietojärjestelmän valmistajan, hyvinvointisovelluksen valmistajan, Kansaneläkelaitoksen tai Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ilmoitettava siitä *Lupa- ja valvontavirastolle*. Myös muu taho voi ilmoittaa *Lupa- ja valvontavirastolle* havaitsemistaan riskeistä. Henkilötietojen tietoturvaloukkauksista ilmoittamisesta tietosuojavaltuutetulle säädetään tietosuojasetuksen 33 artiklassa.

Voimassa oleva laki

Palvelunantajan, apteekin, Kansaneläkelaitoksen ja tietojärjestelmäpalvelun tuottajan tai tietojärjestelmän valmistajan tai välittäjän on ilmoitettava viipymättä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle sellaisesta sen käyttämiin käyttöympäristöihin ja tietoverkkoihin kohdistuvasta merkittävästä tietoturvallisuuden liittyvästä häiriöstä, jonka seurauksena tietojärjestelmien käyttö ja sosiaali- ja terveyspalveluiden toteuttaminen voi merkittävästi vaarantua. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, milloin häiriö on merkittävä, sekä ilmoituksen sisällöstä, muodosta ja toimittamisesta.

Jos 1 ja 2 momentissa tarkoitettu tietoturvallisuuden liittyvästä poikkeamasta tai häiriöstä ilmoittaminen on yleisen edun mukaista, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi velvoittaa palvelunantajan, apteekin, Kansaneläkelaitoksen, tietojärjestelmäpalvelun tuottajan tai tietojärjestelmän valmistajan taikka välittäjän tiedottamaan yleisölle asiasta taikka kuultuaan ilmoitusvelvollista tiedottaa asiasta itse.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston on arvioitava, koskeeko 1 ja 2 momentissa tarkoitettu julkista terveydenhuoltoa koskeva tietoturvallisuuden liittyvä poikkeama tai häiriö muita Euroopan unionin jäsenvaltioita ja ilmoitettava tarvittaessa muille jäsenvaltioille.

91 §

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tiedonsaantioikeus valvontaa varten

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmien ja hyvinvointisovellusten valvontaa varten välttämättömät tiedot valtion ja hyvinvointialueen viranomaisilta sekä luonnollisilta ja oikeushenkilöiltä, joita tämän lain tai sen nojalla annetut säännökset ja päätökset sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmistä koskevat.

92 §

Ehdotus

Palvelunantajan, apteekin, Kansaneläkelaitoksen ja tietojärjestelmäpalvelun tuottajan tai tietojärjestelmän valmistajan tai välittäjän on ilmoitettava viipymättä *Lupa- ja valvontavirastolle* sellaisesta sen käyttämiin käyttöympäristöihin ja tietoverkkoihin kohdistuvasta merkittävästä tietoturvallisuuden liittyvästä häiriöstä, jonka seurauksena tietojärjestelmien käyttö ja sosiaali- ja terveyspalveluiden toteuttaminen voi merkittävästi vaarantua. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, milloin häiriö on merkittävä, sekä ilmoituksen sisällöstä, muodosta ja toimittamisesta.

Jos 1 ja 2 momentissa tarkoitettu tietoturvallisuuden liittyvästä poikkeamasta tai häiriöstä ilmoittaminen on yleisen edun mukaista, *Lupa- ja valvontavirasto* voi velvoittaa palvelunantajan, apteekin, Kansaneläkelaitoksen, tietojärjestelmäpalvelun tuottajan tai tietojärjestelmän valmistajan taikka välittäjän tiedottamaan yleisölle asiasta taikka kuultuaan ilmoitusvelvollista tiedottaa asiasta itse.

Lupa- ja valvontaviraston on arvioitava, koskeeko 1 ja 2 momentissa tarkoitettu julkista terveydenhuoltoa koskeva tietoturvallisuuden liittyvä poikkeama tai häiriö muita Euroopan unionin jäsenvaltioita ja ilmoitettava tarvittaessa muille jäsenvaltioille.

91 §

Lupa- ja valvontaviraston tiedonsaantioikeus valvontaa varten

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmien ja hyvinvointisovellusten valvontaa varten välttämättömät tiedot valtion ja hyvinvointialueen viranomaisilta sekä luonnollisilta ja oikeushenkilöiltä, joita tämän lain tai sen nojalla annetut säännökset ja päätökset sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmistä koskevat.

92 §

Voimassa oleva laki

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston oikeus ulkopuolisen asiantuntijan käyttöön

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla on oikeus käyttää ulkopuolisia asiantuntijoita avustajina arvioidessaan tietojärjestelmän ja hyvinvointisovelluksen vaatimustenmukaisuutta. Ulkopuoliset asiantuntijat voivat osallistua tämän lain mukaisiin tarkastuksiin sekä tutkia ja testata tietojärjestelmiä ja hyvinvointisovelluksia, mutta eivät voi tehdä hallintopäätöksiä. Ulkopuolisella asiantuntijalla tulee olla tehtävien edellyttämä asiantuntemus ja pätevyys. Ulkopuoliseen asiantuntijaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

93 §

Määräys velvollisuuksien täyttämiseksi

Jos sosiaali- tai terveydenhuollon tietojärjestelmäpalvelun tuottaja tai tietojärjestelmän valmistaja, hyvinvointisovelluksen valmistaja, välittäjä taikka Kansaneläkelaitos on laininlyönyt tässä laissa säädetyn velvollisuutensa, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi päätöksellään määrätä velvollisuuden täytettäväksi määräajassa.

94 §

Käytössä oleviin tietojärjestelmiin ja hyvinvointisovelluksiin kohdistuvat velvollisuudet

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi tehdessään 89 §:n nojalla tietojärjestelmää tai hyvinvointisovellusta koskevan valvonnan ja tarkastuksen samalla päätöksellään määrätä tietojärjestelmäpalvelun tuottajan tai tietojärjestelmän valmistajan korjaamaan tuotantokäytössä olevaa tietojärjestelmää koskevat puutteet ja hyvinvointisovelluksen valmistajan korjaamaan tuotantokäytössä

Ehdotus

Lupa- ja valvontaviraston oikeus ulkopuolisen asiantuntijan käyttöön

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus käyttää ulkopuolisia asiantuntijoita avustajina arvioidessaan tietojärjestelmän ja hyvinvointisovelluksen vaatimustenmukaisuutta. Ulkopuoliset asiantuntijat voivat osallistua tämän lain mukaisiin tarkastuksiin sekä tutkia ja testata tietojärjestelmiä ja hyvinvointisovelluksia, mutta eivät voi tehdä hallintopäätöksiä. Ulkopuolisella asiantuntijalla tulee olla tehtävien edellyttämä asiantuntemus ja pätevyys. Ulkopuoliseen asiantuntijaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

93 §

Määräys velvollisuuksien täyttämiseksi

Jos sosiaali- tai terveydenhuollon tietojärjestelmäpalvelun tuottaja tai tietojärjestelmän valmistaja, hyvinvointisovelluksen valmistaja, välittäjä taikka Kansaneläkelaitos on laininlyönyt tässä laissa säädetyn velvollisuutensa, *Lupa- ja valvontavirasto* voi päätöksellään määrätä velvollisuuden täytettäväksi määräajassa.

94 §

Käytössä oleviin tietojärjestelmiin ja hyvinvointisovelluksiin kohdistuvat velvollisuudet

Lupa- ja valvontavirasto voi tehdessään 89 §:n nojalla tietojärjestelmää tai hyvinvointisovellusta koskevan valvonnan ja tarkastuksen samalla päätöksellään määrätä tietojärjestelmäpalvelun tuottajan tai tietojärjestelmän valmistajan korjaamaan tuotantokäytössä olevaa tietojärjestelmää koskevat puutteet ja hyvinvointisovelluksen valmistajan korjaamaan tuotantokäytössä olevaa hyvinvointisovellusta koskevat puutteet.

Voimassa oleva laki

olevaa hyvinvointisovellusta koskevat puutteet.

Jos tietojärjestelmä tai hyvinvointisovellus voi vaarantaa asiakas- tai potilasturvallisuuden tai toteuttaa puutteellisesti käyttötarkoituksen mukaiset olennaiset vaatimukset, eikä puutteita ole korjattu Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston asettamassa määräajassa, virasto voi kieltää tietojärjestelmän tai hyvinvointisovelluksen käytön, kunnes puutteet on korjattu. Lisäksi Kansaneläkelaitos voi sulkea yhteyden ylläpitämiinsä valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin, jos niihin liitetty tietojärjestelmä tai sen käyttäjätaho taikka hyvinvointisovellus tai sen käyttäjätaho vaarantaa valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen asianmukaisen toiminnan.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi velvoittaa tietojärjestelmäpalvelun tuottajan, hyvinvointisovelluksen valmistajan tai niiden valtuuttaman edustajan tiedottamaan tietojärjestelmän tai hyvinvointisovelluksen tuotantokäyttöä koskevasta kiellosta tai määräyksestä asettamassaan määräajassa ja määrämällänsä tavalla.

95 §

Muutoksenhaku

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tekemän tarkastuksen yhteydessä annettuun päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tämän lain nojalla tekemää päätöstä on oikaisuvaatimuksesta tai muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei oikaisuvaatimusta käsittelevä viranomainen tai hallintotuomioistuimien toisin määrää.

96 §

Uhkasakko

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tämän lain nojalla tekemää päätöstä voidaan tehostaa uhkasakolla. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

Ehdotus

Jos tietojärjestelmä tai hyvinvointisovellus voi vaarantaa asiakas- tai potilasturvallisuuden tai toteuttaa puutteellisesti käyttötarkoituksen mukaiset olennaiset vaatimukset, eikä puutteita ole korjattu *Lupa- ja valvontaviraston* asettamassa määräajassa, virasto voi kieltää tietojärjestelmän tai hyvinvointisovelluksen käytön, kunnes puutteet on korjattu. Lisäksi Kansaneläkelaitos voi sulkea yhteyden ylläpitämiinsä valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin, jos niihin liitetty tietojärjestelmä tai sen käyttäjätaho taikka hyvinvointisovellus tai sen käyttäjätaho vaarantaa valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen asianmukaisen toiminnan.

Lupa- ja valvontavirasto voi velvoittaa tietojärjestelmäpalvelun tuottajan, hyvinvointisovelluksen valmistajan tai niiden valtuuttaman edustajan tiedottamaan tietojärjestelmän tai hyvinvointisovelluksen tuotantokäyttöä koskevasta kiellosta tai määräyksestä asettamassaan määräajassa ja määrämällänsä tavalla.

95 §

Muutoksenhaku

Lupa- ja valvontaviraston tekemän tarkastuksen yhteydessä annettuun päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Lupa- ja valvontaviraston tämän lain nojalla tekemää päätöstä on oikaisuvaatimuksesta tai muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei oikaisuvaatimusta käsittelevä viranomainen tai hallintotuomioistuimien toisin määrää.

96 §

Uhkasakko

Lupa- ja valvontaviraston tämän lain nojalla tekemää päätöstä voidaan tehostaa uhkasakolla. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

Voimassa oleva laki

97 §

Ohjaus, valvonta ja seuranta

Tietosuojavaltuutettu, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto sekä aluehallintovirasto toimialueellaan ohjaavat ja valvovat niille säädetyn toimivallan mukaisesti osaltaan tämän lain noudattamista.

99 §

Maksut

Tietojärjestelmäpalvelun tuottaja vastaa sertifiointiin aiheuttamista kustannuksista. Kansaneläkelaitoksen 86 §:n tarkoitettuun yhteentoimivuuden testaukseen ilmoittautuminen on tietojärjestelmäpalvelun tuottajille maksullinen. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle 80 §:n mukaan tehtävän ilmoituksen rekisteröinti ja merkintä julkiseen rekisteriin on maksullinen. Maksuista säädetään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella ottaen huomioon, mitä valtion maksuperustelaissa ja sen nojalla maksuista säädetään. Tietoturvallisuuden arviointilaitoksen hyväksymisestä perittävistä maksuista säädetään tietoturvallisuuden arviointilaitoksista annetun lain 11 §:ssä.

Ehdotus

97 §

Ohjaus, valvonta ja seuranta

Tietosuojavaltuutettu, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus *sekä Lupa- ja valvontavirasto* ohjaavat ja valvovat niille säädetyn toimivallan mukaisesti osaltaan tämän lain noudattamista.

99 §

Maksut

Tietojärjestelmäpalvelun tuottaja vastaa sertifiointiin aiheuttamista kustannuksista. Kansaneläkelaitoksen 86 §:n tarkoitettuun yhteentoimivuuden testaukseen ilmoittautuminen on tietojärjestelmäpalvelun tuottajille maksullinen. *Lupa- ja valvontavirastolle* 80 §:n mukaan tehtävän ilmoituksen rekisteröinti ja merkintä julkiseen rekisteriin on maksullinen. Maksuista säädetään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella ottaen huomioon, mitä valtion maksuperustelaissa ja sen nojalla maksuista säädetään. Tietoturvallisuuden arviointilaitoksen hyväksymisestä perittävistä maksuista säädetään tietoturvallisuuden arviointilaitoksista annetun lain 11 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 2 §:n 5 kohta,
13 §:n 5 momentti, 30 §:n 2 ja 3 momentti ja 51 §:n 2 momentin 3 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

5) *valvontaviranomaisella* aluehallintovirastoa ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoa (*Valvira*).

5) *valvontaviranomaisella Lupa- ja valvontavirastoa.*

13 §

13 §

Vuokratyövoiman ja yksityiseltä palveluntuottajalta hankittavan työvoiman käyttö

Vuokratyövoiman ja yksityiseltä palveluntuottajalta hankittavan työvoiman käyttö

Jos hyvinvointialue käyttää hankittua tai vuokrattua työvoimaa 3 momentissa tarkoitetuilla perusteilla muutoin kuin täydentävästi, hyvinvointialueen on ilmoitettava asiasta sosiaali- ja terveysministeriölle ja aluehallintovirastolle.

Jos hyvinvointialue käyttää hankittua tai vuokrattua työvoimaa 3 momentissa tarkoitetuilla perusteilla muutoin kuin täydentävästi, hyvinvointialueen on ilmoitettava asiasta sosiaali- ja terveysministeriölle ja *Lupa- ja valvontavirastolle.*

30 §

30 §

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntija-arviot

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntija-arviot

Asiantuntija-arvioiden laatimista varten Valvira ja kukin aluehallintovirasto laativat vuosittain sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnan yhteydessä saatujen tietojen perusteella selvityksen sosiaali- ja terveydenhuollon yhdenvertaisesta toteutumisesta hyvin-

Asiantuntija-arvioiden laatimista varten *Lupa- ja valvontavirasto* laatii vuosittain sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnan yhteydessä saatujen tietojen perusteella selvityksen sosiaali- ja terveydenhuollon yhdenvertaisesta toteutumisesta hyvinvointialueilla. *Lupa- ja*

vointialueilla. Valviran ja aluehallintovirastojen on toimitettava selvitys Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle sekä sosiaali- ja terveysministeriölle. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos hyödyntää asiantuntija-arvioiden laatimisessa myös 29 §:n 2 momentissa tarkoitettuja hyvinvointialueiden selvityksiä. Laitoksen oikeudesta saada muita tietoja hyvinvointialueilta ja yksityisiltä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden tuottajilta säädetään Terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksesta annetun lain (668/2008) 5 ja 5 h §:ssä.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin tiedoista, joiden tulee sisältyä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntija-arvioihin sekä Valviran ja aluehallintoviraston selvityksiin, sekä niiden laatimisen aikataulusta ja ajankohdasta, jolloin ne on toimitettava Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle tai sosiaali- ja terveysministeriölle.

51 §

Varautuminen sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueella

Yliopistollista sairaalaa ylläpitävällä hyvinvointialueella ja HUS-yhtymässä tulee yhteistyöalueen tilannekuvan luomista ja ylläpitämistä varten olla sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskus. Sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskuksen tehtävänä on yhteistyöalueellaan:

3) jakaa salassapitosäännösten estämättä yhteistyöalueensa hyvinvointialueille sekä aluehallintovirastoille niiden tehtävien hoitamista varten 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut tilannekuvatiedot;

valvontaviraston on toimitettava selvitys Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle sekä sosiaali- ja terveysministeriölle. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos hyödyntää asiantuntija-arvioiden laatimisessa myös 29 §:n 2 momentissa tarkoitettuja hyvinvointialueiden selvityksiä. Laitoksen oikeudesta saada muita tietoja hyvinvointialueilta ja yksityisiltä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden tuottajilta säädetään Terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksesta annetun lain (668/2008) 5 ja 5 h §:ssä.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin tiedoista, joiden tulee sisältyä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntija-arvioihin sekä *Lupa- ja valvontaviraston* selvityksiin, sekä niiden laatimisen aikataulusta ja ajankohdasta, jolloin ne on toimitettava Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle tai sosiaali- ja terveysministeriölle.

51 §

Varautuminen sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueella

Yliopistollista sairaalaa ylläpitävällä hyvinvointialueella ja HUS-yhtymässä tulee yhteistyöalueen tilannekuvan luomista ja ylläpitämistä varten olla sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskus. Sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskuksen tehtävänä on yhteistyöalueellaan:

3) jakaa salassapitosäännösten estämättä yhteistyöalueensa hyvinvointialueille sekä *Lupa- ja valvontavirastolle* niiden tehtävien hoitamista varten 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut tilannekuvatiedot;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain (741/2023) 11 §:n 2 momentti, 15 §, 32 §:n 3 ja 4 momentti, 46 §:n 1 momentti ja 49 §:n 2 momentti, sekä *muutetaan* 4 §:n 9 kohta, 5 §:n 1 momentti, 11 §:n 1 momentti, 12 §:n 2 momentti, 13 §:n 1 momentti, 20 §:n 3 momentti, 27 §:n 2 momentti, 31 §:n 2 momentti, 32 §:n 2 momentti, 34 §:n 1 ja 5 momentti, 36 §:n 1 momentti, 44 §:n 1 momentti, 45 §, 46 §:n 2 momentti, 47 §:n johdantokappale, 48 §, 49 §:n otsikko ja 55 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

9) *valvontaviranomaisella* aluehallintovirastoa ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoa (*Valvira*).

9) *valvontaviranomaisella Lupa- ja valvontavirastoa*.

5 §

5 §

Oikeus tuottaa sosiaali- ja terveyspalveluja

Oikeus tuottaa sosiaali- ja terveyspalveluja

Sosiaali- ja terveyspalveluja saa tuottaa vain palveluntuottaja, joka on 11 §:ssä tarkoitettussa Valviran ylläpitämässä valtakunnallisessa palveluntuottajien rekisterissä (*Soteri*) ja jonka palveluyksikkö on rekisterissä 21 §:n mukaisesti.

Sosiaali- ja terveyspalveluja saa tuottaa vain palveluntuottaja, joka on 11 §:ssä tarkoitettussa *Lupa- ja valvontaviraston* ylläpitämässä valtakunnallisessa palveluntuottajien rekisterissä (*Soteri*) ja jonka palveluyksikkö on rekisterissä 21 §:n mukaisesti.

11 §

11 §

Palveluntuottajien rekisteri

Palveluntuottajien rekisteri

Valvira ylläpitää valtakunnallista sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajien ja palveluyksikköjen rekisteriä (*Soteri*) palveluntuottajien ja sosiaali- ja terveyspalvelujen rekisteröintiä, valvontaa ja tilastointia sekä mui-

Lupa- ja valvontavirasto ylläpitää valtakunnallista sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajien ja palveluyksikköjen rekisteriä (*Soteri*) palveluntuottajien ja sosiaali- ja terveyspalvelujen rekisteröintiä, valvontaa ja ti-

den viranomaisten lakisääteisiä tehtäviä varten. Valvira myös vastaa rekisterin toimivuuteen liittyvien tietojärjestelmien ylläpidosta ja kehittämisestä sekä rekisterin yleisestä toiminnasta ja käytettävyydestä, tietojen eheydestä, suojaamisesta ja säilyttämisestä.

Valvira ja aluehallintovirastot ovat yhteisrekisterinpitäjiä. Valvira ja aluehallintovirastot vastaavat käsittelyvastuullaan rekisteriin tallettamistaan tiedoista ja niiden luovuttamisesta sekä tallentamia tietoja koskevasta, rekisteröidyn oikeuksien käyttämiseen liittyvistä pyynnöistä.

12 §

Rekisteriin tallennettavat tiedot ja niiden poistaminen

Palveluntuottajaa ja palveluja koskevia tietoja säilytetään rekisterissä niin kauan kuin se on tässä laissa tarkoitettujen palvelujen tuottamisessa tarpeen. Merkintä valvontaviranomaisten määräämistä seuraamuksista säilytetään rekisterissä vain niin kauan kuin se on välttämätöntä, kuitenkin enintään viisi vuotta. Arkaluonteinen henkilötieto on poistettava rekisteristä, kun sen käsittely ei ole enää käyttötarkoituksen kannalta välttämätöntä. Jos palveluntuottaja on lopettanut toimintansa, niin valvontaviranomainen siirtää palveluntuottajaa tai palveluyksikköä koskevat tiedot valtakunnallisesta rekisteristä valvontaviranomaisen arkistoon. Tällöin myös tiedot valvontaviranomaisten määräämistä seuraamuksista poistetaan rekisteristä ja ne siirretään valvontaviranomaisen arkistoon.

13 §

Rekisteritietojen käyttö

Valvontaviranomaisilla on oikeus käyttää ja pitää rekisteriä ajan tasalla tässä laissa säädettyjen tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa.

lastointia sekä muiden viranomaisten lakisääteisiä tehtäviä varten. *Lupa- ja valvontavirasto* myös vastaa rekisterin toimivuuteen liittyvien tietojärjestelmien ylläpidosta ja kehittämisestä sekä rekisterin yleisestä toiminnasta ja käytettävyydestä, tietojen eheydestä, suojaamisesta ja säilyttämisestä.

(kumotaan)

12 §

Rekisteriin tallennettavat tiedot ja niiden poistaminen

Palveluntuottajaa ja palveluja koskevia tietoja säilytetään rekisterissä niin kauan kuin se on tässä laissa tarkoitettujen palvelujen tuottamisessa tarpeen. Merkintä *valvontaviranomaisen* määräämistä seuraamuksista säilytetään rekisterissä vain niin kauan kuin se on välttämätöntä, kuitenkin enintään viisi vuotta. Arkaluonteinen henkilötieto on poistettava rekisteristä, kun sen käsittely ei ole enää käyttötarkoituksen kannalta välttämätöntä. Jos palveluntuottaja on lopettanut toimintansa, niin valvontaviranomainen siirtää palveluntuottajaa tai palveluyksikköä koskevat tiedot valtakunnallisesta rekisteristä valvontaviranomaisen arkistoon. Tällöin myös tiedot *valvontaviranomaisen* määräämistä seuraamuksista poistetaan rekisteristä ja ne siirretään valvontaviranomaisen arkistoon.

13 §

Rekisteritietojen käyttö

Valvontaviranomaisella on oikeus käyttää ja pitää rekisteriä ajan tasalla tässä laissa säädettyjen tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

15 §

Toimivaltainen viranomainen

Palveluntuottajan on annettava rekisteröintiä varten tiedot 6 §:ssä säädettyjen edellytysten toteutumisesta ja 16 §:ssä säädetty tiedot sähköisesti Valviralle, josta tiedot siirtyvät palveluntuottajaa ja palveluyksikön rekisteröintiä varten toimivaltaisen aluehallintoviraston käsiteltäväksi. Asian käsittelee se aluehallintovirasto, jonka toimialueella palveluja tuotetaan.

(kumotaan)

Jos palveluja tuotetaan useamman kuin yhden aluehallintoviraston toimialueella tai palveluntuottaja rekisteröidään ilman palveluyksikköä, asian käsittelee Valvira.

Jos palveluntuottaja tuottaa palveluja vain yhden aluehallintoviraston toimialueella, niin palveluntuottaja voi antaa 1 momentissa tarkoitettua tiedot rekisteröintiä varten kirjallisesti myös muutoin kuin sähköisessä muodossa suoraan sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueella palveluja on tarkoitus tuottaa.

20 §

Ennakkotarkastus

Ennakkotarkastuksen tekee valvontaviranomainen, joka käsittelee palveluyksikköä koskevan rekisteröinti-ilmoituksen. Valvira voi pyytää myös aluehallintovirastoa tekemään tarkastuksen, jolloin aluehallintoviraston on tarkastettava kyseinen palveluyksikkö, jota koskevan rekisteröinti-ilmoituksen Valvira käsittelee. Ennakkotarkastus voidaan tehdä myös teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti.

---

27 §

Palveluntuottajan omavalvonta

---

20 §

Ennakkotarkastus

Ennakkotarkastus voidaan tehdä myös teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti.

---

27 §

Palveluntuottajan omavalvonta

Voimassa oleva laki

Palveluntuottajan on otettava huomioon palveluyksikön omavalvontasuunnitelmaa tehtäessä ja muutettaessa palveluyksikön palveluja saavilta asiakkailta ja potilailta, heidän omaisiltaan ja läheisiltään sekä palveluyksikön henkilöstöltä säännöllisesti kerättävä palaute. Palveluyksikön omavalvontasuunnitelmaa tehtäessä ja muutettaessa on otettava huomioon myös valvontaviranomaisten antama ohjaus ja päätökset.

31 §

Asetuksenantovaltuus ja määräykset

Valvira voi antaa tarkempia määräyksiä omavalvontasuunnitelman sisällöstä, laatimisesta ja seurannasta.

32 §

Viranomaisvalvonta ja siihen liittyvä ohjaus

Aluehallintovirasto valvoo *toimialueellaan* sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisen ja tuottamisen lainmukaisuutta ja antaa siihen liittyvää ohjausta. Aluehallintovirasto valvoo *toimialueellaan* myös vammaispalvelulain 11 §:ssä tarkoitetun henkilökohtaisen avun työnantajamallin mukaan toimivan henkilön toimintaa 28 §:n velvoitteiden täyttämässä.

Valvira ohjaa aluehallintoviraston toimintaa valvonnan ja siihen liittyvän ohjauksen toimeenpanossa, yhteensovittamisessa ja yhdenmukaistamisessa. Sen estämättä, mitä 2 momentissa säädetään, Valvira valvoo sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisen ja tuottamisen lainmukaisuutta ja antaa valvontaan liittyvää ohjausta, jos kysymyksessä ovat:

1) periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat;

2) usean aluehallintoviraston toimialuetta tai koko maata koskevat asiat;

Ehdotus

Palveluntuottajan on otettava huomioon palveluyksikön omavalvontasuunnitelmaa tehtäessä ja muutettaessa palveluyksikön palveluja saavilta asiakkailta ja potilailta, heidän omaisiltaan ja läheisiltään sekä palveluyksikön henkilöstöltä säännöllisesti kerättävä palaute. Palveluyksikön omavalvontasuunnitelmaa tehtäessä ja muutettaessa on otettava huomioon myös *valvontaviranomaisen* antama ohjaus ja päätökset.

31 §

Asetuksenantovaltuus ja määräykset

Lupa- ja valvontavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä omavalvontasuunnitelman sisällöstä, laatimisesta ja seurannasta.

32 §

Viranomaisvalvonta ja siihen liittyvä ohjaus

Lupa- ja valvontavirasto valvoo sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisen ja tuottamisen lainmukaisuutta ja antaa siihen liittyvää ohjausta. *Lupa- ja valvontavirasto* valvoo myös vammaispalvelulain 11 §:ssä tarkoitetun henkilökohtaisen avun työnantajamallin mukaan toimivan henkilön toimintaa 28 §:n velvoitteiden täyttämässä.

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3) asiat, jotka liittyvät olennaisesti Valvirassa käsiteltävään muuhun sosiaali- tai terveydenhuoltoon taikka sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilöä koskevaan valvontasiaan; sekä

4) asiat, joita aluehallintoviraston valvontasioita käsittelevät virkamiehet ovat esteellisiä käsittelemään.

Valviran ja aluehallintoviraston työnjaosta valvonnassa ja siihen liittyvässä ohjauksessa voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

(kumotaan)

34 §

34 §

Viranomaisten välinen yhteistyö

Viranomaisten välinen yhteistyö

Valvontaviranomaisten on tarvittaessa toimittava yhteistyössä keskenään ja muiden viranomaisten kanssa hoitaessaan tässä laissa säädettyjä tehtäviä.

Valvontaviranomaisen on tarvittaessa toimittava yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa hoitaessaan tässä laissa säädettyjä tehtäviä.

Lääkelaisissa (395/1987), biopankkilaisissa (688/2012), ihmisen elimien, kudoksien ja solujen lääketieteellisestä käytöstä annetussa laissa (101/2001), veripalvelulaisissa (197/2005), kliinisestä lääketutkimuksesta annetussa laissa (983/2021) ja lääkinnällisistä laitteista annetussa laissa (719/2021) tarkoitettua toimintaa valvoo Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus (Fimea) ja säteilylaisissa (859/2018) tarkoitettua toimintaa valvoo Säteilyturvakeskus (STUK). Jos aluehallintovirasto tai Valvira on valvonnassaan havainnut Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen valvontaan kuuluvissa toiminnoissa puutteita tai asiakas- ja potilasturvallisuutta olennaisesti vaarantavia puutteita tai muita epäkohtia, niistä on ilmoitettava Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskukselle. Säteilyn käytössä havaituista puutteista ja epäkohdista on ilmoitettava Säteilyturvakeskukselle.

Lääkelaisissa (395/1987), biopankkilaisissa (688/2012), ihmisen elimien, kudoksien ja solujen lääketieteellisestä käytöstä annetussa laissa (101/2001), veripalvelulaisissa (197/2005), kliinisestä lääketutkimuksesta annetussa laissa (983/2021) ja lääkinnällisistä laitteista annetussa laissa (719/2021) tarkoitettua toimintaa valvoo Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus (Fimea) ja säteilylaisissa (859/2018) tarkoitettua toimintaa valvoo Säteilyturvakeskus (STUK). Jos *valvontaviranomainen* on valvonnassaan havainnut Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen valvontaan kuuluvissa toiminnoissa puutteita tai asiakas- ja potilasturvallisuutta olennaisesti vaarantavia puutteita tai muita epäkohtia, niistä on ilmoitettava Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskukselle. Säteilyn käytössä havaituista puutteista ja epäkohdista on ilmoitettava Säteilyturvakeskukselle.

36 §

36 §

Tarkastusoikeus

Tarkastusoikeus

Valvontaviranomainen voi tarkastaa palvelunjärjestäjän sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnan ja toiminnassa käytettävät toimitilat, tietojärjestelmät ja välineet sekä palveluntuottajan tässä laissa tarkoitettujen palveluyksiköiden toiminnan, toimitilat, tietojärjestelmät ja välineet. Tarkastus voidaan tehdä ennalta ilmoittamatta. Tarkastus perustuu valvontaviranomaisen antamaan tarkastusmääräykseen. Tarkastusmääräykseen ei saa hakea muutosta valittamalla. *Valvira voi määrätä aluehallintoviraston tekemään puolestaan edellä mainitun tarkastuksen.* Tarkastus voidaan tehdä myös teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti.

Valvontaviranomainen voi tarkastaa palvelunjärjestäjän sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnan ja toiminnassa käytettävät toimitilat, tietojärjestelmät ja välineet sekä palveluntuottajan tässä laissa tarkoitettujen palveluyksiköiden toiminnan, toimitilat, tietojärjestelmät ja välineet. Tarkastus voidaan tehdä ennalta ilmoittamatta. Tarkastus perustuu valvontaviranomaisen antamaan tarkastusmääräykseen. Tarkastusmääräykseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Tarkastus voidaan tehdä myös teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti.

44 §

Täytäntöönpano

Valviran tai aluehallintoviraston päätös, joka koskee toiminnan keskeyttämistä, palveluyksikön tai sen osan, laitteen tai välineen käytön kieltämistä taikka rekisteröinnin poistamista, voidaan panna muutoksenhausta huolimatta heti täytäntöön, jos se on asiakas- tai potilasturvallisuuden kannalta välttämätöntä. Toiminnan keskeyttämistä sekä palveluyksikön tai sen osan, laitteen tai välineen käytön kieltämistä koskeva päätös tai määräys voidaan antaa tarkastuksen yhteydessä suullisesti. Suullisesti annettu päätös tai määräys on annettava mahdollisimman pian kirjallisesti.

45 §

Tiedonsaantioikeus

Sosiaali- ja terveysministeriöllä, Valviralla ja aluehallintovirastolla on oikeus maksutta ja salassapitosäännösten estämättä saada palvelunjärjestäjältä, sosiaali- ja terveystuottajalta, terveydenhuollon ammattihenkilöltä, sosiaalihuollon ammattihenkilöltä, veroviranomaiselta, ulosottoviranomaiselta, Harmaan talouden selvitysyksiköltä, Terveyden

44 §

Täytäntöönpano

Lupa- ja valvontaviraston päätös, joka koskee toiminnan keskeyttämistä, palveluyksikön tai sen osan, laitteen tai välineen käytön kieltämistä taikka rekisteröinnin poistamista, voidaan panna muutoksenhausta huolimatta heti täytäntöön, jos se on asiakas- tai potilasturvallisuuden kannalta välttämätöntä. Toiminnan keskeyttämistä sekä palveluyksikön tai sen osan, laitteen tai välineen käytön kieltämistä koskeva päätös tai määräys voidaan antaa tarkastuksen yhteydessä suullisesti. Suullisesti annettu päätös tai määräys on annettava mahdollisimman pian kirjallisesti.

45 §

Tiedonsaantioikeus

Sosiaali- ja terveysministeriöllä ja *Lupa- ja valvontavirastolla* on oikeus maksutta ja salassapitosäännösten estämättä saada palvelunjärjestäjältä, sosiaali- ja terveystuottajalta, terveydenhuollon ammattihenkilöltä, sosiaalihuollon ammattihenkilöltä, veroviranomaiselta, ulosottoviranomaiselta, Harmaan talouden selvitysyksiköltä, Terveyden ja hy-

ja hyvinvoinnin laitokselta, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuselta, Potilasvakuutuskeskuselta, liikenne- ja potilasvahinkolautakunnalta, valtion terveydenhuollon yksiköiltä, valtion koulukodeilta, vankiloilta, Rikosseuraamuslaitokselta, puolustusvoimilta, työ- ja elinkeinotoimistolta, rakennusvalvonta-, ympäristö-, tulli- ja poliisiviranomaiselta, Oikeusrekisterikeskuselta, Kansaneläkelaitokselta, Eläketurvakeskuselta, eläkesäätiöltä ja muulta eläkelaitokselta, vakuutuslaitokselta sekä apteekilta tämän lain mukaisten tehtäviensä suorittamista varten välttämättömät tiedot.

Valvontaviranomaisilla on oikeus maksutta ja salassapitosäännösten estämättä saada välttämättömät tiedot ulosottorekisteristä ja liiketoimintakieltorekisteristä.

Tiedot voidaan luovuttaa myös teknisen rajapinnan avulla. Ennen teknisen rajapinnan avaamista on varmistuttava tietojen asianmukaisesta suojaamisesta.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuilla tahoilla on oikeus ilman valvontaviranomaisen pyyntöä ja salassapitosäännösten estämättä ilmoittaa valvontaviranomaiselle seikasta, joka voi vaarantaa asiakas- tai potilasturvallisuutta tai joka voi vaikuttaa valvottavan palveluntuottajan 6 §:ssä säädettyyn arviointiin.

Palvelunjärjestäjä ja palveluntuottaja ovat velvollisia antamaan sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnastaan Valviralle ja aluehallintovirastolle ohjaus- ja valvontatehtävän toteuttamiseksi välttämättömiksi katsottavia tietoja ja selvityksiä maksutta ja salassapitosäännösten estämättä.

46 §

Tietojen luovuttaminen

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) tai muussa laissa säädetään, valvontaviranomaisilla on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa toisilleen tässä laissa tarkoitettujen tehtävien suorittamisessa tarvittavat välttämättömät tiedot ja selvitykset. Tiedot ja

vinvoinnin laitokselta, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuselta, Potilasvakuutuskeskuselta, liikenne- ja potilasvahinkolautakunnalta, valtion terveydenhuollon yksiköiltä, valtion koulukodeilta, vankiloilta, Rikosseuraamuslaitokselta, puolustusvoimilta, työ- ja elinkeinotoimistolta, rakennusvalvonta-, ympäristö-, tulli- ja poliisiviranomaiselta, Oikeusrekisterikeskuselta, Kansaneläkelaitokselta, Eläketurvakeskuselta, eläkesäätiöltä ja muulta eläkelaitokselta, *Työllisyysrahastolta*, vakuutuslaitokselta sekä apteekilta tämän lain mukaisten tehtäviensä suorittamista varten välttämättömät tiedot.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus maksutta ja salassapitosäännösten estämättä saada tämän lain mukaisten tehtäviensä suorittamista varten välttämättömät tiedot ulosottorekisteristä ja liiketoimintakieltorekisteristä.

Tiedot voidaan luovuttaa myös teknisen rajapinnan avulla. Ennen teknisen rajapinnan avaamista on varmistuttava tietojen asianmukaisesta suojaamisesta.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuilla tahoilla on oikeus ilman *Lupa- ja valvontaviraston* pyyntöä ja salassapitosäännösten estämättä ilmoittaa *Lupa- ja valvontavirastolle* seikasta, joka voi vaarantaa asiakas- tai potilasturvallisuutta tai joka voi vaikuttaa valvottavan palveluntuottajan 6 §:ssä säädettyyn arviointiin.

Palvelunjärjestäjä ja palveluntuottaja ovat velvollisia antamaan sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnastaan *Lupa- ja valvontaviraston tämän lain mukaisen* ohjaus- ja valvontatehtävän toteuttamiseksi välttämättömiksi katsottavia tietoja ja selvityksiä maksutta ja salassapitosäännösten estämättä.

46 §

Tietojen luovuttaminen

(kumotaan)

selvitykset voidaan luovuttaa myös teknisen rajapinnan avulla. Ennen teknisen rajapinnan avaamista on varmistuttava tietojen asianmukaisesta suojaamisesta.

Valvontaviranomainen saa salassapitosäännösten estämättä ilmoittaa poliisille henkeen tai terveyteen kohdistuvan uhkan arviointia ja uhkaavan teon estämistä varten välttämättömät tiedot, jos valvontaviranomainen tämän lain mukaisia tehtäviä hoitaessaan on saanut tietoja olosuhteista, joiden perusteella on syytä epäillä jonkun olevan vaarassa joutua mainitun uhkan tai teon kohteeksi. Valvontaviranomainen saa salassapitosäännösten estämättä lisäksi ilmoittaa poliisille sekä syyttäjälle tämän lain mukaisia tehtäviä hoitaessaan saamansa tiedon palveluntuottajasta tai palveluntuottajan palveluksessa olevasta henkilöstä ja muut asian selvittämiseksi välttämättömät tiedot, jos saadun tiedon perusteella palveluntuottajaa tai palveluntuottajan palveluksessa olevaa henkilöä on syytä epäillä rikoksesta, josta säädetty enimmäisrangaistus on vähintään neljä vuotta vankeutta, taikka erittäin tärkeä yleinen tai yksityinen etu vaatii asian selvittämistä.

47 §

Tietojen luovuttaminen viranomaisille

Salassapitosäännösten ja muiden tietojen käyttöä koskevien säännösten estämättä valvontaviranomainen voi luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla valtakunnallisesta palveluntuottajien rekisteristä sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään:

48 §

Virka-apu

Poliisi on velvollinen antamaan Valviralle ja aluehallintovirastolle maksutta virka-apua 36 §:n mukaisen tarkastuksen, 39 §:n mukaisen keskeyttämisen ja käyttökiellon sekä 45 §:n mukaisen tiedonsaantioikeuden toteuttamiseksi.

Lupa- ja valvontavirasto saa salassapitosäännösten estämättä ilmoittaa poliisille henkeen tai terveyteen kohdistuvan uhkan arviointia ja uhkaavan teon estämistä varten välttämättömät tiedot, jos *Lupa- ja valvontavirasto* tämän lain mukaisia tehtäviä hoitaessaan on saanut tietoja olosuhteista, joiden perusteella on syytä epäillä jonkun olevan vaarassa joutua mainitun uhkan tai teon kohteeksi. *Lupa- ja valvontavirasto* saa salassapitosäännösten estämättä lisäksi ilmoittaa poliisille sekä syyttäjälle tämän lain mukaisia tehtäviä hoitaessaan saamansa tiedon palveluntuottajasta tai palveluntuottajan palveluksessa olevasta henkilöstä ja muut asian selvittämiseksi välttämättömät tiedot, jos saadun tiedon perusteella palveluntuottajaa tai palveluntuottajan palveluksessa olevaa henkilöä on syytä epäillä rikoksesta, josta säädetty enimmäisrangaistus on vähintään neljä vuotta vankeutta, taikka erittäin tärkeä yleinen tai yksityinen etu vaatii asian selvittämistä.

47 §

Tietojen luovuttaminen viranomaisille

Salassapitosäännösten ja muiden tietojen käyttöä koskevien säännösten estämättä *Lupa- ja valvontavirasto* voi luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla valtakunnallisesta palveluntuottajien rekisteristä sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään:

48 §

Virka-apu

Poliisi on velvollinen antamaan *Lupa- ja valvontavirastolle* maksutta virka-apua 36 §:n mukaisen tarkastuksen, 39 §:n mukaisen keskeyttämisen ja käyttökiellon sekä 45 §:n mukaisen tiedonsaantioikeuden toteuttamiseksi.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

49 §

Rekisteröintiin liittyvien kustannusten korvaaminen

Edellä 21 §:ssä tarkoitetun rekisteröintiä koskevan päätöksen maksullisuudesta säädetään valtion maksuperustelain (150/1992) 4 §:ssä.

Aluehallintovirastojen tulee suorittaa rekisteröintiä koskevista maksuista Valviralle osuus, joka kattaa palveluntuottajien rekisteröintiin liittyvistä toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset.

55 §

Aikaisemman luvan ja tehdyn ilmoituksen rekisteröinti

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten perusteella myönnetty lupa tai rekisteröity ilmoitus yksityisestä sosiaalipalvelusta tai yksityisestä terveydenhuollosta jää voimaan. Valviran tai aluehallintoviraston tulee kuitenkin viran puolesta ja maksutta muuttaa toimialueellaan ennen lain voimaantuloa palveluntuottajalle myönnettyt luvat ja tehdyt rekisteröinnit tämän lain mukaisiksi palveluntuottajan ja palveluyksikköjen rekisteröinneiksi kolmen vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

Jos sellaiseen toimintaan, johon on myönnetty lupa tai rekisteröinti aiemmin voimassa olleen lain perusteella, tulee olennaisia muutoksia, valvontaviranomainen muuttaa ilmoituksen käsittelyn yhteydessä luvan tai rekisteröinnin viran puolesta palveluntuottajan kaikki palveluyksiköt kattavaksi tämän lain mukaiseksi rekisteröinniksi.

49 §

Rekisteröintiin liittyvien suoritteiden maksullisuus

Edellä 21 §:ssä tarkoitetun rekisteröintiä koskevan päätöksen maksullisuudesta säädetään valtion maksuperustelain (150/1992) 4 §:ssä.

(kumotaan)

55 §

Aikaisemman luvan ja tehdyn ilmoituksen rekisteröinti

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten perusteella myönnetty lupa tai rekisteröity ilmoitus yksityisestä sosiaalipalvelusta tai yksityisestä terveydenhuollosta jää voimaan. *Lupa- ja valvontaviraston* tulee kuitenkin viran puolesta ja maksutta muuttaa toimialueellaan ennen lain voimaantuloa palveluntuottajalle myönnettyt luvat ja tehdyt rekisteröinnit tämän lain mukaisiksi palveluntuottajan ja palveluyksikköjen rekisteröinneiksi kolmen vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

Jos sellaiseen toimintaan, johon on myönnetty lupa tai rekisteröinti aiemmin voimassa olleen lain perusteella, tulee olennaisia muutoksia, *Lupa- ja valvontavirasto* muuttaa ilmoituksen käsittelyn yhteydessä luvan tai rekisteröinnin viran puolesta palveluntuottajan kaikki palveluyksiköt kattavaksi tämän lain mukaiseksi rekisteröinniksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Tämän lain voimaan tullessa aluehallintovirastossa tai Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastossa vireillä ollut asia käsitellään loppuun noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

#.

Laki

sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä annetun lain (552/2019) 6 §:n 4 kohta,
muutetaan 6 §:n 5 kohta, 28 §, 30 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 31 §:n otsikko ja 1 momentti, 32 – 34 §, 50 §:n 2 momentti, 56 §:n 2 ja 3 momentti, sellaisena kuin niistä on 32 § laissa 544/2022, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

6 §

Palveluista vastaavat viranomaiset ja organisaatiot sekä tietoineistorajaukset

Palveluista vastaavat viranomaiset ja organisaatiot sekä tietoineistorajaukset

Palveluista, joita tarvitaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sekä niihin yhdistettävien muiden tässä laissa tarkoitettujen henkilötietojen käsittelemiseksi 2 §:n mukaisiin käyttötarkoituksiin, säädetään 3 luvussa. Vastuu niiden tuottamisesta on Tietolupaviranomaisella sekä seuraavilla viranomaisilla ja organisaatioilla:

Palveluista, joita tarvitaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sekä niihin yhdistettävien muiden tässä laissa tarkoitettujen henkilötietojen käsittelemiseksi 2 §:n mukaisiin käyttötarkoituksiin, säädetään 3 luvussa. Vastuu niiden tuottamisesta on Tietolupaviranomaisella sekä seuraavilla viranomaisilla ja organisaatioilla:

4) *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto;*

(kumotaan)

5) aluehallintovirastot siltä osin kuin ne käsittelevät sosiaali- ja terveydenhuoltoon liittyviä asioita;

5) *Lupa- ja valvontavirasto* siltä osin kuin *se käsittelee* sosiaali- ja terveydenhuoltoon liittyviä asioita;

28 §

28 §

Tietoturvallisuuden arviointilaitoksen ilmoittamisvelvollisuus

Tietoturvallisuuden arviointilaitoksen ilmoittamisvelvollisuus

Tietoturvallisuuden arviointilaitoksen on ilmoitettava *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle* tiedot kaikista myönnettyistä, muutetuista, täydennetyistä, määrääjäksi tai kokonaan peruutetuista tai evätyistä todistuksista sekä 27 §:n mukaisista kehotuk-

Tietoturvallisuuden arviointilaitoksen on ilmoitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* tiedot kaikista myönnettyistä, muutetuista, täydennetyistä, määrääjäksi tai kokonaan peruutetuista tai evätyistä todistuksista sekä 27 §:n mukaisista kehotuksista ja rajoituksista. Lisäksi tie-

sista ja rajoituksista. Lisäksi tietoturvallisuuden arviointilaitoksen on pyydettyäessä annettava *Sosiaali- ja terveystietojen lupa- ja valvontavirastolle* kaikki tarvittavat lisätiedot.

tietoturvallisuuden arviointilaitoksen on pyydettyäessä annettava *Lupa- ja valvontavirastolle* kaikki tarvittavat lisätiedot.

30 §

30 §

*Tietojärjestelmien valvonta ja tarkastukset**Tietojärjestelmien valvonta ja tarkastukset*

Sosiaali- ja terveystietojen lupa- ja valvontaviraston tehtävänä on valvoa ja edistää sitä, että tietoturvalliset käyttöympäristöt täyttävät tietosuojaa ja tietoturvaa koskevat vaatimukset. *Sosiaali- ja terveystietojen lupa- ja valvontavirasto* ylläpitää julkista rekisteriä sille ilmoitetuista, vaatimukset täyttävistä käyttöympäristöistä.

Lupa- ja valvontaviraston tehtävänä on valvoa ja edistää sitä, että tietoturvalliset käyttöympäristöt täyttävät tietosuojaa ja tietoturvaa koskevat vaatimukset. *Lupa- ja valvontavirasto* ylläpitää julkista rekisteriä sille ilmoitetuista, vaatimukset täyttävistä käyttöympäristöistä.

Sosiaali- ja terveystietojen lupa- ja valvontavirastolla on oikeus tehdä valvonnan edellytyksenä olevia tarkastuksia. Tarkastuksen suorittamiseksi tarkastajalla on oikeus päästä kaikkiin tiloihin, joissa harjoitetaan tässä laissa tarkoitettua toimintaa tai säilytetään tämän lain noudattamisen valvonnan kannalta merkityksellisiä tietoja. Tarkastusta ei kuitenkaan saa tehdä pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus tehdä valvonnan edellytyksenä olevia tarkastuksia. Tarkastuksen suorittamiseksi tarkastajalla on oikeus päästä kaikkiin tiloihin, joissa harjoitetaan tässä laissa tarkoitettua toimintaa tai säilytetään tämän lain noudattamisen valvonnan kannalta merkityksellisiä tietoja. Tarkastusta ei kuitenkaan saa tehdä pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa.

Sosiaali- ja terveystietojen lupa- ja valvontaviraston on säilytettävä tarkastuksesta laadittava tarkastuskertomus kymmenen vuoden ajan tarkastuksen suorittamisesta.

Lupa- ja valvontaviraston on säilytettävä tarkastuksesta laadittava tarkastuskertomus kymmenen vuoden ajan tarkastuksen suorittamisesta.

31 §

31 §

*Sosiaali- ja terveystietojen lupa- ja valvontaviraston oikeus ulkopuolisen asiantuntijan käyttöön**Lupa- ja valvontaviraston oikeus ulkopuolisen asiantuntijan käyttöön*

Sosiaali- ja terveystietojen lupa- ja valvontavirastolla on oikeus käyttää ulkopuolisia asiantuntijoita arvioimaan tietoturvallisen käyttöympäristön vaatimustenmukaisuutta. Ulkopuoliset asiantuntijat voivat osallistua tämän lain mukaisesti tarkastuksiin sekä tutkia ja testata käyttöympäristöjä. Ulkopuolisella asiantuntijalla tulee olla tehtävien edellytyksenä oleva asiantuntemus ja pätevyys.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus käyttää ulkopuolisia asiantuntijoita arvioimaan tietoturvallisen käyttöympäristön vaatimustenmukaisuutta. Ulkopuoliset asiantuntijat voivat osallistua tämän lain mukaisesti tarkastuksiin sekä tutkia ja testata käyttöympäristöjä. Ulkopuolisella asiantuntijalla tulee olla tehtävien edellytyksenä oleva asiantuntemus ja pätevyys.

32 §

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tiedonsaantioikeus

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä käyttöympäristöjen valvontaa varten välttämättömät tiedot valtion ja kunnan viranomaisilta sekä luonnollisilta ja oikeushenkilöiltä, joita tämän lain tai sen nojalla annetut säännökset koskevat.

33 §

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston määräys puutteiden korjaamiseksi ja uhkasakko

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto saa 30 §:n nojalla tehdyn tarkastuksen perusteella määrätä palveluntarjoajan korjaamaan tuotantokäytössä olevaa käyttöympäristöä koskevat puutteet.

Jos tietoturvallinen käyttöympäristö voi vaarantaa tietosuojan tai toteuttaa puutteellisesti tässä laissa sille asetetut vaatimukset eikä puutteita ole korjattu *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston* asettamassa määräajassa, lupa- ja valvontavirasto saa kieltää käyttöympäristön käytön, kunnes puutteet on korjattu. Lisäksi Tietolupaviranomainen tai muu 6 §:ssä tarkoitettu viranomainen voi sulkea yhteyden ylläpitämiinsä tietojärjestelmiin, jos niitä käyttävä vaarantaa tai niihin liitetty ulkopuolinen järjestelmä voi vaarantaa niiden asianmukaisen toiminnan.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi velvoittaa palveluntarjoajan tai valtuutetun edustajan tiedottamaan käyttöympäristön tuotantokäyttöä koskevasta päätöksestä lupa- ja valvontaviraston asettamassa määräajassa ja määräämällä tavalla.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi asettaa 1 momentin nojalla tekemänsä päätöksen tehosteeksi uhkasakon tai uhan, että toiminta keskeytetään osaksi tai ko-

32 §

Lupa- ja valvontaviraston tiedonsaantioikeus

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä käyttöympäristöjen valvontaa varten välttämättömät tiedot valtion ja kunnan viranomaisilta sekä luonnollisilta ja oikeushenkilöiltä, joita tämän lain tai sen nojalla annetut säännökset koskevat.

33 §

Lupa- ja valvontaviraston määräys puutteiden korjaamiseksi ja uhkasakko

Lupa- ja valvontavirasto saa 30 §:n nojalla tehdyn tarkastuksen perusteella määrätä palveluntarjoajan korjaamaan tuotantokäytössä olevaa käyttöympäristöä koskevat puutteet.

Jos tietoturvallinen käyttöympäristö voi vaarantaa tietosuojan tai toteuttaa puutteellisesti tässä laissa sille asetetut vaatimukset eikä puutteita ole korjattu *Lupa- ja valvontaviraston* asettamassa määräajassa, lupa- ja valvontavirasto saa kieltää käyttöympäristön käytön, kunnes puutteet on korjattu. Lisäksi Tietolupaviranomainen tai muu 6 §:ssä tarkoitettu viranomainen voi sulkea yhteyden ylläpitämiinsä tietojärjestelmiin, jos niitä käyttävä vaarantaa tai niihin liitetty ulkopuolinen järjestelmä voi vaarantaa niiden asianmukaisen toiminnan.

Lupa- ja valvontavirasto voi velvoittaa palveluntarjoajan tai valtuutetun edustajan tiedottamaan käyttöympäristön tuotantokäyttöä koskevasta päätöksestä lupa- ja valvontaviraston asettamassa määräajassa ja määräämällä tavalla.

Lupa- ja valvontavirasto voi asettaa 1 momentin nojalla tekemänsä päätöksen tehosteeksi uhkasakon tai uhan, että toiminta keskeytetään osaksi tai kokonaan taikka että tekemättä jätetty toimenpide teetetään asianomaisen kustannuksella. Lupa- ja valvontaviraston

Voimassa oleva laki

konaan taikka että tekemättä jätetty toimenpide teetetään asianomaisen kustannuksella. Lupa- ja valvontaviraston on ilmoitettava päätöksestään Tietolupaviranomaiselle.

34 §

Määräys velvollisuuksien täyttämiseksi

Jos palveluntarjoaja, 6 §:ssä tarkoitettu viranomainen tai henkilötietoja muutoin tämän lain mukaisesti käsittelevä on laiminlyönyt tässä laissa säädetyn tietojärjestelmiin tai niiden käyttöön liittyvän velvollisuutensa, *Sosiaali- ja terveystietojen lupa- ja valvontavirasto* voi määrätä velvollisuuden täytettäväksi määräajassa.

Lisäksi Tietolupaviranomainen tai muu 6 §:ssä tarkoitettu viranomainen voi sulkea yhteyden ylläpitämiinsä tietojärjestelmiin, jos palveluntarjoaja, 6 §:ssä tarkoitettu viranomainen tai henkilötietoja muutoin tämän lain mukaisesti käsittelevä on *Sosiaali- ja terveystietojen lupa- ja valvontaviraston* asettamasta määräajasta huolimatta laiminlyönyt tässä laissa säädetyn tietojärjestelmiin tai niiden käyttöön liittyvän velvollisuutensa.

Sosiaali- ja terveystietojen lupa- ja valvontavirasto voi asettaa 1 momentin nojalla tekemänsä määräyksen tehosteeksi uhkasakon tai uhan, että toiminta keskeytetään osaksi tai kokonaan taikka että tekemättä jätetty toimenpide teetetään asianomaisen kustannuksella. *Sosiaali- ja terveystietojen lupa- ja valvontaviraston* on ilmoitettava päätöksestään Tietolupaviranomaiselle.

50 §

Palveluista perittävät korvaukset

Sosiaali- ja terveystietojen lupa- ja valvontavirastolle 30 §:n 1 momentin mukaan tehtävän ilmoituksen rekisteröinti ja merkintä julkiseen rekisteriin on maksullinen.

56 §

Ehdotus

on ilmoitettava päätöksestään Tietolupaviranomaiselle.

34 §

Määräys velvollisuuksien täyttämiseksi

Jos palveluntarjoaja, 6 §:ssä tarkoitettu viranomainen tai henkilötietoja muutoin tämän lain mukaisesti käsittelevä on laiminlyönyt tässä laissa säädetyn tietojärjestelmiin tai niiden käyttöön liittyvän velvollisuutensa, *Lupa- ja valvontavirasto* voi määrätä velvollisuuden täytettäväksi määräajassa.

Lisäksi Tietolupaviranomainen tai muu 6 §:ssä tarkoitettu viranomainen voi sulkea yhteyden ylläpitämiinsä tietojärjestelmiin, jos palveluntarjoaja, 6 §:ssä tarkoitettu viranomainen tai henkilötietoja muutoin tämän lain mukaisesti käsittelevä on *Lupa- ja valvontaviraston* asettamasta määräajasta huolimatta laiminlyönyt tässä laissa säädetyn tietojärjestelmiin tai niiden käyttöön liittyvän velvollisuutensa.

Lupa- ja valvontavirasto voi asettaa 1 momentin nojalla tekemänsä määräyksen tehosteeksi uhkasakon tai uhan, että toiminta keskeytetään osaksi tai kokonaan taikka että tekemättä jätetty toimenpide teetetään asianomaisen kustannuksella. *Lupa- ja valvontaviraston* on ilmoitettava päätöksestään Tietolupaviranomaiselle.

50 §

Palveluista perittävät korvaukset

Lupa- ja valvontavirastolle 30 §:n 1 momentin mukaan tehtävän ilmoituksen rekisteröinti ja merkintä julkiseen rekisteriin on maksullinen.

56 §

Ohjaus, valvonta ja seuranta

Ohjaus, valvonta ja seuranta

Tietosuojavaltuutettu, *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto* sekä Tietolupaviranomainen ohjaavat ja valvovat toimialueellaan niille säädetyn toimivallan mukaisesti osaltaan tämän lain noudattamista.

Tietolupaviranomaisen ja muiden tämän lain mukaisesti tietolupia myöntävien viranomaisten sekä *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston* on omalta osaltaan seurattava ja valvottava, että kunkin antamaan palveluun liittyvä tietosuoja ja tietoturva toteutuvat ja että niiden myöntämien lupien ehtoja noudatetaan. Jos joku on lainvastaisesti käsitellyt henkilötietoja, asianomaisen viranomaisen on oma-aloitteisesti ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin. Jos tietoja käsitellään 20 §:n 3 momentin nojalla muussa kuin Tietolupaviranomaisen tietoturvallisessa käyttöympäristössä, 19 §:ssä tarkoitetut lokitiedot sekä 22 §:n 2 momentissa tarkoitetun käyttäjärekisterin tiedot on toimitettava Tietolupaviranomaiselle seurannan ja valvonnan toteuttamiseksi sen pyynnöstä ilman aiheetonta viivytystä.

Tietosuojavaltuutettu, *Lupa- ja valvontavirasto* sekä Tietolupaviranomainen ohjaavat ja valvovat toimialueellaan niille säädetyn toimivallan mukaisesti osaltaan tämän lain noudattamista.

Tietolupaviranomaisen ja muiden tämän lain mukaisesti tietolupia myöntävien viranomaisten sekä *Lupa- ja valvontaviraston* on omalta osaltaan seurattava ja valvottava, että kunkin antamaan palveluun liittyvä tietosuoja ja tietoturva toteutuvat ja että niiden myöntämien lupien ehtoja noudatetaan. Jos joku on lainvastaisesti käsitellyt henkilötietoja, asianomaisen viranomaisen on oma-aloitteisesti ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin. Jos tietoja käsitellään 20 §:n 3 momentin nojalla muussa kuin Tietolupaviranomaisen tietoturvallisessa käyttöympäristössä, 19 §:ssä tarkoitetut lokitiedot sekä 22 §:n 2 momentissa tarkoitetun käyttäjärekisterin tiedot on toimitettava Tietolupaviranomaiselle seurannan ja valvonnan toteuttamiseksi sen pyynnöstä ilman aiheetonta viivytystä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annetun lain (1230/2001) 1 §:n 2 momentti,
sellaisena kuin se on laissa 594/2022, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Sosiaalialan osaamiskeskustoiminta

Sosiaalialan osaamiskeskustoiminta

Osaamiskeskuksen voivat muodostaa kunkin toimialueen hyvinvointialueet yhdessä yliopistojen, ammattikorkeakoulujen ja muiden sosiaali- ja terveysalan oppilaitosten, maakunnan liittojen, aluehallintovirastojen, järjestöjen ja yritysten sekä muiden sosiaali- ja terveysalalla toimivien eri tahojen kanssa.

Osaamiskeskuksen voivat muodostaa kunkin toimialueen hyvinvointialueet yhdessä yliopistojen, ammattikorkeakoulujen ja muiden sosiaali- ja terveysalan oppilaitosten, maakunnan liittojen, *Lupa- ja valvontaviraston*, järjestöjen ja yritysten sekä muiden sosiaali- ja terveysalalla toimivien eri tahojen kanssa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnasta annetun lain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnasta annetun lain (1299/2006) 14 §:n 9 momentti, sellaisena kuin se on laissa 410/2023, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

14 §

14 §

Asian käsittely

Asian käsittely

Kansaneläkelaitos, työttömyyskassa, Työllisyysrahasto, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus, sekä työvoimaviranomainen ovat velvollisia toimittamaan asiakirjat muutoksenhakulautakunnalle sen vaatimassa muodossa maksutta.

Kansaneläkelaitos, työttömyyskassa, Työllisyysrahasto, *KEHA*, sekä työvoimaviranomainen ovat velvollisia toimittamaan asiakirjat muutoksenhakulautakunnalle sen vaatimassa muodossa maksutta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevan Euroopan unionin lainsäädännön soveltamisesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevan Euroopan unionin lainsäädännön soveltamisesta annetun lain (352/2010) 6 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa xxx/2024, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

6 §

*Toimivaltaiseksi nimetyt laitokset eräissä
työnhakuun liittyvissä tilanteissa*

*Toimivaltaiseksi nimetyt laitokset eräissä
työnhakuun liittyvissä tilanteissa*

Perusasetuksessa ja täytäntöönpanoasetuksessa tarkoitettuja työvoimaviranomaisia Suomessa ovat työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa tarkoitettut kunnan tai kuntayhtymän viranomaiset, jotka vastaavat työvoimapalveluiden järjestämisestä, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus.

Perusasetuksessa ja täytäntöönpanoasetuksessa tarkoitettuja työvoimaviranomaisia Suomessa ovat työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa tarkoitettut kunnan tai kuntayhtymän viranomaiset, jotka vastaavat työvoimapalveluiden järjestämisestä, sekä KEHA.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain (61/2007) 7 §:n 2 momentti, 15 §:n 1 momentin 1 kohta, 24 §:n 3 momentti ja 24 b §:n 3 momentti
sellaisina kuin niistä ovat 7 §:n 2 momentti laissa 706/2023, 15 §:n 1 momentti ja 24 § 3 momentti laissa 1567/2009 ja 24 b § 3 momentti laissa 1232/2022, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 §

7 §

Lääkemääräyksen allekirjoittaminen ja ammattioikeuden tarkistaminen

Lääkemääräyksen allekirjoittaminen ja ammattioikeuden tarkistaminen

Lääkemääräyksen laatijan oikeus lääkkeen määräämiseen tulee varmentaa ennen allekirjoitusta. Sähköisen lääkemääräyksen laatimisessa käytettävä tietojärjestelmä on toteutettava siten, että tieto ammattioikeuden voimasaolosta ja siitä, onko ammattioikeutta rajoitettu, tarkistetaan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston asiakastietolain 65 §:n 2 momentin mukaisesti ylläpitämästä rooli- ja attribuuttipalvelusta.

Lääkemääräyksen laatijan oikeus lääkkeen määräämiseen tulee varmentaa ennen allekirjoitusta. Sähköisen lääkemääräyksen laatimisessa käytettävä tietojärjestelmä on toteutettava siten, että tieto ammattioikeuden voimasaolosta ja siitä, onko ammattioikeutta rajoitettu, tarkistetaan *Lupa- ja valvontaviraston* asiakastietolain 65 §:n 2 momentin mukaisesti ylläpitämästä rooli- ja attribuuttipalvelusta.

15 §

15 §

Tietojen luovuttaminen viranomaisille ja teolliseen tutkimukseen

Tietojen luovuttaminen viranomaisille ja teolliseen tutkimukseen

Salassapitosäännösten ja muiden tietojen käyttöä koskevien säännösten estämättä Kansaneläkelaitos saa reseptikeskuksen yhteisrekisterinpitäjänä luovuttaa reseptikeskuksesta pyynnöstä sen lisäksi, mitä muualla lainsäädännössä säädetään:

1) Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle ja aluehallintovirastolle terveydenhuollon ammattihenkilöiden valvonnassa tarvittavat tiedot lääkkeen määrääjien laatimista lääkemääräyksistä ja niiden toimittamisesta;

Salassapitosäännösten ja muiden tietojen käyttöä koskevien säännösten estämättä Kansaneläkelaitos saa reseptikeskuksen yhteisrekisterinpitäjänä luovuttaa reseptikeskuksesta pyynnöstä sen lisäksi, mitä muualla lainsäädännössä säädetään:

1) *Lupa- ja valvontavirastolle* terveydenhuollon ammattihenkilöiden valvonnassa tarvittavat tiedot lääkkeen määrääjien laatimista lääkemääräyksistä ja niiden toimittamisesta;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

24 §

Ohjaus, seuranta ja valvonta

Tietosuojavaltuutettu, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto sekä aluehallintovirasto toimialueellaan ohjaavat ja valvovat niille säädetyn toimivallan mukaisesti tämän lain noudattamista.

24 §

Ohjaus, seuranta ja valvonta

Tietosuojavaltuutettu, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus sekä *Lupa- ja valvontavirasto* ohjaavat ja valvovat niille säädetyn toimivallan mukaisesti tämän lain noudattamista.

24 b §

Biologisten lääkkeiden määräämisen ohjaus ja valvonta

Jos Kansaneläkelaitoksen valvonnassa käy ilmi, että itsenäisenä ammatinharjoittajana toimiva lääkkeen määrääjä tai lääkkeen määräjän työnantajana tai toimeksiantajana toimiva terveydenhuollon toimintayksikkö käyttää tietojärjestelmää, joka ei täytä tämän lain 5 b §:n edellytyksiä, Kansaneläkelaitos voi ilmoittaa asiasta *lääkkeen määräjän ja terveydenhuollon toimintayksikön osalta toimivaltaiselle aluehallintovirastolle ja tietojärjestelmän osalta Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle*.

24 b §

Biologisten lääkkeiden määräämisen ohjaus ja valvonta

Jos Kansaneläkelaitoksen valvonnassa käy ilmi, että itsenäisenä ammatinharjoittajana toimiva lääkkeen määrääjä tai lääkkeen määräjän työnantajana tai toimeksiantajana toimiva terveydenhuollon toimintayksikkö käyttää tietojärjestelmää, joka ei täytä tämän lain 5 b §:n edellytyksiä, Kansaneläkelaitos voi ilmoittaa asiasta *Lupa- ja valvontavirastolle*.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

Terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksen alaisista lastensuojeluyksiköistä annetun lain 2 §:n muuttamista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisista lastensuojelulaitoksista annetun lain (1379/2010) 2 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Ohjaus, johto ja valvonta

Ohjaus, johto ja valvonta

Lisäksi 1 momentin mukaista toimintaa valvovat aluehallintovirastot.

Lisäksi 1 momentin mukaista toimintaa valvoo *Lupa- ja valvontavirasto*.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

31.

Laki

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta annetun lain (668/2008) 5 §:n 1 momentin 3 kohta, sellaisena kuin se on laissa 553/2019, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

5 §

Oikeus saada ja käsitellä tietoja

Oikeus saada ja käsitellä tietoja

Edellä 2 §:n 1 momentin 1–3, 4 ja 4 d kohdassa Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle säädettyjen tehtävien hoitamista varten laitoksella on oikeus saada maksutta sekä salassapitovelvoitteiden ja muiden tietojen käyttöä koskevien rajoitusten estämättä tunnistetietoineen väestöä koskevat välttämättömät tiedot seuraavasti:

Edellä 2 §:n 1 momentin 1–3, 4 ja 4 d kohdassa Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle säädettyjen tehtävien hoitamista varten laitoksella on oikeus saada maksutta sekä salassapitovelvoitteiden ja muiden tietojen käyttöä koskevien rajoitusten estämättä tunnistetietoineen väestöä koskevat välttämättömät tiedot seuraavasti:

3) Sosiaali- ja terveydenhuollon lupa- ja valvontavirastolta:

3) Lupa- ja valvontavirastolta:

a) raskauden keskeyttämistä ja steriloinnista koskevat tiedot noudattaen raskauden keskeyttämisestä annettua lakia (239/1970) ja steriloinnislakia (283/1970);

a) raskauden keskeyttämistä ja steriloinnista koskevat tiedot noudattaen raskauden keskeyttämisestä annettua lakia (239/1970) ja steriloinnislakia (283/1970);

b) tiedot sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöistä terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) 24 a §:ssä tarkoitettua terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteristä ja sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 16 §:ssä tarkoitettua sosiaalihuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteristä;

b) tiedot sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöistä terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) 24 a §:ssä tarkoitettua terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteristä ja sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 16 §:ssä tarkoitettua sosiaalihuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteristä;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

toimeentulotuesta annetun lain 27 c §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) 27 c §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1023/2022, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

27 c §

27 c §

Määräaikojen noudattamisen seuranta

Määräaikojen noudattamisen seuranta

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tulee luovuttaa 1 momentissa tarkoitetut hyvinvointialueita koskevat tiedot edelleen Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle sen valtakunnallista ohjaus- ja valvontatehtävää varten.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tulee luovuttaa 1 momentissa tarkoitetut hyvinvointialueita koskevat tiedot edelleen *Lupa- ja valvontavirastolle* sen valtakunnallista ohjaus- ja valvontatehtävää varten.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

työsuojeluhallinnosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työsuojeluhallinnosta annetun lain (16/1993) 1 ja 3 § sekä 4 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat 1 § laissa 9/1997 sekä 3 § ja 4 §:n 2 momentti laissa 900/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Työsuojeluhallinnon tehtävänä on sosiaali- ja terveysministeriön johdolla huolehtia työsuojelun *alueellisesta* ohjauksesta ja valvonnasta.

3 §

Ministeriö voi asianomaisia aluehallintovirastoja kuultuaan määrätä aluehallintoviraston työsuojelun tehtäviä hoitavan *vastuualueen* virkamiehen suostumuksellaan tekemään tilapäisesti *toisen aluehallintoviraston työsuojelun tehtäviä hoitavalle vastuualueelle tai* ministeriölle kuuluvia tehtäviä.

4 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä varten on aluehallintoviraston työsuojelun tehtäviä hoitavan vastuualueen yhteydessä työsuojelulautakunta, jonka kokoonpanon määrää asianomaisen aluehallintoviraston asianomaisen vastuualueen päällikkö. Työsuojelulautakunnista on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä työsuojeluneuvottelukunnasta säädetään. Työsuojelulautakunnan tehtävistä ja kokoonpanosta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

1 §

Työsuojeluhallinnon tehtävänä on sosiaali- ja terveysministeriön johdolla huolehtia työsuojelun ohjauksesta ja valvonnasta.

3 §

Ministeriö voi *Lupa- ja valvontavirastoa* kuultuaan määrätä *viraston* työsuojelun tehtäviä hoitavan *toimialaosaston* virkamiehen suostumuksellaan tekemään tilapäisesti ministeriölle kuuluvia tehtäviä.

4 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä varten on *Lupa- ja valvontaviraston* työsuojelun tehtäviä hoitavan *toimialan* yhteydessä *tarpeellinen määrä alueellisia työsuojelulautakuntia. Lautakuntien lukumäärän, alueellisen sijoittautumisen sekä niiden kokoonpanon määrää Lupa- ja valvontaviraston työsuojelun-toimialan johtaja.* Työsuojelulautakunnista on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä työsuojeluneuvottelukunnasta säädetään. Työsuojelulautakunnan tehtävistä ja kokoonpanosta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain (44/2006) 2 §, 16 §:n 1 momentti, 18 §:n 1 ja 4 momentti, 21 a §:n 1 momentti, 28 §:n 1 momentti, 29 §:n 1 momentti, 31 §, 43 c §:n 2 momentti, 44 §:n 4 momentti, 45 ja 46 §, 46 a §:n 1 ja 3 momentti sekä 54 §,

sellaisina kuin niistä ovat 2 § osaksi laissa 1564/2009, 18 §:n 1 ja 4 momentti laissa 603/2013, 21 a §:n 1 momentti ja 44 §:n 4 momentti laissa 920/2021, 43 c § laissa 701/2006, 45 § laissa 1564/2009, 46 ja 46 a §:n 1 ja 3 momentti laissa 482/2015 sekä 54 § laissa 449/2016, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *työsuojeluviranomaisella* aluehallintovirastoa sekä sosiaali- ja terveystieteiden ministeriötä (*ministeriö*) sen hoitaessa tuotteiden turvallisuuden valvontaan liittyviä tehtäviä;

2) *tarkastajalla* työsuojeluviranomaiseen virkasuhteessa olevaa, jolla on toimivaltuudet suorittaa tässä laissa tarkoitettuja valvonta- ja tarkastustehtäviä; ja

3) *tuotteella* konetta, työvälinettä, henkilön suojausta tai muuta teknistä laitetta taikka esinettä sekä kemikaalia taikka kemikaalia sisältävää laitetta tai esinettä.

16 §

Käyttökielto ja väliaikainen käyttökielto

Jos työpaikalla vallitsevasta puutteellisuudesta tai epäkohdasta aiheutuu työntekijälle hengen tai terveyden menettämisen vaara, *asianomainen* työsuojeluviranomainen voi kieltää vaaraa aiheuttavan koneen, työvälineen tai

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *työsuojeluviranomaisella* Lupa- ja valvontavirastoa sekä sosiaali- ja terveystieteiden ministeriötä (*ministeriö*) sen hoitaessa tuotteiden turvallisuuden valvontaan liittyviä tehtäviä ja valvoessa työsuojelua koskevien säännösten noudattamista Lupa- ja valvontavirastossa;

2) *tarkastajalla* työsuojeluviranomaiseen virkasuhteessa olevaa, jolla on toimivaltuudet suorittaa tässä laissa tarkoitettuja valvonta- ja tarkastustehtäviä; ja

3) *tuotteella* konetta, työvälinettä, henkilön suojausta tai muuta teknistä laitetta taikka esinettä sekä kemikaalia taikka kemikaalia sisältävää laitetta tai esinettä.

16 §

Käyttökielto ja väliaikainen käyttökielto

Jos työpaikalla vallitsevasta puutteellisuudesta tai epäkohdasta aiheutuu työntekijälle hengen tai terveyden menettämisen vaara, työsuojeluviranomainen voi kieltää vaaraa ai-

Voimassa oleva laki

muun teknisen laitteen, tuotteen tai työmenetelmän käyttämisen tai työnteon jatkamisen, kunnes lain vastainen olo tila on korjattu tai poistettu. Työsuojeluviranomainen voi määrätä edellä mainitun käyttökiellon tehosteeksi uhkasakon siten kuin uhkasakkolaissa säädetään.

18 §

Teknisen laitteen luovuttamiskielto

Jos aluehallintovirasto on valvonnassaan havainnut, ettei markkinoille tai käyttöön tarkoitettu kone, työväline, henkilönsuojain tai muu tekninen laite ole säädettyjen vaatimusten mukainen tai se on muuten omiaan aiheuttamaan vaaraa henkilöille tai omaisuudelle, aluehallintoviraston on tarpeelliselta osin siirrettävä asia ministeriön käsiteltäväksi.

Tarkastaja voi antaa 2 ja 3 momentissa tarkoitettua kiellon väliaikaisena, jos markkinoille tai käyttöön tarkoitettu tekninen laite ei ole säädettyjen vaatimusten mukainen tai jos se käyttöön otettuna voi aiheuttaa välitöntä vaaraa työntekijöiden turvallisuudelle tai terveydelle. Edellytyksenä on lisäksi, että väliaikainen kielto on valvonnan tarkoituksen toteutumisen kannalta välttämätön. Tarkastajan on siirrettävä asia aluehallintovirastolle, joka saattaa asian ministeriön käsiteltäväksi. Tarkastajan, aluehallintoviraston ja ministeriön on toimittava asiassa kiireellisesti.

21 a §

Oikeus hankkia tekninen laite tutkittavaksi valehenkilöllisyyttä käyttäen

Aluehallintovirastolla ja ministeriöllä on oikeus hankkia tekninen laite tutkittavaksi valehenkilöllisyyttä käyttäen, jos se on välttämätöntä teknisen laitteen vaatimustenmukaisuuden valvomiseksi. Mitä 21 §:n 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös, kun tekninen

Ehdotus

heuttavan koneen, työvälineen tai muun teknisen laitteen, tuotteen tai työmenetelmän käyttämisen tai työnteon jatkamisen, kunnes lain vastainen olo tila on korjattu tai poistettu. Työsuojeluviranomainen voi määrätä edellä mainitun käyttökiellon tehosteeksi uhkasakon siten kuin uhkasakkolaissa säädetään.

18 §

Teknisen laitteen luovuttamiskielto

Jos *Lupa- ja valvontavirasto* on valvonnassaan havainnut, ettei markkinoille tai käyttöön tarkoitettu kone, työväline, henkilönsuojain tai muu tekninen laite ole säädettyjen vaatimusten mukainen tai se on muuten omiaan aiheuttamaan vaaraa henkilöille tai omaisuudelle, *Lupa- ja valvontaviraston* on tarpeelliselta osin siirrettävä asia ministeriön käsiteltäväksi.

Tarkastaja voi antaa 2 ja 3 momentissa tarkoitettua kiellon väliaikaisena, jos markkinoille tai käyttöön tarkoitettu tekninen laite ei ole säädettyjen vaatimusten mukainen tai jos se käyttöön otettuna voi aiheuttaa välitöntä vaaraa työntekijöiden turvallisuudelle tai terveydelle. Edellytyksenä on lisäksi, että väliaikainen kielto on valvonnan tarkoituksen toteutumisen kannalta välttämätön. Tarkastajan on siirrettävä asia *Lupa- ja valvontavirastolle*, joka saattaa asian ministeriön käsiteltäväksi. Tarkastajan, *Lupa- ja valvontaviraston* ja ministeriön on toimittava asiassa kiireellisesti.

21 a §

Oikeus hankkia tekninen laite tutkittavaksi valehenkilöllisyyttä käyttäen

Lupa- ja valvontavirastolla ja ministeriöllä on oikeus hankkia tekninen laite tutkittavaksi valehenkilöllisyyttä käyttäen, jos se on välttämätöntä teknisen laitteen vaatimustenmukaisuuden valvomiseksi. Mitä 21 §:n 2 momen-

Voimassa oleva laki

laite on hankittu tutkittavaksi valehenkilöllisyyttä käyttäen.

---

28 §

Työnantajaa edustava yhteistoimintahenkilö

Työnantajan on nimettävä edustajansa (*työsuojelupäällikkö*) tässä luvussa tarkoitettua yhteistoimintaa varten, jollei hän itse hoida tätä tehtävää. Työsuojelupäällikön tehtävänä on avustaa työnantajaa ja esimiehiä tehtävissä, jotka liittyvät työsuojelun asiantuntemuksen hankintaan sekä yhteistyöhön työntekijöiden ja työsuojeluviranomaisten kanssa. Tässä tarkoituksessa työsuojelupäällikön tehtävänä on ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin työnantajan ja työntekijöiden välisen yhteistoiminnan järjestämiseksi ja ylläpitämiseksi työpaikalla sekä toimia työsuojelua koskevan yhteistoiminnan kehittämiseksi.

---

29 §

Työsuojeluvaltuutettu ja varavaltuutetut

Työpaikalla, jossa säännöllisesti työskentelee vähintään kymmenen työntekijää, työntekijöiden on valittava keskuudestaan työsuojeluvaltuutettu ja kaksi varavaltuutettua edustajikseen tässä luvussa tarkoitettuun yhteistoimintaan sekä yhteydenpitoon työsuojeluviranomaisiin. Muussakin työpaikassa työntekijät voivat valita keskuudestaan edellä tarkoitettut valtuutetut. Työpaikan toimihenkilöasemassa olevilla työntekijöillä on oikeus valita keskuudestaan heitä edustava työsuojeluvaltuutettu ja kaksi varavaltuutettua.

---

31 §

Työsuojeluvaltuutetun tehtävät

Ehdotus

tissa säädetään, sovelletaan myös, kun tekninen laite on hankittu tutkittavaksi valehenkilöllisyyttä käyttäen.

---

28 §

Työnantajaa edustava yhteistoimintahenkilö

Työnantajan on nimettävä edustajansa (*työsuojelupäällikkö*) tässä luvussa tarkoitettua yhteistoimintaa varten, jollei hän itse hoida tätä tehtävää. Työsuojelupäällikön tehtävänä on avustaa työnantajaa ja esimiehiä tehtävissä, jotka liittyvät työsuojelun asiantuntemuksen hankintaan sekä yhteistyöhön työntekijöiden ja *työsuojeluviranomaisen* kanssa. Tässä tarkoituksessa työsuojelupäällikön tehtävänä on ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin työnantajan ja työntekijöiden välisen yhteistoiminnan järjestämiseksi ja ylläpitämiseksi työpaikalla sekä toimia työsuojelua koskevan yhteistoiminnan kehittämiseksi.

---

29 §

Työsuojeluvaltuutettu ja varavaltuutetut

Työpaikalla, jossa säännöllisesti työskentelee vähintään kymmenen työntekijää, työntekijöiden on valittava keskuudestaan työsuojeluvaltuutettu ja kaksi varavaltuutettua edustajikseen tässä luvussa tarkoitettuun yhteistoimintaan sekä yhteydenpitoon *työsuojeluviranomaiseen*. Muussakin työpaikassa työntekijät voivat valita keskuudestaan edellä tarkoitettut valtuutetut. Työpaikan toimihenkilöasemassa olevilla työntekijöillä on oikeus valita keskuudestaan heitä edustava työsuojeluvaltuutettu ja kaksi varavaltuutettua.

---

31 §

Työsuojeluvaltuutetun tehtävät

Työsuojeluvaltuutettu edustaa työpaikan työntekijöitä käsiteltäessä 26 §:ssä tarkoitettuja asioita yhteistoiminnassa työnantajan kanssa ja suhteessa työsuojeluviranomaisiin. Tämän lisäksi työsuojeluvaltuutetun tehtävänä on oma-aloitteisesti perehtyä työpaikansa työympäristöön ja työyhteisön tilaan liittyviin työntekijöiden turvallisuuteen ja terveyteen vaikuttaviin asioihin sekä työsuojelusäännöksiin. Samoin hänen tulee osallistua työsuojelua koskeviin tarkastuksiin ja asian tuntijan tutkimuksiin, jos tämä tai työsuojeluviranomainen katsoo tutkimukseen osallistumisen tarpeelliseksi. Työsuojeluvaltuutetun tulee myös osaltaan kiinnittää edustamiensa työntekijöiden huomiota työn turvallisuutta ja terveellisyyttä edistäviin seikkoihin.

43 c §

Yhteistoiminnan osapuolet yhteisellä työpaikalla

Jos yhteinen työpaikka on rakennustyömaa, siellä työskentelevillä, eri työnantajien palveluksessa olevilla työntekijöillä on oikeus valita yhteinen työmaakohtainen työsuojeluvaltuutettu ja kaksi varavaltuutettua edustamaan heitä työsuojelun yhteistoiminnassa kyseisen työmaan kaikkien työnantajien ja itsenäisten työnsuorittajien kanssa sekä suhteessa työsuojeluviranomaisiin.

44 §

Muutoksenhaku työsuojeluviranomaisen päätökseen

Muutoksenhausta aluehallintoviraston antamaan päätökseen, joka koskee työneuvostosta ja eräistä työsuojelun poikkeusluvista annetun lain (400/2004) 9 §:ssä tarkoitettuja poikkeuslupia, säädetään mainitussa laissa.

45 §

Työsuojeluvaltuutettu edustaa työpaikan työntekijöitä käsiteltäessä 26 §:ssä tarkoitettuja asioita yhteistoiminnassa työnantajan kanssa ja suhteessa *työsuojeluviranomaiseen*. Tämän lisäksi työsuojeluvaltuutetun tehtävänä on oma-aloitteisesti perehtyä työpaikansa työympäristöön ja työyhteisön tilaan liittyviin työntekijöiden turvallisuuteen ja terveyteen vaikuttaviin asioihin sekä työsuojelusäännöksiin. Samoin hänen tulee osallistua työsuojelua koskeviin tarkastuksiin ja asian tuntijan tutkimuksiin, jos tämä tai työsuojeluviranomainen katsoo tutkimukseen osallistumisen tarpeelliseksi. Työsuojeluvaltuutetun tulee myös osaltaan kiinnittää edustamiensa työntekijöiden huomiota työn turvallisuutta ja terveellisyyttä edistäviin seikkoihin.

43 c §

Yhteistoiminnan osapuolet yhteisellä työpaikalla

Jos yhteinen työpaikka on rakennustyömaa, siellä työskentelevillä, eri työnantajien palveluksessa olevilla työntekijöillä on oikeus valita yhteinen työmaakohtainen työsuojeluvaltuutettu ja kaksi varavaltuutettua edustamaan heitä työsuojelun yhteistoiminnassa kyseisen työmaan kaikkien työnantajien ja itsenäisten työnsuorittajien kanssa sekä suhteessa *työsuojeluviranomaiseen*.

44 §

Muutoksenhaku työsuojeluviranomaisen päätökseen

Muutoksenhausta *Lupa- ja valvontaviraston* antamaan päätökseen, joka koskee työneuvostosta ja eräistä työsuojelun poikkeusluvista annetun lain (400/2004) 9 §:ssä tarkoitettuja poikkeuslupia, säädetään mainitussa laissa.

45 §

Muistutus

Työnantajalla, asianomaisella työsuojeluvaltuutetulla ja työntekijällä on oikeus tehdä aluehallintovirastolle kirjallinen muistutus siitä, ettei työsuojelutarkastuksessa ole toimittu tämän lain mukaisesti. Muistutus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa työsuojelutarkastuksesta tai muusta valvontatoimenpiteestä. Muistutuksen johdosta on tutkittava tehdyt valvontatoimenpiteet ja tarvittaessa tehtävä uusi tarkastus. Muistutuksen tekijälle on kohtuullisessa ajassa asian selvittämistä ilmoitettava muistutuksen aiheuttamista toimenpiteistä.

46 §

Kuoleman tai vaikean vamman aiheuttaneesta työtapaturmasta ilmoittaminen

Työnantajan on viipymättä ilmoitettava poliisille ja aluehallintovirastolle työtapaturma- ja ammattitautilaissa (459/2015) tarkoitetusta työtapaturmasta, joka on aiheuttanut kuoleman tai vaikean vamman. Poliisin on viipymättä suoritettava tapahtumapaikalla poliisitutkinta. Siihen on kutsuttava työnantaja tai hänen edustajansa. Poliisitutkinnasta on annettava tieto myös aluehallintovirastolle sekä työtapaturmassa vahingoittuneelle tai hänen edustajalleen. Jäljennös tutkintapöytäkirjasta on toimitettava vakuutuslaitokselle ja tutkimusta pyytäneelle sekä pyynnöstä asianosaiselle.

46 a §

Ammattitaudista tai työstä johtuvasta muusta työperäisestä sairaudesta ilmoittaminen

Jos lääkäri perustellusti epäilee työtapaturma- ja ammattitautilaissa tarkoitettua ammattitautia tai työstä johtuvaa muuta työperäistä sairautta, hänen on viipymättä tehtävä salassapitosäännösten estämättä asiasta ilmoitus aluehallintovirastolle.

Muistutus

Työnantajalla, asianomaisella työsuojeluvaltuutetulla ja työntekijällä on oikeus tehdä *työsuojeluviranomaiselle* kirjallinen muistutus siitä, ettei työsuojelutarkastuksessa ole toimittu tämän lain mukaisesti. Muistutus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa työsuojelutarkastuksesta tai muusta valvontatoimenpiteestä. Muistutuksen johdosta on tutkittava tehdyt valvontatoimenpiteet ja tarvittaessa tehtävä uusi tarkastus. Muistutuksen tekijälle on kohtuullisessa ajassa asian selvittämistä ilmoitettava muistutuksen aiheuttamista toimenpiteistä.

46 §

Kuoleman tai vaikean vamman aiheuttaneesta työtapaturmasta ilmoittaminen

Työnantajan on viipymättä ilmoitettava poliisille ja *työsuojeluviranomaiselle* työtapaturma- ja ammattitautilaissa (459/2015) tarkoitetusta työtapaturmasta, joka on aiheuttanut kuoleman tai vaikean vamman. Poliisin on viipymättä suoritettava tapahtumapaikalla poliisitutkinta. Siihen on kutsuttava työnantaja tai hänen edustajansa. Poliisitutkinnasta on annettava tieto myös *työsuojeluviranomaiselle* sekä työtapaturmassa vahingoittuneelle tai hänen edustajalleen. Jäljennös tutkintapöytäkirjasta on toimitettava vakuutuslaitokselle ja tutkimusta pyytäneelle sekä pyynnöstä asianosaiselle.

46 a §

Ammattitaudista tai työstä johtuvasta muusta työperäisestä sairaudesta ilmoittaminen

Jos lääkäri perustellusti epäilee työtapaturma- ja ammattitautilaissa tarkoitettua ammattitautia tai työstä johtuvaa muuta työperäistä sairautta, hänen on viipymättä tehtävä salassapitosäännösten estämättä asiasta ilmoitus *työsuojeluviranomaiselle*.

Voimassa oleva laki

Aluehallintoviraston tulee toimittaa 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tiedot työterveyslaitokselle työperäisten sairauksien rekisteriä varten.

54 §

Valvonta

Työsuojeluviranomaiset valvovat 5 ja 5 a luvussa säädettyä työsuojelun yhteistoimintaa ja 7 luvussa säädettyä ilmoitusvelvollisuutta koskevien säännösten noudattamista.

Työsuojeluviranomaiset eivät kuitenkaan valvo yhteistoimintaa koskevien säännösten noudattamista, jos yhteistoiminnasta on sovittu 23 §:n 1 tai 2 momentissa tai 43 b §:n 1 momentissa säädetyn mukaisesti.

Ehdotus

Työsuojeluviranomaisen tulee toimittaa 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tiedot työterveyslaitokselle työperäisten sairauksien rekisteriä varten.

54 §

Valvonta

Työsuojeluviranomainen valvoo 5 ja 5 a luvussa säädettyä työsuojelun yhteistoimintaa ja 7 luvussa säädettyä ilmoitusvelvollisuutta koskevien säännösten noudattamista.

Työsuojeluviranomainen ei kuitenkaan valvo yhteistoimintaa koskevien säännösten noudattamista, jos yhteistoiminnasta on sovittu 23 §:n 1 tai 2 momentissa tai 43 b §:n 1 momentissa säädetyn mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

valtion varoista maksettavasta korvauksesta turvakotipalvelun tuottajalle annetun lain 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtion varoista maksettavasta korvauksesta turvakotipalvelun tuottajalle annetun lain (1354/2014) 12 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 551/2022, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

12 §

12 §

Viranomaiset

Viranomaiset

Turvakotitoimintaa valvovat Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto sekä aluehallintovirastot toimialueellaan. Turvakotitoiminnan valvontaan sovelletaan hyvinvointialueen tuottaman turvakotitoiminnan osalta sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 6 lukua ja muun julkisen palveluntuottajan tuottaman turvakotitoiminnan osalta mainitun lain 46 ja 48 §:ää sekä yksityisten sosiaalipalvelujen tuottajan osalta yksityisistä sosiaalipalveluista annettua lakia.

Turvakotitoimintaa *valvoo Lupa- ja valvontavirasto*. Turvakotitoiminnan *valvonnasta säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetussa laissa (741/2023)*.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta annetun lain (410/2009) 4 §:n 1 momentin johdantokappale ja 2–4 momentti ja 5 §:n 1 momentti, sellaisena kuin ne ovat laissa 1571/2009 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Kunnan ja ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen ilmoitukset

Kunnan ja ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen ilmoitukset

Kunnan tai 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun yhteistoiminta-alueen on ilmoitettava aluehallintovirastolle seuraavat tiedot:

Kunnan tai 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun yhteistoiminta-alueen on ilmoitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* seuraavat tiedot:

Toimielimen on lisäksi ilmoitettava aluehallintovirastolle, mitkä kunnat yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat.

Toimielimen on lisäksi ilmoitettava *Lupa- ja valvontavirastolle*, mitkä kunnat yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat.

Kunnan tai yhteistoiminta-alueen on tarvittaessa perusteltava 3 §:ssä tarkoitettu poikkeus tehdessään 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen aluehallintovirastolle.

Kunnan tai yhteistoiminta-alueen on tarvittaessa perusteltava 3 §:ssä tarkoitettu poikkeus tehdessään 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen *Lupa- ja valvontavirastolle*.

Aluehallintoviraston on ilmoitettava 1–3 momentissa tarkoitetut tiedot sosiaali- ja terveysministeriölle.

Lupa- ja valvontaviraston on ilmoitettava 1–3 momentissa tarkoitetut tiedot sosiaali- ja terveysministeriölle.

5 §

5 §

Valtioneuvoston päätöksenteko-oikeus

Valtioneuvoston päätöksenteko-oikeus

Jos kunta, joka ei täytä 2 §:n 1 momentissa säädettyä edellytystä, ei tee päätöstä kuulumisestaan yhteistoiminta-alueeseen tai jos tällainen kunta jää siitä itsestään riippumattomista syistä yhteistoiminta-alueen ulkopuolelle, valtioneuvosto päättää kunnan kuulumisesta yhteistoiminta-alueeseen sekä kustannusten jaosta, hallintomallista, virkojen ja tehtävien järjestämisen perusteista ja muista yhteisoi-

Jos kunta, joka ei täytä 2 §:n 1 momentissa säädettyä edellytystä, ei tee päätöstä kuulumisestaan yhteistoiminta-alueeseen tai jos tällainen kunta jää siitä itsestään riippumattomista syistä yhteistoiminta-alueen ulkopuolelle, valtioneuvosto päättää kunnan kuulumisesta yhteistoiminta-alueeseen sekä kustannusten jaosta, hallintomallista, virkojen ja tehtävien järjestämisen perusteista ja muista yhteisoi-

Voimassa oleva laki

minnan järjestämiseksi välttämättömistä asioista, joista kunnat eivät ole sopineet. Valtioneuvoston on kuultava ennen päätöksentekoa asianomaisia kuntia ja aluehallintovirastoja sekä yhteistoiminta-aluetta. Valtioneuvoston päätös yhteistoiminnan ehdoista on voimassa, kunnes asianomaiset kunnat toisin sopivat.

Ehdotus

minnan järjestämiseksi välttämättömistä asioista, joista kunnat eivät ole sopineet. Valtioneuvoston on kuultava ennen päätöksentekoa asianomaisia kuntia ja *Lupa- ja valvontavirasto* sekä yhteistoiminta-aluetta. Valtioneuvoston päätös yhteistoiminnan ehdoista on voimassa, kunnes asianomaiset kunnat toisin sopivat.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

37.

Laki

lastensuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lastensuojelulain (417/2007) 27 a §:n 3 momentti, 79 §:n 2 ja 3 momentti sekä 80 §, sellaisina kuin ne ovat 27 a §:n 3 momentti laissa 598/2013, 79 §:n 2 ja 3 momentti laissa 610/2022 sekä 80 § laissa 542/2019 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

27 a §

27 a §

Määräaikojen noudattamisen seuranta

Määräaikojen noudattamisen seuranta

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tulee luovuttaa 1 momentissa tarkoitetut tiedot edelleen Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle sen valtakunnallista ohjaus- ja valvontatehtävää varten.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tulee luovuttaa 1 momentissa tarkoitetut tiedot edelleen *Lupa- ja valvontavirastolle* sen valtakunnallista ohjaus- ja valvontatehtävää varten.

79 §

79 §

Sijaishuollon valvonta

Sijaishuollon valvonta

Sijaishuoltoapaikan toimintaa valvovat lisäksi sijoitushyvinvointialue ja aluehallintovirasto. Valvontaa toteuttaessaan niiden tulee toimia yhteistyössä sijoittajahyvinvointialueen kanssa.

Sijaishuoltoapaikan toimintaa valvovat lisäksi sijoitushyvinvointialue ja *Lupa- ja valvontavirasto*. Valvontaa toteuttaessaan niiden tulee toimia yhteistyössä sijoittajahyvinvointialueen kanssa.

Jos sijoittajahyvinvointialue havaitsee sijaishuoltoapaikan toiminnassa sellaisia epäkohtia tai puutteita, jotka voivat vaikuttaa sijoitettujen lasten hoitoon tai huolenpitoon, sen tulee salassapitovelvoitteiden estämättä ilmoittaa asiasta viipymättä sijoitushyvinvointialueelle ja 2 momentissa tarkoitetulle aluehallintovirastolle sekä tiedossaan oleville muille lapsia samaan sijaishuoltoapaikkaan sijoittaneille hyvinvointialueille.

Jos sijoittajahyvinvointialue havaitsee sijaishuoltoapaikan toiminnassa sellaisia epäkohtia tai puutteita, jotka voivat vaikuttaa sijoitettujen lasten hoitoon tai huolenpitoon, sen tulee salassapitovelvoitteiden estämättä ilmoittaa asiasta viipymättä sijoitushyvinvointi-alueelle ja 2 momentissa tarkoitetulle *Lupa- ja valvontavirastolle* sekä tiedossaan oleville muille lapsia samaan sijaishuoltoapaikkaan sijoittaneille hyvinvointialueille.

80 §

80 §

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Muu valvonta

Aluehallintoviraston on seurattava lastensuojelulaitosten toimintaa 79 §:ssä säädetyn lisäksi omasta aloitteestaan tapahtuvien tarkastuskäyntien avulla ja erityisesti valvottava 11 luvun nojalla tehtäviä rajoituksia lastensuojelulaitoksissa. Aluehallintoviraston on valvontaa toteuttaessaan varattava lapselle tilaisuus luottamukselliseen keskusteluun aluehallintoviraston edustajan kanssa.

Muu valvonta

Lupa- ja valvontaviraston on seurattava lastensuojelulaitosten toimintaa 79 §:ssä säädetyn lisäksi omasta aloitteestaan tapahtuvien tarkastuskäyntien avulla ja erityisesti valvottava 11 luvun nojalla tehtäviä rajoituksia lastensuojelulaitoksissa. *Lupa- ja valvontaviraston* on valvontaa toteuttaessaan varattava lapselle tilaisuus luottamukselliseen keskusteluun *Lupa- ja valvontaviraston* edustajan kanssa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

lääkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lääkelain (395/1987) 30 g §:n 3 momentti, 68 §:n 3–5 momentti, 71 §, 72 §:n 1–3 momentti, 73 §:n 1 momentti, 89 b §:n 1 momentti, 90 §:n 3 momentti, 92 a §:n 3 momentti, 93 §:n 3 momentti sekä 102 §:n 3 momentti,
sellaisina kuin ne ovat 30 g §:n 3 momentti, 68 §:n 3–5 momentti, 71 §, 72 §:n 1–3 momentti, 73 §:n 1 momentti, 90 §:n 3 momentti ja 102 §:n 3 momentti laissa 1258/2021, 89 b §:n 1 momentti laissa 1200/2013, 92 a §:n 3 momentti laissa 1546/2009 sekä 93 §:n 3 momentti laissa 1112/2010, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

30 g §

30 g §

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen on ilmoitettava Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle sekä Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle tietoonsa tulleista ilmoituksista lääkkeen käyttöön liittyvästä virheestä johtuvista epäillyistä haittavaikutuksista. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen on luovutettava saamansa rokotetta koskevat tiedot Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston sekä Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen on välittömästi ilmoitettava Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuselle epäillyistä haittavaikutuksista, jotka on saatettu niiden tietoon.

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen on ilmoitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* sekä Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle tietoonsa tulleista ilmoituksista lääkkeen käyttöön liittyvästä virheestä johtuvista epäillyistä haittavaikutuksista. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen on luovutettava saamansa rokotetta koskevat tiedot Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle. *Lupa- ja valvontaviraston* sekä Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen on välittömästi ilmoitettava Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuselle epäillyistä haittavaikutuksista, jotka on saatettu niiden tietoon.

68 §

68 §

Yksityisen palveluntuottajan on saatava lupa rajatun lääkevaraston ylläpitämiseen. Lupahakemus tehdään sille aluehallintovirastolle, jonka alueella toimintayksikkö sijaitsee. *Ahvenanmaalla sijaitsevat toimintayksiköt tekevät lupahakemuksen kuitenkin Lounais-Suomen aluehallintovirastolle. Jos palveluntuottajalla on toimintayksikköjä useamman kuin yhden aluehallintoviraston toimialueella, lupaa haetaan Sosiaali- ja terveysalan*

Yksityisen palveluntuottajan on saatava lupa rajatun lääkevaraston ylläpitämiseen. Lupahakemus tehdään *Lupa- ja valvontavirastolle*. Lupa myönnetään 2 momentissa tarkoitettujen edellytysten täyttyessä. Luvan myöntämiseksi voidaan suorittaa tarkastus, jos se on tarpeen asiakasturvallisuuden turvaamiseksi. Lupa voidaan liittää asiakasturvallisuuden varmistamiseksi välttämättömiä ehtoja lääkevaraston lääkevalikoimasta, tiloista,

lupa- ja valvontavirastolta. Lupa myönnetään 2 momentissa tarkoitettujen edellytysten täytyessä. Luvan myöntämiseksi voidaan suorittaa tarkastus, jos se on tarpeen asiakasturvallisuuden turvaamiseksi. Lupaan voidaan liittää asiakasturvallisuuden varmistamiseksi välttämättömiä ehtoja lääkevaraston lääkevalikoimasta, tiloista, ylläpitämisestä, omavalvonnasta ja lääkevarastoa ylläpitävän yksikön henkilöstöstä.

Kunnalla on velvollisuus tehdä ilmoitus toimintayksikössään olevasta rajatusta lääkevarastosta sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueella kunta sijaitsee. *Ahvenanmaalla sijaitsevat kunnan toimintayksiköt tekevät ilmoituksen kuitenkin Lounais-Suomen aluehallintovirastolle.* Kunnan on huolehdittava, että toimintayksikkö täyttää 2 momentissa tarkoitettut edellytykset.

Yksityisen palveluntuottajan ja kunnan on ilmoitettava rajatun lääkevaraston ylläpitämiseen liittyvistä olennaisista muutoksista ja rajatun lääkevaraston ylläpitämisen lopettamisesta sille viranomaiselle, joka on käsitellyt kyseisen toimintayksikön rajattua lääkevarastoa koskevan lupahakemuksen tai ilmoituksen. Viranomainen voi edellyttää, että luvanhaltija rajatun lääkevaraston toiminnan lopettamisen uhalla tekee uuden lupahakemuksen olennaisen muutoksen johdosta, jos se on potilasturvallisuuden kannalta välttämätöntä.

71 §

Kunnan tulee tarkastaa kunnan alueella olevien toimintayksiköiden rajatut lääkevarastot vuosittain. Kunta raportoi tarkastuksesta toimivaltaiselle aluehallintovirastolle. Lounais-Suomen aluehallintovirasto tarkastaa kuitenkin vuosittain Ahvenanmaalla sijaitsevat rajatut lääkevarastot.

Aluehallintovirastot ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto vastaavat rajatun lääkevaraston viranomaisvalvonnasta ja ne voivat tarkastaa rajatut lääkevarastot perustellusta syystä. *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi perustellusta syystä mää-*

ylläpitämisestä, omavalvonnasta ja lääkevarastoa ylläpitävän yksikön henkilöstöstä.

Kunnalla on velvollisuus tehdä ilmoitus toimintayksikössään olevasta rajatusta lääkevarastosta *Lupa- ja valvontavirastolle.* Kunnan on huolehdittava, että toimintayksikkö täyttää 2 momentissa tarkoitettut edellytykset.

Yksityisen palveluntuottajan ja kunnan on ilmoitettava rajatun lääkevaraston ylläpitämiseen liittyvistä olennaisista muutoksista ja rajatun lääkevaraston ylläpitämisen lopettamisesta *Lupa- ja valvontavirastolle.* *Lupa- ja valvontavirasto* voi edellyttää, että luvanhaltija rajatun lääkevaraston toiminnan lopettamisen uhalla tekee uuden lupahakemuksen olennaisen muutoksen johdosta, jos se on potilasturvallisuuden kannalta välttämätöntä.

71 §

Kunnan tulee tarkastaa kunnan alueella olevien toimintayksiköiden rajatut lääkevarastot vuosittain. Kunta raportoi tarkastuksesta *Lupa- ja valvontavirastolle.* *Lupa- ja valvontavirasto* tarkastaa kuitenkin vuosittain Ahvenanmaalla sijaitsevat rajatut lääkevarastot.

Lupa- ja valvontavirasto vastaa rajatun lääkevaraston viranomaisvalvonnasta ja *se* voi tarkastaa rajatut lääkevarastot perustellusta syystä. Rajatun lääkevaraston tarkastajan on oltava terveydenhuollon asiantuntija, jolla on tarvittava lääkehoidon koulutus ja osaaminen. Tarkastus voidaan tehdä ennalta ilmoittamatta

rätä aluehallintoviraston tekemään tarkastuksen. Rajatun lääkevaraston tarkastajan on oltava terveydenhuollon asiantuntija, jolla on tarvittava lääkehoidon koulutus ja osaaminen. Tarkastus voidaan tehdä ennalta ilmoittamatta ja siitä on pidettävä pöytäkirjaa. Tarkastaja on päästettävä kaikkiin toimintayksikön tiloihin ja tälle on salassapitosäännösten estämättä pyydettyä esitettävä kaikki tarkastuksen toimittamiseksi välttämättömät asiakirjat ja annettava niistä maksutta pyydetty jäljennökset. Tarkastajalla on oikeus ottaa valokuvia tarkastuksen aikana. Poliisin on tarvittaessa annettava Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastolle ja aluehallintovirastolle virka-apua tarkastuksen suorittamiseksi.

Aluehallintovirastolla, Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastolla ja kunnalla on oikeus käyttää tarkastuksissa avustajana laillistettua proviisorita tai laillistettua farmaseuttia, joka on perehtynyt tehtävään ja joka työskentelee sairaala-apteekissa, lääkekeskuksessa tai avohuollon apteekissa. Viranomaisen pyytessä edellä mainitulla laillistetulla farmaseutilla tai laillistetulla proviisorilla on velvollisuus avustaa viranomaista rajatun lääkevaraston tarkastuksessa. Tämä voi osallistua avustajana tarkastukseen muualla kuin pysyväisluontoiseen asumiseen tarkoitetuissa tiloissa. Tarkastuksessa avustava toimii rikosoikeudellisessa virkavastuussa hoitaessaan tätä tehtävää. Vahingonkorvauksesta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974). Tarkastuksessa avustavalla on oikeus saada tehtävänsä suorittamiseksi välttämättömät tiedot rajatusta lääkevarastosta, varastossa olevista lääkevalmisteista, huumausaineiksi luokiteltavia lääkkeitä ja pkv-lääkkeitä koskevasta kirjanpidosta ja lääkehoitosuunnitelmasta sen estämättä, mitä salassapitovelvollisuudesta säädetään. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin rajatun lääkevaraston tarkastuksesta.

Aluehallintovirasto ja Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto voivat kieltää rajatun lääkevaraston pitämisen ja antaa määräyksen valvonnassa tai tarkastuksessa havaitun puutteen korjaamiseksi, jos lääkevarastoa pidetään ilman 68 §:ssä tarkoitettua lupaa tai

ja siitä on pidettävä pöytäkirjaa. Tarkastaja on päästettävä kaikkiin toimintayksikön tiloihin ja tälle on salassapitosäännösten estämättä pyydettyä esitettävä kaikki tarkastuksen toimittamiseksi välttämättömät asiakirjat ja annettava niistä maksutta pyydetty jäljennökset. Tarkastajalla on oikeus ottaa valokuvia tarkastuksen aikana. Poliisin on tarvittaessa annettava *Lupa- ja valvontavirastolle* virka-apua tarkastuksen suorittamiseksi.

Lupa- ja valvontavirastolla ja kunnalla on oikeus käyttää tarkastuksissa avustajana laillistettua proviisorita tai laillistettua farmaseuttia, joka on perehtynyt tehtävään ja joka työskentelee sairaala-apteekissa, lääkekeskuksessa tai avohuollon apteekissa. Viranomaisen pyytessä edellä mainitulla laillistetulla farmaseutilla tai laillistetulla proviisorilla on velvollisuus avustaa viranomaista rajatun lääkevaraston tarkastuksessa. Tämä voi osallistua avustajana tarkastukseen muualla kuin pysyväisluontoiseen asumiseen tarkoitetuissa tiloissa. Tarkastuksessa avustava toimii rikosoikeudellisessa virkavastuussa hoitaessaan tätä tehtävää. Vahingonkorvauksesta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974). Tarkastuksessa avustavalla on oikeus saada tehtävänsä suorittamiseksi välttämättömät tiedot rajatusta lääkevarastosta, varastossa olevista lääkevalmisteista, huumausaineiksi luokiteltavia lääkkeitä ja pkv-lääkkeitä koskevasta kirjanpidosta ja lääkehoitosuunnitelmasta sen estämättä, mitä salassapitovelvollisuudesta säädetään. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin rajatun lääkevaraston tarkastuksesta.

Lupa- ja valvontavirasto voi kieltää rajatun lääkevaraston pitämisen ja antaa määräyksen valvonnassa tai tarkastuksessa havaitun puutteen korjaamiseksi, jos lääkevarastoa pidetään ilman 68 §:ssä tarkoitettua lupaa tai kunnan

kunnan tekemää ilmoitusta, lääkevarasto ei täytä mainitun pykälän mukaisia edellytyksiä tai lääkevarastoa ylläpidetään tai lääkevarastosta toteutetaan lääkehoitoa 68–70 §:n vastaisesti tai lääkevarastoa koskevan luvan vastaisesti tai tavalla, joka vaarantaa asiakas- tai potilasturvallisuuden tai on muuten lainvastainen. Määräystä voidaan tehostaa uhkasakolla.

Jos valvonnan yhteydessä todetaan, että palveluntuottaja tai toimintayksikkö on menettänyt virheellisesti tai jättänyt 68–70 §:ssä tarkoitettua velvollisuutensa täyttämättä mutta asia ei anna aihetta muihin toimenpiteisiin, viranomaisen voi antaa palvelujen tuottajalle tai toimintayksikölle huomautuksen vastaisen toiminnan varalle tai kiinnittää huomiota toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen ja hyvän hallintotavan noudattamiseen. Huomautukseen ja huomion kiinnittämiseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

72 §

Edellä 68 ja 71 §:ssä säädettyjen viranomaistehtäviensä toteuttamiseksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto tallentavat valvomiensa rajattujen lääkevarastojen tiedot omiin asianhallintajärjestelmiinsä. Lisäksi ne tallentavat seuraavat tiedot rajattuja lääkevarastoja koskevaan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintovirastojen yhteiseen rekisteriin:

1) tiedot rajattua lääkevarastoa ylläpitävistä palveluntuottajista ja toimintayksiköistä ja niiden ISO OID-yksilöintitunnukset Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen kansallisen koodistopalvelun mukaisesti;

2) tiedot toimintayksikön johdosta, vastuuhenkilöistä, toimintayksikön terveydenhuollosta vastaavasta lääkäristä, lääkehoitosuunnitelman hyväksyneestä lääkäristä ja rajatun lääkevaraston vastuuhenkilöstä;

3) tiedot lääkevaraston mahdollisesta ennakkotarkastuksesta, tarkastuksen ajankohdasta ja tarkastuksen suorittaneesta viranomaisesta;

4) tiedot toimintayksikölle myönnetystä luvasta rajatun lääkevaraston ylläpitämiseen ja

tekemää ilmoitusta, lääkevarasto ei täytä mainitun pykälän mukaisia edellytyksiä tai lääkevarastoa ylläpidetään tai lääkevarastosta toteutetaan lääkehoitoa 68–70 §:n vastaisesti tai lääkevarastoa koskevan luvan vastaisesti tai tavalla, joka vaarantaa asiakas- tai potilasturvallisuuden tai on muuten lainvastainen. Määräystä voidaan tehostaa uhkasakolla.

Jos valvonnan yhteydessä todetaan, että palveluntuottaja tai toimintayksikkö on menettänyt virheellisesti tai jättänyt 68–70 §:ssä tarkoitettua velvollisuutensa täyttämättä mutta asia ei anna aihetta muihin toimenpiteisiin, *Lupa- ja valvontavirasto* voi antaa palvelujen tuottajalle tai toimintayksikölle huomautuksen vastaisen toiminnan varalle tai kiinnittää huomiota toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen ja hyvän hallintotavan noudattamiseen. Huomautukseen ja huomion kiinnittämiseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

72 §

Edellä 68 ja 71 §:ssä säädettyjen viranomaistehtäviensä toteuttamiseksi *Lupa- ja valvontavirasto tallentaa* valvomiensa rajattujen *lääkevarastoja koskevat tiedot omaan asianhallintajärjestelmäänsä*. Lisäksi *se* tallentaa seuraavat tiedot rajattuja lääkevarastoja koskevaan rekisteriin:

1) tiedot rajattua lääkevarastoa ylläpitävistä palveluntuottajista ja toimintayksiköistä ja niiden ISO OID-yksilöintitunnukset Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen kansallisen koodistopalvelun mukaisesti;

2) tiedot toimintayksikön johdosta, vastuuhenkilöistä, toimintayksikön terveydenhuollosta vastaavasta lääkäristä, lääkehoitosuunnitelman hyväksyneestä lääkäristä ja rajatun lääkevaraston vastuuhenkilöstä;

3) tiedot lääkevaraston mahdollisesta ennakkotarkastuksesta, tarkastuksen ajankohdasta ja tarkastuksen suorittaneesta viranomaisesta;

4) tiedot toimintayksikölle myönnetystä luvasta rajatun lääkevaraston ylläpitämiseen ja

julkisen toimintayksikön rajattua lääkevarastoa koskevan ilmoituksen rekisteröinnistä ja niiden ajankohdista;

5) tiedot rajatun lääkevaraston tarkastuksesta valvonta-asian yhteydessä ja tarkastuksen ajankohdasta;

6) tiedot seuraamuksista, jotka toimintayksikölle on määrätty rajattujen lääkevarastojen ylläpidossa tapahtuneiden laiminlyöntien vuoksi;

7) tiedot rajatun lääkevaraston luvan päättymisestä ja lääkevaraston ylläpitämisen lopettamisesta ja niiden ajankohdista.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun viranomaisten yhteisen rekisterin rekisterinpitäjänä toimii Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto. *Kukin viranomainen vastaa tallentamistaan tiedoista ja toimivaltaansa kuuluvien tietojen luovuttamisen lainmukaisuudesta.* Viranomaiset saavat käsitellä rajattuja lääkevarastoja koskevia tietoja vain siltä osin kuin se on välttämätöntä *niille* 68 ja 71 §:ssä säädettyjen tehtävien suorittamiseksi.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla ja aluehallintovirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa *toisilleen ja* kullekin toimintayksikköä valvovalle kunnalle 68 ja 71 §:ssä tarkoitettujen tehtävien suorittamisessa tarvittavat välttämättömät tiedot.

73 §

Edellä 68 ja 71 §:ssä tarkoitetut viranomaisien toimenpiteet ovat maksullisia. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston rajattuja lääkevarastoja koskevien suoritteiden maksuista säädetään valtion maksuperustelain 8 §:n nojalla annetussa säännöksessä. *Aluehallintoviraston rajattuja lääkevarastoja koskevien suoritteiden maksuista säädetään aluehallintovirastoista annetun lain (896/2009) 22 §:n 2 momentin nojalla annetussa säännöksessä.*

89 b §

julkisen toimintayksikön rajattua lääkevarastoa koskevan ilmoituksen rekisteröinnistä ja niiden ajankohdista;

5) tiedot rajatun lääkevaraston tarkastuksesta valvonta-asian yhteydessä ja tarkastuksen ajankohdasta;

6) tiedot seuraamuksista, jotka toimintayksikölle on määrätty rajattujen lääkevarastojen ylläpidossa tapahtuneiden laiminlyöntien vuoksi;

7) tiedot rajatun lääkevaraston luvan päättymisestä ja lääkevaraston ylläpitämisen lopettamisesta ja niiden ajankohdista.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun rekisterin rekisterinpitäjänä toimii *Lupa- ja valvontavirasto*, joka vastaa rekisteriin tallennetuista tiedoista ja tietojen luovuttamisen lainmukaisuudesta. *Lupa- ja valvontaviraston henkilöstö saa* käsitellä rajattuja lääkevarastoja koskevia tietoja vain siltä osin kuin se on välttämätöntä 68 ja 71 §:ssä säädettyjen tehtävien suorittamiseksi.

Lupa- ja valvontavirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa kullekin toimintayksikköä valvovalle kunnalle *sen* 68 ja 71 §:ssä tarkoitettujen tehtävien *suorittamiseksi* tarvittavat välttämättömät tiedot.

73 §

Edellä 68 ja 71 §:ssä tarkoitetut viranomaisien toimenpiteet ovat maksullisia. *Lupa- ja valvontaviraston* rajattuja lääkevarastoja koskevien suoritteiden maksuista säädetään *Lupa- ja valvontavirastosta annetun lain 24 §:n* nojalla annetussa säännöksessä.

89 b §

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos sekä Kansaneläkelaitos ovat velvollisia pyynnöstä antamaan maksutta Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuselle tässä laissa säädettyjen lupa- ja valvontatehtävien suorittamiseksi tarpeelliset tiedot ja selvitykset sen estämättä, mitä salassapitovelvollisuudesta säädetään. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus ilman Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskukseen pyyntöäkin ilmoittaa keskukselle sellaisesta terveydenhuollon ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeuteen vaikuttavasta seikasta, jolla voi olla vaikutusta tämän lain mukaisen luvan myöntämiseen tai voimassaoloon. Kansaneläkelaitoksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus ilman Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskukseen pyyntöäkin ilmoittaa keskukselle tietoonsa tulleista apteekkeista ja apteekkareita koskevista seikoista, joilla voi olla vaikutusta tämän lain mukaisen luvan myöntämiseen tai voimassaoloon.

90 §

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus saa luovuttaa tämän lain mukaisia tehtäviä suorittaessaan saamiaan tietoja yksityisen ja yhteisön liikesalaisuudesta Euroopan unionin toimielimelle ja muulle valvontaviranomaiselle Euroopan unionin säädöksissä edellytetyllä tavalla sekä Ruokavirastolle, sosiaali- ja terveysministeriölle, lääkkeiden hintalautakunnalle, Kansaneläkelaitokselle, aluehallintovirastolle ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle sekä poliisi-, tulli- ja syyttäviviranomaiselle silloin, kun se on välttämätöntä niiden lakisääteisten tehtävien hoitamiseksi.

92 a §

Lupa- ja valvontavirasto, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos sekä Kansaneläkelaitos ovat velvollisia pyynnöstä antamaan maksutta Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuselle tässä laissa säädettyjen lupa- ja valvontatehtävien suorittamiseksi tarpeelliset tiedot ja selvitykset sen estämättä, mitä salassapitovelvollisuudesta säädetään. *Lupa- ja valvontavirastolla* on salassapitosäännösten estämättä oikeus ilman Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskukseen pyyntöäkin ilmoittaa keskukselle sellaisesta terveydenhuollon ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeuteen vaikuttavasta seikasta, jolla voi olla vaikutusta tämän lain mukaisen luvan myöntämiseen tai voimassaoloon. Kansaneläkelaitoksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus ilman Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskukseen pyyntöäkin ilmoittaa keskukselle tietoonsa tulleista apteekkeista ja apteekkareita koskevista seikoista, joilla voi olla vaikutusta tämän lain mukaisen luvan myöntämiseen tai voimassaoloon.

90 §

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus saa luovuttaa tämän lain mukaisia tehtäviä suorittaessaan saamiaan tietoja yksityisen ja yhteisön liikesalaisuudesta Euroopan unionin toimielimelle ja muulle valvontaviranomaiselle Euroopan unionin säädöksissä edellytetyllä tavalla sekä Ruokavirastolle, sosiaali- ja terveysministeriölle, lääkkeiden hintalautakunnalle, Kansaneläkelaitokselle, *Lupa- ja valvontavirastolle* sekä poliisi-, tulli- ja syyttäviviranomaiselle silloin, kun se on välttämätöntä niiden lakisääteisten tehtävien hoitamiseksi.

92 a §

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintovirastojen tulee valvoa, että terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) tarkoitetut terveydenhuollon ammattihenkilöt, joilla on oikeus määrätä tai toimittaa lääkkeitä, noudattavat 92 §:ssä säädettyä kieltoa. Valvonnasta säädetään muutoin terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa.

93 §

Kiellon tai määräyksen tehosteeksi asetetun uhkasakon tuomitsee aluehallintovirasto Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen vaatimuksesta.

102 §

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen 2 §:n 4 momentissa, 6, 23 c, 30 l, 30 n, 59, 66, 80, 80 a, 80 b, 87, 87 c, 88 a, 93 ja 101 §:ssä tarkoitettuja päätöksiä, aluehallintovirastojen ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston 68 ja 71 §:ssä tarkoitettuja päätöksiä sekä tarkastajan määräyksiä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen 21, 21 a ja 21 c §:n mukaiset lääkevalmisteen myyntilupapäätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen 40, 41, 52, 53 ja 54 §:n mukaisia päätöksiä ei saa panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman.

Lupa- ja valvontaviraston tulee valvoa, että terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) tarkoitetut terveydenhuollon ammattihenkilöt, joilla on oikeus määrätä tai toimittaa lääkkeitä, noudattavat 92 §:ssä säädettyä kieltoa. Valvonnasta säädetään muutoin terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa.

93 §

Kiellon tai määräyksen tehosteeksi asetetun uhkasakon tuomitsee *Lupa- ja valvontavirasto* Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen vaatimuksesta.

102 §

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen 2 §:n 4 momentissa, 6, 23 c, 30 l, 30 n, 59, 66, 80, 80 a, 80 b, 87, 87 c, 88 a, 93 ja 101 §:ssä tarkoitettuja päätöksiä, *Lupa- ja valvontaviraston* 68 ja 71 §:ssä tarkoitettuja päätöksiä sekä tarkastajan määräyksiä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen 21, 21 a ja 21 c §:n mukaiset lääkevalmisteen myyntilupapäätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen 40, 41, 52, 53 ja 54 §:n mukaisia päätöksiä ei saa panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain voimaan tullessa Lupa- ja valvontavirastolle luovutetaan rajattuja lääkevarastoja koskeva 72 §:ssä tarkoitettu rekisteri ja aluehallintovirastojen ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston omissa asianhallintajärjestelmissä olevat rajattuja lääkevarastoja koskevat tiedot siinä määrin

Voimassa oleva laki

Ehdotus

kuin ne ovat välttämättömiä Lupa- ja valvontavirastolle tämän lain 68 ja 71 §:ssä säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

#.

Laki

mielenterveyslain 17 c ja 22 f §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan mielenterveyslain (1116/1990) 17 c §:n 3 momentti ja 22 f §:n 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 17 c §:n 3 momentti laissa 20/2016 ja 22 f §:n 4 momentti laissa 1066/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

17 c §

17 c §

Hoidon jatkamisesta päättäminen erityislanteissa

Hoidon jatkamisesta päättäminen erityislanteissa

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen päätös potilaan hoidon jatkamisesta väliaikaispäätöstä lukuun ottamatta on heti alistettava hallinto-oikeuden vahvistettavaksi. Lisäksi Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen on lähetettävä aluehallintovirastolle ilmoitus tekemästään potilaan hoidon jatkamista tai hoidon lopettamista koskevasta päätöksestä väliaikaispäätöstä lukuun ottamatta. Ilmoituksessa on mainittava potilaan tunnistetiedot sekä syy 17 §:n 3 momentissa tarkoitetun määräajan ylitykselle.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen päätös potilaan hoidon jatkamisesta väliaikaispäätöstä lukuun ottamatta on heti alistettava hallinto-oikeuden vahvistettavaksi. Lisäksi Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen on lähetettävä *Lupa- ja valvontavirastolle* ilmoitus tekemästään potilaan hoidon jatkamista tai hoidon lopettamista koskevasta päätöksestä väliaikaispäätöstä lukuun ottamatta. Ilmoituksessa on mainittava potilaan tunnistetiedot sekä syy 17 §:n 3 momentissa tarkoitetun määräajan ylitykselle.

22 f §

22 f §

Erityisten rajoitusten kesto ja niiden täytäntöönpanon valvonta

Erityisten rajoitusten kesto ja niiden täytäntöönpanon valvonta

Aluehallintovirastolle on kahden viikon välein toimitettava ilmoitus potilaiden eristamisistä ja sitomisista. Aluehallintovirastolle tehtävässä ilmoituksessa on mainittava potilaan tunnistetiedot, tiedot toimenpiteestä ja sen syystä sekä toimenpiteen määränneen lääkärin nimi. Aluehallintoviraston tulee hävittää potilasta koskevat tunnistetiedot kahden vuoden kuluttua tietojen saamisesta.

Lupa- ja valvontavirastolle on kahden viikon välein toimitettava ilmoitus potilaiden eristamisistä ja sitomisista. *Lupa- ja valvontavirastolle* tehtävässä ilmoituksessa on mainittava potilaan tunnistetiedot, tiedot toimenpiteestä ja sen syystä sekä toimenpiteen määränneen lääkärin nimi. *Lupa- ja valvontaviraston* tulee hävittää potilasta koskevat tunnistetiedot kahden vuoden kuluttua tietojen saamisesta.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

panostajalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan panostajalain (423/2016) 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 2 momentti, 8 §:n 2 ja 3 momentti, 10 §:n 1 momentti, 11 §:n 1 momentti, 12 §, 14 §:n 3 momentti, 15—21 §, 22 §:n 1 momentti, 23 §:n 1 momentti, 24 §:n 1-2 momentti, 26, 28 ja 29 §,
sellaisena kuin niistä on 23 §:n 1 momentti laissa 942/2019, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

5 §

Pätevyyskirjan myöntäminen

Pätevyyskirjan myöntäminen

Panostajan pätevyyskirjan myöntää aluehallintovirasto.

Panostajan pätevyyskirjan myöntää *Lupa- ja valvontavirasto*.

6 §

6 §

Terveystilan osoittaminen

Terveystilan osoittaminen

Aluehallintovirastolla on oikeus saada lääkärintlausunto muulloinkin kuin pätevyyskirjan myöntämisen ja uusimisen yhteydessä, jos on syytä epäillä henkilön sopivuutta panostajaksi

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada lääkärintlausunto muulloinkin kuin pätevyyskirjan myöntämisen ja uusimisen yhteydessä, jos on syytä epäillä henkilön sopivuutta panostajaksi.

8 §

8 §

Panostajan koulutus

Panostajan koulutus

Panostajan perus- ja kertauskurssilla tulee olla nimettynä kurssin johtaja, jonka nimeää kurssin järjestävä taho. Kurssin johtajan tulee hyvissä ajoin, viimeistään 14 vuorokautta ennen kurssin aloittamista tehdä ilmoitus aluehallintovirastolle. Ilmoitukseen tulee liittää aluehallintoviraston vahvistama aineisto. Aluehallintovirastolla tai sen määräämällä on oikeus osallistua kursseille koulutuksen ohjaus- ja valvontatarkoituksessa.

Panostajan perus- ja kertauskurssilla tulee olla nimettynä kurssin johtaja, jonka nimeää kurssin järjestävä taho. Kurssin johtajan tulee hyvissä ajoin, viimeistään 14 vuorokautta ennen kurssin aloittamista tehdä ilmoitus *Lupa- ja valvontavirastolle*. Ilmoitukseen tulee liittää *Lupa- ja valvontaviraston* vahvistama aineisto. *Lupa- ja valvontavirastolla* tai sen määräämällä on oikeus osallistua kursseille

Voimassa oleva laki

Aluehallintovirasto valvoo panostajan peruskurssin jälkeen suoritettavaa kuulustelua ja se järjestetään aluehallintoviraston hyväksymällä tavalla. Kuulustelussa voidaan käyttää apuna aluehallintoviraston hyväksymää asiantuntijaa.

---

10 §

Poikkeukset koulutus- ja työkokemusvaatimuksista

Edellä 5 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettu pätevyys on myös henkilöllä, jolla on ammattipätevyyden tunnustamisesta annetussa laissa (1384/2015) tarkoitettu päätös toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa myönnettyjen muodollista pätevyyttä osoittavien asiakirjojen tuottamasta kelpoisuudesta räjäytystyöhön. Päätöksen tekee aluehallintovirasto.

---

11 §

Pätevyyskirjan hakeminen

Panostajan pätevyyskirjaa haetaan aluehallintovirastolta. Hakemukseen on liitettävä tarvittavat selvitykset pätevyyskirjan myöntämisen edellytysten täyttymisestä.

---

12 §

Turvallisuusselvitys

Panostajan pätevyyskirjan myöntävän aluehallintoviraston on ennen pätevyyskirjan myöntämistä hankittava pätevyyskirjaa hakeneesta turvallisuusselvityslaisissa (726/2014) tarkoitettu suppea henkilöturvallisuusselvitys,

Ehdotus

koulutuksen ohjaus- ja valvontatarkoituksessa.

Lupa- ja valvontavirasto valvoo panostajan peruskurssin jälkeen suoritettavaa kuulustelua ja se järjestetään *Lupa- ja valvontaviraston* hyväksymällä tavalla. Kuulustelussa voidaan käyttää apuna *Lupa- ja valvontaviraston* hyväksymää asiantuntijaa.

---

10 §

Poikkeukset koulutus- ja työkokemusvaatimuksista

Edellä 5 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettu pätevyys on myös henkilöllä, jolla on ammattipätevyyden tunnustamisesta annetussa laissa (1384/2015) tarkoitettu päätös toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa myönnettyjen muodollista pätevyyttä osoittavien asiakirjojen tuottamasta kelpoisuudesta räjäytystyöhön. Päätöksen tekee *Lupa- ja valvontavirasto*.

---

11 §

Pätevyyskirjan hakeminen

Panostajan pätevyyskirjaa haetaan *Lupa- ja valvontavirastolta*. Hakemukseen on liitettävä tarvittavat selvitykset pätevyyskirjan myöntämisen edellytysten täyttymisestä.

---

12 §

Turvallisuusselvitys

Lupa- ja valvontaviraston on ennen panostajan pätevyyskirjan myöntämistä hankittava pätevyyskirjaa hakeneesta turvallisuusselvityslaisissa (726/2014) tarkoitettu suppea henkilöturvallisuusselvitys, jollei hakija esitä *Lupa- ja valvontavirastolle* mainitun lain mukaan annettua turvallisuusselvitystodistusta.

jollei hakija esitä aluehallintovirastolle mainitun lain mukaan annettua turvallisuusselvitystodistusta.

14 §

Pätevyyskirjan uusiminen

Jos pätevyyskirjan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä oleva kertauskurssi peruuntuu hakijasta riippumattomista syistä, hakijalla on oikeus saada perustellusta syystä jatkoaikaa pätevyyskirjalleen enintään kuusi kuukautta pätevyyskirjan voimassaolon päätymisestä. Jatkoaikaa haetaan aluehallintovirastolta.

15 §

Pätevyyskirjan peruuttaminen

Aluehallintoviraston on peruutettava panostajan pätevyyskirjan voimassaolo, jos:

- 1) pätevyyskirjan haltija sitä itse pyytää; tai
- 2) hakemuksessa on annettu virheellisiä tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet pätevyyskirjan myöntämiseen.

Aluehallintovirasto voi peruuttaa panostajan pätevyyskirjan, jos:

- 1) panostaja ei enää olojensa olennaisten muutosten vuoksi täytä 5—7 §:n mukaisia pätevyyskirjan myöntämisen edellytyksiä; tai
- 2) panostaja on pätevyyskirjaa edellyttävässä toiminnassa olennaisesti rikkonut tätä lakia, työturvallisuuslakia (738/2002) tai niiden nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä.

Jos 2 momentissa tarkoitetut puutteet tai laiminlyönnit voidaan korjata, aluehallintoviraston on asetettava pätevyyskirjan haltijalle määräaika puutteiden tai laiminlyönnin korjaamiseksi. Aluehallintovirasto voi peruuttaa pätevyyskirjan voimassaolon, jos pätevyyskirjan haltija ei ole korjannut puutetta tai laiminlyöntiä määräajassa.

14 §

Pätevyyskirjan uusiminen

Jos pätevyyskirjan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä oleva kertauskurssi peruuntuu hakijasta riippumattomista syistä, hakijalla on oikeus saada perustellusta syystä jatkoaikaa pätevyyskirjalleen enintään kuusi kuukautta pätevyyskirjan voimassaolon päätymisestä. Jatkoaikaa haetaan *Lupa- ja valvontavirastolta*.

15 §

Pätevyyskirjan peruuttaminen

Lupa- ja valvontaviraston on peruutettava panostajan pätevyyskirjan voimassaolo, jos:

- 1) pätevyyskirjan haltija sitä itse pyytää; tai
- 2) hakemuksessa on annettu virheellisiä tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet pätevyyskirjan myöntämiseen.

Lupa- ja valvontavirasto voi peruuttaa panostajan pätevyyskirjan, jos:

- 1) panostaja ei enää olojensa olennaisten muutosten vuoksi täytä 5-7 §:n mukaisia pätevyyskirjan myöntämisen edellytyksiä; tai
- 2) panostaja on pätevyyskirjaa edellyttävässä toiminnassa olennaisesti rikkonut tätä lakia, työturvallisuuslakia (738/2002) tai niiden nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä.

Jos 2 momentissa tarkoitetut puutteet tai laiminlyönnit voidaan korjata, *Lupa- ja valvontaviraston* on asetettava pätevyyskirjan haltijalle määräaika puutteiden tai laiminlyönnin korjaamiseksi. *Lupa- ja valvontavirasto* voi peruuttaa pätevyyskirjan voimassaolon, jos pätevyyskirjan haltija ei ole korjannut puutetta tai laiminlyöntiä määräajassa.

Voimassa oleva laki

Pätevyyskirjan voimassaolo peruutetaan enintään 12 kuukaudeksi tai toistaiseksi. Pätevyyskirjan haltijan on välittömästi luovutettava pätevyyskirja aluehallintovirastolle.

Aluehallintovirasto voi päätöksessään määrätä, että peruuttamispäätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Aluehallintovirasto palauttaa pätevyyskirjan sen haltijalle hakemuksesta peruuttamispäätöksessä määrätyn ajan jälkeen. Pätevyyskirjaa, jonka voimassaolo on peruutettu toistaiseksi, haetaan kuten 11 §:ssä säädetään.

16 §

Pätevyyskirjan väliaikainen peruuttaminen

Aluehallintovirasto voi kiireellisissä tapauksissa väliaikaisesti peruuttaa panostajan pätevyyskirjan voimassaolon, jos sen tietoon on tullut olennaisia seikkoja, jotka voisivat johtaa panostajan pätevyyskirjan voimassaolon peruuttamiseen.

Jos pätevyyskirjan haltijalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi vaarantaisi räjäytystöiden työturvallisuuden tai yleisen turvallisuuden, aluehallintovirasto voi jättää kuulemisen tekemättä. Pätevyyskirjan voimassaolon väliaikainen peruuttaminen määrätään olemaan voimassa enintään kolme kuukautta. Aluehallintovirasto voi määrätä, että väliaikaista peruuttamista koskevaa päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Pätevyyskirjan haltijan on välittömästi luovutettava pätevyyskirja, jonka voimassaolo on peruutettu väliaikaisesti, aluehallintovirastolle.

17 §

Huomautus

Pätevyyskirjan voimassaolon peruuttamisen tai väliaikaisen peruuttamisen sijasta aluehallintoviraston tulee antaa pätevyyskirjan haltijalle huomautus, jos pätevyyskirjan voi-

Ehdotus

Pätevyyskirjan voimassaolo peruutetaan enintään 12 kuukaudeksi tai toistaiseksi. Pätevyyskirjan haltijan on välittömästi luovutettava pätevyyskirja *Lupa- ja valvontavirastolle*.

Lupa- ja valvontavirasto voi päätöksessään määrätä, että peruuttamispäätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Lupa- ja valvontavirasto palauttaa pätevyyskirjan sen haltijalle hakemuksesta peruuttamispäätöksessä määrätyn ajan jälkeen. Pätevyyskirjaa, jonka voimassaolo on peruutettu toistaiseksi, haetaan kuten 11 §:ssä säädetään.

16 §

Pätevyyskirjan väliaikainen peruuttaminen

Lupa- ja valvontavirasto voi kiireellisissä tapauksissa väliaikaisesti peruuttaa panostajan pätevyyskirjan voimassaolon, jos sen tietoon on tullut olennaisia seikkoja, jotka voisivat johtaa panostajan pätevyyskirjan voimassaolon peruuttamiseen.

Jos pätevyyskirjan haltijalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi vaarantaisi räjäytystöiden työturvallisuuden tai yleisen turvallisuuden, *Lupa- ja valvontavirasto* voi jättää kuulemisen tekemättä. Pätevyyskirjan voimassaolon väliaikainen peruuttaminen määrätään olemaan voimassa enintään kolme kuukautta. *Lupa- ja valvontavirasto* voi määrätä, että väliaikaista peruuttamista koskevaa päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Pätevyyskirjan haltijan on välittömästi luovutettava pätevyyskirja, jonka voimassaolo on peruutettu väliaikaisesti, *Lupa- ja valvontavirastolle*.

17 §

Huomautus

Pätevyyskirjan voimassaolon peruuttamisen tai väliaikaisen peruuttamisen sijasta *Lupa- ja valvontaviraston* tulee antaa pätevyyskirjan haltijalle huomautus, jos pätevyyskirjan voi-

Voimassa oleva laki

jalle huomautus, jos pätevyyskirjan voimassaolon peruuttaminen tai väliaikainen peruuttaminen olisi olosuhteisiin nähden kohtuutonta.

18 §

Pätevyyskirjan haltijan ilmoitusvelvollisuus

Panostajan pätevyyskirjan haltijan on viipymättä ilmoitettava aluehallintovirastolle terveydellisessä sopivuudessaan tapahtuneista muutoksista, jotka estävät hänen toimiminsensa panostajana.

19 §

Työnantajan ilmoitusoikeus

Panostajan pätevyyskirjan haltijan työnantajalla on oikeus ilmoittaa aluehallintovirastolle tietoonsa tulleista seikoista, jotka voivat vaikuttaa pätevyyskirjan voimassaoloon. Ilmoitus on tehtävä kirjallisesti.

20 §

Poliisin ilmoitusvelvollisuus

Poliisin on viipymättä ilmoitettava aluehallintovirastolle tietoonsa tulleista olennaisista seikoista, jotka voivat vaikuttaa panostajan pätevyyskirjan voimassaoloon.

21 §

Terveydenhuollon ammattihenkilön ilmoitusoikeus

Lääkärillä ja muulla terveydenhuollon ammattihenkilöllä on oikeus salassapitosäätöjen estämättä tehdä aluehallintovirastolle ilmoitus henkilöstä, jonka hän potilastietojen ja henkilön tapaamisen perusteella katsoo perustellusta syystä olevan terveydentilansa tai käyttäytymisensä perusteella sopimaton toimimaan panostajana.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoitusmenettelystä,

Ehdotus

massaolon peruuttaminen tai väliaikainen peruuttaminen olisi olosuhteisiin nähden kohtuutonta.

18 §

Pätevyyskirjan haltijan ilmoitusvelvollisuus

Panostajan pätevyyskirjan haltijan on viipymättä ilmoitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* terveydellisessä sopivuudessaan tapahtuneista muutoksista, jotka estävät hänen toimiminsensa panostajana.

19 §

Työnantajan ilmoitusoikeus

Panostajan pätevyyskirjan haltijan työnantajalla on oikeus ilmoittaa *Lupa- ja valvontavirastolle* tietoonsa tulleista seikoista, jotka voivat vaikuttaa pätevyyskirjan voimassaoloon. Ilmoitus on tehtävä kirjallisesti.

20 §

Poliisin ilmoitusvelvollisuus

Poliisin on viipymättä ilmoitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* tietoonsa tulleista olennaisista seikoista, jotka voivat vaikuttaa panostajan pätevyyskirjan voimassaoloon.

21 §

Terveydenhuollon ammattihenkilön ilmoitusoikeus

Lääkärillä ja muulla terveydenhuollon ammattihenkilöllä on oikeus salassapitosäätöjen estämättä tehdä *Lupa- ja valvontavirastolle* ilmoitus henkilöstä, jonka hän potilastietojen ja henkilön tapaamisen perusteella katsoo perustellusta syystä olevan terveydentilansa tai käyttäytymisensä perusteella sopimaton toimimaan panostajana.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoitusmenettelystä,

Voimassa oleva laki

ilmoitusten sisällöstä sekä niiden käsittelyyn oikeutetusta aluehallintoviraston henkilöstöstä.

22 §

Panostajan pätevyyskirjojen rekisteri

Aluehallintovirasto pitää työsuojelun edistämiseksi ja asianmukaista valvontaa varten panostajan pätevyyskirjojen rekisteriä. Rekisteriin tallennetaan:

- 1) pätevyyskirjan haltijan nimi ja tunnistetiedot;
- 2) pätevyyskirjasta ilmenevän oikeutuksen laajuus ja pätevyyskirjan voimassaoloaika;
- 3) pätevyyskirjan haltijan terveydentilaa koskevat tiedot;
- 4) pätevyyskirjan haltijan koulutus, suoritettu kuulustelu ja työkokemus;
- 5) tieto pätevyyskirjan voimassaolon peruuttamisesta;
- 6) tieto pätevyyskirjan voimassaolon väliaikaisesta peruuttamisesta;
- 7) tieto aluehallintoviraston 17 §:n nojalla antamasta huomautuksesta.

23 §

Tietojen luovuttaminen, henkilötietojen käsittely ja rekisteröidyn oikeudet

Aluehallintovirasto voi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa 22 §:ssä tarkoitettuja tietoja muulle viranomaiselle sen laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi sekä Euroopan unionin jäsenvaltion ja Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion viranomaiselle pätevyyskirjan myöntämiseen ja valvontaan liittyvien tehtävien hoitamiseksi.

24 §

Muutoksenhaku

Ehdotus

ilmoitusten sisällöstä sekä niiden käsittelyyn oikeutetusta *Lupa- ja valvontaviraston* henkilöstöstä.

22 §

Panostajan pätevyyskirjojen rekisteri

Lupa- ja valvontavirasto pitää työsuojelun edistämiseksi ja asianmukaista valvontaa varten panostajan pätevyyskirjojen rekisteriä. Rekisteriin tallennetaan:

- 1) pätevyyskirjan haltijan nimi ja tunnistetiedot;
- 2) pätevyyskirjasta ilmenevän oikeutuksen laajuus ja pätevyyskirjan voimassaoloaika;
- 3) pätevyyskirjan haltijan terveydentilaa koskevat tiedot;
- 4) pätevyyskirjan haltijan koulutus, suoritettu kuulustelu ja työkokemus;
- 5) tieto pätevyyskirjan voimassaolon peruuttamisesta;
- 6) tieto pätevyyskirjan voimassaolon väliaikaisesta peruuttamisesta;
- 7) tieto *Lupa- ja valvontaviraston* 17 §:n nojalla antamasta huomautuksesta.

23 §

Tietojen luovuttaminen, henkilötietojen käsittely ja rekisteröidyn oikeudet

Lupa- ja valvontavirasto voi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa 22 §:ssä tarkoitettuja tietoja muulle viranomaiselle sen laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi sekä Euroopan unionin jäsenvaltion ja Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion viranomaiselle pätevyyskirjan myöntämiseen ja valvontaan liittyvien tehtävien hoitamiseksi.

24 §

Muutoksenhaku

Voimassa oleva laki

Panostajan kuulustelun hylkäävään päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaisissa (434/2003) säädetään.

Oikaisuvaatimukseen annettuun ja muuhun aluehallintoviraston päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

26 §

Poikkeuslupa

Aluehallintovirasto voi erityisistä syistä yksittäistapauksessa myöntää 68 vuotta täyttäneelle oikeuden toimia panostajana. Lisäksi aluehallintovirasto voi erityisistä syistä yksittäistapauksessa myöntää ulkomailla panostajaksi pätevöityneelle oikeuden toimia panostajana, vaikka tällä ei olisi 10 §:n 1 momentissa tarkoitettua päätöstä.

28 §

Valvonta

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista valvoo aluehallintovirasto siten kuin työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetussa laissa (44/2006) säädetään.

29 §

Pätevyyskirjan kaava

Aluehallintovirasto vahvistaa panostajan pätevyyskirjan kaavan.

Ehdotus

Panostajan kuulustelun hylkäävään päätökseen saa vaatia oikaisua *Lupa- ja valvontavirastolta* siten kuin hallintolaisissa (434/2003) säädetään.

Oikaisuvaatimukseen annettuun ja muuhun *Lupa- ja valvontaviraston* päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

26 §

Poikkeuslupa

Lupa- ja valvontavirasto voi erityisistä syistä yksittäistapauksessa myöntää 68 vuotta täyttäneelle oikeuden toimia panostajana. Lisäksi *Lupa- ja valvontavirasto* voi erityisistä syistä yksittäistapauksessa myöntää ulkomailla panostajaksi pätevöityneelle oikeuden toimia panostajana, vaikka tällä ei olisi 10 §:n 1 momentissa tarkoitettua päätöstä.

28 §

Valvonta

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista valvoo *työsuojeluviranomaisena Lupa- ja valvontavirasto* siten kuin työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetussa laissa (44/2006) säädetään.

29 §

Pätevyyskirjan kaava

Lupa- ja valvontavirasto vahvistaa panostajan pätevyyskirjan kaavan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

potilasvakuutuslain 55 ja 57 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan potilasvakuutuslain (2019/948) 55 ja 57 §, sellaisina kuin niistä 57 § on laissa
1146/2020, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

55 §

55 §

*Potilasvakuutuskeskuksen oikeus saada
virka-apua*

*Potilasvakuutuskeskuksen oikeus saada
virka-apua*

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto sekä aluehallintovirastot ovat velvollisia antamaan Potilasvakuutuskeskukselle virka-apua 54 §:ssä tarkoitetun tiedonsaantioikeuden toteuttamiseksi.

Lupa- ja valvontavirasto on velvollinen antamaan Potilasvakuutuskeskukselle virka-apua 54 §:ssä tarkoitetun tiedonsaantioikeuden toteuttamiseksi.

57 §

57 §

Potilasvakuutuskeskuksen ilmoitusoikeus

Potilasvakuutuskeskuksen ilmoitusoikeus

Salassapitosäännösten ja muiden tiedonluovuttamista koskevien rajoitusten estämättä Potilasvakuutuskeskuksella on oikeus ilmoittaa *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle*, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskukselle sekä *aluehallintovirastolle* sen tietoon tulleesta seikasta, joka voi vaarantaa potilasturvallisuutta.

Salassapitosäännösten ja muiden tiedonluovuttamista koskevien rajoitusten estämättä Potilasvakuutuskeskuksella on oikeus ilmoittaa *Lupa- ja valvontavirastolle ja Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskukselle* sen tietoon tulleesta seikasta, joka voi vaarantaa potilasturvallisuutta.

—
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

sairausvakuutuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sairausvakuutuslain (1224/2004) 1 luvun 4 §:n 2 kohta, 3 luvun 6 §:n 2 momentti sekä 19 luvun 4 §:n otsikko ja 3 ja 4 momentti sekä 5 §:n 1 momentin 3 kohta, sellaisena kuin ne ovat 1 luvun 4 §:n 2 kohta laissa 531/2009, 3 luvun 6 §:n 2 momentti ja 19 luvun 5 §:n 1 momentin 3 kohta laissa 1203/2023 sekä 19 luvun 4 §:n otsikko ja 3 ja 4 momentti laissa 678/2014 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

1 luku

Lain tarkoitus ja soveltamisala

Lain tarkoitus ja soveltamisala

4 §

4 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) *muulla terveydenhuollon ammattihenkilöllä* sellaista sairaanhoitajaa, terveydenhoitajaa, kätilöä, fysioterapeuttia, laboratoriohoitajaa, erikoishammasteknikkoa, psykologia ja suuhygienistiä, jolle Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto on myöntänyt oikeuden harjoittaa ammattiaan laillistettuna ammattihenkilönä;

2) *muulla terveydenhuollon ammattihenkilöllä* sellaista sairaanhoitajaa, terveydenhoitajaa, kätilöä, fysioterapeuttia, laboratoriohoitajaa, erikoishammasteknikkoa, psykologia ja suuhygienistiä, jolle *Lupa- ja valvontavirasto* on myöntänyt oikeuden harjoittaa ammattiaan laillistettuna ammattihenkilönä;

3 luku

3 luku

Hoito- ja tutkimuskorvaukset

Hoito- ja tutkimuskorvaukset

6 §

6 §

Sairaanhoitokorvauksen korvaustaksan enimmäismäärä ja perusteet sekä korvaustaksan vahvistaminen

Sairaanhoitokorvauksen korvaustaksan enimmäismäärä ja perusteet sekä korvaustaksan vahvistaminen

Edellä 1 momentissa tarkoitetut korvaustaksojen perusteet ja vahvistettavat korvaustaksat perustuvat tutkimus- ja hoitotoimenpiteen laatuun, sen vaatimaan työhön ja aiheuttamaan kustannukseen, korvattavan palvelun hoidolliseen arvoon ja korvauksiin käytettävissä oleviin varoihin. Sosiaali- ja terveysministeriön on korvaustaksojen perusteita valmisteltaessa kuultava Kansaneläkelaitosta. Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriön sekä Kansaneläkelaitoksen on korvaustaksojen perusteita ja korvaustaksoja valmisteltaessa varattava Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle, terveydenhuoltolain 78 a §:ssä tarkoitetulle terveydenhuollon palveluvalikoimaneuvostolle sekä asianomaisia toimijoita edustaville järjestöille mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut korvaustaksojen perusteet ja vahvistettavat korvaustaksat perustuvat tutkimus- ja hoitotoimenpiteen laatuun, sen vaatimaan työhön ja aiheuttamaan kustannukseen, korvattavan palvelun hoidolliseen arvoon ja korvauksiin käytettävissä oleviin varoihin. Sosiaali- ja terveysministeriön on korvaustaksojen perusteita valmisteltaessa kuultava Kansaneläkelaitosta. Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriön sekä Kansaneläkelaitoksen on korvaustaksojen perusteita ja korvaustaksoja valmisteltaessa varattava Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle, *Lupa- ja valvontavirastolle*, terveydenhuoltolain 78 a §:ssä tarkoitetulle terveydenhuollon palveluvalikoimaneuvostolle sekä asianomaisia toimijoita edustaville järjestöille mahdollisuus lausunnon antamiseen.

19 luku

19 luku

Tietojen saamista ja luovuttamista koskevat säännökset**Tietojen saamista ja luovuttamista koskevat säännökset**

4 §

4 §

Tiedot hoitolaitoksilta, vankiloilta ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta

*Tiedot hoitolaitoksilta, vankiloilta ja **Lupa- ja valvontavirastolta***

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla on velvollisuus ilmoittaa Kansaneläkelaitokselle salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä tämän lain mukaisten etuuksien täytäntöönpanoa varten terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 24 a §:n 2 momentin 1 ja 3 kohdassa mainitut terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin merkityt tiedot sekä niissä tapahtuneet muutokset lääkäreistä, hammaslääkäreistä, psykologeista, puhe-, toiminta- ja psykoterapeuteista sekä 1 luvun 4 §:n 1 momentin 2 kohdassa mainituista muista terveydenhuollon ammattihenkilöistä.

Kansaneläkelaitoksella on oikeus saada tässä pykälässä mainitut tiedot maksutta. Jos 3 momentissa tarkoitetut tiedot tarvitaan tietyssä määrättyssä muodossa ja siitä aiheutuu

Lupa- ja valvontavirastolla on velvollisuus ilmoittaa Kansaneläkelaitokselle salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä tämän lain mukaisten etuuksien täytäntöönpanoa varten terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 24 a §:n 2 momentin 1 ja 3 kohdassa mainitut terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin merkityt tiedot sekä niissä tapahtuneet muutokset lääkäreistä, hammaslääkäreistä, psykologeista, puhe-, toiminta- ja psykoterapeuteista sekä 1 luvun 4 §:n 1 momentin 2 kohdassa mainituista muista terveydenhuollon ammattihenkilöistä.

Kansaneläkelaitoksella on oikeus saada tässä pykälässä mainitut tiedot maksutta. Jos 3 momentissa tarkoitetut tiedot tarvitaan tietyssä määrättyssä muodossa ja siitä aiheutuu

Voimassa oleva laki

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle olennaisia lisäkustannuksia, kustannukset on kuitenkin korvattava.

5 §

Tietojen luovuttaminen eräissä tapauksissa

Kansaneläkelaitoksella on oikeus antaa sallassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä:

3) Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle sille kuuluvien tehtävien suorittamista varten tiedon lääkäristä, joka toistuvasti on määrännyt lääkkeitä huomattavasti enemmän kuin tässä laissa tarkoitettuun sairauden hoitoon nähden on tarpeellista;

Ehdotus

Lupa- ja valvontavirastolle olennaisia lisäkustannuksia, kustannukset on kuitenkin korvattava.

5 §

Tietojen luovuttaminen eräissä tapauksissa

Kansaneläkelaitoksella on oikeus antaa sallassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä:

3) *Lupa- ja valvontavirastolle* sille kuuluvien tehtävien suorittamista varten tiedon lääkäristä, joka toistuvasti on määrännyt lääkkeitä huomattavasti enemmän kuin tässä laissa tarkoitettuun sairauden hoitoon nähden on tarpeellista;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

sosiaalihuoltolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sosiaalihuoltolain (1301/2014) 22 a §:n 5 momentti, 25 §:n 5 momentti, 60 b §:n 1 momentti ja 60 c §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 22 a §:n 5 momentti laissa 682/2023, 25 §:n 5 momentti laissa 1280/2022, 60 b §:n 1 momentti laissa 1155/2022 ja 60 c §:n 1 momentti laissa 449/2020 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 Luku

Sosiaalipalvelut

22 a §

Perheryhmäkoti

3 Luku

Sosiaalipalvelut

22 a §

Perheryhmäkoti

Sosiaali- ja terveystalalan lupa- ja valvontavirasto voi antaa määräaikaisen luvan aloittaa perheryhmäkotitoiminta ilman yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain (922/2011) 7 §:ssä tarkoitettua lupaa, jos palvelua ei saada laajamittaisen maahantulon tai muun siihen verrattavan syyn vuoksi muutoin järjestettyä.

Lupa- ja valvontavirasto voi antaa määräaikaisen luvan aloittaa perheryhmäkotitoiminta ilman yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain (922/2011) 7 §:ssä tarkoitettua lupaa, jos palvelua ei saada laajamittaisen maahantulon tai muun siihen verrattavan syyn vuoksi muutoin järjestettyä.

25 §

Mielenterveystyö

25 §

Mielenterveystyö

Aluehallintoviraston tulee järjestää vuosittain lasten ja nuorten mielenterveystyön ja mielenterveyden hoidon työnjaon kehittämiseksi alueelliset yhteistyökokoukset.

Lupa- ja valvontaviraston tulee järjestää vuosittain lasten ja nuorten mielenterveystyön ja mielenterveyden hoidon työnjaon kehittämiseksi alueelliset yhteistyökokoukset.

7 Luku

Erinäiset säännökset

60 b §

7 Luku

Erinäiset säännökset

60 b §

Koulutuskorvauksien maksaminen

Koulutuskorvauksien maksaminen

Sosiaalityön erikoistumiskoulutukseen perustuva korvaus ja sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoon sisältyvään ammattitaitoa edistävään harjoitteluun perustuva korvaus maksetaan puolivuositain hakemusten perusteella. Ensimmäisen vuosipuoliskon osalta korvausta on haettava viimeistään saman vuoden 30 päivänä syyskuuta ja toisen vuosipuoliskon osalta viimeistään seuraavan vuoden 31 päivänä maaliskuuta. Lounais-Suomen aluehallintoviraston ja Ahvenanmaan valtionviraston on ratkaistava määräajassa jätetty korvaushakemus sen kalenterivuoden aikana, jolloin hakemus on saapunut.

Sosiaalityön erikoistumiskoulutukseen perustuva korvaus ja sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoon sisältyvään ammattitaitoa edistävään harjoitteluun perustuva korvaus maksetaan puolivuositain hakemusten perusteella. Ensimmäisen vuosipuoliskon osalta korvausta on haettava viimeistään saman vuoden 30 päivänä syyskuuta ja toisen vuosipuoliskon osalta viimeistään seuraavan vuoden 31 päivänä maaliskuuta. *Lupa- ja valvontaviraston* ja Ahvenanmaan valtionviraston on ratkaistava määräajassa jätetty korvaushakemus sen kalenterivuoden aikana, jolloin hakemus on saapunut.

60 c §

60 c §

Yliopistotasaisen sosiaalityön tutkimuksen rahoitus

Yliopistotasaisen sosiaalityön tutkimuksen rahoitus

Sosiaali- ja terveysministeriö voi myöntää vuosittain hakemusten perusteella valtion rahoitusta yliopistotasoisille sosiaalityön tutkimushankkeille, jotka sopivat yhteen sosiaalityön tutkimustoiminnan painoalueiden ja tavoitteiden kanssa ja jotka on vertaisarvioitu. Ministeriö päättää rahoitusta saavista hankkeista vertaisarviointiin perustuen kuultuaan 2 momentissa tarkoitettua arviointiryhmää. Lounais-Suomen aluehallintovirasto maksaa tutkimusrahoituksen hankkeiden toteuttajille kahdessa erässä vuosittain.

Sosiaali- ja terveysministeriö voi myöntää vuosittain hakemusten perusteella valtion rahoitusta yliopistotasoisille sosiaalityön tutkimushankkeille, jotka sopivat yhteen sosiaalityön tutkimustoiminnan painoalueiden ja tavoitteiden kanssa ja jotka on vertaisarvioitu. Ministeriö päättää rahoitusta saavista hankkeista vertaisarviointiin perustuen kuultuaan 2 momentissa tarkoitettua arviointiryhmää. *Lupa- ja valvontavirasto* maksaa tutkimusrahoituksen hankkeiden toteuttajille kahdessa erässä vuosittain.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

steriloimislain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan steriloimislain (283/1970) 4, 5 ja 8 §, sellaisena kuin ne ovat, 4 § laeissa 564/2002 ja 396/2023, 5 § laissa 1050/2015 ja 8 § laissa 561/1994, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

Steriloimiseen voidaan ryhtyä:

- 1) 1 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa steriloimisen suorittavan lääkärin päätöksellä;
- 2) 1 §:n 3 ja 4 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa kahden lääkärin päätöksellä;
- 3) 1 §:n 5 ja 6 kohdassa ja 2 §:ssä tarkoitetussa tapauksessa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston luvalla.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun päätöksen tulee sisältää toimenpiteen suorittavan lääkärin sekä muun lääkärin antama kirjallinen lausunto, jossa he tarkasti ilmoittavat toimenpiteen syyt ja yksimielisesti toteavat tarvittavien edellytysten olevan olemassa.

Jos yhden lääkärin, tai 1 §:n 3 ja 4 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa, kahden lääkärin päätös on kielteinen, voidaan lupaa steriloimiseen pyytää Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta.

Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun lääkärin päätöksen tarkemmasta sisällöstä voidaan säätää sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

5 §

Tässä laissa tarkoitetut Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle kuuluvat asiat käsitellään raskauden keskeyttämis- ja steriloimisasioiden lautakunnassa siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Tämän lain nojalla tehtyyn Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään.

4 §

Steriloimiseen voidaan ryhtyä:

- 1) 1 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa steriloimisen suorittavan lääkärin päätöksellä;
- 2) 1 §:n 3 ja 4 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa kahden lääkärin päätöksellä;
- 3) 1 §:n 5 ja 6 kohdassa ja 2 §:ssä tarkoitetussa tapauksessa *Lupa- ja valvontaviraston* luvalla.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun päätöksen tulee sisältää toimenpiteen suorittavan lääkärin sekä muun lääkärin antama kirjallinen lausunto, jossa he tarkasti ilmoittavat toimenpiteen syyt ja yksimielisesti toteavat tarvittavien edellytysten olevan olemassa.

Jos yhden lääkärin, tai 1 §:n 3 ja 4 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa, kahden lääkärin päätös on kielteinen, voidaan lupaa steriloimiseen pyytää *Lupa- ja valvontavirastolta*.

5 §

Tässä laissa tarkoitetut *Lupa- ja valvontavirastolle* kuuluvat asiat käsitellään raskauden keskeyttämis- ja steriloimisasioiden lautakunnassa. *Lautakunnasta säädetään [Lupa- ja valvontavirastosta annetussa laissa].*

Tämän lain nojalla tehtyyn *Lupa- ja valvontaviraston* päätökseen saa vaatia oikaisua. *Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).*

#.

Laki

säteilylain 139 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan säteilylain (859/2018) 139 §:n 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

139 §

139 §

Valtion huolehtimisvelvollisuus

Valtion huolehtimisvelvollisuus

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto laatii suunnitelman toimenpiteistä ja ohjeiden antamisesta alueella asuville ja työskenteleville henkilöille. Jollei oikeutusperiaatteesta muuta johdu, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi päättää, että valitseva altistustilanne ei edellytä toimenpiteitä. Suunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttamisen valvonnasta säädetään erikseen.

Lupa- ja valvontavirasto laatii suunnitelman toimenpiteistä ja ohjeiden antamisesta alueella asuville ja työskenteleville henkilöille. Jollei oikeutusperiaatteesta muuta johdu, *Lupa- ja valvontavirasto* voi päättää, että valitseva altistustilanne ei edellytä toimenpiteitä. Suunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttamisen valvonnasta säädetään erikseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

tartuntatautilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan tartuntatautilain (1227/2016) 12 §:n 2 ja 3 momentti ja 13 §:n 2 momentti sekä
muutetaan 7 §:n 2 momentti, 8 §:n otsikko ja 1 ja 2 momentti, 12 §:n 1 momentti, 13 §:n 1 momentti, 15 §:n 1 momentti, 16 §:n 1 momentti, 18 §:n 2, 4 ja 5 momentti, 36 §:n 4 momentti, 40 §:n 1 momentti, 58 §:n 1 ja 2 momentti, 71 § ja 89 §:n 1 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 7 §:n 2 momentti, 8 §:n 1 ja 2 momentti, 36 §:n 4 momentti, 58 §:n 1 ja 2 momentti, 71 § ja 89 §:n 1 momentti laissa 1149/2022, 16 §:n 1 momentti laissa 224/2021, 18 §:n 5 momentti laissa 643/2018 ja 40 §:n 1 momentti laissa 883/2023, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 §

7 §

Valtakunnallinen torjuntatyö

Valtakunnallinen torjuntatyö

Tartuntatautien torjunnan kansallisena asiantuntijalaitoksena toimii Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, joka tukee asiantuntemuksellaan sosiaali- ja terveysministeriötä ja aluehallintovirastoja, ylläpitää tartuntatautien torjuntaa palvelevia valtakunnallisia epidemiologisia seurantajärjestelmiä sekä ohjaa ja tukee tartuntatautien torjuntatyötä hyvinvointialueilla, HUS-yhtymässä ja sosiaalihuollon ja terveydenhuollon toimintayksiköissä. Laitos tutkii tartuntatauteja, seuraa ja selvittää tartuntatautien ilmaantumista ja esiintymistä, kehittää niiden diagnostiikkaa, seurantaa ja torjuntaa sekä tiedottaa niistä ja antaa väestölle ohjeita tartunnan välttämiseksi ja leviämisen ehkäisemiseksi. Laitos huolehtii osaltaan rokotehuollosta, rokotteiden vaikutusten seuraamisesta sekä rokotteiden ja rokotusten haittavaikutusten selvittämisestä. Laitos toimii Euroopan unionin tartuntatautien epidemiologisesta seurannasta ja tartuntatautien ilmoittamisesta vastaavana kansallisena toimivaltaisena viranomaisena.

8 §

Tartuntatautien torjunnan kansallisena asiantuntijalaitoksena toimii Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, joka tukee asiantuntemuksellaan sosiaali- ja terveysministeriötä ja *Lupa- ja valvontavirastoa*, ylläpitää tartuntatautien torjuntaa palvelevia valtakunnallisia epidemiologisia seurantajärjestelmiä sekä ohjaa ja tukee tartuntatautien torjuntatyötä hyvinvointialueilla, HUS-yhtymässä ja sosiaalihuollon ja terveydenhuollon toimintayksiköissä. Laitos tutkii tartuntatauteja, seuraa ja selvittää tartuntatautien ilmaantumista ja esiintymistä, kehittää niiden diagnostiikkaa, seurantaa ja torjuntaa sekä tiedottaa niistä ja antaa väestölle ohjeita tartunnan välttämiseksi ja leviämisen ehkäisemiseksi. Laitos huolehtii osaltaan rokotehuollosta, rokotteiden vaikutusten seuraamisesta sekä rokotteiden ja rokotusten haittavaikutusten selvittämisestä. Laitos toimii Euroopan unionin tartuntatautien epidemiologisesta seurannasta ja tartuntatautien ilmoittamisesta vastaavana kansallisena toimivaltaisena viranomaisena.

8 §

Torjuntatyö aluehallintovirastossa

Aluehallintovirasto sovittaa yhteen ja valvoo tartuntatautiin torjuntaa alueellaan. Aluehallintovirasto valvoo, että hyvinvointialueet ja HUS-yhtymä ovat varautuneet alueellisesti terveydenhuollon häiriötilanteita varten. Aluehallintovirasto valvoo torjuntatyön säännösten mukaista toteuttamista sekä kansallisten suunnitelmien ja sosiaali- ja terveysministeriön päätösten toimeenpanoa. Aluehallintovirastossa on oltava virastoon virkasuhteessa oleva tartuntataudeista vastaava lääkäri.

Aluehallintoviraston ja sen toimialueen hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän on tehtävä yhteistyötä tartuntatautiin torjunnassa. Aluehallintovirasto tekee tässä laissa säädetty hallinnolliset päätökset käyttäen hyväksi *toimialueensa* hyvinvointialueen, HUS-yhtymän ja yliopistollista sairaalaa ylläpitävän hyvinvointialueen sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntemusta.

12 §

Torjuntatyön valvonta

Tartuntatautiin torjuntatyön lainmukaisuuden valvonta ja siihen liittyvä ohjaus kuuluu aluehallintovirastolle toimialueellaan.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa aluehallintovirastojen toimintaa valvonnan ja siihen liittyvän ohjauksen toimeenpanossa, yhteensovittamisessa ja yhdenmukaistamisessa.

Lisäksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto valvoo tartuntatautiin torjuntatyön lainmukaisuutta ja antaa siihen liittyvää ohjausta erityisesti silloin, kun kysymyksessä ovat:

1) periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat;

2) usean aluehallintoviraston toimialuetta tai koko maata koskevat asiat;

Torjuntatyö Lupa- ja valvontavirastossa

Lupa- ja valvontavirasto sovittaa yhteen ja valvoo tartuntatautiin torjuntaa alueellaan. Lupa- ja valvontavirasto valvoo, että hyvinvointialueet ja HUS-yhtymä ovat varautuneet alueellisesti terveydenhuollon häiriötilanteita varten. Lupa- ja valvontavirasto valvoo torjuntatyön säännösten mukaista toteuttamista sekä kansallisten suunnitelmien ja sosiaali- ja terveysministeriön päätösten toimeenpanoa. Lupa- ja valvontavirastossa on oltava virastoon virkasuhteessa oleva tartuntataudeista vastaava lääkäri.

Lupa- ja valvontaviraston ja hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän on tehtävä yhteistyötä tartuntatautiin torjunnassa. Lupa- ja valvontavirasto tekee tässä laissa säädetty hallinnolliset päätökset käyttäen hyväksi päätöstä koskevan hyvinvointialueen, HUS-yhtymän ja yliopistollista sairaalaa ylläpitävän hyvinvointialueen sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntemusta.

12 §

Torjuntatyön valvonta

Tartuntatautiin torjuntatyön lainmukaisuuden valvonta ja siihen liittyvä ohjaus kuuluu *Lupa- ja valvontavirastolle.*

(kumotaan)

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3) asiat, jotka liittyvät olennaisesti Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastossa käsiteltävään muuhun sosiaalihuoltoon tai terveydenhuoltoon taikka terveydenhuollon ammattihenkilöä koskevaan valvonta-asiaan;

4) asiat, joita aluehallintovirasto on esteellinen käsittelemään.

13 §

Asetuksenantovaltuus

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin 6 ja 7 §:ssä tarkoitetuista sosiaali- ja terveysministeriön, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen sekä 6 ja 8 §:ssä tarkoitetuista aluehallintoviraston tehtävistä sekä 11 §:ssä tarkoitetun tartuntatautien neuvottelukunnan kokoonpanosta, asettamisesta ja tehtävistä.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintovirastojen tarkemmasta työnjaosta ohjauksessa ja valvonnassa säädetään tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella.

15 §

Kohdennetut terveystarkastukset

Aluehallintovirasto voi määrätä järjestettäväksi toimialueensa jollakin paikkakunnalla tai tietyssä työpaikassa, laitoksessa, kulkuneuvossa tai vastaavassa paikassa oleskeleville terveystarkastuksen, jos tarkastus on yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen estämiseksi tarpeen. Terveystarkastukseen osallistuminen on vapaaehtoista.

16 §

Pakollinen terveystarkastus

Aluehallintovirasto voi päättää, että 14 ja 15 §:n mukaiseen terveystarkastukseen osallistuminen on pakollista, jos se on yleisvaarallisen tartuntataudin tai yleisvaaralliseksi perustel-

13 §

Asetuksenantovaltuus

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin 6 ja 7 §:ssä tarkoitetuista sosiaali- ja terveysministeriön, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen sekä 6 ja 8 §:ssä tarkoitetuista Lupa- ja valvontaviraston tehtävistä sekä 11 §:ssä tarkoitetun tartuntatautien neuvottelukunnan kokoonpanosta, asettamisesta ja tehtävistä.

(kumotaan)

15 §

Kohdennetut terveystarkastukset

Lupa- ja valvontavirasto voi määrätä järjestettäväksi jollakin paikkakunnalla tai tietyssä työpaikassa, laitoksessa, kulkuneuvossa tai vastaavassa paikassa oleskeleville terveystarkastuksen, jos tarkastus on yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen estämiseksi tarpeen. Terveystarkastukseen osallistuminen on vapaaehtoista.

16 §

Pakollinen terveystarkastus

Lupa- ja valvontavirasto voi päättää, että 14 ja 15 §:n mukaiseen terveystarkastukseen osallistuminen on pakollista, jos se on yleisvaarallisen tartuntataudin tai yleisvaaral-

Voimassa oleva laki

lusti epäillyn tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi välttämätöntä. Päätös voi kohdistua yksittäiseen tai useaan henkilöön.

18 §

Laboratoriotutkimukset ja toimilupa

Aluehallintovirasto myöntää toimiluvat laboratorioille. Aluehallintoviraston on pyydettävä Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselta lausunto ennen toimiluvan myöntämistä laboratorioille. Toimilupaan voidaan liittää välttämättömiä ehtoja palvelujen määrästä, henkilöstöstä, tiloista, laitteista ja tarvikkeista sekä toimintatavoista.

Aluehallintovirasto valvoo laboratorioita käyttäen hyväksi Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntemusta. Jos toimiluvan myöntämisen jälkeen ilmenee, ettei laboratorio, sen alihankintalaboratorio tai sen valvoma toimintayksikkö täytä olennaisia luvan myöntämisen edellytyksiä ja sen toiminnassa esiintyy vakavia puutteita, joita ei aluehallintoviraston määräyksestä huolimatta ole korjattu, aluehallintovirasto voi peruuttaa toimiluvan. Aluehallintoviraston tehtävistä ja toimivallasta on lisäksi voimassa, mitä niistä erikseen säädetään.

Aluehallintovirastolla ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksella on tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvontaa varten oikeus päästä tarkastamaan laboratorioiden tiloja, toimintaa ja valvonnassa tarvittavia asiakirjoja sekä saada korvaukset salassapitosäännösten estämättä käyttöönsä tarvittavat tiedot, selvitykset, asiakirjat ja muu aineisto. Tiedonsaantioikeus koskee myös valvontaa varten tarvittavia tietoja liikesalaisuudesta. Tiedot, selvitykset, asiakirjat ja muu aineisto on annettava aluehallintovirastolle tai Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle niiden asettamassa kohtuullisessa määräajassa. Jollei tietoja, selvityksiä,

Ehdotus

liseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi välttämätöntä. Päätös voi kohdistua yksittäiseen tai useaan henkilöön.

18 §

Laboratoriotutkimukset ja toimilupa

Lupa- ja valvontavirasto myöntää toimiluvat laboratorioille. *Lupa- ja valvontaviraston* on pyydettävä Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselta lausunto ennen toimiluvan myöntämistä laboratorioille. Toimilupaan voidaan liittää välttämättömiä ehtoja palvelujen määrästä, henkilöstöstä, tiloista, laitteista ja tarvikkeista sekä toimintatavoista.

Lupa- ja valvontavirasto valvoo laboratorioita käyttäen hyväksi Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntemusta. Jos toimiluvan myöntämisen jälkeen ilmenee, ettei laboratorio, sen alihankintalaboratorio tai sen valvoma toimintayksikkö täytä olennaisia luvan myöntämisen edellytyksiä ja sen toiminnassa esiintyy vakavia puutteita, joita ei *Lupa- ja valvontaviraston* määräyksestä huolimatta ole korjattu, *Lupa- ja valvontavirasto* voi peruuttaa toimiluvan. *Lupa- ja valvontaviraston* tehtävistä ja toimivallasta on lisäksi voimassa, mitä niistä erikseen säädetään.

Lupa- ja valvontavirastolla ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksella on tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvontaa varten oikeus päästä tarkastamaan laboratorioiden tiloja, toimintaa ja valvonnassa tarvittavia asiakirjoja sekä saada korvaukset salassapito-säännösten estämättä käyttöönsä tarvittavat tiedot, selvitykset, asiakirjat ja muu aineisto. Tiedonsaantioikeus koskee myös valvontaa varten tarvittavia tietoja liikesalaisuudesta. Tiedot, selvitykset, asiakirjat ja muu aineisto on annettava *Lupa- ja valvontavirastolle* tai Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle niiden asettamassa kohtuullisessa määräajassa. Jollei tietoja, selvityksiä, asiakirjoja ja muuta aineistoa anneta

Voimassa oleva laki

asiakirjoja ja muuta aineistoa anneta asetetussa määräajassa, aluehallintovirasto voi velvoittaa antamaan ne sakon uhalla.

36 §

Hoitoon liittyvien infektioiden rekisterit

Terveydenhuollon toimintayksikön ja sosiaalihuollon toimintayksikön on annettava salassapitosäännösten estämättä tiedot Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle ja hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän tartuntataudeista vastaavalle lääkärille harvinaisesta ja vakavasta hoitoon liittyvien infektioiden ja mikrobilääkkeille erityisen vastustuskykyisten mikrobien aiheuttamasta epidemiasta ja epidemiaepäilystä. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen on ilmoitettava Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle saamastaan tiedosta, jonka mukaan lääkeaineen epäillään aiheuttavan tartuntoja. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen sekä aluehallintoviraston on ilmoitettava Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle saamastaan tiedosta, jonka mukaan lääkinnällisen laitteen epäillään aiheuttavan tartuntoja.

40 §

Tietojen luovuttaminen rekistereistä

Edellä 32, 33, 36, 37 ja 39 §:ssä tarkoitettuihin rekistereihin talletetut henkilötiedot on pidettävä salassa. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos voi kuitenkin salassapitosäännösten estämättä luovuttaa valtakunnallisesta tartuntatautirekisteristä ja tapauskohtaisesta rekisteristä tietoja aluehallintoviraston tartuntataudeista vastaavalle lääkärille, hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän tartuntataudeista vastaavalle lääkärille sekä hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän tartuntataudeista vastaavan lääkärin nimeämälle tartuntatautien torjuntatyöhön osallistuvalla henkilöstölle siinä laajuudessa kuin se on tartuntatautien torjuntatyöhön kuuluvien tehtävien vuoksi välttämätöntä.

Ehdotus

asetetussa määräajassa, *Lupa- ja valvontavirasto* voi velvoittaa antamaan ne sakon uhalla.

36 §

Hoitoon liittyvien infektioiden rekisterit

Terveydenhuollon toimintayksikön ja sosiaalihuollon toimintayksikön on annettava salassapitosäännösten estämättä tiedot Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle ja hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän tartuntataudeista vastaavalle lääkärille harvinaisesta ja vakavasta hoitoon liittyvien infektioiden ja mikrobilääkkeille erityisen vastustuskykyisten mikrobien aiheuttamasta epidemiasta ja epidemiaepäilystä. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen on ilmoitettava Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle saamastaan tiedosta, jonka mukaan lääkeaineen epäillään aiheuttavan tartuntoja. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen sekä *Lupa- ja valvontaviraston* on ilmoitettava Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle saamastaan tiedosta, jonka mukaan lääkinnällisen laitteen epäillään aiheuttavan tartuntoja.

40 §

Tietojen luovuttaminen rekistereistä

Edellä 32, 33, 36, 37 ja 39 §:ssä tarkoitettuihin rekistereihin talletetut henkilötiedot on pidettävä salassa. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos voi kuitenkin salassapitosäännösten estämättä luovuttaa valtakunnallisesta tartuntatautirekisteristä ja tapauskohtaisesta rekisteristä tietoja *Lupa- ja valvontaviraston* tartuntataudeista vastaavalle lääkärille, hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän tartuntataudeista vastaavalle lääkärille sekä hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän tartuntataudeista vastaavan lääkärin nimeämälle tartuntatautien torjuntatyöhön osallistuvalla henkilöstölle siinä laajuudessa kuin se on tartuntatautien torjuntatyöhön kuuluvien tehtävien vuoksi välttämätöntä.

58 §

Laajaan tartunnanvaaraan liittyvät toimenpiteet

Kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, hyvinvointialueen tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin voi ensisijaisesti päättää toimialueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä. Aluehallintovirasto voi tehdä alueellaan vastaavat päätökset. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Hyvinvointialueen toimielimen tekemässä samanaikaisesti voimassa olevassa päätöksessä asetetut velvoitteet täydentävät hyvinvointialueella voimassa olevia aluehallintoviraston päätöksellä asetettuja velvoitteita.

Jos muu kuin 1 momentissa tarkoitettu tartuntatauti aiheuttaa laajaa tartunnan vaaraa, hyvinvointialueen tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin voi alueellaan ensisijaisesti päättää oppilaitosten ja päiväkotien sulkemisesta, jos se on välttämätöntä taudin leviämisen ehkäisemiseksi. Aluehallintovirasto voi tehdä alueellaan vastaavat päätökset. Hyvinvointialueen toimielimen tekemässä samanaikaisesti voimassa olevassa päätöksessä asetetut velvoitteet täydentävät hyvinvointialueella voimassa olevia aluehallintoviraston päätöksellä asetettuja velvoitteita.

71 §

Äkillinen vakava terveysvaara

58 §

Laajaan tartunnanvaaraan liittyvät toimenpiteet

Kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, hyvinvointialueen tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin voi ensisijaisesti päättää toimialueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä. *Lupa- ja valvontavirasto* voi tehdä vastaavat päätökset *tai useaa hyvinvointialuetta koskevan päätöksen*. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Hyvinvointialueen toimielimen tekemässä samanaikaisesti voimassa olevassa päätöksessä asetetut velvoitteet täydentävät hyvinvointialueella voimassa olevia *Lupa- ja valvontaviraston* päätöksellä asetettuja velvoitteita.

Jos muu kuin 1 momentissa tarkoitettu tartuntatauti aiheuttaa laajaa tartunnan vaaraa, hyvinvointialueen tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin voi alueellaan ensisijaisesti päättää oppilaitosten ja päiväkotien sulkemisesta, jos se on välttämätöntä taudin leviämisen ehkäisemiseksi. *Lupa- ja valvontavirasto* voi tehdä alueellaan vastaavat päätökset *tai useaa hyvinvointialuetta koskevan päätöksen*. Hyvinvointialueen toimielimen tekemässä samanaikaisesti voimassa olevassa päätöksessä asetetut velvoitteet täydentävät hyvinvointialueella voimassa olevia *Lupa- ja valvontaviraston* päätöksellä asetettuja velvoitteita.

71 §

Äkillinen vakava terveysvaara

Voimassa oleva laki

Jos pikaiset toimenpiteet ovat tarpeen yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi, sosiaali- ja terveysministeriö, aluehallintovirasto ja hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin toimialueellaan voivat tehdä niitä koskevat välttämättömät 60, 61 ja 63 §:n mukaiset päätökset virkasuhteisen hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän tartuntataudeista vastaavan lääkärin sijasta.

89 §

Virka-apu

Jos Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, aluehallintovirasto, tartuntatautien torjunnasta vastaava hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän toimielin taikka hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän tartuntataudeista vastaava lääkäri toteaa, että yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämistä ei voida muulla tavoin estää, poliisin, pelastusviranomaisen, Puolustusvoimien, Rajavartiolaitoksen tai Tullin on annettava tämän pyynnöstä virka-apua. Virka-avun antamisen edellytyksenä on, että se ei vaaranna virka-apua antavalle viranomaiselle säädettyjen muiden tärkeiden tehtävien suorittamista.

Ehdotus

Jos pikaiset toimenpiteet ovat tarpeen yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi, sosiaali- ja terveysministeriö, *Lupa- ja valvontavirasto* ja hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin toimialueellaan voivat tehdä niitä koskevat välttämättömät 60, 61 ja 63 §:n mukaiset päätökset virkasuhteisen hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän tartuntataudeista vastaavan lääkärin sijasta.

89 §

Virka-apu

Jos Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, *Lupa- ja valvontavirasto*, tartuntatautien torjunnasta vastaava hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän toimielin taikka hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän tartuntataudeista vastaava lääkäri toteaa, että yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämistä ei voida muulla tavoin estää, poliisin, pelastusviranomaisen, Puolustusvoimien, Rajavartiolaitoksen tai Tullin on annettava tämän pyynnöstä virka-apua. Virka-avun antamisen edellytyksenä on, että se ei vaaranna virka-apua antavalle viranomaiselle säädettyjen muiden tärkeiden tehtävien suorittamista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

terveydenhuoltolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan terveydenhuoltolain (1326/2010) 27 §:n 4 momentti, 60 §:n 3 momentti, 63 §:n 1 ja 2 momentti, 68 a §:n 3 momentti ja 78 a §:n 3 momentti, sellaisena kuin ne ovat, 27 §:n 4 momentti laissa 1281/2022, 60 §:n 3 momentti laissa 1191/2022, 63 §:n 1 momentti laissa 581/2022 ja 2 momentti laissa 1154/2022 sekä 78 a §:n 3 momentti laissa 1202/2013, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

27 §

27 §

Mielenterveyden hoito

Mielenterveyden hoito

Aluehallintovirastojen tulee järjestää vuosittain lasten ja nuorten mielenterveyden hoidon ja sosiaalihuollon mielenterveystyön työnjaon kehittämiseksi alueelliset yhteistyökokoukset.

Lupa- ja valvontaviraston tulee järjestää vuosittain lasten ja nuorten mielenterveyden hoidon ja sosiaalihuollon mielenterveystyön työnjaon kehittämiseksi *alueellisia yhteistyökokouksia*.

60 §

60 §

Valtion korvaus koulutuksesta muulle terveydenhuollon toimintayksikölle kuin yliopistoliselle sairaalalle

Valtion korvaus koulutuksesta muulle terveydenhuollon toimintayksikölle kuin yliopistoliselle sairaalalle

Hyvinvointialueelle ja HUS-yhtymälle sekä Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaiselle suoritetaan valtion varoista laskennallisin perustein korvaus yleislääketieteen erityiskoulutuksesta ja siihen rinnastettavasta koulutuksesta, laillistetun hammaslääkärin käytännön palvelusta ja siihen rinnastettavasta koulutuksesta sekä hammaslääkärin peruskoulutukseen sisältyvästä syventävästä käytännön harjoittelusta johtuvista kustannuksista. Lisäksi korvausta suoritetaan terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettusta Sosiaali- ja terveysalan

Hyvinvointialueelle ja HUS-yhtymälle sekä Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaiselle suoritetaan valtion varoista laskennallisin perustein korvaus yleislääketieteen erityiskoulutuksesta ja siihen rinnastettavasta koulutuksesta, laillistetun hammaslääkärin käytännön palvelusta ja siihen rinnastettavasta koulutuksesta sekä hammaslääkärin peruskoulutukseen sisältyvästä syventävästä käytännön harjoittelusta johtuvista kustannuksista. Lisäksi korvausta suoritetaan terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettusta *Lupa- ja valvontaviraston*

lupa- ja valvontaviraston määräämästä palvelusta, jota vaaditaan Europan talousalueeseen kuulumattoman valtion kansalaiselta, joka on suorittanut terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 4 §:ssä tai 5 §:n 1 momentissa tarkoitettun koulutuksen ulkomailla, ammatinharjoittamisluvan saamiseksi mainituissa lainkohdissa tarkoitettuihin tehtäviin tai ammatinharjoittamisoikeuden saamiseksi laillistettuna ammattihenkilönä toimimiseen. Korvausta ei suoriteta siltä osin kuin palvelun kesto ylittää kuusi kuukautta, ellei Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto edellytä tätä pidempää palvelua. Korvaus perustuu koulutuksessa olevien ja koulutuskuukausien määrään.

määräämästä palvelusta, jota vaaditaan Europan talousalueeseen kuulumattoman valtion kansalaiselta, joka on suorittanut terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 4 §:ssä tai 5 §:n 1 momentissa tarkoitettun koulutuksen ulkomailla, ammatinharjoittamisluvan saamiseksi mainituissa lainkohdissa tarkoitettuihin tehtäviin tai ammatinharjoittamisoikeuden saamiseksi laillistettuna ammattihenkilönä toimimiseen. Korvausta ei suoriteta siltä osin kuin palvelun kesto ylittää kuusi kuukautta, ellei *Lupa- ja valvontavirasto* edellytä tätä pidempää palvelua. Korvaus perustuu koulutuksessa olevien ja koulutuskuukausien määrään.

63 §

63 §

*Koulutuskorvauksen ja tutkimusrahoituksen maksaminen**Koulutuskorvauksen ja tutkimusrahoituksen maksaminen*

Aluehallintovirasto ja Ahvenanmaan valtionvirasto maksavat valtion koulutuskorvauksen. Tutkintojen ja opinnot aloittaneiden opiskelijoiden määrään perustuva koulutuskorvaus maksetaan hyvinvointialueelle, jossa on yliopistollinen sairaala, HUS-yhtymälle sekä erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutusta järjestävälle yliopistolle ilman eri hakemusta.

Lupa- ja valvontavirasto ja Ahvenanmaan valtionvirasto maksavat valtion koulutuskorvauksen. Tutkintojen ja opinnot aloittaneiden opiskelijoiden määrään perustuva koulutuskorvaus maksetaan hyvinvointialueelle, jossa on yliopistollinen sairaala, HUS-yhtymälle sekä erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutusta järjestävälle yliopistolle ilman eri hakemusta.

Toteutuneisiin koulutuskuukausiin perustuva korvaus, rajatun lääkkeenmääräämisen edellyttämän koulutuksen korvaus sekä toteutuneisiin harjoitteluviikkoihin perustuva korvaus maksetaan puolivuositain hakemusten perusteella. Ensimmäisen vuosipuoliskon osalta korvausta on haettava viimeistään saman vuoden 30 päivänä syyskuuta ja toisen vuosipuoliskon osalta viimeistään seuraavan vuoden 31 päivänä maaliskuuta. Lounais-Suomen aluehallintoviraston ja Ahvenanmaan valtionviraston on ratkaistava määräajassa jätetyt korvaushakemukset sen kalenterivuoden aikana, jona hakemus on saapunut. Lounais-Suomen aluehallintovirasto maksaa kuukausittain tutkimusrahoituksen yhteistyöalueen tutkimustoimikunnalle, joka maksaa rahoituksen edelleen hankkeiden toteuttajille.

Toteutuneisiin koulutuskuukausiin perustuva korvaus, rajatun lääkkeenmääräämisen edellyttämän koulutuksen korvaus sekä toteutuneisiin harjoitteluviikkoihin perustuva korvaus maksetaan puolivuositain hakemusten perusteella. Ensimmäisen vuosipuoliskon osalta korvausta on haettava viimeistään saman vuoden 30 päivänä syyskuuta ja toisen vuosipuoliskon osalta viimeistään seuraavan vuoden 31 päivänä maaliskuuta. *Lupa- ja valvontaviraston* ja Ahvenanmaan valtionviraston on ratkaistava määräajassa jätetyt korvaushakemukset sen kalenterivuoden aikana, jona hakemus on saapunut. *Lupa- ja valvontavirasto* maksaa kuukausittain tutkimusrahoituksen yhteistyöalueen tutkimustoimikunnalle, joka maksaa rahoituksen edelleen hankkeiden toteuttajille.

68 a §

Lääketieteellisten asiantuntijalausuntojen antaminen

Aluehallintovirasto maksaa korvauksen Pohjois-Savon hyvinvointialueelle hakemuksesta kahdesti vuodessa. Ensimmäisen vuosipuoliskon osalta korvausta on haettava saman vuoden syyskuun loppuun mennessä ja toisen vuosipuoliskon osalta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

78 a §

Terveydenhuollon palveluvalikoimaneuvosto

Neuvostossa on puheenjohtaja ja enintään 15 jäsentä, joilla kullakin on henkilökohtainen varajäsen. Neuvosto tulee asettaa siten, että sosiaali- ja terveysministeriö, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto, Kansaneläkelaitos ja Suomen Kuntaliitto ry ovat edustettuina. Neuvostossa tulee lisäksi olla lääketieteen, hammaslääketieteen, hoitotyön, oikeustieteen, terveystaloustieteen sekä suomalaisen terveydenhuolto- ja sosiaaliturvajärjestelmän asiantuntemus.

68 a §

Lääketieteellisten asiantuntijalausuntojen antaminen

Lupa- ja valvontavirasto maksaa korvauksen Pohjois-Savon hyvinvointialueelle hakemuksesta kahdesti vuodessa. Ensimmäisen vuosipuoliskon osalta korvausta on haettava saman vuoden syyskuun loppuun mennessä ja toisen vuosipuoliskon osalta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

78 a §

Terveydenhuollon palveluvalikoimaneuvosto

Neuvostossa on puheenjohtaja ja enintään 15 jäsentä, joilla kullakin on henkilökohtainen varajäsen. Neuvosto tulee asettaa siten, että sosiaali- ja terveysministeriö, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, *Lupa- ja valvontavirasto* ja Kansaneläkelaitos ovat edustettuina. Neuvostossa tulee lisäksi olla lääketieteen, hammaslääketieteen, hoitotyön, oikeustieteen, terveystaloustieteen sekä suomalaisen terveydenhuolto- ja sosiaaliturvajärjestelmän asiantuntemus.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 78 a §:n 3 momentin nojalla nimetty Terveydenhuollon palveluvalikoimaneuvosto voi jatkaa toimikautensa loppuun lain voimaan tullessa voimassa olleella kokoonpanolla.

#.

Laki

terveydensuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan terveydensuojelulain (763/1994) 5 §, sellaisena kuin se on laissa 1551/2009, *muutetaan* 4 §:n otsikko ja 2 momentti, 4 a §:n 1 momentti, 6 § 4 momentti, 8 § 2 momentti, 17 a § 1 momentti, 18 §:n 4 momentti, 18 a §:n 3 momentti, 19 a §:n 3 ja 4 momentti, 20 §:n 2 momentti, 20 a §:n 2 momentti, 20 b §:n 1 momentti, 21 §:n 1 momentti, 28 a §:n 1 momentti, 47 §:n 2 ja 3 momentti, 48 §, 49 a §:n 3 ja 4 momentti, 49 b §:n 1 momentti, 50 a §:n 4 momentti, 52 §, 53 §:n 2 momentti, 59 a §:n 1 momentin johdantokappale, 2 ja 3 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 4 §:n 2 momentti, 4 a §:n 1 momentti, 6 §:n 4 momentti, 8 § 2 momentti, 20 b §:n 1 momentti, 28 a §:n 1 momentti ja 59 a §:n 1 momentin johdantokappale ja 2 ja 3 momentti laissa 942/2016, 17 a §:n 1 momentti, 18 §:n 4 momentti, 18 a §:n 3 momentti, 19 a §:n 3 ja 4 momentti, 20 §:n 2 momentti, 21 §:n 1 momentti, 49 a §:n 3 ja 4 momentti ja 49 b §:n 1 momentti laissa 1258/2022, 20 a §:n 2 momentti, 47 §:n 2 ja 3 momentti, 48 §, 52 § ja 53 §:n 2 momentti laissa 1551/2009 ja 50 a §:n 4 momentti laissa 1187/2021, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Valvonnan johto ja ohjaus

Terveydensuojelun valtakunnallinen johto, ohjaus ja valvonta

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten toimeenpanoa ja valvontaa.

Lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja valvoo terveydensuojelua sekä arvioi kuntien terveydensuojelun valvontasuunnitelmat ja niiden toteutumista.

4 a §

4 a §

Valtakunnallinen valvontaohjelma

Valtakunnallinen valvontaohjelma

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tulee laatia tämän lain valvonnan toimeenpanon ohjaamiseksi ja yhteensovittamiseksi valtakunnallinen terveydensuojelun valvontaohjelma (*valvontaohjelma*).

*Lupa- ja valvontaviraston tulee laatia tämän lain valvonnan toimeenpanon ohjaamiseksi ja yhteensovittamiseksi valtakunnallinen terveydensuojelun valvontaohjelma (*valvontaohjelma*).*

5 §

Alueellinen terveydensuojelu

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Aluehallintovirasto ohjaa ja valvoo terveydensuojelua toimialueellaan sekä arvioi kuntien terveydensuojelun valvontasuunnitelmat ja niiden toteutumista.

6 §

Kunnan terveydensuojelutehtävät

Kunnan tehtävänä on myös huolehtia alueellaan tämän lain soveltamisalaan liittyvien Euroopan unionin asetusten noudattamisen valvonnasta sekä Maailman terveysjärjestön kansainvälisen terveystieteiden sääntöjen (2005) (SopS 50 ja 51/2007) 20 ja 39 artiklassa tarkoitettujen todistusten myöntämisestä sääntöjen liitteessä 3 olevan mallin mukaisesti. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto nimeää ne Suomen satamat, joissa kunnan terveydensuojeluviranomaisen tulee tarkastaa alukset ja myöntää tarvittaessa todistukset.

8 §

Häiriötilanteisiin varautuminen

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston on laadittava suunnitelma talousveden laadun turvaamiseksi onnettomuuksissa tai vastaavissa muissa häiriötilanteissa.

17 a §

Laatuvaatimuksista poikkeaminen

Aluehallintovirasto voi talousvettä toimittavan laitoksen tai veden käyttäjän omilla laitteilla otetun talousveden osalta veden omistajan hakemuksesta myöntää määräaikaisen poikkeuksen 17 §:n 5 momentin nojalla säädettyjen kemiallisten laatuvaatimusten täyttymisestä vedenjakelualueella.

18 §

6 §

Kunnan terveydensuojelutehtävät

Kunnan tehtävänä on myös huolehtia alueellaan tämän lain soveltamisalaan liittyvien Euroopan unionin asetusten noudattamisen valvonnasta sekä Maailman terveysjärjestön kansainvälisen terveystieteiden sääntöjen (2005) (SopS 50 ja 51/2007) 20 ja 39 artiklassa tarkoitettujen todistusten myöntämisestä sääntöjen liitteessä 3 olevan mallin mukaisesti. *Lupa- ja valvontavirasto* nimeää ne Suomen satamat, joissa kunnan terveydensuojeluviranomaisen tulee tarkastaa alukset ja myöntää tarvittaessa todistukset.

8 §

Häiriötilanteisiin varautuminen

Lupa- ja valvontaviraston on laadittava suunnitelma talousveden laadun turvaamiseksi onnettomuuksissa tai vastaavissa muissa häiriötilanteissa.

17 a §

Laatuvaatimuksista poikkeaminen

Lupa- ja valvontavirasto voi talousvettä toimittavan laitoksen tai veden käyttäjän omilla laitteilla otetun talousveden osalta veden omistajan hakemuksesta myöntää määräaikaisen poikkeuksen 17 §:n 5 momentin nojalla säädettyjen kemiallisten laatuvaatimusten täyttymisestä vedenjakelualueella.

18 §

Voimassa oleva laki

Ehdotus

*Talousvettä toimittavan laitoksen toiminnan
hyväksyminen*

*Talousvettä toimittavan laitoksen toiminnan
hyväksyminen*

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on lähetettävä hakemus tiedoksi *niille* aluehallintovirastoille, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille ja kuntien terveydensuojeluviranomaisille, joiden alueelle talousvettä toimittava laitos toimittaa vettä tai joiden alueelta se ottaa vettä, ja varattava näille tilaisuus antaa hakemuksesta lausunto.

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on lähetettävä hakemus tiedoksi *Lupa- ja valvontavirastolle, Elinvoimakeskukselle ja niille* kuntien terveydensuojeluviranomaisille, joiden alueelle talousvettä toimittava laitos toimittaa vettä tai joiden alueelta se ottaa vettä, ja varattava näille tilaisuus antaa hakemuksesta lausunto.

18 a §

18 a §

Ilmoitusvelvollisuus vedenjakelualueesta

Ilmoitusvelvollisuus vedenjakelualueesta

Talousvettä toimittavan laitoksen on ylläpidettävä vedenjakelualan rajausta vektorimuotoisena paikkatietona, jossa vedenjakelualue on tallennettu aluekohteena. Tiedot rajauksesta on toimitettava Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston erikseen määrittelemällä tavalla kunnan terveydensuojeluviranomaiselle ja Suomen ympäristökeskukselle, joille on myös vuosittain ilmoitettava rajauksen muutoksista.

Talousvettä toimittavan laitoksen on ylläpidettävä vedenjakelualan rajausta vektorimuotoisena paikkatietona, jossa vedenjakelualue on tallennettu aluekohteena. Tiedot rajauksesta on toimitettava *Lupa- ja valvontaviraston* erikseen määrittelemällä tavalla kunnan terveydensuojeluviranomaiselle ja Suomen ympäristökeskukselle, joille on myös vuosittain ilmoitettava rajauksen muutoksista.

19 a §

19 a §

Vedentuotantoketjun riskienhallintasuunnitelma

Vedentuotantoketjun riskienhallintasuunnitelma

Riskienhallintasuunnitelma on laadittava yhteistyössä kunnan terveydensuojeluviranomaisen sekä muiden riskienhallinnan kannalta keskeisten viranomaisten ja sidosryhmien kanssa, jollei näiden osallistuminen suunnitelman laatimiseen ole ilmeisen tarpeetonta. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen osallistumisesta riskienhallintaan säädetään vesihuoltolain 4 §:ssä.*

Riskienhallintasuunnitelma on laadittava yhteistyössä kunnan terveydensuojeluviranomaisen sekä muiden riskienhallinnan kannalta keskeisten viranomaisten ja sidosryhmien kanssa, jollei näiden osallistuminen suunnitelman laatimiseen ole ilmeisen tarpeetonta.

Talousvettä toimittavan laitoksen on otettava riskienhallintasuunnitelma huomioon

Talousvettä toimittavan laitoksen on otettava riskienhallintasuunnitelma huomioon

Voimassa oleva laki

omavalvonnassa ja toimitettava se kunnan terveydensuojeluviranomaiselle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on otettava riskienhallintasuunnitelma huomioon 6 ja 20 §:ssä tarkoitettussa viranomaisvalvonnassa.

20 §

Veden laatua koskeva valvonta, määräykset ja tiedottaminen

Valvontatutkimusten tulokset on tallennettava Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston osoittamaan tietojärjestelmään ja talousveden valvontatutkimustuloksista on tiedotettava vedenkäyttäjille tietoverkossa.

20 a §

Talousveden välityksellä leviävän taudin ehkäiseminen

Saatuun tiedon talousveden aiheuttamasta epidemiasta tai sen epäilystä kunnan terveydensuojeluviranomaisen on tehtävä viipymättä tapausta koskeva selvitys ja ryhdyttävä toimenpiteisiin taudin leviämisen ehkäisemiseksi sekä ilmoitettava siitä edelleen Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitokselle ja asianomaiselle aluehallintovirastolle.

20 b §

Talovesihygieeninen osaaminen

Toiminnanharjoittajan on kustannuksellaan huolehdittava siitä, että talousvettä toimittavassa laitoksessa työskentelevillä talousveden laatuun vaikuttavia toimenpiteitä tekevillä henkilöillä on laite- ja talovesihygieenistä osaamista osoittava Sosiaali- ja ter-

Ehdotus

omavalvonnassa ja toimitettava se kunnan terveydensuojeluviranomaiselle, *Lupa- ja valvontavirastolle, Elinvoimakeskukseen* ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on otettava riskienhallintasuunnitelma huomioon 6 ja 20 §:ssä tarkoitettussa viranomaisvalvonnassa.

20 §

Veden laatua koskeva valvonta, määräykset ja tiedottaminen

Valvontatutkimusten tulokset on tallennettava *Lupa- ja valvontaviraston* osoittamaan tietojärjestelmään ja talousveden valvontatutkimustuloksista on tiedotettava vedenkäyttäjille tietoverkossa.

20 a §

Talousveden välityksellä leviävän taudin ehkäiseminen

Saatuun tiedon talousveden aiheuttamasta epidemiasta tai sen epäilystä kunnan terveydensuojeluviranomaisen on tehtävä viipymättä tapausta koskeva selvitys ja ryhdyttävä toimenpiteisiin taudin leviämisen ehkäisemiseksi sekä ilmoitettava siitä edelleen Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitokselle ja *Lupa- ja valvontavirastolle*.

20 b §

Talovesihygieeninen osaaminen

Toiminnanharjoittajan on kustannuksellaan huolehdittava siitä, että talousvettä toimittavassa laitoksessa työskentelevillä talousveden laatuun vaikuttavia toimenpiteitä tekevillä henkilöillä on laite- ja talovesihygieenistä osaamista osoittava *Lupa- ja valvontaviraston* antama todistus. Todistus annetaan

Voimassa oleva laki

veysalan lupa- ja valvontaviraston antama todistus. Todistus annetaan henkilölle, joka on suorittanut hyväksytysti laitosteknistä ja talousvesihygieenistä osaamista arvioivan testin. Todistus on voimassa viisi vuotta.

21 §

Tietokokonaisuudet

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos laatii juomavesidirektiivin 18 artiklassa tarkoitetut tietokokonaisuudet. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tulee osaltaan varmistaa, että Euroopan komissiolla, Euroopan ympäristökeskuksella ja Euroopan tautien ehkäisy- ja -valvontakeskuksella on tietoyhteyden avulla pääsy näihin tietokokonaisuuksiin.

28 a §

Allasvesihygieeninen osaaminen

Toiminnanharjoittajan on kustannuksellaan huolehdittava siitä, että 13 §:n nojalla ilmoitusvelvollisessa uimahallissa, kylpylässä tai vastaavassa laitoksessa työskentelevillä, allasveden laatuun vaikuttavia toimenpiteitä tekevillä henkilöillä on laitosteknistä ja allasvesihygieenistä osaamista osoittava Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston antama todistus. Todistus annetaan henkilölle, joka on suorittanut hyväksytysti laitosteknistä ja allasvesihygieenistä osaamista arvioivan testin. Todistus on voimassa viisi vuotta.

47 §

Valvontaviranomaisen ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuus

Kunnan terveydensuojeluviranomainen sekä aluehallintovirasto ovat velvollisia pyydettäessä toimittamaan korvauksetta Sosiaali-

Ehdotus

henkilölle, joka on suorittanut hyväksytysti laitosteknistä ja talousvesihygieenistä osaamista arvioivan testin. Todistus on voimassa viisi vuotta.

21 §

Tietokokonaisuudet

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos laatii juomavesidirektiivin 18 artiklassa tarkoitetut tietokokonaisuudet. Lupa- ja valvontaviraston tulee osaltaan varmistaa, että Euroopan komissiolla, Euroopan ympäristökeskuksella ja Euroopan tautien ehkäisy- ja -valvontakeskuksella on tietoyhteyden avulla pääsy näihin tietokokonaisuuksiin.

28 a §

Allasvesihygieeninen osaaminen

Toiminnanharjoittajan on kustannuksellaan huolehdittava siitä, että 13 §:n nojalla ilmoitusvelvollisessa uimahallissa, kylpylässä tai vastaavassa laitoksessa työskentelevillä, allasveden laatuun vaikuttavia toimenpiteitä tekevillä henkilöillä on laitosteknistä ja allasvesihygieenistä osaamista osoittava Lupa- ja valvontaviraston antama todistus. Todistus annetaan henkilölle, joka on suorittanut hyväksytysti laitosteknistä ja allasvesihygieenistä osaamista arvioivan testin. Todistus on voimassa viisi vuotta.

47 §

Valvontaviranomaisen ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuus

Kunnan terveydensuojeluviranomainen on velvollinen pyydettäessä toimittamaan korvauksetta Lupa- ja valvontavirastolle tarkas-

Voimassa oleva laki

ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle tarkastuksia, valvontatoimenpiteitä, valvontahenkilöstöä, maksuja sekä valvontaa koskevia muita tietoja tämän lain mukaisen valvonnan ohjausta, seurantaa, raportointia ja tilastointia varten.

Valvontaviranomaisen on toimitettava 2 momentissa tarkoitetut tiedot Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston määräämällä tavalla.

48 §

Virka-apu

Poliisi ja aluehallintovirasto ovat velvollisia tarvittaessa antamaan virka-apua kunnan terveydensuojeluviranomaiselle tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnassa.

49 a §

Tutkimuslaboratoriot

Laboratorion on toimitettava tämän lain nojalla tehty viranomaisille tarkoitetut talousveden, lämpimän käyttöveden ja uimaveden tutkimustulokset sähköisesti Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston osoittamaan tietojärjestelmään.

Ruokavirasto hyväksyy laboratorion hakemuksesta. Hyväksymisen edellytyksenä on, että laboratorio täyttää 2 ja 3 momentissa säädetty vaatimukset. Ennen laboratorion hyväksymistä Ruokaviraston tulee pyytää hakemuksesta lausunto Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta, Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselta tai Säteilyturvakeskukselta.

49 b §

Tutkimuslaboratorioiden valvonta

Ruokavirasto valvoo, että 49 a §:ssä tarkoitettujen laboratorioiden noudattavat tätä lakia ja sen

Ehdotus

tuksia, valvontatoimenpiteitä, valvontahenkilöstöä, maksuja sekä valvontaa koskevia muita tietoja tämän lain mukaisen valvonnan ohjausta, seurantaa, raportointia ja tilastointia varten.

Valvontaviranomaisen on toimitettava 2 momentissa tarkoitetut tiedot *Lupa- ja valvontaviraston* määräämällä tavalla.

48 §

Virka-apu

Poliisi ja *Lupa- ja valvontavirasto* ovat velvollisia tarvittaessa antamaan virka-apua kunnan terveydensuojeluviranomaiselle tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnassa.

49 a §

Tutkimuslaboratoriot

Laboratorion on toimitettava tämän lain nojalla tehty viranomaisille tarkoitetut talousveden, lämpimän käyttöveden ja uimaveden tutkimustulokset sähköisesti *Lupa- ja valvontaviraston* osoittamaan tietojärjestelmään.

Ruokavirasto hyväksyy laboratorion hakemuksesta. Hyväksymisen edellytyksenä on, että laboratorio täyttää 2 ja 3 momentissa säädetty vaatimukset. Ennen laboratorion hyväksymistä Ruokaviraston tulee pyytää hakemuksesta lausunto *Lupa- ja valvontavirastolta*, Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselta tai Säteilyturvakeskukselta.

49 b §

Tutkimuslaboratorioiden valvonta

Ruokavirasto valvoo, että 49 a §:ssä tarkoitettujen laboratorioiden noudattavat tätä lakia ja sen

Voimassa oleva laki

nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä. Jos laboratorio toimii näiden vastaisesti, Ruokavirasto voi antaa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoa kuultuaan tarpeellisia määräyksiä toiminnan korjaamiseksi. Jos laboratorio ei Ruokaviraston määräyksistä huolimatta korjaa puutteita, Ruokavirasto voi peruuttaa laboratorion hyväksymisen määräajaksi. Ruokaviraston tulee antaa määräyksiä laboratorion toiminnan korjaamiseksi tai tarvittaessa toiminnan keskeyttämiseksi määräajaksi myös Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston esityksestä.

50 a §

Terveydensuojeluvalvonnasta perittävät muut maksut

Valtio korvaa kunnille aiheutuneet kustannukset sellaisista Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston kuntien toimeenpantavaksi ohjaamista tarkastuksista, näytteenotoista, tutkimuksista ja selvityksistä, jotka tässä laissa säädetään viraston tehtäviksi tai jotka liittyvät säädösten tai viraston ohjeiden valmisteluun.

52 §

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintoviraston määräykset

Milloin 51 §:ssä tarkoitettu terveystilaa ulottuu laajalle alueelle tai muutoin on erityisen merkityksellinen, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto toimialueellaan voi antaa määräyksiä, jotka ovat välttämättömiä terveydellisen haitan poistamiseksi tai sen syntymisen ehkäisemiseksi.

53 §

Ehdotus

nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä. Jos laboratorio toimii näiden vastaisesti, Ruokavirasto voi antaa *Lupa- ja valvontavirastoa* kuultuaan tarpeellisia määräyksiä toiminnan korjaamiseksi. Jos laboratorio ei Ruokaviraston määräyksistä huolimatta korjaa puutteita, Ruokavirasto voi peruuttaa laboratorion hyväksymisen määräajaksi. Ruokaviraston tulee antaa määräyksiä laboratorion toiminnan korjaamiseksi tai tarvittaessa toiminnan keskeyttämiseksi määräajaksi myös *Lupa- ja valvontaviraston* esityksestä.

50 a §

Terveydensuojeluvalvonnasta perittävät muut maksut

Valtio korvaa kunnille aiheutuneet kustannukset sellaisista *Lupa- ja valvontaviraston* kuntien toimeenpantavaksi ohjaamista tarkastuksista, näytteenotoista, tutkimuksista ja selvityksistä, jotka tässä laissa säädetään viraston tehtäviksi tai jotka liittyvät säädösten tai viraston ohjeiden valmisteluun.

52 §

Lupa- ja valvontaviraston määräykset

Milloin 51 §:ssä tarkoitettu terveystilaa ulottuu laajalle alueelle tai muutoin on erityisen merkityksellinen, *Lupa- ja valvontavirasto* voi antaa määräyksiä, jotka ovat välttämättömiä terveydellisen haitan poistamiseksi tai sen syntymisen ehkäisemiseksi.

53 §

*Uhkasakko sekä teettämis- ja keskeyttämis-
uhka*

*Uhkasakko sekä teettämis- ja keskeyttämis-
uhka*

Aluehallintovirasto tai kunnan terveydensuojeluviranomainen voi tehostaa tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai että toiminta keskeytetään tai kielletään.

Lupa- ja valvontavirasto tai kunnan terveydensuojeluviranomainen voi tehostaa tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai että toiminta keskeytetään tai kielletään.

59 a §

59 a §

Testi ja testaaminen

Testi ja testaaminen

Edellä 20 b ja 28 a §:ssä tarkoitettuja testejä voivat järjestää Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston hyväksymät testaajat. Testaajaksi hyväksytään henkilö:

Edellä 20 b ja 28 a §:ssä tarkoitettuja testejä voivat järjestää *Lupa- ja valvontaviraston* hyväksymät testaajat. Testaajaksi hyväksytään henkilö:

Testi suoritetaan testiin osallistuvan valinnan mukaan joko suomeksi tai ruotsiksi. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi määrätä testin laatimisesta, testin hyväksyttävän suorittamisen arvioinnista ja testitodistuksen sisällöstä.

Testi suoritetaan testiin osallistuvan valinnan mukaan joko suomeksi tai ruotsiksi. *Lupa- ja valvontavirasto* voi määrätä testin laatimisesta, testin hyväksyttävän suorittamisen arvioinnista ja testitodistuksen sisällöstä.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto valvoo testaajien toimintaa. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi peruuttaa testaajan hyväksynnän, jos testaaja rikkoo olennaisesti toimintaansa koskevia säännöksiä eikä ole korjannut toimintaansa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston kehotuksesta huolimatta asetetussa määräajassa.

Lupa- ja valvontavirasto valvoo testaajien toimintaa. *Lupa- ja valvontavirasto* voi peruuttaa testaajan hyväksynnän, jos testaaja rikkoo olennaisesti toimintaansa koskevia säännöksiä eikä ole korjannut toimintaansa *Lupa- ja valvontaviraston* kehotuksesta huolimatta asetetussa määräajassa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

tupakkalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan tupakkalain (549/2016) 7 § ja

muutetaan 6 §:n otsikko ja johdantokappale, 9 §:n 2 ja 3 momentti, 10 §:n 2 momentti, 14 §:n 1 momentin johdantokappale, 15 §, 16 §:n 1 momentin johdantokappale ja 2 momentti, 18 §:n 2 ja 3 momentti, 20 §:n 1 momentti, 2 momentin johdantokappale ja 3 momentti, 21 §:n 1 momentti, 22 §:n 2 momentti, 26 §:n 1 momentti, 27 §:n 1 momentin johdantokappale, 28 ja 29 §, 30 §:n 1 momentti, 42 a §:n johdantokappale, 49 §, 50 §:n 3 momentti, 60 §:n 5 momentti, 83 §:n 1 momentti, 84 §:n 3 momentti, 85 §, 86 §:n 1 momentin johdantokappale ja 5 momentti, 87 §:n 1–3 momentti, 88 §:n 1 momentti, 89 §, 90 §:n 3 momentin johdantokappale, 91 §:n 4 momentin johdantokappale, 93 §, 94 §:n 1 ja 2 momentti, 95 §:n 1 momentin johdantokappale ja 3 momentti, 99, 100, 100 a ja 100 b §, 101 §:n 1 momentti, 102 §:n 1 momentti, 103 ja 104 §, 105 §:n 1 ja 2 momentti, 106 §:n otsikko sekä 107 ja 112 §,

sellaisina kuin niistä ovat, 26 §:n 1 momentti, 27 §:n 1 momentin johdantokappale, 42 a §, 60 §:n 5 momentti, 91 §:n 4 momentin johdantokappale, 95 §:n 1 momentin johdantokappale ja 3 momentti ja 106 §:n otsikko laissa 283/2022, 83 §:n 1 momentti laissa 1374/2016, 87 §:n 1–3 momentti, 100 a ja 100 b § laissa 248/2019, 88 §:n 1 momentti ja 94 §:n 2 momentti laissa 701/2018, 100 ja 107 § osaksi laissa 283/2022 sekä 105 §:n 1 momentti laissa 262/2022, seuraavasti:

HUOM: *Tupakkalain 91 § 4 mom johdantokappaleessa ja 94 §:n 2 momentissa ei ole vielä otettu huomioon HE 38/2024 vp esitettyjä muutoksia.*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

6 §

Valviran tehtävät

Lupa- ja valvontaviraston tehtävät

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (*Valvira*) ohjaa *aluehallintovirastoja* ja kuntia niille tämän lain perusteella kuuluvien tehtävien hoitamisessa. Valvira valvoo:

Lupa- ja valvontavirasto ohjaa kuntia niille tämän lain perusteella kuuluvien tehtävien hoitamisessa ja *huolehtii toiminnasta tupakoinnin lopettamiseksi*. *Lupa- ja valvontavirasto* valvoo:

7 §

Aluehallintoviraston tehtävät

Aluehallintovirasto ohjaa kuntia tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten toimeenpanossa toimialueellaan. *Aluehallintovirasto* huolehtii myös alueellisesta toiminnasta tupakoinnin lopettamiseksi.

(*kumotaan*)

9 §

Muiden viranomaisten tehtävät

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston akkreditointiyksikkö (*FINAS-akkreditointipalvelu*) avustaa Valviraa 85 §:ssä tarkoitettujen varmistuslaboratorioiden pätevyyden ja varmistusmenetelmien pätevyyden valvonnassa.

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus avustaa Valviraa nikotiininesteisiin liittyvässä valvonnassa.

10 §

Tupakkatuotteen valmistajan ja maahantuojan yleiset velvollisuudet

Velvoite toimittaa Valviralle ja Euroopan komissiolle (*komissio*) sekä muiden EU:n jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille tässä luvussa vaaditut tiedot on ensisijaisesti valmistajalla, jos valmistaja on sijoittautunut Euroopan unioniin. Velvoite toimittaa tiedot on ensisijaisesti maahantuojalla, jos valmistaja on sijoittautunut EU:n ulkopuolelle ja maahantuojalla on sijoittautunut Euroopan unioniin. Velvoite toimittaa tiedot on yhteisesti valmistajalla ja maahantuojalla, jos sekä valmistaja että maahantuojat ovat sijoittautuneet EU:n ulkopuolelle.

14 §

Ainesosa-, päästö- ja paloturvallisuusilmoitukset

Ennen kuin tupakkatuotetta myydään tai muutoin luovutetaan kuluttajalle, valmistajan tai maahantuojan on toimitettava Valviralle:

15 §

9 §

Muiden viranomaisten tehtävät

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston akkreditointiyksikkö (*FINAS-akkreditointipalvelu*) avustaa *Lupa- ja valvontavirastoa* 85 §:ssä tarkoitettujen varmistuslaboratorioiden pätevyyden ja varmistusmenetelmien pätevyyden valvonnassa.

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus avustaa *Lupa- ja valvontavirastoa* nikotiininesteisiin liittyvässä valvonnassa.

10 §

Tupakkatuotteen valmistajan ja maahantuojan yleiset velvollisuudet

Velvoite toimittaa *Lupa- ja valvontavirastolle* ja Euroopan komissiolle (*komissio*) sekä muiden EU:n jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille tässä luvussa vaaditut tiedot on ensisijaisesti valmistajalla, jos valmistaja on sijoittautunut Euroopan unioniin. Velvoite toimittaa tiedot on ensisijaisesti maahantuojalla, jos valmistaja on sijoittautunut EU:n ulkopuolelle ja maahantuojalla on sijoittautunut Euroopan unioniin. Velvoite toimittaa tiedot on yhteisesti valmistajalla ja maahantuojalla, jos sekä valmistaja että maahantuojat ovat sijoittautuneet EU:n ulkopuolelle.

14 §

Ainesosa-, päästö- ja paloturvallisuusilmoitukset

Ennen kuin tupakkatuotetta myydään tai muutoin luovutetaan kuluttajalle, valmistajan tai maahantuojan on toimitettava *Lupa- ja valvontavirastolle*:

15 §

Muutosilmoitukset

Tupakkatuotteen valmistajan tai maahantuojan on ilmoitettava Valviralle, jos tuotteen koostumusta muutetaan niin, että muutos vaikuttaa 14 §:n nojalla toimitettuihin tietoihin. Valmistajan tai maahantuojan on toimitettava Valviralle muuttuneet tiedot ennen kuin tuotetta aletaan myydä tai muutoin luovuttaa kuluttajille.

16 §

Markkinatutkimukset ja myyntimäärät

Tupakkatuotteen valmistajan tai maahantuojan on toimitettava Valviralle tupakkatuotteen ainesosia ja päästöjä koskien:

Valmistajan tai maahantuojan on lisäksi kerran vuodessa ilmoitettava Valviralle tupakkatuotteiden tuote- ja tyyppikohtaisista myyntimääristään. Savukkeiden, sikarien ja pikkusikarien myyntimäärät on ilmoitettava kappaleina ja muiden tupakkatuotteiden myyntimäärät kilogrammoina.

18 §

Tiukennettu ilmoitusvelvollisuus

Valmistajan tai maahantuojan on toimitettava 1 momentissa tarkoitettu raportti komissiolle sekä raportin jäljennös Valviralle ja muiden sellaisten EU:n jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, joissa tutkittua lisäainetta sisältävä tupakkatuote on saatettu markkinoille, viimeistään 18 kuukauden kuluessa siitä, kun lisäaine on lisätty 17 §:n 1 momentissa tarkoitettuun luetteloon.

Komissio ja Valvira voivat pyytää valmistajalta tai maahantuojalta lisätietoja tutkitusta lisäaineesta. Lisätiedot kuuluvat raporttiin sen

Muutosilmoitukset

Tupakkatuotteen valmistajan tai maahantuojan on ilmoitettava *Lupa- ja valvontavirastolle*, jos tuotteen koostumusta muutetaan niin, että muutos vaikuttaa 14 §:n nojalla toimitettuihin tietoihin. Valmistajan tai maahantuojan on toimitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* muuttuneet tiedot ennen kuin tuotetta aletaan myydä tai muutoin luovuttaa kuluttajille.

16 §

Markkinatutkimukset ja myyntimäärät

Tupakkatuotteen valmistajan tai maahantuojan on toimitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* tupakkatuotteen ainesosia ja päästöjä koskien:

Valmistajan tai maahantuojan on lisäksi kerran vuodessa ilmoitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* tupakkatuotteiden tuote- ja tyyppikohtaisista myyntimääristään. Savukkeiden, sikarien ja pikkusikarien myyntimäärät on ilmoitettava kappaleina ja muiden tupakkatuotteiden myyntimäärät kilogrammoina.

18 §

Tiukennettu ilmoitusvelvollisuus

Valmistajan tai maahantuojan on toimitettava 1 momentissa tarkoitettu raportti komissiolle sekä raportin jäljennös *Lupa- ja valvontavirastolle* ja muiden sellaisten EU:n jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, joissa tutkittua lisäainetta sisältävä tupakkatuote on saatettu markkinoille, viimeistään 18 kuukauden kuluessa siitä, kun lisäaine on lisätty 17 §:n 1 momentissa tarkoitettuun luetteloon.

Komissio ja *Lupa- ja valvontavirasto* voivat pyytää valmistajalta tai maahantuojalta lisätietoja tutkitusta lisäaineesta. Lisätiedot kuuluvat raporttiin sen osana. Komissio ja *Lupa-*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

osana. Komissio ja Valvira voivat lisäksi pyytää riippumatonta tieteellistä elintä tekemään raportista vertaisarvioinnin.

ja valvontavirasto voivat lisäksi pyytää riippumatonta tieteellistä elintä tekemään raportista vertaisarvioinnin.

20 §

20 §

Ilmoitus uudesta tupakkatuotteesta

Ilmoitus uudesta tupakkatuotteesta

Tupakkatuotteen valmistajan tai maahantuojan on ilmoitettava Valviralle uudesta tupakkatuotteesta, jota se aikoo alkaa myydä tai muutoin luovuttaa kuluttajille. Ilmoitus on tehtävä viimeistään kuusi kuukautta ennen kuin tuote saatetaan markkinoille. Ilmoitukseen on liitettävä yksityiskohtainen kuvaus tuotteesta, sen käyttöohjeet sekä tiedot sen ainesosista ja päästöistä 14 §:n mukaisesti.

Tupakkatuotteen valmistajan tai maahantuojan on ilmoitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* uudesta tupakkatuotteesta, jota se aikoo alkaa myydä tai muutoin luovuttaa kuluttajille. Ilmoitus on tehtävä viimeistään kuusi kuukautta ennen kuin tuote saatetaan markkinoille. Ilmoitukseen on liitettävä yksityiskohtainen kuvaus tuotteesta, sen käyttöohjeet sekä tiedot sen ainesosista ja päästöistä 14 §:n mukaisesti.

Valmistajan tai maahantuojan on samassa ajassa toimitettava Valviralle myös:

Valmistajan tai maahantuojan on samassa ajassa toimitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* myös:

Valmistajan tai maahantuojan on toimitettava Valviralle uudet tai päivitettyt tutkimukset ja muut 2 momentissa tarkoitettut tiedot. Valvira voi vaatia valmistajaa tai maahantuojaa tekemään lisätestejä ja toimittamaan lisätietoja tuotteesta.

Valmistajan tai maahantuojan on toimitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* uudet tai päivitettyt tutkimukset ja muut 2 momentissa tarkoitettut tiedot. *Lupa- ja valvontavirasto* voi vaatia valmistajaa tai maahantuojaa tekemään lisätestejä ja toimittamaan lisätietoja tuotteesta.

21 §

21 §

Tupakkatuotteita koskevien tietojen toimittamisen tapa, malli ja ajankohta

Tupakkatuotteita koskevien tietojen toimittamisen tapa, malli ja ajankohta

Tässä luvussa tarkoitettut ilmoitukset ja muut tiedot on toimitettava Valviralle sähköisessä muodossa. Sama koskee komissiolle ja muiden EU:n jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille 18 §:n mukaan toimitettavia tietoja.

Tässä luvussa tarkoitettut ilmoitukset ja muut tiedot on toimitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* sähköisessä muodossa. Sama koskee komissiolle ja muiden EU:n jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille 18 §:n mukaan toimitettavia tietoja.

22 §

22 §

Eräiden muiden tuotteiden valmistajan ja maahantuojan yleiset velvollisuudet

Eräiden muiden tuotteiden valmistajan ja maahantuojan yleiset velvollisuudet

Velvoite toimittaa Valviralle ja komissiolle sekä muiden EU:n jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille tässä luvussa vaaditut tiedot on ensisijaisesti valmistajalla, jos valmistaja on sijoittautunut Euroopan unioniin. Velvoite toimittaa tiedot on ensisijaisesti maahantuojalla, jos valmistaja on sijoittautunut EU:n ulkopuolelle ja maahantuoja on sijoittautunut Euroopan unioniin. Velvoite toimittaa tiedot on yhteisesti valmistajalla ja maahantuojalla, jos sekä valmistaja että maahantuoja ovat sijoittautuneet EU:n ulkopuolelle.

Velvoite toimittaa *Lupa- ja valvontavirastolle* ja komissiolle sekä muiden EU:n jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille tässä luvussa vaaditut tiedot on ensisijaisesti valmistajalla, jos valmistaja on sijoittautunut Euroopan unioniin. Velvoite toimittaa tiedot on ensisijaisesti maahantuojalla, jos valmistaja on sijoittautunut EU:n ulkopuolelle ja maahantuoja on sijoittautunut Euroopan unioniin. Velvoite toimittaa tiedot on yhteisesti valmistajalla ja maahantuojalla, jos sekä valmistaja että maahantuoja ovat sijoittautuneet EU:n ulkopuolelle.

26 §

26 §

Ennakoilmoitus sähkösavukkeista, täyttösäiliöistä ja höyrystettäväksi tarkoitetuista nikotiinittomista nesteistä

Ennakoilmoitus sähkösavukkeista, täyttösäiliöistä ja höyrystettäväksi tarkoitetuista nikotiinittomista nesteistä

Sähkösavukkeen, täyttösäiliön tai höyrystettäväksi tarkoitetun nikotiinittoman nesteen valmistajan tai maahantuojan on ilmoitettava Valviralle tuotteesta, jota se aikoo alkaa myydä tai muutoin luovuttaa kuluttajille. Ilmoitus on tehtävä viimeistään kuusi kuukautta ennen kuin tuote saatetaan markkinoille. Vastaavasti myös tuotteeseen tehtävästä merkittävästä muutoksesta on tehtävä ilmoitus ennen kuin tuotetta aletaan myydä tai muutoin luovuttaa kuluttajille.

Sähkösavukkeen, täyttösäiliön tai höyrystettäväksi tarkoitetun nikotiinittoman nesteen valmistajan tai maahantuojan on ilmoitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* tuotteesta, jota se aikoo alkaa myydä tai muutoin luovuttaa kuluttajille. Ilmoitus on tehtävä viimeistään kuusi kuukautta ennen kuin tuote saatetaan markkinoille. Vastaavasti myös tuotteeseen tehtävästä merkittävästä muutoksesta on tehtävä ilmoitus ennen kuin tuotetta aletaan myydä tai muutoin luovuttaa kuluttajille.

27 §

27 §

Markkinatutkimukset ja myyntimäärät sähkösavukkeista, nikotiininesteistä ja höyrystettäväksi tarkoitetuista nikotiinittomista nesteistä

Markkinatutkimukset ja myyntimäärät sähkösavukkeista, nikotiininesteistä ja höyrystettäväksi tarkoitetuista nikotiinittomista nesteistä

Sähkösavukkeen tai nikotiininesteen valmistajan tai maahantuojan on toimitettava vuosittain Valviralle:

Sähkösavukkeen tai nikotiininesteen valmistajan tai maahantuojan on toimitettava vuosittain *Lupa- ja valvontavirastolle*:

28 §

28 §

*Haittavaikutusten seuranta ja korjaavat toimenpiteet**Haittavaikutusten seuranta ja korjaavat toimenpiteet*

Sähkösavukkeiden tai täyttösäiliöiden valmistajan, maahantuojan ja jakelijan on perustettava järjestelmä tietojen keräämiseksi sähkösavukkeiden ja täyttösäiliöiden epäillyistä haittavaikutuksista ihmisten terveydelle ja pidettävä tällaista järjestelmää yllä. Valmistajan, maahantuojan ja jakelijan on toimitettava järjestelmän tiedot Valviralle.

Jos jokin 1 momentissa tarkoitettu toimija katsoo tai sillä on syytä uskoa, että sen hallussa olevat ja markkinoille saatettavaksi tarkoitetut taikka markkinoille saatetut sähkösavukkeet tai täyttösäiliöt eivät ole turvallisia ja laadukkaita taikka muuten tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisia, toimijan on ryhdyttävä heti tarpeellisiin korjaaviin toimiin kyseisen tuotteen saattamiseksi säännösten mukaiseksi, sen poistamiseksi markkinoilta tai sitä koskevan palautusmenettelyn järjestämiseksi. Tällöin toimijan on myös heti ilmoitettava asiasta Valviralle sekä markkinavalvontaviranomaisille muissa sellaisissa EU:n jäsenvaltioissa, joissa tuote on asetettu tai on tarkoitus asettaa saataville. Samalla on annettava yksityiskohtaiset tiedot erityisesti ihmisen terveyttä ja turvallisuutta koskevista riskeistä sekä mahdollisista korjaavista toimista ja niiden tuloksista.

29 §

Ainesosailmoitukset poltettavaksi tarkoitettuista kasvipööräisistä tuotteista

Poltettavaksi tarkoitettujen kasvipööräisen tuotteen valmistajan tai maahantuojan on toimitettava Valviralle tuotenimi- ja tyyppikohtainen luettelo tuotteen valmistamisessa käytetyistä ainesosista ja niiden määristä ennen kuin tuotetta myydään tai muutoin luovutetaan kuluttajille.

Valmistajan tai maahantuojan on ilmoitettava Valviralle, jos tuotteen koostumusta

Sähkösavukkeiden tai täyttösäiliöiden valmistajan, maahantuojan ja jakelijan on perustettava järjestelmä tietojen keräämiseksi sähkösavukkeiden ja täyttösäiliöiden epäillyistä haittavaikutuksista ihmisten terveydelle ja pidettävä tällaista järjestelmää yllä. Valmistajan, maahantuojan ja jakelijan on toimitettava järjestelmän tiedot *Lupa- ja valvontavirastolle*.

Jos jokin 1 momentissa tarkoitettu toimija katsoo tai sillä on syytä uskoa, että sen hallussa olevat ja markkinoille saatettavaksi tarkoitetut taikka markkinoille saatetut sähkösavukkeet tai täyttösäiliöt eivät ole turvallisia ja laadukkaita taikka muuten tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisia, toimijan on ryhdyttävä heti tarpeellisiin korjaaviin toimiin kyseisen tuotteen saattamiseksi säännösten mukaiseksi, sen poistamiseksi markkinoilta tai sitä koskevan palautusmenettelyn järjestämiseksi. Tällöin toimijan on myös heti ilmoitettava asiasta *Lupa- ja valvontavirastolle* sekä markkinavalvontaviranomaisille muissa sellaisissa EU:n jäsenvaltioissa, joissa tuote on asetettu tai on tarkoitus asettaa saataville. Samalla on annettava yksityiskohtaiset tiedot erityisesti ihmisen terveyttä ja turvallisuutta koskevista riskeistä sekä mahdollisista korjaavista toimista ja niiden tuloksista.

29 §

Ainesosailmoitukset poltettavaksi tarkoitettuista kasvipööräisistä tuotteista

Poltettavaksi tarkoitettujen kasvipööräisen tuotteen valmistajan tai maahantuojan on toimitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* tuotenimi- ja tyyppikohtainen luettelo tuotteen valmistamisessa käytetyistä ainesosista ja niiden määristä ennen kuin tuotetta myydään tai muutoin luovutetaan kuluttajille.

Valmistajan tai maahantuojan on ilmoitettava *Lupa- ja valvontavirastolle*, jos tuotteen

Voimassa oleva laki

muutetaan niin, että muutos vaikuttaa 1 momentin mukaisesti toimitettuihin tietoihin. Valmistajan tai maahantuojan on toimitettava Valviralle muuttuneet tiedot ennen kuin tuotetta aletaan myydä tai muutoin luovuttaa kuluttajille.

30 §

Eräitä muita tuotteita koskevien tietojen toimittamisen tapa, malli ja ajankohta

Tässä luvussa tarkoitetut ilmoitukset ja muut tiedot on toimitettava Valviralle sähköisessä muodossa.

---

42 a §

Talouden toimijan tunnuksen tekeminen toimimattomaksi

Komission jäljitettävyyasetuksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu tunnisteiden antaja saa Tullin tai Valviran pyynnöstä tehdä toimimattomaksi mainitun asetuksen 15 artiklassa tarkoitetun talouden toimijan tunnistekoodin, jos mainitun asetuksen 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu talouden toimija:

---

49 §

Vähittäismyyntilupaa koskevat ilmoitukset

Vähittäismyyntiluvan haltijan on ilmoitettava kunnalle 46 §:ssä tarkoitettujen hakemusten ja 48 §:ssä tarkoitettujen ilmoitusten tietojen muutoksista sekä myynnin lopettamisesta. Kunnan on ilmoitettava Valviralle luvan myöntämisestä ja peruuttamisesta, lupaa koskevista muutoksista, myyntirikkomuksista sekä myynnin lopettamisesta.

50 §

Tukkumyynnin ilmoituksenvaraisuus

Ehdotus

koostumusta muutetaan niin, että muutos vaikuttaa 1 momentin mukaisesti toimitettuihin tietoihin. Valmistajan tai maahantuojan on toimitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* muuttuneet tiedot ennen kuin tuotetta aletaan myydä tai muutoin luovuttaa kuluttajille.

30 §

Eräitä muita tuotteita koskevien tietojen toimittamisen tapa, malli ja ajankohta

Tässä luvussa tarkoitetut ilmoitukset ja muut tiedot on toimitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* sähköisessä muodossa.

---

42 a §

Talouden toimijan tunnuksen tekeminen toimimattomaksi

Komission jäljitettävyyasetuksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu tunnisteiden antaja saa Tullin tai *Lupa- ja valvontaviraston* pyynnöstä tehdä toimimattomaksi mainitun asetuksen 15 artiklassa tarkoitetun talouden toimijan tunnistekoodin, jos mainitun asetuksen 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu talouden toimija:

---

49 §

Vähittäismyyntilupaa koskevat ilmoitukset

Vähittäismyyntiluvan haltijan on ilmoitettava kunnalle 46 §:ssä tarkoitettujen hakemusten ja 48 §:ssä tarkoitettujen ilmoitusten tietojen muutoksista sekä myynnin lopettamisesta. Kunnan on ilmoitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* luvan myöntämisestä ja peruuttamisesta, lupaa koskevista muutoksista, myyntirikkomuksista sekä myynnin lopettamisesta.

50 §

Tukkumyynnin ilmoituksenvaraisuus

Voimassa oleva laki

Kunnan on ilmoitettava Valviralle 1 momentissa tarkoitetuista ilmoituksista.

60 §

Tukkumyynnin rajoitukset

Tukkumyyjällä on oikeus saada Valviralta 1 ja 2 momentissa säädettyjen velvollisuuksiensa varmistamiseksi välttämättömät tiedot vähittäismyyntiluvan haltijoista ja tukkumyynti-ilmoituksen tehneistä elinkeinonharjoittajista sekä käsitellä näitä tietoja.

83 §

Valvontaohjelma

Valvira laatii tämän lain valvonnan toimeenpanon ohjaamiseksi ja yhteensovittamiseksi valtakunnallisen tupakkalain valvontaohjelman (*valvontaohjelma*).

84 §

Valvontasuunnitelma

Aluehallintovirasto arvioi *alueensa* valvontasuunnitelmat ja niiden toteutumista.

85 §

Varmistuslaboratorion hyväksyminen

Edellä 12 §:ssä tarkoitetut päästömittaukset on varmistettava ja 13 §:ssä tarkoitetut savukkeiden palamisominaisuudet osoitettava laboratoriossa, joka on Valviran hyväksymä ja valvoma. Laboratorio ei saa olla tupakkatuotteen valmistajan tai maahantuojan omistuksessa tai määräysvallassa. Valvira pitää yllä ja päivittää luetteloa hyväksytyistä laboratorioista ja toimittaa sen komissiolle.

Ehdotus

Kunnan on ilmoitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* 1 momentissa tarkoitetuista ilmoituksista.

60 §

Tukkumyynnin rajoitukset

Tukkumyyjällä on oikeus saada *Lupa- ja valvontavirastolta* 1 ja 2 momentissa säädettyjen velvollisuuksiensa varmistamiseksi välttämättömät tiedot vähittäismyyntiluvan haltijoista ja tukkumyynti-ilmoituksen tehneistä elinkeinonharjoittajista sekä käsitellä näitä tietoja.

83 §

Valvontaohjelma

Lupa- ja valvontavirasto laatii tämän lain valvonnan toimeenpanon ohjaamiseksi ja yhteensovittamiseksi valtakunnallisen tupakkalain valvontaohjelman (*valvontaohjelma*).

84 §

Valvontasuunnitelma

Lupa- ja valvontavirasto arvioi valvontasuunnitelmat ja niiden toteutumista.

85 §

Varmistuslaboratorion hyväksyminen

Edellä 12 §:ssä tarkoitetut päästömittaukset on varmistettava ja 13 §:ssä tarkoitetut savukkeiden palamisominaisuudet osoitettava laboratoriossa, joka on *Lupa- ja valvontaviraston* hyväksymä ja valvoma. Laboratorio ei saa olla tupakkatuotteen valmistajan tai maahantuojan omistuksessa tai määräysvallassa. *Lupa- ja valvontavirasto* pitää yllä ja päivittää luetteloa hyväksytyistä laboratorioista ja toimittaa sen komissiolle.

Laboratorion on toimitettava hyväksymistä koskeva hakemuksensa Valviralle. Valvira hyväksyy laboratorion, jos laboratorio esittää hakemuksensa liitteenä todistuksen siitä, että FINAS-akkreditointipalvelu on todennut laboratorion täyttävän kansainväliset vaatimukset varmistuslaboratorioiden pätevyydestä ja että 12 ja 13 §:ssä tarkoitetut menetelmät kuuluvat laboratorion pätevyysalueeseen. Laboratorion on ilmoitettava hyväksymisen edellytyksiä koskevista muutoksista Valviralle.

Laboratorio katsotaan ilman eri päätöstä hyväksytyksi, jos laboratorio toimittaa Valviralle todistuksen siitä, että EU:n toisen jäsenvaltion viranomainen on hyväksynyt laboratorion, ja ilmoittaa ne perusteet, joilla laboratorio ja käytetyt varmistusmenetelmät on hyväksytty.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tässä pykälässä tarkoitetuista laboratorioista ja niiden hyväksymisestä, hyväksymisen edellytyksenä olevasta akkreditointimenettelystä, valvonnan toteuttamisesta sekä Valviralle ja komissiolle tehtävistä ilmoituksista.

86 §

Tarkastus- ja näytteenotto-oikeus

Valviralla ja kunnalla on tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvontaa varten oikeus:

Jos 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja näytteitä ei anneta määräajassa, Valvira tai kunta voi asettaa veloitteen tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakon tuomitsee hallinto-oikeus uhkasakon asettajan hakemuksesta. Uhkasakkoa ei kuitenkaan saa asettaa, jos asianosaista on aihetta epäillä rikoksesta ja pyydetty aineisto liittyy rikosepäilyyn kohteena olevaan asiaan.

87 §

Laboratorion on toimitettava hyväksymistä koskeva hakemuksensa *Lupa- ja valvontavirastolle*. *Lupa- ja valvontavirasto* hyväksyy laboratorion, jos laboratorio esittää hakemuksensa liitteenä todistuksen siitä, että FINAS-akkreditointipalvelu on todennut laboratorion täyttävän kansainväliset vaatimukset varmistuslaboratorioiden pätevyydestä ja että 12 ja 13 §:ssä tarkoitetut menetelmät kuuluvat laboratorion pätevyysalueeseen. Laboratorion on ilmoitettava hyväksymisen edellytyksiä koskevista muutoksista *Lupa- ja valvontavirastolle*.

Laboratorio katsotaan ilman eri päätöstä hyväksytyksi, jos laboratorio toimittaa *Lupa- ja valvontavirastolle* todistuksen siitä, että EU:n toisen jäsenvaltion viranomainen on hyväksynyt laboratorion, ja ilmoittaa ne perusteet, joilla laboratorio ja käytetyt varmistusmenetelmät on hyväksytty.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tässä pykälässä tarkoitetuista laboratorioista ja niiden hyväksymisestä, hyväksymisen edellytyksenä olevasta akkreditointimenettelystä, valvonnan toteuttamisesta sekä *Lupa- ja valvontavirastolle* ja komissiolle tehtävistä ilmoituksista.

86 §

Tarkastus- ja näytteenotto-oikeus

Lupa- ja valvontavirastolla ja kunnalla on tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvontaa varten oikeus:

Jos 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja näytteitä ei anneta määräajassa, *Lupa- ja valvontavirasto* tai kunta voi asettaa veloitteen tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakon tuomitsee hallinto-oikeus uhkasakon asettajan hakemuksesta. Uhkasakkoa ei kuitenkaan saa asettaa, jos asianosaista on aihetta epäillä rikoksesta ja pyydetty aineisto liittyy rikosepäilyyn kohteena olevaan asiaan.

87 §

Tiedonsaantioikeus

Valviralla ja kunnalla on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä tässä laissa tarkoitettujen tuotteiden valmistajilta, maahantuojilta ja myyjiltä sekä muilta viranomaisilta tietoja, jotka ovat välttämättömiä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten vastaisen toiminnan selvittämiseksi. Lisäksi Valviralla on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 32 §:n 2 momentissa tarkoitettulta aitoustekijän tarjoajalta ja sen mahdollisilta alihankkijoilta komission turvaominaisuuspäätöksen 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitettut tiedot.

Jos 1 momentissa tarkoitettuja tietoja ei anneta määrääjässä, Valvira tai kunta voi asettaa velvoitteen tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakon tuomitsee hallinto-oikeus uhkasakon asettajan hakemuksesta. Uhkasakkoa ei kuitenkaan saa asettaa, jos asianomaista on aihetta epäillä rikoksesta ja pyydetty aineisto liittyy rikosepäilyn kohteena olevaan asiaan.

Kunta ja aluehallintovirasto ovat pyydettyessä velvollisia toimittamaan korvauksetta Valviralle tarkastuksia ja muita valvontatoimenpiteitä, valvontahenkilöstöä, maksuja ja valvontaa koskevia muita tietoja tämän lain mukaisen valvonnan ohjausta, seurantaa, raportointia ja tilastointia varten. Tiedot on toimitettava Valviran määräämällä tavalla.

88 §

Tietojen luovuttaminen

Salassapitosäännösten estämättä Valvira ja kunta saavat luovuttaa toiselle valvontaviranomaiselle tämän lain noudattamista valvottaessa ja valvontaan liittyvää tehtävää suoritettaessa saatuja tietoja liikesalaisuudesta, jos tiedot ovat välttämättömiä kyseiselle viranomaiselle säädetyn valvontatehtävän hoitamiseksi. Tietoja saa luovuttaa myös EU:n

Tiedonsaantioikeus

Lupa- ja valvontavirastolla ja kunnalla on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä tässä laissa tarkoitettujen tuotteiden valmistajilta, maahantuojilta ja myyjiltä sekä muilta viranomaisilta tietoja, jotka ovat välttämättömiä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten vastaisen toiminnan selvittämiseksi. Lisäksi *Lupa- ja valvontavirastolla* on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 32 §:n 2 momentissa tarkoitettulta aitoustekijän tarjoajalta ja sen mahdollisilta alihankkijoilta komission turvaominaisuuspäätöksen 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitettut tiedot.

Jos 1 momentissa tarkoitettuja tietoja ei anneta määrääjässä, *Lupa- ja valvontavirasto* tai kunta voi asettaa velvoitteen tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakon tuomitsee hallinto-oikeus uhkasakon asettajan hakemuksesta. Uhkasakkoa ei kuitenkaan saa asettaa, jos asianomaista on aihetta epäillä rikoksesta ja pyydetty aineisto liittyy rikosepäilyn kohteena olevaan asiaan.

Kunta on pyydettyessä velvollinen toimittamaan korvauksetta *Lupa- ja valvontavirastolle* tarkastuksia ja muita valvontatoimenpiteitä, valvontahenkilöstöä, maksuja ja valvontaa koskevia muita tietoja tämän lain mukaisen valvonnan ohjausta, seurantaa, raportointia ja tilastointia varten. Tiedot on toimitettava *Lupa- ja valvontaviraston* määräämällä tavalla.

88 §

Tietojen luovuttaminen

Salassapitosäännösten estämättä *Lupa- ja valvontavirasto* ja kunta saavat luovuttaa toiselle valvontaviranomaiselle tämän lain noudattamista valvottaessa ja valvontaan liittyvää tehtävää suoritettaessa saatuja tietoja liikesalaisuudesta, jos tiedot ovat välttämättömiä kyseiselle viranomaiselle säädetyn valvontatehtävän hoitamiseksi. Tietoja saa luovuttaa

Voimassa oleva laki

lainsäädännön tai muun Suomea sitovan kansainvälisen velvoitteen edellyttämille ulkomaisille toimielimille ja tarkastajille kyseisen lainsäädännön tai sopimuksen niin edellyttäessä.

89 §

Virka-apu

Valviralla ja kunnalla on oikeus saada muilta viranomaisilta virka-apua tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi ja päätösten täytäntöön panemiseksi.

90 §

Hakemusten ja ilmoitusten käsittelystä perittävät maksut

Valvira voi periä valmistajalta tai maahantuojalta maksun:

91 §

Tupakkalain valvontamaksut

Valvira perii tämän lain valvonnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi vuosittain valvontamaksun tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja höyrystettäväksi tarkoitettujen nikotiinittomien nesteiden valmistajilta ja maahantuojilta. Valvontamaksu muodostuu seuraavasti niiden myyntimäärien perusteella, jotka valmistaja tai maahantuoja on edellisen kalenterivuoden aikana ilmoittanut Valviralle 16 ja 27 §:n nojalla:

93 §

Kustannusten korvaaminen kunnalle

Ehdotus

myös EU:n lainsäädännön tai muun Suomea sitovan kansainvälisen velvoitteen edellyttämille ulkomaisille toimielimille ja tarkastajille kyseisen lainsäädännön tai sopimuksen niin edellyttäessä.

89 §

Virka-apu

Lupa- ja valvontavirastolla ja kunnalla on oikeus saada muilta viranomaisilta virka-apua tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi ja päätösten täytäntöön panemiseksi.

90 §

Hakemusten ja ilmoitusten käsittelystä perittävät maksut

Lupa- ja valvontavirasto voi periä valmistajalta tai maahantuojalta maksun:

91 §

Tupakkalain valvontamaksut

Lupa- ja valvontavirasto perii tämän lain valvonnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi vuosittain valvontamaksun tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja höyrystettäväksi tarkoitettujen nikotiinittomien nesteiden valmistajilta ja maahantuojilta. Valvontamaksu muodostuu seuraavasti niiden myyntimäärien perusteella, jotka valmistaja tai maahantuoja on edellisen kalenterivuoden aikana ilmoittanut *Lupa- ja valvontavirastolle* 16 ja 27 §:n nojalla:

93 §

Kustannusten korvaaminen kunnalle

Voimassa oleva laki

Valtio korvaa kunnalle aiheutuneet kustannukset sellaisista kunnan virka-apuna suorittamista tupakkavalvonnan tarkastuksista, näytteenotoista, tutkimuksista ja selvityksistä, jotka tässä laissa säädetään Valviran tehtäviksi.

94 §

Tuotevalvontaa koskevien tietojen tallentaminen ja julkaiseminen

Valvira tallentaa 14–16 ja 18 §:n nojalla saadut tiedot sähköisesti niin, että komissiolla ja muiden EU:n jäsenvaltioiden toimivaltaisilla viranomaisilla on pääsy niihin. Valvira toimittaa 20 §:n nojalla saadut tiedot komissiolle. Valviran on lisäksi pyynnöstä toimitettava komissiolle ja toisen EU:n jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle 26–28 §:n nojalla saadut tiedot.

Valvira asettaa 14 §:n 1 momentin 1–4 kohdan sekä 15, 18, 26 ja 29 §:n nojalla saadut tiedot liikesalaisuuksia lukuun ottamatta yleisön saatavilla olevalle verkkosivustolle, josta tietoja voi hakea ainoastaan yksittäisinä hakuina käyttäen hakuperusteena tuotteen nimeä taikka rekisteröidyn nimeä tai yritys- ja yhteisötunnusta.

95 §

Vähittäismyyntilupien ja tukkumyynti-ilmoitusten rekisteri

Valvira ja kunnat pitävät lupa- ja ilmoitusasioiden käsittelyä, valvontaa, valvonnan ohjausta ja kehittämistä sekä tilastointia varten valtakunnallista rekisteriä elinkeinonharjoittajista:

Valvira ja kunnat ovat 1 momentissa tarkoitetun rekisterin luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasäätös) annetun Euroopan parlamentin

Ehdotus

Valtio korvaa kunnalle aiheutuneet kustannukset sellaisista kunnan virka-apuna suorittamista tupakkavalvonnan tarkastuksista, näytteenotoista, tutkimuksista ja selvityksistä, jotka tässä laissa säädetään *Lupa- ja valvontaviraston* tehtäviksi.

94 §

Tuotevalvontaa koskevien tietojen tallentaminen ja julkaiseminen

Lupa- ja valvontavirasto tallentaa 14–16 ja 18 §:n nojalla saadut tiedot sähköisesti niin, että komissiolla ja muiden EU:n jäsenvaltioiden toimivaltaisilla viranomaisilla on pääsy niihin. *Lupa- ja valvontavirasto* toimittaa 20 §:n nojalla saadut tiedot komissiolle. *Lupa- ja valvontaviraston* on lisäksi pyynnöstä toimitettava komissiolle ja toisen EU:n jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle 26–28 §:n nojalla saadut tiedot.

Lupa- ja valvontavirasto asettaa 14 §:n 1 momentin 1–4 kohdan sekä 15, 18, 26 ja 29 §:n nojalla saadut tiedot liikesalaisuuksia lukuun ottamatta yleisön saatavilla olevalle verkkosivustolle, josta tietoja voi hakea ainoastaan yksittäisinä hakuina käyttäen hakuperusteena tuotteen nimeä taikka rekisteröidyn nimeä tai yritys- ja yhteisötunnusta.

95 §

Vähittäismyyntilupien ja tukkumyynti-ilmoitusten rekisteri

Lupa- ja valvontavirasto ja kunnat pitävät lupa- ja ilmoitusasioiden käsittelyä, valvontaa, valvonnan ohjausta ja kehittämistä sekä tilastointia varten valtakunnallista rekisteriä elinkeinonharjoittajista:

Lupa- ja valvontavirasto ja kunnat ovat 1 momentissa tarkoitetun rekisterin luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoami-

ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679, jäljempänä *tietosuoja-asetus*, 26 artiklassa tarkoitettuja yhteisrekisterinpitäjiä. Kunta vastaa 2 momentissa tarkoitettujen tietojen kirjaamisesta rekisteriin ja niiden oikeellisuudesta. Valvira vastaa rekisterin tietojärjestelmän toimivuudesta, ylläpidosta ja kehittämisestä, tietojen käytettävyydestä, eheydestä, säilyttämisestä ja tuhoamisesta sekä muista tietosuoja-asetuksen mukaisista rekisterinpitäjän velvoitteista. Valvira toimii tietosuoja-asetuksen 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna rekisteröityjen yhteispisteenä, jos rekisteröidyn pyyntö koskee useamman kuin yhden kunnan alueella sijaitsevia myyntipaikkoja. Kunta toimii tietosuoja-asetuksen 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna rekisteröityjen yhteispisteenä, jos rekisteröidyn pyyntö koskee kunnan alueella sijaitsevaa myyntipaikkaa.

sesta (yleinen tietosuoja-asetus) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679, jäljempänä *tietosuoja-asetus*, 26 artiklassa tarkoitettuja yhteisrekisterinpitäjiä. Kunta vastaa 2 momentissa tarkoitettujen tietojen kirjaamisesta rekisteriin ja niiden oikeellisuudesta. *Lupa- ja valvontavirasto* vastaa rekisterin tietojärjestelmän toimivuudesta, ylläpidosta ja kehittämisestä, tietojen käytettävyydestä, eheydestä, säilyttämisestä ja tuhoamisesta sekä muista tietosuoja-asetuksen mukaisista rekisterinpitäjän velvoitteista. *Lupa- ja valvontavirasto* toimii tietosuoja-asetuksen 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna rekisteröityjen yhteispisteenä, jos rekisteröidyn pyyntö koskee useamman kuin yhden kunnan alueella sijaitsevia myyntipaikkoja. Kunta toimii tietosuoja-asetuksen 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna rekisteröityjen yhteispisteenä, jos rekisteröidyn pyyntö koskee kunnan alueella sijaitsevaa myyntipaikkaa.

99 §

Markkinointia koskeva kielto

Jos tupakkatuotetta, tupakan vastiketta, tupakointivälinettä, tupakkajäljitelmää, sähkösavuketta tai nikotiininesettä markkinoidaan 68 §:n vastaisesti eikä menettely rajoitu yhden kunnan alueelle, Valvira voi kieltää markkinointitoimen tilaajaa, sen toimeenpanijaa sekä näiden palveluksessa olevaa jatkamasta ja uudistamasta säännösten vastaista menettelyä.

100 §

Myyntikielto

Valvira voi kieltää tupakkatuotteen, sähkösavukkeen, nikotiininesteen, höyrystettäväksi tarkoitetun nikotiinittoman nesteen ja poltettavaksi tarkoitetun kasviperäisen tuotteen myymisen ja muun luovuttamisen, jos:

1) sähkösavukkeen tai täyttösäiliön valmistaja, maahantuoja tai jakelija ei ole perustanut

99 §

Markkinointia koskeva kielto

Jos tupakkatuotetta, tupakan vastiketta, tupakointivälinettä, tupakkajäljitelmää, sähkösavuketta tai nikotiininesettä markkinoidaan 68 §:n vastaisesti eikä menettely rajoitu yhden kunnan alueelle, *Lupa- ja valvontavirasto* voi kieltää markkinointitoimen tilaajaa, sen toimeenpanijaa sekä näiden palveluksessa olevaa jatkamasta ja uudistamasta säännösten vastaista menettelyä.

100 §

Myyntikielto

Lupa- ja valvontavirasto voi kieltää tupakkatuotteen, sähkösavukkeen, nikotiininesteen, höyrystettäväksi tarkoitetun nikotiinittoman nesteen ja poltettavaksi tarkoitetun kasviperäisen tuotteen myymisen ja muun luovuttamisen, jos:

1) sähkösavukkeen tai täyttösäiliön valmistaja, maahantuoja tai jakelija ei ole perustanut

28 §:n 1 momentissa tarkoitettua haittavaikutusten seurantajärjestelmää tai pitänyt sitä yllä taikka kieltäytyy toimittamasta seurantajärjestelmän tietoja Valviralle;

2) sähkösavukkeen tai täyttösäiliön valmistaja, maahantuoja tai jakelija ei ole 28 §:n 2 momentissa tarkoitettussa tilanteessa ryhtynyt säännöksessä tarkoitettuihin korjaaviin toimenpiteisiin tai on jättänyt tekemättä säännöksessä tarkoitettun ilmoituksen;

3) valmistaja tai maahantuoja ei ole toimitanut Valviralle 14–16, 18, 20, 26, 27 tai 29 §:ssä tarkoitettuja tietoja säädetyllä tavalla, säädetyssä ajassa tai säädettyä mallia käyttäen taikka jos toimitetut tiedot eivät pidä paikkaansa;

4) valmistaja tai maahantuoja on jättänyt suorittamatta Valviralle 90 §:n 3 momentissa tarkoitettun maksun.

Valviran on ilmoitettava komissiolle sellaisesta markkinavalvontalain 18 §:n nojalla määrätystä kiellosta, joka perustuu siihen, että tupakkatuote on tämän lain 11 §:n 1 momentin 1 tai 9 kohdan vastainen.

Valvira voi kieltää tupakkatuotteen myynnin ja muun luovuttamisen kuluttajille myös harkitessaan 85 §:n mukaisesti sen varmistamisesta vastuussa olevan varmistuslaboratorion hyväksymisen tai 104 §:n mukaisesti hyväksymisen peruuttamisen edellytyksiä, jos virastolla on perusteltu syy epäillä laboratorion toiminnan asianmukaisuutta. Myyntikieltoa määrättäessä on otettava huomioon, onko valmistajalla tai maahantuojoilla mahdollisuus tässä laissa tarkoitettujen velvoitteiden täyttämiseksi käyttää asian käsittelyn aikana toista hyväksyttyä laboratoriota.

Valviran on peruutettava myyntikielto heti, kun sille ei enää ole perustetta.

100 a §

Vaatimus turvaominaisuuden korvaamisesta tai muuttamisesta

28 §:n 1 momentissa tarkoitettua haittavaikutusten seurantajärjestelmää tai pitänyt sitä yllä taikka kieltäytyy toimittamasta seurantajärjestelmän tietoja *Lupa- ja valvontavirastolle*;

2) sähkösavukkeen tai täyttösäiliön valmistaja, maahantuoja tai jakelija ei ole 28 §:n 2 momentissa tarkoitettussa tilanteessa ryhtynyt säännöksessä tarkoitettuihin korjaaviin toimenpiteisiin tai on jättänyt tekemättä säännöksessä tarkoitettun ilmoituksen;

3) valmistaja tai maahantuoja ei ole toimitanut *Lupa- ja valvontavirastolle* 14–16, 18, 20, 26, 27 tai 29 §:ssä tarkoitettuja tietoja säädetyllä tavalla, säädetyssä ajassa tai säädettyä mallia käyttäen taikka jos toimitetut tiedot eivät pidä paikkaansa;

4) valmistaja tai maahantuoja on jättänyt suorittamatta *Lupa- ja valvontavirastolle* 90 §:n 3 momentissa tarkoitettun maksun.

Lupa- ja valvontaviraston on ilmoitettava komissiolle sellaisesta markkinavalvontalain 18 §:n nojalla määrätystä kiellosta, joka perustuu siihen, että tupakkatuote on tämän lain 11 §:n 1 momentin 1 tai 9 kohdan vastainen.

Lupa- ja valvontavirasto voi kieltää tupakkatuotteen myynnin ja muun luovuttamisen kuluttajille myös harkitessaan 85 §:n mukaisesti sen varmistamisesta vastuussa olevan varmistuslaboratorion hyväksymisen tai 104 §:n mukaisesti hyväksymisen peruuttamisen edellytyksiä, jos virastolla on perusteltu syy epäillä laboratoriota koskevien tietojen oikeellisuutta tai laboratorion toiminnan asianmukaisuutta. Myyntikieltoa määrättäessä on otettava huomioon, onko valmistajalla tai maahantuojoilla mahdollisuus tässä laissa tarkoitettujen velvoitteiden täyttämiseksi käyttää asian käsittelyn aikana toista hyväksyttyä laboratoriota.

Lupa- ja valvontaviraston on peruutettava myyntikielto heti, kun sille ei enää ole perustetta.

100 a §

Vaatimus turvaominaisuuden korvaamisesta tai muuttamisesta

Voimassa oleva laki

Kunnan on ilmoitettava heti Valviralle, jos se epäilee 32 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun aitoustekijän koskemattomuuden vaarantuneen. Jos Valviralla on syytä uskoa aitoustekijän koskemattomuuden vaarantuneen, sen on vaadittava tuotteen valmistajalta tai maahantuojalta, että kyseinen turvaominaisuus korvataan tai sitä muutetaan.

100 b §

Aitoustekijän tarjoajan riippumattomuuden varmistaminen

Jos 87 §:n 1 momentin nojalla toimitetuista tiedoista tai muutoin ilmenee, että 32 §:n 2 momentissa tarkoitettu aitoustekijän tarjoaja tai sen mahdolliset alihankkijat eivät enää täytä riippumattomuutta koskevia vaatimuksia, Valviran on kohtuullisessa määräajassa ja viimeistään sitä kalenterivuotta, jona tiedot vastaanotettiin, seuraavan kalenterivuoden loppuun mennessä toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet riippumattomuutta koskevien edellytysten noudattamiseksi.

101 §

Markkinoilta poistaminen

Edellä 99 ja 100 §:ssä tarkoitetuissa asioissa Valvira voi asettamassaan määräajassa velvoittaa valmistajan tai maahantuojan ottamaan tuotteen pois markkinoilta tämän kustannuksella. Valviran on peruutettava markkinoilta poistamista koskeva velvoite heti, kun sille ei enää ole perustetta.

---

102 §

Väliaikainen kielto

Jos 99 tai 100 §:ssä tarkoitettujen säännösten vastaisen menettelyn jatkaminen tai uudistaminen on menettelyn laadun tai merkityksen

Ehdotus

Kunnan on ilmoitettava heti *Lupa- ja valvontavirastolle*, jos se epäilee 32 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun aitoustekijän koskemattomuuden vaarantuneen. Jos *Lupa- ja valvontavirastolla* on syytä uskoa aitoustekijän koskemattomuuden vaarantuneen, sen on vaadittava tuotteen valmistajalta tai maahantuojalta, että kyseinen turvaominaisuus korvataan tai sitä muutetaan.

100 b §

Aitoustekijän tarjoajan riippumattomuuden varmistaminen

Jos 87 §:n 1 momentin nojalla toimitetuista tiedoista tai muutoin ilmenee, että 32 §:n 2 momentissa tarkoitettu aitoustekijän tarjoaja tai sen mahdolliset alihankkijat eivät enää täytä riippumattomuutta koskevia vaatimuksia, *Lupa- ja valvontaviraston* on kohtuullisessa määräajassa ja viimeistään sitä kalenterivuotta, jona tiedot vastaanotettiin, seuraavan kalenterivuoden loppuun mennessä toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet riippumattomuutta koskevien edellytysten noudattamiseksi.

101 §

Markkinoilta poistaminen

Edellä 99 ja 100 §:ssä tarkoitetuissa asioissa *Lupa- ja valvontavirasto* voi asettamassaan määräajassa velvoittaa valmistajan tai maahantuojan ottamaan tuotteen pois markkinoilta tämän kustannuksella. *Lupa- ja valvontaviraston* on peruutettava markkinoilta poistamista koskeva velvoite heti, kun sille ei enää ole perustetta.

---

102 §

Väliaikainen kielto

Jos 99 tai 100 §:ssä tarkoitettujen säännösten vastaisen menettelyn jatkaminen tai uudistaminen on menettelyn laadun tai merkityksen

Voimassa oleva laki

johdosta tarpeen estää kiireellisesti, Valvira voi väliaikaisesti ennen asian lopullista ratkaisemista antaa tätä koskevan kiellon. Väliaikainen kiello tulee voimaan heti, ja se voidaan peruuttaa ennen asian lopullista ratkaisemista.

103 §

Oikaisu

Valvira voi 99, 100 tai 102 §:ssä säädetystä kiellosta taikka 101 §:ssä säädetystä markkinoilta poistamisesta päättäessään velvoittaa kiellon tai määräyksen saaneen suorittamaan asetetussa määräajassa ja viraston määräämällä tavalla virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja koskevan oikaisutoimen, jos sitä säännösten vastaisesta menettelystä aiheutuvien ilmeisten haittojen vuoksi on pidettävä tarpeellisenä.

104 §

Varmistuslaboratorion toiminnan keskeyttäminen ja hyväksymisen peruuttaminen

Valvira voi keskeyttää 85 §:ssä tarkoitetun varmistuslaboratorion toiminnan määräajaksi tai peruuttaa laboratorion hyväksymisen, jos:

1) FINAS-akkreditointipalvelu toteaa, ettei laboratorio täytä sen pätevyydelle tai varmistusmenetelmien pätevyydelle asetettuja vaatimuksia; tai

2) Valvira on saanut toisen jäsenvaltion viranomaiselta tai muulta taholta perustellun tiedon siitä, että laboratorio tai varmistusmenetelmät eivät täytä hyväksymiselle tai pätevyydelle asetettuja vaatimuksia tai ettei laboratorion ilmoittamia mittaustuloksia voida pitää luotettavina.

Valvira voi keskeyttää laboratorion toiminnan määräajaksi myös, jos virastolla on toiminnan kannalta olennaisessa asiassa perusteltu syy epäillä laboratoriota koskevien tietojen oikeellisuutta tai laboratorion toiminnan

Ehdotus

johdosta tarpeen estää kiireellisesti, *Lupa- ja valvontavirasto* voi väliaikaisesti ennen asian lopullista ratkaisemista antaa tätä koskevan kiellon. Väliaikainen kiello tulee voimaan heti, ja se voidaan peruuttaa ennen asian lopullista ratkaisemista.

103 §

Oikaisu

Lupa- ja valvontavirasto voi 99, 100 tai 102 §:ssä säädetystä kiellosta taikka 101 §:ssä säädetystä markkinoilta poistamisesta päättäessään velvoittaa kiellon tai määräyksen saaneen suorittamaan asetetussa määräajassa ja viraston määräämällä tavalla virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja koskevan oikaisutoimen, jos sitä säännösten vastaisesta menettelystä aiheutuvien ilmeisten haittojen vuoksi on pidettävä tarpeellisenä.

104 §

Varmistuslaboratorion toiminnan keskeyttäminen ja hyväksymisen peruuttaminen

Lupa- ja valvontavirasto voi keskeyttää 85 §:ssä tarkoitetun varmistuslaboratorion toiminnan määräajaksi tai peruuttaa laboratorion hyväksymisen, jos:

1) FINAS-akkreditointipalvelu toteaa, ettei laboratorio täytä sen pätevyydelle tai varmistusmenetelmien pätevyydelle asetettuja vaatimuksia; tai

2) *Lupa- ja valvontavirasto* on saanut toisen jäsenvaltion viranomaiselta tai muulta taholta perustellun tiedon siitä, että laboratorio tai varmistusmenetelmät eivät täytä hyväksymiselle tai pätevyydelle asetettuja vaatimuksia tai ettei laboratorion ilmoittamia mittaustuloksia voida pitää luotettavina.

Lupa- ja valvontavirasto voi keskeyttää laboratorion toiminnan määräajaksi myös, jos virastolla on toiminnan kannalta olennaisessa asiassa perusteltu syy epäillä laboratoriota koskevien tietojen oikeellisuutta tai laborato-

Voimassa oleva laki

asianmukaisuutta eivätkä laboratoriolle annetut varoitukset ole johtaneet puutteiden korjaamiseen.

105 §

Uhkasakko ja teettämisuhka

Valvira tai kunta voi asettaa tämän lain säännösten perusteella antamansa kiellon tai määräyksen tehosteeksi uhkasakon tai uhan, että asetetun määräajan jälkeen tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei kuitenkaan koske markkinavalvonnassa määrättävää uhkasakkoa tai teettämis-uhkaa, joista säädetään markkinavalvontalain 28 §:ssä.

Valviran tai kunnan 107 §:ssä tarkoitettussa asiassa asettaman uhkasakon tuomitsee ja teettämisuhan täytäntöönpanosta päättää uhkasakon tai teettämisuhan asettajan hakemuksesta markkinaoikeus. Muutoksenhausta tällaiseen uhkasakkoon ja teettämisuhkaan säädetään 107 §:ssä.

106 §

Muutoksenhaku Valviran ja kunnan päätöksiin

107 §

Muutoksenhaku markkinaoikeudellisiin asioihin

Valittamalla ei saa hakea muutosta:

1) Valviran tai kunnan antamaan kieltopäätökseen tai muuhun päätökseen, joka perustuu 68 §:n vastaiseen markkinointiin taikka siihen, että tupakkatuotteen, sähkösavukkeen, täyttösäiliön, nikotiininesteen, höyrystettäväksi tarkoitetun nikotiinittoman nesteen tai poltettavaksi tarkoitetun kasviperäisen tuotteen vähittäismyyntipakkaus tai tuote itsessään on 5 luvun säännösten vastainen;

Ehdotus

rion toiminnan asianmukaisuutta eivätkä laboratoriolle annetut varoitukset ole johtaneet puutteiden korjaamiseen.

105 §

Uhkasakko ja teettämisuhka

Lupa- ja valvontavirasto tai kunta voi asettaa tämän lain säännösten perusteella antamansa kiellon tai määräyksen tehosteeksi uhkasakon tai uhan, että asetetun määräajan jälkeen tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei kuitenkaan koske markkinavalvonnassa määrättävää uhkasakkoa tai teettämis-uhkaa, joista säädetään markkinavalvontalain 28 §:ssä.

Lupa- ja valvontaviraston tai kunnan 107 §:ssä tarkoitettussa asiassa asettaman uhkasakon tuomitsee ja teettämisuhan täytäntöönpanosta päättää uhkasakon tai teettämisuhan asettajan hakemuksesta markkinaoikeus. Muutoksenhausta tällaiseen uhkasakkoon ja teettämisuhkaan säädetään 107 §:ssä.

106 §

*Muutoksenhaku **Lupa- ja valvontaviraston** ja kunnan päätöksiin*

107 §

Muutoksenhaku markkinaoikeudellisiin asioihin

Valittamalla ei saa hakea muutosta:

1) *Lupa- ja valvontaviraston* tai kunnan antamaan kieltopäätökseen tai muuhun päätökseen, joka perustuu 68 §:n vastaiseen markkinointiin taikka siihen, että tupakkatuotteen, sähkösavukkeen, täyttösäiliön, nikotiininesteen, höyrystettäväksi tarkoitetun nikotiinittoman nesteen tai poltettavaksi tarkoite-

2) 1 kohdassa tarkoitettua päätöstä koskevaan uhkasakkoon tai teettämisuhkaan.

Se, jolle Valvira on antanut 1 momentissa tarkoitettua päätöksen tai asettanut 1 momentissa tarkoitettua uhkasakon tai teettämisuhan, voi hakemuksella saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta.

Se, jolle kunta on antanut 1 momentissa tarkoitettua päätöksen tai asettanut 1 momentissa tarkoitettua uhkasakon tai teettämisuhan, voi saattaa asian hakemuksella Valviran käsiteltäväksi 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksaannista. Valviran päätöksen voi saattaa edelleen markkinaoikeuden käsiteltäväksi siten kuin 2 momentissa säädetään.

112 §

Valviran kuuleminen

Ennen 110 §:ssä tarkoitettua tupakan markkinointirikkomusta ja 111 §:ssä tarkoitettua tupakan markkinointirikosta koskevan syytteen nostamista syyttäjän on varattava Valviralle tilaisuus antaa lausuntonsa. Tuomioistuimen on tällaista asiaa käsitellessään varattava Valviralle tilaisuus tulla kuulluksi.

tun kasviperäisen tuotteen vähittäismyyntipakkaus tai tuote itsessään on 5 luvun säännösten vastainen;

2) 1 kohdassa tarkoitettua päätöstä koskevaan uhkasakkoon tai teettämisuhkaan.

Se, jolle *Lupa- ja valvontavirasto* on antanut 1 momentissa tarkoitettua päätöksen tai asettanut 1 momentissa tarkoitettua uhkasakon tai teettämisuhan, voi hakemuksella saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta.

Se, jolle kunta on antanut 1 momentissa tarkoitettua päätöksen tai asettanut 1 momentissa tarkoitettua uhkasakon tai teettämisuhan, voi saattaa asian hakemuksella *Lupa- ja valvontaviraston* käsiteltäväksi 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksaannista. *Lupa- ja valvontaviraston* päätöksen voi saattaa edelleen markkinaoikeuden käsiteltäväksi siten kuin 2 momentissa säädetään.

112 §

Lupa- ja valvontaviraston kuuleminen

Ennen 110 §:ssä tarkoitettua tupakan markkinointirikkomusta ja 111 §:ssä tarkoitettua tupakan markkinointirikosta koskevan syytteen nostamista syyttäjän on varattava *Lupa- ja valvontavirastolle* tilaisuus antaa lausuntonsa. Tuomioistuimen on tällaista asiaa käsitellessään varattava *Lupa- ja valvontavirastolle* tilaisuus tulla kuulluksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

työterveyshuoltolain 23 ja 24 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan työterveyshuoltolain (1383/2001) 24 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1559/2009,

muutetaan 23 §:n 4 momentti ja 24 §:n 1 ja 2 momentti, sellaisena kuin niistä ovat 24 §:n 1 momentti laissa 612/2022 sekä 24 §:n 2 momentti laissa 1559/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

23 §

23 §

Rangaistukset

Rangaistukset

Ennen kuin virallinen syyttäjä nostaa syytteen tämän lain tai sen nojalla annettujen sääntösten rikkomisesta, on hänen, jollei työsuojeluviranomainen ole ilmoittanut rikkomusta syytteeseen pantavaksi, hankittava asiasta lausunto sanotulta viranomaiselta. Virallisen syyttäjän tulee hyvissä ajoin, ennen kuin syyteasia otetaan tuomioistuimessa käsiteltäväksi, ilmoittaa siitä *asianomaiselle* työsuojeluviranomaiselle.

Ennen kuin virallinen syyttäjä nostaa syytteen tämän lain tai sen nojalla annettujen sääntösten rikkomisesta, on hänen, jollei työsuojeluviranomainen ole ilmoittanut rikkomusta syytteeseen pantavaksi, hankittava asiasta lausunto sanotulta viranomaiselta. Virallisen syyttäjän tulee hyvissä ajoin, ennen kuin syyteasia otetaan tuomioistuimessa käsiteltäväksi, ilmoittaa siitä työsuojeluviranomaiselle.

24 §

24 §

Valvonta

Valvonta

Tämän lain ja sen nojalla annettujen sääntösten mukaan työnantajan järjestettäväksi kuuluvan työterveyshuollon toteuttamisesta huolehtivien työterveyshuoltopalveluja tuottavien yksiköiden ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden toiminnan sekä työterveyshuoltopalvelujen sisällön lääketieteellinen valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle ja aluehallintovirastolle siten kuin siitä erikseen säädetään.

Työsuojeluviranomaisten on, sen mukaan kuin työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetussa laissa

Tämän lain ja sen nojalla annettujen sääntösten mukaan työnantajan järjestettäväksi kuuluvan työterveyshuollon toteuttamisesta huolehtivien työterveyshuoltopalveluja tuottavien yksiköiden ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden toiminnan sekä työterveyshuoltopalvelujen sisällön lääketieteellinen valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle ja *Lupa- ja valvontavirastolle* siten kuin siitä erikseen säädetään.

Työsuojeluviranomaisen on, sen mukaan kuin työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetussa laissa

Voimassa oleva laki

(44/2006) säädetään, valvottava, että työnantaja järjestää tässä laissa tai sen nojalla annetuissa säädöksissä tarkoitetun työterveyshuollon.

Jos työnantaja on laiminlyönyt tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaan työnantajan velvollisuudeksi säädettyjen työterveyshuoltopalvelujen järjestämisen ja syntyy erimielisyyttä järjestämisvelvollisuuden sisällöstä, on työsuojeluviranomaisen ennen työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetussa laissa tarkoitetun työnantajaa velvoittavan päätöksen tekemistä pyydettävä lausunto Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta.

Edellä 14 §:ssä tarkoitetun toiminnan valvonnasta säädetään erikseen.

Ehdotus

(44/2006) säädetään, valvottava, että työnantaja järjestää tässä laissa tai sen nojalla annetuissa säädöksissä tarkoitetun työterveyshuollon.

(kumotaan)

Edellä 14 §:ssä tarkoitetun toiminnan valvonnasta säädetään erikseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

työttömyysturvalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työttömyysturvalain (1290/2002) 1 luvun 4 §:n 3 momentti, 2 a luvun 4 §:n 4 momentti, 11 luvun 2 §:n 2 momentti, 4 §:n 1 momentin 1 kohta sekä 2 ja 3 momentti, 4 a §:n otsikko, 1 momentin johdantokappale sekä 2 ja 3 momentti sekä 4 c ja 4 d §, 12 luvun 1 §:n 5 momentti ja 9 §, sekä 13 luvun 1 §:n 1 momentin johdantokappale ja 2 momentin 1 kohta sekä 3 §:n 1 momentti,

sellaisena kuin niistä ovat 1 luvun 4 §:n 3 momentti, 2 a luvun 4 §:n 4 momentti, 11 luvun 4 §:n 1 momentin 1 kohta sekä 2 ja 3 momentti, 4 a §:n otsikko sekä 2 ja 3 momentti sekä 4 c ja 4 d §, 12 luvun 1 §:n 3 momentti ja 9 §, sekä 13 luvun 1 §:n 1 momentin johdantokappale ja 2 momentin 1 kohta sekä 3 §:n 1 momentti laissa 385/2023, sekä 11 luvun 2 §:n 2 momentti ja 4 a §:n 1 momentin johdantokappale laissa xxx/2024, seuraavasti:

HUOM: TTL 11 luvun 2 §:n 2 mom ja 4 a §:n 1 mom johdantokappaleessa ei ole vielä otettu huomioon HE 37/2024 vp esitettyjä muutoksia.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

1 luku

Yleiset säännökset

Yleiset säännökset

4 §

4 §

Lain toimeenpano

Lain toimeenpano

Työvoimaviranomainen tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus antaa työttömyysetuuden saamisen työvoimapoliittisista edellytyksistä Kansaneläkelaitosta ja työttömyyskassaa sitovan lausunnon siten kuin 11 luvussa säädetään.

Työvoimaviranomainen tai KEHA antaa työttömyysetuuden saamisen työvoimapoliittisista edellytyksistä Kansaneläkelaitosta ja työttömyyskassaa sitovan lausunnon siten kuin 11 luvussa säädetään.

2 a luku

2 a luku

Työvoimapoliittisesti moitittava menettely

Työvoimapoliittisesti moitittava menettely

4 §

4 §

Työstä kieltäytyminen

Työstä kieltäytyminen

Ellei muuhun arvioon ole aihetta, työnhakijan katsotaan kieltäytyneen työstä sinä päivänä, jona työvoimaviranomainen tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus saa tiedon työnhakijan 1 tai 2 momentissa tarkoitetusta menettelystä taikka työnhakija menettelee 1 tai 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin ajankohdasta, jona työnhakijan katsotaan kieltäytyneen työstä.

Ellei muuhun arvioon ole aihetta, työnhakijan katsotaan kieltäytyneen työstä sinä päivänä, jona työvoimaviranomainen tai *KEHA* saa tiedon työnhakijan 1 tai 2 momentissa tarkoitetusta menettelystä taikka työnhakija menettelee 1 tai 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin ajankohdasta, jona työnhakijan katsotaan kieltäytyneen työstä.

11 luku

11 luku

Toimeenpanoa koskevat säännökset**Toimeenpanoa koskevat säännökset**

2 §

2 §

*Velvollisuus tietojen antamiseen**Velvollisuus tietojen antamiseen***Nykyisen pohjalta; muutos vireillä.****Nykyisen pohjalta; muutos vireillä.**

Työttömyysetuuden hakijan on esitettävä työvoimaviranomaisen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksen lausunnon edellyttämät häntä henkilökohtaisesti koskevat selvitykset työvoimaviranomaiselle tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskukselle sen määräämällä tavalla.

Työttömyysetuuden hakijan on esitettävä työvoimaviranomaisen ja *KEHA:n* lausunnon edellyttämät häntä henkilökohtaisesti koskevat selvitykset työvoimaviranomaiselle tai *KEHA:lle* sen määräämällä tavalla.

4 §

4 §

*Työvoimaviranomaisen työvoimapoliittinen lausunto**Työvoimaviranomaisen työvoimapoliittinen lausunto*

Työvoimaviranomainen antaa 1 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun työvoimapoliittisen lausunnon:

1) tarvittaessa sellaisista 2 luvussa säädettyistä etuuden saamisen yleisistä työvoimapoliittisista edellytyksistä, joita ei ole 4 a §:ssä

Työvoimaviranomainen antaa 1 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun työvoimapoliittisen lausunnon:

1) tarvittaessa sellaisista 2 luvussa säädettyistä etuuden saamisen yleisistä työvoimapoliittisista edellytyksistä, joita ei ole 4 a §:ssä säädetty *KEHA:n* annettavaksi;

säädetty elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksen annettavaksi;

Työvoimapoliittinen lausunto annetaan Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan pyynnöstä. Lausuntoa on Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan pyynnöstä täydennettävä viipymättä. Jos työnhakija on ilmoittanut työvoimaviranomaiselle tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskukselle hakevansa työmarkkinatukea tai työttömyyspäivärahaa, työvoimapoliittinen lausunto voidaan antaa ja sitä voidaan täydentää ilman erillistä pyyntöä.

Työvoimapoliittinen lausunto annetaan työnhakijalle tiedoksi 3 §:ssä tarkoitetun päätöksen yhteydessä. Työnhakijalla on oikeus pyynnöstä saada tieto lausunnosta työvoimaviranomaiselta ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskukselta.

4 a §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksen työvoimapoliittinen lausunto

1 mom nykyisen pohjalta; muutos vireillä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus antaa 1 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun työvoimapoliittisen lausunnon niistä työttömyysetuuden saamisen edellytyksistä, joista säädetään:

Hoitaessaan tässä pykälässä säädettyjä tehtäviä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus voi lisäksi antaa kaikkien työvoimaviranomaisten toimialueilla työvoimapoliittisen lausunnon muistakin kuin 1 momentissa tarkoitetuista työttömyysetuuden saamisen edellytyksistä.

Mitä 4 §:n 2, 3 ja 4 momentissa säädetään työvoimapoliittisen lausunnon antamisesta, sovelletaan myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskusten annettavaksi.

Työvoimapoliittinen lausunto annetaan Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan pyynnöstä. Lausuntoa on Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan pyynnöstä täydennettävä viipymättä. Jos työnhakija on ilmoittanut työvoimaviranomaiselle tai KEHA:lle hakevansa työmarkkinatukea tai työttömyyspäivärahaa, työvoimapoliittinen lausunto voidaan antaa ja sitä voidaan täydentää ilman erillistä pyyntöä.

Työvoimapoliittinen lausunto annetaan työnhakijalle tiedoksi 3 §:ssä tarkoitetun päätöksen yhteydessä. Työnhakijalla on oikeus pyynnöstä saada tieto lausunnosta työvoimaviranomaiselta ja KEHA:lta.

4 a §

KEHA:n työvoimapoliittinen lausunto

1 mom nykyisen pohjalta; muutos vireillä.

KEHA antaa 1 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun työvoimapoliittisen lausunnon niistä työttömyysetuuden saamisen edellytyksistä, joista säädetään:

Hoitaessaan tässä pykälässä säädettyjä tehtäviä KEHA voi lisäksi antaa kaikkien työvoimaviranomaisten toimialueilla työvoimapoliittisen lausunnon muistakin kuin 1 momentissa tarkoitetuista työttömyysetuuden saamisen edellytyksistä.

Mitä 4 §:n 2, 3 ja 4 momentissa säädetään työvoimapoliittisen lausunnon antamisesta, sovelletaan myös KEHA:n antamiin työvoimapoliittisiin lausuntoihin.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

päristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksen antamiin työvoimapoliittisiin lausuntoihin.

4 c §

Tämän luvun poikkeava soveltaminen Ahvenanmaan maakunnassa

Poiketen siitä, mitä 4 §:n 1 momentissa säädetään työvoimaviranomaisen tehtävistä, Ahvenanmaan maakunnassa työvoimapoliittisen lausunnon henkilön oikeudesta ansiopäivärahaan 4 §:n 1 momentissa tarkoitettujen edellytysten osalta antaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus.

Poiketen siitä, mitä 4 b §:ssä säädetään työvoimaviranomaisen tehtävistä, Ahvenanmaan maakunnassa 4 b §:ssä tarkoitettun ilmoituksen ansiopäivärahaa hakevasta työnhakijasta tekee elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus.

4 d §

Valvonta

Tässä laissa työvoimaviranomaiselle ja elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskukselle säädettyjen tehtävien valvontaan sovelletaan, mitä työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 25 ja 26 §:ssä säädetään.

12 luku

Muutoksenhaku

1 §

Muutoksenhakuoikeus

Työvoimaviranomaisen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksen antamasta sitovasta lausunnosta ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

Poiketen siitä, mitä 4 §:n 1 momentissa säädetään työvoimaviranomaisen tehtävistä, Ahvenanmaan maakunnassa työvoimapoliittisen lausunnon henkilön oikeudesta ansiopäivärahaan 4 §:n 1 momentissa tarkoitettujen edellytysten osalta antaa *KEHA*.

Poiketen siitä, mitä 4 b §:ssä säädetään työvoimaviranomaisen tehtävistä, Ahvenanmaan maakunnassa 4 b §:ssä tarkoitettun ilmoituksen ansiopäivärahaa hakevasta työnhakijasta tekee *KEHA*.

4 c §

Tämän luvun poikkeava soveltaminen Ahvenanmaan maakunnassa

4 d §

Valvonta

Tässä laissa työvoimaviranomaiselle ja *KEHA:lle* säädettyjen tehtävien valvontaan sovelletaan, mitä työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 25 ja 26 §:ssä säädetään.

12 luku

Muutoksenhaku

1 §

Muutoksenhakuoikeus

Työvoimaviranomaisen ja *KEHA:n* antamasta sitovasta lausunnosta ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

9 §

9 §

*Oikeudenkäyntikulujen jakaminen**Oikeudenkäyntikulujen jakaminen*

Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunta ja vakuutusoiikeus voivat velvoittaa työvoimaviranomaisen tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksen korvaamaan oikeudenkäyntikulut kokonaisuudessaan tai osaksi Kansaneläkelaitokselle tai työttömyyskassalle asiassa, jossa Kansaneläkelaitos tai työttömyyskassa velvoitetaan suorittamaan asianosaisen oikeudenkäyntikuluja ja oikeudenkäyntikulujen suoritusvelvollisuus perustuu pääasiassa tai osittain 1 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitettuun työvoimapoliittiseen lausuntoon. Työvoimaviranomaista tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskusta on kuultava korvausvastuun jakamisesta.

Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunta ja vakuutusoiikeus voivat velvoittaa työvoimaviranomaisen tai *KEHA:n* korvaamaan oikeudenkäyntikulut kokonaisuudessaan tai osaksi Kansaneläkelaitokselle tai työttömyyskassalle asiassa, jossa Kansaneläkelaitos tai työttömyyskassa velvoitetaan suorittamaan asianosaisen oikeudenkäyntikuluja ja oikeudenkäyntikulujen suoritusvelvollisuus perustuu pääasiassa tai osittain 1 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitettuun työvoimapoliittiseen lausuntoon. Työvoimaviranomaista tai *KEHA:a* on kuultava korvausvastuun jakamisesta.

13 luku

13 luku

Tietojen saamista ja luovuttamista koskevat säännökset**Tietojen saamista ja luovuttamista koskevat säännökset**

1 §

1 §

*Oikeus tietojen saamiseen**Oikeus tietojen saamiseen*

Kansaneläkelaitoksella, työvoimaviranomaisella, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksella, työttömyyskassalla sekä tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä maksutta käsiteltävänä olevan asian ratkaisemista tai muuten tämän lain tai Suomea sitovassa sosiaaliturvasopimuksessa tai sosiaaliturvaa koskevassa muussa kansainvälisessä säädöksessä säädettyjen tehtävien toimeenpanemista varten välttämättömät tiedot:

Kansaneläkelaitoksella, työvoimaviranomaisella, *KEHA:lla*, työttömyyskassalla sekä tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä maksutta käsiteltävänä olevan asian ratkaisemista tai muuten tämän lain tai Suomea sitovassa sosiaaliturvasopimuksessa tai sosiaaliturvaa koskevassa muussa kansainvälisessä säädöksessä säädettyjen tehtävien toimeenpanemista varten välttämättömät tiedot:

Kansaneläkelaitoksella ja työttömyyskassalla on oikeus saada maksutta tässä tai

---

Kansaneläkelaitoksella ja työttömyyskassalla on oikeus saada maksutta tässä tai

Voimassa oleva laki

muissa laeissa säädettyjen tehtäviensä hoitamista varten:

1) työvoimaviranomaiselta ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskukselta 1 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitettu työvoimapoliittinen lausunto;

---

3 §

Tietojen luovuttaminen

Salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä Kansaneläkelaitoksella ja työttömyyskassalla on oikeus luovuttaa tehtävässään haltuunsa saamia tietoja työvoimaviranomaiselle ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskukselle työttömyysetuuden saamisen työvoimapoliittisiin edellytyksiin vaikuttavista seikoista.

Ehdotus

muissa laeissa säädettyjen tehtäviensä hoitamista varten:

1) työvoimaviranomaiselta *KEHA:lta* 1 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitettu työvoimapoliittinen lausunto;

---

3 §

Tietojen luovuttaminen

Salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä Kansaneläkelaitoksella ja työttömyyskassalla on oikeus luovuttaa tehtävässään haltuunsa saamia tietoja työvoimaviranomaiselle ja *KEHA:lle* työttömyysetuuden saamisen työvoimapoliittisiin edellytyksiin vaikuttavista seikoista.

---

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
KEHA vastaa niistä vireillä olevista ja uudelleen vireille tulevista tehtävistä, jotka tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan kuuluvat elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskukselle.*

#.

Laki

työturvallisuuslain 65 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työturvallisuuslain (738/2002) 65 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

65 §

65 §

Lain noudattamisen valvonta

Lain noudattamisen valvonta

Tämän lain noudattamista valvovat työsuojeluviranomaiset.

Tämän lain noudattamista valvoo työsuojeluviranomainen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

(STM:n rinnakkaistekstit päättyvät)
(YM rinnakkaistekstit tästä alkaen)

#.

Laki

eräiden uusien luonnonsuojelualueiden perustamisesta valtionmaille annetun lain 21 e §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräiden uusien luonnonsuojelualueiden perustamisesta valtionmaille annetun lain (634/1956) 21 e §, sellaisena kuin se on laissa 521/2023, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

21 e §

21 e §

Oulangan kansallispuiston hoitoon ja käyttöön liittyvissä kysymyksissä Metsähallituksen tueksi voidaan asettaa kansallispuiston

Oulangan kansallispuiston hoitoon ja käyttöön liittyvissä kysymyksissä Metsähallituksen tueksi voidaan asettaa kansallispuiston

Voimassa oleva laki

Ehdotus

neuvottelukunta. Neuvottelukuntaan kuuluu enintään neljätoista jäsentä, jotka samoin kuin heidän henkilökohtaiset varajäsenensä Metsähallitus kutsuu neljäksi vuodeksi kerrallaan. Neuvottelukunnassa tulee olla ympäristöministeriön, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, asianomaisten kuntien ja paliskuntien, Puolustusvoimien, paikallisten luonnon-suojelua, riistanhoitoa, kalatalousalueita, asukkaita sekä elinkeinoja edustavien yhteisöjen ja retkeilyjärjestöjen edustus. Metsähallitus toimii neuvottelukunnan asiantuntijajäsenenä.

neuvottelukunta. Neuvottelukuntaan kuuluu enintään neljätoista jäsentä, jotka samoin kuin heidän henkilökohtaiset varajäsenensä Metsähallitus kutsuu neljäksi vuodeksi kerrallaan. Neuvottelukunnassa tulee olla ympäristöministeriön, *elinvoimakeskuksen*, asianomaisten kuntien ja paliskuntien, Puolustusvoimien, paikallisten luonnonsuojelua, riistanhoitoa, kalatalousalueita, asukkaita sekä elinkeinoja edustavien yhteisöjen ja retkeilyjärjestöjen edustus. Metsähallitus toimii neuvottelukunnan asiantuntijajäsenenä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

eräiden ympäristölle aiheutuneiden vahinkojen korjaamisesta annetun lain 9 ja 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan eräiden ympäristölle aiheutuneiden vahinkojen korjaamisesta annetun lain (383/2009) 9 § ja 15 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

9 §

9 §

Viranomaisen oikeus ryhtyä toimenpiteisiin

Viranomaisen oikeus ryhtyä toimenpiteisiin

Alueellinen ympäristökeskus voi valtion kustannuksella tehdä tai teettää välttämättömät vahingon ehkäisemistä tai rajoittamista koskevat toimenpiteet taikka korjaavat toimenpiteet vahingoittuneella alueella, jos:

1) asia on kiireellinen eikä 2 §:n 1 momentissa tarkoitettussa laissa säädettyä menettelyä voida odottaa vahingon olennaisesti laajentumatta; tai

Lupa- ja valvontavirasto voi valtion kustannuksella tehdä tai teettää välttämättömät vahingon ehkäisemistä tai rajoittamista koskevat toimenpiteet taikka korjaavat toimenpiteet vahingoittuneella alueella, jos:

1) asia on kiireellinen eikä 2 §:n 1 momentissa tarkoitettussa laissa säädettyä menettelyä voida odottaa vahingon olennaisesti laajentumatta; tai

Voimassa oleva laki

2) vahingon aiheuttanutta toiminnanharjoittajaa ei vaikeudetta saada selville.

Alueellisen ympäristökeskuksen on 1 momentissa tarkoitetun toimenpiteen jälkeen tai kun 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu toiminnanharjoittaja on saatu selville, viipymättä pantava vireille menettely korjaavista toimenpiteistä määräämiseksi siten kuin 2 §:n 1 momentissa mainitussa laissa säädetään.

15 §

Valtion osallistuminen korjaaviin toimenpiteisiin

Jos toiminnanharjoittaja ei 11 §:stä johtuvasta syystä vastaa kustannuksista tai vahingon aiheuttaneen toiminnanharjoittajan kustannusvastuuta on 12 §:n nojalla kohtuullistettu, alueellinen ympäristökeskus voi ympäristötyönä tehdä tai teettää korjaavat toimet.

Ehdotus

2) vahingon aiheuttanutta toiminnanharjoittajaa ei vaikeudetta saada selville.

Lupa- ja valvontaviraston on 1 momentissa tarkoitetun toimenpiteen jälkeen tai kun 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu toiminnanharjoittaja on saatu selville, viipymättä pantava vireille menettely korjaavista toimenpiteistä määräämiseksi siten kuin 2 §:n 1 momentissa mainitussa laissa säädetään.

15 §

Valtion osallistuminen korjaaviin toimenpiteisiin

Jos toiminnanharjoittaja ei 11 §:stä johtuvasta syystä vastaa kustannuksista tai vahingon aiheuttaneen toiminnanharjoittajan kustannusvastuuta on 12 §:n nojalla kohtuullistettu, *Lupa- ja valvontavirasto* voi ympäristötyönä tehdä tai teettää korjaavat toimet.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

#.

Laki

Etelämantereen ympäristönsuojelusta annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Etelämantereen ympäristönsuojelusta annetun lain (28/1996) 7 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 §

7 §

Lupaviranomainen

Lupaviranomainen

Tämän lain mukainen lupaviranomainen on Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Tämän lain mukainen lupaviranomainen on *Lupa- ja valvontavirasto*.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

hiilidioksidin talteenottamisesta ja varastoinnista annetun lain 12 ja 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hiilidioksidin talteenottamisesta ja varastoinnista annetun lain (416/2012) 12 §:n 2 momentti ja 16 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1426/2019, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

12 §

12 §

Viranomaisten tehtävät

Viranomaisten tehtävät

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen määräysten noudattamista. *Jos tässä laissa tarkoitettua toimintaa harjoitetaan Suomen talousvyöhykkeellä, valvonnasta vastaa se elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jonka toimialuetta lähinnä toimintaa harjoitetaan.*

Lupa- ja valvontavirasto valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen määräysten noudattamista Suomessa ja Suomen talousvyöhykkeellä.

16 §

16 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku

Lupa- ja valvontaviraston ja Energiaviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja Energiaviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään, jollei jäljempänä toisin säädetä.

haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

jätelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan jätelain (646/2011) 22 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laissa 494/2022,

muutetaan 7 § 1 ja 2 momentti, 22 §:n 2, 4 ja 6 momentti, 24 §:n 1 momentti, 25 §:n 2 ja 3 momentti, 48 e §, 49 d §:n 1 momentti, 51 §:n 2 ja 3 momentti, 53 a §:n 3 momentti, 54 §:n 2 momentti, 61 §:n 1-3 momentti, 62 §:n 2 momentti, 64 §, 66 c §, 70 §, 75 §:n 2 momentti, 88 §:n 1 momentti, 92 §, 93 §:n 2 momentti, 94 §:n 2 momentti, 95 a §:n 1 momentti, 96 §:n 1 ja 3 momentti, 97 §, 98 §:n 2 momentti, 99 §, 101 §:n 1-3 momentti, 104 ja 105 §, 106 §:n 1 ja 2 momentti, 107 §, 108 a §:n 1 ja 2 momentti, 122 §:n 2 ja 3 momentti, 124 §:n 2 momentti, 128 §, 132 §:n 3 momentti, 134 §, 136 §:n 2 momentti, 137 §:n 2 momentti, 138 §, 142 §:n 1-3 momentti

sellaisena kuin niistä ovat 94 §:n 2 momentti, 95 a §:n 1 momentti, 96 §:n 1 ja 3 momentti, 97 §, 98 §:n 2 momentti, 99 ja 105 §, 122 §:n 2 momentti, 137 §:n 2 momentti ja 142 §:n 1-3 momentti laissa 494/2022, 24 §:n 1 momentti laissa 757/2018, 25 §:n 3 momentti, 48 e §, 53 a §:n 3 momentti ja 128 § laissa 1096/2022, 49 d §:n 1 momentti, 51 §:n 2 ja 3 momentti, 54 §:n 2 momentti, 62 §:n 2 momentti, 64 §, 66 c §, 88 §:n 1 momentti, 93 §:n 2 momentti ja 136 §:n 2 momentti laissa 714/2021, 61 §:n 1 momentti laissa 410/2014, 108 a §:n 1 ja 2 momentti laissa 967/2018 sekä 124 §:n 2 momentti laissa 834/2017, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 §

7 §

Vaarallisen jätteen luokittelusta poikkeaminen

Vaarallisen jätteen luokittelusta poikkeaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi jätteen haltijan hakemuksesta tai omasta aloitteestaan yksittäistapauksessa päättää, että:

1) 6 §:n 3 momentin nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa vaaralliseksi jätteeksi luokiteltu jäte ei ole vaarallista jätettä, jos jätteen haltija osoittaa luotettavasti, ettei kyseisellä jätteellä ole yhtään vaaraominaisuutta ja ettei tämä ole seurausta jätteen laimentamisesta;

2) myös muu kuin mainitussa asetuksessa vaaralliseksi jätteeksi luokiteltu jäte on vaarallista jätettä, jos jätteellä on jokin vaaraominaisuus.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua päätöstä tekee aluehallintovirasto, jos kysymys on sen toimivaltaan kuuluvasta ympäristöluvanvaraisesta toiminnasta. Asia voidaan tällöin käsitellä osana vireillä olevaa ympäristölupa-asiaa.

Lupa- ja valvontavirasto voi jätteen haltijan hakemuksesta tai omasta aloitteestaan yksittäistapauksessa päättää, että:

1) 6 §:n 3 momentin nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa vaaralliseksi jätteeksi luokiteltu jäte ei ole vaarallista jätettä, jos jätteen haltija osoittaa luotettavasti, ettei kyseisellä jätteellä ole yhtään vaaraominaisuutta ja ettei tämä ole seurausta jätteen laimentamisesta;

2) myös muu kuin 1 kohdassa tarkoitettua asetuksessa vaaralliseksi jätteeksi luokiteltu jäte on vaarallista jätettä, jos jätteellä on jokin vaaraominaisuus.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu asia voidaan käsitellä osana vireillä olevaa ympäristölupa-asiaa.

22 §

Valtion viranomaiset

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ohjaa ja edistää tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettujen tehtävien hoitamista toimialueellaan.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ohjaa ja edistää valtakunnallisena viranomaisena tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettujen tuottajavastuuta koskevien tehtävien hoitamista.

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaa Suomen ulkopuolelle sijoittautuneiden jätteen kuljettajien ja välittäjien hyväksymisestä ja merkitsemisestä jätehuoltorekisteriin sekä näiden valvonnasta.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa toimialallaan jätteestä aiheutuvien terveyshaittojen ehkäisyä.

22 §

Valtion viranomaiset

Lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja edistää tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettujen tehtävien hoitamista toimialueellaan.

Lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja edistää valtakunnallisena viranomaisena tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettujen tuottajavastuuta koskevien tehtävien hoitamista.

(kumotaan 5 mom.)Lupa- ja valvontavirasto ohjaa toimialallaan jätteestä aiheutuvien terveyshaittojen ehkäisyä.

24 §

24 §

*Yleiset valvontaviranomaiset**Yleiset valvontaviranomaiset*

Tämän lain mukaisia yleisiä valvontaviranomaisia ovat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa (64/1986) tarkoitettu kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Ne valvovat tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista. Lisäksi ne valvovat elohopea-asetuksen 10 artiklan 4 ja 6 kohdan, 11 ja 12 artiklan, 13 artiklan 1 ja 3 kohdan sekä 14 artiklan säännösten

Tämän lain mukaisia yleisiä valvontaviranomaisia ovat *Lupa- ja valvontavirasto* sekä kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa (64/1986) tarkoitettu kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Ne valvovat tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista. Lisäksi ne valvovat elohopea-asetuksen 10 artiklan 4 ja 6 kohdan, 11 ja 12 artiklan, 13 artiklan 1 ja 3 kohdan sekä 14 artiklan säännösten noudattamista.

25 §

25 §

*Muut valvontaviranomaiset**Muut valvontaviranomaiset*

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus valvoo tuottajavastuun valtakunnallisena viranomaisena tuottajavastuuta ja juomapakkausten palautusjärjestelmiä koskevien säännösten noudattamista.

Verohallinto valvoo toimialallaan 68 §:ssä tarkoitettuja juomapakkauksia koskevien tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista. Tulli valvoo yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen kanssa jätteiden kansainvälisiä siirtoja ja yhteistyössä Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa tuottajavastuun piiriin kuuluvien tuotteiden etäkauppaa. Tulli valvoo lisäksi elohopea-asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tuontia jätteenä koskevan rajoituksen noudattamista.

48 e §

Kunnan jätehuolto- ja siivouskustannusten ilmoittaminen ja korvaaminen

Ollakseen oikeutettu tuottajan maksamiin korvauksiin kunnan on vuosittain toukokuun loppuun mennessä ilmoitettava Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle

Lupa- ja valvontavirasto valvoo tuottajavastuun valtakunnallisena viranomaisena tuottajavastuuta ja juomapakkausten palautusjärjestelmiä koskevien säännösten noudattamista.

Verohallinto valvoo toimialallaan 68 §:ssä tarkoitettuja juomapakkauksia koskevien tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista. Tulli valvoo yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen kanssa jätteiden kansainvälisiä siirtoja ja yhteistyössä *Lupa- ja valvontaviraston* kanssa tuottajavastuun piiriin kuuluvien tuotteiden etäkauppaa. Tulli valvoo lisäksi elohopea-asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tuontia jätteenä koskevan rajoituksen noudattamista.

48 e §

Kunnan jätehuolto- ja siivouskustannusten ilmoittaminen ja korvaaminen

Ollakseen oikeutettu tuottajan maksamiin korvauksiin kunnan on vuosittain toukokuun loppuun mennessä ilmoitettava *Lupa- ja val-*

48 d §:ssä tarkoitetut jätehuolto- ja siivouskustannuksensa edelliseltä vuodelta. Ilmoituksessa on eriteltävä kustannukset, jotka ovat aiheutuneet:

1) roskaantumisen ehkäisemiseksi järjestystä jätteen keräyksestä, kuljetuksesta ja käsittelystä;

2) roskaantumisen siivoamisesta, roskien kuljetuksesta ja käsittelystä;

3) erillisistä tupakkajätteelle tarkoitetuista jäteastioista sekä 48 b §:n 3 momentin 3 kohdassa tarkoitetusta tiedotuksesta ja neuvonnasta.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee päätöksen kunnalle maksettavista korvauksista 48 d §:ssä säädetyn perusteella. Päätöksessä on eriteltävä jokaisen 62 §:ssä tarkoitetun tuottajayhteisön ja tuottajan korvaukset tuoteryhmittäin ja päätöksestä on käytävä ilmi kullekin kunnalle maksettavan korvauksen kokonaisuus. Tuottajayhteisön ja tuottajan on maksettava korvaukset Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, joka tilittää ne edelleen kunnille. Tuottajan on maksettava korvausten perimisestä ja niiden tilittämisestä aiheutuvat kustannukset viranomaisille.

49 d §

Sopimusta koskevien tietojen antaminen valvontaviranomaiselle

Pakkausten tuottajayhteisön on vuosittain toimitettava Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle yhteenveto kuntien kanssa edellisenä kalenterivuonna tehdystä 49 a §:ssä tarkoitetusta sopimuksesta ja sen toimeenpanosta. Yhteenvetoon on sisällytettävä ainakin tiedot sopimuksen osapuolista ja voimassaoloajasta sekä kiinteistöiltä ja alueellisista vastaanottopaikoista kerätyn pakkausjätteen määristä. Yhteenvetoon on myös liitettävä ammattitaitoisen ja riippumattoman tarkastajan arvio tuottajan kustannusvastuun toteutumisesta, mukaan lukien tiedot kiinteistöittäisen erilliskeräyksen kustannusten korvaamisesta kunnille ja jätteen haltijoille.

vontavirastolle 48 d §:ssä tarkoitetut jätehuolto- ja siivouskustannuksensa edelliseltä vuodelta. Ilmoituksessa on eriteltävä kustannukset, jotka ovat aiheutuneet:

1) roskaantumisen ehkäisemiseksi järjestystä jätteen keräyksestä, kuljetuksesta ja käsittelystä;

2) roskaantumisen siivoamisesta, roskien kuljetuksesta ja käsittelystä;

3) erillisistä tupakkajätteelle tarkoitetuista jäteastioista sekä 48 b §:n 3 momentin 3 kohdassa tarkoitetusta tiedotuksesta ja neuvonnasta.

Lupa- ja valvontavirasto tekee päätöksen kunnalle maksettavista korvauksista 48 d §:ssä säädetyn perusteella. Päätöksessä on eriteltävä jokaisen 62 §:ssä tarkoitetun tuottajayhteisön ja tuottajan korvaukset tuoteryhmittäin ja päätöksestä on käytävä ilmi kullekin kunnalle maksettavan korvauksen kokonaisuus. Tuottajayhteisön ja tuottajan on maksettava korvaukset *Lupa- ja valvontavirastolle*, joka tilittää ne edelleen kunnille. Tuottajan on maksettava korvausten perimisestä ja niiden tilittämisestä aiheutuvat kustannukset viranomaisille.

49 d §

Sopimusta koskevien tietojen antaminen valvontaviranomaiselle

Pakkausten tuottajayhteisön on vuosittain toimitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* yhteenveto kuntien kanssa edellisenä kalenterivuonna tehdystä 49 a §:ssä tarkoitetusta sopimuksesta ja sen toimeenpanosta. Yhteenvetoon on sisällytettävä ainakin tiedot sopimuksen osapuolista ja voimassaoloajasta sekä kiinteistöiltä ja alueellisista vastaanottopaikoista kerätyn pakkausjätteen määristä. Yhteenvetoon on myös liitettävä ammattitaitoisen ja riippumattoman tarkastajan arvio tuottajan kustannusvastuun toteutumisesta, mukaan lukien tiedot kiinteistöittäisen erilliskeräyksen kustannusten korvaamisesta kunnille ja jätteen haltijoille.

51 §

51 §

Tuottajan tiedotus- ja neuvontavelvollisuus

Tuottajan tiedotus- ja neuvontavelvollisuus

Tuottajan on vuosittain toimitettava selvitys järjestämästään tiedotuksesta Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi määrätä 1 ja 2 momentissa säädettyä suppeamman tiedotusvelvollisuuden tuottajalle, joka saattaa markkinoille ainoastaan yritysten käyttöön tarkoitettuja tuotteita silloin, kun se on toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen tarkoituksenmukaista.

Tuottajan on vuosittain toimitettava selvitys järjestämästään tiedotuksesta *Lupa- ja valvontavirastolle*.

Lupa- ja valvontavirasto voi määrätä 1 ja 2 momentissa säädettyä suppeamman tiedotusvelvollisuuden tuottajalle, joka saattaa markkinoille ainoastaan yritysten käyttöön tarkoitettuja tuotteita silloin, kun se on toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen tarkoituksenmukaista.

53 a §

53 a §

Tuottajan omavalvonta

Tuottajan omavalvonta

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi hyväksyä poikkeuksen 2 momentissa tarkoitettua vaatimuksesta, jos se on perusteltua tuottajan toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi tarvittaessa määrätä tarkastuksen teettämisestä 1 momentissa tarkoitettua omavalvonnan tueksi.

Lupa- ja valvontavirasto voi hyväksyä poikkeuksen 2 momentissa tarkoitettua vaatimuksesta, jos se on perusteltua tuottajan toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen. *Lupa- ja valvontavirasto* voi tarvittaessa määrätä tarkastuksen teettämisestä 1 momentissa tarkoitettua omavalvonnan tueksi.

54 §

54 §

Tuottajan kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus

Tuottajan kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus

Tuottajan on toimitettava tiivistelmä 1 momentissa tarkoitetuista tiedoista sekä tiedot 53 a §:n 1 momentissa tarkoitettua suunnitelman mukaisista toimista ja tarkastuksista Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kalenterivuositain taikka tämän määräyksestä useammin, jos se on tarpeen tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi. Tuottajan on

Tuottajan on toimitettava tiivistelmä 1 momentissa tarkoitetuista tiedoista sekä tiedot 53 a §:n 1 momentissa tarkoitettua suunnitelman mukaisista toimista ja tarkastuksista *Lupa- ja valvontavirastolle* kalenterivuositain taikka tämän määräyksestä useammin, jos se on tarpeen tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi. Tuotta-

myös 1 momentissa tarkoitettujen tietojen perusteella julkaistava vuosittain yleisessä tietoverkossa tiedot jätteen erilliskeräystä ja hyödyntämistä koskevien velvollisuuksiensa täyttymisestä.

jan on myös 1 momentissa tarkoitettujen tietojen perusteella julkaistava vuosittain yleisessä tietoverkossa tiedot jätteen erilliskeräystä ja hyödyntämistä koskevien velvollisuuksiensa täyttymisestä.

61 §

Sähkö- ja elektroniikkalaitteen tuottajalta vaadittava vakuus

Sähkö- ja elektroniikkalaitteen tuottajan on asetettava Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen eduksi vakuus, jolla katetaan tuottajan markkinoille saattamien kotitalouden sähkö- ja elektroniikkalaitteiden vastaanotosta, kuljetuksesta, muusta jätehuollosta ja näihin liittyvästä tiedotuksesta sekä uudelleenkäytön edistämisestä aiheutuvat kustannukset. Jäljempänä 62 §:ssä tarkoitettuun tuottajayhteisöön kuuluvan tuottajan ei tarvitse asettaa erillistä vakuutta.

Hyväksyttäviä vakuuksia ovat takaus, vakuutus ja pantattu talletus. Vakuuden antajan on oltava Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kotipaikan omaava luotto-, vakuutus- tai muu ammattimainen rahoituslaitos. Edellytyksenä on lisäksi, että Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus saa vakuuden käyttöönsä vaatimuksen nojalla.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus saada vakuus käyttöönsä, kun tuottaja on todettu maksukyvyttömäksi tai kun tämä on kehotuksesta huolimatta laiminlyönyt jätehuollon järjestämisen. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus jakaa vakuuden markkinaosuuden mukaisessa suhteessa niille 142 §:ssä tarkoitettuun tuottajarekisteriin hyväksytyille tuottajille ja tuottajayhteisöille, jotka järjestävät vakuudenantajan markkinoille saattamien laitteiden jätehuollon.

62 §

61 §

Sähkö- ja elektroniikkalaitteen tuottajalta vaadittava vakuus

Sähkö- ja elektroniikkalaitteen tuottajan on asetettava *Lupa- ja valvontaviraston* eduksi vakuus, jolla katetaan tuottajan markkinoille saattamien kotitalouden sähkö- ja elektroniikkalaitteiden vastaanotosta, kuljetuksesta, muusta jätehuollosta ja näihin liittyvästä tiedotuksesta sekä uudelleenkäytön edistämistä aiheutuvat kustannukset. Jäljempänä 62 §:ssä tarkoitettuun tuottajayhteisöön kuuluvan tuottajan ei tarvitse asettaa erillistä vakuutta.

Hyväksyttäviä vakuuksia ovat takaus, vakuutus ja pantattu talletus. Vakuuden antajan on oltava Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kotipaikan omaava luotto-, vakuutus- tai muu ammattimainen rahoituslaitos. Edellytyksenä on lisäksi, että *Lupa- ja valvontavirasto* saa vakuuden käyttöönsä vaatimuksen nojalla.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada vakuus käyttöönsä, kun tuottaja on todettu maksukyvyttömäksi tai kun tämä on kehotuksesta huolimatta laiminlyönyt jätehuollon järjestämisen. *Lupa- ja valvontavirasto* jakaa vakuuden markkinaosuuden mukaisessa suhteessa niille 142 §:ssä tarkoitettuun tuottajarekisteriin hyväksytyille tuottajille ja tuottajayhteisöille, jotka järjestävät vakuudenantajan markkinoille saattamien laitteiden jätehuollon.

62 §

*Tuottajayhteisöön liittyminen**Tuottajayhteisöön liittyminen*

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi hyväksyä tuottajarekisteriin yksittäisen tuottajan, jos tuottajayhteisöön liittyminen on toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen ilmeisen tarpeetonta.

Lupa- ja valvontavirasto voi hyväksyä tuottajarekisteriin yksittäisen tuottajan, jos tuottajayhteisöön liittyminen on toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen ilmeisen tarpeetonta.

64 §

64 §

*Tuottajarekisteriin hyväksytyin tuottajan ja tuottajayhteisön toiminnan turvaaminen**Tuottajarekisteriin hyväksytyin tuottajan ja tuottajayhteisön toiminnan turvaaminen*

Tuottajayhteisöllä on oltava riittävät taloudelliset voimavarat toimintansa asianmukaiseksi järjestämiseksi ja niin, että se voi vastata sille siirretyistä tuottajavastuuvelvoitteista jatkuvasti vähintään kuuden kuukauden ajan. Tämän osoittamiseksi tuottajayhteisön on esitettävä Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle selvitys riittävästä taloudellisista järjestelyistä ja toimintasuunnitelma uudelleenikäytön ja jätehuollon järjestämisestä. Selvitys ja suunnitelma on annettava vuosittain tai jos toiminta muuttuu olennaisesti, kolmen kuukauden kuluessa muutoksesta.

Tuottajayhteisöllä on oltava riittävät taloudelliset voimavarat toimintansa asianmukaiseksi järjestämiseksi ja niin, että se voi vastata sille siirretyistä tuottajavastuuvelvoitteista jatkuvasti vähintään kuuden kuukauden ajan. Tämän osoittamiseksi tuottajayhteisön on esitettävä *Lupa- ja valvontavirastolle* selvitys riittävästä taloudellisista järjestelyistä ja toimintasuunnitelma uudelleenikäytön ja jätehuollon järjestämisestä. Selvitys ja suunnitelma on annettava vuosittain tai jos toiminta muuttuu olennaisesti, kolmen kuukauden kuluessa muutoksesta.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi edellyttää I momentissa tarkoitettua selvitystä taloudellisista järjestelyistä ja toimintasuunnitelmaa muulta kuin tuottajayhteisöön kuuluvalta tuottajalta silloin, kun se on tarkoituksenmukaista tuottajan toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen.

Lupa- ja valvontavirasto voi edellyttää I momentissa tarkoitettua selvitystä taloudellisista järjestelyistä ja toimintasuunnitelmaa muulta kuin tuottajayhteisöön kuuluvalta tuottajalta silloin, kun se on tarkoituksenmukaista tuottajan toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä I momentissa tarkoitettujen riittävien taloudellisten järjestelyjen osoittamisesta ja toiminnan turvaamiseksi laadittavista selvityksistä ja suunnitelmista sekä niiden toimittamisesta Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä I momentissa tarkoitettujen riittävien taloudellisten järjestelyjen osoittamisesta ja toiminnan turvaamiseksi laadittavista selvityksistä ja suunnitelmista sekä niiden toimittamisesta *Lupa- ja valvontavirastolle*.

66 c §

66 c §

*Tuottajavastuujärjestelmien yhteistyöryhmä**Tuottajavastuujärjestelmien yhteistyöryhmä*

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on yhteistyössä tuottajien kanssa asetettava yksi tai useampi yhteistyöryhmä tuottajavastuujärjestelmien ja 68 §:ssä tarkoitettujen palautusjärjestelmien toimintaa koskevaa säännöllistä tiedonvaihtoa varten. Yhteistyöryhmässä on oltava tuottajien, jakelijoiden ja viranomaisten edustajat sekä edustajat sellaisista julkisista ja yksityisistä jätealan toiminnanharjoittajista ja 134 §:n 2 kohdassa tarkoitetuista yhdistyksistä ja säätiöistä, joiden toimialaan yhteistyöryhmän tehtävät voivat olennaisesti liittyä. Lisäksi yhteistyöryhmässä on oltava edustajat uudelleenkäyttöä ja uudelleenkäytön valmistelua harjoittavista yrityksistä ja yhteisöistä.

70 §

Juomapakkausten palautusjärjestelmään kuuluvien pakkausten merkinnät

Juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän on huolehdittava siitä, että palautusjärjestelmään kuuluviin juomapakkauksiin merkitään pantin määrä ja se, että ne kuuluvat juomapakkausten palautusjärjestelmään, jonka ylläpitäjä on hyväksytty 103 §:n mukaisesti. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi hakemuksesta myöntää poikkeuksen merkintävelvollisuudesta, jos pakattuja juomia ei luovuteta kuluttajille tai merkintöjen puuttuminen ei olennaisesti vaikeuta juomapakkausten palauttamista.

75 §

Siivoamisesta määrääminen

 Jos kunta laiminlyö 74 §:n 2 momentissa tarkoitetun siivoamisvelvollisuutensa, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi antaa kunnalle siivoamisesta määräyksen.
 -----

88 §

Lupa- ja valvontaviraston on yhteistyössä tuottajien kanssa asetettava yksi tai useampi yhteistyöryhmä tuottajavastuujärjestelmien ja 68 §:ssä tarkoitettujen palautusjärjestelmien toimintaa koskevaa säännöllistä tiedonvaihtoa varten. Yhteistyöryhmässä on oltava tuottajien, jakelijoiden ja viranomaisten edustajat sekä edustajat sellaisista julkisista ja yksityisistä jätealan toiminnanharjoittajista ja 134 §:n 2 kohdassa tarkoitetuista yhdistyksistä ja säätiöistä, joiden toimialaan yhteistyöryhmän tehtävät voivat olennaisesti liittyä. Lisäksi yhteistyöryhmässä on oltava edustajat uudelleenkäyttöä ja uudelleenkäytön valmistelua harjoittavista yrityksistä ja yhteisöistä.

70 §

Juomapakkausten palautusjärjestelmään kuuluvien pakkausten merkinnät

Juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän on huolehdittava siitä, että palautusjärjestelmään kuuluviin juomapakkauksiin merkitään pantin määrä ja se, että ne kuuluvat juomapakkausten palautusjärjestelmään, jonka ylläpitäjä on hyväksytty 103 §:n mukaisesti. *Lupa- ja valvontavirasto* voi hakemuksesta myöntää poikkeuksen merkintävelvollisuudesta, jos pakattuja juomia ei luovuteta kuluttajille tai merkintöjen puuttuminen ei olennaisesti vaikeuta juomapakkausten palauttamista.

75 §

Siivoamisesta määrääminen

 Jos kunta laiminlyö 74 §:n 2 momentissa tarkoitetun siivoamisvelvollisuutensa, *Lupa- ja valvontavirasto* voi antaa kunnalle siivoamisesta määräyksen.
 -----

88 §

*Alueellinen yhteistyöryhmä**Alueelliset yhteistyöryhmät*

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on asetettava alueellinen yhteistyöryhmä tukemaan valtakunnallisen jätesuunnitelman valmistelua, toimeenpanoa ja toimeenpanon seurantaa. Alueellisessa yhteistyöryhmässä on oltava edustettuina toimialueen kunnat sekä sellaiset toiminnanharjoittajat ja 134 §:n 2 kohdassa tarkoitetut yhdistykset ja säätiöt, joiden tehtäviin tai tarkoitukseen asia voi liittyä. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset voivat asettaa yhteistyöryhmän yhdessä, jos se on tarpeen tehtävän hoitamiseksi alueellisesti tarkoituksenmukaisella tavalla.*

Lupa- ja valvontaviraston on asetettava vähintään kuusi alueellista yhteistyöryhmää tukemaan valtakunnallisen jätesuunnitelman valmistelua, toimeenpanoa ja toimeenpanon seurantaa. Alueellisessa yhteistyöryhmässä on oltava edustettuina toimialueen kunnat sekä sellaiset toiminnanharjoittajat ja 134 §:n 2 kohdassa tarkoitetut yhdistykset ja säätiöt, joiden tehtäviin tai tarkoitukseen asia voi liittyä.

92 §

92 §

Menettely kunnan jätehuoltomääräyksiä annettaessa

Menettely kunnan jätehuoltomääräyksiä annettaessa

Ennen kunnan jätehuoltomääräysten antamista kunnan on varattava asianomaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä tarvittaessa muille viranomaisille tilaisuus lausunnon antamiseen. Vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta asian käsittelyssä säädetään hallintolain 41 §:ssä.

Ennen kunnan jätehuoltomääräysten antamista kunnan on varattava *Lupa- ja valvontavirasto* sekä tarvittaessa muille viranomaisille tilaisuus lausunnon antamiseen. Vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta asian käsittelyssä säädetään hallintolain 41 §:ssä.

Kunnan on tiedotettava jätehuoltomääräyksistä yleisesti siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Määräykset on oltava saatavilla tietoverkossa. Ne on lisäksi toimitettava tiedoksi asianomaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä aluehallintovirastolle.

Kunnan on tiedotettava jätehuoltomääräyksistä yleisesti siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Määräykset on oltava saatavilla tietoverkossa. Ne on lisäksi toimitettava tiedoksi *Lupa- ja valvontavirastolle*.

93 §

93 §

*Jäteneuvonta**Jäteneuvonta*

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta annetun lain (897/2009) 3 §:n 2 momentin mukaista tehtävää suorittaessaan erityisesti edistettävä 12 §:n 1 momentissa tuotannon harjoittajalle sekä tuotteen valmistajalle*

Lupa- ja valvontaviraston on edistettävä 12 §:n 1 momentissa tuotannon harjoittajalle sekä tuotteen valmistajalle ja maahantuojalle säädetyn selvilläolovelvollisuuden toteuttamista.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

ja maahantuojalle säädetyn selvilläolovelvollisuuden toteutumista.

94 §

Hakemus toiminnan hyväksymiseksi jätehuoltorekisteriin

Hakemus tehdään sille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jonka toimialueella suurinta osaa toiminnasta harjoitetaan. Jos toimivaltainen viranomainen ei mainitulla perusteella ole osoitettavissa, hakemus tehdään toiminnanharjoittajan kotipaikan mukaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Suomen ulkopuolelle sijoittautuneen toiminnanharjoittajan on tehtävä hakemus Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Hakemus on tehtävä viranomaisen sähköisessä asiointipalvelussa. Hakemuksen voi toimittaa myös sähköpostitse tai paperisena, jos hakemuksen laatiminen sähköisessä asiointipalvelussa ei ole mahdollista. Suomen ulkopuolelle sijoittautuneen toiminnanharjoittajan on toimitettava hakemus suomen, ruotsin tai englannin kielellä. Vieraskielisistä todistuksista on annettava auktorisoidun kääntäjän tekemä tai muu luotettava käännös suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi.

95 a §

Vastavuoroinen tunnustaminen

Toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa rekisteröity jätteen kuljettaja voi toimittaa 94 §:ssä tarkoitetun hakemuksen sijaan todistuksen rekisteröinnistä Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle jätehuoltorekisteriin merkitsemiseksi (vastavuoroinen tunnustaminen). Todistuksessa on oltava tiedot kuljettajasta, rekisteröintiviranomaisesta ja rekisteröinnin voimassaolosta sekä muut olennaiset tiedot rekisteröinnin sisällöstä. Todistuksen lisäksi on toimitettava muut jätehuoltorekisteriin merkitse-

94 §

Hakemus toiminnan hyväksymiseksi jätehuoltorekisteriin

Hakemus tehdään *Lupa- ja valvontavirastolle*. Hakemus on tehtävä viranomaisen sähköisessä asiointipalvelussa. Hakemuksen voi toimittaa myös sähköpostitse tai paperisena, jos hakemuksen laatiminen sähköisessä asiointipalvelussa ei ole mahdollista. Suomen ulkopuolelle sijoittautuneen toiminnanharjoittajan on toimitettava hakemus suomen, ruotsin tai englannin kielellä. Vieraskielisistä todistuksista on annettava auktorisoidun kääntäjän tekemä tai muu luotettava käännös suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi.

95 a §

Vastavuoroinen tunnustaminen

Toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa rekisteröity jätteen kuljettaja voi toimittaa 94 §:ssä tarkoitetun hakemuksen sijaan todistuksen rekisteröinnistä *Lupa- ja valvontavirastolle* jätehuoltorekisteriin merkitsemiseksi (vastavuoroinen tunnustaminen). Todistuksessa on oltava tiedot kuljettajasta, rekisteröintiviranomaisesta ja rekisteröinnin voimassaolosta sekä muut olennaiset tiedot rekisteröinnin sisällöstä. Todistuksen lisäksi on toimitettava muut jätehuoltorekisteriin merkitsemiseen tarvittavat tiedot toiminnan-

miseen tarvittavat tiedot toiminnanharjoittajasta, Suomessa harjoitettavasta toiminnasta sekä toiminta-alueesta Suomessa. Tiedot on toimitettava suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi. Todistuksesta on annettava auktorisoidun kääntäjän tekemä tai muu luotettava käännös suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi.

harjoittajasta, Suomessa harjoitettavasta toiminnasta sekä toiminta-alueesta Suomessa. Tiedot on toimitettava suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi. Todistuksesta on annettava auktorisoidun kääntäjän tekemä tai muu luotettava käännös suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi.

96 §

96 §

*Päätös jätehuoltorekisteriin hyväksymisestä**Päätös jätehuoltorekisteriin hyväksymisestä*

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ilman aiheutonta viivytystä tehtävä päätös jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevasta hakemuksesta tai tehtävä vastavuoroista tunnustamista koskeva merkintä jätehuoltorekisteriin. Päätös tai tieto merkinnästä on toimitettava hakijalle. Suomen ulkopuolelle sijoittautuneelle toiminnanharjoittajalle päätös tai tieto merkinnästä tehdään suomeksi tai ruotsiksi. Päätöksestä tai merkinnästä on toimitettava tarvittaessa englanninkielinen käännös toiminnanharjoittajalle. Toimintaa ei saa aloittaa ennen kuin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on hyväksynyt tai merkinnyt toiminnan jätehuoltorekisteriin. Hyväksymistä koskeva päätös ja vastavuoroista tunnustamista koskeva merkintä ovat voimassa toistaiseksi tai määräajan. Vastavuoroista tunnustamista koskeva merkintä tehdään määräajaksi, jos rekisteröinti toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa on tehty määräajaksi.

Lupa- ja valvontaviraston on ilman aiheutonta viivytystä tehtävä päätös jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevasta hakemuksesta tai tehtävä vastavuoroista tunnustamista koskeva merkintä jätehuoltorekisteriin. Päätös tai tieto merkinnästä on toimitettava hakijalle. Suomen ulkopuolelle sijoittautuneelle toiminnanharjoittajalle päätös tai tieto merkinnästä tehdään suomeksi tai ruotsiksi. Päätöksestä tai merkinnästä on toimitettava tarvittaessa englanninkielinen käännös toiminnanharjoittajalle. Toimintaa ei saa aloittaa ennen kuin *Lupa- ja valvontavirasto* on hyväksynyt tai merkinnyt toiminnan jätehuoltorekisteriin. Hyväksymistä koskeva päätös ja vastavuoroista tunnustamista koskeva merkintä ovat voimassa toistaiseksi tai määräajan. Vastavuoroista tunnustamista koskeva merkintä tehdään määräajaksi, jos rekisteröinti toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa on tehty määräajaksi.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on merkittävä hakemuksen, päätöksen ja vastavuoroista tunnustamista koskevan merkinnän olennaiset tiedot jätehuoltorekisteriin. *Jos toimintaa harjoitetaan kahden tai useamman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueella, tieto päätöksen antamisesta tai tehdystä merkinnästä on toimitettava näille muille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille.*

Lupa- ja valvontaviraston on merkittävä hakemuksen, päätöksen ja vastavuoroista tunnustamista koskevan merkinnän olennaiset tiedot jätehuoltorekisteriin.

97 §

97 §

Jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevan päätöksen muuttaminen

Jos jätehuoltorekisteriin hyväksytty tai vastavuoroisen tunnustamisen perusteella rekisteriin merkitty toiminta muuttuu olennaisesti tai lopetetaan, siitä on viivytyksettä ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuskelle ja tarvittaessa tehtävä uusi hakemus tai toimitettava 95 a §:ssä tarkoitettu todistus ja muut mainitussa pykälässä tarkoitettut tiedot. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on merkittävää muuttuneet tiedot jätehuoltorekisteriin ja tarvittaessa muutettava hyväksymispäätöstä vastaavasti. Jos toiminta lopetetaan, toiminnanharjoittajan tiedot on poistettava jätehuoltorekisteristä.

Jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevaa päätöstä tai vastavuoroisen tunnustamisen perusteella tehtyä merkintää voidaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen aloitteesta muuttaa, jos olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet tai hyväksymisen perusteiden myöhemmin todetaan olleen olennaisesti erilaiset kuin päätöstä annettaessa on edellytetty.

98 §

Ote jätehuoltorekisteristä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on toimitettava ote tarkistamista varten jätehuoltorekisteriin hyväksytyn tai merkityn toiminnan harjoittajalle sen kalenterivuoden aikana, jolloin on kulunut kolme vuotta toiminnan hyväksymisestä tai merkitsemisestä jätehuoltorekisteriin tai, jos toimintaa on muutettu, viimeisen muutoksen hyväksymisestä rekisteriin. Toiminnanharjoittajan on tarkistamispyynnössä asetetussa kohtuullisessa määräajassa vastattava pyyntöön ja ilmoitettava muuttuneet tiedot.

99 §

*Jätehuoltorekisteriin hyväksymisen tai merkitsemisen peruuttaminen ja raukeaminen**Jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevan päätöksen muuttaminen*

Jos jätehuoltorekisteriin hyväksytty tai vastavuoroisen tunnustamisen perusteella rekisteriin merkitty toiminta muuttuu olennaisesti tai lopetetaan, siitä on viivytyksettä ilmoitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* ja tarvittaessa tehtävä uusi hakemus tai toimitettava 95 a §:ssä tarkoitettu todistus ja muut mainitussa pykälässä tarkoitettut tiedot. *Lupa- ja valvontaviraston* on merkittävää muuttuneet tiedot jätehuoltorekisteriin ja tarvittaessa muutettava hyväksymispäätöstä vastaavasti. Jos toiminta lopetetaan, toiminnanharjoittajan tiedot on poistettava jätehuoltorekisteristä.

Jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevaa päätöstä tai vastavuoroisen tunnustamisen perusteella tehtyä merkintää voidaan *Lupa- ja valvontaviraston* aloitteesta muuttaa, jos olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet tai hyväksymisen perusteiden myöhemmin todetaan olleen olennaisesti erilaiset kuin päätöstä annettaessa on edellytetty.

98 §

Ote jätehuoltorekisteristä

Lupa- ja valvontaviraston on toimitettava ote tarkistamista varten jätehuoltorekisteriin hyväksytyn tai merkityn toiminnan harjoittajalle sen kalenterivuoden aikana, jolloin on kulunut kolme vuotta toiminnan hyväksymisestä tai merkitsemisestä jätehuoltorekisteriin tai, jos toimintaa on muutettu, viimeisen muutoksen hyväksymisestä rekisteriin. Toiminnanharjoittajan on tarkistamispyynnössä asetetussa kohtuullisessa määräajassa vastattava pyyntöön ja ilmoitettava muuttuneet tiedot.

99 §

Jätehuoltorekisteriin hyväksymisen tai merkitsemisen peruuttaminen ja raukeaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi peruuttaa jätehuoltorekisteriin hyväksymisen tai merkitsemisen, jos:

1) 95 §:n mukaisia hyväksymisen edellytyksiä ei enää saada täytetyiksi muuttamalla päätöstä 97 §:n mukaisesti;

2) toiminnanharjoittaja ei enää ole 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla luotettava ja peruste, jonka takia toimijaa ei pidetä luotettavana, on luonteeltaan olennainen ja vakava eikä toiminnanharjoittaja ole viranomaisen määräyksestä huolimatta korjannut epäkoh-
taa;

3) toiminnanharjoittaja on antanut virheellisiä tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet hyväksymisen tai merkitsemisen edellytyksiin; tai

4) toiminnanharjoittaja on elinkeinotoiminnassaan toistuvasti osoittanut ilmeistä piittämättömyyttä tämän lain säännöksistä tai on toistuvasti rikkonut päätöksen määräyksiä viranomaisen kirjallisesta huomautuksesta huolimatta ja toiminnasta aiheutuu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on päätettävä, että jätehuoltorekisteriin hyväksyminen tai merkitseminen raukeaa, jos toiminnanharjoittaja ei vastaa 98 §:n 2 momentissa tarkoitettuun otteen tarkistamispyyntöön. Toiminnanharjoittajalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi ennen hyväksymisen tai merkitsemisen peruuttamista tai raukeamista. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on poistettava jätehuoltorekisteristä tiedot toiminnanharjoittajasta, jonka hyväksyminen tai merkitseminen peruutetaan tai raukeaa.

101 §

Hakemus tuottajarekisteriin hyväksymiseksi

Edellä 48 §:ssä säädetyn tuottajan, 62 §:ssä säädetyn tuottajayhteisön ja 68 §:ssä säädetyn juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän on tehtävä Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle hakemus 142 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuun tuottajarekisteriin hyväksymiseksi. Hakemus on

Lupa- ja valvontavirasto voi peruuttaa jätehuoltorekisteriin hyväksymisen tai merkitsemisen, jos:

1) 95 §:n mukaisia hyväksymisen edellytyksiä ei enää saada täytetyiksi muuttamalla päätöstä 97 §:n mukaisesti;

2) toiminnanharjoittaja ei enää ole 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla luotettava ja peruste, jonka takia toimijaa ei pidetä luotettavana, on luonteeltaan olennainen ja vakava eikä toiminnanharjoittaja ole viranomaisen määräyksestä huolimatta korjannut epäkoh-
taa;

3) toiminnanharjoittaja on antanut virheellisiä tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet hyväksymisen tai merkitsemisen edellytyksiin; tai

4) toiminnanharjoittaja on elinkeinotoiminnassaan toistuvasti osoittanut ilmeistä piittämättömyyttä tämän lain säännöksistä tai on toistuvasti rikkonut päätöksen määräyksiä viranomaisen kirjallisesta huomautuksesta huolimatta ja toiminnasta aiheutuu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Lupa- ja valvontaviraston on päätettävä, että jätehuoltorekisteriin hyväksyminen tai merkitseminen raukeaa, jos toiminnanharjoittaja ei vastaa 98 §:n 2 momentissa tarkoitettuun otteen tarkistamispyyntöön. Toiminnanharjoittajalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi ennen hyväksymisen tai merkitsemisen peruuttamista tai raukeamista. *Lupa- ja valvontaviraston* on poistettava jätehuoltorekisteristä tiedot toiminnanharjoittajasta, jonka hyväksyminen tai merkitseminen peruutetaan tai raukeaa.

101 §

Hakemus tuottajarekisteriin hyväksymiseksi

Edellä 48 §:ssä säädetyn tuottajan, 62 §:ssä säädetyn tuottajayhteisön ja 68 §:ssä säädetyn juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän on tehtävä *Lupa- ja valvontavirastolle* hakemus 142 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuun tuottajarekisteriin hyväksymiseksi. Hakemus on tehtävä hyvissä ajoin siten, että

Voimassa oleva laki

tehtävä hyvissä ajoin siten, että käytöstä poistettujen tuotteiden jätehuolto voidaan turvata.

103 §

Päätös tuottajarekisteriin hyväksymisestä

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ilman aiheutonta viivytystä tehtävä päätös tuottajarekisteriin hyväksymistä koskevasta hakemuksesta. Päätös tuottajayhteisön ja juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän hyväksymisestä tuottajarekisteriin määrätään asian laadun mukaan olemaan voimassa toistaiseksi tai määräajan. Tuottajan hyväksymistä koskeva päätös on voimassa toistaiseksi.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on merkittävä hakemuksen ja päätöksen olennaiset tiedot tuottajarekisteriin.

104 §

Ote tuottajarekisteristä

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on annettava tuottajarekisteriin hyväksytyille juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjälle ote tuottajarekisteristä. Palautusjärjestelmän ylläpitäjän on toimitettava ote järjestelmään liittyneille jäsenille.

105 §

Tuottajan tai jäsenen ilmoittaminen tuottajarekisteriin

Tuottajarekisteriin hyväksytyn tuottajayhteisön tai juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän on ilmoitettava tuottajarekisteriin tuottajat tai jäsenet, joiden tämän lain mukaisista velvollisuuksista tuottajayhteisö tai palautusjärjestelmän ylläpitäjä huolehtii. Valtuutetun edustajan osalta on lisäksi ilmoitettava valtuutuksen antaja ja tuottaja, joka

Ehdotus

käytöstä poistettujen tuotteiden jätehuolto voidaan turvata.

103 §

Päätös tuottajarekisteriin hyväksymisestä

Lupa- ja valvontaviraston on ilman aiheutonta viivytystä tehtävä päätös tuottajarekisteriin hyväksymistä koskevasta hakemuksesta. Päätös tuottajayhteisön ja juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän hyväksymisestä tuottajarekisteriin määrätään asian laadun mukaan olemaan voimassa toistaiseksi tai määräajan. Tuottajan hyväksymistä koskeva päätös on voimassa toistaiseksi.

Lupa- ja valvontaviraston on merkittävä hakemuksen ja päätöksen olennaiset tiedot tuottajarekisteriin.

104 §

Ote tuottajarekisteristä

Lupa- ja valvontaviraston on annettava tuottajarekisteriin hyväksytyille juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjälle ote tuottajarekisteristä. Palautusjärjestelmän ylläpitäjän on toimitettava ote järjestelmään liittyneille jäsenille.

105 §

Tuottajan tai jäsenen ilmoittaminen tuottajarekisteriin

Tuottajarekisteriin hyväksytyn tuottajayhteisön tai juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän on ilmoitettava tuottajarekisteriin tuottajat tai jäsenet, joiden tämän lain mukaisista velvollisuuksista tuottajayhteisö tai palautusjärjestelmän ylläpitäjä huolehtii. Valtuutetun edustajan osalta on lisäksi ilmoitettava valtuutuksen antaja ja tuottaja, joka

muutoin vastaisi valtuutusta koskevien tuotteiden tuottajavastuuelvoitteista. Jos tiedot muuttuvat, myös tästä on tehtävä ilmoitus rekisteriin. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on merkittävä tiedot tuottajarekisteriin ja ilmoitettava merkinnästä ilmoituksen tekijälle. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoituksen sisällöstä.

muutoin vastaisi valtuutusta koskevien tuotteiden tuottajavastuuelvoitteista. Jos tiedot muuttuvat, myös tästä on tehtävä ilmoitus rekisteriin. *Lupa- ja valvontaviraston* on merkittävä tiedot tuottajarekisteriin ja ilmoitettava merkinnästä ilmoituksen tekijälle. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoituksen sisällöstä.

106 §

106 §

*Tuottajarekisteriin hyväksymistä koskevan päätöksen muuttaminen**Tuottajarekisteriin hyväksymistä koskevan päätöksen muuttaminen*

Jos tuottajarekisteriin hyväksytyn tuottajan, tuottajayhteisön tai juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän toiminta muuttuu olennaisesti taikka jos tuottajayhteisön tai juomapakkausten palautusjärjestelmän jäsenet muuttuvat, on tästä ilmoitettava viivytyksettä Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja tarvittaessa tehtävä uusi hakemus. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on merkittävä muuttuneet tiedot tuottajarekisteriin ja tarvittaessa muutettava tuottajarekisteriin hyväksymistä koskevaa päätöstä.

Jos tuottajarekisteriin hyväksytyn tuottajan, tuottajayhteisön tai juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän toiminta muuttuu olennaisesti taikka jos tuottajayhteisön tai juomapakkausten palautusjärjestelmän jäsenet muuttuvat, on tästä ilmoitettava viivytyksettä *Lupa- ja valvontavirastolle* ja tarvittaessa tehtävä uusi hakemus. *Lupa- ja valvontaviraston* on merkittävä muuttuneet tiedot tuottajarekisteriin ja tarvittaessa muutettava tuottajarekisteriin hyväksymistä koskevaa päätöstä.

Päätöstä voidaan muuttaa myös Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen aloitteesta, jos olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet tai päätöksen perusteiden myöhemmin todetaan olleen olennaisesti erilaiset kuin päätöstä annettaessa on edellytetty.

Päätöstä voidaan muuttaa myös *Lupa- ja valvontaviraston* aloitteesta, jos olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet tai päätöksen perusteiden myöhemmin todetaan olleen olennaisesti erilaiset kuin päätöstä annettaessa on edellytetty.

107 §

107 §

*Tuottajarekisteriin hyväksymisen peruuttaminen ja raukeaminen**Tuottajarekisteriin hyväksymisen peruuttaminen ja raukeaminen*

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi peruuttaa tuottajarekisteriin hyväksymisen, jos tuottaja, tuottajayhteisö tai juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kirjallisesta huomautuksesta huolimatta toistuvasti laiminlyö tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukai-

Lupa- ja valvontavirasto voi peruuttaa tuottajarekisteriin hyväksymisen, jos tuottaja, tuottajayhteisö tai juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjä *Lupa- ja valvontaviraston* kirjallisesta huomautuksesta huolimatta toistuvasti laiminlyö tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisen tuottajavastuuseen perustuvan velvollisuuden järjestää käytöstä poistetun tuotteen

Voimassa oleva laki

sen tuottajavastuuseen perustuvan velvollisuuden järjestää käytöstä poistetun tuotteen vastaanotto, uudelleenkäyttö, hyödyntäminen ja muu jätehuolto tai jos jotakin muuta 102 §:ssä säädettyä hyväksymisen edellytystä ei viranomaisen kirjallisesta huomautuksesta huolimatta saada täytettyä.

---

108 a §

Viranomaisten tehtävät aluskierrätysasetuksen toimeenpanossa

Aluskierrätysasetuksen 3 artiklan 1 kohdan Aluskierrätysasetuksen 3 artiklan 1 kohdan 11 alakohdassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on se aluehallintovirasto, joka myöntää aluskierrätysasetuksen 14 artiklan mukaisen luvan.

Aluehallintovirasto tekee aluskierrätysasetuksen 7 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettussa aluskierrätysuunnitelmassa koskevassa asiassa kirjallisen päätöksen.

---

122 §

Tiedonsaantioikeus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada maksutta muulta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta tietoja toiminnanharjoittajan veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksuihin tai Tullin perimiin maksuihin liittyvien rekisteröitymis-, ilmoitus- ja maksuvelvollisuuksien hoitamisesta, toiminnasta ja taloudesta, jotka ovat välttämättömiä 95 §:n 2 momentissa tarkoitettun luotettavuuden selvittämiseksi sekä Liikenne- ja viestintävirastolta tiedot 95 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua liikenneluvasta.

Ehdotus

vastaanotto, uudelleenkäyttö, hyödyntäminen ja muu jätehuolto tai jos jotakin muuta 102 §:ssä säädettyä hyväksymisen edellytystä ei viranomaisen kirjallisesta huomautuksesta huolimatta saada täytettyä.

---

108 a §

Viranomaisten tehtävät aluskierrätysasetuksen toimeenpanossa

Aluskierrätysasetuksen 3 artiklan 1 kohdan 11 alakohdassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on *Lupa- ja valvontavirasto*.

Lupa- ja valvontavirasto tekee aluskierrätysasetuksen 7 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettussa aluskierrätysuunnitelmassa koskevassa asiassa kirjallisen päätöksen.

---

122 §

Tiedonsaantioikeus

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada maksutta muulta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta tietoja toiminnanharjoittajan veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksuihin tai Tullin perimiin maksuihin liittyvien rekisteröitymis-, ilmoitus- ja maksuvelvollisuuksien hoitamisesta, toiminnasta ja taloudesta, jotka ovat välttämättömiä 95 §:n 2 momentissa tarkoitettun luotettavuuden selvittämiseksi sekä Liikenne- ja viestintävirastolta tiedot 95 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua liikenneluvasta.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella tai sen määräämällä virkamiehellä on lisäksi oikeus pyynnöstä saada tuottajayhteisöltä, tuottajalta, jakelijalta ja muulta 48 §:ssä tarkoitetun käytöstä poistetun tuotteen jätehuoltoa harjoittavalta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvontaa sekä tämän lain täytäntöönpanoa varten tarpeelliset tiedot markkinoille saatettujen ja käytöstä poistettujen tuotteiden määrästä, keräyksestä tai viennistä taikka uudelleenkäytöstä, valmistelusta uudelleenkäyttöön, kierrätyksestä, hyödyntämisestä tai muusta jätehuollosta sekä muista näihin rinnastettavista seikoista.

Lupa- ja valvontavirastolla tai sen määräämällä virkamiehellä on lisäksi oikeus pyynnöstä saada tuottajayhteisöltä, tuottajalta, jakelijalta ja muulta 48 §:ssä tarkoitetun käytöstä poistetun tuotteen jätehuoltoa harjoittavalta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvontaa sekä tämän lain täytäntöönpanoa varten tarpeelliset tiedot markkinoille saatettujen ja käytöstä poistettujen tuotteiden määrästä, keräyksestä tai viennistä taikka uudelleenkäytöstä, valmistelusta uudelleenkäyttöön, kierrätyksestä, hyödyntämisestä tai muusta jätehuollosta sekä muista näihin rinnastettavista seikoista.

124 §

Tarkastukset ja valvontasuunnitelmat

Valvontaviranomaisen on laadittava sellaisen 1 momentissa tarkoitettujen toimintojen, joihin liittyy tai voidaan perustellusti olettaa liittyvän jätteen kansainvälisiä siirtoja, tarkastuksia ja muuta valvontaa varten suunnitelma. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on laadittava jätteen ammattimaisen kuljettamisen ja jätteen välittämisen valvontaa varten suunnitelma. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava 100 §:ssä tarkoitettujen jätteen ammattimaisen keräyksen valvontaa varten suunnitelma. Edellä tarkoitettujen suunnitelmien, jotka viranomainen voi yhdistää ympäristönsuojelulain 168 §:n 4 momentissa tarkoitettuun valvontaohjelmaan, tulee perustua arviointiin jätteistä ja niiden jätehuollosta aiheutuvista riskeistä ja ympäristövaikutuksista.

128

Tuottajavastuuta koskevan rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

124 §

Tarkastukset ja valvontasuunnitelmat

Valvontaviranomaisen on laadittava sellaisen 1 momentissa tarkoitettujen toimintojen, joihin liittyy tai voidaan perustellusti olettaa liittyvän jätteen kansainvälisiä siirtoja, tarkastuksia ja muuta valvontaa varten suunnitelma. *Lupa- ja valvontaviraston* on laadittava jätteen ammattimaisen kuljettamisen ja jätteen välittämisen valvontaa varten suunnitelma. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava 100 §:ssä tarkoitettujen jätteen ammattimaisen keräyksen valvontaa varten suunnitelma. Edellä tarkoitettujen suunnitelmien, jotka viranomainen voi yhdistää ympäristönsuojelulain 168 §:n 4 momentissa tarkoitettuun valvontaohjelmaan, tulee perustua arviointiin jätteistä ja niiden jätehuollosta aiheutuvista riskeistä ja ympäristövaikutuksista.

128

Tuottajavastuuta koskevan rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Jos 6 luvussa tarkoitettu tuottaja tai tuottajayhteisö taikka 68 §:ssä tarkoitettu juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjä ei ole järjestänyt 46 §:n 1 momentissa säädettyyn tuottajavastuuseen perustuvaa uudelleenkäyttöä, kierrätystä, muuta hyödyntämistä tai muuta jätahuoltoa tai jos se ei ole noudattanut 48 e §:ssä tarkoitettua päätöksen mukaista korvausten maksuvelvollisuutta tai 48 f §:ssä säädettyä velvollisuutta tehdä koostumus selvitys tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten mukaisesti, Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi sen lisäksi, mitä 126 §:ssä säädetään:

1) velvoittaa tuottajan, tuottajayhteisön tai juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän saattamaan toimintansa tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten mukaiseksi sekä osoittamaan muutokset tehdyiksi;

2) kieltää tuottajaa saattamasta 48 §:ssä tarkoitettua tuotetta markkinoille, kunnes tuottaja on hyväksytty tai merkitty 142 §:n mukaiseen tuottajarekisteriin tai kunnes tuottaja on suorittanut 48 e §:ssä tarkoitettua päätöksen mukaisen maksuvelvollisuutensa tai 48 f §:n mukaisen velvollisuuden tehdä koostumus selvitys.

132 §

Laiminlyöntimaksun suuruus

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus pyynnöstä saada laiminlyöntimaksun suuruuden määrittämistä varten Verohallinnolta yksilöimiensä yhteisöjen, yhtiymien sekä liikkeen- ja ammatinharjoittajien verotusta varten antamat tiedot liikevaihdosta tai sitä vastaavasta tuotosta.

134 §

Vireillepano-oikeus

Jollei 75, 125 tai 126 §:ssä tarkoitettu asia ole tullut vireille valvontaviranomaisen

Jos 6 luvussa tarkoitettu tuottaja tai tuottajayhteisö taikka 68 §:ssä tarkoitettu juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjä ei ole järjestänyt 46 §:n 1 momentissa säädettyyn tuottajavastuuseen perustuvaa uudelleenkäyttöä, kierrätystä, muuta hyödyntämistä tai muuta jätahuoltoa tai jos se ei ole noudattanut 48 e §:ssä tarkoitettua päätöksen mukaista korvausten maksuvelvollisuutta tai 48 f §:ssä säädettyä velvollisuutta tehdä koostumus selvitys tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten mukaisesti, *Lupa- ja valvontavirasto* voi sen lisäksi, mitä 126 §:ssä säädetään:

1) velvoittaa tuottajan, tuottajayhteisön tai juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän saattamaan toimintansa tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten mukaiseksi sekä osoittamaan muutokset tehdyiksi;

2) kieltää tuottajaa saattamasta 48 §:ssä tarkoitettua tuotetta markkinoille, kunnes tuottaja on hyväksytty tai merkitty 142 §:n mukaiseen tuottajarekisteriin tai kunnes tuottaja on suorittanut 48 e §:ssä tarkoitettua päätöksen mukaisen maksuvelvollisuutensa tai 48 f §:n mukaisen velvollisuuden tehdä koostumus selvitys.

132 §

Laiminlyöntimaksun suuruus

Lupa- ja valvontavirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus pyynnöstä saada laiminlyöntimaksun suuruuden määrittämistä varten Verohallinnolta yksilöimiensä yhteisöjen, yhtiymien sekä liikkeen- ja ammatinharjoittajien verotusta varten antamat tiedot liikevaihdosta tai sitä vastaavasta tuotosta.

134 §

Vireillepano-oikeus

Jollei 75, 125 tai 126 §:ssä tarkoitettu asia ole tullut vireille valvontaviranomaisen

Voimassa oleva laki

omasta aloitteesta, asian voi panna kirjallisesti vireille:

1) se, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea;

2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristö- tai terveysvaikutukset ilmenevät;

3) toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristö- tai terveysvaikutukset ilmenevät;

4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

136 §

Toiminta rikosasiassa

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on rikosasiassa asianomistaja, jos yleistä etua on loukattu. *Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on asianomistaja tuottajavastuuta koskevassa rikosasiassa* ja Suomen ympäristökeskus jätteen kansainvälisiä siirtoja koskevassa rikosasiassa, jos yleistä etua on loukattu.

137 §

Muutoksenhaku

Valitus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen muusta kuin 96, 97 tai 99 §:n nojalla tekemästä päätöksestä ja mainituissa pykälissä säädettyjen velvoitteiden rikkomista tai laiminlyöntiä koskevasta 126 ja 133 §:ssä tarkoitettua päätöksestä tehdään sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosaa kysymyksessä olevasta toiminnasta harjoitetaan. Valitus Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 96, 97 tai 99 §:n nojalla tekemästä päätöksestä, joka koskee Suomen ulkopuolelle sijoittautunutta toiminnanharjoittajaa, tehdään Itä-Suomen hallinto-

Ehdotus

omasta aloitteesta, asian voi panna kirjallisesti vireille:

1) se, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea;

2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristö- tai terveysvaikutukset ilmenevät;

3) toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristö- tai terveysvaikutukset ilmenevät;

4) *Lupa- ja valvontavirasto* sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

136 §

Toiminta rikosasiassa

Lupa- ja valvontavirasto on rikosasiassa asianomistaja, jos yleistä etua on loukattu. Suomen ympäristökeskus on jätteen kansainvälisiä siirtoja koskevassa rikosasiassa *asianomistaja*, jos yleistä etua on loukattu.

137 §

Muutoksenhaku

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, Lupa- ja valvontaviraston päätökseen haetaan muutosta

1) *siltä hallinto-oikeudelta, jonka tuomiopiirissä sijaitsee sen henkilön kotikunta tai sen yhteisön kotipaikka, jota päätös pääosin koskee, kun kyse on 103, 106 tai 107 §:ssä tarkoitettua päätöksestä tai mainituissa pykälissä säädettyjen velvoitteiden rikkomista tai laiminlyöntiä koskevasta 126, 128 tai 133 §:ssä tarkoitettua päätöksestä; tai*

oikeudelle. Valitus, joka koskee Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 103, 106, 107, 126, 128 tai 133 §:n nojalla tekemää päätöstä, tehdään sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä sijaitsee sen henkilön kotikunta tai sen yhteisön kotipaikka, jota päätös pääosin koskee. Valitus aluehallintoviraston 7 §:n 2 momentin nojalla tekemästä päätöksestä tehdään Vaasan hallinto-oikeudelle.

2) Vaasan hallinto-oikeudelta, kun kyse on 7 §:n 2 momentin nojalla tehdystä päätöksestä.

138 §

Valitusoikeus

Valitusoikeus on:

1) sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea;

2) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristö- tai terveysvaikutukset ilmenevät;

3) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristö- tai terveysvaikutukset ilmenevät;

4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa yleisen edun valvomiseksi sellaisesta päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

142 §

138 §

Valitusoikeus

Valitusoikeus on:

1) sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea;

2) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristö- tai terveysvaikutukset ilmenevät;

3) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristö- tai terveysvaikutukset ilmenevät;

4) toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella sekä Lupa- ja valvontavirastolla kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen päätöksestä.

Lupa- ja valvontavirastossa yleistä etua valvovalla yksiköllä on oikeus valittaa Lupa- ja valvontaviraston tekemästä päätöksestä, jos se on tarpeen ympäristönsuojelun, luonnonsuojelun tai muun näihin rinnastettavan yleisen edun turvaamiseksi tai lain soveltamiskäytännön yhtenäisyyden varmistamiseksi.

Lupa- ja valvontavirastolla ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa yleisen edun valvomiseksi sellaisesta päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

142 §

*Jätehuollon rekisterit ja tuottajarekisteri**Jätehuollon rekisterit ja tuottajarekisteri*

Jätehuollon rekisterien ja tuottajarekisterin rekisterinpitäjinä toimivat Suomen ympäristökeskus ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset seuraavasti:

1) Suomen ympäristökeskus pitää rekisteriä, jossa on tiedot jätteen kansainvälisiä siirtoja koskevista ilmoituksista ja ennakkohyväksyntää koskevista hakemuksista sekä niistä tehdyistä päätöksistä ja 117 c §:ssä tarkoitetuista kirjanpitolietoista;

2) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset pitävät jätehuoltorekisteriä, jossa on tiedot 94 §:ssä säädetyistä hakemuksista ja niistä tehdyistä päätöksistä, sekä 100 §:ssä tarkoitetuista ilmoituksista ja toimivat rekisterin yhteisrekisterinpitäjinä;

3) Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pitää tuottajarekisteriä, jossa on tiedot 101 §:ssä tarkoitetuista hakemuksista ja niistä tehdyistä päätöksistä sekä 105 §:ssä tarkoitetuista ilmoituksista;

4) Suomen ympäristökeskus pitää rekisteriä, jossa on tiedot 121 §:ssä tarkoitetuista siirtoasiakirjoista.

Kukin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaa luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 rekisterinpitäjälle säädetyistä velvollisuuksista ja rekisteröidyn oikeuksien toteuttamisesta jätehuoltorekisteriin tallentamiensa tietojen osalta. Rekisterinpitäjä vastaa rekisterinsä ylläpidosta ja kehittämisestä, lukuun ottamatta jätehuoltorekisteriä, jonka ylläpidosta ja kehittämisestä vastaa Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Edellä 1 momentin 2–4 kohdassa tarkoitettuja rekistereitä kehitetään yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa.

Suomen ympäristökeskus, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen huolehtivat

Jätehuollon rekisterien ja tuottajarekisterin rekisterinpitäjinä toimivat Suomen ympäristökeskus ja *Lupa- ja valvontavirasto* seuraavasti:

1) Suomen ympäristökeskus pitää rekisteriä, jossa on tiedot jätteen kansainvälisiä siirtoja koskevista ilmoituksista ja ennakkohyväksyntää koskevista hakemuksista sekä niistä tehdyistä päätöksistä ja 117 c §:ssä tarkoitetuista kirjanpitolietoista;

2) *Lupa- ja valvontavirasto* pitää jätehuoltorekisteriä, jossa on tiedot 94 §:ssä säädetyistä hakemuksista ja niistä tehdyistä päätöksistä, sekä 100 §:ssä tarkoitetuista ilmoituksista;

3) *Lupa- ja valvontavirasto* pitää tuottajarekisteriä, jossa on tiedot 101 §:ssä tarkoitetuista hakemuksista ja niistä tehdyistä päätöksistä sekä 105 §:ssä tarkoitetuista ilmoituksista;

4) Suomen ympäristökeskus pitää rekisteriä, jossa on tiedot 121 §:ssä tarkoitetuista siirtoasiakirjoista.

Sen lisäksi mitä luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 säädetään, rekisterinpitäjä vastaa rekisterinsä ylläpidosta ja kehittämisestä. Edellä 1 momentin 2–4 kohdassa tarkoitettuja rekistereitä kehitetään yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

osaltaan siitä, että 1 momentissa tarkoitettuihin rekistereihin merkitään toiminnanharjoittajan nimi ja yhteystiedot, yritys- ja yhteisötunnus sekä muut niille rekisteriin hyväksymistä tai merkitsemistä varten ilmoitetut olennaiset tiedot. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen vastaa jätehuoltorekisteriin tallentamiensa tietojen oikeellisuudesta ja ajantasaisuudesta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä rekistereihin merkittävistä olennaisista tiedoista.

Suomen ympäristökeskus, *Lupa- ja valvontavirasto* sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen huolehtivat osaltaan siitä, että 1 momentissa tarkoitettuihin rekistereihin merkitään toiminnanharjoittajan nimi ja yhteystiedot, yritys- ja yhteisötunnus sekä muut niille rekisteriin hyväksymistä tai merkitsemistä varten ilmoitetut olennaiset tiedot. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen vastaa jätehuoltorekisteriin tallentamiensa tietojen oikeellisuudesta ja ajantasaisuudesta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä rekistereihin merkittävistä olennaisista tiedoista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Lupa- ja valvontaviraston on laadittava 124 §:n 2 momentissa tarkoitettu suunnitelma kahden vuoden kuluessa lain voimaan tulosta. Lain voimaan tullessa voimassa olleet elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten laatimat suunnitelmat ovat voimassa, kunnes Lupa- ja valvontavirasto on laatinut suunnitelman.

#.

Laki

kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 14 ja 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti:

Muutetaan kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain (669/1978) 14 § 2 momentti ja 16 § 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 14 §:n 2 momentti laissa 803/2023 ja 16 §:n 2 momentti laissa 1575/2009 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

14 §

14 §

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Kunnossa- ja puhtaanapitoa koskevien kunnallisten määräysten laatimista koskevaan menettelyyn sovelletaan, mitä rakentamislaisissa (751/2023) säädetään rakennusjärjestyksen laatimisesta. Määräykset annetaan kunnan päätöksellä. Ne on annettava elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukselle sekä poliisille tiedoksi.

Kunnossa- ja puhtaanapitoa koskevien kunnallisten määräysten laatimista koskevaan menettelyyn sovelletaan, mitä rakentamislaisissa (751/2023) säädetään rakennusjärjestyksen laatimisesta. Määräykset annetaan kunnan päätöksellä. Ne on annettava *Lupa- ja valvontavirastolle* sekä poliisille tiedoksi.

16 §

16 §

Jollei kunta täytä sille kuuluvaa kadun ja yleisten alueiden kunnossapito- ja puhtaanapitovelvollisuutta, elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus voi velvoittaa kunnan siihen sakon uhalla.

Jollei kunta täytä sille kuuluvaa kadun ja yleisten alueiden kunnossapito- ja puhtaanapitovelvollisuutta, Lupa- ja valvontavirasto voi velvoittaa kunnan siihen sakon uhalla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) 2 §, sellaisena kuin se on laissa 1580/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Lupa- ja valvontaviraston tehtävät

Lupa- ja valvontaviraston tehtävät

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus edistää ja tukee kuntien ympäristönsuojelua *toimialueellaan* siten kuin ympäristönsuojelun erityislainsäädännössä ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetussa laissa (897/2009)* säädetään.

Lupa- ja valvontaviraston edistää ja tukee kuntien ympäristönsuojelua siten kuin ympäristönsuojelun erityislainsäädännössä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

luonnonsuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan luonnonsuojelulain (9/2023) 9 §, 13 §:n 5 momentti, 16 §:n 2 momentti, 18 §:n 3 momentti, 20 §:n 1 ja 2 momentti, 21 §:n 2 momentti, 23 §:n 1 momentti, 25 §:n 1 ja 3 momentti, 26 §:n 2 momentti, 27 §:n 1 momentti, 28 §:n 2–4 momentti, 29 §:n 1 ja 3 momentti, 30–32 §, 35 §:n 2–4 momentti, 36–38 §, 41 §:n 2 momentti, 47 §, 48 §, 53 §:n 2 ja 4 momentti, 54 §, 57 §:n 3 momentti, 61 §:n 1 ja 2 momentti, 64 §:n 1 ja 4 momentti, 66 §:n 1 ja 4 momentti, 67 §:n 2 momentti, 72 §:n 2 momentti, 77 §:n 2 ja 4 momentti, 79 §:n 1 momentti, 80 §:n 2 momentti, 81 §:n 1 momentti, 83 §:n 1 ja 6 momentti, 85 §, 89 §:n 1 momentti, 92 §:n 1–3 momentti, 93 §:n 3 momentti, 94 §:n 2 momentti, 96 §:n 2 ja 3 momentti, 103 §:n 3–5 momentti, 104 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 105 §:n 1 momentti, 108 §:n 2 momentti, 111 §:n 1 momentin 3 kohta, 115 §:n 1 momentti, 117 §:n 2 ja 3 momentti, 118 §, 120 §:n 2 momentti, 121 §:n 1 ja 3 momentti, 122 §:n 1 momentti, 124 §:n 1 momentti, 126 §:n 1 momentti, 127 §:n 1 ja 2 momentti, 128 §:n 1 momentti, 129 §:n 2 momentti, 134 §:n 1 ja 2 momentti, 135 §, 140 §, 141 § ja 144 §, sekä

lisätään 57 §:ään uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, 67 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 840/2023, uusi 3 momentti, 80 §:ään uusi 3 momentti, 108 §:ään uusi 3 momentti ja 134 §:ään uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

9 §

9 §

Luonnonsuojelun valtion viranomaiset

Luonnonsuojelun valtion viranomaiset

Ympäristöministeriö vastaa luonnon- ja maisemansuojelun yleisestä ohjauksesta, seu-

Ympäristöministeriö vastaa luonnon- ja maisemansuojelun yleisestä ohjauksesta, seu-

rannasta ja kehittämisestä. Ympäristöministeriö on luonnonvaraisten eläinten ja kasvien suojelusta niiden kauppaa sääntelemällä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 338/97, jäljempänä *CITES-asetus*, tarkoitettu hallintoviranomainen.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus edistää luonnon monimuotoisuuden suojelua ja kestäväää käyttöä sekä maiseman suojelua *alueellaan*, vastaa tässä laissa sille säädetyistä viranomaistehtävistä, valvoo luonnonsuojelulain säännösten noudattamista ja käyttää luonnonsuojelun yleisen edun puhevaltaa. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimii lisäksi 4 luvun mukaisena tukiviranomaisena ja ohjaa, valvoo ja edistää tuen toimeenpanoa* sekä tukee mahdollisuuksien mukaan kunnan toimintaa toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Metsähallitus vastaa valtion luonnonsuojelualueverkoston hallintaan, käyttöön ja hoitoon liittyvistä tehtävistä sekä muista sille tässä laissa osoitetuista viranomaistehtävistä.

Rajavartiolaitos osallistuu tämän lain noudattamisen valvontaan luonnonsuojelualueilla.

Tulli valvoo tämän lain ja CITES-asetuksen noudattamista maahantuonnissa, maastaviennessä, jälleenviennissä ja kauttakuljetuksessa.

rannasta ja kehittämisestä. Ympäristöministeriö on luonnonvaraisten eläinten ja kasvien suojelusta niiden kauppaa sääntelemällä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 338/97, jäljempänä *CITES-asetus*, tarkoitettu hallintoviranomainen.

Lupa- ja valvontavirasto edistää luonnon monimuotoisuuden suojelua ja kestäväää käyttöä sekä maiseman suojelua, vastaa tässä laissa sille säädetyistä viranomaistehtävistä, valvoo luonnonsuojelulain säännösten noudattamista ja käyttää luonnonsuojelun yleisen edun puhevaltaa sekä tukee mahdollisuuksien mukaan kunnan toimintaa toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Elinvoimakeskus edistää luonnon monimuotoisuuden suojelua ja kestäväää käyttöä sekä maiseman suojelua *alueellaan* ja vastaa tässä laissa sille säädetyistä viranomaistehtävistä. *Elinvoimakeskus toimii lisäksi 4 luvun mukaisena tukiviranomaisena ja ohjaa, valvoo ja edistää tuen toimeenpanoa.*

Metsähallitus vastaa valtion luonnonsuojelualueverkoston hallintaan, käyttöön ja hoitoon liittyvistä tehtävistä sekä muista sille tässä laissa osoitetuista viranomaistehtävistä.

Rajavartiolaitos osallistuu tämän lain noudattamisen valvontaan luonnonsuojelualueilla.

Tulli valvoo tämän lain ja CITES-asetuksen noudattamista maahantuonnissa, maastaviennessä, jälleenviennissä ja kauttakuljetuksessa.

13 §

Kansallinen luonnon monimuotoisuusstrategia ja toimintaohjelma

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi laatia alueelleen 1 momentissa tarkoitettua luonnon monimuotoisuusstrategiaa ja toimintaohjelmaa koskevan luonnon monimuotoisuuden toimeenpanosuunnitelman. Toimeenpanosuunnitelman laatimisessa tulee varmistaa riittävä vuorovaikutus alueen keskeisten toimijoiden kanssa.

13 §

Kansallinen luonnon monimuotoisuusstrategia ja toimintaohjelma

Elinvoimakeskus voi laatia alueelleen 1 momentissa tarkoitettua luonnon monimuotoisuusstrategiaa ja toimintaohjelmaa koskevan luonnon monimuotoisuuden toimeenpanosuunnitelman. Toimeenpanosuunnitelman laatimisessa tulee varmistaa riittävä vuorovaikutus alueen keskeisten toimijoiden kanssa.

16 §

Luonnonsuojeluohjelman oikeusvaikutukset

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää luvan poiketa 1 momentissa säädetystä rajoituksesta, jos suojelun tarkoitus ei mainittavasti vaarannu.

18 §

Luonnonsuojelun seuranta

Metsähallitus ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaavat luonnonsuojelualueiden ja luonnonmuistomerkkien määrää ja pinta-alaa sekä niiden ekologista tilaa koskevasta seurannasta.

20 §

Avustus luonnon monimuotoisuuden suojelun ja hoidon edistämiseen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää valtion talousarvion rajoissa avustusta hankkeisiin ja toimenpiteisiin luonnon monimuotoisuuden ja luonnon- ja kulttuurimaiseman suojelun ja hoidon edistämiseksi. Avustusta voidaan myöntää myös tutkimukseen ja kehitystyöhön.

Avustuksen maksamisesta, maksatuksen keskeytyksestä ja takaisinperinnästä säädetään valtionavustuslaissa (688/2001). Sen 12, 19, 21 ja 22 §:ssä tarkoitetut tehtävät hoitaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus. Kehittämis- ja hallintokeskus hoitaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lisäksi myös valtionavustuslain 15 §:ssä tarkoitettuja valvontatehtäviä.

16 §

Luonnonsuojeluohjelman oikeusvaikutukset

Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää luvan poiketa 1 momentissa säädetystä rajoituksesta, jos suojelun tarkoitus ei mainittavasti vaarannu.

18 §

Luonnonsuojelun seuranta

Metsähallitus ja *Lupa- ja valvontavirasto* vastaavat luonnonsuojelualueiden ja luonnonmuistomerkkien määrää ja pinta-alaa sekä niiden ekologista tilaa koskevasta seurannasta.

20 §

Avustus luonnon monimuotoisuuden suojelun ja hoidon edistämiseen

Elinvoimakeskus voi myöntää valtion talousarvion rajoissa avustusta hankkeisiin ja toimenpiteisiin luonnon monimuotoisuuden ja luonnon- ja kulttuurimaiseman suojelun ja hoidon edistämiseksi. Avustusta voidaan myöntää myös tutkimukseen ja kehitystyöhön.

Avustuksen maksamisesta, maksatuksen keskeytyksestä ja takaisinperinnästä säädetään valtionavustuslaissa (688/2001). Sen 12, 19, 21 ja 22 §:ssä tarkoitetut tehtävät hoitaa *KEHA*. *KEHA* hoitaa *elinvoimakeskuksen* lisäksi myös valtionavustuslain 15 §:ssä tarkoitettuja valvontatehtäviä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

21 §

Tuki

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää tukea hakemuksesta tai maanomistajan kirjallisella suostumuksella. Jos tuki edistää tuen saajan taloudellista toimintaa, se voidaan myöntää ainoastaan hakemuksen perusteella.

23 §

Tuen järjestäminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus järjestää tuen hankinnan ja sen luovuttamisen tuen saajalle. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtäviin kuuluu tukemisen suunnittelu, tuen hankinnan valmistelu, hankintapäätöksen ja -sopimuksen tekeminen, tavaroiden tai palveluiden maksaminen sekä hankinnan ja tuen luovuttamisen järjestäminen tukipäätökseen perustuen sekä muut tukemisen edellyttämät järjestämistehtävät.

25 §

Tuen hakeminen ja suostumuksen antaminen

Tukea on haettava kirjallisesti elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta tai maanomistajan on annettava siihen kirjallinen suostumuksensa ennen tuettavan toimen aloittamista. Tukea ei saa myöntää ennen kuin toimeen aikaisemmin myönnetyn tuen vaikutusaika on päättynyt.

Jos tukea myönnetään maanomistajan kirjallisen suostumuksen nojalla, on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen varmistettava, että sillä on 2 momentissa tarkoitetut tiedot.

21 §

Tuki

Elinvoimakeskus voi myöntää tukea hakemuksesta tai maanomistajan kirjallisella suostumuksella. Jos tuki edistää tuen saajan taloudellista toimintaa, se voidaan myöntää ainoastaan hakemuksen perusteella.

23 §

Tuen järjestäminen

Elinvoimakeskus järjestää tuen hankinnan ja sen luovuttamisen tuen saajalle. *Elinvoimakeskuksen* tehtäviin kuuluu tukemisen suunnittelu, tuen hankinnan valmistelu, hankintapäätöksen ja -sopimuksen tekeminen, tavaroiden tai palveluiden maksaminen sekä hankinnan ja tuen luovuttamisen järjestäminen tukipäätökseen perustuen sekä muut tukemisen edellyttämät järjestämistehtävät.

25 §

Tuen hakeminen ja suostumuksen antaminen

Tukea on haettava kirjallisesti *elinvoimakeskuksesta* tai maanomistajan on annettava siihen kirjallinen suostumuksensa ennen tuettavan toimen aloittamista. Tukea ei saa myöntää ennen kuin toimeen aikaisemmin myönnetyn tuen vaikutusaika on päättynyt.

Jos tukea myönnetään maanomistajan kirjallisen suostumuksen nojalla, on *elinvoimakeskuksen* varmistettava, että sillä on 2 momentissa tarkoitetut tiedot.

26 §

Tuen myöntämisen edellytykset

Tuki voi kattaa kustannukset osaksi tai kokonaan. Myönnettävän tuen laskentaperusteena on tavarasta tai palvelusta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle aiheutuva arvonlisäverollinen kustannus.

26 §

Tuen myöntämisen edellytykset

Tuki voi kattaa kustannukset osaksi tai kokonaan. Myönnettävän tuen laskentaperusteena on tavarasta tai palvelusta *elinvoimakeskukselle* aiheutuva arvonlisäverollinen kustannus.

27 §

Tukihakemuksen tai suostumuksen peruuttaminen

Tuen hakija saa peruuttaa hakemuksensa tai maanomistaja tuen myöntämiseen annetun suostumuksensa kokonaan tai osittain tukipäätöksen tiedoksi saamiseen saakka. Hakijan tai maanomistajan on viivytyksettä ilmoitettava peruuttamisesta kirjallisesti elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

27 §

Tukihakemuksen tai suostumuksen peruuttaminen

Tuen hakija saa peruuttaa hakemuksensa tai maanomistaja tuen myöntämiseen annetun suostumuksensa kokonaan tai osittain tukipäätöksen tiedoksi saamiseen saakka. Hakijan tai maanomistajan on viivytyksettä ilmoitettava peruuttamisesta kirjallisesti *elinvoimakeskukselle*.

28 §

Päätös ja sopimus tuesta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ilmoitettava tuen saajalle tuen toteutunut rahallinen arvo toimenpiteiden valmistuttua.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi tehdä tuensaajan kanssa sopimuksen toimen toteuttamisen ja tuen luovuttamisen yksityiskohdista. Sopimuksen on tarvittaessa sisällettävä määräykset sopijapuolten tehtävistä ja vastuista tukitoimien toteuttamisessa ja muista tukemisen käytännön toteuttamisen yksityiskohdista.

Jos tuki myönnetään maanomistajan suostumuksen perusteella, elinkeino-, liikenne- ja

28 §

Päätös ja sopimus tuesta

Elinvoimakeskuksen on ilmoitettava tuen saajalle tuen toteutunut rahallinen arvo toimenpiteiden valmistuttua.

Elinvoimakeskus voi tehdä tuensaajan kanssa sopimuksen toimen toteuttamisen ja tuen luovuttamisen yksityiskohdista. Sopimuksen on tarvittaessa sisällettävä määräykset sopijapuolten tehtävistä ja vastuista tukitoimien toteuttamisessa ja muista tukemisen käytännön toteuttamisen yksityiskohdista.

Jos tuki myönnetään maanomistajan suostumuksen perusteella, *elinvoimakeskus* ei saa antaa myönteistä päätöstä ennen kuin se on

Voimassa oleva laki

ympäristökeskus ei saa antaa myönteistä päätöstä ennen kuin se on tehnyt sopimuksen maanomistajan kanssa toimen toteuttamisen ja tuen luovuttamisen yksityiskohdista.

29 §

Tuen keskeyttäminen ja takaisinperintä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on keskeytettävä tukeminen, jos on ilmeistä, että:

1) tuen saaja on jättänyt ilmoittamatta tai antanut väärän tai harhaanjohtavan tiedon ja tämä on olennaisesti vaikuttanut tuen saantiin, määrään tai ehtoihin;

2) tuen saaja käyttää tukea olennaisesti muuhun tarkoitukseen kuin mihin tuki on myönnetty;

3) tuen saaja muutoin olennaisesti rikkoo tuen ehtoja.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on määrättävä jo luovutettu tuki tai sen arvo kokonaan tai osittain perittäväksi takaisin 1 ja 2 momentissa tarkoitetuilla perusteilla. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi kuitenkin olla perimättä tuen tai sen osan takaisin, jos tuen saaja on oikaissut 1 momentissa tarkoitettua menettelynsä ja tuen tavoitteiden saavuttaminen ei ole vaarantunut.

30 §

Takaisinperittävälle tuelle määrättävä korko ja viivästyskorko

Takaisin perittävän tuen rahamäärälle on maksettava tuen myöntämispäivästä korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua vuotuista korkoa lisättyinä kolmella prosenttiyksiköllä. Jos takaisin perittävää määrää ei makseta viimeistään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen asettamana eräpäivänä, sille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa mainitun lain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettua korkokannan mukaan.

Ehdotus

tehnyt sopimuksen maanomistajan kanssa toimen toteuttamisen ja tuen luovuttamisen yksityiskohdista.

29 §

Tuen keskeyttäminen ja takaisinperintä

Elinvoimakeskuksen on keskeytettävä tukeminen, jos on ilmeistä, että:

1) tuen saaja on jättänyt ilmoittamatta tai antanut väärän tai harhaanjohtavan tiedon ja tämä on olennaisesti vaikuttanut tuen saantiin, määrään tai ehtoihin;

2) tuen saaja käyttää tukea olennaisesti muuhun tarkoitukseen kuin mihin tuki on myönnetty;

3) tuen saaja muutoin olennaisesti rikkoo tuen ehtoja.

Elinvoimakeskuksen on määrättävä jo luovutettu tuki tai sen arvo kokonaan tai osittain perittäväksi takaisin 1 ja 2 momentissa tarkoitetuilla perusteilla. *Elinvoimakeskus* voi kuitenkin olla perimättä tuen tai sen osan takaisin, jos tuen saaja on oikaissut 1 momentissa tarkoitettua menettelynsä ja tuen tavoitteiden saavuttaminen ei ole vaarantunut.

30 §

Takaisinperittävälle tuelle määrättävä korko ja viivästyskorko

Takaisin perittävän tuen rahamäärälle on maksettava tuen myöntämispäivästä korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua vuotuista korkoa lisättyinä kolmella prosenttiyksiköllä. Jos takaisin perittävää määrää ei makseta viimeistään *elinvoimakeskuksen* asettamana eräpäivänä, sille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa mainitun lain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettua korkokannan mukaan.

31 §

31 §

Kirjanpito

Tuetusta tai avustetusta hankkeesta on pidettävä kirjanpitolain (1336/1997) mukaista kirjanpitoa erillisellä kustannuspaikalla tai muulla tavalla siten, että tuen tai avustuksen käytön valvonta on vaikeudetta mahdollista. Kaikki hankkeen toteuttamiseen liittyvät tositteet on säilytettävä kirjanpitolain mukaisesti. Tuen osalta kirjanpitovelvollinen on tuen hankinnasta vastaava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja avustuksen osalta avustuksen saaja.

32 §

Haku aika ja tiedottaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi asettaa tuen tai avustuksen hakemiselle hakuajan. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tiedotettava mahdollisuudesta hakea tukea tai avustusta, hakemisessa noudatettavasta menettelystä sekä tuen tai avustuksen myöntämisen edellytyksistä ja ehdoista.

35 §

Hankkeiden ja suunnitelmien arviointi

Luvan myöntävän tai suunnitelman hyväksyvän viranomaisen on valvottava, että 1 momentissa tarkoitettu arviointi tehdään. Viranomaisen on pyydettävä arvioinnista lausunto elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta ja siltä, jonka hallinnassa Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue on. *Jos elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus itse on hankkeen suunnittelija tai toteuttaja, ympäristöministeriö päättää, mikä toinen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus antaa lausunnon. Ympäristöministeriön päätökseen ei saa erikseen valittamalla hakea muutosta.*

Edellä 2 momentissa tarkoitettu lausunto on annettava viivytyksettä ja viimeistään kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun lausuntopyyntö

Kirjanpito

Tuetusta tai avustetusta hankkeesta on pidettävä kirjanpitolain (1336/1997) mukaista kirjanpitoa erillisellä kustannuspaikalla tai muulla tavalla siten, että tuen tai avustuksen käytön valvonta on vaikeudetta mahdollista. Kaikki hankkeen toteuttamiseen liittyvät tositteet on säilytettävä kirjanpitolain mukaisesti. Tuen osalta kirjanpitovelvollinen on tuen hankinnasta vastaava *elinvoimakeskus* ja avustuksen osalta avustuksen saaja.

32 §

Haku aika ja tiedottaminen

Elinvoimakeskus voi asettaa tuen tai avustuksen hakemiselle hakuajan. *Elinvoimakeskuksen* on tiedotettava mahdollisuudesta hakea tukea tai avustusta, hakemisessa noudatettavasta menettelystä sekä tuen tai avustuksen myöntämisen edellytyksistä ja ehdoista.

35 §

Hankkeiden ja suunnitelmien arviointi

Luvan myöntävän tai suunnitelman hyväksyvän viranomaisen on valvottava, että 1 momentissa tarkoitettu arviointi tehdään. Viranomaisen on pyydettävä arvioinnista lausunto *Lupa- ja valvontavirastolta* ja siltä, jonka hallinnassa Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue on.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu lausunto on annettava viivytyksettä ja viimeistään kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun lausuntopyyntö on saapunut *Lupa- ja valvontavirastoon*.

Jos hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) 3 luvussa tarkoitettua arviointimenettelyä tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettu arviointi tehdään tapauskohtaisesti arviointimenettelyn yhteydessä. Mainitussa laissa

Voimassa oleva laki

on saapunut elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen tai kun keskus on saanut tiedoksi ympäristöministeriön 2 momentissa tarkoitetun päätöksen.

Jos hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) 3 luvussa tarkoitettua arviointimenettelyä tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettu arviointi tehdään tapauskohtaisesti arviointimenettelyn yhteydessä. Mainitussa laissa tarkoitettun yhteysviranomaisen on sisällytettävä tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettujen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja luonnonsuojelualueen haltijan lausunnot mainitun lain 23 §:ssä tarkoitettuun perusteltuun päätelmään.

36 §

Viranomaisen keskeyttämis- ja ilmoitusvelvollisuus

Viranomaisen, jolle laissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden perusteella on tehty ilmoitus 35 §:n 1 momentissa tarkoitettusta hankkeesta tai suunnitelmasta, on ryhdyttävä toimivallassaan oleviin toimenpiteisiin hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen keskeyttämiseksi, kunnes mainitussa momentissa tarkoitettu arviointi on suoritettu. Viranomaisen on myös välittömästi ilmoitettava asiasta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

37 §

Toimenpiteestä vastaavan ilmoitusvelvollisuus

Jos toimenpide saattaa merkittävästi heikentää Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja, toimenpiteestä vastaavan on ilmoitettava siitä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos toimenpide edellyttää viranomaisen lupaa tai 36 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta.

Ilmoitus on tehtävä kirjallisesti vähintään 30 vuorokautta ennen toimenpiteeseen ryhtymistä. Se katsotaan toimitetuksi elinkeino-,

Ehdotus

tarkoitettun yhteysviranomaisen on sisällytettävä tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettujen *Lupa- ja valvontaviraston* ja luonnonsuojelualueen haltijan lausunnot mainitun lain 23 §:ssä tarkoitettuun perusteltuun päätelmään.

36 §

Viranomaisen keskeyttämis- ja ilmoitusvelvollisuus

Viranomaisen, jolle laissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden perusteella on tehty ilmoitus 35 §:n 1 momentissa tarkoitettusta hankkeesta tai suunnitelmasta, on ryhdyttävä toimivallassaan oleviin toimenpiteisiin hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen keskeyttämiseksi, kunnes mainitussa momentissa tarkoitettu arviointi on suoritettu. Viranomaisen on myös välittömästi ilmoitettava asiasta *Lupa- ja valvontavirastolle*.

37 §

Toimenpiteestä vastaavan ilmoitusvelvollisuus

Jos toimenpide saattaa merkittävästi heikentää Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja, toimenpiteestä vastaavan on ilmoitettava siitä *Lupa- ja valvontavirastolle*. Ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos toimenpide edellyttää viranomaisen lupaa tai 36 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta.

Ilmoitus on tehtävä kirjallisesti vähintään 30 vuorokautta ennen toimenpiteeseen ryhtymistä.

Voimassa oleva laki

liikenne- ja ympäristökeskukselle, kun se on saapunut sille. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot toimenpiteestä, sen toteuttamistavasta ja vaikutuksista alueen suojelutavoitteisiin. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoituksen sisällöstä.

38 §

Toimenpiteen kieltäminen tai rajoittaminen

Jos elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 36 tai 37 §:n nojalla ilmoitettu toimenpide voisi merkittävästi heikentää Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on 30 vuorokauden kuluessa ilmoituksen saapumisesta kiellettävä toimenpiteeseen ryhtyminen tai rajoitettava sitä. Ennen päätöksen tekemistä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on pyrittävä neuvottelemaan toimenpiteen toteuttamisen vaihtoehtoista toimenpiteestä vastaavan kanssa 34 §:ssä kielletyn seurauksen estämiseksi.

41 §

Natura 2000 -verkoston toteuttaminen

Alueiden suojelutavoitteiden perusteet sisältyvät Natura 2000 -tietokannan aluekohtaisiin tietolomakkeisiin. Viranomaisten on toteutettava Natura 2000 -verkoston alueiden suojelun perusteena olevien luontotyyppien ja eliölaajien ekologisia vaatimuksia vastaavia, niiden säilyttämiseen, lisäämiseen tai parantamiseen tähtäviä toimenpiteitä luonnonsuojelualueita perustettaessa ja muista tämän lain mukaisista toimenpiteistä päätettäessä. Vastaavia toimenpiteitä on toteutettava myös laadittaessa erämaalain (62/1991) mukaisten erämaa-alueiden ja ulkoilulain (606/1973) nojalla perustettujen valtion retkeilyalueiden hoito- ja käyttösuunnitelmia sekä Natura 2000 -alueita koskevia *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja Metsähallituksen* hoito- ja käyttösuunnitelmia samoin kuin Natura 2000

Ehdotus

mistä. Se katsotaan toimitetuksi *Lupa- ja valvontavirastolle*, kun se on saapunut sille. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot toimenpiteestä, sen toteuttamistavasta ja vaikutuksista alueen suojelutavoitteisiin. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoituksen sisällöstä.

38 §

Toimenpiteen kieltäminen tai rajoittaminen

Jos *Lupa- ja valvontavirastolle* 36 tai 37 §:n nojalla ilmoitettu toimenpide voisi merkittävästi heikentää Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja, *Lupa- ja valvontaviraston* on 30 vuorokauden kuluessa ilmoituksen saapumisesta kiellettävä toimenpiteeseen ryhtyminen tai rajoitettava sitä. Ennen päätöksen tekemistä *Lupa- ja valvontaviraston* on pyrittävä neuvottelemaan toimenpiteen toteuttamisen vaihtoehtoista toimenpiteestä vastaavan kanssa 34 §:ssä kielletyn seurauksen estämiseksi.

41 §

Natura 2000 -verkoston toteuttaminen

Alueiden suojelutavoitteiden perusteet sisältyvät Natura 2000 -tietokannan aluekohtaisiin tietolomakkeisiin. Viranomaisten on toteutettava Natura 2000 -verkoston alueiden suojelun perusteena olevien luontotyyppien ja eliölaajien ekologisia vaatimuksia vastaavia, niiden säilyttämiseen, lisäämiseen tai parantamiseen tähtäviä toimenpiteitä luonnonsuojelualueita perustettaessa ja muista tämän lain mukaisista toimenpiteistä päätettäessä. Vastaavia toimenpiteitä on toteutettava myös laadittaessa erämaalain (62/1991) mukaisten erämaa-alueiden ja ulkoilulain (606/1973) nojalla perustettujen valtion retkeilyalueiden hoito- ja käyttösuunnitelmia sekä Natura 2000 -alueita koskevia hoito- ja käyttösuunnitelmia

-alueiden tilaa koskevia arvioita. Suojelutavoitteet on otettava huomioon myös maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaisia kaavoja laadittaessa kaavan tehtävän ja tarkoituksen edellyttämällä tavalla sekä tehtäessä ympäristönhoitoa koskevia tukipäätöksiä.

samoin kuin Natura 2000 -alueiden tilaa koskevia arvioita. Suojelutavoitteet on otettava huomioon myös maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaisia kaavoja laadittaessa kaavan tehtävän ja tarkoituksen edellyttämällä tavalla sekä tehtäessä ympäristönhoitoa koskevia tukipäätöksiä.

47 §

Yksityinen luonnonsuojelualue

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi maanomistajan hakemuksesta tai suostumuksella päätöksellään perustaa yksityisen luonnonsuojelualan 43 §:n 2 momentissa tarkoitettujen perustamisedellytykset täyttävälle alueelle. *Harkittaessa alueen perustamista on otettava huomioon myös muut yleiseen etuun liittyvät näkökohdat. Yksityistä luonnonsuojelualuetta ei saa perustaa, elleivät maanomistaja ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ole sopineet alueen rauhoitusmääräyksistä ja aluetta koskevista korvauksista.*

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi ilman maanomistajan hakemusta tai suostumusta päätöksellään perustaa luonnonsuojelun alueeksi sellaisen yksityisen alueen, joka sisältyy valtioneuvoston hyväksymään luonnonsuojeluohjelmaan tai jonka suojelu on valtioneuvoston Natura 2000 -verkoston toteuttamista koskevan periaatepäätöksen mukaan toteutettava tässä laissa säädetysti.

Luonnonsuojelualan merkittämisestä säädetään 59 §:ssä. Tieto luonnonsuojelualan perustamisesta on myös tallennettava kiinteistötietojärjestelmään.

47 §

Yksityinen luonnonsuojelualue

Lupa- ja valvontavirasto voi maanomistajan hakemuksesta tai suostumuksella päätöksellään perustaa yksityisen luonnonsuojelualan 43 §:n 2 momentissa tarkoitettujen perustamisedellytykset täyttävälle alueelle 15 §:ssä tarkoitettujen ohjelmien, 144 §:ssä tarkoitettujen luonnonsuojeluohjelmien ja -päätösten tai Natura 2000 -verkoston suojelun toteuttamiseksi taikka muutoin luonnonsuojelutarkoituksessa.

Elinvoimakemus voi maanomistajan hakemuksesta tai suostumuksella päätöksellään perustaa yksityisen luonnonsuojelualan 43 §:n 2 momentissa tarkoitettujen perustamisedellytykset täyttävälle alueelle 14 §:ssä tarkoitettujen toimenpideohjelmien tai muun vapaaehtoisuuden suojelun toteuttamiseksi.

Harkittaessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua yksityisen luonnonsuojelualan perustamista on otettava huomioon myös muut yleiseen etuun liittyvät näkökohdat. Yksityistä luonnonsuojelualuetta ei saa perustaa, elleivät maanomistaja ja toimivaltainen viranomaisen ole sopineet alueen rauhoitusmääräyksistä ja aluetta koskevista korvauksista.

Lupa- ja valvontavirasto voi ilman maanomistajan hakemusta tai suostumusta päätöksellään perustaa luonnonsuojelun alueeksi sellaisen yksityisen alueen, joka sisältyy valtioneuvoston hyväksymään luonnonsuojeluohjelmaan tai jonka suojelu on valtioneuvoston Natura 2000 -verkoston toteuttamista koskevan periaatepäätöksen mukaan toteutettava tässä laissa säädetysti.

48 §

Yksityisen omistaman alueen määräaikainen rauhoittaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja yksityinen maanomistaja voivat luonnon- tai maisemansuojelun edistämiseksi tehdä sopimuksen 43 §:n 2 momentissa tarkoitetut perustamisedellytykset täyttävän alueen määräaikaisesta rauhoittamisesta joko kokonaan tai tiettyjen toimenpiteiden osalta. Sopimus saadaan tehdä enintään 20 vuodeksi kerrallaan.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu sopimus on voimassa, vaikka alue siirtyy uudelle omistajalle.

Tieto sopimuksesta on tallennettava kiinteistötietojärjestelmään.

53 §

Yksityisen luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräykset

Perustettaessa yksityinen luonnonsuojelualue 47 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla ilman maanomistajan suostumusta päätökseen otettavat rauhoitusmääräykset eivät saa rajoittaa maankäyttöä enempää kuin aluetta koskevasta luonnonsuojeluohjelmasta tai Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelupoliteista johtuu, ellei maanomistaja ole muuhun suostunut. Asianosaisten lisäksi kunnalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi ennen päätöksen antamista.

Luonnonsuojelualueen merkitsemisestä säädetään 59 §:ssä. Tieto luonnonsuojelualueen perustamisesta on myös tallennettava kiinteistötietojärjestelmään.

48 §

Yksityisen omistaman alueen määräaikainen rauhoittaminen

Lupa- ja valvontavirasto ja yksityinen maanomistaja voivat tämän lain edellyttämän lajisuojelun edistämiseksi tehdä sopimuksen 43 §:n 2 momentissa tarkoitetut perustamisedellytykset täyttävän alueen määräaikaisesta rauhoittamisesta joko kokonaan tai tiettyjen toimenpiteiden osalta. Sopimus saadaan tehdä enintään 20 vuodeksi kerrallaan.

Elinvoimakas ja yksityinen maanomistaja voivat vapaaehtoisen suojelun edistämiseksi tehdä sopimuksen 43 §:n 2 momentissa tarkoitetut perustamisedellytykset täyttävän alueen määräaikaisesta rauhoittamisesta joko kokonaan tai tiettyjen toimenpiteiden osalta. Sopimuksen keston sovelletaan, mitä 1 momentissa säädetään.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu sopimus on voimassa, vaikka alue siirtyy uudelle omistajalle.

Tieto sopimuksesta on tallennettava kiinteistötietojärjestelmään.

53 §

Yksityisen luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräykset

Perustettaessa yksityinen luonnonsuojelualue 47 §:n 4 momentissa tarkoitetulla tavalla ilman maanomistajan suostumusta päätökseen otettavat rauhoitusmääräykset eivät saa rajoittaa maankäyttöä enempää kuin aluetta koskevasta luonnonsuojeluohjelmasta tai Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelupoliteista johtuu, ellei maanomistaja ole muuhun suostunut. Asianosaisten lisäksi kunnalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi ennen päätöksen antamista.

Voimassa oleva laki

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja Metsähallitus saavat maanomistajan suostumuksella toteuttaa yksityisen luonnonsuojelualueen luonnonhoidon tehtäviä.

54 §

Poikkeaminen yksityisen luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksistä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää luvan poiketa yksityistä luonnonsuojelualueutta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai olemassa olevien yhdyskuntateknisten rakenteiden tai niihin liittyvien laitteiden kunnostamisen taikka tutkimuksen kannalta.

Jos 1 momentissa tarkoitettu oikeus siirretään toiselle, siirrosta on viipymättä ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Luvan aikaisempi haltija vastaa kaikista lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen.

57 §

Luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelma

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi hyväksyä hoito- ja käyttösuunnitelman yksityiselle luonnonsuojelualueelle, jos suunnitelmalle on maanomistajan suostumus.

61 §

Yksityisen luonnonsuojelualueen lakkauttaminen ja rauhoitusmääräysten lieventäminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi alueen omistajan tai sen, jolla asiassa on in-

Ehdotus

Elinvoimakeskus ja Metsähallitus saavat maanomistajan suostumuksella toteuttaa yksityisen luonnonsuojelualueen luonnonhoidon tehtäviä.

54 §

Poikkeaminen yksityisen luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksistä

Lupa- ja valvontavirasto voi yksittäistapauksessa myöntää luvan poiketa yksityistä luonnonsuojelualueutta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai olemassa olevien yhdyskuntateknisten rakenteiden tai niihin liittyvien laitteiden kunnostamisen taikka tutkimuksen kannalta.

Jos 1 momentissa tarkoitettu oikeus siirretään toiselle, siirrosta on viipymättä ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle. Luvan aikaisempi haltija vastaa kaikista lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen.

57 §

Luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelma

Lupa- ja valvontavirasto voi hyväksyä hoito- ja käyttösuunnitelman yksityiselle luonnonsuojelualueelle, jos suunnitelmalle on maanomistajan suostumus.

Elinvoimakeskus voi valmistella hoito- ja käyttösuunnitelman yksityiselle luonnonsuojelualueelle.

61 §

Yksityisen luonnonsuojelualueen lakkauttaminen ja rauhoitusmääräysten lieventäminen

tressi, hakemuksesta taikka ympäristöministeriön esityksestä kokonaan tai osittain lakkauttaa yksityisen omistaman alueen suojelun tai lieventää sen rauhoitusmääräyksiä, jos alueen luonnonarvot ovat oleellisesti vähentyneet. Sama koskee tilannetta, jossa alueen rauhoitus estää yleisen edun kannalta erittäin tärkeän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen eikä tälle hankkeelle tai suunnitelmalle ole teknisesti ja taloudellisesti toteutettavissa olevaa vaihtoehtoa. Hakemuksesta on hankittava ympäristöministeriön lausunto.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun päätöksen ehdoksi voidaan asettaa, että omistaja tai erityisen oikeuden haltija maksaa takaisin hänelle 47 § 1 momentin tai 111 §:n nojalla maksetun korvauksen kokonaan tai osittain, jos sitä on pidettävä kohtuullisena.

64 §

Suojellut luontotyypit

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi päättää suojella seuraavien luontotyyppien (*suojeltu luontotyyppi*) luonnontilaisen tai luonnontilaiseen verrattavan esiintymän, joka on suojellun luontotyypin säilymiselle tärkeä:

- 1) hiekkarannat;
- 2) jalopuumetsiköt;
- 3) pähkinäpensaikot;
- 4) tervaleppämetsät;
- 5) merenrantaniityt;
- 6) lehdesniityt;
- 7) kedot;
- 8) rannikon metsäiset dyynit;
- 9) sisämaan tulvametsät;
- 10) harjumetsien valorinteet;
- 11) meriajokaspohjat;
- 12) suojaisat näkinpartaispohjat;
- 13) kalkkikalliot.

Jos 2 momentissa tarkoitetulla päätöksellä määritelty suojellun luontotyypin esiintymä on menettänyt merkityksensä luontotyypin

Lupa- ja valvontavirasto voi alueen omistajan tai sen, jolla asiassa on intressi, hakemuksesta taikka ympäristöministeriön esityksestä kokonaan tai osittain lakkauttaa yksityisen omistaman alueen suojelun tai lieventää sen rauhoitusmääräyksiä, jos alueen luonnonarvot ovat oleellisesti vähentyneet. Sama koskee tilannetta, jossa alueen rauhoitus estää yleisen edun kannalta erittäin tärkeän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen eikä tälle hankkeelle tai suunnitelmalle ole teknisesti ja taloudellisesti toteutettavissa olevaa vaihtoehtoa. Hakemuksesta on hankittava ympäristöministeriön lausunto.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun päätöksen ehdoksi voidaan asettaa, että omistaja tai erityisen oikeuden haltija maksaa takaisin hänelle 47 §:n 1–3 momentin tai 111 §:n nojalla maksetun korvauksen kokonaan tai osittain, jos sitä on pidettävä kohtuullisena.

64 §

Suojellut luontotyypit

Lupa- ja valvontavirasto voi päättää suojella seuraavien luontotyyppien (*suojeltu luontotyyppi*) luonnontilaisen tai luonnontilaiseen verrattavan esiintymän, joka on suojellun luontotyypin säilymiselle tärkeä:

- 1) hiekkarannat;
- 2) jalopuumetsiköt;
- 3) pähkinäpensaikot;
- 4) tervaleppämetsät;
- 5) merenrantaniityt;
- 6) lehdesniityt
- 7) kedot;
- 8) rannikon metsäiset dyynit;
- 9) sisämaan tulvametsät;
- 10) harjumetsien valorinteet;
- 11) meriajokaspohjat;
- 12) suojaisat näkinpartaispohjat;
- 13) kalkkikalliot.

Voimassa oleva laki

suotuisan suojelutason saavuttamiselle tai säilyttämiselle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi lakkauttaa esiintymän suojelun.

66 §

Poikkeus luontotyyppin hävittämistä ja heikentämiskiellosta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen 64 §:n 2 momentissa tai 65 §:n 1 momentissa tarkoitetusta kiellosta, jos kyseisen luontotyyppin suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu tai luontotyyppin suojelu estää yleisen edun kannalta erittäin tärkeän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen eikä hankkeelle tai suunnitelmalle ole teknisesti ja taloudellisesti toteutettavissa olevaa vaihtoehtoa.

Jos hanke tai toimenpide, jota varten lupa on myönnetty, siirtyy toiselle, luvan siirtoa on haettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta. Luvan saanut vastaa kaikista lupapäätöksen mukaisista velvollisuuksista, kunnes hänen tilalleen on hyväksytty toinen.

67 §

Uhanalaisten luontotyyppien hoito

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja Metsähallitus voivat lisäksi maanomistajan suostumuksella toteuttaa tarpeellisia hoito- ja kunnostustoimenpiteitä tiukasti suojellulla luontotyyppillä sekä suojellulla luontotyyppillä sen jälkeen, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on tehnyt 64 §:ssä tarkoitetun päätöksen.

72 §

Kuolleena löydetty rauhoitettu eläin

Ehdotus

Jos 2 momentissa tarkoitettulla päätöksellä määritelty suojellun luontotyyppin esiintymä on menettänyt merkityksensä luontotyyppin suotuisan suojelutason saavuttamiselle tai säilyttämiselle, *Lupa- ja valvontavirasto* voi lakkauttaa esiintymän suojelun.

66 §

Poikkeus luontotyyppin hävittämistä ja heikentämiskiellosta

Lupa- ja valvontavirasto voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen 64 §:n 2 momentissa tai 65 §:n 1 momentissa tarkoitetusta kiellosta, jos kyseisen luontotyyppin suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu tai luontotyyppin suojelu estää yleisen edun kannalta erittäin tärkeän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen eikä hankkeelle tai suunnitelmalle ole teknisesti ja taloudellisesti toteutettavissa olevaa vaihtoehtoa.

Jos hanke tai toimenpide, jota varten lupa on myönnetty, siirtyy toiselle, luvan siirtoa on haettava *Lupa- ja valvontavirastolta*. Luvan saanut vastaa kaikista lupapäätöksen mukaisista velvollisuuksista, kunnes hänen tilalleen on hyväksytty toinen.

67 §

Uhanalaisten luontotyyppien hoito

Elinvoimakeskus ja Metsähallitus voivat lisäksi maanomistajan suostumuksella toteuttaa tarpeellisia hoito- ja kunnostustoimenpiteitä tiukasti suojellulla luontotyyppillä sekä suojellulla luontotyyppillä sen jälkeen, kun *Lupa- ja valvontavirasto* on tehnyt 64 §:ssä tarkoitetun päätöksen

Elinvoimakeskuksen ja Metsähallituksen on pyydettävä Lupa- ja valvontaviraston lausunto ennen 2 momentissa tarkoitettujen hoito- ja kunnostustoimenpiteiden toteuttamista.

Jos 1 momentissa tarkoitettulla eläimellä asianmukaisesti käsiteltynä on tieteellistä tai opetuksellista arvoa, se saadaan ottaa talteen ja ilman aiheetonta viivytystä luovuttaa Luonnontieteelliselle keskusmuseolle, muulle luonnontieteelliselle museolle tai laitokselle tai korkeakoululle, jonka on haettava hallusapitoon 89 §:ssä tarkoitettu elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupa.

77 §

Eryisesti suojeltavien eliölajien esiintymispaikkojen suojelu

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi päättää suojella erityisesti suojeltavan lajin säilymiselle tärkeän esiintymispaikan. Suojelupäätöksessä on määriteltävä esiintymispaikan rajat. Esiintymispaikkaa ei saa hävittää eikä heikentää. Kielto tulee voimaan, kun päätös on annettu tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille.

Jos 2 momentissa tarkoitettu esiintymispaikka on menettänyt merkityksensä eliölajin suotuisan suojelutason saavuttamiselle tai säilyttämiselle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi lakkauttaa esiintymispaikan suojelun.

79 §

Euroopan unionin tärkeinä pitämien eliölajien esiintymispaikkojen suojelu

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi päättää suojella lintudirektiivin 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettun tai direktiivin liitteessä I mainitun eliölajin taikka luontodirektiivin liitteessä II mainitun eliölajin suotuisan suojelutason saavuttamisen tai säilyttämisen kannalta merkittävän esiintymispaikan.

80 §

72 §

Kuolleena löydetty rauhoitettu eläin

Jos 1 momentissa tarkoitettulla eläimellä asianmukaisesti käsiteltynä on tieteellistä tai opetuksellista arvoa, se saadaan ottaa talteen ja ilman aiheetonta viivytystä luovuttaa Luonnontieteelliselle keskusmuseolle, muulle luonnontieteelliselle museolle tai laitokselle tai korkeakoululle, jonka on haettava hallusapitoon 89 §:ssä tarkoitettu *Lupa- ja valvontaviraston* lupa.

77 §

Eryisesti suojeltavien eliölajien esiintymispaikkojen suojelu

Lupa- ja valvontavirasto voi päättää suojella erityisesti suojeltavan lajin säilymiselle tärkeän esiintymispaikan. Suojelupäätöksessä on määriteltävä esiintymispaikan rajat. Esiintymispaikkaa ei saa hävittää eikä heikentää. Kielto tulee voimaan, kun päätös on annettu tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille.

Jos 2 momentissa tarkoitettu esiintymispaikka on menettänyt merkityksensä eliölajin suotuisan suojelutason saavuttamiselle tai säilyttämiselle, *Lupa- ja valvontavirasto* voi lakkauttaa esiintymispaikan suojelun.

79 §

Euroopan unionin tärkeinä pitämien eliölajien esiintymispaikkojen suojelu

Lupa- ja valvontavirasto voi päättää suojella lintudirektiivin 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettun tai direktiivin liitteessä I mainitun eliölajin taikka luontodirektiivin liitteessä II mainitun eliölajin suotuisan suojelutason saavuttamisen tai säilyttämisen kannalta merkittävän esiintymispaikan.

Uhanalaisten eliölajien elinympäristöjen hoito

80 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja Metsähallitus voivat maanomistajan suostumuksella toteuttaa tarpeellisia hoito- ja kunnostustoimenpiteitä 78 §:ssä tarkoitetulla lisääntymis- ja levähdyspaikalla sekä 77 §:ssä tarkoitetulla erityisesti suojeltavan lajin esiintymispaikalla ja 79 §:ssä tarkoitetulla Euroopan unionin tärkeänä pitämän eliölajin esiintymispaikalla sen jälkeen, kun esiintymispaikan suojelusta on tehty päätös.

Uhanalaisten eliölajien elinympäristöjen hoito

Elinvoimakeskus ja Metsähallitus voivat maanomistajan suostumuksella toteuttaa tarpeellisia hoito- ja kunnostustoimenpiteitä 78 §:ssä tarkoitetulla lisääntymis- ja levähdyspaikalla sekä 77 §:ssä tarkoitetulla erityisesti suojeltavan lajin esiintymispaikalla ja 79 §:ssä tarkoitetulla Euroopan unionin tärkeänä pitämän eliölajin esiintymispaikalla sen jälkeen, kun esiintymispaikan suojelusta on tehty päätös.

Elinvoimakeskuksen ja Metsähallituksen on pyydettävä Lupa- ja valvontaviraston lausunto ennen 2 momentissa tarkoitettujen hoito- ja kunnostustoimenpiteiden toteuttamista.

81 §

Uusina tavattujen eliölajien suojelu

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi päättää suojella Suomessa uutena löydetyn tai tieteelle ennestään tuntemattoman eliölajin esiintymispaikan, jos se on välttämätöntä eliölajin tutkimiselle ja säilymiselle.

81 §

Uusina tavattujen eliölajien suojelu

Lupa- ja valvontavirasto voi päättää suojella Suomessa uutena löydetyn tai tieteelle ennestään tuntemattoman eliölajin esiintymispaikan, jos se on välttämätöntä eliölajin tutkimiselle ja säilymiselle.

83 §

Poikkeus eliölajin suojelua koskevista säännöksistä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää luvan poiketa 70, 73, 74, 77, 78 ja 79 §:ssä säädetystä, jos siitä ei ole haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

83 §

Poikkeus eliölajin suojelua koskevista säännöksistä

Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää luvan poiketa 70, 73, 74, 77, 78 ja 79 §:ssä säädetystä, jos siitä ei ole haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Jos hanke tai toimenpide, jota varten lupa on myönnetty, siirtyy toiselle, luvan siirtoa on haettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta. Luvan saanut vastaa kaikista lupapäätöksen mukaisista velvollisuuksista, kunnes hänen tilalleen on hyväksytty toinen.

85 §

Erityisesti suojeltavan eliölajin avustettu leviäminen

Edellä 83 §:ssä säädetystä poiketen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi antaa 83 §:ssä tarkoitetun luvan erityisesti suojeltavan eliölajin yksilöiden tai niiden osien siirtämiseen eliölajin luontaisen levinneisyysalueen ulkopuolelle vain, jos se on eliölajin säilyttämisen tai suotuisan suojelutason saavuttamisen ja eliölajin ilmastomuutokseen sopeutumisen kannalta välttämätöntä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu päätös voidaan muulla kuin valtion omistamalla alueella tehdä vain maanomistajan suostumuksella. Päätöksen edellytyksenä on, että maanomistaja ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ovat sopineet toimenpiteiden toteuttamisen yksityiskohdista.

89 §

Poikkeukset eliölajien hallussapidon, vaihdannan, maahantuonnin ja maastaviennin kiellosta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää poikkeuksen 87 ja 88 §:ssä säädetystä kielloista eliölajien tutkimus- ja suojelutarkoitukseen tai koulutustarkoitukseen.

92 §

Maisemanhoitoalueen perustaminen

Valtakunnallisen maisemanhoitoalueen perustamisesta ja tarkoituksesta päättää ympäristöministeriö maakunnan liiton tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen esityksestä.

Maakunnallisen maisemanhoitoalueen perustamisesta ja tarkoituksesta päättää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus rekisteröidyn paikallisen tai alueellisen yhdistyksen, kunnan tai maakunnan liiton esityksestä.

Jos hanke tai toimenpide, jota varten lupa on myönnetty, siirtyy toiselle, luvan siirtoa on haettava *Lupa- ja valvontavirastolta*. Luvan saanut vastaa kaikista lupapäätöksen mukaisista velvollisuuksista, kunnes hänen tilalleen on hyväksytty toinen.

85 §

Erityisesti suojeltavan eliölajin avustettu leviäminen

Edellä 83 §:ssä säädetystä poiketen *Lupa- ja valvontavirasto* voi antaa 83 §:ssä tarkoitetun luvan erityisesti suojeltavan eliölajin yksilöiden tai niiden osien siirtämiseen eliölajin luontaisen levinneisyysalueen ulkopuolelle vain, jos se on eliölajin säilyttämisen tai suotuisan suojelutason saavuttamisen ja eliölajin ilmastomuutokseen sopeutumisen kannalta välttämätöntä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu päätös voidaan muulla kuin valtion omistamalla alueella tehdä vain maanomistajan suostumuksella. Päätöksen edellytyksenä on, että maanomistaja ja *Lupa- ja valvontavirasto* ovat sopineet toimenpiteiden toteuttamisen yksityiskohdista.

89 §

Poikkeukset eliölajien hallussapidon, vaihdannan, maahantuonnin ja maastaviennin kiellosta

Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää poikkeuksen 87 ja 88 §:ssä säädetystä kielloista eliölajien tutkimus- ja suojelutarkoitukseen tai koulutustarkoitukseen.

92 §

Maisemanhoitoalueen perustaminen

Voimassa oleva laki

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi laatia maisemanhoitoalueelle hoito- ja käyttösuunnitelman. Valtakunnallisen maisemanhoitoalueen hoito- ja käyttösuunnitelmasta on sen valmisteluvaiheessa pyydettävä ympäristöministeriön lausunto.

93 §

Maisemanhoitoaluetta koskevat määräykset

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää luvan poiketa maisemanhoitoaluetta koskevista määräyksistä.

94 §

Maisemanhoitoalueen lakkauttaminen

Ympäristöministeriö voi lakkauttaa valtakunnallisen maisemanhoitoalueen tai muuttaa sitä koskevaa päätöstä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi kunnan tai maakuntaliiton esityksestä lakkauttaa maakunnallisen maisemanhoitoalueen tai muuttaa sitä koskevaa päätöstä.

96 §

Luonnonmuistomerkin rauhoituksen lakkauttaminen

Kunta voi yksityisen omistamalla alueella omistajan hakemuksesta tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen esityksestä osittain tai kokonaan lakkauttaa luonnonmuistomerkin rauhoituksen, jos rauhoitukselle ei ole enää perusteita tai jos rauhoitus estää yleisen edun kannalta merkittävän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen.

Yksityisen alueen omistajan hakemuksesta on hankittava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto.

Ehdotus

Valtakunnallisen maisemanhoitoalueen perustamisesta ja tarkoituksesta päättää ympäristöministeriö maakunnan liiton tai *Lupa- ja valvontaviraston* esityksestä.

Maakunnallisen maisemanhoitoalueen perustamisesta ja tarkoituksesta päättää *Lupa- ja valvontavirasto* rekisteröidyn paikallisen tai alueellisen yhdistyksen, kunnan tai maakunnan liiton esityksestä.

Elinvoimakeskus voi laatia maisemanhoitoalueelle hoito- ja käyttösuunnitelman. Valtakunnallisen maisemanhoitoalueen hoito- ja käyttösuunnitelmasta on sen valmisteluvaiheessa pyydettävä ympäristöministeriön lausunto.

93 §

Maisemanhoitoaluetta koskevat määräykset

Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää luvan poiketa maisemanhoitoaluetta koskevista määräyksistä.

94 §

Maisemanhoitoalueen lakkauttaminen

Ympäristöministeriö voi lakkauttaa valtakunnallisen maisemanhoitoalueen tai muuttaa sitä koskevaa päätöstä. *Lupa- ja valvontavirasto* voi kunnan tai maakuntaliiton esityksestä lakkauttaa maakunnallisen maisemanhoitoalueen tai muuttaa sitä koskevaa päätöstä.

96 §

Luonnonmuistomerkin rauhoituksen lakkauttaminen

103 §

Luonnonarvojen tuottaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus antaa maanomistajan hakemuksesta lausunnon hyvityssuunnitelmasta. Lausunto on toimitettava tiedoksi kunnalle ja maakuntaliitolle, jossa suunnitelmassa tarkoitettu alue sijaitsee.

Hyvityssuunnitelman mukaisten perustavien toimenpiteiden toteutuksen jälkeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus antaa maanomistajan hakemuksesta lausunnon toimenpiteillä tuotettavien luonnonarvojen laadusta ja määrästä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tallentaa maanomistajan hakemuksesta tiedon toimenpiteillä tuotettavien luonnonarvojen laadusta ja määrästä luonnonsuojelun tietojärjestelmään kuuluvaan rekisteriin.

104 §

Päätös hyvityksen korvaavuudesta

Heikennyksen aiheuttaja voi hakea elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta päätöstä hyvityksen korvaavuudesta. Hakemuksessa on esitettävä:

1) tiedot heikennettävästä alueesta, sen luonnonarvoista ja niiden tilasta ennen heikennystä sekä arvio luonnonarvoille aiheutuva heikennyksestä;

2) tiedot niistä 103 §:n mukaisesti tuotetusta luonnonarvosta tai 100 §:ssä tarkoitettusta suojeluhyvityksestä, jolla luontotyypille tai eliölajin elinympäristölle aiheutuva heikennys hyvitetään.

Jos hakijan esittämä hyvitys täyttää 99–101 §:ssä säädetyt edellytykset, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on hyväksyttävä hakemus. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on päätöksessä kieltävä hyvitysalueen luonnonarvojen hävittäminen ja heikentäminen ja määriteltävä hyvitysalueen rajat. Kielto tulee voimaan, kun päätös on annettu tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille.

Kunta voi yksityisen omistamalla alueella omistajan hakemuksesta tai *Lupa- ja valvontaviraston* esityksestä osittain tai kokonaan lakkauttaa luonnonmuistomerkin rauhoituksen, jos rauhoitukselle ei ole enää perusteita tai jos rauhoitus estää yleisen edun kannalta merkittävän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen.

Yksityisen alueen omistajan hakemuksesta on hankittava *Lupa- ja valvontaviraston* lausunto.

103 §

Luonnonarvojen tuottaminen

Lupa- ja valvontavirasto antaa maanomistajan hakemuksesta lausunnon hyvityssuunnitelmasta. Lausunto on toimitettava tiedoksi kunnalle ja maakuntaliitolle, jossa suunnitelmassa tarkoitettu alue sijaitsee.

Hyvityssuunnitelman mukaisten perustavien toimenpiteiden toteutuksen jälkeen *Lupa- ja valvontavirasto* antaa maanomistajan hakemuksesta lausunnon toimenpiteillä tuotettavien luonnonarvojen laadusta ja määrästä.

Lupa- ja valvontavirasto tallentaa maanomistajan hakemuksesta tiedon toimenpiteillä tuotettavien luonnonarvojen laadusta ja määrästä luonnonsuojelun tietojärjestelmään kuuluvaan rekisteriin.

104 §

Päätös hyvityksen korvaavuudesta

Heikennyksen aiheuttaja voi hakea *Lupa- ja valvontavirastolta* päätöstä hyvityksen korvaavuudesta. Hakemuksessa on esitettävä:

1) tiedot heikennettävästä alueesta, sen luonnonarvoista ja niiden tilasta ennen heikennystä sekä arvio luonnonarvoille aiheutuva heikennyksestä;

 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tallentaa tiedon hyvittämisestä luonnonsuojelun tietojärjestelmään kuuluvaan rekisteriin.

105 §

Poikkeus hyvitysalueen suojelusta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää poikkeuksen 104 §:n 2 momentissa säädetystä kiellosta, jos kielto estää yleisen edun kannalta erittäin tärkeän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen eikä hankkeelle tai suunnitelmalle ole teknisesti ja taloudellisesti toteutettavissa olevaa vaihtoehtoa.

108 §

Alueiden hankinta valtiolle

Edellä 14 ja 15 §:ssä tarkoitettujen ohjelmien ja Natura 2000 -verkoston suojelun toteuttamiseksi tai olemassa olevan luonnonsuojelualueverkoston täydentämiseksi taikka muutoin luonnonsuojelutarkoituksessa voidaan hankkia alueita valtion omistukseen.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja Metsähallitus hoitavat alueiden luonnonsuojelutarkoituksessa tapahtuvaan hankintaan liittyvät tehtävät. *Alueiden hankintaan liittyvistä tehtävistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.*

111 §

Valtion korvausvelvollisuus

2) tiedot niistä 103 §:n mukaisesti tuotetusta luonnonarvosta tai 100 §:ssä tarkoitettuista suojeluhyvityksestä, jolla luontotyyppille tai eliölajin elinympäristölle aiheutuva heikennys hyvitetään.

Jos hakijan esittämä hyvitys täyttää 99–101 §:ssä säädetyt edellytykset, *Lupa- ja valvontaviraston* on hyväksyttävä hakemus. *Lupa- ja valvontaviraston* on päätöksessä kieltävä hyvitysalueen luonnonarvojen hävittäminen ja heikentäminen ja määriteltävä hyvitysalueen rajat. Kielto tulee voimaan, kun päätös on annettu tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille.

Lupa- ja valvontavirasto tallentaa tiedon hyvittämisestä luonnonsuojelun tietojärjestelmään kuuluvaan rekisteriin.

105 §

Poikkeus hyvitysalueen suojelusta

Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää poikkeuksen 104 §:n 2 momentissa säädetystä kiellosta, jos kielto estää yleisen edun kannalta erittäin tärkeän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen eikä hankkeelle tai suunnitelmalle ole teknisesti ja taloudellisesti toteutettavissa olevaa vaihtoehtoa.

108 §

Alueiden hankinta valtiolle

Edellä 14 ja 15 §:ssä tarkoitettujen ohjelmien ja Natura 2000 -verkoston suojelun toteuttamiseksi tai olemassa olevan luonnonsuojelualueverkoston täydentämiseksi taikka muutoin luonnonsuojelutarkoituksessa voidaan hankkia alueita valtion omistukseen.

Alueiden luonnonsuojelutarkoituksessa tapahtuvaan hankintaan liittyvät tehtävät hoitaa:

1) *Lupa- ja valvontavirasto* 15 §:ssä tarkoitettujen ohjelmien, 144 §:ssä tarkoitettujen

Valtio on velvollinen korvaamaan kiinteistön omistajalle tai erityisen oikeuden haltijalle merkityksellisen haitan, joka aiheutuu:

1) 64 §:n 2 momentin, 77 §:n 2 ja 3 momentin, 79 §:n 2 momentin tai 81 §:n 2 momentin nojalla tehdystä päätöksestä;

2) 65 §:n 1 momentissa, 73 §:n 1 momentissa tai 78 §:n 2 momentissa, säädetystä kiellosta;

3) 47 §:n 2 momentin nojalla perustetun luonnonsuojelualueen rauhoitussäännöksistä;

4) 38 §:n nojalla tehdystä kiello- tai rajoituspäätöksestä tai 39 §:n 1 momentin nojalla tehdystä luvan epäämisestä, jos luvan myöntämiselle tai toimenpiteen toteuttamiselle ei olisi muutoin estettä.

115 §

Korvausten jaksottaminen

Poiketen kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain 52 §:stä edellä 111 §:ssä tarkoitetun korvauksen maksatus voidaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vaatimuksesta jaksottaa enintään neljään vuotuisen maksuerään.

117 §

Luonnonsuojelun tietojärjestelmä

Luonnonsuojelun tietojärjestelmä koostuu tiedoista, jotka tallennetaan tai on tallennettu ympäristöministeriön, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, Metsähallituksen, Suomen ympäristökeskuksen ja Luonnontieteellisen keskusmuseon (*ylläpitäjät*) ylläpitämiin tietojärjestelmiin, rekistereihin ja asianhallintajärjestelmiin. Tietojärjestelmään tallennettavista tiedoista säädetään 118 §:ssä sekä vesilain 18 luvun 1 ja 2 §:ssä.

Ympäristöministeriö, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Metsähallitus, Suomen ympäristökeskus ja Luonnontieteellinen kes-

luonnonsuojeluohjelmien ja -päätösten tai Natura 2000 -verkoston suojelun toteuttamiseksi taikka muutoin luonnonsuojelutarkoituksessa;

2) Elinvoimakeskus 14 §:ssä tarkoitettujen toimenpideohjelmien tai muun vapaaehtoisen suojelun toteuttamiseksi;

3) Metsähallitus olemassa olevan luonnonsuojelualueverkoston täydentämiseksi.

Alueiden hankintaan liittyvistä tehtävistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

111 §

Valtion korvausvelvollisuus

Valtio on velvollinen korvaamaan kiinteistön omistajalle tai erityisen oikeuden haltijalle merkityksellisen haitan, joka aiheutuu:

1) 64 §:n 2 momentin, 77 §:n 2 ja 3 momentin, 79 §:n 2 momentin tai 81 §:n 2 momentin nojalla tehdystä päätöksestä;

2) 65 §:n 1 momentissa, 73 §:n 1 momentissa tai 78 §:n 2 momentissa, säädetystä kiellosta;

3) 47 §:n 4 momentin nojalla perustetun luonnonsuojelualueen rauhoitussäännöksistä;

4) 38 §:n nojalla tehdystä kiello- tai rajoituspäätöksestä tai 39 §:n 1 momentin nojalla tehdystä luvan epäämisestä, jos luvan myöntämiselle tai toimenpiteen toteuttamiselle ei olisi muutoin estettä.

115 §

Korvausten jaksottaminen

Poiketen kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain 52 §:stä edellä 111 §:ssä tarkoitetun korvauksen maksatus voidaan *Lupa- ja valvontaviraston* vaatimuksesta jaksottaa enintään neljään vuotuisen maksuerään.

117 §

kusmuseo ovat kukin luonnonsuojelun tietojärjestelmän rekisterinpitäjiä järjestelmään tallentamiensa tietojen osalta.

Luonnonsuojelun tietojärjestelmä

118 §

Luonnonsuojelun tietojärjestelmään tallennettavat tiedot

Ympäristöministeriön on tallennettava luonnonsuojelun tietojärjestelmään:

1) tämän lain nojalla tekemänsä päätökset sekä tiedot niihin liittyvistä hallinto-oikeuksien ja korkeimman hallinto-oikeuden päätöksistä;

2) 57 §:n 2 momentissa, 61 §:n 1 momentissa ja 92 §:n 3 momentissa tarkoitetut lausunnot;

3) luonnonsuojelun seurannan järjestämiseen liittyvät tiedot ja kertomukset.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tallennettava tietojärjestelmään:

1) tämän lain nojalla tekemänsä päätökset sekä tiedot niihin liittyvistä hallinto-oikeuksien ja korkeimman hallinto-oikeuden päätöksistä;

2) 35 §:n 2 momentissa ja 92 §:ssä tarkoitetut lausunnot ja aloitteet sekä 108 §:ssä tarkoitettuun alueiden hankintaan liittyvät asiakirjat.

Metsähallituksen on tallennettava järjestelmään:

1) tämän lain nojalla tekemänsä päätökset sekä tiedot niihin liittyvistä hallinto-oikeuksien ja korkeimman hallinto-oikeuden päätöksistä;

2) 35 §:n 2 momentissa tarkoitettu lausunto Natura-arvioinnista, 60 §:n 1 momentissa tarkoitettu hakemus alueen liittämiseksi luonnonsuojelualueeseen sekä 108 §:ssä tarkoitettuun alueiden hankintaan liittyvät asiakirjat.

Ympäristöministeriö vastaa lisäksi 13, 14, 15, 33, 39 ja 114 §:ssä tarkoitettujen valtioneuvoston päätösten ja 39 §:ssä tarkoitettun Euroopan komission lausunnon tallentamisesta luonnonsuojelun tietojärjestelmään.

Luonnonsuojelun tietojärjestelmä koostuu tiedoista, jotka tallennetaan tai on tallennettu ympäristöministeriön, *Lupa- ja valvontaviraston, elinvoimakeskusten, Metsähallituksen, Suomen ympäristökeskuksen ja Luonnontieteellisen keskusmuseon (ylläpitäjät)* ylläpitämiin tietojärjestelmiin, rekistereihin ja asiantuntijajärjestelmiin. Tietojärjestelmään tallennettavista tiedoista säädetään 118 §:ssä sekä vesilain 18 luvun 1 ja 2 §:ssä.

Ympäristöministeriö, *Lupa- ja valvontavirasto, elinvoimakeskus, Metsähallitus, Suomen ympäristökeskus ja Luonnontieteellinen keskusmuseo* ovat kukin luonnonsuojelun tietojärjestelmän rekisterinpitäjiä järjestelmään tallentamiensa tietojen osalta.

118 §

Luonnonsuojelun tietojärjestelmään tallennettavat tiedot

Ympäristöministeriön on tallennettava luonnonsuojelun tietojärjestelmään:

1) tämän lain nojalla tekemänsä päätökset sekä tiedot niihin liittyvistä hallinto-oikeuksien ja korkeimman hallinto-oikeuden päätöksistä;

2) 57 §:n 2 momentissa, 61 §:n 1 momentissa ja 92 §:n 3 momentissa tarkoitetut lausunnot;

3) luonnonsuojelun seurannan järjestämiseen liittyvät tiedot ja kertomukset.

Lupa- ja valvontaviraston on tallennettava tietojärjestelmään:

1) tämän lain nojalla tekemänsä päätökset sekä tiedot niihin liittyvistä hallinto-oikeuksien ja korkeimman hallinto-oikeuden päätöksistä;

2) 35 §:n 2 momentissa ja 92 §:ssä tarkoitetut lausunnot ja aloitteet sekä 108 §:ssä tarkoitettuun alueiden hankintaan liittyvät asiakirjat.

Luonnon monimuotoisuuden tilaa seuraavien viranomaisten ja Suomen ympäristökeskuksen sekä Luonnontieteellisen keskusmuuseon on tallennettava 18 §:ssä tarkoitetut luonnonsuojelun seurantaan koskevat tiedot tietojärjestelmään. Seurantatietoja saavat tallettaa myös kyseisten viranomaisten hyväksymät muut tahot.

Kunnan ja maakunnan liiton on mahdollisuuksien mukaan toimitettava kunnan toiminnassa syntyviä luonnon monimuotoisuutta ja siihen vaikuttavia toimintoja koskevia tietoja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tallennettaviksi luonnonsuojelun tietojärjestelmään, jos tietojen suora tallentaminen tietojärjestelmään ei ole mahdollista.

120 §

Tietojen luovuttaminen ja oikeus saada tietoja

Ylläpitäjillä sekä Suomen Metsäkeskuksella, *aluehallintovirastoilla*, kunnilla ja maakunnan liitoilla, Suomen riistakeskuksella ja Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla on salassapitosäännösten estämättä ja maksutta oikeus saada luonnonsuojelun tietojärjestelmästä tiedot, jotka ovat välttämättömiä niille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

121 §

Päätösten tiedoksi antaminen ja päätöksistä tiedottaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on annettava 64, 77, 79, 81 ja 104 §:ssä ja Metsähallituksen on annettava 60 §:ssä tarkoi-

Elinvoimakeskuksen on tallennettava tietojärjestelmään:

1) tämän lain nojalla tekemänsä päätökset sekä tiedot niihin liittyvistä hallinto-oikeuksien ja korkeimman hallinto-oikeuden päätöksistä;

2) 108 §:ssä tarkoitettuun alueiden hankintaan liittyvät asiakirjat.

Metsähallituksen on tallennettava järjestelmään:

1) tämän lain nojalla tekemänsä päätökset sekä tiedot niihin liittyvistä hallinto-oikeuksien ja korkeimman hallinto-oikeuden päätöksistä;

2) 35 §:n 2 momentissa tarkoitettu lausunto Natura-arvioinnista, 60 §:n 1 momentissa tarkoitettu hakemus alueen liittämiseksi luonnonsuojelualueeseen sekä 108 §:ssä tarkoitettuun alueiden hankintaan liittyvät asiakirjat.

Ympäristöministeriö vastaa lisäksi 13, 14, 15, 33, 39 ja 114 §:ssä tarkoitettujen valtioneuvoston päätösten ja 39 §:ssä tarkoitetun Euroopan komission lausunnon tallentamisesta luonnonsuojelun tietojärjestelmään.

Luonnon monimuotoisuuden tilaa seuraavien viranomaisten ja Suomen ympäristökeskuksen sekä Luonnontieteellisen keskusmuuseon on tallennettava 18 §:ssä tarkoitetut luonnonsuojelun seurantaan koskevat tiedot tietojärjestelmään. Seurantatietoja saavat tallettaa myös kyseisten viranomaisten hyväksymät muut tahot.

Kunnan ja maakunnan liiton on mahdollisuuksien mukaan toimitettava kunnan toiminnassa syntyviä luonnon monimuotoisuutta ja siihen vaikuttavia toimintoja koskevia tietoja *Lupa- ja valvontavirastolle* tallennettaviksi luonnonsuojelun tietojärjestelmään, jos tietojen suora tallentaminen tietojärjestelmään ei ole mahdollista.

120 §

Tietojen luovuttaminen ja oikeus saada tietoja

Ylläpitäjillä sekä Suomen Metsäkeskuksella, kunnilla ja maakunnan liitoilla, Suomen

Voimassa oleva laki

tettu päätös tiedoksi hallintolain 62 a §:ssä tarkoitettulla julkisella kuulutuksella, ja tieto kuulutuksesta on julkaistava asianomaisessa kunnassa kuntalain (410/2015) 108 §:ssä säädetyn mukaisesti. Päätökset on lisäksi tallennettava kiinteistötietojärjestelmään.

Ympäristöministeriön, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja Metsähallituksen on julkaistava tämän lain nojalla tekemänsä päätökset internetsivuillaan. Internetissä julkaistava päätös saa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentin estämättä sisältää sijaintitietoja.

122 §

Valvonnan järjestäminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on valvottava tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja päätösten sekä Euroopan unionin säännösten noudattamista.

124 §

Väliaikainen toimenpidekielto

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi enintään kahdeksi vuodeksi kieltää 43 §:n 2 momentissa tarkoitetun alueen sellaisen käyttämisen, joka voi vaarantaa alueen suojelun tarkoituksen. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomaisen toisin määrää.

126 §

Pakkokeinot

Jos joku lyö laimin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten ja päätösten noudattamisen taikka ryhtyy niiden vastaiseen toi-

Ehdotus

riistakeskuksella ja Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla on salassapitosäännösten estämättä ja maksutta oikeus saada luonnonsuojelun tietojärjestelmästä tiedot, jotka ovat välttämättömiä niille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

121 §

Päätösten tiedoksi antaminen ja päätöksistä tiedottaminen

Lupa- ja valvontaviraston on annettava 64, 77, 79, 81 ja 104 §:ssä ja Metsähallituksen on annettava 60 §:ssä tarkoitettu päätös tiedoksi hallintolain 62 a §:ssä tarkoitettulla julkisella kuulutuksella, ja tieto kuulutuksesta on julkaistava asianomaisessa kunnassa kuntalain (410/2015) 108 §:ssä säädetyn mukaisesti. Päätökset on lisäksi tallennettava kiinteistötietojärjestelmään.

Ympäristöministeriön, *Lupa- ja valvontaviraston*, *elinvoimakeskuksen* ja Metsähallituksen on julkaistava tämän lain nojalla tekemänsä päätökset internetsivuillaan. Internetissä julkaistava päätös saa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentin estämättä sisältää sijaintitietoja.

122 §

Valvonnan järjestäminen

Lupa- ja valvontaviraston on valvottava tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja päätösten sekä Euroopan unionin säännösten noudattamista.

124 §

Väliaikainen toimenpidekielto

Lupa- ja valvontavirasto voi enintään kahdeksi vuodeksi kieltää 43 §:n 2 momentissa tarkoitetun alueen sellaisen käyttämisen, joka

meen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi kieltää asianomaista jatkamasta tai toistamasta tekoa tai laiminlyöntiä ja sakon tai keskeyttämisen uhalla velvoittaa hänet määräajassa poistamaan oikeudenvastaisen tilan tai korjaamaan laiminlyönnin taikka asettaa uhan, että tarpeelliset toimenpiteet teetetään asianomaisen kustannuksella. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin päättä.

127 §

Luontovahingon ehkäiseminen ja korjaaminen

Jos luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka harjoittaa ammatillista toimintaa tai joka tosiasiallisesti määrää tästä toiminnasta (*toiminnanharjoittaja*), tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaa tai uhkaa välittömästi aiheuttaa tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai päätösten vastaisella toimenpiteellä tai laiminlyönnillä 3 §:n 7 kohdassa tarkoitettua luontovahingon, toiminnanharjoittajan on ilmoitettava luontovahingosta tai sen välittömästä uhasta viipymättä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi tai rajoittamiseksi mahdollisimman vähäisiksi.

Saatuun tiedon luontovahingosta tai sen välittömästä uhasta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on, sen lisäksi, mitä 126 §:ssä säädetään, määrättävä haitan aiheuttanut toiminnanharjoittaja tarvittaessa ryhtymään toimenpiteisiin haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi tai rajoittamiseksi mahdollisimman vähäisiksi sekä määrättävä toiminnanharjoittaja ryhtymään eräiden ympäristölle aiheutuneiden vahinkojen korjaamisesta annetussa laissa (383/2009) tarkoitettuihin korjaaviin toimenpiteisiin. Vireillepano-oikeuteen sovelletaan tämän lain 128 §:n 1 momenttia.

128 §

voi vaarantaa alueen suojelun tarkoituksen. Lupa- ja valvontaviraston päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

126 §

Pakkokeinot

Jos joku lyö laimin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten ja päätösten noudattamisen taikka ryhtyy niiden vastaiseen toimeen, *Lupa- ja valvontavirasto* voi kieltää asianomaista jatkamasta tai toistamasta tekoa tai laiminlyöntiä ja sakon tai keskeyttämisen uhalla velvoittaa hänet määräajassa poistamaan oikeudenvastaisen tilan tai korjaamaan laiminlyönnin taikka asettaa uhan, että tarpeelliset toimenpiteet teetetään asianomaisen kustannuksella. *Lupa- ja valvontaviraston* päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin päättä.

127 §

Luontovahingon ehkäiseminen ja korjaaminen

Jos luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka harjoittaa ammatillista toimintaa tai joka tosiasiallisesti määrää tästä toiminnasta (*toiminnanharjoittaja*), tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaa tai uhkaa välittömästi aiheuttaa tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai päätösten vastaisella toimenpiteellä tai laiminlyönnillä 3 §:n 7 kohdassa tarkoitettua luontovahingon, toiminnanharjoittajan on ilmoitettava luontovahingosta tai sen välittömästä uhasta viipymättä *Lupa- ja valvontavirastolle* ja ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi tai rajoittamiseksi mahdollisimman vähäisiksi.

Erityinen vireillepano-oikeus

Haittaa kärsivällä henkilöllä on oikeus saattaa 126 §:ssä tarkoitettu asia vireille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa, jos vireillepanon tarkoituksena on estää luonnon tuhoutuminen tai luonnonarvojen heikentyminen, joka ei ole merkitykseltään vähäinen, tai käynnistää luontovahingon korjaaminen. Sama oikeus on 134 §:n 4 momentissa tarkoitettulla rekisteröidyllä yhteisöllä toiminta-alueellaan ja kunnalla.

129 §

Toiminta rikosasiassa

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on rikosasiassa asianomistaja.

134 §

Muutoksenhaku

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 4 luvun mukaiseen päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Tämän lain mukaiseen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla noudattaen, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään, jollei jäljempänä toisin säädetä.

135 §

Saatuun tiedon luontovahingosta tai sen välittömästä uhasta, *Lupa- ja valvontaviraston* on, sen lisäksi, mitä 126 §:ssä säädetään, määrättävä haitan aiheuttanut toiminnanharjoittaja tarvittaessa ryhtymään toimenpiteisiin haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi tai rajoittamiseksi mahdollisimman vähäiseksi sekä määrättävä toiminnanharjoittaja ryhtymään eräiden ympäristölle aiheutuneiden vahinkojen korjaamisesta annetussa laissa (383/2009) tarkoitettuihin korjaaviin toimenpiteisiin. Vireillepano-oikeuteen sovelletaan tämän lain 128 §:n 1 momenttia.

128 §

Erityinen vireillepano-oikeus

Haittaa kärsivällä henkilöllä on oikeus saattaa 126 §:ssä tarkoitettu asia vireille *Lupa- ja valvontavirastossa*, jos vireillepanon tarkoituksena on estää luonnon tuhoutuminen tai luonnonarvojen heikentyminen, joka ei ole merkitykseltään vähäinen, tai käynnistää luontovahingon korjaaminen. Sama oikeus on 134 §:n 4 momentissa tarkoitettulla rekisteröidyllä yhteisöllä toiminta-alueellaan ja kunnalla.

129 §

Toiminta rikosasiassa

Lupa- ja valvontavirasto on rikosasiassa asianomistaja.

134 §

Muutoksenhaku

Elinvoimakeskuksen 4 luvun mukaiseen päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Valitus muun lain nojalla tehdystä päätöksestä

Sen lisäksi, mitä muutoksenhausta erikseen säädetään, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus valittaa muun lain mukaisesta luvan myöntämisestä tai suunnitelman hyväksymisestä koskevasta päätöksestä sillä perusteella, että päätös on tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai päätösten vastainen.

140 §

Kumotun lain mukaiset suojellut luontotyypit

Kumotun lain 29–30 §:n nojalla tehtyihin suojeltuja luontotyyppejä koskeviin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksiin sovelletaan tämän lain säännöksiä seuraavasti:

1) kumotun lain 29 §:n 1 momentin 1–5, 7 ja 8 kohdissa tarkoitettuihin luontotyyppeihin sovelletaan tämän lain 64, 66 ja 67 §:ää;

2) kumotun lain 29 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuun puuttomat tai luontaisesti vähäpuustoiset hiekkadyynit luontotyyppiin sovelletaan tämän lain 65–67 §:ää.

141 §

Kumotun lain mukaiset eliölajien esiintymispaikat

Kumotun lain 47 §:n 2 ja 3 momentin nojalla tehtyihin erityisesti suojeltavien eliölajien esiintymispaikkojen suojelua koskeviin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksiin sovelletaan tämän lain 77, 80 ja 83 §:ää.

Tämän lain mukaiseen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla noudattaen, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Poiketen siitä, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 10 §:n 3 momentissa säädetään, valitus Lupa- ja valvontaviraston tämän lain nojalla tekemästä päätöksestä, joka ei koske kiinteistöä tai aluetta, tehdään sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä sijaitsee sen henkilön kotikunta tai sen yhteisön kotipaikka, jota päätös pääosin koskee.

135 §

Valitus muun lain nojalla tehdystä päätöksestä

Sen lisäksi, mitä muutoksenhausta erikseen säädetään, Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus valittaa muun lain mukaisesta luvan myöntämisestä tai suunnitelman hyväksymisestä koskevasta päätöksestä sillä perusteella, että päätös on tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai päätösten vastainen.

Lupa- ja valvontaviraston tekemästä, 1 momentissa tarkoitettua päätöksestä valitusoikeus on kuitenkin Lupa- ja valvontaviraston yleistä etua valvovalla yksiköllä.

140 §

Kumotun lain mukaiset suojellut luontotyypit

Kumotun lain 29–30 §:n nojalla tehtyihin suojeltuja luontotyyppejä koskeviin viranomaisen päätöksiin sovelletaan tämän lain säännöksiä seuraavasti:

1) kumotun lain 29 §:n 1 momentin 1–5, 7 ja 8 kohdissa tarkoitettuihin luontotyyppeihin sovelletaan tämän lain 64, 66 ja 67 §:ää;

2) kumotun lain 29 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuun puuttomat tai luontaisesti

Voimassa oleva laki

Kumotun lain 47 §:n 5 momentin nojalla tehtyihin lajien esiintymispaikkojen suojelua koskeviin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksiin sovelletaan tämän lain 79, 80 ja 83 §:ää.

144 §

Soveltaminen ennen kumotun lain voimaantuloa hyväksytyihin luonnonsuojeluohjelmiin ja -päätöksiin

Mitä 47 §:n 2 momentissa, 53 §:n 2 momentissa ja 114 §:ssä säädetään luonnonsuojeluohjelmasta, sovelletaan myös seuraaviin valtioneuvoston ennen kumotun lain voimaantuloa hyväksymiin suojeluohjelmiin ja -päätöksiin:

1) 24 päivänä helmikuuta 1978 hyväksytty kansallis- ja luonnonpuistojen kehittämissuojeluohjelma siihen myöhemmin tehtyine täydennyksineen;

2) 19 päivänä huhtikuuta 1979 ja 26 päivänä maaliskuuta 1981 hyväksytty soidensuojelun perusuohjelma;

3) 3 päivänä kesäkuuta 1981 hyväksytty lintuvesiensuojeluohjelma;

4) 13 päivänä huhtikuuta 1989 hyväksytty lehtojensuojeluohjelma;

5) 24 päivänä elokuuta 1989 hyväksytty Mikkelinlahtensaarten saariryhmän suojelupäätös;

6) 20 päivänä joulukuuta 1990 hyväksytty rantojensuojeluohjelma;

7) 27 päivänä kesäkuuta 1996 hyväksytty vanhojen metsien suojeluohjelma.

Ehdotus

vähäpuustoiset hiekkadyynit luontotyyppiin sovelletaan tämän lain 65–67 §:ää.

141 §

Kumotun lain mukaiset eliölajien esiintymispaikat

Kumotun lain 47 §:n 2 ja 3 momentin nojalla tehtyihin erityisesti suojeltavien eliölajien esiintymispaikkojen suojelua koskeviin *viranomaisen* päätöksiin sovelletaan tämän lain 77, 80 ja 83 §:ää.

Kumotun lain 47 §:n 5 momentin nojalla tehtyihin lajien esiintymispaikkojen suojelua koskeviin *viranomaisen* päätöksiin sovelletaan tämän lain 79, 80 ja 83 §:ää.

144 §

Soveltaminen ennen kumotun lain voimaantuloa hyväksytyihin luonnonsuojeluohjelmiin ja -päätöksiin

Mitä 47 §:n 4 momentissa, 53 §:n 2 momentissa ja 114 §:ssä säädetään luonnonsuojeluohjelmasta, sovelletaan myös seuraaviin valtioneuvoston ennen kumotun lain voimaantuloa hyväksymiin suojeluohjelmiin ja -päätöksiin:

1) 24 päivänä helmikuuta 1978 hyväksytty kansallis- ja luonnonpuistojen kehittämissuojeluohjelma siihen myöhemmin tehtyine täydennyksineen;

2) 19 päivänä huhtikuuta 1979 ja 26 päivänä maaliskuuta 1981 hyväksytty soidensuojelun perusuohjelma;

3) 3 päivänä kesäkuuta 1981 hyväksytty lintuvesiensuojeluohjelma;

4) 13 päivänä huhtikuuta 1989 hyväksytty lehtojensuojeluohjelma;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

- 5) 24 päivänä elokuuta 1989 hyväksytty Mikkeliinsaarten saariryhmän suojelupäätös;
- 6) 20 päivänä joulukuuta 1990 hyväksytty rantojensuojeluohjelma;
- 7) 27 päivänä kesäkuuta 1996 hyväksytty vanhojen metsien suojeluohjelma.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

#.

Laki

maa-aineslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maa-aineslain (555/1981) 2 §, 4 b §:n 2 momentti, 7 §:n 2 momentti, 13 §:n 3 momentti, 14 §:n 5 momentti, 15 §:n 2 momentti, 16 §:n 3 momentti, 19 §:n 3 momentti, 20 a §, 20 c §:n 2 momentti, 23 §:n 3 momentti, 23 a §:n 2 momentti ja 23 b §:n 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat 2 § laissa 1577/2009, 4 b §:n 2 momentti ja 14 §:n 5 momentti laissa 977/2017, 7 §:n 2 momentti, 15 §:n 2 momentti, 16 §:n 3 momentti, 19 §:n 3 momentti ja 23 a §:n 2 momentti laissa 1577/2009, 13 §:n 3 momentti ja 20 c §:n 2 momentti laissa 1407/2019, 20 a § laissa 424/2015, 23 §:n 3 momentti laissa 764/2023 ja 23 b §:n 4 momentti laissa 557/2021, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Poikkeukset soveltamisalaan

Poikkeukset soveltamisalaan

Tämä laki ei koske:

Tämä laki ei koske:

- 1) kaivoslakiin (621/2011) perustuvaa aineiden ottamista;
- 2) rakentamisen yhteydessä irrotettujen aineiden ottamista ja hyväksikäyttöä, kun toimenpide perustuu viranomaisen antamaan lupaan tai hyväksymään suunnitelmaan;

- 1) kaivoslakiin (621/2011) perustuvaa aineiden ottamista;
- 2) rakentamisen yhteydessä irrotettujen aineiden ottamista ja hyväksikäyttöä, kun toimenpide perustuu viranomaisen antamaan lupaan tai hyväksymään suunnitelmaan;

Voimassa oleva laki

3) sellaista ainesten ottamista vesialueella, johon vesilain (587/2011) mukaan vaaditaan *aluehallintoviraston* lupa.

4 b §

Ottamisen ohjaus ja valvonta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ohjaa ja valvoo tämän lain mukaista toimintaa sekä 4 a §:ssä tarkoitetun yhteisen luvan mukaista toimintaa silloin, kun toiminnan lupa-asian käsittely kuuluu valtion ympäristölupaviranomaisen toimivaltaan.
-----

7 §

Lupaviranomainen ja lausunnot

Ennen luvan myöntämistä lupaviranomaisen on pyydettävä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* lausunto, milloin:

- 1) alueella on valtakunnallista tai muutoin huomattavaa merkitystä luonnonsuojelun kannalta;
  - 2) alueella on merkitystä vesien suojelun kannalta; tai
  - 3) ainesten ottaminen vaikuttaa välittömästi toisen kunnan alueeseen.
-

13 §

Lupahakemuksen tiedoksianto ja lupahakemuksesta tiedottaminen

-----
Jos hakemus koskee ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa laissa tarkoitettua hanketta, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* on varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen hakemuksesta. Rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden

Ehdotus

3) sellaista ainesten ottamista vesialueella, johon vesilain (587/2011) mukaan vaaditaan *Lupa- ja valvontaviraston* lupa.

4 b §

Ottamisen ohjaus ja valvonta

Lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja valvoo tämän lain mukaista toimintaa sekä 4 a §:ssä tarkoitetun yhteisen luvan mukaista toimintaa silloin, kun toiminnan lupa-asian käsittely kuuluu valtion ympäristölupaviranomaisen toimivaltaan.
-----

7 §

Lupaviranomainen ja lausunnot

Ennen luvan myöntämistä lupaviranomaisen on pyydettävä *Lupa- ja valvontaviraston* lausunto, milloin:

- 1) alueella on valtakunnallista tai muutoin huomattavaa merkitystä luonnonsuojelun kannalta;
  - 2) alueella on merkitystä vesien suojelun kannalta; tai
  - 3) ainesten ottaminen vaikuttaa välittömästi toisen kunnan alueeseen.
-

13 §

Lupahakemuksen tiedoksianto ja lupahakemuksesta tiedottaminen

-----
Jos hakemus koskee ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa laissa tarkoitettua hanketta, *Lupa- ja valvontavirastolle* on varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen hakemuksesta. Rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka

Voimassa oleva laki

edistäminen ja jonka toiminta-alueella kyseessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, voi esittää mielipiteensä hakemuksesta.

14 §

Valvontaviranomainen ja hallintopakkoasia

Edellä 1 ja 2 momentissa valvontaviranomaiselle säädetty oikeudet ja velvoitteet koskevat *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta* sen valvoessa 4 a §:ssä tarkoitetun yhteisen luvan mukaista toimintaa kunnassa.

15 §

Ottamisen keskeyttäminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi 1 momentissa mainituin edellytyksin myös keskeyttää ottamisen silloin, kun ottaminen kohdistuu alueelle, jolla on luonnonsuojelun kannalta valtakunnallista tai muutoin huomattavaa merkitystä, tai alueelle, jolla on merkitystä tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen suojelun kannalta.

16 §

Lupamääräysten muuttaminen, lupapäätöksestä poikkeaminen ja luvan peruuttaminen

Edellä 2 momentissa tarkoitettu muutos on merkittävä lupa-asiakirjoihin ja ilmoitettava *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*.

19 §

Lupapäätöksen tiedoksianto ja lupapäätöksestä tiedottaminen

Ehdotus

toiminta-alueella kyseessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, voi esittää mielipiteensä hakemuksesta.

14 §

Valvontaviranomainen ja hallintopakkoasia

Edellä 1 ja 2 momentissa valvontaviranomaiselle säädetty oikeudet ja velvoitteet koskevat *Lupa- ja valvontavirastoa* sen valvoessa 4 a §:ssä tarkoitetun yhteisen luvan mukaista toimintaa kunnassa.

15 §

Ottamisen keskeyttäminen

Lupa- ja valvontavirasto voi 1 momentissa mainituin edellytyksin myös keskeyttää ottamisen silloin, kun ottaminen kohdistuu alueelle, jolla on luonnonsuojelun kannalta valtakunnallista tai muutoin huomattavaa merkitystä, tai alueelle, jolla on merkitystä tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen suojelun kannalta.

16 §

Lupamääräysten muuttaminen, lupapäätöksestä poikkeaminen ja luvan peruuttaminen

Edellä 2 momentissa tarkoitettu muutos on merkittävä lupa-asiakirjoihin ja ilmoitettava *Lupa- ja valvontavirastolle*.

19 §

Lupapäätöksen tiedoksianto ja lupapäätöksestä tiedottaminen

Voimassa oleva laki

Ottamisluvasta on lisäksi viivytyksettä ilmoitettava *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*.
-----

20 a §

Valitusoikeus

Valitusoikeus tämän lain mukaiseen lupapäätökseen on:

- 1) asianosaisella;
- 2) kunnan jäsenellä;
- 3) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 4) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 5) *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella* sekä toiminnan vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
- 6) muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on lisäksi oikeus valittaa yleisen ympäristön- ja luonnonsuojeluedun valvomiseksi tai muusta perustellusta syystä sellaisesta päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on muuttanut kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tekemää lupapäätöstä tai kumonnut lupapäätöksen.

20 c §

Menettely muutoksenhakutuomioistuimessa

Hallinto-oikeuden päätös on toimitettava valittajalle ja päätöksen jäljennös sitä pyytäneille asianosaisille sekä lupaa koskevassa asiassa toiminnanharjoittajalle, jollei tämä ole valittajana. Jäljennös päätöksestä on lisäksi toimitettava kunnan valvontaviranomaiselle

Ehdotus

Ottamisluvasta on lisäksi viivytyksettä ilmoitettava *Lupa- ja valvontavirastolle*.
-----

20 a §

Valitusoikeus

Valitusoikeus tämän lain mukaiseen lupapäätökseen on:

- 1) asianosaisella;
- 2) kunnan jäsenellä;
- 3) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 4) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 5) *Lupa- ja valvontavirastolla* sekä toiminnan vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
- 6) muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

Lupa- ja valvontavirastolla on lisäksi oikeus valittaa yleisen ympäristön- ja luonnonsuojeluedun valvomiseksi tai muusta perustellusta syystä sellaisesta päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on muuttanut kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tekemää lupapäätöstä tai kumonnut lupapäätöksen.

20 c §

Menettely muutoksenhakutuomioistuimessa

Hallinto-oikeuden päätös on toimitettava valittajalle ja päätöksen jäljennös sitä pyytäneille asianosaisille sekä lupaa koskevassa asiassa toiminnanharjoittajalle, jollei tämä ole valittajana. Jäljennös päätöksestä on lisäksi toimitettava kunnan valvontaviranomaiselle sekä *Lupa- ja valvontavirastolle*.

Voimassa oleva laki

sekä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen*.

23 §

Valvontamaksu ja valtion avustus

Kun edellä 4 a §:ssä tarkoitetun lupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, lupahakemuksen tarkastamisesta ja yhteisen luvan valvonnasta aiheutuvien kustannusten perimiseen sovelletaan, mitä rakentamislain 79 §:ssä säädetään rakennustyön valvonnasta kunnille suoritettavasta maksusta. Kun 4 a §:n mukaisen lupa-asian ratkaisee *aluehallintovirasto*, lupahakemuksen tarkastamisesta ja valvonnasta aiheutuvien kustannusten perimiseen sovelletaan, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädetään.

23 a §

Ilmoittamisvelvollisuus

Lupaviranomaisen on vuosittain ilmoitettava *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen* 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten perusteella otetun aineksen määrä ja laatu.

23 b §

Tietojärjestelmä

Tietojärjestelmää ylläpitävät *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset* ja Suomen ympäristökeskus, jotka toimivat luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 (yleinen tietosuojasetus) tarkoittamina rekisterinpitäjinä.

Ehdotus

23 §

Valvontamaksu ja valtion avustus

Kun edellä 4 a §:ssä tarkoitetun lupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, lupahakemuksen tarkastamisesta ja yhteisen luvan valvonnasta aiheutuvien kustannusten perimiseen sovelletaan, mitä rakentamislain 79 §:ssä säädetään rakennustyön valvonnasta kunnille suoritettavasta maksusta. Kun 4 a §:n mukaisen lupa-asian ratkaisee *Lupa- ja valvontavirasto*, lupahakemuksen tarkastamisesta ja valvonnasta aiheutuvien kustannusten perimiseen sovelletaan, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädetään.

23 a §

Ilmoittamisvelvollisuus

Lupaviranomaisen on vuosittain ilmoitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten perusteella otetun aineksen määrä ja laatu.

23 b §

Tietojärjestelmä

Tietojärjestelmää ylläpitävät *Lupa- ja valvontavirasto* ja Suomen ympäristökeskus, jotka toimivat luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 (yleinen tietosuojasetus) tarkoittamina rekisterinpitäjinä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

maastoliikennelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maastoliikennelain (1710/1995) 8 §, 9 §:n 1 ja 2 momentti, 10 §, 11 §:n 1 momentti, 12 §, 25 §:n 4 kohta, 28 § ja 32 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1586/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8 §

8 §

Alueelliset kiellot ja rajoitukset

Alueelliset kiellot ja rajoitukset

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi 1 §:ssä tarkoitettujen haittojen ehkäisemiseksi kieltää moottorikäyttöisen ajoneuvon käyttämisen tietyllä maa-alueella tai jääpeitteisellä vesialueella muuhun kuin 4 §:n 2 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettuun liikkumiseen taikka rajoittaa sitä. Kielto tai rajoitus on voimassa määräjän tai toistaiseksi.

Kielto tai rajoitus ei nopeusrajoitusta lukuun ottamatta koske 4 §:n 2 momentin 3–6 kohdassa tarkoitettua ajoa, ellei elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus erityisen painavista syistä toisin määrää.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi 1 momentissa tarkoitettussa päätöksessään määrätä nopeusrajoituksen maastossa alemmaksi kuin 29 §:n nojalla säädetty yleinen nopeusrajoitus.

Lupa- ja valvontavirasto voi 1 §:ssä tarkoitettujen haittojen ehkäisemiseksi kieltää moottorikäyttöisen ajoneuvon käyttämisen tietyllä maa-alueella tai jääpeitteisellä vesialueella muuhun kuin 4 §:n 2 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettuun liikkumiseen taikka rajoittaa sitä. Kielto tai rajoitus on voimassa määräjän tai toistaiseksi.

Kielto tai rajoitus ei nopeusrajoitusta lukuun ottamatta koske 4 §:n 2 momentin 3–6 kohdassa tarkoitettua ajoa, ellei Lupa- ja valvontavirasto erityisen painavista syistä toisin määrää.

Lupa- ja valvontavirasto voi 1 momentissa tarkoitettussa päätöksessään määrätä nopeusrajoituksen maastossa alemmaksi kuin 29 §:n nojalla säädetty yleinen nopeusrajoitus.

9 §

9 §

Kielto- ja rajoitusasiain käsittely

Kielto- ja rajoitusasiain käsittely

Esityksen alueellisen kiellon tai rajoituksen määräämisestä voi tehdä asianomainen kunta tai kunnan jäsen, paliskunta taikka sellainen viranomainen, yhteisö ja maanomistaja, jota asia koskee. Kiellon tai rajoituksen määräämisen voi panna vireille myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Esityksen alueellisen kiellon tai rajoituksen määräämisestä voi tehdä asianomainen kunta tai kunnan jäsen, paliskunta taikka sellainen viranomainen, yhteisö ja maanomistaja, jota

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ennen kiellon tai rajoituksen määräämistä kuultava kuntaa, jonka aluetta kiello tai rajoitus koskee, sekä varattava niille viranomaisille, yhteisöille ja maanomistajille sekä muille, joita asia koskee, tilaisuus tulla kuuluksi.

asia koskee. Kiellon tai rajoituksen määräämisen voi panna vireille myös *Lupa- ja valvontavirasto*.

Lupa- ja valvontaviraston on ennen kiellon tai rajoituksen määräämistä kuultava kuntaa, jonka aluetta kiello tai rajoitus koskee, sekä varattava niille viranomaisille, yhteisöille ja maanomistajille sekä muille, joita asia koskee, tilaisuus tulla kuuluksi.

10 §

Kiellon ja rajoituksen voimaantulo

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi määrätä, että kiello tai rajoitus tulee voimaan muutoksenhausta huolimatta päätöksessä määrättyllä tavalla sen jälkeen, kun päätöksestä on tiedotettu. Muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

10 §

Kiellon ja rajoituksen voimaantulo

Lupa- ja valvontavirasto voi määrätä, että kiello tai rajoitus tulee voimaan muutoksenhausta huolimatta päätöksessä määrättyllä tavalla sen jälkeen, kun päätöksestä on tiedotettu. Muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

11 §

Kiellon tai rajoituksen merkitseminen

Alueellinen kiello tai rajoitus on merkittävä alueelle, jota se koskee, tai sen läheisyyteen. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* tulee määrätä merkitsemisestä kieltoa tai rajoitusta koskevassa päätöksessä. Jollei merkitsemisestä ole päätöksessä muuta määrätty, kiellon tai rajoituksen merkitsemisestä vastaa *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*. Velvollisuus kiellon tai rajoituksen merkitsemiseen valtion maa-alueella tai jääpeitteisellä vesialueella on kuitenkin sillä viranomaisella, jonka hallinnassa alue on. Jos kiello tai rajoitus on annettu pelkästään yksityisen edun suojelemiseksi, merkitsemisestä vastaa hakija.

11 §

Kiellon tai rajoituksen merkitseminen

Alueellinen kiello tai rajoitus on merkittävä alueelle, jota se koskee, tai sen läheisyyteen. *Lupa- ja valvontaviraston* tulee määrätä merkitsemisestä kieltoa tai rajoitusta koskevassa päätöksessä. Jollei merkitsemisestä ole päätöksessä muuta määrätty, kiellon tai rajoituksen merkitsemisestä vastaa *Lupa- ja valvontavirasto*. Velvollisuus kiellon tai rajoituksen merkitsemiseen valtion maa-alueella tai jääpeitteisellä vesialueella on kuitenkin sillä viranomaisella, jonka hallinnassa alue on. Jos kiello tai rajoitus on annettu pelkästään yksityisen edun suojelemiseksi, merkitsemisestä vastaa hakija.

12 §

Päätöksen muuttaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi muuttaa 8 §:n nojalla annettua päätöstä, jos sitä tehtäessä vallinneet olot ovat olennaisesti muuttuneet tai jos päätöksen perusteiden

12 §

Päätöksen muuttaminen

Voimassa oleva laki

myöhemmin todetaan olleen olennaisesti erilaiset kuin päätöstä annettaessa on edellytetty. Tällöin on soveltuvin osin noudatettava, mitä 9–11 §:ssä säädetään.

25 §

Maastoliikenne-rikkomus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

4) käyttää moottorikäyttöistä ajoneuvoa maastossa vastoin valtioneuvoston 7 §:n taikka *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* 8 §:n perusteella antamaa kieltoa tai rajoitusta,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta tai 26 §:stä muuta johdu, maastoliikenne-rikkomuksesta sakkoon.

28 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen erityislupa

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi hakemuksesta myöntää henkilölle, jonka liikuntakyky on iän, vamman tai sairauden vuoksi rajoittunut, luvan poiketa 4 tai 8 §:ssä säädetystä kiellosta tai rajoituksesta.

32 §

Valvonta

Tämän lain toimeenpano ja lain noudattamisen ylin valvonta kuuluvat ympäristöministeriölle. Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten yleinen valvonta kuuluu *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* ja kunnassa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Ehdotus

Lupa- ja valvontavirasto voi muuttaa 8 §:n nojalla annettua päätöstä, jos sitä tehtäessä vallinneet olot ovat olennaisesti muuttuneet tai jos päätöksen perusteiden myöhemmin todetaan olleen olennaisesti erilaiset kuin päätöstä annettaessa on edellytetty. Tällöin on soveltuvin osin noudatettava, mitä 9–11 §:ssä säädetään.

25 §

Maastoliikenne-rikkomus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

4) käyttää moottorikäyttöistä ajoneuvoa maastossa vastoin valtioneuvoston 7 §:n taikka *Lupa- ja valvontaviraston* 8 §:n perusteella antamaa kieltoa tai rajoitusta,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta tai 26 §:stä muuta johdu, maastoliikenne-rikkomuksesta sakkoon.

28 §

Lupa- ja valvontaviraston erityislupa

Lupa- ja valvontavirasto voi hakemuksesta myöntää henkilölle, jonka liikuntakyky on iän, vamman tai sairauden vuoksi rajoittunut, luvan poiketa 4 tai 8 §:ssä säädetystä kiellosta tai rajoituksesta.

32 §

Valvonta

Tämän lain toimeenpano ja lain noudattamisen ylin valvonta kuuluvat ympäristöministeriölle. Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten yleinen valvonta kuuluu *Lupa- ja valvontavirastolle* ja kunnassa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

merensuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan merensuojelulain (1415/1994) 9 §:n 5 momentti, 10 §:n 2 ja 3 momentti ja 11 §:n 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat 9 §:n 5 momentti, 10 §:n 3 momentti ja 11 §:n 4 momentti laissa 1585/2009, sekä 10 §:n 2 momentti laissa 221/1995, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

9 §

9 §

Ruoppausmassan sijoittamista koskeva lupa

Ruoppausmassan sijoittamista koskeva lupa

Jos 1 momentissa tarkoitettu ruoppausmassan sijoittaminen Suomen talousvyöhykkeen ulkopuolelle tai sen vaikutukset ulottuvat myös Suomen talousvyöhykkeelle tai aluevesille, lupaviranomaisena on koko hankkeen osalta *Etelä-Suomen aluehallintovirasto*. Lupamenettelystä ja muutoksenhausta on soveltuvin osin voimassa, mitä niistä säädetään vesilaissa (264/1961).

Jos 1 momentissa tarkoitettu ruoppausmassan sijoittaminen Suomen talousvyöhykkeen ulkopuolelle tai sen vaikutukset ulottuvat myös Suomen talousvyöhykkeelle tai aluevesille, lupaviranomaisena on koko hankkeen osalta *Lupa- ja valvontavirasto*. Lupamenettelystä ja muutoksenhausta on soveltuvin osin voimassa, mitä niistä säädetään vesilaissa (587/2011).

10 §

10 §

Merelle tehtävät rakennelmat

Merelle tehtävät rakennelmat

Edellä 1 momentissa tarkoitettu Suomen ympäristökeskuksen lupa annetaan määräajaksi tai toistaiseksi. Voimassa oleva lupa voidaan ottaa haittaa kärsivän hakemuksesta tai valvontaviranomaisen aloitteesta uudel-

Edellä 1 momentissa tarkoitettu Suomen ympäristökeskuksen lupa annetaan määräajaksi tai toistaiseksi. Voimassa oleva lupa voidaan ottaa haittaa kärsivän hakemuksesta tai valvontaviranomaisen aloitteesta uudel-

Voimassa oleva laki

leen käsiteltäväksi ja, jos olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet, peruuttaa lupa tai muuttaa sen ehtoja. Ennen lupa-asian ratkaisemista on asiassa kuultava *liikenneministeriötä*.

Jos 1 momentissa tarkoitettu rakennelma ulottuu myös Suomen talousvyöhykkeelle tai aluevesille, lupaviranomaisena on koko hankkeen osalta *Etelä-Suomen aluehallintovirasto*. Lupamenettelystä ja muutoksenhausta on soveltuvin osin voimassa, mitä niistä säädetään vesilaissa.

11 §

Merenpohjan ja sen sisustan tutkimista ja hyväksikäyttöä koskeva lupa

---

Jos 1 momentissa tarkoitettu toiminta Suomen talousvyöhykkeen ulkopuolella ulottuu myös Suomen talousvyöhykkeelle tai aluevesille, lupaviranomaisena on koko hankkeen osalta *Etelä-Suomen aluehallintovirasto*. Lupamenettelystä ja muutoksenhausta on soveltuvin osin voimassa, mitä niistä säädetään ympäristönsuojelulaissa.

Ehdotus

leen käsiteltäväksi ja, jos olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet, peruuttaa lupa tai muuttaa sen ehtoja. Ennen lupa-asian ratkaisemista on asiassa kuultava *liikenne- ja viestintäministeriötä*.

Jos 1 momentissa tarkoitettu rakennelma ulottuu myös Suomen talousvyöhykkeelle tai aluevesille, lupaviranomaisena on koko hankkeen osalta *Lupa- ja valvontavirasto*. Lupamenettelystä ja muutoksenhausta on soveltuvin osin voimassa, mitä niistä säädetään vesilaissa

11 §

Merenpohjan ja sen sisustan tutkimista ja hyväksikäyttöä koskeva lupa

---

Jos 1 momentissa tarkoitettu toiminta Suomen talousvyöhykkeen ulkopuolella ulottuu myös Suomen talousvyöhykkeelle tai aluevesille, lupaviranomaisena on koko hankkeen osalta *Lupa- ja valvontavirasto*. Lupamenettelystä ja muutoksenhausta on soveltuvin osin voimassa, mitä niistä säädetään ympäristönsuojelulaissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20.

#.

Laki

pilaantuneiden alueiden puhdistamisen tukemisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan pilaantuneiden alueiden puhdistamisen tukemisesta annetun lain (246/2019) 10 a §, sellaisina kuin se on laissa 1451/2019,
muutetaan 4 §, 6 §:n 1 momentti, 8 §, 10 §:n 1 ja 2 momentti ja 12 §:n 1—3 momentti, sellaisena kuin niistä on 12 §:n 1—3 momentti laissa 179/2024, seuraavasti:

4 §

4 §

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävät

Lupa- ja valvontaviraston tehtävät

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimii valtionavustuslaissa (688/2001) tarkoitettuna valtionapuviranomaisena. Tehtävistä säädetään lisäksi valtionavustuslaissa.

Lupa- ja valvontaviraston toimii valtionavustuslaissa (688/2001) tarkoitettuna valtionapuviranomaisena. Tehtävistä säädetään lisäksi valtionavustuslaissa.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulee edistää pilaantuneiden alueiden kestävä riskienhallintaa. Lisäksi Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ohjaa ja edistää tämän lain täytäntöönpanoa ja soveltamista neuvonnalla ja ohjauksella.

Lupa- ja valvontaviraston tulee edistää pilaantuneiden alueiden kestävä riskienhallintaa. Lisäksi *Lupa- ja valvontavirasto* ohjaa ja edistää tämän lain täytäntöönpanoa ja soveltamista neuvonnalla ja ohjauksella.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen asiantuntijapalvelutehtävästä säädetään 8 §:ssä ja tehtävistä alueen pilaantuneisuuden selvittämisen ja pilaantuneen alueen puhdistamisen järjestäjänä 12 §:ssä.

Lupa- ja valvontaviraston asiantuntijapalvelutehtävästä säädetään 8 §:ssä ja tehtävistä alueen pilaantuneisuuden selvittämisen ja pilaantuneen alueen puhdistamisen järjestäjänä 12 §:ssä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävistä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä *Lupa- ja valvontaviraston* tehtävistä.

6 §

6 §

Valtionavustuksen myöntämisen edellytykset

Valtionavustuksen myöntämisen edellytykset

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää avustusta 2 §:ssä säädettyyn tarkoitukseen, jos:

Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää avustusta 2 §:ssä säädettyyn tarkoitukseen, jos:

1) pilaantumisen aiheuttajaa ei saada selville tai aiheuttajaa ei tavoiteta, taikka pilaantumisen aiheuttaja ei kykene vastaamaan toimen kustannuksista; ja

1) pilaantumisen aiheuttajaa ei saada selville tai aiheuttajaa ei tavoiteta, taikka pilaantumisen aiheuttaja ei kykene vastaamaan toimen kustannuksista; ja

2) alueen pilaantuneisuuden selvittäminen tai puhdistaminen on muulle kuin aiheuttajalle ilmeisen kohtuutonta.

2) alueen pilaantuneisuuden selvittäminen tai puhdistaminen on muulle kuin aiheuttajalle ilmeisen kohtuutonta.

8 §

8 §

Asiantuntijapalvelu

Asiantuntijapalvelu

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi hakijan pyynnöstä antaa alueen pilaantuneisuuden selvittämiseen ja puhdistamiseen asiantuntijapalvelua. Palvelun

Lupa- ja valvontavirasto voi hakijan pyynnöstä antaa alueen pilaantuneisuuden selvittämiseen ja puhdistamiseen asiantuntijapalvelua. *Palvelu on maksullista. Valtion viran-*

Voimassa oleva laki

maksullisuudesta säädetään valtion maksuperustelaissa (150/1992).

10 §

Valtionavustuspäätös

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee tämän lain mukaisen valtionavustuslain 11 §:ssä tarkoitetun valtionavustuspäätöksen.

Jos Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus antaa alueen pilaantuneisuuden selvittämiseen tai puhdistamiseen 8 §:ssä tarkoitettua asiantuntijapalvelua, voidaan myös tätä koskeva tieto sisällyttää valtionavustuspäätökseen.

10 a §

Kehittämisen- ja hallintokeskuksen tehtävät

Poiketen siitä, mitä 4 §:ssä säädetään, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus hoitaa avustuksen maksamista ja takaisinperintää koskevat valtionavustuslain 12, 19, 21 ja 22 §:n mukaiset tehtävät. Kehittämis- ja hallintokeskus hoitaa Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ohella myös mainitun lain 15 §:n mukaisia valvontatehtäviä.

12 §

Alueen pilaantuneisuuden selvittämisen ja alueen puhdistamisen järjestäminen

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi päättää järjestää alueen pilaantuneisuuden selvittämisen ja puhdistamisen, jos 6 §:ssä valtionavustuksen myöntämiselle säädetty edellytykset täyttyvät.

Ehdotus

omaisten suoritteiden maksullisuuden ja suoritteista perittävien maksujen suuruuden yleisistä perusteista sekä maksujen muista perusteista säädetään valtion maksuperustelaissa (150/1992).

10 §

Valtionavustuspäätös

Lupa- ja valvontavirasto tekee tämän lain mukaisen valtionavustuslain 11 §:ssä tarkoitetun valtionavustuspäätöksen.

Jos Lupa- ja valvontavirasto antaa alueen pilaantuneisuuden selvittämiseen tai puhdistamiseen 8 §:ssä tarkoitettua asiantuntijapalvelua, voidaan myös tätä koskeva tieto sisällyttää valtionavustuspäätökseen.

(kumotaan)

12 §

Alueen pilaantuneisuuden selvittämisen ja alueen puhdistamisen järjestäminen

Lupa- ja valvontavirasto voi päättää järjestää alueen pilaantuneisuuden selvittämisen ja puhdistamisen, jos 6 §:ssä valtionavustuksen myöntämiselle säädetty edellytykset täyttyvät.

Hakija, kiinteistön omistaja tai haltija taikka kunta osallistuu alueen pilaantuneisuuden selvittämisen ja puhdistamisen järjestämisen kustannuksiin Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tekemän päätöksen mukaisesti. Kustannukset jaetaan tarkoituksenmukaisessa suhteessa ottaen huomioon terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan vakavuus tai todennäköisyys, toimen kiireellisyys, toimeen saadut muut julkiset varat ja muut näihin rinnastettavat seikat. Puhdistamisen järjestämisen kustannusten jakamisessa otetaan lisäksi huomioon hakijan, kiinteistön omistajan tai haltijan taikka kunnan saama taloudellinen hyöty sekä puhdistamiseen soveltuva menetelmä ja sen kestävyys.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaa kustannuksista kokonaan, jos se on yleisen ympäristöedun kannalta välttämätöntä asian kiireellisyyden, alueiden pilaantuneisuuden järjestelmällisen selvittämisen, vastuutahon puuttumisen, luonnonsuojelulainsäädännön nojalla suojellun alueen suojelutarkoituksen turvaamisen, vedenhankintakäytössä olevan pohjavesialueen vedenoton turvaamisen tai muun näihin rinnastettavissa olevan syyn takia. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaa kustannuksista kokonaan myös, jos pilaantuneisuudesta aiheutuu tai uhkaa aiheutua erityisen vakavaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai yksilön asuin-ympäristölle.

Hakija, kiinteistön omistaja tai haltija taikka kunta osallistuu alueen pilaantuneisuuden selvittämisen ja puhdistamisen järjestämisen kustannuksiin *Lupa- ja valvontaviraston* tekemän päätöksen mukaisesti. Kustannukset jaetaan tarkoituksenmukaisessa suhteessa ottaen huomioon terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan vakavuus tai todennäköisyys, toimen kiireellisyys, toimeen saadut muut julkiset varat ja muut näihin rinnastettavat seikat. Puhdistamisen järjestämisen kustannusten jakamisessa otetaan lisäksi huomioon hakijan, kiinteistön omistajan tai haltijan taikka kunnan saama taloudellinen hyöty sekä puhdistamiseen soveltuva menetelmä ja sen kestävyys.

Lupa- ja valvontavirasto vastaa kustannuksista kokonaan, jos se on yleisen ympäristöedun kannalta välttämätöntä asian kiireellisyyden, alueiden pilaantuneisuuden järjestelmällisen selvittämisen, vastuutahon puuttumisen, luonnonsuojelulainsäädännön nojalla suojellun alueen suojelutarkoituksen turvaamisen, vedenhankintakäytössä olevan pohjavesialueen vedenoton turvaamisen tai muun näihin rinnastettavissa olevan syyn takia. *Lupa- ja valvontavirasto* vastaa kustannuksista kokonaan myös, jos pilaantuneisuudesta aiheutuu tai uhkaa aiheutua erityisen vakavaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai yksilön asuin-ympäristölle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) 4 §:n 2 momentti, 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 7 §:n 1 ja 2 momentti, 9 §:n 1 ja 3 momentti, 10 a §:n 1 ja 3 momentti, 10 b §:n 1—3 momentti, 11 §:n 1 ja 2 momentti, 12 §, 16 §:n 1 momentti, 17 §:n 1 momentti, 18 §:n 1 momentti, 19 §, 20 §:n 2 momentti, 23 a §:n 1—3 momentti ja 23 b §, sellaisina kuin niistä ovat 4 §:n 2 momentti, 5 §:n 1 momentti, 7 §:n 1 ja 2 momentti, 9 §:n 1 ja 3 momentti, 10 a §:n 1 ja 3 momentti, 10 b §:n 1—3 momentti, 18 §:n 1 momentti, 23 a §:n 1—3 momentti ja 23 b § laissa 1085/2020 ja 16 §:n 1 momentti laissa 1631/2015, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Viranomaiset

Viranomaiset

Rakennusperinnön säilyttämistä tämän lain nojalla edistävät ja valvovat *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset* ja Museovirasto.

Rakennusperinnön säilyttämistä tämän lain nojalla edistävät ja valvovat *Lupa- ja valvontavirasto* ja Museovirasto.

5 §

5 §

Asian vireilletulo

Asian vireilletulo

Rakennuksen suojelua koskeva asia tulee *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa* vireille sille tehdystä esityksestä tai sen omasta aloitteesta.

Rakennuksen suojelua koskeva asia tulee *Lupa- ja valvontavirastossa* vireille sille tehdystä esityksestä tai sen omasta aloitteesta.

6 §

6 §

Vaarantamiskielto

Vaarantamiskielto

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi kieltää rakennuksen kulttuurihistoriallista merkitystä vaarantaviin toimenpiteisiin ryhtymisen (vaarantamiskielto). Vaarantamiskielto on kuitenkin määrättävä aina, kun suojelun turvaaminen sitä välttämättä edellyttää. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi lisäksi velvoittaa rakennuksen omistajan tai haltijan

Lupa- ja valvontavirasto voi kieltää rakennuksen kulttuurihistoriallista merkitystä vaarantaviin toimenpiteisiin ryhtymisen (vaarantamiskielto). Vaarantamiskielto on kuitenkin määrättävä aina, kun suojelun turvaaminen sitä välttämättä edellyttää. *Lupa- ja valvontavirasto* voi lisäksi velvoittaa rakennuksen omis-

ryhtymään tarpeellisiin suojaamistoimenpiteisiin rakennuksen suojelun turvaamiseksi.

Vaarantamiskielto voidaan antaa, kun rakennuksen suojelua koskeva asia on vireillä. Jos vaarantamiskielto ei riittävällä tavalla turvaa rakennuksen säilymistä, *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi antaa vaarantamiskieltoa täydentäviä välttämättömiä määräyksiä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on käsiteltävä suojelua koskeva asia kahden vuoden kuluessa vaarantamiskiellon antamisesta.

7 §

Asianosaisten kuuleminen ja lausunnot

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ennen suojelua koskevan päätöksen tekemistä varattava rakennuksen ja kiinteistön omistajalle ja, jos rakennus tai kiinteistö ei ole omistajan hallussa, sen haltijalle sekä viereisen ja vastapäätä olevan kiinteistön tai muun alueen omistajalle ja haltijalle tilaisuus tulla kuuluksi. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* on myös pyydettävä rakennuksen sijaintikunnan ja Museoviraston sekä tarvittaessa muun yhteisön lausunto. Saamelaiden kotiseutualueella ja saamelaisista rakennusperintöä koskevissa asioissa on pyydettävä saamelaiskäräjien ja Saamelaismuseo Siidan lausunto. Koltta-alueella ja kolttsaamelaisista rakennusperintöä koskevissa asioissa lausunto on lisäksi pyydettävä kolttien kyläkokoukselta.

Kun suojelua koskeva asia on tullut vireille, *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi järjestää tilaisuuden, jossa 1 momentissa tarkoitetuilla kuultavilla sekä muilla, joiden oloihin asia saattaa huomattavasti vaikuttaa, on mahdollisuus tuoda esiin suojelun tarpeeseen, tavoitteisiin ja keinoihin liittyviä näkökohtia. Kutsu tilaisuuteen toimitetaan joko kirjeitse tai, jos kutsuttavien määrää ei voida etukäteen tietää, ilmoittamalla siitä vähintään yhdessä rakennuksen sijaintipaikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä.

9 §

tajan tai haltijan ryhtymään tarpeellisiin suojaamistoimenpiteisiin rakennuksen suojelun turvaamiseksi.

Vaarantamiskielto voidaan antaa, kun rakennuksen suojelua koskeva asia on vireillä. Jos vaarantamiskielto ei riittävällä tavalla turvaa rakennuksen säilymistä, *Lupa- ja valvontavirasto* voi antaa vaarantamiskieltoa täydentäviä välttämättömiä määräyksiä.

Lupa- ja valvontaviraston on käsiteltävä suojelua koskeva asia kahden vuoden kuluessa vaarantamiskiellon antamisesta.

7 §

Asianosaisten kuuleminen ja lausunnot

Lupa- ja valvontaviraston on ennen suojelua koskevan päätöksen tekemistä varattava rakennuksen ja kiinteistön omistajalle ja, jos rakennus tai kiinteistö ei ole omistajan hallussa, sen haltijalle sekä viereisen ja vastapäätä olevan kiinteistön tai muun alueen omistajalle ja haltijalle tilaisuus tulla kuuluksi. *Lupa- ja valvontaviraston* on myös pyydettävä rakennuksen sijaintikunnan ja Museoviraston sekä tarvittaessa muun yhteisön lausunto. Saamelaiden kotiseutualueella ja saamelaisista rakennusperintöä koskevissa asioissa on pyydettävä saamelaiskäräjien ja Saamelaismuseo Siidan lausunto. Koltta-alueella ja kolttsaamelaisista rakennusperintöä koskevissa asioissa lausunto on lisäksi pyydettävä kolttien kyläkokoukselta.

Kun suojelua koskeva asia on tullut vireille, *Lupa- ja valvontavirasto* voi järjestää tilaisuuden, jossa 1 momentissa tarkoitetuilla kuultavilla sekä muilla, joiden oloihin asia saattaa huomattavasti vaikuttaa, on mahdollisuus tuoda esiin suojelun tarpeeseen, tavoitteisiin ja keinoihin liittyviä näkökohtia. Kutsu tilaisuuteen toimitetaan joko kirjeitse tai, jos kutsuttavien määrää ei voida etukäteen tietää, ilmoittamalla siitä vähintään yhdessä rakennuksen sijaintipaikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä.

9 §

Suojelua koskeva päätös

Rakennuksen suojelusta päättää *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*.

elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on toimitettava suojelua koskeva päätös tiedoksi ympäristöministeriölle.

10 a §

Poikkeaminen suojelupäätöksestä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi rakennuksen tai kiinteistön omistajan tai haltijan hakemuksesta ja asettamallaan ehdoilla myöntää luvan poiketa suojelupäätöksestä, jos:

1) osa rakennuksesta on vahingoittunut ja vahingoittunut osa vaarantaa rakennuksen käyttötarkoituksen mukaista käyttöä tai suojelun perusteena olevien arvojen säilymistä;

2) rakennuksen käyttäminen käyttötarkoitukseensa sekä muuttaminen uuteen soveltuvaan käyttötarkoitukseen on suojelun vuoksi estynyt; tai

3) siihen on muu erityisen painava rakennusperinnön käyttöä tai hoitoa edistävä peruste.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on poikkeamisluvan myöntäessään määrättävä aika, jonka kuluessa on haettava poikkeamisen perusteena olevan toimenpiteen toteuttamiseksi muussa laissa edellytettyä lupaa tai saatettava toimenpide loppuun. Määräaika alkaa päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta ja voi olla enintään kaksi vuotta. *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi luvansaajan hakemuksesta jatkaa määräaika enintään kahdella vuodella.

10 b §

Menettely haettaessa poikkeamista suojelupäätöksestä

Suojelupäätöksestä poikkeamista koskeva hakemus on tehtävä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* kirjallisesti. Hakemus on perusteltava ja siinä on yksilöitävä, miltä osin suojelupäätöksestä on tarkoitus poiketa. Hake-

Suojelua koskeva päätös

Rakennuksen suojelusta päättää *Lupa- ja valvontavirasto*.

Lupa- ja valvontaviraston on toimitettava suojelua koskeva päätös tiedoksi ympäristöministeriölle.

10 a §

Poikkeaminen suojelupäätöksestä

Lupa- ja valvontavirasto voi rakennuksen tai kiinteistön omistajan tai haltijan hakemuksesta ja asettamallaan ehdoilla myöntää luvan poiketa suojelupäätöksestä, jos:

1) osa rakennuksesta on vahingoittunut ja vahingoittunut osa vaarantaa rakennuksen käyttötarkoituksen mukaista käyttöä tai suojelun perusteena olevien arvojen säilymistä;

2) rakennuksen käyttäminen käyttötarkoitukseensa sekä muuttaminen uuteen soveltuvaan käyttötarkoitukseen on suojelun vuoksi estynyt; tai

3) siihen on muu erityisen painava rakennusperinnön käyttöä tai hoitoa edistävä peruste.

Lupa- ja valvontaviraston on poikkeamisluvan myöntäessään määrättävä aika, jonka kuluessa on haettava poikkeamisen perusteena olevan toimenpiteen toteuttamiseksi muussa laissa edellytettyä lupaa tai saatettava toimenpide loppuun. Määräaika alkaa päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta ja voi olla enintään kaksi vuotta. *Lupa- ja valvontavirasto* voi luvansaajan hakemuksesta jatkaa määräaika enintään kahdella vuodella.

10 b §

Menettely haettaessa poikkeamista suojelupäätöksestä

Suojelupäätöksestä poikkeamista koskeva hakemus on tehtävä *Lupa- ja valvontavirastolle* kirjallisesti. Hakemus on perusteltava ja siinä on yksilöitävä, miltä osin suojelupäätöksestä on tarkoitus poiketa. Hakemukseen on lii-

mukseen on liitettävä suunnitelma poikkeamista edellyttävästä toimenpiteestä. Muun kuin rakennuksen omistajan tekemään hakemukseen on liitettävä myös omistajan suostumus.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ennen poikkeamista koskevan päätöksen tekemistä pyydettävä Museoviraston ja rakennuksen sijaintikunnan lausunto. Lisäksi 7 §:n 1 momentissa tarkoitetuille muille tahoille on tarvittaessa varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Saamelaisten kotiseutualueella ja saamelaista rakennusperintöä koskevissa asioissa on pyydettävä saamelaiskäräjien ja Saamelaismuseo Siidan lausunto. Kolтта-alueella ja kolttasaamelaista rakennusperintöä koskevissa asioissa lausunto on lisäksi pyydettävä kolttien kyläkoukselta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on toimitettava poikkeamista koskeva päätös tiedoksi rakennuksen sijaintikunnan rakennusvalvontaviranomaiselle.

11 §

Valtion omistaman rakennuksen luovutus

Jos valtion omistamien rakennusten suojelua koskevien säännösten nojalla aiemmin suojeltu valtion omistama rakennus luovutetaan toiselle, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* on pantava vireille rakennuksen suojelua koskeva asia.

Luovuttajan on ilmoitettava edellä 1 momentissa tarkoitettua rakennuksen luovuttamisesta viivytyksettä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*.

12 §

Suojelusta ilmoittaminen

Kun rakennuksen suojelemista koskeva asia on tullut vireille *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa*, suojelua koskeva päätös on saanut lainvoiman tai suojelu on lainvoimaisesti lakkautettu, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* on ilmoitettava siitä asianomaiselle kirjaamisviranomaiselle, jonka tulee

tettävä suunnitelma poikkeamista edellyttävästä toimenpiteestä. Muun kuin rakennuksen omistajan tekemään hakemukseen on liitettävä myös omistajan suostumus.

Lupa- ja valvontaviraston on ennen poikkeamista koskevan päätöksen tekemistä pyydettävä Museoviraston ja rakennuksen sijaintikunnan lausunto. Lisäksi 7 §:n 1 momentissa tarkoitetuille muille tahoille on tarvittaessa varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Saamelaisten kotiseutualueella ja saamelaista rakennusperintöä koskevissa asioissa on pyydettävä saamelaiskäräjien ja Saamelaismuseo Siidan lausunto. Kolтта-alueella ja kolttasaamelaista rakennusperintöä koskevissa asioissa lausunto on lisäksi pyydettävä kolttien kyläkoukselta.

Lupa- ja valvontaviraston on toimitettava poikkeamista koskeva päätös tiedoksi rakennuksen sijaintikunnan rakennusvalvontaviranomaiselle.

11 §

Valtion omistaman rakennuksen luovutus

Jos valtion omistamien rakennusten suojelua koskevien säännösten nojalla aiemmin suojeltu valtion omistama rakennus luovutetaan toiselle, *Lupa- ja valvontaviraston* on pantava vireille rakennuksen suojelua koskeva asia.

Luovuttajan on ilmoitettava edellä 1 momentissa tarkoitettua rakennuksen luovuttamisesta viivytyksettä *Lupa- ja valvontavirastolle*.

12 §

Suojelusta ilmoittaminen

Kun rakennuksen suojelemista koskeva asia on tullut vireille *Lupa- ja valvontavirastossa*, suojelua koskeva päätös on saanut lainvoiman tai suojelu on lainvoimaisesti lakkautettu, *Lupa- ja valvontaviraston* on ilmoitettava siitä asianomaiselle kirjaamisviranomaiselle, jonka tulee tehdä siitä merkintä lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin. Ilmoituksessa on mainittava kiinteistö, jolla rakennus sijaitsee.

tehdä siitä merkintä lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin. Ilmoituksessa on mainittava kiinteistö, jolla rakennus sijaitsee.

16 §

Avustuksen myöntäminen ja maksaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä Museovirasto voivat myöntää suojeltavaksi määrätyn rakennuksen omistajalle valtion talousarvion rajoissa avustusta rakennuksen hoitoa ja kunnossapitoa varten. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* myöntämän avustuksen maksamista, maksatuksen keskeytystä ja takaisinperintää koskevat valtionavustuslain (688/2001) 12, 19, 21 ja 22 §:ssä mainitut tehtävät hoitaa *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus (kehittämis- ja hallintokeskus). Kehittämis- ja hallintokeskus hoitaa *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* lisäksi myös valtionavustuslain 15 §:n mukaisia valvontatehtäviä, jos avustuksen on myöntänyt *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*.

16 §

Avustuksen myöntäminen ja maksaminen

Elinvoimakeskus sekä Museovirasto voivat myöntää suojeltavaksi määrätyn rakennuksen omistajalle valtion talousarvion rajoissa avustusta rakennuksen hoitoa ja kunnossapitoa varten. *Elinvoimakeskuksen* myöntämän avustuksen maksamista, maksatuksen keskeytystä ja takaisinperintää koskevat valtionavustuslain (688/2001) 12, 19, 21 ja 22 §:ssä mainitut tehtävät hoitaa *KEHA*. *KEHA* hoitaa *elinvoimakeskuksen* lisäksi myös valtionavustuslain 15 §:n mukaisia valvontatehtäviä, jos avustuksen on myöntänyt *elinvoimakeskus*.

17 §

Välttämättömät kunnostustyöt

Jos rakennuksen omistaja on laiminlyönyt säilyttämisen ja suojelun tarkoituksen edellyttämän hoidon ja kunnostuksen, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi velvoittaa hänet määräajassa ryhtymään tarpeellisiin toimiin rakennuksen kunnostamiseksi tai saattamiseksi ennalleen sakon uhalla tai uhalla, että *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* teettää työn hänen kustannuksellaan. Toimenpiteistä johtuvat kustannukset maksetaan etukäteen valtion varoista, ja ne peritään valtiolle siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

17 §

Välttämättömät kunnostustyöt

Jos rakennuksen omistaja on laiminlyönyt säilyttämisen ja suojelun tarkoituksen edellyttämän hoidon ja kunnostuksen, *Lupa- ja valvontavirasto* voi velvoittaa hänet määräajassa ryhtymään tarpeellisiin toimiin rakennuksen kunnostamiseksi tai saattamiseksi ennalleen sakon uhalla tai uhalla, että *Lupa- ja valvontavirasto* teettää työn hänen kustannuksellaan. Toimenpiteistä johtuvat kustannukset maksetaan etukäteen valtion varoista, ja ne peritään valtiolle siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

18 §

Tarkastusoikeus

18 §

Tarkastusoikeus

Jos on perusteltu syy epäillä, että rakennuksen suojelua koskevia tai vaarantamiskiellon yhteydessä annettuja määräyksiä taikka suojelupäätöksestä poikkeamiseen myönnetyn luvan ehtoja on rikottu, Museovirastolla sekä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella* on oikeus toimittaa tarkastus rakennuksessa tai sen huonetiloissa. Pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa tarkastuksen saa kuitenkin toimittaa vain, jos on epäily sellaisesta rangaistavasta menettelystä, josta voi seurata vankeusrangaistus, ja jos se on rangaistavan menettelyn selvittämiseksi välttämätöntä. Tarkastuksesta säädetään lisäksi hallintolain (434/2003) 39 §:ssä.

Jos on perusteltu syy epäillä, että rakennuksen suojelua koskevia tai vaarantamiskiellon yhteydessä annettuja määräyksiä taikka suojelupäätöksestä poikkeamiseen myönnetyn luvan ehtoja on rikottu, Museovirastolla sekä *Lupa- ja valvontavirastolla* on oikeus toimittaa tarkastus rakennuksessa tai sen huonetiloissa. Pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa tarkastuksen saa kuitenkin toimittaa vain, jos on epäily sellaisesta rangaistavasta menettelystä, josta voi seurata vankeusrangaistus, ja jos se on rangaistavan menettelyn selvittämiseksi välttämätöntä. Tarkastuksesta säädetään lisäksi hallintolain (434/2003) 39 §:ssä.

19 §

Vahingosta ilmoittaminen

Jos suojeltavaksi määrätty rakennus on vahingoittunut tai tuhoutunut, rakennuksen omistajan tai haltijan on ilmoitettava siitä viipymättä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*. Tämän tulee välittömästi neuvoteltuaan asiasta Museoviraston kanssa päättää tarvittavista toimenpiteistä.

20 §

Seurannan järjestäminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, maakunnan liitot ja kunnat huolehtivat kukin alueellaan rakennetun kulttuuriympäristön tilan ja kehityksen seurannasta siten kuin siitä erikseen säädetään.

23 a §

Menettely rikosasioissa

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tehtävä ilmoitus poliisille esitutkintaa varten, jos on aihetta epäillä rikoslain 48 luvun 6 §:ssä rangaistavaksi säädettyä tämän lain vastaista tekoa tai laiminlyöntiä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on myös tehtävä ilmoitus poliisille esitutkintaa

19 §

Vahingosta ilmoittaminen

Jos suojeltavaksi määrätty rakennus on vahingoittunut tai tuhoutunut, rakennuksen omistajan tai haltijan on ilmoitettava siitä viipymättä *Lupa- ja valvontavirastolle*. Tämän tulee välittömästi neuvoteltuaan asiasta Museoviraston kanssa päättää tarvittavista toimenpiteistä.

20 §

Seurannan järjestäminen

Lupa- ja valvontavirasto, maakunnan liitot ja kunnat huolehtivat kukin alueellaan rakennetun kulttuuriympäristön tilan ja kehityksen seurannasta siten kuin siitä erikseen säädetään.

23 a §

Menettely rikosasioissa

Lupa- ja valvontaviraston on tehtävä ilmoitus poliisille esitutkintaa varten, jos on aihetta epäillä rikoslain 48 luvun 6 §:ssä rangaistavaksi säädettyä tämän lain vastaista tekoa tai laiminlyöntiä.

varten, jos on aihetta epäillä tämän lain 23 §:ssä säädettyä tekoa tai laiminlyöntiä. Ilmoitus voidaan kuitenkin jättää tekemättä, jos tekoa tai laiminlyöntiä on pidettävä olosuhteet huomioon ottaen vähäisenä eikä yleinen etu vaadi ilmoituksen tekemistä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle on 1 tai 2 momentissa tarkoitettua tekoa tai laiminlyöntiä käsiteltäessä esitutkinnassa ja syyteharkinnassa varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Tuomioistuimen on tällaista asiaa käsitellessään varattava *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* tilaisuus tulla kuulluksi.

23 b §

Oikeus saada tietoja

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella, Museovirastolla, kehittämis- ja hallintokeskuksella sekä Maanmittauslaitoksella on niille tässä laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, oikeus salassapitosäännösten estämättä saada Verohallinnolta maksutta asian käsittelemiseksi välttämättömät tiedot vainajan ja kuolinpesän osakkaan nimestä ja kotipaikasta sekä henkilötunnuksesta tai syntymä- ja kuolinpäivästä sekä tieto kuolinpesän pesänselvittäjästä, testamentin toimeenpanijasta tai pesänjakajasta.

Lupa- ja valvontaviraston on myös tehtävä ilmoitus poliisille esitutkintaa varten, jos on aihetta epäillä tämän lain 23 §:ssä säädettyä tekoa tai laiminlyöntiä. Ilmoitus voidaan kuitenkin jättää tekemättä, jos tekoa tai laiminlyöntiä on pidettävä olosuhteet huomioon ottaen vähäisenä eikä yleinen etu vaadi ilmoituksen tekemistä.

Lupa- ja valvontavirastolle on 1 tai 2 momentissa tarkoitettua tekoa tai laiminlyöntiä käsiteltäessä esitutkinnassa ja syyteharkinnassa varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Tuomioistuimen on tällaista asiaa käsitellessään varattava *Lupa- ja valvontavirastolle* tilaisuus tulla kuulluksi.

23 b §

Oikeus saada tietoja

Lupa- ja valvontavirastolla, elinvoimakeskuksella, Museovirastolla, kehittämis- ja hallintokeskuksella sekä Maanmittauslaitoksella on niille tässä laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, oikeus salassapitosäännösten estämättä saada Verohallinnolta maksutta asian käsittelemiseksi välttämättömät tiedot vainajan ja kuolinpesän osakkaan nimestä ja kotipaikasta sekä henkilötunnuksesta tai syntymä- ja kuolinpäivästä sekä tieto kuolinpesän pesänselvittäjästä, testamentin toimeenpanijasta tai pesänjakajasta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

rakentamislain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rakentamislain (751/2023) 4 §, 19 §:n 2 momentti, 66 §:n 1 ja 2 momentti, 67 §:n 1 momentti, 75 §:n 1 momentti, 132 §:n 3 momentti, 179 §:n 3 momentti, 182 §:n 2 momentti, 185 §:n 2 momentti ja 188 §, sellaisina kuin niistä ovat 179 §:n 3 momentti, 182 §:n 2 momentti ovat laissa / 20 , seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävät

Lupa- ja valvontaviraston tehtävät

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus edistää rakennustoimen järjestämistä.

Lupa- ja valvontavirasto edistää rakennustoimen järjestämistä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on valvottava, että rakentamisessa otetaan huomioon vaikutuksiltaan valtakunnalliset ja merkittävät maakunnalliset asiat.

Lupa- ja valvontaviraston on valvottava, että rakentamisessa otetaan huomioon vaikutuksiltaan valtakunnalliset ja merkittävät maakunnalliset asiat.

19 §

19 §

Rakennusjärjestyksen hyväksyminen, kuuleminen ja julkaiseminen

Rakennusjärjestyksen hyväksyminen, kuuleminen ja julkaiseminen

Kunnan on asetettava ehdotus rakennusjärjestykseksi julkisesti nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi. Kunnan ilmoitusten julkaisemisesta säädetään kuntalain (410/2015) 108 §:ssä. Kunnan jäsenille ja osallisille on varattava tilaisuus tehdä muistutus rakennusjärjestysehdotuksesta. Muistutus on toimitettava kunnalle ennen ehdotuksen nähtävänäoloajan päättymistä. Ehdotuksesta rakennusjärjestykseksi on pyydettävä lausunto *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta*, maakunnan liitolta ja kunnalta, jonka alueiden käyttöön tai rakentamiseen rakennusjärjestys voi vaikuttaa. Muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet yhteystietonsa, on ilmoitettava kunnan perusteltu kannanotto esitettyyn mielipiteeseen.

Kunnan on asetettava ehdotus rakennusjärjestykseksi julkisesti nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi. Kunnan ilmoitusten julkaisemisesta säädetään kuntalain (410/2015) 108 §:ssä. Kunnan jäsenille ja osallisille on varattava tilaisuus tehdä muistutus rakennusjärjestysehdotuksesta. Muistutus on toimitettava kunnalle ennen ehdotuksen nähtävänäoloajan päättymistä. Ehdotuksesta rakennusjärjestykseksi on pyydettävä lausunto *Lupa- ja valvontavirastolta*, maakunnan liitolta ja kunnalta, jonka alueiden käyttöön tai rakentamiseen rakennusjärjestys voi vaikuttaa. Muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet yhteystietonsa, on ilmoitettava kunnan perusteltu kannanotto esitettyyn mielipiteeseen.

66 §

66 §

*Lausunto purkamis- ja maisematyöluvasta
sekä rakentamisluvasta*

Kunnan on pyydettävä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* lausunto purkamis- ja maisematyölupahakemuksesta sekä sellaisesta rakentamis- ja sijoittamislupahakemuksesta, johon ei sovelleta suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä, jos lupaa haetaan alueelle, joka kuuluu:

1) valtioneuvoston hyväksymään luonnon-suojeluohjelmaan;

2) luonnonsuojelulain (9/2023) nojalla suojellun luontotyypin alueeseen taikka erityisesti suojeltavan lajin esiintymispaikkaan, jolla on voimassa mainitun lain 29 §:n 1 momentissa tai 47 §:n 2 momentissa tarkoitettu kielto;

3) luonnonsuojelulain mukaiseen maisema-alueeseen; tai

4) maakuntakaavassa osoitettuun virkistys- tai suojelualueeseen.

Lausuntoa ei ole tarpeen pyytää, jos rakentaminen tai purkaminen perustuu poikkeamislupaan, josta *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* on antanut lausunnon. Lausuntoa ei 1 momentin 4 kohdan perusteella ole myöskään tarpeen pyytää, jos alueella on asemakaava tai yleiskaava taikka aiemman rakentamista koskevan lainsäädännön mukainen oikeusvaikutteinen yleiskaava.

67 §

Lausunto poikkeamisluvasta sekä rakentamisluvasta suunnittelutarvealueelle sijoittuvan rakennuspaikan osalta

Kunnan on pyydettävä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* lausunto poikkeamislupahakemuksesta sekä rakentamis- ja sijoittamislupahakemuksesta, johon sovelletaan suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä, jos lupahakemus todennäköisesti koskee:

1) ympäristön- tai luonnonsuojelun kannalta merkittävää aluetta;

2) kulttuuriperinnön suojelun tai virkistystarpeiden kannalta merkittävää aluetta tai kohdetta; tai

3) valtion liikenneverkkoa.

*Lausunto purkamis- ja maisematyöluvasta
sekä rakentamisluvasta*

Kunnan on pyydettävä *Lupa- ja valvontaviraston* lausunto purkamis- ja maisematyölupahakemuksesta sekä sellaisesta rakentamis- ja sijoittamislupahakemuksesta, johon ei sovelleta suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä, jos lupaa haetaan alueelle, joka kuuluu:

1) valtioneuvoston hyväksymään luonnon-suojeluohjelmaan;

2) luonnonsuojelulain (9/2023) nojalla suojellun luontotyypin alueeseen taikka erityisesti suojeltavan lajin esiintymispaikkaan, jolla on voimassa mainitun lain 29 §:n 1 momentissa tai 47 §:n 2 momentissa tarkoitettu kielto;

3) luonnonsuojelulain mukaiseen maisema-alueeseen; tai

4) maakuntakaavassa osoitettuun virkistys- tai suojelualueeseen.

Lausuntoa ei ole tarpeen pyytää, jos rakentaminen tai purkaminen perustuu poikkeamislupaan, josta *Lupa- ja valvontavirasto* on antanut lausunnon. Lausuntoa ei 1 momentin 4 kohdan perusteella ole myöskään tarpeen pyytää, jos alueella on asemakaava tai yleiskaava taikka aiemman rakentamista koskevan lainsäädännön mukainen oikeusvaikutteinen yleiskaava.

67 §

Lausunto poikkeamisluvasta sekä rakentamisluvasta suunnittelutarvealueelle sijoittuvan rakennuspaikan osalta

Kunnan on pyydettävä *Lupa- ja valvontaviraston* lausunto poikkeamislupahakemuksesta sekä rakentamis- ja sijoittamislupahakemuksesta, johon sovelletaan suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä, jos lupahakemus todennäköisesti koskee:

1) ympäristön- tai luonnonsuojelun kannalta merkittävää aluetta;

2) kulttuuriperinnön suojelun tai virkistystarpeiden kannalta merkittävää aluetta tai kohdetta; tai

3) valtion liikenneverkkoa.

---

75 §

Ympäristövaikutusten arviointi

Jos rakentamisesta taikka muusta tämän lain mukaan luvanvaraisesta tai viranomaishyväksyntää edellyttävästä toimenpiteestä on tehtävä ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukainen ympäristövaikutusten arviointi, on hakemuksen vireille tulosta sen lisäksi mitä 63 §:ssä säädetään, tiedotettava yleisessä tietoverkossa. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* on varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen hakemuksesta. Asiassa jätetyistä huomautuksista ja lausunnoista on laadittava yhteenveto, jonka on oltava yleisesti saatavilla päätöksen antamisajankohtana.

---

75 §

Ympäristövaikutusten arviointi

Jos rakentamisesta taikka muusta tämän lain mukaan luvanvaraisesta tai viranomaishyväksyntää edellyttävästä toimenpiteestä on tehtävä ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukainen ympäristövaikutusten arviointi, on hakemuksen vireille tulosta sen lisäksi mitä 63 §:ssä säädetään, tiedotettava yleisessä tietoverkossa. *Lupa- ja valvontavirastolle* on varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen hakemuksesta. Asiassa jätetyistä huomautuksista ja lausunnoista on laadittava yhteenveto, jonka on oltava yleisesti saatavilla päätöksen antamisajankohtana.

---

132 §

Veden johtaminen ja ojittaminen

Edellä 2 momentissa tarkoitettu asia ratkaistaan kuitenkin siten kuin vesilain 5 luvussa säädetään, jos:

- 1) kyse on ranta-asemakaava-alueesta;
- 2) ojitus palvelee asemakaavassa osoitettujen maa- ja metsätalousalueiden maankuivautusta;
- 3) ojitus sijoittuu suurimmalta osin asemakaava-alueen ulkopuolelle;
- 4) ojituksesta aiheutuu haittaa tai veden johtamisen tarvetta kolmannen omistamalle kiinteistölle;
- 5) ojitus edellyttää *aluehallintoviraston* lupaa tai ojitustoimituksen päätöstä.

---

132 §

Veden johtaminen ja ojittaminen

Edellä 2 momentissa tarkoitettu asia ratkaistaan kuitenkin siten kuin vesilain 5 luvussa säädetään, jos:

- 1) kyse on ranta-asemakaava-alueesta;
- 2) ojitus palvelee asemakaavassa osoitettujen maa- ja metsätalousalueiden maankuivautusta;
- 3) ojitus sijoittuu suurimmalta osin asemakaava-alueen ulkopuolelle;
- 4) ojituksesta aiheutuu haittaa tai veden johtamisen tarvetta kolmannen omistamalle kiinteistölle;
- 5) ojitus edellyttää *elinvoimakituksen* lupaa tai ojitustoimituksen päätöstä

---

179 §

Valitusoikeus rakentamisluvasta

Jos rakentamisluvan mukainen rakentaminen merkitsee purkamislupaa edellyttävän valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävän rakennuksen purkamista, valitusoikeus

---

179 §

Valitusoikeus rakentamisluvasta

Jos rakentamisluvan mukainen rakentaminen merkitsee purkamislupaa edellyttävän valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävän rakennuksen purkamista, valitusoikeus

rakentamisluvasta on myös *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella*.

182 §

Valitusoikeus purkamisluvasta

Valitusoikeus rakennuksen purkamista koskevasta päätöksestä on myös *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella* sekä museoviranomaisella silloin, kun rakennus on valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävä

185 §

Eräiden päätösten tiedoksianto ja tiedottaminen

Kunnan on toimitettava 57 §:n mukainen poikkeamislupa hakijalle. Kunnan on toimitettava poikkeamislupa tai sen jäljennös myös niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa, sekä niille, jotka ovat sitä erikseen pyytäneet. Jos samassa muistutuksessa on useita muistuttajia, poikkeamislupaa tai sen jäljennöstä ei tarvitse lähettää kuin muistutuksen ensimmäiselle allekirjoittajalle. Ensimmäinen allekirjoittaja vastaa tiedon toimittamisesta muille allekirjoittaneille. Lisäksi kunnan on toimitettava poikkeamislupa viivytyksettä tiedoksi *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*.

188 §

Viranomaisen tiedonsaantioikeus

Ympäristöministeriöllä ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella* on oikeus saada kunnilta, maakuntien liitoilta ja muilta tämän lain mukaisilta viranomaisilta maksutta tämän lain ohjaamisen, seurannan ja kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja.

rakentamisluvasta on myös *Lupa- ja valvontavirastolla*.

182 §

Valitusoikeus purkamisluvasta

Valitusoikeus rakennuksen purkamista koskevasta päätöksestä on myös *Lupa- ja valvontavirastolla* sekä museoviranomaisella silloin, kun rakennus on valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävä.

185 §

Eräiden päätösten tiedoksianto ja tiedottaminen

Kunnan on toimitettava 57 §:n mukainen poikkeamislupa hakijalle. Kunnan on toimitettava poikkeamislupa tai sen jäljennös myös niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa, sekä niille, jotka ovat sitä erikseen pyytäneet. Jos samassa muistutuksessa on useita muistuttajia, poikkeamislupaa tai sen jäljennöstä ei tarvitse lähettää kuin muistutuksen ensimmäiselle allekirjoittajalle. Ensimmäinen allekirjoittaja vastaa tiedon toimittamisesta muille allekirjoittaneille. Lisäksi kunnan on toimitettava poikkeamislupa viivytyksettä tiedoksi *Lupa- ja valvontavirastolle*.

188 §

Viranomaisen tiedonsaantioikeus

Ympäristöministeriöllä ja *Lupa- ja valvontavirastolla* on oikeus saada kunnilta, maakuntien liitoilta ja muilta tämän lain mukaisilta viranomaisilta maksutta tämän lain ohjaamisen, seurannan ja kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

#.

Laki

rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta annetun lain (15/2022) 3 §:n 4 momentti, 6 §, 7 §, 10 §, 19 §:n 1 momentti, 20 §:n 1 ja 2 momentti, 28 §, 30 §:n 1 momentti, 31 §:n 3 ja 4 momentti, 36 §:n 1 momentti, 37 § ja 38 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

Euroopan unionin valtioneuvoston päätöksen soveltaminen

Euroopan unionin valtioneuvoston päätöksen soveltaminen

Tarkempia säännöksiä avustuksen, korvauksen tai sääksen pesintään perustuvan tuen myöntämisestä, myöntämisen edellytyksistä, maksamisesta, käytöstä ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä avustuksen saajan velvollisuuksista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella sen mukaan kuin maa- ja metsätalousalan ja maaseutualueiden valtioneuvoston päätöksinä 2014–2020 annetuissa Euroopan unionin suuntaviivoissa (2014/C 204/01) määrätään ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen kalastus- ja vesiviljelyalalla annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 717/2014 säädetään.

Tarkempia säännöksiä avustuksen, korvauksen tai sääksen pesintään perustuvan tuen myöntämisestä, myöntämisen edellytyksistä, maksamisesta, käytöstä ja *elinvoimakeskuksen* sekä avustuksen saajan velvollisuuksista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella sen mukaan kuin maa- ja metsätalousalan ja maaseutualueiden valtioneuvoston päätöksinä 2014–2020 annetuissa Euroopan unionin suuntaviivoissa (2014/C 204/01) määrätään ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen kalastus- ja vesiviljelyalalla annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 717/2014 säädetään.

6 §

6 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävät

Elinvoimakeskuksen tehtävät

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävänä on:

Elinvoimakeskuksen tehtävänä on:

1) rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennaltaehkäisy edistäminen;

1) rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennaltaehkäisy edistäminen;

Voimassa oleva laki

2) vahinkoilmoitusten, korvaus-, tuki- ja avustushakemusten sekä niitä koskevien oikaisuvaatimusten käsitteleminen ja ratkaiseminen;

3) avustuksen, korvauksen ja tuen toimeenpanotehtävät ja niihin liittyvä neuvonta, ohjaus, tiedotus ja valvonta.

Toimivaltainen valtion viranomainen on se elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jonka toimialueella vahinko tapahtuu. Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus käsittelee ja ratkaisee kuitenkin hakemukset maakotkan pesintään perustuvasta tuesta ja Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus hakemukset sääksen pesintään perustuvasta tuesta.

7 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tehtävät

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus hoitaa avustusten maksamista ja takaisinperintää koskevat valtionavustuslain (688/2001) 12, 19, 21 ja 22 §:n mukaiset tehtävät. Kehittämis- ja hallintokeskus hoitaa toimivaltaisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ohella myös mainitun lain 15 §:n mukaisia valvontatehtäviä.

10 §

Avustuksen tarkoitus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää avustusta 15, 21 ja 26 §:ssä tarkoitettujen vahinkojen sekä rakennuksille aiheutuvien vahinkojen ennaltaehkäisemiseen valtion talousarviossa osoitettujen määrärahojen rajoissa. Avustusta voidaan myöntää tavaroiden ja palveluiden hankintaan sekä tutkimukseen ja kehitystyöhön.

19 §

Ehdotus

2) vahinkoilmoitusten, korvaus-, tuki- ja avustushakemusten sekä niitä koskevien oikaisuvaatimusten käsitteleminen ja ratkaiseminen;

3) avustuksen, korvauksen ja tuen toimeenpanotehtävät ja niihin liittyvä neuvonta, ohjaus, tiedotus ja valvonta.

Toimivaltainen valtion viranomainen on se *elinvoimakeskus*, jonka toimialueella vahinko tapahtuu. [X] *elinvoimakeskus* käsittelee ja ratkaisee kuitenkin hakemukset maakotkan pesintään perustuvasta tuesta ja [Y] *elinvoimakeskus* hakemukset sääksen pesintään perustuvasta tuesta.

7 §

KEHAN tehtävät

KEHA hoitaa avustusten maksamista ja takaisinperintää koskevat valtionavustuslain (688/2001) 12, 19, 21 ja 22 §:n mukaiset tehtävät. *KEHA* hoitaa toimivaltaisen *elinvoimakeskuksen* ohella myös mainitun lain 15 §:n mukaisia valvontatehtäviä.

10 §

Avustuksen tarkoitus

Elinvoimakeskus voi myöntää avustusta 15, 21 ja 26 §:ssä tarkoitettujen vahinkojen sekä rakennuksille aiheutuvien vahinkojen ennaltaehkäisemiseen valtion talousarviossa osoitettujen määrärahojen rajoissa. Avustusta voidaan myöntää tavaroiden ja palveluiden hankintaan sekä tutkimukseen ja kehitystyöhön.

19 §

Viljelys- ja eläinvahingosta ilmoittaminen

Vahingonkärsijän on tehtävä vahingon havaittuaan viipymättä vahinkoilmoitus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Ilmoitus katsotaan toimitetuksi, kun se on saapunut viranomaiselle. Ilmoituksen tulee sisältää vahingonkärsijän yhteystiedot sekä tiedot vahingon sijainnista, vahingon aiheuttajasta ja ajankohdasta sekä vahingon kohteesta ja laajuudesta.

20 §

Viljelys- ja eläinvahingon toteaminen ja arviointi

Viljelysvahingon toteaa ja arvioi vahingonkärsijän pyynnöstä toimivaltainen kunnan viranomainen. Eläinvahingon toteaa ja arvioi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymä riippumaton asiantuntija. Arviointi on tehtävä viipymättä sen jälkeen, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on vastaanottanut vahinkoilmoituksen ja arvioinnin suorittava taho on saanut tiedon vahingosta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi siirtää eläinvahingon arviointia koskevan tehtävän sellaisen tahon hoidettavaksi, jolla on tarvittava pätevyys ja parhaimmat edellytykset eläinvahingon arvioimiseksi. Ulkopuoliseen arvioijaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan tässä laissa tarkoitettua tehtävää. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

28 §

Avustuksen hakeminen

Avustusta haetaan toimivaltaiselta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta ennen avustettavan hankkeen tai toimenpiteen

Viljelys- ja eläinvahingosta ilmoittaminen

Vahingonkärsijän on tehtävä vahingon havaittuaan viipymättä vahinkoilmoitus *elinvoimakeskukselle*. Ilmoitus katsotaan toimitetuksi, kun se on saapunut viranomaiselle. Ilmoituksen tulee sisältää vahingonkärsijän yhteystiedot sekä tiedot vahingon sijainnista, vahingon aiheuttajasta ja ajankohdasta sekä vahingon kohteesta ja laajuudesta.

20 §

Viljelys- ja eläinvahingon toteaminen ja arviointi

Viljelysvahingon toteaa ja arvioi vahingonkärsijän pyynnöstä toimivaltainen kunnan viranomainen. Eläinvahingon toteaa ja arvioi *elinvoimakeskuksen* hyväksymä riippumaton asiantuntija. Arviointi on tehtävä viipymättä sen jälkeen, kun *elinvoimakeskus* on vastaanottanut vahinkoilmoituksen ja arvioinnin suorittava taho on saanut tiedon vahingosta.

Elinvoimakeskus voi siirtää eläinvahingon arviointia koskevan tehtävän sellaisen tahon hoidettavaksi, jolla on tarvittava pätevyys ja parhaimmat edellytykset eläinvahingon arvioimiseksi. Ulkopuoliseen arvioijaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan tässä laissa tarkoitettua tehtävää. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

28 §

Avustuksen hakeminen

Avustusta haetaan toimivaltaiselta *elinvoimakeskukselta* ennen avustettavan hankkeen

Voimassa oleva laki

aloittamista. Avustuksen hakemisesta säädetään lisäksi valtionavustuslain 9 §:ssä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi asettaa avustuksen hakemiselle hakuajan.

30 §

Korvauksen ja tuen hakeminen

Korvausta ja tukea haetaan toimivaltaiselta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta. Korvausta haetaan ilman aiheetonta viivytystä vahingon toteamisen jälkeen. Edellä 5 luvussa tarkoitettua tukea haetaan vuosittain viimeistään 31 päivänä lokakuuta.

31 §

Korvaushakemus

Jos vahingon määrä voidaan todeta vasta seuraavalla kasvukaudella, hakemusta on tältä osin täydennettävä vahingon määrän todentavalla lisäselvityksellä. Lisäselvitys on toimitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle vahinkoa seuraavan vuoden toukokuun loppuun mennessä.

Hakijan tulee korvaushakemuksen käsitteilyn yhteydessä pyynnöstä antaa tiedot muistakin seikoista, joita toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tarvitsee hakemuksen ratkaisemiseksi.

36 §

Avustuksen, korvauksen ja tuen palauttaminen

Korvauksen ja tuen saajan tulee viipymättä palauttaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle virheellisesti, liikaa tai ilmeisen perusteettomasti saamansa korvaus tai tuki.

37 §

Ehdotus

tai toimenpiteen aloittamista. Avustuksen hakemisesta säädetään lisäksi valtionavustuslain 9 §:ssä.

Elinvoimakeskus voi asettaa avustuksen hakemiselle hakuajan.

30 §

Korvauksen ja tuen hakeminen

Korvausta ja tukea haetaan toimivaltaiselta *elinvoimakeskukselta*. Korvausta haetaan ilman aiheetonta viivytystä vahingon toteamisen jälkeen. Edellä 5 luvussa tarkoitettua tukea haetaan vuosittain viimeistään 31 päivänä lokakuuta.

31 §

Korvaushakemus

Jos vahingon määrä voidaan todeta vasta seuraavalla kasvukaudella, hakemusta on tältä osin täydennettävä vahingon määrän todentavalla lisäselvityksellä. Lisäselvitys on toimitettava *elinvoimakeskukselle* vahinkoa seuraavan vuoden toukokuun loppuun mennessä.

Hakijan tulee korvaushakemuksen käsitteilyn yhteydessä pyynnöstä antaa tiedot muistakin seikoista, joita toimivaltainen *elinvoimakeskus* tarvitsee hakemuksen ratkaisemiseksi.

36 §

Avustuksen, korvauksen ja tuen palauttaminen

Korvauksen ja tuen saajan tulee viipymättä palauttaa *elinvoimakeskukselle* virheellisesti, liikaa tai ilmeisen perusteettomasti saamansa korvaus tai tuki.

37 §

Avustuksen, korvauksen ja tuen maksamisen keskeyttäminen ja takaisinperintä

Avustuksen, korvauksen ja tuen maksamisen keskeyttäminen ja takaisinperintä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen on päätöksellään määrättävä korvauksen ja tuen maksaminen lopetettavaksi sekä jo maksettu korvaus ja tuki takaisin perittäväksi, jos:

1) saaja on jättänyt ilmoittamatta seikasta, joka on ollut omiaan olennaisesti vaikuttamaan korvauksen tai tuen saantiin tai määrään taikka antanut siitä väärän tai harhaanjohtavan tiedon;

2) saaja on jättänyt palauttamatta korvauksen tai tuen, joka on 36 §:n mukaan palautettava;

3) korvaus tai tuki on muusta kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettusta syystä myönnetty tai maksettu perusteettomasti;

4) Euroopan unionin lainsäädännössä sitä edellytetään.

KEHAN on päätöksellään määrättävä korvauksen ja tuen maksaminen lopetettavaksi sekä jo maksettu korvaus ja tuki takaisin perittäväksi, jos:

1) saaja on jättänyt ilmoittamatta seikasta, joka on ollut omiaan olennaisesti vaikuttamaan korvauksen tai tuen saantiin tai määrään taikka antanut siitä väärän tai harhaanjohtavan tiedon;

2) saaja on jättänyt palauttamatta korvauksen tai tuen, joka on 36 §:n mukaan palautettava;

3) korvaus tai tuki on muusta kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettusta syystä myönnetty tai maksettu perusteettomasti;

4) Euroopan unionin lainsäädännössä sitä edellytetään.

38 §

38 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku

Tämän lain mukaiseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Tämän lain mukaiseen *elinvoimakeskuksen* sekä *KEHAN* päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

Suomen ympäristökeskuksesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Suomen ympäristökeskuksesta annetun lain (1069/2009) 1 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Suomen ympäristökeskuksen toiminta-ajatus ja tehtävät

Suomen ympäristökeskuksen toiminta-ajatus ja tehtävät

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä suorittaessaan Suomen ympäristökeskus erityisesti:

1) tutkii ja arvioi ympäristössä, alueiden käytössä ja vesivaroissa tapahtuvia muutoksia ja niiden syitä sekä kehittää keinoja haitallisten ympäristömuutosten ehkäisemiseksi ja korjaamiseksi yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa;

2) tuottaa asiantuntijapalveluja ympäristöministeriölle, maa- ja metsätalousministeriölle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille sekä aluehallintovirastoille;

3) seuraa ja arvioi ympäristön tilaa ja kuormitusta sekä alueiden käyttöä ja vesivaroja sekä huolehtii niihin liittyvistä raportointivelvoitteista;

4) ylläpitää ja kehittää toimialan tietojärjestelmiä, tietovarantoja ja tietopalveluja;

5) osallistuu tehtäviinsä liittyvään kansainväliseen yhteistyöhön;

6) edistää ympäristötietoisuutta ja tuottaa toimialansa koulutuspalveluja.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä suorittaessaan Suomen ympäristökeskus erityisesti:

1) tutkii ja arvioi ympäristössä, alueiden käytössä ja vesivaroissa tapahtuvia muutoksia ja niiden syitä sekä kehittää keinoja haitallisten ympäristömuutosten ehkäisemiseksi ja korjaamiseksi yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa;

2) tuottaa asiantuntijapalveluja ympäristöministeriölle, maa- ja metsätalousministeriölle, Lupa- ja valvontavirastolle ja elinvoimakeskuksille;

3) seuraa ja arvioi ympäristön tilaa ja kuormitusta sekä alueiden käyttöä ja vesivaroja sekä huolehtii niihin liittyvistä raportointivelvoitteista;

4) ylläpitää ja kehittää toimialan tietojärjestelmiä, tietovarantoja ja tietopalveluja;

5) osallistuu tehtäviinsä liittyvään kansainväliseen yhteistyöhön;

6) edistää ympäristötietoisuutta ja tuottaa toimialansa koulutuspalveluja.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

Tammisaaren saariston kansallispuistosta annetun lain 1 c §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Tammisaaren saariston kansallispuistosta annetun lain (485/1989) 1 c §, sellaisena kuin se on laissa 526/2023, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 c §

Tammisaaren saariston kansallispuiston hoitoon ja käyttöön liittyvissä kysymyksissä voidaan Metsähallituksen avuksi asettaa kansallispuiston neuvottelukunta. Neuvottelukuntaan kuuluu enintään kymmenen jäsentä, jotka samoin kuin heidän henkilökohtaiset varajäsenensä Metsähallitus kutsuu neljäksi vuodeksi kerrallaan. Neuvottelukunnassa tulee olla ympäristöministeriön, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, asianomaisten kuntien, paikallisten luonnonsuojelua, riistanhoitoa, asukkaita ja elinkeinoja edustavien yhteisöjen sekä retkeilyjärjestöjen edustus. Metsähallitus toimii neuvottelukunnan asiantuntijajäsenenä.

1 c §

Tammisaaren saariston kansallispuiston hoitoon ja käyttöön liittyvissä kysymyksissä voidaan Metsähallituksen avuksi asettaa kansallispuiston neuvottelukunta. Neuvottelukuntaan kuuluu enintään kymmenen jäsentä, jotka samoin kuin heidän henkilökohtaiset varajäsenensä Metsähallitus kutsuu neljäksi vuodeksi kerrallaan. Neuvottelukunnassa tulee olla ympäristöministeriön, *elinvoimakeskuksen*, asianomaisten kuntien, paikallisten luonnonsuojelua, riistanhoitoa, asukkaita ja elinkeinoja edustavien yhteisöjen sekä retkeilyjärjestöjen edustus. Metsähallitus toimii neuvottelukunnan asiantuntijajäsenenä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

ulkoilulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkoilulain (606/1973) 4, 11, 12, 14 ja 29 §, sellaisina kuin ne ovat 4, 11, 12 ja 14 § laissa 1572/2009 ja 29 § laissa 1413/2019, seuraavasti:

4 §

Ulkoilureittisuunnitelman vahvistaa *se elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jonka toimialueella ulkoilureitti tai suurin osa siitä on*. Ennen suunnitelman vahvistamista on niille, joiden oikeutta tai etua suunnitelma koskee, varattava tilaisuus muistutusten tekemiseen suunnitelman johdosta.

Kunnan on 1 momentissa säädettyssä tarkoituksessa pidettävä suunnitelma nähtävänä 14 päivän aikana. Muistutukset suunnitelmaa vastaan on *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* osoitettuna toimitettava asianomaiselle kunnalliselle viranomaiselle 30 päivän kuluessa suunnitelman nähtävänä olon päättymisestä lukien. Suunnitelman nähtäväksi asettamisesta sekä muistutusten tekemistavasta ja -ajasta on kunnan kustannuksellaan kuulutettava siinä järjestyksessä kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa saatetaan tiedoksi. Lisäksi on, jos se hankaluudetta voi tapahtua, suunnitelman nähtäväksi panemisesta erikseen ilmoitettava maanomistajille ja poronhoitoalueella paikalliselle paliskunnalle, joiden alueen kautta reitti tulisi kulkemaan.

Kunnan on toimitettava jätetyt muistutuskirjelmät omine lausuntoineen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

11 §

Ulkoilureitin siirtämisestä on soveltuvin osin voimassa, mitä ulkoilureitin tekemisestä säädetään. Siirtämisestä voi maan omistaja tehdä asianomaiselle kunnalle esityksen. Kunnan vastustaessa siirtämistä voi maanomistaja saattaa asian *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* ratkaistavaksi.

12 §

Jollei ulkoilureitti tai sen osa olosuhteiden muututtua enää ole tarpeen yleistä ulkoilutoimintaa varten, voi *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* siitä tai muusta erityisestä syystä kunnan tai maan omistajan hakemuksesta lakkauttaa ulkoilureitin tai sen osan.

4 §

Ulkoilureittisuunnitelman vahvistaa *Lupa- ja valvontavirasto*. Ennen suunnitelman vahvistamista on niille, joiden oikeutta tai etua suunnitelma koskee, varattava tilaisuus muistutusten tekemiseen suunnitelman johdosta.

Kunnan on 1 momentissa säädettyssä tarkoituksessa pidettävä suunnitelma nähtävänä 14 päivän aikana. Muistutukset suunnitelmaa vastaan on *Lupa- ja valvontavirastolle* osoitettuna toimitettava asianomaiselle kunnalliselle viranomaiselle 30 päivän kuluessa suunnitelman nähtävänä olon päättymisestä lukien. Suunnitelman nähtäväksi asettamisesta sekä muistutusten tekemistavasta ja -ajasta on kunnan kustannuksellaan kuulutettava siinä järjestyksessä kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa saatetaan tiedoksi. Lisäksi on, jos se hankaluudetta voi tapahtua, suunnitelman nähtäväksi panemisesta erikseen ilmoitettava maanomistajille ja poronhoitoalueella paikalliselle paliskunnalle, joiden alueen kautta reitti tulisi kulkemaan.

Kunnan on toimitettava jätetyt muistutuskirjelmät omine lausuntoineen *Lupa- ja valvontavirastolle*.

11 §

Ulkoilureitin siirtämisestä on soveltuvin osin voimassa, mitä ulkoilureitin tekemisestä säädetään. Siirtämisestä voi maan omistaja tehdä asianomaiselle kunnalle esityksen. Kunnan vastustaessa siirtämistä voi maanomistaja saattaa asian *Lupa- ja valvontaviraston* ratkaistavaksi.

12 §

Jollei ulkoilureitti tai sen osa olosuhteiden muututtua enää ole tarpeen yleistä ulkoilutoimintaa varten, voi *Lupa- ja valvontavirasto* siitä tai muusta erityisestä syystä kunnan tai

Voimassa oleva laki

Ulkoilureitin tai sen osan tultua lakkautetuksi siirtyy reittiin kuulunut alue korvauksetta omistajan hallintaan.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ulkoilureitin lakkauttamisesta ilmoitettava kiinteistörekisterin pitäjälle, jonka asiana on huolehtia siitä, että ulkoilureitin lakkauttamisesta tehdään tarpeelliset merkinnät kiinteistörekisteriin.

14 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi määrätä kunnan huolehtimaan toisen kunnan aluetta koskevan ulkoilureittisuunnitelman laatimisesta, sen vahvistamisen hakemisesta, määräyksen hakemisesta ulkoilureittitoimitukseen ja ulkoilureitin pitämisestä, jos asianomainen kunta on tähän suostunut. Reitistä johtuvien kustannusten ja korvausten jakamisesta kuntien kesken määrää *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*, jolleivät kunnat ole asiasta sopineet.

29 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on annettava päätös ulkoilureittisuunnitelman vahvistamisesta tai ulkoilureitin lakkauttamisesta tiedoksi julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). Tieto kuulutuksesta on julkaisettava asianomaisessa kunnassa. Kunnan ilmoituksista säädetään kuntalain (410/2015) 108 §:ssä.

Ehdotus

maan omistajan hakemuksesta lakkauttaa ulkoilureitin tai sen osan.

Ulkoilureitin tai sen osan tultua lakkautetuksi siirtyy reittiin kuulunut alue korvauksetta omistajan hallintaan.

Lupa- ja valvontaviraston on ulkoilureitin lakkauttamisesta ilmoitettava kiinteistörekisterin pitäjälle, jonka asiana on huolehtia siitä, että ulkoilureitin lakkauttamisesta tehdään tarpeelliset merkinnät kiinteistörekisteriin.

14 §

Lupa- ja valvontavirasto voi määrätä kunnan huolehtimaan toisen kunnan aluetta koskevan ulkoilureittisuunnitelman laatimisesta, sen vahvistamisen hakemisesta, määräyksen hakemisesta ulkoilureittitoimitukseen ja ulkoilureitin pitämisestä, jos asianomainen kunta on tähän suostunut. Reitistä johtuvien kustannusten ja korvausten jakamisesta kuntien kesken määrää *Lupa- ja valvontavirasto*, jolleivät kunnat ole asiasta sopineet.

29 §

Lupa- ja valvontaviraston on annettava päätös ulkoilureittisuunnitelman vahvistamisesta tai ulkoilureitin lakkauttamisesta tiedoksi julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). Tieto kuulutuksesta on julkaistava asianomaisessa kunnassa. Kunnan ilmoituksista säädetään kuntalain (410/2015) 108 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

Urho Kekkosen kansallispuistosta annetun lain 6 d §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Urho Kekkosen kansallispuistosta annetun lain (228/1983) 6 d §, sellaisena kuin se on laissa 525/2023, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 d §

Urho Kekkosen kansallispuiston hoitoon ja käyttöön liittyvissä kysymyksissä on Metsähallituksen apuna kansallispuiston neuvottelukunta. Neuvottelukuntaan kuuluu enintään neljätoista jäsentä, jotka samoin kuin heidän henkilökohtaiset varajäsenensä Metsähallitus kutsuu neljäksi vuodeksi kerrallaan. Neuvottelukunnassa tulee olla ympäristöministeriön, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, Saamelaiskäräjien, asianomaisten kuntien ja paliskuntien, Puolustusvoimien, paikallisten luonnonsuojelua, riistanhoitoa, kalatalousalueita, asukkaita ja elinkeinoja edustavien yhteisöjen sekä retkeilyjärjestöjen edustus. Metsähallitus toimii neuvottelukunnan asiantuntijajäsenenä.

6 d §

Urho Kekkosen kansallispuiston hoitoon ja käyttöön liittyvissä kysymyksissä on Metsähallituksen apuna kansallispuiston neuvottelukunta. Neuvottelukuntaan kuuluu enintään neljätoista jäsentä, jotka samoin kuin heidän henkilökohtaiset varajäsenensä Metsähallitus kutsuu neljäksi vuodeksi kerrallaan. Neuvottelukunnassa tulee olla ympäristöministeriön, *elinvoimakeskuksen*, Saamelaiskäräjien, asianomaisten kuntien ja paliskuntien, Puolustusvoimien, paikallisten luonnonsuojelua, riistanhoitoa, kalatalousalueita, asukkaita ja elinkeinoja edustavien yhteisöjen sekä retkeilyjärjestöjen edustus. Metsähallitus toimii neuvottelukunnan asiantuntijajäsenenä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

vapaaehtoisesta osallistumisesta ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vapaaehtoisesta osallistumisesta ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään annetun lain (121/2011) 7 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 §

7 §

Valvontaviranomaiset

Valvontaviranomaiset

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, kunnan ympäristönsuojeluviranomaiset, metsäkeskukset, Energiamarkkinavirasto ja Turvallisuus- ja kemikaalivirasto ovat 2 §:n 5 kohdan mukaisia valvontaviranomaisia, omalla toimialallaan.

Lupa- ja valvontavirasto, kunnan ympäristönsuojeluviranomaiset, metsäkeskukset, Energiamarkkinavirasto ja Turvallisuus- ja kemikaalivirasto ovat 2 §:n 5 kohdan mukaisia valvontaviranomaisia, omalla toimialallaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) 4 §:n 2-4 momentti, 5 §, 6 §, 6 b §:n 1 momentti, 6 e §:n 1 momentti, 6 f, 6 g §:n 2 momentti, 6 h §:n 1 momentti, 6 i §:n 1 ja 3 momentti, 6 j §, 6 k §, 6 l §:n 1 momentti, 9 §:n 2 momentti, 10 a §:n 1 momentti, 10 b §, 10 c §, 10 d §, 10 f §, 11 §:n 4 momentti, 13 §, 14 §:n 1-2 momentti, 15 §, 16 §:n 2 momentti, 17 §:n 2-3 momentti, 26 a §:n 3 momentti, 26 f §:n 1 momentti, 26 j §:n 1 momentti ja 26 l §:n kohta 6,

sellaisina kuin ne ovat 4 §:n 2 momentti, 6 § 9 §:n 2 momentti, 11 §:n 4 momentti, 13 §, 14 §:n 1 ja 2 momentti sekä 16 §:n 2 momentti laissa 1593/2009, 4 §:n 3 momentti, 26 a §:n 3 momentti, 26 f §:n 1 momentti, 26 j §:n 1 momentti ja 26 l §:n 6 kohta laissa 272/2011, 4 §:n 4 momentti laissa 571/2014, 5 § laeissa 1593/2009, 272/2011 ja 507/2020, 6 b §:n 1 momentti, 6 e §:n 1 momentti, 6 f §, 6 g §:n 2 momentti, 6 h §:n 1 mom., 6 i §:n 1 ja 3 momentti, 6 j §, 6 k § ja 6 l §:n 1 momentti laissa 507/2020, 10 a §:n 1 momentti, 10 b §, 10 c §, ja 10 f § laissa 1263/2014, 10 d laeissa 1263/2014 ja 1410/2019 sekä 15 § ja 17 §:n 2 ja 3 momentti laissa 1410/2019, sekä

lisätään 3 §:ään uusi 2 momentti, 4 §:ään uusi 6 momentti, ja uusi 6 m §, sellaisena kuin niistä on 3 § laissa 1833/2009 ja 4 § laeissa 1593/2009, 272/2011, 571/2014, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

Vesienhoitoalue

Vesienhoitoalue

Vesienhoitoalue koostuu yhdestä tai useammasta vesistöalueesta. Rannikkovesimuodostuma ja pohjavesimuodostuma kuuluvat siihen rajoittuvaan soveltuvimpaan vesienhoitoalueeseen. Valtakunnan rajan ylittävillä vesistöalueilla vesienhoitoalueeseen kuuluu Suomen alueella oleva vesistöalueen osa. Toisen valtion alueelle ulottuvista vesistöalueista muodostetaan kansainvälinen vesienhoitoalue siten kuin siitä erikseen säädetään

-----
Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä vesienhoitoalueista.

4 §

4 §

Viranomaiset

Viranomaiset

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus huolehtii tämän lain mukaisista tehtävistä toimialueellaan.

Ympäristöministeriö vastaa muiden Itämeren valuma-alueella sijaitsevien valtioiden kanssa tehtävästä merenhoidon suunnittelun yhteistyöstä. Suomen ympäristökeskus, *asianomainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* sekä muut toimivaltaiset viranomaiset osallistuvat yhteistyöhön omilla toimialueillaan.

Suomen ympäristökeskus, Ilmatieteen laitos, Luonnonvarakeskus, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset* sekä Metsähallitus vastaavat merenhoidon seuranta- ja muista tehtävistä toimialoillaan.

-----
*Tämän lain mukaisena Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisena toimii Lupa- ja valvontavirasto. Tämän lain Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tuki-
viranomaisena toimii elinvoimakeskus.*

Ympäristöministeriö vastaa muiden Itämeren valuma-alueella sijaitsevien valtioiden kanssa tehtävästä merenhoidon suunnittelun yhteistyöstä. Suomen ympäristökeskus, *Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomainen* sekä muut toimivaltaiset viranomaiset osallistuvat yhteistyöhön omilla toimialueillaan.

Suomen ympäristökeskus, Ilmatieteen laitos, Luonnonvarakeskus, *Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomainen* sekä Metsähallitus vastaavat merenhoidon seuranta- ja muista tehtävistä toimialoillaan.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tässä pykälässä tarkoitettujen viranomaisten tehtävistä.

5 §

5 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävät

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen tehtävät

Kullakin vesienhoitoalueella *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* tehtäviin kuuluu:

- 1) laatia selvitys vesien ominaispiirteistä;
- 2) laatia selvitykset ihmisen aiheuttamista vaikutuksista vesiin;
- 3) laatia vedenkäytön taloudelliset selvitykset;
- 4) kerätä tiedot valtioneuvoston asetuksella säädettävistä alueista, jotka ovat Euroopan yhteisön lainsäädännön mukaan suojeltavia;
- 5) kerätä tarpeelliset tiedot talousveden ottoon tarkoitetuista alueista;
- 6) valmistella vesien tilan luokittelu;
- 7) järjestää vesien seuranta ja laatia vesien seurantaohjelma;
- 8) valmistella vesienhoitosuunnitelma ja toimenpideohjelma;
- 9) hoitaa muut ympäristöministeriön sekä maa- ja metsätalousministeriön määräämät tehtävät vesienhoidon järjestämiseksi.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtäviin merenhoidon järjestämisessä kuuluu *toimialueellaan*:

- 1) osallistua Suomen ympäristökeskuksen koordinoiman meriympäristön ominaispiirteiden ja meriympäristön tilan alustavan arvioinnin laatimiseen;
- 2) tehdä tarvittavat selvitykset meriympäristön hyvän tilan määrittämiseksi sekä ympäristötavoitteiden ja niihin liittyvien kuvaajien asettamiseksi;
- 3) osallistua Suomen ympäristökeskuksen koordinoiman Itämeren seurantaohjelman laatimiseen ja järjestää seuranta rannikkovesille;
- 4) valmistella merenhoitosuunnitelmaa ja sen toimenpideohjelmaa ja hoitaa muut ympäristöministeriön sekä maa- ja metsätalousministeriön määräämät tehtävät merenhoidon järjestämiseksi.

Suomen ympäristökeskus vastaa merenhoitosuunnitelman seurantaohjelman valmistelusta ja antaa 1 ja 2 momentissa mainituissa tehtävissä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* asiantuntija-apua ja pitää 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetuista tiedoista laadittua rekisteriä.

Kullakin vesienhoitoalueella *Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen* tehtäviin kuuluu:

- 1) laatia selvitys vesien ominaispiirteistä;
- 2) laatia selvitykset ihmisen aiheuttamista vaikutuksista vesiin;
- 3) laatia vedenkäytön taloudelliset selvitykset;
- 4) kerätä tiedot valtioneuvoston asetuksella säädettävistä alueista, jotka ovat Euroopan yhteisön lainsäädännön mukaan suojeltavia;
- 5) kerätä tarpeelliset tiedot talousveden ottoon tarkoitetuista alueista;
- 6) valmistella vesien tilan luokittelu;
- 7) järjestää vesien seuranta ja laatia vesien seurantaohjelma;
- 8) valmistella vesienhoitosuunnitelma ja toimenpideohjelma;
- 9) hoitaa muut ympäristöministeriön sekä maa- ja metsätalousministeriön määräämät tehtävät vesienhoidon järjestämiseksi.

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen tehtäviin merenhoidon järjestämisessä kuuluu:

- 1) osallistua Suomen ympäristökeskuksen koordinoiman meriympäristön ominaispiirteiden ja meriympäristön tilan alustavan arvioinnin laatimiseen;
- 2) tehdä tarvittavat selvitykset meriympäristön hyvän tilan määrittämiseksi sekä ympäristötavoitteiden ja niihin liittyvien kuvaajien asettamiseksi;
- 3) osallistua Suomen ympäristökeskuksen koordinoiman Itämeren tilan seurantaohjelman laatimiseen ja järjestää seuranta rannikkovesille;
- 4) valmistella merenhoitosuunnitelmaa ja sen toimenpideohjelmaa ja hoitaa muut ympäristöministeriön sekä maa- ja metsätalousministeriön määräämät tehtävät merenhoidon järjestämiseksi.

Suomen ympäristökeskus vastaa merenhoitosuunnitelman seurantaohjelman valmistelusta ja antaa 1 ja 2 momentissa mainituissa tehtävissä *Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaiselle* asiantuntija-apua ja pitää 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetuista tiedoista laadittua rekisteriä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimii 1 a luvun mukaisena tukiviranomaisena.

6 §

Valtioneuvoston asetus vesienhoitoalueista

Vesienhoitoalueista ja vesienhoitoalueen yhteensovittavasta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta annetaan tarkemmat säännökset valtioneuvoston asetuksella.

6 b §

Tuen järjestäminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus järjestää tuen hankinnan ja luovuttamisen tuen saajalle. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtäviin kuuluu tukemisen suunnittelu, tuen hankinnan valmistelu, hankintapäätöksen ja -sopimuksen tekeminen sekä hankinnan ja tuen luovuttamisen järjestäminen tukipäätökseen perustuen sekä muut tukemisen edellyttämät järjestämistehtävät.

6 e §

Tuen hakeminen

Tukea on haettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta ennen tuettavan toimen aloittamista. Tukea ei voi hakea ennen kuin samaan toimeen myönnetyn tuen vaikutusaika on päättynyt.

6 f §

Hakuaika ja tiedottaminen

6 §

Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaisen tehtävät

Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaisen tehtävänä on edistää toimenpiteiden toteuttamista toimialueellaan.

Vesien- ja merenhoidon tuen järjestämistehtävästä säädetään 1 a luvussa. Kalatalousviranomaisesta säädetään kalastuslaissa (379/2015).

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset toimeenpano- ja tukiviranomaisen tehtävistä.

6 b §

Tuen järjestäminen

Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomainen järjestää tuen hankinnan ja luovuttamisen tuen saajalle. Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaisen tehtäviin kuuluu tukemisen suunnittelu, tuen hankinnan valmistelu, hankintapäätöksen ja -sopimuksen tekeminen sekä hankinnan ja tuen luovuttamisen järjestäminen tukipäätökseen perustuen sekä muut tukemisen edellyttämät järjestämistehtävät.

6 e §

Tuen hakeminen

Tukea on haettava Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaiselta ennen tuettavan toimen aloittamista. Tukea ei voi hakea ennen kuin samaan toimeen myönnetyn tuen vaikutusaika on päättynyt.

6 f §

Hakuaika ja tiedottaminen

Voimassa oleva laki

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi asettaa tuen hakemiselle hakuajan. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tiedotettava tuen hakumahdollisuudesta, hakemisessa noudatettavasta menettelystä sekä tuen myöntämisen edellytyksistä ja ehdoista.

6 g §

Tuen myöntämisen edellytykset

Tuki voi kattaa kustannukset osaksi tai kokonaan. Myönnettävän tuen laskentaperusteena on tavaran ja palvelun arvonlisäverollinen myyntihinta *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*.

---

6 h §

Tukihakemuksen peruuttaminen

Tuen hakija voi peruuttaa hakemuksen kokonaan tai osittain tukipäätöksen tiedoksi saamiseen saakka. Hakijan on viivytyksettä ilmoitettava peruuttamisesta kirjallisesti *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*.

---

6 i §

Päätös ja sopimus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee kirjallisen päätöksen tuesta. Päätös on tehtävä myös 6 h §:ssä tarkoitettussa asiassa.

Lisäksi *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi tehdä tuensaajan kanssa sopimuksen toimen toteuttamisen ja tuen luovuttamisen yksityiskohdista. Sopimuksen on sisällettävä tarpeelliset määräykset sopijapuolten tehtävistä ja vastuista tukemisessa sekä noudatettavasta menettelystä ja muista tukemisen käytännön toteuttamisen yksityiskohdista.

Ehdotus

Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomainen voi asettaa tuen hakemiselle hakuajan. Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano ja tukiviranomaisen on tiedotettava tuen hakumahdollisuudesta, hakemisessa noudatettavasta menettelystä sekä tuen myöntämisen edellytyksistä ja ehdoista.

6 g §

Tuen myöntämisen edellytykset

Tuki voi kattaa kustannukset osaksi tai kokonaan. Myönnettävän tuen laskentaperusteena on tavaran ja palvelun arvonlisäverollinen myyntihinta *Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaiselle*.

---

6 h §

Tukihakemuksen peruuttaminen

Tuen hakija voi peruuttaa hakemuksen kokonaan tai osittain tukipäätöksen tiedoksi saamiseen saakka. Hakijan on viivytyksettä ilmoitettava peruuttamisesta kirjallisesti *Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaiselle*.

---

6 i §

Päätös ja sopimus

Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomainen tekee kirjallisen päätöksen tuesta. Päätös on tehtävä myös 6 h §:ssä tarkoitettussa asiassa.

Lisäksi *vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomainen* voi tehdä tuensaajan kanssa sopimuksen toimen toteuttamisen ja tuen luovuttamisen yksityiskohdista. Sopimuksen on sisällettävä tarpeelliset määräykset sopijapuolten tehtävistä ja vastuista

---

tukemisessa sekä noudatettavasta menettelystä ja muista tukemisen käytännön toteuttamisen yksityiskohdista.

6 j §

Tuen keskeyttäminen ja takaisinperintä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on päätöksellään keskeytettävä tukeminen, jos:

- 1) on ilmeistä, että:
  - a) tuen saaja on jättänyt ilmoittamatta tai antanut väärän tai harhaanjohtavan tiedon seikasta, joka on ollut omiaan olennaisesti vaikuttamaan tuen saantiin, määrään tai ehtoihin;
  - b) tuen saaja käyttää tukea olennaisesti muuhun tarkoitukseen kuin tukipäätöksessä on myönnetty; tai
  - c) tuen saaja muutoin olennaisesti rikkoo tuen ehtoja; taikka
- 2) asianomaiseen tukeen sovellettava Euroopan unionin valtiontukea koskevan säädöksen noudattaminen tätä edellyttää.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on päätöksellään määrättävä jo luovutettu tuki tai sen arvo tai sen osa perittäväksi takaisin. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi olla perimättä tukea tai sen osaa takaisin, jos tuen saaja on oikaissut edellä 1 momentin 1 kohdan alakohdissa tarkoitettua menettelynsä ja tuen tavoitteiden saavuttaminen ei ole vaarantunut.

6 k §

Korko ja viivästyskorko

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on sisällytettävä takaisin perittäväälle määrälle tuen myöntämispäivästä korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentin mukaista vuotuista korkoa lisättyinä kolmella prosenttiyksiköllä. Jos takaisin perittävää määrää ei makseta viimeistään *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* asettamana eräpäivänä, sille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n

6 j §

Tuen keskeyttäminen ja takaisinperintä

Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaisen on päätöksellään keskeytettävä tukeminen, jos:

- 1) on ilmeistä, että:
  - a) tuen saaja on jättänyt ilmoittamatta tai antanut väärän tai harhaanjohtavan tiedon seikasta, joka on ollut omiaan olennaisesti vaikuttamaan tuen saantiin, määrään tai ehtoihin;
  - b) tuen saaja käyttää tukea olennaisesti muuhun tarkoitukseen kuin tukipäätöksessä on myönnetty; tai
  - c) tuen saaja muutoin olennaisesti rikkoo tuen ehtoja; taikka
- 2) asianomaiseen tukeen sovellettava Euroopan unionin valtiontukea koskevan säädöksen noudattaminen tätä edellyttää.

Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaisen on päätöksellään määrättävä jo luovutettu tuki tai sen arvo tai sen osa perittäväksi takaisin. *Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomainen* voi olla perimättä tukea tai sen osaa takaisin, jos tuen saaja on oikaissut edellä 1 momentin 1 kohdan alakohdissa tarkoitettua menettelynsä ja tuen tavoitteiden saavuttaminen ei ole vaarantunut.

6 k §

Korko ja viivästyskorko

Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaisen on sisällytettävä takaisin perittäväälle määrälle tuen myöntämispäivästä korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentin mukaista vuotuista korkoa lisättyinä kolmella prosenttiyksiköllä. Jos takaisin perittävää määrää ei makseta viimeistään *Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaisen* asettamana eräpäivänä, sille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa korko-

Voimassa oleva laki

1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

61 §

Oikaisuvaatimus ja muutoksenhaku tukea koskevista päätöksistä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tämän luvun mukaiseen päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Ehdotus

lain 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

61 §

Oikaisuvaatimus ja muutoksenhaku tukea koskevista päätöksistä

Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaisen tämän luvun mukaiseen päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

---

6 m §

Kirjanpito

Tuen saajan on pidettävä hankkeesta kirjanpitolain (1336/1997) mukaista kirjanpitoa erillisellä kustannuspaikalla tai muulla tavalla siten, että tuen käytön valvonta on vaikeudetta mahdollista. Tuen saajan on säilytettävä kaikki tuen toteuttamiseen liittyvät tositteet kirjanpitolain mukaisesti

9 §

Seuranta

9 §

Seuranta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten laatimat vesien seurantaohjelmat yhteensovitetaan vesienhoitoalueella ja liitetään vesienhoitosuunnitelmaan. Seurantaohjelmaa laadittaessa otetaan soveltuvin osin huomioon toiminnan harjoittajalle muun lain nojalla kuuluva tarkkailu.

10 a §

Pohjavesialueen määrittäminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus määrittää pohjaveden muodostumisalueen rajan (muodostumisalue) ja uloimman rajan alueelle, jolla on vaikutusta pohjavesimuodostuman veden laatuun tai muodostumiseen (pohjavesialue). Jos vedenhankintakäytössä olevan tai käyttöön soveltuvan pohjavesialueen

---

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisen viranomaisen laatimat vesien seurantaohjelmat yhteensovitetaan vesienhoitoalueella ja liitetään vesienhoitosuunnitelmaan. Seurantaohjelmaa laadittaessa otetaan soveltuvin osin huomioon toiminnan harjoittajalle muun lain nojalla kuuluva tarkkailu.

10 a §

Pohjavesialueen määrittäminen

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisen viranomaisen määrittää pohjaveden muodostumisalueen rajan (muodostumisalue) ja uloimman rajan alueelle, jolla on vaikutusta pohjavesimuodostuman veden laatuun tai muodostumiseen (pohjavesialue). Jos veden-

Voimassa oleva laki

tai sen muodostumisalueen rajaa ei ilman huomattavia vaikeuksia voida määrittää, pohjavesialue voidaan määrittää myös pistemäisenä.

10 b §

Pohjavesialueen luokitus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus luokittelee pohjavesialueen vedenhankintakäyttöön soveltuvuuden ja suojelutarpeen perusteella:

1) 1-luokkaan vedenhankintaa varten tärkeän pohjavesialueen, jonka vettä käytetään tai jota on tarkoitus käyttää yhdyskunnan vedenhankintaan taikka talousvetenä enemmän kuin keskimäärin 10 kuutiometriä vuorokaudessa tai yli viidenkymmenen ihmisen tarpeisiin;

2) 2-luokkaan muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen, joka pohjaveden antoisuuden ja muiden ominaisuuksiensa perusteella soveltuu 1 kohdassa tarkoitettuun käyttöön.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus luokittelee lisäksi E-luokkaan pohjavesialueen, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan *säätää tarkemmin* pohjavesialueen luokituksen perusteista.

10 c §

Pohjavesialueen rajan ja luokituksen muuttaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on muutettava pohjavesialueen rajausta tai luokitusta, jos niihin olennaisesti vaikuttava tieto sitä edellyttää.

10 d §

Pohjavesialueen määrittämisen ja luokituksen valmistelu

Ehdotus

hankintakäytössä olevan tai käyttöön soveltuvan pohjavesialueen tai sen muodostumisalueen rajaa ei ilman huomattavia vaikeuksia voida määrittää, pohjavesialue voidaan määrittää myös pistemäisenä.

10 b §

Pohjavesialueen luokitus

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisen viranomaisen luokittelee pohjavesialueen vedenhankintakäyttöön soveltuvuuden ja suojelutarpeen perusteella:

1) 1-luokkaan vedenhankintaa varten tärkeän pohjavesialueen, jonka vettä käytetään tai jota on tarkoitus käyttää yhdyskunnan vedenhankintaan taikka talousvetenä enemmän kuin keskimäärin 10 kuutiometriä vuorokaudessa tai yli viidenkymmenen ihmisen tarpeisiin;

2) 2-luokkaan muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen, joka pohjaveden antoisuuden ja muiden ominaisuuksiensa perusteella soveltuu 1 kohdassa tarkoitettuun käyttöön.

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisen viranomaisen luokittelee lisäksi E-luokkaan pohjavesialueen, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan *antaa tarkempia säännöksiä* pohjavesialueen luokituksen perusteista.

10 c §

Pohjavesialueen rajan ja luokituksen muuttaminen

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisen viranomaisen on muutettava pohjavesialueen rajausta tai luokitusta, jos niihin olennaisesti vaikuttava tieto sitä edellyttää.

10 d §

Pohjavesialueen määrittämisen ja luokituksen valmistelu

Vesienhoitosuunnitelman laatimisen yhteydessä tehtävän pohjavesialueen määrittämisen ja luokituksen valmistelussa laadittavien valmisteluasiakirjojen tiedoksi antamisessa ja niitä koskevassa kuulemisessa noudatetaan, mitä 15 §:ssä säädetään. Jos pohjavesialueen luokkaa tai rajaa muutetaan vesienhoitosuunnitelman laatimisesta erillisenä menettelyinä, 15 §:ssä säädetystä poiketen *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* on pidettävä valmisteluasiakirjat nähtävillä vähintään 30 päivää. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* on pyydettävä asiassa lausunto pohjavesialueen sijaintikunnalta ja niiltä kunnilta, joiden vedenhankintaan tai maankäyttöön pohjavesialueen rajauksella ja luokituksella voi olla vaikutusta sekä siltä maakunnan liitolta, jonka alueella pohjavesialue sijaitsee.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tallettaa ympäristönsuojelun tietojärjestelmään tiedot pohjavesialueiden rajoista, luokituksesta ja luokituksen perusteista sekä muista pohjavesialueen ominaisuuksista.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan *säätää tarkemmin* valmistelussa esitettävistä tiedoista ja kuulemisessa noudatettavasta menettelystä sekä tietojärjestelmään merkittävistä pohjavesialuetta koskevista tiedoista.

10 f §

Pohjavesialueen suojelusuunnitelman valmistelu

Kunnan on pohjavesialueen suojelusuunnitelmaa laadittaessa tai muutettaessa varattava kaikille mahdollisuus tutustua ehdotukseen ja esittää siitä mielipiteensä. Suojelusuunnitelmaa koskevasta ehdotuksesta on pyydettävä lausunto niiltä kunnilta, joita suojelusuunnitelma voi koskea, sekä suojelusuunnitelman *alueella toimivaltaiselta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta ja aluehallintovirastolta*.

Kunnan on julkaistava suojelusuunnitelma ja tiedotettava siitä sekä toimitettava suojelusuunnitelma *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* merkittäväksi ympäristönsuojelun tietojärjestelmään.

Vesienhoitosuunnitelman laatimisen yhteydessä tehtävän pohjavesialueen määrittämisen ja luokituksen valmistelussa laadittavien valmisteluasiakirjojen tiedoksi antamisessa ja niitä koskevassa kuulemisessa noudatetaan, mitä 15 §:ssä säädetään. Jos pohjavesialueen luokkaa tai rajaa muutetaan vesienhoitosuunnitelman laatimisesta erillisenä menettelyinä, 15 §:ssä säädetystä poiketen *Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen* on pidettävä valmisteluasiakirjat nähtävillä vähintään 30 päivää. *Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen* on pyydettävä asiassa lausunto pohjavesialueen sijaintikunnalta ja niiltä kunnilta, joiden vedenhankintaan tai maankäyttöön pohjavesialueen rajauksella ja luokituksella voi olla vaikutusta sekä siltä maakunnan liitolta, jonka alueella pohjavesialue sijaitsee.

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen tallettaa ympäristönsuojelun tietojärjestelmään tiedot pohjavesialueiden rajoista, luokituksesta ja luokituksen perusteista sekä muista pohjavesialueen ominaisuuksista.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan *antaa tarkempia säännöksiä* valmistelussa esitettävistä tiedoista ja kuulemisessa noudatettavasta menettelystä sekä tietojärjestelmään merkittävistä pohjavesialuetta koskevista tiedoista.

10 f §

Pohjavesialueen suojelusuunnitelman valmistelu

Kunnan on pohjavesialueen suojelusuunnitelmaa laadittaessa tai muutettaessa varattava kaikille mahdollisuus tutustua ehdotukseen ja esittää siitä mielipiteensä. Suojelusuunnitelmaa koskevasta ehdotuksesta on pyydettävä lausunto niiltä kunnilta, joita suojelusuunnitelma voi koskea, sekä *Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaiselta*.

Kunnan on julkaistava suojelusuunnitelma ja tiedotettava siitä sekä toimitettava suojelusuunnitelma *Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaiselle* merkittäväksi ympäristönsuojelun tietojärjestelmään.

Voimassa oleva laki

Valtioneuvoston asetuksella voidaan *säätää tarkemmin* suojelusuunnitelman tiedottamisessa noudatettavasta menettelystä.

11 §

Vesienhoitosuunnitelma

Viranomaisten ja julkisia palveluja tarjoavien laitosten on annettava maksutta *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* hallussaan olevia tarpeellisia muita tietoja kuin henkilötietoja vesienhoitosuunnitelman laatimiseksi. Viranomaisten on luovutettava tietoja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) salassapitosäännösten estämättä. Muita kuin tilakohtaisia tietoja on lisäksi luovutettava maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annetun lain (284/2008) salassapitosäännösten estämättä.

13 §

Vesienhoitosuunnitelman valmistelu

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on vesienhoitosuunnitelman laatimista varten tehtävä:

- 1) hoitosuunnitelman laatimisen aikataulu ja työohjelma vähintään kolme vuotta ennen hoitosuunnitelmakauden alkamista;
- 2) yhteenveto vesistöalueen hoitoa koskevista keskeisistä kysymyksistä vähintään kaksi vuotta ennen hoitosuunnitelmakauden alkamista; sekä
- 3) hoitosuunnitelmaehdotus vähintään vuosi ennen hoitosuunnitelmakauden alkamista.

14 §

Yhteistyö vesienhoitosuunnitelman valmistelussa

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on järjestettävä vesienhoitosuunnitelman valmistelun eri vaiheissa riittävä yhteistyö ja vuorovaikutus toimialueensa eri viranomaisien ja muiden tahojen kanssa. Tätä varten tu-

Ehdotus

Valtioneuvoston asetuksella voidaan *antaa tarkempia säännöksiä* suojelusuunnitelman tiedottamisessa noudatettavasta menettelystä.

11 §

Vesienhoitosuunnitelma

Viranomaisten ja julkisia palveluja tarjoavien laitosten on annettava maksutta *Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaiselle* hallussaan olevia tarpeellisia muita tietoja kuin henkilötietoja vesienhoitosuunnitelman laatimiseksi. Viranomaisten on luovutettava tietoja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) salassapitosäännösten estämättä. Muita kuin tilakohtaisia tietoja on lisäksi luovutettava maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annetun lain (284/2008) salassapitosäännösten estämättä.

13 §

Vesienhoitosuunnitelman valmistelu

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen on vesienhoitosuunnitelman laatimista varten tehtävä:

- 1) hoitosuunnitelman laatimisen aikataulu ja työohjelma vähintään kolme vuotta ennen hoitosuunnitelmakauden alkamista;
- 2) yhteenveto vesistöalueen hoitoa koskevista keskeisistä kysymyksistä vähintään kaksi vuotta ennen hoitosuunnitelmakauden alkamista; sekä
- 3) hoitosuunnitelmaehdotus vähintään vuosi ennen hoitosuunnitelmakauden alkamista.

14 §

Yhteistyö vesienhoitosuunnitelman valmistelussa

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisen on järjestettävä vesienhoitosuunnitelman valmistelun eri vaiheissa riittävä yhteistyö ja vuorovaikutus vesienhoitoalueen eri viranomaisten ja muiden tahojen kanssa. Tätä varten tulee olla vähintään yksi

lee olla vähintään yksi yhteistyöryhmä. Yhteistyöryhmiä voidaan perustaa myös vesistöalueittain.

Vesienhoitosuunnitelman yhteensovittamista varten vesienhoitoalueella on *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten* edustajista sekä maa- ja metsätalousministeriön nimeämästä kalatalouden edustajasta muodostuva ohjausryhmä. Ohjausryhmän toiminnasta vastaa *yhteensovittava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*. Ohjausryhmän kokoonpanosta määrää ympäristöministeriö.

yhteistyöryhmä. Yhteistyöryhmiä voidaan perustaa myös vesistöalueittain.

Vesienhoitosuunnitelman yhteensovittamista varten vesienhoitoalueella on *Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämismviranomaisen* edustajista ja maa- ja metsätalousministeriön nimeämästä kalatalouden edustajasta muodostuva ohjausryhmä. Ohjausryhmän toiminnasta vastaa *Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämismviranomaisen*. Ohjausryhmän kokoonpanosta määrää ympäristöministeriö.

15 §

Osallistuminen ja tiedottaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on annettava 13 §:ssä tarkoitetut valmisteluasiakirjat tiedoksi julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). Tieto kuulutuksesta on julkaistava *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueen asianomaisissa* kunnissa. Kunnan ilmoituksista säädetään kuntalain (410/2015) 108 §:ssä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on varattava kaikille mahdollisuus tutustua valmisteluasiakirjoihin ja niiden tausta-asiakirjoihin ja esittää niistä mielipiteensä kirjallisesti tai sähköisesti kuuden kuukauden ajan, joka alkaa 1 momentissa tarkoitetun kuulutuksen julkaisemisajankohdasta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on lisäksi pyydettävä tarvittavat lausunnot. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus järjestää* tarpeen mukaan tiedotustilaisuuksia, joissa varataan tilaisuus mielipiteiden esittämiseen. Valmisteluasiakirjoista ja menettelyn aikatauluista säädetään 13 §:ssä. Valmisteluasiakirjojen ja tausta-asiakirjojen julkisuudesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa.

16 §

15 §

Osallistuminen ja tiedottaminen

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämismviranomaisen on annettava 13 §:ssä tarkoitetut valmisteluasiakirjat tiedoksi julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). *Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämismviranomaisen* on julkaistava tieto kuulutuksesta *vesienhoitoalueen* kunnissa. Kunnan ilmoituksista säädetään kuntalain (410/2015) 108 §:ssä.

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämismviranomaisen on varattava kaikille mahdollisuus tutustua valmisteluasiakirjoihin ja niiden tausta-asiakirjoihin ja esittää niistä mielipiteensä kirjallisesti tai sähköisesti kuuden kuukauden ajan, joka alkaa 1 momentissa tarkoitetun kuulutuksen julkaisemisajankohdasta.

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämismviranomaisen on lisäksi pyydettävä tarvittavat lausunnot. *Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämismviranomaisen* järjestää tarpeen mukaan tiedotustilaisuuksia, joissa varataan tilaisuus mielipiteiden esittämiseen. Valmisteluasiakirjoista ja menettelyn aikatauluista säädetään 13 §:ssä. Valmisteluasiakirjojen ja tausta-asiakirjojen julkisuudesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa.

16 §

Vesienhoitosuunnitelman käsittely

Vesienhoitosuunnitelman käsittely

Yhteensovittava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimittaa ohjausryhmässä käsitellyn ehdotuksen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaksi ympäristöministeriölle.

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisen viranomaisen toimittaa ohjausryhmässä käsitellyn ehdotuksen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaksi ympäristöministeriölle.

17 §

17 §

Vesienhoitosuunnitelman hyväksyminen

Vesienhoitosuunnitelman hyväksyminen

Ympäristöministeriö julkaisee valtioneuvoston hyväksymät vesienhoitosuunnitelmat sähköisesti. Ympäristöministeriö toimittaa valtioneuvoston päätöksen sähköisesti elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille.

Ympäristöministeriö julkaisee valtioneuvoston hyväksymät vesienhoitosuunnitelmat sähköisesti. Ympäristöministeriö toimittaa valtioneuvoston päätöksen sähköisesti Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisen viranomaiselle.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on annettava valtioneuvoston päätös tiedoksi julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa. Tieto kuulutuksesta on julkaistava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueen asianomaisissa kunnissa. Kunnan ilmoituksista säädetään kuntalain 108 §:ssä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimittaa lisäksi päätöksen niille viranomaisille, joita asian käsittelyn aikaisemmissa vaiheissa on kuultu.

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisen viranomaisen on annettava valtioneuvoston päätös tiedoksi julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa. Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisen viranomaisen on julkaistava tieto kuulutuksesta vesienhoitoalueen kunnissa. Kunnan ilmoituksista säädetään kuntalain 108 §:ssä. Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisen viranomaisen toimittaa lisäksi päätöksen niille viranomaisille, joita asian käsittelyn aikaisemmissa vaiheissa on kuultu.

26 a §

26 a §

Merenhoidon järjestäminen

Merenhoidon järjestäminen

Alueellisesta merenhoidon järjestämisen yhteensovittamisesta sekä merenhoidon ja vesienhoidon yhteensovittamisesta vastaa asianomainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa. Yhteensovittavista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista säädetään erikseen.

Merenhoidon ja vesienhoidon yhteensovittamisesta vastaa Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisen viranomaisen yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa.

26 f §

26 f §

Merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelma

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus laatii toimenpideohjelman merenhoitosuunnitelmassa asetettujen ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi ottaen huomioon toimenpiteiden kustannustehokkuuden sekä teknisen toteuttamiskelpoisuuden. Toimenpideohjelma voidaan laatia koskemaan yhtä tai useampaa merivesien osaa. Toimenpideohjelmassa tulee tarkastella toimenpiteiden vaikutuksia myös Suomen talousvyöhykkeen ulkopuoliseen merialueeseen.

26 j §

Osallistuminen ja tiedottaminen

Ympäristöministeriön on yhteistyössä *elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen* kanssa annettava merenhoitosuunnitelman valmisteluasiakirjat tiedoksi julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa. Tieto kuulutuksesta on julkaistava kunnissa. Kunnan ilmoituksista säädetään kuntalain 108 §:ssä. Ympäristöministeriön on yhteistyössä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* kanssa:

1) varattava kaikille mahdollisuus osallistua merenhoitosuunnitelman valmisteluun, tutustua merenhoitosuunnitelman valmisteluasiakirjoihin ja niiden tausta-asiakirjoihin sekä esittää niistä mielipiteensä kirjallisesti tai sähköisesti vähintään 30 vuorokauden ajan kuulutuksen julkaisemisajankohdasta lukien;

2) pyydettyä tarvittavat lausunnot; ja

3) järjestettävä tarpeen mukaan tiedotustilaisuuksia, joissa varataan tilaisuus mielipiteiden esittämiseen.

26 l §

Valtioneuvoston asetus merenhoidon järjestämisestä

Merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelma

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisen viranomaisen laatii toimenpideohjelman merenhoitosuunnitelmassa asetettujen ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi ottaen huomioon toimenpiteiden kustannustehokkuuden sekä teknisen toteuttamiskelpoisuuden. Toimenpideohjelma voidaan laatia koskemaan yhtä tai useampaa merivesien osaa. Toimenpideohjelmassa tulee tarkastella toimenpiteiden vaikutuksia myös Suomen talousvyöhykkeen ulkopuoliseen merialueeseen.

26 j §

Osallistuminen ja tiedottaminen

Ympäristöministeriön on yhteistyössä *Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisen viranomaisen* kanssa annettava merenhoitosuunnitelman valmisteluasiakirjat tiedoksi julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa. Tieto kuulutuksesta on julkaistava kunnissa. Kunnan ilmoituksista säädetään kuntalain 108 §:ssä. Ympäristöministeriön on yhteistyössä *Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisen viranomaisen* kanssa:

1) varattava kaikille mahdollisuus osallistua merenhoitosuunnitelman valmisteluun, tutustua merenhoitosuunnitelman valmisteluasiakirjoihin ja niiden tausta-asiakirjoihin sekä esittää niistä mielipiteensä kirjallisesti tai sähköisesti vähintään 30 vuorokauden ajan kuulutuksen julkaisemisajankohdasta lukien;

2) pyydettyä tarvittavat lausunnot; ja

3) järjestettävä tarpeen mukaan tiedotustilaisuuksia, joissa varataan tilaisuus mielipiteiden esittämiseen.

26 l §

Valtioneuvoston asetus merenhoidon järjestämisestä

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin:

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin:

6) Suomen ympäristökeskuksen tehtävistä merenhoidon suunnittelussa ja seurannassa, *merenhoidon suunnittelua yhteensovittavista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista* sekä muista viranomaistehtävistä;

6) Suomen ympäristökeskuksen tehtävistä merenhoidon suunnittelussa ja seurannassa sekä muista viranomaistehtävistä;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

#.

Laki

ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan ympäristönsuojelulain (527/2014) 21 §:n 2-5 momentti, 23 §:n 2 momentti, 24 §:n 1 momentti ja 37 §:n 2 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 21 §:n 2-5 momentti ja 24 §:n 1 momentti laissa 916/2021,
muutetaan 15 §:n 2 momentti, 21 §:n otsikko, 23 §:n 1 ja 3 momentti, 29 a §:n 2 momentti, 34—36 §, 37 §:n 1 momentti, 39 a §:n 2 momentti, 42 §:n 2 ja 3 momentti, 44 §:n 1 momentti, 80 §:n 2—4 momentti, 81 §:n 1 momentti, 85 a §, 88 §:n 2 momentti, 89 §:n 2 ja 3 §:n momentti, 89 a §, 93 § §:n 1 momentti, 95 §:n 1 ja 4 momentti, 99 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 104 §:n 2 momentti, 105 §:n 1—3 momentti, 106 c §:n 1 momentti, 106 e §, 115 a §:n 3 momentti, 116 §:n 4 momentti, 118 §:n 1 ja 3 momentti, 123 §:n 1 ja 4 momentti, 126, 129 ja 130 §, 131 §:n 2 ja 4 momentti, 135 §:n 1 ja 2 momentti, 136 §:n 1 ja 2 momentti, 137 §:n 1 momentti, 138 §:n 1 momentti, 143 §:n 1—3 momentti, 147 §:n 3, 4 ja 6 momentti, 148 §:n 2 ja 3 momentti, 152 §:n 2 momentti, 153 §, 166 §:n 2 momentti, 168 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 170 §:n 5 momentti, 171 §:n 1 momentti 175 §:n 2 momentti, 176 ja 178 §, 181 §:n 3 momentti, 182 a §:n 1 momentti, 186 §, 188 §:n 2 momentti, 189 §, 190 §:n 4 momentti, 191, 192 ja 194 §, 197 §:n 3 momentti ja 203 §, 205 §:n 1 momentti, 205 §:n 1 momentti, 207 §, 212 § 1—3 momentti, 214 §:n 1 momentti, 222 §:n 2 momentti sekä 223 §:n 1, 2 ja 6 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 15 §:n 2 momentti laissa 20/1994, 21 §:n otsikko laissa 916/2021, 29 a §:n 2 momentti, 85 a §, 116 §:n 4 momentti ja 189 § laissa 905/2020, 39 a §:n 2 momentti laissa 437/2017, 44 §:n 1 momentti, 99 §:n 4 momentti, 118 §:n 1 momentti ja 192 § laissa 504/2019, 88 §:n 2 momentti laissa 423/2015, 89 §:n 2 ja 3 §:n momentti laissa 490/2022, 89 a

§ laissa 423/2015, 106 c §:n 1 momentti, 106 d §:n 1—3 momentti ja 106 e § laissa 1064/2017, 115 a §:n 3 momentti, 118 §:n 3 momentti, 123 §:n 1 ja 4 momentti, 170 §:n 5 momentti, 171 §:n 1 momentti, 175 §:n 2 momentti, 181 §:n 3 momentti, 205 §:n 1 momentti ja 223 §:n 1, 2 ja 6 momentti laissa 1166/2018, 143 §:n 1—3 momentti laissa 49/2019, 147 §:n 3, 4 ja 6 momentti laissa 327/2016, 152 §:n 2 momentti laissa 1018/2018, 182 a §:n 1 momentti laissa 1077/2018, 189 §, 190 §:n 4 momentti ja 207 § laissa 1420/2019 sekä 222 §:n 2 momentti laissa 1263/2022, lisätään lakiin uusi 21 a ja 23 a - 23 c §, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

15 §

15 §

Ennaltavaraautumisvelvollisuus

Ennaltavaraautumisvelvollisuus

Ennalta varautumista varten toiminnanharjoittajan, jonka ympäristöluvan myöntää valtion lupaviranomainen, on laadittava riskinarviointiin perustuva varautumissuunnitelma, varattava tarpeelliset laitteet ja muut varusteet, laadittava toimintaohje, testattava laitteet ja varusteet sekä harjoiteltava toimia onnettomuuksia ja muita poikkeuksellisia tilanteita varten (*ennaltavaraautumisvelvollisuus*). Suunnitelman sisältö, laajuus ja tarkkuus määräytyvät toiminnan luonteen perusteella. Varautumissuunnitelmaa ei kuitenkaan tarvitse laatia, jos valvontaviranomainen arvioi, että toiminta, sen vaikutukset ja riskit eivät edellytä suunnitelman laatimista. Suunnitelmaa ei myöskään ole tarpeen tehdä siltä osin kuin vastaava suunnitelma on laadittu vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005), pelastuslain (379/2011), kaivoslain (621/2011) tai muun lain nojalla eikä eläinsuojan toiminnasta.

Ennalta varautumista varten toiminnanharjoittajan, jonka ympäristöluvan myöntää *Lupa- ja valvontavirasto*, on laadittava riskinarviointiin perustuva varautumissuunnitelma, varattava tarpeelliset laitteet ja muut varusteet, laadittava toimintaohje, testattava laitteet ja varusteet sekä harjoiteltava toimia onnettomuuksia ja muita poikkeuksellisia tilanteita varten (*ennaltavaraautumisvelvollisuus*). Suunnitelman sisältö, laajuus ja tarkkuus määräytyvät toiminnan luonteen perusteella. Varautumissuunnitelmaa ei kuitenkaan tarvitse laatia, jos valvontaviranomainen arvioi, että toiminta, sen vaikutukset ja riskit eivät edellytä suunnitelman laatimista. Suunnitelmaa ei myöskään ole tarpeen tehdä siltä osin kuin vastaava suunnitelma on laadittu vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005), pelastuslain (379/2011), kaivoslain (621/2011) tai muun lain nojalla eikä eläinsuojan toiminnasta.

21 §

21 §

Valtion viranomaiset

Ympäristöministeriö

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ohjaa ja edistää tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettujen tehtävien hoitamista alueellaan, valvoo näiden säännösten noudattamista sekä käyttää osaltaan ympäristönsuojelun yleisen edun puhevaltaa tämän lain mukaisessa päätöksenteossa siten

(kumotaan 2 mom.)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

kuin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta annetussa laissa (897/2009) ja sen nojalla säädetään. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tukee kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimintaa toimialaansa kuuluvissa asioissa.

(kumotaan 3 mom.)

Aluehallintovirasto toimii valtion ympäristölupaviranomaisena siten kuin aluehallintovirastoista annetussa laissa (896/2009) ja sen nojalla säädetään. Lisäksi aluehallintovirasto käsittelee toimivaltaansa kuuluvat ilmoituksenvaraista toimintaa koskevat asiat. Aluehallintovirasto tukee kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimintaa toimialaansa kuuluvissa asioissa.

(kumotaan 4 mom.)

Suomen ympäristökeskus toimii otsonikerrosta heikentävistä aineista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1005/2009, jäljempänä otsoniasetus, sekä fluoratuista kasvihuonekaasuista ja asetuksen (EY) N:o 842/2006 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 517/2014, jäljempänä F-kaasuasetus, mukaisena toimivaltaisena viranomaisena sekä valvoo näiden asetusten noudattamista, jollei muualla tässä laissa toisin säädetä. Lisäksi Suomen ympäristökeskus ylläpitää ja kehittää parhaan käyttökelpoisen tekniikan tiedonvaihtoa, seuraa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä ja tiedottaa siitä. Suomen ympäristökeskus vastaa myös ympäristövahingon vaaraa aiheuttavien hylkyjen seurannasta ja saneerauksesta, jollei muualla laissa toisin säädetä, sekä öljy- tai muun kemikaalivahingon seurauksena likaantuneiden eläinten hoitamisen järjestämisestä. (25.11.2022/963)

(kumotaan 5 mom.)

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto toimii organisten liuottimien käytöstä tietyissä maaleissa ja lakoissa sekä ajoneuvojen korjausmaalaustuotteissa aiheutuvien haihtuvien organisten yhdisteiden päästöjen rajoittamisesta ja direktiivin 1999/13/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/42/EY mukaisena toimivaltaisena viranomaisena.

21 a §

Lupa- ja valvontavirasto

Lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja edistää tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettujen tehtävien hoitamista, valvoo näiden säännösten noudattamista, toimii valtion ympäristölupaviranomaisena ja käsittelee toimivaltaansa kuuluvat ilmoituksenvaraista toimintaa koskevat asiat. Lupa- ja valvontavirasto tukee kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimintaa toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Lupa- ja valvontavirasto huolehtii ympäristönsuojelun yleisen edun toteutumisesta toiminnassaan ja päätöksenteossaan sekä käyttää osaltaan ympäristönsuojelun yleisen edun puhevaltaa tämän lain mukaisessa päätöksenteossa.

23 §

23 §

*Yleiset valvontaviranomaiset**Yleiset valvontaviranomaiset*

Tämän lain mukaisia yleisiä valvontaviranomaisia ovat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (valtion valvontaviranomainen) sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista myös siltä osin kuin on kyse yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suoria tukia koskevista säännöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 637/2008 ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1307/2013 tarkoitettujen lakisääteisten hoitovaatimusten noudattamisen valvonnasta.

Valtion valvontaviranomaisen on ilmoitettava valvonnassa havaitsemistaan puutteista kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tämän toimivaltaan kuuluvia mahdollisia toimenpiteitä varten. Vastaavasti kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on ilmoitettava valvonnassa havaitsemistaan puutteista valtion valvontaviranomaiselle.

Tämän lain mukaisia yleisiä valvontaviranomaisia ovat *Lupa- ja valvontavirasto valtion valvontaviranomaisena* sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

(kumotaan 2 mom.)

Lupa- ja valvontaviraston on ilmoitettava valvonnassa havaitsemistaan puutteista kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tämän toimivaltaan kuuluvia mahdollisia toimenpiteitä varten. Vastaavasti kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on ilmoitettava valvonnassa havaitsemistaan puutteista Lupa- ja valvontavirastolle.

23 a §

Suomen ympäristökeskus

Suomen ympäristökeskus toimii otsonikerrosta heikentävistä aineista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1005/2009, jäljempänä otsoniasetus, sekä fluoratuista kasvihuonekaasuista ja asetuksen (EY) N:o 842/2006 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 517/2014, jäljempänä F-kaasuasetus, mukaisena toimivaltaisena viranomaisena sekä valvoo näiden asetusten noudattamista, jollei muualla tässä laissa toisin säädetä. Lisäksi Suomen ympäristökeskus ylläpitää ja kehittää parhaan käyttökelpoisen tekniikan tiedonvaihtoa, seuraa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä ja tiedottaa siitä. Suomen ympäristökeskus vastaa myös ympäristövahingon vaaraa aiheuttavien hylkyjen seurannasta ja saneerauksesta, jollei muualla laissa toisin säädetä, sekä öljy- tai muun kemikaalivahingon seurauksena likaantuneiden eläinten hoitamisen järjestämisestä.

23 b §

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto toimii orgaanisten liuottimien käytöstä tietyissä maaleissa ja lakoissa sekä ajoneuvojen korjausmaalaustuotteissa aiheutuvien haihtuvien orgaanisten yhdisteiden päästöjen rajoittamisesta ja direktiivin 1999/13/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/42/EY mukaisena toimivaltaisena viranomaisena.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto valvoo 216 §:n 2 momentin nojalla annetun orgaanisia liuottimia sisältäviä tuotteita koskevan valtioneuvoston asetuksen noudattamista.

23 c §

Elinvoimakeskus

Elinvoimakeskus valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista

siltä osin kuin on kyse yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suoria tukia koskevista säännöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 637/2008 ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1307/2013 tarkoitettujen lakisäätöiden hoito-vaatimusten noudattamisen valvonnasta.

Elinvoimakeskus (kalatalousviranomaisen) valvoo tämän lain nojalla annetussa päätöksessä olevia 57 §:n mukaisia kalatalousmääräyksiä.

24 §

Muut valvontaviranomaiset

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto valvoo 216 §:n 2 momentin nojalla annetun orgaanisia liuottimia sisältäviä tuotteita koskevan valtioneuvoston asetuksen noudattamista.

24 §

Muut valvontaviranomaiset

(kumotaan 1 mom.)

29 a §

Ilmoituksenvaraisen toiminnan luvanvaraisuus

Jos toimintaan tarvitaan ympäristölupa 1 momentin 2 tai 3 kohdan nojalla, ympäristöluvan käsittelee se viranomainen, jonka toimivaltaan kuuluu 115 a §:n nojalla käsitellä toimintaa koskeva ilmoitus. Jos lupa kuitenkin on tarpeen 27 §:n 2 momentin 1 kohdan perusteella, käsittelevä viranomainen on valtion ympäristölupaviranomainen. Jos toimintaan tarvitaan ympäristölupa tämän pykälän 1 momentin 1 tai 4 kohdan nojalla, ympäristöluvan käsittelee valtion ympäristölupaviranomainen.

29 a §

Ilmoituksenvaraisen toiminnan luvanvaraisuus

Jos toimintaan tarvitaan ympäristölupa 1 momentin 2 tai 3 kohdan nojalla, ympäristöluvan käsittelee se viranomainen, jonka toimivaltaan kuuluu 115 a §:n nojalla käsitellä toimintaa koskeva ilmoitus. Jos lupa kuitenkin on tarpeen 27 §:n 2 momentin 1 kohdan perusteella, käsittelevä viranomainen on *Lupa- ja valvontavirasto*. Jos toimintaan tarvitaan ympäristölupa tämän pykälän 1 momentin 1 tai 4 kohdan nojalla, ympäristöluvan käsittelee *Lupa- ja valvontavirasto*.

34 §

Toimivaltainen lupaviranomainen

34 §

Toimivaltainen lupaviranomainen

Valtion ympäristölupaviranomainen ratkaisee ympäristölupahakemuksen, jos:

1) toiminnalla saattaa olla merkittäviä ympäristövaikutuksia tai asian ratkaiseminen valtion ympäristölupaviranomaisessa muuten on perusteltua toiminnan laatu tai luonne huomioon ottaen;

2) muun kuin 1 kohdassa tarkoitetun toiminnan ympäristövaikutukset saattavat kohdistua huomattavassa määrin sijaintikuntaa laajemmalle alueelle;

3) toiminta edellyttää ympäristöluvan lisäksi lupaa vesilain 3 luvun nojalla tai vesilaissa säädetyn muun kuin purkujohtoa koskevan tai tämän lain 68 ja 69 §:ssä tarkoitetun käyttöoikeuden perustamista ja lupahakemukset on 47 §:n mukaan käsiteltävä yhteiskäsittelyssä;

4) lupa on tarpeen 27 §:n 2 momentin 1 kohdan perusteella.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ratkaisee muun kuin 1 momentissa tarkoitetun lupahakemuksen. Valtion ympäristölupaviranomainen ratkaisee kuitenkin lupahakemuksen, jos:

1) toiminta sijaitsee usean ympäristönsuojeluviranomaisen toimialueella;

2) kyse on sotilaskäyttöön tarkoitetusta toiminnasta;

3) lupa-asian yhteydessä ratkaistaan 136 §:ssä tarkoitettu maaperän tai pohjaveden puhdistamista koskeva asia, eikä toimivaltaa mainitun pykälän mukaisissa asioissa ole siirretty kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Jos samalla toiminta-alueella sijaitsevien toimintojen lupa-asian ratkaisu kuuluu osaksi valtion ympäristölupaviranomaisen ja osaksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan ja toimintoihin on haettava lupaa siten kuin 41 §:ssä säädetään, lupa-asian ratkaisee valtion ympäristölupaviranomainen.

Edellä 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitusta valtion ympäristölupaviranomaisen toimivaltaan kuuluvista toiminnoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Lupa- ja valvontavirasto ratkaisee ympäristölupahakemuksen, jos:

1) toiminnalla saattaa olla merkittäviä ympäristövaikutuksia tai asian ratkaiseminen *Lupa- ja valvontavirastossa* muuten on perusteltua toiminnan laatu tai luonne huomioon ottaen;

2) muun kuin 1 kohdassa tarkoitetun toiminnan ympäristövaikutukset saattavat kohdistua huomattavassa määrin sijaintikuntaa laajemmalle alueelle;

3) toiminta edellyttää ympäristöluvan lisäksi lupaa vesilain 3 luvun nojalla tai vesilaissa säädetyn muun kuin purkujohtoa koskevan tai tämän lain 68 ja 69 §:ssä tarkoitetun käyttöoikeuden perustamista ja lupahakemukset on 47 §:n mukaan käsiteltävä yhteiskäsittelyssä;

4) lupa on tarpeen 27 §:n 2 momentin 1 kohdan perusteella.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ratkaisee muun kuin 1 momentissa tarkoitetun lupahakemuksen. *Lupa- ja valvontavirasto* ratkaisee kuitenkin lupahakemuksen, jos:

1) toiminta sijaitsee usean ympäristönsuojeluviranomaisen toimialueella;

2) kyse on sotilaskäyttöön tarkoitetusta toiminnasta;

3) lupa-asian yhteydessä ratkaistaan 136 §:ssä tarkoitettu maaperän tai pohjaveden puhdistamista koskeva asia, eikä toimivaltaa mainitun pykälän mukaisissa asioissa ole siirretty kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Jos samalla toiminta-alueella sijaitsevien toimintojen lupa-asian ratkaisu kuuluu osaksi *Lupa- ja valvontaviraston* ja osaksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan ja toimintoihin on haettava lupaa siten kuin 41 §:ssä säädetään, lupa-asian ratkaisee *Lupa- ja valvontavirasto*.

Edellä 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitusta *Lupa- ja valvontaviraston* toimivaltaan kuuluvista toiminnoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Lupa-asian siirtäminen

Jos lupahakemus on pantu vireille kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa ja asian selvittämisen yhteydessä ilmenee, että toiminnasta voi aiheutua vesistön pilaantumista, on asia siirrettävä valtion ympäristölupaviranomaisen ratkaistavaksi.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi yksittäistapauksessa siirtää päätösvaltaansa kuuluvan lupa-asian valtion ympäristölupaviranomaisen ratkaistavaksi, jos asia vaatii sellaista asiantuntemusta, jota kunnassa ei voida saada tai jos asian käsittely valtion ympäristölupaviranomaisessa on tarkoituksenmukaista toiminnan sijaintiin tai luonteeseen liittyvästä erityisestä syystä.

37 §

Lupaviranomaisen alueellinen toimivalta

Lupahakemuksen ratkaisee se 34 §:n mukaan toimivaltainen lupaviranomainen, jonka toimialueelle toiminta sijoitetaan. *Jos toiminta sijaitsee useamman kuin yhden valtion ympäristölupaviranomaisen toimialueella, lupahakemuksen ratkaisee se viranomainen, jonka toimialueella merkittävin osa päästöjä aiheuttavasta toiminnasta sijaitsee.*

Jos useiden samaa vesistöä kuormittavien toimintojen lupiin sisältyvät kalatalousmääräykset tulevat tarkistettaviksi samanaikaisesti ja niistä on tarkoituksenmukaista päättää yhtenä kokonaisuutena, asiat ratkaisee 1 momentin mukaan toimivaltainen valtion ympäristölupaviranomainen.

38 §

Toimivallan siirto lupa-asiassa valtion ympäristölupaviranomaiselta kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle

Ympäristöministeriö voi kunnan hakemuksesta ja kuultuaan valtion ympäristölupaviranomaista ja valtion valvontaviranomaista päät-

Lupa-asian siirtäminen

Jos lupahakemus on pantu vireille kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa ja asian selvittämisen yhteydessä ilmenee, että toiminnasta voi aiheutua vesistön pilaantumista, on asia siirrettävä *Lupa- ja valvontaviraston* ratkaistavaksi.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi yksittäistapauksessa siirtää päätösvaltaansa kuuluvan lupa-asian *Lupa- ja valvontaviraston* ratkaistavaksi, jos asia vaatii sellaista asiantuntemusta, jota kunnassa ei voida saada tai jos asian käsittely *Lupa- ja valvontavirastossa* on tarkoituksenmukaista toiminnan sijaintiin tai luonteeseen liittyvästä erityisestä syystä.

37 §

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen alueellinen toimivalta lupa-asioissa

Lupahakemuksen ratkaisee se 34 § 2 momentin mukaan toimivaltainen *kunnan ympäristönsuojeluviranomainen*, jonka toimialueelle toiminta sijoitetaan *tai jonka toimialueella merkittävin osa päästöjä aiheuttavasta toiminnasta sijaitsee.*

(kumotaan 2 mom.)

38 §

Toimivallan siirto lupa-asiassa Lupa- ja valvontavirastolta kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle

Ympäristöministeriö voi kunnan hakemuksesta ja kuultuaan *Lupa- ja valvontavirastoa* päättää, että liitteen 1 taulukon 2 mukaisten

tää, että liitteen 1 taulukon 2 mukaisten toimintojen lupa-asioissa toimivaltaisena viranomaisena toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Päätös voidaan rajoittaa koskemaan myös vain osaa edellä mainituista toiminnoista. Toimivaltaa ei kuitenkaan voida siirtää lupa-asiaissa, joka koskee turvetuotantoa, kaivostoimintaa, koneellista kullankaivuuta, malmin tai mineraalien rikastamoa, lentoasemaa, satamaa, ydinvoimalaitosta, jätteenpolttolaitosta, jätteen rinnakkaispolttolaitosta taikka puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen toimintaa. Ennen toimivallan siirtoa koskevan päätöksen tekemistä valtion ympäristölupaviranomaisessa vireille tulleet asiat käsitellään loppuun valtion ympäristölupaviranomaisessa.

toimintojen lupa-asioissa toimivaltaisena viranomaisena toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Päätös voidaan rajoittaa koskemaan myös vain osaa edellä mainituista toiminnoista. Toimivaltaa ei kuitenkaan voida siirtää lupa-asiaissa, joka koskee turvetuotantoa, kaivostoimintaa, koneellista kullankaivuuta, malmin tai mineraalien rikastamoa, lentoasemaa, satamaa, ydinvoimalaitosta, jätteenpolttolaitosta, jätteen rinnakkaispolttolaitosta taikka puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen toimintaa. Ennen toimivallan siirtoa koskevan päätöksen tekemistä *Lupa- ja valvontavirastossa* vireille tulleet asiat käsitellään loppuun *Lupa- ja valvontavirastossa*.

39 a §

Hakijan neuvonta

Lupaviranomainen voi lisäksi hakijan pyynnöstä tai omasta aloitteestaan järjestää tapaamisen lupa-asiasta hakijan ja viranomaisen välillä neuvonnan järjestämiseksi. Tapaamiseen voidaan kutsua myös muiden lupamenetelyyn osallistuvien viranomaisten edustajia ja muita asianosaisia. *Valtion ympäristölupaviranomaisen on aina kutsuttava mukaan valtion valvontaviranomaisen edustaja.*

39 a §

Hakijan neuvonta

Lupaviranomainen voi lisäksi hakijan pyynnöstä tai omasta aloitteestaan järjestää tapaamisen lupa-asiasta hakijan ja viranomaisen välillä neuvonnan järjestämiseksi. Tapaamiseen voidaan kutsua myös muiden lupamenetelyyn osallistuvien viranomaisten edustajia ja muita asianosaisia.

42 §

Lausunnot

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, valtion ympäristölupaviranomaisen on pyydettävä lausunto valtion valvontaviranomaiselta, hakemuksen tarkoittaman toiminnan sijaintikunnalta ja tarvittaessa vaikutusalueen kunnilta.

Lupaviranomainen voi hankkia myös muita asiaan liittyviä tarpeellisia selvityksiä.

42 §

Lausunnot

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, *Lupa- ja valvontaviraston* on pyydettävä lausunto hakemuksen tarkoittaman toiminnan sijaintikunnalta ja tarvittaessa vaikutusalueen kunnilta.

Lupaviranomainen voi hankkia myös muita asiaan liittyviä tarpeellisia selvityksiä. *Lisäksi lupaviranomainen voi tarvittaessa järjestää*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

keskustelun 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen säädettyjen viranomaisten kanssa.

44 §

44 §

Lupahakemuksen tiedoksianto ja lupahakemukselta tiedottaminen

Lupahakemuksen tiedoksianto ja lupahakemukselta tiedottaminen

Tieto kuulutuksesta on julkaistava myös toiminnan vaikutusalueen kunnissa noudattaen, mitä kuntalain (410/2015) 108 §:ssä säädetään. Lisäksi kuulutuksen julkaisemisesta on tiedotettava ainakin yhdessä toiminnan vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä, jollei asian merkitys ole vähäinen tai julkaiseminen ole muutoin tarpeetonta. Kuulutus on annettava erikseen tiedoksi niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. Valtion lupaviranomaisen on julkaistava internet-sivuillaan yleisölle tarkoitettu tiivistelmä lupahakemuksesta.

Tieto kuulutuksesta on julkaistava myös toiminnan vaikutusalueen kunnissa noudattaen, mitä kuntalain (410/2015) 108 §:ssä säädetään. Lisäksi kuulutuksen julkaisemisesta on tiedotettava ainakin yhdessä toiminnan vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä, jollei asian merkitys ole vähäinen tai julkaiseminen ole muutoin tarpeetonta. Kuulutus on annettava erikseen tiedoksi niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. *Lupa- ja valvontaviraston* on julkaistava internet-sivuillaan yleisölle tarkoitettu tiivistelmä lupahakemuksesta.

80 §

80 §

Luvan tarkistaminen uusien päätelmien vuoksi

Luvan tarkistaminen uusien päätelmien vuoksi

Toiminnanharjoittajan on toimitettava valvontaviranomaiselle selvitys luvan tarkistamisen tarpeesta perusteluineen. Selvitys on toimitettava kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun komissio on julkaissut päätöksen päättelystä. Valvontaviranomainen voi antaa selvityksen tekemiselle pyynnöstä lisäaikaa.

Valvontaviranomainen arvioi, onko lupaa tarkistettava 1 momentin perusteella. Jos lupaa ei ole tarpeen tarkistaa, viranomainen antaa tätä koskevan arvionsa toiminnanharjoittajalle ja tarkistamisasian käsittely päättyy. Jos lupaa on tarpeen tarkistaa, valvontaviranomaisen on määrättävä toiminnanharjoittaja jättämään tarkistamista koskeva hakemus lupaviranomaiselle. Hakemus on jätettävä viimeistään valvontaviranomaisen määräämänä

Toiminnanharjoittajan on toimitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* selvitys luvan tarkistamisen tarpeesta perusteluineen. Selvitys on toimitettava kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun komissio on julkaissut päätöksen päättelystä. *Lupa- ja valvontavirasto* voi antaa selvityksen tekemiselle pyynnöstä lisäaikaa.

Lupa- ja valvontavirasto arvioi, onko lupaa tarkistettava 1 momentin perusteella. Jos lupaa ei ole tarpeen tarkistaa, viranomainen antaa tätä koskevan arvionsa toiminnanharjoittajalle ja tarkistamisasian käsittely päättyy. Jos lupaa on tarpeen tarkistaa, *Lupa- ja valvontaviraston* on määrättävä toiminnanharjoittaja jättämään *sille* tarkistamista koskeva hakemus. Hakemus on jätettävä viimeistään *Lupa-*

päivänä, joka voi olla aikaisintaan kuuden kuukauden kuluttua määräyksen antamisesta. Eri toiminnanharjoittajat voidaan määrätä jättämään hakemuksensa samaan tai eri aikaan viranomaisen työn järjestelyn tai vireillä olevien asioiden määrän tai toiminnanharjoittajien erilaisen tilanteen vuoksi. Määräystä ei ole tarpeen antaa, jos vireillä on jo toiminnan lupa-asia, jossa 1 momentin mukaiset vaatimukset otetaan huomioon. Valvontaviranomainen voi antaa määräyksen, vaikka toiminnanharjoittaja olisi lyönyt laimin 2 momentissa tarkoitetun selvityksen tekemisen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä valvontaviranomaiselle toimitettavan selvityksen sisällöstä.

81 §

Tarkistamismenettely

Lupaviranomainen tarkistaa toiminnanharjoittajan hakemuksesta luvan 80 §:n 1 momentissa säädettyjen perusteiden mukaisesti ja määrää tarvittaessa 78 §:n mukaisten lievempien päästöraja-arvojen noudattamisesta. Jos parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttöönotto edellyttää pidempää aikaa kuin teollisuuspäästödirektiivin 21 artiklan mukainen neljä vuotta, lupamääräyksissä voidaan antaa lisää aikaa tekniikan käyttöönotolle 78 §:n mukaisilla perusteilla.

85 a §

Ympäristölupa-asioita koskeva tietopalvelu

Valtion lupaviranomaisen on julkaistava verkkosivuillaan ympäristötiedon saatavuuden varmistamiseksi tieto vireille tulleesta ympäristölupa-asiasta, tiedoksiannetusta ympäristölupa-asiasta ja sen kuulutusasiakirjoista sekä ympäristölupa-asiassa annetusta päätöksestä (ympäristölupa-asioiden tietopalvelu). Ympäristölupa-asioiden tietopalvelusta, jossa julkaistaan 222 §:ssä tarkoitettuja tietoja, voidaan hakea tietoja rajattuna hakuna

ja valvontaviraston määräämänä päivänä, joka voi olla aikaisintaan kuuden kuukauden kuluttua määräyksen antamisesta. Eri toiminnanharjoittajat voidaan määrätä jättämään hakemuksensa samaan tai eri aikaan viranomaisen työn järjestelyn tai vireillä olevien asioiden määrän tai toiminnanharjoittajien erilaisen tilanteen vuoksi. Määräystä ei ole tarpeen antaa, jos vireillä on jo toiminnan lupa-asia, jossa 1 momentin mukaiset vaatimukset otetaan huomioon. Lupa- ja valvontavirasto voi antaa määräyksen, vaikka toiminnanharjoittaja olisi lyönyt laimin 2 momentissa tarkoitetun selvityksen tekemisen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä Lupa- ja valvontavirastolle toimitettavan selvityksen sisällöstä.

81 §

Tarkistamismenettely

Lupa- ja valvontavirasto tarkistaa toiminnanharjoittajan hakemuksesta luvan 80 §:n 1 momentissa säädettyjen perusteiden mukaisesti ja määrää tarvittaessa 78 §:n mukaisten lievempien päästöraja-arvojen noudattamisesta. Jos parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttöönotto edellyttää pidempää aikaa kuin teollisuuspäästödirektiivin 21 artiklan mukainen neljä vuotta, lupamääräyksissä voidaan antaa lisää aikaa tekniikan käyttöönotolle 78 §:n mukaisilla perusteilla.

85 a §

Ympäristölupa-asioita koskeva tietopalvelu

Lupa- ja valvontaviraston on julkaistava verkkosivuillaan ympäristötiedon saatavuuden varmistamiseksi tieto vireille tulleesta ympäristölupa-asiasta, tiedoksiannetusta ympäristölupa-asiasta ja sen kuulutusasiakirjoista sekä ympäristölupa-asiassa annetusta päätöksestä (ympäristölupa-asioiden tietopalvelu). Ympäristölupa-asioiden tietopalvelusta, jossa julkaistaan 222 §:ssä tarkoitettuja tietoja, voidaan hakea tietoja rajattuna hakuna

Voimassa oleva laki

käyttäen hakuperusteena asian tunnistetietoja, toiminnanharjoittajan nimeä, hankkeen laatua tai sijaintikuntaa taikka tiettyä aikaväliä.

88 §

Luvan raukeaminen

Asian käsittelyssä noudatetaan, mitä 96 §:ssä säädetään. Asian voi panna vireille lupaviranomainen omasta aloitteestaan, *valvontaviranomainen*, toiminnanharjoittaja, kunta tai haitankärsijä.

89 §

Luvan muuttaminen

Lupaviranomaisen on lisäksi valvontaviranomaisen, asianomaisen yleistä etua valvovan viranomaisen tai haitankärsijän taikka 186 §:ssä tarkoitetun rekisteröidyn yhdistyksen tai säätiön aloitteesta muutettava lupaa, jos:

1) toiminnasta aiheutuva pilaantuminen tai sen vaara poikkeaa olennaisesti ennalta arvioidusta;

2) toiminnasta voi aiheutua tässä laissa kielletty seuraus;

3) parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisen vuoksi päästöjä voidaan olennaisesti vähentää ilman kohtuuttomia kustannuksia;

4) toiminnan ulkopuoliset olosuhteet ovat luvan myöntämisen jälkeen olennaisesti muuttuneet ja luvan muuttaminen on tämän vuoksi tarpeen;

5) luvan muuttaminen on tarpeen luvan myöntämisen jälkeen laissa, valtioneuvoston asetuksessa tai Euroopan unionin säädöksessä annetun sitovan ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä koskevan yksilöidyn vaatimuksen täyttämiseksi.

Lupaviranomaisen on lisäksi valvontaviranomaisen tai asianomaisen yleistä etua valvovan viranomaisen aloitteesta muutettava luvan vakuutta koskevia lupamääräyksiä, jos lupavi-

Ehdotus

käyttäen hakuperusteena asian tunnistetietoja, toiminnanharjoittajan nimeä, hankkeen laatua tai sijaintikuntaa taikka tiettyä aikaväliä.

88 §

Luvan raukeaminen

Asian käsittelyssä noudatetaan, mitä 96 §:ssä säädetään. Asian voi panna vireille *Lupa- ja valvontavirasto* tai kunnan ympäristönsuojeluviranomainen omasta aloitteestaan, taikka toiminnanharjoittaja, kunta tai haitankärsijä.

89 §

Luvan muuttaminen

Lupa- ja valvontaviraston tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on lisäksi omasta aloitteestaan tai asianomaisen yleistä etua valvovan viranomaisen tai haitankärsijän taikka 186 §:ssä tarkoitetun rekisteröidyn yhdistyksen tai säätiön aloitteesta muutettava lupaa, jos:

1) toiminnasta aiheutuva pilaantuminen tai sen vaara poikkeaa olennaisesti ennalta arvioidusta;

2) toiminnasta voi aiheutua tässä laissa kielletty seuraus;

3) parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisen vuoksi päästöjä voidaan olennaisesti vähentää ilman kohtuuttomia kustannuksia;

4) toiminnan ulkopuoliset olosuhteet ovat luvan myöntämisen jälkeen olennaisesti muuttuneet ja luvan muuttaminen on tämän vuoksi tarpeen;

5) luvan muuttaminen on tarpeen luvan myöntämisen jälkeen laissa, valtioneuvoston asetuksessa tai Euroopan unionin säädöksessä annetun sitovan ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä koskevan yksilöidyn vaatimuksen täyttämiseksi.

Lupa- ja valvontaviraston tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on lisäksi omasta aloitteestaan tai asianomaisen yleistä etua

Voimassa oleva laki

ranomainen arvioi, että jätteen käsittelytoiminnalle luvassa määrätyn vakuuden määrä ei ole riittävä 59 §:ssä tarkoitettujen toimien hoitamiseksi tai vakuus ei muutoin täytä 59–61 §:n mukaisia vaatimuksia.

---

89 a §

Kalatalousvelvoitteen ja kalatalousmaksun muuttaminen

Kalatalousvelvoitteen tai kalatalousmaksun muuttamisesta on voimassa, mitä vesilain 3 luvun 22 §:ssä säädetään. Jos kalatalousvelvoitteen tai kalatalousmaksun perusteista on saatu uutta selvitystä tämän lain 126 §:ssä tarkoitettussa korvausmenettelyssä, valtion ympäristö- ja valvontaviranomainen voi samalla ottaa viran puolesta velvoitteen tai maksun muuttamista koskevan asian käsiteltäväkseen sen estämättä, mitä määräysten muuttamisesta ja tarkistamisesta muutoin säädetään.

92 §

Luvan selventäminen

Lupaviranomainen voi toiminnanharjoittajan tai valvontaviranomaisen pyynnöstä saattaa ympäristöluvan tiedot ajan tasalle antamalla asiasta kirjallisen lausuman. Lausuma voidaan antaa, jos se on merkitykseltään selventävä eikä sillä muuteta luvan tosiasiallista sisältöä niin, että muutoksesta voisi aiheutua ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa taikka muutosta kenenkään oikeuteen tai etuun.

93 §

Luvan peruuttaminen

Lupaviranomainen voi valvontaviranomaisen aloitteesta peruuttaa luvan, jos:

Ehdotus

valvojan viranomaisen aloitteesta muutettava luvan vakuutta koskevia lupamääräyksiä, jos lupaviranomainen arvioi, että jätteen käsittelytoiminnalle luvassa määrätyn vakuuden määrä ei ole riittävä 59 §:ssä tarkoitettujen toimien hoitamiseksi tai vakuus ei muutoin täytä 59–61 §:n mukaisia vaatimuksia.

---

89 a §

Kalatalousvelvoitteen ja kalatalousmaksun muuttaminen

Kalatalousvelvoitteen tai kalatalousmaksun muuttamisesta on voimassa, mitä vesilain 3 luvun 22 §:ssä säädetään. Jos kalatalousvelvoitteen tai kalatalousmaksun perusteista on saatu uutta selvitystä tämän lain 126 §:ssä tarkoitettussa korvausmenettelyssä, *Lupa- ja valvontavirasto* voi samalla ottaa viran puolesta velvoitteen tai maksun muuttamista koskevan asian käsiteltäväkseen sen estämättä, mitä määräysten muuttamisesta ja tarkistamisesta muutoin säädetään.

92 §

Luvan selventäminen

Lupa- ja valvontavirasto tai kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi omasta aloitteestaan tai toiminnanharjoittajan pyynnöstä saattaa ympäristöluvan tiedot ajan tasalle antamalla asiasta kirjallisen lausuman. Lausuma voidaan antaa, jos se on merkitykseltään selventävä eikä sillä muuteta luvan tosiasiallista sisältöä niin, että muutoksesta voisi aiheutua ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa taikka muutosta kenenkään oikeuteen tai etuun.

93 §

Luvan peruuttaminen

Lupa- ja valvontavirasto tai kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi omasta aloitteestaan peruuttaa luvan, jos:

1) hakija on antanut virheellisiä tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet luvan myöntämisen edellytyksiin;

2) lupamääräyksiä on valvontaviranomaisen kirjallisesta huomautuksesta huolimatta toistuvasti rikottu siten, että toiminnasta voi aiheutua luvan myöntämisen edellytysten vastainen seuraus;

3) toiminnan jatkamisen edellytyksiä ei saada täytetyksi lupaa muuttamalla.

1) hakija on antanut virheellisiä tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet luvan myöntämisen edellytyksiin;

2) lupamääräyksiä on valvontaviranomaisen kirjallisesta huomautuksesta huolimatta toistuvasti rikottu siten, että toiminnasta voi aiheutua luvan myöntämisen edellytysten vastainen seuraus;

3) toiminnan jatkamisen edellytyksiä ei saada täytetyksi lupaa muuttamalla.

95 §

Maaperää ja pohjavettä koskevat toimet direktiivilaitoksen toiminnan päättyessä

Jos direktiivilaitoksen toimintaan liittyen on tullut laatia 82 §:ssä tarkoitettu maaperän ja pohjaveden tilaa koskeva perustilaselvitys, toiminnanharjoittajan on mainitussa pykälässä tarkoitettun toiminnan päättyessä arvioitava maaperän ja pohjaveden tilaa suhteessa perustilaan. Arviossa on erityisesti tarkasteltava 66 §:ssä tarkoitettuja merkityksellisiä vaarallisia aineita, ja siihen on sisällytettävä selvitys mahdollisista perustilan palauttamiseksi tarvittavista toimista. Arvio on toimitettava valtion valvontaviranomaiselle tai, jos toimivalta perustilan palauttamista koskevissa asioissa on siirretty 4 momentin mukaisesti, kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Viranomaisen tekee arvion johdosta päätöksen, jossa on annettava määräykset perustilan palauttamiseksi tarvittavista toimista, jos maaperän tai pohjaveden tila toiminnan seurauksena eroaa huomattavasti perustilasta. Toimien tekninen toteutettavuus voidaan tällöin ottaa huomioon. Määräykset voivat koskea esimerkiksi pilaavien aineiden poistamista, vähentämistä, leviämisen estämistä tai hallitsemista sekä maa-aineksen hyödyntämistä. Päätös on annettava tiedoksi ja siitä on tiedotettava noudattaen, mitä 85 §:ssä säädetään.

Ympäristöministeriö voi kunnan hakemuksesta ja kuultuaan valtion valvontaviranomaista ja valtion ympäristölupaviranomaista

95 §

Maaperää ja pohjavettä koskevat toimet direktiivilaitoksen toiminnan päättyessä

Jos direktiivilaitoksen toimintaan liittyen on tullut laatia 82 §:ssä tarkoitettu maaperän ja pohjaveden tilaa koskeva perustilaselvitys, toiminnanharjoittajan on mainitussa pykälässä tarkoitettun toiminnan päättyessä arvioitava maaperän ja pohjaveden tilaa suhteessa perustilaan. Arviossa on erityisesti tarkasteltava 66 §:ssä tarkoitettuja merkityksellisiä vaarallisia aineita, ja siihen on sisällytettävä selvitys mahdollisista perustilan palauttamiseksi tarvittavista toimista. Arvio on toimitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* tai, jos toimivalta perustilan palauttamista koskevissa asioissa on siirretty 4 momentin mukaisesti, kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Viranomaisen tekee arvion johdosta päätöksen, jossa on annettava määräykset perustilan palauttamiseksi tarvittavista toimista, jos maaperän tai pohjaveden tila toiminnan seurauksena eroaa huomattavasti perustilasta. Toimien tekninen toteutettavuus voidaan tällöin ottaa huomioon. Määräykset voivat koskea esimerkiksi pilaavien aineiden poistamista, vähentämistä, leviämisen estämistä tai hallitsemista sekä maa-aineksen hyödyntämistä. Päätös on annettava tiedoksi ja siitä on tiedotettava noudattaen, mitä 85 §:ssä säädetään.

Ympäristöministeriö voi kunnan hakemuksesta ja kuultuaan *Lupa- ja valvontavirastoa* päättää, että perustilan palauttamista koskevissa asioissa toimivaltaisena viranomaisena

päätää, että perustilan palauttamista koskevissa asioissa toimivaltaisena viranomaisena toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Toimivalta voidaan siirtää määräajaksi tai toistaiseksi. Päätöstä voidaan muuttaa, jos toimivallan siirtämisen edellytyksiä ei enää ole. Toimivallan siirron edellytyksistä, siinä noudatettavasta menettelystä ja asioiden käsittelystä siirtymävaiheessa noudatetaan, mitä 138 §:ssä säädetään.

99 §

Menettely poikkeuksellisissa tilanteissa

Suuren polttolaitoksen toiminnanharjoittajan on ilmoitettava valtion valvontaviranomaiselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viipymättä polttoaineen saatavuudessa ilmenneistä häiriöistä sekä energiantuotantoyksikön savukaasujen puhdistinlaitteiden häiriöistä ja rikkoutumisista.

Valtion valvontaviranomainen voi myöntää polttoaineen saatavuudessa ilmenneen häiriön johdosta toiminnanharjoittajalle rajoitetuksi ajaksi oikeuden poiketa vähärikkistä polttoainetta käyttävässä energiantuotantoyksikössä sille asetettujen päästöraja-arvojen noudattamisesta tai oikeuden käyttää kaasumaista polttoainetta käyttävässä energiantuotantoyksikössä muuta kuin kaasumaista polttoainetta.

Valtion valvontaviranomainen voi antaa 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tehneelle toiminnanharjoittajalle polttolaitoksen toimintaa koskevia määräyksiä ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi taikka kieltää tai keskeyttää toiminnan, jos se on tarpeen teollisuuspäästädirektiivin III luvun ja liitteen V mukaisten velvoitteiden täytäntöönpanemiseksi. Valtion valvontaviranomaisen tässä momentissa tarkoitettu päätös on annettava tiedoksi ja siitä on tiedotettava noudattaen, mitä 85 §:ssä säädetään.

104 §

toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Toimivalta voidaan siirtää määräajaksi tai toistaiseksi. Päätöstä voidaan muuttaa, jos toimivallan siirtämisen edellytyksiä ei enää ole. Toimivallan siirron edellytyksistä, siinä noudatettavasta menettelystä ja asioiden käsittelystä siirtymävaiheessa noudatetaan, mitä 138 §:ssä säädetään.

99 §

Menettely poikkeuksellisissa tilanteissa

Suuren polttolaitoksen toiminnanharjoittajan on ilmoitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viipymättä polttoaineen saatavuudessa ilmenneistä häiriöistä sekä energiantuotantoyksikön savukaasujen puhdistinlaitteiden häiriöistä ja rikkoutumisista.

Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää polttoaineen saatavuudessa ilmenneen häiriön johdosta toiminnanharjoittajalle rajoitetuksi ajaksi oikeuden poiketa vähärikkistä polttoainetta käyttävässä energiantuotantoyksikössä sille asetettujen päästöraja-arvojen noudattamisesta tai oikeuden käyttää kaasumaista polttoainetta käyttävässä energiantuotantoyksikössä muuta kuin kaasumaista polttoainetta.

Lupa- ja valvontavirasto voi antaa 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tehneelle toiminnanharjoittajalle polttolaitoksen toimintaa koskevia määräyksiä ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi taikka kieltää tai keskeyttää toiminnan, jos se on tarpeen teollisuuspäästädirektiivin III luvun ja liitteen V mukaisten velvoitteiden täytäntöönpanemiseksi. *Lupa- ja valvontaviraston* tässä momentissa tarkoitettu päätös on annettava tiedoksi ja siitä on tiedotettava noudattaen, mitä 85 §:ssä säädetään.

104 §

Valtioneuvoston päätöksen valmistelu

Valtioneuvoston päätöksen valmistelu

Valtioneuvoston päätöstä valmisteltaessa 186 §:ssä tarkoitettulle rekisteröidylle yhdistykselle ja säätiölle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Toiminnan sijaintikunnalta ja vaikutusalueen kunnilta sekä asianomaisilta aluehallintovirastoilta ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta on pyydettävä lausunto.

Valtioneuvoston päätöstä valmisteltaessa 186 §:ssä tarkoitettulle rekisteröidylle yhdistykselle ja säätiölle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Toiminnan sijaintikunnalta ja vaikutusalueen kunnilta sekä *Lupa- ja valvontavirastolta* on pyydettävä lausunto.

105 §

105 §

Valtioneuvoston päätöksessä tarkoitettujen laitoksen toiminnasta toimitettavat tiedot ja päätöksen noudattamisen seuranta

Valtioneuvoston päätöksessä tarkoitettujen laitoksen toiminnasta toimitettavat tiedot ja päätöksen noudattamisen seuranta

Valtioneuvoston päätöksessä tarkoitettujen laitoksen toiminnanharjoittajan on toimitettava vuosittain helmikuun loppuun mennessä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja valtion valvontaviranomaiselle 9 §:n nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädettyt tiedot laitoksen toiminnasta ja päästöistä.

Valtioneuvoston päätöksessä tarkoitettujen laitoksen toiminnanharjoittajan on toimitettava vuosittain helmikuun loppuun mennessä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja *Lupa- ja valvontavirastolle* 9 §:n nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädettyt tiedot laitoksen toiminnasta ja päästöistä.

Toiminnanharjoittajan on lisäksi ilmoitettava välittömästi valtion valvontaviranomaiselle laitoksen toiminnan olennaisesta muutoksesta, jolla saattaa olla vaikutusta päätöksen mukaisten päästöjen enimmäismäärien noudattamiseen.

Toiminnanharjoittajan on lisäksi ilmoitettava välittömästi *Lupa- ja valvontavirastolle* laitoksen toiminnan olennaisesta muutoksesta, jolla saattaa olla vaikutusta päätöksen mukaisten päästöjen enimmäismäärien noudattamiseen.

Suomen ympäristökeskus laatii ympäristöministeriölle 1 momentissa tarkoitetuista tiedoista yhteenvedon vuosittain marraskuun loppuun mennessä. Lisäksi valtion valvontaviranomaisen on ilmoitettava ympäristöministeriölle viipymättä 2 momentissa tarkoitetuista muutoksista.

Suomen ympäristökeskus laatii ympäristöministeriölle 1 momentissa tarkoitetuista tiedoista yhteenvedon vuosittain marraskuun loppuun mennessä. Lisäksi *Lupa- ja valvontaviraston* on ilmoitettava ympäristöministeriölle viipymättä 2 momentissa tarkoitetuista muutoksista.

106 c §

106 c §

Uusien keskisuurten energiantuotantoyksiköiden polttoainetehon yhteenlaskusääntö

Uusien keskisuurten energiantuotantoyksiköiden polttoainetehon yhteenlaskusääntö

Jos kahden tai useamman uuden keskisuurten energiantuotantoyksikön savukaasut pois-

Jos kahden tai useamman uuden keskisuurten energiantuotantoyksikön savukaasut pois-

tetaan tai tekniset ja taloudelliset tekijät huomioon ottaen voitaisiin toimivaltaisen viranomaisen arvion perusteella poistaa yhteisen piipun kautta, pidetään yksiköitä yhtenä kokonaisuutena, jonka polttoaineteho määräytyy yksiköiden yhteenlasketun polttoainetehon perusteella. Toimivaltainen viranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen tai jos toiminta on luvanvaraista ja toimivaltainen lupaviranomainen on valtion ympäristölupaviranomainen, valtion ympäristölupaviranomainen.

tetaan tai tekniset ja taloudelliset tekijät huomioon ottaen voitaisiin toimivaltaisen viranomaisen arvion perusteella poistaa yhteisen piipun kautta, pidetään yksiköitä yhtenä kokonaisuutena, jonka polttoaineteho määräytyy yksiköiden yhteenlasketun polttoainetehon perusteella. Toimivaltainen viranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen tai jos toiminta on luvanvaraista ja toimivaltainen lupaviranomainen on *Lupa- ja valvontavirasto*, *Lupa- ja valvontavirasto*.

106 d §

106 d §

*Polttoaineiden saatavuushäiriöihin liittyvät poikkeukselliset tilanteet**Polttoaineiden saatavuushäiriöihin liittyvät poikkeukselliset tilanteet*

Jos tavanomaisesti vähärikkistä polttoainetta käyttävä keskisuuri energiantuotantolaitos ei pysty noudattamaan sille ympäristöluvassa asetettuja tai 10 §:n nojalla säädettyjä rikkidioksidin päästöraja-arvoja sen vuoksi, että vähärikkisen polttoaineen toimitukset ovat keskeytyneet vakavan polttoainepulan vuoksi, toiminnanharjoittajan on ilmoitettava asiasta viipymättä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tai, jos toiminta on luvanvaraista ja toimivaltainen lupaviranomainen on valtion ympäristölupaviranomainen, valtion valvontaviranomaiselle. Ilmoituksen perusteella kunnan ympäristönsuojeluviranomainen tai valtion valvontaviranomainen voi myöntää toiminnanharjoittajalle enintään kuuden kuukauden ajaksi oikeuden poiketa kyseisten rikkidioksidin päästöraja-arvojen noudattamisesta.

Jos tavanomaisesti vähärikkistä polttoainetta käyttävä keskisuuri energiantuotantolaitos ei pysty noudattamaan sille ympäristöluvassa asetettuja tai 10 §:n nojalla säädettyjä rikkidioksidin päästöraja-arvoja sen vuoksi, että vähärikkisen polttoaineen toimitukset ovat keskeytyneet vakavan polttoainepulan vuoksi, toiminnanharjoittajan on ilmoitettava asiasta viipymättä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tai, jos toiminta on luvanvaraista ja toimivaltainen lupaviranomainen on *Lupa- ja valvontavirasto*, *Lupa- ja valvontavirastolle*. Ilmoituksen perusteella kunnan ympäristönsuojeluviranomainen tai *Lupa- ja valvontavirasto* voi myöntää toiminnanharjoittajalle enintään kuuden kuukauden ajaksi oikeuden poiketa kyseisten rikkidioksidin päästöraja-arvojen noudattamisesta.

Jos yksinomaan kaasumaista polttoainetta käyttävä keskisuuri energiantuotantolaitos ei pysty noudattamaan sille ympäristöluvassa asetettuja tai 10 §:n nojalla säädettyjä päästöraja-arvoja sen vuoksi, että polttoaineen toimitukset ovat keskeytyneet äkillisesti ja sen olisi muun kuin kaasumaisen polttoaineen käytön vuoksi asennettava savukaasujen puhdistinlaite, toiminnanharjoittajan on ilmoitettava asiasta viipymättä kunnan ympäristön-

Jos yksinomaan kaasumaista polttoainetta käyttävä keskisuuri energiantuotantolaitos ei pysty noudattamaan sille ympäristöluvassa asetettuja tai 10 §:n nojalla säädettyjä päästöraja-arvoja sen vuoksi, että polttoaineen toimitukset ovat keskeytyneet äkillisesti ja sen olisi muun kuin kaasumaisen polttoaineen käytön vuoksi asennettava savukaasujen puhdistinlaite, toiminnanharjoittajan on ilmoitettava asiasta viipymättä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tai, jos toiminta on lu-

suojeluviranomaiselle tai, jos toiminta on luvanvaraista ja toimivaltainen lupaviranomainen on valtion ympäristölupaviranomainen, valtion valvontaviranomaiselle. Ilmoituksen perusteella kunnan ympäristönsuojeluviranomainen tai valtion valvontaviranomainen voi myöntää toiminnanharjoittajalle enintään kymmenen päivän ajaksi oikeuden poiketa kyseisten päästöraja-arvojen noudattamisesta.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen ja valtion valvontaviranomaisen on ilmoitettava 1 ja 2 momentin nojalla myönnettyistä poikkeuksista ympäristöministeriölle viipymättä, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa poikkeuksen myöntämisestä. Ympäristöministeriö huolehtii siitä, että päätöksistä ilmoitetaan Euroopan komissiolle tiettyjen keski-suurista polttolaitoksista ilmaan joutuvien epäpuhtauspäästöjen rajoittamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/2193, jäljempänä keskisuuria polttolaitoksia koskeva direktiivi, 6 artiklan 10 kohdan toisen alakohdan ja 6 artiklan 11 kohdan toisen alakohdan mukaisesti kuukauden kuluessa niiden myöntämisestä.

vanvaraista ja toimivaltainen lupaviranomainen on *Lupa- ja valvontavirasto*, *Lupa- ja valvontavirastolle*. Ilmoituksen perusteella kunnan ympäristönsuojeluviranomainen tai *Lupa- ja valvontavirasto* voi myöntää toiminnanharjoittajalle enintään kymmenen päivän ajaksi oikeuden poiketa kyseisten päästöraja-arvojen noudattamisesta.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen ja *Lupa- ja valvontaviraston* on ilmoitettava 1 ja 2 momentin nojalla myönnettyistä poikkeuksista ympäristöministeriölle viipymättä, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa poikkeuksen myöntämisestä. Ympäristöministeriö huolehtii siitä, että päätöksistä ilmoitetaan Euroopan komissiolle tiettyjen keski-suurista polttolaitoksista ilmaan joutuvien epäpuhtauspäästöjen rajoittamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/2193, jäljempänä keskisuuria polttolaitoksia koskeva direktiivi, 6 artiklan 10 kohdan toisen alakohdan ja 6 artiklan 11 kohdan toisen alakohdan mukaisesti kuukauden kuluessa niiden myöntämisestä.

106 e §

Tietojen rekisteröinti ja julkaiseminen

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tai, jos toiminta on luvanvaraista ja toimivaltainen viranomainen on valtion ympäristölupaviranomainen, valtion ympäristölupaviranomaisen on pidettävä rekisteröitäviä ja luvanvaraisia keskisuuria energiantuotantolaitoksia koskevista tiedoista rekisteriä. Rekisteriin talletetuista tiedoista on yleisessä tietoverkossa julkaistava keskisuuria polttolaitoksia koskevan direktiivin 9 artiklassa ja sen liitteessä 1 tarkoitettut tiedot lukuun ottamatta henkilötietoja. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin, mitä rekisteriin talletettuja tietoja julkaistaan yleisessä tietoverkossa.

115 a §

106 e §

Tietojen rekisteröinti ja julkaiseminen

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tai, jos toiminta on luvanvaraista ja toimivaltainen viranomainen on *Lupa- ja valvontavirasto*, *Lupa- ja valvontaviraston* on pidettävä rekisteröitäviä ja luvanvaraisia keskisuuria energiantuotantolaitoksia koskevista tiedoista rekisteriä. Rekisteriin talletetuista tiedoista on yleisessä tietoverkossa julkaistava keskisuuria polttolaitoksia koskevan direktiivin 9 artiklassa ja sen liitteessä 1 tarkoitettut tiedot lukuun ottamatta henkilötietoja. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin, mitä rekisteriin talletettuja tietoja julkaistaan yleisessä tietoverkossa.

115 a §

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Ilmoitusvelvollisuus ja toimivaltainen viranomainen

Ilmoitusvelvollisuus ja toimivaltainen viranomainen

Valtion ympäristölupaviranomainen käsittelee ilmoituksen liitteen 4 kohdan 2 alakohdassa b ja kohdassa 3 tarkoitetuista toiminnoista sekä muista liitteen 4 toiminnoista, jos niissä on kyse sotilaskäyttöön tarkoitetusta toiminnasta.

Lupa- ja valvontavirasto käsittelee ilmoituksen liitteen 4 kohdan 2 alakohdassa b ja kohdassa 3 tarkoitetuista toiminnoista sekä muista liitteen 4 toiminnoista, jos niissä on kyse sotilaskäyttöön tarkoitetusta toiminnasta.

116 §

116 §

Rekisteröinti-ilmoitus toiminnan rekisteröintiä varten

Rekisteröinti-ilmoitus toiminnan rekisteröintiä varten

Edellä 32 §:n 2 momentissa tarkoitettu jätteen käsittelystä on tehtävä rekisteröinti-ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle hyvissä ajoin ennen toiminnan aloittamista ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröintiä varten. Jos rekisteröitävällä toiminnalla on ympäristölupa ja lupa raukeaa 32 §:n 2 momentin nojalla, rekisteröinti-ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä, vaan viranomaisen rekisteröi toiminnan omasta aloitteestaan ja ilmoittaa siitä viipymättä toiminnanharjoittajalle.

Edellä 32 §:n 2 momentissa tarkoitettu jätteen käsittelystä on tehtävä rekisteröinti-ilmoitus *Lupa- ja valvontavirastolle* hyvissä ajoin ennen toiminnan aloittamista ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröintiä varten. Jos rekisteröitävällä toiminnalla on ympäristölupa ja lupa raukeaa 32 §:n 2 momentin nojalla, rekisteröinti-ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä, vaan viranomaisen rekisteröi toiminnan omasta aloitteestaan ja ilmoittaa siitä viipymättä toiminnanharjoittajalle.

118 §

118 §

Melua ja tärinää aiheuttava tilapäinen toiminta

Melua ja tärinää aiheuttava tilapäinen toiminta

Toiminnanharjoittajan on tehtävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sähköisesti ilmoitus rakentamisesta, yleisötilaisuudesta tai muusta tilapäistä melua tai tärinää aiheuttavasta toimenpiteestä tai tapahtumasta, jos melun tai tärinän on syytä olettaa olevan erityisen häiritsevää. Jos toimenpide tehdään tai tapahtuma järjestetään usean kunnan alueella, ilmoitus tehdään *sille* valtion valvontaviranomaiselle, *jonka toimialueella melu tai tärinä*

Toiminnanharjoittajan on tehtävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sähköisesti ilmoitus rakentamisesta, yleisötilaisuudesta tai muusta tilapäistä melua tai tärinää aiheuttavasta toimenpiteestä tai tapahtumasta, jos melun tai tärinän on syytä olettaa olevan erityisen häiritsevää. Jos toimenpide tehdään tai tapahtuma järjestetään usean kunnan alueella, ilmoitus tehdään *Lupa- ja valvontavirastolle*.

pääasiallisesti ilmenee. Toiminnanharjoittajan asemassa oleva luonnollinen henkilö voi tehdä ilmoituksen paperisena.

Toiminnanharjoittajan asemassa oleva luonnollinen henkilö voi tehdä ilmoituksen paperisena.

Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteeseen ryhtymistä tai toiminnan aloittamista, kuitenkin viimeistään 30 vuorokautta ennen tätä ajankohtaa, jollei kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä määrätä tätä lyhyemmästä ajasta. Edellä 1 momentissa tarkoitettun valtion viranomaisen toimivaltaan kuuluvan ilmoituksen osalta määräaika on kuitenkin aina 30 vuorokautta.

Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteeseen ryhtymistä tai toiminnan aloittamista, kuitenkin viimeistään 30 vuorokautta ennen tätä ajankohtaa, jollei kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä määrätä tätä lyhyemmästä ajasta. Edellä 1 momentissa tarkoitettun *Lupa- ja valvontaviraston* toimivaltaan kuuluvan ilmoituksen osalta määräaika on kuitenkin aina 30 vuorokautta.

123 §

123 §

Poikkeuksellinen tilanne luvanvaraisessa, ilmoituksenvaraisessa ja rekisteröitävässä toiminnassa

Poikkeuksellinen tilanne luvanvaraisessa, ilmoituksenvaraisessa ja rekisteröitävässä toiminnassa

Jos onnettomuudesta, ennakoimattomasta tuotantohäiriöstä tai muusta niihin rinnastettavasta yllättävästä, toiminnasta riippumattomasta poikkeuksellisesta syystä taikka rakennelman tai laitteen purkamisesta luvanvaraisessa, ilmoituksenvaraisessa tai rekisteröitävässä toiminnassa aiheutuu päästöjä tai syntyy jätettä siten, että aiheutuu tilanne, jonka vuoksi ympäristölupaa, ilmoituspäätöstä tai toimintaa koskevan valtioneuvoston asetuksen vaatimuksia ei voida noudattaa tai tilanne, jossa voi aiheutua välitöntä ja ilmeistä ympäristön pilaantumisen vaaraa tai jätteen määrän tai ominaisuuksien vuoksi tavanomaisesta poikkeavia toimia jätehuollossa, on toiminnasta vastaavan tai jätteen haltijan ilmoitettava tapahtuneesta viipymättä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, taikka valtion valvontaviranomaiselle, jos valtion ympäristölupaviranomainen myöntää toimintaan ympäristöluvan tai antaa ilmoituspäätöksen taikka 116 §:n 2 momentin mukainen ilmoitus on tehty valtion valvontaviranomaiselle. Toiminnasta vastaavan tai jätteen haltijan on viipymättä ilmoituksen tekemisen jälkeen toimitettava viranomaiselle suunnitelma, jonka mukaisesti toiminnan päästöjä ja jätteitä sekä niistä aiheutuvaa ympäristön pilaantumista

Jos onnettomuudesta, ennakoimattomasta tuotantohäiriöstä tai muusta niihin rinnastettavasta yllättävästä, toiminnasta riippumattomasta poikkeuksellisesta syystä taikka rakennelman tai laitteen purkamisesta luvanvaraisessa, ilmoituksenvaraisessa tai rekisteröitävässä toiminnassa aiheutuu päästöjä tai syntyy jätettä siten, että aiheutuu tilanne, jonka vuoksi ympäristölupaa, ilmoituspäätöstä tai toimintaa koskevan valtioneuvoston asetuksen vaatimuksia ei voida noudattaa tai tilanne, jossa voi aiheutua välitöntä ja ilmeistä ympäristön pilaantumisen vaaraa tai jätteen määrän tai ominaisuuksien vuoksi tavanomaisesta poikkeavia toimia jätehuollossa, on toiminnasta vastaavan tai jätteen haltijan ilmoitettava tapahtuneesta viipymättä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, taikka *Lupa- ja valvontavirastolle*, jos *Lupa- ja valvontavirasto* myöntää toimintaan ympäristöluvan tai antaa ilmoituspäätöksen taikka 116 §:n 2 momentin mukainen ilmoitus on tehty *Lupa- ja valvontavirastolle*. Toiminnasta vastaavan tai jätteen haltijan on viipymättä ilmoituksen tekemisen jälkeen toimitettava viranomaiselle suunnitelma, jonka mukaisesti toiminnan

Voimassa oleva laki

voidaan rajoittaa poikkeuksellisen tilanteen aikana.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tai valtion valvontaviranomaisen on poikkeuksellisen tilanteen sitä edellyttäessä pantava omasta aloitteestaan vireille 89 §:ssä tarkoitettu menettely lupamääräysten muuttamiseksi tai 93 §:ssä tarkoitettu menettely luvan peruuttamiseksi.

126 §

Korvauksista päättäminen erikseen

Jos 125 §:ssä tarkoitettujen vahinkojen yksityiskohtainen selvittäminen viivästyttäisi kohtuuttomasti lupa-asian ratkaisua, valtion ympäristölupaviranomainen voi ratkaista luvan myöntämistä koskevan asian ja siirtää korvausasian myöhemmin ratkaistavaksi.

Valtion ympäristölupaviranomainen voi myös määrätä vahinkojen korvaamisen joiltakin osin ratkaistavaksi myöhemmin, jos siihen tarpeellisen selvityksen puuttuessa tai muutoin on erityistä syytä. Luvan saaja on tällöin velvoitettava hankkimaan tarvittava selvitys ja panemaan määräajassa vireille hakemus asiassa annetun korvausratkaisun täydentämiseksi.

129 §

Ennen lupa-asian ratkaisua aiheutuneen vahingon korvaaminen

Valtion ympäristölupaviranomainen voi ympäristölupa-asian yhteydessä käsitellä myös vaatimuksen, joka koskee hakemuksessa tarkoitettua toiminnasta ennen lupa-asian ratkaisemista aiheutuneen 125 §:ssä tarkoitettujen vahinkojen korvaamista, jollei siitä aiheudu olennaista viivästystä. Jos vaatimusta ei käsitellä lupa-asian yhteydessä, valtion ympäristölupaviranomainen käsittelee sen erillisenä asiana.

130 §

Ehdotus

päästöjä ja jätteitä sekä niistä aiheutuvaa ympäristön pilaantumista voidaan rajoittaa poikkeuksellisen tilanteen aikana.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tai *Lupa- ja valvontaviraston* on poikkeuksellisen tilanteen sitä edellyttäessä pantava omasta aloitteestaan vireille 89 §:ssä tarkoitettu menettely lupamääräysten muuttamiseksi tai 93 §:ssä tarkoitettu menettely luvan peruuttamiseksi.

126 §

Korvauksista päättäminen erikseen

Jos 125 §:ssä tarkoitettujen vahinkojen yksityiskohtainen selvittäminen viivästyttäisi kohtuuttomasti lupa-asian ratkaisua, *Lupa- ja valvontavirasto* voi ratkaista luvan myöntämistä koskevan asian ja siirtää korvausasian myöhemmin ratkaistavaksi.

Lupa- ja valvontavirasto voi myös määrätä vahinkojen korvaamisen joiltakin osin ratkaistavaksi myöhemmin, jos siihen tarpeellisen selvityksen puuttuessa tai muutoin on erityistä syytä. Luvan saaja on tällöin velvoitettava hankkimaan tarvittava selvitys ja panemaan määräajassa vireille hakemus asiassa annetun korvausratkaisun täydentämiseksi.

129 §

Ennen lupa-asian ratkaisua aiheutuneen vahingon korvaaminen

Lupa- ja valvontavirasto voi ympäristölupa-asian yhteydessä käsitellä myös vaatimuksen, joka koskee hakemuksessa tarkoitettua toiminnasta ennen lupa-asian ratkaisemista aiheutuneen 125 §:ssä tarkoitettujen vahinkojen korvaamista, jollei siitä aiheudu olennaista viivästystä. Jos vaatimusta ei käsitellä lupa-asian yhteydessä, *Lupa- ja valvontavirasto* käsittelee sen erillisenä asiana.

130 §

Ennakoimattoman vahingon korvaaminen

Korvausta vahingosta, jota ympäristölupaa myönnettäessä ei ollut ennakoitu, voidaan aiemman korvausratkaisun estämättä vaatia valtion ympäristölupaviranomaiselle tehtävällä hakemuksella. Samassa yhteydessä voidaan käsitellä vaatimus, joka koskee samalla toimenpiteellä luvasta poiketen aiheutetun vahingon korvaamista.

131 §

Korvausasian käsittely käräjäoikeudessa

Käräjäoikeus ratkaisee 129 ja 130 §:n estämättä vesistön pilaantumista koskevasta rikoksesta johtuvan korvausvaatimuksen. Valtion ympäristölupaviranomaisen on jätettävä tutkimatta korvausasia, jos käräjäoikeudessa on vireillä rikosasia, johon korvausvaatimus perustuu.

Käräjäoikeuden on ilmoitettava korvausasian vireilletulosta valtion ympäristölupaviranomaiselle.

Käräjäoikeus ja muutoksenhakutuomioistuimien voivat pyytää lausunnon *asianomaiselta* valtion valvontaviranomaiselta tai valtion ympäristölupaviranomaiselta, jos korvausasian ratkaiseminen vaatii erityistä ympäristönsuojelun tai vesiasioiden tuntemusta.

135 §

Selvitysvelvollisuus ja puhdistamistarpeen arviointi

Jos on aihetta epäillä maaperän tai pohjaveden pilaantumista, puhdistamisesta 133 §:n mukaan vastuussa olevan on selvitettävä alueen pilaantuneisuus ja puhdistamistarve. Selvitys on toimitettava valtion valvontaviranomaiselle.

Jos puhdistamisesta vastuussa oleva ei huolehdi 1 momentin mukaisesta selvitysvelvollisuudestaan, valtion valvontaviranomainen voi määrätä puhdistamisesta vastuussa olevan

Ennakoimattoman vahingon korvaaminen

Korvausta vahingosta, jota ympäristölupaa myönnettäessä ei ollut ennakoitu, voidaan aiemman korvausratkaisun estämättä vaatia *Lupa- ja valvontavirastolle* tehtävällä hakemuksella. Samassa yhteydessä voidaan käsitellä vaatimus, joka koskee samalla toimenpiteellä luvasta poiketen aiheutetun vahingon korvaamista.

131 §

Korvausasian käsittely käräjäoikeudessa

Käräjäoikeus ratkaisee 129 ja 130 §:n estämättä vesistön pilaantumista koskevasta rikoksesta johtuvan korvausvaatimuksen. *Lupa- ja valvontaviraston* on jätettävä tutkimatta korvausasia, jos käräjäoikeudessa on vireillä rikosasia, johon korvausvaatimus perustuu.

Käräjäoikeuden on ilmoitettava korvausasian vireilletulosta *Lupa- ja valvontavirastolle*.

Käräjäoikeus ja muutoksenhakutuomioistuimien voivat pyytää lausunnon *Lupa- ja valvontavirastolta*, jos korvausasian ratkaiseminen vaatii erityistä ympäristönsuojelun tai vesiasioiden tuntemusta.

135 §

Selvitysvelvollisuus ja puhdistamistarpeen arviointi

Jos on aihetta epäillä maaperän tai pohjaveden pilaantumista, puhdistamisesta 133 §:n mukaan vastuussa olevan on selvitettävä alueen pilaantuneisuus ja puhdistamistarve. Selvitys on toimitettava *Lupa- ja valvontavirastolle*.

Jos puhdistamisesta vastuussa oleva ei huolehdi 1 momentin mukaisesta selvitysvelvollisuudestaan, *Lupa- ja valvontavirasto* voi mää-

Voimassa oleva laki

täyttämään velvollisuutensa. Määräys annetaan noudattaen, mitä 18 luvussa säädetään.

---

136 §

Päätös pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta

Maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen pilaantuneella alueella sekä puhdistamisen yhteydessä kaivetun maa-aineksen hyödyntämiseen kaivualueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle, jos puhdistaminen ei 4 luvun nojalla edellytä ympäristölupaa. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin, kuitenkin viimeistään 45 vuorokautta ennen puhdistamisen kannalta olennaisen työvaiheen aloittamista.

Valtion valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen. Päätöksessä on annettava tarvittavat määräykset pilaantuneen alueen puhdistamisesta, puhdistamisen tavoitteista ja maa-aineksen hyödyntämisestä sekä tarkkailusta. Pilaantuneen alueen puhdistamisen on katettava toimet, jotka ovat tarpeen pilaavien aineiden poistamiseksi, vähentämiseksi, leviämisen estämiseksi tai hallitsemiseksi. Päätös on annettava tiedoksi ja siitä on tiedotettava noudattaen, mitä 85 §:ssä säädetään.

---

137 §

Puhdistamisesta määrääminen

Valtion valvontaviranomaisen on määrättävä pilaantuneen maaperän tai pohjaveden puhdistamisesta, jollei puhdistamisesta 133 §:n mukaan vastuussa oleva ryhdy siihen. Määräys annetaan noudattaen, mitä 18 luvussa säädetään.

---

138 §

Ehdotus

rätä puhdistamisesta vastuussa olevan täyttämään velvollisuutensa. Määräys annetaan noudattaen, mitä 18 luvussa säädetään.

---

136 §

Päätös pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta

Maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen pilaantuneella alueella sekä puhdistamisen yhteydessä kaivetun maa-aineksen hyödyntämiseen kaivualueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus Lupa- ja valvontavirastolle, jos puhdistaminen ei 4 luvun nojalla edellytä ympäristölupaa. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin, kuitenkin viimeistään 45 vuorokautta ennen puhdistamisen kannalta olennaisen työvaiheen aloittamista.

Lupa- ja valvontavirasto tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen. Päätöksessä on annettava tarvittavat määräykset pilaantuneen alueen puhdistamisesta, puhdistamisen tavoitteista ja maa-aineksen hyödyntämisestä sekä tarkkailusta. Pilaantuneen alueen puhdistamisen on katettava toimet, jotka ovat tarpeen pilaavien aineiden poistamiseksi, vähentämiseksi, leviämisen estämiseksi tai hallitsemiseksi. Päätös on annettava tiedoksi ja siitä on tiedotettava noudattaen, mitä 85 §:ssä säädetään.

---

137 §

Puhdistamisesta määrääminen

Lupa- ja valvontaviraston on määrättävä pilaantuneen maaperän tai pohjaveden puhdistamisesta, jollei puhdistamisesta 133 §:n mukaan vastuussa oleva ryhdy siihen. Määräys annetaan noudattaen, mitä 18 luvussa säädetään.

---

138 §

*Toimivallan siirto kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle**Toimivallan siirto kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle*

Ympäristöministeriö voi kunnan hakemuksesta ja kuultuaan valtion valvontaviranomaista ja valtion ympäristölupaviranomaista päättää, että pilaantunutta maaperää ja pohjavettä koskevissa tässä luvussa tarkoitetuissa asioissa, lukuun ottamatta 133 §:n 3 momenttia, toimivaltaisena viranomaisena toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Edellytyksenä toimivallan siirtämiselle on, että kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on riittävä asiantuntemus tehtävien asianmukaiseksi hoitamiseksi ja toimivallan siirrolla voidaan parantaa toiminnan tehokkuutta tai aikaansaada tasapainoinen työnjako viranomaisten kesken. Ennen toimivallan siirtoa koskevan päätöksen tekemistä valtion valvontaviranomaisessa vireille tulleet asiat käsitellään loppuun valtion valvontaviranomaisessa.

Ympäristöministeriö voi kunnan hakemuksesta ja kuultuaan *Lupa- ja valvontavirastoa* päättää, että pilaantunutta maaperää ja pohjavettä koskevissa tässä luvussa tarkoitetuissa asioissa, lukuun ottamatta 133 §:n 3 momenttia, toimivaltaisena viranomaisena toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Edellytyksenä toimivallan siirtämiselle on, että kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on riittävä asiantuntemus tehtävien asianmukaiseksi hoitamiseksi ja toimivallan siirrolla voidaan parantaa toiminnan tehokkuutta tai aikaansaada tasapainoinen työnjako viranomaisten kesken. Ennen toimivallan siirtoa koskevan päätöksen tekemistä *Lupa- ja valvontavirastossa* vireille tulleet asiat käsitellään loppuun *Lupa- ja valvontavirastossa*.

143 §

143 §

*Ympäristön tilan seuranta**Ympäristön tilan seuranta*

Kunnan on alueellaan huolehdittava paikallisten olojen edellyttämästä tarpeellisesta ympäristön tilan seurannasta asianmukaisin menetelmin. Valtion valvontaviranomainen huolehtii ympäristön tilan seurannasta alueellaan.

Kunnan on alueellaan huolehdittava paikallisten olojen edellyttämästä tarpeellisesta ympäristön tilan seurannasta asianmukaisin menetelmin. *Lupa- ja valvontavirasto* huolehtii *osaltaan* ympäristön tilan seurannasta alueellisella ja valtakunnallisella tasolla.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset huolehtivat yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen kanssa päästökattodirektiivin 9 artiklan mukaisesta ilmaan joutuvien päästöjen aiheuttamien haitallisten ekologisten muutosten seurannasta pintavesissä osana 7 momentissa tarkoitettua seurantaa. Luonnonvarakeskus huolehtii mainitun artiklan mukaisesta seurannasta metsämailla ja Ilmatieteen laitos huolehtii mainitun artiklan mukaisesta seurannasta otsonin kuormituksen osalta. Ympäristöministeriö teettää mainitun artiklan mukaisen seurannan suomailla. Seurannan järjestämisessä noudatetaan, mitä päästökattodirektiivin 9 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään.

Lupa- ja valvontavirasto huolehtii yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen kanssa päästökattodirektiivin 9 artiklan mukaisesta ilmaan joutuvien päästöjen aiheuttamien haitallisten ekologisten muutosten seurannasta pintavesissä osana 7 momentissa tarkoitettua seurantaa. Luonnonvarakeskus huolehtii mainitun artiklan mukaisesta seurannasta metsämailla ja Ilmatieteen laitos huolehtii mainitun artiklan mukaisesta seurannasta otsonin kuormituksen osalta. Ympäristöministeriö teettää mainitun artiklan mukaisen seurannan suo-

147 §

Määräaika ilmansuojelusuunnitelman ja lyhyen aikavälin toimintasuunnitelman laatimiseksi ja suunnitelmien laatimismenettely

Suunnitelmia laadittaessa on suunnitelmaluonnoksista pyydettyä lausunto valtion valvontaviranomaiselta ja muilta viranomaisilta, joiden toimialaan tai tehtäviin suunnitelma olennaisesti liittyy. Kaikille muille on varattava riittävän ajoissa tilaisuus tutustua suunnitelmaluonnokseen sekä esittää siitä mielipiteensä. Mahdollisuus varataan tiedottamalla asiasta paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä ja yleisessä tietoverkossa. Mielipiteiden esittämiselle on varattava aikaa vähintään 30 päivää.

Valmiista suunnitelmista perusteluineen sekä siitä, miten lausunnot ja mielipiteet on otettu huomioon, on tiedotettava siten kuin 3 momentissa säädetään. Valmiit suunnitelmat on lähetettävä tiedoksi valtion valvontaviranomaiselle ja ympäristöministeriölle.

Kunnan on toimitettava vuosittain 15 päivään toukokuuta mennessä tiedot ilmansuojelusuunnitelman mukaisista toteutetuista toimituksista sekä mahdollisesta ilmansuojelusuunnitelman ja lyhyen aikavälin toimintasuunnitelman tarkistamisesta valtion valvontaviranomaiselle ja ympäristöministeriölle.

148 §

Hiekoituksesta ja suolauksesta aiheutuvat raja-arvojen ylitykset

Selvitys on laadittava seitsemän kuukauden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona raja-arvo on ylittynyt ensimmäisen kerän. Selvitystä laadittaessa on noudatettava,

147 §

mailla. Seurannan järjestämisessä noudatetaan, mitä päästökattodirektiivin 9 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään.

Määräaika ilmansuojelusuunnitelman ja lyhyen aikavälin toimintasuunnitelman laatimiseksi ja suunnitelmien laatimismenettely

Suunnitelmia laadittaessa on suunnitelmaluonnoksista pyydettyä lausunto *Lupa- ja valvontavirastolta* ja muilta viranomaisilta, joiden toimialaan tai tehtäviin suunnitelma olennaisesti liittyy. Kaikille muille on varattava riittävän ajoissa tilaisuus tutustua suunnitelmaluonnokseen sekä esittää siitä mielipiteensä. Mahdollisuus varataan tiedottamalla asiasta paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä ja yleisessä tietoverkossa. Mielipiteiden esittämiselle on varattava aikaa vähintään 30 päivää.

Valmiista suunnitelmista perusteluineen sekä siitä, miten lausunnot ja mielipiteet on otettu huomioon, on tiedotettava siten kuin 3 momentissa säädetään. Valmiit suunnitelmat on lähetettävä tiedoksi *Lupa- ja valvontavirastolle* ja ympäristöministeriölle.

Kunnan on toimitettava vuosittain 15 päivään toukokuuta mennessä tiedot ilmansuojelusuunnitelman mukaisista toteutetuista toimituksista sekä mahdollisesta ilmansuojelusuunnitelman ja lyhyen aikavälin toimintasuunnitelman tarkistamisesta *Lupa- ja valvontavirastolle* ja ympäristöministeriölle.

148 §

Hiekoituksesta ja suolauksesta aiheutuvat raja-arvojen ylitykset

Selvitys on laadittava seitsemän kuukauden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona raja-arvo on ylittynyt ensimmäisen kerän. Selvitystä laadittaessa on noudatettava,

Voimassa oleva laki

mitä 147 §:n 3 momentissa säädetään yleisön osallistumismahdollisuuden varaamisesta ja valtion valvontaviranomaiselta pyydetävästä lausunnosta.

Jos raja-arvo selvityksen laatimisen jälkeen ylittyy uudestaan, kunnan on toimitettava valtion valvontaviranomaiselle ja ympäristöministeriölle tiedot pitoisuuksien alentamiseksi jo tehdyistä toimista ja arvio niiden vaikutuksista sekä mahdollisesti tarvittavista lisätoimista. Jos tarvittavat lisätoimet ovat kuitenkin niin merkittäviä, että ne edellyttävät kokonaan uuden selvityksen laatimista, on noudatettava 2 momentissa tarkoitettua menettelyä.

152 §

Meluselvitysten ja meluntorjunnan toimintasuunnitelmien laatimismenettely

Meluntorjunnan toimintasuunnitelmaa laadittaessa suunnitelmaluonnoksesta on pyydetävä lausunto vaikutusalueen kunnilta ja valtion valvontaviranomaisilta, Liikenne- ja viestintävirastolta, lentoaseman pitäjältä sekä valtioneuvoston asetuksella säädettäviltä muilta tahoilta. Kaikille muille on varattava riittävän ajoissa tilaisuus tutustua suunnitelmaluonnokseen sekä esittää siitä mielipiteensä. Mahdollisuus varataan tiedottamalla asiasta paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä ja yleisessä tietoverkossa. Mielipiteiden esittämiseksi on varattava aikaa vähintään 30 päivää.

153 §

Tietojen antaminen meluselvityksistä ja meluntorjunnan toimintasuunnitelmista

Meluselvitys ja meluntorjunnan toimintasuunnitelma on julkaistava ja niistä on tiedotettava tarvittavassa laajuudessa. Ne on toimitettava valtion valvontaviranomaiselle. Li-

Ehdotus

mitä 147 §:n 3 momentissa säädetään yleisön osallistumismahdollisuuden varaamisesta ja *Lupa- ja valvontavirastolta* pyydetävästä lausunnosta.

Jos raja-arvo selvityksen laatimisen jälkeen ylittyy uudestaan, kunnan on toimitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* ja ympäristöministeriölle tiedot pitoisuuksien alentamiseksi jo tehdyistä toimista ja arvio niiden vaikutuksista sekä mahdollisesti tarvittavista lisätoimista. Jos tarvittavat lisätoimet ovat kuitenkin niin merkittäviä, että ne edellyttävät kokonaan uuden selvityksen laatimista, on noudatettava 2 momentissa tarkoitettua menettelyä.

152 §

Meluselvitysten ja meluntorjunnan toimintasuunnitelmien laatimismenettely

Meluntorjunnan toimintasuunnitelmaa laadittaessa suunnitelmaluonnoksesta on pyydetävä lausunto vaikutusalueen kunnilta ja *Lupa- ja valvontavirastolta*, Liikenne- ja viestintävirastolta, lentoaseman pitäjältä sekä valtioneuvoston asetuksella säädettäviltä muilta tahoilta. Kaikille muille on varattava riittävän ajoissa tilaisuus tutustua suunnitelmaluonnokseen sekä esittää siitä mielipiteensä. Mahdollisuus varataan tiedottamalla asiasta paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä ja yleisessä tietoverkossa. Mielipiteiden esittämiseksi on varattava aikaa vähintään 30 päivää.

153 §

Tietojen antaminen meluselvityksistä ja meluntorjunnan toimintasuunnitelmista

Meluselvitys ja meluntorjunnan toimintasuunnitelma on julkaistava ja niistä on tiedotettava tarvittavassa laajuudessa. Ne on toimitettava *Lupa- ja valvontavirastolle*. Lisäksi ne on tarpeen mukaan lähetettävä tiedoksi muille

Voimassa oleva laki

Ehdotus

säksi ne on tarpeen mukaan lähetettävä tiedoksi muille 152 §:n 1 momentissa mainituille vastuutahoille.

152 §:n 1 momentissa mainituille vastuutahoille.

166 §

166 §

Viranomaisen ilmoitusvelvollisuus

Viranomaisen ilmoitusvelvollisuus

Jos 24 §:n 2 momentissa tarkoitettu valvontaviranomainen valvonnassa toteaa, että 163 §:n mukainen tai sen nojalla säädetty velvollisuus on laiminlyöty, sen on ilmoitettava asiasta *asianomaiselle* valtion valvontaviranomaiselle tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Jos 24 §:n 2 momentissa tarkoitettu valvontaviranomainen valvonnassa toteaa, että 163 §:n mukainen tai sen nojalla säädetty velvollisuus on laiminlyöty, sen on ilmoitettava asiasta *Lupa- ja valvontavirastolle* tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

168 §

168 §

Säännöllinen valvonta

Säännöllinen valvonta

Valtion valvontaviranomaisen ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava alueelleen tämän lain mukaista säännöllistä valvontaa varten suunnitelma (*valvontasuunnitelma*). Valvontasuunnitelmassa on oltava tiedot alueen ympäristöoloista ja pilaantumisen vaaraa aiheuttavista toiminnoista sekä käytettävissä olevista valvonnan voimavaroista ja keinoista. Suunnitelmassa on kuvattava valvonnan järjestämisen ja riskinarvioinnin perusteet ja valvonnasta vastaavien viranomaisten yhteistyö. Valvontasuunnitelma on tarkistettava säännöllisesti.

Lupa- ja valvontaviraston ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava alueelleen tämän lain mukaista säännöllistä valvontaa varten suunnitelma (*valvontasuunnitelma*). Valvontasuunnitelmassa on oltava tiedot alueen ympäristöoloista ja pilaantumisen vaaraa aiheuttavista toiminnoista sekä käytettävissä olevista valvonnan voimavaroista ja keinoista. Suunnitelmassa on kuvattava valvonnan järjestämisen ja riskinarvioinnin perusteet ja valvonnasta vastaavien viranomaisten yhteistyö. Valvontasuunnitelma on tarkistettava säännöllisesti.

Valtion valvontaviranomaisen ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on valvottava ympäristöluvanvaraisia, ilmoituksenvaraisia ja rekisteröitäviä toimintoja säännöllisesti määräaikaistarkastuksin. Tarkastuskohteet ja -tiheys on määriteltävä ympäristöriskien arvioinnin perusteella.

Lupa- ja valvontaviraston ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on valvottava ympäristöluvanvaraisia, ilmoituksenvaraisia ja rekisteröitäviä toimintoja säännöllisesti määräaikaistarkastuksin. Tarkastuskohteet ja -tiheys on määriteltävä ympäristöriskien arvioinnin perusteella.

Valtion valvontaviranomaisen ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista ja niiden muusta säännöllisestä valvonnasta ohjelma (*valvontaohjelma*). Valvonta-

Lupa- ja valvontaviraston ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista ja niiden muusta säännöllisestä valvonnasta ohjelma (*valvontaohjelma*). Valvonta-

Voimassa oleva laki

ohjelmassa on oltava tiedot valvottavista koh-
teista ja niihin kohdistettavista säännöllisistä
valvontatoimista. Valvontaohjelma on pidet-
tävä ajan tasalla.

170 §

*Ilmoitus toiminnan aloittamisesta sekä toi-
minnan muutoksista ja toiminnanharjoittajan
vaihtumisesta*

Luvanvaraista toimintaa koskeva ilmoitus
on tehtävä valtion valvontaviranomaiselle, jos
ympäristölupaviraston myöntää valtion ympäristö-
lupaviranomainen, ja muutoin kunnan ympäris-
tönsuojeluviranomaiselle. Ilmoituksenvara-
ista toimintaa koskeva tämän pykälän mu-
kainen ilmoitus on tehtävä valtion valvontavi-
ranomaiselle, jos ilmoituksen on käsitellyt
valtion ympäristölupaviranomainen, ja muu-
toin kunnan ympäristönsuojeluviranomai-
selle. Rekisteröitävää toimintaa koskeva il-
moitus on tehtävä kunnan ympäristönsuoje-
luviranomaiselle, jollei kysymys ole 32 §:n 2
momentissa tarkoitettua jätteen käsittelystä,
jolloin ilmoitus tehdään valtion valvontavi-
ranomaiselle.

171 §

Tarkkailu toisen alueella

Valtion valvontaviranomainen, luvan
myöntämisen yhteydessä lupaviranomainen
lupapäätöksessään tai ilmoituksenvaraisen
toiminnan osalta toimivaltainen viranomainen
ilmoituspäätöksessään voi myöntää toimin-
nanharjoittajalle oikeuden tarkkailla toimin-
tansa ympäristövaikutuksia ja ympäristön laa-
tua toisen alueella, jollei alueen omistaja tai
haltija ole antanut suostumustaan tähän. Oi-
keus tarkkailuun koskee mittalaitteiden asen-
tamista ja mittausten tekemistä sekä muuta
vastaavaa toiminnan havainnointia ja seuranta-
ta, samoin kuin tätä varten välttämätöntä liik-
kumista ja oleskelua alueella. Oikeus voidaan
myöntää edellyttäen, että tarkkailu on tarpeen

Ehdotus

ohjelmassa on oltava tiedot valvottavista koh-
teista ja niihin kohdistettavista säännöllisistä
valvontatoimista. Valvontaohjelma on pidet-
tävä ajan tasalla.

170 §

*Ilmoitus toiminnan aloittamisesta sekä toi-
minnan muutoksista ja toiminnanharjoittajan
vaihtumisesta*

Luvanvaraista toimintaa koskeva ilmoitus
on tehtävä *Lupa- ja valvontavirastolle*, jos
ympäristölupaviraston myöntää *Lupa- ja valvontavi-
rasto*, ja muutoin kunnan ympäristönsuojelu-
viranomaiselle. Ilmoituksenvaraista toimintaa
koskeva tämän pykälän mukainen ilmoitus on
tehtävä *Lupa- ja valvontavirastolle*, jos ilmoi-
tuksen on käsitellyt *Lupa- ja valvontavirasto*,
ja muutoin kunnan ympäristönsuojeluviran-
omaiselle. Rekisteröitävää toimintaa koskeva
ilmoitus on tehtävä kunnan ympäristönsuoje-
luviranomaiselle, jollei kysymys ole 32 §:n 2
momentissa tarkoitettua jätteen käsittelystä,
jolloin ilmoitus tehdään *Lupa- ja valvontavi-
rastolle*.

171 §

Tarkkailu toisen alueella

Lupa- ja valvontavirasto, luvan myöntämi-
sen yhteydessä *kunnan ympäristönsuojeluvir-
anomaisen* lupapäätöksessään tai ilmoituk-
senvaraisen toiminnan osalta toimivaltainen
viranomainen ilmoituspäätöksessään voi
myöntää toiminnanharjoittajalle oikeuden
tarkkailla toimintansa ympäristövaikutuksia
ja ympäristön laatua toisen alueella, jollei alu-
een omistaja tai haltija ole antanut suostumus-
taan tähän. Oikeus tarkkailuun koskee mitta-
laitteiden asentamista ja mittausten tekemistä
sekä muuta vastaavaa toiminnan havainnoin-
tia ja seurantaa, samoin kuin tätä varten vält-
tämätöntä liikkumista ja oleskelua alueella.
Oikeus voidaan myöntää edellyttäen, että

Voimassa oleva laki

toiminnan ympäristövaikutusten selvittämiseksi ja ettei siitä aiheudu sanottavaa haittaa.

175 §

Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Luvanvaraisen ja ilmoituksenvaraisen toiminnan osalta määräyksen antaa valtion valvontaviranomainen, jos ympäristöluvan myöntää tai ilmoituspäätöksen antaa valtion ympäristölupaviranomainen, ja muutoin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

176 §

Määräys vesistön merkittävän pilaantumisen ja luontovahingon korjaamiseksi

Jos 175 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua rikkomuksen tai laiminlyönnin seurauksena aiheutuu merkittävää vesistön pilaantumista tai luonnonsuojelulain 3 §:n 7 kohdassa tarkoitettu luontovahinko, on sen lisäksi, mitä tämän lain 175 §:ssä säädetään, valtion valvontaviranomaisen määrättävä toiminnanharjoittaja ryhtymään eräiden ympäristölle aiheutuneiden vahinkojen korjaamisesta annetussa laissa tarkoitettuihin korjaaviin toimenpiteisiin.

Jos vesistön merkittävä pilaantuminen tai luontovahinko on aiheutunut onnettomuuden tai muun ennakoimattoman syyn seurauksena, on valtion valvontaviranomaisen määrättävä vahingon aiheuttanut toiminnanharjoittaja eräiden ympäristölle aiheutuneiden vahinkojen korjaamisesta annetussa laissa tarkoitettuihin korjaaviin toimenpiteisiin.

178 §

Ilmoitus vesistön merkittävästä pilaantumisesta ja luontovahingosta

Toiminnanharjoittajan on viipymättä ilmoitettava valtion valvontaviranomaiselle 176

Ehdotus

tarkkailu on tarpeen toiminnan ympäristövaikutusten selvittämiseksi ja ettei siitä aiheudu sanottavaa haittaa.

175 §

Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Luvanvaraisen ja ilmoituksenvaraisen toiminnan osalta määräyksen antaa *Lupa- ja valvontavirasto*, jos ympäristöluvan myöntää tai ilmoituspäätöksen antaa *Lupa- ja valvontavirasto*, ja muutoin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

176 §

Määräys vesistön merkittävän pilaantumisen ja luontovahingon korjaamiseksi

Jos 175 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua rikkomuksen tai laiminlyönnin seurauksena aiheutuu merkittävää vesistön pilaantumista tai luonnonsuojelulain 3 §:n 7 kohdassa tarkoitettu luontovahinko, on sen lisäksi, mitä tämän lain 175 §:ssä säädetään, *Lupa- ja valvontaviraston* määrättävä toiminnanharjoittaja ryhtymään eräiden ympäristölle aiheutuneiden vahinkojen korjaamisesta annetussa laissa tarkoitettuihin korjaaviin toimenpiteisiin.

Jos vesistön merkittävä pilaantuminen tai luontovahinko on aiheutunut onnettomuuden tai muun ennakoimattoman syyn seurauksena, on *Lupa- ja valvontaviraston* määrättävä vahingon aiheuttanut toiminnanharjoittaja eräiden ympäristölle aiheutuneiden vahinkojen korjaamisesta annetussa laissa tarkoitettuihin korjaaviin toimenpiteisiin.

178 §

Ilmoitus vesistön merkittävästä pilaantumisesta ja luontovahingosta

Toiminnanharjoittajan on viipymättä ilmoitettava *Lupa- ja valvontavirastolle* 176 §:ssä

Voimassa oleva laki

§:ssä tarkoitettu vesistön merkittävästä pilaantumisesta ja luontovahingosta sekä niiden välittömästä uhasta.

181 §

Toiminnan keskeyttäminen

Luvanvaraisen ja ilmoituksenvaraisen toiminnan keskeyttää valtion valvontaviranomainen, jos ympäristöluvan myöntää tai ilmoituspäätöksen antaa valtion ympäristölupaviranomainen, ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, jos se myöntää luvan tai antaa ilmoituspäätöksen.

182 a §

Viranomaisen toimivalta eräissä tilanteissa

Jos ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavasta toiminnasta aiheutuu tai uhkaa aiheutua vakavaa vaaraa tai vakavaa haittaa terveydelle tai ympäristölle, valtion valvontaviranomainen voi ryhtyä sellaisiin ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tai rajoittamiseksi välttämättömiin toimiin, jotka eivät pelastuslain 32 §:n mukaan kuulu pelastustoimintaan. Edellytyksenä toimiin ryhtymiselle on lisäksi, että:

- 1) toimien toteuttamista ei voida toiminnasta vastaavan tahon tosiasiallisen toimintakyvyn puuttumisen vuoksi varmistaa tämän lain 175 §:ssä tarkoitettu menettelyssä; tai
- 2) toiminnasta vastaavaa tahoa ei viivytystä saada selville.

186 §

Vireillepano-oikeus

Jollei 135, 137, 175, 176, 180 tai 181 §:ssä tarkoitettu asia ole tullut vireille valvontaviranomaisen aloitteesta, asian voi panna kirjallisesti vireille:

- 1) asianosainen;

Ehdotus

tarkoitettu vesistön merkittävästä pilaantumisesta ja luontovahingosta sekä niiden välittömästä uhasta.

181 §

Toiminnan keskeyttäminen

Luvanvaraisen ja ilmoituksenvaraisen toiminnan keskeyttää *Lupa- ja valvontavirasto*, jos ympäristöluvan myöntää tai ilmoituspäätöksen antaa *Lupa- ja valvontavirasto*, ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, jos se myöntää luvan tai antaa ilmoituspäätöksen.

182 a §

Viranomaisen toimivalta eräissä tilanteissa

Jos ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavasta toiminnasta aiheutuu tai uhkaa aiheutua vakavaa vaaraa tai vakavaa haittaa terveydelle tai ympäristölle, *Lupa- ja valvontavirasto* voi ryhtyä sellaisiin ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tai rajoittamiseksi välttämättömiin toimiin, jotka eivät pelastuslain 32 §:n mukaan kuulu pelastustoimintaan. Edellytyksenä toimiin ryhtymiselle on lisäksi, että:

- 1) toimien toteuttamista ei voida toiminnasta vastaavan tahon tosiasiallisen toimintakyvyn puuttumisen vuoksi varmistaa tämän lain 175 §:ssä tarkoitettu menettelyssä; tai
- 2) toiminnasta vastaavaa tahoa ei viivytystä saada selville.

186 §

Vireillepano-oikeus

Jollei 135, 137, 175, 176, 180 tai 181 §:ssä tarkoitettu asia ole tullut vireille valvontaviranomaisen aloitteesta, asian voi panna kirjallisesti vireille:

- 1) asianosainen;

Voimassa oleva laki

2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;

3) toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;

4) valtion valvontaviranomainen sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen;

5) asiassa yleistä etua valvova viranomaisen;

6) saamelaiskäräjät, jos ympäristövaikutukset ilmenevät saamelaisten kotiseutualueella ja kolttien kyläkokous, jos ympäristövaikutukset ilmenevät kolttia-alueella.

Valtion valvontaviranomainen voi panna vireille 202 §:n 3 momentin 7 kohdassa tarkoitettun kunnan ympäristönsuojelumääräyksen antamista koskevan asian, jos kunta ei ole antanut määräystä mainitussa kohdassa tarkoitetuista toimista.

188 §

Toiminta rikosasiassa

Valtion valvontaviranomainen on rikosasiassa asianomistaja, jos yleistä etua on loukattu.

189 §

Valvontaviranomaisten vastuunjako luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen valvonnassa

Vastuu luvanvaraisen ja ilmoituksenvaraisen toiminnan 168 ja 169 §:n mukaisesta valvonnasta kuuluu valtion valvontaviranomaiselle, jos toiminnan ympäristöluvan myöntää tai ilmoituspäätöksen tekee valtion ympäristölupaviranomainen, ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, jos se myöntää toiminnan ympäristöluvan tai tekee ilmoituspäätöksen.

Ehdotus

2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;

3) toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;

4) *Lupa- ja valvontavirasto* sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen;

5) asiassa yleistä etua valvova viranomaisen;

6) saamelaiskäräjät, jos ympäristövaikutukset ilmenevät saamelaisten kotiseutualueella ja kolttien kyläkokous, jos ympäristövaikutukset ilmenevät kolttia-alueella.

Lupa- ja valvontavirasto voi panna vireille 202 §:n 3 momentin 7 kohdassa tarkoitettun kunnan ympäristönsuojelumääräyksen antamista koskevan asian, jos kunta ei ole antanut määräystä mainitussa kohdassa tarkoitetuista toimista.

188 §

Toiminta rikosasiassa

Lupa- ja valvontavirasto on rikosasiassa asianomistaja, jos yleistä etua on loukattu.

189 §

Valvontaviranomaisten vastuunjako luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen valvonnassa

Vastuu luvanvaraisen ja ilmoituksenvaraisen toiminnan 168 ja 169 §:n mukaisesta valvonnasta kuuluu *Lupa- ja valvontavirastolle*, jos toiminnan ympäristöluvan myöntää tai ilmoituspäätöksen tekee *Lupa- ja valvontavirasto*, ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, jos se myöntää toiminnan ympäristöluvan tai tekee ilmoituspäätöksen.

Voimassa oleva laki

Vastuu rekisteröitävän toiminnan 168 ja 169 §:ssä tarkoitettua valvonnasta on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella. Vastuu 116 §:n 4 momentin nojalla rekisteröitävän toiminnan valvonnasta on kuitenkin valtion valvontaviranomaisella. Rekisteröitävän ja ilmoituksenvaraisen toiminnan valvonta voidaan suorittaa osana samalla alueella sijaitsevan luvanvaraisen toiminnan valvontaa, jos se on valvonnan asianmukaiseksi ja tehokkaaksi järjestämiseksi tarpeen. Luvanvaraisen, ilmoituksenvaraisen ja rekisteröitävän toiminnan harjoittajaa ja viranomaista, jolle valvonta siirretään, on kuultava, jos valvonnasta vastaava viranomainen tämän vuoksi vaihtuu.

190 §

Muutoksenhaku

Kunnan ympäristönsuojelumääräysten hyväksymistä sekä käsittelymaksua tarkoittavaa taksaa koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin kuntalaissa (410/2015) säädetään. Valtion valvontaviranomaisella on oikeus hakea muutosta kunnan ympäristönsuojelumääräyksiä koskevaan päätökseen.

191 §

Valitusoikeus

Valitusoikeus on:

- 1) asianosaisella;
- 2) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 3) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 4) *valtion valvontaviranomaisella sekä* toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;

Ehdotus

Vastuu rekisteröitävän toiminnan 168 ja 169 §:ssä tarkoitettua valvonnasta on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella. Vastuu 116 §:n 4 momentin nojalla rekisteröitävän toiminnan valvonnasta on kuitenkin *Lupa- ja valvontavirastolla*.

190 §

Muutoksenhaku

Kunnan ympäristönsuojelumääräysten hyväksymistä sekä käsittelymaksua tarkoittavaa taksaa koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin kuntalaissa (410/2015) säädetään. *Lupa- ja valvontavirastolla* on oikeus hakea muutosta kunnan ympäristönsuojelumääräyksiä koskevaan päätökseen.

191 §

Valitusoikeus

Valitusoikeus on:

- 1) asianosaisella;
- 2) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 3) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 4) toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella *sekä Lupa- ja valvontavirastolla kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen päätöksestä;*

5) asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella;

6) saamelaiskäräjillä sillä perusteella, että ympäristöluvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan;

7) kolttien kyläkokouksella sillä perusteella, että ympäristöluvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttialueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa kolttalaissa tarkoitettuja luontaiselinkeinoja.

Valtion valvontaviranomaisella ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa yleisen ympäristönsuojeluedun valvomiseksi tai muusta perustellusta syystä sellaisesta päätöksestä, jolla Vaasan hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

192 §

Oikaisuvaatimus tarkkailusuunnitelmaa ja tarkkailumääräysten muuttamista koskevasta päätöksestä

Lupaviranomaisen määräämän viranomaisen 64 ja 65 §:ssä tarkoitettuun päätökseen saa hakea oikaisua lupaviranomaiselta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus tehdään valtion ympäristölupaviranomaiselle, jos yhteistarkkailuun kuuluvan jonkin toiminnan tarkkailuvelvoite on perustunut sen antamaan päätökseen. Oikaisuvaatimuksena voidaan käsitellä myös yhteistarkkailun kustannuksien jakamista koskeva erimielisyys. Oikaisuvaatimuksen johdosta tehtävä päätös on annettava tiedoksi ja siitä on tiedotettava noudattaen, mitä 85 §:ssä säädetään. Oikaisuvaatimuksen johdosta tehtyyn päätökseen haetaan muutosta siten kuin 190

5) asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella;

6) saamelaiskäräjillä sillä perusteella, että ympäristöluvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan;

7) kolttien kyläkokouksella sillä perusteella, että ympäristöluvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttialueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa kolttalaissa tarkoitettuja luontaiselinkeinoja.

Lupa- ja valvontavirastossa yleistä etua valvovalla yksiköllä on oikeus valittaa Lupa- ja valvontaviraston tekemästä päätöksestä, jos se on tarpeen ympäristönsuojelun, luonnon-suojelun tai muun näihin rinnastettavan yleisen edun turvaamiseksi tai lain soveltamiskäytännön yhtenäisyyden varmistamiseksi.

Lupa- ja valvontavirastolla ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa yleisen ympäristönsuojeluedun valvomiseksi tai muusta perustellusta syystä sellaisesta päätöksestä, jolla Vaasan hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

192 §

Oikaisuvaatimus tarkkailusuunnitelmaa ja tarkkailumääräysten muuttamista koskevasta päätöksestä

Lupaviranomaisen määräämän viranomaisen 64 ja 65 §:ssä tarkoitettuun päätökseen saa hakea oikaisua lupaviranomaiselta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus tehdään *Lupa- ja valvontavirastolle*, jos yhteistarkkailuun kuuluvan jonkin toiminnan tarkkailuvelvoite on perustunut sen antamaan päätökseen. Oikaisuvaatimuksena voidaan käsitellä myös yhteistarkkailun kustannuksien jakamista koskeva erimielisyys. Oikaisuvaatimuksen johdosta tehtävä päätös on annettava tiedoksi ja siitä on tiedotettava noudattaen, mitä 85 §:ssä säädetään. Oikaisuvaatimuksen johdosta tehtyyn päätökseen haetaan muutosta siten kuin 190 §:ssä sääde-

Voimassa oleva laki

§:ssä säädetään. Tarkkailupäätöksestä perittävään maksuun haetaan oikaisua samassa järjestyksessä kuin päätöksestä. Oikaisuvaatimuksen käsittelyyn sovelletaan muutoin hallintolakia.

194 §

Oikaisuvaatimus direktiivilaitoksen luvan tarkistamisvelvollisuutta koskevasta päätöksestä

Toiminnanharjoittaja saa hakea oikaisua *valtion valvontaviranomaisen* 80 §:n 3 momentissa tarkoitettuun luvan tarkistamista koskevaan päätökseen valtion ympäristölupaviranomaiselta siten kuin hallintolaissa säädetään. Oikaisuvaatimuksen johdosta tehtyyn päätökseen ei saa hakea erikseen muutosta.

197 §

Menettely muutoksenhakutuomioistuimessa

Vaasan hallinto-oikeuden päätös on toimitettava valittajalle ja päätöksen jäljennös sitä pyytäneille asianosaisille sekä lupaa koskevassa asiassa toiminnanharjoittajalle, jos tämä ei ole valittajana. Jäljennös päätöksestä on lisäksi toimitettava valtion ympäristölupaviranomaiselle, valvontaviranomaiselle, asiassa yleistä etua valvoville viranomaisille ja Suomen ympäristökeskukselle.

---

203 §

Menettely kunnan ympäristönsuojelumääräyksiä annettaessa

Ennen kunnan ympäristönsuojelumääräysten antamista kunnan on varattava *asianomaiselle* valtion valvontaviranomaiselle sekä tarvittaessa muille viranomaisille tilaisuus lausunnon antamiseen. Vaikuttamismahdolli-

Ehdotus

tään. Tarkkailupäätöksestä perittävään maksuun haetaan oikaisua samassa järjestyksessä kuin päätöksestä. Oikaisuvaatimuksen käsittelyyn sovelletaan muutoin hallintolakia.

194 §

Oikaisuvaatimus direktiivilaitoksen luvan tarkistamisvelvollisuutta koskevasta päätöksestä

Toiminnanharjoittaja saa hakea oikaisua 80 §:n 3 momentissa tarkoitettuun luvan tarkistamista koskevaan päätökseen *Lupa- ja valvontavirastolta* siten kuin hallintolaissa säädetään. Oikaisuvaatimuksen johdosta tehtyyn päätökseen ei saa hakea erikseen muutosta.

197 §

Menettely muutoksenhakutuomioistuimessa

Vaasan hallinto-oikeuden päätös on toimitettava valittajalle ja päätöksen jäljennös sitä pyytäneille asianosaisille sekä lupaa koskevassa asiassa toiminnanharjoittajalle, jos tämä ei ole valittajana. Jäljennös päätöksestä on lisäksi toimitettava *Lupa- ja valvontavirastolle, kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle*, asiassa yleistä etua valvoville viranomaisille ja Suomen ympäristökeskukselle.

---

203 §

Menettely kunnan ympäristönsuojelumääräyksiä annettaessa

Ennen kunnan ympäristönsuojelumääräysten antamista kunnan on varattava *Lupa- ja valvontavirastolle* sekä tarvittaessa muille viranomaisille tilaisuus lausunnon antamiseen. Vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta asian käsittelyssä säädetään hallintolain 41

Voimassa oleva laki

suuksien varaamisesta asian käsittelyssä säädetään hallintolain 41 §:ssä. Asian valmistelusta on myös tiedotettava kunnan tietoverkkosivulla.

Kunnan on tiedotettava ympäristönsuojelumääräyksistä yleisesti siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Määräykset on oltava saatavilla kunnan tietoverkkosivulla. Ne on lisäksi toimitettava tiedoksi asianomaiselle valtion valvontaviranomaiselle ja valtion ympäristölupaviranomaiselle.

205 §

Maksut

Sen lisäksi, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädetään valtion viranomaisten suoritteiden maksullisuudesta, valtion valvontaviranomainen voi periä maksun:

1) laatimaansa valvontaohjelmaan perustuvista luvanvaraisen, ilmoituksenvaraisen ja rekisteröitävän toiminnan määräaikaistarkistuksista ja niiden muusta ohjelmaan perustuvasta säännöllisestä valvonnasta;

2) 169 §:n mukaisista tarkastuksista;

3) tarkastuksista, jotka ovat tarpeen 175 tai 176 §:ssä tarkoitetun kiellon tai määräyksen noudattamisen valvomiseksi taikka 181 §:ssä tarkoitetun toiminnan keskeyttämisen valvomiseksi;

4) valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen varmistamiseksi.

207 §

Todistajan kuuleminen

Valtion ympäristölupaviranomainen voi, jos se erityisestä syystä on tarpeen, kuulla todistajaa vakuutuksen nojalla sekä suullisesti asianosaista. Asianosaisille on varattava tilaisuus olla läsnä kuultaessa todistajaa tai asianosaista, ja heillä on oikeus esittää kysymyksiä sekä lausua käsityksensä todistajan tai asianosaisen kertomuksesta. Todistajalle maksetta-

Ehdotus

§:ssä. Asian valmistelusta on myös tiedotettava kunnan tietoverkkosivulla.

Kunnan on tiedotettava ympäristönsuojelumääräyksistä yleisesti siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Määräykset on oltava saatavilla kunnan tietoverkkosivulla. Ne on lisäksi toimitettava tiedoksi *Lupa- ja valvontavirastolle*.

205 §

Maksut

Sen lisäksi, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädetään valtion viranomaisten suoritteiden maksullisuudesta, *Lupa- ja valvontavirasto* voi periä maksun:

1) laatimaansa valvontaohjelmaan perustuvista luvanvaraisen, ilmoituksenvaraisen ja rekisteröitävän toiminnan määräaikaistarkistuksista ja niiden muusta ohjelmaan perustuvasta säännöllisestä valvonnasta;

2) 169 §:n mukaisista tarkastuksista;

3) tarkastuksista, jotka ovat tarpeen 175 tai 176 §:ssä tarkoitetun kiellon tai määräyksen noudattamisen valvomiseksi taikka 181 §:ssä tarkoitetun toiminnan keskeyttämisen valvomiseksi;

4) valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen varmistamiseksi.

207 §

Todistajan kuuleminen

Lupa- ja valvontavirasto voi, jos se erityisestä syystä on tarpeen, kuulla todistajaa vakuutuksen nojalla sekä suullisesti asianosaista. Asianosaisille on varattava tilaisuus olla läsnä kuultaessa todistajaa tai asianosaista, ja heillä on oikeus esittää kysymyksiä sekä lausua käsityksensä todistajan tai asianosaisen kertomuksesta. Todistajalle maksetta-

Voimassa oleva laki

vaan korvaukseen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään.

212 §

Menettely valtion rajat ylittävien vaikutusten huomioonottamiseksi eräissä tilanteissa

Jos direktiivilaitoksen tai suuronnettomuuden vaaraa aiheuttavan kaivannaisjätteen jätealueen toiminnasta todennäköisesti aiheutuu merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia Euroopan unionin toisen jäsenvaltion alueella, valtion ympäristölupaviranomaisen on toimitettava tälle valtiolle tiedoksi kyseisen toiminnan ympäristölupahakemus ja siihen liittyvät teollisuuspäästädirektiivin liitteen IV mukaiset tiedot samanaikaisesti kuin lupahakemuksesta tiedotetaan ja kuullaan 5 luvun mukaisesti. Samaa tiedotusmenettelyä noudatetaan myös sellaisen jäsenvaltion pyynnöstä, jossa kyseisestä toiminnasta todennäköisesti aiheutuu merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Ympäristöministeriön on tarvittaessa neuvoteltava toisen valtion toimivaltaisen viranomaisen kanssa ennen lupa-asian ratkaisemista sen varmistamiseksi, että ympäristölupahakemus ja siihen liittyvät teollisuuspäästädirektiivin liitteen IV mukaiset tiedot annetaan kyseisessä valtiossa asianmukaisesti ajaksi yleisesti saataville mahdollisten huomautusten esittämistä varten.

Valtion ympäristölupaviranomaisen on lupa-asiaa ratkaistessaan otettava huomioon 1 momentin mukaiseen kuulemiseen perustuvat huomautukset.

Valtion ympäristölupaviranomaisen on ilmoitettava 1 momentin mukaisesti kuullulle valtiolle ympäristölupapäätöksestä ja toimitettava sille teollisuuspäästädirektiivin 24 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut tiedot.

214 §

Kuuleminen ja tiedottaminen yhteistoteutuksesta

Ehdotus

vaan korvaukseen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään.

212 §

Menettely valtion rajat ylittävien vaikutusten huomioonottamiseksi eräissä tilanteissa

Jos direktiivilaitoksen tai suuronnettomuuden vaaraa aiheuttavan kaivannaisjätteen jätealueen toiminnasta todennäköisesti aiheutuu merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia Euroopan unionin toisen jäsenvaltion alueella, *Lupa- ja valvontaviraston* on toimitettava tälle valtiolle tiedoksi kyseisen toiminnan ympäristölupahakemus ja siihen liittyvät teollisuuspäästädirektiivin liitteen IV mukaiset tiedot samanaikaisesti kuin lupahakemuksesta tiedotetaan ja kuullaan 5 luvun mukaisesti. Samaa tiedotusmenettelyä noudatetaan myös sellaisen jäsenvaltion pyynnöstä, jossa kyseisestä toiminnasta todennäköisesti aiheutuu merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Ympäristöministeriön on tarvittaessa neuvoteltava toisen valtion toimivaltaisen viranomaisen kanssa ennen lupa-asian ratkaisemista sen varmistamiseksi, että ympäristölupahakemus ja siihen liittyvät teollisuuspäästädirektiivin liitteen IV mukaiset tiedot annetaan kyseisessä valtiossa asianmukaisesti ajaksi yleisesti saataville mahdollisten huomautusten esittämistä varten.

Lupa- ja valvontaviraston on lupa-asiaa ratkaistessaan otettava huomioon 1 momentin mukaiseen kuulemiseen perustuvat huomautukset.

Lupa- ja valvontaviraston on ilmoitettava 1 momentin mukaisesti kuullulle valtiolle ympäristölupapäätöksestä ja toimitettava sille teollisuuspäästädirektiivin 24 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut tiedot.

214 §

Kuuleminen ja tiedottaminen yhteistoteutuksesta

Ympäristöministeriön on ennen 213 §:ssä tarkoitetun päätöksen tekemistä pyydetävä hakemuksesta lausunto toiminnan sijaintikunnalta ja vaikutusalueen kunnilta, asianomaisilta valtion valvontaviranomaisilta sekä valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettäviltä tahoilta. Lisäksi 186 §:ssä tarkoitetulle rekisteröidylle yhdistykselle tai säätiölle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi hakemuksen johdosta.

Ympäristöministeriön on ennen 213 §:ssä tarkoitetun päätöksen tekemistä pyydetävä hakemuksesta lausunto toiminnan sijaintikunnalta ja vaikutusalueen kunnilta, *Lupa- ja valvontavirastolta* sekä valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettäviltä tahoilta. Lisäksi 186 §:ssä tarkoitetulle rekisteröidylle yhdistykselle tai säätiölle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi hakemuksen johdosta.

222 §

Ympäristönsuojelun tietojärjestelmä

Ympäristönsuojelun tietojärjestelmä muodostuu tiedoista, jotka talletetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, aluehallintovirastojen, Ilmatieteen laitoksen, Suomen ympäristökeskuksen ja ympäristöministeriön ylläpitämiin tietojärjestelmiin, rekistereihin ja tiedostoihin. Tietojärjestelmään tallettavista tiedoista säädetään 223 §:ssä, jätelaissa, vesilaissa, merenkulun ympäristönsuojelulaissa, vesihuoltolaissa (119/2001) ja vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetussa laissa ja ympäristövahinkorahastosta annetussa laissa (1262/2022) sekä niiden nojalla. Tietojen tallettaminen voidaan tehdä konekielisenä tiedonsiirtona teknisen käyttöyhteyden avulla.

223 §

Ympäristönsuojelun tietojärjestelmään tallettavat tiedot

Valtion ympäristölupaviranomaisen on talletettava tietojärjestelmään tämän lain nojalla antamansa päätökset sekä tiedot niihin liittyvistä Vaasan hallinto-oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden päätöksistä.

Valtion valvontaviranomaisen on talletettava tietojärjestelmään:

1) tämän lain nojalla antamansa päätökset sekä tiedot niihin liittyvistä Vaasan hallinto-

222 §

Ympäristönsuojelun tietojärjestelmä

Ympäristönsuojelun tietojärjestelmä muodostuu tiedoista, jotka talletetaan *Lupa- ja valvontaviraston*, elinvoimakeskusten, Ilmatieteen laitoksen, Suomen ympäristökeskuksen ja ympäristöministeriön ylläpitämiin tietojärjestelmiin, rekistereihin ja tiedostoihin. Tietojärjestelmään tallettavista tiedoista säädetään 223 §:ssä, jätelaissa, vesilaissa, merenkulun ympäristönsuojelulaissa, vesihuoltolaissa (119/2001) ja vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetussa laissa ja ympäristövahinkorahastosta annetussa laissa (1262/2022) sekä niiden nojalla. Tietojen tallettaminen voidaan tehdä konekielisenä tiedonsiirtona teknisen käyttöyhteyden avulla.

223 §

Ympäristönsuojelun tietojärjestelmään tallettavat tiedot

Lupa- ja valvontaviraston on talletettava tietojärjestelmään tämän lain nojalla antamansa päätökset sekä tiedot niihin liittyvistä Vaasan hallinto-oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden päätöksistä.

Lupa- ja valvontaviraston on talletettava tietojärjestelmään:

1) tämän lain nojalla antamansa päätökset sekä tiedot niihin liittyvistä Vaasan hallinto-

oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden päätöksistä;

2) valtion valvontaviranomaiselle tehtäviin rekisteröinti-ilmoituksiin perustuvat tiedot rekisteröitävistä toiminnoista;

3) tämän lain mukaiseen valvontaan liittyvät tarkastuskertomukset ja muut valvontatoimia koskevat tiedot;

4) 105 §:n 1 momentissa tarkoitetut tiedot laitoksen toiminnasta ja päästöistä;

5) 151 §:n 1 momentin 2–4 kohtien perusteella laaditut meluselvitykset ja meluntorjunnan toimintasuunnitelmat;

6) 168 §:ssä tarkoitetut valtion valvontaviranomaisen laatimat valvontasuunnitelmat ja valvontaohjelmat;

7) valtion valvontaviranomaisen valvontavastuulle kuuluvan luvanvaraisen, ilmoituksenvaraisen ja rekisteröitävän toiminnan seuranta- ja tarkkailutiedot ja muut vastaavat tiedot, jotka toiminnanharjoittaja on velvollinen toimittamaan valvontaviranomaiselle.

Kunta ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voivat toimittaa edellä säädetyt tiedot valtion valvontaviranomaiselle tallettavaksi tietojärjestelmään, jos niillä ei ole mahdollisuutta tallettaa tietoja itse.

oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden päätöksistä;

2) *Lupa- ja valvontavirastolle* tehtäviin rekisteröinti-ilmoituksiin perustuvat tiedot rekisteröitävistä toiminnoista;

3) tämän lain mukaiseen valvontaan liittyvät tarkastuskertomukset ja muut valvontatoimia koskevat tiedot;

4) 105 §:n 1 momentissa tarkoitetut tiedot laitoksen toiminnasta ja päästöistä;

5) 151 §:n 1 momentin 2–4 kohtien perusteella laaditut meluselvitykset ja meluntorjunnan toimintasuunnitelmat;

6) 168 §:ssä tarkoitetut *Lupa- ja valvontaviraston* laatimat valvontasuunnitelmat ja valvontaohjelmat;

7) *Lupa- ja valvontaviraston* valvontavastuulle kuuluvan luvanvaraisen, ilmoituksenvaraisen ja rekisteröitävän toiminnan seuranta- ja tarkkailutiedot ja muut vastaavat tiedot, jotka toiminnanharjoittaja on velvollinen toimittamaan valvontaviranomaiselle.

Kunta ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voivat toimittaa edellä säädetyt tiedot *Lupa- ja valvontavirastolle* tallettavaksi tietojärjestelmään, jos niillä ei ole mahdollisuutta tallettaa tietoja itse.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Lupa- ja valvontaviraston on laadittava 168 §:ssä tarkoitettu valvontasuunnitelma kahden vuoden kuluessa lain voimaan tulosta. Lain voimaan tullessa voimassa olleet elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten laatimat valvontasuunnitelmat ovat voimassa, kunnes *Lupa- ja valvontavirasto* on laatinut valvontasuunnitelman.

#.

Laki

ympäristövahinkorahastosta annetun lain 10 ja 21 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ympäristövahinkorahastosta annetun lain (1262/2022) 10 § ja 21 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

10 §

10 §

Maksunkantoviranomainen

Maksunkantoviranomainen

Vuosittaisen ja kertaluonteisen ympäristövahinkomaksun määrää Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (maksunkantoviranomainen).

Vuosittaisen ja kertaluonteisen ympäristövahinkomaksun määrää *Lupa- ja valvontavirasto (maksunkantoviranomainen)*.

21 §

21 §

Katselmuslautakunta

Katselmuslautakunta

Katselmuslautakuntaan kuuluu vähintään puheenjohtaja ja kaksi muuta jäsentä. Puheenjohtaja on *siitä* elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta, *jonka alueella korvaushakemuksen perusteena oleva tapahtuma on ensiksi todettu*. Lautakunnalla tulee olla sen tehtävän kannalta tarpeellinen ympäristö- ja luonnontieteen sekä vahinkojen ja torjunta- ja ennallistamistoimien arviointiin liittyvä asiantuntemus sekä riittävä alueen paikallistuntemus.

Katselmuslautakuntaan kuuluu vähintään puheenjohtaja ja kaksi muuta jäsentä. Puheenjohtaja on *Lupa- ja valvontavirastosta*. Lautakunnalla tulee olla sen tehtävän kannalta tarpeellinen ympäristö- ja luonnontieteen sekä vahinkojen ja torjunta- ja ennallistamistoimien arviointiin liittyvä asiantuntemus sekä riittävä alueen paikallistuntemus.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

#.

Laki

ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) 10 ja 11 §, 32 §:n otsikon ruotsinkielinen sanamuoto, 1 momentin ruotsinkielinen sanamuoto sekä 2 momentti, 34 §:n 1 momentti, 35 § ja 37 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 10 ja 11 § osaksi laissa 556/2021 ja 37 §:n 1 momentti laissa 1428/2019, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

10 §

10 §

Yhteysviranomainen

Yhteysviranomainen

Yhteysviranomaisena toimii *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*. Yhteysviranomaisena toimii kuitenkin työ- ja elinkeinoministeriö, kun hanke koskee ydinenergialaissa (990/1987) tarkoitettua ydinlaitosta tai muuta sellaista laitosta, jossa käsitellään tai varastoidaan tai jonne loppusijoitetaan ydinjätteitä. Ydinenergialain 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa kaivos- ja malminrikastustoiminnassa, jonka tarkoituksena on uraanin tai toriumin tuottaminen, yhteysviranomaisena toimii kuitenkin *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*.

Jos hanke sijoittuu useamman kuin yhden elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueelle, viranomaisten on sovittava, mikä niistä toimii hankkeen yhteysviranomaisena.

Jos yhteysviranomaisesta syntyy epäselvyyttä tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaa hankkeen suunnittelusta tai toteuttamisesta, ympäristöministeriö määrää, mikä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta toimii hankkeen yhteysviranomaisena. Ympäristöministeriön on päätöksenteossa otettava huomioon hankkeen sijoittuminen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten voimavarat sekä varmistettava, että hankkeen suunnittelusta ja toteuttamisesta vastaaminen on eriytetty yhteysviranomaisen tehtävistä siten, ettei viranomaisen puolueettomuus vaarannu. Ympäristöministeriön asiassa tekemään päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta.

Yhteysviranomaisena toimii *Lupa- ja valvontavirasto*. Yhteysviranomaisena toimii kuitenkin työ- ja elinkeinoministeriö, kun hanke koskee ydinenergialaissa (990/1987) tarkoitettua ydinlaitosta tai muuta sellaista laitosta, jossa käsitellään tai varastoidaan tai jonne loppusijoitetaan ydinjätteitä. Ydinenergialain 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa kaivos- ja malminrikastustoiminnassa, jonka tarkoituksena on uraanin tai toriumin tuottaminen, yhteysviranomaisena toimii kuitenkin *Lupa- ja valvontavirasto*.

(kumotaan)

(kumotaan)

11 §

11 §

Toimivaltainen viranomainen

Voimassa oleva laki

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee päätöksen arviointimenettelyn soveltamisesta 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuun hankkeeseen.

Jos hanke sijoittuu useamman kuin yhden elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueelle tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaa hankkeen suunnittelusta tai toteuttamisesta, ympäristöministeriö määrää, mikä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta tekee päätöksen. Ympäristöministeriön on päätöksenteossa otettava huomioon hankkeen sijoittuminen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten voimavarat sekä varmistettava, että hankkeen suunnittelusta ja toteuttamisesta vastaaminen on eriytetty toimivaltaisen viranomaisen tehtävistä siten, ettei viranomaisen puolueettomuus vaarannu. Ympäristöministeriön asiassa tekemään päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta.

Työ- ja elinkeinoministeriö tekee 1 momentissa tarkoitetun päätöksen hankkeissa, jotka koskevat ydinenergiailaissa tarkoitettua ydinlaitosta tai muuta sellaista laitosta, jossa käsitellään tai varastoidaan tai jonne loppusijoitetaan ydinjätteitä. Ydinenergiain 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa kaivos- ja malminrikastustoiminnassa, jonka tarkoituksena on uraanin tai toriumin tuottaminen, päätöksen tekee kuitenkin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

32 §

Ohjaus, valvonta ja seuranta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ohjaavat ja valvovat tämän lain täytäntöönpanoa toimialueellaan.

34 §

Valitusoikeus arvioinnin puuttumisen tai puutteellisuuden perusteella

Sen lisäksi, mitä muutoksenhausta erikseen säädetään, elinkeino-, liikenne- ja ympäristö-

Ehdotus

Toimivaltainen viranomainen

Lupa- ja valvontavirasto tekee päätöksen arviointimenettelyn soveltamisesta 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuun hankkeeseen.

(kumotaan)

Työ- ja elinkeinoministeriö tekee 1 momentissa tarkoitetun päätöksen hankkeissa, jotka koskevat ydinenergiailaissa tarkoitettua ydinlaitosta tai muuta sellaista laitosta, jossa käsitellään tai varastoidaan tai jonne loppusijoitetaan ydinjätteitä. Ydinenergiain 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa kaivos- ja malminrikastustoiminnassa, jonka tarkoituksena on uraanin tai toriumin tuottaminen, päätöksen tekee kuitenkin Lupa- ja valvontavirasto.

32 §

Ohjaus, valvonta ja seuranta

Lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja valvoo tämän lain täytäntöönpanoa.

34 §

keskuksella on oikeus valittaa 3 §:ssä tarkoitettua hanketta koskevasta lupapäätöksestä sillä perusteella, että tässä laissa tarkoitettua ympäristövaikutusten arviointia ei ole suoritettu tai se on suoritettu olennaisilta osiltaan puutteellisesti.

Valitusoikeus arvioinnin puuttumisen tai puutteellisuuden perusteella

Sen lisäksi, mitä muutoksenhausta erikseen säädetään, *Lupa- ja valvontavirastolla* on oikeus valittaa 3 §:ssä tarkoitettua hanketta koskevasta lupapäätöksestä sillä perusteella, että tässä laissa tarkoitettua ympäristövaikutusten arviointia ei ole suoritettu tai se on suoritettu olennaisilta osiltaan puutteellisesti.

35 §

Pakkokeinot

Jos 3 §:ssä tarkoitetun hankkeen toteuttaminen ei edellytä lupaa ja hankkeen toteuttamiseen ryhdytään ennen tässä laissa edellytettyä ympäristövaikutusten arviointia, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi sakon uhalla määrätä hankkeen toteuttamisen keskeytettäväksi siihen saakka, kunnes ympäristövaikutusten arviointimenettely on suoritettu. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

35 §

Pakkokeinot

Jos 3 §:ssä tarkoitetun hankkeen toteuttaminen ei edellytä lupaa ja hankkeen toteuttamiseen ryhdytään ennen tässä laissa edellytettyä ympäristövaikutusten arviointia, *Lupa- ja valvontavirasto* voi sakon uhalla määrätä hankkeen toteuttamisen keskeytettäväksi siihen saakka, kunnes ympäristövaikutusten arviointimenettely on suoritettu. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

37 §

Muutoksenhaku arviointimenettelyn soveltamista koskevaan päätökseen

Hankkeesta vastaava saa hakea muutosta 13 §:ssä tarkoitettuun päätökseen sekä 36 §:n nojalla tehtyyn päätökseen, jolla hankkeesta vastaavan esitys on hylätty, valittamalla siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettussa laissa (808/2019) säädetään. Valitettaessa *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* päätöksestä toimivaltainen hallinto-oikeus on se, jonka tuomiopiirissä pääosa kysymyksessä olevasta hankkeesta sijaitsee.

37 §

Muutoksenhaku arviointimenettelyn soveltamista koskevaan päätökseen

Hankkeesta vastaava saa hakea muutosta 13 §:ssä tarkoitettuun päätökseen sekä 36 §:n nojalla tehtyyn päätökseen, jolla hankkeesta vastaavan esitys on hylätty, valittamalla siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettussa laissa (808/2019) säädetään. Valitettaessa *Lupa- ja valvontaviraston* päätöksestä toimivaltainen hallinto-oikeus on se, jonka tuomiopiirissä pääosa kysymyksessä olevasta hankkeesta sijaitsee.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20
..